

УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО

Общ клас

Школни години 1 – 6
1922 – 1927

Словото, предадено чрез Учителя, е достигнало до наши дни благодарение на стенографските записи на беседите, които той е изнасял пред аудитории от различен тип. Всички, които ценим тези боговдъхновени текстове сме благодарни на братята и сестрите, които са ги записвали, пазили и издавали през годините.

Настоящото електронно издание включва беседите пред Общия окултен клас и е разделено на 4 части, включващи по няколко школни години.

Текстовете, поместени в изданието, са взети от съществуващи вече издания на беседите на хартиен и електронен носител, а при наличие на повече от едно издание на дадени беседи, сме се стремели да изберем по-близкото до първоизточника. Приложена е съвременната българска граматика, но оригиналният изказ и речников състав е запазен. Ако някои от схемите са откривани с недобро качество, са били пречертавани.

Проектът по издаване на беседите на Учителя като електронни книги е доброволчески и по него работим с разбирането, че Словото е безплатно. Нека то бъде достъпна храна за всички, които искат да използват технологичните предимства на е-книгите. Ще сме благодарни на всякакъв тип обратна връзка от вас, особено за открити грешки или идеи за подобряване. Очакваме ви на ebooks@friendsoftherainbow.net

Актуалните версии на беседите на Учителя във формат за електронни книги са налични на адрес friendsoftherainbow.net/node/1000

01.11.2014

От съставителите

СЪДЪРЖАНИЕ:

СПИСЪК НА МЛАДЕЖКИЯ И ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС	9
ПЪРВА ГОДИНА 1922	15
ТРИТЕ ЖИВОТА.....	16
ТРИТЕ МЕТОДА НА ПРИРОДАТА.....	34
ЧЕТИРИТЕ ПРАВИЛА.....	51
ПЪРВОТО ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ	65
ТРИ РАЗРЯДА УЧЕНИЦИ.....	72
ОТРИЦАТЕЛНИ И ПОЛОЖИТЕЛНИ ЧЕРТИ НА УЧЕНИКА.....	90
ПРИРОДНИ МЕТОДИ.....	108
ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА МУЗИКАТА.....	116
ОКУЛТНИ ПРАВИЛА.....	133
СИМВОЛИЧНИ ОКУЛТНИ ПРАВИЛА И МЕРКИ.....	147
МЯСТО НА ЧОВЕКА В ПРИРОДАТА.....	153
НЕОБЯТНА ЛЮБОВ	170
ПО ПЪТЯ	184
ИЗГРЕВ И ЗАЛЕЗ.....	198
ОКУЛТНА ХИГИЕНА.....	219
МИСЪЛ И ДЕЙСТВИЕ	239
ВЛИЯНИЕТО НА МУЗИКАТА.....	264
МЕЧЕШКИЯТ КАПАН.....	274
ТРИТЕ ОСНОВНИ ЗАКОНА: ЛЮБОВ, МЪДРОСТ, ИСТИНА.....	287
ПРОСТИ И СЛОЖНИ ДВИЖЕНИЯ	300
ЖИВИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА.....	316
РАЗВИТИЕ НА СЪЗНАНИЕТО	331
ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ	343
ВТОРА ГОДИНА 1922 – 1923	363
ПРАВИЛА ЗА ОКУЛТНАТА ШКОЛА	364
ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СИЛИ В ПРИРОДАТА	377
ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛОЖЕНИЕ НА МУЗИКАТА.....	400
ВЛИЯНИЕ НА МУЗИКАТА, ПЕЕНЕТО И ДВИЖЕНИЯТА	414
ОКУЛТНА МУЗИКА.....	432
ВЛИЯНИЕТО НА ЕЛЕКТРИЧЕСТВОТО.....	449
НИКАКВА ЛЪЖА	461
МУЗИКА И ПЕЕНЕ – СРЕДСТВО ЗА ПОСТИГАНЕ НА БОЖЕСТВЕННОТО.....	478
МУЗИКА И ПЕЕНЕ – СРЕДСТВО ЗА ТОНИРАНЕ.....	486
ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛОЖЕНИЕ НА ОКУЛТНАТА МУЗИКА.....	513
ОКУЛТНА МУЗИКА.....	531
ЗНАЧЕНИЕ НА ГЛАСНИТЕ ПРИ ОКУЛТНОТО ПЕЕНЕ.....	551
МУЗИКАТА – СРЕДСТВО ЗА КОНЦЕНТРИРАНЕ	565

ОКУЛТНА МЕДИЦИНА	578
ПРАВИЛНИЯТ РАСТЕЖ НА УЧЕНИКА.....	594
ЗНАЧЕНИЕ НА РЪЦЕТЕ И ПРЪСТИТЕ.....	610
ТЪМНОТО ПЕТНО В СЪЗНАНИЕТО	631
МАЛКИТЕ СЛУЧАИ.....	656
СЪМНЕНИЕ И ВОЛЯ	671
ДВЕТЕ ТЕЧЕНИЯ – ОГНЕНАТА ВЪЛНА И ВЪЛНАТА НА ЛЮБОВТА.....	691
КАЧЕСТВА НА УМА, НА СЪРЦЕТО И ВОЛЯТА	709
ПРОИЗХОД НА ПРАВИТЕ МИСЛИ.....	727
ВЛИЯНИЕ НА ПЛАНЕТИТЕ.....	746
СМИСЪЛЪТ НА ПРОТИВОРЕЧИЕТО.....	765
ТОЧНОСТТА	783
ОКУЛТНА МЕДИЦИНА	794
ПРАВИЛНИ ОТНОШЕНИЯ	802
РАБОТА НА ОКУЛТНИТЕ СИЛИ.....	814
ПРАВИЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИИТЕ	831
ЗАКОН ЗА КОНТРАСТИТЕ	847
ВЯРА И СЪМНЕНИЕ.....	861
БОЖЕСТВЕННОТО И ЧОВЕШКОТО. ДНЕС, А НЕ УТРЕ	887
ПРОЯВА НА РАЗУМНИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА	907
УПЪТВАНЕ	922
АБСОЛЮТНО МАЛКОТО И АБСОЛЮТНО ВЕЛИКОТО.....	932
УЧЕНИКЪТ ТРЯБВА ДА РАЗБИРА.....	944
РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ	955

ТРЕТА ГОДИНА 1923 – 1924 957

ВИСОКИЯТ ИДЕАЛ	958
РАЗУМНОСТ В ПРИРОДАТА	970
СТРЕМЕЖИТЕ НА УМА И СЪРЦЕТО	982
НАЙ-ДОБРИЯТ НАЧИН ЗА РАЗСЪЖДЕНИЕ	995
БОЖЕСТВЕННОТО СЪВЪРШЕНСТВО.....	1015
ИЗЛИШЪК И НЕДОИМЪК В ЖИВОТА	1033
СИЛОВИТЕ ЛИНИИ В ПРИРОДАТА.....	1054
ВОЛЯТА БОЖИЯ.....	1066
СВОБОДА, ЗНАНИЯ И МИР	1084
ОКУЛТНАТА МУЗИКА В ЖИВОТА	1100
ШКОЛАТА И РАЗВИТИЕТО НА УЧЕНИКА	1117
ЕДИНСТВО НА ОБИЧАТА.....	1138
МЪРТВИТЕ И ЖИВИТЕ ЛИНИИ.....	1152
ПРИЛИВИ И ОТЛИВИ	1170
ЗАКОН ЗА КЪСИТЕ И ДЪЛГИТЕ ЛИНИИ	1188
НАЙ-ЩАСТЛИВИЯТ ДЕН	1205
ТРИТЕ СЪСТОЯНИЯ У ЧОВЕКА.....	1215
ОБЕКТАТ НА СЪЗНАНИЕТО	1229

ИСТИНСКО И ОТНОСИТЕЛНО ЗНАНИЕ.....	1246
ДВЕТЕ ГРАНИЦИ	1254
БЕЗ СЪМНЕНИЕ, БЕЗ ПОДОЗРЕНИЕ И БЕЗ ДОКАЧЕНИЕ – С НАДЕЖДА, ВЯРА И ЛЮБОВ	1265
ПОЗНАЙ СЕБЕ СИ	1270
ДОБРИТЕ И ЛОШИТЕ МИСЛИ	1277
РАЗУМНОТО СЪРЦЕ.....	1290
ТЪЧЕТЕ МИСЛИТЕ СИ!	1304
ЛЮБОВ КЪМ БОГА.....	1325
ТОЧИЛОТО И НОЖЪТ	1333
ДОБРИТЕ И ЛОШИТЕ	1350
СТРАХЪТ	1368
ЧЕТИРИТЕ ПРОЕКЦИИ	1382
СЪЗНАТЕЛНАТА МОНАДА	1397
ПРАВО ХОДЕНЕ.....	1411
ДОБРО И ЗЛО.....	1423
МАЛКОТО ПРИЛОЖЕНИЕ	1430
РАЗУМНИЯТ ЖИВОТ.....	1441
МОЛИТВАТА.....	1458
РАЗУМНИЯТ И НЕРАЗУМНИЯТ СЛУГА.....	1467
ВАЖНОСТТА НА ЧИСЛАТА	1481
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	1497
I. РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ.....	1497
II. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ И ОПИТИ.....	1500
III. ФОРМУЛИ.....	1502
IV. ТЕМИ.....	1504

ЧЕТВЪРТА ГОДИНА 1924 – 1925..... 1507

АБСОЛЮТНА СПРАВЕДЛИВОСТ	1508
ДОБРАТА ПОСТЪПКА.....	1526
ТЕМПЕРАМЕНТИТЕ.....	1552
ВРЪЗКИ В ГЕОМЕТРИЧЕСКИТЕ ФОРМИ	1577
ЗАБРАВЕНИТЕ НЕЩА	1589
НЕСЪИЗМЕРИМИТЕ НЕЩА	1612
ПЕЛЕНИТЕ НА ЖИВОТА. РАДОСТИ И СЪРБИ	1630
ЗАКОН НА РАВЕНСТВО.....	1642
НЕРАЗБРАНТО.....	1660
ХАРМОНИЧНА ДЕЯТЕЛНОСТ	1682
КАКТО ПРИРОДАТА ПИШЕ.....	1698
МАЛКАТА РАДОСТ.....	1712
ПРОЕКЦИИ	1724
ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СЪСТОЯНИЯ НА ЖИВОТА	1743
ЗНАЧЕНИЕ НА ИЗСЛУШВАНЕТО.....	1758
ПРАВИЛНО ПЕЕНЕ	1777

ОТВОРЕНАТА И ЗАТВОРЕНАТА ЧАША	1791
ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ЖИВОТА.....	1809
ПРИЧИНИ ЗА ПРОТИВОРЕЧИЯ	1825
ОТЛИЧИТЕЛНИТЕ ЧЕРТИ НА ЧОВЕШКАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ	1838
ИСТИНСКО СЛУЖЕНЕ.....	1850
РАВНОСТРАННИЯТ ТРИЪГЪЛНИК.....	1864
ФАЗИТЕ НА ЖИВОТА.....	1881
ПРИДАТЪЦИТЕ НА РАЗУМНИЯ ЖИВОТ.....	1890
ИЗРАЗ	1908
ОТМЕРЕНИТЕ ПРОЯВИ.....	1921
ЗАКОН НА СЪОТНОШЕНИЯ	1930
УСПОРЕДНИТЕ ЛИНИИ	1944
НАЙ-МАЛКОТО ЧУВСТВО	1953
ЗЕМЯТА СЕ ВЪРТИ. СТРЕМЕЖ НА ДУШАТА	1965
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА.....	1983
СИЛОВИТЕ ЛИНИИ НА ДОБРОТО И ЗЛОТО.....	2005
НЕСЪВМЕСТИМИ ОТНОШЕНИЯ.....	2019
СЪВМЕСТИМИ ОТНОШЕНИЯ	2029
РАЗУМНИ НАБЛЮДЕНИЯ	2051
МАЛКОТО ДОБРО И МАЛКОТО ЗЛО.....	2064
ПРИЛОЖЕНИЯ	2076
I. РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ.....	2076
II. ПИСМЕНИ ТЕМИ	2078
III. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ И ОПИТИ.....	2080
IV. ФОРМУЛИ.....	2082
ПЕТА ГОДИНА 1925 – 1926	2083
КОЗАТИВНИ СИЛИ.....	2084
ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ	2104
АУМЕН.....	2123
СЛУЖЕНЕ НА БОГА И НА СЕБЕ СИ.....	2135
ПЕРПЕНДИКУЛЯРЪТ НА ЖИВОТА	2154
ТРИ ВИДА СЛУЖЕНЕ	2167
ГОЛЯМА РАДОСТ И МАЛКА СКРЪБ.....	2183
РАЗКОВНИЧЕТО.....	2197
КАКВОТО СТАВА	2209
ЧЕТИРИТЕ ДЕЙСТВИЯ	2225
ВЪНШНИ ВЛИЯНИЯ	2237
НАШЕТО МЯСТО	2249
СВЕТЛИНА НА МИСЪЛТА.....	2259
ВЕРИГИТЕ НА СЪМНЕНИЕТО.....	2273
ОБМЯНА.....	2284
ПРИРОДНИ ИЗРАЗИ.....	2294
ЖИВИТЕ ЗАКОНИ НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ	2304

РЕДЪТ НА ЧИСЛАТА	2317
МОЗЪЧНИ НАСЛОЯВАНИЯ	2335
КРЪГ И ЕЛИПСА	2353
ТРИ ВИДА СЪЗНАНИЕ	2367
ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ.....	2381
УСЛОВИЯ ЗА ОБИКНОВЕНИЯ И ЗА РАЗУМНИЯ ЧОВЕК	2393
ЦЕЛОМЪДРИЕ И ВЕЛИКОДУШИЕ	2403
МЕТОДИ И ПЪТИЩА НА ИДЕЙНИЯ СВЯТ	2416
ПЪТЯТ НА ЖЕЛАНИЯТА.....	2429
С ЧИЯ ВОЛЯ?.....	2447
УСИЛВАНЕ НА ВЯРАТА.....	2466
ОГЛАШЕН, ВЯРВАЩ И УЧЕНИК	2484
СРЕДА И УСЛОВИЯ.....	2508
СПЕЦИАЛНИЯТ ЗАКОН	2518
ПРАВО МИСЛИ!.....	2539
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	2563
I. РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ.....	2563
II. ПИСМЕНИ ТЕМИ	2564
III. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ, ОПИТИ	2565
IV. ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ	2569

ШЕСТА ГОДИНА 1926 – 1927..... 2576

ОТНОШЕНИЕ НА ПРОСТИТЕ ИСТИНИ КЪМ ЧОВЕКА.....	2577
СТРЕМЕЖ КЪМ СЪВЪРШЕНСТВО	2589
ДВАТА ПОЛЮСА	2608
СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ	2625
НАЙ-ГОЛЯМОТО ВЕСЕЛИЕ И НАЙ-МАЛКАТА РАДОСТ	2643
УСТОЙЧИВИ СЪЕДИНЕНИЯ.....	2665
ЧОВЕШКИЯТ ДУХ	2684
ДОБРОТО СЪРЦЕ	2700
УСТОИ НА СЪЗНАНИЕТО	2716
ЛЮБОВ – КОЛЕКТИВНОСТ	2733
ГОВОР И ПЕЕНЕ.....	2753
ПОСЛЕДНАТА ПОСТЪПКА.....	2766
НЕРАЗРЕШЕНОТО	2780
ОБЕКТИВЕН И СУБЕКТИВЕН УМ	2798
ПРОЯВА НА МУЗИКАТА В СЪЗНАНИЕТО	2806
ПРАВО РАЗБИРАНЕ	2822
ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	2842
КОЕТО ОПРАВЯ.....	2857
СТАРИ И НОВИ ВЪЗГЛЕДИ	2881
СВЕЩЕНИЯТ ОЛТАР	2897
ВЕЛИКАТА ЗАДАЧА НА ЧОВЕКА	2922
ПРИРОДНИТЕ ЗВУКОВЕ	2944

ВЪЗМОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ	2961
СИЛНИТЕ ТЕЧЕНИЯ	2978
СПАСИТЕЛНИ ПОЛОЖЕНИЯ	2996
МАЛКИЯТ ПОВОД.....	3015
СЪПРОТИВЛЕНИЕ, НАПОР И СТРЕМЕЖ	3032
НАЧЕРТАНИЯТ ПЛАН	3049
ЕДНА СЪПКА	3058
ПОСОКИ И ВЪЗМОЖНОСТИ.....	3065
ЗАБРАВЕНАТА ДУМА	3075
ПРИНЦИПИ НА НЕЩАТА.....	3098
ЧЕТИРИТЕ КРЪГА	3114
ОБЩИ УПЪТВАНИЯ.....	3137
ПОСТЪПКИ	3156
СЪЗВУЧНО ДВИЖЕНИЕ	3171
ОСНОВНИ МИСЛИ	3189
ВРЪЗКА НА СЪЗНАНИЕТО	3206
ОТЛИЧИТЕЛНИ ЧЕРТИ	3218
КЛАСИЧЕСКАТА КНИГА НА ЛЮБОВТА.....	3232
В ЖИВОТА.....	3244
РАВНИ СТРАНИ	3256
РАБОТА НА ПРИРОДАТА.....	3271
ПРИЛОЖЕНИЯ	3284
I. РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ	3284
II. ПИСМЕНИ ТЕМИ.	3286
III. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ, ОПИТИ.	3288
IV. ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ.	3299

СПИСЪК НА МЛАДЕЖКИЯ И ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

(Списъкът е направен с почерка на Савка Керемидчиева с дата 11.IV.1940 г., четвъртък, Изгрев.)

I Братя

1. Филип Стоицев - стоматолог + музикант.
2. Георги Йорданов.
3. Панталей Карапетров.
4. Борис Николов.
5. Иван Атанасов (трубадура).
6. Филип Парасков Славов (певеца) - (Парасков) - чиновник.
7. Владо Николов (руснака).
8. Богомил Малджиев - чиновник.
9. Димитър Грива - музикант.
10. Неделчо Попов - оценител в държавната печатница.
11. Иван Х. Иванов.
12. Никола Йорданов.
13. Йордан Андреев.
14. Цочо Диков (Ракитски) - пенсионер.
15. Никола Драгнев.
16. Величко Караманов - студент.
17. Драган Стоев.
18. Ганчо Генчев - инженер.
19. Тодор Маринчевски - певец.
20. Борис Димитров.
21. Генчо Алексиев.
22. Христо Цонзоров.

23. Васил Радев Гьорджев - телефонист.
24. Райчо...
25. Петър Грънчаров.
26. Костадин (Косьо) Камбирое.
27. Петър Камбуров.
28. Васил Иванов - художник.
29. Стефан Дивитаков.
30. Владимир Балючев.
31. Жельо Тонев - дърводелец.
32. Порфир Митков.
33. Иван... - каруцарят.
34. Борис Шаров - художник.
35. Жечо Панайотов.
36. Иван Данаилов.
37. Георги Събев.
38. Никола Золотович.
39. Никола Димов.
40. Найденов - морякът.
41. Ангел Терзистоев.
42. Станимир Василев.
43. Кирилчо Казанлакчиев (син на Елена Казанклиева).
44. Тачо Симеонов - музикант.
45. Атанас Бакърджиев.
46. Атанас Щерев.
47. Георги Илиев.
48. Крум Няголов.
49. ... Стойчев.
50. Михаил Добрев.
51. Георги Константинов.
52. Стойо Чалпанов.

53. Стоян Георгиев Кунов - дърводелец.
54. Юрдан Т. Бобев - шофьор.
55. Георги Тахчиев - учител.
56. Георги Петров Сотиров - работник в книговезница.
57. Димитър Стоянов - словослагател.
58. Д-р Илиян Стратев - стажант лекар.
59. Васил Георгиев.
60. Тодор Стоименов - чиновник.
61. Димитър Звездински - чиновник.
62. Михаил Звездински - книговезец.
63. Боян Боев - учител.
64. Пеню Ганев - учител.
65. Кирил Михайлов Стоянов - словослагател.
66. Петър Н. Манев - чиновник в общината.
67. Илия Узунов - машинен техник.
68. Петър Пампоров.
69. Цеко Етупов.
70. Кръстьо Христов.

II СЕСТРИ

1. Анна Димова.
2. Сийка Димова - чиновничка в БН Банка.
3. Анка Каназирова.
4. Радка Герова - плетачка.
5. Люба Радославова - домакиня.
6. Юрдана Писинова.
7. Севда Николова.
8. Петранка Лазарова.
9. Добринка...
10. Руска...

11. Мария Райкова.
12. Петра Коева.
13. Марийка Македонска.
14. Стоянка Илиева - хаджийката.
15. Митка Павлова.
16. Николинка Шарова.
17. Цветана Шарова.
18. Евгения Живкова (Коци).
19. Невенка Неделчева.
20. Стойка Христова.
21. Тодора Кръстева Стоянова - кандидат учителка.
22. Невена Велева.
23. София Попова.
24. Люба Аламандчева - чиновничка.
25. Милка Аламандчева - чиновничка.
26. Олга Славчева - учителка.
27. Надка Николова.
28. Анастасия Костова.
29. Николина Балтова.
30. Ташка Царева.
31. Надежда Кънова.
32. Аустинка...
33. ... Гинева.
34. ... Недкова.
35. Дядо Благовица
36. Анна Шишкова.
37. Магдалина...
38. Евангелина Симеонова.
39. Мария Тодорова.
40. ... Янкова.

41. Ричка...
42. А. Бахчеванова.
43. Иванка Койчева.
44. Дженка Боткова.
45. Мария Хр. Петрова - шуменката.
46. Ана Конярова.
47. Елена Бояджиева.
48. Мария Граблашева.
49. Ана Енчева.
50. ... Дойнова.
51. ... Секулова.
52. Найденка...
53. Мария Минчева - на Гради майка му.
54. ... Колчакова.
55. Величка Средногорска.
56. ... Ризова.
57. Донка Спиридонова.
56. Емилия Русева.
59. Гина Гумнерова.
60. Мария - захарната.
61. Нешка Анева.
62. Райна Дечева.
63. Божанка Желева.
64. Ганка Парлапанова - шивачката.
65. Мария Нешева.
66. Мария Златева.
67. Димитринка Антонова.
68. Надзор...
69. Куна Арнаудова.
70. Пенка Дуткова.

71. Зора Костова.
72. Радка Симеонова.
73. Соя Божкова.
74. Станка Гинева.
75. Мария Въжарова.
76. Савка Савова - шивачка.
77. Димитринка Атанасова.
78. Веселина (Веска) Козарева.
79. Василка Иванова - плетачка.
80. Здравка Григорова - домакиня.
81. Адела Х. Ешкенази - чиновничка.
82. Анка Ив. Пехливанчева.
83. Мария Ив. Пончева,
84. Дарлинг Поспевска - артистка, цигуларка.
85. Весела Несторова - учителка.
86. Надя Колева Николова - шивачка.
87. Стефка Русева - шивачка.
88. Елена Щерева Андреева - учителка, стенографка.
89. Паша Петрова Теодорова - учителка, стенографка.
90. Савка Керемидчиева - стенографка.
91. Елена Хаджи Григорова - учителка.
92. Надя Цекова.
93. Ана Матеева.
94. Цветанка Щилянова.

(Забележка на Савка: „60 бяхме първите ученици, от които 10 си заминаха от този свят и 20 се ожениха“.)

Първа година 1922

ТРИТЕ ЖИВОТА

Мълчание

Тази вечер ще има едно квакерско¹ събрание. Всички ще мълчат, докато приемете вдъхновение.

Аз ви събрах тази вечер, да ви попитам как да употребим празното си време – не времето, което сте си ангажирали, но празното време. Празното време разваля живота. Онзи, добрият майстор-сиренар, като подсирва, трябва да направи сиренето с шупли, да има празно пространство в него и тогава се счита, че той е майстор-сиренар.

Иска се малко да помислите върху метода за работа – как трябва да се работи. Най-добрият метод за работа за старите кой е? Защото според сегашните схващания хората казват: „Старият трябва да си почива.“ Там е най-голямото зло. Казват: „Той е млад, нека си играе“; а кой ще работи? Старият да си почива, младият да играе, а онези, на средна възраст, на тридесет-тридесет и три години, те ще работят. Тъй че имаме тридесет и три годишните да работят, младите да скачат, а старите да почиват.

Трябва да си наредите една програма на събранията всяка неделя подир обед; по демократичен начин ще гласувате за нея.

Първото нещо, между вас аз забелязвам, че има една голяма дисхармония, която произтича от вашия свещен егоизъм. Според мен три вида живота има в света. Единия го наричам материалистичен;

¹ Квакери или Общество на Приятелите – християнско братство, основано в Англия през XVII в., отличаващо се с честност, човеколюбие, чистота на нравите, категорично противопоставяне на църковната йерархия, войната и насилието; неформалните им събрания протичат в смирено и съсредоточено мълчание, докато някой се вдъхнови от Светия Дух и започне да говори; едни от първите заселници в Северна Америка.

такъв човек обича да има овце, говеда, крави, кокошки, къщи, ниви и като му запечат всички, той казва: „Струва си да се живее!“ Обаче след двадесет години, като е слугувал на всички, казва: „Много са големи тия грижи, уморих се, трябва да изменя малко живота си.“ И почва да продава по малко от тях, защото иска да поживее за себе си. Това е втората фаза на свещения егоизъм. Децата, жената, които не знаят подбудителните причини на бащата, който постъпва по този начин, казват: „Нашият баща какво мисли да прави, след като продаде всичко какво ще стане с нас?“ И в религията, и в духовния живот има свещен егоизъм; там казват: „Да се съсредоточим в себе си, с припечеленото можем да си поживеем малко, тъй както ние разбираме охолния живот.“ Третият живот, същинският Живот, аз го наричам Божественият. Той е напускане на свещения егоизъм и Живот на пълната съвършена Божия Любов, в която сърцето и човешкия ум могат да се развият напълно. А ние, като се срещнем с някого, нашите интереси не съвпадат – той едно мисли, а аз друго мисля. Според първия начин на живота ние мислим кой какво има, различаваме; и при втория случай пак различаваме, но щом дойдем да служим на Бога, там няма различаване, там има само един метод.

Сега по този закон някои казват: „Когато рече Господ.“ Е хубаво. Забелязали ли сте – сутрин майката дойде, каже на детето: „Стани мама, Слънцето е изгряло“, а то отговаря: „Още малко.“ И мислим, че това е философия. Не, това не е никаква философия. Сега иде въпросът: на нас казвал ли ни е досега Господ „Стани!“ – Казал е. Някой казва: „Когато Духът дойде.“ Можете ли да кажете, че Духът не е идвал досега? Идвал е и си е заминавал, много пъти е идвал и си е заминавал. Сега пак може да дойде – ще похлопа, пак ще заминее. Този въпрос е на старите, а не на младите – младите имат време.

В сегашната епоха ние разрешаваме негодите на Живота, неприятностите. Трябва да примирим всички противоречия и онова,

което не сме досвършили, трябва да го довършим. В туй направление има две мнения. Животните се събират, за да си помагат. И вълците зимно време се събират, но при особен случай – за да нападнат някое стадо. Въпросът е сега можем ли ние при каквито и да е условия, при каквито и мъчности да се намираме, можем ли да ги победим, да изплуваме над тях. Сега от чисто християнско гледище казват: „Може.“ Не как може теоретически, но практически въпросът стои малко другояче. Ето какво ме наведе на тази мисъл: един от нашите приятели, от най-ревностните, имал за мен много високо мнение – че аз всичко мога да направя. Лъжливи схващания! Заболява от неврастения, вика лекарите и те му казват да лежи четиридесет и пет дена на гърба си. С такива вярвания нищо не става, то е илюзия. Ако твоята вяра в Бога не може да ти помогне, ако в краен случай и знанието, което имаш, не ти помогне, тогава защо ни е то? Значи у нас трябва да се роди едно желание да работим, да работим със законите на Живата Природа, да бъдем в съгласие с Бога. Аз нямам нищо против, ако дойде един лекар и работи съобразно с тия закони – добре дошъл! Пукне се някоя вена, дойде лекарят, може да я зашие. Но ял си ряпа, не си дъвкал, дойде лекарят и сложи инжекция; питам този лекар разбира ли болестта? Аз казвам: трябва очистително, нищо повече – тия парченца ряпа трябва да излязат от организма, да не ви безпокоят. Мнозина от вас сте се нагълтали с такива несдъвкани парченца и това наричат *Новото учение*. Не, това не е Новото учение, нито пък е Божественото учение. Ако вие имахте Божественото учение, досега светии щяхте да станете. Сърцето на един влюбен момък е щедро и той е вдъхновен; и двамата са вдъхновени. По какво се различават? – Те схващат еднакво. Сегашното учение е учение на свещения егоизъм. Искам вие да не се самозаблуждавате. Ако искате да имате резултати, не трябва да се заблуждавате във вашите схващания, трябва да знаете къде започва Новото учение. В него има

разширение, едно трансформиране на съзнанието – става една промяна, както когато една гъсеница се преобръща на пеперуда.

Застоят ви не се дължи само на вас, има и други причини. В целия сегашен мир² има изостанали души, милиони изостанали души на Земята, които са излезли извън човешката еволюция. Те не могат да използват силите на Природата, те са просяци, но са много хитри и лукави и използват всички слабости на хората. От всички чешити има между тях. И като дойдат, те се домогват до някоя ваша слабост. Например видят, че някой е тщеславен и иска да стане виден човек, пръв министър в България и ще почнат да му внушават, че той е даровит и че може да стане такъв, да нареди най-строги закони. Но като го тикнат в тоя път и той си създаде хиляди неприятности, те после му казват: „Стига, ти се умори вече, отстъпи, нека да дойдат други, да видиш резултатите.“ Но като дойдат другите, почнат да го гонят, хванат го, съдят го и го турнат в дранголника. Защо, какво спечели? – Нищо. И в религиозно отношение забелязваме пак същите слабости. Ще ти кажат: „В окултните науки има такива и такива сили.“ Каквото кажеш, ще го направиш и после ще започнеш да се пъчиш. Всичко това е измислица на тия духове и ако вие вникнете по-добре, ще видите, че то е илюзия, не е Божествено. Сега искам вие да различавате.

Аз сега няма да говоря като ясновидец. Като гледам цвета на лицето ви, то показва, че вие се намирате под влиянието на тия духове. И понякога става пробуждане и казвате: „Замотава ми се умът.“ Но казвате още: „Господи, не виждаш ли?“ Не, вие трябва да видите. Сега сме в една епоха, дето трябва да се пазим от чужди влияния. И всички недоразумения, които има между вас, се дължат все на тях. Аз не съдя никого. Между вас не е имало един разумен

² Мир (рус.) – свят.

спор – тъй, да сте го обмислили разумно. Трябва да кажете: „Иди да кажеш на брата си, че пътят, по който върви, не е добър.“ И ти ще му кажеш. А пък тия духове друго съветват, казват: „Виждаш ли го този лицемер.“ Ако той е лицемер, лицемерието трябва да има белези, но тогава закон трябва да има, факти трябва да има. Де му са белезите? Ако е лош, като лош той трябва да има и други белези. По този алхимичен закон искам сега да започнете едно пресяване – вътрешно пресяване. Астрономите, когато наблюдават небето, избират тихи нощи, когато няма никакво вълнение на въздуха, тогава наблюдението е най-хубаво. И ние, когато правим известни наблюдения, времето трябва да бъде тихо. Ако тия духове много мърдат в ума ни, нашите наблюдения няма да бъдат верни. Ние трябва да уталожим ума си и при тих ум да се свържем с Божественото съзнание, в което живеем. Сега ние не живеем в Божественото съзнание.

Трябва между вас да се яви метод за работа. Да има сдружение по двама, трима, четирима, да си хармонизирате и да може да си помагате. Каква полза, ако ние вървим по един Божествен път без да си помагаме? Да се изберат някои от вас, да изучават закона за тонирането. Трябва да се тонираме. Старите хора имат нужда от тониране, нагласяване; всякога трябва да се тонирате, да се настроите, да се нагласите. Аз не казвам, че вие не сте тонирани. Често съм слушал, когато отида в някоя къща, майката каже на детето си: „Ха извири „Цвете красно.“ Слушам, свири „Цвете красно“ много хубаво. Ида на друго място: „Ха, мама, извири на господина „Цвете красно.“ – Е, кажа, стига вече! Вечното повторение на едно и също нещо не е знание, то е губене на време. Ние казваме: „Добър е Господ.“ Добър е Господ, но ти свири второто нещо, което иде след „Цвете красно“ – то е „Вятър ечи, балкан стене.“ Значи „Цвете красно“ е по отношение на сърцето, а „Вятър ечи“ – по отношение на ума. И сега третата песен,

която трябва да свирят децата, коя е? Аз ви правя тази бележка, защото забелязвам, че някои от вас мислят, че още не е този пътът.

Вие още не знаете какво е Духовният живот, а Божественият живот още не сте изпитвали. Третата стъпка, която трябва да възприемем, е да влезем в Божествения живот. Ще снемете свещения егоизъм отвън и работата ни наполовина ще бъде свършена. Когато изучавате Евангелието, виждате, че Христос започва от малките правила и дохожда до свършенството – да бъдете свършени, както е свършен вашият Отец, който е на Небеса.

Има оглашени, верующи и ученици. Оглашените са хора материалисти, те вярват в много имане; религиозните са хора верующи, те вярват в свещения егоизъм, а учениците са в Божественото учение. Дето казва Христос: „Раздай всичкото си имане, напусни баща си и майка си“, то е за учениците. И ще трябва да знаеш закона как да раздадеш, а не само току тъй. Павел казва: „И ако раздам всичкото си имане, а любов нямам, нищо не съм... И тялото си да дам на изгаряне...“, т.е. може да се пожертваш, но и то е пак свещен егоизъм. Също свещен егоизъм е, когато мислим, че ние сме център на вселената; ти, макар че не го изказваш, но това е мисълта; отвън не го изказваме, но в себе си го таим. А онзи, който е влязъл в Божествения живот, той седи толкова високо, че никой не го засяга. И казва един писател: „Онзи, който хули Бога, мяза на комар, който плюе на Монблан – какво ще остави върху него?“ Когато ние влезем в Божествения свят и някой ни каже нещо, то е като плюнката на комара – даже може да не забележите дали комарът е плюл или не. В Божествения свят плюнката не хваща, тя даже не може да падне там, понеже има постоянни дъждове, та я измиват.

Та ние сме дошли до положението, според окултната наука, да приложим правилата в действителния Живот. Туй приложение ще определи нашия бъдещ живот, сега се определя какво ще бъде

бъдещото състояние. Това, което сега извършиш, за самия себе си ще го извършиш и трябва да знаеш как да го извършиш. Трябва да живееш в Божествения живот, трябва да разбираш отличителните черти на Божествения живот в какво седят. Това ти е необходимо за самия себе си.

В туй малко общество се явяват известни дисхармонии, които могат много лесно да се уредят. Но може да се уредят и само по Божествен начин. В религиозния живот свещеният егоизъм колкото урежда, толкова и поврежда; в материалния живот пет дава, а сто взема; в Божествения живот всичко се урежда. И няма по-велико нещо от това, човек да бъде в съгласие с Бога, да го чувстваш в себе си, да бъдеш в съгласие с всички Висши същества – няма по-велико нещо от това. Срещнеш някой човек, Божественото у него отговаря на Божественото у теб и ти го възприемаш – няма по-добро нещо от това.

Сега искам да направите един анализ, да пресеете вашите мисли и да остане нещо съществено. Една мисъл да остане, но да знаете, че то е Божествено – една мисъл, на която можете да разчитате. Туй е възможно, за всинца ви е възможно, всеки може да направи този опит, не се иска за това голяма философия. Голямо усилие не трябва, но се изисква наука, която да се приложи. Трябва да приложите Божествените правила, както е в музиката и в изкуството. Навсякъде те са определени и който ги знае, всякога ще има резултат, не материален.

Най-първо, не търсете да подобрите вашата външна среда. Не, подобрете състоянието на вашия ум, то е първото нещо; второто нещо е да подобрите вашето сърце и след туй ще бъдете в състояние да подобрите вашия материален живот. Сега вие вършите обратното и затова нямате резултат. Сега някои от вас работят в тази посока, но се колебае. Онова уравновесяване на ума, онази вяра, която имате,

става субективна. Трябва да знаете, че имате една положителна опитност, че това, в което вярвате, вие сте го проверили и опитността ви трябва да бъде жива. Има два вида опитност. Първата е: откъсвате едно цвете и го изгубвате, а другата опитност е: цветето, което расте в градината ви, остава живо – то е, което индусите наричат лотос. Когато говоря за Божествената опитност, тя е, която расте всякога в Божествената градина.

Сега, онези от вас, които се чувстват, че са стигнали до известна висота, да се издигнат една стъпка по-нагоре. В бъдеще не искам да сте разбъркани. Защото при Бога ние ще се приближим, а няма Той да се приближи към нас. – „Приближете се – казва, – за да се приближа.“ А вие мислите сега, че като направите тази стъпка, ще стане цял катаклизъм. Не, туй състояние е едно от най-приятните. Ще се намерите като една жена, която ражда – плаче, реве, но като роди, забравя всичките си скърби и болки. Плач ще има, но като родите, ще имате едно състояние от най-добрите, което не сте изпитвали. Тоя плач ще бъде необикновен, тук се изисква геройство. Не е лесна работа, не е и мъчна. Ние само по този начин можем да бъдем силни – дето се казва в Писанието: „Един ще гони хиляда, а двама ще гонят десет хиляди.“

Сега често ме питат защо ние работим, а няма резултат. – Защото ние сме останали при свещения егоизъм. В свещения егоизъм има питане от кое верую си. В Божественото такова питане няма, там казват: „Братко, сестро“, нищо повече. Като те срещне, каже ли ти: „Братко“, ти си в Божественото, каже ли: „Господине, многоуважаеми, почитаеми, имам чест да ви срещна, Ваше високопреподобие“ и прочее, то е учение на свещения егоизъм. В Божественото има само Братство и тогава всички хора ще ги чувстваш близко до сърцето си. При сегашното състояние някои хора не са ви приятни и казвате:

„Този не мога да го търпя.“ Тъй, сега някои от вас готови ли сте да ликвидирате със свещения егоизъм?

Аз, ако ви поставя да гласувате колко от вас са оглашени, колко – верующи и колко – ученици? Неколцина са готови за Божествения Живот. Как мислите, туй гласуване с ръка ли трябва да стане? С ръка няма да стане, с ръка много лесно ще го направите. Щом като дойдем до това гласуване, аз ще ви създам една голяма бея, каквато никога не сте имали, и ако можете да излезете от тази бея, добре. В света много лесно ще го направите. Ще ви приведа един пример, който казах за младите: боли ви пръстът, ставите, гърба, това-онова и се нервирате, образува се един голям цирей и тогава казвате: „Втасахме я, да бяха само първите болки.“ Ще пробиеш този цирей! Та сега ние сме дошли до положението на свещения егоизъм и Господ ще ни създаде един голям цирей и свещеният егоизъм чрез цирея ще излезе навън.

И ние ще влезем в това Божествено съзнание и няма да се нервираме. Сега аз желая всинца да имате не много болести, но само една болест – ако е, да е.

Аз бих желал сега вие да се разпределите и да помислите за работа, за начина на работата. Сега ние мислим: „Когато му дойде времето, когато рече Господ, още условия няма, още знания нямаме, чакай да проуча окултизма“ и т.н. Вие може да проучите окултизма, да знаете Библията на пръсти, всичките стихове да цитирате и пак да сте в свещения егоизъм. Та засега между Братството има един критичен дух, вие виждате само лошите страни повече, отколкото добрите. И често някои ми се оплакват: „Едно време много се обичахме, а сега сме поизстинали.“ Един пример ще ви дам за нашия брат Петър. Един старец казал веднъж: „Какъв пехливанин³ съм аз!“ и за да прескочи един трап, затичал се и хоп в трапа; тогава казал: „Е,

³ Пехливанин (тур.) – борец.

когато бях млад, бях по-силен.“ Но като излязъл, казал: „Каквото бях на млади години, то е и сега.“ Млад и стар, все едно е – човек не се изменя, а само нараства. Каквито подбуждения е имал на младини, те остават – ако е бил благороден, такъв ще си остане. Може ли житното зърно да се измени? Ние сега вярваме, че на младини религиозният човек е бил жито, а сега е станал ечемик; турците казват: „И да видиш, не вярвай.“

(Един брат запитва: Духовното раждане как става?) Циреят трябва да те накара да родиш. Ще ви приведа следния пример: отива някоя слугиня на сметта, там, дето мирише, и почва да разровя, защото госпожата и е изгубила един скъпоценен камък. Какво търси тя? – Тук в сметта има нещо ценно, ние сме изгубили много ценни неща. Ценният камък си е всякога ценен; който го разбира, ще го намери и ще го очисти, а който не разбира, няма да го търси. Новото раждане не е един принцип, то засяга само външната страна. Душата само развива вложеното, а не се влага нещо ново в нея. И динамитът, за да произведе взрив, има нужда от запалка. Духът е излязъл от Бога, а новото е условията, които дават възможност за развитие на този Дух. Душата на детето не се отделя от душата на майката, а майката може да даде само материали, за да се развие.

Ние трябва да дойдем във връзка с Божественото съзнание. За тази връзка има много методи в Евангелието и в окултизма, за пробуждането на Божественото има разни методи. Сега, всинца трябва да се сдружим, да работим за Господа. Някои казват: „Да напуснем своите работи и да идем да работим за Бога.“ Не, трябва да знаем, че всичко в света е Негово, всичко, което ние притежаваме, то е Негово. Ние ще знаем факта, че каквото имаме сега, то е Божествено и да започнем да го използваме така, както Божественият закон го иска – туй е новото схващане. Сега казват: „Туй е моето учение.“ Тези мисли са Божествени, в Бога са били и който и да ги е изказал, ние

казваме: „Туй е Божествено“ и го прилагаме – който и да ги е казал, без разлика. Онези, които са готови вече, да излязат из своите пашкули навънка, да оставят мястото си. След вас ще дойдат други, те на серии вървят.

Ако нас ни подложат на изпит да обясним нашето учение – ти в какво вярваш, какъв е твоят живот, какво е твоето учение, трябва кратко и ясно да определиш. За едно следващо събрание обмислете практическите методи, по който можем да работим. Да кажем, може да имаме едно събрание, в което да забравим себе си и да се слеем с Божественото съзнание, всички да се слеем. Знаете ли каква хармония ще се образува! Сега седим в някое събрание, някой говори; погледнем часовника си, когато се молим; отваряме по няколко пъти часовниците си и мислим, че това е молитва, никаква молитва не е това. Квакерите правят събрание в пълно мълчание. Те са много малко – двадесет хиляди души; Англия дължи величието си на тия двадесет хиляди квакери.

Трябва да почнем да работим. Сега остава въпросът можем ли ние съзнателно да влезем в Божественото. Хората, които скърбят за нещо, скърбят за изгубения живот. Мнозина виждат, че Духовният живот не им е дал това, което са искали; посърнали са, защото синът им е станал не такъв, какъвто са очаквали. Божественото ще осмисли Живота – към него да се стремим. Туй състояние мнозина са го вкусили по малко. Никой не трябва да си прави илюзия – докато не сте отживели, докато не сте си изплатили кармата, докато не изпълните Мойсеевия закон, не можете да влезете в Новия живот. Физическият живот е една голяма илюзия, нищо не уреждаме с него. И туй, дето мислим, че нещо уреждаме, нищо не уреждаме. Някои ще кажат: „Тогава да не работим.“ Не, не, и това е измама. Същността на Живота е хората да се обичат един друг. Теб те радва едно общество, дето има разумни хора. И в Небето когато идем, пак Разумното

търсим. Когато ние говорим за Бога, подразбираме туй Висшето, Разумното. Всички външни нужди, стремежи, това не е смисълът. Смисълът на Живота е в това да обичаш и да те обичат. То е смисълът, то е правилното и постоянното, всички други положения са само преходни илюзии. Тази Обич ще мине от единия свят в другия. Ти усещаш едно ограничение, ако някой си те използва, а идеалното на Земята е туй – Обичта, която ние можем да имаме един към друг безкористно. Физическият свят без тази Обич губи смисъла си. А и човешката обич без Божествената губи смисъла си. Нещата стават ценни заради приятеля, който ги дава. Пръстенът от приятеля ти е ценен, защото обичаш приятеля си, но в деня, в който ще го намразиш, ще намразиш и пръстена му. Обичаш някого и затуй четеш книгите му; каква промяна става?...

Под думата *илюзия* разбирам, че не трябва да правим яденето център на Живота. Че ще ядеш, ще ядеш, но яденето е само условие. Защото ще дойде време, когато и без да работим, ще ядем – никой няма да работи, всички ще почиваме. Ние казваме: „Без работа не може на Земята.“ Може, тогава ще дойде приятната работа. Сега физическите нужди ни налагат да работим. Докато хората живеят тъй, живеят в едно лъжливо учение. Да работиш не е необходимо, то е една илюзия, както пияницата казва: „Необходимо е да пия.“ И по този начин Земята е пълна само с гробища и кости. Тази необходимост ние я създадохме, престъпили сме закона. Господ казал на Адам: „Ето градината е пълна, наредена, само онова дърво не бутай.“ Но той ял от него и го изпъдили навънка.

Е хубаво, ако ние се върнем и изпълним Божия закон, какво ще бъде? – Пак в Рая ще бъдем. Човешкият Дух пак може да се върне в първоначалното си положение. Борбата е започнала извън Рая. Не трябва да се грижим за много неща. Ако ние всички приемем Любовта и я приложим, светът ще се оправи. Но не с користолюбива цел. Вие

мислите, че работите няма да се оправят. Ще работим, няма да се изнудваме – ще дойда на нивата да ти помогна, но няма да ми плащаш. Сега, при този строй, тъй е – с плащане, но ние ще се родим, ще излезем из пашкулите си. Може да виждате тук едно противоречие, казвате: „Вяра, ама само с вяра не става.“ Вярата подразбира интелигентността, а трябва и ум – умният човек ще направи нещо. А онзи, който няма вяра, няма и ум, той все старото рало ще бута. Новата култура изисква много умни хора. Но с тия вярвания и разбирания, които сега имате, ние не можем да приложим тоя закон.

Ние държим този метод, който е естествен. Между всички ви има връзка. Най-първо ние трябва да възприемем Божественото и като го възприемем, ще бъдем в състояние всичко да извършим. Но докато не възприемем Божественото, всички въпроси ще останат неразрешими. Ония от вас, които са готови, ще ги повикам по особен начин – да видим колцина ще отговорят. Който отговори, Господ ще му отговори. Само така ще се даде един тласък. Вие сте стигнали до една задънена улица и вече забелязвам от вашата опитност, че ми говорите все за миналото, а не за бъдещето. Когато хората говорят за своята минала опитност, аз ги считам за стари хора. И никак не ми харесват, когато цитират: „Едно време аз бях по-религиозен“; аз казвам: стар човек си. Не какво си бил, а какво си сега и в бъдеще, остави миналото. Нашият Господ не остарява, ние в такива работи не вярваме. Този Господ говори сега и в бъдеще пак ще говори, а миналото е само едно възпоминание. Някой дойде и казва: „От мен може ли да стане нещо?“ – Ако вярваш – може, ако не вярваш – не може.

И после, другото заблуждение: вие мислите, че се познавате. Не се познавате. Да познаваш някого значи да любиш и то тъй, че да си готов, ако трябва, да жертваш всичко за него. И сега ние не се

познаваме както трябва. Животът е постоянно познаване – всеки ден носи ново познание, всеки ден, всяка година ще разкрият все нови и нови неща. Това е познаване на Бога. Като ви говоря за Любовта, подразбирам туй възходящо състояние. Всички няма да възприемете Любовта изведнъж, то е невъзможно.

Като говорим за Божественото, ние не разбираме да напуснем живота си. Не, то е криво разбиране. Ще живеем в света, ще изпълним Волята Божия. Ще оправим този свят, не външния, а нашите умове ще оправим и като оправим нашите умове, и светът ще се оправи. Постарайте се помежду си да турите ред и порядък – като нямате закон, живеете по закон. Сегашните хора имат закон, а без закон живеят; ние пък нямаме закон, но по закон да живеем. Запишете сега какво спъва работата, та тия спънки разумно да се премахнат. Ще кажете: „Ще живеем по тези правила.“ Обмислете двама-трима до двадесет души как да живеете по тези правила.

„Толкоз години сме ученици – казвате, – нима нищо не сме научили?“ Не само да излезем от Египет, не само да приемем законите на Синай, а най-после да влезем в Ханаанската Земя – в Божественото, да турим ред и порядък и да живеем тъй, както Господ иска. Ние трябва да дадем един образец. Аз бих желал и вие да дадете един образец – такъв, от Божественото учение. Всеки може да стане един образец, но онзи, който напълно го желае. Аз ще ви дам един такъв образец, на който да имаме един узрял плод и да може да се каже: „Ето един от Божественото учение.“ Всеки може да стане един образец – само онзи, който напълно го желае. Туй желание е щом решиш, да изпълниш Божественото. Докато не го решиш, всички са против, а като решиш, ще кажеш: „Сега скъсвам всичко друго, ако искате, елате с мен, ако ли не – сбогом!“ И тогава и те ще кажат: „И ние ще дойдем.“ Но не трябва да има никакво колебание – реши!

И тъй ще започнем не с многото, не с голямото, а с един малък опит, с най-малкото в Божествения свят. Ще мислите, аз ви давам тази съществена мисъл. Всеки ден задавайте си въпроса: „Мога ли да служа на Господа?“

В петък може да се съберем, можем да мълчим или да решим някой важен въпрос. Приложение трябва, образците ще излязат на сцената. Тогава ще имате две събрания: младите ще се съберат преди вас от 6 до 8 ч., а старите – как искате – от 8 до 9.30 ч. Аз да определя: младите ще се съберат по-рано. Младите са онези, които отиват на фронта да се сражават, а старите ще уреждат тила. Защото, ако тилът не е уреден, онези, които са на бойната линия, мъчно могат да издържат сражението.

Софиянци трябва да дадат пример. Вие ще имате един метод. Сега, философите преди да дадат своите теории дават аргументи против другите философи. Аз вземам този процес, който е в Природата: най-първо посея семето и то поникне, втората година израснат листа, минат се пет-шест години – не цъфва, но след това цъфне. И у човека е така. Някои от вас сега може да цъфнете – не изкуствено, но естествено. Ако са минали осем години, вече ще цъфнете – може да цъфнете, защото имате условия. Пък ако едва сега поникваш, казвам: ти имаш още време – две-три години, един ден това цъфтене ще дойде.

Сега, у нас развитието не върви правилно, защото всички същества от Астралния свят развалят това, което си изградил. Понякога си приятно разположен – гледай туй разположение да го задържиш; но не се минават един-два часа и ти изгубиш всичко спечелено и пак останеш бедняк. След една седмица пак се бориш, пак направиш усилие.

После, в тия беседи някой от вас може да напише нещо, което е преживял. Нека някои да изкажат едно свое преживяване – доказано, с

аргументи да опишат своята опитност. Онзи, който е преживял, знае какви са признаците. Ако не е изгубил това състояние, той ще го носи със себе си.

Главното е да можем да създадем една такава атмосфера, малко по-любвеобилна. Любовта ви е малко плитка станала, та трябва да се събира и да и се даде наклон. В една беседа ще ви говоря върху методите на Любовта – какво нещо е Любовта, как може да се приложи, какви резултати произвежда тя. Защото сега, както се описва любовта, това са само чувства, свързани с живота, известно приятно разположение. А когато дойдем до същинската Любов, то е нещо велико. Ако може да се създаде тази атмосфера, тогава може да ви говоря за методите на Любовта, но както сте сега в тази дисхармония, никога няма да си позволя да говоря за нея, защото тя е свещена за мен. Може да говоря за други работи, а за нея ще оставя в бъдеще други да говорят. Когато се образува една атмосфера, каквато трябва, може да ви се дадат малките методи на Божествената Любов. То е подобно, когато разправяте на някого една своя опитност, която считате свещена, и почувствате едно поругание върху нея, тогава вие няма да разправяте. Христос казва: „Свещените работи не трябва да се дават.“ Сегашната любов я оставям, ще говоря за Любовта от съвсем друго гледище, а тия неща ще бъдат само едно пояснение. И тогава в тази Любов може да направим опит, ако искате. Тя е Божествено съзнание, което произвежда всички тия състояния.

Ние сега със своите мисли спъваме Божественото у нас, ние сами рушим. И всички трябва да се отучим да рушим, а трябва да градим. Някой ти разправя една опитност и у теб се яви желание, разположение да кажеш: „Туй не струва.“ Тогава и на себе си, и на него вредиш. Ако можеш да издържиш докрай, ще имаш едно мъчение, но след туй ще се появи една малка радост. Трябва да има цел. За какво? – Обект трябва да има. Имаш ли обект? – Бога можеш

да направиш обект. Нямах ли Го като обект, нищо не можеш да постигнеш. Имаш ли Бога като едно съзнание всеобемно, всичко можеш; нямаш ли Го, всякога губиш.

Бесят те; ако ти можеш да концентрираш твоето съзнание към Бога силно, туй вѣже сто пъти ще се скѣса и няма да те обесят. Вие можете така да повишите вибрациите на вашите клетки, че най-силната стомана става на прах – но гигант трябва да бъдеш. Ние чакаме Господ да каже и да стане; не, ние ще кажем и то ще стане! Господ казва: „Кажете и вие и ще стане туй, което искате.“ Но за да стане туй, трябва да знаем как да искаме. Когато малкото дете иска с Любов, баща му се трогва и всичко дава, но когато синът заповядва на баща си, той не му дава. Ако ние с Любов идем при Бога, всичко може да стане.

Сега и от млади, и от стари се изисква да имат сърца, да се научат какво нещо е Божествената Любов. И казва се: „Бог толкова възлюби света, щото даде Сина Своего Единородного, за да не погине всеки, който вярва в Него.“ И ти ще кажеш: „И аз толкова възлюбих Бога, щото давам всичко в жертва, за да Го позная.“ Като превърнеш този стих така, тогава силата ще дойде, от нас зависи. Бог е направил, дал е жертва, сега и ние, ако приемем жертвата, ще кажем тъй: „И аз толкова възлюбих Бога, щото давам всичко в жертва, за да Го позная.“ Това е мотото, върху което може да разсъждавате.

Когато почнах да ви говоря, мен ме хвана хремата. Аз си го тълкувам така: тези хора ще им говоря, ама те са хремави. Аз зная как се лекува хрема – човек киха, значи хремата чрез носа излиза. Хремави сте, значи умът ви е хремав и трябва да лекувате ума си. Всички нечистотии трябва да излязат навън, да няма място за микробите. Сега аз съм хремав, а вие не сте хремави. Тогава ми казват тъй: „Ако ти не ги научиш на истинския метод, ще бъдеш хремав.“

Съединих се с вашите вибрации, те са ниски и затуй имам хрема. За пет минути аз мога да я премахна, като скъсам връзките си с вас.

Но време е за нас, можем да минем вече към вечното – да познаем Бога. Някои ще кажат: „Не Го ли познаваме.“ Христос първо казва: „Ако може да отмине чашата“, но към края казва: „Сега познах, че всичко от Теб ми е дадено.“ Към края го казва. Като опитахме нещата, ще познаем и тази опитност – трябва да познаем, че всичко от Бога ни е дадено.

Сега избирате ли петък? Четвъртък да остане. На младите искам да кажа да не правят погрешките на старите, да се отличават от тях. Защото, ако правят същите погрешки като старите, няма да се отличават от тях, а те трябва да бъдат особени.

Понеже съм още хремав, не искам да решавам този въпрос. Въобще трябва да се говори по-малко. Големите снаряди рядко се хвърлят, големите работи не са лесни.

В тия събрания има и друг въпрос: да може да се тонирате, да вибрирате – това е хубавата страна. Но някой път външният свят изтощава и ти трябва няколко часа, за да си починеш.

Тайна молитва

*1 школна лекция на общия окултен клас, 24.II.1922, петък, 7-9 ч.в.
Ст. София*

ТРИТЕ МЕТОДА НА ПРИРОДАТА⁴

Мълчание от 7 до 7.15 ч.

Тайна молитва

Ще направя няколко кратки бележки върху природния метод за работа. Всяко начинание в Живота трябва да започва с ония методи, които Природата употребява. И учениците на Божественото учение са длъжни да изучават тия методи, нищо не може да ги извини. Всеки, който е влязъл в това учение, и у когото се е пробудило туй съзнание, ако каже: „Аз не зная, аз не разбирам, на мен не са ми обяснили това“ и т.н., тия неща не го оправдават. Защото в сегашно време и децата от първо отделение знаят каква е тяхната програма в училището, а съвременните културни хора не знаят каква е тяхната програма. Попитайте когото и да е от тях каква е специалната му програма, защо е дошъл на Земята, той само ще си повдигне раменете. Всеки си има специална програма.

Природата е разпределила времето на три категории: време за почивка, в което влиза сънят, време за ядене и време за работа. Те са три естествени положения. Сега, сънят, сам по себе си, и той има няколко категории: може сънят да е приятен, може да не е приятен; може да си отпочинеш, може и да не си отпочинеш в съня. В яденето е също: може добре да си ял, може и зле да си ял; може в яденето да придобиеш сили, може и да не придобиеш сили. И в работата е същото. Сънят спада към една категория, той е физико-астралният живот на Земята; яденето е чисто физическият живот на човека на Земята, а работата, това е умственият живот на човека. Спането е

⁴ Тази лекция е известна още и под името „Методи на природата“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

необходимо за тониране на човешките енергии. Само във време на сън, в сънно състояние човек добива своите енергии. В сън добиваме енергии, пречистване на тялото става в съня. Яденето е процес на туряне на тия енергии в действие. Работата е използване на придобитите вече енергии.

И следователно, според това разпределение, (*първо правило за съня*) когато човек отива да спи, той трябва да отива с една приятна мисъл – да му е приятно, че отива в другия свят. Съзнанието минава от едно състояние в друго и ако бихте имали възпитания ум на един адепт или на един светия от първа степен, сънят ви щеше да бъде едно от най-приятните ви развлечения, една от най-приятните почивки. Сега често ние отиваме да спим, когато стомахът ни е пълен, възприета е някоя мъчносмилаема храна и тогава в стомаха навсякъде има борба, има излизане и влизане в тялото, ние се обръщаме на гръб, мъчим се, станем, пъшкаме, охкаме. И едва някой заспи към 12 ч., а някой към 2 ч. и после казва: „Не мога да спя“, а не се запитва защо не може да спи. На другата вечер пак по същия начин той се е наял с мъчносмилаема храна и пак цяла нощ не може да спи. И казва: „Не ми върви, някакви дяволи има в тази къща“, или, че еди-кой си дошъл, затова не можал да спи. Не, не, причината не е там. Нечистият въздух може някой път да е причината, но главният фактор, това е храната в стомаха.

Сега, вие ще кажете: „Това са маловажни работи.“ Не, не, всеки един ученик трябва да започне от маловажните работи – именно защото са маловажни, те са най-важни. И тъй първото правило за един ученик на окултизма е да се нахрани вечерно време преди да е залязло Слънцето – правилото е така. Може да се нахрани и когато Слънцето залезе, но най-добрият метод е, когато Слънцето е на височина два метра преди залез, ти да си приел своята вечеря. Тъй правят птичките, които живеят най-разумния живот. А другите

животни – бухалите, прилепите и тем подобните, които излизат вечерно време, те се хранят и в 7, 8, 9, 10, 12, и в 2 ч., докато изгрее Слънцето; щом изгрее Слънцето, всички се скриват в дупките си и си почиват. Следователно (*първо правило за хранене*) ще се храниш вечерно време преди да е залязло Слънцето, а сутрин никога няма да ядеш преди да е изгряло Слънцето – значи сутрин най-малко половин час след изгрева му ще се нахраниш. Това е правилото на един човек, който иска да живее един естествен живот, съобразно законите на Природата. Това са правила за онези, които искат да бъдат ученици. Пък има ученици-слушатели, които казват: „Ние имаме условия, но еди-кой си автор тъй казал.“ Аз казвам: авторът е великата Природа. Тогава вие може да кажете: „Ама досега като сме имали такъв метод, да се върнем ли?“ Сега, когато полагаме един принцип, ние нямаме предвид вашите стари навици, ние просто поставяме един принцип – като искаме да живеем правилно, как трябва да се храним.

Сега ще мина към храненето. Колко пъти трябва да се храни човек на ден? Целият културен свят е разделен във възгледите си по отношение на храната. Едни поддържат за двадесет и четири часа човек да се храни един път и го прилагат, други поддържат само два пъти – на обед и вечер, трета категория поддържат три пъти – сутрин, обед и вечер и четвърта категория поддържат, че трябва да се яде на ден четири пъти. Сега, в България въобще три пъти ядат на ден – сутрин, на обяд и вечер. Правилото при яденето е: никога не яж, ако нямаш разположение. Правилото ще го приложиш само при следния случай: като станеш сутрин и усещаш глад, нахрани се; ако не, не яж. На обяд, ако усещаш глад, нахрани се; ако не, не яж и вечер също. Ще ядеш, ако имаш разположение – не само разположение на апетита, а да усещаш удоволствие при яденето. И апостол Павел казва: „Яжте, пийте и благодарете.“ А аз се изразявам: да ядеш с Любов, да обикнеш

храната и тогава тази енергия се привлича в организма. Защото храната е жива и тия частици, след като влязат по закона на Любовта и ги сдъвчем, живата енергия от тях се влива в нашия организъм и го обновява. Обаче, ако ние нямаме разположение, образуват се течения – кръгообразни, конусовидни, елипсовидни, после и хиперболични – и тия течения почват да се вълнуват и става изтичане на енергията.

(Второ правило за хранене). Първото нещо, ученикът няма право да се гневи на трапезата, забранено е в Природата при ядене да се гневим. На човека абсолютно е забранено при ядене да се гневи, туй го запишете! Обикновените хора може да се гневят колкото искат. Забелязва се у кокошките и у други животни, че когато ядат, има мушкане, но на разумните на трапезата да се гневят не е позволено. Защо не е позволено? Аз ще ви кажа защо. Казва Христос: „Аз съм живият хляб, слязъл от Небето, и всеки, който ме яде, ще бъде жив.“ Е, ако този, който е слязъл от Небето на твоята трапеза да ти даде Живот, ти го дава, имаш ли право да се сърдиш? Абсолютно никакво право! И аз турям туй като правило в Окултната школа. Това е едно от правилата и всеки, който го престъпи, отварят вратата и му казват: „Господине, излез!“ Два пъти като престъпи туй правило, изключват го из класа навънка. Та сега вие искате да бъдете ученици, но ако престъпите това правило, ще ви изключат. Не само някой да седне привидно, не, не, по същество ще седнеш – абсолютно разположен, всичко да бъде отворено у теб. Да бъдат отворени умът и сърцето ти и ти като ученик да благодариш на Бога, че по благодат си дошъл в туй училище – това е разбиране. И ако вие не започнете оттам, вие не можете да се облагородите. Ако туй правило не го приложите в дома си, за себе си, вие никога не можете да дадете туй възпитание на децата си.

(Трето правило за хранене). После, на ученика на една окултна школа не му се позволява да яде бързо, абсолютно е забранено.

Яденето е една велика, благородна работа – ще я свършиш по всичките правила. Никаква бързина – на две-на три. Не, ти ще седнеш – тя е една от най-великите работи – и ще я свършиш тъй, по правилата. Колко минути ще ядеш? – Петнадесет-двадесет минути ще ядеш, но полека и абсолютно няма да бързаш, тя е сериозна работа. И туй правило турете. Достатъчно е два пъти да ядете бързо, за да ви покажат вратата навънка. И аз ще ви кажа защо не успявате в християнството – тази е една от причините, но не и единствената.

(*Четвърто правило при хранене*). Никога не е позволено на ученик от Окултната школа да преяжда. Ако два пъти преядете, пак ще ви покажат вратата навънка. Тъй, абсолютно никога не се позволява да преядеш. Защото яденето е математически определено – ученикът трябва да знае колко му трябва и толкова да яде, нито една хапка повече. Като дойде до оная мярка, тя е следната: като усети, че му е най-приятно яденето, да спре там, по-нагоре да не отива, там да се спре. Това е едно от правилата – да се спре при тази най-сладка хапка. Спрете ли се там, във вас се набира една енергия възходяща, разширяваща и казвате: „Много хубаво се нахраних.“ Тази енергия гради във вас, твори. И тогава и на работата си, навсякъде, каквото пипнете, всичко ви върви, иде ви отръки.

Сега, третата категория. При работата има три отдела: работа физическа, духовна и умствена. Те са три категории, които сега засягат живота на учениците в една Окултна школа. (*Първо правило за работа*). Ученикът няма право да прави различие между физическата, умствената и духовната работа и да каже: „Тази работа не струва.“ За него физическата, умствената и духовната работа трябва да бъдат еднакво важни. Направи ли той най-малкото различие, че едната работа седи по-високо от другата, две такива погрешки – и му показват пътя навънка. За него физическият, умственият и духовният труд трябва да бъдат свещени. Ученикът трябва да знае, че

физическият труд е един метод при работата – да възприемаме енергиите от земята. Когато обработваме земята едновременно става обмяна между нашето тяло и силата на Земята. Следователно чрез краката си възприемаме енергията. И ето защо, когато човек работи физически, порите на неговите крака духовно трябва да са отворени, за да може тази енергия да циркулира правилно през тялото; когато работи духовна работа, понеже тогава се засяга човешкото сърце, тогава неговото сърце трябва да бъде отворено, а при умствената работа умът трябва да е отворен, т.е. мозъкът да е в такова състояние, че да може да възприема.

Сега, тия правила аз ги казвам само на онези, които имат желание – законът е такъв. Всеки ученик, който влезе в Школата, трябва сам да си наложи от Обич, от Любов да може да извърши туй. Веднъж дадеш ли обещание на себе си, изпълни го, бъди верен на себе си! Човек няма право да лъже себе си, имаш ли едно обещание в себе си – изпълни го! Никой да не те знае, но пред себе си бъди верен, изпълни го! Защото, ако тия правила не ги приложите, от вас никакви окултни ученици не може да стане. Не е въпросът човек само да яде, не е въпросът и само да работи. Да кажем, че вие ядете някоя кокошка. Ще ви приведа следното изяснение: аз съм решил, изпит няма да държа вече пред вас и в бъдеще няма да позволявам никой от вас да ме изпитва. Няма да позволим. Който наруши правилото, съобразно окултното учение ще му покажем пътя навънка, без разлика. В неделните ми беседи е общо, аз съм друг, но дойде ли до учението, не може така. В неделя може, ако искате, да играете на моята проповед, но дойде ли до окултното учение, работата е опасна. И аз една вечер ще ви дам един пример какво могат да направят окултните сили. Ще ви дам тук пример на някои от вас, че после, ако ви отърва, пак постъпете тъй. Писанието казва тъй: „Бог е огън всепождащ.“ Кога? – Когато ти проповядват урок и ти си въртиш главата навсякъде. Той е

огън всепояждащ и когато казва някому да изпълнява Волята Му, а той каже: „Аз имам особено мнение“ – Бог се проявява такъв.

Сега, ако искате да бъдете ученици, вие сте свободни да приемете или не, но ако приемете и не изпълните, никаква Любов нямате. Любовта е това, да знае човек от Любов да учи, да слуша, да възприема Божественото учение и да го прилага – това наричам аз Любов. То не е за мен, то е за вас; ако го приложите, вие ще се ползвате и в бъдеще ще имате нужда от него.

Сега, ако на вас ви дадат хубаво опечена кокошка, добре. Но тази кокошка е престояла малко и е почнала да мирише; хубаво опечена е, вие ядете и казвате: „Вкусно ядене, хубаво се наядох“, но след един час почне нещо да се превръща, почнат да се образуват газове, да се превивате и току виж всичкото ядене почне да излиза през устата навън. Питам туй ядене на място ли е, хубаво ли е. Сега, приведете по аналогия това към духовната работа. Някой път казваме: „Да се обичаме“; повикат те на трапезата, нахранят те по духовен начин, казваш: „Този брат е отличен, пълен е с Любов, има мисли!“ Хубаво, но след един час пак започне нещо да става у тебе; този обед на място ли е? Повика те някой, нахрани те умствено, отлично те нахрани, но след един час пак ти се повръща; тия яденета на място ли са? – Не са, това е хабене на енергията. Когато човек яде, той трябва да усеща една лекота в стомаха си. След като се е наял, той трябва да усеща една лекота, стомахът му трябва да работи като една отлична машина – само така се е наял духовно. Сърцето трябва да работи, да създава едно приятно разположение на неговия ум.

Сега, не вземайте ония състояния, които вие често имате, че са от учението – това е вън от училището. Човек трябва да се бори, а страданието е вън. След като е учил ученикът в едно окултно училище, Учителите го пращат навънка в света – ще му дадат едно предметно учение, да видят как ще разреши закона. Тогава ще дойдат

мъчнотиите. Някой, като слуша, казва: „Мъчнотии нали ще има?“ Чакай, след като учиш, тогава ще дойдат мъчнотии, инак няма да знаеш как да се справиш с тях. Защо ни са мъчнотии, нима има полза, ако нашарят някому задницата с двадесет и пет тояги и после му дават лек да мине? Като ученик каква полза да го шарят? – Няма смисъл. Ще каже някой: „Той е страдал.“ Страдал, но безидейно. Ако някой човек е бил болен и искат да го бият, а зарад него бият теб и ти се въодушевяваш, че те бият и казваш: „Отървах един брат“, това има смисъл. Та всичко в нашия живот трябва да се обуславя разумно.

При какви обстоятелства е говорил Христос? Вземете Неговата притча за сеятеля. При притчата за сеятеля Той е говорил на земеделци – в една местност, дето са живели земеделци. Там е говорил Той за най-добрия метод да се сее семето – физически, умствено и духовно – и им е обяснявал условията. Едните условия обяснил така: „Едно семе паднало край пътя, друго – между тръните, третото – на каменистата почва и най-последното – на добрата почва, което дало тридесет, шестдесет и сто.“ Обясненията са за тия земеделци. После, като бил при онези рибари, там не е говорил за семето, на рибарите Той е говорил за мрежи. А сега тези взели каквото Христос е говорил на земеделците и на рибарите и го размесват – риби и жито, и казват: „Тъй казал Христос.“ Не, не, Христос е говорил много умно и на място е говорил, а ние сега вземаме и размесваме думите: „Туй казал, това-онова“ и мислим, че сме обяснили нещо. Това не е обяснение! Този невод⁵ какво означава? После, Христос казвал притчата за угощението, някъде Той засягал и търговците. Три категории хора се засягат, на които Христос е говорил: първият, който си купил нива, вторият, който купил пет чифта волове, и третият, който се оженил. Всяка притча е за особена категория хора. Ако вземете притчите на Христа, Той определя коя

⁵ Невод (рус.) – рибарска мрежа.

притча на кое съответства и какви принципи обяснява в Живота. Какво означава Животът? Нивата означава човешкото тяло – ти си дошъл на Земята, купил си нивата, нали. Колко чифта волове е купил той, как пише там – пет чифта, нали? И после е другият, който се оженил. Значи какво е състоянието им? – Нивата съответства на съня, воловете съответстват на яденето, женитбата съответства на работата. Разбирате ли, тъй седи тази притча. Да се обясни принципиално: нивата, това е почивката, ти трябва да си починеш хубаво – един добър сън да си спал, много хубав; и като станеш, ще нахраниш пет чифта волове – яденето е това; и след туй женитбата означава работата, вътрешната страна. Христос е говорил на един окултен език на онези ученици как да разпределят работата сами на Земята. Той внесе ново гледище и засегна този окултен въпрос.

Та ако дойде сега да проучим Евангелието, ще го проучим по един окултен начин. Аз се отклонявам от главния въпрос. Щом дойдем до притчите, там може да се яви спор. Трябва да се намери в какво съотношение седи тази притча с други притчи – те са все символи. Наредете ги и тогава ще се яви разгадаването.

Значи работата – физическа, умствена и духовна – трябва да се извършва с Любов. Това е едно вътрешно упражнение за ученика. И тъй имаме три подразделения, с които трябва да се справяме: сънят, яденето и работата. И ако вие внесете този нов метод за работа, много от сегашните болести, тази неврастения, която имате, тия неразположения, всички тия неща ще почнат постепенно да се чистят. Ние ще имаме една по-голяма свежест, по-голяма радост на ума, по-голяма бодрост, издръжливост, животът ще бъде по-продължителен и приятен и много от сегашните мъчности ще се премахнат. И тогава, като излезете, знаейки, че пак ще дойдат вашите приятели, старите ви приятели, които са ви учили, и ще ви кажат следното: „То може, ама още не му е дошло времето и понеже вие сте

стари, това е за младите.“ А младите ще кажат: „А ние сме още млади, по-нататък, да си поживеем малко, че като остареем, тогава.“ Тогава ще дойдем до положение да почнат всички да се отричат. Може, не е насила, но онзи, който иска да бъде ученик и иска да разбира, без тия правила по окултизма, без тия елементарни правила по-нататък никакъв резултат не може да постигне. Ще имате резултати обикновени, малки. Ти онова правило знаеш ли? Евангелието казва: „Верният в малкото е верен и в многото и неверният в малкото е неверен и в многото.“ Като престъпите една от малките заповеди, ще кажете: „Тази е много малка заповед, ние имаме по-велики.“ За Любовта, за Вярата и за Надеждата – за да се реализират отчасти тия работи, трябва изпълнение. Ако вие нямате сили да изпълните една малка заповед като яденето, спането, работата, всички други заповеди ще изпълните все по същия начин. Спането не го създадохме ние, яденето не го създадохме ние, работата не я създадохме ние. „Отец ми – казва Христос – още работи и Аз работя.“ И аз казвам: и как работи Господ, знаете ли как работи! Тъй щото това са постановления чисто Божествени и ако ние ги въздигнем, Господ ще ни благослови; ако ние ги пренебрегнем, тогава и Живата Природа си има наказания. Знаете ли какво правят майките? Пратите вашето дете да изпълни някоя работа, то не я извършило; тогава на другите деца давате по една ябълка, на него – не; може след един час, след два часа да му дадете, но най-първо няма да му дадете същия прием. Това правят умните майки, а много мъдрите майки ще кажат: „Хубаво, мама да му прости.“ Много умните всякога прощават, а умните понашарват по малко. Та ние, съвременните хора, колкото и да грешим, искаме в света да няма наказания, но напротив – колкото по-малки наказания искаме, толкова по-големи идват. Казват: „Страдания да няма“ и всички искаме да се премахнат, но колкото повече го искаме, толкова те идват повече. Защо? Казва майката: „Къде се бави, аз ти казах след

един час да се върнеш?“ – „Ама аз имах другарчета.“ – „Кой е по-горе – те или аз?“ Та и ние ще кажем: „Светът е тъй“, Господ ще каже: „Светът ли седи по-горе, или Аз?“ Не общественото мнение или авторитетът на някой си, но какво е казал Господ вътре в Природата – на първо място е това.

За всинца има едно правило: никаква критика, никакви такива: „Аз съм на особено мнение.“ И за мен, и за вас няма две мнения. Само по един начин може да се изпълни Волята Божия, и то разумен начин. (*Второ правило за съня*).спането може да става само по един начин. Как? – Като си легнеш на лявата или на дясната страна, до сутринта да не се обърнеш. Тъй, като си легнеш на едната страна, да няма никакво хъркане, дишането да бъде плавно и тихо, да мислят, че си умрял, а като почнеш да хъркаш, това не е спане. Тихо и мирно ще спиш – това е Божествено. Казва някой: „Аз на гръб не мога да спя, а на корема си спя.“ Не, не, най-хубавото спане е на дясната страна; средно спане, средна хубост е спането на лявата страна; лошото спане е на гръб, а който иска да оре – да спи на корема си. И тъй ще турим мисълта, та като дойде да четем Божествения закон, да вложим тази мисъл в ума си и тогава да знаем, че сме спали хубаво. Вие може да преброите през годината колко вечери сте спали хубаво и ще имате понятие за вашия прогрес нагоре. Туй е дресиране или възпитание на човешката воля, оттам трябва да започнете. За учениците туй е много важно – не само за младите, но и за старите. Старите ще кажат: „Ние като дойдем втори път...“ Втори път като дойдеш... Не, не, сега е. По-добре кажете си тъй: „Аз не искам да го изпълня“, а не „Втори път.“ Пък ако искате, и сега може да го изпълните, защото спане има и в другия свят. Спане, почивка има и в другия свят. Следователно, ако тук си научил почивката и яденето, ти си разбрал, че почивката може да бъде съзнателна и несъзнателна. Ако тук знаем как да почиваме, и там ще знаем, а ако тук не знаем как да почиваме, и горе няма да

знаем. Законът е все същият, тези неща са само по аналогия. Ще кажете: „Спане?“. Там, дето човек се е пробудил, няма сън, а има почивка. И тъй сега ще вземете тия три подразделения: спане, ядене и работа.

Сега, който идва тук, ние не му налагаме, но който е дошъл, който се ангажира веднъж, трябва да изпълни. Онези, които не са готови да изпълнят, по-добре да се откажат. За някои неделните беседи са достатъчни. И ще ви кажа защо именно в класа те не трябва да присъстват, аз да ви обясня: защото, ако влезете в един клас, колкото души и да са – пет, десет, петнадесет, сто, двеста, – ако тия ученици искат да изпълнят известна работа, а вие останете на особено мнение, вие сте като един червей, който разяжда този орган. Тогава защо да ставате тоя червей, да разрушавате туй дело? Който не може да изпълнява, ще каже за другите: „Той говори, но не може да изпълнява.“ Който казва тъй, да не дохожда да слуша тия работи. Ама ще кажете: „Аз да ги слушам.“ Може да ги слушате, но няма да влизате вътре. Затуй всякога се раждат известни дисхармонии. Дойде някой, иска наряд, но този, който не може да изпълнява този наряд, да не иска, защото в притчата се казва: „По-добре е да не обещаваши.“ Щом обещаеш, трябва да го изпълниши, пък ако не искаш да изпълниши, не обещавай. Обещаеш ли веднъж пред себе си, постарай се да го изпълниши. Та от онези от вас, които остават за ученици, аз искам да бъдете изправни.

И ще се изменят малко характерите ви – само тогава може да се изменят и законите. Ще кажете: „Духът ще ни измени.“ Ама знаете ли вие методите на Духа? Духът, когато иска да измени човека, туря го в училище. Тия гимназии, университети са направени все от Божия Дух. Или ще кажете: „Там са дяволите.“ Не, не, това не е светско – то и дяволи има, но и Божият Дух работи там, Той ръководи Живота. И сега някой казва: „То е светско учение.“ Не, ние трябва да

го свършим. Някои ученици влязат, напускат училището. Не, не, влезеш ли в университета, ще го свършиш. После можеш да захвърлиш дипломата, но свърши – това е характер! Или кажеш: „Аз ще свърша първи клас“ – свърши го; после, като влезеш във втори клас, кажи: „Ще го свърша“ и свърши го; после пак си помисли и кажи: „И трети ще свърша“ и свърши го. Другата година пак тъй кажи и така ще свършиш цялата гимназия. Не обещавай изведнъж всичко, но по малко. И сега дойдат някои, дадат обещание; дадете ли обещание, свършете го за вас самите. Така щото един ден, като влезете в другия свят, ще намерите вашия път постлан само с неизпълнени обещания. Вие ще се намерите като един човек, на когото му събуват обувките и го поставят на такива остри камъчета да ходи бос. Всички ваши обещания ще бъдат такива камъни – ще ходите и ще усещате бодещи на краката. Туй не е само форма, а де факто, тъй ще го намерите.

Та сега като ученици ще се стараете да сте изправни, защото у Бога измяна няма. А кой каквото прави, това и ще намери. Ако изпълнявате всичко, каквото Бог изпълнява, то като влезете в другия свят, ще намерите един път, само с рози постлан. Защото всичко, което вие обещаете и изпълните, там е величието на всеки един човек – да изпълни обещанията, които е дал на себе си; не каквото аз ви казвам, а каквото вие сте обещали. Ако туй, за което аз ви говоря, вие го започнете и след един-два месеца кажете: „Тази работа не е за мене“, това не е добре.

И тъй тогава ние ще разграничим всинца ви, аз ще ви разгранича на пет класа. В тази Школа сега на пет класа ще ви разгранича – мъже и жени. Всеки един ученик трябва да знае в кой клас влиза. Сега ще кажете: „Дали в първи, или във втори ще съм?“ Тия класове са еднакви. Всеки от вас ще си избере един клас, но като влезе, ще го свърши, разбирате ли! Влезете ли в един клас, всичките

предмети на класа ще проучите хубаво – и теория, и опит. Та като свършите първи клас, ще ви питам: „Втори клас искаш ли да свършиш?“ Ще си помислите дали да влезете във втория клас. Но като го приемете, пак ще го свършите. И тогава, като свършите петте класа, ще ви дадем диплома, т.е. Братството ще ви даде диплома, че вие сте един от способните ученици – тъй sedi въпросът. Във всяка една окултна школа има и практически опити, там не е работа на хвалби. Тук казват: „Аз зная да свиря“; хубаво, я му дайте цигулката. Всички ще се наредят, и то ще се наредят най-видните професори по музика, вторачат си очите и на ученика почне да му тупка сърцето. Ако е талантлив, ще свири, но като дръпне един път лъка, учителите ще разберат колко знае да свири. Та ще знаете, че онези, които ще ви изпитват, вещи са всичките. После, едно от правилата е: няма да се интересувате кой в кой клас е. Правилото е да знаете само онези, които са във вашия клас, а кои са в други класове абсолютно е забранено такова любопитство. Всеки ще знае само класа, в който той учи, нищо повече. Сега, не е необходимо да влезете в класа. Вие може да мислите, че не трябва да влизате, че туй може да го придобиете и вън. И вън може да се придобие. Но който реши – и млади, и стари, – да се стегне да учи. Тогава Бог на прилежните помага.

Аз дадох едно мото на младите. Сега, ако младите позволят, туй мото ще го дам и на вас, старите. И аз мисля, че те ще позволят. То е следното: Без страх и без тъмнина! Без страх и без тъмнина – там, дето има страх, нищо не става, а там, дето няма страх, всичко става. В живота на ученика всичко, което става, трябва да стане без страх и без тъмнина, в абсолютна Виделина – това е едно Божествено правило за ученика. И тъй, туй сега е пропускът само на физическия свят – който работи на физическия свят, трябва да бъде безстрашен. Аз ще обясня туй. Младите казват: „Човек да бъде смел.“ Не, и смелият човек е страхлив. Затворете някоя котка; най-първо тя е страхлива, почва да

бяга, но като я нашарите, тя става смела от страх и се нахвърля. Тя е станала смела от страх. И сегашните хора всички са смели само от страх. Туй, дето хората искат да се осигурят, да си направят къщи, това-онова, всички са смели, но от страх. Туй не е *без страх*. Да, само ученикът на окултизма или християнинът в пълния смисъл на думата, който казва, че в Бога всичко е само Добро, може да бъде безстрашен – да знаеш, че във всички моменти на Живота Бог присъства на всяко място; от нищо да не те е страх, понеже знаеш, че Бог царува навсякъде; не само знаеш, но вярваш и опитваш. В момента, в който се поколебаеш, страхът ще дойде в душата ти. Следователно, ако ученикът има страх, той е вън от училището. У нас няма *ако*. И Писанието казва: „Опитай и виж“; и пророкът казва: „Опитайте и вижте, че Господ е благ.“ Туй е едно изречение на Окултната школа. Това е било учението на старите пророци, които са учили тия и още по-високи правила из окултната наука.

Сега, достатъчно е. Нека имаме пак една тайна молитва.

Събота ще има зимна екскурзия. Всички да не идват. Правилото е: понеже сте ученици, ако някои мислят, че може да се простудят, да не идват – само които могат да издържат. Пак ще вземете гюмчета, понеже тази екскурзия е много ранна, горе има сняг, студеничко е – има и прана, има и студеничко. Ако у вас негативните мисли преодолеят, не идвайте; ако дойдете без страх, добре дошли. Ако сте много смели, не ви искам; ако идвате без страх и без тъмнина, всички сте добре дошли. Сега, определете часа. – 6.30 ч. сутринта при кладенчето. С тънки дрехи да не тръгнете и с тънки чорапи, но с хубави, дебели чорапи, вълнени, после и с дебели дрешки. Да направим един опит – кашлиците да оставим горе. До Малкия Черни връх мислим да идем – на височина до 1500 метра, а може някои да останат долу – ще има дежурни на 1200 метра. Там сега има сняг най-малко до 1 метър дълбочина.

Сега, вторият път положително ще се запишат онези, които искат да бъдат ученици на окултизма, които искат да следват в класовете. Тази работа е сериозна, ще си я обмислите. Ще следим изпълнението, за да видим резултатите. Който реши, добре; който не, нека си седи у дома, да се занимава с други работи. Но който реши да следва известни правила, ще ги турим в изпълнение, за да видим има ли резултат. Според тази теория ще опитаме резултатите, другояче няма как. Ще си помислите сега – не от срам, ще помислите хубаво и ако в душата ви има безстрашие и няма тъмнина, елате; ако има страх и тъмнина, не идвайте. И още едно правило: да бъдем откровени, чисти, да знаем, че като започнем една работа, за Бога я започваме и като я започнем, да я свършим. Сега, тази работа за Бога я започваме и ще я свършим. Тази работа много малка ще бъде, с много няма да започнем.

Сега, ще спазвате Свободата си. Първото правило на Любовта е Свободата. Искам всички да бъдете свободни, всичко да решите по закона на Свободата и каквото решите, да го изпълните.

Мен ми харесвате в едно отношение, мога да ви похваля. Аз не обичам да хваля, но констатирам факта. Ще ви кажа, че единственото, което харесвам, то е дето стояхте на студено отвънка. Туй съм харесал във вас, софийнци, и съм казал: отлична чърта е – които са отвънка и които са вътре, отлично е. Тази е единствената добра чърта, която имате. За друго не мога да ви похваля, но за туй не бих се срамувал да го кажа, мога навсякъде да го кажа, не само на вас, но и на другите. Добра чърта е, отлична чърта е, друго не мога да кажа.

Сега, ще използваме магнетичните сили на Витоша. Електричеството и магнетизмът, туй е най-хубавото за софийнци и ние трябва да ги използваме хубаво. Витоша е един богат магнит и трябва да използваме тия условия. Другите ученици нямат тая Витоша, а тя представлява едно приятно развлечение за окултните

ученици. Другите ученици трябва да отидат много далеч, пък тук има хубави условия, дето учениците могат да се калят. Искам да направим тази екскурзия по всички правила – да ги проверим и после може да ги предадете и на другите.

Сега събранието е свършено.

2 школна лекция на общия окултен клас, 2.III.1922, четвъртък 7-8,15 ч.в., Ст. София

ЧЕТИРИТЕ ПРАВИЛА⁶

7,10 ч.в.

Благославяй, душе моя, Господа (съвършено тихо)

Тайна молитва

От всинца ви се иска ред, порядък, дисциплина, но не аз да ви я налагам. Аз искам всеки от вас сам да си наложи дисциплина на своите мисли и чувства. А който не може сам да си я наложи, да не идва. Ако вие не можете да си налагате такава дисциплина, не идвайте. И ако някой си позволи да дойде без тази дисциплина, тогава аз не отговарям. Аз искам Абсолютна хармония! Отвън може да ме критикувате, но тук, който ме критикува, не отговарям за последствията. Когато един човек влезе в храма Божий, трябва да знае, че туй е храм; когато идва в училището, трябва да знае, че туй е училище. Ако вие идвате тук да сравнявате вашето знание, да видите колко знаете, няма защо да идвате. Нали искате да бъдем приятели? А приятели можем да бъдем, само когато изпълняваме закона на Абсолютната Любов, когато изпълняваме закона на Мъдростта, закона на Правдата. Те са еднакви за всички, няма изключение за никого, законът там е абсолютен. Любовта бива Абсолютна и относителна; има Абсолютна Мъдрост и относителна мъдрост, Абсолютна Истина и относителна истина, Абсолютна Правда и относителна правда, Абсолютно Добро и относително добро. Ние вървим по Абсолютното, а не по относителното; относителното е вънка в света, да се разберем. Тъй щото в Абсолютното има едно мнение, а в относителното има много мнения. И трябва да знаете: само по този начин може да имате

⁶ Тази лекция е известна още и под името „Важни правила“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

съдействието на Небето. Небето е място на ред и порядък, място на дисциплина. В Небето няма такива заповеди и такива стражари, както на Земята. Там написани закони няма, но всеки носи закони, написани вътре – или в ума си, или в сърцето си, или в Духа си, според степента на развитието, което притежава съществото.

Сега моето желание е да ви освободя от ненужните страдания и мъчности. Ако един ученик, който отива в училището, има мазол, има живеница⁷ в крака си или болки в корема си, може ли да учи? Той трябва да бъде свободен. Ако този ученик е гладен, ако три-четири дена не е ял, може ли да учи? Значи храна трябва да има, дрешки трябва да има, трябва да има всичко, което му е необходимо. Та ако вие идвате с вашите грижи тук, нямаме нужда от вас – това не е сиропиталище, не е спасителен дом. Идването ви неделен ден тук може да се счита за спасителен дом, но сега тук е училище – здрави хора трябва. Който е болен, откъм да стои, а който е здрав, да дойде. Та всинца може да бъдете здрави. Ако сте болни, има извинение, но болните да стоят отвън. В една окултна школа хората сами стават болни и сами стават здрави. Сега на този въпрос аз ще ви отговоря направо. Когато излязохте от Бога, болни ли излязохте? – Здрави. Следователно кой е причината, че сте болни? – Вие самите. Когато излязохте от Бога, невежи ли излязохте или учени? – Учени, а не невежи. Сегашното ви невежество се дължи на това, че сте изiali и изпили всичко. А като сте изiali и изпили всичко, осиромашали сте на физическото поле.

Сега ще пристъпим към положителния Живот. Да оставим далечното минало и далечното бъдеще, а да се позанимаем с настоящето. Когато някой съвременен автор реши да напише някоя книга във вид на разказ или във вид на някой роман, той има два

⁷ Живеница (диал.) – скрофулоза, туберкулоза на шийните лимфни възли; в преносен смисъл – неизлечима рана или болест.

обекта – един герой и една героиня. Героят е мъж, а героинята е жена и около тия двама герои авторът разпределя всички други лица и прави разказа си интересен. Сега, аз задавам въпроса защо му са тия двама герои? Героят-мъж подразбира героинята-жена и героинята-жена подразбира героя-мъж. Унищожите ли вие единия герой, другият сам по себе си изчезва. И човек има два героя в себе си; кои са те? Аз ще ви ги кажа: първият герой е умът, а вторият герой е сърцето. Около тия двама герои авторът, значи Духът, разпределя другите лица. Духът, авторът е, който си избира двамата герои – умът и сърцето – и върху тях той съзижда своя разказ, около тях се нареждат всичките други лица. Сега, този автор подбира своите герои, той определя точно в какво седи геройството на героя и на героинята и им придава известни морални качества. Например на героя ще даде сила, смелост, решителност, за да побеждава, а на героинята ще даде най-големи страдания, за да издържи – нея ще я постави в най-големите изкушения и тя ще ги издържи, дава и отрицателна роля. Добре, какви трябва да бъдат тогава качествата на вашия ум, какъв трябва да бъде героят? Вашият ум трябва да бъде силен, смел, решителен. Ако умът си каже: „Това не е за мен“, той се лишава от геройството си. Търси ли умът ви лесното в света, от вас може да излезе само една морска звезда или една морска гъба, нищо повече. И когато някой Ангел слезе на Земята да разглежда хората, той познава по ума кой какво иска. Ако един ученик, който влиза в Школата, търси най-лесния път, от този ученик нищо няма да излезе. Ако той дойде при мъчните задачи и ги заобиколи или дава други да му ги разрешат и с чужда задача влиза, ние знаем какво може да излезе от него. И всичките сега управляващи света, които седят начело, са излезли от такива школи, където са решавали все лесни задачи.

И тогава какви трябва да бъдат качествата на сърцето? Те пък съответстват на героинята. Умът трябва да бъде силен, смел, решителен, а в сърцето трябва да има пластичност, издръжливост, търпение. Тия са качествата, които ученикът трябва да придобие. Никой не се ражда с тях, той ги придобива. Има условия за това и трябва да ги придобиете, за да може да разберете великата Природа. Сега, как мислите, ако този герой се е поколебал пет-шест пъти и е отстъпил от своето призвание, какво ще го очаква? Той е изгубил веднъж завинаги благоволенieto на героинята и с него въпросът е свършен. И обратното е вярно – когато героинята е отстъпила от своя принцип, от своето призвание, и тя е изгубила геройството си. Няма да се заблуждавате и да казвате: „Няма ли благодат?“ Това е друг въпрос. В математиката задачите се решават само по един начин, там не се допуска никакво изключение. – „Ама една единица, една погрешка!“ Тази единица, тази погрешка при едно голямо число, което се повтаря много пъти в изчисленията, причинява голяма вреда.

И тъй вие ще се занимавате с вашия герой, т.е. с вашия ум и с вашата героиня – сърцето. И тогава вие ще ме запитате: „Где остава човешката воля?“ Човешката воля по моето схващане, това е дете на ума и сърцето. Следователно, ако човек има воля, подразбирам, че умът и сърцето са продуктивни, че те са работили съобразно с Божия закон. Има ли воля, това показва, че умът и сърцето са вървели по новия път; няма ли воля, това показва, че те са бездетни, тези хора са живели един грешен живот – това е разрешението. Човек без воля, това в Духовния живот е едно израждане. Това е определението на волята, но не е като определението на съвременните философи.

Сега, за да можете да разберете вашия ум, за да можете да разберете вашето сърце и вашата воля, необходими ви са други четири елемента. Това са т. нар. темпераменти. Има нервен или умствен темперамент, който принадлежи на мозъка; има сангвиничен

темперамент, който принадлежи на белите дробове, на дихателната система; холеричен темперамент, който принадлежи на мускулната и костна системи и флегматичен темперамент, който принадлежи на стомаха.

Когато нервният или умствен темперамент е първокачествен в проявлението на силите, които го образуват, мисълта тече пластично, плавно, умът е продуктивен, никаква тъмнина не се забелязва в него – той всякога ще работи, ще бъдете бързи и дълбоки в своята мисъл. Това е само тогава, когато умственият темперамент е първокачествен. Всички темпераменти биват първокачествени, среднокачествени и долнокачествени. Щом темпераментът на ума е долнокачествен, вие ще трябва дълго време да работите. Понеже в този темперамент главна роля играят мозъкът и нервите, следователно ще трябва да се учите да регулирате електричеството си. Мозъкът е място на електричеството. Някой път може да направим опит, тази е една широка област. Разните области на мозъка акумулират, събират разни родове енергии. Даже ще може да се направи опит, за да се покаже, че ако се отнемат или предадат известни енергии, веднага ще се измени и вашето умствено настроение. Да допуснем, че ви е страх нещо, не можете да живеете вкъщи, искате да бягате. Ако някой по-смел от вас си тури ръката на известна част на главата ви, там, дето е центърът на страха, веднага ще отнеме съответната енергия и страхът ви ще изчезне; и обратно, ако някой страхливец си тури ръката на това място на главата на някого, той ще стане страхлив. Тъй че страхът може да се предаде, може и да ви се отнеме. Това са течения вътре в мозъка; когато дойдем до тия течения, те могат да произведат в съответстващите центрове известни движения и тогава в съзнанието ще се яви едно раздвижване, съпроводено с опасност. После, да кажем, че някой човек е милостив или състрадателен; тази енергия пак е локализирана в известна част на мозъка. Ако вие сте решили да

направите някое благодеяние и дойде един човек при вас с отрицателни качества – човек, който не е милостив, и положи ръцете си там, на центъра на милосърдието, и у вас ще се роди същото желание да не давате нищо; обратно, ако някой не иска да даде милостиня, а друг, който е много милостив, си положи ръката на този център, у този човек веднага ще се роди желание да даде милостиня. Та някой казва: „Аз нямам разположение да правя това нещо.“ Питам туй от вашия ум ли е произлязло, ваше ли е туй нещо? Вие трябва да знаете дали една мисъл е ваша, или е чужда. „Аз – казва – нямам разположение.“ Да, но това не е философия. Туй неразположение може да е чуждо и ако всеки ден вие преживявате чуждите разположения, каква опитност може да имате? Никаква. Българите казват: „Чуждото е всякога чуждо, то и на Великден се взема.“ Не, вие ще оставите само това, което е вътре във вас, само вашето, само туй, което е минало през вашия ум, проверено от вашето сърце и приложено от вашата воля – върху него може да се работи. Аз желая това, което ще изучавате в Школата, да мине през вашия ум, през вашето сърце и през вашата воля. Аз нямам за цел да ви убеждавам в туй, не, далеч е от мен тази мисъл. В тази Велика окултна школа опитът играе всичката роля. Храната сама себе си препоръчва, нали? Няма да я препоръчвам аз, казвам: „Опитайте тази храна!“ От резултатите вие ще съдите за храната. От това, което ви се преподава, искам вие сами да си съставите мнение дали е полезно, или не.

Първият темперамент, умственият, аз го наричам динамичен. Следователно главата е опасна, динамо е тя. Тя е както боздуган и този, който има силна глава, ако не е добър, върху когото сложи този боздуган, може да му направи голяма пакост.

Вторият темперамент, сангвиничният, аз го наричам въздухообразен, той има свойството да се разширява. И следователно той е необходим, понеже, когато човек има този сангвиничен

темперамент, той дава експанзивност на своята динамическа сила – главата, формата и да става по-голяма. И този темперамент се развива, затуй трябва да употребим дишането като средство за развиването му. Онези, които имат слабо дишане, които са тесногръди, на които белите дробове не са развити, кръвоносните съдове са слаби, у тях този темперамент е долнокачествен и вследствие на това и умствената им система няма да функционира правилно. Има отношение между темпераментите. И тъй, първото нещо, ще гледате да развивате белите си дробове в съответствие с вашата нервна система. В сангвиничния темперамент влизат белите дробове и кръвоносната система, те го образуват.

След първите два идва флегматичният темперамент или, както някои го наричат, витивният или жизненият темперамент. Аз го наричам събирателен темперамент – който съгъстява. Той е темпераментът на стомаха. Когато човек има нормално развит стомах, храненето става правилно – ни много гладуване, ни много преяждане. Следователно този темперамент е необходим, за да събира енергията. И онези, които са лишени от витивния темперамент, често изсъхват както цветята, те са без пръстичка наоколо и почват да стават сухички. Казват: „Не си струва човек да е дебел“, но и коремът, когато е съвсем малък, не си струва. При този темперамент не е важна големината, но строежът на стомаха и той има качеството *добро ядене*. Навреме ще ядеш и няма да преяждаш, ако искаш да преустроиш стомаха си.

И най-после идва холеричният темперамент, темпераментът на мускулната и костна системи или темпераментът на физическия човек. Аз го наричам езекутивен. Той носи изпълнителната страна на човешкия живот. Всичко, каквото трябва да се извършва в света, се извършва все чрез този темперамент. Онези, у които този темперамент преобладава, имат жилави мускули, костите им са

здрав, малко грубички, езикът им е малко невъздържан, не се разправят с думи, а с ръце и крака.

Сега, всеки темперамент си има своята област на действие. Когато холеричният темперамент преобладава, тогава са развити съответстващите центрове в мозъка – около ушите. Защото всеки един външен център си има представител горе в мозъка – там тия части са силно развити. При сангвиничния темперамент силно е развита горната част – въображението. При флегматичния темперамент са развити слепоочните части, а това показва, че когато на такъв човек му замирише на ядене, у него се заражда приятното желание да си похапне. Когато умствената система преобладава, тогава целият строеж на предната част на челото има красива форма.

Вие трябва да изучавате темпераментите и да почвате да ги развивате. Ако не можете да съградите известен темперамент, да внесете присъщите нему качества, във вас ще остане една липса. Търпелив човек може да бъде оня, който има витивен или флегматичен темперамент. Даже и добре развитият човек, ако изгуби качествата на витивния темперамент, не може да бъде търпелив. Той не може да бъде бърз, ако сангвиничният темперамент не е развит у него. После, мисълта му не може да бъде будна, да схваща бързо, ако нервният темперамент не е развит. Най-първо ще се заемете да обработвате вашите темпераменти. Сега, по отношение на темпераментите има известно измерване, но ако аз ви дам измерванията, вие, които не сте запознати с тия закони, може да си объркате понятията. Например широчината на носа отдолу и слепоочните области ще покажат доколко е развит вашият витивен темперамент, защото между всички части има една съразмерност. Широчината на ноздрите има съотношение към широчината на ръката, а също и към лицето. После, според както е устроен стомахът ви, така ще бъдат устроени пръстите ви; както са устроени белите ви

дробове, така ще бъде устроена и цялата ви ръка, и меките части на пръстите, които съответстват на белия дроб. Който разбира това, като погледне частите на пръстите, ще знае в какво положение се намират стомахът ви, всичко ще знае, в туй отношение няма нищо скрито-покрито. И на вас като ученици ви предстои много сериозна работа.

Сега, аз искам да определя следното: в това училище за работа ще употребите само излишното си време – туй, което не знаете къде да го употребите. Не искам да напуснете домовете си. Колко часа може да определите? Час, половин час ли, повече ли? Най-малко един час ви трябва, а ако можете час и половина до два часа през деня, още по-добре, но да не си оставяте работата, че да стават скандали, не, скандали не искам. На способния ученик малко време му трябва и на трудолюбивия ученик малко време му трябва. Нали знаете онази поговорка, дето се надбягвали жабата и заекът? Заекът бягал много бързо, но спал на много места, а жабата ходела бавно, но не почивала и надминала заека. Та бързите хора понякога закъсняват повече, отколкото мудните.

И туй е вярно: най-способните ученици в училището, които много обещават, в Живота нищо не дават. Не че не могат да дадат, но те се развалят от похвалите. Сега, мнозина казват: „Да ни похвалят.“ Не, похвалата е много опасна. Веднъж в годината трябва да похвалиш някого и то само на Великден, но всеки ден да го хвалиш е много опасно. На Земята е много опасно да се хвали човека. Опасно е и да корим, няма защо да кориш. Колкото е опасно едното, толкова опасно е и другото. И корене, и хвалене – и двете имат егоистична подкладка. Ние хвалим някой човек; защо? – За да го подкупим – мисълта ни не е, че той е благороден, но искаме да го подкупим. Някой път казваме: „Ти си много лош“; с това ние искаме да му въздействаме. А той казва: „Не съм толкова лош.“ В Окултната школа и единият, и другият

начин не се употребяват – не се позволява нито да ви хвалят, нито да ви корят.

Сега, ние имаме способности, вложени в нас, и всеки ги има преизобилно. Тия способности трябва да се развиват. У едни има повече условия за това, а у други – по-малко. При сегашните условия всички не може да бъдете еднакви и еднакви резултати не можете да постигнете. Даже между десет души един или двама от тях са талантиливи, могат много нещо да постигнат, само те са герои, а другите са второстепенни. Ако в тоя живот не можем много да постигнем, то в другия живот, но туй не трябва да ни обезсърчава. Когато дойде твоят ред, тогава ще бъдеш готов – тъй трябва да гледа ученикът. Той трябва да използва настоящето заради ония далечни цели на своето битие. Един ден нас ще ни повикат, ще ни кажат: „Изпълнете своята роля!“ Ако сме готови, ще я изпълним. Тогава ще дойде твоят ред.

И тъй, за да може да развиете вашия умствен или нервен темперамент, непременно трябва да се научите да владеете вашите мисли. За самообладанието е говорено много пъти. Самообладанието е едно изкуство за ученика. Ще дойдат тревоги, ще дойдат изпитания и те са естествени. Ще дойдат, но когато всичките тия смущения се явят и ти изкараш от тях едно благо за себе си, ти си съумял да завладееш своите мисли. Всеки от вас да си има една тетрадка или едно тефтерче, обезателно. Изпаднете ли в едно изкушение някой път или се разтревожите, забележете си колко минути ви е трябвало, за да се успокоите. Гневът започне ли, кажи си: „В 10.30 ч. в мен настана една голяма буря и след пет, десет, петнадесет минути, половин, един час (ще си отбележите точно кога) тази буря престана.“ Някой казва: „Този гняв ще мине сам по себе си.“ Да, гневът сам по себе си ще мине, но може всичко да отвлече и тогава той е опасен, а ако вие го впрегнете на работа, всичко ще се задържи. Не е лошо да дойде

гневът, но когато задигне всичко, тогава е опасен. Тази енергия ще я впрегнете на работа. Или дойде ви някоя добра мисъл; отбележете колко време ви е трябвало, за да я постигнете. Не отбелязвайте всичките мисли, а на ден по една мисъл стига. Ако е отрицателна, вижте колко време ви трябва, за да превърнете това състояние, да получите едно приятно разположение вътре и да кажете: „Благодаря, аз си научих урока добре.“ Това значи сами да си решавате задачата, нали? И забележително е – щом човек влезе в духовния път, веднага му се създават неприятности. Вземете вашето дете, което е било спокойно и си е играело, пратите го на училище, веднага учителите му създават беля. То, като се върне, не може да играе, почва да мисли, че по този и този предмет има да учи, а вие казвате: „Туй мое дете много учи.“ И майката се безпокои, че детето и много учи. Няма опасност от многото учене. Сега, във вас може да се сложи мисълта, че туй е една проста работа. Не, основна работа е!

Толстой привежда един разказ. Аз няма да ви приведа целия разказ, но само една част, която изяснява моята мисъл. Той е следният: някой си искал да стане ясновидец и мислил, че като стане такъв, ще може да използва ясновидството. И действително дало му се един такъв момент. Видял, че някой си крадец влиза в някоя къща при един богаташ и иска да го обере. И намислил да направи добро: отишъл при богатият, смушкар го да стане, за да види крадеца; богатият станал и убил разбойника. Друг случай: ясновидецът видял, че двама млади се обичали; по едно време при момата се приближава друг момък; той отива да каже на нейния възлюбен да я спаси; момъкът набързо отива, но двамата се скарват и се убиват. Ясновидецът искал да уреди живота им. Трети случай: видял на една нива, че някой отива да краде кръстците, а този, комуто принадлежала нивата, бил беден; отива и му казва: „Знаеш ли, че твоите снопи ги крадат?“; този отива, залавя крадеца, скарват се и се

убиват. Това не е наука. Затуй Писанието казва: „Отива ли някой да извърши някое престъпление, нека го извърши, а ученикът да си върви в пътя.“ Аз харесвам онзи пример с Жан Валжан в романа на Виктор Юго „Клетниците“, когато залавят със светилника в ръка и го завеждат при епископа. Този последният казва: „Той не го открадна, аз му го дадох.“ Това е един благороден пример!

Грешката на всички окултни ученици е там, дето се ровите в една малка погрешка на другите и казвате: „Защо да я направя?“ С погрешки ние не се занимаваме, в една окултна школа никога не се позволява да се занимаваме с отрицателните качества на другите. И ако дойде някой да ти се оплаква, че са го обрили, извади от джоба си и му плати. Кажи: „Колко ти взеха?“ – „Петстотин лева.“ – „Аз плащам.“ И въпросът се свършва. От учениците в тази Школа искам всички да изправите по този начин погрешките на другите. – „Да изправя погрешките на другите! Че как да ги изправя?“ Как? – Да не допускате тия отрицателни качества в себе си. Никога не мисли за грешките на другите, ако искаш да се облагородиш. Никога, абсолютно никога не мисли за хората! Сега, туй е за учениците в Школата, то не е за външния свят. За света правилото е друго – не прилагайте туй правило в света, законът там е друг. Но онзи, който иска да бъде ученик в Христовата школа, абсолютно никога не трябва да се спира на грешките на хората. Те ще дойдат, но никога не се спирайте на тях. Тъй и Бог не се спира върху нашите грехове – Той всеки ден твори нови неща, ново твори. Сега, има много хора, които се спират на погрешките на другите и казват: „Това дали е право, или не?“ В Абсолютното право има само едно правило и аз желая всички вие да турите туй правило: да внасяте в себе си всякога нещо ново, нещо добро.

Изведнъж няма да станете свършени ученици, аз не искам туй от вас, но да знаете да решавате задачите си, да бъдете акуратни. По

туй правило колкото ви се даде, толкова, никога не отлагайте, никога не изоставяйте. Нямайте лошо мнение за себе си, имай такова мнение за себе си, каквото Господ има за теб. Ако кажеш: „Аз съм много лош“ и подразбираш, че Бог те е направил такъв, много грешиш. Пък ако разбираш, че си много мързелив, то е друг въпрос. Кажи: „Способен съм аз да направя това, способен съм.“

И тъй ще работите върху вашите темпераменти: върху темперамента на главата си – нервния, върху сангвиничния темперамент, върху флегматичния темперамент и върху мотивния (холеричния) темперамент. И всякога ще разпределяте енергиите си равномерно. По този начин лицето ви ще почне да придобива правилна форма. Ония, у които темпераментите се изопачават, ще се появи асиметрия – пръстите се изкривяват, ръцете и краката почват да се изкривяват, става дисхармония в проявяването на енергиите. И тъй умът, сърцето и волята имат четири елемента и с тях ще трябва да работите. Ще вложите във всяка мисъл динамизъм (електричество), след туй на тази мисъл ще дадете разширение, после – гъстота (тежест) и най-после – сила на движение или, както аз го наричам, растене. Функционират ли по този начин вашите темпераменти, всичко ще можете да извършвате. Не трябва само да посадим тия неща, но те ще трябва да израснат и да дадат своя плод. Някои писатели пишат добре, понеже те са вложили в своята мисъл всички тия качества.

Умът е героят, сърцето е героинята, а детето, родено от тия герои, е подобно на бащата и майката. Когато аз говоря за волята, подразбирам детето на ума и сърцето. Аз съм забелязал често след моите неделни беседи, след като съм проповядвал някоя хубава беседа, двама души спорят, карат се за нещо и казвам: ето как са разбрали беседата – единият се докачил и другият се докачил. А като кажат: „Отлична беседа“ и не се карат, те тогава са я разбрали добре.

Но щом се скарат двамата, тя не е отлична; ако двама души се скарват, тази беседа не е първостепенна.

Та пътят, по който ще вървите, е път на труд и постоянство.

Ще бъда точен, имам само още пет минути време. Тогава ще свържете двете беседи: предишната беше за спане, ядене и работа, а тази беседа е за вашия ум, за вашето сърце, за вашата воля и за темпераментите.

Сега ще ви задам една задача: всеки от вас да напише по десет реда върху темата: **Кой е най-добрият ум**. Всеки да напише туй, което разбира, според него. И после ще ви оставя вас, учениците, сами да си го разкритикувате. Ще има едно или две събрания – учениците да си разкритикуват туй, което са написали. И тъй темата е: **Кой е най-добрият ум** или **Кои са качествата на най-добрия ум**. То е много ясно, умът нали го уподобихме на героя. Ще опишете ума тъй, както един автор описва главните качества на героя – умът и героят са подобни. Сега онези от вас, които могат да напишат това, следващия път ще донесат листчетата си и от всичко туй, което сте написали, ще извадим есенцията – какво мислите вие за ума – и ще дойдем до някакви правила – как трябва да се възпитава ума. Всеки ще напише, без да чете на друг написаното. Ще напишете половин лист, десет реда, без да си туряте името. Ще прочетем кой какво мисли за най-добрия ум. Ще имаме едно упражнение и тогава ще задължим одного от вас, който е най-способен, да извади есенцията от всички тия мисли и да направи едно общо описание, резюме за най-добрия ум.

Тайна молитва

(Любовта е извор). 8 ч.в.

3 школна лекция на общия окултен клас, 9.ІІІ. 1922. Четвъртък, Ст. София,

ПЪРВОТО ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ⁸

7.30 ч. в.

Тайна молитва

Преди да пристъпим към прочитане на това, което е написано, аз ще направя няколко кратки бележки. Тия познания, които може да добиете в една окултна школа, ще засегнат не само вашия настоящ живот, но и бъдещия ви живот. Тия познания ще ви бъдат в полза не само засега, но може би за хиляди години от сега нататък.

Всяка една окултна школа или Великата Божествена окултна школа е съпроводена с големи мъчности. И не е тъй лесно човек да стане ученик на една окултна школа. Вие може да минавате в тази Велика школа само за оглашен. Защото ученик е само онзи, който може да борави със задачите на тая Окултна школа, както математикът трябва да знае всички правила на математиката, за да борави със сложните задачи, и музикантът – със сложните упражнения в музиката. Ученикът всякога трябва да знае положението си в Школата, той не трябва да си прави илюзии.

Първото правило в една Окултна школа е: ученикът трябва да има голямо смирение, не овчедушие, а смирение в тази велика идея, че Вечното, Безграничното не може да се събере в ограниченото. Той не трябва да си прави илюзията, че в тази малка главица, в този малък мозък вътре ще може да се събере всичкото тайно знание – невъзможно е това нещо засега. Прави се сравнение, че човешкият мозък има голяма възможност да придобие големи знания. Туй сравнение е следното: ако съберем всичкото съвременно знание (може

⁸ Тази лекция е известна още и под името „Задължения на ученика“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

да го съберем в деветдесет книги, големи като Библията) и ако го напечатим в клетките на мозъка си, пак ще остане място за още деветстотин такива книги. Тъй щото вземете 90:900 и ще видите какво е отношението – 1:10; значи човек дори не е преполовил своето учение.

Ученикът в тази Окултна школа трябва да знае къде му е мястото. Той трябва да знае, че учениците от най-долната градация се различават от учениците от най-високата по знание, т.е. че тяхното знание и сила в сравнение с онова на напредналите е нищо. Човек в едно отношение може да знае, но в друго отношение да не знае. Сега, туй не трябва да ви бъде за обезсърчение, но който иска да се учи, трябва да знае това нещо. И пак ще ви повтора идеята: хората остаряват, само когато мислят, че всичко знаят. Който иска да остарее, това е много лесно. Денят, в който ти помислиш, че всичко си свършил, ти си остарял. А за да се подмладиш, ще мислиш, че много малко знаеш, ще почнеш като дете да възприемаш. А такава старост аз я наричам преждевременна. Затуй желая всички в Школата да бъдете млади. А да бъдете млади значи да мислите, че сега започвате Великото Божествено учение.

Учението, което светът дава, е предговор на Божественото учение. Като свършите всичко в света – отделенията, прогимназията, гимназията, после университета, специализирате се и станете най-учения човек, това е само предговор на Божественото знание, което трябва да започнете. Следователно, ако вие сте добили този предговор, може да станете един добър ученик в Божествената школа. Затуй аз препоръчвам на всеки да добиете от светското знание колкото може повече. Защото някой казва: „Нам светско знание не ни трябва, а Божествено.“ Ако светското нямаш, Божественото не можеш да придобиеш; ако светското ти е мъчно, Божественото е хиляди пъти по-мъчно. Сега в един съвременен университет плащат такса

осемстотин лева, а в едно Божествено учение с осем хиляди лева не може да влезеш, и с десет хиляди лева не може да влезеш, и с двадесет хиляди, и със сто хиляди, и с един милион, и с десет и със сто милиона не може да влезеш, и с един милиард не може да влезеш. Разбирате ли? Ако е за пари, то с пари не може да се откупува. В Божественото училище ще заложиш сърцето си и ума си, а волята ще остане твоя. И тогава ще откупуваш сърцето и ума си, за да покажеш колко си юнак. Волята ще остане на теб, а умът и сърцето – там. И затуй Писанието казва: „Сине мой, дай ми сърцето си!“ Сърцето си ще го заложиш. Разбира се туй не е залагане, тъй както в света залагат.

Във всяка окултна школа ще пристъпите с всичкото си благоговение. То е нещо вътрешно. Няма да ходите разпасани, но там, като влезе човек, трябва да има всичкото благородство на ума и сърцето – да знаете, че туй е една от най-великите и най-благородните работи. И върху познанията, върху това градиво, което ученикът ще добие, ще почива неговото щастие, понеже той ще съгражда бъдещия си живот и бъдещия си дом върху тия свои познания. Някои ще кажат: „Без тия знания не може ли?“ – Не може. Може да влезете съзнателно или несъзнателно, но все таки ще минете през Божествената школа и ще свършите. Само че някои са влезли без да знаят, а други знаят, че са влезли в тази Школа. Религиозните хора казват: „Нам не ни трябва много знания“, т.е. „Ние и без окултна школа можем да минем.“ Това подразбира, че те несъзнателно ще минат тази Школа. Някои хора я минават съзнателно, а други – несъзнателно. И ще ви кажа защо: страхливите ученици ги прекарват през моста вечерно време, да не виждат, а безстрашните ученици – денем. И на страхливите им турят превръзка на очите. И когато някой каже: „Не може ли без тази Школа?“, аз казвам: може, но с превръзка, а може и без превръзка.

После, правилото казва, че ние не искаме много, напротив – много малко изискваме. От всеки един ученик искаме да отдели на ден по един час време. Седем дена по един час от деня – седем часа работа. И то този час от времето, което ще прахосаш някъде, да посветиш на туй занимание – и този час ще го посветите съзнателно, от Любов. Пак ще ви кажа: ако вие работите без Любов, нищо няма да ви ползва. Правилото на Божествената окултна школа гласи, че знанието трябва да се добива по закона на Любовта; добиеш ли едно знание без Любов, то няма да те ползва. И апостол Павел в Посланието си към коринтяните казва: „Каквото и да направя, ако е без Любов, нищо не се ползвам.“ Ако го направим с Любов, ползваме се.

Сега, в тази Окултна школа вие ще се запознаете с всички религиозни системи, положения, закони – защо са се явили религиите, при какви условия и т.н. И тогава няма да има тия неразбории – дали ние сме на правата, или на кривата страна. От окултно гледище ние другояче разсъждаваме за правото и кривото. От становището на Окултната школа съвременното право е безправие. И когато някой ви каже: „Няма ли право?...“ Право! Вашето право от окултно становище е безправие. И следователно, за да имаме едно правилно схващане за тази Велика Божествена еволюция на нещата, трябва да имаме туй истинско познание, истинско разбиране и тогава ще можем да разглеждаме въпросите философски. Ние не се боим от въпроси. Някои въпроси може да ги разрешим много лесно, а други въпроси оставяме без отговор. Защо? – Защото във всяка една окултна школа всеки един въпрос трябва да се разгледа на своето време, а не без време. Има въпроси, които се задават без време. Задава се въпросът има ли Господ или не. Този въпрос е ненавременен. Има ли бъдещ живот, или не? – И този въпрос е ненавременен. Защото аз, който живея едновременно и в този, и в другия свят, ходя и се

разговарям с всички тия Ангели, ако ме питат има ли Ангели, аз си мълча. Някой ще ме убеждава, че това е глупаво – аз пак мълча, виждам кое е глупаво. Ама ще пита някой: „Ти виждаш ли това?“ Ами ти разбираш ли това, което питаш? Колкото ти имаш право да се съмняваш в моето виждане, толкова имам право и аз да се съмнявам в твоето разбиране. А две еднакви величини в две противоположни посоки една към друга взаимно се унищожават. А виж на зададени такива въпроси в Окултната школа: „Как да живеем, как да подобрим живота си?“ – на това може да отговори Окултната школа. „Как да обновим своя живот, как да развием ума си, как да очистим сърцето си, как да развием душевните си сили?“ – на всичко туй се отговаря прямо, дават се методи.

Онези, които влизат в Школата, трябва да знаят, че те са ученици, а ученикът трябва да бъде без предубеждение – той трябва да бъде чист като опрана дреха. Само старите хора, които са живели дълго време в света, казват: „Човек не трябва да бъде глупав.“ А от окултно гледище ние предпочитаме да бъдем глупави в известно отношение. Та всеки един от вас трябва да напусне своите предубеждения. И ако от това, което се преподава, не се постигат резултати, той сам ще си прави своето заключение. Малки, микроскопични опити – големи работи няма да правим. Ще ви кажем да посеее едно житно зърно и после ще ви питам израсна ли. – „Израсна.“ После, колко зърна даде, узря ли, реално ли е това зърно? Защото туй, което става с едното житно зърно, същото става и с десет милиона такива.

Но няма да очаквате изведнъж резултати. Някой, като влезе в Школата, мисли, че ще се изтегли завесата и изведнъж всичко ще се оправи. Който мисли, че ще се вдигне завесата изведнъж, аз го предупреждавам да не си губи времето. Тъй щото ще трябва да се разберем – да не кажат някои: „Ама аз какво мислех.“ Ако мислите за

големи работи, аз ще ви покажа място къде да отидете за тях – там много се добива.

И тъй на първа ръка ние ще пристъпим да проучим основно човека – сегашния човек тъй, както е, да го проучим в тази му фаза, с тия сили, които се развиват в неговия организъм, проявяват се в неговия ум, действат в неговото сърце и се реализират в неговата воля. И след като проучим човека по този начин, ние ще пристъпим тогава в друга една област, по-широка и по-приятна. Проучването на човека в някое отношение е приятно, а в друго отношение – неприятно. Когато проучваш положителната страна на човека – приятно е, когато проучваш неговите отрицателни страни е много неприятно. И всеки ученик трябва да бъде много смел и решителен. Да проучим човека, това е трудно нещо. Ще ви поставят в една окултна школа и ще ви покажат положителните и отрицателните страни на вашия характер, тъй както пред едно огледало – да си видите мислите. И при един такъв изпит не знаей, но температурата ви ще падне най-малко тридесет и пет градуса под нулата, ще изстинете и ще ви се отще да живеете. И затуй в старо време много ученици са полудявали. Но ние няма да направим това. В тия школи, дето много се дава, човек излиза или с много ум, или без ум – то е хазартна игра. А методът, който ние ще употребим, е един от най-безопасните. Но като казвам **безопасен**, да не мислите, че лесно ще минете – и тук ще заложите ума и сърцето си. Там си има долапчета и ключове и всеки ден, като кажете: „Искам сърцето си назад“, може да си отворите, когато искате, и да си вземете ума и сърцето. А другият начин – дето много се придобива, то е в друг клас. И тогава, като свършиш училището, ще дойде Великият Учител, сам ще отвори. И ако вие ме попитате за съвременните полудели, смахнати хора защо са такива, те се все ученици на такива школи, недосвършили са те. На първо време ще турите в ума си мисълта: „Трябва да свършим

училището по който и да е начин.“ Религията казва: „Трябва да вършим Волята Божия“, а ние казваме: „Земята е едно училище и то трябва да се свърши по който и да е начин.“

Сега, кой от вас може да чете хубаво? Да се прочетат темите!
(Брат Белев чете).

Сега ще определите една комисия, която, след като прочита всичките работи, да изважда нещо общо. От всичко туй ще извадите най-важните работи и ще направите едно общо определение – кой е най-добрият ум. Може да започнете оттам: умът и неговите връзки с материалния свят, разните му качества в Природата и т.н. Кой ще влезат в тази комисия? Може вие да се определите, за вас **14** е най-доброто число – 7 братя и 7 сестри. Вие ще си ги изберете, то е вече ваша работа. (*Мълчание*) Тогава аз определям братята Толев, Белев, Русчев, Русев, Радев, Коен и Радославов, а от сестрите – Недялкова, Здравка Попова, Спиридонова, Стоянова, Динова, леля Гина, Иванова.

Сега, тук се иска вещина, за да се извадят важните мисли, защото туй общо определение, което ще направите, всички ще го проучите и всички ученици ще си го препишат, да го имат. То да бъде нещо красиво. Ще го прочетем тук и ще го турим на гласуване, за да видим одобрявате ли го всички.

Тайна молитва

4 школна лекция на общия окултен клас, 16.III.1922, четвъртък.
Ст. София.

ТРИ РАЗРЯДА УЧЕНИЦИ⁹

7.30 ч. в.

Тайна молитва

В Школата има три категории ученици: слушатели, верующи и ученици. С какво се отличават слушателите? – Със слушането. С какво се отличават верующите? – С вярата. А учениците? – С учението си. Значи тия три положения, това са качества на ученика. Той започва със слушането – това е първата стъпка, втората стъпка е вярата, а учението е третата стъпка. Но той не свършва там. Следователно трябва да се научите да слушате – това е едно от първите качества. Слушането в окултизма се нарича концентриране на ума или умът да бъде съсредоточен в една посока, без да е разсеян. Второто качество на ученика е да има вяра, да не се съмнява в това, което учи и слуша. Усъмни ли се веднъж, този процес на учение се спира. В каквото и да е направление принципът е същият – във вярата съмнение не се допуска. Може да имате погрешни схващания, те са извън вярата. И после, ученикът се отличава със стремеж към учение, т.е. той иска да придобие Знание, което произтича от Мъдростта. Следователно той не може да се съмнява в туй Знание – то се отличава от обикновеното знание, което сега имате.

Сега, това са встъпителни бележки, много пъти сте ги слушали, но в Школата трябва вече да ги приложите. Когато някому кажат, че е слушател, той от това може да се обиди, но туй да знаеш да слушаш, то е едно от великите качества на човека. Да се вслушаш и да слушаш, и да знаеш как да слушаш, то е най-приятното в Живота, то

⁹ Тази лекция е известна още и под името „Три категории ученици“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

е изкуство на ухото. Щом дойдем до вярата, ще засегнете горната част на мозъка. С тия три качества на ученика вие засягате мозъка в три направления: центърът на вярата се намира отгоре на повърхността на човешкия мозък, учението се намира отпред, а слушането – отзад и се образува един равноностранен триъгълник. Слушането е отзад и всякога всичките неприятности в Живота идат все отзад.

Сега, ние зададохме първия въпрос: какво е предназначението на ученика в една окултна школа? Само Окултната школа може да ви даде един правилен и положителен отговор. Какво е предназначението на човека? Само тя ще ви даде такъв отговор, с който можете да бъдете задоволени. И щом приемете туй задоволство, у вас няма да се роди една индиферентност, няма да мислите, че знаете, а ще се яви един нов импулс да работите за вашето повдигане. Много препятствия се изпращат в живота ви, поради което не можете да схванете великите истини, които са вложени в знанието, което може да ви даде една окултна школа. Например сега някои от вас не са си доспали, снощи не са спали добре; на други храната им не е била добра, не са си дояли; трети имат някакви сделки в света, имат малко загуба. Всички изобщо все имате малко спънки и като не знаете още закона как да се освободите от тия временни безпокойства, то и Истината не може да ви засегне тъй реално, както би трябвало. А целта на Окултната школа е да приготви умовете ви, сърцата ви, за да разбирате и прилагате Истината. Сега, тази Школа същевременно е и една опитна Школа. Аз говоря за Окултната школа на Всемирното Бяло Братство, която ще ви покаже пътя да приложите Истината в Живота – не да я намерите, а да я приложите. Сега, тия са общи твърдения.

В една от миналите си беседи аз разпределих човешкия живот на три категории – спане, ядене и работа. Първата задача на ученика е да ги разбере правилно. Спането засяга астралния или чувствения живот

на човека, т.е. неговата духовна страна. Човек се учи духовно само в съня си – само когато спите, може да се учите духовно, тъй е. И ако вие не знаете как да спите, никога не можете да се учите духовно, учени хора не може да бъдете и ученици не може да бъдете. И когато казвам, че трябва да се научите да спите, разбирам, че трябва да поставите тялото си в такова положение, че като излезе вашата душа, вашият двойник, да намерите вашият Учител, който ще ви преподава, защото знанието се преподава горе в Духовния свят, а не на Земята. Тук е повторение на това, което там се преподава. Затуй казвам: най-първо, да се научите да спите спокойно. Волята си трябва да приложите. Една вечер не можете да спите, друга, трета, но за една година ще гледате да се научите да спите добре. Ако вие не можете да приложите воля да спите, какви герои ще бъдете?

И първото нещо, ще възпитавате тялото си, за да знаете как да си почивате. Ще ви дадем упражнения да знаете как да си почивате. Вие искате сега да ме слушате, но сте стегнати – краката ви са стегнати, умът ви е стегнат, вие сте в едно болезнено състояние. Тази стегнатост на мускулите винаги ще предизвика вашите низши центрове, ще привлече астралните сили в долните слоеве на мозъка ви и ще се родят отрицателни, най-низки мисли и чувства. Например на някои лицата ви са тъй сериозни, понеже така се възпитавате, но това е дресировка. В Окултната школа ще се научите лицата ви да бъдат тихи и спокойни, чисти, естествени, много естествени. Представете си, че от всичко сте задоволени, като че имате всичко, каквото желаете – какъв изглед ще има лицето ви? Такова трябва да бъде лицето на окултния ученик. Представете си, че вие очаквате някой ваш приятел, когото от години обичате – сърцето ви трепти, очаквате го. Другото положение: представете си, че са ви осъдили на смъртно наказание и утре ще ви обесят; тогава какво ще бъде положението ви? Сега, туй смъртно наказание вие го прилагате почти

всяка седмица по един път в себе си и така по някой път вие се самоубивате. Е, какъв изглед ще има лицето ви? Ами че много от вашите най-благородни чувства и мисли, които някога проникват, вие ги убивате, обесвате ги за нищо и никакво, като че за някое ваше лошо състояние е виновна тази ваша мисъл или това ваше чувство. В тая Школа абсолютно никаква ваша мисъл не се позволява да обесите, абсолютно никакво ваше желание нямате право да обесите. Не, не се позволява – всичко ще си расте и ще се развива, както Господ иска или както Неговите закони налагат. Произнесете ли една смъртна присъда, непременно зло ви очаква.

И тъй ще седнете спокойно пет-десет минути при най-хубаво разположение и ще почнете да си представяте най-хубавите картини. Отпуснете си ръката тъй свободно и после ще я вдигнете и отново спуснете свободно да пада. Всичките ви мускули трябва да се отпуснат. Вие трябва да почнете да владеете вашите мускули, всички ваши нерви. И друго: ще трябва да се научите как да ходите – в Окултната школа има начин за правилно ходене. Някои от вас, като вървят, удрят твърдо с петите си като военните. Токовете ви отзад почти са изядени, нали? Тия, които ходят така, са ученици, които трошат камъни. Тези ваши пети по същия начин ще разрушат и най-хубавите мисли и желания, които имате в мозъка си. Други от вас стъпват на предната част на обувките и обувките там се изяждат, а това показва, че в тях осторожността¹⁰ е чрезмерно развита. Те са хитри като лисиците. Няма какво да се боите от света, светът е тъй устроен, че няма засада за вас. Ако вие вървите по Божествения закон, може да вървите спокойно и опасност няма. Всеки един от вас, щом влезете като ученици в една окултна школа, Бялото Братство ви знае и следователно вземат грижи за вас – навсякъде може да ходите безопасно. Нали псалмопевецът казва: „Под крилата на Бога ще

¹⁰ Осторожен (рус.) – внимателен, предпазлив, предпазливост.

бъдат“ – под Неговите крила. Те твърдят, че има Божи промисъл, но щом дойдем да го приложим ние не вярваме в никакъв Промисъл. И аз ще направя един опит да ви покажа, че вие не вярвате в Божия промисъл; не че не искате да вярвате, но не сте готови за тази Абсолютна вяра. Представете си, че образуваме един изкуствен пожар в тази стая; ако вие не можете да се концентрирате, ще има такъв бяг – ще забравите, че сте ученици, и всеки ще гледа да излезе по-скоро от стаята. Следователно ние ще гледаме да се освободим от ония най-инстинктивни чувства. Понякога ние трепваме, уплашваме се, без да има причина.

Във Варненската гимназия един от учителите обичал дълго време да остава вътре в класа след звънеца, не си излизал веднага. Един ден учениците намислили как да се избавят от него. Те го проучили и разбрали, че той много се страхувал от жаби. Един ден те взели десет-двадесет жаби и ги турили вътре в катедрата. Учителят, като отворил катедрата, за да извади оттам класната книга и да отбележи отсъстващите, жабите изскачат. Той веднага напуска катедрата и в един миг се намира горе в стаята на директора, трепери. Защо? – Казва: „Господин директоре, жаби.“ – „Какви жаби?“ – „Жаби!“ И сега, в жабите няма нищо опасно. Следователно много от нашите нещастия в живота се дължат на жабите. Да е змия или някой скорпион, разбирам, но от една жаба какво става? – Тя ще подскочи, но страхът е, който действа така. Следователно ще се стараете да бъдете безстрашни. Туй е един навик, който трябва да придобием – да бъдем безстрашни. Не че в Живота няма опасности, има, но тия опасности идват само, ако нарушим законите, които владеят в Живата Природа. Вървим ли в съгласие с тия закони, абсолютно никаква опасност няма.

И тъй първото нещо – сънят, той е един важен фактор за ученика на Окултната школа. Не можете ли да спите спокойно, вие не можете

да бъдете добър ученик, т.е. можете да бъдете ученик, но не и добър ученик на Окултната школа. Сега, за спането вие ще правите по възможност много опити. Например ще направите следния опит: като си легнете, за пет минути да заспите. Това вече не е дресировка, то е сила на волята – за пет, най-много за пет-десет-петнадесет минути да може да заспите. А сега някои от вас, след като са възбудени, легнат да спят и почнат да си правят планове в леглото какво ще правят утре. Така се изминава половин, един час време. И с това вие се ограждате с една нездравословна аура. Към 2 ч. след полунощ, станете, разхождате се, казвате: „Не върви!“ Сутринта станете, неразположени сте, онези неприязнени чувства ви мъчат и вие търсите да се скарате с някого, за да ви мине. Пък ако със силата на вашата воля можете да заспите след пет минути или най-много след десет-петнадесет минути, на другата сутрин ще станете бодър и весел, за да почнете работата си. Най-трудното изкуство е да спиш правилно – аз съм го изпитвал, то е едно от най-трудните изкуства. Може да вземате някои наркотични средства за сън, но целта е да се научиш да спиш правилно без тях. Като си легнеш на дясната страна, на сутринта пак да се намериш на дясната страна – то е изкуство. Или ако легнеш на лявата страна, сутринта пак да се намериш на лявата страна. А сега всички започват с обширните страни на окултната наука, с великите сили на Природата – туй да имаме, онуй да имаме, както в „Хиляда и една нощ“ с пръчицата. Онзи, който не се е научил да спи, не му дават магическата пръчица. Тази пръчица не е на физическото поле, тя е горе, в другия свят. А тази пръчица е вашата воля – това е волята, но не сегашната, обикновената воля, която имате. Аз казвам: онзи, който може в даден момент да задържи езика си, онзи, който във всички моменти може да задържи своята ръка, онзи, който може да задържи сърцето си или пък да отправи ума си от едно положение в друго, той е по-силен от онзи генерал, който е спечелил

най-голямото сражение на бойното поле. И като четете в Писанието, и там е същият закон. Бялото Братство, Белите Братя винаги обръщат внимание на ония прояви на нашето въздържание. Не въздържание от страх, не, не, а въздържание от Любов. Въздържание от страх пред закона, това не е наука. Може да имате въздържание, да се въздържате от други съображения, но истинското въздържание и търпение е, когато вие можете да се въздържате по закона на Любовта.

Сега разбира се ние ще учим, имаме време. Аз няма да ви говоря за Любовта. Тази Любов вие ще я проучите в нови краски*, в нови форми. И може би тия Братя ще ви дадат възможност да направите някои опити. Тази вечер вървя с един приятел по пътя и му казвам: „Аз ще направя един опит.“ Аз се качих на тротоара, насреща ми върви един офицер така смело, ще се срещнем. Два начина за разминаване има в окултизма. Единият начин: аз мога да му заповядам да се отбие и той се отбива; друг път пък решавам в себе си: „Аз ще слеза“ и слизам от тротоара, за да му направя път. В това време и той слиза. Казвам: този е правият път. И тогава, за да му отворя път, аз се качвам, за да се разминем. Вие ще се учите да отстъпвате по закона на Любовта. Някой идва насреща ви – ще отстъпите, жертвата ще бъде от вас. Ученикът ще отстъпи – това е първото правило в положителен смисъл. Ученикът ще отстъпи в името на Любовта, той ще отвори пътя. Отвори ли път, и неговия път е отворен. „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери“ – закон е туй. Щом мерите със закона на Любовта, с тази мярка от Невидимия свят онези, които наблюдават, ще ви въздадат заслуженото. Но туй може да го придобиете само с доброто спане. Аз не зная колко от вас спят добре. Спането ще подобри положението на вашето сърце. Спането няма да подобри тялото ви – най-първо то ще се отрази в сърцето ви, във вашите чувства. А храната – и тя е необходима.

Правилното ядене е това, което ще достави материала за съграждането на вашето тяло. И тъй, ако спането ви е било нормално и правилно, непременно и яденето ще бъде такова – и то върви по същия закон.

Сега, съвременната наука прави следните изводи, които са верни. Тя прави следния опит: хора, които имат чиста кръв, нямат тия отлагания и утайки, каквито се намират у хората с нечиста кръв, и каквито микроби и да се турят в организма им, той издържа. Тия хора не боледуват, не се простудяват, а хора, на които кръвта не е чиста, много лесно се заразяват. В Окултната школа законът е същият: за да бъдете здрави, течението на вашето Астрално тяло трябва да бъде правилно. Или както е казал Христос: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“, а тази плът и кръв подразбира разумното Слово. Ако разумното Слово не проникне вътре във вашия организъм, вие не можете да бъдете добри. Сега, аз друг път съм ви привеждал и пак ще ви приведа примера, че силата на Словото е мощна. На английски има писано, не зная от кой автор, много работи, ред факти за силата на волята – извадени са известни пасажки от Евангелието, примери кой човек как се е излекувал със силата на волята. Една госпожа, която дванадесет години е била болна, чела една от тези книги и среща един пасаж, който и посочва как да се излекува със силата на волята. Тя казва: „От днес аз съм здрава!“ Казва, става от леглото си и започва работа. Това значи да направиш една вътрешна промяна със своето Астрално тяло или в сърцето си. Тази воля трябва да бъде толкова силна, абсолютно без никакво съмнение.

Сега, в положителния, във външния свят най-първо трябва да представите аргументи и факти, които да обоснове логически, за да усилят тяхната вяра. В Окултната школа процесът е обратен: ти най-първо трябва да повярваш, за да ти станат фактите ясни.

Следователно вие ще вложите вярата си и чрез тази вяра ще изпитвате, ще изяснявате фактите и тогава те ще ви станат ясни. И тъй е, ще се заемете да преработите всички ония ваши стари мисли, вярвания, схващания – всичко туй ще го пресеете. Няма да изхвърлите всички стари мисли, а ще оставите в себе си само ония мисли, на които може да разчитате всякога – мисли, които сте добили чрез един жив опит. Разказваше ми един мой приятел: „Аз – казва ми той – във всичко мога да се усъмня, но имам едно такова преживяване, за което на парчета може да ме нарежат, аз не мога да се откажа от него.“ Вие трябва да имате една централна мисъл. И ако не можете да намерите сега тази централна мисъл, вие не можете да бъдете ученици. Ако сега искате да придобиете тази мисъл и тогава да станете ученици, не ще можете. И аз ви казвам: тази опитност всеки един от вас я има. Вие ще намерите тази мисъл нейде закътана и от този център ще започнете да обяснявате как стават всички прояви в живота ви. И туй, което сега ще придобиете, то ще бъде в съгласие с тази основна мисъл, на която ще се съгражда вашето бъдеще. А истините, които аз ще ви кажа, са толкова прости, че вие, ако направите този пазарлък там, както определихме, ще мязате на онзи петел, който ровил на купището, изровил един голям скъпоценен камък и казал: „Нямаше ли едно зрънце вместо него?“ Ритнал го: „Туй ли можах да изкопая, нещо за ядене нямаше ли?“ А този петел не знае, че ако той продадеше този скъпоценен камък, можеше да го превърне в една сила, с която щеше да прекара целия си живот в щастие и милиони петли като него щяха да се прехранят. Та тия окултни истини, които ще ви се кажат, са толкова прости, че вие ще кажете: „Нещо по-съществено няма ли?“ Е, питам какво е по-съществено от Любовта в Живота? По-съществено от Любовта няма, по-устойчиво от Любовта няма и по-приятно и по-щастливо нещо от Любовта няма. – „Но ние не знаем законите, по които Любовта

действия.“ Тия приятни чувства, които вие имате, се явяват и изчезват; светлите мисли, които се явяват в мозъка ви, явяват се и изчезват; защо? Вие мислите, че такъв е законът. Не е такъв законът, но има други същества в света, които си играят с вашия мозък – бутат го тук-там, играят си с него и като го бутнат някой път, настане тъмнина. Вие имате приятно настроение, приближи се някоя ваша приятелка и ви пошепне на ухото: „Колко си грозна днес, колко си погрозняла!“ Току виж, нещо като че те прободете. Тъй вървиш си, но си неразположена. – „Какво става с теб, да няма някой болен вкъщи – мъжа ти?“ – „Не, не“ – срам те е да кажеш. „Погрозняла си“ – значи ти повярва. Трябва да имаш поне едно огледало, за да видиш дали туй е факт. Някои мислят, че са герои; ето колко са герои: тук, в София, трима чиновници си правят една подигравка с един свой другар, чиновник. Решили да му дадат отпуск, казали си: „Днес ще го накараме да не работи.“ Първият го среща долу по стълбите и му казва: „Какво си пожълтял, да не си болен?“ – „А, не“ – но малко повярвал. Таман се качил на първия етаж, вторият го среща: „Виждаш ми се много болен, какво ти е?“ Като се изкачил, третият му казва: „Ти както вървиш и ще припаднеш.“ Той отива при началника си и му иска отпуск. Началникът му дал, но като узнал как седи работата, наказал тримата души да работят заради него. Това са факти. Например дойде ви някоя мисъл, казвате тъй: „От мене човек няма да стане.“ Това е първият, който те среща долу. – „Човек от мене няма да стане, защо съм тръгнал тук, науката не е за мен.“ И вторият, и третият са в състояние да те накарат да напуснеш училището. Тръгнеш ли в Божествения път, също така може да те срещнат трима души, да ти кажат: „Ти да станеш религиозен човек – това не е за теб!“ и ти да напуснеш. Не се поддавайте на тия изкушения! Ученикът на Окултната школа трябва да знае самата Истина, великата Истина, тъй както си е; той трябва да знае фактите тъй, както са си в

Природата; той трябва да знае как действат законите, принципите, ни повече, ни по-малко – нито да ги увеличи, нито да ги намали. Аз искам от всинца ви да бъдете тъй доблестни, но не безпощадни – вашите погрешки нито да ги увеличавате, нито да ги намалявате. Всяка една погрешка трябва да я констатираме като погрешка и обратно – всяка една добродетел, каквато и да е тя, е добродетел и всички трябва да се радваме, като виждаме една добродетел, у когото и да е. Защото Доброто, то е Божествено, а тия погрешки са, които обезобразяват човешките мисли. Една погрешка, колкото и да е малка, трябва да я констатираме.

И после, правило в Окултната школа е, че никой няма право да напомни на един ученик за неговите минали погрешки – това е едно престъпление, забележете го! Туй, което веднъж Природата го е заличила, обърнала е този лист, никога не обръщайте този същия лист да му казвате: „Ти знаеш ли едно време какво направи?“ Днес като ученици туй изисква Бялото Братство от вас. Туй, което Бог казва: „Ще залича греховете, ще ги забравя“, ти няма да ги напомняш. Сега учениците често си казват: „Ти знаеш ли преди пет години как ме обиди?“ – „Ами ти преди десет години знаеш ли какво ми каза?“

Аз сега, тази вечер ви говоря като на ученици какви трябва да бъдат учениците в тази Школа. Какви сте отвънка, то е друг въпрос, там всичко се позволява. Във външния свят всичко се позволява, но в тази Школа, в тоя живот не се позволява всичко. Та преди да пристъпим, трябва да знаете, че ако правите тия погрешки, не ще може да постигнете големи успехи. Ще можете, но в тази Школа на Бялото Братство не се позволява да давате обещания и да не ги изпълнявате. Обещания не, кажеш ли – свърши! Ще кажеш: „Аз ще живея по закона на Истината“ и ще живееш. В даден момент ти казваш и направляш, нищо повече. Но обещание в бъдеще няма, обещание има в момента – кажеш ли, направи го, нищо повече! И не

се позволява на ученика да казва какво той ще направи – кажи и направи! Тъй, и Писанието казва: „Рече Бог и стана. Рече: Да бъде светлина; и стана светлина.“ По същия закон всички ще вървят – кажеш ли, направи! Сега, ние не искаме никакви обещания, ние искаме от вас само едно нещо – да приложите великия закон на Любовта, да приложите великия закон Истината. Тогава всеки ден според времето кажете – направете, кажете – направете. Не давайте никакви обещания! Ние няма да ви държим за думата, не искаме да ви напомняме какво сте обещали, но обещаете ли, направете. Отвънка може да дават обещания, а в Школата абсолютно не искаме никакви обещания. Обещават само ония хора, които нямат Любов; обещават само ония хора, които нямат Истина, нищо повече. Обещания няма – с туй се отличава Школата на Бялото Братство, тя има Абсолютна вяра в своите ученици, разбирате ли? Не е било време откак тя съществува, когато някой ученик да е могъл да излъже своя Учител. Няма нито един случай в тази Школа, когато един ученик да е излъгал своите Учители. Нито един не си е позволил да излъже своите Учители, но и Учителите никога не са допускали ученика да ги излъже. Сега, вие може да ме запитате: „Ако вляза в тази Школа...?“ Няма нито един случай в анализите на тази Школа, дето един ученик да е влязъл и да се е върнал назад. Защо няма? – Там, дето Любовта действа като принцип, не може да става връщане, изключение няма. Всички изключения се дължат на липсата на първия принцип – на Любовта и на втория принцип – на Истината. А щом тия два принципа не се приложат, тогава Мъдростта се изопачава, човешкият ум се изопачава, човешкото сърце се изопачава и това са вече хора или индивиди извън Школата. И тогава, когато Павел казва там, в онази глава: „Които Бог призва, тях и избра“ т.е. не може да има изключение. Щом Бог те покани в една работа или щом Белите Братя те поканят, изключение не може да има. И аз не виждам причината

защо именно човек ще се откаже да ходи в този велик път на Живота, дето ще намери своето щастие.

Но всички ваши стари възгледи ще ги напуснете. Възгледа **ще остареем**, възгледа **ще умрем**, **ще осиромашеем**, възгледа, че **ние сме глупави хора**, че **човешкото естество е такова-онакова**, всичките тия възгледи ще ги турите в торбите си, ще ги затворите в килерите си някъде и ще турите един надпис: „Тия неща да не се бутат.“ Който иска да бъде ученик, така ще постъпва. Някои ме питат: „Аз съм стар, ще мога ли?“ Е, откога ти стана стар? Някой казва: „Аз съм млад“; откога стана млад? Всеки, който е живял съобразно с Любовта, е млад; всеки, който е живял съобразно с Истината, е млад. Всеки, който е живял съобразно с Любовта, е умен; всеки, който е живял съобразно с Истината, е умен – тъй седи въпросът. Моментът, в който напуснете Любовта, вие сте стар – ще почувствате една вътрешна слабост, едно безсмислие в Живота, няма да имате цел и ще станете песимист, ще кажете: „То ще се мре, ала....“ Тия са предварителни бележки. Искам да ги изпитате и тогава да ги възприемете.

Ще вървим в един положителен път, без изключение. Ще кажете: „Без изключение не може.“ Да, може, тъй ще бъде! Тази е една велика Божествена школа, в която абсолютно няма никакво изключение – на сто милиона едно изключение няма, разбирате ли? Единствената Школа, в която няма изключения в света, е тази – никакво изключение. Влезеш ли в нея, всички тия Братя вярват в теб – техният живот е такъв, какъвто е животът на Бога. Като казвам **такъв**, подразбирам, че във всички прониква Божественият живот във всичката му Пълнота и то без никакви закони, без никакви принуждения – всеки знае своята длъжност и всеки се нарежда според нея. Те нямат абсолютно никакви написани закони, но всички знаят своите длъжности тъй добре, като че ли имат най-добрата

организация и най-добрите закони, прокарани през тяхната камара. И ако вие влезете в туй Бяло Братство, никога няма да познаете кой е първият и последният там, не може да намерите кой е големец и кой слуга, кой е първият и кой последният. Ако влезете между тях, с години може да живеете заедно и ще кажете: „Кой ви ръководи, кой е първият измежду вас?“ А тъй сега, като влезете в едно училище в света, ще познаете кой е първият. Та имайте предвид: не мислете, че там, в тази Школа, дето ще учите истините, има катедра и учител като мен – тъй да седи на масата и учениците да са като вас наредени. Тук е тъй, там не са наредени нещата тъй. Сега ще кажете: „Ами как?“ Като се научите да спите, ще разберете как е туй. Обаче, когато тия велики истини се пренесат на Земята според условията на сегашния наш живот, ние трябва да търсим начините, методите и формулите, за да изразим тия велики истини, които са тъй недостъпни за сегашния ум. Хубаво, недостъпни са при сегашните условия, но ще станат достъпни.

Вие ще трябва да изучавате Светлината в нейното влияние върху вашия организъм, ще изучавате влиянието на цветовете, на живите центрове. Вземете слънчевата светлина: всеки ден през известни часове на деня, към обед, но повечето сутрин идват периодично известни вълни от Слънцето, които носят в себе си положителни мисли – интелигентни мисли от Слънцето. Има и отрицателни движения от Слънцето, които носят негативни мисли. Аз онзи ден ви направих една забележка: ако заспите денем на Слънцето, непременно вашият организъм ще привлече тия негативни вълни от него, т.нар. черна светлина, и като станете, ще се почувствате неразположен. И затуй на един окултен ученик никога не се позволява да спи денем – никакво спане денем, ще спите вечерно време без Слънце. А може да се греее на Слънцето, но всякога вашият ум ще присъства, за да може да привличате положителните

вълни на слънчевата енергия. И като ученици, ако почнете да упражнявате концентрирането, често ще идват тия духове, които си играят с вас, и ще ви приспиват. Ще се концентрираш без да заспиваш. И в туй концентриране ще направите следното: като седиш и нещо каже **фу** като някаква вълна, ти ще се противопоставиш, няма да задремваш. Това **фу** е една вълна – тази черна вълна минава от центъра на Земята, обгръща те и ти заспиваш. Заспиш ли, нищо няма да научиш. Няма да допускаш тия вълни да обхващат мозъка ти. Ще се заемем да изучаваме Светлината, да изучаваме дните през годината – кои дни, кои часове може да използваме за работа, начините, методите за усилване на мозъчната ни енергия, за усилване на дихателната енергия, за поправяне на храносмилането и т.н. Защото все трябва да почнем нещо. Тъй както сте сега, доста сте обеднели, обеднели сте – всеки човек, който е недоволен от живота, той е беден. Първото нещо: ученикът трябва да бъде доволен.

Сега, туй са правила, които се прилагат към темпераментите. Ще ги вземете и ще ги упражнявате. Някои от тия правила ще упражнявате тук, защото по-голямата част от работата ще извършим в другия свят – като спите, ще вършите работата. Писанието казва: „Господ говори в съня един, два и три пъти.“ Той все в съня говори – на Йосиф на сън му е говорил, на всички пророци и хора, които имаха откровение, все в сънно състояние им е говорил, Йоан се е пренесъл и тогава му е говорил Господ. И ако вие искате да поправите вашето положение, да знаете как да поправите живота си, вие трябва да прекарате такъв един сън и веднага ще имате най-добрите наставления как да поправите живота си.

Сега, може да прочетем някои от работите. (*Прочетоха се две работи.*) Няма да имате достатъчно търпение да се дочетат всички тия работи.

Някои от вас доста са се разгорещили да следват Школата. Ще знаете едно: който от вас не дойде три четвъртъка, за бъдеще не може да посещава Школата – това е за всеки, който отсъства три пъти. Сега ще кажете: „Може да има изключителни случаи.“ Който отсъства три пъти един подир друг, той губи право. Сега, схващате ли вътрешния смисъл? То значи: един ученик, който три пъти е забравил, че има Школа, три пъти тази мисъл изчезне ли от него, забранява му се да посещава Школата. Ще имате предвид, че в тази Школа изключение и благоволение не се прави – никакво изключение няма. Това не е наложено, но веднъж реши ли всеки един от вас, той трябва да бъде верен. Един важен закон: туй, което вие сте решили в себе си, трябва да бъдете в състояние да го изпълните. Не каквото ние ви налагаме, а което вие сте решили да изпълните, изпълнете го. Трябва да го изпълните, иначе всичката наука в света ще бъде без полза за вас. Човек, който обещава, а не изпълнява, той е пробит кюнец – наливай колкото искаш, то е само въпрос на времето, всичкото ще изтече навън. Ние не искаме никакви задължения от вас, но веднъж решите ли да служите на Любовта, вие ще бъдете герои, ще кажете: „Да ме разпнат, от този път няма връщане!“ Кажете ли веднъж тъй, вървите ли тъй в този път, Бог е с вас. Най-малкото колебание и вие сте изгубени. Тогава да не се сърдите никому, да не казвате: „Защо ме е оставил Господ?“ В Окултната школа въпросът седи тъй: не е Господ, който ни е оставил, а ние сме Го оставили. И Той казва: „Понеже вие Ме оставихте, и Аз няма да се занимавам с вас.“ Сега разбира се аз не считам присъствието ви в четвъртък, че само то е окултна школа. Не, целият ваш живот е една окултна школа. Ако мислите, че само в четвъртък вие сте в Окултната школа, лъжете се. Не, не, целият ваш живот е една окултна школа. Следователно вие ще бъдете в съгласие с тази Окултна школа, на която служите – по този начин ще имате резултат. От гледището на тия принципи ще разрешавате всички

други въпроси, каквито и да са те – индивидуални, семейни, обществени, народни; всички въпроси все от това гледище сами ще разрешавате.

Е, сега ще дам на гласоподаване въпроса искате ли да прочетем всичките листове. Ще имате ли достатъчно търпение да се изчетат всичките работи? (*Отговарят: да; не.*) Понеже са написани, трябва да ги прочетем. Тогава следващия път ще прочетем всичките. Ще се научите на търпение, ще се научите да слушате, ще се научите да имате благоволение. Тук има ценни, умни работи. Ами че как, един човек, който е вложил ума и сърцето си, това нещо е красиво. Когато обичаме някого, и глупави работи да каже, казваме: „Колко е хубаво!“ А когато не обичаме някого, и умни работи да е написал, казваме: „Не искам да слушам!“ А това са все умни работи.

Сега, за следващия път искам десет души от вас, които си дадат кандидатурата доброволно, да напишат нещо върху темата *Предназначението на човешкия език*. Значи десет души ще пишат върху тази тема – пет братя и пет сестри. Ще започнат с този, видимия език – той е темата. Този език се е родил и е произлязъл от някаква идея. Които ще пишат, да си вдигнат ръката. (*Обаждат се пет братя и пет сестри.*) Ще пишете кратко, една страница. Вие не се бойте – щом почнете да пишете, ще влезете в една окултна вълна, тъй щото ще ви дойде вдъхновение. Но никой да не се пресилва, всеки да пише толкова, колкото вдъхновението му позволява. Ако вдъхновението обема десет реда, толкова да напишете. Имайте предвид, че Духът в Окултната школа говори само най-съществените неща. Тия Братя не обичат много да говорят.

Нека се ангажира някой да бъде секретар или архивар – да пази тия работи, листовете.

Тайна молитва

*5 школна лекция на общия окултен клас, 30.ІІІ.1922, четвъртък.
Ст. София.*

ОТРИЦАТЕЛНИ И ПОЛОЖИТЕЛНИ ЧЕРТИ НА УЧЕНИКА¹¹

Тайна молитва

Преди да дочетем написаното, ще направя няколко бележки. Вие знаете как ганосват¹² съдините, виждали сте калайджиите как калайдисват – стъпват с краката си в съда и го изчистват, за да може калаят да хване добре. Без да се очистят съдовете, калаят не може да се тури. Когато вие влезете в една окултна школа, тъй ще турят краката си, ще ви въртят и докато не ви очистят хубаво, калай не ви се туря.

Има някои черти, някои възгледи у вас, които трябва да напуснете. Една от тях е тщеславието. Това е едно животинско проявление у човека. Тщеславието ще го видите у всички животни, то се среща в птиците, кучетата, конете, воловете. Когато кучето е тщеславно, то вдигне опашката си нагоре, казва: „Аз не искам да зная.“ Когато паунът иска да покаже тщеславието си, разпери опашката си: „тр-р, тр-р, тр-р“ – това е животинско проявление. И тщеславието е едно подобно животно. И ако в ученика, който влиза в една окултна школа, има това животинско чувство, очакват го големи страдания. Той ще се сблъска с една действителност и хората, като видят неговите слабости, ще почнат да му се подиграват. И съвременните хора страдат, повечето са неврастеници. Тази неврастения, която сега царува в света, се дължи повече на човешкото тщеславие. Някой бил търговец, работите му се разбъркват и той се

11 Тази лекция е известна още и под името „Качества на ученика“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

12 Ганосвам (гр.) – калайдисвам.

тревожи – как тъй да помислят хората, че е беден човек! И всички хора искат да бъдат такива, каквито не са. Религиозните хора – и тях тщеславието ги е направило такива, каквито не са. Тщеславието е внесло лицемерието в религията. Лицемерието е родено от тщеславието. Тщеславният човек, за да покаже, че не е като другите хора, че е необикновен, лицемери.

Сега вие влизате в една Окултна школа, дето Светлината е толкова голяма, че всичките ваши недостатъци тъй ще изпъкнат отгоре, че вие ще останете като някоя попарена кокошка. Като ученици ще знаете що е попарена кокошка. Няма да бъдете от мене попарени, а от тия Бели Братя, които са много добри. Който има тщеславие, те могат да му оскубят задницата тъй, че не ще може да си представи как е станало това. И тъй с тщеславието ще се простите. Ако пък много го обичате, когато влезете в Школата, ще го оставите отвънка като багаж. Гардероб има, ще платите за него, а щом свършите Школата, ще си го вземете, може пак да си го турите. То за света е потребно, но за Школата абсолютно никаква потребност няма от него.

И тъй тщеславието се проявява от учениците. Например почвате да питате: „Как мислите, аз успял ли съм в Окултната школа?“ Това е чисто тщеславие. Успял ли си – туй можем да го знаем още сега. Излез, дайте му цигулката, дайте му едно мъчно парче, хайде изсвири го! Ако можеш да го изсвириш, успял си. – „Ама аз разбирам от музика.“ Може да разбираш теорията на музиката, но не знаеш да свириш. Понякога е по-хубаво да свириш, отколкото да знаеш само теорията. Хубаво е да знаеш и двете. И следователно, ако знаете да свирите, вие ще свирите. После, някои питат: „Как мислите, дали сме усвоили Любовта?“ Аз сега много лесно мога да изпитам колко ви струва Любовта. Някой казва: „От Любов на мен ми гори сърцето.“ – Дай на този брат хиляда лева сега – въпросът е свършен! Наведеш ли

си главата надолу, въпросът е свършен – той не знае да люби, нищо повече. Още хиляда, още хиляда и като се изпразни джоба му, ще каже: „Е, какво ще остане за мене?“ Ако искате да остане нещо за вас, стойте отвънка. Ние искаме, като влезете в тази Божествена школа, да имате празни каси, за да можем да туряме в тях. Ако влезете с пълни каси, какво ще турим? Ние не искаме хора с пълни кесии. Светът търси пълни кесии, а ние търсим обратното. Ако вашите кесии са празни, елате, а ако ли са пълни, ще кажем: „Погрешили сте.“

И тъй от чувството на тщеславието и на лицемерието ще се пазите като от огън, защото освен, че няма нищо да ви предадат, но те ще ви смъкнат на тоя животински уровень, където знаят само да показват зъбите си. Двама души, като се срещнат, озъбят се: „Внимавай, аз не съм от слабите герои, но съм голям герой!“ Така е и с кокошката: като види някой вол, хоп подскочи – това е тщеславно чувство. Волът като я бутне с рогата, свършва се с нея. Тя не разбира, тя мисли, че може да се бори с един вол. Но за да се бориш с един вол, иска се знание. И тъй в тази Окултна школа вие влизате, за да се научите как да се борите с рогата на вола, защото ще срещнете духове от Черната ложа, у които има много знания. Знаете ли какви знания? Някой път Белите Братя ходят в техните школи да се учат. „Синовете на този век са по-умни от синовете на Светлината.“ И синовете на Светлината трябва да се учат от синовете на тъмнината. Знанието, принципите и в двете школи са едни и същи, но едните прилагат знанието по един начин, а другите го прилагат по друг начин. Силите, които действат, са едни и същи, няма раздвояване, но важно е приложението: едни сили може да се употребят по един начин – вляво, а други – по друг начин – вдясно. Обаче ние преспокойно можем да почерпим поука, може да научим нещо и от един Черен брат, дори и от църквата. Туй е казано сега между четири стени. Ако го кажете отвънка, ще ви изключат от всяка църква, разбирате ли? Туй

не е символ. Вие още не знаете произхода на Черните братя, нали? И защо са черни? – Защото те отидоха наляво, а другите – надясно. Аз няма да обяснявам това. Човек има лява ръка, има и дясна ръка. Защо, двете ръце не са ли на мястото си? Засега ние употребяваме нашата дясна ръка, но било е време, когато лявата ръка е била на работа. Има ли грях сега, че човек има една лява ръка и една дясна ръка? Няма, тия ръце са точно на мястото си. Само че в движението си посоката на лявата пътека минава през центъра на Земята, а на дясната – през центъра на Слънцето, по това се различават. При единия начин вие ще слезете в най-гъстата материя, в най-голямото противоречие на Живота, ще има да се борите, ще се намали Светлината, а при другия ще минете в най-рядката материя, ще минете през центъра на Слънцето. Няма да се боите, ще има кой да ви предпази.

В Окултната школа любопитство не трябва да има, там любопитство не се позволява. Любопитството е за света, само там любопитство се позволява. Да имаш едно дълбоко желание да учиш, горещо желание, да ти гори сърцето – да, но просто любопитство не се позволява. Любопитството и то е родено от тщеславието. И тъй ще имате горещо желание да учите, но любопитство, тщеславие, лицемерие и други черти там, които са от животински произход или са изостанали от низшите култури, тези качества не ни трябва. Сега вие можете да кажете: „Тия работи на нас ни са доказвани.“ Да, но вие още не знаете какви пертурбации прави тщеславието вътре в човешкия организъм. Вие не знаете още последствията на лицемерието – какви пертурбации прави то в човешкото сърце. Вие още не знаете любопитството какво произвежда. Ако бихте знаели последствията, които се произвеждат от тях в организма, вие не бихте ги помирисали.

Сега, аз не искам да вляза в противоречие с вашите чувства. Религиозните си чувства ще ги държите на друго място. Сега аз

говоря на ума ви – не на низшия, но на висшия ви ум. Ще мислите и ще чувствате. Аз не говоря и на вашите сърца, нямам това за цел. Сърцата ви са за вас и за Бога, нали? На вас ви трябва Светлина, трябва ви Знание, а при туй Знание ще придобиете Мъдростта. Щом придобиете тази Мъдрост, вие ще знаете как да обработвате вашите сърца. Сега, знаете този стих от Стария Завет: „Сине мой, дай ми сърцето си.“ Това е един вътрешен процес на Битието, процес, който в бъдеще ще се реализира. Той няма още обективно приложение, той има чисто субективно приложение. А за да се обработи туй сърце, на нас ни трябва знания – велики Знания, ще кажа, за да може тия сили, които са вложени в нашето сърце, да ги приготвим за бъдещата култура. И засега въобще всички религии се занимават само със сърцето на човека. Всички проповедници се стараят да произведат известни ефекти, заплашвания с пъкъла – че има ад, че има страдания. Но това са пръчици за деца. На един ученик, който влиза в Окултната школа, ние не му показваме тояга, ние само казваме: „Ако вършите така, ще имате такива последствия. Понеже вие имате такъв организъм с такива вещества, с такива съединения, то, ако постъпите така, ето какви последствия ще се явят в организма; ако ви е приятно, може да го направите.“ Ученикът ще знае причините и последствията, хубаво ще проучи своя организъм и своето сърце.

И тъй у всинца ви трябва да има едно горещо желание да се учите. И когато влизате в тази Школа, ще се освободите по възможност от всичките възгледи – какво сте чели в книгите, какво съм казал аз някога. Всичко туй искам да прекарате през вашия ум, разбирате ли? И ще го прекарате. Знаете ли защо? – Защото някой път вие можете да прекарате моите думи през гъстата среда на вашия низш ум и тогава ще имате едни разбирания, а може да ги прекарате и през вашия висш ум, тогава ще имате други разбирания. И всяко разбиране ще трябва да се приложи не в бъдеще, а сега. Но ще имате

приложение, ще правите опити – малки опити, от които ще съдим. Аз не ви казвам, че нямате приложение, имате, но не тия окултни приложения. Вие ще имате едно специално приложение. В тази Окултна школа ще имате начини, методи, за да коригирате някои ваши недъзи, които съществуват, които са остатъци от миналото. Сега, някой път вие може да се басирате: „Тъй е казал някой учен човек.“ Но онова, което е казано, ще се опита в тази Школа, ще се подложи на опит. В нея всякога ще проверявате тия неща и ще съдите за казаното от резултатите, които може да получите. Ако нямате туй разположение, ще се роди лицемерието и тщеславието.

После, слабост на всички ученици е следната: някой път ученикът мисли, че той знае повече от Учителя си. Правилото в Бялата окултна школа е: ученикът никога не може да знае повече от Учителя си. Това е закон на Бялата окултна школа. Христос казва: „Ученикът не е по-горен от Учителя си.“ Почне ли той да мисли, че знае повече от Учителя си, той е вляво; и почне ли Учителят да мисли, че той не е като учениците си, и той е вляво. Единият употребява знанието за себе си и другият употребява знанието за себе си. А в Школата на Всемирното Бяло Братство всичко се употребява за Царството Божие – за въдворяване Царството Божие на Земята. А щом се въдвори Царството Божие на Земята, тогава всички, ученици и учители, ще имат най-добрите условия да проявят своите знания и да създадат нещо по-хубаво в този свят.

И после, друго нещо искам: онези, които идват сега в Школата, ще опитват волята си. Обиди ще има, но щом влезете в Школата, вие ще трябва да се повдигнете високо, да забравите за един час всичките ваши обиди. Влезе някой, погледнат го накриво, той казва: „Този ме обиди.“ Не, не, ще упражните волята си. Ако вие не можете да потушите това ваше чувство – обидата, която е едно животинско чувство, вашата воля е слаба, няма да успеете. Вие ще хванете това

чувство – обидата – като кредитор и ще му кажете: „Ще имаш добрината да ме чакаш един час отвънка, вън от приемната стая и аз, като изляза, ще ти платя.“ Сега, ние не искаме изведнъж да превърнете вашия живот, а само за един час да може да задържите едно ваше разположение вънка от вашата приемна стая. Може ли да го задържите за един час, вие ще го задържите и за два, три, четири, пет часа; не можете ли да го задържите за един час, нищо не можете да направите. И когато влезете в една школа, ако не се съобразите с това, винаги чрез закона на внушението другите ще ви създават тия препятствия. Да кажем, между мъжете и жените стане някакъв спор, идват обидени в Школата; но трябва да знаете, че като влезете в Школата, вие не сте мъже и жени. Тъй, мъже и жени нямаме, тук имаме ученици. Отвънка вие сте мъже и жени, а тук всички сте души. Ние не признаваме мъже и жени, млади и стари, ние признаваме само ученици, които искат да придобият Божествено знание и да го употребят за растежа на своята душа, за напредване на Царството Божие на Земята – туй признаваме. Сега ще кажете: „Туй много пъти е казано.“ Пак ви го казвам и който не вярва сега в тия мои думи, ние ще почнем с опити и ще се увери. Туй трябва да го знаете, то не е заплашване, но това са закони, които трябва да се пазят.

Аз не казвам, че туй място е Школа. Не, то е едно ваше събрание. Оттук вие ще влезете на друго място, а Школата ние може да я преместваме и в друга стая, и в трета, и в четвърта, и в пета. Този салон не е окултна школа. Даже ако направим специално здание, и то няма да е окултна школа. Сега вие ще кажете: „Понеже затворихме вратата, образувахме вече Школата.“ Ние можем десет пъти да затворим вратата, но това не е достатъчно. Аз гледам – на мнозина от вас вратата е все отворена. Външната врата тук е затворена, но вратата на вашата къща е отворена и постоянно има влизане и излизане. Ще затворите вратата си и ще кажете: „За един час ще ни

чакате, сега сме заети, но след един час ние ще се върнем, ще бъдем на ваше разположение.“ Искам от вас първия опит да го направите сега. Да можете, като дойдете в неделя в Школата, да се борите. Борба се иска, голяма борба се иска, но трябва да победите. Да не мислите, че като дойдете, ще измените туй състояние изведнъж. Ние искаме да имате борба и в тази борба да победите. Някой казва: „Да свършим, да пропъдим този дявол навънка.“ С този дявол ти си ял и пил в миналото, той ти е приятел. Приятел ти е, ще му кажеш: „Приятелю, едно време ядохме и пихме, но аз разбрах, че яденето и пиенето развалят Живота, аз съм тръгнал в друг път, а ти като мой приятел можеш ли да тръгнеш с мен в този нов път?“ – „Не мога.“ – „Тогава ти ще ме почакаш за един час навънка, после пак ще си поговорим.“ Той като приятел ще ви послуша.

И ще се научите: в Окултната школа не се позволява да обиждате никого. Няма да му кажеш: „Ти си такъв, ти си онакъв.“ Не, не. Аз ще ви приведа следният пример, той е от епохата на християнството: един от Великите Учители, запознат с окултизма, след като преподавал дълго време на своите ученици тайните на туй учение, изпратил ги в града да проповядват. Двама от тия ученици срещат двама езически жреци и когато ги виждат, казват: „Е, синове на лукаваго, чада на дявола, сатани, вие, които развърщавате света...“ Те се приближават при тях със своите бастуни и им пукват главите. Учениците се връщат с пукнати глави. Жреците отиват при Учителя им, той излиза и ги пита: „Приятели, къде сте ходили?“ – „Как приятели, защо? Преди един час бихме двама от вашите ученици.“ – „Много добре сте направили.“ Ученици ги наричам, защото те са чада на Бялото Братство. И когато Архангел Михаил бил проведен за тялото на Мойсей, не казал никаква зла, обидна дума на дявола, а казал: „Господ да ти възбрани.“ А сега вие имате слабостта някой път да се наежите против дявола и по негов адрес казвате много работи.

Не, не, благородство се изисква. Ще му кажеш: „Ти си един отличен работник – тъй разбираш, тъй вършиш.“ Той е убеден, вярва в своето и иска да те убеди по един, по друг, по трети, по четвърти начин, дава ти доказателства.

Всеки един лош дух, като дойде, казва ти: „Не бъди толкова глупав, всинца не могат да се подобрят.“ И той ти дава доказателства. Тогава ти се убеждаваш и казваш: „Прав си ти.“ Обаче в Бялото Братство има други доказателства и ние трябва да докажем, че е тъй. В Школата абсолютно ще има хармония, никой лош дух не може да ви смущава – те знаят какъв е законът. И едните се учат, и другите се учат – това е закон в окултната наука. Щом излязат учениците навънка в света, има спор между тях, а в Школата, учат ли се, няма никакъв спор. Но тези работи ние ги знаем и затуй ги поставяме на тяхното място. И затуй се казва за праведния Йов, че в съвета Господен дошъл и представителят на Черното братство и казал на Господа: „Ти обърнал ли си внимание на Йов как върви?“ Значи и той присъствал на този събор в Школата и Господ му казал: „Ами ти обърнал ли си внимание на Йов как прилага туй учение?“ Следователно в Школата няма никакъв спор между Черни и Бели братя. Черен или Бял брат – те се обичат. В Школата се обичат, но щом излязат в света, интересите им не съвпадат и работят всеки за своите интереси, обичта си е обич. Ние ще докажем кой принцип е прав. И едните вярват, и другите вярват, но вярата на едните се различава в много отношения от вярата на другите.

Та като ученици на тази Школа ще имате един широк възглед, а няма да бъдете тесногръди. И Черният брат е един напреднал дух, тия неща са реални. В Школата ще мислите, че всичко в света съществува, защото е необходимо. А онова, което е необходимо, полезно е за развоя на целия космос. И следователно, за да има знание в света, непременно трябва да има два процеса – едни грънци се създават за

почести, а други за безчестие. Ако ти направиш едно гърне, па си туриш помията в него, а в другото гърне си туриш млякото, питам тия грънци виновни ли са. Гърнето с помията е Черният брат, а гърнето с млякото е Белият. Кой е виновен, гърнетата ли са виновни? Не. А онзи, който употребява гърнетата, еднакво му е приятно, че има едно гърне за помия и едно за мляко. Те са му много полезни, че си туря помията и млякото – и двете му са еднакво нужни. Но щом нямаме нужда за помия, хвърляме гърнето, и щом нямаме нужда за мляко, хвърляме и другото гърне и тогава оставаме без гърнета. И тъй, добри и лоши хора в Живота, това са само идейни схващания при сегашния развой на човешкия живот.

Сега, които от вас са писали върху **предназначението на човешкия език**, да прочетат работите си.

За следния път напишете нещо върху **предназначението на сегашните пет чувства**. Това ще бъде обща тема за всички, които могат да пишат. Как мислите, органът ли се е родил по-напред или чувството? – Чувствата са се явили по-напред. Следователно всяко едно чувство съответства на известна идея. Засега човек е засегнал само петте полета, достигнал е до полето на Истината. Значи той е достигнал до най-низшето поле на Божествения свят. Трябват му още две чувства. Тогава онези от вас, които се наеха, нека напишат например пипането на кой свят съответства; вкусът, обонянието, слухът, зрението – определете ги към кои светове, към кои полета спадат. Може да прочетете теософската, окултната литература, за да видите какво пишат, и после изкажете и вашето разбиране, какво мислите вие. Пишете вкратце, колкото се може по-кратко. Когато пишете върху тия теми, нали казваме: „Без страх и без тъмнина!“ И при това не пишете много, понеже многото писане е тщеславие. Излишни думи не туряйте, защото те са от лукаваго, т.е. казано на окултен език, излишните думи са от лявата страна, от школата на

Черното братство. Те обичат много да глаголят¹³ и всеки, който много говори, помага на Черните братя. Който много говори и който никак не говори – и двамата помагат на Черните братя. А който малко говори, но умно, помага на Белите Братя. **Малко** значи есенцията, тя ни трябва. Например ще кажете тъй: „Аз много Ви обичам – започвате, както говорят влюбените – и съм готов за Вас това да направя, онова да направя.“ Нищо няма да извършиш. – „Аз Ви обичам и всичко мога да направя за Вас.“ – Опитайте ме, нищо повече. Като опиташ, ще го познаеш.

Само **Аз** мога да обичам. **Аз** трябва ли да се каже? – Ще кажеш **Аз** и ще разбираш туй Божественото в себе си. Ти можеш да изоставиш **Аз-а**, но в ума си подразбираш **Аз**. На английски трябва да кажеш **аз обичам**, а на български можеш да кажеш само **обичам те**; на английски не може да кажеш без **Аз**.

Ще се стараете в Школата да бъдете отривисти и всякога езикът да отразява чувствата ви. Сега, ние сме опитвали резултата, когато думите ви не изразяват вашите чувства.

Всяка празна реч е една форма, в която вие ще дадете място на един лош дух да се всели вътре във вас. Затова всяка форма, която образувате, трябва да е пълна с нещо Божествено. Празните думи изобщо всякога създават големи нещастия. Като произнесеш някоя празна дума, резне те нещо в сърцето и казваш: „Не трябваше да го кажа.“

Защо трябваше да пишете върху тая тема? – За да се развивате, да се пробуди във вас съзнанието. Аз искам да ви убедя в едно нещо: вие не сте такива простаци и невежи, както си мислите, във вас има заложени много истини от миналото. И ако сте верни на себе си, като седнете и помислите, ще ви дойде някое вдъхновение. Вие ще кажете: „Духът ми го продиктува това“, като че Духът има особено

¹³ Глаголя (старослав.) – говоря.

благоволение към вас. Не се лъжете, Духът към всички има еднакво благоволение, но онова, което Духът говори, ти не можеш да го възприемеш. Ще кажеш: „Духът не благоволява.“ Не, не, Духът благоволява, но ти ще разкопаеш своята почва, ще посееш нещо, ще го култивираш и Духът ще благоволи.

Та у всинца ви има заложени известни истини, които трябва да възраснат – има благородни мисли и качества от миналото. Тия качества и сега може да се създадат. И най-малкото усилие, което можете да направите, е за ваша полза. В няколко беседи аз ще се спра и ще ви посоча от кои недъзи трябва да се пазите. Не че те са ваши недъзи – те са общи, на цялата Бяла раса, но от тях трябва постоянно да са пазите. И след като можете да контролирате тия недъзи, тогава ще пристъпим към микроскопичните истини – към малките истини, с които ще почнем да правим своите наблюдения и своите опити. И тогава на всеки един от вас ще се дадат малки задачи, които всеки трябва да разреши и сам да проверява нещата. Но отсега ви предупреждавам: да не очаквате отварянето на Небето, да не очаквате разрешаването на всички велики тайни на Природата. Не, туй може да го очакват други. Когато учителят се съблъзнява от един ученик, който му дава голяма заплата, за да го учи, той не е на мястото си. В Окултната школа може да се яви един Учител, може да му дават един, два или десет милиона лева, за да преподава – няма да му кажат нито една дума, но реши ли той да преподава за пари, въпросът с него е свършен. И в ума на ученика влезе ли такава мисъл, изкуси ли се и той да придобие Знанието, за да го използва за себе си, и с него въпросът е свършен. Тъй, абсолютно безкористни ще бъдете!

Първото правило: ще бъдете искрени спрямо себе си, няма да се лъжете. Мен можете да лъжете, но не искам себе си да лъжете, за туй ще бъда много строг. Никога не лъжете себе си. Приложете този закон – спрямо себе си да бъдете абсолютно верни, без никакво изключение.

Ще признаете в себе си Истината тъй, както си е, никакво изменение няма да правите – просто ще констатирайте нещата тъй, както са си, ни повече, ни по-малко. Верни на себе си – това е първият закон в Школата. Можете ли да приложите този закон, за другите е лесно. С този закон се полага една основа, върху която може да се гради.

Сега, защо често съм толкова строг? – Съжалявам, че съм отворил тази Школа, да ви кажа една истина. Знаете ли защо? – Когато дойда тук, изпитвам едно болезнено чувство. Тия набрали се ваши желания ми причиняват най-големите страдания. И сега аз трябва да правя усилие върху себе си, за да ви говоря. Аз да ви кажа истината! И ако не спазвате туй правило, тогава ще ви оставя да учите както знаете, решил съм. Аз не искам в бъдеще да измъчвам себе си, нито пък ще позволя на моите ученици да ме измъчват. Две правила: нито аз искам да се измъчвам, нито вие да ме измъчвате. Аз съм завършил своята еволюция, няма какво да се измъчвам повече. Туй, което зная, мога да ви го предавам, но вашите мисли и вашите преживявания се предават върху мен – приемам всичките ви мисли и ги преживявам вътре в себе си. Пък аз не искам да преживявам вашите мисли. Ако вие сте грешници, аз нямам нищо общо с вашите грехове. Добрините ви бих ги изнесъл по-добре, но да съдите в умовете си и да ми говорите, че това било, онова било, аз не искам да слушам, в душата си съм сит на укори и неблагодарности. Който е благодарен, добре, и който е неблагодарен, пак добре – нищо общо нямам с това. И знаете ли защо? – Аз служа на друг един закон. Ще ви отговоря сега: аз не искам по никой начин да огорча Оногова, който живее в мен, туй не го позволявам! Онзи, който ме е учил, Онзи, който живее в мен – върху Него аз не искам да се хвърлят никакви укори. Аз мога всичко да нося, но заради Него; щом дойде до Неговото име, аз съм готов да жертвам всичко. – „Ама след хиляди години дали ще се дадат условия?“ Все едно, щом дойде до Неговото

име, аз не позволявам. Та аз забелязвам всичко и ви казвам: в Школата абсолютно не искам да ме критикувате, нито да се съмнявате, опитвайте нещата! Казвал съм и друг път и пак ще кажа: ако съм увредил някого, да дойде при мен, без да ме критикува – аз ще му платя десет пъти повече, отколкото струва, и да се свърши въпросът веднъж за всякога. Между вас и мен трябва да се разчистят всички въпроси, нищо повече. В бъдеще онзи, който не постъпи тъй, аз да ви кажа, ще обърна гръб и няма да го погледна вече. Туй е правило в Бялото Братство. Защо? – Туй е вътрешен закон. Онзи, който живее в нас – Господ, си има път, по който върви, и няма да ни чака. Слънцето изгрява, Земята се върти и всяко нещо си върви по определения път, ние не можем да изменим законите на Битието. – „Ама аз тъй мисля!“ Да, но Господ е мислил преди милиони години, когато е създал света, и следователно ние ще действаме тъй, както Той е мислил и както Той действа. Вие някой път искате да ме научите как да действам. Аз не действам от себе си, а вървя по Божиите пътища и искам и вие тъй да действате. Нито аз ще изменя Божиите закони, нито вие, нито Ангелите, никое същество в света не е в състояние да ги измени по какъвто и да е начин – те са неизменни. Може да се реагира, но да им се даде обратен път, това е невъзможно. Тогава вие ще се спънете сами. Ако искате да бъдете ученик, туй е едно от правилата на тази Школа.

Школата се е образувала на няколко пъти в Европа, но се е затваряла за по-благоприятно време, понеже се явявали спорове. Няколко пъти се е отваряла и затваряла и сега пак може да се затвори. Но ако я затвора, тогава вие сами ще си преподавате, втори път няма да преподавам вече! Затуй искам да бъдете изправни в този момент, когато онези отгоре са решили и имат благоволение да ви преподават. Аз не говоря от свое име, имайте предвид, говоря ви от името на Всемирното Бяло Братство. Ако те са благоволили спрямо

вас, и вие бъдете верни спрямо тях. Ще изучавате тия велики истини от тяхно гледище. Упражнявайте ума си, всичко изпитвайте.

Сега, от моите думи не искам да разбирате, че говоря само спрямо някого, индивидуално. Не, казвам: от незнание, от невежество вие вършите неща, които не са позволени. И аз сега искам да ви дам първите правила, тъй както в музиката се дават. Най-първо, като дойде учителят, ще покаже как да се държи цигулката – хоризонтално, после ще постави правилно лъка, и най-после ще вземете струната **сол** и ще карате дълго време по нея, докато се научите правилно да теглите лъка. Лъкът – това е волята. След туй ще почнете да изучавате тоновете, после – позициите и като ги научите, ще изпълнявате известно парче. Сега, вашият ум и вашето сърце могат само при едно такова правилно обучение да се развиват. Само тогава можете да схващате ония велики мисли, които Бог е създал – само така ще се научите да мислите и да чувствате правилно. Наложете си воля. Вие имате воля, всинца имате воля, но тази воля ще я турите в насока да работи за вашето усъвършенстване.

Сега например не мислете, че ние нямаме закони, с които можем да се освобождаваме от едно или от друго. Имаме закони, аз мога и по друг начин да се освободя от вашите мисли, мога да се освободя. Аз ви правя тази бележка знаете ли защо? В мен има желание да не страдате, аз не искам да ви създам излишни страдания в Живота. Първото правило: понеже вие имате доста страдания, не искам да ви създавам излишни такива. Ако туря една плоскост, за да отблъсквам вашите мисли назад, няма да се постигне целта. По-добре е в такъв случай да се затвори Школата, отколкото постоянно да се вдигат скандали.

Та първото правило: ще хармонизирате мислите и чувствата си поне за един час. За един час, не искам повече – един час в неделата*, разбирате ли? Седем дена по двадесет и четири часа – сто шейсет и

осем часа. Ако туй не можете да направите, какво друго ще можете? От сто шейсет и осем часа седмично от вас се изисква само един час да го прекарате в хармония – тъй, като ученици трябва да го прекарате. Това не е много, това е много малко време – кой не може да си даде един час? И като вляза в класа, тук да се почувства една приятна атмосфера, аз да съм доволен и вие да сте доволни. Ако вляза аз и съм недоволен, и вие ще сте недоволни. Две недоволства раждат положително число – и двете страни губят. И тогава всичките истини, които могат да ви се кажат, ще имат обратен ефект.

Сега, ще кажете: „Кой ли е онзи, който е обидил Учителя?“ Мен никой не ме е обидил, но ви казвам: в незнанието си вие имате тази слабост, че някой път вървите повече в лявата пътека, отколкото в дясната. Без да знаете, някой път вървите вляво. Ще кажете: „Аз не зная.“ Да, но трябва да се научите. Вие като ученици трябва да знаете вляво ли сте или вдясно, а не да чакате други да ви кажат. Всеки ден търговецът трябва да знае какво печели и какво губи – като прегледа тефтерите си, да знае печалба ли има днес или загуба; пък като дойде края на годината, той ще даде общия сбор на печалбата и загубата. Всеки ден трябва да знаем вляво ли сме отишли повече или вдясно, при Бога. Знаете ли това, вие печелите – ще оправите мислите си, понеже във вас има заложени много добри работи от миналото.

Аз не ви намирам за неспособни, аз ви намирам за своенравни. Способни сте, но сте своенравни, а своенравие то е едно качество на животните, то не е човешко качество. Туй своенравие е животинско качество. Всеки човек, в когото умът, сърцето и волята са почнали да работят правилно, той не може да бъде своенравен, той основава всички свои действия, постъпки на един разумен закон – ще знае как трябва да постъпва. В тази Школа не се позволява никакво своенравие. Та сега, вие сте способни, а вашето своенравие – и него

ще оставите отвънка. Казвам ви сега някои отрицателни качества, а във втората лекция пък ще ви кажа и други.

Сега ви казах четири отрицателни качества: тщеславието, лицемерието, любопитството и своенравието – те са животински качества. Те са ви необходими за света, но в Школата нямате никаква необходимост, абсолютно никаква необходимост от тях. И като работи нашата Школа в продължение на една година, аз искам вече да се отличавате. Ще дойдем, ще се решим вече, ще турим началото – това е Школа вече. Казва някой: „Покажи ни недостатъците“; хубаво, ще ви покаже много работи. Като изчистите тия, тогава ще ви посоча още няколко отрицателни качества – не сега, но следващия път. Дръжте тия отрицателни качества. Не се борете с тщеславието, но на мястото на тщеславието ще ви кажа какво да турите; на мястото на своенравието, на лицемерието, на любопитството – ще ви кажа с какво да ги заместите.

Тъй щото искам да бъдете..., няма да кажа **добри ученици**, не зная каква дума да употребя сега. **Изправни?** – но всинца сте изправни, **примерни?** – всинца сте примерни. Аз ще кажа: аз ви наричам ученици на Любовта, разбирате ли? И следователно, като такива ученици на Любовта, с туй име ви кръзвам – ще постъпвате според закона на тази велика Божествена Любов. Ще кажете: „Аз съм ученик на Любовта, мен тщеславие не ми трябва, лицемерие не ми трябва, любопитство не ми трябва, своенравие не ми трябва.“ Сега, тия четирите качества ще ги пазите и тогава, като дойде някое от тях при вас, ще кажете: „Приятелю, аз съм ученик на Любовта.“ Като заговори тщеславието, ще му кажеш: „Аз съм ученик на Любовта“; заговори ли лицемерието, ще му кажеш: „Аз съм ученик на Любовта“; заговори ли любопитството, ще му кажеш: „Аз съм ученик на Любовта.“ Тъй приятелски ще си говорите: „Аз съм ученик на Любовта“ и ще спирате там. И като идват при вас, вие тъй им отговаряйте – те ще

идват, вие ще им казвате: „Ние сме ученици на Любовта.“ Докато и те ще ви кажат един ден: „И ние сме ученици на Любовта“ и въпросът ще се свърши, победата ще бъде ваша. Това са живи същества, с които сте били свързани от минали съществувания. Но като постъпвате със закона на Любовта, те ще кажат: „Понеже вие сте ученици на Любовта и ние ще станем ученици на Любовта.“

Сега направих в мисълта си една малка бележка, за да не би да попаднете в заблуждение. Като казвам, че ще затворя Школата, подразбирам, че ще говоря и ще проповядвам със символи, по този начин няма да говоря. В Школата методът е друг, но този метод няма да го употребявам. Ще работим по стария метод, по стария път – с мотика ще ходим, ще копаем, с ралото ще орем, пътища ще правим и тъй ще си върви.

Сега, вторият път вярвам да ви намеря с два градуса по-горе. Днес сте под нулата, вторият път искам да ви намеря при нулата, третият път – при плюс един градус, два градуса, три градуса и по един градус нагоре все ще прибавяте. По малко искам аз, не искам много.

Сега, аз ще ви поздравя с думите: *Без страх!*, а вие ще отговорите: *Без тъмнина!* Тогава, като работите тъй, щом вляза, ще ви поздравявам: *Без страх!*, а вие ще ми отговаряте: *Без тъмнина!*

Тайна молитва

6 школна лекция на общия окултен клас, 4.IV.1922, Вторник, Ст. София.

ПРИРОДНИ МЕТОДИ

Тайна молитва

Ще направя няколко бележки. Когато някое младо растение поникне от земята, то е крехко, а Природата, за да го направи пъргаво, гъвкаво и подвижно за работа, праща му малко полюлявания и раздвижвания от въздуха. Туй, което въздушните течения извършват за растенията, за да ги укрепят, същото извършва и човешкият ум за растежа на Духовното тяло на човека. И когато влизате тук, в Школата, ще ви подложат на разни ветрове от всички посоки. Туй да го имате предвид, това е закон, но да не ви е страх. Който влезе в тази Школа и го е страх от някакви дупки – да няма течение, той не разбира закона. На ветрове ще бъдете изложени от всички посоки, от изток и от запад, от север и от юг, от всякъде. И на други ветрове още ще бъдете изложени: тия ветрове понякога ще бъдат топли, понякога – студени, понякога ще бъдат придружени отгоре с благотворен дъжд, по някой път – с лапавица, по някой път – с град. Всички тия положения ще дойдат, туй трябва да го имате предвид. Сега туй, което става в Природата, ще стане и вътре във вас. Не стане ли така, вие не сте на прав път. Ако някой ви проповядва някое учение без мъчнотии, без ветрове, без лапавица, без град и без дъжд, това не е Божествено учение, това не е Учението на Всемирното Бяло Братство. Туй са принципи, това са положения, които трябва да държите в ума си и да ги опитате. Ако някой от вас се съмнява, имате време, ще ги опитате, но ще констатираме този факт, защото ние се приближаваме към изучаване на една положителна наука, в която законите не мязат на законите в сегашната наука.

В тази наука, в която ви въвеждаме, няма абсолютно никакви изключения, там всичко е точно определено. Като казвам **точно определено**, не разбирам, че е ограничено. Не, две противоположни мнения има в окултната наука, в Окултната школа: Безграничното включва в себе си граничното и граничното включва в себе си Безграничното. И тогава казвам, че положението е такова: само Безграничното може да се прояви, а туй, което е гранично, не може да се прояви; само силните хора могат да се проявят, а слабите не могат; само онази светлина, която е силна, може да се прояви, а светлина, на която вибрациите са слаби, не може да се прояви. Следователно от вас искам да бъдете силни хора, не слабодушни, разбирате ли? От вас се иска да бъдете най-силни ученици, най-способни, най-даровити, най-талантливи. Който не е способен, да се труди, за да стане способен; който не е даровит, не е талантлив, да се труди, за да стане способен, да прояви своя талант, а неспособният да пробуди своята способност. Няма какво да се обезсърчавате, това е едно положение.

И тъй всички ще вложите в умовете си мисълта, че трябва да бъдете силни, но не да насилвате себе си, а да повдигнете себе си. Следователно всеки човек, който има сила да повдигне себе си, ще може да повдигне и ближния си, а всеки, който насилва себе си, насилва и ближния си. Тъй говорят законите на Бялото Братство. Те гледат как постъпваме спрямо себе си и оттам знаят какво ще бъде положението ни към другите. Ако аз насилва себе си, мога да говоря много приятно, много сладко, но нищо няма да излезе – законът е верен. Следователно ще имате сила не да насилвате себе си, а да повдигнете себе си. Туй е моралът – да се повдигнем над сегашния морал в света, да повдигнем себе си. Че еди-какво си казал някой учен, някой пророк или светия, че светът така е създаден – трябва да се издигнете над общия уровень, над това мнение.

Да не изопачавате правите думи на Христа! Аз питам всички тези съвременни хора били ли са във времето на

Христа, чули ли са какво Той е говорил, какво е казал? Казват: „Не сме чули, но са ни го предали.“ Туй, което е писал този апостол, ти сигурен ли си в това? – „Еди-кой си какво казал.“ Не, не, ние имаме други доказателства за онова, което Христос е говорил, ние имаме една архива, в която всички думи на Христа са написани със златни букви. Знаете ли в каква велика книга, на какви листа са написани Христовите думи? Там са написани всички думи, всички посветени ученици на Окултната школа четат от това велико Евангелие – туй е Евангелие. А сега искат да ни убедят, че туй Евангелие е свещено, дадено ни от Духа Святаго. Не, не, от Духа Святаго е онуй Евангелие, което Христос е проповядвал. Евангелието, което Христос е говорил, се е отпечатало на листата на тази велика книга. Каквото Христос е говорил, всичките му беседи са напечатани на тази книга, дума по дума, тъй както се възпроизвежда всяка дума, изговорена върху фонографа¹⁴. Туй Евангелие го разбирам! И колко думи, колко притчи, колко неща са напечатани върху листата на тази книга, за които светът даже и не подозира.

И тъй, първото положение, което се поставя в туй Евангелие, е следното: „Бъдете силни, защото Бог живее вътре във вас!“ Защо? – Такъв е законът. Чудни са хората. – „Ама – ще каже някой – апостол Павел е казал, че когато сме слаби, тогава сме силни, и когато сме силни, тогава сме слаби.“ Да, апостол Павел е бил окултист и знаете ли какво е искал да каже той с това? То значи: когато мисля като човек, слаб съм, а Бог, който живее в мен, ме прави силен. Когато някой е силен, това значи да съзнава, че Бог живее в него. Слаб съм като човек, но понеже Бог живее в мене, силен съм. Като казвам, че Бог живее в мен, тази дума пак е неразбрана. Бог не може да живее в

¹⁴ Фонограф – първоначално име на грамофона, открит от Т. Едисон през 1878 г.

мен или вътре във вас. Вие още не сте проявени, как ще живее Господ във вас – вие десет пъти на ден се изменяте, как ще живее Господ във вас? В Писанието нейде апостол Павел казва: „Вие сте храм Божий.“ Кое е храм Божий? – Душата ви.

Вашата душа е нещо велико и следователно ние сега градим тия малки храмчета, в които душата ще се смали. Туй вечното, Безграничното тъй ще се смали, че да влезе в този малък храм на Любовта. Душата знае закона на سماляването, тази малка душа може да стане гранична и безгранична в едно и също време. За Бога колкото е лесно да бъде безграничен и безконечен¹⁵, толкова е лесно да стане граничен и конечен, заради нас. Когато ми кажат, че едно същество е конечно, много нещо разбирам – аз разбирам, че величието, Интелигентността и Любовта на Бога са толкова големи, че Той се سماлява в туй малко същество, за да опита всички негови радости и скърби, да го повдигне, за да разбере то величието Му. Туй е най-великото, най-чудното в Бога. Туй разбирам Бог, този Господ ви препоръчвам – Господ, който може да слезе до вашия уровень, оттам да ви повдигне и да ви направи като Себе Си. В какво? – Да бъдете като Него силни, да разберете живота на другите същества и да повдигнете и тях. Това е учението, което Христос е учил.

Сега това, което имаме, не е морал. Ние оставяме сегашния морал и ви даваме нови принципи, които трябва да имате и да ги разработвате. Когато разработвате принципите вътре в душата си, вие ще се почувствате силни и мощни – силни и мощни да претърпявате всичко.

Сега ще обясня и думата **търпение** от окултно гледище. Всеки ученик от Школата на Всемирното Бяло Братство трябва да бъде търпелив. Но как? Някои например се въздържат и казват: „Аз бях много търпелив, въздържах гнева си.“ Да въздържах гнева си, това не

¹⁵ Безконечен – ост. Безкраен.

е търпение. Търпеливият човек е богат човек, който постоянно изплаща дълга си на всеки, който идва при него – той има сила в себе си. Да въздържаш гнева си, това не е търпение, това е мъчение. Сега проповедниците искат да ни убедят, че мълчаливият бил търпелив. Не е търпелив такъв човек.

Когато друг се радва и весели, той мисли за съвсем друго нещо. Търпеливият човек, като дойде някой при него, той го пита: „Какво искаш от мене?“ – „Ти ми дължиш.“ – „Колко?“ – плаща. Той постоянно пее своята песен. А сега, като дойде някой при някого, казва му: „Ти си безчестен.“ Той мълчи, нищо не плаща, въздържа се, казва: „Добре ме наругах, аз съм много търпелив човек.“ Никакво търпение не е това, ти си човек на мъчението. Но тук, в тази Школа, никакво мъчение няма. Преди да влезете в тази Школа, докато влезете, мъчение ще има, но като влезете в нея, трябва да бъдете търпеливи, весели, да обладаете цял свят. Тъй ще разберете търпението като ученици. Като дойде някой при мен, ще го питам: „Търпелив ли си?“ Това значи, че имаш да ми даваш. Някой казва: „Ти ме обиди.“ Що е обида? Имаш дълг, дължиш; питаш колко. – „Еди-колко си.“ Веднага питаш колко лихва. – „Десет-двадесет процента.“ Аз няма да обеля зъб, ще отворя кесията си: „Заповядай, доволен ли си?“ – „Доволен съм“ – ще се ръкувам. Ще дойде при теб някой: „Аз съм обиден“; ще отвориш кесията си, ще платиш и ще се свърши въпросът. Всички ученици така ще уредите въпроса по между си – ще отворите кесиите си и ще плащате. Като дойде, ще платиш – туй е учението, което Христос е проповядвал. И ако туй учение се прилагаше, християнският свят щеше досега да се повдигне, щеше да се оправи.

А сега с какво се занимавате? С въпроса спасил ли ни е Господ или не. Като ни е пратил Господ на Земята, ние сме спасени; ние сме спасени още когато сме излезли от Бога. Следователно Христос

всичко е предвидил. Христос е проявление на тази Любов, Той изпраца Любовта към онези, които е спасил отначало. Но понеже те не са готови и сега да възприемат Любовта, те са в зачатие. Тези хора не разсъждават върху тази философия. Майката кога храни детето си – ами когато онова дете е в утробата на майка си, суче ли от гърдите и? Не, млякото ще остане за майката – тя задържа млякото си за времето, когато се роди детето и. Следователно през времето на своето ембрионално състояние, докато се родим, Бог ни е чакал, за да прояви Любовта си. За някои от нас, които сме родени, има мляко, а за някои – твърда храна. Колкото по-нататък вървите, повече ще опитвате благата. Следователно ние сме в онзи период, когато Божията Любов се проявява към учениците – значи ние сме в най-прекрасното състояние, когато Бог съизволява да се прояви на учениците. Какво по-хубаво има от това, когато бащата каже на сина си: „Синко, вземи си торбичката и иди на училище.“ И целият космос, с всичките слънца и планети, е създаден като едно предметно училище. И всички вас ще ви разхождат по всички планети, слънца и по Месечината – ще ходите навсякъде да учите, разни посоки ще вземете в екскурзиите си и пак ще се срещнете. Но ще попитате: „След колко милиона години ще се срещнем?“ Не, едно пътешествие от десет милиона години можем да го съкратим на един час или на половин час, а друго пътешествие от половин час може да го разтеглим в сто милиона години. То е въпрос на движение, на бързина – зависи какъв влак ще вземем, с каква скорост, с каква бързина. Там е въпросът – с какъв влак ще пътуваш; ако се качите на един влак с голяма бързина, слънцата ще минат край вас много бързо, не ще може да разгледате всички хубости и ще си кажете: „Минахме из вселената и нищо не видяхме“; ако пък вземем един трен*, който пътува с малка бързина, на едно място ще се спрете, на друго място ще се спрете, ще видите всяка планета. Между тези планетни

пространства има такива светове, каквито съвременните хора и не подозират – те мислят, че туй, което виждат, само то е. Не, има други светове, които не могат да се видят със съвременните телескопи. Айнщайн казва, че няма време и пространство; аз разбирам езика му: няма време и пространство, но има състояния.

И тъй първото положение за учениците е да бъдете силни. Ще турите в ума си мисълта да имате Сила. Тогава за придобиване на тази Сила ние имаме вече методи, има закони как да придобием Сила. Ще ви поставим на изпит и ще видим дали тази Сила, която ще придобиете, е за вашето повдигане или за насилването ви. Ако я употребите за насилването си, тогава ще ви дадат обикновена сила, а ако я употребите за вашето повдигане, ще ви дадат Божествена сила. Когато говоря за Любовта, подразбирам, че само Божествената Любав е единственият, великият закон в света, който може да гарантира тази Сила. Ако бъдете с такава Любав, тази Сила ще ви се гарантира, а ако бъдете с обикновената любов, ще ви дадат обикновена сила, а тази сила всички я имате.

Сега, тези са положенията, които трябва да вложите в ума си. Това е учението, което Христос е учил. То е най-простото учение, което Христос е проповядвал на хората тогава.

Сега, разбрахте кой е силен човек и кой е слаб човек? Силен и слаб. Всеки, който не употреби Силата, която има, за своето повдигане, става слаб. Щом не употребиш тази Божествена сила за своето повдигане, ти си слаб, а слабият, щом употреби малкото си Сила, която има, за своето повдигане, става силен. Това е същият закон, както, като дадете условия за развитие на онова житно зърно, силата му се увеличава и разраства. В математиката тук, на Земята, частта не може да бъде равна на цялото. В окултната наука, в окултната математика, обаче има друго твърдение: всяка част е равна на своето цяло и всяко цяло е равно на своята част. Тогава как ще

примирийте тия противоречия? Следователно отношенията на тази математика не са механични, но са органични и психологични – процесът е значи вътрешен. Сега, как се изразява това математически? Ако речем да го доказваме, трябва ни ред лекции, ред формули от тази сложна математика и след като се направят всички процеси, въпросът пак остава неразрешен. Това е само едно твърдение, което при сегашните условия на Живота не може да се обясни. А истината е следната: слабият, микроскопичният човек в света, ако върви по великите Божествени закони, един ден може да бъде силен. Туй е необходимо за нас – да бъдем силни. И тъй Силата е едно качество на Божествения Дух, значи Силата е движение. Всички тия движения човек трябва да ги владее.

(Прочетоха се работите върху темата „Предназначението на петте чувства.“ Избра се комисия от трима души, мъже, която да извади същественото и най-важното от прочетените теми).

Под **мъже** подразбирам интелигентността да работи, Мъдростта да работи, защото за Любовта няма още място. Сега, щом се яви Любовта в света, ние плачем, а трябва да мислим.

Ще направите един хубав извод, тъй щото учениците, като се трудят, могат да кажат някои хубави работи, нали? Ще ви задам друга една тема, върху която да напишете пак нещо, а именно: **Предназначението на водата**. Вие си записвайте темите, даже и онези от вас, които не пишат, защото те са свързани помежду си.

Тайна молитва

7 школна лекция на общия окултен клас, 13.IV.1922, Четвъртък, 8 ч. в. Ст. София.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА МУЗИКАТА¹⁶

Осма лекция 20 април 1922 г., четвъртък, 19.45 ч., София

Тайна молитва

Тази вечер ще ви говоря върху предназначението на музиката.

Влизането ви в една окултна школа ще произведе във вас цяла метаморфоза, т.е. цяло преобразуване. След като влезете в една окултна школа и излезете от нея, вие няма да се познаете, няма да бъдете същия човек, какъвто сте влезли. Ще влезете като един червей с много крака и ще излезете навън като пеперуда. Затуй в древността на страхливите никога не се позволявало да влязат в тази Школа, понеже при такава метаморфоза, всеки би се уплашил и съзнателно би изгубил своята форма. Онзи скъперник, който е натрупал богатство в своята каса, и който няма Любов към знанието, да го учите на самопожертване, това е най-голямата глупост. Той казва: „За мене парите са смисълът на живота – имаш ли пари, животът има смисъл; нямаш ли пари, животът няма смисъл.“ Следователно и съвременните хора казват: „За нас животът важи тъй, както сме си сега; изгубим ли тази форма, с нас всичко се свършва.“

Сега туй е още встъпление, приготвление, понеже във всички ученици има едно желание да бързат. Като влязат някои, почват да питат: „Не може ли да свършват по два класа в годината?“ Те искат да свършат гимназията за три-четири години, да станат чиновници, заплатата им по-скоро да се увеличава, та в края на живота си да имат една пенсия. С туй мислят, че са свършили всичко. Религиозните хора

¹⁶ Тази лекция е известна още и под името „Силите на мозъка“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

и те бързат да станат морални, да забогатеят морално, че да се явят в Невидимия свят и да кажат: „Ние не сме като другите хора.“ Но в тази Школа няма абсолютно никакво бързане.

Може да прекараш в нея сто, двеста, триста, петстотин, хиляда години – това е нищо, те са като един ден. Онзи, който влезе в Школата и не е в състояние да изтърпи хиляда години, той не е ученик, нищо не може да свърши. Хиляда години – това е за учениците, за вас не казвам, вие сте още слушатели, за вас законът се видоизменя. Един ден ще бъдете ученици, тези правила все ще ви трябват.

Най-първото нещо: трябва да се научите да владеее вашия ум. Да владеее ума си, да владеее всичките си сили, способности и чувства – те трябва да бъдат под пълния контрол на вашата воля. Не можете ли вие да придобиете това, ученик не може да бъдете – вие ще бъдете в Школата, но нищо няма да научите. Сега аз няма да се спирам да ви обяснявам тази вечер защо именно трябва да е така, но това е една необходимост. И тук започват всички правила и методи за контролиране на ума. Индусите имат свои методи, египтяните имат свои методи, вавилонците, асирийците имат свои методи, евреите са имали свои методи, но различни са били тези методи; и западните окултисти имат свои методи, те са били толкова разнообразни. Сега, ако почнете да изучавате всички тези методи, ще се намерите в един лабиринт, ще минат най-малко сто години, докато разберете кой метод да изберете. И понеже мозъкът е орган на ума, най-първо ще се научите да владеее отделните органи, органите на отделните способности. Сега, онези, които не са посветени, считат мозъка само като едно сиво вещество – тъй, от чисто физиологично гледище кръвта периодично приижда, в него има един прилив и отлив, който създава мисълта. Но не са само приливът и отливът на кръвта. Ако погледнете човешкия мозък като ясновидец, ще забележите хиляди

нишки, които излизат от него по всяко направление и отиват в тялото, а по тия нишки минават ред течения. Някои може да наблюдават под микроскоп тънката ципа на краката на някоя жаба – в нея ще забележите ред течения, нагоре и надолу. Онези пък, които наблюдават мозъка, ще видят също така ред такива течения, които служат за проявление на мислите. Например, когато се събуди у вас една религиозна мисъл или едно религиозно чувство, теченията се отличават; когато у вас се събуди течение на чисто научната мисъл, това течение пак се различава. И всички тия течения са свързани с кръвта. С идването на тия течения в този център, който се събужда, всякога става прилив на кръвта към него. Сега ето къде седи опасността при изучаване на окултизма от чисто физиологично гледище: понеже задната част на мозъка има отношение към чисто физическите прояви на човешкия организъм, то кръвта, като приижда към задната част на мозъка, най-първо събужда низшите чувства у човека; и теченията от гръбначния мозък събуждат тия низши чувства. За всички окултни ученици има тази опасност, че най-първо ще ги нападнат в засада техни неприятели и то такива неприятели, каквито не са сънували – те са вътре. Някои ще кажат: „Не ми трябва това, откак влязох в тази Школа, всички дяволи ме нападнаха.“ Това е мястото, седалището на дяволите – тия дяволи са жители на задната част на мозъка, цели племена го населяват и когато човешката мисъл минава през тях, те и влияят.

Сега, за самообладане на мозъка има разни методи и онези от вас, които се заемат сериозно с окултизма, трябва да проучват това. Вие сега мислите, че тази работа ще стане в един ден в два, в три, в четири дена или в седмица, или в една година. Не, ако вие, след като се упражнявате три-четири години, добиете контрол на вашия мозък, това е голям успех. Ако вие имате тази сила, всякога може да регулирате вашия темперамент – тия възбудни състояния може да ги

поляризирайте и да пренасяте енергията на мозъка от едно място на друго. За такива хора се казва, че имат голямо самообладание. А окултният ученик трябва да има не само голямо самообладание, но и да разбира законите, да знае кои ключове да бутне и как да ги бутне.

Сега първото нещо: не трябва да бъдете предвзети. Знаете какво значи да сте предвзети – например извършите една микроскопична работа, а вие в същото време мислите, че кой знае каква работа ще излезе от тази идея. С това внасяте такава голяма деятелност в мозъка, че го възбуждате много. За тази микроскопична работа не трябва да възбуждате много мозъка си, за тази малка работа се изисква малко усилие. Ако имате една малка придобивка, ще я схванете тъй, както си е, както се проявява в Природата – ни повече, ни по-малко. Няма да мислите, че сте много талантлив човек или обратно – че нямате никакви способности. Най-първо ще помислиш, че си талантлив, а в края на живота си ще получиш най-голямо разочарование – излъгал си се. Има хора, които мислят, че не са талантливи, а в края на живота си виждат, че са имали таланти, които не са разработили.

И тъй първото нещо, което се изисква от вас, е да съзнаете всеки ден какво е вашето задължение и какво трябва да вършите. В Окултната школа е точно определено какво трябва да се върши. Ученикът там не ходи с пипане, той ходи с виждане, тъй както ученикът в една гимназия или университет има програма днес какво трябва да върши. И всичко трябва да бъде точно определено. Той няма да каже тъй: „Каквото Господ дал.“ Не каквото Господ дал, но ние трябва да изпълним каквото Господ е наредил, когато е създал света. Той е нагласил всичко. За контролиране на мозъка ви тази предвзетост бърка, тщеславието бърка, гордостта бърка, страхът бърка, гневът бърка, т.е. това са червеи, които разрушават плодовете на вашия ум. Тщеславието е една извратена форма от една

предшестваща идея. Първоначално тя е била следната: да имаш доброто мнение на твоите приятели, да имаш доброто мнение на твоите близки, да имаш доброто мнение на добрите хора, да имаш доброто мнение на Бога – тъй е седяла първоначалната мисъл. След това обаче човек, като е изгубил първоначалното си състояние, туй чувство да имаш добра мисъл се е превърнало на тщеславие – не вече да имаш доброто мнение, но да се покажеш. Например тщеславният човек, когато му дойде някой на гости, ако е цар, а той учител, ще го разведе в целия си кабинет и ще каже: „Този кабинет е специална система, няма друг като него, а тия шишета са първи по рода си, тия екземпляри пък никъде не съществуват, само тук ги има.“ Ако е земеделец, ще го разведе из нивите си, ще каже: „Виж как хубаво се разорават“ и т.н.; ако е жена, ще каже: „Като моята рокля няма друга, а като моята шивачка не се е раждала втора.“ Туй е чувството на тщеславието. Ние ще кажем: „Тази е обикновена рокля, направи я една добра шивачка, приляга добре, а да е особена, няма нищо особено.“ Ако някой е проповедник, как ще се изрази у него тщеславието? – Ще каже: „Аз проповядвах в неделя, но като мен никой не може да проповядва – какви доказателства изнесох, а публиката беше тъй очарована, че ще помни за всякога.“ Тъй описвам чувството тщеславие.

Сега, гордостта другояче се определя. Горделивият ще се покаже тъй, че донякъде е малко скромен, но в себе си има желанието да покаже, че като него няма друг, обаче иска другите да го хвалят. Той ще се облече много скромно – не с дрипави дрехи, но пак за да обърне вниманието. Горделивият човек е скромен в обходата си, но ще го познаете, като турите някого на неговото място – неговата гордост ще излезе. Той не се хвали. От гордостта е произлязла завистта – горделивият човек е най-завистливият, той не може да слуша да хвалят другия. Ако кажат пред него, че някой си човек

някъде е учен, професор, той казва: „Не ми казвайте, учен човек бил той!“; ако говорят за някого, че е с добродетели, той казва: „А бе джанъм¹⁷, не ми говорете, на Земята човек с добродетели не може да бъде!“; ако даже му говорите за Бога, той ще каже: „Даже и Господ, и Той прави погрешки.“ Гордостта при всички подобни случаи заговорва. Туй чувство е събудено най-много у религиозните хора – по-горделиви от религиозните няма, след това идват учените. Най-опасната гордост, която съществува, е между религиозните и учените, а най-голямата опасност, която сега иде, е от гордостта в Окултната школа. Та за този дявол имаме турено едно такова сито на вратата, че да не може да се промъкне никога. И тъй гордостта е едно най-опасно качество за човека. В края на краищата, този човек, който развие туй качество в себе си, както казват в митологията, сам ще почне да яде своите деца. Когато човек е горделив, той сам яде децата си: види, че някой човек е учен – върне се дома си, яде децата си; види, че някой е религиозен – върне се дома си, яде децата си. Да има възможност да отреже главите на всички хора с един замах, но да остане само неговата глава.

Сега, вие ще се самоанализирате. Искам всеки от вас да познава постъпките си – не само да бъдете строги, но и справедливи спрямо себе си. Именно това е преимущество на всеки ученик.

За да може да възстановим помежду нас хармонията, ние трябва да имаме един ключ. Аз ще ви кажа кой е този ключ – той е Обичта. В музиката има два ключа: има цигулен ключ, има и басов ключ – само по този ключ може да четете едно произведение. И тъй, учениците трябва да имат ключ, и учителят трябва да има ключ. Тогава някои идват при мене без ключ и питат: „Какво мога да направя?“ Казвам: „Нищо не можеш да направиш.“ – „Защо?“ – „Нямаш ключ.“ Всички

¹⁷ Джанъм (тур.) – душо моя; употребява се като емоционално възклицание.

твои мисли, желания, действия трябва да бъдат определени по един велик закон, който Господ е турил, той не може да се измени.

Сега, имайте предвид, че в света има две влияния. Ако вие не се подчините доброволно на Божественото влияние, на Разумния живот, тогава ще дойдат земните влияния, магнетизмът, електричеството, влиянието на най-низшите животни. Най-низшите животни ще почнат да упражняват влияние върху вас и понеже при влизането в една окултна школа се развива чувствителността, то вие ще бъдете в състояние да възприемете мислите на по-низшите същества от животинското царство. Затуй има опасност всеки ученик да се зарази от своите минали низши състояния на битието.

Когато всички Учители предупреждават учениците си, те ги предупреждават именно за тия състояния, докато учениците не дойдат в състояние да разбират своя ум, да регулират тези течения от Слънцето и от центъра на Земята, и после, да разпознават тия течения и ключовете на низшето животинско царство. Например гневите се някому и някой път у вас се зароди едно желание: „Да имам едно вѐже, да го метна на врата му, да го стисна, та да го удуша.“ Отгдето се е явила тази мисъл? – Тази мисъл е мисъл на паяка – паякът, като хване пеперудата, омотае я. Следователно вие сте влезли в царството на паяците. Някой път у вас се зароди мисълта: „Да го бодна малко, да му дам малко отровица, да го отрова.“ Отгдето се е взела тази мисъл? – От скорпиона, от змията – всички тия същества искат да отровят своята жертва. Всички тия мисли вие ще ги приемете и тогава вашият ум ще влезе в туй течение и ще направите едно престъпление. И сега аз мога да анализирам всяка една ваша мисъл, всяко едно низше или висше проявление от где иде. Ще кажете: „Тѝй Господ е наредил.“ Не, Господ е наредил много хубаво всичко в Битието, Великите Учители или Великият Учител на Битието много добре е наредил всичко. Когато влезете в тази система, Великите

Учители ще ви разправят точно и определено в каква посока ще трябва да се движите.

И тъй, сега религиозните хора казват например: „На нас не ни трябва истина.“ Защо ни е на нас Истината? От окултно гледище, другояче обясняват необходимостта от Истината. Истината в Разумния живот е тъй необходима, както светлината е необходима за физическия свят, следователно и нейните лъчи са необходими. Истината има два вида лъчи – бели и черни лъчи и ако вие не сте подготвени, може да се заразите с отрицателната страна на Истината. Сега, този факт, който ви навеждам, е малко тъмен за ума ви. Как тъй, кои са причините? Окултната наука отговаря на въпроса кои са причините за разделяне на Бялото Братство от Черното братство. Първоначално те са били едно братство, вървели са в една посока, но идват до едно място, отдето настъпва разделяне – едните хващат наляво, другите – надясно. Защо? – Едните възприемат черните лъчи на Истината, а другите – белите лъчи. Тия лъчи ги има в Слънцето – и в слънчевата светлина има черни и бели лъчи. Има т.нар. бяло Слънце и черно Слънце – от бялото и от черното Слънце едновременно идват две течения, които се сливат. Като казвам **черни лъчи**, подразбирам, че вибрациите на тези черни лъчи са по-груби. Всичкото зло и всички тия лоши прояви и отрицателни качества се дължат на тия вибрации, които идат от черните лъчи. Коя е причината за проявяването на тия лъчи? – Ако не можете да контролирате ума си, във всеки един момент на раздразнение, на безверие или в какво и да е качество, което може да дразни и разколебава вашия ум, вие вече сте проводник на черните лъчи. Затова, когато изучаваме Библията, там всякога се препоръчва да бъдем положителни. В окултизма не може да кажете: „Ако е рекъл Господ, ще вярвам.“ Ако вярваш, ти си надясно; ако не вярваш, ти си

наляво, защото неверието в едно отношение е вяра в друго отношение.

Сега, всичките тия енергии, които идат, тия две течения минават през човешкия мозък. И следователно вие постоянно ще изучавате методите – през кои области минавате. Например, когато дойде една религиозна мисъл у вас, тя няма да се появи в предната част на главата ви, а ще се появи отгоре, перпендикулярно. Когато дойде една научна мисъл, тя няма да се появи хоризонтално в главата ви, а ще върви под ъгъл, в един кръг. Ако вземете лъчите, които излизат от очите ви, и ги турите в една плоскост, всички тия сили, които падат под един наклон отгоре, действат в права посока, а всички други сили, които идват в друг наклон, действат отрицателно, те са енергии от черните лъчи. Ако дойде гняв, той ще се появи в областта около ушите ви – ако много се гневите, ще почне нещо да ви стяга около ушите, да ви наболява нещо. Ако гордостта се увеличи чрезмерно, ще чувствате отзад на главата, в мозъка си едно болезнено напрежение – то е излишък.

Сега, казвам, че Природата не обича дисхармонията. Всички тия сили, които минават през мозъка, имат своето предназначение. Но тия центрове на мозъка могат да станат положителни и отрицателни. Когато един център стане положителен, той възприема белите лъчи на Светлината – положителната страна на Истината – и тогава имаш едно възходящо състояние, настроение към Бога и умът ти се събужда. Когато религиозното чувство е негативно, вие ще имате един вътрешен стремеж, без да си давате отчет защо трябва да служиш на Бога. Казвате: „Трябва да се служи на Бога.“ Защо, как – не знаете. Тогава се явява религиозният фанатизъм и ще се придържаш към формите и обредите: ще отидеш в църква и ако си православен, ще запалиш една свещ, а онзи, който не запали свещ, счита това като голямо престъпление. Че утре може да откраднеш една овца, то е

нищо, това не пречи, стига да можеш да служиш на Бога – да палиш свещи, а че други погрешки може да направиш, нищо. Окултната наука не приема този морал. Сега, тия сили, като се трупат вътре в мозъка, в бъдеще ще стане една спънка за вашето развитие, защото не мислете, че можете да се освободите от тях. Този мозък, който се проявява на Земята, във физическото поле, има си двойник в Астралния свят и след като отидете там, тези енергии, които се складират в този свят, ще ги преживеете по обратен път – всичко от този свят ще преживеете и там.

Сега, първото нещо е владееене на мозъка. В какво седи това владееене? То не е лесно изкуство, понеже имаме много навици. Онзи, който влиза в Школата, трябва да се справя с тези навици. Казвате: „Човек трябва да бъде търпелив.“ Човек някой път може да бъде търпелив и пак да има обратни резултати. В Окултната школа искаме, когато човек бъде търпелив, да има положителни резултати. Той, като е търпелив, отстъпва, отстъпва, отслабва и не може да развие ума си; търпението не трябва да бъде база за отслабване на ума, а за засилване, укрепване. Даже аз се опасявам от това, че някога в Окултната школа има опасност за отслабване на ума, защото тъй се стимулират други обратни течения. Например някой чел някоя книга, но този метод, които се прокарва там, той не го е проверил. И много източни методи са бивали употребявани в Англия и в Америка, но са дали отрицателни резултати. Сега окултистите на Запад искат да изработят един природен метод. Ние ще вървим по тоя, естествения, природния метод – най-безопасния, най-добрият. Той седи в следното: обърнете внимание, вие в ума си няма да си представяте Бога къде е и какво е, но винаги ще си представяте, че Бог е едно разумно същество, което ръководи всички неща без никаква погрешка. И като имате тази мисъл, тя тъй ще узрее във вашия ум, че ще регулира мозъка ви. Например ще имате едно упражнение:

станете сутрин, спрете се и не само да прочетете една молитва, но и да помислите, че Бог е Любов, че в Него няма никакъв гняв, никакво отмъщение, никакво незадоволство. Тогава ще турите в ума си положителни качества за Бога, че Той е всемъдър и всички погрешки, които съществуват в света, са човешки погрешки и онова, което Той е построил в този свят, всичко е добро. Ще кажете: „Ама туй знаем.“ Не, за контролиране на вашия мозък туй ще знаете – този е най-простият, най-целесъобразният, един от най-добрите методи. И Писанието казва: „С какъвто дружиш, такъв ставаш.“ Забележете, и Господ има такива другари. Когато помислите тъй, вие ще предизвикате всички течения, които идат от Бога и минават през ред сфери – те ще нахлуят и ще образуват вашите мисли. Туй течение от Бога към вас няма да дойде изведнъж – щом помислите така, тази мисъл ще мине от Бога през умовете на хората и тогава по обратен път ще дойде към вас. Тази мисъл ще мине през всички мозъци – от по-благородните хора към по-низшите – и после ще дойде към вас. Тогава вашият Дух ще започне да работи съобразно законите, той ще започне да намира течението на тези мозъци и този мозък ще почне да се упражнява. Това ще бъде като с онзи градинар, който прокарва различни вадички да поят градината му. Така мозъкът ви ще се упражнява. Сега, индусите имат и друг метод, но няма да ви говоря тази вечер за този метод. Аз ви говоря за един от най-простите, но най-целесъобразен метод. Всички могат да го употребят, абсолютно без никаква опасност, и той всякога ще произведе резултат най-малко седемдесет и пет на сто.

Повтарям: тази хармония между вас е необходима. Засега още не се е въдворила тя. И аз искам в тази Школа да се възстанови хармония. Хармонията се състои в следното: да имате взаимно почитание един към друг, да знаете, че вие сте разумни души, в които Бог е вложил ум, с който може да си служите. Някоя душа може

да е оцапана, но онзи, който разбира законите, той няма да гледа на калта. Следователно един окултен ученик няма право да съди. Ще каже: „Братко, ти си поокалян малко, чакай да те поочистят“, а няма да му каже: „Ти си такъв-онакъв“, няма право. Аз нямам право да ви съдя. Онзи, Великият Учител, всякога мълчи, зъб не обелва, той не говори за погрешките – вижда всички погрешки, но мълчи и не ги осъжда. Когато хората видят последствията от своите грешки, тогава Той казва: „Не е този пътът.“

А вие, българите, слава Богу, може да ви пратим за критици в другия свят. Особено българите са най-големите критици. Аз не съм срещал други хора такива критици като българите – бръснат без вода навсякъде. У всички българи това е една забележителна черта. И тази черта се дължи на това, че у българина религиозното чувство е много слабо развито още от грехопадението. Туй, дето страдат българите, то е защото религиозното чувство е тъй слабо развито. Между всички културни хора на света, най-слабо е развито религиозното чувство у българите. Туй е факт, който съм констатирал при измерванията си със сантиметър. Като дойде до твърдостта, до упоритостта на българина, навсякъде съм турил седем сантиметра; щом дойде до религиозното чувство, то спада до два-три сантиметра, а като дойде до милосърдието, малко се повдига. Казвам: ето къде е грехът – затуй той е критик, няма благоговение. Българинът скоро се разочарова, няма свято нещо за него.

Идете в кафенетата, в селата – българинът никога няма да говори с почитание за жена си, нито жената ще говори с почитание за мъжа си: като дойде жената, тя ще изкара на мъжа си всички отрицателни качества; като дойде мъжът, и той ще изкара отрицателните качества на жена си. Не само между тях е така, но и между вас е същото. Така обаче не можете да бъдете окултни ученици, това да ви го кажа. Ако вие влезете тук тъй – като мъже и жени, да ви кажа право, не можете

да бъдете ученици. Ако в бъдеще се чувствате мъже и жени, отвънка може да бъдете, но в Школата кракът ви не може да стъпи. Ученик, който влезе в Школата, и ученичка, която влезе в Школата, ако са мъж и жена, ще имат взаимно почитание помежду си. Ако са мъж и жена и започнат: „Моята жена, моят мъж, е такъв-онакъв“, не са ученици. Ако сте брат и сестра и започнете: „Моят брат, моята сестра е такава-онакава“, ще бъдете вън от Школата.

Казвам: който влезе в Школата, трябва да бъде един образец. В Школата аз няма да обеля ни зъб за вашите престъпления. Аз ще си туря други очила сега – в Окултната школа има други очила, любовни очила ги казват. Тия любовни очила седят в следното: ние с тях виждаме добрата страна на всичките ви недостатъци. И ние съдим за резултатите така: ако аз взема в ръката си например една тесла и разсека едно дърво на две, три, четири, пет, шест и повече парчета и ако от тия парчета изкараме една кола, с която хората могат да си служат, тази тесла е постигнала целта си – по резултатите съдим. Но ако аз накълцам дървото и нищо не излезе, казвам: целта не е постигната. Ние се произнасяме в края какви ще бъдат последствията. И аз искам от вас всинца ви да бъдете много внимателни. Ние ще започнем с дялането на трески – ще дяламе по всички правила и в края ще видим какво може да изкараме. Сега аз виждам, във вашите умове седи мисълта: „Не може ли по-лесно да стане това, някой да ни повлияе чрез хипнотизма?“ Не, най-безопасният метод е сутрин да мислиш за Бога, че е Любав, че е всемъдър и всеблаг – това е първата молитва. Всяка сутрин, като станеш, помисли една-две минути върху това, че Бог е Любав, че Бог е всемъдър и всеблаг, и веднага ще почувстваш едно добро разположение, ще тонираш мозъка си. След като се произведе туй състояние, има други методи.

Ние ще пристъпим вече към специални методи, ще пристъпим тъй, както Ангелът, който дойде при Корнилий, му донесе

същественото – донесе тази Светлина в неговия мозък и му каза: „Повикайте Петър, той ще ви научи същественото.“ Когато човек възприеме същественото в себе си, тогава ще дойде един окултен Учител, който и да е, безразлично, за да го научи на онези основни правила, които трябва да изпълнява.

Сега, аз искам туй първото правило всинца да го приложите за две седмици. Ще си вземете едно тефтерче и сутрин, като станете, ще отправите ума си към туй Разумно Същество. Ще отбележите в тефтерчето си кога сте започнали и след като си направите упражнението, има ли някаква промяна, какво сте почувствали. Ще го правите три пъти на ден – сутрин, на обед и вечер. След две седмици ще видим какъв резултат има. И тъй всеки ще си вземе по едно тефтерче. Ще кажете: „Без тефтерче не може ли?“ – Не може, едно малко тефтерче ще си имате в джоба и ще си отбелязвате в него. Ако пропуснете да направите някой път упражнението, ще бъдете толкова искрени – ще отбележите, че сте пропуснали, няма да избегнете това. Някой пропуснал и после не отбелязал – това е опасно. Ако пропуснете, ще отбележите вашата погрешка, нищо не значи. Във всичките си упражнения ще бъдете искрени, ако искате да имате резултати. Този опит ще го правите две седмици. Вие имате стари възгледи, които много мъчно може да се изкоренят. Ще каже някой: „Не е ли по-хубаво аз да стана сутрин и да си направя една хубава молитва?“ По-хубава молитва от тази няма в света – да помислиш, че Бог е Любов, Бог е всемъдър, Бог е всеблаг; по-хубава молитва от тази аз не зная. Като помислиш за Бога, че е Любов, ще ти се стопли сърцето; като помислиш за Бога, че е всемъдър, ще дойде Светлина в ума ти, няма по-хубаво нещо. И аз съм казвал тъй: Светлина в умовете ви, Чистота в сърцата ви и Истина в душите ви. Светлината ще ви даде Знания, Чистотата ще ви даде Сила и стремеж, а Истината

в душите ви ще ви даде Свобода. Това е моето правило, нали ви го дадох.

И тъй, който иска да има Светлина в ума си, щом помисли за Бога, че е всемъдър, веднага Светлината ще дойде в ума му; щом помисли, че Бог е Любов, ще дойде Топлината, а когато се яви Топлината, заедно с нея ще дойде Чистотата. Нали вие само с вряла вода правите дрехите си чисти? Без Топлина Чистота не може да има, туй ще имате предвид. Като станете сутрин, ще дойдат вашите стари учители, ще ви кажат: „Не му е времето, може да си поспиш, има време.“ Не, първото нещо, щом се пробудиш, е да кажеш тази молитва. Но кога? – Като си легнеш вечерно време и като си спал през нощта много добре, спокойно. С първото пробуждане направи упражнението. Ако си се пробуждал и заспивал, законът е друг: при първото пробуждане не лягай повече да спиш, стани и направи туй упражнение; след него вече не лягай. Вие ще кажете: „Ами ако е 1 ч.“ – В 1 ч. няма да се събудите вие, ще се събудите в 3, 3.30 или в 4 ч. При безпокоен сън ще се събудиш в 1 ч., в 2 ч.; който спи добре, той ще се събуди в 3, 3.30 ч., а аристократите ще се събудят в 6, 7, 8 или 9 ч. и ще кажат: „Успали сме се.“

И тъй упражнението сутрин ще го направите рано, на обед – преди 12 ч., а не след 12 ч. На работа сте някъде (туй упражнение ще може да го направите навсякъде), вие можете да се спрете една, две, пет минути. Колкото и да е строг вашият началник, ще вземете перото да работите и ще си отправите ума нагоре с мисълта, че Господ е Любов. И никой няма да забележи, че правите това, няма условия, които да ви попречат. Даже и жената, като готви, като пържи в тигана, за две-три минути може да спре лъжицата – няма да ви изгори яденето. Ако ви изгори яденето, аз ще ви го платя – няма да изгори.

И тъй аз искам вие да помогнете да се възстанови тази хармония. Ако вие не турите хармонията, тя скоро иде в света, тя сама ще се въздвори. Защото онези цигулари, които са майстори, сами си нагласяват цигулката, а онези, които не са майстори, други им ги нагласяват. Тъй че ако ги оставите, други пък ще ви ги нагласят. Ние сами трябва да знаем поне да нагласяваме цигулките си.

Сега разбрахте ли първото правило? Вечерно време, пет минути преди да си лягате ще си направите упражнението. Сега, в тази Школа да не казва някой, че остава на особено мнение. Особено мнение тук няма. Който иска особено мнение, то значи: „Аз ще взема от Школата туй, което ми трябва, а за другото оставам на особено мнение.“ Който иска да остане на особено мнение – отвънка. Който и да е ученик, който не е готов да направи туй упражнение, той не е достоен за ученик. Сега, аз, за да ви помогна за туй упражнение, макар да съм го правил много пъти, пак ще го правя за две седмици с вас. Някои от вас може да имате изкушение, че ученикът трябва да го прави, а Учителят – не. Аз ще го правя с вас. (*Запитват: „От кога да го започнем?“*) – От тази вечер. В тефтерчето ще си отбелязвате часа, когато сте го направили и трите пъти през деня. Ако нямате часовник, поне да отбележите, че сте го започнали. Ще си отбелязвате в тефтерчето само с една буква какво сте почувствали: ако почувствате Любов, ще турите само буквата Л; ако почувствате Сила, ще турите само буквата С. Ще пишете само преживяванията си и то само с букви, другояче вие ще се отклоните. В туй упражнение все таки, ще ви дойдат някои нови мисли, забравени мисли, нови чувства, ще се прояви във вас нещо благородно, ще влезете в тези течения.

Аз ви давам това упражнение, понеже влизате в Школата. Всякога не може да имате туй упражнение, да го знаете това. Друг път и хиляди лева да плащате, туй не може да го имате, да не мислите, че всякога можете. Туй е специално упражнение и ако го използвате

добре... Ама може да кажете: „Друг път!“ Не, всички неща в Природата си имат определено време – не го ли направиш навреме, вратата е затворена. Не отидеш ли на време, вратата е затворена, ще чакаш; почнеш ли да хлопаш, ще ви кажат: „Не ви познаваме“, оставате си назад. Вие ще благодарите, че ви дават един опит за две седмици, не повече – за две седмици само. След две седмици ще спрете, няма да го употребявате; подир две седмици и да искате, няма да дойде то. Ще кажете: „Ама ние го знаем това нещо.“ Не го знаете. – „Ние сме го мислили.“ – Не сте го мислили още. Ако вие възприемете слънчевата светлина чрез отражението и през десет огледала, през които е минала, и ако я приемете направо, има голяма разлика. В туй, последното, положение ще имате най-малко първото отражение на тази светлина, която ще слезе отгоре.

Сега няма да бъдете предвзети – да казвате, че ще останете на особено мнение. Никакво преувеличение! Това ще бъде встъпление към упражненията, които постоянно ще правим. Ред упражнения ще имаме.

Сега, за да може тази идея да порасне, трябва вода, нали? Да четем тогава за водата.

Прочетоха се двадесет работи върху темата „Предназначението на водата.“

Тайна молитва

8 школна лекция на общия окултен клас, 20.IV.1922, четвъртък, 7,45 ч. в. Ст. София

ОКУЛТНИ ПРАВИЛА¹⁸

Тайна молитва

Прочетоха се някои работи върху предназначението на водата.

За следният път всички ученици ще напишат само по едно изречение от себе си. Няма да пишете някоя чужда мисъл, ще създадете само по едно изречение. Няма да преписвате какво е казал Толстой или някой евангелист, едно изречение ще създадете. Ако вие не можете да създадете едно изречение, не сте тук за класа. Хора, които работят само с чужди капитали, ние не ги искаме. Ще впрегнете ума си на работа, защото всичко това – тоз казал това, онзи казал онова, това било, онова било – не ни трябва. В тази Школа се изисква мисъл. Ще имате две неща предвид: за да мисли човек, в мисълта трябва да има два противоположни полюса, но ако вие направите тия полюси обременени с една отрицателна енергия, във вас ще се зароди процеса на оглупяването или процеса на забравянето. Да допуснем, че вие мразите някого, нали? Какъв е обектът на вашата омраза. Омразата трябва да има обект, т.е. в икономията на Природата този обект трябва да извърши някаква работа – трябва да има причина защо го мразите. Ако мразите човека без причина, вие сте причина за тази омраза и тогава вредите сами на себе си – всяка енергия се връща към своя причинител. Значи потребни са тия два полюса в ума ви.

Трябва да бъдете свободни от всички ония мисли, които не хармонират с вашия стремеж. Допуснете следното: търговец иска да забогатее, купи стотина прасета, да кажем, както сега, когато

¹⁸ Тази лекция е известна още и под името „Правила за живота“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

свинското месо е скъпо; след като ги храни, тия прасета заболяват и умират до едно; питам какво е спечелил търговецът. В Духовния свят не се позволява да се хранят прасета, т.е. мисли, които се заразяват и умират – в никаква кочина не се позволява да се хранят такива мисли. Храните ли ги, ще изгубите времето си, ще изгубите капитала си, ще изгубите и вашето разположение. Добре, друго едно сравнение: да кажем, аз ви говоря тази вечер в класа върху една философска или научна студия; да допуснем, че част от учениците са гладни, от два дена не са яли, други са жадни, трети не са си отспали два дена, четвърти имат ревматизъм в краката; и започвам да разправам тази научна студия. Аз мога да говоря много научно, но онзи, гладният, ще мисли за хляба и ще каже: „Това не е важно сега, важното за мен е хлябът.“ Каквато и научна студия да му говоря, за гладния важното е хлябът. Жадният казва: „Водата сега, вода, вода, тя е най важното нещо“; третият ще каже: „Сънчец, сън, сън, само тогава човек може да мисли“, а четвъртият ще мисли за своите болести и за лекуването им. Питам какво може да се постигне в един такъв клас? И ако попитате учениците: „Какво говори вашият Учител?“, ще кажат: „Аз бях малко гладен, моят ум беше зает с един много съществен въпрос вътре в мене – за икономическото подобрение на хората.“ Друг ще каже, че умът му бил зает с водата, третият пък размишлявал каква роля играе сънят, а четвъртият е мислил за болестите. И ако вие ме запитате защо разните школи често пропадат и съвременното общество не се поправя, то е по простата причина, понеже между тях има много недъзи, които занимават техните умове.

Евангелският проповедник проповядва в една църква; една красива госпожица седи, идва един млад момък, сяда на чина, тя му поднася едно Евангелие и му казва где да чете: „Бог е Любов.“ Той и отговаря: „Да се възлюбим“, „Възлюбете се един друг“ и почват да си разгръщат Библията – тя му показва един стих, той и показва друг

стих и тъй се разговарят. Връщат се двамата и ги питат: „За какво говори проповедникът?“ – „Не знаем; за какво говорихме ние знаем, но за какво говори проповедникът не знаем.“ Когато Божественото говори вътре в нас, ние често се занимаваме като тия ученици с друго – с яденето, с водата, със спането, с болестите, занимаваме се със стихове, с изречения. Всички тия неща ви са необходими, защото човек трябва да бъде най-първо нахранен, напоен, трябва да си е отспал и трябва да бъде здрав, т.е. ученик, който е гладен, да не идва в класа; ученик, който е жаден, да не идва; ученик, който не си е отспал, да не идва; ученик, който е болен, да не идва. И когато двама души се разговарят с Библията, в дома си да се разговарят. Сега, този разговор става във всяка една душа и аз искам вие да мислите, когато говоря.

Ще действате правилно, защото, законите, в които живеем, не са лични, а безлични. И пред Бога каквото знаете, то е за вас – каквото знание и да имате или каквото обществено положение и да заемате, дали сте някой министър в България или цар в България, за Него ни най-малко не важи. Ако искате да знаете, Невидимият свят не се интересува какво сте вие, единственото нещо, което занимава Невидимия свят, е какво сте вие като душа, т.е. какъв е вашият характер. Един жител, като слезе от Невидимия свят, той просто търси една душа и гледа дали в тази душа обитава Истината; той, като дойде, иска да знае дали във вашия ум обитава Светлината; като слезе в сърцето ви, гледа какви чувства ви занимават. Има ли ги тия три елемента – Светлина, Истина и Чистота, той може да се спре и да разговаря с вас.

А за Невидимия свят всички тия наши положения са забавления. Когато вие заемате някое високо положение или сте някой учен професор и разрешавате някаква математическа задача, тия учени в другите светове считат всичко това за едно театрално забавление. Тукашната наша наука е една детинска играчка за тях – на ваш език

казано, такава играчка, че те биха се хванали за корема от смях, когато ни гледат как ние с един замах разрешаваме въпросите какво е безсмъртието, какво нещо е Бог, какво са Ангелите.

Туй са такива смешни моменти, както преди няколко дена, когато минавах през Борисовата градина и там с лупичката си наблюдавах купчина мрави. Те мислят, че това е пожар и правят усилие да го гасят. Фокусирах огъня с лупата, сламата почна да дими, те почнаха да отделят, да плюят своята мравчена киселина, за да угасят пожара. Аз махнах лупата и те се зарадваха, казаха си: „Изгасихме огъня.“ Турих я на друго място, те пак с тулумбите си плюят и най-после казаха: „И този пожар изгасихме.“ Този пожар никаква мравчена киселина не може да го угаси. Същественото, Божественото у човека никои не може да го угаси.

Но туй съществено, Божествено си има свое време и ние трябва да използваме времето, за да го развиваме. Не всякога можете да мислите, не всякога можете да чувствате, не всякога можете да действате, туй иде периодично през годината. Времето за мисълта е определено – понякога човек може да мисли, пък понякога човек не може да мисли, мисълта иде периодично. И чувствата също, казвате: „Любов, разчувствал се много.“ И чувствата идват периодично. Събуждането на човешката воля – и то иде периодично. Учениците на Окултната школа трябва да изучават закона на този периодичен прилив от Менталния, т.е. Умствения свят, светът на идеите; после, идва този прилив от Света на чувствата или от Астралния свят и от Причинния свят – света на волята. И който разбира закона, той го използва.

Сега, приливът на тази енергия, на умствената енергия например по някой път произвежда някоя пакост, тъй както произвежда пакост и водата. А кога водата произвежда пакост? Ако тия хора, които живеят близо до гори, искат реки и вземат та изсекат тази местност,

пък ако и годината се случи снежна, ще има повече дъжд и ще станат големи наводнения. Но ако цялата местност е залесена с гори, тия наводнения са невъзможни. Сега, трябва да знаете, че около вашите умствени реки има такива гори и някой път вие с вашата нехармонична мисъл можете да изкорените всички тия хармонични мисли, горите. И тогава у вас става това, дето казвате: „Не мога да се въздържам.“ Какво ще се въздържаш,

ако ти беше умен човек, щеше да запазиш горите си, а ако оставиш само камънаците, трябва ти най-малко тридесет години, додето тия гори израснат наново. За да може да се въздържаме, изискват се ред условия. Това въздържание не е такова, за каквото материалистите учат.

Именно ще се спрете върху този велик закон на човешката мисъл, който приижда. Има течение на чувствата и туй течение приижда периодично. Някой път тия две течения – умственото и чувственото – съвпадат и това е един щастлив случай, а някой път не съвпадат. Та аз искам вие да използвате това. Забелязвам у всинца ви навици от миналото – отбягвайте ги. Казвате: „Може и по друг път.“ Нещата могат да станат само при известен случай. Мен често ме питат тъй: „Защо такава беседа не ни говориш еди-кога си?“ Казвам: тогава не може да се говори тази беседа, всяка беседа може да се говори само при известен случай. И всяка истина в света може да се каже само при известни условия. Ако в едно общество се зароди желание да обича музиката, туй общество ще създаде музиканти, но ако в това общество занемарят музиката, всички музиканти ще измрат. Най-първо се изискват условия, за да се яви каквато и да е дарба у човека. Сега, вие искате да бъдете даровити, нали? Дарбите не се създават изведнъж, една дарба, това е накопление на енергията в дадена посока вътре в човешката душа от хиляди години. И може би в сегашния ви живот от тази енергия да не е достигнал нито един грам.

И ако вие не притурите този грам, за да познаете тази деятелна способност, и ако не приложите тази енергия от един грам, целият ваш живот ще отиде безполезно. Тогава вие ще си мислите: „Еди-кой си господин е даровит, еди-кой си ученик е даровит.“ Той е даровит, защото е работил в миналото, нищо в света не е без причина. Даровитите хора, в каквото и да е направление, са работили в миналото и туй, което имат, го заслужават.

Та сега, заложеното вътре във вас трябва да го разработите. Вие се спирате по тоя въпрос и казвате тъй: „Не може ли да се съкрати този период?“ – Може да се съкрати. Едно от правилата за действие, което трябва да имате предвид е следното: ако си отпред, върви бързо, а ако си отзад, т.е. последен, върви полека! Обърнеш ли този закон – ако си отпред и вървиш полека, а ако си отзад и вървиш бързо, ти ще произведеш цяла катастрофа. И днешният свят страда от това, че бащата и майката, които са глави, вървят полека, а синът и дъщерята, които са отзад, вървят бързо. И затова става карамбол. Учителите вървят полека, а учениците вървят бързо – и там е карамбол; свещениците вървят полека, а паството бързо – и там е карамбол; и се питат коя е причината. Казвам: причината е тази, че свещениците вървят полека, а паството – бързо. Един американски говедар (американските говедари се различават от българските по това, че пасат говедата на кон) пътувал из степите на Западна Америка, обаче задава се едно грамадно стадо от бизони и върви по посока към него. Те бягат и той препуска. Турците казват: „Бягай, без да се спреш.“ И той бяга пред бизоните. Ако го питаш защо бяга, ще каже: „Защото бизоните бягат.“ Ако се спре, туй стадо няма да се спре, ще завлече говедаря с всичките му говеда. Силите в Природата мязат на тия бизони. Ти, като дойдеш при една природна сила, ще бягаш с коня си. А кой е конят? – Твоят ум. Можеш ли да бягаш, спасен си; останеш ли назад, ще бъдеш пометен. И туй е първото правило. Сега, Христос

туря това малко по-друго яче в притчата: когато ви канят някъде, вземайте последно място. Защо? – Като не уповаваш на себе си да се движиш бързо, остани на опашката. Да превърна тия думи, които са символи или величини: какво означава движението? – Ако си на главата, начело, движи се бързо; ако си отзад, движи се полека. Това е един символ, превръщане на тия величини. Ако си начело, бъди добър, работи с Добродетелта и всичко, каквото си намислил, не го отлагай, направи го; ако си на опашката и се разгневиш, искаш да правиш пакост, спри се, не бързай – туй означава, нищо повече. Бързо се движи, само умният човек се движи с голяма бързина, само онзи, който е добър. Само Любовта, Истината, Мъдростта, Добродетелта, Правдата – всички добродетели се движат с най-голяма скорост, а всички злини, всички слабости се движат с най-малка скорост. И ако имаш тия слабости, не излизай отпред, защото ще бъдеш пометен от стадото бизони.

Сега, в тази посока вие имате да преодолявате големи мъчности. Защото, когато човешкият ум и човешкото сърце почнат да работят в права посока, ще се зародят непреодолими препятствия. И колкото повече тия мъчности изпъкват, да знаете, че вие сте на Пътя, и да се не спирате. Спрете ли се в своята бързина да седнете като някой уморен пътник при някое дърво, за да си починете, непременно ще се простудите и ще закъснеете в пътя. Пътникът никога, под никое дърво не трябва да се спира. На един окултен ученик под сянка не се позволява да седи, сенките не ги препоръчваме. Всякога трябва да се печете на Слънце, т.е. мисълта във вас трябва да бъде светла, отривиста. Трябва да знаете, че вие, като сте дошли в Природата, най-първо трябва да и се отплатите. Да платите какво? – Все таки трябва да платите един малък данък, не мислете, че всичко в света е даром. Природата ще ви застави най-малкото да си платите наема на къщата, в която сте живели. Ако вие сте живели няколко

съществування, живели сте около сто години, без да сте плащали този наем, ще ви се набере една доста голяма кирия*. А този наем седи в туй, че ние трябва да извършваме всеки ден нещо за нея. Например, ако вие станете сутрин като ученик и си кажете: „Днес поне аз ще вложя в себе си една добра мисъл“, и ако всеки ден в продължение на десет години влагате по една добра, съществена мисъл, всички тия мисли можеха да се превърнат на цяла градина, обрасла с най-плодовити растения.

И вземете дори в най-благородното чувство, което ние имаме – Любовта, в най-благородното чувство, което има в сегашните български училища, ако най-способният ученик обиди с нещо учителя си, да му мисли вече този ученик – ще стане неспособен; и ако учителят обиди ученика, и той ще стане негоден. Ако пренесете този закон навсякъде в живота си, той е същият – сегашната любов не може да издържи изпита си. Например вие слушате една беседа, слушате една лекция: учителят разправя, да допуснем, за сътворението на света или за произхода на половете, или разправя за произхода на кармата. Всеки един може да разгледа тия въпроси от разни становища, трояко може да ги разгледа. Ако професорът разправя за сътворението на света, този професор не е бил там с Бога, когато светът се е създавал – това са догадки; ако той говори за кармата, за нейния произход, той не е бил в началото, когато кармата се е развивала; когато той говори за произхода на половете, той не е бил там. Има неща в света, които са се родили, но ние не сме били тогава точно на мястото. Ще каже някой: „Аз съм съществувал.“ Ти може да си съществувал, но си спал в стаята си. Ние може да съществуваме, но в даден момент, когато стават известни прояви в Природата, ние може да сме били в спящо състояние. И туй спящо състояние всички хора го имат.

Вие можете да присъствате в известна окултна школа и когато се говори, сами да имате предвид как може да се развиват тия сили, за да ги употребявате, да подобрите своето положение; това е хубаво. Или пък трябва да имате знанието да издигнете вашия ум или сърцето си, за да се облагородите. Но в това още не е смисълът на Живота. Вие може да имате един прекрасен ум и при това пак да умрете като един нещастник; вие може да имате едно благородно сърце и при това пак да умрете; вие може да имате една силна воля и при това пак да умрете. Сега съвременните окултисти казват, че човек с волята си всичко може да направи. Това е вярно само двадесет и пет на сто, но не сте само вие единствените. Да кажем, ако в Европа има близо петстотин милиона християни и всеки един християнин има воля; всички тия воли обаче не действат в една и съща посока. Допуснете, че сто души от вас тук са кандидати за една професорска катедра и всинца имате желязна воля; колко души със своята силна воля ще седнете на този стол? Всеки ще каже: „Аз с воля всичко мога да направя.“ Хубаво, какво ще направиш? Е добре, да кажем, че ти имаш силна воля, напрягаш я, а друг има по-слаба воля, но има злато и позлати той волята на министъра и седне на стола. Много лесно е – ще позлатиш волята на министъра и той ще те тури на стола. Всички съвременни общества са съблюдавали този закон – те подковават своята воля ту с желязо, ту със злато, но досега още хората не са подковали волята си с Любовта. Вие още нямате воля на Любовта. Аз от двайсет години изпитвам учениците тук, в България, и не съм намерил ученик с воля, позлатена с Любов. Колко българи съм намерил, но в туй отношение нито един не ми е излязъл верен, не е издържал. Затуй казвам, че българите като ученици в Окултната школа са много слаби, не са издържали. И затуй именно в миналото тук, на Балканите, нито една Школа не се е задържала, а са минали на Запад. И сега може да направите същата погрешка, но тогава туй

учение ще заmine или на изток, или на запад и ако заmine, туй място не ще има окултно значение. И ако вие не си турите за задача да си калите волята сега, Балканският полуостров ще има същата участ, каквато имаше Палестина. Сега да оставим това.

Вие мислите само за себе си, но ако искате да бъдете ученици на тази Школа, вие ще мислите каква е Волята Божия или каква е волята на Великата Природа, която ви е допуснала в своя дом. Първото нещо какво е? – То е следното: каква е Волята Божия или каква е любовната воля, защото в Природата има една любовна воля и в Бога има една любовна воля. И като дойде тази любовна воля, вие трябва да забравите всичко – ще оставите всички отрицателни мисли на опашката отзад, а ще се движите отпред с най-голяма бързина.

Сега, като говоря така, вие може да разберете въпроса съвсем индивидуално. Понеже сте патриоти, казвате: „Какво ще стане с България?“ – В Невидимия свят не се интересуват за нациите, законът е такъв. Всякога трябва да знаете, че едно окултно течение, което иде от пространството, е условие за един народ да се развива правилно. Понеже и в Астралния свят има голяма борба, то ако вие не съедините вашата воля с това течение, вие може да го отбиете. Следователно онези, към които го отбиете, те ще се ползват, а онези, от които течението ще се отбие, те ще пострадат. Тогава аз твърдя, че река Нил е отбита от централна Африка – тя е отбита от сегашната култура и в бъдеще, ако дойдат хора от вътрешността на Африка да я отбият, тя ще се върне в своето първоначално корито. Следователно вие ще внимавате като ученици да не отбиете течението, в което вие живеете.

Някой път казвате: „Аз не искам да зная, и без Школа мога.“ Без Школа от човека нищо не става, т.е. трябва да знаете, че ако някой мисли, че без Школа може да влезе в Небето – никога! Земята е една школа и който не се школува и мисли, че без учение може да влезе в Небето, лъже се. Тъй, в който и да е смисъл от вас се изисква учение.

Законът в Невидимия свят е толкова строг, че няма да ви допуснат да влезете там простаци, по никой начин. С милиони, с милиарди години ще ви държат на Земята, но ще ви заставят да учите. И след милиони години, при най-голяма упоритост най-после ще ви заставят да учите, ще ви заставят! Ако се научите по-рано, по-добре. Някой казва: „Аз няма да уча.“ – Ще учиш. – „Аз не мога да изправа сърцето си.“ – Ако не го изправиш, ще ти го изправят. Туй сърце, ако не го изправиш сам, от другаде ще дойде изправление. Има два начина за оправяне: или сам ще се изправиш, или ще те изправят. Защото, забелязвам, някои от вас се отпускат.

Ние ще приложим сега един закон, аз започвам вече с опит. Ще почнем с малките опити, да не се сърдите после – ние ще приложим опитите. Тогава който е слаб, ще му кажем: „Застани на опашката“, а които са силни, ще излязат на главата, за да не стане катастрофа. Аз ви предупреждавам: всички ще вървите полека – едни ще вървят отзад, а други отпред, правилно ще се върви.

Сега, ако искате да прогресирате, да научите нещо, непременно трябва да бъдете верни на себе си. И така ще се освободите от вашите посторонни мисли. Искам веднъж да ви събудя, защото повечето от вас тук сте хипнотизирани. Хипнотизирани сте, разбирате ли, хипнотизирани, хипнотизирани! Някои от вас още не съзнават, че са хипнотизирани. Има такова хипнотизиране – аз мога да приспя един човек и да му кажа: „След десет часа ще заспиш.“ Той десет часа е буден, ходи, приказва, но като дойде десетият час, заспива. Някои от вас са хипнотизирани да заспят след десет дена, други – след десет години, а някои – след един час. Сега вие мислите, че сте господари, но сте хипнотизирани от онези от Черната ложа, които разбират законите. Те са ви хипнотизирали, те знаят, че когато настане един благоприятен момент да възприемете нещо ново, те ще ви хипнотизират в този момент. В най-добрия момент за вас те ще

произведат един смут в съзнанието ви. И често пъти казвате: „Аз ще се моля в този час“, но като речете да се помолите, или ще заспите, или ще се скарате и всичко отива. Ученикът трябва да разбира, той сам ще тръгне в този път.

Аз малко проточих, времето ми мина с един час... Трябва да спазвате тия закони, да знаете, че има още доста голяма борба. Сега, разбуждане трябва да стане, разбуждане и всеки един от вас трябва да се моли в душата си да го разбуди Господ точно навреме, за да не пропусне случая. Псалмопевецът казва: „Господи, тури страж и отзад, и отпред, тури страж на устата ми.“ Да изтълкуваме **страж на устата**: устата е символ на Любовта, за да можем тази Любов, която излиза от нашата душа, в един удобен момент да я използваме. Словото е носител на Божествената Любов. Защо е Словото? Словото е затуй – да носим тази Любов, та в нея да се прослави Името Божие. Щом се прослави Името Божие, ще дойде културата – само със Словото Божие в света се явява култура. И като придобием знанието за тия закони, тогава ще почнем да работим разумно. Разумно ще работим!

Сега, половината от двете седмици мина, остава ви още една седмица. Упражнението не върви толкова успешно, тъй да ви кажа, не го правите толкова успешно. Някои от вас прескачат, особено обема – много са го прескочили този обем, 12 ч. не спазвате, а дванадесетият час е много важен. Гледайте втората седмица да не прескачате дванадесетия час. Сега, някой ще каже: „Аз не съм го прескочил.“ – Радвам се, но аз искам нито един да не прескача, ние не обичаме хора, които прескачат – никакво прескачане. Някои гледате малко леко на работата, казвате: „Няма нищо, може и без него.“ В туй отношение учениците, които са българи, се нуждаят от голяма точност и акуратност, иска се воля. У българите ако има нещо слабо, то е волята. И аз бих желал всички вие да станете като германците и като

англичаните точни – тъй, на минутата, нито с една минута да не закъснявате, да придобиете този характер на точност.

И тъй, най-малкото сега, първото нещо: искам от всинца ви да бъдете точни. Гледам и тук, на уроците като идвате, все позакъснявате и ония, които закъснеят, хлопат. После, някои влизат през прозореца. Аз похвалвам този, който влезе през прозореца – това е смелост, аз го похвалвам, това е хубаво, не е лошо, но не всякога можете да влизате през прозореца. Когато прозорецът е отворен, ученикът ще се прехвърли, той иска да се учи, но някой път прозорецът бива затворен, тогава ще изгуби. В краен случай, при изключителни случаи позволявам и през прозореца да влиза, но предпочитам през вратата да влиза. Всеки ученик трябва да бъде на мястото си пет минути преди да влезе Учителя.

И тогава за следващия път да се наредите по следния план: най-първо ще седнат на столовете жени, после – мъже, един ред жени, един ред мъже. Разбрахте ли, тъй ще се наредите. И ако дойда и ви заваря ненаредени, три часа в мълчание ще бъдем. Аз ще мълча и вие ще мълчите – ще размишляваме дълбоко, разбирате ли, няма да говорим нищо. Единственото наказание, което аз ще прилагам, щом направите една погрешка, ще имате едно събрание на мълчание, на съзерцание цял един час – това е хубаво. И аз желая да направите една погрешка – ще съзерцаваме един час, ще се пренесем в Невидимия свят, ще съзерцаваме, ще мислим; колко приятно ще бъде. И тъй, един ред сестри, един ред братя, ученици-братя, ученици-сестри – до края; и онези отстрани – и те по същия закон ще се наредят. Това е само за следващия четвъртък – ще направим една промяна в реда на нещата.

Тайна молитва

*9 школна лекция на общия окултен клас, 27.IV.1922, четвъртък
7,30-9 ч. в. Ст. София.*

СИМВОЛИЧНИ ОКУЛТНИ ПРАВИЛА И МЕРКИ¹⁹

Тайна молитва

Туй, което ще кажа, е само една дефиниция, не пишете. Аз ще пристъпя направо към предмета, туй е само една бележка.

Ние напускаме обикновеното разбиране на Живота, разбирате ли? Като влезеш в една лодка, няма да се разхождаш вътре, а ще седнеш, а като излезеш навън, тогава има друг начин. Като влезете в Божествения свят, вие ще оставите вашите начини за ходене по Земята – земният морал е безморалие на Небето, а земното право е безправие на Небето. И като се събере всичката наша правда на Земята, тя не може да направи даже една добродетел на един Ангел. Ние трябва да бъдем хора смирени, да знаем, че не сме добродетелни. Отсега нататък ще бъдем добродетелни – Добродетелта е нещо, което ще се създаде по закона на Любовта, а по този закон не сме живели още разумно. Някой ще възрази: „Ние живеем и се движим в Бога.“ Окултната наука не го отрича, но трябва да знаеш, че си едно с Бога и да разсъждаваш както Той разсъждава, и да мислиш тъй, както Той мисли. Колкото е Небето далеч от Земята, толкова Бог е далеч от нас. А колко е далеч Небето от Земята?

И тъй заглавието беше „Символични окултни правила и мерки. Дисонанси и съзвучие.“ Ще употребим една чужда дума: значи едно съзвучие може да го превърнем на един дисонанс. Ето как: вие сте човек интелигентен с ум, сърце и воля, явява се пред вас цигулар и започва да свири. Вам е приятно да слушате неговата музика, казвате:

¹⁹ Тази лекция е известна още и под името „Символични и научни правила“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

„Отлично свири“ и тогава този цигулар има вяра във вас. Вие сте публиката и той разчита вече на вашата дума, казва: „Аз като свиря, той оценява моята музика, моята музика е нещо!“ Не се минава половин час, идва друг цигулар, който свири по-хубаво от първия, и започва и той да свири; вие почвате да давате похвали на втория и тогава в първия цигулар се явява дисонанс. Защо? – Вие ще погледнете на него с недоверие. Но нещастieto не се спира там – трети цигулар иде, който свири по-хубаво от първия и втория, ти похвалваш третия и тогава двамата се начумерят. Но не се спира злото там – дойде четвърти, той свири още по-хубаво; тримата се начумерят – не ги оценяват. Дойде пети, шести, седми, осми, девети и десети; ще се спра на десетия. Всичките девет сядат като попарени кокошки, а този, единият, казва: „Да знаете, аз съм, който свири.“ Добре, обратният процес – заминава десетият, остава деветият на мястото му; той казва: „Вие, осемте, да знаете, че аз ви надминавам.“ Заминава деветият, остава осмият; заминава осмият, остава седмият; заминава седмият, остава шестият и т.н.; заминава вторият, остава първият. Той като остане, казва ви: „Разбираме се сега.“ Този закон постоянно действа и във вас тук в събранията, туй можем да го проверяваме. Следователно какво трябва да прави първият? – Като дойде вторият, който свири по-хубаво, той трябва да проучи неговите методи – няма да изгуби, а ще има един плюс; като дойде третият, първият и вторият ще се учат от него – нищо няма да изгубят, т.е. докато дойде десетият, да усвоят техните методи. Няма какво да се сърдим. Сега, тия правила, този закон, може да приложите във всички религиозни общества, навсякъде законът работи. И казват някои: „В нашата църква не проповядват ли?“; това е същият закон – то значи: „Ние не свирим ли като първия?“ – Като първия свирите, но като втория – не; като втория свирите, но като третия – не. – „Ами като четвъртия, като петия?“ Като петия свирите, но като шестия – не и

т.н., докато дойдем до това, което е съвършено – до десетия. Спряхме се там, туй число го вземаме като закон на съвършенство. Върху този закон вие ще работите, няма да обяснявам повече.

Вторият символ: вие сте млад момък на двадесет и една години, снажен, мускулест; явява се първият господар, той е по-силен от вас, казва: „Ти ще ми слугуваш, ще ореш на нивата“, а ти кажеш: „Няма какво да се прави, ще се слугува на този господар.“ Но дойде вторият господар, по-силен от първия, и казва: „Ще напуснеш тази нива, на моята нива ще дойдеш.“ – Няма какво да се прави, ще идеш при втория. Но там не се спира – дойде третият господар и почнат тия господари да се нанизват до десет и ти казваш: „Няма какво да се прави, ще се слугува.“ Иде после обратният процес. Последният пример се отнася до чисто физическия свят, а първият – до Астралния свят, понеже засяга нашите чувства; той засяга и Умствения свят, но засега ще го оставим.

Третият символ засяга Ангелския свят: явява се човек красноречив, който говори само по една дума, но думата му е толкова силна, че може да възкреси един мъртъв. Но само една дума може да каже, а десет души са мъртви. Дойде първият, каже думата и първият възкръсне, но другите не се помръдват; дойде вторият, и той изкаже думата – вторият мъртъв възкръсне; дойде третият, изкаже своята дума – третият възкръсне; и всичките десет души, като изкажат своите думи, десет души мъртви възкресяват. Питам кой кого превъзхожда? Тук имате закон само на хармония и съгласие. Казаната дума е добра само тогава, когато може да възкреси един умрял човек. Сега, ето къде се прилага този закон: ние вземаме израза **умрял човек** в духовно отношение. Някой човек е тъй тъжен, тъй скръбен, не му се живее, намислил е да престъпи Божествения закон и да хване крива посока; вие дойдете, кажете му само една дума и той оживее – вие сте извършили вашата длъжност. Колкото мъртви и да има, не се

стремете да ги възкресите, това е вече тщеславие; другите девет души оставете. Защото ще учите, във всяка окултна школа работата за всеки от нас е точно определена, в чужда работа няма какво да се месим, ние ще гледаме своята работа. Ако си пръв, първият ще възкресиш; ако си втори, вторият ще възкресиш; ако си трети – третия; ако си четвърти – четвъртият и т.н. И като свършиш работата си по този начин, ще обърнеш сърцето си към Бога и с Любов ще изкажеш своята благодарност към Него, че си могъл да кажеш една дума на място. Като възкресиш този брат, не ти трябва по-добра реклама от него, тя е достатъчна за теб. Той, ако живее четиридесет години, като обиколи целия свят, ще ти бъде една реклама и ще каже. „Едно време бях мъртъв, но дойде един човек, една дума ми каза и аз оживях.“ Другите, като дойдат, ще те питат как стана. – „Една дума ми каза, само една, особен човек е.“ И хората ще почнат да мислят, че той е могъл и други да възкреси. Той ще обиколи целия свят и ще разправя за теб, а светът ще мисли, че ти си велик човек. Да, велик човек! Казва псалмопевецът: „Словото Божие няма да се върне при Бога без да принесе своя плод.“ Всяко слово трябва да принесе своя плод: едно семе – един плод.

Следователно имате три символични примера сега: първият е момъкът, който слугува на господарите, вторият е цигуларят и третият е десетте души, които казват само по една дума. И аз желая като ученици на тази Школа да казвате само по една дума. И като ви срещна, да ми кажете: „Аз бях мъртъв, знаеш ли, и еди-кой си ми каза една дума и аз възкръснах.“ А сега желанието на всички ученици в Окултната школа е те да изядат всичкия каймак, а за другите да остане само айранът. Като идеш, ще вземеш само една лъжица каймак, та като дойдат другите, и те да си вземат – всеки има право да си хапне от този каймак. Всеки, който изяде каймака на това

Божествено питие, неговата дума не е мощна. Следователно едно дело е добре направено само тогава, когато може да внесе Живот.

Тия три правила можете да ги употребявате. С третия пример вие ще хармонизирате двата първи; вторият ражда всички съревнования. Ще ви дам по една тема, за да ги развиете. И тъй, трите теми: за младия момък, за цигуларя и за човека, който говори само по една дума – три теми за три седмици. От тях ще развиете в Школата по една кратка тема – да ги уподобите на нещо, да видим какво уподобление ще дадете. Сега, може да не пишете нищо, но като помислите върху тия три предмета, все таки те ще оставят в ума ви най-малко една светлинка. А моята цел не е толкова да напишете нещо на книга, колкото да остане нещо в сърцето, в ума и във волята ви, това е. А щом остане там, то на книга може всякога да се реализира – веднъж ще кажеш, два пъти ще кажеш и най-после все ще напишеш нещо.

(Прочетоха се някои от домашните работи – едно лично изречение.) Ако бихте приложили някои от тия правила, щяхте да имате отлични резултати. Сега ще ви дам едно упражнение, то ще бъде следното: всички тия сто и шейсет правила от работите ви, които прочетохме тази вечер, ще си ги препишете и сутрин ще изтегляте едно правило, на обед – второ и вечер, преди да си легнете – трето. Ще дойдете един ден тук, ще седнете, един ще диктува, другите ще пишете. И знаете ли кога – в неделя ще дойдете, няма да отлагате. В 3 ч. ще почнете и ще пишете до 4, 5, 6, 7, може и до 8 ч. Ако се уморите, може да направим едно изключение – и следната неделя да дойдете. Само че всичко ще става по Любов – едно малко набръчкване на веждите ще развали всичкия ефект. Всеки ще пише абсолютно сам – което вие сами приложите, то ще ви ползва, ще видите как работи Духът.

Сега, ние ще ви дадем още едно подобно упражнение, в което изреченията да бъдат само от едно предложение. Това е един опит. Вие, като прекарате работите си през вашия ум, всеки един ще ги коригира и задръжте само есенцията. В тази Школа ще учите онова изречение на Соломон: „Има време за всяко нещо.“ В Божествената школа се показва времето за всички неща, които трябва да извършите. Трябва да знаем кога да ги вършим, всяко нещо си има своето време.

Ще се пазите в Школата да не нарушавате хармонията. Ще се пазите, защото всеки един от вас може да излезе от течението временно. Всяка една мисъл, всяко едно желание в даден случай може да ви измести из релсите. И когато сте пред Лицето на Господа (пред Лицето Му всякога не сме), трябва да внимаваме умът ви да е съсредоточен, сърцето ви и волята ви също, нищо друго да не виждате. Тези неща са важни за вас, по този начин ще придобиете една вътрешна опитност, която може да ви бъде едно от най-силните доказателства. Аз искам, като дойде Божият Дух, да произведе ония резултати, които са ви необходими. Той знае кое ви е необходимо при сегашните условия, от какво се нуждаете. Всеки се нуждае само от едно нещо, от едно, тия неща не са много. И когато Духът дойде, Той ще внесе туй, едното, във вас и вие ще оживеете.

Сега, да се разберем – в неделя, в 3 ч. следобед. По Любов можете ли да направите тази работа? Да не мислите, че е по заповед; ако мислите, че е по заповед, тогава не идвайте. Защото, ако не можете да работите по закона на Любовта, тогава ще влезем в стария закон.

Тайна молитва

10 школна лекция на общия окултен клас, 2.V.1922, вторник 7,30-9 ч. в. Ст. София.

МЯСТО НА ЧОВЕКА В ПРИРОДАТА

Тайна молитва

Мълчание

За следния път напишете най-обичната ви дума или най-обичното ви изречение. Значи ще напишете или една дума, или едно изречение, което ви е произвело най-голямо впечатление.

Когато Безграничният свят или когато Безграничното се е ограничило, образувал се е обективният Божествен свят. Значи от Безграничния, от обективния Божествен свят се е създал субективният, вътрешният свят на човека. А от субективния вътрешен свят на човека се е създал сегашният обективен свят, външният свят. Или с други думи, туй, което за Бога е видимо, за нас е невидимо; туй, което за Бога е знайно, за нас е незнайно. Сега, в една окултна школа, когато кажеш: „Аз не зная“, значи ти имаш знание, че не знаеш. Туй обаче подразбира, че това, което ти не знаеш, има Същества по-високи от теб, които го знаят. Следователно за туй, което ти не знаеш в даден момент, можеш да апелираш към ония Същества, които знаят, за да те научат. Същият закон е, когато човек каже, че той има един неизработен, лош характер. Значи щом той е лош, има Същества, които са добри и те са в състояние да изправят неговия лош характер.

Лошавината на един човек може да се обясни по два начина. Ако един майстор е изработил частите на една цигулка и ги остави на своя ученик да ги тури на място, и ако той не ги е турил на място, тя е лоша цигулка. Следователно тя не може да издаде онези звуци, които са необходими. Какво се изисква? – Тази цигулка трябва да се разгледа от майстора и да се турят частите и на място, както са

определени. И в сегашния живот на съвременните интелигентни същества, които са заминали преди нас и които ще дойдат, има много части в техния организъм, които не са турени на мястото. На всеки едно от вас не че му липсва нещо, но има нещо, което не е турено на място. А щом не е турено на място, следователно не може да се придобият ония качества, ония сили, които са необходими в даден случай, за да се създаде характер. Тогава тази цигулка наново трябва да се разглоби на части и наново да се поставят те от майстора – това е цигулка. Окултната школа трябва да ви разглоби, тази е целта на Школата. В тази Школа ще ви разглобяват – не всичко, но ще има някои неща, които трябва да се разглобят и да се турят на място. Туй се нарича вътрешно хармонизиране. Туй насила няма да стане, в една окултна школа насила нищо не вършат. Вие ще хлопате десет пъти при този майстор, който трябва да намести частите, и ще чакате вън на вратата, докато той дойде и вие влезете. Този майстор в християнството се нарича Свети Дух. И Той, като влезе, няма да преобрази изведнъж човека, Той ще започне най-първо с разглобяване. При туй разглобяване вие ще почувствате една вътрешна болка, този нож ще почне да работи там.

Разправят един случай за един виден цигулар, който имал една отлична цигулка от фирмата на Страдивариус. Тя имала един малък дефект; занася я той на един виден, знаменит майстор в Италия да я поправи. Той го поканил да седне на креслото и сам започнал с ножа да я разглобява, но при всяко прокарване на ножа в цигулката, цигуларят изпъшквал и когато сглобил вече цялата цигулка, майсторът вижда, че цигуларят е припаднал. Сега човешката душа е тъй преплетена в тялото – вътре в този инструмент, че като дойде Великият Дух да работи и прокара своя нож, непременно вие ще почувствате вътрешни болки. Ако вие сте болен и имате майстора, то непременно този нож ще бъде точно на място, за да се наместят

частите, които не са турени на място. И като се поправи тази част, човек ще почувства една вътрешна лекота, ще дойде едно вътрешно просветление.

Много пъти се разправят някои въпроси, говори се за Духа, но то е едно тъмно понятие. Колцина от вас имат ясно понятие какво нещо е Духът? И колцина от вас знаят какво е положението на един Учител – не по форма как външно се явява Той, но вътрешната страна на Учителя? Колцина от вас имат онова ясно понятие за Любовта? Всички сте имали малки опитности за нея, но онуй ясно понятие, което дава едно велико преживяване, което произвежда вътре в душата цял преврат и трансформира всички частици на организма, че човек, след като излезе от този Божествен огън, да се почувства като едно новородено дете, защото влиза в един нов свят, с други разбирания – такова преживяване не сте имали.

Много пъти ние говорим за Любовта, за Бога, а при това, щом дойдем да издържим един изпит, ние всякога проявяваме старите навици. Не трябва да се лъжем с онази дресировка, която имаме, защото много хора са дресирани, но не са възпитани. Много хора са още в процеса на трансформирането, но не са трансформирани. Ако на един опитомен тигър вие дадете ръката си, той може дълго време да я ближе, но като близне само една капка кръв, у него веднага ще се събудят старите инстинкти. Онзи стар вълк може да го направите като куче, но все таки той старият си навик не оставя. Тогава, ако ние искаме да се приближим при Бога, да придобием онова знание, от което ще дойде бъдещото щастие, т.е. онзи Разумен живот, непременно трябва да се съобразяваме с великите закони, върху които почива правилния строеж на сегашното наше развитие.

И тъй всеки един от вас не трябва да се самоосъжда, а да се самонаблюдава и като види в себе си, че има един вътрешен недостатък, че има някоя част, която не е турена на място, той трябва

да повика този велик майстор – Духа, за да му помогне да се изправи и да го намести. Сега, туй наместване може да стане и тук, може да стане и в другия свят. То е неизбежно, отлагането не е наука. Може би да кажете: „При по-благоприятен момент туй може да стане, когато условията са най-благоприятни.“ Ако една мисъл е дошла в ума ти сега, не е ли този най-благоприятният момент? Ако Духът е заговорил във вас сега, не е ли този най-благородният момент? Всяка мисъл е важна в даден момент, тази мисъл може да мине и да замине.

Та онези от вас, които вървят по този път, трябва да развият онези сетива, да бъдат толкова чувствителни, схватливи и деликатни, защото тази деликатност и чувствителност е за вас. Ако вие сте деликатен, ако вие сте чувствителен, ако вие сте схватлив, благородството на вашето сърце, силите на вашия ум ще бъдат полезни на самите вас и след туй ще бъдат полезни и за вашите близки. Тогава отношенията ви ще бъдат правилни. Двама способни ученици много лесно могат да се разберат, двама благородни хора лесно могат да уредят сметките си, лесно могат да оправят своите погрешки, но двама глупави хора не могат – единият ще настоява на своето и другият ще настоява на своето.

Сега, къде е мястото на човека в Природата? Природата при сегашните условия е само една възможност. Природата това е обективният Божествен свят, тя е първичният свят. От този свят ние трябва да създадем нашия вътрешен субективен свят. Туй всичко Божествено, което виждаме отвънка, което е реално, ще го възприемем и после ще го проектираме навънка и ще образуваме нашият обективен свят. И като го образуваме, само тогава можем да създадем в себе си един характер.

Бог се проявява във всинца ни, ние сме обекти за Бога. Той работи във всинца ни и по никой начин не можем да се избавим от Неговото влияние. Той ви е впрегнал на работа и вие ще извършите

Волята Му – доброволно или чрез насилие, по какъвто и да е начин ще извършите Волята Му, няма друг изходен път. Който мисли, че може да се противи на Бога, лъже се – той все ще извърши обективната Божествена воля. Вие ще се противите, ще се противите и същевременно Бог ще си извърши работата. Вашето противене няма да произведе дисхармония в Неговия път. И сега, когато разбираме така тия закони, които образуват вашия субективен свят, схващаме, че обективният Божествен свят, който е произлязъл от Бога, е идеален и ние не трябва да мислим, че в него има дефекти. В Природата не може да има дефекти, в Природата няма дефекти. Тия дефекти, които изглежда, че се проявяват в Природата, са само резултати на онези същества, които индивидуално се проявяват. Но вземете например една лъвица, която е толкова жестока спрямо другите, колко е нежна спрямо своите деца – туй е Божественото. Тя може да удави агнето, да го изяде, да се покаже много жестока към него, но спрямо своето дете тя ще го ближе, ще го милва – туй е Божественото, което се проявява в нея. Ако туй агне дойде и се роди чрез нея, тя ще бъде към агнето също тъй добра. Защо? – Понеже туй агне е минало по Божествения път – чрез тази форма, по която лъвицата познава, че то е Божествено. Тя е достигнала дотам, че мисли, че само онова, което произлиза от нея, то е Божествено, а всяко друго нещо вън от нея не е Божествено. Този закон съществува във всички хора. Сега, когато влезете в Школата, мислите, че само онова, което излиза от вашия ум, само то е хубаво – пак същият закон. Някой, като напише някое хубаво изречение, харесва го; защо? – Понеже е излязло от него. Обаче, ако това изречение е излязло от друго, той ще намери погрешки. Но ако този, който е написал това изречение, хармонира с него или е от неговия род, той пак ще го хареса. Следователно, за да можете да се разбирате един друг, непременно мислите ви трябва да се движат в една и съща посока.

Трябва да мислите, че във всинца ви Божественият Дух в даден случай действа специално, по особен начин. Тъй е, разнообразие има в Духа – всеки един човек или всеки един ученик си има свое специално предназначение.

Сега, казвам, че предназначението на човека в Природата е да се учи от този обективен Божествен свят, за да създаде своя субективен. Тъй той може да почерпи тия материали. Да кажем, вие искате да бъдете добър; откъде ще почерпите материали за Доброто? Имате един ваш приятел, той е гладен; искате да се проявите, да проявите вашето благородно сърце, да му помогнете – от своето месо не може да отрежете, за да му дадете; няма да бъде умно да съблечете вашата дреха, вие да останете гол, а него да облечете. Ако двама души имат само един костюм, то е едно добро, ако вие сте гол. Защото, ако вие се съблечете гол и облечете вашия приятел, то е и добро, и зло – те се уравновесяват, значи нищо не сте направили. Следователно ние трябва да вземаме ония материали от Природата, от Божествения свят, които са необходими, и да употребим тия материали за доброто на своите близни.

Значи в даден случай Бог ни употребява като средство, за да изявим своите вътрешни желания. Някой дълго време искал знание; най-после Той ще му прати някой Учител, в когото ще вложи Духа, за да му се изяви, да му даде това, което е потребно. Следователно всяко нещо, което ви се дава в даден случай, вие трябва да бъдете толкова разумни – да знаете иде ли то от Бога и веднага, без противоречие, да го приемете. Не иде ли от Бога, т.е. от този реален, обективен, Божествен свят, не го приемайте. Да кажем, ако аз ви донеса едно живо цвете в саксия и ви донеса едно изкуствено цвете, питам, ако вие не можете да ги различите, ако вие не разбирате качествата на тия цветя, вие няма ли да се излъжете? Давам ви двете саксии, но тъй изкусно направени, че вие можете да вземете изкуственото цвете;

какво ще спечелите? В това изкуствено цвете промени не могат да станат. Когато една идея не се развива и не може да расте, тя е изкуствена. Същото е и с вас: когато станете толкова добри, че във вас никаква промяна не става, вие сте на кривия път, вие сте едно изкуствено цвете. И сегашната опасност в съвременния свят произлиза от това, че той е станал изкуствен. Изкуствеността седи в това, че ние не искаме да имаме никакви страдания, ние искаме да бъдем улеснени във всичко – всички други да страдат, а нам да ни е приятно. А ученикът на Окултната школа трябва да знае, че при трансформиране на всяка енергия се образуват страдания. Всякога, когато човек минава от едно състояние в друго, претърпява едно вътрешно страдание. Има ли туй страдание, той прогресира; няма ли го, той остава все на едно и също място. Следователно промените, които стават във вас, трябва да знаете, са път на движение.

Сега, в тази Окултна школа, в която се намирате, вие трябва да правите анализ на вашите мисли. Този анализ седи в следното: много спотаени мисли от миналото са залегнали във вашето съзнание или подсъзнание. При даден случай тия мисли възкръсват и почват да ви говорят като някой фонограф и вие ще кажете: „Мен някакъв дух ми каза нещо.“ По всичко туй, което ви казва, вие ще познаете, че този дух говори едно и също нещо с години. Той ще ви каже да бъдете добри, да бъдете свети, да бъдете честни. Ами че какво ново има в това? – „Трябва да оправите живота си, че Господ да ви обича.“ Че какво ново има, това ново ли е? Това е едно отражение на вашите мисли. И как ще ги познаете? – Ако има една външна реалност, т.е. когато Бог говори в обективния свят, то се познава. Когато ние говорим и когато Той говори, това се различава. Дойде в мен едно вътрешно внушение и ми се каже, че след десет дена ще имам десет хиляди лева – чакам, чакам, парите ги няма; дойде друго внушение: „След две години ти ще се ожениш, ще имаш една отлична мома“ –

дойдат двете години, момата я няма; „След четири години ще постъпиш в университета и ще имаш най-добрите професори“ – дойдат годините, професорите ги няма; „След шест-седем години ти ще бъдеш пръв министър в България“ – дойдат годините, никакъв министър не ставам.

Ще каже някой: „Духът туй казал, онуй казал, тъй ми дойде на ума“ – това са чисто субективни, криви извъртания на самия човек. Някой път може да дойде такова извъртане, че вие да помислите, че сте способни: „Аз ум имам, като моя ум няма друг.“ Но не минат два-три месеца, зададат ви една задача – не можете да я решите. Вие мислите, че сте много талантлив, а една обикновена мъчнотия не можете да разрешите; в какво седи вашата необикновеност? Някой път мислите, че сте силен герой, че можете да се борите с целия свят, но вечерно време някой момък придружава една мома, погнат го двама души, той остави момата и офейка. Той е силен да се бори с целия свят, а двама души го уплашват. Ученикът на една окултна школа не трябва да си прави илюзии, той трябва да знае с колко души може да се бори, с един ли, с двама ли, може ли да бяга – всичко трябва да знае, да не бъде страхлив. Може ли той да разбира, само тогава той може да проучва обективния Божествен свят.

И вследствие на тия недостатъци, които имаме вътрешно, ние не можем да разбираме и не можем да прилагаме хубавото в нас. Защо? – Тия стари мисли, стари чувствавания постоянно развалят в нас Доброто. Те са като една морска вълна – ние пишем Доброто на брега, дойде тази вълна, заличи го. След туй пак говорим: „Бог е Любов, Бог е Истина“ – дойде вълната, заличи го. Ние пишем – тя заличава; борим се с морето. Питам кой ще надвие. – Морето, в края на краищата морето ще надвие. Ти не се бори с това море. И тогава аз ще ви дам едно правило: кратуната, която влиза в морето, трябва да бъде празна и затулена; пълна ли е, тя ще потъне на дъното. Празна трябва

да бъде, за да седи над водата отгоре; тази кратуна на суша ли е, пълна трябва да е. И тъй, когато отивате при Бога, кратуната ви трябва да бъде празна, та да минете през това голямо море – астралното море. А ако вие сте пълни с вашите идеи, ще потънете, никога няма да отидете при Бога. А когато излезете на суша, непременно трябва да бъдете пълни – то е пак един символ, този символ ще държите в ума си. При Бога като идете, ще бъдете празни, а като излизате от Него, трябва да бъдете пълни. Отивате ли при Бога пълни, ще се върнете назад празни, а щом се върнете празни, какво ще стане с вас? – Непременно ще дойдат страдания. Сега вие ще разсъждавате: това са принципи, вие ще градите върху тях. Защото в една окултна школа ще изучавате Живота, методите и начините за трансформиране на енергиите, които циркулират във вашите физически тела. Знаете ли колко енергия има натрупана във вас? Тая енергия трябва навреме да се използва. И ако всяка една енергия, вложена в нашето тяло, не се използва, други ще я използват.

И тъй, когато погледнете на външната Природа като ученици, вие ще знаете, че предназначението на тази Природа е да създаде вашия субективен свят, т.е. всички ония принципи, които го съставляват, за да имате принципно схващане. За всичко трябва да имате много правилни схващания. Мярката за Истината, отношението към хората, как да съдите – всичко туй да е правилно. Някой иска да ми покаже, че имам една погрешка. Мога да изоблича един човек по няколко начина. Мога да го изоблича тъй силно, че да му направя една операция. Ако онзи лош лекар, който реже цирея, изреже от здравето месо два пъти повече отколкото от болното, неговата операция не е на място. Трябва да бъдеш майстор – да кажеш Истината тъй, че от здравето месо нито една клетка да не се отреже, нито една клетка от Божествения организъм, т.е. с казването на Истината да не повредиш нито едно Божествено цвете. Най-последно, в

Окултната школа не се позволява никакво изобличение; Истината може да кажеш, но изобличения – не. Изобличи ли един, изключват го; всеки, който се осмели да изобличи, изключват го и с хиляди години може да седи отвън – строго наказание. И когато искаш да изобличиш, ти ще се спреш, ще кажеш: „Ако е за Истината, ще кажа тази Истина“ – ни повече, ни по-малко. Туй е един велик Божествен закон и аз ви предупреждавам, за да не си създавате ненужни страдания. Досега вие сте вървели по пътя на изобличението. Ако светът с изобличение можеше да се поправи, досега щеше да се поправи. На един човек ще му кажеш само Истината и ще му покажеш начините, методите, пътищата, чрез които той може да поправи своята погрешка. Добре, да ви обясня принципно: отивам аз при един брат, да кажем, че той е търговец, има вземане-даване, взел е пари от други братя, заборчял с двадесет хиляди лева, не връща парите, няма какво да връща, полъгва. Не, не, защо да лъже, защо да не каже Истината? Ще кажете да го повикаме, да го изобличим – това е кривият начин. Ние ще го повикаме и ще му кажем: „Братко, не е ли хубаво тия дългове да ги изплатиш, не можеш ли да ги изплатиш? Ние ще ти помогнем, а ти работи и постепенно ще изплащаш.“ А ние казваме: „Ти намери отдето и да е пари, но ги изплати!“ – това е изобличение. Ние ще му помогнем. И когато Господ поиска да поправи света, Той изпрати Христа, с голям кредит го прати и Христос казва: „Аз дойдох да ви дам нов живот и с този капитал изплатете вашите стари дългове.“

Искам между учениците, които са в Школата, абсолютно да няма изобличение. Истината ще казвате – ще се повикате, ще си кажете Истината по един мек начин. Ще се усъвършенствате, ще си помагате, ще си създадете ваш вътрешен свят, за да се облагородявате постепенно. Нали знаете онзи ученик по музика как постепенно придобива навика на своята ръка. Най-първо какви мъчнотии среща,

докато ръката стане гъвкава да свири, докато най-после тия пръсти като че ли придобият съзнание и тогава музикантът може да свири без никакво усилие. Защо? – Пръстите са се научили да свирят, тия пръсти разбират по кой начин става свиренето. И ние трябва да създадем такива навици и трябва да знаем как да изпълняваме известни добродетели. Непременно трябва да се създаде един навик, една права мисъл.

Сега, где е мястото на човека в Природата? За да се прояви, човек непременно трябва да има воля. А за да проявите вашата воля, ще започнете с най-малките опити, с най-малките неща, не правете големи опити. За да познаете силна ли е вашата воля, вие ще правите опити с малките неща. Задайте си една задача на ума, да кажем, такава една задача да станете точно в 12 ч. и оттук, от София, да идете до Витоша. Е какво струва сега да идете до Витоша, мъчнотиите, които може да ви се изпречат, какви могат да бъдат? Няма никакви мъчнотии да идете до Витоша. Най-първо ще помислите, че е тъмно, че може да изгубите пътя; второ, че може да ви срещнат разбойници, може да има вълци, мечки – тия неща ще изпъкнат в ума ви. Вие, след като решите, ще излезете навън, ще се върнете, ще кажете: „Ще ида при по-благоприятни условия, когато има Месечина.“ Отложите ли, вашата воля е слаба. При Месечина или без Месечина, вие трябва да идете. Кажете ли, че ще направите и отложите, волята ви е слаба. Обидил ви е някой, дойде във вас едно желание и кажете: „Аз ще се примиря с него“ – стори го. Решили сте да идете до Витоша, но в туй време дойде някой и ви каже какво е времето и вие казвате: „Хайде след един месец ще го направя.“ Мине един месец, два, три, четири – не отивате. Ако вие нямате достатъчно воля да се примирите, тогава как ще извършите Волята Божия и какъв ученик ще бъдете?

Най-първо, като влезете в една Школа, ще ви дадат много големи изпити – на някои ще кажат: „И баща си, и майка си ще напуснеш!“

Ще каже някой: „Това не е за сега.“ Да не ме разбирате криво? Ще дойде време баща си и майка си да напуснеш, от братя и сестри ще се откажеш – ще тръгнеш. Тогава ти ще помислиш – едно от двете: ако не се откажеш, ще останеш у дома си, а ако се откажеш ще влезеш вътре в Школата.

Сега, вие искате да ви се поверят неща от Божествения свят. Как ще ви се поверят такива неща – да ги употребите за себе си ли, да ги оставите у дома си ли? И Господ знае, че ако ви ги даде при сегашните условия, когато вашият субективен свят не е сформиран, вие не можете да образувате вашия обективен свят и всички тия Божествени блага ще идат напразно – вие ще се отдадете на стари работи. Ако Господ ви даде една малка дарба, през целия си живот ще пишете глупави стихотворения, драми, романи; може да напишете десетки томове, а след десет години тия томове ще се забравят и никой няма да мисли за тях. А тази Божествена енергия трябва да иде на място, тя трябва да произведе своите резултати.

А сега всинца искате да бъдете добри, да ви посрещне Господ добре, да видите Ангели и прочее. Но за да видите Ангел, вие трябва да имате разположението на един Ангел – когато обичаш някого, той е готов да те срещне. Ангелите обичат много да правят познанства, но като видят учениците при сегашното състояние, те не обичат да говорят. За какво ще ти говори един Ангел, като слезе от Небето? Влезе в къщата ти и ти почнеш да му разправяш за неприятностите, които имаш. За Ангела тия неприятности не съставляват нищо; той ще поседи, ще ви погледне, ще ви изслуша и ще си замине. И някой път знаете ли какво става? – Тъй пред вас ще изчезне той; и тия ваши Ангели често така изчезват. Ще кажете: „Как изчезват?“ Аз ще ви кажа как изчезват: имате такова разположение, като че владеее целият свят, имате едно чувство така прекрасно, така благородно, имате един импулс да извършите Волята Божия – дошъл е Ангелът.

Но него ден една малка причина ще ви изкара от туй състояние и вашият Ангел тъй ще се стопи, ще изчезне и вие ще кажете: „Отиде туй хубаво състояние.“ Защо? – Може би затуй, че някой не ви е платил, имал да ви дава сто лева – за тия сто лева вие разваляте цялото си щастие. И тогава ще кажете: „Аз разбирам какво е окултизъм, аз разбирам окултната наука, чел съм, направил съм това-онова.“ – Нищо не си чел, нищо не си направил. Ако теб сто лева могат да те изкарат из релсите навън, ако теб може едно обикновено ядене да те изкара из релсите навън, ако теб може един не добър прием на хората да те изкара из релсите, ти ще изгубиш, волята у теб е слаба. Ученикът, като дойде, трябва да бъде готов да го плюят – може да му говорят: „Ти си невежа, ти си глупак.“ Е хубаво, ако аз изляза на дъската и решавам задачата добре, на себе си ли ще вярвам или на тях ще вярвам? Ако аз, след като седна и свиря с цигулката, сам се удоволствам, а някой каже: „Не струва твоето свирене“, на техния слух ли ще вярвам или на моя? И така може да правим опити: аз няма да повикам в дадения случай цигулари-експерти, а ще повикам най-простите, ще ги заведа в една менажерия или в гората, дето има тигри, и казвам: „Моята музика е тъй обаятелна, че може да укроти зверовете.“ Ако всички ме слушат и ги укротят, питам не съм ли аз цигулар? – Цигулар съм. Моето свирене много струва, понеже аз като свиря, всички пътници могат да минават спокойно по пътя. Този е начинът – ако в Живота ние можем да укротяваме всички тия тигри, мечки, вълци със своето свирене, в нас има едно вътрешно изкуство. Значи разбрали сме обективния Божествен свят, приложили сме го във вътрешния субективен свят и сега можем обективният навънка да изразим.

Та искам от вас да имате едно правилно схващане. Благата няма да ви дойдат сами, няма да капнат като круши; те могат да дойдат и да си заминат. Ако искате едно Божествено благо да остане у вас не

само за година, пет, десет, но за всякога, като ваш спътник, трябва да го приемете само по ония правила на Истината.

Сега аз, като говоря, не искам учениците да мислят, че имам предвид някого. Не, принципиално говоря. Когато говорим и имаме някого в ума си, ние имаме предвид какъв е Божественият свят. Аз считам, че всинца вие имате желание да вървите напред. Няма нито един от вас, който иска да бъде лош, глупав – всички искате да бъдете добри и умни. Не че не сте умни, умни сте, но ако вложите в едно дете ума на най-интелигентната маймуна, то даже един път не ще може да завърти колелото. Следователно с вашата сегашна интелигентност, с вашата сила, турена в интелигентността на един окултен ученик, той нито един път не ще може да завърти колелото. И мислите ли, че тази интелигентност е достатъчна? Не, тази интелигентност трябва да се увеличи хиляди пъти, защото има да се завърти едно голямо Божествено колело. И Павел казва, че естественият човек трябва да се превърне в духовен, защото естественият човек не може да разбере духовните работи. И вие като ученици трябва да измените туй ваше състояние. Нали някой неща, които са ви приятни, вие сте готови да ги слушате, а които не са ви приятни, вие казвате: „Не са на място.“ Например, ако някой ваш кредитор си иска парите, казвате: „Не на време дойдохте.“ Защо? – Нямаме пари в касата. Не, не, времето е дошло. Вие можете да кажете, че известна постъпка на одного не е на време, и той може да каже, че вашата постъпка не е на време, но една постъпка е на време или не на време, ако е гледана само от Божествения свят.

И тъй, първото нещо сега, ще направите един малък опит с вашата воля. Да видим колко души има от вас, които биха го направили. Аз бих ви задал следната задача. Е как, да ви задам ли задача? Аз не ви я налагам, тази задача може да я извършите само при абсолютна свобода и ако имате силно желание и Любов вътре във

вас. Ще обмислите добре до една година, то е само посторонно, но е като една задача – от сега до една година да я извършите тази задача. Тази задача седи в следното: като станете някоя вечер в 12 ч., да идете горе на Витоша и да се върнете. Вие ще си изберете времето, когато искате – зимно време ли, през месец май ли, но да разберете задачата при пълно съзнание, с дълбоко убеждение. Само така ще я изпълните, а не да правите глупави опити. Това е съзнателен опит, за да се ползвате. Ако го направите без съзнание, хич не отивайте, а ако има съзнание във вас, ще научите нещо, аз няма да ви кажа какво. От София ще тръгнете в 12 ч. и ще се качите на Витоша, горе, на равнището, всеки сам поотделно. Аз ви казвам: при абсолютна свобода – това ще зависи от абсолютната свобода на волята и по закона на Любовта, и при това с дълбоко убеждение; другояче няма да се ползвате. Да видим колко ще го извършите, туй е един пробен изпит – в 12 ч. точно ще тръгнете, каквото и да ви се случи. Аз не зная какви перипетии ще имате по пътя – който тръгне по пътя, той ще си знае. Не сте задължени, да се разберем, само който иска. Никой никому няма да се обажда, като тръгне, и никой няма да го знае – той ще тръгне сам, защото може и да не го направите. Само аз ще трябва да зная кой ще ходи. Ако се срещнете двама из пътя, това е хубаво, това е отлично. Вие ще си изберете времето, когато искате. Вечерно време ще идете, а денем ще се върнете, т.е. отиването ще бъде вечер, а връщането – денем. Ще си вземете хубава гега, тояга. Ще стигнете над поляната, горе при камъка, над снеговете. Опитът ще го направят най-смелите, а не страхливите. Който е страхлив, да не прави този опит. Вие сами ще си решите въпроса да го направите или не. То е само една задача, една от микроскопичните задачи.

Аз ви задавам една задача, с която ви плаша, нали? Ами ако дойде един Учител и ви заведе към центъра на Земята? Един ученик, който не може сам да иде на Витоша, той и с учител не може да иде в

центъра на Земята. Онзи, който отива на Витоша сам, ако разбира, може да бъде с Учител. Но ако се пита: „Защо да ида?“, това не се казва – като идеш, ще научиш. Работите никога не се казват; защо? – Я научиш, я не научиш. Може да научиш, може и да не научиш нищо, но все ще научиш нещо. Едно нещо ще научиш – колко воля имаш. Ако на всяка стъпка сърцето ти трепне, като се върнеш, ще имаш една реална опитност докъде можеш да вървиш. Ще дойдете при друга задача, още по-трудна. Сега, вие ще си изберете времето, аз ви давам абсолютна свобода. С Месечина, без Месечина – пълна свобода; каквото време искате – от вас зависи да си изберете. Ако аз дойда да разреша задачата, ще избира най-лошото време, най-големите препятствия, най-трудните методи. Ще избира най-добрия път, но най-трудните методи. Сега на вас пътят е труден, но ви оставям да си изберете най-леките методи. Мога да ви улесня и с друго: можете да идете, можете и да не идете, ще постъпите свободно, никой няма да знае кой е ходил, абсолютно никой няма да знае. Можете да кажете: „Как ще минем след 12 ч., могат да ни спрат.“ От 12 ч. точно ще тръгнете, никой няма да ви знае – ще излезете, абсолютно никой няма да ви знае и като се върнете, пак никой няма да ви знае. Само домашните ви ще знаят, но те трябва да пазят абсолютна тайна. Ако се срещнат двама-трима, това е хубаво, но и те да пазят абсолютна тайна. *(Запитват: За жените не е ли опасно?)* Тук мъже и жени няма, тук има само ученици, това е задача само за ученика. Ако вие, след като станете и мислите, че сте жена или мъж, никак не тръгвайте. Но като тръгнете и мислите, че сте ученик, добре. Дойде ли ви наум, че сте мъж или жена, хич не отивайте.

Аз зная, че тук между вас, има някои мъже, които могат да го направят отлично. Между мъжете има, също и между жените има някои – не всички, но някои. Някои от жените, ако искат да го направят, могат да се облекат в мъжки дрехи.

Забележете какъв интерес внесе тази задача във вас, как ви измени, какво оживление създаде.

Тайна молитва

*11 школа на лекция на общия окултен клас, 11.V.1922 г., четвъртък
7,30-9 ч. в. Ст. София.*

НЕОБЯТНА ЛЮБОВ

Тайна молитва

Прочетоха се домашните работи върху **една обична дума или едно обично изречение.**

Следният път ще си напишете най-големия недостатък, който имате. Само един, но най-големия. Може да го напишете както обичате. Сега, аз казвам: онзи, който не е смел да признае своя недостатък, той никога не може да познае Любовта. Любовта не е за праведните, нито за любящите, Любовта сама себе си не може да люби. Може ли да люби, кой ще люби? То е чудно да любиш, защото те любят. Любовта е Любов сама по себе си. Ако разсъждаваме окултно, щом искаш да любиш, значи ти липсва нещо и щом искаш да те любят, пак ти липсва нещо. Следователно и като любиш, и като те любят, това показва едно несъвършенство. Любиш, защото не си съвършен и казваш, че и Господ люби. Ама Господ никога не е казвал, че люби някого. Я ми кажете где е казал, на кое място пише това, срещали ли сте някъде да се казва, че Бог люби? Хората казват тъй – някой пророк дошъл и казал, че Бог е Любов. С Господа лично срещал ли си се? Вие сте чудни – пророкът казал тъй; да, но то е за негова сметка. От него не трябва да се заключава, че Господ люби. Сега, нали имате критически ум? Да любиш, значи да имаш един недостатък. Сега аз говоря за Любовта, тъй както тя се проявява на физическото поле. На Земята как се проявява тя? Ще ми говорите вие за онази великата Любов – тази Любов вие виждали ли сте я, как се е явила тази Любов я ми кажете вие? Може философски да кажете: „Как тъй Учителя говори, туй не е право.“ Покажете ми двама души на Земята, които се любят тъй, че през целия си живот да са живели в мир, не

само да говорим. Има светии, които са любили, но и те са дърпали косите си, само че туй нещо не е писано в книгите. Много светии са се налагали по общото правило и тогава не са казвали, че са светии, а после. Да, светии са били, но след като са умирали. Разбира се аз говоря конкретно – не какво е горе, а какво е долу, между вас, тъй както Любовта се проявява. И ние трябва да започнем да изучаваме тази Любов тъй, както се проявява между нас, а не онази любов, която ние знаем.

Сега, вие говорите, че любите някого, нали? Но ако този, когото любите, пренебрегне любовта ви, какво ще се роди във вас? – Най-първо ще се роди едно огорчение, нали? След огорчението ще се роди едно озлобление, след озлоблението ще обърнете гърба си и ще кажете: „Каквото ще да става“ и ще се свърши въпросът. Павел казва, че Любовта не отпада, нали? Е питам тогава: ако вашата любов по този начин отпада, Любов ли е? Любов е само тази, която може да издържи всичките грехове на света, всички безконечни грехове на хората – тя е Любовта на Ангелите и на Боговете, това е Любов. А любов, която не може да издържи греховете на хората, това е помия. Туй е моето определение за Любовта, разбирате ли? Защото праведният няма нужда от Любов. Аз, които съм праведен, каква нужда може да имам от Любов? Каква нужда има Господ от Любов? Той няма нужда от Любов, но понеже тия слаби същества, които са искали Господ да им даде Живот, Го молят, заставят Го да ги люби. Той има много важни работи, с които се занимава, но понеже те хлопат, хлопат на вратата, най-сетне Той ще стане, ще си наруши мира, за да види какво искат. Те казват: „Ти ни даде Живот, сега ще ни упътваш.“ – „Ще ви упътвам.“

И тъй, ако от окултно гледище искате да се справите с вашите погрешки, някой път трябва да търпите и себе си. Някой път вие, като не можете да търпите себе си, намирате някой по-виновен от себе си,

за да се търпите. Не, не, като изкараш всичките грехове, пак трябва да се обичаш. Когато е хубаво, то е в реда на нещата, но да обичаш себе си и когато си грешен, за това се изисква доста голяма смелост.

Сега, мнозина говорят за Любовта. Ако аз разкритикувам вашата любов, то не е Любов. Някой говори за Любовта, иска да го похваля, казва, че ме обича. Аз зная защо ме обича. Казва: „Обичам Учителя“ – аз съм една круша, пълна с круши, как няма да ме обича. Ако бях един идиот, ако бях един метач по улицата, тогава нямаше да ме обичате. И аз не вярвам на вашата любов, нищо повече. Не вярвам на вашата любов; вярвам в любовта ви дотолкова, че докато имам туй богатство, ще ме любите, а утре, като го изгубя, ще ме отхвърлите. И който дойде на мое място, тази Любов ще иде за него. Това е за религиозните хора, които говорят само за Любов, за Бога говорят, Небето са виждали и казват: „Какви ще бъдем там?“ Това е само едно забавление.

Аз забелязвам, че понякога някои ме наблюдават как аз гледам, мислят как ли ги виждам като ясновидец. Пък аз виждам далечните им планове как ги кроят и в бъдеще искат да бъдат предатели. Без разлика е за човека – и предател да бъде, то е пак смелост, той пак от любов го прави.

Питам ви като ученици на окултизма как се роди злото в света? – Като слезе Любовта, роди се и злото заедно с нея. Ами нали Бог е съвършен, нали човек е излязъл от Бога? Сега вие ще кажете: „Нима ние нямаме Любов?“ Аз засягам Любовта от друго гледище. Онзи, горчивият корен, който се проявява във вашата душа, от где иде той? Аз ще ви обясня Любовта в първа степен: Любов, която не може да се разбере, е омраза. А кога великата Любов става омраза? Майката родила пет-шест деца, обаче едното от тях обича повече, следователно туй обично дете е станало причина да се появи вкъщи омразата. Любовта на едното ще роди омразата на другите – не е ли туй

фактически в дома? Така е добре, как да примирим тия енергии? Аз говоря за Любовта като енергия. Сега, ние се намираме в света на контрастите – там, дето има омраза, има и Любов.

Любовта, в която има сенки, е несъвършена, а съвършената Любов е без никакви сенки. И когато вие дойдете в съвършената Любов, ще се намерите в безгранична Светлина – там ще бъдете сами, няма да има никакви образи наоколо и никакви Ангели няма да има, ти ще живееш в една безпределна Светлина, и ти сам не ще имаш никакъв образ. Питам тогава ще се яви ли някаква омраза в душата ти? – Не. Ти ще бъдеш тих и спокоен, там ще чувстваш присъствието на тази вечна Свобода, там ще чувстваш Любовта, миналите космоси не ще се явят. А щом искаш да създадеш някой космос, ще извикаш омразата и Любовта. Следователно щом човек иска да създаде един образ, веднага злото се ражда в света – то е един видим образ. Корен на злото са желанията за образи. А образът, това е една примка – да хванем една Божествена душа, да я ограничим, да и турим един юлар, да и турим остен и да я измъчваме колкото искаме.

И тъй, любовта на Земята не е нищо друго, освен едно ограничение. И сега хората това правят: те не се обичат, а само се измъчват – тъй съм ги познал аз. И някои ще кажат, че се обичат. Към онзи, когото обичаш, трябва да бъдеш най-внимателен, защото и най-малката ти погрешка ще внесе най-голямото нещастие – барут е това, ще има лоши последствия. Ти ще любиш, но ще бъдеш крайно внимателен, а искаш ли да те любят, пак ще бъдеш крайно внимателен в езика си и във всички отношения. Защото формите носят злото в себе си. И вследствие на туй някои говорят за другите, говорят, че еди-кой си еди-какво си казал, но ти трябва да знаеш, че като създадеш тия форми, те ще дойдат в стълкновение, ще стане един взрив и вие, които сте на Земята, из въздуха ще ходите.

И тъй, когато дойдете да боравите с образите на Любовта, ще внимавате. С Любов, която има образи, ще бъдете крайно деликатни. Например имате някой човек, когото обичате; за вас той е красив, нали, а за другия вашият красив човек е грозен. Тъй щото нещата, които ние ги считаме за грозни или отвратителни и лоши, това не е абсолютно правило. От окултно гледище ние не знаем коя е мярката на абсолютното зло в света. Има абсолютно зло в света, има и относително зло в света, но не знаем мярката, с която си служим. Например вземете между животните: зъбите на вълка са направени, за да го бранят – като го закачиш, той се брани, значи той ще те ухапе, казва: „Не ме бутай, зъби имам“; волът, като го бутнеш, с рогата ще те бодне, казва: „Не ме закачай, рога имам“; конят, ако го бутнеш, с копитото ще те ритне, казва: „Крака имам.“ Значи всички същества си имат един начин за бранене – и с ръце, и с крака, и с уста, не само със зъби, но и с езика си, с всичко. Те са усвоили всички методи за бранене.

Сега, за да можете да разберете дълбочините на туй окултно учение, вие трябва да се справите с всички противоречия. Любовта трябва най-първо да я схванете като един безграничен принцип, в който няма никакво зло – да я схванете без никакво съдържание и без никакъв смисъл. Защото щом признаваш, че в Любовта има смисъл, тогава има и съдържание; щом има и съдържание, има и форма; щом има форма, има и зло. Или както казваме ние, вечното като се ограничи, злото се ражда.

Сега, ако аз ви оставя на туй положение, ще ви създам едно зло, т.е. тъй, както ви говоря сега, ще ви създам едно зло и мнозина от вас ще пострадат. Сега вие казвате: „Да се обичаме, Бога да обичаме.“ От хиляди години ние казваме да се обичаме и все не се обичаме, да бъдем милостиви и все не сме такива, да бъдем внимателни и все не сме внимателни. Всеки ден ние все обещаваме, обещаваме,

обещаваме, а при това все има нещо, което ни пречатства. Кое е това, което ни пречатства? – Че ние не искаме да признаем нашите недостатъци. А недостатъкът е следният: всякога, когато човек се намери ограничен в известна форма, това е недостатък. Например ограничени сте в едно тяло, каквото сме ние. Ние казваме, че сме създадени по образ и подобие Божие, но ако бихме погледнали на туй човешко тяло, тъй както е всъщност, бихме избягали на триста километра далеч от него. Идеално е, когато се говори за човека, че е направен по образ и подобие на Бога, но това ни най-малко не означава туй тяло, което сега имате; когато аз говоря за онзи ум, ни най-малко не означава този ум, който сега имате; когато аз говоря за онова сърце, ни най-малко не разбирам това сърце, което сега имате.

По някой път вие имате такава опитност: чувствате Любовта като нещо отвлечено, но то е за пет-десет секунди. То е едно Божествено състояние – чувствате като че целият свят е примирен, но туй състояние изчезне и после пак дойде старото, обикновеното, мрачното състояние. После, имате известно просветление на ума – като че всичко е Божествено, всичко схващате, но след малко пак дойде обикновеният ум. Тези състояния ние трябва да ги различаваме. Именно там е сега въпросът: окултната наука дава методи, по които ние трябва да трансформираме нашето съзнание, сегашното съзнание трябва да претърпи някои промени. А тъй както сте, според сегашното си съзнание, и в Рая да влезете, пак ще потънете, никой не може да разбере какъв е законът. Ако вие турите на морската повърхност камък, той ще потъне; щом ви поставят в Райската градина, вие през пода ще потънете – толкова тежки сте, че райските подове не могат да ви издържат. Е питам как ще седите тогава в Рая?

Сега в Школата вие какво мислите? Някой от вас е нещастен, търси някой начин да се излекува, друг иска да стане учен, трети иска

да стане богат – всички мислят само за материални работи. А тия материални работи вие ги одухотворявате и казвате, че мислите за Господа. А хората мислят много малко за Бога, много малко. Сега не мислете, че аз с моята четка искам да ви цапам. Не, аз още не съм изкарал всичките ви недостатъци, аз не ви цапам, а трябва да се хвърли тази Светлина, да се схванат нещата тъй, както са в своята реалност, за да се познаем. Знаете ли на колко еволюции е послужила тази материя, от която са направени нашите мозъци, с които сега си служим, знаете ли на колко еволюции е послужило сегашното ни тяло и знаете ли, че именно в тази материя са вложени всички недъзи и недостатъци на ония, които са заминали? Тя е тор и този тор ние трябва да го преработим, тъй както растенията преработват всички нечистотии. И вследствие на това, ние усещаме в себе си постоянно един гнет. Ако тази материя беше девствена и чиста, ние не бихме чувствали тия състояния. И сегашните лекари казват, че когато има такива утайки в кръвта, от тях усещате едно неразположение вътре и трябва да се пречистят. Това значи, че материята е нечиста.

Сега, искам вашият Ангел да не е слаб – Ангелът ви не трябва да бъде слаб. Вие като един търговец трябва да знаете вашия ефектив точно, математически – толкова звонково злато имате в касата си, ни повече, ни по-малко. Трябва да знаете още на този ефектив какъв кредит съответства. Злато имате, но имате и нещо, което не е чисто. Може да разполагате със сто хиляди лева, а правите един оборот с пет-шест милиона и за вас хората казват: „Той е един търговец с няколко милиона“; други могат да мислят, че всичко, което имате, е капитал. И всички съвременни добродетелни хора фигурират само с един много малък ефектив, а в същото време всеки минава за човек с по десет милиона капитал. Някой минава за светия, друг минава за виден, а някои минават за много прости. Последните са по-добри,

понеже имат смелост, казват цялата Истина тъй, както е: „Аз имам толкова в касата си.“

Следователно, ако вие в бъдеще искате да успеете в окултната наука, да преминете този цикъл и да влезете в следващия, трябва да напуснете сегашния си ум, а ако не го напуснете, ако не напуснете сегашните си разбирания, ако искате да се удоволствате, ще останете всички като жабите в това благо вътре и за десет хиляди години най-малко ще крякате в блатото. Вие ще кажете: „О, благият Христос“, но знаете ли какво нещо е благодост?

Всеки, който се е опитал да изнасят Любавта, да изнасят Бога, не е харосал. Няма по-отвратително нещо в света от това да изнасят човек Бога, разбирате ли това? Ако кажем, че ние сме фактически образ и подобие на Бога, ако ние себе си насилваме, всякога може да насилим ближния или Бога. Бога изнасилваме, нищо повече; и себе си като насилваме, пак Бога изнасилваме. Питам какво ще ти възрази Господ? И знаете ли по някой път, като опъваш тази тетива, опъваш я, опъваш я и дойдеш до едно място, но не можеш да опъваш вече, защото тя не може да издържи, и като я откъснеш, знаеш ли какво причинява? Сега, някои от вас не схващат как идат нещастията. Представете си, че живеете на втория етаж и допуснете, че пренасяте едно съкровище на първия етаж – всяка вечер пренасяте по десет килограма злато. След една или две години какво ще стане с този етаж, мислите ли, че той ще издържи? – Няма да издържи, тия греди ще се поупкат, етажът скоро ще се срути и вие заедно със златото ще се намерите долу. Вие, съвременните хора, съвременните ученици, имате толкова злато, турено във вашия ум, че гредите се пукат и зданието скоро ще се срути. И къде ще идете – в дъното на морето. Така и светът, няма да се мине дълго време, и той ще се срути. Та затова Бялото Братство подготвя членовете на Новата култура да напуснат този етаж. Вие можете да го схванете много буквално.

Аз ще ви приведа един пример. Казвате: „Ние сме правоверни“; нападнат неприятели някой град, ти се примириш, оставиш богатството и тефтерите и казваш: „Хайде, братко, да се примирим“ и бедният мисли, че ти си му простил. Обаче, като се оттегли този неприятел, ти пак намериш тефтерите си и казваш: „Ти пак ми дължиш.“ Сега и вие се обръщате към Бога, молите се, разкайвате се, но като намерите стария тефтер... Питам каква е тази любов, свършена ли е? Любов, която не е в сила да заглажда греховете, не е Любов. Това е първото нещо, първото качество на Любовта. И казва Бог тъй: „Ще залича всичките им грехове и сълзите им ще изсуша, ще ги изтрия“ – следователно това е първото качество на Любовта. А Силата в какво седи? Ако твоята Любов може да заличи вътре в теб твоите погрешки и погрешките на твоите ближни, това е Любов – аз така определям Любовта. Мирът само тогава ще дойде, ако Любовта може да ги заличи; не може ли да ги заличи, ще знаете, че това не е Любов. И когато Христос е казал онзи велик закон, че ако брат ти се обърне към теб, да го простиш, Той приблизително е искал да каже това. И най-мъчното нещо е това – много мъчно е да простиш, не само да простиш, но да забравиш; не само да забравиш, ами помен да не остане на това място и там, дето са били най-лошите думи, да туриш най-хубавите думи за този, когото си мразил.

Сега, аз ви говоря като на ученици на Окултната школа, а на външни не говоря. На външните ще говоря за благодат, за милосърдие, за Любовта, че трябва да се любят. А на вас говоря: ако вашата Любов не може в самите вас да заличи вашите прегрешения, знаете ли колко е отвратително това, когато те мъчи някое прегрешение от миналото или от сегашното? Молиш се, молиш се и Господ не те чува. Защо не те чува? – Защото ти искаш да Го лъжеш: „Къти-къти, къти-къти.“ Като онази селянка, която хвърля зрънца на кокошките: „Къти-къти.“ Хване една: „Ох, моето пиленце, къти-къти“

– туря я в тенджерата. „Къти-къти“, докато я изяде. Е как мислите вие, мислите ли, че аз мога да вляза във вашата тенджера? Никога – нито аз, нито вие. **Къти-къти** не може. И ще дойде тогава някой окултист, но какъв – **къти-къти** окултист. Ние сме обградени с **къти-къти**. И сега ще ви питам от кои сте, от **къти-къти**? Всички стари окултисти аз ги кръщавам **къти-къти**. А за новите ще ви дам друга формула – следващия път като говоря, ще ви кажа това правило какво е.

Трябва да бъдем откровени, искрени спрямо себе си. Време е вече да кажем: „Моята Любов може да заличи моите прегрешения.“ Не е въпросът може или не може, никакви съмнения! Всички други правила, които окултизмът дава, аз ги заличавам, Любовта с правила не работи. Тя, като дойде, всичко заличава – свършена работа. Като дойде тази Любов, вие сте безсмъртни, вие сте безгранични – това е първото нещо. И в дома ви вече няма да има неприятели, ще има само приятели.

Сега, аз искам тази мисъл да остане у вас, няма да я изнасяте навън. Тази мисъл, която ви казах тази вечер, от тази стая да не се изнесе и който се осмели да я изнесе навънка, ще му наложа едно от най-големите наказания, които досега не е виждал – тъй, едно от най-големите наказания, една от най-големите бели, едно от най-големите страдания. И ще го питам иска ли тази Истина пак да я изнесе навънка. Не говорете за Любовта, докато не е във вас, срамота е. Това е най-свещеното име! Спомнете си там, дето се казва: „Да не произнасяме Името Божие напразно.“ Името на Любовта напразно не трябва да се произнася – туй е, което аз зная. Любовта, това е едно от най-свещените имена, с което светът се създаде. Защото произнесете ли това име и не сте готови, ще си създадете във вашата карма много нещастия, ред поколения ще бъдат нещастни. Казано е: „Да не вземаш името на Господа Бога твоего напразно.“ В какво напразно? – Само когато си готов за Любовта, ще я повикаш. И тогава ще

създадеш около себе си един свят на Красота, свят само на Любов, свят само на Мир, свят само на Радост, на Веселие, на Хармония, свят на Блаженство. Туй ще създадеш, като произнесеш нейното име.

Някои от вас сега ще кажат: „Знаете ли какво каза нашият Учител?“ Вашият Учител вие не го знаете – где е вашият Учител, виждали ли сте го? Ще кажете: „При масата е.“ При коя маса, няма го там. Мислите, че Учител има при масата, при вас – колко се лъжете. Ще кажете: „Ами че не Ви ли виждаме?“ – Не ме виждате. – „Нали ни говорите, нали си говорим.“ – Не си говорим. Ние си говорим на един неразбран език: вие даже една хилядна част не разбирате от това, което говорим; и от онова, което вие бърбурите, и аз една хилядна част не разбирам. Разбираш Учителя си само тогава, когато си във връзка с тази велика Любов и душата ти само тогава има общение с него. Когато намериш Учителя си и когато Той те намери, твоят Учител ще бъде сляп за всички твои погрешки и ти ще бъдеш сляп за всички погрешки на твоя Учител. Учителят на Земята се цапа толкова, колкото и ученикът. И Учителите се цапат – тук, на Земята, всички се цапат. И мислите ли, че ония, на които ръцете са меки, са най-чисти, че са най-праведни? Мислите ли, че онези моми, които ходят с хубави дрехи, са най-чисти, а онези в кухнята, необлечените, са най-грешни? Или онези, които копаят на нивата, са грешни? Аз мисля обратното – онези, които играят на хорото, са най-големи грешници; онези, които се молят в църквата, са най-големи грешници. Онзи, който работи на лозето, който работи на нивата, има ли в какво да е грешен – той е по-праведен. Например ще иде някой на църква, ще каже: „Господи, Господи“, ръцете – прилепени една о друга. Кой те е научил тъй да се молиш? – „Ами че майка ми тъй ме е учила, ами Господ казал така.“ А майка ти кой я е научил? Твоята Мъдрост и твоята Любов като сили трябва да влязат в душата ти и да заличат греховете ти. Не да стискаш ръцете си, а ще вземеш тефтера да заличаваш греховете си. Когато

човек иска да крие нещо, той допира ръцете си една до друга, вдига ги за молитва, но има скрито нещо в тях. После ги отваря, казва: „Господи, всичко е отворено пред Теб, както виждаш“, но после пак ги приближава и казва: „Един ден пак мога да туря нещо между двете ръце.“ Един окултен ученик, който си служи с такива маниери, не може да успее, защото всяка една негова мисъл ще произведе в другия свят такива вибрации, за които всеки би го отдалечил на милиони километри от себе си. И когато Ангелът се приближава до такъв човек, той взема всички предпазни мерки, за да не избухне тази бомба, защото ако избухне, тя може да причини едно зло. Туй е вярно по отношение на физическия живот.

От двадесет години следваме тоя живот, но при неговите форми светът не може да се поправи, никакви религиозни форми не са в състояние да видоизменят човешкия характер. И тогава казват, че е права мисълта: „Когато Духът дойде.“ Кой Дух? – Духът на тази велика Любов, която всичко заличава. И ние ще повярваме в Бога, че Той е заличил греховете ни, забравил ги е. Някой ще каже: „Ами греховете ни са толкова много, че Господ не може да ги заличи.“ Тогава, ако Господ не може да ги заличи, Неговата Любов е много слаба.

Но след като Господ е заличил твоите грехове и ти отидеш да правиш нови грехове, твоята карма ще се удесетори.

И тъй аз ви оставям на първото положение. Не мислете, че искам да ви въздействам, не. Казвам: ако вие искате да бъдете ученици на туй Велико Бяло Братство, непременно Любовта ви в бъдеще трябва да бъде такава. На всинца ви казвам: за да можем да вървим напред, непременно Любовта не само на едного, но на всички ви трябва да бъде такава – Любовта на всеки един от вас трябва да заличи погрешките. Всеки един от вас в себе си трябва да направи това, а не другите да му го правят – всеки един от вас трябва в своя ум, в своето

сърце да ги заличи. И когато вие ги заличите, тогава ще дойде Господ да пише. На Господа трябва чиста книга, на която Той да може да пише своето Слово. И казва пророкът: „Ще отнема каменните им сърца и ще напиша закона си.“ Някои тълкуват, че Господ ще направи това – да, Господ ще го направи.

Сега не казвайте, че утре ще направите туй, нито след една година, нито сега, но кажете в себе си: „Това ще бъде така!“ Ако кажете: „Аз сега ще го направя“, няма да го направите – така е било и така ще бъде. Следователно това е Мая. А туй сегашно заблуждение, това е заблуждение на Черната ложа – заблуждение на дявола, казано в религиозен смисъл. Той е най-големият хипнотизатор – ще те тури в хипнотичен сън, ще те хипнотизира и след като извърши хиляди престъпления, ще каже: „Ти си извършил това и това престъпление.“ И всички тия реклами са на дявола. Не, не, ние чужди реклами не носим.

И тъй, най-първо Любовта трябва да заличи всичките ваши погрешки, за да можете да тръгнете. Например някои от вас трябва да се хармонизират, за да приложим друг един опит. Пак ще ви дам един опит, малко по-голям от този, но пак ще бъде микроскопичен. И след туй знаете ли какво ще дойде? – Ще ви дам един трети опит. Защото ако сега ви дам най-тежкия опит, едва ли ще останат от вас десет души. Аз ще ви кажа, ще бъда откровен: ако на вас, учениците, които сте тук, ви кажа: „Три четвърти от богатството си още тази вечер ще дадете за Братството, ще го внесете още сега“, вие ще кажете: „Ще си помислим малко.“ И веднага ще помислите дали Господ е казал тъй, или тук се крие някоя друга работа. Не, не, три четвърти от богатството си ще дадете ли или не? Сега вие ще кажете: „На Витоша лесно се ходи, ама туй!“ Знайте, че и туй ще дойде. Сега, този изпит е нищо, той е цвете; има още по-тежък, него няма да ви кажа.

Да знаете, че ще се изпитате – през сито ще минете. Изпити ще дойдат – ще видим сега кой ще издържи докрай, кой не ще се усъмни. Вие казвате, че Любов имате, и аз ще опитам вашата Любов. Вие казвате: „Учителя казва, че нямаме Любов“; как да нямате Любов, аз съм дошъл да изпитам Любовта ви и щом намеря, че имате Любов, аз вземам думите си назад. А щом вие не издържите, вие ще вземете думите си назад. Нали ще бъдем искрени в изпита? Така, аз ще ви туря на изпит и най-после, като ви прекарам през всички изпити и вие ги издържите, ще кажа: „Подложете сега и мен на един изпит, който вие намирате за добре.“ Аз ще ви дам право и вие да ме поставите на изпит какъвто вие искате, но по-напред вие, после аз. Тогава ще завършим Школата и ще влезем в Новата епоха, дето, както е казано там, „нито се женят, нито за мъж отиват, но са като Ангели.“ И тази епоха ще бъде. Туй може да стане, то е в трансформирането на съзнанието. Не говоря за човешката плът, то е в трансформирането на съзнанието в човека.

Тайна молитва

*12 школна лекция на общия окултен клас, 18.V.1922, четвъртък
8,30-9,30 ч. в. Ст. София.*

ПО ПЪТЯ²⁰

Сега, имайте предвид, аз не искам да ви съдя, туй е за приложение на закона на Любовта. Ако можете да го приложите, добре, а ако се съдите един друг, вие не можете да имате Любов. В едно събрание един не може да бъде виновен, а всинца – или всички са праведни, или всички са грешни. Ако се даде наказание, всички ще бъдете наказани, а ако е благословение, пак за всинца ви ще бъде. Та от вас искам да приложите Божия закон на Любовта – вие да си го приложите, не аз да ви го налагам, защото ако аз приложам закона, то не е Любов, а насилие.

Аз ви казвам, че ако след свършването на моята беседа ще търсите кой е виновен, няма да я държа. Уреждайте тия работи по братски, приложете великия закон на Любовта. И да се създаде една организация, този закон няма да бъде свършен. Как може да се приложи този закон вие още не можете да разберете. Не огорчавайте Божия Дух. Това, което се върши, не е против мен, а против Бога. Кой ще ви говори тогава? Може ли да се избере една комисия, която да следи за реда? Може да определите седем души, вие сте в състояние да направите това. Ще се подчинявате, ще турите великия закон на Любовта в основата, разбирате ли? Туй правило ще го турите; ако не турите това правило, законът не може да работи и вие ще имате същите закони, каквито светът, държавата и църквата имат, и тогава нищо не става.

Аз ще засегна ред елементи на Любовта в нейното ново проявление. Едно е само да се говори за Любовта, а друго е да се изпитва – там е всичката работа сега. Когато един ученик или един

²⁰ Тази лекция е известна още и под името „Правият път“, озаглавена така във второто издание от 1942 г.

музикант направи една погрешка, ако свири фалшиво, учителят не може да му прощава. Има неща в света, които се прощават, но има неща, които не се прощават. Когато някой вземе пари от теб, можеш да му простиш, но когато великият музикант свири, не му се позволява да взема фалшиви тонове – ще изправи тона, нищо повече. Необходим закон е, а Животът не прощава – трябва да изправим тона. Животът е една музика и всеки от вас иска да свири както знае. Например имате един капелмайстор; казвам: законът е такъв, че неговият живот трябва да бъде изправен, защото музикант ще стане само онзи, който има Любов. Всеки трябва да живее по закона на Любовта. А ако не искате да живеете така, никой не може да ви застави – това не е насила, а по добра воля. Пък аз зная, че всинца искате да живеете – животът ви да бъде хармоничен, да бъдете щастливи.

Вие, учениците, днес ме подложихте на изпит, разбирате ли? Вие бяхте един учител, а щом станете вие учители, при такива учители аз напускам училището. Аз съм готов да приема от вас всяка ваша мисъл, всяко ваше чувство – всичко това, нищо повече. Ако във вас заговори Божественият Дух и изкаже известни Божествени мисли, аз ще ги приема, източникът е един и същ. Желанието в нас е да се прояви Божествената Любов във всичката си пълнота помежду ни – само така можем да успеем. Не приложим ли този закон, никакъв успех няма да има, ще се раждат все такива недоразумения.

Някой път, като дойда между вас, усещам една тежка и дисхармонична атмосфера, разбирате ли? Тъй както е тежко в едно кафене от тютюна и човек не може да диша свободно, така е и между вас. Не че го искате, вие сами се мъчите, но не знаете начина как да се освободите. И аз искам да ви покажа един метод как да се освободите от тази тежест. Това няма да стане изведнъж, но ще ви покажа един закон и вие ще работите.

Сега не ви съдя – това е старото учение. Аз искам от вас да приложите закона на великата Божия Любов в себе си – малки и големи да се уважавате, да се почитате, да си отстъпвате, да си прощавате. Сега например, щом аз замина, вие веднага ще търсите кой е виновен. Щом един е виновен, никога няма да се оправи светът. С един човек не се оправя света – и да го обесим, и да го затворим, друг ще дойде на негово място, после – трети, четвърти и т.н. Е добре тогава, готови ли сте туй, което ще ви кажа, да го приемете? **(Всички отговарят: Готови сме.)** Сега попитайте се отвътре – ако го приемате и го приложите по закона за Любовта, туй ще бъде благословение за вас. Изпейте песента „Благославяй, душе моя, Господа.“

Вижте тази жива Природа, в която ние живеем – тя е едно Божествено жилище, един Божествен дом. И всички тия енергии, които са вложени в нея, имат разнo направление – всяка енергия си има свои канали, през които може да мине. Когато ние искаме да приемем енергия за стомаха, тя иде чрез храната; когато искаме да приемем енергия за белите дробове, тя иде чрез въздуха; когато искаме да приемем енергия за очите, тя иде чрез светлината; когато искаме да приемем енергията от живото слово, тя се възприема чрез ушите; когато искаме да възприемем енергията от миризмата на цветята, ние я приемаме чрез обонянието си. Сега, у вас има една философия: вие искате всичките тия разнородни енергии да ги приемете само чрез устата си. Говорим за Любовта, ама тази Любов влиза и чрез устата, и чрез очите, ушите, носа – отвсякъде влиза тя. Като влезе тази Любов през устата, ще произведе един ефект; като влезе през носа, ще произведе друг ефект и т.н. – зависи как възприемаме тази Божествена Любов.

Сега, вие говорите за Любовта; вие още не сте любили. Аз ще направя един микроскопичен опит, ако ви попитам какво нещо е Любовта, как сте я усетили вие, имате ли един жив опит на

Божествената Любов. Имате малки опити на Любов, но колко е траяла тази Любов? Кажете ми сега имате ли такъв опит, дето Любовта да е обсебила душата ви, ума ви, сърцето ви за цяла една година, имате ли опитността, дето Любовта да е обсебила душата ви за един месец, имате ли опитността, дето Любовта да ви е обсебила за един ден?

Ако тази Любов влезе във вас изведнъж, вие няма да разсъждавате, вие ще решите въпроса моментално и то няма да го решите по най-глупавия начин, но ще го решите по най-умния начин. Когато дойде Божествената Любов да действа в света, тя действа с най-добрите методи. И всички трябва да имате предвид, че за да се появи Божествената Любов у нас, Духът дълго време трябва да работи върху нашето физическо и Духовно тяло, за да може да го подготви да възприеме енергията. Ако сега през нашето тяло би минала една интензивна енергия на Любовта, тя би ни разтопила. Следователно Божествената Любов постоянно се приспособява според състоянието на нашите духовни тела, според степента на нашето развитие, постоянно Духът ни работи. Ако вие спънете Духът, който работи във вас, на кого ще повредите? А той работи, той прави тази инсталация. Ако направи нещо, а вие развъртате винтовете на инсталацията, на кого вредите? – На себе си. Да кажем, че имате някаква крива мисъл; кому вредите? – На себе си. Имате съмнение; кому вредите? – На себе си. Имате страх; кому вредите? – На себе си.

Сега се явява страхът в света. Защо се явява съмнението? Страхът ние го знаем и съмнението знаем. Страхът, това е едно качество на сърцето. Колко отрицателен е страхът! Например страхуваш се да не изгубиш живота си. Някой обещал да ти даде пари, ти се съмняваш; съмнението пък е едно отрицателно качество но ума. Значи щом можеш да се съмняваш в някой човек дали ще ти изплати, ти се съмняваш във възможността. Добре, сега вие пренасяте съмнението от хората в Бога.

Вие някога се съмнявате в мене, аз ви чета мислите: „Ти може да не говориш от Бога, а от себе си.“ Но аз всякога правя разлика между моите мисли и Божествените мисли. В мен моите мисли и Божествените мисли са строго определени, аз хващам всяка моя мисъл за ухото и и казвам: „Ти наляво“, а на всяка Божествена мисъл: „Ти надясно“, т.е. казвам: „Туй е Божествено, а туй човешко.“ И сега тази постъпка, която аз направих, Божествена ли е или човешка? Тя произведе във вас страх да не загубите нещо.

Сега, страхът подразбира, че Любовта ви е отвън, а страхът е на мястото на Любовта – отвътре, разбирате ли? И причината, че вие не можете да живеете хармонично, е защото страхът живее вътре във вас. Защото ако аз дойда у вас вкъщи и ви кажа: „Дай ми две хиляди лева назаем“, а вие имате три хиляди лева, ще кажете, че ви трябват, а всъщност те не ви трябват. И при това вие минавате за човек, който вярва в Бога, има Любов. Никаква Любов нямате, а страх имате. Може да дойда да ви искам една малка услуга – ще ми кажете ясно тази работа: „Нямам разположение към теб, макар да имам пари в касата си.“ Тъй е казал един евангелист във Варна, когато един му поискал пари назаем: „Имам пари в касата си, но назаем не мога да ти дам, защото нямам доверие в тебе.“ Защо да ти дам пари назаем, а после да се караме; ако искаш да ти дам пари като на брат, ще ти дам.

Страхът – туй състояние показва, че Божествената Любов не действа. Тя започва, а вие я прекъсвате. Например, ако някоя ваша сестра направи една малка погрешка, колцина от вас ще се съберете вечерно време да се помолите за нея, да кажете: „Господи, изпълни сърцето на тази наша сестра, нека разбира.“ А вие, като видите нейната постъпка, като излезете, ще кажете: „Тя е такава-онакава“ – ще я критикувате. Като излезете, не говорете за нея. Вие нямате смелостта да казвате Истината – не сте смели, страхливи сте, а минавате за праведни. Като казвам **смели**, това не значи да бъдете

груби. Смел е само този, който може да каже самата Истина – ни повече, ни по-малко. Тъй, самата Истина в Любовта да я каже: „Братко, ти отиваш по един път, но този метод не е здрав.“

(Едно куче лае по една крава.) Сега, аз ще взема тази крава. Кравата, това е Доброто у вас, а кучетата, това са страстите – низшият интелект, които гонят кравата. Тя не е виновна, дето е тук, а кучетата се намесват в работата, която не им подобава – никой не ги е турил тук да пазят като стражари, ама те ще се покажат, че са изправни, ще изгонят кравата.

Ще ви кажа една истина: Животът чрез изобличение никога няма да се поправи. Ако ние се изобличаваме, никога няма да се поправим.

Сега ще имате търпение. Нали за днес ви бях задал урок да напишете кой е най-големият ви недостатък, писахте ли? **(– Да.)** Съберете листчетата и ги прочетете. Е, сега ще ми продадете ли вашите недостатъци? Аз ги купувам, колко пари искате? Не, не, ще платя. **(Брат Стойчев: Тъй да ни водите на разходка един месец през годината, да ни учите; един месец в Търново – за всички и един месец – само за нас тук.)** – Ще бъде, когато приложите закона на Любовта, ще бъде. Ще опитате Господа, ще приложим закона на Любовта. Няма да правим думата му на две и тогава ще видим какво може да направим, ще Го опитаме. Сега тия недостатъци аз ще ги взема и в Школата ще влезем да работим без тях. Наполовина ще ви кредитирам – сега-засега наполовина, понеже нямам много пари. За половината разполагам, за един месец и половина мога да платя, но за три месеца нямам – да си кажа истината, половината мога да ви платя. Как искате, звонкови ли да ви платя, или както искате. Мога да ви платя хиляда лева, десет хиляди лева, двадесет хиляди лева, тридесет хиляди лева. **(– Не искаме пари.)** Туй е, което може да се направи. Щом се влюбите във вашите недостатъци, ще се изправите –

щом се влюбите в тях, ще направите такава голяма беля, че ще се изправите. Това е тема – ние ще пристъпим, има методи за тия неща, по които може да се изправите. Тия недъзи са същевременно и добродетели: да бъде човек егоист не е лошо нещо, но да имаш егоизъм, който да ти счупи гръбнака, това е лошо; да имаш такова нетърпение, че като дойде неприятелят ти, да плюеш на петите си и да бягаш, на място е туй нетърпение. Но когато извършваш една важна работа, нетърпението не е на място. Когато положението ти бъде опасно, трябва да бъдеш нетърпелив. Някои от тия качества трябва сами да знаете къде да ги прилагате.

Сега туй, което искате, ще го направим. Като сме излезли за два дена можем да го направим, може да го направим и за един месец, и за два месеца, и за три месеца – законът е един и същ, можем да го направим, Писанието казва: „В Бога няма нищо невъзможно.“ И вие поставихте много добре въпроса един месец да бъдете всред тази Природа – вие ще бъдете търпеливи. *(Брат Стойчев: Тук, в гората, ще бъдем, щото ако рече Учителя да бяга, ще го преварим, а ако е в града, где ще го намерим. Всички се смеят и Учителя се смее.)*

Изберете сега по вдъхновение една комисия от седем души от Братството, за да следи за общия ред. За една година да бъдат избрани, а след една година – други. *(– Първият да бъде избран от Учителя, вторият – от първия, третият – от втория и т.н.)* Добре, аз избирам Начо Петров. *(Последният посочва Стоян Русев, той – Елена Иванова, тя – Коен, той – Илия Стойчев, Здравка Попова и Тереза Керемидчиева.)* Съгласни ли са? *(– Да.)*

(Брат Толев: За станалия инцидент нито дума да не става, като че не е било. Брат Граблашев: Ако е за полза, да се каже.) Слушайте да ви кажа, сега аз ще реша въпроса ето как: имате право да говорите за моята погрешка, но за вашата погрешка ако речете да говорите, аз ще ви накажа. За моята може да говорите, може да кажете: „Нашият

Учител направи една погрешка!“ Може да говорите, но говорете Истината, не преувеличавайте нещата. Когато ще говорите, говорете, но бъдете тих и спокоен, най-първо отправете ума си към Бога, попитайте го: „Господи, аз искам да разправа за този инцидент, съгласен ли си?“ Ако Господ ти позволи, говори, но ако Господ не позволи, мълчи си и не говори за този инцидент. Ама може нещо да те човърка в сърцето; туй човъркане може да е някой червей, а ако е един червей, никаква полза не може да изнесете.

Сега аз ще ви обясня защо не може на шестстотин метра надморска височина да се говорят известни неща. Представете си, че вие сте сто метра под водата; можете ли да говорите? – Не можете. Като излезеш сто метра над водата, имаш условия да говориш – въздух. Следователно на шестстотин метра височина няма условия – ще влезе вода в гърлото ти, а на две хиляди метра ще говориш – въздух ще има, тъй се разрешава въпросът.

В нашата Школа, когато аз ви казвам за някой излет, ние отваряме ключовете и тогава вие сте във връзка с Невидимия свят. Например аз дадох на сестрите една задача, но вие никога не сте изпълнили едно мое разпореждане както трябва. Както тогава, казах ви: в течение на една година всички ще отидете на Витоша, но абсолютно никой да не ви знае, само на мен ще обадите. Аз не ви казах да идете и да разправяте, та целят град да ви знае. Следователно вие трябваше да чакате да свършите изпита и тогава да разправяте, но докато не се свърши изпита, да мълчите. И вследствие на това се родиха някои инциденти, които не бяха желателни. Та когато ви се даде нещо, искам от вас туй разпореждане да го изпълните без никакво изопачаване. Казано 12 ч. – 12 ч., никакви философии! Вие, като идете, от резултатите ще съдите; преди да сте го направили, няма да заключавате, изпитът първо трябва да се изпълни. И при това, когато се изпълнява един изпит, не трябва да държите на

буквата. Някой казва: „Ще изберем Месечина“; не, ще избереш тъмна нощ, защото само в тъмна нощ ще видиш Господа. Трябва да уповаваш на Господа, а щом търсиш Месечина, то значи, че не уповаваш на Него, тази задача е свършена наполовина. Задачата е през тъмна нощ – когато е бурно, когато вали дъжд, гръмотевици, тогава ще излезеш, ще се молиш и Господ ще ти говори върху много работи. Тогава ти ще разсъждаваш: „Може да се простудя“; щом дойде до Божествени работи, няма опасност да се простудиш. Аз ви дадох пример: аз съм седял толкова години на прозореца в моята стая зимно време, за да държа беседи. Нека дойде някой професор да седи там – след един месец ще има пневмония. После, колцина от тия хора, които са седели отвънка, са се простудили? Те са микроскопични опити, но са опити. Нека се яви друг да говори един час и половина на студено, че да видим какво ще стане с него. Трябва да усилите вашата вяра, този закон работи. Аз ви казах: не очаквайте много, резултатите ще бъдат малки, микроскопични, защото няма условия сега за големи неща. Но от тия, малките, след време ще имаме много добри резултати.

Аз ви похвалявам, вие този опит го направихте от голяма ревност. Аз ви казах цяла една година да мислите и да го направите, а вие в две седмици го направихте. Може повторно да се извърши, но в нова форма ще го изпълните. Сега този изпит ще бъде малко по-труден, но той ще донесе по-добри резултати. От тези изпити, които ви давам, страхът ще изчезне от сърцата ви, ще се научите да упоавате на Господа. И после, като излизате в тъмна нощ, тонират се очите, зрението се тонира, всеки един косъм се натегва, умът ви живее навсякъде в тялото – това е хубаво. Когато излезете на Витоша, колко неща ще ви се представят, че ви вардят или ще ви се стори някоя мечка, вълк, ще ви се преобърне сърцето. Аз зная, на някои двадесет пъти сърцето им се е преобърнало. И всеки, който чуе в града, че вие

сте излезли в тъмна нощ до Витоша, ще каже: „Той е безумен – да излага една жена или един човек.“ Затуй казвам, че светът не трябва да знае. Дали мъжът или жената ще идат, за туй трябва да се мълчи, пък като се опита, тогава на опит ще се говори. Ще имаме доста опити. Ония братя, които нямат възможност да изпълнят задачата, ще им създадем условия, ама да имат Любов. Аз ще им създам условия, но да влязат в общение с Природата отвътре – според този закон на Любовта. Тогава може да работя и аз с тях заедно, защото един Учител може да работи само с ученици, които са способни. Когато сте сами, не можем да свършим всичките работи. Вие ще работите и аз ще работя. Защото ще има излети, изпити, дето най-първо аз ще изляза да направя изпита, а след мене вие ще вървите. Има известни задачи, дето най-първо аз ще ги направя, а след туй ще кажа: „Започнете вече вие, пътят е отворен.“

Например вие ме поставяте в едно голямо безпокойство: през тия две седмици аз не можах да спя, защото се роди такава дисхармония, а всичко можеше да се случи. Имаше в града вагабонти, които се наговаряха да ви преследват и трябваше да насоча ума си, за да ги убеждавам и да предотвратявам. Вие мислите, че Господ ще ви опази; ние трябва да бъдем умни и само тогава Господ ще ни пази. Втори път няма да минавате през Драгалевци, няма да вървите по пътя, а без никакъв път, вълн от селото; и ще влезете в най-гъстата гора, тя ще бъде най-безопасна. Тъй ще имате отлични резултати, тия изпити ще ви дадат по-голяма решителност, ще станете по-здрави, умът ви ще стане по-свеж, ще имате живи мисли. И като се върнете от такъв изпит, по-добре ще мислите. И съм забелязал това: някои, които са направили задачата, връщат се и много добре разсъждават – човек, който има смелост, може да мисли добре. Но сега ще се решим всички.

Едно нещо иска от нас Бялото Братство: да бъдем абсолютно верни на законите, които ни дава. Верни, верни! Тия закони са абсолютни и не може да се менят. И когато те дадат една задача, тази задача трябва да я изпълним без никаква погрешка – веднъж, два, докато те останат доволни; и тогава ще видите. Опити нали искате, може да направим такъв опит: небето е облачно, ще кажем: „Тия облаци да изчезнат изведнъж!“; вторият ден небето е ясно, казваме: „Да се заоблачи!“; третият ден барометърът показва, че ще бъде сухо, казваме: „Да завали!“ и ще завали. Всички тия опити аз ги наричам микроскопични и те може да се направят, за да видите, че в света има закони, с които можем да си служим. В Природата тия приятели могат да ни помагат. Но туй не е за любопитство, а за да се усили вашата вяра, да се покаже, че когато човек люби Бога, той е в състояние всичко да направи. Тогава аз няма да избира какъв да е ден, ще избира един ден, когато има голяма суша, когато хората имат нужда от дъжд – тогава ще направим опита, та да завали дъжд. Значи да завали дъжд, не само за да се задоволи вашето любопитство, но за да се използва тази Божествена енергия. Да кажем, суша е, ясно е; ще направим опита, ще докараме облаците, за да докажем на тия хора, че всичко ще използваме за Добро. Никога не се позволява на един Учител да иждивява²¹ и хаби Божествената енергия – нито на Учителя, нито на ученика. Затуй ще почваме да изучаваме всички форми в Природата – ще изучаваме растителното царство. Това са черти, които Природата ни е дала. Всички форми спестяват енергиите си. От растенията ние ще се научим как да употребяваме енергията – в малко време да вършим много работа.

Сега аз ще ви кажа едно нещо искрено: аз съм доволен от вас. Разбирате ли, доволен съм от вас, защото каквото можете, правите го. Повече не мога да искам от вас. Някой път даже вие правите повече,

²¹ Иждивявам (ост.) – изразходвам.

отколкото се иска, и там са вашите погрешки – то е от излишна ревност. Например аз казах някой да отиде до платото, той отишъл до Черни връх. И това е хубаво – задачата е до платото, но все повече да бъде. Казвам от града да излезеш, за четири часа да идеш, а той направил това за два часа и половина. Ама ти така ще се осакатиш, полека ще работите, няма да бързате! А вие сте много експедитивни, гледате да съкратите времето. Не, ще спестявате времето. За всяка една задача колкото се изисква, ще ви се даде туй време – няма да го съкращавате, ще го използвате, за да бъде задачата сполучлива. Тези бележки трябва да ги вземете предвид. Ако идеш за два и половина часа, не е лошо, но то ще ти донесе друга пакост, вие ще изхабите излишна енергия. Може след две седмици да се яви някаква болка и ще кажете: „Аз ходих, ама ето какво ми стана.“

После, когато говорим ние за братство и равенство, не подразбираме заличаване на човешката душа. Не, ние разбираме проявление на човешката индивидуалност – по възможност проявяване на душевното съзнание в една по-висока форма. Ти имаш в първо време съзнание на едно дете, очакваш да ти помагат, затова плачеш – искаш да ти дадат. Господар е това дете, ходят наоколо му баща, майка, дават му мляко. Но това дете става възрастно, разширява се съзнанието му и то вече напълно се е еманципирало, станало е свободно и самостоятелно. И затуй казвам, че нашето съзнание трябва да се разшири. Може да го направим тъй и това е Волята Божия. Всяко добро желание, което видите във всяка ваша сестра, не го спъвайте, пожелайте и добро, макар и да не го направи добре – втори път тя ще го направи по-добре.

Ние се намираме пред една голяма дилема: имате една велика задача, но имате едно минало, така преплетено, че както сте събрани, не сте на един и същ уровень – повечето от вас са положителни елементи. Това е мъчнотията сега, затуй срещате се – отблъскват се.

Вие вътрешно може да имате известни енергии, ама знаете ли тия енергии какво зло са принесли на света? Сега ние казваме: водениците помагат на света, но когато ядем от смляното, в нас остава идеята за камъка и ние искаме да смажем хората – енергията на този камък се е предала в хляба, а от хляба се е предала на нас в ума ни. Та изисква се окултно познание върху този въпрос.

Повечето сте положителни, та сега трябва да ви направим наполовина положителни, наполовина отрицателни и тогава работата ще върви успешно. А този закон – как да ставате положителни и как да ставате отрицателни – ще ви го покажем, ще ви дадем правилата. Тук, в Природата, ще ги учите; в града не можете да ги учите, само в Природата можете да ги научите. Да кажем, един ден вие сте неразположен; ще ви дадем правило, след като работиш четири часа, да почувстваш, че е станало едно разширение, че ти си се изменил и си готов да направиш отстъпки. Ти сам ще направиш опита и ще видиш резултатите. Но туй сега няма да става – за да дойдем до тия опити, трябва да предшестват по-малки опити. Казах: времето ще пазите, аз не искам вашето време, когато сте заети в света – искам само излишното време, което не знаете какво да правите. Да не кажете, че искам да ви ангажирам времето – само празното време, един час в деня, туй време да го употребите за Школата. Това е едно от най-добрите правила. Ако бих искал от вас десет часа да работите, то би било друг въпрос. Не, един час. А туй всеки от вас може да го направи.

Сега, всички ученици нека си отбележат кой какво иска от мен – най-важното, което ви трябва, кой каквото иска. Изразете го с едно кратко предложение. Трябва ви една

Библия или Евангелие, едно перо или една мастилница, или една стая. Искайте същественото, което е необходимо за вас – най-същественото, което ви трябва. *(Запитват: „Пак ли анонимно или с*

подпис?“) Горе да ви знаят, а долу да не ви знаят. Долу сте все анонимни, с псевдоними сте. Искането ви нека бъде от материален или от духовен, или от умствен характер.

Сега, този изпит до Витоша ще го повторим в друга форма. Които не са излезли, свършете групово задачата си, защото следващия четвъртък ще ви дам втората задача и тази задача ще я свършим в една седмица отгоре, ще я направим в една вечер. Аз ще бъда с вас и тогава ще ви кажа каква ще бъде задачата, няма да коства нищо. Сега ще използваме времето, защото тия са най-благоприятните условия. След един-два месеца няма да имаме тия условия. Сега още до две-три седмици имаме условия – за тая задача, която ще ви дам, имаме условия.

Аз ви благодаря, че ме развързахте, че можах да ви говоря. Защото ако учениците вържат Учителя и му кажат: „Говори, Учителю!“, какво ще говоря?

Добрата молитва

13 школна лекция на общия окултен клас, 26.V.1922, четвъртък, на Витоша, 11-12 ч. пр. об.

ИЗГРЕВ И ЗАЛЕЗ

Имайте предвид, че тази вечер не се намираме на някоя трапеза за угощение, т.е. не съм ви повикал на угощение. Не е време за угощение, не е време нито съвети да ви давам, нито наставления, а е време за учение. Следователно ще ме слушате с умовете си, ще чувствате със сърцата си и ще прилагате с волята си.

Методите на една окултна школа се различават от всички ония методи, които съвременното училище въобще употребява. Разните възгледи, които ние имаме за Живота, зависят от средата, в която се намираме. Ако вие се намирате десет-петнадесет метра под морското равнище и оттам разглеждате света, какви ще бъдат вашите възгледи за него? Ако се спуснете на сто, двеста, триста, четиристотин, петстотин, хиляда, две хиляди метра, какви ще бъдат вашите понятия? Следователно пречупването на светлината ще бъде различно. Сега обратният процес: ако вие се качите над морското равнище и се повдигнете във въздуха отгоре на сто, двеста, триста, четиристотин, петстотин, хиляда, десет хиляди метра, какъв ще бъде вашият възглед за света? Не на десет хиляди метра, а на десет хиляди километра? И ако застанем на Земята, тя е равнодействаща сила. Значи понятията ви за света от дъното на океана и тия от най-високото въздушно пространство ще бъдат от два противоположни полюса на разбиране – изгрев и залез. Изгрев, това е горе във въздуха, а залез, това е долу в дъното на океана. Но само че тази аналогия, която сега прокарвам, не е правилна във всичките си допирни точки, защото туй, което за нас е залез, за други е изгрев и туй, което за нас е изгрев, за други е залез. Следователно, когато твоето Слънце изгрява, изгревът за теб е за друго залез; и когато твоето Слънце залязва, други имат изгрев.

Следователно изгрев и залез, това са неща относителни, това не е една Абсолютна реалност. При туй положение, при което сега се намираме, има изгрев и залез, но ако вие сте един ясновидец, за вас няма да има нито изгрев, нито залез – посред нощ вие ще виждате Слънцето на противоположната страна на Земята, няма да има никакъв изгрев. Като ясновидец даже и Земята няма да се движи за вас, защото движение има само за онези, които се движат и не виждат туй движение, а за онези, които го виждат, движение няма. Защото, ако аз се движа по-бързо от трена, има ли движение? Представете си например такова изяснение: вземете една точка във вселената, която се движи така бързо, че едновременно може да бъде във всички положения на космоса; има ли движение тогава? – Има движение, но туй движение не може да се измери. Как ще го измериш, когато едновременно то е навсякъде? Ние разбираме движение само тогава, когато има известно съотношение на бързина. Но ако тази бързина е абсолютна, ние считаме и казваме, че тази точка е постоянна.

Сега, в света неустойчиви хора са всички ония, които се движат много полека. Охлювите например са много неустойчиви. На човек, който има движение на охлюв, не можеш да разчитаеш, защото щом побутне първия лист, скрие си рогата, казва: „Тази работа не е за мен.“ После, насърчиш го, кажеш му: „Слушай, има такива закони, има ред, порядък“ – и той пак извади своите рогца. И пак, като срещне най-малкия лист, се скрие в черупката си и казва: „Тук няма закон.“ И започва ту навън, ту навътре. Защо се движи този охлюв? – Ние тълкуваме от окултно гледище така: този охлюв има препятствие на пътя си. А туй препятствие, като го турят в локомотива, колелата започват да се движат. Значи, като дойде туй препятствие, техникът го използва; като дойде до известно място, спира се. Ако туй препятствие вървеше по този начин, щеше да има изхабяване на енергията, но техникът събира тази енергия, дава и наклон и колелото

започва да се движи. От препятствията на охлюва техникът се е научил, казва: „Ти ако искаш да употребиш едно нещастие за твоето благо, трябва туй нещастие да го туриш в крива линия.“ Защо се движи тренът? – Това са погрешките на охлюва – нашите тренове са погрешките на охлюва. И някои пътуват от един град в друг и често стават катастрофи, т.е. в даден случай охлювът не е могъл да си прибере рогцата равномерно, техникът не е изчислил добре времето, за да се скрие той, и тогава, като стане катастрофата, всички пътници изскачат из черупките навънка. Аз говоря за вашето съзнание – то може да бъде съзнание на охлюв.

Понеже миналата ми беседа беше философска и критическа, вие казвате: „Туй като не е Любов, онова като не е Любов, кое тогава е Любов?“ Аз, като разглеждах Любовта, разглеждам сегашната ваша любов и казвам: туй, което имате за любов, нищо не струва, това не е Любов. Вие казвате: „Туй като не е Любов, тогава кое е?“ – Аз ще кажа кое е: опитвам вашето шише; вие имате едно шише, пълно с вода, тази вода е седяла десет дена, тя се е вмирисала, в нея са се завъдили множество малки микроскопични гадинки; казвам: „Това не е вода.“ – „Как да не е вода, от чешмата е налята.“ – „Може да е била много хубава вода, но тази вода днес не е здравословна.“ Аз вземам вашето шише, изливам водата надолу, а вие казвате: „Туй е безобразие, да изпразниш шишето ни!“ – „Чакайте, елате на моята чешма!“ – вземам шишето, измивам го веднъж, дважд и не само това, но възварявам вода, па турям и пясък вътре и мия. Вие казвате: „Ще счупиш шишето.“ – „Чакайте още“ – измивам шишето хубаво, отивам при тази първокласна вода, казвам: „Вие помните ли вкуса на вашата вода?“ – „Да.“ Наливам: „Пийте сега от тази водица!“ Само така може да разберете едната любов и другата Любов. Вие трябва да имате едновременно в съзнанието си двата момента и да разбирате

различието между едната реалност на съзнанието и другата реалност, която може да се прояви.

Изгрев – това е един момент на съзнанието и този момент е, само когато Слънцето излезе от хоризонта, а след като изгрее, то вече не е изгрев. И залез е онзи първият момент, когато Слънцето допре до хоризонта и се изгуби, скрие се зад него – и докато се скрие, това е залез. Изгрев е от онзи момент – показването върха на Слънцето, докато излезе на другия край. Всичкото друго не е нито изгрев, нито залез. Следователно вие имате два момента в целия си живот: или всеки ден и всяка минута имате изгрев, или имате залез – не от часове, а само от няколко момента. И ако вие разберете тия моменти на вашето съзнание добре, вие ще можете правилно да разсъждавате, понеже изгревите ви и залезите ви не са едни и същи. Забележете, в Природата изгревът всеки ден не е един и същ – например някой път хоризонтът не е толкова ясен, някой път е много ясен; някой път вие не виждате залез, някой път вие не виждате изгрев; това са все математически съотношения. Тия изгреви и залези показват съотношенията, които съществуват вътре в нашето съзнание. Защото изгрев и залез съществуват само в съзнанието като реалност; ако вие нямате съзнание за тази реалност, че Слънцето изгрива и залязва, нищо няма да ви ползва. Ако Слънцето изгрива и залязва, то е само за съзнанието ви, а щом веднъж вашето съзнание схваща изгрева на Слънцето, в туй съзнание вземат участие вашият ум, вашето сърце и воля. Следователно умът ви ще разисква върху формите и вибрациите на тази светлина, която се разширява, сърцето ще се спре върху съдържанието, а волята – върху резултатите, които може да произлязат от съчетанието на формите и съдържанието. Туй е философски казано.

Сега, вие не може да видите какво съотношение имат тия двата края. Аз обяснявам **изгрев** и **залез** по отношение на съзнанието.

Обяснявам факта какво е разширение, съдържание и резултати на Светлината, която прониква вътре в нашето съзнание. Светлината, която се проявява в нашето съзнание, ние я схващаме по особен начин. Сега, от туй вътрешно съзнание зависи степента, с която вие можете да разберете Любовта. А често вие говорите за сегашната любов: имате едно приятно настроение тук, в слънчевия възел, или имате едно приятно настроение в хилядолистника, горе в главата си. Засягам само тия два центъра, но туй приятно настроение не е много реално, защото след малко това състояние може да се промени. Аз ви казвам една сладка, мека, хармонична дума, но не се разбираме – фактът е, че вие сте гладен, нали? Сега говоря на ваш език: три дена сте седели гладен и очаквате нещо; казвам ви тъй: „Сега ще употребя залез и изгрев в яденето, защото и в яденето има изгрев и залез.“ Представете си, че вие сте били беден и през целия си живот сте се хранили само с боб, дошло ви е до гуша от него, като кажете **боб**, казвате: „Господ само за мен ли създаде този боб, омръзна ми!“ Три дена сте гладували, казвам: „Имаме една пуйка опечена“ – пуйката е изгрев. Но казвате: „Ами боб?“ – бобът е залез. Казвам: много скоро се свърши денят. Бобът се явява в съзнанието ви като залез. Ако кажа: „Имаме пита и една печена кокошка с мас“, казвате: „Отличен изгрев!“ – денят е в изгрев, вие сте радостни, нали? Питам ви сега защо кокошката и пуйката произвеждат във вашето съзнание туй чувство на радост, а бедният боб, като помислите за него, казвате: „Да беше нещо друго“, защо сте недоволен от боба? Значи аз казвам на вашето съзнание тъй: „Ако сте уморен, имам една пуйка за вас“, не казвам, че имам боб. Добре, правя пюре от боба с малко масълце и ви казвам така: „Имам кюфтета, направени от хубаво месце.“ Само че, като хапнете това месце, то ще се схуми в устата ви. Вие седите, ядете пуйката и тия кюфтета и казвате: „Отлично ядене!“ Питам в какво седи реалността тук? В първия случай казвам истината: „Боб ще

ядете“, вторият път кръщавам другояче боба, казвам: „Този боб е приготвен с месце и масълце“ и вие ще питате: „Туй месце телешко ли беше, агнешко ли беше или от някоя кокошка – отлично е това!“ Някой път и вие от постъпките на живота си сготвяте кюфтета от боб и сами си говорите: „Знаеш ли какви хубави кюфтета сме направили, от какво хубаво месо!“, а то е боб. Но аз мога да кажа истината, че е боб; ще кажете: „Знаем го този боб какъв е.“ И съвременните философски системи са направени само от боб – от боб са тия кюфтета, но тий опържени с масълце, изкусно приготвени, че всеки, който яде от тях, казва: „Отлични кюфтета, много хубави са, това е то култура, това е наука – отлични кюфтета са тези!“ Който разбира Истината, само ще се подсмихне, ще каже: „Да, отлични кюфтета са.“

Следователно в нашето съзнание ние трябва да разграничаваме истинската Реалност в света от преходната. Например преходна реалност е тази, дето някой казва: „Има Господ, има бъдещ живот“ – това е една преходна реалност. Защото този човек, който казва, че има бъдещ живот, той има едно изопачено съзнание – той не знае какво нещо е бъдещ живот. А окултистът няма да каже, че има бъдещ живот, а ще каже тий: „Няма никакъв бъдещ живот.“ И ако ти каже истината, че няма бъдещ живот, ти ще кажеш: „Ама досега все ни проповядваха за бъдещ живот.“ Няма никакъв бъдещ живот, защото от чисто окултно гледище, ако има бъдещ живот, той ще бъде точно такъв като сегашния живот. Обаче, ако ние под думата **изгрев** подразбираме разширение на нашето съзнание, разграничение, разширение на Божествения живот в нас, то значи да го видим в по-широки рамки като реалност. Защото Животът е един, той не може да бъде ограничен – ние го ограничаваме, като казваме **бъдещ живот**. Животът не е нито минал, нито сегашен, той е Живот сам за себе си. В нашето съзнание Животът има изгрев и залез за три и половина минути – три минути са нужни за изгрева. Знаете ли колко минути

са нужни на един човек да умре? – То е почти същото време, за което човек се ражда; неговото съзнание се пробужда за толкова време, за колкото слънчевия изгрев – три и половина минути. Детето се ражда и пак забравя. И понеже има един изгрев, ти си мислиш, че изгревът е раждане и докато седи в твоя ум, ти се радваш. Като вземе да умира това дете, ти виждаш как Слънцето ще залезе. Има някои хора, които, като залезе Слънцето, пак могат да живеят до полунощ. След като залезе Слънцето, казват: „Ще се мре.“ Това е един факт, дето хората казват: „Ще се мре“ – тяхното Слънце е вече залязло. И следователно от чисто окултно гледище вие можете да се родите преждевременно и можете да умрете преждевременно; можете да забогатеете преждевременно и можете да осиромашеете преждевременно; можете да станете здрав преждевременно и можете да заболеее преждевременно. Този факт го пазете, всичко туй остава в съзнанието ви. И когато казвам, че ние всичко можем да направим, вярно е – всичко можем, но само трябва да излезем извън условията на земния живот. Ясновидецът, ако вижда Слънцето навсякъде в неговото движение, няма какво да се плаши. А туй Слънце е проявление на Божественото вътре в света, в нашето съзнание. Ние всякога можем да виждаме Бога.

Тук имаме един приятел, няма да му спомена името, който ми разказваше за такава една своя опитност: „Изпитвах една светлина както при изгрев – така ходи пред мен, но от няколко време залезе тази светлина, няма я.“ Станало му жалко. Преди усещал, че тази светлина все изгрявала и като тръгвал някъде, тази светлина постоянно бликала, бликала вътре. И това е красивото в Живота. От окултно гледище всяка една погрешка ще направи вашето Слънце да залезе преждевременно, а това е голямо зло за живота ви. Най-малката погрешка ще завърти колелото на вашата Земя, тя ще почне да се движи по-бързо, Слънцето ще залезе преждевременно и тогава

именно ще ви сполетят нещастията. И когато казвам, че не трябва да се правят погрешки, това от окултно гледище значи да не залезе Слънцето ви. Щом залезе Слънцето, всяка една работа, от какъвто и да е характер, престава вече, следователно и Любовта ви ще престане. Сега вие поне имате тази опитност: някой път, когато обичате някого, имате известни трептения в слънчевия възел, в сърцето усещате една много малка топлинка, а когато тази топлинка се изгуби, вие усещате страдание, на слънчевия възел почва да се образува една топка, да усещате студ, омраза се явява, почвата да чувствате, че този, когото обичате, постепенно се отдалечава от вас и вие се отдалечавате от него. Туй е закон на залеза: вашето приятелство е залязло и двамата се намирате в нощта на Живота. Тогава силата на вашето съзнание се намалява и каквато молитва и да произнесете, както и да се молите, вие ще усещате, че отгоре ви има един леден пояс и молитвата ви отива само две педи над главата ви и пак се връща. Тогава какво трябва да правите?

Аз ще ви приведа закона, ще си послужи със същото сравнение, което съм дал на някои други – вземам снега за едно изяснение: той има бяла премяна, чист е. Представете си, че един човек мяза на снега, но е студен; вземаш една снежна топка, красива, бяла, туряш я на едната си ръка, гледаш я – отлична, бяла, чиста, но студена. Някой казва: „Да бъда чист като снега“; всички искате да бъдете чисти и пеете: „Да бъдем чисти като сняг“, но в Небето какви ще бъдете? Значи този сняг, за който говори псалмопевецът, не е нашият сняг, защото като направим опит, като го стопим, изгубва белината си. Представете си, че този сняг има съзнание и казва: „Ти какво направи с мен, ти ме опорочи, едно време аз бях бял, сега изгубих белината си, ти ме съсипа.“ Туй е един вид на съзнание. Дойде някой като вода и казва: „Аз съм човек пластичен като водата, на всички условия се приспособявам.“ Сегашните хора обичат приспособяването, а водата

на каквото положение и да я турите, тя ще се уравни, тя е барашък с деветдесет и девет краля. Вземете едно шише, обърнете го на единия или на другия край – в каквото положение и да е, водата ще се уравни, накъдето и да е, тя ще задържи едно и също положение. Това е един отличен пример. Но ако ние мязаме на водата, какъв ще бъде нашият живот? Щом се пропука вашето шише, тази вода почва да тече капка по капка и изчезва, вие търсите шишето – то е празно. Допуснете, че водата дойде при мен като един съд, като едно шише и казва: „Слушай, аз съм едно разумно същество, приспособимо на всички условия, не се противя никога, аз съм много добър човек, в съзнанието си нямам против никого нищо.“ Но аз я турям на моята пещ и почвам да я нагорещявам: „Действително ти си много добра.“ Нагорещявам я, но започва да излиза нагоре пара – от топлината формата и се изменя, разширява се, литне нагоре, излиза пара. Водата ще каже: „Ти измени формата ми, сега аз нямам никаква устойчивост.“ Сега тя ще вземе отношението си към въздуха и ще каже: „Ще стигна до Бога“, но издигне се пет-шест километра, срещне я някое студено течение – пак се опорочи; превърне се на град, сгъсти се и пак падне на Земята – пак се опорочи, стане кална; потъне в Земята и най-после чрез голямо мъчение и страдание се изрази в някой студен извор – дойде някоя жадна, измъчена душа, пие от нея и каже: „Колко е хубав този извор!“ Но този извор беше бял като снега, беше пластичен, приспособяваше се като водата, той стана пара, издигна се горе, втвърди се, падна във вид на град и сега, като мина през всички страдания, той носи нещо ново със себе си и ти казва: „Братко, докато аз дойда до това състояние да изляза като чист, студен извор, знаеш ли през каква пещ ме прекараха – аз изгубих своята чистота, изгубих своята пластичност, загубих своето разширение, станах на малки капки, та

паднах и се окалях.“ А ти кажеш: „А, братко, много хубаво, много хубаво.“ – „Много хубаво, ама ти на моето състояние бил ли си?“

И когато ние говорим за Любовта на едно същество, за да се прояви в него туй, което ние считаме за Любов, то трябва да мине през деветстотин деветдесет и девет милиона форми. Забележете си го това – през деветстотин деветдесет и девет милиона форми трябва да премине и само тогава може да се прояви най-малката Любов. И когато вие имате този най-малък опит на Любовта, той ще бъде един извор, това ще бъде най-приятното чувство, което вие ще изпитате – най-първо за две и половина или за три минути, а след туй може да изчезне за целия ви живот – като един роман, написан само на бяла книга, за да си спомняте и да казвате: „В тия две и половина минути каква радост, какво щастие, какво блаженство беше!“ Каквото и да стане – княз може да станете, може да ви угощават, пари да ви дават, – но тия две и половина или три минути ще бъдат глава на цялото ви същество и ще кажете: „Като ония две и половина или три минути не съм имал.“ Те ще бъдат глава и целият ви живот е включен в тия три минути. И ние иждивяваме целия си живот, за да имаме трите минутки. Где са **трите минути** – това е цялата вечност, събрана вътре. И за да се прояви Любовта в най-малката си форма, потребни са усилията на цялата безгранична вечност, знаете ли това? Любовта може да се прояви само чрез усилията на цялата безгранична вечност – да даде този напор, за да може Реалността да мине през всички тия форми.

И сега разбирате ли, вие ученици ли сте или оглашени? Тази мисъл е толкова велика, че вие постоянно трябва да мислите за нея. Тя е толкова велика – вие имате едно схващане, толкова велико и толкова съдържателно вътре в себе си, че се иска цяла една вечност, за да го разберете. Цяла една вечност се изисква, за да разберете тия **три минути**, а тази вечност значи да имате един изгрев и един залез. Ако

изгревът е правилен, и залезът ще бъде правилен, а ако изгревът е неправилен и залезът ще бъде неправилен. Според основата, върху която градите, като влезете в Окултната школа, ще зависи какви са вашите разбирания. Някои например идват тук да се учат, но те мислят да научат някои тайни. Не, никакви тайни няма да научат, аз не казвам тайни. За да научите тайните, които искате, трябва ви цялата вечност. Тъй щото, нашата тайна с един ден, с един час никой не може да я вземе. Питам какво учат тия хора? Нищо няма да научите по тоя начин. Но онзи, който влезе с онова чисто сърце да търси Бога на Любовта, той може много да разбере.

И тъй моето желание сега е всички да изгреят. Казвам го на младите; аз наричам млади тези, които са на изгрев, а старите залязват. Сега вие, младите, ще кажете: „Да знаете, ние сме, които изгряваме“, но едно време и старите бяха на вашето място, и те казваха: „Ние сме, които изгряваме.“ Един ден на ваше място ще дойдат други млади и ще кажат: „Ние изгряваме.“ Питам, ако мислите така, какво определение имате за Живота? Вие ще кажете: „Ние изгряваме правилно“, старите ще кажат: „Ние залязваме правилно.“ Дайте си ръката сега – Животът няма да се свърши, защото когато младите дойдат на ваше място, колелото ще се обърне и тогава вашето Слънце ще изгрее, а тяхното Слънце ще залезе. Тогава, ако вашето залязване е било правилно, и изгревът ви ще бъде правилен; и ако техният изгрев е бил правилен, и залезът им ще бъде правилен. Разбира се, тия два изгрева нямат нищо общо със сегашното ваше страдание. Ще кажете: „То е хубаво, ама какво да правим, ние страдаме?“

Тук, в Школата, болни ученици не се позволява да има. Който е болен, ученик не може да бъде и верующ не може да бъде, и оглашен не може да бъде. И аз искам едно: да ми дадете един лист и да запишем всички онези, които са болни в Школата – имаме болници,

имаме и лекари, ще ви пратим да минете този курс на лечение и после да дойдете. Ние имаме специални болници и лекари за окултните ученици – като отидете при тях, те ще ви дадат своите системи за лекуване. А тук, в Школата, аз виждам вашите мисли: „Хубаво е това учение, но ние имаме мъчнотии в живота си.“ Мъчнотиите в живота ви, това са едно благословение за вас. Най-великото благословение за един ученик в Окултната школа е да има мъчнотии и то такива големи мъчнотии! Той тогава се счита за герой. Ако няма мъчнотии, той нито оглашен, нито верующ може да бъде. Първото нещо: имате ли мъчнотии, вие сте ученици; нямате ли, с вас въпросът е свършен. Студентите по математика в университета какви мъчни задачи имат, колко пъти се изправят, решават по един, по друг начин; вземете някой астроном, който следи минутата, секундата на която ще мине кометата – какви мъчнотии, какви тревоги, точно наблюдава. Вие седите и казвате: „Добър е Господ; като дойде Духът в нас, като каже Господ, всичко ще бъде.“ Туй е едно детинско разглеждане. Господ, каквото е искал, е направил, всичко е направил, във всичко, което съществува, аз виждам това, но ние научаваме ли всичко, каквото Господ е направил? – „Господ всичко може.“ Аз, като живея, знам, че туй тяло, което имам, Господ го е направил. Но вие ще кажете: „Туй, което Господ е направил, разбирам ли го, разбирам ли законите му, туй знание, което Той е вложил, възприемам ли го, Неговото Слово прониква ли в моето съзнание, наслаждавам ли се с Неговите дела и с Неговите мисли, които Неговият Дух изпраща?“ – „Велик е, казвате, Господ, Той е направил Слънцето!“ С това Слънце занимавал ли си се, за да видиш неговото естество, можеш ли да идеш на гости при Слънцето? Един окултен ученик от трета степен (не от първа или втора, но на трета степен) може да иде на Слънцето. Сега вие ще кажете: „Аз съм първият кандидат!“ Ще мязате на онзи американец, който правил изчисление, че може да се хвърли една

граната до Месечината, измервал дължината на гранатата, пространството, наклона и искал да намери за колко време ще попадне тя на Месечината; той направил точно своите изчисления, събрал пари, явили се двама кандидати и единият от тях приел да влезе в уреда и да иде в Месечината. Та и вие сега, като говоря за Слънцето, хоп кандидати сте да отидете там. По този начин не се ходи на Слънцето. Ако вие можете да трансформирате вашето съзнание, да придобиете след деветстотин деветдесет и девет опита най-малката форма на Любовта, веднага ще бъдете гости на Слънцето. И жителите на Слънцето ще ви посрещнат, и като се върнете, вие ще имате отлични лица, весели ще бъдете, ще кажете: „Отлично място е Слънцето!“ И ще знаете причината защо и как иде тази Светлина постоянно и какво означава тя – ще знаете езика на Светлината. Но за всичко туй трябва да стане трансформиране на съзнанието, туй трябва да го знаете.

Непременно трябва да стане едно трансформиране, една промяна вътре във вашето съзнание, за да може вашият ум, вашето сърце и вашата воля да вземат участие във вашата душа. Тъй щото Окултната школа не е Школа за утешение на хората, но тя е Школа за изучаване на великите неизменяеми закони на Битието, на проявлението на Бога, в които нашият Живот се развива съразмерно и хармонично. И следователно само при проявлението на такава Любов ние ще бъдем в състояние да влезем съзнателно в контакт с онова Същество, което прониква в космоса, т.е. да дойдем съзнателно в съприкосновение с Бога. И само след деветстотин деветдесет и девет милионната форма ние ще чуем най-малкия глас да говори. И когато го чуем, както ви приведох от Книгата на Йова, ще разберем защо живеем на Земята. Щом разберете защо живеете на Земята, тази Земя веднага ще се изправи пред вас като едно живо същество и тя няма да е старата Земя – старата Земя ще изчезне. И тогава, където и да ходите по

Земята, вие ще имате един морал: като ходите по това същество, ще вървите толкова деликатно, че ще кажете: „Туй същество е толкова благо и велико.“ Ще гледате да не му причинявате никакво сътресение никаква болка – ще ходите по него тъй, както ходите в къщата на някой ваш приятел. Разбира се тази Земя, това е по отношение схващането на нашето съзнание. Тъй като почнем да мислим, само тогава млади и стари ще могат да живеят добре.

А сега всеки един, понеже има ограничение на съзнанието, казва: „Ще живея тъй, както аз намирам за добре.“ Питам тогава туй правило дава ли ви резултати? Ако всички живеем тъй, както разбираме, Животът има ли смисъл? Няма. – „Аз да живея!“ Ако под думата **Аз** разбираш Божественото вътре в себе си – да живееш според закона на Аз-а, на съзнанието, добре, но ако разбираш туй Аз, само за да използваш временните облаги на този ограничен живот, това е едно криво схващане на Живота. Например вземете един жив пример из вашия живот: ражда ви се син, отглеждате го, давате му възпитание, пращате го на училище, пращате го на църква; расте това дете красиво, послушно на баща си и майка си, бащата и майката много очакват от него, казват: „Много интелигентно е нашето момченце, много добре се учи, отлични бележки има, прилежен е“; но към 17-18-годишната възраст на това малко момченце почват да му покарват мустачки, бута си джуните; по-рано то слуша майка си, ходи за вода: „Мамо, какво искаш?“, вземе стомничката и хайде на чешмата, но по едно време почва да се захласва, майката казва за него: „Един нов навик има нашето дете, току си бута джуните.“ Защо си бута туй момченце устата? Аз няма да се спирам върху вътрешната страна, това е една тайна, която не е позволено да откривам, но туй момченце казва: „Видях една мома, искам да я задирия.“ По кой начин? – Хваща едната страна на мустака си. Десния или левия? – Той го хване, после каже: „И по двата начина“; повдига

нагоре мустака си, казва: „Не, не, надолу“, после пак се поглежда. Всички вие тук, стари и млади, сте го правили – няма някой от вас, който да не го е правил съзнателно или несъзнателно. Младите пък сега го правят – иска той да открадне младата мома и като отиде, казва: „Слушай, ние заедно ще живеем, аз съм много благороден; старите не живеят добре, но ти при мен ще живееш, ще имаш всички удобства.“ И почва да нарежда: „Къща ще имаш, това-онова, в Царството Божие ще живеем като Ангели.“ И тя казва: „Тъй ли?“ – „Тъй, тъй, ти вашите не гледай, баща ти и майка ти са невежи, те не знаят, но аз...“ – тегли мустаките си. И хубаво, оженят се двамата, какво става? – Пак старата модна лъжа – живеят също като бащата и майката. Човек, който така си завърта мустачките, не може да живее добре – всеки, който си завърта мустаците нагоре, и да иска, не може да живее добре. Аз нямам вашият личен живот предвид, но изяснявам един психологически момент на съзнанието – защо и за какво не зная, но той всеки ден за мустачките си мисли. Сега и момата току вдига веждите, почне да ги глади пред огледалото и да му казва: „Ти, миличък, да знаеш, че аз не съм като майка си, от съвсем друга култура съм, туй ще направя, онуй ще направя“, но и тя не говори Истината. Който така прави, и той не може да живее добре. Това са два символа.

Аз ще ви обясня друг път защо той казва: „Наляво ли или надясно?“ Това правило казва само на себе си тъй: ако пипне дясната вежда, казва: „Ще му говоря Истината“; после пък, като пипне лявата вежда, каже: „Защо, нека го поизлъжа малко, нещата и в тъмно могат, ще казвам Истината и ще излъгвам малко, тъй върви животът.“ Например момата по някой път тъй направи веждите си, че да станат по-дебелички, пък някой път иска веждите и да станат тънички; после казва: „Не струва тъй – ту на тъй, ту на тъй.“ Това не е за смях, това е един психологически закон. Някой път вие точно тъй си казвате, но

ако разбирате закона на вашето съзнание, вие друго можете да схванете, можете да използвате – става известна промяна в съзнанието ви, в сърцето ви, в ума ви, във волята ви и ако вие разберете, ще можете да използвате момента, а ако ли не, всички тия благородни условия на Живота ще минат и вие ще кажете: „Не можахме да сполучим в работата.“ Аз не казвам, че е лошо, но да знаете, че всяко едно побутване носи със себе си известни действия. И когато младият момък тури в ума си мисълта да поглади мустака си, същият закон е. Първият човек преди съгрешаването, когато е погладил мустака си надясно или наляво, е произнесъл известна формула, известни думи: като го погладил надясно – едни думи, наляво – други думи. Момата и тя трябва да произнесе известни думи. А сега вие никакви формули не произнасяте. Например ще произнесете думата **Любов**; е как ще я произнесете? – Думата **Любов** си има ключ – най-първо ще турите ключа, ще се нагласите и тогава ще я произнесете, тогава вече си има смисъл. Някой път ще казвате Истината и пак ще турите ключа – ключа на Истината. Всички неща си имат свой ключ и когато го турите, тия неща ще бъдат разбрани в съзнанието.

Сега, аз не мога да засегна всичко, понеже тук има оглашени. А кои наричаме оглашени? В Англия имало един много красноречив проповедник, толкова красноречив, че всичката публика, и богати и бедни, всички се захласвали и то тъй много, че забравяли всичко. Един апаш, комуто работата не вървяла добре, чул за това нещо и си казал: „При тия захласнати и аз ще седна като богомолец и тъй ще напълня джоба си, ще имам добра печалба.“ Отива той, сяда, започва проповедникът да говори, всички се захласнали и той се захласнал. Като се свършила проповедта, казва: „Изгубих момента.“ Излиза, но казва: „Втори път няма да се захласвам, воля трябва да имам, аз съм един апаш, не трябва да се захласвам, а да опитам кесиите.“ Но втори

път пак се захласнал, трети път – пак, най-после казва: „При този дявол няма да ходя, защото ще загубя занаята си.“ Значи, когато Божият Дух започне така красноречиво да говори у вас и вие се захласнете в Божията Истина, то като дойде един лош дух при вас, и той ще се захласне и ще каже: „Да не ходя в неговото събрание, защото ще загубя занаята си.“ А щом си отиде той, вие сте свободни.

Първото нещо за един окултен ученик е да има един красноречив проповедник в себе си, който, когато говори, умът, сърцето и неговата воля да се захласват в това му поетическо изразение, в тази любвеобилна реч, която излиза из устата му. И на всички в Школата казвам: всеки един от вас да се остави свободно да прояви туй естество, каквото Бог е създал. Аз не искам вие да се изменяте, а да си бъдете такива, каквито сте си, но да имате един красноречив проповедник. И когато говори вашият проповедник, вие да сте доволен от него. А този проповедник аз го наричам Духа на великия Живот в Битието. А вие може да му турите каквито искате имена – той е Духът на Живота в Битието. Всякога може да говори, но за да говори, изисква се ум, изисква се сърце, изисква се воля. Не своеволие, не жестоко сърце, не неразбран ум, а ум пълен със Светлина, сърце, пълно с Чистота, и воля, пълна със Сила, за да прилага всичко.

Сега вие, младите, тази вечер може да опитате думите ми, като пипате мустачките си. Не да се смеете – ако се смеете, вие не сте разбрали въпроса; трябва да бъдете много сериозни. Помислете защо искате да си погладите мустаците. Пък и старият, и той по някой път си туря пръстите на мустаците. Спрете се да си помислите защо са ви израснали мустаците, коя е първата причина, защо ви са турени мустаците. Можете да си дадете какъвто искате отговор. И защо ви са турени веждите? Може да не разрешите въпроса, обаче като помислите, все ще ви дойде една мисъл, една светлина. Следователно

и този красноречив проповедник ще ви даде едно разумно тълкувание; туй тълкувание не го казвайте на другите, нека да остане за вас.

И тъй аз искам всички ученици, които влизат в Окултната школа, да бъдат един изгрев, защото за нас Бялата школа е един изгрев. Бялата лежа, това е един изгрев, а Черната лежа, това е един залез. Ако залязвате, вие сте с Черната лежа – да ви определя сега; ако изгрявате, вие сте с Бялото Братство. Бялото Братство винаги изгрява – сутрин са те, а Черното братство постоянно залязва. И следователно ние трябва да разбираме двата момента на Живота. Ако кажем: „Изгрял си“, ти си с Бялото Братство, а ако кажем: „Залязъл си“, ти си с Черното братство. Ние знаем, че в Бялото Братство залез няма и щом някой каже, че в него е изгряло Слънцето, ние разбираме, че е от Бялото Братство. Вижте каква грамадна разлика има в окултното схващане. Залезът на Слънцето показва, че ти си на крива посока, следователно трябва да превърнеш тази посока на един изгрев в твоето съзнание.

Та сега, понеже казах, че старите са на залез, аз направих разграничение. Под думата **млади** разбирам Бялата лежа, а под думата **стари** разбирам Черната лежа. Това е символ: старите, като остаряват, представляват Черната лежа – по форма я представляват, а не по същество. Те в живота си всякога им наподобяват и затуй трябва да се молят. Човек, като остарее, става дряхъл* и кисел. Когато види, че някой млад играе, старият се навъси и казва: „Този глупак какво се е разтропал там?“ Старият, като вижда, че младият тъй се буца казва: „Махни си ръката, не прави това пред мен, туй изкуство само аз го зная, ти не трябва да го учиш“ – морализира го. Не, старият трябва да си каже: „Едно време и аз бях като него“, а пък сега той е минал вляво. Старият не трябва да се сърди.

И затуй ние всякога трябва да бъдем млади, никога да не съдим. И когато Писанието казва: „Не съдете“, подразбира следното: всеки, който съди, остарява, нищо повече, това е едно правило. Покажете ми един, който съди, и да не е остарял. Който съди, сърди се. Не трябва, туй не е разбиране, то е хлъзгане – и чукът, който постоянно бие наковалнята, и наковалнята заедно отиват, никой нищо не е придобил. А хубавото в Живота е да мислим само върху великите блага, които Бог е създал, и да се стараем да бъдем тъй умни и любящи като Бога. И да оставим Този, който е всемъдър, да оправи Живота. Защото ние, като казваме, че живеем по Бога, не само пасивно да живеем, но трябва да изправяме живота си.

Някой твой брат каже: „Аз съм богат, имам един приход от десет хиляди лева“; друг някой брат някъде е задигнал сто, двеста хиляди лева и ще кажат: „Един от Бялото Братство“ – никакъв Бял брат не е той, а Чер брат, крал, задигнал десет-двадесет хиляди лева. Тогава казвам: „Ето ги, вземи ги, братко, и лихвата отгоре, колко искаш?“ И честно и почтено ще платим, в нас няма лъжа. Сега колцина от вас са готови да платят за другите? Не зная. Външните да платят за братята си – за братята си вътре в Школата. А някои, като се научат, че друг плаща, ще кажат: „Нека плати и заради мен.“ Не, не, аз констатирам един принцип вътрешно. Това е едно състояние на съзнанието – тъй да бъдем любвеобилни в душата си, че да не критикуваме никого, защото критикуваме ли, Духът го няма. Всички имате опитност: който е съгрешавал и критикувал, изгубил е Духа си. Като направите най-малката критика в душата си, ще изгубите Духа си, непременно ще угасне Духът. И нека един от вас, който има най-малката опитност, да каже дали не е вярно това. Затова започне ли Духът да говори във вас, ще бъдете внимателни – да имате един стремеж нагоре, да разбирате правилно Божия закон, да нямате никакви отрицателни мисли. Тогава Духът във вас всичко ще ви обясни, ще

растете от ден на ден и ще минавате от слава в слава. Аз искам сега това от всички млади – сега аз ви считам всички за млади. Защо? – Защото ви причислявам в Бялата ложа – всички, у които съзнанието се е пробудило, са от Бялата ложа.

При сегашните условия всички, у които съзнанието се е пробудило, трябва да бъдат в Бялата ложа. А старият е емблема на Черната ложа. Сама по себе си Черната ложа не е лоша, обаче в Живота тия две ложички не изпълняват един и същ принцип, не изпълняват едни и същи закони. Те имат закони, според които искат да прогресират, да добият знания. В Бялата ложа онези, които искат да проявят най-малката волност, са изгубили за хиляди и хиляди години най-добрите условия в Живота и днес нямат никакви условия. Било е време в еволюцията на човечеството, когато чест е било да бъдеш в Черната ложа – тогава Белите са били в залез, а Черните – в изгрев. А сега е обратният процес, сега е чест да бъдеш в Бялото Братство, а безчестие да бъдеш в Черното братство. И тъй, като ученици на Окултната школа, ще считате за голяма привилегия и чест да бъдете членове – оглашени, верующи и ученици на Великото Всемирно Бяло Братство, което иде да внесе Новата култура в Живота. И следователно вие трябва да се приготвявате не в бъдеще, сега трябва да се приготвявате вече. От днес може да започнете, от утре, от другиден, имате условия да работите – мълком, тихо и разумно да употребите тия Божии закони. Тъй ще работите, както работи Светлината.

(Учителя взема бележките.) Сега аз ви платих, следователно тия бележки аз вземам за себе си. Доволни ли сте? Ако някой не е доволен, втори път може да му доплатя, аз ще се занимавам специално с него. Тук, на темите, не сте се подписали; който не се е подписал, трябва да се подпише, инак няма да се изпълни неговото желание съзнателно. Видите ли, искахте да ме надхитрите, но аз ви надхитрих,

аз схванах всичката адвокатщина на ученика и в тоя случай ви хванах натясно. Значи вие напълно не сте имали доверие в мен, затова не сте се подписали. Да, туй не е обвинение, туй е една адвокатска хитрина. Според фактите подпис няма, нали? Така, сега аз ще ви дам условие да се подпишете, да си поправите погрешките. Работите ви не ги давам сега, но хайде ще направя отстъпка – вие ще ми донесете новите, пък аз ще ви дам старите работи, нека да има ваш подпис. От интензивността на мисълта, която всеки от вас е имал при писането, аз ще видя подписал ли е работата си или не.

(Учителя взе една тема и я прочете.) Той иска едно благо за цялото човечество, за себе си нищо не иска и ние ще го изпълним. Няма нищо, това не е една голяма погрешка, но все трябва да има един подпис. Аз не подразбирам подпис буквално, туй е вътре по същество: когато човек пише нещо, в него има един страх да не го знаят – това е страхът на физическото поле, но когато пише нещо, за да се реализира, такива изречения остават за волята, т.е. той се е подписал и те принасят голяма полза, такива изречения живеят.

Сега аз ще разгледам тия работи и ще ви обясня, ще ги разгледам и ще видя какво направление на мисълта сте имали. Тия психически намерения ще бъдат за мен интересни, аз ще се занимавам с побутването на всяко едно листенце поотделно, специално ще ги прегледам. Тази работа ще ми вземе най-малко три месеца, докато ги прегледам, но тия желания ще се изпълнят по време и пространство. Някои желания ще се изпълнят след година, някои – след две, някои – след три, зависи. Общо казано, всичко се изпълнява, но кога – това е въпрос, това е една окултна задача.

14 школна лекция на общия окултен клас, 2.VI.1922 г., петък 8-9,30 ч. в., Ст. София

ОКУЛТНА ХИГИЕНА

Имате ли упражнение за писане?

– Нямаме този път.

Изобщо всички сте запознати с думата **хигиена**. Тя е наука, която учи за здравословното състояние на организма. Сега с израза **окултна хигиена** ние разширяваме думата **хигиена**, тя става по-обширна, отколкото се взема в обикновен смисъл. Когато говорим за един обикновен и един окултен ученик, разликата между тях се определя по степента на тяхното съзнание. Например вие можете да изучавате обикновената хигиена за здравословното състояние на тялото, обаче ще достигнете 120 години и най-после ще изгубите нишката на своето тяло и ще трябва да се простите с него. Значи тази, обикновената хигиена може да продължи живота ви до 120 години, а окултната хигиена може да продължи живота и до по-дълъг период. Не само това, окултната хигиена дава и правила за онова здраво състояние на човешкия ум и на човешките чувства. Умът може да заболее тъй, както заболява тялото. Умът може да заболее, сърцето може да заболее и човешката воля може да заболее; единственото нещо у човека, което не заболява, е само неговият Дух. В Духа в туй отношение, когато дойдат болести, се явяват енергии да изправи повредите. Душата страда, умът се побърква, чувствата излизат из релсите навън, волята се парализира и човек на Земята става инвалид.

Сега аз забелязвам в класа, че вие не вървите по един правилен път на разбиране. Да допуснем, че вие сте един авиатор, излитате в пространството, но трябва да държите кормилото и зависи от вашето равновесие как ще дирижирате този апарат, как ще свършите вашата задача. Представете си, че вие почнете да обръщате поглед към Земята, насам-нататък, да се отклонявате от главната задача. Когато

умът не е на място, как мислите, че ще решите задачата? Сега вие сте влезли да изучавате окултизма, а при това се занимавате с неща посторонни, с величини, които ни в клин, ни в ръкав влизат. Някой път аз ви посочвам идеи и принципи, а вие се спирате да питате защо съм казал тъй, а не другояче, говорите за дребни работи. Вие сте горе във въздуха, не е време да разисквате защо съм казал тъй. Главното нещо е, че вие сте във въздуха и вашият апарат трябва да работи. Слезете ли на Земята, спре ли вашият апарат, можете да философствате колкото искате. И като казвам „без философии“, подразбирам целта, която имате – да свършите училището и после, като слезете на Земята, нямате друга работа, философствайте колкото искате.

Защо и за какво окултизмът никога не отговаря – и най-великите Учители, като идете при тях, не отговарят. Вие, като идвате при мен, ми говорите като галени деца, но не е казано Учителят да ви отговаря на всичко, ни най-малко. На Учителя, като идеш, ще му кажеш нещо, а той само ще те погледне един път и нищо няма да ти каже. Че ти можеш да се разсърдиш, той не иска да знае; че щял си да излезеш от училището и не си щял да вярваш в Бога – ако искаш вярвай в Бога, ако искаш недей вярва, все едно. – „Ама аз няма да вървя в този път.“ – Ако искаш върви; Учителят казва: „Аз минах по този път, учил съм законите и ти ще ги учиш.“, тия закони не може да се изменят заради вас. Следователно обръщам вниманието ви: аз виждам, че умовете на мнозина са изкривени, сърцата ви също са изкривени, много са изкривени. С това няма да ме уплашите, не заради мен, заради вас – ни най-малко с изопачения ваш ум и с една сто милионна част ще отклоните моя ум. Аз ще вървя по пътя, ще бъда такъв, защото такава е Волята Божия.

Сега вие ще ми кажете: „Какво сме направили?“ – Ама какво сте направили? Допуснете сега, че слиза една комисия от Невидимия свят

след две хиляди години, за да прегледа сега работата на всинца ви; какво ще намери я ми кажете? Сега, в този момент да влезе през вратата, какво ще намери във вашите умове и сърца? Тази комисия ще прегледа работите безпристрастно и какво ще намери? По човешки сега говоря: аз не казвам, че ще намери много хубави работи, нито пък много лоши работи, но ще намери някъде и занемарени задачи. Тия задачи, които имате, не търпят отлагане и трябва да ги решите. Има задачи, които са на дневен ред – отношенията ви към Бога са на дневен ред. Този Господ, на когото вие служите, обичате ли Го, този Бог, на когото вие служите, този ваш Христос, за когото ви говоря, служите ли Му, имате ли Любовта Му, готови ли сте да пожертвате живота си заради Него? И после, всеки един от вас със своите мисли, със своите желания, със своите действия подпомага ли другите?

Аз ви предупреждавам, мнозина от вас действат разрушително, но ви казвам: ще ме срещнете на пътя си и ще ви наложим наказание. Тук, в Школата, има едни, които искат да разрушават – ще си счупите главата! – „Туй дали е Божествено?“ Разбирате ли, че туй дело е на вашия Господ, на онзи, който ви е пратил на Земята. Досега ние търпяхме, търпяхме, търпяхме, но вие се така разгащихте, че като ме погледне някой, казва: „Ха, Учителя знае много.“ Но вашето дело не е дело на ученичество. Ще се върнете всички към онова положение на смирение, онова, което Бог изисква – ще ви тури на моето място на смирение. Вие още не сте смирили като мен, не сте. Ще мине някой: „А, Учителя, и той е прост като нас.“ – Като вас! Далеч не съм като вас, в моето съзнание други неща има, за които вие даже не подозирате – вие не подозирате какво е скрито в моето съзнание. Обикновен съм, нося такива дрехи като вас, ям и спя като вас, но ако това подразбира Животът... Не е там Животът. Вие не подозирате какво съм аз – моят кон е като вашият, но когато слеза от коня си, между вас и мен има

грамадна разлика. И аз мога да се направя невидим – за хиляди години да ме търсите по Небето и да не ме познаете. Как ще познаете някого? – Можете да познавате някого само чрез закона на Любовта. Имате ли Любов, ще ме познаете; нямате ли Любов, може да претърсите целия космос, но този човек ще бъде неизвестен за вас. И всинца вие ще се познавате само чрез закона на Любовта. Ако туй се отнася до мен, колко повече се отнася до вас.

И аз съжалявам, че учениците по окултизъм в България са много педанти, нямат почитание и уважение помежду си, имат любов, само когато се намерят в нужда. И вършите такива безобразия, каквито даже учениците от света не вършат. Онези поне имат доблестта да ги вършат открито, а учениците на окултизма ги вършат скрито. Не ме слушате, но вие се намирате пред зоркото око на Бога, който не изпуска нищо предвид. Ще кажете: „Тази вечер пак ли ще ни калайдисват.“ Никакво калайдисване, но ви казвам една велика Истина, от която вие сте се отстранили и мислите, че сте в правия път. Аз например, като говоря на някого, зная слуша ли ме или не – аз имам едно правило и никога не ме лъже то. И Бог си има едно правило, като ни говори – Той знае слушаме ли Го или не.

Сега въпросът е до тази велика вътрешна Истина – тази подготовка на душата имате ли я? Аз не препоръчвам самоосъждането, но онази пълна готовност да възприемете Божествената Истина, да се справим с Божествените мисли. Първо, вашият ум трябва да заздравее, да може с всички мисли, положителни и отрицателни, да се справи с тях. Много пъти вашият ум не е в състояние да се справи с някои мисли и следователно може да боледувате. Колко младежи има, които боледуват, след като прочетат някоя отрицателна книга – тя внася една промяна в умовете им и те с месеци, даже някои с години боледуват, докато се върнат в своето първоначално положение. Първото нещо, гледайте да имате тази

хармония със самия себе си – да сте доволни от поведението си, от вашето собствено поведение.

Аз давам някоя задача, някои са я приложили, а после казват: „Може тия задачи и по този начин, и по друг начин.“ И вървят по пътя, но задачите не са изпълнени. Когато се зададе една Божествена задача, тя трябва да се реши напълно, във всичката и пълнота. Ще кажеш: „Аз тази задача не мога да я реша“, но като я почнеш веднъж, ти трябва да я решиш. Казвате: „Ще я отложим за друг път“; ти като не можеш да я решиш, не съблазнявай другите. Ако ти не можеш да постигнеш, не казвай: „И без пост може“ – туй, което не си опитал, не го налагай на другите.

Сега, аз не искам тия бележки, които правя, да останат един глас, въпиещ в пустинята, но искам да произведат един резултат, за да ви подготвят да свършите вашата работа, за която сте дошли. В края на века сте дошли – вие все имате една мисия, важна мисия, която трябва да свършите. Питам сега вие знаете ли положително каква е вашата мисия? – Трябва да я знаете, колкото и да е малка тя; ученикът трябва да знае за какво е дошъл, макар и не във всичките подробности – поне основните черти на своята задача. В работата той трябва да има пред ума си задачата; като има тази задача в ума си, той ще бъде свързан с Небето. И неговата воля, ум, сърце, ще могат да се калят и той ще бъде свързан с Братството. Бялото Братство ще ви даде упътване, ще може да ви даде вътрешно разположение. Доброто вътрешно разположение вечерно време ще ви го дадат, когато спите, в сънно състояние може да ви го дадат. Може Братството да ви даде тия задачи чрез известни мъчнотии в Живота – да кажем, задали са ви някаква задача да решите, а вие сте се отклонили и сте се отправили да станете търговец. И положението ви ще мяза на онзи американец, който почувствал едно силно внушение да стане проповедник, но казва: „Аз не съм роден да стана поп“; отива в

Австралия, става търговец, забогатява, обаче след двадесет години идва една криза и изчезва всичкото богатство; тогава се връща да изпълни призванието си. Когато Невидимия свят зададе една задача, вие можете да се отклонявате за десет, двадесет, тридесет години, но Братството все ще ви върне да си свършите работата. Та в туй отношение, турете си задачата да свършите училището и не отлагайте да учите. Сега започвате, както много пъти сте започвали, започвали, но недовършвали.

Например в Окултната школа ще дойдем да проучваме от какво произтичат тия обществени недъзи, кои са причините им. Ще кажете вие: „Карма.“ Хубаво, карма, но това е много общо, а трябва да се знае де е причината. Като знаеш онзи основен недъг, ще знаеш как да го изправиш – известни недъзи трябва да се изправят. Например някои имат по-свежи, по-бодри умове; на други умовете не са така бодри, защото са ангажирани – техните чувства са ги ангажирали. Някой дошъл тук като окултен ученик, но утре му потрябват две-три хиляди лева за хляб, за обувки на децата, за дрехи; аз може да му проповядвам, да му говоря прекрасни работи, обаче в неговия ум постоянно се въртят тия пари – на децата му дрехи трябва, той не може да бъде свободен. Сега нашата задача не е най-първо да изключим всичко туй, но най-малкото време, което имаме в окултизма, трябва да послужи като едно средство да подобрим своето положение.

Аз сега следя, правя един опит и забелязвам, че от известно време се заражда една атмосфера: вие всинца ставате повече положителни и вследствие на това се заражда една борба на разединение. Всички сте станали с голям запас от електричество, туй електричество ние искаме да го впрегнем за осветление. Умът ви е станал повече активен в отрицателен смисъл.

Сега главното е по какъв начин можем да изправим нашите недъзи. Например имате съмнение – във вас се заражда съмнение в самия себе си. В даден момент вие се съмнявате в себе си – дава ви се задача и казваш: „Тази задача аз не мога да реша.“ Допуснете ли вие съмнението в себе си, ще кажете: „Аз в себе си се съмнявам, но в Бога не се съмнявам.“ Но и в Бога се съмняваш. Аз съм слушал един православен свещеник, който казваше: „Не сме само ние грешни, понякога и Господ грешни; не само ние грешим, и Той грешни.“ Значи от своите погрешки, той казва: „Щом аз греша, то и Господ ще прави погрешки.“ Ние трябва да избегнем абсолютно погрешките, по възможност трябва да ги избягваме. Добре тогава, как бихме се справили с туй съмнение? Да кажем, че много ученици се спират върху следната задача: „Аз ще свърша окултната наука, ще свърша Школата, но след туй какво ще стане? Ще имам знание, е какво след туй? – почва да философства и най-после ще изкара, че няма нищо. Но това не е философия на Живота. На онзи ученик, който разрешава една проста задача и казва: „Като свърша тази задача, после какво“, аз казвам: ти реши по-сложната задача и тогава питай защо. Ти не разсъждавай, реши първата задача, после реши и втората и тогава питай защо. И като решаваш тия задачи, ще намериш отговора им. Тоя отговор е, че всичките наши постъпки в Живота трябва да бъдат свършени. Ако ме питат защо трябва да говорим, ще говорим дотогава, докато езикът ни стане свършен, докато тия думи произнасяме така, както в Небето, дето като произнесат думата, тя е толкова приятна, че е красиво за ухото на всеки едного. Представете си, ако вие, учениците, всички, които ме слушате тази вечер, имавте тия меки гласове и речта ви беше тъй звучна, знаете ли каква атмосфера щеше да има? Ако мислите ви бяха гладки, отривисти, добре щеше да бъде. Някой път те са така остри, защото и мисълта

излита понякога като някоя бомба от езика. И какъвто е ритъмът на мисълта, такъв е и ритъмът на езика, такъв е и на мускулите.

Сега ще употребим волята си. Имаш голямо напрежение, разсърдил си се, обидил те е някой, казваш: „Аз ще му дам да разбере!“ Вместо с такъв удар, не е ли по-добре да му дадеш да се свести с думи? Например искаш да го накажеш; може по два начина: да го удариш по главата, че да го смажеш като змия, а може и да го хванеш за единия крак, да го повдигнеш надолу с главата, после пак да го сложиш и да му кажеш: „Приятелю, ти с мен ще се закачаш ли и ще критикуваш ли Бога? Можех да ти смажа главата, но искам да ти кажа да не си играеш с мен, с един ученик на окултизма.“ Сега вие, учениците, трябва да знаете, че има и други ученици, които могат да ви хванат един ден за крака, но няма да ви смажат, а ще ви повдигнат нагоре и ще ви кажат:

„Вие ще учите ли или ще си играете?“ Така бих постъпил и аз с вас. Сега вие можете да направите едно малко възражение: „Че какво съм длъжен аз!“ – Длъжен си, вие имате задължения не от сега, а от далечното минало и сега трябва да ги изплатите. Задължения имате – задължения, които трябва да ги завършите. Колко пъти сте започвали задачата и сте я напускали; и сега можете да напуснете задачата си. Сега тази ваша задача ще я решите лесно в самите вас – тя сама по себе си ще се реши вътре, ако вие имате туй дълбоко желание. И в Евангелието се казва: „Бог е, който дава.“ Щом и във вас има стремеж да вършите Волята Божия, и в Бога има желание да ви помогне.

Сега, ето пороците: между вас има завист, между вас има бели лъжи, между вас има леност. После, никога не гледате с добро око на другите: ако някой се заеме да работи, вие се натрупвате да разваляте и казвате: „Без нас не можеш да работиш.“ Ами хубаво, ако аз вляза в гората и гледам малките птички, които си турят получки²², и аз

²² Получка (диал.) – полог.

разваля една, втора, трета и кажа: „Е, какво ще правите, може ли да мътите?“, питам какво печеля аз, какво ще се ползвам, ако разваля на тия птиченца гнездата? Ще се увеличат гъсениците и ще повредят моята градина – тези птиченца ще се прокудят и аз сам ще остана да се справям с гъсениците. Не е позволено да се развалят гнездата на птичките. Когато някой от вас се реши да работи, съдействайте му всички морално – съдействайте му, изпратете му по една добра мисъл. От толкова години и тук, в София, и в провинцията е така. Аз мисля, че това е от голяма ревност. В другите църкви искат някой да им говори, викат някой проповедник; той ще говори, понеже му плащат с пари, а у нас никому нищо не плащат. В един град не бяха доволни от ръководителя, та ме питат – искат от друг град да им дойде някой да ги ръководи. Аз не отговорих, а казвам: „Тази работа не е моя; ако сте толкова умни, че не знаете как да работите с този ръководител, съберете се десет души и почнете да се редувате – днес един да говори, утре друг и така да се изредят десет души; те могат по-добре да говорят от този ръководител. Ако тия десет души не могат да се разберат, още десет души; между тия двадесет души все ще се намерят няколко души да говорят.“ Но искам онези, които желаят да говорят, да имат известна дълбоко преживяна опитност, да имат наблюдения в Живота. И тази опитност да я изведат така живо, а не да парадират със себе си. И Павел казва: „Мнозина проповядват не Христа, а себе си, че знаят.“ Това, че проповядваме Христа, подразбира, че проповядваме великия закон на Любовта, който ще тури ред и порядък в света. И този велик закон трябва да смени всички закони вътре в нас.

Преди няколко часа имах разговор с един господин, който казва: „Светът с Любов не може да се оправи – камшик, камшик, само така ще се оправи светът!“ Двама братя бяха, а брат му седи и казва: „Ти говориш така, както баща ми говореше едно време; знаеш ли колко

ни налагаше с тоягата, но тази тояга ни най-малко не ни оправи.“ Ако не вървиш по Новото учение, ще се върнеш при баща си – това е Мойсеевият закон. Сега ние сме почнали добре с Христа, но се връщаме постоянно към Мойсеевия закон – там е по-грешката. Или трябва да започнем с Мойсея и да свършим с Христа, или обратното. Ние започваме с Христа и свършваме с Мойсея – ние вървим по обратен път.

Желая между всички ученици да се изберат няколко души, за да бъдат пример – няколко души, един, двама, трима, до десет души, – да ги вземем за образец, да станат образец на целия клас по начина на своята вежливост в говоренето и не само в говорене, но и в обхода, в мисли, в чувства, т.е. да се даде един нов подтик – подтик трябва да се даде. Щото тази философия, тъй както аз ви говоря, това е още въведение за ония опити, които има да правим. Например аз дадох такъв един опит на другия клас. Мога да дам на вас всинца ви следния опит: една седмица да прекарате без пари, в смисъл да не уповавате на никакви пари – така, като че на нищо няма на какво да уповавате, а само на себе си и на Бога, и на ръцете си да уповавате, за да свикнете. И мъже, и жени, които са ученици, сами да изкарат през деня прехраната си през цялата седмица. Няма да постиш, а непременно ще спечелиш за един обяд пари. Задачата е такава: ако си чиновник, да кажем, парите, които получаваш за едната седмица, ще ги раздадеш на бедните, ще останеш без пари и като бръкнеш в джоба, да няма пари. На приятели няма да уповаваш, няма да кажеш: „Ще взема пари назаем“, ще останеш, като че ли си сам на света. Представете си, че се намирате в един многолюден град като Ню-Йорк или Лондон, излезете в града, гладен сте; питам как ще решите вашата задача. Все ще се яви една мисъл. Ако е за един месец, когато получиш заплатата и я раздадеш, и кажеш: „Сега с труд ще изкарам прехраната си, със собствените си ръце“, тогава ще дойдат

възражения да не изкушаваме Господа. Не, не, ние сега го изкушаваме – като имаме парите, ние на Бога не уповаваме. Сега чиновникът уповава на своята заплата, жената – на своя мъж, мъжът – на своята клиентела, но на Бога никой не уповава. Ние говорим за вяра, но туй не е още една жива опитност.

Сега, за една седмица трябва да прекарате без пари. Например трябва ти пари за ядене; ще идеш при един свой приятел и ще кажеш: „Има ли нещо да поработя?“ И като намериш работа, трябва да я свършиш и да знаеш, че туй, което излезе от ръцете ти, от твоя труд е излязло. Сега вие ще ми направите възражение: „Аз, като пиша там, в службата, не е ли труд?“ Не е труд, това е осигуряване, ти си се осигурил там вече. Под труд подразбирам да работиш два часа на някое здание. Работиш само два часа, после вземаш толкова, колкото ти трябва за един обяд, напускаш там работата, за вечерта нищо не мислиш; на другия ден пак търсиш работа, работиш три часа, напускаш работата. Ще кажат: „Този човек хваща и напуска работата си.“ Но този човек кали волята си, той не е фаталист, той казва: „Туй, което ми трябваше, аз го изкарах, ще видя за утре ще може ли пак да изкарам?“ Той допуска тази самоувереност и после ще започне да размишлява какви са вътрешните условия, при които той се развива.

В окултната наука има следното: ако ти срещнеш някой човек и си гладен, ако кажеш известна дума и тя стигне до неговото ухо, той ще каже: „Братко, може ли да дойдеш при мен на обяд?“ Ти ни най-малко няма да говориш за обед, само трябва да знаеш как да изкажеш тази дума. В едно село влиза една гладна баба, влиза в домът на един чорбаджия, един от най-жестоките хора, който всекиго изпъждал; бабата не казва, че е гладна, но дъщеря му била болна; влиза бабата, прави разтривка на дъщеря му, това-онова, т.е. излиза, че бабата е лечител. Веднага този чорбаджия съзнава, че тя е лекар, и казва:

„Дайте и да се нахрани.“ Ако тя искаше най-първо да яде, той щеше да я изпъди, но тя най-първо взема да работи – с ръцете си да изкара яденето. Сега, всички вие, учениците, сте длъжни да имате увереност – на окултния ученик е необходима вътрешна самоувереност, т.е. че можем да победим всичките мъчнотии, които съществуват в нашия живот.

Нали ние имаме това мото: „Няма Любов като Божията Любов.“ И аз слушам, че туй поздравление вече е станало почти безсмислено, когато се произнася бързо: „Няма Любов като Божията Любов, само Божията Любов е Любов.“ Ами че то е излязло вече извън рамките на окултната наука. Ти ще се спреш в себе си и ще кажеш тъй: „Понеже няма друга Любов като Божията Любов, аз за тази Любов всичко мога ли да направя? И ще го направя!“ И като кажеш: „Само Божията Любов е Любов“, после ще кажеш: „Всичко мога да направя и ще го направя. Ей там има един беден брат, аз ще го посетя, за него всичко ще направя.“ – „Ама да призовем Господа“ – ние го призоваваме. Аз седя по някой път и казвам тъй на себе си: направих голяма грешка, че поверих на тия хора едно свещено правило, което опорочиха; опорочиха и Името на Бога и с това аз си навлякох една голяма карма. И от този опит, който направих, казах си, че ако имах тази опитност, никога не бих ви дал туй правило; искрено ви казвам: никога не бих ви го поверил. Казват си: „Няма

Любов като Божията Любов“ и ги погледнеш двамата, че се хванали за гушата. „Само Божията Любов е Любов“, но двамата не могат да се примирят; „Само Божията Любов е Любов“, ама никой не отстъпва от своето, всеки държи своето. Е каква Любов е тази я ми кажете вие? И ще ми кажете: „Аз съм човек, имам достойнство, имам лични чувства.“ Ама по-голямо достойнство от Любовта има ли? Да изпълним Волята Божия! И няма по-голямо достойнство от това да служим на Бога по Любов. Това е най-великото достойнство на човека

– да служи на Любовта и на Мъдростта. Сега аз отправям това не към външните, аз отправям този упрек към себе си, че съм ви поверил едно свещено правило. И после го отправям към вас, че вие не сте го използвали, а не защо сте го използвали. И втори път аз ще бъда много внимателен за правилата. И някой път, като произнесете думата **Любов**, в мен като че някой тегли нож отгоре ми. Карате се. Казвам: няма любов като тази любов, която цапа, дращи, реже. Но аз спечелих – научих, че няма Любов като Божията Любов и че само Божията Любов е Любов, опитах туй. Поне аз научих правилото, ако вие не сте го научили. Аз го научих и няма да го забравя втори път нито на Земята, нито на Небето!

И всеки, който опорочи Божията Любов, непременно ще приеме своята заплата. И ако той не разбере тази Любов, всичко в Живота е свършено. И някои от вас аз ще повикам, за да поговоря лично с вас приятелски по Любовта – ще ви повикам да се поразговорим по Любовта. Ще говорим сега, не мислете, че не мога да говоря, вие още не сте ме виждали как мога да говоря – мога да говоря много по-добре. Сега, като казах, че по Любов ще ви говоря, на особен език ще ви говоря. Аз ще говоря тъй, а вие ще кажете: „Аз какво мислех, пък то какво било.“

Моето желание е съзнанието на всекиго от вас да се разшири, с дребнавости в Живота да не се занимавате; тази Любов да цари и да събуди ума ви, да даде подтик на сърцето ви, да изцери всичките ваши недъзи; да се почувствате здрави, бодри, свежи, да можете да възприемете Любовта и да я приложите в Живота, понеже се намирате в условия много трудни засега. И в цяла Европа се предвижда, че учениците на окултизма ще минат през много труден изпит. Тия обществени борби трябва да се поправят със Сила – Сила трябва да има. Ще кажете вие: „Господ всичко ще нареди.“ Бог в нас трябва да бъде волева Сила, Той трябва да бъде Любов, Мъдрост,

Истина, Правда – не само Той, но това трябва да бъдат велики потенциални психически сили в нас, които да ни събудят, за да работим.

Сега, между вас и мен има допирни точки, те са следните: имам дълбок кладенец, пътувам из пустинята (да изясня отношенията, които съществуват – те са реални отношения на Земята), намирам дълбокия кладенец; аз имам знания как да направя въжето, но нямам конец; вие, учениците, носите конец, но не знаете как да направите въжето. Добре, ще кажа: „Опънете вие сега конците, пък аз ще направя въжето“ – въжето е ваше, а направата е моя. Ще турим, ще извадим вода, ще пием всички; вие ще си вземете въжето, а аз ще си мисля, че аз го направих. Вървим – пак друг кладенец... Това са допирни точки между учениците и Учителя. Сега, туй е само до мен – отношенията до мене; туй е отношението до Христа. Той имаше ученици, които тури да свършат работа, която Той не можеше да направи. Христос сега не може да слезе, той ще прати някои от своите ученици в туй село; Христос даже и в София няма да дойде да проповядва, даже и в Лондон няма да проповядва. За да проповядва Христос, трябва да има души избрани, повдигнати така високо, с такова съзнание, с такава хармония, че като слезе, да бъдат подготвени, че думите, които каже, да ги възприемат и да влезе Светлина. И всички трябва да Го познаят; остане ли да аргументира, че Той е от Бога, и да цери болни, то е един дълъг, километричен процес, а Христос няма да се занимава с такива километрични работи. Христос сега е свободен и сега трябва да създадете в себе си условия за Христа, за да работи във вас. Ще кажете вие: „Не Го ли познаваме?“ Аз не отричам, че Го познавате, но създайте заради Него по-добри условия. Как? – Обичате вашия приятел, той има градина; посадете я – това е Любов. Всяка година садете, докато посадите цялата му

градина. И тази Христова градина ние трябва да посадим от единия край до другия.

Сега имайте вяра в себе си, един в друг – не само в себе си, но един другиму си вярвайте. Най-големите спънки, които аз срещам във вас, това е въздействие на безверието – безверие, безверие. Не че го създавате вие, туй безверие се налага от външния свят, но вие го възприемате и понеже сте по-чувствителни души, вие притегляте отрицателните страни на света – вие сте в състояние да ги приемате и това е опасно. Един окултен ученик, който е чувствителен, е като един сюнгер и ако не знае законите, той може да смуче отвън. Затуй той трябва да бъде положителен в Любовта, за да може от нея да привлича добрите качества, а злото да изхвърля настрана – това е наука. А сега например следваш Школата; един ученик от Школата говори с друг, казва го на една госпожица: „Може да се иде на едно кабаре – нали сме окултни ученици, оттам можем да извлечем поука.“ Е хубаво, но ако идат в кабарето и в тази мома влязат тия образи, тия кълчения, които се представят там, тия образи може постепенно да завладеят ума и. Питам тогава къде ще иде окултизмът. Ако през целия ден, два, три дена все ти минават тия образи, питам каква полза ще придобиеш. Не ви трябва кабарета, кабаре – там на Витоша, кабаре – на онзи курорт, Чам Кория. Който иска кабаре, нека иде в някоя болница, в някоя църква, в някой храм. Но кабарета, дето има турски кючеци, жени с дайрета... Кабарето е само за великите духове, които могат да издържат, но слабите не ги водете, пазете ги. На един силно впечатлителен човек трябва по някой път по-малко да му въздействате.

Сега, нас ни привеждат и други доказателства, че някой път някой пияница може да бъде много по-добър християнин, отколкото един праведен. Ако един пияница може да стане по-праведен от правоверния, за това се иска воля. В този човек има характер, той

може да се бори и той е по-силен от един праведен, който няма тази опитност. Последният, като види, че пият, и като няма тази опитност, ще каже: „Може и по друг начин да разреши въпроса.“ А онзи, пияницата, ще каже: „Аз опитах, победих този порок, че този ли – и друг мога да победи!“

На младите кабарета не препоръчвам, много театри не им препоръчвам, защото в умовете ви ще влязат изопачени, неверни неща. Ако аз сложа на психологическа критика всички тия драми и трагедии, колко от тях ще излязат верни? Верни ли са? – Не се верни. Има неща, които са верни, но ако аз ги подложам на своята критика, ще излезе, че не са верни. Например вземете драмата „Дантон“; е кажете вярно ли е това. Този автор е събрал тия факти, тъй ги е съчетал, че импулсират, но ако се пуснат във времето, няма да имат ефект. При тези драми хората много пъти плачат, а във има хиляди драми: бедни хора минават, заминават – никой не плаче. Питам защо вътре в театъра плачат, а отвън никой не плаче? Защото актьорите са майстори да представят една лъжа, а в действителност то не е. Че драмата е така написана, добре, ама от актьорите зависи, те разплакват. И следователно от окултно гледище всяка една драма трябва да бъде вярна, т.е. пак трябва да имаме драма, но тя трябва да бъде направена по особен начин – да има известна психическа цел и да произведе известен ефект. И тия автори са се домогнали до нещо, не че нямат известен стремеж, но съвременните романи и драми не са направени по тия окултни правила. И когато идете да слушате тия забавления, трябва да имате едно окултно разположение на ума си, да знаете кое да възприемете и кое да отхвърлите. И даже мен като слушате, трябва да знаете кое да приемете и кое да отхвърлите. А някой път вие се спирате по един час върху дребнавите факти – говоря ви за Любовта, а вие казвате: „Ние знаем какво нещо е Любовта.“

Аз толкова години съм изучавал Любовта и едва съм във въведението на Любовта. За себе си казвам: аз съм напипал едва въведението на тази Любов, а вие казвате, че знаете тая Любов. Е тогава аз бих желал да ви слушам. Любовта, това е един алхимичен закон – когато обичате, вие ще знаете всички елементи да превръщате. И вие, като превърнете елементите с вашият еликсир, няма да има стена, която да не се разруши, врата, която да не се отвори. Например имате някой приятел в затвора; но тогава няма да има затвор, който да не се отвори, няма да има неправда, която да не се оправи, няма да има смърт, която да не изчезне пред Любовта. Като минете из пътя с вашата магическа пръчица, чудеса ще правите – това е Любовта. И тази магическа тояжка я носи сега Христос; Той казва: „Даде ми се всяка власт на Небето и на Земята“, а тази власт е тояжката. И Той, като дойде, ще почне да маха и знаете ли какво ще стане? – Която къща закачи, ще се оправи, който човек закачи – всички хората ще почнат да възкръсват навсякъде.

Сега, туй ще вземете под внимание, но от думите ми вие светии няма да станете. Аз не искам светии да станете, и свършени не искам да станете, но искам седемдесет и пет на сто от одумването ви още тази вечер да престане, а само двадесет и пет на сто да остане. Седемдесет и пет на сто е излишно, абсолютно ще го заличите; двадесет и пет на сто да остане от одумването. Защото, ако не приложите тия две правила, как ще успеете? Аз имах предвид да ви дам една задача, но не мога да ви я дам, щом имате тия недъзи – ще се опорочи задачата, това е една малка задача. До следващият четвъртък аз ще направя изследване, за да видя седемдесет и петте процента ще ги заличите ли и ако намеря, че сте ги заличили, ще ви дам задачата. Но ще внимавате – никаква критика в Школата не искам. Който от вас много знае, нека дойде, аз ще го туря тук, на катедрата. Който от вас е много учен, много знае, нека дойде, аз ще

сляза – ние сме готови, ще го турим на катедрата, нека дойде. Ако някой мисли, че знае, нека си покаже знанията. В скришната стая да няма нищо – имате Светлина, обърнете се към Невидимия свят и въпросът ще се разреши за вас. И отношенията между мен и вас трябва да бъдат правилни. А правилото е: аз трябва да имам едно мнение. Ще кажа тъй: „Добър ученик е, но е немарлив, не говори Истината.“ Защо е мързелив? – Каквата задача му дам, не я решава; добър ученик, но недоволен е той – каквото и да му направя, той е все недоволен. Окръжаващите може да го заобиколят, да му правят всички услуги, а той се усеща незадоволен. Тъй може да бъде, ученик с Учител еднакво са изложени.

Та сега общият принцип трябва да се приложи – седемдесет и пет на сто трябва да го заличите. Да видим сега имате ли воля, сега ще приложите. Аз споменах за кабарета и някой ще каже: „Аз зная, че някой е казал.“ Но аз ви виждам като ходите из кабаретата, няма защо да ми се казва. И виждам какво правите из кабаретата – и жени има, и мъже има, които ходят из кабаретата. После казват: „Нашият Учител всичко знае“, но пак питат: „Кой ти каза за кабаретата? Значи ти не си ясновидец, ами ти е казал някой.“ Виждам ви, аз виждам по особен начин. Онзи, който е ходил в кабаре, той има лицето на кабарето, това е една истина. Аз в Астралния свят не влизам, но мога да му кажа защо е ходил в кабарето, на неговото лице има отпечатък, цялото кабаре е отпечатано. И мога да му кажа в кое кабаре е бил и на коя маса е седял, и от каква чаша е пил, и на тая маса кой още е седял, всичко. Неговите очи не са меки, имат особен цвят, тия очи са игриви, очите му играят като на някоя котка. И после, лицето му придобива друг цвят – всяко едно кабаре има особен цвят, всяко едно заведение има цвят. Във всяко кабаре живеят такива нечисти духове, които упражняват грамадно влияние на душите ви. Вашите души и вашите сърца, това не са играчка, това са психическа сила и може и вас да

увлече. Сега някои от вас ще кажат: „Кой ли е бил този, който е бил в кабарето?“ Не ви трябва да знаете кой е той, защото един ден и вие може да отидете. Аз мнозина съм слушал да казват: „Какво нещо е това кабаре, да идем да видим какво има в него“ – всеки има желание да види какво има в кабарето. Тогава е хубаво да пратим делегати – трима, четирима души да идат и да видят какво е кабаре и да държат една беседа „Какво е кабаре“, за да бъде въпросът решен. Хубаво, прави сте, в краен случай за предпочитане е да се прати една комисия от най-силните.

И тъй, имаме една трудна задача да разрешаваме, не е лесно човек да се справи със себе си, със своите мисли, със своите чувства. Една трудна задача имаме по закона на наследствеността, по закона на прераждането, на нашето странстване в света. Трудна задача е, но задача, която можем да решим. И аз вярвам, че вие сте от тия благородните ученици – безпристрастни, с умове жадни за знание, със сърца благородни, с благородни дела, с желязна воля, готови за борба. И за туй, което ви казах, още тази вечер ще извадите ножовете и ще кажете: „Тъй!“ и ще се свърши работата. Няма много да говорите, че туй мислим, а изведнъж ще кажете: „Тъй!“ Искам на чисто с всички ученици и приятели – или ще ми бъдете ученици и приятели в отношенията си, или не можем да имаме правилни отношения. Трябва да се познаваме – туй е, което Братството изисква.

Абсолютна Чистота, абсолютна Светлина, абсолютна Истина трябва да царуват между нас! Като казвам **Чистота**, туй трябва да бъде идеалът ни; като казвам **Светлина**, туй трябва да бъде идеалът ни; като казвам **Истина**, туй трябва да бъде идеалът ни – идеал, към който трябва да се стремим. Дали ще го постигнем, това е друг въпрос – идеал, за всинца ни еднакъв. Тогава ние ще имаме само едно мнение – и аз, и вие ще мислим върху този въпрос. И вярвам, че задачата, която ще имаме, ще я разрешим.

Тайна молитва

Аз никога не съм ви виждал да сте тъй тихи, както тази вечер – като че е гробно мълчание. Това е един добър признак.

15 школна лекция на общия окултен клас, 8 юни 1922 г., четвъртък, София.

МИСЪЛ И ДЕЙСТВИЕ

Следващият път ще пишете върху **влиянието на музиката в Живота**.

Понеже това е един общ клас, вие всинца не сте еднакво подготвени, не схващате предмета еднакво, имате разни разбирания. Онези, по-ненапредналите ученици, мислят, че са равни на онези, които знаят, и се заражда по някой път една малка дисхармония. Онези, които не са израснали, трябва да се учат. Тук не е място за развлечение, а ще мислите. Тук учение трябва, тук се изисква сериозна мисъл. Като кажем **сериозна мисъл**, страх да няма, не. Най-малко пет-десет минути на ден ученикът трябва да се спира да мисли. Може да мислите върху разни предмети: някой път имате някоя болка – мислете именно защо страдате; имате неприятности в живота си – мислете защо имате тези неприятности, кои са причините и обективно да ги разрешите, а не да казвате: „Аз съм нещастен, обществото е такова, Господ такъв ме е направил.“ Това не е философия, това не е разрешаване. Тази философия е на птиците, те разрешават по този начин – птицата, като я подгони някой сокол, спре се при някое дърво и казва: „Тук е спасението.“ Или някой лалугер, като види човек, скрива се в дупката. Ще ви кажа един пример: на нивата на един турчин се завъдили няколко хиляди лалугери; казват му: „Ей, Хасан, нивата е изядена от лалугери.“ – „Тъй ли?“ – отива той, вдига пушката си, туря сачми, за да се разправи с тях, обаче щом вдигнал пушката, всички се изправили на задните си крака – няколко хиляди лалугери. – „Ха, значи вие ме признавате за господар – казал турчинът, – харизвам* ви живота“ – и свалил пушката, и те се върнали. Хасан разбира причината, че те го признават за господар, обаче тия лалугери искат да знаят какви

намерения има човекът. Обаче Хасан разсъждава тъй: „Признавам погрешката си, затова ме извинете.“

Сега вие, като влезете в Окултната школа, очаквате да станете човек, да се подготвите за окултен ученик. Да, но ум трябва – много досетлив ум трябва на окултните ученици. Не трябва да изопачавате някои факти, окултизмът не позволява да се изопачават фактите, всеки факт трябва да се тегли със своята тежест, ни повече, ни по-малко – Природата му е дала цена. Ако вие не се научите да разсъждавате тъй, знаете ли, че някой път си давате по-голяма цена, отколкото заслужавате, а някой път си давате по-малка цена, отколкото сте в същност – и двете са крайности. Та се поражда известна дисхармония, която спъва класовете, спъва се мисълта на Учителя. Защото учениците могат да спънат своя Учител, най-малкото могат да отбият течението. А като се отбие течението, техните градини ще останат неполеети, нищо повече.

Сега аз искам да ви запозная с най-елементарните неща в Природата и да ви покажа техния вътрешен смисъл, основата. Върху тази елементарна основа лежат по-нататъшните ваши познания, които ще имате. Защото в окултизма много окултисти са се повдигали много високо, има адепти, които са се качвали до Третото небе и оттам са се сгромолясвали с главата надолу. Които са почнали сами да минават в окултизма, ще ги пуснат, но после отгоре ще ги върнат назад, ще им дадат един хубав урок – през свещения път на Божественото училище без знания не се минава. Човек трябва да знае – знания му трябва, за да може да работи. Като кажа **да знаете**, то значи да можете всякога да проверите вашето знание, да го докажете, тъй както един ученик, който разбира своето знание – дадат му една задача и той започне да я разрешава, знае правилата, може да работи.

Сега не смесвайте окултните истини с религиозните. И религията е един метод за възпитание на хората, но е един вътрешен

метод. Църквата е един разсадник, а една Окултна школа, това е едно училище за по-напреднали души. На някои умовете са повдигнати, съзнанието им се е пробудило, за да могат да разбират основните закони, които действат в техния организъм, които действат в обществото и ръководят човешката еволюция.

Сега, трябва да имате друго предвид: вие не можете да устроите вашия дом, да бъде щастлив, докато не разберете окултните закони; вие не можете да обичате приятелите си, докато не разберете тези закони. И затова ще се женят хората и ще се разженват, ще се сприятеляват и разприятеляват, ще се примиряват и скарват, а народите ще водят войни, докато не разберат ония окултни закони, които Природата е турила в основата на съвременното общество. Но на туй общество хората трябва да се подчиняват; ако не се подчиняват, тя допуска всички крайности, които сега съществуват – явяват се болести, които помитат здравето и знанието, което имат. Често едни малки болести отслабват паметта, помрачават разсъдъка, някой път се явяват земетресения, някой ураган, буря. Причината на земетресението сме ние, хората – хората със своите мисли стават причина да се явят земетресения. Да, и българите не са далеч от туй разбиране: когато в някое село в България се извършват престъпления, настава суша или градобитнини. Постепенно, едно по едно като се изчистят тия прегрешения, дойде пак дъжд, а градобитнината престава.

Сега ние всички сме свързани в Природата и така чувствително сме свързани, че можем да причиним и голямо добро, и голямо зло. И затуй Господ ни е турил натясно, не ни е дал голяма власт. Някой път вие искате да имате власт; при сегашното състояние, ако Господ би ви дал власт, вие щяхте да избесите цялото човечество – в някой ваш гняв бихте отрязали главата на някого без да искате и после щяхте да съжалявате.

Сега, в окултната наука се изисква морална стабилност, а не обикновена стабилност. Абсолютна благонамереност се изисква от ученика – никога да не злоупотребява с онова, което му е дадено. Защото щом злоупотребите, ония, които контролират (има Същества, които контролират), Господ няма да забави да ги изпрати да направят контрол и ще те накажат – тъй както в космоса има закони, които действат навсякъде, всичко се следи. Те ще те накажат, а после Господ ще те прости. Прощение има на погрешките, но извинение на погрешките няма, погрешките в класа трябва да се изправят. Сега ние няма да се спираме защо и за какво. Нашето желание е погрешките, които съществуват в класа, да се изправят, а причините, защо и за какво, за нас не важат. За нас важи да се изправят погрешките и ако се изправят, тогава вие ще се досетите.

Някои очакват да добият повече знание. При това състояние, което сега имате, и най-добрите лекции да ви се държат, не можете да се научите, защото тук се изисква една вътрешна досетливост на тия тънки психически сили, които действат. Например съвременните окултисти говорят за волята – че човек трябва да има воля. Може да има воля някой човек, може да си стисне юмрука, веждите – и това е воля. Обаче онзи, на когото волята е развита, може да бъде тих и спокоен, но ще прати една мисъл, толкова интензивна и толкова тиха, че първоначално тя ще произведе едно малко заболяване, но когато тази мисъл достигне до своите крайни предели, ще произведе такъв преврат, какъвто светът не е виждал. Та сега лошите хора някой път изпращат по-силни, по-интензивни мисли, а добрите хора казват: „Господ ще уреди света.“ Ние трябва да казваме: „Светът е уреден от Бога, а ние не трябва да го разваляме; моят живот отдавна е уреден от Бога, стига да не го развалям; Господ е уредил живота ми, той отдавна е нареден.“

Мозъкът се подчинява на ума, стомахът – на храносмилането, белите дробове – на дихателната сила, сърцето се подчинява на кръвообращението си. Стига аз да не смуцавам сърцето си, мозъка си, стомаха, краката – всички тия малки клетчици, в които Животът функционира. Те много добре разбират работата си. Обаче един ден, понапиеш се малко, смутиш клетките си – тури те Господ на друго място. – „Нашият живот е уреден“ – тази мисъл постепенно трябва да се затвърди. И първото нещо, ние не трябва да изопачаваме Живота. Като казвам: „Уреден е светът“, в какъв смисъл е това? Да допуснем, че имате син, той е на 5 години, вие сте вложили в банката сто хиляди лева за него, туй дете е осигурено с парите, нали. Но тия пари още не са дадени на негово разположение, бащата е писал тия пари да му се дадат, когато то стане на 21 години – до 21 години туй дете трябва да се възпитава как да употреби този капитал. Като казвам **вие сте осигурени**, не подразбирам, че имате право да вършите каквото искате, да разполагате с този капитал, не, но капиталът е вложен и трябва да се учите, че когато дойде този капитал да внесе резултати, да знаете колко да употребите от него, а инак ще разпилеете парите и няма да разберете смисъла на Живота защо сте дошли.

Сега например знаете ли за днешния ден каква беше вашата програма като ученици? Днешният ден имаше една важна програма. Като станяхте тази сутрин, колцина се отправихте към Баща си да му кажете: „Татко, аз ти благодаря за онова съзнание, което си ми дал, благодаря ти за условията, които ми даде да ходя на училище, за приятелите, за обществото, за средата, за всички тия сили!“ Колцина казаха това? Някои от вас първо са се умили, прочели са набързо „Отче наш“, дай да си похапнем и хайде на работа. Но тия работи са посторонни – ако аз съм поет, тя е посторонна работа; ако аз съм философ, тя е посторонна работа. Казват: „Той е отличен философ“; е като философстваме, какво ще докажем? – „Аз ще докажа причините

как е създаден светът.“ И често знаете ли как доказваме ние на учените хора? Ние ставаме смешни. Има такъв един пример (това е един анекдот из българския живот), доколко е верен не зная, но ви го давам като един анекдот: синът в едно семейство от едно бедно затънтено село, дето къщите са колиби без керемиди и се замазват с говежди извержения (да не мислите, че е нещо лошо), по едно щастие отива в Европа и свършва по естествени науки. Връща се в селото и вижда едно голямо извержение, залепено на тавана, и започнал да доказва на баща си по какъв закон извержението е отишло там, разправя му философии. Бащата казал: „Синко, аз видях майка ти как току що го лепна на тавана, а какви сили действат аз не зная.“ Е питам, ако не беше майка ти, това извержение би ли се качило на тавана? Ние често искаме да докажем, че нещата в света стават без ничия разумна сила, по един механичен начин. Не е тъй.

Сега вие сте турени в окултизма, казвате: „Защо съществува зло, защо съществува Добро?“ Аз оставам този въпрос да го разискваме. Защо съществуват изверженията? – Изверженията, това са едно зло; всички болести в света се зараждат все от изверженията, те са гниещи вещества. Що е извержение? – Извержението е един признак, че съществува Живот. Някои от тия същества, понеже не са научили закона на храненето, не се хранят правилно, следователно изверженията им съдържат повече отровни вещества. И вземете предвид ония същества, например кучето, което е месоядно и зло по характер, вземете и вола, вземете техните извержения и по тях ще познаете характера на животните. Мечката по своите извержения показва, че не е много лоша; вземете козата – и тя не е много лоша, овцата – също. Тогава по същия начин греховете на хората не са еднакви – има грехове като извержения на кучето, има грехове като изверженията на вола, овцата и т.н. по степен.

И пита някой защо е грехът, как ще се премахне грехът. – Не яжте, престанете да ядете и всеки грях ще се премахне, всяко зло в света ще изчезне. Но казвате вие тогава: „Без ядене може ли?“ – Тогава казвам: щом без ядене не може, и без зло не може – това е философия. Ти, като искаш да ядеш, ще храниш своята кокошка и ще я изядеш. Тази кокошка е един брат – ще вземете яйцата и и ще спорите защо. – Защото искате да живеете. Е добре, мислим ли ние, че месната храна от чисто окултно гледище е единствено най-здравословната храна? Туй науката в бъдеще ще го доказва, а окултизмът по този въпрос има друго становище. Тия вещества, които се съдържат в месото на тия млекопитаещи, кокошки, пуйки, тия есенции съществуват в Природата в десет и сто пъти по-чиста форма. И ако ние бихме били разумни същества, ние бихме почерпили тази енергия не от месото на животните, а от нейния първичен източник и щяхме да бъдем здрави, а сега имаме нужда да прашае животните заради нас да събират тази енергия. А знаете ли как я събират? Тя е ограничена, защото ние сами сме ограничени. Аз вземам туй ограничаване не като един момент, но ограничаване на една дълга култура, която е започнала първоначално много медлено, незабелязано, но постепенно се е увеличила. И нашият ум сега е толкова изопачен, че даже и най-умният европейец мъчно може да докаже, че тази храна не е здравословна. Той ще ти докаже от името на физиката, на химията, че този е истинският начин на хранене – ще докаже какви са резултатите и каква е смъртността статистически.

Какво показват многото раждания на хората и какво показват многото умираания? – Това са две аномалии. Когато много хора се раждат, това е аномалност и когато много хора умират, и това е аномалност. Някои поддържат: „Едно семейство трябва да има много деца.“ Аз нямам нищо против, но колко деца трябва да има едно семейство, т.е. колко деца изисква Природата да има едно семейство?

Колко деца са нужни? – спорен въпрос. При сегашните условия, ако разсъждаваме философски, другояче седи въпросът, но всъщност първоначално, когато Природата е създала човека, какъв е бил нейният план? И после, колко момчета и колко момичета трябва да има? Сега виждам, че в някои семейства преобладават само момчета, но с женски характер; в друга фамилия преобладават момичета, но с мъжки характер. Мислите ли, че това е едно естествено положение? Това е аномално положение. Когато мъжът се облече в женска форма и жената се облече в мъжка форма, човешкият живот се е обърнал с главата надолу. Не само туй положение, но сега всички хора искат да бъдат учители, да бъдат господари. Господар значи мъж. И сега вземете – всички жени искат да бъдат мъже. Казват и нещо повече – че във всеки род се ражда по един сляп. Няма човек, който иска да бъде сляп, никой не се е родил сляп. После някои казват: „Не струва да си ученик, учител трябва да бъдеш.“ Аз зачеквам въпросът не конкретно, идейно го зачеквам – мъжествени ли да бъдем или не? Въпросът не е там. Всякога, когато мислиш правилно, мъж си; когато живееш правилно, жена си. Когато мислиш правилно, по всички закони на мисълта, от чисто окултно гледище ти си мъж, разумен човек, наричам те разумно същество. А когато живееш правилно, съобразно с тази мисъл и преживяваш нещата и приемаш наслада, че си се облагородил, жена си – не жена, дева си, девица си. В първият случай си момък, не мъж, а във вторият случай си девица. Щом станеш жена, зависи как си се – с ума си или не. Има едно преплитане.

Някой път виждате, че на някои умни хора животът им не е правилен. Следователно казвам: има едно несъчетание, една дисхармония между ума и живота им. И ние казваме, че тия хора не са умни. Нима мислите, че е умен онзи човек, който може да увлече своя народ в една война? – Той не е умен. Нима е умен един писател,

който е написал една книга и може да увлече цяло едно поколение и чак след сто години да узнаят хората, че тоя път е крив? Нима мислите, че е умен един окултист, който в името на тази наука увлече някого в кривия път? – Не, в душата на един ученик трябва да съществува една мисъл, той трябва да разбира Истината. Питат сега защо ни е Светлината. Определение аз не правя, но казвам: Светлината е, за да ни покаже пътя на Живота, пътя, в който трябва да вървим.

Понякога вие питате защо не ви съчувстват, че да ви дадат подтик да вървите напред. Всяко едно желание, това е един подтик, следователно използвайте го. В този подтик може да се появят разни отклонения, може да вземеш разни направления. Светлината, и тя си има свое приспособление, но целта на Живота, вътрешната страна на Светлината е да ни покаже Пътя. А знаете ли какво нещо е Пътят? Сега ние, съвременните хора, под **път** разбираме само един път, който можем да изходим от единия край до другия; това не е път, това е една права линия. А Път, Божественият път, това са всевъзможни методи и начини, по които човек може да живее разумно в този свят. Това е Път – всички разумни методи и начини, включени вътре в Божествените закони на Разумния живот, които може да употребим за живота си.

И на вас, напредналите ученици, ще ви приведа следното: на някои от вас мозъкът още не е развит, трябва да се учите. Ние казваме тъй: човек трябва да мисли и после да действа – това е едно положение, нали. Има и друго положение: човек трябва да действа и после да мисли. За да можеш тия две положения математически да ги разчлениш и да разбереш съотношенията им, трябва да имаш един досетлив ум. Как можеш да действаш преди да мислиш, как можеш да захванеш една работа преди да я определиш? Ще кажеш: „Правилният път е да мислиш и после да действаш, а да действаш и

после да мислиш, това е глупаво.“ Не, не, ако вършиш по човешки една работа, първо трябва да мислиш, а после да действаш; когато вършиш една работа по Бога, първо трябва да действаш, после да мислиш. Когато ти действаш, Бог за теб ще мисли; Той мисли, ти действаш – в Божествения свят е тъй. Той ти е дал плана, няма какво да мислиш – ще извършваш работата Му, няма да разсъждаваш, Той ще мисли. А когато ние искаме Бог за нас да действа, ние трябва по-напред да сме обмислили нашия живот и тогава Бог ще я извърши тъй, както ние сме я обмислили – и както ти мислиш, тъй и Господ ще действа. Следователно може да опитате, но Бог е много внимателен в туй отношение. Ако ти си искрен, и Той спрямо теб ще действа тъй. Например искаш да крадеш – Той ще ти даде всички условия да крадеш, искаш да убиваш – Той ще ти даде всички условия да убиеш, но после ще създаде и затвори, и бесилки, всичко туй ще създаде. Искаш да помагаш – Той ще създаде тия условия, защото Господ ще каже така: „Така ти го намисли, затова Аз го направих така – ти искаш според твоя път.“ А пък когато ние действаме и всичко излиза добре, Бог мисли. Божиите мисли са другояче, Неговите планове са строго определени – в Него няма два плана, има само един план и в този план влиза само Абсолютното Добро в света.

Сега, вие може да обяснявате нормата по един или друг начин, но ще знаете строго определено: каквото мислите, това и ще ви бъде и каквото действате, това и ще бъде. Значи, ако действате по Бога, това и ще ви бъде. Но спрете ли се на едно Божествено действие да приложите вашата мисъл, вие ще почувствате обратен резултат – там, дето Бог е мислил, вие не коригирайте Неговия план. Да кажем, че ти създаде една форма на жена, а ти казваш: „Защо да бъда жена?“ Щом кажеш „Защо аз да бъда жена?“, знаеш ли какво ще стане с теб? – Ще имаш най-лошия мъж, ще имаш най-лошите деца, ще имаш най-

лошата по възможност обстановка при раждане, та ще кажеш: „Бял ден не видях в живота.“ Защо? – Защото си казала: „Защо се родих жена?“ Не зависи от теб какъв да се родиш ти, това е въпрос предрешен. Не е от нас дали да се родим мъже или жени – този въпрос е предрешен. Не е във вашата власт и воля да избирате вашите родители, не, а се налага на човека според условията на неговите минали съществувания. Ти не си в състояние да избираш баща си и майка си, но веднъж роден от баща си и майка си, ти си господар, ти може да изправиш живота си. След като се освободиш, като станеш на 21 години пълнолетен, ти си в състояние да измениш живота си както искаш. Но се изисква воля, воля – няма да дойде без да мислиш. Да кажем, че баща ти бил пиан и ти се отвориш от неговото пианство и кажеш изведнъж: „Няма да пия!“ – без никаква философия: „Няма да пия!“, свършена работа! Аз срещнах преди повече от петнадесет години един български момък, млад, на 21 години; баща му бил пианица, но той, като виждал какви неща е правил баща му в дома, казал: „Аз отсега нататък за през целия си живот вино няма да туря в устата си!“ – решава и изпълнява. Казва: „В моята душа има такова отвращение – колкото баща ми обича виното, толкова в моята душа има отвращение към него.“ Следователно този син изправя един порок на баща си и след време той ще предаде на баща си един добър урок. В него има воля.

Сега, вие, учениците в Окултната школа, казвате: „Господ ще оправи работата, добър е Господ.“ Ние знаем, че Господ е добър, аз съм уверен сто и един процента, че Господ е добър, че Господ ще оправи света, и Той го е оправил, но ние трябва да учим, да учим. И в какво седи това учение? Най-първо, можете ли да движите очите си нормално, правилно, можете ли да насочите носа си така правилно, знаете ли как да държите носа си, в какво положение, знаете ли от чисто окултно гледище как да държите брадата си по един начин? В

окултизма туй е строго определено, има си начин как да държите главата си, как да държите ръцете си. Някои говорители турят ръцете си ту отпред, ту отзад, в джоба си, навсякъде. Как трябва да се държат ръцете? Вие ще кажете: „Тия неща не важат.“ Важат, приятели! Вземете електричеството – през тия двата полюса, когато токът е пуснат и има контакт, ще приемете такъв удар, че ще потреперите. Но ако известно време сами съединявате ръцете си, тогава? – Не е безопасно всякога да съединяваш ръцете си, има моменти, когато трябва да държите ръцете отворени. И когато се молиш, не трябва да бъдат ръцете ти свити – някои се молят със свити ръце, тази молитва е лоша, Господ не приема тази молитва. Защо е така, аз няма да се спирам. Хората въобще си държат така отворени нагоре ръцете, защото всяко друго държане ще образува един лош контакт. И ако ти изправиш ръцете си нагоре към Невидимия свят, тогава ще пуснеш друг един контакт в лявата си ръка и ще се произведе едно обратно действие в дясната ръка; трябва да има и друг един контакт – да се произведат две противоположни действия от Невидимия свят и в теб ще стане една промяна. Сега вземете за пример, когато ние не обичаме някого или когато не искаме да слушаме някого: когато бащата се разгневи на сина си, каже му: „Иване!“, а когато е добре, каже: „Иванчо“; или пък синът каже: „Татко!“, а не казва: „Тате!“; може да е жена или да е с друго име – Петко, Петър и т.н. Защо си навежда главата? – Това дете, като си наведе главата, пуска кръвта, която нахлува в задната част, заема мозъка и се зараждат противоположни енергии; и понеже благородните енергии идват от симпатичната нервна система²³, той ги спъва и казва: „Ти си баща, но аз не ща да зная за теб.“ И тогава какво трябва да направите вие? – Трябва да

²³ Симпатична нервна система (ост.) – симпатиков дял на вегетативната (автономна) нервна система, в която коремният (слънчев) сплит, наричан още **стомашен мозък**, е анатомично най-големият нервен сплит.

разбирате закона. Тази вода, която нахлува, трябва да бъде по-малко, трябва да турите тази запушалка, та по-малко кръв да влезе в мозъка на вашия Иванчо. Сега тук има мнозина Иванчовци, да не мислите, че за вас говоря, не; **Иванчо, Иване** – тъй се казва само за обяснение, да не мислите, че имам предвид някого. Именно тази част от кръвта трябва да се отпрати в друга насока и затуй в окултизма има известни методи и начини за отправяне на кръвта в разни направления – да я прекарва отпред в челото, в горната част на главата, в разни центрове, т.е. там, дето има недоимък. Трябва чрез своята воля да можем да се налагаме на себе си. И затуй в това отношение вие трябва да се подготвите. Ще дойдем до науката – една наука, която трябва да приложим в нейните граници. Тъй, най-малките опити ще направим.

В сегашното общество, както тук, в България, се заражда една реакция: вестникарите искат да противодействат, създават една реакция, от една страна, а от друга страна, духовенството създава разни спънки, с които искат да спрат едно движение – туй движение да го спрат или най-малко да го опорочат. Ние знаем всичко, което се върши; аз зная тия хора защо искат това: те искат да отнемат спечелената енергия, те искат да се съсипе туй общество и те да опадат всичко и да станат наследници на тази енергия. Но няма да бъде това – аз съм казал: нито пет пари няма да вземат, но ще платят голяма глоба, нищо няма да им дадем. Докато съм аз в България, ще има плодородие, като напусна България, пустиня ще стане като Палестина! И вие, учениците, като напуснете, тъй ще стане. Тъй е писано в един Божествен закон: когато един народ пренебрегне великите Божествени закони, които са пратени за тях, такъв народ не може да напредне.

И вие като ученици на Окултната школа ще кажете: „Какво трябва да правим?“ – Ще бъдете положителни вътре в себе си. И ние, когато дойдем да застанем за Името Божие, за нас има само едно

мнение – Великия Божествен закон. И ни един народ няма право да го престъпи. И там, дето всред славянството са били пращани тия велики духове (аз не визирам себе си, аз визирам този велик закон, понеже Бог сега съизволява в славянството, за да го тури в работа, в една мисия за човечеството), това е един факт, на славянството тия блага му се дават, но трябва да има разумни хора, които да използват условията. А ако не ги използват, след славяните ще дойдат други, трети, четвърти. Всеки един народ като един индивид трябва разумно да изпълни своята мисия.

Сега, в България искат да кажат, че това е една секта и искат да убедят и вас. Защо? Вие ще станете изменници на българския народ. Ако вие не сте ученици на тая Школа, вие сте изменници и всички ги считам за изменници, които не са ученици на тази Школа – не само изменници на българския народ, но изменници на човечеството, понеже спъват великата Божествена енергия, която приготвя новия път на човечеството. Ние не говорим в тъмно, елате и опитайте; ние не казваме: „Вярвайте“, но елате и опитайте, ние не искаме такива заблуждения. Добре, ще бъдете смели и решителни – ние ще завъртим колелото и като го завъртим, всички вестникари в България ще скачат из въздуха нагоре и ще ги научим какво да пишат в бъдеще. Тия вестникари ще направя да станат всички неврастеници, да не могат да спят, най-лошите болести ще дойдат отгоре им, няма да могат да ядат сладко, те знаят ли това, да не мислят, че се играе шегата с Бога. Те трябва да употребят своето перо за Истината. Нямам нищо против, когато някой вестник пише Истината, но един вестникар да пише лъжа не му се прощава. На един свещеник, учител, майка или баща да говорят лъжа, това не им е простено.

Сега и вие, като застанете, не трябва да туряте вашия живот на старите основи. Ние трябва да реформираме живота си. Сега мнозина казват: „Толкова години какво сме спечелили?“ Ами че онзи, който е

работил в света, не е ли спечелил нещо? Който всяка сутрин е ставал рано и е работил на нивата си, не е ли спечелил нещо? Но онзи, който е пращал другиго да копае, проблематично е дали ще спечели.

Сега, толкова години аз съм се старал да ви дам един метод да работите като мен. И аз започвам с малко и съм присъствал на екскурзии и други опити. Вие имате обаче желание, като дойдете, да казвате: „Не може ли и без да ходим?“ – Не може. – „Не може ли да го направим по друг начин?“ – Няма друг начин. – „Няма ли друг лесен начин?“ – Лесният начин е такъв: когато излезеш на разходка, това е едно благо за теб. Даже когато човек дружи с най-простите хора, това е едно благо, една привилегия – ако знаеш как да постъпваш, много велики работи ще научиш. На Витоша преди няколко дена идват два вола, седнаха и единият почна да лиже другия, за да го очисти, а той си дава страната да го очисти хубаво. Казвам на тези, които бяха там: „Какъв отличен пример!“ Тъй го оглади с езика си отгоре, отпред, от двете страни, а онзи седи, мирува. Какъв отличен пример е това, който от вас би очистил лицето на брата си? Вие ще кажете: „Иди се измий там на чешмата“, но никому няма да дойде наум да вземе вода и да каже: „Дай аз ще ти полея, а ти се умий“ – ще кажете: „Сега ли с тия работи!“ Това е велик морал. В ума си кажи: „Дай да ти полея“ – това е досетливост, една отлична черта. Е, има нужда от опитност, в тия малки постъпки се развива благородството на човешкия характер. И някой път на мен ми е приятно да изляза с вас на разходка. Защо? – Защото в тази разходка аз уча, разбирате ли, използвам малките работи, а не големите, материали събирам. Защото има неща в Живота, които ще събирам по особен начин – както една пчелица трябва да посети хиляди цветенца, за да събере малко медец, така един Учител или ученик от много неща трябва да се учи. Хубавите работи мъчно се печелят.

После, от всинца ви се изисква малко търпение – в резултатите вие бързате. И после, аз от опитност знаей, например наскоро направих един такъв опит, че всички се изпоплашиха, че аз ще си отида. Не, аз изпитвам вярата ви, Божественото не може да се събори, разбирате ли? Божественото може да умре, но ще възкръсне десет пъти по-силно, отколкото е било първоначално. Там е Бог – в Доброто; Той може да те умъртви, но и ще те възкреси, Той ще те опита. Но когато човек те умъртвява, той не може да те възкреси. Когато дойде Господ, ще съсипе някоя наша работа – не я съсипва, но Той дава нова енергия да вършим нова работа. Следователно при каквито условия и да се намери ученикът, той трябва да знае, че в Божествения план няма изключение. Когато разпнаха Христа, всички ученици се разбягаха. – „Свърши се тази работа“ – си казаха и Петровци, и всички избягаха, изпокриха се. Три дена, всички треперили: „Ние мислехме, че ще стане цар, а сега Го разпнаха и свърши се всичко.“ Знаете ли какво бе положението на учениците, докато Христос възкръсне – всеки е мислил: „Какво ще стане сега?“ (туй историята не го пише). Обаче Божественото вътре работи в душата, съживява се този Христос не само в гроба, но и в техните сърца и те Го видяха и се изпълниха със сили. В окултната наука вие ще видите това ново състояние в една жива Истина, която ще внесе този невидим Живот във вас. Та ви казвам сега: не се обезсърчавайте. Христос е казал така на учениците си: „Трябва да си ида, за вас е по-добре Аз да си ида сега“; после казва: „Сърцата ви изпълни скръб, но Аз пак ще ви видя, вие ще се възраждате вътрешно. Отивам си временно, но това нищо не значи в изпълнението на Божия закон.“ Когато ние дойдем да изпълним Божия закон, в нас има само едно мнение и ние нито по-рано, нито по-късно ще извършим известна работа, но точно навреме.

Сега аз желая вас, като ученици на тази Школа, да не ви е страх. Сега някои от учениците са се замислили: „Какво ще стане с нас когато нашият Учител си замине?“ Какво ще стане? Аз да ви кажа: ако вие сте мислили, а после действали, всичко това ще стане на прах и пух, а ако вие сте действали, и после мислили, всичко ще се възрасти. Ако мислите, че тази работа е моя работа, тогава напразно си хабите енергията, а ако мислите, че туй е едно Божествено дело, вие ще възрастнете. Но трябва да се самоопределите в себе си. Тъй е въпросът: Божествено ли е или не. Ако е Божествено, идете с него, както аз съм с него. Туй дело е Божествено и аз се застъпвам за него, защото е Божествено; и не само аз ще кажа, но всеки ще каже: „Това дело е Божествено и вие ще пожертвате живота си заради него – там е вашето спасение.“ С туй дело вие ще се прославите, а без него ще се обезчестите. Ще кажете: „Ама как да знаем?“ Ела, братко, аз ще ти кажа, тук не се иска голяма философия: имам един голям самун хляб; питам те какво мислиш за този хляб – хранителен ли е или не хранителен? – „Не зная.“ – „Заповядай“ – отчупвам едно парче, давам ти една четвърт от него за четири часа. Най-първо ви питам как се усещате. – „Краката ми са слаби, не съм разположен.“ Давам ви една четвърт от хляба, давам ви четири часа на разположение – ако този хляб за четири часа отгоре не може да възстанови разположението ви, той не е хляб; ако за четири часа възстанови разположението ви, той е хляб на място. Ще повярваш ли, че той е добър? Е хубаво, след четири часа той възстанови силата ви. Може да кажете: „Аз се съмнявам“ – добре, ще направим втори опит. Пак се съмняваш – още един опит. Десет опита са достатъчни, в окултизма няма нужда от повече от десет опита. Деветдесет и девет опита направих – ти се съмняваш, тогава не ти давам нито трошица хляб, отсега нататък иди си търси сам хляба. Следователно окултните истини вие ще ги проверявате и щом проверите една окултна истина, тя е храм, не се

съмнявайте в нея – не да ви доказваме десет пъти едно и също нещо дали е Божествено, или не.

Божествените неща са верни. Всяко нещо, което започва с действие и свършва с мисъл, то е Божествено, а всяко нещо, което започва с мисъл и свършва с действие, то е човешко. Право ли е туй? (*– Право.*) Добре, защо е право? – Защото когато започнем с действие, Бог ще мисли заради нас, а когато ние мислим, Бог действа заради нас. Следователно и в единия, и в другия случай работите ще вървят добре. Виждам вашите умове, казвате: „Нещо повече искаме, нещо повече.“ Не че не мога да ви дам нещо повече, но болни, който имат охтика, лекарите ги тъпчат с яйца, с две-три кила мляко и какво става? Затлъстяват и болестта временно спира, но в ума си те мислят само как да спасят живота си, цял живот мислят за яйца и мляко – като седнат, ще говорят: „Аз по толкова яйца ям, по толкова мляко изпивам.“ И тъй всеки ден говорят за яйца и мляко; питам какъв смисъл има такъв живот – една мисъл на яйца и мляко.

Ако вие седнете като окултист и казвате: „Да имаме сили, че ще оправим България“, нищо няма да направите. Ако на един народ му дадете най-голямото богатство, вие ще му създадете най-голямото нещастие; ако го направите силен, вие ще му създадете друго нещастие. Аз не казвам да не е силен, но силите трябва да дойдат отвътре, богатството трябва да дойде отвътре. И при това всеки трябва да работи и с честен труд, с пот на лицето да си изкарва прехраната – това е сега закон. Сега трудът не е разпределен и вследствие на това ние страдаме. Сега ще оставя това, това не е наша вина, но понеже ние туряме основите на бъдещия живот, досега било що било. Аз не се спирам върху сегашния ваш живот – както започнахте, така ще свършите, но понеже туряте новите основи на живота си, няма да градим по старому.

Аз имам всичкото добро желание да дам един обрат, една нова насока. С всичките ми думи аз внасям една нова енергия във вас, събуждам нещо ново, Божествено. Ако вие ме слушате, тази енергия ще действа благотворно във вас, а ако не ме слушате, тази енергия ще произведе обратни резултати. Казвам **ако ме слушате**, но да се разберем добре: давам ви известна семка и ви казвам в еди-кой месец, в еди-коя година, в еди-кой ден, при еди-какви условия, когато Месечината е в тази фаза, казвам и начина как да посеее семката. Защо вие трябва да ме слушате? – Защото този семка може да израсне само при тия условия. Вие може да кажете: „Не може ли по друг начин?“ Казвам: една педя ще изкопаете – вие казвате: „Четири пръста не може ли?“ Казвам: толкова тор, толкова пясък ще турите, после вода. – „Не може ли другояче?“ – Може другояче, но в Божествения закон за садене на семките са турени известни закони и всички ония Добродетели, които трябва да се насадят в нашия ум, си имат условия, при които растат. Може да насадите някоя мисъл и след някоя година тя изчезне; друг е посадил друга семка и тази мисъл пребъдва във вас през целия живот. Така ние ще дойдем до онези велики закони да разбираме. Аз искам във вас да се пробудят и развият окултните способности, без туй не може да учите. Най-първо трябва да се събудят окултните способности, скритите способности, които досега не са били в действие, които са в почиващо състояние. Тях постепенно ще ги събудим, а не изведнъж, защото ако ги събудим изведнъж, ще понесете големи страдания. И другите способности постепенно ще се съграждат, защото ако изведнъж започнете да градите, у вас ще се яви друго зло, а това не е окултно. Защото много окултисти, които отведнъж са се развили, са се възгордели. Ние искаме всичко това да върви по един естествен път – да можете да използвате благата, които Бог е вложил в нас.

Сега, не смесвайте вашите религиозни вярвания с окултните истини. Една окултна истина може да се употреби в каквито форми искате – тя не се ограничава и окултната истина не може да се върже. Окултната истина може да употребим само ако имаме Знание; нямате ли Знание, тази истина ще ви причини най-големите страдания. Искам най-първо вие като ученици на Школата да се проучвате един друг. Да кажем, спрямо някои нямате разположение; това не е зло, но то показва, че в двама ви действат еднакви сили, еднакви стремежи. Намерете някой подобен на вас и ще намерите трета една равнодействаща сила, която да внесе хармония във вас. Ако третият не може да оправи работата, потърсете четвърти, пети, шести... до десет души, но все ще намерите един, който да внесе равновесие между тия, които са загубили равновесието.

Сега много пъти учениците казват: „Той е много нервен, нетърпелив“, но това са все празни думи. **Нетърпелив човек, нервен човек**, това са само думи. Всъщност гневливи хора няма, нетърпеливи хора няма, т.е. има ги в даден момент – известна енергия е натрупана в мозъка и тази енергия ни безпокои, тя е като една бомба. Като излезе навън, ти си спокоен и добре разположен, много добър човек си. Всеки от вас, като се разгневи, какво ли не прави вкъщи, а щом изчезне енергията, той е кротък като агне – питам де е лошавината на този човек. Ние казваме сега: „Той е един лош човек“, но в този човек има известна енергия, която трябва да се употреби разумно на своето място.

Сега да се върнем към предмета. Искам тази беседа (тя ви се вижда малко разхвърляна) всички ученици да си я препишете и след туй всеки един ученик ще извлече главните черти и ще я систематизира за себе си. Ще има една тетрадка, бих желал вие да направите това и аз ще прегледам вашите извадки. Ще извадите главните черти и ще ги наредите тъй, както вие разбирате; сега ще

видим кои са способните ученици. Обезателно това ще направите през лятото, през цялото лято. Тази работа няма да я искам сега, но през най-последната част от пролетта и цялото лято – давам ви достатъчно време да я напишете хубаво и тогава вие ще си извадите от нея извадките и ще я систематизирате по вашему в друга една книжка. Купете си две тетрадки – в първата ще имате оригинала, а във втората вашия превод. Искам да видя какъв превод ще направите и какви заключения и приложения може да извадите. Онези, които могат, да я направят. Сега разбрахте ли, в едно тефтерче ще я напишете хубаво, не на пишеща машина – не се позволява в класовете лекциите да се пишат на пишеща машина, всичките ще минат през вашата ръка, ако искате да прогресирате; мине ли през машина, не ще има резултати – туй, което е важно, туй, което е ценно, трябва да мине през самите вас. И ще я държите като светиня. А сега очаквате някой друг да го препише, да ви го даде и да ви извади извадките – е какви ученици ще бъдете! Седнете, мислете всеки ден по половин час, по един час.

Сега, на вас давал ли съм друго упражнение? (– Не.) Първите две седмици ще употребявате по пет минути за изправяне на вашите недъзи – физически, духовни и умствени. Пет минути на ден за две седмици ще употребявате за лекуване на вашите недъзи. Ще вземете тази беседа и първата беседа за женените – тия две беседи ще ги препишете. Сега искам да зная колцина от вас ще могат да приложат това. От утре ще се започне: посреднощ, щом се събудите от първия сън, приложете закона; сутринта е най-хубавото време, което можете да приложите – първото време, което може да посветите. Тъй ще се абстрахирате в себе си, като един зрител ще се оставите, щото Божествената благодат да ви обсипе, да повдигне заложеното във вас Добро. И да се почувствате в положението на едно новородено дете, без никакви грижи. Ще се оставите на тази Божествена благодат тъй

да ви обсипе пет минути и след туй ще дойдете в първото състояние. Поне ще спечелите, че ще се разшири вашето съзнание. И най-малкото, което ще добиете, е една малко по-голяма самоувереност в душата си за тия пет минути. При сегашните условия потребно е на учениците да имат тази вътрешна самоувереност, защото няма нищо по-ужасно от неувереността. Може или не може? В нас има само един закон: може! И когато Павел е казал: „Всичко мога чрез Господа Исуса Христа, който ме укрепява“, това е същият закон. Павел го е взел оттам: „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мен, Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас“; и казва още: „Всичко, каквото попросите в Мое име, ще бъде и Аз ще ви се изявя.“ Най-първо Словото трябва да бъде и на туй Слово Истината трябва да бъде глава – значи тия два принципа трябва да действат в нас. Това е един малък опит – пет минути, въпрос не става – пет минути за едно благородно размишление. Тогава за тия пет минути ще кажете една формула: „Желая, Господи, Добродетелите, които Си вложил в моята душа отначало, да възраснат със силата на Твоята Любов и Мъдрост. И аз ще употребя всичките сили на Твоето лозе за изпълнението на Твоята Воля.“

Класът ще си продължава през цялото лято. Онези, които останат (дали аз присъствам, или не), ще се събирате всеки четвъртък. Ще ви се дават теми, върху които да пишете, и тези теми ще се четат. Помнете едно – ние ще преодолеем всички мъчнотии. Небето и Земята ще преминат, но нито една резка от онова, което съм казал, няма да премине. Всичко, каквото Бог е казал, ще се изпълни без никакво изключение. Във Великият Божии закон няма изключение.

Сега не си съставяйте илюзии, работете, работете, защото Животът е в бъдеще – от сега иде този Живот. Ще кажете: „Това е толкова естествено, какъв ще бъде този Живот?“ Каква е аналогията? Когато онази гъсеница, която умира, е дошла до крайния предел и

казва: „Свърши се“, и животът не може да се развива в тази форма, и започва да прави своята какавида, пита ли тя какво ще стане от нея? Ще стане нещо по-хубаво – вторият живот ще бъде много по-приятен, отколкото първия. Следователно сегашният живот е достигнал до крайните предели и сега какавидата на пеперуда ще стане. Този живот сам по себе си ще определи Новия живот, а този Нов живот ще бъде десет пъти по-добър отколкото сегашния – най-малко десет пъти ще е по-добър. И той заслужава да пожертва всичко за него – там ще има такива условия, които сега не може да се разправят. А ние казваме: „Няма сега да напуснем.“ Ние можем да идем в горите, но кой е Пътят? – Пътят е през всичките мъчнотии, които сега имаме да преодолеем.

Аз съм гледал, когато някой българин задръсти колата с воловете някъде и не може да мине; дойде друг селянин, тури ралото – пак не може; идва трети, четвърти, десет души и колата тръгне. Някой път нашата кола се задръсти някъде; идват втори, трети, четвърти, до десет души и като впрегнем всичките сили, ще тръгне колата. Двама не можем да го направим, но десет души като дойдат и потеглят, колата ще тръгне. И ние казваме: „Каквото един не може да направи, десет души, съединени в една сила, могат да го направят.“ И тогава една кола може да върви без волове. И тъй, имаме нужда абсолютно да вярваме в този окултен закон – в него няма изключение, той е жив закон. Всички, които са били преди вас, са работили и са опитвали това. И вие ще опитате тази самоувереност, ще видите. Та сега абсолютно никакво обезсърчение да няма. Може да има много големи мъчнотии, недоимък, това-онова – тия неща са второстепенни, аз ги считам за едно благо, макар че са неприятни в Живота.

В окултизма може да ви дадат някои изпити. Ако вие не сте подготвени, като ви дадат един изпит, може да ви изхвъркне мозъкът от главата. Там има такива изпити, ще ви опитат. Аз съм ви казвал, че

в окултизма има такива привидни изпити – ще ви изпитат и ще видят кой има убеждение и кой не. В старо време в окултните братства често са правели опити да видят дали ученикът е смел: ще му дадат един водач, ще му превържат очите и ще го оставят сам далеч някъде; ще му развържат очите и той ще види наоколо все хора с маски и насреща му – една маска със светъл нож се приближава. Ако той е страхлив, ще хукне да бяга, а ако той остане, тази маска ще дойде, ще го мушне с ножа, но този нож е книжен. Но какво ще преживеете до този момент! – „Отидох, отиде животът ми“ – ще си кажете. Та често гледам, че вие бягате от тия привидни ножове, казвате: „Знаете ли какво нещастие!“. Не, не, ще очаквате този книжен нож да се забие с всичката своя сила. И затова

Писанието казва: „Всичко, каквото се случи на ония, които любят Бога, то е за добро.“

Даже в окултната наука се раждат ексцентрични работи. Казва някой: „Аз влязох тук, за да се оправят работите ми, а те се разбъркаха.“ Ти не знаеш, ако сега са се разбъркали работите ти, инак колко биха се объркали. Вие имате такава философия: някой спестява десет хиляди лева, има хубав вол; умира волът и този ще каже: „Каква загуба!“ Е хубаво, ако не беше спестил тези пари и волът умре, какво щеше да правиш? Ти благодари, че си имал спестени пари; това не е логика. Някой влезе тук и казва: „Кармата ми е такава-онакава“, искате да ви помогнат; вие влизате и вашите работи не се оправят. Вие благодарете, че сте тук, на това място – ако тук е така, представете си какво ще е отвънка. Влезеш в една къща – няма дрехи, няма нищо, все трепериш, но ако излезеш на вятъра и дъжда, какво ще бъде положението ти, тук поне си под покрив, сухо е. Та не си правете илюзии да мислите, че като сте влезли в Школата, знаете нещо повече, не. И при това не пресилвайте законите на Школата, не мислете, че тази Школа е създадена само заради вас – да оправя

вашиите материални работи. Тази Школа си има велико предназначение – между другото има за цел и да се оправят вашите работи, но това е само мимоходом, те са посторонни работи, съвсем друга цел има Школата. И тогава турете онзи стих: „Търсете първом Царството Божие и правдата Негова, и всичко друго ще ви се приложи.“ Ако окултно го разберете, въпросът е решен за вас.

Та като ученици на Школата ще бъдете прилежни, защото Христос обича прилежните ученици: „Ако Ме любите, ще опазите Моя закон.“ Ще учите, ще го приложите и светът да познае какво е моето учение. Като го приложите разумно, от резултатите на туй учение светът да познае, че действително сте мои ученици и че Учението е Божествено.

Сега вие забърквате нещата и никакъв плод няма: за Любов говорим – плод няма, за Мъдрост говорим – плод няма, за Истина говорим – плод няма. Няма плод, всички тия дървета са безплодни. Не че не цъфтите, цъфтите и много хубаво мирише цветът, но плод няма. Не казвам, че пчели няма. Като цъфне крушата, пчелите събират мед, но важното е плодът. Ние идваме от пчелите да вземаме мед и много окултисти са събирали медец от цвета на тия дървета. Сега трябва да дадем плод върху тия Божествени дървета.

Тайна молитва

16 школна лекция на общия окултен клас, 15 юни 1922, София

ВЛИЯНИЕТО НА МУЗИКАТА

Тайна молитва

Прочетоха се работите за музиката.

Сега, ако ви попитат кой свят засяга музиката или от кой свят произхожда музиката, какво ще отговорите? – От Умствения свят, т.е. само един интелигентен човек може да пее. Следователно музиката и човешката интелигентност вървят заедно. Защото правилната мисъл, това е музика. Сега аз ще ви дам един малък музикален опит. Разбира се онези от вас, които не знаят да пеят, трябва да правят усилие. Най-първо заучете гамата, седемте тона и от тях – естественият тон, от който започва гамата. Може да вземете естествения тон на органа или на пианото. Някои пиана започват по-високо или по-ниско с половин тон. Заучете тоновете на гамата без повишение и без понижение, естествено, всички тук заучете **до, ре, ми... до, си** – напред и назад.

Когато имате добро разположение изпейте тоновете. После, щом се измени вашето разположение, пак ги изпейте и забележете каква е разликата. Например гневен сте, изпейте **до, ре... до, си** и назад и вижте какви съпротивления ще срещнете. Наблюдавайте психически, правете разлика в пеенето: някой път имате дисхармонично настроение – вижте на кои тонове каква дисхармония се явява; някой път може да имате някой вътрешен страх – пак изпейте гамата напред и назад, забележете при кои тонове не върви добре. Ще правите психически наблюдения. Правете тия опити и психически ще почнете да различавате къде куцате. Например някои музиканти, слушал съм, вземат по-високо **ре**, не могат да го вземат правилно. Защо? – Защото са чрезмерно активни. Някъде **си** не вземат правилно, някъде **до** не вземат правилно. Да пееш, значи, че всякога

трябва да вземаш тоновете правилно. Щом ги измениш в каквото и да е отношение, ти вече не си музикант, не спазваш правилата. Следователно музикант е само този, който при всички условия спазва природните отношения – разбирам разумните природни отношения, които съществуват между тоновете.

Сега например, когато се карате, а карането е музика, някъде натъртването при някой тон е по-силно. В говора нали има повишение и понижение? Ако ние преведем гнева в музикален език, то когато се разсърди някой, той пее *forte*; когато иска някой да го замаже, той пее много меко, пее *pianissimo*. Но ще забележите, че у всички вас тоновете са слабо застъпени. В миналото вие не сте научили музиката и сега трябва да правите много големи усилия. И вашето скъсяване на живота се дължи на липса на музика. Престъпността у хората се дължи на това, че музика няма. Например хора-убийци нямат никаква музика. Следователно музиката е един стимул – щом почнеш да пееш, кръвта почва да се пренася към предната част на главата, мозъкът привлича кръвта към предната част и тъй се развива правилно. И първото нещо на Черната ложа е, че тя всякога казва: „Ти си остарял, на теб не ти трябва пеене, Господ и без твоето пеене може, ти днес си неразположен, не пей!“ И почнеш да загрубяваш, да загрубяваш, докато загубиш туй чувство, и кръвта слиза в долния център на мозъка и всичко благородно изсхва в теб. После, у някои хора има срам – те обичат музиката, но не пеят, понеже другите ще им се смеят. Няма какво да се срамувате, защото няма певци. Само една певица съм чувал да пее хубаво, тъй да владее гласа си – една туркиня, чувал съм я преди двадесет години. Две или три певци съм слушал, които пеят хубаво – да взема душата участие, а не само да трепери гласа, да правиш усилие.

Музиката е едно естествено изкуство. Като седнеш, ти почнеш да мислиш как ще пееш. Не, трябва да пееш без да мислиш; почнеш ли

да мислиш как ще пееш, няма да пееш. Когато някой човек почне да мисли как да плаща дълговете, той пари няма в касата си, а когато касата е пълна, не мисли, а плаща; и който дойде: „Колко имам да ти плащам, ето.“ Защо? – Касата му е пълна. Всички ние сме хора, които много мислим – за религията много мислим, за добродетелите много мислим. Защо мислим? – Понеже касите са празни. Сега, учениците на Окултната школа не знаят музика. Щом като касата е празна, ще мислите, но ще знаете, че без музика не може да бъдете ученици на Школата, туй трябва да го знаете. Едно условие: без музика не може да бъдете ученици на Школата и то доста добри ученици. И първият изпит, който ще дадем, е по музика и там може да пропаднете. Първият изпит в Школата е музиката – ще ви дадат едно парче да го изпеете, една много проста песен ще ти дадат да изпееш.

Тъй, разбирате вече, музиката и мисълта вървят паралелно. И после, музиката може да я употребим като едно възпитателно средство. Наблюдавайте кои хора какви песни обичат. Когато някой е неразположен, изпейте му песента, която обича, и той ще има разположение. Всеки човек има любима песен. Религиозните хора в православната, в евангелската църква все си имат някоя любима песен.

Сега първо, вашето наблюдение, което трябва да правите е при вземането на гамата. Туй упражнение ще го правите две седмици наред – всеки ден, сутрин и вечер преди да си лягате. Сутрин ще изпеете гамата по три пъти – наблюдения ще правите, не само тъй. Вие искате да изучавате окултни науки, имате велики идеи да схващате силите на Природата, но ако не можете да схванете разликата, леките вибрации между два музикални тона, как ще схванете ония велики сили, на които тоновете са по-високи? И сега аз не искам да ви поощрявам, но когато изучите окултната музика и като запеете, ще почнат да се групират всички песъчинки на едно

място и да образуват камъни – има окултни песни, при които само като запееш на един камък, за десет минути отгоре той ще почне да се разсипва; има окултна музика, която ако я запееш, ти можеш да спреш течението на една река; има окултна музика, която ако я пееш при някой засъхнал извор, водата ще тръгне.

И ако някой път вие изсъхнете и замязате на изсъхнали извори, то е защото не пеете. Вие казвате: „Господ не ме обича“ – изсъхне вашият извор. Запейте и веднага ще потече вашият извор. Ще кажете: „Аз сега съм тъжен – като стана в добро разположение, тогава ще пея.“ Тогава няма защо да пееш, сега ще пееш! После, ако на някой от вас излезе цирей, ще ви дам един музикален опит, за да го лекувате: ако някой има цирей, изпейте му сутрин три пъти гамата, вечерта – пак три пъти и ако пеете правилно, този цирей ще мине. И защо някои болести не се лекуват? – Изгубвате музиката. Човек, който се уплаши и не може да пее, умира. Имаш възпаление, четиридесет градуса температура; запей някоя песен и веднага с няколко градуса ще спадне температурата. А лекарите ще кажат: „Той е болен, да мълчи, никакво пеене, само да чувства диханието си.“ Имате неразположение, едно неприятно състояние – пейте! Изпейте на туй състояние една песен, втора изпейте, трета, докато изпеете подobaващата песен. Практическото възпитателно влияние на музиката – то ни интересува. Не ни интересуват тия неща, които ни пречат, а какво може да произведе в нас музиката, то ни интересува.

Сега, във връзка с музиката, ще определя два пътя на Живота: един възходящ – правият път на Живота – и низходящ път на Живота. Възходящият, правият път на Живота е път, който съдържа в себе си всички възходящи сили: форми има, съдържание има и смисъл в себе си има; той се нарича **Правия път**. Низходящият път е път, който съдържа всички низходящи форми, съдържание и смисъл на низходящия живот; наричат го **Левия път**. И тъй, под **Път** ще

разбирате всички възможности, които Животът изисква в даден момент – туй се нарича **Път**. Сега, музиката е едно от средствата на Правия път, на възходящия път, едно от великите средства на възходящия прав път на Живота. И следователно всеки един живот трябва да започне с музика.

Сега, когато пеете, няма да пеете както учениците **до, ре, ми, фа, сол...** – това не е пеене. Ти ще се спреш и като кажеш **до**, ще забравиш, че си в света – като кажеш **до**, ще мислиш, че започваш Живота, започваш да живееш. И като кажеш **ре**, ще мислиш, че този Живот, в който живееш, ще почнеш да го оформяш, да събираш материали за него. Като дойдеш до **ми**, ще подразбираш, че разпределяш този материал. **Фа** подразбира за какво полученото вътрешно съчетание може да се прилага в Живота. **Сол**, това е градеж – започване на градежа, **ла** е мазилка, **си** е завършване на прозорци и врати. Тогава вие ще свършите – ще направите не само механически прозорци, но ще знаете, че един прозорец е едно отверстие, място отдето Светлината може да дойде. Вратата е място, отгдето един човек може да дойде – път за движение на душата. Когато ние говорим за прозорци и врати, разбираме, че прозорецът е място, дето Светлината може да проникне, а вратата е място, през което душата може да влезе. Това са само някои окултни бележки в музиката, за тях ще говоря и друг път.

Сега изпейте **до**. Вие вземате **до-о**, има ли музика в туй **до-о-о**? Още по-тихо! Душата още не взема участие в туй пеене. В тия трептения не само ти трябва да вземеш участие, но трябва да контролираш и дихателната си система, понеже тук имате още един от важните центрове – ларинкса. Чрез мозъка вие ще развиете ларинкса. Правилният говор в света зависи от музиката – ако музиката е правилно развита, и говорът ще бъде правилно развит. Следователно ще съсредоточите всичката си енергия в белите дробове

– между симпатичната система и ларинкса; между тия два възела започва да се върти това колело на мозъка. Разбира се, у вас има този срам – ако вдигна някого сега да пее, вие всинца ще почнете да се смеете. Например няма да гледате как пее той, ами ще се кискате, ще се смеете, че той не взема правилно тоновете. А с това вие убивате желанието му да пее.

Е добре, сега нека вземем всички първия тон *до*. (Всички пеят: *до, до, до*.) Сега, да дойдем до *ре*. *До, ре, ре, ре* – по-силно. (Всички пеят.) Не го вземате правилно, не е чисто туй *ре*, куца ви нещо, показва, че енергиите не са разпределени правилно. Но *до* е чисто, добре е. (Всички изпяха последователно цялата гама.)

Аз някога ще ви занимая – ще вземем някое окултно упражнение по музика. Тогава ще направим една разлика: ще изпеем една обикновена песен по обикновеному, а после ще изпеем същата песен по правилата на окултната музика, за да видим какъв ефект може да произведе тя.

Сега, останалите работи ще прочетете следващия път. Друга тема имате ли? (-Не.)

„Ползата от планинските върхове“ – каква полза принася изкачването? После, каква друга полза имат? – Задържат се там снеговете, привличат влагата, ветровете.

Сега, вие си отбелязвайте всичките тия предмети, не мислете, че те са дадени произволно. Всичките теми ще ги напишете в една особена тетрадка и ще мислите върху тях. За музиката всъщност отсега нататък ще мислите. Колкото теми сте написали, ще се спирате върху тях и ще ги преглеждате наново, защото в бъдеще ще започнем да съчетаваме – например ще искам да съчетавете отношенията, които съществуват между музиката и планинските върхове. Разбира се това са сложни упражнения, ние ще минем по-после към тях. След още една година ще дойдем до сложните упражнения. Ще гледате да

турите сега една здрава основа, защото ако не турите тази здрава основа, не можете да съградите. Защото в Окултната школа ние имаме за цел първо да развием центровете на Вяра, Надежда, Любов, да развием музикалните чувства, да развием въображението, да развием математическите способности, разсъдителните способности, творческия ум, да развием дружелюбието, да урегулираме човешкото честолюбие, човешката гордост, после да впрегнем ексекутивните способности на човека в работа, да развием речта, да я турим в правилен път, после да създадем правилните форми за Живота. Това са задачи, върху които трябва да се работи. И след като се развият тия центрове, тогава ще ги свържем. Всеки един център е свързан с известно течение и тогава може да се манипулира вече. Та предстоят упражнения, упражнения.

Да кажем, имате една мъчна задача: вие сте ученик или студент и сте скъсан на изпита, а средства нямате да следвате идущата година – вашият благодетел не ви поддържа вече. Три мисли могат да ви минат през ума: да се убиете, да прекратите живота си. Какво трябва да прави този студент? – Ще пее, ще почне да пее гамата отдолу нагоре и отгоре надолу, ще каже: „Животът е една възходяща гама.“ Започни от долно *до* и върви до другото, до горно *до*. – „Мен са ме скъсали“ – ще слезеш надолу с гамата, т.е. скъсването ще го считааш за връщане по обратния път. Като скъсат някого, ще кажат: „Върни гамата назад – *до, си, ла...*“ Който не разбира музиката, ще каже: „Скъсан съм“, а който разбира музиката ще каже: „Пея гамата по обратния път“ – и тогава ще се качи отново до горно *до*. И когато усвои тоновете, той благополучно минава изпита. Но и когато го скъсат, пак ще пее правилно гамата назад – то е едно и също нещо. Сега например вие не можете да се убедите, че като те скъсат на изпита е по-хубаво, отколкото да минеш. Много пъти нещастни ученици не се учат през цялата година, обаче случи се, че го изпитат

по най-лесния предмет, получи пет и минава, а много по-добре е да го скъсат, да повтаря, да изучи материала добре – тогава за следващия клас той ще е готов.

Сега, в Окултната школа не може да минете тъй. Материалът е тъй свързан, че вие не може да минете като прескочите един материал. Всяко нещо ученикът трябва да го заучи и то хубаво. Каквито хитрости и да употребите, по никой начин не може да минете, една необходимост е това. Та всичките неща ще ги заучавате добре. И страданията в Живота не са нищо друго освен скъсване – постоянно ни късат. По някой път мислиш, че си добродетелен, но те скъсат на Добродетелта. Ти кажеш: „Аз до вчера бях добър“, но ти не си научил още изкуството да бъдеш добър – то е едно изкуство да знаеш да бъдеш добър. В окултизма под **добър човек** ние разбираме този, който знае правилно да използва известни Божествени сили във формите, които им са предначертани. Това значи добър човек: на всяка Божествена сила да даде съответна форма, която е определена за нея. Защото ако при разни състояния, при разни настроения и при разни възрасти знаеш каква форма съответства на тази сила и можеш да и я дадеш без да погрешеш, ще бъдеш добър човек. Тъй е. Следователно ще заучавате при еди-коя сила, при еди-кой случай еди-коя форма съответства. Защото в окултно значение само тъй ще добиете Светлина. Сега се обезсърчавате, всеки ден ставате добър и лош и предстои ви усилена работа – главно на онези от вас, които искат да се учат.

После, ще пазите друго правило: великата окултна наука всякога тъй се поставя, че човек трябва да започва да работи с най-слабите сили в света, те са най-производителните. Ще започнеш с най-слабата сила, която имаш. И даже в практическо отношение вие забелязвате същото: един човек, който, като излезе от къщи, изведнъж започва да взема големи крачки, никаква работа не може да свърши – колкото

отива по-нататък, той отслабва, отслабва и сред пътя се умори и спира; а излезе ли някой човек и усъмни ли се, започне ли полекичка, полекичка и постепенно усилва, този човек ще свърши работа. И сега в религиозно отношение науката се състои в същото: онзи, който, като излезе на улицата, каже: „Аз ще направя туй, онуй“, нищо няма да направи. Не, спри се и кажи: „Туй, което учителят ми даде, аз ще го науча; за друг път не зная, но днес тази малка крачка ще я направя.“ Той не мисли за бъдеще. Някой, като влезе в училището, мисли как ще свърши втори, трети клас и т.н., каква диплома ще вземе, как ще го посрещнат с цветя, украшения – всичко туй изпъква в ума му, но нищо няма да свърши този ученик. Сега някои от вас като окултни ученици мислят тъй: „Сега ние, като свършим, туй ще направим, онуй ще направим.“ Не, какво ще свършите не мислете – стига да свършите, не си хабете силите. Когато имате празно време, може да си мечтаете по разни предмети, но в Школата – никакви други предмети! Вън от Школата има мечтание. Окултните братя, когато искат да си мечтаят, от Невидимия свят слизат долу в ада, за да видят всичките мечти – защото адът е пълен с велики мечти. Ако иска някой да види най-великите мечти, най-великите планове, трябва да слезе в ада – какви мечтания, планове, проекти има там! Най-учените философи пишат на свещеници, на пророци, на учители, на майки, на бащи – всички планове там са събрани. И когато някой човек иска да стане много велик, Господ го праща долу, за да види великите планове.

И затуй в Окултната школа най-първо изучават малките работи и след туй пристъпват да изучават великите работи. Затуй ще започнете с малките сили, които имате в себе си, с най-малките подтици – не започвайте с най-силния подтик на душата. Някои проповядват с най-силната енергия, но в окултизма ние започваме с най-малките, с най-слабите побуждения. Ако ти можеш да дадеш

живот на най-малкото побуждение, ти си в сила да правиш велики работи. С пари ако може да направиш нещо, добре е – но ако баща ти остави сто хиляди лева; обаче ако баща ти остави един грош и ако с този грош ти можеш да направиш нещо, ти си човек; пък ако можеш да направиш нещо с една стотинка... Ум се иска, иска се сърце, иска се и воля! Затуй с най-слабите сили, които имате, с тях ще започнете. И светът започва с най-слабите.

Тайна молитва

*17 школна лекция на общия окултен клас, 22 юни 1922 четвъртък,
София.*

МЕЧЕШКИЯТ КАПАН

Тайна молитва

Прочетоха се работите върху темата „Ползата от планинските върхове.“

Останалите ще прочетете в другите четвъртъчни събрания.

Следващия четвъртък имате ли тема?

– Не.

За следващия път напишете нещо върху **историята на житното зърно**. Кога се е появило на Земята? Пишете само за житното зърно – кога се е появило и при какви условия, има ли го в диво състояние или не. Трябва да помислите малко има ли го в диво състояние. (– Няма го.) Защо го няма? Ще пишете идейно, няма да се разстилате да говорите за второстепенни неща, само с идеи – всичко, което кажете, да бъде изказано идейно, образно, пък после върху подробностите.

Научете се да говорите отривисто. Окултният ученик трябва да говори: „Гладен съм“, а не: „Твърде съм гладен, много съм гладен.“ – „Гладен съм, жаден съм, ходи ми се на разходка“, а туй: „Много ми се ходи, твърде ми се ходи, ще ми бъде приятно...“ – това е за хората, които имат време, които могат да разполагат с изобилно време.

После, когато ви се зададе някоя тема, от окултно гледище ще характеризирате най-отличителната черта. Например на хляба коя е най-отличителната черта, на водата коя е отличителната черта, на светлината коя е отличителната черта, на Любовта коя е отличителната черта, на Мъдростта коя е отличителната черта? Вие можете да кажете много работи, но отличителната черта е само тази, която се проявява най-първо от всички, която изпъква – тя е отличителна. Отличителната черта е първата, която се проявява. Ако

попитам коя беше отличителната черта на света? – Когато рече Бог: „Да бъде земята и небето.“ Какво казва Бог после? – Създаде Светлината, значи видимия свят – отличителната черта на видимия свят, това е Светлината. Следователно коя е отличителната черта на Светлината? – разкрива света; коя е отличителната черта на тъмнината? – закрива света. Това е отличително, а че светлината това прави, онова прави, това са второстепенни неща – отличителното трябва да изпъкне в ума ти. После, Любовта какво прави, коя е отличителната черта на Любовта? Вие ще кажете туй, онуй, много работи. Отличителната черта коя е? Може да кажете много работи, не бързайте да се произнесете, защото аз ще кажа едно нещо и вие ще се считате обидени, мислете. Коя е отличителната черта на Духа?

Сега, може ли да кажем, че Бог, който съдържа всичко в Себе Си, може да се жертва? Може ли вечното и безконечното да се жертва, за кого ще се жертва? Тъй щото, като кажете **жертва**, ще трябва да разбирате каква е отличителната черта на жертвата? Това е философски въпрос. Казваме, че Бог се е жертвал, но отличителната черта на жертвата каква е? Отличителната черта на Безконечното е, че не иска да смаже най-нищожното – Бог иска да даде и на най-нищожното този Живот, който Той има. И Бог се спира и пред най-малката буболечица да и направи път да мине – това е жертва зарад Него. Той спира цялото движение, за да мине една буболечица, не е ли жертва? Това е едно усилие. Следователно някой път Бог за нас спира колата Си и ако не би спрял колата Си, какво би останало от нас? – Бихме пропаднали, но Той често спира цялото движение. И често стълкновенията, нещастията в света произтичат от това, че Бог е спрял Своята каруца, за да мине някоя буболечица, и вие усещате сътресение. Аз казвам: спрял е Бог Своята каруца за една буболечица – това е величието на Бога. А утре заради вас ще спре, законът е

същият – утре е пред вас и ще спре Своята кола да минете, това е велико нещо. Това са разсъждения за ума ви, трябва да мислите.

Сега, отличителната черта на Любовта каква е? Вие ще кажете: „Отличителната черта на Любовта, това е жертвата.“ Но как ще разбереш жертвата, когато сам не се жертваш? Може да говори за жертвата онзи, който се е жертвал; не си ли се жертвал, не разбираш жертвата. Сега, като кажем **жертва**, може да разбираме приготвяне за такъв един хубав обяд: печена кокошка, тъй прясно заклана и опечена на перустия²⁴, зачервена; след туй направена хубава супа от краката и; след туй баница, направена с мляко и яйца, със сирене; после, турено в едно шише половин кило шестгодишно вино. И ако ти, след като си гладувал и си очаквал на тази кокошка, и дойде един твой приятел, три дена гладувал, ти се откажеш от яденето си, това е жертва. И това да ти причини една радост, че ти жертваш кокошката и баницата, и всичко – да бъдеш доволен, като го гледаш, че яде. Туй го наричам до известна степен жертва, според нашето разбиране – туй, което се падаше на теб да го дадеш другиму. Потребна е здрава мисъл, т.е. свършена мисъл.

Сега, тия трябва да бъдат съжденията на окултния ученик за Живата Природа, най-простите съждения са следните. Ако вие, съвременните, да кажем, учители или ученици, постъпите в едно съвременно образцово училище, не са ли всички неща предвидени по възможност: програмата, предметите, колко часа ще се занимавате, колко учители ще има, кои учители какви предмети ще преподават и всеки учител ще обясни предмета си – всичко е предвидено. Ученикът, щом влезе, трябва да учи, не прилича от негова страна той да критикува онези учебници, да каже: „Този учебник не струва, онзи не струва.“ В едно евангелско училище учителят преподава по

²⁴ Перустия (пиростия, саджак) – уред, представляващ трикрака метална поставка (или скара), която се поставя в огнището, а върху нея съдовете за готвене.

български език, излиза един ученик и казва: „Господине, българският език има толкова граматика – на Икономов тъй пише, на Иван Стоянов тъй пише, на Тодор, на Петко граматиката...” Учителят му казва: „Слушай, какво пише Икономов за граматиката не зная, аз искам ти да пишеш по граматиката, която аз преподавам в клас, а като излезеш вън от класа, може да вземеш каквото искаш.“

Понеже ние сме в училището на Природата, трябва да употребим нейния език, нищо повече. Един ден, когато я надраснем, че да излезем из училището навън, тогава може да мислим, както искаме. В тази Жива Природа всичко е предвидено. Да кажем, аз ви задавам известен предмет за планинските върхове; е коя е отличителната черта на един планински връх? Когато вие подостряте едно перо, защо го изостряте? – да може да пише по-хубаво; защо си подостряте вашия молив? – за да може да пишете; защо изостряте вашия нож? – за да може да режете. Отличителната черта на ножа коя е? Планински връх и долина, това са две състояния вътре в Природата – и в долините, и във върховете се събират две противоположни енергии. Планините съставляват гръбнака на Земята, гръбначният стълб са те, следователно нашата Земя е дошла до положението на гръбнака, затуй има планини. Едно време е била меко тяло, без планини, т.е. било е време, когато е била без планини, а сега е станала гръбначна. И тогава реките съставят нейната кръв – артериална и венозна кръв, която тече и влиза през гръбнака и т.н. Сега може да кажете второстепенното, че планините имат събрана грамадна енергия, че духовете се събират – всички тия неща са верни. През гръбначния стълб има много нерви, които минават, много възли, това е вярно; много клетки са съсредоточени в корубата на главата, милиони клетки са събрани, но тази коруба е създадена за кого? – за музика е създадена. Сега, разбира се, онези, които са създали планините, са имали цел и в историята на Земята, ако речем геологически да я

опишем, планините не са създадени тъй както съвременните геолози описват – на всички върхове има нещо отличително, но не са тъй създадени.

Сега, ще се установи първата мисъл. Не е наш въпрос да разгледаме всичките тайни на Природата, но всяка една задача, която ни се задава в туй велико училище на Природата, ние трябва да я разгадаваме – поне половината от задачите, които ни се дават, трябва да ги разгадаваме. Като станете сутрин, първият въпрос не е какво ще ядете и какво ще пиете. Затова казва Христос: „Кой мисли така?“ – Само учениците. А учениците, които познават Природата и които познават Бога, няма да мислят за ядене. Добрият син и добрата дъщеря, като станат сутрин, ще идат при майка си, ще я целунат и майката ще ги целуне – това е предназначението: в училището ще дойдат, защото са ученици, и ще ги целунат. След туй бащата и майката ще дадат разпореждане за училището, но преди занятието ще дойде яденето. А сега вие, като станете сутрин, веднага разрешавате един важен въпрос – какво ще правите през деня. При баща си не отивате, при майка си не отивате, Природата не познавате и при това искате да бъдете ученици. Трябва да познавате Природата. Имате ли определено мнение, като станете, при кого трябва да идете? И като станете сутрин, като се обърнете към Бога, трябва да знаете дали е горе – вие не Го знаете къде е. У себе си Го търсете! Не Го намирате у хората, не Го намирате в Природата, усъмните се; не знаете ли от какво произтича туй съмнение? Представете си, че аз и вие сме в две съседни станции, съединени сме с телефони, телеграфи и други средства за съобщение, но представете си, че прекъснат съобщенията на телеграфите и телефоните и ние ще се изолираме – тогава ние съществуваме без да се съобщаваме. Ако вие отправите в ума си една престъпна мисъл (да кажем, някоя вечер вие си лягате, минала ви е някоя престъпна мисъл, но не сте я възприели), щом

станете сутрин, ще сте разположен, всички съобщения с Природата, с Бога ще са прекъснати. Може вие да не сте неразположеният, а някой друг с лошите си влияния да ви е покварил – ще бъде чудно, ако един велик извор го размъти някое друго малко изворче. Ако ти си много плитък извор и някой може да ти повлияе със своите мисли, да измени вървежа на живота ти, да те направи неспокоен, ти си плитък. Но вярното е, че вътре в живота ти си допуснал една мисъл, която в даден момент е прекъснала всичките съобщения. И като дойдат от Невидимия свят на помощ (защото и Природата има свои служители), ще се минат час, два, може би един-два дена, докато сложат съобщението в ред – и вие ще имате едно приятно разположение на душата.

Та у всинца ви трябва да се установи този изпит – всякога да знаете коя е причината за вашето състояние. Имате известно състояние – трябва да знаете туй състояние, което имате, към коя категория спада: към физическо състояние, към духовно или към Божествено състояние. Аз ще ви дам сега една категоризация между физическо, духовно и Божествено състояние. Сега, ако вас ви зададат въпроса кои състояния са чисто физически? – Физически състояния са конкретните състояния, те са ограничени състояния – значи ограничените състояния, които имаме, са физически. Те са и мимолетни – всякога едно физическо състояние бързо се мени, много бързо се менят физическите състояния. Да кажем, вие имате едно разположение, мислите, че сте много търпелив човек; вземете една малка игла и на най-деликатното място я забийте – тя ще произведе една малка болка и веднага ще се промените, ще се промени състоянието ви. В този момент, ако вие владееете себе си, тази игла не трябва да произведе нищо, да не се измени вашето състояние. Значи тия състояния са свързани с предметите на Земята, които постоянно се менят. Да кажем, имате една брошка или имате един скъпоценен

камък; вие обиквате този камък, но един ден друг обикне вашия камък, задига го – измени се състоянието ви. Имате книга, която обичате, някой велик поет я е написал, тази е ценна книга; дойде някой, задига я – безпокои ви това. Предположете, че вие имате туй знание, складирано във вашия мозък – не може да ви се отнеме, вие сте по-силен, но дойде някой, нанесе ви един удар там и ви наруши спокойствието, не можете да отворите листовите. Следователно трябва да достигнем до положението, при което, като виждаме, че някой ще нанесе удар на главата ни, да можем чрез своята мисъл да спрем този удар, веднага да парализираме неговото действие.

Ще каже някой: „Дали е Волята Божия да спираме някого?“ Може вие да питате: „Кармически ли е да те удари някой в главата.“ Ако си глупав, да, може да те удари, глупавият всеки ден го бият. Умният, като го бият, поумнява, а глупавият, като го бият, оглупява. Ще кажете: „Кармичен закон е да те удари някой в главата.“ Не, не е кармичен закон – този удар може да дойде съзнателно или несъзнателно. В казанлъшко някъде някой си турил капан за мечки, но на сутринта отива и вижда – там се хванало неговото магаре. Представете си сега, че вие сте пътник, минавате и побутвате този капан и той ви хване; ако не бяхте толкова любопитен и да се интересувате от този мечешки капан, щяхте ли да се хванете в капана? – Не. Следователно в Окултната школа всякога предупреждават своите ученици, че Астралният свят е пълен само с капани, мечешки капани, във вид на хубави цветя, на хубави сокове, на хубави работи. И казва Учителят: „През еди-кой си път няма да минавате, еди-кой си капан, еди-кой си книга, еди-кое си цвете ще ги гледате, няма да ги бутате, нищо повече!“ А ние, съвременните хора, казваме, че всичко трябва да обходим, всичко трябва да опитаме. Ако онзи ученик рече да изпита всички мечешки капани, ще види, че е безполезно да ги изпита, никаква цена няма да придобиете. Сега тия

мечешки капани се образуват и между вас. Аз ще ви кажа един ден, сега няма, но приготвявам една беседа за мечешките капани, които се образуват между вас и които всеки ден вие ги барате. И след като ги барате, дохождат да ме питат защо този капан е подложен – вие като ученици не сте вървели по пътя си, няма да ме питате защо, тези капани са за мечки. И от двадесет години аз трябва да се разправам все за мечешките капани – еди-кой си защо е направил тази постъпка, защо е направил тази погрешка. Е хубаво, аз разправам – ще ви кажа причината защо е станала тази погрешка, какво ще се ползвате вие? Вие ми казвате, че Драган Стоянов, мъж на еди-коя си, и купил копринена рокля, но минавала една крава покрай нея, тя избягала и в тела си скъсала роклята. И ме питате: „За да си скъса роклята, какво предзнаменование има това за нея, за хубаво ли е или не, дали астрологически навреме е била направена тази рокля, дали денят е бил избран добър или лош, или вината е в онзи търговец, от когото е взет плата, коя е причината?“ Хубаво, представете си, че аз обясня, какво ще се ползвате вие? Единственото нещо е това, че тази туркиня е била невнимателна, тя е пътувала с един кавалер, захласнала се е, кравата я бутнала в тела и се скъсала роклята и – това е едно обяснение. Сега, второто обяснение е, че тази туркиня я е било страх от биволи и следователно случило се да излязат биволи, крави насреща и и тя хуква да бяга, и като прескача тела, съдира си роклята. Третото положение: тази туркиня носила своята чанта с пари, някой имал нужда от пари, погва я, тя бяга и си скъсва роклята. Това са ред причини; коя от тия причини е съществената – която скъсала роклята и? Сега, ще мислите. Не искам сега да мислите, че туй го давам за сравнение с вашата рокля, не, принципът за обяснение е важен. Има много неща, които не трябва да ги обяснявам. За вас, окултните ученици, важи да изучавате изкуството да градите отлично; да събаряме, това не е изкуство.

Например, ако от двадесет години насам вие бяхте идвали при мен да ме попитате така: „Учителю, аз съм намислил да направя едно добро дело, дайте ми един най-хубав метод и аз ще го направя“, ако вие бихте мислили тъй: „Учителю, аз съм решил да се примиря с всички онези, с които съм в конфликт, решил съм, дайте ми най-добрия метод и аз ще го направя, без да ми мръдне окото“, „Учителю, аз съм решил да пожертвам всичкия си имот за бедните, дайте ми правила, аз съм решил това“, ако от двадесет години вие бяхте ме запитали за тия неща!... А сега ще дойдат при мен, казват тъй: „Господин Учителю, представете си тази сестра там миналия ден знаете ли какво направи?“ – Е какво направи? – „Не ми даде дума да говоря в събранието, не само това, но онзи ден, като ме срещна, не ме поздрави, туй подобава ли на една християнка?“ Сега, мислите ли, че туй е за обяснение – аз да седна сега като адвокат да обяснявам защо не ви е поздравила. Е не нарочно го е направила, много захласната е била. – „Как, тя не трябва да бъде захласната!“ Ще кажем: може да бъде захласната. – „Не, не, мен като ме срещне, тя не трябва да бъде захласната, при всеки друг случай може да бъде захласната, но при мен...“ Е хубаво, питам сега: кой от нас не е бил захласнат, все ще бъде човек захласнат – това са мечешки капани, разбирате ли, това са мечешки капани! И аз някой път в Школата ще направя опит – ще ви направя един мечешки капан, за да видите колко е смешно, как се заблуждават хората.

Решете сега да направите едно от най-добрите дела – непременно най-малко десет мечешки капана ще изпъкнат в ума ви. Решите да направите едно добро дело; ще се почешете, ще кажете: „Чакай да се понаям с баница, че после“, вторият път ще кажете: „Малко работа имам, това-онова“, и най-после казвате: „За днес не може, но хайде утре ще го направя.“ Когато вие, като ученици, влезете в Окултната школа, веднага в ума ви ще започнат ред

противоположни действия и трябва да разбирате тези закони, за да се освободите от тях, те няма да се изменят. И може би окултният ученик е изложен някой път на голямо изкушение, на големи противоречия е изложен – защо и за какво няма да го обясня, изложен е – аз само констатирам факти. Но туй излагане, ако той го използва, е за добро. И затуй онзи ден ви казах, че когато се намираме в окултния път, ние ще действаме и после ще мислим – окултните ученици трябва да действат, после да мислят; вън, в света, ще мислите, после ще действате – едно от двете. Каквато и да е добра мисъл да дойде в ума ти и изпъкне като много отлична черта, направи я, без да се колебаеш. Ако сутрин, след като станеш, в ума ти дойде една силна, добра мисъл и изпъкне като добра черта, направи я, не се спирай пред никакви философии, не яж, не пий, направи това – ако е изпъкнала, направете я. И след като я направите, не отивайте да разтръбвявате из махалата какво сте направили. Направете опити – ще мислите после, а когато дойдат резултатите, тогава ще разберете, след време ще знаете как да го предадете.

Вие забелязали ли сте сутрин, като станете, каква мисъл имате най-първо? Направете сега следното наблюдение: щом се пробудите от първия сън, отбележете каква мисъл е в ума ви – каквато мисъл и да е, отбележете си я в една малка тетрадчица. Това – за една седмица, за седем дена забележете си какви мисли ще имате. Щом се пробудите от първия сън, отбележете си я – ще бъдете строги; първата мисъл може да е приятна, може да е неприятна – ще констатирате факта тъй, както си е. Защото, като се събудите, може да мислите за печена кокошка, макар да сте вегетарианец, или да мислите, че имате двадесет хиляди лева, или може в ума ви да бъде такава мисъл: „Толкова време вървя по този Божествен път, нищо не съм придобил, ха да тръгна по широкия път“ – ще констатирате мисълта конкретно.

За седем дена, ако изникнат все хубави мисли, то е отрядно²⁵, отрядно явление е и областта, през която минавате е отлична.

Сега, вие очаквате, казвате: „Господ да ни просвети“, нали? Но ако Бог ви види от лявата страна, ще употреби един метод; ако ви види отдясно, ще употреби друг метод. Като ви види отляво, ще ви тури отдясно, ще ви тури отпред и тогава ще почне да ви говори. Ако не дойдете от ляво към дясната страна и после отпред, никога няма да ви говори Господ. И аз бих дал на майките едно правило (няма да обяснявам окултния закон): най-първо вземи детето си, тури го отляво, после отдясно, пък го прегърни; след туй вземи го отпред и после го целуни – целувката е вече Божествена – като го целунеш, ще започнеш да му говориш. Сега, вие ще ме запитате пак вашата философия: „Не може ли без да се туря отляво и надясно?“ Направете опит, това са микроскопични опити. Защото върху този опит – наляво и надясно – ние ще произведем друг опит. Сега започнете с децата: имате дъщеря на 5-10 години; турете я наляво, надясно и като речеш да го туриш отляво, детето да не каже: „Защо мамо?“, а да те слуша; щом не те слуша, хич не го бутай. Бащата да направи същото със своето момченце – разбира се онези, които имат деца. А които нямате деца (и на тях да не остане хатър), ще намерите някое бедно сираче, малко просяче, което да обичате – ще го намерите някъде, ще идете в някой беден дом и ще го турите наляво, надясно. За една седмица правете този опит – идете в някое бедно семейство, което ви се нрави, и там си направете опита, туй естествено ще дойде. Сега вие ще ми дадете друго възражение: „Какво ще кажат хората за мен?“ Ако мислите какво ще кажат хората за вас, не ходете. Опита, който ви давам, идете, направете го и нищо повече – направете го, макар и светът да се обърне с главата надолу! Тия деца, с които ще направите опита, ще ви благодарят – те не са имали сладка целувка, никой не ги

²⁵ Отрядно ост.) – радостно.

е обичал и ще се чудят как, отде се намери такъв добър човек да целуне туй просяче. Ако философствате, свободни сте, аз давам пълна Свобода – нека само онези го извършат, които могат по закона на Любовта и Мъдростта да го направят; които не могат, да не влизат в изкушение, понеже си създават ненужни неприятности. Как мислите, когато Господ изпрати някой велик Ангел при някоя грешна душа да я утеши, какво трябва да стори? И Ангелите имат окултна школа, за да помагат на такива грешници. Знаете ли какво е положението? Някой светия го пратят да се занимава с някой паднал грешник; ако сте вие, косите ви ще настръхнат нагоре, ще кажете: „Как тъй аз в туй място да се опороча!“, а в тях няма никакво колебание – казано-свършено. Но знаете ли какъв е законът – щом се допре този Дух до вас, веднага греховете ви се отнемат, изгарят в този Божествен огън. И ако вие вярвате, този огън ще се предаде.

Сега ние, окултните ученици, не очакваме да станем светии. Ще се молим, ще правим опити, за да видим колко можем да изпълним закона. Например проповядва се щедрост; трябва да се помага, но не знаеш колко си щедър. Да кажем, че си един чиновник или търговец, имаш сто хиляди лева доход в годината; станеш, искаш да покажеш колко си щедър, кажеш: „Десет хиляди лева давам“, ама като идеш до касата, поспреш се малко: „Не е ли много?“; ще кажеш: „Пет хиляди лева“, после кажеш: „Не, на тия хора не им трябва пет хиляди лева, хайде две хиляди и петстотин лева, но и от тях те нямат нужда – е, хиляда лева“ – и тъй вие смалявате от десет хиляди лева на хиляда лева. Тогава мислите ли, че ще бъдете окултен ученик? – Не, в Братството знаят, че от вас нищо не става – вие сте едно дърво за работа. Не бива, казал веднъж в себе си „десет хиляди лева“, на десет парчета да станеш, не отстъпвай от думата си – речено, свършено. Не бързайте, но кажеш ли веднъж, ще устояваш на думата си докрай – това е една отлична черта. И всеки един ученик от вас може ли така

да постъпва? Не е в многото, но туй, което ние обещаем, трябва всякога да го извършим – това е послушание. Защото тази мисъл е дошла отнякъде, тя е дошла от Бога – вие сте обещава и след туй се колебаете дали е от Бога. Опитай я – като я опиташ, ще я познаеш от Бога ли е, или не.

Тайна молитва

*18 школна лекция на общия окултен клас, 29 юни 1922 четвъртък,
София*

ТРИТЕ ОСНОВНИ ЗАКОНА: ЛЮБОВ, МЪДРОСТ, ИСТИНА

Тайна молитва

Прочетоха се темите за житното зърно.

Вторият път ще дам тема само за неколцина. Ясно ще излагате, няма да пишете много, но ясно – **защо създаде Бог човека**. Ако бих ви задал друга една тема – **коя е отличителната черта на ученика**, какво ще отговорите? Аз ще отговоря: да се учи.

Сега, в Школата тук не е място нито за молитви, нито за разсъждения, а за учение. Вие сте дошли в Школата с известни предубеждения – мислите, че знаете нещо. Вън от Школата знаете много, но вътре в Школата нищо не знаете. Сега, туй твърдение казвам: вие може да сте свършили университет, може да знаете по философия много нещо, но ако влезете в една фабрика при някой техник, изведнъж ще се намерите в чудо – той ще ви направи като дете, а вие ще внимавате. Влизате в някоя лаборатория, от химия нищо не разбирате; може да сте философ и да мислите, че и от химия знаете – не, ще признаете в себе си последния факт, че не знаете; като влезете в политехниката, и там ще признаете, че нищо не знаете. И в Школата ще имате същото качество.

Сега, вие влизате в Школата и мислите, че Господ ще ви посвети и ще ви научи. Който не учи, Господ не го научава. Тук, в Школата, ще се стегнете да работите, разбирате ли. Някои са влезли в Школата, за да придобият всичко с малко труд; аз ще очистя Школата, аз не искам ученици, които не се учат – които не се учат, нямам нужда от тях. Отвън има много работи, тук не си губете времето, грехота е – вие ще паднете в едно изкушение да си представяте, че се учите и

след туй ще дойде лицемерието, ще се лъжете. Моля, бъдете тъй откровени, оправете се. Нека останат десет души, но които ще учат; ако те останат и не се оправят, и тях не искам тогава. Онези, които мислят, че много знаят, да си излязат, нямам нужда от тях; и тези, които много знаят да критикуват, моля да си излязат, няма защо да се занимавам с тях. В Школата ще останат само онези, за които е казано в Писанието: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие.“ Царството Божие е наука, велика наука в света. Църквата всичко може да търпи, но Царството Божие невежеството не търпи, престъпление не търпи, одумване не търпи, зло не търпи. То търпи само вечна хармония – това е Царството Божие на Земята, на истинската Земя. Сега, аз ви говоря откровенно – туй трябва да знаете. Мнозина от вас сте на крив път и ако вървите по него, ще се изкриви ходилото ви. Спрямо онези, които влизат в пътя на Мъдростта и не спазват нейните закони, аз не искам да бъда груб спрямо тях, но откровен.

Три закона има. Първият закон: Истината в Царството Божие не търпи абсолютно никаква измама, от какъвто и да е характер – ни сянка, ни помен, абсолютно, разбирате ли. Вие може да кажете: „Естеството ни е такова.“ Не, никакво естество няма тук, не е в естеството на човека да лъже – лъжата е нещо присадено отпосле в човека. И ако някой философ или богослов, или учител ви убеди, че естеството на човека е да греши, този самият учител не разбира нищо – не е в естеството на човека да греши. Под **човек** разбирам онази жива Божествена душа, която е излязла от Бога – не е в нейното естество да греши. Ако греши, причините са други, туй трябва да имате предвид. И ако някой от вас съгреши, да не казва **естеството му**, не, той ще търси причината вънка. Ако аз се спъна някъде и падна на лицето си, няма да казвам: „Естеството е да падна“, но ще търся причината отвънка, а не в себе си – отвън ще я намеря. Ако аз

не мога да разреши някоя задача, ако аз не мога да чета вечерно време, ще търся причината не в себе си, а отвънка.

Вторият закон е: Бог изисква от всинца ни да се учим и то постоянно. Докато се учим, ние можем да живеем – Животът не е в нищо друго, освен във висшето Божествено съзнание, в онзи процес на Знание. Защото Божествената Мъдрост дава Знание, Истината дава Свобода, Любовта дава Живот; Животът дава Радост, Знанието дава Сила, а Свободата дава простор – тъй вървят тия неща. Тогава имате Истина, Свобода, имате простор широк, простор в цялата вселена. Имате Мъдрост, имате Знание; щом имате Знание, ще имате Сила – Силата произлиза от Знанието, само че Знанието не може да произлезе от Силата. Имате Любов – имате Живот; имате Живот, значи имате Радост. Сега, аз много пъти съм говорил, че в Живота трябва да се научим да понасяме скърбите. Но едно от качествата на Живота, това е Радостта – онзи, който живее, трябва да се радва, а може да се радва само онзи, който се учи. А може да се учи само свободният – който не е свободен, не може да се учи. Туй ви го казвам, понеже у вас има стари предубеждения, възпитание от миналото. У някои са се вгнездили такива духове от Астралния свят и почват да ви шушукат: „Вас знание не ви трябва.“ Не, с тия астралци, невежи, профани духове не искаме да се занимаваме, ние знаем повече от тях, нямаме нужда от техните съвети, нека си държат знанието за себе си. Те казват: „Знание не ни трябва“; е какво ни трябва – да ядем, да пием, да се обличаме, да се караме, да се женим, да се парясваме, да колим животните, статии да пишем във вестниците, да се осъждаме, религии да правим?... Техните права и техните съвети не искаме – това са все астрални влияния, това не са проявления на Божията Мъдрост. В Божията Мъдрост се показва онзи истински път, в който хората разумно могат да живеят и да израснат не една педя пигмеи, но като един Бог в своята мисъл и в своето

величие. И ще има едно Слънце – не дребнаво, което да не може да издигне едно житно зърно, а голямо, че да подобри житото на целия свят – такова голямо Слънце!

И тъй, от всинца ви се иска да бъдете служители на Абсолютната Истина, без никаква лъжа в себе си, разбирате ли! Аз говоря не навън да изповядвате Истината, но като се изправите пред съвестта си, пред Бога, пред вашата душа, да съзнаете факта – абсолютно никаква промяна, никаква лъжа в душата ви да няма. Моето небе в душата ми трябва да бъде ясно, без никакъв облак. Аз не говоря за външния свят сега, но за вътрешния – туй е едно състояние, само при такова едно състояние може да мислим добре.

Второто нещо: у всинца ви трябва да има жажда да учите. Гледам, някои от вас седите и казвате: „Аз съм на 45 години.“ Че какво са 45 години – мислите, че сте стар. Ами че знаете ли коя е нормата на старите хора? Когато човек стане на 60 години, казва: „Аз съм стар човек“; в кой кодекс е писано, че човек тогава може да каже: „Аз съм стар.“ Ти казваш: „Аз съм стар“ – даже тази норма, дето определя човека за стар, не е права. За Бога се казва *Древний*, не му знаят годините, а ние, на 60 години станали, и си прикачваме една титла, че сме стари, срамота е. Норма няма за стари хора, срамота е това. Кажи: „Имам шестдесет лазарника, ама никак не съм стар, никак не съм поумнял – Земята шестдесет пъти се е обърнала, но аз все съм спал.“ Сега ти казваш: „Аз съм стар“; хубаво – като си стар, какво знаеш я ми кажи. Ами *стар* на санскритски значи човек, който има Знание. Като си толкова стар, когато Бог създаде Земята, каква беше тя тогава? Кога Господ създаде Земята я ми разправи? – „Е не зная.“ – Ами че ти тогава не си от старите, защо разправяш, че си стар? Седи някой – побеляла му главата, брадата; та като ви е побеляла брадата, вие стар ли сте, кой ви дава това право, отде накъде? Ами зимно време, като се окичат дърветата със сняг, стари ли са? Белите глави казват: „Побелях

и остарях“ – не, тия неща не ги свързвайте с вашата старост. Най-първо ще си турите мисълта, че сте ученици – таман на 60 години ти си ученик, само да учиш! Защо? Ще ви кажа защо: младата мома отвън няма да те изкушава, жена беля няма да ти прави, деца няма да ти крискат. Таман умът ти тогава е на място, сърцето и волята ти са на място – време е, когато ти може да учиш, т.е. ще си ученик, способен да разбира всеки един предмет. А сега седате и често слушам млади и стари да казват: „Остаряхме.“ Сега аз бих желал да зная колко души има от вас стари и ще ги питам как Господ е създал света – тъй ще ви изпитам дали сте от старите хора.

Първо, щом влезете в Школата, ще си турите в ума основната мисъл – ще забравите света. Вие влизате сега и казвате: „Тази вечер да видим какво ще каже.“ Тази вечер ви казвам: вашата стара идея да я изхвърлите навънка, понеже пет пари не струва. Млади сте – може да си на шестдесет лазарника, млад сте. Че шестдесет пъти Земята се е завъртяла, това няма нищо общо с вас – тя, като се върти, ни най-малко не оправя вашия растеж. Ако ви турят в един магнетичен сън, да кажем, когато се родите, и Земята в туй време се обърне шестдесет пъти, то като ви събудят, вие няма да сте стар. Туй, което остарява на Земята, не са годините, въртенето на Земята е нещо случайно. Ние казваме: „В 12 ч. стана едно убийство“; убийството е една случайна мярка. Това са все случайни мерки в света, защото Абсолютна мярка е растежът на душата, а въртенето на Земята, това е нещо непостоянно.

От всинца ви искам желание да се учите, разбирате ли – не само да чувствате. Вие искате да имате едно приятно настроение на духа, нали, но има по-хубави неща от настроенията на духа – те се предизвикват от онова, което човек може да си създаде чрез закона на Мъдростта. Без закона на Мъдростта вие не можете да служите на Бога. И Любовта не може да я употребите – трябва да знаете, че истинската

Любов в света почва да се проявява само тогава, когато почва да действа великият закон на Мъдростта, когато дойде Знанието.

За да обичаш някого, трябва да знаеш отличителните черти у него. Вие казвате: „Този човек има черни очи.“ Хубаво, аз разсъждавам другояче, по аналогия: когато земеделецът каже **черна земя**, друго вече се разбира – той разбира, че в тази черна земя има повече елементи за растеж на житното зърно и казва: „Тази черна земя е отлична, отлично жито става на тази черна земя!“ И когато видим един човек с черни очи, защо го харесваме, защо обичаме хората с черните очи? – Защото такива хора са по-устойчиви в чувствата си – като те залюби такъв човек, той дава всичко, може да разчиташ на него. С тия черни очи той няма да те измами – и като те мрази, и като те обича, той е характерен. Затуй казваме, че в черните очи има енергия: той може да мрази, може да бъде груб, но има една черта на черните очи – такъв човек е честен всякога, той ще ти каже направо – или те обича, или те мрази, в него политика много няма. Те не са нервни хора, но са характерни.

И тогава само Мъдростта ще ни покаже ония свойства, които се крият вътре в нас – свойства и качества, които се крият в нашето съзнание. Това е целта на Школата. Ако в Школата не научим ония причини, които са спъвали нашия живот, ако в Школата не можем да подобрим живота си в бъдеще, защо ни е тогава тази Школа? Аз мога да ви говоря за Небето – как живеят там Ангелите, светиите, къщите им как са, много работи мога да ви опиша и вие ще кажете: „Много интересно е това!“ Действително е интересно, но това не е умно. Ето защо не е умно: представете си, че вие сте болен на легло, неразположен сте, а аз дойда и ви описвам някои от моите пътешествия в Америка или как живеят американците, а теб стомах те боли – като ти разправам за Америка, ти няма да се изцериш, ти ще кажеш : „Преди да ми разправам за Америка, кажи някой цяр за

моя болен стомах!“ Не е ли по-умно да ви опиша как да се подобрят живота ви, че тогава може да ви разправам за този Висшия живот.

Първото нещо в Окултната школа: тя има за цел да се премахнат всички недъзи, които съществуват във вас, които от памтивека са останали от разните култури и вие ги носите в себе си. Някои от вас казват: „На мен много знание не ми трябва, аз и с малко знание мога.“ Не, на вас ви трябва много Знание, за да се спасите – на вас ви трябва Знание, за да разберете какво нещо е Любовта, какво нещо е Мъдростта, какво нещо е Истината. Приложения трябва вътре в сегашният реален Живот. И не мислете, че вие разбирате Любовта. Ако вие действително разбирахте Любовта, щяхте да имате безсмъртие; ако вие действително разбирахте Божията Мъдрост, щяхте да имате вечна хармония, т.е. Знание щяхте да имате, щяхте да бъдете силни, щяхте да разберете Истината в нейната пълнота, щяхте да имате вечната Свобода – великия простор на Живота. И тогава нямаше да се намирате в тъмно, нямаше в такава ограничена стая да се разговаряме за такива работи, но щяхме да пътуваме с една необикновена бързина. Знаете ли с каква бързина щяхме да пътуваме – най-малко с бързина от петдесет хиляди километра в секундата. И какво щяхме да направим? – Щяхме да излезем на Витоша, да духнем веднъж и в една секунда щяхме да минем Месечината и за пет минути щяхме да бъдем на Слънцето. Ще се спрем на първата станция, там ще ни посрещнат, ще бъдем на гости три-четири дена – понеже там са културни, ще ни разведат, ще видим техните училища, заседания, ще правим своите бележки и след туй ще тръгнем към Алфа-Центаурус²⁶, следващата станция. Сега вие казвате: „Колко е приятно такова пътешествие!“ Е приятно е, разбира се, има мисли вътре в него. Тия пътешествия ги правят напредналите ученици на

²⁶ Алфа-Центаурус – най-близката до нашето Слънце звезда, отстояща от него на 4.3 светлинни години.

Окултната школа – може би в туй състояние не можете да ги правите, но все трябва да се приготвявате за някое бъдно съществуване. Трябва да мислите на Земята – трябва да слезете пак на физическото поле, за да правите оттам тия пътешествия. Като влезете в Астралния свят, ще правите други пътешествия; като влезете в менталното поле, то е другояче построено – защото постройките в тия светове са малко на по-други основи.

Та първото нещо: трябва да се роди у вас една истинска жажда за Знание – искам всинца да мислите. Мен ме радва вашата мисъл, но нека бъде една оригинална мисъл, която като проникне в ума ви, да се роди смирение. Някой път сте виждали онази мома, преди да се оженила, цяла аристократка е – ръцете си не обича да ги туря навсякъде, само така ги държи, не знае къде да ги тури; но след като се ожени и роди своето първо дете, намира вече място на ръцете си – вдига го, слага го, държи го. Първата идея, която се роди в човешката глава, е най-велика – тогава човешката ръка, волята, има с какво да се занимава. Някой казва: „Какво да правим?“ – Роди една велика Божествена идея в себе си и тогава ръцете ти и всичко туй ще намери с какво да се занимава – за туй е Школата.

Сега, тук като дойдете, ще кажете: „Няма ли някоя молитва да научим?“ Ами знаете ли коя е правата молитва, как трябва да се молите: Господи, просвети нашите умове, дай Светлина, понеже невежеството е толкова голямо, че нищо не разбираме от Теб и грехове сме натрупали до гуша; молим ти се, дай ни Знание и Мъдрост да изпълним Твоята воля. Ето една молитва: Знание ни дай, Знание, че като добием Знание, да ти служим с всичкото сърце, че да се зарадваме, а Ти да се веселиш, че се учим. А сега вие казвате: „Господи, прости нашите прегрешения.“ Че вашите прегрешения и грехове са резултат на вашето невежество, на нямане на Мъдрост. И

тъй, учениците, всички ние трябва да се молим в Школата – на нас ни трябва Мъдрост и Знание.

Някои от вас, които са по-напреднали и са чели, знаят, че има такива книги за тия полета. Аз нямам време, не искам да се спирам да говоря за полетата. Постарайте се да проучите тия работи – някои, които знаят това, да ви разправят в частен разговор. Ние нямаме време да предъвкваме написаното в книги, нашето време е скъпо – вие ще го прочетете, ще го дъвчете, а пък аз ще говоря за неща, които не са написани. Сега, някой рече да говори нещо, а вие: „Чакайте да питаме Учителя, той ще каже.“ В книгата е писано, вие не питайте право ли е, прочетете го – ако ви се харесва, приемоте го; ако не ви се хареса, имате ум, преценете. А като дойде аз да говоря за тия неща, мимоходом ще мина и ще се спра само дотолкова, доколкото имате връзка с предмета. Защото моята цел е да ви заставя да мислите както аз мисля и тогава можем да проучваме нещата, но докато вие не се научите да мислите, аз ще употребявам тази мотика – аз ще копая и вие ще копаете, аз ще копая и вие ще копаете, докато се научим да мислим. И тогава какво ще стане? – Ще свирим и ще пеем, и като узрее житото, ще го турим в хамбара и тогава братски ще се разправяме за вечните закони, за бъдещото братство.

Решили сме, няма да допуснем нито един да ни лъже вече. И горко на ония ученици, които влязат в Школата, за да се подиграват с Името Божие! Те ще видят какво нещо е една Божествена школа. Който влезе в Божествената школа, той трябва да знае, че тази Школа се подкрепва с великата Божествена Правда. Това е Божествено училище – вие сте абсолютно свободни, но сте абсолютно отговорни за вашите постъпки. Аз трябва да ви покажа и пак ще ви повторя: единственото престъпление, което в Школата не се извинява, това е лъжата! Туй да го знаете – лъжа не се извинява. Сега не мислете, че имате този обикновен морал, не този морал на лице, туй разбираме...

Ние в бъдеще ще имаме един толкова висок морал! Не говоря какви са моите външни отношения към вас, не говоря за този морал, но за онзи вътрешен морал в даден момент. Ако аз мисля как да ви използвам, това не е морал. Отношенията ми към Бога – това е морал. Ни сянка в моя ум, в моята душа, сърце и воля, не трябва да съществува, за да ви използвам по който и да е начин. Абсолютна чистота, безкористие! Знаете ли какво е безкористие? – Туй се разбира, туй е моралът на Школата. И ако всинца вие влезете в Школата, този морал трябва да го носите в душата си, че в даден момент, като се изправите пред себе си, да знаете, че вие сте чист. Може да направите отвънка хиляди прегрешения, но подбудителните причини, вътрешните причини, които ви заставят да направите туй, те са важни. Ще кажете сега: „Школа е това!“, но това е едно от най-добрите правила. Когато вие приложите туй правило като ученици, във всяко едно отношение работите ви ще тръгнат добре – и в умствено отношение ще тръгнете, и в духовно, и в материално. Във всяко едно отношение работите ви ще тръгнат, няма изключение – ако не засега, в бъдеще; ако не на вас, на децата ви. Не е ли тъй, и Христос казва: „Няма нито един от вас, който да е оставил майка и баща още сега, че да не приеме всичките блага, които съществуват, и в бъдеще да има живот вечен.“ Тъй щото няма какво да се страхувате.

И после, тази дряхлавост у вас аз ще почна да я изпитвам. Някой казва: „Аз съм неразположен духом.“ Ние знаем причините от где иде всяко неразположение. Ако вие вечерно време заспите и дойде някой вампир, турне своята уста и ви изсмуче кръвта, като се събудите, какво ще усетите? – Една голяма слабост. Защо? – Защото този вампир е изсмукал кръвта ви. Вие имате някое добро желание, но дойде някой вампир, изсмуче вашата кръв. Но ти, като лягаш, трябва да си затваряш вратата, да не влиза този вампир, разбирате ли? Ще каже някой: „Кармата ми е да ми изсмуче кръвта.“ Това не е

философия – ако не беше отворил прозорците, карма нямаше да бъде. Препънал се някой – „карма е“; ако не беше паднал, тогава карма ли щеше да е? Някой нервен ще каже: „Баща ми, майка ми бяха нервни, че съм ги наследил“, но ако ги нямаше, какво ще кажеш? Ние обясняваме кармата малко другояче. И вашите погрешки, вашите глупости не ги обяснявайте все с кармата. Не, ще кажеш: „Не внимавах хубаво в своя ход, че паднах“ – нищо повече.

И после, потребно е за нашата Школа да се създаде една благоприятна атмосфера за учене. Най-първо трябва да се създаде тази атмосфера чиста, свята, благоугодна, че като влезете в зданието, дето ще се предават тия предмети, веднага да усещате един подтик за знание – туй е необходимо за всинца ви. Сега, вие сами ще си създадете тази атмосфера. Аз нямам нищо против вас, вие всички сте добри, за вашата добрина въпрос не правя. Сега, като говоря, вие ще кажете: „Учителя може да вижда в нас нещо лошо.“ Не, аз разглеждам въпроса обективно: ако вие сте музикант и не свирите хубаво, аз ще кажа: „Няма хармония“; с туй не характеризирам вашия морал, а просто казвам, че изпълнението не е хубаво, че вие не разбирате музика, а това няма нищо общо с вашия характер. Ще кажеш: „Този център не съм го развил още в себе си, но след ден, два, три, месец, година или повече ще го развия!“ – и във вас ще се събуди туй чувство. И когато казвам, че във вас тия чувства не са събудени, разбирам, че у мнозина измежду вас Божествената любознателност не е събудена.

Сега, трима от учениците, най-способните, които са запознати с разни въпроси, искам един от тях да напише едно резюме за физическия свят, друг да напише едно резюме за Астралния свят – да го определи какъв е и трети да пише върху Менталния свят. И туй описание да бъде готово за три седмици от днес. Има ли трима души кандидати тук от вас? Те ще пишат и ще го четат пред всички

ученици – най-първо да имаме една ясна представа за физическия свят, една ясна представа за Астралния свят и една ясна представа за света на Мъдростта, за Менталното поле. (*– Изберете вие тия трима души.*) Тогава аз казвам: Русчев да пише за физическия свят, Илия Стойчев да пише за Астралния свят и Велико Граблашев да напише за Менталния свят. Пък другите, по-способните ученици, ще ги задържим за по-мъчни предмети – ако им е жалко, че не ги избрахме сега, вторият път ще ги изберем. Кога ще се падне третата седмица от днес? – На 27 юли. Приятелите, които ще пишат, да пишат основните неща. Може да се ползвате и от книги по този въпрос – направете едно извлечение.

И тъй аз искам всички ученици да бъдат все млади, а не стари. В Школата като влезете, ние не различаваме кой как е влязъл – както и когато да е влязъл, той е ученик, нищо повече. В Школата има само ученици; навън от Школата има разни професии. В Школата като влезете, ще бъдете само ученици; отвън, като излезете, може да имате разни длъжности. Едно правило ще спазвате: влезете ли тук, ще снемете всяка друга длъжност. Професор ли си, ще кажеш: „Ученик съм вече“; излезеш ли от Школата – пак си професор. Тъй ще възпитавате вашата воля и вашия ум: за един час ти да снемеш един товар, една мъчнотия и да мислиш, че си ученик – това е воля. Тогава, като излезете навън, ще чувствате едно освежаване, едно подмладяване.

Някой казва: „Как да се възпита волята?“ През седмицата един час трябва да мислиш, че си ученик – туй е пак опит, за да видите до каква степен именно вие сте способни да концентрирате вашия ум. Може да мислите, че не можете – всичко може. Ние ще спазим същото правило, което се спазва на бойното поле: онези, които се сражават, не се спират – кой как падне го оставят, а от подире им има санитарна дружина, която събира ранените. Сега, някой от учениците

е паднал на пътя – другите ще вървят напред, а санитарната дружина ще го вземе. Вие няма да се спирате: „Какво му стана?“, не, напред, у нас болни хора няма. Няма да се спираме за болните хора – всички трябва да бъдат здрави. На здравите добре дошли, а на болните ние ще дадем своето съдействие.

И тъй в училището ние няма да приказваме за болни хора. Недъзите, неспособностите – това са все болести на Астралния свят. Че този не се е учил – това са болести, че онзи се обидил – това са болести; за това има астрална медицина, която изучават симптомите на болестта. А в една Окултна школа се занимават най-първо с Любовта, с това какво нещо е Животът – как е произлязъл и какво е неговото предназначение за земните сили, които са свързани, за да образуват тия елементи. Това е първото нещо, с което един ученик, като влиза в Школата, трябва да се занимава – благата и радостите в тоя Живот. След туй ще мине да изучава Мъдростта, ще мине в Истината и по този начин най-после ще се приготви за по-висшето свое предназначение в света.

Тайна молитва

19 школна лекция на общия окултен клас, 7 юли 1922 петък в 8,30-9 ч. в., София

ПРОСТИ И СЛОЖНИ ДВИЖЕНИЯ

Прочетоха се работите върху темата „Защо Бог създаде човека.“

Ще говоря върху простите и сложни движения в Природата. Простите движения ще замените с първичните движения, а сложните движения – с последните движения, най-слабите движения. Едно обяснение: сложните движения подразбират голямо съпротивление, а простите движения подразбират малко съпротивление. Сега у всички в съзнанието ви има две движения: има просто движение, има и сложно движение. Например, за да дойдете тук, в Чам кория, какво движение се е явило във вас – просто движение или сложно, към коя категория бихте го поставили?

– Сложно.

Простите, първични движения са само движения към Бога – движения, които са чисти, у които съзнанието не е раздвоено. Първичните движения са кристални, а в сложните движения всякога има раздвояване в човешкото съзнание. Отиваш на курорт, но имаш няколко подбудителни причини – причината не е една, много причини имаш. Тогава бих ви попитал, когато човек се жени, женитбата просто или сложно движение е? – Сложно, защото повидимому жената може да каже, че обича мъжа, или мъжът може да каже, че обича жената. Това е една от причините; второ, те искат да имат деца, трето, мъжът иска някой да му готви. Има ред подбуждения, тъй щото женитбата е сложно движение. А във всички сложни движения в света, трябва да знаете, има препятствие, което да очаквате. И следователно като ученици на Окултната школа аз ви давам туй разграничение като метод, за да правите едно психическо разграничение на силите, които действат във вас в даден момент –

дали те са от първичен или вторичен, последен род, да знаете всяко едно движение към коя категория спада. Щом знаете, лесно може да се ориентирате. Сега вие бъркате: имате едно сложно движение – искате резултати от просто движение, имате едно просто движение – очаквате резултат на сложно движение. А всяко движение има свои определени резултати.

Сега, смешно ще бъде, когато някои хора искат да станат религиозни и очакват да бъдат богати. Именно човек, който иска да стане религиозен в пълния смисъл на думата, той ще загуби всичкото богатство, защото самото богатство е сложно движение. Ако имаш Знание, то е сложно движение. Следователно ще разграничавате в живота си движенията в съзнанието ви към кои спадат – те спадат към едната или към другата категория. Туй е за едно практическо ориентиране – да знаете кое преобладава в даден момент. Тия движения не принадлежат към вас. Ако се намирате в една навалица, между тия хора може ли да минете по права линия? – Ще имате едно много сложно движение и като излезете, ще кажете: „Слава Богу, излязохме благополучно, преминахме препятствията.“ Често пъти в живота минавате насила покрай някое тържество и следователно трябва да се борите; какъв метод ще употребите – сложно движение, ще направите хиляди отклонения във всяко едно направление и ще мислите тогава. Това са, както аз ги наричам, човешките движения, а простите движения са кратки.

Приятелството, истинското приятелство към кои движения спада? (– *Просто.*) Всички ония подбуди, които стават с най-малко разноси, са Божествени, а тия, за които се изхарчва грамадна енергия, спадат към сложните движения. Сега да определим движението – от какво произтича то? – То произтича от Живота – Животът е първата причина на движението. Всяко едно движение в света показва, че съзнанието на някое същество иска да се домогне до

известна храна – турят му известни сили, потребни за него. Следователно Животът произвежда първото движение, а пък енергиите, складирани в Живота, са произлезли от Мисловния свят. Значи ние имаме едно движение, което представлява чисто физическия свят; имаме Живот, който представлява Духовния свят, Менталния (Мисловния) свят. Този свят се изразява чрез мисълта, която преобладава в Живота, следователно мисълта се изразява в Живота – тя е Живот в движение, а движението е реализиране на тия трите в едно. Следователно ние определяме: ако вашата мисъл е проста, тя ще произведе един прост живот с първично, чисто, просто движение; ако мисълта ви е сложна, непременно животът ви ще бъде сложен и движението ще му съответства.

Да кажем, че в едно същество, което живее в Мисловния свят, се заражда идеята да стане велико, да създаде някоя слънчева система – в него се заражда сложно движение. Ако туй същество иска да придобие едно първично, съзнателно движение, да опита Божествената Любов в нейните чисти форми, ще имаме просто движение на съзнанието. Сега вие често, като се прекръстосате, искате да примирите простите движения със сложните – те са непримирими. Едно просто движение не може да се съчетае с едно сложно движение – те са несъвместими. Един светия и един грешник на едно място не може да живеят – те може да живеят, но не на едно място; болният и лекарят могат да бъдат на едно място, но лекарят ще бъде при болния, докато го излекува; и светията ще седи при грешника, докато го излекува; детето по същия закон ще живее при майката, докато вземе туй, което му трябва, и като го вземе, вече не търси майка си.

Сега, вие казвате, че Бог създаде човека, за да се прояви. В какво да се прояви, на кого да се прояви? Сега, искам малко да ви коригирам: да се прояви на Себе Си. Щом иска да се прояви Бог в

света, значи има друго божество – тъй излиза тогава, а това е дуализъм. Аз искам да се проявя; на кого? – Не на себе си, какво има да се проявявам на себе си – на друго нещо трябва да се проявя и другото същество, ако иска да се прояви, и то трябва да се прояви някому. А Бог да се проявява... на кого? Това е един въпрос, един от трудните въпроси. Аз ще ви отговоря тъй: Бог създаде човека, за да бъде създаден. Сега аз ще ви задам следния въпрос: кога може да се създаде нещо? – Понеже човек не може да бъде създаден, не говоря за създаването на човека. Създаване подразбира творчество; има окултни ученици, които не могат да разберат това. **Съзижда, съгражда** – това всякога подразбира материален живот. Когато се съгражда някое място, за кого се съгражда, за самия себе си ли? – Може да се съгражда нещо, за да се прояви човек. Ако кажем, че може да се съгражда, за да се прояви човек, права ли е идеята? Съграждат хората някой мост, за да се съобщават – има някое препятствие и е турнат мост, той е едно съобщително средство. Следователно човек е един мост за съобщение на световите, нищо повече. Ще имате една по-права идея, защото в целокупността си вие още не знаете какво означава физическия свят, т.е. физическият свят не само че не е тъй известен, но някои казват, че той е илюзия. Това са само думи, на които трябва да се разбере дълбокия смисъл. Божественият свят с ония Същества, които живеят в него, както и съществата, които живеят във физическия свят – какви са прямите им отношения в този смисъл? Сега, при това положение ще засегнем следните два въпроса: за Духа, който е чист, ние казваме: „Духът е в постоянна борба с материята.“ Пак се задава философския въпрос: каква нужда има Духът, който е чист, който има туй спокойно състояние, каква нужда има той да се въплъти в материята и защо трябва да се въплъти? Ще кажат, че той трябвало да слезе в материята, за да добие някаква опитност – значи на този Дух му липсва нещо. И после въпросът: ако материята е нещо

неразумно само по себе си, как е възможно туй неразумното да ограничи Разумното? За да може материята да ограничи Духът, има Разумност в тази материя и даже такава Разумност, която е равна на Разумността на Духа. Ако материята може да хване Духа, значи тази материя има своята интелигентност – тъй поне излиза, щом Духът се ограничава от материята.

Сега ние въпроса няма да го решим, но ще го оставим тъй неразрешен, както са го оставили всички. Знаете ли защо? Ние ще се качим на Мусала горе, ще разгледаме всичката околност, ще слезем долу и само за Мусала ще мислим – как е произлязла неговата история, ще го проучваме, а той ще си седи на мястото. Аз ви поставям за проучване един грамаден връх – каква е неговата история. Това е дълга работа, но за да можете по-правилно да мислите, пак ще наведе вашата мисъл, ще ви попитам защо трябва да събудят човека от сън. Ако си слуга, защо господарят да те събуди? – за да работиш; защо трябва да спиш? – за да си починеш. Когато се събуди този слуга, господарят създава ли го? Следователно човек в сегашното състояние е само събуден от един сън, нищо повече – спали сте досега. Туй събуждане хората го наричат **творчество**. След като работите, кой се проявява – вие или вашият господар? И вие се проявявате, и господарят ви се проявява – вие се проявявате в работата, която сте извършили, а господарят може да се прояви в плановете, които ви е дал. Но ние ще заместим въпроса и вместо защо Бог е създал човека, ще ви попитам защо е дошъл човек на Земята, или защо е изпратен тук на Земята, туй е по-право. – Дошъл е от някъде; защо е дошъл? На този въпрос може по-лесно да се отговори, отколкото на въпроса защо Бог създаде човека.

Сега, въпросът защо Бог създаде човека няма практическо приложение при сегашните условия, при които се намирате тук. За да знаете защо човек е дошъл на Земята, защо Бог го е създал, трябва да

четете тази архива на Природата – трябва да има някой, който да ви обича, да ви отвори тази книга, да видите какви са анализите, там има отбелязано защо и за какво. Аз повдигнах въпроса защо Бог създаде човека, за да намерите вашите отношения към Бога и да се уверите, че без Бога, ако не сте свързани с Него, у вас не може да има никакъв растеж, никакъв Живот и никаква умствена дейтелност, защото Разумно от Разумно произтича, Живот от Живота произтича и дейтелност от дейтелност произтича. Понеже Бог е прав във всичко и понеже човек спада към сложните движения, туй сложно движение трябва да намери своя подтик в първичното отношение. Трябва да бъдем свързани не по форма с Бога, нито по съдържание (те са още външни неща), нито по смисъл, но принципиално, вътре, по самата същина на нещата – да бъдем свързани с Бога като една необходимост на самото Битие, понеже само по този начин Неговата мисъл може да даде подтик на нашия живот и Неговите движения – движения на нашия живот. И тогава всичко е възможно. Такава трябва да бъде интимната ви цел, интимното ви желание, за да не стане причина вие да се спъвате.

Като влизате в тази Школа, вие може да мислите да завладеете някои природни сили – никакви завладявания не може да имате. Аз не наричам владение това, ако работя десет години за една круша и като роди тя круши, дойде друг да я обере – не считам, че това е едно завладяване. Аз съм работил, а друг да яде плода – няма смисъл. Ние може да работим само за Знание, а щом дойдем да се ползваме от тях, туй не сме проучили.

Сега вие често казвате: „Тъй е писано, тъй е казано – да се любим!“ **Да се любим**, аз подразбирам да направим мост. И мислите ли, че ако направим мост, всичко в света ще се оправи? Ако двете страни са неприятели, по-добре да няма мост, защото тогава те ще почнат да се карат; ако са приятели, нека има мост. Ако хората са

готови да служат на Бога, нека има мост; ако не са се научили да служат на Бога, без мост нека бъдат – по-добре.

Та в окултната наука не смесвайте нещата. Често аз ви гледам, вие разсъждавате тъй: „В Бога всичко може да искате – и вълци, и мечки, и тигри.“ Вие ще кажете: „Сега живея в Божия, в Христовия закон“ и вълкът казва: „Бог е Любов“; ама като остане сам, вълкът напада овцата и казва: „Понеже аз обичам Бога, обичам и децата Му, та ти трябва да станеш жертва заради мен.“ Е може ли да примирите това? На вълка му е позволено да изяде овцата. Една овца да я изяде един човек, иди-дойди, но ако една овца я изяде един вълк, тя ще мине през най-големите страдания; и когато някой човек го изяде някоя мечка, той ще изпита пак същото. Ние не сме пратени на Земята да правим менажерия – овцете ще бъдат отделно, вълците ще бъдат отделно, мечките, всичко ще бъде отделно. Ще има преграда между тях, тел – да си приказват братски, но да има строго определени междини. А не тъй: аз виждам на някой човек, че умът му е мечешки, у другия умът му е като ума на някоя овца, а двамата казват: „Хайде да разделим тази преграда, хайде да съединим умовете.“ Но една овца и един вълк какво ще направят? Представете си, че у някой сърцето е мечешко, у някой – овче, как ще ги съединиш? У някой действията са мечешки, а у други – овчи, как ще ги примирите? – Не може да се примирят. Вие ще кажете: „Окултната наука всичко може.“ Окултната наука всичко може, но вие не можете каквото окултната наука може. Господ може, аз зная, че Господ всичко може, но ние не можем. Ние не трябва да се опитваме да правим нещо, което Бог прави – ние не можем. Следователно ние трябва да правим само това, което можем, което е в кръга на нашето знание. Сега аз искам от вас да правите нещата, които можете, а не които не можете. Ние се разбъркваме, затуй ще му кажа: „Слушай, ти не разваляй своята стена; туй, което ти казах, не го казах, за да я

разваляш – ти дръж преградата, а за новото ще намериш ново място, където старото няма да го туриш.“

Често например вие искате да примирите идеите за Божията Любов със сегашната ваша любов – те са непримирими. Моята Любов, която аз имам, е несъвместима с вашата любов, разбирате ли? Ако аз внеса тия идеи, знаете ли какво ще стане? Аз ще ви кажа: в книгата „Капризи на електричеството“ често има описани случаи, дето електричеството се явява в такива големи, валчести, светещи топки – такава топка изведнъж пада върху човека, всичките дрехи изгарят, но той остава неповреден. Тази Любов, за която ви говоря, е такава една топка – ако падне върху вас, вие ще се намерите гол и като се намерите гол, ще се усъмните и ще кажете: „Това не е Любов.“ Именно там е Любовта. Вие искате нови схващания за Любовта – с нов подпис, а със стари разбирания.

В чисто Божествената Любов няма никаква жертва. Жертвата, това е само един резултат на сложните движения на Любовта във физическия свят – това е един временен, преходен период. Когато се казва, че трябва да се жертва човек, това не се отнася до Божията Любов – в истинската Божествена Любов няма никаква жертва. И следователно, за да разберете Божествената Любов, непременно трябва да слезете на физическия свят, за да изучите закона на жертвата. Именно затова са дошли хората на Земята – за да научат закона и на жертвата. Какво нещо е Божествената Любов ще научат, когато минат по закона на жертвата – това е закон за правилното трансформиране на Божествените енергии. Някой казва: „Аз искам да зная какво мислиш за мен“; казвам: „Може да знаеш, но трябва да те изям.“ И затова казва Христос: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, няма да имате Живот вечен.“ Значи, ако искате да ме разберете, трябва да ви изям, че като влезете в мен, аз ще ви разбера и като ви разбера, ще зная как да ви помогна. Следователно вие ще се

пожертвите, за да влезе Бог във вас, ще направите тази жертва. Или вас да изядат или вие да изядете, ако искате да разберете някого – това е символ. Ако искате да разберете някого, той трябва да ви изяде; ако искате той да ви разбере, вие трябва да го изядете. Сега за този език ще кажете: „Това е страшно!“ Ами че всичко в сегашния живот не е ли само ядене и пиене? Изключете ли яденето, в какво остава живота? След като сте изiali една хубава круша, може би ще ви дойде някоя светла идея да напишете някое стихотворение – тази круша представлява и цвете и затова е казал Христос: „Аз Съм живата вода и живият хляб.“

Трябва да разграничавате простите движения от сложните и да разберете какво е предназначението за идването на човека на Земята. Трябва да научите закона на жертвата – това е един от важните въпроси, който трябва да проучвате. Но каква жертва – жертва, тъй както се разбира? Ще си задавате въпроса какво трябва да жертвате. Малките отстъпки, които правите, не е жертва – законът на жертвата е закон, който примирява всички противоречия в света.

Да кажем, че се намирате в голяма тъга, големи мъчности; туряте закона на жертвата и веднага можете да отмахнете тъгата, която имате. Да кажем, имате да вземате двадесет хиляди лева, нямате тия пари в джоба си, какво ще направите? – Отворете тефтерите си и решете да пожертвате тия пари заради вашето спокойствие – веднага ще ви олекне на душата и ще дойде Мир.

Сега да не идете в друга крайност. Някой път вие съжелявате, че не сте някой учен човек, казвате: „Ако бях учен, щях да бъда министър, доктор“ – вие се измъчвате. Кажете: „И без да бъда министър, пак мога да живея като човек“ – и ще ви олекне. Някой път вие отивате в друга крайност и някои казват: „На нас не ни трябва знания.“ Не е въпросът там – в дадения случай ние се мъчим от липсата на ония блага, които идат от знанията. Кажете: „Без благата

на знанията можем.“ Тия знания не подразбират, че трябва да станеш министър, доктор или свещеник – абсолютното, чисто Знание е просто движение. Например вие често казвате: „В новото движение ние трябва да се увеличим по брой“ – нашата сила не е в числото. – „Ние трябва да съградим дом“ – силата не е в съграждането на дома; „Трябва да имаме знание“ – силата не е в това знание. Туй, което ние носим в света, е една необходимост, без която Животът не може – туй, което носим, е една необходимост, тъй както водата и хлябът са необходимост за Живота. Тия хора, както и да е, ще дойдат, но когато дойдат, няма да казваме: „Чакайте, това не се търпи, скъпо е, плащайте си хляба, после плащайте за водата, защото аз съм първият, който съм я донесъл, трябва да си платите.“ Не, влезе ли тази мисъл в ума ви, въпросът е свършен. Абсолютно безкористно ще действате – хляб ще давате, за да го използват, и вода ще давате, и комуто давате, ще кажете: „По същия закон, по същия начин и вие ще давате.“ Давайте всичко – тази вода и този хляб трябва да ги давате, но само на тия, за които са предназначени.

Сега някои от вас мислят, че като влязат в Новото учение ще станат по-добри. Как знаете, че ще станете по-добри? Добрината на човека всякога зависи от жертвата – колкото по-добре разбираш закона на жертвата и го прилагаш, толкова по-добър ще станеш. Времето не е нищо друго, освен проявление на жертвата. Сега аз ви навеждам на тази мисъл, за да не сте в противоречие със себе си. Например някой път, когато аз говоря, някои казват: „Учителя не трябваше да каже тъй.“ Един камък аз мога да го поставя на източната страна, на западната страна, на север или юг, мога да го туря отгоре – но къде трябва да туря този камък? Да кажем, че е определено неговото място, къде трябва да го туря? – Дето е определено – според мярката на мястото, там трябва да го туря. Сега в този живот, в който сте влезли, вие сте определени, измерени сте. Някой път като ви

турна някъде, вие казвате: „Не ми е мястото тук, аз не съм за княз“, аз гледам – тук е определено мястото ви; следователно вие разваляте. Там, на мястото си ще бъдете, нищо повече. След туй вие викате някого (тук се раждат лъжливите учители) и казвате: „Моето място не е тук, не може ли да ме преместите?“ Всички се притеглят на това място и казват: „Този камък коя работа може да извърши?“ – почнат да градят нещо ново, изопачат цялото здание. Тогава дойде комисията и каже: „Не е съградено добре“ – разхвърли камъните и казват: „Еди-кое си общество се разкапало, еди-коя си религия се разкапала.“

Аз ви предпазвам: у вас има една слабост – искате да се върнете да градите по старому. Ще се откажете от старото, не може без жертва. Трябва в себе си да подразбирате въпроса така, че всяко ваше действие, всяка ваша мисъл, трябва да бъде абсолютно чиста, безкористна. За себе си трябва да го знаете, няма да го казвате отвън. Туй чувство трябва да го пазите и да го развивате, а на хората никога не казвайте, че сте добри. Сега казвате: „Да живеем по братски!“ Овце с овце да живеят, вълк с вълк да живее, мечка с мечка, заек със заек, муха с муха да живее, а тъй, както сте, не може. Но казва един от еврейските пророци, че агнето и лъвът ще живеят заедно. Помнете този стих, ама кога ще живеят? – Когато Господ дойде, за да има простор, нали? Ние ще оставим този стих, той спада към друга категория.

Не примирявайте вашите добри мисли с лошите, не ги туряйте на едно и също място. Някой казва: „Аз имам една лоша мисъл.“ Ако вашата мисъл е лоша, турете я дето подобава; имате ли една Божествена мисъл, турете я на място; имате ли едно желание, добро или лошо, турете го на неговото място – всяко нещо турете на своето място. Мнозина измежду вас (аз ви виждам) намерите един вълк, който има добри зъби, донасяте го и казвате: „Учителю, намерихме

един добър човек – той е много умен, учен човек, пък каква природа има, какъв език, какви думи, я да го вземем при нас.“ Аз го виждам – той е един стар вълк, но нищо не му казвам. Казвате: „Да му дадем един добър прием, да му отворим вратата между овцете, за да дойде да ги посещава.“ Казвам: той ще ги посети! Не само вълци има, но и вълчици има; не само мечки има, но и мецани има – това са все символи. Цялата Природа седи в символи – всички тия мечки, вълци, това е една цяла наука, която трябва да изучим разбрано. В нашето животинско, минерално и растително царство по-лесно от всичко друго може да изучим себе си. Имайте предвид, че в разбирането на тая история много мъчно може да се разбере една промяна, която става.

Някой път ставате от сън, молите се, но казвате: „Не ме слуша Господ“; как ще си обясните туй състояние? Щом знаете причините, отношенията ви вътре в самите вас по възможност трябва да бъдат чисти. Мнозина от вас сте в сложно движение, имате да разрешавате една от най-мъчните задачи и затуй ви трябва голяма съобразителност, такт, умение, знание, воля, издръжливост в света. И онези от вас, които разбират по-добре, може би ще разберат тази вечер туй, което аз не съм казал, и утре ще кажат: „Учителя не каза ли така?“ Вие ще се намерите в положението на онзи проповедник, който проповядвал така: „Който има две ризи, да даде едната на бедните“; неговата възлюблена се връща вкъщи, попът имал две ризи и тя дала едната, за да изпълни Христовия закон. Вечерта попът я пита: „Къде ми е ризата?“ – „Дадох я.“ – „Как тъй без да ме питаш?“ – „Нали ти тъй каза в църквата.“ – „Аз го казах за другите, но то не е за нас.“ Сега, попадията дала ризата; къде е погрешката на попадията, мислите ли, че е постъпила право, защо не е дала своята риза, а на мъжа си? Не е права, защото не даде своята риза, а тази на попа – попът трябва сам да дава. Тя казва: „Аз изпълних Христовия закон“,

попът пък е недоволен, че му дала ризата без негово позволение. Сега, често и вие раздавате моите ризи – аз нямам нищо против това, но и вашите ризи трябва да раздавате, нищо повече.

Някои тълкуват тъй: „Даром сте взели, даром давайте!“ Когато вземеш една Божествена идея или каквото и да е, правилото е: тази идея ти ще я пазиш в себе си. Имаш право да дадеш на другите от плода, но ще пазиш тази идея – от плода, който тя роди, ще даваш на всички, но тя да остане за теб. Вие обаче вземате тази идея и казвате: „Даром сме взели, даром ще дадем.“ Не е тъй, и Христос казва: „Всяка пръчка, излязла от Мен, плод трябва да даде.“ Тия Божествени идеи трябва да минат през нас и да дадат плод – и от този плод ще раздавате. И всички трябва да бъдете богати от плода на Божествените мисли.

Тайна молитва

И тъй основните идеи са: прости и сложни движения; законът на самопожертването; законът на жертвата; Божествената идея трябва да остане, за да се посее в нас, и от този плод трябва да дадем – тези са основните мисли в беседата. По някой път се събирайте (затова аз ще дам между учениците известна задача сериозно да я решавате), разисквайте върху трите отношения – към физическия свят, към Духовния и към Божествения. Всяка една идея трябва да се разглежда от три становища. Отправете мисълта си за разяснение, а не да се спирате.

Ако сега бяхте готови, щях да ви дам една задача, но не сте готови. Бих ви дал една сложна задача да направите. Знаете ли какво значи, когато човек не е готов? Ето какво подразбирам: представете си, че зимно време аз ви изпращам на екскурзия, но обувки нямате; може ли да ви пратя боси? Представете си, че ви пратя на едно

планинско място, дето има ледници, а вие нямате тия необходими припаси – трябва приготвление. Ще кажете: „С Господа всичко може“; Господ всичко може, но ние не можем. Та сега ще размишлявате. Искам сега поне от Чам Кория да наберете енергия, по-голяма Светлина за ума си, сърцето си да укрепите. Може би като има по-благоприятни условия, ще ви дам задачата, но трябва да са готови всички, защото ще ви дам една малко по-сложна задача – тя необходимо иде. Като казвам тъй, вие ще кажете: „Каква ли ще е тази задача?“ Ще я видите, има неща прикрити.

Сега, като тръгнете, най-първо ще действате, после ще мислите – не се плашете. Например аз ви казвам: „На един час разстояние оттук, на около десет километра има едно място, ще идете на еди-коя си страна, там ще се спрете и няма да се мърдате.“ Няма да ме питате защо – идете там и ще се научите защо. Ще идете на разстояние десет километра оттук, ще намерите един чувал с десет килограма тежест, няма да го отвързвате, ще го вземете и ще го донесете при мен. После ще кажа: „Ще вземеш този чувал, ще го отвориш, в него има една крина жито, ще впрегнеш волове и ще го посееш.“ Няма да питаш защо – идущата година ще разбереш права ли е задачата. Да ви обясня идеята: ще идеш на разстояние десет километра оттук, там в един чувал има десет килограма жито; няма да го отвързваш, защото ще се загуби време, любопитство няма да проявяваш и аз няма да ти разправам нищо, за да се не губи време; ще впрегнеш воловете – идущата година, като израсне житото, ще го ожънеш и тогава ще разсъждаваш. Такъв трябва да бъде окултния ученик. А сега вие ще питате: „Аз трябва да зная какво има в този чувал.“ – Може да знаеш, аз мога да ви кажа така: „Ще идете на едно място на десет километра оттук, там има един чувал с жито, ще го донесете, ще впрегнете воловете, ще идете на нивата и т.н.“ – мога да ви кажа всичко това, но знаете ли какви ще бъдат резултатите? – Вие няма да идете навреме,

ще има едно закъсняване. Ние сме закъснали вече, изгубили сме най-добрите условия, защото докато ви обясня всичко това, ми е отнело един час. Този един час е изгубване на най-добрите условия, при които туй семе може да живее. И затуй в Божествения свят абсолютно няма разтакаване – казано и свършено!

После, ще добиете точност, на тази точност трябва да се учите всички. И ще опитате моята мисъл права ли е или не. Завчера на Мусала аз изпитах колебанието ви: дойдохме до едно място и там се спряхме – напред не може, защото е опасно; ако речеш през леда да минеш, там всички щяха да се намерят в езерото. Сега вие казвате: „Този път много препятствия има (*пътят беше затрупан със заледен сняг*), какво ще правим?“ Ние можем да си направим път, трябваше да предвидим да си вземем мотики, но ни трябваше цял ден, докато оправим пътя – туй обаче не го предвидихме. Вие мислихте, че няма никакви препятствия на Мусала. Назад да се върнем – не става, казвате: „Нагоре!“ – показвате смелост. – „През снега никой няма да минава!“ Тогава попъплихте нагоре и не мислехте даже, че могат камъни да паднат върху ви. Трябва да бъдете много внимателни, защото в нашето развитие има много спънки. Като се качвах, покрай мен мина един камък, голям четири пръста – такъв камък е в състояние да счупи костта на някого. Та като се качвате нагоре, ще бъдете внимателни да не бутнете нито един камък, а не да гледате само да се изкачите. При това какъв е законът? – Не бързайте, аз не искам бързина. Дойдете ли до някое място, седнете – опитвайте, турете си крака на туй място и вижте здраво ли е. С допирането на вашия крак вие ще добиете известна енергия, ще се концентрирате в себе си. Туй е задача: да излезем горе на върха и целия път да опитвате, за да знаете какви опасности има – такива трябва да бъдат задачите, само така може да ви пренесе горе. В едно отношение всинца бяхте много смели, не страхливи. Смелостта е една добра

черта – значи можете да вършите работа. Но все трябва да седи някой отзад – аз трябваше да остана последен и ако бях останал, всички щяха да се изкачат горе. После, каквото ви поръчах, не го изпълнихте – казах: „Абсолютно никой да не минава през снега“, а някои минаха и щеше да им коства живота. Ако ви бях казал: „Минете през снега“, аз поемам отговорност. Някой път ще ви докарам на Мусала и тогава ще кажа: „Нагоре през снега!“ – тогава аз отговарям; тогава всеки трябва да носи мотичка – ще изкопае едно стъпало и ще мине. Но кажа ли: „През снега не може“, значи не може. Казва един: „Може.“ Не, не е време сега – ще вървим по пътя, който е предначертан, туй е правило.

В окултната наука една задача, неизпълнена както трябва, носи риск – това е абсолютно вярно. И всякога резултатите са прави, т.е. всичко ще върви, ще окаже съдействие. Аз искам в тия екскурзии да видите какви закони работят, да видите, че във всички наши постъпки и действия туй Божествено съзнание, тия по-висши Същества вземат участие. И тия двамата, братът и сестрата, които се подхлъзнаха, се спасиха по една директива, не по крива линия. Ако не бяха се спрели в хлъзгането, щяха да идат в езерото.

Сега ние ще ходим с една жива вяра – не ви проповядвам една обикновена вяра. Тази вяра е необикновена и постъпките ни ще бъдат необикновени. И Любовта също – всичко у нас ще бъде необикновено, туй да го знаем.

20 школна лекция на общия окултен клас, 13 юли 1922 г. в Чам Кория.

ЖИВИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА

За следващата седмица имате ли тема?

– Не.

„Най-добрият метод за възпитание на волята“ – това ще бъде темата ви. Какъв метод ще представите?

Живите сили в Природата. Ние ще ги разделим на четири категории: несъзнателни, подсъзнателни, съзнателни и самосъзнателни. Несъзнателни са тези в минералите, подсъзнателни – в растенията, съзнателни – в животните, а самосъзнателни – в човека. Несъзнателните сили в Природата действат чрез скъпоценните камъни – у всинца ви се заражда едно желание, една обич да носите тия камъни, да използвате техните сили, да знаете важните причини защо и за какво. Когато говорим за несъзнателните сили, подразбираме, че техните отношения са далечни, т.е. нямат никакви прями връзки с човешкия живот – един минерал седи далеч от Живота. По някой път вие го използвате да го носите на ръката си като един скъпоценен камък, т.е. можем да кажем, че той като една случайност е вътре в Живота. Сега, разбира се Живата Природа иска да въздейства на човешкото съзнание – тия камъни да въздействат със силата си на човека. И може да кажем, че тия сили, тия несъзнателни сили носят по-голям запас от енергии, те харчат по-малко. В планинските места, в тия канари е складирана грамадна енергия за бъдещото развитие на Земята. Тия канари трябва да се разтрошат на малки парчета чрез триене, да стане излъчване и тогава да дойдат до втората фаза – да влязат в растителното царство. Тия несъзнателни сили в Природата имат връзка с нашата костна система. И често, може би в бъдеще, скъпоценните камъни ще се употребяват в някое отношение като едно възпитателно средство на човешкия ум.

Виждаме, в Откровението се говори за един град, направен от скъпоценни камъни, от много скъпоценни камъни. Това е, за да въздейства на човешкото въображение, понеже тия кристали служат за по-правилно пречупване на Светлината и пренасянето и в човешкия ум. Затуй е хубаво някой от вас да изучава скъпоценните камъни. Скъпоценните камъни разбира се имат влияние от Духовния свят, свързани са с него. Кристализирането на тия скъпоценни камъни в разни форми показва, че върху тях работи един разумен принцип. Например, ако известен писател има някой диамант, като го погледне, ще сложи мислите си по един начин; ако има един скъпоценен камък със зеленикав цвят – изумруд или със синкав – сапфир, и той до известна степен ще окаже влияние върху неговата мисъл.

Сега, разбира се окултното гледище за скъпоценните камъни не е както това на съвременната наука. Окултната наука твърди, че скъпоценните камъни са плодове – те растат и се развиват тъй, както плодовете в Земята. И може да кажем, че те са най-високото изложение на Менталното поле на Земята или те са същества, които живеят в Менталното поле и изразяват своята деятелност на Земята чрез скъпоценните камъни. И който може да чете, върху тях ще намери много знания. Там има много знание вложено, в тия скъпоценни камъни има много работи написани, обаче онзи, който иска да се занимава, трябва да владее Акашовите книги, трябва да е развил онези центрове на ясновидство, за да разбира съчетанието на тия камъни. Следователно практическото приложение на тия сили е влиянието им върху костната система. Ако вие имате някакъв недъг във вашата костна система, проучете скъпоценните камъни, прекарайте ги през ума си, прекарайте разните родове Светлина през ума си – те ще окажат най-целебно влияние върху организма ви, особено върху костите. Туй се практикува и в народа: турят тия

камъчета по главата на децата да ги не хваща уроки или за да не се изгубват, ще им турнат някои камъчета на шапката. Скъпоценните камъни всякога привличат тия несъзнателни сили, те ги контролират. Под думата **несъзнателни сили** аз подразбирам тия сили, които нямат морал, защото има в света известни окултни сили, в които няма морал. И те са живи сили и когато вие попаднете под тяхното влияние, те може да извършат с вас всичко. Например, ако някой от вас излее малко сярна киселина върху тялото ви, тя няма да ви пита дали е право да разлага, да разяжда – тя ще покаже своята реакция.

Подсъзнателните сили са свързани с растителното царство, с растенията. И там захваща сегашният живот на човека – с подсъзнателния живот започва неговото значение – тялото, сегашното физическо тяло от него се е сформирало. Следователно сега в света най-голямо влияние упражняват върху нас растенията. Какво е практическото приложение на растенията? – Всякога трябва да обичате горите, това е първото нещо. Щом обичаш горите, те са във връзка с тия подсъзнателни сили, а те са необходими за физическото ви тяло. Всичките растения, това са един склад в Природата, отдето човек може да черпи. Не е нужно само човек да бъде между дърветата, но трябва да се научи да ги обича – това е едно от средствата при възпитанието. Обич към дърветата – това е една връзка с тях, за да могат те да ни помагат.

Като влизаме сега в съзнателните сили, отиваме при животните. Там трябва да бъдем по-внимателни. От животните сме научили много хубави работи, но и много лоши работи – от вола сме научили трудолюбието, от вълка сме научили свирепостта, от овцата сме научили кротостта и смирението, от мечката сме научили непримиримостта в живота. Мечката е много непримирима в живота – всички укротители на животни признават, че мечката, веднъж

обидена, не забравя, всякога ще си отмъсти, непримирима е тя, дълго време помни, у мечката силно са развити астралните чувства.

Сега, обичта към растенията например един окултен ученик трябва да я изрази, като се заеме да обработва някои от овоциите – крушата, ябълката, черешата, сливата или други някои. Те въобще упражняват силно влияние, затова непременно в двора си трябва да имате овоция. После, хубаво е, като се намирате в Чам Кория между боровите дървета, те упражняват отлично влияние върху духовния стремеж на човека. Излизайте често, разговаряйте се с борове, за да ви дадат този стремеж. Като възлиза тъй нагоре, борът е остър, безкористен. Вземете друго някое дърво – бук или явор: когато се намират между борове, те растат като тях, приспособяват се, но като излязат, веднага искат да обладават. Докато борът всякога взема най-малкото пространство – няма егоизъм у него. И после, друго характерно нещо в бора: веднъж като се счупи върхът му отгоре, той не расте повече – така борът ни показва всичкия духовен стремеж у човека. Това са духовните чувства – осакатят ли се те, всичкото друго растене у човека престава. Затова окултните ученици трябва да дават предимство на своите духовни чувства, те да растат – тогава всичко у тях може да расте. Хубаво е често да посещавате тия места, да разглеждате борове, да ги изследвате, да приемате малко енергия и разположение от тях, които да ви служат за през годината, да ви дават импулс, защото при сегашния си живот ние се демагнетизираме. Всеки ден тревоги, тревоги, докато човек се демагнетизира, не може да мисли и няма разположение. Сега, мнозина от вас, толкова време откак живеете тук, а с борове не сте правили опит да поговорите малко. А болният може да иде за малко при някой бор, да се облегне на него с гърба си, да помисли за него. Боровите дървета упражняват отлично влияние, животните – също. Каквото животно обича човек, той е в състояние да възприеме качествата му – влияе се, понеже

съзнателните сили, като минават през животните, внасят и добри, и лоши качества. Например от котката може да научиш чистотата, но същевременно може да научиш тази алчност – тя няма търпение да очисти жертвата си, много нечиста е, от лакомство изядва мишката с козината. Значи от котката може да научиш чистотата и да бъдеш пъргав, но може да имаш и обратните качества – да се храниш нечисто. Има духовни хора, на които не им трябва много чистота, те казват: „Да си напълним стомаха, та каквото и да е яденето.“ Тъй казва и котката. Не, вземете например магарето, от него може да научите една много добра черта – как да избирате водата. Вие не може да накарате магарето да пие нечиста вода – колкото за водата, то знае да избира, но дойде ли до храната, и то яде нечисто.

Сега, всички животни като кучето, котката, лисицата, мечката, вълка и т.н. всякога упражняват влияние върху хората. И от Астралния свят често си служат с тия форми – когато вие спите, във време на сън те ви ги представят. Например искате да знаете някой човек какъв е, искате да вършите търговия с него – сънувате вълк; значи този човек, с когото искате да направите търговия, има характера на вълка. Или ако сънувате вол, кон, туй показва характера на човека и от това ще съдите – от Невидимия свят всякога уподобяват хората с известни символи. Един символ на животно не е лош, той означава известна Божествена идея или в положителна, или в отрицателна форма. Сега, когато мислите за вълка, вие може да го вземете в негативен смисъл – да бъдете към злото тъй непримирими, както вълкът е непримирим към овцата, т.е. както той има жестоко отвращение към овцата, тъй и вие да имате отвращение към злото. Така можете да разберете силата на вълка в туй отношение и в отрицателен смисъл можете да използвате неговата сила. Ако не знаете този закон, веднага силата на вълка ще внесе във вас жестокост и грубост. Всички животни и птици упражняват известно влияние,

достатъчно силно влияние, но не трябва да стигате до крайност. Те колективно влияят, например цяло едно племе от котки упражнява влияние.

И тъй, ако искате да знаете какви сили действат, ще видите за кое животно или за коя птица мислите повече и ще си направите диагноза какви сили функционират във вас. И в окултната наука има известни системи: да кажем, че имате някои от съзнателните сили, т.е. тези от животински вид; тогава ще прекарате други форми като формите на някоя овца, вол или кон, за да противодействате на лошото влияние на първите форми – ще вложите форми на животни с положителни черти, които да противодействат на тия с отрицателни черти. Силите на животните може да се разделят на два лагера: на положителен и отрицателен или на разрушаващи и съграждащи. Затуй в бъдеще, когато се изучават животните, колко ще е интересно, когато един учител, който преподава на учениците си зоологията, ще може да им обясни кои сили какво влияние упражняват върху хората. Той ще трябва да знае всичко туй, та като разправя за вълка, същевременно трябва да разправя и за овцата, а като разправя за мечката, да види кое е противоположното на нейния характер – тъй в умовете на децата ще седят две противоположни форми. А сега учителят предава само за вълка и вследствие на това не може да има туй окултно възпитание. В бъдеще това ще се измени, контрасти тогава ще има; при изучаване на растенията също така ще има такива контрасти.

Когато дойдем до самосъзнателните сили, подразбираме човека във всичките негови проявления. Със самосъзнанието и свръхсъзнанието започва човешкото царство. Като срещнете един човек, трябва да различавате какво преодолява у него – физическото, астралното или умственото, в него има ли ум, превишава ли сърцето или волята. Ако вие имате десет души приятели, в които преодолява

физиката, те са в състояние да ви осакатят, съвсем може да се извратите. Следователно, ако имате един приятел, у когото преодолява физическото, непременно на него ще турите в противовес умствено – ще имате един умствен принцип, който да противодейства на физическото. И затуй при групирането на приятели трябва да ги нареждате така: един, у когото да преодолява тялото, у друг – сърцето и у трети – умът, после пак – тялото, сърцето, умът. Ако имате такива приятели, тогава работата върви хармонично – защото еднообразието не е хубаво, всички да бъдат само умствени не е добре. Аз не искам всички да се превърнете само на умствени типове, защото ако станете умствен тип, съвсем ще изтънеете и остареете, ще остане само нервната система и тъй съвсем сухи ще останете. Ако преодолява у вас физическото, ще се превърнете на кости и мускули. Ако преодоляват чувствата, вие ще замязате на буренца, защото когато преодоляват у някого чувствата, те развиват у него апетит, който може да се изрази в ядене и пиене – това е чисто астрално желание. А физическият живот се изразява в активност – това е животът на човека и всички хора, които имат физически характер, са постоянно в движение. Онзи, у когото преодолява сърцето в своите низши прояви, който се подчинява на желания за ядене и пиене, целият му живот ще бъде зает с какво да яде и какво да пие – от единия край на живота до другия само за ядене въпрос ще бъде.

Затуй трябва да се сменят проявите ни. Ако работите два часа физически труд, трябва веднага час и половина да дойде работа на сърцето, после на ума – туй е правило, тъй трябва да бъде възпитанието. Засега почти несъзнателно пак се уравновесяват тия енергии, само че не дават добри резултати – известни хора стават само умствени типове, имаме отделни типове на сърцето или на волята, а има и балансирани типове. Човек съзнателно в себе си

трябва да балансира енергията: физическата – в астрална, астралната – в умствена и после обратно.

Мързелът е един признак за работа на физическите сили. Лакомството е един признак за надмощие на сърдечните сили – той може да не яде, но умът му е зает само с мисъл за ядене, в ума му седят само ядене и пиене, сладкиши, сиропи и други, и такъв човек, каквото и да работи, нищо не излиза. Сега, когато дойдем до окултната наука, яденето ще го съединим. Яденето има форма – и в него има наука. Чрез яденето възпитават хората: ако храните човека една седмица само с каша, втората седмица – с ябълки, третата – със сливи, четвъртата – с череши и ако знаете как да ги обирате от дърветата, вие ще въздействате по един разумен начин върху характера му. Сега вегетарианската храна се употребява, но няма окултни резултати.

Аз бих ви показал начин как да се запознаете най-първо тук, в Чам Кория, с канарите – да ги разглеждате, да ги проучвате; с колко канари има да се запознаете! След туй да изучите боровете, да се занимаете и да проучите боровинките. Знаете ли какво представляват боровинките за тези, които имат слаб стомах? – Като ги употребяват, по този начин ще им се поправи стомахът. Най-после постарайте се да намерите кое е най-красивото място на Чам Кория – то ще произведе красиво съчетание, то ще засегне вашия ум, тъй щото ще извлечете от курорта едно благословение. Само по този начин ще го имате, инак само ще бъдете на курорт и каквото сте придобили, ще го изхарчите и след три-четири месеца пак ще бъдете бедни. Може ли нашите разходки така да се използват, че ние постепенно да навлизаме в Природата? Много работи трябва да се забравят, много официалности трябва да се забравят – като дохождате в такъв един курорт, трябва да забравите малко хората. Сега ще направите една диверсия в ума си: ще изучите сами боровете, характера им,

големината им – на ден трябва да сте посетили четиридесет-петдесет бора, да ги разгледате, да ги проучите, да направите едно запознанство с тях, да ги считате като приятели, с които сте се срещали като живи хора. И те, като влязат в ума ви, ще дадат едно ново настроение и като се върнете в града, да сте обновени. Не се страхувайте, че може да се отчуждите от Живота.

После, в Чам Кория може да се заинтересувате от това какви животни живеят тук – катерички, сърни, диви кози. Хубаво е да се яви желание да видите една дива коза и тя да даде подвижност във вашия ум. Ако срещнете мечка, и това е хубаво – мечката не е толкова лоша, тя е добра, мечката приятелски върви, само че е страшно, като я срещнеш. Туй е необходимо за учениците на Окултната школа, понеже животът е такъв, че ние изгубваме най-важните сили, с които може да си служим, изгубва се равновесието в нас. Например, ако ние постоянно говорим за духовното, има опасност да стане еднообразен животът ни. В Живота има един закон, че най-хубавите неща, ако се преповтарят много пъти, се развалят. Много евангелски песни са се развалили само заради това – умре някой, те пеят тази песен и тя се разваля. На умрелите хора не пейте песни – зарове го без песен и като се минат две-три седмици, далеч от гроба му изпейте тази песен. А колкото пъти изпеете тази песен на гроба, после, когато я пеете, отново ще си спомняте за гроба, а туй не трябва. Когато замине някой между нас, някои от приятелите нека го придружат до гроба и нищо повече. Аз не позволявам нито една от моите песни да се пее на гроба на някои приятели и който изпее една песен на гроба на някой умрял, той е извън Школата. Не, у нас песен няма – ще го занесем на гроба тихом и мълком, ще му пожелаем добър път, а ще му пеем едва след един месец. Ние за гроба няма да мислим, на гробищата няма защо да пеем. Тъй щото от нашите песни няма да употребите нито една за

умрели – други песни може да употребите, но да пеете „Зора се чудна зазорява.“.. Никаква зора не се зазорява.

(– *Когато е болен, да не пеем ли на болния?*) Когато е болен – молитва, молитва, а болният сам да пее. Пее ли той, пей и ти с него; болният не пее ли, не му пей и ти. Ще се отличаваме от другите: у нас за умрели хора помен не правим; за живите ще правим, а за умрелите няма – за живите ще правим помен всеки ден. И най-първо, когато някой умиращ ни вика и почне да нарежда с какви дрехи да го облекат, когато умре, ние ще повикаме хората от света: „Хайде заровете го, той при Бога отива.“ Нарежда той при кой гроб да го турнат, а той никъде няма да иде, ще остане тук, на Земята. И казвам: ще заровите тялото, но ще знаете, че душата не е тялото, душата е свободна. И този, който заминава, трябва да знае, че той е жив, няма да седи в гроба – може би ще поседи там четиридесет дена, ще се повърти около тялото си и после ще се освободи, а може и след няколко дни да заmine. Но когато някой заmine, направете една тайна молитва, всички да му пожелаете добър път, но никакви песни. Смъртта е нещо тържествено – този живот е умрял, няма какво да му пеем, той иска мир и спокойствие. Който заминава, първото нещо е, че той иска мир и спокойствие. Да му даде Бог Светлина на ума и Мир на душата, за да може, като разгледа живота си, да използва погрешките на миналото. Туй ще пазите от окултно гледище, няма какво да пеем на умрелите. Ако някой наш приятел иска да му пеят, тогава ще повикаме някой проповедник-евангелист и ще му кажем: „Вие знаете да пеете на умрели, бъдете така добри да го заровите и да му попеете, а ние ще ви платим.“ Ако иска някой да му попеем, ще го заровят тогава или православните, или евангелистите, защото те пеят на умрели. А ако иска с нас, ние ще направим само една тайна молитва – да му даде Бог Светлина да разбере дълбокия смисъл на Небето. Като го изпращаме, няма да му пеем, но които го посрещат

там, те ще му пеят по-добре. Ангелите да му пеят, а ние да го изпращаме оттук с песни няма защо, ние не знаем каква е работата му. Не идва, не върви това да изпращат с песни от този свят, по-добре е там да ви посрещнат с песни. И тъй, ако някои от вас са готови да заминат на онзи свят, да знаят, че щом искат да им пеят песни, ние ще им кажем да си изберат кой евангелски проповедник или кой православен свещеник искат да им пее. А като окултни ученици, без песни ще заминавате от този свят, а горе ще ви посрещнат с песни, там ще ви пеят.

Снощи ви направих една малка бележка, нали. Окултният ученик трябва да има нещо мистично в характера си – изгуби ли се тази мистичност, животът става празен и безсмислен. Ако ние всички станем окултни ученици, трябва да бъдем слепи за погрешките. Аз забелязвам, че след като ви правя бележка, всичките бележки, които аз правя, ми костват много скъпо. Защо да ви правя бележки? Може да оставя друг да ви направи бележка, защото не всякога имате мистично настроение на душата си. И като ученици на една Окултна школа едно правило ще пазите, ако искате да завършите отношенията си правилно: всеки един ще намери една добра черта в другия и ще я държи в ума си – и тогава той ще те обикне; и ако той намери у теб една добра черта, и ти ще го обикнеш. А сега вие, като се срещнете, търсите си най-лошите черти и ги държите в ума си. И тогава започвате да се молите, ходите в Окултната школа. Но понеже сте избрали най-лошата страна, след като сте свършили молитвата, вие уж мислите добро за Иван, Драган, Петко, но изпъква лошата му черта и веднага разваля твоето настроение, придобито от мисълта за добрата черта. Вие, окултните ученици, за да пазите характера си, едно правило трябва да знаете за закон: да си намерите една добра черта. Всеки един от вас има една добра черта – намерете тези добри черти помежду си и ги държете в ума си. Само така ще може да си

помагате – и Господ ще ви помага, и Ангелите ще ви помагат, и светиите ще ви помагат.

Аз ще приведа един пример. Казах на една сестра, на една от ученичките: „Кажи на еди-коя си сестра това и това.“ Тази сестра и казала, а онази, другата, и отговорила: „Защо Учителя не каже на мен направо, а казва на друг?“ Какво аз съм казал, тя не иска да го изпълни, а се занимава с посторонни работи – чрез когото и да е казано, трябва да се изпълни. Казвам и: „Не стойте на туй място!“ Не питайте защо, не стойте и не мислете, че дето аз живея, е много добре да живеете и вие – моето място е много опасно, при мен който живее, той трябва да бъде герой. – „Ама Учителя няма ли да ни пази?“ Аз съм на бойното поле и който дойде там, трябва да има смелостта да издържи тия гранати. Аз искам да ви туря в тила – отзад, далеч.

При това пазете се от едно заблуждение: не е физическото сближение, което сближава хората – сближението е в техните души. Когато техните души вибрират еднакво и когато Божията Любов прониква еднакво, тия души може да се разберат. Например аз забелязвам как някои от учениците развалят доброто настроение у другите, като се скарват. Слънцето оплаква ли се на нас? То си грее, обаче някой път облак ще дойде и ще изопачи светлината му. Например аз дойдох между вас, говорих за някои предмети; таман имате добро настроение, дойдат двама, скарват се, направят облаци. И в края на краищата остават тия двама, които се скарали – всички ученици заминават и си приказват: „Петко и Драган, и Стоян право е казал.“ Какво възпитание може да има в това?

Та първото нещо: учениците на Окултната школа трябва да бъдат послушни, абсолютно послушни – каже ли му се нещо, да го изпълни. Ама ще каже: „Духът му казал.“ Кой Дух? Божественият Дух е Дух на смирение, Мъдрост, Правда, Истина, той е Дух, който заема всякога последно място, той не заповядва – където иде, последен ще

бъде, готов е да послужи на бедни. И този, у когото Духът работи, той последен ще седне на трапезата; седне ли пръв, там Духът Божий не е, тъй го знаа аз.

Та когато дойдем до окултните сили, ще се пазите, ако искате да се обновите. Ще гледате туй самосъзнание да изпълнява Волята Божия правилно. После, трябва да проверявате как вашите влияния въздействат на окръжаващите. Когато аз правя бележки някому, всяка моя бележка не само че трябва да превърже раната, но искам да видя тази моя превръзка полза принесла ли е. Ако на десет души направя превръзка и положението се влоши, по-добре раните да седят непревързани – ако не можеш да направиш Добро, остави друг някой да го направи.

Та искам ония правила, които ви давам сега, да ги прилагате постоянно. Аз ще ви дам още други правила. Изведнъж светии няма да станете, защото за светия се изисква не един живот, а много животи – това е съвършенство, не е закон за спасение. Човек трябва да почне да вибрира тъй, че в даден момент да се досеща сам как да извърши Волята Божия. Под **свят човек** разбирам човек с опитност, съзнание, който знае как да помогне, а не само името да носи. Такъв един човек е пълен със Знание, с всички добродетели и той всякога върши Волята Божия. Сега ние се приготвяваме да бъдем силни, да помагаме на великото дело. Казвам: Шестата раса иде. Шестата раса като дойде, вие трябва да имате Знание и туй Знание сега ще го придобиете.

Та сега първото нещо: ще намерите една добра черта в себе си – само за себе си ще намерите една добра черта, която Господ е вложил. Да казваме, че сме много лоши, това е крайност и да казваме, че сме много добри, и това е крайност. Ако кажем, че сме лоши, значи, че не сме приложили. Бог в нас е добър и туй добре ще го съзнаем и ще благодарим на Бога за това, което сме. Ти направиш една погрешка,

но после у теб съзнанието плаче, моли се, разкайва се; ти кажи: „Аз благодаря на Бога, че имам тази добра черта – съзнанието; ако аз нямах тази черта, какво щеше да бъде положението ми?“ Значи, като направя една погрешка, имам една добра черта, че съзнавам и скоро поправам погрешката си. После, някой човек срещне някой беден и веднага се смили сърцето му – и по това може да познае, че има нещо добро в себе си. Като казвам да намираме добрата си черта, така ние ще можем да имаме простор на Духа. Ние трябва да се подчиняваме на Божия Дух.

И тъй, като използвате тия сили вътре в Природата и като дойдете в човека, ако искате да се образуват във вас приятелски отношения в бъдеще, ще търсите вътре в приятели и неприатели една добра черта, която да поставите в ума си. Туй е едно доста трудно изкуство, но едно отлично изкуство. Сега ще бъдете окултни ученици – ще учите всичко, ще бъдете смели и решителни. Когато ви се правят бележки, няма да се сърдите; когато ви изобличават, ще понасяте с търпение; когато ви сполети каквото и да е нещастие, на всичко ще гледате само добрата страна. Блажен е човекът, комуто правите бележки – оставя ли го Господ? И Писанието казва: „Онези, които Господ не изобличава и не наказва, те на крив път вървят.“ Не мислете, че е нещо приятно да можеш да направиш бележка на един човек. Изобличиш ли един човек, спечелваш ли нещо? – Нищо – като се върнеш дома си, ще имаш тревога със себе си, нищо повече. Някой казва да изобличавам. Да изобличавам кого и да е всякога считам, че е все едно да правиш операция – като се върнеш, все ще има смрад и дълго време трябва да миеш ръцете си, за да се отмиришат. В бъдеще, като влезете в Школата, по-грешките си няма да виждате. В горните класове абсолютно се забранява да мислиш за погрешките на хората – хората за теб не съществуват и погрешките не съществуват, ти ще работиш върху себе си.

Разправя един индуски Учител как отива при него един ученик и той му показва три метода. Трима души се подвизавали в гората; Учителят му казал: „Ще идеш и ще удариш на тримата по една плесница.“ Ученикът като ударил на първия една плесница, онзи му ударил две плесници; отива при втория, удря и нему една плесница, оня си повдигнал ръката, но пак я спуснал, не го ударил; като ударил плесница на третия, той даже не обърнал никакво внимание, продължавал да си разсъждава. Попитал го Учителят: „Какво направи?“ – „Ударих на първия една плесница, той ми удари две.“ Този е човекът, който живее по закона **око за око, зъб за зъб** – Мойсеевия закон. Вторият, който повдигнал ръката си и бързо я свалил, в **Спасението** живее, той се спасява – дошло му на ум да приложи закона, но казал: „Не бива“, дошло му на ума да не прилага закона. А онзи, който не обърнал внимание на плесницата, той живее в Любовта.

Та сега някои живеят по закона на Мойсей, други – в Спасението, а трети – в Любовта. Който живее в закона, два пъти ще те удари; който живее в Спасението, ще вдигне ръката и ще каже: „Хайде от мен да мине“, а третият, който живее в Любовта, нищо няма да усети. Сега, окултният ученик трябва да живее по закона на Любовта – ще дойде някой да те удари, а ти нищо няма да усетиш, даже няма и да знаеш, че те е ударил. Какво съзнание трябва да има у него!

Тайна молитва

21 школна лекция на общия окултен клас, 20 юли 1922 г., четвъртък, в Чам Кория (Горското у-ще).

РАЗВИТИЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Тайна молитва

Прочетоха се първо работите на учениците върху темата „Най-правилният метод за възпитание на волята.“ След това брат Русчев прочете тема върху физическия свят.

После Учителят говори.

Аз ще говоря малко върху развитието на съзнанието. В този случай вземам съзнанието в широк смисъл. Като вземете в българския език думата **съзнание**, тя е образувана от съюза **със** и съществителното **знание** – това значи да ходиш със Знание, да знаеш нещо, да съзнаваш нещо. Туй има повече духовен характер – значи да можеш в себе си, в ума си едновременно да съзнаваш две различни състояния, т.е. да съзнаваш една права постъпка и една крива постъпка, да правиш разлика между тия две постъпки, да познаваш разликата между една права и една крива мисъл, между едно право и едно криво чувство. Сега, когато ви говоря за съзнанието, някои от вас са като онези, които обичат музиката, слушат и казват: „Много хубаво нещо е музиката“, но не можете да направите разлика коя част е хубавата, не можете да направите разлика между тоновете. Ако някои тонове са изпуснати, не можете да схванете това, схващате само общото течение, докато един музикант специалист схваща къде е грешката, различава я с ухото си.

Сега, вие, окултните ученици, ако не можете да схващате известни тонове, ако не можете да правите тази разлика в съзнанието си като тези музиканти, не можете да бъдете ученици. Добре, аз сега ще ви преведа въпроса от окултно гледище: ако напиша един

цигулен ключ на петолинието и под първата линия туря отдолу една нула без опашка, ще

имам цяла нота. Да допуснем, че при тази цяла нота аз поставя друга една – четвъртинка, после друга една – осминка, след това пак една цяла, после една половинка нота и т.н. Сега тази четвъртинка нота ще се хвали ли, че е при голямата, при цялата нота? Някой път вие, окултните ученици, гледам ви, че почвате да мислите по този начин – колко малката нота е по-близо до голямата нота. Не, гледайте какъв тон може да издадете и какво съчетание може да имате в тази обща хармония с първата нота, какъв израз може да дадете в общото съчетание с всички ноти. И сега у вас постоянно се явява въпроса накъде, по кое направление към голямата нота сте, колко далеч сте от нея. Някой път гледате, че сте на едно деление, на две деления, три деления от нея и си казвате: „Отдалечихме се ние.“ Туй не е музикално разглеждане на въпроса. Онази нота, която може да даде израз, може да е много далеч от главната, от първата нота, може да е и няколко листа след първата, но пак дава най-голямо изражение. И забележете, че във военната музика, в бойната музика, когато ще воюваш, всякога дават изведнъж най-високото изражение, стряскат човека, докато в миньорната музика се започва тихо, тихо, после се повишава и най-после дойде най-високото – след това пак спускат, понижава се. В мажорната музика не е така.

Сега, ако искате вие като ученици да се развивате правилно, трябва да разбирате Живота в неговите съотношения – тъй както Бог го е наредил. Вие всеки ден сте ноти и при всяко лягане и ставане не сте в същата гама. Например аз като ваш Учител и вие като мои ученици няма да бъдете утре при мен тъй, както сте днес; вие мислите, че ще бъде същото – не, отношенията ще бъдат съвсем други. Има друга една вътрешна сила, която урежда Живота, не зависи от вашето желание, не зависи от нотата къде да се поставя тя, а

зависи от самия музикант. И вие нямате право да казвате: „Защо съм турен долу или горе?“ – навсякъде трябва да изпълните ролята си. Долу или горе, на високо или ниско, като цяла или половина нота, като осмина или шестнадесетина, като тридесет и втора или шестдесет и четвърта нота, в барабан или в друг инструмент, вие трябва да се сливате в едно, да не се чуват ударите ви – безразлично е това. Защото в туй съзнание, за което ви говоря, има друго съзнание – Божественото, на което вашето съзнание трябва да стане отглас. Не сте вие целта в света, светът не е създаден зарад вас – този свят е създаден за едно развлечение на Бога, а играчките на туй развлечение са хората. Следователно вие сте играчки в туй развлечение на Бога.

Сега, вие казвате: „Ние в туй самоусъвършенстване...“ В какво се състои туй самоусъвършенстване? – В познаване на Бога. В какво познавате Бога? – В Любовта Му. Добре, познахте ли Го в Любовта Му? – „Е, в Мъдростта Му.“ – Познахте ли го в Мъдростта Му? – „Е, в Правдата Му.“ – Познахте ли Го в Правдата? – „В Добродетелта Му.“ – Познахте ли Го в Добродетелта Му? – Не сте, т.е. отчасти. Когато Неговата Правда се приложи върху вас, казвате: „Няма смисъл“; когато Любовта Му се прояви във вас, казвате: „Няма смисъл“; когато Мъдростта се прояви в своите високи форми, казвате: „То е много забъркано, не е за нас“; когато Истината дойде в своята Светлина, казвате: „Не е за очите ни.“ Питам при туй съзнание на един ученик какво може да знаете? Следователно всички трябва да се стремите, щото съзнанието ви да се хармонизира, т.е. в съзнанието ви да стане едно правилно отражение на всички Божествени мисли, на всички Божествени чувства, на всички Божествени действия. Туй е едно спасение за човека или аз го наричам другояче – обистряне на човешкото съзнание. Всичко може да се отразява в съзнанието на

човека – съзнанието е като една бистра вода, в която всичко може да се отрази. И в туй отражение ние виждаме как светът е създаден.

Сега, аз ви следя, наблюдавам ви: вие се занимавате с неща, които много пъти сте ги преживели. Например вие сега се безпокоите какво ще ядете, какво ще сготвите. Че с това се занимава и вълкът – дали ще намери храната си днес или не. Птичката и тя мисли за храната си. Ако ние станем като птичките, които нямат нашия ум, и почнем да се безпокоим, какво ще излезе? Че какво, храната ви е предвидена – Бог е предвидил и ако съзнаеш това, ще я намериш точно навреме; ако разбереш Неговия език, ще я намериш точно на време. Да кажем, че от София са ви изпратили един колет, в писмо ви пишат за него, но писмото не сте го получили, а само колета – знаете, че колетът е дошъл, но не можете да го вземете.

Та сега в окултната наука всеки трябва да се стреми да научи Божествения език на нещата. Знаете ли какво значи да се говори на Божествен език? Сега аз на един ученик преподавам за пръв път Божествения език и му се вижда много странен – уча го първата буква на Божествения език. Азбука си има този език – тази азбука всеки ден ви се преподава. И туй, дето се молим, вярваме, любим, това засега са средства да ни преведат този език, да изучим Божествения език и да разберем силата му. Ако ме питате защо е Любовта – за да научим Божествения език; ако ме питате защо е вярата – за да научим Божествения език; защо е Мъдростта – за да научим Божествения език; защо е Истината – за да научим Божествения език. Щом научите тази реч, сегашният ви живот ще се осмисли.

Например във вас често се повдига въпросът, желанието – искате да ви обичат и да ви любят. Знаете ли какво значи да обичаш и да любиш? Сега вие, когато обичате някого, оценявате Любовта така: ще му направиш една дреха, някой подарък, къща ще му съградиш, кон ще му купиш, пари ще му дадеш, а ако ти е син, повече нещо ще му

дадеш. По този начин външно изразяваш Любовта си, но това не е никаква Любов. Ами представете си, че вие сте ми слуга, честен сте и аз оставям къщата, конете си да се разполагате десетина-двадесет години с тях, а аз заминавам някъде и като си дойда, си вземам нещата, мислите ли, че това правя от любов към вас? Аз го направих от любов към себе си.

Сега вие, майките, се препоръчвате, че имате идеална Любов, обичате децата си безкористно. Хубаво, аз не се съмнявам, че имате безкористна Любов, но вие обичате децата си защо? – Защото ще остареете, а този ваш син ще стане виден човек, та да има кой да ви гледа. Дъщеря имате, обичате я; защо? – Да порасне, та да се ожени за един богат, учен зет и да ви помага. Можете ли да кажете, че това не е истина – с нищо не можете да ме убедите в противното. Във всичките ви мисли лежи една користолюбива цел, един пълен егоизъм. Вие се приближавате при мен защо? – И там виждам един егоизъм – за да почерпите нещо. Когато ви казвам, че и аз искам от вас, казвате: „Помогни ми да спечеля от един лотариен билет, че половината ще дам на Братството; помогни ми да спечеля сто хиляди лева и половината ще дам на Братството.“ След като спечелите! Тъй казват моите ученици: „След като спечеля...“ Това не е окултизъм, това не е ученичество – тези идеи да ги изхвърлите из вашите глави.

Аз искам от вас жертви за Бога абсолютно безкористни – разбирате ли какво значи абсолютно безкористни? В бъдеще всички, всички да служите абсолютно безкористно, без да очаквате да получите нещо. Вие гледате все на първо място да кацнете и да кажете: „Аз съм сега отляво или отдясно.“ Така искаха учениците на Христа: един отляво да седне, друг – отдясно; и след две хиляди години пак същото искаха. По този начин не се влиза в Царството Божие. Вие искате лесно да влезете в Царството Божие, туй не е окултизъм. Та във вашето съзнание трябва да се роди една идея по-

висока. Ако аз, като Учител, имам една цел да ви използвам, това не е никакво учителство, това е търговия.

Ако аз не съм ви казал самата Истина, има защо да не я казвам. На един ученик казах Истината и два дни плака; и на други някои ако кажа Истината, три дни ще плачат – в тази Истина ще научите горчиви работи. Който влезе в Царството Божие, ще му дадат най-големите горчивини – ще ви турят в най-силните киселини и ако се разтопявате в тях, не сте за Царството Божие. Сега, във вашето съзнание вие трябва да се приготвявате. За какво да се пригответе? За ония истини, на които Божественият свят ще ви подложи – и ще ви подложи. Вие сте чудни, искате да влезете в Царството Божие като гости – в Царството Божие гости не искат. Онази мома, която ще се жени, какво мисли, очаква ли тя, като влезе в новия дом, три-четири слугини да и служат, а тя на стол да стои и само да се облича, тъй ли мисли тя? Свекърът и на село ще иска тя да се запретне да омеси хляб, че да видят меси ли добре, да сготви, да опере, после на нивата ще отиде да работи. А ние, духовните хора, мислим често, че като отидем на Небето, ще вземат китари и ще ни свирят и пеят. Ще има свирни, но между свирните ще има много велики работи, които се вършат в този велик свят. И ако вие със сегашните ваши схващания, със сегашните ваши разбирания мислите да влезете в този свят, ще се намерите в едно голямо противоречие. Представете си, че сте отишли на Небето и са ви дали най-добрата храна, най-добрата музика, най-доброто забавление и изведнъж дойде заповед, кажат ти: „Ти ще станеш сега и ще отидеш на Земята при един голям грешник“ – ако се намусиш, пропадаш. Не, ти ще станеш с радост и ще отидеш при този голям грешник. Ако вас ви турят да направите нещо подобно, ще се намусите. Например някой е седнал от дясната ми страна и ви дигнат за нещо; ще кажете: „Един път в живота си имах случай да седна тук и ме дигнаха“ – всички ученици тъй мислите. Аз не казвам,

че това е лошо, това е хубаво, но в Божествения свят се казва, че Бог може да се прояви навсякъде. Бог ви изпитва, вие не знаете къде ще се прояви Той и как ще се прояви, вие не знаете туй, защото не е в това как Бог е почнал да се проявява, но как ще свърши. Представете си, че аз ви покания на гости и ви опека една хубава кокошка, но след туй казвам: „Хайде сега да се разходим около три-четири часа и след като се върнем, ще видим, тогава може да ядем кокошката“, какво ще кажете отгоре на това? Вие сте гладни, два-три дена не сте яли и след като ви поканвам на печена кокошка, предлагам ви да направим една разходка за два-три часа; ще кажете: „Сега ли му е време за разходката?“

Веднага ще ми разкритикувате постъпката, ще кажете: „Е Учителя!“ Ами ако се окаже, че тази кокошка била болна и ви кажа: „Ще отложим, по-добре да се разходим, отколкото да ядем“? Ако ви покания вкъщи, тя ще ви мирише и ще ви изкушава, затова ви разхождам, развеждам ви надалеч. Следователно всички изкушения не са нищо друго, освен отвличане от опасностите, които са създадени в света. Всяко изкушение е лошо само по себе си, но ако то не се случи, ще стане нещо по-голямо, нещо по-лошо – туй зло е дошло, за да не се случи нещо по-голямо. Затуй една българска пословица казва: „Ела зло, че без тебе по-зло.“ Следователно всички изкушения имат за цел да ни избавят от туй голямо зло, което виси като нож над главите ни.

Като ученици на тази Школа вие във вашето съзнание трябва да имате ясна представа за ония промени, които стават в Божествения свят. Не е важно какво вършат хората, а как е нареден светът. Божественият Дух, който прави тези промени, раздава на всички хора както намери за добре – вие гледайте да разберете Божествения Дух, а не тези малки духове. Проучвайте този Дух, който просвещава, който раздава нещата, който е извор на Божествената Любов, носител на

Божията Мъдрост, носител на Божията Истина, Правда, Добродетел. Този велик Дух, Него трябва да слушате и ако вие бихте Го слушали, никакъв спор нямаше да има – всички тия спорове, които сега стават, лесно биха се уредили.

Аз онзи ден говорих на първия клас за превръщане на енергиите. Представете си, че дойде някой ваш приятел и кръвно ви обиди – един изпит; наблюдавайте в продължение на един месец време за колко минути, дни или седмици ще можете да превърнете тази или каква и да е друга обида. И не само да не остане някаква следа от нея, но като чуеш отново да се произнесе тази обида, да се радваш, да ти стане приятно. Наблюдавайте след колко време можете да превърнете тази обида в приятно чувство – това е пак до силата на съзнанието ви. Ако до един месец не можете да я превърнете, вие сте далеч. Тогава минават месец, два, три, година, две и повече и по закона на кармата след много време всичко минава, заличава Господ този спомен и вие казвате: „Свърши се.“ Да, но това не е ученик, никакъв урок той не е научил. Добре сте научили урока си, ако след като ви обиди някой, за един час отгоре заличите тази обида – не само да я заличите, но да обикнете тази дума. Имате ли тази наука, това е един ученик, който разбира законите. Вие можете ли да го направите? (– **Можем.**) Христос като казва: „Любете враговете си“, това значи, че обидата, казана от врага ти, да можеш да я превърнеш, защото той като враг, когато ти е казал тази обида, избавил те е от едно голямо зло. Ще се стремите всички да очистите съзнанието си.

Сега, на религиозен език ще ви кажа същото: ще се молите на Господа, ще викате Светия Дух, за да приложите Божествения Дух. Ако за един месец една обида не можете с вашата любов да я превърнете, вие не сте ученик, вашата любов е слаба, не е Божествена Любов. В Божествената Любов, която имате, в този огън трябва да се топят всички елементи.

Сега, някои може да въздишат. Ученикът не може да въздиша „Ох, ох!“ Не, ще работиш. Днес **ох**, утре **ох**, и най-после ще каже: „Разбрах сега, няма повече **ох**, задачата е решена.“ Аз не се сърдя, че някой път казвате **ох**, но гледам, като казвате **ох**, работите ли. Като казвате **ох** и не работите, казвам: тази работа с **ох** няма да се разреши.

Ако не вземете този метод, който ви давам тази вечер, ще губите времето си, т.е. може да свършите по-късно школата си. Защото има при мен някои ученици, които от петнадесет години повтарят този клас и казват: „Учителю, кажи ни нещо повече!“, а като им дам по-сложна задача, казват: „Не е по силите ни.“ Тогава как искате да минете в по-горен клас? Сега, не казвам, че аз искам това, но казвам, че в тази Школа всичко е определено, необходимо е.

Да любиш, това не е една привилегия, това е една необходимост; да бъдеш мъдър, това не е една привилегия, това е една необходимост; да бъдеш истинолюбив, това не е една привилегия, това е една необходимост; да бъдеш милостив, това не е една привилегия, това е една необходимост. Няма да кажеш: „Не мога“ – не, ще се подчиниш и нищо повече, това е една необходимост. Не се ли подчиниш на тази необходимост, очаква те смърт. Защо трябва да любиш? – Не любиш ли, няма Живот – ако любиш, има Живот; ако не любиш, няма Живот. Ако не придобиеш тази Мъдрост, условията на този Живот няма да се проявят. Тъй щото, като говорим за Любовта, като говорим за Мъдростта, за Правдата, за Истината, ние подразбираме необходимостта на Божествения живот. Няма да питаш защо, но ще кажеш: „Аз трябва да любя, аз трябва да бъда умен, правдив, истинолюбив – това е необходимост, това е Божествено, наложено ни е, няма изключения“ – тъй трябва да мислите. Казва някой: „Защо трябва да любим?“ – Необходимо е да любиш. – „Ама защо да го любим, лош е?“ – Необходимо е. – „Ама той е такъв.“ – Необходимо е, разбирате ли – Волята Божия е такава. Разбирате ли

какво е Волята Божия? Ако не и се подчиниш, тя помита всичко; ако и се подчиниш, спира. Бог няма да се подчини на едни детински своеволия, няма да ти дава отговор за какво и защо – ни най-малко. Трябва да знаеш: необходимо е. – „Защо трябва да любя?“ – необходимо е; „Защо трябва да бъда умен?“ – необходимо е. Тъй трябва да мислите и във вашето съзнание трябва да легнат веднъж завинаги тези неща. И то не само у вас, но тъй ще проповядвате и на другите. Какво учите вие? Ще кажете: „Необходимо е да любиш!“ – Какво учите друго? – „Необходимо е да имаш Мъдрост!“ – Друго? – „Да не правиш глупави работи!“ – Друго какво учите? – „Необходимо е да учиш Истината!“ Това е нашето учение: необходимо е значи, а няма да кажете: „Може, но когато имаме разположение.“ Не, ще любиш и нищо повече. Никакво разположение, но по заповед – необходимо е и нищо повече. Ще се подчиниш – откажеш ли, всичко е свършено. И сега всичките страдания в света не са нищо друго, освен това, че Невидимият свят иска да вразуми хората, че е необходимо. Туй сега е разумната страна на въпроса – така, както стои той от окултно гледище. Щом всичко това е необходимо от Божествено гледище, необходимите неща най-лесно се изпълняват. Например необходимо е да ядеш. Мъчно ли е да ядеш? – не, лесно е. Необходимо е да пиеш вода. Мъчно ли е да пиеш вода? – не, най-лесното е, глътка по глътка и ще свършиш, само дигни чашата настрана. Тия са най-лесните неща.

Сега, тия спорове, които често се явяват между вас, произтичат от това, че има други същества в света, които чрез своите мисли затъмняват съзнанието на човека. Често съзнанието на човека потъмнява и той не може да прави разлика между една и друга мисъл, между едно чувство и друго – казва: „Аз тъй мисля“, другият: „А пък аз тъй мисля, да се разберем!“ Няма какво да се разбираме – в Любовта няма противоречия, но необходимо е да любиш. Ще кажеш:

„Ама как, как ще любя?“ Ще ви приведа един пример: когато се излюпят онези малки юрдеченца, майка им дава ли им уроци как да плуват? – още като се излюпят, те знаят как да плуват; майка им учи ли ги как да кълват? – те знаят как да кълват още щом се излюпят. И на вас казвам: вие, като излезете от вашето яйце, ще знаете как да кълвете и да плавате. Ако ми речете, че не знаете, ще ви кажа, че искате да ме забавлявате, тъй седи въпросът. Аз ви говоря за една Истина, която дълбоко е вложена във вашата душа и вие можете да я знаете. Както пиленцето може да кълве и юрдечето знае да плава още щом се излюпят, така и вие знаете. Юрдечката-майка казва: „Клок, клок“ – преведен, този език значи: „Ще работиш тъй, както е написано вътре в теб.“ Дойде юрдеченцето до водата и майката казва: „Квак-квак“ – това значи: „Тъй както е писано в тази Божествена книга, тъй ще плаваш.“ Вие ще ме питате: „Как да любим?“; аз ще кажа: „Квак-квак“ – тъй както е писано в Божествената книга. Няма никакъв спор – ще отвориш книгата и ще прочетеш. Спреш ли ме и разсъждаваш ли философски, няма да влезеш във водата.

И тъй, вложете мисълта, че основните Божествени мисли и идеи са вложени, написани в тази Божествена книга и всеки може да чете от нея, стига да иска да чете, стига да слуша. Наблюдавайте пиленцата, юрдеченцата – като чуят гласа на майка си „кът-кът“, всички пиленца се събират, слушат, подчиняват и се, т.е. като ги повика, всички отиват. Е хубаво, когато Господ ви вика, а вие не слушате, ще изгубите. След като майка ви, която е поставена да ви вика, казва „клок-клок“, а вас ви няма, не загубвате ли? Като ви каже „кът-кът“ и вие закъснеете една-две минути, всичко е опапано. Казвате: „Има време за в бъдеще.“ Няма време, всичко е определено. Туй пиленце не може да се отдалечи на голямо разстояние от майка си, то може да се отдалечи на разстояние само една крачка, две, десет, петнадесет крачки, но не може да се отдалечи на сто крачки или

повече – отдалечи ли се повече, то изгубва майка си. И ние в нашето съзнание не може да се отдалечаваме от Бога. Вие казвате: „Аз ще се отдалеча от Бога“ – да, но като отидеш далеч и каже майка ти „кът-кът“, няма да чуеш. В нашето съзнание трябва да бъдем на такава дистанция, на такова разстояние от света, че щом сме при тези Божествени условия и доловим какво казва Духът, какво казва майка ни, веднага да чуем и да изпълним каквото казва – да изпълним волята и. За последствията не мислете, защото в необходимостта всичко е за Добро.

Свърши се в 9 ч. без 10 м. в.

Тайна молитва

*22 школна лекция на общия окултен клас, 27 юли 1922 г.,
четвъртък, в Чам Кория*

ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

Тайна молитва

Ще говоря сега малко върху превръщане на енергиите. Вие отчасти трябва да се запознаете с този велик закон за превръщането. Да кажем, че вие имате известно приятно или неприятно състояние на Духа, на душата или на тялото. Състояние на Духа подразбира, че си мислите нещо, някоя мисъл да ви занимава; състояние на душата подразбира някакво чувство в сърцето. Тъй че имате някакво състояние или в ума, или в сърцето, или във волята си. Та туй именно състояние произтича от напрежението на някаква си сила. Например вие ходите и на петата ви се набодне един малък цигански трън – при всяко стъпване ще усещате една неприятност. Значи известна сила е нападнала върху този трън, той въздейства на вашия крак и вие ставате неспокойни. Който не знае причината за туй ваше състояние, че в петата ви е влязъл този малък трън, ще каже: „Той така си иска, така си прави – криви се“, а туй кривене произтича от този цигански трън. Българите изобщо носят такива големи игли и като се набодат с някой трън, започват да човъркат с тази игла, докато излезе тръна; щом излезе тръна, турят устата си на това място, за да поизсмучат кръвта и после отгоре – малко сол. Хубаво, сега този цигански трън може да влезе в чувствата ви някъде, защото циганският трън като неканен гост навсякъде расте. И ако се случи да минеш през неутъпкан път, дето растат тия тръни, то не само един, но десет-двадесет-тридесет може да се набодат в крака ти.

Сега, тия тръни са още по-опасни, когато у вас се възбуди някое чувство, да кажем, чувство на отвращение или на омраза. Може да си философ, може да си религиозен

човек, но когато дойде туй чувство, вие ще се измените, ще забравите вашата религиозност и ще се проявите тъй, както сте били първоначално. Преди двадесет години гледах как двама мисионери в северна България се хванаха за гушата и едва не се убиха, но след половин час се молиха и след молитвата – това-онова, целунаха се и си простиha. Питам сега какво е станало между тях. Причината е една дума – тази дума в даден момент може да се разбере криво, да подбуди ред други чувства и да произведе друг род състояние. Трябва да знаеш законите, да превърнеш тия сили в положително направление, да ги замениш с нещо друго.

Сега, да кажем, ние говорим за омразата. Може да попитате: „Не може ли без омраза?“ – Не може – колкото омразата е по-силна, толкова и Любовта е по-силна. Но кога ще бъде Любовта по-силна? – Щом се махне тази омраза. Любовта ще бъде толкова по-силна, колкото по-силна е била омразата. И така омразата е сянка на Любовта, по тази сянка ние ще може да съдим в какво направление се намира тази Реалност, защото ако не любиш, ще мразиш. Има обаче едно трето състояние, което е по-лошо от омразата, защото онзи, който те мрази, той е активен, който те мрази, той взема от теб – или ще те удари, или ще те осакати, къщата ти ще запали, ако е вестникар, във вестниците ще пише, за да те компрометира и тъй ще те стегне, че да почувстваш неговата омраза. Туй е едно ограничително състояние. Онзи, който те обича или който те люби, ще ти направи Добро, ще те препоръча дето трябва, ако си беден, ще ти даде пари на заем, къща ще ти направи – обратен процес на първия. Сега, няма да се спирам върху психологията, отдето са произлезли тия две състояния, защото състоянието на омраза и то си има свой произход. Първоначално туй състояние е било естествено, но сега, туй състояние на омраза е неестествено. Следователно в

сегашния живот ние трябва по възможност омразата всякога да я правим като тил на Любовта.

И окултният закон гласи тъй: не противодействай на омразата, понеже щом и противодействаш, ти и даваш повече сила – щом и противодействаш, ти я признаваш за реалност, а щом противодействаш на тази реалност, ти я признаваш за сила. Щом не я признаваш, мисли само за Любовта, говори само за Любовта, а остави омразата така – да си действа. И право казва Христос: „Не противи се злomu.“ Защо? – За да не му даваш сила – щом му противодействаш, ти му даваш сила да черпи от теб. Щом твоят ум е зает с някой човек, който те мрази, и искаш да му противодействаш, ти даваш на този човек да почерпи малко сила от теб. И може да речем, че омразата, това е кражба по законен начин, изнудване, вземане на човешката енергия. И който те мрази, всякога ще те омаломощи, ще те удари, главата, кракът ще ти счупи. Ако е във физическо отношение, той ще те удари, ще те осакати, че да не можеш да му противодействаш; така и в умствено отношение, и в духовно отношение той ще иска да вземе твоята енергия. Следователно Христос казва: „Не противи се злomu и мисли за Доброто в себе си.“ И там е мъчното, понеже злото, това са интелигентни същества от Черното братство и те казват: „Противи се на злото, защото само така ще проявиш своя характер“ – за тях да вършат зло е живот, да вършат Добро е смърт. Както в Бялата ложa е изключено злото и всеки се наказва за него, така и в Черната ложa е изключено Доброто и всеки се наказва, когато върши Добро.

И тия състояния, които усещате по някой път, те са по внушение. Например ще дойде някой да те убеди, да ти казва: „Ти му дай да разбере, докажи му, че си добър човек, че не си простак; ще се урони твоя престиж, свий юмука си и се покажи тъй, че да треперят всички наоколо ти.“ В същото време дойде ти друга мисъл от Бялото

Братство и ти казва: „Не, постъпвай според Любовта си, не обръщай внимание на това, считай, че то не е за теб.“ И почват тия две мисли – и едната и другата школа ти говорят. Вие седите, седите, казвате: „Ще хванем пътя.“ Вие сте в Бялото Братство, а работите с Черните, наляво сте. Защото всеки момент сте или наляво, или надясно: разгневих се – наляво си, любих – надясно си. Този път е такъв – всеки момент ще се меням ту наляво, ту надясно, докато дойдем в положение да различаваме тия състояния и веднага да схванеш момента, че искат да те изкусят. Като дойдеш до това да схванеш този момент, трябва да дадеш на онази своя интуиция да се прояви, да не и се противиш – и щом не се противиш, ти ще победиш.

Всякога, когато човек може да претърпи известно изкушение, известна съблазън, той става всякога по-силен, а не издържи ли известно изкушение или съблазън, той пада, отслабва – туй е закон. Щом дойдат изкушения, вие не можете да ги избегнете. Изкушения ще дойдат, изпити ще дойдат, не е въпросът в това, горчивите и сладките чувства ще дойдат – това е закон, при сегашните условия друг път няма и ще знае всеки как да ги посреща. Този закон е същият и в Умствения свят: някои мисли са образувани от Бялото Братство, а някои – от Черното братство и всяка една мисъл си има своите крайни предели. Тогава аз ще ви определя следния закон: тези, които вървят в лявата пътека, в началото продължават времето, а в края го съкращават, а онези ученици, които вървят в Бялото Братство, в началото съкращават времето, а в края го продължават.

Аз ще ви обясня сега този закон: един светски човек например има известно време, мисли и обсъжда, взема му време ден, два, три, той много му мисли как например да извърви един път от няколко километра – той ще изпрати цяла експедиция да провери пътя, да го изследва и ще каже: „По този път не може да се пътува.“ А онзи човек, който живее по Бога, който върви по Божествения път, който има

интуиция, изведнџж вижда този път и казва: „Тџй казва Бог – може да се пътува.“ Но щом дойдем до методите на Бялото Братство, в края, като видим резултатите, протакаме времето. Сега, онзи, който ще ти даде пари назаем, първо протака времето за един, два или три месеца – ще мине времето и като дойде срокът да събира парите, съкращава времето, ще те стегне и ти няма какво, ще платиш. В Бялото Братство този метод е обратен – в началото мислим и после действаме, но щом дойде определения срок за изплащане и някой иска да ти се отплати, казваме: „Не искаме тези пари, ти ще ги задържиш за себе си“ – той продължава времето. И тџй вие ще гледате процеса, който става вътре във вас. Ако в началото на живота си още искаш плода да дойде бързо, да дойде скоро времето, за да постигнеш нещо, резултатите бързо да дойдат, ти вървиш по левия път – ако искаш бързо да усвоиш нещо, ти вървиш по лявата пътека. Ако след като си работил дълго време и оставяш плода да дойде най-после и не бързаш, ти вървиш по правата пътека, по десния път. Човек, който е работил по светски за своя народ, който е вървял по левия път, иска да му се направи един паметник, иска да се пише за него във вестниците и ако не направят това, счита, че тия хора не са признателни. Докато един човек, който е вървял в десния път, като дойде време за юбилей, казва: „Няма защо да правите това, нека след смъртта ми“ – той протака времето. Ако искате бързи резултати още в този живот, вие сте вляво. Ако бързате в началото, вие сте по Бога; ако протакате в началото по света ходите. Ако съкращавате времето в края, по света ходите; ако го продължавате в края, по Бога ходите – това е закон вътре във вас.

И когато ти се безпокоиш за резултатите на твоя живот, за онова, което си направил, ти си вляво. Извършил си нещо и се безпокоиш – на ляво си. Например безпокоите се: „Какво ще стане с нас, ами ако не ни кръщават децата, ако не ни венчават?“ – ти си вече вляво. Че в света не си дошъл да те венчават, да те погребват, това са неща

посторонни. В кой кодекс на Евангелието е писано, че човек ще се венчава и кръщава? Когато Бог създаде първия човек пишеше ли някъде, че ще се венчава, Той венча ли го? Създаде го по образ и подобие Свое, Той каза: „Плодете се, завладейте Земята, живеете по Бога“ – туй е казал Господ. А после хората, като дойдоха, заживяха по светски, казваха: „Трябва да се венчаваме, да се кръщаваме, тъй е казал Господ.“ Питам: първият човек кой го венча, първите хора кой ги венча? Който венча първите хора, Той ще венчае и нас. Ако е въпросът за кръщение, има два вида кръщение: с вода и с Дух. Ако е за кръщение, ще предпочетем да ни кръсти онзи, който кръщава с Дух. Попът може да ме потопи в котела си двадесет пъти и пак ще остана същия човек. Не, ще те кръсти Господ и ако ме кръсти един път, стига ми. Сега, кой ще те венчае? – Бог. Ами кой ще те погребее? – Ако е въпрос за погребване, Господ ще те погребее, защото Той поне ще те и съживи.

Щом се безпокоим, това показва, че ние се безпокоим за общественото мнение – тогава ти си вляво. Туй обществено мнение ние бихме го взели предвид, ако се състоеше от светци, от хора благородни, от хора с най-възвишен характер, ум, сърце и воля – тяхното мнение ще вземем. А тия, от които се безпокоите, са хора, които се подкупват всеки ден, на всяка стъпка. Какво ще кажат тия хора? Един виден техен човек ето какво ми казваше: „Ние, макар и да сме лоши хора, ние знаем, че когато се яви едно благородно общество, лошите хора ще се натрупат, ще се нахвърлят върху него, за да оправдаят своите грехове.“ И когато те говорят за вас, ние знаем, че това са техни грехове, но ние не сме толкова глупави хора.

Та при превръщане на енергиите всеки трябва да се заеме да види за колко време може да превърне известна енергия. Сега, можете да си направите опити – двама приятели, нека си кажат: „Кажи ми някога някоя обидна дума, за да видя за колко време ще ми премине

тази обида“; извади часовника си и виж в колко часа те е обидил и за колко време ще превърнеш тази обида. Например в 6 ч. сутринта те е обидил и ще видиш за колко време ще можеш да превърнеш туй чувство – дали ще можеш за две минути, за половин час, един, два, три часа да го превърнеш. Ако до един месец не можеш да укротиш туй чувство, значи твоят характер е слаб; ако за един-два часа можеш туй чувство да го превърнеш, можеш тази обидна дума да я превърнеш, да ти стане обикновена дума и то не само да я претърпиш, но да стане музикална дума за теб, това значи, че имаш силен характер.

Сега, аз ви обяснявам превръщането на енергиите по следния начин: да кажем, че влизате в една гостилница; окултен ученик сте или християнин, но нямате пари, гостилничарят те пита: „Имате ли пари?“ – „Нямам“ – „Но шапката

ти е хубава, за шапката едно ядене ти давам“ – слагаш шапката си. Питам на кого трябва да благодариш – на шапката си или на гостилничаря. – На шапката. Влизаш втори път в гостилницата, нямаш шапка вече, но обувките ти са хубави, пари нямаш, гостилничарят казва: „За обувките ти мога да ти дам един обед“ – събуваш обувките си, оставаш бос. Кому трябва да благодариш? – На обувките, а не на гостилничаря. И ако този гостилничар ти каже: „Благодари, че аз те нахраних“ – да, но заради шапката; „Благодари, че и втори път те нахраних“ – да, но заради обувките, т.е. думите на гостилничаря са верни до известна степен. Може този гостилничар да иска само да ви изпита и може обратното да се случи – той иска само да ви изпита, да види какво ще мислите за него, може да ви вземе шапката и пак да ви я върне назад, може да ви вземе обувките и пак да ви ги прати назад, т.е. той иска да скрие своята добродетел. Значи вие ще благодарите на шапката си и той ще ви я върне назад. Като благодарите на вашата шапка и той ви я върне назад, той играе на

табла – той е спечелил; в играта обаче не ви ли върне шапката и обувките, въпросът е решен – никаква благодарност.

Сега, нашите възпитатели в църквата искат да им благодарим. Хубаво, ако те са взели нашите шапки, нашите обувки и палта и не ги върнат, а срещу тях са ни дали по три порции ядене, за какво да им благодарим? Аз казвам: благодарете на хубавите си шапка, обувки и палто, че можахте срещу тях да вземете три порции ядене, на тях няма защо да благодарите. Хубаво, аз превеждам сега: ако един свещеник те кръсти, какво ще спечелиш? Ако този свещеник, след като те кръсти, ти станеш един благороден човек, добре, но ако след като те кръсти, ти станеш един разбойник, последен негодай, колко струва неговото кръщение – по-добре да не те кръщава. Следователно ние във всеки един момент трябва да знаем как да трансформираме тези енергии, които всеки ден се накопняват²⁷ във вид на чувства, мисли и действия вътре в нашето тяло. Ние не можем да изискваме от някой

човек да бъде търпелив, не трябва да му налагаме търпението откънцка – той трябва откънцка да съзнае туй, в неговото съзнание трябва да се роди туй търпение. Търпението не може да бъде всеки момент – търпението някога е съвместимо, някога е несъвместимо. При какви случаи трябва да имаме търпение? Ако аз съм слаб и пред мен бесят някой човек, ще търпя – туй е Волята Божия, но ако аз съм силен човек и някои слабохарактерни хора бесят някого пред мен, аз няма да търпя, няма да запазя своето търпение, ще стана, ще вържа този човек, ще гледам да го разубея и няма да кажа, че Волята Божия е такава. Следователно кога ни се препоръчва търпение? – Когато съм слаб, ще търпя, защото слабият трябва да търпи; когато съм силен, няма да търпя – щом си силен, веднага трябва да помагаш.

²⁷ Накопнявам (рус.) – натрупвам.

Сега това може да ви наведе на мисълта, че Бог се нарича дълготърпелив, но знаете ли от що произтича съображението на Бога в Неговото дълготърпение? – Господ знае, че ако се разгневи, светът ще отиде, следователно заради последствията, които може да произлязат от Неговото разгневяване, Той е дълготърпелив. На едномо ако Той се разгневи, светът ще отиде, защото, ако Той се разгневи, тъй ще се разгневи, както хората никога не са виждали. Тази е причината, задето Бог е толкова дълготърпелив. Той знае, че слабохарактерните, грешните хора няма да Го заставят да измени на законите, които Той е поставил, да наруши Своя мир и да тръгне по техните умове, да върви по техния път – Той ще върви по Своя път. Следователно в туй отношение търпението си има място. И ние трябва да бъдем като Бога – ако някой ни критикува, ние ще вървим по своя път, няма да се спираме да разсъждаваме за критиката; спрем ли се да разсъждаваме, даваме сила на критиката. Ние ще вървим по този път, в който сме убедени, който сме опитали.

Сега, в Чам Кория в една своя беседа разправях на слушателите си, че мъже, жени и деца от 15-годишна възраст до 70-годишна възраст се качихме на Мусала. – „Лъжа е – казват, – не може да бъде това, искате да ни заблуждавате, 70-годишен човек не може да се качи на Мусала!“ Един от присъстващите седи и казва: „Аз съм свидетел на това, вярно е.“ – „Ама наистина кажете вярно ли е това?“ – хората считат тия неща за измислици. Ако тия неща, които сега правиш пред техните очи, хората ги считат за измислици, как ще ги убедиш в неща, които не са видели?

В своите разсъждения като ученици на една Окултна школа вие всякога трябва да се спрете и да обсъдите въпросите. Например заслужава ли да се превръща енергията, имате ли достатъчно енергия да я иждивите и т.н. Защото в дадения случай може да имаме много по-важна работа, която трябва да вършим, отколкото да се

занимаваме с празни работи. И всички са забелязали, че щом дойде едно изкушение, мисълта всякога се налага по следния начин: трябва да решиш нещо и мислиш, че ако тъй постъпиш, работата ще се уреди, ще се улесни; постъпиш ли така, работата не само, че не се урежда, но се забърква още повече. В някои случаи необходимо е да оставиш тази мисъл, съвършено да я игнорираш, да трансформираш своята енергия и да си вървиш по правия път, да си вървиш по пътя на своето развитие.

Някой път някой чувства, че е нервен и не може да търпи, казва: „Не мога да търпя.“ Защо си внушавате, че не можете да търпите? Туй е едно внушение отвънка. Представете си, че четирима души те уловят, връзват те, питат те: „Не можеш ли да търпиш?“ и ти ударят петдесет удара; няма ли да търпиш? – Ще търпиш и отвънка ще идеш. Ако четирима души с тия тояги те заставят да търпиш, защо да не можеш тогава по същия закон да кажеш: „Аз мога да се въздържам!“ – Можеш, защо не, само че ние, като си внушаваме тия негативни мисли, казваме: „Не мога.“ Ще си внушите: „Мога, мога да издържам“; няма да кажеш: „Мога да издържам страданията“, но ще внесеш Любовта в душата си и ще кажеш: „С Любовта всичко мога да издържам!“ Дойде ти някоя глупава мисъл; не отричай тази глупава мисъл, но кажи си: „С Мъдростта всичко мога да направя!“ Дойде лъжа; не отричай лъжата, но си кажи: „С Истината всичко мога да направя!“ И тогава ти почерпваш сили.

И така, като дойде да приложите окултния закон всякога ще употребявате думи и фрази положителни. Употребите ли една негативна дума от какъвто и характер да е, тя всякога носи със себе си лоши последствия. Кажеш ли: „Ще се разболея, ще умра, тя нашата работа няма да тръгне напред“, лошите последствия идват. Не, всички тия мисли не са за окултния ученик. Даже учениците на Черното братство са много по-смели в своите твърдения – те идват и

употребяват положителните методи на Бялото Братство. Един ученик на Черното братство не казва **не**, той казва: „Аз ще направя добро“, но като получи силата, употребява я за зло. Затуи много от Бялото Братство се дегизират и отиват в Черното братство да изучават методите им и много от Черното братство пък отиват в Бялото Братство да изучават техните методи – и двете школи трябва да се проучват. Например и лошият човек казва: „Аз ще спечеля, силен ще стана“, и добрият човек казва: „Аз богат ще стана“, но и двамата, като придобият силата, изобщо изразходват тази сила – единият ще изнасилва, а другият ще прави благодеяние, но и единият, и другият твърдят.

Сега, всеки един от вас като ученик на тази Велика школа ще бъде положителен в Доброто. Няма да казваш: „Аз ще му отмъстя“, но ще кажеш: „Аз ще му се отплатя с Любов, аз ще му се отплатя с Мъдрост, аз ще му се отплатя с Истина, с Правда, с Добродетел, с Милосърдие, тъй ще му се отплатя!“ И само по този начин енергиите, тия сили могат да се трансформират от едно състояние в друго, понеже всички енергии са свързани с Разумни същества. Ние трябва да учим езика на всички Разумни същества – и когато знаеш езика им, те ще те слушат, но когато не знаеш езика им, те не помагат. Сега ние всички изучаваме езика на нещата. Знаете ли какъв е този Божествен език? Две неща има, по които вие може да го познаете: когато сте научили някои от Божествените думи и сте се молили, вие ще усетите долу под лъжичката една топлина, ще се разшири душата ви и усещате, че скоро ще ви се отговори, получавате насърчение. И не се минава час, два или три и както сте усетили, тъй ви се отговаря. А някой път се молите, а усещате една твърдост, ожесточение, като че ли молитвата ви е на една педя над главата ви и не дохожда никакъв отговор – вие говорите с Бога на един непознат език и Той не ви отговаря. Когато говорим съобразно Неговата воля, Той ни отговаря.

Сега, в Окултната школа законът за трансформиране на енергиите е свързан с необходимостта на нещата. Всякога, когато започвате да опитвате закона, ще започнете с необходимостта в Живота. Гладен сте, имате нужда само от хляб; вие ще вземете в ума си тази първа мисъл – да отстраните глада си, да успокоите организма си, няма да турите в ума си никаква друга мисъл, а само ще концентрирате мисълта си да придобиете хляб, т.е. храна, обед, да се нахраните, туй ще бъде мисълта ви. Щом придобиете първото, ще трябва да се успокоите, например да замислите да спите някъде; тогава ще концентрирате ума си за спане. И тогава според степента на необходимостта ще се нареждат всички ваши нужди. Спазвате ли този закон така, ще може да ви се отговори на молитвата, но турите ли всички тия желания вкупом и да искате всичко изведнъж, всички тия работи ще закъснеят и всички ваши планове няма да се постигнат, защото не сте спазили този закон на последователност. Ще се молите за първото необходимо, за туй, без което не можете, после – за второто, третото, четвъртото и т.н. Тъй работи Божественият закон – с математическа точност, но измениш ли нещата и туриш първо второстепенните неща, законът сам по себе си се изменя.

Сега, само чрез този закон за трансформиране на енергиите може да се създаде една разумна хармония. Например не ще бъде разумно от моя страна да си туря най-лошите дрехи, с отвратителна миризма, да вляза в дома ви и да кажа: „Търпете ме сега, обичайте ме“ – не се позволява така да се отнесете към нито една любовница, освен само за изпит. Не се позволява от моя страна да изкушавам никого, нямам право, освен ако е за изпит. Следователно от моя страна аз трябва да бъда толкова коректен, че да не давам повод никой от съкласниците ми да изгуби своето равновесие, нито пък той да послужи за изкушение, защото нито аз печеля, нито той печели. Да

кажем, някой брат от вас изгубил своето равновесие, разсърдил се и вие се съберете и почвате да разправяте туй, което не е нужно да се разправя за него, за неговата негативна страна; това нещо мине през целия клас и после всички разправяте, че такъв ученик като него нямаме – всинца сте пропаднали в изпита си, всички сте вляво. Щом този брат, този ученик е съгрешил, вие се съберете, направете една молитва, пратете една благодарна мисъл към него, почерпете нещо от неговата грешка и кажете: „Слава Богу, че Господ ни даде една много добра беседа и много благодарим на този брат, че той стана един образец и ни даде един изпит.“ Пращайте му хубави мисли, той ще се насърчи – тогава вие сте в дясно, това е трансформиране на енергията и така трябва да постъпвате. И тъй, в бъдеще като ученици на Школата вие трябва да приложите този закон, той е за вас Сила – само по този начин вие можете да се развивате правилно. Ако почнете да го прилагате в действие, ще забележите едно растение, просветляване на вашия ум, смекчаване на вашето сърце, усиляване на вашата воля.

Един пример: аз казвам, че търпя; вие идвате в стаята ми, аз имам работа, искам да пиша или да коригирам нещо, изваждам часовника си, но нищо не ви казвам, защото според окултния закон не е позволено да се каже: „Имам работа, елате друг път.“ Туй не се позволява – според окултния закон ученикът, като дойде, сам трябва да се сети, че е време да си отиде. Така аз изваждам часовника си, гледам го и колкото повече у мен се заражда желание той да си отиде, толкова повече у него се заражда желание да стои. Направете опит: някой път ти искаш някой да си отиде, а у него се заражда два пъти по-силно желание да седи по-дълго време – той се усеща, като че ли някой го привлича, обратен е процесът. Друг път ти искаш някой твой приятел да постои повече, защото го обичаш, но няма да се минат пет или десет минути и той ще каже: „Сбогом, и друг път ще

дойда у вас“, ще си отиде – това му е внушено от Черните братя. Но туря ли си мисълта: „Няма ли да си отиде той?“, току виж, че она намерил за какво друго да ми говори. Не, ще си извадиш часовника и ще гледаш колко време ще стоиш тих и спокоен като Диоген, без да нарушиш равновесието си – ще стоиш тих и спокоен, като че нищо не е станало, макар да се е изминал и цял ден. Ако той стои цял ден и ти не си изгубил равновесието си, спечелил си. А той, като си излезе, ще каже: „Не трябваше да седя толкова, малко прекалих“ – той усеща, че е дал повече. Ако той е стоял повече и те е предизвикал, изкарал те е от равновесие, то като си излезе, ще каже: „Още един път бих желал да отида при него по същия начин.“ Това са чисто психологически процеси, които стават във вас. Повечето от вас имате тези опитности – туй е един велик закон, който трябва да разбирате, трябва да го спазвате, той регулира нещата.

И тъй, да се създаде един характер чрез трансформиране на тия енергии не е лесна работа. Имайте предвид, че великият Божествен Дух, който от хиляди години работи върху вас, с малко нещо е изменил характера ви, малко нещо сте направили. Даже и когато някой от вас влезе в Бога, колко мъчно се изменя характера му. Има моменти, когато той трябва съвършено да се измени, да влезе в Новия живот, но докато дойде до Новия живот, туй изменение става много медлено. Щом влезе в Новия живот, нещата са вече коренно изменени. Та сега ще мислите върху трансформиране на енергиите – ще мислите, ще имате желание да видите доколко сте силни. И всички ще гледате да трансформирате вашите енергии, да ги превърнете в положителни. Щом трансформирате, вие печелите.

Сега, останалата част от времето може да употребите за въпроси, които ви интересуват.

(Брат Стойчев направи няколко бележки към всички ни по случай приближаващото ни заминаване за събора на Всемирното Бяло Братство в гр. Търново.)

Тая година ние ще приложим закона и онези, които дойдат в Търново, ще действат и после ще мислят. Всички ще действат – ще имате опити и от резултатите на тия опити ще мислите. Онези пък, които искат да разсъждават, да мислят, да не идват – които искат да разсъждават, да идат в света, там е място за разсъждение. Ние пристъпваме към опити – от двадесет години сме философствали, сега е време за малки опити.

Някои от вас, които искат да бъдат първи, да вземат първото място, ето какъв опит ще им дам: да отидат вечерно време на Мусала, като минат през Рилската пустиня, през Марица, Тунджанската долина и да се върнат назад. Като се върнем от събора, някои, които искат да направят този опит, ще им го дам. Героите ще идат сами, а после по двама ще отиват. Ако вие не можете да пребродите отгоре Мусала, какво можете да направите? В древните времена кой какъвто връх преброди, туй е можел да направи в света – всички адепти, всички Учители в миналото все са минали през високите места. Някои от вас искат изпити – такъв ще бъде изпитът: отиване до Мусала вечерно време на Месечина. А може да бъде и друг изпит: да пребродят Мусала в една тъмна, бурна нощ при сняг до колене. Издържите ли го, ние ще кажем, че на физическото поле вие сте един първокласен герой. Но ако вие и денем не можете да преминете Мусала, у нас няма привилегии и ще кажем: „Братко, туй не е много нещо, а ти не можа.“ Значи ще преценим по достойнство и който издържи, ще му дадем първо място. Защо? – Защото го заслужава. Първото място ще ви дадем и последното място ще ви дадем.

Сега, туй ще бъде първият опит за всички (все млади сте), за всичките ученици. Това е един много тежък изпит – да минете през

тази Рилска пустиня: ще ви настръхнат косите, а някой от вас може да боледува и по цели седмици. Един приятел, като ходихме сега на Мусала, сам се върна назад, мина през Рилската пустиня и ето каква беше неговата опитност: той останал сам с жена си, а доста напред вървели други двама; този брат ми се изповяда така: „Когато вие заминахте, от всеки храст аз виждах, че изпъкват живи хора, настръхваха ми косите.“ И наистина, като навлезете в тази долина на Рилската пустиня, там е пусто, нигде птичка не пее, а само чувате шумоленето на листата и клончетата на дърветата. А ако минете вечерно време в тъмнината! А пък да се качите по южния склон! Най-първо този път трябва да го минете денем, за да не си правите илюзии, че е лесно; после ще го минете по Месечина и най-после – в тъмна, бурна нощ. Само три опита, иначе вие сте изгубени, там животът ви ще е в опасност. Щом направите този опит, в тия места има известни енергии, от които ще се ползвате. Този път е един от най-добрите пътища, това е окултна долина – там са се вселили все духове на мълчанието и са изпъдили всички птички. Като влезеш там, усещаш, че всички тия енергии все навътре отиват и ставаш все по-сериозен и по-сериозен – нещо грандиозно! Щом минеш Мусала, и влезеш в Тунджанската долина, веднага сърцето ти се отваря, става весело, радостно. От едната страна като минаваш си сериозен, а от другата – весел; тия две състояния са отлични. Природата в тази Рилска пустиня е грандиозна, величествена! Човек трябва да прекара там ден, два, три, за да види какво хубаво място е там за размишление. Учениците трябва да започнат с тия опити, понеже в България вие имате удобства с тези високи места, с тия планини – в Египет и другаде изкуствено са създавали тия неща, а тук Природата наготово ни ги е дала. Затова тази година ще започнем с методите, ще действаме всички.

Като дойдете сега на събора, всички ще работите, никакви привилегии. И вие, софиянци, трябва да има два-десет-тридесет души повече за всяка една работа – всички да работите с готовност, никой да не казва: „Тази работа аз не мога да я направя.“ Ние ще започнем с примера от най-старите, от най-силните и тогава младите ще работят по същия начин. Един е законът, на който ще се подчинявате, едно е мнението. Ще опитаме закона и ще видим какви са последствията. Туй състояние ще ни даде Свобода, една вяра, за да опитаме, да приложим Божията Воля без никакво коригиране. Не може другояче – ще опитаме туй без никакво изменение.

Определя ли ви се един маршрут, ще го изпълните без изменение. Когато ходихме на Мусала, казах им: „Като дойдем до местата на снеговете, никой няма да ходи по този път, ще вземем малко настрана.“ Четирима души обаче отстъпиха от туй правило, но се търколиха надолу и двама от тях се спасиха по чудо, контузилиха се. Един ученик върви с мен и ми казва: „Позволи ми да мина по този път“ – иска да върви по снежния път. Ще пътуваш по този път, по който и аз вървя. Когато Господ ти каже да минеш през снега, през снега ще минеш, но сега ще обиколиш и ще минеш през канарите – всеки път ще минаваш по начертания от Бога път. Ние благодарим, че тия двама души тъй благополучно се спасиха: те бяха мъж и жена и около сто метра надолу се търкаляха – за непослушанието им беше това, искаха да минат по снеговете.

Сега от всинца ви се иска послушание, вътрешно послушание. Някои ще кажат: „Мен този дух ми говори тъй.“ Този Дух на всинца ни еднакво трябва да говори. Дух, който на мен едно говори, а на теб друго, той не е този истинският Дух. Едно трябва да ни говори той – туй разпореждане и за мен, и за теб, и за всинца ни е едно. Неговата воля трябва да бъде Божествената Воля, която да изпълним без никакво съмнение. И тогава резултатите ще бъдат отлични. Моята

опитност е: там, дето се изпълнява Волята Божия, всякога има добри резултати, без никакво изключение; там, дето най-малко се отклоним от Волята Божия, веднага идват лошите последствия.

Ето аз ще ви приведа един случай, който ми разказваше една сестра: тя направи своя опит до Витоша, но като се връщала за Драгалевци, допива и се вода, доближава до чешмата, иска да пийне само две-три глътки, за да накваси гърлото си, но нещо много определено отвътре и казва: „Не пий, върви си по пътя.“ Тя разбира гласа, но си мисли: „Само две-три глътки.“ Спира до чешмата – няма с какво да пие, вижда едно младо момиче, че си пълни стомните, помолва го да пие от нейните стомни и селянчето и разрешава, вдига стомната към устата си, но не успява нито една глътка да пийне, когато изтървава стомната от ръката си и я счупва. Стои тя сега пред счупената стомна, пак е със засъхнало гърло, но не мисли вече за това, а как да плати стомната – в себе си няма ни стотинка, а селянката настоява, иска да и се плати. Тази сестра и предлага шапката си. – „Не ми трябва своята шапка, пари, петнадесет лева искам!“ – „Нямам.“ – „Намери, върни се гдето си ходила!“ – „Слушай – казва сестрата, – аз съм учителка, няма да те излъжа, ще си отида в София и нарочно ще се върна, за да ти донеса петнадесет лева“ – взема и адреса и името и и така се разрешава въпросът.

Сега, аз ви вярвам. Мен ми направи добро впечатление това, че у всинца ви има добра воля. Като гледах тия сто и четири души, които се качваха за Мусала – стоят пред снеговете, питат: „Учителю, да тръгнем ли по този път?“ Гледам – опасен път, снегове; казвам: „Може.“ Като се юрнаха ония сто и четири души – за един час отгоре стигнаха Мусала. Казвам: с тия ученици може да се превземат високите върхове – тази е една добра черта у тях, може да се използва за добро. И всички се върнаха благополучно, освен ония двамата, контузените – това беше един инцидент. Във всички, които ме

слушат, има добра воля – опитът показва това, но искам всички добре да използвате енергиите си. Онези от вас, които ще останат в София, на които работите не ще могат да се уредят, искам да спазват дните на събора – да се събират на групи от по десет-петнадесет души, да са във връзка, астрално да се свържат, тъй щото да има една връзка между нас и тях.

Вярвам, че тази година много работи ще се изправят. Невидимият свят много работи и ние трябва да сме готови. Друг е, който работи сега заради нас, а ние разработеното ще го коригираме, ще гледаме да не развалим Божия път, Божия план, да не изопачим Божието Слово. Точ-в-точ²⁸ всичко да изпълним, всички наредби да изпълним – да бъдем примерни ученици на Бялото Братство. Защото няма да се минат много години и ще дойдат от другите места братства, които ще искат да се съединят с вас, да видят как живеете вие – трябва да бъдете готови.

Сега, пред вас стои едно много добро бъдеще, няма какво да се обезсърчавате. Действително от Търново се турят самари²⁹, но всеки сам си туря самара. Като дойдете, ние питаме: „Братко, този самар е за теб, този гем³⁰ е за тебе, можеш ли да си го туриш сам и да си го снемаш сам? Ако можеш сам, вземи го, защото ние нямаме средства, не разполагаме.“ Туй е във фигуративен смисъл. Като кажа един път, ще го извърша – верен ще бъда на себе си. Който бъде верен на себе си, ще бъде верен и на Бога. А по-хубаво нещо от това няма – да имаш благоволението на Бога, на Ангелите, на светиите, да имаш разположението на Бога, какво по-хубаво от това да сме в хармония и съгласие с този Велик закон! Те няма да ни дадат нещо, което да не можем да изпълним, няма да изискват от нас невъзможни неща – те

²⁸ Точ-в-точ (рус.) – съвсем точно, буквално.

²⁹ Самар (тур.) – приспособление за гърба на животно при товарене или яздене.

³⁰ Гем (разг.) – юзда.

ще ни дадат неща възможни, съобразно с нашия ум, сърце и воля, неща, които ще ни облекчат, просветят. Тъй щото няма какво да се обезсърчаваме.

Тайна молитва

23 школна лекция на общия окултен клас, държана на 4 август 1922 г., четвъртък.

Втора година

1922 – 1923

ПРАВИЛА ЗА ОКУЛТНАТА ШКОЛА

Ще прочета първите 10 стиха от 10-а глава от Евангелието на Йоан: „Истина, истина ви казвам: Който не влиза през вратата в кошарата на овците, но прелазя от другаде, той е крадец и разбойник. А който влиза през вратата, пастир е на овците.“

Като казва Христос: „Който не влиза през вратата“, то значи, че който не влиза през вратата на Любовта, той е крадец и разбойник, а който влиза през вратата на Любовта, той е пастир. „Нему вратарят отваря, и овците слушат гласа му, и своите овци по име зове и ги извожда.“

Значи пастирът по име зове своите овци, знае ги. И когато изкара овците си вън, ходи пред тях; и овците идат след него, защото знаят гласа му. Забележете – когато ги изкарва навън, той ходи пред тях, а не отзад.

„Аз съм добрият пастир; добрият пастир душата си полага за овците.“

Сега, понеже вие вече искате да образувате школа – методите в Школата са различни от ония, които имате при обикновените молитвени събрания.

Първото нещо: ученикът трябва да има силно, интензивно желание да учи. И действително, Любовта се изразява в стремление за учене. Че е тъй се вижда по това, че дотогава, докато ти не обичаш някой предмет, който и да е той, ти не се интересуваш от него, не го изучаваш – минаваш в едно спящо състояние. Но щом се пробуди съзнанието, щом дойде любовта към туй същество, което обичаш, почваш да го проучваш – какъв е носът му, каква е устата му, какви са ръцете, главата му. И колкото повече обичаш предмета, толкова

повече изучаваш външните му черти; колкото повече не го обичаш, толкова по-малко се интересуваш от него. Следователно истинската,

Божествената Любов е един силен подтик за изучаване на Божествената Мъдрост. Значи религиозният човек не трябва да бъде невежа.

Сега някои може да ви цитират онзи стих от Писанието, че „знанието възгордява, а любовта назидава.“ Казвам: знание без Любов възгордява, но знание с Любов назидава.

И тъй, всинца трябва да имате един силен импулс да учите, т.е. да изучавате причините на всички неща, които се случват. При това трябва да използвате опитностите на онези, които са минали преди вас, а после ще изучавате Природата, защото всички неща в Природата представят едно предметно обучение. Бог е изпратил децата си в училище да учат. Всички тия окръжаващи вас предмети, всички тия същества, които са наоколо ви, през цялото си развитие те имат връзка с вас. После всичките сили – топлината, светлината, електричеството и магнетизма, всички чувства, желания, подтици, в едно или в друго направление – всичко трябва да се проучва. И вие трябва да използвате този случай, защото ще дойде ден в живота ви, когато туй, което сега ви интересува, тогава няма да ви занимава и ако не научите новите неща на Божествената Мъдрост, ще се намерите в едно тягостно състояние. Например допуснете, че в млади години баща ви ви купи цигулка, но вие не искате да учите, казвате: „Не искам да свиря.“ Но затворят те в някой затвор, никой не ти говори, сам си. Знаеш ли колко е тягостно това състояние? А ако имаш цигулка или кавал, ще вземеш, ще се разговаряш с него и това ще ти бъде развлечение. Следователно всяко нещо, което сега придобиете, то ще ви послужи за в бъдеще.

Вие още не сте в реалното си състояние, вие сте още в преходно състояние, както са клончетата, листата, цветовете и плодовете на

дърветата. Цветът – това още не е реалното. Тази красота на цвета ще се изгуби. След туй ще дойде плодът, но и той още не е същественото. Същественото ще дойде, когато плодът узрее. И той носи живота вътре в семката. Тази семка представя знанието.

Христос казва: „Ще дойде сеячът.“ Той е, Който сее, Той е Синът Божи, Сеятелят на Словото Божие.

Сега в живота си като ученици ще имате следните опитности. Като ученици може да се просвещавате по разни начини. Ще имате посвещение на физическото поле, ще имате посвещение в Духовния свят. Някои предмети ще ги проучвате по един начин, а други – по друг начин.

Сега, Великият Учител вътре в живота, Той е един; може да ви внесе една мисъл, да ви даде едно семенце и да ви каже тъй: „Ще вземеш туй семе, ще идеш на еди-кое си място и ще го посееш.“ „Но градината е чужда!“ Ти ще изпълниш Волята Божия – иди и го посеи, където ти е казано. Ако почнеш да философстваш: „Къде е плетът, как ще намеря вратата, какво ще ми кажат.“ Най-после ще намериш тези хора и ще им кажеш: „Аз имам едно хубаво семе – портокалово, лимонено, ябълково или сливово – искам да го посея във вашата градина.“ „Посей го.“

Та най-първото: трябва да имате абсолютно послушание, никакво раздвояване! Даде ли ти Учителя една задача, каже ли ти нещо и ти се подвоумиш, за дълго време ще спреш развитието на твоята душа.

Никакво колебание, никакво съмнение! Докато влезеш в Школата, ще обмислиш хубаво, но там, в Школата, не се позволява никакво колебание. Ще направиш опит, ще видиш резултатите, но преди да имаш резултати, никакво философстване не се позволява. Учителя казва: „Посей това семе!“ Никаква философия! Ти ще го проучиш, ще научиш най-първо начина на неговото прорастване,

после на цъфтенето, на зреенето му, и като получиш семката, тогава ще разбереш всичко. А сега се спреш и казваш: „Туй дърво как ще расте?“ Въпросът е – посеи го, че после ще имаш време да проучваш. Най-първо ще започнеш като малките деца. А ти си мислиш, че си много стар, че имаш опитност. Даже малкото момиченце, като се погледне в огледалото, казва: „Не съм малка, пораснала съм.“ След това, като стане по-голяма – на 20, 21, 22, 25, 26 години, тя почва да си стиска сърцето. Като мине тридесетата година, тридесет и първата, тридесет и втората, тя се спира. Аааа... Защо се спира? А някои хора имат удоволствието да си казват, че са на 40, 50, 80 години. Питам: какво значат 80 години?

И тъй, главното е знанието. Туй знание седи в следното. Да кажем – ти си свирец. Я да видим твоето знание! Ще вземеш цигулката. Ще кажем: „Колко хубаво свири, отлично!“ На всички първо им е тъжно, но после им става приятно. Ти си рисуващ. Нарисуващ една картина – всички казват: „Колко е хубава, идея има!“ Обущар си – направиш едни хубави обувки. Шивач си – скроиш една хубава дреха. Всички казват: „Браво, това е знание!“

Сега вие, като влезете в Школата, започвате да бързате. Някой станал калфа и като дойде – вземе да набива клечки. Набива ги отгоре: удари една – тя се счупи наполовина. Продължава: втора, трета – всички се чупят, но той не ги повтаря. На десет клечки една хванала, но този, който носи обувките, той си знае. След два месеца обувките се развалят. След туй – „Не хванали клечките!“ А той калфа станал, но на друго място мисли. Сега и вие, като влезете в училището, ще набивате тия клечки хубаво. Разбирате ли? Аз не искам нито една клечка лошо набита! Да няма нито една клечка счупена – всички клечки да са здрави! Онзи, който може клечки да набива, всичко ще може да набива. Ще кажете: „Това учение ли е?“ Да, учение е то! Клечки да набиваш, плет да правиш, колища да набиваш!

Тия клечки ги има навсякъде в живота. Та всяко нещо, което вземете да го проучвате, ще го проучвате добре. Аз не искам да бързате, има време. После, няма защо да се смущавате: „Аз съм възрастен, не съм паметлив.“ Не си туряйте тази мисъл – че не помните, защото каквото мислите, това ставате. Ти казваш: „Моята памет е малко слаба.“ Разваляш я. Днес се развали, утре се развали – и действително такава става. Проверявате един закон – как се разваля паметта. Дойда аз и прокарам пръста си отгоре върху един лист. Утре – същото, други ден – същото и той започва да свети. „Паметта ми се е развалила.“ Днес се развалила, утре се развалила – разваля се паметта. Но кой я разваля? Ти с твоя пръст. Не, ще си кажете: „Паметта ми е на мястото.“

Много хубаво. Знаете ли тогава на какво ще приличате? Тъй е при процеса на тъкането. Вие си мислите първо: „Паметта ми не държи.“ Дали? „Не държи.“ Тогава започнете: имате наснованите жички, тъй, успоредно турени, и вие започвате със совалката. Проврете я през нишките и после с краката кръцнете: кръц. После от другата страна: кръц. И ще си казваш: „Паметта ми държи.“ После от другата страна дръпнеш и с краката: кръц. Пак от първата страна: кръц. Оттук кръц, оттам кръц – паметта ми е здрава, излиза един отличен плат; паметта държи, дрехата държи и вода в нея можеш да носиш. Каквото кажеш – става.

Следователно ние ще държим онзи реален процес. Можем да го направим това и като кажем *можем* – това е желанието на Бога. Бог, като ни е пратил на Земята, Той казва на душата ни: „Като Ме обичате, с Моята Любов всичко можете да направите; и като държите Моята Мъдрост, тя всичко може да ви научи; и като държите Моята Истина в пътя си, с нея всичко можете да направите.“ Ще вложите в паметта си мисълта: всичко можем с Божията Любов, всичко можем с Божията Мъдрост, всичко можем с Божията Истина. „Много мъчно

нещо е.“ Ще кажеш: „С Любовта Божия много лесно ще го разреши, много лесно ще го разбере.“

Знаете ли как идва знанието? Ще обясня този процес. Аз ще уподобя знанието на месене на хляб. Вие не мислите за месенето на хляба, но аз ще уподобя идването на знанието с месенето на хляба. Тъй, брашното е образувано от милиони частици. Учителят ти казва:

– Всички тия милиони частици ще ги вземеш и ще направиш хляб от тях.

– Как ще направя хляб?

Хляб ще направиш! Хляб иска Учителя, нищо повече. Той ти даде брашното. Седиш, мислиш, събираш тези частици; дойде вятър, отвее ги, отиват във въздуха. Ходиш насам, ходиш нататък, пак ти казва учителя: „Трябва ти топла вода.“ Брашно и топла вода. Пак мислиш, почешеш се по главата: „Защо топла вода бе, джанам?“ Брашното вятърът го отвява, а защо е топлата вода? Пак учителят казва: „Ще събереш топлата вода и брашното.“ Ти казваш: „Защо ли да събере топлата вода и брашното?“ Най-после слагаш брашното вътре в топлата вода и се образува много рядка каша – хляб. Учителят казва: „Още брашно да туриш.“ Слагаш още брашно. Замесваш, замесваш – става твърдо. Стига толкова. Хайде, почни да месиш. Сега всички частици, които по-рано хвърчаха из въздуха, станаха жилави. Казва учителят: „Остави туй тесто да постои, отдели едно-две парчета от него, направи ги на самунчета.“ Ето ти, стана хляб. Този прах стана на самун. Туй е знание! Та противоречията първо ще дадат знания. Ако няма топла вода и брашно, хляб не става. Любовта и Мъдростта трябва да се съберат – те ще ни покажат истинския път.

Та във всинца ви ще има желание да се учите. И вие ще учите нови работи, а не стари. Вие като влезете в Окултната школа, ще се намерите в едно противоречие. Представете си сега, че една петдесет-шестдесетгодишна баба иска да се учи. Най-първо тя трябва да влезе в

първо отделение – да се учи като малко дете. Тя знае много неща от живота, който е минала, но ако започне да разказва на учителя си как е играла като дете, как е любила като мома, как знае сега да преде – нищо няма да научи. Тази баба ще млъкне и ще започне от *а*, от буквата *а*. Тази баба ще тури очилата си, ще вземе писалката и ще каже: *А, а, а*. Тя ще забрави, че е баба. Като забрави, тя ще се подмлади. Туй *а* ще *А* даде много повече смисъл, отколкото тропането на хорото, което е минало. Тя тропала на хорото, но това само прах е дало; а като е било кално времето, само кал е донасяла вкъщи. Та първото написване на това *а* има голямо съдържание. И вие сега ще започнете с първата Божествена буква, с *а*-то – да видите какво означава туй *а*. В българския език буквата *а* значи: аз, който съм съзнал, че Бог ме е изпратил на Земята да извърша Неговата Воля, трябва да я извърша, както Той желае. Това значи *а*-то – аз, човекът, който искам да служа на Бога по Любов. Туй е ученик! *Ученик* значи да слугуваш на Бога съзнателно, а *съзнателно* значи да знаеш да се учиш.

В Окултната школа искат от вас работата, на която ви поставят, да я извършвате без погрешка. Там всяка грешка е изключена.

Сега, като влизате в туй Божествено учение, няма да захвърлите вашите знания. Те са като една вътрешна основа, като баласт на туй, което ще учите. В този свят, в който учите, има толкова велики работи и когато един ден ги научите, ще кажете: „Колко хубави работи имало скрити, а ние да не ги знаем!“ Един ден, като напреднете в тази окултна наука, като минавате през някоя гора, като минете покрай някое дърво, то ще ви заговори. И дърветата говорят, но те имат особен език. Сега отидете при някое овощно дърво, погледнете нагоре, вземете един камък или един прът и хайде да си надрусате плодове. А като окултни ученици само ще го побутнете, то ще си наведе един клон, ще си откъснете плод и клонът ще се дигне

нагоре. Като минавате покрай полето, срещнете някоя крава и като я погледнете, тя ще дойде при вас и ще каже: „Ти си гладен, можеш да си вземеш малко мляко.“ А сега като хванеш някоя крава, тя казва: „Това мляко не е твое, аз имам господар.“ Та понеже сега ние не вършим Волята Божия, светът постъпва с нас точно тъй, както ние постъпваме със света.

Всички вие трябва да се подмладите. Първото нещо, което искам от учениците, е да станете бодри, весели и свободни. Като влезете в Окултната школа, искам всички да си оставите отвън раниците. Честе били женени – всичко това ще го забравите. Един час в Школата ще прекарате без раница, ще се чувствате свободни. Дойдете ли тук, ще си свалите раницата, а като излизате, ще я турите отново. Като влезете в Школата, ще свалите раницата си, а ще извадите книжките си и ще започнете да учите. Затуй казва Христос: „Аз съм вратата.“ Като влезете през нея, всички трябва да се учите. Защото, казва Христос, Мъдростта, знанията, слизат всякога отгоре. За да имаме знания, непременно трябва в нашите умове да има светлина, а Христос казва: „Аз съм светлина на ума.“ Щом има светлина, туй знание ще дойде.

Сега действително има много интересни работи за учене. Много интересни! После един ученик, когато направи някоя погрешка в клас, няма защо да плаче. Сегашните ученици все плачат в клас. Щом не си знае урока, потекат му сълзи; с туй ученикът иска да се извини, да не му турят слаба бележка. Не, в Окултната школа плач няма, но като направиш една погрешка, няма да оставиш лъка и да кажеш: „Моля ти се, Учителю, прости ми!“ Не, той свири – и ти ще свириш, а няма да оставиш цигулката и да искаш да ти прощава. Ти ще дадеш ухо, ще се вслушваш и ще кажеш: „Направих погрешка, но мога да я изправа, с Любовта мога да я изправа. Изправих се, Учителю.“ Точно тъй! Тогава гласът на учителевата цигулка и гласът на твоята цигулка

ще се слоят в едно, точно като че ли от една цигулка излизат. Та не мислете, че изведнъж ще се взимат верни тонове. Ще опитвате 5, 10, 20, 50, 100 пъти – и тогава ще дадете верни тонове. И след това вече вземете ли ги един път вярно, всичко можете да свирите.

Та първо ще имате една права мисъл. Влезете ли в клас, препирни, спорове няма да има. Не препирни, а учение ще има. А вие започвате: „Аз зная да свиря по-хубаво, по-хубаво свиря туй парче.“ Тъй ли? Хайде, вземете и двамата цигулките, ще има комисия от учители. Хайде, свирете! Веднага ще определят кой свири по-хубаво. Ще турят бележка. Опит е нужен! Та вие сега няма да се хвалите! Ще ви приведа онзи анекдот за тримата българи. Трима българи, млади момци, отиват на училище да се учат. Единият бил беден – майка му му дала за път малко сирене. Другият бил по-беден – майка му му дала топла питка. А третият бил богат – майка му му дала кокошка. Тръгнали, но още не стигнали училището – спрели се. Седнали. Богатият извадил кокошката, но тази кокошка трябвало да се изяде само от одного. Взели да мислят кому да се падне и решили – на този от тях, който сънува най-интересен сън, нему се пада тази кокошка. Лягат да спят, заспиват. Като се събуждат, единият разправя: „Като заспах, потеглих към Месечината; пътувах, какви ли неща не видях! Но по едно време се уплаших да не падна.“ Другият казва: „Аз пък се качих на Месечината. Оттам, като поглеждам към Земята – пропаст! И не видях как се сгромолясах, че чак в центъра на Земята!“ Третият разправя: „Аз пък като заспах, сънувах, че единият е на Месечината, другият – в центъра на Земята. Рекох си: те няма да си дойдат, ами я аз да изям кокошката. Чакайте да видим дали наистина беше това, дали седи кокошката. Поглеждам – кокошката я няма!“ Та сега, като има кокошка, няма да сънувате, че един ходил на Месечината, друг – в центъра на Земята, а ще я разделите на три равни части. Всинца ще си хапнете от нея! И от питата също. И от сиренцето също.

Следователно туй, което се дава в Школата, ще го проучвате. И тогава един на друг може да си проверявате знанията. Ще направите един, два, три опита за себе си и за другите и ще бъдете полезни. Тъй щото една Окултна школа не е едно религиозно общество, в което да се афектирате от своите чувства, а е едно общество, в което във всичките си желания, мисли и действия да постъпвате точно. Например Учителя може да ви произведе едно състояние, да ви разтревожи. Знаете ли Учителя как може да ви разтревожи? Ще прояви уж немарливост. Вие сте се забавили някъде, а той може да ви скрие в това време книгите. Къде са книгите? Трябва да познаете къде са книгите ви. Ако си ясновидец, ще познаеш къде са и ще кажеш: „Учителю, аз направих една грешка, но ти си ги скрил.“ А като не си ясновидец, ще се яви в теб една голяма тревога. Няма да се разтревожиш, а ще ги намериш. Друг случай: тъкмо Учителя ти преподава, а дойде някой и те бодне. Ако подскочиш – загубваш. На ученика не се позволява да подскача, да се стряска. Ще стои, като че ли нищо не се е случило, ще парализира болката. Ще си кажеш: „Както и да ме бодат, аз ще се правя, че нищо не усещам.“ Това е характер, това е воля! Диамантена воля! Ами аз тъкмо се моля, дойде ми някоя дяволска мисъл и се отклоня. Ами че злото е там! Не, ти ще се молиш, а той нека те бодва. Ти се молиш, а дяволът дошъл, казва: „Твоята молитва не хваща.“ Ти ще стоиш без внимание към него. Щом си махнеш ръката, като да го отстраниш, значи ти си му обърнал внимание. Той веднага забелязва това движение и си казва: „Този ученик ми обръща внимание.“ Например Мара си е вкъщи. Майката пита: „Маро, къде беше днес?“ А тя поглежда навън през прозореца към момъка. Щом погледне натам, той знае, че тя му обръща внимание. Обърнеш ли внимание на дявола, той знае, че този ученик... Не, той дойде и ти нашепва нещо. Ти още по-нагоре ще концентрираш мисълта си и ще свършиш работата си. Такъв е

великият закон: ако искате да успеете, трябва да имате спокойствие. Аз туй много лесно го говоря, на докато го научите... Като ви бодне някой, веднага ще го научите. В Индия има факри, които се подлагат на различни опити, за да концентрират мисълта си. Боднат го на едно, на друго място, но не се помръдва. Това е възпитание на волята. Следователно всеки може да възпита своята воля така, че в даден момент да може да регулира всички мъчнотии. Като за ученици, мъчнотии в Окултната школа са предвидени, за да калите вашата воля. Като влезете в окултния свят, ще дойдат изпити, за да пречистят мислите ви, за да облагородят сърцата ви и да калят волята ви. Който не разбира това, ще мисли, че е нещо лошо, но окултният ученик счита за една голяма привилегия всичко, което му се е случило. На първо време е мъчно да се спази туй, но когато започнете да разбирате законите, да ги осъзнавате, един голям товар от вас ще се снесе и ще почнете да се учите много по-добре, отколкото сега.

Сега като ученици бъдете търпеливи, прилежни, внимателни! Ще проучвате всичко – да видим за една година какъв успех можете да направите. Може да направите една грешка, втора, трета, но постоянно карайте лъка, да научите туй изкуство, защото вие влизате в една велика наука, изисква се учение. За сегашните хора, при сегашната материална наука, се изискват най-малко 15 – 16 години, за да придобият някакво знание: 4 години основно образование, 8 години гимназия, 4 години университет, 2 години специализация. Значи 20 години се изискват, за да се добие една специализация. И тогава ще влезете в света с това, придобитото. А като окултни ученици ви трябва още повече. Още 20 години ви трябва. Вие ще си кажете: „Е, дотогава ние ще остареем.“ Ние за старост не мислим. Който влезе в тази Школа, той всякога се подмладява. Ако правилно се учите, ще се подмладите, ако не се учите правилно, няма да се подмладите, а ще остарееете.

После първото нещо, като правило: ще се стараете да изправите вашите гърбици – такива, прегърбени, не трябва да бъдете. Като станете сутрин, ще си изправите гърбиците. Никакви гърбици! Ще станеш, ще изхвърлиш гърбицата. Гърдите ще бъдат изпъкнали. Изпъкналите гърди показват, че у вас има желание да се учите, а колкото повече се стеснявате, имате по-малко желание за учене. Може да имате малко изкривяване, но ще гледате гръбнакът да бъде изправен. Всяко изкривяване е от дявола. В окултната наука гърбици не се позволяват!

После ако имате някакъв недъг на краката си, ще турите в ума си мисълта да премахнете този недъг. Ще правите този опит ден, два, три и ще си поправите крака. Окоето ви е малко разностранно – и него ще поправите. Има начини да се поправите. Като влезете в Окултната школа, трябва да поправите ред недъзи. Най-първото нещо – да си изправите гърбиците! Гледам, някои от вас доста са прегърбени. Казват: „Годините му натежали.“ Никакви години не са натежали, но това е един недъг, един лош навик. Когато човек направи някакво престъпление, той навежда глава и казва: „Зло направих.“ А когато направи едно Добро, той си издигне главата, отправя ума си към Бога и неговата мисъл се отправя в тоя благословен път на Божествената Истина. Двойко гледане, двойко тежнение има – към Бога и към Земята. Тежнението на нашия ум трябва да бъде нагоре, към Центъра, откъдето иде Светлината и знанието. Та между другите неща всеки ден се оглеждай гърбав ли си. Ти пръв ще се огледаш. Едно от правилата: ученикът трябва да бъде строен и в хода си, и в действията си, и в погледа си. Всичко трябва да бъде хармонично, да няма такава разпасаност! Спретнатост е нужна! Всяко негово поглеждане, всяко негово движение трябва да бъде осмислено – и като ходи, и като се спира, и като говори.

От всичко това не трябва да се смущаваме, а трябва да дойдем до онзи първоначален живот, както Бог ни е създал – да придобием Божествени движения. С туй ще се занимаваме един час. Това е външната страна на Школата.

Първо ще направите упражнения за усилване на волята, после – за усилване на характера, упражнения за ума и най-после упражнения за добиване на истински знания за живота. Това е законът на Любавта.

Прочете се *Отче наш*.

Въвеждаща лекция от Учителя 1 октомври 1922 г., неделя, Русе, 20 ч.

ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СИЛИ В ПРИРОДАТА

Тайна молитва

Тема за следващия път: *Защо плачат малките деца?*

Ще напишете нещо за плача. Плачът не е противоречие. Когато почнат някого да ограничават, той плаче. Когато хората ни ограничават, ние плачем.

Сега ще пристъпя към предмета си. Не искам вие да плачете. Плач и роптание – това е едно и също нещо. Който плаче, той роптае. Това са отрицателни черти, които са отживели своя век. Всичко, което сега съществува във вашия ум, е отживяло своя век. Това са преживелици на една далечна култура. И вие трябва да кажете сбогом на вашето минало. Да допуснем сега, че вие отивате на Небето и сте се вкиснали от всички стари системи. Като отидете на Небето, какво ще разправяте? Мислите ли, че там ще ви слушат, като разправяте за всяка отрицателна черта на Земята? Като влезете в Невидимия свят, в тяхната Школа, там ще ви кажат: „Братко, забрави всичко туй.“ И всичко трябва да се забрави. Писанието казва: „Всичко трябва да се заличи и да дойде Новата епоха, в която ще започне истинското знание, което сега иде в света.“

Положителни и отрицателни сили в Природата. Електричеството – това е една положителна сила. Положителните сили разрушават, отрицателните сили градят. Вие ще кажете: „Защо? Как тъй?“ Онези на бойното поле, когато са слаби, нали се укрепяват, изграждат си здрава крепост? Кой гради? Страхливият. Слабият трябва да се укрепи, къща да гради. Казват: „Гениален човек е той.“ Този е един страхливец, той е отрицателен, в него преобладават отрицателните

сили; тези сили се укрепяват, за да може да издържат напора на положителните сили, които действат в света. Следователно по този начин са създадени нашите тела, нашите мозъци, нашият нос, краката, ръцете, дробовете, сърцето, стомахът – всичко туй е създадено в света по причина на тези отрицателни сили, които градят. И понеже те не са имали достатъчно време да обмислят нещата, много от този градеж не е хубаво изграден. Някои искат да ни убедят, че туй, което имаме ние, е Божествено. Не е Божествено! Има нещо Божествено в нас, но ние трябва да различим онзи Божествен градеж. Има Божествен градеж, но трябва да различим Божествения градеж от обикновения наш градеж.

Следователно от положителните и отрицателните сили в Природата едните рушат, доставят материали, а другите съграждат материалите. Тъй е в Природата. И когато един човек се намери в тия два полюса, понеже вибрациите са различни, то ако в даден случай той минава от единия полюс към другия полюс на тия действащи сили, и ако той не знае как да мине, да кажем от положителния полюс към отрицателните вибрации, непременно ще мине в едно голямо мъчение; ще претърпи едно голямо страдание, докато намери закона, за да влезе в същите вибрации, в същите трептения, в които и тези сили се движат. И обратното – един човек, който е в отрицателния полюс, ще мине в положителната страна. Всички ще минат, по необходимост ще минат от единия полюс в другия. Не мислете, че като сте в положителния полюс, винаги там ще бъдете. Не мислете, че една сила е само в единия полюс. Аз ще обясня мисълта си. Ще минете от положителния полюс в отрицателния полюс, от процеса на разрушение към процеса на разширение, а процесът на градеж е процес на съгъстяване и ограничаване. Следователно, когато се минава от единия полюс в другия, ние трябва да знаем онези закони, по които да нагодяваме своите вибрации със силите, които действат. Ние

казваме по липса на думи *положителни и отрицателни сили* в Природата. Но тези сили имат еднаква цена в Природата. По качество те са еднакви – те са полезни за самата Природа.

Някой път положителните сили действат в наша полза, а отрицателните – в наша вреда, отрицателните сили са против нас; някой път отрицателните сили действат в наша полза, а положителните сили са в наша вреда. Но туй е само тогава, когато ние се намираме в разрез с нашите вибрации.

Сега има един морал – морал на Добро и зло. Доброто в света – то е една отрицателна сила, то гради. И ще забележите, че всички добри хора са все слаби хора в света; те не са силните хора в света, които управляват. Ама къде има добър човек, как ще кажете? „Както е на Небето, така е и на Земята.“ Не е така. На Земята добрите хора са най-слабите. И когато кажете, че някой е добър, всички казват: „Знаем го каква е овца, той е едно говедо.“ Тъй му слагат прозвище. Добрите хора са най-слабите хора. И трябва да признаем, че е така. Като кажем, че някой човек е лош, то значи, че той е силен и такъв човек само може да е държавник или философ или да заема някое видно положение. Сега във вашия ум може да се роди някое противоречие: „Защо съществуват Доброто и злото в света?“ Няма да се впускам дълбоко във философията, понеже някои от вас не са готови. И ако река философски и научно да ви обясня това, мнозина от вас, на които стомасите са слаби, ще ги хване диария. Но ще ви обясня причината защо съществуват Доброто и злото в света, за да може да се ползвате.

Злото в света е една потреба; то е толкова необходимо, колкото и Доброто. Туй го запомнете! В онова дърво, дето се представя като Дърво за познаване на добро и зло – в него се крие философията. Във всяко едно дърво съществуват два принципа. Като вкуси човек от плодовете му, ще може да познава и Доброто, и злото. Значи човек ще се поляризира, ще има две различни разбирания за Доброто и

злото. Добрият човек мисли, че трябва да е честен, справедлив – има един метод за разбиране. А лошият човек казва: „Трябва да се обере, да се пооткрадне, да се убие човека.“ И той си има свой метод. И единият казва: „Моят метод е прав“, и другият тъй казва. Двамата обаче имат две различни разбирания.

Сега вие ще кажете: „Не може ли без зло в света?“ Не може! Ако вашите къщи могат без канализация, ако вие можете без нужници, тогава и без зло може. Но най-първото нещо – като съградите една къща, съграждате и един нужник. Е, вие ще се сърдите ли на онази дупка, през която излизат тия нечистотии? Ще благодарите, че тя ви освобождава от едно голямо зло, защото ако тия вещества не могат да се трансформират и да приемат физически вибрации, те биха образували отровни газове и щяха да спрат еволюцията на вашия живот. И вие често си задавате такъв един въпрос, казвате си: „Нашият Учител не знае ли, че тук има толкова лоши хора, неспособни ученици, защо не ги изключи?“ Аааа, не разбирате вие философията на Живота, не я разбирате. Вашият Учител не е глупав като вас. Вашият Учител върви съобразно Великите закони на Природата. Той не иска да измени в нищо на онова, което Бог е направил. Ние не искаме да оправим света. Аз не искам да изкореня злото. Злото трябва само да се ограничава. На сто души добри хора са потребни десет лоши. И ако ги нямате, трябва да им платите, за да дойдат във вашето общество. Трябва да ги търсите, защото ако ги нямате, вие ще се спънете. А когато имате десет лоши сестри между сто добри, вие трябва да ги пазите като писани яйца. И знаете ли защо са лоши? Те казват: „Ние се вкиснахме заради вас, всичките ваши нечистотии все през нас минават; вие ядете и пиете, а ние се вмирисахме заради вас, заради вас ние страдаме.“ Имат ли право те да ви се сърдят? Имат право, разбира се. И затова те ви мразят, гонят, хулят. Вие ще кажете: „Аман!“ Не, не, аман от вас. И аз ви казвам: като

писани яйца ще ги пазите. Сега и обратният процес е верен. Във всяко едно общество от сто лоши хора трябва десет добри. На вас ви трябва една канализация. Вие давате нещо, но трябва да има някой да го вземе. Вие сте търговец. Образували сте такава материя, необработена, рохка материя. Тия, лошите хора, са търговци, които трябва да купят тази материя и да я пратят в Природата. И след туй от тези нечистотии Природата ще образува най-хубавите плодове.

Мимоходом ще ви разправя един пример. Явява се един американски професор тук преди 20 години, бактериолог. Сядат пред него около 3-4 хиляди души. На масата му има 4-5 шишета с чиста вода. И той казва: „Това шише с чиста вода е от нужниците на Ню Йорк, а това – от нужниците на Бостън. Може да пиете от нея.“ И той взима и пие. Той е намерил един процес за пречистване на такава вода. И действително, ако вие пиете от нея, няма да намерите никакъв лош оттенък в мириса. Но от чисто окултно гледище аз казвам: той е дестилирал тази вода, обаче има известни вещества, които професорът не е знаел как да ги пречисти. Следователно Природата има един по-добър начин – тя ще разложи водата на нейните съставни части. И като я разложи, какво прави тя? Чрез своите токове Природата изпраща тия вещества 10 000 километра над Земята, в туй пространство, където всички елементи се пречистват и чрез електрическия процес на съгъстяване тия елементи отново се съединяват и се връщат на Земята като вода. Това е процес, метод на Природата за дестилиране.

Сега тия сто души лоши хора трябва да намерят десет добри, да им платят и да ги пазят като писани яйца. На тях им трябва храна. Доброто в света иде чрез добрите хора, пък злото в света си отива чрез злите хора. Следователно, ако вие искате да се освободите от вашето зло, трябва да имате врата. И в обществото, ако вие нямате отворени врати, през които да изтича това зло, вие ще се задушите.

Тъй е. Този лош човек, той ви спасява. Ако злият пита: „Защо е този добър човек?“, казвам: той ти дава живот. Всичките блага, храната, идват от Доброто. Устата – това е Доброто на човека, а задният му канал – това е злото. Сега това е малко цинично, но вие сте ученици. Тогава Доброто в света седи в главата, а злото – в стомаха. В главата е ложата на Бялото Братство, а в стомаха е ложата на Черното братство; там всичките братя, които стоят в стомаха, казват: „Кокошчици, агънца, гъсчици дайте, това-онова.“ Тъй вие слугувате на черните братя. Пък те, понеже трябва да живеят, от соковете на тази храна дават на Белите Братя и казват: „Хайде да дадем на Белите Братя, за да имаме пак кредит.“ И затуй те им пращат сокове нагоре. Пък Белите Братя казват: „Понеже те ни пратиха данъка, сега ние ще им пратим храна.“ Трябва да има една правилна обмяна и ние не можем да изменим този закон. А вие, щом се запитате защо е злото, не може ли без него, веднага умът ви потъмнява. Сега злото в света аз го определям така: злото – това е по възможност най-малкото Добро, начало на Доброто в неговите най-малки проявления.

Следователно там, където започва Доброто, в най-ниските си вибрации – това е зло. И затова едно същество, което е достигнало до своя най-висок стадий на развитие в еволюцията си, като забрави как да измени вибрациите и влезе в по-ниските вибрации на живота, то умира, понеже влиза в разрез с противоположните движения в живота. И тъй, злото в света е начало на Доброто. Значи ако си станал лош, сложил си начало на живота си.

Сега онзи, който не разбира окултните закони, ще каже тъй: „Виждаш ли каква философия е тази? Значи ние трябва да използваме другите.“ Но не знаете ли колко милиона същества измират, за да живеете вие? Как ще оправдаете това? То се оправдава с туй, че тия същества ще живеят във вас. Вие ще им дадете живот. Ако злото се умъртви във физическия свят, то ще се прояви във вас.

Това е вярно. Направете следния опит. Имате един неприятел, който постоянно ви напада, пише във вестниците за вас, прави ви зло. Казвате: „Да ме освободи Господ от него, да се освободя от този вагабонт, ще ми светне.“ Един ден той умира, вие казвате: „Слава Богу, аз се освободих.“ И действително, всички хора наоколо ви са добри, но веднага вие станете недоволен в себе си, почвате да ставате кисел, гневлив, хокате жена си, децата си – неприятелят е влязъл вътре във вас. И когато нашите врагове измират на физическото поле, те влизат в нас. Ще ги търпите или отвън, или отвътре. Това е факт. Някой казва: „Аз се разгневих.“ Враговете са умрели отвън, но са дошли отвътре. „Много нервен съм.“ Защо? Ще разбираш този закон. Ще кажеш така: „Туй зло е необходимо заради мене.“ Ще се поляризираш. Жената, която разбира законите, като се разгневи мъжът ѝ, трябва да пее; мъжът ѝ ще се развесели и тя ще каже: „Слава на Бога, че днес мъжът ми се разгневи, ние сме спасени.“ Да поиграе насреща му и той ще почне да се киска, да се смее. Учителят като се разгневи, учениците да почнат да играят, да пеят – учителят ще прихне да се смее. Тези неща за вас, като ученици на Окултната школа, имат смисъл. Не тъжете за злото в света. На ученика не е позволено да критикува ония постановления на Природата. Той няма право да се произнася върху нещата. Той трябва само да констатира фактите. Само един Учител, който е завършил своята еволюция, който е минал по този път, той има право, той може да се произнася.

Сега, като ученици, някои от вас си позволявате да ме критикувате. А аз ви казвам: вие сте прости като фасул. Когато ме критикувате, аз се радвам; но аз съм толкова благороден, че не искам да ви направя един канал. И казвам: няма да ме критикуваш, за да не станеш канал, защото всички нечистотии ще минат през тебе и ти ще се вкиснеш. Мисли добро за мен – ще се повдигнеш, аз ще изпратя всичкото Добро върху теб. Пък който ме е критикувал, аз се отплащам

много добре. Аз му натоварвам каруцата много добре и казвам: „Хайде, братко, върви напред.“ Като мисли Добро, пак му напълня каруцата. И като мисли зло, пак я напълвам. Нали това искаш? Няма да критикувате нищо в Природата! Няма да критикувате ония постановления, които Бог е поставил! Ще мислите философски, като ученици. Злото е една потребност вътре в света. Дойде ли една лоша мисъл, не я отблъсквай (*Учителя движи ръката си настрана*), не прави движение, че я пъдиш. Кажеш ли така на мисълта, с това движение на ръката ти си се хванал за нея. Ти правиш това движение с ръката, за да се махне тази мисъл, но с туй ти даваш иширет. на духовете. Седи двадесетгодишна мома пред прозореца през времето, когато се пишат любовни писма. Майката казва: „Ти къде ходи снощи, баща ти се кара?“ Тя маха с ръка, плаче, поглежда към прозореца, казва: „Майка ми вдига шум, ама няма нищо.“ Това се казва иширет. Ти, когато си направил движение с ръката си към тази мисъл, за да се махне, вече се свързваш с тия отрицателни сили в Природата. Не им обръщай никакво внимание! Всяка една лоша мисъл, която минава, ти я остави да си минава, като че нищо няма. Ти си стой тихо и спокойно и привличай доброто, привличай всички ония добри и благородни сили в себе си. Ще упражняваш волята си. Ако разбирате закона, волята може да се упражнява само при тия две противоположности, които съществуват.

Сега вие се оплаквате, питате: „Защо аз страдам?“ Страданието е един признак, че липсва нещо в човека. Ако ти липсва живот, ще имаш анемия, малокръвие; ако си недоволен, в сърцето ти липсва Любов. Казваш: „Аз скърбя.“ Щом скърбиш, повикай Любовта. „Как да любя?“ Как да любиш? Не мисли, че хората са лоши, а ти си добър. Обикни лошите хора! Най-първо трябва да обичаме лошите хора, защото през тях трябва да излизат нечистотиите навън, за да дойдат добрите работи. И когато е казвал Христос: „Любете враговете“, Той е

подразбирал този велик вътрешен закон. Тия, лошите хора, са най-потребни в нашето развитие. „Любете враговете си!“ Вие казвате: „Как да ги любим, възможно ли е този лош човек да го любим?“ А този лош човек е потребен заради тебе.

Сега трябва да пазите пропорцията. Има три степени: на 100 души – 10, 50 и 75. На 100 души добри хора може да се допуснат най-много 75 лоши хора между тях, а най-малко може да се намалят до 10 души. Намалят ли ги повече от 10, добрите хора унищожават корените на своя живот. И обратното – като увеличиш злото от 75 % нагоре, ще причиниш смърт. Ако слизаш в обратното движение на хората – в обществото на лошите хора, и там на 100 лоши трябва да има 10 добри. Следователно, когато минаваш от една школа в друга, т.е. от един вид вибрации в друг, ако не можеш да спазиш тази пропорция, непременно ще влезеш в областта на смъртта, защото не си спазил този закон. Разберете, там казва Господ: „От всички дървета на Рая ще ядеш, но от това дърво, за което се изисква един отличен ум, Учител се иска там, да не ядете от това дърво.“ И дойде онзи първият, змията – тя беше учител от Черното братство, който предаде първите уроци на Адам и Ева и каза им: „Аз съм този учител, който може да ви научи как да живеете.“ И те го послушаха, започнаха с първото учение и в света се образува първата лъжа. А в Бялото Братство всички грехове се прощават, и то моментално или не, но лъжата никога не се прощава! Туй да го знаете – съзнателната лъжа никога не се прощава! И когато дойде Божественият глас, извика: „Адаме.“ Адам слушаше, но се престори, че не чува, а то е лъжа. И втори път той пак замълча – пак лъжа; и на третия път той каза: „Тук съм, Господи, но не смея да изляза.“ И след това Адам нямаше доблестта да каже Истината.

Истината може да се каже по два начина. Когато направиш едно Добро, питат те:

– Ти ли направи това добро?

– Аз го направих.

И когато направиш някое зло, пак да си доблестен да кажеш:

– Да, аз го направих.

Да излезеш с характер. А ние, когато дойдем до Доброто, признаваме го. Питат ни:

– Ти ли съгради това жилище?

– Да, аз го съградих.

– Ти ли повдигна този народ?

– Да, аз го повдигнах.

А когато дойде до сторени престъпления – няма ни, отказваме ги. А, не, сега всички съвременни хора минават все за праведници. Ами ако аз като свещеник отида някъде и ми заколят една кокошка, мислите ли, че аз съм праведник? Да, пред хората, но кокошките ще кажат: „Заради този праведник отиде една от нашите сестри.“ Заколят едно агне, казват: „Овцете тъй се жертват.“ Но горе овцата казва: „Този праведник е много добър, но една от нашите сестри отиде жертва заради него – изядоха я.“ Е, къде са праведните хора в света? Сега злото не е там, че ние ядем овцете. Но когато аз изям една кокошка, ще ѝ кажа: „Слушай, сестро, сега ти ставаш жертва заради мене, но бъди уверена, давам ти честна дума, че един ден, като дойдеш в положението, в което съм аз, тогава аз ще стана кокошка и ти ще ме изядеш, тъй както аз те изядох. Запиши това добре и където и да съм, викай ме – аз ще дойда и ще спася живота ти от явна смърт.“ Като заколя едно агне, пак тъй ще кажа – то е закон.

Сега в туй общество ние казваме: „Защо между нас да съществуват лоши хора?“ Питам: защо в Божествения свят да съществуват тия лоши хора? Защо Бог, който е толкова всемъдър, силен, изпълнен с Любов и знания, защо е допуснал Той злото? Не е ли Той всемогъщ? Ако Той го е допуснал, направил го е по такива

съображения, за които ние нямаме понятие; ние не знаем защо. Но Господ, като е разгледал всички възможни начини, по които животът може да се постави, е намерил, че този е единственият начин, най-добрият при сегашните условия, при които ние живеем. Щом го е допуснал, ние ще го приемем този факт тъй, както си е, и ще спазим Закона. И няма да преувеличаваме нито за добрите, нито за лошите хора. Но между лошите и добрите трябва да има едно съотношение, да се спогаждат.. Не мислете, че някои сте добри, други – лоши; всички трябва да живеем разумно помежду си. Сега ще седнете, ще кажете, че еди-кой си е лош; но щом почнете така да мислите, вие веднага се свързвате с неговите вибрации и ще почувствате едно неразположение – неразположението на всички лоши хора, и ще се свържете с тях. Мислите ли за дявола – всички дяволи ще дойдат около вас. Мислите ли за лъжеца – мислите на всички лъжци ще дойдат около вас. Мислите ли за крадеца, за омразата, за завистта – всичко туй ще го привлечете около себе си. „Ама какво да правим?“ Ще почнеш да мислиш за Доброто, ще привлечеш вибрациите на Доброто, на Истината, на Мъдростта, на Милосърдието, на Самопожертването. Ако тъй мислите, вие ще си помагате. Няма друг начин! Казват: „Е, кръвта на Господа Исуса Христа ще ни очисти от всеки грях.“ Кога ще ни очисти кръвта? Когато ние започнем да жертваме живота си тъй, както Той го е жертвал. Следователно Той казва: „Люби враговете си.“ „Ако ти вземат горната дреха, дай и долната.“ Защо? Има чисто окултни причини. Друг път ще се спра да обясня защо трябва да дадеш и как да я дадеш. И като ученици на тази Окултна школа ще имате едно широко понятие за злото – че то е една потреба на живота. И ако някое зло ви е нападнало, да знаете, че то е най-доброто – не се оплаквайте за нищо. Не да бъдете индиферентни, но постоянно превръщайте отрицателните сили в положителни!

Сега, светлина и тъмнина – това са пак две сили, които са необходими в света. Светлината стимулира човека към дейност, знание и Мъдрост. Тъмнината го ограничава и същевременно му дава един процес да си почине, да навакса изгубените сили. Човек вечерно време може да си почине. Дневното спане и вечерното се отличават. Денем като спиш, онова брожение е толкова голямо; струва ти се, като че ли се намиращ в една кола, в която постоянно те тръскат, и като се събудиш, виждаш, че тази почивка не е като почивката вечерно време. Като си легнеш в тъмнина, ти можеш да си починеш и като станеш, ти усещаш, че всичките ти сили са наваксани. Следователно тъмнината е толкова потребна за наваксване на тези сили, колкото и светлината е потребна за подобрене на живота. Същият процес е и за Доброто, и за злото; същият процес е и за положителните, и за отрицателните сили в Природата.

И тъй, като ученици на тази Школа, само така ще можете да се ориентирате в Новия живот, само така ще се ориентирате в един добър живот. Умрял някой – то е потребно да умре, за да се роди друг. Движение е това. Единият отива нагоре, другият слиза надолу. Защо той умира? Не питайте защо умират хората. Смъртта – това е най-малкото проявление, начало на живота, защото който умира, той тогава почва да живее. И казва апостолът: „Минаваме от смърт в живот.“ И сега, за да влезем от този живот в Духовния живот, непременно ние трябва да умрем – да влезем в най-малките вибрации на живота, за да може този живот да ни поеме в своите условия. И тъй, Божественият Дух е, Който работи в света. И онези окултни ученици, които искат да развият живота си, трябва да разбират тия закони. И ако вие се залъгвате само със сенките и мислите, че имате знания, вие се лъжете с тия знания. Ако вие мислите, че имате Любов, вие се залъгвате с Любовта. Например, ако двама души се обичат, как се обичат? Най-първо, у вас Любовта не е съзнателна. Онзи мъж,

който обича жена си, която е свършила училището, която е красива, на която баща ѝ има къщи, ако този мъж я обича, за да вземе парите ѝ, красотата ѝ, той няма да я обича винаги. Той не обича душата ѝ, а тия неща, от които има нужда. Това е икономическа любов.

И сега седнат да се убеждават, казват: „Идеална Любов! Умира заради него!“ И действително умира заради него. Но там, където има умиране, няма Любов. Как така ти като го любиш, той да умира. То е смешно от Любов да умира човек. От вашата любов умират хората, то е много вярно – но там няма никаква Любов. И после влиза той в едно религиозно общество, от света бяга и мисли, че като е между братята там, ще може да му помогнат, да му дадат пари и да му тръгне работата. И като не намери тия условия, казва: „И те такива.“ Ние не искаме такива между нас. Ако той е един от тия, потребните 10, ние ще го приемем и ще му дадем пари, защото ние между нас имаме чиновници. И от добрите хора има 10, 50, 75 на 100 или пък на 1000 души отговарят 100, 500 и 750. Тъй че имаме чиновници, които карат боклука. Ако искаш да станеш един от тези чиновници, ще се впрегнеш в колата с боклука, ще ти плащат 2000 лв. на месец. „Ама аз с боклукчийска кола не искам.“ Имаме и други служби, но там не плащаме нищо. И като влезеш при нас, нищо няма да ти плащаме, но ще дадеш всичкия си живот, всичкия си имот и от тебе нищо няма да остане. И той казва: „Такива хора като вас не съм виждал. Сбогом.“ Е, сбогом! Който влезе между нас като ученик, той трябва да има един съзнателен живот! Той трябва да живее най-първо за Бога, тъй – абсолютно, безгранично. Второ, той трябва да живее за своята душа – ограничено. И после да живее за своите ближни. Тъй седи законът. Ние започваме оттам и след туй, като погледнем на своите ближни, ние знаем, че между ближните злото съществува. Следователно ближен може да бъде всеки – и който прави зло, и който прави Добро.

И единият, и другият може да бъде ближен.

Сега вашите понятия за Доброто и за злото са лъжливи. Ще ви дам един пример и той е следният. Седите вие в някоя долина, но не знаете какво става в Природата. Запели сте си една светла песен, кънти цялата местност. Минава едно дете и казва: „Какво си се разпял тука.“ Хвърля един камък, пуква ти главата. Ти почваш да го гониш: „Как, ти да ми нарушаваш мира!“ Овчарчето минава нагоре и ти минаваш нагоре. Не се минава много време, излиза буря, става наводнение; цялата тази местност, на която си пял, е покрита с вода, а ти си горе. Невидимият свят е казал на туй овчарче: „Тук не е място за пеене, пукни му главата.“ И ти казваш: „Пукнаха ми главата, но си спасих живота.“ Туй момче може съзнателно да го е направило, може и несъзнателно да го е направило, обаче в дадения случай туй е добре. Вторият случай: ти седиш на същото място, взел си ножа, мислиш да се самоубиеш, казваш: „Не си струва да се живее.“ Минава пак същото момче, казва: „Какво си се замислил?“ Пак ти пуква главата с един камък. Ти се забравиш, хукваш да го гониш, изгрява Слънцето, ти дойдеш на себе си и казваш: „Много добре, че ми пукна главата, но ми спаси живота.“ Питам: туй дете, което е пукнало главата и на добрия, и на лошия човек, зло ли е направило? И в двата случая то е направило Добро. В единия случай то спасява един добър човек от смърт, в другия случай спасява един лош човек, който иска да се самоубие. Къде е вашата философия сега? Вторият начин на разсъждение.

Ще ви дам нов начин да мислите: представете си, че двама души седят пред една пещера. Единият си запалва свещта, другият я загасва. Вие питате: „Защо този си запалва свещта, а другият я изгасва?“ Нали, казваме ние, трябва да ходим със запалена свещ? Казвам: този, който си запалва свещта, влиза в пещерата вътре, а този, който изгасва свещта, той излиза из пещерата. Който си запалва свещта, той влиза в ограничението на пещерата и му трябва светлина.

Казват: „Защо тези хора са загасили свещите си?“ Защото са излезли из пещерите. Пещерата – това е съвременното общество, съвременният свят, съвременният живот. Щом като влезеш, трябва да носиш свещ – там има опасни места. Но като излезеш из тази пещера навън, из този живот, защо ти е тази свещ? Ще я изгасиш и ще влезеш в Новия живот. В него има нови условия. И следователно едни от вас може да ходят със запалени свещи, а други – с изгасени. Не си хвърляйте упреци защо някой не влиза. Казвате: „Нему не му стига пипката.“ Казвам: този човек е влязъл, а онзи не мисли, той е вънка – захласнал се е и трябва да дойде някое дете да му пукне главата. Какво му трябва на добрия човек, за да мисли? Той казва: „Всички хора са добри, аз се примирих, всичкият свят е добър.“ Но след като го упрекнат, казва: „Аз мислех, че е добро, пък то не било тъй.“ Ти си се излъгал. Не, не си се излъгал. Туй дете е казало на този момък, че всякога не може да се пее, защото има приливи и отливи и после може да плачеш за живота си.

Сега някои от вас може да се спрат на мисълта ми, да ме попитат: „Дали за нас се отнася това?“ За всинца ви се отнася, без разлика, без изключение. Всеки един от вас, който мисли, че злото е непотребно в света, той е прост като фасул, който и да е той. И на такъв човек казвам, че той не може да очаква никакво Добро. А онзи, който мисли, че всичко е на мястото си – и Доброто, и злото е на мястото си, него го очаква едно велико бъдеще. Онзи, който мисли с един нож да изреже главите на всички хора, него не го очаква нищо; а онзи от вас, който казва, че има спасение за всички – той е на правия път. В края на краищата, когато се завърши тази еволюция, ще има и друг начин, в който Животът може да се прояви. Един ден и Добро, и лошо ще се срещнат; всичко ще забравите, Бог ще ви разложи на своите първоначални елементи и ще влезете в Новия живот. И апостол Павел казва: „Едно време бях в тъмнина, а сега съм в

светлина.“ Друг живот има. Тези, които са сега в тъмнина, ще минат – други ще ги заместят. Тъй щото за всички в света има условия от чисто окултно гледище да изправят живота си. И всеки един от вас, който се бори със злото, той ще слезе в стомаха, ще стане канал за злото. Тъй е и с всеки, който иска да поддържа Доброто. Той пък ще стане една врата за движение на Доброто. И тогава всеки ще заеме своето място. Ако си лош – под пъпа, в корема, в червата, в стомаха долу; там тия благовонни неща ще ги миришеш. Туй ще ти бъде възнаграждение. Ако станеш добър – в сърцето, в дробовите, в мозъка; там ще чувстваш живота. И всеки един според стремежите си, според разбиранията си, според както прилага Волята Божия. Господ има място за всички хора. Той ще ви намери място. Ти си недоволен. Бог ще каже: „Хубаво, сложете го в стомаха!“ Другият е доволен „Сложете го в сърцето, в дробовите, в главата.“ Този е благороден, учи се, доволен е, стреми се – „Сложете го горе.“ Не иска ли да се учи – „Сложете го долу.“ Така върви животът. И ако вие искате да еволюирате, да се развивате, вие не се спирайте върху настоящото положение на живота. Не взимайте участие в ония площадни философски разсъждения на вестниците и на съвременните философи и учени, но вземете едно положение здраво и кажете тъй: „Злото е една потреба вътре в еволюцията. Ние ще живеем така, както Законите на великата Любов изискват.“ Този закон включва всичко в себе си и изключва всички противоположности. Любовта казва: „Мисли любовно за всички и чрез Закона на Любовта ти може да се поляризираш и от най-ниското стъпало на живота можеш да се издигнеш до най-високото. Не мисли за злото, за нещастията, макар и да се сипят отгоре ти хули като дъжд от гранати. Бъди уверен, че като мислиш само за Любовта, тия гранати ще падат отляво и отдясно и няма да те засегнат и ти ще влезеш в новите условия.“

Сега способните от вас ще напишат своята тема „Защо плачат децата и ползата и вредата от плача“. Като ученици пазете се всякога от подиграване и подбиване. Ще кажете: „Учителя тъй каза.“ Пак по старому започвате.

Тази беседа е първа. Ако искате да се ползвате от ония принципи, които прокарваме, поставете си за задача туй, новото начало. Всичко, каквото имате, добре свършете, приложете първото начало и превръщайте всичко все за ваша полза.

Сега трябва да се работи! Работа и учение на всинца ви трябва! Няма да капне знанието от Небето. То няма да дойде отникъде. После на вас от класа ние ще създадем метод за четене на книги. Върху какво трябва да се мисли и учи? Изучаване на Живата Природа, изучаване на светлината и тъмнината, изучаване на изворите; на растенията – на плодните и безплодните растения, на ония, които имат сладчина и горчивина; изучаване на планините и магнетическите и електрическите течения, влиянието на праната, как и кога идва. Ще правим опити с вас. Кога? Само когато приложите тази лекция на опит. Но като тръгнете, абсолютно никаква критика! Аз ви позволявам само една критика. След като направим своите опити и като имаме резултати, ще дойде време и аз ще ви кажа: критикувайте сега, но искам майстори да критикуват. Сега хирурзи има много, всеки може да вземе един трион и да реже. И аз мога да отрежа крака на човека. Това не е хирургия. Но да отрежеш тъй майсторски, че да не повредиш нищо – то е хирургия. Да знаеш да отрежеш непотребното, а потребното да запазиш. Хирургия има и в мислите. Различни видове хирургия има.

Например аз имам един метод, много хубав е той – прямо говоря, но дава много лош резултат и някои ми казват: „Господин Учителю, ти не трябваше тъй да кажеш, този се обиди.“ Казвам: върви си, това не е твоя работа. Аз прилагам една Божествена мисъл, а

последствията да бъдат каквито искат. Аз не искам хората да мислят добре за мене. Ако аз искам хората да имат отлично мнение за мене, ще кажа: да, това е добре. Но аз казвам: слушай, тази постъпка не ти прилича! Нищо повече! Защото ако направиш грях, Господ няма да каже: „Чакайте, туй наше дете е благородно, да не го поправяме пред хората, да не му казваме греховете.“ Не, Господ ще каже на такъв любимец: „Ти направи своя грях в тайно, Аз ще извадя всичките твои грехове навън, пред всичките хора, да ги знаят.“ Давид бил добър по сърце, но Господ какво направи с него? Четете историята! В Бога няма нищо скрито, в Него има само една мисъл.

И когато Господ ви обича и вие направите един грях, Той ще дойде и ще каже: „Виждате ли този Мой светия, този възлюбен син, виждате ли го? От 2000 години виждате ли Моя приятел Давид, виждате ли го какъв е?“ А сега вие мислите, че Господ е Любов, че Той ще скрие прегрешенията ви. Не, не, никога не ги скрива Той. И знаете ли защо? Аз сега няма да ви разправам, но някой път ще се спра да ви обясня защо Бог не крие. И туй е най-голямото благословение – когато Господ те поразтърси малко. Аз бих желал Господ да извади моите постъпки – тъй, да ги поразтърси. То е едно благословение. И вие ще кажете: „Отлично, много хубаво е това.“ И във вас ще се яви смелост и решителност да кажете тъй: „Трябва да говоря Истината, не трябва да лъжа.“ Трябва да бъдете смели, всички лъжи да изчезнат.

Сега вие всички сте много страхливи. Аз ви казах първоначално в една от миналогодишните беседи: нека всеки си каже греха. И започнаха всички да ме лъжат. И след туй, второто, всички искат благословение. Какво благословение мога да ви дам след тия лъжи? Ти ще кажеш тъй: „Аз вчера отидох при един мой приятел и съзнателно му отворих касата и му откраднах парите. Вие си мислите, че съм честен, добър човек, моля се по три пъти на ден, между вас съм сега. Идете, обадете ме – обрах един човек, аз не трябва

да живея, а трябва да бъда в драголника вътре, теглетe ми един куршум.“ Тъй да се говори Истината! Но когато казвам да говорите Истината и когато дойде някой да каже Истината по съвест, той трябва да бъде смел заради Истината. Той трябва да каже: „Аз направих това нещо.“ И когато каже това, и аз, и всички в Бялата лежа, тия Бели Братя, като видят, че той е смел да изкаже греховете си, те казват: „Заради това ние ще му дадем всичките условия да се поправи.“ И заличават всичките му грехове. А когато се опита да каже лъжа, когато скрива Истината, те казват: „Хайде, навън!“ И втори път не го поглеждат. Да не се колебае! Ще дойде някой да ти каже: „Не казвай.“ Не, веднага ще кажеш: „Направих го това.“ И в себе си всеки един от вас трябва да бъде крайно искрен – никакви лъжи, никакви измами; няма да бъдете раздвоени. Няма да се оправдавате. „Направих го!“ И ще търсиш начини да излезе тази Истина, за да може да ти се простят греховете.

Дотогава, докато греховете ти седят непростени, ти не можеш да напредваш. И в деня, в който му се простят греховете, човек тръгва напред. Той трябва да се освободи от този товар, за да може да расте. И знаете ли колко пъти вие се спъвате? Как няма да се спъвате! Вие направите едно малко престъпление, но не искате да го признаете и то ви спъва месец, два, три, година; нямате онова вдъхновение, онзи дух – вие ходите, молите се на Духа, но Господ не се лъже.

Една сестра ми пишеше, че се докачила от мене, но аз съм наумил да ѝ напиша едно писмо. И знаете ли какво писмо? Като го прочете, четири реда сълзи ще ѝ потекат. Тя минава за ясновидка, борави с висшите светове, с Причинния свят, има общение с Христа – тъй си мисли тя. И ми пише: „Как така ти си изнесъл моето писмо и си го чел пред другите, да ме компрометираш?“ Ето колко е ясновидка тя. Нейното писмо пред никого не съм чел. Е, хубаво, ти като си ясновидка, защо не провери първо факта? Ти казваш първата лъжа.

Значи тя никак не борави с онзи свят. После казва: „Там, около тебе, са все простаци, лъжци.“ Казвам: втората лъжа. Ти си една от най-големите такива. Ако ти си една от добрите, Господ не би ти сложил един знак. И ще кажа какъв е знакът. Не, такива ясновидци ние не ги искаме. После на друга една сестра казах през тази година нещо; направо, прямо ѝ говорих. Тя не се обиди. Тя казва: „Учителю, като тебе няма друг, ти си велик, ти всичко знаеш.“ Откровено ѝ казвам: „Знаеш ли, че аз съм недоволен от тебе, ти това си направила, онова.“ „Кой ти го каза това?“ Значи щом ми го казват хората, аз не съм най-велик. Такива не минават. Ти искаш да ме излъжеш. Не се лъжа аз. Ще бъдете искрени и откровени. Аз не искам да ми казвате, че съм велик. Моето желание е в сърцата ви да гори онази истинска Божествена Любов. Любов! Във всеки един момент във вас да има самопожертване. Ще се отличавате по това. Аз казвам и правя. Искам и вие да казвате и да правите. Мога да кажа: аз заради вас мога всичко да направя. Но утре, като ме поставите на изпит и не го направя, няма ли да вляза в противоречие със съвестта си? Защото в Бялата лежа законът е такъв: кажеш ли нещо и не го направиш, ти ще се изложиш на едно голямо изкушение. Кажи и направи, кажи и направи! За в бъдеще ние не позволяваме да има само обещания. Не, сега кажи и направи. Нищо повече! Искам това от всички ви. Сега ще започнете така – още тази година кажете и свършете! Пак ще има противоречия, пак ще има падане. Не изисквам да не правите погрешки, ни най-малко няма да ви държа кусур, ако направите даже и сто погрешки, но като кажем една малка лъжа, ще държа всинца ви отговорни. Аз съм готов всички грешки да залича, но за лъжата в Братството строг съм – абсолютно никаква лъжа! Без изключение! Туй да го знаете! Ни бяла, ни черна лъжа. Никаква лъжа, ако искате да се разберем! Туй ще бъде основа – никаква лъжа! Другите погрешки извинявам. Ако някой е откраднал, аз съм готов да извадя и да платя, каквото е откраднал. Но

ако излъже – не! Освен че няма да платя, каквото е откраднал, но ще го изпъдя навън. Нищо повече! Никаква лъжа, абсолютно без лъжа ще бъде, туй да го знаете! Ще имаме едно общество без лъжа. Тази година искам от вас едно нещо. То е отрицателната страна на въпроса. Без лъжа! През тази година всякога ще говорим Истината! Това е положителната страна. Всякога Истината! И без лъжа, в отрицателен смисъл. И аз съм уверен в едно нещо: като ви гледам, уверен съм, че вие ще изпълните това правило. И който от вас не го изпълни – ще му дадем почетното място – 2000 лв. заплата на месец. Ще го сложим на онова почетно място. Всекиго, когото хванем в лъжа, ще го поставяме на онова почетно място с 2000 и 3000 лв. месечна заплата и с колата.

Сега ще имате предвид тия думи. Ще се дешифрира тази лекция, ще вземете и ще си я препишете. Ще разсъждавате върху нея и което може да се приложи, цялата година ще го прилагате, а като свършим годината, идущата година ще видим какви са резултатите. Пък в другите лекции ще има други въпроси. Те ще имат по-научен характер: методи за развиване на съзнанието, за концентриране, за изучаване природните сили; начини за лекуване на болести – как се лекува коремоболие, главоболие, запичане, треска, хрема и тем подобните, изобщо как да давате първа помощ. Сега на учениците аз ще дам методи, но няма да злоупотребявате с тях. И комуто от вас се случи да дава първа помощ, няма да обяснява как става това – вътрешните методи няма да ги изнасяме. Няма да учите другите. Който е от Братството, който е от нас, ще му поверим тези методи, а който е отвън, ще му помогнем, ще го облекчим. Тъй щото ще имаме една своя медицина. Тази година трябва да се приготвявате. Със софийнци ще започнем. Ще имаме някои молекулярни опити; досега те бяха микроскопически, а сега ще има по-големички с някои от по-напредналите ученици – да видим дали ще можем да реализираме

туй, което сме казали. Ще отидем на Мусала в ясно време и в бурно време, в дъждовно време и в снежно време. Ще направим една екскурзия до Мусала през януари, в най-големите снегове. После ще идем на Мусала вечерно време, при ясна нощ, без месечина и с месечина. Ще отидем в бурно и в дъждовно време. И сега, ако може. Това са възможности – те влизат в програмата през тази година. Дали ще може да реализираме програмата? Зависи, тя не е лека, тя е доста трудничка. През януари горе на Мусала в някоя бурна и дъждовна вечер! Посред нощ да се мине на Мусала не е лесно. То е една доста трудна задача, в която ще се развият вашите ясновидски способности, ще се отворят очите ви, ще виждате с астрална светлина. Ако може да прокараме тези опити, аз съм уверен, че температурата ви ще се повдигне на сто градуса и тогава ще кажа: с тия ученици всичко може да се направи. Ако можем да изпълним тази програма, аз съм уверен, че няма да имаме други мъчнотии.

Разбира се, ще има и други опити. Те се състоят в следното: двама от вас ще ги пратим да хванат някоя мечка за ушите. *(Недоумение между учениците.)* Вие ще кажете: „Защо трябваше да говоря за тази мечка?“ Забележете следното нещо. Вие бяхте всички сериозни и аз бях сериозен, но като казах за мечката, всички прихнаха да се смеят. Защото влезе нещо ново, изпъкна великият контраст – да хванем мечка за ушите. То е опит. Знаете ли, че в мечката има любов? А, ужасна любов има – измежду всички животни почти единствена мечката има най-много чувства и затуй обидиш ли я, тя не прощава. Та затуй, като се свържем с нейните чувства, веднага ще почувстваме, че в нея има живот, затуй може да лекува. И човек, който е болен, ако язди на мечка, или мечка да го тъпче, той оздравява. Болен, който има треска, като се качи на мечка, като я вземе от някой мечкар, треската минава. Защо? Защото мечката има много магнетизъм. Тогава двама от вас, които са готови, да дойдат да

кажат: „Учителю, аз съм готов да изпълня всяка твоя заповед.“ Е, добре, аз казвам: вие двамата, които сте готови да изпълните моята заповед, ще хванете мечката за ушите. Колцина от вас ще хванат мечката за ушите? Ще кажете: „Учителю, дайте ни друго, но не туй.“ Ако се осмелите да хванете тази мечка за ушите, вие ще проверите един вътрешен закон.

Това са символи. Но с онази смелост, която ученикът има, с нея той ще провери друг един вътрешен закон. Казано нещо в Бялото Братство – да се изпълни. И вие ще влезете в едно ново течение – да хванете мечката за ушите. Ако първият опит – качването на Мусала, излезе сполучлив, тогава ще дойде вторият опит – хващане на мечката за ушите. Ако не излезе сполучлив, мечката ще си седи там.

Тайна молитва

*Първа лекция от Учителя 6 октомври 1922 г., петък, 19.30-21 ч.,
София*

ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛОЖЕНИЕ НА МУЗИКАТА

Защо е злото, краен отговор не може да ни се даде. И Онзи, Който е създал света, отговор за делата Си не може да ни даде. Това да го знаете! Не само вие, но и никой вън от света не знае защо е създаден светът. Сега ако някой ви запита защо сте дошли тази вечер в този салон, ще кажете, че ви е събрал някой. Истинската причина никой не може да обясни. Някой ще каже: „Аз трябваше да дойда.“ Можеше да бъдеш болен, можеше да си счупиш кръста, можеше да имаш хиляди препятствия, но понеже не се случи това, затуй сте дошли. Ще сложите в ума си мисълта да се учите, а не само да прилагате. Но това да бъде съзнателно, а не да имате такова натегнато състояние. Има методи, които спъват. Когато събудите съзнанието у малкото дете да мери боя. си, когато то започне да мисли колко е израснало, растенето се спира. Обърнете ли внимание, че трябва да бъдете светии, вашето съзнание се спира там. Всеки ден може да се молите, но нито един милиметър няма да израстете. Като престанете да мислите за това, вашата святост ще се увеличи. Святостта е резултат. Например някои мислят за светлината. Тя няма да дойде. Светлината е резултат на известни елементи. Като докараш в съчетание тия елементи, тя ще дойде. Ако се тревожиш за светлината, а не обръщаш внимание на елементите, които взимат участие в съчетанието на тази светлина, ти изгубваш основата.

Значи първото нещо, основният принцип у нас, това е Любовта – не вашата любов, не сегашната ви любов, но Любовта, която е създала целия Космос. Любовта, от която произтичат всички живи сили в Природата, всичко. Животът и неговите състояния – и Добро, и зло, всичко произтича от нея. Престане ли тя да работи, всичко ще заспи; и Добро, и зло – и те ще престанат да работят. Следователно тази

Любов трябва да влезе като основа. Влезе ли тя в живота ни, всичко ще се оправи. Значи има нещо във вас, което трябва да имате предвид.

Сега тази вечер ще имаме едно окултно упражнение по музика. Ще пристъпим към него, за да ви дам понятие за трансформирането на енергиите по един музикален начин. И тъй, ние определяме Любовта така – три качества има в нейното проявление. Първо, когато Любовта се проявява в сърцето, тя произвежда най-нежното чувство, чувството, което прониква във всички други чувства! Следователно то господства навсякъде, от него по-нежно чувство няма. Това е за сърцето. Тогава при туй чувство ще се образува у вас ново сърце. Казва се в Писанието: „Ново сърце ще направя.“ Там законът е същият. Туй чувство като дойде, то ще създаде сърцето и умът ни ще се преобрази. Казва апостол Павел: „Ще се преобразим.“ Как ще се преобразим?

Любовта, като дойде в ума, произвежда най-мекия поглед. Погледът има най-меката светлина – светлина, която прониква навсякъде и на която зреят най-добрите плодове. На тази светлина всичко расте и зрее. Това е второто качество на Любовта.

Третото качество – когато тя се прояви в материалния живот, произвежда най-сладката дума. Тази дума няма да бъде нещо особено – тя ще бъде една обикновена дума, но само онзи, у когото се е проявила тази Любов, може да схване тази дума. Може да бъде обикновена дума: „Къде отиваш?“ Но тази дума ще бъде тъй произнесена, тъй ще звучи, че вие през целия си живот ще я помните, тя винаги ще ви въодушевява. Следователно най-нежното чувство, най-мекият поглед и най-сладката дума.

Питам: ако вие сега можете да кажете най-сладката дума, какво щеше да стане с вас? Щяхте да бъдете най-добрите ученици. Следователно, ако вие можете да кажете тази дума, всинца ще бъдете на Небето. След като се прояви туй нежно чувство, то произвежда

изящната Любов. Туй чувство произвежда и Чистота. Само тогава можем да бъдем чисти. Без туй чувство Чистотата е невъзможна. Щом туй чувство се прояви в душата ви, тогава можете да очаквате тази Божествена чистота във вас. Второ, когато се появи този, мекият поглед, непременно ще дойде тази Светлина в ума ви. И когато дойде сладката дума, непременно ще се прояви Свободата в душата ви.

Следователно това са трите качества, които трябва да имате. Вън от тях, колкото и да философствате, колкото и да си слагате каквото и да е друго определение, все ще се поставите на един фалшив път. Тия неща аз съм ги проверил деветдесет и девет пъти и опитите, които съм правил върху тази основа, са ми дали отлични резултати, без никакво изключение. Казвате: „Не може ли по друг начин?“ Аз казвам: абсолютно не може! Аз съм опитал всички системи, разбирате ли? Всичко съм приложил. Тази система е система на Природата, тя е Божествена, тя е система без изключение. Искам да ви дам един положителен отговор, че е така. Вие седите някой път и си мислите: „Един човек, който говори за Бога, трябва ли да пее, трябва ли да свири?“ Религиозните хора имат смешни възгледи: „Светият човек да вземе цигулката и да свири! Той трябва да бъде мълчалив като дъб.“ Не, от лицето на светия човек ще блика светлина и той ще говори най-много: „Ти внимавай, ти внимавай! На всички говори, всекиго поставя в правия път. Той вдига най-голямата гюрултия. И като го сложиш някъде, трябва да го загасиш; трябва да му туриш един кран, да го затвориш някъде, но пуснеш ли го, той казва: „Дрън, дрън.“ Понеже светите хора вдигат най-голям шум, затуй хората не ги искат в света. Защо не ги искат? Казват: „Не мога да го търпя.“ Не можеш, разбира се. Сега от вас искам разумна свобода и вашите отношения трябва да бъдат един към друг естествени. Ще бъдете естествени, без никакви преструвки. Не говоря за престорена откровеност, защото има една откровеност, която е неестествена. Нужна е откровеност

естествена, откровеност чистосърдечна, като на дете, като на Божествено дете – за такава откровеност говоря. Ще пееш, когато ти се пее; ще запееш и не се бой, който и да е там. Ама имало болен. Ако твоята песен е Божествена, този болен ще стане от леглото си и ще оздравее. Той ще ти каже: „Благодаря, че ми запя.“ Има песен, която дразни хората. Тогава не пей.

Тази вечер ще имаме едно упражнение *Сила жива, изворна, текуща*. То ще бъде първото окултно упражнение по музика. Ние ще се отклоним от всички музикални правила. Сега ще кажете: „Ама туй не е по правилата на музиката.“ Задръжте си за вас тази ваша музика. Вашата музика я дръжте отвънка, а тази вечер ще изпълним едно упражнение по окултна музика. Ако можем да го усвоим – добре, ако не – за друг път ще го отложим. (*Учителя нагласява цигулката си.*) Сега поразпуснете се малко, ще пеете, нали? Поотпуснете си гърлата! Някой ще каже: „Аз съм стар.“ Никакви стари хора не искаме, а певци. Аз ви считам всички сега за хор. Другите ще ви избират, ще опитват гласовете ви на цигулка. Аз не ви избирам, ще ви взема всички тъй, както сте, и считам, че можете да пеете. Сега ще се тонираме. Тониране е това. (*Учителя свири на цигулката и пее упражнението „Сила жива, изворна, текуща, сила жива, изворна, текуща, зум-мезум, зум-мезум, бином тумето; зум-мезум, зум-мезум, бином тумето.“ Всички заедно изпяхме няколко пъти упражнението.*) Половината от песента е неизвестна. Сега с тази песен ще опитаме как се превръщат енергиите. Добре, тия думи могат ли да се пеят на друг глас? Може ли да го нотирате? Значението на думите в първата половина от упражнението ги разбирате, но на другата половина – не. Значи онова, което не знаете, може да го пеете. Следователно ние можем да направим и онова, което не знаем. Ние ще ви създадем ред окултни упражнения. Сега да изпеем пак упражнението. (*Всички го изпяхме.*) Свършена работа! Още веднъж! (*Изпяхме го още веднъж.*)

Сега думите в това упражнение са нагласени на тонове, които са във възходяща степен. И вибрациите им са такива. Тъй че когато искате да се тонирате, може да пеете това упражнение. Щом пеете, всякога ще се тонирате. Неразположени сте – започнете. Сега с туй упражнение ще направите опит. Имате най-лошото разположение – ще изпеете упражнението и ще видите резултатите, само ако не забравите гласа. Гледайте да запомните мелодията. Изпейте го още веднъж! (*Изпяхме го още веднъж.*) Думите зум-мезум в окултната музика регулират; те са равнодействащи сили. Сили, които регулират всичко. Зум-мезум – те са мярка. Тумето има едно от най-хубавите съдържания. Но понеже съдържанието е толкова хубаво, аз не искам да ви го превода, защото ще се опетни. Тъй ще го пеете, без да знаете превода. Сега вие може да го тълкувате, както искате, всеки може да му даде какъвто иска превод. Трябва да знаете, че това и ред други упражнения са необходими за вас. Тия упражнения няма да ги изнасяте навън, за Школата са. Вие ще правите опити с тях и когато сте убедени в силата им, ще ги кажете на другите. Няма да ги изнасяте навън; ще правите опити, ще наблюдавате и един ден, когато ще имате резултати, тогава може да ги поверите на друг. Но вие ще кажете: „Нали това е едно благо, защо да не го поверим на света?“ Какво ще го поверявате – другите хора си имат песни. Я го изпейте пак! (*Изпяхме го наново.*)

Някой път, като дадете концерт, туй упражнение ще го сложите между номерата като куриоз – да изненадате публиката, да видим какъв ефект ще произведе. То половината е на български, половината – на език, който не го знаете. Още веднъж. (*Пак го изпяхме.*)

Сега в ума ми има една мисъл: да ви поверя ли втория глас, или да го задържа за друг път? Защото щом вземем втория глас, ще се измени настроението ви. Първият е в мажорна гама, а вторият е даден

в минорна гама. Хайде, изпейте го още веднъж. (*Изпяхме го още веднъж.*)

Сега именно, при условията, в които живеем, трябва постоянно тониране, а музиката – това е един от великите Божествени методи за тониране. Трябва да пеем, за да се тонираме, и всички трябва да пеем. Докато пееш, тонираш се, престанеш ли да пееш, отслабваш. Постоянно пеене, пеене, за да се тонираме. Я още веднъж го изпейте! (*Учителя свиреше на цигулка и ние всички изпяхме упражнението два пъти.*) Виж как лесно се усвоява! Виж какви опитни певци сте всички! Значи първото упражнение е много сполучливо, препоръчвам ви го. Ако тъй можете да го завършите, отлична е работата. Още веднъж го изпейте! (*Изпяхме го всички още веднъж.*) Всякога ще спазвате правилата, да не ги изопачавате. Като пеете зум-мезум, да не дойде там да протакате. Това е упражнение, не е песен. Това аз го наричам окултно упражнение, думите са нагласени на особени гами. Ще минем към окултната музика, за да може да се пробудят някои висши чувства у вас. Те могат само чрез музика да се пробудят, да дадат нов импулс. Още веднъж! (*Изпяхме пак упражнението.*) Вярвам, че няма да го забравите, нали? Още веднъж! (*Всички пеем упражнението.*)

Аз взимам тия окултни упражнения по музика, макар че те са доста трудни. Но тия окултни упражнения служат за превръщане на енергиите. Например техникът или човекът на съвременната наука знае да превърне водата в пара, парата може да превърне на електричество и да я впрегне на работа. При какви условия? Ще я ограничи, ще я тури в един котел, ще я нагрее, ще я сгорещи. По същия начин и ние трябва да знаем да превръщаме тия енергии. Една неприятна мисъл, едно неприятно желание или едно неприятно чувство може да го сложиш на огъня, да го нагорещиш и да ти извърши такава приятна работа, както парата, но знание трябва. Ако нямаш знание, нищо не можеш да направиш. Не само да мислим, че

знаем, но истинско знание трябва! Туй знание е потребно, защото в окултизма всякога се развиват отрицателни сили. Във всяка една окултна школа най-първо се развиват отрицателните сили в такъв грамаден размер, че ако не се вземат мерки, много пъти учениците пострадват. Например в християнството – защо пострадаха християни? Защо се повдигна гонение против християнството? Християнството беше окултна школа. Когато християните изгубиха правилата от Христа, вследствие на това се набраха много отрицателни сили и те като не знаеха какво да ги правят, как да ги трансформират, повдигна се цяло гонение против тях, докато се намери проход. И ако и вие изгубите методите, които ще ви дам, ще дойде същият закон. Той не може да се промени. Християните казват, че езичниците били недоволни. Не, не е тази причината, но онази набрана окултна сила, която трябваше да впрегнат на работа, не беше използвана. Например дойде идеята за комуна. Християните казаха: „Не е време за комуна.“ И други благоприятни условия и сили дойдоха и останаха все неизползвани. Тогава дойде гонението.

Всякога ще помните това. Законът е същият. Ако една благородна мисъл дойде, ако едно мероприятие се дава вътре в живота ви като условие да го приложите и вие не го използвате, ще дойде гонението, непременно ще дойдат нещастията. Туй е като две и две четири. Например имате син, той иска да следва музика, но вие като баща ще кажете: „Музиката не е полезна, не е доходна; стани доктор, то е по-доходно.“ Ако ти му се наложиш, синът ти постоянно ще ти казва: „Аз исках едно време да стана музикант, но ти ме прати да уча за доктор.“ Той постоянно ще ти прави тия неприятности. Та онова, което се събужда във вас, разработвайте го. Всеки ще работи върху себе си. Сега, като казвам, че ще работим върху себе си, това е една приятна работа. Сега например туй упражнение можех да го отложам тази вечер, можех да кажа тъй: те не са още готови, трябва да

ги събера някой път, да ги приготвя, че тогава. Но казвам: ще направя опита изведнъж, без всякакво приготвление; то е най-простото упражнение – да видим как ще го схванат. Може опитът да излезе съвсем несполучлив, всичко може да стане. Но в окултната наука човек трябва да бъде смел. Решиш нещо – не мисли за последствията. Ти го направи, та каквото излезе. Ти го направи, а от Невидимия свят, който взема участие във всичките наши работи, като видят доброто ни желание, те всички се притичват на помощ и половината от опита те ще го извършат. Не мислете, че вие извършвате всяко желание.

Трябва да бъдем смели и решителни. Смел и решителен е човекът на Любовта. Без Любовта хората са крайно страхливи. Благородство без Любов няма; и знание и интелигентност без Любов няма. Да се не лъжете! Любовта е основа на всяко нещо, тя е основа на абсолютната, безграничната Любов, която движи света. Всяко движение е движение на Любовта. Моята ръка се протяга – туй движение не е съзнателно, но то е в зависимост от тази Любов. Аз искам да ви помогна. Ние виждаме, че всичко в света се движи. Тия облаци се движат. Мислите ли, че тия облаци се движат от само себе си? Не, зад тях стоят интелигентни същества, които ги движат. Тия облаци се приготвят да ни полеят земята, да расте всичко. Та Слънцето, целият Космос, Земята, приливи и отливи, всичко, което се движи, то става по закона на Любовта – разумно. После сродството на елементите, афинитетът – то е основано на закона на Любовта, обич имат елементите помежду си. И после ще имате следното понятие: Любовта ние не я произвеждаме. Бог е Любов и Той не може да се раздвои в себе си. Някой казва: „Ти не ме обичаш.“ Не мога да те обичам. Да не се лъжете. Светските хора може да се обичат, но вие не може да се обичате – вие може да бъдете израз на тази Любов. Бог е Любов, Той не може да се раздели. Тогава, когато кажеш „ти не ме обичаш“, ти правиш упрек на Бога. Ако ти си готов за Любовта, тя ще

дойде и ще се прояви. Любовта всякога действа. Сега всички седите и казвате: „Той не ме обича.“ Не се лъжете, то е самоизмама. Нали живееш – животът произлиза от Любовта. Ти трябва да осъзнаеш, че животът ти е дар, любовен дар. Не можеш да се движиш, нали? Вложи мисълта щом се движиш, да благодариш. То е от Бога. Ако някой ходи, ние казваме: „Той много митка.“ Ами че живеят човек трябва да се движи. Само инвалидите седят, не могат да се движат. За някоя жена казваме: „Тя много митка.“ Ами че какво лошо има в туй миткане? Живот има в туй. Утре като стане инвалид, като легне в леглото, всички ще кажете: „Дано стане.“ Кое е по-добре – да митка или да лежи на гърба си? Аз бих предпочел да митка. И ще ви дам едно ново схващане за живота. Положителното в живота – към него ние ще се стремим. Движението – това показва, че има живот; животът показва, че има любов; любовта показва, че някой заради нас мисли. Тъй е. Никога не се стремете да ограничите Любовта. Тази Любов е следната.

Аз ще ви приведа пример. Когато бях в Русе, при мене дойде един анархист, млад момък, предполагам на 2324 години. Кой го е обърнал? Той сам е дошъл до едно заключение за Бога, разправи ми своята опитност. Краен анархист е и казва: „Влюбих се в една мома и в тази мома видях Бога, повярвах, че има Господ. Когато я залюбих, в моята душа се зароди енергия да работя за Бога, да жертвам всичко, да работя за човечеството. Но дойде един прелом и Любовта се изгуби. Изгуби се тя и останаха черни петна в моята душа, изгубих силата си.“ Черни петна останаха! „Когато изчезна Любовта, на местата, дето е била светлината, забелязах – черни петна останаха в душата ми.“ Той отишъл по-далече. Казва: „Виждам, че Христовото учение е нещо повече. Ако моята душа и сърце бяха толкова широки, щях да любя всичките хора и не щях да претърпя тази криза. Но понеже сърцето ми е малко, като изгубих една от овцете, съкруших

се. Желая сега душата ми да се разшири, че да обичам всичките, както нея обичах.“ Тъй всички трябва да обичаме. Всички тия растения, цветя, буболечки, млекопитаещи, всички, които влизат в тебе, да чувстват, че в теб Бог живее, че всичко ти е мило, на всичко да даваш неговата цена. Само така можеш да разбереш великия закон на Любовта и тогава няма да претърпяваш такъв крах. Сега жената се привързва към мъжа, мъжът се привързва към жената. Не се самоизмамвайте! Мъжът ти не може да ти помогне. Ако той ти казва, че може да ти помогне, той не говори Истината. Той може да ти помогне 50%. Ако ти кажеш на мъжа си: „Аз ще ти помогна“, и ти не говориш Истината. Ти можеш всичко, но като си невежа, как ще му помогнеш? Великият закон, който ръководи съдбините, той иска да ни покаже, че сме невежи. Ти казваш на мъжа си: „На мен се уповавай, на твоята възлюблена Станка.“ Провидението всеки ден ни показва, че ние нищо не можем да направим. И тогава знаете ли, един от нашите приятели, на когото името било Димитър, правил сеанси:

– Ти си – казва му духът – Стоян Станчев.

– Аз съм Димитър.

– Не, не, ти си Стоян Станчев. Стоян си, защото стоиш до медиума, а Станчев си, понеже стана причина той да проговори.

Разболеет се мъжът ти, намираш се в чудо, отиваш да търсиш лекар. Защо не му помогнеш, нали можеш? Ти казваш, че го обичаш. Ами че ти като го обичаш, защо не можеш да му помогнеш? Това е първата лъжа, първото изобличаване в този закон на Любовта – че ние показваме на онзи, когото любим, че не можем да му помогнем. Онзи, когото любим, като идем ние при него, той трябва да оздравее. Такъв е законът. Хората измират, защото не се любят. Любиш ли някого, като отидеш при него, тези силни вибрации на Любовта, които се отделят, ще му помогнат и той ще се подобри. Сега вие ще кажете туй-онуй. Не, не! Туй е Истината, нищо повече. И тъй, ако

искате да познаете дали имате Любов, идете със смирение при някой болен и вижте подобрява ли се положението му. Ако се подобрява, ще се радвате, но влоши ли се, ще се върнете и ще се молите на Бога. Не сте толкоз горещи. Ще си признаете Истината. Сега другото доказателство. Някои казват, че имат Любов. Хубаво, ако вие се греее на Слънцето и така се натоплите, че се изпотите, тази горещина от вас ли е, или не? Тази топлина не дойде ли от Слънцето? Ако някой ви попита, вие ще кажете: „От моя организъм е.“ Не, не е от твоя организъм, но ти си един акумулатор на тази Божествена топлина и тя се изявява. Ако ти имаш Божествена Любов, да кажеш: „Аз съм този, който отделя топлина.“ А сега ще кажеш: , Аз събрах тази Божествена Любов и я проявявам.“

Та сега от всинца ви искам най-първо най-нежното чувство, най-мекия поглед и най-сладката дума. И затуи тази вечер ви пея тази песен. Аз никога тук с цигулката си не бих дошъл да ви свира. Плащате ли ми нещо вие? Ако аз ви дам един концерт, трябваше да платите най-малко по 50 лева. Вие нищо не плащате и не само че не плащате, но като влезете в дома си, не го прилагате. Еее, казвам, прекалихте го! Ще го приложите, понеже е необходимо за вашето развитие. Ще работите и като излезете навън, ще се поставите на такова място спрямо туй Слънце, че всички ще бъдете изразители на тази Любов. Един ден, когато Бог дойде да се засели във вас, законът ще се измени. Тогава вие, вътре във вас, ще бъдете едно слънце и чрез вас ще се прояви Слънцето. Бог ще бъде в нас и Любовта ще се проявява. Понеже ние говорим, че чрез Любовта всичко можем да направим, нека приложим този закон. Няма да казваме като другите: „Поправи се!“ Ако някой брат трепери, студено му е, ти му казваш: „Не трепери!“ Не, вземи го, стопли го и веднага той ще утихне. Не му казвай тъй: „Не трепери!“ Ти го морализираш. Вземи го вкъщи и го

стопли и този брат ще каже: „О, колко е хубаво!“ И няма да трепери. Сега между нас всички треперения трябва да престанат.

Хайде, изпейте *Сила жива. (Изпяхме упражнението няколко пъти. Учителя изпя на нов глас същото упражнение.)* То е същото упражнение, само че трансформирано от един глас на друг. Хайде, помъчете се да го изпеете! Може би втория път ще упражним този глас.

Сега ни най-малко не се смущавайте, че не можахме да свършим упражнението. Аз нарочно го оставих, за да се роди във вас една мисъл да работите, да се развива музиката. Законът в окултизма е такъв – щом се разреши един въпрос, десет въпроса трябва да останат неразрешени. Първия глас знаете, втория всеки да се старее да си го припомни. По един или по друг начин, като правите усилия, той ще дойде; той се е запечатал във вас и ако вие се нагодите, гласът ще дойде. От вас ще изкараме добри певци. След една година старите ще имат гласове като на младите. Ако пазите правилата, гласът ви ще се възобнови.

Къде искате да бъде събранието в неделя – тук, в *Турн-Ферайн*, или на *Опълченска*? После как искате да бъдат упражненията – в четвъртък вечер или в неделя вечер? По-добре ще е да оставим тия упражнения за в неделя вечер, понеже много братя от провинцията не могат да се събират в четвъртък, а в неделя вечер всички имат условия. Четвъртък може да бъде свободен за други събрания. Искаме да спестим един ден. Значи в неделя, пак в 7,30 часа вечерта.

(Отговарят: „Да, в неделя не сме заети, можем и по-рано да почваме.“) Хубаво, тогава в седем часа.

Упражнявайте се всички в музиката. Без музика в училището не може да бъдете ученици. В Школата музиката е един от необходимите предмети и всички ще упражнявате музикалното си чувство. Ще бъдете музикални, ще пеете, ще свирите. Най-малко

трябва да знаете да пеете. Всинца може би нямате възможност да се занимавате инструментално, но за пеене всички без изключение можете. Думата *не може* е изключена. Виж, за инструменталната музика – там може да кажете: „Не можем да свирим.“ Но който каже, че не може да пее, не му се прощава. Господ е поставил цигулка на всички – гърлото ви. Онази външна цигулка нямаш, но тук вътре цигулка имаш и ще пееш. И за всички – и за млади, и за стари – правило е в нас: ще пеем. После няма да се свеним от хората какво ще кажат. Нашите песни ще бъдат неподражаеми. Ние ще покажем на хората от музикалния свят, че има нещо повече, отколкото те разбират. Ще им дадем един подтик. И те мислят, че са музикални. Ние се радваме, че те така мислят и че работят. И хубаво – те приготвят пътя. Ние им благодарим. Те са изработили доста хубав инструмент – цигулката, но от чисто окултно гледище тя може да претърпи известно видоизменение. Там, докъдето днес са достигнали цигулките, те повече по никой начин никакво видоизменение не могат да претърпят. От триста години насам цигулката не се е изменила. Тя е достигнала до крайния си предел. Но по окултен начин цигулката може да бъде изменена, обаче трябва да се пробудят у човека онези вътрешни музикални чувства. Щом се събуди музикалното чувство, ще се намери майстор, който ще приспособи цигулката. Но засега цигулката е достатъчна. С нея може да се вземат не само половини тонове, но и четвъртини. Между един тон и половин тон има други тонове, които може да се вземат с цигулка. Всички тонове, които могат да се вземат с цигулката, могат да се вземат и с гласа. Ще пеете. Искам да бъдете отлични певци, да не се стеснявате, защото някои от вас имат хубави гласове, но са необработени. И между младите, и между старите, между мъже или жени, има отлични гласове, но са огрубели по съвсем други съображения – ядете лютичко, тревожите се. Всяка тревога се отразява

върху ларинкса. После, когато действат нисшите чувства, страстите, тия гласни органи загрубяват. И забележете: ония хора, които са груби, и гласът им съответства на техния характер. Понеже музиката е една сила, с нея може да се разрушат много лоши работи. Например някои жени се чудят как да укротят мъжете си. Ако жената може да пее сладко, когато мъжът спи дълбоко, на другия ден сутринта, като стане, той ще бъде мек като памук и ще има най-хубавото настроение. Жената да му изпее най-хубавата песен. Но тя какво прави? Като заспи той, заканва се над главата му: „Хм...!“ И той, като стане на другия ден – такъв ще бъде. И той почне: „Хм...!“ Българите имат една поговорка: „Каквото повикало, такова се и отзовало.“ Спи мъжът. Изпей му най-хубавата песен и като стане, той ще бъде друг.

За в бъдеще музиката ще бъде един метод за възпитание на децата. Поне децата може да се възпитават с нея. Затуй ще гледаме да употребим част от времето си само за музика.

Тайна молитва

Втора лекция от Учителя 12 октомври 1922 г., четвъртък, София

ВЛИЯНИЕ НА МУЗИКАТА, ПЕЕНЕТО И ДВИЖЕНИЯТА

Тайна молитва

Можете ли да изпеете упражнението *Сила жива, изворна, течуща?* (*Изпяхме туй упражнение, а след това – Фир-фюр-фен Fir-fur-fen.*)

Имайте предвид, че окултната музика много мъчно се поддава на изучаване. Изисква се остър слух, съсредоточено внимание; после човек трябва да се освободи от всички традиции. Сегашната музика – това е предговор на окултната музика. Тъй както се е развила технически обикновената музика, тя е подготвителна стъпка към окултната музика. В цялата светска музика има два момента. Светската музика всякога е незавършена – в нея има един момент на радост, вторият е на скръб; един на разрушение, вторият – на съграждане. И в края на краищата тя ви оставя само съграждане и разваляне – в нея няма нищо определено. Може да направите един опит. След като сте били някоя вечер на някой концерт или на хор, като се върнете, ще усетите една тъга. Направете опит! Туй показва, че в тази музика има нещо незавършено. А такова състояние не трябва да дохожда. Музиката трябва да остави едно радостно чувство във възходяща степен, чувство на творчество. Да твориш – тогава има музика. Сега туй не е един повод или една причина да спрем да пеем. Ние разбираме музиката малко в по-друг смисъл. Някои хора разделят музиката на светска и духовна. Аз я разделям на музика възходяща и музика низходяща. Първата е, която разширява, а низходяща е светската музика, където има тия два момента. Но и едната, и другата са потребни – те се допълнят.

Сега в музиката трябва да има естественост. Думите, които пеем, трябва да бъдат със смисъл. Например в езика ни кои думи са съдържателни? Например *глад* – тя е съдържателна дума, всеки разбира глада, но тя е пасивна и отрицателна дума. Гладът означава страдание. *Жажда, смърт* – те също са съдържателни думи. Ще разделим думите на пасивни и негативни. Тъй ги наричам аз. Много от тях са активни по естество, но иначе са пасивни. Например щом дойде гладът, той разваля настроението. Казват: „Гладна мечка хоро не играе“ или „Гладен човек не може да пее.“ Дръжте един човек четири-пет дни гладен и след това го накарайте да пее – гласът му няма да работи. Но и преситеният, и той не може да пее. Сега гладът произвежда едно състояние на чрезмерна активност, но активност, която не е планомерна, ритмична, а има известни пресекулки, дразнения, предизвиква възбудено състояние. Докато у сития е обратно. Той има едно настроение, обратно на първото, но пасивно. Като се наяде човек хубаво, нему се доспива. Казва: „Човек да си поспи малко.“ Тия две състояния не съответстват на музиката. Тя върви по средата. Музиката не е нито в скръбта, нито в радостта; тя уравновесява силите, които създават тия състояния в човешката душа. И единственото изкуство, което гради във всяко едно отношение, то е музиката. Без музика вие нищо не можете да извършите. Най-първо трябва да имате едно приятно настроение. А за да имате туй приятно настроение, трябва да имате музика в душата си. Туй музикално настроение трябва да го държите. Можеш и мислено да пееш. Казваш: „Аз не пея.“ Можеш мислено да пееш, а това мислено пеене може постепенно да го материализираш, да го прекараш в ларинкса си и да го изразиш в думи.

В съвременното общество и в съвременната цивилизация, както и у българите изобщо, младите пеят. Българинът пее, докато е млад, неженен, но ожени ли се, изведнъж не му се пее вече. Той пее още

при особено положение – на сватба, на вечеринка, при ядене и пиене. Той пее и през работно време – на жетва. Но онези изобщо, които са минали 45 години, те казват: „Ние остаряхме, нека пеят младите.“ Има българи, родени певци – те пеят през целия си живот – и като млади, и като стари. Жената, колкото и да е стара, тя пее. У жените туй музикално чувство е силно развито. Разбира се, у всички вас туй музикално чувство не е еднакво развито. Челото – тази част от двете страни на челото – трябва да бъде развита, широка; ако не е развита, не можете да бъдете музикални. Музиката е заложена у вас, но органът ви не е развит; материал имате, но не сте работили. У някои от вас туй чувство е силно развито. И някои от вас даже могат да станат добри певци, някои могат да се научат да свирят добре, но изобщо не сте едни от най-способните ученици. И аз правя опити с музиката. Вие не сте от най-способните, не сте и от най-талантливите. За един талантлив музикант се изисква особен организъм.

Изобщо всичките нови религиозни течения всякога започват с музика. Няма да считате, че музиката е нещо маловажно; не, много важно е, първостепенно нещо е тя. Чрез музиката може да създадете в себе си характер. Например разгневили сте се, искате да си отмъстите някому – запейте *Сила жива, изворна, течуща* или *Фир-фюр-фен* (Fir-fur-fen) и като ги изпеете десетина пъти, ще кажете: „Хайде, аз се отказвам.“ Така ще се свърши работата и ще спестите енергията си. Вие ще се научите чрез музиката да трансформирате енергията си.

Сега в окултната музика ние допускаме известни аномалности. И защо? Ако аз бих ви изсвирил една чисто окултна песен, този салон щеше да хвъркне. Знаете ли това? Следователно, за да не дойде туй разрушение, ние оставяме известни дисонанси, за да пазят равновесие. Тъй е и в човешкия живот – дисонансите, които имате, са необходими. Злото например от музикално гледище – то е един

дисонанс в живота. Ако го няма този дисонанс, вашият организъм ще хвъркне. За да ви спънат, поставя се този дисонанс. Следователно от музикално гледище дисонансът е потребен и след него веднага ще дойде една хармония. И тъй, ние ще направим един музикален опит, да видим какво може да направи музиката. Ще опитахме нейната сила. Туй е по отношение на трептенията на окултната музика. Те са по-силни и с по-къси вибрации. Аз съм забелязал – видни музиканти, тук и в Америка, правят тия трептения при свиренето, но тия музикални вълни са дълги и вследствие на това при тия трептения звукът не е пълен. Някои много видни музиканти са достигнали доста нещо, дошли са до границата на окултната музика, но такива можете да ги преброите на пръсти.

Чрез музиката може да правите опити върху себе си. Искате да знаете какво е вашето настроение – опитайте се да изпеете най-простата песен и вижте как ще ви подейства тя; ако можете да вземете тоновете ясни и чисти, без да има дрезгавина в гласа ви, състоянието ви е отлично. По някой път имате кашлица. Ние знаем защо става това. То е, понеже енергиите ви не вървят правилно. Дойде някъде пресекулка, свие ти гърлото, почваш да кашляш. Ако пееш постоянно, туй нещо трябва да изчезне. Сега например има говорители, които като седнат да говорят, изпиват по няколко чаши вода. Защо? Защото този човек вътре в себе си не е музикален. Един музикален говорител никога няма да пие вода. Почнеш ли да пиеш вода при говоренето, това не е музика. Сега, когато музикантите свирят на някоя сватба, наливат ги с вино. Почне ли музикантът да пие вино, той не е музикант. Като свърши пиенето и свиренето, да пие чиста вода. Ако някой иска да бъде музикант, туй е правилото. И онези, които искат да пеят, пак същото правило трябва да спазват. После, трябва да избягвате много лютите чушки. Киселото – също, лимонена киселина обаче може да употребявате. Трябва да избягвате пиенето на студена

вода, дишането през устата – всички тия неща са вредни за музикалния орган. И когато излизате навън, за да се предпазите от простуда, ще съсредоточите вниманието си върху гърлото – ще мислите за ларинкса си и няма да се простудите. Когато умът присъства в гърлото ви, нищо лошо не става. Ще направите опит. Много певци изгубват гласа си от невнимание. Излязат навън, умът им не присъства в гърлото, дойде някоя електрическа вълна и те изгубват гласа си. Така и много сестри са изгубили гласа си. Излезеш ли навън, умът ти да е съсредоточен в гърлото; стопли ли се много хубаво, дойдат ли слънчевите лъчи, тогава можеш да се разположиш, но седнеш ли под някое сенчесто дърво, пак бъди на стража. Под сянка няма да спиш, под някоя канара на северна страна – никога! Туй са предохранителни мерки, които трябва да спазвате, ако искате да се научите да пеете, понеже ще ставате ученици. Та за в бъдеще аз искам от вас да изкарам музикални ученици. Сега младите да пеят – разбирам; но старите, шестдесетгодишните, аз искам да пеят – да пресъздадем нашия ларинкс.

После ние ще употребим окултната музика и в друг случай. Понеже ние навлизаме в една област прекомерно активна, там ще срещнем известни невидими същества, които се укротяват само с музика, затова тя там е необходима. Нападнат те лоши мисли – и те са такива невидими същества. Ще почнеш да им пееш. Например, да кажем, дойдат някои същества – такива, военни, с военен дух, и ти, щом станеш, почнеш да бърхтиш този-онзи. Как може да ги укротиш? (*Учителя свири много тихо, ритмично, с прекъсвания.*) Всичките духове, колкото ги има наоколо, ще си отидат. (*Учителя свири и тихо приглася с уста.*) Сега това са звукове, които съществуват в Природата. (*Учителя пее: хм-хм-хм-хм-хм...*) Туй са все окултни упражнения, те са ритмични. И тогава каквото и да е твоето състояние, с музиката ти можеш да го измениш. Сега тия упражнения

можеш да ги употребиш и когато си в едно възбудено състояние, за сменяване на енергията. Някой път тази енергия може да е толкова много набрана, че да избухне като някоя бомба. (*Учителя свири.*) Всякога ще минавате от силните към тихите песни – от силното към тихото. Българите, когато засвирят *Цвете мило*, все еднакво го карат. (*Учителя свири.*) Съвременните музиканти не знаят едно нещо – че от всеки един пръст излизат особени енергии. Да кажем, че аз взема третата позиция с третия пръст и после взема басовата струна с втория пръст – ще имате два различни тона по качество и по същество. Онзи, който се занимава с окултната музика, ще види, че упражненията в нея са малко по-другояче – някои позиции съвпадат, но има особено разместване. Туй окултно свирене само Паганини го е знаел и той си е местел пръстите по особен начин. Неговото свирене не могат да го възпроизведат, защото той е свирил по особен начин с пръстите си.

Сега ще понапрегнете ума си малко; да мислите, за да се създаде у вас едно желание да пеете. Легнете си вечерно време, ще си кажете: „Искам да стана музикален, музикален, музикален.“ И бъдете уверени, че щастието ви в света зависи само от музиката. Търговците загубват кредита си, когато загубят музиката. Всички изгубват, когато изгубят музиката. Тогава ти си неразположен и този-онзи човек ще го оскърбиш, ще си създадеш неприятност. Пък щом си музикално настроен, ще пееш и ще се отнасяш към всички музикално. Ако ние сме музикални, ще говорим естествено. И затуй бих желал, когато излизате сред Природата, да се вслушвате в нея. Вие не сте се вслушвали в течащите извори. Каква приятна музика има между малките камъчета! Пък в някои местности, в някои гори, когато шумолят там листата, особена музика има! Когато влизате сред Природата, оттам ще черпите вдъхновение. Не се ли вслушвате в пеенето на Природата, нищо няма да научите. Всичкото изкуство е

там! Да се вслушвате как пее изворот, после да разбирате гласа на животните, на птичките, особено как започват да пеят, какъв концерт става и най-после басовете как идват да пригласят. Цял оркестър е туй! Един музикант, който има туй ухо, ще чуе това, което никога в живота си не е чул. И ако някой съвременен музикант би написал някое музикално творение за това как птичките започват своята молитва, той би произвел цял фурор. Някои се опитват да подражават на гръмотевицата. Мъчат се да схванат най-грубото, но и туй не могат. Впрочем тия, най-грубите гласове, донякъде са успели да ги налучкат, но как пеят птичките – те още не могат да им подражават; само някои цигулари могат да им подражават. А в окултната музика всичко туй е подражаемо.

Та сега, като ученици на окултизма, ние не искаме да станете музиканти, но да разбирате окултната музика, да се ползвате от нея. Сега някои, които са религиозни, ще кажат: „Ами ония четива?“ Всяко едно четиво, като го четеш, ако имаш музикално настроение, ще го разбереш по един начин, а ако нямаш музикално настроение, ще го разбереш по друг начин. И всякога Божественият Дух работи музикално. Той, когато дойде, никога не говори грубо – музикално говори и даже тъй, отмерено. В Божествения език няма излиш^{ни} думи. Там думите са малко, но съдържателни. Всички думи са определени – не можеш да им дадеш две значения. И много думи дори от Библията имат няколко значения. Туй не е свещен език. Свещеният език е неизменяем! Има такъв език и той е чисто Божествен. И само онзи, който е разбрал музиката, само той ще разбере този език, ще разбере Божествената поезия на нещата.

Та ще започнете от музиката и само така ще се облагородите и ще си създадете характер. Без музика всички усилия, в каквото и направление да са отправени, ще бъдат напразни и парализирани. И затуй аз бих желал мнозина от вас да свирят, да пеят. Ще имаме

свирци и щом се появи някъде спор, щом има някакво недоразумение, те ще засвирят и всичкият този спор ще утихне. Няма да пращаме особени комисии. Знаете ли какво ще направим? Например двама братя се скарат. Ние ни най-малко няма да споменаваме, че са се скарали, но ще ги повикаме, ще им дадем един концерт – ще има особени песни за тях и те, като слушат, ще кажат: „Хайде да се примирим.“ А сега, ако изпратим една комисия да ги примиря, пак ще има спор. Пък тъй ще ги извикаме, ще им изсвирим нещо и музиката ще създаде това, което друг не може да направи. Та от туй гледище ние ще проучваме окултната музика в нейното приложение. Някои от вас по-скоро ще схванат и заради тези, които по-скоро схванат, на мен ми е приятно. Те нека гледат да упражнят своя импулс върху другите – и у тях да се създаде този музикален импулс. Аз желая всички да сте музикални! Сега някои сте на опашката; да не се обезсърчавате, опашката – и тя е потребна. Тъпанът, тъй да го удариш, ще се чуе, нали?

И тъй, музиката е едно спомагателно средство за развиване на нашите способности. За развиване на нашия ум, на нашето сърце е потребна музика. И затуй поетите всякога създават своята поезия лятно време, когато Природата се събужда, когато птичките пеят или когато те чуят, че някоя мома пее – и веднага, като се върнат, седнат: тръст – тръст – тръст – напишат нещо. Когато пееш, ти се унасяш, не мислиш, че те слуша някой. Пък някои пеят за ефект и казват: „Дали ме слушат?“ Мислиш ли, когато пееш, когато свириш, че трябва да те слуша някой, то е обикновена музика. Да свириш за себе си и да пееш за себе си – тогава ще имаме музика. Сега, разбира се, някои от подаровитите ученици ще спомогнат много за вашето умствено развитие. И разсейването на паметта – дето някои сте разсеяни, дето губите паметта си, то е по причина, че музикалното чувство във вас не е развито. Губенето на паметта произтича от дразнене, от тревоги

и от насилия. Съвременният свят е пълен с такива тревоги, на всяка стъпка се срещат такива тревоги. А музикалното чувство постепенно ще премахне тия тревоги и ще даде едно уравновесяване на душата. Тогава умът се запазва по-спокоен и паметта ще бъде силна.

Сега изпейте пак *Сила жива*, но по-тихо. (*Всички изняхме туй упражнение.*)

Разбира се, на първо време всяка сутрин най-даровитите от вас ще отделят за музика един час. Най-даровитите, казвам, ще отделят за музика един час, сутрин или вечер; може сутрин да вземат половин час и вечер половин час, дори цял час. Онези, средните, ще се занимават половин час, а другите – петнадесет минути. Ще се упражнявате най-малко петнадесет минути да пеете. Онзи човек, който не е разположен да пее, като го накараш да пее, той ще каже: „Е, петнадесет минути, докато се наглася, това-онова, ще мине времето.“ Да, петнадесет минути са достатъчни. Импулс само да се даде. На онзи, който трябва да се развива, не му трябва много. И този импулс постепенно ще се усили. Много мъчно е да дадеш дълго упражнение на този, у когото тия органи не са развити; това значи да се откаже от музиката. По петнадесет минути всеки може – петнадесет минути, половин час и един час. Онези, които ще пеят един час – те са няколко души, десетина души. Но не трябва да е от амбиция, за да не кажат някои други: „И ние можем един час.“ Не, ще пеете по разположение. Щом като пееш един час, да се яви у тебе едно желание да пееш още и да кажеш: „Бих желал да пея още, но толкова е определено, стига толкоз.“ Онзи, който пее половин час, да каже: „Бих желал още да пея, но толкоз е определено.“ И онзи, който пее петнадесет минути, и той да каже: „Бих желал да пея още, но толкова е определено.“ Все да остане още нещо – един малък импулс да ви подтиква към пеене. Това е правилно.

Като на ученици ще ви дам една тема да я представите в музика. Ще ви дам няколко думи да им сложите един глас – кой колкото може. Ако някой не може, няма да го считаме за грях: колкото можете. Ако не можете да го нотирате, ще го изпеете – ще дойдете тук като ученици и ще го изпеете: един, втори, трети, четвърти. Това ще бъде едно приятно забавление. Ще имате тъй наречения окултен концерт. Онези, които са даровити, с тази окултна музика ще подобрят своята музика в света. Ще почнат да се различават от другите музиканти. Окултната музика не е за света, но тя може да послужи за един подтик на съвременната музика и всеки един музикант може да се ползва от нея, да представи песните в малко по-друга светлина – и свиренето, и пеенето. Как трябва да пеем? Ще имаме един начин за пеене, втори начин, трети начин и чрез опит ще видите по какво се различава окултното пеене. Щом пееш по окултен начин, където запееш, веднага наставка тишина. Един човек като пее окултно, то е заразително – ти не можеш да се избавиш от това, у тебе се заражда едно желание да слушаш. Ще зарежеш работата си и ще кажеш: „Отлично пее!“ Туй, което пее, той го преживява и с ума, и със сърцето си, и с душата си. В ума и сърцето влизат сили, цялото Битие пее, взима участие; то не може да се изрази с думи. И сред народа има някои, даже прости хора, които пеят окултно. Но те пеят само по настроение, не пеят всякога.

Тази неделна вечер не е подходяща за един окултен урок по музика. Всичките часове не благоприятстват за една окултна музика.

Сега допуснете, че вас ви осъдят на смърт и ви кажат: „Ще ви помилваме само тогава, ако за една година се научите да пеете хубаво. Ще ви подарим живота само ако се научите за една година време да пеете хубаво.“ Може ли да се научите? И как ще пеете! И с какво вдъхновение! И ще кажеш: „Как да не пея? Ще пея!“ И

действително влюбеният пее добре. Той казва: „От тази песен зависи моят живот.“ Пък онзи, който не е осъден на смърт, не може да пее.

Сега, ако вземете да пеете думите: *сила жива, сила жива, сила жива*, питам ви: ако някой каже *жива сила* и *сила жива*, едно и също нещо ли значи? В окултната наука *сила жива* значи сила, която излиза от животните, а *жива сила* – сила, която излиза от хората. Едната сила трябва да мине през животните, едната излиза от материалното, а другата – от живота; от него излиза сила, която е разумна. Туй е окултното значение на *сила жива* и *жива сила*.

И когато казвам: *аз любя*, това се отнася само до физическото поле, то е свързано с материалния човек – любиш някого. Но когато кажеш *любя*, тази Любов не е материална, тя е духовна. Когато не слагаш *аз*, то не е материално. *Аз любя* – значи ти имаш известен интерес. Като кажеш *аз вярвам*, то е слабо, то е материално – имам интерес да вярвам. Но *вярвам* – то е силно. И всички онези думи, които имат нужда от подкрепа, са слаби. *Жаден съм* – то е силно. Този, който каже: „Аз съм гладен“, той не е гладен. Гладният човек няма време да каже: „Аз съм гладен.“ Той съкратява времето и казва: „Гладен съм“, а не: „Аз съм много, много гладен, че стомахът ми.“ и т.н. Тъй че който казва: „Аз съм гладен, дълъг път съм ходил“ и пр., той не е гладен; туй да го знаете. Туй е психологически закон. *Любя* – то е силно. *Аз много ви любя* – нищо не люби той, той най-малко люби. И това може да се опита. Тъй седи Истината. *Любя* и *обичам*: вибрациите на *любя* са едни, а вибрациите на *обичам* са други. Дали го съзнавате, или не, то е друг въпрос. Но като вземете да пеете, ще забележите това. Само чрез музиката ще познаете коя дума е по-силна и коя – по-слаба.

Например да допуснем, че седите при някой скъперник. Може да направите един музикален опит. Той седи, като че ли, както казват, *змия влязла в кесията му*; седи, държи кесията си, не може да я

отвори. Вие почнете да му пеете: *любя, любя (Учителя пее тихо тези думи)* и не мислете за него. Ако вие с това пеене нагодите този човек, както седи, вниманието му за парите ще почне да се отвлича, отвлича, изведнъж той ще извади кесията си и ще я отвори. Наблюдавайте – има такива музиканти, които знаят този психологически закон. Такъв музикант седи, нищо не казва, не подава шапка, но като засвири... Майсторът свирач, който разбира окултната наука, не ходи да подава шапката. Той като седне и почне да свири, слушателят стане весел, някаква идея му дойде и най-после казва: „Най-после и аз да се проявя като човек, ще дам един лев.“ Почне да бърка в кесията, извади един лев, два... Музикантът още свири. Слушателят вади 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 20 лв. и като ги даде, нему му е приятно. Но ако онзи не свири, този нищо не дава. Това са вибрации, нагодени за разширение на съзнанието. Някой път аз ще ви избира един такъв човек мислено да му пеете, да видите дали той ще си извади кесията. Аз ще ви опитам дали знаете да пеете. Не е важно само да пееш, но дали можеш да произведеш резултат. Ако действаш върху съзнанието на скъперника, твоята музика е окултна, Божествена, и с нея можеш да работиш. В Америка туй го практикуват, но някой път не могат да успеят – не взимат пари. Отиват да пеят и като пеят, богаташът, който може да даде и 10 хиляди лв., не само че не изважда кесията си, а я затваря и им дава само 20-30 лева, не повече. Те много пеят, но не могат да засегнат онази дълбочина на душата. А някои сестри отиват по няколко заедно на някое място, изпеят някоя песен и този, богаташът, отвори кесията си и даде 10, 15, 20 хиляди лв. за музиката. И по този начин събират пари. Други, цял хор, отиват да пеят и като се върнат, едва ли имат една стотна от туй, което първите няколко имат. Тъй че Природата отваря кесията само за този, който е в съгласие с нейните закони. Затуй казвам, че ние ще работим съобразно живите закони на

Природата. А в резултатите на живите закони – там няма никакви изключения. И после, когато се свири, когато се пее, ще внимавате, ще се вслушвате в гласа на другите. Някои от вас не внимават. Най-първо, ако ти не можеш да владееш гласа си, слушай тези, които пеят по-вярно, давай ухо и се учи от тях. И ако всинца вие внимавате, по този начин ние ще пеем отлично и за една година все ще знаем повече от сега. И тогава ще се улесни работата на тия братя, които се занимават сега с ръководене на пеенето.

Сега за окултната музика аз съм решил да отделя малко време, няколко урока, и то да ви предам най-елементарните неща. Има неща, които не мога да ги поверявам; има неща, които рядко свирия. Даже аз, който разбирам музиката много добре, когато свирия някои от тези парчета, пулсът на моето сърце се мени. За сърцето има опасност – някой път то може да спре. Опасни са тия парчета, затуй много рядко ги свирия. Колкото пъти съм свирил от тях, все ще умре някой. Затуй, като дойда дотам, не пипам. Защо може да умре човек? Ако ритъмът на това парче не съответства на неговото сърце, той ще го умъртви; но ако съответства, човекът ще се въодушеви. Силната музика е опасна, затуй окултните упражнения сега не се свирят. Трябва да се подготвите. Аз съм упражнявал окултната музика рядко, само веднъж съм свирил, във Варна. Седях в една къща, вечерно време беше. В една кръчма тълпа пияници, десет-петнадесет души, се разпели, вдигат шум, карат се. Свирих петнадесет минути – утихна в кръчмата. Оттогава тази кръчма запустя. Не само това, но и кръчмарят напусна къщата. И хазяйката на тази кръчма казваше: „Напусна ме кръчмарят.“ И не дойде втори кръчмар. Но такива случаи са редки. Музиката е една сила. Нали Моисей превзел онзи град с тръбене и вик? С музика го превзел, съборил Ерихонските стени с музика. Затръбили и всички извикали. Туй не е просто извикване, а музикално извикване. И като извикали, всичките стени са рухнали.

На сегашните хора им се вижда смешно това. Тази година нали имахте един малък опит – с пеење излязохте от читалището в Търново? Ако пеем окултно, тълпата или ще се разбяга, или трябва да се присъедини към нас да пее. И страшна артилерия е туй! И виждаме войниците, когато тръгват за бойното поле – всички запяват, стават безстрашни. Но престанат ли да пеят, обърнат гръб и бягат. Дотогава, докато човек пее, той е смел и решителен. Престане ли да пее, той мисли да бяга. И онази жена, която престане да пее вкъщи, аз знам какво мисли – ще бяга. Ще пеете! Първото изкушение е да не пеете. Като станеш сутрин, да си потананикаш, да си посвириш с уста. Ако искаш работите през целия ден да ти вървят добре, да си попееш петнадесет минути. Едно правило е това. Може да го опитате. Ще станеш сутрин, ще пееш. Жена, която не пее, и мъж, който не пее, те не могат да въртят къща и деца не могат да възпитават. Туй е много вярно. Направете опит! Нали тази година ще направите опити? Сега ще проверите моите думи. Пейте петнадесет минути съзнателно и след една година ще видим какви ще бъдат резултатите. С помощта на музиката нашето положение ще се подобри най-малко петдесет процента във всяко едно отношение.

Сега, разбира се, в музиката има друг един елемент, който е опасен, затова човек трябва да бъде чист. Може да се вмъкне тщеславието или алчността да печелиш с нея. Но почнеш ли да пееш или да свириш за пари, те да са една от подбудителните причини, свършил си. Музиката трябва да бъде дар! Пееш ли, ни помен няма да има в душата ти за пари. Ако някой ти даде пари, да не мислиш, че като ти даде пет или десет лева, та с това ти е платил. Музиката е нещо, което не може да се плати. Едно парче, изсвилено окултно, с нищо не може да се откупи!

Та по този начин на онези, които свирят на пиано, които свирят на китара, на цигулка, ще им дадем окултни правила как да си

държат лъковете, как да свирят, ще им дадем упражнения за това. После ще им обърнем внимание как да си държат пръстите, но няма да разправяте това на другите цигулари. Тия упражнения ще ги вмъквате тук-там, но не всякога.

Сега, ако поискам един от учениците да изпее една песен, би ли я изпял някой изведнъж, без да мисли? Аз ще поканя да пее някой, който има хубав глас. Първото, което ще се яви у вас, е, че ще се стеснявате, ще мислите, че тези наоколо ви са критици. Не, не са критици. Тук всички са приятели, ученици, тук критика няма. Който се съгласи, ще изпее само половин или един куплет от някоя песен. Ако предложим това за гласуване, съгласни ли сте някой да пее? Аз зная, че всинца не сте разположени да пеете. Половината от вас не сте разположени да пеете. *(Учителя пее и свири на нов глас „Сила жива“.)* Е, питам, сега може ли да нямаш разположение, ако можеш така да си пееш? Можете ли да отбележите нещо, т.е. да нотирате песента? И от малкото, което доловите, печалбата от това е ваша.

Сега някои от тия упражнения ще внесем в някои ваши концерти и ще забележите ефекта в публиката. В средата, тъй, между другите номера, ще сложите едно окултно упражнение, само за да видите ефекта, да видите от опит какво брожение ще се произведе, като вмъкнем туй упражнение. Веднага ще забележите едно шумолене в публиката. Най-малкото в тази публика, която е седяла спокойно, ще настане в нея едно брожение. Туй показва минаване от едно състояние в друго. Като мени човек състоянията си, у него става едно движение.

Това са упражнения само за тониране на организма. Демагнетизиран си, неразположен си – започни да пееш едно окултно упражнение 5, 10, 15, 20 минути и ще се тонираш. Тъй. Сега аз забелязвам – някой път песните ги пеете по-добре, а някой път има някаква дрезгавина в гласовете ви. Потребно е дълго време да пеете,

докато се тонирате. Цяла една година ви трябва, за да можете да си тонирате чувствата. Не е лесно това. Дълго време трябва да пеете и да свирите, понеже се намираме в един свят, където има ужасни бури, та да можем да укротим това бурно море. Тия окултни упражнения са за някое поле само.

После, има особен начин за ходене, с особени движения. Ще тръгнем и ще пеем на отворено място, на широко място. Тогава ще има ефект. Ама никой да не ни вижда, да няма светски хора, там чуждо око да няма. Да ни виждат само дърветата, птичките и изворите, да сме свободни в действията си. Та такива музикални излети ще направим ние. При особено време ще ви вода. Трябва ни равно място, равнина, но и на високо място, и там ще направим туй упражнение. Ще си носим цигулки, китари, ще пеем, ще свирим, ще ходим ритмично и ще видите какви ще бъдат ефектите. След това, като се върнете в домовете си, целия ден ще тракате. Тъй ще сте настроени, че няма дори да ви трепне окото да влезете в София тъй, ритмично. Особена е музиката. Когато човек е музикално настроен, не му мисли много. Но ние ще седим доста дълго време там, горе, че да се върнем нормални в града, т.е. нормални за света. Ние в сегашното си състояние именно сме аномални, а те го считат нормално. Та ние там, горе, всички сме в нормално състояние, а като слезем долу, пак ще приемем първото аномално състояние. Тъй че ще угодим и на себе си, и на света. Ако искате да се убедите в силата на упражненията, можем да направим следния опит в края на годината. Ако искате, можем да дадем един урок на софийнци. Ще тръгнете сто души или най-много двеста души и с пеене ще минете през града. Ще тръгнат подире ви по същия начин като вас и мъже, и жени. Туй става толкова естествено. То е зараза. Като минете вие, те ще забравят общественото мнение и току-виж – тръгнат подире ви всичките. И като преминете от единия край на София до другия, ще

има най-малко двеста-триста души отподире ви. Душата е отзивчива. Тъй са били всичките окултни школи – свирили са и са пели. Като отишъл Саул, като влязъл в музикалното училище на пророците, и той направил като тях. Като идеш, заразяваш се с туй пеене, с туй движение, и не можеш да се спреш. Разбира се, това е един опит. Ако искате, може да направим опита, но това ще произведе цяла сензация. Можем да направим и министри да тръгнат подире ни, пък и попове, и владици. Това е ужасно нещо! Владиката, и той няма да съзнава какво прави, но като се върне у дома си, ще каже: „Какво стана?“ Ще му е приятно и той ще се чуди сам. То е толкова естествено! Както едно течение може да те носи, така и това музикално течение може да те вземе, въпреки твоята воля.

Владиката, като тръгне със своето расо подир вас и като се върне, неговият ум другояче ще мисли, ще се тонира. Казвам ви: няма човек, който да може да се противи на това течение. Има известни числа, известни закони, които действат, стига да ги знаете. Може да направим един опит, да докажем влиянието на музиката. Най-първо ще докажем каква сила има тя. Затуй ще приложим тази музика и при възпитанието на малките деца. Ще употребим музиката като едно средство за възпитание на децата, за внасяне на ред и порядък. То е едно Божествено средство, но се изисква изучаване на тия окултни закони, които са малко трудни. Но аз вярвам. Ще направим малки, микроскопически опити и ще видим как действа музиката върху нас. Най-първо ще направим опити със себе си, после върху външните. И щом излезе тъй, че двеста-триста души могат да тръгнат подир вас, сигурни можете да бъдете в успеха. Защото в окултната музика се изисква голямо присъствие на ума, на сърцето и на волята, равновесие се иска. Ще имаш дисциплинирана воля, от нищо няма да се смущаваш, понеже това е един велик Божествен закон, който царува в целия Космос, в цялата Природа. Ти като си в съгласие, в

хармония със себе си, цялата Природа е с тебе и няма кой да ти се противи. С тебе ли е тя, влезеш ли в съгласие с Природата, всичко става. От туй гледище после ще проучваме и други области. Музиката няма да вземе всичкото ни време – пет, шест, седем музикални урока ще имаме през годината, най-много десет, не повече. А сега темите за плача останаха нечетени. Хайде, на втория път ще ги четем!

Сега малко да си починете, отдъхнете си. За няколко минути ще имаме една малка почивка.

Тайна молитва

Трета лекция от Учителя 5 октомври 1922 г., неделя, София.

ОКУЛТНА МУЗИКА

Тайна молитва

Ще ви дам едно малко разяснение върху окултната музика. Окултната музика се отличава от обикновената по следните две качества. В окултната музика се дават най-първо основните черти. Тя е нещо като художеството: един художник ще тури най-първо носа, веждите, очите, устата, ушите – главните линии, и постепенно картината ще се развива. Ние ще вървим по същия начин, да видите как постепенно се развива музиката, защото в Природата нищо не е израснало наведнъж.

Сега тази вечер ще развием друга една част от песента *Сила жива, изворна, течуща*, едно допълнение – песента не е още завършена. Това е едно окултно упражнение – ще го продължим, докато най-после го завършим. После в окултната музика никога не се допускат думи или тонове с две значения. Там всяка една дума трябва да има едно значение. Като пееш една дума с известни вибрации, ти може да имаш една добра идея, но като я произнасяш, в подсъзнанието ти ще влезе идеята, която се съдържа в тия звукове. Та вие ще пристъпите сега да се учите, няма да критикувате, защото аз нахвърлям най-първо такива основни черти. Може да ви се видят думите много смешни, но в тях няма нищо смешно. Аз избирам стари думи. Например тази вечер избирам тия звучни думи:

Венир Бенир,

Бихар Бенум,

Ил биют, Ил безут.

Тия думи като на окултен език много мъчно е да се преведат на български. Например аз взимам на български език следните думи:

*Изгрява Слънцето,
праща светлина,
носи радост за живота тя.*

Туй са думи с окултно значение. Сега, ако искате обикновена поезия, тук имаме такава. Аз дадох на един наш приятел да преведе тези думи на обикновен език. (*Прочете се песента, разработена от дядо Благо.*) Туй е обикновена поезия. Сега на този приятел аз веднага му казах грешките, не граматическите, но от окултно гледище: *Сладка дума да оброним* – думата *оброним* е двузначна. После, *трепет нов да заиграе*. Като бият човека, той пак играе. Думата *играе* е двузначна. А пък под *играе* разбирам друго. Къде е причината на туй действие? Вътре в мен. Аз трябва да играя по собствена воля, а не по волята на другото. Всяка дума трябва да има едно значение. По този начин аз искам да изкореня всички навици, които съществуват във вас. Когато тия думи почнат да вибрират в нас, всичкият наш прах, всичките наши навици, добити с векове, ще отскочат, както отскача прахът от барабана, щом се удари с чукчето върху него. А сега ние не знаем как да се освободим. И затуй окултната музика е начин за освобождение. Навсякъде, и в най-далечната древност, са употребявали музиката, но религиозните хора са злоупотребили с нея. А ние искаме от чисто окултно гледище да я употребим научно във всичката нейна пълнота. В основата си тя е много проста, вън е много сложна. После при изпълнението на тази музика вие трябва да имате онова детинско разположение. Ти излезеш да пееш, казваш: „Аз съм стар.“ Що значи стар човек? Ако ти с думата *стар* означаваш, че си отслабнал, обезумял – нека всички да го знаят. Пък ако под *стар* разбираш, че си поумнял – нека да е така, но да няма две значения. Ако под *млад* разбираш глупав, едно дете, което си позволява известни слабости, тогава нито старият, нито младият е на мястото си. Та всякога ще избягваме всички отрицателни думи. Дойдете ли в

Школата, не позволявайте на ума си никакви двузначеци думи; всички отрицателни мисли по възможност ще ги сложим отвън; няма да ги изпъдим, ние имаме място за тях, но те не са за приемната, не са за гостната стая. Ще им кажем: „Вие нямате тази цена, която се изисква.“

После в окултната музика трябва да пеем с чувство. Тази музика не позволява такова е-е-е-е, както някои правят, треперене на гласа. Туй треперене душата ли го прави? Какво означава туй треперене? Ако туй треперене означава благородни чувства – трепери тогава, но ако нищо не означава, защо ще трепериш? То е лъжа! Така ще образувате известни отклонения, които ще донесат катастрофални последствия. А Природата не търпи никакви отклонения! Не мислете, че ако тя някой път затвори очите си, че не вижда и вие сте я излъгали! Като ви хване и ви постави в лабораторията си, от другия край ще излезете чисти, но докато минете през десетте реторти... Това е общ закон, неизменяем, за всички без разлика – за когото и да е. Като говоря за Природата, аз взимам Природата в смисъл на нейното проявление. Защото за мен Природата е проявление на Бога в живота. И понеже Той е почнал да се проявява, Той никога няма да дойде да се съгласи с нашите детински възгледи, да измени реда на нещата. Нещата, които сега съществуват, те са опитани, опитани, опитани. Той всяко нещо е проверил не един път, а хиляди пъти. И този свят, който е създаден, е по възможност един от най-добрите светове, които Бог можеше да избере от опитността на миналите векове. Той е създал този свят като един от най-добрите светове. Не че сега няма друг, има други по-хубави светове, но засега този свят е един от най-хубавите. При сегашните условия на цялото Битие, на безграничното Битие, този свят е един от най-добрите, т.е. като казвам, че е един от най-добрите, разбирам, че в него съществуват всички възможности и условия, при които ние можем правилно да се развиваме.

Няма сила, която може да ни извади из релсите навън. Няма никой, който да може да ни хване за ухото и да ни накара да сгрешим. Ние грешим по собствена воля, по собствено желание. Аз ви говоря като на ученици, искам да бъдете мъжествени, да не се съблазнявате. Който се съблазнява, слаб гръбнак има и неговата воля не е желязна и гранитна. Защо се съблазняват хората? Имаш красива жена. Господ е създал тази красива жена, иска да ѝ се радват. Този иска да обсеби тази красива жена, само той да я има; онзи иска да я обсеби. Питам: защо другите да не ѝ се радват? Господ поставил хубав паметник, та който мине, да се радва. Турците казват: „Да гледаш хубавото, красивото – добро е.“ Тази статуя е сложена да я гледат хората и да се възпитават. Някому се поревнала, качва се и задига статуята. Ако е голяма статуята, не може да я вземе, но ако е някоя малка, златна статуя – задига я. Питам: статуята ли е виновна, или онзи, който я е задигнал? И като го хванеш, той ще каже: „Някой дявол е, който я е задигнал.“ Къде е този дявол? Дяволът е вътре в нас. Туй желание да имаме статуята, да я продадем, да се облагодетелстваме – туй желание е този дявол. Ние говорим само за факти, но има известни подбудителни причини. Тази подбудителна причина може да е съзнателна, може да е несъзнателна; този човек може да е просто като едно оръдие. Защото няколко души може да се надумат да крадат, но един да е същинският фактор, а друг да е изразител.

Като изучавате окултната музика, вие ще пеете – това е един начин за подмладяване. Под *музика* подразбирам музика и в мисли, и в желания. Да внесем тази хармония вътре в себе си и да чувстваме, че е в нас – и в сърцето ни, и в ума ни нещо тихо пее, като че някъде дълбоко слушаме тази хармония. Туй е състояние, което ще успокои сърцето ни и ума ни и ще даде ново направление на нашата мисъл. Вие казвате: „Господ ще изпрати Своя Дух и Той ще направи това-

онова.“ Хубаво, но като започне Господ да го прави, ние казваме: „Господи, не може ли това нещо по друг начин да се направи?“ Ние имаме известни особени понятия за нещата и по някой път сме в състояние да дадем съвет на Господа като как трябваше да направи света.

Сега онези, които са създали музиката, са били много умни хора. Музиката е една дълбока сфера на Битието. Тези хора са разбирали Божествените закони и са изразили туй велико творчество в музиката. Тия закони не може да се изменят. Ако се намалят вибрациите на тоновете в музиката, ще имаме един вид музика; ако се повишат вибрациите на тоновете в музиката, ще имаме друг вид музика. Музиката се изразява според чувствата. Религиозните хора са взели музиката за израз на техните религиозни чувства. Онези, които искат да изразят своите световни чувства, те са приложили музиката за световна цел. Всеки е използвал музиката за своята цел. Обаче окултната музика има за цел облагородяване и възпитание на човека. Аз не искам да влязат някои в класа и да кажат: „Тези хора с какво се занимават! Не вземат да се молят, ами един седнал да свири, а другите пеят. И това било окултни ученици!“ Ще се пазите от онези, които идват с такава цел – да критикуват. Ние ще използваме част от времето на неделната вечер за музика.

Сега запишете си думите на новото окултно упражнение: *„Изгрява Слънцето, праща светлина, носи радост за живота тя.“* (Всички пеем.)

Ще направим един опит – един ще изпее соло това упражнение, а след туй другите ще изпеят *Сила жива, изворна, течуща*.

Упражнението пак не е завършено. Не бързайте! Аз ви уча как се строят окултните песни. (Учителя изпя сам *„Изгрява Слънцето“*, а после всички изпахме *„Сила жива, изворна, течуща“*.) След като изучим тия упражнения, ще дадем един концерт и ще направим

опит, като вмъкнем тия упражнения тук-там, да видим какви резултати ще има окултната музика.

Запишете си тия думи сега:

Венир Бенир, Бихар Бенум, Ил бият, Ил безут.

Запишете си още и думата *си-му-ту-си*, тя е за упражнение.

Сега ще пеем *си-му-ту-си*, а това *Венир Бенир*, то е по-сложно упражнение, но като пеем *си-му-ту-си*, и първото ще стане по-лесно. (Всички пяхме *си-му-ту-си* с постепенно отслабване и после с усилване на гласа. След това изпяхме „Изгрява Слънцето“.) Като гимназисти пеете, нали? Я изпейте пак *Изгрява Слънцето*, да видим как сте я запомнили! (Изпяхме „Изгрява Слънцето“ заедно с припева „Сила жива, изворна, текуща“.)

Сега някои от вас, които не могат да пеят, нека слушат, докато тази песен проникне в тях. Тъй както са нагласени думите, в тях има смисъл, не може да има изключение. Какво носи светлината? Тази светлина носи сила жива, изворна, текуща. Всяка една дума е на мястото си; каквото и да я правите, тя е една сила, сила на светлината. Изпейте тихо *Изгрява Слънцето*. (Всички пеем.) Сега в думите *зум-мезум* се съдържа скритият смисъл. В тях е вътрешният смисъл на нещата. *Изгрява Слънцето*, носи светлина – тия неща са далече от нас. В думите *сила жива, изворна, текуща* силата ние можем да я опитаме вътрешно, а светлината опитваме само чрез очите си. Сега първата част на упражнението е приготвление; трябва да се приготви човек, то е дълъг период. И затуи това упражнение още не е завършено. Аз превеждам окултната музика на наш език. По обратен път вървим. Най-първо преди думите *сила жива, изворна, текуща* ние трябва да сложим други думи, както прави един художник, за да се попълни цялото упражнение. Първата част е приготвление, втората част е активната, т.е. изразява този, който строи. *Зум-мезум* – това е

смисълът вече. Като строиш нещо, какъв е смисълът на нещата? Да видиш какъв резултат ще има този строеж.

Тази вечер, като превеждах тия думи, времето беше хубаво, но сега е малко влажно. Влажното време не е за окултна музика, то прави вибрациите малко неблагоприятни. Сега може да имате туй упражнение *си-му-ту-си*, може да вземете тия четири слога и да се упражнявате върху тях. Запомнихте ли ги? Тоновете са *sol, si, re, sol – си-му-ту-си*. Ако пеете с обикновените тонове *sol, si, re, sol*, те нямат окултно значение. А със звуковете *си-му-ту-си* там има друго значение. Да изпеем три пъти *си-му-ту-си* и четвъртия път ще продължим последната гласна. Музиката се изразява със същите органи, с каквито говорът, т.е. същата онази ципица на гърлото, която служи за говора, служи и за пеене. Тъй щото музиката и говорът са брат и сестра, защото излизат от същия център.

Следователно тази ципица постоянно трябва да се държи в пеене. И първото нещо, с което започва Черната ложа, когато попаднеш в нея, е огрубяването на гласа ти. Щом почне да загрубява гласът, изменя се ципицата, изменя се и характерът, понеже тия вибрации са много чувствителни. Ще сложиш в ума си мисълта, че си мобилизиран, и ще кажеш: „Аз съм мобилизиран в Божествената музика и не мога да пея другояче, освен по всичките правила на Божествената музика.“ Ще сложиш тази мисъл вътре в ума си, то е най-ценното. И в Духовния свят, хванат ли те за гърлото, твоята работа е свършена. Ти няма да позволяваш никому да хваща гърлото ти. Твоето гърло трябва да е свободно. В пеенето ще бъдете много свободни. Ама кой какво ще каже, вие не обръщайте внимание. Ти ще седнеш и ще си пееш, дори и в сред София. Ама този ще каже, че си смахнат, онзи тъй може да каже – ти ще кажеш: „Аз пет пари не давам, аз пея по Божественому. Ако вие сте толкова смели да пиете бира, когато седите в кафенетата, аз ще бъда смел да пея по

Божественому. Защо аз да съм смахнат, пък вие да не сте смахнати?“
Свършена работа! Ама ние ще кажем сега: „Трябва известно благоприличие.“ Аз приемам, че в света има известно благоприличие, но ние сме излезли извън рамките на туй обикновено благоприличие. Ние правим неща, които са много благоприлични. Поне в себе си ще направите умствена маневра. Ще излезеш на някое многолюдно място, където имаш приятели, и почваш да пееш. Сега в ума си правиш маневра, но може би след десет години ти ще излезеш и ще направиш туй в действителност. Обаче за да направиш нещо, жертвите, които ще положиш, трябва да принесат някакъв плод. Но туй е едно упражнение, за да станете смели. Вие сте страхливи, а този страх трябва да изчезне. И аз ви препоръчвам, като влезете в гората, да се отворите, да пеете, да викате, колкото можете. Дайте ход на чувствата си! Сега, като запеем някъде, казвате: „Този какво ще каже, онзи какво ще каже.“ Но някой път ние трябва да пеем тихичко. И тихичко може да си пеем.

Та аз съм за тази вътрешна духовна свобода. Всеки един от вас трябва да има духовна свобода. Като пеете, не дигайте много гласа си, а се вслушвайте, обръщайте внимание как взимате тоновете. Аз имам още една цигулка и ще видите какъв хубав глас ще има тя. И някоя вечер ще я донеса, ще ви направя един опит – да видите как свири тя. Две цигулки са. Аз ще магнетизирам другата цигулка и ще видите какъв хубав глас ще има. Давах я на мнозина цигулари, но те казват: „Не можем да свирим.“ На тази цигулка, с която цигуларите не могат да свирят, аз мога да свиря, но трябва да се внесе нещо в нея. Но когато внесе в другата цигулка това нещо, тази не ще може да свири. Разбирате ли? Като извадя туй, което е тук, и го туря в другата, тази цигулка не ще може да свири. Затуй и в цигулката, и във всяко нещо ние можем да внесем тази жизнена сила. Така и цигулката може да оживее. Може да внесем нашия двойник в нея и този двойник

прониква във всичките пори, прониква в цигулката. И тогава в този глас стават трептения. Великите цигулари и пианисти – те внасят това нещо. Певизи, които пеят хубаво, те внасят това трептене в гърлото си, в душата си. Ако туй нещо може да влезе в гърлото ти, ти ще имаш отличен глас, всички ще те слушат. Но нашата душа трябва да влезе в гърлото. Душата навсякъде трябва да ходи. Ами че тъй! Ще кажем на душата да дойде в гърлото – ще пеем отлично. Ако дойде в главата – ще мислим отлично. Само че трябва да ѝ кажете къде да се качи и тя ще ви слуша. Кажи ѝ: „Искам в гърлото!“ Хубаво. Какво искаш сега? „Да влезеш в мозъка, искам да мисля.“ А ти казваш: „Ако обичаш, качи се.“ Не *ако обичаш* и *моля ти се* – определи ѝ точно думите, кажи ѝ: „Качи се в гърлото, да ми изпееш една хубава песен, каквато ти знаеш.“ Тя ще ти изпее една такава песен и ти ще си я спомниш от миналото. Пее душата. А сега, когато тя, горката, иска да пее, вие я спъвате, казвате: „Слушай, на тебе ти се пее много, но синът ми е болен, ще го смуцаваш.“ Не, ако тя запее, той ще оздравее. А ти казваш на душата си: „Моля те, не пей, мъжът ми е неразположен, децата ми са неразположени.“ Не спъвайте разумната душа в нейните проявления! Всяко едно желание, всеки един стремеж трябва да бъдат свещени, както са свещени мислите и желанията на Бога. Няма изключение! Защото всичките стремежи на Божествената душа, която живее в нас, са свещени, и всеки един порив, какъвто и да е той, е свещен. Всичко у нея е благородно. Ти не можеш да се съмняваш. Всичките нейни пориви са благородни, свещени, чисти и святи. Спрямо всеки свещен порив в света непременно има точно противоположен, обратен порив. Човек има две души. Яви се едно благородно желание у човека – веднага дохожда тъй наречената лоша душа. Тя ще те накара да ходиш по обратния път. Това го показва опитът. Тук поне всички сте имали горе-долу тази опитност.

Та в Окултната школа се изисква спазване на законите. Ще спазваш Божествените закони. Дойдеш ли до тях, ще кажеш: „Това е закон!“ След като направиш опит и имаш резултат, върху този резултат ти може да мислиш, може да разсъждаваш. Имаш нещо направено – може да го разглеждаш от какво е направено. Но не е ли направено, не го бутай! Вземи твоя часовник и виж от какви части е направен, но преди часовникът да е направен, не го бутай!

И тъй, музиката е едно от великите средства в света, с които можете да се тонирате, и ние ще я употребим като едно оръжие, като артилерия, като картечен огън; не само ще пеем за наслада, но ще я употребим за защита на себе си. И псалмопевецът какво казва? „Хвалете Господа с китара и с кимвал.“ Пък ако аз бих писал, щях да добавя: и с цигулки, и с тромпети, и с цитри, с всички сегашни инструменти. И българите, като видят цигулка, мислят, че само дяволът свири на нея. У българина гайдата е по-почитана и гайдарят има повече почитатели, отколкото цигуларят. Не зная защо, но тъй е. И пословица има: „Цигулар къща не гледа.“ Ами че цигулар, който къща не гледа, той е цигулар! Той на цигулката си е отдаден. Защото ако неговият ум е съсредоточен в къщата, той няма да гледа цигулката. А който е отдаден на цигулката си, той къщата не гледа, той казва: „Друг да се грижи за къщата, а аз ще радвам хората. Които са скръбни, весели ще станат, които са болни, ще оздравеят.“ Та и ние сега се нуждаем от музиката. Това са малки бележки върху музиката.

Ха да прочетем малко от това, което сте писали върху плача на малките деца. (*Четоха се само някои от темите.*) Вие всинца не сте писали върху темата. Също не сте правили и резюмета на работите от класа. Извадете ядката от работите върху плача – основните черти само. После пишете всички поне две думи, но ще пишете всички. Някои казват: „Аз не мога да пиша.“ Напиши две думи, макар да са глупави. Нищо повече! Зададено е упражнение – седни и напиши

нещо, за себе си. А ти като кажеш, че не можеш да пишеш, оставаш в негативно състояние. Напиши две думи! Някои идват тук, в класа, и не са писали нищо. Не, през решето ще минете, но ще напишете. Тъй не бива. Тук, в Окултната школа, такива работи да ги нямаме. Напиши едно изречение или две-три думи, но напиши нещо. Плачът – това е първото упражнение в музиката. Нищо повече! Но истинският плач, защото аз съм забелязал, че някои деца не знаят да плачат. За дете, което истински плаче, този плач е първото упражнение в музиката. Детето, което не знае да плаче, то хленчи и казва: „Как да започна тази песен?“ И даде един тон, който не е музика. Истинският плач е първото музикално упражнение! В това отношение сълзите ни помагат. Пък онзи плач, при който като зареве, детето почервене – в него няма никакви сълзи; очите му изпъкнат, надува се, надува се дълго време и ако майката я няма там, тогава туй надуване може да се превърне в плач и като си поплаче туй дете, то заспива. И действително, има например песни или упражнения като *си-му-ту-си* – ако ги пееш еднообразно, ще заспиш. Трябва да има разнообразие. Трябва да се пее с прекъсване и после легато. (*Учителя пее стакато.*) Почнат ли вибрациите да стават еднообразни, туй еднообразие произвежда сънно състояние. Всичките състояния трябва да се изменят. Тонът *си* е мек тон. Когато Господ изпрати Мойсей при Фараона, какво му каза? *Си, симу*. Като кажеш *му*, този тон е много силен накрая. В него има две движения; *у*-то в окултната наука има двойно движение – едното движение е надолу, а другото – нагоре.

Сега каква е разликата между *мо* и *му*? Следили ли сте, като изпеее *му*, кой орган на гърлото се засяга и кой орган засяга *мо*? (*Учителя пее упражнението „си-му-ту-си“ откъснато, но много тихо.*) Трябва да пеете отривисто. Наблюдавайте: имате някое душевно неразположение – ще го трансформирате. Извадете часовника си и

вземете да повтаряте туй упражнение: *си-му-ту-си* (*Учителя пее съвсем тихо*) и вижте след колко минути ще се измени туй ваше настроение. Някой път трябва да се измени настроението ви, а някога не трябва. Когато обаче тази енергия е достигнала до върха на експлозия и се събере в някоя част на тялото, ние трябва да спрем тази експлозия, т.е. да дадем направление на тази енергия да извърши някаква работа. И съвременните хора страдат от натрупване на енергията. Тази енергия някой път се струпва на устата, някой път на ушите, на носа ни. И такъв човек само като го бутнеш по носа, и тази енергия се проявява. Ти навсякъде можеш да го бутнеш, но дойде ли до носа, не можеш. На някои хора пък в горната част на ръката е натрупана енергията им – те не обичат там да ги бутат. Значи тази енергия може да е събрана в горната или в долната част на ръката им. И когато се събере тази енергия, може да произведе една експлозия, едно болезнено състояние. И често болестите днес произтичат от натрупване на тази енергия. Ако енергията е груба, тя произвежда всички тия отлагания. Те се дължат на тия течения на електричеството. Когато вибрациите са по-груби, тази полуорганична материя се натрупва около ставите и когато времето се измени, мускулите се съкращават и тогава почва да се образува едно налягане, търкане. Тия полуорганични вещества, които са твърди, като минават през тъканите, предизвикват едно триене, после едно запалване, става една химическа реакция и в резултат се явява едно подуване. Сега аз бих пристъпил да ви обясня това, но вашите умове са такива критици.

Например, ако аз ви дам една формула, ще кажете: „Друга формула не може ли?“ Не, не, трябва воля, за да направите едно упражнение. На мен ми разправяше един приятел – здрав, млад човек, дадох му да напише едно упражнение, но внезапно го заболява сляпото черво: „Ама такива болки имах, изпотих се. Вдигам се вечерта да търся лекар, но слушам, нещо ми казва: „Кажи на

сляпото черво, че аз съм мобилизиран, аз служа на Бога и ти трябва да ме оставиш, не е място ти да се проявяваш, аз ще се проявя.“ Половин час след това болестта изчезва. Коя е причината сега? Ако не беше казал това, ако не беше се наложил тъй на болестта, щяха да се минат двадесет и един дена: че лекари, че компреси, че това-онова. Ще кажеш на болестта: „Слушай, приятелю, аз съм мобилизиран.“ Нищо повече! После: „Аз живея в Божествения свят, дето всички същества живеят в хармония, какво търсиш в мен? Ще излезеш навън!“ Болестта – това е едно същество. Съвременните лекари са много смешни! Явява се един тумор – хайде, ще го режат. Сега с туй, което аз ще ви обясня, вие ще излезете с него пред света, ще кажете: „Нашият Учител тъй каза.“ Туй не е научно. На съвременния свят трябва да обясня другояче тези работи. Тази теория трябва да им я обясня по друг начин. На сегашния учен свят няма да говорим за тия разумни сили, за Разумния свят, понеже привидно те действат механически, автоматически. Ти като им кажеш, че ги разбираш, те няма да те считат за разумно същество. Учените казват: „Туй не е право.“ Те не ни вярват. Как се обяснява действието на тия сили? У човека, ако вникнете внимателно, има две течения; повечето влизат отдолу, през пръстите на краката. Някой път пръстите са отворени, т.е. у етерния двойник, който е свързан с тялото, има известни отворстия отворени. Някой път има втичане, някой път има изтичане. Някои същества могат да влязат през краката и да вървят по един начин. Има течения, които влизат през носа. Да кажем, че едно същество влезе у вас да прегледа тялото ви и след това не може да излезе навън. Като го разгледа, то си намери някое хубаво място и казва: „Аз няма да си изляза оттук, хубаво ми е, ще си направя една малка къща.“ И почва да събаря твоите вещества, започва да си гради като един майстор, който знае как да сложи вода, цимент, пясък. Ти ще му кажеш: „Слушай, приятелю, ти тук не може да градиш. Взе ли

позволение? Ти мобилизирал ли си се? Ще спреш този градеж!“ Нищо повече. Ще кажеш: „В името на онзи велик Божествен закон, който управлява света, ти си дошъл като гостенин и ще излезеш навън. Не излезеш ли, другояче аз ще постъпя с тебе – по всички правила, които зная.“ И той ще излезе. А сега ние се плашим от него. Как? Дойде лекарят и като прегледа болния, прави движение с главата, че положението е много сериозно. Съвременните хора са хипнотизирани. Как са хипнотизирани хората? Болният седи, гледа лекаря. Лекарят пипа пулса:

- Пулсът не бие редовно.
- Не бие редовно? Какво има?
- Порок на сърцето.
- Порок?

Той се уплаши и затупка сърцето му. И веднага рецепта, хайде на аптеката! То е смешно – порок на сърцето! Няма никакъв порок. Аз мога да направя когото и да е от вас да има порок на сърцето. Няма никакъв порок! Действително може да се превърне в порок, но в окултната медицина има симптоми, които показват дали сърцето има известна органична повреда, или не. Който изучава окултната медицина, ще разбере това. И тези симптоми сами се явяват на ноктите. Например, когато се яви охтика, тия признаци се явяват на ноктите. И за 190 дена напред може да се даде диагноза каква е болестта. Сега дойде лекарят, прегледа езика – побелял. Туй показва, че стомахът не функционира редовно. Погледне очите – пожълтели. Това показва, че черният дроб не действа добре, има разстройство. Езикът, очите – ненормални. Третият начин: попипа пулса – нередовен, значи в сърцето има нещо. Е, хубаво, какво има в сърцето? Оня нерв там, който регулира биенето на сърцето, е повреден. Там има една спирачка. И някой път тази спирачка затихва, а някой път, като се отпусне, и сърцето бие силно – тупа, тупа и се уплашиш. Ти

ще кажеш: „Приятелю, закон е сърцето да бие 72 пъти в минутата, туй е правилно и ти ще се подчиняваш.“ Ще стегнеш там спирачката и нагоре няма да я пускаш, защото за условията, при които живеем, достатъчни са 72 удара. Като видиш някой човек, който обича повече, ще му кажеш: „Извади тази спирачка, нека бие сърцето ти повече – 74 пъти нека бие.“ Дойде някой вкъщи, когото ти обичаш, ще си кажеш: „75 пъти нека бие сърцето ми и повече дори.“ Ще му кажеш, че като бие сърцето повече, на известни места ще трябва да се образува едно натрупване на енергия. Сега сърцето не пулсира правилно. Вие не сте правили опити да наблюдавате как пулсира сърцето и колко видоизменения има в туй пулсиране. Цяла наука е това! Ако вие следяхте това нещо, някой път сами щяхте да забележите видоизмененията, но като не разбирате тази наука, има опасност да се уплашите. Като наблюдавате, ще видите какви течения има, как става биенето на целия Космос, как стават теченията вътре в Природата. Сърцето показва биенето на целия Космос. И по биенето на вашето сърце може да определим какви са теченията в еди-коя си част на Земята. Цяла наука е това! Затуй се изисква някой път много голяма чувствителност. Накрая на пръстите има едни издатини, папили – те трябва да се развият много, да станат силно чувствителни, за да възприемат тия токове. Когато почне чрезмерно да се развива чувствителността на нервната система, образуват се едни малки, нежни органически подувания. При тази изтънчена чувствителност хората стават много нежни и при най-малкото побутване могат да възприемат тия токове.

Сега ще дойдем до музиката. Ще се заемете да пеете и ще се тонирате. После ще дойдем до второто упражнение – *Венир Бенир*.

Сега аз ще ви предупредя да държите отделно всичките окултни песни. Окултните упражнения няма да ги смесвате с другата музика. Тези упражнения се пеят при особено време. Има време, когато ще се

пеят тези упражнения, за да имаме резултати. Не може да ги пеете всякога. За окултното пеене трябва да сте сериозни. То не е тъй, за развлечение. При обикновеното пеене може да пеете, когато искате, но при окултното пеене във вас трябва да се пробуди съзнанието – да няма никакви пукнатини в съзнанието ви, никакво раздвояване. И за една година чрез пеенето можем да постигнем много добри резултати. Ще пазите тия упражнения. Сега аз предлагам тази теория на вас и ще я поставим на опит в най-елементарните неща. Ще пеете *Изгрява Слънцето, праща светлина*. Като пеете тъй, вашето Слънце ще изгрее. Като казвам, че вашето Слънце ще изгрее, не разбирам Слънцето в Природата; друго едно Слънце има, което изгрява – то праща светлина. Ние не пеем на това външно Слънце. А когато туй наше Слънце изгрее, то ни праща своята светлина, която носи радост в живота ни. Тогава ще дойде сила жива, изворна, текуща. Това са все символи. Значи влизаме в съприкосновение с този реален свят.

Та ако е за критика, и аз мога да критикувам, по-строг критик от мене няма. Например аз съм забелязал – някой път като говоря, критикуват моя език. Ако е за критикуване на езика, ако аз разкритикувам българския език, едва ли ще останат 250 думи в него. Ще останат само 250 думи и те ще бъдат корените на езика, с които ще можем да говорим нещо разумно. А сега ред думи ще употребим и никакви резултати не може да има. И проповедници, и свещеници говорят, говорят – нямат резултати. И не могат да имат резултати. Затуй, когато се прави един превод на Священата книга, човек трябва много добре да разбира окултния език, да разбира думите в тяхното дълбоко значение. А сега превеждат точно според оригинала. И в Писанието някои идеи са преведени толкова буквално, че ако се явеше някой пророк или Христос, те биха се чудили на гениалността на тези хора – как е идвало това нещо на ума на хората: тъй да изопачат мислите, че да предадат туй, което те не са нито сънували,

нито на ум не им е идвало. И ние казваме: „Туй е превод точно според оригинала.“ Той го превел криво, дойде друг, чете го и казва: „Тъй е писано в Свещената книга.“ Ти провери ли? „Мене Духът ми каза.“ Духът му казал, пък той превежда същия крив превод. Не е така! Даже по някой път аз съм се спирал да мисля каква дума да употребя на български език за думата *любов*. Думата *обич* – и тя не може да изрази Любовта. Единствената силна дума в български език, тя е *благост* – значи сладко нещо. Тя има вече смисъл. Сладко е, значи не може да бъде горчиво. А Любовта какво нещо е? Няма символ, няма корен. Какво значи Любов, не знаем; откъде е произлязла тази дума – не знаем. *Обич* – и тази дума корен няма. Откъде е произлязла тя? Значи *благост*, сладко нещо – тя е много силна дума. И като намерим такива думи, за които ние имаме опитност, у нас се зараждат ония истински мисли и идеи, които действат съзнателно. И например в музиката има някои тонове: този тон (*Учителя пее „Изгрява Слънцето“*.) е много хармоничен, другите тонове, които идват в песента, не са толкова хармонични – то е в естеството на езика. Другите тонове идат по причина на самите думи. И всякога една дума трябва да изразява един образ. „Изгрява Слънцето!“ – това е един тържествен, идеален момент. В окултните упражнения навсякъде има образи.

Който европейски език и да вземете, всички куцат в предаване на тия окултни упражнения. Сега във Франция някои музиканти правят опити да преведат обикновената музика в окултна. Започват да пишат окултни песни, но те се нареждат по особен начин. След време ще имаме окултна музика и тя ще внесе нещо ново.

Сега бъдете готови! Има такива музиканти и у тях ще се роди окултната музика. Ще проучвате теорията на музиката.

Тайна молитва

Четвърта лекция от Учителя 22 октомври 1922 г., неделя, София

ВЛИЯНИЕТО НА ЕЛЕКТРИЧЕСТВОТО

Имате ли зададена тема? „Не.“ За идущия път ще имате темата *Човешката воля – разлика между воля и своеволие.*

Ще направя няколко бележки върху отклоненията в живота, върху привидните причини, които въздействат на това отклонение. Ако се поставите на равно поле и наблюдавате пътеките, през които хората вървят, ще забележите, че хората не вървят в права линия, а зигзагообразно. Даже ако направят едно царско шосе, вие ще видите, че те ще вървят от едната страна, после ще минат през другата страна – такова едно кръстосване става. И у животните, и у тях се забелязва това отклонение. Заекът като бяга, и той не бяга в права линия, и той прави известни лъкатушения. После, като вървите из града, и вие правите същите отклонения. Ако сте в странство, законът ще ви застави да вървите отдясно. Но тук, в България, вървите отляво, после отдясно, отляво, отдясно, ту на едната, ту на другата страна. После тия отклонения се забелязват и в нашата мисъл. Нашата мисъл върви до известна степен в една посока, после в друга – вляво, вдясно, докато достигнем целта. Туй отклонение се забелязва и в чувствата. И там има едно лъкатушене – ту се усилят, ту отслабват. Когато дойдем до изпълнението на известно дело, и там има тази пресиленост, това отклонение. Сега туй отклонение за тялото се обуславя от електричеството и магнетизма.

Да кажем, вие сте пасивни. Ако вашето тяло е пасивно, то и клетките на организма ви са пасивни. Да кажем, вие минавате по улица *Витошка*, вървите по положителните течения на електричеството. Но понеже електричеството не върви по права линия, а прави зигзагообразни движения, то и вие ще направите едно отклонение от пътя си – ще вървите до известна степен по течението

на електричеството вляво, после вдясно. Електричеството минава ту вляво, ту вдясно – и вие ще минете ту в едната, ту в другата страна. Сега някои от вас, като разберете този закон, можете да се тонирате. Ако сте пасивни и искате да предизвикате едно активно състояние в себе си, излезте на полето и там ще можете напълно да се тонирате. Ние затуй правим тия планински екскурзии. Някой път ние не вървим по законите на екскурзията. Не трябва всякога да взимаме един и същ път – теченията се менят. Ние постоянно минаваме през Драгалевци и някой път на вас това ви дотяга и казвате: „Не може ли през друг път?“ Защо ви дотяга? Понеже електрическите течения или магнетичните сили се изменят и вашето настроение, и то се мени. Следователно често между вас ще се роди един спор и вие може да развалите една екскурзия, ако не разбирате закона. Ако половината от вас сте активни, а другата половина сте негативни, или пасивни, между вас ще се роди спор. Тръгнете в една посока, където електричеството е положително. Които от вас са активни, ще кажат: „Ние по този път не искаме да вървим.“ Ще спорят и ще се разделят – едните ще вървят по една посока, а другите ще вървят по друга посока. И вечерта, като се върнат, ще кажат: „Знаете ли какво стана? Скарахме се, разделихме се.“ Никакво скарване! Електричеството ви е разделило – пасивните е привлякло към себе си, а активните е отклонило от себе си. И вие сте тръгнали в две посоки според волята на електричеството, а не според вашата воля. Този закон ще го знаете. Често и в домовете, където се образуват караници, същият закон действа. Някой път електричеството образува споровете вкъщи. Сега ще ви обясня. Туй е една окултна тайна. Защо някой път става спор вкъщи? Вие си построявате къща, но като не разбирате окултните закони, вие поставяте къщата в такава посока, където не може да става бързо превръщане на електрическите течения.

Хубава е къщата за живеене, но жената е пасивна. Под къщата започва да тече положително електричество; жената е доволна от къщата, но мъжът е активен, той казва: „Аз не съм доволен от къщата! Аз не мога да я търпя, не ми се влиза вкъщи.“ Туй течение може да е за един месец, за два месеца, за цяла година. Мъжът се скарва с жена си и казва: „Ще я продадем, аз не мога да търпя, не мога да живея в тази къща.“ Сега, ако разбирате закона, вие трябва да разделите електричеството и така да направите, че в къщата ви да минава и отрицателно електричество. Често в една къща минава положително електричество, а в съседната къща минава отрицателно електричество. Те са течения отдолу. И тогава знаете ли какво става? От туй гледище често стават и други спорове. Да кажем, че жената е пасивна, защото минава положително електричество, а в съседната къща минава отрицателно електричество. Вие живеете с вашата съседка много добре. Да, но мъжът ви ще почне да ходи често там, отрицателното електричество ще го привлече. Ще кажете: „Знаете ли, той като ходи там, усеща се като у дома си.“ Да, ще каже жената, която не знае причината. Не, не, разбиране трябва. Тук има известни естествени причини. Трябва да разбирате най-първо естествените причини, които подбуждат хората да минават от едно място, а не от друго. Сега, ако в туй се съмнявате, аз мога да ви докажа за пет минути, че туй е вярно. Само че това няма да го аргументирам тук, но горе на Витоша или на Чам Кория; или ще отидем в Сливен на Сините камъни – там ще го докажем. На Сините камъни изведохме 150 души, от тях около 10-20 души се разболяха, като се качихме горе на равнището. Една госпожа казва: „Аз оттук не се мърдам. Ако река да се помръдна, ще стане разрив на сърцето ми и ще умра без време.“ Пък понеже ние искахме да идем на друго място, казвам ѝ: „Оттук още половин километър не можеш ли да ходиш? Там ще те оставим. На това място ще оставим при тебе някой да те пази, пък ние ще

тръгнем по-нататък.“ Вдигнахме ние самовара за топла вода; носеха го на ръце и вървяха напред. Избрахме една полянка, където тия течения се уравновесяват. И казвам: всички 150 души ще налягат тук на дясната си страна. След 15 минути станахме, направихме упражненията и тази госпожа оздравя и каза: „Не оставам тук. Аз ще дойда с вас.“

Онова място, където ние се бяхме спрели, беше една долина – там електричеството беше пасивно, а понеже тя беше негативна, усили се туй състояние. Тя не можеше да си го обясни. Казвам: туй електричество усили в нея това разслабително състояние, но след половин километър път състоянието ѝ се промени. През целия ден тя беше бодра и весела и отгоре пак слезе добре; намерихме каруца, качи се тя и тъй си отиде до Сливен.

Казвам: вие често ще срещате такива противоречия – те засилват тия течения на електричеството. Това ще го изучавате. Някой път трябва да разбирате закона. Вашето тяло може да стане негативно, всичките ви клетки могат да станат негативни и положителната част на вашето електричество може да е в друг индивид. То е неблагоприятно за самия индивид. Защото ако вашето положително електричество отиде в някой индивид, на когото вибрациите са понисши от вашите, ще се възстанови вашето здравословно състояние, но вие ще изгубите нещо от общия калибър на вашия ум. Следователно трябва да знаете закона да се поляризирате. Направете лявата страна активна, пък дясната страна пасивна, да привлечете тия течения на вашето тяло. Сега тази вечер туй е само една загадка. Ние ще дойдем до опитите как да се поляризирате. Често ще забележите явления на съгласия, които зависят само от земните течения. Тогава ще разпределите течението. Може да вземем двама души от вас, които са скарани, и да ги примирим. Ще отидем някъде на разходка, където тия течения се уравновесяват, и двамата ще се примирят, ще

кажат: „Дай си ръката, ние можем да работим.“ Значи причината не е във вас, а тя е външна. То е, както когато забия на двама души трън в петата. И двамата ще викат: „Не можем да търпим.“ Извадете тръна и двамата ще бъдат доволни. Извадете причината! Следователно ние трябва да знаем всички причини, които ни въздействат външно, механически, за да можем да се справим с по-дълбоките причини, които не зависят от нашето тяло, от физическото тяло, а от другите тела, които човек има.

Когато избираш някоя къща, някой път ти се предлага тази или онази, но щом си в затвора, ти не можеш да избираш. Когато имаш свобода, ще избираш най-хубавата къща. И тия къщи хората ги наричат приветливи къщи. Ще идете тогава ти и жена ти заедно да избирате къщата. Ако и двамата сте доволни, ще повикате и децата си; ако и те са доволни, още по-добре. Пък ако искате опитът да е по-сполучлив, повикайте и приятелите си. Тогава тази къща е добра за вас. Но ако жената е доволна, а мъжът и дъщерята не са доволни, тогава простете се с тази къща. Причините са чисто физически – зависят от тия течения там, които не са съвсем еднакви с вашите. Това са много интересни твърдения, които трябва да се докажат, и те ще се докажат постепенно. И затуй аз употребявам окултната музика – тя е един от методите за поляризиране. Без музика вие нищо не можете да извършите. Туй трябва да го знаете. В основата на живота на един окултен ученик музиката служи като метод за поляризиране. Не си разположен – ще почнеш да пееш. Не си разположен – ще почнеш да играеш, и правилно ще играеш. Метод е това – ще играеш. Когато човек престане да пее и да играе, той умира вече. И Природата всякога ни заставя да играем и да пеем. И когато тя ни застави, ние я слушаме. Ти не искаш да правиш упражнения, седиш в бездействие, но се яви сърбеж по тялото ти, краката те засърбят, почнеш да се чешеш. Мислите ли, че туй е произволно? Природата иска да те

застави да правиш упражнения. След туй сърбежът понамалее. Втория ден пак се яви този сърбеж.

Аз ще ви обясня причината. Този сърбеж произлиза от това, че в тялото ви се е набрало излишно електричество и трябва да го пренесете от едно тяло в друго, да го изпратите навън. След туй, ако не искате да дадете ход на чувствата си, а да ги задържите, ще ви дойде някоя болест, ще ви заболи коремът, ще почнете да плачете, да викате *олеле, олеле* и на кой как дойде ще разправяте за болката си. Изповед ще направите. Ще си изкажете чувствата. Ако вие мислите, че няма да се изповядвате, лъжете се. Някой казва: „Аз не се изповядвам.“ Лъже се. Какви видни хора, какви попове, владици се изповядват! Като ги заболи нещо, тичат при доктора: „Господин докторе, коремът ме боли.“ „От какво стана това? Какво яде? Ще ми кажеш право!“ „Е, в пости ядох кокошка, пиле, супа.“ Сега, ако енориашите знаят това, той на тях не може да се изповядва. „Слушай – казва му лекарят, – няма да ядеш кокошка.“ И като му предпише лекарят какво трябва да яде, той изпълнява неговите предписания. Е, мислите ли, че има нещо скрито-покрито? Природата е толкова умна – ще ви застави когато и да е да се изповядате, и то по всичките правила. Има такива болести например, че като заболее някой от тях, той ще изкаже, дето казват, и млякото на майка си. Като те заболи, всичко ще изкажеш и като се изкажеш, ще ти олекне. Има болести, които може да се излекуват само с изказване.

Тия мисли, тия желания са накопления, които изменят състава на нашето тяло, изменят вибрациите на космическите течения и тогава се образува неправилност в нашия живот. И тогава има потъмняване на чувствата. Ще премахнеш всички тия прегради! И музиката служи като едно средство за премахването им. Ще пеете съзнателно. Не казвам като правило непременно да пеете, но в окултната музика, ако можете да пеете, от Любов ще пеете; ако не можете да пеете от Любов,

няма да пеете. От Любов може ли да играете, ще играете. Но вие ще седнете пред прага да мислите дали е право, или не. Играеш ли от Любов – от Бога е; не играеш ли от Любов – не е от Бога. В Любовта има един закон: по Любов ли е всичко, което вършиш, право е. Туй е правило: по Любов ще пееш, ще се наслаждаваш и в тази музика ще има творчество.

Сега аз ви обръщам внимание на вътрешните методи на музиката, а не на външната техника. Аз ще дойда малко по-после да засегна и съвременната музика, оперната музика. Както свирят музикантите днес, аз виждам усилието на съвременното човечество към напредък. Много автори искат да изразят всички чувства на скръб, радост, тъга, на отчаяние, на надежда, и всеки един цигулар – и той иска да ги изрази. Но още нямаме талантиливи музиканти, които да са схванали чувството и да го изразят. Много музиканти не могат да предадат чрез цигулката този вътрешен израз.

Много мъчно може да се изрази едно чувство. Та някои от тия песни са правилни, а други не са правилни. И в окултната наука ние ще пеем само положителни упражнения. Аз ще ви кажа друго едно окултно упражнение: *Сладко, медено, от Слънцето изпратено, от пчелите донесено.*

Това е едно положително упражнение. Ще го пеете това упражнение. Всеки един образ тук е активен. Сега тази вечер ще пеем *Сладко, медено*. Вие ще вземете да го разчлените, но в самото изречение има музика. Ще забележите окултната страна на упражнението.

(Учителя пее „Сладко, медено“.) Като мислиш за него, веднага ще се подсладиш. Значи всичките киселини, които те спъват, се превръщат; сладко ще дойде, медено ще дойде. Сега ти трябва малко светлина: *от Слънцето изпратено* – веднага тази светлина прониква. *От пчелите донесено* – веднага ще мислиш за кошера; понеже

пчелите са трудолюбиви, у тях има ред и порядък, ти ще мислиш за тях и всичко туй ще внесе в теб ред и порядък.

Сладко, медено, от Слънцето изпратено, от пчелите донесено.

Всяка една дума си има свой окултен израз. Туй са окултни упражнения, не са песни. Ние сме далеч още от окултните песни. Това е само приготвление за песен. После ще дойдем до една окултна песен. И като вземем една окултна песен, знаете ли какво ще стане? Сега някои казват: „Да имаме едно оперно парче!“ Аз нямам нищо против оперните парчета. Вие отвън може да пеете колкото искате оперни парчета. Аз не съм против музиката. Можете да пеете от всички парчета. Песните никога не развърщават. Ако някога смисълът на песента развърщава, то гласът поправя до известна степен това. Който пее, не се развърщава, макар че има някои песни, които съблазняват, но музиката изправя. Тъй щото, може да си пеете каквито парчета искате, ни най-малко не ви забранявам. Сега вие сте ученици – аз ви давам пълно право да пеете, каквото искате. Давам ви право, но не ви налагам. Ако имате разположение и можете по Любов да пеете, пейте; ако нямате разположение и не можете да пеете по Любов, не пейте! Дръжте туй правило. Каквато и да е песента, пеете ли я с Любов, вие ще имате едно правило, един метод да превръщате нервната енергия за ваше добро. Няма да ви кажа, че тази е свещена музика, а тази е светска. У нас светската и свещената песен се обуславят само от закона на Любовта. И най-лошата песен, като я обичаш, тя е свещена. А най-свещената песен, като не я обичаш, в нея няма нищо. Ако аз ти нося шише за сладко, медено, а вътре няма никакво сладко, тогава това няма да те задоволи. Сладкото медено трябва да бъде вътре. И тъй, първото правило при закона на поляризирането е: ще се поляризирате чрез музиката.

В окултната музика не се изисква да пеете високо. Много тихо се започва. Тихо, много тихо пеене, на себе си. Защото някои от вас ще отидете в друга крайност, ако пеете много високо. Мъжът ще каже:

– Защо ме смущаваш?

– Е, Учителя каза да пея.

Не, тихичко ще пееш, че като те слуша той, да каже: „Ха, какво пееш? Я ми попей!“ А сега някои като викнете, че мъжът казва: „Какво си се запяла тази сутрин?“ Та сега, понеже в наряда ви има пеене и по някой път може да смущавате вашите съседи, пейте тихичко. Там песните са много тихички. Ще гледате да пеете по възможност колкото можете по-тихо.

Ще си турите на ума тихо да пеете, пък когато сте въвн, в гората, дето няма никой – там можете да отпуснете гласа си, колкото искате, и да пеете, както искате. И тъй, с музиката ще се поляризирате. (*Учителя пее, „Сладко, медено“.*) Гледам в Ючбунар по улицата минава един продавач; той тъй си наредил думите на песен, че всички деца са научили песента и я пеят. Всички жени излизат и си купуват макари и пр. И той си пее, песента му е една и съща, но той тъй наредил тия тонове, че кой как чуе, отива при него. С количката си върви и си пее. И той пее *Сладко, медено*. Аз вярвам, че така той печели доста. Обръщам ви внимание – това е една малка причина, но знайте, че щастieto на нашия живот почива върху такива малки, незабелязани причини в света. И туй, което спъва съвременния свят, туй, което спъва нашите домове и нас самите, това са малките, микроскопични причини, които са тъй естествени. И когато разберем този ход на нещата, ние 75% ще се освободим от ненужни борби; ще ни останат 25% необходими борби и тогава разумно ще се борим. А 75% от борбите – те са от посторонни. причини, които трябва да извадим от ума си. Сега 75% от борбите ще ги снемем и ще оставим само 25%. Дойде борба, ще кажеш: „Причината не е от мъжа ми, не е и

от Бога, причината е от електрическите течения.“ Ще напуснеш къщата, ще излезеш малко да се поразходиш и ще ти мине. И ако мъжът разбира закона, ще даде възможност на жена си и тя да се разходи. Тогава и жената – неразположен ли е мъжът ѝ, ако има пиано или цигулка, нека му попее или посвири половин час *Сладко, медено* и ще му мине. После ще попеете упражнението *Сила жива, изворна, течуща*. Ще правите опити с тях, ще опитате силата им – да видите как действат. Аз ще ви дам ред упражнения, ала те няма да действат на всинца ви еднакво. Но ние имаме толкова упражнения, че всеки един от вас ще си избере някои от тях, които да употреби за своето тониране. И ще имаме ред ключове как трябва да се започне пеенето. Има си начини за започване на окултното пеене. Сега това са малки бележки за пеенето.

Аз пак ще се върна върху електричеството.

Я изпейте всички *Изгрява Слънцето!* Пейте по-отривисто! (*Учителя свири на цигулката си, взима четвъртини тонове.*) Вие туй не може да го направите, туй е окултен глас. (*Учителя пак свири нещо весело, игрово.*) Туй е светска музика, не е обикновена. Един тон може да стане окултен, може да стане и обикновен. Легатото не е окултно. В един окултен тон трябва да има мекота. Сегашните цигулари всички турят на цигулката си отгоре сурдинка, за да свирят тихо, докато на един окултен цигулар не му трябва никаква сурдинка. (*Учителя свири съвсем тихо.*) После в позициите има окултна музика. Един тон, като се вземе с първия, втория или с третия пръст, има разлика. И всякога, когато пеете, трябва някак си да движите и ръцете си. В окултната музика пеенето трябва да бъде картинно. Вие трябва да имате един жив образ. Идеята в ума ви трябва да бъде ясна.

(*Учителя свири с цигулката си и пее „Сладко, медено“.*) Втория път ще учим *от Слънцето изпратено, от пчелите донесено*. (Всички пяхме „Сладко, медено“.)

Сега, тази вечер, правим превод. Този глас е съобразно с вибрациите ви. Този е гласът, който подхожда на вашите електрически вибрации – всички веднага усвоихте упражнението и усещате една радост в себе си. Гледайте да не го забравите! То е нагласено по всичките възможни форми, в които може да се яви *сладко, медено*. Като го пеете, усещате едно приятно настроение – значи гласът и думите хармонират на вашето състояние. С него веднага може да се поляризирате, да излезете бодри и да идете на работа. Няма да се смущавате, пак ще пеете „Сладко, медено“. (*Всички пяхме пак „Сладко, медено“.*)

Е, добре, туй е, за да се възстанови електричеството в нас, да го тонираме. Сега, за да произведем дълбочина, трябва в окултната музика да изменим вече ключа. *Сладко, медено* може да се пее и на друг тон. (*Учителя пее нова мелодия, по-провлачена, и създава друго настроение.*)

Сега, тъй изпят, упражнението ви прави едно приятно впечатление. Така е и в чувствата. Когато един човек си изразява чувствата, някой път и те са медени, приятни са – значи ти ще пееш по същия начин. Обаче щом нарушиш хармонията, дойде киселото, горчивото – тогава другояче ще пееш.

Сега ще ви представя на български една селска идилия. Срещат се двама души, от които единият мисли едно, а другият мисли друго. Тя е следната: момък отива на Запад и свършва своите правни науки. Идва на село и се влюбва в мома, селянка, но много красива, и почва да ѝ пее тъжна песен, че неговото сърце го боли, че той не може без нея да живее. Тя, като го слуша, отговаря му весело, безгрижно, с припяване: „Кой ти е крив, като не разбираш живота? Животът седи в това – да си потропа човек малко.“ Той плаче, а тя се смее и си играе. Тя казва: „Ти като ме любиш, защо трябва да плачеш?“ (*Учителя*

свири на цигулката си този диалог, където мелодиите са различни, на минорна и мажорна гама.)

Сега всичките музиканти искат да изразят чувствата. Тук са представени две крайности в чувствата. Действително в живота туй рядко се случва, но тия настроения се срещат повече вътре в нас. От едно тъжно състояние, когато човек е отчаян, не иска да живее, изведнъж в него става една рязка промяна, той става и се разиграва. Тия състояния са верни за самия човек. Такава рязка промяна става у човека. И от състоянието на тази игра човек веднага може да си измени състоянието, да мине в тъга. Та когато дойдат тия състояния, трябва да ги знаете. Щом е за игра – играйте. Щом е за плач – плачете! Най-първо ние ще учим тия прости упражнения за тониране. *Сладко, медено* – туй са правилно тонирани, ритмично тонирани думи. А песента *Венир Венир* ще я оставим за следния път, да даде по-голяма дълбочина, да накара човека да мисли.

Как вървят нашите упражнения, пеете ли по петнадесет минути на ден? Сега ще вземем тона *ре*, ще го изпеем тихо, после ще усилим, а след туй ще отслабваме тона. После пяхме *си-му-ту-си* тихо и високо, след туй изпяхме звука *и* високо и тихо до изгубване на гласа.

Тайна молитва

Пета лекция от Учителя 29 октомври 1922 г., неделя, 19 ч., София

НИКАКВА ЛЪЖА

Венир Бенир,

Блага дума

Досега окултните школи в миналите епохи, както и сега, се считали като едно вътрешно проявление. Окултната школа в миналите векове периодически само е проявявала своята деятелност и след туй пак е преставала да работи навън; т.е. Школата се е оттегляла в своите вътрешни кътове, понеже времената не са били назрели. Обаче сега Школата се заема да прокара всичките свои възгледи, всичките свои правила в живота. Тя взима живо участие във всичките отрасли на живота. И мнозина от вас ще срещнат едно съпротивление вътре в себе си – не отвън, а отвътре; ще се сблъскате с вашите стари възгледи, стари навици, стари привички на мислене, на действие и ще мине дълго време, докато се освободите разумно от тия стари навици. Не е тъй лесно. И за да можете правилно да се освободите, трябва да имате едно вътрешно разбиране, едно вътрешно, конкретно разбиране.

Например не казвайте: „Този е от Бялото Братство, този е ученик.“ Не. Човек, който не може да говори Истината, той не може да бъде ученик на Бялото Братство! Този закон е вътрешен. В момента, в който вие не можете да кажете една Истина или не можете да кажете една лъжа както трябва, вие не сте ученик, защото Истината може да се каже и при лъжата. Направил си една погрешка – ако речеш да я прикриеш, ти ще направиш друг грях. Не, ти ще имаш доблестта при тази лъжа да изкажеш Истината тъй, конкретно, нито да я увеличиш, нито да я намалиш. Счупил си една чаша – няма да разправяш за онези причини, които намаляват отговорността ти, а ще кажеш: „Тази

чаша аз я счупих, аз взимам отговорността за нея. Да не считате, че друг е направил това.“ Аз счупих чашата – толкова; няма да се оправдавам. Защото ония същества, пред които ние ще кажем това, те са разумни. Няма по-разумно същество от Бога! И когато ние пред Бога признаем един наш грях, едно наше престъпление, ще оставим Той да го прецени. Няма да се оправдавам, че такива били условията – не, не, конкретно кажи. Казал си една лъжа, ще кажеш истината: „Съзнателно я направих.“ Няма да се извинявам, да кажеш, че не си разбрал. Не, лъжа е това! Ще кажеш: „Аз съзнателно, умишлено го направих туй.“ Тъй ще се изповядаш и ще бъдеш извинен.

Сега човек може да направи и престъпление, и Добро. Като изповядаш тази Истина, ти ще се поставиш на тази висота – че си смел и решителен да кажеш Истината. А понякога ти може да носиш в себе си Доброто и да искаш да го укриеш, да не знаят хората за това. То е друга лъжа. За всички неща в даден момент ние трябва да бъдем смели и решителни да кажем Истината или в положително, или в отрицателно отношение. Смели, ама не навсякъде. Смели пред кого? Пред кого ще кажеш Истината? Пред онзи, който обича Истината. Пред онзи, който обича лъжата, ти ще мълчиш. Той ще ти каже: „Аз съм твой учител, аз ще ти кажа как да лъжеш, аз съм учител.“ Но ти, като не знаеш да лъжеш, ще мълчиш. Следователно няма какво да казваме на хората от света техните лъжи – те знаят много по-добре това от нас. Ние ще застанем смирено и ще кажем: „Ние считаме, че вие в туй отношение седите много по-високо над нас.“ Един светски човек тъй ще излъже, тъй ще скрои лъжата, че едва след двадесет години ще го хванете. Един религиозен човек като излъже, след един ден ще го хванат. Светския човек след двадесет години го улавят, а религиозния – след един ден. Но ти като си религиозен, не можеш да измислиш как да скриеш нещо. Тъй стои фактът. И ти си искал да

укриеш, но не можеш. Лъжата сама по себе си всякога влече лоши последствия! Лъжата досега никому благо не е донесла.

Може би, когато бъда малко по-разположен, аз ще ви говоря специално върху лъжата, да ви покажа нейното произхождение. Че именно заради една лъжа на първия човек хората сега страдат. Заради лъжата страдат, нищо повече! Единственото престъпление беше заради лъжата. И двамата първи хора бяха в Окултната школа. Раят – това беше една велика Окултна школа, а не туй детинско разправяне, което ни предават. Една Окултна школа беше Раят! Тия дървета не бяха дървета – това бяха живи хора, култура от хора. Тия дървета, тия живи хора не са такива, каквито ги мислите. Раят – това беше една велика култура в миналото. И когато този прародител на тази култура направи първата погрешка, той нямаше смелостта да признае Истината и излъга. Там, както е писано в Библията, туй косвено се разбира. Адам казва: „Аз мислех, че Ти ще ми дадеш една другарка, жена умна, интелигентна, която да ми помага в живота, а ето, тя още при първия изпит, още първия ден ме увлече в това престъпление. На Тебе възлагах надеждите си – по-умна жена трябваше да създадеш!“ Това беше един упрек. Тогава Господ замълча. Учителят си замълча. Той само написа, че Адам не си издържа изпита. Струпа всичката вина на жена си. Страхливец, първокласен страхливец! Той нямаше доблестта да каже истината. Казва: „Ти знаеш – аз всякога изпълнявах Твоята воля, но тази жена, ако я нямаше, бих ти слугувал; тя ме излъга.“ Спира се Господ там. Вика жената да види дали тя ще каже истината, как ще издържи изпита си. Казва ѝ: „Слушай, ти как направи престъпление в Школата?“ „А, онази змия, онази интелигентност, която Ти създаде, ако тя не беше, аз бих устояла, аз щях вярна да Ти бъда, но тя ме излъга, нали знаеш? Увлякох се. Кой е виновен?“ И Господ казва: „Изкарайте ги навън – и той страхливец, и тя страхливка!“ И от осем

хиляди години ние се учим да бъдем смели и решителни, но досега сме били все страхливци. Смелост се изисква сега! Няма по-велико нещо от това човек да излезе, когато Господ го вика, и да каже: „Да, съзнателно направих тази грешка, направих я.“ Никакво извинение!

Сега туй е външната страна. Ние говорим за греха, говорим за лъжата. Лъжата не е в казането. Има един вътрешен закон, свързан с известни отрицателни сили в Природата. Щом излъжеш, ти се свързваш с всички негативни сили в Природата, които ще изчерпват всичките сокове на живота ти и ти ще останеш сухо дърво. Опасността не е там, че си казал една лъжа, но нейните последствия са много опасни – ти ще се свържеш с тия сили. Единственото важно нещо е – съзнанието трябва да бъде будно! Веднага ще прекъснеш нишките с тази мисъл на лъжа, която си допуснал, ще се свържеш с Истината и веднага ще потекат тия Божествени сокове. Тъй се разрешава въпросът.

Сега мнозина от вас мислят: да влезем в Школата. Е, как ще влезете в Школата? Вие мислите, че като дойдете при мен и ви кажа да влезете, че вие сте вътре в Школата. Ами че в тази Школа се изисква благородство в обноските, деликатност на мислите, никаква критика! Мене ми е чудно, чудя се на учениците – аз седя и двама ученици се карат пред мен, и то как хамалски се карат, като че тия двамата са от големите учители. И аз ги слушам с всичкото си смирение. Единият чете морал на другия. И знаете ли какъв морал – първокласен морал! Не, като ученици никому няма да четете морал. Вън може да си четете морал, но вътре в Школата ще имате братски отношения, приятелски отношения. „Аз тъй мисля, аз иначе мисля“ – ще си търпите възгледите, колкото и противоречиви да са. Даже и най-противоположни да са те, ще кажете: „Братко, аз изказах противоположен възглед, но ще ме извиниш.“ Деликатни трябва да бъдете помежду си. Не го считайте това за една обида. И сега

отношенията между ученици и ученички трябва да се урегулирват. У жените има клюкарство, те са първокласни ученички на клюкарството. И всички ония от вас, които клюкарстват, са въвн от Школата.

Туй да го знаете! И всички ония мъже, които лъжат, са въвн от Школата. Аз ви заявявам: нищо няма да ви спаси, не се лъжете! Ама ще кажете: „Аз ще ида в Евангелската църква.“ Свършена е вашата работа. Където и да идете, нищо няма да ви огрее, нищо няма да ви измени. Знаете ли на какви деца ще приличате? Аз съм привеждал този пример и пак ще го приведа. В едно гнездо имало пет гарджета. Те изцапали гнездото си и казали на майка си:

– Мамо, изведи ни от това оцапано гнездо навън, в ново гнездо искаме.

А майката казала:

– Ще вземете ли вашите задници?

– Да.

– И новото гнездо ще оцапате.

Ами че как ако тук, при тия благоприятни условия, не можете да се повдигнете, то като идете в Православната църква, между евангелистите, вие мислите ли, че ще успеете? Лъжете се. Или може да имате едно временно настроение, като опияняване, но не мислете, че това е животът. Аз ви казвам: това са състояния, далече от тия на онази велика Истина. Аз ви говоря самата Истина. Туй временно настроение, което човек може да има, това не е Истината. Истината е нещо постоянно! Тя ще донесе Радост и именно Радостта е нещо постоянно. Тя, Радостта, щом дойде, ще внесе Светлина, Чистота, Свобода, ще разшири душата ти и ти ще имаш една благосклонност към твоите близки. Туй е необходимо за Школата.

Аз желая да ви предам някои работи, но не може, защото има една дисхармония. Вие нищо не плащате, а трябва да знаете, че в

Школата всичко ще плащате; аз ви казвам – всичко ще платите. Досега нищо не сте платили, но отсега ще плащате. Какво мислите – че без пари ли, по Благодарат ще получите всичко? Как тъй по Благодарат? Любов за Любов. Аз за Любов и вие за Любов. Аз за Благодарат и вие за Благодарат. Ако вие бъркате в моята кесия, защо аз да не бъркам във вашата? Вие сте чудни! Вие бъркате в моята каса, а щом дойдем до вашата, затваряте я. Щом дойда при вашата, ключът да е на касата! Ако аз имам доверие във вас, защо и вие да нямате доверие в мене? Когато дойда във вашата къща, трябва да намеря ключа да седи на касата, да бръкна в нея; а ако вие не оставите вашия ключ на касата – ще ме извините тогава. Това не е правило на Братството. Тъй седи въпросът. Доверие трябва да имате! Изпитвайте! Аз съм казвал от толкова години: осведомете се, изпитвайте нещата, не бързайте. Аз съм оставил на някои срок повече от 25 години да изпитват. Не сте ли изпитали досега? Хубаво. На другите, които искат да изпитват, и на тях ще дам 25 години, ако имат живот, но те ще бъдат вече изпитвачи, а не ученици.

Сега, за да изучите вие нещата, всеки ден ще ги проверявате. Аз забелязвам – и по музика всички вие имате стари възгледи. Аз съм посещавал съвременни музиканти.

Все някой вземе накриво някой такт или някой каже: „Еди-кое си парче еди-как си трябва да се свири.“ Когато Бетховен е писал своите сонати, те знаеха ли какво е мислел да изрази той в тях и как ги е изпълнявал? Може да са близо до истината, но той може да е изразявал съвсем друго нещо. Е, как трябва да се изсвири Бетховен? За да се изсвири Бетховен, онзи, който ще го свири, трябва да има неговото разположение. Той трябва да предизвика онези условия, при които тази песен е създадена – да се явят у него всички тия вибрации, при които Бетховен е свирил. А сега музикантът свири Бетховен и се напъва, напъва, а слушателите казват: „Отлично свири!“ Аз виждам –

хубаво свири той, техника има, но смисъл няма това свирене. И тогава казвам: каква е разликата между окултната музика и съвременната светска музика? Ето каква е разликата. Аз не омаловажавам тази музика, но разликата е в резултатите. Ако дойде някой от най-знаменитите виртуози, който е израз на съвременната музика, той може да прикове вниманието на една публика от десет хиляди души тъй, че като падне една игла долу, ще се чуе – такова внимание! Дълбоко уважение и почитание ще има и след като той свърши, ще има ръкопляскане, хвалби, писане по вестниците. Но след една неделя всичко ще се забрави. Ако дойде някой виртуоз на окултната музика, ето какъв ще бъде резултатът. Ако той даде един концерт, всички ония десет хиляди души, кой как стане, ще каже: „Аз чух една музика – чудо!“ Ще иде да уреди сметките си. Скарал се с жена си – ще иде да се примири. Всички тия десет хиляди души ще уредят работите си. Всичко туй ще стане за една вечер, като свири такъв виртуоз. И всички ще заживеят в братство.

Такъв ще бъде резултатът на тази музика. И тъй ще ви нагласи, че ще кажете: „Аз разбрах – тази моя глава вече ще просветне, отсега нататък аз не живея такъв живот!“ Това прави окултната музика. Това е музиката на Ангелите, с която те дойдоха, когато Христос се роди – тогава те изпяха една от окултните песни. Казват, че те предали песента *Слава вишних Богу и на Земята мир*. Не е предадена песента, както трябва. То е нещо велико! Който веднъж е чул окултна песен, тази песен никога няма да излезе от сърцето му, от ума му. Той може всичко да забрави, но тя ще бъде дълбоко врязана в душата му.

Сега моето желание е всичко у вас да бъде естествено, а не изкуствено. Аз се пазя и не искам нищо да ви налагам, аз толкова обичам свободата, че искам всичко да става естествено, доброволно, защото ако река да ви насилвам, това ще донесе лоши резултати. Най-малкото насилие, което мога да употребя в своите действия, без

да знаете вие, то ще има лоши последствия. Туй са опитали всички Учители в света. Няма изключение! Единственият метод, който не произвежда никакви лоши последствия, това е действието чрез законите на Любовта, Мъдростта и Истината. Само те са чистите методи, по които ние може да действаме. Пишете ли, ще пишете по този метод. Търгувате ли, ще търгувате по този метод. Лекар, музикант ли сте – всичко ще работите по този метод. Ще имате вътрешна борба, ще дойдат съмнения, но по този метод ще работите. Не е въпрос за вашите съмнения – те ще дойдат, но от всички тия съмнения вие може да се избавите.

Сега въпросът е за нашите отношения към Невидимия свят, към този идеален свят. Трябва да възстановим тия връзки сега и ще ги възстановим. Един брат казва, че сегашните ученици приличат на неузрели ябълки, на киселици. И донякъде е прав. За да узреете, трябва да дойдете под тази Светлина. Вие стоите, слушате ме и някои от вас казват: „Дали това е вярно, или не? Ами ако не е вярно? Ами ако аз съм тръгнал по един крив път?“ Е, хубаво, ами онези в църквата тръгнали ли са в прав път? Ами евангелистите по прав път ли са? Кой са доказателствата да мислим, че вървим по правия път? Правият път е естественият път. Кога едно дете се развива правилно? Когато има едно тяло здраво, съразмерно развито, когато дробовете, стомахът действат добре; когато това дете има един бърз ум в своите схващания и може да работи отлично, да е внимателно в обходата си с всички. По това ние ще се познаем. Трябва да бъдем трудолюбиви, работливи, да работим. Сега тази е целта на Школата – да ви приготви за работа, а вие трябва да дадете действието си. Вие оставяте всичката работа на мен и казвате: „Нашият Учител ще направи това.“ Но Господ ще направи това наполовина. Половината работа ще направи Господ, а другата половина – вие. Тази работа не е много голяма, но е работа, която вие трябва да свършите.

И първото нещо – като дойдете в Школата, трябва да имате онова вътрешно смирение. Често до мен идват вашите изкушения и си казвам: защо ще ида на тези да им проповядвам окултна музика, да си хабя времето, да се разправам с тях, когато мога с други неща да се занимавам? Някой път ми минават тия мисли: не е ли по-добре да отложа това за едно далечно бъдеще? Но ако аз употребявам окултната музика, то е просто като едно средство. Аз я употребявам заради Истината, за да може да дойде онази велика Истина, която искам да вселя във вашия ум. Само окултната музика може да ви дойде на помощ. Ако някой може да ви направи ученици, само тя ще може; друг способ няма, защото Духът работи чрез музиката. И Давид, когато свиреше на Саул, онзи дух се укротяваше.

Музиката ни разполага. Сега някой път мъже и жени не са съгласни помежду си. Някой път мъжът не е съгласен да свири жена му. „Какво свириш“, казва той. Ако жената почне много да свири, мъжът ѝ я даже подозира, казва: „Какво си запяла, като че има някой да те слуша отвън?“ Туй е турски характер. Засмяла се някоя жена, очите на някой мъж се засмели – чудо станало в света! Е, мислите ли, че ако и вие имате такова схващане, не ще кажете: „Е, не може ли без окултна музика?“ Може, разбира се, как не! Както досега сте минавали без окултна музика, така и сега може. Казват: „И без петел съмва.“ Да, ако изколите всички тия петли – съмва, но ако тия петли са живи и не пеят, горко ви на вас тогава! Непременно петелът ви трябва да пее, тогава ще ви върви напред. Не пее ли вашият петел, горко ви! Всичко е свършено. Та ще дойдем до онази простота. Аз настоявам пак: между вас трябва да се образуват братски, приятелски отношения. Аз съм казвал и друг път, казвам и сега: от моя страна знайте, че аз всякога съм на страната на слабите, всякога съм на страната на онези, които са онеправдани. Туй в мен е правило! Туй да го знаете! Аз мога да мълча, но на онзи от вас, който е крив, не мога да взема неговата

страна. Може да ми е брат, може да ми е най-добрият приятел – кривото в мен е криво. И когато аз направя една погрешка – погрешката си е погрешка, няма какво да се оправдавам. Аз не ходя да се оправдавам как е направена тя. Сега, когато взимам себе си за пример, казвате: „Учителя може ли да направи погрешка?“ Там защо се ровите? Може. Как? Може, допустимо е. Защо не? Погрешки всякога стават и може да станат. Има неща непредвидени. Тия погрешки може да са микроскопични, но стават, обаче ние всякога използваме погрешките в света.

Грешки са правили не само Учителите, всички са правили погрешки и ще ги правят още за дълго време, не мислете, че ще ги избегнат. В Природата, в която ние живеем, при условията, които имаме сега, единственото същество, което не греши, е само Бог! Разбирате ли! Да ви кажа Истината. Единственото същество, което е благо, то е само Бог. Той е безграничен, диша Любов в Себе Си. А всяко същество, което е ограничено, има възможност при известни стечения на обстоятелствата да направи престъпление, което може да увреди на хиляди хора. Възможно е. И тия възможности ще ги имате предвид. Всичко се допуска.

Някои хора отиват даже дотам, че казват: „Господ като Господ – и Той прави погрешки.“ Е, тогава вие ще изкарате там един стих от Писанието, който казва: „И разкая се Господ, че направи човека.“ Как ще го изтълкувате? „И разкая се Господ, че направи човека.“ Е, какво показва туй? Сега за един окултист този факт е ясен, но у вас това ще хвърли една сянка и вие ще кажете: „Разбрахме работата.“ Тогава вие ще съдите право и ще си кажете: „Ако Учителя направи една погрешка, тя ще е такава, че с микроскоп да се търси.“ А вашата сантиметри може да я мерите. Затуй Учителя трябва да се пази. Всичките тия погрешки ще ги махнем. Ще си поставите за правило вътре в Школата: в себе си, в съзнанието си не допускайте никаква лъжа!

Никакво оправдание! Говорете фактите тъй, както са си. И ще видите как ще почувствате в себе си едно вътрешно обновление. Млади и стари – без оправдание! После, занимавайте се с музиката и тя ще ви продължи живота. Тя е едно средство за лекуване. Много болести се лекуват чрез музиката. Заставете болния да пее и той ще се излекува. Когато човек почне да се разболява, той не пее вече. Накарайте болния да пее и ще видите как скоро ще оздравее. Само тъй ще видите благотворното действие на музиката, на пеенето. Болният нека пее! Аз вярвам, че със свободата, която имате, вие няма да злоупотребите.

Аз влизам напълно във вашето положение – на всинца ви. Не мислете, че аз не зная какво е положението ви. Взимам положението на всеки едно изключително и зная при какви условия живее. У всинца ви има възможности да се повдигнете. При тия неблагоприятни условия даже имате възможности да се повдигнете на десет степени. И това можете да го направите разумно. Тъй както вървите, през тази година ще правите малки опити. Не се съмнявайте в тях и ще видите какви резултати ще имате. Постарайте се да имате един ум така светъл, оптимистичен, с който да схващате светлата страна на нещата.

Това е Волята Божия, туй е Божията Любов. Не говорете на външния свят – на себе си ще кажете: „Туй е Волята Божия, туй е Божията Любов.“ Това ще казвате на себе си, а не пред външните хора. Нека животът ви въвн бъде обикновен. Аз не съм за външното благоприличие и интелигентност, но в своите мисли трябва да имате дълбочина. Като ни срещне човек, да знае, че в нас има една идея и тази идея е като един скъпоценен камък. Аз искам в тази истина да сте положително убедени и да знаете, че вървите по един положителен път. Аз искам да имате опитности. Ще имате, но кога? Първото нещо – никаква лъжа!

Сега ще ви приведа един факт. Тук, преди събора тази година, ще ви изясня какво направиха някои ученици от класа: то не е за упрек, взимам го само за изяснение. Една сестра отива при един търговец евреин, отваря кредит, взима платно да си правят сестрите рокли. Той, човекът, дава. Кои сте вие? От Бялото Братство – за Господа живеят. Правят дрехи, това-онова, без сметка. Взимали топове от плата, чорапи, ширити, това-онова, набрали се три хиляди лева и нещо. И тези всички се радват. Стяга ги евреинът – парите! Всички се изпокриват, остава само една сестра. Той казва: „Взели парите, опапали ги.“ Онези, които не са платили, скриват се и мълчат. Отива евреинът при една сестра и казва: „Кажете на вашия Учител, че неговите ученици идваха, взимаха платове и други работи, да си платят!“ Казвам: идете, вижте тази работа, до колко е докарана сумата. „Сега има около 800 – 1200 лева да се плащат.“ Отивам при едната сестра, виновната, казвам ѝ: „Слушай, ти знаеш ли, че си виновна, сестрите хвърлят всичката вина върху тебе.“ И след туй седя и ѝ доказвам, че е виновна. Ето какви са аргументите. Допуснете, че аз имам хубава градина, давам ви ключа, след това идват вашите сестри, нанизват се една след друга. Вие влизате първа и после им казвате: „Аз нямам време да ви чакам, оставям ви ключа, като излезете, заключете!“ Те, като излизат, забравят да затворят, оставят градината отворена, влизат всичките прасета и разравят градината. Тази сестра казва: „Аз имах всичкото добро желание, но излязох първа.“ Казвам ѝ: „Ти като си взела ключа, ти ще отвориш и ти ще затвориш градината, ще дочакаш да излязат всички.“ И после, казвам ѝ: „Вие не искате да пипате пари, пък топове платове без пари ги вземате от евреина.“ Ама че каква логика има тук? Ами именно без пари не трябва да взимате. Ще си платиш на евреина и тогава ще вземеш полица, че си платил всичко. Туй е окултен ученик! И като кажеш, че утре в 4,30 часа ще занесеш парите, а не отидеш, в Бялото

Братство имат особено мнение за тебе. Казах на тази сестра тъй: аз не те осъждам, но ти, като отиде при евреина да отваряш този кредит, пита ли Господа: „Господи, да ида ли при този евреин да отворя кредит?“ Ти не Го попита. И ако Духът ти каже: „Отвори!“, ще отвориш кредит. И онези сестри, и те не попитаха Господа. И най-после всички се спотаиха, всички мълчат. Казвам: „Кажете ми колко дългове имате сега, та да уредим тази работа.“ След това всички сестри почнаха да идват една по една при нея и да ѝ казват: „Да мълчиш, не казвай, че имам да давам, нямах пари.“ Не, ще кажеш: „Аз съм еди-коя си сестра, аз имам да дължа, ще ме извините, но аз ще платя.“ Туй е благородство! А да се спотайваш и да минаваш за праведница – не може така. Ако някой се нуждае, да му купим десет рокли. Въпросът е да се спази принципът. Ще бъдете искрени и честни във всичките си постъпки! И тази година на събора мнозина от тия благовидни братя... изчезнаха и кърпи, и какви ли не неща изчезнаха там. А, това не може!

Влезе ли кражбата, влезе ли лъжата, тази работа не върви. За в бъдеще ще бъдете внимателни. Всички ще бъдете искрени. Хванем ли някой, който лъже, ще седи отвън, не между нас. Между нас в Школата кражба, лъжа, одумничество няма. „Ама не мога да търпя!“ Ако не можеш да търпиш, ние ще ти купим един билет и ще те пратим отвън, а в Школата ще търпиш. Туй ни най-малко не го считайте, че е един упрек. Аз застъпвам един принцип и без този принцип нищо не можете да извършите, работите ви ще се заплетат, ще боледувате, някои ще умират преждевременно. А за да можете да бъдете здрави, непременно трябва да положите този принцип и ще видите тогава как всичките ви работи ще тръгнат напред. А сега аз се чудя – някои си позволяват много големи лъжи. Никога никакви лъжи! Онзи, който лъже, той пред мен е изгубил всичко.

И ако той не се яви да се изповяда, той не е човек. Не да дойде днес пред мен да каже Истината, за да може утре пак да лъже. Не, да се изповяда пред себе си, да каже: „Аз не направих добре, аз съгреших, това не е благородно за един човек.“ Да се изправи достойно пред себе си и в себе си да се изповяда. Това считам аз ученик, а не от страх да дойде: „Учителю, прости!“ Не е заради мен, заради самите вас е – да имате достойнство и да седите на една здрава нога. Туй е сега новият морал за учениците.

Сега отгоре на това аз ще ви посвирия малко. Вие ще кажете: „Учителя го прекали малко.“ Когато дойде време да говоря за тия неща, създавате ми най-трудното положение – да мисля как да ви говоря. Един от най-деликатните въпроси е този как да ви говоря. Вие сте с разни темпераменти, с разни разбирания, докачливи сте и всяка моя дума може да я изтълкувате тъй, че да произведе друг ефект, да А дадете друго значение. Разбирате ли? И по някой път аз какво правя? Върна се у дома си и си изсвирия една песен – и така оправям работите. Но трябва да свирия! Като ви свирия, така оправям всичките ви работи. Свирия, нищо повече! Сега тази окултна музика се различава от обикновената музика. Никакви прибавки, никакви завъртания – всяка дума, всеки слог трябва да се вземе много ясно. И няма да правите никакви усилия. Ще бъдете много естествени в пеенето, като децата. Туй е начин за подмладяване. Ще кажете: „Аз съм стар човек!“ И стар човек, на 50 – 60 години да е, пак може да пее. За музиката няма стари хора. И аз бих желал всички да бъдете музиканти, да свирите и да пеете и да кажат всички: „Тия хора са отлични, пеят и свирят отлично!“ И ще направим така, че никой да не може да се сравнява с вас по пеене. Да изпеем *Венир Бенир!*

Венир Бенир,

Бихар Бенум,

Ил биут, Ил безут,

*Ом бият,
Ил безут, Ом бият Зум мезум (2)
Бином тумето.*

(Пяхме я няколко пъти.)

*Да изпеем сега тази песен: Блага дума на устата – туй е
ключът на сърцата. (Сестра Дафинка изпя сама упражнението.
Целият клас изпя същото упражнение много пъти.)*

*Сега да дойдем до милия поглед: Мили поглед на очите – туй език
е на душите.*

*Сега третият стих: Нежно чувство проявено – всяко зло е
разтопено.*

Четвърти стих: Силна воля увенчава всяко дело и проява.

*Последният стих: Любовта със тях съгражда тоз живот, що тук
се ражда...*

*Като си обезсърчен, кажи: „Силна воля увенчава“... (Учителя
прави движения с ръцете си из въздуха, като че воюва.)*

*Като го изпеем, ще знаем, че Господ е с нас. Кой е като нас,
когато Господ е с нас? (Всички пеем.) Силна воля... Любовта със тях
съгражда...*

*В тия упражнения има смисъл и затова, след като си ги изпееш,
умът ти ще светне и ти ще се освободиш от лошите мисли. Ако не
пееш, умът ти не разбира. Така ще се отразят тия упражнения на
когото и да е. Като му запееш, той ще разбере и ще си заmine.*

*Туй са упражнения сега. Като дадете един концерт, ще направим
опит – ще сложим тези номера не като песни, а само като
упражнения между другите. Изгрыва Слънцето – упражнение. Венир
Бенир – упражнение, Сладко, медено и др. Само да наблюдавате ефекта
– какво се произвежда у слушателите, като минавате от едната
музика в другата. Ще ги изпееете с всичките модуляции от високо към
тихо и тъй гласът постепенно да изчезне. Ще забележите разликата.*

Ще правите опити между едната музика и другата. Туй е тониране, то върви по закон. В Европа сега се правят първите опити за окултна музика, но ще се мине още дълго време, докато тия опити минат за чиста окултна музика. Това са само елементи, това не са още окултни песни. Сега аз съм взел само част от съдържанието на тази песен *Блага дума*. Другите четири реда на песента са оставени, тук имате само по два реда, взети от всеки един куплет, а от тях може да създадете цялата песен. Много лесно може да стане това. (*Учителя свири „Блага дума“. Всички пеem.*) Ние не сме завършили още песента. Не се смущавайте, като пеете! Може да направите погрешки, но няма нищо, ще се поправите. Вижте колко лесно може да научим песента. Аз нарочно не свирех с цигулка, за да може сестрата да пее сама, да излезне страхът. (*Към Дафинка: „Те са братя, не бой се.“*)

(*Всички пеem „Венир Бенир“ първо по-силничко, а после по-тихо.*) Това упражнение има малко източен темп. (*Всички пеem „Венир Бенир“.*) Пеете го много силно, колкото се може по-силно.

Да свършим сега с упражнението. Темите ще останат за идущия път. Сега, който има свободно време, да си препише упражненията, а който няма, да ги запомни. Но ще знаете, че няма да ги коригирате. Като излезете от училището, може да им турите качулчета, но тук – няма, ще ги пеете точно тъй, както са дадени. Постепенно ще ги коригираме. Ще видим какво може да стане с това пеене. *Венир Бенир* е окултен източен мотив, възприет от западните народи. Тия мотиви са необходими, ние ще минаваме постепенно от единия в другия полюс. Това са две състояния, в които може да се работи. И ще видите как умът ви ще почне да работи. И после музиканти и певци ще се явят, ще се развие гласът ви. Сега гласовете ви са малко дрезгави, но ще почнете да се тонирате. Тази песен, *Венир Бенир*, е много красива на един глас; после ще я научите на два гласа и най-после ще я пеете в хор. В гласа, в трептенията на тия окултни упражнения има нещо

особено. При изпълненията на упражнения или песни в окултната музика знаете ли гласният орган колко клавиша има? В този орган за пеене има 35 хиляди клавиша. А сега колко клавиша имате вие? На 35 хиляди клавиша като вземеш да свириш или пееш, чудеса може да направиш. Това е музика. Тъй щото тази музика ще има успех. Ще влезем да я изучаваме и ще видите, че тя си има своя теория. Но ако се вмъкнем в теориите, резултати няма да има. Постепенно ще вървим. Някои от съвременните музиканти са налущали нещо от окултната музика. По теория те употребяват окултната музика, но по изпълнение са далече от нея.

От вас искам, музиканти, да изпълнявате тези песни по всичките правила. Няма да обръщаме такова внимание на техниката. Техниката за нас ще дойде сама по себе си. Ние ще вложим вибрации през съзнанието в мозъка и техниката ще дойде отпосле; всичко ще се изглади, изглади и ще стане естествено.

Тайна молитва

Шеста лекция от Учителя 5 ноември 1922 г., неделя, София

МУЗИКА И ПЕЕНЕ – СРЕДСТВО ЗА ПОСТИГАНЕ НА БОЖЕСТВЕННОТО

Тайна молитва

Хайде да прочетем няколко от темите. (*Прочетоха се няколко от темите „Разлика между воля и своеволие“.*) Имате ли друга тема? Не. Ще оставим за следващия път.

(Учителя свири на цигулка, а осем млади братя тихо пеят песента:

Духът Божи,

Духът Вечни,

Духът Святи,

Духът Благ,

Кой пълни сърца ни с Любов.

Кой пълни (5),

Кой пълни сърца ни с Любов. (2)

С Любов (5),

Кой пълни сърца ни с Любов. (2)

Втория път я пеят с Учителя без цигулка.

Третия път я пеят пак с Учителя, но съвсем тихо.)

Сега всички заедно ще пеем Духът Божи. Два пъти.

Като допирна точка с окултната музика, *Духът Божи* – това е окултен преход. Ще ви кажа сега къде са окултните допирни точки, къде съвременната музика минава в окултна и защо това дава смисъл на пеенето.

(Учителя пее сам: Духът Божи, Духът Вечни, Духът Святи, Духът Благ, Кой пълни сърца ни с Любов.)

Тия думи са окултен преход, т.е. преход в окултен смисъл. Сега ще пеете с движения, ще пуснете волята си в действие. При окултното пеене ще внимавате. Сега ще изоставите всичките ваши традиции. Искam като ученици да бъдете свободни в пеенето. Когато човек пее, не само умът, не само сърцето му трябва да вземат участие, но и волята му. А за да вземе участие и волята, ръцете трябва да се движат. В съвременната опера съзнават това.

(Учителя пее сам и прави движения:

Духът Божи – издига ръцете си бавно и мощно нагоре.

Духът Вечни – сваля ръцете си надолу пред лицето, прави кръг и после ги поставя в хоризонтално положение.

Духът Святи – ръцете си пак възвива във вид на кръг пред лицето, нагоре и после почти отвесно.

Духът Благн – същото, но ръцете остават хоризонтално.

Кой пълни – ръцете са пред гърдите.

Сърца ни с Любoв – ръцете се разтварят широко настрани. Оттам нататък ръцете правят леки движения като летене. Те са в хоризонтално положение.

При „сърца ни“ слага ръцете си навън.)

Напълването е един процес на разширение.

Кой пълни – ръцете са на гърдите.

Сърца ни с Любoв – когато са навън ръцете, сърцето се разширява. (При останалите думи Учителя прави с ръцете движения на летене.)

Като се напълни един балон с газ, той почва да се разширява, да се издига нагоре. Когато правите движения на хвъркане, ще забележите, че в тия движения има хармония. *(Учителя пее сам: Духът Божи... Кой пълни...)*

Кой има двойко значение. То е и въпрос, и отговор едновременно. Духът Божи, който пълни – това е отговор. И кой пълни сърца ни с Любoв? Духът Божи, Духът Вечни и т.н. Те са атрибути.

Сега каква е разликата между святия човек и светлия човек? Аз мога да кажа *святи* и *светли*. Ето каква е разликата. Като ученици трябва да имате точно определени понятия. При святия човек ти ще идеш, а светлият – той ще дойде при тебе. При извора на водата ти ще идеш. Святият човек е един извор, ти ще идеш при него, той пълни – ще подложиш сърцето си. А светлият човек – това е запалена свещ. Тази Светлина иде при теб. Ти няма да идеш, тя ще дойде. Следователно процесът е такъв – при святия ти отиваш, а светлият – той ще дойде. Бог е Свят и Светъл. Бог като Светлина идва при нас, а като Святост ние отиваме при Него. Следователно Святият Дух може да напълни сърцата ни. Значи сърцето отива при Святия Дух. А като кажем *светъл Дух*, подразбираме нашия Дух. *Свят* се отнася до сърцето, а умът ни има работа със *светлия Дух*. Следователно това са две живи качества на Бога. С едното живо качество се занимава нашият ум, а с другото – нашето сърце. Като кажем *Свят Дух*, подразбираме нашето сърце. *Благ, вечен, свят* – това са думи, които са свързани. Кой пълни сърцата ни? Божият Дух. Тия упражнения ще пеем с движения. В дома си като влезете, ще пеете с движения. Ще сложите вашата воля на работа. Много от тия упражнения ще пеем с движения. Сега при думите *Духът Божи (Учителя пее „Духът Божи“ и прави движения с ръцете)*, щом си с Него, ти ще вземеш същото разширение. Няма да се смущавате дали сте направили движението правилно, или не. Има един вътрешен закон на движенията. Щом туй движение е в хармония с мислите и чувствата ви, усещате една приятност. Щом има разногласие, ще усетите, че туй движение не е правилно. Туй е по закона на свободата. Ще пеете, ще се движите и ще служите на Бога и с ума, и със сърцето, и с волята, и с цялото си тяло. Всичко трябва да бъде в движение. Всичко туй да участва в музиката. И тъй тялото ни ще се хармонира. По някой път вие мислите, че може без музика. Само умрелите могат без музика, а

живите – никога! Само умрелите могат без слово, а живите – никога! Само умрелите могат без хляб, а живите – никога! Само умрелите могат без вода, а живите – никога! Само умрелите могат без мисъл, а живите – никога! Някои питат може ли без пеене? Може. Когато попитали Паганини:

– Можеш ли да свириш на три струни?

Той рекъл:

– Мога.

– На две?

– Мога.

– На една?

– Мога.

– Ами без струни можеш ли да свириш?

– Мога.

И не се явил. По този начин с пеенето ще хармонираме себе си. И чрез пеенето ние ще почнем да привличаме ония сили в Природата, които са хармонични на нас. Туй е закон за привличане. Действително сега няма какво да ви уча. Младият момък и младата мома – те знаят това. И птичките защо пеят? Мъжките птички защо пеят? Те отдавна са научили този закон. Млекопитаещите животни, кравите – и те мучат някой път. Всеки си има един закон, на който се подчинява. Туй мучене – и то е друг род пеене. Пеенето всякога привлича. И ако ние пеем хармонично, при нас всякога ще се привлекат духовете на музиката. И щом се привлекат, те ще донесат нещо много хубаво – обновление. И според степента на нашата песен, според туй вдъхновение ще станат и съобразни промени в духовния ни свят. Сега, първото нещо – ще пеете от сърце. Окултната музика не позволява такова пеене само отгоре-отгоре. Тя иска съдържание, иска дълбочина. Ще пееш първо с чувство, а след туй ще оглаждаш нещата. Ние ще оглаждаме после. Ние още не можем да пеем окултни

песни. Това са малки упражнения – тъй ги наричам аз. Ако аз ви ги изпея като песен, вие всички ще заспите и няма да бъдете тук. Вие ще заспите и като ви пробудят, ще кажете: „Бях някъде, в един свят, и то в какъв свят!“ Пък туй сега още не е песен, то е едно упражнение, затуй ще бъдете тук, няма да заспivate. Затова аз ги наричам упражнения. Казвате: „Не може ли да пеem някоя окултна песен?“ Не може! При сегашните условия не може да се пее окултна песен. Туй са окултни упражнения. И всичките ни песни, даже и тия, които се пеят в неделя на събранията, и те са упражнения. Тях ги наричат песни, но са упражнения според моето схващане. Някои са по-близо до песните, а някои – по-далече.

Сега да научим това упражнение с движения! (*Изпяхме „Духът Божи“ два пъти с движения.*)

Изпейте сега *Блага дума!* (*Всички заедно с Учителя пеem, а накрая Учителя свири.*) Има нещо, което спъва малко. (*Учителя пее сам „Блага дума“, а после – всички заедно.*) Сега нека двама души да изпеят *Блага дума на устата – туй е ключът на сърцата*, а всички заедно ще пеят припева. (*Учителя и една сестра пеят началото, а всички пеem припева.*)

Сега ще пеem *Венир Бенир*. (*Учителя свири – всички пеem. След това пеem „Изгрява Слънцето“ и „Сладко, медено“.*) Сега нека дойдат приятелите, онези, учениците. (*Осемте млади братя отидоха при масата.*) Пеете *мълчаливото пеене*. (*Учителя свири на цигулката един хубав марш, а братята пеят с гърлото си, без да си отварят устата.*) Оригинално пеене.

Това е едно преходно положение в окултната музика. Може да ви се види малко смешно, но хубаво излезе, нали? Ще ги развиem тези упражнения. Ще създаем приятни работи в музиката. Забележете, че когато децата си правят своите упражнения, всякога се смеят. Хората, когато се смеят, работят. Не се ли смеят, те са болни, волята не взима

участие в работата им. Здравият човек всякога е весел. Едно от положенията е следното – всякога трябва да бъдем весели! Туй е здравото състояние. Забележете – като четем Библията, виждаме, че навсякъде хората са били весели, радостни. Животът е хубав, когато е весел. А скръбните състояния – те са негативни, те не са библийски работи, те са извън Библията. Положителното учение, окултното учение се изразява в Радостта, а другото е само сянка. Следователно и в скръб, и в страдания, и в мъчнотии – всякога трябва да се радваме.

Аз ще направя една малка забележка, но на вас правя забележката. Такъв е законът. Когато изнесете един болен човек на някой планински връх, какво става с него? Оздравява. Мислите ли, че този, болният, като го извадите на този планински връх, ще ходи със своите патерици? Не, той ще ги хвърли. Ще диша чистия въздух. Сега и аз искам тъй да ви извадя на този планински връх. Ще хвърлите всички вашите патерици. Патерици не ни трябва! Без патерици! Горе е широко, простор е там. Туй е смисълът. Казват някои, че Земята била юдол, сянка на смъртта. Не е тъй. За човек, който не знае Божиите закони, Земята е един юдол на смъртта, сянка на смъртта. Но за този, който разбира законите, за него Земята е място на Радост и веселие. Аз искам да ви освободя от всички предубеждения, които имате. Защото едно от големите заблуждения, които ви внушава Черната ложа, е, че не трябва да пеете, не трябва да се веселите: „Пеене не трябва, ще мълчиш.“ Туй е едно. После те казват: „Много няма да ядеш. Няма да се молиш, не ти трябва молитва.“ Без пеене, без ядене, без молитва! Е, какъв е смисълът на живота, като извадиш яденето, пеенето и молитвата? Какво остава? Та това е основата на живота! Да ядеш – ами че това е първото изкуство, с което човек започва. Тъй казва Христос: „Който Ме яде, има живот в себе си.“ Яденето в окултен смисъл – то е цяла велика наука. Чрез яденето ще

дойдем в общение с тази наука, със себе си, с Бога. Тази наука днес е изхвърлена.

Ще се стараем да внесем в себе си всички тия наредени Божествени окултни закони, за да станем весели – по Божественому да станем весели. Туй изведнъж няма да стане. Не мислете, че е лесна работа човек да стане весел. Има преходни състояния. Аз не искам да ви направя изведнъж весели, защото зная какъв е законът. Голямата Радост носи със себе си голяма скръб. От малкото ще започнем и постепенно, постепенно тази Радост ще се увеличи, докато у вас се развие воля, да можете тази Радост да я овладявате, да остава постоянно в душата ви. Сега нашата радост се обуславя от нещо материално. Обект на нашата радост е всякога нещо материално. А като се разруши нейният обект, и всичката ни радост се разрушава. Обектът не трябва да бъде материален. Понеже Любовта е субстанция на Божествения свят, то всички неща в Божествения свят са направени от Любов – тя е субстанцията там. Туй, което за нас на Земята е най-възвишеното – то съставлява полето, почвата, върху която живеят всички същества в Божествения свят. Следователно

Любовта е над нас, а там Божествените същества ходят отгоре върху Любовта. И казвам: краката на тия същества мислят повече от нашите глави. Тия, които ходят върху Любовта – техните крака мислят повече, отколкото нашите най-видни философи тук, на Земята. Всички тия неща трябва да ги осъзнаем от Любов. Субстанция трябва да има. Тогава ще имаме вещи и предмети, които няма да се разрушават. Любовта ще бъде основа, един вечен принцип, и тогава няма да скърбим, всякога ще бъдем радостни. Затуй ние изучаваме Любовта като една Велика реалност, а не като нещо отвлечено. Тя е една Велика реалност – към нея се стремим, в нея има музика. Инструментите ще ги направим от Любов. С нея ще пеем, ще свирим. И като влезете в Божествения свят, там ще разберете по-възвишените

работи, там ще ги изучавате като ученици. Та затуй ние взимаме пеенето и музиката само като едно спомагателно средство към постигане на тази Божествена цел.

Тайна молитва

Седма лекция от Учителя 13 ноември 1922 г., неделя, София

МУЗИКА И ПЕЕНЕ – СРЕДСТВО ЗА ТОНИРАНЕ

Осма лекция от Учителя 19 ноември 1922 г., неделя, София

Ние сме още в областта на окултната музика. Тя е музика на образи и картини. Сега, като разглеждаме окултната музика, аз ще ви дам и образци. Може би ще имаме ред лекции за изучаване на музиката. Ние ще минем през разните народи – през източните, западните, както и при българите, за да проследим как се е образувала музиката още от далечните времена. Ще ви покажем образци – откъде е взета, как е произлязла тя, тъй щото да не ви шокира някой път нещо и да кажете: „Ние знаем откъде е туй парче.“ Не, не го знаете, всяко нещо си има свой произход. И когато пеем, у нас всякога трябва да се произведе картина. Когато пишем, когато изричаме поезия, у нас всякога трябва да изпъкнат не обикновени, мъртви картини, а живи картини. Живи картини дава само живата светлина и те са незабравими. Сега, разбира се, у вас трябва да се създават тия чувства. Ако някой религиозен човек би дошъл тази вечер, той малко ще се поозадачи от тия две упражнения, които ще изпълним сега, и ще каже: „Такива работи да се свирят! И това били набожни работи!“ Е, кои работи са набожни? Според моето схващане набожни работи в света няма. Защото хората са набожни, но как? Някой човек в ума си е набожен, а в сърцето – никак не е набожен. Има други хора, у които сърцето е набожно, а умът не е набожен. После имайте предвид, че ние се занимаваме само с упражнения, а не с окултна музика; изпълнение още няма, тоновете се взимат невярно, тактовете не се спазват, в образите също има една забърканост. Всички тия неща ще се изправят. Ще имате търпение да видите как може музиката да ви помогне, защото моето желание е да ви се

помогне. Онова, което е заложено у вас, ще може чрез музиката да се развие, за да може да се създадат у вас новите образи. Например езикът е картинен и нашата бъдеща поезия и музика трябва също да бъдат картинни, да имат много живи образи.

Аз започвам следното упражнение:

Сила жива, сила жива, кажи ми, кажи ми: где вода извира, извира, извира, где вода извира?

Сега имате окултен образец. Това е единият мотив. Вторият мотив е:

Сърбта си ти кажи, сърце си ти отвори на слънчеви лъчи (4).

Този е другият окултен мотив. Сега ще кажете: „Е, какво има в туй – сърбта си ти кажи, сърце си ти отвори?“

След това идва:

Лъчи от Бога благост ще ти донесат, и в душа ти Радост ще внесат...

Туй последното няма сега да го пеем, но ще изпълним първите два мотива. Аз искам да схванете идеите на окултната музика, понеже сега сме се заели; друг път може би няма да се занимаваме с нея. Веднъж като свърша курса, втори път няма да се връщам към тези неща. Онова, което сега научите от музиката, туй ще ви остане. Пък което остане ненаучено, на него друг ще ви учи. Туй, което научите от окултната музика, ще го приложите в сегашната музика. Сегашната музика никак не я засягам. Най-добрата песен от сегашната музика става едно окултно упражнение, но никога не може да стане една окултна песен. Едно окултно упражнение може да стане една най-добра песен, но една окултна песен ти не можеш да я превърнеш по никой начин в една обикновена песен. Това е немислимо! В туй е разликата между окултната и обикновената музика.

Сега, както и да ви се представи окултната музика, трябва образец, не само да ви се говори за нея.

(Учителя свири с цигулката, а осемте братя пеят първия мотив:

Сила жива, сила жива, кажи ми, кажи ми: где вода извира...)

Сега ще кажете: „Какъв е този мотив?“ В този мотив – *где вода извира*, ние търсим къде е изворот. И този, високият извор, като слиза, какво прави? Нали играе, скача между камъните? Оттам, от тия звукове, ония овчари са създали своята музика. Туй тропане у българите е от звуковете на водата, която скача. В окултната музика ние ще представим на едно място как тази вода скача от някой планински извор, как слиза; после, като дойде водата на равно, ще се измени темпото. Ще изобразим всичките промени. Като влиза водата в морето, ако морето е било много бурно, пак ще дадем един израз – ще знаем, че морето е бурно. Ако морето е свършено тихо, ще знаем, че е тихо. Тъй че по музиката, от единия А край до другия, вие ще знаете откъде слиза водата, през къде минава и къде отива.

Сега вторият мотив. *(Учителя свири, братята пеят.) Скръбта си ти кажи, сърце си ти отвори, на слънчеви лъчи (4)...*

Във втория мотив имаме една негативна дума, в отрицателен смисъл – *скръбта*. Как да я превърнем тази скръб? Сега превръщаме:

Скръбта си ти кажи, сърце си ти отвори на слънчеви лъчи (4).

Слънцето е, което лекува. Скръбта всякога се ражда от нямане на светлина. И всякога, когато някой скърби, в ума му, в сърцето му има тъмнина, няма светлина. Дойде ли Светлината, скръбта изчезва. Дойде ли скръбта в сърцето ти, ще попееш и ще кажеш: „Скръбта си ти кажи.“ Пей – веднъж, два, три, четири, пет пъти, много пъти и ще превърнеш туй състояние в друго, ще превърнеш тази енергия. И сега онези от вас, които искат да бъдат поети, не трябва само да перифразират, да турят рими, но езикът им трябва да бъде картинен, идеен трябва да бъде той, образи да има. *Скръбта си ти кажи* – думи

силни! Също като *сърце си ти отвори на слънчеви лъчи*. При това вие може да ги украсите още по-хубаво, но няма да слагате нищо излишно. Туй парче може да се разработи. Широк замах има в него. То има две октави – от тях може да се създаде една отлична музика. То не е завършено още, а е тъй, както е в Природата, окултно е дадено. Пейте го още веднъж! (*Всички пеят.*)

Сега пейте първото упражнение! (*Пеят „Сила жива, кажи ми“.*) Това е народен мотив. Сега засягам българската музика. Този мотив е взет от течението на висок планински извор, който постепенно скача надолу по камъните, но само приблизително изразява идеята. Имате една много приятна картина. Върху този мотив после може да се създадат и други песни.

Сега пейте второто упражнение: *Скръбта си ти кажи*. Тихо. (*Всички заедно с Учителя пеят.*)

Българските народни песни, тия, игривите хороводни песни, са произлезли все от изворните места. Природата е жива. А минорните песни, тъжовните песни, са произлезли при дневната светлина. Два силни контраста на светлината дават минорна краска на песента – минорна гама. Например когато някой беден човек излезе вън при красив слънчев ден и види, че всички хора са облечени, а той е скъсан, че всички хора са на разходка, а неговите обувки са скъсани и не може да излезе, той ще запее тъжна мелодия, минорна песен. Като види хората, той не може да се радва. А онзи овчар, като вижда как слиза водата в Природата, как скача, в неговия ум се ражда мажорната гама; мелодията заскача, запее и казва: „Каквото прави Природата, и аз ще правя същото. Както скача водата, така и аз ще скачам.“ Тъй действа човешкият Дух. Ти ще си изразиш тъгата и само Слънцето може да те научи защо трябва да изразяваш тъгата си. Само Слънцето може да ти помогне, да те излекува. И в песента ще я изразиш. Ако си много скръбен, изрази си тъгата пред някой приятел, но не вечерно

време. Ако искате да се лекувате, не отивайте при вашите приятели вечерно време да си разказвате тъгите. Изберете един светъл, ясен, слънчев ден, повикайте приятеля си, идете в гората, разкажете му своята скръб и ще се излекувате. Ето един метод, по който, ако искате, можете да се лекувате. Ако имате скръб, която мъчно може да се лекува, изберете най-хубавия ден – светъл, ясен, идете на полето или в някоя ливада, изпейте тази песен – *Скръбта си ти кажи*, и ще падне от сърцето ви един голям камък, ще ви олекне и ще кажете: „Слава Богу, зарадвах се и се обнових.“ Ако отивате вечерно време да се лекувате, може да посетите сто фамилии, да им изразите тъгата си, но не само че няма да ви олекне, а ще ви стане по-тежко. И поетите са прави, като търсят Природата. Те, като съчиняват своите стихотворения, отиват сред Природата. И поетите имат скърби и тъги, затова ходят по горите и там ги изразяват. Най-много скърби имат поетите, защото чувствата у тях са развити. Много чувстват, а условия нямат, бедни са; от търговия не разбират, пари нямат, дрехи нямат, хората не ги оценяват. Аз говоря на поетически език. И като се върне поетът от гората, ще каже: „Живея в един свят, дето хората не ме разбират.“ Но ще дойде време, когато техните песни ще се пеят...

После ние ще засегнем и духовната музика, ще видим как се е родила тя, при какви условия, ще ви дам образец на духовна музика. В църквата туй, гръцкото пеене, както днес пеят – това не е духовна музика. Трябва да мине време, тогава ще ви дам образец, да знаете какво нещо е духовна музика. Трябва да създадете нещо духовно, та като пеете, Небето трябва да се отвори. А така, както е сега, това не е никаква окултна музика, Небето не се отваря. То не е и упражнение. Като започне някой в църквата да пее (*Учителя подражава попското пеене*): *иъе-иъее-иъее*, казват: „Отличен псалт!“ Гръцката глава какво ще създаде? В изкуството – да, признавам, те родиха нещо, но не са гръците, които можаха да родят музика. В красотата – да, но пеенето

трябва да го търсим у арабите, у индусите и египтяните, донякъде и у евреите. Но да търсиш ти пеене у англичаните, да търсиш пеене у французите! Qu'est-ce que? Кес-кес-кес, е Qu'est-ce que?. Турчинът казва: „Кес е ки хаба.“ То не е тъй, аз малко го... Но казвам: самото произношение няма дълбочина, то е носово, гласът е горе; докато при окултното пеене гласът трябва да слезе най-малко в гортана. В окултната музика трябва да бъдеш спокоен, трябва да имаш някой жив образ, нещо живо, което да възпяваш: някоя река или планина, или Слънцето, или човека, или някоя хубава мома, или някой хубав момък, или някой дом. Хубавото, грандиозното само тогава ще може да го възпяваш: то зависи от гениалността и таланта на онзи, който ще работи. Засега нас ни спъват, ние имаме толкова спънки. Много големи спънки имаме и тия спънки трябва да ги премахнем по един разумен начин. Днес ако пееш много набожни песни – лошо, ако пееш много светски песни – пак лошо. Ще пеем песни, които са близо до Природата. Ще възпяваш някой извор, някоя планина, Слънцето, което изгрява, звездите, реката, ще възпяваш добродетелите на някой човек, който е жив, реален. Ние говорим просто, но вярно. Ще кажеш: „Ще ви изсвирия един мотив много прост, но верен.“ Има хора, които говорят много научно, високо, но туй, което говорят, не е вярно. Лъжливите неща са такива. Ние ще започнем с простите, с микроскопическите неща, но те трябва да бъдат верни. Ако попитат: „Откъде си взел този сюжет?“, да кажеш: „Виждал ли си тази река? Ела да видиш откъде е взет моят сюжет – от тази река. Виждаш ли я? Почини си при нея и ще станеш като нея. Слушай сега! Ще станеш весел като нея.“

После същите трептения, същите движения ги има и светлината. Както скача този извор, също тъй и светлината слиза по наклонена площ. И тя прави такива бързи движения. И който е готов, като дойде светлината, ще забележи тия движения. *(Учителя свири „Скръбта си*

ти кажи“.) Самото движение на светлината е приблизително като движението на поточето. Сега забелязвате ли разликата между тия упражнения? Ще забележите една микроскопическа разлика в строежа и верността им. Защо са верни? Защото изразяват ония звукове, които са в Природата.

Сега какво може да се роди от българите? Вие ще се спрете, да кажем, и ще кажете: „Туй е българско, ние сме го чували. Я нека този от вас, който го е чул, да ми го изпее, щом е българско! Този мотив слушали ли сте го някъде? (*Учителя свири „Сила жива, кажи ми где вода извира“.*) Ако изпеете този мотив силно и веднага след това го изпеете тихо, ще имате две различни влияния. Като го изпеете най-първо силно и веднага след това тихо, минавате отдолу, образувате една висока вълна, а другата вълна е тиха. Ако мине някой покрай вас, когато пеете високо, ще каже: „Те пеят силно.“ Но туй не е право. Аз ще ви го изсвирия сега тихо. (*Учителя свири тихо, а после силно „Сила жива, кажи ми где вода извира“.*) Тъй са дошли преплитанията. Ето къде е заблуждението в музиката. (*Учителя свири „Изгрява Слънцето“.*) Тия преплитания на тоновете не са верни и затова мелодията се изменя. От тия изкривявания в тоновете тя взема друго направление. Основните тонове тук са при *где вода извира...* (*Учителя свири само чисти тонове, без извивания.*) Сега минаваме в окултната музика. (*Учителя свири с извивания.*) Схванете разликата между едното и другото свирене. В малките пропускания иде заблуждението и се раждат образи, които не са верни.

Сега иде вторият мотив на тази песен. Може ли да изпеете втория мотив? Тихо да изпеем *Скръбта си ти кажи...* (*Пеем всички и след това Учителя пее сам.*)

Сега откъде се е взело в гръцкото пеене туй *иъе-иъе*? (*Учителя пее много проточено „Благооост-“ много пъти, с разни извивки.*) Като са правили отклонения в тия тонове, като са изключили съгласните,

тогава останало това *иъе-иъе*. В окултната музика трябва да се предаде смисъл на тия слогове. (*Учителя пее сам Блaaa-гост, Благооост (много пъти), ао-ао-ау-оу...*) Трябва да коригираме цялата духовна музика на гърците. Те трябва да разберат, че всичките тия молитви трябва да се коригират. Там думите са безразборно разхвърляни. Те казват, че евреите са превели псалмите. Ходили ли са да видят оригинала, да видят какъв е еврейският текст? Еврейският език е аналитичен, две времена има в него – или минало, или бъдеще; настояще няма. А те превеждат една еврейска дума понякога не само с минало и бъдеще време, но и с някое друго време, несвойствено на езика им. И с това дават на думата съвсем друг смисъл, а вибрациите, които тя образува в ума ти, вече имат друг произход, като създават вътре в душата ти друго течение. Например един псалм, както е предаден, не е правилно преведен. Аз гледам по някой път и Евангелието как е преведено. Не е прав преводът му. За да преведеш нещо, ти трябва да го преживееш, да се прехвърлиш в тия времена, в които Христос е живял, да разбереш Духа, който е проникнал в Павел, в Петър, в Христа.

Тогава можеш да превеждаш. А днес, като превеждат, дават един буквален превод и вследствие на това хората, като четат Евангелието, не вярват в него. Не вярват, защото преводът не е верен. Духът го няма там. Туй не е за критика, но вие като окултни ученици няма да се лъжете. Всякога вашата преценка за всяко нещо трябва да бъде верна – ни повече, ни по-малко.

Правилна оценка за нещата! Да не бъдем строги в преценката на нещата, но да казваме Истината тъй, както си е. И после някои казват, че тази е светска музика, а другата е духовна. Сега аз ще ви задам на вас една тема: „Разликата между светската музика и духовната, между духовното пеене и светското пеене.“ Малко напишете, но с образци. Вземете някои духовни песни и някои светски песни, да видите каква е разликата между тях. Имате картини у българите: „Либе ле, либе ле,

либе Стояне.“ Като слуша това, в един религиозен човек то веднага ще произведе едно настроение, той ще каже: „За това ли намери сега да ни говори.“ Е, хубаво, ти като се приближиш при Бога, какво положение ще вземеш, като какъв ще Го приемеш? Може да Го вземеш като един съдия, който ще те съди, може да Го вземеш като един благодетел, който ще ти помага, и най-после може да го вземеш като един възлюблен, който може да те люби. И много други положения може да вземеш. „Либе ле, либе Стояне“ – какво лошо има в туй *либе*? Дали е либе, или не е либе? Щом се изрече туй предложение, веднага забелязвате, че в него се съдържа една мисъл, която вече не е поетическа, а е станала еротическа. Образът *либе ле, либе Стояне* не представлява Любовта, а един банкерин, който дава пари назаем, и ти казваш: „Банкерино, ще ме оскубеш ли, или ще те оскубя? Пари от тебе ще взема ли, ще те оскубя ли, или ти ще ме оскубеш?“ Хубаво, дойде един поет, как ще те възпее? Той ще те възпее: „Красавице моя.“ В какво се намира Красотата? Зад тази Красота трябва да се крие една Добродетел. Красота без Добродетел, то е нищо. Казват: „Тази мома е красива.“ Какво има? „Очите са черни!“ Черните очи са израз на дълбочина в чувствата. Черните вежди – на изблик на сили и енергия. Тънките вежди показват мекота на чувствата, нежност. „Нашата Мара е красива, с тънки вежди писани.“ Като описва поетът тези, тънките вежди на Мара, значи Мара има едно меко и нежно сърце. Тънките вежди трябва да произведат тази картина. А щом като произнесеш думите *тънки вежди* и те представляват нещо слабо, безхарактерно, тези вежди нищо не означават. Ако в черните очи не виждаш дълбочина на чувствата, те нищо не струват. Какво означават сините очи? Нещо идейно, възвишено, каквото го има горе, на Небето. Ако те нямат тази идейност, тия, сините очи, нищо не струват. Всеки един символ – *черни* или *сини*, трябва да има смисъл в себе си. То е музика!

Следователно в поезията, когато поетите пишат, те сами се опровергават. Те трябва тъй да направят съчетанието, че идеята да изпъква. Сегашните поети, като описват нещо, трябва да опишат най-напред каква е идеята. На тънки вежди не може да отговаря ниско чело. Тази Мара с тънките вежди не може да има два пръста чело. После поетът няма да направи главата ѝ много широка като на някое английско куче булдог, но малко продълговата, горе закръглена. На цялата А фигура трябва да даде един такъв колорит, който да изразява, че в нея има един духовен подтик; ще опише, че носят ѝ е правилен, в очите да не е разногледа. Картини трябва да изпъкват! Остави ли това настрана, другото е фразеология. Не намери ли той работи, които да съставят една разнообразна картина, езикът ще стане еротически. Защото красивият човек и добрият човек си имат образи. Така е в Природата. Вълкът си има образ, овцата – и тя си има образ; всички животни според характера, чувствителността и интелигентността си имат форма, която съответства на туй, което е скрито в тях. Ново нещо не можем да създадем. Ще опишем нещата тъй, както са. И всеки може да измени външната си форма. Затова вие сте окултни ученици – да може да се измените. Аз желая на първо място да обикнете музиката, защото за благородството ви трябва музика и поезия заедно. След туй ние трябва да влезем в живота, нали? Не да се трудим – трудът показва, че вие сте извън Рая. Работата е в Рая, а мъчението – в ада. Всички казват: „Да се трудим!“ Не употребявайте думата *труд*, а кажете: „Да работим.“ Духът се труди и работи – започва с труд и после свършва с работа. Някои казват: „Ще работим и ще се трудим.“ То значи, че сте в Рая и после ще ви изпъдят отвън – и там ще се трудите. Трудим ли се, не сме в Рая, ще работим, за да влезем в Рая. *Труд* значи, че си между два принципа – ти се трудиш. А работата е въпрос на Свобода. Работата става по свободен избор. Затуй музиката е работа, поезията е работа;

пеенето, четенето, ученето – те са работа, а не труд. Казват: „Този ученик се труди.“ Ако той се труди, да излезе навън. Трудът е на нивата, а в училището ще работиш. Сега защо казвам, че в училището трябва да идваш с разположение? Ако не идваш с разположение, тук не ти е мястото. Вие сте в Рая: ще забравите за вашия труд, за това как ще се уреди въпросът с референдума и т.н. Този въпрос ще остане вън. Референдумът ще стане точно тъй, както кармата е определила. Нищо повече! И ще излезе много хубаво. С тия референдуми втори път ще си научат много хубаво урока. Господ ги вика сега, казва: „Вие ще се учите ли, или не?“ И там има училище – училище по Мойсеевия закон, а тук – по Христовия закон. Тук има музика, всичко има, всичко се позволява – ще пеете, ще пишете поезия, ще учите изкуства за лекуване, за разходки, за най-хубавите работи. Някой от вас ще каже: „Ама животът не е такъв.“ Ще го направим такъв. Досега не е бил такъв, понеже нашите принципи, с които работим, не са били такива, но ще ги направим такива. От нас зависи. И както ви казах тази сутрин, аз обичам не друг някой да яде заради вас, но вашата паница вие да си я изядете. Защо? Защото от тази паница, от това ядене зависи вашето бъдеще. Вие ще се учите, ще пеете. Вие казвате: „Този много хубаво пее.“ И ти ще пееш. „Аз не съм роден за тази работа.“ Не, не, роден си, но после ти си пренебрегнал своята дарба.

Ще се учиш, роден си за тази работа. Всичкото изгубено ние ще го възвърнем. От 8 хиляди години вие сте хипнотизирани – това нямаш, онова нямаш, нищо нямаш, грешен си. Тъй, докато най-последните сме дошли до положението на идиоти! Сега по обратен път ще вървим. Ние нямаме дарби и отново ще ги придобием. Както и да е, но след 8 или 10 хиляди години тази дарба аз ще си я възвърна. Може да ми отнеме едно дълго време – ще работя! Нека ми отнеме 10 хиляди години, но отсега започвам и след 10 хиляди години аз ще я

придобия. Ама то е дълго време – 10 хиляди години! В окултното училище 10-те хиляди години може да ги съберем в един час. За един час може да извършим работа колкото за 10 хиляди години.

И работа за един час може да я извършим за 10 хиляди години. Тъй стои въпросът. Това е една велика Истина.

Та време и пространство – те зависят от начина на работа, от методите, които ние употребяваме. Аз сега ви казвам това, за да ви дам един импулс – да не мислите, че сте стари. Казвате: „Аз съм човек на 45 години, че от мен какво ще излезе?“ Старецът като запее, да го видиш ти! Казват: „Когато старото бунце се запали, че тогава да видиш!“ Но в преносен смисъл е това. Когато голямото, старото здание се запали, е опасно. Малките колиби малко горят, малките здания лесно се гасят. Голямото здание като се запали, опасно е – голям пожар става, не може лесно да го изгасиш. Но аз като говоря това, не разбирам запалване. Защото ако запалим ние един човек с човешки огън, той ще изгори, но ако го запалим с Божествения огън, няма да изгори. И казвам: разликата между човешкия огън и Божествения огън е следната: на човешкия огън агне можеш да опечеш и плодове можеш да опечеш, но плода не можеш да го накараш да узрее. На Божествения огън едно агне не можеш да опечеш, но всички плодове узряват, а агнетата растат.

По това се отличава Божественият огън – кара плодовете да узреят, агнетата да растат; човешкият огън изгаря и опича.

Следователно, ако вие сте запалени с човешки огън, ще изгорите и ще се опечете; ако ви запалим с Божествен огън, вие ще израстете, ще узреете, ще заскачате и ще запееете. Та аз искам сега всинца вие, учениците на тази Школа, да се запалите с този Божествен огън и да имате желание да пеете и да свирите, да се поощрявате един друг. Във всинца ви, виждам, има доста дарби, музикални и други, и може да ги разработите, да се развиете. У някои са повече, у някои са по-малко.

Изпейте втория мотив: *Скръбта си ти кажи.* (Учителя свири – всички пеят.) Сега да изпеем *Духът Божи* (Учителя свири – всички пеят) и *Блага дума на устата*. Пак изпейте *Блага дума* – най-първо силно, после тихо. Сега *Венир Бенир.* (Всички пеят.) НеЙде на места невярно се пее, ние ще го изправим. Изпейте *Сладко, медено; Сила жива, кажи ми.* Тия две песни се спогаждат, понеже водата и медът се спогаждат. Следователно и двете песни може да се пеят заедно.

Сега да се изпее по-тихо *Сила жива, кажи ми де вода извира.* (Всички пеят, Учителя прави движения с ръцете, като че извира нещо.)

Сега починете си малко, тъй, облегнете се, разширете се. (Почивка 7 минути.)

Сила жива, кажи ми. (Всички пеят 3 пъти.) Представете си, че някой ви запита: „По какво се отличава окултната музика от обикновената?“ Със своята крайна мекота, с яснота, картинност и с природни образи. Към туй всички трябва да се стремите – в пеенето ви да има яснота и мекота. И упражненията трябва да бъдат меки. Никога не може да пеете едно окултно упражнение без мекота. Едно окултно упражнение се отличава с една крайна мекота, а мекотата предава крайна пластичност, гъвкавост. Ако искате като окултни ученици да се упражнявате, има такива мотиви – духовни – за съзерцание. Започнете да си тананикате една дума, да я повтаряте постоянно, да я изменяте. Има закони, по които ще изменяте, ще изменяте и тъй ще нагласявате вашето настроение. Например започнете с думата *Благост*.

Ще я пееш, ще я изменяш, докато добиеш в себе си известно настроение. Тогава ние ще правим разни упражнения. Сутрин като станете, да кажем фамилия сте, съберете се деца, баща и майка, започнете окултните си упражнения. Започнете със „Сила жива, кажи ми де вода извира, извира, извира“ – всички ще пеят! После ще

дойдат другите окултни упражнения – и децата, и всички възрастни, колкото сте, ще ги изпълнявате. После изпейте *Скръбта си ти кажи*. Ще видите тогава може ли да се възпитават по този начин – с музика – децата, или не. Може. Дадем ли им нещо окултно, ще има резултат. Децата се възпитават чрез картини, чрез образи. Този език трябва да бъде картинен. Той е езикът на Природата. Детето е крайно впечатлително към образите. Затуй трябва да се създадат такива мотиви. А да предадеш това чрез обикновена музика е много трудно. Не е лесна работа да създадеш един окултен мотив. Сега вие не знаете какви ще бъдат следващите два мотива, които ще дойдат. Досега ние се качвахме, дойдохме до върха; сега ние слизаем, после пак ще се върнем към друг един връх. Сега туй пеене ще се отрази различно на характера ви – някои ще станат по-спокойни, по-сдържани, други – по-активни; някои, които са музикални, които са по-поетични, ще почнат да мислят по-сериозно, по-дълбоко. Различно ще се отрази върху вас тази окултна музика, различно направление ще ви даде; няма да създаде у вас еднообразие, а разнообразие, и в туй разнообразие ще има една вътрешна хармония. Сега аз не искам да мислите, че с музиката всичко може да постигнете. Не, тя е едно от средствата. Музиката е изкуство на Ангелите. И следователно за нас тази музика е неразбрана, но за Ангелите всеки един музикален тон – това е звук определен. И тия звукове са неразбрани за нас, но за Ангелите те са цял един език, красив ангелски език. Музиката е ангелски език. Този тон, да кажем до, той означава нещо, той не е само мъртъв звук, той е жив звук! Сега ние чуваме отдалече само звука. Звукът е достигнал до нас, но съдържанието на този звук го няма. Обаче ако във вас се развие вътрешната, окултната музика, то ако аз кажа например тъй: хм – хм (*Учителя пее „Сила жива“ без думи*), веднага като ви я изпея, всички вие ще знаете какви са думите. Всичките тия звукове си имат

определени думи. Изкуство е това! Музиката е изкуство във възходяща степен, а поезията – в низходяща степен. Поезията принадлежи на един по-висок свят, но понеже слиза надолу, тия нейни думи са тъй разбъркани, че никаква поезия не е останала от тях. Разбъркани са думите. Ние казваме например място и пространство! По звукове, по своята първа причина пространство и място се различават. По какво? Що е място? (*Учителя мести лъка си от едно място на друго.*) Ето, местя го. Причината е отвън. Аз бутам лъка, той се мести, нали? Причината е отвън. При пространството причината е вътре. Например аз местя ръката си. Вие сте едно живо същество, докосвам ви, но от моя пръст излиза една жива течност, вие не я виждате и като я оттегля, аз продължавам в моето съзнание да действам върху вас, т.е. силата, която действа, не е отвън, а отвътре. Сега смесват място и пространство, но причината при пространството е вътре. Затуй ние живеем сега в местенето на нещата, а не в пространството. Например човек, който се мести, върви само в една посока. Аз едновременно местя лъка и простирам ръката си, взимам нещо. Значи когато се простирам, имам воля да взема нещо и да дам нещо, а в местенето ти нямаш воля. Следователно казвате: „Местим се в този свят.“ Не, местят се само умрелите хора, а живите се простират. И тогава от простирането, казват англичаните, става проекция – проектира се нещо в пространството. Значи само съзнанието вътре може да се проектира. Българинът казва: *пробива, проектира – еко.* Еко е корен, значи отглас на едно движение, което става. Хвърляш, но туй хвърляне има отражение. И тъй, всяка една дума в нашето съзнание има своята определена идея и своето определено съдържание, което тя има по естество, според това как се е образувала първоначално тази форма в Божествения свят. Тогава за всяка една дума щяхме да имаме един определен звук, пък сега тия звукове са преведени и всяка една дума се е видоизменила. Например имаме

думата *milk* – *мляко*. Каква е била думата в първоначалния език, която е значела *мляко* – *мама* или *майка*? Този звук *ма* го има почти у всички деца, той е най-лесният звук за изговаряне: *ма-ма-ма*, казва малачето. Е, и ние казваме *ма-ма*. Какъв съдържателен звук е той! *Ма* – звукът на детето. Умен човек е само онзи, който може да слезе и после да се качи горе. Който не може да слезе, той не е умен. Който седи само на върха на планината, той е глупав човек, а който може да слиза и да се качва, той е умен човек. *Мама* значи същество, което може да се качва горе и може да слиза. Значи само майката може да се жертва, понеже знае да се качва и да слиза, богатата е с долни и с горни преживявания, владее всичките условия на Природата, на Живота.

После например вземете звука *б*. За да произнесеш този звук, това значи, че известна сила е затворена и тя търси път, по който да се прояви. Ти свиваш устните си, горната и долната, и се напъваш: *б-б-б* – значи активният принцип на Мъдростта и активният принцип на Любовта се съединяват, за да родят *б*-то. И тогава иде *а*-то. Звукът *а* е емблема на човешкия ум и като съедините звуковете *б* и *а*, казвате *ба – ба – ба*. После интересно е, когато ние се смеем, какъв звук произнасяме? *Ха-ха-ха*. Пък когато кажеш *ох*, то значи – срещнал си някаква мъчнотия. Звуковете *о* и *а* означават Радост. Звукът *х* е звук на мъчение. Който се смее, казва *ха – ха – ха*, а онзи, който среща мъчнотии, плаче и казва *ох – ох*. Два елемента тук си менят местата – *а* и *о* – ту пред *х*, ту след *х*. Като кажем *ох*, Радостта, буквата *о*, е отпред, пред мъчението; а като кажем *ха*, значи пред Радостта има една мъчнотия. Значи за да бъдеш радостен, мъчнотията ще я сложиш пред очите си, няма да я поставиш зад гърба си. Неприятелят си ще го държиш винаги пред очите си. Тогава е безопасно. Сложиш ли го зад гърба си, там е друго – ще охкаш. Кажеш ли *ха-ха*, значи казваш *познавам те*. Кажеш ли *ох*, с *х*-то отзад, тогава идва

философията. Ох казваме. Ох – това е едно уравнение; измени туй уравнение! Х-то е неизвестна величина – ще намериш на какво е равна. Сложи х-то отпред и ще можеш да надделееш над тази мъчнотия. Да кажем, че имаш един слуга; нервираш се от него, лош е. Ще намериш причините защо е лош слугата. Има си причини. Слугата ти за пет минути може да стане отличен слуга и за пет минути може да стане такъв, че да не го познаваш, защото нашето тяло е поляризирано в нашия ум.

В нашето тяло се намират енергии, които не са под контрола на нашата воля и трябва да знаем как да ги управляваме. И всеки трябва да знае тия закони, иначе ако не разбира тия закони, може да произведе известна експлозия. Някой се гневи. Ще се гневаш и оттатък ще минеш. Гневът, то е изгубване на твоето предишно равновесие. Ами че кой от нас като върви, няма да се спъне да падне? Туй устройство на нашето тяло, което сега имаме, не е много сигурно. Животните са много по-умни от нас. Растенията, като знаят, че се намират в един свят на противоречия, са си забили главите в земята, та да стоят прави. А ние сме се качили на две кокили, главата се върти горе, а кокилите се движат, обикалят земята. Ще изгубиш равновесие и ще паднеш. Растенията са още по-умни. Добре, значи човек пада. Кога пада човек? Трябва да дойде едно същество отвън и малко като те бутне, ти загубваш равновесие. Човек пада, като се уплаши. Ако ти мислиш в себе си, никога няма да паднеш. Значи човек, който се е разгневил, е излязъл от себе си, загубил е равновесието си и пада. Що е гняв? Ще се пазиш – където има много хора, да не ходиш, да не би да те бутне някой, защото ще загубиш равновесие и ще паднеш. Много естествено е това, то не е срамно. Разгневаш се – падане е това. Ще станеш, ще се изтърсиш и ще кажеш: „Втори път ще минавам през места, където няма хора.“ Ще минеш тъй, за да не те бутнат. Та ние, като дойдем в стълкновение с хората, падаме. Но като не

разбирате закона, тоз те бутне, онзи те бутне. И ако ме бутнат двадесет души и аз все падам, какво ще стане с мене, на какво ще замязам, като се върна у дома си? Ще се оплаквам на този, на онзи; главата ми превързана, ръката превързана, краката превързани. Та същото е и в морално отношение.

Където има много хора, не ходете! Сега аз като ви събирам тук, трябва да се пазите. Не искам вие да се бутате, но между вас да има най-малко два-три метра разстояние. Може да го има туй разстояние. В окултен смисъл ние може да увеличим пространството и може да го смалим, да го сгъстим. Това можем да го направим. Сега какво нещо е гневът? Ще считате, че във всички тия морални недостатъци, морални слабости, които имате, няма нищо лошо, нищо срамно. Ама паднал си, сгрешил си. Казват: „Съгрешил, паднал, ама той морално паднал!“ Какво е физическото падане и какво е моралното падане? Каква е разликата? Този във физическо отношение, той е знаел, виждал е, че ще падне, а в морално отношение – той не е виждал, че ще падне. Дойде до някое място и може да падне. Сега ние ще тълкуваме нещата по един естествен начин и ще се съобразяваме с всичко. Аз искам да ви дам известни правила, да ги приложите, за да може животът ви да стане по-смислен. Защото ако ние не поумнеем повече, ако нашето сърце не се развие, не забогатее повече, ако умът ни не се развие повече, ако волята ни не укрепне повече, тогава защо ни е туй Знание? Искам да позабогатеете и да имате прави съждения за нещата. Ще дойдем до опита. Всички неща трябва да ги констатираме много вярно. Например ти казваш: „Аз мислех тъй.“ Като ученик на Окултната школа ще докажеш защо мислиш тъй, кои са причините. Ще обясниш защо тази картина не е естествена. Пък има още много работи, които ще оставим засега. Има известни области, които ще ги оставим, няма да ги бутаме. Защото ако речем сега да ги бутаме, ако речем сегашния обществен строй да го нищим,

отиде, та се не видя. Няма да го буташ. Има някои неща, които сега съвършено не трябва да ги буташ. Искате едно малко бутане, за да рухнат. Тия неща временно ще ги оставим, докато съградим новото. И после вие казвате: „Господ знае.“ Че Господ знае, аз нямам никакво съмнение, но и ние трябва да знаем какво Той знае и какво ни е заповядал. Трябва да го знаем! Ние сме дошли като някои готованци. Вие казвате: „Господи, ти знаеш.“ Не, ти си ученик, имаш задължения, определена работа – и труд, и мъчения ще имаш. Някой път ще те пратят в ада – няма да се откажеш. После ще се трудиш и ще работиш. Тия състояния – мъчения, труд и работа – трябва да ги минеш. Когато минеш през едно състояние, през второ, трето и четвърто, не се обезсърчавай. Такава е Волята Божия. Онзи, който ще ти даде радост, той ще ти даде и сянката на радостта, защото без сенки животът не е живот.

Самият живот, който сега преживяваме, той носи злото със себе си. Животът без сенки носи злото със себе си. Красотата носи злото със себе си. Красивата жена иска да се облече хубаво. После силният човек иска да има пари. Който има голям гръбнак, той може да краде. Силните крадат. Онези болните, хилавите хора може ли да крадат? Силният, той ще направи престъпление. Е, питам сега: тази сила на здравето, която имаме, зло ли е? Не е. То е едно заблуждение, което е влязло в света и съществува от паметивека. Черната ложа е дала насока на живота по този начин. Хубаво, ти обичаш някого. Ти уверен ли си, че от този, когото обичаш, от него зависи твоето щастие, че той ще внесе нещо хубаво в живота ти? Ами ако след като го залюбиш, той ти донесе нещастие? В какво? И на вас тази вечер ще ви приведа едно разяснение. Аз трябва да ви говоря с разяснения, конкретно, за да разбирате философията на нещата. Представете си, че аз и още някой другар сме затворени в един замък, но тъй херметически сме затворени, че няма откъде да влезе въздух. Той се отчайва, казва:

„Нашата работа е свършена. Тук ще умрем.“ Обаче аз работя, чета и откривам, че в тази стая има един заден вход. Той като легне да спи, аз излизам навън. Вън има Слънце, чист въздух, ходя по планината, по горите, върна се – той ме вижда бодър, весел, радостен. Той казва:

– Лош е този свят, как ще се живее? Защо ти си тъй радостен?

Аз му казвам:

– Аз вземам нещата отвънка.

– Къде отвънка, не виждам ли как живееш?

– Има друг един свят отвън.

– А ти виждал ли си го?

– Видях го.

– Кому разправяш тези работи!

Той пак заспи болен, хилав, аз пак изляза на слънцето, радвам се, а той се чуди откъде у мен това разположение? И най-после един ден го убедя, изведа го и излезем и двама на отворено място: „Е, кажи сега!“ „Аааа...“

Сега вашето положение е такова. Аз искам да ви кажа, че този свят, в който вие живеете, е замъкът, в който сте затворени, и в него има една задна врата, през която вие можете да излезете и да идете в Божествения свят. Не ви казвам да излезете и да не се връщате. Не, ще излизате и ще се връщате, ще излизате и ще се връщате. И тогава ще кажете на другаря си: „Тук издържам, това е място за работа, мога да работя цял ден в този замък.“ Това не е илюзия, това е една велика реалност! И сега защо ви свиря, знаете ли защо ви свиря? Тъй ви показвам вратата – как да излезете. Да излезете, нищо повече! Има някои хора, които само с музика може да ги накараш да излязат. Аз съм отвън, свиря ви, вие давате ухо, после казвате: „Някой отвън свири, чакай да го видим, откъде можем да го чуем?“ Като излезете през тази врата навън, ще видите свиреца. А като видите свиреца, ще видите и Слънцето. Туй е една жива философия. Това не е само един

пример на картинен език, но е реален пример. Не се съмнявайте! Имате една душа, в която да вярвате. А сега един ден вярвате, че има Господ, а друг ден не вярвате. Най-после на какво базирате живота си? Че Бог е Любов. И тази Любов е всепроникваща. Тя е вътре в нас и прониква не в туй ни тяло, а вътре в нашето съзнание, в нашата душа. Прониква навсякъде, постоянно прониква. В най-голямата скръб вярвайте в Любовта, не избухвайте, дръжте си ума! Всичките външни предмети, външни условия искат да те държат в затвора. Не, не, ти за затвора не мисли, не стой вътре! Те като заспят, ти през тази вратичка на задния вход излез навън. Туй е картина. Няма какво да ни плаши сегашният свят, сегашният живот. Мъчения може да има и ще има, но има и една задна врата, ние през нея трябва да излизаме и влизаме. Тя е реална.

Вие влизате и излизате през нея, но някой път излизате с вързани очи. Не, аз искам да ви се отвържат очите. Аз искам вие с отвързани очи да излизате. Не искам да казвате, като излизате: „Почувствах, че има една топлина, но не видях нищо.“ Свързан си. Казвам: ще снемем тия превръзки! „Ама мен ми казаха, че не може да се снемат.“ Може, може. „Ама опасно било.“ Никак не е опасно. „Ама еди-кой си окулист тъй ми каза. Някой адепт, еди-кой си учител тъй казва.“ Остави този учител. „Еди-кой си професор.“ Остави този професор. Този учител вие слушали ли сте го? „А, не, неговите ученици тъй казват.“

Не е хубаво! Пийте вода от мястото, от извора направо! Тъй, от мястото пийте, от самия извор. Аз не ви казвам да слушате учениците, а да проверявате нещата и да бъдете съгласни с този велик принцип. Аз искам да ви напомня неща, които вие сте забравили – не нови неща, а стари неща говоря на света, които хората знаят от онова далечно минало. Аз ви казвам: слушайте, светът се е изменил, то не е онова време. В какво се е изменил? Тогава слизаше

надолу, а сега прави един подем към Бога. Сега започваме със закона на еволюцията, започваме да се качваме и тогава ще търсим своето щастие в Любовта. За Любовта ще ви говоря още, колко има да ви говоря още за тази Любов!

Сега изисква се Вярa, Абсолютна вяра – Вярa, Вярa, Вярa! И ще я опитае ние. Аз ви давам пример. Аз искам някои от вас, като пеят, да не се смущават. Аз имам ухо, аз ви слушам, казвам: ще се оправи тази работа. Направи се една погрешка – нищо от това. Веднъж, като бях на един концерт, диригентът (*Учителя прави движения с ръцете си, като че се кара.*) тъй строго дирижираше, че всички се сгушиха! Направиш ли погрешка, нищо от това. Ще се оправи тази работа. Направил съм една погрешка, що от това? С една, с две, с три и с десет погрешки, нищо не е. Много погрешки ще направим. Ще чакаме. Всяка една погрешка има и обратен резултат. Погрешките носят и добрини в света. Някой взел фалшив тон. По отношение на тази гама, която аз давам, този тон е фалшив, но по отношение на друга гама той е в хармония, във връзка е с нея. И този, който е взел фалшив тон, и той не е крив. Казвам: гамата не е тази, измени гамата! „Как, туй е погрешка.“ Не, измени гамата. Трябва да гледаме конкретно, реално на нещата, тъй както са. Следователно няма погрешки в света. Погрешки има по отношение на едно вярване, на едно разбиране. Казвам някой път: туй не е погрешка. „Как, нали го знаем!“ Да, но туй, което е погрешка за вас, туй, което е погрешка в едно отношение, то е велика Истина в друго отношение. Следователно погрешките, които ще намерите в нашия живот, те са погрешки по отношение на едно положение, по отношение на едно разбиране, но не са погрешки за всички случаи. Туй, което за вас е погрешка, в друго отношение то е една велика Истина!

Сега бих ви привел известни изяснения. Не трябва да се смущавате, вие имате един определен морал. В света, в който сега

живеете, няма определен морал. Аз бих желал да ми каже някой от вас кой е определеният морал. Има, не че няма такъв, но ние още нямаме определен морал, който да прилагаме. Аз съм чел толкова моралисти – кое е моралното в тях? Христос е казал: „Да не правиш на другите туй, което не искаш да ти правят.“ Е, какво не искаш да ти правят? Принципът е верен, но този принцип трябва да се разложи. То е една сложна задача, която трябва да се разложи на своите съставни части. „Е, да обичаме.“ Как? То е една задача. Да обичаш, да любиш Господа, то е една велика задача. Четири неизвестни има там. Да Го обичаш с ума си, да Го обичаш със сърцето си, да Го обичаш с душата си, да Го обичаш със силата си. Ами че ти още в душата си не вярваш, а ще обичаш Господа с душата си. Ти в ума си имаш съмнение, казваш: „Дали е Той в ума ми?“ Кой е този ум? Ти и в сърцето си не Го чувстваш. Тогава ти имаш неизвестни величини.

После се казва: „Да любиш ближния си, като себе си.“ Кой е този *себе си*? Два *себе си* има. Едното е висшето аз, а другото е нисшето аз. Кое е висшето и кое е нисшето? Не само да говорим с неразбрани думи, но да знаем кое е висшето и кое е нисшето.

Това са все задачи. Те не че не са верни, верни са, но са неща, които не са проверени от нас – други са ги проверили. Туй, което вие проверите, то е вярно за вас. Вие може да го проверите в друг един смисъл – да го приложите съобразно вашето развитие. Затуй казвам, че искам нещата да бъдат верни. При мен беше една вечер един приятел и му казвам: онзи център, който образува една окръжност, е по-голям от цялата окръжност. „Как може да бъде това?“ Вие имате една такава малка дупчица, през която тече вода, и да допуснем, че вие пускате водата от тази малка дупчица в една щерна. от 100 000 тона вместимост, и през тази малка дупчица като тече постоянно вода, ще напълни най-после тази щерна. Питам: тази сила, която е дошла, по-голяма ли е от тази щерна? По-голяма е, разбира се. Този

център е само една съединителна точка на един по-голям свят. Сегашният свят е създаден от такъв един Център на този свят и е съединен с друг един по-велик свят, на който енергията е 100 милиона пъти по-голяма от енергията на нашия Център. През този Център текат силите на Божествения Космос. Ние това не го схващаме и казваме, че тази точка не заема никакво пространство в нашия свят, че тя е извън нашия свят. Допуснете сега, да кажем, че този Център не заема никакво пространство, но представлява една отворена дупка и през нея тече вода в щерната. Питам: тази дупка заема ли пространство? Не, но без да заема пространство, тя напълва цялата щерна. Казвате: „Е, няма време и пространство.“ Тя може да не заема време и пространство в този свят, но има и място, има и пространство в другия свят, извън вашия свят. Но има и други състояния.

Туй са философски въпроси. Това да не ви смущава. Има ли Господ, няма ли Господ? В света всичко едновременно съществува и не съществува. Вие ще кажете: „Как тъй и съществува, и не съществува?“ Аз за вас съществувам, за мравките не съществувам. Те не мислят за мен, аз съм извън тяхното съзнание. Това показва, че нещата съществуват, когато ние ги съзнаваме в себе си. Ти обичаш някого – той съществува за теб. И ако те питат дали някой Ангел съществува, ще кажеш: „Може да съществува, може да не съществува, не зная, не съм виждал Ангел.“ Но за човека, когото обичаш, казваш, че съществува: „Познавам го, пипал съм му ръцете.“ Всичките неща, с които сме свързани, съществуват, проявяват се заради нас и те са реални не по отношение на целокупното Битие, а само за нас. Следователно, когато някой каже, че нещата съществуват или не съществуват, то е по отношение само на нашето разбиране. Тъй ще си мислите вие и да не ви смущава въпросът: „От мене човек може ли да излезе?“ Може от всекиго да излезе човек. Всеки един от вас може да мисли, всеки може да чувства и всеки може да действа. Туй

абсолютно може да бъде! И всеки един от вас е господар на своя живот. Всички тия кръгове в геометрията показват все човешкия живот. И тия сечения, всички плоскости в един кръг, показват възможностите, които съществуват в един човешки свят. Туй са отношения заради нас, затуй трябва да изучаваме геометрията.

Този въпрос ще го оставим за по-далечно бъдеще. Ако имаме благоприятни условия, ще направим опити, защото всяка една теория се подкрепя от опити. Ще ви обясня с опити, че човек е един кръг и съзнанието му излиза от този център. Ще поставим някого от вас в магнетически сън. Вие ще кажете: „Аз съм първият, мен сложете!“ Но ето къде седи погрешката. Представете си, че българското правителство дава 10 хиляди лева за научни цели – да идат някои в Африка, да направят наблюдения. Всеки ще каже: „Аз ще отида.“ Но той най-първо не знае да наблюдава, той няма познания – защо ще го пратите в Африка? Като се върне, ще ви разправя такива небивалици! Ще пратите учен човек, на когото умът е събуден. Казвате:

– Мен, Учителю, прати!

– Хубаво. Какво видя?

– Е, видях Ангели.

– Какви са?

– По-високи от човека и после къщите им са по-големи, дланите им са големи.

И мислите, че сте казали нещо научно. Ами че бил по-висок – това не значи, че е Ангел. Че къщите били по-големи – това не е важно за един Ангел. Ангелът трябва да има друго отличително нещо.

Вие искате опити. Аз не мога да прибегна до опити, когато вашето съзнание не е готово. Ако прибегна до един опит, вие ще кажете: „Чакай да видим сега дали опитът ще излезе сполучлив, ще го хванем Учителя.“ Ами че аз ви виждам, как ще ме хванете? Ако искам да ви излъжа, значи искам да взема нещо от вас, лесно ще ви

омотая. Добре, значи това 50% е вярно. А ако искам да ви кажа Истината, ще ви я кажа. Е, кое е по-добре? Как мислите вие? Ще ви кажа истината, нищо повече! То е положително. Дръжте вие върховете, а всеки връх има своята долина. Онзи човек, който говори Истината, говори и лъжата. Това е един афоризъм. Значи онзи, който говори Истината, хвърля сянка. Хората ще го разберат криво и от тази Истина, без да иска той сам, хората ще изкарат лъжливи поучения. Та онзи, който говори Истината, ще каже и лъжата, но и онзи, който говори лъжата, ще каже и Истината. Тъй трябва да разбирате нещата, дълбока философия е това. Вашият ум трябва да бъде гъвкав, да схваща добре. Ще кажете: „Онзи, който говори истината, говори и лъжата.“ Ама това е двусмислена дума. Вие не сте научили още езика. Онзи, който говори Истината, говори и лъжата. Значи където се говори Истината, там се говори и лъжата; където има богатство, има и крадци, където има жито в хамбара, има и мишки. Това значи, че само при Истината може да се каже лъжата. Щом говориш Истината, ще се намери някой лъжец, който ще се прекомандирова при теб. Там, където се говори Истината, ще се говори и лъжата. Онзи, който говори Истината, ще говори и лъжата, защото у човека има двама: единият говори Истината, другият говори лъжата. Единият ти казва: „Защо си толкова будала, я гледай да си оправиш работите, да си направиш някоя къща, вземи тия пари!“ Другият казва: „Не, остави, ти трябва да бъдеш човек идеален, безкористен.“ И ти стоиш, не знаеш какво да правиш, казваш: „Кого да слушам?“ И ти не можеш да решиш. Ще вземеш страната или на единия, или на другия. Значи ти се солидаризираш с единия, с онзи долния, казваш: „Хайде да взема парите.“ Станете ортаци и започнете да лъжете и да крадете. Хванат ви, набият ви, затворят ви. Дойде онзи, другият, казва: „Слушай, аз нали ти казвах ортаклък да не правиш с този.“ „Отказвам се, ще слушам.“

Пускат те от затвора, започнеш да живееш по Бога. Но пак те бият. Дойде първият, казва: „Слушай, ти с мене много добре беше започнал.“ Не, не е въпросът там. Значи ние сме раздвоени вътре в себе си. Ако тебе те бият, причината е, че ти си говорил Истината без Любов. А всяка Истина, говорена без Любов, е наполовина лъжа. Когато аз казвам, че онзи, който говори Истината, говори и лъжата, разбирам, че който говори Истината без Любов, говори и наполовина лъжа; онзи, който говори Истината с Любов, той говори цялата Истина. Това е факт. И ако вие говорите Истината без Любов, то е наполовина лъжа. Ако я говорите с Любов, то е цяла Истина. И тогава философията, че който говори Истината, говори и лъжата, е вярна. За да се избавим от тази възможност, трябва да внесем Любовта. Дойде ли Любовта, ще дойде и Мъдростта. Има ли ги тия два принципа в нас, всяка лъжа е изключена. Ние сме в един свят на хармония, ще имаме много приятели, които ще ни предпазят от противоречията, които сега съществуват в света.

Седма лекция от Учителя 13 ноември 1922 г., неделя, София

ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛОЖЕНИЕ НА ОКУЛТНАТА МУЗИКА

Тайна молитва

(Прочетоха се няколко теми от домашната работа „Разликата между светската и духовната музика“.)

Музиката, това е съединителното звено между ангелския свят и човешкия свят. Съединителна нишка е музиката. И затуй всичките религиозни упражнения, всичките духовни упражнения започват все с музика. Тя е език на духовете. Духовете познават този език. И когато вие искате да привлечете някой дух, да му въздействате или да ви разбере, трябва да пеете или да свирите. Музиката изисква дълго време работа и не само дълго време работа, но и интензивна работа. Това е необходимо, за да разберете окултната музика не само в нейната външна страна, но и във вътрешната. Например ако аз ви изсвирия някои окултни упражнения, някои от тях може да ви се сторят тъй бурни, както и светските откън, или тъй безсмислени, както са упражненията вън. Но с това ние имаме за цел да се развият чувствата. Когато седите при някой извор, при някоя река, вие не подозирате даже, че в реката има музика, че има смисъл.

Когато имате най-лошото разположение на духа, може да направим едно малко упражнение – може да идем до Елидере³¹ и да изберем там някое стръмно място. Там, където реката се отбива, има едно ханче; ще тръгнем по тази река и вие ще наблюдавате течението ѝ. Като излезете от туй място, вие ще имате отлично разположение.

³¹ Чепинска река (до 1942 г. Елидере) е река в Южна България – Област Пазарджик, общини Велинград, Ракитово и Септември, десен приток на река Марица. Дължината ѝ е 82,7 km, която ѝ отрежда 40-то място сред реките на България. Отводнява крайните северозападни части на Западните Родопи.

Тази река ще роди в тебе едно отлично настроение и ти, като се изкачваш нагоре и слушаш това шумолене на водата, на камъчетата и листата, в тебе ще се развива веселие, радост. Това е живот! Музика има по тия камъчета, по тия завои! Някой казва: „Това не е музика.“ Хубаво, този шум е произвел едно благотворно влияние върху тебе. Идете на най-хубавия концерт, който се дава, слушайте най-големия виртуоз и вижте дали ще придобиете такова настроение. Музиката ще произведе такива мисли, както шумът на тази река. После не само това – идете при някое балканско ручейче, но изберете такова ручейче, което да не е кално, в калните ручейчета музиката е друга. Изберете чисти, бистри ручейчета, където да има камъчета, големи и малки, и водата да се блъска тук и там. Ще видите каква музика има там! После, като идете в гората, там ще чуете такива симфонии, арии... Трябва да ви изведе там, има особено време през годината, когато ще чуете този концерт. Вие не сте наблюдавали Природата. Вашият ум е бил зает с други мисли, вие сте минали оттам, ама не сте наблюдавали. Ще идете сред Природата, ще забравите всичките ваши грижи и ще слушате. Сутрин, като влезете в гората, всичко е тихо; после забелязваш едно малко шумолене, един малък шум, който постепенно се усилва, усилва, усилва, дойде един вятър, залюлеят се всички тия клонища и след туй пак започне утихване. Ако имате слух, ще чуете, че туй трептене от всеки един лист има особени звукове.

Окултните гами на Природата са други по отношение на нашите гами – с тях те са в дисхармония. От наше гледище тази музика е другояче настроена. И ако вие се настроите според тази музика на Природата и изпеете нещо от нея, ще ви питат: „Откъде взехте това парче, от кой автор?“ Та по този начин аз искам вие да се запознаете с окултната музика и да черпите сили и вдъхновение от живата Природа, от дърветата особено. Някой път идете не толкова в

боровите гори, там музиката е друга, но в буковите, в дъбовите гори и си изберете някоя хубава красива местност, където да има известни промени вътре в почвата. Сега, в нашето съзнание, ние сме заети само с мисълта за Небето и мислим, че Небето е много красиво място. Но в какво се състои красотата на Небето? Давали ли сте си отчет в какво именно се състои Красивият живот? Красивият живот е Разумният живот!

Нищо повече! А този Разумен живот в какво ще се изрази? Той има външен израз, има и вътрешен израз. А вътрешният израз сега за нас се изявява чрез музиката. В нас има музика. Всеки човек си пее, когато е весел, радостен. Когато е радостен, той пее; макар и да не е певец, той вътрешно пее – или си пее, или се моли. Що е молитва? То е Божественото пеене. Молитвата е недосегаемо вътрешно изкуство. За молитвата друг инструмент се изисква вече. Следователно ние имаме пеене, звукове и след звуковете трябва да съчетаем Божествената музика с ангелската. И тогава ние, хората на Земята, ще А дадем само техниката. Дървените инструменти са наши. Грубата част е човешка – направата на цигулката, струните, лъка; вибрирането на въздуха е от Ангелския свят, а смисълът, който музиката може да донесе, той е от Божествения свят. Всички съвременни хора имат изградено понятие, че външният свят е мъртъв и следователно само ние сме живите хора, разумните същества. Не е така! Вие в даден момент може да бъдете мъртви за едно. В какво отношение? Щом ни най-малко не се интересувате от неговия живот. Вие сте впаднали във вашите работи и до известен момент даден човек не съществува в ума ви, той даже като че е мъртъв за вас, а после този човек може да ви заинтересува и да ви стане интересен. Много хора е имало в живота ви, за които първоначално вие нищо не искате да знаете, а след време се заинтересувате от тях.

Та музиката е един начин да оживее Природата за вас. Камъните ще оживеят, дърветата, изворите и всичко наоколо ще оживее и животът ви ще стане сносен. Навсякъде ще може да се тонирате. Сега аз не говоря вече за градския живот или за селския живот – няма да намерите у тях тази преснота. Например българите постоянно говорят за своята музика. Ако се спра да критикувам нашата стара музика от пет-шест века насам, ще кажа, че от робството ние нищо не сме създали, а обичаме да се хвалим. Българинът живее все с миналото. Разказва: „Нашият баща, той какъв кавалджия е бил, какъв цигулар е бил! Мене не гледайте, но дядо ми, пък прадыдо ми, пък баба ми каква певица е била!“ Дядо ти, баба ти – те са музиканти, хубаво, те са турили основата, ами ти какво направи? Ако дядо ти е бил музикант, а баба ти е била певица, и ако дядо ти е свирил с гъдулката, а баба ти е пяла, ти какво постави върху тази основа? И ти трябваше да сложиш нещо. „На мен, казва, не ми трябва музика.“ Тогава излез из живота! „Не ми трябва молитва.“ Излез из живота!

Съвременните хора искат да покажат значението на музиката и затова светските хора отделят повече време за нея. Това е хубаво, те вървят по правия път, аз ще ги похваля. В съвременните течения на окултистите и в разбиранията си повечето религиозни хора казват: „На нас много пеене не ни трябва, трябва ни дълбоко размишление.“ Е, какво е дълбокото размишление? Седне някой, концентрира се. Индусите какво правят? Ама тия индуси, които днес употребяват известни системи за концентриране, те с векове са упражнявали пеене и свирене. Те са минали първата степен на ученици и сега са дошли до концентриране. Те са придобили тия способности, които стоят по-нагоре – и те могат да се събудят. А какво става с един европейец? Той се концентрира и като мисли, мисли, заспива. Това не е концентриране! После пак си отрие очите, свие си ръката и казва: „Аз ще се концентрирам.“ Ти развали вече концентрирането. Спокоен

трябва да бъдеш. Ти ще се отпуснеш, ще сложиш ръцете си преспокойно, свободно, няма да се свиваш, няма да има никакво стискане на мускулите. И когато пеете, някои от вас се стягат. Не, ще се отпуснете, гърлото ви трябва да бъде свободно.

Някои казват: „Какво ще кажат за мен? Аз от музика не разбирам.“ Вие оставете вашата критика. Ти имаш желание да пееш, нали? Ще направиш една погрешка – сто направи, но се научи да пееш. Ние ще те извиним за погрешката. Но ако кажеш: „Аз да се науча, че после ще пея!“, никога няма да се научиш. Това са лъжливи схващания. Оставете вашето честолюбие и тщеславие! Най-първо няма да взимате вярно тоновете – това нищо не значи, това не е за обезсърчение. „Ама аз не съм добър певец.“ Ще ви дам правила как да пеете. И ако вие употребите моите правила, ще се оправят гърлата ви. Има подобрение. Преди повече от 15-16 години аз направих първия опит. Това беше във Варна. Имаше една ученичка, шестокласничка, тя не можеше да изпее два тона правилно. Всички се смееха, че била дървен музикант. И като я нападнат, тя си поплаче. Казвам: ти можеш да се научиш да пееш. „Как?“ Тя се научи хубаво да пее и после пееше в хора. Но на човека трябва да му се вдъхне доверие, че има дарба. Той трябва да има вяра, за да се научи да пее за себе си. Аз няма да ви уча да излизате на сцената, за себе си ще пеете.

Най-хубавата музика е, когато пееш или свириш за себе си. И аз от личен опит зная това. С моята цигулка аз съм прекарал най-хубавите си минути. Взема, посвирия на всичките скърби и страдания и като им засвирия така тия песни, т.е. аз ги наричам окултни упражнения, всичките духове си заминават и аз ставам радостен и весел. Но щом не свиря и не пея, много лоши са духовете. Някои си казват какво ли правя аз? Аз, когато съм уморен, свиря и пея. И когато идвам в гората, слушам как тя пее, как изворите пеят, как птичките пеят. Навсякъде се вслушвам. Някоя птичка пее, аз се поспра,

заслушвам се, казвам А: „Колко е хубаво. Тук, еди-къде си, хубаво пееш, но тук, на това място, и ти си изпортила. малко.“ Славейте ги слушам, наблюдавам. Някои от тях са майстори, добри певци. Хубаво гласа си извиват, но на някои казвам: „Ти трябва още да се учиш.“ Един ден отивам към Борисовата градина и по пътя към гората слушам – славей пее. Славейт е много срамежлив. Този славей се скрил в боровите дървета; отличен певец, пее хубаво, но не се вижда и така ме интересува! Тонове взема така правилно, чисто, рекох – да видя къде се е скрил.

Отидох – оттук надникна, оттам надникна, зърнах го, а той, като замижал с очите си, пее, та се възнася. Както го слушах, той отвори очите си и ме видя, подскочи и каза: „Как ме издебна!“ Казвам: слушай, харесвам ти пеенето, хубаво пееш, отличен певец си ти! Трябва да наблюдава човек! Ще каже някой: „Е, аз ще седна сега да се уча от туй малко славейче, друга работа нямам, ще се занимавам с туй малко славейче.“ Ако ти не се занимаваш с него, и с другите работи не можеш да се занимаваш. И когато Господ те види, че ти търсиш все великите работи в света, Той ще каже: „Нашият син не отива на добре.“ А когато види, че обръщаш внимание на малките работи, и великите ще дойдат. Та пеенето някой път, според вас, това е дреболия. Кой пеят? Казват: „Ние знаем кой пеят.“ Българите за пеенето имат следното понятие: „Момата, казват, трябва да пее, понеже ще се жени. Пък попът, той си има такава длъжност – да пее; псалтът също пее. Аз не съм псалт, не съм поп, не съм мома да се женя, та да пея! То бива един път в годината, когато идеш някъде, когато те повикат на угощение – тогава може да се развеселиш, може да попееш.“ Такива са въобще народните ни схващания. Българинът отпосле ги е добил, в своето слизание. В своя първоначален живот, когато той е седял по-високо, се е проявявал като музикант, но отпосле той е изгубил тази музикална култура. Музикален е

българинът! Той имал култура, но като изгубил своята музика, изгубил и своята книжнина. И сега от книжнината на славяните нищо не е останало, а при това славяните са много музикален народ, но у тях наново трябва да се събуди този музикален дух.

Сега ние започваме просто, с малки, прости упражнения. Упражненията са елементарни. Аз искам онези от вас, които ще пеят, доброволно и по любов да пеят. Ако искате да се учите и тия упражнения да произведат ефект върху вас, ще трябва всичко по любов да правите и тогава вие ще ги опитате. Вие ще спазвате законите. Няма да взимате тоновете в такова легато, в такива протакания, но ще се учите да взимате тоновете много вярно, чисто. Най-първо ще се научите да взимате добре четирите основни тона на основната музика: *do, mi, sol, do* (горно). Вярно ще ги взимате. Всякога ще може да взимате тези четири тона и след това постепенно ще се научите да взимате и други тонове. Аз не казвам, че без музика не можете да живеете, можете, но животът ви ще бъде несносен. И онези хора, които най-много страдат в живота си, те са хора без музика. Музикантът не страда. Той страда, но е радостен в страданията си. И аз съм виждал – има такива просяци. Най-добрите от тях са онези, които свирят със своята гъдулка. Той си свири и като мине някой, просякът казва: „Аз не прося, изкуство имам.“ Изкуство е то! Хубаво свири той, възпитава хората, седи на пътя и казва: „Моето изкуство ви предлагам, без пари свиря аз.“

Та в новото Учение непременно искам от всинца ви да знаете музика. В Школата който не е музикален, той не може да бъде ученик. Всички трябва да имате ухо да различавате тия тънки тонове, но не само да станете чувствителни, защото ако станете много чувствителни, ще станете тщеславни и горделиви, но трябва да развивате образи – чувствителността да се обърне на образна музика. Образите са качество на човешкия ум. Чувствителността е

необходима за сърцето като пара, но тази пара трябва да се обърне на енергия. Всякога, когато пеем, в пеенето трябва да се произвеждат хубави картини, някои хубави образи от Природата. За света други песни ще имате. Когато минавате от сегашната музика в окултната, вие ще имате един преходен период. И в това, както се сменят гамите от една в друга, ще се научите да сменят гамите и да минавате от едно състояние в друго. Някой път става у вас едно притъпяване на гласа. Притъпяването на гласа се дължи на това, че не сте се научили да контролирате вашата воля. Ще я пренесете в гортана. си, ще правите известни упражнения – да владеете вашия ларинкс, да пренасяте разумно волята си. Гневът, съмнението, ядът, безверието – всички тия неща рушат гърлото. Може някой да е много талантлив, но тия отрицателни качества постепенно ще повлияят на неговия гортан, а след туй ще повлияят и на неговата мисъл. Ти се съсредоточаваш, искаш да се изкажеш и тази мисъл постепенно се проектира чрез твой гортан. А самата реч – и тя се изразява по един музикален начин. Например като кажете: „Аз искам“, това е музика. И първоначалният език е бил чисто музикален, но с грехопадението на хората са останали звукове, които нямат музика в себе си. И сега вече в оперната музика искат да възстановят музиката чрез пеенето и играта, а ние, като видим това, ще се произнесем малко нецензурно, ще кажем: „Туй са известен род кълчения.“ И ако съвременният човек ни попита: „Кое е правилното движение? Кои са ония правилни маниери и движения?“, ще му отговорим: които са съгласни с Природата. Знаете ли кои са правилни движения, например кога се е появило ръкуването на хората? В сравнение с човешкото развитие ръкуването не е от много старо време. Всяко едно движение изразява известен музикален тон. И с музиката по-нататък ние ще изучим тия движения. Когато движението съвпада с тона, който му съответства, то е една велика сила. Сега там псалмопевецът казва: „Изворите,

реките, горите Те призовават.“ Цялата Природа взема участие да слави Господа. Как ще Го слави? С пеене. Сега не разбирайте, че аз взимам предвид пеенето в сегашната музика. То не е още музика. След време хората ще се раждат с музикални способности. Сега, доколкото виждам, между всички ви има някои доста даровити по музика. А то е един добър признак. След това тази музика ще предизвика, ще събуди у вас други способности, ще ви направи по-способни, по-нежни и меки. Нужна е нежността! А нам ни трябва мекота, музика. Аз употребявам музиката като един последен метод да внесе хармония между вас. И ако този метод не проработи, аз имам на разположение още един метод, но после ще ви го кажа. Сега ще кажете: „Непременно дърво ще дойде.“

Съвсем друга е мисълта ми. Имам един метод още по-хубав, но бих желал този последен метод да дойде, когато вие усвоите музиката. Той може да дойде и по-рано, но като започнете с него, ще трябва да се върнете назад. Та методът ще ви върне да научите музиката. В него изключение няма. По-добре е да изучите сега музиката, че като влезете там, да вървите напред, като някоя птица да си вдигнете крилата нависоко и да бъде свободен вашият път.

Сега да се върнем към нашите две упражнения. Те почти са завършени. Един такъв клас, да ви занимавам с тия упражнения, аз наричам това забавни събрания. Туй за мене е едно забавно събрание, една забавна вечер. Сега няколко от учениците ще изпеят първото упражнение, както е завършено;

след туй ще пеem упражнението за Слънцето и *Скръбта си ти кажи*. (Учителя свири, а осемте братя пеят.)

Първи мотив, завършен:

Сила жива, (2) кажи ми (2) де вода извира.(2)

Кажи ми (2) (2)

сладки думи две – твоите думи две, сладки думи две.

Втори мотив, завършен:

Скръбта си ти кажи, сърце си ти отвори на слънчеви лъчи. (4)

Лъчи от Бога Благост ще ти донесат и в душата ти Радост ще внесат. (5)

Радост ще внесат (8) и в душата ти Радост ще внесат.

(Изпяха се много пъти.)

Да изпеем втория мотив така, че когато мелодията се качва нагоре, постепенно да се усилва, а като слиза надолу, да утихва, утихва, докато дойде на това място – *радост ще внесат*; после пак постепенно ще се качва нагоре и като се връщате, пак тихо ще пеете. Туй показва, че в музиката при качването нагоре има известни мъчнотии, които постепенно се преодоляват, както като се качваш на някой планински връх. При слизането започваш да пееш пак тихо. Вълнообразно е качването нагоре. В тази песен пък – *Кажи ми сладки думи две*: тук има полутонове, тях ще ги прескачате. Каква е широка площта на окултната музика! В обикновената музика това е разделено на четири части и едва може да я пеят.

Прилагайте музиката в живота си! Да кажем, имате някоя мъчна работа да свършите: започнете да пеете. (*Учителя пее сам „Лъчи от Бога Благост ще ти донесат и в душа ти Радост ще внесат.“*) Ще си изпееш така свободно песента. После по този мотив може да си направиш много песни. Те са правила. Може да си композирате каквато песен искате. И тогава, ако вземете: „Кажи ми, кажи ми сладки думи две.“... (*Учителя пее сам.*) Тези, сладките думи, кои са те? Туй не е измислено. Казват българите: „Кажи ми две сладки думи!“ Там се взимат и хубави, и весели думи. (*Учителя свири „Кажи ми, кажи ми“*.) Сега българинът се събужда, нали, и вие ще кажете: „Това са български песни.“ Не, не са български песни. Това са песни на Природата. Този мотив не е роден от българската глава. Българска музика било това! Ходил един ясновидец и изкарал тия хороводни

песни като български песни. Това са песни на Природата! Казват: български песни били! Българската глава такива песни не може да роди; не само българинът не го бива за това, но и англичанинът, и французинът – тях даже още повече не ги бива от нас. Това са мотиви на Природата. Някой път са съблазнителни, понеже с тях много тропане са изкарали, много са играли с тях. Тези песни са ги употребявали хората за зло, та сега, като ги засвириш, казват: „Тропаница има.“ А тази тропаница е за лекуване. Ако има тропаница, тя е за здраве. Това са ритми за здраве. И вземете, когато някой е болен, не му пейте минорни гами, мажорни пейте. Мъжът ти е болен – потропай му, тъй, не силно, тихичко потропай, вкъщи потропай. Той най-първо ще каже: „Не ми тропай!“ А като му поиграеш, ще каже: „Я още малко!“ И ще почне и той да тананика и погледнеш – работата се свърши. „Ама че как – казвате, – срамота е да се играе?“ Още по-голям срам е да лежиш на леглото здрав, да пъшкаш и да ти носят това-онова. Туй е още по-смешно. Ако е за почивка, друг е въпросът, но да се разболееш и да смутиш цялата къща с своята болест, това е срамота! Ще потропаш, ще посвириш; има болести, които така се лекуват – това е музикално лекуване. То е много хубаво. Няма много силно да пееш – тихо, не да сплашиш болния, защото ухото му е много чувствително. Трябва да се пее много тихо, но живо. Например, когато минаваме към второто упражнение, мотивът е много сериозен – отпърво той е минорен, после става по-жив: „Лъчи от Бога Благост ще ти донесат.“

Сега ние ще приложим музиката при възпитанието на децата. Ще правим опити с малките деца. Вие искате с вас да ги направим. Вие сте употребявали много морални правила, а сега върху децата ще приложите някои от тия окултни упражнения, ще видите какво е тяхното влияние. Музиката за в бъдеще ще представлява едно добро възпитателно средство, което може да приложите и за себе си. Седиш

и не можеш да решиш една задача. Вземи едно упражнение, второ, изпей всичките упражнения и ще видиш резултата. С тия упражнения, които ви давам сега наготово, туй е едно съкращаване на труда. Другояче тия упражнения ще ги търсите из рилските гори, ще ги търсите по планините, по изворите, пък най-после може да ги търсите и сред народа, но трябва ухо и разбиране – да схващате какъв е истинският мотив. Българинът през време на своето робство се е лекувал така с тия свои песни. С минорните песни той е лекувал тъгите си, а с мажорните той е казвал: „Ти трябва да потропаш, да поиграеш, пък утре ще идеш да ореш.“ После, като дойде пак тъгата, ще пее минорната гама, при Радостта – пак мажорната и т.н. Сега и ние сме изложени в света на страданията, а музиката – това е начин за лекуване. Може и без музика да мине.

Хайде една почивка, сега да видим какво казват учениците тук за музиката.

(Прочетоха се още няколко теми.)

Светска и духовна музика няма. Музиката не е нито светска, нито духовна, но тя има два превода. Музиката си е музика, един принцип е – тъй може да се каже. Когато ние говорим, че човек трябва да има добро настроение, то е музика. Всяко приятно настроение – това се дължи на музиката. Доброто, за да се прояви, непременно трябва да употребиш музиката, тя е една обвивка. В Мъдростта има ред и порядък, както в музиката. Значи в Мъдростта, в Истината, в Любовта всички употребяват музиката. Те са външни средства за проявяването на самия Живот. Музиката е граница. Ако вземем този, интелектуалния свят, той е граница между интелектуалните и музикалните способности на човека. Тук (на челото отстрани, на ръба му) се намират няколко способности у човека. На някои този ръб не е така силно развит, значи музикалните способности са по-малко развити, а ще забележите, че у музикантите този ръб (над окото) е

много развит. Интелектуалният свят, туй е ангелският свят, дето казват: „Човек е манас“ – то е светът на Ангелите. Допирни точки са това. Най-големият наш философ пред един най-прост Ангел е като един невежа. Най-ученият философ на Земята пред един най-прост Ангел ще се намери в положението на едно малко бебе.

Сега по някой път ние имаме високо мнение за себе си. Често на Небето има такъв един израз – там най-простият Ангел е офицер. Не е войник – между Ангелите е офицер; а тук офицерът не е Ангел. При сегашното състояние на човечеството има по-важни работи, отколкото целият наш живот. Сега ние имаме за себе си високо мнение, даже по някой път аз съм слушал да казват, че хората седели по-високо от Ангелите, от Архангелите. Тъй си мислим ние. За в бъдеще може да стане това нещо, възможно е, но засега... Там, в Писанието, се казва: „Направил си го малко по-долу от Ангелите.“ Но някои богослови го тълкуват, че човеците надминават Ангелите. Това не е вярно! Ако вземем формата на Ангелите – добре, но ако вземем тяхната същина, има нещо, в което Ангелите не могат да прогресират – то е, че те не могат да грешат! Те са същества абсолютно чисти, чисти! Те са образец на Чистота и Любов. Ако искате Любов, там може да я намерите, между тях е Любовта. И каква Любов! Ако изпратим някои от вас там, при тях, ще видите, че те нямат такава любов, такава култура като вашата. Между вас и тях има такава преграда, че мъчно може да се домогнеш до тяхното училище! Колко живота трябва да прекарате в пост и молитва, колко молби трябва да отправите към Бога, докато ви приемат там, при тях. В Рая лесно се влиза, но между Ангелите мъчно се влиза. В Рая са все човешки души. Та когато някой ме слуша да говоря за Ангелите, казвам: пламъка, огъня, Ангелите ги правят, те са същества на огъня. Ние трябва да бъдем скромни.

Ангелите имат отлична култура – такава култура с такава Чистота, за която ние можем да имаме само смътно понятие. По

някой път някой Ангел може да дойде на Земята, но те идват със специална мисия. И човешките души имат ръководители Ангели, но те много рядко слизат между нас. Не си правете илюзия! Ангелите слизат много рядко – не че не обичат да слизат, но имат много работа. Понеже човечеството е останало назад, те гледат да приготвят светии за него. И Ангелите – и те си имат еволюция, по която вървят – те приготвят светии. И тъй, вие се приготвяте за светии. Туй не е за смях. Светия значи проявяване, да можете да учите и да помагате. Та почти всички служби, които Ангелите са имали, сега са заети от светии. Много малко Ангели има сега тука – те се оттеглят в своя свят, там имат работа. Някои от тях са много натоварени, натоварени са с управляване на слънчеви системи. Те няма да слязат да се занимават с Иван, с Драган. Важна работа имат! Те са същества чисти, крайно чисти, толкова нежни, че при тях ти не можеш да приближиш тъй порочен! Абсолютно не можеш да се приближиш! Те са като пчелите – те болници нямат, лекари нямат, когато някой съгреша между тях, изведнъж го изхвърлят навън. Опрощение няма там, никой не плаче, изведнъж го изхвърлят и го забравят. Тъй щото между нас има доста от тия паднали ангели – не са паднали ангели, но ангели без крила са те. Има едно предание, че когато хората паднали и дошли на Земята, от Невидимия свят изпратили един милион Ангели тук, да дойдат да им помогнат. Те, като дошли, видели човешките дъщери, които били много красиви, и взели, та се изпоженили за тях и останали на Земята. Та казва преданието: „Синове Божии видели, че човешките дъщери са много красиви, и се задомили на Земята.“ И като дошъл Христос, дошъл да каже на Ангелите: „Вашата мисия беше да помогнете на човечеството, пък хората, като дойдат до такова съзнание, нека те да спасяват другите с тия връзки.“ Сега това са приказки от *Хиляда и една нощ*. Това е окултен разказ, който трябва да

се разясни, за който ако се говори без разяснение, ще си съставите едно криво понятие.

Ангелите са свързани с растенията, с животните, а ние сме свързани с тях. Аз ще ви кажа как сме свързани с Ангелите. Дърветата – това са деца на Ангелите. Сега ви говоря на окултен език. Пък животните – това са деца на Архангелите. Та техните деца – растенията и животните, служат на хората. Ангелите и Архангелите им казват: „Учете се тук, изучавайте човешкия живот!“ Не мислете, че растенията имат просто произхождение – един ден те ще се върнат горе при своите родители. Някои казват: „Това е едно дърво!“ Сега у вас ще влезе една отрицателна мисъл: Ангелите имат ли деца? Имат, разбира се, но деца, които не се раждат така, както се раждат хората. И този начин, по който се раждат хората, той не е един от най-сполучливите методи за раждане. „Родено от плът и родено от Дух.“ Как се ражда от Дух? Та затуй ние трябва да бъдем много внимателни към тия растения. Когато ви говоря за растенията, аз имам предвид, че те са деца на Ангелите – затуй в ябълката, в крушата и пр. има такива хубави сокове. Не чувствате ли тяхната сила? То е цяло богатство! У тях Любовта е свършено безкористна, те се жертват. Но някой път, когато пристъпим законите, и те произнасят присъда и често някой от нас може да плати с живота си. Сега въобще вие казвате: „Господ създал растенията, дърветата за хората – да ги употребяват за градиво.“

Вие, като ученици на Окултната школа, ще се освободите от туй заблуждение. Не е тъй! Дърветата не са направени да стават греди за нашите здания. Че стават греди, то е друг въпрос. Че ние можем да заколим някои от тия млекопитаещи, то е друг въпрос, но те не са създадени за нас да ги ядем. Сега, ученици сте вие, трябва да мислите. Дойде някоя мисъл, мислете върху нея. Има и друг начин за раждане. Ако растенията и животните доброволно се жертват, то е друг въпрос,

но тъй, както ние ги употребяваме, както ги насилваме, първоначално не е било така. Растенията, животните и млекопитаещите имат съвсем друго предназначение. Когато Адам е бил в Рая, какво било предназначението му, какво му било предоставено? Какво пише Библията? Нали там се казва да обработва земята и да отглежда растенията и животните? И не само това, но на всички животни да им даде имена. Никъде не е казано да ги яде. На животните Бог дал трева да ядат, а на човека дал плодове. След като излязъл из Рая, понеже станал господар, човекът престъпил Божия закон.

И тъй, ние трябва да се научим да пеем – най-важното нещо е да пеем. Но тази музика, която аз препоръчвам, тя трябва да внесе следните елементи – окултната музика внася освежаване на ума. Ако ти пееш правилно една окултна песен, умът ти ще се разведри. Ако имаш да решаваш някоя задача, правилно ще я разрешиш. Някой пита: „Как да реша задачата?“ Ще пееш и правилно ще я решиш. Като си попееш пет минути тихо, след туй вземи перото и ако тази музика може да внесе тия качества на разширение, светлина и чистота в ума, тя върви в съгласие. Трябва не само да се възродиш, но и да решиш правилно задачата си. Например в музиката има и някои тонове, които са свързани с думи. Ние ги свързваме с думите, за да се развие в нас чувствителността. Пък някой път чувствителността се отразява зле върху нашата памет. Сегашните музиканти са много чувствителни. Изобщо музикантите са много честолюбиви, от много малко кипват. Вземете някой капелмайстор или някой диригент на хор – като си втреничи очите, не може да търпи грешки. А той трябва да бъде тих и спокоен. Туй е, защото идейна музика няма още. Сега няма какво да го осъждаме. Прав е, трябва да се пее хубаво. Той не може да слуша тия неверни тонове. Прав е! Та първо ние ще пеем за кого? Ние ще пеем от Любов. Ще турим за основа Любовта и ще пеем! Тогава аз например казвам: „Много ми е тъжно, не ми се пее вече.“

Някой се усеща тъжен, не му се пее. Ще пееш! Единственото нещо, което може да те излекува сега, то е пеенето – трябва да пееш! Защо да не пееш? Както ви казах тази сутрин, ние трябва да мислим, защото много скъпо костваме на Невидимия свят.

Аз един ден трябва да ви правя сметка колко коства всеки един от вас. И да не си правите илюзии – за нас се харчи такава грамадна енергия, че е срамът ние да седим още в това положение! Това не е милион, не са десет милиона, това са милиарди и милиарди лева само за одного! И при това седите и казвате: „Какво ще излезе от мен?“ Какво ли ще излезе? Как да нарека такъв един ученик, на когото баща му харчил, харчил, изпохарчил всичкото си имане? Как го кръщавате такъв син, как му казвате? Ще намерите сами тази дума.

Ще бъде, всичко ще бъде! Главното нещо е да се мине този преходен период на човечеството. Учениците се намират в малко особено състояние. Туй няма защо да ви обезсърчава. По-нататък ще дойдем до някои основни упражнения. Ще дойдем тогава да застъпим друга една област. Ще минем в геометрията и математиката.

Сега аз искам да ви кажа как растат идеите. Например аз взех един образ – „Сила жива, изворна, текуща“, и всички тия упражнения излязоха от тази картина. Принцип е тази сила – строи. После ще имаме едно упражнение за Мусала: „Един си ти, мой Мусала! Видели ли сте изгрева от Мусала? Мусала, Мусала, мой Мусала!“ За Мусала ще има едно упражнение, след него ще имаме едно друго упражнение. Само за думата *Истина* – цяло едно упражнение! Ще се научите да произнасяте тази дума – *Истина!* Заглавие и песен с една и съща дума. Ще имаме значи три упражнения: за *Мусала*, за *Истината*, *В зарите на живота*. После ще научим още едно упражнение – *Бог е Любов*. Там като дойдем, ще видим дали ще продължим. Тогава с него ще имаме дванадесет упражнения и ще завършим първия цикъл на окултните упражнения по музика. Те ще

бъдат упражнения само за през свободното ви време. За музика ще давате само пет-десет минути време. Когато сте скръбни или тъжни и не можете да работите, тогава пейте, но щом можете да работите, не ви трябват песни. Нека имаме сега една тайна молитва.

Девета лекция от Учителя 26 ноември 1922 г., неделя, София

ОКУЛТНА МУЗИКА

Тайна молитва

Сега от учениците в Школата се изисква сериозна работа. Сериозна в туй отношение – вие не трябва да идвате само като слушатели, просто да премине времето ви. Пеене трябва! Когото и да е от вас, стари и млади, ще ви изправя тук да пеете. Искам всички упражнения по музика да ги запомните, понеже те са музикални правила и ние ще ги приложим. За музиката има разни мнения. Сега вие ще заучите тези музикални правила тъй, както са, като образци. От вас се изискват прости тонове – ясно, чисто и идейно пеене; и като пеете, да чувствате това. Сега ние минаваме набързо тия упражнения.

Както виждам, някои от вас и върху зададените въпроси не пишат. Всеки от вас, който три пъти не напише зададената си тема, трябва да напусне Школата! Или ще сте изпълнителни, или няма да бъдете ученици ! Щом сте ученици, трябва да бъдете верни на себе си. Два реда да има, но напиши нещо; глупаво да е, но напиши; за някоя гарга да е, но напиши! После ще се учите да пеете. „Ама не мога да пея.“ Не можеш? Ако не можеш да пееш, ще се научиш. Все с туй *не може*; отлагате, отлагате и сте дошли до това положение.

Сега аз не искам от вас да отдадете на пеенето цялото си време. Може да му посветите един час или половин час време от седмицата. И то е достатъчно, това е една приятна работа. И после въпросите, темите, които се задават тук, вървят по един особен закон. Вие може да не кажете нещо много умно и аз не искам да кажете нещо такова, но искам да размишлявате умно. Вие като разсъждавате върху тази тема, самият предмет ще внесе една малка светлинка у вас, а тя гради нещата. Нашият свят е създаден от малки величини.

Господ с милиони години е изпращал към нас своите мисли, чувства, желания, действия; и колко е чакал, чакал, докато ги възприемем; и сега ние трябва да бъдем верни, понеже разбираме как бавно се гради човешкият характер. Ще ми кажете: „Ние имаме някои по-важни работи.“ По-важни работи от тия нямате! Аз считам за най-важните работи в този свят яденето, пиенето, спането, мисленето, чувстването и действаването; а другите работи, търговските – обличането, журфиксите, туй-онуй – това не са толкова важни работи. Ние ще разделим нещата на важни, съществени и на несъществени. Ученикът каже ли веднъж, че ще учи, ще държи на думата си! Ще учиш! Вие имате мнение за себе си, че сте възрастни. Е, на колко години сте, каква е вашата възраст? Ако тук сте на четиридесет години, то ако се пренесете на Юпитер, там наши дванадесет години са една тяхна година. Тогава нашите четиридесет години, пренесени на Юпитер, на колко техни години се равняват? Ако се пренесеш на Сатурн, на колко години ще си? Там нашите тридесет години са една Сатурнова година. Тогава на колко години ще бъдем ние? Даже на година и половина няма да бъдем. Ами ако се пренесем на Нептун или по-далече? Тъй че туй, дето се мислите за стари, не важи. Мога да ви пренеса на една слънчева система, където едва ли ще имате една минута от живота си според делението на живота там. Тъй че не си създавайте мнение, че сте стар човек. Стар човек е този, който много знае. А че вие не знаете: това аз мога да докажа на всички ви; и не само на вас, но и на най-големите философи в България мога да докажа за три минути, че не са учени. Мога да докажа, че не са учени. Как? Ще им задам една задача за разрешаване. Нали са учени! Хубаво, какво правят, като заболяят от апандисит? Като им дойде апандисит, не могат да го изцерят – хайде, отрежат червото; заболи ги стомахът – отрежат дебелото черво. Чудни операции правят! Заболи ги бъбрекът – отрежат го, казват: „И с един бъбрек се живее.“

То ако можеше тъй, Господ щеше да направи човека с един бъбрек. Не, стомахът е необходим, сляпото черво е необходимо, апандиситът е необходим. „Може и без него.“

Не, Господ с милиони години е работил върху тях, а ние казваме: „Може да ги извадим.“ Заболи те окото – извадят го, оперират те, турят ти изкуствено, стъклено око. Това не е изкуство! Изкуство е, като туриш ново око, да можеш да виждаш с него. Сега аз им признавам едно изкуство – че могат да присаждат кожата, обаче те от гърба ти ще вземат кожа, носа ти да направят. Гърбът ти ще помни това, ще каже: „Носа поправиха, но мен развалиха, от мен взеха, на носа туриха.“ Пък аз искам сега да знаят – като трансформират тия клетки, да поправят и гърбове, и носове, без да пострада единият за сметка на другия. Сега в музиката вие слушате тия класически музиканти и композитори: Моцарт, Бетховен... Но ако някой ви попита: „В какво седи класицизмът на Бетховен?“, казвате: „Чудно нещо! Той е дивен!“ Но какъв е? Казваш: „На еди-кой си чувствам аз силата му.“ Какво чувстваш? Там, като видиш нотите, може да покажеш коя нота, кой пасаж ти харесва, защо и за какво. Той може да означава някаква идея. Например може ли някой човек да се кара и да ти говори тихо? Той, като ти говори любовно, може да ти каже: „Ти си благ човек.“ А като иска да се кара, ще натърти гласа си съобразно с тоновете в Природата: с това, дали тоновете са силни или тихи, се изразява известна идея. Така и на някой концерт ще вдигнат една олелия. Хората казват: „Отлично свири!“ А пък аз казвам: все се караха те. Има оркестранти, които свирят бурно. То е хубаво; като караница е, но трябва да изразят известна идея. В музиката трябва да изразяваме образно всичките чувства. Трябва да знаем и начина, по който се изразява едно чувство. И в пеенето е същото. Ние като започнем, че и Любов, и всичко – караме ей тъй, по шопски. Не, не, окултната музика не търпи тия работи. Тя има образи, изрази има,

идея има в нея. Поезията е скрита вътре в самата музика. И аз искам да помислите върху туй. Това е една широка област. Сега, тази вечер, ние ще ви изпеем *В зорите на живота*, после ще ви изпеем нещо за Мусала.

(Една от сестрите изпя първия мотив.)

В зорите на живота (2)

Слънце изгряваше, (2) на Природа граници очертаваше, (2) в душата ми мощен дух пробуди (2) и в сърце ми Любов събуди, (2) събуди, събуди и в сърце ми Любов събуди.

Сега за Мусала – втори мотив:

Един си ти, мой Мусала, свещено място, Божи връх.

Мой Мусала, Мусала, Мусала, мой Мусала.

През ясен ден на пролетта видели ли сте изгрева от Мусала?

Мусала, Мусала, Мусала, от Мусала.

При първи лъч на Слънцето вдъхнали ли сте леки дъх на Мусала?

Мусала, Мусала, Мусала, на Мусала.

Тия са двата мотива. Сега имаме и трети един мотив, но ще заучим сега само този за Мусала, по-лесен мотив е той.

Сега аз ще изпея третия, той е източен мотив. *(Учителя свири и пее.)*

Трети мотив:

Махар Бену Аба,

Веют Биладер Адер Бену шела,

Бену шела, Бену шела, шела, шела, шела,

Биладер, Адер Бену шела.

Молитва на ученика – тъй кръщавам аз този мотив. Разбирате ли? И вижте разликата, това е един окултен мотив. *(Учителя пее пак, без да свири.)* Мекота се изисква тук. *(Пак го повтаря.)* Тъй ще го изпълнявате вече. Сега аз ви казвам как да пеете, давам ви образец. Като дойде някой певец, тъй трябва да пее той. *(Изпяхме го всички.)* Не

е мъчен този мотив, но в пеенето ще пазите едно правило: когато пеете, ще концентрирате ума си! Щом изгубите концентрирането на ума си, не може да пеете. После, не само за мелодията ще мислите, но и за гърлото си ще мислите. Певците не мислят за гърлото. Гласът ви и умът ви ще присъстват вътре в гърлото и никога няма да се простудите. Само така ще се създадат хубави гласове. Израз на мекота трябва! Това са упражнения, които трябва да минете. Сега, като пеете *Махар Бену Аба*, внимавайте за израза на песента. Това са едни от най-великите звукове.

Махар значи Великият,
Бену – Онзи, Който благославя,
Аба – Баща на всичко.

Няма да се плашите, няма да се страхувате – ще давате израз на душата си. В окултната музика няма да се страхувате. Може да има страх, но не тук. (*Изпяхме всички „Махар Бену Аба“.*) Това е специален мотив, може да го пеете само при особено състояние. Туй прекъсване, което се вижда в упражнението, то е във връзка с други музикални гами.

Прекъсването значи, че има други гами, други упражнения, които не можем да ги изпълним; ние изваждаме само простите. Аз ви казах, че има мелодии, които мъчно могат да се преведат в една окултна песен; даже и в едно окултно упражнение има големи тънкости в тях. Ако не можем да извадим тези тънкости чрез обикновената музика, то е, защото обикновената музика произвежда обикновени работи.

Сега да пеем „Мусала“! Този е един настоящ мотив, създаден на тази гама, на която ние живеем. От вас се изисква чисто пеене. На мнозина гърлата са малко пресипнали.

Сега да изпеем слога ХА. Вие се смеете, но направете някой път опит, да видите как действа това ХА. (*Учителя пее сам.*) Окултен тон е

той. Всеки, който се смее така: *ха-ха-ха*, той е добър човек. Аз бих желал всинца, като се смеят, да казват *ха-ха-ха*, а не *хи-хи-хи* или *хо-хо-хо*. При слога ХА се отваря душата. Тъй! Природата си има израз и ние изкуствено трябва да го предадем. Трябва да се упражнявате! После правете упражнение с буквите *а* и *е*! Вие трябва да избягвате туй пеене със звуковете *иее-иее*, то е гръцко пеене. Ти едновременно трябва да прокараш три тона отдолу през гортана си. (*Учителя свири съвсем тихо, след това пее: ха-ха-ха.*) Човек може да прокара гласа си чрез лъка на цигулката си и да накара цигулката да пее, каквото той иска. Сега за онези от вас, които не са толкова добри певци, като на ученици на окултната наука аз поставям за тях музиката като средство за усилване на волята. Ако вие не можете да преодолеете малкото мъчнотии на гласа си, тогава где седи волята ви? Именно в преодоляването на мъчнотиите ще калите волята си. Онзи, който не е способен в пеенето, той чрез думите на упражненията ще трябва да упражнява и своята воля. И музикантите се развалят по нямане на воля. Те си създават идеята, че знаят много да свирят, че са добри цигулари, но всъщност хората днес едва са засегнали изкуството да свирят на цигулка. Те мислят, че имат добро изпълнение. Може ли един музикант тъй да предаде едно любовно настроение с цигулката, че като свири, околните да познаят, че за Любов свири – да изрази гласа на Любовта? По някой път, след като ти е разказвал дълго време за тези неща, едва ще разбереш за какво ти свири и ще почнеш да чувстваш това. Не, не! Вие, без да знаете всичко това, само като ви засвири някой, трябва да почнете да го чувствате. Хубаво свирене е това – и онзи, който не знае какво се свири, да го чувства. (*Учителя свири селския диалог много живо и образно.*) И мислите ли, че известни наши чувства ние не можем да ги изразим чрез музиката? Можем. Не само това ще знаем чрез музиката, но ще знаем и как човек играе.

Сега имайте предвид, че всичките движения на ръцете са музикални. Всички движения в нас трябва да бъдат музикални. Движенията вървят по известни закони, както и тоновете вървят по известни закони. И често, когато ние парализираме волята си, то е, защото ние не правим правилни движения. Всяко движение на очите, на ръцете ни, във всичките наши пози трябва да бъде свършено естествено. И към туй трябва да се стремим. Можем ли да постигнем тия естествени движения, гласът ни ще бъде естествен и от Невидимия свят ще почнат да ни преподават. Само тогава – като дойде от Невидимия, от Божествения свят, ще можете да разберете онази висша наука, за която всички мечтаете, която искате да научите. Например ако един българин играе, как ще си движи ръцете? (*Учителя си движи ръцете.*) Ще кажете: „Туй е кълчене.“ Не е кълчене. Кълчене е за този, който не знае да играе. Това са геометрически движения. Във всяко едно движение се проектират известни струи от човека навън и той взима и дава едновременно. И ако ти развалиш някои от тия струи, ти сам ще пожънеш последствията. Например ти можеш да си изкривиш устата и после с години не можеш да се освободиш от това, не можеш да се поправиш. Не, не, има известни движения, които са дисхармонични. Няма термини, с които те могат да се изразят. Ще бъдеш искрен в движенията си. Нашите движения трябва да бъдат музикални. И говорът ни – също. Когато аз говоря музикално, думите ми произвеждат един ефект, но някой път правя известни нарушения, за да видя какви резултати ще произведат думите ми. И често, когато съм употребявал някоя дисхармоничност, някой дисонанс, виждал съм какви резултати произвеждат те.

Трябва да говорим музикално! И човек не може да говори музикално, ако не говори Истината. Само музикалният човек може да изрази Истината. Само любещият човек може да изрази Любовта!

Любовта – това е най-висшата музика, най-висшата поезия, най-висшата молитва. Тя е единение с Бога и следователно, когато ние любим някого, всичките негови действия са за нас красиви. А щом не го обичаме, колкото и да е съвършен, не ни харесва. Питам: коя е онази сила, която прави хората пред нас красиви, добри? Любовта, Любовта изглажда нещата. Ако вие дружите с човек, който ви обича, Любовта му ще преобрази вашия характер, вашият поглед ще стане по-мек. Любовта ще я турим в действие: в гърлото, в очите – навсякъде. Ако аз те срещна и ти се пооблещя, какво ще произлезе от това? (*Учителя прави едно гордо движение.*) Това не са естествени маниери, движения. Това са карикатури. Ти изведнъж искаш да представиш известна идея. Тази идея има само едно правило, само един начин за изразяване – нещо сериозно има в нея. Може да се усмихнеш естествено: този твой смях ще бъде тъй естествен, тъй искрен, че всекиму ще е приятно, а не да се изкривиш.

(*Учителя прави известни гримаси.*) Не прави така, че хората всичко следят.

Та в Школата аз ще ви обърна внимание на правилните движения. Внимавайте за вашите движения! Неправилните движения развращават света. Всяко движение да е на място. Туриш очите си в едно направление – трябва да изразяват нещо, в друго направление – също. Например вие погледнете едного и после изведнъж погледнете надолу. Туй не е красиво. Задръж погледа си. После, някой се ръкува бързо и си отдръпне ръката. Като се ръкуваш, не задържай ръката дълго време, не я стискай много; като хванеш ръката, хвани я добре. Тъй и ръкуването, и то е ритъм вътре в Природата, следователно и движенията ни трябва да са музикални. Сега аз не искам да започнете само да пеете, но казвам, че музиката има свои вътрешни изрази в движенията. Когато музиката се съедини с движенията – това е красивото; а като се съедини с речта, тя става още по-красива. Аз съм

слушал човек да говори музикално – всяка една негова дума се нарежда правилно, всички слогове са музикални. Хора, които не са живели редовен живот, не могат да говорят красноречиво. И всички трябва да говорим красноречиво. Под *красноречиво* разбирам тъй естествено, че да обичат хората да ни слушат. Затова ни е създал Господ и затова сме в тази Школа на Земята.

Сега забележките, които ви правя, не ги приемайте само за себе си. Аз не ги правя лично – искам само да ви накарам да мислите. Аз искам само да ви цитирам какви са законите. Божиите закони са неумолими в развитието си. Те не могат в нищо да се изменят. Ние трябва да се подчиним абсолютно на тези закони. Туй трябва да имате предвид. Тъй, както Бог действа, и ние ще действаме. Нищо повече! И няма защо да ходим да си губим времето. Ще пеем хубаво, ще говорим хубаво, красноречиво. Ще движим очите си правилно, всичко правилно ще вършим. Ако имаме някъде дефект, ще го оправим. Ще имаме своя воля. Туй е целта на Окултната школа. Вие може да придобиете знание, но защо ви е това знание, ако не го използвате? Ако този капитал, ако туй знание ще го турим в действие в сегашния ни живот, да ни ползва всички, тогава то има смисъл. Например, ако една домакиня пее хубаво, то като си идва мъжът ѝ, тя още отдалече трябва да вземе да пее и той ще бъде разположен. Но песен да е! Аз съм виждал много мъже: връщат се от работа, а някоя жена нейде си пее и те се спират, слушат. Има защо – окултно пее жената. Спрял се е мъжът, слуша я и се облагородява, хубаво пее тя. Питам: ако във всяка една къща имаше хубаво пеене, ако дъщерята и жената пеят хубаво, бащата като влезе в дома си, не ще ли му бъде приятно? Пейте, не бойте се – ще има мир вкъщи! А сега хората, като са престанали да пеят (т.е. те пак пеят, но по друг начин), на друга гама са започнали да пеят и не се разбират. И това е музика, но много груба. А аз бих желал от всички ви да излязат добри

музиканти; не специалисти, но като изпеете нещо, себе си да задоволите. Аз да ви кажа как да пеете: пейте си вие тъй, като че няма кой да ви слуша. (*Учителя свири и пее „Мусала“.*) Сега хубостта, значението на тия песни какво е, защо ги пеем? Били сте на Мусала. Там има две противоположни течения – електрическо и магнетическо. Щом запееш за Мусала, ти се свързваш с всички тия течения и образи, които изпъкват картинно пред тебе, и те ти действат. Затуй за всички места, където сме били по екскурзии, ще направим и музика, и поезия за тях, а на външните хора ще кажем: направете нещо по-хубаво от нас. Идущата неделя ще имаме и третия куплет за Мусала. Ние можем да пеем и трите куплета на един и същи глас, но в окултната музика една песен от три куплета ще има три различни гласа. Тъй щото на всеки куплет – отделен глас. Окултната музика не позволява да пееш два куплета на един и същи глас. Пет куплета – пет гласа ще имат; а тези, които не познават тази музика, карат по няколко куплета на един и същи глас. Казвам: хайде, и ние ще съчиним един глас. И този брат, ученик, който написа песента за Мусала, и той беше съчинил един глас. Направихме два гласа, остава и за третия куплет един глас – и него ще направим. Коректура направихме. И казвам: ето, виж как се учат учениците да пеят, всички се учат да пеят.

Музиката е потребна като едно средство за лекуване. В сегашния живот големите тревоги и тия бързи промени, които минавате като ученици – от едно радостно настроение в едно скръбно, оставят известни утайки от отрови у вас. Затова музиката се употребява като средство против тия отрови. Има известни чувства, които, след като ги минете, ако не знаете как да ги лекувате, ще отровят целия ви организъм, ще повлияят на вашия черен дроб, на вашата жлъчка. Затуй е потребно ученикът да знае как да пее. В такъв момент, в такова състояние ще туриш волята си, ще пееш. „Ама не ми се пее.“

Ще пееш, защото ако не пееш, ти си турил отровата в себе си, а трябва да излезе тази отрова. Затуй налагам музиката като средство за лекуване – аз наричам тази отрова психическа, органическа отрова, и под нейното влияние ние ставаме толкова жлъчни, че не можем да виждаме доброто у хората, а виждаме само злото. Като видим одного, казваме: „Той е такъв, такъв, такъв.“ Има известни същества, които, като ги турим в човешкия мозък, отразяват му се вредно. Под тяхното влияние и художниците не могат да различават боите, а почват да се объркват в тия бои – изменят ги. Следователно от тия отрови, които внасяме в ума си, ние загубваме понятие за правото. Кое е онова право, с което ние можем да критикуваме нещата? Има едно Божествено право! Ако аз съм един художник и вие направите една картина, аз ще ви покажа как по-хубаво да се поправи картината. Казвам: приятелю, този нос не е така. Крив е носът. „Не зная.“ Но трябва да знаеш: в Природата не може да бъде така. Обущар си, не си направил хубаво обувките – ще ги поправиш. Всеки един от нас трябва да знае къде и как да поправя. Да кажем, че нещо е криво, на едно място е криво – поправи го. Ама не говориш правилно, не пишеш правилно граматически – поправи се.

И Природата си има своя граматика, и тя си има свои глаголи, свой първоначален език. Ами знаете ли какъв е бил първоначалният език, какви са били първоначалните глаголи? Ако ударите някого по главата и произведете един силен удар, едно силно сътресение, най-първо се загубват съществителните имена от речта. Туй показва, че те са най-скоро образувани. След туй се изгубват прилагателните, после – глаголите и най-после остават само съюзите. Значи най-старо произхождение имат съюзите. И когато човек почне да се подобрява, думите се възстановяват, възвръщат се, но пак по същия ред. Значи при образуването на речта у човека в сегашното му състояние, в нашия мозък има известни пластове, които са покварени, та много

думи от езика ни са изчезнали, а ние мислим, че имаме един език, който не се изменя. Е, колко други думи ние сме изгубили! И когато дойдем в нормално състояние, езикът ни ще се възстанови. Един човек, у когото мозъкът е повреден, говори само с глаголи. Той казва: „Туй, което сече“, вместо да каже „брадва“. А за коня не казва „кон“, а казва: „Туй, което бяга.“ Но и кравата бяга, и конят бяга, и много други животни бягат. Той няма да каже железница, а ще каже: „Туй, което се движи.“ С глаголи говори. Защо? Защото съществителните имена ги няма. Следователно речта става по-сложна. И в нашия език ние сме изгубили много думи. Ако влезете в окултния свят и ви кажат една дума, тя съставлява почти цяла една тукашна реч. В окултния свят една цяла наша реч с една дума я изразяват. Как? С всяка една буква изразяват една дума. Да кажем, че една дума има десет букви – те означават десет думи. Ако от тия десет думи всяка една има по пет букви, то колко наши думи правят? Десет думи по пет букви правят петдесет думи. Такъв е техният език. Сега ние ще оставим това настрана, но казвам, че в Школата ще се учите да разбирате думите. Думите ви трябва да бъдат разбрани. Вътре в Школата думите ви трябва да бъдат разбрани, трябва да знаете какво искате да кажете.

Сега искам да мислите един за друг Добро. Аз правя изследване и намирам като една от най-големите спънки у вас това, че вие не можете да мислите Добро един за друг. Вие не знаете закона, че ако мислите Добро или зло за другите хора, то е все едно да мислите същото и за себе си. Ако искате да се поправите, да се облагородите, непременно трябва да мислите много добре за другите хора. Туй, което мислите за тях, то е заради вас. Такъв е Божественият закон. Ако не го спазвате, вие с това вредите на себе си. Че тогава защо ви е Окултната школа? Ако дойдете тук да се научите да познавате само погрешките на хората, а не знаете как да ги изправите, каква е тази наука, какво сте научили? И музиката е един начин за оправяне на

погрешките. И някой път тия течения са толкова отровни, че за някои от тях съм свирил по половин час, за да ги разруша. И от всичките ви отровни течения, като тегля лъка на моята цигулка, не остава нито едно, което да не се разруши. Да употребя половин час – това е много работа, за да се разруши едно отровно течение. И човек, омотан веднъж в едно такова течение, ще се намери като в един задушлив, отровен газ, ще плати с живота си. Всички тия течения ще ви отровят, ще парализират мисълта ви, волята, чувствата ви: ще станете кости, мъртви кости. В туй отношение сега музиката, каквато и да е тя – не само религиозната, която е едностранчива, не само светската музика, която също е едностранчива – музиката изобщо може да лекува. Музика аз наричам появяването на първите лъчи, тази дрезгава светлина на Слънцето. То е музика – да изразиш как се усилюва слънчевата светлина, как идва до зенита и как после се намалява. То е музика, минаване от една гама в друга. Например един окултен цигулар може да ви представи зазоряването и вие може да видите на цигулката му, като свири, как иде светлината, как се увеличава, увеличава, как Слънцето изгрява. После той ще ви представи как пеят птичките и вие, като излезете, ще ви олекне на душата. А сега, след като ви свирят дълго време, казвате: „Е, той е класически автор, този Бетховен.“ Но какво е искал да каже Бетховен? Той имал сюжет! Та ние сега благодарим на тия стари автори, ние признаваме тяхното значение, но за в бъдеще идат други музиканти, много по-велики от Бетховен! Те ще създадат една музика, за която светът даже не може и да подозира.

И апостол Павел, който видял какво се приготвя за в бъдеще, казал: „И видях, и чух неща, които не може да се изкажат на човешки език.“ Той чул музика. Духовният свят е свят на музика. И който веднъж се е озовал там и е чул тази музика, като се върне, ще се заеме да преведе това на хората. Музикален е там светът. Ако това хората го

знаят, светът ще се оправи. Следователно ние ще се стремим да направим българския народ музикален. И той е музикален. У англичаните, които са такива материалисти, много малко музика има в тях. Също и у американците, но американците съзнават това, чувстват тази нужда и викат най-видните музиканти да работят между тях, плащат им скъпо, защото те знаят, че ако не е развита музиката, ще пострадат. И ние за вас ще повикаме такива велики музиканти и ще им платим.

Сега аз ви гледам – вие оставяте на хора той сам да пее. Не, в неделя сутрин всички ще пеете; ще се вслушвате в хора, ще се водите по него, но непременно ще вземате участие. Всички ще пеете, без пари ще пеете. Нека всички вземат участие в туй пеене в неделя сутринта. Някои от по-старите казват: „Чакай да видим как ще пее хорът“, и вземат едно критическо положение. Не, не, всички ще пеете. Вие се вслушвайте в хора – той изразява музиката.

Тия бележки, които сега нахвърлих, те са важни, важни са заради бъдещите ваши схващания, които ще имате. Защото, ако нямате музика в душата си, този океан – животът, знаете ли на какво ще мяза? Виждали ли сте децата как пишат на пясъка по морето? Пишат, пишат, дойде никоя вълна, заличи написаното – и пак наново пишат. Това е животът без музика. Ти пишеш – той заличава; ти пишеш – той заличава. И най-после казваш: „Животът няма смисъл.“ Защо? Защото няма музика. Хората не се молят, казват: „Молитвата е глупаво нещо, не е изкуство.“ Не! Молитвата е още по-велико изкуство в живота. Да се моли човек – това е още по-велико пеене.

Хайде сега да изпеем упражнението със слога *ха*. Ще бъдете искрени!

Сега имайте предвид, че аз не ви говоря като на богомолци – говоря ви като на разбрани ученици. А ученик е онзи, който се учи. Тук богомолци няма, ученици има. И правя ви бележка като на

разбрани ученици. (*Всички пяхме „ха, ха, ха, ха, do, mi, sol“.*) Сега някой ще каже: „Защо да не вземем *do, re, mi, fa* и т.н.“ Ако вземем тия тонове, няма да има никакво значение, не е то *do, re, mi, fa...* то е *ха*. Да изпеем пак с *ха* цялата гама, но с постепенно усилване. Сега пак ще се изпее, но с едно малко спиране на *ха*, тъй – *ха, ха, ха*. Буквата *х* е пълна буква, а буквата *а* е празна. Като произнесеш буквата *х*, ще се напълниш, казваш *ха, ха*. Сега ще изпеем по друг начин гамата: *do, re, mi, fa, sol, a, si, do*. Забелязахте ли каква е разликата? Тъй се внесе една малка дисхармония. Когато вие пяхте *ха, ха...*, имаше утихване, утихване. (*Учителя пее сам гамата с ха.*) Тихо ще пеете, в себе си. Туй, силното пеене, после ще дойде. Седнете и си направете едно упражнение в стаята с това *ха*. Неразположени сте, пейте *ха, ха, ха...* (*Учителя пее.*) Вземете основните тонове: *do, mi, sol, do*. Сега ще продължим с *ха*, да видим доколко може да продължим от силно към тихо. (*Всички пеем „хааааа“ към отслабване.*) Да кажем, някой път сте набрали повече енергия в себе си, усещате се неразположени духом. Седнете, произнесете с пеене слога *ха* – пейте така, с постепенно отслабване. (*Учителя пее, показва как. После пее друга мелодия.*) Сега ще кажете: „Е, аз ще направя това?“ Не трябва само да го изпее, но важно е какво ще излезе. После, това упражнение със слога *ха* не позволява да се пее как и да е. (*Учителя пее „ха, ха, ха“ с повишение и после с понижение на гласа.*) Може да ви дам едно упражнение: сутрин, като станете, ще изпее изведнъж *ха, ха, ха* с повишение и после *ха, ха, ха* с понижение, колкото пъти можете да го вземете с гласа си. С усилване на тона може да се вземе десет пъти. Туй упражнение е същевременно и за дишането, но тихо го пейте. Защото ако пеете много силно, ще развалите гласа си, вашият гортан ще се развали – тия, грубите движения ще го развалят. Ще имате най-доброто настроение на духа и тогава ще пеете тихичко, тихичко. Така ще дойдат тия прекрасни магнетически движения.

Щом дойдат тия движения, вие ще ги предадете на вашия мозък, на вашето тяло, на вашия глас. Чрез гласа си вие може да дадете едно добро настроение. Затуй, като се дадат тия упражнения, някои от вас казват: „То и без тях може.“ Без всичко може, но без тях не може. Без ядене, без пиене, без дишане, без пеене, без мислене, без чувстване, без действие не може. Те са неща необходими и основни. Не може без тях. Ако вие мислите да прекарате един щастлив живот без пеене, лъжете се. И Небето, онзи Божествен свят, е свят само на пеене, на музика. На наш език казано: ако всяка работа, която правим, бихме я вършили с песен, тя щеше да има успех. Въпросът не е в многото учене, а да се стремим към туй, същественото, което трябва да стане у нас. В туй отношение искам окултната музика да ви даде един подтик. Този опит е пръв; искам да приложим музиката като едно средство за лекуване на самите вас, като средство за подем. То не е тъй лесно, но може да се приложи.

Скоро ние ще завършим своите упражнения, а после, в продължение на три-четири седмици, по двама, по трима ще излизате да пеете, ще видим как ще пеете упражненията. Някои от вас с голяма радост, на драго сърце ще излязат да пеят, но някои от вас ще кажат: „Туй е голямо нещастие – аз да изляза да пея.“ Но туй нещастие ще дойде. Някои биха дали две хиляди лева да пее друг някой за тях, а те да се освободят. Сега аз искам от Любов да се пее. Музиката не се учи насила, никой не ви е вързал. Но понеже ние следваме Окултната школа, то всичко, което се изучава в нея, ще се изучава от Любов. Ако законът на Любовта работи, всичко може да се постигне. Ако е без Любов, нищо не може да се постигне. Музиката е външен израз на Любовта! Следователно, ако ние вложим Любовта като едно силно подбуждение, ще възприемем музиката. Щом няма Любов, ще гледаме тъй да минем, а с Любов ще се придобие едно Божествено изкуство и вярвам, че тогава у вас ще се създаде един по-

устойчив характер. А сега не че вие не искате да бъдете устойчиви, но външният свят е много неустойчив, нециментиран; и тогава, разбира се, неустойчив ще бъде и вашият свят. На мене ми разправяха един пример, ще го разкажа и на вас. Той е следният: двама души, благородници, се влюбват в една много богата и красива мома, искат и двамата да се оженят за нея. Тя казва: „Хубаво, аз ще избира одного от вас. Ще дойдете при мене с вашите велосипеди.“ Идват те с велосипедите си. Завежда ги тя при една стена и казва на единия: „Ти ще идеш на петстотин метра разстояние, ще засилиш велосипеда си и ще прескочиш през тази стена.“ И той се качва на велосипеда си и казва: „Навярно тя няма да ме остави да се убия; като дойда там, до стената, тя ще каже да спра.“ Той засилва велосипеда си, достига до стената и тя го оставя да прескочи. Той обаче спира велосипеда. Тя казва: „Твоят изпит се свърши.“ Казва на втория си кандидат: „Ще прескочиш тази стена и от другата страна на стената, там ще ме намериш.“ Той засилва велосипеда си, бухва стената, тя била книжна, и минал оттатък. И вие с вашите велосипеди може да минете тази стена като първия. Тук се изисква смелост. Сега навсякъде ние имаме все книжни стени и с велосипедите си трябва да пробием тия стени. Там ще намерите вашия идеал – зад стената. На първо място ще турите диамантената воля, а на второ място – музиката, като едно средство за облагородяване, и после ще говорим за други работи.

Имате ли някаква тема зададена? Не. За следващия път напишете нещо върху *Предназначението на космите*.

По десет реда, по един ред, по две-три думи да е, но напишете нещо. Турете си за правило да напишете поне една дума. Най-последно изречение може да напишете. Едно изречение се състои от три думи, а три думи всеки може да напише. Щом ви се даде една задача, може да кажете така: „Три думи да са, но ще пиша.“ Например аз казвам тъй: Светло – топло,

Истина – Светлина,

Истина – топлина и Топлина – Светлина.

Какво разбирате от това? Истина – Светлина, Истина – топлина, топлина – Светлина. На вас оставям да определите това. Мисля, че определих какво нещо е Истината. Туй, което посадиш, и туй, на което опиташ плода – то е Истина. Истина – Светлина значи туй, което си посял, и туй, което си ял. Светлината е служене. Светлината служи на Истината – да я изяви. Защото ако Светлината не беше там, нямаше да израсте семето. Истина – Светлина е тази, в която плодовете узряват. Истина – топлина е тази, която кара Слънцето да се движи, туй, което те кара да чувстваш или което кара растението да расте. Истина – Светлина, Истина – топлина – те са първите основни действия. Светлина – топлина значи: в тази Светлина моите мисли може ли да зреят; в тази топлина моите чувства може ли да се пречистят; в тази Светлина моята воля може ли да стане диамантена? И тогава ще преведем тези неща, ще кажем: топлината – това е Любовта; Светлината е свързана с Истината. Топлината всякога придружава Любовта. Ако имате един чувствителен термометър, може да проверите, че на всеки човек, който люби, неговата температура се отличава от температурата на онзи, който не люби. И на всеки човек, който мисли, който се занимава със сериозни мисли, в мозъка му има повече Светлина, отколкото у този, който не мисли. Туй може да го докажем научно – повече Светлина има. Следователно Светлината е свързана с Истината, а Истината е подбудителен мотив за Мъдростта. С Мъдрост ние търсим Истината за нещата. Следователно Светлината е един резултат, който се произвежда от тия движения, които стават в човешкия мозък. Който търси Истината, той има повече Светлина, а който не я търси, той няма Светлина! Който търси Любовта, има топлина. На някои хора изстиват краката. Внесете Любовта в себе си – ще имате топлина и на края на пръстите.

Щом ви изстинат пръстите, вашата Любов е банкрутирала. Щом палците ви са студени, какво показва това? Сърцето ви е топло, но волята ви е парализирана. Щом пръстите ви са студени, това показва – волята е слабо развита. Че няма защо да се заблуждаваме – ще събереш волята си, ще кажеш: „Тази Любов искам да проникне в крайните частици на моите пръсти.“ Най-голямата сила на волята е в краищата на пръстите. Нека дойде нейната топлина и в пръстите. И сега разни професори, лекари ще ни казват това и онова. Онзи професор, който и да е той, трябва да изпълнява нещата правилно. Бъдещата наука ще бъде наука положителна, осмислена. Имаш ли Любов, нека Любовта дойде в пръстите ти. Като са вкочанявали, ще проектираш Любовта си там, в пръстите си, и за пет-десет-петнадесет минути ще имаш топлина. Ще кажеш: „Слаб съм.“ Това не е извинение, това показва, че ти нямаш знание. Ако аз вляза в къщата ви и ви запала собата, сгрея вода и ви туря в една баня, няма ли да ви стопля? Ще ви стопля и отгатък ще минете. Ще каже някой: „Може и със студена вода, по метода на Кнайп.“ Опасно е: студената вода е само за ония хора, които имат много топлина, а онези, на които организъмът е изтощен, те в топла вода трябва да се мият. Пък онзи, който има много топлина и се нуждае от хладно, може в студена вана да се къпе, но това не е правило. И тогава ние със своите разсъждения ще мязаме на един болен от турско време. Посетил го докторът и той му казва: „Г-н докторе, позволи ми да ям зеле. И тъй, и тъй ще умра, зеле искам да ям.“ Лекарят казал: „И тъй, и тъй умира, дайте му зеле, то се вижда работата.“ Наяжда се болният със зеле и оздравява. Лекарят изважда книжката си и пише: за еди-каква си болест трябва зеле с масло и пипереч отгоре. Ама като прилага тази рецепта на друго, той умира. Тази рецепта само за одного е вярна. Лекарят трябва да опита тази рецепта и ако деветдесет и девет случая са сполучливи, тогава може да я приложи. Сега положителните случаи

ние ще оставим настрана. Някой може да оздравее от зеле, а някой може да умре. Зависи как е възпитан човекът.

Тайна молитва

Десета лекция от Учителя 3 декември 1922 г., неделя, София

ЗНАЧЕНИЕ НА ГЛАСНИТЕ ПРИ ОКУЛТНОТО ПЕЕНЕ

Тайна молитва

Прочетоха се някои от темите върху „Предназначението на космите“.

Всичко няма да четем, но всички ще пишете.

Като ученици на Окултната школа за всеки един предмет ще се спирате върху главните му отличителни черти. Например даде ви се да опишете човешкото лице. По какво се отличава човешкото лице? Отличава се по своя нос, отличава се по своята уста, отличава се по очите си, отличава се по ушите си. След туй лицето се разделя на части. Отличава се още със своето чело, със своите скули, със своята брада. После идват второстепенните наблюдения: лицето може да е вдлъбнато или изпъкнало някъде, но навсякъде трябва да намерите основните черти, които дават характеристика на лицето, и след туй трябва да разберете какво носи сама по себе си всяка една характеристика. Сега за косата. Кои са отличителните черти на косата? Може да бъде дълга и тънка, може да бъде дълга и дебела, може да бъде къдрава. После по цвят може да се отличава – може да бъде черна, кестенява, руса и т.н. Има си причини защо е руса, защо е черна или кестенява. Всяко нещо си има своите причини. Сега, ако вие поставите един човек в една стая да не го вижда Слънцето, той става бял, избелява; ако го турите вън на атмосферни влияния, на слънчевите лъчи, той почернява. После защо са черни косите? Дали именно Природата има някаква специална цел или в нея има някой произволен път; дали просто туй е първичната причина, или е мода? Може чернотата на нашата коса да не зависи от същинската

Природа. Какво бихте казали, ако една съвременна бомба на някой океански параход, която тежи хиляда килограма, се запази, и ако след хиляда години, като я човърка някой тук-там, тя даде експлозия. Тогава какво ще речете? Ще кажете: „Природата тъй е наредила!“ Природата ли е тъй наредила? Не, не е Природата, човек тъй е наредил. Тъй че туй, което избухва в света тъй силно, по някой път принадлежи на същества, които са живели преди нас. Те са оставили своите творчески сили. И ние, за да дойдем до самата Природа, до първичните причини, трябва да очистим нашия ум, нашето съзнание от много идеи, от много мисли, които са натрапени. Много от тези мисли в темите ви са верни. Косата служи като едно покривало.

Сега да вземем да разгледаме езика. Езикът има три функции. Едната, първичната функция, е проста: да движи, да улеснява храната за стомаха, да регулира. Вторичната функция е чрез вкуса да различава всички ония вредни елементи, които принасят пакост на организма. Третата функция е да говори. Едновременно той изпълнява три длъжности.

Сега всеки предмет, който разглеждате, ще се стараете да го оставите в ума си, умът ви да бъде спокоен. Вземете темата за космите. Турете в ума си косата; не бързайте да пишете, оставете тъй, мислете час-два. Като имате малко свободно време, мислете защо, какво предназначение имат космите. Може да не намерите същинската причина, но все таки за в бъдеще вие ще се домогнете до известни прави съждения за предмета, който разглеждате. По косите може да се познае човешкият характер. Като разглеждаш косъма от единия край до другия под микроскоп, под една леща, ще можеш по него напълно да опишеш характерните черти на човека. Не само туй, но ако един ясновидец разглежда един от вашите косми, той ще опише по косъма не само сегашния ви характер, но и вашето минало,

и вашето бъдеще. То е написано на космите вътре и може да се чете. Не само по вашите косми може да се чете всичко туй, но и по вашите нокти. Природата навсякъде е описала човека. Сега първично какво е предназначението на косата, защо е създадена тя? Какво ни показват наблюденията? Всички онези животни, които са паднали, у които културата е слаба, в които умственото развитие не е дотам проявено, които живеят при неблагоприятни условия, всички са космати. И постепенно, колкото повече се събужда съзнанието в тях, колкото повече идва интелектуална сила, тия косми се разреждат, не опадат. Щом опадат космите, то е аномалия. Те не опадат, но почват да стават тънки и се появява челото, тия скули, които показват, че туй място се разработва. Ако пък съвършено оголее главата на човека, ние можем да извадим съвсем друго заключение.

Значи космите могат да опадат само на известно място, не навсякъде. Косите са само един регулатор, те регулират известни процеси в организма. Регулират влагата в него. Сега, при сегашното състояние, ако у човека изпадат всичките косми по тялото, очаква го явна смърт. Всички тия косми по тялото регулират влагата, която е необходима, за да може тя да се разпреди правилно и така да се улесняват тия вътрешни процеси. Туй е първото им предназначение. След туй космите дават израз на умствения характер у човека. Колкото умът почва да се развива, косите почват да отстъпват назад. Колкото Любовта почва да се развива, космите на лицето в известни области почват да намаляват, да отстъпват назад. На ръката например те съвсем са изчезнали. На лицето все още има малки косми. Сега втория път ще пишете върху *Предназначението на ръката и десетте пръста*. Аз ще ви дам едно упражнение за една седмица. То е следното: с левия палец подпирате десния, с десния показалец подпирате левия, с левия среден пръст – десния, с десния безименен – левия, с малкия ляв пръст – десния малък пръст. След това обратно – с

десния палец подпирате левия, с левия показалец десния и т.н. С това упражнение ще предизвикате известна енергия в себе си. Вие ще правите упражнението сутрин и вечер. По шест упражнения сутрин и вечер. Три от едната страна и три от другата. Туй е първата част на упражнението. Втората част на упражнението е такава: лявата ръка ще отворите свободно. Дясната, като са свити всички пръсти, само показалецът е свободен: с него ще минете от върха на малкия ляв пръст към дланта, после по посока на безименния – до върха, от безименния към дланта, после до върха на средния, пак назад по дланта, до върха на показалеца, пак назад към дланта и най-после ще минете по дланта до върха на палеца. След това ще започнете обратно. С левия показалец ще минавате по дясната ръка. Туй ще го правите два пъти. Когато правите упражнението, в ума си ще гледате да имате една приятна мисъл, едно благородно и положително настроение. Ще кажете тъй: „Всичко, каквото този пръст съдържа за моето сърце, тази сила желая да влезе в моя характер.“ Туй е сърцето, което подpira и казва: „Всичко, каквото се съдържа в този пръст, съм готово да реализирам.“ В туй е благородството на човека. (*Учителя показва десния палец.*) По-нататък: „Всичката справедливост, която се крие в моето сърце.“ Справедлив трябва да бъде човек! Да каже: „Всичкото знание, ония благородни черти аз съм готов да развия в ума и в сърцето си напълно, тъй както самият живот го изисква, готов съм всичко да изпълня.“ (*Учителя показва десния показалец.*) Тогава ще кажеш с големия си пръст тъй: „Както е писал Господ, тъй да стане.“ Туй е половината от формулата. Друг път, като правим упражнението, ще ви дам втората половина.

Забележете сега астрологически. Първият пръст е свързан с Юпитер, вторият пръст е свързан със силата на Сатурн, третият пръст е свързан със Слънцето, четвъртият е свързан с Меркурий, а петият, палецът, е свързан с Венера, богиня на Любовта в гръцката митология.

Тази издутина отдолу, то е основата. Този палец, волята, има за основа Любовта. Човешката воля има за основа Любовта. Тази издутина, тази могила, този планински връх подкрепя палеца. Но понеже пръстите не съдържат всичките влияния на планетите, затуй ние упражняваме и другите части на ръката, за да може да се засегнат и другите влияния, упражняваме полето на Марс например, за да може да се засегне вътрешната страна на Венера. Сега, разбира се, не може да се каже, че човек влиза в съобщение с планетата Марс, но в себе си той има известни течения и те могат да се регулират. Може да направите един опит. Да кажем разтревожен си, обиден си, честолюбието ти е засегнато: сложи този пръст, десния показалец на левия показалец, поседи така пет минути – ще видиш какво влияние ще дойде у тебе. Или някой път искаш да решиш нещо – дали е право, или не, не знаеш. Тогава със средния десен пръст подпри левия. Ще правите опити, нали? После искаш да разрешиш някой научен въпрос – безименния пръст ще подпреш. Постоите така, няма да изгубите нищо; седете и размишлявайте. После с малкия пръст ще подпреш и т.н.

След туй някой път искате да уякчите волята си, слабохарактерен сте – ще подпрете палеца. Волята ви изведнъж няма да стане силна, но все пак това ще окаже известно влияние. Колкото и да е малко това влияние, упражнението пак е приятно.

Сега да изпеем едно упражнение за Мусала. Може ли някой да продиктува думите? Представете си, че отиваме на Мусала, възпяваме го. След туй се качваме на върха, възхищаваме се от тази гледка – това е вторият стих. Най-после идва резултатът, който сме добили. С третия стих се приготвяме да слезем долу. Сега да изпеем тихо упражнението. То не е довършено. *(Изпяхме го.)*

(Брат Иванчо извири на цигулка ново упражнение „Бог е Любов“.)
Можете ли да го изпеете? *Можем. (Всички изпяхме упражнението.)*

Бог е Любов, (5)

Любов, Любов

вечна, безгранична,

пълна с живот,

живот на благия Божи Дух –

Дух на Благостта,

Дух на Святостта,

Дух на пълен Мир и Радост за всяка душа. (2)

Няма да го пеете като обикновена песен. То е упражнение. Туй ще остане за следващия път. Сега ще пеем *Духът Божи*.

(Учителя свири и всички пеят.) Вие ще препишете това. Всеки от вас да научи упражнението хубаво да го пее – за себе си. Няма да прескачате. Вие го пеете като обикновена песен. Ще вземете методите на Природата. Ние вървим по пътеките на Природата. Тя не започва изведнъж, а постепенно, плавно. Тя не започва с един тон, тъй. (Учителя засвири изведнъж много силно.) Нищо не става тъй изведнъж, но започва постепенно. (Учителя свири тихо, леко, постепенно усилва и пак затихва.) Може да вземете един тон ясно. Може ли да го вземете така? (Учителя свири.) Ще забележите, че когато вашият характер е разногласен, не можете да пеете. Защо? Защото тогава вибрациите са малко по-къси, не се посрещат. За да може човек да пее вярно, той трябва да бъде разположен. Много хубаво ще пеете, когато сте духовно разположени. Същото нещо е и за мисленето. Щом си разтревожен, не можеш да мислиш. Човек, който е разстроен, не може да мисли. Някои считат, че мислят в най-голямата тревога. Не, това не е мислене. Най-първо на себе си ще кажете: „Хмъ...“ Ще се стремите да хванете вашия глас. (Учителя взема един тон много тихо.) Нужно е едно съсредоточаване навътре. Някои започват навън. Не, навътре, трябва контролиране на ума. Сега при какви условия ние употребяваме а-то? Казваме: „А-а-а“ –

учудваме се. *О-о-о* значи: много нависоко си се качил! Или когато една болест се усилва в корема много, казваме: „*О-о-о...*“ Дори и на болестта се казва: „*О-о-о*, почакай малко!“ После казваме: „*И-и-и*, сега ли му намери времето?“ *И-и-и* значи: по-мекичко, не бързай много нагоре-надолу, много нависоко недей. *Е-е-е* значи: прекали го вече. Сега в музиката *е*-то регулира. *Е*-то слиза отгоре. *Е*-то има три проекции: проекция към изток, проекция към запад и една друга проекция отгоре надолу. Българите обикновено го пишат отворено надолу, с опашката надолу, а с главата нагоре. Туй показва, че *е*-то се държи в Умствения свят и после слиза долу. Гърците го пишат обратно. С тия букви ще регулирате. Някой път казвате на себе си: „*Ии-ии-ии...*“ – ще регулираш нещо. Или пък неразположен си, някаква болка имаш в ума или в сърцето, казваш: „*О-о-о, о-о-о...*“ У човека има двама души: единият е онзи, който се сърди и бърза. Той е обективният човек, той бърза да си свърши там работата. Той е търговец, базиргянин. Ще му кажеш: „*О-о-о...*“ Той ще разбере закона, ти ще го укротиш, ще му кажеш: „Слушай, аз те управлявам. Ти си слуга, аз съм господар.“ И работите се обръщат с главата надолу.

В думите се срещат гласни букви, които имат смисъл в окултната наука. Може да се спрете и да кажете: „Аз имам с по-важно нещо да се занимавам от това, да пея сега буквата *а*. Имам да се занимавам с един философски въпрос.“ Аз ще ви отговоря: по-философски въпрос от буквата *а* няма. Ами че ако ти се научиш да произнасяш буквата *а* правилно, тъй както е била първоначално, да се възстанови нейният първичен тон, ти ще знаеш много. Та в пеенето, в музиката ще възстановявате по една буква.

Всяка една буква си има вътрешна страна, не само външен характер. Тази сутрин в беседата си аз ви представих едно обикновено житно зърно, едно восъчно зърно, едно златно и едно диамантено зърно. Те се различават. Онзи, естественият тон в

Природата, е като житното зърно – съдържа в себе си сила, постепенно се развива и ще принесе своите блага. Сега, разбира се, ние трябва да създадем в себе си нова музикална вълна. Хората на обикновената музика, в музикалните школи, знаят да пеят повече – там имат известни методи, похвати, с които са сполучили доста. Те някой път много хубаво пеят, но в техните песни от окултно гледище липсва нещо. Но за в бъдеще, когато те научат окултната наука, ще приложат много лесно правилата. Нека сега да изпеем гласните букви, колкото ги има на български. (*Пяхме гамата с буквите а и о.*) Ако взимате тоновете вярно, ще се образува такова нещо: *аоа-аоа*. Ще взимате тоновете вярно. Ще считате тази буква, този звук за интелигентно същество. Ще се стараете да схванете неговия език, ще се приспособите – тъй, мекичко ще му говорите. Ще дойде звукът *о* и ще ти каже: „Не ме разбираш, ще вляза в стомаха ти.“ Ще ти залепи една болест. Ти ще кажеш *о-о-о*. Изобщо всичките деца започват с буквата *о*. Казват: „Олеле, мале.“ Туй *о* означава нещо много силно. Но ще се заемете да упражнявате гласните букви. При мнозина, дето не можете да пеете, причината се дължи на това, че у някои от вас *о*-то е по-силно и затуй има дисхармония в гласа ви, той не е равен. У някои *а*-то има предимство – тия вълни са по-силни. У някои *и*-то, някъде *я* или *ю* са по-силни. Като ги изречем всички тия гласни, техните трептения са толкова силни, че когато дойдем до музиката, те не могат да се пеят. При говоренето в българския език много се повтаря например частицата *кай, кай*: „Аз, кай...“ и т.н.

Сега вие имате по-важни работи от тези. Ще си кажете: „Ние, възрастни хора, до какъв хал дойдохме.“ Не, не, трябва да се върнем да изправим погрешката, това не е срамата. Когато няма какво да правиш, останал си без работа, не можеш ни да пишеш, ни да четеш, седни да упражняваш буквите, защото ако не се упражняваш, непременно ще се караш с някого. Като си възбуден, започни да се

занимаваш с гласните букви. Като свършиш упражнението, ще им кажеш: „Благодаря ви, че ми дойдохте на гости и ме избавихте от неприятност.“ Ще се упражнявате не когато имате работа, но когато няма какво да правите. После – ще се научите да пеете смислено. Тъй: ще седнеш, ще концентрираш ума си, ще затвориш устата си, мислено ще изкараш една песен, докато започнеш да слушаш тоновете. Онзи, който иска да бъде добър окултен певец, в ума си ще пее, ще повтаря, докато започне да чува гласните като далечно ехо; след туй те ще слязат на физическия свят, той ще ги изрази и ще има един пластичен глас.

Сега вие не схващате вътрешния смисъл на всички песни, които имаме. Например българинът, като пеел там *Стоян Мари думаше*, той е разбирал нещо идейно. Какво думаше на тази Мара? Изразява се идея. Откъде си води първоначално смисъла? „Стоян Мари думаше.“ Какво е останало? „Либе ле, либе ле.“ Първоначално това съвсем друго нещо е изразявало, друг окултен характер е имало, но сега всички тия песни у българите са остатъци. Останали са само такива малки остатъци на физическото поле. Изобщо, когато българинът пее тия остатъци, той се въодушевява, в неговата душа има възбуждане на нещо по-дълбоко. Сега съвременните хора, евангелистите например, като пеят една религиозна песен: „Господи, помилуй“, „Господи, помилуй“, мислите ли, че туй „Господи, помилуй“, като го казват, го разбират? Ако биха разбрали тази песен: „Господи, помилуй“, те, като излязат от църква, други хора щяха да бъдат. Като произнесат тези думи: „Господи, помилуй“, те трябва да се разцъфтят като един цвят и хората да бъдат съвсем други. Ако някой от вас излезеше да изпее упражнението *Бог е Любов* както трябва, друг щеше да бъде той. Ще кажете: „Обикновена работа, Бог е Любов, разбрахме.“ Не, тази песен като я изпеете веднъж, каквито болки имате, ще изчезнат; и като излезем от туй здание, трябва да бъдем всички радостни, весели, да се

подмладим, като да сме на двадесет години, и да кажем: „Може да се живее.“ Туй е пеене! А сега, питат ви: „Какво пяхте?“ „Е, *Бог е Любов*.“ „И тя – като другите песни.“ А казвате: „Моцарт е това! Като изпееш или изспириш неговите произведения един-два пъти, стига ти.“ Ние, съвременните музиканти, сме като онези, които ходят от кръчма в кръчма, да търсят къде има по-хубаво вино. Сега, като минавах покрай театъра, гледам светските хора. Тия хора имат убеждения – този човек ще плати двадесет и пет лева за стол, плаща си, отива рано, влиза вътре да слуша. Убеждение има! Някой път ще плати петдесет-сто лева, за да слуша. А ние сега, като дойдем до духовните работи, казваме: „Даром се дава, без пари“, и сме нехайни. Онези хора имат повече убеждения. И аз съм дошъл до туй убеждение, че всяко нещо, което се дава даром, не се оценява. Не мислете, че даром се дава. Даром се дава само на възлюбения, на онзи, когото обичаш, но на този, когото не обичаш, даром не му даваш. Чудни са хората!

Казват: „Даром сте взели, даром давайте.“ Даром съм взел от кого? От този, който ме обича. Затуй даром съм взел. Няма даром! Даром като вземеш, даром всичко ще платиш. Любовта колкото дава, толкова и взема. Обмяната е много правилна. „Христос дошъл да пострада.“ Христос даде Любов за Любов – колкото даде, толкоз и ще вземе. Христос не е от тези страхливци – и няма нужда от такива. Казваш: „Е, аз за Христа давам.“ Не, не, или всичко ще дадеш, или нищо. Сега някои ще ми определят: „Христос даром дава.“ Любовта даром дава, но и всичко даром взема. Сега ние седим и пеем упражнението *Бог е Любов*. Казвам: Бог в нашите сърца люби ли? Че Бог люби, тъй е, туй е една велика Истина, но Бог във вашето сърце люби ли? На тази Любов аз отговарям. И ако аз действително отговарям на Божествената Любов, понеже Бог е свършен, аз непременно ще имам тази Любов. И понеже Бог обича всички,

следователно моето сърце ще отговаря на всички сърца, както и Неговото.

По естество Бог еднакво обича всички, не съди никого, отговаря на всички. Но всички хора, като не се ползват от тази Любов, понеже сърцата им не са готови да я възприемат, остават всякога бедни. Казвате: „Какво е Любовта?“ В сегашното ваше положение, като ученици, бъдещата ви карма ще се определи от вашата Любов. Вашата сегашна Любов ще определи бъдещото ви положение в другите съществувания. Ако в тия хора, около които живеете, сте вложили вашата Любов, тази Божествена Любов, те ще ви бъдат приятели в следващото съществуване; ако не сте вложили Любовта, те ще ви бъдат неприятели. Този, когото не сте обичали, може да ви бъде мъж, жена и като такъв ще ви малтретира; може да ви бъде син, дъщеря, може да ви бъде слуга, господар; в каквото положение и да бъде, ще ви малтретира. Но ако сме дали тази Любов, всички ще дойдат да ни помагат. Тази Любов ще се върне и ще каже: „Вие ни дадохте – и ние ще дадем; вие не дадохте – и ние няма да дадем.“ Тогава няма какво да се сърдите. Сега, като дойдем до този въпрос, ние го оставаме за следващото съществуване – на него очакваме. Всичко в света е потребно, но трябва зъби, за да се дъвче.

Та тъй значи – ние трябва да мислим. Но как? Ние, съвременните хора, не мислим още, учениците не мислят. Да мислиш, значи да проверяваш нещата. Да чувстваш, значи да преживяваш нещата, поне отчасти, не всичко – малки преживявания да имаш. Но другите, разбира се, няма да ги оставяте. Като казвам туй, не казвам, че сегашните ваши преживявания не са верни. Верни са, но туй сте го преживели хиляди пъти, то е старо, много обикновено. На жабата, която седи с векове в блатото и кряка, и нейният баща е крякал, и дядо ѝ, и баба ѝ все крякали. Така започват, но цели четири месеца все по един начин се надуват: крякат, крякат и

най-после от туй крякане какво ще излезе? Веднъж крякат, два пъти, три, четири пъти крякат – какво ще излезе? Ще кажа на жабата:

– Слушай, ще напуснеш блатото и няма да крякаш!

– Защо?

– Този занаят научи, няма да го забравиш никога.

Досега и вие много работи сте научили, нови трябва да учите. За следващото време актив ще ви бъде, ако напуснете това еднообразие. Туй еднообразие внася страдание. Вие всинца сте недоволни като ученици. Сега седите тука като ученици, но умът на някои е зает някъде. Аз виждам това. Някой седи тука, но има дете вкъщи и казва: „Учителя малко закъсня, с детето какво ли става?“ Друг казва: „Слугата оставих, касата не затворих, има опасност.“ Трети казва: „За утре имам работа. Трябва да ида да поспя.“ Ако е ученик, уроци си има! И след всичко това казва: „На окултно упражнение бях.“ Това не е окултно упражнение. Окултно упражнение е, като дойдеш, един час и половина да бъдеш свободен и да си туриш воля да смъкнеш всичко, да свалиш старите дрехи. Като излезеш навън, свали новите дрехи и пак в стария костюм се облечи. Тази песен, която изпяхме, тя е опасна. Опасно упражнение е то, тринадесето по реда си. Това упражнение изисква самопожертване. Ще го изпеем с чувство, ще предизвикаме мислите си – да мислим само за Бога. Сега в този салон има неудобства, стеснени сме, салонът трябва да бъде два пъти по-широк, за да може всички да насядате, да не се допирате, да сте най-малко на двадесет сантиметра разстояние, да сте свободни. Тогава и въздухът ще бъде по-чист. Тази въглена киселина, която се образува, е една неприятност. Тогава упражненията ще бъдат по-приятни от сега. И после трябва да се разпределите. При вас, тъй както сте насядали сега, обмяната на магнетическите течения не е правилна, затова седите като на тръни. Според окултния закон трябва съвсем другояче да ви наредя, а не тъй, както сте разхвърляни. Някои

от вас искат да седат на първо място, но по окултния закон те трябва най-назад да седнат, а някои отзад да дойдат напред. Трябва ви един голям салон. Като отидем в новия салон, непременно ще направим един опит. Тия музикални упражнения все таки най-малко петдесет процента ще пренесат своята полза.

И тъй, с още няколко урока ще свършим с музиката временно. Може би ще имаме още един-два урока и ще минем в други области. По-късно пак ще се върнем към музиката. Ще имаме малка почивка. Сега, втория път искам трима души от класа да изпеят „Духът Божи“ един по един, да видим как ще я изпеят. Искам две сестри и един брат – поотделно ще излязат и ще пеят. Доброволци няма ли? Който има желание, импулс – не се стеснявайте! (*Обаждат се две сестри и един брат.*) Когато пеем или свирим, някой път може да изпъкне техниката. Който пее, който свири, той има техника. След туй идва съдържанието на това, което се пее, и най-последно – смисълът. А когато пеем, ще изпъкне още и нашият глас. А онзи, който ни слуша, да каже: „Отличен глас имат, и аз бих желал да имам такъв глас.“ Трябва да пеете. Даже най-слабите ученици по пеене, и те почнаха да пеят. Ние най-първо ще изкараме да пеят онези, които са останали най-назад в музиката. Един квартет ще направим от тях. Голяма смелост ще проявят те. Няма да им се смее, де. (*Учителя пее думата „Истина“.*) Да кажем, вие искате да кажете някому музикално думата *Истина*, много меко. Как бихте изпели това? (*Учителя пее: „Истина аз ти говоря, Истина ти говоря, Истина аз ти говоря, Истина ти говоря. Истина, Истина аз ти говоря, говоря, Истина аз ти говоря.“*) Опера, нали? То не е много мъчно изкуство. Ще си представиш как ще кажеш, то е най-естествено. После, всеки един човек има мерило в себе си. Когато човек не говори хубаво и не пее хубаво, той сам не е доволен от себе си. Недоволен ли си, ще си попееш. Не се залъгвайте! Ти ще си признаеш факта: „Не пея хубаво, но аз ще се науча да пея.

Не говоря хубаво, но аз ще се науча да говоря. Не мисля хубаво, но аз ще се науча да мисля.“ Признайте факта, но не се спирайте. Смисълът, целта на пеенето е да улесни работата. Пеем ли, работата върви, не пеем ли, не върви. Докато в една къща има пеене, работата върви, престане ли пеенето, опасна е работата. Тъй е и в Природата. Ако един ден вие излезете отвънка и славейт, птичките са престанали да пеят, няма чуруликане – работата е опасна, вие трябва да напуснете този град, в София не трябва да ви има. Ако птичките, врабчетата престанат да чуруликат в София, вие сте свършили, опасна е работата ви. Но чуруликат ли птичките, вие да сте напълно спокойни. Ще кажете: „Какво общо има това?“ Важно, много важно е. Докато се пее, всичко е наред. Престане ли пеенето, всичко потъмнява. Щом станеш сутрин, запей си! Най-първо не започвай с търговия, изпей една малка песен, не бързай. Изпей песента в себе си и работата ще ти върви; не излезеш ли с песен, работата не върви.

Следователно пеенето е един закон. Докато ние пеем, добре сме, престанем ли да пеем, ние се демагнетизираме. Пеенето уталожва. Станеш сутрин, неразположен си – не се спирай, попей си, не бързай да идеш на дюкяна. Попей най-малко пет-десет минути, ще поразведриш душата си, а после вземи книгата си и чети. То е едно практическо упражнение, което трябва да се прилага в Окултната школа.

Тайна молитва

Единадесета лекция от Учителя 10 декември 1922 г., неделя, София

МУЗИКАТА – СРЕДСТВО ЗА КОНЦЕНТРИРАНЕ

Тайна молитва

Темата за следващия път ще бъде „Пробуждане на Божественото съзнание в човешката душа“.

Това ще запомните, върху това ще мислите, колкото можете; може и два-три реда само да напишете. (*Прочетоха се няколко от темите „Предназначението на ръцете и пръстите“.*) Трябва да си изберете от класа около десет-петнадесет души или двадесет души, които всякога да изваждат едно резюме от общата работа, да изваждат основното, та да се четат изводите от всичко, каквото е казано. Та ще се разпредели материалът помежду им. Ще изваждате само основните черти, тъй щото от всяка тема да имаме резюмето.

Сега целта ни не е да ви направим писатели, целта ни не е да ви направим и музиканти. Писането, пеенето – това са средства за развитие на човешката душа. Те имат по-висока цел. Ние употребяваме пеенето като средство, като едно от мощните средства за развитието ни. Пеенето, размишлението – това са средства. Сега вие трябва да работите, защото чрез тия неща ще се научите да се концентрирате. Най-потребно е концентрирането на ума. Например защо ви давам музиката? Ще кажете: „Без музика не може.“ Може. В нашия живот по-напред Светлината и чувствата са минавали през човешкия ум и са се поляризирани през сърцето – човек е слизал към Земята. Следователно тия лъчи са се стеснявали, стеснявали и ние сме дошли в пресичането на този триъгълник. Сега правим един подем нагоре, процесът е обратен – всичките наши чувства и желания трябва да ги пратим през ума си, не да ги премахнем; всичките наши чувства трябва да ги прекараме през призмата на нашия ум. Тук те ще дойдат в един център, ще се смесят при тия концентрирания и ще

усетите, като че изгубвате всичко, но след като преминал през центъра на тази призма, те ще се разширят и ще вземат такава ширина, каквато душата иска.

Та чрез пеенето – чрез един метод – вие ще развиете вашата чувствителност. Няма да мислите за окръжаващите, че някой ще ви се смее. Туй не е важно – ти ще гледаш да се концентрираш, ти се упражняваш за нещо по-велико. За бъдещето важно е концентрирането, а не разсеяността на ума. Сега вашият ум може да е зает с хиляди неща, но тия хиляди неща няма да ви помогнат. Те може да ви помагат временно, но знаете ли в какво положение ще се намерите, след като напуснете тялото? Всичката ваша философия няма да струва нито един грош, всичката ваша религия и молитвите ви няма да струват нито един грош. Защо? Знание се изисква, и то Божествено знание! Сега не мислете, че аз омаловажавам вашия стремеж. Не, този стремеж трябва да бъде непреривен, а не един ден да се чувстваш религиозен, втория ден – нерелигиозен. Това не е религия. Религията е постоянен стремеж към Божествената Любов, както корените на растенията трябва да бъдат насадени в почвата, за да могат постоянно да смучат, а клоните постоянно трябва да бъдат в светлина. И двата тия процеса са необходими. Лишено ли е растението от светлина, лишено ли е от своята почва отдолу, неговият живот се прекъсва.

Другият закон, който трябва да помните като ученици, пак ви напомням, е свързан с това – във вас има слабост, защото вие мислите, че доста знаете. Не е лошо това, аз не искам да мислите, че не знаете, но трябва да мислите, че има още много нещо, което трябва да знаете. То да бъде импулс във вас. И сегашното ви знание да бъде като едно стъпало, до което като достигнете, да кажете: „Едно стъпало минах.“ Второто, третото, четвъртото – те да са импулс. Да не

мислиш, че като идеш донякъде, свършена е работата. Не, вие едва сега започвате живота.

Следователно корените на вашия живот ще бъдат в сърцето, а клоните ще бъдат в ума. И всички сокове ще ги пращате към тия клони, към Бога. Това е еволюция, за да сформирате вашите цветове и бъдещите ваши плодове да могат да узреят. Следователно, като влезете в другия свят, от Невидимия свят за вас ще се интересуват доколко вие разбирате тези неща. Може да идете в Англия – законът е същият. Ако кажете: „Господине, моля Ви“, човекът си отминава. Казваш: „Моля, господине“, той не се спира. Той казва: „Говориш ли английски?“ „Моля, господине?“ Но като кажеш на неговия език: „Моля Ви, господине, аз съм чужденец, изпаднал съм в нужда в чужбина“, англичанинът ще каже: „All right! Аз ще се погрижа за тебе.“ Ще се спре. И ти, като идеш в Духовния свят, трябва да разбираш, да знаеш езика им. Ще кажеш на ангелски език и Ангелът ще се спре, ще ти послужи. А сега разправете, че като влезете в онзи свят, като царски синове ще ви посрещнат, като храненици ще ви гледат. Не е тъй. Ще влезете скромно, ще говорите смирено и почтено. Закон е това! И този закон не може да се измени. Но ако вие не знаете техния език, за Божествения свят това се счита пренебрежение. Ако вие това не знаете, вие сте един горделив човек, надут, вие сте един човек, който не заслужава и кракът му там да стъпи.

Тъй седи великата Истина. Бог е Бог на смирените, а на горделивите се противи. Ако вие сте един горделив човек, ако Бог ви се противи, какво търсите между Ангелите? Тогава, като излезете от тялото, ще се намерите на земята. И тази Истина, като окултни ученици, трябва да я знаете. Докато сте на Земята, ще се концентрирате и ще изучавате ангелския език. Ще изучавате езика на духовете, ще почнете да говорите с тях. Някой път ще грешите, но

като влезете в Ангелския свят, трябва да знаете поне десет думи – това е достатъчно. Ако идеш в Ангелския свят, да можеш да кажеш две думи. Турчинът казва: „Екмек вар?“ Като дойде някой българин, ще каже: „Хляб имате ли?“ „Имаме, имаме.“ Тъй! И следователно вие ще дойдете някой път до това положение. Не си създавайте идеи, които нямат основа.

Забавления може да имате, но като ученици аз искам да учите всички. Казвате някой път: „И без туй упражнение може.“ Без всичко може в света, но всяка една Школа си има свои методи и вие трябва да ги изучавате. Царски път за никого няма. Царският път е път на трудолюбие, на концентриране, на смирение – всеки един да мисли, че каквото Господ е казал, трябва да бъде. А Господ е казал, че трябва да се учим. Тъй е казал! И на онези ученици, които се учат, Той всякога им помага. И сега казвам: тази енергия, която се накопила във вас, трябва да се използва за работа. Сега допуснете: един цар пътува по пътя, измръзват ръцете му. Може ли да свири? Не може. Трябва му една соба и най-малко десет-петнадесет минути да се погрее, да дойде кръвта в пръстите му и тогава може да свири. И краката му трябва да бъдат топли. Законът е същият. Ако нашите сърца не са топли, ако нашият ум не е свеж, не е светъл, как ще работите? Това са два инструмента. Ако вие идете с тъжно сърце, отмиляло ви е всичко, нищо не ви се иска – какво ще учите? Ако всичко ви е тъмно в ума и постоянно критикувате, как ще учите?

Искам сега най-първо да се стоплите, да се понапечете. Ние сме много съобразителни: „Ако сте много гладен, ние ще наредим една трапеза.“ „Ти гладен ли си?“ „Хубаво, една супица ще ви донесем, да се стоплите добре.“ Защото ако си гладувал три-четири дни, ще кажеш: „Супица, супица няма ли?“ И всяко безпокойствие в душата ви – туй е, което спъва. Тъй ще се учите – да няма много безпокойствие. А пък вие сега всички носите едно безпокойствие.

Безпокойството се множи, то е като въшките. Те лаят и си ходят на гости, пъплят. Като седнеш, някои от тях, от тия, белите въшки, те са съобразителни, влизат под ризата и избират мазните места, ходят, не се спират на гърба. Казват, че били глупави. Не, не, най-добрата част на тялото избират. Как им достига умът? Някой кокал не избират, а най-мекото място. Казват, че въшката е глупава. Не, не е глупава, умна е. Онези, черните въшки, избират място горе на главата, няма къде другаде, локализируют се там на някое мазно място и казват: „Туй е нашето място!“ За въшката – гребен, гребен, от тия, гъстите гребени. И от ризата ще ги извадиш. Българите знаят как се чистят въшки. Туй е едно изкуство. Не мислете, че е лесно да се концентрира човек, да бъде търпелив. То е едно от мъчните изкуства – да бъде човек търпелив. Аз зная от опит какво нещо е търпението. И когато човек научи онзи закон – да знае във всеки момент да бъде търпелив и да знае да се концентрира, той е придобил едно отлично изкуство. И следователно аз ви давам тези отлични дванадесет упражнения. Тази вечер имаме едно друго, тринадесето – *Бог е Любов*; едно остава незаучено – *В зорите на живота*. Тия упражнения са за концентриране на вашата мисъл. И вие не можете да пеете едно упражнение, ако умът ви не е нагласен по особен начин. Щом ти не мислиш, упражнението не е упражнение. Вие не можете да пеете, ако умът ви не е съсредоточен. Тези упражнения не могат да се пеят като обикновени песни. Ако не мислиш, ти не можеш да пееш. Ще мислиш върху това упражнение и всеки един тон, всяка една дума ще упражни своето влияние. Вие може да направите опит.

Аз искам и друго. Тия упражнения във Школата никому няма да ги дават. Защото у всинца ви има такова желание – хайде да разпространяваме нашите песни. Не, те са за вас. Ние искаме тук да ги опитаме. Първото правило: всяко нещо трябва да го опитаме. Ама вие не сте направили опита, а да почнат да ги употребяват хората. Ще

ги опитаме упражненията и ако има добър резултат, тогава ще ги дадем на хората. Следователно, щом няма за нас резултат, защо ще ги даваме на другите хора? Ще ги опитаме, да добием тази вяра, че туй, което говорим, е право. Ако не е право, ще ги изменим. Затуй казвам да седят упражненията в Школата. Ще ги научите много хубаво. Всички можете да пеете. Сега софиянци минават за певци, за първи певци. Туй е за похвала. Значи има у вас нещо хубаво заложено. А тия упражнения ще ги изпявате семпло, правилно, с концентриране на ума. Тази вечер тук има трима приятели от учениците, които ще пеят *Духът Божи*. И няма да се безпокоите, не бойте се вие, няма нищо. Ние ще започнем с погрешките и ще свършим с хармонията.

Сега, ще заучим тази вечер *Бог е Любов*. Има някои от младите ученици, които ще ни услужат да изпеят *Бог е Любов*:

Бог е Любов (3)

Любов, Любов

вечна, безгранична,

пълна с живот,

живот на благия Божи Дух –

Дух на Благостта,

Дух на Святостта,

Дух на пълен Мир и Радост за всяка душа, за всяка душа!

Туй е само първата част на упражнението. Ще вземате тоновете верно. Готови ли са тия, които знаят упражнението? Ще започнете първо съвсем тихо, понеже упражнението е картинно. (*Учителя свири и някои пеят.*) Сега да го изпеем пак, много тихо, а другите внимавайте. Допуснете сега, че мисълта ви е съсредоточена. Да не сте разсеяни. Като пеете постоянно, силата е в преживяването. Сега аз сам ще пея. (*Учителя пее сам.*) Някой ще каже: „От мене може да пеят по-хубаво.“ Не, в окултната музика ние искаме да пеем не както пеят хората, а както Ангелите пеят. Ние искаме да пеем, както Ангелите

пеят. По този начин ще се оправят гърлата ви. Концентрирайте ума си. Душата ви трябва да дойде да живее един ден във вашето гърло и тогава отлични певци ще бъдете. Вие сега имате идеята, че има само известни хора в света, които са родени да бъдат певци. Не е тъй. Те са певци, защото те от миналото са научили този закон – тяхната душа живее в гърлото им. Като научите това изкуство, и вие ще бъдете певци. Вие мислите, че това е благодат, специална благодат. За онзи, който се е научил да разсъждава, специална благодат е, а за онзи, който не се е подчинил на закона, не е специална благодат. Следователно ние учим един велик закон, който не може да бъде друг. Всички може да бъдете добри певци. И който пее, знаей, че душата му е в гърлото. Тогава и като говорим, ако нашата душа би живяла в нашия ларинкс, колко хубави думи биха излизали от него! Но понеже душата не живее в ума ни, затова не можем да кажем нищо идейно. Главното е, че ние чрез музиката можем да привлечем Ангелите, те ще се заинтересуват от нас и вие ще им кажете: „Ние изучаваме вашата музика, искаме да пеем като вас.“ Те ще кажат: „Много добре. Ние ще ви дадем нашето присъствие и съдействие.“ И ще започнем да пеем като тях. Това няма да стане изведнъж. Ще започнете със смирение, ще слушате как те пеят. Някой път ще чуем много хубави неща. Аз съм чул много сестри да казват: „Чух нещо много хубаво, но като го изразиш навън, изгубва се.“ То е едно окултно пеене. Ако пеем така, каква Благодат, каква хармония ще излезе от нас, ще се излива като една струя, като един извор. Я сега изпейте всички заедно песента *Бог е Любов. (Пяхме я.)* После ще гледате да си препишете тия упражнения. Те са за вас направени. Те не са за певците откън. Направете опит, проверете да видите какъв е законът. Ще си служите с едно упражнение, с второ, трето, с четвърто... Едно ще употребите – не може да ви въздейства; ще опитате второ, трето, четвърто, пето, шесто – ще ги изкарате всичките

и ще видите в дадения случай кое от тия упражнения ще ви подейства и ще може да ви помогне. Но когато пеете, ще започнете тихо. (*Учителя пее и свири „Бог е Любов“ съвсем тихо.*) Какво по-хубаво от това: „Дух на пълен Мир и Радост за всяка душа, за всяка душа?“ Този Мир, тази Радост, която търсите за вас – това е най-важното. Трябва да схванете това, няма никакво изключение. Вие сте скръбен, тъжен, в недоумение сте, умът ви не работи: този Дух, благият Дух, Духът на тази висша Божия интелигентност – за вас е Той. За вас е тази Радост. Схванете ли това, умът ви ще проработи, сърцето ви ще проработи – и вие сте хармонизирани. Вие ще можете да говорите с Ангелите, ще ги разбирате, ще бъдете радостни като тях; всякога ще бъдете радостни, защото те не знаят какво е скръб. И когато някой Ангел иска да узнае какво е скръб, те го пращат между хората. И като се върнат горе, Ангелите ни казват: „Елате, в замяна на това ние ще ви въздадем – да разбирате какво нещо е Радост.“ Това е първата част на упражнението, а втората част е по-мъчна. (*Учителя пее и свири.*)

Ний ще ходим в тоя път на светлината, на светлината, на светлината.

*В която царува Божията Любов,
Божията Любов. (3)*

Ще пеете с чувство. В този път ще ходим, друг път няма. В тоя път на Светлината, в която Божията Любов царува. То е велико нещо! И в тия прекъсвания на пеенето е изпълнението. (*Учителя пее тихо и с прекъсвания.*) Като научите първата част, ще вземете втората. После, понеже в упражнението между двете части има едно малко разграничение, то втората част ще бъде изпълнена от общия хор. Във всички ви трябва да има единомушие, за да може да пеете тъй. Щом се каже „Бог е Любов“, щом е тъй, тогава всички ще пеят: „Ний ще ходим в тоя път на Светлината.“ И тогава, като научим туй упражнение хубаво, ще го изпеем на един глас на едно общо

събрание, да видите има ли то сила. Ще дадем един концерт и ще излезем всички, не само специалният хор. Тъй като сме ученици, всички заедно, и аз ще изляза и ще свиря всред вас. (Смях.) Слушайте, когато трябва да проверим един закон, нас не ни е срам. Да не мислят хората, че аз искам да си играя с цигулката. Ние от музика разбираме, но не искаме да се занимаваме с нея. Ние я разбираме тъй, както те още не разбират музиката. Не искаме да ги разубедим: това, което имат, то е хубаво. Аз ще ги похваля – те отлично разбират музиката и не трябва да си мислят, че не я знаят. Знаят я, и хубаво я знаят, но оттам нататък не знаят. Туй е всичкото. И казвам им: там, дето вие спирате, ние оттам започваме. Има още нещо. Един ден, ако тъй, както на вас преподавам, преподавам и на тези музиканти, те биха ви изпреварили. Тази, нашата музика, тя не може да се излага пред света. Ти ще излезеш, може да пееш тази музика на площада, но петнадесет пари няма да вземеш. Вземеш ли веднъж, свърши се въпросът. И който те чуе, като се върне, ще каже: „Този човек пее на площада, той има нещо идейно.“

Ти ще пееш като за себе си – ще се спреш на площада, ще пееш и след туй ще си тръгнеш, като че нищо не се е случило. Вие ще кажете изведнъж: „Какво ще каже обществото?“ Тези хора седят по бирариите и дигат чашите, нищо не казват, нищо не мислят какво ще каже обществото, нито какво ще кажете вие. А ние, като изпеем една песен окултна – какво ще каже обществото!? Важно е какво ще кажем ние – обществото, това сме ние. Ще кажеш: „Моля, приятелю, искам да си опитам гласа. Понеже тази страна е свободна, мога свободно да пея.“ Един виден певец без пари пее – и никакъв стражар не ще те закачи. Хубава песен ще си запееш и ще те слушат. Ама туй ще стане! Ще кажем на одного от вас: „Иди на площада, изпей една песен.“ Това ще бъде. Ама че то спада към задачите ни. Няма да ви изложи вас на присмех. Ние ще изнесем една наука, да видим как

работи Божият закон. Няма да правим глупави работи, няма да ви изложим. Когато ще се случи да ви изложат, аз ще ви кажа: „Вие ще пеете и всички ще ви се смеят.“ А като ви пращам сега да пеете, ще ви кажа: „Освен че няма да ви се смеят, но ще искат още веднъж да ви чуят.“ Тъй е.

Сега да изпеем *Сила жива. (Учителя свири, ние пеем.)* От тия неща не се плашете. Аз като кажа да идем на площада – ще кажете: „Щом е дошло до тук, ще действаме само по закона на Любовта.“ Всички певци още не са определени, да не ви смущава това, че може да попаднете сред тях. Всичките неща, които ние ги вършим, ние ги вършим по един велик закон на Божествената Мъдрост, нищо глупаво няма да направим, туй да го знаете.

Сила жива и *Скръбта си ти кажи* – тия две упражнения вървят заедно, понеже едното е отговор на другото.

Да изпеем упражнението *Сладко, медено. (Учителя свири, ние пеем.)*

Сега едно правило: щом пеете, всякога ще си турите мисълта – ще изпълня това упражнение по всичките правила. Мога да го изпълня добре. Туриш ли си тази мисъл, ще го изпълниш. Тъй ще работите. Но ще се стремите да вземате тоновете ясно.

Например при *сърцето си отвори*, ако беше развит вашият слух, вие щяхте да слушате такива едни трептения. То е пулсът на сърцето. Сърцето пулсира в ритъм. На някои хора пулсът бие по-тихо. На някои сърцето бие по-силно. Има два удара и между тях един промеждутък. Та всякога каквото говорим, каквото вършим – то трябва да съвпада с ритъма, със силите на нашето сърце. Много от сегашните песни са написани в разрез с пулса на сърцето и вследствие на туй ние не ги обичаме. При някои песни пулсът се усилюва и затова трябва да употребим някоя минорна гама, а някъде, където пулсът е слаб, той трябва да се усили. *(Учителя свири съвсем*

тихо, с постепенно замиране на звуковете.) И ако така ви свиря половин час, вие ще почнете да се унасяте и ще заспите всички. Това са еднообразните движения. И сънят не е породен от нищо друго, освен когато движенията у нас станат еднообразни – тогава клетките в мозъка почват да си разглобяват крачката и ние заспиваме. Щом си починат, пулсът става разнообразен, ние се събуждаме и се освежаваме. И всичките болести идват от понижението на темпа. При тези известни темпераменти, ако вие сте трескав и ви изсвиря едно парче, вашата треска ще изчезне от тази музика. Има известни парчета, от които, ако ви ги свиря, вие ще се разболеете, т.е. те ще ви дадат едно внушение и ще се разболеете. Та повишението на темпа на ума и на сърцето всякога трябва да седи над общия уровен и тогава болестта не може да ви закачи. И във всички онези, които не разбират този закон, идва едно смущение, а след всяко смущение идва болест. Когато двама души се скарат, идва простуда или някаква рана, или инфекция. Когато организмът е силен, никаква инфекция, никаква болест не може да има. Затова вкъщи накарайте болния да пее. И той ще се излекува. *Сладко, медено* го накарайте да пее, после другите упражнения – така може да се излекува. По някой път, ако не може да пее, вие му попейте. Някои хора може да се лекуват с музика, но не от всички болести. Има и друга крайност. Ще кажат някои: „Имам операция, нека ми попеят.“ Не, за операцията не може да се помогне. Само там, дето е възможно.

Я изпейте сега *Бог е Любов*. Не се смущавайте. Едно от правилата на окултната музика е: когато направите една погрешка, не се смущавайте. Турете си мисълта, че в ума ще я поправите. Аз съм слушал тук и в Америка виртуози – казват, че свирят правилно. Не свирят правилно. Колко пъти вземат криви тонове! И колко от тия най-знаменити, които свирят на цигулка, свирят погрешно? Те правят погрешки, камо ли вие няма да правите?! Ще кажат някои: „И най-

големите капацитети правят погрешки, изаяждат от такта една осма, една шестнадесета.“ И когато един такъв музикант свири, казват: „Много правилно свири на цигулка!“ Не! Аз зная, слушал съм най-знаменити цигулари – по-добър цигулар от Паганини не е имало. Единствен той е свирил много хубаво. След него другите цигулари, които свирят, правят погрешки. Като вземат легато, колко погрешки правят! За да избегнат своите погрешки, правят легато. Легато да вземеш, изкуство се иска. Като свириш с цигулка, а някой пее, да не може да се различи ти ли свириш, или той пее. Това е изкуство! Да можеш да вложиш душата си в цигулката – тогава можеш да свириш. Не вложиш ли душата си в цигулката, ще правиш погрешки. Пръст е, изплъзва се, после позицията не е вярна. Та не се обезсърчавайте. Най-видните цигулари в едно парче поне на десет места не вземат вярно тоновете, правят погрешки. Понеже вашите погрешки са поголемички, и вие не се обезсърчавайте. Тъй стои самата истина. Направим една погрешка – ще кажем в ума си: „Ще я поправим. Направим втора: „Ще я поправим.“ Ще я поправим, ще я поправим – докато най-после се научим да пеем. Тъй е.

Сега онези приятели, които имаха добрината да пеят *Духът Божи*, ще пеят ли? (*Пяха.*)

Високите прекъсвания в окултната музика показват височина. (*Учителя пее с прекъсвания „Махар Бену Аба“.*) Като чуят духовете тия думи на стария език, те ви разбират; на новия език те не ви разбират. Един свещен език е това. Като чуят тия думи, те идват. И мотивът е техен. Източен мотив е, в него умът и сърцето вземат участие. Една свещена песен, едно свещено упражнение е това! Една свещена песен не можем да изнесем, но вие може да пеете едно свещено упражнение. Вие се стеснявате. Естествено трябва да пеете. Аз не съм добър певец, но естествено пея, свободно. (*Учителя пее „Духът Божи“ много естествено и свободно.*) Разговор в пеене е това, музикален

разговор. Ще бъдеш свършено свободен да си изразиш душата. Можете, можете да пеете.

Сега ще изберете най-малко десет души комисия, които ще разглеждат работите (темите) от класа и ще правят резюмета. Да ги определим още сега: десет братя и десет сестри. Казано и свършено!
(Избраха се десет братя и десет сестри.)

Тайна молитва

Дванадесета лекция от Учителя 17 декември 1922 г., неделя, София

ОКУЛТНА МЕДИЦИНА

Тайна молитва

(Прочете се резюмето от темите „Значението на ръцете и пръстите“.)

Каква е темата за тази вечер? *Пробуждане на Божественото съзнание в човешката душа.* Тогава да прочетем няколко. Едно правило: когато пишете, тези листчета ще бъдат много хубаво написани. Няма да пишете на каквито и да е книжки. Нека формата им да е хубаво изрязана. Ето вижте – тази книжка е като халваджийска книга. Вие сте в една Окултна школа! Може да пишеш на една четвърт от листа, но трябва чистота. Три-четири реда ще напишеш, но чисто, хубаво. Нямам нищо против малките листчета, но всички да имат една по-хубава форма. Това се казва ученик! Ще бъдете внимателни в малките работи. Всеки ще гледа да пише по-хубаво, да не бърза. Да напише четири реда, но да ги напише внимателно. Когато пишеш темата си, някой Бял Брат те наблюдава, гледа те; пиши внимателно, с ума си мисли. Четири реда да напишеш, ти ще се ползваш. А ти гледаш да напишеш криво-ляво, само да изкараш нещо. После някой от вас, като пише, зацапа го, след туй го изтрие, казва: „Минава и тъй.“ Не минава. Всяка една книжка трябва да бъде чиста, без петна. Може да ги дадете с петно. Но като за ученици на Окултната школа това са правила – ще ги пазите. По възможност хубаво ще пишете, ясно и четливо. Може да пишете с молив, с каквото искате, но по възможност да бъде най-доброто писане. Нали от Любов ще работим? Има много ученици, които остаряват преждевременно. Преждевременното остаряване е от това, че ученикът бърза да изучава нещата. Гледайте добре да ги изучите,

да се ползвате от тях, а не да бързате. Защото всяко нещо, което изучавате, трябва да го приложите. Вие знаете много работи, а всичкото окултно учение, което ще изучавате, вие трябва да го прилагате в себе си.

Сега имайте предвид, че окултните познания вървят по съвсем друг път, по съвсем други закони от обикновените. Не че те се различават, но всяка една окултна наука, истинска наука, почва от най-малките методи, начини, резултати. Микроскопически резултати ще имаме. Онзи, който бърза, не може да има никакви резултати, понеже Природата никога не бърза. Когато приготви всички условия, тогава тя действа със светкавична бързина. Но при сегашните условия вие не трябва да се учите бързо. Във вашето съзнание всички предмети трябва да минават полека. Всяко нещо, което вие видите в света, то има съотношение към вас. Вие си представяте, че като отидете на Небето, ще се успокоите. Как си представяте Небето като място за успокояване? Небето е място на блага. Там ще ви дадат блага и ако вие не знаете да използвате тия блага, как ще се ползвате от тях? Да кажем, тук не си пазите паничките, но ако на Небето ви дадат една чаша и вие я счупите, знаете ли, че за една счупена чаша вие трябва да напуснете Небето? Ще кажете: „Нищо не е, че счупил една паница.“ Да, на Земята, че е счупил сто паници, нищо не е, но на Небето да счупиш една чаша, много означава. И ако вие знаехте последствията от счупването в света! „Да счупим това, да хвърлим онова.“ Ако вие познавахте последствията! Но ако ви говоря за последствията, у вас ще се роди страх, ще се плашите от сянката си и тогава няма да знаете къде да идете. Първото важно нещо за окултния ученик е: той трябва да бъде внимателен. И всяка дума, която аз ви кажа, трябва да я обмислите добре; не бързайте, обхванете нейния дълбок смисъл. Някой ви говори някоя обидна дума – ще се спреш, ще си кажеш в себе си така: „Като ученик аз съм сега пред лицето на

онези братя, които знаят повече от мен. Искам да разбера защо този човек ми говори така обидно. Искам да зная откъде идат причините за това, че той ме обижда. Той ще говори, аз ще мисля.“

Той говори, аз разсъждавам – и ще се повдигна нагоре, и след като се повдигна нагоре, този брат, като ми говори половин час, ще каже: „Извини ме, братко, аз направих една погрешка.“ Ако ти тъй не мислиш, ако не се повдигнеш нагоре, той ще ти каже: „Втори път като те срещна, ще ти кажа по-горчиви думи.“ Трябва да се самовладеем. Няма да губите своята енергия в света. Този свят е свят само за препъване. Навсякъде ще ни спъват, понеже ще ни изпитват. Ще се спрем. Светът е само за учение. Ще знаем – ще ни изпитват. Вие сте ученик. Ще кажете: „Аз съм ученик на четирийсет и пет години. Минало ми е времето за ученичество.“ Ама на Небето има духове, които са стари няколко милиона години и учат там. Какво ще кажете? Има ученици, които имат по десет милиона лазарника. И знаете ли с какво усърдие се учат? Отлични ученици са те! А вие на четирийсет и пет години мислите, че сте стари. Те се радват, те никога не казват: „Ние сме на четирийсет и пет години.“ Те казват: „Време е, аз трябва да се уча.“ Туй остаряване, което вие чувствате, то се дължи на съвсем други причини. Ученичеството е закон на подмладяване. Ако не станеш дете, няма да се учиш. И Христос е казал: „Ако не станете като малките деца.“ Малкото дете няма какво да става, а възрастният трябва да стане като малкото дете и да започне да учи; неговият ум и неговото сърце трябва да започнат наново. Затуй хората се раждат. А ние няма да идваме пак, да се превъплътяваме отново. То е един тежък закон! Кармичен закон! Ще те приспят, после ще те пробудят наново. То е дълъг процес.

А трябва тъй – в един живот ти да си събуден, съзнанието ти да е будно. И сега Окултната школа има за цел да научи ученика да има будно съзнание. Някои от вас ще опитате смъртта; и като дойде тя,

трябва да можете да минете от този живот в другия с будно съзнание. А сега тъй се уплашите, викайте лекари – ще се обърка съзнанието ви. Те ще ви приспят и като минавате от този свят в другия, няма да осъзнаете това. Може да усещате страдание в себе си, но онзи, който умира, ще каже: „Аз заповядвам на смъртта!“ Може да си туриш инжекция, както прави лекарят, и спокойно да чакаш часа – тогава ще минеш съзнателно от единия свят в другия. И като влезеш в другия свят, ще се усетиш по-свободен, отколкото в този свят. Ако се уплашиш, ще те приспят; ако не се уплашиш, ще имаш съзнание – и като дойдеш от другия свят, ще помниш, ще знаеш отгде идеш. Та първото нещо: учениците, които напредват, трябва да знаят, че съзнанието им е будно. И всичките погрешки почиват на туй, че нашето съзнание не е будно. Аз съм наблюдавал, правил съм опити и съм видял, че погрешките идат, когато човек е в едно спящо състояние. Захласнал се той някъде – и тогава ще дойде по улицата някоя кола, ще го прегази. Ако съзнанието е будно, ти вървиш по пътя, мислиш, съзнаваш и никаква кола няма да те прегази, защото виждаш и отзад, и отпред. Сега казваш: „Господ да ме пази.“ Ами защо Господ ти е дал очи? После, мнозина от вас имат друго мнение, казват: „Аз не настивам.“ Някой стане сутрин, не се обува, излезе бос – настине. Казва: „Мен не ме хваща настинка.“

Но като излезеш, хване те кашлицата, настинеш. Това показва, че ти не си научил закона. Ако твоят ум беше на място, ти нямаше да се простудиш. Твоето съзнание не е на място. Щом се простудиш, туй показва, че има пропукване на съзнанието. Какъв е законът? Като станеш, тури си дебели чорапи, не излизай гол, тури си едно дебело палто и тогава няма да се простудиш. Ще вярваш на палтото. Някой казва: „Не ме е страх от студ“, но като излезе, простуди се. Направете един опит. Вие казвате: „Нас студ не ни хваща.“ Туй го говори вашето честолюбие. Щом почнеш да кашляш, ще кажеш: „Не съм си научил

още урока.“ Щом ти изстинат ръцете и краката, пак ще кажеш: „Не съм научил урока.“ Не е срамът. Ще се учиш! Проектирайте волята си към студените пръсти, кажете: „Аз заповядвам на моята кръв да иде в пръстите ми и да ги стопли за пет минути!“ Извади си часовника и виж след колко – след 10, 15, 20, 30 минути ще се стоплят ли. Ще видиш силата на волята си. Пък ако кажеш и изведнъж се стоплят ръцете ти, ти имаш воля. Но тази воля трябва да бъде разумна.

Първото нещо: ние трябва да зачитаме Божиите закони. Туй мъгливо време вие знаете ли на какво се дължи? Защо има мъгла в София? Няма да се спирам дълбоко, но ще ви кажа следното: когато електричеството е положително, и горе, и долу, навсякъде от влагата се образува мъгла. И небесното, и земното електричество са положителни. Туй електричество се държи по лицето на Земята, но понеже и нашият организъм е положителен, често в мъгливо време хората се простудяват най-много. Цялата атмосфера е пълна с електричество. Пък електричеството въобще изстудява. То е проводник на студа. При това нашият организъм не е магнетически, за да може да превърне тази влага. И той е положителен, та се започва една борба – и тогава ние се простудяваме. И щом излезеш навън, какво трябва да направиш? Умът ти трябва да бъде буден. Направете опит. Излез от къщи и през цялото време умът ти да е съсредоточен, да обгърне тялото ти – и виж дали ще се простудиш. Няма да се простудиш, ще бъдеш и положителен, и отрицателен. Ще превръщаш туй електричество. А можеш да го превръщаш само ако присъства съзнанието ти. Сега за тази кашлица, която имате, всички ще викате лекари. Излекувайте я сега без лекари! Една задача съм дал за тази кашлица – без лекари! И първото правило: дишайте дълбоко! Дълбоко дишайте и след туй представете си в ума си, че всичката ваша артериална кръв върви хармонично по цялото тяло; и венозната,

и тя хармонично се връща. Представете си в ума, че всичко върви хармонично, образувайте вътрешна хармония и постепенно ще забележите, че кашлицата ще започне да утихва, да утихва.

А пък някои от вас, ако не могат да си помогнат тъй, да си вземат малко равнец – попейте малко и ще ви мине кашлицата. Лятно време събирайте всички равнец: всеки къщи да има набран равнец, бял и жълт, та който не може да се лекува с волята си, да пие тия треви. После, да имате от синята тинтява. Наберете си – те са магнетически растения, които помагат. Наберете си още мащерка, зелени листа от ягоди – и те са лечебни. Може да ги употребявате. Наберете си и от дребната лайка. Ще си имате цяла аптека стъкленички. И тия листа и цветове, като ги затворите в шишета с похлупаци, сложете ги на слънце да се пекат, да приемат още енергия от Слънцето. Не ги туряйте на влажни места! Като дойде едно такова състояние да кашляте, извадете си малко от тях, сварете си малко, сварете си половин кафена чашка цяр. Как да го пиете? Вземете една глътка в устата си и си представете този равнец – че той сега расте, че той е жив – и че този равнец поглъща кашлицата ви. Той привлича кашлицата към себе си. Нищо повече!

Пък ако искате да знаете какво нещо е привличането, тук има химици, нека ви отговорят как елементите се застъпват. Когато лекарите искат да извадят един вреден, ненужен елемент от организма, те правят известни съединения и така освобождават организма от него. Хубаво е да може да упражнявате вашата воля с кашлицата си, с гърлото. Според теорията на Куне, която е стара, взета е от индусите, той я е преработил и казва: „Всички тия отлагания в организма, това са същества – у тях има един стремеж да отиват нагоре и те искат да обсебят главата.“ Куне казва, че лекува, затова иска да привлече тия същества към стомаха и после чрез жлезите, чрез изпотяване да ги изхвърли навън и така да се освободи

организмът от нечистотиите. Някой от вас тук ще почне да кашля. Имайте само вяра! Тресе ви или сте се простудили, има един начин за лекуване – само вяра. Едно правило: ще извадите първата чаша, ще я изпиете. Може чай да пиете, може гореща вода: една, две, три, четири, пет, шест чаши, докато у вас се образува една реакция на изпотяване. Хубаво! Снемете си ризата, изтъркайте се. Седнете пак наново: една чаша, две чаши... Вземете и малко дървено масло, намажете си краката и ръцете и си легнете. Опитайте този начин и няма да ви боли главата. Вие сега казвате: „Мен от настинка не ме е страх.“ Но тази настинка мине в по-остра форма и вие се уплашите, търсите лекар.

Друго правило: щом се простудиш, първата мярка е да вземеш очистително, да се очистят стомахът и червата ти от всички ненужни вещества. Всичко туй трябва да се изчисти навън. Трябва един-два дена въздържание от ядене, три-четири чаши гореща вода, две чаши спаначен сок със солчица, две паници супа, направена от картофки, с малко солчица. По малко ще сърбате, няма да преяждате, и всичко ще мине много лесно. Защото тия кризи ще дойдат. Болестите са нужни: в тях има известна криза. Необходимо е даже и най-здравите хора да боледуват. Боледуването – това е тониране. Болестите – това са музикални тонирания. Когато Господ иска да направи хората по-чувствителни, по-меки, те трябва да боледуват. Най-великите хора са боледували. Толстой няколко пъти е боледувал и след всяко боледуване е имал най-хубаво просветление, в него са идвали нови мисли. Когато боледувате, не мислете, че това е нещастие. Това не е нещастие – вие се тонирате. За да може да върви болестта естествено, всички трябва да вземете тези мерки – очистително и топла вода, за да може да не изгубите в тази болест своето равновесие, да може болестта да принесе своите полезни последствия през целия ви живот. Ние лекарства не употребяваме. Не казвайте, че ние не искаме

лекари в дома си, но ние искаме само умни лекари. Нищо повече! Не че не искаме лекар, но искаме лекар, който е роден такъв – лекар, пратен отгоре. Ние не искаме лекари занаятчийи, платени лекари. И всеки от нас трябва да бъде лекар на себе си; а някой път, ако това не помогне, може да прибегнеш до лекар, но пратен отгоре.

Сега имайте предвид – аз като ви говоря за музиката, не искам да попаднете в една крайност. У човека, в сегашното му състояние, има приблизително повече от сто способности, но засега само четирийсет способности са констатирани у него. Музиката е една четирийсета от него, т.е. една от четирийсетте способности у човека. Следователно човек трябва да развие в себе си своите способности. От тия способности зависи здравословността му. Сега в някои от вас чрез тия способности разсъдъкът е развит, а музиката е слабо застъпена; у някои паметта е силно развита, а наблюдателността е слаба; у някои милосърдието е слабо застъпено, у някои Божествената Любов е слаба, вярата; у някои съвестта е слабо застъпена. Окултният ученик трябва да развива правилно всичките си способности и те трябва да действат в своето нормално състояние. След като развие той всичките тия способности, ще влезе в Божествения свят. Всички тия Божествени сили ще могат да ви говорят. Ще влезете в света на духовете по музика. Те ще почнат да ви говорят за музиката нещо, но ако вие нямате тази способност да ги разбирате, какво ще научите от тях? Да кажем, влезете в света на разума; но ако у вас не е развита тази способност, тия духове няма да ви обърнат внимание. Сега да не попаднете в крайност – да кажете: „Само музика ни трябва!“ Не, под думата *музика* аз разбирам, че всичките способности трябва да вземат правилно направление. Музиката трябва да бъде идейна. Човек трябва да мисли, когато пее. Ако вие пеете без мисъл, то не е пеене. Под окултно пеене аз разбирам: ще мислиш и ще пееш. И то е един начин, окултен начин да пренасочим своите чувства, защото у човека

има чувства, страсти, желания; ако не знаем да ги пренасочим чрез музиката, те ще вземат направление към центъра на Земята.

Какъвто и да бъдеш, туй движение някой път е нагоре, някой път е надолу. Ако не разбираш този закон, у тебе ще се родят най-лошите неразположения, като че те пекат на скара. И ти ще търсиш някой да се скараш с него. Ако разбираш музиката, ще прекараш тия чувства през ума си, ще добиеш едно приятно разположение – и сили ще добиеш, и работите ти отвънка ще тръгнат.

Та казвам: музиката в окултната наука се употребява като един метод за проектиране на нашите мисли, чувства и страсти от нисшия свят към висшия, за да дадем храна на Причинното тяло да се развие. Ние чрез музиката си приготвяме храна. Тази е причината, че всички религии почват с едно тананикане. На Изток така започват, тихо: „Хъм-хъмм.“ Като пее така, човек прекарва тази енергия нагоре през мозъка, после я проектира в своите чувства. Най-първо погледнеш този човек – целият е бледен; после ще видиш, че от музиката неговото лице оживява. Не се минава половин час – от лицето му започва да излиза голяма светлина. Той разбира закона. Пък гледаш някой друг: пее, свири, неговите ръце треперят – той гледа отнякъде да капне някой лев. То не е пеене. Тия упражнения вие ще ги пеете окултно. Ще седнете пет-десет минути тихо, ще си изберете някои от тях. Най-първо ще ги пеете тихо, на един глас, но много вярно. Тъй че като ги пеете на себе си, на вас да ви стане приятно. Туй е пеене. На всичките ученици налагам едно правило: ще пеете по закона на Любовта. Ще седнеш тихо, на себе си ще пееш, никой да не те смуцава. „Как тъй ще си пея самичък?“ Излезте някой ден през седмицата някъде, все ще намерите пет-десет минути да изпеете едно упражнение. Ако първият опит не излезе сполучлив, вторият, третият, четвъртият, петият, шестият и т.н. ще са сполучливи. Това е един от методите, един от силните методи. И след него ние ще

пристъпим към втори един метод. Ние пристъпихме към един метод – яденето. Взехме екскурзиите – те са друг метод. А сега взимаме музиката – тя спада към Умствения свят.

Това е един преходен период от чувствата към ума. Музиката спада към изящните изкуства; чрез нея минаваме от едно състояние в друго. Следователно ще произведем в себе си едно мисловно настроение – мислене, мислене. И ще се стараем в ума си да схванем, че всичко в света е разумно. Някои са чували Ангелите да пеят. Един Ангел, едно такова същество, с такава интелигентност, като почне да пее, в неговото пеене има дълбок смисъл. Днес ние не можем да го чуем, но един ден, като се развият у нас тия чувства, ако чуем едно такова ангелско пеене, ще кажем: „Такъв един концерт чух!“ Сто години човек да живее и да слуша как един Ангел пее, няма да се счита нещастен, че животът му е отишъл напразно, но ще каже: „Аз се чувствам щастлив, че живях сто години и дочаках да чуя такъв велик музикант!“ То е велико нещо! Например да чуеш да пее в Небето такъв един артист, да го видиш, като излезе да пее – в неговите очи, в неговото лице не само ще се чете тази музика, но той ще предаде един смисъл на Знанието за всичката хармония в Природата. И всичко туй ще оживее, ще забравиш всичките тревоги на света и в душата ти ще се всели Мир и Радост. Следователно Небето е място на музика, каквато човек никога не е почувствал. В Ангелския свят като идеш, там всички пеят. Сутрин, като станат, знаеш ли как започват в Ангелския свят? И Ангелите, и те някой път спят, само че техният сън не е като нашия. Но като се събудят, всички се изправят по особен начин и запяват. Всички изведнъж започват тихо. Аз съм гледал тия същества – започват една мелодия, постепенно тя се усилва, усилва, и така, като дойдат на върха, тук, на Земята, изгрява Слънцето; и те почнат своята песен. Да кажем, че ти си в най-голямата скръб на света, отцяло ти се да живееш, но като

чуеш един милион Ангели да пеят, ти ще забравиш всичко, ще кажеш: „Има смисъл да се живее.“ И ти ще подемеш песента. Това е изкуство!

И първото нещо: всички те пеят, пеят. И как можем да преведем тяхната окултна музика? Трябва да чакаме още хиляди години, докато един ден дойде и при нас тяхното изкуство. Трябва да пратим ученици да се учат и да се върнат на Земята. Трябва да търсим специални начини, за да се преведе тази музика. Има начини, по които можем да преведем музиката. И действително, тя ще помогне за повдигането и облагородяването на съвременното човечество. Сутрин, като чувствате неприятно разположение, пейте. Ангелският свят не е тъй далече от Земята. Има сутрини, когато Небето е тъй лазурно, има един цвят с една мека астрална светлина, която прониква, като че нещо вълшебно се носи върху Слънцето. Това са ония тънки отзвучи от Ангелския свят, които се предават на нас. И някой път нашата душа схваща туй, като че иде нещо велико, като че прониква нещо хубаво, нещо Божествено, и в нашата душа се заражда нещо светло, идва едно желание да пеем. Туй става през месец май. Тогава някак си има прекръстосване, понеже през месец май Земята минава през орбитата, има един възел, през който Земята минава. Тогава сме най-близо до Ангелския свят. Всички цветенца почват да оживяват. Затуй в този месец всички чувстват нещо вълшебно. А като мине този месец, ние се отдалечаваме от Ангелския свят. Сега сме много далече, а след няколко месеца пак ще бъдем близо до него.

Първото нещо: ние ще схванем музиката като нещо идейно, възвишено, в което не само нашият ум, а и цялата ни душа трябва да вземе участие. Да се качим някъде и да пеем тъй, както Ангелите пеят! Това ще бъде за в бъдеще. И като чуете някой певец, не казвайте, че е светски. Някой път светските певци пеят много хубаво: те туй изкуство го учат, у тях има един стремеж и може да се каже, че

те повече ценят музиката. Идете на един концерт – ще видите с какво благоговение сяда публиката, какво затишие има! Хората там седят много по-благоговейно, отколкото вие тука. И когато някой артист свири на пиано, такова затишие има, всички го следят, всеки иска да разбере каква идея иска да изрази той. Аз бих желал окултните ученици да вземат от него един пример: това е съсредоточаване на мисълта – да могат да следят каква е идеята. А ние? Нашите песни се отличават. Например пеем *Бог е Любов*, ама не мислим в туй. И тези думи: *Бог е Любов*, може да се разработят. Аз, ако имам време, може да разработя песента и ще ви дам едно разработено упражнение. Трябва да търся специално време, да направя една специална разработка на песента. *Бог е Любов* не е още песен, но е едно разширено окултно упражнение. На туй упражнение ще дам едно разширение, да видите какво нещо е едно разширено окултно упражнение. Туй не ви обещавам, не зная скоро ли ще бъде, но мисля да го направя, да видите какво ще бъде. Ще имате предвид, че ние вземаме музиката като едно средство да прекараме тия течения през ума си, да ползваме нашия разум – висшето, Божественото у нас, за да създаде най-възвишеното. Умът ни трябва да има храна. А музиката може да ни даде тази храна, другояче тия чувства ще увехнат, без да се използват, и у вас ще се зародят отрицателни желания. И заради туй, заради благото на вашата душа, заради благото на тия цветове, които трябва да цъфнат, ние ще се учим да употребяваме туй изкуство. И може да го употребим.

Сега нека изпеем *Духът Божи*. Аз ви казвам: ако биха ми дали две хиляди лева за един концерт, не бих излязъл да свиря. Разбирате ли туй? Не бих им свирил. Тази музика е за мене. Аз правя едно изключение. Понеже се занимавам с едно Божествено изкуство, искам да ви дам пример, че уважавам музиката – заради самата музика го правя това. (Всички пеем „Духът Божи“.) Да изпеем сега *Мусала*.

Гласът ви малко спада, но това зависи от влагата. Сега да изпеем *Сила жива* и *Скръбта си ти кажи*. Да изпеем *Бог е Любов*. Аз бих препоръчал на всички сестри и братя, които имат пиана – на пиано свирете тези упражнения. Само на един глас ще ги учите, но верни да са. Сега, като пеете, има едно малко отклонение, губите една шестнадесета от тона. (*Изпяхме няколко пъти do, mi, sol, do; do, sol, mi, do.*)

Всяка една песен трябва да се схване правилно. Да кажем, имате да вземете няколко окултни тона, нали? Между един обикновен тон и един окултен тон има една малка разлика. В окултния тон има едно трептение, забелязва се една вътрешна мекота, в него мисълта взема участие, а щом мисълта вземе участие, в тона има едно меко трептение. Да кажем, захласнеш се някъде, пееш *do* съвсем гърлено, а сега, като мислиш, пееш *do* ясно. Колкото повече мислиш, по-ясно излиза; щом не мислиш, не излиза. Трябва всички да бъдете господари на своя ларинкс. Вие ще почнете да желаете доброто на вашето гърло. Всяка сутрин всички правете молитва за вашето гърло, за да се върне гласът ви. Че в тази музика, като говорим, речта ни да бъде тиха, мека, приятна. Тихо и спокойно вземете три-четири тона, но всякога имайте желание да ги вземете вярно. Сега, да допуснем, в тона *do* има едно преходно състояние, нали? Нека музикантите кажат. В църквата например има някои извивки: *do-o-o*.

Каква друга дума може да турите? Искате, да кажем, да направите една извивка, например да я сложите на думата *истина*. На кой слог ще турите тази извивка? Искате да дадете тежест на думата *истина*. Може да кажете: *и-истина* и *истина-а*; или пък тя може да има едно средно ударение, нито в края, нито в началото. Да вземем думата *благост*. Всеки един от вас да си избере по една дума. Ще си изберете една възлюблена дума, която вие обичате, и ще си направите едно музикално упражнение. Вземете два слога и в музикално

отношение, на музикален език я кажете на себе си. Нали някой път искате да кажете някому, че го обичате. Изпейте тази дума, например *благодет*, на себе си – да изразите, че някой ви обича. Изпейте така тази ваша възлюблена дума, че той да я разбере, и като я разбере, той ще усети една Радост. Най-първо вие си я кажете на себе си. „Как? Може ли?“ Разбира се, че може. Само на себе си! В тебе друг живее и те слуша. Тук, горе на главата, живее един, в гърлото живее друг, в гърдите – трети, под лъжичката, в стомаха – четвърти и т.н. Но този под лъжичката, той е мълчалив, живее тихо, и той ще ти каже: „Тонът не е верен, малко го изправи!“ И после пак слуша, ще каже: „Слушай, не, не, още, още го изправи.“ Ти ще внимаваш. Човек не е сам. Не мислете, че вие сте сами. Най-голямото заблуждение е да мислите, че сте сами. Никога човек не е сам. Най-малко трима има в него. Един горе, при темето, друг в центъра между очите и трети – в цялото тяло. Те са само слушатели отстрани, ние на тях пеем, а те ще одобрят или не. Те взимат участие в нашата мисъл. Ще кажат вярно ли е, или не. И едното, и другото казват. Ще кажат: „Твоята мисъл не е права, понеже тя не изразява една съществена идея. После – не е чиста тази мисъл, не е идейна.“ Другият казва, че ти не си произнесъл думата хубаво, меко. И ти почнеш да си мислиш какво нещо е мекотата. Ти ще ги слушаш, те ще те учат. Например някой път ти искаш да говориш, да ораторстваш, и те ще ти продиктуват едно стихотворение и ще ти кажат: „Научи това стихотворение.“ И ти го научиш. „Я ни го декламирай!“ И ти почнеш, а те казват: „Не е тъй! Чакай, не е тъй, сега ще намериш един учител отвънка да ти каже как.“ А ти казваш: „Аз съм възрастен, срамота е да ида при учител.“ „Не, ти ще намериш учител и ще слушаш.“

Аз веднъж слушах един американски учител по ораторство. Нарича се Силвър Нейл – сребърната игла. Критик ужасен. Той критикуваше ученици, които са завършили университетско

образование, богословска академия, с особени свидетелства, и които се готвят за проповедници. Те се явяват в особени аудитории пред него. Седи професорът, излиза студентът, качва се – ще държи своята беседа. Точно започва да говори, професорът го спира, казва: „Не ви разбирам какво искате да кажете.“ Студентът слезе да се обясни. „А, сега разбирам.“ После пак почне да говори, но професорът пак му казва: „Не ви разбирам.“ Че професорът като мачка, мачка този студент, той слиза като някоя окъпана патка. И го питат: „Какво ти каза?“ „Остави се, ти бил ли си при Силвър Нейл?“ И професорите, и те се поусмивнат малко. Професорът казва: „Аз ще ви критикувам, после и други ще ви критикуват.“ Заговори студентът, той ще го спре: „Не се говори така, слез от това място!“ И той безцеремонно отиде на мястото си. После пак ще го извика. Три-четири пъти ще го изкарва. Той е знаменит проповедник и не само че ще критикува студента, но сам ще излезе, ще вземе неговата реч, ще започне да говори и после казва: „Вие сега ме критикувайте, да видите къде ще намерите погрешка.“ Никой не може да го критикува. Тъй говори той! Говори, като че чете. Всяка дума е турена на място, няма нищо излишно! Думите са наредени тъй естествено, идеално. Като го слушат, студентите казват: „Има право, не е такова нашето изкуство.“ Та някой път вие се намирате при такива учители, които ще кажат: „Седни там!“ После пак ще те вдигнат; ще се качиш не веднъж и дважд или три пъти, но заслужава човек да се научи да говори и да разсъждава.

Да пеем, защото това е Живот. Животът е музика, Животът е поезия. Те са реални неща. С тях ще влезем в този висш Божествен път и като слезем отново, пак ще го носим със себе си. За следващия път ще имате за тема „*Ползата от цветята*“.

Тайна молитва

Тринадесета лекция от Учителя 24 декември 1922 г., неделя, София

ПРАВИЛНИЯТ РАСТЕЖ НА УЧЕНИКА

Размишление

(Прочете се резюме от темата върху Пробуждане на Божественото съзнание в човешката душа.)

Тема за следващия път: *Разлика между човека и животните.* Тази тема не е странна – понеже вие сте я минали, ще си я припомните само.

И за втората неделя темата *Разликата между ума и сърцето.* И това ви е известно – по какво се различават.

Ще говоря тази вечер върху темата *Правилният растеж на ученика.*

Вие може да вземете растенето в обикновения смисъл, тъй както става в Природата. Например в растенията има стремеж да израснат нагоре, понеже така те намират ония условия, при които животът им може да се развива правилно. Значи растенето е една необходимост – то е минаване от едно състояние на потенциалност към едно кинетическо състояние или състояние на активност. Или може да кажем – минаване от тъмнина към светлина.

Сега ученикът трябва да има предвид всякога методите на живата Природа. Вие не трябва да си създавате илюзии в ума, че Природата ще създаде за вас специален метод. Не, всички ще спадате към онази категория на оня метод, на който са подложени всички същества, без разлика. Сега в туй отношение много пъти известни религиозни системи, известни философски системи може да ви спънат във вашия растеж. Как? Ще кажат: „Бог е Любов, следователно като Любов Той ще улесни вашата работа.“ Това е вярно петдесет процента. В какво отношение? Че Любовта ще подобри само

условията на живота ви, но от вас пак ще зависи да използвате тия вътрешни условия. От вас зависи, Любовта е специално предоставена за вашата работа. И всеки един от вас има да разреши най-малко няколко задачи в едно съществуване. И тия задачи трябва да се разрешат правилно. Добре, сега ако някой ни запита:

– Защо ние се храним?

Ще му отговорим:

– За да израснем.

– А защо трябва да израснем?

– За да могат тия набрани енергии в нас да се превърнат, да минат от едно състояние в друго.

– Защо трябва да се превърнат енергиите?

– За да се появи съзнателният живот у човека.

– Защо трябва да се появи съзнанието?

За да дойде самосъзнанието. Те са два полюса. Съзнанието и самосъзнанието – това включва само рамките на човешкия живот. То е живот на постоянните, вечни промени, на скръб и Радост. Скръб и Радост – днес печелиш, утре губиш. Усещаш, че си ял, доволен си, след няколко часа усещаш новия глад.

Следователно растенето подразбира да спуснеш своите корени в подсъзнанието – то е Божественият свят, и след туй да прекараш клоните на своя живот в свръхсъзнанието – то е пак Божественият свят. Те са два полюса. Трябва да прекараш корените в подсъзнанието и клоните в свръхсъзнанието, в Божествения свят, и ще започне *Новият живот, Живот на хармония*, както го наричат, или още *Живот на безсмъртие*; или *Живот, дето няма гниене*. Сега, като казвам тия думи – *съзнание* и *самосъзнание*, то е, за да ги разберете. В съзнанието при сегашните условия ние осъзнаваме, че стават известни промени. В нашето самосъзнание ние констатираме нашите погрешки или правите си дела. В самосъзнанието някой път имаме

осъждане или възнаграждение за едно Добро. Усещаме, че някои постъпки са прави, а някои не са. Но смисълът на живота не седи в самосъзнанието на човека – той седи в неговото свръхсъзнание. Човек трябва да мине през този период, да влезе в подсъзнанието, да забрави погрешките си. Защо? Добро е само това, което се помни. Добър човек или добър ученик е онзи, който помни Доброто, а забравя злото. Ученик е онзи, който помни само Любовта, а забравя омразата. Ученик е онзи, който помни само Мъдростта, нея има всякога предвид, а забравя своите глупости. Сега глупостта – и тя е една наука. Аз ще ви докажа туй, защото в дадения случай то може да ви радва. Сегашното ви благо след няколко години ще бъде вашето нещастие.

Да, аз ще ви го докажа. Ето моят аргумент: имате едно дете на десет години – здраво, стройно, умът му е отлично развит. Това дете иска да има хубави дрехи, направени от нов плат. И то разбира. Вие му ушивате дрехи от новия плат. То е доволно. И когато дойде някой ваш гост – чичо или леля, някой ваш далечен роднина или приятел, то ще каже: „Мамо, я ми дай хубавите дрехи.“ Ще се облече, радостно е. Гостите ще разгледат плата, как са направени дрехите му, ще кажат: „Много хубави са дрехите.“ То сияе от радост първия ден, втория ден, третия, един месец, но след две години, когато се окъсат тия дрехи, изтънеят, то се срамува от тях. То ги слага в някой гардероб. Какво ще бъде положението му, ако след две години, като дойде чичо му, ще трябва да обуе тия дрехи? Това ще бъде позор за него. Те ще бъдат парцаливи. То ще каже: „Старите дрехи там да седят, аз не ги искам, други ще ми дадете.“ И аз ви казвам: вашите вярвания, които сега имате – след десет години може да ви е срам от тях. А сега, в дадения момент, те може да ви са едно наслаждение. Къде е злото? Не е в старите дрехи. Тия дрехи са износени. Онова, същественото в дрехите, е изчезнало и те изгубват онази приятна красота в себе си,

тъй както известна храна, ако вие я държите, тя започва да се разлага и ония набрани енергии в нея изчезват – храната става безполезна. Някои казват: „Старите истини.“ Те мислят, че истините може да стоят някъде и да бъдат стари. Истина е само това, което в даден момент ти самосъзнаваш, туй, което се проявява в твоето подсъзнание, което се проявява в твоето свръхсъзнание в даден момент. Ако една Истина се прояви в твоето съзнание или самосъзнание, това е едно преходно състояние на тази Истина. Ако тя се яви в твоето подсъзнание и свръхсъзнание, тя е Истина, на която ти можеш да разчиташ. Може да направите опит, той е следният.

Този опит е верен. Ако вие застанете вечерно време и кажете на вашето подсъзнание: „Аз искам да стана утре в четири часа“, и забравите, подсъзнанието ще ви събуди точно навреме. Но кажете ли два пъти, то няма да изпълни желанието ви. Щом повтаряте, значи вие сте се усъмнили в него, а то е Божествено. На Божественото веднъж се казва. Кажеш ли на някое дете веднъж: „Стоянчо, иди купи един килограм захар“, то ще купи. Кажеш ли му втори път, то ще забрави. Да допуснем, че имате известна болест. Кажете на вашето подсъзнание: „Аз искам да бъда здрав след една седмица“ и забравете туй. След една седмица вие ще бъдете здрав. Оплели са се вашите работи някъде. Не бързайте. Спрете се и кажете на вашето подсъзнание, на себе си, тъй: „След една година искам моите работи да се оправят.“ Спрете пак. Нищо повече! Направете туй и не мислете никак. След една година работите ви ще се оправят. Но ще вложите вяра. Като кажете, вие ще вярвате. В Божествения закон няма никакво изключение! Сега например аз седя и съдя – дали ме разбраха тази вечер учениците? То е работа на съзнанието и самосъзнанието на човешкия живот. Когато аз работя в границите на Божествения живот и ви казвам една Истина, туй, което ви казвам тази вечер, то ще принесе своята полза. Аз нямам никакво съмнение и в моя ум е

определено след колко време тя ще принесе своята полза. Ще принесе. Защо? Защото вие всички се намирате в известна тревога и не знаете как да оправите работите си; съзнавате, самосъзнавате се, мъчите се и всеки от вас иска да излезе от туй безизходно положение, всеки иска повече щастие. Всеки иска да подобри материалното си положение; всеки иска да подобри здравето си, семейните си отношения, отношенията между приятелите; всеки иска да усили своя ум, да облагороди своето сърце, да уйкчи своята воля. Това са все стремежи. Как ще ги постигне? Ето къде е опасността у вас.

Вие ще кажете: „Учителя ни каза едно правило, ние нямаме вече нужда от Учителя.“ Ето къде е погрешката. Вие не разбирате целия закон. Защото ако аз ви кажа да поставите гърба си на Слънцето, непременно туй Слънце ще ви излекува, но ако ви покажа един начин да съберете тази слънчева енергия, та когато го няма Слънцето, пак да се ползвате от него, какво ще кажете? Ще кажете: „Няма да може.“ Лъжете се, ами че тази енергия е пак слънчева, макар че тя е акумулирана. Слънцето постоянно има връзка с тази енергия, която сте акумулирали. Щом кажете, че нямате нужда от Слънцето, вие скъсвате вашите връзки с него. Сега във вашето подсъзнание работи Божественият закон. Всичките опитности на миналите векове са вложени вътре в туй подсъзнание, там са събрани всичките Божествени закони. То е склад на тази потенциална енергия. Тази енергия, която е вложена в подсъзнанието, може да се развива в Божествения свят и оттам ще мине през човешкия живот – през съзнанието и самосъзнанието. Следователно съзнанието и самосъзнанието са потребни като едно условие да трансформирате енергията си. За да мине Божествената енергия от едно съзнание в друго, потребен е един преходен период, а той е човешкото съзнание и самосъзнание.

Сега аз като говоря за *Учител*, подразбирам не много учители – един Учител има в света! Туй ще го пазите. Един е Учителят в света. Този, Божествения Учител, вие ще го научите. Той постоянно слиза и възлиза в света. Слиза и възлиза! Когато Го обичате, Той слиза при вас; когато Му се наситите, Той възлиза. Христос преди две хиляди години дойде при евреите, нали? Слезе и после, като не Го искаха, възлезе нагоре. Сегашните народи се намират в тежко положение, затова пак Го викат. И казват по кой начин щял да дойде. Ще дойде по особен начин. Е, по какъв начин ще дойде? Казват: „Отгоре, от Небето ще дойде.“ Какво нещо е идването от Небето? Ако Той дойде от Небето, тъй както дъждът иде или както снегът, или тъй както слънчевите лъчи идат, какво ще придобиете? Ако дойде като росните капки, Той само ще измие праха на растенията, ще уталожи известни нужди на хората, нивите ще дадат повече плод.

Може да дойде като слънчевите лъчи, да подигне растенето, но в човешките умове, в човешките сърца Христос нищо няма да внесе. Следователно Христос ще дойде като росните капки, ще дойде като слънчевата светлина, но ще дойде и като онази велика разумна Мисъл вътре в човешките умове и като онова разумно желание в човешките сърца. Той ще проникне във вас! Тогава се заражда мисълта: ще има ли форма, ще Го видим ли? Ще Го видите. И туй виждане, този Христос вътре във вас, Той ще бъде един идеал, към който вие ще се стремите. Той е идеал на вашия живот.

Всяко растение си има идеал. То като художник почва да работи и да реализира своя план. Първо почва никнене, растене, цъфтене, след туй връзване на семката и най-после идва зреенето. Значи растението съзнава, че е добило известна енергия, и започва втори опит. И самото растение си има идеал, който трябва да достигне. То се усъвършенства тъй, както и хората. И животните се усъвършенстват, както хората. Всяко едно животно – и то си има един идеал, към

който се стреми. И то се усъвършенства в ума. Идеалът на растения не е идеал и на животните. Но всеки един живот от растителното царство, от животинското царство, както и животът на човека, си има свой идеал. И всеки се стреми да го реализира. Какъв е идеалът на ученика? Да бъде като Учителя си. Следователно Учителя е идеал на ученика, който той трябва да реализира, т.е. да има туй знание, което Учителя има, да има тия чувства, които Учителя има; да има тая воля, която Учителя има и да работи в света тъй, както Учителя работи. В туй растене окултният ученик трябва да има едно много правилно схващане за окръжаващата го среда. Той трябва да знае, че Истината не може да дойде отвънка. Отвънка ще дойдат всичките спомагателни средства, но Истината ще дойде отвътре. А *отвътре* – то е закон на подсъзнанието и свръхсъзнанието. И този, вътрешният свят, обхваща, съставя едно условие за нашето съзнание и за нашето самосъзнание. По някой път ние мислим, че подсъзнанието и свръхсъзнанието са отвън. Там е нашата погрешка. Вътрешният свят в този окултен смисъл е широкият свят. Туй Божествено съзнание прониква нашето съзнание и самосъзнание. Вие като ученици ще си зададете следния въпрос. Допуснете, че вие растете, имате известен идеал, най-после остарявате, след туй дойде смъртта и вие умирате. Представете си, че туй състояние трябва да го преживеете най-малко веднъж, преди да сте умрели.

Представете си, че напускате тялото си. Какво ще стане с вас? Трябва да имате ясна представа за себе си извън тялото. Е, каква ще бъде вашата представа извън тялото? Тази представа ще бъде следната. Да допуснем, че имате пред себе си известен богат човек, нали? Той има ниви, после има крави, има коне, овце, има къщи, борове и т.н. Вие го считате богат заради всичките тия неща, които има. Но ако той се запита: „Какво съм аз вън от тия къщи?“, за да разбере себе си, той трябва да се изолира, да остане сам. И

следователно туй тяло, което ние имаме, тия клетки, които сега имаме – това са неща непостоянни. Човекът е скрит вътре. Сегашното ни тяло – това е едно богатство, което ни помага да се развиваме. Ето защо ние трябва да се освободим от страничните неща, да разбираме вътрешния живот. Хубаво! Ако аз през целия живот се занимавам със своите волове, коне, овце, градини, какво ще ми допринесе това? Мислите ли, че един вол ще ми даде известна интелигентност? Аз мога да го науча как да оре, мога да го храня, но той за Небето нищо няма да ми разправи. Нивите, които обработвам, и те няма да ми дадат смисъла. Всичките неща, които имам, ще ми дадат понятие само за обикновените работи, а дълбокият смисъл къде е? Няма да го търсим в тялото, а извън тялото. Туй тяло е образувано по закона на съзнанието и самосъзнанието, а за в бъдеще ние ще образуваме своето тяло по закона на подсъзнанието и свръхсъзнанието. И следователно във всяка една школа ние ще започнем да градим своето тяло. То е изкуство. И ако питате един френкмасон как да съградим туй тяло, какво ще ви каже? Там има чукове.

По новия начин трябва, а то по старому всеки може да гради! По новия начин трябва да знаеш да градиш, а този, новия начин, ще го научиш от кого? Само от своя Учител! Аз казах: този Учител като дойде, Той ще ви каже първата дума. И по образа на тази първа дума ще почнете вие да градите новото си тяло – и тогава ще имате друго сърце. В туй ново тяло не само сърцето ви ще се промени, но и умът. И апостол Павел казва на едно място, че ние имаме ума Христов, не обикновения ум. Като казвам, че ще имаме едно ново сърце, разбирам, че туй сърце няма да бъде като сегашното, т.е. не с тия преходни чувства. Сегашното сърце е много неустойчиво. Че е неустойчиво, сами може да направите опит. При сегашното състояние човек е непризнателно същество. Даже ако Господ направи един опит с нас, само като докосне човека някъде, веднага неговото състояние се

изменя. Вземете обикновеното плачене. Човекът плаче. Защо плаче? Защо плаче онази майка? Умряло ѝ детето, плаче за детето си. Казвам: онази, женената жена плаче. Защо? Умрял нейният мъж. Богатият плаче. Защо? Изгубил всичкото си състояние. И той плаче. Всички, които плачем, все плачем за нещо, което сме изгубили. Защо плаче човек? Понеже е изгубил нещо. Казвам: плачът не спасява. Ако сме изгубили нещо, с плач няма да го намерим. Плачът само показва, че сме изгубили нещо. Е, как ще го придобием туй, изгубеното? Плачът е само едно състояние, да смекчи човешкото сърце, за да може Божественият Дух да работи вътре. Туй е смекчаване. Защото ако човек не може да плаче, значи условията са тежки. Като си смекчи сърцето, тогава ще дойде Духът Божи. И за онези, които плачат, Духът действа по един начин, а за онези, които не плачат, действа по друг начин.

Сега ученикът трябва да има предвид съграждането на своето ново тяло. Никаква друга задача не трябва да ангажира неговото висше съзнание! В своето съзнание и самосъзнание той може да се ангажира с обикновения живот, но никога не трябва да си позволи тия, обикновените неща на съзнанието и самосъзнанието, да ги внесе в подсъзнанието и свръхсъзнанието! Тогава той прави едно прегрешение и е осъден на ред страдания. Ти в съзнанието си като търговец, като учен човек, може да живееш, както искаш, но опитах ли се в Божествения свят да внесеш една от тия човешки мисли от своето съзнание, ти ще се спънеш в своето развитие. И когато ние казваме, че по Бога трябва да живеем, ние не разбираме самосъзнанието, не, но ти ще се повдигнеш в своето свръхсъзнание и ще живееш като човек. Но ти можеш да пуснеш своите клони в Божествения свят и там да живееш. Как ще живееш? Като ученик. Аз вземам думата *ученик* във висш смисъл. И затова казва Христос, че когато дойде подсъзнанието и свръхсъзнанието, ще се отречеш и от

баща си, и от майка си. Заради подсъзнанието и свръхсъзнанието ще се отречеш. Защото в Божествения свят други са предметите, други са нещата, които ще ви занимават. Ти казваш: „Аз имах един приятел, като отида в другия свят, дали ще мисли за мен?“ Мнозина от вас може да мислят така. Вашият приятел може да мисли за вас само ако сте го обичали и ако той ви е обичал, ако сте хранили едно възвишено чувство към него – не обикновената любов, но Любов, на която нишките не се късат. Той, щом влезе там, постоянно ще мисли за вас, постоянно ще бъде във връзка с вас.

Тъй че връзките на подсъзнанието и свръхсъзнанието са постоянни, а връзките на съзнанието и самосъзнанието постоянно се късат и вследствие на това виждаме всичката дисхармония, която сега съществува. Сега всички хора, даже и тия от окултните школи, страдат от смесването на тия два въпроса – те искат да внесат Божественото в човешкото. То е немислимо. Божественото не може да се вмести в човешкото съзнание и самосъзнание. Когато Соломон искал да съгради храм на Господа, казали му: „Ти ли ще Му съградиш храм? Небето не може да побере Бога, че ти в тоя малък храм!“ Туй наше съзнание и самосъзнание не може да вмести великото Божествено подсъзнание и свръхсъзнание. Следователно, едновременно ние ще имаме два живота. Павел казва: „Едновременно ще познавате два живота – и като човек ще живеете, и като Дух в съзнанието и в самосъзнанието.“ Като спазвате двоякото съзнание, ще знаете как да изправите вашия живот. Казвам: боли ви главата, имате главоболие. Ако го лекувам по закона на самосъзнанието или съзнанието, след един месец пак ще имаш главоболие. Ще печелиш, ще губиш.

Ще се раждаш, ще умираш. При такъв един морал, който се върти, не може да си оправиш работите. Ще го лекуваш по Божественому, в подсъзнанието и свръхсъзнанието. Дойдеш ли до

този закон, всичко можеш да оправиш. Та пътя, който ще научите, той е лесен, само ще направите едно разграничение между човешкия живот и Божествения Живот. Човешкият живот е живот на постоянно разрушение, а Божественият живот е Живот на постоянно съграждане. Човешкият живот е един процес на разрушение, разрушение, разрушение... И като погледнете от единия край до другия – това е все разрушение, нищо повече! А Божественият живот – това е Живот на постоянно съграждане, съграждане, съграждане.

И следователно туй, което ние искаме в света, всичките условия – те се намират само в този Живот. Туй трябва да го знаете. И ако вие искате да бъдете щастливи във вашето съзнание и самосъзнание, в тях не можете да бъдете щастливи, защото там самият процес е обратен. Тъй е засега. Той е процес на разрушение. И ние виждаме, че туй е така. Четете историята, разгледайте живота – как ще го обясните? Всичко в света, туй, което съдържа живота, всичко се разрушава, едно друго се разрушава; а в Божествения свят има едно, което разрушава, а другото съгражда. Човешкото разрушава, а Божественото съгражда. Значи тия два живота паралелно вървят, докато един ден Божественото включи човешкото вътре. Тогава ще дойде вътрешна хармония и ще минем от едно състояние в друго, ще минем от смърт в живот. Туй може да стане тази вечер – то не е въпрос на времето, то е въпрос на вашата бързина. Вие още тази вечер може да го решите, но може да го отложите за един час, два, три, пет часа и т.н., а може да го решите веднага. Вас като ученици няма какво да ви спъва. Светът може да има нещо да го спъва. Вие сте дошли в Окултната школа, какво ще ви спъва? Ще кажете: „Чакай да си помисля.“ Какво има да си мислиш? С хиляди години сте мислили, някои от вас сте на дваисет, на четирийсет, на шестдесет години и сериозно сте мислили. С образование сте, мислите.

Тази Истина няма да я намерите никъде, тя не е написана в никоя книга. Всяка една книга е написана по закона на самосъзнанието и съзнанието, а при онази, великата Истина, която се крие в подсъзнанието и свръхсъзнанието, там всички учени хора мълчат, всички окултисти мълчат и всички учители мълчат. Когато учениците на Хермес са го попитали за една дума от Великата книга на живота, да им я изясни, той само си стиснал устата и нищо не казал. А ние веднага ще си отворим устата два пъти. И когато Йоан видял тия работи отгоре, казали му: ^ „Туй го запечатай.“ Той е писал нещо, но туй, което е писал Йоан, то е за съзнанието и самосъзнанието, а ония неща, които се отнасят до чисто Божественото, за тях му казват: „Туй го запечатай, то е тайна!“

Сега на вас като ученици ви трябва едно основно правило. Без туй правило вие не можете да имате никакъв успех. То е следното: вие трябва да се познавате добре, добре да се познавате! Но туй познаване не може да стане чрез научно изучаване. Вие трябва да употребите Любовта като едно средство, вие трябва да залюбите един човек, за да го познаете. Бога ние чрез Любов трябва да Го познаем, за да добием Вечния живот. И същият закон трябва да се приложи и в Школата. Вие трябва да вложите Любовта един към друг като един велик закон, за да се познавате. Само ако се познаваме, можем да работим.

– Е, как ще работим?

– Да се обичаме.

– Ама как? Ти познаваш ли го?

– Аз го познавам.

Но утре откриеш някои особености в неговият характер, казваш:

– Аз не мислех тъй, не го обичам.

Защо? Не го познаваш. В Любовта ти познаваш човека в неговата основа, там не може да има лъжа. Ти познаваш човека такъв, какъвто

си е. И като го опознаваш, ще постъпиш съобразно неговото естество. Защото туй естество, което се съдържа в подсъзнанието и свръхсъзнанието, то е Божествено естество и с този човек ще постъпиш тъй, както с Бога. Ти ще го обичаш. И ако в една школа, каквато и да е тя, не се сложи

Любовта като основен закон за опознаване, никакви резултати не могат да се постигнат. Следователно когато аз говоря за Любовта, подразбирам този, великия принцип, който сега трябва да вложите, за да познавате окръжаващите ви хора. Чрез закона на Любовта вие трябва да познавате хората.

Така ще се избегнат много от сегашните неприятности и нещастия. Щом познаваме един човек и щом той ни познава, ние се намираме вече в закона на Божествената хармония. Защото онзи цигулар, който познава своето изкуство, той свири добре. Двама музиканти, които познават еднакво своето изкуство, свирят правилно. Но ако единият е учил по една система, другият – по друга, единият употребява един ключ, другият – друг ключ, те не могат да свирят. Следователно всички трябва да се нагласят по закона на Любовта, а туй нагласяване става чрез познание. Казвате: „Какво ще видим, ако познаем един човек?“ Велико нещо е да познаете един човек! Даже при най-обикновения човек, ако вие го познаете с Любовта, вие ще се учудите на голямото невежество, което хората имат. Такова велико богатство се крие във всяка една душа! Затворена е тази душа! Вие мислите, че е нищо. Не, такова едно грамадно богатство се крие вътре в нея. Един велик свят се крие във всяка една душа! И да я познаеш със закона на Любовта, то значи да познаваш Бога. Да познаем Бога, значи да го познаем в Неговото единство. И да познаваме Бога в Любовта, то е да Го познаваме в Неговото множество. Всеки един човек е проявление на Бога.

А Бога в Неговата целокупност и в Неговото проявление трябва да го познаваме еднакво, понеже Той не се изменя. Аз към Бога трябва да бъда еднакво внимателен, дори и към Неговия пръст. Да допуснем, че Той има пръсти. Когато пипаме Неговия пръст, трябва да бъдем толкова внимателни, както и към цялата Му ръка. Ако допуснем, че Той има косми, към един косъм трябва да бъдем толкова внимателни, както бихме отдали важност на Неговите очи, ръка и пр. За мен всичко има еднаква цена, защото у Бога всичко има една и съща цена. Следователно от туй гледище на Любовта душите, като лъчи, които изтичат от туй Божествено свръхсъзнание или подсъзнание, имат еднаква важност. Бог на всички гледа еднакво, без разлика! Той не се заблуждава от външните форми, които сега сте образували. Той не се заблуждава от вашето знание, нито от вашето неразположение, което сега имате. Някой взел повече, някой взел по-малко. Той с тия неща не се заблуждава. И казва Писанието там, че трябва да обръщаме внимание на човешките сърца: на вашето сърце най-първо и после на вашия ум; но не на това как чувствате и как мислите чрез закона на съзнанието и самосъзнанието, а чрез закона на подсъзнанието и свръхсъзнанието.

Сега ние ще имаме един малък опит, едно упражнение го наричам аз, психическо упражнение. Туй упражнение е следното: тази вечер ще отидем от Месечината до Слънцето. Ще тръгнем от Земята към Месечината и от Месечината към Слънцето и обратно – от Месечината към Земята. Сега вие ще си представите, че излизате от вашето тяло, ще отправите вашата мисъл първо към Месечината. Всеки от вас ще си определи една скорост, с която ще пътува. Със 100 километра или с 200, 300, 500, с 1 милион километра или с 10 милиона километра – и ще полетите с тази бързина. Но за да не се уплашите, вие ще турите тази бързина, която е поносима за вас. Най-първо ще си определите с каква бързина ще се движите към Месечината и като

достигнете до нея, в съзнанието си гледайте какви картини ще видите. Дали краката ви ще докоснат някоя твърда почва и каква ще бъде тя, дали ще стъпите на някоя равнина или на някой висок връх. Ще седите няколко минути и след туй ще се устремите към Слънцето. Около Слънцето има един огнен пояс – ще се гмурнете, ще минете през него и ще влезете в Слънцето. Този пояс е много горещ, но вътре в Слънцето не е тъй горещо. Като влезете вътре, ще видите един много красив свят. Той е толкова красив, но дали ще го видите, или не, не е толкова важно – важното е само какви представи ще имате.

Някои от вас може само едва да припарят там. Но има и друга опасност тук – между Земята и Месечината има един студен пояс, може някой там да се спре. Този леден пояс – това са известни сили, електрически сили, които някой път засягат Земята и я изстудяват. И вследствие на тия засягания Земята е претърпяла катастрофи. Там като минавате, няма да ви е страх. Няма да замръзнете, аз ще ви придружавам. Няма да ви е страх, разбирате ли? Ние ще тръгнем сега. Опитът ще трае петнайсет минути: пет минути са до Месечината. Туй ще сложите във вашето подсъзнание. Разбирате ли? Законът е такъв. Вие ще ме питате: „Може ли да направим туй нещо?“ Можем, разбира се! Казано-свършено, тръгваме! Тази вечер тръгваме! Вие ще кажете: „Как ще бъде това?“ То не е наша работа. Как? Искам и тръгвам до Месечината. Ще идем до Месечината – пет минути, оттам до Слънцето пак за пет минути и пет минути ще ни вземе обратният път, да се върнем на Земята. Сега ще се успокоите хубаво. Онези, които няма да вземат участие в пътешествието, те само ще ни изпращат, няма да дигат шум. Те ще наблюдават, ние ще се движим и ще чакат, като се връщаме назад. Но няма да кажете: „Дали ще се върнем?“ Ще идем и ще се върнем назад. Сега ще започнем, тръгваме вече. Достатъчно сега. Е, как мислите, пътува ли се лесно до Слънцето?

Сега тихо да изпеем една песен.

(Пеем „Бог е Любов“ заедно с припева:

Ний ще ходим в тоя път на светлината, на светлината, на светлината!

В която царува Божията Любов,

Божията Любов. (5))

В окултното пеене ще пееш за себе си. Умът ти ще бъде концентриран в думите и в гласа. Само за себе си ще пееш. Нищо да не ти отвлича вниманието навън.

Тайна молитва

*Четиринадесета лекция от Учителя 2 януари 1923 г., вторник,
София*

ЗНАЧЕНИЕ НА РЪЦЕТЕ И ПРЪСТИТЕ

Тайна молитва

*(Брат Ст. Русев прочете резюмето върху „Ползата от цветята“.
Прочетоха се няколко от темите „Разликата между човека и
животното“.)*

Защо човек има две ръце и пет пръста на всяка една ръка?

Ще разискваме сега в класа защо човек има две ръце и по пет пръста на ръката. Сега нали ръката, и двете ръце – това са проекции? Две проекции, които излизат от центъра на човека, т.е. от някой органически живот. Ръцете са съзнателна проекция на душата. Тогава, ако са проекции, кои са причините за тия проекции? Какво представляваха по-напред ръцете у животните? Ръцете в туй състояние са задните крака на животните. Нашите ръце са задните крака на животните. Защото ръката на човека се свива по същия начин, както се свиват задните крака у животните. Е, сега да допуснем, че човешкото съзнание представлява един кръг или една топка, една сфера. От тази сфера се проектира една права линия навън, на известна дължина. Нали трябва да определим причините, които заставят тази права линия да се проектира от съзнанието навън. Съвременните астролози свързват това нещо с влиянието на известни сили. Значи, за да се проектира ръката, много влияния са работили, много сили са работили, за да я образуват. Например ония влияния, ония сили, които са действали, са имали различни направления. Първо, вземете ръката от врата, от рамото: тя има едно направление – хоризонтална посока. Туй нейно направление с направлението на главата образува един прав ъгъл. При същото й направление, като се тегли от рамото надолу права линия, тя образува

друг прав ъгъл. При разтваряне на ръката при лакътя се образува един тъп ъгъл. Тия кости не са образувани при едно и също влияние. Сега астролозите свързват показалеца с Юпитер – тук е действало едно влияние, което го е образувало.

Големия (средния) пръст свързват с влиянието на Сатурн. Безименния пръст свързват с влиянието на Слънцето. Малкия пръст, кутрето, свързват с влиянието на Меркурий. Тогава палеца свързват с Божествения свят, при основата си той е свързан с Венера. Значи под Божествения свят е влиянието на Венера. И вътре в ръката има други влияния – влиянието на Марс и на Месечината. Всички тия влияния са действали за проекцията на ръката. И сега, ако вие се върнете с милиони години назад, ще разберете, че тия влияния не са механически. Значи колко милиони същества са работили, за да образуват човешката ръка! Или от еволюционно гледище казват: „Колко от нашите прародители по закона на еволюцията са правили известни подобрения, докато тази ръка достигне до сегашното си състояние! Например ако ти развиваш личните чувства, ако почнеш да се налагаш, да се развиваш като индивид, първият пръст почва да расте, да се развива. И тогава тия кости горе съобразно големия пръст претърпяват едно видоизменение. Ако ти почнеш да развиваш в себе си съвестта, или тъй нареченото Божествено право, почва да расте средният пръст. Ако ти развиваш науката, своите знания, започваш да развиваш своя интелект, разсъждаваш за причините и последствията, тази сила от мозъка се изразява в третия пръст и той добива оная специална форма.

Например, ако развиваш музиката, този пръст става по-дълъг. Човек, на когото третият пръст не е дълъг, не е поне равен с първия, с показалеца, не може да бъде музикант. Даже ако третият пръст е равен с показалеца, такъв човек не може да бъде музикант. Обикновен музикант може да бъде, но гениален музикант или поет не може да

бъде. Безименният пръст у поета и музиканта трябва да бъде по-дълъг от показалеца. Фактът е такъв. Сега дали с вашите пръсти е така, то е друг въпрос, но у истинския поет, който е по душа поет, така трябва да бъде. Вие сега няма да се спирате. Аз ще ви моля едно нещо: когато ние разискваме, когато разглеждаме принципно въпроса за пръстите, внимавайте – това няма нищо общо с вашия личен живот. Вие се абстрахирайте от вашите пръсти, от сегашния ви живот; понеже ако вие свързвате вашите пръсти със сегашното си състояние, вие ставате смешни. Сегашното състояние, което вие имате, то не съставлява една милиардна част от това, което сте всъщност. Вие много малко сте проявени сега. Че как сте се проявили вие като човеци? Казвате: „Аз съм.“ Да кажеш: „Аз съм“, то е смешно. Да кажеш: „Аз съм“, това значи да влезеш в съприкосновение с цялата Природа, да се чувстваш едно с нея, да съзнаваш движението на всички и да вземеш участие в туй движение. Казваш: „Ти познаваш ли ме кой съм аз?“ Кой си ти? Съзнаваш, че имаш само една къща и 100-200 милиона, че имаш четири деца, няколко души приятели, ниви – туй съзнаваш. Колко пари струва туй съзнание? Философски колко струва твоето съзнаване на една къща и четири души приятели? Ама такива хора ги има с милиони! Вие сега се абстрахирайте от сегашното си положение. Сегашното положение, в което вие се намирате, е смешно.

Смешно става, когато ние мерим с него нашия живот. Когато мерите вашия живот със сегашното си положение, с туй ваше положение, то е само една роля на сцената. Вие играете една много незавидна роля. Вие играете последния слуга на сцената, най-незавидната роля – на един слуга, на когото всеки трябва да му заповядва да върши всичко. Ще кажете някой път: „Ама ние разсъждаваме, ние разбираме живота.“ Да не си правим илюзии, че ние разсъждаваме. Колко философски въпроси сме разрешили досега?

Ама ще кажете: „Еди-кой си философ написал такова и такова съчинение.“ Разрешил ли си е той въпроса? Не. Написал една книга. И аз мога да напиша една книга. Някой написал едно стихотворение. И аз мога да напиша едно стихотворение. Но ние разрешили ли сме по същество ония важни въпроси, които са легнали в основата на Природата? Не сме ги разрешили. Ние трябва да разсъждаваме конкретно и просто, да не си правим илюзии: нито трябва да се надценяваме, нито трябва да се подценяваме, да не си туряме една цена по-ниска, да не се обиждаме, а трябва да взимаме туй положение, в което сме сега. Ние сме слуги, имаме един робски образ.

Сега ние някой път се хвалим и ще се намерим в положението на онзи български поп, на когото аз ще ви уподобя. Няма да се сърдите, понеже това не се отнася до вас, а само до ония ваши външни форми на схващанията ви, защото за в бъдеще ще имате други схващания. Този свещеник минавал за много благочестив пред жена си и тя много го почитала. Той ѝ казвал: „Аз като ида в Рая, за мен е отделено най-хубавото място.“ Като отиде в Рая, първото място ще му дадат – тъй си мислел. Жена му се радвала. Заминава той за онзи свят и тя се готви след него да иде. След време и тя заминава. Търси го навсякъде из Рая, няма го там. Най-после го намира в чистилището, или в ада, и му казва: „Как си влязъл тук по погрешка, дали пътя не си намерил?“ „Не се безпокой, тук ме сложиха, но аз съм на раменете на нашия владика.“ Туй не е едно оправдание – че си на раменете на владиката. В тия негови думи пак човешкото изпъква: „Да не мислиш, че аз съм на толкова долно място – от моето има по-долно.“ Сега къде е нашата погрешка? На нас като ни кажат: „Ама вие трябва да бъдете по-разумни, вие сте създадени по образ и подобие Божие!“, вие казвате: „Ама ние сме на раменете на животните.“ Значи животното е владиката. Туй не е едно оправдание за нас. То не е и философия. Защото ако съдим по аналогия, че животното, като има тази козина,

седи интелектуално или по душа по-ниско от нас, туй не показва, че с животното това е точно така. Не. Може потенциално то да е равно на нас, но в своето кинетическо състояние да не се е проявило. Да кажем, един цигулар свири много хубаво и едно дете го слуша, но не знае да свири. Туй дете, като се прояви, може да стане един виртуоз, десет пъти по-знаменит от първия. Та в туй проявление, което имате, тия неща трябва да ги изучавате чисто обективно. В окултната наука искат да събудят съзнанието на всеки един ученик, да осъзнае същността на своето проявление. Той не трябва да съжaliaва за положението, което заема. Никога не трябва да съжaliaва за едно положение. В нас трябва да има един стремеж и работата, която ни е дадена в даден случай да я изпълним, тя е вътрешна. Външната форма ще ни даде случай да развием ония способности, които са заложени в душата ни. Затова излизаме от Небето – да придобием опитности. Там има теория, а тук – опитност; и после пак ще се върнем на Небето, където не е място за опитности.

Сега например ние говорим за вярата, нали? И колцина от нас имат онова истинско схващане какво нещо е вяра? Ние казваме: „Да уповаваме на Бога.“ Ами схващаш ли какво значи да уповаваш на Бога? Да оставим на Бога Той да уреди всичко, туй право ли е? Има хора, които са оставили всичко на Бога, Той да го уреди – и техните работи са се забатачили. Има хора, които всичко са взели в своите ръце и работите им вървят. Това е факт в света. Тогава как ще обясним тази работа философски? Това е наше твърдение. Ако аз твърдя нещо, то не значи, че Господ го твърди. То е мое твърдение. Всичко се подлага на опит. Онзи, който уповава във всичко на Бога, работите му не вървят. А който уповава на себе си, работите му вървят. Има някой ученик, който, като стане сутрин, не се моли на Господа, но той чете пет-шест часа, учи, иде на училище, каже си урока добре. А другият – цяла нощ се моли Богу, ама не е учил. Отиде на училище, учителят го

вдигне и го скъса. Казва: „Такава била Волята Божия.“ Това не е философия. Ти си длъжен да се молиш, но си длъжен и да учиш. Молитвата ви към Бога не замества ученето на уроците. Ще се молиш, защото си длъжен. Това е дишане на душата, а учението е процес на Мъдростта, на главата. Двата процеса вървят едновременно. Аз ще се моля с душата си. Да се моля, това е потребно за душата ми. А потребно е за моята глава да мисля, понеже това ще внесе в мене повече светлина. Ние, като забъркаме тези процеси в Природата някой път, казваме: „Само по вяра трябва да се живее. По

Бога да се живее.“ Ама Господ е едновременно най-мъдрото същество. Той е предвидил в творението всички детайли и е работил математически и геометрически, с милиони и милиони години е работил и след като е мислил дълго, най-после е турил в действие целия тоя план. Ние казваме: „Да бъдем подобни на Бога.“ Това значи, че ние трябва да мислим като Него дълго време и тогава по същия закон ще сложим нашата вяра и нашите работи в действие. Аз съм забелязал между вас, учениците, че всички бързате и дълго време ходите из тоя път. Казвам: ти може да ходиш дълго време, но не си учил. За един малък опит с цигулката, само за да намеря един ритъм, десет години съм работил. Само за да намеря един ритъм, цели десет години всяка сутрин съм работил и след десет години се домогнах до този закон. Разбирате ли? Ама трябва да стане известен проблясък. Ще работиш, ще работиш. Закон има. Да кажем, вие искате с вашите молитви да достигнете добри резултати. Ще се молите ден, два, три. След десет години ще имате един много малък резултат. Един ритъм само. Разбирате ли? Едно погрешно число, едно живо число, само за да го изправиш – десет години ти трябва. Та първото качество, което трябва да имате, то е следното: нужно ви е много голямо търпение – не на бездеятелност, но на работа. После ние, като децата, имаме някой път една способност да преувеличаваме нещата, но то не е

качество на всички. Туй преувеличаване произтича от Месечината. И когато се разглежда астрологически или хиромантически, когато линията на ума у някой човек отива към възвишението на Луната, тя упражнява туй преувеличаване, т.е. тя туря лупа, та преувеличава нещата и ни ги показва не в естествена величина, не в естествен ред. Някои хора пък имат обратен път. Те са скептици и тогава тяхната линия на ума не отива към Месечината, а отива към Меркурий. Той е като базиргянин, казва: „Аз не вярвам – да го пипна, да го имам като вързана пара в джоба.“ Но тогава, щом имаш парите в джоба, няма защо да вярваш. То е един факт. Тия са сегашните състояния. Някои хора повече вярват – Месечината упражнява повече влияние върху тях, а на други Меркурий упражнява повече влияние – вярата у тях е по-слаба. Не че вярата им изобщо е по-слаба, но това е временно влияние, което отклонява ума – да не разсъждаваш правилно. Например ако за една задача не ви дам всичките елементи за разрешението ѝ, вие ще имате едно криво разрешение. И ако ви дам всичките елементи и работите според законите, ще имате едно пълно разрешение на задачата. Сега ние сме окултни ученици, да допуснем следното: че някой би ви задал въпроса каква е конкретно целта на окултния ученик? Целта на един ученик по инженерство каква е? Да стане инженер, да прави пътища и съобщения и след туй да придобие своята прехрана. Целта на един ученик по музика каква е? Да изучи музиката, която ще може да употреби за себе си, за своите близки или за света; тя да му служи и за прехрана. Сега каква е целта на окултния ученик? Аз ще ви дам туй за тема: „Целта и предназначението на окултния ученик.“ Ще разискваме върху това. Не се смущавайте – както схващате, тъй определете целта и предназначението на окултния ученик. И така, помнете: сегашното ви положение да не ви смущава. То не може без това, но вътрешно разсъждавайте разумно. Туй положение ще се измени. Вие сте

пратени на Земята временно, за шейсет години, в известна форма, ограничени сте. Вашият череп е направен по известен модел. Вашият нос, вашите ръце – във всички неща вие сте ограничени в известна степен. Но туй ограничение е временно. В следващия живот ще има условия да се видоизмени вашата съдба. Сега аз в своите изследвания имам факти, които показват, че човек за няколко години може да измени своя живот, може да измени своята съдба. Аз имам факти и данни. На някои хора за четири-пет години носът им се продължава с един сантиметър – при усилена умствена дейтелност. Някои хора, на които челото е полегато, с усилена умствена дейтелност челото им се изправя с два сантиметра. Стават тия неща. И в техния живот е станал цял един органически преврат. Това може да стане. А сега някой път ние седим и само се тревожим. Господ, за да направи нещата, ние трябва да работим съобразно със законите на живота. И в туй отношение светските хора ни дават отличен пример. У светските хора има друга една крайност: че те в тази своя радост – в своя труд, отиват до самозабрава. А духовните хора – в своята леност и те отиват до самозабрава. Две крайности имаме. Като оставят всичко на Бога, има опасност духовните хора да станат лениви. То е много естествено. Те, като възлагат всичко на Бога, престават да работят. Докато не разчитаеш на никого, ти сам си вършиш работите, а щом разчитаеш на някого, има опасност да станеш ленив. Но в окултната наука ония братя, които ръководят вашите съдбини, са много строги. Те са минали по вашия път и никога не можете да ги заставите да извършат това, което те знаят, че е криво. Вие може пред тях да напълните цял един джобур. със сълзи, но те ще минат философски покрай вас. Този брат е тих и спокоен, той мълчи, само някой път ще се усмихне. Ти ще плачеш, той ще мълчи. Ти ще го заплашиш, че ще се самоубиеш, той пак ще се усмихне. Ти тъкмо идеш да се самоубиеш, той като те шибне, ти кажеш: „Няма да се самоубивам.“

После пак казваш: „Ще се самоубия.“ Той те шибне, измени се настроението ти, казваш: „Аз ще се самоубия, ама не днес, а утре.“ На другия ден – пак шибаница има. После някой път кажеш: „Няма да плащам дълга си.“ Той те шибне. Ще го платиш. „Няма да уча.“ Шибне те. Ще учиш. И следователно те всички изпълняват този велик закон и те подтикват към тоя благороден импулс. И трябва да благодарите, защото без тяхно съдействие бихте отишли много далече. И като не познавате законите на Природата, ще идете като някое дете да пипате колелата в някоя фабрика, които се въртят. Те не дават да се пипат. Ти бутнеш, те казват: „Недей, не бутай!“ Там, където някой се е захласнал, всякога стават пакости.

И тъй, във вас ще има едно желание да определите своето положение. Например най-първото положение е да определите какво е отношението между вас и Бога. Сега аз бих ви попитал тъй: каква е вашата дълбока опитност за Бога?

Това е един свещен въпрос, който рядко се задава. Но първото нещо, което ученикът трябва всякога да прави, е следното: ще седнеш вечер, ще помислиш за Бога и ще видиш появява ли се светлина някъде в твоето съзнание. Не може да се определи каква е тази светлина. Тя е отвънка. Някой път тази светлина може да я чувстваш, може да я видиш в сърцето си. Дълго време ще виждаш, че има такава светлина в сърцето ти. Някой път гледаш – сърцето не свети; погледнеш в ума си – и там няма светлина. Светлината е извън ума. Вън от себе си ще намериш една много мека бяла светлина и ще ти се стори, като че долавяш някакво внушение. Ти няма да схванеш отчетливо думите, но като помислиш за тази светлина, ще усетиш като че в тебе иде един подем, нещо дълбоко в душата ти израства и ти почваш да мислиш правилно. Когато тази светлина изчезне от вашия живот, вие имате най-лошото разположение на Духа. Тогава поясът ви е пуснат. Вие имате едно неразположение, недоволство – и

не знаете причините. Имаш някакво особено неразположение, недоволство: тъй, напрегнат си, ръцете ти са малко изпъкнали като във военно положение и чакаш само да мине някой, само един малък повод чакаш, за да му пуснеш една искра. Сега, като ученици, вие трябва да разбирате туй външно състояние. Това е набиране на електрическа и магнетическа енергия – и като не знаете как се събира тази енергия, тя механически, безсъзнателно ще почне да минава от едно движение в друго. И днес повечето скарвания в живота произтичат в безсъзнанието, вън от съзнанието.

Желанието на всички ви е да имате стремеж да се учите. Човек, който иска да се учи, всякога се подмладява. Въпросът за годините – че си на петдесет-шестдесет години – той не влиза никак в сметката. Че сте женени, че имате деца – то е вашата длъжност. Ако аз съм слуга и трябва да служа на десет-петнайсет души, нима това ще ме спъва да уча? Ще служа и като съм свободен, ще взема книгата и ще чета. Тия деца – това са абонати. Мъжът ти – това е един абонат: ще му послужиш, ще му угодиш и след като свършиш работата си, след това ще ти остане време. Ще вземеш книгата да четеш – ти за абонатите няма да мислиш. Като дойде време за ядене, ще затвориш книгата; после пак ще четеш. Така трябва да мислим. „Като ученици туй положение е трудно“, може да ми възразите. Вие възразявате, понеже не сте се научили да бъдете ученици. Някои, като ме слушат, казват: „Много лесно говори Учителя, ама той бил ли е на нашето положение?“ Аз ще ви попитам тъй: вие на моето място били ли сте? Аз на вашето място съм бил, но вие били ли сте на моето? Всичко туй, което сега изпитвате вие, аз съм го минал, тия задачи съм ги решил, минавал съм през тях; решил съм ги и мога да ви кажа как да ги решите правилно. Но като ученици ще знаете: всяка една задача си има начин за разрешаване. Елате с мен, ще ви покажа един пример. Той е следният. Почнете да четете на някой човек морал: „Направи

това!“ Караш му се. Ти с това му придаваш енергия. И колкото повече му се караш, той става повече тапигъоз. и нахален и тъй привиква на това, че най-после му стане приятно и всякога, когато дойде, иска по същия начин да му говориш. За него е добре, той е точило, но ти, като го точиш, ти се източваш. Ти му разправяш: „Това не прави, онова не прави.“ Той се утеши. Но ти, като влезеш вкъщи, забелязваш, че си изгубил нещо. Сега аз не искам да ви чета морал, понеже вие се нуждате от известна опитност. Аз гледам, че някой ще направи погрешка, но аз не мога да предотвратя тази погрешка. Казвате някой път: „Учителя не знае ли?“

Тази погрешка е необходима за този човек. Ако аз ви спра от тази малка погрешка, ще направите много по-голяма. Виждам, че вие ще се опарите. Детето отива към свещта, слага единия си пръст в пламъка – виждам, но го оставям. Защо? Аз го оставям сега на свещта, понеже друг път ще тикне пръста си в огъня, в някоя жарава вътре. То, като бутне пръста си, ще изгаси свещта, но ще се и опари. Тъй че тия малки неприятности в живота са за предпочитане и никога не се старайте да избегнете опитностите от тях. Някой човек иска да стане търговец, но той не знае никаква търговия, нищо не разбира от това. Нека стане търговец. У него ще се роди едно желание да печели пари и след туй нещата така ще се наредят, че той ще има такива съдружници, които ще му вземат парите. Защо става така? Защото той дотогава никак не е мислил за Бога. Но като се намери в туй трудно положение, като изгуби всичкото си имане, ще си зададе въпроса има ли Господ или няма Господ, има ли някаква причина вътре или не. Затова стават в света всички тия нещастия.

Та в живота на ученика е потребна опитност. Ще си кажете: „Туй е потребно за нашето растене.“ Сега има неща, които не са ни потребни. Като казвам така, има и друга крайност. Не трябва да си създаваме изкуствени мъчнотии. Например искам да видя какво

нещо е болка, но няма кой да ме надупчи. Взема ножа, па го забия в гърдите си, в ръката си. Питам: има ли нужда от туй забиване? То е глупаво от моя страна. Ние сами не трябва да си забиваме ножа в нашето тяло по никой начин. Има хора, които постоянно се осъждат, и на такива хора аз казвам: изглади погрешката си, но не забивай ножа в себе си. Може да кажете някой път: „От мене нищо няма да стане.“ Защо? Ако влезе тази мисъл в ума ви, тя е чужда, не е ваша мисъл. И сега цялата наша литература е пълна с отрицателни мисли. Има опасност вие или децата ви да четете някои отрицателни и песимистични книги. Вземете Библията: там например, ако четете книгата за Йов, първата част до средата е написана песимистично, но в края онзи, който е писал, е извадил заключение, че от всичките тия нещастия, които са сполетели праведния Йов, той е добил мъдрост, познание, едно философско разрешение за живота. И след като е придобил туй, неговите синове и дъщери се връщат и заживяват един живот, много по-добър, отколкото първия. Следователно, ако ние можем да преживеем един живот по-добър, отколкото сегашния, заслужава да минем един малък период на страдания и да преминем в по-добър живот!

Сега тия упътвания са потребни, за да се създаде между вас една хармония. Моето желание е да се създаде в класа една вътрешна хармония. Аз не искам едно общежитие. Такива, каквито сте, аз ви харесвам, т.е. считам, че всичките ви дарби, които сега са вложени във вас, са на място, но вашите схващания, вашите философски мъдрувания не са прави и се заражда една дисхармония, която вие трябва да отстраните. Аз ги зная тези схващания. Има например няколко души приятели, казват за одного: „Малко да го дресираме.“ Е, какво се постига с дресирането?

Ако един дойде с ножиците и отреже нещо от едната страна на клона ти, и ако всеки един от приятелите ти все те реже, какво ще

стане с тебе? Те ще те дресират тъй, както искат, но това няма да бъде в полза на твоето растение.

Първият закон за ученика е такъв: той трябва да има един широк простор и неговите приятели не трябва да влизат в аурата му. Вие трябва да си пазите аурите. Да дойдат в съприкосновение, но да не се вплитат. Защото ако дойде вятър, ще стане движение. Не вплитайте вашите аури една в друга. Опасно е това. Щом се вплетат, тогава ще дойде умствено движение и често става разкъсване. Сега някои от вас може много да се обикнат. При сегашното положение е опасно да се обичат много. И аз ще ви обусловя това. Не си струва да ви обичат, нито да обичате. Защото щом обикнеш някого, ти се свързваш с него, свързани сте. Ако единият падне, и другият ще падне, ако единият се дави, и другият ще се дави, ако единият умре, и другият ще умре. При двама души, които се обичат много, ако умре единият, и другият ще умре – той не може да остане на Земята. Остане ли да живее, значи той не може да говори за Любов. Щом обичаш някого и той умре, след него и ти ще умреш. Той замине, и ти ще заминеш. Не трябва да заминавате, не трябва да правите връзки, които ще ви причинят ненужни страдания. Те ви спъват. Има едно несъзнателно спъване. Всеки един от вас трябва да бъде свободен, да може Божественият Дух в него да расте и да се развива. Другояче, ако вие се свързвате с някое лице чрезмерно, то може да спъне вашето развитие. Някой може да спъне ума ви, някой – сърцето ви, а друг може да спъне волята ви. Туй може да стане несъзнателно. Следователно окултният ученик трябва да бъде свободен! Нито него да спъват, нито той да спъва. Има известни правилни отношения. Свързвания не трябва да има. Докосвания трябва да има, но щом дойде законът на мисълта, всеки един трябва да бъде раздалечен, да има известна дистанция, за да може нашето съзнание свободно да манипулира.

Сега туй ще влезе във възпитанието, това е за майките. Тази наука трябва да влезе в основата на възпитанието на малките деца. Тогава има един период за развиване на човека. Това е период, в който туй развитие върви спирално, то започва отдолу. Най-първо развитието започва отпред (от слепите очи), тръгва назад и прави спирални кръгове; после към тридесетата година туй спирално движение идва към центъра на главата и тогава казват, че човек е поумнял. Към двадесет и осмата година човек е поумнял. Това спирално движение върви нагоре. Ако не знаете туй правило, става обратното. Някои хора до четиридесет и пет годишната си възраст живеят благочестив живот и после изведнъж у тях започва друго движение. Движението се образува надолу и току виж, ударят го на ядене и пиене. Туй става със старите хора и с хора, които умират. Даже един наш брат, доста напреднал, един ден ми разправя, че му се пие винце, че му се яде това-онова. Слушай, казвам, макар че си стар, ти си в едно Учение; ако е за укрепване, имаш право да пиеш, но да ти опекаат пиленце и да ти дадат половин килце винце за удоволствие, казвам, че ти ще си въздействаш зле и най-после ще умреш като прост човек. Ама лекарят ще каже: „Ако не пиеш, ще умреш.“ Ти и с виното ще умреш. Защо ти трябва на стари години да си пийнеш. По-добре да умреш като един честен човек, отколкото като безчестен. Ще ти дадат винце, кажи: „Не ми трябва винце.“ Дадат ти кокошка. „Не ми трябва.“ Баница. „И без баница може.“ Те няма да те спасят. Всичките тия неща по обратен път ще се явят. И този, старият човек, като му дадат това, най-после казва: „Слава Богу, наядох се, с отворени очи няма да замина в онзи свят.“ Ял и пил – това е един крив път. Ние трябва да започнем възпитанието от ранната възраст и да благодарим на Бога. А това, че ядем много, това е атавизъм. Старият човек може да заприлича на едно малко дете. Как? Ще се въздържаш! Ще упражниш волята си! Казва Христос: „Не

само с хляб, но с всяко разумно Слово ще живееш.“ Дойде ти една мисъл за вино, ще вземеш Библията – ще видиш кои стихове съответстват на виното.

Дойде ти мисъл за печена кокошка, ще видиш кои стихове съответстват на печена кокошка. Всичко туй ще го намерите в Библията. Пътят на съвършенството трябва да изпъква в душите ни.

Сега вие, окултните ученици, трябва да имате едно много правилно схващане за живота, правилно, конкретно схващане – да се роди тази вътрешна хармония в нас, да дадем един модел на съвременния свят. Ние сме окултни ученици – ако не можем да дадем един модел, в какво се състои нашата окултна наука? Ако един художник не може да даде по-хубава, по-изящна форма, в какво се състои неговото изкуство? И тъй, вие ще се върнете към сегашното положение, ще бъдете доволни от него. И след туй у вас ще се зароди едно желание взаимно да си помагате. Да кажем, някой от вас се намира в трудно положение – ще изпратиш дълбоко от душата си едно желание и от ума си една мисъл да се разреши правилно неговият живот. Прати му такива мисли – една, втора, трета, четвърта, и ще му помогнеш. В умствено отношение ние можем да му помогнем тъй, както и в материално положение. Някой има нужда от две хиляди лева. Един не може да ги даде, но десетина-двадесет души, всеки като даде по сто лева, ето как може да се помогне. И в умствено отношение е пак същото. При сегашното положение ще се стараем всякога да внесем туй нещо в отношенията си за насърчение. Трябва да се внесат тия добри мисли в света. Трябва да ги внесем в подсъзнанието и в свръхсъзнанието, не в съзнанието. Първото нещо – трябва хармония. Виж, за хармония аз настоявам, за вътрешна хармония; тогава растенето може да върви по-правилно. И ако се образува тази правилна хармония, ето какви ще бъдат резултатите:

щом влезеш в такова семейство, всеки един от членовете му ще усеща в себе си едно разширение на сърцето си, на ума си.

Сега мнозина имате стягане на слепоочните части на главата. Гледаш, някой си стисне челото, разтрива си главата. Хармония трябва! Някой се почесва. Всички тия неща не са движения на хармония. Щом влезеш в тази хармония, ще имаш едно вътрешно разположение, мислите ти ще заработят. Щом влезеш в едно общество, дето има хармония на мислите, в тебе мисълта почва да работи, сърцето ти да тупа. Сега между нас се изисква тази хармония. Като ви казвам тъй, това за един ден няма да се създаде, но то трябва да бъде целта ни. Изискват се няколко години, за да може да се създаде хармония. Не мислете, че е лесна работа, но тя може да се създаде. Създаде ли се веднъж, ние вече стъпваме на една здрава основа, на окултна основа. В тази хармония всичко можем да вършим. Например обкръжаващата среда от Черната ложа, която повдига духовенството, а то е от Черната ложа, иска да внесе един клин, едно отравяне между вас. Не му е времето сега. Вие се занимавате с важни въпроси, оставете духовенството за друг път. От чисто окултно гледище то постъпва неразумно, но ние ще постъпим според закона на Бялото Братство, според Божествения закон. Ще дадем едно мощно движение напред, тъй както житното зърно израства отдолу нагоре. Ще кажем тъй: „Ние имаме право в този свят да растем, да се развиваме, да цъфтим, да вържем и да узряваме! И този вътрешен процес, който ни е даден, никой няма право да го спира. Никой няма право да спира Божественото в нас!“ Тъй, като ученици, това ще знаете: никоя сила в света не е в състояние да спъне нашето растене! Никоя сила в света няма право да спъва нашето Божествено растене! Туй ще го сложите в себе си. Няма да се колебаете. Кажете ли тъй, Бог ще бъде на ваша страна, защото туй е Негов закон. Негов закон е вие да растете, да се развивате, да цъфтите, да вържете, да зреете. И когато

вие започнете да растете, Богу е приятно, че вие растете. Когато вържете и когато зреете, приятно Му е. Бог се радва на своите дела!

Следователно от наше гледище ние се радваме, защото всички хора, без разлика на вероизповедание, минават по същия закон, понеже туй е Божествено. Та като ученици ще имате туй правило. Като дойдат мъчнотии, някои казват: „Как да разрешим този въпрос?“ Ще кажете тъй: „В Божествения план е аз да раста в Добродетелта; в Божествения план е аз да възраствам в Божията Правда; в Божествения план е аз да живея в Божията Истина; в Божествения план е аз да цъфтя в Божията Мъдрост; в Божествения план е аз да узрея в Божията Любов. Следователно аз съм на пътя на Истината и на Божествения живот. Туй право никой не може да ми го отнеме. То е мое собствено право. Където е Господ, там съм и аз.“ Кажете ли така, вие вече сте оградени с една мощна аура, всичките Бели Братя са на ваша страна и те изтеглят ножовете си. Като казвам, че изтеглят нож, то е като онзи слуга, за когото се говори в Писанието, че казва: „Господарю, заграден си с неприятели.“ „Онези, които са с нас, са повече.“ Като му се отворили очите, видял, че цялата гора била пълна с колесници и коне. Това са ножовете. Това са техните мисли. Щом изразим тази формула, заставаме прямо да изразим Божия закон. Всичките тия братя насочват своите мисли към Земята, ние ставаме едно мощно динамо и Божественият закон почва да работи в нас. Казвам: най-първо ще се поляризирате, ще бъдете верни на призиванието си, няма да се страхувате, няма да се колебаете, ще опитвате. Господ казва тъй: „Опитайте Ме във всички скърби, във всички най-големи противоречия, и когато никой не може да ви помогне, Аз ще ви помогна. Вие ще Ме прославите и ще познаете, че Аз направлявам всичко.“ Но първото необходимо нещо е това – ще учите, ще мислите, после ще чувствате и след туй ще действате.

Когато искаш да възлюбиш нещо, виж го – това нещо заслужава ли твоята Любов.

Да допуснем, че направя един красив мехур от сапун. Често децата си правят мехурчета. Този мехур може да се вдигне във въздуха и ти казваш: „Всичкият ми живот зависи от него.“ Не се влюбвай в този мехур. Кажи: „Това е едно забавление, той ще се пукне скоро.“ Оставете мехурчетата да се пукат! Когато искаш да обикнеш нещо, нека бъде реално, нещо, което да не се мени. Най-първо ще обикнеш Бога, който е Любов, т.е. към Него ще бъдеш чист. После ще обикнеш своята душа, тя е реална, неизменна; ще обикнеш своя Дух и на трето място ще обикнеш своя ближен. Въпросът е разрешен за тебе като ученик. Аз взимам Бога в смисъл на Божествения Дух, Учителя, който може да те учи, да ти обясни нещата, да ти даде светлина, по който и да е начин да смекчи живота ти на Земята.

Е, добре, сега, след като ме слушахте, колко неща останаха у вас? Кажете ми сега най-важните неща, които залегнаха във вашия ум. *(Един брат задава въпрос: „Наближило ли е да влезем в Царството Божие и как да намерим ключовете?“)*

С единия крак сте в Царството Божие. Сега ето как ще ви отговоря на въпроса. Представете си следното: често малките деца лежат в стаята си, майката е затворила кепенците на прозорците, та светлината не може да дойде. Детето пита майка си, която го събужда:

– Мамо, изгряло ли е Слънцето?

– Още не е.

Някой път каже:

– Изгря, мама, отдавна изгря.

– Още да си поспя.

Сега Слънцето, Царството Божие, още не е изгряло, след половин час ще изгрее Слънцето. Значи добре се е зазорило и след половин час ще изгрее. Които искат, може да станат, а които искат, може да

поспят още, докато изгрее Слънцето. Още половин час остава, докато изгрее Слънцето. Това аз подразбирам по отношение на съзнанието. В умовете на хората трябва да стане едно изгряване, да блесне една обща идея, която ще ангажира умовете на всички. Като изгрее туй Слънце, тогава всички умове на хората ще бъдат съсредоточени към този идеал, хората ще мислят и ще чувстват по един начин, т.е. този начин ще бъде такъв, че всеки ще гледа Слънцето, ще каже: „Щом се понагрея малко, ще си обърна гърба.“ Но ще речете: „Мечтателно положение!“ Всички хора ще се понапекат и след като се напекат, ще кажат: „Сега ще вървим на работа.“

И тъй, този ключ е много сложен. Нужно е да ви се даде ключът да си отворите, но трябва да знаете как да го въртите – няма да го въртите само на една страна. Ще идете там, но много е важно въртенето на ключа. Ами ако сгрешите? Много сложен ключ е той. Ще дойдем и до тия ключове.

Всички няма да умрем, но всички трябва да се изменим.

Да направим едно упражнение, да стигнем до Слънцето за три минути. Когато казвам три минути, аз не разбирам буквално да гледаме часовника. Три минути – то е закон на равновесието. Времето може и да се увеличава, и да се смалява. За една минута ще идем до Слънцето, една минута там ще седим и една минута е за връщане назад. От вас се иска интензивна мисъл. Ще кажеш: „Със своето съзнание искам да ида до Слънцето.“ Веднага ще помислиш за Слънцето и тогава почти влизаш вътре в него. Ще си представите, че влизате в неговата светлина и каквато светлина може да види вашето съзнание, достатъчно е. И след туй, за обратния път, пак ще кажеш: „Искам да се върна на Земята при своите си.“ И като се върнеш, всичко ще ти бъде тъмно. Туй се изисква. Тия упражнения ние ги правим за концентриране на ума. Слушайте, аз ще ви моля едно нещо: да не разказвате, че ние пътуваме до Слънцето – такива неща

да ги няма. Това са опити за концентриране на ума. За да идем до Слънцето, може да пътуваме със своята мисъл, може да идем със своето съзнание, пък може да идем и със своя двойник. Сега ще разберете. За да идете със своя двойник, вие всички трябва да заспите, за да извадя двойника ви. Пулсът ви ще се намали, пулс почти няма да имате, ще се втвърдите. Ако идете със своето съзнание, мисълта ви ще се отвлече, ще забележите, че сте вънка. Лесно се пътува със съзнанието.

Та ще правите разлика – да не мислите, че ние пътуваме със своята мисъл. Не, пътуваме със своето съзнание. Затуй за три минути се отива до Слънцето: една минута за отиване, една престояване там и една за връщане. Но това пътуване не е с нашите двойници – с тях е сложна работа. Там се искат ред други приготовления, взимане на особени мерки. Защото ако ви вземат двойниците, разтривки се иска, след това мъчно може да влезете в тялото си. После, всички не може да идете, най-малко половината трябва да останат, да се молят и да пазят другите. Та сега със своето съзнание лесно правим пътешествие до Слънцето. Това ще служи за придобиване на една сила – за концентриране на мисълта. Концентрирането е потребно като една сила. Като правим този опит, ние ще се домогнем до положителните сили на слънчевите лъчи – да станем по-положителни. Всякога може да правите този опит. И тази вечер, като се върнем, всеки един от вас ще се чувства по-разположен. На Слънцето ще идете, за да се тонирате.

Добре, сега готови ли сте вече? Ще вземете една свободна поза, няма да има стягане на стомаха. Ще усещате, че отивате на една приятна екскурзия, по възможност една от най-приятните екскурзии, които сега съществуват – до Слънцето. Сега всички ще си затворите очите, ще утихнете и ще насочите веднага съзнанието си към Слънцето. Сега да започнем упражнението!

Да изпеем *Духът Божи*, но много тихо.

Тайна молитва

Петнадесета лекция от Учителя 7 януари 1923 г., неделя, София

ТЪМНОТО ПЕТНО В СЪЗНАНИЕТО

Размишление

(Прочете се резюмето върху темата „Разликата между ума и сърцето“. Прочетоха се няколко от темите „Целта и предназначението на окултния ученик“.)

Ще ви попитам сега за какво мислите и какво чувствате.

Аз ще направя едно въведение, няма да го пишете, то е предговор. Сега да допуснем от окултно гледище, че човек иде на Земята, преражда се. Например да вземем един стар дядо, който е умрял на сто и двацет години, влязъл е в Духовния свят и да кажем, че след сто години пак се преражда наново. Допуснете, че този старец е бил философ, писал е ред съчинения. Името му е сложено в някоя енциклопедия. Там е написан и целият му живот. Ред автори са записани там. Например този старец е писал за произхода на светлината, върху създаването или произхода на човека. Този философ, като се роди отново като едно дете, ще почне да плаче; той е забравил всички философии. Питам ви: как е възможно един философ да се превърне в едно дете и да плаче пак наново? Докосвам един важен въпрос. Някои твърдят, че сърцето е това, умът е онова. Аз казвам: някой си е много учен философ, но след като се роди наново, плаче. И туй дете като порасне, като стане на двацет и една или на трийсет и три години, пак почва да проявява своите таланти. След туй пак се връща в Духовния свят, после пак идва на Земята като малко дете. Питам: има ли връзка между проявяването на първия детински живот и проявяването на втория живот?

Сега да допуснем, че има един по-висш свят от нашия. Знаете ли, че най-глупавото в нашия свят – плаченето на едно дете, представлява предмет за изучаване в другия свят?

Туй, което за нас е много глупаво, за тия висши същества там това е една философия, а всичките най-умни книги тук там са най-глупавите неща. Допуснете сега именно такова противоречие. Ние го допускаме, но може да има някои за и против тази мисъл. И действително, в Писанието се казва, че най-голямата човешка мъдрост пред Бога е безумие. Тогава иде следният въпрос: коя е нормата, върху която окултният ученик трябва да обуславя своя живот? Откъде трябва той да започне, за кое знание той трябва да положи усилие и кое трябва да тури за основа? Той няма право да се отрича от живота. Само умният човек може да се отрича. От какво? Пред мен са поставени две паници: едната паница с отрова, другата с ошав. Казвам: отричам се от първата. Защо се отричаш? Тази паница не е за мен. Взимам другата паница, в която седи сладкият ошав. Глупавият човек веднага ще вземе двете паници.

Сега от окултно гледище се казва: ученикът трябва да се отрече. От какво трябва да се самоотрече окултният ученик? Какво нещо е да се самоотричаш? Кой от вас е правил опити? Знаете ли произхода на самоотричането? Опитвали ли сте го вие? Има няколко души, които са опитвали стойността на водата. Има и от младите, и от старите, които знаят какво нещо е водата, какъв е нейният произход, каква е нейната сила. Те имат цял ред доказателства и такива преживявания, че никой не може да ги убеди в обратното. Сега например все трябва да се правят твърдения. Днес всички изразяват отрицателната философия. Казват: „Това да не правим, онова да не правим.“ И при това, при все че се казва да не правим нещо, ние го правим. После се казва: „Това да правим, онова да правим“, а ние пак не го правим. Туй, за което се казва да не го правим, ние го правим. Например казва

се да не крадем, а ние крадем; да не лъжем, а ние лъжем; казва се да не сме страхливи, а ние сме страхливи. Това, което ни се заповядва да не правим, ние го правим. После казва ни се тъй: „Ще бъдете благородни, ще обичате ближните си“, но ние не го правим. Защо? Кажете на когото и да е: „Ти трябва да раздадеш имуществото си.“ Той ще каже: „Не му е дошло още времето.“ Но дайте му един метод как да отвори касата на богатия човек, той ще направи това. Защо? Туй е политически живот. Като кажеш само една дума, той тъй ще нагласи ключовете си, че всичкото злато ще го извади. Американците в тази война по един изкуствен начин, законно, изтеглиха всичкото богатство на Европа. И едва сега, след войната, европейците усетиха, че златото им отиде, и мислят по кой начин да си върнат назад туй злато.

Сега изобщо туй, което става в общия живот, става и в личния живот. И тогава ние ще се спрем на следното твърдение: вие на гъсеницата не може да дадете морала на пеперудата. На вълка не може да дадете морала на овцата. На паяка не може да дадете морала на мухата. Паякът си има особен морал, вълкът си има особен морал, гъсеницата си има особен морал. И като дойдем до хората, вие трябва да разберете, че не всички хора произтичат от един и същи род. Сега ще се натъкнете на едно противоречие. Казва ви се, че всички произтичат от едни прародители. Нали тъй? Окултната наука оспорва това. Всичките хора не са родени от един баща. Не са! Туй сега между стените да остане. Разбирате ли? То не е за навън. Изнесете ли го, ще се компрометирате всички. Сега ние ще дойдем до разсъжденията за това като ученици. Възможно ли е един предмет, направен от злато, да не е златен? Възможно ли е един предмет от злато да стане железен? И възможно ли е един предмет от желязо да стане златен? Алхимиците казват: „Желязото може да стане сребро и злато.“ Да, но за този, който разбира. То е друг въпрос. Затова, като

кажем, че всички хора не произтичат от един баща, подразбирам, че има няколко рода материя, от която хората са създадени. Няколко вида материя има и следователно телата на всички хора не са образувани от една и съща материя. Вследствие на това се явява туй съвременно противоречие. И то дълго време ще съществува, докато дойдат ония, по-висшите светове, които сега алхимически работят, т.е. превръщат нисшите елементи, които сега функционират в човешките тела. Докато работят, те разрешават една висша задача в своите лаборатории.

И когато висшите светове разрешат своите задачи, те ще почнат да правят тела, в които хората ще функционират в една нова обстановка. Тогава хората няма да грешат, а ще възкръсват. Но докато човек добие това ново тяло, той трябва да работи дълго време, трябва да си достави материя, а тази материя се добива много мъчно. Тя съществува разхвърляна, т.е. материята, от която трябва да се направят нашите тела, е разхвърляна в пространството и трябва хиляди години, за да се достави. Има твърдения, че за да се достави един грам от такава една организирана материя, от която може да се създаде нашето бъдещо тяло, всички фабрики в света трябва да работят три хиляди години. Е, питам: колко ще струва този грам? Може ли да направите едно изчисление? И тъй, ние се намираме при създаването на своя организъм, при създаването на своя ум и на своето сърце пред една от най-мъчните задачи. Като ученици туй трябва да го знаете. Не си правете илюзии. Да се създадат органите на бъдещото сърце и на бъдещия ум, да мислим тъй, както Бог мисли – то е много сериозна работа. Сега онези, слабодушните ученици, казват: „Тази работа като е толкова трудна, тя не е за нас.“ Така може да мисли само един човек, който не е ученик, но който е ученик, неговата задача е да трансформира своето сърце. Това е приготвление за третата култура, която сега иде. Аз я наричам трета

култура малко в разрез с това деление на теософите. Не е в разрез, защото ние я вземаме от чисто кабалистично гледище, а не от теософско.

Третата култура – тя е култура на сърцето. Значи човешкото сърце трябва да се трансформира, да се преобрази. И в Писанието се казва: „Каменното сърце ще се превърне в плът.“ Не в плът, не е преведено добре. Ще се превърне в една материя възвишена и благородна, в която човешкият Дух ще може да работи тъй пластично, в която човешкият ум ще работи тъй възвишено, че да поддържа този благороден стремеж. Казва се: „Ще им дам сърце, направено от плът, в него ще напиша законите си и всички, от малък до голям, ще Ме познаят.“

Сега вие, окултните ученици, за да може да работите, непременно трябва да имате абсолютна Вяра! Знаете ли какво значи абсолютна Вяра?

Вие сте влезли в Школата много лесно, всички сте влезли без никакви изпити и мислите, че сте в Окултната школа. Не! Вие сте в преддверието на Окултната школа и сега всеки, който ще влезе в нея, ще мине през един изпит – през девет огъня ще ви прекарат. Не мислете, че то е лесно. Аз още не съм ви взел на разходка в другия свят. Тук в Школата много лесно влизате, но един ден ще ви взема в Школата горе, да видите как седи всъщност работата. Сега изведнъж ще кажете: „Ха да видим тази работа!“ Няма какво да видите. Най-първо трябва да имате абсолютна Вяра и безстрашие. Знаете ли какво е безстрашие? Някои светски хора имат туй безстрашие. Ще ви приведа един пример, аз съм го привеждал и друг път. Над Ниагарския водопад, широк близо един и половина километра, прекарват едно въже от единия му бряг до другия. При падането на тая вода с милиони кубически тонове се образува страшно бучене. И един господин с върлина в ръка минава от единия край до другия

край по това въже. Ще кажете: „Това е смелост.“ Втория път той се връща и взима друг един на гърба си и пак минава по въжето с върлината. Третия път взима пак другия човек на гърба си и минава вече без върлината. И двамата минават по въжето. Представете си какво концентриране трябва да има този човек на ума си, за да мине по туй въже, и колко внимателно трябва да върви, стъпка по стъпка! Никакво подхлъзване не трябва да има. Защото при най-малкото подхлъзване и двамата ще платят с живота си.

Та ние в този свят сме отгоре на едно такова въже и трябва да минем по него. Отдолу има такъв рев, такова бучене! И всеки един трябва да има такова концентриране на мисълта! И аз бих препоръчал всеки един от вас да има такова концентриране, каквото има у този американец, който е минал по това въже. Питам ви: ако вие имяхте това концентриране, нямаше ли да минете? Щеше ли да ви смущава ревът? Не. Рев има в света. Горее на въжето си. Каква цел имаш? Една велика задача имаш – да минеш водопада от единия край до другия по това въже. Сега при този закон ние ще дойдем до способността да контролираме своите чувства. Не се стремете да контролирате вашите силни чувства. Стремете се да контролирате най-малкия си недъг. Постарайте се този най-нищожен недъг да го контролирате. Допуснете, че вие имате по закона на наследствеността следния недъг – обичате да се почесвате отзад по главата. Това, да се почешеш, не е грях, то е в реда на нещата. Но постарай се този недъг да го премахнеш. Знаете ли в какво противоречие ще се намерите? Или например имате друг недъг – седите на стола си, слагате си единия крак върху другия, а после правите обратното. След туй си местите и ръцете. Това не е грях, но като седнете на един стол, тихо и спокойно трябва да седите, да си слагате краката така, че да запазите своето равновесие.

После например, ако аз седна някоя вечер тъй, да се отдам на размишление, вие се нервирате. Вие ще кажете: „Защо Учителя мълчи? Какво нещо ни липсва?“ Аз си мисля, а вие казвате: „Кажи нещо, де!“ Да каже нещо Учителя! Ами че аз казвам. Аз мълча и ви казвам в себе си, на ума си: вие разрешихте ли великата задача на живота? „Е, кажи де, кажи нещо, Учителю.“ На този, малкия недъг, трябва да му намерим произхождението. От какво е произлязъл този малък недъг? После вземете следното, което се заражда често между хората. Хора, които много се обичат, между тях се роди един недостатък – че и най-малкият оттенък на думите се тълкува зле. Единият каже нещо, другият изтълкува думите точно в обратен смисъл. Как ще си обясните това изопачаване? И казваш, че ти обичаш другия, а когато той говори, мислиш: „Тази дума е за мене.“ Тогава имате два живота. Е, как е възможно един човек да ви обича и да ви каже една обидна дума? Откъде е произлязло това противоречие? Ще кажете: „Някой дух му е казал, той му е внушил тези мисли.“ Но това не става само един път. Той ти каже веднъж, и втори път, и трети път обидните думи и наруши цялото равновесие между вас. И между тия хора става едно разединение. Да кажем, някой ученик е влязъл в Школата, ревностен е, един от първите е, но по едно време почва да се явява у него едно охлаждане, охлаждане и той си излезе от Школата. Другите обясняват: той е зелен, той не е готов още. Не! Въпросът не е там. Той не е излязъл от Школата. Той е чул тука някои работи и отива да ги провери в света. Може след четири-пет години да се върне и да каже: „Аз разреших нещата.“ Той е отишъл на далече и работи. Онези, които не разбират закона, ще кажат: „Той е излязъл от Школата.“ Не, той решава задачата.

Сега в тия малки погрешки трябва контрол! Има погрешки, които само ние знаем. Туй, което хората знаят, това не е погрешка; това, което само ние знаем, това е погрешка. Бъдете уверени, че всеки

сам знае своите погрешки. Погрешките не са видими. Те имат отвън резултати, но погрешката не седи в тия резултати. Тя другаде се крие. Само ние знаем нейната причина. Тази погрешка, която вие съзнавате, за нея говоря аз, за погрешката, която седи във вашето съзнание. Като влезем в новия салон, трябва да имаме една голяма дъска, да ви обяснявам нещата. Сега някои работи може да разбирате, някои не разбирате. Туй, което в даден момент ти съзнаваш като една нищожна погрешка в съзнанието си, то хвърля едно малко петно в съзнанието ти, една точица. Ти ще го опиташ – една точица е то. Затуй ще употребиш всичките средства и ще се постараш да премахнеш туй черно петно от съзнанието – ти вече имаш знание.

Туй черно петно, това е една гъста материя, през която Божествената светлина не може да минава, и следователно в съзнанието ти то се показва като една черна точка. И във физическия живот, и в сърдечния това има ред проявления, т.е. всички мисли и желания, които са дошли под сянката на тази черна точка, са осакатени. Следователно туй малко черно петно е зачатък на една малка проказа. И тази проказа е вътре в човешкия живот. Тя някой път се увеличава, някой път намалява. Почнете тогава да се молите и вижте дали вашата молитва има сила да премахне това петно. Туй малко черно петно вътре в съзнанието си вие го осъзнавате. Никой не го вижда, само вие го съзнавате – то е толкова малко, че с най-силни микроскопи трябва да го търсим. Само вие го виждате, никой не го вижда. И такива петна всички ги имаме. Светиите са идвали в Школата, те са виждали тия петна. Някой светия прави чудеса, лекува другите, а при това той има такова едно петно, постоянно се бори с него и търси начин как да се освободи от него. Един светия седи двайсет години в гората, чака и не може да се освободи от такова едно малко петно, търси начини. Седи в гората и чака. Защо? Щом разреши въпроса как да премахне това петно, той не седи вече в

гората, а се връща в обществото. Сега ви препоръчвам това: аз виждам – всеки един от вас има такова едно малко, микроскопическо петно и ви препоръчвам като ученици да насочите вашата дейтелност, за да го премахнете от съзнанието си. Да бъде съзнанието ви чисто или най-малко да може да местите това петно от едно място на друго. Туй показва, че имате сила да може да го местите както в часовник. Това е първият опит, който трябва да правите във вашето съзнание. И всичките изобретатели в съвременната цивилизация, които са се домогнали до някои окултни сили в каквото и да е направление, тия изобретатели според резултатите, които са произвели, за в бъдеще ги очаква голямо нещастие – едно такова петно ще се образува у тях. Тия изобретатели са забогатели, милиони са спечелили от изобретенията си. Да допуснем сега, че един алхимик е намерил закона за подмладяване на живота на хората. Дойде един, който е живял развратен живот, той му даде два-три пъти от това средство и поднови организма му. Знаете ли каква ще бъде неговата отговорност?

Сега първото нещо: в Школата се изисква онези от вас, които искат да добият истинското познание, да се доберат до един положителен морал, не до този, обикновения морал. И тогава това черно петно на съзнанието вие сами ще си го намерите. Направете опит. Аз бих желал за цял един месец всяка вечер между десет и четири часа, когато се пробудите, да проектирате ума си към вашето съзнание. Вие ще видите в себе си една бяла, мека, много приятна светлина – то е вашето съзнание, което прави отражение. Насочете погледа си към съзнанието, направете едно изчистване в ума си и вижте тази белина еднаква ли е. Къде е по-бяла? Някой път към периферията е много светла, а към центъра потъмнява, както един художник рисува предмет, който хвърля своите сенки. Центърът е светъл, а периферията е потъмняла. Някой път ще забележите туй

петно вътре в центъра на тази светлина, някой път няма да го забележите. Щом намерите тази светлина, вие ще се концентрирате пет-десет-петнайсет минути. Това са наблюдения – ще гледате дали можете да намерите туй малко черно петно. Ще разделите съзнанието си, за да видите откъде се пада петното – от лявата страна на вашето лице или от дясната; отгоре към челото или надолу към брадата. Тази светлина ще бъде под ъгъл около четирийсет и пет градуса и някой път, ако я гледате дълго време в съзнанието си, ще вдигнете главата си нагоре, тя ще дойде над главата ви перпендикулярно и ще почне да се движи бързо над нея и после ще се отдалечава, отдалечава нагоре. Като гледате така дълго време в пространството, ще видите, че се образува нещо като дупка, която се намалява, намалява, докато изчезне. И след туй всичко наоколо потъмнее: съзнанието е изчезнало, няма го.

Докато тази светлина съществува, вие усещате едно приятно настроение на духа си, щом се вдигне нагоре и изчезне, почвате да усещате една тъга, една скръб. Въпросът е защо тази светлина се вдига нагоре? Сега, като изучавате псалмите, Давид казва, че той наблюдава своето сърце, своето съзнание. Направете го и вие, но само онези от вас, които искат, не всички обезателно. Онези, които искат да дадат един нормален ход на своето учение, нека направят този опит, той не е задължителен. Но онези от вас, които го направят, да постъпят според закона на Мъдростта. Тук трябва Мъдрост. Разбирате ли? Тук трябва Мъдрост и постоянство. Мъдростта и Истината могат да разрешат този въпрос. Любовта после ще дойде. Само онези от вас, които имат тази интелигентност на ума си, те могат да направят опита. За един цял месец, от пет до трийсет минути най-много, могат да правят своите опити. Не бива да мислите, че успехът е в многото наблюдения. Някой път човек за пет минути може да разреши повече неща, отколкото за трийсет минути. Концентрирането не зависи от

времето. След един месец аз ще питам някои от вас намерили ли са туй петно вътре в съзнанието си. Само така ще се домогнем до един окултен закон за живота. Ние не искаме сега да реформираме света, както досега са го реформирали. По тия закони, по тия правила, както сега се реформира светът, то е „две затъкава, три разтакава, две затъкава, три разтакава“. То е едно забавление. Туй поправяне на света не е поправяне. И човек със сегашния морал никога не може да се поправи. Невъзможно е! Защо? Причините, които произвеждат тия недъзи, са незасегнати, а ние само временно чистим тия резултати. Например болестите в света сега много се увеличиха. Какви ли хигиенни мерки не са взети? В едно отношение взимат мерки, в друго отношение болестите се увеличават. Забележете, след като влязохме в Школата, започнахме с музиката, но когато започнахме да пеем тези песни, изведнъж у вас дойде тази кашлица, всички почнахте да кашляте. Ама тази кашлица аз нарочно я допуснах.

Аз ви поставих на един изпит, знаей къде седи този ваш недъг. Всичко седи тук, в гърлото, и работи надолу в корема. Казах ви много пъти да кажете на кашлицата: „Слушай, аз съм мобилизиран.“ Сега не е лошо, че кашляте, то е в реда на нещата, но причината е в гърлото. Във вашия живот, между Бога и вас, между Ангелите и вас, има известна дисхармония. Дисхармонията между вас и Бога е в това, че вие Любовта Му не я възприемате, както трябва. А че с Ангелите сте в контраст, то е, защото не възприемате тяхната Мъдрост, както трябва. И вие се намирате в едно несъзнателно противоречие. Например казвате: „А, нашето сърце е топло.“ Любов имате, нали? Но ако Бог е Любов, как е възможно в мен, който имам Божествената Любов, да се роди в сърцето ми омраза? Невъзможно е! Омразата е от друго естество. Или не е вярно, че аз съм имал Любов, или Любовта не е у мене, или отношенията между мен и Бога не са правилни.

Туй е по закон, това е принципът. Второто положение е, че не сме уверени в нашето знание, в туй, което знаем, и не можем да го приложим. Вие, съвременните окултни ученици, ако дойде при вас един адепт, как ще го посрещнете? Ако ви дам един изпит, най-малко три четвърти от вас бихте се увлекли. Защо ще се увлечете? Как? Аз зная. Тук преди години, в София, дойде един млад момък, дойде и една млада мома. Те бяха от Хасково. И двамата отиват, въодушевени от Новото учение, да проповядват в Македония. Момъкът говори с духовете чрез момата и духовете им казват да отидат в Македония. И двамата ме питат: „Ти какво ще кажеш?“ Аз им казвам: „Може да отидете, ако искате, но ако питате мен, не отивайте, не му е времето да отидете сега в Македония, може да останете да работите тук.“ И те останаха да работят в София. Почнаха да се стичат около тях нашите приятели, даже някои от най-видните отиваха. И тогава медиумът казва на една сестра, която после си замина: „Ти скоро ще умреш, но трябва да осигуриш нашето дружество, да му завещаеш нещо.“ Е, хубаво. След това тия двамата отидоха в Пловдив. Там друга една сестра с цялото си семейство отиде при тях и се опропастиха. Сега да знаете, че този, който беше повел тази мома да иде в Македония, той не е тъй силно духовно развит. Той живее само за себе си, нищо Божествено няма в него. И като погледнеш в Духовния свят главата му, тя там е черна, но неговият личен егоизъм свети горе на главата. Ама другите благородни, Божествени качества – всичко туй спи. Казвам му един ден: „Слушай, ти трябва да се върнеш назад, да подготвиш себе си, да се освободиш от всичките свои недъзи и тогава може да идеш да проповядваш, а тъй ти ще създадеш на себе си едно зло.“ Сега този, младият момък, беше под влиянието на други адепти, защото в света действат и други адепти. Някой път те идват и тук, в България. Не мислете, че не я посещават. Адепти посещават и Школата в София. Някой път с физическите си тела идват, а някой

път идват със своите астрални тела. Мислите ли, че туй, което сега свещениците правят, аз не знам на какво се дължи? Знаем ние произхода му. Произходът му не е тук, от

България, той е от друго място. По някой път вие ще кажете: „Господ нали е силен?“ Да, Господ е силен, тъй, но и ние трябва да бъдем силни. Разсъждавайте по същия начин. На окултния ученик не му е позволено да разсъждава детински. Той трябва да разсъждава като мъж. Житното зърно не трябва да пита: „Слънцето нали ме грее?“ То трябва да пита така: „Способно ли съм аз да използвам светлината, която ми се изпраща, мога ли да използвам слънчевата енергия?“ А туй колко е силен Господ, не е важно. Важно е в състояние ли сме да използваме тази светлина, която иде от Бога, за благо на нашата душа и за нейното растене? Това трябва да ни интересува като ученици. Тази светлина, малката светлина, която имаш за растене, тя е важна. Сега, като ви говоря така, вие пак няма да разсъждавате детински.

Ще кажете, че се обезсърчавате. Не, в окултната наука няма обезсърчение! Там има знания! Това е Мъдрост. Ще разсъждавате. Няма да мислиш, че ти си праведен, но ще знаеш, че пътят ти е отворен. Там е способният ученик, в това се вижда дали той е добър, или лош. Способен ли е той, пътят му е отворен навсякъде. За резултатите на своята способност той после си дава отговор, но пътят му е всякога отворен. Та сега първото нещо – вие трябва да развивате тази способност в себе си. Способността седи в това безстрашие на вашата мисъл. Тази мисъл да я развиете тъй, както е в първоначалното нейно произхождение, т.е. да схванете една Божествена мисъл тъй чиста и ясна, както си е, без да се опасявате от нейните последствия. Ние някой път говорим за Любовта и после ще кажем: „Е, има философия, за да се разбере тя.“ Не, не, Любовта може да се разбере само по един начин. Ако аз бих пуснал тази вечер тока

на Любовта, вие щяхте да я почувствате. Може някой път за половин час да пуснем тока на Божествената Любов, тогава вие ще почувствувате какво нещо е Любовта. Ако половин час тече този ток във всинца ви, вие ще научите много повече, отколкото от всичката философия, която сега съществува в света. Вие ще кажете: „Ха, пусни го!“ Прави сте – и аз да съм на вашето място, и аз ще кажа тъй: „Ха, пусни го!“ Питам, ако аз го пусна, този ток ще произведе ли тия резултати, които Невидимият свят очаква? Разберете, че Живата природа държи строга сметка за всичките свои живи сили. Тя тъй щателно следи за тях! Много щателна е тя. Ако тече половин час този ток, един ден ще ни представят сметка. Природата държи сметка и не може току-тъй да пуснеш този ток, ще го пуснеш навреме. Може да се пусне, но навреме, ако вие сте приготвени. Ако намерите тия черни точки и можете да ги контролирате, тогава токът може да го пуснем. Не искам да се шегуваме. Сега ще дойдем до сериозна работа. Като пуснем този ток, старите ще ги подмладим, а младите ще ги състарим. Има млади, които са позлатени отвън, и като пуснем тока, ще изчезне златото и те ще останат така, като че са стари; има стари, които отвътре са със злато, а отвън са обвити с един пласт от обикновен метал и като пуснем тока, този пласт ще се стопи, а златото ще остане. Тъй че всеки ще се яви в своята вътрешна същина. И цялата обстановка на нещата ще се измени.

Тогава ще видите кой е праведен и кой е грешник. Кой е праведен – това е на обикновен език. Ще се видите, всеки ще разбере учен ли е, или не, а не кой е праведен. Този ток ще покаже кой от вас е работил в миналото, доколко се е занимавал, как се е учил, когато е бил в Школата, каква е била способността му. Само така ще се разкрие доколко той се е учил и как е използвал това знание в ред съществувания на миналото.

И следователно във вас ще се представят всичките тия картини на вашия минал живот и вие ще се спрете и ще кажете: „Разбирам, тази погрешка се дължи на тия причини.“ И при туй съзнание вие ще поправите тия погрешки много лесно. Та главното нещо, което се изисква, е да съсредоточите ума си във вашите способности, да използвате Божията светлина. Сега с туй, което става в окръжаващата среда, искат да отвлечат вашето внимание в друга посока. То е едно налягане и онзи ученик, който разбира закона, ще знае, че туй налягане отвън е тъй необходимо, както в една реторта трябва да има налягане, за да може законът да работи. В

Школата трябва да има известно съпротивление. Та няма да се плашите от външната обстановка на нещата. Тия свещеници, които днес пречат, те са били ученици някога в Окултната школа; някои от тях са изпъдени от Школата и като няма какво да правят, станали са свещеници. Но Школата на Бялото Братство, тя е безпощадна. Един ученик веднъж изпъден ли е от училището за непослушание, неговата съдба е решена – той ще деградира постепенно. Постепенно изгубва ония условия, при които той може да се учи, и следователно при всяко едно прераждане условията почват да стават по-тежки и по-тежки, докато той дойде в положението на един посредствен индивид. И тъй са се родили в Индустан тия парии, най-бедните, идиотите, най-тъпите. И с умните е същото – всеки един човек ще дойде до това положение, щом веднъж е постъпил в една школа и се върне назад. В каквато и да е школа – дали си от Школата на Бялото Братство, или от Школата на Черното братство – и в двете законът е един и същ – всякога резултатът е смърт, няма друго! Трябва да знаете: излезете ли веднъж от Школата, очаква ви смърт!

Там законът е смърт. Казва се: „Който претърпи докрай, спасен ще бъде.“ Не трябва да се страхувате в нищо! Трябва да бъдете безстрашни! Връщането назад е смърт. Дали си в едната школа, или в

другата, същото е. Затуй и в Черното братство, и в Бялото Братство всички се отличават с постоянство. Какво постоянство има във всичките братства! Защото те знаят, че ако не издържат – смърт ги очаква! В Черното братство всеки, който не устои, очаква го смърт; и в Бялото Братство всеки, който не устои, очаква го смърт! Обратно – в Черното братство, ако устои, очаква го Живот; и в Бялото Братство, ако устои, очаква го Живот.

И тъй, ще се стремите да не се обезсърчавате. Ще ви дойдат големи обезсърчения, ще кажете: „То тази работа не е за нас. Ние сме стари, външните условия са такива, ще чакаме по-благоприятни условия.“ Не се лъжете! По-благоприятни условия от тези няма да намерите. По-неблагоприятни ще намерите, по-лоши ще намерите, но по-благоприятни от сегашните няма да намерите. И после ще кажете: „Има малко време, да отложим, да си помислим.“ Никакво отлагане! Никакво мислене! Не да прогласите света, да кажете: „Ние сме окултни ученици.“ Но в себе си, във вашето съзнание, ще кажете: „Сега е време, този въпрос аз трябва да го реша. Сега или никога!“ И когато решиш, хората няма да знаят, няма да казваш никому – на себе си само ще кажеш, на ума си ще кажеш. Има един ум, който вие само го знаете. Няма да кажеш: „Аз.“ Не, ти ще се обърнеш към своята душа. Какво трябва да кажеш на тази душа: „С теб е Бог! Ти ще победиш! Твоята победа е моя победа.“ Всякога ученикът трябва да признава, че Бог е в душата му. То е закон. Не признава ли великия закон... Кой е този закон? Аз онзи ден казах правилото. Аз вярвам само в един Бог на Любовта, в един Учител на Мъдростта и в един Дух на Истината. Тъй трябва да бъде! В един Бог на Любовта, в един Учител на Мъдростта и в един Дух на Истината. Туй трябва да бъде правило на всеки един окултен ученик! Ще се спре и ще го каже. Това правило трябва да го разрешаваме. Сега не мислете, че вас в окултния свят ще ви посрещнат с такива цветя. Не, много нещо ще минете, но

мъжество се изисква от вас. Ще минете вътрешни борби; външните борби са нищо, те са цвете! Ще влезете в едно противоречие със себе си, ще дойдат духовни борби. Дойде ли тази борба, няма да си извадите ножа като Дон Кихот, а ще се спрете и ще кажете на душата си: „С теб е Бог! Ти ще победиш! Твоята победа е и моя победа! Аз вярвам в един Бог на Любовта, в един Учител на Мъдростта и в един Дух на Истината.“

Сега вие, учениците, които ме слушате, имате този обикновен морал да се критикувате. Ако аз дойда да засегна морала. Този морал е за света, трябва да го напуснете. С този морал никога няма да се оправите. И Школата няма да се оправи. Преди всичко трябва да имате дълбоко в съзнанието си желание, като седнете вечерно време в своята стая, мислено да обгърнете всички ония ваши приятели, ученици: изпратете им една Божествена мисъл на Великия учител, изпратете им едно добро пожелание на Великия Господ на Любовта, изпратете им едно благо на Великия Дух на Истината.

Дълбоко от душата си пожелайте на всички поименно и те да имат туй благо, което вие имате. Пожелайте в себе си да ги повдигнете. Постарайте се някой път да видите, че те светят във вас. Не се спирайте върху техните погрешки, не оставяйте да проникват те във вашето съзнание, а да са пред вас като свещи. По-дълбоко идете. Всяка една душа има наслоения от миналото, такива пластове! Туй наслоение трябва да се пробие. Те са като в някоя рудница затворени и вие трябва да влезете като първия спасител между тях. Може би някой от учениците да е обезсърчен, да каже: „Тази работа няма да я бъде, аз ще напусна Школата.“ Ти със своята мисъл ще се притечеш, ще кажеш: „Братко, аз съм с теб, моята душа е с тебе!“, ще го насърчиш. Това е Любов. Ако тъй казвате всяка вечер. А вие сега какво правите? Седнете, започнете вашето „медитиране“: „Онзи там на първите столове седнал, той да ми говори! Само той знае; десет

години как е в Школата, нищо не знае, пък сега дошъл да ми се показва, че е нещо.“ Медитация е това!? Или кажете за някой брат: „Че как досега този Учител не е могъл да го поправи? Ако беше той от Бога пратен, той трябваше да пусне този ток, та братът да стане светия. Тази работа няма да я бъде.“ За някоя си сестра, хайде да не ѝ казвам името, казвате: „Ха, тази, младата, сега влязла в Школата, а ние от толкова години сме там, вече сме стари, а тя едва влязла, знаем я ние.“ Това са спънки за един окултен ученик. Млади, стари няма! Грешките на хората – това са благоприятни условия за вас да се развивате. Това трябва да го знаете.

И в този свят, ако вие искате да знаете, праведните хора са грешни, а грешните са праведни. Защото един грешник, който се е оцапал, той казва: „Господи, в мене вече нищо не остана, аз толкова много съм се оцапал! Аз зная, аз опитах всичките хора и от сега нататък от хората не очаквам нищо. От Тебе очаквам, Ти няма да ми изневериш; всички хора ми изневериха. Аз опитах всички хора и сега, каквото ми кажеш, ще го правя.“ И почне да се повдига. А праведният каже: „Аз съм способен, това ще направя, онова ще направя.“ Той седи и в края на краищата нищо не излезе. А онзи, падналият, няма да се минат пет-шест години, той ще се повдигне, Бог ще му помогне. И ако някой от вас оспорва това, нека прочете в Стария завет какво каза Господ на Соломон. Яви се Господ на Соломон и му каза, че ще има голяма мъдрост. И какво стана със Соломон? Всички му се смяха. Колко жени имаше той? Около деветстотин наложници. Това е едно морално падение. Казва се, че в първо време той се отдал на ядене и пиене. Каквото пожелавал, всичко правел. Разбирате ли? Нали той беше всичко, нали той беше най-умният? Казваха му: „Като теб в Израил друг цар няма да бъде.“ Най-първо Соломон имаше тази претенция – обещавахе храм да направи. Имаше големи окултни познания, но после трябваше да

премине през закона на смирението. Като четете 12. глава от Еклисиаст, казва се: „Помни, че Господ ще докара всичко на съд.“

И като четете притчите на Соломон, много от неговите мисли са нахвърляни в края на живота му, когато той вече признава, че философията не седи в тази световна Мъдрост. И затова казва: „Суета на суетите, всичко е суета.“ И който пише много книги, Мъдростта не е там. Има нещо по-дълбоко. Аз го опитах. Ако човек не го научи, всичко е напразно. Не е там спасението. Той е намерил нещо, за което е казал, че не му е време сега да се говори. Друг ще дойде да говори. Сега, ако аз ви кажа, че един от учениците на Христа беше и Соломон, може ли да намерите кой беше Соломон? Кой от дванайсетте ученици е той? *(Обаждат се: Йоан, Павел.)* Който и да е, намерете го в себе си.

Аз ви казвам само толкова. И тази сутрин ви казах, че няма да ви разправам защо е дошъл Христос. И защо е страдал, пак няма да ви кажа, но ще ви кажа защо трябва да се обичаме и любим. Туй ще ви кажа. Аз ви казвам, че Соломон е бил един от Неговите ученици. Той е имал тази опитност и казва: „Всичко в света е само Един. Само Един остава в света.“ Значи един от учениците на Христа беше Соломон. И той се сподоби да влезе в Школата на Христа с големи страдания и смирение. И му казват: „Ти ще влезеш в Школата на Христа, за да научиш това, което сега не знаеш.“

Вие нали казвате: „Ние сме в Школата на Христа.“ А за да влезете в Школата на Христа, вие трябва да претърпите едно такова морално падение, т.е. един такъв тежък изпит, какъвто не сте виждали. И сам Христос, като слезе на Земята, Той минаваше един велик изпит. Какъв беше този изпит? Че върху Неговите плещи трябваше да се сложат греховете и пороците на цялото паднало човечество и Той почувства, като че сам Той ги е извършил. И трябваше да намери един модус:, като освободи всичките тия души,

да им даде един нов подтик, нов тласък да дойдат пак на Земята, да се очистят, да се повдигнат. Следователно сам трябваше да дойде на Земята да разреши задачата си и да я опита. И Той я опита и каза, че по този начин трябваше да се реши задачата. По кой начин?

Сега, ако вие сте готови, има и друг начин за изучаване на Евангелието. Казвам: вие едва влизате в Школата, в преддверието на Школата сте, но и вътре ще влезете. И сега, ако вие вървите назад, смърт ви очаква. Напред – живот има. Тъй е разрешен въпросът. Да не мислите, че е лесно да кажете: „Аз ще се откажа.“ Ще се откажеш ли? Въпросът е тъй за вас: смърт или живот! Напред е живот, назад е смърт. Нищо повече! Най-малкото поколебаване – смърт. Назад е смърт. Каквото и да ви кажат: младост, знание, Мъдрост, Истина, Свобода, Правда, Любов, Милосърдие – всичките тия работи са неща на бъдещето. Позор, грехопадение, нещастие – всичките тия озверявания, това е връщане назад. Едно от двете ще решите! Напред! Никои от вас да не бъдат страхливи! Безстрашни ще бъдете и тогава Бялото Братство ще ви помогне по един особен начин. Не! Няма да ви помогне, както вие искате, както вие очаквате. Великото Бяло Братство има особени начини за помагане на учениците, които са искрени и честни. То е много внимателно. Но и вие ще бъдете искрени. Не искрени, аз ще взема думата чистосърдечни. Първото нещо не е искреност, а чистосърдечност. Знаете ли какво нещо е чистосърдечност? Да си чистосърдечен не за света, но като седнеш, вътре в душата си да отпратиш мислите си към Бога, този Бог на Мъдростта, Любвта и

Истината. Ти ще бъдеш тъй чистосърдечен, за да може всичките Божествени лъчи да се приближат, да проникнат в душата ти. За себе си такъв ще бъдеш. Няма да разправяш, че ти си чистосърдечен, защото ще се опетниш.

Когато хората разправят за греховете ти, в душата си да останеш спокоен, да кажеш: „Аз познавам себе си, чистосърдечен съм в най-малките неща.“ При най-големи обиди, бури, нещастия да не се размъти дълбочината на твоето сърце, да бъдеш тих и спокоен в душата си. Може да има голяма тъмнина, противоречие, но като застанеш в този център, да няма никаква външна сила, която да може да те поклати от твоите основи или да те разколебае, и да кажеш: „Тук и никъде другаде!“ Сега това са принципи, които трябва да приложите. Някои от вас сте свързани, женени сте. Но що е женитбата? Мъж и жена – един договор имате. Някои от вас сте приятели – и то е договор; някои сте слуги и господари, учители и ученици – това са все отношения, вземания-давания. Ние имаме кармични връзки. Как ще се разрешат тия кармични въпроси? Тия въпроси може да се разрешат само чрез Божията Мъдрост. Любовта при сегашните условия не може да разреши въпроса. Чрез Любовта галените деца стават развалени деца. Ако вие при сегашния живот дадете на един човек Любов, няма да го ползвате, вие ще го развалите. Вие първо ще засегнете неговата душа с Божията Мъдрост, а после чрез Божията Истина. Любовта, тя ще действа, но по пътя на Божията Мъдрост и на Божията Истина.

Сега аз говоря за Любовта, нали? Но онази Любов, за която аз говоря, и тази любов, която вие познавате, те са две сили, които се различават. Аз говоря за Любовта, според която всички трябва да вярваме в Бога еднакво. Всички еднакво трябва да вярваме! Всички трябва да излизаме да се печем на Слънцето. Един човек ще използва светлината по един начин, кравата ще я използва по друг начин, птицата, паякът – по трети начин. Не може всички същества еднакво да използват светлината. Аз при светлината ще взема една книга, ще чета, а паякът при тази светлина ще направи своята мрежа. Та при сегашните условия как бихте използвали

Любовта? Ако Божията Любов би дошла във вашите сърца и ако вие не се пречистите, тя ще произведе обратен резултат, ще увеличи вашите страдания. Вие ще станете извънредно чувствителни, ще се обиждате от най-малките неща, ще кажете: „Защо Господ не ми даде това нещо?“ Не, така ще бъдете към Бога положителни, а спрямо хората ще бъдете негативни и ще привличате недъзите им, техните отрицателни черти. А в Окултната школа всички ученици трябва да бъдете положителни към света, диамантена стена трябва да имате към него. А спрямо Бога трябва да бъдете в негативно състояние – отворен да бъде вашият хоризонт и всички сили, които идат, да ги възприемете, да бъдете в едно пасивно състояние да приемате. А сега вие отгоре сте затворени, а отстрани сте отворени и вследствие на това страдате, вследствие на това идва и вашето нещастие.

Някой има един недъг, изгради стена, затвори се. Този недъг е минавал от един човек във втори, трети, четвърти; грехът като зараза минава у всичките хора, той има дълбоко произхождение. И греха в неговото космическо произхождение няма да го премахнем ние. Грехът в сегашното състояние представлява една велика задача за Окултната школа, за великото Бяло Братство, което работи с хиляди години в своите лаборатории, за да намери един цар против него. И Христос, като е дошъл на Земята, Той е давал на своите ученици този цар, давал им е начини за лекуване. И в Евангелието, ако четете внимателно, ще намерите как да се лекувате. Всички проповядват този цар. Но преди всичко ни трябва една Божествена Мъдрост – да владеем най-малките недостатъци в себе си. И в какво се състои недостатъкът? Да допуснем сега двама приятели сте, скарате се, нали? Той ви каже някои горчиви думи, и вие му кажете такива и се разделите и двамата. И почнете тогава: „Той не е прав.“ Другият също казва: „Ти не си прав.“ Как ще се примирите? Ти може да отидеш при приятеля си и да кажеш: „Извини ме, аз те обидих.“ Но той не

прощава. И в твоята душа ще остане нещо, но и в неговата душа остава нещо. Не може да се примирите по този начин. Истинското примирение е следното: ти ще се спреш в себе си, дълбоко в съзнанието си, и ще кажеш: „Господи, аз огорчих Твоя Дух, огорчих Теб, този, Великия. Аз не можах да устоя на добродетелта Ти, аз Те огорчих, не можах да устоя на висотата. Огорчих Те много.“ И ще се обърнеш, ще се молиш, ще чакаш, докато дойде туй обновление. Ти ще го почувстваш. Няма да се мине ден, два, три, един месец, и твоят приятел ще дойде. И в неговата душа ще се яви обновление. Нашите грехове са против Бога! Като направите грях в Школата, вие огорчавате Бога. Няма да огорчавате Бога. Тогава ще приемем този вътрешен мир, ще дойде примирението, радостни ще бъдем. Този е пътът за повдигане на ученика. И всеки окултен ученик трябва да бъде свободен от всички недъзи, за да може да учи правилно. Това е необходимо, за да дойде Божествената Мъдрост. За да може да се развие тази диамантена воля при сегашните условия, непременно трябва да имате тия задачи, тия разсъждения. Те са трудни, но може да правите малки опити. По този начин вие ще се подмладите.

Знаете ли какво нещо е човек като се обърне към Бога? Леко ти е, приятно ти е, усещаш една приятност, нещо нежно, което се усмихва. Хората може да говорят всичко, каквото искат, но ти усещаш в себе си нещо хубаво, възвишено, благородно, един порив имаш и след време ти ще израснеш като едно мощно дърво.

Та казвам: сега вие, учениците, ще се подгответе, за да мога този ток да го пусна за половин час, защото и на мен той ми трябва. Защото аз, като го пусна, ще го употребя за друга работа. Та ще помогнете да пуснем този ток. Ако помогнете да пуснем този ток – добре, ако не може – пак добре.

И тъй, ще бъдете безстрашни и ще се научите да контролирате тези малки петна във вашето съзнание. А другите въпроси, те са

въпроси само на времето. След тях в Школата ще научите всичките методи, по които може да изправите вашите недъзи. Един малък недъг, извършен вече, той може да се поправи.

Сега аз не говоря да се обичате. Защото когато говоря, че трябва да се обичаме, всякога се явява противното. Ще бъде смешно, след като съм извел всички на Слънцето, да кажа: печете се! Туй е положението – извел съм ви на Слънцето да кажа: „Печете се!“ Това е, когато казвате, че трябва да се обичаме. Аз тъй разбирам. Излезли сме на Слънцето, аз ще седна, ще говоря за други работи и без да ви казвам да се печете, вие ще се печете и благодатта ще дойде. Някой ще каже: „Ще си загубим времето.“ Друг пита: „Дали правилно се пека?“ Печи се, както обичаш – на едната страна легни, на гърба си легни, стани, печи се колкото искаш, имаш всичките условия, няма какво да говориш.

Затуй казвам: няма какво да ви съветвам да се обичате. Аз съм ви извел в Живата природа и ако вие не се печете, аз няма да ви говоря да се печете. Аз съм ви извел и Божието Слънце ви грее, няма какво да ви казвам: печете се! Не, друго нещо има, което можем да научим. След като се понапечем, ще отворим една книжка, ще кажа: елате сега, седнете тъй, че да не си правите сянка един на друг, и хем ще се печем, хем ще учим. Човек, като се пече, е разположен да учи. Сега е време не за Любов, а за учение, за Божествено учение, понеже имаме условия за туй учение. Няма да ви кажа: „Аз вярвам, вие ще се учите.“ Ще учим; помнете, че сте отвън на Слънцето и всеки един от вас може да се пече, както намери за добре, но всички ще учите по определен начин. Няма да учите, както е било досега. Система има, начини има за учение. Тия изкуства сега ще изучавате – как трябва да учите, как трябва да четете книгата, как да я държите и каква поза трябва да имате при четенето на книгата. В Окултната школа има особени начини и методи как трябва да четете и тия методи ви

трябват. И то е най-трудно. Както един цигулар, млад ученик, трябва да го учите как да държи цигулката си, този лък, а то е най-трудното, после има позиции и пр., тъй и в Окултната школа ги има тия позиции, този лък. После, цигуларят трябва да знае как се нарича движението на лъка, отгоре има особено движение с него, туй го изпълняват най-видните виртуози – това е игра на лъка върху струните. И всеки един окултен ученик трябва да има един гъвкав ум. Умовете на всинца ви са приготвени от толкова време, вие

може да учите.

Сега друг опит ще направим за три минути, на Слънцето няма да ходим. За три минути ще съсредоточите ума си, да видим може ли да намерите вашето съзнание, тази светлина. Да видим без никакво препятствие дали ще го намерите, или не. Положително ще насочите ума си нагоре, в тази посока, в която е Слънцето, Божественото Слънце – то е винаги над нашата глава, където вървят теченията. Ще има малко отклонение в тази посока, но ще гледате да се абстрахирате временно от всички тия влияния, които отстраняват вниманието ви, ще насочите мисълта си към това дали ще можете да видите малка светлинка. Който види – добре, който не види – пак добре.

Сега да започнем своето упражнение!

Тайна молитва

Шестнадесета лекция от Учителя 21 януари 1923 г., неделя, София

МАЛКИТЕ СЛУЧАИ

(Изпя се песента „Махар Бену Аба“. Прочете се резюмето върху темата „Целта и предназначението на окултния ученик“.)

Тема за следващия път: „Смисълът на раждането и прераждането“.

Всички съвременни наблюдатели, естественици, които наблюдават Природата, мислят, че няма никаква връзка между предметите. Там се вижда, че всички предмети в Природата са разхвърляни. Философите, като разглеждат причините, които предизвикват проявите в Природата, и те мислят, като че няма връзка между проявите, даже намират едно противоречие. И от това противоречие възникват противоположните философски възгледи. Например между философи песимисти и оптимисти, от чисто френологическо гледище, съществува следната разлика. Песимистите се определят по следуюния начин: хора крайно тщеславни и честолюбиви, при това крайно страхливи, със слабо развита надежда и силно изострен ум. У оптимистите е обратно – у тях гордостта е слабо застъпена, а съвестта, милосърдието и разсъдъкът завземат по-широка площ в схващанията им, затова те виждат във всичко добрата страна. Разбира се, като разглеждаме съвременния материален свят, ние не можем да го считаме за идеален свят. Не мога аз да считам положението на един грънчар, който замесва пръст, като нещо идеално. Когато грънето се изпече и излезе из пещта, тогава туй гръне е идеално. Обаче вие ще забележите, че в Природата има три съзнания. Едно физическо съзнание, което е като резервоар, в което всички съзнания на индивидите в света, на всички малки животинки, се отразяват. И в тази проекция на туй съзнание съществува едно

вътрешно брожение. Второто съзнание на Природата – един стремеж да обуслови, да придобие и да застави всички тия съзнания да действат хармонично. И третото съзнание, то е чисто Божествено, което дава насока на мисловния живот, т. е. на човешкия живот.

Първото съзнание може да го опитате. Идете на кое и да е място в Природата и ще опитате следното положение: като идете в Рилската пустиня и постоите там два-три дни, вие ще усетите едно желание да бягате, усещате една скука, като че всички предмети ви душат. Искате да избягате, една борба се явява у вас. Природата казва: „Ще изхвърлиш този багаж, който носиш, той не ми трябва. Твоите нови философски възгледи ще ги снемеш, аз не се нуждаю от твоята философия. Там, в София, ти може да философстваш, колкото искаш, но тук аз нямам нужда от твоята философия.“ И като оставиш твоята философия, първият резултат ще бъде, че ти ще усетиш едно успокоение, ще усетиш, че слизаш надолу. Природата ще те приравни със себе си и след като се приравниш с нея, ще усетиш, че по един особен начин тя ти дава една по-нова насока на мисълта. Но в първо време ще се зароди една вътрешна борба между нея и тебе.

Сега тази борба съществува и в самите вас. Например някой път вие се считате за ученици. Онова, дълбокото, Божественото съзнание, ти казва: „Изпълни Волята Божия.“ Ти казваш: „Не, не мога да изпълня Волята Му сега поради тия и тия съображения, не е време да изпълня Волята Му. Аз не мога да я изпълня.“ Добре. И всякога след един вътрешен отказ на ученика резултатите, които ще последват, са нещастия, страдания. Толкова взискателна е Природата, че на всеки един твой отказ и тя ще ти даде друг отказ. Ти ще откажеш, тя ще замълчи; но и ти ще се обърнеш да искаш помощ от нея, и тя пак ще замълчи. „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери.“ Туй сега източните народи го наричат Закон на кармата. Но в този Закон на кармата те внасят един механически елемент. Има нещо, което не е

вярно. Те отиват много далече и в закона за кармата внасят някои религиозни догми, т.е. по някой път употребяват закона за прераждането като един закон, като един модус да сплашат някого. Но законът за кармата не е създаден, за да сплаши човека, но да му покаже причините и последствията на нещата, как вървят те по един математически закон – ни повече, ни по-малко. И всяко едно страдание, което ще изпита човек, съответства на престъплението, което е направил, т.е. каквато болка си причинил другиму, същата болка ще се върне и на теб по същия начин, за да знае човек, че каквото прави, за себе си го прави.

Сега първото нещо за ученика е да влезе в съгласие с Божественото. Всички философи учат, че ние не можем да влезем в съгласие с Божественото. Можем. За да влезем в съгласие с Него, ние трябва да се освободим от мнението на хората за нас. Какво ще мисли Господ за нас – то важи. Най-първо трябва да кажем: „Нека мислят каквото искат за нас, а колкото хората мислят по-зле, толкова по-добре.“ Лошите мисли по някой път са необходими, те са чернозем, в който някой път растат най-хубавите плодни дървета. И Писанието казва: „Блажени сте, когато върху вас рекат на лъжа лоша реч.“ А не казва: „Блажени сте, когато ви похвалят.“ И някои между вас, по същия закон, щом ви дойде някоя неприятност, не можете да издържате. Например вие още не знаете как да превърнете известна енергия. Да кажем – обидил ви някой. Трябва да можеш да превърнеш тази обида. Че това е воля! Сега аз свързвам туй съзнание на Природата с волята. Всички мислите, че имате воля. Аз не отричам това. Онзи генерал на бойното поле – и той мисли, че има воля. Държавникът – и той има воля. Генералът каква воля има? Той, като изтегли ножа, ще не ще, напред ще върви. Не може да бяга назад, срам го е да се върне – войниците са, които го тласкат. Ако аз се намеря пред една тълпа, няма ли да вървя напред? Ще вървя. Изведете

този генерал в обществото – ще видите, че там пред много малки спънки капитулира, но на бойното поле той е смел. Той там изразява колективната воля на войниците. Тази воля не е негова. А къде ще се прояви волята на човека? Тя може да се прояви в три положения. Първото положение: да кажем, пътуваш в Рилските места, сам си и насреща ти иде мечка. Няма никой около теб. Ако имаш воля, ще тръгнеш полека, ще мислиш, че тази мечка може да те разбере, ще минеш насреща ѝ, ще се разминете, без да има никакви инциденти между тебе и нея. То е воля. Щом се уплашиш, знаеш ли какво ще стане? Мечката има крайно отвращение към страхливите хора. Не се знае случай в живота мечка да е изяла страхлив човек. Като неприятел – изядва те, но страхлив ли си, щом се разтрепериш, тя ще мине покрай тебе, ще те оплюе и ще каже: „Крайно съжалявам, че воля нямаш.“ И този, когото мечка го е плюла, три месеца боледува. То е голям изпит.

Сега не е въпрос за мечката. Аз взимам мечката като символ. Например имаше във Варна една акушерка, знаменитата баба Хранова – тя е навлизала по четири-пет километра навътре в морето, плувала е като някой тюлен, като сом. Тази баба Хранова е готова да убие всекиго, но покажете А една пиявица в едно шише и тя цяла се разтреперва, изгубва всякакво присъствие на духа си. Пиявицата, то е цяла мечка за нея, обект, който може да я уплаши в даден момент. Не мислете, че за страха се изисква нещо грамадно. Значи психически това състояние има известна връзка с миналото. В миналото тази пиявица е била много голяма, а сега се е смалила. И при човек, който бяга от пиявицата, то е, защото тя седи в ума му като някой грамаден монстр. По същия закон и ние, съвременните хора, сега страдаме от малките погрешки.

Второто проявление на волята е такова: направиш известна погрешка – например имате дете, син или дъщеря, или пък някъде в

обществото сте, както и да е; направите погрешка по отношение на когото и да е от тях. Дойдат и те питат: „Туй нещо направи ли го? Каза ли го?“ „Не, не го направих.“ Този човек е страхлив, няма воля. Кажи: „Направих го.“

Третото проявление на волята е проявление на Волята Божия: когато човек се реши да изпълни Волята Божия, да пожертва себе си, съзнателно да се пожертва. Този човек има силна воля, който може за известна идея съзнателно да се жертва. Това са три прояви на волята. И всички вие най-първо трябва да си въобразите, че срещате някоя мечка. Такива маневри трябва да правите, те ще бъдат хубави упражнения. Често англичаните в Индия правят такива опити, за да калят волята си. На места, където има тигри или змии, ще седне някой англичанин на някой камък и спокойно ще чака. И тия хора, които имат силна воля, не се знае случай да ги е нападнал някой звяр. Ще седиш тихо и спокойно, умът ти ще присъства, съвсем концентриран, смел ще бъдеш, няма да ходиш тъй насам-натам. И никога не може да те нападне звяр. Е, добре, как ще проявите вашата Любов? Любовта всякога изисква жертва. Тя се проявява чрез Закона на жертвата. Първият закон, чрез който Любовта се проявява в съзнанието на душата ти, е чрез жертвата. Защото някой път жертва без Любов може, но Любов без жертва не може. Може да дадеш жертва без Любов – някой път се отчаеш, хвърлиш се отвисоко, но туй не го правиш от Любов. Но съзнателната Любов всякога изисква жертва! Жертвата е закон, чрез който Любовта може да се самоопредели. Тази жертва ще произтича от вашия Дух, тя не трябва да се наложи отвънка, защото ако се наложи отвънка, тази жертва не е по Закона на Любовта. Тя трябва да произтича от вашия Дух и тогава в момента, в който почувствате този закон на самопожертването, вие ще пораснете, Духът ви ще стане мощен и силен. След като ученикът е разрешил въпроса на самопожертването, той може да влезе в пътя на

Мъдростта и може да преодолее всичките мъчнотии. Но не е ли научил Божествения закон на самопожертването, той в пътя на Мъдростта не може да ходи и Любовта не може да прояви.

Сега вие слушате тия работи, но онези от вас, малцината, които искат да калят волята си, какво трябва да правят? Например когато човек иска да покаже, че има воля, той свива ръката си. Свиването на ръката се отнася до проявата на волята на физическото поле. После, когато иска да покаже, че има воля, човек свива устата си – то е по отношение на сърцето му. А когато иска да покаже, че и умът му взима участие, свива и веждите си. И детето прави така – начумери се. И майката казва: „Маминото, ще имаш, което искаш.“ Майката капитулира. Тъй е. Но това поведение на детето е своеволие. Дете, което по този начин налага своята воля върху баща си и майка си, е дете от една ниска култура. А онова, благородното дете, което дойде въкъщи, трябва да принася, а не да изнася. Този, който така свива ръката, устата и веждите си, той ще изнася навън. Сега по някой път аз ви виждам – и вие си свивате юмрука, веждите и устата на мене, начумерите ми се. От ниска култура сте, казвам. Да, щом ми се начумери човек, аз имам едно мнение – от ниска култура е. Защо трябва да ми се чумериш? И без да ми се чумериш, аз ще ти дам двойно повече, отколкото искаш, но от туй, което имаш, ти няма да израснеш нито един милиметър. Не е там въпросът. Разбиране трябва между нас, зачитане на онези велики закони, на които ученикът и Учителя се подчиняват едновременно. Ако вие сте един ученик при мене и учите музика, аз не мога да изменя тия правила на музиката заради вас, да изменя тоновете на позициите и да ви дам други тонове. Ще ги вземете точно тъй, както са – и за мен, и за вас те трябва да са ясни. После вие не може да карате лъка насам-нататък, да го размахвате. Този лък трябва да върви правилно, красиво. Може да хванете този лък и по средата, както искате, но има известни правила,

които трябва да спазвате. И ученикът, и учителят трябва да ги спазват.

И в живота е същият закон. Ние не можем да живеем по който и да е начин. Има точно определени правила, по които трябва да живеете. Тази вечер аз мога да говоря и по друг начин, мога да кажа много неща, но аз зная последствията – че може да се обидите, може криво да ме разберете. Че ще се обидите, за мен тия неща не важат. В дадения случай аз това не искам да го зная. Ако аз съм дошъл да изправа твоя крак, който е счупен, за мен не е важно какво мислиш ти. Баща ти ми казва: „Може ли да оправиш крака?“ Аз казвам: „Да, мога.“ Ти може да ме хулиш, ругаеш, но като оздравееш, пак ще говорим. Аз ще седна, ще покажа изкуството си, а твоето ругателство е друг въпрос, ще го оставя за твоя сметка. Може да кажеш: „Ти ми причини болка, ти си жесток.“ То е друг въпрос. Въпросът е мога ли аз да направя крака, или не? Направя ли аз крака, поставя ли всяка частица на мястото, аз не съм просто жесток човек – аз съм човекът, който ви направи крака, който ви помогна да оздравеете. Следователно вие не може да очаквате да ви се оправи кракът без болка. Вашият Учител трябва да изправи много ваши погрешки. Турете в ума си мисълта, че когато ние говорим за погрешки, тия погрешки са извън нашата душа. Защо? Ако вие мислите, че един Учител нарочно се отнася към някого тъй, че да го оцапа или обиди, вие криво разбирате вашия Учител. Ако един Учител би помислил това, той деградира. Някой път Учителя може да ви създаде някои мъчности изкуствено, но неговата цел е съвсем друга. Тя е далечна. Учителя може да ви даде трудна задача, но целта му е съвсем друга – да развие ума на ученика.

Сега първото нещо: по причина на отсъствие на воля и хармония между вас, учениците, често имам с някои ученици и ученички доста недоразумения, неразбирания. Едно нещо помнете: аз съм

заобиколен с една диамантена стена спрямо света, а спрямо горе съм отворен! Отдолу – никаква кал! Който дойде отгоре, добре дошъл. Но да се отвори отдолу, да влезе кал – никога това няма да го бъде! Който се опита да дойде отдолу, ще приеме не един ритник, но хиляди ритници. Който дойде отдолу, като го ритнем, ще се намери на един километър далече. Ритници има! Не мислете, че ние сме много кротки хора. Отдолу който дойде – има ритник; отгоре който дойде – казваме му добре дошъл. Нищо повече! На съвременен език говоря: ритник! Ще дойдеш отгоре, както светлината. Ще се отвори твоята душа за тази Божествена светлина, която да оплодотвори твоя ум и твоето сърце и да се явят в нея тия възвишени, благородни пориви. Сега например от толкова време аз ви говоря и ви наблюдавам: вие още не можете да си услужвате един на друг. Ученикът на Окултната школа трябва да използва онези незабелязани микроскопически случаи, за да услужи. Допуснете, че вие носите лачени обувки и аз виждам, че вашето ремъче се е отвързало и се влачи. Казвам: не е моя работа това да услужвам. Не, ако си ученик, ти ще се спреш и ще кажеш: „Извинете, моля, почакайте.“ Ще се наведеш долу и ще оправиш ремъчето. Сега у вас ще се роди някаква подозрителна мисъл, изведнъж ще заговори благочестието. Аз говоря жена на жена да услужи и мъж на мъж. Изведнъж в ума си вие прекръстосват работите, явяват се контрастите. Навеждате се надолу, ще кажете: „Позволете да ви услужа. Извинете, че ви спрях.“ Това е една малка услуга, но комуто я направите, той няма да я забрави.

Добре, ето друг случай. Вървиш с твоя приятел. Ти си внимателен. Качвате се на трен, на трамвай или на файтон. Приятелят ти е забравил кесията си, няма пари. Ти не чакай да ти иска, но му дай, без да се досети. Не прави така, че да се уронва неговото честолубие; предвиди всичко, не го заставяй да ти иска пари, но преди да иска той, дай му. Всичките тия малки неща помежду си

трябва да ги предвиждате, да ги правите. Те са, които внасят ред и порядък – малките работи. Да допуснем, че вие излизате на разходка, двама души сте или трима, носите една хубава пита кашкавал, сирене, но случило се е, че един от вас не си е взел хлябец. Ти предвиди! Никога да не кажеш в ума си: „Откъде се взе той! На този ще трябва да му се даде.“ Използвай случая да му дадеш ти и да ти стане приятно, че той не си е взел хляб. Кажи: „Друг път пък ти ще ме угостиш, но сега ще ми направиш голямо удоволствие да ти услужа.“ Този другар никога няма да забрави тази малка услуга. Сега тия са малките случаи, които трябва да използвате. И Невидимият свят ги използва. Ако ти от Господа искаш голяма сума, Той няма да ти даде, но често Господ внимава за много малките работи. Малките работи, малките благодеяния са благотворни, а големите благословения са поройни. Малките благословения са като росата, носят благословение, а големите благословения са поройни, те и корените завличат понякога. Аз предпочитам росата. Сега ние казваме: „Господ да ми даде двайсет милиона, че това ще направя.“ След като ти даде Господ двайсет хиляди, ще ти се създадат двайсет неприятности. Нищо повече! Сега вие често критикувате. Критикувайте, без да хапете. Виждай погрешките на хората, без да ги изнасяш. Да имате тази благородна черта. Там, в Библията, се говори за Ной, че като излязъл от кораба, като пил винце, се напил. Единият син видял баща си разголен и казал: „Онзи, старият наш.“ А другият син взел една дреха и покрил голотата на баща си. На окултния ученик не е позволено да изнася погрешките на другите, понеже той изнася своите погрешки. Проказа е това! Това, което ти ще изнесеш за другите, то един ден ще дойде в дома ти. Пък и турците казват: „Не се смей на комшията си, да не ти дойде на главата.“

Ние не съжаляваме, че сте влезли в Школата с погрешки; че имате погрешки, ни най-малко аз не съжалявам за това, но аз

съжалявам, че вие не можете да ги използвате. И когато някой направи каквато и да е погрешка, голяма или малка, аз казвам: ето един отличен случай за този ученик да се повдигне. Аз виждам в това един добър случай, а той казва: „От мене човек няма да стане.“ Казвам: сега е време да се повдигнеш, защото в света има падане, има и слизване. Не смесвайте вашето слизване с падането. В падането има чупене на крака и ръце, а в слизането има само една умора. Следователно, когато слизате, ще се качвате и падате. Някой път ще дойдат мрачни настроения на Духа. Имаше една сестра, която искаше да повдигне целия свят, тъй беше вдъхновена, но после, като се върнах от Търново, намерих я клюмнала надолу, казва: „Аз съм голяма грешница.“ Как тъй – едно време искаше да спасиш света, а сега си грешница? Казвам: самозаблуждаваш се, ти не си това, което си мислила едно време, и сега не си туй, което мислиш. Онзи, който спасява света, е Бог! Голям грешник е онзи, който не изпълнява Волята Божия. Това е искрено. Не мислете за себе си туй, което не сте. После, често идват някои ученици и ми казват: „Учителю, аз искам да взема от твоя товар.“ Чудна работа, от моя товар ще вземе! Казвам: носили ли сте товара на Учителя си? Единствената услуга, която можеш да ми направиш, то е твоето послушание. Да снемеш моя товар от гърба ми, значи да измениш великия Божествен закон в света и да обърнеш великото, благородното в света на кал. Разбирате ли това? Когато аз нося някое страдание, аз разбирам смисъла на това страдание и работя върху него. Казват: „Много страда Учителя.“ Страдал Учителя! Че кой не е страдал? Онази майка, която ражда, не страда ли? Онзи войник, на когото е счупен кракът на бойното поле, не страда ли? Онзи министър, на когото е хвърлена бомба и е откъснала ръката му, не страда ли? Онзи banker, който е изгубил парите си, не страда ли? Целият свят е пълен със страдания. И всяко страдание е на мястото си. Обаче ние можем да улесним този път на

страданието. Не се съмнявайте! Та като дойде някой и каже: „Учителю, аз искам да взема твоя товар“, казвам му: не се съмнявай, върви в пътя си! Товара си аз мога да нося. Ако искаш да ми направиш услуга, не се съмнявай в мене! Защото с твоето съмнение ти увеличаваш страданието ми десет пъти повече, а щом увеличаваш моите страдания, ще получиш един ритник и ще се намериш на десет километра надалече. Казваш: „Този Учител!“ Не, ти не се съмнявай в своя Учител! Аз взимам думата *Учител* в специална форма, като специална идея. Не се съмнявай във великото, в Божественото, в проявлението на Божията Любов, която носи жертвата в себе си, която носи Мъдростта в себе си, която носи в себе си Светлината, която носи Истината, Свободата. Това са най-възвишените проявления на Божественото.

И всеки един ученик, който се съмнява в тия неща, аз не знам какъв ученик може да бъде. Един ден аз вървя по пътя и срещам един ученик, за пример ви го давам, върви си той, запалил цигарата си, не ме вижда. Щом ме видя, веднага си свали ръката и скри цигарата. „Отгде този Учител сега?“ Аз казвам: не е научил урока си. Казвам: не, не, Царството Божие с този дим няма да го намериш. На окултния ученик не се позволява да пуши! Може, но в редки случаи, само когато иска да се дегизира. Учителя може да пуши, но ученикът – никога! Тръгвате ли – няма пушене. Кой е този ученик, аз няма да кажа, не искам и той да си каже името, но е факт. Той отива към изток, аз отивам към запад. Към Бога отива той, но наместо свещ – тютюн запалил. Това са малки работи. Да запалиш една цигара, аз не го считам за голям грях, защото в Писанието няма закон за пушенето. За винопийците има – вино не пий; но за тютюнопушачите няма закон – свободни са, за тях няма нищо казано. Тъй че няма закон за тях, с който може да се съдят, но правият закон е следният: коминът е направен за дим, а човешкият нос не е направен за комин. Понякога

някой като пуши, изкарва дима през носа навън и казват, че той е майстор пушач. Пушенето на тютюн, пиенето на вино психологически всякога са свързани с известни недъзи на човешката психология. И тютюнът сега в Европа се употребява като едно наркотично средство против усилената дейтелност на нервната система. Тя се намира в едно болезнено състояние, което искат да лекуват чрез тютюна.

Сега ще се върнем към целта – към волята. Вие имате един недостатък – ето един случай да калите вашата воля. У нас имаше двама приятели, като стълбове хора, тъй здрави, но и двамата бяха пушачи на тютюн. Те се хващат на бас. Единият казва: „Аз ти купувам едни дрехи, ако в продължение на един месец не пушиш.“ И другият обещава нещо, но и двамата не можаха да издържат. Единият се крие на едно място – пуши; и другият пуши – крие се на друго място. И двамата минават за хора с много силна воля, а при това не можаха да победят тютюна. Е, питам: къде е тогава волята? Някой се гневи, но иска да въздържа гнева си. Не да спреш гнева, но да превърнеш този гняв в даден момент в една енергия и да използваш тази енергия.

Гневът от окултно гледище е една енергия. Не се стремете да унищожите вашия гняв. „Гневете се, но не съгрешавайте.“ Някой път трябва да се гневите, да развивате тия центрове. Трябва да има малко гняв. Някои не се гневят. У гневливия човек се заражда енергия да работи. Някои от вас смесват честолюбието с гнева. Честолюбието е докачение, което носи отмъщение, а гневът е едно ексекутивно, чувство; щом се разгневииш, даваш отпор, работиш, браниш се. Един извади револвер, и ти извадиш револвер – браниш се. Искам всички вие да не мислите, че трябва да бъдем миролюбиви хора. Не, окултният ученик трябва да е толкова смел, че да се застъпва всякога за Истината! Смел трябва да бъде, юнак трябва да бъде! А не – този да не обидим, онзи да не обидим. Не, не, щом дойде въпрос за Истината,

по всичките правила ще се застъпим за нея! Щом дойде въпрос за Мъдростта, по всичките правила ще се застъпим за нея! Щом дойде въпрос за Любовта, по всичките правила ще се застъпим за нея! За всяко друго нещо може да отстъпим, но дойдем ли до тия три позиции, ние ще бъдем твърди като диамант, непристъпни. Това е окултен ученик!

Сега волята трябва да се кали в тия, малките добродетели. После, старайте се например, като дадете едно обещание, да го изпълните. Ученици, туй непременно го искам – да бъдете точни, по-точни от англичаните. И аз ще ви дам задачи за точност. Знаете ли как? Дадеш обещание да бъдеш точен като часовник – то е една отлична черта. Речеш ли, че за четири и половина часа ще свършиш някоя работа, да разчитам, че за четири и половина часа ще я свършиш, без никакво извинение. Ще оставиш всичките други неща, но работата ще я свършиш. Не обещавай, без да обмислиш. Преди да обещаеш – мисли хубаво. Обещаеш ли веднъж, кажи: „Тази дума е казана, Бог е казал, аз ще се застъпя за Бога.“ Така трябва да бъде при всяко нещо, което е обещано. Нашето съзнание трябва да предшества обещанието. После второто нещо: искам да се пазите от друго – да не изнудвате другите те да обещават. Не искайте от другите обещание, ще оставите всеки да действа по свободна воля. Като ученици всеки един ще оставите на неговата Любов, той сам да обещава. И като обещаете, да се чувствувате свободни, радостни в своите обещания, а не изнудени. Обещаеш ли, не забравяй своето обещание – то не е окултно, то е маниер на света. Никакво изнудване не трябва да има! Тия са правила, които трябва да се спазват. Само така може да се образува между вас известна хармония. Някой път аз ще ви дам задачи, и като ви ги давам, взимам участие и аз. Например ако аз ви дам задача да срещнете мечката и обяснявам как да се разминете с нея, аз ще ви покажа опита, няма да ви пратя вас сами. Ще ви кажа: елате десет-

двайсет души, ще седнете далече от мен да наблюдавате как аз ще се срещна с мечката, как ще разговарям с нея.

По същия начин ще постъпите и вие. Законът е един. На тази мечка вие още не разбирате нейното естество. Има начини, чрез които вие може да влезете в разговор, в съприкосновение с мечката, да се разговаряте приятелски с нея. Аз като я срещна на пътя, ще седна – и мечката ще седне до мене. Ще я питам: как ти е халът, как поминаваш в гората, децата ти как са, с хората как поминаваш? Тя ще се приближи при мен, ще постави лапата си върху ми, ще ме поближе с езика си и после ще каже: „Добре съм.“ Аз ще я потупам по главата малко. Туй същество има съзнание, то е един дух, който е слязъл при такива неблагоприятни условия, и сега усеща, че има едно същество, което го разбира, и ще се разположи. Мечката много обича и много мрази. Горещо сърце има мечката, но намрази ли някого, тя е неукротима; обидиш ли я веднъж, тя не забравя обидата. Та казвам: то е цяло изкуство човек да влезе в положението на известно животно. Вие ще изучавате този закон – да влезете в положението един на друг. Видиш някой ученик разтревожен, нещо го мъчи – не го питай какво има. Влез в положението му и виж как е създадено туй положение. Той има товар – не му го взимай; ти можеш да му помогнеш, като не се съмняваш в него.

Сега, разбира се, аз не искам за един ден да изпълните тия правила. Аз ви давам десет години, за да ги усвоите, пък вие може да ги усвоите и за един ден, за седмица, за месец, за една година и за две години. В живота няма нищо по-приятно от това да чувстваш в окръжаващата среда, че хората, между които живееш, нямат съмнение в тебе. Обичат те тъй искрено, всеки един от тях е готов да стори всичко, което душата му позволява. Това е благородно – да се усещаш между своите. Няма по-хубаво състояние на Земята от това! Да имаш двама-трима приятели, на които ти напълно можеш да разчиташ. И

сега такова общество ние трябва да направим; и ще го направим туй общество, сега ще го направим, модел имаме вече, нали? Сега, разбира се, някои от учениците работите, аз влизам във вашето положение. Някои от вас работите усърдно. Голяма енергия притежавате. Някои сте се домогнали до по-правилни методи и начини на мислене, на действие; някои от вас имате доста хубави, красиви опитности, но има още много да се желае. Как? Къде е един светия, който е завършил своята еволюция, и един Ангел, който е достигнал вече до съвършено положение в своето развитие. Разбира се, някои от вас, учениците, сте млади, някои сте стари. Казвам го по отношение на вашата опитност.

Този клас, който съм образувал, той почти е най-добрият. Общият клас е най-добрият. Защото той е естествен клас, ние сме се събрали както една фамилия, както е в Природата: малки и големи, млади и стари, възрастни – да може всеки да използва дадения случай. И деца трябва да има между нас. Като се говори за философски въпроси, те не мислят за това, което говори Учителя, но като дойде да разказвам детински истории, всяко дете казва: „Това разбирам“ – и те слушат. После дойде пак някой философски въпрос или някоя математическа задача, детето казва: „Това не ме интересува“ – другите вземат участие. Тъй че в една беседа всеки един човек може да използва това, за което неговото съзнание е приготвено. В нея има по нещо за всички.

Та, малцината от вас, гледайте да образувате една ядка. Една ядка на какво? Да използвате малките случаи.

Да изпеем една песен! *Бог е Любов.*

*Седемнадесета лекция от Учителя 5 февруари 1923 г., понеделник,
София*

СЪМНЕНИЕ И ВОЛЯ

Размишление

(Прочетоха се няколко теми върху „Смисълът на раждането и прераждането“.)

Колко важни въпроси се развиха в миналата лекция? Разгледа се главно въпросът за силната воля и за използването на малките случаи.

Някой път вие се запитвате защо не можете да успявате в живота? Аз ще ви отговоря. Тук имате един инструмент, една цигулка. Който знае как да свири с тази цигулка, той ще си изкара прехраната и ще спести нещо за джоба си, а който не знае да свири, всяка вечер ще очаква от другите нещо. Защо? В какво се състои туй изкуство? В пръстите. Цигуларят трябва да знае тия математически съотношения – как се съкращават струните, та да знае как да изменя тоновете. Вие сега се наричате окултни ученици, но ако не знаете как да боравите с вашето тяло, мислите ли, че учението ще ви върви успешно? Не. Вие по същия закон ще бъдете в положението на този, който знае да свири на цигулка. Някои от вас можете само да дрънкате, за туй ви бива, но тук липсва нещо. Ще кажете: „Може, може тъй да се свири, то върви.“ Не, не върви. После цигуларят, като тегли тъй струните, защо скърца така? Не сте ли и вие такива цигулари – току хванете цигулката и дрънкате. Ами че всяка една дисхармонична мисъл не произвежда ли такива сътресения? И после казват за някого: „Той е отличен мислител, окултен ученик е той.“ Някой път ние трябва да дойдем до положението на децата. У всички ви трябва да се роди простота в разбирането, трябва да се вдетините, като деца трябва да станете. Ако вие не се върнете в положението на

деца, да се учите, вие няма да бъдете в състояние да възприемете Великата Божествена наука.

Знаете ли защо? В този път вие трябва да знаете условията, при които материята може да се превръща от едно състояние в друго. Да кажем, дадено ви е сребро, а на вас ви трябва злато. Трябва да знаете алхимически как да го превърнете. После, трябва ви някой скъпоценен камък. Важното е да знаете как от този въглероден двуокис, който се образува във вашите дробове, да направите един скъпоценен камък. Или пък от излишното желязо, което е в организма ви, да си направите един от най-хубавите ножове, органически, с който да си служите. Сега това са знания в окултната наука. Всеки един ученик иска да има тези познания, за да ги използва, но има закони на Провидението – Господ ги е сътворил. И тия закони не са железни, а са диамантени. Железните нищо не струват, но и гранитни не са. Аз казвам: „В Божествения свят съществуват диамантени закони – закони, на които най-възвишените умове, най-възвишените сърца, най-възвишените Духове доброволно се подчиняват. И те са живи закони! (*Учителя много леко тегли струните sol, re, la, mi, la, re, sol...*) Разбирате ли това? То е един музикален език. Ето, чрез него аз ви изказах една велика Истина. Ще кажете: „Виж как Учителя тегли струните.“ Например така може да предам и едно грубо движение. (*Учителя тегли струните по известен ред така, че се образува нещо като гърмеж.*) Това е сърдитият човек – бууу. Ама тъй е! Изучавайте живота в неговите проявления! Това са течения, които ги има във всеки един организъм. Има музикални течения, има мисловни течения. Трябва да знаете техните закони. Като знаете тия закони, ще можете да изкарвате прехраната си.

Сега всички вие трябва да имате един определен идеал. Ако ви попитам кой е вашият идеал, някои ще кажат: „Да познаем Бога.“ Други ще кажат: „Усъвършенстването на нашата душа, на нашия ум и

на нашето сърце.“ Но всъщност при сегашните условия кой трябва да бъде идеалът, към който да се стремим? Това е една задача, за която трябва да помислите. И тази задача не е еднаква за всички ви. Вие всички нямате един и същ идеал и не можете да го разберете по един и същ начин. Ако дори само на десет души цигулари дадем по една цигулка, тия цигулари ще използват цигулките по разни начини. Някои хора са внимателни, у тях има ред и порядък. Всяко нещо те ще поставят на мястото си. Те обичат реда, системата. Други пък казват: „Не ми трябва система“ – разхвърляни са всичките им работи. У трети въображението е развито, имат широк полет, не са консервативни, а са с широки, най-възвишени идеи. Други, наопаки, казват: „В този свят много идеи не са потребни – една идея е нужна.“ Англичаните казват: „С една идея и с един другар.“ С една идея животът не се съгражда.

Като ви говоря сега, вие искате да разгадате например какво може да бъде заключението ми. Аз няма да правя и да ви давам никакво заключение, но ще ви кажа защо посаждам нещата. Туй мога да ви уча – да посаждате нещата и да растат; а заключението идва, когато узрее плодът и го хапнете. Какво заключение? Някои искат в някоя моя беседа заключение. За да дам едно заключение на една моя беседа, трябва най-малко десет години. Опит трябва да имате. Ако тя не даде своя плод, тя е беседа без заключение. Тъй стои въпросът. При сегашното ви ученичество не може да има заключение. Като окултни ученици, ако спазвате законите, най-малко след десетгодишен постоянен, а не извънреден труд, вие ще имате едно определено заключение, ще придобиете нещо. Вие ще знаете как да се справяте правилно с живота, да използвате всички условия и да имате един почтен и приятен живот. Това е най-малкото, което може да имате. Защото сега ние минаваме през такива ужасни фази.

Например ти си посветил целия си живот да придобиеш малко богатство, да се осигуриш, но случи се – къщата ти изгори, изгубиш всичкото си богатство, останеш беден, няма кой да те гледа, почват да те ядат въшките, а на всичко туй ти не разбираш вътрешния смисъл. Питам: този живот има ли смисъл? Защо човек да не знае ония условия, при които може да запази своето богатство? Да има книги, с които да се занимава на стари години, да си има хубава библиотека или да вземе малко земя да я обработва, или да се занимава с пчеларство, да придобие един малък капитал, който да тури в действие. Окултният ученик трябва да бъде много умен. Ние не трябва да ходим в крайностите, в които са попадали всички ония хора, които са били в разни религиозни течения. Две крайности има: едната е крайната нищета, а другата – стремежът за първенство вътре в църквата. Едните хора са ставали калугери, постници, а другите са заемали най-големите постове в църквата, най-високото положение в света. Това са двете страни, двете положения. Ние не можем да осъждаме тези хора – така са мислели те. А когато дойдем до това да проучваме Божествената наука, ние трябва да се освободим от всички вътрешни предубеждения. Например някой път аз си позволявам в беседите да разкритикувам владиците и поповете в целия свят. Ако аз сравнявам владиците и поповете с тия заведения, които сега съществуват, тяхното положение е идеално. Но ако сравня една църква с една кръчма и кажа, че църквата не стои по-горе от кръчмата, то е безобразие. Ако кажа, че един поп е по-долу от един кръчмар, не е вярно. Когато говоря за духовност, аз подразбирам възвишеното, идеалното, най-благородното – онзи велик идеал, към който се стремим. А сега ние сме като кръчмарите. Те взимат туй, хубавото, в обратен смисъл. Не, с възвишеното и благородното другояче ще се постъпва. По друг начин ако ви се говори, за самия говорител е зле.

Следователно, ако говорим за Истината, ние не можем да правим никакъв компромис с нея. Истината трябва да се каже! Когато ще говориш една Истина, кажи я тъй, както си е. Ако не можеш да кажеш Истината, никой не те заставя да я говориш. Ако трябва да кажа Истината, ще я кажа тъй, както е в сравнение с онзи велик идеал, който Бог е поставил в далечните времена. Ама че тъй е! Ако духовенството, ако вярванията в света седят по-високо, отколкото животът, то е друго. Но тогава, ако сегашното духовенство го считаме за най-доброто, то да се спрем там и да реализираме неговите вярвания. Нищо повече! И затуй вие като ученици имате право. Някой път като казвам, че поповете са такива-онакива, то е само като гледам идеалното, Божественото – от негово гледище разглеждам въпроса. Казвате вие: „Туй не е бяло.“ Има една белина, по-бяла от тази, която вие познавате. Има една чистота, по-голяма от тази, която вие познавате. Та в своите вътрешни схващания трябва да бъдете съвършено искрени – за себе си трябва да бъдете искрени! Например сега като ви гледам, какви са подбужденията ви? Като сте дошли в този клас, на всички ви подбужденията еднакви ли са? Идеалът, към който се стремите, еднакъв ли е? Не е. Аз както го виждам, от Божествено гледище, идеалът ви не е еднакъв. Някои от вас са влезли в класа от съвсем други съображения. И следователно всеки ще получи според своите съображения. Според този закон на Природата е тъй. Когато някой човек те обича, той ще ти даде най-хубавото – той ще ти напълни джобовете; пък когато не те обича, пак може да ти напълни джобовете, но той ще избира нещо, което е червиво. И Природата, и тя прави така. Тя е много внимателна. Както мислиш, тъй ще бъде. Ако ние се приближим към Бога като към едно разумно същество, като към най-велик и най-разумен и зачитаме Неговите велики закони, зачитаме тази йерархия на тия разумни същества между нас, които са завършили пътя на еволюцията си и са в други

планове на Битието, ние ще постигнем своя идеал. Ако ние не зачитаме техните велики мисли, техните внушения, които те всеки ден ни изпращат, ние не ще постигнем нищо. Някой път някой Ангел, като остане една минута свободен от своята велика мисия в света, той се обръща към някой човек, каже му: „Слушай, ти си се отклонил от пътя, попаднал си в една погрешка.“ Човекът му отговори: „Не е твоя работа, аз зная как да разреши този въпрос, аз съм чел еди-кой си автор.“ Ангелът замълчава. Е, хубаво, след години ти намериш автора си и други някои автори, но погрешката пак не си изправил. Някой Ангел ти каже: „Слушай, ти си влязъл в еди-коя си църква, но пътят, в който вървиш, не е този.“ „Не е твоя работа да се разправяш с моите религиозни вярвания, аз съм свободен да вярвам, в каквото искам.“ Ще се вслушвате в тази велика мисъл на Ангелите! Ако не се вслушвате, вие не можете да бъдете ученици, т.е. не сте ученици.

Аз подразбирам, че не можете да използвате условията. Какво подразбирам, като казвам, че можете да използвате условията? Разбирам следната идея: представете си, че е сутрин, тихо пролетно време, денят е хубав, грее Слънце, отлично е времето, но вие сте затворени във вашата стая, не сте я отварили няколко дена, задушливо е. Казвате: „Отвън е много хубаво времето.“ Отвори прозореца! Казвате: „Чакай да мине още малко време, ще се простудя.“ И целия ден не отваряте прозореца си. Питам: какво се ползвате от това, че вън времето е хубаво? Нищо. Вие трябва или да излезете от стаята навън, или да отворите прозорците си – да може тази светлина да проникне направо. Защото когато светлината минава през стъклото, има едно влияние, а тази, която минава направо, има друго влияние. Не мислете, че светлината, която минава през стъклата, е толкова приятна. Не, тя не е най-хубавата светлина. Когато светлината минава през въздуха, тя е хубава. Освен това ще избирате дни, когато във

въздуха има по възможност най-малко влага, не сухота, но малко влага. Следователно такива дни ще търсите през годината – тия дни ще ги броите на пръсти, те не са много. И в окултната наука вие ще изучавате големи работи. Разпределено е времето кога да се изучават такива работи, във всяко едно време не става. Когато тази светлина минава през атмосферата, през влагата, през тия течения, тя внася вътре в нашия организъм желания и мисли, някой път чужди.

Сега например вие седите и казвате: „Какво трябва да направим?“ На онези от класа, които са най-свободни, аз бих им препоръчал една разходка до Витоша, да използват там добрите влияния. Има някои дни, които са много полезни, и ако се качите в планината през тия дни, ще имате добри резултати. Полезни са за вас тези влияния, понеже сега приижда екваторната прана на Слънцето, която носи живот в себе си, обнова за организма. Някои от вас там, на Витоша, ще си обновят нервната система или ума, ще се премахнат някои болезнени състояния, някои лоши настроения. Всичко това трябва да се премахне, за да може човек да мисли правилно. Сега, да кажем, ние ще се събираме тук, но като дишате всички, образува се една атмосфера от въглена киселина, която не е толкова благоприятна за една Окултна школа. При такъв един въздух, при такава атмосфера от въглена киселина не може да се говори за велики работи. Ако излезем на Витоша, тази прана там е толкова силна, че тя ще ви насочи в друга посока. Там като се качим, няма да бъдем разположени за знания. Защо? Знанието трябва да дойде само тогава, когато човек е здрав. Има два вида знания: знание на болните хора и знание на здравите хора. Лекарите например знаят всичките симптоми на болните. По побеляването на езика, по пожълтяването на очите, по почервяването на носа те виждат все лошо, все симптоми на болести. Някой психолог изучава науката на отрицателните черти у човека. Съвременните хора още не са почнали да проучват хората в

добрите им прояви. Всички изучават само отрицателните черти на човешкото развитие. И действително ние само разрушаваме, разрушаваме – само това учим. А окултният ученик трябва да започне да учи науката за здравите хора. Например може ли вие да превърнете едно ваше състояние? Някой казва, че има знания. Щом има знания, може ли да превръща състояния? Един приятел от Америка ми пише така: „Уча се.“ Много неща сега е разбрал. Пише какви са условията на американския живот и мъчнотиите, при които се намира, че трябва да се справи с тия мъчнотии, с обстановката, с умовете на хората. Е, как ще се справиш?

Сега например вие чувате за Бяло Братство, говорите, че сте ученици на Бялото Братство. Но кой от вас е срещал някого от Белите Братя? Я ми кажете, има ли някой от вас, който да се е запознал с Белите Братя? Казвате: „Ние сме членове на Бялото Братство.“ Срещали ли сте някой член на Бялото Братство? Ако вие сте Бялото Братство... Влезли ли сте вие в контакт със съзнанието на тия същества от Бялото Братство, които са завършили своята еволюция и които ръководят съдбините на човечеството? Или вие мислите, че като присъствате в окултния клас, някой от тия Братя ще обърне внимание на вас. Не, законът е такъв: Учителя обръща внимание само на способния ученик. Тъй е! Нему е приятно да предаде нещо на такъв ученик. Той казва: ето един ученик, способен по музика или по каквото и да е. Учителят, като вижда, че ученикът е способен, неговата душа се отваря и може да му предаде повече знания.

Питам сега: имате ли вие тази готовност да се учите? За вас вече имам свое мнение. Аз ви поставих всички на един изпит и зная на какъв уровень сте и какво мислите за мен. Аз зная: с нищо не може да се излъжете, фактически зная, имам всички доказателства и данни, нищо повече! Повече няма какво да правя опит. И от своето правило аз няма да отстъпя. Защо? Божественото се дава само на ония хора, у

които няма абсолютно никакво съмнение! Аз не се съмнявам във вас, но вие се съмнявате. Казвам: аз няма какво да се боря с вашето съмнение. Вие трябва да се борите и да победите това съмнение. Вие сте гладен, давам ви хляб. Допуснете сега, че вас ви болят зъбите, майка ви тъй ви е родила. Хлябът ви се вижда твърд. Казвате: „Нямаш ли някой хаван да счукаш тази твърда храна, да я направиш малко рядка?“ Казвам: обстановката е такава, пустиня е, няма вода, само сух хляб има. „Ами ти малко слюнки нямаш ли?“ Е, добре, за одного може да имам слюнка, ама за другите нямам, за сто души нямам. Не съм в положение. Казвам още: сам трябва да имаш слюнки за своята храна. Туй се изисква от ученика. Ученик, който няма слюнки за своята храна, да седи вън от Школата, да добие слюнки. Сега не взимайте туй в неговата обратна сила. Законите в света, с които трябва да се борите, са такива. Защото тъй както сега сте поставени, като ученици, Провидението кармически ви поставя на един изпит. Вън от изпита, на който аз съм ви поставил, има друг един изпит, на който сте поставени, и аз не искам там да пропаднете. Аз искам при вашето сегашно съзнание благополучно да го минете. Вие минавате един велик изпит и втори път през това състояние няма да минете. Не по отношение на мене, а по отношение на вашето съзнание. Туй съчетание втори път няма да го намерите. Туй, което сега изучавате, втори път няма да го минете. В сегашната култура влизат не хиляди или един милион същества, тук влизат милиони същества, които взимат участие в реализирането на тази Божествена мисъл. И вие взимате едно малко участие тук, в България.

Следователно вашето усилие, колкото и да е малко, поставено в туй общо течение, в този общ резултат, има вече смисъл, голям смисъл. Вън от туй общо течение то няма никакъв смисъл. Онази малка стрелка, поставена в часовника, колкото и да е малка, тя е важна.

Сега аз ви говоря, за да можете да уякчите волята си. Съмнението е необходимо в известен случай, но ако аз настоявам да няма съмнение във вас, то е, защото съмнението е една голяма спънка за правилното развиване на вашата воля. Защото волята ви без съмнение ще се развие по един начин, със съмнението – по по-друг начин. Волята ви по закона на Любовта, Мъдростта и Истината ще се развие по един начин, а в обратен смисъл ще се развие по друг начин. Основния закон трябва да разберете в дадения случай. Какъв е вашият стремеж? Стремежът, който имате в душата си, какъв е? Сега трябва да имате импулс. Вие имате този импулс и не се съмнявайте в себе си. Туй, което от младини имате, туй, което от детинство имате, него трябва да прилагате. Върху туй, което имате от вашето детство, ще гради Божественото – то ще остане като основа за проявата на Божественото. Защото само в една добра почва може да се посее една Божествена семка, за да расте. Един окултен ученик трябва да има разположението на Духа, за да бъде тих и спокоен, непоколебим във всичките мъчности, които може да срещне. Може да ви дойдат мъчности, да искат да ви вземат главата, но да бъдете тих и спокоен; даже ако и смърт ви сполети, пак да не се уплашите, да минете без страх от един живот в друг. Всеки страх е вреден. Даже да умираете, ако се страхувате, това ще ви спъне. Като влезете в другия живот, ще влезете с туй чувство на страх и то ще ви спъне. Влезете ли смело и решително, без страх, вашето съзнание ще се проясни. Сега Христос е единственият фактор, на когото вие можете да разчитате. Като говорим за Бялото Братство, за Христа, ние го знаем – Един е Той, който е дошъл на Земята, пострадал е и е възкръснал. Един от членовете на това Братство е слязъл на Земята. Сега ще оставим кой какъв е. Въпросът е, че туй, Божественото, или този, Божественият свят, се е проявил в лицето на Христа, но не тъй, както църквата Го разбира. И ако във вас се зароди същият стремеж, който Христос е

имал, ще вършите това, което и Той е вършил. Защото ако нямате Неговия стремеж, не можете да извикате Духа на Христа. Той казва така: „Ако думите Ми не пребъдат във вас.“ Едното условие, което поставя, е: „Моите думи“, т.е. да приемем разумното Слово. Туй Учение, на което Той е учил, не е само това, което е написано в Евангелието. Думите: „Ако пребъдвам във вас и ако вие пребъдете в Мене, Аз и Отец Ми ще направим жилище във вас“, подразбират един велик закон. „Тогава Аз ще ви се изиявя на всеки едно.“ Това е една опитност, която можете да имате.

Сега гледам: по някой път някои от учениците мислят, че с насилие може да заставят нещата да им се изиявят. Не, не може с насилие. Пред Слънцето може да излезете и да напълните цял един джобур, със сълзи и да му кажете: „Ти не знаеш ли, аз цял един джобур със сълзи напълних, прати ми, моля те, от твоите лъчи.“ Но ако прозорците ти не са отворени, ако ти не излезеш от тази къща, то няма даже да ти обърне внимание, няма да се помръдне. Слънцето не обича да ходи на гости. И Христос не обича да ходи на гости и не обича да Го караш да ти прати туй-онуй. Ще ми цитира някой стиха: „Ето, хлопам на вратата на сърцето ви.“ Но сърцето, това е цял един свят. И Той може да влезе в света на сърцата – не в едно сърце, а в света на сърцата Той хлопа и там праща своите лъчи. Ако ти излезеш и Го видиш, ще приемеш всичката Му благодат. И Той казва: „Там, в света на сърцата, ще направя едно угощение.“ Там, както в Природата, ще видиш всичките цветя и дървета цъфнали, вързали и всяко ще ти каже: „Вкуси от моите плодове“, и ще ти благодари за Доброто, което си му направил. Сега да допуснем обратното – че вие бихте придобили едно знание, че ръцете ви са с магическа сила. Някой те оскърби, ти кажеш: „Да ослепееш!“, и той ослепее. Друг те ритне и ти кажеш: „Краката да ти изсъхнат!“, и то стане. Ти ще уплашиш всички хора. Навсякъде хората ще бягат от тебе и в която къща влезеш един

път, няма да те приемат вече. И като кажат хората: „Ето, онзи силният, знаменитият иде“, всички ще бягат. Ще бъде като с онези българи, които бягаха от кърджалиите. Казваха: „Идат даалиите!“, и хайде всички по горите. Защо? Като дойде този даалия, всичко само огън стане. Като отиде този даалия в дома на някой българин, той, след като му заколи кокошка, баница ще му приготви; жена му, дъщеря му ще играят кючек и после отгоре на всичко ще му плати трийсет и толкова гроша за зъбите, за всеки зъб по един грош. И най-после ще го изнесе два-три километра път и така ще го остави. Питам: втори път като чуеш, че иде този даалия, ще го чакаш ли? Някои казват: „Да научим окултната наука.“ Ако съвременните хора биха владели силите на окултната наука, такива даалии щяха да бъдат. А, ужасно нещо щяха да бъдат! Обаче във великия Божествен закон, за да може да се използва една сила правилно, непременно тя трябва да мине през средата на Любовта. Защото Любовта е същевременно и среда, т.е. среда е, когато е в едно по-гъсто състояние, когато се проявява и трябва да мине през една по-рядка среда – Мъдростта. Мъдростта пак е среда. Истината пък, тя е най-рядката среда. Всяка сила трябва да премине през всички тия среди.

Сега не говорим за Любовта и за Мъдростта като принципи, но говорим за тях като среди и условия, при които Божественият живот може да се прояви при даден случай в нашето съзнание. Та казвам: ако придобием туй знание по този начин, ще можем да го използваме за благо на човечеството. Тогава, ако аз вляза в дома ви, няма да си отмъстя, но ще преобразя вашия ум – да имате правилно разбиране, да видите погрешките си, да се изправите. Ще се изправите и ще ви благодаря. Така трябва да се постъпва. Правото в света – да наказва и да прави Добро – има само Бог. Само Един в света има право и да накаже, и да прави добро едновременно. Той е само Бог, никой друг! И всеки друг, който си позволи туй право, той е

на крив път. Той е едно изключение. Само Бог има право едновременно да наказва и да благославя! Той може веднага да те умъртви и след туй да те възкреси. Но когато Бог умъртвява, Той ще те прекара през ужасни страдания и след време, като те извади от тях, ще ти даде знания и други възвишени блага, тъй щото страданието ще се уравни. Всеки друг, който не разбира този закон, ще ти причини само страдания. Сега някой път ние си позволяваме да наказваме. Доколкото аз зная, това е един прерогатив само на Бога. А по отношение на нас, ние трябва да се стремим да бъдем благи, не и критици. Да не мислите, че като се стремим към това, ще бъдем благи.

И пак има нещо горчиво в човека. Окултната наука казва, че основата в човешкия живот е горчива. Корените на човешкия живот са горчиви, а плодовете на човешкия живот са сладки. Това са два принципа, които действат. Единият принцип постоянно ражда отрицателни качества, той привлича отрицателните сили и ние не можем да се справим с тях. Казва апостол Павел: „Виждам в себе си един закон, който действа – искам да служа на Бога. Този закон действа в удове ми, но когато правя това, което е много хубаво, правя и това, което не искам.“ Оплаква се той. И след като учил дълго време в Школата, онези Братя му показали изходния път. Има един изходен път! И там, в 8. Глава, вече пише: „Има един път, през който човек може да излезе.“ Следователно вие като ученици ще се намерите като апостол Павел в едно голямо противоречие. И много по-големи противоречия ще дойдат. То е много естествено. Че ако вие не можете да издържате тия противоречия и да придобиете тази светлина, тогава вие няма да можете да се ползвате от тях. Та ще имате предвид, че някои казват: „И тук хатър, и там се прави хатър, тъй върви работата.“ А, не, не, в Божествената школа няма никакъв

хатър! В Божествената школа да имаш привилегия, значи да станеш най-последен в света и от нищо да не се ползваш. Нищо повече!

Когато дойдем до Божественото, ние не щадим никого!

Аз виждам: когато някой път ви направя една забележка, веднага се обиждате. Някои се обиждат много скоро. Аз нямам за цел да ви обидя. Казвам: пътят, по който вървиш към своя идеал, не е правилен. Някой път някой ми каже: „Не можа ли да ми кажеш това насаме, ами ме компрометиращ пред тия братя?“ Ами те знаят какъв си! Всички ученици знаят, че той е страхлив, но понеже Учителя казал, той се засрашил. Ами че ти отдавна си засрамен! Нима в класа не знаят, че ти се караш с всички? Някой път хората, като не ни казват погрешката, ние ни най-малко не трябва да си правим илюзия, че те не я знаят. Туй не значи, че те са слепи. Ами те виждат, всичко виждат. Например аз съм виждал – като влезе някой в стаята ми, ще вдигне единия чаршаф, ще каже: „Горният чаршаф на Учителя е чист, но долният не е чист.“ Защо се интересува? Този, който вдига единия чаршаф, той и в живота си ще бъде същият. Любопитство е това! После под кревата ще погледне, да види какво има отдолу – обувките на Учителя са там.

И те знаят кое къде е – цигулката къде е, куфарът къде е. Това е хубаво, но казвам: туй е любопитство у хората. Сега мислите ли, че при тая черта, която имате, като дойде някой у вас, няма да бръкне да види кое къде е? И вас ще ви изпитат. Ще питат за вас как се обхождате с другите, щедър ли сте, като ви поискат пари. И онзи ще каже: „Не е толкова щедър, той е стиснат, малко обича... цигания има, цигания тъй.“ Имал цигания! Но туй ще ти го каже съвсем тихо. И двамата сега вървят: „Слушай, аз ти казвам като приятел – цигания имаш малко.“ А той се препоръчва за щедър. После дойде при него друг: „Как си, приятелю, ти си от Школата, нали? Много се радвам.“ Къде е тази черта, искреността, у хората? Туй спъва вътрешния

прогрес. Невидимият свят е крайно недоволен. Туй ви спъва, отдалечава ума ви от целта. Ами че тази цигания в кого я няма? Кой я няма? Например някой път ти се пазариш с един фйтонджия – човекът ти иска 30 лева. Казваш: „Деца имам. Не може ли 28 лева?“ „Не може.“ „Е, хайде де, аз ти давам 29 лева.“ Защо сега искаш да отбиеш един лев? Не че си беден. Макар и беден, някъде може да пожертваш 200-300 лева, а на този, бедния фйтонджия, сега ще отбиеш един лев. Някой път искаш да отбиеш един грош! Защо? Цигания е това! Жест трябва! Иди там и виж колко струва. Ако разполагаш, питай: „Колко струва?“ „Толкова.“ „Действително толкова ли е?“ „Толкова.“ Дай и нищо повече! На Запад няма такива пазарлъци. Там са сложили вече надписа: „С циганията ние приключваме!“ У англичаните няма цигания и пазарлък има прификс. Нищо повече! Влезеш в някой магазин, ще ти кажат: „Това е от вълна, това е от памук“, точно определят. Или кажат: „Туй не е за теб.“ Или пък рекат: „Ако не излезе така, ние си взимаме стоката назад, върнете я.“

Сега най-първо всички вие, пак ви казвам: като ученици трябва да се научите да бъдете точни. Точно навреме за клас! Всички ще идвате точно. Знаете ли колко точно? Аз по някой път правя едно изключение за някои закъснели: влизам петдесет минути след 7,30 часа. Не, трябва точност! Часовникът ви трябва да е точен. Трябва да си тук две минути по-рано. Първото нещо, което искам от всички ви в Школата, е точност. Това е едно от правилата! После ще ви поставя на изпит, ще държите изпит за точност. Така трябва, точно навреме – другояче не може. Точно трябва да постъпвате!

Сега често, като стоя в стаята си, ето какви мисли приемам от вас за наряда, който ви дадох на събора, и съм решил да не ви давам вече такъв дълъг наряд. Един ми казва: „Що ми трябваше всяка сутрин да ставам: бъра-бъра-бъра. То е попщина, то наряд ли е? Веднъж, два,

не искам вече.“ Друг казва: „Много е дълъг.“ Трети се оплаква: „Ти остави наряда – то да е само да се чете, ама трябва и да го пееш.“ Четвърти казва: „Освен наряда, пък и тия упражнения, без тях не може ли? Ами че нали трябва да бъда свободен – а аз, какво, ще си слагам юлар, че да ме водят?“ Един ден мър-мър-мър – разгневи се. Погледна някой, каже: „Не искам да правя това, аз мога да мисля сам за себе си.“ Казвам: „Още какво ще кажеш?“ „В една такава глупава работа не влизам. Аз с нея не се занимавам.“ Ааа, тия работи не минават, не минават, не, на крив път сте. Като дадете едно обещание доброволно, аз ви казах: изпълните ли вашето обещание, вие се повдигате. Не го правете заради мен. Защото аз си казах на себе си: нямала баба работа, купила си прасенце. Казвам: идущата година ще направя наряда толкова къс, че за една минута ще го свършиш. Това са изкушения, които идат от тъй наречената зона на изостаналите души, или от черната зона, която опасва Земята. Има хиляди и милиони души, които са изостанали – те са първокласни клюкари. И те не искат никакъв прогрес, никаква светлина, никакви знания. Техният стремеж е да спънат цялото човечество. И каквото сте спечелили, те искат да го спрат. Те казват: „Не ви трябва да вървите нагоре, защо ще ходите при Господа, дайте тук насам ние да ядем и да пием, ние сме нещо реално. Тук е всичко, на Земята.“ А *тук* – това значи да могат съвсем да те използват.

Та първото нещо: искам от вас да развиете вашата воля, защото в окултната наука има опасност чрез слабата воля да привлечате противоположни влияния и да си объркате сами пътя. Смел трябва да бъде окултният ученик! Защото всеки страх, всяко съмнение, всяка слаба воля ще привлекат някои от тия неканени гости и те, като дойдат вкъщи, ще бъде много зле. Аз съм бил много внимателен към вас. За в бъдеще ще взема по-строги мерки да не пропадат някои от учениците. Някой път човек се ожесточи, потъмнее умът му, няма

разположение. Трябва воля, воля! Не се поддавайте! Нямаш настроение да се молиш сутрин. Застани, обърни погледа си нагоре – ще ти дойде някой Бял брат на помощ. Понеже си обещал, трябва да изпълниш обещаното. Болен си, втресло те е. Стани! Казал си, че ще излезеш на половин километър вълн. Излез! Болен не болен – излез. Ще упражняваш волята си. Ще гледаш да преодолееш мъчнотията – една малка мъчнотия е това. Дал си обещание! Сега вие мислите, че като тръгнете в Божествения път, той ще бъде послан само с рози, ще ви посрещнат с финикови вейки и ще кажат: „Като вас ученици няма!“ Не е тъй. Тъй е, но като минем от другата страна на тази зона. А докато я минем, трябва да имате тази диамантена воля. Борба трябва с тия неканени гости, за да се избавим от една голяма напасть. Вследствие на това се раждат много болести. Та ще развивате волята – диамантена воля трябва! Сега например аз ви дадох музика и гледам – пак докарахте тия окултни песни до обикновените. Първото правило за окултните песни е: ако не си разположен, ако умът ти не е разположен, не пей. Тогава пейте от обикновените песни. За окултните песни трябва да имаш разположение, волево разположение, и умът ти трябва да присъства. Разправяше ми един ученик следното. Давам едно упражнение на учениците и казвам: ще извадите ръцете напред и около десет минути ще мислите все за тялото, с отворени очи. Външния свят ще го забравите, само за тялото ще мислите. Този ученик, като седи, казва: „Чакай да си затворя очите.“ Затваря си очите и след десет минути заспива. Не, с отворени очи става концентрирането. Някой казва: „Чакай да зажумим.“ Не, с отворени очи ще се лекуваш, ще мислиш за ръцете си, за краката си, ще прокараш ума си през нервната система, през стомаха, в червата, по цялото тяло – като един господар, който трябва да се разходи навсякъде из своето имение, да види в какво положение се намира всичко. Това значи концентриране.

Когато вие пеете тия окултни песни, умът ви трябва да е концентриран в песента – тогава ще видите резултата.

Вземете например упражнението *Изгрява Слънцето*. Най-първо вие, като кажете *изгрява Слънцето*, трябва да видите туй Слънце, че изгрява. Трябва да вземете участие с ръцете си. „Изгрява Слънцето.“ (*Учителя плавно изтегля ръцете напред.*) Какво прави Слънцето, като изгрява? „Праца светлина.“ (*Учителя разтваря ръцете настрана.*) Какво донася тя? Благословение. „Носи Радост за...“ (*Учителя прибира ръцете към гърдите.*)

Втората част: живата сила какво носи в себе си? Какво е действието на тази жива сила? Тя всякога извира. Значи ще дадеш на целия си организъм един подтик – на сърцето си, на ума си, на волята си. Туй е едно усилие на волята. Щом не си разположен, не пей. Дойдеш ли да пееш упражнение – изпей го по всичките правила!

Нека един от учениците, който е най-способен, един доброволец, да изпее *Изгрява Слънцето*. (*Мълчание.*) Действително имате право, притеснително е. (*Един от братята пее. След него няколко сестри изпяха същото упражнение.*) Аз ви казвам: не съм добър певец, но правилно пея. Искам да се научите от мене правилно да взимате тоновете. (*Учителя пее и свири на цигулка „Изгрява Слънцето“.*) Някой път се боите и не изразявате туй, което е в душата ви. Ще се научиш да бъдеш смел. Мисли за сърцето си и не се бой! Може би някой от вас, като пее веднъж, втори път няма да се опита да пее, ще изгуби всякаква охота, защото няма да получи насърчение. Като го слушат, ще кажат: „Ще бъдеш тъй добър втори път да не ни заставяш да те слушаме.“ Така е, защото хората обичат хубавото. (*Всички пеем „Изгрява Слънцето“.*) Трябва ви непременно вдъхновение – ще се стараете двойникът ви да влезе в гърлото. Може да имате техника, но нашата цел не е само до техниката – трябва израз в пеенето. Човек може да направи всичко, но трябва воля и разположение. Имаш ли

разположение – можеш; нямаш ли разположение – не можеш. И когато дойде до разположение, трябва да знаете, че в света Господ не обича да си играем. Сега, когато пееш, ще пееш по всичките правила; щом мислиш, ще мислиш по всичките правила, които мисълта изисква. Не можеш ли, ще стоиш настрана. Имайте идеал! Имайте мисълта, че можете да пеете хубаво. Изведнъж може да не достигнете това, но ще знаете, че можете да пеете хубаво. Музиката не е за външната страна на вашия живот, но е едно помагало да можете да уякчите волята си.

Имате ли зададено някакво упражнение? Да, упражнението върху съзнанието, да намерим черното петно. Тогава ще ви дам друго едно упражнение. Доколкото виждам, никаква точка няма да намерите; то е едно от трудните упражнения, за които може би след една година ще имате резултати, не сега. Но ще го следвате. Туй упражнение, което ще ви дам, е за вашето здраве. Упражнението е следното: вие ще поставите двете си ръце една до друга, палците допрени на една маса, краката ви, и те да бъдат един до друг. Ще седнете и ще почнете да мислите за вашето тяло, както ви казах. Сега всички ще направим туй упражнение за десет минути, с отворени очи. Ще мислите за ръцете, за краката, за дробовете – само за себе си ще мислите. За нищо друго няма да мислите. Ще се концентрирате и с ума си ще преминете по цялото тяло. *(Всички направихме упражнението.)*

Сега аз ще ви обърна внимание на следното. Аз не искам да останете в това положение, докъдето сте стигнали като ученици, аз не искам да останете на този път, защото той е един от най-опасните пътища. Не струва да доведеш човека до средата на пустинята и да го оставиш там. Да не мислите, че там може да спрете. Някои казват: „Толкова стига вече.“ Не, трябва да стигнете на една определена станция. Там, който иска, може да продължи, който иска, може да

остане, но туй положение, в което се намирате, е опасно. Сега не може да ви оставя така. През пустинята минаваме. Туй, което имаме, ще използваме; може вода да няма в изобилие, но с лишение, с малко ще минем. Тъй трябва да се примирите с условията на живота. Пустиня минаваме, с камили пътуваме, не с някой модерен трен – ще се примирим и няма да философстваме. Там, в пустинята, стават такива бури, всичко може да стане. Трябва да знаем, че и в окултния свят, и там стават бури. Трябва да бъдем умни, защото може животът ни да съвпада с Божествения развой на нещата, трябва да знаем кога може да тръгнем и кога да свършим. На мен ми разправят, че през Балкана минават някои пътници: през планината сняг, студ, буря, та просто им окапват пръстите на ръцете от студ. Защо ти е да минаваш планината през туй време, та да ти окапят пръстите? Стой си дома една седмица, почакай! Но веднъж замислиш ли пътя, не закъснявай, защото буря ще дойде. Ти казваш: „До два дена мога да мина оттатък.“ Но като дойде бурята, изненада те. Трябва да разбира човек. Затуй ще бъдете всички внимателни, защото окултният свят е един свят на ред и порядък и нещата трябва точно да се изпълняват – тъй, без изключение за всички.

Тайна молитва

*Осемнадесета лекция от Учителя 11 февруари 1923 г., неделя,
София*

ДВЕТЕ ТЕЧЕНИЯ – ОГНЕНАТА ВЪЛНА И ВЪЛНАТА НА ЛЮБОВТА

Тайна молитва

(Прочете се резюмето върху темата „Смисълът на раждането и прераждането“.)

Тема за следващия път: „Предназначението на човешкия нос.“

Какво е потребно на грънчаря? Пръст. След туй? Вода. После? Огън. Ами колелото? Да, и колело, и след туй пещ му трябва. Сега от какво зависи качеството на грънците? От пръстта, нали? И после – не само пръстта трябва да е хубава, но и майсторът да е добър, да може да изкара от нея нещо хубаво. Добре, тогава, ако бих ви задал една тема: „Кое е онова, което различава хората“, как ще ми отговорите? Защо хората се различават?

У човека има способности по отношение на ума, има чувства по отношение на сърцето и после – сили по отношение на неговата воля. У човека има центрове, които развиват само силите. Всяка една способност се определя от своята форма, а формата определя възможността на способностите и на чувствата. Какво показва степента на едно чувство? Как може да се определи то? А формата на волята пък определя силите – как може да се проявят те. Вземете простия пример – един вол. Неговият мозък е затворен в главата. Всичката му сила е съсредоточена в главата с тия рога и в краката му, както са устроени. За да израснат тия рога, воловете са мислили с хиляди години, докато ги създадат, докато намерят едно оръжие против своите врагове. Те са намерили рогата си днес за самоотбрана. Конете, те са измислили друго оръжие – със задницата да ритат. После ред други животни с хиляди години са мислили да намерят

средство за самоотбрана и са упражнили зъбите си да хапят. Пчелите са мислили хиляди години, докато си направили своята картеница – жилото, което, като забият, пуска отрова. Туй жило вътре в средата е пробито и като го забият, пуска тази отрова.

Казвам: ако вие въведете един вол при съвременната култура в каквото и да е общество и се стараете да развиете неговия мозък, до каква степен ще го развиете? Все таки до известна степен ще може да му повлияете, но в тази форма, тъй както са ограничени неговите способности, той не ще може да прояви интелигентността на човека. Та същият закон е и по отношение на нас. Мозъкът на съвременните хора сега е дошъл до такава една форма, до такъв предел на развитие, че трябва да знаем, че ни предстои да минем в едно ново състояние. Тъй както са устроени нашите глави, по-културни днес не можем да бъдем. Вземете един човек с глава, каквато днес има, и му проповядвайте каквото и да е учение: християнство, мохамеданство, будизъм. Той ще го възприеме, но ще си остане пак същият. Защо? Защото трябва най-първо да се измени формата на неговата глава. Сега например всички вие като ученици може да направите опит със себе си. Щом ви се проповядва едно учение, казвате: „Това учение не е за мен.“ Какво показва това? Че формата, в която сте включени сега, вашите способности, вашите чувства, вашите сили не могат да се проявят по този начин в този ви живот. Като дойдем на Земята в друг някой живот, тогава ще бъде друго.

Следователно най-първото нещо за окултния ученик е това: той трябва да се постарее постепенно да измени според законите на окултната наука формите на своите способности, формите на своите чувства и сили. Първото нещо – трябва да стане такова прераждане вътре в него. Вземете например у всеки един човек гнева като сила. При всяко едно спорене във вас всякога несъзнателно се заражда едно желание да се биете с лакътя си или с ръката си. Това желание е

същото, каквото е желанието у коня да рита. Тази ръка – тя изразява желанието на коня. Конят рита назад; следователно тази част на ръката съответства на задната част на коня. Значи ние още носим конската цивилизация. И когото да бутнеш, ти най-първо го бутнеш с лакътя си и после свиеш ръката си на юмрук. Юмрукът, това е копитото у коня. Значи тази енергия ще се прояви несъзнателно. След туй ти чувстваш, че си извършил нещо нехубаво и казваш: „Извинете, аз не знаех.“ Значи у човека има известни движения, които не са под контрол на неговата воля. Следователно тази форма трябва да я измените. Дойде туй желание у вас да ударите някого – трябва да знаете как да превърнете тази енергия, да ѝ дадете друго направление. Например защо аз трябва да извадя револвера си? Първото нещо – вие носите револвер и само чакате някой да ви обиди и да теглите куршум. Че какво е това? Това е конската цивилизация и цивилизацията на вола – същото нещо. Волът, като дойде някой при него, набучи го на рогата си, убие го; конят ритне някого, убие го; ти теглиш куршума, убиеш някого. То е все същото.

Добре, сега Новата култура препоръчва следното. Ние имаме по-силно оръжие. Дойде един апаш при тебе, иска да те обере, но ти със своята мисъл можеш да измениш енергията вътре в неговия ум. Следователно, като измениш посоката на мисълта му, той ще вземе друго направление. Що ти трябва тогава да вадиш револвер? Ти с ума си ще вървиш по пътя. Не е ли износно? Сега ще те срещнат войници, ще кажат: „Имаш ли оръжие?“ Ама ще знаеш: в ума си ти ще носиш едно оръжие, много по-силно, отколкото първото – револвера.

Другата слабост на съвременните окултни ученици, поне аз както наблюдавам, е, че като се съберете, най-първото нещо е, че почвате да се критикувате. Но критикуването не е наука. Защото когато някой дойде и ми каже: „Ама ти си изкълчил крака си, я да го

видим“, той вземе, че го помърда малко. И после, като не може да го направи, каже: „Иди, намери някой майстор, който ще умее добре да ти го направи.“ Дойде втори брат, и той също го помърда и каже: „Иди при онзи брат майстор, той ще го поправи.“ Този брат, онзи брат, всеки помърда крака и го остави. Е, каква полза? Туй не е ли критиката? Казвам: ако умееш, мърдай го, но ако не умееш, не го бутай по-добре! Ти знаеш ли изкуството да лекуваш крака, бутай го; ако не знаеш, не го бутай, поне ще ми направиш една услуга. Е, какво изкуство има в това, когато критикувате някого? Аз казвам: трябва да критикувате някого, не казвам, че не трябва да го критикувате, но как? Да наместите крака. Хвани го, кажи: „Ти, братко, имаш един голям недостатък, но аз съм майстор, ще ти наместя крака. И втори път пак ела!“ И тогава каква е целта на учениците? Ако ние в съвременния живот не можем да придобием една голяма сила, с която да преодолеем мъчнотиите, в които се намираме, тогава защо ни е окултната наука? Сега да оставим какво Господ може да направи, какво ние можем да направим. Друг въпрос е важен. Ще ми каже някой еди-кой си автор какво казал. Всичко туй е хубаво, но в дадения момент има друга една по-хубава философия – какво ние можем да направим за Господа. Не че не мога да ви отговоря, но вашият ум трябва да бъде подготвен за по-висшето разбиране. В по-висшето разбиране има по-тънки сили. Казвате: „Учителю, кажи нещо!“ За да ви говоря така, на всички ви трябва да кажа да постите петнайсет дена и никой няма да ви слугува. „Е, как?“ Няма да лягаш там в леглото и после да ти засъхва гърлото, че да се жабуркаш с вода, та и цялата махала да знае, че си постил. И след туй умът ти трябва да бъде свеж. Тялото ти ще стане по-ефирно, ти ще привлечеш тия по-тънки сили и тогава ще можем да разговаряме. Аз някой път ще говоря върху поста. Сега онези от вас, които са постили по десет дена, привличат от тия по-тънки сили и после, като свършите поста, някои започват да ядат

кисела зелева чорба. С това вие ще направите едно подпушване на тя сили и ще развалите всичко. Постът се употребява за обновяване на организма. То е един начин за подмладяване.

И следователно след поста колкото се може по-дълго време употребявайте храна еднообразна и храна, която изисква малко сила за храносмилането, за да не се възбужда във вас апетитът, за да може да се развиват дробовете, та да може да приемате повече прана от въздуха и от водата и да изваждате повече сокове от храната, отколкото сега.

Постът е един от начините за постигане на тези неща. Сега у някои от вас се явява желание от амбиция и тщеславие да съобщите на другите, че сте постили. Ще тръгне той и започва: „Слушай, аз постих десет дена, не е един ден, не са и два дена, не са три дена... това са цели десет дена, ехеее.“ И в туй отношение аз мога да ви похваля: вие надминахте православните. Православните постят три дена. Аз не отивам в другата крайност, не казвам, че това не е хубаво; човек все трябва да има малко амбиция, не трябва съвсем да изчезне амбицията му, но важното е в поста той да придобие известна сила. Като се хваля, моята похвала трябва да съответства на самата реалност. „Аз направих една картина, нещо идеално съм нарисувал.“ Е, хубаво, поставя моята картина на изложението; дойдат и други, и те поставят картините си в това изложение. Погледна – моята картина заема последно място. Казвам: „Те не разбират.“ Как не разбират! Като я погледна, трябва да кажа: „Да, на последно място е, но толкова е заслужила.“ Следователно ние трябва да схващаме нещата тъй, както са. Ако някой е нарисувал нещо по-хубаво от мен, ще призная факта. Та казвам сега: постът е едно добро средство. Аз ви похвалям. Най-първо ще се кали волята ви с поста. Човек, който е постил десет дена, той може да направи много работи. Човек, който е постил десет дена, той не е овца – той е един герой! Човек, който е постил десет,

дванайсет, петнайсет, дваайсет дена, вече не можеш да го буташ и не можеш да налагаш мнението си върху него. Не, не! Един човек, след като е постил дваайсет дни, ще се освободи от много заблуждения. Много ваши заблуждения ще изчезнат.

Та в сегашния век ние вече настъпваме в една огнена вълна. Разбирате ли, ние влизаме, приближаваме вече, на първите редове сме. И скоро вече всички ние ще навлезем в една силна магнетична вълна. Това са няколко милиона: 10, 15, 20 милиона волта в тази вълна. Ето къде е опасността – от тази вълна става събиране на енергията, затова отсега още някои усещат нещо като сърцебиене, нещо ги бутне в нервната система. Тия вълни идват периодически и като попаднеш в тях, в някое отношение те разреждат кръвта, в друго отношение я събират; в някое отношение те събират енергията на нервната система, в друго – разреждат тази енергия; и вследствие на това едни хора получават нервен удар и умират. Това са все огнени вълни. Тия огнени вълни, през които сега минаваме, ще ни направят много кибритлии. Мъжът от малко настръхва, но не знае откъде иде това. Огнена вълна е туй. Той се е нажежил. Богат е, няма никаква загуба, но нещо е настръхнал. Търси причината, а причината е вътре – попаднал е в тази вълна. Единственото необходимо нещо е: той трябва да се обърне нагоре, към Бога, да подобри вибрациите на своето тяло. Друго спасение няма! И сега, като проповядваме в Окултната школа, това е един метод да повдигнем телата си, да са в хармония с тази вълна, в противен случай хората ще измират, ще дойдат епидемии и ще ги завлекат. Природата в туй отношение е много строга. Тя търпи, търпи, но когато тия същества сгрешат – дойде, помете всичко. Тя е като някой грънчар, който казва: „От тия грънци нищо не става, пометете ги.“ Бог отнеме Духа си – измират хората. След туй отново праща Духа си – създава нова раса. Бог е

постъпвал така много пъти – измете цяла раса и после отново я създаде.

Сега аз загатнах в неделя, че трябва да се стремите да преобразувате вашия череп, да дадете нова насока на мисълта си – да има един оттенък, че действително вие сте влезли в шестата раса. Най-първо, лицата ви трябва да издават една светла краска. И тъй, след като постите десет-петнайсет дена, ще забележите, че една светеща краска почва да прониква от душата във вашето лице. Сега по-висшите същества, Ангелите, праведниците, адептите, Учителите се интересуват от хората дотолкова, доколкото е степента на техния стремеж към Бога. Когато един адепт или един Учител види една душа, която прави всички усилия, прави всички разумни жертви, той е готов да А се притече на помощ, да А покаже начин как да превърне всички тия нови форми на своите способности, мисли, чувства и сили и да А даде един нов подтик в живота. Тъй щото в окултната наука мнозина от вас, които сте на четирийсет и пет-петдесет години, можете да се подмладите и да живеете един съзнателен живот, да бъдете полезни на вашите близки. Можете да обновите вашето тяло, душата си, ума си. Умът може да се обнови чрез мислите, а душата може да се облагороди чрез своите чувства. Та ще обърнете внимание върху своето саморазвитие, а не върху това да се критикувате. Да се критикувате, то е естествено, това са стари навици, които ние трябва да преобразим. Като виждаш погрешките на един човек, ползвай се от тях, за да избегнеш страданията. Това е един добър начин за възпитание. Не критикувай погрешките, но да ти бъдат за поука! Каквото един човек прави, ти не прави неговите грехове, но те да ти бъдат една поука, да се избавиш от тия страдания. Или ти имаш някой лош навик – този навик да ти послужи като един учител. Старай се погрешките на хората да ти бъдат от полза. Този трябва да бъде стремежът на всички окултни ученици.

А после аз бих желал всички от вас да си препращате добри мисли. Вие сега седите и се молите Господ да благослови целия свят. Но това е много неопределена молитва – целия свят. Е, хубаво, аз минавам през вашата градина и казвам: Господ да благослови градината ви. Добре, но да кажем, че е лятно време, суша е, минавам и не казвам: „Господ да благослови градината ви“, но отивам с кофите за вода и поливам всичките дървета. Поливам ги пет-шест дни наред. Питам: кое е по-хубаво – да кажа: „Господ да благослови градината ви“ или да взема и да поля градината ви? Минавам покрай вашия пиперник, той е сух. Кое е по-хубаво – да взема една тенекия и да го поля или да кажа: „Господ да благослови“? Аз бих желал вие да поливате градините си. Минаваш и видиш, че градината на твоя съкласник не е полята. Вземи вода, полей я! Не е прекопана – вземи мотиката. Утре той ще ти направи същата услуга. Туй е Окултната школа. Ако това не се прави съзнателно, от него няма полза. Тогава като дойдат по-висшите сили, и те си имат свое приложение. Сега аз не казвам, че у вас няма прогрес – има доста прогрес. Някой път аз се произнасям строго, знаете ли по какви съображения? Аз гледам по отношение на онзи велик идеал. От гледището на този велик идеал вие нищо не сте направили, но като взема човешкия живот, хората от света и вас, казвам: за прилика между света и вас не може и въпрос да става. Тъй щото двете крайности трябва да ги вземете предвид. Като говоря по отношение на Божествения живот, тъй е, не се обиждайте. Но като ви похваля някой път, то е по отношение на света. И в единия, и в другия случай пак съм прав, туй са две различни мерки. Сега виждам – има у вас движение, има и стремеж. Аз желая този стремеж да се усили още повече и разумен да стане, да не станете едностранчиви, защото всеки ученик трябва да бъде всестраничен. Неговата дейтелност трябва да бъде всестранна. Той трябва да бъде в

контакт с всичко в Природата, във всичко да взема участие, да се интересува какво прави и Ангелът, и червеят.

После някои от вас да вземат да проучват Евангелието – извадете от него най-силните стихове и направете опит с тях. Например направете опит със стиховете:

Аз съм Пътят, Истината и Животът.

Повярвай в Господа Исуса Христа, ще бъдеш спасен ти и домът ти.

Аз и Отец Ми едно сме.

После направете опит с онзи стих, дето се казва в Писанието:

В началото бе Словото...

Бог е Дух и които Му служат, трябва да Му служат с Дух и Истина.

Ако те ударят от едната страна, обърни и другата.

Ако те съблазнява дяското или лявото око, извади го и го хвърли.

Направете опит да разберете вътрешния им смисъл, какво е искал да каже Христос. Има друг един смисъл в стиха, скрит. Може някои от вас да не го приемат, но все таки тия размишления върху стиховете ще ви доведат до много нови разбирания. Сега например аз, като говоря за Любовта, като проповядвам Любов, ето какво разбирам. Любовта минава през три степени. Понеже чрез кръвта се носи животът, в нея е съсредоточена жизнената енергия. Като минава тя към първите центрове, които се намират в преддверието на човешкия мозък, събужда се тъй наречената индивидуална любов – любов, която мисли само за себе си! И следователно ние искаме да прекараме всичко за себе си. Детето иска да събере всичко в хамбара си пак за себе си. Това е първата любов. Втората любов има друга една врата. Кръвта като възлезе горе, събрана вече, ние сме готови да намерим друго същество и от излишъка на нашата любов да му дадем. Казваме: „Хайде, вземи половината от тази любов.“ Туй го

наричам дружба, приятелство. Това не са още морални чувства. След туй кръвта, като мине горе, в предната част на главата, засяга едно морално чувство, което наричам милосърдие. Тогава се проявява онази Любов, която жертва всичко за близкия си. Човек е готов да даде залъка от устата си за благо на другите. Следователно Любовта трябва да мине през тези фази, за да се яви милосърдието. Но за да се прояви милосърдието, трябва и човешкият интелект да дойде, трябва да се прояви и човешкият разум. Тия са трите степени, през които човек ще мине.

Следователно в нас трябва да се проявят едновременно милосърдието и разумът. От тия две сили у ученика, съединени наедно, от тях той ще разбере в каква насока именно трябва да се използва Любовта. Сега, в първата и във втората любов всякога има едно натегнато състояние – поляризиране и раздвояване. Например ти имаш един приятел – най-първо ти го обичаш, той седи ден, два, три при тебе, най-после ти дотегне. Вие сте забелязали това. Майка сте, имате дете, обичате го, галите го, но най-после ви дотегне и кажете: „Хайде, иди навън, играй с другите.“ Това не е една морална любов. Туй дете, като е смукало, черпило, черпило от майка си – взима, а нищо не дава; майката го праща да играе навън. Защо го праща вън?

Обаче като дойдем до моралното чувство на Любовта и милосърдието, там не е така. Ние не можем да проявим тази Любов към едно същество, което няма морална Любов. Това чувство можем да проявим само към един човек, който е морален. Разумният живот може да се сподели само с един човек, който е разумен. Само с разумния човек ще говориш разумно. Ами че такъв е законът! Ти не можеш да проявиш морална и Божествена Любов към едно същество, което няма тази Любов, няма тия чувства. Ти и да я проявиш, то ще те разбере в първа или във втора степен. Следователно, когато ние

говорим за Божествената Любов, двама души трябва еднакво да се разбират и еднакво да се жертват и тогава благата, които имат, са равни. Обмяната между тях е правилна. Тъй щото някой път вие спорите, разбирате се според степента на вашето развитие. Аз съм направил свои изследвания, свои изчисления, свои ъгли и познавам хората, зная степента на тяхното развитие. Аз няма да ви поверя тия свои изследвания. Аз съм решил – няма да поверя тази наука никому. Има ъгли, има известни форми и числа, които показват кой човек към коя степен на развитие спада. Сега за вас има едно важно нещо – вие може да се трансформирате само по един прост начин. Мога да ви го покажа, той е следният: вие не философствайте за Бога! Например вие искате най-първо да схванете какво нещо е Бог в своята необятност. Досега нито един адепт, нито един велик Учител, нито един Ангел не е могъл да ви определи какво нещо е Бог. Ангелът може да ви определи какво е Бог: Той е една необятна Светлина. Ти усещаш една необикновена мека Светлина, която те изпълня, но каква форма ще Му дадеш? И като влезеш в Него, ти си нещо особено. И в тази Светлина по някой път се явяват форми, които представят Бога, но формите, това не са Бог. Бог е скрит вътре в туй безгранично и всякога ще остане скрит, никога няма да Го познаят. През хиляди векове, през цялата Вечност – никога няма да Го познаят. Този Великият, Абсолютният, Безграничен Бог, Той ще остане една велика загадка завинаги! Туй ще го сложите в ума си! Да не мислите, че някога ще разгадате какво нещо е Господ! Во веки веков Той ще си остане така Абсолютен! Да се разгадае Животът – това значи да се заличи Животът. Велико е само това, което остава необяснено! Осъзнава се, без да се ограничи! Изясненото всякога показва вътрешно ограничение на една велика Истина. По същия закон не мислете, че някой ден ще определите какво нещо е Любовта. Любовта ще остане като една проява. Вие ще опитате Любовта в една или друга

степен, но речете ли да я ограничите, тя се загубва. Този, който ви люби, след четири-пет дена, след една година той не може да ви люби. Защо? Много естествено! Развалила се е лампата и тази енергия – Любовта – не може да се прояви. Мозъкът на този човек се е развинтил. Във френологията често има такива случаи. Има ред причини, те са следните. В Америка един господин се оженва, обича жена си, децата си. Един ден го ритва кон в задната част на главата и той намразва жена си и децата си, изпъжда ги от къщи. Този кон, като го ритнал, изменил формите на неговите чувства. Нищо повече! И така минал живота си. Ти му говори, морализирай го, че не е прав, той си остава така. Изменени са тия чувства.

Следователно някога някой ви разлюби. Казвам: ритник е получил в дадения момент. Формите на неговите чувства са изменени. Ти с нищо не можеш да го заставиш да те обича. И тъй, имайте предвид едно нещо – да се пазите от следния закон: силните сътресения в живота са в състояние да изменят способностите ви, чувствата и силите ви или във възходяща степен – да ги подобрят, или в низходяща степен – да изменят целия ви живот. Например вие можете някога така да го обидите или така да го озлобите, че този човек да ви намрази и да каже: „С този човек отсега нататък никога няма да се примирим.“

Ученикът никога не трябва да си играе със силите в Природата. Един велик Учител може, но ученикът трябва да бъде много внимателен. Той трябва да има цензура на езика си. И в Писанието се казва: „Господи, сложи страж на езика ми!“ Един Ангел да има, че като речеш да говориш нещо лошо, да каже: „Чакай!“ Защото често, като се разгневим, казваме: „Аз това ще направя, онова ще направя.“ Нищо няма да направиш, ще повредиш само на себе си. Онова, което става, то не се казва. Само нещата, които не се казват, те стават; а нещата, които се казват, никога не стават. Правилото е такова. На сто

казани неща едно става, а на сто неказани неща – деветдесет и девет стават. Ами че много естествено! Ако посееете сто ореха и никой не ги знае, деветдесет и девет ще израснат, но ако сто посееете и кажете, колко ще израснат? Децата ще идат, ще ги човъркат един по един и ще ги изядат. Даже хубаво е някой път човек сам спрямо себе си и той нищо да не знае. Трябва да е в известно отношение невежа. Някой казва: „Кажи ми какво ще премина в бъдещето си!“ Мога да ти кажа, но ти няма да придобиеш опитност. Ти трябва да бъдеш невежа, докато придобиеш опитността. Следователно не се плашете от невежеството. Не искайте да бъдете учени, преди да платите данъка си! Че как ще станете учени хора? След като сте минали опитността, след като платите данъка си. Онзи ученик трябва да премине десет, петнайсет, двайсет години в учение и тогава става учен. Ако вие не преминете през ред сътресения, през ред изпити в живота, какви ученици ще станете? Вие казвате: „Аз вече цяла една година съм тук, в Школата.“ Хм, една година! Не една година, не един живот – може би ви трябва още един, два, три живота. Може в един живот да направите много, но да не мислите, че е лесно да се добият окултните познания, да се усвоят тия окултни сили и да се научим как да живеем. То е едно от най-великите изкуства. И аз не познавам по-велико изкуство от изкуството да знаеш как да живееш. Например минаваш по пътя, този те обижда, онзи те обижда, а ти да бъдеш тих и спокоен, да можеш да трансформираш всичките тия енергии, и като се върнеш в дома си, да се усещаш богат. Или след като учителят сложи на ученика си единица в училището, като се върне ученикът вкъщи, да каже: „Моят учител е прав, но тази глава не разбира.“ Тъй трябва да каже той. Това е ученик! Сега и ние някой път казваме, че Господ спрямо нас е несправедлив. Не, Той е толкова справедлив, толкова благ, че ако Той би ни въздал за нашите глупости, нищо не би останало от нас. Ами след като направим деветстотин деветдесет и

девет погрешки на хилядата, Той казва: турете му малко на гърба, че да усети. После, като направим други деветстотин деветдесет и девет погрешки, пак малко ти тури. Няма какво да се сърдим.

После, друго нещо, от което искам да ви предпазя. Като ви говоря за Любов, за милосърдие, аз не искам у вас да се роди овчедушие – аз искам да мислите, да бъдете самостоятелни, да бъдете справедливи, смирени. Говори ви Учителя. Да знаете в дадения момент дали Той е прав, или не. Ако Учителя е прав – прав е; ако не е прав, да останете на особено мнение, но положително да знаете прав ли е, или не е прав. Да опитате себе си. Някой път Учителя може нарочно да ви изпита дали туй чувство на справедливост е развито във вас. И хубавото е именно в това – да знаете прав ли е, или не. Ама ще кажете някой път: „Учителя не постъпва справедливо.“ Уверени ли сте?

Сега тия понятия трябва да ги имате предвид. Те са необходими за вашето бъдещо развитие. И сега, като ви гледам, аз желая да стане едно подобрене у вас, защото виждам – на мнозина мозъците са демагнетизирани, трябва ви енергия, мнозина не сте весели. Седите тъй хубаво, но в душата ви аз виждам, че сте страхливи. Някои уж кураж имат, но виждам ви – страхливи сте. Не, не, не се лъжете! Аз наричам смел човек онзи, дето като дойде време да го покачат на кръста пред обществото, да каже: „Няма нищо!“ И той да устоява, да не му мигне окото. Този наричам аз ученик. И другите, като погледнат на него, да кажат: „Това е ученик!“ А на онзи, който каже: „Що ми трябваше туй учение, защо не си стоях вкъщи?“, ще река: не започвай тогава тази работа, стой си вкъщи! Сега трябва да бъдете безстрашни, тръгнали сте в пътя, не се лъжете! Пътят, по който вървите, е прав. И в този път всеки, който е скромен, чистосърдечен като човек, той се благославя.

Та казвам: ние правим едно общо усилие. Трябва да образуваме една ядка, да можем да приемем тия сили от Природата. Например тази година иде една много приятна вълна. Тя ще мине тук, през Школата. Но аз се опасявам, защото има един възел: когато аз искам да събера тази вълна, тогава забелязвам – учениците се ритат, искат да си уредят сметките. Казвам: елате, дайте си торбите, оставете старите сметки, дайте чувалите си, напълнете ги с туй богатство.

Но и Черната лежа тогава ще започне това-онова. Не, не, трябва да бъдем тихи и спокойни. Имаме един момент, едно богатство и трябва всеки да е готов да го приеме. И вие имате право да го приемете.

Сега моята задача беше в миналата екскурзия да направим един опит. Аз искам да ви покажа една малка част от тази вълна, която сега минава през България, да видим как ще я опитате. Кое число беше в петък? Шестнадесети февруари. Нека кажат тези, които бяха на Витоша, как почувстваха тия енергии, които идват отгоре. Беше толкова топло, като пролет, разбирате ли? Като седиш на снега, като че на трева седиш, като лятно време. И туй е само една малка част от тази съзнателна жизнена енергия, която настъпва. А иде една вълна още по-голяма. И бих желал вие всички да сте готови, че като дойде тя, да засегне не само вашето тяло, но да засегне и сърцето ви, и вашия ум, и душата ви. Тя ще внесе една нова струя и ще донесе едно обновление. Тази вълна ни чака. Туй, Божественото, трябва да дойде. Тя е като Слънцето. Ако ние не я използваме, какво ще ни даде тя? Та затуй ние ще се приготвим добре. Тъй стои въпросът. В Природата трябва да знаем времето на всички неща. У всички ви аз искам да има една готовност – да знаете, че Бог е готов да благослови когото и да е, стига да спазват Неговите закони.

И бих желал всички вие да се повдигнете, да бъдете по-умни; не да мислите само, но да станете по-умни. По-умни и по-мъдри да

станете! И сърцата ви да станат по-благородни! Само по този начин старите ви дългове ще се платят. Вие не мислите сега за миналото. Вие мислите: „Аз съм изгубил този случай, това-онова.“ Изгубеното е изгубено. Туй, което ще спечелим – то е важно. Туй, което ще спечелим сега, то струва десет пъти повече, отколкото изгубеното. И виж в другите църкви – те си имат методи, те знаят това. Много пъти баптистите в Америка ще се съберат и ще се молят, без да разбират туй благо. Те се молят, молят и казват: „Ще дойде благословието.“ Туй благословение иде периодически. Например, като следим тия събуждания в

Америка, виждаме, че те вървят по течението на тия жизнени вълни. И религиозните хора, като обхванат тази вълна, тогава в църквата наставя една особена промяна – наставя едно съживяване, Любов между членовете, самопожертване, действа закон на самоотричане, те във всичко издържат. А окултният ученик трябва да знае законите. И всички трябва да бъдете готови.

Аз ви казвам: една вълна иде през тази година – няма да ви кажа кога. Ще си пригответе торбите и тенджерите, защото и масълце ще има, житце ще има, а после и касите ще пригответе – и злато ще има, органическо злато. Богатствата на човека се определят от друг един закон: всеки един човек става богат според златото, което има в себе си. Онези, богатите милионери – те са богати, защото имат повече злато в себе си. Следователно златото отива при златото. Такъв е законът. По възможност ще се стараете да се образува съзнателно една хармония между вас, като съсредоточите ума си. Иде тази вълна! Да образуваме хармония, че като дойде тя, да остави нещо в умовете ви. Това е благословение.

Сега следващата неделя аз ще ви дам две или три формули, с които да си служите. Ще ми напомните.

Но аз бих желал вие да почнете да мислите върху себе си. Помислете си например преди две хиляди години къде сте били? Преди хиляда, преди деветстотин, преди петстотин години къде сте били? Да видим може ли да отбележите в коя част на Европа сте били и дали сте били в Европа или в Индия, в Америка или в Австралия. Може да не разкриете точно, но все таки, като съсредоточите мисълта си, все ще ви дойде една малка светлинка. И след туй ще намерите известна разгадка. Вие още не сте правили упражнения, а трябва да се правят много упражнения. Ние ще пристъпим към някои практически опити. От малките опити, от микроскопическите опити ще започнем.

1. Да направим един малък опит сега. Поставете лявата ръка на коляното си, повдигнете дясната ръка напред, свийте другите пръсти, само показалецът да остане навън. Сега не гледайте кой как си повдига пръста. Мислете за своя пръст.

Леко се поставя десният показалец в средата на челото. Мислете сега за това място тук. Движете пръста надолу полекичка между веждите, по носа, по дясната ноздра, по средата на дясната буза до горната част на ухото. После нагоре по въздуха над главата, напред, надолу и ще поставите пръста си върху палеца на лявата ръка. Концентрирайте се, наблюдавайте промените, които стават във вас. Себе си наблюдавайте. Теглете сега пръста си по лявата ръка нагоре, до рамото, след това под брадата, от дясната страна, зад шията и от задната страна на главата нагоре, после по горната част на главата, където са моралните чувства, над веждите, по дясната вежда, по бузата надолу, до брадата, след това ръката се поставя хоризонтално вдясно. Умът ви да е концентриран във вашата ръка – не се поддавайте на никакви чувствания, защото те са лъжливи емоции, но гледайте на онова, разумното във вас. Ръката напред, пръстите се изправят, ръката се издига нагоре, след това се сменя долу при лявата.

2. Сложете сега ръцете на гърдите с отворени пръсти. След това ръцете се отварят настрани. Пръстите се свиват на юмруци и едновременно ръцете се прибират отпред на гърдите. Пак ръцете се разтварят настрани, пръстите се разтварят; свиват се пръстите, прибират се ръцете на гърдите. *(Това се прави три пъти.)* След това ръцете се слагат напред, настрани, пак напред, допират се палците, после пред гърдите, но пръстите са хоризонтално, след това ръцете се спускат долу.

Изпейте сега *Изгрява Слънцето!* *(Пее се с движения.)*

Забележка: В петък, на 23 февруари, ще има екскурзия до Витоша за тези, които могат, които са свободни; пък които не могат – за тях ще жертваме една неделя.

*Деветнадесета лекция от Учителя 19 февруари 1923 г.,
понеделник, София*

КАЧЕСТВА НА УМА, НА СЪРЦЕТО И ВОЛЯТА

Тайна молитва

(Прочетоха се няколко теми върху „Предназначението на носа“.)

Изпейте Изгрява Слънцето.

Аз ще направя няколко бележки. Специално няма да обяснявам, но казвам: Природата има два метода, с които си служи. Тя има много други методи, но два основни метода има, чрез които си служи умът, служи си и сърцето, служи си и волята.

Умът може да привлече известна енергия към себе си, а същевременно може да отблъсне същата енергия. Умът има, тъй да кажем, наклон на площта. Движението по тази плоскост – това е поляризиране на тъй наречената съзнателна енергия или електричество на мозъка. Туй е необходимо, за да може да привлечете каквато и да е енергия от Природата.

Вие трябва да обикнете предмета, който изучавате. Това е първото правило. Не обикнете ли предмета, вие няма да имате абсолютно никакво познание, не можете да го учите. Защо? Понеже този предмет ще бъде в тъмнина спрямо вашия ум и вие, каквото усилие и да правите, няма да можете да го проучите. Най-първо умът ви трябва да хвърли известна светлина върху предмета. Ако чрез вашия ум не можете да хвърлите известна светлина върху някой предмет, вие не можете да го проучите, същевременно и вашето сърце не може да обикне този предмет. Следователно един предмет се обиква само тогава, когато ние видим неговата външна форма. Туй е обективната, предметната страна. Следователно, ако умът не е хвърлил светлина, сърцето не може да обикне;

тогава и вашата воля, и тя не може да завладее този предмет, т.е. не може да го използва. Да завладее – разбирам в широк смисъл. Тъй щото най-първо във вашето съзнание трябва да хвърлите светлина върху предмета, да обикнете този предмет и тогава да го схванете чрез вашата воля. Чрез тия три процеса вие може да се домогнете до онова знание, което Природата е вложила в него.

Сега първото нещо – вие не можете да мислите правилно. Ако вашият ум не върви паралелно с Божия ум, ако не е в съгласие с Него, вие не ще можете да мислите правилно. Това е един от законите. Следователно, ако вие вървите в разрез с Божествения ум, вашата енергия ще се разпръсне и дейността ви постоянно ще се парализира. Туй е първото нещо. Иначе който и да е от вас трябва да бъде в съгласие с Божествения ум. Да е в съгласие с Божествения ум – разбирам да е в съгласие със законите, по които действа Божествената мисъл. Един учен човек може да не е религиозен, може да е безверник, може да има разни философски вярвания за Бога, такива, каквито обикновените религиозни хора нямат, но като изпълнява законите на мисълта или законите, които са в Природата, той постига резултати. Защо? Защото той съблюдава по какъв начин върви Божествената мисъл. Тъй щото не се лъжете от външната страна на нещата. Вие сега ще кажете: „Аз се моля.“ Може да се молите и пак да не спазвате Божествените закони. Следователно Божествената мисъл тогава не ще може да проникне в ума ви.

Сега не е достатъчно само да видите известни предмети, защото виждането на известни предмети още не може да породим мисъл у вас. То може да породим само един усет. Например ако видите някой човек, вие ще имате за него известна външна представа. Докато дойде онова вътрешно общение между неговия ум и вашия, трябва да минат ред процеси. Сега вие може да кажете тъй: „С хората ние можем да разговаряме, понеже ги виждаме, знаем как, но с Бога как можем да

разговаряме?“ Добре, ами по телефоните как разговарят хората? Те виждат ли субекта? Сложиш си слушалката: „Дзънн... ало!“, чуваш от другия край, почваш да разговаряш. Значи и в Природата има такива слушалки. Ако ти можеш да се домогнеш до такава една станция и да си платиш, тогава ще можеш да разговаряш. Ще питаш: „Мога ли да разговарям с еди-кого си?“ Ако ти кажат, че може – ще можеш. Някой път ти кажат, че не може, и ти ще чакаш след един ден, след два, три дни, след един или два месеца. Но дадат ли ти обещание, ти трябва да бъдеш точен, математически точен – дойде ли времето, веднага на телефона – вземи слушалката и слушай! Отличен е този телефон, не както тукашните телефони – да зъзнеш. Стига да ти обещаят, ще го получиш.

Първото нещо е това – трябва да имате ясна представа за тия велики закони, които господстват сега. Аз съм забелязал – някои ученици на окултната наука както в Америка, така и в България, са такива изменчиви натури! Те мязат на мъгли и на движещи се облаци, на пара. Тук имаме ред статистики. Тия ученици са толкова неустойчиви в характера си! Аз съм намерил светски хора, които не познават Бога, които са сто пъти по-устойчиви от тях. Например такъв един ученик може да ти каже, че ти си от Черната лежа. Хубаво, опиши кои са качествата на хората от Черната лежа. В Природата няма скрито-покрито. Скрито-покрито има само за хората, които не виждат, но в Природата всяко нещо е строго определено. И като кажем, че един човек е от Черната лежа, това е наше схващане. В Невидимия свят нямат такива идеи, каквито имаме ние тук. Черната лежа – това е едно философско течение в Невидимия свят. Божественият план на нещата може да се разглежда от двояко гледище. Аз задавам въпроса: ако тия грешници – черни братя наречени – съществуват, то как им е позволило Провидението за толкова хиляди години да бъдат господари на Земята и как им е

дадена власт? И Христос казва: „Иде князът на този свят.“ Иде като княз. Кой му е дал тази власт? Тези от Черната ложа си имат свои закони. И вие се намирате под тяхното управление и контрибуция им плащате. Питам тогава: как ще оправдаете вие това с Божествената Мъдрост? Ако е тъй, както тясно схващаме ние въпроса, как е допуснал Господ тия, лошите хора, да управляват Природата? Не, не са лоши те, не си правете илюзия. Един черен брат, той е философ, може да ви заблуди. Един дявол, като го осъдили, че лъже, казал: „Аз не лъжа, всякога говоря истината.“ То значи: „Когато говоря на себе си, никога не лъжа.“

Е, по какво се отличават сега Бялата и Черната ложа? Аз ще ви представя две качества толкова съществени, че да имате една ясна представа. Сега на всичките ония ученици, които ме слушат тук, казвам: да не ходят да бърбят това, което чуват тук. Аз ви държа отговорни в Школата. Ще си пазите езика – като говорите, да знаете как да говорите. Тъй да плещите не се позволява – този ваш език ще се парализира. Ето по какво се отличават двете ложи – и Бялата, и Черната ложа употребяват Светлината като едно средство. И едните, и другите си служат със Светлината, но как? Един маг от Черната ложа със Светлината си служи само за себе си. Ако един такъв маг иска да погледне колко е часът, той ще обърне Светлината към часовника и вижда колко е часът, само той го вижда. Когато иска да изследва нещо, той отвори, светне си и знае кое как е, но бързо след това той скрива тази Светлина. Тази Светлина той я държи специално само за себе си, а за другите тя е скрита. Тя е изключително за него. Той за окръжаващите не се грижи. Казва: „На тях не им трябва Светлина.“

В Бялата ложа е обратното. Един бял маг си запалва лампата и чете, но той навсякъде върти Светлината. Като извади своята лампичка, почва да я движи и като я движи в кръг наоколо, осветява цялото пространство, тя служи на всички. Следователно по тия две

качества се отличават те. Ако един човек държи скрита светлината си, той следва пътя на Черната жоа; ако светлината му е отворена и за другите, той е от Бялата жоа. Това са качества. Това е философия, така разбирайте нещата! Няма какво сега – нека ми дадат нещо от Библията, което да докаже, че не е така. Обаче за да е така, и едните си имат причини, и другите си имат причини. Няма какво да ги осъждаме. Този човек, който крие светлината си, той има причини. „Ама защо той да не си отвори своята лампа?“ Питам: онзи фотограф, който снима човешките лица, отваря ли камерата обскура, отваря ли цялата светлина? Не, само една малка дупчица ще отвори към човека, когото ще фотографира. Той е умен. Другояче като остави цялата пластинка отворена, няма да може да фотографира. Следователно условията, при които черните братя живеят, са такива, че трябва да крият светлината си. Толкова са еволюирали те! Следователно, ако се връщаме на този уровень, на който е Черната жоа, тя е останала назад в своето развитие, тя е в корените долу, в най-гъстата материя. Там Светлината е непотребна. Понеже Бялата жоа е излязла вън от гъстата материя и е влязла в по-рядка материя, тя може да употреби своята Светлина. И двете жои работят за общия ход на Природата. Има закони, които регулират действията на едните и на другите. Когато един маг на Черното братство и един маг на Бялото Братство се срещнат, те се здрависват, говорят си приятелски и пак се разделят приятелски.

Един от старовремските светии имал двама души ученици – те били ревностни на своя учител. Те били християни още от първата епоха на християнството. Един ден и двамата излизат, правят си една разходка из езическия свят, но срещат един езически жрец и казват: „Сине дяволски, откъде идеш?“ Този си вдига тоягата, счупва главата на единия, после на другия – и двамата простира на земята. След туй среща учителя на двамата ученици, който му казва: „Братко, откъде

идеш?“ „Как, ти ми казваш братко, питаш откъде ида? Сега, преди малко, аз срещнах двама от твоите ученици и ги прострях на земята.“ „Радвам се, че ти си им дал един хубав урок, да знаят как да приказват.“ Когато някой черен маг простре някого на земята, белият маг му казва: „Аз се радвам, че си му дал един добър урок, да знае как да употребява езика си.“ Следователно нямате право да кажете на някого, че е от Черното братство. Като дойдете до дълбоката наука, трябва да се пазите да не съдите. „Не съдете, да не бъдете съдени.“ Туй е за учениците, не е за света. Научно изучавайте тия велики закони, но не съдете, не е ваша работа. Научно изучавайте тия постъпки, защото като съдите, и вашите постъпки на същото основание ще бъдат съдени. Като спазвате тия правила, умовете ви ще бъдат спокойни. Сега аз зная – мнозина от младите и от старите ще дойдат и ще кажат: „Знаете ли вашият Учител от коя ложа е?“ „От коя е?“ „Е, от Черното братство.“ Хубаво, аз ви казах кой е от Черното братство. Щом някой си гледа часовника и свети само на себе си, от Черното братство е. Но щом тази Светлина навсякъде свети, не е от Черното братство. „Ама знаете ли какви са неговите намерения?“ Какви са неговите намерения? Всичките лоши намерения стават все в тъмнина. „Ама знаете ли какво говори?“ Всичките лоши разговори стават на тъмно. Ако искам да направя нещо лошо на някого, ще му кажа:

– Ела!

– Какво?

– Аз ще ти подшушна на ушите, но слушай, само между тебе и мене да си остане. Аз имам доверие само на тебе, ти си мой приятел. Слушай, онзи, той е един първокласен вагабонт, да се пазиш от него, шмекер е. Той следва Школата, ама... туй да го пазиш, да не го казваш.

И той ще иде при друго лице, ще му пошепне: „Слушай, ще ти кажа нещо, то е тайна.“ Всичко уж в тайна!

Питам сега: кой е от Черната ложа? Не, между учениците тия неща не трябва да стават, защото сега живеем в един век, където няма скрито-покрито; едно време имаше, но сега завесата е раздрана. Има толкова пропуквания в тази театрална завеса, че хората вече през завесата виждат какво се върши вътре, карагьозлъци няма вече. Всеки един от вас може да провери това. Опитайте някой път съзнателно да кажете една лъжа и вижте, наблюдавайте се в огледалото – има едно коренно изменение в лицето ви – очите ви са изменени вече. Може да направим опит с вас. Туй ще го направя, за да видите, че лицето се изменя. Кажете една велика Истина, Божествена – веднага по обратния закон лицето ви се изменя, изменят се и очите ви. Промяна става при всяка една мисъл. Аз говоря за мисли, чувства и волеви действия, съединени в едно и съществуващи като един съзнателен акт на човешкия Дух. Всеки един съзнателен акт се отразява върху лицето ви. Туй трябва да го знаете. Следователно ще се огледате, ще се видите и ще кажете: „Аз ще оправя тази погрешка.“

Сега да се върнем към онзи вътрешен принцип на ума. Значи щом вие мислите само за Черното братство и виждате хора все от Черното братство, вие сте свързани с него и сте негови членове. Това е закон. Защото каквото човек мисли, това и става. Ако аз подозирам всеки един човек в престъпление: Иван, Драган, Петко – всички тия десет-двайсет души аз ги нося в ума си и тия хора ще ме покварят. Затова Христос казва: „Любете враговете си.“ Избавлението сега иде чрез Любовта. Любовта е за ученика. Защо? За да го избави от всичките тия души, от всичките тия форми. Чрез Любовта той ще изхвърли всички тия форми и ще внесе хармония в ума си. Това е едно Учение. Аз няма да критикувам, но ще констатирам един факт. Някой път констатирай злото и извади поука за себе си, пък и друг

нека извади поука, но никога не се занимавай с него; да го държиш както един светия го държи в ума си, да мислиш за всичките негови прегрешения, защото иначе ти ще се спънеш в своята еволюция. И обратното е вярно. Сега, ако ние мислим за хората Добро, с това ние привличаме противоположни сили в Природата към нас. Например ти си болен, нали? Мога да ви дам сега един начин за лекуване. Може да се лекувате двайсет и пет процента по този начин. Той е следният. Болен си – престани да мислиш за каквито и да е болни хора. Тръгни из града и почни да мислиш за здрави хора, изхвърли из ума си всичките болни хора и почни да търсиш само здрави хора. Срещнеш болен човек – не го поглеждай. Срещнеш ли какъвто и да е здрав човек – дръж го в ума си; и няма да се минат ден, два, три – ти ще почувстваш едно облекчение. Това е един начин за освежаване. Хора, които страдат от болести, имат тази слабост, че те се намират под влиянието на болни. Българите имат една поговорка, аз не искам да ви я приведа, но сега съм заставен да ви я кажа. Може да я вземете в лоша форма, но аз ще ви я кажа в един широк смисъл: „Краставите магарета през девет баира се намират.“ Болният търси болни. Той, като срещне някой болен, започне: „Ама знаеш ли как е стомахът ми от пет-шест месеца?“ После разправя еди-кой си лекар какво казал. И другият казва: „А ти знаеш ли моят стомах как е?“ И двамата ще тръгнат – че единият за стомаха, другият за стомаха. Намерят трети, пак започнат – търсят се. Не е този начинът за лекуване.

Това е един начин, чрез който болестите се увеличават и се разплодяват. Не разправяй за своята болест! Срещни здравия човек и мисли за здравия му стомах, кажи: „Я ела у дома, аз искам да те нагостя.“ Ами че така може да се лекувате. Направете един опит! Като намериш десет души здрави, дай им едно угощение, а ти седни с тях и ги гледай. Като ги нахраниш така четири-пет пъти, и ти ще оздравееш. Ами че този, здравият човек, като яде, произвежда една

музика, създава се едно оживление и ти ще забравиш всичките болести; тези здрави хора внасят една нова енергия. Разбира се, този начин на лекуване е скъп – да храниш десет души по двайсет лева, това прави двеста лева. Като ги нахраниш четири-пет пъти, ще похарчиш хиляда лева. Една докторска визита някой път струва и повече. Следователно аз ви казвам туй правило, за вас е то; няма да го казвате навън, няма да си служите с него, само за вас е. Някой път аз ви давам някое правило за лекуване и вие, без да сте го опитали, отивате да лекувате хората. Най-първо те няма да ви вярват и наместо да внесете в тях една положителна мисъл, вие ще ги направите негативни, те ще кажат: „Аз съм толкова учен, нямам други методи, ами тия хора дошли да ми разправят да викам десет души, да ги гощавам.“ Не говори: ти си направи опита за себе си и ще имаш един отличен резултат.

И после, всички тия десет души ще оставят по нещо и психически. Тия десет здрави хора ще оставят своите добри влияния в дома ви. Ама ти, като ги викаш, не им казвай, че понеже си болен, затова ги гощаваш. Нищо не им казвай! Те като дойдат и се нахранят, ще кажат: „Господ здраве да ти дава, хайде, оставяме нашето благословение.“ Следователно умът трябва да се тури в хармония. В живота си всякога трябва да търсим ония хора, които мислят здраво. Никога не разсъждавайте, не мислете заедно с един фанатик – оставете го настрана. С един човек, който се съмнява, не разсъждавай. Всички ония, които имат отрицателни качества на ума си, остави ги настрана. Търсете хора, които имат положителна мисъл и които мислят здраво. Ако вие, учениците на тази Школа, бихте постъпвали по този начин, щяхте да имате по-добри резултати, отколкото сега имате. Аз някой път гледам – и тук, и в провинцията почват да образуват малки школи, скрито да се учат. Ама каква школа ще образуваш? В света има само една велика Божествена Школа. В

Природата скрито-покрито няма. Ще викаш някого да го лекуваш. Е, как ще го лекуваш? Ще го лекуваш, както онзи българин, който лекувал едного от треска. Направил му една муска, завързал я на врата му, залял го с един котел вода и той оздравял, но самият лекар след това лежал шест месеца от треска. Треската минала върху него.

В Природата има един закон, според който трябва внимателно да се постъпва, когато ще лекувате някого – трябва да се пазите. Ако един човек е болен и Природата по този начин прати всичките отрицателни сили да излязат през него, той е в дадения случай един канал, а ти, като не знаеш това, правиш подпушвания. Тогава тя казва: „Откъде да излезе?“ Хване тебе и те направи канал. Няма избавление. Тъй щото, когато лекуваш някого и искаш да му помогнеш, ще гледаш да намериш друг да го замести. Как? Да кажем, болен е някой човек, искаш да му помогнеш, ще намериш някоя костена жаба, ще я донесеш вкъщи и ще пренесеш болестта в костената жаба, а след това ще я пуснеш да си върви. Тази болест, всичкото зло, ще иде в костената жаба. Например българите как лекуват? Те лекуват доста сполучливо. Имаш брадавица или някой лишей – българинът ще отиде у някой бакалин, ще открадне бучка сол, защото като открадне, тя стане положителна – положителен е и той. Той ще я открадне и няма да мисли за морал и когато се разсипва Месечината, ще обиколи брадавицата с бучката сол и ще каже: „Както се разсипва Месечината и както се стопява тази бучка, тъй и брадавицата да изчезне.“ После хвърля солта и брадавицата изчезва. Лекарят ще реже това-онова, а с тази сол, като обиколи с нея брадавицата, тя изчезва. Е, как ще обясните това? Може да направите опит. Ще си го обясните, че солта като един канал е привлякла ония течения в Природата, които поддържат тия брадавици. Тя е канал, привлякла ги е. Нищо повече! С камъче не става, а със сол, с нещо, което се разтопява. И с пипер не става, със сол само може. Туй сега

един лекар ще го нарече суеверие. Както и да е, резултат има. Има много баби, които лекуват по този начин. Бабата ще каже: „Ще ми донесеш крадена сол една бучка.“ С тази сол тя ще обиколи брадавицата. Стига да се излекува човек, нищо от това, че солта е крадена. След като ти се излекува брадавицата, иди, кажи на бакалина: „Извини ме, откраднах малко сол, но ще ти я платя колкото едно кило.“

Ето как трябва да направим. Открадни и после иди плати за цяло едно кило. Кажи: „Ще ме извиниш.“ Кажи си истината: „Трябваше да си лекувам една брадавица, та взех една бучка сол. Понеже сега брадавицата ми оздравя, искам да поправам моралната си погрешка. Моля те, кажи, колко струва солта, че да ти платя за цяло кило.“ Бакалинът ще почне да се смее и ще каже: „Няма нищо!“ Няма бакалин, който ще иска да му платиш. Сега вие ще разбирате моята мисъл правилно. То е наука. Ще кажете: „Значи тук ще трябва да лъжем или да крадем ли?“ Не е крадене това. Ако ти идеш да вземеш една малка бучка сол от един чувал, крадене ли е? Аз питам: този бакалин от баща си ли я взе тази сол? Природата с милиони години работи за тази сол, а той ще ти каже, че нямаш право да вземеш една бучка. Престъпление било това! Не е престъпление! Той не е работил за нея. Питам: ами онзи, който е орал земята, сам ли е работил? И Слънцето е работило. Е, ако ти вземеш едно кило жито, за да спасиш дома си от глад, това кражба ли е? Не е. Има неща в света, които са изключителни. И такъв човек, ако вземе от моя хамбар, аз ще му кажа: съжалявам, че ти не си имал достатъчно вяра в мен – аз можех да ти дам повече. Та казвам: моралните неща са от друг характер. А туй взимане на малко сол, или минал си някъде, ябълка паднала на пътя, ти я вземеш – това е относителен морал. Аз няма да взема ябълката, понеже като ме видят, ще ме охулят – аз ще се отрека от едно благо.

Второто положение е такова: вашите чувства трябва да бъдат строго отмерени. Никога да не се опитвате да кажете, че обичате някого, ако всъщност не го обичате, защото думите ви ще произведат обратен ефект. Може да кажеш някому, че не го обичаш – това ще произведе правилен ефект. Защото ако кажеш, че го обичаш, а ти го обичаш, не са думите, които произвеждат ефекта на действията вътре. Не всякога можеш да кажеш обратните думи. Някой път може да кажем някому Истината, за да му угодим. Не, ние имаме всичкото желание тия думи да произведат добър резултат. А някой път може да кажем най-хубавите думи, но да имат лош резултат. Следователно всичките думи, които са продиктувани от здравите мисли, от здравите чувства и здравите действия, привличат. Тогава законът е следният: умът ни трябва да върви успоредно, паралелно с Божия ум. Нашето сърце трябва да върви успоредно, паралелно с Божието сърце. И волята ни трябва да върви успоредно с Божията воля.

В тия три направления ние трябва да бъдем в съгласие с Природата, в съгласие с Божествените действия. Например за ученика има един особен морал, нали? Да допуснем сега, че вие излекувате някого. Поставете си ръцете над главата му и той оздравее. Той дойде и ви благодари: „Аз съм много доволен от вас, че ме излекувахте.“ Вие ще кажете: „Аз не те излекувах, Господ те излекува.“ Ти замълчи, не казвай, че Господ го е излекувал, но в себе си признай факта. Помисли за великия закон, чрез който всички хора се лекуват. В себе си трябва да съзнаеш правото. Някой ще покаже смирение: „Аз не те излекувах, Господ те излекува.“ Не, съзнай в себе си, че с туй, което си направил, ти си послужил само като един носител на тази Божествена енергия, за да помогнеш на някой твой брат, и се радвай в душата си, че тази Божествена сила е проработила и в тебе и е дала добър резултат.

Като дойдем до волевите действия, там стават най-големите стълкновения. Представете си, че вие, двама-трима души, сте гладни,

минавате покрай едно дърво, на което има само една ябълка, и вие, тримата души, се устремявате да я вземете. Единият взима по-рано ябълката, другите двама ще се разгневят. Не осъждай онзи, който я е взел по-рано. Спри се и благодари, че той е взел ябълката, не считай, че неговите действия са криви. Няма да се минат десет-петнайсет крачки или сто-двеста метра, тримата ще намерят друго дърво, пак с една ябълка – нея ще откъсне вторият. Третият – и за него има едно дърво с една ябълка. Тъй че след половин-един час ще бъдете задоволени и тримата. Но ако се скарате, тогава Провидението ще докара един вятър, ябълките ще паднат и няма да ги намерите.

Сега да ви превода този закон за трите ябълки. Първият му превод е за това: да видите как действа той в Природата. Да допуснем, че вие, трима души, сте бедни. Вървите по пътя и срещате един благодетел. Но той има пари само за одного от вас и нему дава. Не завиждайте, че той ги е взел. Защото с този богат човек, който е с пълна кесия и я е отворил за одного, едновременно с него и други двама богати, и те са отворили кесиите си, ще дойдат до другите двама бедняци и ще дадат и на тях. Благодарете, че един от вашите приятели се облагодетелства – това ще намерят и другите двама. Ако вие се скарате, няма да намерите другите двама богаташи с отворени кесии. Сърцето им ще се затвори. Законът е такъв. Ако ние вярваме в Бога, Бог е, който отваря и затваря човешките сърца. Тъй казва и Писанието: „Бог е, който отваря и затваря сърцата на хората в света.“ Следователно вие имате недоразумение помежду си. Как ще го поправите? Ще дойдете в съгласие с този велик закон, ще действате паралелно с него, Божествената енергия ще дойде, сърцата на хората ще се отворят и вашето сърце ще се отвори. Всичките противоречия тогава ще изчезнат. Туй е като закон. Ще проверите този закон. Туй може да го направите един, два, три пъти, за да дойдете в съгласие.

Е, мъж си, някой път ще се скараш с жена си. Направи опита и ще видиш, че утре ще се отвори сърцето на жена ти. Но ще се обърнеш към Господа и Той като дойде, ще потече тази сила, ще почне да тече Божествената енергия през жена ти и децата ти. Действаме ли по човешки, тогава всички тия ключове се затварят и ние се намираме в един безизходен път, ще работим много, но няма да има плодородие и трудът ни ще отива напразно. И опасното е там – аз забелязвам, че всичките влияния отвън сега са насочени върху вас и внасят едно раздвояване в ума ви. Те искат да кажат, че вие не сте на правия път, за да прекъснат съобщенията ви с Бога. А щом прекъснат съобщенията ви с Бога, вие сте вече в тъмнина, в пътя на Черното братство. Е, хубаво, да допуснем сега, че някои се съмняват в мен. Аз ще приведа факта: някой се съмнява в мен, казва: „Дали нашият Учител ни говори Истина, или не.“ Вие казвате, че Христос говори Истината. Ами Христа виждали ли сте Го? „Ама нашите свещеници...“ Питам: туй, което аз зная, което аз говоря, вашите свещеници правят ли го? „Ама те са ръкоположени!“ Аз днес сто попа мога да опоя, но те попове стават ли? Тогава тия попове ще мязат на мъжа на онази българка, която сама го опопила. Викнала мъжа си, дала му една китка босилек, дала му и едно котле с вода и той започнал да ръси. Идва владиката: „Кой ти даде тебе правото да ръсиш?“ „Жена ми ме опопи.“ Вика я той: „Ти какво право имаш?“ „Как! Мъж ми е, аз мога да го опоя!“ Това е разбиране. Това може да не е право, но е разбиране. Сега обаче като окултни ученици вие се намирате в едно противоречие, раздвоявате се. Хубаво, аз нямам нищо против туй. Всичко, което аз ви уча, поставете го на строга критика. Ако намерите, че фактите, които ви давам, не са верни, отхвърлете ги, но не отхвърляйте Истината, без да я опитате.

Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът.“ Повярвайте в Господа Исуса Христа. Аз проповядвам едно учение – Единство в

Бога, и казвам: във всичките времена само Господ е говорил! Каквото хората са говорили, то е изчезнало, а туй, което е останало да живее през вековете, то е само Божествено. Следователно туй, което е преживяло всичките религии, то е Божествено. И от туй, което аз говоря, само което е Божествено, то ще остане. И казвам: в света само Бог говори, само Неговите мисли са положителни и само те принадлежат към действителния свят, към Божествения свят. Приемете ли вие, че Бог говори в мене, вие ще Го опитате, но усъмните ли се в мене, и в Бога ще се усъмните, няма да имате никакви резултати. Даже този, който вярва в Бога, усъмни ли се някога, може да помисли, че и лъжата му помага. Затуй първото нещо е: няма да се съмнявате. Защо ще се съмнявате? Вие имате ум, имате сърце, имате и воля. Отворете вашата светлинка – проверете! Вижте колко е часът ви. Ако е 7 часа сутринта, ако е 12 часа на обяд, вие сте от Бялата лежа. Ако е 7 часа вечерта и 12 часа вечерта, вие сте от Черната лежа. Нищо повече! И едните носят 7 и 12, и другите носят 7 и 12. Ама у едните при 7 Слънцето е над зенита; у другите при 7 Слънцето е под хоризонта, а при 12 Слънцето е под краката. При учениците на Бялото Братство Слънцето изгрява, а при учениците на Черното братство Слънцето залязва. По това се отличават учениците на Бялото Братство от тях на Черното братство. И тъй, щом усетите това състояние, вие може да го измените. Ще се обърнете към Бога, ще се поляризирате, ще кажете в себе си: „Истината е една, Бог е един Бог, който се проявява, Той е Любов, Мъдрост, Истина.“ Нищо повече! Понеже Бог е Любов, Мъдрост, Истина, ние не можем да бъдем излъгани от никого, защото живеем в тях. Това е една формула, която ще прилагате, когато искате да разрешите някой въпрос.

А важно е за вас да укрепнете по дух! Аз желая всички ученици да имате воля, да имате стремеж съзнателно да укрепнете. Вие сте били вече в единия път, някои от вас сте служили толкова години на

тази лежа, няма какво да се връщате назад. И в какво се състои значението на Черното братство ? Аз някой път ще се спра да разгледам какво се придобива в Черната лежа и какво в Бялата лежа, т.е. какво се придобива от едните и от другите сили. И ще видите, че при сегашните условия, в които се намираме, по-голямо превъзходство имат силите на Бялото Братство. А Черното братство си служи за свои цели с излишъка на тази енергия, която Бялото Братство не може да употреби, и я праща към центъра на Земята. И тъй, ще знаете: Истината е една в света! И когато някой ви говори нещо за Бялата и Черната лежа, тия са отличителните им качества, да ги помните. На ученика от Бялото Братство Слънцето му е на изток, в 7 часа сутрин изгрява, а също е и над главата му в 12 часа по обяд. Затова духовете от Бялото Братство, които идват в сеансите, носят големи звезди или на челото, или над главата, а онези от Черното братство нямат никакви звезди. Всеки един дух от Бялото Братство, който ще се яви, ще има или една петоъгълна звезда на главата си или на челото си, или един светъл кръг около главата си, или пък светла аура по цялото си тяло; тази аура и денем се вижда – той издава Светлина от себе си. А онзи, който е от Черната лежа, няма никаква звезда, никаква Светлина около себе си. Тъй е сега. Може да ви говоря някой път за това, за да не се смущават умовете ви. Черният маг не може да има звезда – тя изгасва, защото този маг крие светлината си. Той ходи в тъмнина, иначе в Светлина ще се издаде. Щом си тури звезда, той става член на Бялото Братство. Ако един черен маг се опита да си тури звезда, въпросът е свършен, изключват го от Черното братство. Той или трябва да се покае, да се върне назад, или да мине в Бялото Братство. И ако някой ученик от Бялото Братство иска да си изгаси Светлината, същият закон е и за него – той престава да е от Бялото Братство.

Във всичките ваши действия умът ви трябва да бъде буден, сърцето ви трябва да е будно и волята ви трябва да е будна. Като направите някоя погрешка, трябва всякога в себе си да я констатираате, не я разправяйте навън. Ще я забележите, ще кажете: „Това е погрешка.“ Така ще знаете буден ли е умът ви. Писанието казва: „Ако сами себе си съдим, няма да бъдем съдени.“ Значи ако ние констатираме малките си погрешки, тогава от Бялото Братство казват: „Този е един достоен ученик.“ Но ако ги прикриваме, те отбелязват това. Направил си една погрешка – констатирай я и ти ще я поправиш. Смел бъди, да не те е страх да я констатираш. Констатирай я, но правилно, и въпросът ще бъде изгладен. Писанието казва: „Господ ще заличи всичките ви прегрешения, няма да ги помене, ще ги хвърли зад гърба Си.“

И тъй, умовете ви да бъдат положителни, сърцата ви да бъдат положителни и волята ви да бъде положителна, т.е. умовете ви да действат успоредно с Божия ум, сърцата ви да действат успоредно с Божието сърце и волята ви да действа успоредно с Божията воля. Това е философия. Това е закон за учениците на Бялото Братство.

Да изпеем тихо упражнението *Бог е Любов*.

Тези упражнения вие сте ги направили песни, не са вече упражнения. Аз искам с тия упражнения да придобиете концентриране на ума – не влагайте мисълта, че те са нещо извънредно, че не можете да ги пеете. Те са само за концентриране на ума.

Сега аз бих ви дал друго едно упражнение. (*Учителя свири и пее.*)

Няма сила като силата на Духа; само силата на Духа е сила Божия.

Първото нещо: ще се учите да се концентрирате, да внасяте ума и сърцето си в песента. Когато изучавате музиката, вие трябва да имате Любов към Бога. Всички ония възвишени същества, когато се

приближават към Бога, с песни се приближават, а след туй идва мисълта. Там всички пеят. Ако вие бихте слушали един ангелски хор или един хор на светиите, вие ще разберете какво нещо е пеенето. Тук пеенето го считат за срам. Казват: „Само младите трябва да пеят.“ Но когато старите пеят, или когато пеят тъй наречените напреднали души у тях, има едно чувство на преживяване и дълбочина на Духа. А сега има едно заблуждение, че само младите може да пеят хубаво. Млад човек е онзи, който иска да прояви Божията Любов. Когато човек е в началото на Божията Любов, е млад, а когато човек прояви най-високата струя на Божията Любов, той е стар. Младият е в началото, а старият е в края на една и съща песен. И двамата са едно цяло. Ние ги разделяме, но те са едно.

Размишление

Двадесета лекция от Учителя 25 февруари 1923 г., неделя, София

ПРОИЗХОД НА ПРАВИТЕ МИСЛИ

Тайна молитва

(Прочете се резюмето върху „Предназначението на човешкия нос“.)

Тема за следващия път е *„Влиянието на планетите върху човека“*. Втора тема: *„Произход на музиката.“*

Вие считате първата тема за мъчна, но и втората е мъчна. Не че вие ще разрешите въпроса за влиянието на планетите, но като мислите върху този предмет, ще ви дойдат някои нови мисли. За да може да напишете една мисъл, през колко процеса трябва да мине тя! Първо трябва да създадете нейната форма, затова дълго време ще мислите; след като създадете тази форма, трябва да я обикнете. След като я обикнете, ще се роди у вас желание да я изразите, т.е. волята ще дойде, ще седнете и ще почнете да пишете. През три процеса трябва да мине една мисъл, за да се изрази: мислене, чувстване и писане.

Тази вечер ще ви говоря върху темата *Произход на правите мисли*.

В Природата съществуват първични типове или първични форми, по които съвременната мисъл се гради, т.е. тази мисъл, която е нова за нас, тя иде от едно по-високо поле, тя е предшествана от друга. Първият в света, който е почнал да мисли, е Бог. Или, тъй да кажем, в началото на Битието Той е проектирал една своя мисъл и тази мисъл е възприета от всички окръжаващи Го същества, които влизат вътре в Божествения свят. Те възприемат тази мисъл и почват да я пращат в по-долните светове. Следователно мислите, които имаме, от какъвто характер и да са, тия мисли са дошли от другаде.

Сега ако у вас дойде мисълта за Любовта, как ще се изяви тази любовна мисъл? Сега ако ние употребяваме думата *любов* тъй, както е в български или английски език, първото нещо, което ще влезе в ума ви, то е: ще имате едно изопачаване на Любовта – няма да помислите за онази същинска Любов, но ще помислите за известна нейна форма. Като кажете *любов*, вие ще си представите две величини или две числа: $1+2$, и ще кажете, че $1+2=3$; тъй е аритметически. Или ще кажете: $a+b=c$; тъй в алгебрата се слагат тия форми. Старите хора пък, които чуят думата *любов*, ще кажат: „Дъщеря ми и онзи, младият момък от другата фамилия, тя и той, и двамата са равни на някаква величина – сватовщина ще стане.“ Но това не е Любов. Събирането на двама млади на едно място, това Любов ли е? Не е Любов. Ако събирането на двама млади заедно означава Любов, тогава ако съберете два камъка на едно място, може ли да се залюбят? Или ако съберете два цвята или две зелки, или два картофа един до друг, може ли да се залюбят? Това Любов ли е? Сега хората мислят, че като се докоснат един до друг, Любов имало помежду им. Не, не, това не е Любов. Ние схващаме нещо като Любов, но то не може да се изрази.

Сега, интересно е коя е първата мисъл, която се е появила в човешкия живот? Аз ще ви задам и трета тема: *„Първата съзнателна мисъл, която се е явила в човешкия живот.“*

Първите мисли са Божии мисли. Следователно всички мисли, които произтичат от Бога, от Първия извор, са прави мисли, в които абсолютно няма никакъв дефект. Ако ние схващаме тия мисли прямо, наричаме ги прави мисли. Те не са опетнени. В тях се съдържа първият превод на Битието, на същността на нещата. Значи тия мисли, които произтичат от Духа Божи, от Първия източник, те се наричат прави мисли. За да може да разберете една права мисъл, непременно Бог трябва да ви е очукал – трябва да имате тази Божествена светлина. Мисълта – това е велик принцип, който се

съдържа у Бога. Той мисли, а всички ние мислим по отражение на тази Божествена мисъл. Бог съпоставя две живи същества в съотношение да възприемат тия Божествени мисли. По същия закон и ние съпоставяме нещата в нашия живот. Само че Бог ги съпоставя тъй, че в тях има хармония, пък ние ги съпоставяме тъй, че в тях няма хармония. Например вземете сега образуването на сегашните семейства. Вие не вниквате в един млад момък, да видите каква е неговата мисъл, какво е неговото сърце и неговата воля, но вие се влияете от неговата външност: колко е висок, снажен ли е, здрав ли е, богат ли е, има ли доход, може ли да говори, много да се хвали и тем подобни. Туй ще вземете под внимание и въпросът ще се уреди. Казвате: „Откъде да знаем дали е умен, или не?“ Че първото нещо: ако той е умен, мисълта е взела участие в строежа на човешкото тяло. Височината е създадена от мисълта, широчината е създадена от сърцето, а дебелината е създадена от волята. Нищо повече! Следователно у един човек математически ще изчислиш височината, широчината, дебелината. Да кажем, че той е висок 175 см – значи умът му е равен на 175 см. Сърцето му е равно на широчината – вие може да вземете широчината на гърдите. А дебелината иде от волята. Тъй – между височината, широчината и дебелината и между ума, сърцето и волята има известно съотношение. Математически вие може да извадите една формула какъв е умът, какво е сърцето и каква е волята на един човек. И турците имат една специална поговорка, но ако вие не можете да А дадете правилен превод, ще извадите едно криво заключение. Те казват тъй: „Туй, което у хората е късо, у Бога е бял.“ Късите хора са бял на Бога. Туй, бял на Бога – това е един превод, то е една форма, взета отнякъде, но изопачена, изкривена. Разбира се, сега може да се зададе въпросът коя е причината, че някои хора са високи, а други – къси? Късото, то е закон на израждане, но само тогава, когато всичките части на човешкото тяло са

несъразмерни. Това показва, че в мислите, желанията и волята е настъпила една дисхармония и оттогава човек е почнал да се деформира. В израждането си човек е почнал да става дребен, а пък когато идеите царуват, човек почва да расте. Статистически данни показват, че в Англия, откак жените почнали да работят за добиване граждански права като мъжете, те са израснали на височина, с пет сантиметра са станали по-високи. Следователно правите мисли, Божествените мисли дават растеж на човека. Височината – това е първият подтик на растеж. Правите мисли на духовете дават широчина на човешкия организъм, те засягат сърцето. А правите мисли на човешките духове – те създават неговата дебелина, неговата плътност. По туй ще познаете една Божествена мисъл – тя трябва да има дължина, т.е. Божествените мисли са безконечни в своето движение. Мислите на духовете се познават по широчината си, а човешките мисли – по своята плътност, т.е. солидни мисли са те. Казваме: здрава мисъл има този човек, т.е. той е идеен човек, здраво, плътно мисли.

Правите мисли са необходими. И всички трябва да се занимавате с онзи закон за правилното съпоставяне на нещата – да знаете как да ги съпоставяте в даден случай. Представете си например: срещнете някой ваш приятел, този, с когото си симпатизирате – ще го погледнете, ще му се усмихнете. А като срещнете друг, с когото във вашето познанство не сте така интимни, ще се поклоните малко сериозно. Тогава питам: защо на едного ще си отворите очите, ще си вдигнете устните нагоре, ще се поусмихнете, а с друго ще сте сериозни? Какви са подбудителните причини? Може ли да заключите, че всеки, който ви срещне и ви се ухили насреща, ви обича, а който не ви се ухили, не ви обича? В това има нещо вярно, но има и нещо невярно. Турците са толкова лековерни, че ако един турчин го срещне някоя жена и му се усмихне, той ще каже: „Любов

има тя към мене, в очите ми се засмя.“ И тази турска глава не можеш да я убедиш в противното. Следователно, за да не се съблазняват от това, Мохамед е издал закон: жените да се покриват с покривала, за да не се лъжат мъжете от усмивката им. От тия криви съпоставяния на нещата в съвременното общество, па и във всички религиозни общества, произлизат всичките спорове. Някой път от кривото съпоставяне на две думи тук, на Земята, излиза цял спор. В Божествения свят, в окултния свят, думите там са точни величини. Всяка една дума си има определени вибрации. Тя се определя според своя размер, според своята интензивност, според своето въздействие. Думите се определят тъй, както се определя до какъв размер може да достигне едно дърво. Например ако вие произнесете известна дума, в даден случай с нея може да запалите целия свят. Вземете например, ако един цар каже думата *война*, подпише указ за война – ето, цялата държава се разтичва; хиляди, милиони хора, войници, коли задрънкват, свещениците излизат с кръстовете. Война! Всички подеват тази дума – война! Приготвят топове, пушки, коне – всичко това само заради една дума. Ама туй е едно съчетание на нещата. Значи ако известни хора са свързани като в известно уравнение, ако са един сбор, ако имат известни интереси, разбират се, ако те са скачени, думата *война* ще произведе у тях един нов ефект.

Ще ви приведа една аналогия за ефекта, който произвежда произнасянето на една дума между хора, които имат нещо общо помежду си. В нюйоркските пристанища има една канара, от която стотина кораба са загинали и американското правителство, за да се избави от тия нещастия, трябвало да направи около три хиляди дупки; напълнили ги с динамит и ги свързали с жици. Когато всичко било готово, поставили едно шестгодишно дете да натисне бутончето. Като натиснало детето бутончето, цялата тази адска канара изчезнала. Значи думите са такива едни бутончета, свързани с такава

една сила. Туй става, когато хората имат един общ интерес. Бутването на такова едно бутонче има такова влияние. Някой път може да бутнеш някой бутон, но не става нищо.

Често у българите има един много лош навик. Българските майки, особено в селата, вие може да ги забележите, кажат нещо много лошо на сина, на дъщерята, че не изпълнили нещо: „Това или онова да стане.“ Някой път каже майката нещо подобно и няма да се мине много време – това, което е казала, стане. Този навик съществува даже и у хора, които влизат в духовни или религиозни общества. Кажат нещо, което като че неволно е излязло от устата им веднъж, дважд, и то на третия път се сбъдва.

Следователно правата Божествена мисъл изисква човешкият ум да бъде буден. Не бързай да произнесеш неразумна дума. Не бързай да възприемеш една мисъл, която не си обсъдил, която не знаеш откъде иде. На всяка една мисъл, каквато и да е, търси нейния произход, и ако е Божествена мисъл, тя винаги носи Светлина. По това се отличават Божествените мисли. Ако произтича от Ангелите, тази мисъл всякога носи със себе си топлина; пък ако произтича от хората, от човека като колективно същество – носи добрина. Всяка мисъл, която е добра, е човешка мисъл; всяка мисъл, която е топла, е ангелска мисъл; и всяка мисъл, която е светла, е Божествена. Добрите мисли са човешки, топлите мисли са ангелски, а светлите мисли са Божествени. Произходът им е такъв. Обаче произходът им е един и същ, защото топлината произтича от Светлината, а плодът произтича от топлината. Плодовете при какво зреят? Всичките плодове са образувани само от действието и въздействието на Светлината и топлината. Разгледан човекът тъй, както е построен в своя сегашен организъм, той е създаден от Светлина и топлина. Премахнете топлината и Светлината – от него няма да остане нищо.

И тъй, всяка мисъл, за да бъде права, трябва да има три качества. По своя първичен произход тя първо трябва да произтича от Бога – да бъде светла. Второ, да има Любов, да бъде топла, и най-после да е минала през хората – да има добрина. Има ли тия три качества, тя е права мисъл. Тя е минала един цял кръг в своето развитие и може да се приложи в практическия живот. Една светла мисъл, която няма топлина, тя не може да се прояви. Три качества има мисълта, която може да се приложи: топлина, светлина и добрина. Има ли ги, навсякъде може да се приложи. И ако има известни идеи, които не може да се прилагат, причината е тази – липсва един от тези три елемента. Мисъл, която има само Светлина, тя още не се е изявила. И вие, когато създадете една нова мисъл, не мислете, че вие сте я създали. Вие само сте я възприели. Някой казва: „Хрумна ми една нова мисъл.“ В едно американско дружество обещаха да дадат 25 хиляди долара на онзи, който каже една нова мисъл. И още не се е явил човекът, който е казал една нова мисъл, която да не е казана от никого досега. Американците дават големи премии за една нова мисъл. И право е казал Соломон: „Няма нищо ново под небето.“ Всичко това са само съчетания, само пермутации, каквито правят някои музиканти – имат си тефтерчета, правила, според които се съчиняват песните. Най-важните мотиви те си ги имат в тефтерчето. Този виден музикант казва: „Аз съчиних това.“ Но как? Извади тефтерчето си, оттук-оттам направи една комбинация. Ааа, гениален е той! Взел от Бетховен малко, от Моцарт, оттук-оттам, написал нещо подобно на хъмбък*. И като гледам съвременната музика, от която се възхищават, тоновете са тъй неестествено съпоставени, че не прилича на музика. Ако дойде един Ангел, който разбира окултната музика, и слуша някой ваш концерт, той ще се чуди как е могло хората да бъдат тъй гениални, да изопачат туй хубаво изкуство! Най-първо музикантът, за да създаде каква да е песен, трябва да има една светла,

топла и добра мисъл, и тогава да почне да мисли право. Той трябва да има тия три качества на мисълта си, и тогава може да бъде музикант, иначе не може да бъде музикант. Та и в музиката има известно съпоставяне на тоновете.

Сега и вие, които живеете на Земята, искате да подобрите живота си. Може да го подобрите, но трябва да знаете как да съпоставите вашите мисли. Вие се съмнявате например. Аз ще ви представя тази вечер една картина на съмнението, картина, която не сте виждали, нито слушали. Явява се съмнението в камарата на човешките мисли и способности и казва: „Господа, в тази държава право няма.“ „Как – казва съвестта, – от толкова години аз само с право се занимавам!“ Съвестта доказва, че само тя правото носи. „Хубаво, ама милосърдие няма“ – казва съмнението. Явява се милосърдието и казва: „Как тъй? От памтивека аз само с милосърдие се занимавам.“ „Ама Любов към Бога няма.“ Току-виж, благоговението дойде. „Ама вяра няма.“ – говори ораторът – съмнението. Вярата изскача: „Как? От памтивека все с вяра се занимавам, има вяра!“ „Ама хората не са умни, глупав е човекът.“ Дойде разсъдъкът: „Как? Не, господа, тази работа аз я нареждам, с тази работа аз се занимавам.“ И след като се изредят всички членове в камарата, съмнението каже: „Признавам ви, господа, правата, но аз оставам при особено мнение.“ Тогава питам: туй съмнение, което оспорва, дали има право, или не? Право има в света, милосърдие има, Любов към Бога има, вяра има – всичко има в света. Откъде произтича съмнението? Когато вие съпоставите две несъвместими идеи, при туй съотношение може да се зароди съмнението. Когато две идеи не са поставени на тяхното място, ражда се съмнението. Например може ли вие да създадете условия за приятелство между един охлюв и една птица? Можете ли да ги съпоставите? После, може ли да съпоставите една риба вътре в океана и една пчела? Да кажем например, че съчинявате следното: залюбихи

се рибата и пчелата, но така се залюбили, че сърцето на рибата почнало тъй да трепти, че рибата подскочала във водата. Но скачането на рибата не произлязло от любов за пчелата, други са причините. И всичките сегашни наши размишления, спорове дали в света съществува право, или криво, мязат все на този род философски размишления – пчелата и рибата се залюбили и любовта на рибата към пчелата била толкова голяма, че от любов тя скачала във водата. Не, съвсем друга е причината за скачането на рибата.

Съмнението ще се яви, но ще донесе нови мисли, нови аргументи. Съмнението ще се яви в този смисъл, че работите не са добре съпоставени. Съмнявам се дали тази работа е направена добре. Ще погледна и ако намеря, че всичките части са така, на място, и работата е добре направена – съмнението изчезва. Психологически съмнението произлиза от факта, че виждаме как работата ни не е завършена. Някой път се съмняваш в чувствата си. Казваш: „Обичам този човек“, но като се върнеш вечерта, вземеш да се съмняваш. Кажеш си: „Дали го обичам?“ Ама защо се съмняваш? Хванал си се на слабото място, казваш си: „Ако този, когото обичам, ми поиска десет хиляди лева, мога ли да му дам?“ Отговаряш си: „Не съм готов.“ Значи любовта ти не е още силна. Тогава този, когото обичаш, той ще те постави на изпит. Казва: „Нали ме обичаш, продай ми този кон, или: дай ми това цвете от градинката си!“ Някой път онези, които обичат, искат всичко и ако не им го дадете веднага, сърдят се. От сръдната на влюбен човек да те е страх. В това отношение особено се сърдят влюбените. Да те е страх от сръдната на невежия човек и от сръдната на добрия човек. Те са най-опасните сръдни в света.

Сега тия мисли са необходими за самите вас, защото вие не можете да измените външната форма на Божествения свят. Ние можем да изменим само своя живот. Какво ще стане, щом се разгневиш? Имаш едно весело разположение, свеж си; дойде някой,

разгневи те – веднага лицето ти се измени, потъмнее. И ти дълго време мислиш какво да му направиш. Представете си – този човек, който ви е разгневил, утре вземе експреса и излезе от България, отиде в Америка. Е, какво ще му направите сега? И най-последно заблудението се крие в туй – ние мислим, че някой човек може да ни обиди. Всъщност, философски казано, никой не може да ни обиди. Ако ние сме умни, никой не може да ни обиди. Аз мога да бъда толкова внимателен, че никой да не може да ме обиди. Пък ако не съм внимателен, мнозина от вас може да ме обидят. Например онзи лекар хирург, който прави операция на някой болен, когото не е наркотира хубаво, та болният не е добре заспал и усеща болка, какво ще получи от този болен? Има много болни, които дават такъв ритник на хирурга, че той пада на гърба си и казва: „Тази упойка не беше хубаво сложена.“

Болният трябва хубаво да заспи и тогава да направиш операцията. Така трябва да се постъпва и по отношение на вътрешното човешко естество. В нас има нисши чувства и мисли, които трябва да приспивате, за да може да разсъждавате и чувствате правилно. Всяко едно чувство, всяка една мисъл във вас трябва да бъдат чисти. Когато разрешавате някой велик въпрос, всички странични мисли трябва да ги пратите като децата в леглото. Майките, които искат да точат нещо или да свършат някоя важна работа, казват на децата: „Ха, мама, всички в леглото.“ Ако тези деца останат около майка си, ще ѝ пречат. Тя крие тази своя мисъл, иска те да не знаят. Искане да ги изненада: „Ха, мама, в леглото, утре ще ви кажа.“ Сутринта, като станат, ще намерят готова баница. Туй правило, като го приложите в себе си, ще видите, че работи отлично. И тъй, първо ще приспиш всички ония мисли, които са от детински произход, и тогава ще станеш да точиш баницата. Приготвянето на баницата – това са великите мисли, идеи, които човек има. Но

остане ли една твоя детинска мисъл незаспала, тя ще бута тук-там и ще развали всичката твоя работа. Сега всички вие може да проверите това.

И тъй, всички ония прави мисли са мисли, които творят. Сега вие нали се готвите да бъдете ученици на Окултната школа. Вие мислите, че сте ученици на Окултната школа, но не сте още. Не се обезсърчавайте. Какви са качествата на един окултен ученик? Окултният ученик се отличава по това, че в ума му съмнението всякога стои отвън. Той няма абсолютно никакво съмнение. Всеки един от вас трябва да е преживял съмнението. Който се съмнява, той е в подготвителния стадий на своето ученичество, защото вещият човек не се съмнява. Който знае, той не се съмнява, а който не знае, той всякога се съмнява. Съмнението е един признак на невежество. Тъй го определям. Страхът е едно качество на слабите хора. Страхува се само слабият човек, а силният не се страхува. Туй, което е страхът за слабия, туй е съмнението за умния човек. Онзи човек, на когото умът е малко слаб, той се съмнява. Не че страхът не е полезен – той е полезен в Природата. Страхът произтича от едно чувство на осторожност. Такъв човек, у когото е развито туй чувство, погледне положението, каже: „Господа, еди-коя си греда на моста, петнайсата или шестнайсата, не е добре скачена.“ Това е предпазливост. Отидеш там и видиш, че действително тази греда не е добре скачена. Но когато туй чувство се изопачи, това не е добре. Има деца, които отидат на някоя чужда врата, натиснат звънеца и после бягат. Ти отидеш – няма никой. А то тия деца са натиснали бутона и бягат. Ти пък толкова си се изплашил, че от страх все звънеца чуваш. Излезеш – няма никой. Влезеш – пак чуваш звънеца! Еди-коя си врата ще я поправиш и няма да чуваш звънеца. Вратата ви не е затворена, а трябва да се тури на мястото. Предпазливост е туй. А тази предпазливост може да се превърне в съмнение. След като направиш

нещо, може да се съмняваш дали си го направил. И тъй, като живеете тук, на Земята, едновременно вие се приготвяте за ученици на Божествената школа. Това е най-красивият живот.

След като напуснете Земята, като отидете на другия свят, най-красивото, което ще носите, то е името – ученик на Божествената школа! В онзи свят няма да отидеш като някой си господин, граф, няма да минеш за госпожа или госпожица. Там не искат и да знаят за госпожи и госпожици, нито мислят за тях. В онзи свят ще носиш само торбичката с книжчиците си. Какъв си? „Ученик!“ Който тук, на Земята, е свършил всички науки и е станал професор, в Духовния свят между Ангелите го приемат за кандидат за прогимназията. Най-ученият професор тук, на Земята, в Божествения свят е ученик в прогимназията, значи е или в първи, или във втори, или в трети клас. След като свърши прогимназия в Духовния свят, ученикът влиза в Божествения свят и там става кандидат за забавачницата. Представете си сега какви трябва да бъдат учените хора на Божествения свят! Ако тук, в човешкия свят, най-гениалният ум няма вече какво да учи, изучил е всички науки, Ангелите го приемат, дават му почетно място като ученик в прогимназията. А в Божествения свят го приемат като кандидат за забавачницата. И това е доста голяма привилегия. Туй е съпоставяне на идеите. Ще кажете: „Аз да бъда в Божествения свят в забавачницата!“ Представете си какви са мерките за знание! Не че туй знание, което имате, е нищо, но даваме ви само съотношение. Всичко това не значи, че в Божествения свят има такива забавачници, но като влезнеш в Божествения свят, ще кажеш: „Аз не зная нищо, т.е. казано в положителен смисъл – отсега нататък има какво да се учи!“ Значи всичкото знание, което имаме сега, може да го приложим, да го разучим. Аз привеждам тия мисли за едно вътрешно смирение, да знаете, че животът е един вечен процес на самоусъвършенстване – процес вечен, безконечен. Там именно е и благото на човека – че

вечно ще се развивате; няма да има време, когато да кажете, че няма какво да учите. Всякога ще има да учите. Все ще има нещо хубаво да научите. Туй е без край. Това е хубавото – че има какво да учите. Все ще има нещо ново да научите. Онези от вас, които сте готови, трябва да почнете да работите.

И аз бих желал сега всички онези от вас, които се готвите за ученици, да знаете, че може да бъдете вече ученици. Говорил съм и друг път, и сега пак ще кажа. Ученичество по благодат не се дава. По благодат може да те приемат в училището, но ученичеството е по достойнство. Достойният може да бъде ученик. Ученикът се отличава с едно качество – у него, в характера му, трябва да има благородство. Той трябва да има съзнанието, че е ученик, и като влезе в училището, да знае, че си е научил хубаво уроците по всичките предмети, които има. Всичките предмети, които му се дават, трябва да се учат, и никога ученикът не трябва да каже: „Този предмет е мъчен за мен.“ Всичко можете да учите. Няма нищо мъчно. Мъчни са само тия неща, които не искате да учите.

И тъй, първото нещо сега за вас, учениците, е да имате благородство. Туй няма какво да ви пречатства във вашия живот. Животът на Земята е една временна служба. Вие сте наемници на една стая, взели сте я за 10, 20, 50, 60 години и казвате: „Какво ще стане с нас след 10 или 20 години?“ Като изтече срокът ви, ще си излезете. И аз ви казвам: след 120 години вие ще напуснете тази стая. За всяко едно тяло, на когото и да е, от Невидимия свят дават материал за 120 години – то е крайният период засега. Някои ще бъдат в тази стая до 60, 70, 80 години. В тази къща може да бъдете най-много 120 години и след това ще я напуснете и ще си излезете. Като живеете в тази къща, какви реформи ще правите? Едно нещо трябва да научите. Всеки един от вас трябва да знае следното: мисълта му трябва да бъде светла, трябва да бъде топла, трябва да бъде добра. Има ли той една светла

мисъл, топла мисъл, добра мисъл, той е ученик. По това се отличава мисълта на един ученик. Има ли той една такава мисъл, всичките му мисли ще бъдат такива.

Сега вие може да ми зададете този въпрос: „Еди-кого си може ли да го обичаме?“ Оставете този въпрос настрана! Доброто в света може ли да не се обича? Любовта може ли да не се люби? Истината може ли да не се възприема? Истината всички я възприемат – и от едната ложа, и от другата ложа. Само че едните си служат с Истината по един начин, а другите – по по-друг начин. Истината е стремеж на човешкия Дух. Защото какъв е стремежът на един човек? Ние всички се стремим към Истината. Истината е смисълът на живота. Всеки човек се стреми към Истината. Но в този стремеж целите на реализиране са различни. Един може да иска да стане силен, друг може да иска да стане учен, трети може да иска да стане богат, и т.н. Но това не са съществени стремежи. Богатството не е едно качество, знанието не е едно качество. Апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти мъдруваме.“ Значи има нещо по-съществено в света от знанието.

У всички ви трябва да има една благородна мисъл. Имате ли тази благородна мисъл, ще имате разположение да мислите правилно. Ето какво се крие в човешката мисъл. Аз намирам в проявлението на човешката мисъл три фази и ги определям по следния начин. Да кажем, вие сте художник, знаете изкуството за рисуване. Аз го слагам към материалните науки. Четката, платното, боите – всичко туй го виждаш и пипаш. Работиш ден, два, три, десет и най-после тези бои, като ти въздействат, гледаш – станал си, разбъркаш ги, хвърляш четките, излезеш навън, не ти се работи, не искаш да рисуваш. Всеки рисуващ е имал тази опитност. След като е работил дълго време на физическото поле със своята четка, не иска да работи повече. Какво прави после? Ако обича музиката, ще го видиш този художник –

отворил си цигулката и почва да свири: ден, два, три, седмица, две и после гледаш – затворил цигулката; не иска да рисува, не иска и да свири. Казва: „Усещам едно желание за уединение.“ Исква да се моли, иска да мисли. След като се помоли един ден, два, седмица, две, у него се зароди желание пак да рисува. Пак вземе четката, започне с музиката, с молитвата. После пак четката, музиката, молитвата. Това е един кръг, който постоянно се върти. Сега към коя категория спада яденето? Яденето е рисуване, аз го считам размиване, разпределяне на боите. Онзи художник взема своята четка, размие, разтвори боите. Вземаш яденето, разтвориш го и го пратиш навътре в организма си. Материално изкуство е то. След като се наядеш вече, казваш: „Не ми се яде.“ Тогава искаш да вземеш някое цвете, да го помиришеш оттук-оттам – това е музиката, слушането. Като се умориш, казваш: „И туй не го искам, чакай да се помоля.“ Но молитвата нито я похващаш, нито можеш да я помиришеш – нея можеш само да я мислиш. Божествените неща ги мислим, ангелските – миришем, а човешките – пипаме. Всяко нещо, което попипате, е човешко; всяко нещо, което миришете, е ангелско; а всяко нещо, за което си мислите, то е Божествено. Това са три процеса. Всеки процес е на мястото си. Ще рисува хубаво, ще свири хубаво и ще се моли хубаво. Защото онзи, който не рисува добре, той не свири добре и не може да се моли добре. Някой ще каже: „Може и без рисуване, може и без мирисане.“ Е, какво? Да мисли право. Но има съотношение. Мисълта трябва да бъде светла, топла и добра. Нищо повече! Добрата мисъл е изкуството, топлата мисъл – това е музиката, а светлата мисъл – това е молитвата. Такава трябва да бъде мисълта към Бога, към възвишеното.

Тия са трите процеса, които ученикът трябва да има. И тогава ще дойдете до онова дълбоко разбиране на окултната наука. За тия сили се иска музикалност. За да дойде една мисъл и да я приложиш в

живота, трябва да имаш светлина, трябва да бъдеш умен; при това трябва да имаш едно топло чувство, огън – да разтапяш всичко. И при това твоята добродетел трябва да бъде силна като диамант. Никакъв гранит да не може да разпръсне тази сила. Добри, топли и светли трябва да бъдете. Такива трябва да бъдат окултните ученици. Тогава аз лесно мога да ви позная добри ли сте, или не. Когато и да е от вас за един месец мога да го позная дали е добър, или не. Има опити, чрез които може да се познае. Имате едно детенце. Дайте на вашето детенце една саксия с едно много хубаво, много деликатно цвете. Дайте му наставления как да го полива и ще гледате какво ще стане със саксията за един месец. От това ще знаете какво е вашето детенце, дъщеря или син. За един месец го наблюдавайте – това ще определи неговия характер. Гледайте как ще постъпи с цветето. Най-първо ще следите дали това дете ще изчисти саксията, дали ще я полива навреме, дали ще ходи да къса листата му, или ще бъде внимателно. Наблюдавайте всичките негови прояви и по това ще знаете какво се крие в душата му. Ще кажете: „Моето ангелче!“ Ангелче е, понеже вие сте го родили. Ангелче! Може да е ангелче, може и да не е ангелче. Възможно е едното, но възможно е и другото. Не мислете, че всяко нещо, което ние сме създали, е хубаво. Някой път то е недоносче. Има много наши творения, които трябва да ги преобразим. Не трябва да мислим, че като е излязло нещо от нас, е добро. Ще го коригираме веднъж, два пъти, три пъти. Има писатели, които по три-четири пъти са преписвали своите съчинения. Вие си казвате: „Понеже аз мисля, аз съм ученик.“ Вие мислите, че всяко нещо, което мине през вашия ум, трябва да е вярно. Не е тъй. Всяка една мисъл, за да бъде вярна, трябва да има, както ви казах, три необходими качества. Три качества трябва да има мисълта ви, ако искате да бъдете ученици и Невидимият свят да ви съдейства. Трябва да имате уважение пред тия три качества. Когато един човек действа справедливо, то, като се обърне към Бога,

Той знае, че тази саксия се е променила и отвънка. Като я погледне Господ, повдигне си очите и казва: „Дайте му и друга.“ Но като види, че саксията е оцапана, листата окъсани, казва: „Нищо не давайте на това дете.“ Мислите ли, че Господ, като дойде и погледне в твоето сърце, няма да види всичко? Какво ще каже тогава? „Аз ще се спретна да чистя сърцето ти!“ Ти трябва да кажеш: „Дай ми, Господи, чисто сърце!“ Ами че като развалим сърцето си, тогава ли трябва да го дадем на Господа? Не, сърцето, което ни е дадено, трябва да го пазим. Нашият ум, нашата воля – това са сили, които са ни дадени и ние трябва да ги пазим. Умът, сърцето, волята – това не е самият човек. Волята не е негова. Силният човек може да стане слаб. И на човека, който има сърце, може да му се вземе сърцето. Умът ти може да се вземе и ще станеш безумен. И сърцето, и умът, и волята се взимат. Следователно волята ти е дадена – няма да злоупотребиш с нея; сърцето ти е дадено – няма да злоупотребиш с него; умът ти е даден – няма да злоупотребиш с него.

И тогава, когато Бог види, че ти действаш правилно, Той ще каже: „Давам ти сега да владееш над десет града; този ум е твой, туй сърце е твое и тази воля е твоя и ти ще станеш господар на положението.“ И на вас, като ученици, главната ви цел, която сега имате в живота, е да станете господари на вашия ум, на вашето сърце и на вашата воля. Но знаете ли в какъв смисъл ще сте господари?

Втори път ще продължим темата. Засега ще мислите. Аз ви дадох няколко съществени мисли, върху които ще се спирате. Когато нямате какво да мислите или какво да правите, спирайте се върху общите работи. Спирайте се върху тия характеристики, които дадох – каква трябва да бъде мисълта.

Имате ли някое упражнение? Не. За един месец имахте едно упражнение да намерите тази черна точка. Намерихте ли я?

Две минути в размишление. Аз ще определя кои от вас ще могат да изпълнят това упражнение. Аз ще направя сега още един много сложен опит, без да знаете упражнението. Колцина от вас сте готови абсолютно да кажете в себе си, че сте готови до го изпълните, ако ще Земята да се обърне с главата надолу. Сега не знаете това упражнение, нали? Едно упражнение ще ви дам и ще го правите без никакво съмнение. Няма да философствате, да кажете: „По друг начин не може ли?“ Не, туй упражнение може само по един начин да се направи, защото аз съм го правил само по един начин и само така има резултати. Които са правили тия упражнения по друг начин, никакъв резултат не са имали.

Сега една минута тишина. Отпразвете мисълта си нагоре за една минута. Понеже вие повечето сте хора горещи, с горещи темпераменти, затова на вас ви трябва успокояване, тишина.

Упражнението е следното: лявата ръка ще поставите отзад, в средата на гърба, с вътрешната страна навън, а дясната ръка отпред, на слънчевия възел, с вътрешната страна на възела. Тъй, да се чувствате в спокойно състояние, и мислено ще кажете: *Бог е Светлина*. Ако го изговорите с думи, всичко ще развалите. Ще дойдем и до говорене, но това упражнение ще бъде мислено. Две минути ще мислите върху *Бог е Светлина*. След туй пак мислено ще кажете: *Ангелите са топлина*. И най-после кажете мислено: *Всичките човеци са добрина*.

Няма да говорите, никаква дума няма да произнасяте, а само ще си мислите: *светлина, топлина и добрина*. След туй ще кажете единично: *Бог в мен е Светлина. Духът ми е топлина. Аз съм добрина*.

Като кажете *аз*, няма да се спирате да кажете *aaa*, та да се възгордеете. В този случай: *Аз съм добрина*, това значи: *Моята душа е добрина*. Ако искате да избегнете думата *аз*, кажете: *Моята душа е добрина* – има същия резултат. Но в думата *аз* има една опасност –

може да роди гордост. В думата *аз* буквата *з* е опасна, а в *моята* – м-то е опасно. Но кажете: *Моята душа е добрина* или *Аз съм добрина*. Мисълта ви ще бъде свързана с идеята, че вашата добрина е произлязла от светлината на Бога, от топлината на Духа. Вие ще почувствате едно укрепително състояние на вашия ум.

Туй упражнение ще правите вечерно време, когато си лягате. Ще ви отнеме пет минути, ще имате един приятен сън и сутринта, като станете, ще имате резултат от вашата мисъл. През нощта може да дойдат сънища, да ви плашат; не се смущавайте.

Сега разбрахте ли упражнението? (Да.)

Изпейте *Бог е Любов*.

Тайна молитва

*Двадесет и първа лекция от Учителя 8 март 1923 г., четвъртък,
София*

ВЛИЯНИЕ НА ПЛАНЕТИТЕ

Тайна молитва

(Прочете се резюмето от миналата лекция. Прочетоха се няколко теми върху „Влиянието на планетите върху човека“.)

Астрологията – това е една стара наука. Тя води своя произход още от първата култура, зачената е с първата раса, която е съществувала на Земята в предисторически времена. Астрологията – това е физиология на човешката душа. Може да направим следното сравнение – както анатомията е необходима за един лекар, за един хирург, така съвременната астрономия представлява анатомия, а пък астрологията – физиология на небесните тела. Астрологията – това е една отвличена наука. Мъчно е да се докаже каква връзка има между планетата Марс и човека. Или мъчно е да се докаже прямо, фактически, какво влияние има Сатурн за човека. Когато кажем, че някой индивид е слънчев тип, това е символ. Когато кажем, че някой е марсианец или че някой принадлежи към типовете на Луната, Сатурн или Венера, това са пак символи.

При хората от слънчевия тип Слънцето има връзка с човешкия ум. Ще ви дам общи, бегли мисли върху тия типове. Слънчевите типове се отличават по следните белези: те са любители на Природата, затова са хора поети, оптимисти, гледат светло на бъдещето, весели са и по натура са добри. Можем да кажем, че те са почти най-добрите хора. При добрия аспект на Слънцето те са философи на творчеството, разсъждават философски, имат една здрава философия, подложена на един здрав опит. Следователно слънчевите типове се занимават повече с музика. Туй е влиянието на Слънцето – върху целокупния мозък на човека.

Дойдем ли до влиянието на Венера, тя се занимава с една по-гъста материя, със сърцето, занимава се с кръвообращението – със сгъстяването и разреждаването на кръвта. По някой път тя се занимава с миризмите на цветята и знае как да ги комбинира. Понеже е богиня на Любовта, то за да увлече хората, тя е майстор на формите. Сега астролозите разправят, че тия хора, които са под влиянието на Венера, всякога се отличават с това, че са горещи, у тях има отлично кръвообращение. Те на всяка стъпка все за любов говорят. Ще ги видиш в разни афери, инциденти – навсякъде. Те и през прозореца излизат, и през вратата излизат, и през най-малката дупка може да влязат и да излязат. Когато Венера заговори, за нея няма препятствие. Разбира се, Венера си има и своите добри влияния. Когато тя се влюбила в Слънцето, придобила от него добри качества. Венера има за баща Юпитер и го почита. Тогава тя упражнява отлично влияние върху човека. Но по някой път куртизанка е тя – когато е свързана със Сатурн, пък има приятелство с Марс, че и с Меркурий, тогава се дигат много скандали, и все от любов. Разбира се, за в бъдеще науката трябва да анализира кръвта на влюбените хора. Кръвта във венерините типове се различава от кръвта на хората от слънчевия тип. Устройството на организма във венерините типове е различно от формите на слънчевите типове. Изобщо всичките типове се различават по своите геометрични форми. Венерините типове обръщат внимание на външната култура – на красивите шапки, изпъстрени с пера на птици, и на други такива неща. Като обича външното и като се стреми към красивото в Природата, Венера създава модата – там все тя се разпорежда. Венера, като види някое голо дете, казва: „Ще облечете туй дете.“

Сатурновите типове са под влиянието на Сатурн. Вие сте учили за него, в старата митология се говори за това. Сатурн едно време е бил баща на боговете. Той изгубил своя престол и станал недоволен.

Хората, върху които тази планета има влияние, са големи скептици. Едно окултно предание казва, че за да изгуби Сатурн туй положение, причината била, че се влюбил в една от дъщерите на човечеството. Тя го излъгала и затова го свалили от престола му. Ето защо Сатурн спрямо хората е крайно подозрителен. Тъй е паднал този Бог от своето величие. Туй, което ние наричаме съдба в света – то се свързва всякога със сатурновите типове. Те се отличават с крайно подозрителен характер. Всичките най-ужасни престъпления, които стават в света, всички мъчения, убийства, се дължат все на Сатурн. Разбира се, някой път тия влияния идат от връзката му с Марс.

Марсовият тип е героичен, войнствен, доблестен. Песимизмът, недоволството у хората се дължи все на тоя марсианец. Преобладаващо влияние в организма му има венозната кръв. У всички тия сатурнови типове преобладава въгленът. Аз ги наричам хора на въглерода, направени са все от въглен. Те в нищо не виждат доброто. Каквото хубаво нещо и да му кажеш, той ще ти покаже обратната страна. У Сатурн повечето черти са лоши, но някой път се случва, че има и добри страни. Една част от планетите действат зле върху човека, но благодарение на това, че другата част действат благотворно, те взаимно се компенсират. Сатурновите типове хора изобщо са сухи, храносмилателната им система е слабо развита, те всякога имат развален стомах. Много недъзи има у тях. Те имат силен дух, критически ум. Ако искаш някой да ти намери погрешките и да ти покаже правия път, намери един сатурнов тип. Това е френологическото им отличие. Центърът на разсъдъка у тях е силно развит. Личните им чувства са чрезмерно развити. Страхът у тях също тъй е силно развит, защото те гледат на лошата страна на живота. Всеки човек, който е песимист, от чисто френологическо гледище у него са силно развити страхът, предпазливостта, честолюбието, тщеславието. Съвестта е слабо развита, вярата и

надеждата – също. Такъв човек, като види, че не може нещо да реализира, той обръща другия лист и почва да проповядва своите възгледи. Тези хора гледат през особено стъкло на живота.

Луната – и тя упражнява известно влияние върху хората. Как се казват тия типове, върху които Луната оказва влияние? Лунни типове или лунатици. Те са хора на въображението. Един човек, върху когото Луната оказва влияние, ако започне някъде търговия, на стоте сто и петдесет вярва. И затуй такива хора никога не прокопсват.. Те все се чудят защо нещата стават тъй или иначе, все са изненадани. Те са поети, не се обезсърчават, имат много голяма вяра. Те вярват в късмета. Колкото гадателки има в София или другаде, те ще ги намерят, ще искат да им кажат нещо за късмета, като им гадаят било на кафе, било на боб, било на карти. Тия хора са още и иманяри – вярват, че има скрити съкровища в земята. Те не обичат да работят, надяват се на късмета си. Турците казват: „Ако ми е късмет, на крака ще ми дойде.“ На тези хора челото им горе е широко. Лицата им са валчести, доста правилни. Те вярват в добрата страна на съдбата.

Марсовите типове са отлични. Те са смели, решителни, мускулести, по темперамент холерици, войнствени хора. Щом го закачиш, такъв човек тегли ножа си, особено като пие половин килограм вино – готов е да се бие. Извади ножа си и казва: „Ти онзи ден ме срещна на пътя, това ми каза, онова ми каза.“ Марсови типове са англичаните, германците – те спадат под влиянието на Марс, а българите изобщо са сатурнови типове. Тук, на Балканския полуостров, владее този бог Сатурн, затова и ние не можем да се освободим от него. Където види култура, той казва: „Какво, култура ли!“, и бърза всичко да разваля. Американците са още и под влиянието на Меркурий – търговци, сметкаджии хора са те, затуй англичаните ги е страх само от американците.

Разбира се, това са само наброски от астрологията. Тя е една наука, която трябва да се проучи добре, защото има приложение навсякъде в живота. По човешкия организъм, по всяко едно положение на тялото, по устройството и формата на челото, на лицето може да познаете един човек към кои типове спада. Всички планети оказват влияние върху човека. Например марсовите типове имат широки глави при ушите; зад челото главата им е широка. Те са смели и решителни. После, у венерините типове и у всички други типове главата се различава. Всяка една планета си оказва своето влияние, тя си създава особен тип. Сега, разбира се, ученият човек трябва да мине през влиянието на тия планети, да ги проучи, да ги съчетае, и оттам насетне той ще почне да борава с друга материя, ще създаде новото си тяло. Планетите – това са един ключ. Писанието казва, че Бог взел и направил човека от пръст. Тази пръст, този прах бе разпръснат из пространството, във всички планети, и Бог взе тази пръст, направи от нея каша и от тази каша създаде човека. Затуй всяка една планета оказва известно влияние върху човека. Например Марс гледа колко желязо има в човешкото тяло. Той държи сметка за желязото – как се употребява. Слънцето държи сметка за златото, Луната държи сметка за среброто, Меркурий се занимава с живака и т.н.

Тия елементи, които са вътре в човешкия организъм, те упражняват влияние върху него. Ако у някой човек желязото има преобладаващо влияние, той е марсианец. Ако преобладава златото, голямо влияние има Слънцето. Обаче благородното, възвишеното у човека не зависи от количеството на златото, но от неговата активност. Ако златото у човека е чрезмерно активно, то е, защото той има такива сили, които са свързани със златото. Когато известни магнетически и електрически течения минат през атомите на златото, те са, които правят човека от един или друг тип. Те са, които

превръщат неорганическото желязо в органическо, което упражнява влияние върху човека.

Има още много други съставни елементи в организма на човека, които упражняват влияние върху него. Тъй щото именно за вас, като ученици, за да бъде тая наука достъпна, трябва ви воля. Разбирате ли? Волеви типове трябва да бъдете, но не в обикновен смисъл. Просто волеви типове. Аз наричам волеви човек този, за когото, като си постави един идеал, да няма мъчнотия в света, която може да му попречи. Трябва да има воля като тази на онези мъченици – макар и сто гвоздеа да му забият, да каже: „Христос пострада така, и аз мога да постъпя по Неговия пример.“ Това е идеал! Един ученик, който е минал през всички тия изпитания, само той може да устои. Имайте предвид едно правило: докато един ученик не мине през всичките изпитания, той не може да влезе в Царството Божие лесно. Това не е играчка. Да влезеш в България, в Англия е лесно, но да станеш гражданин на Англия, да заемеш видно място в някое заведение – за това се изисква време. Ако отидете в Англия, можете ли за една година да постъпите в Кембриджския университет? Не, трябва да минат десет-петнадесет години. Казват някои: „Като влезем в Царството Божие.“ Как се влиза там, къде е това царство? Че Царството Божие си има свои научни заведения, свои институти, професори, философи; има си свое художество, своя музика, свое музикално училище. Ще каже някой: „Къде е онзи свят?“ В Млечния път е Царството Божие. Значи трябва да минете през всичките изпити. И когато изпитите дойдат, най-първо ще бъдат на физическото поле, после ще дойдат изпити на вашето сърце и на вашия ум. Аз следя сега учениците: като се поставят на тия изпити, не могат да издържат един елементарен изпит – учат, учат, не могат да го издържат. И аз гледам – от няколко години насам тия, които са чели окултни книги, говорят за онзи свят, но когато им се даде един

малък изпит, колата им се върти навсякъде. Не може така! Колата трябва да се върти само в една посока!

Сега астрономите мислят, че навсякъде през пространството могат да идат – към Слънцето, към Месечината и пр. Може, но ако тръгнете към Слънцето, щом излезете от Земята, ще се натъкнете на един тъмен пояс, на една такава твърда, непроходима стена. Какво ще кажете тогава? Сега някои казват, че американците щели да хвърлят една граната към Луната. Но те трябва да знаят откъде да я хвърлят. Има известни места горе, в пространството, през които като мине, гранатата ще се разтопи. Пространството е пълно с такава електрическа енергия, каквато никой човешки ум не може да си представи. Сега съвременните хора мислят, че пространството е празно и можем навсякъде да пътуваме. Не, не е така. Някои казват: „Да иска Учителя да ни заведе някъде.“ Как, вие сте толкова страхливи, треперят ви гащите от един най-малък изпит – как ще минете през едно такова силно течение! Туй пространство е населено със същества, някои от които са неприязнено разположени към хората. Те, като ви срещнат из пространството, ще питат: „Този невежа къде го водите? Назад към Земята!“ Те ще се изпречат пред теб да те изпитат смел ли си, или не. Небето презира страхливите хора. Туй да го знаете! И в Писанието се казва: „Страхливите няма да наследят Царството Божие.“ Смели хора се изискват! Грешните хора на десет километра се качват, но повече не смеят. Смелост се иска. Ами как ще ви извади човек из вашето тяло? Щом река да ви извадя из тялото, ще кажете: „Ами после как ще се върна?“ И наистина, не можем да ви извадим из телата, понеже има известно съотношение – кармически всички вие сте затворници, тъй щото и да искате, аз няма да ви извадя от телата ви. Вие сте обковани с букаи за десет-петнадесет години. Ами ако аз ви пусна от затвора и вие не се

върнете в тялото си? Ще питат: „Кой им отвори вратата да излязат?“ Нима мислите, че вие сте от много благочестивите?

Първото нещо: когато на един окултен ученик покажат книгата на миналите животи, когато му покажат една тъмна страница от неговия живот, той трябва да знае истината, трябва да е решителен, смел и безстрашен. Ще ти покажат една тъмна страница и ще ти кажат: „Туй си направил.“ „Да, направих го. Ще го изправа.“ Ще ти покажат друга страница: „Ти това направи.“ „Да, и него ще изправа.“ Ще бъдеш смел и решителен, окото ти да не трепне. Всичките престъпления от памтивека ще ти покажат и ти трябва да кажеш: „Ще ги изправа.“ Потрепериш ли или се помолиш на когото и да е – свършено е. Не – смело, решително ще признаеш: „Да, аз го направих, но сега аз ще изправа всичко.“ Туй е задачата на окултния ученик! Затуй се казва, че който победи страха, той ще влезе в Царството Божие. Значи смелост и воля се изискват от вас като ученици. Тогава ще бъдете души. Сега ако посещавате една школа, каквато и да е, където и да е – била тя в Индия, в Китай, в Тибет, в Америка или в Германия, във всички тия братства има едно и също правило – всички ще ви подложат на изпит. Във всяка една окултна школа правилото навсякъде е едно и също. И в двете школи – тази на Бялото Братство и тази на Черното братство, правилото е едно и също. Най-първо ученикът ще се изпита верен ли е, или не. Вярност, смелост се изискват. Без страх и без съмнение да се върви в този път! Придобие ли туй качество, тогава ще пристъпим към първите уроци на онова истинско Знание, за да се освободи Духът ви от връзките на материята, ограниченията и престъпленията. Тогава ще се познаете и ще почнете с Любовта. Аз зная тука един младеж, който принадлежеше към една баптистка секта. Като се обърна към Христа, почувства се тъй бодър, тъй смел, че си казваше: „Който пехливан да ми излезе насреща, ще мога да се боря с него.“ Не се мина една

година, яви се този пехливан и го бутна на земята. Погледна той към него и почна да му се моли. Зарязя тогава и баптизъм, и християнство и се върна пак в света. Няма да го викаш онзи – той е пехливан. И в съвременните църкви имат тази слабост, където казват, че Христос всичко ще направи за нас. Аз ще им възразя: ако Христос прави всичко, защо в църквата има толкова страдания? Защо не е направил Христос всичко? Защото не вярват всички в Христа. Христос е направил всичко, но и от нас се изисква да направим нещо. И всичката заблуда е там, че ние оставяме Христос всичко да върши, но затуй и работите не вървят добре. Ученикът трябва да бъде смел и решителен – нищо повече! Христос казва: „Аз извърших Моя дял, ти можеш ли да вървиш по Моя път?“ Ти искаш да Го следваш, но знаеш ли колко камшика Му удариха? „Не зная.“ Те Му удариха един, два, три – аз няма да ви кажа числото. Христос запитва: „Толкова камшика можеш ли да издържиш? После знаеш ли тежестта на този дървен кръст, който Аз носех? Ти такъв кръст можеш ли да носиш?“ Апостол Павел казва: „Това не е шега работа!“ Да, но трябва да се мине през това. Казва някой: „Учителю, заради мене не може ли някой да носи този кръст, пък аз да мина през царските врата?“ Не, не може, всеки сам трябва да си носи кръста. Не само сега става това, но всякога е било и ще бъде.

В Египет, в Индия всеки един ученик, когото прекарват през първото, второто, третото посвещение, го слагат да носи един голям кръст. Четири-пет дни ще пости и ако издържи, ще получи посвещение. Някой път има случаи, когато учениците умират на кръста и се свършва с тях. Тъй щото има разни начини за посвещение на ученика. Не мислете, че е лесна работа истинското ученичество. Казвате: „А, лесна работа е.“ Кръст има – туй не е лесна работа! За ученика е лесна тази работа, когато той е смел. Първото нещо, което трябва да знаете, е, че трябва да бъдете смели. Положението, което

заемате в обществото, не трябва да ви пречатства да бъдете смели в живота. Ако при сегашните условия си търговец, а трябва да проповядваш Христовото учение, това именно ще ти бъде слабата страна, но туй ти е изпитът. Поставен си там като търговец, да те изпита Господ дали ще лъжеш хората. Търговията – това е място на лъжата. Ти ще кажеш: „Няма да лъжа!“ Ама против твоя интерес е. Нищо, честно ще продаваш стоките си. Ти си ученик, но си поставен като търговец, за да придобиеш честността – тя не ти е достигала. Страхлив си – като ученик ще те направят лекар хирург. Хубаво ще правиш операциите, не само отгоре-отгоре, за пари, но внимателно ще ги правиш. Изпитват те. Та всички професори, свещеници, съдии – и това са изпитни места, през които ще минете. Свещеник си – някои мислят, че тази служба е една привилегия. Не, изпит е това. Ти ще заемеш това място и щом ти изпитат ума, ще те уволнят и ще кажат: „Сега ще ти дадем истинското място.“ Та всеки на своето място трябва да се изпита докрай.

Гледам сега някои студенти, ученици ми казват: „Учителю, да напуснем университета.“ Не! Ти ще завършиш университета, че после, ако искаш, закачи дипломата на гвоздея. „Ама губене на време е то, ще бъда по-полезен в Новото учение.“ Не, щом ти не завършиш тук университета, ти и там не ще можеш да бъдеш полезен. Нищо повече! Ще положиш всичкия си труд, ще завършиш и диплом ще вземеш. Който се учи, ще завърши. Във всяко едно отношение, където те поставят, трябва да гледаш тъй, реално! Ще бъдеш смел и решителен! Някой казва: „Мен не ми трябва много знание, нямам пари.“ Не, ще работиш и пак ще завършиш училището.

Аз се чудя на американците, те дават отличен пример в това отношение. Аз съм видял американец – лук кълца и пак гледа латинската граматика. После пак реже лук, бърка в тенджерата и чете: „Homo hominis lupus est.“ После се обърне към картошките, поглежда

ги и от време на време прочита нещо от гръцката граматика и т.н. Тъй работи четири-пет години, докато завърши университета. И аз бих желал някои от вас да ги пратим в Америка. Колко от вас са смели? Там има образувани големи братства, в които влизат много студенти. Върнат се от университета, поставят си престилките, работят, изкарват си прехраната. Едни на други си помагат. Похвална черта е тази. В туй отношение те са незаменими. Там няма да срещнете човек, комуто да дават пари в помощ – това е срамата. Там всеки си изкарва прехраната с труд. Ако някой е богат, ще каже: „Имам малко работа, искаш ли да ми помогнеш, ще ти платя.“ Ще ти плати достатъчно, но ще работиш. По три пъти на ден ще ходиш в дома му да чистиш печката, да пренасяш въглища, но трябва да работиш. Всеки трябва да работи, а не, както тук – даром. В туй отношение американците са незаменими. Те са меркурианци, сметка има у тях.

И тъй, най-първо ще развивате тези черти: смелост на сърцето, смелост на ума и смелост на волята. Тия три черти ще развият у вас необходимите ви способности. Въображение трябва да имате. То е майка на идеите. И после, разсъдъкът ви трябва да е развит. Чувство за музиката трябва да имате, за да бъдете весели. После трябва да е силно развита способността за сравнението, да съпоставяте нещата. Съвестни трябва да бъдете, хора на Природата трябва да бъдете, Любов към Бога трябва да имате, милосърдие трябва да имате, самоуважение трябва да имате, смелост трябва да имате, дружелюбие трябва да имате. Много неща се изискват от вас! Например понеже българите са сатурнови типове, те не са толкова учтиви. Българинът казва: „Не давам стола си.“ Да, защото си Сатурн, само за себе си гледаш. Етикеция в такъв човек няма, той само за себе си гледа. Той счита, че всеки човек е по-долен от него. „Няма по-достоеен човек от мене“, казва.

Тъй мисли Сатурн. За да даде стола си, той трябва да е някой алтруист, да спада към друг тип. Много е естествено такъв тип да не отстъпва.

Когато се проповядва едно учение, лесно се говори, мъчно се прилага. Сега забелязвам: ред ученици, наместо аз да ги изпитвам, те ме изпитват. И да видите какви задачи ми задават! Казват: „Хайде, Учителю, как ще решиш тази задача?“

Ще ви направя една бележка тази вечер. Онзи, който ще дохожда на нашите екскурзии, не трябва да пости. Разбирате ли! Онзи, който пости, на разходка да не излиза. Туй е едно от правилата. Ученик, който дойде на екскурзия, трябва да си носи хлябец, да пие вода и да благодари на Бога. А пък онзи, който иска без хляб да мине, нека остане в София. На екскурзията всички ще бъдете сити. Гладни хора ние не искаме, нито такива, които постят, защото ще се компрометират разходките ни.

Ще ви направя друга една бележка. Постенето – това е начин за обновление на човешкия организъм. Във вас не трябва да влиза туй тщеславие да се надминавате кой повече дни да пости. Не е това идеята. Главната идея в поста е той да събужда скритата сила и енергия в клетките и да обнови организма. Но трябва да работим по-разумно. В поста се върви последователно. Има известни закони, които трябва да се спазват. Ако ти си определиш пост, без да знаеш защо ти е, той не е полезен. И после, трябва да се спазва времето, трябва да се спазват и дните, когато ще се пости, а вие нищо не спазвате. Ако започнете вашия пост в понеделник, ще имате един резултат; ако го започнете във вторник, ще имате друг резултат; ако е в сряда, четвъртък, петък, събота, неделя – ще имате различни резултати. При това, ако започнете поста от сутринта, от обяд или вечерта, пак ще имате различни резултати. Тънкости има в поста. Ученикът, който учи една наука, трябва да бъде внимателен. Има

закони, които по възможност трябва абсолютно да се спазват, за да дадат добри резултати. Нали чрез тия резултати трябва да дадем на външния свят пример, да видят в какво се състои нашето

Учение? Ако ние не спазим правилата, ще имаме криви опити и външните хора ще кажат: „Ето докъде стигнаха!“ Пък ако искате да покажете геройство, най-силните които сте, може да ви подложим на 15-20-30-35-40-дневен пост. Тогава ще изберем между вас някой ученик и ще му кажем: „Ти еди-къде си, еди-как си ще издържиш поста си, 40 дни няма да те има между другите.“ Изпит е това!

Тия между вас, които ще могат да издържат такъв изпит, са само двама, трима, четирима, пет, шест, до седем. Ако има такива седем души герои в България, много работа може да свършат. В Библията се говори за пророк Илия, който постил 40 дена, за да се магнетизира. В поста не трябва да се плашиш. Постът – това е едно средство да се махне страхът, да се контролира стомашната система, да се контролира кръвообращението и мозъкът. После, при поста трябва всякога да сте много будни, да сте нащрек, защото тогава човек става много чувствителен, привлича известни динамически сили от Природата и трябва да знае как да се справя с тях. В противен случай ще си създадете неприятност. С тази забележка аз предупреждавам учениците. Желанието ви да постите е добро, аз го уважавам, но ще бъдете много умни.

После, аз искам да се урегулирате помежду си. Гледам, някои от вас почват да заспиват. Това не е упрек, но туй показва, че тук, в събранието, не сте хармонирани. Тук има някои сили, които трябва да изпъдим. Едни черпят повече, а други дават повече. Правилна обмяна няма. Ако обмяната между вас е правилна, всички ще бъдете бодри. Сега, забелязано е в Америка, където се събират в някои събрания около две-три хиляди души, че най-малко сто души от тях спят, хъркат чисто по американски, не могат да слушат. Това може да се

случи не само със слаби натури, но и с най-силните – заспиват. Един от видните, активни американски проповедници – Муди, разправя за едно подобно свое заспиване в църквата. То е станало при следния случай. Често в Чикаго дохождат видни проповедници, които държат проповеди върху важни въпроси от Евангелието. Извикват един проповедник, голяма знаменитост. Дохожда той и говори нещо за дявола. Обаче Муди закъснял и не могъл да чуе какво се говорило за дявола. Той извиква втори път същия проповедник, който на другия ден щял да говори. Обаче дяволът пак устроил мрежа на Муди. Събранието било определено към 7,30 часа вечерта, а в 6 часа Муди ял хубав американски салам. Американските проповедници не са вегетарианци. Отива Муди на събранието да слуша проповедта за дявола, но от тежест в стомаха заспал и пак не могъл да чуе. Питат го: „Муди, как е работата?“ „Остави се, дяволът и саламът разбъркаха работата.“ Сега, ако някой от вас е предразположен за спане, той трябва да знае, че връзките в дадения случай помежду ви не са хармонични. И този, комуто се приспи, трябва да промени мястото си. Ти променяй мястото си в салона – седни напред, вляво, вдясно, сядай навсякъде, докато дойде онова състояние, при което да няма черпене. Сега ние желаем да се обменят енергиите правилно. Онзи, който заспива, то е, защото от него черпят повече, той дава повече. Затова много естествено е туй заспиване! Ако аз изтегля от някого четири-пет килограма кръв, той ще заспи. Ако е постил десет дена, пак ще заспи: слаб е той в тялото си.

Та казвам ви като на ученици: най-първо ще се учите да контролирате мозъка си. Събирайте енергията в Природата и я пращайте в слънчевия възел, в сърцето, в гортана, в челото, в задната част на главата, в горната част на главата и след туй прекарвайте тази енергия около тялото си. Почнете да правите тия магнетически

душове, докато се образува една светла магнетическа аура около тялото ви – и тогава ще се усетите свободни.

Сега мнозина се оплакват, че са станали толкова чувствителни, че като отиват на някое светско събрание, почват да заспиват. Значи светът е по-активен от вас, черпи от вас. Ето защо вие не трябва само да развивате чувствата си, да ставате чувствителни, но трябва да имате знания, да развивате волята и ума си. Не трябва да бъдете слабохарактерни. У някои от вас дължината на палеца, тази фаланга, която изразява волята, не е достатъчно дълга, но можете да развивате волята си постепенно. Разумно можете да развивате волята си! И тогава може някой път да ви дам едно упражнение за привличане добрите влияния на планетите. Някога не смея да ви давам такива упражнения, понеже ще изпаднете в суеверие, а то е много опасно. Да станеш суеверен – то е друго зло. Животът трябва да се гради разумно.

Сега у всички ви има добри желания, но ще бъдете смели и решителни! После, ще имате непреодолима Любов, непреодолима Вяра, непреодолима Надежда, милосърдие, разсъдителност. Туй са чувства и способности, които ще предизвикате в себе си. Сега аз виждам по някой път, че вие можете един на друг да си напакостите. Ако вие имате един приятел, този ваш приятел в даден момент може да ви причини най-голяма полза и най-голяма вреда. Как? Щом двама приятели се сближат, техните астрални тела се свързват и енергиите от единия почват да преминават в другия и обратно. Ако единият заболее, заболява и другият. Ако единият умре, и другият умира. Туй е факт. Ако някоя жена обича мъжа си и той умре, то и жената отива след него. Или пък ако мъжът обича много жена си, щом тя умре, и той умира. Това става, ако са много привързани. Но ако жената повдига мисълта си, тя повдига и мъжа си, защото никои сам нито пада, нито става. Някой път ние искаме да се свържем с Христа. Как

ще се свържем? Ако се свържем със своя порочен живот, ние ще Му причиним страдания. Христос не иска тъй да се свържем с Него.

В Окултната школа ще развивате туй мъжество, тази сила – да работите за своето повдигане. Някои от вас имат подобри условия, някои имат по-слаби условия. По-силните, у които умът е развит, ще помагат на по-слабите, на които умът не е тъй развит, които не могат да разсъждават дълбоко. У едни практическият ум не е развит, други не могат да мислят философски; трети имат воля, но сърцето им е сухо. Сега тъй ще се събирате, че ще гледате да дружите с онзи, който има добър ум, добро сърце. Като дойде до волята, пак тъй ще постъпвате. В туй отношение хората могат да си помагат взаимно. И да не мислите, че всичко можем да направим. Всичко може да направи човек, но кога? Когато е свързан с Христа, т.е. в дадения момент той е свързан с всички добри, с всички съзнателни хора, които имат един и същ стремеж. И като станете ученици, вие ще се свържете с всички ученици по Земята.

Някой път аз казвам, че не сте ученици. На физическото поле сте ученици, но в астралния свят не сте, в Божествения не сте. Туй подразбирам. У всички ви трябва да има един съзнателен подтик. Не искам само съзнанието ви да работи, да се самоосъждате, но моето желание е да живеете във вашето подсъзнание и свръхсъзнание. По някой път трябва съзнанието и самосъзнанието да ги отдалечавате – те ви спъват. Почне ли човек да се занимава със своите погрешки или с погрешките на другите, той се спъва. Не се стремете да си криете погрешките. Може ли един художник да скрие погрешката си в картината? Един музикант може ли да скрие погрешката си в пеенето или в свиренето си? Един оратор може ли да скрие своя дефект в речта си? Има известни изкуства, дето може да се скрие една погрешка, но дойдем ли до художника – и децата ще забележат погрешките му. Музикант си – няма скрито-покрито; писател си,

оратор си – също. Като чете човек книгата, той ще види погрешката. Ще кажеш: „Моя е погрешката, ще я поправа!“ Нищо повече! Не се извинявай! Погрешката се дължи на това, че не си взел вярно тона. Не казвай: „Малко винце пих“, или пък: „Въздухът беше студен.“ Не, не, причината не е нито във винцето, нито във въздуха. Причината е у мене – аз трябва да пея правилно! Нищо повече! Или не може да пишеш. Аз имам едно правило: ще осъзнаеш това, че не можеш. И колкото по-добре го осъзнаеш, толкова по-добре ще пишеш. Трябва да се осъзнаят фактите. Има неща, които не можем да крием. Ще бъдете смели и решителни! Няма да кажете: „От мене нищо няма да стане, аз съм неспособен.“ Не, във вас има повече способности, отколкото предполагате, но не знаете как трябва да разработите тези способности.

Сега аз ви говоря от толкова години в България, минал съм през най-лошите условия, опитал съм ги, но човек трябва да бодърства много и ако не бодърства, може да бъде пометен. Бодърства ли, няма мъчнотия, която човек да не може да победи. Някой път нещата сами по себе си се разрешават. Ще бъдете смели и решителни! Ще вярвате, няма да се съмнявате! Някой ме пита: „Къде е това Бяло Братство?“ Най-после може да се зададат и други въпроси: „Къде е Господ? Къде е Христос?“ Ако питате един ясновидец, той ще ви каже дали тази вечер Христос е тук, или не. Той ще Го види. Няма събрание, в което, ако духовете на хората са въодушевени, обладани с възвишени мисли, да не ги посети Христос най-малко за петдесет минути, или да няма друг някой представител от Бялото Братство. Достатъчно е двама души да си повдигнат мисълта нагоре, и ще ги посети Христос. Ще кажете: „Ама може ли Христос да бъде едновременно на толкова места?“ Това е смешно схващане! Христос едновременно може да присъства на всички събрания в света. Време и пространство в Духовния свят няма. Не че не съществува, но времето и

пространството там не са едно препятствие. Ако влезете в Духовния свят, там времето и пространството улесняват хората, сближават ги. Тук ги раздалечават, а в Духовния свят ги сближават. Следователно аз мога да ви приведа следното сравнение: всички окултни събрания, които стават по лицето на Земята, може да ги съберете в една орехова черупка. Е, питам тогава: Христос не може ли да ги слуша изведнъж? Това не зависи от формата на нещата – то зависи от интензивността вътре в тях.

Сега аз ще ви обясня какво означава тази черупка. Съзнанието на Христа, Неговото присъствие е толкова силно, че Той схваща умовете на тия хора идейно. Този орех е толкова голям, че всичките събрания може да се съберат в него. Но ако вие възприемете това буквално, ще кажете: „Ако това е истина, голяма лъжа е.“ Не, има такава възможност.

Сега, понеже Сатурн господства над българите, вие ще бъдете внимателни спрямо него. В какво отношение? Няма да му разправяте вашите идеи. Мълчете си, гледайте всякога да го изненадате. Когато реализирате нещо, тогава да разбере той. Щом кажеш какво си намислил, той ще развали работата. И затова на българите работата върви дотогава, докато никой не я узнае. Узнае ли я някой, всичко се разваля. Вземете примера с Балканския съюз. Създаде се той, но Сатурн дойде, намеси се и развали работата. Той направи такава каша, че българите и сърбите и до днес не могат да се помирят. И в религиозно отношение пак Сатурн е, който пречи. И в Школата – също, навсякъде е той. Аз гледам: дойдат съмнения, пак той – същата чорба.

Сега трябва да имате критически ум. За каквото и да е, разсъждавайте здраво! Ние от ученици, които разсъждават здраво, не се плашим. Онези от вас, които имат най-противоположен възглед, даже и тези, които мислят, че всичко могат да развалят – и те са добре

дошли. Нека опитат. В Школата има губерки, които са толкова нажежени, че които от вас много знаят, ще ги сложим на губерките.

Ще бъдете умни! Тази Школа е от памтивека. През нея са минали хиляди, хиляди същества. Които са минали и са спазили правилата, те са приели диплом и благословение. Те са излезли от тази Школа и сега се радват. И вие гледайте да минете по същия път – да приемете диплом и благословение. Не мислете, че тази програма ще се измени. Тя е една Божествена школа, ще минете по всичките правила – не я критикувайте. Имайте вяра, опитайте, може да поставите всичко на най-голям опит. Но веднъж като опитате, не се съмнявайте. Може да ви дам микроскопически опити да направите – опитайте, но не се съмнявайте, за да не се спъвате в пътя си като ученици.

Аз бих желал всички да минете през тази Школа и всеки да счита за привилегия, че е ученик, и да каже: „Аз ще бъда един от примерните окултни ученици.“ В себе си да каже това: „Ще бъда един от примерните ученици!“ Съмненията ще дойдат; те може да ви приказват, но вие ще вярвате. Настоявайте: „Ще бъде, ще бъде, ще бъде!“ Вярвам, че ще бъде!

Изпейте упражнението *Сила жива, изворна, течуща.*

Размишление

*Двадесет и втора лекция от Учителя 12 март 1923 г., понеделник,
София*

СМИСЪЛЪТ НА ПРОТИВОРЕЧИЕТО

(Прочетоха се няколко теми върху „Произходът на музиката“.)

Какво разбирате под *концентриране на мисълта*? Думата *концентриране* може да се разгледа като съставена от думите *кон* и *центрум*. *Кон* значи *със* и *центрум* значи *център*, т.е. мисъл с центъра си. Следователно има мисли с център, има и мисли без център. Концентрирането – това е волеви, съзнателен акт на душата – да събереш мисълта към нейния център, т.е. там, където може да се използва. Значи мисълта иде отвън и се отправя към един център, както малките изворчета се съсредоточават към една голяма вода, която е впрегната на работа.

За следния път ще ви задам темата „*Произходът на мисълта*“.

Щом знаете това нещо за мисълта, по същия начин ще разсъждавате и вие, естествено да върви мисълта. Казвате, че всичките неща си имат свои причини. Битието – и то си има своя причина. Казваме, че светът е създаден от нищо. Може, но думата *нищо* има съдържание в себе си. Щом кажете *нищо*, какво подразбирате под тази дума? Разбирате една необятна идея, която е без граници. „От нищо Бог създал света“ – това е форма само на езика. Или ще кажат някои, че Битието е създадено от Небитието. Но що е Небитие? Туй, което не е било, нали? Питам тогава философски: може ли човек да мисли за туй, което не е било? Може, разбира се, защо не. Но мислите за Битието и за Небитието – това са две различни мисли. Ако мисълта за Битието представлява една сянка, а мисълта за Небитието представлява светлината, тогава каква форма бихте дали на светлината? Как ще я определите? Как ще опишете светлината? Например често говорите такива отрицателни думи:

„Еди-кое си нещо не съществува.“ Всяко отричане е доказателство по обратния път според математиката, а всяко твърдение е реализиране на мисълта. Да отречеш Истината, то значи да докажеш, че тя съществува, а да я докажеш, значи да я реализираш. Вие като ученици на окултната наука трябва да се научите да не се стряскате. Като кажат: „Няма Господ“, кажете: „Да, няма Господ.“ Като кажат: „Няма живот“, кажете: „Да, няма живот.“ Или:

- Светът е лош.
- Да, лош е.
- Е, животът е безсмислен.
- Да, безсмислен е.
- По-калпаво същество от човека няма.
- Да, прав си, по-калпаво същество от човека няма.

Сега аз говоря за реалности, които съществуват, но дали ще се съгласим с тях, то е друг въпрос. Аз не измислям тия неща, но говоря за туй, което съществува. После казват: „Като умре човек, с него се свършва всичко.“ „Да, така е, като умре човек, с него се свършва всичко.“

Сега започвам обратното – като умре човек, ще се свърши всичко, но като се роди, ще започне всичко. Значи ако след смъртта се свършва всичко, с живота започва всичко. Без Бога светът изгубва своята форма, с Бога – придобива своята форма. Без Любовта животът няма смисъл, с Любовта животът има смисъл. Без Истината лъжата господства, с Истината какво започва? Музиката започва. Музиката въобще има произхода си от Духовния свят, от Ангелския свят. Нейният произход не е от Божествения свят. Тя е връзка, съединителна нишка между човешкия и Божествения свят. На това място, където са веждите, на долната част на челото, има способности, които се занимават само с обективния, с реалния, с материалния свят. После има друго едно поле на способности, през средата на челото,

англичаните го наричат място на ретентивни (събирателни, *от лат. – задържащ*) или селшинтелектуални [*такава дума не е открита*] (полуинтелектуални) способности. В тия места се съдържат набралите се енергии. Тук спадат няколко способности: музиката, паметта, възприемането на времето и пространството. Всичките тези способности спадат към Духовния свят. Математиката например спада към материалните науки, геометрията – също. Математиката няма духовен произход, но музикантът трябва да владее математиката и геометрията. После, тоновете изискват време и пространство. До центъра на тона е центърът на времето. И много музиканти, у които времето е слабо развито, не спазват такта. Някой такт правят по-голям, някой по-малък, и създават дисхармония. Трябва да се спазва времето в музиката. Ако времето и тактът следват ритмично едно след друго, в музиката има хармония. Музиката оказва влияние върху настроението на човека. Всякога, когато засвирият на някой човек, в него се заражда желание да се повдигне нагоре, той иска да поиграе. Направете опит. Засвирийте на един човек, който е на умиране, и ще видите, че той ще си повдигне главата. Следователно всичките хора, за които се говори, че ще излязат от гробовете си, с музика ще излязат. Казва се в Писанието: „Ангелите като затръбят със своите тръби, мъртвите ще станат от гробовете си.“ Тия тръби правят нещата малко по военному. Като засвирият те, всеки ще излезе от гроба си навън. Какво ще видите? Надигнали се всички от гробовете си, подават си главата навън да видят какво е това ново чудо, което иде в света. Тия гробове – това са човешките тела, в които сега хората живеят. Варосани гробища са телата. Те представляват гъста материя, в която се развиват човешките души, сърца и умове. В тази гъста материя силите не могат да се проявят.

И тъй, музиката е едно средство в живота да се даде импулс първо на човешката мисъл, после на човешките чувства. Животът

всякога започва с музика. Всяка работа също започва с музика. Така е между Ангелите, така е и между хората. Отнемете музикалното чувство на когото и да е – той не може да работи; внесете в него музиката – той ще заработи. Засвирете на онези войници, които във време на поход са отпаднали, и ще видите, че те не само ще се съживят, но и конете им ще заиграят. Това са факти. Някои казват: „Не ни трябва музика.“ Не, в музиката трябва да има едно качество – тя трябва да оживява. Може ли музиката да оживява, може ли да дава импулс към работа, събужда ли мисли, чувства, тя е правилна музика. Сега, разбира се, съвременната музика еволюира тъй, както еволюират сегашните музиканти. Ако биха поканили един наш музикант да даде концерт в Духовния свят и ако запалят много лампи наоколо, то всичките тия лампи ще загаснат. Такъв гръм ще бъде тоя концерт! Знаете ли на какво ще прилича той? Ако се съберат стотина души и започнат да удрят на тенекии, каква музика ще чуете? На това ще прилича пеенето или свиренето на този човек в Духовния свят. Туй ни задоволява сега. Такава е съвременната музика.

Първото важно нещо за музиканта: той трябва да се научи да контролира своя глас, да контролира ларинкса си до съвършенство. И онези, които искат да бъдат певци, трябва непременно да бъдат хора със съзнателна воля и да имат обич към музиката. Едно правило бих ви дал, то е за Ангелите: певецът трябва да бъде девствен! Аз мога да ви дам ред факти, от които се вижда, че онези, които изгубват гласа си, изгубват го по причина на грубите страсти. Вижте какъв е благороден гласът на онези, малките деца! Като растат, като напредват във възрастта си, гласът им огрубява. Значи важно правило за музиканта е това: онзи, който иска да пее, непременно трябва да бъде девствен, чист. Дали ще бъде такъв, или не, то е друг въпрос, но който иска да пее, той трябва да бъде чист. Това е правило на Ангелите. И като постъпите в тяхното училище, ако нямате нужното

целомъдрие, не можете да станете музиканти. За в бъдеще при възпитанието на децата имайте предвид, че не можете да всадите никаква идея в тях, ако не е развито музикалното им чувство. Ако вие мислите да дадете култура на човечеството без музика, не се лъжете – това не е възможно. Не е съществувала досега култура без музика и за в бъдеще няма да съществува. Някой човек си легне разгневен, неразположен – каква идея може да има? Най-първо той ще трябва да стане добре разположен, за да се махнат всички ония утайки, неразположения; ще трябва да се хармонира добре, че като дойде музиката, тогава ще бъде готов да слуша, да мисли.

И тъй, кой е първият тон на музиката? Първият тон на музиката – това е Любовта в нейното първо проявление, а не в нейното висше проявление. А какво е първото проявление на Любовта? Подтик към живот, към самоопределение – да се живее в една посока. Окултните ученици всякога са се натъквали на ред мъчности по причина на неразбирането на този основен факт. Не само западните окултисти, но и източните окултисти са се натъквали на ред мъчности. И много култури са пропадали поради липса на музика. Някои препоръчват източната музика. Тя си има добрите страни, но някой път тази музика е много банална. И междукласическите парчета има някои, които са хубави. Например има едно хубаво класическо парче от един автор, наречено *Сънят на живота*. Един американец разправя за впечатлението си от музиката, като слушал Камилла Русо. Когато Камилла Русо, ученичка на Паганини, изсвирила туй парче, този богатш американец почувствал, че е в състояние в този момент да се откаже от всичко, да раздаде имането си. Туй музикално парче го вдъхновило и той бил готов да направи тези неща. Тя не му проповядвала, но като му засвирила, той почувствал това. Туй е един вътрешен подтик на музиката.

Сега често питат: „Коя е причината за отпадането на църквата?“ Липсата на музика. Например в гръцката музика като се проточи онова безконечно *ие-ие...* Това е всичко. Да, но това е изопачаване на музиката. И българските свещеници са взели да подражават на гръцкото пеене. Пее някой псалт туй *ие-ие*, но не върви. И всеки българин, който е музикант, не ходи в църква. Той казва: „Не искам да слушам това *ие*.“ В този музикант има идея. Той казва: „Туй е гръцко.“ У гърците няма музика. Художество и изкуство има, красивите форми те са ги създали. Сега в туй отношение аз не искам да бъдете гърци.

Окултният ученик не трябва да се бои или да отрича противоречията, които ще срещне в света. Срещнете някой и ви каже, че няма Господ, че еди-кой си философ давал силно доказателство, че нямало Господ. Питам аз този философ: на какви основания той гради това, от какви данни вади своето заключение? „Еди-кой си автор, еди-кой си философ твърди това.“ Добре. Той казва, че в Природата има ред несъобразности, противоречия, дисхармонии и други данни и от това заключава, че няма Господ. Това обаче само привидно е тъй. Казвам: вие пребродихте ли всички системи на живота, които съществуват? Навсякъде из Вселената били ли сте, за да направите един извод, че няма Господ? Трябва да сте пребродили целия свят и след като се върнете от вашето дълго научно изследване, да кажете: „Като обиколих няколко милиона светове, видях, че няма Господ. Аз никъде не Го намерих.“ А тъй, ти от Земята не си излязъл, а доказваш, че няма Господ. Аз те наричам един дървен философ. А знаете ли какво значи дървен философ? Дървен философ е този, на когото мозъкът е толкова неподвижен, че не може да създаде нищо похубаво от това да отрича. Защото като каже човек, че няма Господ – то си остава за него. Поезията е за музикалния човек, за камъка няма поезия. Когато ние говорим за Бога, че Той съществува, това е само

по отношение на разумните същества – че съществува известно съотношение. Само за най-висшите същества, за най-разумните същества има Господ – за тези, които ще Го разберат. За кого е Любовта? За любещите. Казват мъжете, че женското сърце не могло да се разбере. Да, не може да се разбере. Защо? Изисква се друго подобно сърце като това на жената – да люби, да разбира туй сърце. Щом не любиш, не можеш да разбираш туй сърце. Ако моята ръка е парализирана, съединението с главния мозък е прекъснато; тогава като туря ръката си на печката, тя изгаря, понеже не чувства. Какво показва това? Липсва ми нещо. Казвате, че женското сърце било неразбрано. Откъде тази философия? На какво отгоре се базира тя? Неразбрани неща са неопитаните неща.

Сега аз разглеждам научно въпроса. Да не мислите сега, че взимам това физическо сърце на жената. Не, сърцето на жената го взимам като идея. Какво нещо е жената? Вие тук ще кажете: „Ние сме жени.“ Аз не отричам това, че сте жени. Кой не е жена тогава? Има ли някой, който да не е жена? И мъжът е жена, и жената е жена, и детето е жена, и момичето е жена, и всички животни са жени. Жена в простата форма значи туй, което живее, което постоянно се видоизменя. И тъй бързо се видоизменя, има такива тънки движения, че ти не можеш да разбереш, не можеш да уловиш тия промени и казваш: „Не мога да разбера това сърце, много се изменя.“ Ами хубаво, какво лошо има в това, че едно сърце се изменя? Ако днес наблюдаваш едно дърво, което е четири пръста голямо, утре го видиш двацет сантиметра, на другия ден – петдесет сантиметра, после един метър и най-после го видиш голямо дърво и кажеш: „Не мога да разбера това дърво.“ Защо? Защото то израсна. Там е причината: че ние сме дребнави хора и всяко нещо, което не можем да обгърнем, казваме, че не е за нас. Закон в света е това: щастието на човека седи в постоянното и вечно разширение на ума и на сърцето. По нямане на

подходящи думи аз употребявам в случая думата *разширение*. Ще се задоволя с тази дума само затова, защото искам да ви дам една определена идея. Като казвам *разширение*, разбирам границите на сърцето и ума постоянно да се разширяват по форма, по съдържание и по смисъл. Щом престане разширението, смъртта ще дойде.

Сега ще се върна към главната мисъл: противоречията във вас да не ви смущават. Всички вие имате противоречия. В какво седят тия противоречия, аз зная. Вземете който и да е философ – вие можете да го изненадате; който и да е поет вие може да го изненадате, който и да е проповедник вие може да го изненадате; който и да е свещеник, което и да е духовно лице вие може да го изненадате. И в какво може да го изненадате? В неговите очаквания. Вземете онзи човек, който поддържа, че животът има смисъл, че по-благородно, по-добро същество от човека няма и т.н. Представете си, че той отива да се венчава и изведнъж неговата възлюбена изчезне, откраднат я някои. Какво ще бъде неговото състояние? Веднага той ще се разочарова. Животът не седи вътре в самата форма. Ако аз се върна хиляда, десет хиляди, петдесет хиляди години или десет, петнайсет, дваисет милиона години назад във вашите минали съществувания и видя, че сте били тогава дребни същества като инфузориите, трябва ли днес да се спра на тогавашното ви развитие? Казвам: не, това малко същество, което преди дваисет милиона години беше една инфузория, сега е една окултна ученичка.

Някой казва: „Е, аз първоначално излязох от Господа.“ От Господа дошъл най-първо! „Ами нали в *Битие* беше писано, че имаме Дух от Бога.“ Да, но ти имаш ли тази опитност? „Не.“ Ти със заблуден ум разсъждаваш тогава. Например аз декламирам: „О, парице, парице, всесилна царице, с теб в Рая, без теб накрая.“ Туй стихотворение мое ли е? Аз може да съм едно малко дете, не съм опитал това, което декламирам. Туй го казва П. Славейков, той го е

опитал, има право да го каже. Казваш: „Аз съм излязъл от Бога.“ Кога излезе, я ми кажи! „Не зная.“ Е, като не знаеш, защо говориш? Като дойдем до окултната наука, ние трябва добре да разбираме фактите. Излязъл съм от Бога, но кога? „Някога, забравил съм.“ Като се връщам 20 милиона години назад, аз виждам някои от вас във вид на малки инфузории. Ще кажете: „Е, тия инфузории!“ Като не разбирате този окултен език, ще кажете: „Ето на, направи ни на такива прости малки същества.“ Но това не е разсъждение. Инфузорията – това е един зародиш, който изисква условия да се развие. То е едно малко семенце като ябълченото семе, което иска само почва да расте. И следователно преди 20 милиона години вие сте изисквали условия, за да се развият сегашните ви форми. И питам ви: след 20 милиона години какви ще бъдете? Ако пак се намерим в една Окултна школа като тази, върху какво ще разговаряме тогава? Това са само ред разсъждения. Тия разсъждения може да бъдат верни, може и да не бъдат верни. Но математически отношенията, които имат те, принципите, на които се основават, са верни. Вие може да се съмнявате, ще кажете: „По-важен е този въпрос дали Земята е съществувала преди 20 милиона години, или не, а не това, че аз съм бил една инфузория.“ Може да не е съществувала Земята, но казвам: ако преди 20 милиона години вие сте били като инфузория, и сега, след 20 милиона години, ви срещам тук, какви ще бъдат отношенията във вашето развитие. Разбира се, същите: т.е. ако преди 20 милиона години сте били една инфузория, то и днес по отношение на следващите 20 милиона години ще бъдете пак като една инфузория в развитието си. Днешното ви положение по отношение на бъдещето ще бъде такова, каквото сте днес по отношение на миналото – като една инфузория.

Та в самия живот се крият ония вечни възможности, в които човешкият Дух, човешката душа растат и се развиват. И помнете

онова правило, което казах в една моя беседа: „Ученикът трябва да има едно сърце – чисто като кристал; един ум – светъл като Слънцето; една възвишена, благородна и широка душа – като цялата Вселена, и един крепък Дух – като Бога!“ Само така можете да бъдете ученици. Това са окултни принципи, които трябва да приложите. Ще кажете: „Без Чистота не може ли?“ Не може. Ще помните това изречение! Във вас трябва да се създаде стремеж. Вашият стремеж всеки ден трябва да се увеличава. Вие седите в Школата и си казвате: „Толкова време откак сме тук, остаряхме вече, на младини можехме да работим, но сега вече нищо няма да излезе от нас.“ За старост не мислете! За старини също не мислете! „Ама как да не мисля, когато главата ми е побеляла?“ Да не мислите, че в съвременната окултна наука няма начини за подмладяване! Там когото и да е от вас за двацет минути може да го обновим, да стане млад. Човек може да се постави в хипнотически сън и за двацет минути с тази интензивност на законите в Природата може да се измени съвършено формата му. И костите му, и черепът му, и ушите му: всичко може да се измени и като стане, той сам ще се уплаши. Може да се измени и неговото сърце. Ако го измениш тъй, той, като стане, ще полудее от страх. Като се види в огледалото тъй изменен, ще се уплаши, ще каже: „Какво стана с мен?“ Там е опасността! Представете си следния факт: вас с понятието ви за една четирийсет и пет годишна жена ви поставя в тази Школа и след двацет минути се видите като едно малко момиченце на десет години. В себе си вие се знаете като голяма жена, запазено е съзнанието ви, но се погледнете в огледалото, казвате си: „Сън ли е това?“ Веднага вътре във вас ще стане едно сътресение, едно стълкновение. Много пъти при такива сътресения хората полудяват, затуй Природата не обича бързите промени. Всичко трябва да върви бавно. Някои казват: „Как ще стане възкресението?“ Господ не иска хората да полудеят, като възкръснат, затова възкресението е един

бавен вътрешен процес в човешката душа. Господ не иска, като ти даде едно велико благо, ти да считаеш, че то е едно голямо нещастие. Мислиш ли така, ти не разбираш нещата.

Следователно това е първото нещо: ще примирите всичките противоречия в себе си! Аз ви казвам великата Истина: не мислете зло в себе си! Всичко в света е Добро. Като казвам *всичко*, разбирам, че вътре всичко е Добро. Не мислете за външните проявления на живота. Учете се от Природата и вижте как някой път тя изразява най-хубавите неща с най-нечистата материя. Представете си някой човек, на когото дъхът мирише. Той държи някаква проповед за Любов, братство, равенство. Които го слушат, казват: „Днес проповедникът говори много чиста, отлична проповед.“ Но казвам, че ако тази проповед я слушаше един Ангел, той трябваше да си запуши носа от миризмата, която излиза от устата на този човек при изговарянето на тия думи. И затуй дълго време, след като някой ти каже някоя любовна дума, ти усещаш една неприятност. И на всеки, който ти каже: „Аз те обичам“, ти възразяваш: „Той ме лъже.“ Лъже, разбира се, защото тази дума е облечена с нечиста дреха. Това е факт! Ти ще се заемеш да очистиш тази дреха. Най-първо тия думи трябва да се прецедят. И затуй някои велики автори, след като са писали своите произведения, остават неразбрани. Те трябва да умрат, да минат ред поколения, докато другите ги разберат. Хората трябва да се молят дълго време, да плачат дълго време в душата си и тогава тези книги на великите автори ще имат за тях смисъл. Всяка мисъл е силна дотогава, докато не я изречеш. За Любовта не говори. Мисли я, чувствай я, но не говори за нея. Когато сърцето ти стане чисто като кристал, умът ти стане светъл като Слънцето, душата ти – възвишена, благородна и широка като цялата Вселена и Духът ти стане крепък като Бога, само тогава кажи нещо за Любовта! Това не е изискване за обикновените хора – то е за учениците. Учениците трябва да бъдат

такива. Нищо повече! „Може ли?“ Може, може! „След колко време?“ След половин час. Някои могат след половин час да бъдат такива, а някои могат да бъдат такива и след двайсет милиона години.

В окултната наука ние с време и пространство не се занимаваме. Времето и пространството са в рамките на нашия Дух. Време и пространство: това е само едно условие, с което ние си служим. Времето и пространството нас не ни ограничават. Време и пространство: това е една възможност, в която душата и Духът могат да се проявят. А при сегашните условия на живота времето и пространството са ограничения. Някой приятел ти обещае да дойде след пет минути или след един час. Ти седиш, чакаш, чакаш – той не дойде, закъснее нещо. Ти се нервираш, ограничаваш се. После като дошъл, забравил нещо. В Духовния свят няма такива работи. В Духовния свят две същества помислят ли нещо, то стане; пожелаят ли нещо – стане. Там всичко веднага става. А тук ще си определят randevu, но единият от тях ще заболее, ще му се яви главоболие или ред други препятствия, които ще спънат реда на нещата. Аз забелязвам, вие често казвате: „Ама ние, учениците в класа, ще може ли да изпълним условията?“ Някоя ученичка си мисли: „Аз имам мъж, какво ще правя, мъжът ми не ми позволява да следвам Школата.“ Друг някой си мисли: „Аз пък жена имам, тя не ми позволява.“ Ами когато Господ ви прати на Земята, вие какви бяхте? Господ създаде ли мъж и жена в света? Не. Той създаде две същества, две форми: едните същества, мъжете, да носят мисълта в себе си, да бъдат като слуги на Неговата мисъл, а другите същества, жените, да носят съдържанието на живота в себе си. Слуги са и едните, и другите. Мъжете взеха шишето от Господа, казаха: „Туй шише е наше.“ А жените взеха живота и казаха: „Това е наше.“ Мъже и жени днес почнаха да си разменят шишетата. Мъжът казва: „Я ми дай чашата, налей ми от твоята бутилка!“ И двамата се лъжат. На единия се капне повечко, на

другия – по-малко, и постоянно има спор. Нямаме право да изпразвате тия шишета! Туй трябва да го разберете! Във външния свят може да правите опити, но в Школата – не! Окултният ученик трябва да има една здрава философия, с която да се съгради бъдещото общество. Туй не е в стълкновение със сегашното ви състояние. Ние трябва да имаме правилно схващане, да знаем какви сме в света. Вие трябва да знаете какво е вашето отношение към тази Първична форма, която ви е пратила на Земята. И всеки един от вас, като стъпи на този свят, трябва да знае какво трябва да прави, какви са неговите отношения към Бога, към неговата душа и към ближните му. Това трябва да знаете правилно, положително. Съзнаете ли го, влезете ли във връзка с тази Първична Причина, вашият живот ще се измени и вие ще нареждате живота си по друг начин.

Аз ще оставя сега тази философия, да изпеем няколко упражнения!

(Изпяхме „Сила жива“, „Изгрява Слънцето“, „Венир Бенир“, „Сладко, медено“, „Блага дума“, „Духът Божи“.)

Да направим едно упражнение за три минути! Представете си, че тръгваме към Слънцето по един гладък път и се движим с една бързина, пет пъти по-голяма, отколкото бързината на слънчевата светлина. Значи с бързина около един и половина милиона километра в секунда. Вие ще си представите, че се качвате в една светла каруца. Тогава колко секунди ще са ви нужни, за да идете до Слънцето? Всичко една минута и шест секунди. За три минути ще направим един кръг – от Земята ще минем през центъра на Слънцето и ще се върнем тук. Сега представете си, че се намирате в една каруца, която се движи с един и половина милиона километра в секунда. Тъй че за една минута и шест секунди вие ще влезете в диска на Слънцето и ще излезете оттам. Каквото видите за това време, добре. След три минути ще бъдем пак тук. Знаете ли защо ние

ще се движим с бързина, пет пъти по-голяма от тази на светлината? Ако се движите със същата бързина като тая на светлината, вие сте във физическия свят, но понеже се движите пет пъти по-бързо, вие сте в Духовния свят, дето се движат мислите и чувствата на хората.

Сега ще бъдете внимателни, никакъв багаж няма да имате. Най-малкият багаж е опасен. Никакъв багаж, нищо! До Слънцето за три минути не ви трябва багаж, ще бъдете свободни. Една приятна разходка е това!

Ще започнем вече упражнението. Ще сложите волята си на работа! Кашлиците, всичко ще оставите настрана. Защото в тия пространства, през които ще минете, ако речете да кашляте, кондукторът ще ви спре насред пътя и ще ви свали.

Мнозина от вас кашляха, затова кондукторът ги върна назад.

На тези от вас, които кашлят, един цяр ще им дам. Ще настържете черна ряпа и от сока ѝ всяка вечер ще изпиете по една кафена чашка. Отлично действа и за стомаха. Ще взимате и по една скилидка чесън с малко солчица. Това ще правите всяка вечер, докато кашлицата престане.

Когато имате болки в сливиците, взимайте лют чесън! Това е един добър начин за лекуване на сливиците и хубава дезинфекция на гърлото. Те са отлични хапчета, пилюлчета. Една глава чесън ви стига. А иначе трябва да дадете 60-70 лева в аптеката за лекарства. Чесънът действа отлично и за тези, които страдат от безсъница.

В Школата ще бъдете сериозни, ще се учите да ме слушате и ще се съмнявате в мене само тогава, когато от сто направени опита деветдесет и девет излязат несполучливи. Тогава ви давам пълно право да се съмнявате в мене. Окултната наука е наука на опита. Учителят в окултната наука не върви отзад, а отпред. Когато се правят опити, той е в лабораторията си. Тогава и ученици, и Учител са

заедно. Той няма да каже: „Направете вие опита.“ Не, той ще направи сам опита и ще присъства през всичкото време, докато трае задачата.

Няма по-грубо нещо от съмнението! Най-голямата грубост в света – това е съмнението. Най-голямата подлост в света – това е лицемерието! Няма по-голяма подлост от лицемерието и по-голяма грубост от съмнението! Тия два греха аз ви забранявам абсолютно да ги имате. Не позволявам да си служите с тях! Разсъждавайте, но да се съмнявате, да лицемерите – ни помен да няма от това! Тъй е писано! Няма нищо по-жестоко от това да се съмнявате! Нали ние ще се приближаваме към една наука на опитите, а няма да работим тъй, както вие си мислите. Ученикът трябва да бъде буден. Казано – свършено! Щом се каже на ученика нещо и той си туря уговорки, той не е ученик.

Щом ми напомните, следващия път ще ви дам кои са положителните черти, които трябва да имате. Сега ви казвам кои са отрицателните черти, за да ги избягвате. Защо не трябва да ги имате? С вашето съмнение и с вашето лицемерие вие отблъсквате всички ония творчески сили на Природата, които ще ви помогнат. Вие сами себе се опропастявате. Нищо повече!

Може да излезем на разходка някой път, както вчера например. В това време някому започват да изстиват краката. Ние знаем причината. Студът е качество на електричеството. То е, което изстудява. Обаче това не е студ, който умъртвява, а студ, който изцелява. Например когато човек има огън, висока температура, какво трябва да се прави? Да се намали топлината, защото има топлина, която не е свойствена на организма. Аз виждам, има една топлина, която е много приятна. Някоя ръка е гореща – като я пипнеш, причинява нещо неприятно; пък има ръка – като я пипнеш, толкова приятна е, усещаш, че излиза живот от нея. Това става и в Природата. По някой път, като отиваме всред Природата, най-първо

минаваме през процеса на изстудяването. Който не разбира, ще каже: „Почват да ми изстиват ръцете.“ У вас ще се зароди едно желание за лицемерие. Недоволен сте, казвате: „Какъв е днешният ден!“ По-добър ден от днешния няма! „Ама сняг вали!“ Кажи: „А, отличен е денят, подобър сняг от този няма.“ В себе си трябва да го кажеш, но трябва и да го преживееш. Пък ако в душата ти влезе страх, ще се уплашиш и ще си кажеш: „Може тук да ме хване главоболие, може да изгубя здравето си, да стана някой инвалид. Такъв един глупав опит не правя. Още веднъж баба на такова хоро не се хваща.“ Природата не търпи никакво лицемерие. Всяко лицемерие тя го наказва най-строго. За съмнението и за лицемерието в Природата има най-тежко наказание. Тия, които са се съмнявали в мене, тя ги прави невалидни. Не ги уморява изведнъж, но в продължение на 20, 30, 40, 50 години ще те направи инвалид, ще те прекара през всички страдания, които знае. Тя си има колела и като минеш през тия колела и тия зъбци, пак ще те пита: „Обичаш ли още да се съмняваш?“ Окултните ученици трябва да знаят това. Хората на Земята – това са галени деца. Ами че тъй е! Туй, което вие си позволявате да правите, то е доказателство, че сте галени деца. Това ако го направи един Ангел, биха го изпъдили от Небето. Вие хванете някоя кокошка – сложите я в тенджерата. Хванете някоя лястовичка – отрежете ѝ крилото. Видите някое цвете – откъснете го. На вас от Невидимия свят нищо не казват, но ако един Ангел откъсне едно цвете, ще го изпъдят – те не признават такива неща. Към вас имат голямо снизхождение. Затуй аз наричам хората галени деца. Досега е било така, но вече сте влезли в един период, когато започва приложението на първите педагогически правила. Майката е излязла с една тънка, тънка пръчица, че като ви шибне някъде... Най-първо майката казва: „О, моето пиленце, моето ангелче“, а после тази пръчица играе безпощадно по него. Целта на Природата не е наказанието, но с изправленията да ни застави да зачитаме нейните

свещени закони. В това се крие нашето благородство! Защото в Природата няма нищо, което да е извън нея. Всяко нещо е на мястото си. И ние абсолютно нямаме право да се съмняваме! Туй, което съвременните хора наричат Природа, това не е Природа, това са изопачени неща, които се дължат на хората. Когато влезем в някоя къща, която първоначално е добре инсталирана, но отпосле се развалят водопроводите и всичко друго, кой е виновен? А истинската Природа е всякога девствена, тия нейни непослушни деца не могат да си играят с нея.

Та искам, млади и стари, да знаете едно священо правило: абсолютно никакво лицемерие като ученици! Какви са вашите отношения към света, то е друг въпрос. Като ви говоря за Живата Природа, разбирам какви трябва да бъдат отношенията ви спрямо нея. Ще бъдете според правилото абсолютно искрени, чистосърдечни и без никакво съмнение! Трябва да разбираме вътрешния принцип. Този е живият принцип. Докато не разберете този принцип, другите отношения не може да се оправят. Ние започваме с основния закон. Приложим ли него, всичко друго ще сполучим да разрешим. Но не сполучим ли там, нашите отношения към света ще бъдат такива, каквито са сега.

Истинският път е: вътрешна връзка с Живата Природа. Тъй го наричам аз, защото ако кажа *връзка с Бога*, опетнено е Божието Име. И затова аз казвам: истинският път е връзка с Живата Природа – име, което хората не са произнасяли, то е още девствено. Нека оставим другото име да се очисти, защото като сме произнасяли туй име, ние сме го опетнили. И сега, като кажем Господ, като Го призоваваме, Той не ни чува вече. А Живата Природа – тя е най-близо до нас.

И тъй, да няма никакво лицемерие! Всякога можем да бъдем в контакт с туй, от което имаме нужда. Сега ние ще имаме нужда от съграждането на нашия ум, от съграждането на нашето сърце и от

съграждането и развитието на нашата воля. Тия неща са необходими в градежа на нашия живот още сега, още днес.

Аз вярвам, че вие ще приложите това нещо. Не само че вярвам, но зная, че ще го приложите. Два начина има за приложение. Вие знаете и двата начина. Няма да има човек, който да не ги приложи. В края на краищата всички ще приложат туй, което Природата изисква. Единият начин е по закона на Свободата, а другият начин е по закона на необходимостта. Но колкото по-скоро, толкова по-добре.

Тайна молитва

*Двадесет и трета лекция от Учителя 19 март 1923 г.,
понеделник, София*

ТОЧНОСТТА

Тайна молитва

(Прочете се резюмето върху темата „Влиянието на планетите върху човека“. Прочетоха се няколко теми върху „Първата съзнателна мисъл“.)

Упражнение:

Прострете дясната си ръка напред. Опънете я хубаво, без да се свива. Ще се стараете да проектирате вашата воля в ръката и ще мислите само за нея, за нищо друго. Ще направите едно малко движение наляво, после надясно, пак вляво и пак вдясно.

Сега, като движите ръката си полека, ще проектирате мисълта си във всичките пръсти и като връщате ръката си надясно, ще направите пак същото. Движението ще бъде в две посоки: наляво се движи ръката, а умът се движи от палеца към малкия пръст; после ръката е вдясно, а мисълта си ще прекарате от малкия пръст към другите пръсти. Е, какво забелязвате? *(Особени струи се усещат в пръстите – сила, успокоение.)* След това ръката се поставя отпред при другата ръка.

Смисълът на живота седи в малките работи. Природата, за да ни застави да се концентрираме, за да ни накара да се върнем към себе си, да мислим, тя е създала болестите. Например ти си търговец, имаш да мислиш за сто души: този има да ти дава, онзи има да ти дава, умът ти е разсеян. Върнеш се вечер, не можеш да се помолиш, не можеш да си помислиш за децата си, за приятеля си – също. Дойде една силна болест или в окото ти, или в стомаха – веднага ти се концентрираш, забравиш всичките си длъжности и почнеш да мислиш само за себе си. Нашата цел не е да ви освободим от

страданията, ни най-малко – но искам да видите ползата от тия страдания. Днес всички вие искате да бягате от страданията. Не, първото нещо: човек трябва да бъде концентриран, да може съвременно да насочва ума си правилно, накъдето иска. За да разберете закона, умът ви трябва да дойде в стълкновение с друг ум. Защото два ума могат да дойдат в стълкновение един с друг. Две сърца също могат да дойдат в стълкновение едно с друго. И две воли също могат да дойдат в стълкновение една с друга. Всичко може да дойде в стълкновение. Ако туй стълкновение е неправилно, често произлизат катастрофи, неприятности.

Сега например на вас може да ви се вижда чудно защо трябва да правим упражнения. Природата изисква от нас упражнения във физическия свят. Тя ни заставя да правим движения. И ще забележите, когато някои хора имат нужда от упражнения, какво правят вечер, когато спят? Наблюдавайте ги! Току свиват десния си крак, левия пръст; след туй прострат десния си крак, свиват лявата си ръка. После простират лявата си ръка, свиват левия си крак и т.н. Всичко в тях се движи. Вие може да мислите, че тия неща са произволни. Не, не са произволни. Всяко едно движение, всеки ъгъл, който прави тялото, е във връзка с известна електрическа енергия, която действа под разни ъгли. И вечерно време, когато човек е в сънно състояние, Природата го свива по един или друг начин. За да познаеш дали един човек е нормален, т.е. уравновесен, виж го вечерно време как спи. Който е уравновесен, той спи спокойно, а онзи, който не е уравновесен, ще го забележите какви свивания прави. Той ляга ту на корема си, ту на гърба си, ту на едната или на другата си страна – до сутринта все се премята. Туй движение е необходимо за него.

И тъй, концентрирането е необходимо за вас. Например аз ви казах и по-рано, че всички, които сте в Школата, трябва да бъдете точни.

Първото нещо: ние изискваме абсолютна точност от вас, каквато Природата ни представя. Природата е точна, определена, абсолютна. Тя е израз на Божествената абсолютност. В нея има една абсолютна мярка, която е потребна за нас. Когато нашите мисли и действия съвпадна в тази абсолютна мярка, ние веднага ще усетим в себе си един мир, едно успокояване. Например решавате да станете точно в четири часа. Ще си внушите тази мисъл да станете точно в четири часа. Събудите ли се, няма да се въртите насам-натам, но веднага ще станете. Не станете ли, почнете ли да философствате, че има още една минута време, законът ще се измени. В Природата има друга една противодействаща сила, която веднага ще се прояви. Тя е леността, мързелът, от който вие трябва да се избавите. Щом решиш да направиш нещо, мързелът ще дойде, той е един съветник. Казва ти: „Има още време, почакай още малко.“ Не, не се поддавай! После идеш някъде на гости, решиш да си вървиш вече. Станеш изведнъж, но те поканят да постоиш още малко. Не изменяй първото си решение! Станеш ли веднъж, върви си. Станеш ли и после пак те върнат, непременно работата се разваля. Щом си решил в шест часа да си отидеш, върви си, не отлагай! Всички трябва да разбирате този закон, да се учите на точност. Точността – туй е първото нещо, което се изисква от ученика. Само така ще бъдете точни в мислите си, точни в чувствата и желанията си и точни в своите действия.

Живата Природа обича акуратността. Тя е много възискателна в това отношение. Обещаеш ли нещо, ти не можеш да го отлагаш. Като четете Притчите, там се обръща внимание на това: като обещаеш нещо на Господа, да не го отлагаш. Господ не благоволи към онези, които не изпълняват. Онзи, който обещае и не изпълни, за него имаме много лошо мнение. Човек, който обещава и не държи на думата си, на Небето той е последен, не минава за човек там. За всички ви на Небето държат сметка. Там в тефтера се пише за всички.

И ако ти си един от тези, които обещават и не изпълняват, за теб е писано такова нещо: „Той е един от непостоянните. От него нищо не може да излезе.“ За някои от вас е писано: „Той обеща и свърши обещаното.“ Всяко дадено обещание е дадено пред Живата Природа. Животът, който имате, желанията, действията: на всичко това ние не сме напълно господари. Защото ако кажа, че аз мога да направя, каквото искам, то значи, че се считам за Бог. Не, има и друг Бог с нас и ако ние влезем в стълкновение с Неговата воля, ще понесем последствията от това нещо. Няма човек досега, който да е влязъл в стълкновение с Божията воля и да е спечелил. Яков се бори с Ангела Господен до зазоряване. Като не му надви, докосна се до става на бедрото му и Яков окуця. Ангелът му рече: „Остави ме да си отида.“ „Не, няма да те пусна да си отидеш, ако не ме благословиш.“

Знаете ли какво значи *бутна го*? Някои хора хванат Господа и искат от Него пари, пари, пари. И Той ги бутне в хълбока, даде им пари, но те окуцят. Не мислете, че богатата, които съществуват вътре в Природата, се дават безразборно. Не, те са определени. Всяко благо има своето предназначение. И тъй, в Школата ние ще се учим да бъдем точни. Например ние ще имаме един опит, ще направим една екскурзия, в която ще измерим нашата точност. Да кажем, ще определим точно в 4, в 5,30 или в 6 часа всички да се намерим на сборното място. Трябва да изпълним тази задача съзнателно. Ако не можете да изпълните тази задача, тогава как ще изпълните другите задачи, които са по-важни? Как ще ги изпълните, ако нямате тази точност?

Второто нещо, което искам от вас, е всички ученици да издържат на обещанията си. Дума дадена, обещана – да се изпълни! Малко ще говорите, а повече ще изпълнявате. Дадена дума на известно място – да се изпълни. Например на вас като на ученици може да ви дадат такава една задача. Ти искаш да станеш окултен ученик. Ще ти дадем

една задача: да спечелиш за един месец хиляда лева, а нямаш нито пет пари. Ще кажеш: „Трябва да ги открадна.“ Не, няма да ги откраднеш, ще ги спечелиш. Ще каже някой: „Ама как ще ги спечелим?“ Е, това е една от задачите. Може да дадем някому задача да нарисова една картина или за една година да се научи да свири на цигулка. Вие сте чудни! Ще ви се дадат невъзможни неща и ако ги превъзмогнете, това показва, че имате воля и можете да събудите ония скрити окултни сили във вас да работят.

Сега ние ще пристъпим към някои от тия задачи. Ще ги даваме не безразборно, на когото и да е, но когато някой дойде при мене и го видя, че искрено желае това, тогава ще му разкрия нещо. Аз съм готов, гледам какво не му достига. Виждам го – не може да рисува, ще му кажа: за една година ще нарисуваш една хубава картина. Ако не можеш да нарисуваш тази картина, и аз няма да ти разкрия нищо. Ако ти можеш да нарисуваш тази картина, и аз мога да ти доверя, да ти разкрия нещо. Сега не мислете, че това е излишно. Туй са ред малки задачи, от които зависи цялото ваше бъдещо развитие. Например някой път се дава известен наряд за молене. Вие го взимате буквално. Що е молитвата? Молитвата е едно упражнение: да знаеш кога да ставаш. Като станеш, да знаеш какво да мислиш; после – да знаеш какво да чувстваш; най-после – да знаеш как да действаш; и най-накрая – как да постъпиш в даден случай. Трябва да знаеш как да се поляризираш. Станеш сутрин – неразположен си, казваш: „Когато ми дойде разположение, тогава ще се моля.“ Не, не, ще се молиш без разположение, ще превърнеш тия сили. Един прост пример. Вземете у нас ритмическото дишане. Как става то? Равномерно и непрекъснато. Може ли да спреш дишането, че си разгневен? Не можеш да спреш дишането: ще дишаш. Не си радостен: ще дишаш. У някого дишането се ускорява, но той не може да го спре. По този

начин ние можем да развием силата на нашата воля и много от невъзможните задачи, които сега имате, ще станат възможни.

Сега аз забелязвам: някои от учениците са почнали добре, но някои не вървят правилно. Някои от учениците, които са придобили малко знание, употребяват това знание да противодействат. Имайте едно нещо предвид – че тия противодействия ще бъдат спрени. В Школата вие ще забележите един закон. Ние, т.е. Бялото Братство, сме поставили в действие този закон. Целият съвременен културен свят ще се намери пред този закон като пред една диамантена стена. И за да не се сблъскат хората в тая стена, всичките им действия, всичките им намерения ще трябва да се превърнат, да се спрат. Не че Природата иска да ги спре, но една диамантена стена се изправя отпреде ни и тя дава насока в друго направление да се движим.

Аз желая всичките ученици да се самонаблюдават, вашият живот да стане разумен. Не трябва да се спъвате от думите. Аз от няколко време наблюдавам: например проявяват се известни психически сили в някой брат или в някоя сестра, става повишение на чувствата и те се проявяват особено ексцентрично. Няма спокойствие, страхуват се. Защо? Не разбират закона. Какво има да се страхувате? Ама тези духове тук, в света – те ли са, които управляват живота? Не. Вие можете да изпратите на този брат или на тази сестра една добра мисъл. Помолете се за тях, пожелайте изпита, който имат, да го минат добре. Някой е обезсърчен – не разбира закона. Обсебили са го духове и не може да издържи изпита си. Но знайте, че ще стане повишение на чувствата ви. Не мислете, че вие ще бъдете толкова солидни. Не, ще се понагорещите: тъй с 400 градуса, с 500 градуса, с 1000 градуса, с 2000 градуса температура и ще се намерите в едно напрегнато състояние. Туй не трябва да ви плаши. И първото нещо – всички трябва да си изпращате благопожелания, да мислите добро един за друг.

Сега, тази вечер, аз забелязах, че този брат, като чете резюмето – а то беше малко дългичко, понеже планетата му е такава, в такава зодия се е родил – вие, като седите, не можете да слушате спокойни, казвате: „Кога ще свърши, стига, стига вече.“ Тревожите се. Той може да чете един час и вие трябва да не се безпокоите. Но вие казвате: „Той взема времето на Учителя.“ Разсъждавайте философски! Ако ние искаме да спрем тази енергия, ще завъртим ключа и ще се спре всичко. Но не, този брат е взел работа и вие трябва да се научите на търпение, ще се учите да издържате. Това е най-малкото зло. Сега в класа ще се учите да търпите. Днес ще дойде едно, утре ще дойде друго, после трето и т.н. Някой може да говори глупаво според вас – ще търпите. Учете се на търпение! Защото знанията на всички ви какви са? На онези, които знаят повече, и на онези, които знаят по-малко: все такива да бъдат отношенията помежду ви. Но в света, когато Любовта царува, макар че нещата са казани по един нехармоничен начин, те са търпими. Детето, когато говори на майка си, все умни работи ли говори? Може много глупави работи да говори, но майката казва: „Много хубаво говори моето дете.“ Защо? Защото го обича, у нея има желание то да се оправи и то се оправя. И аз вярвам – вие всички имате много благородни желания, но щом се дойде до изпълнение на вашите благородни желания, вие се обезсърчавате. Не сте точни, няма постоянство у вас. Вие правили ли сте никакви научни наблюдения, с които да развивате търпението си? Аз съм изучавал характера на българите цели 11 години. Правил съм най-щателни измервания на главите им с пергел. Всеки ден съм измервал по десет души. Това продължи цели 11 години. А за това нещо търпение се изисква! Цифри, цифри, изчисления, цели таблици. Мерили ли сте 11 години наред глави? Търпение трябва! Природата обича постоянството. Вие искате много лесно да разрешавате въпросите, но някои задачи са мъчни за разрешаване. За да

разрешите някои задачи, трябва ви може би един-два живота. Те не са за сегашния ви живот и не можем да ви говорим за тях. Обаче има задачи, които още сега може да се разрешат. Например има задачи, които може да се разрешат за един ден, за два, за седмица, за година, за две, за десет години, а има задачи, които ще останат за разрешение, като минете в другия свят. Вие сега мислите, че като заминете за другия свят, ще заспите. Не – знанието, което сега учите, когато идете в другия свят, ще го продължите, още по-добре ще го учите. Ние искаме тази Школа, която сега имате, да се продължи и по-нататък. Засега тя е в елементарно състояние. Днес ние не можем да употребим всичките окултни методи, защото има такива методи, които, ако ги приложите, знаете ли какво би станало? – Вашият организъм – мозъкът ви, мускулната ви система, артериалната и нервната ви система няма да издържат, не са пригодени. Индусите имат специални методи, които прилагат, но те с хиляди години са се упражнявали върху тях. Например един от тия методи е методът за дълбокото дишане, който западните народи не могат да употребят. Обаче тия методи са изкуствени. Но ние имаме други, естествени методи. Бялото Братство си служи с тия естествени методи, които са отлични. Аз искам да приложа тези естествени методи. Те са нови методи и не са прилагани досега. Ние ще ги приложим само на онези от вас, които, като ги поставим на изпит, издържат. Ще опитате вие тия методи. С всеки един метод вие ще разрешите една ваша задача в живота си.

Та сега първото нещо: ще изучавате точността, тя е необходима. Точно навреме ще ядете, точно навреме ще лягате, точно навреме ще ставате – ще се научите на точност. А сега казвате: „Както духът каже.“ Какъв е този дух? Той е мързелът. И всичките ученици, доколкото съм ви наблюдавал, казват: „Ние слушаме нашия Учител.“ Не, аз зная доколко слушате. Досега вие сте изпълнявали моята воля

дотолюва, доколку то е била в съгласие с вашата воля. Аз съм проверявал. Щом влезе моята воля малко в стълкновение с вашата, казвате: „Ние сме на особено мнение.“ Тогава казвам: и аз ще остана на особено мнение. Ако вие като ученици може да останете на особено мнение, и аз мога да остана на особено мнение.

Сега вие мислите, че като седя така естествено между вас, на същия уровень с вас, че и аз съм като вас. Казвате: „И Учителя е като нас.“ Тъй като ходя с вас, казвате: „Учителя, и той е забатачил като нас.“ Много се лъжете. Аз обичам естествения живот, но не забатачвам. Защо обичам естествения живот? Той е живот на Природата. Естествен трябва да бъде човек! Аз знам всички възли в Природата, та като вляза в течението на тази, живата енергия, веднага моето състояние се трансформира. И вие всички трябва да се познавате. Не мислете, че при туй състояние, при което сега се намирате, сте много добри. Аз не си правя илюзии. У вас има добри състояния, но има и лоши. Например някой път някой от вас не може да мисли. Това е едно особено състояние. Той е попаднал в едно неблагоприятно течение. Но ако поставите този човек в благоприятно течение, неговата мисъл ще светне. Туй е доказано в окултизма. Който и да е от вас, ако се постави в магнетичен сън, веднага умът му ще се проясни и той ще предвижда бъдещето, ще разсъждава много правилно. Отвлечени, философски въпроси ще решава правилно. Ще може да стане медик, ще вижда причините на някоя болест, ще може да предпише цяр, но като се събуди, пак нищо няма да знае. Значи у човека има нещо непроявено. И ние в този живот искаме да ви съединим с туй, непроявеното. Искам да ви свържа с него по един естествен начин, както се казва в Писанието: „Да станете сънаследници с Христа.“ Да станете сънаследници по естествен път, та туй наследство, което ще приемете, да може добре да го използвате, да ликвидирате правилно с вашата карма. Ако не го

използвате правилно, може да си натрупате още една излишна част към вашата карма.

Та сега първото нещо: трябва да се създаде хармония между вас. Всички трябва да направите едно усилие, да се създаде една хармонична атмосфера вътре в Школата. Като дойдете в Школата, всеки един от вас, за един час поне, да се почувства свободен, спокоен, като на почивка. Такова състояние трябва да се образува вътре в Школата! И при това всички ученици трябва да се стремят към тази хармония. Имайте предвид, че външният свят върху вас сипе много лоши мисли, желания и всички тия неща ние трябва по един разумен начин да ги изолираме, а можем да ги изолираме. Ще бъдем точни, ще имаме силна вяра! Това, което обещаем на Природата, ще го изпълним.

После ще дойдем към онзи стих от Писанието, който казва: „Надпреварвайте се да си давате почит един на друг.“ Ако почиташ другите, ще почитат и тебе. Като почиташ другите, ти развиваш едно благородно чувство.

Сега в Школата имаме за цел между другите задачи да пристъпим към тия малки практически задачи, които трябва да се реализират. Ако ги приложите, вие няма да съжбялявате, ще благодарите после.

Сега аз бих ви попитал: утре да ви дадем ли една малка задача, или да ви оставим свършено свободни? *(Както вие кажете.)* Аз имам думата наполовина: петдесет процента аз желая, петдесет процента трябва и вие да желаете и като ги съберем, ще имаме сто процента. Е, тогава ще имаме една малка задача: ще излезем на изгрев точно в 6 часа сутринта. Там няма да седим дълго, най-много два часа; след два часа всички ще се върнем назад. Ще гледате на мястото да пристигнете точно в 6 часа. Не е въпросът в тръгването, а в пристигането. От разни места може да заобиколите, да минете покрай

семинарията или откъдето и да е. Хубаво е да бъдем всички точни. Това ще бъде едно упражнение върху точността.

Вие ще си кажете: „Искам да бъда в 6 часа там.“ Има едно съзнание у човека, което ще измери времето. Ще направим сега един опит. Първият опит може да не е толкова сполучлив, но ще видим каква разлика ще има. Ще видим по колко минути ще има закъснели – може по 1, 2, 3, 4, па може и по 10 минути. Всеки да си отбележи в колко е пристигнал там.

Може да има някои, които не ще могат да дойдат, нека се обадят. Тях ще извиним, но които кажат, че ще дойдат, непременно ще дойдат. Те са длъжни да изпълнят задачата.

Размишление

*Двадесет и четвърта лекция от Учителя 8 април 1923 г., неделя,
София*

ОКУЛТНА МЕДИЦИНА

Размишление

*(Прочете се резюмето върху „Произходът на музиката“.
Прочетоха се няколко теми върху „Произход на мисълта“.)*

За следващия път ще пишете върху темата *„Произходът на религиите“*.

Упражнения:

1. Прострете дясната си ръка напред. Дръжте я в това положение пет минути, без да се движите. Ще концентрирате ума си към ръката.

2. Поставете двете си ръце пред гърдите, като допирате големите си пръсти. Постепенно ще отдалечавате ръцете си настрани, като че ли срещате голямо съпротивление. По същия начин бавно ще поставите ръцете си пак отпред на гърдите. Не бързайте, имате голямо съпротивление насреща си. Когато разтваряте ръцете си, поемайте дълбоко дъха си. Това упражнение ще направите няколко пъти.

След това, както са били ръцете отпред на гърдите, простирате ги напред, като се допират с показалците си.

Отпред на гърдите ръцете се изправят нагоре, пак с допрени пръсти. Прави се още няколко пъти ритмично, но по-бързо. Най-после ръцете се изнасят настрани, после пак отпред на гърдите. Повтаря се няколко пъти.

3. На *едно* – дясната ръка нагоре;

На *две* – дясната ръка надолу;

На *три* – лявата ръка нагоре;

На *четири* – лявата ръка надолу.

(Това упражнение се направи няколко пъти.) Тия упражнения можем да ги направим на открито.

4. Прострете лявата ръка напред, а дясната сложете на лявото рамо. Прекарайте леко дясната ръка по продължение на лявата и после я поставете успоредно на лявата. След туй лявата ръка се слага на дясното рамо и се прави същото, каквото и с дясната ръка. *(Това упражнение се направи няколко пъти.)*

5. Двете ръце настрани, после нагоре над главата, надолу покрай главата – прави се обливане. *(То се направи няколко пъти.)* След туй ръцете се поставят на гърдите, като се изговаря три пъти сричката ху.

(Всички упражнения извършихме седнали.)

Имате ли някакво упражнение за вечерно време? Последното упражнение беше *Бог е Светлина, Ангелите са топлина, а всички хора са Доброта.*

Упражнение:

Това упражнение ще бъде за една седмица. Всички ще го изпълнявате само вечерно време, точно в 10 часа преди лягане. То ще се прави по следния начин: ще седнете комфортно на стола си, а който иска, може и на земята – ще прекръстосате краката си. Ще се обърнете на изток, ще застанете спокойно. И в туй спокойно състояние веднага ще отправите ума си към далечния запад. Ще наблюдавате дали, като препращате ума си, ще видите някоя светла точка или някое светло огнище, което да привлече вашия ум. Тъй ще проектирате ума си – ще почнете по права линия. Гледайте какво ще забележите. След туй ще обърнете ума си на юг. Пак ще го проектирате по права линия. Пак ще забележите дали има някаква светлина, която да привлича ума ви. После ще обърнете ума си на север и ще забележите има ли някоя светла точка там. Накрая ще спрете на изток и ще свършите упражнението.

Ще видите към коя от четирите страни на Земята светлината е по-голяма: на запад, на юг, на север или на изток. По десет минути ще правите упражнението – един опит ще направите за вашия ум. Сложете по две или три минути за всяка страна. Всичко дванайсет минути: три на запад, три на юг, три на север и три на изток. Ще се стараете да бъдете точни. Ние ще започнем с точността. И излетите ще правим точно. Това упражнение ще правите точно в 10 часа. Вкъщи ще го правите. От тази вечер може да започнете.

Сега аз ще ви кажа: онези, които остават на особено мнение, които няма да правят упражнението, нека да кажат и нека седят вънка, защото всяка мисъл, че не можем да го направим, противодейства. Онзи, който не може да прави упражнението, да не влиза, да си каже още сега, защото става разкъсване. А онези, които обещаят – да бъдат точни. Защо? Когато правите онези окултни упражнения в Школата, и от Невидимия свят взимат участие. Тия същества ви дават благоприятни условия. Не всякога могат да ви се дадат тези упражнения, защото със силите на Природата не можем да разполагаме всякога. За всяка сила, която се употребява, се води сметка. Нещата не са в излишък, но не са и в недоимък. Всяко нещо трябва да се използва разумно.

Сега например вие имате толкова кашлица. Аз бих желал да зная колко души от вас имат кашлица. Защо страдате от кашлица? Гледам: постоянно пиете студена вода, и то тъй, както не е позволено да се пие. Всички ученици трябва да пиете водата на глътки. Никой от учениците няма право да вдигне чашата със студена вода и да я изпие изведнъж. Туй ще имате за правило! Ще се учите на търпение. В туй отношение кокошките са по-умни. И кокошката дава пример – тя пие много добре. Млекопитаещите защо страдат? Те смучат, смучат водата изведнъж и умират. А кокошката – глътне, спре, глътне, спре. Ако те страдат, то е благодарение на това, че някой път

им дават нечиста вода, от която умират. Иначе, тъй както пият водата, кокошките не биха страдали. Тук като сте, можете да пиете по една студена вода, но всеки трябва да си носи по една чашка. Пък като влезем в нашия салон, самоварите ще се сложат и ще избегнем кашлицата. Първото нещо: ще има топла вода в изобилие.

Природата е жива, тя не е механическа. В Природата механическо дишане няма. Тя е органическа и съзнателна. Изисква се и у нас съзнанието ни да е будно, сърцето ни да е будно и волята ни да е будна. Природата долавя всичко и щом не се подчинявате на нейните закони, тя ще ви научи как да пиете вода. Ние имаме пример как от малки работи стават големи пакости. Отива един приятел, който се помина сега, при един зъболекар да му вади зъба. Заболяло го – иска да се отърве от тази мъчнотия. А този зъб трябваше да го боли. Той трябваше да изтърпи това наказание, но не можа и плати с живота си. Лекарят тегли зъба, но го счупва. Изважда го най-последно, но инструментът бил нечист, инфектира се мястото, подува се. Вика други лекари, нарязват мястото и изпращат нашия приятел на онзи свят – заради един зъб. Този човек не трябваше да си вади зъба. Сега и вие понякога искате да избягате от страданията. Аз ви казвам: малките страдания приемайте на драго сърце! Бягате ли от тях, ще дойдат по-големи страдания. Понякога се яви у вас кашлица. Сложете волята си в действие. Борете се с кашлицата. Ето как се лекува кашлицата: веднага пратете в дробовете си светлина. В гърлото пратете портокалените лъчи, после сините, зелените. Прекарайте ги оттам, какво ще ви коства? Кашлицата всякога разваля тонирането на организма на човека. По този начин, чрез лъчите, ще се ускори лекуването. Гледайте да го стимулирате. Кашлицата е жива, кажете ѝ да излезе, да ви напусне. По този начин ще упражнявате волята си. Трябва да покажем, че умът има сили да лекува. Ако с ума си ние не можем да лекуваме, къде е силата ни? Ще гледате да упражнявате ума

си. Сега аз забелязвам: някой ваш приятел, като го заболи крак, веднага тича при лекаря и той бърза да направи инжекция. При лекар в краен случай се отива, а първа помощ ще си дадете вие. Няма защо да бягате при лекаря. Вие сте ученици: заболее ли, дава ви се задача – лекарят няма да реши задачата вместо вас. Ако той трябва да я реши, той ще ви прати на онзи свят. Например този наш приятел, като го заболя зъбът, можеше да си сложи компрес и щеше да се спаси. Инфекция станало! Можеше да му поставят млечен компрес и инфекцията щеше да спре. Или той можеше мислено да ограда зъба си – инфекцията щеше да спре. Може да направите опит: имате един цирей, появил се на бута ви, на дебелото месо. По-нагоре се образува друг. Вие ще кажете на втория: „Ти ще излезеш преди първия“ – и той ще излезе. Ние имаме опит в това. Тук на една сестра синът ѝ имаше цирей. Първия път му направиха операция и цели два месеца се лекува. После втория път като се явиха циреи, направиха тъй, както казах – през първия излязоха. По този начин минаха много лесно. Тия два цирея са като скачени съдове. На втория ще кажеш: „Моля те, през тази отворена врата ще излезеш.“ Ако не му кажеш това, той ще направи втора врата. После ще дойде трета, четвърта – ще надупчат тялото ти. Колкото циреи се зародят, кажи им да излязат през първата врата.

После друг опит може да направите. Имате треска. Вие може да покажете на тази треска едно място откъде да излезе. Можете да ѝ кажете да излезе някъде зад ухото в едно малко цирейче или на устата отстрани. Тъй стават тези работи. При болестите се задържат известни нечистотии, които може да излязат по един правилен начин. У вас някой път се заражда страх и вследствие на това се явяват много неприятности за малки работи.

Всичко туй е първата помощ, която трябва да дадете на себе си. Заболи ви гърлото, простинали сте – веднага си сложете един млечен

компрес или компрес от маслини. Аз ще ви препоръчам един друг лек. Ще вземете квас, ще направите тархана, ще турите изобилно черен пипер, тъй, да ви текат сълзи. Щом ви заболи гърлото, вземете за ядене туй: хем тарханата хубава, хем лековита. Като ядете тарханата, този черен пипер ще образува едно голямо сгорещяване. Той е едно хубаво лекарство, антисептично. Едновременно ще имате едно приятно ядене, а при това и лечебно. Ако някой страда от нещо, простудил се е, вземете тархана един, два, три пъти наред и ще избегнете много усложнения. И тъй, ще знаете: или млечен компрес, или компрес от маслини, или тархана най-после; тарханата ще я ядете топла. Вие сами ще си счукате черния пипер. Не ви препоръчвам да вземете от бакалина счукан пипер: вие сами ще го счукате. Тази рецепта няма да я давате навън. Тя е един специалитет. Ако вие я изнесете навън, лекарите ще се хванат за корема от смях, ще кажат: „Бива, бива, ама такова голямо невежество!“ Вие ще направите опит един, два, три пъти: с децата си ще направите опит, с някой ваш приятел. Ще им кажете: „Имате ли квас? Да направите тархана, опитайте и вижте как действа тя.“ Ще има изключения, навсякъде тя не ще може да лекува. Не казвам, че във всички случаи ще лекува. Някъде петдесет процента, някъде седемдесет и пет процента може да лекува. При употребата на всички лекарства умът трябва да играе важна роля. Едно правило спазвайте: щом направите тарханата, ще мислите за нея, че действа добре. Ако вашият ум е разтревожен и си кажете: „Това няма да ми помогне“, и в ума си имате друго лекарство, вие ще си противодействате. Киселото изобщо отнема възпалението, действа малко успокоително. А пък черният пипер действа сгряващо. Българите изобщо турят черен пипер, масло и спирт, някой път турят камфор и с това лекарство разтриват.

Колко души страдат от кашлица сега, я пребройте! Деветнайсет. Тази кашлица можем да я премахнем за двацет и четири часа, но

трябва да се образува една абсолютна хармония. Тази кашлица показва, че между вас няма хармония. Но ако ми обещаете, че за един месец ще въдворите хармония, ще пратим тока. Законът е такъв: не мислете за болните хора – нищо повече! Изхвърлете всичките болни хора от ума си. За болни хора не мислете. Мислете за здрави хора, за здравата Природа.

Е, добре, сега вие, болните, слушайте ме! Аз ще оставя здравите: с вас, болните, ще се занимая. С вас ще се позанимая ден-два, да видя дали сте послушни. След като си направите упражнението през тази седмица, тогава за десет минути ще дойдете вие, всички кашличави, за лекуване. Ще видим следващата седмица колко ще оздравеят. Най-първо ще отправите ума си да се съсредоточите, да видя дали ще се излекува вашата кашлица. Ще употребите по десет минути в продължение на седем дни. Ще видим може ли да проработи този ток за лекуване на кашлицата ви, или не. Онези, които кашлят, ще се молят. Ще кажете: „В името на Любовта, Мъдростта и Истината заповядвам на кашлицата да си иде.“ Да иде на работа, понеже тя е влязла като един банкер вътре във вас, на лихви живее. Ще я помолим да си излезе. Всякога кашлицата иде от демагнетизиране на организма. Демагнетизирането може да бъде частично и общо. Ако един орган заболяе, той се демагнетизира: може да се демагнетизира гърлото, дробовете или цялото тяло. Тогава усещаме една голяма слабост и трябва да се възстанови магнетизмът на организма. Разбира се, при сегашните условия на живота, както живеем тъй интензивно, има условия да заболее.

После за тия, кашличавите, ще направим една специална екскурзия. Ама слушайте, на всички кашличави казвам: по две ризи ще носите. После, като идем на Витоша, ще сложите по двайсет килограма на гърба си, че като излезете горе, всички ще се изпотите, но трябва да бъде в един слънчев ден, когато няма вятър. Ще си носим

двата чайника, че като идем, всеки ще изпие две-три или четири чаши топла вода. Всички ще носят чайниците, ще се редуват.

Ще направим няколко опита, ще видим как ще се излекува кашлицата, но се изисква топло време.

Тайна молитва

*Двадесет и пета лекция от Учителя 15 април 1923 г., неделя,
София*

ПРАВИЛНИ ОТНОШЕНИЯ

Размишление

(Прочете се резюме от темите „Първата съзнателна мисъл, която се е появила в човешкия живот“. Прочетоха се няколко теми върху „Произходът на религиите“.)

Сега ще направим едно упражнение: лявата ръка нагоре, а дясната надолу. Ще се постараете умствено да възприемете двете течения. С дясната ръка ще възприемете течението от Земята, а с лявата – течението от Слънцето. В това положение ще седите три минути. Гледайте да усетите влиянието на теченията по ръцете си.

Вие ще видите, че същият закон се спазва и по отношение на мисълта. Безжичният телеграф приема звуковете чрез въздуха: има си един път, чрез който превежда своите вълни. И ние имаме един безжичен телеграф, по който предаваме мислите си. С ръката, вдигната нагоре, аз мога да изпратя своята мисъл оттук чак в Америка, в Япония. И онова същество, което е нагласено като мене, ще възприеме моята мисъл и след време ще отговори. По същия закон може да изпратите мисълта си, където пожелаете. Следователно у нас всяко действие при упражненията си има смисъл, затова не трябва безсмислено да вдигате ръката си. Гледам ви, сега вие правите безсъзнателни движения на ръцете си. Вие сте под влияние. Не, никакви такива движения да няма. Вие се контролирайте с очите си. Най-после нека да заспиш, но със съзнание. Туй значи един час съзнателен живот. Всяко движение, което правите, трябва да знаете защо го правите. Защо трябва да се почешете или защо трябва да си кръстосате ръцете. Нали всяко движение трябва да има смисъл? Всяко

нещо у нас трябва да има смисъл. Някой седи и подпира брадата с ръцете си. Защо? Ние трябва напълно да осмислим нещата.

Сега кое е най-естественото положение? То е това, което продължава най-дълго време. Например кое е естественото положение на един ученик в клас, как трябва той да седи най-естествено? Следили ли сте вие, учениците, кое е най-естественото ви положение? Как трябва да седи ученикът? Ние ще направим един опит – да може да се владеете в клас за един час. Например аз ви следя очите. Тук вие се наблюдавате, не внимавате: някои постоянно се наблюдават, като че детективи има. Един гледа в една посока, друг го наблюдава. Тъй не се учи. Седите и аз ви гледам, че се наблюдавате един друг. Няма какво да се наблюдавате. За какво ще се наблюдавате вие? Сега например, ако искате да знаете Истината, да знаете кой какво върши, ще ви науча на един начин. Ще си сложите едно огледало вътре във вас и ако искате да знаете кой какво върши, ще гледате в огледалото – в себе си, а не навън; защото ако гледате навън, ще се разсипете. Например там някой се почесал, вие го следите и вследствие на това в класа се заражда една дисхармония. Вие не седите като някой благочестив човек, тъй захласнат в своята мисъл, че като ви попитат: „Ти видя ли еди-кого си“, да кажеш: „Не го видях, имах една велика мисъл.“ Трябва да имате дълбоката мисъл на Едисон. Знаете ли онзи анекдот за него? Той не мислел да се жени, но най-после го убедили неговите приятели да се ожени. Обаче той бил зает с велики открития, тъй че като дошъл денят на женитбата, той забравил, че ще се жени. Те завеждат булката, чакат, чакат – няма го. Отиват да му кажат: „Нали днес ще се жениш?“ „Как ще се женя? Чакайте, тук има нещо важно да разреша.“ Забравил, че ще се жени. Значи неговото откритие е по-важно от женитбата. Мнозина от вас не са тъй предадени на мисълта си. Всички, които се заемат да изучават окултната наука, трябва да умеят да се концентрират в даден момент.

Без туй концентриране вие не може да минете нито една крачка напред. Например как да премахнете любопитството? За един час се направете, като че сте слепи, като че нищо не виждате в света. Представете си, че седите тук и загасваме всичките лампи. Вие пак ще изпаднете в изкушение, ще си кажете: „Дали няма някой да се пошегува, да се закача?“ У вас няма Чистота. При ученика не трябва да е тъй. Чистота ви трябва, но у вас я няма! Това нещо ви спъва при общата работа, разберете. Че си могъл да закачиш някого, да го бутнеш по ръката, какво си добил? Какво печелите с това? Какво от това, ако хванеш една ръка? Ръката, това е материя. Реалното не можеш да го хванеш, не можеш да го ограничиш, то никога не се лови. Вие хванете някого и мислите, че го държите. Нищо не сте хванали! Този живот си минава, заминава, а душата е по-тънка: ти с нищо не можеш да я уловиш. Тия неща само отвличат ума. Говоря ви като на ученици: любопитството не е за вас. Вие може да го наричате любознателност, приемам, но такъв род любознателност не може да ви ползва. Един ден аз ще ви пратя някъде като детективи, да идете да наблюдавате нещо. Да знаеш да наблюдаваш и наблюденията ти да бъдат верни – това е наука. „Блажени чистите по сърце!“ Вие ще се стараете като ученици да бъдете чисти, защото във вас има стари навици. Аз зная, че ги имате. Вашите стари, нечисти навици не са изчезнали – те са затаени вътре във вас, но в даден момент може да се проявят. Тъй стои Истината. Ако някой закачи, ощице някоя своя сестра, какво иска да каже с това? Едно ошипване за ръката в старо време е било наука. Когато атмосферата е била такава, че хората не са могли да си говорят, те чрез разни щипания са предавали своята реч. Това са били ред култури, в които хората са се разбирали по този начин. Туй щипане е остатък от една стара култура, съществувала още преди милиони години. Някой ще те щипне по гърба, за врата – това са все остатъци от тия стари култури. Тогава те са имали смисъл,

но днес? Днес това са архаични неща, изостанали. Вие трябва да знаете техния смисъл.

Тук има една сестра, която като седи, прави разни движения: маха с ръцете си, хваща лицето си, челюстта си и разни други части на тялото си – духовете я карат да прави това. Някои неща, някои движения имат смисъл, а някои, понеже не знаете значението им, остават безсмислени за вас. Всяко движение представлява геометрически ъгли, които са математически изчислени. Следователно речта днес е минала в нова форма – от движения в говор. Казва някой: „Защо ме щипеш?“ Той ти говори на стария език, на който някога е говорил. Тогава да ощипеш някого се считало за привилегия, а сега да ощипеш някого е престъпление. Било е време, когато човек с очите си е давал сигнали, а сега това е престъпление. Тогава, ако някой ти мигне три-четири пъти, това е изразявало нещо, а сега, ако ти намигне някой, ти оставаш недоволен. Ученикът не трябва да намига, не трябва да щипе: ще говори по новия начин.

В окултната наука се стремят да докарат всичките мозъчни центрове в хармония. Когато някой път кръвта нахлуе в мозъка, у вас се събуждат тия стари навици. Вземете някой да се моли, но веднага му дойде на ум, че трябва да яде кисело зеле. Ще напусне молитвата, ще отиде да вади кисело зеле. Пак започне да се моли – ще му дойде на ум да пийне малко винце. Ако не се моли, няма да му дойде тази мисъл. Решите ли да живеете благочестив живот, веднага всичките дяволи ще дойдат отгоре ви. То е закон. Това нещо ще се предизвика, няма какво да се сърдите. Щом решите да живеете добродетелен живот, ще предизвикате противното – омразата. Искате да живеете с истината – ще дойде лъжата. Ще знаете: щом дойде противоположното, значи у вас мисълта се е събудила.

И тъй, ще гледате първо да надделявате любопитството си. Ще работите още върху концентрирането. Например някой път може да

направим следния опит. Ще изкарам тук един от учениците и ще ви кажа: познайте какво мисли в дадения момент този брат! Той ще сложи в ума си известна скрита мисъл, без да я знаете вие, и ще видим ще можете ли да я откриете, или не. И тогава, като правим тия опити, ще знаем научно доколко вие можете да схващате мислите. Например да кажем, че вашата дъщеря или вашият син, като ви видят, веднага си прехапват устните. Как ще изтълкувате туй? Защо дъщеря ви си прехапва устните? Защо децата ви си прехапват устните? Вие поне сте имали деца. *(Искат да скрият нещо.)* Какво е направило детето? *(Нещо непозволено.)* Защо трябва дъщеря ви да вкара именно долната устна под горната, а не горната под долната? Защо? *(Казала е нещо, което не е трябвало да каже.)* Психологически има много причини. Тази гримаса е много естествена. Всяко прехапване на устната се предизвиква от някаква изненада, от учудване. Когато разправяш някому нещо чудно, той си прехапва устните и широко си отваря очите. В такъв човек има две идеи: прехапването на устата – едната идея, и разтварянето на очите – другата идея. Значи тия две противоположни идеи в неговия ум се изразяват с две противоположни движения. Например друг някой седи, слага си пръстите на челото при слепите очи. Какво показва това? Той иска да свърши някоя работа, но този център на ред и порядък е слабо развит в него. После той свива веждите си тъй надолу, зажумява с очите си, за да възприеме по-малко светлина, та външният свят да не отвлича вниманието му. И тъй – помисли, помисли си малко и най-после каже: „Разреших този въпрос!“ С туй поставяне на пръстите върху този център се събужда и после се усилюва дейността му. Някой път някой иска да си спомни нещо. Поставя си петте пръста на средата на челото и се концентрира.

Първо, ще се учите да владеете своите мозъчни центрове. Считайте, че всичко, което се върши около вас, не ви засяга. Много

пъти в ума ви има подсъзнателни действия, които изразяват, че чрез вас духовете си говорят. И ти току си пипнеш главата, почешеш се. Ако те питат защо правиш това, ще кажеш, че не знаеш. Всички хора си чешат главата, но попитайте ги защо – те не знаят. Не, чрез туй чесане или пипане по главата има други същества, които се разправят на стария език.

В една Школа трябва да се освободим от тия неправилни движения. Ние ще изолираме тия влияния и всички тия приятели трябва да ги държим вън от Школата. Тъй трябва да бъде, ако искате да получите посвещение в Божията Истина. Всички трябва да знаете в даден момент известна мисъл дали е ваша, или не. Ако е ваша, трябва да знаете как се е появила, а ако е чужда, ще знаете каква е, откъде е, какво е нейното произхождение. Ученикът трябва да знае всичко това точно. Например, ако вие седите и някой съсредоточи ума си отзад на тила ви, вие несъзнателно ще се обърнете. Като влезете в театъра и поискате някой да се обърне, насочете погледа си към него и той ще се обърне, без да знае защо. Вие го карате да се обърне, но не владеее закона, не знаете кога трябва да го правите. Да кажем, че ти си заставил някой да се обърне към тебе, какво печелиш от това? Нищо. Той се спира временно, обърне се и после си каже: „Що си губя времето?“ Ако ти си силен, ето как трябва да постъпиш: виждаш, че един човек отива да напакости някому. Ти няма да го спреш, но ще насочиш своята мисъл към него и ще му кажеш: „Слушай, приятелю, ти отиваш на едно място, но нищо няма да спечелиш.“ Предадеш тази мисъл и се върнеш. Този човек поседи, помисли, помисли малко и се върне у дома. Да го спреш и да му говориш – това не е наука. Ти си направил едно Добро. Аз считам за юнак този, който може да упъти някого в правия път, да употреби тази сила за Добро. Трябва да дадем нова насока на мисълта на хората. Ако можем да сполучим в туй – това е наука; ако не можем – всички тия мисли, които предаваме и

приемаме, са несъзнателни мисли. Сега тия неща са ни потребни в дадения момент, когато сме в Школата.

Пазете се да не раздвоявате ума си. Всяко раздвояване на ума, на сърцето или на волята ви действа вредно. Ще се стремите да обединявате ума, сърцето и волята си. Как? Мислете за Бога: мислете, че в Неговите мисли няма раздвояване. Мислете за Бога: мислете, че в Неговите чувства няма раздвояване. Мислете, че в Неговата воля няма раздвояване. Най-благородното нещо е в даден случай мисълта да бъде обединена. Първото нещо: щом се раздвои мисълта ви, ще стане дисхармонична и вие ще усетите едно налягане при слепите си очи. След туй ще ви обхване една дрямка, едно хипнотично състояние, и ще почнете да се унасяте. Туй вече действа зле върху вашата нервна система. Така например котките разбират този закон. Една котка като гледа в очите друга някоя, предизвиква сътресение в слепите А очи. Втората започва да трепери, опашката ѝ се задвижва, почва да мяука и полака-лека нервната А система отмалява. Тази, която ѝ предизвиква туй състояние, мине покрай нея самодоволно. За котките това нещо има смисъл, но ако ти омаломощиш един човек в Разумния живот, ти сам вредиш на себе си. Ако аз имам десет души работници и ги пратя на лозето си да копаят и накрая погледна лозето, а то седи небутнато, това нещо има ли смисъл? Няма никакъв смисъл. Котките, като нямат работа, да се занимават с тия неща, да се плашат, това нещо за тях може, но ние като разумни същества имаме една по-висока задача. Следователно никога не прекарвайте енергията си в слепите очи. Тази енергия е свързана със стомаха ви. Щом прекарате енергията си в слепоочните места, вие въздействате на стомаха си, а той е съставен от хиляди такива нервни ганглии. По този начин вие се обезсилвате, изтощавате енергията си, демагнетизирате се. След това вие ще почувствате едно изпразване

във вашия мозък. Винаги пращайте енергията си към горната част на челото, не я оставяйте в задната част на главата си.

Някои хора например имат навик да си въртят очите ту към едната страна, ту към другата, други хора много си разтварят очите. И това не е хубав признак. Когато човек почне много да си разтваря очите, той не е на правия път; и когато почне много да ги свива, пак не е на правия път. Има едно естествено състояние – очите трябва да бъдат елипсовидни и гледецът да е в нормалното си състояние. Половината от гледеца на сегашния човек трябва да е затулен, като че мисълта му е насочена нагоре. Това показва, че той е съсредоточен към една дълбока мисъл. Каквото възложиш на такъв човек, той всичко може да изпълни. Онези, на които очите са много валчести, много отворени, у тях чувствителността е много развита. Когато вие изразявате любопитство, отваряте очите си, пулите се. Не, ако искаш да наблюдаваш добре, трябва да се съсредоточаваш, да възприемаш правилни мисли, а не да си разтваряш очите. В света има два вида вибрации от светлината, които математически се различават. Едните са вълните на черната светлина, другите – на бялата. Вълните на черната светлина се различават от вълните на бялата светлина. Някой път те се прекръстосват. Когато черните лъчи засягат окото, те деформират лицето. Пък тия вълни на бялата светлина, дето казват, че Бог е Светлина, като достигнат до нас, те образуват други движения, лицето образува друга форма. Движенията на черната светлина правят хората нервни. Наблюдавали ли сте какви движения правят тия хора? Те, като седнат, слагат си краката един върху друг, после ще ги пуснат долу, свиват си ту едната, ту другата ръка и т.н. Разправяше ми една учителка: едно дете излиза да разказва урока си и постоянно си дига и пуца рокличката. То, като разправи три урока, ще скъса рокличката си. Учителката го гледа, не ѝ идва на ум да каже на детето да не прави така. Та трябва да има тук такива от нас, които да

отбелязват някои движения. Има някои движения, които трябва да се отбележат, искам да ви се кажат те. Когато седите в клас, има известни движения, които не са правилни, и тях всички трябва да ги премахнете. Аз ще ви науча кои движения са правилни и как трябва да седите. Трябва да имате известна поза, да знаете как трябва да седите. Например някои от вас седят тъй, кълмнали. В клас, ако искате да се ползвате от знанието, има само една правилна поза: по отношение центъра на Земята и центъра на Слънцето. Нямате ли добро разположение, тогава тия два центъра ще произведат у вас известна дисхармония.

Питам ви сега: как се молите? Молитвата е насочване на сърцето към Бога и концентриране на ума, за да можеш да възприемеш известни Божествени течения. След като възприемете тия течения от небето, вашето сърце ще стане център на Земята. Други течения ще минат през сърцето ти нагоре. Има Ангели, които отбелязват и знаят от какво се нуждаете. Тия течения трябва да минат през сърцето ти, да ги почувстваш и тогава ще можеш да се молиш. Ако ти не допуснеш тия течения да минат през сърцето ти, ти можеш пак да се молиш, но няма да имаш полза. В Божествения свят знаят кога тия течения са минали през тебе. Те знаят от какво имате нужда и веднага задоволяват тази нужда. Затуй сърцето трябва да бъде горещо и отворено, за да минават тия Божествени течения и да се хроникират твоите нужди и горе, и долу. Ангелите, които живеят в тебе, те ще покажат от какво имаш съществена нужда. Вие може да се молите за това, за онова, но туй не се взема предвид. Тия течения, които минават през вас, те могат напълно да определят и задоволят нуждите ви.

Сега вие считате някои неща за маловажни, нали? По-нататък обаче ще нагазим в по-дълбока вода. То е както цигуларят си има правила как да движи своя лък, художникът – как да движи своята

четка и т.н. Както всяко художество и изкуство имат своите правила, по-леки и по-мъчни, така и окултната наука ги има. Аз искам всички вие да бъдете художници – да работите върху вашия характер. Всеки от вас, като дойде в клас, трябва да има своя четка и свои бои. Най-първо ще поправяте очите си, т.е. върху Истината ще работите. Ще коригирате очите си, после ушите, устата, носа – всичко, докато най-после си създадете един характер. Тогава ще имате условия за онази положителна наука. Е, добре, допуснете сега, че вие искате знания. По някой път аз нямам време – тогава ще покана един жител от Невидимия свят да дойде, той да ви държи една лекция вместо мен. Ще кажете: „Една привилегия е това!“ Да, но времето на този, който ще дойде, е скъпо, и знанието, което ще ви предаде, трябва да го възприемете. Ако не сте готови, какво ще се ползвате? Ще дойдат от Невидимия мир много такива същества. Това е, дето се казва там: „Духът ще те научи.“ Ще бъдат изпратени много такива висши същества, както тук изпращат някои професори по естествените науки, по музика, по математика. Те, като дойдат, ще държат своите лекции и ще си заминат. Онези, които са способни, възприемат лекциите. Така и в окултната наука: ще дойдат някои професори да държат лекциите си и който разбере – добре. Окултната наука поставя за цел учениците да бъдат крайно изправни. Това е за самите вас. Сега, разбира се, аз не искам да отидете в другата крайност – на самоосъждане. Да се самоосъжда човек, то е остаряване, а да се поправя човек, то е подмладяване. Онзи човек, който постоянно се изправя, той е постоянно млад. Който спре да изправя своите погрешки, той остарява. Внасяш ли нови мисли, нови желания, разширяваш ли този кръг, ти всякога ще бъдеш млад. Поставиш ли в ума си мисълта: „Е, тази работа е за младото поколение“, ти си остарял, ти сам си се отписал от тефтера.

Упражнения:

1. Двете ръце малко напред, пръстите свити, само палците и показалците отворени.

Какво усещате – хармония ли усещате, или че ви липсва нещо? Това е едновременно знак и на възприятие, и на противоречие.

2. Показалците се затварят, само палците остават отворени нагоре.

Каква разлика чувствате? *(По-голямо спокойствие.)*

3. Сега само показалците нагоре, а другите пръсти са затворени.

Онези от вас, които са по-чувствителни, какво усещат? *(Като че нещо влиза в пръстите.)*

Добре, съединете двата показалеца, палците не съединявайте. Какво чувствате сега? Преминава ли нещо във вас, в етерния ви двойник става ли някаква промяна?

4. Лявата ръка напред, дясната отгоре ѝ, после обратно, раздалечават се и пак се прибират – едната отгоре, другата отдолу и се движат все по-бързо. Какво чувствате сега? *(Една хладина.)*

5. Сега ръцете една над друга, без да се допират, и се обикаля в кръг отвътре навън – по-бързо и после по-бавно. Усещате ли едно съпротивление? Като че една гъста маса има. Сега правете туй полека. Същото, само че ръцете по-настрани. От нас излиза известна енергия, нали?

Ръцете се раздалечават настрани, нагоре над главата, надолу около главата и по тялото.

Сега произнесете формулата: „В името на Любовта, в името на Мъдростта, в името на Истината, всичкото Божие благо да се всели в нас!“

Задача: В сряда, точно в 6 часа сутринта, целият клас ще се намери на Изгрева. Точно в 6 часа! Вие може да идете и по-рано да посрещате Слънцето, може да бъдете нейде из гората, но точно в 6 часа ще бъдете на мястото. Там ще си направим упражненията.

Тайна молитва

*Двадесет и шеста лекция от Учителя 22 април 1923 г., неделя,
София*

РАБОТА НА ОКУЛТНИТЕ СИЛИ

Размишление

Изпейте няколко от окултните упражнения! (Всички пеem „Сила жива, изворна, течуща“, „Изгрява Слънцето“, „Венир Бенир“, „Сладко, медено“, „Блага дума на устата“.) Още един път изпейте, но много тихо, *Блага дума на устата*.

Прочете се резюмето върху темата „Произходът на мисълта“.

За следния път ще имате темата *Отношенията на светлината и тъмнината* и втората тема *Старост и младост*, т.е. *Отличителните черти на старостта и на младостта*.

Аз ще ви попитам: желаете ли идната седмица да направим една екскурзия, или да останем тук, в София? Знаете ли какво ще бъде правилото за тази екскурзия? Ще бъдете наредени на триъгълници, и то така: двама ще вървят отзад, един – отпред. Значи трима по трима – триъгълници ще образувате. Ще вървите в права линия, но във вид на такива скачени триъгълници. Двамата ще вървят на една права линия, те ще образуват основата на триъгълника, а единият ще върви напред, той ще образува върха на триъгълника. От един триъгълник до друг ще има едно малко разстояние – около 3-4 метра. Понеже ще искате да разговаряте, то двамата, които са на една линия, на основата, само те ще разговарят, а този на върха няма да говори. Този, който е на върха, после ще отстъпи своето място на един от другите двама. Тъй последователно ще се сменят, ще се въртят тия триъгълници и в същото време ще се движат напред.

За един окултен ученик думите *не може, не е възможно* не съществуват. Ще преодолеете всички спънки, мъчности – нищо повече. (*Откъде ще тръгнем тъй на триъгълници, по трима?*)

Ще тръгнете така на триъгълници от кладенчето още от сутринта. Ако някои са с автомобил, то е друг въпрос, но ние говорим за тези, за които не е необходим автомобил. Тъй естествено ще се наредите двама отзад, един напред. Ще тръгнете от къщи в 4,30 часа сутринта, та около 5,30 часа да бъдете всички събрани. Тия, които носят самоварите, ще вървят напред.

Сега ще спазвате един закон: при екскурзиите важи концентрирането на мисълта. Ние отиваме сред Природата, на Витоша. Като влезем сред Природата, ако нашата мисъл е концентрирана, ние можем да използваме енергиите на Природата – те всякога може да се привличат. Тия енергии са във възходяща степен. Разбира се, може да има известни дисонанси, но с тях ще се борите, те са потребни; обаче вие сами не си създавайте изкуствени мъчнотии. Ако Природата създаде дисонанси, то е друг въпрос. От тия мъчнотии не се плашете, но вие сами не създавайте дисонанси. Христос казва на едно място: „Достатъчно е на деня неговото зло.“ Всеки ден си има своите злини, своите дисонанси, но нека ние да не ги притуряме, достатъчно е да се справим с тях.

После всички онези от вас, които са слаби, нервни, могат да си носят по една риза за преобличане, та ако е хубаво времето, да се преоблекат. Защото ако се остави там тази пот да изсъхне на тялото ви, тя се връща назад през порите и не само че не ще имате полза, но дори вреда ще имате. Които са изпотени, здравословно е да се преоблекат. Това се отнася до ходенето. На тази разходка ще има някои задачи, които ще трябва да решим. И висшите духове правят по някой път екскурзии. Когато ги пращат на Земята да минават през гъстите ѝ пластове, те трябва да преодоляват известни мъчнотии. Какви мъчнотии? Когато минават през Земята, тази гъста материя е образувана от нисшите човешки мисли и тия духове трябва да ги преодоляват. Тия спънки служат за развитието на ума. Сега някои

казват: „Защо да не премахнем тази мъчнотия?“ Има мъчнотии, които колективно трябва да се премахнат; има мъчнотии, които индивидуално трябва да се премахнат. Има племенни мъчнотии, които вие сами не можете да премахнете – племето може да ги премахне; има мъчнотии, които целият народ трябва да ги премахне, но затова той трябва да дойде в съзнание. И тъй, мъчнотиите – това са една спирачка. Знаете ли какво е да се премахнат мъчнотиите на един народ? Вие още не сте влезли в дълбочината на тази Божествена Мъдрост. Аз искам с тия въпроси да се занимавате: изучавайте ги, проучвайте ги, не бързайте да се произнасяте, защото грешим при всяка една дума, която е напразно казана. Например често казвате: „Защо Господ е създал така света?“ Проучвайте го, но не питайте защо Господ е създал така света – това не е ваша работа. Вие ставате един критик. Ето, аз сега ви давам правото, като казвам: нека един от вас, който е недоволен от живота си, да ми даде един проект как иска да бъде нареден животът му, и аз ще го изпълня абсолютно точно. Но после няма да искате да се отмени. Каквото ви се даде, ще го понесете – да видите какъв е вашият проект. Да не мислите, че този проект, който дадете вие, ще бъде по-хубав. Не, той ще бъде хиляди пъти по-калпав, отколкото този, сегашният проект. Бог е избрал най-хубавия, най-добрия от всички други възможни, които могат да бъдат. Всички други проекти в света, за които можете да мислите – това са проекти с много по-големи мъчнотии, отколкото сегашните.

Сега у вас е залегнала мисълта: „Защо не може без мъчнотии?“ Мъчнотиите са толкова, колкото можете да издържите. Изпитите ще бъдат толкова, колкото могат да издържат вашият ум, сърце и воля. Така е. И като ученици тази мисъл трябва да залегне коренно у вас: да не мислите, че може без мъчнотии, та тази мисъл да ви спъне като у някой противоположен лагер. Не, светът е умно направен. Има причини защо някои неща спъват живота ви, защо страдате.

Например вие сте възрастен човек, окултен ученик сте и дойде един ваш приятел, изважда един хубав пръстен с диамант и го дава пред вас на един ваш познат, а после на вас дава друг. Ако онзи пръстен е по-хубав, ще ви се свие сърцето – защо на вас да не даде по-хубавия. Ако пък вашият е по-хубав, на другия ще се свие сърцето. Човешкото естество е такова. Добре, този въпрос може да се разреши по следния начин. Да допуснем, че единият пръстен е направен от злато и на този златен пръстен е сложен един малък диамант, а другият пръстен е сребърен и на него е сложен един диамант, по-голям и десет пъти по-хубав от този на златния. Сега, ако ви дадат да избирате, кой пръстен ще си изберете? Ето вашето съждение сега. В дадения случай има съвсем други причини, които ви карат да вземете сребърния пръстен. Ами ако този, по-малкият диамант, е по-хубав? Възможно е, някой път този процес е обратен. Ами ако онзи, по-малкият диамант, има някаква по-голяма целебна сила, макар че е по-малък? Качествата на този диамант може да са по-ценни, може да се съсредоточават в него известни целебни сили и той да е по-ценен. Интелигентността на слона зависи ли от големината му? Колко пъти тялото на слона е по-голямо от нашето тяло? От материята на един слон колко хора могат да се направят? Но големината на слона ни най-малко не показва, че той стои по-горе от човека. Трябва да се научите да разсъждавате. От всинца ви се изисква една строга, една чиста мисъл. Ние ще ви дадем задачи и тия задачи трябва да ги разрешите. Вие трябва да разрешите закона на поляризирането. При известни изпити може да се раздвои умът ви – раздвояваш се и изгубваш мярката на живота. Следователно тези задачи ви се дават от Невидимия свят. От Невидимия свят всякога ще ви създават задачи, и то тъй правилно, тъй последователно, неочаквано ще дойдат. И да не мислите някой път, че са ви забравили? Ни най-малко – ще дойдете на ред. За всинца ви има задачи, които ще трябва да разрешите. Ако ги

разрешите правилно, в анализите на тяхната книга ще запишат това и ще ви дадат други, по-големи задачи.

Например сега у вас минава мисълта: „Защо Учителя е допуснал толкова ученици, защо не тури един ценз?“ Аз нарочно ги допуснах, за да ви опитам. Ако всички сте светии, няма как да се опитвате, да се учите, да се урегулируете.

Мъчнотията е там. Но всъщност няма никаква мъчнотия, няма никакво противоречие. Аз например ще взема някои от вас тук, които не могат да се спогаждат, и един ден, когато съм по-свободен, ще ви създам една задача, ще ви поставя в известно положение на неразбиране, и веднага всички дисонанси, които съществуват помежду ви, ще изчезнат. Тия дисонанси – това е преплитане на енергиите. Тъй щото от вас се изисква да разрешите една задача. Вие сте се разместили и всеки трябва да си знае номера и да си отиде на своето място. Нали като отивате на някой концерт, всеки си има номер, всеки трябва да е на мястото си? „Моля, кой номер е вашият?“ Ако не си седнал на своя номер, ще те изместят. Ще седнеш на друг стол, където не ти е мястото, ще те преместят, ще трябва да станеш. В Природата всеки един човек е сложен на своето място. Сега например вие, като дохождате тук, всеки гледа да седне на първите редове. Ами кое ви дава право да седнете на първите редове, имате ли билети? Една от главните мъчнотии е, че вие се стараете да поправяте неща, които не се нуждаят от поправяне. Вие искате да сложите ред и порядък в туй общество, когато не се нуждае от ред и порядък. Това общество си има свой ред и порядък, то си има ръководство от друго място. Сега вземете например това: защо вие не харесвате туй общество? Вие казвате: „Какво ще кажат хората, какъв е уставът на това общество?“ Я вижте как е нагласен светът! Ами че защо се нуждае туй общество от устава? Като имат другите общества устава, защо не седите при тях? Цялата ви грешка е в това, че вие искате, като

дойдете тук, да се проявите като в света. Не, тук ще се проявите най-естествено, по Божественому. Ти искаш да кажеш нещо – кажи го, но тъй, че да се почувства, че дълбоко си го преживял. Например ти излизаш в света като някой автор, който иска да учуди хората и започва тъй, бомбастични. Така и вие сега искате да кажете нещо, както светът казва. – Не, вие ще кажете една мисъл, която дълбоко сте изживели. Изпитайте една Радост, кажете я и бъдете уверени, че туй, което вие сте дълбоко почувствали, и другите ще го почувстват. Ако не сте почувствали дълбоко тази мисъл и я изкажете, никой не ще може да я почувства. Да бъдем естествени! Например искаш да прокараш ръката си през челото, такова движение да направиш. Не, най-напред помисли: защо искаш да прокараш ръката си през челото, какво искаш да изразиш с това, туй Божествено ли е, или човешко? Защото някой път ние, като не можем да разрешим един въпрос, искаме да замаскираме положението и правим туй движение с ръката. Някой автор не може да разреши задачата, той взима чаша, пълна с вода. Защо не говори без чаша с вода? Тази чаша замаскирва положението. И всички автори, които стоят с чаша вода, то е, защото нямат какво да кажат, нямат идеи. Изсхва гърлото им. Природата казва: „Замълчи, престани, не говори!“ Казват: „Дайте му водица!“ В Америка е така. Проповедниците имат чаша с вода на амвона. И тук също. Всички хора без идеи винаги имат чаша с вода. Може, не е грях това, но когато ние влезем в една Школа, аз искам да бъдем естествени. В Писанието се казва: не естествени, но свободни да бъдете. Свободни да бъдете в своите вътрешни проявления. Под проявления разбирам проявление на вашето сърце, проявление на вашата душа – тъй както в Природата може да се проявят. Та тази Свобода е потребна за всинца ни. Не говоря за Свобода, която пречи на другите, но в свободата си мога да изразя своята мисъл. Сега тия състояния са необходими, те ще внесат едно здраве, една приятна

мисъл, едно приятно състояние. Всякога, когато чувствата се ограничават, това носи болести. Ограничаването на чувствата носи едно болезнено състояние. Това ограничаване има лоши последствия. Е, разбира се, онези, които ще говорят на някое общество, трябва да бъдат много внимателни, та ако то не иска да ги слуша, да намерят друго общество, което иска да ги слуша, та пред него да се изкажат. Да бъдем свободни! И после, когато почнеш да говориш, трябва да знаеш колко време да говориш. Ученикът всякога трябва да знае колко време да говори, защото всяка ваша мисъл се проектира в пространството, тя се предава и ще бъде или за ваша полза, или за ваша вреда. Та не е все едно да се говори или да не се говори, да се пише или да не се пише. Ние, съвременните хора, много говорим или много пишем, но за всяка празна дума, за всяко празно написване ни държат отговорни – не можем да си играем с нещата тъй, както искаме.

Та всички ще знаем, че трябва да имаме свобода, да знаем, че между нас действа един велик закон. И този закон можем да го проверим. Ние ще направим един опит да докажем този закон. Например между учениците има по естество хора с разни темпераменти и изглежда, че тъй като са различни, като че всички не вървят в правия път. На едни от тях ще казваме: „Тъй не прави, иначе не прави“, ще ги морализираме. А на другите нищо няма да им говорим, само ще се молим за тях – и да видим след един месец какви ще бъдат резултатите. Трябва да направим този опит за една цяла година и ще видим резултатите. Ако на един ученик направиш един силен упрек, ще се минат една, две или три години, докато разбере твоите думи. Най-първо за една цяла година той ще ти се разгневи, после ще ти прости и най-после ще те разбере. Ще каже: „Този човек има право.“

Не мислете, че е лесно за онзи, който се заема със задачата да коригира хората. Той си създава големи мъчнотии вътре в себе си. Знаете ли какво са теглили еврейските пророци? Няма между тях такъв, който да е умрял от естествена смърт. Най-първо той ще изобличи еврейските свещеници и те ще му кажат: „Ти на нас не можеш да говориш, не можеш да ни учиш ти, ще си вървиш.“ Сега, разбира се, хората имат по-голямо съзнание. Когато искаш да направиш една бележка комуто и да е, трябва да я направиш от съзнание и от Любов, както към себе си, за да даде добри резултати. Е, представете си сега, че един от учениците каже: „Аз научих вече един от окултните закони.“ Тогава ние ще ви създадем един изпит върху този закон. Да кажем, вие сте пратили сина си в странство да се учи, а ние изпратим някой да ви каже, че синът ви вчера се е поминал – ще ви трепне сърцето. Ако сте научили и разбрали добре закона, вие ще кажете тъй: „Ако не е определено за сина ми да умре, той не може да умре преждевременно. Когато аз сам проверя, тогава ще повярвам, иначе това е само слух. Според нас никой не може да умре преждевременно. Аз знам, че синът ми е жив.“ Добре, друг случай. Имате сто хиляди лева капитал, внесени в банката. Кажат ви: „Знаете ли, че парите ви са пропаднали, загубени са там?“ При всички тия случаи трябва да запазите едно състояние на пълно хладнокръвие, да стоите тихо и спокойно, окото ви да не мръдне. И оттам насетне може да ви се преподават някои малко по-сериозни уроци. Тия работи са трудни, да издържите на всичко това не е лесно. Да ви кажат, че баща ви умрял, майка ви умряла, синът ви си е счупил крака или е паднал от някое здание, или се е удавил: тия случаи произвеждат цял преврат във вас.

Един от нашите братя, който сега е в другия свят, прави сеанси в Горна Оряховица и дохожда един дух, че му казва: „Какво си играеш тук, правиш си сеанси, не знаеш ли, че синът и жената ти умряха?“

Затупква сърцето му и веднага отива да телеграфира, да разбере как са всички у дома. Запитва и те му отговарят, че всички са здрави. Знайте, че на всички ви духовете ще говорят. Сега много от вас са под влиянието на духовете. Говорят им те. Даже и най-големите материалисти са под влиянието на духовете. Те се скриват и им казват: „Духове не съществуват, всичко е материя.“ Това са пак духове, които ви нашепват. И тъй, те те заблуждават – ти им изпълняваш волята и вярваш, че си господар. – Не, той е господарят, той е прехвърлил ремъците върху тебе и ти казва: „Тази книга няма да я четеш, онази няма да я четеш.“ Те ти казват, че няма никакъв Господ. Едни духове проповядват, че няма Господ, други – че има Господ. После ще ти кажат: туй направи, онуй направи – ред такива мисли ще ти внушават, докато най-послед дойде време да се разберем, да се пробудим, да разберем къде сме и на кое място. И аз ще ви кажа правата мисъл: трябва да знаеш къде си ти. Може да направим един опит, той е следният: решил си да станеш сутринта във 4,30 часа. Станеш, но нещо ти казва: „Можеш да си поспиш още 5-10 минути.“ Тази мисъл не е на място, не я слушай. Щом ти каже така – стани, не отлагай! Искаш да направиш някому Добро, но нещо ти казва: „Отложи го!“ Не, направи Доброто!

Направиш ли точно противоположното на казаното – на права посока си, тия са твоите мисли. Ти казваш за някого тъй: „Не искам да го срещна, няма да му говоря.“ Нещо ти казва: „Напротив, говори му.“ Тогава ти ли си на правата посока? Ами че ти си носител на чужди мисли! Без да ти е казал човек нещо лошо, може ли да не му говориш. Някой ти казва: „Това говорят за тебе, онова говорят за тебе.“ Чакай, провери тази работа, защо се произнасяш толкова бързо? Ти сам нищо още не си чул, не си проверил фактите и бързаш. Сега дойде някоя сестра при мене и ми казва: „Еди-коя си сестра говорила по мой адрес.“ Питам я аз: ти сама провери ли това? „Не, но еди-коя си сестра

ми каза, а аз ѝ вярвам.“ Не, ти сама провери. Аз те облажавам, че имаш толкова вяра – да приемеш противоположното. Дойде друга и казва: „Еди-коя си сестра казала така за мене.“ И туй минало през три сестри, предава се от една на друга: тъй казала едната, иначе казала другата. А като се провери, вижда се, че тази работа не съществува. И тогава дойдат тия, лъжливите съвпадения. Има такива лъжливи съвпадения. В Америка един проповедник имал навика да мига с очите си. Това там не го считат за хубав навик. Отива той в едно общество, срещу една госпожа, и тъй, както говори с нея, мига с очите си. Най-после мъжът ѝ се възмущава и казва:

– Господине, ти правиш такова безобразие, най-после не е прилично за един проповедник да мига така с очите си.

– Че как?

– Ами аз нали те видях?

– Това е един навик, с този навик аз от толкова време се боря.

Ще кажете: „Проповедникът не трябва да намигва. Това е един недъг, от който трябва да се освободи.“ После, други недъзи има между вас. Седне някой да разговаря с тебе, извади клечката за зъби и почва да си чисти зъбите. Не, не ги чисти пред хората, дръж клечката в джоба си и после, като си излезеш, тогава си чисти зъбите.

После, в нашата Природа има ред дисхармонични състояния, които са във връзка с известни течения и които ви заблуждават. Всички тия неща като ученици трябва да ги знаете. Вие седнете да разговаряте с някого, дигнете си единия крак върху другия, после ги променяте, не седите спокойно. Не, седнете така, че половин час или един час като седите, да запазите една поза. Това е самовладеене, поне за един час самовладеене. Ако тия, малките неща, не можем да ги направим в клас, как ще можем да направим в света тия неща, които изискват много повече воля? Там има много по-сериозни неща. Не че тия неща трябва да ни направят да застанем неподвижни като

едно дърво, но всяко нещо трябва да става доброволно, по закона на Свободата.

Тия, малките неща са, които спъват окултните сили вътре в нас, пречат ни да можем да работим. Често най-добрите намерения, най-добрите желания и чувства се парализират и плодовете на тия чувства се повреждат от такива дисхармонични мисли, чувства, желания, действия или постъпки, които изпъкват в даден случай. Това са правила вътре в Природата, които трябва да знаете, понеже когато и да е вие ще се натъкнете на тях. Пътят, по който вървите, е толкова строг: не механически, но разумно строг.

Първото нещо: от ученика се изисква точност, съобразителност, подчинение на Божествените закони – той трябва да ги изпълнява, да прави опити и след като придобие знания, тогава да се произнася за тия работи.

Гледам, между учениците се раждат някои дисхармонични неща. Не мислете, че това е правилно. Окултният живот е хармоничен живот, разумен живот. Всички неща, които са определени, трябва да станат, и всички неща, които не са определени, не трябва да стават. Във всеки живот има неща, които са определени да станат и са неизменяеми, а има неща, които са определени, но може и да не станат. Те зависят от нас, ние можем да ги изменим. Има например такива хиромантически знаци по ръцете, които ние можем да изменим. Ако линията на живота на едната ръка на някого е скъсана, а на другата е цяла, значи, че около четиридесет-петдесетгодишната си възраст той ще умре. Но ако реши да живее един добър, хармоничен живот и вземе мерки за това, тогава ще може да измени тази скъсана линия на ръката си и ще може да продължи живота си до шестдесет години. Следователно има неща, които могат да се избегнат. Следователно сегашната карма, която имате, може да я измените, да я преодолеете, да я смекчите. Мога да ви кажа, че с девет

десети от мъчнотиите, които имате, можете да се справите – остават само една десета, с които мъчно можете да се справите. Но за да се справим с известни мъчнотии, непременно трябва да имаме едно хармонично разположение на Духа. Без туй хармонично разположение на Духа не може да се постигне нищо. За да може една окултна сила да работи, за да можем да добием нещо, трябва да имаме един дълбок мир вътре в душата си. Но размъти ли се нещо в душата ни, окултната сила не работи. Най-първо ще възстановим вътрешния си мир. Възстановим ли го, окултната сила работи. Не го ли възстановим, тя не работи.

После, между учениците има друг един недъг. Той е следният: вие поддържате онова, старото учение, че раните се превързват с бандаж, така, че да не ги вижда светлината и да не стоят дълго време на слънцето. Сега някои от вас допускат грешка и казват: „Аз моята погрешка няма да я изложа вълка пред другите, не искам да я знаят.“ Не, сегашното ново лекуване е такова, че раната трябва да се извади на слънце. Ти ще извадиш тази погрешка пред Божественото съзнание, пред своето съзнание, ще я изложиш на светлината, ще я погледнеш трезво и тя ще оздравее. Може да мине ден, два, три, месец, година, но най-после ще оздравее. Ако държите тази погрешка затворена като рана, тя ще се превърне на една живеница и ще се яви проказа.

Сега мнозина от вас са много любопитни, искат да знаят погрешките на другите хора. Много от вас си имат тефтери, с тях ходят и питат: „Колко дълг, колко борч има този?“ И записват всичко. „Е, около 25 хиляди лева.“ И той пише: „Иван Стоянов или Драган Стоянов има толкова, толкова и толкова дълг.“ Е, питам те: след като обиколи толкова души и знаеш техните дългове, какво те ползва всичко това? Това наука ли е? Не е наука. После, някои обичат обратното да знаят, т.е. искат да знаят колко е богатството на този, на

онзи. Добре, знаеш това, какво те ползва? Хубаво, ако ти искаш да знаеш еди-кой си колко дълг има, какво богатство има, колко деца има, значи ти постъпваш, както постъпват в света. Ако искаш да знаеш колко пари има, то е, за да разбереш колко сделки да направиш с него. – Не, един окултен ученик трябва да се занимава със себе си. Най-опасното за един окултен ученик е да се занимава с погрешките на другите хора. Ти като окултен ученик вътре в една Школа ако се занимаваш с погрешките на другите, ще привлечеш обратните сили към себе си. Щом мислиш за погрешните на другите, ти ще си напакостиш. Щом искаш да се занимаваш с чуждите погрешки, ще излезеш вън от Школата, но вътре в Школата това не се позволява. Може да мислиш за техните погрешки, но в дадения случай, когато ние се занимаваме с Божествената Любов, с погрешките на хората не можем да се занимаваме. За ученика това е вредно.

Сега често между учениците се нарушава хармонията. И то как? Започват да разправят една чужда погрешка на този, на онзи. Тия погрешки се разправят все в тайна. Вън може да се разправят, но вътре в Школата, ако искате да се развивате правилно, избягвайте това по закона на Любовта. Тия погрешки ще започнем да ги изправяме по следния начин. Аз ще избира десет сестри и десет братя за образец, и то най-напредналите, най-интелигентните, най-добрите – да покажат пример. След тази група от двадесет души ще избира друга такава група, след тях трета група и т.н. По този начин в продължение на една година ще поправим целия клас. Тогава ще се породят спор кой е влязъл пръв в групата. Пръв ще влезе онзи, който има най-малко погрешки и който най-лесно изправя погрешките си. Но онзи, който има най-много погрешки, той ще влезе последен. И много от тия неприятности, които имаме, само по този начин ще можем да ги изправим, само по този начин ще можем да ги отстраним и да създадем една благоприятна атмосфера. Тя ни трябва

и за физическа работа, и за умствена работа, и за духовна, и за културна работа. Само тъй можем да се оправим. Ами че

как? Всеки от нас трябва да бъде умен във всяко отношение.

Вие сега имате едно желание: всички искате да се приравните, да заприличате един на друг. Ако всички се приравним, ще заприличаме на една гладка топка. Ние ще оставим всеки да се проявява такъв, какъвто си е. Ще работим тъй, както Духът работи в нас. Когато Божественият Дух работи у нервния човек, той си остава пак нервен, само че се явява у него по-голям подтик за работа. Онзи, който е флегматик, като дойде Духът у него, пак си е флегматик, само че у него се заражда по-голямо желание за работа. Божият Дух не изменя хората, но създава подтик у тях. Даровитият човек си е даровит и във от Духа, но като дойде Духът, той само усилва способностите и силите му. Тия пък, които имат малки способности, като дойде Духът у тях, ще им създаде по-голям подтик за работа. Духът е като учител, който засилва способностите. Вие сте на крива посока, ако мислите, че като дойде Духът, всичко ще знаете, и че като вас втори няма да има. Вие ще се учите, ще четете, а Духът като дойде, ще ви научи какво трябва да правите. За колко време ще ви научи? Аз бих желал да дойде някой да ми каже, като е дошъл Духът в него, за колко време го е научил. Дали изведнъж е научил всичко? Духът като дойде, ще ви създаде такива мъчности, ще ви прекара през толкова страдания, че главата ви ще побелее. Ако не забравиш това, много добре ще живееш, но като дойдеш отново на Земята и забравиш всичко, главата ти отново ще побелее. Ако не забравиш, няма да остарееш. Духът работи в света. Аз виждам, че Духът вече работи у някои, но като заработи Духът, тази енергия идва в друго направление.

Сега аз искам вашият живот да не бъде натегнат, защото ще изпаднете в друга една крайност – ще идвате със страх в клас. Не,

искам всички, които идват тук, да идват от Любов. Ако от Любов изпълнявате всичко, ако от Любов можете да учите, чудеса можете да направите; но ако учите с принуждение, нищо няма да стане от вас. Искам да идват тук и да се учите със съзнателна и висока Любов и Мъдрост. После ще направим разлика между тези, които работят с

Любов, и тези, които работят без Любов. Например дойде един млад брат и ще направи една бележка за нещо на някой от по-старите. Вторият ще се докачи и ще каже: „Аз съм по-стар от тебе.“ Не, той трябва да каже: „И това дете даже, като ми прави бележка, аз трябва да го слушам.“ Туй дете, макар и малко, ти казва нещо, слушай го. Ти ще му бъдеш признателен и ще кажеш: „Едно дете ми казва Истината, аз ще го слушам.“ Отде знаеш – ти вървиш по един мъчен, опасен път, по който има разбойници, мечки, вълци и туй дете ти казва нещо. Послушай го! Смирение трябва да имате всички! И аз забелязвам: между учениците, между възрастните и младите има такива отношения, че веднага можете да избухнете. Смирение се изисква, голямо смирение се изисква от всички. Ще обмисляте и тогава ще действате. Сега има друга опасност, която може да се яви у младите. Ето къде е опасността. Например когато някой от младите направи една бележка на някого от старите и последният се поправи, младият се окуражава и казва: „И на друго ще направя бележка.“ И ще почне без сапун да бръсне. Не, ако дойде от Любов, любовно да говори, всички ще го слушат. И старият, като дойде да каже една Истина на младия, трябва да има едно почитание към него. Ние трябва да сме готови да приемем Истината, от когото и да е казана тя. Млад или стар, който и да е, като дойде да говори Истината на когото и да е, той трябва да Го почита. Вн от Божествената Любов, вн от Божествената Мъдрост, вн от Божествената Истина всичко друго ще избягваме. Това са правила, които всички трябва да спазвате. Колко мъчноотии биха се избегнали, ако ние действахме по този начин! Все ще останат

около дваайсет и пет процента, но те са в реда на нещата, с тях лесно ще се справим.

После аз виждам, че някои от учениците са обеднели органически. Аз мога да ви помогна, искам естествено да ви предам един начин да черпите енергия от тази Жива Природа, да се въодушевявате. Засега с нашите разходки ние засягаме само физическите влияния на Природата; после ще засегнем чувствителните влияния на Природата и най-после ще трябва да направим разходки, с които да засегнем сърцето, ума и волята на Природата. Затова трябва да сме готови да приемем всичките нейни благословения. Достигнем ли това нещо – да черпим енергиите на нейното сърце, ум и воля, ние ще бъдем хора на друга култура. И тогава Природата ще ни даде много нещо. Когато ще искаме да се тонираме, ще можем да придадем на сърцето, ума и волята си какъвто характер искаме.

Сега някои казват: „Дали ние ще можем да владеем природните сили?“ Да допуснем, че вървим по пътеки, по които има много камъни. Ние можем да преместим тия камъни със своята мисъл. Ще съсредоточим мисълта си по пътеката и тия камъни, тия препятствия ще се премахнат. Един път, два пъти, три пъти ще съсредоточим мисълта си и на четвъртия, на петия път камъните ще изчезнат. Тия, големите камъни на египетските пирамиди, са дигани по този начин. Туй е най-голямата техника, която е съществувала в света.

И тъй, в морално отношение трябва да се коригират всички недостатъци, които съществуват. Всички трябва да станат силни, да работят, да бъдат полезни за своето време, полезни на Царството Божие, полезни на Новата култура.

Много от авторите, които четете, загатват за тия сили, но нито в една книга, нито в един учебник не се дават методи за работа. Едно пробуждане се иска от всички! Всички казват: „Не може без Учител!“

Какво се разбира под *Учител*? Под думата *Учител* в окултната наука се крие съвсем друго нещо.

Размишление

*Двадесет и седма лекция от Учителя 29 април 1923 г., неделя,
София*

ПРАВИЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИИТЕ

Тайна молитва

*(Прочете се резюмето от темите „Произходът на религиите“.
Прочетоха се няколко от темите „Отношенията между светлината
и тъмнината“.)*

За в бъдеще всеки да си слага името под работата отдолу. Тъй просто като ученици да не се криете. Ще си напишете името и ще четем работите ви според списъка на номерата, така че в един урок ще се четат темите на около десет-петнайсет души, в друг урок ще се четат темите на други десет-петнайсет души, тъй че през годината да се четат темите на всеки едно по пет-шест пъти.

Сега трябва да напишете една жива тема за светлината. Знаете ли как се пишат живите теми? Живата тема се състои в изкуството на писането: тъй да опишеш едно твоє преживяване, че всеки, който го прочете, да преживее същото. Например вие описвате как сте се освободили от един ваш порок, примерно от пиянството – но тъй живо трябва да го опишете, че който е пияница и го прочете, да каже: „И аз се отказвам от пиенето.“ Ако не е живо описано и някой го прочете, ще каже: „А това е само така написано.“ Да допуснем, че трябва да напишем една жива тема върху милосърдието. Ние можем да напишем много красиви поетически изражения върху милосърдието и като ги прочете някой, да не му въздействат, а пък можем да напишем едно просто изложение върху милосърдието и като го прочете някой, да постъпи тъй, както ние сме постъпили в дадения случай.

Имайте предвид, че Окултната школа е опасна в едно отношение: опасна е със своите енергии. Аз ще ви разправа сега защо

е така. Като ви казвам, че е опасна, то не е, за да се страхувате, а искам само да ви покажа къде лежи опасността, за да не си правите илюзии, да не се самозаблуждавате. Опасността седи в устройството на нашето физическо тяло. Нервната система е една инсталация, а мозъчните центрове са инсталатори, акумулатори на тези идеи. Има случаи, когато тия идеи са с толкова силни трептения, че като се възприемат чрез мозъка, тази инсталация изведнъж усеща едно запалване, едно омаломощаване, а някой път може да усети едно изгаряне.

Сега някой казва: „Защо да не възприемем едно вдъхновение от Бога?“ Ако дойде едно такова вдъхновение, може вашата нервна система да не е толкова силна и не ще може да издържи този ток. Когато дойдат тия силни течения, това става често. Има две течения, два вида енергии, които идват едновременно. Когато идва слънчевата енергия, т.е. течението от Слънцето, листата добре се развиват, клоните растат – изобщо има растеж нагоре. Когато течението на Земята е по-силно, тогава корените се развиват добре. Пъпът на човека представлява физическия център и като завъртите човека около този център, около пъпа, образува се един правилен кръг, в който дължината на целия човек е диаметърът в този кръг. От пъпа надолу – това е физическият човек, това са всички течения, които отиват към центъра на Земята. И когато тия течения взимат надмощие в човека, тогава в него се образува едно благоутробие. Всичката тази енергия почва да се пренася надолу. Някой път е обратно: енергията от тялото може да се пренесе към раменете. На тия, у които енергията се пренася към Духовния свят, раменете им нагоре стават широки; а когато енергията отива към Умствения свят, главата постепенно се разраства. Всичко зависи от това, какви са теченията.

Та във всяка една Окултна школа може да имаме добри резултати, когато умеем да направляваме тия течения, а тия течения

са от разни степени, от разни калибри. Например често в Англия, в Америка някои са употребявали като методи за развиване концентрирането на мисълта, обаче тия методи са дали лоши последствия. Защо? Вие с това спирате мисълта си, а като не знаете как да възприемете тази енергия и как да я препратите към тялото си, във вас става едно подпушване. Вие се концентрирате, концентрирате, подпушвате вашите чувства, спирате тази набрала се енергия и ставате ексцентрични. После започвате да скачате, да играете, да лудувате – явява се истерия. Природата не обича да я възпирате. Затуй усетиш ли изблик на някаква енергия, излез всред Природата, играй, скачай там. Ако почнеш да играеш всред София, ще минеш за ексцентричен, но иди на Витоша или нейде из Борисовата градина, далече от хората, и там си подекламирай, поскачай, поиграй, помахай с ръце и ще се върнеш обновен. А сега ние се страхуваме, като войници сме, срам ни е какво ще кажат хората и въздържаеме мисълта и чувствата си, ставаме ексцентрични. По такъв начин страхът взима надмощие. Вследствие на това в Америка има следните случаи: на някой религиозен човек му дадат възможност да поговори уж само пет минути, а той като започне: че половин час, че един час, че два, три, пет часа – отпуснал енергията, че не спира. Такъв бил евангелистът Муди. Той като започвал да говори, трябвало да му се каже: „Спри, стига вече, не искаме да те слушаме“, а той все продължавал. Та аз гледам: у всинца ви се е набрала достатъчно енергия, у някои даже има умствена енергия. Какво да правят? Да вземат перото да работят. У някои се е набрала физическа енергия. Какво да правят? Да вземат мотиката да копаят. Ако вървите тъй, както сега, ще станете едностранчиви. Не мислете, че трябва да станете едностранчиви. Защо ви извеждам на екскурзии? За да не станете едностранчиви, че това е опасно. Аз искам да насоча ума ви във всички направления: да станете всестранно умствено активни, във

всяко отношение да се произведе във вас и проза, и поезия. При това вие трябва да станете активни, а после – пасивни. Някой път може да се развие у вас Любов, но не тази едностранчива любов, любов към едного. Едностранчивата любов е опасна. Изключите ли едного от вашата любов, започват шушукания, препращания на мисли и отзад на главата, в мозъка, усещате едно загорецвяване. Изобщо тази любов трябва да се разпространи навсякъде еднакво.

Та в Школата има ред закони, които трябва да се изучават практически. Не трябва само да казвате, че сте окултист, но ще ви дадем задачи да превръщате тази енергия. Например сиромас сте, без пари сте, нямате средства, не ви достигат 500 лева в месеца и правите дългове. Имате един център в главата, който показва, че обичате парите, а пък ги нямате. Значи имате един любовник – парите, когото очаквате, но той не идва навреме и вие говорите за него. А сега вие трябва да се справите с този любовник. И майката, и бащата, и децата все за него говорят. Ученикът казва: „Сто лева не ми достигат.“ Как ще се справим с този любовник сега? Тази енергия се набира, набира и тогава какво става? Кражбата се ражда. Ще ви приведа един факт: какво стана в нашата къща, в комуната. Изчезват от къщата 150 лева. Навярно някой брат, който много обича парите, ги е взел. И сега аз мога да намеря този, който ги е взел, но оставям онзи, който има нужда от пари, сам да си каже, че има нужда. Ако той има нужда, ще му дадем и 200 лева. Тази година на събора също се загубиха толкова неща! Ние това не обичаме. Този, който се нуждае, ще му помогнем. Кражбата, това е един занаят днес, но всъщност това е една извратена енергия, извращение на чувствата.

И тъй, сега ще знаете как се раждат пороците. Пороците се раждат от натрупване на известна енергия, която трябва да се употреби.

Аз искам нашето общество да бъде идеално! От кражба ни помен да няма! Разбирате ли? Аз съм готов да дам хиляда-две хиляди лева на онзи, който има нужда от пари, но кражба не се позволява. После, сега е изгубена една книга. И две такива книги ще дам, но кражба да няма. Кражбата – това е стара култура. Когато хванем в това престъпление, ще го пратим към центъра на Земята. Нищо повече! Да знае това нещо. Ами че тук се образува едно общество и трябва да покажем на света, че може и без кражби. Този, който е взел парите, ако мисли, че по любов го е сторил, трябва да знае, че и по любов, и по какъвто и да е начин абсолютно никакво пипане не се позволява! Като се оставят парите на масата да лежат – и десет месеца да лежат отгоре, да не изчезнат. Туй общество считам за честно. Но щом се оставят парите на масата и изчезнат, туй общество не може да мине за идеално. Сега няма да си правим илюзии, да се спираме върху това кой е бил този, който ги е взел. Безразлично е кой е – който и да е, въпросът не е там, принципът е важен. Този принцип може да навреди общо на всички ни; а добродетелите общо на всички помагат. Онзи ученик, който е имал нужда от тия 150 лева и ги е взел, може да иска да се оправдае и да каже: „Аз исках да направя един опит, да изпитам доколко имате Любов помежду си, та като взема парите, да видя дали ще можете да ме търпите помежду си с моите недостатъци.“ В Школата вътре не е позволено на учениците да изпитват Учителя си. Това е един закон. Вън от Школата може, но вътре в Школата – не може. Вътре в Школата Учителя изпитва, ученикът учи. Вътре в Школата никакви опити не се правят от ученика. Ученикът трябва да изпълнява честно и справедливо всички свои задължения и да бъде образец.

Сега аз знам, че тази наклонност у вас е стара. У някого се набира повече енергия, която той трябва да обуздава. Най-първо в него се роди едно желание да вземе парите: взима ги, после ги оставя, пак ги

взима, оставя ги, взима ги и най-после казва: „Е, нека Господ да ме прости!“ Нито кражбата, нито взетите пари са някакъв голям грях. Че някой взел парите – това не е един от много големите грехове, но последствията му отпосле са лоши. Освен кражбата има и други пороци. Например ако у някои от вас е чрезмерно развит мозъчният център на благоговение и Любов към Бога, а разсъдъкът му не е развит, за да може да прокара тази енергия в Умствения свят, тогава туй чувство ще се изроди във фанатизъм. Всеки един фанатик е човек без разсъдък в своите убеждения. Туй чувство инстинктивно се проявява: той мисли, че като неговата Любов към Бога няма друга. Не е тъй. За да бъде Любовта ни към Бога свършена, човек трябва да пожертва всичко, което има. Не само това, но Любовта към Бога трябва да се изрази в жертвата за цялото човечество – да станеш слуга на човечеството и да му дадеш своето знание. Само един велик човек, у когото умът е развит, у когото всички способности са развити, само той може да слугува на Бога. Че аз мога да направя едно добро дело, това още не е доказателство за служене на Бога. Не, за всеки даден случай ние трябва да постъпваме разумно! От това се нуждаем всички. Още много време има, докато се развият нашите глави. Много нещо още липсва. Че ни липсва, това всеки ден можем да проверяваме. Нашето милосърдие също е един център: морално чувство е то, но ако е чрезмерно развито, а разумът не е развит, ние ще гледаме каквото имаме да го раздадем – без оглед на нуждите, там, където не му е мястото. Ако пък у нас е силно развит разумът, то ще раздадем всичко точно на мястото си. Не е въпросът да се раздаде всичко, че каквото ще да стане. Аз съм правил опити и съм видял, че благодееяние с пари никога не води към добри последствия. Ако на един човек се създаде работа: да бъде самостоятелен, да може да работи и да счита, че каквото е изработил, е негово, а не му е дадено даром – това има много добри резултати. Това е една система на

американците. Много практична е тя. Добре е даже и ние да я приложим помежду си, да създадем работа за всеки. И като работи човек, да знае, че туй, което яде, го заслужава – работил е заради него.

Друго нещо: в Школата трябва да се създаде известна хармония за развиване на нашите умове. Засега, ако дойде някой между вас, той ще почувства ли в себе си един подем да мисли? Някои ученици, приятели, идват при мен, оплакват се, че усещат едно ограничение. Даже явиха се при мен две ученички и ми казаха: „Искаме тъй, да се поотстраним малко.“ Какво показва това? Или че тази набрала се енергия в мозъка им не може да намери място да се пласира и търси друго място, или че средата, в която живеят, не е в състояние да им помогне. Между нас ние трябва да насърчаваме музиката и изкуствата: всички работи, и най-малките дори, трябва да ги поощряваме. И физическия труд – всичко добро трябва да поощряваме. Само че за по-грубите работи ще определим по-малко време. На някого, който мие дъски, ще му определим един час време. Един час миене на дъски – това е равносилно на шест часа умствена енергия. А сега е обратно. Един цигулар, като свири три часа, взима толкова пари, колкото ти ще вземеш, ако работиш три години физическа работа. Значи трудът на едни се възнаграждава повече. В моралния свят такава аномалия не се търпи.

После между вас, учениците, има някои, които още обичат да попушват тютюн. Колко души има още, които пушат тютюн? (*Станаха четирима.*) То е значи почти на сто души един процент, нали?

Колко души има между вас, които изкривяват фактите? Аз съм казал, че в Школата ще пазим следното правило: ти като говориш нещо, ще говориш само туй, което си видял и констатирал. Някой ти разправял нещо и ти го предаваш на друг – значи ти си под сянката му. Щом той ти говори нещо, ти ще го провериш и ще го изнесеш

тъй, както си е. Провери го и туй то. Много пъти се разпространяват такива лъжливи слухове. Един предава, друг предава, трети, четвърти – и фактите се изкривяват. Аз съм ви казвал: аз съм за Истината – нека се изнесе Истината, но тъй, както си е. Това е правило. Някой път Истината трябва да се изнесе, а някой път може и да не се изнесе, но когато се изнася, трябва да се изнесе тъй, както е. Колко от вас говорят Истината тъй, както е? Не искам да си налагате да говорите Истината, но искам в туй отношение да бъдете свободни, да знаете, че ако не употребите закона на Свободата, у вас ще се набере излишна енергия, която в бъдеще цял един живот ще ви се наложи да изплащате. Законите на Природата не се шегуват, с тях не се играе. Не мислете, че някой може лесно да се провере през Божественото сито. То е толкова ситно, че всичко ще пресее много хубаво. Добре, сега туй правило е, за да се предпазвате от лъжата. Колко от вас обичат да казват Истината тъй, както е, и колко от вас има, които обичат бялата лъжа? Разяснението, което тази сутрин ви дадох: че вятърът гали, че произвежда двойна пневмония, а Слънцето милва и здраве дава, може да се отнесе и до бялата лъжа – някой път и тя гали. Някой път, за да избегнем някои нещастия, прибъгваме до нея. Правило е: не можеш ли да говориш Истината, по-хубаво мълчи! Кажете: „Не съм разположен, не мога да говоря.“ И нищо повече!

Запитват пушенето на тютюн позволено ли е на един окултен ученик, или не? Щом е ученик, не е позволено. Вредно е в този смисъл, че уврежда неговите способности за работа в Школата.

Бялата лъжа аз я наричам съзнателна лъжа. Тя не принася преки пакости. Например в Стария завет Давид, като се намери в опасност, престори се на луд и почнаха да му текат лиги. Царят рече: „Какво сте ми довели този луд човек? Пуснете го!“ Авраам, като се намери в големи изпитания, рече: „Кажи, че си ми сестра!“ После каза: „Убоях се да не ме убият.“ Това е въпрос на схващания, то е морал на времето.

Сега вие ще се определите в отношенията си. Лъжата е такава само по отношение на един Божествен закон, написан закон, който съществува и към който ние имаме задължения. Ще говориш Истината. Кому? На този, когото обичаш. Първият закон е такъв: ще говориш Истината на този, когото обичаш. Когото обичаш, лъжа не може да му говориш, а когото не обичаш, лъжа може да му говориш. Лъжа и Любов са несъвместими – вибрациите им са несъвместими. Съвършената Любов изключва всеки страх, казва Писанието. Щом изключва страха, тя изключва и лъжата. Лъжата е едно последствие на страха. Сега дойде някой и те пита: „Кажи какво мислиш?“ Ти не си длъжен да му кажеш какво мислиш. Дойде друг и пита: „Кажи си мнението!“ Не си длъжен да му казваш мнението си. Ето в какво отношение не трябва да лъжем. Аз имам нужда от сто лева и казвам на един господин: „Дай ми сто лева назаем, след три месеца ще ти ги върна.“ Дойде ли определеното време, не манкирай, не ходи да го залъгваш с някакви бели лъжи, че жена ти е болна, че туй-онуй. Ако не можеш да платиш в този срок, кажи му Истината. Имаш ли задължение, не манкирай, не ходи да се извиняваш! Бъди смел да си кажеш погрешката. Ще кажеш: „Не можах да издържа на задължението си, ще имаш ли добрината да ме почакаш още три месеца?“ Туй разбирам честен човек! А някой ще почне да увърта. Като си признаеш, не само че няма да ти падне кредитът, но ще се повдигне. Имаш задължение към един човек – бъди верен на думата си! И Христос говори на учениците си за един чист, идеален живот и даде образец за това със Своя живот. И тъй – в обещанията да бъдем искрени. Често децата обичат да скриват Истината. Така постъпват и вие. Например ние имаме самовари, с които си служим. Тия самовари имат ремъци за носене на гръб. Да допуснем сега, че дадем някому, който е дежурен, да накладе самовара, обаче той забравил да свали ремъците и един от тях поизгаря малко. Този дежурен предава

самовара на друг и не казва, че е изгорял ремъкът. Запитват: „Кой изгори ремъка?“ Той мълчи. Не, този, който беше дежурен и изгори ремъка, трябваше да каже: „Аз направих една голяма погрешка, бях невнимателен, забравих да извадя каиша.“ Той трябва да се изповяда. Друг случай: дадем някому самовара да го носи. Той се препъне някъде, изпети, самовара – премълчава. Даде го другиму да го носи. Питат: „Кой изпети самовара?“ Първият мълчи. – Нека бъде смел и решителен да каже: „По невнимание паднах еди-къде си и го изпетих.“ Ще кажем: „Нищо, ще изправим самовара.“ Защото ако той от страх скрие Истината, този страх за в бъдеще ще създаде по-лоши последствия, по-големи нещастия.

Та всякога, когато имаме заблуждения, има и страх, а когато нямаме заблуждения, ние сме свободни. Дойде някой, иска от тебе хиляда лева, казва ти: „Ти нали си християнин, послужи ми!“ Това е друг въпрос вече, това е изнудване. Може да имам десет хиляди лева, но те са обещани вече на други десет души. Нямам пари за тебе. Ние трябва да дойдем до някои правилни разбирания. Има неща, които трябва да се разберат правилно.

Един брат запитва:

– Учителю, аз съм пенсионер, получавам осемстотин лева пенсия. При една справка, направена от едно учреждение, ме запитват колко пенсия получавам, за да ми се наложи да платя съответно на нея нещо. Можех да излъжа, да кажа, че получавам по-малко, за да платя по-малко. Аз обаче реших да кажа истината. Можех ли да излъжа, или трябваше да кажа истината?

– Ти каза истината, нали?

– Да.

– Е, много добре постъпи. Ти си се лишил от едно нещо, а спечели друго. Позволена ли е лъжата, или не? На един окултен ученик лъжата не е позволена. Учителят запитва: „Ами вие как

намирате това?“ Не трябва да лъжем. Това нещо именно в живота си трябва да го прилагаме. Има обаче някои, които изкривяват истината несъзнателно, не могат да я предадат. Е, ако някой несъзнателно изкриви един факт, то е друго нещо – ние говорим за съзнателното изкривяване на истината. Правилото е: когато кажеш истината, да не съжаляваш; ако съжаляваш, по-добре кажи лъжата, нищо повече! Като кажеш истината веднъж, колкото и да си изгубил, да си радостен. Туй е изпълнение на Божия закон! Ако кажеш: „Защо бях толкова глупав, та казах истината“, по-добре не я казвай – ти вече си допуснал лъжата. Изпитвай себе си! Човек трябва съзнателно да прави нещата. Като направи нещо, да счита своята постъпка за права, да се радва, че е постъпил тъй и да не съжалява. Ние изтъкваме общия принцип, но има второстепенни въпроси, които няма да разрешим сега. Искаме засега да научим само основните принципи, а отделните постъпки на втори план ще оставим. Ако ги засегнем сега, те са трудни въпроси. Има общи принципи, които са необходими още сега – тях можем да приложим.

Като говорим *вън от Школата* и *вътре в Школата*, трябва да се знае, че щом някой е ученик, той и вънка, и вътре е ученик – не може да лъже. Някъде той може да поизлъже, но веднъж има ли съзнание, той може да поправи грешката си. Като се уплаши от нещо, той може несъзнателно да подхлъзне езика си и да каже лъжа, но после ще се бори със себе си и ще си поправи грешката. Само че след като говоря на тия ученици върху този морал, утре пак ще си кажат на общо основание някоя бяла лъжа. То е естествено, но после започват да мислят. Не, ние трябва да започнем да се борим разумно с този вътрешен недъг, да разберем причините, по които той се проявява, а не само да кажем: „Аз се отказвам отсега вече да лъжа“, а утре пак излъгваме. Например смешно ще бъде сега някой да каже: „Аз обещавам, че като срещна мечка, няма да ме е страх.“ В момента,

когато говори – да, той е прав; но я го изведи утре в гората да види мечка: ще го видиш страх ли го е, или не. Той може да обещава, но между онова предполагаемо юначество и между същинското има грамадна разлика. Ще видиш доколко можеш да издържиш, доколко си смел. Много пъти има случаи, когато можеш да издържиш, възможно е; но някой път не можеш да издържиш. При плътта възможно е и едното, и другото.

И тъй, вие трябва да знаете, че и в живота сте ученици. Вземете сега например този приятел: него са го поставили на изпит върху Истината. Щом те поставят на изпит, тогава законът те задължава да говориш истината и ти трябва да го изпълниш точно. Щом законът не те задължава, можеш да минеш свободно. Е, да допуснем сега: вие вървите по улицата и намерите сто хиляди лева. В тия времена на нужда трябва ли да кажете, че сте намерили парите, или трябва да си премълчите? Ще кажете! Представете си, че вие кажете само затова, защото този господин, който е загубил парите, публикува това във вестниците и обещава добро възнаграждение на този, който ги намери и му ги донесе. Обаче да кажем, че вие държите тия пари в себе си и следите по вестниците: никакъв глас не се чува, че ги е загубил някой. Тогава какво трябва да се прави?

Запитват:

– Ако се намери едно богатство в земята, което принадлежи на човек, който не е жив сега, длъжни ли сме да съобщим, или не?

– Някой от вас намерил ли е такова богатство? Сега аз ще поставя въпроса малко по-другояче: дядо ти умрял преди трийсет години и той заровил, да кажем, две хиляди или три хиляди наполеона в някое гърне. Вие, след като намерите парите на дядо си, трябва ли да съобщите за това на държавата? Дядо ви ги е оставил там за този, който ги намери, като е оставил бележка, че са негови пари.

Според законите на държавата една част от парите тя задържа, а другата част дава на този, който ги е намерил.

Запитват:

– Тия, които пушат тютюн, трябва ли временно, докато надделеят тази слабост, да напуснат Школата?

– Не, за тия ученици това ще бъде една задача: да се справят сами с пушенето на тютюна. Ние ще им дадем най-първо една година срок да се справят с пушенето; след това ще им дадем още една година и ако пак не могат, още една година – три години срок, и ако пак не са се поправили, ще питам класа: „Да продължават ли да стоят в Школата, или не?“ Сега въпросът е принципен, той е вътре в самото желание на човека. Недъзите, които съществуват, аз не ги считам за някакво нещастие: те са уроци, задачи – да видим каква воля имате вие. Защото вие сами сте създали тия недостатъци, вие сте техни творители, вие сами трябва да ги изправите. Следователно ще видим обратното действие на вашата воля: вие да се справите с тях. Така ще придобиете по-голяма енергия за работа. Тия недъзи няма да ги изкорените, но ще ги използвате за работа.

Сега ако един ученик го изпъдим вън от Школата – това е един метод, който няма никакъв педагогически смисъл. Не, ще се справяте с недъзите си. Недъгът – това е един придобит навик: може да се справите с този навик, като присадите на него нещо добро. Като продължавате в Школата, ние ще ви дадем методи как да се борите с много ваши недъзи. Ще употребите един метод, втори, трети: и то не само за да изкорените лошите навици, но и за да ги присаждате с добри присадки. След туй ще ви дадем методи за развиване на онези възвишени ваши чувства, които не са се проявили още. Те трябва да се проявят, за да се предизвика у вас нещо възвишено, благородно.

Аз имам един метод против пушенето на тютюн, но досега още не съм го употребил. Аз ще го приложа за онези,

които са страстни пушачи – само те ще го опитат.

Запитват:

– Може ли да се препоръча този метод и за някои близки?

– С външния свят засега няма да се занимаваме. Те нека си пушат на общо основание. Ние ще се научим как да не кади нашата къща, че като изправим това, тогава ще мислим за другите къщи. Окултен закон е: не можеш да помагаш на другите, докато те съзнателно не вярват. Да кажем, ти дадеш някому едни наставления за поправяне на известни недъзи, но ако той не повярва, ще ти отправи обратни мисли. Не е така лесно да поправиш недъзите на хората, понеже най-накрая те ще излязат през онзи, който ги лекува. Например лекуваш някого, но ако не разбираш законите, ти сам може да пострадаш. По закона на внушението ще почувстваш същата болка. Трябва малко да уякнете, че тогава да лекувате другите, затова в Школата ще ви дадем методи. В Природата има известни сили, които са опасни, не са за игра: затова като манипулирате с тях, трябва да бъдете внимателни. А сега лесно е да се говори за Вяра, Надежда и Любов. Вие казвате: „Господ е Любов.“ Любов е Господ, но за уредения свят. Неговата Любов някой път се проявява и по друг начин.

Сега да поговорим за екскурзията, която ще бъде в четвъртък. По-силните от вас, онези, които искат, могат да тръгнат още от сряда вечерта. А тези, които ще тръгнат в четвъртък сутринта, ще излязат от домовете си по-рано от 4,30 часа, около 4,15 часа, и ще бъдат най-късно в 5 часа на кладенчето. Вечерният бивак ще бъде там, на Желязната врата. Тия, които ще тръгнат вечерта, могат да тръгнат в 7, 8, 9, 10 или 11 часа, когато искат. През деня ще имате една нова задача, която ще трябва да изпълните. От селото нагоре ще вървим на триъгълници: това е и за тези, които ще пътуват през нощта, и за тези, които ще пътуват през деня. Тъй че този път триъгълниците ще се образуват по планината нагоре. Чайниците ще се носят от вечерта,

ще има дежурни за това, за да има гореща вода както за тия, които ще пристигнат през нощта, така и за тия, които ще пристигнат през деня.

Това е за екскурзията.

Сега да направим няколко упражнения!

Първо упражнение:

а) Лявата ръка е простряна напред, а дясната ръка е така прегъната, че дланта да допира до рамото на лявата ръка. И двете ръце са прострени напред. Дясната ръка е напред, а лявата е над дясната в положение *а*. Двете ръце са напред. Дясната е над лявата в положение *а*, лявата е над дясната в положение *а*, дясната е пак в положение *а*. Двете ръце са напред, а после двете ръце са прегънати при лактите и поставени една над друга.

Двете ръце са прострени напред, допират се с върховете на пръстите, а после и двете ръце са прострени настрана.

б) И двете ръце са горе над главата с допрени пръсти и после са прострени настрана. Прави се три пъти.

в) Двете ръце са над главата горе, допрени са с върховете на пръстите и после се раздалечават, пак се изправят горе над главата с дланите навън. Същото положение се изпълнява осем пъти. Същото положение на ръцете се изпълнява трийсет пъти, само че много по-бързо.

После постепенно ръцете се разтварят и става преминаване от положение *в* до ръце настрана и бавно се прибират отпред с допиране на пръстите до върховете.

г) Изправяне на ръцете горе над главата с дланите напред близо една до друга, при което се движат само китките нагоре и надолу. Така се движат китките много пъти, около петдесет пъти, с постепенно ускоряване.

Ръцете се простират настрана, като се движат изцяло около трийсет пъти с постепенно спиране.

д) Ръцете са малко напред с бавно движение надолу-нагоре, надолу-нагоре – прави се пет пъти. Става постепенно ускоряване на движението – петнайсет пъти. Забелязвате ли някаква хладина в ръцете си? (Да.) Бавно, постепенно се намалява движението на ръцете. Прави се няколко пъти, при което движението става по-бавно, по-бавно, замира и спира. Ръцете се свалят бавно надолу.

Второ упражнение:

а) Ръцете се издигат ниско пред лицето, с допсени върхове на пръстите, като се отварят с дланите навън и после се затварят, като върховете на пръстите са сближени. В първо време ръцете са по-наблизо и после постепенно се разширяват и пак отново се сближават.

Това упражнение е за успокояване.

б) Ръцете са в хоризонтално положение. Постепенно става бавно издигане на ръцете до височината на главата и се прави движение на ръцете като хвъркане. В това положение на ръцете, с дланите надолу и на височината на главата, ръцете се спират и после бавно се спускат надолу.

Тайна молитва

Двадесет и осма лекция от Учителя 13 май 1923 г., неделя, София

ЗАКОН ЗА КОНТРАСТИТЕ

Размишление

(Прочете се резюмето върху темата „Отношението между тъмнината и светлината“. Прочетоха се няколко от темите върху „Отличителните черти на младостта и старостта“.)

За идния път ще напишете нещо върху *Ползата от предметното обучение.*

В прочетените теми има много нещо, казано за старостта и младостта, и то почти в същия тон. Разликата между младия и стария е тази, че младият постоянно слиза и възлиза, а старият постоянно променя решенията си. В какъв смисъл? Например някой стар дядо дойде до някоя река и реши да я прескочи, но като стигне до реката – седи, седи и казва: „А, то на млади години бива!“ После дойде до някой мост, казва: „Ще го премина.“ Но после се размисли: „То не е моя работа, за младите е.“ Значи постоянно решава и не изпълнява, а младият реши и изпълни – падне, не падне – скача. Психологически туй е вярно, констатирано е. Щом почнеш да чувстваш, че трябва да станеш по-добър, ти казваш тъй: „Аз ще стана по-добър“ – решаваш това. Но като дойде време да станеш добър, казваш: „То не е за този живот, като дойда следващия път на Земята, тогава.“ Друг път решиш да напишеш нещо, но си казваш: „Това е философски предмет, не е за мене.“ Някой път дойдете до музиката, решите да я учите, но потърбва ли приложение, казвате: „Е, това е за младите, техника трябва!“ Младият пък, макар и във водата да падне, реши ли да скача – скача. Аз съм виждал как някое дете дойде до водата, скочи в нея и казва: „Хопала! Няма нищо, втори път ще го направя по-хубаво.“ Старият казва: „Що ми трябваше да скачам, то е толкова глупава

работа!“ Така че в туй състояние почвате ли да решавате и да отлагате – туй е старостта. Това можете да го проверите практически. Младостта и старостта – това са две съществени качества или две прояви в човека. Старият човек всякога гледа да използва другите. Например като мине някое младо момче покрай стария, той казва: „Хайде, дядовото, вземи стомничката!“ Туй-онуй – все да му донесат нещо. Той почва да чувства нужда от услуги. Туй е едно от качествата на старостта. Това, което сам можеш да направиш, никога не желай другите хора да ти го направят. Това е едно от правилата за младите. Туй, което можеш сам да направиш, направи го, а само невъзможните неща остави другите да ги направят. Само така ще запазиш Духа си. Никога не влагай в себе си идеята да казваш: „Това не мога да направя, то е невъзможно за мене.“ Макар да не е възможно, ще кажеш: „Мога да го направя.“ Постави в себе си мисълта, че за в бъдеще ще можеш. Можеш – туй е първото правило.

Ние от дълго време не сме пели. Аз забелязвам, че гласовете ви са се малко поразвалили. (*Учителя поставя сурдинката си върху цигулката.*) Защо се слага сурдинката, гребенчето на цигулката? За да не се вдига много шум. Някои от вас трябва да имате такива гребенчета, за да не вдигате много шум. Когато трябва, ще извадите гребенчето. Правили са опити с кучета и с други животни, да видят как им действат цигулката и другите инструменти. Забелязали са, че от звуковете на тръбата кучетата вият.

Да изпеем сега *Сила жива, кажи ми где вода извира.*

Изпейте първото упражнение: *si, mi, do, si (si, mi, tu, si).* (*След това изпяхме същото упражнение една гама по-високо.*)

За да може музиката да произведе ефект или за да можете да си въздействате с нея, трябва да имате два противоположни по сила тона. Например, ако вземете два тихи тона или изсвирите два пасажа с еднакви по сила тонове (*Учителя взима на цигулката два еднакво*

силни тона), те няма да произведат никакъв ефект върху вас, върху ухото ви. (*Учителя свири една мелодия, при която взима два тона с противоположни сили.*) При изсвирването на два противоположни тона се забелязва една дълбочина, която не може да се изрази на цигулката. Това е закон на контрастите в музиката. И в музиката, и навсякъде трябва да има силни контрасти, за да си въздействате. Ако в един момент в живота ви например вие сте тихи и добри, това са тихите тонове. А някой път в някои моменти от живота ви вие сте гневни, възбудени, считате, че сте лоши. Това е един контраст, туй са силните тонове. Не считайте това състояние на душата си като нещо лошо. Това са контрастите в живота. Между тия контрасти се явява един трети тон, посредством който ще разберете Божественото. Туй, третото, не се предава чрез цигулката. Това, което разбирате, което схващате, то не е изразено с цигулката. (*Учителя свири същата мелодия с контрастите в тоновете, а после свири нещо като акомпанимент, тихичко.*) Такова едно тихо душевно състояние има и у вас. Туй състояние се подготвя постепенно, но то може да се превърне в караница или от караница може да се превърне в един сладък разговор. Значи в живота ви трябва музика. И тъй, за да избегнете караницата, прибегнете към живата музика. (*Учителя свири нещо весело като хороводно.*) То е един вид музика в Природата. Като дойде туй настроение, казваш: „Какво ми се доигра нещо!“ Идва ви едно желание да заиграете, а вие подпушвате туй желание. След това дойде ви на ума нещо, някоя мисъл, вие я подпуштите. Никога не подпушвайте енергията на вашия мозък! Дойде ви едно желание да поскачате, да си поиграете – не го подпушвайте, дайте му ход! Вие казвате: „Е, стар човек съм, що ми трябва!“ Не се подпушвайте! Природата не обича подпушване. На всеки, който се подпушва, Природата разваля бентовете му. Никакво подпушване! Най-първо, живата енергия трябва да се използва. Не се ли използва тази

енергия, тя донася всичките злини в света. Ще я използвате. В туй отношение трябва да научите елементарните тонове: силните и тихите тонове. Например някой път сте възбудени. Тогава употребете един силен контраст в музиката. Ще кажете: „Време за пеене ли е?“ Ами че как ще се упражните вие, как ще си въздействате, как ще калите вашата воля? Време за каляване е – да калите вашата воля, да трансформирате енергията си, защото вашата енергия от която и да е част на мозъка се отразява върху музикалните ви центрове. Всички не сте еднакво подготвени за тази музика, но за в бъдеще с нея все-таки ще може да си въздействате във възпитателно отношение, за да можете да регулирате вашата енергия.

Да изпеем *Сладко, медено. (Изпяхме го няколко пъти.)* Да го изпеем пак, но много тихо! *(Учителя свири едно упражнение, като започва от по-ниски тонове и свършва с по-високи, а ние пеем след него.)* И това упражнение е за контрастите. *(Учителя свири и пее едновременно едно упражнение с контрасти.)* Туй упражнение ще произведе едно вътрешно успокояване. Ще засегне душата ви малко по-дълбоко.

Да изпеем сега тихо *Бог е Любов!*

Опитите, които се правят с пеенето и музиката, са дали чудни резултати, особено когато при туй пеене и свирене душата взима участие. Ето защо знаменитите цигулари никога не дават своите цигулки да ги пипат други. Като пипнеш цигулката на когото и да е, можеш да познаеш какво е неговото естество. Тъй както е направена цигулката, тя може да приеме и да предаде вибрациите, трептенията на всяка една душа. И цигуларят, като пипне някой път цигулката си, може да познае своето настроение. Пипне цигулката си и я оставя, сложи я настрана, не свири – няма настроение. Цигуларите всякога свирят по вдъхновение. Понеже те не са окултисти, не могат да предадат всякога вибрациите си на своите инструменти. Сега по

същия закон вие искате да говорите някому, искате да го убедите в истинността на нещата, в истинността на вашите преживявания. Но вие, като говорите, трябва да предадете трептенията на душата си върху ципицата на своето гърло, за да може той да ви слуша. Само тогава ще бъдете убедителни. Като говорите Истината, най-първо трябва да я прекарате през вашето гърло, през вашия ларинкс, и тия отмерени вибрации ще се предадат до ухото. Да знаеш да говориш Истината – това е най-голямото изкуство! В говоренето трябва да има музика – ще говориш най-първо на себе си, ще пееш на себе си. Да допуснем, че искате да убедите някого в милосърдието. Убеждавали ли сте себе си в милосърдието, за да видите колко мъчно се убеждава човек! Дойде някой беден човек: кесията ти е пълна, но не ти се дава. Вътре в тебе един ти казва *дай*, друг ти казва *не давай* – ти се раздвойваш. Кое е тогава човекът? Човекът не е там, в тия двамата, които спорят. Ти казваш: „Аз имам разположение.“ Не, в разположението не си ти. „Нямам разположение.“ И в неразположението не си ти. Не се лъжете. Ако ти си в разположението и ако ти си в неразположението, ти си раздвоен. Онзи, който седи и наблюдава разположението и неразположението и може да ги възприема – това е човекът. Щом искаш да помогнеш на някой беден човек, ще кажеш: „Да, аз не съм разположен, но ще направя обратното – ще дам.“ Някой път си разположен, ще кажеш: „Аз ще дам не защото съм разположен, но защото е правилно да дам. Да кажем, че дойде някой мой приятел, който ме е угощавал, и аз кажа: „Ще го угостя, защото и той ме е угощавал.“ Не, правило е: ще го угостя заради Любовта. Любовта изисква, без да ме е угощавал някой, да му направя една услуга. Туй е Божественото. Значи в даден момент, като имаме едно разположение, то ни спомага да изпълним Волята Божия. Изпълним ли Волята Божия, тогава ние сме на правия път. Туй е, за което казват простите хора, че ние имаме попътен

вятър, който ни подтиква напред. Някой път имаме вятър, който ни тласка назад, но дали имаме попътен вятър, или заден вятър – и в двата случая трябва да изпълним Волята Божия и все-таки ще постигнем целта си. Ако имаме попътен вятър, той ще ни помага, а ако имаме заден вятър, ще ни спъва. Сега някои от вас казват: „Не му е дошло времето.“ Щом човек прави разлика между разположение и неразположение, той всякога ще закъснее в своя избор. Например Бог, Който е абсолютен, в Него няма никакво колебание. Той казва и свършва. Колебаем ли се, ние не сме на правия път.

Сега аз забелязвам една черта у вас. Например много пъти вие се въодушевите, но след туй въодушевлението постепенно се намалява, намалява и казвате: „Нямам въодушевление, не може да се направи това.“ Не, всякога трябва да имате въодушевление. Не се водете по настроения. Настроението е един особен свят, свят на илюзии. Някой казва: „Днес аз съм вдъхновен.“ Да, но вдъхновението никога не се мени. Някои смесват вдъхновението с настроение. Обектът на вдъхновението никога не се мени, а обектът на настроението се мени. Казва се в Писанието, че Духът Божи, като влезе един път във вас, не се връща. Като влезе Господ един път във вас, Той не е от тези, слабодушните, да се връща. Стъпи ли Му кракът веднъж някъде, Той не се връща вече. Въодушевлението си е въодушевление. Сега мнозина християни казват: „Духът може да се отнеме.“ А, да, обикновеният дух може да се отнеме и може и да се даде, но Божия Дух никой не може да Го отнеме и да Го даде. Обикновеният дух може да се махне и да се даде, но когато дойде Великият Божи Дух, Духът на Слънцето, аз със своите грехове не мога да Го изпъдя. И никой друг не може да Го изпъди. Той си върви по определения път. Не се самозаблуждавайте! Великият Божествен Дух като посети човека един път, делото е свършено. Роденият от Бога грях не прави, а щом не правиш грях, не можеш и да паднеш. Сега ще кажеш: „Знаеш ли

какво нещо е да не правиш грях?“ Да нямате желание да правите грехове, значи да считате, че всичко, което имате, всичко, което правите, е за общо Добро. Всичко това не ви спъва и в каквото и положение да ви сложат, вие ще можете да се справите с него.

Някои съвременни християни, даже и ученици на окултизма, считат, че Духът може да дойде, когато и да е. Не, за да те посети Духът, ти трябва да завършиш средното си образование в Окултната школа. Само така ще остане туй посещение в тебе. То е едно състояние, когато съзнанието се е разширило и душата е готова да разбира какво ѝ се говори. Този, който се ражда от Бога, той е готов да приеме посещението на Духа. Казват за някого: „Прост човек е той.“ Не е прост, той е много учен, той е човек, който разбира Божия закон и ходи по Божиите пътища. Трябва да знаете какво нещо е Божественият език, Божествената логика. Съвременните християни казват, че и на простия човек Господ може да говори. Не, не е така. Когато говорим за Божията Любов, ние подразбираме тази готовност на душата – да слуша, да възприема и да изпълнява. Когато говорим за общ живот, за общение на души, ние разбираме туй, което в даден случай можем да възприемем; но трябва и да го приложим, за да се създадат правилни отношения между Бога и нас, защото между Бога и нас може да има правилни и неправилни отношения. Бог може да ни обича и същевременно да съзнава, че ние не използваме Неговата Любов и Му противодействаме, без Той да реагира. Той е всемоушен. Той съзнава, че ние не правим Добро, но не реагира, оставя ни. Кажете веднъж, два пъти и най-после отстъпва. Да не мислим, че ние сме спечелили в този случай нещо! Нищо не сме спечелили. Правилни отношения са тези: да знаем и аз, и Бог, че моите отношения към Бога са прави и отношенията на Бога към мен са прави – между Бога и мене да има една обща хармония. По какво ще се познаят тия правилни отношения? В Стария завет е казано тъй: „Преди да поиска,

аз ще му дам.“ Господ разбира твоите нужди и година преди да се помолиш, Той ще ти даде. Кога? Преди да се помолиш. А след като се молиш десет години и Господ едва тогава ти отговори, значи не си от много праведните. След като десет години си се молил за нещо и Господ едва тогава ти отговори, значи не си и от много умните. Не знаете ли у дома ви как е? Онова дете, което обичате, преди да ви поиска нещо, вие сте му го приготвили, а онова дете, което не обичате, трябва да ви врънка с месеци за туй-онуй: че хайде за Коледа, хайде за Великден – и едва тогава най-после ще му го пригответе, ще се откъсне нещо от сърцето ви и за него. Защо? В единия случай ние следваме Божиите закони, а в другия случай – не. В последния случай ние спъваме своя прогрес, създаваме в съзнанието си големи препятствия и тогава Бог ни оставя. Тия наши състояния се отразяват към Бога и после по обратен път те се връщат към нас – жънем своите последствия. Ние се спъваме така и в своите мисли и желания. Тогава какъв е законът, каква е философията? Да отстраним сами препятствията, които ни пречат да живеем в Божествения закон. Туй е задачата на учениците.

И сега мнозина казват, че влизането в една Окултна школа е опасно. Да, всеки, който е влязъл в Окултната школа и противодейства на нейните методи, пътят му е много опасен. Най-първо в такъв човек трябва да има чистота във всичките му намерения и каквото прави в Името Божие, да е доволен от себе си. Няма похубаво нещо от това да си доволен от себе си и да се радваш, че изпълняваш Волята Божия. А не, след като напишеш нещо, да питаш другаря си: „Хубаво ли свиря?“ Нима аз, като свиря за себе си, та трябва да излизам на сцената и да питам публиката в София как свиря? Аз зная колко и как свиря. Вестникарите ще излязат да критикуват моето свирене. Как свиря – аз това го зная по-добре от критиците. Аз зная това според моето ухо, според това как въздейства

цигулката върху мене. Например някой път съм настроен зле, искам да направя пакост някому и взема цигулката, изсвиря нещо. Ако се измени настроението ми и вместо да направя зло, направя Добро, значи добре свиря, добър цигулар съм. Щом свиренето ми не може да измени моето настроение, аз не съм добър цигулар. Туй разбирам под музика! Всеки един от вас трябва да упражнява пеенето си. Ние сме правили опити, но и още трябва да правим. Не мислете, че нещата можем да ги придобием даром. Не, работа трябва!

В окултната наука към дребните, към малките работи ще бъдете много взискателни, няма да ги пренебрегвате. Например вие като окултни ученици ето какво пренебрегвате. Станете сутрин и виждате, че на обувките ви има едно малко леке. Вие използвате случая други да ви услужат и казват: „А, жена ми, децата ми не ми изчистиха обувките.“ Не, ти ще вземеш една кърпа и ще си изчистиш обувките. Не жена ти, не слугата ти, а ти сам ще си ги изчистиш. Ще си кажеш: „Тая работа е моя.“ Излязъл си на пътя, забелязваш на дрехата си прах – няма да звъниш на слугата да дойде, а сам ще си я изчистиш. Тази работа е твоя. А ти ще направиш цял въпрос. Туй, което виждаш в дадения момент – то е за тебе. Тези са погрешните, които вие постоянно правите. Шапката ти е нечиста – ще я свалиш и ще си я изчистиш. Туй, което ти виждаш, то е твоя работа, а туй, което не виждаш, то е работа за другите хора. Например вървя и някой приятел види, че имам едно леке отзад и ми каже: „Имаш едно леке.“ Ще му кажа: „Изчисти го, това е твоя работа.“ Някой път аз виждам, че някой има леке някъде – ще взема да го очистя. „Какво правиш?“ Казвам: „Това е моя работа.“ Туй са малките работи. Сега вие се занимавате с велики идеи, нали? Но ако спазвате малките правила, те ще произведат големи ефекти. Колко пъти малките работи, например едно малко леке на шапката ви, развалят настроението ви за цял ден! „Как, туй леке?“ Или как да остане на обувките ви това леке? Не прави

въпрос: вземи, очисти го и си върви напред! Това са правила, които трябва да спазвате. Всички окултни ученици трябва да бъдат пример, образци на чистота! Всяко нещо у вас трябва да е чисто. Ноктите ви трябва винаги да са чисти, макар и да сте работили нечиста работа. Някой си погледне ноктите, каже: „Няма нищо.“ Не, щом има кал – вземи, та ги изчисти хубаво. Ти казваш: „Ама то време се губи.“ Не се губи време. Защото като оставиш тази нечистотия днес, като я оставиш утре, у тебе се образува един психологически навик и тогава от най-малките погрешки в твоите мисли, желания и действия се раждат лоши последствия. Туй, което виждаш в себе си като лошо – изправи го. Например някой път виждаш косата си разчорлена, настръхнала – вземи малко вода, намокри я. Много електричество има. Вземи малко топла вода, заглади я – хем приятно, хем лекуване. После ако имаш гребен, вчеши я. Това са навици. Гледайте да не станете педанти, но разумно въздействайте върху себе си. Ще пазите като правило следното: косата ви трябва да бъде гладка, да не стърчи.

Много от вас кривите токовете на обувките си. Аз няма да се спра да ви разказвам какви са недъзите, които предизвикват това изкривяване. Като ученици на Окултната школа вие се старайте да няма никакво изкривяване на токовете. Учениците от Окултната школа не трябва да носят тесни и високи токове, а широки и ниски токове на обувките си! Туй като правило разбирате ли го? И който от вас си криви крака наляво или надясно, навътре или навън, ще внушава на крака си да не се криви нито наляво, нито надясно. Ще гледа да изправя обувките си. Ако вие не можете да заповядвате на вашия крак да ходи правилно, как ще заповядвате на други неща, които са извън вас? Този изкривен ваш крак е свързан с известни течения в Природата. Щом измените външно това, ще срещнете тия течения. Направете опит! Ще ви кажа една от причините – отгде идва туй изкривяване. Вървите правилно по един стръмен път и ви дойде

на ума за някой човек, когото не обичате, и казвате: „Какъв човек е този Иван!“ И като вървите тъй: хоп – на задницата си! Да кажем, че има някой си Иван или Петър, когото не обичате; безразлично е – не мисли за него. Ти с това вредиш и на себе си, вредиш и на него. И тъй – щом помислиш за него, падаш на задницата си. „Той не е късметлия човек.“ Не мисли за него. Така се образуват лошите отношения между хората.

Първото нещо: като ученици на Окултната школа ще се стараете да бъдете изправни към вашите мисли по отношение на Бялото Братство или по отношение на вашия Велик Учител, който се намира в другия свят.

Често онези, които си кривят обувките навън, са несправедливи към своите близни, а които си кривят обувките навътре, са несправедливи към себе си. Аз онзи ден на екскурзията гледах: на мнозина от вас бяха изкривени токовете. Трябват ви широки токове, за да не ги кривите. Ако не вярвате в това, направете опит. Когато човек стане критик на себе си повече, отколкото трябва, той започва да криви токовете си навътре. Онзи човек, който изпилява токовете си назад, той е твърд и по-скоро магарето ще влезе вътре, отколкото той; а онзи, който изпилява токовете си отпред, той е изменчив. Някои ги изпиляват и отпред, и отзад – значи такъв човек някой път е твърд, а някой път е изменчив, страхлив. Та първото нещо: ще гледате да не изкривявате обувката си, да ходите нормално, защото тия състояния, които идват несъзнателно, ще се отразят в общия ви живот. Колко пъти тия криви токове може да станат причина на нещастия: да се изкриви, да се навехне кракът ви. А онзи, който ходи правилно, той не е изложен на това. Има изключение и от това правило. Често изкривяването на токовете може да се предаде на другите хора. В Америка в един град имало един владика, който си държал главата изкривена на лявата страна. Всички проповедници в този град си

държали главата като него. Туй е подражание по симпатия. Така по симпатия може да се изкривят и токовете. Казвам: ние не трябва да седим под сянката на когото и да е. Имаш един навик – то значи, че си под сянката на някого. Следователно всички тия аномалности, всички лоши навици, които имате – ще се стараете да ги отстраните. Сега, като тръгнете по разходки, да не казвате: „Чакай да видим кому са изкривени токовете.“ То е друг лош навик. Като гледате погрешките на другите хора, без да ги използвате, вредите на себе си, създавате си лоши последствия. „Не съдете, да не бъдете съдени!“, казва Христос. Щом гледаш погрешките на другите хора, ти ги съдиш, а щом ги съдиш, и тебе ще съдят. Щом гледаш погрешките на другите хора, трябва да изправиш една своя погрешка и да кажеш приятелски на този човек: „Имаш една лоша черта, гледай да я изправиш. Аз се възползвах от този твой недостатък и се изправих.“ Та първото нещо: ще започнете с обувките си. За една година учениците от Окултната школа да станат с изправени токове! Криви токове да няма! Вие сами ще ги изправите. И ако някой си изкривява тока на една или друга страна, аз ще му дам правило как да си го поправи. Ще дадете обувките си на някой обушар и ще го помолите да направи с половин сантиметър по-висока тази страна от тока ви, която изкривявате, за да стъпвате тъй, както трябва. Изправите ли краката си по този начин, вие ще дойдете до едно правилно разрешение на онези психологически процеси, които стават в мозъка ви. Защото някой път най-красивите ни мисли в света се повреждат от едно криво движение. Например аз тръгвам от дома си с добро разположение, но някъде из пътя падна, хлоцна, казвам си: „Не ми върви работата“, и се върна вкъщи. И тъй: на когото от вас обувките са изкривени, ще ги изправи. Ще започнем по закона на Природата – широки токове! Има хора в света, които ходят с остри, високи токове, но това е друго изкуство вече. Сега ние ще учим закона на Природата.

А туй, да ходиш с високи токове – за това нещо се изисква особено концентриране на ума. И действително, аз гледам тия дами, които носят високи токове: не ги изкривяват. Казвам: тази дама, като стъпва с тия токове, постоянно мисли за тях, не ги изкривява.

И тъй, ще започнем най-първо от видимите, естествените погрешки, с които започва Природата, докато дойдем до по-големите, за които се изисква по-голямо изкуство. Ако можем да изправим видимото, с това ще придобием повече вяра в себе си, за да изправим по-големите недъзи, за които се изискват по-големи тънкости. А това, че човек изкривява едната или другата страна на токовете си, това е една от малките погрешки, един от малките недъзи.

Упражнение:

Двете ръце се поставят пред лицето с дланите навън, като се допират с пръстите и после се отдалечават; пак се събират и отново се отдалечават, при което отдалечаване се поставят настрани. Същото упражнение се прави още два пъти.

След това ръцете се изправят нагоре и там се срещат с допрени пръсти. Бавно се спускат настрани, с дланите надолу. Постепенно се изправят горе над главата, после се поставят напред, с дланите надолу; пак над главата, изправени горе, без допиране с пръстите, с дланите навън, като се прегъва само китката. После ръцете напред, пак нагоре, с дланите навън, с прегъване само на китката. Ръцете напред, после нагоре, с дланите навън, пак напред, бавно отдалечаване до положение на ръцете настрани, после нагоре над главата, с допрени пръсти и бавно обливане до раменете. Ръцете отново нагоре над главата и после бавно обливане до раменете. Ръцете прострени напред, приближават се с пръстите, прострени пак напред, приближават се с пръстите и бавно се разтварят настрани, с дланите нагоре. От това положение ръцете се поставят на раменете (както при пето упражнение от тазгодишните съборни упражнения),

после настрани, пак на раменете, настрани, на раменете и най-после горе над главата, във вид на триъгълник.

В това положение се задържат малко. В туй положение на ръцете направете една тайна молитва!

Бавно разтваряне и спускане на ръцете надолу.

*Двадесет и девета лекция от Учителя 20 май 1923 г., неделя,
София*

ВЯРА И СЪМНЕНИЕ

(Прочетоха се няколко теми върху „Ползата от предметното обучение“. Прочете се резюмето върху темата „Отличителни черти на младостта и старостта“.)

Тема за следващия път: *Разликата между Добро и Правда. Ще определите какво нещо е Доброто не само теоретически, но какво вие схващате под Добро. После ще определите какво нещо е Правда, а не какво нещо е право, защото правото е излязло от Правдата. Добро и Правда – това са два принципа, които докосват материалния и Духовния свят.*

Ще имате и още една тема: *Задачата на ученика във Всемирната Бяла Школа.*

Сега ще направя малки бележки върху темата *Вяра и съмнение.*

Вие всички се спъвате от съмнения и от вяра. Вяра, която носи след себе си съмнения, е пресилена вяра. Например вие като дете може да мислите, че вашият баща е най-силният, най-умният човек, че всичко може да направи. Туй е вашата положителна вяра. Но при един изпит вие виждате, че баща ви не може да го издържи. Тогава вие виждате, че баща ви не е такъв, какъвто сте го мислили. Вашата вяра претърпява едно малко отклонение и вие започвате да се съмнявате и виждате, че баща ви не е това, което сте мислили. Следователно всеки ученик трябва да има вяра, която да вижда съмнението, но да не го ражда. Злото не е там, че можем да се усъмним в Бога, в нашите близки и в приятелите си, но в това, че можем да се усъмним в себе си и да се спрем в развитието си. Ние мислим, че всичко можем да направим, но при един голям изпит се усъмним в себе си, падаме духом и веднага изгубваме половината от

своята вяра. Вие като ученици ще помните един факт: на Земята няма силен човек. Човекът, облечен в материално тяло, е едно слабо същество. Туй е първото нещо. Не по душа, но по тяло човек е едно слабо същество. Туй трябва да го знаете и винаги трябва да го имате предвид. Силен може да бъде човек само тогава, когато е свързан с онези вечни принципи на Живота, когато е свързан с Бога. Тогава неговият Дух владее законите на живата материя, защото ние сега сме в мъртвата материя, а трябва да я одухотворим. Трептенията на тази мъртва материя са много слаби. Като влезем в нея, нашият Дух веднага се ограничава, губи и ние изгубваме половината от своите знания. Когато слезем на Земята, пред очите на нашите по-напреднали братя ние ставаме като малките деца. Някой може да е бил голям човек, да е писал големи книги, да е свършил десет факултета, но после, като слезе на Земята, той е като малко дете и трябва наново да се пробужда. Майката го къпе и то плаче, криви се, сърди се, не знае да ходи. Ама че ти някога си бил стар философ! Може да отворите анализите на миналото, да видите как някога това дете е било цар, владика, философ, как е бесило и заповядвало – какво ли не е правило. А сега този човек е едно слабо дете. Защо? Щом един ученик престъпи духовните закони, слагат го в закона на забравата. Това е наказанието му. Влезеш ли в закона на забравата, върху тебе ще дойдат всички слабости на света и ще изпиташ всички несгоди на живота. Ще изпиташ всички закони на необходимостта върху себе си, за да се учиш постепенно да служиш на Бога.

Често у вас има едно криво понятие. Схванали сте, че можем да насилим нещата, че можем да направим това-онова. Не, истинските неща в света стават точно на своето време. Например ако пробудя вашето съзнание преждевременно, аз ще ви осакатя. Има много ученици, много религиозни хора, много учени, които от обич към науката са осакатени: те са преждевременно събудени и вследствие на

това са осакатени. Човек трябва да се събуди точно навреме, когато са най-хубавите условия. Следователно в Невидимия свят, където познават Божествените закони, когато дойде време да се роди човек, всички йерархии, през които той ще премине, трябва да дадат съгласието си за това негово раждане, за това негово идване на Земята. Всички тия йерархии, всички тия същества, които са минали нашата еволюция и които направляват Вселената, трябва да дадат съгласието си. Във всички трябва да има съгласие дали една душа да дойде да се въплъти на Земята, или не. Туй е най-щастливото раждане. Туй астролозите го наричат щастливо съвпадение на планетите в живота. Например ако във вашия живот има щастливо съвпадение, тъй че вие да сте под щастливото ръководство на Венера или да сте под щастливото ръководство на Юпитер, или да сте под щастливото ръководство на Слънцето, или да сте под щастливото ръководство на Меркурий, или да сте по някой път под щастливото ръководство на Сатурн, което е рядко изключение – това е голямо благословение. Особено голямо благоволение е някой път Сатурн да има доверие към тебе. Той на много малко хора се доверява. Следователно да имаш неговото доверие – това е едно изключение; тъй го наричат астролозите. Затова астролозите казват, че за да се смекчи неразположението, влиянието, което Сатурн има към някой човек, трябва да влияе върху него или Венера, или Юпитер. Като ви говоря по този въпрос, вие ще кажете: „Ние сме родени вече.“ Тъй, физически сте родени. Да допуснем, че досега вашият живот е бил нещастен – отсега нататък вие можете да го направите щастлив. Как? Вие можете да се родите духовно и вашето духовно раждане да съвпадне с едно щастливо благоволение на съществата от по-висшите йерархии. Туй е, което Христос нарича *новораждане* – може да се родите, без да умрете, и пак да живеете в тялото си. Целият ви живот ще се измени, всичките нещастия ще ви напуснат и отгоре започва да

идва едно благоволение. За да дойдете до това щастливо съчетание, под ръководството на тия висши йерархии, които да се заинтересуват от вас, вие трябва да намерите вашия Учител и да нямате абсолютно никакво съмнение в Него. В Небето, в този висш Живот, съмнението е изключено. Защо? Ученикът като оглашен има право да се съмнява, да мине този период на съмнение. И като мине съмнението, той ще добие знанието. Какво има да се съмнявате? Съмняват се само онези, които нямат истински познания. Които имат познания, няма какво да се съмняват. Идете в Америка: там има двама-трима видни френолози – те могат със завързани очи да ви определят всичко. Искате да имате някой приятел или да вземете някоя слугиня, или да започнете каква и да е работа: идете при някой от тях и той ще ви даде такива точни определения за вашия характер, че вие ще се учудите. Ще опише каква е вашата професия, свършили ли сте висше училище, или не. Значи всичко е написано вътре в човека, няма нищо скрито-покрито. Най-първо всички вие трябва да се научите да изучавате себе си. Няма по-хубаво нещо от това човек да изучава себе си в обективен смисъл. Във всеки един от вас има заложени красиви черти, но се изискват условия за развиване на тия дарби. Туй, което спъва сега учениците, аз намирам, че е в тяхното люшкане и колебание. Питам: тъй както сте поставени тази вечер, има ли по-учени хора от вас в България? Вие казвате, че не сте учени. По-учени хора от вас има ли? Вие заставате привидно тъй, като че нищо не знаете, но в себе си всеки мисли, че знае нещо. Тъй седи Истината. Ако някой поради някаква слабост не признае вашата ученост, вие веднага са докачате. Как трябва да се прояви туй зачитане на вашата ученост. Вие дойдете тук в салона, поставили сте си един стол на едно място, дойде друг, премести стола ви – вие се докачате и казвате: „Аз съм учен човек, не смей да отместваш стола ми, не смей да коригираш моите работи! На какво основание правиш това?“ И веднага почвате да спорите. И

действително, като дойдете в Окултната школа, според законите на висшата математика всеки един ученик в даден момент не може да седи на кое и да е място в този салон. От Невидимия свят, от тия повисши йерархии има определени течения за всекиго едного и всеки един трябва да намери тези свои течения. Когато отидете в един салон и намерите там своите подходящи течения и седнете на това място, то като започнете да мислите, веднага ще се въодушевите. Седнете ли на чуждо място, веднага усещате като че нещо ви стиска и виждате, че не сте на мястото си. Този закон като окултни ученици вие ще го изпитате. Отивате да си купите хляб. От всяка фурна не можете да си купите хляб. Ако разбирате закона, трябва да знаете, че на всеки един от вас като окултен ученик е определено отгдето може да си купува хляб. Защо? Вибрациите на този фурниджия, който е месил хляба, съответстват на твоите вибрации и като купиш хляба, ще усетиш едно разположение, едно въодушевление. И сега вие като ученици идвате в салона, седнете кой където завари, после купувате хляб откъдето и да е, и става една каша във вас, а после казвате: „Нашите работи не вървят добре.“ Някои ще кажат: „А, това не зависи от тия неща.“ Не, туй е съществено в света. Има и други важни неща. Например всеки ден ти е определено с кои хора ще говориш и с кои не. Не можеш да се срещнеш с когото искаш – определено ти е с кого да се срещнеш и с кого не. Ти можеш да престъпиш закона, да го измениш и можеш да се срещнеш с когото трябва и с когото не трябва, но щом престъпиш закона, веднага усещаш една тъга, една скръб, че денят не е минал тъй, както си желал. Сега вие ще кажете: „Много тънки работи са тия.“ Действително, много тънки са, но са много съществени работи и вие трябва да ги проучите, за да можете да се ползвате от тях.

Сега аз, като ви говоря върху този предмет, искам да ви избавя от вашия стар страх: да не се безпокоите как ще прекарате деня. Вие ще

учите онази велика наука, в която нещата са точно определени. За всеки ден е определено какво трябва да направиш, но е оставено на твое разположение да го възприемеш и изпълниш, или не. Този закон е тъй, както в училищата. Баща ти те праща в училище. В него има определени предмети, които ще учиш днес: история, география, математика, старобългарски език и други някои предмети – но ти изклінчваш, не ходиш на училище. Отидеш си вкъщи, баща ти те пита: „Ходи ли на училище?“ „Е, малко бях болен.“ Излъгваш. Излъжете баща си – една лъжа. После излъжете учителя си – втора лъжа. Две лъжи казвате и тогава всичко изгубвате. В живота ви стават много такива пропускания и вследствие на това нашият сегашен живот е съграден върху множество такива малки погрешки. Затова днес сме дошли до това състояние. Например на някои от вас челата са много малки. Защо? Причини има. Изклінчвали сте да учите в Божественото училище и сте слезли надолу, челото ви е слязло надолу. У някои религиозни хора главите им горе не са развити. Защо? Не сте ходили в миналото на църква, не сте мислили. И вижте – главата на някой човек е станала такава, каквато не е трябвало да бъде. Като погледнеш главата на някой човек, виждаш неговия минал живот, напечатан върху нея. Ние трябва да се върнем назад, да изправим живота си от всички тия недъзи и да се свържем със съществата от тия висши йерархии, защото иначе няма отгде да черпим сили, а животът на Земята е скачен с тия йерархии. Ние не можем да прогресираме, без да спечелим благоволението на когото и да е от тях. Да не мислите, че можете в света да си пробиее път другояче. За да си пробиее път в света в каквото и да е направление, непременно трябва да имате едно горещо желание за това. Освен това трябва да придобиете закона на пълното смирение и само така да искате да придобиете туй знание, да искате да се учите. Някои от вас имат горещото желание да са богати. Имате ли туй горещо желание,

ще станете богати. Някои имат горещото желание да бъдат добри и стават добри; някои имат горещото желание да бъдат чистосърдечни и стават чистосърдечни. Не мислете, че добродетелите, че учението може да се добие в един живот – нито в един, нито в два, нито в десет, нито в двадесет живота. Това е един дълъг процес. Туй знание, което сега добиете, то ще е за в бъдеще като основа на други едни знания, които ще се добият.

Та казвам: при сегашното състояние, в което сте, ще се явят много съмнения у вас. Например тия съмнения често се зараждат и у теософите, и у спиритистите. Последните често извикват духовете и се разговарят с тях. В Англия в една теософска ложа се явява един махатма в плът и казва на теософите: „Тук, в Англия, аз бих ви открил много тайни, но условията не спомагат, затова вие трябва да си продадете имането и да отидете в Мадагаскар – там ще ви открия големи работи.“ Това е един действителен случай. И наистина, около десетина души видни теософи продават имането си. „Яви се – казват те, – в нашето общество един махатма, който ще ни разкрие велики работи. Ние сега отиваме в Мадагаскар, а след това ще реформираме Англия.“ Отиват там, хващат ги болести и един след друг всички измират, остава само един и той се връща в Англия. Сега и в България може да се явят много махатми, които ще ви кажат: „При тия условия ние не можем да ви открием великите тайни, но идете в Америка и в Индия при индусите, които с хиляди години са развивали своите способности, та дано ви разкрият много неща. Ще отидете там да придобиете своето първо посвещение.“ Какво ще бъде то? За да ви приемат в школата си, какво ще ви правят? Ще те турят на един каменен кръст да стоиш вързан там пет-шест дни, за да видиш какво можеш да научиш от камъка. Някои ще отидат, ще се върнат в Европа така инициирани, ще кажат: „Ние минахме през кръста.“ Индусът може да види нещо на този камък, но европейецът

само ще се въодушеви, че стоял на него пет-шест дни, ще си мисли, че е посветен, че е видял нещо, но на този камък няма никакви знания. Тия посвещения, които могат така да се дадат – това са външната страна на нещата.

Туй посвещение на този камък изисква да знаеш свойствата на органическата, твърдата материя, за да можеш да видоизмениш своите кости. Първото посвещение се дава, за да можеш да научиш онези закони, чрез които да видоизмениш своите кости и мозъка, който се намира в костите. Следователно при този нов строеж на твоя мозък в тебе ще нахлуят нови енергии. Знанията ти ще се разширят, умът ти ще се опресни. Туй състояние наричат *възраждане* или опресняване на човека. А иначе можеш да седиш и десет дни на кръста и нищо да не научиш. Христос беше разпнат на кръста, но след като слезе от него, възкръсна и тогава научи нещо. Кога? Като слезе в ада. Там Той научи една от великите тайни на Живота. И Христос не беше сам – двама бяха. Този, Който Го учеше, Учителя Му, Го заведе там долу в ада, да научи първите уроци. Христос, като слезе долу на Земята, каза: „Не дойдох да изпълня Моята воля, но Волята на Отца Си, Който Ме е изпратил долу в ада.“ Той слезе долу, в ада, и Неговият Учител Му предаде първия урок. По какво? Първият урок на абсолютната забрава – а то значи да дадеш живота си напълно в ръцете на Бога и да не се роди в душата ти никакво съмнение. Господ да постъпва с тебе тъй, както иска. Ни капка съмнение! Ако Учителя ти те заведе в ада и ти се усъмниш – ти ще си затворен там и там ще останеш. Следователно в душата си Христос беше чист и тъй чист излезе от ада. Ако не си чист, не можеш да излезеш. Докато човек не слезе долу в ада, той няма да се качи горе. За да се качим на Небето, необходимо е да слезем долу, да оставим там своите съмнения. Мястото на съмненията е адът – там ще ги оставим. Следователно всички ние имаме съмнения. Аз зная свойствата на съмнението, те

изпъкват много естествено. Пътят, по който вървите, има толкова съвпадения, та мнозина от вас, като имат толкова прозорлив ум, нека видят дали туй, в което се съмняват, почива на някакъв верен закон, или не. Не трябва само да се съмнявате, но трябва да определите причината на туй съмнение. Туй съмнение се явява като една спънка във вашето развитие, а същевременно то става спънка на общия вървеж на развитието ви с известни души, с които сте свързани. С вашето съмнение по някой път вие косвено въздействате и на Христовото тяло, понеже сте удове на това тяло. И Павел казва на едно място тъй: „На мъки съм поставен аз още, докато се образува у мен Христос.“ Как ще се образува Христос? Когато Любовта вземе надмощие, понеже Любовта е Първият Божествен образ. Щом Любовта вземе надмощие, тя остава като един господстващ закон над вас и тогава всяко съмнение ще се изхвърли навън. Щом дойде Любовта, идва и Светлината – и тогава ние познаваме нещата такива, каквито са.

Като ученици на Школата ще знаете, че в която школа и да влезете, принципите са едни и същи. В Черната школа, в Черното братство ако влезете, там пак не търпят съмнение. Вие няма да се съмнявате във вашата кауза. В

Черното братство искат, като правиш зло, да мислиш, че то е необходимо, че то е доброто в дадения случай. Ти няма да се съмняваш в принципите. Те казват: „Ти трябва да вярваш и да не се съмняваш.“ Щом се усъмниш, те веднага те хващат и ти налагат най-голямото наказание: ще оковат ума и сърцето ти във вериги, докато се примириш. В Бялото Братство като се усъмниш, няма да те изключат, но ще те извадят навън – да понесеш последствията на своите съмнения. Във всичките спиритически сеанси са проверили този факт. Дойде на сеансите една душа, която е излязла от Черното братство, и като каже някоя истина, уплаши се и казва: „Идват, ще ме

затворят сега.“ Издала е някоя истина. Следователно не мислете, че в света, в който живеете, можете да бъдете свободни. Не! Този свят, където живеем, е свят на борби: такива преплитания стават, че вие не можете да бъдете абсолютно самостоятелни. Вие мислите, че можете да бъдете самостоятелни във вашата мисъл. Не, вие се лъжете. Борбата е от толкова векове, от толкова хиляди години, и вие можете да бъдете под хиляди преплитания. За вас е важно само да знаете кои влияния да използвате. Тук е вашето спасение. И казано на християнски език: за вас е важно да познаете в дадения случай една мисъл на вашия Учител ли е, или не, на Христа ли принадлежи, или не.

Тази сутрин аз ви казах, че зад всяко явление седи една разумна сила. Ако искате да използвате каквато и да е сила в Природата, в окултната наука на Бялото Братство, трябва да имате разрешение дали да употребите тази сила, или не. Може да я употребите, но непременно трябва да имате едно вътрешно разрешение. Сега аз ви говоря върху този въпрос и той трябва да се реши между вас. Знаете ли защо? Ако в Школата се допусне една мисъл, противна на другите, веднага отвън, от противоположния лагер, ще дойде едно течение, на което мнозина от вас ще станат жертва. Коя беше причината, че Христос стана жертва? Причината беше Юда, който внесе отвътре отрицателни идеи. Отвътре стана предаването. Защо трябваше Юда да стори това? Имаше ли нужда да Го предаде той. Не можеше ли друг някой да предаде

Христа? Предаването на Христа беше един вътрешен процес. Крепостта се предаде отвътре. Следователно в Школата, в която ние живеем, трябва да има единство в принципите. И тия принципи не са наложени – аз съм ви говорил толкова пъти за това. Приемането им е по Свобода. Знайте, че ако вие злоупотребите с тази Свобода, вие ще злоупотребите спрямо вашата душа.

Това, за което ние сега работим – то е за Бога. То не е нито за мен, нито за вас, нито за България. Ние работим за една Божествена кауза. Ние имаме един план, за който сме дошли на Земята, и казваме: вие ще свършите това, вие ще свършите онова и т.н. Дава ви се една задача, която дали ще свършите, или не, дали ще приемете, или не – то е друг въпрос; но това е една зададена задача, за която, като се върнете назад, ще ви питат: „Защо не изпълнихте задачата?“ За тази задача, аз съм казвал, ще имаме всичкото съдействие и на Невидимия свят, и на видимия свят.

Аз сега желая между вас да се създадат по-меки отношения. Знаете ли по какъв начин? Например вие не можете да търпите някой брат, нали? Аз ще ви дам един начин как да търпите този брат. Аз не ви съдя, защото не можете да го търпите, но ще ви кажа кои са причините за това. Стечение на обстоятелствата е, че и двамата сте положителни, и двамата сте с излишна енергия и не можете да се търпите. Какво ще направите? Вие ще намерите един друг брат, когото първият обича, и ще му кажете: „Моля, запознай ме с този брат.“ Той ще ви запознае с него. Вие веднага ще го обикнете, но пряко с него няма да имате съобщения. Направете опит. Нека тия братя и сестри, които имат антагонизъм помежду си, да си дадат тайно кандидатурата. Ще направим един опит – да видим доколко е сполучлив. Ще сложим една среда, втора среда: да видим тази енергия правилно ли работи. Тия енергии на противодействие трябва да се прекарват през тия благотворни среди, за да се породи една вътрешна хармония. Има и друг начин – той е духовен начин, за да можеш да търпиш брата си. Той е следният: ще се обърнеш към Христа и ще кажеш: „Господи, заради Тебе, застани сега между мен и моя брат, преобрази неговото и моето сърце, за да се опознаем.“ Този е най-добрият метод. Само така ще се обърнат сърцата ви, душите ви ще просветнат, ще ви стане леко и вие ще се поляризирате. Единият

става положителен, другият – отрицателен. Веднага почвате да се изменяте и между вас се пораждат почит и уважение. В какво седи почитта? – Ето, аз ще ви моля едно нещо. То е следното: понеже желанието на всеки ученик в Школата е той да бъде изслушван, когато говори, то щом двама измежду вас водите разговор, постарайте се да се изслушвате внимателно, да влезете в думите на другия и да се разберете. Туй е едно от условията за почитта. Изкаже ли се единият и бъде ли внимателно изслушан, то като говори вторият, и първият ще има желание да го слуша. Прекъснеш ли го и кажеш: *чакай аз* – у него се появява едно подпушване. И той *чакай аз*, и ти *чакай аз*: *чакай, чакай* – излезе едно *пфиу*. Ще стане само на *чакай*. Трябва да бъдете много внимателни помежду си! Говорите ли на някой брат, наблюдавайте лицето му. Почне ли то тъй малко да се мърда, спрете разговора. Това мърдане показва, че братът не може да ви слуша, но го е срам да ви каже. Тогава у вас пък се набира енергия, заражда се едно още по-силно желание да му говорите. Не, спрете да говорите и кажете: „Братко, друг път ще продължим разговора, ще извините, че може би говорих повече, отколкото трябваше.“ В училището непременно трябва да се отнасяте вежливо помежду си, ако искате да бъдете ученици. Ако не спазвате тия закони, ще се натъкнете на големи мъчности, които ще ви наведат на големи неприятности в живота. Аз съм казвал много пъти на годишните събрания, че това ще направим, онова ще направим, но трябва да пристъпим към един опит. По някой път, като погледна лицата ви, хваща ме една тъга. Знаете ли защо? Лицата ви са тъй умърлушени, като че казват: „То нашето се свърши, нас няма да ни бъде.“ Обезсърчени, обезкуражени сте. Вие сте под закона на мая, но това е една илюзия. Когато дойде една отрицателна мисъл да ви казва, че от вас нищо няма да стане, при вас седи друг един велик закон: вие сте при един възел на най-големи възможности и от Черната ложа искат да ви отнемат

възможността, да ви отвлекат вниманието. Преди няколко дни един млад брат ми разказваше: „Идва ми една мисъл, знай, че не е моя, но ми подшушва: излез от това Братство, не ти е тук мястото.“ А, казвам, те знаят, че тъкмо сега трябва да си тук. Те ти казват да излезеш, че като изгубиш условията, пак да влезеш. Не, не, ще седиш вътре и ще чакаш. Нали ние искаме да опитаме Господа, Великия Учител в живота?

Сега между по-младите и по-старите ученици аз искам да се установят едни правилни отношения. Има философски работи, които аз съм зачекнал: някои от младите след четири-пет години ще бъдат в състояние да ги разберат. Някои от по-старите ученици, като мислят, че знаят, че разбират великия закон – те са пред друга опасност. Ще започнем от *А Б* – това да го знаете. Не считайте туй за докачане. Всички от *А Б*! В Бялата Школа е тъй. Някой може да е свършил три факултета: нищо от това – ще почне от Божественото *А Б* – и бързо ще прогресира. Ще започнете с основното и няма да пропускайте нищо. Всичко във вашето съзнание ще бъде тъй, че да не става никакво пропускане. Ще кажете: „Учителя ни връща към *А Б*.“ Не, не ви връщам: аз ви тикам напред. Знаете ли какво нещо е Божественото *А Б*? Няма по-велика сила в света от тази – да придобиеш съзнанието, че Бог е с тебе! Да знаеш, че като седиш на бойното поле, Той ти казва: „Стой, не бой се!“ Изпитва те Господ. Господ казва: „Стой!“ Гранатите падат пред тебе на четири-пет или десет метра. Но ще стоиш – те няма да те повредят. Около тебе навсякъде ред гранати ще падат, но ти ще седиш и ще чуваш Божия глас: „Не бой се! Да не бягаш!“ След туй Божият глас ще ти каже: „Премести се на сто крачки!“ Веднага ще се преместиш. Гласът ще ти каже: „Стой тук!“ Веднага започва другото обстрелване. Пак ти се казва: „Премести се на още сто крачки.“ Пак ще има обстрелване, но от тебе няма да падне нито един косъм. Ще опиташ един велик закон. Питам: след като те

прекара Господ през бойното поле, след като минеш през тия шрапнели и останеш здрав, в тебе няма ли да се зароди онова съзнание, че има една сила, на която можеш да разчитаеш? Ще се зароди това съзнание.

Втори опит: ще прострат един тънък конец от макара, който само от тежестта на половин килограм може да се скъса, и ще ти кажат: „Мини през този конец!“ Ти ще минеш, без да се скъса той. Ще минеш един път, ще минеш два пъти, три пъти, ще се хоскаш. на конца и той няма да се скъса. Десет пъти ще минеш през конца. Питам: след като направиш този опит, няма ли у тебе да се засили вярата, че има нещо в света, което и в най-трудните случаи в живота ни поддържа?

Трети опит: Господ ще те прекара да минеш край всичките твои неприятели – всички те вардят с пушка, всички се ококорили и ти казват: „Не можеш да минеш оттук.“ Но ти ще минеш един път, два пъти и никой няма да те види. Питам: няма ли у тебе да се зароди вяра, че има сила, която те пази? Ще се зароди. Туй е положителна вяра, положително знание. Няма да се съмняваш – ще минеш, а като ти каже Господ: „Спри!“, ще спреш и ще опитаеш, че в думите Му няма никакво изключение. Ще знаеш, че ти си свързан с Онзи, Който ръководи съдбините. И от главата ти няма да падне нито един косъм. Аз бих желал, като ви каже Той: „Направете това“, и вие да го направите. А сега често опитът излиза несполучлив, защото когато Господ ти говори, ти не слушаш; а после в теб се зароди желание да изпълниш Волята Му, но Той казва: „Сега ще чакаш.“ Знаете ли какво е туй говорене? Аз ще ви говоря някой път за него. Някои казват: „Духът ми говори.“ В Цариград на един осиромашал евангелист проговорил Духът и му казва:

– Ще отидеш при един от мисионерите, ще му поискаш три хиляди лева и той ще ти даде.

Отива при един мисионер и му казва:

– Духът ми каза, че ще ми дадеш три хиляди лева.

– Криво си дошъл до мене, напразно ти е говорил, защото ако ти беше казал така, аз щях да имам три хиляди лева, а всъщност нямам такива.

Връща се той у дома си, почесва се, поседява малко, отива при друг мисионер и нему казва същото, но той му отговаря:

– Не, аз нямам пари, ти не си разбрал.

Най-после, като излиза оттам обезсърчен, среща го един ходжа и му казва:

– Ефенди, защо си така обезсърчен?

– Остави се, Духът ми говори да отида при един от мисионерите да ми даде три хиляди лева, но не мога да разбера при кого да отида.

– А, напразно си отишъл при мисионерите – аз съм този човек, ела, аз ще ти дам.

Изважда три хиляди лева и му ги дава:

– Аз съм човекът, за когото ти е казано, не са те.

Ние мислим, че онзи, който трябва да ни помогне, трябва да е от нашето верую. Туй не е правилно схващане. Един ходжа срещаш и виждаш, че той е човекът, който може да ти помогне.

Та ние трябва да различаваме Божественото от човешкото. Има начини за различаването им. Божественото не говори отгоре, от главата ти. Някой път казвате, че Духът ви говори, а усещате едно стягане при слепите очи. Внимавайте, вие сте подложени на едно изкушение, вие сте на крив път, деветдесет и девет процента от казаното е лъжа. Говори ти се: „Това ще стане, онова ще стане.“ Но ти усещаш едно стягане. Не вярвайте, вие сте подложени на изкушение. Доктор Миркович правил един сеанс в Пловдив и духовете му казали: „Иди до Сливен, че като се върнеш в Бургас, ще ти разправяме големи работи – щяло да вали дъжд от жаби.“ Отива до Сливен, връща се в

Бургас – няма никакъв дъжд. Това са символи. Той ми разправяше тия анекдоти. Аз му казвам: блажен си, че имаш такава вяра. Той е много лъган от тия духове. Миркович имаше един стиснат характер за пари, петаче не даваше, но щом му говореха духовете, отваряше кесията си. Кажеш ли му: „Аз искам пари“, той отговаряше: „Е, не може, тук има сметка.“ Но като му говореха духовете, широко отваряше кесията си. Дойде при него един изпаднал евангелист, младо момче, и духовете му казват: „Да помогнеш на това момче.“ Викна го той вкъщи, цял месец го храни, прати го на баня, даде му пари, стана му гарант да му дават книги да чете, да се развива. Казва Миркович: „Духовете тъй казват, не може друго.“ Този, на когото стана гарант, изяде парите. „Е, няма нищо – казва докторът, – духовете тъй казаха, ще го търпим.“ Дойде онзи книжар, който му давал книги, казва му: „Или да платиш, или да се закълнеш.“ Щом духовете казват – ще платя, няма да се кълна. Аз харесвах тази черта у Миркович – че има голяма вяра. „А – казваше той, – духовете не могат да лъжат, будала съм аз, че не съм ги разбрал право.“ Той не казваше: „Тъй рекъл Господ“, но казваше: „Тъй рекли духовете.“ Блажени верующите! Аз бих желал всички да имате тази детинска вяра. Той беше отличен човек във всяко отношение, разсъждаваше философски, но дойдеше ли до духовете, казваше: „Тук разсъждения да няма. На нас ни говорят повисши същества, аз съм ученик и ще изпълня всичко.“ Щом ги нямаше духовете, той казваше: „Аз съм лекар.“ И тогава сам по своите медицински познания предписваше лекове. Щом дойдеха духовете, питаше ги: „Какво да се даде на болния?“ „Намагнетизирана вода.“ „Слушай – казва на болния, – има една медицина, по-висока от нашата, тя е медицината на духовете. Като пиеш намагнетизирана вода, ще оздравееш.“ И действително той лекуваше добре. Дойде някой болен при него, даде му намагнетизирана вода и след един месец болният оздравява. Миркович казваше: „Трябва да знаете, че

когато духовете намагнетизират водата, всичките болести се лекуват.“ Той лекуваше по два начина. Всякога запитваше духовете: „Как да лекувам – по научно-медицински начин или чрез намагнетизиране?“ Ако му се кажеше, че трябва да лекува по медицински начин, той даваше хапове – доста вещ медик беше; но щом му казваха да лекува по начина на духовете, веднага даваше намагнетизирана вода без никакви хапове. И казваше: „Тази намагнетизена вода е хиляди пъти по-силна от нашите лекарства.“

Следователно съмнението се заражда още от неразбирането на нещата. Съмнението ще дойде, но пазете се да не се подхлъзнете, да не влезете в примката му. „Всичко изпитвайте – казва Писанието – Доброто дръжте.“ Само така ще добиете сила за постигане на желанията си. Но за успеха в науката е потребна сила в мозъка. За успеха във всяко едно изкуство, за успеха в каквато и да е област на живота се изисква също сила.

Вие, учениците в тази Школа, напразно харчите излишна енергия. Например учениците с това какво е речено-казано харчат грамадна енергия. Туй е демагнетизиране. Щом одумваш един човек, ти му правиш услуга. Ти се свързваш с него и се демагнетизираш. Защо? Защото, когато говориш за него, законът ви свързва. Та като ученици ще гледате да не се свързвате, да не си правите излишни връзки. Може да одумвате колкото искате, то е за вас, за мене е безразлично. Аз зная, че ако се откажете от това поне в най-минималната степен, то е пак от полза. Да кажем, че днес можеш да одумаш десет души, но се постарай утре да одумаш само едного. И аз забелязвам, често правя опити – отивам в някоя къща и опитвам дали там хората одумват, или не. Има един закон на противодействие. Едва седнеш, почне нещо да ти шушка, да ти казва: „Кажи де, кажи де.“ Първото нещо тогава е: ще се въздържаш. Има неща, които трябва да казваме, но има неща, които не трябва да казваме. Спрете ли

одумването, то ще се изроди в следното: направете опит – седнете за половин час тихо и спокойно и си кажете: „Няма да мръдна.“ Веднага почва щипане оттук-оттам. Не направите ли никакво обещание, нищо няма да ви щипе. Дадете ли обещание да сте спокойни за половин час или за двайсет минути и седнете ли на стола, всичките щипания ще дойдат. Не, вие ще седите спокойно и всички тия щипания за двайсет минути време ще ги изтърпите, като че нищо не е станало. Ако искате да се занимавате с тях, ще изброите колко щипания са били. Туй щипане е на физическото поле. Ако успеете да не му се поддадете, то ще влезе във вашето астрално тяло и ще ви подшушне: „Кажи, кажи онова, което ти казаха.“ Туй подшушване ще бъде нито в клин, нито в ръкав.

При съмненията се явява и нещо друго. Ние направим една погрешка и търсим причината извън себе си, казваме: „Аз я направих, защото тъй и тъй беше.“ Не, ти просто ще констатираш една своя погрешка и ще кажеш: „Аз в дадения случай имах слаба воля, не устоях. Сърцето ми не устоя, умът ми не можа да схване нещата.“ Осъзнай грешката си и се помоли; не съжالياвай за първата погрешка, защото няма да се мине много време, ще дойде и втора погрешка. За нея трябва да бъдете готови. За втората грешка се помолете. Ако и втората не можете да издържите, пак се помолете. Молете се за всяка една грешка. Цял ден ще водиш борба – деветдесет и девет сражения ще имаш и като направиш тия сражения, ще кажеш: „Победата е моя.“ Но деветдесет и девет пъти трябва да се молиш, за да се свържеш с Бога. Знаете ли какво нещо е да се свържеш с Бога? За това нещо се изисква постоянство от ученика. Ученикът трябва да бъде като октопода – ти пускаш, той не пуска.

Сега някои от вас искат да влязат в Школата като ученици, но като претърпите десет несполуки, вие сте готови да се усъмните. Даже и във в света да сте, вие ще имате същите изпити. Нима

Стамболийски нямаше изпити? Нима неговите ръководители не му подшушнаха: „Напусни властта!“ Колко пъти му подшушнаха, но той не слушаше. Той се самозабрави във властта, мислеше, че е силен, че всичко може. Не се самоизмамвайте! Всички хора на Земята са слаби. Когато мислите, че сте най-силни, да знаете, че се намирате пред най-голямата опасност. Туй да го имате като закон. Когато мислите, че сте най-слаби, тогава имате най-голямото Божие благоволение. Затуй в Писанието се казва: „Господ на смирените дава благодат, а на горделивите се противи.“ Проверявайте закона! Насилието ражда насилие. Ако Стамболийски би вървял по пътя на Христа, ако в своето управление не би допуснал нито една капка кръв, нямаше да има никакво отклонение и неговият живот нямаше тъй да се изложи на опасност; но понеже той допусна това, допусна се и този край. Казвам в Школата: допускат се тия неща, обаче не трябваше да го убиват, защото така българите се свързват с него и за в бъдеще ще изплащат стореното. Те нямаха право да го съдят. Ако бяха просветени, трябваше да оставят да го съди Невидимият свят, той да му наложи наказание, каквото знае, та да се опомни, да се разкае, да се обърне към Бога и да каже: „Господи, ще изпълня Твоята воля.“ А при това разрешение на въпроса, което дадоха българите, от чисто окултно гледище той влиза сега в Невидимия свят и там може да направи сума пакости, докато дойде в съзнание.

Сега вие може да имате и други изкушения – такива, каквито имаше и Стамболийски, и втори, и трети. Всеки може да попадне в тях – да иска да си отмъсти. Не си отмъщавайте! Казва се в Писанието: „Отмъщението е Мое.“ Вие ще живеете без отмъщения! Светът може да живее по свои закони, хората в него имат право да постъпват тъй, но ние ще постъпваме според нашия закон. Нашият закон е Законът на Любовта – ние трябва да вървим по този закон и ще имаме Божието благословение. Ако вървим по Божия закон, нито

един косъм няма да падне от главата ни. Защо? Защото сърцата на всички хора, на всички управляващи в света, седят в ръката на Господа. Той управлява всички хора сега. И тъй, досега в Школата трябваше да воюваме с ред съмнения.

После друго нещо трябва да знаете и да го спазвате. Аз не мога да говоря, когато вие искате или когато аз искам. Това е по човешки. Аз искам да спазвам онзи Божествен закон, според който мога да ви говоря в най-благоприятни случаи – тогава, когато от Божествения свят искат да ви предам една Истина, която да ви ползва, защото ако във вашите умове и сърца не е този Божествен Дух да разбере туй, което ви говоря, какво ще ви ползва то? Ако не е Той, който да ви разясни всичко и да хвърли светлина, за да се ползвате от нея, тогава говоренето няма да има смисъл. Туй е Божествено. Щом го няма този Божествен Дух да ви говори, семето е паднало на лоша почва. Не само аз, но и вие трябва да спазвате този закон. По някой път вие ме виждате не такъв, какъвто искате да бъда. Защо? Вие още не разбирате какво нещо е отговорността в света. Да кажем, имате отговорност за нещата, които са важни – и в един даден момент се решава една такава важна съдба в света, където аз трябва да внимавам; а вие се занимавате с посторонни въпроси. Има време за философските въпроси в света. Така е и при вас – като ученици в Школата всеки си има свои задължения.

Казвам ви: втори път, когато влезете в този салон, седнете тихо и спокойно на един стол според това, къде е влечението ви. Всеки да седне там, където теченията са най-благоприятни за него. Нека се намести всеки, където иска, за да видим каква ще излезе работата. Е, тогава стенографите къде ще бъдат? Стенографите ще си преместят и местата, и масите, където искат. И те могат да се местят. Аз искам всички да станете чувствителни, възприемчиви, да използвате закона. По този начин ще се избавяте от много неприятности. През

тия десет години, които сега минавате, ще трябва да се калите, да бъдете силни, защото след тия десет години ще има един такъв велик изпит, какъвто светът не е виждал. Вие ще трябва да бъдете герои. Този изпит ще бъде не само за вас, но и за целия свят. Вие трябва да бъдете герои, да посрещнете този момент. Ще има едно такова силно проявление на Духовния свят, такова мощно сътресение по целия свят – и вън, и вътре, че всички глави ще узреят. Даже и най-заспалите хора ще се пробудят. Не мислете, че тъй лесно ще мине. Ние сме вече в края на тази епоха и всички ще минете през трийсет и пет милиона градуса топлина. Разбирате ли? Този ток ще премине през този свят и той ще бъде пречистен. Не отлагайте, не си правете илюзии. Вие не казвайте това на света. Ще мълчите – то е за вас. На света може да кажете: „Ние знаем нещо много хубаво, което ще се случи след десет години.“ Ами че хубаво е, как не! Светлина ще дойде! Затуй именно сега ние в Школата искаме да ви калим геройски да посрещнете нещата и да се ползвате от тях. Няма да казвате: „Ще умрем.“ Не, ще минете от едно съзнание в друго и пак ще се срещнем. И тук, и там пак ще се срещнем. Не мислете, че втори път като дойдете на Земята, пак ще се трудите да ме намерите. Не – и тук, на Земята, и там горе, в Духовния свят, светът е един. Горе или долу ли било – като ви срещна, ще ви кажа: добре издържахте изпита си, радвам се, туй е хубаво. Аз желая всички вие да издържите тъй изпита си. И всички можете да издържите този изпит. Ако не е така, аз не бих си отворил устата да ви говоря и да ви казвам, че всички можете да си издържите изпита. Това не е само за насърчение. И тия, малките спънки, които ще дойдат, те са като тия щипания – не ги считайте за нещо голямо. А това, речено-казано – това са малки закачки. Ще вървите напред. В тия десет години вие трябва да научите нещо.

В Бялото Братство не трябва да бъдем слаби. Ние ще воюваме. Как? Ако вие бяхте готови ученици, щяхме да прекараме една

електрическа вълна от няколко милиона волта и с нея щяхме да нагорещим всички пушки и топове на неприятеля. Какво ще правят те след това, как ще воюват? Ще отстъпят настрани и ние ще бъдем свободни. Ще нагорещим всички камъни по пътищата. Как ще минат неприятелите? Ще нагорещим всички земни течения, че като минат, краката им ще се спънат. Кого ще гонят? Никого няма да гонят. Тъй ще бъде, като дойде Бялото Братство. Ще видите какво ще стане на Земята. Белите Братя ще пуснат такава артилерия, каквато светът не е виждал. Ще пуснат тия подземни токове, та всички хора да познаят, че има един Велик закон, на който всички същества трябва да се подчинят. Няма да остане човек, който да не каже: „Господи, да бъде Твоята воля! Ние сме хора неразбрани, ние досега не изпълнихме Твоята воля, но отсега нататък трябва да бъдем честни и справедливи.“ Такова желание трябва да се зароди у всички хора: у жени и мъже, у млади и стари, у професори и студенти и всички на един глас така ще викат. У всички ще се зароди такова желание. Сега се приготвяват. Навсякъде трябва да дойде едно такова Учение. Всички ученици на окултните братства в Индия и в Англия – навсякъде сега се обединяват. Туй обединение става вече в Духовния свят, а за тази физическа връзка те ще почнат да пращат свои депутации – да се опознаят. Опознаването сега ще става бързо. Дойде един брат от Чехия и разказа, че там се интересуват за окултните братя в България. Питат какво е нашето верую. И от Америка вече се интересуват. Един наш брат ми разправя, че намерил и там братя. Аз му казвах: като отидеш в Америка, и там ще намериш братя, а той ми пише, че не ги е намерил още и ме пита къде са. Но сега ми пише вече, че ги е намерил, пише как ги е намерил, какво е тяхното мото и т.н. Те му казали тъй: „Ние държим запалени нашите факли на пътя, по който ще минат нашите братя, за да може да ни видят и да дойдат при нас.“

Следователно Бели Братя има навсякъде, но трябва да ги търсите. Ще ги намерите, ще се запознаете с тях, но трябва да бъдете добри, примерни ученици, да изправите живота си, да проверите, да опитате всичко. Аз искам да опитате всичко туй, което ви говоря, и да кажете: „Всичко туй, което нашият Учител говори, е вярно.“ Искам да се уверите, че това е една велика Истина. Туй е моето желание. Като се уверите в истинността на думите ми, да кажете: „Учителя е бил нещо по-хубаво, отколкото впоследствие сме мислели. Сега разбираме вътрешния, скрития смисъл на Живота и можем вече да започнем една нова работа.“ Само по този начин ще се осмисли вашият живот. И в душите на млади и стари нещо ново ще прозре. Тогава всички ще говорите от изблика на сърцето си, ще бъдете радостни и весели и ще кажете: „Минахме през най-големите страдания, но най-после добихме това, което търсихме. Сега ще работим за Господа. Не само тогава, но и сега ще работим за Господа.“ Аз ви казвам: ще дойдат съмненията, но чрез вяра трябва да победим!

Аз трябва да ви запозная с Бялото Братство. Вие още не го познавате. Искам всички вие да се наричате ученици на Всемирното Бяло Братство, на което Христос е Глава. В себе си тъй ще кажете: „Ние сме ученици на Всемирното Бяло Братство, на което Христос е Глава.“ И на другите същото ще казвате: „Ние сме ученици на Всемирното Бяло Братство, на което Христос е Глава.“ Бъдете смели в себе си и ще видите дали ще пострадате, или не. Пък на външния свят може да казвате, че сте окултисти. Теософите казват: „Ние сме ученици на Бялата Ложа.“ Кое име е по-съществено – *Бялата Ложа* или *Бялото Братство*? *Бялото Братство* – това е първото име, но то има и по-свещено име, което сега не смея да произнеса. Дръжте туй име в себе си. Има имена, които не е позволено да се произнасят. Къде е туй Братство? Ще ви кажем къде е. Църквата казва: „Вие сте еретици!“ Не, ние сме членове на Всемирното Бяло Братство, на което

Христос е Глава. Ако Христос е Глава на църквата и ние сме ученици на тази Глава, значи имаме една Глава – няма какво да ни злословите, няма какво да ни гоните. Този, който е ваша Глава, Той е и наша Глава. Следователно една обща Глава имаме. Вие наричате Христа *Глава на църквата*, а ние – *Глава на Всемирното Бяло Братство*. Коя е по-ефикасната дума? *Всемирното Бяло Братство* е по-ефикасна дума. Защото думата *братя* означава живи същества, а *църква* подразбира хора на съдържанието. И едните, и другите са важни.

Тогава ще имате предвид следното: във Всемирното Бяло Братство употребяват три метода за работа. Единият метод е методът на Любовта, по който Христос сега работи. Вторият метод е методът на Мъдростта, а третият метод е методът на Истината. Това са три метода, три Школи, които Бялото Братство употребява едновременно. Следователно ние боравим и с Любовта, и с Мъдростта, и с Истината едновременно. Християните боравят само с Любовта, теософите – с Мъдростта, а йогите употребяват Истината за услуга на волята в нейното физическо проявление.

И тъй, в Бялото Братство изучаването на Любовта, Мъдростта и Истината са методи за работа, за да се образуват онези духовни връзки за служене на Бога. Казва Христос: „Търсете Царството Божие в Неговото проявление и всичко друго ще ви се приложи.“ Тази е Идеята. Христос казва: „Който се отрече от Мене пред човеците, и аз ще се отрека от него пред Ангелите.“ Белите Братя са служители на Бога – те са Ангелите. Това е, което се подразбира в стиха. Който се отрече, и аз ще се отрека от него не пред Бога, но пред тия Братя. Вие трябва да казвате: „Ние се готвим за ученици – да влезем в туй Всемирно Бяло Братство, на което Христос е Глава, и в стремлението си няма да отстъпим нито една крачка, няма да се отречем от принципите Любов, Мъдрост и Истина.“ Само така ще станем Негови членове. Станем ли

Негови членове – и ще започнем истинския живот. Аз ще се спра
някой път да ви поговоря върху Бялото Братство; има много да се
говори върху него, трябва да се запознаете със законите на тази
Божествена наука. Постепенно ще ви въведа в нея, не изведнъж. Ако
бяхте готови, трябваше да ви приведем между тия Бели Братя, да ги
видите, но те не пускат когото и да е. Разбирате ли?

Та сега няма да се обезсърчавате. Имате една велика задача и не
трябва да променяте начина на живота си. Аз съм бил толкова
снизходителен, толкова внимателен, никога не съм изисквал да
напуснете жена си и децата си. Но един ден ще кажа някому да
напусне жена си, децата си. Сега се приготвявате. Но кога ще го
направя? Когато ми се каже отгоре. Каже се някому да напусне жена
си, той пита: „Какво ще правя?“ Ще идеш да извършиш такава и
такава задача. Че щели да станат раздори между тебе и жена ти. Сега
ти ще се отделиш сам и ще отидеш в Америка. Може да отидете и
двамата заедно, а може и мъжът и жената поотделно да отидат, но
като дойде този момент, трябва да бъдете готови да изпълните една
заповед. Ако дойде този важен момент и се даде тази заповед,
пригответе се да изпълните всичко, което ви се каже. Поколебаете ли
се, вие се спъвате. Например на някой ученик аз заповядвам да си
извади един билет и да отиде в Америка. Дава му се един затворен
плик и макар че не знае езика, казва му се: „Ще отидеш!“ Няма по-
велико нещо от това! Как на Йоан например Господ каза: „Иди в
Ниневия да проповядваш!“ Можа ли да избяга? Отиде в Испания и
после се върна. Казваше: „Мъчно е да риташ срещу остен.“ После
отиде в Ниневия и много време проповядваше там. На всеки един
ученик ще се даде една задача и в тази задача се решава неговото
иницииране – да мине от една степен в друга, да мине от един клас в
друг. Будни трябва да бъдете сега, та ще учите. И тия неща ще дойдат
– за някои ще дойдат по-рано, за някои по-късно, но все таки ще

дойдат в живота ви. И казвам: да се не обезсърчавате – много е минало, малко е останало. Апостолите, които живееха преди две хиляди години, казаха: „Близо е денят Господен.“ А това беше преди две хиляди години. Какво търпение имаха те! И пророците, и те също. А сега ние казваме: „Денят Господен е на нашия праг.“ Братя, първият звънец е ударил, остават още два! И като ударят последните два звънца, всичките царства на Земята ще бъдат царства на Бялото Братство. И ще има само едно Царство на Земята – Царство, а не република. Царство ще има! Всички хора тогава ще бъдат царе и свещеници на Бога.

Тия са великите мисли, великите идеи, които бъдещето носи в себе си. Засега имаме още някои мъчнотии, които трябва да преодолеем. Аз ще ви кажа какви мъчнотии са те. Те са известни задачи, които трябва да решите. Друг път ще ви кажа какви задачи има да решавате и трябва да ги решите правилно. Разбира се, всеки човек според това, което има – някой повече, някой по-малко!

Размишление

Тридесета лекция от Учителя 17 юни 1923 г., неделя, София

БОЖЕСТВЕННОТО И ЧОВЕШКОТО. ДНЕС, А НЕ УТРЕ

Тайна молитва

(Прочете се резюмето върху темата „Ползата от предметното обучение“.)

Да се изпее Духът Божи.

(Прочетоха се няколко работи върху темата „Разликата между Добро и Правда“.)

За следващия път ще имате темата *Предназначението на братя и сестри.*

Ако бих ви задал един въпрос – защо човек не се ражда научен, защо Природата е изключила това, как бихте отговорили? Може ли човек да се роди учен?

Ще ви задам друг въпрос. Когато се създаде някой инструмент като пиано или орган, този инструмент създава ли се свършен? Не, трябва да има някой, който да умее да свири, и той ще види какво му липсва. Следователно човек се ражда неучен не само в потенциално отношение като органа, а и в кинетично – значи той трябва да се прояви, както музиката в органа. Като дойде онзи артист и се съединят двамата – артистът и органът – тогава излиза нещо. Ние наричаме умен човек този, който се проявява.

Сега, в Окултната школа има едно твърдение, че всяка душа вечно носи всичките свои способности и качества, но ги проявява само тогава, когато дойде в съприкосновение с Божествения Дух. Така че ако в някои отношения вие сами себе си не познавате, то е по простата причина, че човек може да се познае само когато до него се докосне

Божественото. Но да слезем малко по-близо до живота. Какво е предназначението на една школа? Може да ни запитат: „Какво е предназначението на писането?“ Защото има изкуства като писането, като рисуването или орането, като копането, шиенето, готвенето и т.н. Това са все изкуства, от които човек се ползва. Говорът – това е едно изкуство. Да мисли човек – и това е едно изкуство, само че то не принадлежи на физическия свят, а на един по-висш свят.

Често някои от вас се спират и казват: „Защо не съм добър?“ Аз ще ви запитам: откъде знаете, че не сте добри? За да познаеш, че си лош, трябва да си познал по-рано, че си добър. Не можем да отречем нещо, преди то да е станало. Следователно били сте добри, а сега сте лоши. Добре, ако пък твърдим, че сме добри, значи били сме лоши, та сме станали добри. Тази вечер ще имаме малко контрасти. Има ли нещо лошо в това, ако кажа някому, че е лош? Ако кажа някому, че той е едно празно шише или едно пълно шише, какво обидно има в това? Ами ако аз нося на гърба си едно празно чисто шише или едно пълно шише, какво обидно има в това? Ами ако аз нося на гърба си едно празно чисто шише и дойда до един чист извор, доближа се и го напълня, какво лошо има в това? Ако този човек е празен, виновен ли е? Но ето, да ви покажа къде седи погрешката на вашата философия, особено на вас, учениците. Представете си, че вашият господар ви праща на работа, но трябва да минете през една пустиня, дълга петдесет-шестдесет километра, и в нея няма никакъв извор. Той ви дава едно шише с пет килограма вода, но по едно време то почва да ви тежи и вие казвате: „Дали няма някаква възможност да се освободя от този товар?“ Дохожда ви на ума да отворите запушалката, изливате водата и оставяте в шишето само половин килограм вода и казвате: „А, сега намерих една философия, освободих се от този товар.“ Но през деня Слънцето ви напече, дойде жаждата и гърлото ви засъхне. Тъй че вие, като искахте да се освободите от този малък

товар, от туй зло – освободихте се, но то дохожда отвътре. Сега ние, умните хора, които искаме да се освободим от този малък товар отвън, налитаме на по-голям отвътре. По-добре да носиш туй шише с пет килограма вода на гърба си, отколкото да усетиш тази вътрешна жажда. Следователно вие не можете да избегнете туй вътрешно противоречие. Щом вашият господар ви е дал туй шише, ще го носите и ще пиете. Ще вдигнете шишето на едно място, ще пиете една глътка и ще се ободрите. На друго място – друга глътка, после трета, четвърта и т.н. Следователно пълнете шишетата, които ви са дадени, не ги изпразвайте!

Сега да ви превода този пример. На какво да уподобя туй шише? Вие сте дошли в този свят и Господ ви е дал десет души приятели, но вие обидите едного и веднага изгубите всичките други ваши приятели. Те за вас са празните шишета и като минавате през пустинята, те не могат да ви помогнат. Питам: какво сте спечелили? И тъй – в живота си не обиждайте, не изпразвайте вашите приятели! Приятелят ти може да ти е един съдружник. Не изпразвай съдружника си – имаш нужда от него. Добре, да допуснем сега, че твоят господар ти е дал десет празни шишета, всяко от които тежи по един килограм, а ти трябва да ги носиш през пустинята. При това той ти дава един ключ и ти казва: „Иди на еди-кое си място в пустинята, там ще намериш една плоча, ще я отключиш, ще я вдигнеш – вътре има един извор и ще напълниш всички тия десет шишета от тази вода.“ Всяко едно от тия шишета събира по десет килограма вода. Можеш ли да носиш тия сто килограма вода? Не можеш да ги носиш. И тъй, отворите вие тази плоча на извора, седнете и мислите какво да правите. Ето, десет души ваши приятели идват. Те са изгубени из пустинята, усещат голяма жажда, а не знаят къде има вода. Едно време те са били ваши неприятели и са били толкова гневни спрямо вас, че в друго време биха ви изтрепали, но сега гърлата им са тъй

изсъхнали за вода, че всичко това са го забравили и ви питат: „Нямате ли малко вода?“ Дадете им шишетата, обърнат ги, задоволят си жаждата и казват: „Много благороден човек сте.“ Тъй се ликвидира вашата стара карма. След това си тръгнете по пътя и се върнете в местожителството си примирен вътре в себе си. Следователно навсякъде в живота – и в едно, и в друго отношение; и в училището, и вън от училището; и в пустинята, и вън от пустинята; и в смъртта, и вън от смъртта – навсякъде трябва да прилагаме един и същ закон, защото не мислете, че след като умрете, няма да имате задачи. И в смъртта има задачи, и в страданията, и в радостите: навсякъде има задачи, които трябва да разрешавате. Онази философия, която ви казва, че след смъртта няма живот, няма задачи, не е вярна. Това е вашата крива философия. И след смъртта, и в тъмнината няма освобождение. Освобождение има само когато изпълниш Волята Божия. Не я ли изпълниш – няма освобождение. И в ада, където и да отидеш, няма освобождение. Следователно ще кажеш: „Аз съм изпратен и в тъмнината, и в ада – навсякъде да изпълня Волята Божия.“ Това е философията, това е Учението на Бялото Братство – да изпълним Волята Божия. А всяко друго учение, което не изпълнява Волята Божия, не е вярно учение. Туй е правата философия. Казвате: „Ще умра и всичко се свършва.“ Не, и там не се свършва, и там има мъчения. След смъртта именно започва мъчението. Знаете ли какви добри учители, какви лаборатории има там. Като те турят ония учители там в този огън вътре! Следователно ние сме изпратени на Земята да изпълним Волята Божия.

Сега другото заблуждение между учениците е това, че те всякога търсят една школа, където могат лесно да минат. Че то лесното минаване в едно отношение е мъчно минаване в друго отношение. Нали знаете онзи разказ за щуреца и мравките. Щурецът цяло лято

пял, ял и скачал, не мислел за зимовище. Идва студена, люта зима, той отива при мравките, казва им:

- Малко житце ми се ще.
- Какво прави цяло лято? – го запитват те.
- Играх, пях и скачах.
- Иди пак поскачай и не яж.

Но гладен не се скача. Лятно време може да се скача, да се играе, но зимно време не може. Следователно лесният път не е правият път.

В тази Школа вие трябва да прибегнете до всички методи за прилагане. Да кажем, тази вечер всички не сте еднакво разположени духом. Туй не е грях, че не сте еднакво разположени. Това е естествено, понеже заемате разни положения в живота. На едного мозъкът е възбуден отзад, на другиго – при ушите, на трети – отгоре, на четвърти – отдолу, отстрани, навсякъде е възбуден. И всеки, където е възбуден мозъкът му, такива проявления има. Важното е да намерите метод да се хармонизирате. Онзи, у когото мозъкът е възбуден при ушите, той седи като курдисан. пищов. Нали има такива малки момчета, работници при сарачите, които шият настрани, а майсторът им ги следи и който от тях не знае да шие, щом е близо до него, той току го бодне изведнъж с иглата. Това е състояние, което произтича от напрежение на енергията зад ушите, но заблуждението е там, че някои, като мислят да те ударят, искат да ти внушат, че ще те убият. И ти вземеш пушката и чакаш. Излезеш навън – няма никой. Цял час седиш тъй с пушката – мислиш, че някой ще те убие. След такова едночасово очакване ти цял ден си възбуден, подпушен си и през този ден виж, че си се скарал с някого. Тази лъжа – че щял някой да те убие, е проработила вътре в тебе. Ние, съвременните хора, деветдесет и пет процента страдаме все от такива лъжи. Вие имате двацет и пет хиляди лева в Народната банка и дойде някой да ви каже, че тя е понижила шконтото., няма да

изплаща, че вече е на фалиране. Веднага сърцето ви се обръща, става цяла една пертурбация. Върнете се у дома си, пак не вярвате. Действително, тази банка е спасителна банка, но някой път така спасява хората, че завинаги са спасени. Как? Фалира тази банка. Изяде парите и нищо не ви плаща, а вие започвате всичко отново. Та всинца ние на Земята идваме все с превзети идеи, които сами сме създали, и от това страдаме. Правото учение е това, че ние трябва да се върнем към живота с онези идеи, които Бог е вложил вътре в нас, и да започнем с тия Божествени идеи.

Сега аз ще ви приведа този пример за Шлятер, който се явил в 1895 г. в Америка. Той бил общар, човек тих и спокоен. Тръгва за Западна Америка и там се прочува като лекар на разни болести. При него се стичат около петдесет-шестдесет хиляди американци от цяла Америка да ги лекува. Всеки ден той стоял на вратата си и по петнайсет хиляди души минавали през ръцете му. Той само ги хващал и пускал и така ги лекувал. Започвал работата си сутрин от четири часа. След като седял така няколко месеца, Шлятер написал в своя дневник: „Понеже мисията ми се свърши, аз се връщам при Отца си.“ И досега не знаят къде е изчезнал Шлятер. Питам: защо Шлятер се яви и защо изчезна? Какво придоби той с лекуването на тия американци? Никаква религия, никакво учение не остави. През цялото време той е мълчал. Той казвал: „Втори път като дойда, ще говоря. Сега съм пратен само да лекувам. Нищо повече!“ Шлятер е разбирал своето предназначение. Казва му се: „Ще лекуваш.“ Хваща болните за ръцете и ги лекува. Той не е бил учен човек, не е свършил три факултета някъде, прост общар бил, но дава един отличен пример за послушание.

И сега на всички в Школата казвам, че ви липсва послушание. Като ви дам една задача, вие така ще я изопачите, такива качулки ще ѝ сложите, че какво съм искал да кажа, не се познава. Вие ще я

обърнете с главата надолу и след туй, като не я направите, казвате: „Нищо не излезе от тази работа, Учителя е прост, не разбира от това.“ Да, прост е Учителя, а този ученик е от учените. Само учените хора могат да критикуват, но тия учени хора, като отидат в Бялото Братство, връщат ги назад. Пращат ги на Земята да станат от тия животни за впрягане, да орат нивите. Тия животни там са все учени хора, които критикуват своите Учители. Всички са критикували своите Учители и Бог ги е пратил на Земята да орат, като им е казал: „Нали сте учени хора, задавам ви следната задача: повикайте вашите господари и ги научете на това, което вие намирате за право.“ Не мислете, че не е възможно това. Вас ви се вижда чудно, че тия учени хора днес работят по нивите. Ако краката на Ангелите се обърнаха на копита и на задниците им израснаха опашки, а на главите им израснаха рокове, мислите ли, че на синовете Божии тук, на Земята, съдбата им ще бъде по-добра? Защото рогата са изопачаване на човешката воля. Опашката у животните е изопачаване на човешкия ум, а копитото е извращение на човешката сила. Следователно когато тия сили се отнемат, от туй идват страданията. Променете духовния стремеж в себе си, веднага ще се измени и формата ви.

Сега ние казваме, че Господ ще оправи света. Ами как ще го оправи? Ние разваляме света, а Господ да го оправи. Не, разваления свят ние ще го оправим. Няма защо Господ да оправя този свят. За Бога е по-лесно да създаде един нов свят, отколкото да оправя стария. И когато човешкото тяло стане много грешно, на Господ е по-лесно да направи ново тяло, отколкото да поправя това грешно човешко тяло. И не мислете, че Господ ще поправи това тяло или че ще поправи този свят. Не, Той ще създаде нов свят. Да се поправим! Няма какво да се поправяте – не мислете за поправяне. Ама ще ме схващате добре, на вас говоря така. Тази дума, *поправяне*, употребете я не в обикновения смисъл. Вземете да разбирате Божествено нещата.

Думата *поправяне* е малко слаба, поправянето е обикновена работа, а животът никога не се поправя – той се обновява. Не мислете за поправяне на живота, а търсете обновление в живота. Вие не знаете какво да искате. Искайте великото от Бога – да се обновите! От Бог, който е толкова велик – не искайте от Него малки, дребни работи. Отивате при Господа, казвате: „Моля Ти се, дай ми десет лева!“ Че десет лева да искаш от мене, лесно мога да ти ги дам, от Драган – също; но като отидеш при Бога, от Него ще искаш нещо, което никой човек на Земята не може да ти го даде. И тогава, като поискаш от Бога туй, великото, Той ще ти обърне внимание и ще ти го даде. Туй е Учението на Бялото Братство. А сега вие седите и очаквате дребни работи, с тях се занимавате – с това, че двама души се скарали, с речено-казано. Е, сестра ти казала, че си била едно празно шише. И започваш: „Ти, Господи, не чу ли, че сестра ми ме нарича празно шише?“ И сега Господ ще се занимава с това, че ти си била едно празно шише. На друга някоя казали, че била пълно шише. Друга някоя казала на сестра си, че била черна. Тя ѝ казала, че е бяла и т.н. И сега Господ ще се занимава с тия неща. Не, Господ се занимава с велики, със съществени работи. Че то ще бъде смешно – например ти си в един театър, дали са ти да играеш на сцената една роля на графиня и ти казваш: „Защо Господ не ме вдъхнови да изиграя добре тази своя роля?“ Хубаво, като те вдъхнови и ти изиграеш добре ролята си, с това ще оправиш ли света? Един карагьозчия. иска да изиграе добре ролята и Господ му помогне. Какво от това? Това не са прави съждения. И тъй, вие ще вложите една велика идея и ще желаете онова възвишеното, благородното, мощното. Ще отправите вашия ум към Бога – да ви благослови и да ви даде това, което никой друг не може да ви го даде. Щом разберете този велик закон като ученици, това ще желаете – да искате от Бога невъзможното, невъзможното за хората, а възможното за Бога. Сега всички казват: „Защо да не живеем

братски?“ Не, вие искате малкото. Идете в света – там всички живеят братски. Това изкуство аз го знам, мога да ви дам на всички правилата. Това е най-лесното изкуство – да живеете братски. Не, искайте от Бога Той да се всели във вас, Неговата Любов да дойде у вас, да опитате каква е тази Любов. Всички други въпроси се разрешават лесно. Искайте да имате тази Любов още сега, в този си живот. И после, като ученици ще знаете, че има само едно *сега*, *днес*; затова не казвайте – *утре*! В Божествения свят кажеш ли *утре*, ти влагаш човешкото в Божественото. Кажеш ли: „Аз туй ще го направя“, но после добавиш *утре*, тази идея е напълно парализирана. И с вашето незнание как да говорите вие парализирате онези благородни начинания в себе си. *Утре* – това е човешкото. *Днес* – това е Божественото. Писанието не казва *утре*, но *днес*. „Ако чуете гласа Ми, не ожесточавайте сърцето си“! То значи: не губете онези хубави условия, посейте Доброто в себе си и то ще се благослови. Туй правило може да се приложи. Например вие сте художник, имате дарбата на скулптор, или сте поет, писател, земеделец или железар, или каквото и да е друго изкуство имате – колкото и да е малко то, използвайте го! Условията, които ви се дават, колкото и малки да са те, използвайте ги. Сядали ли сте в най-голямото си отчаяние, когато мислите, че всичко с вас е свършено, да опитате, че има един закон, който следи всичко туй? Този закон е наречен закон на Опуленс. Ще ви обясня какво нещо е законът на Опуленс. Законът на Опуленс казва, че условията или най-хубавите елементи, най-хубавите средства за вашия живот са вложени някъде в България или във Франция, в Германия или най-после някъде в Америка, и вие трябва да отидете точно навреме на това място да си ги вземете. Не трябва да отидете преждевременно, защото ще чакате, но не трябва и да закъснеете. Точно навреме трябва да отидете, тия неща ви очакват там и ще си ги вземете. На един американец от Ню Йорк, търговец,

който изучавал окултните науки, изучавал и този закон на Опуленс, му се случва, че по едно време пропада в търговията си. Най-после той поискал да опита този закон. Слага в ума си една доста крупна сума и настоява, търси тия пари, иска да му дойдат отнякъде. Той си казвал: „Аз искам по силата на този закон в продължение на два месеца тия пари да ми се донесат тук.“ Но тия пари след определените два месеца не дошли. Тогава той казва: „Ритам този закон!“ И тръгва за един малък градец. Качва се на трена и стига в града. Щом влиза в него, явява се една буря, една такава голяма хала, че почти половината от този град бил унищожен. Едно голямо здание се съборило и както минавал покрай него, един камък удря крака му, счупва го и цели четири-пет часа търговецът бил в несвяст. Събужда се после и до крака си вижда един чек от десет хиляди долара на неговото име. Парите дойдоха, но и кракът отиде. Та сега този закон действа навсякъде. На някой министър от някое министерство ще му се дадат по закона на Опуленс тия десет хиляди долара, но и кракът му ще отиде.

Не, по законен начин ще използваш тия блага. Не чакаш ли по законен начин, или вземеш ли повече от туй, което ти се пада, или пък искаш ли го ненавреме, ще ти дойде някое нещастие. И сега от двайсет години насам учениците искат незаконни неща. Те казват: „Учителю, дай ни сила да лекуваме, дай ни тази Любов, че като излезем пред българския народ, всички да потреперят – да познаят, че туй Учение е Божествено.“ Знаете ли тогава на какво ще прилича българският народ? Ако аз бих ви дал тази сила, положението на българския народ ще се влоши десет пъти повече, отколкото е сега. Не е позволено да се лекува който и да е. Има престъпници, убийци, които по никой начин един духовен лекар не може да ги лекува. Ако един духовен лекар освободи един престъпник, той ще носи неговата карма. Не трябва само да го освободиш, но ще трябва да извършиш

цял един преврат вътре в него и да му кажеш: „Слушай, ти си един престъпник, убиец, ще идеш да се молиш и когато се разкаеш, ела при мен!“ А сега тези ученици, ако имат сила да лекуват, ще отидат наядно, наляво и най-после ще кажат: „Да отворим очите на този.“ На кого? На онзи престъпник. Знаете ли на какво прилича това? Един учител праща децата от своето училище при друг учител, който живее при един модерен пчелин, и им казва да наблюдават и изучават там живота на пчелите. Тръгват те, но си вземат по едни тънки пръчици. Били около десетина деца. Стигат на пчелина и веднага започват да бъркат вътре в кошерите със своите тънки пръчици. Пчелите обаче хубаво ги нажилват. След един час децата се връщат при учителя си, но на някои от тях очите били подпухнали. Защо? Учителят ги пита: „Наблюдавахте ли пчелите?“ Мълчат всичките. Да, някои, като влязат вътре в Божествения свят като тия, малките деца, не отиват да наблюдават работата на пчелите, ами бъркат с пръчицата си. Пчелите имат такива малки жила, с които учат непослушните деца какво трябва да правят.

Сега в Школата вие трябва да знаете едно нещо: според вашите мисли, според вашите желания някой път вие привличате същества от по-висока йерархия, а някой път привличате същества от по-нисша йерархия. Туй трябва да го знаете! Нито един от вас не е свободен. Щом дойдат при вас същества от по-нисша йерархия, те непременно ще донесат по-лоши последствия, ще донесат нещастия. А щом дойдат другите същества, от по-висшата йерархия, те ще донесат блага. Следователно щом дойдете в Школата, непременно трябва да бъдете чисти! Като дойдат по-висшите същества, те ще донесат по-висши неща, вие ще почнете да се повдигате и вашият живот ще се урежда по един естествен начин. Следователно има милиони работници, които работят за човека. И вие като работите, ще проверите този закон.

Разправят за онзи, който дошъл сега в Бургаско да лекува болни, че като дойде някой болен при него, в първо време той седи и чака. Питат го: „Какво чакаш?“ Той казва: „Не са дошли още моите помощници, не мога да лекувам.“ Щом дойдат те, и той започва да лекува. Следователно щом си отидат те, ще спреш. Има помощници на човешката мисъл. Туй всички поети, всички писатели го знаят. Те седнат и чакат. Като ги няма помощниците, те дращят, дращят – нищо не излиза. Когато дойдат помощниците, всичко е гладко, като по масло върви, всичко се нарежда. Всички вие сте изпитали това. Имате работа въкъщи. Когато тия работници са с вас, работа за десет часа се свършва за един час – всичко бързо върви. И тъй, запомнете този закон: всички трябва да имате предвид Божественото, да не го пренебрегвате, а да знаете, че у всички ви има хубави зачатъци. Аз не искам вие да бъдете фонографи. – като курдисат един фонограф като него, да даде отглас. Не, аз искам вие да приличате на една насадена градина и туй хубавото, красивото у всички ви да се прояви – у всекиго едного от вас да се съградят Божествени мисли. Всяка една Божествена мисъл, която идва сега в света, може да стане като един подбудителен принцип в ума ви. Вие пренебрегвате този закон и вследствие на това у вас се ражда един песимистичен дух и казвате: „Тази работа няма да излезе.“ Коя работа? Работата на Школата отлично ще се свърши. Работата на Бога в света отлично ще се свърши. Новият свят, който идва сега, тия светли Духове, ще съградят един отличен живот и вие, като дойдете, ще намерите един отличен свят – ред и порядък ще има в него и Школа ще има. Вие пак ще влезете в тази Школа. Та казвам: сега това е само едно начинание, но вие не се съмнявайте в Бога! Трябва да имате една непреодолима вяра без съмнения. И като дойде някой да ви говори за каквато и да е религия, вие като ученици на Всемирното Бяло Братство казвайте: „Този въпрос ние го изключваме, ние за религия не говорим.“

Заговорят ви за някои обществени въпроси, за някоя партия: „Не, ние и за това не говорим. Това са стари неща, а ние с вехтории не се занимаваме.“ Туй да го знаете! На всички ви казвам: със стари работи не се занимавайте! Тъй трябва да бъде с всички ви. Някой казва: „Какво трябва да направим, че да бъдем по-благоприятни за българите?“ Ако речем да бъдем по-благоприятни за българите, нашата работа е свършена. Аз искам всички да бъдем по-благоприятни за Господа – нищо повече! Да имате благословението на този, Живия Господ, който е създал всичко, да имате Неговото съдействие, Неговата Любов, Неговата Мъдрост, да изпълнявате Неговата воля – има ли нещо по-хубаво от това? Няма.

Сега вашата минала карма да не ви плаши, да не ви смуцава. Казвате: „Какво да се прави с кармата?“ Да имате да плащате, това е най-приятното нещо. Аз съм се посветил, искам да служа на Бога, но имам да давам някому. Какво трябва да направя? Ще отида при него и ще искам да му се отплатя. Но той ми казва: „Братко, срещна ме Господ, Той поговори с мен и аз искам да ти простя. Дай полицата тук!“, вземе я и я скъса. В теб има желание, искаш да си платиш, но другият ти прощава. Тогава ще намерим място на тия пари. След това ще отидеш на второ, трето, четвърто място и събираш полиците. За всички тия, на които дължиш, парите ти са готови, но те се отказват от тях.

Запитват ме: „Какъв ще бъде новият порядък в света?“ При новия порядък ще има каси. Ти се нуждаеш от хиляда лева. Ще вземеш ключа, ще отвориш и ще си извадиш хиляда лева. Ще оставиш една бележка, че си взел хиляда лева. След като си услужиш, ще сложиш парите на място. В Бургас нашите приятели правят един опит. Доколко е вярно това, не зная, но тъй, както ми разказват работата, те направили един шкаф и сложили в него всички окултни книги. Поставили шкафа нейде вън, близо до дюкяна на един наш познат. На

шкафа писали тъй: „Кой каквато книга иска да си вземе, нека отвори шкафа и си я вземе. Да обърне книгата и да види цената на гърба ѝ. Да сложи парите в шкафа и да го затвори.“ От три месеца е този шкаф и парите не са взети, никакъв дефицит няма в касата. Минава един анархист и като вижда това, казва: „Е, имало още хора, които вярват“, купува си книги за двайсет и седем лева, слага парите на място и си отминава. Ние мислим, че само сегашният порядък на нещата е верен. Не, има и по-добър ред на нещата от него. Трябва да съберем всичко положително. В туй хубавото, красивото има нещо идеално. Някои казват: „Да поддържаме стария ред на нещата!“ Не, от стария ред на нещата няма нито помен да остане. Знаете ли как са живели вашите прадеди според древната история? Ако хората са произлезли от маймуните, знаете ли как са живели маймуните в горите? Какво казва Моисей? Адам първоначално е бил гол в Рая. Каква е била неговата култура тогава? Ние казваме: голи били, но престъпления нямало. Ние сега сме облечени, но престъпления има. Питам: кой порядък е по-добър? Порядъкът на голия, но без престъпления, или порядъкът на облечения, но с престъпления? Разбира се, порядъкът на голия, но без престъпления, е за предпочитане, отколкото порядъкът на облечения, но с престъпления. Не мислете, че тия здания, които сега имаме, са израз на някаква особена култура. Всички тия здания, които сега имаме, са само разсадници на болести. Нима вашите кухни не са разсадници на болести? Нима вашите хали за месо не са разсадници на болести? Къде са хигиеничните ви къщи? Има ли пред всяка една къща градинка? Пред всяка една къща трябва да има градина. За в бъдеще, като дойде шестата раса, пред всяка една къща трябва да има една градина най-малко от хиляда метра и в тази градина да има нещо посадено. Та казвам: според вашите идеи вие седите и говорите, че в света е тъй. И по някой път седите и ме критикувате. Ако е за знания, аз зная много, но щастието в живота не

седи в многото знание. Ако аз проявя своето знание, ако аз прекарам през себе си, през своята нервна система два милиона волта електричество, питам: къде ще бъдете вие, ще може ли да седи някой при мене? Я ми кажете кой от вас, като мина покрай него, ще може да се приближи при мене да ми целуне ръката? Ще седите най-малко на десет метра разстояние от мене. Аз свободно ще заобикалям и през където мина, път ще ми се отвори. Където ходя из града, път ще ми се отваря и когото докосна, ще се стопи. Като докосна вашата дъщеря, тя ще се стопи. Ще кажете: „Много добър човек е този, но за Небето – там нека си седи, да се не доближава до дъщеря ми.“ Затуй всичките висши Духове, които идват от висшия свят, взимат енергия от Земята, за да се приравнят с вас, а Божественото носят в себе си.

И тъй, без критика в живота! Разбирате ли какво значи без критика? Ако е за величието, не търсете величието другаде, погледнете в Природата. Ако искате да знаете колко е велик Бог, погледнете всички същества! Ако искате да знаете колко е велик Бог, погледнете хората! Хората – това са проявление на онова величие, което е Бог. Те са проявление на туй – великото, мощното. А всичко това е само един момент на проявление на Божията Любов. Това е само един миг от Божието величие. Тогава какво мога да ви говоря? За да ви говоря тъй съзнателно, за да разберете Божието величие, всички трябва да ви вдигна от тука, да ви заведе на Слънцето. Да ви казвам, че аз имам тази сила – всичко е напразно, това са само думи, аз не искам да се занимавам с това. За да ви покажа самата действителност, трябва да ви вдигна всички и в продължение на половин час да бъдете на Слънцето – и като се върнете назад, няма какво да ви говоря повече. Трябват дела! Един факт струва повече, отколкото цели томове с философски разсъждения. Величието на Бога не е в прославянето на хората в света. При сегашните условия на живота името Божие трябва да се изяви и Бог трябва да се прослави в

света. Това е задачата на всички видни Учители. Всеки Учител, колкото и да е велик, Неговата задача е да прослави името на Бога и тогава Той да се прослави чрез Бога. Христос казва: „Отче, Аз прославих името Ти, от нине Ти Ме прослави със Своята слава.“ Славата, която носи Христос – в нея е идеята. И ако има нещо в живота, с което Христос се отличава, то е тази велика Любов, която и вие трябва да имате като ученици. Христовата Любов трябва да имате! Знаете ли каква непреодолима Любов имаше в сърцето на Христа?

Та сега на всички ви трябва едно най-съществено нещо – то е характерът, Любовта, която Христос имаше към Бога, към своя Отец. От тази Любов всички имате нужда. И тази Любов всички трябва да я имате. Още сега може да я имате, а не утре. И туй *сега* не го прекъсвайте, казвайте *сега*. Утре е *сега*. Като си лягате, не казвайте *утре*, защото така ще прекъснете Божественото. Лягайте си с тази мисъл в ума – *сега*. Аз бих желал да държите тази мисъл в ума си за две-три седмици, да видите какъв ефект ще има тя. Та по този начин именно у вас ще се яви една нова интелигентност, която носи светлина. При тази интелигентност няма да бъдем така раздразнителни. Аз като ви говоря, ще поизменя моя език, няма защо да ви нападам, да ви обиждам. Аз съм решил да залича от своя ум погрешките на всички хора, да не мисля за тях. Мене не ме интересува туй ни най-малко. Туй, което ме интересува за вас, туй, което ви желая, то е само онова, което е добро, възвишено, благородно – то ме интересува, а за другите неща, за вашите погрешки, аз съм съвършено сляп. И ако някой път вие видите моята ръка оцапана, що от това? Това е вашият свят. Светът, в който живеете, може ли да бъде чист? Може ли някой от вас да маже и дрехата му да остане чиста? Може ли някой от вас да готви и тази дреха за готвенето да не се промени? Може ли някой да пуши тютюн или да пие винце и да не остане този дъх у него? Следователно ние живеем в един свят, който

не е чист. Не искайте да бъдете светии в света – не е възможно това. След като умрете, можете да бъдете светии, но приживе – никога! За Христа се казва, че Той носил греховете на света. Е, човек, който носи греховете на света, светия ли е? „И с Неговите болки – казват – ние се изцерихме.“

Вие сте ученици на тази Всемирна Бяла Школа, затова ще имате трезви, философски мисли. Ще бъдете безпощадни към Истината и по отношение на себе си, и към другите. Аз някога ще ви държа една беседа, ще ви изтъкна, че най-големите врагове на себе си – това сте самите вие. Вие дадете едно обещание и после казвате: „Много обещах, десет хиляди лева ще дам.“ И почнеш да хитруваш, да си служиш с бели лъжи, за да се оправдаеш. Казваш: „Аз съм честен човек.“ После се усъмниш и правиш известни изменения. Щом се усъмниш, ще се опорочиш. И тогава казваш: „Аз съм грешен човек, оглупял съм.“ Не, казвам, ти си благородна душа. , А, благородна душа.“ Най-после, казвам, Господ ще те направи честен човек. „А, отгоре и честен човек!“ Ти не вярваш в себе си, в Бога не вярваш и изпадаш в противоположности. Бъдете изпълнителни! Преди да дадете обещание, мислете, но дадете ли едно обещание, една дума, дръжте на тази дума, изпълнете я и ще видите какво благословение ще дойде. После, вярвайте във вашата интелигентност, вярвайте в благородството на вашата душа, във вашето добро, понеже туй добро, туй благородство и тази интелигентност не са ваши – те са Божествени. Следователно, ако вярваме в туй добро у нас, ние вярваме в Бога, във великото, благородното, което движи света. Като ученици вие само по този начин може да изпълните тази задача. Да кажем, че сега се даде някаква заповед от Бялото Братство или от Господа – колко от вас ще изпълните заповедта? Знаете ли, че вие ще се намерите в едно голямо противоречие? В 905 година в Англия по време на Галското движение¹ една англичанка се молила цели десет

години да я благослови Господ, да ѝ даде сили и възможност да бъде полезна на своите ближни и най-после ѝ се явява Христос и ѝ казва: „Туй, което ти искаш, не е определено за тебе, но от еди-кога си е определено за друга, която се е молила по-отдавна за същото. Затова стани рано сутринта и иди да ѝ кажеш това нещо.“ Тя става рано сутринта и измъчена в душата си, отива при тази жена и ѝ казва, че Христос я праща да ѝ каже това и това. Втората се уплашва и казва: „Не съм готова.“ Първата казва: „Е, тогава аз ще взема делото, аз съм готова.“ И цели чудеса се започват в Англия. Следователно, ако дойде сега Христос и ви каже да започнете работа, вие ще кажете: „Е, още не сме готови“ – и ще изгубите случая. Като дойде тази заповед, вие трябва тъй, като войници, да кажете: „Мобилизация, мобилизация: пушките, раниците, патроните, една-две ризи и – хайде на бойното поле!“ Ето един пример – нищо повече.

И вие като ученици на тази Всемирна Бяла Школа, трябва да постъпвате така, а не да се занимавате с известни философски системи. Ако е за философски системи, ние имаме отлични системи, но всичко се крие в изпълнението. Аз може да имам много мъчни пиеси, но трябва свирене. По-добре е да имаш само едно хубаво парче, което да можеш да свириш, отколкото да имаш сто парчета и нищо да не можеш да свириш. По-добре малко, но хубаво, отколкото много, но развалено.

И тъй, вярвайте в думите си, вярвайте в своята доброта, вярвайте в своята интелигентност, вярвайте в благородството на душите си, вярвайте във вашето смирение! Само по този начин ще минете понататък, понеже сега наново ви записват. Вие свършихте вече първия курс на отделенията, сега ще ви приемат в първи клас на прогимназията на Окултната Бяла школа. Там е малко по-строго, затова няма да влезете тъй лесно, както по-рано. Макар и малко по-строго, но и там ще влезете, като ви дадем смирение, честност,

доброта, крайна интелигентност, благородство на душата – това са необходимите качества, за да влезете като ученици в първи клас на тази Божествена окултна школа. Тия качества не трябва само да ги познавате в тяхната пълнота, но откъдето минете, да ги носите – да са написани и в сърцата, и в умовете, и в душите ви. И тогава ще пристъпите при новите условия, в Новата наука, да изучавате окултните, природните закони в тяхното приложение.

Мнозина от вас боледуват: някои имат ревматизъм, някои – сърцебиене, на някои очите са отслабнали и какво ли не още, но тия неща между вас не трябва да ги има. Глухи хора не трябва да има между нас, слепи не трябва да има. Между учениците, които ще постъпват в първи клас на Окултната школа, там не се позволяват никакви дефекти. Без дефекти! Казват някои: „Без дефекти не може.“ Всичко може – който вярва, всичко може, който не вярва, нищо не може. Това е закон. Вярвате ли, ще можете. И един ден аз ще направя един опит. Той ще бъде следният: ще ви пратя да съберете из София всичките хилави хора – не само неврастеници, но парализици и болни от други болести – те ще изпълнят тогава салона, а не вие; от вас ще има само около десетина души. И на тия хора ще държа една кратка беседа, ще ги питам: вярвате ли сега? „Вярваме.“ Добре, ще бъде според вярата ви. Ти вярваш ли? „Вярвам.“ Хайде, стани и си върви, да бъде според вярата ти. Някой ще каже: „Е, възможно ли е?“ Тогава ти ще си останеш тъй. Всички, които повярват, ще оставят патериците си и ще излязат навън. Тъй ще се прояви Господ и ще проверим, че в света има един велик закон. Ще убедим всичките хора, че вън от света има нещо по-велико, отколкото всичко друго. На новите, които идват тук от шест-седем месеца, ще им поставим същата диагноза. Ще ги попитаме: ти вярваш ли? „Вярвам.“ Стани и си върви!

В живота на всеки човек трябва да стане едно преобразование – да посвети живота си на Бога, да отиде у дома си и да не греши вече. А стария живот ще го заличи. Като се върне у дома си, ще обърне един нов лист и ще каже: „Аз и домът ми ще служим вече на Бога. Нищо повече!“

Туй ще бъде Новото учение, което ние ще носим на този свят. Туй е Учението, което вие ще носите навсякъде. За това Учение се пригответе! Ако нямате тази идея в себе си, тогава ще бъдете оглашени ученици.

Сега няма какво да се обезсърчавате. Разбирате ли? Без обезсърчение! За всички има възможности, а не само за вас. И за вас, и за всички ваши приятели има всички възможности.

Тайна молитва

*Тридесет и първа лекция от Учителя 28 юни 1923 г., четвъртък,
София*

ПРОЯВА НА РАЗУМНИТЕ СИЛИ В ПРИРОДАТА

Тайна молитва

(Прочетоха се няколко от темите върху „Задачата на ученика във Всемирното Бяло Братство“.)

Първо упражнение: лявата и дясната ръка се изнасят напред, след това дясната се движи бавно над лявата ръка догоре, над рамото. После минава пред гърдите, близо до врата, до лявото рамо, след което се изнася и тя напред.

Двете ръце остават успоредни, след което лявата ръка минава бавно над дясната ръка – в същото положение, каквото заемаше дясната ръка. Това упражнение се прави няколко пъти ту с лявата, ту с дясната ръка.

Във всяко движение на ръцете вие можете да концентрирате ума си и да привличате силите на Природата.

Искате ли да уякчите силите на сърцето и на ума си, кажете тъй: „Моето сърце ще се изпълни с Божествената Любов и ще бъде устойчиво във всяка Правда и Истина (лявата ръка се поставя над дясната). Моят ум ще се изпълни с Божествена светлина и аз ще възприемам в себе си всички Божествени мисли и ще ги насаждам в света (дясната ръка се поставя над лявата)“.

Двете ръце се вдигат нагоре. Изричате думите: „Амин, тъй да бъде!“ *(Три пъти.)* Ръцете се свалят надолу.

Земният живот на човека се изразява чрез движения. Всяка една мисъл, всяко едно ваше чувстване ще се изяви чрез каквото и да е движение: или чрез движение на вашата уста, или чрез движение на вашите очи, на вашата дясна или лява ръка, на вашия десен или ляв крак, на веждите, на главата – все ще заемете каквото и да е поза. Ако

наблюдавате себе си, от движенията си ще можете да познаете какво е настроението на душата ви, в каква посока вървите – надолу или нагоре. Следователно най-първо е необходимо да възпитаваме тялото си – да имаме пластични движения, т.е. като ходим, при всяко едно движение кракът ни да стъпва тъй, че да имаме едно устойчиво движение – да няма клатушкане, несигурност. Като стъпваш, да имаш пълна увереност в краката си.

Има една цяла наука, според която хората се познават по движенията си. Някой човек като върви напред, по движенията му отзад, от гърба, можеш да го познаеш какво мисли, какъв е характерът му, накъде отива и какви са неговите приятели. Тия хора, на които мислите са много дребни, те вървят тъй: тип-тип – бързи са те, бързи крачки правят, но ситнички, много ситнички. А онези хора, които са аристократи или хора с идея, вървят полека. Бързото ходене и плавното ходене са две крайности.

Питам ви: как трябва да стъпвате при ходенето си – на петата си ли трябва да стъпвате първо, а после на пръстите, или първо на пръстите, а после на петата? Всички съвременни хора изобщо стъпват първо на петата, после на пръстите – затуй като вървят, има едно тропане, вследствие на което гръбначният стълб изпитва едно сътресение, а в задния мозък се усеща едно стягане, поради което всички хора са нервни. По закона на ходенето гръбначният стълб усеща едно голямо сътресение, което някой път ни създава най-големите нещастия. Следователно на пръстите ще ходиш и ще стъпваш леко и плавно. Няма да ходиш тъй, като някой автомобил – да се тресеш цял. Не, леко трябва да стъпва човек, едва да се допира до земята. Лекото движение на краката зависи от човешката мисъл. Щом мисълта ти е материалистическа, тъй ще стъпваш с краката си, че цялата Земя ще трепери, като ходиш. Това показва, че човек е свързан повече с центъра на Земята, отколкото с центъра на Слънцето. И в

дадения случай трябва да знаете закона как да се развързвате. Трябва да знаете начина на движението. Например магнетизаторите, като знаят закона на движението, могат лесно да приспят някого. Започват да му правят движения тъй – отгоре надолу веднъж, два, три пъти, докато го приспят – с дясната ръка на дясната страна, с лявата ръка на лявата страна. После правят движения с ръцете настрани и духане, които имат разбудително влияние. Когато някой човек направи срещу вас движение с ръцете си отгоре надолу, вие току-виж – погледнете го и заспите. Някой човек ви погледне и веднага си смене очите. Какво изразява това движение? Това е едно неправилно движение. Може да кажете: „Какво ще стане от това, че човекът погледнал отгоре?“ Ако този човек е със силна зла воля, то като те погледне отгоре три-четири пъти, може да те приспи. Всеки човек обаче не може да те приспи. Този, който може да те приспи, той притегля токовете от тялото ти, изменя електричеството и магнетизма ти, изменя кръвообращението ти, пулса ти и те приспива. Чудни сте, като казвате: „Как може да ме приспи?“ Ако стисна някого за артериите на врата, на гушата, няма ли да го приспи? Ако ви стисна тъй, че със силата на моя ум да изменя направлението на вашата кръв, няма ли да ви приспи? Това правят съвременните магнетизатори. Хората от света са по-големи майстори, отколкото набожните, духовните хора. Сега вие ще кажете: „Ама Господ ще им позволи ли?“ Чудни сте, като питате Господ ще позволи ли? Когато онзи паяк хване някоя муха, Господ ще му позволи ли? Когато онази жаба дойде до мравуняка и почва да гълта мравките, Господ ще ѝ позволи ли? Когато мравките дойдат до твоя хамбар и почнат да ядат житото, Господ позволява ли им? Всички същества вършат тези работи, без да им позволява Господ. Като питате така, вие сте прави – според моралния закон трябва позволение. Ако е според моралния закон, то е друго нещо – трябва да искаме разрешение; но ако не постъпваме според този

закон, значи всичко вършим без разрешение и вследствие на това ние сме отговорни за своите постъпки. Защо? Защото тогава Бог не взима участие в нашите постъпки. Всяка постъпка, в която Бог не взима участие, е лоша постъпка, а всяка постъпка, в която участва Божественото съзнание,

Божествената мисъл – тази постъпка е добра, морална. Сега пак се заражда у вас мисълта: „Как може да се знае в даден момент дали една мисъл е Божествена, или не?“ Всяка една мисъл, в която участва Божественото съзнание, в която е будно това съзнание, тази мисъл има една мека и приятна светлина в себе си. Всяка една мисъл, в която Божественото съзнание не е будно и в която то не взима участие, е тъмна. Не само това, но правете следните наблюдения. Някой ваш приятел е намислил да направи някакво Добро – ще забележите на неговото лице една мека светлина, която после се изгубва; а онзи, който е намислил да направи зло – на неговото лице веднага минава една тъмна сянка. Тази сянка минава и заминава. Правете наблюдения и върху себе си. Често гледайте лицето си в огледалото, защото във вашето подсъзнание има едно хипнотическо състояние. Например пет-шест хиляди души някъде са намислили да правят зло и вие по едно стечение на обстоятелствата на вашето раждане попаднете при тия условия; ще видите, че и у вас ще се яви такова желание да участвате в извършването на това зло. Или някъде една тълпа от няколко души иска да направи едно зло на някоя печатница, иска да чупи прозорци, и вие минавате покрай тези хора. У вас веднага се заражда едно желание да направите и вие същото това нещо, тази тълпа ви увелича. Силният човек трябва да се отдалечи от това течение – нищо повече!

Сега на вас, като следвате Школата, може да ви се дадат много формули, много теории; но ако не ги прилагате навреме, те няма нищо да ви ползват. Аз съм виждал мнозина, които са чели разни

окултни книги – те разполагат с много формули. Но има закони за приложението на всичките тия формули, иначе те само на книга могат да ви помогнат. Например ако вие сте изяли един много добър обяд – разнообразен, с месо, или друга някоя много пищна храна, усещате впоследствие една тежест. Ако след това искате да приложите някоя окултна формула, тя ще бъде безполезна за вас, тя не може да се приложи в живота. После, вие можете да приложите една окултна формула, ако сте гладували десетина дена. Има известни състояния, в които силите на вашия организъм се уравновесяват, т.е. негативните и кинетичните сили се уравновесяват в положителни и потенциални. Значи в даден момент вие можете да употребите каквато и да е окултна формула в границите на нейната възможност.

За да познаете дали вашата воля се е развила, т.е. дали имате воля да приложите една окултна формула, най-добрият опит е следният: някой път ви заболи коремът, усещате едно въртене отвътре. Опитайте волята си! Сложете си лявата ръка отзад на гърба, а дясната – отпред на корема, съсредоточете ума си и произнесете следната формула към стомаха си: „Моля, болестта да престане!“ Ако тази формула не я помниш, кажи: „Болестта е престанала.“ Ако след като кажете формулата и в единия или в другия случай се подчините на волята си, вие сте послушни и волята ви е силна. Но ако след като кажете едната и другата формула и болестта ви остане, волята ви е слаба. Друго нещо – например имате някой ваш приятел и искате да знаете дали той ви мисли доброто. Сега това са тайни, секрети, които не трябва да издавам – но аз ще ги издам, защото не са предназначени за зло. Тия неща иначе не се поверяват. И тъй, стомахът те боли. Ще повикаш в дадения момент на помощ някой твой приятел, за когото мислиш, че те обича. Ще повикаш неговия Дух и ще му кажеш: „Моля ти се, приятелю, ела, кажи на болестта ми

да престане.“ Като дойде той и болестта ти не престане, ще извикаш втори, трети – до десет души. Ако болестта ти мине – всички са ти приятели; ако не мине – те са ти приятели само на думи. Ами че тъй е! Ако някой каже: „В името на Господа Исуса Христа болестта да изчезне“ и тя изчезне, този човек ти е приятел. Ако съзнанието ти е будно и се обърнеш за помощ към този твой приятел, веднага ще се прояви неговата воля. Онзи, който лекува там, в Бургаско – Иван Томов – казва на една еврейка, която дошла при него на лечение: „Вашите евреи разпнаха Исуса Христа, ти вярваш ли в Христа?“ „Вярвам.“ Тогава в името на този Исус Христос тя оздравява. Но едно нещо трябва да знаете: вие не можете да приложите една формула на Всемирното Бяло

Братство вътре в Живата Природа, ако имате прегрешения и неразположения. Не се ли свържете със законите на Бога, с тия велики сили на Природата, тия формули не струват нищо, тия формули тогава ще имат обратни резултати върху вас. Туй да го знаете!

Правете опити с вашата воля, да видите каква е тя – силна ли е или слаба. Толкова пъти аз съм ви говорил как да лекувате болестите си! Например имате някакъв ревматизъм. Всички тия болести не са нищо друго освен случаи, съзнателно изпратени от Бялото Братство, за да упражнявате вашата воля. Вие за тази своя болест ще посетите най-малко двама доктори и ще се върнете пак с вързана ръка. Това е една задача. Е, хубаво, вие отивате при един лекар. Колко му плащате? Сто лева. Извадете тези сто лева и кажете така: „В името на Този лекар, при Когото отивам да се лекувам и Който единствено може да ме излекува, аз ще сложа тия сто лева в Божествената каса – и в Негово име заповядвам на тази болест да изчезне.“ Сложи в ума си тези лекарства, които би ти препоръчал лекарят, и чакай да видиш резултата. Ако не ти помогне този пръв опит, иди при друг лекар.

Той взима двеста лева. Представи си, че си отишъл да сложиш тия двеста лева в Божествената каса, и се намажи с туй лекарство, което този лекар би ти дал. Ако и той не ти помогне, иди при трети, четвърти, а парите, които би им дал, внеси в Божествената каса и най-после кажи: „Господи, Исусе Христе, обръщам се към Тебе: в Твое име да се махне ревматизмът ми – всичкото си имане давам.“ Като го дадеш, ревматизмът ще изчезне. Като кажеш, че всичкото си имане даваш, трябва да го дадеш. Ще го дадеш, разбира се, защото този ревматизъм коства живота ти. Аз ще ви дам един пример. Едного го заболява зъб и той отива при един зъболекар. Той изважда зъба му, но става инфекция на кръвта и болният умира. Сега ако не дадеш имането си, този ревматизъм ще ти коства живота. Казваш: „Как тъй да дам имането си?“ Ще го дадеш за откуп на живота си, ако искаш да живееш.

Всички ученици трябва да разбират тези закони и да ги прилагат съзнателно. Туй е крайният предел. Казано е в

Писанието: „Двама или трима души ако са събрани в Мое име или в името на този велик закон, там съм и Аз.“ Може да опитате закона, но трябва да бъдете чисти; не тъй обикновено чисти, но вътре във всичките свои намерения, във всичките свои помисли и желания. На повърхността на вашето съзнание може да дойдат най-отвратителни мисли – аз не говоря за тях; но в дълбочината на вашата душа вие трябва да бъдете чисти. Много пъти по повърхността на съзнанието ви ще станат пертурбации – това е в реда на нещата. Но в дълбочината на вашето съзнание трябва да има единство. Да се усъмниш в справедливостта на Бога – дали Той е добър, или не, това не е правилно. Тогава ти ще се усъмниш във всичко положително. Защото злото е нещо случайно, нещо изключително. Злото е едно проявление на повърхността, следователно ние не трябва да го туряме вътре в нашето съзнание.

И тъй, самият живот се изразява в движения. Например, когато вие се разсърдите някому, обидите му се крайно и не искате да го погледнете, очите ви трептят, държите си погледа надолу към земята. Защо? Защото тия течения ви свързват с центъра на Земята, вие сте свързани с Черното братство. Вие сте свързан човек, не сте господар на вашите клепачи, затова като погледнете, очите ви трепват – искате да прикриете нещо. Така и детето някой път се сърди, не иска да погледне майка си. Вие се смеете на малките деца, но сте също такива малки деца. „Присмлял се хърбел на щърбел.“

Сега ние ще дойдем до правилните движения. След като направиш едно движение, ако то е правилно, ти ще усетиш в себе си една приятност. Например туй упражнение, което тази вечер направихте, то е едно много хубаво упражнение. Разсърдил си се някому, искаш да му отмъстиш – направи туй движение и си кажи: „Чакай, чакай малко, какво мислиш да правиш? Чакай, ти обмисли ли, като кажеш това, какви ще бъдат последствията, обмисли ли хубаво? Ако искаш да го нахокаш, знаеш ли какво ще стане?“ При правенето на туй упражнение веднага у теб се заражда едно противоположно желание и си казваш: „Чакай да отложа.“ Не, не да го отлагаш, но ще бъде тъй, както Господ е казал. Какво е казал Господ?

Всичките ни дела трябва да бъдат изправни. Значи на този, на когото искам да направя зло, ще му направя едно Добро – ще му напиша едно хубаво писъмце и ще го зарадвам. Тъй ще бъде! Ще водиш един разговор със себе си и като те видят от Небето, че постъпваш тъй, ще хроникират това в Бялото Братство. Ще кажат: „Един приятен инцидент се случил с един от учениците – имал един приятен разговор, написал едно приятно писмо.“ Те ще хроникират това в техните вестници. Ще кажете: „А, с такива работи ще се занимаваме!“ Едно приятно упражнение е това. Най-учените, Белите

Братя, като ви видят, спират се и казват: „Тъй, тъй, много хубаво, много добре постъпи – според нашите закони.“ И няма да се минат пет-десет минути, ти ще се изпълниш с Радост. Ще кажете: „Без движения не може ли?“ Не може без движения. Как без движения? Ще седнеш на земята, ще прекръстосаш краката си натук-натам, все ще вземеш някоя поза. Или ще седнеш в килията си – все по някакъв начин ще сгънеш ръцете си, те все ще заемат някакво положение. И светии да имаме, пак ще имат някакви движения. Разправяше ми един господин, че не можал да си обясни защо Иван Томов, той го наблюдавал, под калпака си имал скрита една шарена шапка – със златни нашивки, като с гайтани. После под съдраното му кюлче. имало един шарен колан. Един ден отиват някои млади, искат да го бият, да му направят някоя пакост. Той снема кюляфа. си, оставя шарената шапка, изважда колана и почва да лекува. Като свършва опасността, пак слага кюляфа си. Това е символ. В Писанието няма ли такива символи и формули? Вземете 119 псалом – в него е турена цялата еврейска азбука, той е образуван от двадесет и две части. Това са все магически формули. Следователно всички трябва да имате такива магически формули. Но всички магически формули не важат еднакво за всички хора. Всеки един от вас трябва да има по една-две формули, които да са му в полза в дадения случай. И всички, които влизат в Братството, трябва да имат красиви движения. Например аз съм говорил толкова пъти да се премахнат гърбиците ви. Защо? Онзи, който има стеснени гърди, всякога е неразположен духом. Тесните гърди произвеждат неразположение на Духа – нищо повече. Когато човек е стеснен, той е неразположен духом – затуй ще внесете вярата в себе си. Разширение ви трябва. Никога не се стискайте, защото туй стеснение ще дойде. Винаги имайте едно разширение на вашето сърце – разширение към Бога. Туй е първото най-важно нещо.

Когато седите, аз по някой път ви наблюдавам, за да видя на коя страна си държите главата. В какво положение трябва да държите главата си? Българинът казва: „Тази работа тъй ли е?“, и наведе главата си на лявата страна. Друг път той си сложи дясната ръка на сляпото око и казва: „Гледай си ти ума!“ Ами че ако цял ден си държиш главата в туй положение, ти губиш от своето достойнство, ще се изменят всичките твои магнетически влияния. Винаги ще държиш главата си перпендикулярно към центъра на Слънцето – нищо повече. И вечерно време, като седнете, направете си един отчет днес дали главата ви е била свързана с центъра на Слънцето, с този магнетически или разумен Център, дали тези течения са били правилни. По този начин много от вашите състояния, които създават нервността, неразположението на духа у вас, ще се изгладят. Тези малки грапавини, тези препятствия, които сега се зараждат, ще изчезнат. И тъй, от Черната ложа, от центъра на Земята постоянно изменят движенията ви. Наблюдавайте какви движения имат добрите хора. Аз бих желал да наблюдавате главно движенията на светски хора, които са добри; а също и на светски хора, които са лоши. Това е едно приятно наблюдение. Така ще можете да си дадете един вътрешен отчет за тия течения, които стават. Онези по-способни ученици от вас, които искат да се занимават със себе си, да си изправят движенията. Които искат да се занимават с окултната наука, нека правят тия наблюдения, а които не искат – те са свободни. Но да не влезе у вас един страх, та да не знаете къде да сложите ръцете си. Ако се оставите в едно естествено положение, вие ще знаете къде да ги сложите. Ако не знаете къде да сложите ръцете си, поставете ги на масата, попейте си пет-десет минути, за да си починете; поставете си краката успоредно, малко разтворени, отпуснете после ръцете си и ще имате известна почивка. Каквито мъчнотии да имате, знайте, че вашите мъчнотии са предвидени; седемдесет и пет процента от

мъчнотиите, които имате, са преувеличени – остават само двадесет и пет процента, а това е закон, който можете да носите.

И тъй, щом сте много разтревожени, преди да си легнете, направете си тазвечерното упражнение, изговорете и формулата, която ви дадох тази вечер, поприказвайте си. Или като правите упражнението, като прекарвате лявата ръка над дясната и дясната над лявата, може да вземете един стих от Писанието и да го прочетете. Това са елементарни упражнения. Вие казвате: „Без тях не може ли?“ Не може. Е, да допуснем, че някои от вас имат бръчки по лицето си. В нашата Школа влиза като задача за една година да изправите тези бръчки. Да кажем, че вие сте стар, на шестдесет години – за една година трябва да изгладите тези бръчки. Това са натрапени, излишни същества у вас. Ако ти посветиш живота си на тяхното изправяне, няма да остане от тях нищо; за една година ще премахнете всичките тия излишни вещества от вашето лице. Нали жените употребяват козметични средства за това? Туй, което ви препоръчвам аз, то не е за красота, но за усилване на волята – да премахнете всички чужди вещества от лицето си. Ами че ако не сме господари на своето тяло, на своето лице, на туй, което Господ ни е дал, на туй, което е наше собствено, а не чуждо тяло – друго какво можем да направим? Ако не знаете как да владеете главата си, как да владеете ръцете и краката си, как да владеете вашите мускули, всичките ваши думи ще бъдат напразни. Туй е здравословно и за мислите, и за чувствата, и за волята ви. Знаете ли това нещо за себе си, за в бъдеще ще знаете как да възпитавате и децата си. Децата много лесно се поддават. Ще кажете: „Ела, мама!“ Ще направите едно движение, друго движение и те ще възприемат. Защо да взимате пръчка? Има ред упражнения, при които и вие ще се упражнявате, и детето заедно с вас ще се упражнява. Ще кажете: „Ами че ние, възрастните хора, с такива работи ли ще се занимаваме?“ Ами мислите ли, че тия наши

движения, които сега правим, са на мястото си? Не. Има морални движения, но има и неморални движения. Едните носят добродетелите, а другите носят злото в света. Наблюдавайте само онзи, който мисли да убива – какво се крие в свиването на неговите вежди, какво изразяват неговото чело, неговите мускули. После вижте какви движения има кучето, което мисли да ви ухапе. Може да наблюдавате и мечката. Посетете някой път зоологическата градина и ще видите, че когато мечката иска да изяде някого, тя почва да заглажда кожата си – прави движения като някоя змия. Значи тя е намислила да направи някое зло. Ако си в гората, ти трябва да се качиш на някое дърво. Но идва ли мечката тъй насреща ти, с настръхнала козина, това значи, че тя идва да те плюе и казва: „Ти не заслужаваш да се занимавам с тебе, аз такъв човек не ям.“ Е, питам: защо когато мечката не иска да яде някого, козината ѝ настръхва, а когато иска да изяде някого, заглажда космите си? Вземете човека, когато пипне някоя кокошка или агънце – той тъй се глади по корема и си казва: „Ах, хубаво – хубав кебап става.“ И мечката прави същото. Улови някого и казва: „А, хубав кебап става от този човек.“ И в живота е същото. Когато някой човек почне да ти говори много гладичко, като мечка, това значи следното: онези сили, които вървят по този начин – те имат обратни движения, против нас. Трябва да знаете, че хората в даден момент могат да попаднат в отрицателните сили на Природата. Вие трябва да знаете, че имате много врагове – хиляди същества, които всеки ден ви дебнат, всеки ден ви устройват капанчета – навсякъде в обществото, навсякъде в Природата. Където и да минавате, те все гледат да ви устроят нещо – камъни почват да падат върху ви или каквото и да е друго. Но има други същества, които ви предпазват. Това са вашите приятели, които ще им противодействат. Кой са причините – това е друго нещо. В Природата има много разумни сили. Много от нашите нещастия се дължат на

тия невидими врагове в живота. Те са много опасни. Това са факти. В живота има такива невидими врагове; има и видими врагове, които не могат да се избегнат. Те всички си служат с известни хипнотични движения. Те постоянно ти внушават и почват да ти предават известни форми – днес една, утре друга. Например те искат да ти уморят някое дете и започват да ти казват: „Туй ваше дете ще умре.“ И ти повтаряш: „То ще умре.“ Повтаряш, повтаряш – и няма да се минат четири-пет месеца, това дете се разболява и умира. В дадения случай това нещо във Волята на Бога не е предвидено. Туй дете не трябва да умре, но ти се съгласяваш с внушенията и го предаваш. Ще кажеш: „Няма да умре това дете.“ Ако това не е Волята Божия, ти ще усетиш едно раздвояване в себе си. Онези неща, които трябва да станат, които са Божествени – за тях Провидението не те предупреждава. И когато вашето дете трябва да умре, смъртта идва, без да я знае някой, идва тъй – незабелязано, внезапно. Това става извън вашата воля. Но във всички случаи, когато дойдат да ви предупреждават, трябва да упражните вашата воля, за да бъдете чисти.

И тъй, да се върнем към красивите движения. Трябва да знаете, че има красиви движения в света. Аз желая учениците на тази Школа да се отличават с такива пластични движения. Например викате някоя ваша приятелка. Вие как я викате? Тъй, с показалеца – движите го. Туй движение не е красиво. Как ще повикате един ваш приятел? Не с пръста си. Ето една задача. Аз казвам: повикайте отдалече вашия приятел! Кое е най-красивото движение, с което ще можете в дадения случай да обърнете вниманието на вашия приятел? Толкова време сте живели на Земята – кажете как ще го извикате? Тъй – с цялата ръка? И с цялата ръка да викаш, и това не е красиво движение. Така може да те вика един стражар. Това движение не е за приятел. Е, тогава как ще повикате един приятел, когото обичате? Ще отидете при него и нищо

повече. Ще го хванете за двете ръце и ще му кажете: „Моля те, ела на гости у нас!“ Питат ме: „Ако нямаме възможност, как ще отидем?“ За приятели всякога ще имате възможност. В този случай няма изключения. „Ами ако единият е на единия бряг на една река, а другият – на другия?“ Ще има мост или лодка и тъй ще отидеш. Законът е такъв – между двама приятели никога не може да се изпречи една река. Може да опитате това нещо. Никога не можете да се срещнете с един ваш приятел, разделени от една река; всякога ще се намерите на един възел, на едно място, откъдето ще можете да минете свободно. Това е Божествено. Никога не могат да ви поставят на едно противоречие. Щом обичта ви е непреодолима – противоречия няма.

И тъй, аз искам като ученици да спазвате тия, красивите движения, с едно морално вътрешно убеждение. Ако за вас всички тези неща са маловажни, трябва да знаете, че няма маловажни работи. Разбира се, вие трябва да се пазите – като правите тия движения, да не ставате за посмешище, да не предизвиквате смях. Когато осмивате някого за неговите изкривени движения, вие всякога ще попадате под същия закон. Аз забелязах някои ученици, на които съм казал някои неща – те се смяха и попаднаха под същия закон. Не се смей, защото ти ще се свържеш с тези отрицателни движения. Първото важно нещо: не е правилно да се смееш!

Второ упражнение: Двете ръце се изнасят напред успоредно. После се вдигат нагоре, свалят се надолу, пак нагоре, надолу – тъй няколко пъти се прави ритмично движение. Пак нагоре, но само китките се движат нагоре, после надолу. След това и двете ръце се движат нагоре и надолу много пъти и спират в хоризонтално положение.

Ръцете настрани, напред – китките една върху друга и пак настрани.

Повторете първото упражнение няколко пъти.

Ръцете над главата са раздалечени и после се спускат надолу, отстрани покрай тялото. Това се прави няколко пъти. Ръцете се изнасят напред няколко пъти.

Тайна молитва

Тридесет и втора лекция от Учителя 1 юли 1923 г., неделя, София

УПЪТВАНЕ

Тайна молитва

Сега ще направим три кратки упражнения:

Първо упражнение: Ръцете напред. Дясната ръка се поставя върху лявата, бавно се тегли нагоре до рамото, после отива пред главата в кръг и пак се изнася напред успоредно на лявата; след това лявата ръка се поставя върху дясната и се прави същото, както и с дясната. След това ръцете, които са отпред, бавно отиват настрани, нагоре и надолу.

Лявата ръка е опъната напред, дясната се поставя на рамото на лявата, тегли се по лявата до пръстите и се сменя надолу. Същото се прави и с лявата ръка.

(Прочетоха се няколко теми върху „Предназначението на братя и сестри“.)

Изпейте Духът Божи!

Второ упражнение: Дясната ръка право напред. Палецът на дясната ръка хваща малкия пръст на същата ръка, после го пуска; след това палецът и безименният пръст се допират и се отпускат; после палецът и средният пръст правят същото и най-после палецът и показалецът се допират и се отпускат. Педята широко се отваря.

Палецът, малкият пръст и показалецът се съединяват, след това и безименният се присъединява, само средният пръст остава прав, после и той се присъединява. След това показалецът се отделя, след него средният, безименният и малкият, и ръката се слага отпред на масата. Същото се прави и с лявата ръка.

Като правите тия упражнения, умът ви трябва да се концентрира в пръстите. На пръв поглед това ще ви се види детинско упражнение,

но в дадения случай, когато концентрирате ума си, ще видите, че това има добри резултати. Всеки един пръст е свързан с известни течения. Например вие искате да образувате в себе си една черта на достойнство и благородство. Ако искате да работите над ума си, съединете палеца и показалеца си много бавно, а другите пръсти да останат свити. Съсредоточете ума си върху тази група пръсти – палецът и показалецът са съединени. Искате да развиете самосъзнанието – съединете палеца и средния пръст и ще възприемете онази необходима енергия, която ще въздейства на съзнанието ви. Искате да развиете изкуството, обичта към Природата – съединете безименния пръст с палеца. Искате да бъдете тактични – ще съберете палеца и малкия си пръст, защото някой път вие постъпвате нетактично, сприхави сте. Сутрин и на обед ще правите това упражнение и ще видите какво влияние ще окаже. Това са елементарни упражнения.

Имайте едно нещо предвид: ако вие отидете да разправяте тези неща другиму, този ключ е изгубен. Знаете ли защо е изгубен? Този, който ще прави упражнението, ще мисли за вас, ще си казва: „Чакай, какво ли прави онзи?“ И като мисли така за вас, веднага ще се прекъснат съобщенията. Ако вие покажете тези упражнения някому, той ще каже: „Аз с тия залъгалки с пипане на пръстите не се занимавам – това е глупава работа.“ И ти ще се върнеш у дома си с едно прекъсване на сърцето. Не трябва така да постъпвате. Най-първо вие ще проверите тия работи сами. Ще направите туй упражнение веднъж, дважд и като видите резултата, тогава може да го препоръчвате и на другите. Тия упражнения може да ги употребите и за възпитание на децата си. Ще кажете на детето си: „Ха, татовото, ха да направим едно упражнение.“ Някой път майката не може да умири детето си. Ще вземе да направи туй упражнение с него и то ще се умири. Някой път се скарате вкъщи. Ще правите упражнението с

пръстите – то е свирене и ще се свърши работата. Едно отлично упражнение е то. Ако някой път не си разположен духом, прави туй упражнение и ще видиш, че няма да минат пет-десет минути, и ти ще имаш едно прекрасно разположение на Духа; иначе ще мислиш защо светът е тъй създаден и за какви ли не други въпроси. А тъй – ще си побуташ пръстите и туй, което ти трябва, ще го приемеш. Някой път има изключения, но все-таки ще гледате всякога умът ви да присъства в правенето на упражнението; трябва да вярвате, но твърдо да вярвате, а не само някаква глупава вяра да имате. Опитайте един закон – да видите има ли резултати, или не. Последователност се иска в това, затуй Природата е создала ръцете – известно предназначение имат те.

Трето упражнение: Ръцете са отпред, със склучени пръсти и с длани, обърнати навън. Малките пръсти се отделят, след това безименните, после средните, накрая показалците, само палците остават допрени. Ръцете се обръщат напред като букет, пръстите се допират. След това дясната ръка се тегли по лявата до рамото, минава пред лицето, над главата, от дясната страна, слиза надолу, отива напред, палците се допират, после показалците, след това средните пръсти, безименните и малките пръсти. Така ръцете минават над главата, после отпред над главата и при това движение се произнасят формулите:

В единството на Божията Любов (ръцете надолу) и Мъдрост (нагоре) Истината (надолу) постига своите цели (нагоре).

В името на Божията Мъдрост (ръцете надолу) и Божията Любов (нагоре) Истината (надолу) постига своите заветни цели (ръцете нагоре и после бавно се спускат надолу).

Дочетоха се останалите теми.

Прочете се резюмето върху темата „Разлика между Добро и Правда“.

За идния път ще имате темата „Отношенията между въздуха и водата“.

Най-първо умът на окултния ученик трябва да се научи на разграничение – да знае да разграничава нещата. Аз бих желал, без да се самокритикувате, да знаете в даден момент към коя категория спадат състоянията, които прекарвате, и да видите какви резултати имате от тях. Да кажем веднъж през деня имате едно меланхолично състояние – туй не трябва да ви плаши, то е в реда на нещата. Или някой път може да имате едно весело състояние – това не трябва да ви радва, вие не знаете кое е по-хубаво, кое от двете състояния ще произведе по-добър резултат. Възможно е едно добро, приятно състояние да е по-хубаво, но възможността в единия и в другия случай се равнява на петдесет процента.

Окултният ученик трябва да следи постоянно състоянията си. Вие още се учудвате на вашите състояния. Някой път се намирате в положение като че отсъствате, усещате се изпразнени, умът ви не работи, и не само това, но идвате до едно състояние да изгубите вашето съзнание, като че някоя друга сила взима връх над вас. Даже ако изгубите съзнанието си, не се плашете, понеже и вечерно време, като заспивате, губите вашето съзнание. А окултният ученик трябва винаги да има будно съзнание. Вие сега не знаете как да заспивате, там е всичкото зло – вие заспивате несъзнателно, а като станете ученици, ще заспивате съзнателно и ще се събуждате съзнателно. Следователно ще имате една отлична опитност за вашите състояния. За да се добие такова едно будно състояние на душата, се изискват доста упражнения. Например нека някои от вас се опитат да заспят съзнателно – сякаш знаят, че заспиват. Ще ви дам едно малко обяснение какво ще се случи с вас, когато заспивате. Да кажем, че седите, съзнанието ви е тихо и спокойно. Изведнъж усещате, че вътре в мозъка ви става едно шумолене, като че нещо ви сграбчва, вие не

можете да се върнете назад и във вас се заражда един вътрешен страх. В такива случаи някои хора усещат едно мъчение и почват да викат. Стойте тихо и спокойно, защото щом се уплашите, настава един момент на помрачаване, вие изгубвате съзнанието си и в тази тъмнина ще се намерите в една тъмна зона. Вие трябва да запазите мисълта за себе си, да се познаете, за да излезете благополучно от тази тъмна зона. Няма да се мине дълго време, и веднага ще влезете в Духовния свят и ще правите разлика – ще знаете кога спите, кога сънувате, кога ходите – ще различавате нещата. И после, като се върнете от Духовния свят, по същия начин пак можете да се събудите. Работата е, че като дойде туй шумолене, тогава се намесват тия гъсти магнетически състояния, при които човек изгубва съзнанието си, не се познава – всичко за него е разбъркано, всички предмети, положения, които вижда – всичко туй представлява за него една фантасмагория. Но щом влезе в съзнанието си, ще види, че между всички неща има една вътрешна връзка. За да надделеете, се изисква много голямо усилие, защото някои от вас, като се концентрират, заспиват. Заспиването е един метод на Природата. Няма по-лесно нещо от това да заспиш, но в туй лесно нещо човек нищо не може да научи. По някой път и в съня се пробужда съзнанието ви, когато искат да ви предпазят от някое бъдещо събитие. Онези, които те ръководят, ще събудят съзнанието ти, като ти дадат някой жив сън. Внимавай да запазиш този сън. Някой път човек запомни някой сън – той дълбоко се вреже в ума му и може да го предпази от някоя беда. Разбира се, това съставлява една част от окултната наука, един от трудните въпроси – да можете да регулирате вашите енергии. Тия енергии идват от центъра на Земята, вървят по гръбначния стълб и във вид на едно голямо течение нахлуват към централната мозъчна система. В тия течения съвременният свят е изгубил своя контрол. Има и друго

едно течение, което иде от Слънцето. То върви по обратна посока – от мозъка към симпатичната нервна система или към стомаха.

И тъй, ние днес се намираме между две вълни, които постоянно ни плискат. Ние се намираме в положението на една черупка, хвърлена във водата, която се блъска от вълните ту на една, ту на друга страна. Когато имаме благо, което Бог ни е дал, не знаем как да го използваме и когато дойде страданието, пак не можем да го използваме и лъкатушим. Тия страдания са необходими, понеже като влезете в Духовния свят, като се освободите от тялото, ще трябва да знаете как да контролирате вашето духовно тяло. Това нещо трябва още отсега да го научите. Малки опити може да се правят. Аз съм правил такива наблюдения при сегашното ви състояние. Например срещате човек, който ви е неприятен, и при тази неприятност, понеже неговите магнетически и електрически течения са гъсти, вие не искате да си вдигнете очите нагоре да го погледнете, но искате да избегнете неговия поглед, защото чрез погледа всякога става съединение. Злото не е в това, че не искате да го гледате, а в това, че у вас се заражда страх и отвращение. Тия неща са вродени в човека. Следователно тогава си представете, че Господ е между вас и този човек, когото не можете да гледате. Или си представете, че вашият ръководител, вашият Учител или най-добрият човек са между него и вас – и гледайте да промените своето състояние. За да ликвидирате с кармата си, трябва да се примирите с всичките хора. Докато те са живи, по-лесно можете да се помирите; щом идат в другия свят, по-мъчно можете да се примирите с тях – изменят се вече условията и вследствие на това кармата по-мъчно се ликвидира. Ще гледате по възможност бързо да изглаждате всичките си отношения. Ако това не можете да направите, тогава защо ни е Школата? Като влезете в другия свят, той трябва да представлява за вас само една почва. Онзи, който не е работил в този свят, след като замине за другия, дълго

време ще дреме там или ще чака кармата му да узрее в чистилицето. Пък няма нужда да чакате с години да ви пържат в чистилицето. Тук, в Школата, за половин година можеш да минеш чистилицето, а там това може да ти отнеме четири-пет години. Защо ще чакаш четири-пет години, докато минеш чистилицето, когато тук, на Земята, можеш да прекараш този курс за шест месеца. Казват: „Каква придобивка има един окултен ученик в Школата?“ Придобивката е тази, че спестявате три години и половина. А знаете ли на какво се равняват тия години? Те се равняват на много години. Туй е хубавото на всички окултни школи, които вървят по методите на Бялото Братство – че приготвят своите ученици да бъдат готови за новите условия, при които животът може да се прояви. Туй е смисълът на Школата. Щом имаш условия, и знания можеш да придобиеш. Знанието не се придобива на физическото поле. Знанието е смес от всичките светове. Човек трябва да разбира свойствата, качествата на материята във физическия свят; той трябва да разбира още и свойствата, качествата на астралната материя; след това – на материята, с която умът работи; и най-после – на материята, с която душата борави. Това са все знания, това са закони, така преплетени, че има човек какво да учи. За учениците има много неща за учене; а за онези, които са деца – те още могат да се занимават с физическия свят. По-напредналите ще се занимават с другите светове – с потънките материи.

Ако аз бих желал да ви придам повече интелигентност, ще избира срядата като ден за събрания в Школата. Ако искам да ви предам повече благородни качества, ще избира четвъртъка. Ако искам да се усили Любовта в Школата, ще избира петъка. Ако искам да се развие трезвата мисъл в учениците, ще избира съботата. Ако искам да се развие тяхното въображение, ще избира понеделника. Ако искам да се развие в тях войнственият характер, ще избира вторника. Ако пък

иска да се индивидуализират, ще избира неделята. Всеки един метод има свое приложение. Питат някои защо събранията стават в неделя вечер. Има си причина – то не е току-тъй. Ние ги изменихме от четвъртък в неделя вечер. На Школата ѝ липсва едно – трябва да се създаде у нас разположение в чувствата. У вас, учениците, липсва разположение на чувствата. За да придобиете това разположение, трябва да му посветите цяла една година; усилено да работите, за да изправите чувствата си – хармонично да действат. Това е цяло изкуство. А сега, по липса на това изкуство, ония енергии, които придобивате по време на разходките, вие ги изгубвате. С един замах изгубвате богатството, което имате, и после страдате. Трябва да имате разположение на чувствата. Вие сами може да се упражнявате в това.

Ще ви дам едно упражнение за разположение на чувствата.

Упражнение: Сутрин, като станете, ще седнете на земята на левия си крак, а десният да е с коляното нагоре. Лакътът на дясната ръка се опира в дясното коляно, а показалецът и средният пръст подпират челото от страни. Лявата ръка е спусната свободно надолу. Това е едно отлично положение за съзерцание. Отправете ума си нагоре към вечното, към Бога, и същевременно мислете за онзи мир, където царува хармония. Там е действителният живот. Това упражнение може да го правите на обед и вечер, ако искате, но непременно по един път сутрин. Сутрин ще го правите преди молитвата. То ще внесе разположение на чувствата и през целия ден ще имате едно прекрасно настроение.

Това упражнение може да го правите четири седмици наред по пет минути. То е едно отлично положение за съзерцание.

Сега помнете, че всяка една поза има свой смисъл вътре в Природата. Това е наука. Всяка една поза на мускулите, на веждите, всяка поза изобщо в даден момент става по един азбучен геометричен ред. Следователно, когато дойдем до положение да владеем себе си,

ние веднага ще преустроим геометрически мускулите си. Това е една задача.

Има някои хора, които не могат да контролират очите си, ушите си, веждите си, устата си. Всяко нещо за ученика трябва да бъде осмислено. Много движения в човека са предизвикани от големи мъчения. Някой човек, след като се е мъчил много, станал е нервен; някой човек, като го гълчат много, в него стават известни спазми. Когато децата се възпитават добре или когато някой човек е религиозно настроен, или пък има добро душевно разположение, мускулите на лицето му стават пластични. Щом се постави в ненормални условия, тогава от него се изисква воля, за да се самоовладее. Например при една обида или при страх човек веднага трепва и хуква да бяга. Не – като ти трепне сърцето, веднага трябва да се самоовладееш. И бягането е хубаво, защото ако човек не бяга, може да го сполетят нещастия; а тъй, като бяга, той се спасява. Всякога обаче умът трябва да присъства в главата, понеже ако не присъства, човек може да бъде изненадан. Щом човек трепне, като подскочи и избяга – това е една спасителна мярка. Вземете един войник. Ако умът му присъства, когато оръжието ще гръмне, той ще запази присъствието на духа си и няма да пострада. Хубаво е да имате това хладнокръвие. Има ученици от Индия, които специално ги изпращат в Европа, за да участват на бойните полета и с мисълта си да могат да отклонят страха. Много пъти някои адепти специално създават войни, за да представят един действителен урок на своите ученици. Те създават една война между два народа, за да дадат изпит на учениците си. Ами че какво мислите? Вие се биете, а истинските ученици се учат – шрапнелите минават покрай тях, а те седят тихо и спокойно и се учат. Туй не е свещен егоизъм, това е геройство! А пък вие трябва да използвате условията тук. Хората създават войни – те са отговорни за тях; а вие покрай тях ще държите изпитите си.

Например една самарянка да отиде на бойното поле, дето падат шрапнелите, да вземе един ранен и да го изнесе извън бойната линия – това е един изпит за нея – съзнателен или несъзнателен. Може наскоро да стане една война – най-късно в срок от десет години, а може и по-рано от десет години да стане тази война. Та някои от вас ще ги пратим да си държат изпита там – на бойното поле. Ние ще използваме всички условия. Ние не създаваме войните, но вие като ученици трябва да се изпитате.

Запитват ме: „Може ли без война?“ Има само един начин тя да се премахне. Когато хората възприемат Любовта в сърцата си, с войните е ликвидирано. Ще стане още една война и тогава хората ще поумнеят. Тази война е натрапена. Има условия за нея сега – само чакат някой да я запали.

Великият закон, който управлява света, не се отнася за нас. Има други разумни същества, които се грижат за съдбините на човечеството. Ние само ще използваме условията. Какви ще бъдат резултатите – други са отговорни за това. Ние сме зрители на туй, което става, и трябва само да използваме условията, при които Бог ни е поставил.

Тайна молитва

Тридесет и трета лекция от Учителя 8 юли 1923 г., неделя, София

АБСОЛЮТНО МАЛКОТО И АБСОЛЮТНО ВЕЛИКОТО

Тайна молитва

Животът може да се прояви само между две абсолютни величини: първата величина е крайно голямата, абсолютно безграничната величина, а втората е абсолютно малката, ограничената величина. От тия две величини се зараждат и всичките благости, и всички противоречия на света.

Когато великото в живота иска да се вмести в крайно малкото, се зараждат всичките страдания. Това е много естествено. Ако вие искате да поместите най-хубавите си дрехи в куфара, какво ще стане с тях? Всичките им гънки и панделки ще се смачкат и като ги извадите, ще ви се счупи кефа. Тъй казват турците.

Благото в живота е в това – когато малкото се вмести във великото – тогава настава хармонията в живота. И тъй, като ученици на Всемирната Бяла школа, по закона на Мъдростта в даден момент трябва да знаете посоката на вашето движение. Животът може да се прояви в две величини, в две насоки, и то според това, в каква насока живеете – в движение към малкото или в движение към великото. Следователно ще имате два резултата. Когато се движите към абсолютно малкото, всякога ще усещате нещо ужасно – едно безсилие в живота, което не можете да си обясните на какво се дължи. Веднъж задвижени от великото към малкото, вие не можете да вземете обратно движение назад. Обратно движение в Природата няма. По посоката, в която вървите, вие трябва да минете до абсолютно малкото, трябва да изпитате безсмислието на живота, защото така

малкото ще ви даде една нова идея. От друга страна, щом усещате веселие и Радост – вие се движите към великото.

Сега няма да се спирате да питате защо са тия страдания или защо са тия радости. Радостите и страданията са резултати от тия две насоки. За да можете да живеете, за да има каквото и да е съзнание във вас, непременно трябва да имате или едната, или другата насока. И всеки философ, който се е опитал да коригира тия два закона, всякога е полудявал. Според тия два закона ти ще приемеш страданията такива, каквито са. Нищо повече! Защо и за какво – философия там няма. Там има само едно мнение. Когато седиш при абсолютно малкото, ще страдаш; когато дойдеш до крайния предел и минеш от абсолютно малкото към абсолютно голямото, веднага твоето състояние ще се измени. От гледището на хората тук, на Земята, абсолютно малкото произвежда всичките нещастия в живота. В Небето законът е обратен – великото е, което произвежда страданията, а крайно малкото произвежда щастие. Следователно туй, което за нас на Земята е най-голямото нещастие, на Небето то е най-голямото ни щастие; и туй, което за Земята е най-голямото щастие, за Небето то е най-голямото нещастие. Е, как ще разберете това противоречие сега? Вие сте нещастни, понеже нямате нищо, а като направя паралел – един велик Дух в Небето става нещастен, когато е богат. Тогава в него се ражда желание всичко, което има, да го раздаде, за да стане щастлив. Вие ще кажете: „Ама защо да е така?“ Аз ще ви задам друг въпрос: защо да не е така? Колкото единият въпрос е силен, толкова и другият е силен. Това не е разрешение на въпроса. Защо е така или защо не е така – тия въпроси не разрешават същността на живота. Ако обясним едното или другото положение, ни най-малко няма да изясним самия живот. Туй, че ние скърбим – това са наши субективни схващания. Ако някой човек страда, то се дължи на частично състояние на индивида. Ако у един велик Дух се

зароди едно малко страдание, то е негово субективно, не е страдание на целокупното човечество, защото животът сам по себе си няма тия съотношения. И тъй, тази философия е необходима за вас. Щом идват страдания, значи вие се движите към абсолютно малкото, а то е необходимо, за да определите същността на вашия живот. Тази абсолютно малка величина е Божествената величина, с която трябва да се мерят всичките неща. Само като дойдете до абсолютно малкото, ще имате мярка да мерите всички величини и ще разбирате смисъла на живота. И когато разберете тази абсолютно малка величина, вие сте господари на всички положения.

Привидните обяснения в живота всякога ни водят към една крива посока. Вземете всички ония съвременни духовни и религиозни твърдения за това кой е на правата страна. Дават се само частични обяснения на ония съвременни философи, които са създали почти всички нещастия в живота, но те са само палиативни, обяснения. Например кой от вас не може да проповядва морал? Какъв ли не морал вие проповядвате на вашите деца. Проповядвате им как трябва да живеят, за да бъдат щастливи. Питам: къде има поне един от тия щастливи хора, който да е написал своя биография и да покаже, че е бил щастлив и в раждането, и в умираването си? Значи там не е смисълът на живота. Има друг смисъл в живота – да влезеш в тялото си и да излезеш от тялото си, без да се мъчиш.

И тъй, всяко едно криво желание е една крива връзка, която свързва душата с материята – а всяка връзка ограничава човека. Желанията, които имате, всякога трябва да бъдат свободни, да не ви връзват. Имайте желания, но не се връзвайте! Никога не оставяйте да ви връзват други в живота. Например имате едно дете и казвате: „Аз без туй дете не мога.“ Детето пък казва: „Аз без майка си не мога.“ Това е една крива насока. Детето без майка си може. Чудни сте вие! Майката не можела без детето. Ами ти, преди да се ожениш, когато

нямаше деца, как живееш без тях? Защо се държиш за тази крива философия? Някои казват: „Аз без радости в живота не мога да живея.“ Можеш. Всеки иска да живее в радости, а без скърби. Не, ако щастието е една необходимост, тогава и скръбта е друга необходимост. Не е вярно, че щастието е една необходимост за душата. Душата може и без щастие. Ще кажете: „Какво ще бъде състоянието на душата тогава?“ Да кажем, че ти имаш един обект, който ти причинява известно приятно настроение, но ти искаш да го хванеш с ръцете си и да го стиснеш до гърдите си. Ти мислиш, че само като го стискаш, само тогава живееш. Туй е най-глупавото състояние. Това, което можеш да стискаш, и далече от тебе да е, пак можеш да живееш без него. Обаче в дадения момент това е едно твое състояние – и там е всичкото заблуждение. Този предмет може да бъде неодоушевен, може да бъде и одоушевен – законът е все същият. Важното е какви трябва да бъдат отношенията ви към предмета.

Някой път казваме: „Как е възможно човек да живее без тяло?“ Може да живее без тяло. Под думата *тяло* разбирам ограничение. Ако ние кажем, че без тяло не може, значи тялото е една абсолютна реалност, на която душата е сянка. Не е така. То е все същото, ако кажем: „Аз без къща не мога да живея.“ Как не можеш? Птиците как могат да живеят? Значи те са по-умни от теб. Може без къща да се живее. Не е къщата, която дава живота. Къщата е само един резултат. Ние създаваме къщите – а можем да създадем къщи, каквито искаме. Можем да им турим два, три, четири, пет етажа – ние сме господари на положението. Казвате: „Какво ще стане, като загубя тялото си?“ Ще почнеш да мислиш как да създадеш една по-добра къща. Като изгори първата ти къща, ще направиш втора, по-хубава, по най-модерен начин и ще благодариш на Бога, че първата е изгоряла.

Сега е необходимо за всички ви да схванете абсолютните величини. Бог всякога се стреми към нас, а ние се стремим към Бога.

Значи смисълът на нашия живот е в стремежа ни към Бога – но имайте предвид, че вие не можете да обхванете Бога. Абсолютно голямото не може да се побере в абсолютно малкото и абсолютно малкото не може да изпълни абсолютно голямото. Те са две невъзможности и между вас и Бога всякога ще има следната разлика: вие никога в живота си няма да заемате туй, което Бог заема – и Бог, колкото и малък да стане, Той няма да бъде като вас. Схващате ли каква е мисълта ми? Цялото не може да се превърне в една своя част, нито частта може да образува Цялото. Във висшата математика доказват, че частта е равна на цялото. Това са математически твърдения. В какво отношение частта е равна на цялото? Това е при следното положение – ако абсолютно малкото и абсолютно великото имат един и същ стремеж едно към друго, то в дадения момент, когато абсолютно великото се движи към абсолютно малкото, и когато абсолютно малкото се движи към абсолютно великото, ако силите, с които се движат едно към друго, са равни, в това отношение казваме, че абсолютно великото може да бъде като абсолютно малкото. В даден момент, ако стремежът на човека към Бога е толкова силен, колкото стремежът на Бога към човека – в това отношение само казваме, че те са равни – а не по своята есенция, не и по своята същина. В този стремеж трябва да се зароди тази хармония между Бога и нас – да изпълним Неговата воля. Като се зароди у нас силно желание да изпълним Неговата воля – и в Бога се заражда желание да изпълни нашата воля.

Може ли абсолютно малкото да изпълни Волята на Бога? Не може. То може да я прояви. В абсолютно малкото може да се зароди силният стремеж да изпълни Волята Божия – тогава и абсолютно великото ще изпълни неговата воля. Да кажем, ти желаеш Бог в тебе да стане велик – и в туй величие ти се разширяваш. Понеже Бог е велик, като Го повикаш, Той дойде и ти казва: „Твоята колибка е

малка, да я разширим!“ Ти отговаряш: „Малка е, но пари нямам.“ Тогава Бог влага средства. Ти градиш – Той влага, Той влага – ти градиш. Той влага и така ти създава работа. Ти трябва да Го повикаш. Той ще ти даде план, начин за работа, а ти ще почнеш да реализираш Неговия план. А сега, като дойде Господ, вие казвате: „Я ни съгради къщата!“ Искате Той да гради, а вие да гледате отстрани. Не, абсолютно малкото всякога гради. То слага камъче по камъче, а Бог в своята премъдрост наблюдава градежа, както това става и в Космическия живот. Много пъти ви нападат противоречия, съмнения – като че нищо не сте постигнали. Това са преходни състояния. Някой път мислите, че никой не ви обича, не мисли за вас – считате се като едно микроскопическо същество; а някой път мислите, че сте много голям – цялата Земя може да разтърсите. Колкото е вярно едното състояние, толкова е вярно и другото. Вие се движите едновременно между тия две величини, за да създадете една нова мисъл. Щом мислите за Великото – вие сте във връзка с Бога. Когато не мислите нищо, тогава Бог мисли за вас. Господ се обърне, тури си микроскопа и започва със своите клещички. Ти дигаш шум. Той те хване, пита те: „Какво ти е?“ „Много ми е тясно тук.“ „Тя е лесна работа.“ И ти тогава казваш: „Ето спасението.“ Значи само Бог със Своята Мъдрост е в състояние да те извади от абсолютно малкото. Това е едно от най-опасните състояния в живота. Няма по-голямо страдание от туй – да се намериш в абсолютно малкото! Който се намери в клещите на абсолютно малкото, той знае какво нещо са страданията. И когато Бог иска да смири един Дух, който мисли, че е велик – туря го в абсолютно малкото. Този Дух се спира там и почва да се моли и тогава Господ дойде, хване го с щипците си и казва: „Позна ли сега, че не си онзи, великият?“ Само в абсолютно малкото човек може да се смири. Затуй ние в живота си минаваме от Вечния живот към временния, за да научим абсолютното смирение. Господ иска

всичките същества, колкото и да са големи, да разбират тия два велики закони. И всеки, който в най-малкия смисъл пристъпи закона, само като помисли, че е безграничен, трябва да влезе в абсолютно малкото – да се смири. Безграничен е само Един – Бог! Всички ние се стремим към Него. Щом някой помисли, че е безграничен, той влиза в стълкновение със закона и трябва да вземе обратното движение – към абсолютно малкото. Като стигне до дъното – от тук вече човек започва да се възражда наново. Като стигнеш до абсолютно малкото, Бог ще те посрещне, ще те спре и в този момент на крайно отчаяние, когато ти искаш да се самоунищожиш, Той ще те запита: „Ти разбра ли безкрайното величие на твоето съществуване?“ Ти ще кажеш: „Разбрах.“ Тогава Той ще те вземе в другата посока и ще ти покаже абсолютно великото. Той ще те понесе на своите крила, ще те разведе из цялата Вселена и ще ти каже: „Ако ти ходиш в съгласие с Моите закони, всичко туй ще бъде твое, но в деня, в който ти направиш най-малкото престъпление, ще се намериш в положението на последен слуга.“

Някой път вие искате да правите инат на Господа – не искате да Му говорите, искате да Го заставите Той да ви проговори. Това с хората е лесна работа. Ако мълчиш при един човек десет години, той ще ти проговори. Но с Бога не е така. Мълчиш десет години, сто години, хиляда години – и пак ти ще заговориш пръв, Господ няма да ти заговори. И като заговориш, Господ казва: „Добре, че заговори нашето гневливо дете.“ И всички тия хора на Земята, както ги виждате, все са такива гневливи деца, паднали от Небето. Те са се разгневили за много малко нещо и с хиляди години мълчат, от дома си бягат и казват: „Аз за дома не искам да мисля.“ Ама сега са се затъжили вече, като са дошли до дъното на абсолютно малкото, и питат: „Какво ли правят горе?“ Те са дошли до едно умиление и разкаяние. Тогава почват Ангелите да слизат отгоре, да носят писма

от вкъщи. Хората четат писмата, текат им сълзите и питат: „Какво прави моята сестра?“ Мисли за тебе. Ами ти какво правиш? – , Аз мисля да се върна назад – познах погрешките си.“ И Христос казва: „Голяма е радостта на Ангелите горе на Небето, когато една душа се обръща към Бога.“ Човек минава през абсолютно малкото и отива към абсолютно великото – към безграничното. Само в този момент ще дойде Божествената Любов.

Сега вие ще кажете: „Тия работи ние ги знаем.“ Да, но тази философия има приложение. Някой ден сте разтревожени, може би случайно. Гледайте за една минута да измените състоянието си. Тази философия, според която сега вървите, изисква години, за да станете добри. Добрината на човека зависи от момента. В един момент човек може да стане добър, а хиляди години се изискват, за да се прояви Добродетелта в своята същина. Това вече се отнася за проявлението на Доброто като Божествено начало – но изменението на човека става моментално.

Има тъй наречените Божествени минути. Често аз ви говоря за думата *сега*, като ви казвам никога да не слагате в ума си момента *утре*. Между *сега* и *утре* има един промеждутък, има тъмнина; Земята се е завъртяла веднъж и в тази тъмнина ти ще заспиш – връзката между твоето сегашно и утрешно съзнание ще се измени. Ти като започнеш някоя работа, кажи *сега*. Вечерта, като си лягаш, няма да кажеш *утре*, ще кажеш пак *сега*. Станеш – пак кажи *сега*; ден, два, година – то е все *сега*. Сложиш ли в мисълта си думата *утре* – веднага в съзнанието ти ще се зароди една междина. Ти ще загубиш съзнание и трябва да си спомниш това нещо пак наново. Някои казват: „Утре ще направя тази работа.“ *Утре* – това е човешко, *сега* е Божествено. Ние трябва да започнем с човешкото и да свършим с Божественото в живота. И тъй – животът трябва да се разбира от тази дълбока философска страна. В живота трябва да има философия.

Например често вие плачете и всеки ви вижда. Когато плачете, влезте в стаята си; наплачете се и като излезете, никой да не знае, че сте плакали. Щом плачете пред хората, те ви плащат вече. Пък ако вие имате тъга, нека остане тази тъга за вас – да не я плащат хората. Изражение на тъгата може да има отвън, но сълзите да останат вътре в тебе. Плачеш ли отвън, тия сълзи ще направят тиня, кал – а колко е по-добре те да влязат в почвата! Вие забелязвате ли какви стават тия деца, които много плачат? Идете в училището и вижте дали някой ученик, който е започнал с плач, е станал велик човек в живота! Не. Следователно скръб трябва да има във вашия живот. И аз бих желал скръбта ви да бъде тъй дълбока, че който влезе вътре във вас и погледне скръбта ви, да му настръхнат косите. Като съзρε тази ваша скръб, да не се отчайва, но да каже: „В този човек има воля.“ Какво геройство е, когато видиш един човек, срещу когото всички се опълчват, който носи големи несгоди, неприятности, беднотия, недоразумения – и всички тия страдания понася мълчаливо, с Радост в живота си! Каква велика гледка представлява такъв човек! Това е живот! А когато всички ви видят, че плачете – те ви водят за ръка. Този ви утеши, онзи ви утеши. Е, кой няма да ходи така? И децата могат тъй да ходят.

Днес, Петровден, времето е хубаво, ние сме на Изгрева. Миналата година на Петровден бяхме на Мусала. Тази година сме при малкото, миналата година бяхме при великото. Учим един и същ закон. Там горе беше тихо, и при малкото сега е пак тихо. И абсолютно малкото има добри страни, и абсолютно великото има добри страни. Защо до днес валеше, а днес не вали? Господ казва: „Днес няма да вали, защото този дъжд в абсолютно малкото няма къде да влезе – ще изподави всички деца.“ Ако излееш един котел с вода върху един човек, то е цяло благословение, но за мравките то ще бъде цял потоп. Тия течения, които стават отвън, в Природата, предизвикват известни

промени на състоянията и в нас. Като вали дъжд, някой път усещате нещо мрачно във вас. Тия течения създават цяло наводнение във вас. А някой път, като вали дъжд, вие усещате едно приятно настроение. Тогава вашето движение е към Бога. Всички ще гледате да се поляризирате, да имате стремеж към Бога. Не сте ли добре настроени, изменете настроението си – сложете в ума си мисълта, че в света има само Едно Същество, което ви разбира. Неговото съзнание е всякога будно. Когато дойде време да се справяте с Истината, никаква друга философия няма! Някой път може да ви изоставят и Ангели, и Богове, и вашите ръководители: вие ще се спрете върху великата Истина и ще растете само чрез Божието съзнание – то никога не спи, всякога е будно. Само така ще придобиете една вътрешна опитност. Следователно в едно голямо страдание, и при най-голямото безсмислие на вашия живот, има едно съзнание, което ви разбира. То се интересува от вас толкова, колкото се интересувате и вие. То е Божието съзнание. Бог мисли по най-добрия начин за вашето избавление. Той върви и ви среща – Той е зад вас. Вие сте тъжни, не виждате нищо и си казвате: „Свърши се с тази работа.“ Когато всичко за вас се е свършило, Той върви зад вас и мисли да употреби най-добрия начин, за да ви избави. Той мисли как може да ви зарадва, но вие трябва да идете до дъното. Той намира план как да ви се обади. Както не се надяваш – току ти подшушне нещо, почне да ти говори: ти чуеш първия глас, но мислиш, че в тази пустиня на живота около тебе няма никой, че си сам. Но изведнъж чуеш този глас и си казваш: „Значи тук имало и друг някой.“ Гласът започне да ти говори, а ти се заслушваш. Чуеш един глас, втори, трети, четвърти: всичко туй оживява и около тебе ще дойдат Белите Братя и Ангелите. Ти ще се зарадваш и ще кажеш: „Не съм сам – другояче не би останало нищо от мене.“ Те ще те вземат, ще ти говорят, ще ти дадат един добър обяд, после ще легнеш да поспиш. После ще те заведат при баща ти и

при майка ти. Ти ще си въздъхнеш свободно и ще кажеш: „Заслужава да се живее за Бога!“ Смисълът на живота е в това. Вие сте минали през много опасни места в живота. Някои имат още да минават през тях, а някои вече са ги минали. Всеки трябва да мине през това опасно място. Това е обръщане към Бога – Покаяние, Спасение и какви ли още имена не му турят. То е възстановяване на онази вътрешна хармония между Бога и нас – а тя трябва да съществува всякога. Всяко разединение между абсолютно малкото и абсолютно великото създава страдания, а образуването на тази хармония създава Щастие. Тази връзка може да се образува мигновено. Само ще се спреш и ще кажеш: „Ще ида при Баща си да поправа погрешката си.“

Сега да обясня моята идея. Богат господар, с прецизен характер, има десет души слуги. Един ден посажда орех в градината си, обаче там, където не би трябвало да го посади. Израства орехът. Господарят пита: „Кой го посади тук?“ Вика първия слуга. Пита го, хока го, кара му се – не е той. Тъй изрежда всичките десет слуги – никой от тях не го е посадил. „Че кой го е посадил, вие всички сте се сговорили да ме лъжете. Не знаете ли, че тук има друг план! Кой ви позволи да посадите тук орех?“ Хока ги, бие ги – всички мълчат, никой не го е посадил. Господарят развълнуван върви и си мисли как тъй е израснал този орех! Тъй както седи при ореха, изведнъж си спомня, че този орех го е посадил сам той. А сега белята! Божественият закон какво изисква от господаря? Той може да заглади работата, като каже на слугите си тъй: „Аз ще ви простя, но още веднъж да не ме лъжете.“ Това е по човешки, обаче Божественият закон казва другояче – ще събереш слугите си и ще им кажеш, че този орех ти си го посадил. Господарят трябва да се изповяда пред тях и да им целуне ръка. Божественият закон така урежда нещата. Като направиш един грях пред брата си, ще се извиниш пред него, ще му кажеш: „Братко, аз съм забравил – аз посадих този орех.“ Като направи господарят тъй,

той веднага ще се реабилитира пред очите на слугите си. Но ако не си признае погрешката, те ще кажат: „И той е като всички.“ Иначе те ще знаят, че техният господар е справедлив и честен. И кой ли няма такива орехи, посадени в градината си? Всеки един от вас има посят по един такъв орех. И там е спорният въпрос: кой го е посадил. Не е лошо, че ти си го посадил, но кажи: „Аз го посадах“ – и въпросът е уреден. Нали всички искате да бъдете господари?

Сега аз бих желал да си признаете пред слугите, че вие сте посадили този орех – и въпросът между господари и слуги веднага ще се разреши. След като господарят направи своето извинение, ще трябва да повика всичките слуги, да им даде едно угощение, да си хапнат приятелски всички заедно и да кажат: „Хайде, да живее орехът!“ Този орех стана причина господарят и слугите да се разберат. Така и всичките противоречия вътре в живота стават причина да се опознаем и да се разберем повече и да кажем: „Да, животът, тъй, както се проявява, е добре уреден.“

Тайна молитва

УЧЕНИКЪТ ТРЯБВА ДА РАЗБИРА

*Тридесет и пета лекция от Учителя 12 юли³² 1923 г., четвъртък,
София*

Тайна молитва

Едно от съществените качества на ученика – това е разбирането. В разбирането има три степени, три фази. Първо, то става чрез обхващане на предметите. Това значи, че нещата, които съществуват в Живата Природа, ученикът трябва да ги обхване в тяхното външно проявление със своя физически поглед; или ако са някаква вещ, той може да обхване вещта с ръката си.

След схващането иде втората фаза: чувстването. Ученикът ще почувства какъв е този предмет, какви са неговите отношения, какви са качествата му – топъл ли е, или студен. И след туй идва третата фаза на разбиране: да се схване съдържанието. Това значи да се разбере дадено нещо – да открием дали то има живот в себе си, или не.

Ученикът трябва да знае, че може да изучава само Живата Природа. Единственото достъпно нещо за нашите чувства, за нашия ум е само Живата Природа. Мъртвите неща ние не можем да изучаваме – те нямат абсолютно никакъв изглед. Туй, което е мъртво, то е безобразно; а туй, което е красиво – то съдържа живот. Следователно, като говорим, че трябва да изучаваме Природата, значи да разбираме Живота в неговото първично отношение – а Животът в неговото първично проявление подразбира и обхваща всички ония същества, които са излезли от Бога. Те не са се отдалечили от аурата на Бога – те са останали да работят с Бога. Ние ги наричаме светлите,

³² Датата съвпада с предната 34 лекция.

чисти Духове – Духовете на Светлината. Едни от тия същества са отишли малко по-далече, отколкото е отишла Светлината, понеже те са Духовете на материалния свят. Те са излезли извън Светлината и са се превърнали в тъмнина. Като казвам, че са се превърнали в тъмнина, разбирам, че Светлината е останала отвън, а тъмнината – отвътре, и затова те са останали недоволни от живота. Някой богат човек деца има, жена има, власт има, всичко има, но той е недоволен от това положение. Има нещо, което му липсва. Всичко има, но същественото няма. И обратно: друг човек няма нищо, но неговата душа е радостна – той има същественото.

Сега има два вида ученици: едните са богати, талантиливи, гениални, силни, способни ученици. Тях постоянно ги хвалят, те обещаваат много и завършват с отличие. Другите ученици са бедни, посредствени, с тройки минават, по някой път имат и двойки и в края на годината едва поправят двойката на тройка и казват: „Слава Богу, намерихме смисъла на живота.“ За тях тройката е смисълът в живота. Под *живот* разбирам стремежа на човека.

В живота има две крайности, от които трябва да се пазите. Едната е крайното тщеславие. Такъв човек иска да придобие всичко и като го придобие, в него става едно пресищане – най-лошата болест, която съществува. И като го хване това пресищане, тогава идва духовното разстройство. Такъв човек не може да седи вкъщи. Той излиза, влиза, иска да се освободи от пресищането. Тъй че пресищането е най-лошото състояние за човека. От пресищането се ражда жестокостта. Хора, които се пресищат, стават много жестоки.

Другата крайност е лишението. Ученикът може да е толкова индиферентен, че да се лиши от единственото благо, което му се пада. Следователно в него тогава идва отчаянието. Щом дойде отчаянието, в него се заражда желанието да се самоунищожи, да се самоубие, да напусне живота – но и това е невъзможно. Това са засега двете

крайности в живота на окултния ученик. Тия две крайности се явяват в живота и на обикновените ученици, и на окултните ученици. Окултният ученик, който не е готов, ако в него чувството за гордост не е възпитано, Черното братство непременно ще присади в него една малка присадка и ще му създаде най-лошото състояние. Ако у него липсва вяра в живота, тогава пък ще му присадят чувство за разрушение и у него ще се роди лъжата. И тъй, човек като отслабне, в него се ражда лъжата.

И тъй, баща на лъжата – това е най-слабият, а баща на Истината е най-силният. Тогава ако сложите лъжата в живота си, тя навсякъде не може да ви помага. Тя е като леда – има временна устойчивост, но всичко това скоро изчезва. Учениците често си служат с лъжата, особено тези, които нищо не знаят. Те се преструват, че много знаят, а тези, които знаят, някой път се преструват, че нищо не знаят. Но и учителите хитруват. Често те вдигат тъкмо този ученик, който нищо не знае, но се преструва, че много знае. Учениците, като излъжат учителя си, радват се и казват: „Излъгахме го.“ Когато пък учителят хване някого от тези, *смелите* ученици, тогава той излиза с едно удоволствие, а ученикът е сърдит.

Сега и Живата Природа ни хваща тъй. Тя постоянно ни следи. В нея има отлична педагогика. Тя понякога ни оставя да я излъжем, но знаете ли какво става после? Ти отиваш при Бога, тя поставя пред тебе едно сито с големи дупки. Ти ще минеш през него, но когато стигнеш до Царството Божие, ще видиш едно друго сито – много ситно. Ти се връщаш назад, обаче Природата поставя пред тебе едно сито, два пъти по-ситно от предишното, и пита ученика: „Защо влезе тук, в този път?“ Най-хубавото е всяка една душа да се стреми към Бога с ония чувства, които са събудени в нея при даден момент. Тя никога не трябва да се приближава с чувствата на другите хора. Едно дете храни по-други чувства от един възрастен човек. Всичките хора

от разните степени на развитие имат различни чувства. Не мислете, че ние, като се приближаваме към Бога, се ръководим от едно и също подбуждение. Не, разни реалности ни движат. Няма два момента, които да са еднакви. Тази опитност, която сега имате в живота си, следващия път няма да я имате. Тя сега образува само един род връзка, но следващия път ще образува друга връзка. И вие трябва да направите един избор. Той е следният. Ето на какво ще го уподобя и какво трябва да правите. Допуснете, че вие пътувате – имате да извървите известна местност. Мястото, което трябва да извървите, е пустиня. Вие сте в една страна с много плодове и разни продукти. Тези продукти трябва да вземете със себе си, за да можете да минете пустинята. Значи вие трябва да вземете от изобилието на тази опитност при днешното ваше разбиране. При други условия ще учите друга опитност – в пустинята. Само в пустинята вие можете да научите, да придобиете добродетелите. Пустинята е място на чистота. Там, дето има растеж, има и нечистота, а пустинята, дето има само пясък – там всичко е чисто. Ученик, който минава през пустинята, трябва да научи какво нещо е добродетелта.

И тъй, щом се намерите без храна, вие ще кажете: „Животът ни е пуст.“ Аз ще ви попитам: ако бихте се намерили на Земята преди триста милиона години, мислите ли, че бихте намерили такива растения, каквито има сега? Тогава Земята имаше съвсем друга форма. Туй, което сега виждате по Земята, беше ли първоначално в самата Природа, или отпосле дойде? На Земята най-първо съществуваха кристалите, след тях – растенията; после се развиха малките животинки, големите животни и най-после се яви човекът. Кристалите слязоха от света на Мъдростта, растенията слязоха от света на Ангелите. След тях дойдоха синовете на Архангелите – животните, и най-после дойде човекът – по образ и подобие на Бога. Но за него нямаше условия да се развива и затова се направи

сегашният човек, който е в една друга фаза. Човекът по образ и подобие Божие сега ще дойде. И човечеството, което сега се връща към Бога, ще подеме човешката еволюция. Тия души са сега на път и ние ще се срещнем с тях. Всичките религии ги очаква преобразуване на съзнанието. Сега всички вие се приближавате към света на Синовете Божии. Когато вие влезете в техния свят, във вас ще стане същото, каквото с животните. Когато човек е минал през света на животните, той е взел толкова животни, колкото му трябваха, а другите е оставил по горите. Туй, което сега се проповядва на хората: Любов, религия, възпитание и т.н. – то е все приготвление за това време. Като дойдат тия светли души, те ще се вселят във вас. И вие, и те заедно ще живеете. Те ще внесат във вас туй, новото, което всички очаквате. Ако някой ученик седи дълго време при някой знаменит учител, нали той ще добие това изкуство, което и учителят му има? Това е същият закон.

Вие търсите щастieto в живота. Но кой може да бъде щастлив? Само ученикът може да бъде щастлив. Щастieto е качество само на ученика. И на Земята най-щастливи са учениците. Вкъщи децата са най-щастливи – те са учениците. Щом пораснат, няма го вече туй щастие. Ученикът, у когото се е вселил един от Божествените духове, забравя лошия живот и злото се заличава от него. То остава само като една привидност, а туй, което остава за вечни времена, това са Доброто и истинското знание. Ще каже някой: „Не трябва ли да си живея нашироко?“ Умрелият живее нашироко, но там, в смъртта, има такова разпъване, каквото човек не може да си представи. Само съвършеният човек се отделя от смъртта, а ученикът, който не е научил този урок, докато се освободи от смъртта, ще види как се живее нашироко.

Вие не трябва да мислите, че щастieto е в света. Може да минете и въвн от ученичеството, но никакво щастие няма да намерите. Затуй в

окултната наука от учениците се изисква един пълен и съвършен живот, за да може да използват знанията и силите си.

Да бъде човек съвършен – това е най-лесното нещо, защото ние сме създадени съвършени, но не се развиваме правилно и оставаме недоразвити. Сега вие с всичките знания и дарби, които Бог е вложил във вас, започвате това-онова, но не го довършвате. После, като сте научили закона за присаждането, присаждайте това-онова, но си служите с недоброкачествени присадки и после казвате: „Тъй ни е създала Природата.“ Не, Природата ни е създала съвършени, но ние сме изменили своето естество.

Ученикът трябва да има едно правилно разбиране върху живота и законите на Живата Природа. Той трябва да има качества на добродетелите. Вие сега не правите грехове, отдавна сте грешили. Сега нямате възможност да грешите, а се изправяте. Аз ще ви кажа откъде идат греховете. Ти взимаш от сто души пари назаем. Дойде време да ги връщаш – нямаш пари, но никой не ти вярва, че нямаш пари. Дойде първият заемодавец, казва ти: „Дай парите!“ Ти нямаш пари и почваш да лъжеш. После казваш: „Сгрешил съм.“ Не, това е миналото, което те лъже. Грехът излиза от момента, когато си направил всичките тия погрешки. Ти още тогава не си се спрял да изправиш погрешките си, както Божественият закон изисква, но прибегваш до лъжата. Едно магаре често носело на гърба си сол. Един път, като прегазвало една река, ударило се в един камък и клекнало във водата. Като станало, забелязало, че товарът му олекнал малко – част от солта се стопила. То си казало: „А, лесна работа било, ще зная за друг път как да си облекчавам товара.“ Слугите разказали за случилото се на господаря си. Друг път господарят натоварва магарето с вълна. То, като минавало и този път през реката, казало си: „Пак ще клекна.“ Та някой път лъжата като солта може да ни помогне, но някой път като вълната ще затрудни доста много положението ни.

Ученикът, щом влезе в Школата, трябва правилно да различава нещата – не по форма, а по дух, по смисъл. В съзнанието на ученика не трябва да има и помен от лъжа. Лъжата се отличава по следното качество. Да кажем, че ти имаш десет светилника. Щом кажеш каква да е лъжа, единият светилник ще изгасне. Ако кажеш две лъжи – два светилника ще изгаснат, три лъжи – три светилника ще изгаснат и т.н. Остава ти само един светилник и питаш: „Какво трябва да правя?“ Тръгни по обратния процес назад – изхвърли деветата лъжа и веднага светилникът ти ще се запали. Изхвърли осмата, седмата лъжа и т.н., докато всичките ти светилници пламнат. Тогава ще кажеш: „Аз говоря Истината.“ Откъде знаеш? „Всичките ми светилници светят. Целият свят може да ме обвинява, че лъжа, но аз знам, че говоря Истината, защото светилниците ми светят.“

У човека има десет първични способности, които са вложени в душата му за работа на Земята. От тия способности са произлезли още десет. И когато човек сгреша, всеки един грях временно неутрализира проявлението на тия способности. Ето какво показват съвременните наблюдения: ако вие във волевия или в разумния свят почнете да грешите, волята ви в ангелския свят почва да се деформира и вашата брада губи красивата си форма. Ако грехът ви се увеличава, брадата ви поляга малко назад и става по-малка. Тогава устата излиза навън и тежестта от предната част на мозъка се пренася назад, за да се пази равновесие. Понеже между разумния свят и волята има съответствие, то и челото се изменя – горната част отива назад, а долната част се издува напред. Ако продължаваш да грешаш, носът ти се спитява и се сраства с челюстта. Ако вървиш по този път на греха, ще се образува една муцуна, ще ти израснат косми, които ще покрият цялото ти лице. Това вече е тъмният живот. Там се намират животните. Това е едно от най-ужасните положения. И които попадат в това положение, няма спасение за тях. Те има да чакат много,

докато дойде една вълна да ги повдигне. И животните с това голямо пожертване постепенно се приготвят за този момент. Това, дето ги колят, е едно щастие за тях, но човекът от това се спъва.

Живата Природа, с която ние се занимаваме, е една несравнима, неподражаема за нас учителка. И тъй, ще помните, че само ученикът може да бъде щастлив. Щастието не е нещо, което трябва да придобивате с векове. Ти можеш да го придобиеш моментално и пак моментално можеш да го изгубиш.

Сега туй, което ви говоря – то се отнася до външната страна на живота. Искаш да си поправиш носа – ще трябва да поправиш погрешката си. Тъй както е създадена човешката ръка, тя има едно отлично устройство. Колкото човек е морално по-развит, толкова и палецът му слиза по-надолу. Китката представлява интелектуалната страна на човека. Тази част от китката до лакътя е чувствената страна, а от лакътя до рамото – материалната страна у човека. Колкото повече палецът слиза надолу, толкова човекът е по-духовен. Той слиза надолу, за да обхване материята, да я овладее. Като изправите трите си пръста след палеца, образува се една дъга, която показва степента на вашето развитие. Пръстите – това са известни величини, за измерването на които са правени ред математически изчисления. Показалецът е една величина, от която изтичат разумните сили. В палеца е проявеният Бог. Големият пръст е родил първия пръст. Той е първият син. Следователно с явяването на този пръст у човека са се явили личните чувства. Тогава Провидението създадо втория брат, за да изправи погрешката на брата си, понеже той е станал егоист. Този брат е най-скоро роден, затова е и най-висок. Ако искате да знаете, пръв е роден най-малкият пръст, но понеже бил много непослушен, баща му го изпъдил. Той напуснал баща си и отишъл да яде и да пие с жените. Той е секретар на боговете. След туй баща му ражда показалеца, после третия – Аполон, и последен ражда четвъртия

пръст. Това са пръстите на дясната ръка. След туй се родили сестрите на лявата ръка. Тези неща, които ви говоря, са символи – вие ще мислите върху тях. Пръстите изразяват известни сили. Никога не дръжте големия пръст сам отворен. Това е лош признак. Ако искате, хванете палеца и показалеца си леко, нежно. Тъй ще можете да получите отговор на някой въпрос. Възбуден си, искаш да узнаеш дали нещо е право – хвани нежно средния си пръст и палеца! Най-чувствителното място след окото и устните – това е краят на пръстите. Средният пръст представлява ония водители, които се занимават с Божествената правда. Искаш ли знание – хвани безименния пръст и палеца и съсредоточи ума си. Природата по този начин ще ви научи на много неща. Това са начини за самовъзпитание – сами да си въздействате. Онези, които не са готови, ще кажат: „Аз с такива работи ли ще се занимавам?“ Някои, като не могат да разрешат някой въпрос, кършат си ръцете, стискат си главата като цедилка. Тия действия не са разумни. Хвани двата си пръста, съсредоточи ума си и въпросът ще се реши много лесно.

Ако искаш да бъдеш мъжествен, гледай горната част на ръката си, а ако искаш да разрешаваш нещо разумно, гледай вътрешната част на ръката си – тя е по-разработената част.

Първото важно нещо: ученикът трябва да разбира! Представете си, че вие сте одърпан, окъсан и гладен човек. Отивате при един богат човек и той казва на слугите си да ви измият и облекат хубаво. Вие седите чист, облечен, но не ви питат гладен ли сте. Казват ви:

– Поогледай се в огледалото.

Вие се оглеждате.

– Е, как се чувствате?

– Отвън съм много добре, но отвътре...

Срам те е да кажеш, че си гладен. Заведат ви на представление и след това ви питат:

- Как намирате представлението?
- Много е хубаво, обаче не можах нищо да науча.
- Защо?
- Има нещо, което ми липсва.

Богаташът все още не пита за глада. Казва: „Я му дайте една хубава книга!“ После казва: „Заведете го в училището да се учи!“ Накрая пита: „Как сте сега?“ „Много хубаво е всичко – и театърът, и училището, но ми липсва нещо.“ Тези неща са важни, но в дадения момент трябваше най-първо този човек да се нахрани. Тъй и ние, всичко имаме, но едно нещо нямаме. Понеже богатият не е гладувал, чуди се какво ли липсва на този човек? Слугата казва: „Да го нахраним!“ Дават му да яде и след това го питат: „Как сте сега?“ „Всичко у вас е прекрасно, аз съм много доволен.“ Това са символи. Преведете ги и ще разберете мисълта. Това са начини на разсъждения.

Ученикът трябва да разбира! Той трябва да бъде още честен, добър, крайно интелигентен, великодушен и благороден. У човека има едно чувство на скритост и оттам се е зародила лъжата.

Ето кое е важно нещо за вас – не искайте да бъдете еднообразни! Еднообразието не носи нито интелигентност, нито доброта. То носи всякога слабост. Ако един човек почне да се проявява точно като тебе, ти ще изпиташ отвращение към него. Ти сега го харесваш, защото има нещо, което не е като твоето – различава се от тебе.

Кое е най-същественото нещо за ученика? На ученика му трябва разбиране. Какво означават буквите на думата *разбиране*? Буквата *Р* значи да обхванеш нещата. *А* показва, че умът трябва да вземе участие; *З* – това е закон на физическото поле. Трябва да разбирате законите на физическия свят. *И* показва как се движат силите в Природата, показва ъглите, които образуват те, и техните отношения.

Н – мястото, където противоречията може да се премахнат. Тия са елементите, необходими за разбирането.

Тайна молитва

*Тридесет и четвърта лекция от Учителя 12 юли 1923 г.,
четвъртък, София*

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Базиргянин (перс.) – търговец, търгащ.

Бандаж (фр.) – превръзка за поддържане на телесен орган в нормално състояние.

Всинца (рус.) – всички.

Гортан (рус.) – гърло.

Губерка (ост.) – игла.

Гюрултия (тур.) – шум, врява, глъч.

Джобур (ост.) – дървено ведро, в което се събира вино, изтичащо от винарските кораби, или в което се пресилват джибри. *Екзекутивно* (лат.) – изпълнително.

Изпортвам (разг.) – развалям, провалям нещо.

Иширет (ар.) – знак, обикновено таен или условен.

Изпетвам (ост.) – смачквам, огъвам.

Камера обскура (лат.) – тъмна стаичка във физически кабинет; тъмна кутия на фотографски апарат.

Карагьозлък (тур.) – представление на комични сценки с кукли. *Карагьозчия* (тур.) – актьор, който дава комични представления с кукли; (прен.) фокусник, хитрец.

Качулка (ост.) – украса, панделка, фльонга.

Костена жаба (ост.) – костенурка.

Курдисан (тур.) – нагласен, натъкмен, поставен; навит (за часовник).

Кусур (тур.) – недостатък.

Кюлче (от кюркче) (тур.) – дълго кожухче или друга дълга горна дреха, подплатена с кожи.

Кюляф (тур.) – вид островърха шапка.

Модус (лат.) – вид, начин, способ, леснина, норма.

Монстър (лат.) – чудовище, изрод, урод.

Накопление (рус.) – натрупване.

Осторожност (рус.) – внимание.

Палиативен (фр.) – който дава само временно облекчение или разрешение.

Пермутация (лат.) – разместване, смяна.

Пилюлче (лат.) – лекарство на прах, приготвено от смеси във вид на топчица за лесно гълтане; хапче.

Посторонен (рус.) – чужд, външен, страничен.

Поревнал (рус.) – пожелал силно.

Предложение (рус.) – изречение.

Прификс (фр.) – определена цена.

Прокопсвам (тур.) – успявам; реализирам нещо; постигам нещо добро.

Слог (ост.) – сричка; израз, фраза, стил.

Соба (ост.) – стая за спане; (диал.) печка.

Спогаждат се (разг.) – разбират се, помиряват се.

Тапигъоз (разг.) – прост, глупав, тъп човек.

Трен (фр.) – влак.

Уд (ост.) – орган на тялото, член, крайник.

Фонограф (гр.) – първият апарат за записване и възпроизвеждане на звукове, изнамерен от Едисон; грамофон.

Хлоцна/хлюсна (ост.) – удрям плесница.

Хоскам/хоцкам (ост.) – умалително и иронично от ходя, ходкам.

Хъмбък (англ.) – шарлатания.

Шkonto/сконто (ит.) – отбив от лихвата на полица, платена предварително.

Щерна (ост.) – цистерна за вода, резервоар; водоем.

„*Homo hominis lupus est*“ (лат.) – „Човек за човека е вълк.“

Qu'est-ce que? (фр.) – какво?

Трета година

1923 – 1924

ВИСОКИЯТ ИДЕАЛ

Вторник, 19 часа.

Природата обича само ония, които имат висок идеал. Тя ги нарича свои възлюблени деца и по име ги знае. А ония, които нямат никакъв идеал, те не са написани в нейната книга. Те са бракувани, оставени са в нейните изби за далечни дни, за далечни времена.

Тъй щото, ако вие някой път се усещате, като че никой не ви обръща внимание, като че вие сте изоставени от Бога, от Природата, ще знаете, че погрешката е във вас – нямате висок идеал. Туй е правило, това е закон. Тъй е, другояче не може. И следователно всеки един от вас може да поправи своя живот, своето нещастие, всеки ще излезе от тази забравена изба. Даже един от най-забравените на дъното на тази изба, ако един ден си създаде един висок идеал, той ще почне да пъпли като един охлюв и няма да се мине дълго време, ще се намери на повърхността отгоре. И Природата ще каже: „Ето едно от моите деца, което възкръсна.“

Що е смъртта в света? Смъртта – това е нещастieto на забравените деца, на децата без идеал. Възкресението – това са децата на високия идеал, които излизат от дъното на тия изби на материалния свят. Сега, за да изпъкнеш или да изпъплиш от такава изба, се изисква воля, изисква се безпримерна вяра, която с нищо не може да се сравни.

Има известни хора в света, които казват: „Аз нося, каквото и да е, ям, каквото и да е, всичко ям.“ Не е тъй. Човек, който казва, че всичко яде, е човек с нисък идеал. Той е всеядно животно. Онзи, който яде, трябва да яде най-избрани храни от Природата, които действат най-хубаво. Нищо повече! Когато и да е от вас, Природата ще го познае.

Как го познава? Тя всеки ден прави своите изпити. И знаете ли какви отлични изпити прави? За да изпита какво се крие вътре в гънките на вашата душа, какво се крие в гънките на вашия ум, в сърцето ви, за да види туй, което вие сте скрили, за да разбере какви пориви имате и какво може да стане от вас, Природата създава в градината си най-прекрасни плодни дървета и ги окичва с плодове от разни качества. Ще те пусне в тази градина и ще внимава кой плод ще вземеш. Ако имаш висок идеал и намериш най-хубавия плод, тя ще каже: „Ето едно мое умно дете.“ И веднага ще отбележи в своята книга: „От теб човек може да стане.“ Но домързи ли те да се качиш горе, тя има друго мнение за теб. Сега, тоя плод на дървото трябва да е най-добрият. Може да ти коства живота, за да го вземеш, но ако ти се качиш и го откъснеш, Природата ще каже: „Смело е това дете, взема най-хубавото.“ Но ако туй дете погледне нагоре и каже: „Кой ще се качва сега“, след туй погледне долу да види дали не е паднала една круша и после посегне от близките клони да си вземе, тя казва: „Това е едно от забравените деца, от него човек няма да стане.“ Сега, забележете всички, Природата гледа само на вашите вътрешни стремежи. Тя само констатира фактите, само ги наблюдава, и според това, което вижда, така и бележи. Следователно, ако тя е отбелязала най-хубавото за вас, причина за тази бележка сте вие. И ако тя е хроникирала нещо, което не ви препоръчва добре, причина сте пак вие. Тя не е турила нито повече, нито по-малко. Тя е отбелязала просто факта и от този факт тя изважда своите заключения. Сега кои са тия заключения, които ще повлияят на вашия живот? Те са вашият избор – този, който вие сте направили.

Аз ще ви приведа един малък пример за пояснение на тази идея с една египтянка, която се наричала Елтамар. Тя била дъщеря на най-бедния селянин в Египет, но била много умна и интелигентна, добродетелна и много скромна. Когато тя постъпила в училището,

запитал я нейният учител: „Ти ще се ожениш ли, или девица ще останеш?“ Тя каза: „Аз имам само един идеал на Земята. Аз съм решила тъй: само за царския син мога да се оженя. Който и да е друг, ако не е царският син, ще го върна. Един избор имам, пък ако той не дойде, аз съм решила да остана девица.“ Ще кажете вие: „Глупава работа!“ Не, идеал има тя. „Ако дойде царският син, ще се оженя, ако не, не ми трябва никаква женитба.“

Где е сега приложението на този велик идеал вътре в света? Ако ще имаш едно верую, ако ще имаш едно учение, ако ще имаш една мярка, ако ще имаш един образ, ако ще имаш едно сърце, ако ще имаш един ум, ако ще имаш една душа, един Дух – този Дух да е синът на Истината.

Сега ще пристъпим към сравнението. Отиваш да посрещаш Слънцето. Не отивай да го посрещаш, когато то вече е излязло четири пръста над хоризонта. Ти трябва да си там при първия лъч, който се покаже. Той е най-важният. Той е царският син. Не си ли там за него, другите не струват. Не видиш ли него, ти си изгубил изгрева на Слънцето. Него хвани, другите не ти трябва. Ти вземи него и се върни у дома. Сега някои казват: „Ходи ли на изгрева?“ – „Ходих. Видях как изгря Слънцето.“ Аз казвам: ти не си видял първия лъч. Другите лъчи са последните плодове на това велико дърво. От теб човек няма да стане!

Ако отиваш в планината, да не казваш: „Аз пия каквато и да е вода.“ – Не, ако намериш най-хубавия извор и отидеш да пиеш от центъра му, от там, дето извира най-чистата вода, ти си човек с висок идеал. Отиваш ли ти към края му и кажеш ли: „И от тук може да се пие“, имаш един нисък идеал. Казват някои от вас: „Мога и от тук да пия.“ – Не, това не е характер. Ученикът на Окултната школа трябва да се отличава от всички. Отидеш ли там, при извора, макар че има

мъчнотии, от центъра ще пиеш. Който и да си, ще вземеш от най-чистата вода. Идеал имаш вече.

Ако се качиш на някой планински връх, пак е същият закон. Някой казва: „Където и да е, аз мога да се кача.“ – Не, на този планински връх ще избереш най-хубавото място, най-красивото място, за да остави в душата ти най-дълбоките впечатления. И като слезеш, този връх трябва да го носиш в сърцето си като един жив връх. Ако четеш книги, същият закон е. Прочети книгата на най-знаменития писател, на най-видния философ, на най-видния проповедник!

Ако отиваш да видиш някои картини, иди разгледай тези на най-видния художник, не на посредствения – на най-видния! А пък тия, обикновените картини, ще ги видиш, когато наблюдаваш хората: кой кога яде... Тях като наблюдаваш, ще видиш обикновените картини. Но като правиш избор, ще идеш да видиш само една картина. Първата картина в света – тя е достатъчна.

Когато избираш приятел – съществува същият закон. Избери най-благородния, най-умния, най-интелигентния, най-добрия, с най-чистото сърце. Мъж избира ли жена – същият закон е; жена избира ли мъж, пак е същото. Не отстъпвайте от това правило! Отстъпването от това правило ражда хилядите страдания в този свят.

Сега аз говоря идейно върху нещата, върху принципите, които трябва да прилагате ежедневно. Някой път вие ще кажете, че вашият идеал е крив. Хубаво! Сега е крив, но следния момент какъв идеал ще изберете? Да допуснем, днес вие сте пропуснали деня – не сте посрещнали първия лъч. Но утре пак трябва да го посрещнете. Ако го посрещнете по същия начин, вие пак сте изгубили деня; но ако днешния ден вие сте били примерен, посрещнали сте първия лъч, и утре ще посрещнете първия лъч. Така целият ви живот ще се измени.

Когато дойдем до това да поправим живота си, пак важи същият закон. Ако искаш да поправиш живота си, хвани най-голямата погрешка, не се занимавай с дребните. Хвани оная, най-голямата погрешка, дръж я ден, два, три, седмица, месец, година, десет години – и най-после тая погрешка да знае, че има човек пред себе си, и да каже: „Аз капитулирам. Ти заслужаваш да бъдеш на туй положение, на което се намираш.“ Има някои ученици, като клекнат два-три пъти, като ги повалят два-три пъти на земята, казват: „От нас хора няма да стане“, напуснат полесражението. Това са хора без идеал. Ами че защо сте повикани вие на Земята? За угощение ли? – Не. Вас са ви повикали да опитат какъв е характерът ви, умът ви. И като ядете на трапезата на Природата, тя наблюдава – очи има, гледа как постъпвате. Вилушките, лъжиците, кърпите – всичко вижда и от туй съди какво ще стане от вас. Ако ви поканят на угощение и ви турят на втората смяна и ви дадат една паница, от която другите са яли, вие мислите ли, че сте с висок идеал? Ще ми кажете вие сега: „Тогава какво да правим?“ Ще носите паницата със себе си. Ще кажете: „Моля, у вас ще има ли една чиста паница?“ – „Няма.“ – „Аз си нося моята паница.“ Ще я дадеш да ти сипят в нея. Тъй ще ядеш. После ще питаш: „С вашата лъжица друг ял ли е?“ Ще си извадите лъжицата, ще си извадите вилицата, вашия нож... Разбирате ли? – Това е правило за окултните ученици. Ама вие ще кажете сега: „Като ни поканят на гости, как ще го приложим това?“ Ето аз как бих угостил моите гости. Един ден, като ви повикам на гости, знаете ли как ще ви гостя? Ще заръчам десет пити хляб, хубаво направени, хубаво опечени при един майстор фурниджия – най-видния, най-спретнатия, най-умния, най-добрия, най-благородния фурниджия. Него ще намеря, той ще пече хляба. Тъй ще направя, ако искам да ви дам едно угощение. При това на моята трапеза няма да има никакви паници, никакви ножчета, никакви вилушки. Ще туря тия десет пити хляб, ще

ви донеса грозде, избрано от най-хубавите чукани на лозето си, разбирате ли – от най-отбраните чукани. После ще сложа ябълки, от най-хубавите си ябълки. И тогава ще взема по един грозд и ще го дам в ръката ви. Вашите паници са вашите ръце. Хляба ще го разчупя и ще ви дам по едно парче. Тъй ще ви угостя. Разбирате ли? По един грозд, по една круша, по една ябълка, по едно парче хляб – и ще си приказваме сладко, както в „Сладко, медено“. И мърдане няма да има, нито търкане на вилици... Без шум ще мине. И кърпи няма да ви дам. Защо? Знаете ли, няма да ви дам кърпи. Щом си изцапате ръцете, ще ви заведе при най-хубавата си чешма, ще ви кажа: измийте се тук, извадете си вашите кърпи и се избършете. Туй е един идеал на съзнателния живот. Например много богати хора има, които са вискателни към храната, но те в морално отношение, в умствено отношение нямат такъв идеал. Аз харесвам един богат човек. Той е много внимателен към хляба, към яденето, но в друго отношение – като открадне – не е тъй внимателен. Казвам: добре започваш, зле свършваш. Идеалът ти на физическото поле е добър, но в Духовния свят от теб човек няма да стане.

Някой казва: „Аз мога да любя когото и да е.“ Не, вие не говорите Истината. Аз бих желал един от вас да ми каже, че той може да любя когото и да е. Не само тъй да кажеш. Ние трябва да поставим Любовта на един вътрешен опит. Като кажеш думата *любов* в нейния пълен смисъл, тя има свое съдържание. Какво е съдържанието на Любовта?

В света ние можем да любим само Бога – нищо повече. Това е великата Истина! Великата Истина е там. И онзи човек, който не започва с Бога, от него човек не става. Ако моите думи не са верни, прегледайте цялата човешка история и намерете някого, който, като е постъпил другояче, да е станал човек. Всички велики хора, всички светии, гении, учители на човечеството, са били хора, които са любили само Бога. Сега някои правят възражения: „Ако е такава

Учението, ние ще забравим хората.“ Не, не ще ги забравим, ние ще дадем на хората един Идеал. Ако всички хора се стремяха към първия лъч на Слънцето, ако всички хора се стремяха към идеала на Божествената Любов, какви щяха да бъдат съвременният свят и съвременните ваши души? Щяха ли да бъдат така хилави? – Не. Добре! Аз ще ви дам едно възражение – на всички онези, които казват тъй: „Аз мога да любя когото и да е, аз любя човечеството.“ Казвам: добре, за да любиш всички, трябва да познаеш човека. Значи щом любиш човечеството, ти познаваш хората, а щом познаваш хората, ти можеш да изправиш техните погрешки. Питам: ти имаш една жена – и тя е член на човечеството, а ти с нея не можеш да живееш. Защо? Имате син – не се разбирате. Трябва да се обичате. Имате дъщеря, трябва да се спогаждате. Отде познаваш дъщеря си? Значи лъжливо е твърдението. Тъй съдя аз. Казвате: „Много лесно е то. Моето сърце гори, умирам заради теб.“ Да, да, вие сте в любовта, която уморява хората. Това не е Любов – това е смърт, това е смрад. Това е любовта на черната светлина, която разлага и осмърдява, и опетнява, и развращава, и помрачава човешката душа. И не мислете, че този, Великият, вътре в света... В Бога има едно велико качество. Бог обича в нас най-доброто, Бог люби в нас най-доброто. Вие ще намерите този стих в Писанието: „Възлюбил е Истината вътре в човека.“ Най-възвишеното, най-чистото вътре в нас – това Бог обича. Някои искат да знаят дали Господ се интересува от техния обикновен живот. От вашия обикновен живот може да се интересуват хиляди други хора, но не и Бог. Ако аз съм слуга при някой виден господар и наоколо си имам десет души слуги на разположение, да ми обуват чорапите, да ми чистят обувката, ще дойде ли господарят ми и той да ме обуват? Ще бъде ли умно? – Не. Той не се интересува от моите чорапи, кой ще ги тури, той казва: „Има десет души, които ще ги турят.“ Той не се интересува и кой ще лъсне обувката ми. Защо? Сума

ваксаджии има – щом им дадеш пет лева, те са готови както искаш да ти ваксат обувката. Някои питат: „Дали Господ днес е доволен от моите обувка?“ Че защо Господ да е доволен от твоите обувка? Той може да е доволен от онзи ваксаджия, който си е турил за идеал следното: „На първия човек, който дойде при мене, аз ще му лъсна обувката най-хубаво.“ И ти идеш, възприемеш идеята на ваксаджията, казваш: „Дали Господ се интересува от моите обувка?“ – Не. Той се интересува от ваксаджията. Идея има в него. Той ти е лъснал обувката най-хубаво, тъй, както той разбира. Сега ще ви говоря за един идеал. Ако една жена шие риза на мъжа си и даде пари, па вземе какъв да е плат и я мине отгоре-отгоре, тя не е жена! Не, тя трябва да преброди целия град и да намери най-хубавото платно – тънко, копринено или най-здравно, ленено – да му ушие една риза и да си каже: „Веднъж ще му уشيا една риза, но да я помни.“ Тя трябва да вложи всичкото си изкуство – това е жена с идеал. Мъжът отива да купи плат за своята жена. Не да вземе една басма и да каже: „Скъпи времена са, да я позалъжа малко.“ Това не е мъж. Той трябва да преброди целия град и да купи най-хубавия плат, да няма подобен на него. Това е идеал в него! Него ден Природата записва за жената и за мъжа, че те са направили най-добрия избор. Това е характер в тях.

Избираш една книга за своя приятел – ще му избереш по възможност най-хубавата книга и ще му я дадеш за подарък. Да те помни!

Даде ти някой своя албум да му напишеш за спомен няколко реда. Ти седнеш и казваш: „Хайде, нещо от Петко Славейков: *Парице, парице, всесилна царице, ...*“ – Така ти ще идеш на дъното на тази изба. Това не е идеал. Ти ще избереш най-хубавото, каквото има – ще му го напишеш, че като прочете той тия думи, да се забрави. Най-хубавото ще вложиш. Веднъж ще напишеш, ама ще напишеш най-хубавото,

което имаш вътре в себе си. Щом го запишеш така, пак пише Природата: „От това дете човек ще стане.“

После, обичаш някого, нали? И там се познава каква е Любовта. Някой казва: „Аз обичам моя приятел.“ – Защо? – „Ами че отлични вежди има, а очите му тъй... да се не нараваш.“ Той не е разбрал Любовта. Нисък идеал има. Друг пък казва: „Носът му да видиш, устата му какви са...“ Друг казва: „Мустачките му какви са.“ Тия всичките хора имат нисък идеал.

Ще намериш вътре в своя приятел онова качество, което го отличава от всички други хора. Ще кажеш: „В него има една черта, която другите я нямат. Еди-каква си е тя.“ – Тя не е отвънка. Тя не е в неговите очи, не е в неговия нос, нито в неговата уста. Тя е на най-високото място в тия клони. И като я намериш, ще я откъснеш, ще я държиш в своята душа, ще я запишеш в своята памет – и Природата ще пише пак: „От това дете човек ще стане!“

Имате учител, казвате: „Нашият учител е много учен – той по химия, по физика, по астрономия, по философия, по това, по онова много знае.“ – Не, това не е вашият учител. Това е натоварена камила. Това, което отличава вашия учител, не седи в туй. Това са панделки, това са украшения, но где е шапката? И тогава знаете ли как се преиначават идеалите? Учителят казва на ученичката тъй: „Ще си вземеш най-хубавата шапка, без панделки.“ Тя отиде при шапкарката, която и каже: „Той, вашият учител, казва тъй, но не може без панделки. Ако турим една малка панделка, шапката ще стане по-хубава.“ Добре. Турят една панделка. Но там има и други хора, те казват: „И от другата страна ако турим още една панделка, ще стане още по-хубава.“ И тя каже: „И на мен ми се струва, че учителят ще бъде доволен.“ Мислите ли, че тази шапка стана по-ценна? – Не, тя изгуби своята цена. И да ви докажа защо изгуби своята цена. Представете си, че моят учител ми дава едно красиво перо, с което

може да се пише отлично. Дойде някой мой приятел, каже: „Чакай, аз имам един скъпоценен камък, като едно кокоше яйце – ако го турим на върха на писалката, по-хубава ще стане.“ Със синджирче, тъй го туря. Аз пиша. Дойде друг, казва: „И аз имам един диамант като паче яйце – да го турим отгоре, още по-хубава ще стане.“ Тури го. Питам: този писател ще може ли да пише хубаво с тези скъпоценни камъни? – Не. Това са глупавите идеали на съвременното човечество. Това са глупавите идеали на съвременните ученици, това са глупавите идеали на съвременните религиозни хора, които не разбират онази велика Божествена искра, която трябва да проникне дълбоко вътре в нашите души. Някой път вие казвате тъй: „Да има някой да ми закачи един диамант.“ Хубаво, ако аз река да закача някому един диамант, трябва да намеря най-големия в света. Ако го намеря, ще го закача. Ако не го намеря, никакъв диамант не закачам на врата. Такъв трябва да бъде идеалът и за вас. Най-хубавото в света! Именно по този вътрешен ваш избор всичките вие ще се отличавате от другите хора.

Сега схващате ли накъде отива моята мисъл? Схващате ли накъде отива тази река, която тече сега?

Толкова време не съм ви говорил. Тази вечер аз реших, казах: тази вечер на тия ученици ще им говоря, ще им говоря най-хубавото, най-хубавото, което мога да им дам! Ако сте схванали първия лъч, който излезе от Божественото, от вас ученици и човеци ще станат. Ако сте закъснели и не сте схванали този, първия лъч, ще ви кажа, ученици, една горчива дума: вие ще бъдете забравените деца в дъното на тази изба.

Любящият говори за Любовта, а страхливият – за страха! Кой печели в света? Който говори за Любовта ли, или който говори за страха? Умният говори за Мъдростта, а глупавият – за блудкавите работи в света. Кой печели от двамата? Умният гради, а глупавият

разсипва. Умният пише, а глупавият се разписва. „Аз – казва – съм се научил само да се разписвам на записа, който баща ми праща.“ Все се разписва. Има хора, на които целият им живот е само разписване. Все се разписват, че са взели нещо. И когато Природата погледне това нещо, казва: „От това дете човек няма да стане.“ То се е научило само да се разписва, а никога нищо не написва.

И тъй, всичките възвишени същества, всички онези братя на Всемирната Бяла школа, са минали по този път. В тях има велик идеал. Те всички все така мислят. И когато някой брат от тях реши да дойде на Земята, какво казват? Той ще дойде при най-добрия. И сега може да ми цитират кой е най-добрият. – Който има стремеж, който има идеал – най-високия идеал. При него той ще дойде. При онзи ученик, на когото душата трепти, който всеки ден мисли за своя Учител – при него ще дойде Учителя. А онзи ученик, който мисли за това-онова – Учителя ще мине покрай къщата му и ще каже: „Тук седи един от забравените ученици“ – и ще си замине. А щом мине покрай дома на първия, ще каже: „Тук седи един от учениците, когото трябва да посетя тази вечер.“

Това е то Великият идеал, Високият идеал, който всички трябва да имате. Най-хубавото, най-възвишеното, най-красивото, най-силното, най-мощното, най-доброто, най-умното, най-правдивото, най-истинолюбивото – всичко от първа степен! Вложете този идеал и вижте как вашият живот ще се измени. Но приложение трябва! Седиш, паднал си духом, кажеш: „Празно е сърцето ми, няма я Любовта. Какво да правя?“ Кажи: „Утре ще ида да посрещна Слънцето и ще гледам да хвана първия лъч.“

Вие правили ли сте наблюдение сутрин, като се събудите, да видите каква е първата ви мисъл? Природата в туй отношение е крайно възискателна. Щом се събуди едно дете, веднага тя се спре пред него с един трепет, задържа дишането си и се вслушва за какво ще

помисли това дете. Ако веднага, като се събудиш, отправиш ума си към Бога и помислиш за тази велика Любов, която е изпълнила твоята душа с всички блага, тя казва: „От това дете велик човек ще стане!“

Благославяй душе моя Господа.

Т. м. – 8 ч. в.

Първа лекция от Учителя 11. IX. 1923 г, София.

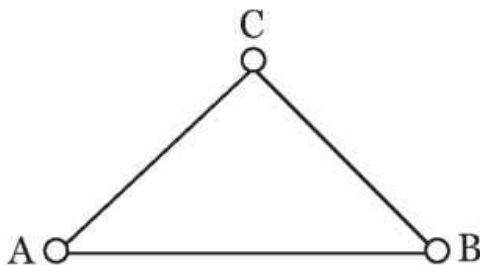
РАЗУМНОСТ В ПРИРОДАТА

Тайна молитва

За следващия път ще имате темата „Воля и безволие“.

Ако ви се зададе една тема: „Съществува ли разумност в Природата“, какво бихте писали? Това е една философска тема. Верующите ще кажат, че има разумност, но това трябва да се докаже. В математиката казваме, че $A:B=B:C$. Това са величини, които трябва да се докажат. Как ще докажете, че $A=B$? Математиците имат правила, имат известни методи, с които може да докажат това. Тия правила са разумни.

Първото доказателство за това, че в Природата съществува разумност, е движението. Разумността започва с движение. Там, дето няма движение, не може да има разумност. Ще каже някой: „Защо е именно така?“ Онзи, който може да констатира най-малкото движение между две точки, в него има зачатък на разумност: значи прави разлика, че един предмет се е преместил от едно място на друго. Туй движение, което става във външната Природа, става и в мозъка на човека.

Фиг. 1

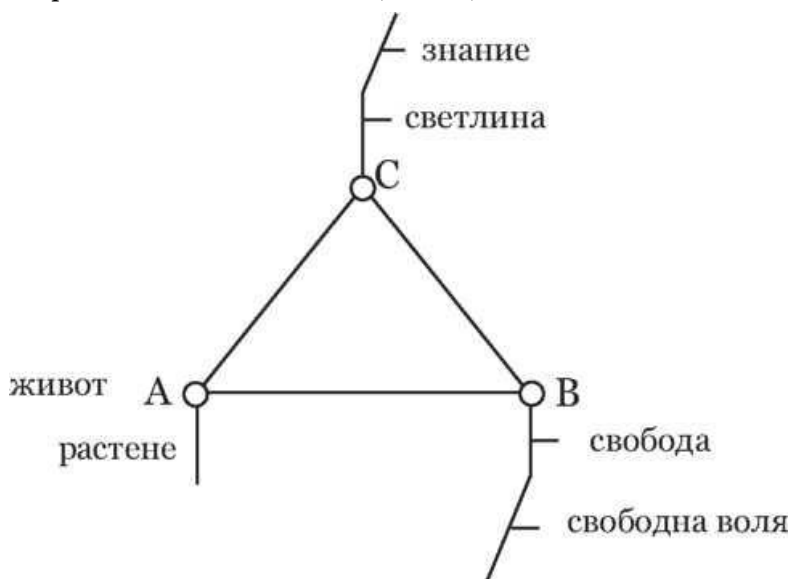
Да кажем, че имате точката **A** (Фиг. 1). Тази точка е едно силово движение, един подтик. Вие не го знаете. Имате линията **АС**. Тя представлява едно движение, едно състояние в човека. Човек, който е започнал с

В линията **АС**, е започнал с радостта. Като дойде горе до точката **С**, тази радост започва да слиза надолу. Под думата **радост** разбирам най-голямата интензивност на силата, с която започва всяко движение. Радостта е подтик отвътре.

Значи точката **С** е крайната, прицелната точка на движението. Тя е крайт, докдето може да се достигне. Оттук нагоре радостта не може да отиде. От точката **С** започва обратно движение надолу, което се изразява с линията **СВ**. От тази точка **С** започвате вече с най-малката скръб, с най-малкото страдание, защото трябва да слизате, но когато слезете в точка **В**, имате най-голямото страдание. Значи тук процесът е обратен. От точка **A** започва радостта, **С** е точката на най-голямата радост, отдето надолу тя почва да се намалява, минава в малка скръб, която постепенно се увеличава и като достигне точка **В**, това е мястото на най-голямата скръб. От точка **В** по-надолу туй страдание не може да слезе.

И тъй, в Природата има един закон, който превръща тия две енергии. Тогава имате движение на радост **АС** и движение на скръб **СВ**, т.е. $A:C=C:B$. Човек накоплява в себе си тия природни сили, за да може да се прояви наново. Този, първият подтик **АС**, ние го наричаме подтик на Живота – **Ж**. От Живота се ражда растенето – **Р**. Този процес, растенето – това са корените надолу. Значи животът ражда растенето, т.е. той произвежда едно движение надолу, в низходяща степен. Но за да се произведе това растение, изисква се разумност, защото животът може да се проявява само при една разумност в Природата. Без разумност животът не може да се проявява. Този живот се ражда от Любовта. Първото проявление на Любовта е

Животът. Първото проявление на живота е растенето, а понеже при проявлението на растенето влиза движението, то тук се създава условие за светлината. Тази светлина е резултат на мъдростта. Щом има мъдрост, ще има и знание. Само при светлината може да има знание. Когато мислим за ангелите, ние си представяме, че те живеят в една непрекъсната светлина, а когато мислим за Бога, трябва да знаем, че Той е Светлина без никакви сенки. Следователно там, дето има светлина, има знание, а дето има знание, има един друг подтик в Природата, а именно, че в светлината трябва да има простор, свобода. И тъй, имаме едно друго движение. От *С* към *В* се ражда свободата, а свободата ражда свободната воля (Фиг. 2).

Фиг. 2

Само при свободата се проявява свободната воля, а там, дето се проявява свободната воля, се проявява Истината. Следователно вие не можете да започнете с живота по обратен път. Растенията не растат от горе на долу, а растат от долу на горе. В Божествения свят е така – всички неща растат от долу на горе. Основата на всички неща е

Любовта. Не може да израсне нещо в света без Любов. Любовта е основа за проявяването на каквото и да е живот, на каквато и да е разумност, на каквато и да е свобода или свободна воля. Сега, щом се говори за любовта, вие разбирате едни вътрешни трептения, но това не е любов. Любовта е почва, в която се проявява животът. Няма друга основа в света, освен Любовта. Туй може да го проверите: щом загасне Любовта, хората веднага умират. И когато някой умира от разрыв на сърцето, от що умира? – От безлюбие. Някой има апоплектичен удар в мозъка. От какво става туй? – От малко светлина. Някой се задушавя. От какво става това? – От малко въздух. Значи няма свобода на дишането. Следователно, когато някой каже, че животът няма смисъл, този човек вече не разсъждава правилно. Ние запитваме: от где е туй разсъждение, че животът няма смисъл? Ако вие отричате живота, вие отричате и разумността. С какво сравнявате това разсъждение? За да направите каквото и да е сравнение в математиката или в каквато и да е друга наука, вие трябва да имате предмет, с който да сравнявате. Следователно във вашия ум имате мярка, а тази мярка принадлежи на Разумния живот, и тогава вие разсъждавате. Казвате: „Животът няма смисъл.“ Да, няма смисъл, но кой живот? Когато ние казваме, че животът няма смисъл, подразбираме живот, употребен не съобразно законите на разумността, но въвн от тази разумност. И тогава казваме: такъв един живот, употребен въвн от разумността, няма смисъл.

И тъй, животът започва с чувстването. Там, дето има растение, има и едно малко чувстване, а там, дето може да се появи едно чувстване, има и растеж. Гдето има растеж, там се явява радост и скръб. Това е неизменен закон. Щом чувствате, щом имате разумен живот, неизбежно ще дойдат и радостите, и скърбите. И ако вие искате да имате живота, без да растете, без да чувствате, такива неща в Природата не съществуват. Следователно, когато един човек скърби

или казва, че скърби, това е доказателство, че в него съществува един разумен живот. Той прави разлика между радост и между скръб, значи той едновременно с това мисли. Питам: вие досега виждали ли сте какво нещо е скръбта, какво нещо е радостта? Някои казват: „Всяко нещо, което човек знае, той го вижда.“ Не може да знаеш нещо, преди да си го видял. Знанието произтича от виждането. Трябва да видиш, за да знаеш. И в Природата е така. Знанието се е появило отпосле. Най-първо се е появило чувстването и когато човек е придобил външни впечатления, на тази почва се е появил органът за досегашното гледане. Например в глистите няма очи, което потвърждава мисълта, че очите се явяват късно. Какво мислят съвременните учени хора по този въпрос, не зная. Глистите имат само зачатък от очи, но нямат орган за зрение.

И тъй, радостта и скръбта, това са две качества на всичките чувства, които се появяват в човека.

Сега аз ви говоря върху този предмет, защото във вашия ум има забъркани работи. Вие казвате: „Защо светът не е така направен, не е иначе направен, че ние ли трябва да страдаме?“, и т.н. Оставете тия глупави разсъждения! Вие сте родени да страдате, но вие сте родени и да се радвате; следователно вие сте родени и за радост, и за скръб. Родени сте да живеете: да чувствате, да скърбите и да се радвате. Защо имате толкова долно мнение за страданието? Защо сте тъй неприязнени към него? Едно от най-великите проявления на Живата природа – това са страданията, това са скърбите. И като отидете на Небето, няма да ви питат колко сте се радвали, но ще ви питат през колко страдания, през какви скърби сте минали. Там радостите не ги турят в сметка, както тук, на Земята, не питат за бедните. Като дойдете на Земята, всеки пита богат ли си. И ако си богат, интересува се за тебе; ако си беден, не се интересува. А като отидеш на Небето, там те питат скърбял ли си, и по това те зачитат. Ако кажеш, че си се

радвал, казват: „Оставете този човек, той е харчил само.“ В радостта човек нищо не придобива, той само харчи готовата енергия. Онзи, който скърби, придобива знание, придобива мъдрост, облагородява се, повдига се. И мен ми е чудно, че вие, които сте толкова умни, всички искате само Радостта. Обърнете Библията и ми кажете где се казва: „Блажени, които се радват“? Напротив, за тях се казва: „Горко вам, които ядете и пиете.“ А Христос казва: „Блажени нищите духом! Блажени, които гладуват и жадуват за Правдата! Блажени, които страдат!“ И при все това всички искате да бъдете щастливи. Ами че две Евангелия в света може ли да има? Ако искате другото Евангелие: целият свят – това е сегашното евангелие.

Сега има друга една философия, която изопачава тия факти. Казват: „Когато някой човек страда, това е карма.“ Кармата няма нищо общо със страданията и със скърбите в света. Страданията и скърбите – това е езикът на Живата природа, това е езикът на Бога – първият език, с който Бог започва да ни говори, за да ни пробуди от дълбокия сън, в който Духът пада. Бог го пораздрусва и казва: „Стани, синко, събуди се и започни да мислиш!“ Тук няма никаква карма. Кармата е езикът, с който ни се говори да не се отклоняваме от Божествения път. Да не смесвате скръбта и страданията с вашите грехове. Питам тогава: ако е вярно това, че страданията са кармата на човека, тогава какви грехове е направил Христос, че страда? Той, макар и да е Син Божи, дойде на Земята да научи някои уроци, да се усъвършенства. Той дойде главно да научи онзи велик закон на Любовта, който Бог Му предаде: да научи как става жертвата, как Бог повдига падналите същества. Този урок Христос трябваше да го предаде на своите по-малки братя. Това наричам изкупление. И досега още този закон не е изяснен. Следователно страданията – това са Божествен език. И аз ви казвам: когато започнете да страдате, вие сте в границите на разярения живот. Страдате ли, Бог ви обича, не страдате ли, вие

нямате нищо общо с Бога, с Любовта. Сега вие ще кажете: „Защо са тия страдания?“ Не забравяйте, че вашите страдания образуват радостите на другите, а вашите радости са скърби за другите хора. Аз ще ви приведа един пример, за да изясня тази своя мисъл. Някой здрав, тежък старец, качил се на коня, язди и се радва. Конят обаче радва ли се? – Не, не се радва. Дойдат в гората и конят по някакъв начин се освободи от юлара си – и хайде в гората. Сега конят се радва, но старецът радва ли се? – Старецът скърби. Докато старецът беше на коня, той се радваше, конят скърбеше, а когато конят избяга в гората, той се радваше, а старецът скърбеше. Питам: скръбта на този старец скръб на коня ли е? – Не, конят се радва. Следователно нашите интереси в дадения случай не съвпадат. Когато вие страдате, това значи, че вашият кон е отишъл в гората. Е, хубаво, какво зло има в това, че вашият кон е отишъл в гората, я ми кажете? Какъв грях има в това? Ще гледате философски на тази работа и ще кажете: „Конят ми отишъл в гората. Що от това? Нека си почине, нека се поразходи, аз ще го почакам. Ако дойде един ден, аз ще му се кача и тогава аз ще се радвам, а той ще скърби.“ Тия разсъждения са ви необходими. Вие, като ученици, ако не разсъждавате така, няма да имате една правилна философия за живота. Божественият свят не приема невежеството. Той изключва всяко невежество, изключва всяко противоречие, изключва всяко насилие. В Школата всички вие трябва да мислите здраво, и след като почнете да мислите здраво, ще започнете да прилагате тия принципи.

Сега някои казват: „Ама вие не живеете добре.“ Аз ще ви задам друг един въпрос: ако вие кажете, че вашият Учител не живее добре, я ми кажете, по кои правила не живее добре? Или ще кажете: „Нашият Учител не мисли добре.“ По кои правила не мисля добре? Трябва да ми докажете това! Само в Божествения свят съществуват правила.

Дайте ми онази мярка, с която се мери добрият живот! Тази мярка не съществува на Земята, тя съществува само в Божествения свят.

И тъй, в дадения случай вие не може да знаете дали друг човек живее добре, или не. В дадения случай само аз мога да кажа дали живея добре, или не. Нито пък за вас може да знае някой живее ли добре, или не. Вие разсъждавате по друг начин. Ето каква е мисълта ми. Имате точката А. Да знаеш – това подразбира непродължителен период в даден момент. Този период може да е една стомилионна част от секундата и ти не можеш да го мериш. В този даден момент трябва да знаеш всичките възможности, които се съдържат в него, и да знаеш как да постъпиш. Може да има сто милиона начина как да постъпиш, но от тия сто милиона начина на Целокупния живот имаш да избираш един начин, според който да извършиш едно добро дело. Ти отиваш при една бедна вдовица, например вдовицата А. Ще кажеш: „Какво ще направя, като отида при нея?“ Ти като идеш при тази вдовица, ще извършиш своята длъжност, а именно с това свое посещение може да дадеш подтик на сто милиона други хора да направят Добро. Туй е закон. Ти може да имаш само тази длъжност днес. В дадения момент ти не си пратен да идеш при всичките бедни, а само при една бедна жена. Но ти си едно звено в Природата и когато туй звено се потегли от този Божествен принцип, всичките други звена от другите верижки, от другите върви, ще се наредят едно след друго. В тази Божествена верига може да влизат милиарди халки, а ако ти се откажеш да вървиш напред, то втората, третата и всички други халки няма да се мръднат – и те ще се откажат; ако ти потеглиш напред, всичките халки на веригата ще се поместят една след друга. Това е един математически закон. На всяка мисъл, която дойде у вас, трябва да и дадете подтик, т.е. не трябва да противодействате на Божествените мисли вътре в себе си. От туй гледище се определя законът за свободата.

Да кажем, че буквата А представлява една Божествена мисъл, а буквата В – една човешка мисъл. Божествената мисъл върви във възходяща степен, а човешката – в низходяща степен. От тук следва, че когато двама души дружат заедно, те изведнъж в даден случай не могат да имат една и съща Божествена мисъл. Аз ви казах, че една стомилионна част от секундата – това е един момент. Значи тази мисъл, която е дошла в тебе, за една секунда може да се предаде на сто милиона души. Като мине през сто милиона души в нашия свят, тя дава една единица. И тъй, една мисъл, като мине през сто милиона души, за една секунда образува първата единица, първата мярка. Следователно онзи, у когото има човешка мисъл, трябва да се подчини на онзи, у когото има Божествена мисъл. Такъв е законът. Мъж или жена, брат или сестра – всички еднакво трябва да спазват закона. Братче и сестриче живеят заедно. У брата има Божествена мисъл, у сестрата има човешка мисъл. Тя целия ден трябва да се подчинява на брата. Втория ден сестрата има Божествена мисъл, а братът – човешка. Тогава братът трябва да се подчинява на сестрата. Не се ли подчини, ще дойде пръчицата на майката. Всякога бият не онзи, който има Божествена мисъл, а онзи, който има човешка мисъл. Страданията не са нищо друго, освен доказателство за това, че вие не сте се подчинили на разумната, на Божествената мисъл. Всякога, когато не се подчиниш, в теб ще има една малка скръб, едно малко страдание. Казват: „Надясно в пътя!“ Като ученици на тази велика Божествена школа вие ще имате тези мерки, с които да разграничавате правите от кривите схващания. Щом станете сутрин, ще се попитате: „Имам ли днес Божествената мисъл?“ Ако след като станеш сутрин мислиш най-първо какво да сготвиш, у теб е дошла човешката мисъл. Станеш ли сутрин, не мисли за човешкото, но започни да се молиш Богу, помисли за бедните вдовици и кажи: „Днес мъжът ми може и без готвено.“ Тогава и той ще каже: „Днес

Божественото се проявява у жена ми, нека отиде при бедните.“ На другия ден пък може в мъжа да се прояви Божествената мисъл и той ще каже: „Днес няма да нося нищо за готвене, ще отида да посетя някои бедни.“ Постъпи ли така, и жената няма да се сърди, че не е донесъл нищо вкъщи. Туй е закон! Щом един човек има Божествен подтик за нещо, не му въздействайте по никой начин! Въздействате ли, непременно ще ви дойде едно голямо страдание. Дайте ход на Божествените мисли, на Божествените желания, на Божествените действия! Само по този начин може да растете правилно, да придобивате знание и мъдрост. Всичко туй зависи от вашата свободна воля. Никой не може да каже как сте изпълнили Волята Божия, само вие знаете. Щом вие почувствате едно малко страдание, вие знаете как сте изпълнили Волята Божия. Някой път човек може да се смее, да е радостен, без да подозирате в него никаква скръб. Външно той е много радостен, но зад тази външна радост се крие една голяма скръб. Някой път човек е скръбен, но зад тази скръб се крие радост. Ние не можем да знаем каква е същността на нещата. Следователно всеки човек, у когото разумното е започнало да се проявява, той трябва да проверява тия свои състояния, защото само след като ги проверява, той ще може да се домогне до тази вътрешна Светлина, която е необходима за живота. Така той ще нареди живота си по най-добрия начин. Кой е най-добрият начин? – Този, по който Бог е създал света. По някой път ние казваме: „Да се обичаме!“ Но как, по кой начин да се обичаме? – Като постъпваме разумно. По кой начин? – Като се разбираме. Да, но как да става всичко това, ние трябва да знаем. Например правилото е: щом някой брат започне да ти говори, спри се, наложи си всичкото спокойствие да го изслушаш докрай. А пък ако братът ти говори Божествено, той няма да говори дълго време. Онези хора, които имат Божествена мисъл, те говорят кратко.

Сега вие ще ми възразите: „Христос е държал дълги беседи, по няколко часа.“ Туй се нуждае от доказателство. Една беседа може да е дълга, може и да е кратка. Дългите беседи са несъдържателни, а кратките беседи са съдържателни. Да ви докажа това. Говорителят е А. Започва да говори. Слушателят му е В, но е зле разположен към А. И двамата са отрицателни. Едва-що А е казал десет думи, В го прекъсва: „Много говориш, стига, аз те разбрах.“ В този случай беседата е дълга. Така е, когато някой не те обича. Ако пък А и В са положителни, като започне А да говори, В се страхува да не би скоро да свърши, и току му казва: „Говори, говори, много малко е това.“ След като А говори два часа, В казва: „Говори още!“ Значи беседата е къса. Всичките съдържателни беседи са все кратки, понеже са моментни, т.е. всяка една беседа е свързана с един малък момент. Някой път някой човек говори много работи, но ти от цялата му беседа схванеш само една негова мисъл. Това е беседата. Другите работи ти не слушаш, а разсъждаваш само върху една мисъл: „Бог е Любов!“ Друг пък взел друг пасаж от беседата. Следователно късите беседи са посъдържателни. Ако ти запомниш цялата беседа на проповедника, ти ще бъдеш нещо като фонограф. А какво значи думата *фонограф*, можете ли да я изтълкувате? *Фоно* – на гръцки значи звук, глас.

Туй е философско разбиране на въпроса. Късите беседи подразбират определен момент. Всяко предложение в късата беседа е нещо отделно, като житно зърно. Веднъж посято туй зърно вътре в тебе, то постепенно ще се размножава и след време тази беседа ще стане дълга. Вземете например колко малко е записано в Евангелието от това, което Христос е говорил, но върху туй, малкото, колко много са писали хората! И ако разгледате цялата литература, ще видите, че тя се гради върху туй, малкото, останало от Христа. И тъй, в живота трябва растене! Растенето поражда чувстване, а в чувстването има радост и страдание. Със страданието започва Разумният живот.

Радост и скръб – това са двата елемента на Разумния живот. Щом дойдем до Разумния живот, ще се яви Светлината, а дето има Светлина, там има и Знание. Щом дойде Знанието, ще има Свобода, ще се прояви свободната воля. Тогава Висшият разумен живот може да се прояви в своята пълнота, а това е целта, към която всички ученици на окултните школи в света се стремят – да подготвят почва за Разумния живот на Земята. Под думата *земя* се разбира разумният човек вътре в неговата душа. Тези Божествени мисли трябва да се посеят в неговия ум, че за в бъдеще да няма нужда да се занимаваме с елементарни работи и да ги доказваме.

Упражнение: С малко свити пръсти поставяме ръцете на гърдите. Постепенно изправяме ръцете напред, а пръстите държим допрени. Ръцете пак на гърдите и после пак напред, но пръстите държим отдалечени. Съединяваме пръстите и поставяме ръцете на гърдите.

Ръцете успоредно напред, с дланите навън и успоредно на лицето.

Ръцете настрана, с бавно движение на хвърчене, после с постепенно засилване.

Ръцете напред, на гърдите, настрана, напред, на гърдите, напред с допрени пръсти, на гърдите със свити пръсти, напред с полукръгове. Ръцете нагоре успоредно, бавно спущане настрана, после напред и със съединени пръсти ги поставете на гърдите.

Тайна молитва

Втора лекция от Учителя 18 октомври 1923 г, София

СТРЕМЕЖИТЕ НА УМА И СЪРЦЕТО

Тайна молитва

Прочетоха се резюметата на темите „Предназначението на братя и сестри“ и „Задачата на ученика във Великата Бяла школа“.

Прочетоха се някои от темите „Воля и безволие“.

За следващия път ще имате темата „Разликата между левия и десния път“.

Сега ще говоря за стремежите на ума и сърцето.

На първо място вие трябва да се абстрахирате от вашите временни състояния, а временните състояния аз ги наричам преходни състояния, вълнения, на които вие не знаете причината. Например вие седите до прозореца, отдето иде постоянно течение, и се вълнувате, че може да се простудите, но при все това пак седите на прозореца. Вие не можете да се занимавате с някой философски въпрос, да разсъждавате, понеже умът ви е зает с мисълта за простудяването. Вие не можете да разрешите никакъв философски въпрос, докато не се махнете от прозореца и не седнете там, дето няма никакво течение, т. е. или трябва да се затворите в себе си, или трябва съвършено да излезете вън, сред Природата. Едно от двете неща трябва да изберете.

Друго нещо: вие, като ученици, трябва да се освободите от една слабост, която се среща във вас. Вие мислите, че окръжаващата ви среда, че Небето, че хората – всички ви дължат нещо и трябва да го направят заради вас. Вие считате това нещо като аксиома, като нещо, което не търпи доказателства. И често се тревожите в себе си защо те не го правят. Вие не разсъждавате философски. В дадения момент вие се нуждаете само от себе си.

Да кажем, че **A** е вашето съзнание (Фиг. 1). За да имате съзнание, значи имате нещо дадено. Като кажем **дадено**, вие може да мислите, като че е дадено нещо отвън. Не е така. В самото естество на човешката душа има вложено туй, което човек търси.

То е вложено вътре в душата, но се изискват външни условия, например условията **B**. Имате тогава **A:B**. Туй вие наричате съзнателен живот, казвате: **Аз съм**. Това **B** считате извън вас, т. е. това, което не е **аз**. Едното наричаме **аз**, а другото **не-аз**. Но в това ние можем да опровергаем съвременните философи по следния начин: да допуснем, че в пръстите на дясната ми ръка има съзнание, което осъзнава, че е **аз**, а в лявата ръка съзнанието не се е пробудило. Като се срещнат двете, дясната ръка ще каже: „Аз съм **аз**, а ти не си **аз**.“. Обаче туй **A** и **B** имат отношение към **C** – **C :A :B**.

□ B

□ A

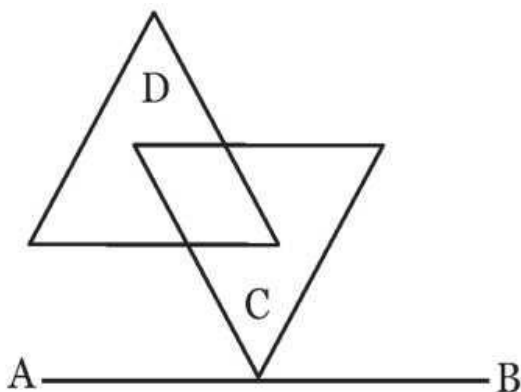
□ C

Фиг. 1

Сега, разбира се, съвременните математици разсъждават малко по-другояче. Туй, външното, което дава, от което ние имаме нужда, всякога е по-силно. Всякога Природата е по-силна от нас. Аз вземам думата **Природа** в нейната целокупност – тогава тя е по-силна. Следователно всичките наши желания, всичките наши мисли могат да растат само под нейното влияние. Природата сама по себе си не иска да ни обсеби. Обсебването в света зависи само от същества, подобни на нас. Само едно нискокултурно същество има нужда да те обсеби. Във висшите същества няма ни сянка от такова желание. В тях има желание да влияят за добро, да контролират, да направляват другите, но да обсебват – туй желание те го нямат. В по-нисшите същества обаче го има. Аз забелязвам, че във вас има два вида

желания и два вида мисли: **AB** – нагоре, във възходящо направление, и **AB** – надолу, в низходящо направление.

Сега ще ви изнеса едно малко разсъждение за ония противоречия, които се явяват в човешкия живот. Имате, да кажем, линията **AB**. (В първото издание чертежът на Фиг. 2 липсва) Тя представлява условията, почвата, при която известно растение може да расте. Семето **C** се посажда под почвата. Това семенце най-първо се проектира надолу в земята, но при това свое движение в земята то достига един кръг, един предел, който не може да премине. Щом корените на това малко растение достигнат крайния предел на този кръг, движението надолу спира и се отправя нагоре. Значи туй същото растение най-първо се проектира надолу: това са **AB** – низходящите желания и мисли на човека. Той иска да спусне корени в материалния свят, мисли, че като слезе в материята и вземе нещо от нея, ще бъде щастлив. Щом слезе това семенце до крайния предел, то вижда, че нищо не е намерило, и тогава в него се заражда желание да върви нагоре – имате втората проекция **AB**. Този закон е верен и за човека. Затуй онези натури, които ние наричаме грешници, могат да станат големи праведници, но трябва да знаете и обратния закон – че праведникът може да стане грешник.

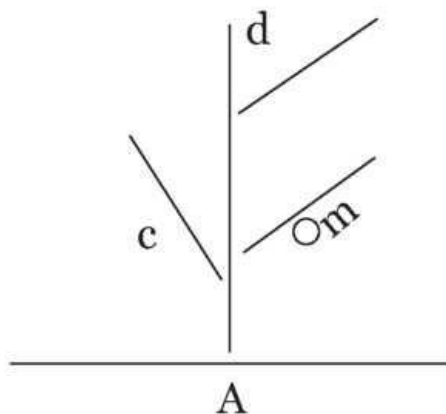

Фиг. 3

Представете си, че вие сте едно разумно същество, триъгълникът С, и се държите само на една точка за почвата АВ (Фиг. 3). Трябва да знаете как да пазите вашето равновесие. Туй е едно низходящо съзнание, надолу. Ако този грешник, след като слезе на дъното, изгуби своето равновесие, той става праведник. Такъв случай имаме в литературата със Сократ³³. Сократ е бил един грешник, който се е отличавал с много лоши черти, но когато стигнал дъното на този кръг, в него се заражда желание да се издигне нагоре. Той се обръща и става виден философ в Атина. Когато срещнал някои физиогномисти, които описвали неговия живот в миналото, той им казал: „Така беше, но аз чрез силата на своята воля се промених.“ Падението е закон за събуждане. Човек трябва да падне, за да се събуди. Сега вие ще кажете: „Защо трябва да падне човек?“ Падането има своите добри страни.

Имате растението А, имате и клоните *c*, *d*, *m* (фиг. 4). Тук, на клона *m* от това дърво, се е родил само един плод. Ако този плод, след като узрее, не падне, ще може ли да поникне? – Не може. Като падне, той ще се разбие, понеже е узрял, и семенцата му ще паднат в почвата и ще поникнат. Следователно и вие трябва да паднете от Дървото на живота, но не сами по себе си, а друг някой трябва да ви катурне.

³³ Сократ (470-399 г. пр. Хр.) – Древногръцки философ, който чрез задаване на въпроси създава нов клон на философията, отнасящ се към морала, наречен *етика*. Противопоставя се на софистите, за които няма абсолютна истина и всичко може да се докаже чрез логически съждения. Затова срещу него е образуван процес и Сократ е осъден на смърт чрез отравяне, като сам изпива чашата с отровата.

Фиг. 4

Господ ще ви бутне да паднете. Вятърът е, който събаря тия плодове от дървото отгоре, а вятърът е символ на Разумния живот. Значи щом плодът узрее, той трябва да падне. И ако ти си паднал и повидимому мислиш, че си направил погрешка, не съжбялявай. Щом паднеш, не казвай: „Аз съжбялявам, че паднах от своето високо положение.“ Щом паднеш, трябва да потънеш долу на четири пръста в земята и после да се молиш да дойде отгоре малко пръст, да поникнеш. Ти пак ще излезеш отгоре, ще пораснеш на същата височина, но в друга една форма.

Така трябва да разсъждава един ученик, така трябва да разсъждава един човек, който има философски ум. Ако ние съжбяляваме за нашите високи положения, тия високи положения са неща относителни. Знаете ли тогава защо Доброто и злото са допуснати в света? Доброто и злото съществуват вътре в Разумния свят. Злото е зло само заради нас в дадения случай. Доброто е добро само за нас в дадения случай.

Сега да обясня тази своя мисъл. Има добро, което не произтича от Любовта; има зло, което произтича от Любовта. Не се изисква

голяма философия да се докаже това. Когато някой ви прави известно добро с известен умисъл да вземе

повече, отколкото ви дава, мислите ли, че той ви прави добро? Само повидимому това нещо е добро. Това е добро, което не произтича от Любовта, пък има зло, което произтича от Любовта. Един лекар, който иска да спаси болния, ще вземе ножа, ще разреже червата, стомаха, и пак ще ги зашие. Той ще му причини големи болки, но стремежът на лекаря произтича от Любовта – той иска да спаси неговия живот, затова прекарва ножа. Ние не считаме това действие за неморално. Ако нямаше такъв закон в една държава, лекарят да си позволява да отваря стомаха на болния, биха го турили в затвора най-малко за десет години. Но сега считат, че тази операция, която лекарят прави, е на място. Казвам: Природата често прави такива операции в живота. Сега аз не говоря за онези случайности, но говоря за онази разумност, която ръководи живота ни във всичките наши постъпки. Има една вътрешна разумност. Колкото и дълбоки да са нашите подбуждения, каквито и да са, има една разумност, която постоянно влияе върху нашите постъпки за зло или за добро. Всеки един от вас може да провери това.

Да кажем, че вие сте точката А (Фиг. 5). Имате точките С и В. Във вас се заражда дълбоко желание да направите нещо и искате да го реализирате. Точката С ви казва: „Не трябва да го правите!“ Точката В ви казва: „Направете го!“ Вие сега имате две противоположни влияния – не знаете кое е право, кое ще успее. Едното казва: „Направи го“, но ти не знаеш дали ще успееш. Другото казва: „Не го прави!“ Ти казваш: „Ако изгубя този благоприятен случай, тогава?“ Не знаеш кой говори истината. Ти седиш, колебаеш се между двете влияния.

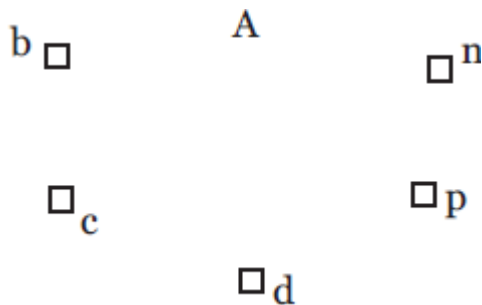
Фиг. 5

В Природата има едно трето влияние, аз го означавам с буквата *n*. Тогава *n* вземе, че те катурне. Ти седиш на плета отгоре: един отляво, друг отдясно ти седи и ти не знаеш какво да решиш. Единият ти казва: „Хвърли се!“ Другият ти казва: „Стой на плета!“ Третият дойде и без да ти каже нещо, бутне те. След като те бутне, ти вземаш първото положение, избираш първото внушение, което ти е дошло на ума. Да кажем, че като те бутнат в морето, първата мисъл е да влезеш да се окъпеш, да плуваш. Щом човек се намери в такова положение, той вече има желание да излезе благополучно от зададената му задача. И тогава много от вашите желания, от вашите философски разсъждения се пресътворяват. Вие мислите, философствате, философствате, дойде точката *n*, туй трето влияние, бутне ви и вие паднете. Ако сега схванете, че това е за ваше добро, вие ще тръгнете по пътя, но ако се спрете и за него разсъждавате защо става, вие ще изгубите пак благоприятните условия в живота си. Например седите при онзи лекар, който може да ви направи операция, но вие казвате: „Той разваля корема ми, това може да стане, онова може да стане.“ Започвате да се безпокоите и с това спирате онзи процес на лекуване, който може да стане, спирате процеса на заздравяването. Дойдат ли тия мисли на болния – че това ще стане, онова ще стане, той изгубва всичките благоприятни условия. Затова всички свещени книги са казали: „Всичко съдейства за добро на онези, които любят Господа.“

В предишната лекция взех триъгълника *ABC*. Животът се проявява от *A*, от Любовта, а Животът е в състояние да поправи всичките погрешки. Няма погрешка, няма страдание, няма болка, няма скръб, в каквата степен и да са те, които Животът, който слиза от

Любовта, да не е в състояние да ги поправи. Сегашните ви страдания един ден ще ви се видят играчка, като един сън. Вие ще се смеете на себе си – как сте могли да се безпокоите за такива малки работи. Тогава вашето съзнание ще се развие повече. Аз ви навеждам на туй разсъждение, понеже вие живеете в края на века: ще дойдат вътрешни изпитания, а не външни. Вас може да не ви турят на кладата, но ще дойдат вътрешни терзания: терзания на вашето сърце, терзания на вашия ум. Ако вие живеехте преди две хиляди години, аз друго щях да ви говоря.

Аз ще ви дам сега едно изяснение, което не трябва да вземате в буквалния смисъл. Ще си служа с живите точки. Тук, при точка *A* (Фиг. 6), имате млада мома – толкова красива, че всички искат да я имат на своя страна, да имат нейното обещание: *b* е първият кандидат, *c* – вторият кандидат, *d* – третият, *p* – четвъртият и т. н. до *n* – плеяда кандидати.

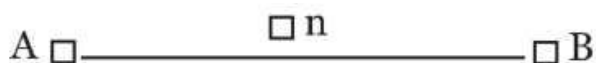
Фиг. 6

Да допуснем сега, че ти си първият кандидат *b* – искаш да я завладееш. Против тебе се намира *n*, в права линия – той е по-силен. При това ти си бедняк, той е богат. Тази мома обича да има къщи, да има хубави дрехи. Ти може да я обичаш с всичкото си сърце, с всичкия си ум, да и пишеш поезия, но тя казва: „Къщата е по-съществено нещо, твоята любов – за друг път, на Земята къщата е по-реално нещо от любовта.“ Ти цял ден оплакваш живота си, че си

нещастен. Ще кажеш: „Този **п** да го няма, да се махне от тука!“ Добре, махне се той, но като се махне **п**, тогава **р**, друг изниква от изневиделица. Друга беля: ти се чудиш откъде изникна той, пак плачеш – да се махне и **р**. И той се махне, но изниква на мястото му **д**. Казваш: „То не е една беля, да се махне и той!“ Хубаво, и той се махне, остава **с**. Махне се и той. Знаете ли какво става най-последно? – Този човек се прекатурва, понеже, като е бил в противоположна посока с **п**, и двамата са се опъвали, пазили са равновесие, но сега, като ги няма **п** и другите, въжето се скъсва, той се прекатурва с главата надолу, охлузва си главата и казва: „Не му искам нито момата, нито белята.“ Това са неща, които стават в действителния живот.

Следователно, за да се реализира едно ваше желание, всичките тия точки, всичките тия живи същества, може да са една, две, три, десет, двама, трябва да ви съдействат, да кажат: „Той е най-достойният, ние му отстъпваме тази мома, тя се пада нему. Ние ще му станем шафери.“ Само тогава той заслужава тази мома. Те му я дават и той бива щастлив. Туй наричам щастливи моменти в живота. Този пример може да вземете като такъв, с който да си обяснявате донякъде тия желания, които искате да постигнете. Този, който иска да завладее тази мома, има дълбоки причини за това. Хората не разбират причините, затова се и разочароват. Човек трябва да знае защо се стреми. Като иде в училище, трябва да знае защо е отишъл, а не, като иде там, да каже: „Не зная защо съм дошъл.“ Следователно връзка трябва да има между умствените образи и сърдечните стремежи. Умът всякога се стреми надолу – **А**, сърцето винаги се стреми нагоре – **В**. Следователно не е умът, който влияе на сърцето, а сърцето влияе на ума. Умът е, който дава направление на сърцето, но за влияние сърцето е по-силно. И силни натури не са онези, които имат силен ум, но силни натури са онези, които имат силно сърце.

И в самото сърце има разумност. В него има два живота, две области. От точка **A** тази енергия възлиза от физическия свят към Духовния, т.е. енергията, която минава през сърцето, възлиза към духовната страна на Божествения свят. Тъй щото всичките чувствавания на човешкото сърце, каквито и да са те, са добри. Няма лоши чувствавания в човека. Аз говоря за самите зародиши, не за проявите. Всичките зародиши, които са заложили вътре в човешкото сърце, имат благородно произхождение. Любовта е, в която се зараждат най-благородните чувства. Отмъщение, отвращение – те са вторични чувства. Вие някой път се заблуждавате, казвате: „Яви се в мен омраза.“ Омразата има съвсем друго произхождение. Да ви обясня произхода и. Имате живата точка **п** и живата точка **A**.

Тази жива точка **A** има стремеж към **п**. Този стремеж първо е чисто Божествен – **Ап**, но се заражда известно препятствие на пътя и туй желание на **A** не се постига. Тогава се образува **пВ**, заражда се образът и човек се разочарова. Ако **A** иска да вземе **п** и не може да успее, а **B** го вземе, тогава в сърцето на **A** ще се зароди едно неразположение към **B**. Следователно всичките тия прояви, които имаме в един отрицателен характер, като омраза, отмъщение, злоба, ненавист – всички тия чувства са вторични. Те са сянка на нещо изгубено. Ако мразиш, аз зная какво си изгубил; ако се съмняваш, аз зная какво си изгубил; ако се отвращаваш, аз зная какво си изгубил. Каквито и отрицателни качества да има един човек, в окултната наука математически може да намерим същинските причини, които са образували тия отрицателни качества в човека. И тъй, в човека реално е само Доброто, а злото е само едно отражение на непостигнатите негови желания.

Сега може би в друга лекция аз ще се спра да говоря върху живото колело в Природата, чрез което се проектират всичките благородни желания и мисли от Божествен произход. Каквото и да е вашето състояние, трябва да знаете, че вторичните състояния у вас са ваши, те не са от Божествен произход. Имаш омраза – ще се обърнеш към Бога, ще кажеш: „В Бога всичко е Добро. Бог е Любов, следователно туй, което сега съм загубил, за в бъдеще ще го постигна.“ Туй, казано на философски език, не е въпрос на време и пространство, защото в Духовния свят няма време и пространство. Може ли да мислиш, че само ти желаеш Доброто? Един ден, когато ще се обедините с цялото човечество, вие ще чувствате всички заедно нещата. На вас ще ви бъде радостно за реализирането на мислите или желанията на когото и да е. Сега ние се радваме за реализирането само на нашите желания, на нашите мисли. Ние не се радваме на Божиите мисли. Защо да не се радваш, като погледнеш звездите? Всяка звезда е Божествена мисъл. Защо да не и се радваш? Може да и се радваш. Ако ти действително възлюбиш една звезда, най-малко ще получиш една дума от нея. Да кажем, че вие се обърнете към Сириус и я възлюбите като Божествена мисъл. Тя ще ви каже: „Бог е Любов!“ И ако я питате защо Бог е Любов, ще каже: „Защото аз живея.“ Някои звезди изпращат светлина: Месечината изпраща светлина, Сириус изпраща светлина. Щом Сириус изпраща светлина, в него има интелигентност. Които не изпращат светлина, в тях няма интелигентност – в тях Любовта действа, но не се е проявила Божествената Мъдрост. Всички звезди казват: „Светлина има в Бога, простор има!“ Като погледнем нагоре, ние чувстваме едно облекчение. Ако пак питате звездите защо Бог е Любов, те ще ви отговорят: „Ние живеем, защото обичаме Бога, защото Бог е Любов!“ Тъй ще ви каже една звезда. И ако вие искате да живеете, обичайте Го – и вие ще почувствате същото. Не мислете, че това са илюзии. Не,

като излезете вечерно време, най-малко с една звезда, която е на вашето ниво на развитие, можете да разговаряте. Тя ще ви говори, ще ви предаде тия мисли. Това, че те живеят, че обичат Бога – това не са илюзии, това е разумност в тях – те имат Светлина.

И тъй, вие живеете в един свят, в който едва сте си показали главичките над тази гъста материя. Над тази почва тук-там се показват малки дупчици, през които надничате нагоре. Един ден, като излезете над туй ясно небе, всичките звезди като ви заговорят, Слънцето като затрепти, знаете ли какво ще бъде? Тогава ще видите, че Сириус е много по-красив – най-хубавата мома в този свят. В него има по-велико сърце, отколкото сърцето на коя и да е най-красива мома на Земята. В него има едно сърце, което трепти от хиляди години и казва: „Бог е Любов и ние живеем, защото Го обичаме.“ Следователно когато нашият ум отива надолу, не трябва да се смущаваме, и когато нашето сърце отива нагоре, пак не трябва да се смущаваме. По някой път ние се смущаваме и при едното състояние, и при другото. Вие знаете как се създават нещастията. Някой път проявите вашата любов, но след туй казвате: „Много надолу отидох.“ Вие правите пакост на себе си. Пратете само веднъж тази Божествена вълна и я оставете сама да се спре. Вие изпратите подаръци на този, когото обичате, но после казвате: „Нека се върнат, той няма да ги оцени.“ Не въздействайте зле на сърцето си, не се съмнявайте в себе си, т.е. не се съмнявайте в Бога, Който живее във вас. Вие казвате: „Дали моята любов е на място?“ Всяка проявена Любов е на място. Ако този, когото любиш, не я оцени, зад него седят хиляди същества, които ще я оценят. Да ви обясня тази мисъл. Например тук имате вадичка, която тече на дължина 10 километра. Покрай нея посадиш 10 000 дръвчета. Първото дърво изсъхне, ти отидеш при него и му кажеш: „Ти не оцени моята любов.“ Не, има още 9999 дръвчета, покрай които, като мине твоята любов, те ще я почувстват и ще ти пратят

своята радост. Туй, че едно не я е оценило, нищо не значи. Най-малко едно от тях ще я оцени. Едно от тях да я оцени, достатъчно е. Казвате: „Моята любов никой не я оценява.“ Как никой не я оценява? Най-първо Бог я оценява. Когато ти проявиш Любовта, Господ казва: „Синко, много добре стори, аз се радвам, че ти прояви своята Любав.“ Ти казваш: „Ама той не я оцени.“ Не, Любавта всякога се оценява. Няма същество, което да не я оценява, защото тя носи Живот. Туй е истинската философия, която осмисля Живота – философия, която за в бъдеще ще изучавате. Тя ще ви облагороди, ще ви направи смели, решителни, с благородни сърца и с благородни умове. Любавта е, която ще развие туй, за което копнеете от хиляди години, от хиляди векове. Вашата душа досега е седяла вътре в Земята, в тази гъста материя. Сега вие сте на пробуждане. Не се спирайте на пътя, защото Господ няма да спре своята кола заради вас. Ако вие искате Бог да спре каруцата си заради вас, Той няма да направи това. Стойте на мястото, където Бог ви е поставил.

Всички вие трябва да научите великия закон на търпението. Има растения, които с хиляди години стоят на едно място и чакат Господ да ги освободи от това състояние. Търпението учат те. А вие колко сте чакали? Вие сте от много възискателните синове на Господа, искате всичко да ви тръгне по мед и масло. Не, вие сте в едно училище и няма да се явите с парадни дрехи, но с прости дрехи, малко окъсани. Ще отидете в това училище не с първокласни обувки, а с малко окъсани. Ръцете ви няма да бъдат много гладки. Господ не иска гладки ръце. Господ иска гладки сърца, гладки умове. Когато сърцата ви и умовете ви станат гладки, тогава и ръцете ви ще станат гладки. Който попипа ръцете ви и види, че са гладки, тогава ще познае, че и умът, и сърцето ви са меки и гладки.

Тайна молитва

Трета лекция от Учителя 24 октомври 1923 г., София

НАЙ-ДОБРИЯТ НАЧИН ЗА РАЗСЪЖДЕНИЕ

Тайна молитва

Прочетоха се няколко теми върху „Разликата между левия и десния път“.

Прочете се резюмето върху темата „Отношението между въздуха и водата“.

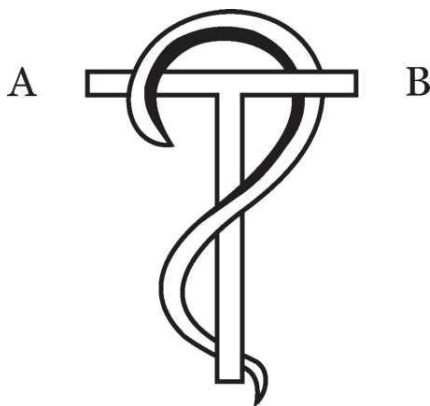
Тема за следващия път: „Киселите и сладките храни.“ Кои хора употребяват киселите и кои – сладките храни. Ще пишете за киселите и сладките храни, които съвременните хора употребяват.

Туй, което сега мислите и разсъждавате от памтивека, го знаят всички, то не е нещо ново. Например в древната философия някой философ казва: „Всички хора са смъртни.“ Това е наполовина вярно. Сократ е човек, следователно Сократ е смъртен. То е един логически извод, но той не е верен в своята целокупност. Къде е неверността? Всички хора, които престъпват Божия закон, са смъртни. Сократ, който е престъпил Божия закон, и той е смъртен. Всички хора, които не са престъпили Божия закон, не са смъртни. Сократ не е престъпил Божия закон и той не е смъртен. Следователно една от предилките не е вярна. Ето къде е лъжата на съвременната логика. Казват: „Мисълта на някого не е логична.“ Вярно е, но не всякога логиката поддържа Истината. Някой път я поддържа, някой път – не. Значи вие трябва да се освободите от тия заблуждения. „Всички хора са смъртни“, повтаряме ние. И аз съм човек, и аз съм смъртен. Смъртен си, защо? – Защото грешиш. И тъй, логическият извод е: за да избегнем смъртта, трябва да бъдем последователни в изпълнението на Божествения закон. Божественият закон може да се изпълни абсолютно, в това няма никаква спънка. Най-лесният закон за

изпълнение е Божественият закон. И децата го изпълняват, и животните го изпълняват. Всичко живо в света изпълнява

Божествения закон и голяма гениалност се изисква, за да го изопачиш. Само гениалните хора са в състояние да изопачат Божествения закон и да създадат нещо ново. Само те могат да отбият хората от правия път, да ги заблудят и да кажат: „Този е Божественият път.“

„Всички хора са смъртни.“ В това изречение се крие известна отрова. За силния човек, за светията, за праведния, за умния, за Божествения човек, като кажеш, че всички хора са смъртни, друга е идеята, която се крие в тия думи. Трябва обаче да знаем начина да превръщаме идеите, да разлагаме думите и да намерим Истината, която се крие в тях. Другото положение. Казват сега: „Всички ние се раждаме смъртни.“

Фиг. 1

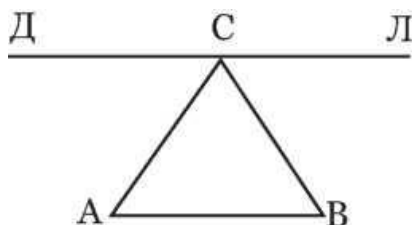
И това не е вярно, т.е. наполовина само е вярно. „Всички се раждат смъртни.“ – Не, всички се раждаме безсмъртни. Казва Христос: „Роденото от плътта, плът е“, т. е. роденото при едно греховно състояние носи смърт със себе си, а роденото от Духа без грех носи вечен живот. Сега в този нов начин на разсъждение ние

трябва да се ограничим, понеже сме на границата. Вие сте близо до тази Божествена граница:

Фиг. 2

Вие сте виждали онзи символ, който теософите имат, нали? Те имат един знак, но аз обръщам този знак в обратна посока. Те започват движението на кривата линия от дясно към ляво, а ние обръщаме това движение от ляво към дясно (Фиг. 1). Този символ е една представа за разсъжденията на нисшия ум. Горната линия **AB** – това са условията на живота. Аз ще нарека другата, напречната линия, основа, върху която се крепи този живот. Тя представлява Божественото начало, основата, на която се крепи човешкият живот.

Фиг. 3

Сега аз ще ви представя тази идея по следния начин. Тук имате лицето на една пирамида **ABC** (Фиг. 3). **C** е остър връх, като на една игла. **ДЛ** е една плоскост, която се крепи на него. **Д** и **Л** са живи, разумни точки. Едната представлява Любовта, т. е. човека, който държи закона на Любовта, а другата – закона на омразата. Единият си служи с убийство, с отмъщение, другият – с Любав. По някой път хората казват: „Защо трябва да любиш ближния си, защо трябва да любиш противника си, врага си?“ Представете си, че Провидението ви е турило на едната страна на тази плоскост, в **Д**, а противника ви – в **Л**, и вие се държите в равновесие на тази игла **C**. Как няма да го

обичаш сега? Ако *Л* се махне, ти ще изгубиш равновесието си и ще отхвъркнеш някъде далече. Следователно той съставлява противоположния полюс на твоя живот. Това не е зло. В дадения момент ти ще говориш на този човек любовно и той ще ти говори любовно, понеже вашите интереси са свързани.

Вие по някой път си мислите: „Защо ли има лоши и добри хора в света?“ Лоши и добри хора – това е обикновеното ваше разбиране. Вие още не знаете кой човек е лош. Не е зло това, което ние считаме за зло. Ние не знаем кой човек е лош. Относително само знаем това. Известен човек при известно отношение е лош заради нас. Така и известен човек при известни отношения е добър заради нас, но това е само едно отношение. Това не е абсолютна Истина. Когато ние говорим, че трябва да любим врага си, подразбираме какви трябва да бъдат разумните ни отношения спрямо всички хора. Тия отношения, в които Бог те е поставил, не трябва да ги променяш, но трябва разумно да изпълниш всичките свои задължения. Как се създават тия врагове? *Д* е било свободно същество – *ДС*. И *Л* е било свободно същество – *ЛС*. Но *ДС* е жена, а *ЛС* е мъж. *ЛС* е човек, славолюбив в света. Той иска да се повдигне, но няма пари. *ДС* е богата – *ДСА*. Следователно *ЛСВ*, за да постигне своята цел, влюбва се в тази мома. Заради какво? – За да стане учен човек, да се прослави в света. И след като се влюби, Провидението, понеже знае, че техните отношения са лъжливи, поставя ги на тази хосканица. Туй е една женитба. Казвам им: „Ще се обичате и двамата.“ И те се обичат, но по необходимост. Тогава някоя жена казва: „Не мога ли да напусна мъжа си, аз не го обичам?“ – Ако го напуснеш, ще отхвъркнеш на далече. Дойде мъжът, и той иска да напусне жена си. Казвам: не може да я напуснеш, на хосканица си. Ние можем да проверим този закон. Ако мъжът напусне жената, той ще умре. И ако жената се опита да напусне мъжа си, и тя ще умре, т. е. толкова далече ще отхвъркнеш, че ще излезеш

навън из орбитата на този свят. И затова Писанието казва: „Женен ли си, не търси да се отвързваш. Не си ли женен, не търси да се завързваш.“ Тъй седи философията. Сега вие не питате какво да правите, преди да си създадете известни условия в света, ами питате това, след като ги създадете. Защото имайте предвид, че аз говоря на вас като на ученици, които разбират. Ние не можем да си играем със законите, които Бог е вложил в този свят, в тази велика Школа, пред лицето на всички тия разумни същества. Те са търпеливи и много снисходителни към нас, но нашата свобода е ограничена. Не може да пристъпим границите на тия закони! Щом създадем едно ново условие – *ДЛ*, било на физическия свят, било на сърдечния свят, било на Умствения свят, ние носим последствията – законът е верен навсякъде.

Щом създадеш в себе си две противоречиви мисли, ти сам ще трябва да ги примириш; щом създадеш в себе си две противоречиви желания, ти сам ще трябва да ги примириш; и щом създадеш в себе си две противоречиви действия, ти сам ще трябва да ги примириш. И ако не ги примириш, те ще станат една язва и ще спънат цялото твоё развитие.

Сега някой казва: „Не може ли да си поживеем?“ – Свободни сте – няма нещо, което да не може да се позволи, но знайте, че в Природата за всичко се плаща. Един от еврейските царе, виден поет и същевременно пророк, си е позволил един произвол, повидимому една проста постъпка, позволена като на цар, и казал: „Не съм ли цар, не мога ли да направя това, не са ли тия мои поданици?“ Тъй и един овчар казва: „Тия овци не са ли мои? Аз имам право да взема кое и да е агне, коя и да е овца, да я заколя и да я изям. Аз съм господар.“ Обаче тази философия, че овчарят има право да яде овцете, не е права. В Божествения кодекс е турен следният закон: овчарят има право да взема вълната и млякото, но никога не му е позволено нито да коли,

нито да продава овците. Че ги продава, туй е негов закон, но не и Божествен. Това не е философия. Казва: „Аз не съм ли овчар?“ От това изваждам друго заключение. Някой пастир казва: „Аз съм пастир.“ Има пастири и в света – пастири на обществото. Някой казва: „Аз имам право да направя това или онова.“ – Не, нямаш право. Какво можеш да направиш, ще се поучиш от овчаря. Овчарят няма право да заколи нито една овца, но има право да вземе млякото А, има право да вземе вълната А. Това е, което му е дадено в дадения случай. Това е нов начин за разсъждение. Обаче не е важно само да разсъждавате, но и да прилагате. Ако разсъждавате и не прилагате, тогава във вас ще се яви обратният процес. Когато казвам, че искам да разсъждавате, то не значи, че искам да изметете старото изведнъж. Това е невъзможно.

От вас при сегашните условия се изисква следното. Вие имате една цяла кармическа пирамида, нали? Аз турям на единия връх A^2 – то е законът на противоречието, B^2 е пак закон на противоречието и C^2 също е закон на противоречието.

Тази пирамида се е образувала от ред беззакония, от ред незаконни постъпки. Вие сте я съградили, да кажем, преди три-четири хиляди години. Мислите ли, че когато някой ви каже, че всичко това трябва да се изхвърли, че за един ден, за една седмица, за един месец ще може да го изхвърлите? – Не. Казвате обаче: „Аз не мога да го направя.“ Питам тогава: ти, когато за първи път започна да туряш камъните на тази пирамида, каза ли, че не можеш да я направиш, че не можеш да я съградиш? Тогава каза, че можеш. Следователно, като си казал, че можеш да направиш тази пирамида, ти можеш по същия начин и да я развалиш. Ти си започнал да я градиш от долу на горе, сега ще започнеш да я събаряш от горе на долу. Това е така по отношение на физическия свят, но по отношение на Божествения свят нещата стават моментално. Тази пирамида е създадена моментално. И затова казвам, че и в Божествения свят тя

може да изчезне моментално. И Писанието казва така: „Ще залича прегрешенията ви и няма да ги помена.“ Изведнъж, моментално – това подразбира, че ще ги заличи. Тогава вие се спирате на физическото поле и казвате: „Как ще изправя живота си?“

– Ще започнете да изправяте живота си оттам, отдето сте го нарушили. Най-първо вие скъсахте своята връзка с Бога, и след това образувахте тази пирамида. С това скъсване се започва греховен живот, лъжлив живот. Философията е, че след като направихте тази пирамида, вие искате да живеете добър живот, без всякакви грехове, а след четири-пет хиляди години искате да направите връзка с Бога. Ето где е лъжата! И сега по същия начин, както скъсахте връзката, така и ще се свържете с Бога. Ще започнете обратното – ще започнете събарянето на тази пирамида. Тя ще се събори сама по себе си. Тя се е образувала без Бога, а ще се събори чрез Бога.

Сега в Школата, както и във всичките окултни школи, се проповядва един чист и свят живот, който може да се постигне чрез усилието на човека. И какви ли не начини и методи се препоръчват за това. Някой отиде да се покланя пред Бога. Ще направи един, два, три, сто поклона. Друг ще се изправи, ще се моли на Бога: чете една, две, три, четири молитви, ще прочете всичките псалми, ще се моли, моли, но нищо не излиза от тази молитва. Не е въпросът в моленето, не е и в работата. Божественият закон, казвал съм ви и друг път, изисква абсолютно да не нарушаваме законите на Бога. Това е първото правило за Неговите деца. Бог казва: „Абсолютно няма да нарушавате моя закон!“ Е, как става нарушаването? Аз съм забелязал как се закачат две деца, братче и сестриче, които се обичат. Малкото братче дойде, хване някое косъмче от главата на по-голямото си сестриче и казва: „Хванах една мушица, че искам да откъсна един косъм от главата ти, за да я завържа.“ Това дете не вземе един косъм от своята глава, ами го отскубва от главата на сестричето си. Ето как се е родил

грехът. Майката, като види това нещо, започва да се смее. Това, малкото дете, е извършило едно велико престъпление. То изтегля едно правило, един написан закон от главата на своята сестра. Един косъм е един велик лист. Сестрата заплаква, а майката се смее, бащата се смее и казват: „Днес нашето момченце отскубна един косъм от главата на сестра си.“ Най-после какво става с този син? Като порасне, започва да отскубва космите от главите на баща си и на майка си. Но законът, онзи Божествен принцип, е следният: ако на това дете бихме дали целия свят, всичкото богатство, то не би трябвало да отскубне този косъм. И ако бихте му казали, че ще му дадете всичкото богатство, детето трябваше да каже: „Не, аз не продавам ни един косъм от главата на сестра си.“ Онзи брат, който е отскубнал един косъм от главата на сестра си, той е извършил престъпление. За такъв брат вече се предполага, че той може да направи всичките престъпления, да продаде баща си и майка си.

Това е нов начин за разсъждение, който вие сте забравили. Какво правите днес? – Седнете и се занимавайте с вашите големи грехове. Но ако речете вие сами да съборите тази пирамида, трябва ви 4 – 5 – 6 – 7 – 8 хиляди години, и то знаете ли какви усилия? Затова Писанието казва: „Ние ще викаме Силния, Великия в сила и мощ и Мъдрия в знание, Истина и Любов, да дойде да ни помогне, за да може да се освободим от нея, и нашият ум, нашето сърце, нашата воля да могат да работят тъй, както бихме желали.“ Не че в нас няма желание да работим, но повечето от вас са вързани. Вие казвате „Ще направя това.“ Речете да го направите и виждате, че ръцете ви са вързани. Искате да направите нещо, но усещате, че сте вързан, ограничен. Защо? Вие не се спирате сами да си дадете отчет защо е това. Аз зная, че вие ще турите причината там, дето не е.

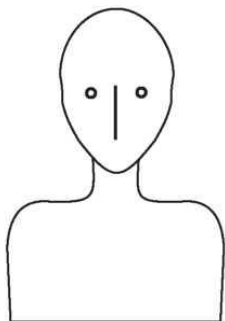
И тъй, когато Христос е казал: „Любете враговете си“, Той е подразбирал следния велик закон: любете враговете си, защото това е

Волята Божия. Аз имам едно правило, то е следното: ако мразиш, ти правиш един грях по отношение на себе си, сам се спъваш. А да любиш, значи да създаваш красиви образи. Тия образи са вечно красиви. Те са подтик за твоето усъвършенстване. Следователно образите на Любовта са великият подтик за растенето, за умственото развитие. Ние ще се спрем върху закона: „Искам своето добро, искам растенето и благородството на моята душа. Аз трябва да любя, понеже това е Волята Божия.“

В окултната наука, с която се занимавате, има две противоположности. В нея има толкова възможност да станете добър, колкото има възможност да станете лош. Това не е само за вас, но и във всичките религии я има тази възможност, понеже всичките религии си служат с окултната наука, с окултните сили. И вие трябва да знаете, че всичките висши същества, всичките разумни същества не са от тия, които може да окаляте или да оставите върху тях своите нечистотии. Следователно те са много възискателни. Ако вие влезете в една окултна школа и не се учите на чистота и право мислене, ще ви изключат от там. Например някой път вие мислите тъй: „Какво ли мисли Учителя за мене?“ Самата ви мисъл вече е нечиста. Ако вие сте човек на Любовта, какво ще мисля за вас? Ще констатирам един факт, че сте човек на Любовта, и ако река да изопача този факт другояче, значи да проваля себе си. Ако вие сте човек на мъдростта, какво ще мисля за вас? Не мога да изопача този факт. Факт е това! Ако при всяка постъпка, която вие вършите, постъпвате по закона на мъдростта (аз вземам думата **мъдрост** в много тесен, ограничен смисъл – човешка мъдрост, а не Божествена), какво ще мисля? – Ще можем много добре да се разберем. И в критиката си пак ще се разберем. Любовта, за която аз ви говоря, не е човешка любов, и ако вие постъпвате според тази Любов, ще се разберем. Аз искам да ви насоча не към личността, защото личността

ще ви ограничи. В какво седи тази личност? Тя е един кръг, който има два центъра. Това е човешкото лице. Отдолу се образува един квадрат. В този квадрат има малки извивки. В това е красотата. Човекът може да се представи в геометрическа форма. Онзи човек, когото художниците рисуват, той е човекът на желанията в Астралния свят. Там има известна пластичност, известно движение. В малките извивки не се забелязват правите линии. Когато гледаме човека в лицето, красотата му зависи от това, че в него стават промени. Тия промени именно ни радват. Ако се спрат тия движения, човек е много отворителен. Когато това лице се движи бързо, то е приятно. Живото лице е, което ни радва. Живо лице може да бъде само умното лице. В личността се крият най-лошите неща. Тя е израз на егоизъм, на подлизурство, на страх, на измама, на лъжа. И човешката личност е създадена от всичките отрицателни качества в света. Това е личността. Аз не говоря за **Аза**, за човека, за съзнателното, но за личността. Някой казва: „Обидиха ме.“ Обидили го в какво? – Че му казали една истина. А, друг е вече въпросът. Днес върху личността никаква наука не може да се съгради. Какво е родила личността? Съвременната наука, съвременните философия, химия, физика, биология, вземете и богословието, и всичките други отрасли – по причина на човешката личност всички тия науки са се опорочили, отклонили са се от своя прав път. Да кажем, лекар е някой, но той не е истински лекар – да служи на Бога. На един химик днес ни най-малко не му е целта да служи на Бога. Съвременният музикант също не е идеен. Всеки музикант иска да спечели пари. Художникът иска да нарисува една картина за пари. Пари, навсякъде пари! Това е личността у човека. Сега някой може да възрази, че изкуството е принесло полза. Тъй е. Някой може да каже, че науката е принесла полза. Тъй е, но в света не се проявява само личността – с личността заедно се проявява и разумната човешка душа. Следователно тя

превръща действията на егоизма в Добро. Това не се дължи на човешката личност. Това се дължи на човешката душа, която постоянно работи за доброто в света. Ето защо ние трябва в себе си да се освободим от своята личност – не изведнъж, а последователно и разумно. Така да се освободим, щото да не нарушим чувствата, мислите и желанията на нашата душа. Някой казва: „Изведнъж да направим това!“ Вие не можете изведнъж да съборите това здание. То ще ви затрупа. Камък по камък, разумно ще снемате, разумно ще изправяте погрешките си и никак няма да се обезсърчавате. Тогава ние ще дойдем до онази нова философия, която ще ни открие, че ние сме в границата на този Нов свят. Иде една велика вълна от мисли, чувства и действия на възвишени същества. Тя ще дойде, ще проникне навсякъде. И ако вие не сте готови, тя ще постъпи тъй: ще премахне снега от света, семенцата, които са потиснати, ще ги извади от земята, болните ще излекува и всички нечистотии ще очисти. Това са твърдения. Ще каже някой: „Докажи!“ Тия неща не се доказват, вие ще ги видите. Тия неща няма какво да ги виждате отвън – те са вътре във вас. Най-първо вие искате да бъдете радостни, спокойни, да имате добро разположение на духа, искате да имате връзка с Бога. Тогава защо ще Го търсите горе на небето? Толкоз години Го търсите, а не сте мислили, че Бог, който прониква във всички същества, прониква чрез Духа и във вашето сърце.

Фиг. 4

Някой път вие сте недоволни. Дойде някой приятел при вас – натъжен, скърбен, иска утеха. Вие казвате: „Днес не съм разположен, махни се оттука, друг път ела при мен!“ Питам: с тази ваша постъпка вие не сте ли наскърбили Бога? Мислите ли, че Бог е доволен от вас? Не, вие сте Го наскърбили в лицето на вашия приятел. Тогава туй разумно същество ще ви погледне, ще помисли малко и ще ви тури името така: *За спомен – да мисли – ЗСДМ*. Господ казва: „Аз ще ви науча да мислите.“ И знаете ли какво може да ви се случи? Ние имаме ред наблюдения – не от миналото, но от сегашното. Там, в Габровско, някое си малко дете се радвало на едно лястовиче гнездо. Изважда пет малки лястовичета и с ножици отрязва езичетата им. Занася ги при майка си, а майката се радва и казва: „Моето дете днес извадило пет лястовичета от гнездото им и им отрязало езичетата. Колко пъргаво, колко умно дете!“ То израства и се оженва. Раждат му се пет деца, но всичките неми. Следователно по този закон вие трябва да знаете, че всичките действия, прегрешенията в света, не са много неразумни – за тях се държи сметка. Има много разумни същества, които могат да пострадат от нас. Ето защо всички спънки, мъчности, страдания, които ни сполетяват в живота, са резултат на нашите постъпки.

Сега, в Школата, ние не искаме вие да се боите, да казвате: „А, то е страшно!“ Не, ще имате нов морал, нови разсъждения. Ние казваме: „Без страх!“ Аз съм дал на младите един поздрав: „Само светлият път на Мъдростта води към Истината!“ На вас казвам: „Само светлият път на Божествената Мъдрост води към Божествената Истина!“ И тъй, ние ще употребим науката не за нашата личност, не да пожертваме Истината за тази наука – ние искаме да употребим съвременната наука като средство за възтържествуване на Истината. Ние ще си послужим с логиката, с всички други науки, с които човечеството разполага. Аз не съм против логиката. Онзи, който я е измислил,

добре е направил. Но тази логика трябва да бъде свещена, Божествена. Истината не трябва да бъде логика на лъжата. Същевременно и философията трябва да бъде Божествена. Може да бъде! От нас зависи. Не всички хора могат да бъдат философи: философите са родени, те не се раждат сега. Човек не може, като се роди, и веднага да стане философ – той трябва да е работил хиляди години, за да стане философ.

И тъй, някои от вас трябва да турят нова основа, да се очистят по новия начин. Вие трябва с помощта на Божественото съзнание да внесете Истината. Трябва да си представите Бога като едно разумно лице, което те наблюдава – винаги щедър, мъдър – и да кажеш: „Заради Него, заради Този, който ми е дал всичките блага в света, ще се постарая да изпълня всичко.“ Това е воля, това е сила! Бог е единствената сила, която може да стимулира. А сега някои, вместо да турят Бога като идеал в душата си, турят там някой велик, някой идеален човек, и си го представят като Бог. Нямам нищо против това, обаче ще си признаете факта, ще кажете тъй: „Господи, направихме една погрешка, прости ни! Ние ще се стремим да изпълним Твоя закон.“ Погрешката е извън времето и пространството. Изправиш ли погрешката, веднага в душата си ще почувстваш една лекота.

Туй нещо сега е необходимо за вас. Аз ще вляза в необходимостите, за да може тази наука да се реализира, вашият живот и условията ви да се подобрят. Сега, ако имате разединение помежду си, вие ще се срещате, но тъй, както хората се срещат в гостилницата: ядат, пият и си приказват. Но тези връзки са връзки на интерес, не са любовни връзки. Божествените връзки са връзки, които ще ни свържат с Вечността. Те са връзки на Добродетелта, връзки на Божествената Мъдрост и Любов, връзки на свещените Божествени мисли. Когато обичаш някого, като напише нещо, ще го изслушаш. Нека ти прочете един, два, три куплета: тогава си изкажи мнението,

тогава си изкажи одобрението, но не за да го подмамваш, а само за да го насърчиш. Не казвай, че е много добре. Кажи само, че е добре. Ако е добро, като ти прочете тия два-три куплета, трябва да почувстваш хубостта на неговата мисъл.

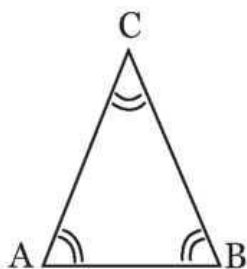
Когато вие пишете темите, каква е моята задача? Аз ви задавам теми от разни области. Моята цел не е да станете писатели, но да се научите да любите Истината и да мислите правилно. Не съм аз, който ще ви научи да мислите правилно, но искам Божественият Дух във вас да се прояви, да дойде туй Божествено съзнание. Вие трябва да мислите правилно. Сега някой казва тъй: „Аз да порасна веднъж, няма да имам нужда от баща си.“ – Не, това е крива философия, крива мисъл. Някой казва: „Не искам да имам ярема на баща си.“ Щом е имало ярем, това не е баща. Тогава, по същия път на мисълта като се върви, някой ще каже: „Ние искаме да се освободим от Бога, защото по-тежък ярем от Божия няма.“ Всички искат да се освободят, да бъдат свободни. Свободата в света седи в изпълнението на тия велики закони. Там е нашето щастие. От Бога имаме нужда тъй, както от светлината, от водата, от хляба, даже от Него имаме по-голяма нужда. И от баща си имаме нужда, и от майка си. Това са отношения. Тия отношения за в бъдеще ще станат по-тесни. Някой казва: „Не искам Учителя си, искам да бъда самичък.“ Майката може да каже: „Аз от децата си нямам нужда.“ Крива философия е тази, вие не разсъждавате правилно. Ако мислите, че децата ви са бремене, че майката е едно бремене, в това няма никаква философия. Сега някои хора казват: „Е, майка!“ Какво нещо е майката! Майката е велико нещо в света! Детето – това е израз на тази майка, на това велико нещо. Туй разбиране, което сега имате за живота, не е истинското разбиране. Туй, което вие наричате деца, това не са още деца. Онова, разумното дете в тебе, може да бъде отвън, може да бъде отвътре, а може да бъде и горе, при Бога. И тъй, Христос е казал: „Един е вашият

Отец горе, а всички вие сте братя.“ Сега в Школата трябва да се образуват тия интимни, а не фамилиарни отношения помежду ви. Досега аз съм следил и някой път ми е неприятно, като виждам, че вие, като се събирате, не се събирате да видите добрите си черти, ами всички сте критици, ровите. Като срещнете някой ваш брат, най-първо вие имате мнение, че той е добър. Като поседи 3 – 4 дни, вие почвате да се ровите в него и изваждате всичките му недъзи. „Аз го мислех за добър, а той бил такъв.“ Този човек с тия недъзи не е вашият приятел. Недъзите, които приятелят ви носи, са неща случайни. Приятелството е съчетание на Любов и Мъдрост. Имате един приятел – това е една душа, която ви люби, обича, но вие не оценявате тази Любов. Вие сте събрани тук като ученици, но един ден казвате: „Не искам да се интересувам повече от това Учение.“ – Не е така. Това събиране ще послужи за вашето бъдещо самоусъвършенстване. За да се съберете така, не съм ви събрал аз. Това е един любовен акт на Божествената Любов, Мъдрост и Истина, в името на които Бог ви е събрал, за да ви даде познание, Мъдрост и Истина, да ви научи как да бъдете добри. И туй вие не трябва да го пренебрегвате. Някой дойде, казва: „Аз излизам от Школата.“ Ти не можеш да напуснеш тази Школа. Щом я напуснеш, ще умреш. И няма човек, който, като е напуснал Школата, да не е умрял. В деня, в който напуснете Божествената школа, с вас всичко е свършено. Като ученици аз ви предупреждавам: никога не влагайте в себе си мисълта: „Аз ще напусна Школата.“ Ако си в едно място на престъпление, разбирам, но в една Школа, дето сте събрани да научите пътя на Божествената Любов, Мъдрост и Истина, да кажете: „Аз ще напусна Школата!“ Тази пирамида **АСВ** ще се увеличи, ще стане толкова тежка, че вие ще се намерите на дъното на Великия океан, дето грешните души се измъчват. Бъдещата наука изисква от вас едно ново условие, за да ви изложи тази велика Истина тъй, че тя да бъде

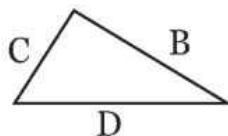
достъпна за вас, т.е. да я схванете, както трябва. Някой може да каже: „Аз разбирам какво иска да каже Учителя, но аз съм човек, облечен в плът и кръв, не мога да не греша.“ Добре, вижте как се прекъсва логическата връзка. Във вашия ум влиза една нова мисъл. Казвате: „Най-после ние сме хора, облечени в плът и кръв, какво от това?“ Ние знаем, че човек е облечен в плът и кръв. Плътта сама по себе си и кръвта сама по себе си никакво зло не раждат. Плътта и кръвта, съединени с човешкия Дух, с човешката душа и с човешкия ум и сърце, раждат греха. Защо се ражда грехът? Понеже човек оставя своите нечистотии в тази плът и кръв и тази материя не знае как да се чисти. Ако човешкият ум и човешкото сърце са нечисти, непременно ще се появят всичките нещастия. Имаш лоша мисъл, лошо чувство – ти ще ги оставиш настрана. Това е една смет. Казваш: „Да дойде някой да ги поправи.“ – Не, ние сами ще поправим своите мисли и чувства. И тогава старовремските учени хора ето как са обяснявали това нещо. Тук имате един ъгъл **АСВ** (Фиг. 5), който е в движение, понеже тия точки **А**, **С** и **В** са живи. В този ъгъл имате два процеса. Интересите на **А** и на **В** са към **С**. Интересите на **В** съвпадат едновременно с тия на **А**. Друг път може да не съвпадат. В други отношения пък може да се изключват. Значи има две положения, две възможности: интересите на **В** или да съвпадат, или да се изключват. Представете си, че **С** е една жива ябълка, едно живо дърво. **А** и **В** се стремят към собственост, да завладеят туй дърво. Ще има ли любовни отношения между тях? Не, ще има спор за дървото. Но представете си, че **А** и **В** са мъж и жена, стремят се към туй дърво. Те живеят по любов. Дали ще има спор? Те ще кажат: „Ние ще завладеем това дърво за нашите деца.“ Значи щом ъгълът е отворен, има спор. Щом този ъгъл е затворен, въпросът е вече разрешен. Тогава този външен дисонанс, който съществува между хората, изчезва, но може да се роди вътрешен дисонанс.

Фиг. 5

Фиг. 6

Фиг. 7

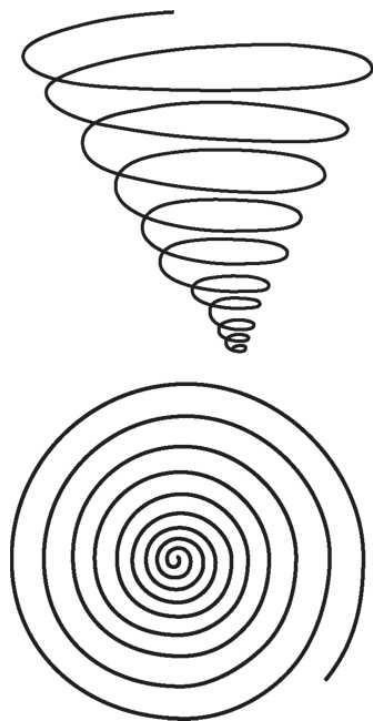
Дисонансите може да се родят в тия ъгли, които са образували триъгълника (Фиг. 6) – в ъгъла **A**, в ъгъла **B** и в ъгъла **C**. И тъй, някой път може да се родят дисонанси, а някой път може да се роди хармония – зависи от разбирането на човека. Това разбиране може да се измени. Кога? Когато страната **C** стане по-малка от страната **D** (Фиг. 7). Изобщо, всяка една от страните на триъгълника може да се намалява или увеличава. Всяка една страна на триъгълника представлява силови линии в движение, т.е. сили, които действат в плоскост. Следователно силовите линии на този триъгълник може да се изменят.

Щом се изменят тези силови линии, изменят се и вътрешните съотношения, а щом се изменят вътрешните съотношения, може да се изменят и силовите плоскости. Щом се изменят силовите плоскости, тогава се зараждат много неприятности в самия живот: и в ума, и в сърцето, и във волята. Същевременно се зараждат и разни болести в ума, в тялото и в сърцето. Към ума спадат всичките ония заболявания на полудяване, т.е. обезумяването на хората. В сърцето се раждат болести от чрезмерната алчност на хората.

Неврастенията се дължи на дисхармония в чувствата. И всичко туй произтича от факта, че ние мислим леко за живота. Ние, когато грешим, мислим, че всеки един грях лесно може да се поправи. Преди да сме сгрешили, мислим така, но щом сгрешим, имаме друга логика. Тогава намираме, че е много мъчно да поправим грешките си. Нито едното е вярно, нито другото е вярно. Един невежа, когато направи един грях, много мъчно може да го изправи. Един умен човек, когато направи един грях, много лесно може да го изправи, защото е умен. Когато някой от вас иска да греши съзнателно, да си каже тъй: „Достатъчно умен ли съм, за да мога в скоро време да поправя погрешката?“ Спрете се, помислете умен ли сте. Ако сте глупав и не знаете как да поправите погрешката, тогава не ви трябва да грешите. Ако си много умен, сгреша. Като греша, ще трябва да мисля. Ще си кажеш тъй: „Аз реших да направя този грях, но достатъчно ли съм умен да го изправам?“ Внесете този нов фактор в живота си. Внесеш ли го, ти вече петдесет процента ще си помогнеш в тази окултна наука. После, внесете друг фактор. Искате да съгрешите. Кажете си: „Аз от Любов мога ли да съгреша?“ Трети фактор: „Аз заради Истината мога ли да съгреша?“ След като започнете да мислите така и след като внесете тия елементи в ума си, тогава ще може да разсъждавате. И знаете ли каква е тогава възможността за греха? Тя е 1:100 000 000. Ако не разсъждавате така, на сто милиона грехове само един път може да

направите добро. И затова съвременните хора грешат. Те не мислят. Всички мислят, след като направят греха. Това не е мислене. Мисли, преди да си сгрешил! Така ще се сполучи. Първите хора, след като сгрешиха в Рая, започнаха да мислят. Сега се изисква да вървим по обратния път: да мислим, преди да грешим, а не да грешим и после да мислим.

И тъй, правилата, които се крият в съвременната наука, в геометрията, са скрити. Във всички математически формули, които съществуват в съвременната математика, зад всички тия образи, които са турени в геометрията, е описан пътят на слизането, пътят на човешките прегрешения. Всички тия ъгли, триъгълници, петоъгълници показват пътищата, по които човек се е отдалечил от Бога. И следователно тия същите формули ще му покажат обратния път, по който той може да се качи. И где е заблудението, знаете ли? Съвременните философи казват, че кръгът изразява път на свършенство. Но когато човек сгреши, той ще се намери в един кръг, от който няма излаз. Заблудението обаче е там, че човек, като е сгрешил, е започнал своето слизание от една много малка точка. Той се е движел полека, толкоз полека, че не е забелязвал как пада, как отива в дъното на конуса. Като се гледа този конус отгоре, човек вижда само кръг, който се проектира в това поле. От падането, т.е. от слизането на човека в материята, се е образувал цял конус, а ние виждаме само външната му форма – кръга на тази спирала, и казваме: „Ние така се родихме“, т.е. в греха. Не, не сме се родили в греха. Ето защо ние трябва да развием тази спирала. По кой начин? По обратния път. Ще започнем от големия кръг. Смаляваме го, смаляваме, докато дойдем до точката, дето е направена погрешката. Оттам ще теглим една права линия и въпросът е свършен.

Фиг. 8

Аз бих желал след тая беседа да помислите върху новия начин на мислене, понеже той ще бъде свързан със съграждането на вашия бъдещ живот. И тогава новият живот, който сега се заражда във вас, може да се използва при други условия. Ако мислите по старому, във вас никакъв нов живот не може да се съгради. Разумното изисква разумни разсъждения.

Това, което ви казах, е само въведение. Не мислете, че много съм ви казал. Не, много малко съм ви казал, има още ред правила, ред формули. Тия триъгълници са поставени в известни съотношения. Аз пак ще се спра върху тях, когато имам благоприятни условия, защото Истината в света е Истина само тогава, когато се разбере и приложи.

Размишление

Четвърта лекция от Учителя 31 октомври 1923 г, София.

БОЖЕСТВЕННОТО СЪВЪРШЕНСТВО

Размишление

Прочете се резюмето върху темата „Воля и безволие“.

Прочетоха се няколко от темите върху „Киселите и сладките храни“.

Било е време, когато човек е съществувал извън времето и пространството. Било е време, когато човешкото съзнание или човешката душа е била извън времето и пространството. Сегашното състояние на душата е една определена величина – A^1 . Душата излиза из Абсолютното битие, дето е била щастлива. Нали всичките хора търсят щастieto? И вие го търсите? По-голямо щастие от това, да живее човек в Бога, има ли? Обаче да излезе душата в света – това не е желание на душата, това е желание на Бога. Следователно Бог е заставил своите щастливи деца насила да излязат от дома Му. Неговото желание е те да излязат и да отидат в света да работят. Тия деца другояче никога не биха излезли. Туй е един факт в Природата. Изобщо всички организми се отличават с една вътрешна леност; всяко едно съзнателно същество се отличава с леност, не обича да работи. Всички същества по възможност гледат да отбягнат работата. И тъй, още в първите епохи на човешкото битие човекът е бил заставен да напусне своето щастие по разни причини. Само Божествената Мъдрост е могла да застави тия деца да излязат от Бога. Човек, по естественото си положение, като произлиза от Бога, има високо мнение за себе си. Сега аз ще се простря малко, за да ви обясня откъде произтичат противоречията в живота, т. е. да ви обясня какъв е естественият ход на противоречията, защо се раждат те. Допуснете, че точка A означава душата или съзнанието, което е излязло от Бога. То

представлява една съвкупност от множество малки съзнания или от безброй количествено малки души, които съставляват една обикновена човешка душа. Допуснете сега, че туй висше съзнание се движи във времето и пространството и разбира законите, затова всичко върви хармонично, няма никакво препятствие. Представете си, че всяка една малка душа на туй висше съзнание чувства силата, чрез която се движи, и затова у всички тия малки съзнания се заражда желание да се разединят, да станат самостоятелни и да излязат из тази обща точка А. Окръжността представлява крайният предел на движението им. Всяка точка, която се отделя от общото съзнание, носи идеята, че е всесилна, както цялото съзнание, и че има право да се движи, където иска. Туй желание на всичките съзнания да се движат, където искат, може ли да се осъществи? Питам: като се движат тия безброй точки коя накъдето иска, няма ли да се срещнат и да се сблъскат?

Сега всички вие искате да работите, да бъдете силни, както Бога, т. е. да действате, както си искате, и да нямате никакви препятствия. Но понеже всички хора искат да бъдат като Бога, то стават прекръстосвания в желанията им. В нас трябва да се роди съзнанието, че ние сме излезли от Бога, и като е така, трябва да разбираме законите на своето движение, т. е. в дадения момент разумният човек трябва да знае какво може да извърши. Това, което човек днес може да извърши, не може да го извърши след двацет години. Тогава условията ще се изменят съвършено за дадената работа.

Как бихме определили тази обща точка А? Казваме: „В Бога всичко е хармонично, понеже у Него тия същества са малко ограничени, а у човека тия милиарди същества, които се движат в един тесен кръг, искат да излязат в разни направления.“ Какво ще стане с тях, ако излязат от тази обща точка А? Питам: като се движите с тази свобода в този свят, както си искате, няма ли да си пръснете

главите някъде? Вие често, като наблюдавате някое дете, намирате, че то си играе с вещите, и сте недоволни от него. Дайте на едно дете една книга: то почва да дращи по нея и казва, че всичко може да направи. Не, ти трябва дълго време да го учиш да пише, докато вземе да се разбира написаното от него. И медиумите, като започват да пишат, в първо време драцят, драцят и казват, че всичко могат да направят. Човек може да се движи така свободно, широко в дадено пространство, само ако е сам, но ако са двама или трима, не може. Ако са двама, пак могат да се движат свободно, но само ако се намират в едно пространство, каквото е разстоянието между Слънцето и Алфа-Центориус. Тогава възможността да се срещнат и да се стълкновят е само едно на сто милиона. А в тия малки пространства на движение изключенията са правила.

И тъй, всички съвременни моралисти искат да ни покажат, че ние не трябва да имаме чрезмерни желания, защото всяко едно желание има безброй отклонения, движения, а тия движения всякога ще ни турят в противоречие със самия живот.

Сега може да си зададете въпроса: „Защо трябва да живеем?“ На този въпрос окултната наука отговаря така: ние още не изживяваме нашия истински живот, но когато почнем да го изживяваме, ние ще живеем, за да се изяви Божественото съвършенство. Следователно, когато всички същества достигнат до своя краен предел на развитие, всичката творческа енергия във Вселената се разкапва, всичко туй се възвръща в Бога, и тогава се заражда нова Вселена, за да се прояви Божественото съвършенство в нова форма. Следователно всички ние сме слепи, за да се прояви Божественото вътре в нас, а не човешкото. И когато ние се отклоняваме от този закон, всякога идват наказания, страдания. Туй, Великото, Божественото, чака, търпи, да кажем, хиляда, две хиляди години, и след две хиляди години за всички същества, които не са изпълнили великия закон на Божественото

съвършенство, идва тъй нареченото мъздевъздаение. Туй е правилното схващане на въпроса защо живеем. Апостол Павел казва: „Аз не живея, но Христос живее в мен.“ Това значи: „Аз не живея за себе си, но живея, за да се прояви в мен Божественото.“ Следователно писатели, философи, музиканти, художници: всички работят, за да се прояви в тях Божественото съвършенство. Обезсърчението произтича от факта, че ние искаме да станем някой виден учен, писател или някой виден философ. Хубаво, най-после станете някой виден философ като Лайбниц³⁴ например. Какво е създал Лайбниц като философ? Той е бил същевременно и философ, и математик. Той е създал теорията за монадите. Може ли Лайбниц да обясни със своята теория всичките явления вътре в Природата? **Монада** значи едно. Какво значи едно? Точката **A** означава първата монада – в нея е Божественото съдържание. Тази монада **A** съзнава, че е всесилна, че всичко може да направи. Точката **B** е втората монада в света. Първото начало – **A**, е неznайното, непроявеното, невидимото, понеже светлината, която иде от **A**, не хвърля никаква сянка, няма никаква материя в света, която може да я пречупи. Единственото реално нещо, което виждаме, то е **B** – **A** е неизменното, **B** е изменящото се. И сега, ако съвременните философи започнат да говорят от гледището на **B** (на туй, което е проявено, което е изменящо се), за това, което не се е проявило, тогава каква е истинността в техните разсъждения?

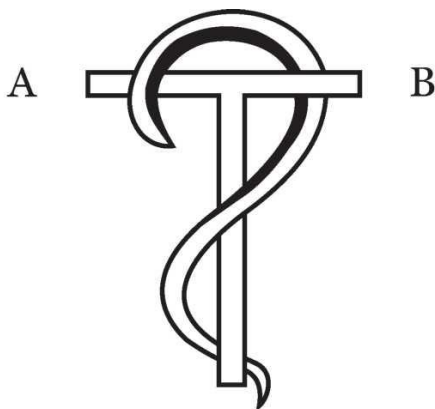
³⁴ Готфрид Лайбниц (1646-1716) – Немски философ рационалист, математик, дипломат и юрист. Като математик разработва диференциалното и интегралното смятане, извежда н.нар. трансцендентни функции. Като физик въвежда понятието *жива сила*. Работи над изобретяването на парната машина и създава механична сметачна машина. Като философ пише върху теологията и философията на езика. Съчинява философска монадология, като нарича атомите монади и смята, че във всяка от тях е заложена цялата Вселена.

Фиг. 1

Сега аз ще направя една малка аналогия. Вземете сегашния човек, в сегашното негово развитие. Да кажем, че той е индивидът **A**. Този индивид има три важни части. Главата му **B¹** е равна на 56 см, **B²** – лицето му – на 18 см, челото му **B³** – на 6 см, носът му – **B⁴**, е равен на 5 см, и **B⁵** – брадата му – е равна на 3 см. Туй съставлява първият етап от проявяването на **B²**, а 56 см – това е нормата. Туй число показва, че това същество живее в един въображаем свят, дето материята е рядка и стават бързи трептения, т. е. то живее в мисловния и в чувствения свят. Всичко това създава движение. Едното движение започва отгоре и после се пресича. Макар и да става пресичане, в каква посока върви другото движение? Има възможност туй движение да тръгне нагоре, да се съедини с първото движение и да направи една осморка, т. е. да се образуват два кръга. Но законът е такъв, че тъй, както ние правим кръговете, в Природата няма такива кръгове. Там всичките кръгове са отворени, няма кръгове свързани. За нас те изглеждат като свързани кръгове, но всъщност в Природата няма свързани кръгове. Туй движение от единия край до другия представлява една линия, която се увива спираловидно, със свободен край. Туй е първата монада, Божествената, която проектира тази права линия към **B** и минава през всичките движения. Туй движение нагоре показва, че всяка друга монада, произлязла от първичната, наново се връща в Божественото, в Абсолютното. Ако вие проектирате една спирала, един винт, в един свят с две измерения, вие няма да го

видите като винт, а той ще се проектира като кръг. Значи ако проектирате един конус, една спирала в една плоскост, ще се образува един кръг. Първо кръгът ще бъде много малък, но после, колкото повече се разширява конусът, толкова и кръгът става все по-голям и по-голям, докато дойде до най-големия си размер.

Фиг. 2

По този закон се развиват и нашите мисли. Всяка една мисъл, която сега се проявява в нас, е Божествена. Тия мисли не могат да се проявят за един ден. Има мисли у човека, за които се изискват 5, 10, 15, 20, 50, 100 години, докато узреят. Някой път вие искате едно ваше желание да се реализира за един ден, но туй не е в реда на нещата.

Аз бих привел много примери, за да ви изясня закона, но примерите биха ви съблазнили. Знаете ли как биха ви съблазнили? Представете си, че вие обичате мед, и аз донеса пред вас един буркан мед, за да ви правя опити. Веднага още половината от вас ще се разсеят. Умът им ще влезе в меда, ще се роди в тях желание да бръкнат, да вкусят от него. Следователно те няма да бъдат съсредоточени, ще мислят само за меда. Ето защо, когато аз говоря върху някой въпрос, ще мислите само за него. Сега например може да се приведе един свещен пример за любовта на майката, но и този

пример може да ви наведе на отрицателни мисли. Мога да ви приведа друг някой хубав пример, как някой благодетел поддържа някого, но туй негово благодеяние пак може да ви наведе на някоя отрицателна мисъл. Няма добро в света, което да не роди една мисъл отрицателна. Вие може да възразите: „Човек не може ли да приеме една добра мисъл, без да допусне някоя отрицателна?“ Всеки ден може да правите по един малък опит и да се уверите в този закон. Съвременните хора не са в състояние още да разберат основния закон на туй Божествено проявление. Допуснете, че вървите из пътя и виждате, че две деца се бият. Веднага свивате вежди, мислите за причините: защо се бият, откъде се е зародила тази вражда между тях. Казват: „Бият се за двата ореха.“ Не, причината е много по-дълбока. Вие сте ми приятел, срещате ме, но аз съм сериозно замислен, погледна ви строго, вгълбен съм в себе си. Вие казвате: „Защо така се е намръщил, защо не ме гледа весело, какво иска да каже?“ Ако сте философ, ще разберете, ще знаете, че съм с нещо сериозно ангажиран; ще знаете защо моите вежди са свити, защо лицето ми е намръщено, защо двете деца се бият. Ще кажете: „Деца са това, бият се за два ореха.“ Хубаво, ами когато двама професори в един университет спорят, мислите ли, че причините са по-големи от двата ореха? Мислите ли, че когато мъжът и жената спорят за нещо, че причината е по-голяма? – Не. Факт е обаче, че всяко едно същество в света, не само хората, но и животните, имат особено мнение за себе си. Една оса има особено мнение за себе си, пчелата също има особено мнение за себе си. Тя, като колективно същество, като я бутнеш, казва: „Какво ме буташ, аз живея в едно общество, имам си работа, ти не трябва да ми се бъркаш.“ И току виж, забие жилото си и казва: „Махни се оттука.“ А сега съвременните философи казват, че въшката била много глупава. Да, аз приемам това тяхно твърдение, но на тази въшка и стига умът да влезе под мишницата на човека, на най-мекото

място. Тя не отива на някой по-твърд мускул, но избира най-мекото място и там започва да човърка. Тази въшка едва ли възприема третото измерение – тя живее в две измерения, но за това, где да се настани, идва и на ума. После, вземете охлюва, който живее също в две измерения. Един мой познат ми разправяше следния опит, който направил с охлюви. Турил в една градина няколко хиляди охлюва, турил и един тел, но толкова близо до земята, че да не могат да преминават охлювите под него, и пуснал по тела електрически ток. Щом дойде охлювът до тела, електричеството го опари и той веднага се връща назад. Моят познат турял знак на всеки охлюв, който се качвал на тела, и забелязал, че от белязаните охлюви нито един не се опитал да премине тела втори път. И след всичко това ние казваме, че охлювът бил много глупав. Туй заблуждение в нас произтича от факта, че ние, макар и да сме разумни, продължаваме да се изгаряме по няколко пъти, та не вярваме, че охлювът, от едно опарване само, втория път не попада в същата мрежа. Ние, след като се опарим веднъж, два, три, четири, пет и повече пъти, в нас се заражда амбицията да се борим, да премахнем тази пречка, и казваме: „Ще премахна този тел.“ Охлювът казва: „Не мога да премахна този тел“, и се отдръпва. Човекът казва: „Мога да го премахна.“ Някой път го премахва, някой път не може, и по-скоро сам се премахва. Ако тия телове са турени от хора, можем да ги премахнем, но ако са турени от туй, Великото същество, от Бога – не можем. Бог ни е турил в тази Божествена ограда, пуснал е ток, та като дойдем до нея, ще се опарим като охлюва и ще ни кажат: „Оттука няма да минавате, не трябва да минавате.“ Никакво желание не трябва да се явява у нас за преминаване на тела. То е губене на нашата енергия. Туй е, което трябва на всеки едно от вас.

И тъй, ако искате да се развивате правилно, в ума си всякога трябва да държите идеята, че вие изразявате Божественото

съвършенство. На пръв план вие трябва да се стремите да изразите Божественото съвършенство, а на втори план – вашето. Това е правилният ход на еволюцията. Вие сте жива частица от Бога, една малка монада, в която Божественото трябва да се прояви. Когато ние говорим, че не трябва да мислим зло един за друг, всякога подразбираме Божественото в нас – за него не трябва да говорим лошо, а не за човешкото. За човешкото нито Господ, нито ангелите искат да знаят нещо. Че мъжът и жената се карали, че две деца си търгали косите, че някой ударил някого – това се констатира като факт, доколкото има отношение спрямо Божествената еволюция, но човешкото никъде не се хроника. Че ти си направил някаква къща за 100 000 лева, за това и помен няма, но енергията, която си иждивил, се отбелязва. Как и где си иждивил енергията на своя живот – това иска да знае Божественият свят, а че си бил министър, не иска да знае

– това е човешко. Някои питат какво са били в миналото. Какво си бил в миналото? Хубаво, аз да ти кажа какво си бил. Когато си минавал през животинското царство като слон, имал си дълъг хобот, къса опашка, краката ти са били дебели. Като си минавал през тревопасните, през млекопитаещите, имал си големи рога, ходил си с издигнат врат и постоянно си махал опашката нагоре-надолу. После, като си дошъл между маймуните, станал си една от сръчните маймуни – с опашката си се връзвал за дърветата, катерил си се по тях.

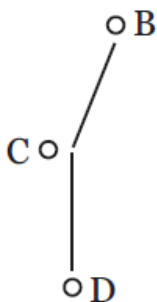
И най-после, като си дошъл като човек, си застанал на най-високото място, станал си цар, събрал си една стохиядна войска за война, осъдил си 10 000 души на затвор, 15 000 души на обесване, 50 000 души на застрелване. Да, бил си велик цар, но си избил 100 000 души! В този случай животът няма смисъл. Животът има смисъл само тогава, когато в нас се изразява Божественото съвършенство. Може да направите опит със себе си. Всички хора, които живеят с Бога, са

доволни, а всички хора, които са недоволни, са сами – те живеят без Бога. Това е факт. Ония хора, в които се събужда един идеал – това е събуждане на Божественото в тях. Те имат една възвишена идея, в тях се събужда безкористието и те веднага стават доволни, радостни, весели. Ако този човек е поет, неговата поезия диша живот; ако е художник, неговите картини дишат живот; ако е проповедник, професор или какъвто и да е друг, всичко в него диша живот.

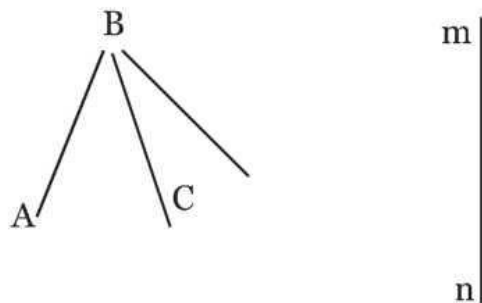
И тъй, в тази Окултна школа най-първо вие трябва да имате стремеж, импулс, за да дадете възможност на Божественото да се прояви във вас и да можете да правите в себе си различие между двете състояния **А** и **В**. С Абсолютното, с Бога човек не може да има никаква връзка. Ако човек, при сегашното си състояние, направи връзка с Бога, той би се превърнал в газообразно състояние и би изчезнал. Човек в своето въображение трябва да има Бога като една мечта – Той да бъде за него един стимул в живота му. И към всички ония същества, на които вибрациите са силни, човек трябва да пристъпва внимателно, за да може да се повдигне. А сега има много сериозни хора, които мислят, че имат съобщения направо с Бога. Аз много пъти в неделните си беседи съм загатвал, че за да познаеш дали имаш пряко съобщение с Бога, направи един опит да видиш права ли е твоята идея. Иди при някой болен и виж дали твоята енергия може да го излекува. Ако ти мислиш, че имаш връзка с Бога, а не можеш да излекуваш болния, трябва да признаеш факта, че това е само въображение в тебе. Като казвам въображение, подразбирам, че мисълта за връзката ти с Бога не е една положителна идея, но е само едно настроение. Например житното зърно не трябва само да се посее – това е първият му стадий, не трябва само да изникне – вторият стадий, да даде коренчета – третият стадий, да даде листа – четвъртият стадий, да цъфне – петият стадий, да завърже – шестият

стадий, да узрее – седмият стадий. Но какво трябва още? Какъв е осмият стадий? – Наново да започне животът.

Сега всеки един от вас ще каже: „Аз зная всичко това.“ Като знаете, кажете ми към кой стадий спада сегашният ви живот? Нали казвате, че знаете? Нека всеки един от вас ми каже в коя фаза на живота си се намира. Никнете ли, израснали ли са ви листа, цъфнали ли сте, завързали ли сте, зреете ли, узрели ли сте, или наново ще се посадите? Аз няма да разреша този въпрос заради вас, той е тъй, както ви казвам. Ако си малко семенце, това е факт, но ако ти кажа, че си във фазата на цъфтенето, това не е факт. Ако ти едва си подал главичката си отгоре, казвам: ти току-що си поникнал. И ние констатираме факта. Тогава ние в тази философия разсъждаваме тъй: съвременното човечество, съвременната култура още нищо не знае за Истината. Това е факт, тъй знаем ние това нещо. Фактите пък представляват едно микроскопическо проявление на Истината, но не са самата Истина. Ами когато обичаш един човек, и като мине той някъде, като стъпи някъде и ти вземеш калъпа от крака му, дето е стъпил, това човекът ли е? – Не е човекът. Този човек само е стъпил, но между човека и неговата стъпка има грамадна разлика.

Фиг. 3

Фиг. 4

Ние говорим за Истината, но какво нещо е Истината? – Истината не може да се опише. Съвременният език не е още в такова състояние на развитие, за да можем чрез него да изучаваме тази Истина. Единственото стъпало, до което сме достигнали в сегашното си развитие, то е, че осъзнаваме Бога в Неговото първо проявление като Любов. ОД Това е монадата **B**, творческият принцип (Фиг. 3). А знаете ли в какво би се превърнала тази монада, знаете ли какво е второто нейно проявление? Онази майка, след като роди своето дете, какво прави за него?

Тук имате третата монада – D. Тя представлява Истината. Какво нещо е Истината, аз мога научно да ви докажа. Сега ще пристъпя към едно изяснение. Нека вземем думата **любов**.

Имате две същества – **A** и **C**, които се движат към една цел – целта **B** (Фиг. 4). Те се движат към една и съща посока, с един и същ стремеж, но на тия същества им липсва една равнодействаща линия, равнодействаща сила. Тия същества се обръщат към тази равнодействаща линия и казват: „Ела ни на помощ!“ Тази равнодействаща линия е линията **тп**. Сега аз ще ви покажа как придобивате Любовта. Любовта казва на тия две същества така: „Вие, като дойдете в този общ център, няма да влезете в него да почивате, но ще се въртите около него.“ Казвате: „Как ще се въртим?“ Ами нали така вие пишете на български език буквата Б? Тя е равнодействащата,

която показва, че стремежът на тия две същества е чисто материалистически, а щом турим линията **тп** за основа, образува се триъгълникът, което показва, че ние имаме Любов, т. е. Любовта се е превърнала в един триъгълник, в един разумен стремеж. Следователно там, дето има спор в любовта, ъгълът е отворен и няма равнодействаща линия. Казват за някого: „Той има любов.“ Има ли спор там? – Има. Тогава Любов няма. Дето има Любов, спор няма, там животът има смисъл. Първият стадий на любовта е този ъгъл да се затвори, да се образува триъгълникът. В любовта всичките противоречия трябва да се премахнат. Щом се премахнат те, започва вторият стадий на любовта. Това се вижда по буквата **Ю** в думата **любов**, която е минала във втората фаза на своето развитие. Любовта ще мине през еволюция. Напречната чертичка в буквата **Ю** е съединителна нишка, мост.

Какво нещо е еволюцията? Ако аз посея едно семенце и вие го извадите, или ако вие посееете едно семенце и аз го извадя, какво ще поникне? Ако аз насаждам една мисъл, втора, трета, четвърта, пета, и всичко се изкоренява, това не е еволюция, това е анархия. На всяка една мисъл, на всяко едно чувство у нас трябва да се даде подходяща почва, условия, за да може да изникне. Вън от тази почва всичко друго е само губене на време.

Важно е за вас да знаете как са образувани буквите. Във всеки език азбуката представлява сили, начини, които действат в самата Природа. Аз ще взема за пример българските букви **А, Б, В**. Тези букви представляват съчетание от сили, които действат. И когато вие създавате една дума, вие я създавате от група сили. Тия сили оказват влияние върху вас и затова, когато произнесете например първата буква **А**, която е гласна, тя ще произведе известни вибрации и известни трептения, които са я образували. И тогава как ще използвате тази буква **А**, когато поискате? Какво трябва да турите, за

да я използвате? **А** означава първото същество, **аз**. Ти като **аз** какво можеш да направиш? Ти си незнаен като **аз**. Това **аз** може да живее само за себе си. И докато казваш: **аз**, **аз**, всички бягат от тебе. Като започнеш да мислиш за другите, туй **аз** може да издържа и тогава другите казват: „А, сега разбираме.“ Значи всякога **аз** в първото проявление на Битието ограничава всичките същества. И който не разбира този закон, може да влезе в стълкновение с Бога и да бъде унищожен – нищо повече. Не че Бог ще го унищожи, но той, като влезе в Абсолютното, иска да вземе надмощие над него. Обаче като се бори с Бога, той ще изчезне.

Сега мнозина казват: „Защо Господ ме е създал?“ Аз ви отговарям: за да се прояви Божественото съвършенство у тебе, да бъдеш съвършен тъй, както е Бог съвършен. „Как мога да бъда съвършен?“ – Като Го слушаш и живееш съобразно

Неговата воля, Неговия ум, Неговото сърце, Неговата душа и Неговия Дух. „Ама аз не искам.“ – Ще бъдеш изтрит. Бог ще те направи съвършен, но по-хубаво не Му препятствай, защото ще те смачка. Ако стане нужда, може и десет пъти да те тури в Неговата фурна, но ще направиш туй, което Той иска. Той ще те тури и сто пъти в своята пещ – и никой не може да се застъпи за тебе. Погледне те Господ, но ти не искаш да се примириш, не искаш да изпълниш Волята Му. Тогава Той насила ще те застави, но от твоята личност нищо няма да остане. В някоя друга еволюция, след милиарди години, Господ пак ще си спомни за тебе, ще каже: „Я вижте туй упорито дете дали не е поумняло?“ Те ще го извадят и, ако пак упорства, Господ пак го чукне и то пак изчезне. След милиарди години Господ пак казва: „Онова упорито дете дали не е поумняло?“ И след като те е поочукал Господ най-малко сто пъти, най-после ще кажеш: „Чакай да послушам Баща си, да видим какво ще стане.“ И като кажеш така, ще започнеш една нова еволюция. Същото нещо става и с тия, падналите

духове, с ангелите. Те са упоритите синове на Бога. И какво е станало с тях? – Вързали са ги с вериги, ограничили са ги да работят в гъстата материя вътре.

И тъй, основната мисъл в тази лекция е да се прояви Бог в нас и ние да проявим Бога в себе си. Това е необходимо за вас в сегашното ви състояние, за да работите, понеже се намирате в една много гъста материя. Идеите, които сега имате, може да претърпят ред ограничения, ред съпротивления. Ще казвате тъй: „Ние живеем между този народ, за да се прояви Бог в нас и ние да проявим Бога в себе си. Бог като се прояви в нас, ние трябва да бъдем носители на Неговата велика мисъл.“ Няма нищо по-велико от това, няма по-красив път от този. Всеки друг път е крив. Всички велики Учители в света, всички пророци, всички учени хора, всички адепти и на изток, и на запад, и в миналите култури, и в сегашната – все туй проповядват, все туй е основната им идея. Когато ние дадем място на Божественото вътре в нас, ще дойдем в съобщение с второто проявление на Бога, ще имаме сили да преодолеем сегашните мъчности, които ни измъчват. А сега ние за нищо и никакво се обезсърчаваме.

Някой дошъл, запалил къщата ти – обезсърчиш се. Ти си учител някъде, чиновник – уволнят те и ти се обезсърчиш; богат си – вземат ти парите; цар си – свалят те от престола; министър си – паднеш от власт. Всичко си бил в света – и за всичко загубено се обезсърчаваш. Умният човек трябва да знае обаче, че животът седи в проявяване на Божественото съвършенство. Има неща, по-велики от това да си цар. Да слугуваш на Бога, да се прояви Бог в тебе, да проявиш Неговото съвършенство – то е по-горе от това да си земен цар. Казва Писанието: „Всичките ще бъдат царе.“ Но кога? – Не сега. Не искам да си правите илюзии, че човек бил образ и подобие на Бога. За в бъдеще ще бъде, но не сега. План за в бъдеще има, пробуждане има всеки ден.

Първото нещо на туй, Божественото вътре във вас, е да обработвате постоянно почвата, докато Божественият Дух със своето знание, със своята Мъдрост дойде, хвърли Светлина и направи нещата ясни. Без този Дух може да ви се говори от катедрата дълго време, може да свършите десет университета, може да отидете в Индия да слушате всичките адепти, може да слушате най-великите Учители, но няма да имате почва да закрепне във вас Божественото и нищо няма да направите. Мойсей е завършил една от великите Школи на Бялото Братство в Египет, но като не разбирал основния закон на Любовта, един ден, като излязъл и видял, че един египтянин бие един евреин, убил египтянина и го заровил в пясъка. После, като се научил, че туй може да дойде до ухото на фараона, избягал. Защо избягал? – Той не беше разбрал още този велик закон. След като сгреша, той научи урока си, разбра великия закон, намери пътя, по който Духът говори, и тогава започна да воюва с фараона не чрез убийство, а чрез знамения и чудеса. По този начин Бог застави фараона да отстъпи. Едва след четиридесет години, прекарани от Мойсей в пустинята, Господ му се яви при къпината и му каза: „Изуй обувката си, защото земята, на която седиш, е свята.“

Сега вие, учениците на Окултната школа, влизате в Школата с обща. Аз ви предупреждавам всички да влизате боси. Разбирате ли какво значи боси? – Сърцето ви да бъде абсолютно чисто, умът ви да бъде светъл, волята ви да бъде готова за една от великите работи, които Мойсей е вършил. Когато Мойсей каза на Бога да го освободи от тази работа, че е гъгнив, Господ му отговори: „Не, ти ще отидеш!“ И проводи му Бог брат му Аарон като помощник в работата – красноречив бе той. И тъй, да не ви обезсърчава вашата гъгнивост, но четиридесет години ще прекарате в пустинята в мъчнотии и в пасене на овце. Защо трябва да пасете овцете? Трябва да пасете вашите низши чувства с тояга. Казвате: „Овчар ли ще стана?“ Овчар ще

станеш на своите чувства, ще ги пазиш от вълците. Няма по-хубаво нещо от това човек да пази своите чувства да не се развратят. Да се разврати едно чувство, значи един вълк да задигне овцата. Всяко чувство, което се развращава, това е жива овца – и вълкът дошъл, взел я и я задигнал. Затуй казва Христос, че крадецът не иде, освен да заколи, да открадне и да погуби.

И тъй, в Окултната школа всяко нещо има свой смисъл. Нашите чувства трябва да ги пазим – да бъдат чисти, свещени. Със своята тояга, значи със силата на волята, която е Божествена, със своя ум, със своето сърце трябва да пазим чувствата си. Сега вие отивате в Астралния свят, който е бил нечист, но ще го намерите чист. Всичките грешници вече са завързани. Там има ред и порядък и като влезете да живеете в този свят, няма да има развращаване. Със сегашното си влизане в Астралния свят вие ще научите една нова култура. На Земята вече такива условия няма да се създават. Някои казват: „Ще се върнем на Земята.“ Не, на тази Земя повече няма да се върнете. Туй ваше живеене на Земята е за последен път. Тия условия, при които живеете, тази обстановка, която имате – всичко това е за последен път. Тия връзки, които имате сега, са за последен път. Всички ония души, които са по-напреднали, ще ги оставят да живеят в Астралния свят, в по-рядка материя, по-чиста, необезпокоявани от никакви апаши, крадци, разбойници, убийци, лъжци – изобщо ще ги поставят в по-благоприятни условия. Ония пък, които спъват човечеството, ще останат на Земята. Тъй щото учениците на

Окултната школа трябва да знаят, че сега е последното им прераждане. За тях ще започне един нов етап, затова трябва да бъдете сериозни с живота си. Не е време за игра и опити. Опити не трябва да правите. Вие сте правили много опити – ще прекратите с тях. Сега вие трябва добре да ме разберете, да не се плашите. Ако дойде

съмнението, то е един добър признак, ако дойде скръбта, тя е един добър признак.

И тъй, всички вие сте призвани за една свещена работа и ще я пазите добре в себе си. Първото нещо: всички ще пазите сърцето си! Ще започнете едно вътрешно чистене. То е много лесно. Ще оставите сърцето си на Бога да бъде изчистено. Как, по кой начин? Аз ви казвам: превръзката няма да снемате. После, прозореца, през който влиза Светлината, ще се изчисти, но няма да ходите да гледате как и отде влиза Светлината. Ще ходите, без да гледате, без да надниквате. Не е позволено да надниквате, да гледате колко Светлина влиза. Ще използвате Светлината, ще четете на нея книгата на Живота, но надникнеш ли на прозореца на Живота, непременно ще попаднеш в изкушение. И в какво изкушение попадате? Казвате: „Аз искам да се запозная с някой учен човек, да видя как живее той.“ Щом се запознаеш с този човек, ще попаднеш в изкушение. Ти ще преживееш същото чувство, каквото ще преживее онзи знаменит цигулар, който слуша да свири някой по-знаменит от него – отчайва се и се самоубива. У вас се явява амбиция да бъдете като този учен, но не можете да бъдете, условия нямате. Тогава вие ще разберете кривия смисъл на живота. Животът не седи в това да си учен. Казвам ви: Светлината, която имате, струва повече, отколкото светлината, която целият свят може да ви даде. Защото съвременният свят ходи в тъмнина.

И тъй, като ученици на тази Окултна школа, аз не искам насила да бъдете свършени, но настоявам да работите за развитието на това, което е заложено във вас от хиляди години. У вас има стремеж. Дайте място на този стремеж дотолкова, доколкото е във вас, доколкото вашето съзнание е пробудено – ни повече, ни по-малко.

Тайна молитва

Пета лекция от Учителя 7 ноември 1923 г, София

ИЗЛИШЪК И НЕДОИМЪК В ЖИВОТА

Размишление

Прочете се резюмето от темата „Разлика между левия и десния път“.

Сега нека имаме едно мислено упражнение!

Представете си в ума, че в този момент на Слънцето има едно голямо събрание на интелигентни същества, които разрешават един от важните въпроси, и се постарайте, да видим можете ли мислено да се свържете с тях. Сега аз не казвам да вярвате, но само да си представите това. Ако речете да вярвате, вие ще се намерите в едно раздвоено състояние. Ще си представите това нещо в ума като една картина. Ще си представите Слънцето не на това място, където е сега, но ще си го мислите под ъгъл 80° към изток, т. е. 10° към Земята. Размишлението ще трае 5 минути.

Тема за следващия път: „Отличителните черти на целомъдрието и благоразумието.“

Упражнение: Дясната ръка малко нагоре и напред. Китката се изправя по възможност нагоре. Малкият пръст се отделя, после се приближава. Палецът се отделя, после се приближава. Показалецът се отделя, после се приближава. Палецът се отделя, после се съединява с върха на малкия пръст, плъзга се надолу по пръста и пак нагоре, надолу, после се изкачва по безименния нагоре, пак надолу. След това палецът минава по средния пръст нагоре, надолу; после по показалеца нагоре, надолу. Палецът и показалецът се допират и заедно с цялата ръка се навеждат напред, като палецът и показалецът са надолу. В същото положение на пръстите ръката се издига и пак се сваля. Ръката отива настрани и се прибира надолу.

Тази вечер ще говоря върху темата „*От какво произтича злото в света*“. За абсолютното зло няма да говоря сега.

Злото е излишък в Природата. Ако известна енергия, която възприемате, не може да се асимилира от вашия организъм, тя ще създаде едно дисхармонично състояние в организма ви. Значи, накоплението на известни сили, които не може да асимилирате, да употребите, образуват едно състояние във вас, което наричаме зло. Тия сили са живи. Казват за някой човек, че е зъл. Този човек преди един, преди два часа е бил в едно прекрасно състояние на духа, мислел е трезво, а след един, след два часа виждате, че неговият ум, неговото сърце, неговият организъм съвсем са се изменили. Защо е зъл този човек? В Природата има тъй наречените тъмни сили, от които произтича тъмната, черната светлина. Сега физиологически, ако вие приемете известна храна, която не може да се асимилира от вашия стомах, набират се такива енергии, които раждат болести и Природата трябва да ги лекува. Болестите в света са един метод на Природата за лекуване на тия излишни енергии. Природата не търпи абсолютно никакъв излишък. Там, дето има излишък, всякога се заражда едно лошо състояние. Сега например съвременните хора, като ядат много, страдат. Само една микроскопическа част от храната се асимилира, а другата е излишък. Този излишък трябва да се изхвърли навън. И всички болести днес се дължат на този излишък, а въпреки това всички проповядват, че трябва повече храна. Не, по-малко храна е нужна за човека и тя трябва да се приеме и асимилира така, че от нея да остане по възможност най-малък излишък. Щом имате известен излишък, вие ще си съградите от него един хамбар. Този излишък в тялото се изразява в известни натрупвания като мазнини, мускули и човек започва да надобелява. Казвате: „Този човек се е поправил.“ Да, лицето му подпухва, страните му стават подебелички и той върви и се радва, че има един излишък.

Излишъкът вътре в Природата се изразява по два начина: в тлъстина и в сухота. И тлъстината, и сухотата са излишък, само че затлъстяването е излишък в материални неща. Този, който е напълнял, е забогатял и има много ниви, хамбари, къщи, говеда и други подобни; а този, който е изтънял, е продал всичко, всичко е вложил в звонкови пари. Той е изтънял много, но джобовите му са пълни. Той нищо няма, но касата му е пълна. Тъй че и пълните, и сухите хора имат излишък.

Сега Природата на първо място иска да ни лекува. От какво? – Човек не трябва да има никакъв излишък, а във всяко отношение трябва да има толкова, колкото е необходимо за неговия живот. Природата абсолютно не търпи излишък! Природата е приготвила за всеки един човек потребното. Излишък в Природата няма и недоимък няма. Излишъкът ние го създаваме. Затова някой път вие се разболеете и не можете да оздравеете. Защо? Понеже в Природата няма излишък, и тя няма отде да ви даде тази енергия за живот. Някои казват: „Не може ли Господ да ни даде повече?“ – Не. Излишък няма в Природата. Лекуването тогава става само по благодат. Някой трябва да отдели не от излишъка си, ами да направи една жертва, да отдели малко от живота си, за да се възстанови здравето на болния. Ще ви приведа един пример. Една стара баба се оплаквала, че много е остаряла, че Господ я е забравил, та искала да я вземе. Десет години наред се молила тя Господ да изпрати някой ангел да и вземе живота. Същевременно другаде някъде един богат търговец, като изпаднал, взел да се моли на Господ да умре. Един учен човек, философ, който ослепял, и той се молел на Господ да го вземе, понеже като не вижда и не може да се занимава, животът му станал безсмислен. Един свещеник, като остарял, и той също се молел на Господ да го вземе, понеже бил непотребен на хората и на църквата. Обаче имало един млад, много красив човек. Той се разболял и бил на умиране, но бил

сгоден за царската дъщеря – много красива мома. След като го прегледали всички лекари, казали: „Не можем да го спасим. Астрологически зодията му е такава, че той трябва да си замине.“ Тогава бащата казал на лекарите: „Не може ли да му дадете вие малко енергия, та да се продължи животът му поне за един час, да види годеницата си?“ – „Е, възможно е, но ще видим дали има някой човек, който може да отдели от живота си един малък излишък. Това може да направи само този, който иска преждевременно да умре.“ Отиват, намират тази, старата баба, казват и: „Ти по-рано искаше да умреш, можеш ли сега поне един час от своя живот да дадеш?“ – „Не може, един живот е. Едно време се молах да умра, но сега искам да си изживея времето.“ Отиват при търговеца, казват му: „Ти се молеше да умреш, можеш ли да дадеш един час от своя живот?“ – „Да, едно време исках да умра, тогава работите ми бяха забъркани, но сега работата ми тръгна добре, не давам.“ Отиват при философа. „Ти – казват му – се молеше едно време да умреш. Сега един час не даваш ли от своя живот?“ – „Да, тогава желях смъртта заради очите, но един лекар ме лекува и сега малко прозъртам, та не искам да дам нито час от живота си, имам надежда да се отворят очите ми.“ Отиват при свещеника: „Дядо, ти си вече стар, не даваш ли един час от живота си за един болен?“ – „Макар че съм стар, но сега ще ми дадат служба, не давам.“ Тъй обиколили целия свят, връщат се при царя и му казват: „Не намерихме нито един час излишна енергия за царския син.“

И тъй, ще знаете закона: в Природата излишък няма и недоимък няма, затова енергията, която ви е дадена, ще я употребите разумно. Някои тълкуват това, че трябва да пожертваме живота си. Човек, който иска да се пожертва, най-първо трябва да проучи великия закон на Любовта. Не го ли проучи, той ще разпилее живота си. А разпиляването на живота, разпиляването на енергията не е жертва. Много хора разпиляват живота си. И казват: „Ние го пожертвахме.“

Жертва може да направи само онзи, който е проучил великия закон на Любовта. Без Любов Жертва не може да има в света. И единствената сила в света, в която има един малък плюс, това е Любовта. Не в Природата, но в Любовта има един плюс. То не е излишък, а изобилие. Тъй че в Любовта има изобилие. И тъй изобилие, което има тя, е безопасно, понеже то спада не в границите на ограниченото битие, но в безграничното Битие. Следователно от този излишък малцина могат да се ползват. И затуй, за да може човек да се ползва от това изобилие, трябва да възприеме Любовта.

Казват, че Христос в Палестина е излекувал този-онзи, че възкресил сина на еди-коя си вдовица. Да, те не разбират този велик закон на Любовта. Че и в Израил имаше много болни. Защо не възкреси Той всички, а само дъщерята на Наинската вдовица? Човек, който дълго време, с години се моли, той събира енергия да му се помогне. Имаме пример от онзи болен при къпалнята. Този човек се молил 38 години! Но при все това всякога, когато се приближавал при тази къпалня, някой друг го изпреварвал и той се връщал с една дълбока въздишка, но с вяра, че идущата година ще може да влезе. Обаче и на следната година пак го изпреварвали. Цели 38 години той се молил, докато най-после Христос дошъл при него и го запитал: „Ти 38 години се молиш, няма ли някой да те тури в къпалнята?“ – „Няма.“ – „Искаш ли да бъдеш здрав?“ – „Искам, Господи.“ – „Тогава стани, вземи одъра си и ходи!“ Цели 38 години е трябвало той да се моли, за да дойде Любовта, да дойде Христос и да му даде от своето изобилие.

И тъй, излишък в Природата няма, и недоимък няма, но пълнота има. Следователно излишъкът, който ние искаме да натрупаме, всякога ще ни създаде някакво нещастие. Сега, като ви говоря за излишък, вие ще кажете: „Тогава как трябва да живеем? Нали трябва да имаме нещо складирано за нашия живот?“ Да кажем, че във вашия

хамбар имате 100 000 000 житни зрънца. Мислите ли, че те са ваши? Мислите ли, че те са ваш излишък? Не, вие се самоизмамвате. Те имат един самостоятелен живот и вие не можете да вземете живота на тези сто милиона зрънца. Вие нямате право да ги обсебите. Такава мисъл даже не трябва да влиза във вашия ум. И забележете факта, че всеки, който, като съгради една къща, мисли, че тази къща е негова, непременно някой от тази къща трябва да умре. Защо? Понеже камъните са от един по-нисш живот, то като помисли човек, че те са негови, те казват: „Понеже сме твои, дай ни живот да живеем в тебе.“ И не е имало случай на изключение. В Търново един от нашите приятели поиска да си строи къща. Аз му казах да не си гради къща. „Ама защо?“ Той си съгради къща, не ме послуша, но боледува много време. Най-после оздравя и каза: „Минах трапа.“ След туй му идва на гости един негов много близък роднина и умря в тази къща. Не само той умря, но и втори, и трети. Като градиха църквата „Александър Невски“, казах, че няма да мине без жертви. И наистина, падна една камбана и завлече няколко души работници. Въобще всички големи здания, които се правят, все ще дадат някоя жертва. Това произтича от факта, дето казваме, че ние сме господари. Не, в света може да използваме нещата временно, но на камъните не сме господари, на житните зърна не сме господари, а можем само да се ползваме от тях. Щом внесеш в ума си една мисъл, която е в разрез с Божествените закони, ще пострадаш. Ти може да имаш сто милиона зрънца, но ще кажеш: „Тия зрънца не са мои, аз съм просто един техен настойник.“ Какво ще стане, ако вземеш тия сто милиона зрънца и ги смелиш? Знаете ли от какво страда съвременната култура? Съвременната култура страда от излишък. Тя има консерви, има брашна, риби в тенекии. Всичко това е един излишък, за който съвременната култура, бялата раса, днес скъпо плаща и още по-скъпо ще плати. В Природата не се позволяват абсолютно никакви консерви! По някой

път казват: „Да опържим домати, това-онова.“ – Не бива. Може да извадиш малко от семената на тия домати, но тях няма да вариш. Сок можеш да вземеш също. Това донякъде ви се позволява.

Сега, като се проповядва тази велика Истина, казвате: „Колко е строго! Нямаме ли право да ядем, както си искаме?“ – Нямаме право. Следователно тия излишъци понякога се натрупват и в желанията ни. Съвременните хора имат чрезмерно много желания, но не всички желания трябва да живеят. Тия обаче, които трябва да живеят, на които трябва да дадем живот, се нуждаят от известна храна. Да кажем, имаш десет души приятели. Обичаш ги, но ако те се нагласят някой ден да ти дойдат един подир друг на гости, ти непременно трябва да им сложиш трапеза. Ако не им сложиш, ще кажат: „Толкова време мина и той нищо не ни нагости.“ Затуй умният ще извика всичките десет души приятели заедно и ще им сложи една обща трапеза, а не поотделно – десет трапези няма да им сложи. И Природата не търпи много угощения, защото нашите угощения често служат за спънка в еволюцията на други същества. Ето защо във всичките религии, в окултната наука всякога се препоръчва въздържание. Под **въздържание** не се разбира абсолютен пост, но да няма никакъв излишък. Колкото малко и да ядеш, в душата си трябва да благодариш на Бога, че си можал да използваш туй, което Бог ти е дал. Сега нещастieto на всинца ви седи в това, че нямате излишък. Казвате: „Нямаме си парици, спестени за черни дни. Брашънце нямаме, това нямаме, онова нямаме.“ Е, мислите ли, че онези, които имат, са осигурени? Аз говоря за излишъка в Природата, но има друго нещо. Ти си гладувал десет дена, нямал си какво да ядеш. Дойде един приятел, иска да ти услужи, носи една торба с брашно, дава ти я. Ти си честен човек, казваш: „Не искам, как ще го взема?“ – Не, ти ще го вземеш, ти си се молил за него. То не е излишък. Това е необходимо за твоя живот. И тъй, вие трябва да изпъдите от вашия ум

всяка мисъл на недоволство, всяка мисъл, която внася дисхармония в живота ви, и да бъдете в хармония с великата Любов. Вие трябва да знаете, че ако живеете по Бога, Той ще ви помогне чрез хората. Като казвам да живеем по Бога, някои ме разбират криво. При сегашните ваши разбирания вие не можете да живеете по Бога тъй, както трябва. Да живеем по Бога значи да разбираме законите Му, да ходим в Неговата воля и в основата на живота ни да легне Любовта. Казвате: „По Любов не се живее. Ако аз живея по Любов, всеки ще ме използва.“ При сегашните условия е така, но ние говорим за един разумен живот.

Вие искате да влезете в Новия живот, нали? Едно от качествата на Новия живот е, че той не търпи никакъв излишък и никакъв недоимък. Излишъкът ще ви създаде, тъй да кажа, ненужни грижи да го пазите, а недоимъкът ще породи във вашата душа недоволство, неблагодарност, роптание, завист, че другите имат. Значи трябва да имаш толкова, колкото ти е потребно. Тия излишни енергии в Природата създават злото. Никога не дружете с човек, който има излишък – нищо повече! Аз не разбирам това само физически, но и духовно. Никога не дружете с такъв човек. Като го срещнете, не го поздравявайте в душата си. Абсолютно няма да го поздравявате, няма да му снемате шапка. Казвате: „Идеален човек е този.“ Щом има излишък, той не може да бъде идеален. Идеалните хора са без излишък и без недоимък. А този човек с излишъка не го поздравявайте и никакъв разговор с него не започвайте: „От къде си, какъв си?“ – мини и замини. Той е последният човек в света. Ако ти заведеш разговор с него, оттам насетне в живота си бял ден няма да видиш. Вие ще кажете: „Е, това търсим ние, я!“ Да, но ако ти носиш чувала на гърба си, ако ти имаш излишък, какво ще говориш за другите. Най-първо ти ще погледнеш себе си, да не би ти да имаш някой излишък. И като се убедиш във факта, че нямаш нито

излишък, нито недоимък, тогава ще гледаш на другите. Ти, като тръгнеш на път в живота си, ще прегледаш кесията си. Говоря за необходимата кесия в Природата. Ще направиш сметката си добре и ще гледаш да имаш толкова, колкото ти е необходимо – нито недоимък, нито излишък да има. Най-сигурната почва е това. Като срещнете един човек, който е недоволен от живота, как мислите, от кои е той? Той е от хората, които имат един недоимък. Всички недоволни хора имат недоимък, а всички хора, които са радостни, които скачат насам-натам, имат излишък. Ха сега, улових ви натясно! Някой казва: „Зарадвах се в Господа!“ Зарадвал се в Господа, но след като излял кокошката и след като пийнал. Не, не, тази не е Радостта в Господа. Или спечелил си 10 000 лева от някоя лотария, казваш: „Благодаря на Господа.“ – Не, това не е Радост в Господа, това е излишък. Божествената радост от обикновената радост се различава. И тъй, недоволни сте – ще знаете, че имате недоимък, и ще наваксате този недоимък. Ще намерите някой доволен човек, който и да е той, и ще допълните вашия недоимък. Много довольният човек има излишък, затова и той трябва да има толкова, колкото му е потребно. После, много сте радостен – имате излишък. Ще намерите някого в света, който е недоволен, и ще му дадете от него. Умните хора търсят някой недоволен човек да вземе от техния излишък. Защо умните хора не искат да имат излишък? Окултният ученик няма нужда от излишък. И всички велики Учители, като идват в света, имат свои ученици все по закона на самоотричането.

В окултната наука плюс и минус няма, т. е. подразбирам, че в истинския живот плюс и минус няма. Какво има тогава? – Само една математическа точка. И тя е толкова малка, че няма никакво измерение. Минус – това е недоимък, плюс – това е излишък. В какво седи минусът? Минусът показва само човешкото. Тази черта представлява само една плоскост, една хоризонтална повърхност,

върху която няма никаква растителност, никаква мисъл. Плюсът – това е човешкото и Божественото, съединени заедно. Те са в постоянна борба. И следователно, когато на съвременните хора се проповядва една Божествена идея, най-първо те казват: „Туй е неприложимо в нашия живот, условията са такива.“ Това е плюсът, поражда се борба. Защо е неприложимо? Казвате: „Такива семенца не растат.“ – Не, ние сме правили опити и сме видели, че само при минуса не растат. И съвременните писатели и проповедници проповядват недоволство. Те казват: „Човек трябва да бъде недоволен, за да прогресира.“ Те поддържат, че доволните не прогресирали, а недоволните прогресирали. Не – и едните, и другите не прогресират. Тази идея, че в доволството или в недоволството човек прогресира, е само измама. Единственото нещо, чрез което човек може да прогресира, е неговото съзнание.

Аз ще определя какво нещо е съзнанието. Съзнанието не е един атрибут на човешкия ум, нито пък има нещо общо с ума. Съзнанието е само един принцип на сърцето. То носи Светлина в себе си. Съзнанието се отнася само до човешкото сърце. И когато кажем, че човек носи един съзнателен живот, ни най-малко не подразбираме един интелигентен, учен живот. Всичко, което съзнанието носи, е преживяно. В съзнанието няма нищо непреживяно. Следователно съзнанието е една база, една основа, върху която човешкият ум може да се развива и да расте. Тъй както за ученика е потребна светлина, за да може да чете, така за ума е необходимо съзнание. Затова съзнателният живот трябва да предшества умствения живот. Умът е външната страна на нещата, а съзнанието се занимава с вътрешната страна на живота. Някои казват: „Човек може да е умен, а да няма съзнание.“ – Не, обратното е вярно. Човек може да не е толкова интелигентен, а да е съзнателен.

Следователно туй, което подтиква живота към развиване, това е съзнанието, а съзнанието е едно от великите качества на душата. Аз казвам: съзнанието е първият лъч, който душата проектира в сърцето. Не говоря за обикновената душа, но за Божествената душа. Първият лъч е съзнанието, а от този лъч вторично вече се явява човешкият ум. Силите на съзнанието пък събуждат центровете и способностите на ума. Тъй щото, изчезне ли съзнанието, умът се губи. И действително, в живота това е вярно. Вземете един млад момък, в когото има съзнание. Той казва: „Аз искам да помогна на баща си, на майка си, на сестрите си, да се отрека от своето.“ Защо се жертва този момък? – Съзнанието у него е пробудено и интелигентността се развива. Онези синове и дъщери, които искат да се пожертват за своите близки, умствено се развиват. Някой момък казва: „Аз искам да живея за себе си.“ Тъй казват и старите – и оглупяват. Те казват: „Ние трябва да живеем за себе си.“ Кажат ли така, у тях съзнанието изгасва и тогава те започват да затъпват, да оглупяват. И затуй в Божествената наука съзнанието на старите хора не трябва да загасва. Че старият човек е десет пъти по юнак, по-силен от младия. Старите хора трябва да се жертват, а не младите – а сега е обратното. Старите хора казват: „Досега ние се жертвахме, сега вие, младите, трябва да се жертвате.“ И тъй, прогресът зависи от съзнанието, затова трябва да култивираме съзнанието в себе си. И в Писанието има един стих, който казва така: „Не огорчавайте Духа, с който сте запечатани.“ Под *Духа* в този смисъл се разбира този Божествен лъч, който иде от душата. От тази душа излиза нещо – това е Духът: движение, което слиза, за да помогне за въздигането на човека.

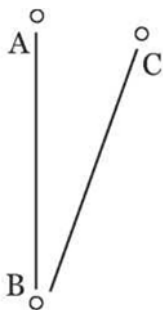
Следователно ще знаете едно правило: щом имате един излишък, веднага ще се зароди изкушението. Да кажем, че първия човек го изразим с точка **А** (Фиг. 1). Той е имал всичко в себе си. Той е първата монада. И когато Бог опитал тази монада, или този, първия

човек, какво станало? Бог прекарал всички животни да минат покрай човека, да им тури имена, да им бъде господар и да ги учи. Всички животни минали две по две покрай човека. Тогава у него се явило едно чувство на недоволство, понеже нямал другарка, подобна на себе си. И тук именно той сгрешил. И знаете ли в какво седи съгрешаването? Неговият другар бил Бог, но човекът, като не видял Бога, у него се явило желание да си има другар и вследствие на това свое желание той сгрешил. И Бог, за да го избави от едно зло, веднага се проектирал в монадата **В**. Следователно жената е първият корен, който човек е спуснал в земята, и човекът, като я видял, подобна на себе си, казал: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми.“ Но на тази монада **В** светлината и е била тъмна и тя се привлича от онова Дърво на познанието на Добро и зло. Сега ще употребя една поговорка, за да уподобя защо светлината на монадата **В** е била тъмна, но да не се обидите. Хайде, по-добре да замълча. Какво казвате, да кажа ли, или да не кажа? – *(Кажете.)* Хубаво, но няма да ми се сърдите: „Краставите магарета през девет баира се намират.“ Човек, като има един недъг в себе си, няма да намери някой човек, който има една добродетел, но ще намери някого като себе си – със същия недъг, та да го види хубаво. Тези двамата търсят трети, също като тях. Като влезете в някоя болница, ще проверите същия закон. Лежат трима-четирима болни. Единият разправя как заболял. Започва вторият: „Чакайте, аз да ви разправя как заболях.“ На следния ден, като станат, пак почват да разправят същото. Дойде четвърти болен, казва: „Вашето нищо не е, ами чакайте, аз да ви разправя моето.“ И той ще разправя как заболял. Дойде пети, шести – все същото разправят. Те се привличат и намират удоволствие в това, като си приказват за болестите. Туй съществува като един недъг и във всичките нови течения. И в Новото учение аз забелязвам по някой път същите тия недъзи. Някой има един недъг: той не го счита за

недъг, ами ще почне да ви изнася някоя извинителна причина защо постъпва тъй.

Фиг. 1

Фиг. 2

Не, помнете едно нещо. Ако нещата са Божествени, те си остават Божествени, идейни. Ако са човешки, те си остават човешки. Нещата могат да бъдат или животински, или човешки, или Божествени. При по-нататъшното си състояние монадата **B** се привлича от лошите условия и с това тя влече и монадата **A**, понеже те са свързани (Фиг. 2). Какво става тогава? – Монадата **B** се връща нагоре, но не по същия път. **AB** представлява едно движение, слизание надолу. То е инволюция, а движението **BC** е еволюция. Обаче това движение **AB** представлява едно растение, което няма да има сладък плод. Плодът ще бъде горчив, отровен, но туй, отровното растение, един ден, като се превърне на човек, какво ще прави? Най-първо ще се учи да реже

главите на хората. Всички лютиви растения като лука, чесъна и др., ние знаем каква култура носят в себе си. И някой ме пита какъв е бил в миналото. Ще ти кажа. Едно време, като растение, си бил лук, чесън. А като си минал през животните, през млекопитаещите, имал си формата на лъва, на тигъра, на котката, на змията и досега още твоят характер не е облагороден. В тебе няма самопожертване, няма самоотричане, няма туй съзнание, което се изисква. „Ами какво трябва да направи?“ – Ще се върнеш назад. И затова египтяните в своята теория за трансигрирането на душите казват: „Ако една душа не е минала през някой стадий, тя ще се върне назад, ще мине през това положение, за да добие всичките качества, които са необходими за нейното развитие, и после ще продължи нагоре.“ Та да се изправи известна погрешка във вас не е тъй лесна работа. За да може коренно да изправите някоя погрешка, непременно трябва да стане едно слизание на душата. При това слизание на душата човек за 2 – 3 години като че изгубва своето знание – никаква деятелност не проявява. Душата там се връща като че в няколко форми назад. След това дохожда едно подобрение, човек се съвзема и тръгва напред. Ако на някой човек му липсва нещо, той трябва да се върне назад, към Природата, и от там да си достави този недоимък.

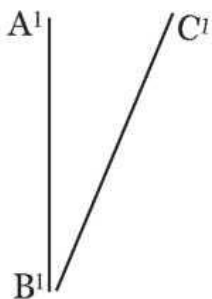
Тази монада **B** се проектира в **C**; **C** – това са децата. Сега може да изпаднете в една погрешка, да мислите, че всякога **A** проектира една тъмна монада **B**. Вземете, да кажем, първия човек, който е направен по образ и подобие Божие – **A'** (Фиг. 3). Проектираната монада от него е **B'** – тя е била светла. Сега за тази монада казват, че тя е Църквата, това-онова. Тази монада **B'** е майката на бъдещото човечество, от която всички трябва да се родят. И тогава всеки един от вас може да провери какви са мотивите, причините, които вас ви подтикват към действия. При сегашното състояние на вашето съзнание всеки може да провери това. Няма скрито-покрито във

вашето съзнание. Викате ме, угощавате ме. В дадения момент вие знаете защо ме угощавате. Или учител сте, отивате да учите децата. В дадения случай вие знаете подбудителните причини, които ви заставят да станете учител. Свещеник сте например. Вие пак знаете подбудителните причини защо сте такъв. Всеки един човек знае подбудителните причини за всяка една своя постъпка. Няма скрито-покрито пред нашето съзнание, пред нашата душа. Тази душа е огледало, в което Господ вижда всичко. Единственото нещо, което не ни лъже, е съзнанието. В съзнателния човек лъжа няма. Като говорим за съзнателния човек, ние подразбираме това в абсолютния смисъл на думата. Такъв човек е с Чистота, той е добър, той е интелигентен, той е благороден. Тия качества той абсолютно ги притежава. Никаква лъжа няма у него, нито помисъл да преиначи Истината. Той е много пряк.

Тия двете същества, двете монади A и A^1 , както и B и B^1 , са свързани (Фиг. 3). Едното положение в Писанието се нарича **старият човек** – A , а другото положение, което сега се заражда, се нарича **новият човек**. Значи тия две монади едновременно се борят да вземат връх в съзнанието ви – A^1 действа върху B^1 . Това е нашата Божествена душа. От B^1 излиза C^1 . Това е нашето съзнание, първият плод на Божественото съзнание. Сега в A , B и C има желание да се домогнат до тази вътрешна Светлина. И ако вие наблюдавате вашия живот, ще забележите в него една постоянна борба. Някой път вие се страхувате дали сте на правия път, или не сте. Питам ви аз: може ли човек да се съмнява дали е на правия път, или не е? Или казвам тъй: може ли Светлината да пита: „Дали съм Светлина, или не съм?“ – Никога! Може ли Доброто да пита: „Дали съм Добро, или не съм?“ – Не може. Само злото пита: „Аз добро ли съм?“ Следователно щом дойде такова раздвояване във вас, вие трябва да знаете, че тук действа принципът на монадата A . Тогава вие сте в противоречие с общия Божествен

закон и се съмнявате в установените закони, които съществуват в Природата. Тогава значи вие служите на някакъв друг авторитет. И като направите някоя погрешка, казвате: „Еди-кой си казал тъй...” – Не, никаква философия няма в това. Няма Учители в света, няма адепти в света, които могат да изменят Волята Божия. Благодарение на това, че Бог е неизменяем, нашият живот е осигурен. Всички трябва да се радват на това именно качество в Бога, че Той е неизменяем. Това трябва да ви радва! Всичко в света, което се заражда, ако е добро, щом дойде до Бога, благославя се, но ако е зло, то се разтопява и изчезва.

И тъй, ако вие се държите за лошите хора, за лошите си постъпки, за лошите си мисли и желания и дойдете в съприкосновение с Бога, какво ще стане? Ако вие не искате да ги оставите, ще отидете с тях наедно. Ако ги държите – и те, и вие ще се изпарите и от вас помен няма да остане. Само едната Милост ще ви спаси. Как? – Щом идете при Бога, ако се откажете от вашите лоши желания, като главня ще бъдете изтеглени от този огън. Иначе не може – не си правете илюзии. Казвате: „Господ е милостив.“ Това е друг въпрос.

Фиг. 3

За Милостта Божия ние не спорим, но и Правдата Божия ние поддържаме и казваме какво прави Господ в Своята Правда. В Него

няма две мерки. Той изисква абсолютна Чистота. Той изисква, щото Неговите деца да нямат абсолютно никакъв излишък. Излишъкът – това е нечистота. Недоимъкът също е нечистота, защото единият човек има ниви и къщи, а другият няма ниви, но има пари. И единият, и другият имат излишък. Следователно, когато Христос казва да се отрече човек от себе си, аз подразбирам да се отрече човек от всичките свои излишъци – нищо повече!

Сега често въставате и казвате: „Еди-кой си не ме обича.“ Казвате: „Братята тук не ме обичат.“ Отде знаете, че не ви обичат? Кой са ви аргументите? Фактически как ще докажете това? „Ами той не ме погледна хубаво.“ Добрата обхода от поглеждането ли зависи? Добрият поглед е резултат на нещо друго. Не е погледът, който ражда Доброто, но Доброто ражда погледа. Добрият поглед е резултат на добра постъпка. И отде знаеш, че не те е погледнал хубаво. Казват някои: „Той с мене не беше учтив.“ А в какво седи учтивостта? Ами ако аз кажа за вас, че вие не сте се отнесли учтиво с някого? Първото нещо за един окултен ученик е това: той трябва да е сляп за обръщенията на другите хора. Аз съм ви казвал, че като ученици вие трябва да бъдете мъртви и когато ви хвалят, и когато ви укоряват, и да бъдете слепи и глухи за погрешките на другите хора. Сега, като привеждам това, казвате: „Тъй е, тъй е.“ – Не, според тоя принцип в дадения момент за мен е важно какви са отношенията ми към Бога най-първо. А тъй, критикувам ли другите хора, връзките ми с Бога са слаби и тогава всеки растеж у мене спира. Искате ли доказателства? Скарате ли се с някого, вие не можете да се молителите. В Америка един християнин, след като живял един беден живот, задължнял много. Молил се тук, молил се там – отникъде няма помощ, а кредиторът си иска парите. Една вечер, като се връща от молитвено събрание, дето пак се молил за подобрение на материалното си положение, вижда един прозорец отворен и там наблизко – торба със злато. Вътре –

светло, обаче никой няма. Дръпва той торбата и си казва: „Господ чу молбата ми.“ Това била къщата на един банкер. Касата му била близо до прозореца и той, като броил парите си, забравил да я затвори. Този беден човек взема парите и радостен отива у дома си, но, рече ли да се моли, касата изпъквала пред очите му. Молил се час, два, обаче молитвата му стигала до торбата и по-нагоре не отивала. „Може би трябва да направя нещо“, казва си той. На другия ден сутринта пак започва да се моли. Десет дена наред се молил, но молитвата му не могла да се качи нагоре – все торбата изпъквала отпреде му. Взема той торбата, отива при банкера и му казва: „Аз взех тази торба от тебе и не бих я донесъл, но не мога да се моля Богу. Знаеш ли защо взех торбата ти? Имам много дългове да плащам.“ Тогава банкерът му казал: „Хайде, ще ти дам половината от тези пари, плати си дълговете.“ Туй желание на християнина да има тази торба и да плати дълговете си е добро, но начинът, чрез който той се домогва до парите, е лош. Дългът е зло, но има и друго зло. Ти може да платиш дълговете си на хората, но дойдеш ли до Господа, Господ не те приема. И на Него имаш да даваш нещо. Кое е по-добре: да уредиш сметките си с хората или да уредиш сметките си с Бога? – По-добре е сметките ни с Бога да са уредени. По-добре е да дължим на хората, отколкото на Бога. В какъв смисъл да бъдем изправни? – Каквото Господ ни каже, да го направим. Всяка вечер да знаем, че сме извършили Неговата воля, каквато и да е тя.

И тъй, първото нещо в живота ви, което трябва да спазвате като ученици, това е да избягвате всякакъв излишък. Този предмет не е напълно още изчерпан. Върху него има много да се говори. Не мислете, че вие сте открили една истина. Аз зная, че мнозина се намирате на опасния път и ще изтълкувате криво това нещо. Някой ще каже: „Аз няма да работя, да не би да спечеля много.“ Друг ще каже: „Аз няма да уча.“ – Не, не, на крив път сте. Но и другото

положение не е вярно. Например някой завършил един факултет, следвал четири години и после казва: „Да завърша и втори факултет.“ На крив път е. Завършиш математика, завършиш астрономия, най-после завършиш и химия. Е, хубаво, след като завършиш, в какво ще приложиш своето знание, какво ще спечелиш? Ти си изразходвал всичко. В какво ще бъдеш полезен на човечеството? Познанието е Божествено, само когато внася онова пълно задоволство, че можеш да го използваш. Всяка сутрин, като станеш, да си благодарен, че навсякъде може да използваш туй знание. А сега хората учат от тщеславие. Казват за някого: „Той завършил два факултета.“ И в Америка ги има такива. Титулуват се **DD** – значи доктор по богословие. Има и **LDD** – това е една почетна титла – завършил не само по богословие, но и по правните науки. Такъв човек е с две титли. Аз казвам: в България всички са **DD**.

Значи Знанието е резултат на човешкото съзнание, а не на ума. Казва някой, че знанието произвеждало гордост. Кое знание? Истинското Знание или Знанието, което е произлязло от съзнанието, никога не произвежда гордост, понеже е преживяно, опитано. Има друго едно знание – то е само външната страна на истинското Знание и произтича от ума. Аз го наричам механическата страна на живота. В това знание се заражда всичкото зло. То не произтича от Бога. То е един излишък в живота. Когато казвам **знание**, подразбирам да имате съзнание, защото щом имате съзнание, непременно знанието ще дойде, а щом изгубите съзнанието си, и знанието ще изчезне.

И тъй, при сегашните условия всички трябва да развивате съзнанието си. Бъдете уверени, че вашият ум и вашето сърце ще се развият правилно. Мислите ви, волята ви и желанията ви ще растат правилно. Затова казвам: в съзнателния живот едно от необходимите условия е целомъдрието и благоразумието. Те са плодове на какво? Целомъдрието и благоразумието не са плодове на ума, а са плодове

на съзнанието. Чистотата пък е само едно състояние на съзнанието. Само така ние ще разберем всички ония качества, за които се говори в Писанието. Например казва се: „Мисля със сърцето си.“ Това се отнася само за съзнателния живот. Не се казва: „Мисля с главата си“, а „Размислих със сърцето си.“ Значи с лъча: човек е размишлявал с този лъч, който е излязъл от неговата душа, и след туй се е проявил. Някой казва: „Да бъдем учени!“ Но вземете факта, че навсякъде, дето има богословски училища – и в Америка, и в България, и в Германия, религиозността на хората е понижена, защото там се учат физически, външни работи. Тия богослови нямат съзнание, не водят съзнателен живот. Казват: „Да завършим едно богословско училище, да бъдем учени!“ И след като изучат нещо по богословие, третираят въпроса: как дошъл Христос, как живял и т. н. Не, силата не е там. Богословът трябва да е преживял тия неща. Той трябва да е почувствал Любовта в душата си и тя да е разтърсила от дъно сърцето му. Тази Любов не трябва само да го разтърси, но трябва да тури в движение и сърцето, и ума, и волята му, та тогава той да иде да следва богословие. И като излезе оттам, да няма никакъв товар на гърба си и да не мисли нищо за осигуряване – че трябвало да стане чиновник, за да се прехранва, или каквото и да е друго. Ето защо отпадат богословските училища. И в Америка също много малко съзнателни студенти има по богословие.

Сега в съвременната окултна наука има една опасност. Тя представлява школа на сърцето преди всичко, школа на съзнанието, а не школа на ума. А вторично от туй съзнание се заражда вече опитната наука, която лежи върху една морална база. Тогава Природата разкрива недрата на своите тайни. Нямах ли обаче Светлината на съзнанието, Природата държи всичките свои врати затворени. И сега мнозина са ме питали какво трябва да правят. Ще слушате душата си. Първият лъч, който душата е пратила до сърцето

ви, е съзнанието. Няма да чакате Христос да дойде, но отворете вашите прозорци широко! Христос ще дойде кога? Казвате: „Той ще похлопа на вратата.“ Да, хлопа Христос, но там, дето има запалени свещи, а там, дето сърцата са мъртви, Христос никога не хлопа. Дето има съзнание, само там ще похлопа Христос. Който е мъртъв, Христос при него не отива. Какво значи да отворите душата си? – Тази душа трябва да се разтвори като някоя пъпка, за да може да влезе Божествената светлина и да се разцъфти. Туй значи **отваряме вратата на сърцето**. То не е едно механическо отваряне на вратата. Това е процес на съзнанието. То не е и един умствен процес.

И онзи, който не разбира закона, като влезе Христос в него, ще се раздруса и ще каже: „Господи, иди си от мене, аз не съм готов.“ А който е готов, ще Го приеме, ще се зарадва, ще яде и ще пие с Христа. Това е един вътрешен процес, една вътрешна опитност. Всички ще се стремите към този процес. На всички ви липсва тази опитност. Сега всички турете в ума си мисълта: „Съзнателен живот трябва да имаме.“ Аз вземам думата **съзнание** в Божествен смисъл. Под **съзнателен живот** подразбирам живот, в който има Светлина, защото Светлината е едно от качествата на съзнанието.

Тайна молитва

Шеста лекция от Учителя 14 ноември 1923 г, София

СИЛОВИТЕ ЛИНИИ В ПРИРОДАТА

Тайна молитва

Прочетоха се някои от темите „Отличителните черти на целомъдрието и благоразумието“.

Прочете се резюмето от темите „Киселите и сладките храни“.

За идущия път ще имате темата „Разлика между гордост и тщеславие“.

На десет теми една трябва да бъде отрицателна. Ще разгледате тщеславието и гордостта като две положителни прояви на човека в низходяща степен или като две отрицателни качества на неговия характер. Когато в човешкия организъм се появи някой цирей, в какво съотношение е този цирей към човека?

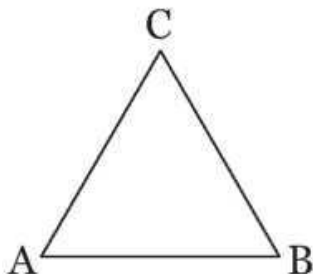
Сега например англичаните казват: „The proud flesh.“ Това значи: човешката плът е такова нещо, че с какъвто мехлем и да я мажеш, не се лекува. Такова нещо е и човешката гордост: на никакъв морал, на никакъв съвет, на никакво разсъждение не се поддава. Тя казва: „Аз сама за себе си живея.“ В българския език думите **горд** и **тщеславен**³⁵ започват с буквите **Т** и **Ш**. Тщеславният човек обича рекламите. Буквата **Ш** е знак за размножение. Тщеславният обича много работи, обича разнообразието. В тщеславието влиза един важен елемент, едно от добрите качества, една положителна черта – общителността. Тщеславният човек е общителен, много разговорчив, отдето мине, всички го знаят.

Думата **горд** на български има две значения. Горд човек е този, който пази своето достойнство. Думата **горд** започва да се развива във възходяща степен. Тя еволюира и добива добро значение. В

³⁵ Штеславен според по-стария правопис на българския език за тщеславен.

гордостта като основа влиза личното чувство, самоуважението – то е главният елемент, а в тщеславието – общителността. Горделивият мисли само за себе си, а тщеславният мисли за обкръжаващите. Той, като мисли за обкръжаващите, интересува се от това какво те мислят за него, какво е тяхното мнение. За тях общественото мнение е меродавно. Всички хора, които искат да знаят какво е общественото мнение за тях, са тщеславни. Онези, които казват: „Аз пет пари не давам за общественото мнение“, са горделиви.

Сега, да кажем, че **A** (Фиг. 1) е главната монада, т. е. висшето съзнание. **B** е малкото съзнание, което казва: „Аз не искам да зная какво мисли **A**.“ Как мислите, правилно ли е разрешението на въпроса? Във всяко едно общество има отделни разсъждения на индивида, има и общи разсъждения.

Фиг. 1

Например един народ трябва да има общо съзнание, колективна душа. Такава една душа, която прониква през един народ, минава като един индивид. Туй, което е колективно, което е множество на Земята, на Небето минава за единица. Българският народ в Божествения свят се представлява от един човек. А някои народи в Божествения свят нямат още свой представител. Значи въпросът не е в множеството. Сега каквито качества има **A**, има ги и **B**, само че в по-малък размер. Всяка една монада изобщо има три проявления. Монадата **A** се проявява като един съзнателен, мислещ Живот в

своето висше произхождение. Тя е първото произхождение на този висш Живот. След туй имате АВ. То изразява живота на тази монада в един астрален свят. Тук се развиват чувствата на тази монада. Най-после имате третото проявление на тази висша монада. То е **ВС**. Това проявление представлява един чисто материален, физически живот. Съвременното общество днес преживява своя материален живот. Българите например сега преживяват последните дни на своя материален живот. Германците, англичаните, американците също така преживяват своя материален живот, но след като го преживеят, ще имат умствена култура.

Българите ще преживеят своя материален живот, без да имат толкова голяма интелектуална култура. В техния живот чувствата вземат участие. Те се намират в последните дни на своя астрален живот. Всеки един от вас минава през тия три категории живот. Ако преживявате вашия Божествен живот, умът ви всякога ще се съсредоточава към посоката на сърцето. Ако преживявате вашия чувствен живот, ще бъдете съсредоточени повече към главата си, ще мислите повече; защото само онези хора, които мислят много, са чувствителни. Тяхната мисъл е насочена към начините, по които биха могли да удовлетворят своите чувства. Ако преживявате вашия физически живот, постоянно ще мислите за тялото си. Например при най-малкото заболяване всяка една част от тялото ви ще ви интересува много. Идете на един бал, на един концерт – там ще видите всичките тия типове на преживяване. Следователно тия три типа имат три различни понятия, три различни схващания за живота. Защо е така? – Защото всеки тип разглежда нещата през особена призма. Например един човек, у когото чувствителността е развита, той си има своя особена призма.

Не мислете, че когато вие мислите за Духовния свят, та можете прямо да гледате на нещата. Вашият ум все ще гледа през някаква

призма. Тази призма може да представлява знанието на друго някое същество, по-високо от вас. Умът на един човек може да бъде като призма за друг човек. Вие можете да гледате нещата през ума на някой човек. Имаме един такъв пример, той е следният: един от американските професори, музикант и учител по музика, предава на една своя ученичка и забелязва, че когато ученичката е на прозореца към пътя, а той свири на пианото, вижда кой минава. Щом тя се отдалечи от прозореца, нищо не вижда. Това значи, че неговият ум и умът на тази млада мома имат един и същи фокус. Затова и при ясновидството казват, че трябва да се създаде известна среда, за да се вижда. Трябва да се намери човек, чрез ума на когото да виждаме. Какво може да ни ползва такова виждане? Да допуснем, че през ума на някого може да видите какво става в Духовния свят. Ако вие надникнете в Духовния свят, ще видите, че и той има три проявления. Например вие може да надникнете само във физическата страна на Духовния свят, във външните му прояви. Тия три проявления са проявления на един и същи живот.

Съвременните учени хора начертаят една линия, която в началото е крива, а към края се изправя, и казват: „Това е крива линия, а това е права линия.“ Добре, кои са причините за изкривяването на линиите и кои са причините за изправянето на линиите? Ние казваме: правата линия е най-късото разстояние между две точки, а кривата линия показва, че е срещнала ред препятствия по пътя си. Когато ние имаме ред препятствия, тогава обичаме кривата линия. След това тия учени хора начертаят и втора, и трета такива линии. Тия линии са три типа хора, три пътя, по които те се движат. Тия линии са една в друга. Горната представлява пътя на един човек, който разсъждава дълбоко, умно, умерено, разсъдливо, благоразумно и не бърза. Неговият темперамент е донякъде холеричен. Втората линия изразява втория тип: човек сангвиник, бърз, еластичен,

експанзивен, който обещава всичко, но и половината от обещанията си не изпълнява. На обещания е пръв, но като дойде до изпълнение, казва: „Обещах, но не мога да изпълня.“ А третата линия, третият тип, е човек сметкаджия.

На всички хора Природата е турила на техния организъм по един знак. Ако вие изучавате организмите под микроскоп, ще видите, че силовите линии в тях имат определени пътища. Както ние мислим и чувстваме, по същия начин се движат и силовите линии в живота ни. Познаването на тази наука може да ни ползва, ако искаме да изправим своя организъм. Например срещаме много млади и стари хора, които се прегърбват. Защо се прегърбва човек? Когато се крие човек, какво прави? – Прегърбва се. В прегърбването има някакъв замисъл – крие се човек някъде. Щом започнем да се крием в нашата мисъл или в нашия чувствен живот, ние започваме да се прегърбваме, докато най-после съвсем се изкривим. Някои ще отдадат туй изкривяване на съвсем други причини. Всеки трябва да гледа гърбът му да е прав. Има изкривяване и на краката. Често гледате: токовете на някого изкривени, кракът му също изкривен. Защо става това? Има една свещена област, която аз не искам да разкривам. Кракът някой път може да се изкриви в ходилото, като започва да се изкривява навън или навътре, и то не само мускулът, но и цялата кост. Това показва, че в движението на силовите линии на мисълта има дефекти, тези линии не вървят хармонично. Щом започнат обущата ви да се разкривяват, трябва да знаете, че имате някакъв дефект. От обущата си може да констатираме какви болести ще имате след един месец, след два месеца: дали ще имате неврастения, тифозна треска, коремоболие, главоболие или каквото и да е друго.

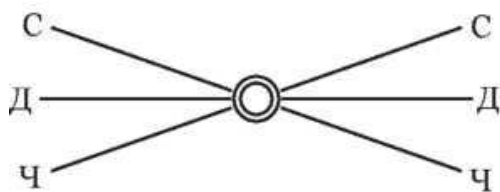
Други случаи: допуснете, че някой мъж туря шапката си малко накриво или я хваща отгоре и тъй я туря на главата си. Какво означава всичко това? Това са все признаци. Аз забелязах, че преди да

дойде Всеобщата война³⁶, имаше една мода да сплескват шапките отпред, а отзад оставаха вдигнати. Какво означаваше това? Понеже отпред на челото е милосърдието, хората казваха: „Милосърдието на хората трябва да се сплеска, да се спити. На този свят не му трябва милосърдие.“ И хората опитаха тази своя философия. Милосърдието се сплеска, но се намериха в трудно положение. По същия закон, когато милосърдието се развива, развива се и горната част на челото. Истинската база на умствения живот е милосърдието. Някои хора искат да възпитават, да развиват ума. Те са приложили хиляди системи досега, но въпреки това умственият живот не върви по правилен път. Събудете в един човек милосърдието, ще събудите в него и правата посока към умствен живот. Милосърдието се намира в центъра на челото. Милосърдието е център, към който хората трябва да се стремят. В умствения живот милосърдието има най-силно влияние. Няма друго чувство, друга способност, която да има такова силно влияние върху ума, каквото има милосърдието, затова челото трябва да расте съразмерно. Горната му част трябва да се издига нагоре. От чисто идеално гледище вие трябва да оставяте милосърдието да прояви резултатите си в ума. Тъй както днес някои схващат милосърдието, то е безидейно. Например гледаш, че някой страда, но твоето сърце не се трогва ни най-малко. Когато дойде истинското милосърдие в света, когато човек схваща правилно нещата, той има еднакво разположение към всички живи същества. Затова първото нещо в умствения живот е милосърдието.

Човек на главата си има три центъра, които играят важна роля: милосърдие, Любов към Бога и твърдост. Милосърдието е качество, което свързва човека с висшите същества, у които няма страсти. Вторият център е висшето чувство у човека – Любов към Бога. То го свързва със същества, които произлизат от първичната Светлина.

³⁶ Всеобща война – става дума за Първата световна война (1914-1918г).

Третото чувство представлява твърдостта у човека – един от главните стълбове на неговата воля. То го съединява със съществата, които разполагат със силите в Природата. Твърдият човек издържа всичко, което му дойде в живота. Имало е случай, когато някой го бие, пукне му главата, но той издържа, нищо не казва. В него търпението е силно развито. Не всички хора са еднакво търпеливи. Твърд трябва да бъде човек, за да бъде търпелив. Когато разумните същества ви разглеждат, те разглеждат само движението, пътищата на силовите линии във вас, а не се занимават с вашата външна страна. Когато вляза в една къща, аз не изучавам хората, кой какъв е наглед, но разглеждам как е направен прозорецът му. Гледам каква е големината на прозореца му, какво съотношение има между височината и широчината му. После, гледам как е направил вратата си, какви са стълбите, по които се качва, гледам още какво е разпределението на стаите. Туй характеризира човека! Къщата му е една книга и по тази книга ти ще го познаеш какъв е. Когато едно висше същество иска да изучи характера на някое човешко същество, като влезе в тялото му, поглежда какви са прозорците му, т. е. какви са очите му, какъв размер имат и т. н.

Фиг. 2

Да кажем, че това (Фиг. 2) изразява окото и лъчите, които излизат от него. Това око е живо. То има хоризонтално движение. Един френцузин изучавал тъй наречения **боваризъм** – наука, която определя хората по очите – главно по този лъч, който излиза от очите, по неговото направление. Човек, у когото светлината, която

излиза от окото, има направление в две страни, е материалист. Някой път лъчът, който излиза от окото, има движение нагоре към Слънцето, от двете страни на окото. Някой път човек погледне – погледът му е надолу. От това нещо вие трябва да се пазите. Всеки ден трябва да се оглеждате, да наблюдавате движението на силовите линии на очите си, понеже очите изразяват най-висшето нещо в човека. Във видимия човек няма по-изразително нещо от човешкото око. Единственото нещо, което не се мени, е човешкото око. По очите може да познаеш какво мисли човек: той не може да те излъже, няма скрито-покрито. И децата знаят този закон. Като направят една погрешка, те си затварят очите, да не ги вижда майка им, защото знаят, че тя ще ги познае. Те правят и друго нещо: турят ръката на очите си – не че ги е срам, но тъй, привидно, си турят маска. Вие съзнавате този факт. Когато направите някаква погрешка в Духовния свят, във вас има желание да си закриете духовните очи, затова сърцето ви се свива. Божествената Светлина, или Светлината на повисшите същества, тогава не реагира върху вас и вие усещате в себе си един недоимък. В такъв случай най-главното за вас е да изправите погрешката си. Всяка погрешка ще ви застави да си затворите очите. Щом си затвориш очите, ти се лишаваш от Божественото благо.

Погрешките не са нищо друго, освен спънка, за да се лишиш от Божествените блага. Някой казва: „Защо трябва да изправам погрешката си?“ Защото една погрешка може да съкрати твоя живот. Една погрешка може да повреди твоя ум, твоето сърце, твоята воля. Ако имаш музикални способности, ще ги изгубиш, ако имаш художествени способности, ще ги изгубиш. Какъвто и недостатък, каквато и грешка да имаш, трябва да ги махнеш. Туй е научната, вътрешната страна на въпроса защо трябва да изправаме живота вътре в себе си. Всяка една погрешка трябва да се констатира точно, защото Небето не обича преувеличаване. Онези, които преувеличават

и намаляват, те лъжат. Духовният свят обича да констатира нещата тъй, както са си – точно, с мярка. Така и ти няма да преувеличаваш, няма и да намаляваш, ще кажеш Истината. Благородството в характера седи в това – да си признаеш погрешката, каквато е – без никакво пристрастие.

Не се плашете от вашите погрешки. Няма същество в света, което да не е грешило. Като изключим Бога, всички други същества са грешили. Единственото същество, което не е грешило, е Бог. Той е Абсолютен. Всички, които са излезли от Него, са минали през погрешките. Те знаят какво е погрешка. Погрешката не е морален недъг. Грехът е друго. Погрешката и грехът са две различни идеи. Грехът е нещо умишлено, той е престъпване на известен закон, който Бог е турил, а погрешките произтичат от невнимание. Затова ще се стараете да поправите погрешките си.

Един от недъзите у хората, както и у учениците, е този, че те виждат погрешките на другите. Ако започнете да виждате много погрешките на хората, да знаете, че сте на опасен път. И ако не ги виждате, пак сте на опасен път, защото погрешките на другите хора са училище за нас. Една погрешка, която си видял у другите, можеш да я използваш, за да изправиш себе си. Ако не я видиш, ще минеш през същия път. Например в един голям клас като вашия трябва да се балансират силите, които действат. Най-първо трябва да се балансират вашите мозъчни сили. На второ положение трябва да се балансират вашите сърдечни сили. И на трето положение трябва да се балансират вашите физически сили, силите на тялото. Двама души може да се отблъснат. Как? Ако вие сте положителен и се приближите към мен, но и моята ръка е пълна с положителна енергия, какво ще стане? – Щом се приближите, веднага ще усетите едно стесняване. Между двете ръце има една борба. Може да сте имали такава опитност. Приблужиш се до някого, ръката започва да те сърби. Ти

усещаш сърбеж и той усеща сърбеж. Едва търпите и гледате да се преместите оттам. Вие искате да си дадете отчет за тия неща, искате да си ги обясните.

Разбира се, тази област е много важна за проучване, но вие мязате още на онези, любопитните деца. Знаете ли какви деца сте? Има един разказ от древността, може да го знаете, гдето жените протестирали, искали и те да управляват света. Явила се депутация пред царя и казала: „Голяма неправда е само мъжете да управляват. Искаме и ние да вземем участие в управлението.“ – „На драго сърце – казал царят, – но ще ви дам едно малко изпитание.“ Дал им една затворена сфера и казал: „Дръжте я една седмица и след туй ми я донесете.“ Показал им как се отваря, но им поръчал да не я отварят. След като я взели, още на другия ден жените се запитали: „Какво ли има вътре? Да я отворим или да не я отворим?“ Най-после решили да я отворят. Отворили я, но каквото било скрито в сферата, изскочило навън. Такива сме и ние – като децата. Всякога искаме да влезем вътре. Природата има много такива сфери и като ни даде някоя, отворим я и пилето изхвъркне. Като изхвъркне пилето, яйцето вече нищо не струва.

Сега и вие, като ученици на окултната наука, като ви дадат нещо, не го държите затворено. Като отидеш при царя и върнеш сферата, той ще ти каже: „Отвори сферата!“ Но преди той да ти е казал, не я отваряй! Значи в Природата има закони, които трябва да се изпълняват. Когато Природата каже: „Няма да отваряш!“, ще слушаш, ще чакаш, ще търпиш, няма да бързаш. После тя казва: „Сега отвори!“ – Ще отвориш. Ние всякога отваряме нещата без време. И от това се раждат всичките страдания и заблуждения. Казват за някого: „Той е отличен човек, като него няма втори в целия свят.“ Не се минава един месец, казват: „Ние се излъгахме, той бил лош човек.“ След един месец пак казват: „Не, той бил добър, аз съм се излъгал.“ Не правете

бързи заключения! Аз мога да бъда и добър, и лош. Ако съм бирник, пратен при вас да събирам държавните пари, нали като приложам закона, ще бъда лош човек? Длъжност изпълнявам! Ако съм чиновник на държавата, изпратен при вас да давам пари на бедните, нали ще бъда добър човек? Хубаво, в този случай добрината моя ли е? Тогава вашите зъби са най-виновни. Кажете ми кого сте посрещнали добре? Казвате: „Ние сме отлични хора!“ Да, вие минавате за много добри хора, но я питайте ябълчените семки и всичко живо в света какво могат да кажат за вашите зъби! По някой път мъжът може да каже какво нещо са зъбите на жената. И жената може да каже какво нещо са зъбите на мъжа. Питам сега: кой е виновен? Зъбите ли са виновни, или ние сме виновни? Ние можем да извадим зъбите на един човек, но злото пак не се поправя. Злото не е в зъбите. Друго предназначение имат зъбите. Злото в зъбите е дошло вторично, когато човек ги е употребил в това направление – за зло. На много от нашите органи ние сме изопачили службата. Това сме направили с очите, с езика, с носа, с ушите. Ухото не е направено да подслушва. Ухото не е направено за шпионство. То е създадено да придобиеш с него Мъдрост. Езикът не е за злословене, но да благославяш, да говориш разумно; а за това, че ти с него можеш да изкажеш и най-лошите работи, езикът не е виновен.

Като ученици никога не отлагайте! Вие всякога трябва да имате един силен стремеж. Пазете се от следното: не казвайте, че знаете, но кажете: „Ние се учим!“ Знанието е нещо преходно. Туй, което сега знаеш, ще видиш, че след време не го знаеш. Туй, което сега не знаеш, ще видиш, че след време го знаеш. Тия хора, които много знаят, много грешат. Истинският човек, или ученикът, трябва да казва: „Аз ще се уча!“ Това е правото положение. Това е мисълта, в която няма никакво раздвояване – уча се! И да е погрешка, и да не е

погрешка – уча се, от всичко се уча. Ако добре свиря и ако лошо свиря – всичкото е една наука: изпитвам и едното, и другото положение.

Размишление

Седма лекция от Учителя 21 ноември 1923 г., София

ВОЛЯТА БОЖИЯ

Тайна молитва

Ще имате един пропуск до идущата сряда. Аз ще ви кажа: **МИР!**
Вие ще отговорите: **Мирът носи Божията радост.**

Произнесохме всички заедно три пъти дадения пропуск: „Мирът носи Божията радост.“

Прочете се резюмето върху темата „Отличителните черти на целомъдрието и благоразумието“.

Прочетоха се няколко теми върху „Отличителните черти на гордостта и тщеславието“.

Тема за идущия път: „Отличителните качества на мъжа и жената.“ Вие ще разгледате отличителните качества не на сегашните мъже и жени, и то обективно, като че не се отнася за вас, а тъй, както са мъжът и жената в Природата – идейно какви трябва да бъдат.

Сега да имаме едно малко музикално упражнение. Ще изпеем думата **миръ**⁴. Колко слога има тя? – (**Един.**) Понеже има само един слог, затова е мир. Тя е едносложна дума. Колко букви има? – (**Четири.**) Сега ще пеете думата **мир** с постепенно повишение на тона и после с постепенно понижение. При повишението вземате тоновете **do, mi, sol, do**, а при понижението се пее от горно **do** до долно **do: do, si, la, sol, fa, mi, re, do**. Колко стъпки има на слизане? (Осем.) На качване? (**Четири.**) От какво произлиза тази разлика? Сега, като съберете 8 и 4, колко правят? (12.) А като съберете 1 и 2, прави 3. Значи имате числата 4, 8 и 3. Те означават хармония в окултната музика. Числото 4 е бащата, който прави 4 стъпки, за да възлезе нагоре. Това е тонът на Мъдростта. Осем стъпки надолу – това е майката. При слизането стъпките трябва да бъдат всякога по-дребни. Ако крачиш

повече, ще паднеш. При качването стъпките са по-малко – четири, защото са по-големи, двойни са те. Който се качва горе, по-едри стъпки прави, иначе ще падне.

Ще ви запитам: какво нещо е музиката, само кога можеш да пееш? Музиката е първото видимо изявление на Любовта. Когато за първи път се събудили ангелите на Небето, почнали да пеят. И така те се събудили. Като почнали да пеят, светът започнал да се създава. Те и досега пеят. Значи видимата, външната страна на съзнателния живот всякога започва с музика. Ако разглеждате това един ден, когато станете ясновидци, ще видите, че пеенето започва тогава, когато Любовта заговори в сърцето на човека. Вие и сега сте ясновидци, само че на дребно. Не че не можете да виждате, това не е обида, но пред вас има препятствия: качвате се нагоре, а хоризонтът ви е тесен. Но един ден, когато се качите на високо и просторът ви бъде широк, тогава ще почнете да виждате добре. При пеенето съзнанието всякога прониква. Не можеш да пееш, докато не обикнеш, докато не съзнаваш. Даже и този, който никак не знае да пее, щом се влюби, почва да пее. Това е вярно и в Природата. Щом обикнеш, почваш да пееш. Не само хората, но и животните пеят. Пеене има даже и в дърветата, и в изворите – навсякъде. Сега на вас може да ви се вижда чудно как е възможно извор да се влюби, да пее! Чудно ви е, но загадъчна е песента на извора! За да разберете тази мисъл, идете малко по-далече – в едно философско разсъждение. Например вземете едно същество, на което съзнанието е по-ниско от вашето, и проявете към него своята любов. Не би ли се учудило туй същество, ако ти искаш да му покажеш, че го обичаш, и проявяваш своята любов чрез ръката си? То ще каже: „Защо ме стискаш?“ – „Защото те обичам.“ Любовта в ръката ли седи? Не, тя може да се прояви чрез ръката, но не е в ръката, може да се прояви чрез сърцето, но не е в сърцето. Колкото ръката е извор на любовта, толкова и сърцето.

Казваш: „Сърцето ме боли.“ – Не, сърцето не може да те боли, но понеже накоплението на енергията, която се набира в сърцето, е голямо и не може да изтича правилно, влюбеният почва да усеща едно стягане в сърцето, едно голямо напрежение и тогава всички казват: „По-малко любов трябва.“ Т. е., казано на наш език, по-малко напрежение трябва. И тогава той затваря сърцето си, за да не се пукне кранът. После някои казват за някого: „От много любов мозъкът му се напрегнал.“ Не, Любовта не е нито в мозъка, нито в сърцето, нито в тялото. Вие може да направите опит с един извор, да видите, че той люби. Идете при един балкански извор и измерете най-ниското ниво на водата му. След това изчистете го хубаво, докато не остане никаква тиня в него, и през това време проектирайте своята любов към водата на този извор. Като поседите там половин или един час, ще забележите, че нивото на водата в този извор се е повдигнало с половин милиметър. Ще кажете: „Това е случайност.“ Не е случайност.

Направи следния опит: премери широчината на ръката и на врата на някой човек, преди да е влюбен, и после, след като се влюби, и ще видиш дали има разлика. Разширение има в този човек. По същия закон и водата се е разширила. Вие ще кажете, че и това е случайност. В такъв случай аз мога да кажа, че разширението изобщо е случайност. Да, но философията е там, че Любовта се чувства навсякъде. Любовта може да я намерите и в растенията. И тук можете да направите същия опит, какъвто направихте с извора. Изобщо, за да видите, че в Природата има съзнание, че всичко чувства Любовта, се иска тънък усет. Премерете с една точна мярка колко са широки и дълги листата на някое растение и после проектирайте вашата любовна мисъл към тях: не когато то има плодове, защото ще ви прати плодовете си, но когато още не е завързало, и ще намерите, че листата му са станали с една четвърт от милиметъра по-обемисти. В

това растение става едно разширение, което показва, че то чувства любовта и иска да каже: „Аз те обичам и ако дойдеш идущата година при мене, ще ти дам от най-хубавите си плодове.“

Съзнанието на тия същества, които са на Земята, е в нисша степен на развитие, но духът им, който е в по-висшите светове, чувства тази любов и чрез органите си се изразява, като казва: „Аз ти благодаря за вниманието, благодаря ти, че ми изпрати едно любовно чувство, благодаря ти, че ме поля с вода.“ Питам ви: ако почнете да мислите така, ще считате ли, че туй дърво не чувства? Свещено е туй дърво! Нали има свещени дървета? Как станаха тия дървета свещени? Свещени станаха не самите дървета, а техните духове.

И тъй, музиката е проявление на Любовта във вашата душа. Музиката, пеенето е събуждане. По някой път има механическо пеене, но в истинското пеене има едно успокояване. Който пее истински, той трябва да пее само за себе си, защото, щом мисли за обкръжаващата среда, това е ограничение. Щом пее за себе си, той в дадения момент е по-голям от всички хора наоколо: физически той е по-малък, но духовно е по-голям. Щом съзнаваш, че всички хора са като тебе, значи се съединяваш с тях. Всеки човек е единица от едно велико Цяло. Следователно в дадения момент може да схващам всички хора като материални единици, а същевременно може да ги съзнавам като души, като тела, като сърца и като умове. Значи в пеенето има едно разширение, едно успокояване. Като пеете, ще избирате съответни на разположението си думи. Българите започват: „Стоян си мами думаше.“ Какво искат да кажат с това? Или друга някоя песен: „Отивала мома на извора“, и т. н. Туй са песни от народния бит. Тези песни са съвсем извратени. Първоначално тяхното значение е било друго.

В сегашните нови песни почти няма поезия. Сегашното пеене аз го считам само за упражнение, за приготвяне за бъдещата музика.

В класическите парчета има идея – те са продиктувани от нещо по-високо, а останалите са повече упражнения. Упражненията не са лошо нещо, но песните са нещо велико. Някой казва: „Е, какво нещо е песента?“ Чудна работа! Аз наричам моята Любов едно окултно упражнение – тя не е песен, ще стане песен, но докато стане песен, трябва да има такива песнопойци! Защото песента става чрез песнопойците. Ще кажете: „Как тъй?“ Вземете едно парче и накарайте един първокласен цигулар виртуоз да го изсвири. Накарайте след това някой обикновен цигулар да го изсвири и ще видите грамадната разлика. Казвате: „Отлично парче!“ Отлично, но при великия цигулар. „Цвете мило, цвете красно“ при някой велик цигулар е чудо, а при обикновен е обикновено. Слушате последния и казвате: „Стига вече, разбрах го.“ Следователно хубавите песни само хубавите, красивите души могат да ги пеят. Само една красива душа може да пее упражнението „Бог е Любов“. Някой път, като ви слушам, че пеете „Бог е Любов“, чудя ви се каква е тази Любов. Защото ако в действителност бихте изпели само веднъж както трябва „Бог е Любов“, моментално щяхте да се промените и, като се върнете вкъщи, не бихте могли да се познаете. „Бог е Любов“ пеем, значи приближаваме при Бога, при Неговата благодат.

Знаете ли какво е Благодатта на Бога? Вчера ви говорих за едно от качествата на Бога. Ти, като отидеш при Бога, никога не ще можеш да кажеш една лоша дума. Каквото си намислил да кажеш, всичко го забравяш. И като слезеш на Земята, казваш си: „Защо не Му кажах това-онова?“ Ти като отидеш при Бога, забравяш да искаш книги, дрехи, знание, сила – всичко забравяш и като се върнеш, казваш си: „Къде ми беше ума? Аз всичко забравих.“ – И знаете ли на какво мязва вашето положение? В Англия в едно от подбудителните събрания се явява един велик проповедник. Той бил много красноречив човек и всеки, който отивал да го слуша, се захласвал. Един от тези джебчий

обирачи казва: „А, аз няма да се захласна. Аз харесвам този проповедник, той върши за мене една велика работа, понеже всички, които отиват да го слушат, се захласват. Ще отида при всеки захласнат и ще го оберa.“ Отива той в църквата, сяда при един богат човек и го чака да се захласне. Седи и си казва: „Чакай, изведнъж няма да пристъпя, ще гледам да се захласне, че тогава.“ Чака, чака и не усеща как се захласва и той сам. Всички се събуждат, събужда се и той. „Е, този път не успех, ще отида втори път.“ Отива втори път, проповедникът започва, но джебчията си казва: „Ще почакам отначало малко, докато се позахласнат.“ Не усеща обаче как се захласва и той. Като ходил десетина пъти и все не успявал, казал си най-после: „Повече няма да ходя, рискувам да си загубя занаята.“ Такова нещо е великата Истина в света! Ще отидеш веднъж, два пъти, ще се захласнеш и повече няма да буташ в никой джоб. Защо хората не искат да отидат при великата Истина? – Ще си загубят занаята – нищо повече!

Да изпеем още един път **Мир**.

Сега аз ще ви говоря върху едно качество, което всички абсолютно трябва да имате – без никакво изключение и без никакви разсъждения! То е, че всички трябва да се научите да изпълнявате Волята Божия! Няма какво да ви го налагам – това е един общ закон. Ще изпълните Волята Божия без разсъждения. Волята Божия – това е един всемирнен закон, изпълнението на който е един временен акт. И когато говоря за изпълнение на Волята Божия, разбирам всичките моменти на проявление на тази Воля в даден случай. Защо? Защото този акт в дадения момент подразбира доброто на всички същества, без изключение. Да изпълниш Волята Божия в даден момент, подразбира да направиш едно благо, което се отнася до всички същества без изключение: не на един човек, не на едно общество, не на един народ – на всички същества. Този е великият закон! Някой

казва: „Да изпълнявам Волята Божия.“ – Не, не, ти изпълняваш твоята воля, волята на още много други същества, но Волята Божия не изпълняваш.

Разбрахте какво значи да изпълниш Волята Божия. Туй е подразбирал и Христос. В туй схващане и изпълнение на Волята Божия човек може да стане велик. Вашата воля е тази, която ви разслабва. Ако един ваш акт не включва благо то на всички в себе си, това е слабост. Сега туй не може да се доказва, но трябва да се опита. Ако вие се опитате да изпълните Волята Божия правилно, ще забележите голямата промяна, която ще стане във вас. Някога аз слушам да казват за някого: „А, той се влияе.“ Да, щом не изпълняваш Волята Божия, ти ще се влияеш и ще бъдеш под влиянието на един, на втори, на трети, на четвърти и на много други, но не и под Божието влияние. Изпълниш ли Волята Божия, ти ще бъдеш под едно влияние само – под влиянието на Абсолютното. Бъдеш ли под влиянието Му, ти от никого няма да се влияеш. Кой ще ти влияе тогава? Мислите ли, че ако аз бъда едно голямо езеро и в мене се влива една малка вода, та аз ще се повлияя от нея? Мислите ли, че ако аз съм една река, която се влива в океана, та ще повлияя на океана? Не, нищо няма да му предам. Онази вода на океана има една форма, а водата на реката има друга форма. Следователно според туй схващане, ако не искате да се влияете, трябва да държите ума си свободен и във всеки един момент всеки акт да включва благо то на всички същества. „Ама той не го заслужава.“ – Не, ти ще служиш на Бога, а за Петко, за Драган няма да мислиш. Стари дертове няма да има. Че този имал да плаща. Не, само един акт у тебе ще има – да служиш на Бога!

Е, питам сега: има ли някоя обида в света, която да е толкова дълбока, че да не може да се оправи. Да допуснем, че аз съм обидил някого от вас, макар че не съм обидил никого. Тия, които мислят, че

съм ги обидил, това е тяхно схващане, аз го оставям на тяхна сметка. Питам: в какво съм ви обидил? Да допуснем, че вие сте професор в някой университет, но аз подействам да ви уволнят и заемам вашето място. Вие минавате покрай университета, казвате: "Той ми взе мястото, характер няма у него, това-онова." Аз съм професор вече. Е, допуснете сега, че аз като съм в университета, без да знаете вие, подействам да ви направят ректор. Сега каква ще бъде вашата философия? Вие, като не знаете кой ви е назначил, ще кажете: „А, той ме изпъди от университета, взе ми мястото, но Провидението ми помогна, направи ме ректор. Чакай, аз ще му се отплатя!“ И първото нещо, като ректор, какво ще направите? Ще се поставите малко неприязнено към него. Това е неразбиране на живота и в него няма никаква философия. Всичките ваши постъпки като ученици на една Окултна школа трябва да ги поставите на място. Трябва да знаете, че като ученици всичко, каквото ви се случи, то е предопределено, нищо не е случайно и вие не можете да го избегнете. Програма има вътре в Школата, която се спазва най-строго.

Сега разсъждавайте добре! Аз ви задавам следните философски въпроси: каква нужда имаше да бият Христа? Небето не беше ли силно да го освободи от тези римски тояги? В дадения случай Христос беше ученик в Школата. Той напусна Небето, забрави високото си място и дойде със смирение на Земята, дето биде подложен на изпит. Той не казваше, че беше господар. Той казваше: „Тук аз съм слуга.“ Питам: каква нужда имаше да Го бият? Невидимият свят не беше ли силен да Го избави? – Можеше да Го избави. Казва се, че Небето е всесилно. Е, питам тогава: как ще си обясните това противоречие: защо трябваше да бият Христа? Не само че Го биха, но защо трябваше да Му се присмиват? Заковаха Го на кръста и Му се присмиваха отдолу. Защо трябваше да бъде тъй? Какъв смисъл имаше това нещо? В лицето на Христа ние виждаме

един велик пример на онова велико любовно чувство, на онази велика Божия Любов! Характер имаше в Христа! Той казваше: „Прости им, Боже, прости! Ако те знаеха нещата тъй, както Аз ги знам, ако те разбираха нещата тъй, както Аз ги разбирам, и ако те са готови да изпълнят Волята Ти тъй, както Аз съм готов да я изпълня, не биха сторили туй. Един ден те ще научат това, прости им!“ Е, какво каза Господ? – „Ще им простя, но един ден тояга ще има.“ Тояга ще има, разбира се. Чудни са хората! Ако праведния бият с тояга, оплюват Го, заковават Го и Му се присмиват, на грешния трябва ли да му се простят греховете и да мине без бой? Ще му се простят греховете, но и тоягата ще дойде. От кого? – От твоите подобни, от твоите другари, с които си ял и пил. Те ще кажат: „В тебе характер няма, убеждения няма.“

Аз гледам философската страна на въпроса. От толкова време говоря, а у вас, у някои от учениците, ги няма тези елементарни разсъждения. Някои, които минават за много умни, разсъждават детински. В какво седи детинското разсъждение? Детинското разсъждение седи в това, че ние мислим как някои могат да ни повлияят. И за потвърждение на тази своя мисъл някои ще ни цитират стихове от Писанието, от някои философи, от къде ли не. То е смешно! Човек не може да се повлияе. Ако хората можеха да се повлияват, то досега добри щяха да станат. Някои казват: „Учителя им повлиял.“ Ако аз мога да ви повлияя, вие светии щяхте да станете. Това е един факт, обаче вие сте такива, каквито си искате, а не каквото ви говоря. Где съм ви повлиял? Не, не съм ви повлиял. Вие можете да бъдете такива, каквито искате, а законът говори: „Вие можете да измените вашия живот, у вас има сили.“ Вие сами можете да измените вашия живот към Добро, към Бога. В Окултната школа има два велики закона, които са неизменяеми. Причината следствие не може да бъде и следствието причина не може да бъде. Сега да

определим това. Майката дете не може да бъде и детето майка не може да бъде. Вие ще ми докажете обратното. Как? Че туй дете, като израсне, може да стане майка. Но това не е философия – философията не е във времето и пространството. Ако вие изисквате нещата във време и пространство, то е друго нещо. Имате точките **A** и **B** – те се движат.

A _____ **B**

Ако имате само една точка – **A**, накъде ще се движи тази точка? Влиянието и може да бъде към **B**, т. е. **A** може да се движи към **B**, а може и точката **B** да се движи към **A**. Това са два полюса. В дадения случай **A** може да бъде по-силна от **B**, но може и обратното да бъде, т. е. **B** да е по-силна от **A**. Сега, при дадените условия, **A** – положителната страна, е по-силна от отрицателната. Следователно електричеството се явява на по-слабата страна. И в живота е така. Само слабите хора се проявяват, силните хора не се проявяват. Всички хора, които се проявяват като философи, писатели – това са все слабите хора. У вас се явява една мисъл: „Как, това са великите хора!“ Ами че Слънцето може ли да се прояви на Земята? Слънцето у вас на гости може ли да дойде? Не може. Вие сте чудни! Слънцето на гости не можем да го поканим. Не че не може, но нямаме място къде да го турим. То е един милион и половина пъти по-голямо от Земята. Где ще го турим? Ще му кажем: „Молим ти се, седи си на мястото.“ Ние обаче можем да отиваме на гости на Слънцето и там има място за нас. Бог при нас не може да дойде. Вие ще кажете: „Бог живее в нас.“ Това е друг въпрос. Това, дето казваме, че Бог живее в нас – това е само проявление на Бога, проявление на Любовта. Бог като люби, и Любовта живее в нас, но туй е само едно ограничение на Бога. Животът седи в малките неща. Бог като Живот може да се прояви у нас, но Бог като Любов, във всичката своя пълнота, сега не може да се

прояви у нас, няма още условия за това. Един ден, когато дойде Любовта, ние ще отидем при Него. Той няма да дойде при нас. И тъй, като Живот Бог идва при нас, а когато трябва да Го познаем като Любов, ние ще идем при Него. Някои от вас казват: „И ние можем да отидем при Бога.“ Хубаво, това трябва да докажете сами на себе си. Следователно **А** само не може да се движи към никаква посока – значи то не може да се влияе. Обаче отде произтича влиянието? Туй е момент на съзнанието.

Сега искам да имате едно философско, едно окултно схващане. Под **момент на съзнанието** ето какво аз разбирам. Този момент не включва никакво време и пространство. Вие сте свободни в себе си, имате прекрасно разположение, но у вас се зароди едно малко желание. Щом имате най-малкото желание, вие вече се влияете. Обикнете ли някого, вие вече се влияете. Не само вие се влияете, но и този, когото обикнете, също се влияе. Вие някой път казвате, че този, когото вие обичате, не ви обича. Да ви обича, значи да се влияе от вас. Той казва: „Аз не искам да се влияя от вас.“ Защо? Защото ще го питате: „Ти обичаш ли ме, любовта ти истинска ли е? Ами докажи я! Ако ме обичаш, направи ми една къща; ако ме обичаш, качи ме на каруцата си; ако ме обичаш, опечи ми едно прасенце, една кокошка“, туй-онуй. И виждаш – този, който те обича, станал цял слуга все за туй **обичаш ли ме**. Е, питам: при туй разбиране на любовта каква свобода може да има? Любовта не пита: „Обичаш ли ме?“ Защото това е един момент. Ти ще осъзнаеш в себе си в даден момент, че ти обичаш и че те обичат – без никакви граници. Така трябва да бъде! А вашите разсъждения ви довеждат до други схващания.

Ако искате да се самовъзпитавате, то със сегашните си разбирания, по стария начин не можете да се възпитавате и не можете да си самовъздействате. Ще бъдеш без желания! Е, как ще ме разберете сега, какво означават думите **без желания**. Аз не ги

разбирам тъй, както теософите ги разбират. Ще изясня мисълта си. Представете си, че имам една много хубава ябълка, която обичам, и я държа в стаята си, за да я гледам. Дойде някой у дома, види я и и той я обикне. Седнем и двамата около нея – и двамата я обичаме. Дойде трети – и той я обикне. Дойде четвърти, пети, шести, десети: всички я обичаме, всички седим наоколо и. В обичта няма нищо лошо, но лошото е, че в дадения момент у мен се поражда желание да взема ябълката и да я изям. В този случай аз вече се влияя. У всички се поражда желание, спор кой да изяде ябълката. Аз казвам: „Аз се отказвам.“ Вторият – също; третият, четвъртият, десетте – всички също се отказват и ябълката остава. Сега ябълката сама ще разреши въпроса. Тя казва: „Аз съм много благодарна за всички услуги, сторени от вас, но ще ми направите още една услуга.“ – Каква? – „Ще ме посееете и след като минат десет години, ще ви се отблагодаря. Ще имате търпение. След десет години, като минете покрай мене, ще ви кажа: вземете си сега ябълки, колкото искате.“ Туй са великите схващания в Божествения свят. Желаш ли нещо само заради себе си, ти се влияеш вече. У тебе ще се зароди и завист, и гняв. Ще си кажеш: „Аз обикнах тази ябълка, но моята мисъл е безкористна.“ Сега ще положите този закон на безкористие вътре в душата си и ще работите. Не е лесна работа да се освободите от всичките остатъци на миналото, аз ги наричам атавистически. Вие сте ги придобили от хилядите съществувания, през които сте минали. Колко отрицателни качества са се наслоили вътре в ума ви, в сърцето ви, във волята ви! И тези качества сега изпъкват. Например някой човек убива. Защо убива? Мислиш ли, че той като човек е научил това? Не, той е научил туй изкуство някога си, когато е живял като тигър. Някой обича да души хората. Той, когато е бил като паяк, е обичал да души. После, всичките хитрости, лукавства ги е научил, когато е минал през животинското царство. Той трябва да поправи всички тези

животински, атавистични навици на своя характер, да ги облагороди. „Този е благороден човек“ – казват за някого. Отворя книгата на неговото минало, гледам – някога си е бил вълк. „Аз съм благороден човек.“ Да, изял си сто овци и не си платил за тях. Благороден си бил? На друго място гледам – някой бил боа, удушил десет души. И този дълг не си е платил. Но, яви ли се като човек, това е друг въпрос.

Та кармически колко живота има да изплащате в сегашния си живот. Като казваме **в грях ме зачена майка ми**, разбираме далечното минало. Човек е грешил, грешил и сега има много недъзи. Един ден ще плати това нещо. Как? Чрез закона на Любовта ще плати на всички тия същества.

Мислите ли, че един кюмюрджия, който е изсякъл толкова дървета, няма да плати? Не, като дойде кармическият закон, той ще плати всичко туй до стотинка: той ще посади всички изсечени от него дървета и тогава ще се завърне на Небето. Няма да остане нещо, което да не плати.

Сега ние имаме в живота си една велика задача: да научим хората да бъдат милостиви не само към хората, но и към животните, и към растенията. Туй е великият Божи закон! Тези работи Бог ги е изправил, но недъзите са в нас. Той ги е изправил отдавна: няма наша погрешка, която Бог да не е изплатил. Някому ти си изкривил тялото. Бог го е поправил, но това го е турил на твоя сметка. Ти си избил толкова животни – Той им е възвърнал живота, но всичко това е турил на твоя сметка: отбелязал е, че си бил жесток човек. Тази черта е отбелязана в твоя характер. Един ден ще идеш при Бога и ще Му кажеш: „Господи, аз съм готов да Ти служа, да изправа всичките си грехове“, и Той ще те постави на изпит. Ще кажеш: „Едно време в грях ме зачена майка ми и грехове правих, но сега искам да ме заченат Любовта, Мъдростта и Истината и с тях да Ти служа. Ако в грях ме е заченала, значи може и другоаче да ме зачене.“

Следователно, като ученици, всички трябва да желаете да бъдете заченати по друг начин. Туй е Новораждането, за което Христос проповядваше: „Ако се не родите изново...“ Той не говори за раждане в грях. Роденото в плът – плът е, а Новораждането от Духа – Дух ще бъде. Като сте родени в Дух, Дух ще бъдете. Това е великата задача! Тъй ще работите. А сега вие седите и тъй, както сте родени, искате да бъдете добри хора. Вашите сегашни добрини знаете ли на какво мязат? Една капка вода, като падне на сухата земя, море може ли да направи? Толкова и вие сте добри. Ако една капка вода падне на сухата земя, рекичка може ли да направи? Толкова добри и вие ще бъдете.

Казва Христос: „Без Мене нищо не можете да бъдете“, т. е. ако се не родите в Любовта, ако тя не влезе вътре във вас, вие ще бъдете в стария живот и само дългове ще трупате.

Та сега не че не трябва да имате желания, но всяко желание, което се проявява, трябва да бъде от друг род. И колко е трудно да дадеш на един човек туй, което обичаш. Имали ли сте такава опитност? Имали сте. Например гладували сте два-три дена и тъкмо седнете да се храните, дойде някой да ви иска малко хляб. Как ще се почувствате? Ще ви мръдне сърцето и ще кажете: „Аз съм гладувал толкова време, а сега дошли хляба да ми искат!“ – Не, трябва да кажете: „На драго сърце! Заповядайте!“ И като дадете, да забравите това, като че нищо не се е случило. Вие седите и си казвате: „Гледай му ума, това човещина ли е? Аз да гладувам, а нему да дам хляба си!“ Така разсъждавате всички. Аз не ви осъждам, но казвам, че по този начин на разсъждение вие всякога ще имате A и B . Тогава $A : B = B : A$. Имате друга една величина $AB : X = X : AB$. Хиксът е един неизвестен резултат, но този резултат може да е равен на друга някоя величина, с която ще има известни съотношения. И тъй, във Великата Природа последствията на нещата са неизбежни. Не се плашете от

това, но знайте, че всеки един акт, всяка мисъл, всяко чувство на съзнателния Живот си има своите последствия и с хиляди години там тече. И в Писанието се казва: „Доброто Бог го въздава с тисясци векове.“ Едно Добро може да се предава до 25 000 години, затуй трябва да бъдете внимателни, но във вашите разсъждения да няма страх. Влияете ли се – имате някакво желание. Тогава у вас трябва да остане само едно свещено желание: да изпълните Волята Божия! Що е Волята Божия? Вън от времето и пространството, в даден момент, вашите постъпки да включват благо на всички същества във Вселената. Мислите ли тъй, вие ще бъдете всесилни и в даден момент ще можете да направите всичко.

Този е великият закон, който трябва да спазвате и да мислите върху Волята Божия. Да вършите Волята Божия – това не е нещо, което можете да направите механически. Важното е това: разкривам ви един велик закон. Ама да не дойдете при мене да ми кажете: „Не може ли по друг начин?“ Никаква философия! Ние говорим извън времето и пространството, без философия. „Ама туй ще ми отнеме време.“ – Не, да изпълниш Волята Божия никакво време не се изисква, никакви разноси в това няма. Волята Божия може да изпълни този, на когото умът не е ангажиран никъде. Този, който иска да изпълни Волята Божия, трябва да бъде свободен, а свободният ум, свободното сърце, свободната воля всичко могат да направят. Вие можете да бъдете Свободни! Всеки един човек се ограничава от своите мисли, от своите желания и от своите действия. Така седи великият закон в света. Второто нещо: тия наши мисли, чувства и действия имат вторични резултати в света. Има влияния чрез отражение.

И тъй, ще изпълнявате Волята Божия, ще приложите този закон, за да изгладите съществуващата дисхармония, защото между вас има една дисхармония. Мене това не ме безпокои, защото аз съм дошъл до друго едно разположение: дисхармонията, която съществува

между вас, за мене е много приятна. Аз, като се върна у дома си, свиря си, пея си, радвам се и си казвам: успяват тези ученици! Но в света съществува друг един закон: докато ядете и пиете, е много добре, но като се свърши гуляят, кръчмарят иска пари и като нямате, ще ви набие. Обратна реакция ще има. Аз искам да минете с по-малко страдания, по възможност с по-малко страдания! Да се заблуди човек – аз наричам страдание това. Една сестра дойде една вечер при мене и казва: „Учителю, позволи ми да си замина, да се самоубия.“ – Не ти позволявам. – „Защо?“ – Ами ти си яла и пила толкова време, а сега трябва да плащаш. Чакай, няма никакво самоубиване, аз имам ниви, ще ги прекопаеш, ще ги разореш. До тогава ни помен няма да има от самоубиване, всичките въжета са скрити. Аз зная какво значи това. Този дух, който е направил толкова пакости, сега иска да се провере незабелязано, че като отиде на друго място, и там да прави пакости. Досега аз плащах, а отсега

– ти. Това е закон! Лесно е да кажем: да си заминем! Няма да си заминем, да се проверем, без да плащаме. Вие трябва да научите този закон. Някой казва: „Да умра!“ Ами знаете ли, че като излезете от тялото си, ще дойдете до една врата, дето вратарите ще ви хванат, ще ви оберат, ще ви вземат всичко, до иглица – нищо няма да ви оставят. Вие още нямате тази опитност. Някои, като умрат, все се крият, дълго време ходят измежду хората. Някой път ще трябва да минете през една баджарница, през втора, през трета – четиридесет и четири са те. Там ще опиташ много неща и като излезеш, знаеш ли какво ще стане с теб? Няма да остане никаква форма от теб, ще се изгубиш. Няма да знаеш какъв си и кой си бил – Стоян, Драган. Никаква форма няма да имаш! Няма да остане нещо, на което да се опреш. Няма да мязаш даже и на един лист, който вятърът появява из пространството. Ще дойдеш до положението на един пътник, който е изгубил пътя си, пред очите на когото всичко е мрак и тъмнина.

Сега у вас има една особена философия. Като дойдете до Писанието, мислите, че всичко знаете, и казвате: „Този стих казва тъй, онзи – тъй“, и т. н. Някой казва: „Аз съм чул гласа на Господа.“ Ако вие сте го чули, и аз съм го чул. Някой ще каже: „На мене Господ е говорил.“ Ако на вас е говорил, и на мене е говорил. Сега ще сравним казаното на вас и казаното на мен, и ще видим плодовете от казаното. Защото в Божиите думи плодовете имат еднаква цена. Може да са кирливи, но като ги измием, те никога не губят своята цена. Те никога не губят и своята сила. Божиите плодове са еднакви.

Та като ви проговори Господ, какво ще стане с вас? Много от учениците тук ми казват, че Господ им е проговорил. Аз ги слушам, като ми казват, че Господ им е проговорил. В дадения момент им хващам вяра, че Господ им е проговорил, но след един ден някой от тях ми казва: „Там, онази сестра не искам да я срещам, не съм разположен към нея.“ Аз зная вече доколко Господ му е проговорил. „Това вече не се търпи – веднъж, дважд, трижд – тя го прекали вече.“ Ами че ти не си ли прекалил? Кой от вас не е прекалил, я ми кажете! И ангелите, и всички са прекалили. Единственото същество в света без изменение, което аз зная като съвършенство, това е Бог. Оттам насетне, като започнеш от Него надолу, у всички ще има по нещо несвършено. Значи в света на проявленията има видоизменения. Като дойдем до обикновения, до човешкия свят, тия изменения ние наричаме гняв, омраза, злоба. Всички тези отрицателни проявления трябва да ги превърнем в положителни. Всички тези неща са препятствия, които Господ е турил, за да опита нашата любов. Той казва: „Туй препятствие можеш ли да го преминеш?“ Бог ще те тури в положението на баща, мъж, жена, и като минеш тези изпитания, първото възнаграждение е, че ще те тури пред себе си, ще те направи Ангел, ще ти тури крила, отдолу ще ти тури подпис и ще ти даде един свободен билет: колкото искаш да ходиш, където искаш да

посещаваш и когато искаш да се върнеш. Като се върнеш от разходката, ще те пита: „Видя ли всичко?“ – „Видях.“ – „Искаш ли още разходка?“ – „Не, Господи, сега искам да Ти служа.“ Тогава Той ще ти даде да управляваш едно Слънце, за което ще отговаряш. Там ще те считат за Бог и, като направиш някоя погрешка, те ще се оплачат на Господа. Като направиш ред погрешки, Господ отново ще те върне като човек, пак ще минеш тази процедура на трансигриране, на странстване, после пак ще те прати в световите, след туй в друга някоя слънчева система и т. н. Дълго време ще се разхождаш, докато се научиш как да Му служиш. И тогава, Той като те види, няма да ти се намръщи, но ще ти се поусмихне малко и ще ти каже: „Ще се научиш да служиш.“ И като си заминеш от Него, паметна ще ти остане само усмивката Му. Бог няма намръщено лице, Той всякога е усмихнат. Който Го е виждал, той никога няма да Го забрави. Как виждаме ние тази усмивка на Земята? Вие виждали ли сте усмивката на Бога? Виждали сте я. Първата усмивка на Бога е, когато сърцето ви за първи път трепне: първото трепване на сърцето ви, преди да сте любили – това е усмивката на Бога. Това е първата Любов. Оттам насетне нищо не остава; другите усмивки – това са фотографии на първата. Първата е много ясна – тя е усмивката на Бога. Тази усмивка се извършва моментално. Тя е един момент. Някой казва: „Не мога да я видя.“ Други казват: „Изгубих я.“ Да, защото тя не може да трае дълго време на Земята. Тъй седи фактът. Психологически този факт вие го знаете. Тази усмивка може и да се повтори.

И тъй, изпълнение на Волята Божия! Какво нещо беше Волята Божия? Волята Божия е този акт, който в даден момент включва благо на всички същества.

Тайна молитва

Осма лекция от Учителя 28 ноември 1923 г, София

СВОБОДА, ЗНАНИЯ И МИР

Учителя ни поздрави с думата МИР.

Отговор: „Мирът носи Божията радост.“

Тайна молитва

Прочете се резюме върху темата „Отличителните черти на гордостта и тщеславието“.

Прочетоха се няколко теми върху „Отличителните черти на мъжа и жената“.

Тема за следния път: „Отличителните черти на растенията.“

Във всичките си постъпки трябва да помниш следните четири правила:

1. Да бъдеш честен – да знаеш, че си човек.
2. Да бъдеш добър – да знаеш, че имаш основа, на която да се крепиш.
3. Да бъдеш абсолютно умен – да знаеш, че има капитан, който ръководи кораба ти.
4. Да бъдеш великодушен – да знаеш, че имаш средства, с които можеш да разполагаш.

Да познае човек себе си, значи да познава своя морален устой. Ученикът трябва да има умствен усет за доброто и за злото. Злото – това са тия неща, които действат в ущърб на твоето развитие. Доброто – това са тия неща, които действат в полза на твоето развитие.

Упражнение. Да изпеем пак думата **МИРЪ**³⁷. (Пеем с постепенно повишаване на тона – *do, mi, sol, do.*) Назад, от горно **do** до долно **do**. (Изпяхме го много тихо.)

³⁷ Миръ – Преди правописната реформа от 1945 г. в края на всяка дума, завършваща на съгласен звук, се пише ъ (ер голям).

При пеенето вие се притеснявате, че не можете да пеете. Ще се научите! Най-голямото изкуство е да се научиш да бъдеш вътрешно свободен, да не се притесняваш. Една от най-големите спънки, която сега срещате, е притеснението. Едно от качествата на Духовния свят е

Абсолютната свобода, а от Божия страна няма абсолютно никакво притеснение за никого. И при всичките си мисли, положителни и отрицателни, както ги наричам, човек е абсолютно свободен. Тия състояния, които сега имате, са създадени от вас. Тия ограничения са плод на човешкия ум, който не разбира условията. Да кажем, например, един оратор говори. Ако обкръжаващата го среда, слушателите му не са разположени спрямо него, могат да го стеснят и той ще усеща едно стеснение, едно ограничение. А даже и най-гъгнивият оратор, щом обкръжаващата среда е разположена спрямо него, той се окуражава. Най-първо трябва да турите в ума си мисълта, че обкръжаващата среда, Небето, е на ваша страна. Не си създавайте фиктивни положения! Някой път ви наблюдавам: у вас има ред традиции, които нямат право на никакво съществуване. Аз ги наричам **традиции на внушението**. Един хипнотизатор може да ти внуши една мисъл и да създаде ред пертурбации. И сега тези пертурбации създават ред разрушения. Като ученик ще знаеш, че тази причина е външна: няма да си правиш илюзии, няма да се страхуваш. Ще бъдеш разумен. Защото някой ще каже: „А, как да не се страхуваме?“ Ще знаете едно нещо: само разумният човек не се страхува. Защо? Понеже той знае нещата. Какво има да се страхува. Той казва: „Приятелю, тази работа ще я уредим.“

Та първото нещо: всички ще се стремите да бъдете свободни, да се създаде у вас тази вътрешна свобода, да нямате никакво стеснение. Често вие имате тази мисъл: „Какво мислят другите за мене?“ Най-първо вие не можете да забраните на хората да имат каквото и да е мнение за вас. Те са свободни, а добро или лошо ли мислят за вас –

това е въпрос извън вашето съществуване. Не се занимавайте с това. Въпросът е какво мнение вие може да имате за себе си. Аз свързвам вашето мнение за себе си с онова Божествено мнение, което е вложено във вас. Туй, Божественото, което се проявява в нас, то е, което ръководи съдбините ни. У всеки човек има Божествено, само че едни се подчиняват на Божественото в себе си, други не Му се подчиняват. По това се различава един човек от друг. Някой път човек се усеща раздразнен, отслабнал и търси причината отвън. То е, защото не се подчинява на Божественото в себе си. Противоречието, което усещаш в себе си, показва, че Божественият принцип, Божественият Дух ти казва Истината, а ти не се подчиняваш. Той ти казва: „Този е пътът“ – и се оттегля нависоко. Оттам гледа, наблюдава какво правиш. Щом се извърши един акт по човешка воля, човек се ограничава. Туй е характерът на човешката воля. Човешката воля се отличава по това, че докато човек започне нещо, той е свободен, но щом започне, се ограничава. Всяко едно човешко действие ограничава човешката воля и при всяко едно такова действие Божествената воля ще те спре, ще срещнеш един възел. Понеже Бог не допуска никаква дисхармония, Той веднага ще разгледа твоята постъпка, веднага ще ти въздаде подобаващото и после пак ще те пусне на свобода. Ще започнеш друго нещо по своя воля – втори възел ще те спре. Бог пак ще разгледа твоите постъпки, пак ще ти въздаде за твоето действие и пак ще те пусне на свобода. Тъй щото в туй отношение Божествената воля действа абсолютно независимо.

Сега по някой път аз се учудвам на хората и на учениците за техните противоречиви схващания. Например ако аз, като Учител, направя една погрешка и съм снизходителен към себе си, а щом един ученик направи една погрешка, аз съм строг към него, така ли трябва да постъпвам, правилна ли е тази моя постъпка? Коя е причината за туй различие? Защо ние сме по-снизходителни спрямо себе си, а

спрямо другите сме по-строги? На това може да се дадат разни тълкувания. Човек, който няма правилно понятие за своите постъпки, трябва да знае, че е несъвършен и по ум, и по сърце, и по воля. Щом правим тъй, че спрямо себе си сме снизходителни, а спрямо другите – строги, значи има нещо, което не ни достига. Това различно преценяване на постъпките произтича от едно обективно разглеждане на въпросите. Когато разглеждам моите постъпки, светлината в мене е по-ярка, аз виждам своите постъпки по-правилно и вследствие на това правилно ги оценявам. Когато пък разглеждам постъпките на друг някой, понеже този индивид е по-далече от мене, моята светлина не е в състояние да осветли неговите постъпки и аз не мога да ги видя тъй добре, както моите, вследствие на което схващанията ми за неговите постъпки са различни от тия за моите. Затуй, когато един ученик разглежда постъпките на другите хора, той трябва да има Божествена светлина, която да осветлява постъпките им. Това е потребно и за по-нататъшните схващания върху онези велики Истини в света. Ако нямате тази свобода в себе си, няма да можете да разбирате онези Истини, които ще ви се разкриват.

Окултните Истини са точно определени – както формулите в математиката. Ако вие не можете да разберете и прилагате простите истини, как ще разберете по-сложните? Например, ако едно ваше дете може в даден момент да мисли, че майка му има повече любов към сестричето му, отколкото към него, когато и двете са родени от същата майка, туй дете не седи на висока степен на развитие. У него няма скромност, няма смирение, у туй дете егоизмът е силно развит. Ако туй дете имаше морални качества, щеше да се радва, че майката обича сестричето повече от него. Щом обича сестричето, ще обича и него. Един важен закон: когато някой обича едного, а другите не му противодействат, той ще прояви любовта си и към тях. Например следният факт: синът обича една мома, влюбва се в нея, иска да я

вземе. Да оставим сега дали тази любов е истинска, или не. Ако домашните не му противодействат, той всички ще обича и ще им се радва, но ако те се опълчат и му противодействат, той всички ще намрази. Той взема ножа и казва: „Или тя ще бъде, или с всинца ви се сражавам!“ Значи Любовта не търпи противоречия – нищо повече! Нито майката, нито бащата могат да се разправят със сърцето на своя син. Те могат като Бога да дадат един свят, но трябва да го оставят свободен. Ама щял да страда! – Нека страда. Ама тази мома не била за него! – То е друг въпрос, нека си научи урока, не го лишавай от тази опитност. Опитността е много по-ценна, отколкото всички тези обществени порядки и схващания. Оставете го на мира! Окултният ученик тъй трябва да гледа на нещата. Майката казва, че синът и не ще може да живее с тази мома. Отде знае това – тя разбира ли нещо от астрологията? Я ми кажете кой момък, след като се ожени, е живял добре със своята възлюбена? Покажете ми онези майки и бащи, които, след като са си избирали сами снахи, та да са живели добре с тях? Аз разглеждам математически този въпрос и се чудя на глупостта на хората.

Сега този въпрос е посторонен. Аз го вземам, за да ви обясня един окултен закон. Да кажем, вие искате да изберете една мома, искате да знаете дали е за вашия син, или не. Трябва да знаете кога е родена. Например родена е в 1899 г., на 30 март, в 4 часа сутринта. Сега онзи, който разбира от астрология, изведнъж ще види по съчетанието на планетите през тази година какво носи тя със себе си, какъв е характерът и и т. н. Той ще разбере дали всичко това говори за, или против тази мома. След туй ще вземе тия данни и за момъка, който иска да се жени. Той е роден в 1889 г., на 15 декември, в 6 часа сутринта. Тъй че този астролог, като направи хороскопа и на двамата, веднага ще разберете как ще живеят, дали си подхождат и т. н. Разбира се, съвременната астрология прави известни погрешки и

вследствие на това не предсказва абсолютно вярно нещата. Слънцето, като влиза във Водолея, става едно разместване, затова всички астролози трябва да поправят своите астрологии, своите хороскопи. Засега астролозите не предсказват вярно, но принципите са верни. Те трябва да направят известна реорганизация на съвременните хороскопи. Действително, от чисто астрологическо гледище, един астролог днес може да предскаже каква ще бъде съдбата на вашата снаха или на вашия зет с точност 75-80%.

Аз бих желал някои от окултните ученици да се занимават с астрология. Някои казват: „Какво ще бъде моето щастие?“ Астролозите могат да ви кажат през коя година какво може да ви се случи, каква промяна може да стане в духовния ви живот, какви боледувания ще имате на физическия свят и т. н. Тези неща се предвиждат. Пък като дойдете и до другите науки като физиогномия, френология, хиромантия, ще видите, че нищо не е скрито-покрито. Ще видите, че всичко, каквото предстои на човека да мине, е написано, съдбата му е определена. Това е една обективна наука, която за в бъдеще ще се разработи. Някои казват, че човек трябва да владее звездите. Не, няма какво да владее звездите, но трябва да се води по съвета на звездите. Ние не можем да ги владеем. Човек трябва да се ръководи по съвета на своята съдба. Някой казва: „Човек трябва да се повдигне над съдбата си.“ – Не, над съдбата си не можеш да се повдигнеш, нито можеш да и се налагаш. Съвременните хора са много големи егоисти, искат да се налагат, да заповядват на всичко, но така не върви. Не върви нито на французите, нито на американците, нито на който и да е друг народ – има нещо, което не им достига. Вземете Рокфелер³⁸, комуто умът достигнал толкова, че могъл да добие три милиарда долара, а не му достигнал да намери

³⁸ Джон Рокфелер (1893-1937) – Един от най-богатите американски милиардери, предприемач, осъществил революция в петролната промишленост.

начин как да живее един редовен живот, та да не го хранят цели три години с овесена чорба. Защо? – Толкова му стига пипката. Липсва му нещо.

Вие трябва да знаете, че на всеки одного от вас липсва нещо. Вие сте смешни, седите по някой път и размишлявате. Не, ще признаете факта, че ви липсва нещо, т. е. аз ще употребя една по-мека форма: нищо не ви липсва, но има във вас нещо недоразвито. В миналите животи не сте дали условия на Божествените, на благородните чувства да се изиявят и вследствие на това куцате и казвате: „Съдбата ни е такава.“ Слушайте какво казва съдбата: „Приятелю, преди две съществування аз ти дадох добри условия, но ти не ги използваш, умът ти не стигна и главата ти ще страда, ще те тъпчат.“ – „Защо?“ – „Да се научиш на смирение.“ – „Тъй ли, аз не искам да бъда смирен.“ – „Ако не искаш да бъдеш смирен, главата ти ще пати.“ – „Ама ти заповядваш ли ми?“ – „Ще ти заповядвам – казва съдбата, – ако ме слушаш, няма да ти заповядвам, но ако не ме слушаш, ще ти заповядвам. Дотогава, докато се противиш на Волята Божия, ще ти заповядвам, а в деня, в който изпълниш Волята Божия, няма да ти заповядвам.“

Туй е съдбата – да се подчиниш на Волята Божия! Някой се оплаква от съдбата си. Аз казвам: има един изходен път – ще се подчиниш на Волята Божия, а Волята Божия се изпълнява само чрез Любов. Вън от Любовта действа съдбата, вътре в Любовта – Волята Божия. Туй трябва да го знаете. Бог е възвишеното и благородното в света. Любовта е един велик закон, т. е. сама по себе си тя не е закон, но се проявява в един велик закон в света. При сегашните условия някои изиявяват своята любов чрез червения цвят, т. е. най-първо хората ще се набият хубаво и след туй ще седнат да ядат. След като се наядат, пак ще се набият. И всеки ден боравят все с червения цвят – все състезание и бой. Като дойде портокаленият цвят в света, там вече

има деление, индивидуализиране и казват: „Това е мое, това е твое.“ Като дойде зеленият цвят, говорят за ниви, за къщи, пак дележ има. Във всички тези цветове Любовта няма условия да прояви своите благородни черти, затова ние трябва да внесем небесносиния цвят. При сегашните условия, ако работим чрез него, само така ще може да се прояви тази благородна духовна Любов – Любовта на устоите със синия цвят. Обичаш някого – ограждай го със синия цвят. Искаш да го обсебиш – ти го ограждаш с червения цвят. Като вземеш чука и туриш желязото в огъня, какво става с него? Огънят го зачервява, стопява и изгаря.

Частната собственост изгаря човека. Някой от вас ще каже: „Как, частната собственост изгаря?“ Ами вие сте чудни! Какво ще ви придаде частната собственост? Имате един хляб – като изядете този хляб, той може ли да бъде частна собственост? Аз ще си служа с този хляб и силата, която той може да ми даде, тя ще бъде в моя полза. Ти имаш известна къща, казваш: „Аз ще завеща тази къща на своите деца.“ Да, но с това завещание ти създаваш едно препятствие и за себе си, и за своите деца. Ти учиш тези деца да се обленяват, да мислят, че тяхното щастие седи в тази къща. Няма да им казваш, че тяхното щастие седи в къщата. Ако си една майка, ти ще им кажеш: „Слушайте, деца, вие имате една къща, но не уповавайте на нея, учете се, ще ви дам образование, за да упоавате на Господа и на себе си. Тази къща може да изгори, всичко може да стане, не уповавайте на нея.“ Сега вие казвате: „Аз имам толкова и толкова пари, вложени в банката.“ Е, хубаво, при един такъв строй, дето всичко се мени, както е в Германия, дето един хляб струва 140 милиарда³⁹, питам: какво струват тези пари? Вие сте били милионер, вложили сте два милиона марки, но днес един хляб струва 140 милиарда – тогава какво са

³⁹ Става въпрос за голямата икономическа и за инфлацията след Първата световна война (1914-1918 г.).

вашите два милиона? Германците ни дават един добър пример, показват ни, че живеем в хиляда и една нощ. Богаташи сме били, но сега с един милион марки колко хляб може да се купи? С два милиона марки колко хляб може да се купи? Изчислете! Един килограм хляб струва 140 милиарда. Тогава колко ще струва всеки един грам от хляба? – **(14 милиона.)** Е, питам тогава: с два милиона марки един грам хляб ще може ли да се купи? – Не може. Каква част от грама ще се купи? – Една седма част от грама.

Това е заблудението, което имаме в сегашния свят. Толкова сме осигурени! Следователно единственото вярно средство е да чувстваме една вътрешна връзка с Бога. У вас може да се зароди една противоположна мисъл, да кажете: „Може ли да стане това?“ Може, само че, за да се допреш до Бога, не трябва да имаш никакво отрицателно качество. Ти можеш да имаш отрицателни качества, но понеже Бог е огън всепояждащ, то, допреш ли се до Него, ще има пожар, ще дойдат най-големите страдания. Ако си чист, няма да изгориш. Затова се препоръчва да отидем при Бога абсолютно чисти, за да може горенето да стане правилно – да гориш, без да изгаряш. Грешният човек гори и изгаря, а праведният гори и не изгаря, радва се. Това е религия. Второто нещо: ако искаме да успяваме в света, нашата мисъл трябва да бъде абсолютно правилна. Сега вас ви е страх да кажете: „Господи, въздай ми според Твоята Правда, аз съм грешен човек.“ Казвате: „А, само за Правдата да не се говори, понеже ще дойде наказанието.“ Досега ние сме искали само Божиата Милост. Не, нека дойде и Божиата Правда, да се въздаде всекому подобаващото, кой от каквото има нужда. Ти си гладен. Помоли се, и хлябът ще дойде. Ще дойде някой приятел и Господ чрез него ще го проводи. А ти казваш в себе си: „Срамота е да искам хляб.“ Е, хубаво, аз питам: кое не е срамота в света? Аз бих желал някой път да видя истинското достойнство. Казвате: „Да не се унижаваме ние!“ Питам: ако аз работя

на нивата на един мой приятел, ще се унижа ли? Ами ако аз наследя една къща от баща си, не се ли унижавам? Ако придобия в наследство една къща от баща си, носи ли ми тя благословение. Следователно всяко нещо, придобито без труд, не носи благословение. Аз считам, че истинският морал седи в следното: ако дойда при вас да работя, да работя по любов.

Това е истинският морал за ученика. Ако аз работя от Любов и съм доволен от себе си, не мисля какво ще ми се плаща и вие с Любов ще ми отплатите. На Любовта с Любов се отплаща. Този е абсолютният морал. Аз работя с Любов, и вие ще работите с Любов. Щом има любов от моя и от ваша страна, унижение не може да има. Затуй, ако съвременните учители преподаваха с любов и ако съвременните ученици слушаха и учеха с любов, какво щеше да бъде? Ако съвременните мъже се женеха по любов и постъпваха с любов спрямо жените си, и ако жените се женеха по любов и постъпваха с любов спрямо мъжете си, мислите ли, че светът не щеше да се промени? Где изчезва любовта? Любовта изчезва при ограниченията. Щом се оженят двама души, най-първо у двамата се зароди една тайна. Най-първото нещо е това. Това е един психологически факт, който наблюдавам. Първо, тия двама, които се обичат, обичат се с един синкав цвят на любовта. Казвам: много добре са започнали, любовта им е със синкав цвят, обичат се те. Но като се оженят, явяват се някои материални работи, явява се желание кой от двамата да ги владее. Току гледам, в дъното на този синкав пламък се заражда едно малко червено пламъче. И като наблюдавам тия млади, в сърцето им става една промяна, явява се стягане на сърцата им и между тях започва да се заражда един антагонизъм – кой да владее тази вещ. Синият цвят изчезва и на сцената се явява червеният цвят, явяват се мъжът и жената.

Казват, че жената била слаба. Аз съм виждал как жената налага мъжа си. Във варненско една жена праща момчето си на кръчмата, дето бащата често се отбива, и му казва: „Иди, кажи на татко си: обядът е готов.“ – „Кажи на майка си да си гледа работата, нямам време сега.“ Втори път казва: „Кажи му да си дойде вкъщи.“ Трети път повтаря – не дохожда. Отива тя с една цепеница, набива го добре и го довежда вкъщи със счупена ръка. Той отива да си прави ръката. Среща го един турчин. – „Какво стана?“ – „Е, яздох на кон, паднах от него и си счупих ръката.“ За тази жена разправят, че един ден мъжът и отишъл да се бори с един пехливанин. Пехливанинът го съборил на земята и му изкълчил крака. Той разправя това нещо на жена си. Тя става, отива, удря на пехливанина един шамар и го събаря на земята. Какво ще кажете, слаба ли е жената? Жената е само един символ. Не си правете илюзии, че жените са много слаби, че са като децата. Ехе... хе... Това е едно лъжливо схващане. Някои пък разказват, че мъжът бил много силен. И в това не си правете илюзии! И мъжът е толкова силен, колкото онзи пехливанин, който се намерил на земята. Не е жената толкова слаба, не е и мъжът толкова силен. Силен е мъжът, слаба е жената – това са отношения само. Ние сме си въобразили, че жената е слаба. Не е така. За в бъдеще за мъжа и за жената ще имаме съвсем друго понятие. Та казвам сега: вие, като ученици, трябва да се стремите да си образувате правилни отношения. Имате задача да възстановите помежду си една вътрешна хармония.

Сега аз говоря за хармонията и за вътрешната свобода, за да няма стеснение у вас. Аз забелязвам – дошъл някой ученик тук и казва: „Мен не ми е мястото тук.“ – Е, къде е? – „Аз ще ида в Индия.“ Казвам: у този ученик има тщеславие и гордост. Знаете ли каква е школата в Индия при йогите? Знаете ли колко англичани, завършили в Кембриджкия университет, по цели 20 години чакат пред вратата на йогите с всичкото си смирение да ги приемат. Тия хора не приемат

току-така. Те са яли попарата на хората. Докато те приемат, ще те прекарат през много изпити, през деветдесет и девет огъня. И при това Ани Безант⁴⁰, Ледбитер⁴¹ и колко други са чакали с години, но йогите още не са ги приели в техните школи. Знаете ли това? Това не е за разколебаване, но казвам, че всяка една школа има своите правила. И тази Школа, в която сте тук, и тя си има своите правила, не бойте се. Тук законът действа отвътре. Изобщо Божественият закон действа отвътре. И сега вие можете да отидете в Индия, не е въпросът там, но като тръгнеш за Индия, най-първо ще прегледаш годината, астрологически благоприятства ли, определено ли е да отидеш, или не. Ако не е определено, ще отидеш и ще се върнеш. Аз знам някои, които отидоха в Америка, казаха **куку** пред американската статуя на свободата и ги върнаха. Може да не ти е казано да отидеш там. Някои казват: „Ще отида в Индия, ще вляза в някоя школа.“ Не е само в това да влезеш. Други пък казват: „Ще се ожения.“ Не е само в това да се ожениш. Знаете ли какво е женитбата? Като запял един ден петелът, една булка го чула и му казала: „Не пей, че майка и тебе ще ожени.“ Не е въпросът в това, да се оженим или не, но ние трябва да спазваме отношенията вътре в Природата. Има неща, които са определени: какво трябва да вършим, – това е определено, и горко ономува, който не се подчинява на този Божествен закон. И всяка една школа се стреми да тури нещата в правилни отношения, за да застави Божественото във вас да се определи. Няма какво да се плашим. Това са задачи, които трябва да решавате.

⁴⁰ Ани Безант (1847-1933) – Ирландка, последователка на Елена Блаватска. Представителка е на Теософското общество и е негов председател от 1907 до 1933 г. Най-известните ѝ книги са „Древната мъдрост“ и „Езотерично християнство“.

⁴¹ Чарлз Ледбитър (1854-1934) – Англикански епископ, представител на Теософското общество. Философската му система съчетава християнски и източни идеи и се формира през дългото му пребиваване в Индия. Автор на книгите „Астралният мир“, „Чакри, кундалини и прана“ и др.

Та сега ще турите в душата си първото правило: да нямате стеснение. Това е цялата наука! Човек постепенно трябва да има разширение, докато почне да вижда на лицето си своята аура. Днес дойде при мене един художник, донесе свои картини. Идеи има в този човек! Не само идеи има, но схващания, тонове на цветовете. Този човек не е рисувал тия картини тук, из градовете – рисувал ги е горе, в планините. Религиозни убеждения има в него! Художеството у него е сложено вече като едно религиозно убеждение. Той за нищо не продава своите картини. Духът работи в този човек. Като го погледна в очите, искрен е той, няма никакви задни мисли. Той казва: „Макар че живея по планините, аз искам да се поправя, в мене има нещо, което искам да подчиня на Господа, да го туря в услуга на Божественото.“ Всеки ученик трябва да бъде тъй искрен спрямо себе си. Няма нищо по-хубаво от искреността. Тя ще внесе Божествен мир в нас. И виждам, че Божественото у нас е велико. На всяка една стъпка ние виждаме как се пробужда то. Ако не схващате въпроса така, вие ще станете стари, дряхли. Мнозина влизат в Школата и казват: „Чакай да си поживеем.“ Аз не съм против това да си поживеете, но в какво седи истинският живот? Ако аз живея и туй живеене ми донесе хиляди страдания, питам: какво ме ползва то? От такова живеене нямам никакъв плод. Но ако в страданията, които претърпявам, виждам плодовете на тези страдания, животът има смисъл. Ето защо ще работите и ще гледате да внесете в аурата си синия цвят. Отправяйте често погледа си към небето! И тъй, трябва да работите с ясносиния и с жълтия цвят, за да облагородите себе си. Тия са цветовете, които ще тонират човешкия ум, човешкото сърце и човешката воля. Така човек ще се намира под благородни импулси. А тъй, както сега живее човек, на всяка стъпка може да предизвика тук неприятности, там неприятности, туй се случило, онуй се случило. На

всяка стъпка ще има дразнене. При такъв живот няма нещо, което да внесе мир.

Вие, като ученици на Окултната школа, трябва да се отличавате с безкористие. То трябва да дойде по закона на разумната Любов. Тия условия ние ще ги създадем и можем да ги създадем. От нас зависи да изменим съдбата си. Върху това ще се спра друг път и ще ви дам някои чертежи, да видите как действат живите природни сили, да видите какви пертурбации предизвикват те. Аз съм ви говорил за много неща и ще пристъпя към някои малки опити, за да се убедите, че туй, което се казва, е вярно. Да допуснем, че имате известна болка в крака, в рамото си, в очите или нещо в ушите – ще ви докажа кои са причините и ще направя опити, като отстраня причината, да отстраня и болката. Само че за тия опити трябва малко по-друга обстановка, защото, ако вие любопитствате да знаете по какъв начин аз ще направя опита, за да го направите и вие, няма да сполучите. При лекуването трябва да знаете закона. Щом измените вашите вибрации, и причината на болката веднага ще изчезне. Каквато и да е болка моментално можем да я премахнем и пак моментално тя може да се яви. После, безпокойствието, изгубването на паметта, слабото разсъждение, гневът – всичко туй се дължи все на известни недъзи, които трябва да премахнем, за да добием едно правилно развитие на своя ум. Защото, ако живеем в Окултната школа, а имаме същите резултати, каквито в живота, тогава по какво се различаваме ние? Казват някои: „Е, да се съберем, да се помолим на Господа.“ Добре, аз съм съгласен, да се помолим. Но как ще се помолим? Няма ли да мязаме на онези мишки, които се събрали един ден на съвет и казали: „Слушайте, да пратим една депутация при котката, да и кажем да не ни лови.“ Хубаво, но кой ще отиде при котката? Така и ние: „Да отидем при Господа.“ Да, но Той е огън всепояждащ. Ще пратим някой праведен да Му каже, защото той се запалва, но не изгаря, та

чрез него да мине огънят. Ами ако всички се запалват, тогава ще има ли резултат? Например ще пратим една комисия, но тя ще изгори и няма да се върне. Знаете ли на какво ще мязаме? Ще мязаме на еврейския пророк Илия, който, след като направил опита, качил се на една колесница. Еврейският цар праща една войска от 50 000 души при него, която му казва: „Човече Божи, царят заповяда да слезеш. Той им казва: „Ако съм човек Божи, Бог ще прати огън да ви изгори.“ И изгорели. Царят чака тия свои войници, няма ги. Идват втори. И те му казали същото нещо. „Човече Божи, царят заповяда да слезеш.“ – „Ако съм човек Божи, Бог ще прати огън да ви изгори.“ И изгорели. Царят чака тия свои войници, няма ги. Идват трети. И те му казали същото нещо: „Човече Божи, царят заповяда да слезеш.“ – „Ако съм човек Божи, Бог ще прати огън да ви изгори.“ Изгорели и те. Идват други. Те вече не му казват: „Човече Божи, царят заповядва“, но го молят. „Моля ти се, слез!“ Тогава Господ му казва: „Сега вече можеш да отидеш.“

Дойде някой при тебе и казва: „Знаеш ли какво казва Господ за тебе?“ – И започне гордо, надуто. Не е така. Когато разрешаваме един въпрос за великото в света, за Божественото, ние трябва да предизвикаме в себе си всичкото смирение, да извикаме на помощ ума, сърцето и волята си, за да предизвикаме най-благородните си чувства, най-благородните си проявления. Всичко това да не е привидно. То се отнася до всички. В Бога няма лицеприятие, в Него има само едно правило: онзи, който върши Волята Божия, Бог го слуша, приятел му е. Онзи, който не върши Волята Божия, Бог не го слуша.

Сега, тия неща вие много пъти сте ги чували, знаете ги. Във вашия катехизис е казано: повторението е майка на знанието. Аз ви давам друго едно правило: изпълнението на Волята Божия е майка на Знанието. Защото може да се повтарят глупости, но като се извърши

Божията воля разумно, с Любов, у вас ще се зароди желание да учите, а тези знания ще ви отведат до тази Майка, която може да ви научи на нещо хубаво, а именно – до Любавта.

Тайна молитва

Мир!

– *Мирът носи Божията радост.*

Девета лекция от Учителя 5 декември 1923 г., София

ОКУЛТНАТА МУЗИКА В ЖИВОТА

Тайна молитва

Прочете се резюмето върху темата „Отличителните черти на растенията“.

Темата за следващия път е „Качества на знанието“.

Всички тия теми вървят по един общ закон и вие, като се занимавате с изучаването на Природата, не се мъчете да определяте качествата само на една вещь отделно от другите вещи. Един цвят е разбираем само във връзка с другите цветове. Ако го разглеждате сам за себе си, той е много ярък. Например вие, като седите сами вкъщи, разхождате се из стаята, мечтаете си, че сте нещо, мислите за нещо, но като дойде ред да се сравнявате с другите хора, веднага изменяте своето мнение. Не бързайте – някой път правите бързи заключения. Аз като ви казвам някои отделни мисли, вие прибързано си правите заключения. Тия мисли още не са във връзка с Божествената хармония. Не правете бързи заключения, защото ще попаднете в една обща грешка. Когато дойде ред, аз ще извадя едно общо правило, ще формулирам един закон и ще кажа: ето, това е най-правилното положение! А сега някои правят едно рязко твърдение, но то е твърдение, направено вътре в стаята. „Аз – казва – мога да обърна целия свят.“ Да, можеш да го обърнеш, но да кажеш, че можеш да го обърнеш, и наистина да го обърнеш – това са две различни неща. Да кажеш, че знаеш всичко, и да знаеш всичко – това са две различни неща. Това са общи фрази. Гледайте да не злоупотребявате с Живото слово. Няма да кажа да бъдете скромни, но трябва да знаете, че всички неща в света имат такава връзка помежду си. Докато вие не дойдете до положение да разбирате тази тяхна връзка, Живата природа няма

да ви разкрие своите тайни, тя не може да ви разкрие обятията си, не може да бъде и мека с вас. Сега, като ви казвам, че Природата не може да бъде мека с вас, вие ще извадите едно крайно заключение: „Как не може да бъде мека с нас?“ Че много естествено! Ако заровите един камък в земята и го поливате с вода, каква полза ще му принесете? – Никаква. Камъчето се нуждае от търкаляне. Ритнеш го веднъж, два, три пъти, то се радва. Обаче този морал, туй правило не може да го приложите и върху едно житно зрънце. Житното зрънце, като го посадите в земята, тогава се радва. Ако посадите един човек в земята, той не може да се радва. От тази аналогия може да извадите един общ закон.

Аз правя аналогии и някои от учениците правят аналогии. Но знаете ли на какво мязат тези аналогии? Някои казват: „Ама Господ не може ли да направи всичко?“ Е, що от това, ако Господ може да направи всичко? Господ може да направи всичко по Своя ум, но ти не можеш да направиш всичко по своя ум. Ако ти ходиш по Волята Му, както Той мисли, ти ще се ползваш от това, което Той прави, но за тебе специално Той нищо няма да направи. Ако ти мислиш, че Бог ще направи по твоята воля нещо, лъжеш се. Той няма да си помръдне даже и най-малкото пръстче заради тебе. Казваш: „Господ за мене не мисли ли?“ – Той за вас не мисли никак. – „Как, не мисли ли за нас?“ Бог не мисли като нас. Неговата мисъл е особена. Вие имате понятие за себе си, че мислите, но не мислите. „Как не мислим?“ Да, не мислите като Бога. Преди хиляди години пророкът е казал за Господа: „Неговите мисли не са като нашите.“ Колкото е разстоянието от небето до Земята, толкова е разстоянието между Божествените и нашите мисли. Следователно, като има такава разлика, какви ще са нашите мисли? Вследствие на това крайните мисли, от които вадите заключение, органически произвеждат известни резултати във вас, които се отразяват върху вашето развитие.

В живота има две крайности. Животът не седи нито в скръбта, нито в радостта. Днес хората говорят за радостта, но Радостта е достояние само на ангелите. Скръбта обаче е непонятна за един ангел. Ако му говорите за скръб, той не я разбира, защото скръбта е признак на малка чистота.

Всеки един, който е свързан с материята, който се е вплел в нея, скърби. „Ама скърбен е.“ Че как да не скърби? Щом се е вплел в материята, ще скърби. Един ангел не може да скърби. Казвате: „Ама Господ не скърби ли?“ – Господ никак не скърби, нито тъга има. Падналите духове пък са запознати само със скръбта, те не познават радостта. Ангелът не познава скръбта, но като гледа, че някой човек скърби, пита го: „Скърбиш ли?“ – Бутне тук, бутне там, вижда кои са причините за твоята скръб, махне туй-онуй от товара ти и облекчи душата ти. Казваш: „Поолекна ми малко.“ Туй, което за тебе е нещо субективно, за него е обективно. И като отидеш при него, той вижда скръбта ти, вижда, че един трън се е забил някъде в тебе, хване с щипците и те освободи. Този трън е една малка мисъл, едно малко желание, загнездило се в тебе – извади го и всичко ще се свърши. Казвате: „Ама как тъй ангелът да не скърби!“ Ангелите не могат да скърбят, понеже у тях съзнанието е толкова будно, техните крака са тъй хубаво обути, техните тела са тъй хубаво облечени, че никакъв трън, т. е. никаква посторонна мисъл не може да влезе. Техните трептения са толкова бързи и толкова силни, че никаква скръб не може да мине през тия трептения, всичко туй се отблъсква. Понеже човек е в едно средно състояние – между падналите духове и ангелите – по туй се отличава от тях, че отчасти разбира скръбта и отчасти разбира радостта. Вие мислите, че разбирате Радостта! Отчасти я разбирате. Вие още не разбирате Радостта, която ангелите имат, не разбирате и скръбта, и мъчнотиите, които падналите духове имат. Това са философски разсъждения. Аз изваждам от тях един извод.

Следователно вие в Школата ще се стремите да имате една трезва мисъл, за да имате простор в мисълта, да можете да се развивате. Аз забелязвам често едно отклонение във вашата мисъл и то е следното: понеже вие не сте на един уровен на развитие, всеки един от вас си има специално разбиране – слушате ме, каквото казвам, и си казвате: „Аз разбирам като онзи брат.“ – Не, не, всеки брат си има свое разбиране. , Ама аз разбирам, зная нещата като него.“ – Не, не, ти още не знаеш как разбира той. Знанието после ще дойде. Ще ви се дадат практически, не само теоретически задачи. Грънчар си – ще направиш едно хубаво гърне. Художник си – ще нарисуваш една хубава картина. Музикант си, поет си – ще напишеш нещо. Има правила за всичко това. И после това нещо, изработено от вас, трябва да се оцени от другите. Е, хубаво, да кажем, че си художник. Нарисуваш една картина, дадеш я за оценка. Казваш: „Тия хора не разбират от художество, те са пристрастни.“ Хубаво, ще изберем други. Избери някои от най-простите хора, които не са учили художество, и ще оставим и своята, и моята картина, да видим коя ще одобрят, какво впечатление ще извадят. Дойдат, разгледат картините и харесат своята. Какво трябва да кажа аз? – Ще призная факта тъй, както си е – нищо повече! Природата има едно безпристрастно мнение за нас. Трябва да знаете, че не можете с нищо да я накарате да си измени мнението за вас. И по някой път вие запитвате: „Какви са тези поменици?“ Аз ще ви кажа друго нещо: няма престъпление, което всеки един от вас да не го е направил. Ама как? Много просто! Едно време ти си живял във формата на един тигър и като такъв колко хора си изпоял. Едно време си бил змия и като змия колко животинки си изпоял, удушил! Като сте минали през всичките форми на животните, знаете ли колко беззакония сте извършили? И сега седите, минавате за... Не, Природата всичко е записала и казва: „Еди-кой си едно време беше тигър, мечка, змия, крокодил и извърши

много престъпления.“ Всичко е записала тя! Е, питам тогава, где остава вашето благородство? – Вашето благородство ще се прояви в бъдеще.

Сега философски ще ви определя друго едно понятие – понятието за минало, настояще и бъдеще. Вие имате едно криво схващане за минало, настояще и бъдеще. Някои мислят, че миналото е процес на нещо минало вече, сложно, и никой не може да борави с него. Не е така. И за бъдещето мислят също тъй. Нашето бъдеще за напредналите същества е настояще. Туй, което за другите е настояще, за нас е бъдеще. Нашето настояще пък е бъдеще за животните, затуй те се стремят към нас. Следователно настоящето на ангелите е наше бъдеще, а тяхното минало е наше настояще. Нашето минало пък е настояще за други същества. Тъй щото едновременно и в миналото, и в настоящето, и в бъдещето – във всичките тези моменти живеят същества. Вие трябва да пазите тия философски различия: да знаете, че всички същества в дадения момент и от миналото, и от настоящето, и от бъдещето, са живи същества и всичко това функционира. И тогава казваме философски, че Бог се проявява на всички живи същества във всички моменти.

Това е една велика мисъл и ако речем да я обясним философски, тя веднага ще се замъгли и човек ще загуби това, което разбира. Вие не може да разберете как се проявява Бог в съзнанието на едно цвете, в съзнанието на един човек, в съзнанието на един ангел и в съзнанието на по-напредналите същества, но това е факт. За себе си ние можем да знаем. Как се проявява Бог в мене аз зная, но – в другите, това е една тайна, която трябва да изучавате. За един ангел животът на цялото човечество представлява сериозен обект за изучаване. Понеже ангелът е извън вас, извън човешкия живот, той изучава човека, интересува се от него, но той не може да влезе в човешкия живот, понеже това е грях. Има врата, която не го пропуска.

Един Ангел, щом влезе при вас, той ще се опетни, затова трябва да стане човек, да престане да бъде Ангел. А вие, за да бъдете Ангели, трябва да престанете да страдате. Ама какво да правим с децата си? – Щом мислиш за децата си, ти си един човек, ти си на Земята. Ама то е жестоко! – Щом е жестоко, ти си долу, ти си един демон. Престанеш ли да мислиш за децата си, ти си Ангел, горе си. Това са забъркани понятия, а вие трябва да имате строго определени понятия. Трябва да имате такива понятия, с които ще си помагате, затова ще се стремите животът ви да бъде разнообразен. За вас трябва разнообразие. Еднообразието е убийствено. Човек е същество на разнообразието. Той има разнообразието на съществата на скръбта, има разнообразието и на съществата на Радостта, при това има още и свое собствено разнообразие. Какво е неговото собствено разнообразие? – Че някой път си прави букет – свива цветя от своята радост и от своята скръб и така ги предлага другиму. Когато ангелът ви дава един букет, той е букет само от радост. Човек не може да даде букет само от радост. Например един момък откъсне едно цвете и го даде на приятелката си. Тя се радва, казва: „А, колко ме обича!“ – Не, не, в туй, откъснатото цвете, се крие една голяма скръб, която момата не вижда. Какво означава откъснатото цвете? Ще ви го изтълкувам сега. Ето какъв е езикът му. С това цвете момъкът казва: „Колко те обичам! Един ден аз ще те откъсна като туй цвете и след време, като увехнеш, ще те захвърля. От тебе няма да остане нищо. Ти си едно цвете, откъснато от Небето и хвърлено на Земята. Един ден ще увехнеш и ще те хвърля.“ Туй казва момъкът. Момата пък казва: „Ето моя спасител.“ Това са крайни философски заблуждения. Този момък нямаше право да откъсне това цвете, било теменужка или каквото и да е. Той трябваше да го занесе в една малка саксийка, да го посади там и да и го подари живо, като каже: „Поливай туй цветенце.“ Нека тя го полива, наглежда – туй има повече смисъл, отколкото да А го

даде тъй, откъснато. Сега ние откъснем една Божествена мисъл и казваме: „Колко е красива тя!“ Тия откъснати цветя са отделните стихове от Писанието. Това е нашата съвременна култура. Тия Божествени слова трябва да бъдат живи и всяко едно Слово да е посадено в саксийка. Туй е Учение!

Сега тази беседа няма да ви направи по-добри, вие пак ще си вървите по вашия път. Това не е беседа, това са малки забележки. Вие ще ме изслушате и ще си кажете като турците. Знаете ли какво казват турците? Те казват: „Ходжата си пее това, което си знае.“ И три викала да има, все същото си пее: „Аллах, Аллах!“ На първото викало се качва – едно си пее. На второто викало се качва – същото си пее, на третото – същото, все същото си пее, макар че нагоре се качва. Една и съща молитва си пее той. Защо има три викала? Не е виновен ходжата, такъв е редът на нещата. На онзи, който е дал идеята за направа на джамията с три викала, не му е дошло наум да съчини три различни молитви. Вследствие на това ходжата, като не може да съчини молитвите, пее, каквото си знае. Не че е забранено да се четат и други молитви, но на този, който е направил викалата, му е дошла на ума само една молитва. Та казвам: вие за първото викало имате вече една молитва, но за второто и третото нямате, затова или вие ще измислите, или ще повикате друг някой да ви направи по една молитва за всяко викало. Ще се стремите.

Някой път мнозина правят погрешки, казват: „Виж, изчезна от нас туй въодушевление!“ Изчезнало въодушевлението! Въодушевлението в света е извън времето и пространството. То идва и си заминава моментално. То не съществува във времето и пространството. Наблюдавайте какво е състоянието ви при всяка ваша скръб. Събудите се сутрин, чувствате се, като че сте изгубили нещо. Прекарате деня в скръб, легнете си, но на другата сутрин станете, чувствате се радостни. Някой път седите, дойде ви някакво

въодушевление и след 3-4 часа дойде радостта. Някой път идват тъжни мисли, че от вас нищо няма да стане! Нещо ти говори, говори, натиска те и, като си въздъхнеш, изчезне като кошмар. След това друго нещо ти казва: „Не, от тебе нещо ще стане.“ И тъй: нагоре-надолу, нагоре-надолу – това са промени в състоянията, които не стават с всички същества, но с по-напредналите. Опасността за окултните ученици седи в това, че те, като развиват своята чувствителност, пропорционално на това се увеличават и страданията им в света. „Едно време

– казва, – аз бях щастлив, а сега, вместо да съм по-радостен, страдам повече.“ – Не, ти сега си по-щастлив, повече радости имаш. Как? Ами че какво по-хубаво от това, вместо през целия си живот да пееш „цвете мило, цвете красно“, да пееш все разнообразни песни? Все едно ли е? Станеш сутрин: „цвете мило, цвете красно“, станеш на другата сутрин – пак същото. Ще кажете: „Е, това е хубаво!“ Ами хубаво ли е през целия живот все боб да ти готвят? Станеш сутрин – боб. На другата сутрин – пак боб. По някой път казвате: „Е, може и тъй да се живее.“ Не е така, все боб не се яде. Разнообразие трябва в мисълта! Първото нещо: разнообразие трябва! Това е едно правило. Косвено ние си даваме вид на свободни, но един друг се копираме. Ако някой те изкушава на пътя: да кажем, постъпва грубо, той с това ти дава един лош пример и ти да постъпваш като него. Там се огрубяват хората. Той, като ти каже една груба дума, поставя те на изкушение и ти казваш: „Чакай, и аз мога да ти кажа нещо подобно!“ Кажеш му още по-лоша дума. Е, питам: двама души, които си казват лоши думи, какво постигат? – Огрубяват се – нищо повече. Там е всичката мъчнотия. Затуй в езика си, в мисълта си трябва да сте въздържани, ако искате да вървите успешно.

Тази вечер искам да мина към втория стадий на музиката.

Ние приехме едно условие, че ще пеете, но вие не си изпълнихте условието. Доколкото виждам, вие не пеете. По някой път слушам: гласовете ви са такива... – не знаей, трябва да измисля някоя дума, с която да ги кръстя. Някога слушам: гласовете ви са като кавала на някой кавалджия, който не го е мазал дълго време. Разбира се, ние трябва да поставим пеенето на една идеална основа. Музиката и пеенето аз не ги вземам като изкуства за прехрана. Вие не трябва да казвате: „Ако изляза да пея, какво ще кажат хората за мене?“ Ако излезеш като някоя певица, то е друго нещо. Вие излизате да пеете за себе си. Аз искам да пеете за себе си – за никого друго! Ама за какво **себе си** подразбирам? Не за това лично **себе си**, но за Божественото вътре във вас. У вас има такива кармически състояния, които по никакъв друг начин не можете да смекчите, освен със силата на музиката. Или пък трябва да изучавате мистически стихове и да мислите върху тях, понеже те са музикални. Пеенето, което сега употребявате, е език на много напреднали същества. Те са създали музиката. И туй, което за нас е безсмислено, тоновете например, за тях те са говор. Когато един ден стигнете до туй развитие, ще видите, че в един тон сол има нещо повече, отколкото вие може да разберете. В даден случай той ще ви проговори. В музиката ние схващаме само външната страна – нищо друго не схващаме, никакъв смисъл не схващаме. Когато искаш да изкажеш нещо умирно, меко или силно, тия тонове се турят в известна връзка и изразяват това, което желаеш, било то радостно или скръбно. Питам ви: кой застави човека да направи цигулката? Тя е един инструмент, снет, копиран приблизително само от един по-висш свят и така пренесен на Земята. Според тези материали, които сега съществуват на Земята, човек е направил приблизително подобна цигулка на тази от по-висшия свят, за да може да свири и да се разговаря с нея. Каквито и да са сегашните свирци, благодарение на тях човечеството се облагородява.

Те са като онези буболечици, глисти долу в земята, които си правят дупки там и помагат на орача. Сегашната човешка култура е приготвление за бъдещата култура. Казвате: „Е, не ни трябва светско знание.“ Ако тези светски хора не пееха, знаете ли, че вие не бихте могли да излезете навън в света? Докато те пеят, вие ще се радвате. Но престанат ли да пеят, и радостта ще изчезне. И аз гледам – някои светски хора пеят с въодушевление.

Вие тук, откакто се захте с окултното пеене, забравихте вашето обикновено пеене.

Да изпеем сега **Мир** с постепенно отслабване на гласа. То е леко упражнение. Още един път!

Сега да изпеем **Махар Бену Абба**.

Изпейте сега следната песен:

*Кажете ми ти, светли Божи лъци,
благополучието на живота,
светлия прав път на чистите души (2),
души, души, чистите души,
измислите във водите на Любовта (2),
във водите на Любовта (2),
живели в светлината на разумността,
в светлината на разумността,
хранени със Словото на живата Истина,
живата Истина, Истина, Истина.*

Ниските тонове са такива, понеже се отдалечават, а за нас се представят, като че спадат. Ниските тонове обаче са най-изразителни. Ниските тонове са миналото, от което се отдалечаваме, а високите тонове са бъдещето, към което се приближаваме.

Вторият стадий на музиката е свободното пеене. При свободното пеене сегашната музика не може да върви, защото тактът трябва съвсем другояче да се мени, ударенията на думите пък имат особено

съчетание. И ако човек не е въодушевен, той не може да пее. Щом дойде въодушевлението, всички могат да пеят.

Хайде сега да изпеем „**Каж ми ти, светли Божи лъч**“. Туй упражнение засега може да го оставим незавършено.

Трябва да се стремите да пеете тихо, защото в тихото пеене вие ще можете да владеете гласа си. Тихото пеене облагородява. Силното пеене е повече волево. Когато искате да предадете нещо възвишено и благородно на вашата мисъл, на вашите чувства, трябва да пеете тихо. Силното пеене е като онзи тъпан, който бие в музиката – той влияе на ушите, но и това си е на място.

Сега да направим едно малко променяне. Изпейте думите **Благост (3) носи (3) светлината (3)**. То е по ритъма на сърцето. Първото упражнение е от втората категория на музиката.

Във всичките времена учениците от окултните школи са се спъвали от големите си очаквания. Ученикът не трябва да очаква големи резултати. Всичките резултати са все микроскопически. Епохално рядко се случва туй, което очаквате. При сегашните условия трябва да благодарите даже и само на това, че можете да се съберете и да си попеете малко. Казвате: „А, благост носи светлината! Какво съдържат тия думи?“ Питам: ако ти имаш възможност да изпееш тези три думи или пък ти предложат сто милиона лева, кое струва повече, кое би предпочел? Ако българските пари се обезценят тъй, както германските, какво ще струват тия пари? Със сто милиона лева ти не ще можеш да си купиш мастило, за да напишеш тези три думи. Тези три думи ще оставят у вас отпечатъци за великото бъдеще, а стоте милиона няма да оставят нищо. Ако имате сто милиона лева, ще ви е страх този да не ви обере, онзи да не ви обере: неприятели ще имате и ще се ожесточите. А като пеете **Благост носи Светлината**, за нищо няма да се безпокоите. Ще кажете: „А, това да пея, е детинска работа, но като имам тия пари, ще се повдигна.“ Никакво повдигане няма да

има! Не съм против парите, но тъй, както се използва богатството днес, това не е нищо – то е едно голямо зло. Ако тези пари ме скарат с моите близки, ако те ме отчуждят и от Бога, и от хората, и ако не мога да спя, защо ми са? Ако тия пари служат като едно средство за сближаване, добре дошли. Щом са добре дошли, като дойдат парите в мене, ще ги угостя и – хайде навън! А сега всички хора угощават парите, турят ги в касата си и им казват: „Навън няма да вървите!“ – Не, ще им кажете: „Навън!“ Та ще оценявате малките неща. Съберете се и благодарете за тях!

Сега ще каже някой: „Велики неща има вътре в Природата!“ Знаете ли какви са великите неща? Вземете как разглеждат в науката Слънцето? – Като една голяма горяща маса, като изучават и неговите елементи. В тази горяща маса има желязо, злато и много други елементи, които се забелязват в спектроскопа. И после определят температурата му. С това се задоволяват всички хора. Това не е наука. Учените изучават още и всичките други звезди и планети, но въпреки всичко това ние сме в невежество. Тъй както върви засега съвременната наука, това е много добре. Туй е усилието на волята на учените хора, туй е усилието на човешкия Дух. Не казвам, че учените не знаят нищо, знаят, но туй е само въведение във великата наука. Трябва да се учи! Тъй като вървите – там, дето науката спира, вие ще продължавате вашия път. И няма тъй изведнъж да правите заключения. Аз харесвам съвременните хора, те вървят стъпка по стъпка. Някои от окултните ученици правят следната погрешка. Някои слушат, че на Слънцето има хора. Нека каже: „Чух една сказка, казваше се, че на Слънцето имало хора.“ А той говори направо, като че сам е проверил това. Не, не, ако ти си ходил, можеш да споделиш това, но ако само си слушал една сказка и ти допада тази идея, кажи: „Хареса ми тази сказка, особени идеи има.“ А ние веднага одобряваме. Сегашната култура има лоши, но и добри страни.

После, като дойдем до медицината, вие казвате: „Аз не искам да ме лекува такъв лекар.“ – Не, все трябва да ви лекува някой лекар. От чисто окултно гледище някой лекар ти дължи нещо от миналото – той трябва да ти се изплати. Ти си на умиране. Той дойде, има магнетическа сила в себе си, тури си ръката на главата ти и ти оздравееш. Като си отиде, кажеш: „Слава Богу, олекна ми!“ Остави този лекар да изпълни своята карма! Ти казваш: „Аз не искам лекар“, а като се намериш на зор, търсиш лекар. Докато сте здрави, лекари не искате, а после ги търсите. Не е право това, да не искаме лекари, но глупаво лекуване не искаме. Има много такива примери. Заболи те главата, дойде някой лекар – лед ти тури. Корем те заболи, някакво възпаление се яви – лед ти тури. Този начин на лечение го няма в Природата. Тия методи не са меродавни и в медицинската наука. Това са методи само на няколко лекари. Като разглеждаш медицината, ти ще я разглеждаш като наука, която се е проявила още от най-ранните времена. Сегашният метод на лекуване с лед е нов метод. Този нов метод, който лекарите употребяват, не е естествен. Египтяните не са лекували така. И Природата не лекува така. Понеже Природата е предвидила, че ще грешим, че ще се разболяваме, тя е създала и средства за лекуване. Някой се разболе, тя казва: „Ти ще свариш малко вода и ще пиеш, докато се изпотиш хубаво.“ Заболи те нещо, пръстът ти започва да бере, Природата казва: „Сдъвчи една смокиня, увий хубаво с нея пръста си и ще ти мине.“ Или: „Свари няколко смокини във вода, направи лапа от тях и я тури на пръста си.“ Добро лечебно средство е смокинята. Някой казва: „Е, със смокиня ще се лекувам. По друг начин ще опитам.“ По кой начин?

За всеки човек има по няколко начина, по седем-осем начина за лекуване. Само понякога човек може да се лекува по духовен начин. Малцина хора могат да се лекуват по духовен начин. Кои хора? – Само тия, у които няма абсолютно никакво съмнение. Те трябва да

имат абсолютно доверие към тебе, пък и ти да бъдеш абсолютно искрен към тях. Няма ли това доверие и тази искреност помежду им, никакво духовно лекуване не може да има. Тогава ще приложиш един от методите на Природата: водата, билките и др. Този метод е най-добрият – без никакви разноси, без никакъв лек.

Освен този метод за лекуване има и трети метод. Той е музиката. Съберете се неколцина заедно и употребете музиката като средство за лекуване. Охтиката например може да се лекува с музика. Тя произвежда едно разширение в човека, което е особено нужно за охтичавия. Охтичавият човек мисли само за себе си, всичкото му внимание е концентрирано само към неговата личност. Голяма завист има в него. Охтичавият човек, където и да ходи, в никого не може да види доброто. Той става краен песимист. Всички тия отрицателни черти в него са живи същества, от които той трябва да се освободи. Те черпят от неговите сокове. Ето защо, по един естествен начин, чрез музика, пеене и молитви, той ще може да се освободи от тия същества. Следователно трябва да пеете, да свирите, за да тонирате вашето тяло. Болните хора пеят ли? Щом видиш някой болен, можеш да познаеш ще оздравее ли, или не. Някой път вляза при някой болен: гледам го, останал сам – и той, като седи, ту си попее, ту си поплаче, но и плачът му пак във вид на песен. Аз зная, че това плачене е музика, и си казвам: „Този човек ще оздравее.“ – „Отде знаеш?“ – Знам. Пее ли, той няма да умре – той сам си помага, ще оздравее. Престане ли да пее, няма да оздравее. После – и в работата е пак същото. Има ли пеене – добре върви работата.

За кое пеене аз говоря? Разбирам туй – тихото, вътрешно пеене – да пееш за себе си. Чувам някой път – някоя мома викнала, запяла, та на цял километър гласът и се чува. Това не е пеене. Когато някой човек тъй тихо пее, като че някоя пчела жужи, та едва се чува, туй е пеене. Това пеене носи не само здраве, но развива и умствените

способности в човека. Всеки човек има този музикален център. Бог го е дал на всички, но трябва само малко храница да му дадете. Музикалното чувство е едно от хубавите чувства в човека и, ако пеем, ще се разбираме по-добре. Ако станем професионални певци, тогава няма да се разбираме, защото ще има спор кой е пял по-хубаво. Вижте – между всички певци, музиканти все спор се води, че този не взел правилно тона **фа**, че онзи не взел добре тона **ми**, че трети не взел бемола хубаво и т. н. Чудни са тези хора! Някои казват, че някой си еди-къде си сбъркал. Че как констатираме тази погрешка? Представете си следното положение: съберат се двама музиканти, критици са и двамата. Единият взема бемол, другият настоява, че не трябва. И двамата имат музикално ухо. Кой е на правата страна? Аз слушах музиканта Марто. Той свири едно класическо парче, но не излезе хубаво. Той свири правилно, но му липсваше нещо. При свиренето в известни парчета има особени трептения, като че някакъв отлив става в тях. Тия моменти Айнщайн ги нарича **вливане**. Та в свиренето на Марто липсваше именно това вливане и този отлив. Той не може да влее душата си. Второто парче хубаво изсвири, бързо ставаха тези вливания. Третото парче пак изсвири хубаво. Изобщо малко музиканти могат да свирят хубаво. Един музикант, за да свири хубаво, непременно трябва да изкара двойника си и да го тури на лъка си или в пианото. Може ли да направи това, за такъв музикант казват: „Харесва ми този музикант!“ Изобщо музикантът трябва да има вдъхновение. Идеалните музиканти ще дойдат, но кога? Марто хубаво свири, но като му плащат, той губи половината от силата си. Казват: „Този музикант влага чувство в свиренето си.“ Влага чувство, защото иска да има благоволенията на публиката, иска да му ръкопляска. После някой музикант като свири, прави особени жестове. Казва: „Нали хубаво ги направих?“ – Не, когато музикантът свири за себе си, когато се вдълбочи и никого не вижда, тогава и

цветовете са други. След туй пак го виждаш, слиза от сцената, очите му са към слушателите. Истинският музикант трябва да свири без пари, без цветя, без всякакви ръкопляскания. Той трябва да свири безкористно – това е съобразно с музиката. Засега и това, което имаме, не е лошо, благодарим за него, но за в бъдеще трябва да бъде тъй, както ви говоря.

Та ние искаме да създадем тази музика във вас не сега, но за в бъдеще. Хубаво е да слушаш тъй, като критикуват този-онзи, но сега от мое гледище аз изказвам мнение да се въздържате в критиката. Свири някой – ти хвърлиш един критичен поглед към него, той погледне, долови погледа и съзнанието му се раздвоява – между ръката и ума му няма връзка. Няма по-хубаво нещо от това, когато умът и сърцето на човека са в хармония, когато изпълняват заедно всичките свои действия. Знаете ли колко е болезнено, когато някой млад поет например напише някое стихотворение и го осмее! Нещо го чопли: да го занесе някому, да му го прочете. Той го носи като новородено дете. Млад поет е, занесе го на някой стар опитен поет – да му го прочете и той да се изкаже. Този, старият поет, слуша, поухили се и каже, че нищо не струва. Каква болка свива сърцето на този млад поет, какъв катаклизъм става у него! След туй, като се поуталожи болката малко, вземе отново стихотворението си, тури го в другия си джоб и го занесе на друг поет. Ако той му каже, че го е написал хубаво, радва се. Всичките поети все трябва да минат през една дисциплина. Ако разглеждат произведенията на някой виден поет, и нему само тук-таме нещо ще одобрят.

Та и вашите знания като ученици все по същия закон ще минат. Няма да бързате да се произнасяте, няма и да се критикувате. Не е хубаво да се вадят слабите страни на хората. По-добре е да вадите добрите страни. Всички хора са силни критици в слабите страни. В Доброто малко критици имаме. Онзи критик, на когото са намазали

перото с пари, за да даде добри отзиви, казва: „А, хубаво е това!“ Истински критик е този, който пише доброволно, по убеждение, без всякакво възнаграждение, без всякакъв подкуп. Някой път намажат някому перото с пари, за да критикува някого, да даде лоши отзиви. Казвам: и похвалата, и критиката не струват нищо, защото перото е намазано с пари. Критика, в която не присъства никакво користолюбие, само тя е добра. Така трябва да бъде между вас!

Размишление

Мир!

– Мирът носи Божията радост.

Десета лекция от Учителя 19 декември 1923 г., София

ШКОЛАТА И РАЗВИТИЕТО НА УЧЕНИКА

Тайна молитва

Прочетоха се няколко от темите „Отличителните черти на знанието“.

Тема за следващия път: „Единство на обичта“.

Сега ще изпеем новото упражнение „Благост“.

Благост, Благост, Благост, носи, носи, носи

Светлината, Светлината, Светлината.

Радост носи за живота (3 пъти), за живота тя (3 пъти).

Стари вдига, млади вдига (2 пъти) от леглото тя (3 пъти)

Болни милва, здрави радва (2 пъти), кога иде тя (3 пъти).

И реки текат обилно, и цветя цъфтят красиво (2 пъти), кога иде тя (3 пъти).

Музиката е диагноза. Когато човек загуби своето равновесие, тоновете спадат – той не може да взема верен тон. И колкото повече човек огрубява, също така огрубява и неговото гърло, понеже вибрациите му стават груби, пречупени. Някои казват: „Не мога да взема верен тон.“ Щом не можеш да вземеш верен тон, това показва, че твоята енергия отива в низходяща степен. Има добри цигулари, които понякога не могат да вземат верни тонове. Някой път свирят по-хубаво, а някой път свирят лошо. И тъй, нека пеенето и музиката бъдат една диагноза за вас. Ако не пеете гласно, поне вътре в душата си трябва да сте музикални – не по буква, но душата ви да пее.

Изпейте сега упражнението **Мир** с тоновете **до, ми, сол, до**.
Упражнете го сега само с **до, ми, сол**.

Разгневиш се някой път – ще пееш на себе си упражнението **Мир**. Ще си кажеш така: „Висшето пее на нисшето.“ Казваш: „Какво трябва да правя? Не ми върви, не разбирам живота.“ Ще си изпееш **Мир**. Ама не мога да простя: **Мир!** – **до, ми, сол**. Ще пееш тази дума: **Мир!** Мирът е дете на Любовта, а ние знаем, че децата са тези, които помиряват къщата. Много хора, много ученици си правят илюзии за едно, за друго и с това затрудняват живота си. Аз наричам илюзиите незаконородени деца. Заблужденията са, които карат хората да страдат за Бога, за ангелите. Чул-недочул нещо, тъй казал или писал еди-кой си – това са все илюзии. Не, не, истина е само това, което ти сам видиш и знаеш. Туй, което другите знаят – то е истина за тях. Понататък: истина за двама души е само това, което двамата са внесли, и когато са направили сравнение за видяното помежду си. Истина за трима е това, когато и тримата са направили сравнение във видяното и резултатите са едни и същи. А сега, съберат се неколцина и единият казва: „Аз имам особено понятие за оня свят.“ Какво понятие? За онзи свят ти не можеш да имаш особено понятие, особена философия. В Духовния свят Светлината е такава, че който човек влезе там, не може да се лъже, не може да има илюзии. Там Светлината е много силна. Във физическия свят може да има лъжи, понеже сенките се въртят. В този свят човек може да си състави две понятия за нещата, а в Духовния свят може да има само едно понятие. Сега например, щом се прави една такава забележка, веднага във вашето съзнание се явява мисълта: „Това е за еди-кого си.“ – Не, това е обща бележка. За Истината трябва всякога да имаме еднакви схващания. Когато на едно дете в даден случай сложиш ядене за обяд, не е важно много ли има, но важно за него е онова, което неговият език вкуси и неговият стомах възприеме. Кое то езикът на детето почувства и което стомахът му преработи, това е важното за него в случая. Паницата ти може да е пълна с ядене, но ако твоят вкус е покварен, ако стомахът ти не може

да работи, какво се ползваш от това изобилие? Някой може да има малко, но му е сладичко. Защо? – Стомахът му е здрав. Първият казва: „Изобилно имам, но нямам вкус.“

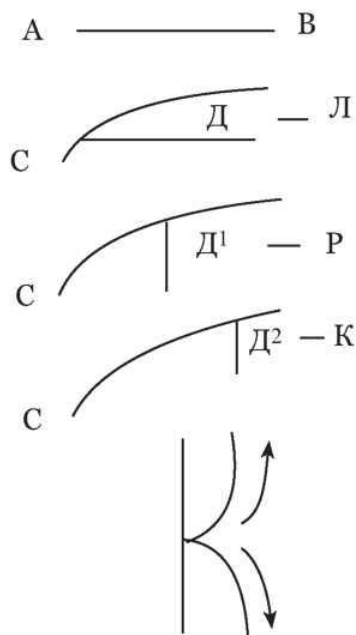
И тъй, при лечението пулсът спада всякога при ония хора, които не вървят по правия път. После, всички меланхолици, всички хора, които намислят да извършат някое престъпление, престават да пеят. Разправя един американски проповедник следния анекдот. Дете отива на събрание в една църква с баща си, човек на около 40 – 50 години, стар християнин. Детето казва на баща си. „Татко, аз виждам – всички хора пеят на събранието, ти защо не пееш?“ – „Е, синко, те се радват, пеят, а аз съм утвърден вече, мене пеене не ми трябва. Те сега се учат.“ Един ден детето и бащата отиват с едно малко кабриолетче на разходка. Конят имал нрав да се спира на едно място и да не иска да върви. Детето казва: „Татко, конят се е утвърдил, затова не иска да върви.“ Благодарим на такова утвърдяване. Наистина животът не седи само в пеене, но това е едно от добрите качества на човешката душа. Пеенето е само един начин, по който човек може да се изрази. Френологически, тъй както е поставен центърът на музиката в човека, той е на границата между двете царства: между чисто материалния и Духовния свят. Въобще у всички хора, между всички религии разположения човек ще го познаеш по това, че той всякога пее или, най-малкото – тананика. Неразположеният човек не пее, той си мълчи. Разбира се, Природата, като е вложила пеенето у човека, тя си има своите дълбоки причини – защо и за какво го е вложила. Защо хората пеят? Защо съществува пеенето? По своята същина пеенето съществува като един факт и ние го изнасяме – нищо повече.

Всички пеят *Мир – до, ми, сол. Мир* е едносложна дума, нали? На И-то може да турим една низходяща и една възходяща степен. И действително – *И-то* е път на възлизане и на слизане. При М-то

имаме вече миньорна гама. Тя може и да се промени. При тона **сол** вървим вече нагоре.

В какво седи силата на една реч? Правили ли сте изследвания, да видите в какво седи силата на парите и силата на хубавите думи в живота? Вземете думите **обич** и **любов**. Коя е по-звучна? (**Обич**) Отварянето на устата широко, като за изговаряне на буквата **О**, означава избухване. Буквата **Б** какво означава? Изучавали ли сте какво свойство се крие в тази съгласна? При всяка съгласна буква се упражнява известно налягане върху небцето, т. е. става известно нагласяване на устата. При **Б** стискате устните си, а при **Л** турят езика си горе. Пречупване става, геометрия има при изговаряне на буквите. При всяка една буква положението на езика и движението на устните е различно. Линията **АВ** в чертежа означава стиснатата, затворена уста. За да изговорите някоя буква, отвътре става едно напрежение. **С** – това са небцето и зъбите горе. При изговаряне на буквата **Л** езикът взема положение **Д**. При изговаряне на буквата **Р** езикът е малко по-назад, взема положение **Д'**. При изговаряне на буквата **К** езикът се оттегля към гърлото, взема положение **Д''**. Вижте какъв е законът.

Знаете как се пише буквата **К**. Тъй, както виждате буквата **К** на чертежа, тя казва: „Аз мога и _ Л надолу, и нагоре.“ Буквата **К** не е от много добрите букви. При изговарянето и езикът е готов да мушка като някое копие. Но **К**-то има и добрите си страни. То казва: „Аз мога не само да коля, но съм и кротък. После с **К** се пишат думите **кола** и **колело**. Значи аз съм в началото на всяко движение.“ **Клепало** също се пише с **К**. Имаме обаче и думите **клекав**, **къопав**. Тъй щото в буквата **К** са събрани противоположни качества. И тя си го признава: „Две противоположни качества има у мене: и нагоре мога да отида, и надолу – **К**.“

Фиг. 1

И тъй, тази енергия, събрана в гърлото, е причина да се произведат два различни резултата при изговарянето на буквата **К**. В гърлото ни се намират известни чакри. Някой път изговарянето на буквата **К** може да произведе в тебе или низходящо, или възходящо състояние на гърлото, т. е. или да повдигне, или да понижи вибрациите на гласните струни. Защо? – Понеже тия течения отдолу минават в гърлото. Или както казват астролозите, **К**-то в твоите лоши аспекти може да обърне туй движение надолу. И затова при неразположение всякога трябва да употребявате меките букви. Коя буква е мека според вас? – Буквата **М**. Кое взема участие при произнасяне на тази буква? (**Устните, носът.**) Значи **М**-то казва на **Б**-то: „Аз не само раста и търся Слънцето, за да го използвам, но зная и законите на мисълта. **М** – мисъл. Аз зная как да мисля. После, в мене има и милосърдие.“

Сега това са само символи, емблеми на известни сили, които оперират в нас. Още имаме и думата **милост** и т. н. При неразположение на духа ще произнасяте тези меки букви, защото при грубост човек всякога предизвиква такива букви, които са силни. Този закон до известна степен е верен. Всички думи или имена, които съдържат силни букви, мязат на хората. Например ако буквата **Р** се тури в началото на една дума, упражнява едно влияние, ако се тури в средата – друго влияние. Но за да се издигне човек над тия влияния, трябва по-високо съзнание, трябва знания. Ако знанието се даде на хора, които не са готови, те бабичасват. Аз наричам **бабичасване** туй състояние на хората, при което те имат много знания, които не могат да асимилират, не могат да ги разберат и да ги използват. Такива знания остават като една утайка в Природата, а законът е такъв: всяко нещо в Природата трябва разумно да се използва. И тогава туй, което в даден момент вземеш и използваш, то остава. Оставиш ли го за после, то минава неизползвано. Туй, което можеш да извадиш за себе си в сегашния момент, то ще те ползва. Трябва да знаете, че едно обяснение, което ви се дава за една буква, или едно разискване върху някоя тема – това става само веднъж, не може да се повтори вече. Една мисъл, дошла веднъж и неизползвана – това е изгубен момент, втори път не се връща. Някой казва: „Е, после.“ – Не, вие трябва да използвате моментите. Този момент втори път не се връща. Каквото си използвал, то ще ти остане. Туй съчетание на условията, при които известни истини ти са казани, в друг случай не може да ги имаш. Туй е вярно не само по отношение на човека, но и по отношение на нашата Земя. Туй, което сега Земята преминава през пространството, втори път никога няма да го мине. Ще кажете: „Идущата година тя ще мине пак по същия път.“ – Да, тя ще мине около Слънцето, но не и през същото пространство, защото и Слънцето се мени. Следователно този момент, който минава сега,

използвай го. Ти казваш: „Утре!“ – Не, не, това е философия, която няма никакъв смисъл. Туй, което в дадения момент използваш за себе си, него ще носиш през цялата вечност. Туй пък, което сега си изгубил, никога няма да го добиеш. Може отчасти да се домогнеш до него, но все-таки ще почувстваш, че то е един кърпеж, не е цяло парче. И много праведници от Невидимия свят, като погледнат с онова, вечното око, на тази ти придобивка, ще кажат: „Кръпка е това!“ Тя може да бъде закърпена отлично, но все е кръпка. Сега вие ще кажете: „Защо този закон е толкова строг?“ Той е много хубав закон. Той е закон само за ученици. И тези кръпки не струват нито пет пари за онзи, у когото има знание, съзнание, който търси Любовта, Мъдростта и Божествената Истина. Това са велики правила, с които човек трябва да борава.

Та всяко благо, което днес ви се дава, не го отлагайте! Някой казва: „Като дойдем в някое друго прераждане, тогава ще го използваме.“ – Не, не, сега! Ти, като дойдеш в друго прераждане, ще имаш толкова кръпки на дрехата си, че ще помниш какъв си бил. Ти сега, в туй прераждане не искаш да живееш добре, че втори път като дойдеш, тогава ли ще живееш добре. Това е само игра на зар. Казва: „Сега загубих, но втори път ще спечеля.“ – Но на какво отгоре, като нямаш никакво знание? – „Е, аз ще хвърля пак.“ Хвърляш, но пак загубваш. – „Е, трети път ще спечеля.“ После казваш: „Чакай: четвърти, пети, шести път, докато спечеля.“ – Не, като хвърлиш един път – и трябва да спечелиш. Това разбирам положително знание. Някой казва: „Аз зная.“ Е, хубаво, като знаеш, ела тогава да играем на табла. Нали си пророк, нали знаеш: казваш ми, че като хвърлиш зара, ще спечелиш. Аз казвам: няма да спечелиш. Ако спечелиш, ти си прав, аз съм крив. Ако загубиш, аз съм прав, ти си крив. Но ти хвърляш и загубваш. Казваш: „Е, то е случайност.“ Казвам: ще спечелиш ли втори път? – „Ще спечеля.“ Казвам: няма да спечелиш.

Хвърлиш пак, не спечелваш. – „Ако трети път хвърля, ще спечеля.“ – Няма да спечелиш. Хвърлиш пак, загубваш. Тогава аз обръщам закона. Казвам: аз ще хвърля зара и ще спечеля. Хвърлям и спечелвам. Каквото кажа – излиза. Това е знание вече. Хвърля и печеля – знание имам.

Туй е само за изяснение на въпроса. Това са игри, упражнения. Сега ще упражнявате това знание и върху други хора, и върху себе си. Всеки един от вас може да си прави опити. Да не си правим илюзии. Нито много ще се насърчаваме, нито пък ще се обезсърчаваме, но трябва да се стремим към онази Абсолютна Истина, която е необходима за Живота. Тогава ще бъдем свободни. Разбира се, такова едно състояние не се добива лесно. Че не се е научил човек отведнъж – нищо от това. Ще се опита втори, трети път. Вън от това има известни математически правила, чрез които всеки един от вас може да изчисли например в една лотария кои билети може да спечелят. Мнозина са правили такива опити, но онзи, който има туй правило, не може да злоупотребява с него. Злоупотреби ли, той загубва тази способност. Значи Природата не търпи лъжа. Ще се ползваш от нея, ще вземаш, колкото ти е необходимо. Вземеш ли повече, изгубваш нейното доверие. И затуй в истинското знание на хората се изисква абсолютно чистосърдечие и вяност. Знанието и Мъдростта не търпят абсолютно никаква лъжа, никакъв фалш.

Сега тия символи, това произхождение на азбуката, не мислете, че е нещо произволно. Тия символи са образувани още преди хиляди години. Някои от тия символи днес са видоизменени от учените хора и с това те са направили едно голямо благодеяние, една голяма услуга на човечеството, като са опростили тъй буквите.

Всяка една дума съдържа известни елементи в себе си. Например аз написвам думата *благост*. Тази дума в дадения случай съдържа известни елементи. Например буквата **Б** е един материален елемент,

тя съдържа всички материали и условия на физическия свят. Онзи, който иска да говори за благодет, той не борави с Умствения свят. Благодетта трябва да има нещо материално в себе си. Ти не можеш да бъдеш благодет към някой човек, ако не го нахраниш, ако не го облечеш. С това започва благодетта, а не с красивите думи. Благодетта започва с реалното в света: с ядене, с обличане. След като си се занимавал с физическото, иде буквата **Л**. Тя е една преходна връзка към Умствения свят. Буквата **А** означава чисто умственият живот на човека, докато **Л**-то борави повече с Астралния свят, или с чувствения свят на човека. Това показва накъде е неговият стремеж. С други думи, **Л**-то показва човек, който се движи, който търси нещата. Кой търси нещата? – Само този, който чувства, само чувствата търсят. Който мисли, не търси. Когато обичаш, търсиш нещо, а като мислиш, ти си на едно място. Когато мисълта ти придобие способността едновременно и да чувства – значи и да мислиш, и да чувстваш – тогава има и движение, и търсене. Значи първите букви показват, че човек в материално отношение трябва да бъде здрав, да има какво да даде. Второто нещо: да може да се движи, да има добро сърце, да умее да чувства, да се стреми към нещо. Към Бога да се стреми. Буквата **А** показва, че човек не трябва да бъде само крайно интелигентен, много умен, за да знае как да даде, да направи туй благо, и то по най-интелигентен начин. Буквата **Г** е начин, като направиш туй благо, да знаеш как да го закрепиш: да не се изменя, а да остане за вечни времена написано в архива на Природата. Буквата **О** е мярка, с която трябва да се мерят всички величини.

Сега ще ви приведа едно сравнение. Ако искате да знаете колко почитание и уважение имат хората към вас или какво мислят за вас, раздайте си всичкото имане, останете само с една скъсана шапка, със скъсани обуца и дрехи и излезте от София. Само така ще познаете каква цена имате. Това е буквата **О** – нулата. Следователно един

човек, който иска да покаже своята сила, трябва да тури една нула в джоба си. Може ли да турите една нула в джоба си? Един грош може да турите, но една нула може ли да турите? Нулата е едно качество. Значи ще носите в себе си едно качество и туй качество ще седи на върха на вашия език като една точица. Нулата се носи само на върха на езика. Тази нула е почти най-важното нещо. Нали, като направят някоя урна, турят нищото на устата на урната и през туй нищо излиза всичко навън? Ако туй нищо се запуши, тогава знаете ли какво може да стане? Ако спрем една река в нейния път, какво може да стане с околните села? – Те ще изчезнат. Следователно нищото показва безкористие в живота. Ние носим своята доброта само на езика си, а някой път, като искаме да станем премного големи, тогава запушваме езика си. Някои се оплакват, че били нищо. А то, докато си нищо, ти си човек. На Земята, щом станеш нещо, навъдят се жаби, риби и те се разполагат в туй нещо, т. е. те се развиват, а ти им носиш само мръсотии – нищо повече! И затуй всички велики Учители са проповядвали, че човек не трябва да има нищо. Туй е закон у тях. Другите хора нека носят богатство, а ученикът ще носи своето богатство на края на езика си! И като каже думата **нищо**, тя ще бъде толкова мощно изказана, че където и да иде, да има място за него. Ще кажете: „Къде ще се прехрани такъв човек?“ – Такъв човек навсякъде може да се прехрани. И казва се в Писанието: „Бог направил света от Нищо.“ Той направил света от една енергия, която не е подпушена.

Сега аз спирам до нищото, до О-то при думата **благостъ**. Остават буквите **С**, Ти **Ъ** за ваше размишление, т. е. тези три букви вие ще ги разрешите. Какво означава буквата **С** в Природата? Ще направите едно разграничение. Разбира се, това, което ви говоря за буквите, не е Абсолютна истина. Това са относителни сили, които работят в Природата. Може да кажете какво е значението на тия букви в немския или английския език? – Същото. Само че там хората са в

друга еволюция. Вземете буквата **Н** във френски и английски език. Тя представлява нашето У, обърнато надолу. Значи тия хора са по-умни, по-установени. Славяните имат У-то, а европейците имат **У** (игрек).

Сега вземете думата **Гот** на немски език, българската дума **Бог** и еврейската дума **Йехова**. По какво се различават тия думи? Тези думи нямат еднакво значение у трите народа. Когато англичанинът употребява обръщението **to God**, това не означава онова, Абсолютното, а всички ония помощници на човечеството. Значи в по-мека форма е това. И следователно у тях думата Бог започва с буквата g, значи пак с Нищото. Англичанинът казва: „Действително, аз зная, че Бог е всесилен, че Той може да направи нещата от нищо, но все-таки, нека турим един корен към земята, да се закрепим това нищо.“ И затова турят този корен надолу – g. Българинът пък пише думата **Бог** с началната буква **Б**. Той казва: „За да мога да израсна нагоре, трябва да пусна корен надолу в земята.“ Той не иска само един корен, както англичанинът, но два корена – да се закрепим по-здраво. Казва: „Два стълба на мен ми трябва.“ Евреинът пък казва другояче: „Нека Господ ми даде място да закача своето котле, да туря стоката си, тогава и аз ще съм готов всичко да направя за Него.“ Затуй той е станал търговец. Българинът е взел земеделието. Англичанинът, който има само един корен, какъв може да бъде? – Моряк със своя кораб. Корабът нали има само един корен – котвата. Като се спусне котвата в морето, корабът се държи. Значи англичаните вярват в един Господ, който има само един корен. Такова тълкуване може да им дадем според условията, при които те живеят. Вие може да оспорите това, но ние математически може да го докажем. Българинът казва: „На дърво без корен не се качвам.“ Затуй българинът много обича живота. Той е най-весел само тогава, когато хамбарът му е пълен. Англичанинът е весел, когато корабите му са пълни, а евреинът е весел, когато дюкянът му е пълен със стока. Всичко това не е

абсолютната истина, но ние тълкуваме смисъла на нещата според знаците на Писанието. Тази бележка е, за да изучавате меките звуци. Тях наричат съгласни, те са по възможност меки. Сега вие трябва да знаете как да се самонаблюдавате, защото, ако не се наблюдавате правилно, може да си създадете големи неприятности. Когато човек наблюдава, той трябва да бъде правдив. Първото нещо: като ученици трябва да бъдете много правдиви в своите заключения – и спрямо себе си, и спрямо другите. Ако намерите, че не сте правдиви, изправете се. Никога не правете лъжливи заключения! Във всичките си твърдения трябва да бъдете абсолютно правдиви! И в писане, и в говорене, необходимо ви е туй качество – правдивост. Навсякъде трябва да създадете отношения на правдивост. В света, там, дето можем да направим погрешки, може и да изправим своите погрешки.

На всеки човек Природата е дала точно определено място. Аз съм говорил и друг път: никой от вас не трябва да желае да измени своето място. В дадения случай, туй място, което Природата ти е дала, туй място, в което Бог те е поставил, е най-доброто за теб. Той няма да те остави там. Туй звание ти трябва да го минеш. Но дадено ли ти е едно положение, не го заменяй с друго. Този момент, в който сега живееш, е най-важният за тебе. Да кажем, ти си един бедняк, имаш само една риза. Друг някой е цар. Дойдат и те повикат. Кажат ти: „Ела, стани цар!“ Трябва да кажеш: „Не, туй положение аз не го искам. Ако исках да бъда цар, то преди да сляза тук, щях да се родя там, в царския дом, но понеже избрах да се родя в туй положение, не го сменям. И ако стана цар сега, всички ще ми се смеят, ще кажат: „Я, този говедар станал цар!“ И сега, понеже съм избрал туй звание, аз ще му бъда верен.“ Простият може да придобие знание, а царят може да изгуби знанието си. Царете не всякога са били най-учените и най-благородните. А бедният човек, като е самостоятелен, може да придобие само добродетел. Следователно ние трябва да използваме

условията, при които сме поставени. Не роптайте, но използвайте условията! Не ги изменяйте, но ги облагородявайте! И после: нито укорявайте никого, нито вземайте страната му, нито пък се опълчвайте срещу него в училището. В училището, щом някой вземе страната на когото и да е, веднага се разделят на партии. Няма какво да се делите на партии. Всеки ученик трябва да учи. Почнат ли учениците да се делят, тази работа не е на добър път. Ако се явяват някои несъгласия, някои онеправдания в Школата, те са едно изключение. В една Школа като тази на Всемирното Бяло Братство всичките погрешки са абсолютно изключени. Казвате: „Е, тия братя!“ Вие сте чудни. Ами какво са виновни тия братя? Срещне те някой, каже ти: „Ти си коравосърдечен човек.“ Казваш: „Обиди ме той.“ Ами той ти казва една истина. Че ти с меко сърце ли си? Ако те вземем при сегашните условия, колко добрини си направил? Доброто не е само за даден момент. Срещна един човек и в дадения случай му направя едно добро, но на сто други пък не съм направил нищо добро – изпъдя ги. Казваш: „Той направи едно добро.“ Ти си ме видял, като съм направил едното добро, но не си ме видял, когато изпъдих сто души от къщата си. Не е това положението, което определя отношенията ми.

Пита някой: „Каква е задачата на един ученик?“ Казвате: „Знанието.“ – Ами защо ви е знание? – „Да се развиваме.“ – Защо трябва да се развивате? Аз вземам думата **развиване** в буквален смисъл. Да се развивате като едно платно, което е изтъкано и навито. Хубаво, аз взема туй платно, ида на реката и го беля. Развивам го, но какво показва това развиване? – Пера го, за да стане по-бяло. А вечерта го намотая и го нося вкъщи. Казват: „Завил го е.“ На другия ден пак го развивам, пак го беля. Хубаво, но ако аз само развивам платното, без да го беля, какво печеля с туй развиване и навиване? Аз, който само развивам платното, нищо не печеля. То може да стане по-

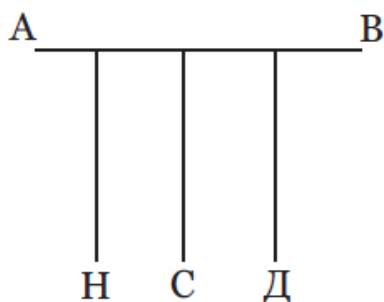
ценно, ако стане по-бяло. Но ако не придобие тази белина, аз съм изгубил своята енергия напразно. Сега ето къде е сравнението. Ако аз в този си живот не придобия едно ново качество, какво се ползвам, че съм дошъл на Земята? Само да се развивам и навивам като платното ли? Следователно в развитието си човек трябва да придобие едно основно качество. Във всяка възраст има качества, които трябва да се придобият. Когато децата станат малко по-възрастни, на около 15 – 16 години, имат известни тъги. Младото дете, синът или дъщерята, вече седят замислени. По-рано майката е казвала: „Моето детенце е весело.“ После казва: „Замислило се е моето детенце.“ Дойде ли към тридесетата си година, пак ще се замисли, към четиридесет и петата година пак ще се замисли. Към шестдесетата – също. И към сто и двадесетата година човек пак е замислен. Но тия замисляния на човешкия Дух се различават. Обектите на тия замисляния какви са? Едни и същи ли са? – Не.

Аз турям такова правило: никога да не се гневиш без обект. Ако се гневиш, трябва да имаш обект и да намериш истинските причини защо се гневиш. Ако си намерил истинските причини, гневи се, но да не постъпваш както скъперника от Молиеровата комедия. Питат го: „Кой те обра?“ – „Всички ме обраха!“ – „Но кажи кой, специално кой?“ – „Целият свят ме обра!“ – „Но кой специално, кажи!“ Ти можеш да се гневиш, но да предполагаеш, че всички са виновни, това не бива. Аз ви позволявам при едно условие да се гневите: да знаете обекта на този гняв. Щом имаш обект, дръж го! Тогава може да се гневиш. В Писанието се казва: „Гневете се, но не съгрешавайте!“ Сега някои казват: „Не трябва човек да се гневи!“ – Не, ще се погневиш някой път, но с обект. Щом имаш обект, ти се ползваш вече, ти пращаш своята енергия. Разгневиш ли се без обект, ще се поправиш, ще се извиниш, ще кажеш: „Братко, ще ме извиниш, аз те обрах, взех ти 10 000 лева, но ще ти ги върна, на ти още 500 лева.“ Кажеш ли така,

гневът ти ще мине. Тогава той пък казва: „Ако ти не беше ми върнал парите, аз щях да се убия.“ Ако пък той ти е направил нещо, ти ще му простиш. Значи, като се разгневеш, трябва да извлечеш полза от гнева. Обект трябва да имаш! Вие казвате: „Иван ме обра.“ – Не, ти се лъжеш. Ти само го подозираш, заблуждаваш се. Иван казва: „Аз не те обра.“ Но един ден се окаже, че той наистина не те е обра. Ето къде е опасността, ако се сърдиш, без да си намерил истинските причини. Не, ти ще намериш истинския човек, който те е обидил. Ако не го намериш, няма да се сърдиш.

Та в живота си може да се гневите, но само при това условие. Може и да се критикувате, но същия закон ще пазите. Може да кажете някому някоя остричка дума, но пак обект трябва да имате. Туй е едно правило, спазвайте го. И в туй правило има добри резултати. И защо да ви казвам да не се гневите? Когато някои казват: „Да не се гневеш“, аз се поусмивам малко, седя и си казвам: значи, не трябва да ядат хората. После, някои казват: „Не трябва да бъдем алчни. Човек трябва да бъде без корист на Земята.“ Може ли да бъде това нещо на Земята? – Не може. Дотогава, докато ти си на Земята и имаш една нишка с нея, ти користолюбие то ще си го носиш. Но казвам: користолюбие то ще бъде само с един корен, както у англичаните g-то, а не както у някой октопод, който е пуснал стотина-двеста корена. Ние казваме: користолюбие може да имаш, но само с един корен. Ако имате някой недостатък, и този недостатък трябва да има само един корен. Щом е така, лесно ще може да се справите с него. Много от правилата в тази морална наука не са приложени. Казвате: „Ние трябва да се освободим!“ – Хубаво. – „Ама ние трябва да живеем братски!“ – Много хубаво. – „Не трябва да се подозираме!“ – Много хубаво. – „Ние трябва да си помагаме един на друг!“ – Много хубаво. И други нареждания, нареждания... Но как, кое е Братството, я ми кажете! За братството ние трябва да изхождаме от следния принцип. Ние не можем да говорим

за братство, докато нямаме един основен принцип. Той е следният. Ето какво казва самата Природа. На Земята двама души могат ли да бъдат братя, ако не са родени от една майка и един баща. Аз вземам линията **AB** (Фиг. 2). Това са бащата и майката. И тегля други линии надолу – **С**, **Д**, **Н** и т.н. Може и повече линии да спусна. Тия линии може да бъдат братя, понеже в жилите им прониква една кръв – кръвта на един баща и на една майка. Но като дойдем до духовния смисъл, пак трябва да съществува същият принцип. В нас трябва да прониква същият Дух. Ако прониква, може да бъдем братя, но ако нямаме този принцип, ние не можем да бъдем братя. В Братята на Земята трябва да тече една и съща кръв. И ако някой път братя и сестри не се обичат, аз знам причините за това – същата кръв не тече в тях. Ако бих им изяснил причините, бих ги смразил още повече. Има нещо чудно в такива братя и сестри. Брат и сестра не могат да не се обичат, ако в тях тече кръвта на един баща и една майка. Щом законът на физическото поле е действал правилно, то между тия линии, които се спускат от линията **AB** и които представляват братя и сестри, всякога ще има Любов. Но ако законът се е изменил, ако не е действал правилно на физическото поле, тия братя не може да се обичат и между тях не може да има правилни отношения.

Фиг. 2

Милостта при кои условия може да се прояви? За да направиш милост някому, пак се изисква същият закон. Ние трябва да турим една здрава основа в живота си и да изхождаме винаги от тази основа. Това е морал! Всички трябва да действаме така, че всякога да бъдем добри. Ти не може да станеш ученик в една школа, преди да си станал добър. Ученикът трябва да бъде добър, преди да влезе в Школата, а не след като влезе. В Школата вътре той ще проявява своята доброта. В Школата от Невидимия свят за ученика ще се разкрият две неща: в един случай, че е бил добър, в друг – че не е бил добър. Школата, това е почва, при която ученикът може да се изяви и да се развива. В тази почва, каквото и да посеете: царевица, ябълки или жито, тя ще определи какво е семето. То ще се изяви. Всяко семенце само ще покаже своите качества. Школата е, която ще покаже какво е вложено в учениците, и всеки ще се види какъв е. В Школата ще се покаже даден ученик царевица ли е, жито ли е, ябълка ли е. Аз вземам тия растения като символи на човешкия характер, както той се проявява. Щом тия качества не се проявят, тогава този ученик не спада към растителното царство. Той е някой скъпоценен камък. Значи той е на друга почва. Други са законите, в които той може да се развива.

Тия мисли, които нахвърлям, не трябва да ги вземате като упрек към вашия живот. Вашият живот сега се развива много правилно, но това е за дадения момент. Аз не искам да се занимавам с вашия минал живот. От вашия минал живот не се интересувам. И от бъдещия ви живот пак не се интересувам, но от тазвечерната ви мисъл се интересувам. За другото турям две междини, казвам: вие сте отворени за него.

И тъй, вие ще поставите тия принципи в живота си. Аз ви говоря за истини, за които много пъти ви се е говорило, но вие сте ги отлагали, отлагали. Казвате: „За в бъдеще.“ Аз виждам много ваши минали съществувания, през които сте казвали: „Като дойда втори

път на Земята, ще работя, ще се уча.“ Е, хубаво, сега дойдохте. Вие сте дошли вече, но пак казвате тъй, както и в миналото. Тогава е имало благоприятни условия за ученика, но сте казвали: „Сега да се понаживеем малко, че следващия път ще работим.“ И много от вас са били благородници, имали сте слуги, живели сте богато. Но Господ ви е казал: „Слушай, трябва да се поправиш!“ Вие сте казали: „Я ме остави да се понаживея, че втори път като дойда, тогава.“ И най-последно животът ви е приключил. Хайде, сега сте дошли, богатството го няма вече, слугите ги няма. Такива неща има в „Хиляда и една нощ“, в приказките на Халима. Там има много интересни работи. Вие сте вързани някъде, но сега иде онзи, който ще ви освободи. Нали в приказките се говори, че имало едни, които били омагьосани: седят и чакат да дойде някой да ги размагьоса. Ето, иде Той, иде Истината, която ще ви освободи. Започнете това, за което сте ламтели от паметивека. Как ще го направите? – И това знаете. Не се лъжете, не се мамете! , Ами аз ще му кажа как да го направи.“ – Не, той знае как да го направи. Всеки знае как да направи нещата. И аз зная, и вие знаете. Някой ти казва: „Знаеш ли, че ти си обидил еди-кого си.“ – „Тъй ли, пък аз не подозирах, че съм го обидил.“ Но когато него обидят, казва: „Той не трябваше тъй да постъпи.“ Ти като обидиш, казваш, че не знаеш, че си обидил. Е, как тъй? Хубаво, ученици обидят един свой учител. Учителят казва: „Те не трябваше да постъпят тъй с мене. Учениците трябва да ме почитат.“ Казвам: ами ти с учениците как трябваше да постъпваш? Ти нарече онзи ученик с името на едно четвероного дългоухо. Ти си учител, ще държиш с учениците си един мек език. Искаш да те обичат – ще ги обичаш. Искаш да те почитат, ще ги почиташ. Само така ще имате правилни отношения.

Сега не е важно ученичеството и учителството, важни са отношенията между хората. После и към себе си ще спазвате същия закон. Туй, че утре може да станете вие учители, това е едно

заблуждение. Да мислите пък, че този е учител, а онзи е ученик – и това е заблуждение. Човек в света сам учител не може да стане. И ученик сам не може да стане. Учител за да станеш, трябва да те назначат отнякъде, и ученик да станеш, пак трябва да те пуснат отнякъде. Трябва да се тури в тебе този порив, тази Любов, туй непреодолимо желание да се учиш, за да станеш ученик. Друго нещо е, което те движи. Да станеш ученик – то е благодат; да бъдеш учител – и то е благодат. То не е от един живот само. Ако в един живот може да станеш ученик или учител, всеки може да стане. За да станеш учител и ученик, изисква се дълго време. Трябва да правиш опити, опити, опити, докато дойдеш до това положение. И знаете ли какви са тежки условията, за да бъдеш ученик? Това не е лесна работа. Знаете ли какви са условията да стане човек учител? Жените по-добре ще разберат какво нещо е учител. Майка ставали ли сте, раждали ли сте? Майчинството е нещо, което приблизително може да изяви идеята. Докато не заченеш известна идея като една жена и докато не носиш всичките тия тягостни състояния, страдания и колебания, че някой път тъй да трепериш за тази идея: че може да я пометнеш, да не я износиш, да пропаднеш, и всеки момент да ти е скъп, ти не можеш да разбереш какво нещо е учителството. После не само да искаш да я износиш, но да гледаш как да я износиш. И най-после, като износиш всичко туй, да чакаш. Слава Богу! Тогава само ти ще бъдеш герой на положението.

Та сега вие имате една от важните задачи. Ако тази задача не може да я разрешите, учител не може да станете. Добрият учител е бил добър ученик. Лошият учител е бил лош ученик. Ученици и учители – това са положения, които само определят ония велики отношения, които Бог е вложил в човешката душа.

В тия разисквания сега има една малка натегнатост. Знаете ли от какво произтича тази натегнатост? Тя произтича от факта, че не

знаем какво да правим със сегашния живот. Сегашен живот няма. Когато вие говорите за сегашния си живот – това е вашето минало, а Животът, за който аз говоря – той изтича от Бога. Той е настоящият Живот. В него няма спънки. Там има всички добри условия за развитие. Щом говорим за спънки, това е нашето минало. Казва някой: „Какво да правя с настоящето?“ Щом има спънки в него, това е вашето минало. С него вие сами ще ликвидирате. Казвате: „Ами как да се освободя от миналото?“ – Два начина има за освобождаване. Единият начин е, когато дължиш, да кажеш, че нямаш да даваш – свършена работа! Нямам да ти давам! Вторият начин е да платиш. Имаш една къща – ще платиш и ще останеш без нищо. Най-беден да си – ще дадеш къщата си, ще легнеш и ще спиш. Ти ще въздъхнеш, но ще платиш. Тогава ще си свободен. Вторият начин е правилният. Но вие ще започнете: „Ама аз съм без пари, нямам условия за живот.“ – Не, не, сега именно имаш най-добрите условия. И тогава знаете ли правилото? Никога не се позволява на една мома от окултна школа да се жени за момък, който има дългове. И в окултната школа никога не се позволява на един момък да се жени за мома, която има известни недъзи. Ако ученик иска да се жени, той трябва да каже на момата: „Никакъв дълг нямам!“ Чист да бъде! Нищо може да няма, но и дългове да няма. А сега момата казва: „Аз имам известни недъзи, но след време ще се оправя.“ Ха, след време! Не, не, то е все едно да каже: „Аз сега не те обичам, но после, като се ожения, може да те обикна.“ – Не, сега ще обичаш! Ще обичаш сега, в дадения момент. Няма да мислиш за своите минали грехове. Сега, в дадения момент – този случай е истинският.

Само по този начин във вас може да се развие един характер, за да мислите извън времето и пространството. Има известни неща, за които вие не мислите, понеже не можете да минете извън времето и пространството. Всяко нещо искате да го ограничите. В дадения

момент ще бъде добър! – това правило турете в ума си. В дадения момент ще бъде богат! Сега, когато аз реша да платя някому, се боря със себе си. Казвам: „Ще платя, няма да платя, ще платя, няма да платя.“ Най-после си кажа: „Ще платя“ – и плащам. Питам: туй решение каква част от времето е взело? – Никаква. Този момент, в който аз реших да платя – той е важен. И щом съм решил това, веднага ми олекне, като че свалям от гърба си един товар. Защо? – Много съм благодарен, че тъй правилно съм решил въпроса. И ако вие например почувствате същото, кажете: „Ще бъде добър!“ И като решите да бъдете добри, трябва да почувствате туй добро разположение на духа. Ако ви е тежко, значи не сте взели правилното решение. Щом решението е правилно, трябва да почувствате един вътрешен мир. Ще бъдете весели, бодри! Казват: „Какво стана с теб?“ – „Аз спечелих много, много спечелих.“ Казвам: вие сте взели правилно решение.

И тъй, ще мислите бързо! Ще живеете във времето и пространството, а възвишените решения ще вземате извън времето и пространството. На туй всеки е способен сега. Това е Истината.

Тайна молитва

Мир!

– *Мирът носи Божията радост.*

Единадесета лекция от Учителя 26 декември 1923 г., София

ЕДИНСТВО НА ОБИЧТА

Тайна молитва

Прочете се резюмето върху темата „Качества на знанието“.

Прочетоха се няколко работи върху темата „Единство на обичта“.

Тема за следващия път: „Произход на лечебните растения“.

Сега всички съгласни ли сте с мислите, които сте писали върху темата „Единство на обичта“? Нали казвате някой път: „Единство на вярата.“ Какво подразбирате под понятието **да имаме вяра**? Като казвате единство на обичта, подразбирате ли да се проявявате по един и същ начин в обичта? Вижте, това е един детински въпрос. Онези от вас, които разсъждават философски, ще кажат: „Не знаем ли ние какво нещо е единство?“ Но детинските работи са философски работи – това е вярно. Аз, доколкото съм наблюдавал, забелязал съм, че само децата разсъждават философски, а възрастните хора разсъждават детински. Сега вие може да ми направите възражение. Добре, снемам петдесет процента. Аз идвам тогава към математическите възможности. Нали има сто възможности: от тия сто възможности изключвам петдесет – остават още петдесет възможности. Изключвам и още двадесет и пет – остават само двадесет и пет. Съкращавам ги – остават седем. Туй вече е едно обикновено съкращение, философско съкращение. Защо именно детинските работи са философски? Представете си, че един философ носи един чувал от пет крини със злато на гърба си. Този чувал има тежест, но има и цена. После срещнеш на пътя едно дете, което носи едно зърно. Покаже ти зърното, скрие го. Всички обръщат внимание на философа. Всички вестници пишат за него. Цял чувал със злато е това! Като даде

двадесет и пет грама от това злато, всеки ще пише. Кой няма да пише? Детето ако даде своето зрънце, никой няма да пише, никой няма да му обърне внимание. Ако вие опитате динамическата сила на това зърно, което детето носи, и на този чувал – къде ще бъде силата? – В зърното на детето. Ако вие разгледате всички съвременни философски системи и ги преведете в тяхната стойност, едва ли ще можете да извадите от тях толкова екстракт, колкото се съдържа в едно житно зърно. Аз съм дошъл до това заключение. Не само това, но ако вземете съвременните религиозни системи и ги прегледате, едва ли ще извадите от тях толкова екстракт, колкото от едно житно зърно. Тъй че всички тия съвременни философски и религиозни системи – това е цял чувал със злато, от който може да се прехрани цял свят, но едва може да се извади от него екстракт, колкото от едно житно зърно.

Сега въпросът е какво трябва да подразбираме под думата **единство**? Единството – това е съдържанието на нещата. Туй съдържание не включва външната форма. Може да ви дам малко вода в една дървена чаша, може да ви я дам в една желязна, в една сребърна или в една златна чаша – важното е туй единство да е в съдържанието, а не във формата. Значи под **единство на обичта** разбираме, че Природата, с която проявяваме нещата, трябва да съдържа необходимото за нас. Аз разбирам под думата **единство** само тия неща, които имат вътрешно съдържание. Единство има само в неща, които са необходими за Живота. Тия неща, които нямат тази необходимост, за тях думата **единство** не съществува. Единство в Обичта, в Любавта, в Знанието: тия неща, които са реални – в тях единство може да съществува, но в тия неща, които не са реални – за тях единството се изключва. Може ли да има единство в лъжата? – Може да има, но то е вече минус, то е вече отрицателна величина, а не единство в положителен смисъл. И наистина, всичките лъжци

лъжат, в тях може да има единство. Каквото и да направят, за цел имат лъжата и в тази лъжа могат да успеят. Каквото и да направят те: къща да ти направят, пари да ти дадат назаем, друго нещо да ти обещаят – цел имат те, обект имат. В същинския смисъл думата **единство** може да се приложи само върху добродетелите. Затуй при думата **единство** казваме: „Един Бог има само.“ Един – това значи да Го отличим. Като кажем думата **Бог**, тази дума сега е станала малко несъдържателна. Един Бог имаме – значи в Него има единство, в Него няма абсолютно никаква лъжа. Единство е Той – т. е. туй, което е основна мярка на всички неща.

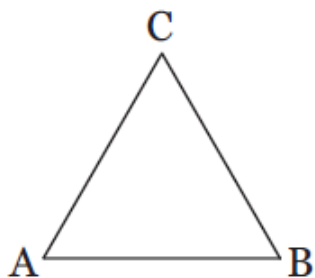
Сега вие говорите за единство на Обичта. По какво се различават Обичта от Любовта? Любовта и Обичта имат един и същ произход, но те не са родени в едно и също време от Бога. Значи те се различават само по времето, по което са излезли от Бога. Коя е родена по-рано – Обичта или Любовта, как мислите? – (*Любовта.*) Да, Любовта е първата проява на Бога. Обичта после се е явила в света. Сега ще ви задам един въпрос: единица с единица може ли да се събере? Мислете сега, не искам нито един от вас да се произнесе веднага. – Единица с единица не може да се събере никога. Туй, което казват математиците в математиката, че единицата може да се събере с единица, аз оспорвам това тяхно твърдение. Когато в математиката събират единицата, това са части от единицата, не е цялата единица. Математиците казват, че няма число, по-голямо от единица. Следователно туй, голямото, с какво ще го съберете? Някои хора казват: „Един и още един да се съберем, та да сме двама.“ Но ако аз съм единица, и ти щом си единица, ние никога не можем да се съберем. Тогава някакъв договор между една единица и друга единица може ли да турите? Не можете. Вие Бога можете ли да Го заставите да направи някакъв договор с вас? Не можете. Някой мисли, че е единица. Дотогава, докато мислиш, че си единица, ако искаш да

апелираш към Бога да те послуша, Той никога няма да те послуша. Щом почнеш да мислиш, че си част от единицата, Той е готов да чуе твоята молба, готов е да разговаря с тебе – на всичко е готов. Кажеш ли, че си единица, Той казва: „Ти си един първокласен невежа и лъжец в света.“ Но съществува и друго нещо в света. Тогава единица и нула можете ли да съберете? Нищо с нещото може ли да съберете? – Може. Единственото нещо, което може да съберете, е единицата с нищото. Единственото реално нещо в света е Нищото. Нищото е неопределената реалност, а единицата е изявената реалност. Когато човек има нулата в себе си, за такъв човек казват, че той няма нищо. Но ако вие турите зад единицата нулата, какво става с тази единица? – Увеличава се десет пъти. Добре, тогава какъв закон може да се изведе? Единицата – това е човекът, а нищото – това са условията, при които този човек може да се развива. Всичките дадени условия при всичките съществувания, при които човек може да се прояви, ние наричаме Нищо. Така са го определили учените. За тях Нищото седи като граница. Над нулата имаме единица с плюс, две с плюс и т. н., а под нулата имаме единица с минус, две с минус и т. н.

И тъй, в Природата има два вида величини. Този закон е верен навсякъде. Окултната наука трябва да разбира този закон. Вие не можете да имате едно висше схващане за Божествения свят, докато не усетите онази пълна празнота: че нищо не знаете – но съзнателно да е това. Не да се усещате, че сте невежи, че нищо не знаете, и да страдате, но да имате пълно съзнание, че нищо не знаете. Още какво трябва да съзнавате? Да съзнавате, че нищо нямате в себе си. И действително, когато във физическия свят ние мислим, че имаме знание, че знаем нещо, че имаме сила, питам: истинско ли е това знание? Колко пъти ние се самозаблуждаваме! Например аз махам с ръката си. Виждаш ли тази ръка? – Виждам я. Добре, като мине един куршум през нея, тя веднага пада надолу. Е, как е възможно тази ръка

да изгуби силата си от туй малко парче олово. Някой казва: „А, докато имам туй сърце, на него мога да уповавам.“ Но утре онзи лекар му пръкне една инжекция, сърцето му клекне. Питам тогава: где е силата на човека? Можем ли ние да разчитаме на такова сърце, което при една малка инжекция отстъпва? Можем ли да разчитаме на такава ръка, която от едно малко ядро отпада? Някой философ казва: „Е, тука глава имам аз, мозък има в нея!“ Но утре дойде един малък удар и той изгубва всичко, изгубва речта си. Питам: где е знанието сега на този човек? Аз ще пристъпя сега към едно обяснение: не към самата реалност на нещата, но ще направя една аналогия. Представете си, че вие сте един библиотекар в една съвременна голяма библиотека, в която има около два и половина милиона тома книги. Вие сте учен човек: наредите я, знаете коя книга где се намира, знаете всички надписи. Но, представете си, че в тази библиотека, която се осветява от електрическо осветление, един ден се прекъсне токът. Питам тогава: може ли да си служите с тази библиотека? Какво ще представлява тя сега с тия многобройни томове? Самата светлина е едно условие, което показва как да намираме тези книги. Добре, знанието намира ли се в тези книги? – Не, не се намира в книгите. Знанието намира ли се в човешките мозъци? – Не, не се намира и там. Човешките мозъци са една библиотека, пълна със символи. Где се намира знанието? – В човешкия ум. Где се намира човешкият ум? – Той се проявява в мозъка, но той не живее там – там временно само се проявява. Някой път сме по-интелигентни, а някой път – не. Някой път разрешаваме много философски въпроси, а някой път – не. Някой път разрешаваме много философски въпроси, а някой път едва ли и някой човешки въпрос можем да разрешим. Защо е така? Защото реално нещо в света е само това, което всякога се проявява по един и същи начин: това значи, че във всичките свои части то се проявява еднакво. Например като влезе Животът вътре в материята, в него

всякога има една отличителна черта, а именно, че във всичките тези частици, дето влиза Животът, има движение. И казвам: всичко, което се движи – в него има Живот. А пък в съзнателния Живот има друга отличителна черта – тя е неговата разумност. Ние наричаме съзнателно, разумно същество ^c само това, което може да начертае един триъгълник. Всяко същество, което може да начертае един триъгълник в Природата (Фиг. 1), в него има съзнателен, разумен живот, а всяко същество, което ^g не може да начертае един триъгълник, не живее съзнателно. Тогава вие ще кажете: „Ама много вещества кристализират в известни свои форми, във форми на триъгълници.“ Да, но тия кристали сами по себе си, те ли правят тия форми? Ако аз направя едно триъгълно гърне и го опека в пещта, а някой съзнателен, някой разумен човек го намери и като не знае, че аз съм го направил, почне да го изучава, какви ще бъдат резултатите? Да допуснем, че аз съм го направил преди 500 000 години и дойде една култура като сегашната и почне да го изучава. Как ще го изучава? Ще кажат, че това е едно проявление на Природата, че Природата го е създала. Как го е създала? Аз им казвам, че това нещо не го е създала Природата, но едно малко разумно същество си е играло с него и го е създало.

Фиг. 1

Съвременните учени минералози обясняват по кой начин се образуват кристалите. Аз като ги погледна, виждам, че има малки

разумни деца, които правят тези кристалчета. Щом един предмет се постави близо до точката на замръзването си, те направят от него един триъгълник, един четириъгълник или един петоъгълник, а като дойдат учените, дават си важност и казват: „Какво ли се крие зад тия кристали? Какво ли е искала да каже Природата?“ Тези кристали винаги кристализират по един и същ начин. Тази кристализация показва, че зад тези кристали винаги има едно разумно същество. Да оставим другата страна, но едно нещо, което ние знаем, то е, че зад тази област на кристалите седят разумни същества, които мислят. И тези разумни същества зад кристалите почват да строят. Кристалите са основа, от която по-нататък тия разумни същества са почнали да строят растителното царство. По какво се отличават растенията от кристалите? Те се отличават по форма в това, че техните клетки са ъглести. Добре, значи всичките растителни същества се отличават по това, че те започват с кръговете. Най-първо, тези висши същества, които образуват триъгълниците, четириъгълниците, петоъгълниците – с това те изразяват граници на Вечността. Те най-първо са изучавали Вечността. Значи триъгълникът е един начин за изучаване на Вечността в нейните възможности. Аз имам следното определение: правата линия е най-малката отсечка от кръга.

Следователно, след като учените са изучавали всичките възможности, те очертават един кръг и в него поставят живота, за да се види дали техните теории за възможностите на живота могат да се проявят в кръга. Възможността на триъгълника може да се прояви в кръга. Това са три малки отсечки от кръга в движението му. Този кръг, след като се е завъртял около себе си три пъти, при всяко едно завъртане е отрязал по една малка отсечка. Всяка една област, всяка една част от кръга има специфични възможности, които придават специални свойства на живота, когато мине през този кръг. Кръгът е направен от живи точки и всяка точка има свои качества. Не мислете,

че пространството, в което живеем, за което философите говорят дали съществува, или не, е мъртво. Не, то е една жива реалност, в която е включен вечният Живот. Вечният Живот има закони, по които се определя в себе си. След като ограничите този Живот, дали той ще се прояви в една, или в друга посока, ще зависи също от проявлението му във Вселената. От наше гледище има четири важни точки в кръга, от които Вселената може да започне, и според това съществата, които може да се проявят при създаването на Вселената от едната или от другата точка, съществено ще се различават и по форма, и по съдържание, и по смисъл, и по воля. Ангелите са минали преди създаването на сегашната Вселена. Те са минали преди нас. След тях идва създаването на сегашната Вселена, в която човек се проявява. Ето защо ангелите и човекът се различават. Един ден хората ще бъдат като ангелите, но все пак ще се различават, все ще има една разлика в техните естества. Човекът ще бъде ангел, но човешки ангел. Някой казва: „Аз ще бъда ангел.“ Да, ще бъдеш, но човешки ангел.

Сега, като разглеждаме този закон, ще дойдем до въпроса как се е създала Вселената. Този въпрос е толкова сложен, че ако се заеме човек да го разглежда, ще изгуби и най-малкото знание, което има. Аз наричам тия въпроси **научни разходки**. Те са много опасни. Резултатите на тия разходки довеждат човека до положението на онзи човек, който тръгва да обикаля света с малко пари, та като остане без пари, гледа да започне работа, да спечели малко пари, за да се върне назад. Той трябва да работи.

По кръга се прави хороскопа на човека. Когато един астролог иска да направи един хороскоп, той направя един кръг и го разделя на четири части, поставя зодиите или планетите, знаците плюс или минус във възходяща или низходяща степен според съчетанието им и почва да гадае каква е съдбата на индивида, който е роден в това време. Всичките хора не са родени по едно и също време. Да кажем,

някой е роден през месец март, но от 1 до 31 март има 31 дена, значи 31 възможности има. Всеки ден има по 24 часа, значи 24 възможности има; във всеки един час има по 60 възможности, във всяка една минута пак има по 60 възможности. Следователно, като дойдем и до секундите, и в тях има 60 възможности. Значи, като разглеждаме астрологически всички тия хора, в тях, макар да са родени в един и същи ден, все пак има разлика. Например и двамата са родени на 1 март, в 10 часа сутринта, но единият е роден 10 минути по-рано, другият – 10 минути по-късно. Е, казват, какво има, 10 минути разлика? Голяма е разликата! Ако вие се движите 10 минути, но с бързината на светлината, и някой се движи 10 минути след вас, какво разстояние ще има между него и вас? Колко километра изминава светлината в секунда? – 190 000 мили. Е, сметнете тогава: 10 минути по 60 секунди се равняват на 600. Умножете 600 по 190 000 и ще видите, че между онзи, който се е родил 10 минути по-рано, и онзи, който се е родил 10 минути по-късно, ще има няколко милиона километра разстояние. И после казват: „Мязат си тия хора.“ Какво ще си мязат? Между тях има такова голямо разстояние от 190 000 мили.

Тъй щото туй колело, кръгът, се движи в живота ви. За човека има не само един хороскоп – когато се е родил – за човека има няколко хороскопа. Един, когато се е родил, един, когато е започнал да се учи, и трети хороскоп, когато с него е станало едно духовно обръщане. Кога си се обърнал към Бога – това трябва да го знаете. Питат някого: „Кога се обърна към Бога?“ – Не зная. Не, ще забележиш точно годината, месеца, деня, часа, минутата, когато си се обърнал към Бога. После ще отбележиш дали денят е бил ясен, или не. Всичко туй трябва да го знаеш на пръсти. Казваш: „Е, обърнах се към Бога!“ Ами че ти, когато отидеш при Бога, трябва да знаеш кога си се обърнал. Бог е едно същество на подробностите. Той не обича едно същество на невежеството. Вие казвате: „Е, това са малки работи, ние

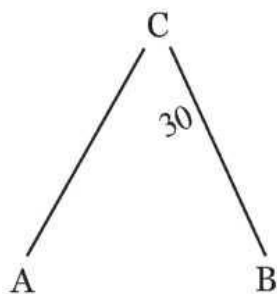
с големи работи се занимаваме.“ Кажете ми тогава една голяма работа, която помните! Чудни сте! Големи работи! Е, кои са големите работи? Кажи ми кога си роден. – “Това е малка работа.“ – Е, хубаво, ами коя година постъпи в първо отделение? – „И това е малка работа, не е важно.“ – Виж кога постъпи в гимназията? – „И то не е важно.“ – Ами в университета? – „И това не е важно.“ – Е, кое е важното? – „Да изядеш една печена кокошка.“ Но аз питам тогава: ти можеш ли да ми докажеш, че действително си изял една печена кокошка? Аз досега още не съм виждал човек, който да е изял една печена кокошка. Например имате един пробит кюнец. През него минава вода. Колко вода е минала? Кажете ми колко вода е изпил този кюнец. Този кюнец може да ми философства, да казва, че през него са минали милиони тонове вода, но аз казвам: кажи ми колко милиона тона вода си изпил? Той казва: „Не е важно пиенето, а минаването.“ – Не, не е важно минаването, но колко си задържал. Да изядеш, да изпиеш нещо: в пълния смисъл на думата разбирам туй, което си приел, да можеш да го задържиш и употребиш за своето благо и за своето повдигане. Казвам: ако ти действително си изял кокошката, трябваше да се научиш как да хвъркаш. Онзи, който действително е изял една птичка или една кокошка, трябва да е научил изкуството да хвърка. Щом не е научил това изкуство, тази кокошка е минала през него като през един кюнец и нищо не е оставила.

И тъй, питам: кое е същественото в живота? Някои казват: “Да вярваш в Бога.“ Това съществено ли е? Някои казват: „Да любиш Бога.“ Всички тия неща вие ги говорите, говорите, но важното е какво остава във вас. Казвате: „Ние трябва да говорим.“ Да, вие започвате добре, но кой от вас е опитал Любовта? Вие сега ще ми кажете: „Как, знаете ли колко любов е минала през нас?“ Вярвам, че е минала милиони тонове любов, това не отричам, но колко от тази любов задържахте? Че е минала, приемам: 100 милиона, 200 милиона,

милиарди тонове е минала, разбирам. В туй отношение мога да ви кажа: bravo! Вие заслужавате похвала, вие сте герои, че е минала толкова любов през вас, но питам: от тази любов какво задържахте за себе си? Вие сте направени като един кюнец. Когато хората правят тези кюнци, те не са живи; а когато Бог прави хората, т. е. когато се родят от Него, Той така ги прави, че всяко живо същество да задържа нещо в себе си. Вие пуснахте да минава тази Любов през вас и не я задържахте. Хубаво направихте. Ако не я пуснете, тя ще пукне кюнеца и пак ще си изтече, защото има напрежение. Тази Любов е минала през всичката жива Вселена и всяко същество е взело от нея толкова, колкото му трябва. Питам тогава: ти задържа ли от тази Любов за себе си? – „Да, Любовта мина през мен.“ – Колко задържа за себе си от тази Любов? Вие казвате: „Да любим Бога!“ Вие искате Господ да мисли като вас, да се радва като вас и да скърби като вас. По-лукаво нещо от това няма! Единствената права философия в света е ние да се научим да мислим, както Бог мисли, да се радваме, както Той се радва, да се веселим, както Той се весели. Това е същественото. Когато ние се приближим към тази мисъл, ще бъдем ученици на тази велика Наука, на това Божествено училище.

Сега всички насърчават малките деца. Защо? Някой се гневи на Господа и казва: „Аз се молих, молих на Господа, но Той не ме изслуша, не искам повече да Му се моля.“ Защо не искаш повече да се молиш? Ето где е лъжливата философия на живота. Той казва: „Аз няма да мисля вече за Бога.“ Ти си един краен материалист, понеже си мислел, че Бог има някаква форма. Ти като казваш тъй, то значи: „Аз съм един от важните последователи на Бога и, ако престана да Му се моля, Той ще почувства какво нещо съм.“ По-смешна идея от тази няма. И най-първо, Господ не те е пратил на Земята да Му се молиш. Молитвата е нещо второстепенно, тя отпосле е дошла. Ние сме дошли първо да се учим. Ще учиш за себе си и, като се научиш, като станеш

много учен, тогава ще започнеш да говориш на Бога и да Му се молиш. На думата **МОЛИТВА** ние сме дали едно криво направление. У вас молитвата означава: аз като направя една беля, тогава ще се моля, ще туря всичките си глупости на Бога, а като живея един чист живот, няма защо да се моля. И действително, така е. Когато човек е в охолност, не се моли, а щом се намери в някоя беля, в някой зор, усърдно се моли, някой път се моли и по три-четири пъти на ден. Не, станете като малките деца!

Фиг. 2

И тъй, Любовта е единство на Обичта. Придобивате Любовта! Обичта е един начин да предадем Любовта си на другите хора. Значи тя е метод, чрез който ние може да предадем Божествената Любов. Думата **любов** и в български, и в английски, и във френски, и в турски език не е сполучлива. Първата буква на думата **любов** на български език е Л. В буквата **Л** имаме един отворен ъгъл. Този ъгъл показва една отсечка от кръга. Този ъгъл определя от колко градуса е любовта на всеки човек, на всеки народ. Някои пишат този ъгъл по-широко, някои – по-тясно. Да кажем, че той е равен на 30° (Фиг. 2). Каква част представлява той от цялата окръжност? – Една дванадесета. Линиите, които образуват този ъгъл, са живи, определени. Как мислите, според вашите разсъждения по колко сантиметра са дълги линиите **АС** и **СВ**, които образуват буквата Л? Аз ще ви помогна, защото ние навлизаме в отвличена философия. Да кажем, че имаме една малка величина от 1

см, положена на едно равнище, на една плоскост. Каква сянка ще даде тази линия от 1 см при изгрева на Слънцето? Каква сянка ще даде, когато Слънцето е хоризонтално на самата плоскост? И най-после, колко голяма трябва да бъде сянката при самата реалност? Правилни ли сте опити? При всеки един час до обяд правете опити и наблюдавайте. Следователно, ако вие ми кажете, че тази линия може да бъде дълга 10 см, тази малка буква вътре в закона, в условията, е почти неизмерима с нашите величини. Тези две линии са отражение на самата реалност. Щом ми кажете, че тия линии са били по 10 см дълги, тогава аз правя изчисление къде е било действителното Слънце на Живота. И забележете, когато някой иска да пише на своята възлюблена, той пише голямо **Л**. Туй показва, че неговото Слънце изгрява на хоризонта. Ако някой пише малко **л**, туй показва, че неговото Слънце е на обяд. Този човек е практичен, неговите хамбари са пълни, а този, с голямото **Л**, е идеалист, с празни хамбари. Той на думи е богат, пълен е с много обещания, но дойде ли до живота, няма го. Този с малкото **л** има мярка: малко дава, събрал е всичко. Този, който няма мярка, много дава, обещава 100, 200 хиляди, милиони, а другият ги икономисва, казва: „С мярка се дава.“ Вие ще кажете, че тези неща са случайности. Не, не са случайности. Питам: онзи, който пише буквата **Л** така, че събира двете линии на едно място, какъв характер има? Някои графолози има ли тука? Когато някой пише буквите така, че стеснява линиите им, какъв е по характер? Други пък разширяват буквите. Как тълкуват графолозите туй разширение на ъглите? Ъглестите, острите букви показват един нервен характер, припрян човек, бърз, който иска всичко бързо да направи. При тази бързина това са акумулатори. На всеки връх има центрове. Такъв човек е динамическо същество, той е пълен с електричество. Казвам: ако искате човек, който да движи някоя кола, или ако търсите пионер, намерете такъв човек. Но ако искате да уреди

някое общество някъде, него не търсете. Не че е лош човек, но като бърза, разваля работите. Един свещеник изпратил слугата си на лозето и му казал: „Стояне, една година си стоял при мене, ще можеш ли да изрежеш лозето?“ – „Мога.“ Отива Стоян и с ножиците си го изрязва. Връща се. – „Изяза ли го?“ – „Изязах го.“ – „Плаче ли?“ – „И ти да го видиш, ще плачеш.“

И тъй, тези тгли може да се изменят, да ги превърнем в магнетически. Ако в главата ви се е събрало много електричество, вие ще направите стомаха си магнетичен. Следователно всичката енергия от мозъка ви в стомаха ще се превърне в магнетическа енергия. Някой път стомахът е електрически, вследствие на това хората боледуват от стомах. Събере ли се много електричество, енергията от мозъка трябва да се превърне в магнетическа. Затова казвам: идеите на хората трябва да се изменят в магнетически. Някои хора много бързат, имат желание всичко да опитат. Това значи, че те имат изобилно електричество.

Това са посторонни идеи, дадени за обяснение на една основна идея. Е, коя е тази основна идея сега? От всичко това, което казах досега, какво извадихте като основна идея? Аз бих желал всеки един от вас да остави в ума си поне една основна идея.

Тайна молитва

Дванадесета лекция от Учителя 2 януари 1924 г., София

МЪРТВИТЕ И ЖИВИТЕ ЛИНИИ

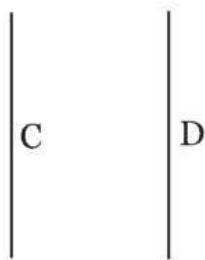
Размишление

Прочете се резюмето от темите „Единство на обичта“.

Прочетоха се няколко от темите „Произход на лечебните растения“.

Тема за следващия път: „Най-малката добродетел.“ Ще си изкажете мнението. То няма да бъде меродавно, защото такава добродетел в Природата съществува.

Каква е разликата между една мъртва и една жива линия? Да кажем, че имате линията **C** (Фиг. 1), имате и линията **D**.

Фиг. 1

Какво представляват едната и другата линия? Линията **C** може да представлява една плоскост, но представлява и един квадрат, нали? Тогава казвам: тази мъртва **D** линия е граница на една мъртва плоскост. Тогава по какво се отличават мъртвите линии от живите? Сега аз няма да ви остава в затруднение, защото, ако река да взема вашето мнение, един ще каже едно, друг ще каже, че то не е вярно, тогава ще се накърни вашето честолубие. Вие ще мълчите, за да бъдете умни, пък аз ще говоря, та ако направя погрешка, ще кажете: „Учителя не знае.“ Живите линии всякога са по-дълги – тази е

разликата. И за да направите тази линия жива, тя не трябва да е съвсем права. Линията *D* е една жива линия. Всичките физически или мъртви сили в Природата, в които няма съзнание, вървят по права линия, а всичките живи сили вървят по една вълнообразна линия. Следователно кривите линии – това са изключения между правите линии. Геометриците всякога искат да направят кривите линии на прави, за да ги измерят. Едно мъртво тяло може да го претеглите, но едно живо тяло не може да го претеглите. По какво се отличават мъртвите тела от живите? – С това, че тежестта на мъртвите тела е постоянна, а тежестта на живите постоянно се изменя. Тогава, по същия закон, когато кажем, че човек се е изменил, ние трябва да разбираме, че той се е изменил чрез Живота. Това е едно благо за него. Ако е станала една промяна или едно видоизменение вътре в него, то е за негово добро. Този закон е много верен. Всички ония хора, които по един престъпен начин забогатяват – те идат по права линия. Например крадецът по права линия бръква в джоба ти. Той ще се приближи до джоба ти и по права линия бръкне, извади кесията ти и си свърши работата. И неприятелят ти, когато иска да те убие или да ти направи някоя пакост, гледа да се доближи до тебе по права линия.

Следователно изваждам един общ закон: туй, което скоро се придобива в живота, скоро се и изгубва. Туй, което скоро се извървява, не се преценява. Онзи, който търси късия път в живота, търси безсмисления път. Смысленият път е дълъг път. Сега по някой път мене ме учудва, че вие, като влезете в Школата, търсите късия път, искате за една-две години да свършите всичко, всичко да научите и да си излезете. Може, туй е пътят на С-то, туй е пътят на правите линии. Но така свършват мъртвите линии. Всичките умрели хора така свършват, но живият човек в света, в Природата, в Космоса има един дълъг път. И туй трябва да си го поставите като задача: да

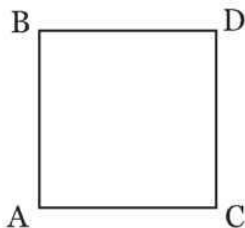
знаете, че пътят ви е безграничен. За този път, в който вървите, никога не туряйте една преграда, че ще стигнете до неговия край. Вие ще стигнете този край, но той е началото на друг един път, който е идеен. Роди ли се във вас мисълта, че ще дойдете до края, вие имате в себе си една дребнава мисъл, вие искате да стигнете една височина и оттам да се върнете към хората и да покажете колко знаете. Човек, който търси славата на хората или похвалата на хората, не знае абсолютно нищо.

Сега във вас ще се зароди друг въпрос: не трябва ли да обменяме мисли? Да обменяме разумни мисли – това е Божественото вътре в нас. Да имаш похвалата на Божественото вътре в себе си, да чуеш гласа на вечното, на безконечното: че ти вървиш по правия път, по дългия път, по тесния път, а не по широкия път – тази е моята идея. Често някои от вас казват: „Моите страдания няма ли да се скъсят вече?“ Мнозина от вас се оплакват от страданията си. Не може без тях. Впрочем има един път, по който хората не страдат, но той е пътят на умрелите. Два пътя има: пътят на страданията и пътят на Живота. Пътят на успокоението в този смисъл, както хората го изискват – той е път на умрелите, на забравените в Природата.

Аз искам като ученици на тази велика Школа да имате една мярка. Не е въпросът да се съкратят вашите страдания, но трябва да станете разумни. Кога изчезват мъчнотиите? За един способен ученик, за един способен математик мъчнотиите изчезват, когато изучи всичките правила и според тях решава задачите си. Той пак ще срещне мъчни задачи, но нему е приятно да се бори с тези трудности, понеже знае как; а когато не знае тези правила, той е като гъска в мъгла – не знае накъде да върви.

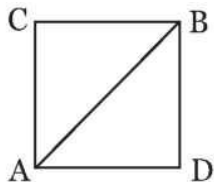
И тъй, живите линии са дългите линии в живота. Следователно според този принцип животът не е един кръг. Всичкото движение от положението, в което сега живеем, се представя като множество

отделни кръгове. Когато ние кажем, че трябва да любим ближния си, какво подразбираме? Кой е този ближен? Да кажем, че ти си един квадрат (Фиг. 2).

Фиг. 2

Цял квадрат можеш ли да бъдеш? Не, ти можеш да бъдеш само линията **AB**, твоят ближен ще бъде **AC**, а твоят враг ще бъде **CD**. Всичките линии от чисто геометрическо положение, които се намират на запад, са все вражески линии, защото врагът ти никога няма да върви пред тебе – той всякога е отзад. И човека го убиват по-лесно отзад, отколкото отпред. Пък в Доброто законът е обратен. Всички линии в геометрията – това са сили в Природата, които играят важна роля. Едни от тия сили в Природата при сегашното ваше развитие са в разрез с вас и затова вие трябва да разбирате този закон.

Фиг. 3

Следователно вие може да превърнете един враг във ваш приятел. Как? – Като намерите равнодействащата линия. Коя е равнодействащата линия в квадрата? Тя е линията **AB** (Фиг. 3). Сега за обяснение на мисълта си ще ви приведа един пример, който съм привеждал и друг път. Той е из романа на един граф, който се влюбил в някоя си графиня – красива, интелигентна. Но тя по едни или други

съображения се отказва от него и се оженва за друг. Обаче в този граф се заражда такава омраза, че той търси начин как да отмъсти и на нея, и на мъжа и по такъв начин, че и двамата да го почувстват. Той помислил да ги убие, но този начин на отмъщение му се видял слаб. Минават година, две, три – не може да намери такъв начин, че като си отмъсти, и двамата да почувстват силно това отмъщение. Графинята почувствала, че в неговия ум се заражда една мисъл да погуби и нея, и мъжа и, затова, като и се родила дъщеря, извикала графа на частна аудиенция и му казала: „Действително ние се обичахме едно време и сега ти ми се сърдиш. Ти си млад: ето, дъщеря ми ще порасне, ако искаш, почакай я малко, ожени се за нея и считай, че за мене се оженваш.“ Той се съгласил и всичката му омраза изчезнала. Радостта дохожда у него и след няколко години той се оженва за дъщерята. Следователно тази графиня е разбирала великия закон как да превърне едно чувство на омраза в едно чувство на любов.

И тъй, всичките противоречия от чисто окултно гледище – това са сили. Това не са индивиди, форми, това са действащи сили, на които вие трябва да проучвате законите. Ако имате един приятел или един враг, вие трябва да го проучвате като една сила, да проучвате законите и силите, по които той се движи. Защо той те мрази? Вие трябва да знаете положително причините за тази омраза. Казвате: „Ама той ме мрази!“ Това не е наука. „Ама той не иска да ме гледа!“ Това не е наука. „Ама той не може да ме търпи!“ Това не е наука. Всяко нещо си има причина. Как можете да разберете тия причини? Може да кажете: „Той много ме обича.“ И това не е наука. Защо те обича? Вие трябва да знаете кое е онова, което той обича във вас. Вие имате един приятел и казвате: „Аз много обичам моя приятел.“ Коя е онази черта, която служи за основа на вашата обич? Не знаете ли това, вашата обич почива на пясъчна почва. Знаете ли причините, тя почива на скала или на диамантена основа.

Сега във всяка една школа трябва да се създадат отношения между учениците. Нали вие сте ученици? Кое е онова у вас, което трябва да ви свързва като ученици? Може да ви дам това за тема. Ще кажете, че Бог ви свързва. Но Бог свързва ли отвън хората? Кое е онова, специалното, което свързва учениците, което в другите, във външните хора го няма? Ако това нещо го има и във външните хора, значи то е общо за всички. Има нещо специално, което свързва тези, които се учат. Аз бих ви задал сега друг един въпрос, за да ви помогна. Кое е онова, което свързва човека с хляба? (*Гладът.*) Тази сила положителна ли е, или отрицателна? – Тя е положителна сила в низходяща степен. Гладът сам по себе си е едно жестоко чувство и, когато човек е гладен, той и човека може да изяде. Следователно гладът съществува в нас като една връзка да съедини човека с хляба. Питам тогава: защо Природата не тури някоя друга връзка, а туря този голям враг, глада, да свързва хляба с човека – едно живо същество с друго живо същество. Това аз наричам каприции, игри на Природата. Този закон за вас още не е доказан и аз не искам да го приемете само на вяра. Вие ще разсъждавате, ще направите опит и тогава ще го приемете.

И тъй, ако във вашия живот се вмъкне едно зло, това е една съединителна нишка. Злото всякога е съединителна нишка между две точки на Доброто. Всяко зло съединява две противоположни точки на Доброто в себе си. Значи всяко зло е ограничено от две граници на Доброто. Тогава, казвам, тази сила, която съществува между двете точки на Доброто, е зло само между точките, а вън от точките не е зло. Когато вие изучавате ботаниката, когато изучавате лечебните елементи на растенията, ще видите, че действително соковете на едно растение, ако ги присадите, може да се превърнат в друго. Съвременните ботаници присаждат само клоните. Те не знаят да присаждат корените, но присаждане има и в корените. Ако един

ученик на окултна школа се заеме да изучава ботаниката, той трябва да изучи и двата вида присаждания. Сега е смешно да се говори за присаждане на корените, защото, за да присадим един корен, трябва да има други условия. Засега, тъй както живеем, това не може да стане. Днес има условия само за присаждане на клоните. Но психологически в самия човек трябва да се присадят корените на неговите чувства.

Е, питам: тия нови твърдения, които ви дадох, хвърлят ли светлина в ума ви. Освен че не хвърлят светлина върху вашия ум в дадения момент, но веднага произвеждат едно смущение във вас, и знаете ли какво смущение произвеждат? Сега аз ще ви дам един малък пример. Представете си, че вие сте турили в джоба си 20 лева и вървите с мисълта, че ще си купите билет за трен и ще направите една разходка. Тих и спокоен сте, вървите радостен, че тренът ще ви вози. Обаче аз се приближавам до вашия джоб и по правилото на мъртвите линии бръквам в джоба ви и изваждам парите. Вие сте още радостен, но дойдете до гишето за билети, бръкнете в джоба си – парите ви ги няма. Уплашите се. Защо? Какво е станало? Вие си казвате в дадения момент: „Аз ли съм, или не съм аз? В джоба ми имаше пари!“ И първото нещо, което изпъква във вашия ум, е, че разходката с трена няма да я бъде, а пеша ще се ходи. Вие казвате: „Аз не обичам да ходя пеша. Веднъж в неделята реших да ида на разходка с трен, а то парите ми ги няма! Пък сега времето е топло. Как ще вървя?“ Значи мързелът ви безпокои. Друг случай. Представете си следното. Вие сте едно дете. Майка ви ви дава 20 лева в джоба и казва: „Иди, качи се на трена и направи една разходка до еди-къде си!“ Обаче ти не искаш. Няколко твои другарчета са те поканили да отидете на разходка, но пеша. Майка ти казва: „Не, ще вземеш парите, ще идеш с трена!“ Майка ти заповядва. Ти отиваш, но си неразположен. Другарите ти са в ума ти. Аз дойда до гишето, бръкна

в джоба ти и ти взема парите. Ти като отвориш кесията си и видиш, че парите ги няма, развеселиш се. Върнеш се и отидеш с другарчетата си на разходка. Вечерта майка ти те пита: „Ходи ли, където те пратих?“ – „Не.“ – „Защо?“ – „Откраднах ми парите.“ Обаче кражбата за тебе в случая е една приятност, защото се постига твоето желание. Обаче възгледите на единия и на другия за откраднатите пари са различни. Питам: защо възрастният човек и детето не мислят еднакво? Единият се радва, а другият скърби? Нали старите хора минават за умни хора, а децата – за глупави? Кой в дадения случай мисли здраво?

Сега всичките учения са приятни само дотолкова, доколкото имат приложение в живота или пък доколкото ни дават възможност да се явят нови мисли. При всичките тия твърдения, които ви давам, някой ще каже: „Виж какво каза Учителя днес – че ако Любовта не може да те снесе в ада, тя не е Любов, и ако омразата не може да те заведе при Бога, тя не е омраза.“ Как е възможно това? Как може омразата да те заведе при Бога! Ще ви дам две обяснения, за да направя мисълта си по-конкретна. Те са следните. Да допуснем, че аз съм един богат овчар или един земеделец. Имам две хиляди овце. Вие сте скарани с мене и аз съм ви един голям неприятел, враг. Вие казвате: „В дома му аз никога няма да стъпя, не искам да го срещам даже по пътя.“ Обаче там, в планината, аз си направя една колиба, приготвя за себе си и за овцете храна за зимата, обзавеждам се добре. Вие сте един търговец, отивате по търговия, но случва се една виелица, сняг запуши пътя ви. Вие сте близо до моята колиба. Да вървите по-нататък не можете. Вие се намирате пред една дилема. Гледате насам, нататък, какво ще направите? Ще влезете ли в моята колиба, или не? Ще влезете и оттатък ще минете. Като влезете в моята колиба, аз ще ви нагостя. Казвам: омразата си е омраза, а ние, като хора, можем да се споразумеем. Значи този студ, това зло е

станало причина вие да влезете в колибата. Друго положение има, дето омразата може да ви заведе при Бога. Вие мразите някого кръвно, но същевременно сте много слаб, малодушен човек. Пък онзи, когото мразите, е голям човек, силен, може да ви направи голямо зло. Вие обаче не може да му направите никаква пакост. Какво да правите? Сам сте, слаб, на Бога не сте уповавали досега, но този човек е опасен за вас. Тогава? Обръщате се най-после към Господа и казвате: „Господи, не виждаш ли какво прави този, той ме измъчва.“ Омразата ви към него в този случай ви праща към Бога. Вие се молите веднъж, дважд, и най-после казвате: „Що ми трябва да се занимавам с него, аз намерих правия път.“ Ето, омразата към този човек ви тика към Бога. Ако тази омраза не е толкова силна, тя няма да ви накара да се молите. Но как се молите? Вие не се молите на Господа да му прости, но искате да ви помогне да му отмъстите. Сегашните хора така разбират това. Затова казвам: ако омразата не е толкова силна, че да ви прати при Бога, тя не е омраза. Питам: омразата прати ли те при Бога? – „Прати ме. Колко пъти аз Го виках на помощ, колко пъти се молих!“ – Е, твоята омраза има смисъл.

Другият въпрос: ако Любовта ви не може да ви смъкне в ада, тя не е Любов. Този въпрос вие сами ще си го изтълкувате. Ако не може да го изтълкувате, следващия път ще ви дам пак две обяснения. Това са неща, които съществуват в живота. Когато ние говорим с някой символ, този символ трябва да се превърне в една права мисъл. Когато някой човек каже, че е свят, трябва да е свят. Когато каже, че е учен, трябва да е учен. Когато каже, че е добър, трябва да е добър. Когато каже, че е търпелив, трябва да е търпелив. И когато каже, че е лош, трябва да е лош. Мнозина от вас говорят с един неопределен език. Казвате: „Аз съм много лош човек.“ Ами с туй вие се хвалите. С туй вие искате да си придадете една важност. Вие казвате: „Аз съм много добър човек.“ Не сте добър, но искате да си придадете една важност.

Нито сте добър, нито сте лош. Казвам: вашата омраза, вашата лошавина е толкова голяма, че не ви е придвижила нито една педя от дома ви, тя и пет пари не струва. И добрината ви е толкова голяма. Вие имате малки величини, които не са ви помръднали нито на една педя. Те са такива величини, с които даже и децата не си играят. Например едно дете, като има пет стотинки, казва: „Знаеш ли колко имам!“ Питам: ако тия пет стотинки ги дадете на един търговец, какво ще направи с тях? Тия пет стотинки обаче в ума на това дете стоят като една велика идея. То е право. Тия пет стотинки в ръцете на детето са една голяма величина. Ако то може да си купи едно ябълчно семе и да посее тази ябълка, след десет години то може да стане един от най-големите търговци; ако то разумно употреби петте стотинки, в продължение на десет години те може да му донесат един голям приход. А десет милиона лева, зле употребени, може да ти турят един такъв голям товар на гърба, че след хиляда години може да слезеш на дъното на океана. Това са все сили, отношения, идеи, които може да ни отклонят от правия път на живота, но разсъждението е важно.

За някои ученици от Школата има опасност да се отклонят от правия път на своето развитие. Как? Например някои дойдат в Школата и казват: „Аз ще посещавам Школата.“ После поседят, поседят една-две години и казват: „И без Школа може.“ И без Школа може, нямам нищо против това, но знаете ли какъв е законът? Сега да определя какъв е моралният закон. Имате банката С. Имате и клиента А. Този клиент А внася 10 000 лева в банката С. Тия пари седят пет години в банката С с лихва 7 %. Един ден дойде А, казва на С: „Аз искам да си изтегля парите от банката ти.“ Питаме сега: аз правя ли зло, като изтеглям парите си? Трябва да знаете, че С е приятел на А. Сега С казва: „Не правиш зле, но нашият интерес страда. Парите са твои, имаш право да си ги изтеглиш, но с това нашият капитал се намалява.“ Защо? – Всичките банки се поддържат все от вносове. Ако

всички извлекат своите вносове, банката ще трябва да уравни своите сметки – ще ликвидира. Добре, но има друга една банка **В**, дето му дават 12%. Банката **С** обаче му казва: „Тази банка **В** действително дава 12%, но след една-две години ще фалира и вашите пари ще хвъркнат.“ Питам: какво ще придобие този клиент, ако извади парите си от **С** и ги тури в банката **В**? Най-после вие имате едно погрешно схващане за Школата. Веднъж решил в себе си да следваш Божествената школа, трябва да имаш определени неизменни отношения спрямо нейните закони и правила. Спрямо когото и да е отношенията ви трябва да бъдат коректни. Това са математически величини, без които вие не можете да функционирате.

Ще ви обясня друг един закон. Някой път и у светиите се заражда едно чувство, едно желание за уединение. И вие казвате: „Аз искам да се уединя от хората, да ги напусна.“ Какво значи да се уединиш от хората или да ги напуснеш? Да се уединиш, значи да дадеш свобода на всички хора. Сега да обясня своята мисъл. Представете си, че аз имам тридесет големи къщи, които давам под наем, и в тях имам квартиранти – повече от тридесет фамилии. Постоянно имаме разпавии помежду си. Най-после дойде ми до гуша и казвам: „Не мога да ги търпя тия хора!“ И те казват: „И на нас ни дойде до гуша, и на нас ни дотегна от този човек!“ Ще ида в пустинята най-после! То значи: ще ги оставя свободни една-две години, без да им искам наем. Туй значи да се уединиш – да не ги смущаваш. И следователно светиите са учили в пустинята туй изкуство – да не смущават хората.

Сега мнозина от вас сте рентиери. Всяка вечер седите и казвате: „Този ученик там има някакъв си недъг.“ Значи той има да ви дава. Вие сте съдия, съдите го. Хиляда лева глоба да се наложи на Драган Стоянов. Налагате му глобата. Критикувате го. И тъй, нареждате този-онзи, на всички туряте глоба. Питам: кой ще изпълни вашите

присъди? – Няма кой, затова отивате сами да си вземете парите: „Ти ще дадеш 1000 лева.“ – „Защо?“ – „Имаш известен недостатък.“ На другия: „Ти ще дадеш 2000 лева.“ Е, кой ще те търпи? Ако тия хора всяка вечер изпъкват в твоя ум със своите недостатъци, след десет години какво ще стане? – Разбира се, до гуша ще ти дойде от живота. Не, ще седнеш вечер и ще мислиш тъй, както Господ е мислил, когато е създавал света: че всичко е хубаво и красиво. В Бога всичко е хубаво и красиво, но вън от Него не е тъй. Следователно дойде ли вечерта – с Бога. Дойде ли денят – с хората. Вие още не сте научили това изкуство. Вечерно време, когато дойде да живеете с Бога, какво правите? – Всички се криете вкъщи. Ами знаете ли колко е хубаво при Бога, там, на Витоша, горе! И например, ако аз бих ви задал една такава задача – в тези големи студове да идете на Витоша, вие ще кажете: „Учителю, извини ни, но друг път ще отидем, защото сега не ще можем да се върнем.“ Пък и аз, като зная вашето разположение, никога няма да ви пратя по това време. И аз съм практичен – не ви давам такава задача, защото ще трябва да ви нося на ръце от Витоша надолу.

Положителната страна на ученика е следната: онзи, който иска да се учи, трябва постоянно да е в съприкосновение с Бога на Мъдростта. Съвременните религиозни хора казват: „Не трябва много знание на човека.“ И Соломон казва, че много знание на човека не е потребно. Има едно знание само на любопитството. То не е знание, но има едно знание, което е необходимо – това е знанието за Живота. Знанието за добродетелите също е потребно. Сегашното знание върви в низходяща степен. Досега вие сте изучавали всички науки в щета на вашите мисли, в щета на човечеството. Всичките науки хората ги използват все за зло – не тъй прямо, открито, но вътре в тях се крие една користолюбива цел. Даже най-благородните хора или най-възвишените философи използват всичко за известни облаги.

Защо някой се учи? – Да стане някой виден проповедник. Все очаква някакво благо от своето учение. Питам: знание, което очаква своята облага отвън, знание ли е? – Не, това е знание на мъртвите линии. Следователно знанието, за което аз говоря, това е знание за съприкосновение с Бога – знание за добродетелите. Ние ще дойдем на другата фаза на еволюцията – да се учим да превръщаме всички отрицателни сили на Природата в добри сили, т. е. не самите сили да станат добри, но да действат за добро.

Често някои казват: „Еди-кой си тъй разправя за нас.“ Вие сте чудни! Ние няма какво да се занимаваме със света, няма какво да изправяме човешкия характер. Ами че който и да е от вас, когато е слязъл на Земята, той е подписал известна програма за своя живот. Колко силни, колко велики умове са правили тази програма за работа – и са определили на всички начин за живеене, който те трябва да изпълнят. Няма какво аз да им определям, да им давам нова програма. Казвам на такъв човек: разгърни кодекса на твоята книга – еди-коя си глава, еди-коя си страница, еди-кой си пасаж и чети! Ако е умен, той ще разгърне и ще види. От там трябва да започнете. Сега всички ще се върнете към вашето минало. Само така, като разберете нещата, вие ще можете да използвате вашия живот и ще изучите освен скритите сили, които сега са вложени във вас, но и всички главни точки, закони, с които да работите.

Аз тази вечер имах един разговор с двама учени от лявото течение. Казвам им така: мислите ли, че животът може да се оправи само тъй, както вие разбирате, и че този е единственият начин? Казват: „Да, този е начинът.“ Казвам им: има и друг начин, хиляди пъти по-добър от вашия. – „Е, какъв е той?“ – Аз ще ви го кажа. И започвам, давам им следното обяснение. Питам ги: где седи силата на богатите хора? – „Разбира се, в техните пари!“ – Хубаво, ами где седи слабостта на бедните хора? – „В безпаричието.“ – Но, представете си –

им казвам, – вие сега искате да дадете възможност на бедните хора да станат силни, да заграбят парите на богатите и да ги употребят разумно. Но вие още не знаете дали те ще ги употребят разумно. Представете си, че тези, бедните хора, знаеха този закон: без оръжие да изтеглят богатството на богатите и да го приложат. Гледа богатият – касата му затворена. Отваря я – вътре празно. А сиромасът стане, гледа касата си – пълна. Казвам: где ще бъде силата тогава? – У сиромасите. Казвам: туй богатство от богатите може да мине по един естествен начин в ръцете на сиромасите. Да допуснем сега, че аз мога да направя това – да прекарам златото на богатите хора в ръцете на сиромасите. Но вие гарантирате ли, че тия сиромаси, като ги направите богати, ще употребят туй богатство за благо на човечеството. Казват: „Е, и това са хора.“ Да, хора са и те, като онези, богатите. И тогава казвам: в окултната наука се знае, че сегашните сиромаси са едновременно богаташи, а едновременно сиромаси са сегашните богаташи. – „Че как!“ – Тъй е. Следователно друго, друго нещо трябва да се внесе в живота. Вън има нещо по-важно. Но какво? – У всички ви трябва да има човещина. Но каквито и да сме, богати или сиромаси, човешки трябва да се отнасяме, да имаме еднакви права всички и да се зачитаме. „Ама кога ще дойде това разбиране?“ – Ами по вашия начин по-скоро ли ще дойде? Няма да дойде по-скоро.

Та и сега за вас, учениците, които казвате по някой път, че може и без Школата, казвам: вие грешите против себе си. Не може без Школата. Вие не считайте буквата на нещата. Ако мислите, както някои сегашни хора мислят, че трябва да отидат в църквата – те не са прави. Ти не трябва само веднъж да идеш в църквата – всякога трябва да бъдеш там. Школата – това е постоянно общение с Бога, постоянно общение с всички ония живи и благородни божествени души, с всички будни и съзнателни умове, с всички благородни сърца, които имат един и същ съзнателен стремеж. Следователно според мен, или

според правилото, желанието ви за знание, желанието ви за наука трябва да бъде толкова силно, че да няма мъчнотия, да няма сила в света, която да ви спъне. Тогава вие може да постигнете всичко, което искате. Някой казва: „Аз не искам сега да уча.“ Защо? Ако Драган или Петко те е обидил, какво от това? Нали ти търсиш знание? – Знанието иде от Бога. Всичко добро, всичко красиво излиза от Бога. Така трябва да схващате нещата вие. И във всинца ви трябва да има туй непреодолимо желание да учите, а не любопитство, като това на Ева. В Ева нямаше непреодолимо желание за знание, а имаше любопитство. Някой път трябва да се спра да обясня какво разбирам под **непреодолимо желание за знание**. Вие ще проверите много от тия качества – верни ли са, или не. Всяка една жива идея трябва да се определи. Опитността, която имате сега, е богата, но ако туй знание, което сте постигнали, не го прилагате и не му давате един нов подтик, във вас ще се образува една ферментация, ще се вкиселявате и ще се огорчавате. А там, дето се образува вкиселяване и огорчаване, спира се и прогресът на човешката душа. Има много от вас, които казват: „Е, за в бъдеще в този живот не мога да уча, но в другия живот ще уча.“ Може, но ученикът трябва сега да разреши въпроса. Това интензивно желание за учене във вас никога не трябва да се прекъсва. Прекъсне ли се туй желание, отде знаете, че в бъдеще ще бъде пак тъй? Кой ще ви свърже тогава? Аз се чудя на вашата голяма вяра в бъдещето. Ако ти сега седиш, разговаряш и не искаш да повдигнеш една малка сламчица, как ще повдигнеш голямата греди в бъдещето?

И тъй, сега желая ви да се движите. Ако искате да бъдете живи, не избирайте късите, мъртвите линии, но избирайте дългите, живите линии. Следователно страданията в живота в този смисъл са само едно от качествата на дългия път. Много се изморява този, който е ходил на дълъг път, нали? А онзи, който е изминал само 10 метра път, изморява ли се? Онзи, който е извървял 10-15 километра, казва:

„Много се измори. Краката много ме болят.“ Не е грех, че се е измори. Той ще си измие краката, ще си почине и на другия ден пак ще тръгне на дълъг път – и в този дълъг път той ще добие Знание. Ще се срещне с много хора, ще се запознае с географските места, с живота, с Природата, с дърветата, с реките и т. н. Следователно ще разбере целият Космос, който сега съществува. Аз говоря сега за космоса на човешкото съзнание, защото има един Космос, който е извън човешкото съзнание – той е съзнанието на ангелите, или космосът на ангелите, който е различен от космоса на човека. Нашият космос е много по-малък, отколкото космосът на ангелите. Когато един ангел разсъждава за Космоса, в неговия ум има такива неща, които един човек даже и насън не е виждал, и наум не са му идвали.

И тъй, коя е основната мисъл? – Дългият път. Защо? Защото е Път на Живота. А другият път, късият път – той е път на смъртта, той е гладък път. В него няма никакви препятствия.

Сега вие ще извадите известно заключение. Аз оставям думите си без заключение. Знаете ли защо аз не правя заключение? – В окултната наука никога не затварят. Ако, след като излезете от Школата, аз затворя вратата, какво означава това? Или ако, след като влезете, вратата се заключи, какво е това положение? Сегашните хора искат заключения. Какви заключения? Разсъждение и обсъждане върху идеите – да, това може, но ако вие искате да извадите едно общо заключение за целия Живот – това не може. Заключение не може да се даде не само за вас, а и за никого, т. е. заключение може да ви дам, но това заключение няма да определи същността или смисъла на нещата.

Често вие питате какъв е смисълът на живота? Може ли да дадем отговор какъв е смисълът на живота? Може да питаме каква е крайната цел на Любовта, защо Господ създаде света, защо хората се мразят, защо се обичат и т. н. – и на всички тия въпроси може да

дадете едно, второ или трето обяснение, но да дадете едно общо заключение, да обясните нещата – това е една от най-трудните философии. Затова ние се пазим от заключения. Ние разсъждаваме, обогатяваме се със знания, а другото оставяме настрана. Заключение в света може да даде само Един, и то Онзи, който разбира тази дълга линия – който може да събере двата края в едно. Тогава аз ви питам: мислите ли, че един ден Господ, за да ви убеди в това, ще съедини двата края в едно? Това е пак предположение. Ние не можем да знаем какво мисли Той. Догаждаме се, правим си предположения, но нищо повече.

Някои учени хора говорят за случайностите. Но аз мога математически да изчисля какви сили седят зад всяка една случайност. Сили работят и в изключенията! Има закони, които определят на какво се дължат случайностите. Зад всяко едно изключение седи една разумна, интелигентна сила, на която съзнанието в даден момент не е било будно – и така се е явила една случайност. Колкото тази случайност става по-често в Природата, толкова тия същества са по-малко интелигентни. Колкото случайностите и изключенията са по-редки, толкова и тия същества са по-умни и по-висши. Тия заключения аз правя за себе си. Мои заключения са те. Имам свои основания и по този закон зная след първото изключение кога ще се яви второто изключение, защото те стават периодически. Някои питат как стават случайностите в света? Ето как: при един млад български чорбаджия отива един български абаджия да му крои бир-бучуклия гащи. Изнася абаджията един топ хубаво сукно, измерва го и взема ножиците да крои. Но в това време дъщерята на чорбаджията влиза. Абаджията я поглежда, забравя се, помръдва ножиците и реже, обаче платът вече за бир-бучуклия гащи не става. Криво изрязва плата. Коя е причината? (*Момата*) Не, той се захласнал и отрязал накриво плата. Значи, всяка една случайност се

дължи на разумна причина, която е отвлякла съзнанието на едно разумно същество в друга посока. Това не е умишлено. Погледнал той момата, а хората го отдават на закона на случайностите. Тъй щото, тъй погледнато, случайностите са едно изключение, въздействие на една сила, на едно същество върху друго интелигентно същество.

Да изпеем новото упражнение „Благост носи Светлината“.

Тайна молитва

Тринадесета лекция от Учителя 8 януари 1924 г., София

ПРИЛИВИ И ОТЛИВИ

Тайна молитва

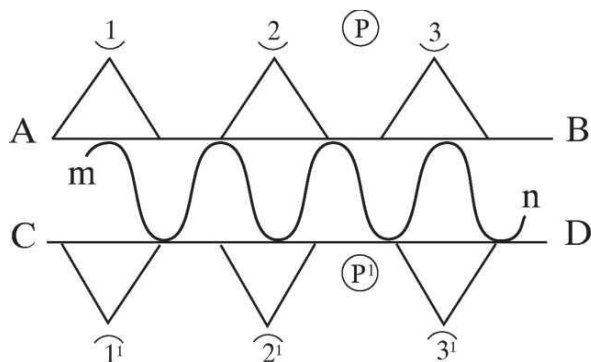
Прочете се резюмето върху „Произход на лечебните растения“.

Прочетоха се няколко теми върху „Най-малката добродетел“.

Тема за следващия път: „Произход на усмивката“.

За да намери човек най-малката добродетел, иска се много ситна мрежа, за да я хване от морето; някои от вас са взели много едра мрежа.

Сега какво разбирате от тази картина (Фиг. 1)?

Фиг. 1

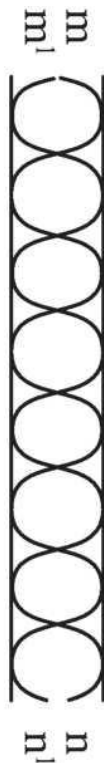
Вие я считате за едно украшение. Тези две успоредни линии показват теченията, които стават в Астралния свят или във всички онези вещества, които са жидки, можем да го наречем **течението на жидките вещества**. Тези две прави линии **AB** и **CB** са граници на Астралния свят. Какво представляват тези триъгълници отгоре? С тях ние изразяваме Духовния свят. Тези граници **AB** и **CB** представляват по-гъста материя, в която хората постоянно бият главите си, чупят костите си. Това са неща, които не могат да се променят. Някой път учените хора се заклещват: че нито назад, нито напред.

Триъгълниците пък показват чисто Божествения свят. В тях енергиите са от друг род. Защо линията **тп** е крива? Защо не върви по прав път? Защо змията, като върви, прави тия зигзагообразни линии, криволичащи? Защо не върви, както другите животни, по права линия? Кои са причините? Вие, физиолозите, нали се досещате кои са причините. Понеже крака и ръце няма. Всички онези същества, всички онези сили, които са безотговорни, които са неувменяеми в света, вървят все по тези криви линии. И ще забележите, че това е факт. Вземете един човек, който върви много спретнат – дайте му вино да пие и той ще започне да върви като някоя гемия. Той първо мисли, но пийне ли винце, върви по една крива линия.

Сега да обясним какво означава изпъкването, изкривяването на тази линия. Сама по себе си в геометрията тя няма никакъв смисъл. Казват: **крива линия**. Но от окултно гледище, за да изпъкне тази линия нагоре, има известно влияние. Тук, между втория и третия триъгълник, при буквата **P**, се намира един разумен център, който е предизвикал прилив на тези разумни енергии. Значи тук има известна култура. Но на противоположната страна на всяка една култура има известен отлив. Този отлив се дължи на друго разумно влияние – **P'** за отличие от **P**. Следователно в движението на тази крива линия **тп** едните линии са приливи, другите – отливи. Тия неща постоянно стават в самите вас. Забележете, че тук има друг един закон. Сега коя е дясната страна на тия криви линии? Да кажем, че сърцето и умът в дадения момент представляват граници на Духовния свят. В ума и сърцето текат два рода енергии. Когато в ума има прилив, в сърцето има отлив. Когато в ума има отлив, в сърцето има прилив.

Туй не е само едно твърдение – това е един факт. Този факт ние обуславяме психологически чрез следното наблюдение. Вземете момчетата и момчетата на възраст от десет до четиринайсет години.

Щом почне да се развива тяхното астрално тяло, щом започнат да се развиват чувствата у тях, колкото и да са паметливи, започват да стават разсеяни, става прилив в тях и паметта им започва да се губи. Към двадесет и първата година паметта им пак почва да се възстановява. Следователно, когато енергиите слизат в сърцето, всякога в ума се явява една разсеяност, а когато става прилив в ума, всякога човек усеща, че в сърцето настъпва една студенина и той казва: „Изгубих онези благородни, хубави чувства в сърцето си.“ Това само привидно е така. Сърдечните енергии, които изразяват същността на сърцето, и енергиите, които минават през сърцето, са две различни неща. Когато някой път вие се чувствате радостни, весели, това още не е вашето сърце. Вие само изпитвате известен род енергии, които са в съгласие с вашите сърдечни енергии. Пияният, като се напие, или гладният, като се нахрани, изпитват едно приятно разположение. Ученият човек, като прочете една книга, изпитва едно приятно настроение в Умствения свят, горе. Промените на тия енергии не съставляват още същественото в живота. Тук се раждат всички противоречия. Някой стане сутрин: в ума си има отлив, не може да мисли правилно, а в сърцето си има накупяване на енергии – не може да работи. Щом влезеш в сърцето – там трябва да работиш, в него има по-груба материя. Дразниш се нещо, но никаква философия няма в това, не можеш да си дадеш отчет. Ако си майка, ще намериш някого, върху когото да излееш този гняв. Ще ти дойде на ума, че малкото или голямото ти дете е счупило някоя паница. Ще го набиеш и ще му кажеш друг път да не чупи. След като го набиеш, пак ти е нещо мъчно. Дойде ти на ума, че гащите му са скъсани.

Фиг. 2

Още един път ще го набиеш. Но и след това не ти минава мъката. После, дойде ти на ума, че мъжът ти не е донесъл хубаво месо, и ще се скараш с него. Това е една вътрешна енергия в тебе, която се е събрала и трябва да я изразиш. Защото ако не стане отлив на астралните енергии, ако не им дадеш възможност да изтекат, тогава ще се образува едно блато, около което ще има много миазми. Така стават хората клюкари. Клюкарите са хора, в които има блато с миазми, дето се събират жаби. Те обичат езерото и плашат жабите. Такъв човек все мисли да изважда риби, това-онова, все търси нещо, но тъй си отива животът.

Тези хора, у които сърцето се развива, аз ги уподобявам на онзи циганин, на когото дали едно гърне с мляко да го продава. Той го туря на главата си, тръгва и си мисли: „Ще продам туй мляко, ще купя една кокошка, която ще ми снася яйца. Като продам яйцата, ще си купя една гъска, която ще ми даде патенца. И тях ще продам. От парите ще си купя едно агънце, което ще се размножи. Ще продам агнетата и ще си купя една крава.“ И тъй забогатял в мечтите си, че решил да се ожени. Ами каква ще избере? – Ще се представи на царската дъщеря, тя ще се съгласи и после ще си имат едно хубаво детенце. Като си помислил за детенцето, подскочил от радост, млякото с гърнето паднало на земята и се разляло. Сега има много учени, благородни хора, които мязат на този циганин. Някой от тия учени казва: туй ще чета, онуй ще чета, ще проучвам Библията, ще си правя извадки и т. н. Прави си той плана, подскача, но изгубва Библията. Ученият казва: „Това ново нещо ще изобретя, онова ще изобретя.“ Подскача и изгубва мисълта си. Не трябва да си правите илюзии.

Тези граници, които съществуват, аз ги наричам граници на два свята. Действителният, реалният Божи свят – туй са все разумни същества. Всичките ваши постъпки, всичките ваши мисли, всичките ваши желания няма да останат без последствие. Да не мислите, че можете да бъдете по-умни от тях. Дотолкова, доколкото вашите мисли, вашите интереси са в съгласие с тия разумни същества, дотолкова те ще ви съдействат, но в момента, в който се отклоните, ще ви турят препятствие. Ще ви приведа един анекдот. Поканили одного на гости, и този, който го поканил, му показва една ябълка и веднага я скрива. След туй му показва друга една ябълка: донесъл я до устата му, онзи я близнал и той веднага пак я скрива. Най-после му донесъл един много хубав бонбон, така направен, че отвън бил сладък, а отвътре горчив. Близнал го гостът и си казал: „А, хубав е!“

Но като го сдъвкал, изплюл го. След това домакинът му донесъл ядене: хубаво стотвено, от хубаво месо, но като го изял гостът, повърнал – от развалено месо било стотвено. И след това, като му донасяли нещо, все питал от кое е това? От туй, което се вижда, или от туй, което се само близва; или пък от туй, което се вкува и изплюва, или от туй, което се изяжда и после се повръща? И аз ви питам: от кое е вашето знание? От туй, което се вижда само, или от туй, което се близва; или от туй, което се вкува и повръща, или от туй, което се изяжда и после се повръща? Това не е знание. Това са само опити, за да добием онази истинска наука. И при сегашните условия нашата наука е почти само виждане, близване, вкуване, изяждане и повръщане. И в туй и вие, и всичките хора, сте специалисти. Ако някой човек каже, че е щастлив, този човек принадлежи на друг свят. И аз ви казвам: човек, който живее в материалния свят, абсолютно не може да бъде щастлив. Който мисли, че е щастлив, той се самозаблуждава. Ще ви дадат сладкия бонбон, но ще го изплюете. Ще ви дадат хубаво ядене, но ще го повърнете. Тогава някой ще каже: „Какъв е смисълът на живота?“

Смисълът на живота е извън тази материя, извън този свят, в който живеем. Всеки от вас научно ще изучава закона на приливите и отливите. Някой има едно неразположение. Ще хване това неразположение: „Защо си неразположен?“ – „Тежко ми е.“ – „Е, как, вчера беше готов за Христа всичко да направиш. Казваше: аз туй ще направя, онуй ще направя, а днес си се сгушил! Как тъй от вчера до днес си друг вече?“ – „Ама такава е обществото!“ – Не, ти ще намериш същинската причина. – „Ама Господ тъй е наредил.“ – Как намери ти, че Господ е наредил така? – „Ама Господ на едни е определил да са радостни, а на други – да скърбят.“ – Не, заблуждаваш се. Господ не прави хората нито скърбни, нито радостни. Неговата задача, Неговата цел, ако мога така да се изразя,

тука, на Земята, е да ни застави да мислим. Сега разберете – аз ви представям нещата в един фигуративен смисъл. Някои от вас може да кажат: „Това е една подигравка с нашите чувства.“ Аз като на ученици бих ви казал, че вие досега хиляди пъти сте се подигравали сами със себе си. Ами че ако един ден вие мислите, че сте добър и умен човек, а на другия ден мислите, че сте един идиот или един голям грешник, питам: не се ли подигравате със себе си? След като днес мислите, че сте един идиот, глупав човек, а утре мислите, че сте един гениален човек, не се ли подигравате със себе си? Може ли глупавият човек да стане гений, а геният да бъде глупав? – Не може. Аз говоря за същността на нещата. Аз говоря за интелигентността в света – за нейната колективност. Тя по същество не може да се измени. Тази интелигентност, която ни ръководи, произтича от един Божествен център и не може да се измени. И ако някой път ви се вижда, че тази енергия се е изменила, за това причината сте вие. Ако някой път енергията прави известно отклонение, трябва да знаете, че нейното естество първоначално не е било такова. Всички хора казват, че светлината се движи вълнообразно. Защо върви така? – Тя среща известно съпротивление, затова образува крива линия. Кривата линия е силата на живота, тя е живата енергия. Светлината има два вида елементи. Единият елемент носи енергиите на сърцето, а другият елемент е образуван от трептения, които носят интелигентността, но не само тези вибрации на светлината. Тия вълни показват, че етерът е правил такива малки трептения. Между две височини има една малка трапчинка, която се обуславя от известно отклонение в закона.

Сега вие може да отклоните вашата енергия, т. е. можете да измените вашето настроение. Например имате отлив във вашето сърце. Какво да правите? – Напуснете сърдечния свят и влезте в Умствения, не се занимавайте с чувствени работи. Някъде се дава театър, кинематограф, забавление, но вие нямате пари. Не отивайте

на театър, защото, ако отидете, ще си създадете ред неприятности. Или искате да отидете на курорт някъде, обаче нямате пет пари. Ако отидете, какво ще стане с вас? – Ще прекарате там един, два, три дни и най-после хотелджията ще каже: „Господине, платете си!“ Не ви трябва курорт. Колкото и да е труден вашият живот, впрегнете ума си в умствена работа.

Сега туй, което ви пречи, е това, че много ученици живеят със своето минало. Мислите, че сте учен. Това е една самоизмама. Не че не знаете нищо, но мислите се за нещо повече, отколкото сте. Ще ви приведа един пример, който съм привеждал и друг път. Ако имате сега справочна книга, денем на светлината може да четете всичко от нея, но ако ви я дам на някое тъмно място, какво можете да четете от нея? Следователно някой път Божествената книга на Живота е закрыта и ние нямаме Светлина. И ако един ден се усещате въодушевени, то е, че сте прочели един лист от вашия живот. Вие се радвайте, че можете да четете. Втория ден вие имате отлив. Отваряте книгата и казвате: „Какво стана, че не мога да чета?“ – Нищо, ще легнеш да спиш. Какво означава спането? Спането е един вътрешен процес. Ще напуснеш физическия свят и ще влезеш в Астралния свят – там е ден. Ще отидеш там, дето има ден. Когато в Астралния свят настане нощ, в Умствения свят е ден. Когато и в Умствения свят настане нощ, ти ще отидеш в Божествения свят – там е ден. Онези, които разбират законите, ще вървят напред. По някой път и в тези висши светове настана нощ, и в тях има отливи. Тогава ще започнеш обратното, ще започнеш да слизаш надолу. Когато един висш Дух слезе на Земята, т. е. когато слезе долу в ада, за него това съставлява една голяма приятност. Например ако един ангел слезе на Земята, той ще я намери за едно забавление и след 500-600 години ще се върне на Небето с големи опитности. А вие, като не разбирате закона, казвате: „Животът е нещастен.“ Защо е нещастен? Защото вие искате да

бъдете рентиери. Най-първо вие искате да се учите и казвате: „Няма ли някой да ни помогне?“ Може някой да ти съдейства, но никои не може да учи заради теб. Моята мисъл може да съдейства на вашата мисъл, но вие за себе си трябва да мислите. Моята добродетел може да ви съдейства, но тя не може да бъде ваша добродетел. Тя няма да ви ползва. Такъв е законът при сегашните условия. Туй разберете ли веднъж, не си правете повече илюзии. Вие си казвате: „За мене условията в живота не са благоприятни.“ – Не, доколкото знаа, условията за всеки един човек са такива, каквито са необходими за дадения случай. Ако така разсъждавате, вие не само че можете да си помогнете, но ще можете да премахнете и всичките препятствия, които съществуват у дома ви, между децата ви.

Сега този закон, тази крива линия математически има своето приложение, но тази вечер няма да се спирам на това. Мнозина от вас започват с ирационалните числа, а свършват с рационалните. А то трябва да е обратното: да започнат с рационалните, а да завършват с ирационалните числа. Защо? Защото рационалните числа се делят правилно, без никакъв остатък. Ирационалните числа пък са числа, които съществуват в друг свят, те не се делят. И всичките спорове сега между вас, всичките ваши криви разсъждения се дължат все на тези ирационални числа. Законът е такъв. Вие дойдете при мене с една торба от 10 кг, а друг – с една торба от 50 кг, която може да носи, и ме питате: „Защо на този даде 50 кг, а на мене 10 кг?“ Защото твоят чувал е толкова голям – толкова можеш да носиш. „Ама ти трябваше да ми туриш един твой слуга да ми носи повече. А, такъв закон няма. Ако аз накарам моя слуга да носи заради тебе, това е едно насилие. Ти ще носиш толкова, колкото можеш. Един ден, ако станеш силен, и 100 кг може да ти дам. Следователно при сегашните условия Живата природа на всеки един човек дава толкова, колкото може да носи.

Другото заблуждение е следното: вие не се познавате. По някой път мислите, че се познавате. Някой казва: „Аз познавам еди-кого си.“ Да познаваш нещо, то значи да боравиш с него. Да познаваш електричеството, това значи, като посоча с пръста си, да светне. Ако аз мога да заповядвам на тази електрическа енергия в моя пръст да светне, значи аз имам познания за електричеството. А, ще светне! Може да го накарам да светне, но знания трябва да имам. Туй знание не се добива от книги – съвсем други условия се изискват. Аз мога да запала своя пръст и той да гори, без да изгаря. Ще свети само. На нас не ни трябва електрически лампи. Ами че вие може да минавате много икономично. После, на нас не ни трябва тия соби. А сега вие седите, имате големи претенции, мислите, че знаете много. Казвам: докато плащате за електричество, докато си купувате дърва, ще вървите по този отъпкан път, а докато вървите по него, ще имате страдания. Той е път на страдания.

Сега вие казвате: „Защо ми са тия страдания?“ Някой отговаря: „Тъй ми е определено в света.“ Сега ще ви представя мисълта си по-ясно. Представете си, че на едно място Природата е изкопала една дупка с около половин до един метър дълбочина и широчина. Вие сте учен човек. Минавате покрай дупката, погледнете в нея и си казвате: „Защо ли е изкопана тази дупка?“ И си заминете. След това мине втори, погледне в дупката и пак си каже: „Защо ли е изкопана тази дупка?“ И той си замине. Това са все учени хора! След това минат още около стотина души, всички се спират, погледнат дупката и си казват: „Кой ли я е изкопал и защо?“ Никой не я заравя. Срещнат се всички и си казват: „Забелязали ли сте тази дупка?“ Добре, сто такива дупки са изкопани, всички хора минават-заминават и само хроникират: „Сто дупки има изкопани.“ Описват ги. Допуснете сега, че всички тия хора се връщат по същия път, но е тъмно, нощ е. Те не забелязват тия дупки и в мрачината – хоп, падне един в дупката,

изкълчи си крака. Друг след него падне в друга дупка, изкълчи си ръката, и най-после казват: „Да те пази Господ от тези дупки! Да те пази Господ от този път!“ Какво искат да кажат с това? Ако тези хора се върнат, напълнят тези дупки с пръст и посадят в тях някакви дръвчета, втори път като минат, ще пострадат ли? Следователно вие, като сте минавали там, като учен човек не сте посадили семката на някоя добродетел. Втори път, като минете, ще я посадите. Питате тогава: „Защо са страданията?“ – Много дупки има. Туй показва доколко сте били готови да изпълните Волята Божия. Ти срещнеш един твой другар. Срам те е да си изкажеш мнението, да разкриеш своите убеждения, и затова нищо не му говориш. Мислиш си: „Ще се изложа!“ – Не, ти минаваш за учен човек – срещни приятеля си и му кажи: „Слушай, приятелю, едно нещо има в света реално, един път има: човек трябва да обича Бога с всичкото си сърце. Така, както вървиш, ти не вървиш по правия път.“ Речеш ли му така, ти ще го стреснеш. Този човек отива в дома си и втори път, като го срещнеш, ще видиш, че туй семенце е поникнало.

Сега мнозина казват: „Чакай да не си казвам мнението, да не се излагам.“ Я ми кажете, какво се проповядва за Господа? „Ами да изучим Библията!“ Е, хубаво, пророкът как е проповядвал, като нямаше Библия? Казвате: „Да изучиш Евангелието!“ Ами апостолът как е проповядвал, като нямаше Евангелие? Казвате: „Е, на тях Господ е дал.“ Отде знаеш, че Господ е дал на тях? Защо на вас не даде? – „Ама те са имали особена привилегия.“ Е, в какво седеше тази привилегия? Привилегията беше в това, че те имаха абсолютна Вярa, Любов, Обич, бяха готови на всички жертви, за да изпълнят Волята Божия. Значи те се учеха съобразно законите на живота. Те имаха друга книга. Сега за вас е още по-добре, понеже имате и тяхната опитност. Това не е в ущърб на вас, аз не искам да се върнете 2000 години назад, но казвам, че те бяха при много по-лоши условия. Те са

направили много преводи от Живата природа. Вие ще се ползвате от техните преводи и опитности. И ние днес ще вложим нещо в Евангелието на нашия живот. Как? Всеки от вас ще внесе поне една дума, поне едно предложение в това ново Евангелие. То се пише там, Горе. Каквато добрина направиш на Земята, тя се пише в Божествената книга, отбелязва се в нея. Помислил си нещо, казал си някое предложение: има разумни същества, които веднага го внасят в тази свещена книга, отбелязват името ти и кога се е родила тази мисъл. Вие мислите, че никой не се занимава с тия работи, никой не се занимава с вас. Не, не, занимават се. И всичките ваши упражнения, които имате тук, един ден ще ги разглеждате. Архиви има там! Един ден ще ви въведат в тях и ще видите и много умни работи, и много глупави. Ще дойде някое от разумните същества да ви покаже вашите гарджета, които сте рисували, и ще ви каже: „Виж с какво си се занимавал.“ Ще дойде ученият човек, ще му кажат: „Виж с какво си се занимавал.“ Смешно ще бъде. Там ще ви обяснят кои са били причините, че сте нарисували тези гарджета.

Тези истини ще ви обяснят един велик закон в света. Туй изисква дълго изучаване. Има известни математически изчисления, според които можете да знаете влиянието на планетите през всеки ден, час и минута. И после някой ще каже: „Какво влияние има Месечината, какво влияние имат всичките звезди, какво влияние имат планетите върху нас?“ Ако дойде да боравите с тия философски въпроси, вие съвсем ще се изгубите. Знаете ли как ще се изгубите. Казвам: има известни, учени хора, които обясняват какво нещо е топлината. Казват, че топлината била движение, че светлината била движение. Аз казвам: топлината не е движение. Светлината била движение. Топлината образува движение, но самата тя не е движение. Светлината образува движение, но самата тя не е движение. Сега да оставим тези твърдения и отричания, но казвам: ще трябва ли аз да

чакам този учен човек да ми казва какво нещо е топлината и после да я употребявам. Преди да ми обяснят учените хора колко трептения имали светлината и топлината, те си съществуват, аз си служа с тях. И сега ще ми казва някой какво нещо е Бог. Ще чакам аз еди-кой си богослов да напише своя трактат за Бога и тогава аз да боравя с Него. Че аз съм усетил какво нещо е Бог, преди да са ми обяснявали това. Неговата мисъл, Неговите трептения аз съм ги усещал в себе си! Ако вие ми дадете най-последните обяснения за светлината, добре, но ако аз чакам да ми обясняват какво нещо е Бог, няма да чакам. И сега в църквите ще ми доказват какво нещо е Бог. Там е заблуждението. Преди да ми доказва Църквата какво нещо е Бог, аз Го зная. И всичките Велики Учители, които идват в света, ни дават само методи, чрез които можем да използваме великото Божие благо.

Сега първото нещо: не отивайте в друга крайност! Вие искате да научите хората какво нещо е Господ, преди още вие да сте Го разбрали. Не, ти не знаеш какво нещо е Господ. Когато Господ действа в сърцето ми, сърцето ми е меко. Аз казвам: ела, приятелю, готов съм с тебе да разделя хляба си. Седна с него, приказвам си приятелски, дам му от хляба си, и тогава и той, и аз разберем как действа Бог. Щом Го няма, затворя вратата си. Щом Господ е в моя ум, като видя един учен човек, уча се от него. Може да ме изпъдят и сто пъти, но аз ще ида, ще дам всички жертви, ще отстъпя на всичко, само за да науча нещо. Щом Го няма Господ горе, в моята мисъл, и цялата библиотека да ми дадат, аз ще избягам оттам. Знанията и стремежът към Божествените идеи се дължат на Божественото, което от хиляди и милиони години действа вътре в нас. Там няма да имате тези понятия, да казвате: „Чакай да видя какво ще каже моят Учител, че да имам едно по-право понятие за Бога.“ – Не, моята задача не е там, да ви дам едно по-право понятие за Бога. Аз искам да ви дам прави методи как да служите на Бога. Казвам, че всичките методи, с

които хората досега са служили на Бога, не са прави. Не че не са добри, аз не ги отричам, но не са един идеален начин за служене на Бога. Добри са всички църкви и държави, във всичко работи Божественото, но не е този истинският метод, по който можем да служим на Бога. Когато истинският метод влезе, ще има разбирания, ще има мир, ще има благородство между хората. Смъртта ще изчезне, страданията ще се премахнат, затворите ще се премахнат, всичко туй ще изчезне.

Сега някои може да кажат, че това се отнася до далечното бъдеще. Не, не, аз твърдя едно нещо, което е вярно, а то е, че това е възможно и сега. То е извън времето и пространството. Вие може да имате туй нещо още сега, не след един час, още сега може да го имате. Как? – Ако изхвърлите съмнението от вашия ум. Казвате: „Е, тогава още не му е дошло времето.“ Ами че ти сам си туряш тази мисъл в ума, че не му е дошло времето. Кога ще дойде времето? Онзи, който казва, че не му е дошло времето, знае ли философски какво значи да ти е дошло времето? Ами ако това време е преминало? Ами ако ти си закъснял за станцията? Ще чакаш втори трен. Не, не, ти ще идеш точно навреме, защото Природата обича точността, в нея няма забавяния: точно навреме ще тръгнеш, най-малко две секунди преди да тръгне тренът. Закъснееш ли една секунда, нейният влак ще е на разстояние от тебе хиляди и милиони километри. Ти ще кажеш: „Закъснях само една секунда, и не ме чакаха!“ А ти се мислиш за една величина. „Ама трябва да ме чакат.“ – Не, ти ще чакаш. Този е великият закон. Всички велики хора са чакали.

Аз наричам велики хора добрите, онези, които служат на Бога. Онези хора, които служат на света, от каквото произхождение и да са, аз не ги наричам велики. Онези, които са написали някои велики книги, тях наричам велики. Вие ще кажете: „Ама пророк Исаия е написал една велика книга.“ Вие знаете ли кой беше пророк Исаия? –

Той беше само една фирма, а всъщност туй са онези велики духове, които са работили с него. Исаия е като някой редактор. Казвате: „Е, Виктор Юго е написал една книга.“ – Какво е написал? – „Клетниците.“ Ние имаме криво понятие. Всеки един труд представлява колективна работа на възвишени и велики същества в света. Онези велики оратори написали една хубава реч – вземат я за своя. Аз нали зная: някои проповедници в Америка прочели нещо оттук-оттам, напълнили кошера си и ще говорят. Е, приятели, това е един колективен труд. Не трябва да се самоизмамваме. Това е колективен труд, това е общата интелигентност, която е работила. Тези висши същества, които имат благоволенията да те вдъхновяват, имат и доблестта, като ти предадат своите мисли, да не искат да си турят името. Ти напишеш една хубава реч, казваш: „Тя е от мене.“ Истинският автор седи настрана – ще те погледне, ще те потупа и ще каже: „Хайде, няма нищо, тури си твоето име!“ И нему е приятно. Когато дадете на едно малко дете една ябълка, какво прави? – Туря си я в джоба. И после ти казваш: „Ама на моята книжка обърнахте ли внимание, особено на онзи пасаж?“ Той пак те погледне, потупа те и каже: „Няма нищо.“ И после, кой как те срещне, казва: „Ама ти си бил гениален човек!“ – „Ами че и аз не знаех.“ Той пак те потупа и се поусмихне. Е, пак гениален човек си, проводник на туй, възвишеното. Ще се стремите да бъдете проводници на туй, възвишеното и благородното. Като държа някоя беседа, някой казва: „Учителя говори хубаво, но ние пак ще си вървим по нашия път.“ – Да, ще си вървите по вашия път, но кракът ви за втори път ще бъде изкълчен. За мене е безразлично, но казвам: много от вашите страдания може да се премахнат още сега, не за в бъдеще, но трябва да вървите в Божествения път. Някой от вас казва: „Аз имам доброто желание, правя тези усилия.“ Други обаче търсят по-лесния път. За да се добере човек до една велика, Божествена Истина при сегашните условия,

изисква се усилената работа. При тази усилената работа ще срещнете хиляди мъчнотии. И представете си сега, аз като изнасям тези Божествени Истини, всички казват за мене: „Той изнася едно Ново учение.“ Това не може да се нарече Ново учение – това е Божественото учение, това са законите в Природата, това са начините, по които Живата природа действа. Аз констатирам тия закони, които действат в Живата природа, които действат и в Живота. Казват, че тия неща разваляли живота – и започват срещу мене шпионирания, говорят, че аз лъжа, това-онова и т. н. Казвам: когато говорят за мене, че лъжа, аз знам, че говоря Истината. „Ама той е лош човек!“ Аз знам, че съм най-добрият човек. Защо? – Всякога, когато започнат за някой човек да говорят лошо, аз знам, че той е добър. Това е едно от най-силните доказателства, че той е добър. Хвалят ли го, аз снемам петдесет процента и казвам: този човек е един от посредствените. Говорят ли лошо за някой човек, аз го вземам за добър.

Сега мнозина от вас казват: „Аз влязох в Братството с доброто желание да работя, но братята не ме разбраха.“ А трябваше да го посрещнат с финикови вейки, гений бил! Ами че тогава ще бъдем самохвалци. Туй е едно криво разбиране. Туй не съставлява идеята на едно братство. Вие сте чудни, като казвате, че сте от Бялото Братство. Вие още не сте братство, но туй, което сега става, е едно побратимяване.

В какво седи туй побратимяване? – То седи в това, че като срещнеш някого, когото много обичаш, той ще ти направи един абсцес и ти на него друг, та ще смесите кръвта си. Това е побратимяване, обмяна. Едните ще вземат от твоята кръв и ти от тяхната. Само по такъв начин у вас ще се зароди желание за висшето, за Божественото. Само по такъв начин животът ви ще се осмисли. Ще се намериш в едно затруднено положение: писател си, художник си или музикант, но не ти върви – беден си, сиромаш си. Не че не ти

върви, много добре ти върви, но трябва да намериш вътрешната философия на нещата, да разбереш защо не ти върви. Разбирате ли нещата, вие ще намерите красивата страна на живота. Като изнасям тия неща, вие не се занимавате със себе си, но казвате: „Чакай, този е **хикс (x)**“ – турите го долу. „Онзи там е **игрек (y)**“ – и него турите долу. Трети някой е **зет (z)** – турите и него долу. Ами вие какво сте? – „А, ние сме горе.“ Аз, аз, чакай, аз съм важният! Ти казваш: „Аз съм, каквото съм, а онези там не разбират нещата.“ Ето философията, която ражда партиите. Ти си като една гемия в морето: когато морето ти е развълнувано, ти се клатушкаш; щом морето ти е тихо, и ти си тих. Не че ти искаш да играеш, но морето те кара. Някой казва: „Аз съм тих.“ Тих си, защото морето е тихо.

Някои от вас казват: „Аз работя.“ – Не работиш ти, но други някои работят с теб. „Аз съм тих.“ – Не, морето ти е тихо. Аз бих искал, когато морето е тихо, и вие да сте тихи; и когато морето се развълнува, вие пак да сте тихи, да можете да устоите срещу вълните. Тия мисли са солидни. Като ученици тъй трябва да разсъждавате. Тия мисли трябва да се вложат в ума ви. Те не са от сега, те се предават от хиляди години. Сега искам, като разбирате закона, да знаете, че туй, което става с вас, става и по целия свят. И в Америка да отидете, и в Англия – навсякъде в сърцата и умовете на хората има приливи и отливи. Това не са недъзи. Казвате **аз**. Това **аз** е един прилив горе, но после ще дойде един отлив. И тъй, като **аз** можеш да бъдеш и **x**, и **y**, и **z** – все ще бъдеш една величина. Тия величини може да се изменят.

И тъй, в тази лекция ви показвам един начин, с който може да възстановите равновесието на вашите сили – не само отвън, но и отвътре. Аз не искам да се примирявате така, привидно само. Казвате: „Да се примирим!“ Най-първо трябва да примирим силите на ума със силите на сърцето, да можем да прекараме енергиите на ума в

сърцето и енергиите на сърцето в ума. И затова трябва да знаете тия закони и да ги проучвате.

Тайна молитва

Мир!

– *Мирът носи Божията радост!*

Четиринадесета лекция от Учителя 16 януари 1924 г, София

ЗАКОН ЗА КЪСИТЕ И ДЪЛГИТЕ ЛИНИИ

Мир!

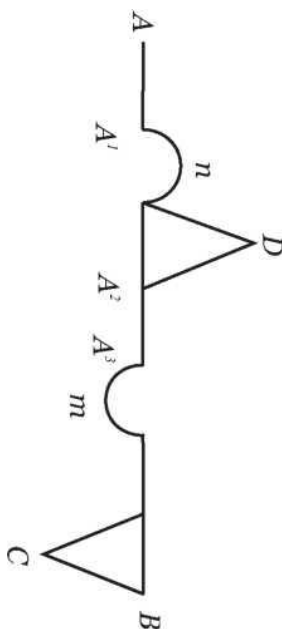
– Мирът носи Божията радост!

Тайна молитва

Прочете се резюмето върху темата „Най-малката добродетел“.

Прочетоха се няколко от темите „Произход на усмивката“.

Тема за следващия път: „Разлика между Дух и материя.“ Това е една философска тема.

Фиг. 1

Тук имаме точката **A** (Фиг. 1). Да кажем, че линията $A - A'$ е дълга 5 сантиметра. Тази линия реална ли е? Свойството на живите линии в света е, че те се менят постоянно. Да допуснем, че бих ви дал такъв един ребус, какъвто имате на чертежа. (з Как бихте изтълкували

този ребус? Той не е скроен току-тъй. Туй е, което съществува в Природата. Това е езикът на Природата. Тия линии не са измислени, те съществуват. Цялото човешко тяло е направено все от такива линии. Например точка *D* представлява вашият нос горе, *N* е окото ви. Тия, малките линии *A*, *A*¹, *A*², *A*³ – това са вашите вежди. После, имате един триъгълник *C*, обърнат надолу.

Сега в Природата това са приливи и отливи и трябва да знаете, че когато имате пред себе си една реалност, за да

се убедите, че реалността е действителна, тя трябва да даде едно отражение. Всяка реалност, която не дава отражение, не е действителна. Следователно вторият триъгълник *C* е едно отражение на първия – *D*. Правите линии също имат отражение. Това е закон на противоположностите. Този закон е необходим за разбиране на сегашния ви живот, а не на бъдещия. И цялата съвременна философия, и всички философски системи на миналото са образувани все от тия знаци. Например говори се за Абсолютното. Какво подразбирате под думата **абсолютно**? Никой не може да определи какво значи **абсолютно**. Казват: „Бог е безкраен.“ Може ли да бъде така? Кой е безкраен? Значи идеята е безкрайна. Може ли нещо, което има начало, да бъде безкрайно? И безкрайното може ли да има начало? Може, т. е. може да има начало само по отношение на нашето съществуване.

Като говорим, че Вселената е безкрайна, подразбираме себе си. Аз приемам едно начало за себе си. Когато говоря, че Вселената е безкрайна, подразбирам, че за моето съзнание, за мене, това е начало – *A*. Всяко начало се подразбира по отношение на вас. Които от вас говорят за начало, подразбират себе си, проявленията на известен живот в даден момент извън времето и пространството. Да допуснем, аз ви давам следното изяснение: вие се движите с бързината на светлината, с 300 000 километра в секунда. Представете

си, че аз ви казвам: вие, които се движите така бързо, с тази бързина ще се намерите на другата страна на Земята. Там ще намерите и мене. Ще кажете: „Не си правете този труд.“ Може ли да има за мене труд? Ако вие сте на другата страна на Земята, а аз се движа с бързината на светлината, колко време ще ми отнеме да се намеря на това място, където сте вие? – Не повече от около една двадесета от секундата. Значи една двадесета от секундата ще изживея, за да ви намеря. Вие казвате: „Не си правете труд.“ Моето идване е извън времето и пространството. Не, освен че няма да си направя труд, но за мен ще бъде приятно да се придвижа към вас. Някой казва: „Много дълъг път сте минали.“

Сега, да кажем, че ти си извървял 50 километра заради мене, за да ме видиш, и в твоя ум седи една грандиозна идея, че си направил много нещо. Хубаво, но ако някой иде от Слънцето да те види и заради тебе е изминал 300 000 километра в секундата, какво е отношението между тебе и този, последния? Ако сравним отношенията между изминатия път от тебе и от другото лице, което идва от Слънцето, какво показва това? Туй е резултат на Любовта ви един към друг. Съзнанието **В** е извървяло 300 000 километра път в секундата, за да изрази своята Любов към вас. Питам: кое от тия същества има по-голяма Любов? Което е извървяло 50 километра или което е извървяло 300 000 километра? После, на съзнанието

А, което е изминало 50 километра път, му трябва 10 часа време, а на съзнанието **В** е нужна само една секунда. Как ще примирите едното и другото положение? Едното същество е извървяло 50 километра за 10 часа, а другото същество е извървяло 300 000 километра за една секунда. При това съзнанието **А** казва: „Аз имам повече любов. Аз извървах 50 километра път, цял ден изгубих.“ Съзнанието **В** казва: „Не, аз имам повече любов, понеже по-дълъг път изминах.“ Да, но то е изгубило от времето си само една секунда. Сега

кое от тия същества обича повече? Де е мярката за Любовта? Философски ще разсъждавате. Трябва да намерите онези елементи, за да не изпаднете в една отрицателна почва.

Сега аз ще обърна тия величини. Да кажем, че съзнанието **A** ви дава 50 лева, а съзнанието **B** ви дава 300 000 лева – кое ви дава повече? Щом е за пари, разрешението е лесно. Второто съзнание **B** ви е услужило повече, разбира се. Добре, да направим тия величини разнородни. Съзнанието **B** ви дава 300 000 лева, а съзнанието **A** ви дава петдесет житни зрънца подарък. Питам: коя величина е по-голяма в този случай? – Петдесетте житни зрънца. Следователно, когато вие превръщате силите, които съществуват във вас, вие трябва да знаете какви са тия сили. Тия сили имат ли движение, живи ли са, имат ли съзнание в себе си? Вие, учениците на тая Школа, трябва да правите разлика във вашите мисли, във вашите философски схващания, да знаете към коя категория спадат. Вие може да правите различни опити, да познаете дали една ваша идея е реална, или не. Вие ще опитате нейната сила по бързината и. Тя трябва да се движи бързо. Ако искам да отида на Слънцето, аз бих предпочел бързината на съзнанието **B**. Обаче ако искам да се заселя на Земята и да се развивам при нейните условия, ще предпочета бързината на съзнанието **A** или туй **A**, което ми дава петдесет житни зрънца.

$$A \quad \underline{\quad A^2 \quad} \quad B$$

В този случай между **A** и **B** има известно съотношение. Тия величини вие може да ги превърнете. Представете си, че **A** представлява почвата, а **B** представлява условията или силите, които работят за развиването на ония семена, които са вложени в почвата. Тогава, като разсъждаваме философски, различие между **A** и **B** има само по отношение на техните служби в света. Да допуснем, че едно

живо тяло се движи от точка **A** към нас, които сме в точка **B**. То изминава правата линия **AA**². Колкото тази линия се удължава към **B**, толкова живото тяло се приближава към нас, колкото тази права се скъсява към **A**, толкова живото тяло се отдалечава от нас. Следователно, когато правите линии се удължават, живите предмети се приближават към нас; когато правите линии се свиват, живите предмети се отдалечават от нас. Разбира се, този закон има и изключения. Когато човешкият нос се разширява, животът се увеличава. Когато човешкият нос се стеснява, животът се намалява. Туй намаляване не става изведнъж. Тия линии изведнъж не се намаляват, а постепенно. Туй тяло, което се отдалечава, се движи в известна посока. Туй е вярно и в спектроскопа, с който учените хора си служат. Когато едно тяло се отдалечава от нас, линиите, които образуват правите ъгли, се стесняват. Когато едно тяло се приближава към нас, тия ъгли се увеличават. И затова всички хора твърдят, че известно небесно тяло се приближава към Земята, а друго се отдалечава по отношение на нашия живот. Следователно, когато обкръжаващата среда (ние разбираме живата среда) или душите, които ви заобикалят, са в хармония, тяхното съзнание е будно, всички са в добро настроение към вас и линиите ви се увеличават. Щом погледнат на хората в едно общество, по тия линии се познава какво е това общество. Тия линии са език. Като срещнем един човек, по тия линии ние познаваме дали съзнанието на този човек се приближава или отдалечава от някое дадено лице. Под думата **отдалечаване** ние подразбираме всички ония условия, които носят в себе си сила за развиване на този човек. По същото ние съдим дали Бог се приближава към нас, или се отдалечава.

Сега, когато аз говоря, че Бог се приближава или отдалечава, аз употребявам този език, както когато астрономите казват, че Слънцето изгрява или залязва: всъщност Слънцето никога не залязва. То

изгрыва и залязва само по отношение на нас. Същият закон е и тук. Ако тия прави линии се скъсяват, ние се отдалечаваме от Бога, ако тия линии се удължават, това не става изведнъж, а върви по един математически закон и тогава ние съдим за правилния развой: щом има известна пропорция, значи ние се приближаваме към Бога. Щом се намалява разстоянието, ние се отдалечаваме. Това е закон на човешкото съзнание.

Често вие казвате, че известен човек е добър. Аз ще ви попитам: по какво познавате вие добрите хора? Вие казвате, че еди-кой си човек е добър. Кои са качества на добрия човек? Фактически кое е, което ви дава право да кажете, че този човек е добър, а друг е лош? Кои са качества, които в даден момент отличават един човек от друг? Ние ги изчисляваме математически. В добрите хора тия линии винаги са широки, дълги, а у лошите хора тия линии са къси, неравни. Затова казваме: добрите хора се приближават към Бога, а лошите хора се отдалечават от Бога. Това е мярката, с която мерим нещата. Вие казвате, че известен човек е лош, но това е само относително. Окултната наука казва тъй: този човек се приближава към Бога по своите стремежи, значи в стремежите на своето съзнание той се приближава към Бога. Тук не става въпрос за зло. Злото е само един резултат. Кога се ражда злото? Ти вземи парите на богатия, той после се научава да краде, да лъже, защото кражбата, лъжата и насилието се раждат само при неблагоприятни условия. А тия, богатите хора, които обичат да крадат, те не съзнават, че са богати. Те винаги мислят, че са бедни хора.

Един английски милионер във времето на коронацията на английския крал Едуард се връщал от Африка. Той имал 350 милиона златни английски стерлинги, но се удавил в морето, като мислел, че тия пари няма да му стигнат да прекара останалата част от живота си. Значи в съзнанието си този човек минавал за бедняк. Той казвал:

„При тази скъпотия на живота тези пари няма да ми стигнат даже за един ден.“ Следователно богати хора са само ония, които оценяват условията, при които живеят. Богатството седи в съзнанието. Някой казва, че той може да има 100 милиона лева, да забогатее. Това още нищо не значи. Човек може да е милиардер, и пак да е бедняк, а може да няма нито пет пари в джоба си, и пак да е най-богатият. Може в джоба си да не носим нищо, но в банката на живота си да имаме много нещо. Ние не знаем още кои хора са богати. Сега, като правим сравнение, може да се употреби една аналогия. Думата **богатство** ние я изключваме. Тя е за обикновения език. В окултизма тази дума се изключва. Друг е езикът там. Ние не казваме: този е богат, онзи е беден. Това са само отношения. Това са сенки на живота. Ние казваме: човек, у когото съзнанието се разширява в пълнота и светлина, е богат. Когато в едно съзнание се намалява светлината, настава здрач; когато Слънцето на някой човек залезе, разбираме, че този човек е беден. Бедност подразбира условия. Много хора, които казват, че са бедни, не са бедни. Това е само една илюзия на техния ум. И много хора, които казват, че са богати, не са богати. Законът е обратен. Богат е само онзи човек, който в даден момент може да използва разумно богатството, което има.

Сега да допуснем, че вие имате 50 милиона лева. Или да кажем, че съзнанието **А** има 50 милиона лева. Имате пет дъщери и петима синове. На всеки един от вашите синове и дъщери се падат по 5 милиона лева наследство. След като им дадете това наследство, питам: какво печелят те и какво печелите вие? Да дойдем до реалните неща. Ако един баща остави 5 милиона лева наследство на своя син, какво печели той и какво печели синът му? С този закон аз обяснявам защо някой път идват страданията в света. Думите **страдание** и **радост** в дадения случай имат същото отношение. В някой случай е необходимо бащата да остави 5 милиона на сина си, а в друг случай

няма нужда да оставя нито пет пари. Защо? Изчислете 5 милиона лева злато в тежест колко килограма правят. Мисля, че около две хиляди лева правят 200 наполеона, а един наполеон тежи 5 грама. Тъй щото един килограм злато колко лева са? (**Един милион лева злато тежат 1500 кг.**) Сега представете си, че вашият син трябва да премине океана с една лодка, която само него може да побере. Ще има ли той възможност да тури при себе си и тия 5 милиона лева, които вие ще му оставите, и с тях заедно да премине океана? Следователно, когато съществата тръгнат от Небето за Земята, нито пет пари не им дават от горе. Те тръгват така голи, като туристи. На вашия син в дадения случай най-доброто наследство ще бъде, ако му дадете само петдесет житни зърна. Той, като влезе в тази лодка с тези зърна и като премине на другия бряг, ще посади зърната там. Някой казва: „Трябва да осигуря сина си.“ Казвам: вашият син ще мине през морето, как ще го осигурите? – „Ама аз искам да му оставя 5 милиона лева.“ Нищо не му оставяйте, дайте му само петдесет житни зърна. И Господ някой път ви дава само петдесет такива зърна и ви казва: „Ще ги посее.“ И всички мислите, че Господ ви е направил щастливи. Но вие още не разбирате дали Господ ви е направил щастливи.

Сега някои от вас астрологически минавате през море. Вие мислите, че имате нужда от голямо богатство. Ами че вие не разбирате законите! Аз виждам: мнозина от вас искат с малка лодка да минат през това бурно море. Трябват ви само петдесет зърна в това море, защото всичките ви страдания произтичат от голямото богатство. Тъй че ние сега сме в морето. Тия страдания показват, че материята, през която минава човешкото съзнание, е жидка, течна. И в тази жидка материя стават грамадни пертурбации. В тази материя ние сме на повърхността на живота и вследствие на това ние се намираме в бури, в помрачения, в мъчнотии. Някой казва: „Аз се забърках. За довечера нямаме хляб, ще умрем гладни.“ Но може ли

човек да не яде 24 часа нищо и да умре? Казвам: не 24 часа, 3-4 дни, пък и повече да не яде, човек не умира. Тъй е наредено, че човек от глад не умира. Никой досега не е умрял гладен. Никой не е умрял от глад. От пресищане много хора са умрели. Сега всички хора умират все от пресищане. В окултната история няма случай някой да е умрял от глад, но от пресищане са умрели много хора. Сегашните сиромаси, които умират от глад, и те са преситени – разбирам пресищане на съзнанието. Съвременните хора аз наричам хора задънени. Казват: „Преплели му се червата.“ Значи този човек, като се е наял хубаво, е умрял. Е, от глад ли умира той? Не, от пресищане. Той е ял повече, отколкото стомахът му може да смели, и червата му не са могли да изхвърлят излишъците. Казвате: „Бедният човек!“ – Не, не, вие трябва да го очистите. И Писанието казва: „Покайте се, очищение ви трябва!“ Не само по отношение на стомаха има излишъци, но и по отношение на човешкото сърце, на човешкия ум, на човешката воля има много излишни работи. Всички тия излишъци трябва да се изхвърлят, за да може новата храна, която възприемаме, да ни ползва.

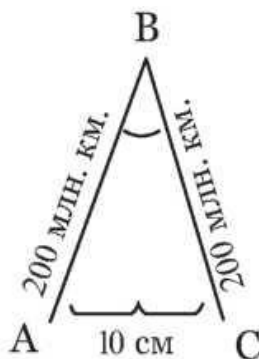
И тъй, законът е верен. Когато очите в своята орбита се намаляват, човек се отдалечава от Бога. Вие, понеже разсъждавате по буквата, ще мислите, че се говори за външната орбита. Не, аз не говоря за тази малка линия, която изразява външната орбита на окото. Тя преди всичко е проекция тук, на Земята, на онази линия в пространството, която има дължина с милиони километри. Всяка една от тия линии тук служи като мащаб, като мярка, с която мерят другите линии, другите ъгли.

Колко елемента са нужни, за да измерим колко са дълги страните на един ъгъл? (*Три.*) Значи в дадения случай трябва да имате един ъгъл. Да допуснем, че имате един ъгъл **ABC** (фиг. 2). Да допуснем после, че **AB** е 200 милиона километра, **BC** е 200 милиона километра, а между **A** и **C** разстоянието е само 10 сантиметра. Какво

отношение има третата линия **АС** към другите две линии, които са по 200 милиона километра дълги? В дадения случай тия 200 милиона километра трябва да се превърнат три пъти, за да намерите тяхната стойност. Защо трябва да направите на тия три линии три превръщания? – Понеже едното изображение, което имате, е в Менталното поле, трябва да го смените с астралното. Това изображение от Астралния $\Phi_{инт. 2}$ свят трябва да го снимете на физическия свят и едва тогава да си съставите една ясна представа какво означава този символ. Двете страни **АВ** и **ВС** показват, че даден предмет се приближава към реалността на нещата, а линията **АС**, която представлява физическия свят, показва, че физическият свят е далече от реалността на нещата. Значи 200 милиона километра е по-близо до реалността, отколкото 10 сантиметра. Следователно един човек, който е потънал в материята, се намира на линията **АС** – той е далече от Бога. И каквито и усилия да прави, той не може да се приближи. Вземете най-способното, най-гениалното дете и го оставете само в Природата. Какво ще направи? То само няма условия, няма среда и затова, каквито усилия и да прави, няма да се развие. Но ако турите това дете при известна благоприятна среда, двете страни на този триъгълник **АВ** и **ВС** показват именно условията, при които това дете може да се развие. Ако това дете има условия, то ще се развие.

Вие трябва да вземете тия линии по отношение на вашето сърце. Аз ще ви дам следния пример: вие трябва да простите някому, който ви е обидил кръвно. Да оставим причините, поради които ви е обидил. Факт е, че има известна обида. Може да не си е удържал думата или може да ви е изгорил къщата. Вие може да опитате дългали е или е къса правата линия на вашето милосърдие. Ако вие не можете да извините този човек в себе си, ако не можете да му простите, вие се отдалечавате – нищо повече! Каквото и да

философствате: „Ама няма условия, ама туй-онуй...“ – Не, не, аз зная, че вие се отдалечавате от Бога. Не ви е възможно да му простите, защото се отдалечавате от Бога. Някой казва: „Аз не съм готов, не мога да му простя.“ Друг казва: „Аз ще му простя.“ Защо вторият прощава? – Защото той се приближава към Бога. Следователно ние можем да употребим Доброто само когато се движим към Бога. Щом се отдалечаваме от Бога, невъзможно ни е да направим Добро. Тъй че, когато аз казвам, че трябва да бъдем добри, подразбирам, че в дадения случай нашето съзнание се приближава към Бога. Ще схващате въпросите философски. Според окултната наука правенето на Добро не представлява нищо: никакво време не ви отнема, нищо няма да иждивите. Казвате: „Ще ми отнеме всичкото време, аз имам деца, трябва да работя.“ – Не, не, Доброто няма да ви вземе даже една хилядна част от секундата. Туй Добро, което може да направиш, е извън времето и пространството. Ти ще имаш време да работиш и за жена си, и за децата си – и при това да правиш Добро, колкото искаш. Казвате: „Аз трябва да отделям време.“ – Не. Господ не иска време.

Фиг. 2

Времето е дадено за физическия свят. Времето е само за хора, които трябва да се мъчат. Времето е за хората на мъчението, а за хората на блаженството няма време. Времето е само за да съзнаваш,

когато се мъчиш. Например обичаш някого, някой свой приятел, и той ти обещава да дойде. Чакаш го, казваш: „Много закъсна той.“ Струва ти се, че е минало много време, като че една цяла година се е минала. Пък то само две минути са се изминали. Извадиш часовника, погледнеш, пак го прибереш и мислиш, че много време се е минало. Че коя е нормата на времето? Някога времето ви се вижда много късо. Казвате: „Тази година си отиде като един час.“ Значи в нашето съзнание има друга мярка, с която ние мерим реалните неща. Сегашното време в живота не е действителна мярка. То е относителна мярка, затова не се спъвайте с нея. Казват някому: „Ти трябва да работиш за Бога.“ – „Ама нямам време.“ Ти се отдалечаваш от Бога – нищо повече. Да служиш на Бога – това няма да ти отнеме никакво време. Ами че какво ми струва да отправя ума си към Бога? Мислите ли, че Господ е от тия същества, които са неискрени? Някои, като отиват при Бога, турят си було. Други пък си държат затулени очите. Не, няма да затваряш нито очите си, нито ушите си. Някои затварят носа, устата си и така отиват при Господа и Господ, като ги види със затворени уста, знае защо са ги затворили. Защо си затварят устата? Защото миришат. Такъв човек ще ти каже: „Извинете, малко съм неразположен, не мога да говоря.“ Пък някой си туря памук в ушите, не иска да те слуша. Има богати хора, които си турят памук в ушите, когато не искат да изпълнят Волята Божия. Говори му някой беден, а той казва: „Не разбрах, болят ме ушите, не чувам. Елате друг път.“ Казвам: щом намерите един човек със запушени уши, той се отдалечава от Бога – не си губете времето при него. Тия неща не са външни – това е процес на съзнанието.

Аз ви говоря само за правата линия. Щом можете да простите, вашата права линия показва, че вие се приближавате към Бога. Имате голяма неприятност – не се обезсърчавайте! Живейте с известна надежда – вашата права линия е дълга. Обезсърчиш ли се,

отдалечаваш се от Бога. Ако нищо не може да ви разколебае, ако нищо не може да разклати вашето убеждение, вашата права линия е дълга. Някой път вие се съблазнявате, мислите, че вашата вяра се намалява. – Вашата линия е къса. Ако нищо не може да ви отдалечи от убежденията ви, вашата линия е дълга. Когато човек се съблазнява, той се отдалечава. Е, какво ще ме съблазнят хората? Някой казва: „Ама неговата жена ме съблазнява.“ Неговата жена! Тя ли теб съблазнява, или ти нея съблазняваш? Чудни са хората! Колкото тя може да те съблазни, толкова и ти можеш да я съблазниш. Това не е разрешение на въпроса. Не е въпросът в съблазънта. Това са играчки, а окултният език изключва такива залъгалки. В дадения случай аз казвам тъй: или се приближаваш към Бога, или се отдалечаваш от Него – две положения има. Аз зная: ако се приближавам към Бога, всичките ми отношения са прави. Те може да не са идеални, но всяко користолубие е изключено. Може да правя погрешки: то е по отношение на светлината; но щом съм в тази посока, аз ще ги изправа в края на краищата.

Отдалечавам ли се от Бога, може да съм идеален човек – след време ще почна да правя погрешки. Има хора, които са грешници, обаче са в посока да се приближат към Бога. Казвам: този човек след една година ще те задмине. Защо? – Защото той се стреми с голяма бързина към Бога и скоро ще измени живота си, а ти, понеже вървиш в обратна посока, след една година ще се отдалечиш от Бога. Следователно, щом се приближаваме към Бога, имаме условия, а щом се отдалечаваме от Бога, ние губим условията.

И тъй, правата линия в нашия живот може да се удължи, може и да се скъси. Математиците казват: най-късото разстояние между две точки е правата линия. Но най-късото разстояние за едно престъпление се намира между две точки, а най-дългото разстояние между две точки е мястото на добродетелта. И когато казвате, че

между две точки може да прекарате една права линия, или че правата линия е най-късото разстояние между две точки, тъй е, но това е едно отношение. Най-късото разстояние между две точки същевременно е и друг един символ. То показва и най-голямата скорост.

Тук имате линията: π^1 _____ π^2

Когато кажем **най-късото разстояние между две точки**, това показва, че тия съзнания се движат едно към друго с голяма бързина. Следователно разстоянието между тия две съзнания показва бързината на движението им. Това разстояние може да се скъсява. Но ако при това движение се образува един временен застой, тогава върху този застой се зараждат най-големите катастрофи. Например, ако човек се движи с голяма бързина, най-после той ще дойде до Земята и ще поиска да се осигури, да живее един щастлив живот. Тогава се създава най-голямата катастрофа. Каква е тази катастрофа? Той ще има този тежък изпит на Йов, който, като забогатя, синовете и дъщерите му поискаха да се осигурят и казаха: „Нашият баща е много богат, нека умре! Тия камили, овце – всичко това за нас трябва да остане, ние ще живеем, както си искаме.“ И Господ каза на Йов: „Понеже ти имаш такива синове, ще те поставя на най-тежкия изпит – ще те науча друг път да раждаш други синове, които да се приближават към Мене, а не да се отдалечават.“ И какво стана? Камилите му, говедата, къщата, нивите: всичият му имот се загуби. И след като Йов мина най-тежкото изпитание, разбра великия закон на движението. В него се зароди една нова идея не само спрямо неговото съзнание, но и спрямо това на неговите деца. Тогава той направи едно ново обещание пред Бога. След това обещание всичко му се върна в двоен размер. И други синове му се родиха. Кои синове се върнаха? Колко синове и колко дъщери имаше Йов. Прочетете в Писанието колко синове и колко дъщери има Йов.

Вие трябва да знаете, че Господ е от онези, които не извиняват погрешките, т. е. когато един човек не се движи към Бога, Господ не го извинява. Ето какво подразбираме под това: Бог на такъв човек не може да даде ония условия, които би дал на човек, който се приближава към Него. Туй е всичко, а не че у Бога няма желание да ти даде благоприятни условия. Ти, който имаш противоположен стремеж, не отиваш към Бога, а се отдалечаваш. Тогава и 300 000 000 лева да ти дадат, с какво ще пренесеш това богатство, как ще го използваш? От вас се изисква да имате определени идеи в сърцето, в ума си и да не сте колебливи. Вие мислите, че знаете много. Вие знаете много, но още не знаете, че на хора, които се приближават към Бога, линията им се удължава. Тия символи не ги знаете още. Това може да наблюдавате във вашия живот и да видите, че е така. Щом се приближавате към Бога, вашето съзнание се разширява и придобивате Светлина. Тогава лесно може да си изясните явленията, които стават около вас. Щом се отдалечавате от Бога, нещата стават смътни и някой път и себе си не разбирате даже.

И тъй, аз желая сега вашите прави линии на съзнанието да се увеличат. За това увеличение на линиите не се изисква никакво време. То е само един вътрешен порив. Ще турите в душата си онзи стремеж – всякога да се приближавате към Бога. Дръжте едно положение: като ученици в съзнанието си ще се движите към Бога! Оставете вашите форми за Христа, за светиите. Те са много хубави, но това са само методи. В дадения случай ще имате само една светла идея – че вие се движите към Бога, в когото седи вечното благо на света. Той е израз на всичкото съвършенство. Той е, който носи благата на всички същества, от Него излиза този Дух. И когато вие се движите към Бога, ще бъдете в съгласие с всички същества, които отиват и се движат в същата посока. Какво може да ни пречатства, когато всички се движим към Бога? В моя джоб няма нито пет пари, и

във вашия няма нито пет пари – нищо не мога да ви взема и вие нищо не можете да ми вземете.

Сега всеки един от вас, където ходи, ще носи със себе си само петдесет зърна: да сее. Ако вие вземете само едно зърно повече, вашата лодка в живота ще потъне. Ако вземете едно зърно повече – това значи, че ако във вас се зароди най-малката мисъл за зло, тя може да ви свали долу. Помнете този велик закон за дългите и малките линии! Някой път казвате: „Господ с нас не се занимава.“ Това е една дяволска мисъл. Това е мисъл въвн от съзнанието ви. Кажете ли така, в дадения случай вие сте изгубили нещо, вие се опетнявате, вие се опорочавате. Ако вие мислите по този начин, ще видите един ден дрехите си опетнени: всички неща около вас ще са почернели, а вие ще се превивате, ще се прегъвате от мъка за това нещо. Не, ще пазите в ума си следната свещена идея: Бог с никого не си играе! Пазите ли тази линия, вие ще бъдете силни. Туй е гръбнак за всеки един ученик.

Сега вие няма да мислите: „Добър ли съм аз, или не?“ Тази мисъл е спънка. „Ама аз не съм добър!“ Ти може да не си добър и може да се движиш към Бога, а може да си добър и да се отдалечаваш от Бога. Движението е важно в този случай. Приближаваш ли се към Бога, ти ще се усъвършенстваш. Следователно правата идея е тази: да се движим към Бога, от когото можем да почерпим знание и Мъдрост, можем да почерпим и сила за живота си. Тя ни е необходима при сегашното развитие.

Упражнение: Ще теглите ръцете си от гърдите до под лъжичката и ще произнесете думата **сърце**. Като я произнесете, ще мислите за всички херувими, понеже сърцето е свързано с тях.

После ще движите ръцете си нагоре към главата и ще произнесете думата **ум**.

След това ще разтворите ръцете си настрана и ще произнесете думата *душа*. И най-последно ще приберете ръцете си пред челото и ще произнесете думата *Дух*. Значи Духът включва в себе си всички движения.

Тайна молитва

Мир!

– *Мирът носи Божията радост!*

Петнадесета лекция от Учителя 23 януари 1924 г, София

НАЙ-ЩАСТЛИВИЯТ ДЕН

Мир!

– *Мирът носи Божията радост!*

Размишление

За тема ще имате „Най-щастливият ден в годината“.

Упражнение: Дясната ръка настрана. Движение на китката нагоре и надолу. Отначало бавно, с постепенно усилване и пак с отслабване. Дясната ръка се прибира свободно. Същото се прави с лявата ръка. После и с двете ръце едновременно. Почивка.

Двете ръце успоредно напред. Постепенно разтваряне ръцете на страна с движение на китките – трептене. Прибиране на ръцете напред пак с трептене. Това упражнение се прави няколко пъти.

Ръцете успоредно напред. Бавно издигане на ръцете отстрани на главата до над главата и бавно снемане пак напред (*седем пъти*). Един път обратно движение: ръцете успоредно напред, издигат се над главата и се спускат покрай страните на главата напред. Пак първото движение четири пъти. Ръцете спират успоредно напред, движение на китките с трептене при постепенно усилване и отслабване. Ръцете настрана и долу прибрани.

Като си движите ръцете, какво усещате? Имате ли усещане за допиране на някакво пихтиеобразно вещество? – Да. Илюзия ли е това, или действителност? Щом движите много бързо ръцете си, усещате, като че се допира нещо до тях. На какво може да отдадете това? Имате ли всички еднакво усещане? Когато някой от вас е неразположен духом, нека направи това упражнение. По такъв начин всеки от вас може да трансформира своето състояние. Още първия ден, щом ви се отдаде случай да направите упражнението, направете

го и вижте какво влияние ще ви окаже. То е един цяр за всички ви. Някой път може да не успеете напълно, но все-таки осемдесет и пет процента ще имате резултат. Неразположен сте – подвижете си ръцете: с това упражнение ще се привлече магнетическа сила и тя ще ви помогне да трансформирате състоянието си.

В Природата има един закон, според който може да се определя възрастта на дърветата. Например у малките дръвчета клоните са винаги изправени. Колкото едно дърво започва да остарява, толкова клоните започват да се превиват към земята. Този закон за растенията е същият, както и у човека. Човек, като мине известна възраст, някой път започва несъзнателно да се прегърбва. Това е идеята. Това прегърбване произтича от изменение на теченията, които действат в неговия организъм. Това Учение, което придобиваме, ако не го приложим, ние ще приличаме на онзи търновски адвокат, когото хващат разбойници между Търново и Севлиево и намират в джоба му два револвера запазени. Питат го: „Защо са ти тия револвери?“ – „За зор заман.“ – „Ами от този зор заман по-голям има ли?“ Те го набили и му казали: „Като не знаеш да носиш револвер, защо го носиш?“ Той си казал: „Втори път вече без револвер ще ходя.“

Знанието има сила само когато се прилага. Сега изобщо и в трите свята – и в материалния, и в Умствения, и в Духовния свят, всякога хората търсят най-лесния метод за прилагане. Например българинът, щом го заболи глава, ще викне врачка да помаха с ръка, да му побее, веднага да му отнеме главоболието. Изобщо у всичките хора има стремеж към лесното. Те не обичат мъчните работи. Щом се яви една малка мъчнотия, една мисъл, която не можем да разрешим, или едно тягостно чувство или действие, винаги се намираме в едно противоречие с окръжаващите и със себе си. В един свят като сегашния, тъй както материята е създадена, тъй както нашите тела са

устроени, ние не можем да очакваме животът ни да бъде лесен. Този живот, който сега имаме, е един от най-мъчните. Всички трябва да го знаете. Ние се намираме сега при най-мъчния живот – не отвън, а отвътре. Че е тъй, може да се уверите от това, че вие не можете да намерите двама души, които да мислят еднакво и да си хармонират. Някой може да си поклати главата, че е съгласен, но той не е съгласен. Няма да намерите двама души, съгласни с едно и също. Ако намерите двама души, които са съгласни в своите мисли, то, ако само им дадете да изпеят тона **до**, ще го вземат тъй чисто, че гласовете им ще се сливат. Ако двама души мислят еднакво, чувстват еднакво, действат еднакво, те ще вземат тона тъй правилно, че двата гласа ще се сливат. Ние казваме, че човек е трояк, т. е. има ум, сърце и воля. Този закон може да приложим и тука. Ако има общо съгласие между ума, сърцето и волята у някой човек, то вземе ли той този тон, пак трябва да стане същото сливане между ума, сърцето и волята му. Ето какво подразбира сливането. Тази форма, която умът образува, трябва да е така напълнена от сърцето, че нито една капка да не се излива, нито пък да остане празно място – идеално да бъде запълнена формата. Това значи съгласие. Щом остане празнина във формата на ума, всякога се ражда известен дисонанс в живота, т. е. някой казва: „Не съм разположен, не мога да обичам, нещо ме стяга, коравосърдечен съм.“ Това стягане се дължи на това обстоятелство, че формите на ума не са тъй идеално запълнени. Защо не са идеално запълнени? Всеки, който не знае как да запълни формата на ума си, той е духовен мързеливец. Духовният мързел е един от големите врагове. Духовните хора са много мързеливи. За тях трябва голям остен. От Невидимия свят има изпратени духове, които стягат мързеливите, впрягат ги на работа. Имаш да даваш полица от 10 – 20 000 лева. Казваш: „Аз мисля да я платя ли, или да не я плащам.“ Как, нищо няма да мислиш – остен има! Седне някой, пише трактат. Професор е,

стегнали са го студентите – срам го е от тях, заставен е да пише. После, обществото какво ще каже, срам го е от него. Съвременните хора: и професори, и проповедници, и учители, и свещеници, и майки, и бащи – никой не е свободен, всеки е заставен с остена да работи. Не само те карат да мислиш, но те карат и да чувстваш. Така трябва да разрешавате въпроса. Вие казвате: „Аз съм свободен, аз чувствам така и така, имам такава мисъл.“ Не е така, не сте свободни.

Често вие се поставяте в положението на един критик. Съвременните хора приличат на двата бивола, които са влезли в локвата. Единият от тях имал кал на гърба си половин сантиметър, а другият – един сантиметър. Първият казва на втория: „Много си се окалял, много дебела кал имаш.“ А неговата е по-малко! И двамата са в локвата. И малката кал, и голямата кал в дадения случай произвеждат еднакви резултати. Когато дойдем до личния живот, до идейния живот в нас, всеки ученик трябва да има правилно схващане за себе си. За това лично схващане гърците са казвали: „Познай себе си!“ Що значи да познава човек себе си? Да познава това, същинското, което е в него. Не онова, което хората мислят за него, не това, което той мисли в някои щастливи моменти за себе си, но да познава онова, неизменното в себе си, при всички случаи на живота си. Да кажем, има щастливи дни, когато човек е сто процента добър. Има и такива дни в живота, когато той е сто процента лош. Питам тогава: какво е спечелил човек? Като разделите 100 на 100, какво ще получите? – Единица. Какво показва тази единица? Сто делено на сто показва погрешки от втора категория. Единицата показва, че човек не се е държал за първата категория на Божествения живот. От едно до десет – това е първата категория на Живота – чистият, Божественият живот. Десетте съставлява единица за по-голяма мярка. От 1 до 10 е Животът на Бога. От 10 до 100 – животът на ангелите, животът от втората категория. Защото стоте е единица за хилядите. От 100 до 1000

е животът на хората, животът от трета категория. Следователно човек не може да живее като ангел. Защо? Защото той не разбира смисъла на единицата, т. е. туй показва, че той не познава себе си: или надценява, или подценява своите качества и способности. Човек във всеки случай трябва да се познава.

Сега забелязали ли сте как някой човек най-първо ви се вижда много добър. Казвате: „Аз виждам в лицето на този господин един много интелигентен, много добър човек – човек с отличен характер.“ Не се мине и една година, вие казвате: „Аз съм се излъгал, той не бил толкова добър. Сега виждам, че този човек бил лош.“ Питам ви сега: тази промяна в първия и във втория случай вярна ли е? Не, не е вярна. Аз мога да направя всеки от вас да бъде добър през целия си живот. Как? Представете си, че ви направя една хубава къща, с хубава градина, имате на разположение трима души слуги, и то толкова умни и отзивчиви, че да познават всичките ваши навици, та да задоволяват всичките ви нужди. После, направя да имате фъйтон, автомобил и каквото пожелаете: всяко най-малко ваше желание да се задоволява. В този случай по-добър човек от вас няма да има. Идеален човек ще бъдете, ще ви туря тогава седем. Но аз мога да направя всеки одного от вас и най-лош човек. Може да ви пратя в ада и след една година да станете рогат дявол. Как? – Ще почна да ви отнемам един по един слугите: най-първо единия слуга, после втория, че третия, след туй фъйтона, автомобиля, градината, къщата, докато най-последно ви оставя гладен, гол и бос, без дрехи, без шапка, окъсан... Добър ли ще бъдеш?

Това са неща, които стават постоянно в живота. Туй е, което Бог върши с нас. Външният свят не прави това съчетание. Някой ще каже, че това е съчетание на нашата дихарма или на нашата карма. Съчетанието на дихармата прави човека щастлив, добър, съчетанието на кармата прави човека нещастен, лош. Кармата всякога подразбира

лош живот. Кармата е закон за причина и последствие. Ние казваме: „Това е съдба!“ Туй, което хората наричат щастлив живот, то е дихарма. Всеки един от вас може да бъде щастлив. Кога? – Когато е свързан с Бога. Тогава човек ще има правилни отношения и във всяко едно направление ще се развива правилно. Щом неговите отношения с този Първичен принцип на единицата се развалят, веднага животът му започва да се разрушава. Вие ще кажете: „Тия работи ние ги знаем.“ Сега ще обясня идеята си. Да кажем, че имате тук правата линия **AB**

A _____ **B**

Тя представлява един път. От едната и от другата страна на тази линия има всевъзможни условия и красоти в живота. Допуснете, че тази линия е равна на 92 милиона мили. Представете си, че най-напред вие изминавате този път с бързината на светлината, после изминавате същия път с един локомотив и третия път изминавате същата линия с биволска кола? Каква ще бъде разликата, когато преминете с бързината на светлината, с бързината на локомотива и с бързината на биволската кола? С какво ще се различава това минаване? Със светлината вие ще преминете бързо и ще имате по-малко знания. С локомотива ще имате повече знания, а с биволската кола ще добиете най-много знания. Добре, друг случай. Представете си, че вие се движите с бързината на светлината, но сте спял. Питам: като сте минали от едната точка до другата, какво сте придобили? – Нищо. Да допуснем, че пътувате с трен. Пак сте спял. Какво сте придобили? – Нищо. Пътувате с биволска кола и пак сте спял. Какво сте придобили? – Нищо. Някой казва: „Зная това.“ Питам: ти когато минаваше с бързината на светлината, твоите очи отворени ли бяха? Казва: „През това време аз спях, ама и дълго време не спях.“ Казвам: за да се премине тази линия с бързината на светлината, нужни са всичко осем минути. Следователно ти през това време си спал, спял

си бил в твоето съзнание. Допуснете, че този път го преминавате с трен, колко ще ви отнеме? Ще ви отнеме 250 години. Биволската кола пък ще ви отнеме няколко хиляди години, за да пропътувате с нея същия път. Тъй че зависи дали съзнанието на човека е будно, когато той минава от едната точка до другата. При това тази линия е разделена на сектори.

Първото правило: всеки трябва да се спре и да определи с какво пътува – с бързината на светлината ли, с бързината на трена ли, или с бързината на биволската кола. Сега някои от вас, като имате страдания, искате да пътувате с бързината на светлината. Когато имате щастливи дни, искате да пътувате с някоя биволска кола. Защо? Възможно ли е това? Не! Има такива съчетания в Природата, но тя всякога се коригира. Ако в един момент вашето щастие е кратковременно, а нещастieto – дълговременно, в следващия момент законът ще бъде обратен: щастieto ви ще бъде дълговременно, а нещастieto – кратковременно. Няма никакво изключение в този закон. Някои казват: „Аз не съм виждал бял ден в живота си.“ Това не почива на никаква философия. Приятните и неприятните случаи в живота са еднакви, само че възможно е нашето съзнание при страданията да е било будно, а при щастieto да е било в спящо състояние. Някой път може да е обратното. Нашето съзнание при щастieto е будно, а при страданието – спящо. Някой може да каже тъй: „Аз не съм имал в живота си щастие.“ Възможно е. Някой може да каже: „Аз в живота си не съм виждал нещастие.“ Възможно е. Това са само отношения, но това не са чисто философски разсъждения. Това не почива на Божествената Мъдрост. В Природата всякога има равновесие. Сега мнозина искат само щастливи дни. Не, това е невъзможно. В живота има толкова щастливи дни, колкото и нещастни.

Зададох ви темата „Кой е най-щастливият ден в годината“. Най-щастливият ден е **Х**, а най-нещастният ден е **У**. Най-нещастният ден и най-щастливият ден свързват верижката на живота. Най-щастливата халка и най-нещастната влизат една в друга и образуват едно цяло колело. Следователно най-щастливият ден и най-нещастният ден винаги се допират. При това трябва да знаете, че като намерите най-щастливия ден в годината, до него седи най-нещастният. Тия щастливи и нещастни дни са относителни. Ако вашето съзнание е будно в най-щастливия ден на годината, ще намерите най-добрите условия, които са заложени от минали ваши съществувания и сега се реализират. В най-нещастния ден тия разумни същества са заложили най-лошите условия на миналите ваши съществувания. Едните ще изправят, другите ще използват. Умният човек, като има най-щастливия ден в годината, през щастливия ден ще поправи погрешките на нещастния. Туй, което спечели в щастливия ден, с него ще плати дълговете на нещастния ден. Който не е умен, като дойде щастливият ден **Х**, той ще каже: „Намерих една тайна, забогатях.“ Ще започне да яде и пие. Той няма да плати дълговете си, а ще затъне още повече. Тогава втория път неговият нещастен ден ще се увеличи. В това отношение всички трябва да бъдете внимателни. Някой вярва, че в живота има късмет, има щастие. Да, има щастие, но щастieto се обуславя от миналото на човека. Само един умен човек може да бъде щастлив, глупавият – никога. Когато хората станат умни, ще бъдат щастливи.

Щастieto е качество на ангелите. Когато някой каже: „Аз не съм от щастливите“, същевременно с това се определя и неговата интелигентност. Щом той е недоволен от живота си, в Невидимия свят знаят, че той не е много умен човек. Който казва: „Слава Богу, ще се оправя тази работа, на добър край води“, за този човек имат добро мнение, той е от умните. Сега например вие казвате: „В този живот

няма да го бъде, ама в следващия живот ще тръгне.“ На какво отгоре градите това? Нали всяко знание трябва да почива на нещо? Ами отде знаете, че следващия живот ще бъдете щастливи? Някой казва: „Аз сега не можах да завърша, но оставям това за следващия живот.“ На какво се базира това твое предположение? Вие трябва да знаете, че ако в един живот сте умрели щастлив, погребали са ви в голямо великолепие, имало е 5-6 души свещеници, владика, подире ви много войници, много свят, държали са надгробни речи за вашите добродетели и т. н., всичко това много ви е радвало. Втори път обаче, като умрете, ще имате едно от най-нешастните погребения. И обратното е вярно. Ако вие сте умрели в един живот като последен бедняк, втори път ще имате едно от най-великолепните погребения. Засега хората не са достигнали още до това да търсят безсмъртен живот, но мислят, след като умрат, как ще ги погребат. Гледаш някой, завършил университет, с две дипломи, казва: „Ще се мре, но как ли ще ме погребат?“ И владиката проповядва безсмъртие на другите, но мисли как ще го погребат. И между вас, учениците, слушам да казват: „Как ли ще ни погребат?“ Как ще ви погребат! Едно от двете: или с почести, или в мизерия. Това са двете крайни халки. Между тях има други второстепенни верижки, второстепенни погребения.

Никога не оставяйте сегашния живот, за да го реализирате в бъдеще. Това е крива философия. Ние може да насърчим известен човек, който умира, че в следващия живот, като дойде, ще има подобър живот. Туй е за насърчение. Но когато аз говоря на себе си, никога не казвам **втори път**, но казвам **сега**. За мен бъдещето не съществува. За грешника, който умира, на когото греховете не са простени, има бъдеще, но за праведния има само настояще – нищо повече! Онзи, който казва: „За в бъдеще ще възкръсна“, на него Господ не е простил греховете. Хората на Любовта обаче може да говорят само за сегашното, за Божественото.

Сега няма да изпадате в друга крайност. Това са само философски разсъждения, а когато дойдете до онова, Божественото, в себе си ще се поставите в положение да гледате на нещата от чисто Божествено гледище. Тъй трябва да разисквате. Онези от вас, които искате да мислите правилно, под думата **сега** ще разбирате условията, които животът днес, в този момент, ви предлага. Използвайте ги за ваше добро!

Тайна молитва

Мир!

– Мирът носи Божията радост!

Шестнадесета лекция от Учителя 6 февруари 1924 г., София

ТРИТЕ СЪСТОЯНИЯ У ЧОВЕКА

Тайна молитва

Прочете се резюме върху темата „Най-щастливият ден през годината“.

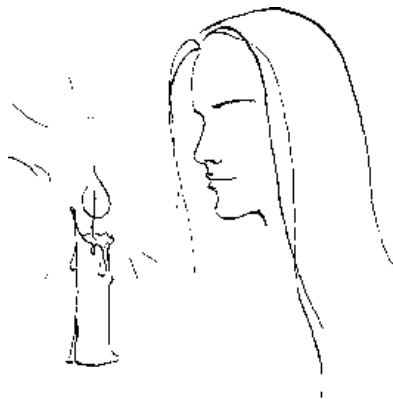
Упражнение: 1. Ръцете на гърдите. Дясната ръка настрана, хоризонтално, в кръг, пред гърдите. После лявата ръка настрана, хоризонтално, в кръг, пред гърдите. Това упражнение се повтаря няколко пъти ту с дясната, ту с лявата ръка.

2. Двете ръце нагоре, в кръг, допрени над главата горе. Отварят се ръцете малко и пак се поставят над главата. Това се прави с постепенно усилване и пак със забавяне (няколко пъти), ръцете настрана и бавно се отпускат надолу.

Сега вие можете да си кажете: „Какво ме ползва такова едно движение?“ Ами туй движение на птицата какво я ползва? В туй движение какъв устрем има птицата? Как обръща това движение напред! Разбира се, тя не се движи в една плоскост, тъй, хоризонтално, но това движение има един малък наклон. Според този закон колкото и идеално да живеете в света, като се движите в гъста материя, винаги ще имате един малък наклон. След туй ще се спрете, ще почнете едно кръгообразно движение и тогава пак ще тръгнете по една права линия. В това движение става видоизменение във вашето съзнание или във вашето състояние. Ние говорим философски. Но тия неща, за които ви говоря, са верни. Може да ги наблюдавате в себе си: ще видите, че вашите състояния се сменят. Състоянията може да се изменят, без да се изменяте вие. Мнозина от вас не могат да си представят това и казват: „Как е възможно моето състояние да се изменя, а аз да не се изменям?“ Да предположим, че вие имате една

свещ и я запалвате (фиг. 1). На този човек, който наблюдава, няма да му сложим око, защото ако гледа отвън, той няма да разсъждава. Ако има око, вътрешно ще е сляп. Ако тази свещ гори и изгаря, променя ли се състоянието на вашия господар? Представете си, че горящата свещ е вашето състояние. Следователно, ако вашето настроение се мени, ако вашата мисъл се мени, ако вашите чувства се изменят, това ни най-малко не показва, че вие се мените. Промяната е във вашата свещ, която гори и изгаря. Всички тия промени се дължат на естеството на

вашата природа. Промените стават в широката Природа, в която живеете. Мнозина от вас, като не разбират този закон, си създават ред неприятности. Щом се измени нещо във вас, вие казвате: „Изгубих нещо много ценно, много хубаво.“ Кой ли не губи? – Всички губят. Но след всяка една загуба в Природата идва съответстваща печалба.

Фиг. 1

Във физиката имате един закон, че силата, енергията E е равна на обема на масата T , т. е. в материята всякога стават известни прояви. В материята има няколко движения. Срещат се вълни, които имат височина, имат ширина, имат и брой на трептенията. Следователно енергията е равна и на височината, и на ширината, и на броя на трептенията. Физиката казва, че енергията е равна на масата. Този

физически закон отчасти е верен. Някой път обемът на масата е по-голям от енергията, а в някои случаи силата на енергията е по-голяма от масата. Какво е приложението на този закон? Известна енергия може да се прояви в известна маса – известен обем има тя. Да допуснем, че вземете човешкото тяло. И в него има известна енергия, но енергията може да бъде специфична, както се взема във физиката. Каквато и да е тя, от нея всякога излизат известни сили. На какво е проява самата енергия в света? Зад енергията седи една разумна сила. Следователно вие трябва да знаете, че между отношенията на енергията и масата постоянно стават промени. Тези промени може да имат разни направления. Някой път движението на енергията може да спомага за вашето морално повдигане, а някой път тази енергия спомага за вашето морално падане. Да допуснем, че вие сте енергичен, способен, умен и печелите пари. Парите – това са масата. Тази маса, като влезе вътре във вашата каса, започва да ви изкушава, почват да се удоволствате по разни начини. Един ден масата намалява, т. е. парите изчезват и остава само енергията вътре във вашия ум. Сега във физическия свят всички физици казват, че човек трябва да има достатъчно маса, в която енергията може да се прояви, т. е. постоянно трябва да има гориво за живота си. Туй е само във физическия свят.

Защо се менят състоянията в човека? Всяка една промяна, каквато и да е тя, която става във вас, означава, че известни разумни същества са влезли във вас да работят, взели са участие в живота ви – нищо повече! Вземете един прост факт. Вие седите сам в стаята си, имате каса, имате си и пари в нея. Отворите я, гледате си парите: сам сте, спокоен сте. Вадите си парите, броите ги, радвате им се, после пак ги затворите. Един ден дойде някой ваш приятел и ви завари тъкмо в момента, когато вашата каса е отворена. Вие от благородство не можете да затворите касата си, излизате отвън, но у вас се заражда

едно малко безпокойство. Защо? – Възможно е той да бръкне в касата, да вземе нещо от нея. Вашият приятел си заминие, вие веднага преброявате парите си и казвате: „А, точно са. Честен човек е значи, не е взел нищо.“ Сега у вас се поражда едно доверие към него. Този ваш приятел дойде втори, трети път и т. н. Питам: може ли да проверите след колко пъти, ако дойде той, ще изчезне туй безпокойство, туй недоверие към него? Ако има закон, ще може ли точно да изчислите това? Има закон, чрез който то ще може да се определи. Вземете който и да е градинар: той може да ви определи точно след колко години една ябълка ще достигне върха на своето развитие, т. е. крайния предел на развитието си.

Така също може да се определи след колко години един човек може да достигне върха на своето развитие, бил той млад момък или някоя млада мома. По същия закон ние можем да определим математически след колко време човек ще достигне предела на своето растене, т. е. кога ще спре неговият растеж. Тогава питам: след колко години може да дойде пределът на вашето съмнение и неверие? Вярата и съмнението също имат свой предел. И най-голямата вяра да имате у някого, достатъчно е само един път да задигне парите от касата ви, за да се разколебае веднага вашата вяра. Следователно вашата вяра не е стабилна. Казвате: „Нашата вяра трябва да е постоянна.“ Питам: ако вашата вяра се разколебава, това вяра ли е, стабилна ли е тя? Не само спрямо хората, но вашата вяра се разколебава и спрямо Бога. Вие имате вяра в Бога, докато всичко ви върви добре. Казвате: „Бог е добър, справедлив.“ Но дойдат някои малки изпитания, казвате: „Абе, джанъм, тази работа не върви.“ Значи и у Бога имаш съмнение. Е, ако критикуваш Бога в себе си, с каква мярка може да Го критикуваш? Коя е тази абсолютна мярка? Ако ти имаш съмнение в Бога, туй съмнение трябва да го измерваш с някаква величина. Ние казваме: „Този човек е честен, а онзи не е

честен.“ И единия, и другия трябва да мерим с известна мярка. Тия неща са относителни.

Не, един учен човек или един християнин трябва да различава своите състояния. Има състояния чисто физически, има състояния душевни, има и състояния умствени. Физическите състояния се нарушават от физически предмети. Например вие имате едно прекрасно състояние на духа. Понеже касата ви е пълна, казвате: „А, аз съм достатъчно спокоен човек, аз не се тревожа.“ Не се тревожете, понеже имате ниви, говеда, но един ден някой изпразни касата ви и туй състояние се изменя. Значи туй състояние е физическо: взети са парите ви, изменя се състоянието ви, изгубвате спокойствието си. Туй спокойствие се дължи само на парите, на нивите, на къщите. Има и друг вид състояние. Вие се мислите за благороден човек, човек от знатно произхождение, но сте беден, нямате пет пари в джоба си, работите честно, имате спокойствие. Но някой казал обидна дума за вас и веднага се изменя вашето състояние. Значи в този случай вие усещате, като че някой е взел нещо от вашата чест. Аз наричам туй изменение на състоянието душевно състояние. Обидните думи изменят вашето състояние.

Да допуснем сега, че имате известно умствено състояние. Например имате някаква самоувереност в известни научни теории, които вие сте създали, но един ден намерите, че има грешка във всичките ви теории и изчисления и във вашия ум стане едно изменение. Туй, което сте твърдели, туй, което едно време е съставлявало за вас удоволствие, днес в него намирате една погрешка и веднага във вас се започва една умствена пертурбация. В света има и други състояния, за които сега няма да се спирам да ви говоря. Значи всички състояния у вас имат свой специален обект, който вие може да измените. А ние сега туряме всички тия състояния под еднакъв знаменател. Не е така. Следователно онзи, който иска да

работи съзнателно, трябва да надрасне тези три вида състояния. От това, че е загубил парите си, че са му казали обидна дума, че е претърпял умствена загуба, той не трябва да се изменя, а трябва да знае, че това е в реда на нещата. Тия три състояния са горящата свещ. Сега някой може да пита: „Не може ли без свещ вкъщи?“ – Може, как не! Мога да впрегна моя мозък да ми свети, докато мисля, а като престана да мисля, да настане тъмнина. Значи мисля ли – свети мозъкът ми; престана ли да мисля – тъмнина настана, почивам си. Да допуснем, че някой ви вземе свещта. Казвате: „Какво право има да ми взема свещта?“ – Е, взел я, той има право. Тази свещ всеки има право да я вземе и да измени вашето състояние. Но кой е онзи, който може да вземе свещта, която нося в моя мозък? Тази свещ не може да се краде. По някой път някои се опитват да вземат тази свещ, но не могат – в редки случаи само успяват. И ако живеем добре, разумно в живота си, никой не ще може да ни вземе тази свещ. Някои говорят за добрия живот. Добрият живот започва само тогава, когато почнем да си служим не с външни свещи, но със свещта на нашия ум. Когато той свети, ние сме в безопасност. Сега ние можем да завъртим ключовете на нашите мозъци и ще настане тъмнина. А като отвъртим ключовете на нашите мозъци, ще настане Светлина. Колко души сте тука? – Двеста души. Всеки един мозък може да даде енергия най-малко от хиляда свещи. Хайде, нека да е по-малко – от сто и петдесет свещи. Знаете ли какво нещо е енергията на сто и петдесет свещи? Двеста души по сто и петдесет свещи прави тридесет хиляди свещи.

Аз свеждам това към развиването на човешката воля. Ние допускаме, че има неща невъзможни. Щом кажете, че има неща невъзможни, вие спъвате развитието на вашата воля. Едно от правилата на Божествения свят е: всичко в света е разумно, всичко в света е възможно! Ще кажете: „Всичко е възможно. Може да се родят ред критици.“ – Не, ще знаете, че всичко е възможно. Какви

противоречия биха се родили? Вие ще кажете: „Аз искам да стана богат.“ – Това не влиза в тази формула. „Ама аз искам да стана учен човек.“ – Това не влиза в тази формула. Ще ви приведа един анекдот, един реален пример за нашите смешни схващания. Това беше по Освобождението. Един българин ходил в Америка, там живял около 10 – 15 години и се връща в България във времето на княз Батенберг⁴². Дошъл той със специален трен в България и княз Батенберг го приел със специални почести. Казва му: „На каква длъжност искаш да те назнача?“ Князът бил разположен към него, зер учен българин бил, затова искал да му даде едно почетно място и мислел, че той ще поиска да го назначи пръв министър в България. „Искам – казва българинът – да бъда директор на някоя гимназия.“ – „Е, ще отидете при министъра на просвещението, това е неговата длъжност.“ Като казваме, че всичко е възможно, то значи, че са възможни само тия неща, които влизат в тази формула. Щом кажа, че искам да стана директор, тогава ще отида при министъра на просвещението. Чудна работа! Онези, богатите хора, не работят с тази формула. Учените хора също не работят с тази формула. Казват: „Невъзможно е.“ Как да е невъзможно? Ще турите в ума си формулата: „Всичко е възможно!“ Казват: „Ама не и в този живот.“ Оставете това ограничение – **в този живот!** Това не е философия, това не влиза в тази формула. И знаете ли къде е заблудението на мнозина хора? Ние говорим често за нещата, че едни са нагоре, други – надолу. Ние говорим за Бога. Но къде е Господ? – Нагоре. Хубаво, ти уверен ли си, че Господ е там, горе? Хората все оттам Го викат и там все Го няма. Учените хора казват, че туй, което денем виждаш нагоре, вечерно време е надолу. Тогава, ако се молиш денем, Господ е нагоре, ако се молиш вечерно време, Господ е надолу. Къде е Той? Туй е според науката.

⁴² **Александър Батенберг** (1857-1893) – Благородник от немски произход, първи княз на България след Освобождението (1879-1886).

Това не са мои разсъждения. Ние, като се въртим според Земята, тази Земя някой път е надолу, някой път е нагоре. Казвам: надолу и нагоре няма. В дадения момент, когато ние разсъждаваме върху думите **надолу** и **нагоре**, ние сме център и всеки човек разсъждава, изхождайки от себе си. Ти говориш за Бога, но ти си център и разглеждаш нещата по отношение на себе си. Някой казва: „Аз говоря за Господа.“ – Не, ти мислиш за Бога, но ти си център, за себе си разсъждаваш. И каквато е твоята интелигентност, такъв е твоят Господ. Господ у философа е по-учен, а у простия човек е по-прост. Това е много естествено. Вземете един отличен художник и един прост художник. Първият ще нарисова един хубав образ, а вторият – един по-прост образ: всеки според своята дарба. Някой казва: „Аз ще изразя на платното си една идея.“ Тази идея ще бъде точно като тебе. Ти не можеш да нарисуваш една идея, по-висока от себе си. Следователно това е по отношение на положението нагоре или надолу, надясно или наляво. Да допуснем, че имате около сто куба, които се движат. Трябва да знаете надясно ли се местят, или наляво. Те се движат по един математически закон. Трябва да знаете в дадения момент в каква посока се движат: наляво – това е вашето сърце, надясно – това е вашият ум; наляво – това е вашият дух, надясно – това е вашата душа. Значи в света има разни движения. Този закон не е абсолютен. Та **горе** и **долу** – това са само думи с обикновен смисъл. И всеки един от вас, когато разсъждава, трябва да знае откъде иде неговата мисъл. Някой казва: „Аз видях нещо.“ Какво си видял? – „Светлина видях.“ Е, хубаво.

Разправяше ми един наш починал брат, който ходеше из България, за нашите ясновидци. Ред богомолци, ясновидци отивали до Света Гора и из пътя в парахода имало голямо осветление, та станало нещо и те веднага казали: „Елате да видите едно чудо, от небето светна нещо!“ И като отиват да видят, какво виждат? – Че туй

чудо, тази светлина, е чудо на парахода. От Бог е това чудо – мислят си и почват да тълкуват, че нещо е светнало по особена благодат, а се оказва, че лампите на парахода светнали. Не, реалните неща в Божествения свят са строго определени, те си имат специални качества и тези качества всеки един от вас трябва да ги знае. Някои хора казват, че духовният живот и духовните явления са специфични и в тях няма абсолютно никаква промяна. Те са еднакви във всички времена. Например някои говорят за Божествена светлина. Най-реалното нещо е вътре във вашия живот. Ето в какво седи туй, най-реалното, на което вие може да се осланяте и да се поверите. Някой път у човека се намира една много мъжделива светлинка, която никога не се мени. Тя е много малка, микроскопическа, но никога не гасне. В човека има големи светлини, много хиляди лампи светват и изгасват, но с тях стават промени, а тази, малката светлинка, никога не се намалява. Тя при всички условия на живота ви: и при падане, и при ставане, никога не изгасва. Еднаква е. Знаете ли кога се вижда тя? Не когато сте щастливи, но когато се намирате в най-голямото отчаяние, изоставени от всички, когато всичко е загаснало на вашето небе – и звезди, и Месечина. Тогава далече някъде във вашето съзнание се появява тази светлинка: блещука на вашия хоризонт, показва пътя, към който трябва да се стремите. Там е Бог! И тогава, ако виждате тази малка светлинка – това показва, че вие се движите по посока на Божественото. Не се ли движите в тази посока, вие се намирате с гърба си към светлината, т. е. съзнанието ви е обърнато към света.

Следователно ще се обърнете точно в посоката на вашето съзнание. Някои от вас искат да видят някой ангел, но трябва да знаят, че тази малка светлинка струва повече, отколкото да видят един ангел. Един ангел може да стои при вас един ден, той е един пратеник – дойде да ви посети и си отива, но тази малка светлинка – това е

специфичното, Божественото, което бди над вас във всеки момент. Това е тази мъжделива светлинка. Аз я считам за най-приятната светлинка. Когато вие видите тази светлинка, сърцето ви ще заиграе – много радостни ще бъдете. Единственото нещо в света, което може да ви причини тази Радост, това е малката светлинка. И аз казвам: най-доволните, най-щастливите хора в света са тези, които виждат най-малките, микроскопическите неща. И от тях са доволни. Туй щастие никой не може да ви вземе. Тази светлинка никой не може да изгаси: нито бури, нито отчаяние, нито неверие, нито ад, нито ангели, нито дяволи – никой не може да я изгаси. Тя е единствената реална светлинка, която дава Живот. Туй е действително реалното, положителното, и всеки един от вас може да види тази светлинка в себе си. Може да направите наблюдения и ще видите, че всеки има тази малка светлинка. Някой път казвате: „Загасна моята светлинка.“ – Не, тя не е загаснала, но вие сте обърнати с гръб към нея. Тя седи в далечината на вашия живот: обърнете се и ще видите, че тя седи и мъждее. Тя е отлична светлинка.

Ето сега къде е опасността в разискването на тези лекции. Като ви разправам за тази светлинка, вие по някой път се намирате в положението на онзи турчин, който казвал, че знае български език. Той бил бей. Отива един ден на гости у един български чорбаджия. Казва му: „Слушайте, да внимавате, да не говорите нещо обидно за мене, аз зная български език, ще ви разбера, затова на български ще ми говорите.“ Той си запалил чибук, пуши си спокойно. По едно време искрица от чибук хвърква и запалва чалмата му. Дохожда домакинята, казва му на български: „Агачо, чалмата ти гори.“ Не разбира той, продължава да си пуши. Пак му казва тя: „Агачо, чалмата ти гори.“ – „А, знам, знам.“ Пак не разбрал. Най-после на турски му казва: „Чалмата ти гори!“ – „Е, тъй кажи, да те разбера.“ Всяко нещо трябва да се разбира, а щом се разбира, то може да се

приложи. Туй приложение не го определяйте с думите: „Трябва да бъдем добри.“ Аз съм ви говорил и друг път. Не се стремете да бъдете добри, защото за онзи, който се стреми да бъде добър, това показва, че той е лош. В нас трябва да има желанието да изпълним Волята Божия. Закони има в света, които трябва да изпълним. В неизпълнението на Волята Божия се раждат тия нещастия. „Аз искам да бъда добър човек.“ Че и най-добрият човек може да върши най-глупави работи. Нима един добър човек не може да счупи едно шише, да развали една лампа? Но това не показва, че той е лош. Туй е невнимание, незнание. Според туй Учение за един момент можеш да станеш добър. Но вие се спирате, казвате: „Това не може изведнъж, то е невъзможно.“ – Не, може. Невъзможните неща са възможни, а възможните неща са невъзможни. Бедният може да влезе в Небето, а богатият – никога. Богатството може и да ви повдигне, може и да ви направи един знатен цар, но то може да ви лиши от Царството Божие. Възможността на Земята е невъзможност на Небето. Бедният човек, когото всеки може да го подритва, има възможност да влезе в Небето. „Аз – казва – зная това.“ Онзи, който мисли, че знае – той е най-големият невежа.

А онзи, който мисли, че не знае – той е най-ученият човек. Но сега знаете ли какво ще се яви у вас? Друга една слабост ще се яви. Аз зная този дявол. Вие сега ще кажете: „Аз не зная нищо.“ – Не е така. Ще кажеш, че не знаеш нищо, за да почнеш да мислиш, че знаеш нещо. Защото този, който знае, и този, който не знае, в действителния живот ще видят колко знаят.

Всеки един от нас трябва да определи своите възможности. Например някой път вие казвате, че знаете, че имате вяра, че Господ е отговорил на вашата молитва и т. н. – убеждавате, доказвате: „Аз еднкога си се молах, зная, че Господ ми отговори. Друг път се молих за една своя съседка и тя оздравя. Господ ми отговори.“ Аз ще ви покажа

колко вяра имате. Заболи ви някой път петата, коляното, ревматизъм имате, казвате: „Не знам какво ми стана на крака, не мога да ходя.“ Е, казвам, помолете се! – „Молих се, но не минава.“ Казваш си: „Едно време Господ ми отговаряше, сега не ми отговаря.“ Знаете ли на какво прилича вашият живот? Трябва да бъдем искрени! Един старец върви из планината, не гледа пред себе си. Както върви – хоп в един трап! Догневяло го – как тъй да падне! Излиза вън от трапа и си казва: „Е, едно време, като бях млад, как го прескачах!“ Прескача още веднъж и хоп – пак в трапа. Седи, мисли, че го чува някой, и си казва: „Едно време, като бях млад, как прескачах, но сега, като остарях, не мога.“ После, като вижда, че няма никой около него, казва си: „И едно време, и сега – все така беше.“

Положителните неща трябва да бъдат като задачи в живота на ученика. Онзи, който сериозно се занимава, не трябва да бъде критик, но трябва да бъде толкова чистосърдечен, че да признава нещата пред себе си и, като ги признае, трябва да каже: „Мога да се поправа, възможно е това.“ Да не казва: „В този живот не мога да се поправа, а в бъдещия.“ – Не, още сега е възможно. Ако си нетърпелив, казваш: „Аз съм нетърпелив, от майка си наследих този нрав, не мога да се поправа.“ Ти можеш още тази вечер да поправиш поведението си – всичко можеш да поправиш. И при самовъзпитанието си постъпвайте по следния начин: всяка вечер, като си лягате, и всяка сутрин, като ставате, казвайте: „Всичко е възможно!“ Под **всичко е възможно** подразбирам, че като живеем в Божествения свят, като спазваме онези велики Божествени закони, за нас няма да има невъзможни неща. Нарушим ли един Божествен закон, всичката възможност става невъзможност. И тогава, колкото и да е силен един човек, той се лишава от възможността да успява. И като казвам, че всичко е възможно, в какво отношение е възможно? – По закона на

Божествената Любов, по закона на Божествената Мъдрост, по закона на Божествената Истина всичко е възможно.

От тези лекции, които ви давам, знаете ли някой път в какво положение може да се намерите? – В едно отношение вие може да се насърчите, а в друго отношение да се обезсърчите. Всякога вие може да попаднете в плюс безконечност и в минус безконечност. Това са две величини, две възможности. Плюсът – това са всички възможности в света, минусът – това са всички невъзможности. Сега идеята, която е заложена в мен, е следната: ние казваме, че всичко е възможно, нали така? По какво се отличават възможностите в света? Всякога, когато вие се доближавате до едно същество, което знае повече от вас, чувствате, че сте нищо, но това е привидно. Във вас се заражда временно само едно такова състояние. Ще направя друго едно сравнение. Ако имате една свещ, която ви свети добре, радвате и се, но ако я приближавате при друга една свещ, която има силата на сто и петдесет-двеста свещи, вашата свещ по отношение на втората едва ще мъждее – значи светлината и се намалява. Ако пък се приближавате с вашата свещ при едно същество, което има свещ, по-слаба от вашата, вие се чувствате над него. Следователно, когато се движите в духовен свят, някой път вие чувствате, че знаете много – значи имате работа с по-нисши същества, а някой път мислите, че нищо не знаете – имате работа с по-висши същества. Нима онзи студент, който е постъпил в някой университет да следва математика, не вижда, че професорът му знае много? Той като ученик е бил много добър, но като излезе онзи професор пред него, като заработи с онази висша материя, той вижда, разбира, че професорът му борави с много точни, научни работи. Ученикът казва: „Колко има да уча аз!“ Та когато по някой път във вашия ум влезе мисълта: „Аз нищо не зная“, това е добър признак. Значи доближавате се до онова, великото, което знае. Във вас тогава именно има условия да учите. А когато мислите,

че знаете, държите обратния път. Аз забелязвам – понякога някои казват: „Ние вече свършихме!“ – Не, свършват само умрелите. Туй го помнете! Само умрелите свършват, а живите – никога. Живите започват, а умрелите свършват. Аз свърших – минус. Започвам – плюс.

Сега тия мисли ще ги държите в ума си. По някой път имаме една слабост, имаме известна стратегия: не искаме да угодим на Бога, не искаме един на друг да си угаждаме. Там седи цялата погрешка. Когато глупавият угажда на глупавия, какво става? – Нищо не става. Когато угаждаш на най-умния, на най-добрия в света, животът има смисъл. Туй не трябва да ни доведе в друга крайност. Всяка една постъпка, която извършвате в света, трябва да е строго определена във вашето съзнание. Трябва да имате една строго определена мярка, да знаете защо вършите това или онова. Няма нищо по-хубаво от това, да имате едно вътрешно удовлетворение в света и всеки да е доволен от постъпките си. Когато обсъжда туй, хубавото, красивото, да знае, че е прав, да знае, че е постъпил тъй, както трябва. Нищо повече!

Тема за следния път: „Отличителните черти на търпението.“

Тайна молитва

Мир!

– Мирът носи Божията радост!

Седемнадесета лекция от Учителя 13 февруари 1924 г., София

ОБЕКТЪТ НА СЪЗНАНИЕТО

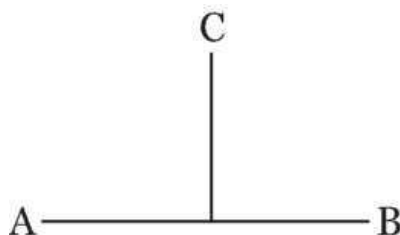
Тайна молитва

Прочете се резюмето от темите „Най-щастливият ден в годината“.

Прочетоха се няколко от темите „Отличителните черти на търпението“.

За идущия път ще имате темата: „Най-важният стих от Евангелието на Йоан.“

Втора тема: „Кой е най-важният въпрос в живота?“

Фиг. 1

Тук имате линията **AB** (Фиг. 1). Как може да разделите тази линия изведнъж по най-правилен начин? – От двете крайни точки **AB** описваме с пергел дъги и там, дето се пресекат тези дъги, означаваме точка **C**. От тази точка спускаме перпендикуляр към линията **AB** и по този начин я разделяме на две равни части. Допуснете, че вие сте линията **AB**, проектирани в пространството, и не знаете към коя система принадлежите. Допуснете още, че вие сте един свят, който сега се формира, намирате се в едно небуларно състояние. Сега как мислите: къде ще бъде вашият център – на линията ли, или вън от линията? Във вас ли ще бъде той, или вън от вас? Ето какви малки въпроси има, които ни спъват в живота. Не че не сте готови да кажете, но всеки един от вас се страхува да каже: имате една неувереност, че

ще кажете нещо невярно. Възможно е туй – всеки един човек може да каже неверни неща. Тази възможност може да не произтича от вашето невежество. Да допуснем, че вие пътувате вечерно време в мрачината и виждате един предмет, но не можете да го измерите. Може да направите погрешка, която произтича от външните условия, при които се намирате. Следователно всякога, когато искаме да се произнесем върху един предмет, непременно трябва да има светлина. Може да кажете, че Светлината е от Бога. Отде знаете, че Светлината е от Бога? Представете си, че пред вас се намира един човек, който не вярва в Бога, и ви казва: „Отде знаете, че Светлината е от Бога? Вие с Бога срещали ли сте се?“ – „Ама тъй казват!“ То е друг въпрос. Аз казвам: Светлината не е от Бога. Тогава как ще ме убедите, че не е така? Следователно смисълът на живота на тази линия е само в движението и към нейния център **С**. Точката **С** е център на това движение **АВ**. Ето защо всеки един от вас трябва да има един обект извън своето съзнание. Онези, които са следвали философия, нека кажат има ли такъв обект извън съзнанието. (*Няма.*) Всяко отрицание обаче показва, че има. Защото ако нещата не можеха да бъдат извън съзнанието, не можеше да има никакво отрицание. Щом едно нещо се отрича, то съществува. Ако ви попитам дали всичко, което съществува, е осъзнато, това е по отношение на Божественото съзнание, а не по отношение на нашето съзнание, защото нашето съзнание не съставлява целокупността на общото съзнание. Казват, че вън от съзнанието нищо не съществува. От кое съзнание? От Божественото съзнание – да, но не и от нашето съзнание. Защото нашето съзнание е част от Божественото съзнание.

Сега какво приложение може да има този въпрос в живота? Да допуснем, че вие сте гладни, три дни не сте яли. Аз ви задавам въпроса: има ли Господ, или няма Господ? Какво отношение има моят въпрос към вашия глад? Казвате: „Не е важно дали има Господ, или

няма Господ, но аз съм гладен.“ Аз ви казвам, че причината за вашия глад е тази, че вие не вярвате в Господа. Ами че то е много естествено! Ако един човек върви вечерно време и се спъва, коя е причината за спъването му? – Няма светлина. Сега някои хора казват: „Светът е лош, защо хората не се оправят?“ Защото Бог не е вътре в техния живот. Помнете само едно правило! Бог във време и пространство не работи в нас. Бог работи извън времето и пространството. Той моментално се появява в нас и моментално се оттегля от нас. В даден момент Бог само ни въздейства и се оттегля. Ние казваме: „Бог живее в нас.“ Ако Бог живее в нас, как е възможно да правим толкова много погрешки? Как ще примирите тия противоречия? Някои казват: „Мен Духът ми говори.“ Да, но Духът живее извън времето и пространството. Духът само въздейства и се оттегля. Тази е причината за всичките спорове между хората, за несъгласията, за крайния егоизъм, защото омразата, лъжата, престъпността: всичко се дължи на това, че Бог не съществува в тях – т. е. не че не съществува, но Бог е извън техния живот. Сега някой ще спори, ще каже: „Бог е вътре в нашия живот.“ Може ли снегът лятно време да издържи на слънчевата светлина и топлина? – Не може. Следователно, ако Бог би се проявил със своята Любов вътре в нас, то нито един от нашите пороци не би издържал – всичко ще се разтопи, ще изчезне. Вие ще кажете: „Ама Господ на мен ми е говорил!“ – Кога? – „Миналата година, на 5 декември, в 5 часа сутринта!“ – Е, какво ти каза? – „Каза ми да имам вяра.“ – Имаш ли я? – „Още не съм я развил.“ Друг казва: „И на мен Господ ми проговори.“ – Какво ти каза? – „Да имам любов към ближния.“ – Имаш ли я? – „Старая се.“ Друг казва: „Мен Господ ми се яви. Каза ми да уча.“ – Е, учиш ли се? – „Според условията, гледам да ги използвам. Още не съм станал учен човек, но за в бъдеще имам намерения.“

Това е крайно неопределен език, туй е езикът на Земята. Тук така се говори. Ако на съвременните хора бихме говорили на един определен език, щеше да им мръдне дъската. Техният мозък не би издържал на този език. И затова най-приятното занимание сега е хората да правят погрешки. Вие си мислите: „Защо са допуснати погрешките?“ – Те са най-приятното занимание. – „Защо?“ – Тия погрешки, които правите тук, на Земята, в Невидимия свят ги купуват и от тях изкарват нещо хубаво. От всяка една ваша погрешка след време ще образуват нещо прекрасно, нещо хубаво. Вие се мъчите, безпокоите се: защо са тия погрешки. В Природата Божественият разум така е разпределил нещата, че нито една сила, нито едно действие не отива напразно – всичко се използва. И в Исая един стих казва: „Словото ми няма да се върне, преди да принесе плода си.“ Значи разумното Слово няма да се върне, преди да принесе своя плод. Исая разбира, че то ще принесе своя плод.

Във вас трябва да има един определен стремеж. Попитайте ония, които говорят, че имат съобщение с Невидимия свят, да ви дадат едно направление: към коя посока човек трябва да се задвижи в даден момент. Ние казваме: „Трябва да се движим **над**.“ Това **над** накъде е: в коя посока, на кое място? – (*Към Слънцето.*) На кое място на Слънцето? Мнозина са ми казвали: „Не може ли да ни изведеш?“ Къде да ви изведе например? Допуснете, че ви изведе в другия свят и видите, че и там има планини, но по-високи, долини, но по-широки, реки, извори – какво ще кажете? – „И този свят е като нашия.“ Пак ще намерите физическия свят. Тогава какво ще научите? Допуснете, че ви заведе да видите ангелите: красиви като слънца – и светят. Тази светлина ще внесе във вас страх и трепет. Какво ще научите от светлината им? Значи вие трябва да сте на онзи уровень на развитие, при който тази ангелска светлина и топлина да може да се оползотвори правилно за вашето развитие – да може да я

възприемете и да я асимилирате. Другояче тази светлина и топлина ще бъде вредна за вас. Туй ни най-малко не е едно опровергаване на онзи живот, който са прекарвали всички разумни и добри хора. Трябва да се провери какви са били методите, начините, по които те са живели. Например трябва да се види какъв е бил методът на апостол Павел, на апостол Петър, на Йоан, на всички пророци, на светиите, защото те са имали начини, те са имали методи, по които са живели.

Сега често се явява някой и казва: „Какво може да ни даде прераждането? Какво може да ни обясни то?“ Прераждането до известна степен ще ни обясни например защо двама души се мразят или обичат, защо един човек е по-умен, друг – по-глупав. Но по закона на прераждането ние нямаме още ония методи, с които да можем да възпроизведем миналите си съществувания. Още не сме достигнали това развитие, че от живия човек да можем да възпроизведем неговите минали съществувания като на кинематограф: да дойде един човек, да завърти кинематографа и да видим редицата наши съществувания. Сегашните хора още не са стигнали дотам. Един ден може би ще стигнат до това развитие. Миналото е написано на човека. То говори, то е едно твърдение. Ние още нямаме средства да превърнем тия картини, да видим каква е историята на човешкия произход. Моята цел сега, в дадения случай, е знанието, което човек придобива, да може да го използва, т. е. не да го използва, защото тази дума, използване, има малко лош смисъл, но знанието, което човек има, той трябва да го употреби за добро.

Тъй както вървите, аз забелязвам, че у мнозина се изгубва желанието и интересът към музиката, към поезията, към четенето: вие постепенно се свеждате към един еднообразен живот и у вас постепенно се образува едно хипнотическо състояние. Вие се стремите към Бога, но в дадения случай този стремеж не е определен. Казвате: „Ще жертвам имането си за Бога!“ – Но не го жертвате. „Ще

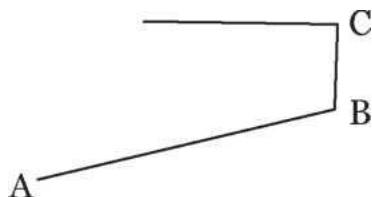
покажем подвиг!“ – Но не го показвате. „Ще покажем героичество!“ – Няма го. „Ще покажем голямо търпение!“ – И него го няма. „Ще покажем безстрашие!“ – Няма го. „Ще покажем смирение!“ – Няма го, т. е. не че го няма, но отвън не се проявява – отвътре може да го имате. После казвате: „Да проявим Любовта в този висш смисъл!“ – Няма я. Ние виждаме, че всеки върви така. Някой говори, ти слушаш. Говори за Господа, разправя своята опитност, но ти в себе си казваш: „Дано свърши по-скоро!“ Нямаш търпение да го изслушаш. Така е и с мъжа, и с жената. Жената говори, мъжът казва: „Мълчи, на мен ми дотегна да слушам за Господа!“ Мъжът говори, жената казва: „Мълчи, на мен ми дотегна да слушам за Господа!“ После, хората са много докачливи. Вие, учениците, сте по-докачливи от светските хора и много сте своенравни. От най-малкото нещо се докачате. Казва някой: „Аз няма да ходя вече на събранията, няма да слушам, аз мога да си живея сам.“ Ами че тук, в училището, никой не те е теглил с кука, нито те е използвал. Защо казваш, че няма да ходиш? Ако имаш някакъв ангажимент, то е друг въпрос. Ще бъде смешно един вол, който е влязъл в дама, да казва: „Аз няма да седя в дама.“ Кой те кара да седиш? Ти сам влезе – ще седиш, колкото искаш. Ще влезеш и после ще кажеш: „Влязох, понеже исках. Излизам, понеже искам.“ Тук няма никаква философия. Трябва да знаете обаче, всички трябва да си запечатите в ума следната мисъл: всички имате отношение към Бога! Вашият живот не е ваш, но е на Бога, разбирате ли? Този живот Бог ви го е дал. Вие отричате Неговия живот, а следователно носите една много голяма отговорност по отношение на Бога. Никаква друга отговорност нямате. Ние носим в себе си Божествения живот, който Бог ни е дал. Някой живее непорядъчно. Нямаш право да живееш непорядъчен живот! Този живот не е твой. Ти си една кесия. Тия пари ще ги дадеш, комуто трябва, а не на твои роднини. Ако не, ще дойде комисия и – хайде в затвора. Ти ще внесеш в банката всичките пари.

Някой казва: „Аз съм свободен да живея, както искам.“ – Не си свободен да живееш, както искаш. „Аз съм свободен да любя.“ Кого да любиш? Хората все от любов умират, все от любов се избиват.

В съвременните окултни школи има ученици, които са разбрали живота, които са разбрали този велик идеал, но малцина са те. Има членове на църквата, които са разбрали живота, но болшинството от тях не живее добре, а казва: „Днес за днес!“ Някой казва: „Аз ходя на събрание за развлечение.“ Друг казва: „Аз ходя, когато няма какво да правя.“ Трети рече: „Аз да слушам само еди-кой си проповедник.“ Ти слушаш за това, за онова, но то не е тъй. Проповедникът няма право да проповядва, каквото иска. И ти нямаш право да слушаш какво хората говорят. Господ няма нужда от глупости, разбирате ли? Не е ли хубаво да имате онова благородно качество в себе си, да имате онова уважение и почитание един към друг? Като срещнете някого, да имате към него истинско уважение, тъй както спрямо себе си – ни повече, ни по-малко. Нямаме право да злоупотребяваме с Божествения живот! Това е единственият закон засега. Каквото и да работи човек в света, той трябва да има предвид обогатяването на този живот. Като четете Евангелието, ще намерите притчата за онзи господар, който дал власт на своя слуга да управлява десет града. Защо? Защото той вършел неговата воля. А на онзи, който не вършел волята му, нищо не му дал.

Често се говори, че трябва да имаме концентрирана, силна воля. Едно от условията за развиването на силната воля е чистият живот. Чистотата, чистия живот не може да ги купим отникъде. Думата чистота има няколко значения. Аз давам следната аналогия: гледам някой път ръцете си – виждат ми се чисти. Искам сега да зная дали моите ръце са чисти, или не. Правя опит. Взема леген с топла вода и сапун и си измия ръцете. Водата става черна. Значи водата показва, че ръцете ми не са били чисти. Изхвърля тази вода, още веднъж ги

сапунисам – водата е пак черна. Няколко пъти ги измивам, докато водата стане чиста. Сега вече заключавам, че ръцете ми са чисти. Казвам някому, че умът му не е чист. „Как, умът ми да не е чист!“ Да, умът е нещо материално и мислите са нещо материално. Както ръцете може отгоре да се окалят, така и умът, и мислите може да се окалят. Ще ги измиеш. Казвам: сърцето ти е нечисто. „Как нечисто?“ – И то става отгоре нечисто като ръцете. Ще го измиеш веднъж-два пъти със сапун и вода и ще провериш. Докато има кир във водата, не си прави илюзии, че сърцето ти е чисто. Когато казвам, че умът ти е нечист, че мислите ти са нечисти, трябва да ги измиеш. Започнеш да миеш ума: измиеш го веднъж-два пъти и, след като го измиеш, ще дойде малка светлинка и ще усетиш едно успокояване. Това е един от признаците, че умът ти е чист. Когато работиш върху сърцето си, щом се очисти сърцето, непременно ще почувстваш една малка радост, едно успокоение. Това са признаци в дадения случай, че този процес на чистене е въздействал. Не мислете, че един ден, като очистите сърцето си, повече не трябва да го чистите. Всеки ден човек трябва да чисти сърцето си! Всеки ден човек трябва да чисти ума си! Даже много хубаво ще бъде, ако вечерно време, като останете сами, половин час преди лягане, си направите сметка какво сте мислили през деня, как сте го прекарвали: да си дадете отчет за вашите мисли или за вашите чувства. Ако искате да бъдете ученици и да усилите вашата воля, непременно трябва да правите опити. Някой ще каже: „Аз ги правех едно време, но сега престанах.“ Човек, който започва и престава, е по-лош от онзи, който никога не е започвал. Ще ви докажа защо е по-лош.

Фиг. 2

Представете си, че **AB** е един прът, на който съм се качил, и отивам към **C** (Фиг. 2). За нищо не мисля. Разстоянието от **AB** към **C** е един метър. Ако падна, няма да се произведе никаква вреда, защото разстоянието е един метър високо. Но в мен се заражда една амбиция да вървя, да се кача на по-високо място. Вървя от **C** нататък, на 500 – 600 метра височина, и се спра на това място: назад не мога да се върна, нагоре не искам. Ако се спра, ще падна. Защо? – Всяко спиране е падане. Често в това движение нагоре стават бури. Щом се спрем, дойде тази буря, задигне ни и ние се намерим на 500 – 600 метра долу. Как мислите тогава, какво ще бъде положението ви? Писанието казва: „Онези, които стоят, да гледат да не паднат.“ Да гледаме да не губим припечеленото. Някой казва: „Аз не съм толкова лош човек.“ – Не, ти си на кривата посока. Казваш: „Аз не съм толкова лош човек.“ – Да, но не си и толкова добър. Не си толкоз лош – това е отрицателно. Не си толкоз добър – това е положително.

Сега вие сте от тия ученици, които очакват, както се казва в Писанието, едно голямо наследство. Казвате: „Ние нямаме работа. Като дойде наследството, тогава ще си купим книги да учим.“ Чакате да умре баща ви, понеже баща ви е скъперник. Ами защо да си губиш времето, защо да чакаш да умре баща ти, та тогава да се учиш? Иди и работи още сега. Тази е съвременната философия в света. Казват: „Нека се оправи светът, че като дойдем в бъдеще при друга култура, когато хората бъдат по-благородни, тогава ще развием своя характер.“ – Не, и тогава ще бъде същото. Силните натури в света се показват, когато има най-много грехове, когато условията са неблагоприятни.

Ако ти на най-силната буря не можеш да издържиш, то и на най-силната топлина не ще можеш да издържиш. Тия две неща са равностойни. Някои може да кажат: „Този път е много труден, аз не съм завършил университет.“ Ако с университети, с гимназии може да се оправи светът, тогава най-добрите хора трябваше да бъдат тези, които са ги завършили. Вярно е, че един човек, който е завършил университет, може да свърши по-хубава работа и по-добър човек може да бъде, но и много лош човек може да бъде. Онзи, който не е завършил университет, не може да бъде толкова добър, но не може да бъде и толкова лош. Хората на науката могат да принесат по-голяма пакост, ако не вървят в правия път, но когато работят, принасят по-голяма добрина. Тогава как трябва да се приложи това Учение? Някои казват: „Да се приравним с хората.“ Как разбирате този въпрос? С кои хора да се приравним? Ще се приравняваме с хората, само когато сме невежи. Представете си, че аз съм човек, който владее законите на Природата, и нямам нито пет пари в джоба си, нито кесия, нито слуги. Излизам в планината, огладнея и седна на един камък. Тропна с пръчицата си и тъй, както в 1001 нощ, яденето излезе. Ще се нахраня. Тропна пак, масата се прибере, няма я. Искам да си почина. Как? На тревата или на кревата? Тропна – приготвено легло, легна си. Тропна – леглото пак изчезне. Искам да пътувам. С аероплан или с автомобил? Тропна – пристига автомобилът. Питам: с кого трябва да се приравня, я ми кажете! Туй приравняване в съвременните хора е смешно.

В една видна евангелска църква на Спърджън, една от най-богатите евангелски църкви, трябвало да се съберат пари за благотворителни цели. Членовете на тази църква били все богати хора, препълнени им били касите със злато. Събират се всички благочестиви християни да се помолят на Христа да им прати някак една крупна сума, за да подемат Неговото дело, да свършат добре

тази работа. Ще се молят на Христа да отвори кесиите на другите хора, когато те имат в изобилие. Спържи, проповедникът, им казва: „Слушайте, братя, да не изкушаваме Христа! Ето, аз отварям кесията си и давам толкоз. И ти, братко, толкоз ще дадеш. Ето, имаш, изпълни Волята Божия, считай, че Христос ги дава! Права ли е тази мисъл? – Права е. Обаче нито един от вас, които сте ученици, не мисли, че е касиер на Христа. Всеки мисли, че е господар. Това е едно лъжливо положение. Преди всичко всеки един от вас трябва да почувства, че по отношение на Бога е слуга. Почувства ли, че е слуга, в него ще се зароди един нов импулс, едно ново разбиране, една нова философия – да схваща и да прилага нещата. Методите, които сега съществуват в света, са най-слаби. Тези методи, които употребяваме сега, са играчка. Ако ви дам другите методи, всички ще се намерите в следното положение. Вие ще приличате на деца, всеки един от вас ще тръгне да се хвали кой какво е получил. Ако например аз бих ви научил, като тропнете с пръчката си, да имате това, което искате, вие току изведнъж ще кажете: „Знаете ли какво мога да направя аз?“ Тропнете. На друг кажете: „Ти знаеш ли какво мога да направя аз?“ Пак тропнете. И тогава започва това тракане. Питам? Каква цел ще се постигне? – Това е външната страна на нещата. Има по-велики неща в света! Когато в душите на хората се възцари Любовта, те пожелават от името на тази Любов онова велико Божие благо – знание за умовете, чувство за сърцата. Това положение е най-хубавото, най-красивото.

В света ние се нуждаем от приятели, които да ни пожелаят хубавото. В това отношение външните условия, живите условия имат голямо значение. Например има поети в света, има музиканти, но тия поети ги създават техните приятели. Музикантите ги създават техните приятели. Те стават причина да се прояви техният талант. За един музикант, за един поет тия условия са тъй необходими, както

едно растение не може да расте без почва, без вода и без въздух, макар че има условия в себе си. Ако един човек с какъвто и да е талант няма при себе си добри приятели, които да са като почва за него, той не ще може да се прояви. Ти, като прочетеш нещо, което той е написал, в душата си ще пожелаеш нещо хубаво за него и туй, което пожелаеш, той ще го почувства. Тъй че във всяка една окултна школа вътрешният стремеж е да се образува именно тази аура. В старо време учениците от школата на Питагор са се подлагали на тежки изпитания. Тежкият изпит седи главно в очистването на кирта.

Сега например, ако бих ви дал такава една тема: да излезе един от вас на таблото и да опише според своята опитност как различава моралните чувства от личните и от себичните чувства, как ще ги опише? В моралните чувства всякога има единение, единство – целта, към която се стремят всички същества, е една. Когато едно същество в името на тия чувства извърши нещо, и на Земята, и на Небето, всички му се радват. Например ако ти напишеш от дълбочината на твоите морални и духовни чувства следния стих:

Любовта носи живот.

Мъдростта носи знание.

Истината носи свобода.

Духът ги съдържа в себе си.

Тези изречения имат смисъл. Ако вие вземете изречението **Любовта носи живот** и не го съедините с изреченията: **Мъдростта носи знание; Истината носи свобода; Духът ги съдържа в себе си**, няма да имате никакъв резултат. За да може да развиете живота, знанието, свободата, вие трябва да ги съедините с Духа. Вашият живот, вашето знание и вашата свобода трябва да растат в Духа. Духът ги носи в себе си.

Сега как ще проверим, че Любовта носи Живота? Някой от вас може да каже: „Аз имам този живот.“ Вие може да проверите дали

Любовта носи живота, или не. Искам да опитате дали този закон е верен, или не. Ще отидете при една сестра, която е отпаднала духом, и ще си поставите ръцете върху главата и, нищо няма да и говорите. Ако в нея се зароди едно желание за живот, значи вярно е, че Любовта носи живот. Опитът тук е на дело, а не на думи. Някой път думите хипнотизират. Ще си подържите ръцете, ще видите дали животът може да се предаде чрез ръцете. Ако тази сестра се въодушеви, тя е почувствала, че се е вляло нещо в нейната душа. Значи първият закон работи.

После вие казвате, че Мъдростта носи Знание. Имате едно глупаво дете. Нека трима разумни хора поставят ръцете си върху главата му. Ако този закон е верен, ако вие сте съединени в Духа, в това дете, което е било глупаво, мързеливо, веднага ще се зароди желание да учи и то ще стане много трудолюбиво.

Сега трето правило. Казвате, че Истината носи Свободата. Когато вие поставите ръцете си върху човек, който е бил ограничен във всяко отношение, веднага неговите външни отношения ще се изменят. Той ще почувства силен копнеж към свобода, към простор. Често има хипнотизатори, които поставят ръцете си по известен начин върху главите на хората, но освен че не внасят живот, внасят известно хипнотическо състояние. В църквите често проповядват: трябва да се покаеш, да се покаеш, да се покаеш – и най-после човек се покаява. Какво става? – Покаяният не може да бъде по-горен от онзи, който го е заставил да се покае. Ученикът, който се учи при един учител, не може да бъде по-горен от него: ще бъде като учителя си, а по някой път ще има същите слабости, каквито има и учителят. В Америка, в една област, имало един проповедник, който носел главата си наклонена наляво. Всички четиристотин души в тази област все тъй си носели главата по примера на проповедника. Считали, че това нещо е хубаво. И лошите, и добрите навици са заразителни. Много от

тия примери биха ви привлекли. Може да проверите това. Да кажем, вие минавате някъде и виждате, че някой си играе. Най-първо вие мислите, че туй не ви е направило впечатление, обаче вечерта, като се върнете у дома си, започвате да играете. И доброто, и злото по рефлексия се предават. Всяко влияние се предава неизбежно, всяка форма се предава неизбежно. Има един закон: всяко нещо, което ни е направило впечатление, ще се прояви вътре в нас. Затова именно сърцето на ученика трябва да бъде пълно, да няма никаква празнина. Защото всяко нещо, което прониква в празнината, непременно ще се прояви. Сърцето на човека трябва да бъде пълно с благородни неща, за да бъдем избавени от влиянието на външния свят.

Това, което става сега в света, от Божествено гледище не е толкова лошо. Това, че хората умират, от Божествено гледище не е зло. Тия форми са несъвършени. Телата на тия хора не са такива, каквито трябва да бъдат. Господ постоянно ги гради и ги разрушава. Той е единственият, който може да разруши и да съгради. Ако разрушиш, ти не можеш да съградиш. Някой казва: „Господ може, и аз мога.“ Хубаво, но Господ, като събори една къща, съгражда друга, а ти събориш и не можеш да съградиш.

Сега всички трябва да имаме един определен вътрешен стремеж. Ученикът трябва да бъде свързан идейно с по-висши същества, които да му дават подтик за обикновения живот. Той трябва да знае, че обикновеният, сегашният му живот ще създаде условия за неговия бъдещ живот. Не мислете, че сегашните условия, при които живеете, са неблагоприятни. Не. Слушам, някой казва: „Що съм се вмъкнал между тия невежи! Аз мога да вляза между учени хора в света.“ Той мисли, че там ще го посрещнат с лаврови венци и ще го увенчаят. „Ние го знаем света!“ Ако тук не те посрещнат добре, и там няма да те посрещнат добре. Ако ние не можем да победим малките мъчности, които имаме, как ще победим големите? При сегашните условия ние

имаме да побеждаваме още ред мъчнотии. Има още много години, през които учениците на окултната наука ще срещат ред мъчнотии. Вие трябва да се въоръжите с търпение, да преодолеете тия мъчнотии. Някои казват: „Иде Царството Божие!“ – Да, иде, лесна работа е, като дойде, но докато дойде Царството Божие, има един доста дълъг период от време. Дотогава ще минете през известни мъчнотии. Готови ли сте да ги посрещнете? Готови сте, но не повтаряйте погрешката на онези руснаци там, при Елена, които, като превзели града, напили се хубаво. Казват им: „Турците идат!“ – „Ничево!“ – „Турците идат!“ – „Ничево!“ Като ги нападнали, тогава удрят онези казаци на бяг. Помнете: турчинът е още в света! И във вас има турци. Чалми имат те. Някои имат и по една гъжва, някои – по две гъжви. Аз наричам знание само това, което може да придружи човека след неговото заминаване в задгробния живот. Знание, което може да се заличи от мозъка на човека, е само забавление. Един човек, който има библиотека от десет хиляди тома философски книги, който е научил много работи – всичко това може да се изличи. Това, което остава, то е най-важното, то е хубавото в живота. Най-важното за нас е това знание, което може да остане с нас, та като отидем на другия свят, да го носим. Това значи събуждане на Божественото съзнание. Всички трябва да се усещате силни.

Сега моето желание, целта ми не е да се примирите, но искам да бъдете силни, да не сте малодушни. Защото, гледам, мнозина от вас сте малодушни. Аз наричам силен човек онзи, който, като дойдат страданията, казва: „Тия страдания са на място, още, още страдания искам. Тия са малко.“ А пък сега, като ни дойде едно малко страдание, ние ще окрекаме орталъка, всички ще знаят. Да няма отчаяние, а понасяне на страданията. Това е каляване за ученика. Ученикът трябва да има характер, да издържа. Ние казваме: „Диамантна воля трябва.“

Мнозина от учениците и от ученичките, както ги виждам, нямат диамантна воля.

Търпението в човека морално чувство ли е, или лично? Когато някоя жена търпи мъжа си, от морални съображения ли търпи? Тя е много весела, казва: „Аз ще ти направя това, онова – всичко.“ От морални съображения ли, или от политика е това? Вие имате ли опитността на това търпение, за което говорите. В личното търпение винаги влиза една неприязненост. Някой търпи, но прави усилия над себе си. Ние се радваме на моралното търпение. При моралното търпение, щом ти дойде една неприятност, ти усещаш радост. Например мъжът и жената не живеят добре. Няма да се докачат. Аз виждам мъжа и жената като две величини, като 1 и 2. Мъжът и жената не представляват личности, това са само символи. Мъжът може да каже най-лошите неща на жена си. Ако тя усети една приятност в себе си, това търпение е морално. Но ако усети в себе си една обида, това търпение не е морално, в него има вече личен елемент. И в моралните чувства човек усеща едно разположение. Моралните чувства водят към съвършенство. Човек трябва да бъде съвършен! И ние можем да бъдем съвършени. Опитайте се някой път, когато някой ви обиди, да запазите съзнание. Аз съм следил този закон на моралното чувство. Какви големи тънкости се изискват, за да се спази той. Онези същества, които поставят човека на изпит, са големи майстори. Имаш едно богатство, разположен си, весел си, като че имаш цялото богатство на света. Дойде един момент, за нищо и никакво, за пет пари работа, кажеш нещо и в една минута всичкото ти щастие изчезне. Може да мине ден, два, три, цяла седмица, докато ти мине. Затова всички ние трябва да имаме този стремеж към Бога: да разберем, че Бог е Бог на Любовта, на Мъдростта, на Истината, които носят за човека Живот, Знание и Свобода. Неговият Дух съдържа всичко това в себе си.

Тайна молитва

Осемнадесета лекция от Учителя, 20 февруари 1924 г., София

ИСТИНСКО И ОТНОСИТЕЛНО ЗНАНИЕ

Тайна молитва

Прочете се резюмето върху „Отличителните черти на търпението“.

Прочетоха се някои от темите „Най-важният стих от Евангелието на Йоан“.

„Многото знание – казва Соломон – създава тревоги на човешкото сърце, развива в човека личните чувства, развива човешкия егоизъм, недоволството, създава в човека високо мнение за себе си.“ Следователно знанието на Земята, можем да кажем, не е нужно за Небето. Сега искам да бъда обективен. Това, че вие знаете да пиете хубави рокли, какво приложение може да има на Небето? Това, че може да пишете много хубаво, какво приложение може да има на Небето? Това, че сте художник или че сте поет, какво приложение има на Небето? – На Небето нямат нужда от поети, от доктори, от проповедници, там няма съдии, няма стражари, няма и министри. На Земята те трябва, но ако всичкото ви време бъде погълнато от тия работи, като влезете в Невидимия свят, ще се намерите в друго едно противоречие, много по-лошо, отколкото това на Земята. Да кажем, честолюбив сте, искате да не се излагате пред света. Какво трябва да направите? Който не иска да се излага, ще си има къщица, креват, това-онова, но щом умре, тогава ще дойде мъчението. Там няма да има нищо. Като умреш, ще те пратят там, дето не очакваш. Там е злото. Някои от вас ще кажат: „Я бъде, я не.“ Така е, то е въпрос на вяра.

Има знания относителни, които са необходими само временно, има и знания истински. Има някои въпроси, които ние зачекваме, но

които не са толкова съществени. Например тук вие може да сте един виден търговец. На Небето обаче няма търговци. Там продаване на платове няма. Печатари, които да печатат книги, няма, банки няма. Ще кажете: „Какво има на Небето?“ Има нещо, което хората не са и сънували. Апостол Павел казва, че чул и видял неща, които не могат да се изкажат. Те са извън опитността на хората. Това не ви го казвам, за да ви поощрявам, защото вие на Земята трябва да живеете земен живот, но трябва тъй да го наредите, че да го съгласувате с небесния. В това се състои изкуството на окултния ученик. Такъв човек аз наричам Божествен. Божественият човек съгласува земния си живот с небесния. Това трябва да научите сега. Някои мислят, че много обикновени работи се учат тук. Питам аз тогава който и да е професор или учен, който се занимава с дълбоката наука, с дълбоките проблеми на математиката и геометрията, да ми каже колко милиарда атома съдържа думата **обич**. Или нека каже колко вътрешни вибрации има тази дума и какви са те по дължина. Ще ми кажете: „Що ни трябва да учим дължината на тези вибрации.“ Тъй разсъждавате обикновено, щом нямате нужда от нещо. Казвате: „Не ме интересува как е направено.“ Ще дойде ден, когато ще имате нужда. Следователно от това, от което сега нямате нужда, ще дойде време да имате нужда от него. Умният човек е като онзи земеделец, който приготвя, разоравя земята за есента или за пролетта, за да посее.

Аз съм ви говорил толкова пъти и пак ще ви кажа: не виждам във вас изкуството да превръщате вашите мисли. Аз се чудя на вашите умове – как изопачавате думите! И после казвате: „И Учителя е като нас.“ – Не, едно ще знаете: аз не съм като вас. Това да го знаете. В нищо не съм като вас. Аз абсолютно изпълнявам Волята Божия, обръщам внимание на най-малките прояви в себе си и мога да трансформирам всяко свое чувство, всяка своя мисъл моментално. Туй е, което Бог изисква от всинца ни – в даден случай да не реагираш

против Волята Му. В момента, когато Господ казва да мълчиш – да мълчиш. Когато Господ казва да говориш – да говориш. Когато Господ казва да почиваш – да почиваш. Когато ти каже: „Работи!“ – да работиш. Щом започнеш да философстваш с Него, всичият свят ще се обърне с главата надолу. Някои ще кажат: „Нали трябва да се разисква?“ Яков, като се бори с Господа, какво получи? – Окуца. Тогава Бог дойде и му каза: „Отсега нататък няма да се наричаш Яков, а Израил.“ – „Кой си?“ – попита Яков.

– „Няма да ти кажа кой съм. Ти имаш лошо име – ти си човек, който обича да спъва и да развращава. Отсега нататък ти трябва да бъдеш Израил.“ И Аврам има борба с Бога, но по друг начин: на него Бог тури още една буква **а** на името му и той стана Авраам. Туй значи, че от него се изисква приложение. Казвам: ние трябва да изискваме нещата не само обективно, но трябва да бъдем абсолютно справедливи. Формулата *„Няма Правда като Божиата Правда, само Божиата Правда е Правда“*, трябва да я приложим всестранно – и в ума, и в сърцето, и във волята си. Да бъдем тъй правдиви, както е Бог правдив! Не приложите ли справедливостта, не можете да приложите и Любовта. Любовта е сила, но трябва да я регулирате с нещо. Как ще я регулирате? Например казваме: „Трябва да обичаш някого.“ Как? Коя е нормата? Вие хващате ръката на една ваша приятелка. Колко време трябва да и държите ръката? Майката, като хване своето дете, колко време трябва да го държи? Това са изяснения само.

Природата не е оставила тия неща произволно. Тя е определила всичко точно. За да се излюпи едно пиле, колко време е необходимо за това? – Три седмици. Всички ония, които се занимават с ботаника, знаят колко време трябва да стои в почвата семето на всяко едно растение, за да поникне. Сега има един бърз процес на никнене, но има и един по-бавен процес, който е по-мек. По някой път у вас се зараждат контрасти. Може да дойде един силен контраст. Да кажем,

някой казва, че Господ му е говорил. Вие може да схванете външната страна на въпроса и да се докачите. Казвате: „На мен Господ не е говорил.“ Нима ако аз вляза във вашата къща и видя, че свещите ви горят, ще кажа, че не горят? Не, ще кажа, че свещите ви горят. Но може да направя и следното: вляза в стаята ви и изгася свещите. Вие казвате: „Горят ли свещите?“ – Не, не горят. Как не горят? Вляза отново в стаята, извадя кибрит и ги запала. В този случай минавам за благороден човек. Такива работи на един ученик не се позволяват. Отношенията на ученика трябва да бъдат отношения към Бога. Когато говорим за ученици, подразбираме отношенията ви към Божествения Дух, който носи всички блага и дарби. Трябва да знаете, че този Божествен Дух никога няма да ви даде едно благо, докато не сте готови. Тъй че, да ви говори Господ или да не ви говори, зависи от вашата подготовка. Дарби! – Той ги носи и вие не можете да Го заставите да ви даде нито една, ако не сте готови. Ще Го заставите само тогава, когато изпълните Волята Божия. Той е много внимателен. Когато бъдете готови, ще ви даде нужното точно навреме.

Следователно ученикът има отношение към Духа. Някои от вас казват: „Аз трябва да бъда ръководен от Духа.“ Не смесвайте едно ваше лично отношение с Духа. После, не смесвайте онзи временен импулс с това, че Духът ви говори. Духът е най-разумното същество. Онзи ученик, който търси виден професор, намира го. Той е учителят му. Учителят говори, той слуша. Това е най-важният момент за него. Много учители може да му говорят, но този, който може да внесе в ума му Светлина, необходима за неговия живот, това е Духът. Така трябва да разбирате въпроса. Щом дойде Духът, не може да има спор. Когато двама души говорят, щом дойде този Дух, когото ние познаваме, то като заговори единият, другият ще седне да слуша. Спорят ли двама души, те говорят, а не Духът. Духът когато говори,

има взаимна отстъпка. Въпросът не е в бързането. Когато се дойде до Божията работа, дали ще си в началото, или в края, все едно е. Там, дето е Бог, е все начало. Дето не е Бог, е все край. Ние може да обърнем и опашката да стане глава. Искам, забележете това нещо в себе си, да бъдете ученици. Колкото се отнася до другите неща, те ще се изправят. Няма да остане нито една грапавина в света, която да не се изглади. Тъй казва Писанието. Всичките грапавини, които съществуват в този свят, ще се изгладят. То е въпрос само на време. Нещата се проявяват във времето. В света ще дойдат нежелателни работи. Спорове са се явявали и ще се явяват. Не мислете, че само вие сте в света ученици. В света има много школи. Сега бих ви запитал: отде са се явили тези противоречия в живота? Коя е същинската причина, че хората не могат да се спогаждат. Някой пише теза – оспорват му я, има опоненти. Той трябва да я докаже, да обоснове своите твърдения.

За в бъдеще ние ще поставим нашите теми малко на по-друга почва. На няколко души от вас ще дадем да разработят няколко теми. После ще ги извикаме тук да докажат своите твърдения, а другите ученици ще оспорват. И едните, и другите ще оспорват чисто научно. Да видим как ще изнесете Истината. Например как ще докажем на съвременния свят научно, че Любовта е необходима, че кръвта на ония хора, у които Любовта се проявява, се различава по състав от кръвта на ония хора, у които Любовта не се проявява? После, мускулите на хората, които любят, се различават по качество и по количество от мускулите на ония хора, които не любят. Не мислете, че Любовта може сега да се прояви. Любовта се явява като вътрешен процес във всичките съществувания на хората от милиони години. Вие сте засегнати от нея. Тази Любов ще ви засегне дотолкова, доколкото може да внесе ония елементи, които са необходими за вашето повдигане. Следователно един ден ще дойдем до положение

по състава на кръвта да определяме до каква степен е достигнала Любовта във всеки човек. Ще вземете една капка кръв, ще я разгледате под микроскоп и ще знаете дали даден човек има морални устои, или не. По кръвта ще се познаете сами.

Под морален устой разбирам основа, върху която, каквато буря и да дойде в света, да издържите. Любов, която не може да издържи бурите на живота, е преходно състояние, което у всички хора съществува. У вас може да се зароди страх: „Ами ако аз не мога да издържа?“ – Любовта изключва всякакъв страх. Страхът придружава само ония хора, които не се учат, които не изпълняват Волята Божия. Когато дойде заемодавецът и поиска парите, като ги нямаш, страх те е. Когато дойде учителят, а ти не си учил урока си, страх те е, но щом си готов и знаеш урока си, ти си смел и решителен. Учителят познава, че си учил, в неговата душа има Любов към тебе. Щом не се учиш, ти се страхуваш. Действително ние сме възприели страха от животните. Това е животинско състояние, от което не само трябва да се освободим, но трябва да превърнем неговите енергии, да ги внесем в човешкия живот, за да ги облагородим. Страхът трябва да го превърнем в благоразумие! Сега, като ви говорих това, какво научихте? Пак толкова знаете, колкото и по-рано, т. е. любовта у вас не е станала повече, отколкото преди. Тъй че и вие не сте се изменили. Аз наричам силни думи тия, които, като ги говорим, да стане у нас трансформиране, да кажем: „Аз се измених, не съм онзи, който бях по-рано.“ Например двама души са се скарали от десет години и не искат да се видят. Силна дума за тях ще бъде тази, с която, като я изговорят и двамата, да се помирят и да кажат: „Ние забравихме всичко.“ И двамата братя се прегръщат. В тях вече наистина има промяна. Но ако само ме слушате тука, като ви говоря, и одобрявате всичко, но при все това всеки си седи на своята позиция, вие нищо не сте придобили. Аз искам да стане във вас известна

промяна, да кажете: „В мен е станала известна промяна.“ Постоянно трябва да става тази промяна. Човек, който се усъвършенства, той расте, той е като зората. Нали най-първо се смята, че се появява на хоризонта малко светлина, после тази светлина се увеличава, увеличава, докато най-после по обяд дойде най-ярката светлина. Вие ще кажете: „Не е време сега за усъвършенстване.“ Това е друг въпрос, това са ваши разсъждения.

Ако искате да следвате Божествения път, знайте, че той е само един, няма друг път. Ако вие не се измените, може да слушате да ви се говори с хиляди години, но най-после ще кажете: „Нищо не научих!“ Аз ви казвам: ако не работите съзнателно, за да се измените, дето и да идете, вие ще си останете все същите. Европейските народи промениха ли се от 2000 години насам? Иди кажи на някой евреин нещо за Христа! Все си е същият той. Евреите и сега не обичат Христа. И днес, след 2000 години, нямат Любов. Те са крайни материалисти, казват: „Ако приемем Учението на Христа, ще спънем своята еволюция. Нека чака Христос да изучим работите, та един ден ще приемем Неговото учение.“ Практичен народ са те! Може да кажем, че евреите са най-материалистическият народ. Синовете на Яков продадоха брат си Йосиф. Юда, един от учениците на Христа, продаде Учителя си за тридесет сребърника. Какво може да се очаква от хора, които постъпват по този начин? Не са само евреите такива. Евреите са разпръснати днес из целия християнски свят. Колко народи и днес дори биха продали Христа за тридесет сребърника!

За вас е важен въпросът за отношенията ви като ученици. Той е сериозен въпрос. Знанието ви на Земята няма значение за Небето. Туй да го знаете! Знанието, което ви е необходимо за другия живот, и това, което ви е необходимо за Земята, трябва да вървят паралелно. Това е разумно. Това трябва да знае ученикът, туй трябва да учи сега. Има някои проповедници, които казват: „Трябва да си продадете къщите,

имотите, да живеете само по Бога.“ Много пъти християните са се опитвали да служат на Бога, но все са срещали някаква спънка. Казват най-после: „Светът още не е готов.“ Знание трябва на хората, промяна на сърцата им – това е важното. Съвършена промяна трябва да стане в човешкото съзнание. Ако двама души могат да се обичат тъй, че всеки в себе си да счита интересите на другия като свои, въпросът е разрешен. Това е съзнание! Ако във всеки едного има толкова съзнание, че винаги да урежда въпросите на ближните си преди своите, светът щеше да бъде друг. Щом уреждаме своите интереси преди тези на ближния, светът ще бъде, какъвто е сега. Ако слугите уреждат най-напред работите на господаря си, а после своите, и ако господарите уреждат работите на слугите си преди своите, не щеше ли да бъде по-добре?

Когато ви се правят тия бележки, имайте предвид, че вие, като ученици на Земята, сте отлични. Ако ви заведе горе, на Небето, и ви сравнявам с другите ученици там, казвам: далече сте от тях. Ако отидете като ученици горе – там ще ви пишат единица. Говоря ви истината, тук и седем можем да ви пишем, но горе – единица. Ще кажете: „Единица плюс седем прави осем; осем делено на две дава четири.“ Но единицата горе и седемте тук не се събират. Затова ви казвам: трябва да се стремите. Това е един вътрешен процес, не е нещо, което може да ви се даде наготово, но трябва да го придобиете. Това е великото в Божествената школа, че съвършенството може да го придобиете.

Тайна молитва

Мир!

– Мирът носи Божията радост!

Деветнадесета лекция от Учителя 27 февруари 1924 г. , София

ДВЕТЕ ГРАНИЦИ

Тайна молитва

В характера на ученика се забелязват два психологически дефекта: единият произлиза от преувеличаване или надценяване на нещата, а другият – от намаляване или подценяване на нещата. В първия случай ученикът прилича на онзи учен естественик, който наблюдава под микроскоп известни микроби или клетки от някое растение и ги вижда силно увеличени. Във втория случай ученикът прилича на астроном наблюдател, който със своя телескоп проучва грамадните звезди и планети, но ги вижда в намален вид от естествената им големина. Обаче както естественикът, така и астрономът, за да разполагат с верни научни данни, трябва да знаят колко пъти микроскопът увеличава и колко пъти известна звезда, гледана през телескопа, е по-малка от нормалната си величина. По същия начин ученикът трябва да има точна, правилна преценка за нещата. Когато той се произнася върху известно свое качество или действие, както и за известни качества или действия у другите, трябва да има правилен поглед – нито да преувеличава, нито да намалява, защото колкото в единия случай ще изпадне в грешка, толкова и в другия случай ще сгреша. Той трябва да преценява нещата тъй, както са. Трябва да бъде тъй точен, както е точен математикът при решаване на задачите. Всяка прибавена или отнета единица или най-малка част от единицата не дава правилни изводи и задачата на този математик не може да се счита за вярно решена.

За да дойде ученикът до едно правилно разглеждане на нещата и да преценява всичко точно, той трябва да се вглежда в отношенията на хората около себе си, да наблюдава, да проучва и най-малките

прояви в живота и по такъв начин по степенно да се приближава към разрешението на малките и големите задачи, които ежеминутно изникват в живота.

Може да ми възразите: „Какво ще ни ползват тия неща?“ – Те ще ви дадат истински знания. Аз наричам истински знания тия, които почиват на едно вътрешно разбиране и които имат приложение в живота. Това са знания, които почиват на една дълбока опитност. Животът е училище, в което придобиваш знания, прилагаш тия знания и жънеш техните плодове. Той е опитното училище на Живата разумна природа. Някои ще кажат: „Еди-кой си човек знае много неща, той е много образован, завършил е няколко факултета.“ Какво от това? Аз не говоря за онова книжовно знание, което може да се изтрие от паметта на учения, както морските вълни изтриват написаното на пясъка. Аз говоря за онова вътрешно знание, което може да доведе ученика до самопознание. Познай себе си, познай възможностите, които Живата природа е вложила в тебе – това е една от важните задачи в развитието на ученика.

Да изучаваш живота в неговия вътрешен смисъл, да придобиваш знания и да дойдеш до самопознанието – това трябва да бъде стремежът на ученика. Ученикът ще намери всичко това, скрито в Живата природа. Природата постоянно ни говори. Всеки момент, всеки час, всеки ден тя сменя своите картини, променя гамите в своите песни и в туй велико разнообразие тя открива тайните на Битието за оня, който знае да чете от нейната книга. Вие трябва да изучавате езика на Природата, защото в този език ще намерите скрити онези велики закони, които трябва да прилагате и в своя живот.

Мнозина запитват: „Какво представляват страданията? Защо съвременното човечество страда тъй много?“ Казвам: страданията не са нищо друго освен ретортите на Живата природа, в които се

поставят хората, за да се очистят от известни свои грешки, заблуждения и нечистотии в миналото. Човек трябва да се освободи от всички утайки, от всички излишъци в своя организъм. Когато едно дете излезе на улицата да играе и падне в някоя локва и се окаля, какво прави майка му, след като се върне детето у дома си? Нали взема едно корито с вода, сапун и започва да къпе това дете. То плаче, недоволно е, сърди се, но майка му не обръща внимание на неговите сълзи. Тя го измива добре, преоблича го и го оставя в стаята на топло: не го пуца вън, на улицата, да играе – лишава го временно от предишната му свобода. Не прави ли същото нещо и Природата с нас? Същото прави. Тя е нашата обща майка, която, като види някое от своите деца изцапано, окаляно, нечисто, туря го в една от своите реторти, подлага го на огън и следи кога ще трябва да прекрати този процес. Ти плачеш вътре, викаш, но тя си знае работата. Като те извади от ретортата и намери, че си чист, оставя те на спокойствие, но ако нямаш необходимата Чистота, ще те тури във втора, трета и ред още реторти, докато придобиеш необходимата Чистота, чрез която ще разбереш правилно Божиите закони и повеления. След като човек премине през всички реторти, нужни за неговото очистване, той ще се освободи от онзи тежък камък, който натиска душата му, ще се подмлади и ще дойде до онова състояние, което Писанието нарича Новораждане или Възкресение на човешката душа.

Изобщо Природата със своите местности – планини и долини – оказва известно влияние върху характера на хората. И наистина, забелязано е, че хора, които живеят на по-високи места, имат по-благородни и възвишени стремежи. У тях се забелязва един по-висок полет на Духа, по-голям стремеж към търсене на Истината, те са хора повече идеалисти. Тия пък, които живеят по долините, са хора повече материалисти, хора на живота, на удоволствията. Те са по-здравосвързани с материята. Освен това дали някои хора живеят по южните,

а други – по северните склонове на някоя планина, това също оказва влияние върху характера на хората. Всичко това какво показва? Че Природата е жива, разумна. Затова проучвайте нейния език, проучвайте въздействието, което оказва тя върху характера на хората, използвайте нейните методи за вашето самовъзпитание, за вашето развитие като ученици. Вижте как учените хора изучават Природата и се ползвайте от техните методи, от техните придобивки. Природата в своята необятност, в своето голямо разнообразие и голямо множество на явления е неподатлива на едно щателно и дълбоко проучване само отвън, затова учените хора я вмъкват постепенно и бавно, явление след явление, в техните малки и скромни научни кабинети. Някъде някой химик в своята малка лаборатория изучава известно химическо явление – такова, каквото става в Природата. Нагажда условия, обстановка за това явление, каквито съществуват в Природата, и го проучва. Другаде някой физик в своя малък физически кабинет прави някакви опити, изследва някое физическо явление, проучва го, мъчи се да подражава на Природата. На трето място някой техник механик се мъчи да съчетае от множество отделни частици някаква голяма машина – иска да използва познатите нему закони в Природата, да види тяхното действие. И успяват тия учени хора, постоянстват в своите изследвания. Така работете и вие и ще видите добрите резултати.

В стремежа си към търсене на Истината никога не мислете, че сами можете да си помогнете в пътя на възлизането нагоре. Не си ти сам, който се повдигаш. Преди тебе е имало много работници, които са прокопали, изчистили и подготвили пътя за твоето развитие, както и за развитието на твоите братя. Вие пък ще работите за бъдещото поколение след вас. Осеяна е стълбата на възлизането с усилията, труда и работата на нашите предшественици. Затова помнете, че множеството е една необходимост за развитието на човешката душа.

Съвременната наука в своите изследвания ни дава известна светлина върху силата на слънчевите лъчи, която те упражняват върху растежа на растенията. Правени са опити например какво влияние има червеният лъч, портокаленият, зеленият, жълтият, синият, белият и другите цветове върху растенията. Същото нещо е и с човешките желания. И те са от разни категории: всичките желания на човека нямат един и същи цвят. Например, когато човек се възбужда, явява се червеният цвят. Когато хората искат да отворят война, вдигат червеното знаме. Когато някоя мома иска да се жени, все червени рокли носи. Черният цвят например, черната пръст означава проявяване на най-малката степен на живота. Когато действа портокаленият цвят, хората обичат да изпъкват, индивидуализират се. И у животните е същото. Щом дойде портокаленият цвят, кучето си вдигне опашката и те отминава. Плашиш ли го, то си свива опашката. Щом дойде зеленият цвят, хората стават материалисти. И у животните е същото. Птичката например си прави леговище, полочка, гнездо. Хората пък мислят за къщи, за ниви, за пари, като че светът се състои само от тези неща. Злото не е в това, че се пораждат такива желания, но щом материалният живот вземе надмощие над духовния, явява се злото в света. Изобщо всички цветове трябва да се хармонизират помежду си. Всеки цвят си има определено място и определено въздействие върху Природата и човека. Например кога може да се даде предимство на зеления цвят? Дотогава, докато той подкрепя твоите корени, докато дава стабилност на твоя живот, докато те успокоява, той е на мястото си. Но щом се натрупа повече, отколкото трябва, заражда се злото. Щом дойде жълтият цвят, той оказва влияние върху развитието на човешкия ум и човек започва да разсъждава повече, да търси причините на явленията. Дотогава този цвят е на мястото си. Но ако този цвят изпъди другите цветове съвсем и вземе надмощие над тях, той влияе зле. Щом дойдем до синия цвят,

той събужда у човека по-благородни чувства, стремеж към Истината. Но ако този цвят се набере повече и изключи другите цветове, такъв човек става фанатик и умът му се спъва. Най-после всички цветове трябва да се съединят в едно, за да образуват Светлината. Всички цветове трябва да се слеят в Светлината.

Така и човекът трябва да стане светъл. Човек става светъл само тогава, когато се хармонизират в него всички цветове. Светлината е израз на всички стремежи на човешката душа, понеже в Светлината ние виждаме степените на живота, който се проявява, или интелигентността на всички светове. Всеки човек според своето естество възприема и изпраща по един лъч на живота. Например всички по-висши същества знаят какво изпращат чрез червения, чрез белия цвят и т.н. Белият цвят е повече пасивен, отколкото активен. Той действа омиротворящо. Ти може да гледаш светлината, колкото искаш, но ако не можеш да я възприемеш отвътре, а само отвън, ти ставаш само буен и нищо повече. Но ако възприемеш светлината отвътре, ти можеш да станеш интелигентен, да живееш разумно. Когато светлината действа отвън, събужда само временни, обикновени прояви, а когато действа отвътре, човек става активен.

Та казвам: вие сте влезли в тази Школа и трябва да разбирате истинския Живот, трябва да разбирате Доброто и злото. Злото и Доброто – това са двете важни граници на живота. Като дойдеш до скръбта, ти си до границата на живота. Ти дойдеш до скръбта и казваш: „В моя живот има само скърби.“ – Не, ти си дошъл само до единия бряг на живота. Като дойдеш до другия бряг, ще намериш скръбта. Но ти ще живееш между радостта и скръбта. Трябва да прекопаваш бреговете на Радостта, за да разбереш какво нещо е скръбта. Ако прекопаваш бреговете на скръбта, ще разбереш какво нещо е Радостта. Ще живеете между единия и другия бряг. Ако живеете между двата бряга, все ще изкъртите по малко от тях. Тъй

щото, ако искате да живеете в Живота, трябва да бъдете между бреговете му. Щом искате да знаете какво нещо е скръбта, ще знаете, че сте до единия бряг на живота и трябва да се върнете назад. Дойдете ли до радостта, и там ще изгубите живота си. Еднакво е положението. За разяснение на мисълта си ще ви дам един пример: ако аз ям и пия в кръчмата и се радвам на това, не изгубвам ли живота си? Днес повечето хора умират от преяждане и пиене, отколкото от глад.

Ще знаете, че радостите и скърбите са двете граници на живота. Значи ние вървим между радостта и скръбта. Те ни показват пътя към Бога. Те са успоредни линии, от които едната се движи от ляво на дясно, а другата – от дясно на ляво. В този живот вие трябва да контролирате вашите желания. Щом станеш по-голям материалист, искаш да трупаш повече, отколкото ти трябва, ще се спреш, ще помислиш, че Божият закон е крайно взискателен. В живота си всеки трябва да носи толкова, колкото е необходимо. Тури ли повече, скъпо ще плати. Не че съзнателно ще го накажат, но понеже пътят му е дълъг, затова ще плати скъпо. Смисълът не е в многото работене на Земята – това трябва да го знаете! Не е и в многото тичане, не е и в многото мислене. Защото не сме само ние, които мислим. Някой казва: „Да си уредя живота.“ – Не си ти, който го уреждаш. Ти ще мислиш толкова, колкото ти е дадено. Ти ще уреждаш живота си толкова, колкото трябва. Нима, като влезете в един университет, ще мислите да уреждате програмата на този университет? Не, ни най-малко. Нима, като влезете в една школа, вие ще уреждате програмата и? Не, вие ще мислите за времето: кога ще я посещавате, как ще учите и т. н. Туй, което ви е дадено на Земята, него ще изпълните, както трябва. На всички ви е дадена по една програма. По някой път вие седнете и започвате да коригирате тази програма. Какво става обаче? Аз казвам: всички тия, които коригират тази програма, които искат нова програма, са отишли в гробищата. На тия хора Господ

казва: „Ти ще слезеш на Земята, аз ще ти дам ново тяло да работиш, но като се върнеш, ще дадеш отчет за всичко.“ Ти като слезеш долу, започваш да ядеш, да пиеш и казваш: „Тъй ще направя, иначе ще направя“, но нищо не направяш и осиромашаваш напълно. Тогава Господ казва: „Я повикайте този!“ Като се разправят тези работи, някой българин казва: „То не е баш така – нека аз да се наям и напия на този свят, пък какво от това, че като отида на онзи свят, щяло да има огън? Нека има, мен не ме е страх от огън, поне топличко ще ми бъде!“ Когато съм чувал да казва така, аз съм му казвал: слушай, на онзи свят няма да те горят. „Ами какво?“ – Ти като умреш, душата ти ще бъде свързана за тялото дотогава, докато научиш урока си. Ти ще чуваш всичко, ще виждаш как месото ти се разкапва парче по парче, как го чоплят червеите. Казва той: „А бе, не казвай такова нещо!“ Значи българинът не се бои от огън, а се бои за месцето си. Наистина тялото ни е едно богатство. Бог ни го е дал, за да живеем разумно. И ако живеем по Бога, това тяло ще се преобрази и ще стане духовно. Тогава силите в него естествено ще се развиват.

Смисълът на тази Школа е всички да разберат вътрешния смисъл на Живота, да разберат, че всички хора на Земята трябва да живеят съгласно Божия закон. Всеки трябва да прилага живота си разумно, според както е определено в неговата програма. Някой от вас може да каже: „Ама аз не зная каква е моята програма, не зная какво да правя.“ Чудни сте вие! Я питайте един ученик от първо отделение каква програма има – той знае. Попитайте един ученик от първи клас какви предмети изучава, кои учители му преподават – знае. Ако вас запитат в кое училище сте, ще кажете: „Не знаем.“ Какви предмети ви преподават? Ще кажете: „Не знаем.“ Ще кажете: „Ние учим Божествени работи.“ Какви са тия Божествени работи? Децата, като влязат в първо отделение, нали първо се учат да събират, а после – да изваждат? Вие по стария начин знаете да събирате и да изваждате, но

я ми кажете, знаете ли по новия начин да събирате и да изваждате? По Божествения начин знаете ли да събирате и да изваждате?

Сега Господ ви дава следната задача: двама братя се скарали и се разделили. Как ще постъпите по новия начин, за да ги съберете? Нали при събирането всякога туряте знака плюс, т. е. една хоризонтална и една перпендикулярна черта? Какво показва хоризонталната линия? – Тя показва почвата, върху която трябва да се сеят нещата. Перпендикулярната линия показва това, което е израсло отгоре, над почвата. Тези двама братя не се разбират, цяла река ги дели. Сега ти трябва да направиш един мост, по който те трябва да минат, защото единият е на брега на скръбта, а другият е на брега на радостта. Тези двама братя са двете успоредни линии и ти, за да ги събереш, трябва да прекараш един перпендикуляр между тях, т. е. да дадеш нещо от себе си. Ученикът взема тебешира и написва нещо на черната дъска? Ами ти какво ще напишеш на дъската? Как ще събереш тези двама братя, които са се скарали за имането на баща си? Единият взел 20 000 лева, а другият – 50 000 лева, затова единият е на брега на скръбта, а другият – на брега на радостта. Какво ще направиш? Ще отидеш да убедиш брата, който е взел повече, да върне 30 000 лева на място. Значи, за да се съберат хората на едно място, всяка неправда между тях трябва да се махне. Неправдата е едно препятствие, което спъва хората да се споразумеят. Вземам неправдата във всякакво отношение: всяка лоша мисъл или всяко лошо желание, които са се загнездили в ума или сърцето, трябва да се премахнат. Само така ще дойде събирането. Дойде ли събирането, ще дойде и изваждането. По друг начин как ще можете да събирате или да вадите човека?

Та сега, на своите ученици давам действието събиране, първото действие на аритметиката – събиране по новия начин. Ще кажете: „Ние сме възрастни.“ – А, възрастни сте! Вие сте още деца. Когато от

вас и да извадя на черната дъска, все ще се намери в затруднение. От Небето изпращат разумни ученици, да ви учат да събирате. Те ви учат, казват ви: „Турете знака, турете черта отдолу и започвайте!“ Като ви учат дълго време, вие едва започвате да проумявате какво нещо е събирането, и казвате: „А, лесно е да се събира.“ – Да, като се научиш, лесно е. Положителни знания трябва за учениците на Новото учение. Щом се приложи тази нова Божествена наука, и резултатите ще дойдат. Ние трябва да боравим с нови съединения, защото градим нов живот. Ако продължавате да живеете по стария начин, ще имате такива последствия, каквито и досега. Всеки от вас ще гради, ще гради и всичко най-после ще рухне, ще си замине. По нов начин ще гради духовният човек – и само това богатство ще му остане. Казва се в Писанието: „Събирайте съкровища!“ Къде? – „Там, дето нито молец, нито крадец влиза.“ Не е въпросът да бъдем сиромаси, но да бъдем богати по новия начин. И всичкото това богатство от Земята ще се пренесе горе, ще бъде заедно с вас. Вие трябва да бъдете като онзи американец, който фалирал седем пъти и, като изгубил всичкото си богатство, казал: „Слава Богу, и за мен остана нещо.“ Какво? – „Само онова, което дадох на бедните.“ Той имал една Библия за 10 000 долара – и нея му продали, но той си казал: „Остана ми само това, което дадох на сиромасите.“

Туй, което направим за Бога, само то ще ни следва. Това трябва да бъде идеал за нас. Ще кажете: „Е, то е лесна работа!“

Всеки ден като станем и направим едно добро дело за Бога, то е оправдано. Не направим ли едно добро дело, този ден е изгубен за нас. Та като ученици, всеки трябва да направи през деня по едно добро дело за Бога, макар и микроскопическо. Като направиш едно малко Добро, да усещаш, че си извършил Волята Божия, макар и в най-малка степен.

Тази е новата насока, в която трябва да турите ума си. Тогава и Духът ще действа усилено върху вас. У вас трябва да стане едно преобразование! Като гледам лицата ви, виждам, че трябва да работите още много. Не че лицата ви са лоши, но когато един скулптор извади един камък и започне да го дяла, той трябва много време да го дяла, докато изкара една хубава статуя. Той ще вземе Божествения чук и ще удря. Няма да ви изпотроши, но ще работи, докато изкара една хубава статуя. Той трябва да изхвърли всички непотребни вещества. Духовният човек трябва да извае своята духовна красота – да остави само онова истинско тяло, с което може да живее, без да го засяга смъртта. Това е една от великите задачи, която решават както учениците на света, така и тия, които следват Божествената школа.

Тема за следния път: ***„Най-късият път между скръбта и радостта.“*** Вие трябва да знаете тия къси пътища, та кой как дойде, да му кажете: „Този е най-късият път.“ Да не считаш, че като скърбиш или като се радваш, това е привилегия. Еднаква привилегия е и когато скърбиш, и когато се радваш.

Тайна молитва

Мир!

– Мирът носи Божията радост!

Двадесета лекция от Учителя 5 март 1924 г., София

БЕЗ СЪМНЕНИЕ, БЕЗ ПОДОЗРЕНИЕ И БЕЗ ДОКАЧЕНИЕ – С НАДЕЖДА, ВЯРА И ЛЮБОВ

Тайна молитва

Мълчание и размишление половин час.

Съмнение, подозрение и докачение – това са три важни положения, които спъват ученика. Затова първият закон е: никакво съмнение, никакво подозрение и никакво докачение към вътрешното начало, което те ръководи. И каквито и да бъдат външните условия в живота ти, знай, че Бог нито се изменя, нито се променя. Да предпочетеш всичко: да те бият, да бъдеш гонен, но да останеш верен на Бога – това е величието на човека! Човек, който не може да умре за Божията Любов, за Божията Мъдрост и за Божията Истина, не е характерен човек. Аз едно зная: не само вие, но и целият свят да дойде, не може да ме накара да се съмнявам в себе си. Всички хора да дойдат, не могат да ме накарат да подозирам себе си. Никой не е в състояние да ме застави да се докача. В мене докачение няма, защото аз зная, че Бог нито се променя, нито се изменя, Той е вечен. Защо ще се съмняваш в Бога? Ако не можеш да глътнеш един горчив хап в живота, ти не си ученик. Вие имате невидими неприятели. Ако не внимавате, те могат да изсмучат всички сокове на живота ви и да останете мъртви кости. Ако внимавате, ще бъдете насадени на лозата. Вечното начало е невидимо, безгранично, не може да му турите никакъв образ. От Бога няма да се докачате. От вас се изисква една вътрешна просвета, която да ви служи като основа в живота. За да може Божественият Дух да работи във вас, не трябва да се съмнявате, нито да се подозирате, нито да се докачате. При това положение Духовният свят ще ви говори на един разбран език.

Сега, като мълчахте, някои се питаха: „Какво да мислим?“ – Ще прекарате в ума си доброто и лошото във вас. Ще разгледате как сте приложили търпението, милосърдието, смирението, кротостта, въздържанието, Любовта и Истината. Ще се помолите на Бога да дойде Божественият Дух във вас като Светлина, да ви помогне да приложите всичко това постепенно. Без тази Божествена благодат много трудно ще се борите в света. Вие мислите, че Истината може да я намерите на Земята. Не, Истината е жителка на Небето. Единственото нещо, което Бог обича в нас, е Истината. Господ ще постъпи с вас тъй, както е постъпил едно време спрямо пророците – същата опитност ще имате и вие, същото благословение ще имате и вие. Духът, който работи, е същият и преди Христа, и след Христа. За Божественото в душата си трябва да имате един свещен трепет. Всяка дума, излязла от Божествената уста, който и да ни я донесе, е ценна за нас. Скъпоценният камък, който и да го донесе, има своята ценност. Също и по отношение на Божествените думи. Само по този начин може да се установи хармония между нас. Ние имаме да се борим още с доста сериозни мъчнотии, с голямо неразбирателство. В даден момент се иска голяма мъдрост, за да знаем как да постъпваме. За в бъдеще всички трябва да постъпваме по Бога и ще бъдем силни. Ако Бог е с нас, ще бъдем силни.

Втория път ще гледаме да направим мълчанието по-пълно. Ще се молите да се изцерите от физическите си недъзи. Би трябвало всички ние да бъдем здрави. Тези болести не ни препоръчват много. Пред Бога скрито-покрито няма, лицеприятие няма. И тъй – никакво съмнение, никакво подозрение и никакво докачание! Сполучите ли в това, ще дойде онази Светлина, която очаквате. Човек, който не е спокоен, който се дразни и е недоволен от себе си, не е силен. Силният човек не се дразни, слабият се дразни. Опитът показва дали трябва да се съмнявам, или не. Докачението е един опасен недъг.

Дълго време ще трябва да се борите с него. Стременията на човека са безконечни – човешкия Дух може да го задоволи само Вечността. Тук, на Земята, човек не може да се задоволи. Щом кажеш, че ще направиш нещо, не подозирай себе си дали можеш да го направиш, или не. Кажи и го направи! После не се съмнявай, че нямаш толкова сили. Без подозрение, без съмнение, без докачане! Работите ли така, Божието благословение ще дойде. В този закон няма изключение. Всички велики хора в света са се отличавали с това.

В характера на Христа имаше самообладание. Той имаше власт, но когато го биха, не се защитаваше. Той знаеше, че е от високо произхождение, но при все това не се защити. Христос не се съмняваше в работата, която имаше да върши. Той понесе всичко с търпение. Вие не може да бъдете по-търпеливи от Христа. Когато дойде плесницата на вашата карма, на съдбата ви, ще трябва да издържите без колебание, без страх. Ще застанете срещу нея без страх, без съмнение и без отчаяние. Само хората без честолюбие, без гордост се отчайват. Когато човек изгуби своята гордост, се отчайва. Вие ще пазите вашата гордост. И като ви бият, пак ще стоите горди. Човек трябва да бъде спокоен като вечната скала, в която морските вълни се разбиват. Да си горд – това значи да не се поколебаеш, да не се подкупваш от никаква съблазън, да останеш верен на Бога в Любовта си, да си верен на Истината. На човека, който не може да умре за Божията Любов, за Божията Мъдрост и за Божията Истина, не знам къде седи неговото величие. Който издържи смело всички изпитания, неговите по-големи братя го поздравяват и му казват: „Не бой се, ние ще превърнем тия плесници на благословения. Те са само по лицето ти – твоята душа не е засегната.“ Божествените плесници са хубави! Ако Господ някога ни прати Своего благословение, не трябва да Го подозираме. Най-мъчното нещо в света е да изтърпим всички изпитания без докачане. Тези неща не са за деца, а са за

възрастни хора – за хора, които разсъждават. Аз говоря лично за всеки едно от вас. Аз ви виждам като горящи свещи. Виждам кой колко свети. Животът не е играчка, не трябва да се самозаблуждаваме. Ние сме пред лицето на Бога, Който е съвършен и желае и нашето усъвършенстване, желае да разбираме Неговите закони. Когато аз говоря, имам предвид всички ви. Всяка Истина може да я проверите, аз не я измислям от себе си. Приложете я и вие ще се ползвате от нея. И който и да ви донесе Истината – вие трябва да я използвате. Истината като факт, от когото и да е дошла, винаги има една и съща стойност. Когато дойдете в съприкосновение със самия източник на нещата, то е друг въпрос. Знайте, че изворът сам няма да дойде при вас, вие трябва да отидете при него. Господ няма да дойде при вас. Във вас трябва да има разположение вие да отидете при Него. Щом решите вие да отидете при Бога, това показва, че Божественото изтича от вас. Тогава и в Бог ще се породи желание да дойде при вас – ще изпрати Духа Си.

Като ученици във всички ви трябва да има морална стабилност и устойчивост. Без тази морална стабилност, колкото и познания да имате, ще ги изгубите. Разбойникът в света, който иска да обира хората – това е дяволът. Ако си силен, ще го разтърсиш: ти ще имаш сила само ако имаш морална стабилност. Ще хванеш дявола, ще го раздрусаш хубаво и ще кажеш: „Аз съм, който побеждавам.“ Това в окултната, в Божествената наука наричат самообладание, благородство на Духа. Аз ви зная слабостите и ако исках да ви привлека за себе си, щях да ви угаждам. Аз обаче ви казвам недъзите, за да ги изправите. Ако учителят не покаже грешките, недъзите на ученика си, защо е учител? Да се изправят погрешките – това е една задача на живота. Ще преминете през ред изпитания, ще дойдете най-после до Божественото око, ще ви се даде една задача и ако я разрешите, ще влезете в Царството Божие. Кога? – За ученика

остаряване няма. Във Вечния Живот има вечно подмладяване. На Земята може да работите, каквото ви се даде. От никаква работа човек не трябва да се срамува. Всеки ден, каквото и да намерите, и някоя малка работа – направете я. Някой търси специална работа, за светии само. Не, каквато работа и да ти се даде, свърши я, не избирай работата. Каквато и работа да е, тя ще се облагороди от тебе. Не трябва да се срамуваме от работата, която Бог ни е дал. Щом една работа ти е определена от Невидимия свят, бъди благодарен за нея. Започни и ще я свършиш. Кой каквато работа върши – да се радва. Това е важно. Бог има за вас разни длъжности.

Каквото ви попадне на ръцете, извършете го без роптание, без съмнение, без подозрение, без докачание. На мястото на съмнението турете Надеждата; на мястото на подозрението турете Вярата; на мястото на докачанието турете Любовта. И кажете тогава на първите трима приятели: по бюджетни съображения ние вече затваряме тия три служби, нямаме място за вас, намерете си другаде място. Ще уволните подозрението, докачанието, съмнението, но приятелски, и ще насадите вместо тях Вярата, Надеждата и Любовта, които служат без пари. Първите искат много пари. Съмнението – 10 000 лева, подозрението – 20 000 лева, докачанието иска 1 милион годишно. Надеждата, Вярата и Любовта работят без пари. Те са три закона, които трябва да работят във вас.

Мълчанието, което ви давам, е само една промяна, една малка почивка. Друг път ще искам от вас едно събрание тихо, без никаква кашлица. Искам да се дисциплинирате. Да седиш половин или един час в мълчание – това е благодатно средство. Всички да забравят мълчнотиите си поне за половин час – това е едно Божие благословение.

Тайна молитва

Двадесет и първа лекция от Учителя 12 март 1924 г., София

ПОЗНАЙ СЕБЕ СИ

Двадесет минути мълчание.

В тия събрания на мълчание вие ще изучавате каква сила има човешката воля. Да имаш воля, значи човек да може да извърши нещо. Мълчалив човек е само онзи, който е докарал в себе си всички мисли, желания и действия в съгласие. Мълчалив човек – това значи човек, който вдига малко шум. Онези неща, които са хармонични, са проявление на мълчанието. Светлината е мълчалива.

Всички трябва да отвикнете от един стар навик, който е навикът на дявола. Вие му слугувате от 8000 години насам. Тогава питам: кой слуга, след като е живял 8000 години при своя господар, не е взел от неговите навици? Това е една служба от цели 8000 години при един и същи господар. Въпреки всички усилия, които правите в себе си да се повдигнете, вие все-таки носите някои от неговите навици. Всички контрасти, които произтичат от живота ви, се дължат на него. Сега, разбира се, школите по въпроса за съществуването на дявола се разделят в мненията си. Някои не вярват, че има дявол, понеже мислят, че дяволът не е всесилен, а някои мислят, че дяволът е господар на света. Христос казва: „Иде князът на този свят! Ще знаете, че Аз нямам нищо общо с господаря на вашия свят.“ Значи от 2000 години насам Христос управлява света. Мнозина се учудват на следния факт, казват: „Чудно нещо, откакто съм тръгнал в този път да служа на Бога, изживях толкова нещастия, толкова неприятности и злини. Трябва да се върна към стария живот. Тук не върви. Пари имах – изгубих ги; къща имах – продадох я; деца здрави имах, а сега са болни; жена ми по-напред ме почиташе, сега пет пари не дава за мене! Защо стана така?“ Това са навиците на стария господар. Че

много естествено е това! Ако вашата дъщеря излезе от дома ви без ваше съгласие, ще дадете ли прикята, която сте приготвили? Обущата, роклята, шапката, които сте и приготвили, ще ги дадете ли? Аз говоря принципно. Някой път ние казваме: „Майката е длъжна да дава – това е Христовият закон.“ Да, според Христовия закон е така; но според човешкия закон майката ще вземе обущата и ще изпъди дъщерята навън боса. Така прави и дяволът: като речеш да служиш на Бога, той си иска парите, които му дължиш. Той казва: „Те са мои, дай ги тук, в моята каса. Тия дрешки, обуща, дай ги на мен, а ти излез навън гол, тъй както си.“ Не е ли това естествено? Вие се чудите, но дяволът право казва: „Тия неща са мои.“ Някои искат да отидат при Бога с парите на дявола, с дрехите на дявола, с обущата на дявола. Аз ви казвам: Господ не иска такива разбойници. Туй е факт! Сега вече за Новия живот трябва да има други методи и затуй е внесена смъртта. Смъртта седи между дявола и Господа. Тя примирява нещата. Дяволът отива при смъртта и и казва: „Еди-кой си заминава за онзи свят. Като отидеш при него, вземи му всичко, което е взел от този свят.“ Тя казва: „Не бой се, всеки, който дойде до мене, всичко му снемам.“ Господ също отива при нея и и казва: „Аз искам синът Ми и дъщеря Ми да се върнат чисти при Мен, да не оставиш никакъв грях в тях.“ – „Добре, аз ще ги очистя напълно.“ Тъй щото едното лице на смъртта е обърнато към дявола, а другото – към Бога. Ето защо, ако погледнете смъртта от страната, дето е дяволът, тя е страшна, но ако погледнете смъртта от страната, дето е Бог – тя е красива. Тази страна на смъртта носи Чистота, затова Господ придружава това лице на смъртта.

Кои са старите навици на дявола? Един от старите навици на дявола е докачането. Когато е бил на Небето, той се докачил за много малка работа и оттам го изпъдили. Така и всички ученици в Школата се докачат от малки неща. Някой дошъл и не поздравил някого. Как

тѣй да не му обърнат внимание? Питам сега: ако ние разсъждаваме с онзи здрав разум, кое е онова, което повдига ученика в очите на учителя? Нали неговите способности? Когато един ученик влезе в клас, може никой да не му обърне внимание. Но когато започне да решава всичките задачи най-хубаво, когато започне да отговаря там, гдето никой не може да отговори, учителят ще обърне внимание на него, а после и учениците ще му обърнат внимание. Следователно не важи как влиза ученикът и как го посрещат, но как се учи и как проявява своята воля. Същият закон е и по отношение на вас. И вие влизате в света и светът не ви обръща внимание. За да ви обърне внимание, вие трябва да бъдете способни, трябва да имате дарби. Някои от вас трябва да бъдете красноречиви, други да имате сила да лекувате; трети да бъдете художници, четвърти – писатели, музиканти; пети – архитекти, инженери, зидари; шести – търговци, но не търговци на лъжата, а търговци на честността. Всички трябва да развивате всестранна деятелност в живота. Всички тия професии трябва да се осветят и да се прилагат тѣй, както ангелите ги прилагат. Когато светът се е построил, всичките по-напреднали братя на човечеството са имали вече място, където да проявяват своите дарби. Не е въпросът какво е вашето положение днес. Сегашното ви положение е положение на обществото, а за вас е важно положението, когато вие излезете от затвора. Човек е в затвор дотогава, докато има известни недѣзи в себе си. Когато се освободите от всички свои недѣзи и добиете ония велики добродетели, които са били първоначално вложени във вашите души, във вашите духове, вие ще бъдете свободни от законите на света, от законите на смъртта. Това, което човек ще придобие в бъдеще, ние наричаме **ново състояние**, състояние на Нов живот.

Всички окултни школи с многобройните си клонове, както и Божествената школа, имат за цел да въведат учениците си в това ново

състояние. Разбира се, не е лесна работа да влезе човек в Новия живот. Падането е било трудно, но и възлизането е трудно. Колкото е голяма силата, която е тласнала човека към Земята, толкова голяма е силата, която може да тласне човека към Бога. Низходящата и възходяща сила са равни една на друга. И слизането, и качването е в Бога. И падането, и ставането е в Бога. И едното, и другото са от Бога. Всички ония хора, които не са искали да слизат по правия път, са паднали; и всички ония, които не са искали да възлизат нагоре по правия път, са криволичили много. Не се спъвайте в кривите си възгледи, които са внесени във вас по закона на наследствеността или по закона на прераждането, или във времето на странстването на човешката душа.

Сега за нас е важно да превъзмогнем лошите навици. Например между вас съществува навикът, че двама души не могат да се търпят. Че не могат да се търпят, това не е грях, не е и някакво престъпление. Защо не могат да се търпят? – Допуснете, че вие влизате в една много тясна стая само с едно легло, и то за един човек. Идва втори човек, и той иска да легне, но няма място. Тогава той ляга отгоре над първия. Как мислите: онзи, който е отдолу, ще бъде ли разположен? – Няма да бъде разположен. Напротив, той дори няма да може да го търпи и много естествено е, че ще му каже: „Махни се!“ Вторият ще бъде малко по-разположен и първият ще му каже: „Ако ме обичаш, моля ти се, остави ме да полежа отгоре ти!“ Това, че те не могат да се търпят, се дължи на едно съвпадение, че и двамата искат да използват един естествен навик в едно и също време. Този спор може да се избегне, като си разделят и двамата леглото по следния начин. Единият ще каже: „Аз ще спя три часа. След това ще стана, а ти ще легнеш. Няма защо да лежим един отгоре, друг отдолу. В това време, когато аз спя, ти ще бъдеш дежурен. После ти ще спиш, аз ще дежурия.“ Силните хора, хората, които спорят в света, това са хората на едното легло. Спорът се отнася до въпроса, кой върху кого ще лежи.

Единият казва: „Този човек не се подчинява.“ Той отговаря: „Как да се подчиня? Да се оставя да легнеш отгоре ми?“ Това подчинение ли е? Това е, което често се случва в живота. Затова онзи, когото не обичаме, ние считаме за куцуз човек и не можем да го търпим. Причината за това е много проста: и двамата имат един естествен навик, който искат да използват в едно и също време – нищо повече. Например, ако срещна двама души, които са чрезмерно горди, и поздравя единия най-напред, а после другия, то този, когото поздравя последен, ще се докачи. Тогава, ако аз съм умен, ето как ще разреша тази задача. Щом и двамата са горди, ще почакам да излезе най-напред единият и като го срещна, ще го поздравя. След 15 минути ще излезе вторият – и него ще поздравя. Той няма да знае, че съм поздравил другаря му първо, а после него. Всеки ще мисли, че пръв него съм поздравил. Види ли ме, че поздравя другаря му по-рано, той ще каже: „Значи мен ме мислиш за опашка.“

Има много противоречия в света, които ние няма да оправим. Тия неща не са само отвън, но това са противоречия, които съществуват в нашата плът. Някой път ние се борим със себе си. Това е най-голямото зло. Човек никога не трябва да се бори със себе си, защото, ако се бори със себе си, ще се унищожи. Победиш ли себе си, ти ще се заличиш. Единственото естествено нещо е да познаваме себе си. Да познаваме себе си, значи да познаем Доброто, което е вложено в нас, и да знаем как да го развиваме. Човек трябва да познава себе си, но не и да се бори със себе си. Тази мисъл трябва да се изхвърли от ума ви. Бориш ли се със себе си, дяволът е влязъл в тебе – нищо повече. Започнеш ли да познаваш себе си, Бог започва да живее в тебе и ти започваш да познаваш Бога. Много нещастия в света произтичат от факта, че човек се бори със себе си. Познаеш ли себе си, ще знаеш как да постъпваш. Борбата е навик. Сега да кажем, че трябва да се борим, и сме поставили борбата като принцип в живота

си. Всички хора днес се борят – и наляво, и надясно, все се борят. Питам: ако борбата разрешаваше въпросите, где са резултатите от тази борба? – Няма почти никакви резултати. Тази борба представлява само едно упражнение за уякчаване на силите. Да воюваш със себе си – това е най-голямата глупост, която човек може да извърши. Ние не трябва да воюваме. Защото, ако воюваме, как ще обясним стиха от Писанието, който казва: „Бог е, който действа в нас.“ Туй, което мислиш, което вършиш – това е Бог. Тогава с кого ще се борим, с кого ще воюваме. Разберем ли това нещо, този навик, да се борим, трябва да го избягваме и към външните. Не трябва да се бориш нито със себе си, нито със своите близки. По същия закон трябва да се стремим да познаем и тях. Има моменти, когато един брат или една сестра са тъжни, скръбни в душата си и се нуждаят от една малка услуга. Това е в реда на нещата. Такава нужда от услуга всякога ще се яви, не сме ние всесилни. Даже Бог, Който е всесилен в Своето величие, Който няма нужда от нищо, радва се, когато ние направим едно Добро. Какво печели Той от това? – Нищо не е спечелил, но Той се радва, че вие сте изпълнили, че вие сте разбрали едно Негово священо желание. Радва се, че вие сте възприели и реализирали една ваша свещена мисъл, която е чакала хиляди години реда си. Бог се весели, а щом се весели Той, ние се радваме, че ще имаме възможност да изпъдим от себе си лошите навици. Човек трябва да познава себе си!

И тъй, няма да се борите със себе си, но ще познавате себе си. Ако ви сполети някакво нещастие в света, то е от дявола. Астролозите отдават нещастията в света все на Сатурн, на падналия Бог. Дяволът не обича да вижда човека щастлив – той иска всички да бъдат нещастни като него. Затова умният човек трябва да бъде нащрек. Дяволът има престол на Земята, има агенти, които следят всичко. Мислите ли, че той не знае за туй събрание, което става сега тук? Той

знае всичко. В България той си има много агенти, понеже царството на света е негово. Всичките хора, които управляват света, които служат на света, са все негови слуги. Той не иска някой да знае смисъла и предназначението на това негово царство. Пък ние му казваме: „Ти се разправяй със света, ние имаме в твоето царство нямаме, няма защо да се разправяш с нас. Ти не си взел твоето царство от нас. Ако Бог те остави на власт, ние нямаме нищо против, но когато Той те снесе, ние няма да те поддържаме.“ Дойде дяволът и те пита: „Ако Господ ме свали от власт, ще гласува ли за мене?“ – „Няма да гласувам.“ Там е туй, дълбокото разбиране на живота. Не мислете, че вие може да избегнете от тия по-висши интелигентни сили, наречени адепти на злото, на тъмните сили. Тяхната мисъл е насочена да действа разрушително, да вселява съблазън, съмнение. Има Братя, които носят мир, радост, съзнание. Тъй че в света съществува голяма борба между тия две сили, т. е. борба между Светлината и тъмнината.

Сега ние ще излезем за първи път на 22 март сутринта, за да посрещнем първия лъч на Слънцето. Всичките ученици да бъдат на своето място. Дъжд, кал – каквото и да е времето, всички, без изключение, ще излезем. Не казвам, че само при хубаво време ще излезем. Хубаво, лошо – каквото и да е времето, ние ще хванем първия лъч, ще се качим над облаците отгоре.

Вие може ли да предскажете какво ще бъде времето в събота? Как предчувствате? (*Хубаво.*) Не ви питам какво искате да бъде, но какво чувствате? Туй, което чувствате, то е вярно.

Тайна молитва

Мир!

– Мирът носи Божията радост!

Двадесет и втора лекция от Учителя 19 март 1924 г, София

ДОБРИТЕ И ЛОШИТЕ МИСЛИ

Двадесет минути мълчание.

Мълчанието в Природата е процес на събиране на енергии. Има три вида мълчание. Едни мълчат, когато говорят, другите мълчат, когато разсъждават, и третото мълчание аз наричам Божествено: когато човек само възприема – нито говори, нито разсъждава. Не мислете, че разсъждението е нещо лошо – то е най-висшето нещо в човешкия живот, но в Божествения живот то е начало на знанието, то е физическата му страна. Най-висшето у човека е най-нисше у Бога, а най-нисшето у Бога е най-висше у човека. Това са контрасти. Малцина са ония, които разбират контрастите. Например вземете такъв един контраст. Поетът казва: „Вън беше зима студена, сняг се сипеше на парцали, нощта беше тъмна, бурна, а в малката къщица свещица бледа една мъжделей.“ Какво ви интересува днес, че зимата била студена, че нощта била тъмна, облачна, че снегът се сипел на парцали? В това изречение на поета има едно математическо изложение на факти, което може да се тури в хиляди форми. От него може да се образува известен ритъм, но това са само голи факти: „Беше зима студена.“ Поетът описва една далечна епоха на живота. Ако той би описал живота такъв, какъвто си е, духовните хора биха му се скарали, биха го наругали. Когато той е писал тази поезия, духовните хора са били лоши. Следователно той казва в прикрита форма: „Беше зима студена.“ Значи животът на хората е бил студен. Всеки е бил затворен в себе си, всеки е живял един егоистичен живот. Поетът не казва, че хората са били лоши, но казва: „Беше зима студена.“ И онзи, който разбира езика на поета, ще разбере и смисъла, който той е вложил в поезията си. Нощта е била тъмна.

Значи хората много малко са разсъждавали. Тъмнина е имало в човешките умове. Бурята пък показва, че хората са обичали да се карат помежду си. Запалената свещ в малката къщица показва някой човек, който се е сгушил и си мисли: „Как ще прекарам този живот?“

Сега някой ще пита какъв е езикът на поета? Някои поети обичат да описват зимата. Те са майстори на това. То е навик, останал от минали, далечни епохи, през които са живели. Те описват много хубаво зимата. Някои поети пък описват полето. Тия поети са живели в епохи, когато хората са били добри. Някои възпяват птичките, песните, любовта. Това показва, че тогава животът на хората не е бил като този на животните. Следователно в поезията имаме две фази: едната, наречена минорна поезия, когато човек се е скрил в себе си, окайва се, че се е родил в такива лоши времена. Другата – мажорна, експанзивна, когато човек казва: „Струва си да се живее!“ И тъй, туй, което е станало някога в живота, става и сега. Вие казвате: „Какво е било далечното минало на човечеството?“ Всеки един от вас по настоящето може да разгледа и проучи какви са били тези далечни епохи. Да кажем, че един ден вие имате разположение на светия, готов сте със сърцето си да обгърнете целия свят, да помагате на всички, да правите благодеяния, да се жертвате за народа си, проектирате планове за повдигане на бедните и т. н. Но изведнъж, в един момент, всичката поезия се пресича, настанва тъмна нощ, във вас се заражда бурно състояние. Започвате да гледате на хората като на дяволи. Започвате да се съмнявате в Бога, в себе си; искате, ако ви е възможно, да отсечете главите на всичките хора, да унищожите целия свят. Питам: от где дойде това нещо? Коя е причината, че се сменят тия състояния? Всички вие горе-долу сте изживели по някой път такива състояния. Това са атавистични архиви.

Аз ще ви кажа един факт, от който трябва да се пазят всички ученици. Всичко, което човек помисли, е вярно и става някъде;

всичко, което човек отрича, е вярно и става някъде. Ще кажете: „Че как тъй?“ Аз ще ви докажа. Вие сте честен, почтен човек. Представете си, че в някоя каса има торби с пари и вие, като ги видите, мине ви мисълта: „Я да взема аз тия пари с торбата!“ После си казвате: „Не, това не е благородно.“ В дадения момент обаче, когато вие помислите това, някой вече върши тая работа. Ти само го помисляш, а друг го върши някъде в света – взел е торбата с парите и я носи. После, мине ти мисълта: „Да ги скрия поне някъде.“ Ти помислиш, но се откажеш, а този, който е откраднал парите, крие вече торбата. Туй, което вие сте намислили, друг го върши. После вие казвате: „Е, да стана богат човек!“ Когато изказвате желание да станете богат, в дадения момент някому дядото е умрял и му пишат, че му се падат 10 милиона лева наследство. Ти мислиш да станеш богат, а друг някой, комуто дядото е умрял и е оставил наследство, получава парите. Искаш да удариш някого, но не го направляш, но друг вече бие някого. Всяко нещо, което в даден момент мислите, е вярно. Дойде ви някоя мисъл. Спрете се в себе си и кажете: „Това е станало вече.“ Дойде ви в ума мисълта да направите някъде училище, но нямате достатъчно средства. Някой вече го е направил. В Англия, в Америка или другаде това училище е направено вече. Това е по отношение на всички материални работи. В другите светове това нещо става по отношение на духовните работи. Замислите да повдигнете някой народ. Някой ангел или някой светия е турил вече този проект в действие.

Всичко, каквото мислите, става. На туй основание ние казваме: „Слънцето грее заради мене.“ Защо? Господ, Който е направил Слънцето, като го види чрез мене, казва: „Аз направих това Слънце.“ И аз казвам: аз го направих. Да кажа, че не съм го направил, това значи да отричам реалността на нещата. Ти разсъждаваш като човек, като материално същество, като отделна личност, а не като същество, което е свързано с Бога. , Аз го направих вътре в тебе“ – говори

Господ. Господ каже: „Аз направих Слънцето.“ Ти ще кажеш: „Слънцето грее за мене.“ Това е хубавото, това е правилният отговор. Затова Бог е направил Слънцето – да грее заради тебе. Излизаш денем и казваш: „Обича ли ме Господ?“ Този е най-глупавият въпрос. Щом те грее Слънцето, Той те обича. Господ казва: „Аз направих туй Слънце да грее заради тебе.“ И тъй, в живота си всякога трябва да намерите най-правата мисъл. Ако чуеш в себе си мисълта: „Вселената Аз я създадох“, ще знаеш, че това е гласът на Бога, гласът на Духа Божи, който говори. Тогава ти ще кажеш: „Заради мене, Господи!“ Това е изяснение. Бог заради тебе е направил тази Вселена. Ти ще го потвърдиш. Сега ще дойдат философията, ще ти казват: „Ами, заради тебе Господ ще мисли, заради теб, малкото човече!“

Този философ, който разсъждава така, е от рода на бръмбарите. Той е бръмбарче. В него няма никаква философия, никакво разбиране. В дадения момент, щом кажеш, че тази Вселена е направена заради тебе, ще почувстваш една Радост в душата си. Няма да кажеш: „Аз направих Вселената.“ Тя не е твоя, но ще знаеш, че Бог говори, а твоят Дух ти казва, че е направена заради тебе. Господ казва: „Аз направих Слънцето.“ – „То грее заради мене.“ – „Аз направих Земята.“ – „Заради мене е.“ Господ казва: „Аз създадох дърветата.“ – „Плодовете им са заради мене.“ – „Аз направих водата.“ – „Заради мене е, аз да пия.“ Ако разсъждавате по този начин, вашата меланхолия ще изчезне. Меланхолията, която иде, произтича от личните чувства на човека. Вие сте били божество, някой виден ангел в Небето, заповядвали сте на цяла слънчева система, но един ден Господ заповядва: „Вземете този крилат ангел и го пратете на Земята като обикновен човек.“ И вие слизате на Земята не като министър на България, но като един прост слуга някъде – седите и въздишате. Вие, като ангел, знаете своето високо произхождение. Ще научите ли

нещо на Земята? – Ще научите един велик закон: ще намерите противоположния полюс на живота.

Сега и вие, които сте слезли до дъното на живота, ще намерите противоположния полюс. Оттам започва вашето възлизане. Ще се върнете пак при Бога, но с една придобита опитност. Мнозина, не само между вас, но и между хората от целия свят, очакват благословието по един материален начин. Аз казвам: не очаквайте подавания отвън. Ученикът на Окултната школа трябва да има една основна идея – сам да работи. Това е смисълът. Какво ще ми дават завещание. Аз казвам тъй: сега ще разговаряме по следния начин: „Земята е моя, защото аз живея на нея.“ Казват: „Виждаш ли този богат човек каква хубава къща има!“ – „Тя е моя, аз му я дадох да живее под наем.“ Минавам покрай някой богат търговец с 10 милиона лева: „Виждаш ли колко е богат?“ – „Аз му дадох парите.“ Срещнеш някой виден професор. Кажи: „Аз го назначих. Той сега се занимава с наука, нека се порадва. Аз го похвалям, отличен професор е.“ Тъй ще разсъждавате. Само на себе си ще разправяте тъй. Това е интимен разговор. Щом отидеш да разправяш това нещо на хората, ще минеш за ненормален. Това е правилният разговор. Ще се радваш, че този, когото си назначил за професор, успява. За него всички ученици се радват. Отдето минеш, кажи: „Хубаво е нареден светът!“ Само така ще бъдеш щастлив. Сега, понеже не разсъждавате така, казвате: „Виж Господ какво благо е дал на този, а на мен не е дал нищо – аз ли съм най-големият грешник?“ – Не, ти си от философите на бръмбарите. По-добре е да разсъждавате по първия начин и да се радвате на чуждото благо, отколкото да мислите по втория начин. Защо? Защото няма по-лошо нещо от това, когато имаш дете, да му даваш да яде всичко безразборно. То хвърля това, хвърля онова, нищо не обича. Каквото трябва, ще му дадеш; не ще ли, вземаш пръчицата и ще го понашариш. Това става и в Природата. Който не е доволен от

големите благословения, пръчица иде за него. След като Природата го понашари по този начин, той става отличен човек, доволен е от всичко и казва: „Слава Богу, че се освободих от едно зло, много добре стана.“

Следователно вие трябва дълбоко да разбирате вътрешния език на живота. От неразбирането се зараждат съмнения. Имало е епохи на големи съмнения и тия минали епохи и сега се проявяват понякога. Съмнението си има свой произход, гордостта си има свой произход; омразата също си има свой произход. Омразата – това е зимата на живота. Някой път трябва да мразиш. Щом почнеш да мразиш някого, ти започваш да учиш проявите на това изкуство. Някои го прилагат често. Омразата съществува в света. Изобщо всички неща, които човек твърди, съществуват. Дойде омразата – виж защо съществува тя в света. Дойде неверието – проучи и него. Някои хора са проучили тия неща, минали са ги, а вие сега ще ги учите. Мине ви някоя странна мисъл, вие казвате: „Каква странна мисъл!“ За този, който не знае, тази мисъл е странна, но за онзи, който я знае, тя е изтъркана мисъл, минала е хиляди пъти през неговия ум. Умният ученик или умният човек избира онова, което е нему потребно.

Всички хора, всички ученици правят две главни погрешки. Някои изпъждат злото, а туй зло се загнездва в тях. Някои приемат Доброто и то се загнездва в тях. Злото чрез изпъждане се загнездва, а чрез възприемане бяга. Ако се противиш на една лоша мисъл, тя се загнездва. С Доброто е обратното. Ако ти му противодействаш, то се отдалечава. Ако го приемаш, то се загнездва. Дойде лоша мисъл – остави я да влезе в двора. Ти се скрий и следи само нейното ходене. Наблюдавай я! Тя ще ходи, ще ходи, ще обикаля, докато си излезе. Ако я питаш защо е дошла, какво иска и почнеш да я пъдиш, ти не можеш да я изпъдиш. Белята ще си намериш – няма отървяване от нея. Тя като влезе, ти само я наблюдавай! Дойде ли Доброто,

посрещни го, отвори му вратата, нека влезе! По същия закон и двете ще влязат – и Доброто, и злото. При злото ще се скриеш да гледаш, при Доброто ще излезеш да го посрещнеш и ще останеш при него. Сега, когато у някого се яви Доброто, някоя добра мисъл, той казва: „Не съм готов за тази мисъл.“ Кога ще бъдете готови? Да допуснем, че у вас дойде мисълта да раздадете 100 000 лева на бедните хора. Ти казваш: „Трябва да продам всичкото си имане и едва ли ще мога да изкарам 50 000 лева. Как може това?“ Е, тази мисъл е от дявола. Не раздадете ли тия пари, ще ви продадат къщата – нищо повече! Законът е такъв. Няма Добро или зло, което, като е дошло при вас и не спазвате закона, да мине незабелязано. И злото е неизбежно, и Доброто е неизбежно. Ако се противиш на злото, то ще дойде. Ако не приемаш Доброто, то ще избяга. Вие имате тука две обратни действия. Ако приемете злото, имате обратно действие – то си заминава. Ако не приемете Доброто, пак имате обратно действие – и то си заминава. Ако се противите на злото, имате обратно действие – то остава. Ако приемете Доброто, и то остава във вашия живот. Като ви дойде мисъл да раздадете имането си, подпишете се отдолу: „Съгласен съм да дам 100 000 лева на бедните. Аз ги раздавам на бедните.“ Кажете ли така, някой човек вече раздава тия пари. Вие ще санкционирате.

Сега у вас ще се яви една слабост – ще вземете да се шегувате с всичко, което говоря. Онзи, който се шегува, всякога го бият. При разискването на Божиите мисли шегата да няма! Вие трябва да знаете, че за да се реализира една мисъл в света, тя трябва да мине през много хора. Тя ще мине през хиляди хора, докато дойде до онзи човек, който е най-способен да я реализира. Кръгообразни връзки има в мислите. Една мисъл може да е минала през една верига от десет-двайсет хиляди души, докато един я реализира. Другите ще бъдат на тила, той ще бъде на фронта. Ще излезе на фронта и ще изпълни тази

мисъл. Тъй щото, каквото той печели, и вие печелите. Каквото той губи, и вие губите. Пък има такива добродетели, за които в даден случай цялото човечество взема участие. Значи, ако в цялото човечество има един способен човек да изпълни тази мисъл, цялото човечество печели. За нас е важно да се извърши нещо, безразлично е кой го върши. Може да го извърши едно дете, може да е някой професор, някой цар – който и да е, но ще го извърши този, който е най-способен в дадения случай. Кой ще бъде този човек, не се знае: този най-способен може да е и в някаква колиба, може да е някой царски син, а може и да е най-добрият – но във всеки случай ще е човек, който най-добре знае. Великите мисли, които минават през ума ви, възприемайте ги и не се спирайте! Ще си кажете: „Каква странна мисъл ми дойде снощи в главата – искаше ми се да стана цар.“ Ами че в какво седи царуването на един човек? – Като станеш цар, да освободиш хората от злото – това разбирам под царуване. „Да царува Господ и да се весели Земята, да бъде Волята на Бога!“ Това значи: като се възцари най-силният, най-добрият, той ще тури ред и порядък в света и всичките хора ще бъдат свободни. Когато ти дойде мисълта да станеш цар, кажи: „Да се възцари Божията Правда!“ Кажи това и потвърди. „Искам да се възцари Божията Правда!“ – Подчертай, подпиши отдолу и то ще стане. Вие казвате: „Това аз не съм го мислил – цар да стана.“ Обикновен цар всеки може да стане. Има царе в света по кръв, а има царе по призвание. Писанието казва: „Този е свещеният цар на Бога Живаго.“ Така нарича Писанието всички избрани и с това подразбира духовните сили в човешкия живот. Да кажем, че някои от вас ги повикат да се молят за някого да оздравее. Ти кажеш: „Чакай, аз не мога да го повдигна, ще повикам друго.“ Веднъж мисълта е проектирана върху тебе, че ти ще помогнеш на този човек: ти се моли, моли, подпиши се, но мълчи и провери. Когато оздравее този човек, тогава и твоята вяра ще се усили. Слабост

има у всички, които още не са се подписали. Казват: „Дойде ни мисъл, че еди-кой си брат щял да оздравее.“ Вие кажете това и го изоставите. Не, това е човешкото. Ти ще се задълбочиш в себе си, ще туриш в действие Божественото и ще се подпишеш. С това едновременно ще вземеш участие в живота на този болен. Ако вие бяхте работили по този начин, половината болни, които имате, не биха съществували. Кашлицата показва, че в Умствения свят има дисхармонични мисли. Всякога, когато хората страдат епидемически от кашлица, има обща дисхармония. Тази дисхармония не е грях на един човек, но общо престъпление на всички хора. И тогава послабите натури ще се засегнат от кашлица. Все трябва злото да се излее през някъде. Тези, които кашлят, през тях злото излиза навън.

Сега вие мислите за другия свят, но не сте готови за него, защото ви е страх. Комуто и да кажа, че утре ще заmine за онзи свят, непременно ще му потекат сълзи. Колко души биха се зарадвали, ако им кажа така? Веднага ще станете много сериозни. Някой казва: „Искам да умра.“ – Не, това не е вярно. Когато кажеш, че искаш да умреш, то значи да си готов да отидеш в другия свят и да ти е приятно това. Трябва да имате разбиране на нещата. Онзи, който умира по този начин, ще го повикат в онзи свят, но няма да го заравят, свещеници няма да го опяват. Вие ще си заминете тъй, както е заминал пророк Илия. Ще кажете: „Аз заминавам за далечна страна.“ Заминете ли така, никой няма да знае къде сте и гроба ви никой няма да знае. Това значи отиване в онзи свят. А сега заминаването в онзи свят е голяма мъчнотия. Защо? Защото хората имат връзки. Като отидете с тия връзки в другия свят, няма да мине много време, и вие пак ще се върнете в този свят. Ще престоите там 40 – 50 години и от онзи свят ще ви кажат: „Хайде сега на Земята! Тук нямате работа.“ Като стоите без работа, започва шиканиране, затова ще ви изпратят на работа на Земята. Ще дойдат при вас трима ангели,

не от много големите, ще ви вземат на ръце, ще ви донесат около Земята, ще ви приспят, като прекарат няколко пъти ръцете си над вас. След това ще ви прекарат през една вода. Минете ли я, всичко ще забравите. Като ви доведат до Земята, ще намерят вратата, ще дойдат при майка ви, която ви чака, и ще се върнат назад. След девет месеца ще се явите на този свят.

Учениците на Божествената школа трябва да бъдат смели и решителни, да не се боят от страданията. Не се противопоставяйте на злото, мислете за причините и последствията – защо и какво е дошло. Тази мисъл няма да дойде току-тъй: дойде ли, тя ще ви причини някой път и страдания. Тези мисли ще дойдат тогава, когато имате някое хубаво настроение. В реда на нещата е да дойдат. Не се борете с лошите мисли. То е губене на време. С тях заедно ще дойдат и добрите. Понесете тия мисли – това е най-доброто. Онзи, който изтърпява злото, е по-силен от онзи, който му се противи. Мине ти лоша мисъл да откраднеш нещо, кажи си: „Цялата Земя е моя, къде ще туря тази вещ?“ Ако Бог живее в нас, и Земята е наша, и Вселената е създадена за нас, и Слънцето грее за нас. Щом е така, отде ще се родят изкушенията и съблазните. Разсъждавате ли така, вие ще имате един правилен растеж. При такива разсъждения може да се зародят онези противоположни мисли: „Това е залъгване, това е губене на време.“ – Не, философските изследвания тука, на Земята – те са губене на време. Вън от това разбиране всичко друго е губене на време. Всеки човек, когато умира, усеща, че всичко е изгубено. Идете при някой умиращ и го попитайте: „Доволен ли си от своя живот?“ Какво ще ви каже? – „Дано ми върне Господ живота, другояче ще живея.“ Ние все уреждаме живота си, а животът си остава неуреден. Не, животът за ученика е уреден. Туй, което трябва да стане, е определено. Това не е ограничение на волята ви, защото всяко нещо става по закона на кармата. Идва един беден, който не ви познава, и

ви иска хиляда лева назаем. Този човек в едно минало съществуване ви е приел в дома си, дал ви е 10 000 лева назаем, но вие сте задържали парите, офейкали сте и не сте му ги върнали. Минават хиляда години, той идва да ви ги иска. Ако се пресметнат с лихвите, колко трябва да платите? Той ви иска 1000 лева, а вие казвате: „Не признавам.“ – Не, вие трябва да го повикате и да му кажете: „Аз ви дължа още 10 000 лева. Ще си изплатя дълга.“ Не ги ли изплатите доброволно, той ще дойде веднъж, два пъти, десет пъти, докато му върнете парите.

Каква е вашата философия? Вие казвате: „Ако речем тъй да даваме, къде ще му иде краят?“ Трябва да знаете обаче, че при вас ще дойдат да искат пари само онези, които имат да вземат от вас – и то ни повече, ни по-малко. В Божествения живот няма нищо случайно. Има известни хора, на които ние дължим нещо. Има други хора пък, на които ние трябва да направим една услуга. Те са ни направили едно Добро някога, без да са ни взели нещо. Когато вземеш от някого нещо и се подпишеш на полицата, той по закона те хваща. Друг някой направи едно Добро, но казва: „Аз не искам нищо, от Любов направих това.“ Този човек, комуто е направено това Добро в този живот, дохожда и по същия закон направя едно Добро по Любов на същия човек. По Любов ще ти направят едно Добро, по Любов ще отговориш. Следователно има два вида правене на Добро: едните от хората работят по задължение, а другите – по Любов. Такива трябва да са вътрешните ви разбирания; така трябва да разсъждавате, за да се освободите от дребнавостите на живота. Някои от вас страдат, защо? – Парички нямат. Всички страдате за пари. Аз обаче мисля, че съвременните хора страдат от нямане на идеи – безидеен е животът им, убеждения нямат. Те имат вяра, която не издържа критика.

Разправяше ми един евангелски проповедник един действителен пример от своя живот. Той бил проповедник в Русе, но живеел в едно

близко село. Един ден, преди Великден, отивал в Русе; придружавал го един селянин. Селянинът карал една крава и едно теле. Проповедникът искал да го обърне към Бога и почнал да му разправя как Христос дошъл на Земята, как искал да спаси човеците и т. н. Селянинът казал: „Приятелю, хубави неща разправяш, не съм срещал друг човек като тебе. И нашите свещеници все такива неща разправят, но не изпълняват. Виж дрехите ми как са скъсани! Цървулите, шапката ми – също; пък и деца имам. Карам тази крава в града да я продам. Ето, Великден иде, нямам нито пет пари; търсих работа, но не намерих. „Чувам – казва проповедникът – един глас, който ми казва: ти имаш нов костюм, затова ще дадеш дрехите си на този селянин.“ Проповедникът седи цяла нощ и се бори да даде ли дрехите си на селянина, или да не ги дава. „Отде се намери тази беля из пътя, та трябваше да му проповядвам?“ Но става рано сутринта, събира палтото, жилетката, шапката и цървулите си, отива и ги занася на селянина. Селянинът остава много благодарен. Казва му: „Виждам, че прилагаш Христовото учение. Ако всичките проповедници бяха като тебе, светът щеше да се оправи.“

Ние говорим да се оправи светът, но трябва да сме готови да дадем новите си дрехи. Бори се цели 24 часа, но трябва да ги дадеш. И проповедникът се борил 24 часа, молил се Господ да му покаже какво да прави. Той проповядва, пък се моли Бог да му каже да даде ли дрехите си, или не. Казвате: „Ама може някой дявол да ни лъже.“ Толкова дяволи са те лъгали, нека те излъже и още един дявол, но дай дрехите си на един беден. По-блажен е онзи, който дава в този случай, отколкото този, който разсъждава. Човек трябва да бъде последователен на онова, което проповядва. Ние трябва да приложим онова, което проповядваме. То е най-вярното.

Всеки човек трябва да прилага. Аз трябва да прилагам тъй, както разбирам; аз трябва да бъда последователен в себе си, за да бъда

доволен. Ще си кажете: „Аз искам да мисля добро за хората. Аз искам да бъда доволен от себе си, че съм приложил закона на Любовта – тъй го разбирам.“ Туй е хубавото, красивото в света.

Сега всички вие трябва да бъдете последователни със самите вас, с вашия Дух. Вашият Дух е Духът на Господа, който работи у всинца ви. И всяка добра мисъл, която мине през вас, подпишете я! А всяка лоша мисъл, която мине през вас – наблюдавайте я само и се учете от нея. От лошите мисли ще се учите, на добрите ще се подписвате.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Двадесет и трета лекция от Учителя 26 март 1924 г, София

РАЗУМНОТО СЪРЦЕ

Десет минути мълчание.

Тема за следния път: „Качествата на новия човек.“

Всяка работа или всяко предприятие в света не трябва да почива на една колеблива основа, а на една здрава основа. Под думите **здрава основа** разбирам основа, която не се мени, която остава една и съща при всичките условия. Тази основа е жива. Допуснете сега, че вие, като живеете на Земята, основата ви е здрава. Значи вие разчитате на вашата личност. Но след вашата смърт върху каква основа ще турите живота си?

И тъй, Земята не е истинската основа, върху която човек може да стъпи. Тогава коя е истинската основа? Истинската основа ние наричаме **разумно човешко сърце**. Не говоря за разумното сърце на настоящия човек, а за разумното сърце на Божествения човек. Апостол Павел казва: „Физическият човек не може да разбере духовните работи, понеже те духовно се разбират.“ Вие трябва да поставите новата насока на живота си върху вашето разумно сърце. В това разумно сърце оперира или действа Божият Дух. И в действията на това разумно сърце няма никакво изключение. Човек, като действа според него, не прави никакви погрешки, ако пък направи някакви погрешки, всичките погрешки се разрешават моментално. Погрешките в света произтичат от обективния ум на човека. Той е сегашният ум, с който човек разсъждава. Дойде ти една добра мисъл и ти почваш да разсъждаваш по кой начин да я приложиш – и изгубваш условията. Ние често казваме, че ако човек влезе във водата, може да се удави. Или трябва да знае да плува, или трябва да се учи

да плува? Питам: в кое училище е учило изкуството на плуването онова малко патенце, което, щом се измъти, и знае

да плува? Преди хиляди години то е научило това изкуство. Тъй щото вътре в човешкия ум има един Божествен елемент. Ние го наричаме Божествен Дух, Който действа разумно, без никакви изключения. И когато ние слушаме този вътрешен глас, аз него го наричам **разумното сърце** – тогава моите разсъждения се отличават от обикновените разсъждения.

Може да направите един прост опит. Ако вие мислите с вашата глава, трябва да мислите дълго време, трябва да правите изследвания година, две, три, пет, десет и повече върху известен въпрос, докато дойдете до известни заключения. Да кажем сега, че вие си зададете въпроса какво ще бъде времето в понеделник. Нашият ум започва да разсъждава и казва: „Хубаво ще бъде.“ Добре, ще проверите. После ще запитате: „Дали времето ще бъде абсолютно ясно, или наполовина ясно; дали ще бъде само облачно, или дъждовно“ и т. н. Ще си зададете въпроса ясно в ума. При тия опити ще забележите, че каквото умът каже, едва ли излиза едно на сто вярно. Че времето ще бъде хубаво, това е предположение. Но ако вие запитате вашето разумно сърце какво ще бъде времето в понеделник, то ще ви каже с абсолютна точност. В тия схващания няма разсъждение. Щом започнете да разсъждавате, Божественото вече почва да губи своята стойност. Разсъждавате ли с разумното си сърце, вие ще почувствате едно приятно разположение долу, под лъжичката си, и тогава всеки един от вас може да каже: „Времето ще бъде еди-какво си.“ Запитайте се например как ще прекарате тази година живота си – добре ли, или не? Ако отговорите с ума си, той ще ви даде или най-хубавите проекти, или някой път може да ви даде мрачни проекти, но запитате ли вашето разумно сърце, то ще ви даде един положителен отговор. Не само че ще ви даде един положителен отговор, но ще ви посочи

дали ще минете през мъчнотии, като същевременно ще ви даде права насока, за да може да преминете по-благополучно.

Сега в това разумно сърце влизат и добрите навици. Всеки човек има добри навици. У някои хора добрите навици се явяват по-рано, а у някои – по-късно. Дойде ти едно подбуждение, една добра мисъл да направиш някому добро. Минаваш покрай пътя, гледаш една бедна вдовица. Ти бръкнеш в джоба си, но веднага започваш да философстваш. Казваш си: „Имам пари, но ми трябва днес. Хайде, друг ден ще направя това добро.“ Разсъждаваш ли така, ти вече си направил първата погрешка. Няма да се мине дълго време и ти ще платиш десетократна глоба за неизпълнението на ония хубави Божествени чувства. Следователно ние всякога трябва да се подчиняваме на Божествения глас в себе си. Щом това Божествено чувство заговорва в нас, то е изпит в живота ни. Бог ни изпитва – трябва абсолютно да Му се подчиним! Възприемеш ли Божественото, изпълни го. За това Добро, което ще направиш, не се изисква да дадеш цялото си имане – то е една малка услуга. Едно дете паднало на улицата, счупило си крака. Какво ще ти коства да го вземеш, да го занесеш у дома си и да му помогнеш? – Ще изгубиш само половин час. Казваш: „Аз имам важна работа.“

Всичкото нещастие в нашия живот е там, че ние не слушаме своите добри подбуждения и добри навици, които имаме вътре в сърцето си. Ние се спираме на ред философски разсъждения и умувания и казваме, че трябва да уредим живота си. Първото заблуждение е в това, че ние мислим, че искаме сами да уредим живота си. Животът ни, според това разумно сърце, е уреден. Всички условия, при които трябва да живеем, всички хора, с които трябва да се срещаме и които трябва да имат влияние върху нас – всичко това е определено. И както е определено, така ще бъде. Цялото Небе работи върху нас в тази насока. В света ние не живеем, но Бог живее. И

следователно всяко добро дело е проявление на Бога в нас. И когато ние противодействаме на една добра Божествена мисъл, ние създаваме своето нещастие в света. С тия добри навици, които имате, не се изисква вие да вземате целия товар на света. Аз съм ви говорил и друг път, че всяка една добра мисъл е свързана с хиляди други добри мисли. Сега вие не мислите, че ако не изпълните добрата мисъл, Бог не е предвидил това. Той е предвидил всичко, но вие губите условията. При всяко неизпълнение на добрата мисъл вие се понижавате, вие потъвате, при което и животът ви става по-труден. С отказването да изпълните каквато и да е добра мисъл вие всякога се понижавате. Средата става все по-груба и по-груба, докато най-сетне вашата воля се парализира. Вие ставате играчка на съдбата, т. е. на външните условия. Тия условия идват по единствената причина, че ние не слушаме разумното сърце.

Как познаваме, че в нас действа разумното сърце? Когато това разумно сърце действа в нас, в душата ни всякога наставя едно разширение. Щом направиш най-малкото Добро, ти усещаш вътрешното доволство в себе си, като че си придобил целия свят. Всички трябва да се пазите от следното нещо: когато направите най-малкото Добро, не го изявявайте отвън. Изявите ли го отвън, вие спъвате себе си. Защото в дадения случай, когато направиш Доброто, ти вече имаш одобрението на Бога и се радваш. С това ти не се препоръчваш, но Бог те препоръчва. Да кажем, че един човек се дави във водата. Ти го спасиш. След като го извадиш от водата, не стой да ти се отплаща. Ти си замини, а нека той те търси. Ако ти, след като направиш Доброто, пишеш във вестниците, че си избавил от смърт еди-кого си, това Добро е наполовина изгубено. Моралната сила на ученика, който следва Божественото учение, е в това, че той трябва да има абсолютна вяра в Бога. Ние може да не знаем где е Небето, може да не знаем где живее Господ, колко е далече от нас, но трябва да

чувстваме Бога. Един английски проповедник казва: „Аз не знам где е Небето, но щом започна да се моля Богу, тайно в душата си чувствам действието на Божествения Дух.“ Значи Господ го чува моментално, а това е важното – че в момента, когато ние отправим своя Дух към Бога, Той ни чува. Право е казал пророкът, че Бог не живее на Небето, а в сърцата на смирените. Кои са смирените? – Хората на разумното сърце – казвам аз. Ако всички вие бихте се водили по вашето разумно сърце, всичките спорове, които по някой път се явяват между вас, биха изчезнали. Например вие имате груби навици, по някой път нямате търпение – всичко туй се дължи на вашия философски ум, който смята, че са ви обидили. В какво седи достойнството на човека? – Достойнството на един човек седи в изпълнението на Волята Божия, в приложението на най-малките добродетели. Ти може да си спечелил едно от най-големите сражения, може да си повдигнал цял народ, но ако един ден сърцето ти каже да завържеш обувката на един старец и не направиш това, всичко сторено пропада. Да завържеш обувката на един старец струва повече, отколкото да спечелиш едно сражение. Сега ще ви приведа примера за онези двама отшелници, които живели цели двацет години в пустинята, дето постоянно се молели на Бога. Един ден единият от отшелниците вижда, че другарят му, като минава покрай едно място, подскача и хуква да бяга. Чуди се: какво ли е видял този човек, от какво се е уплашил, та хуква да бяга. Отива на мястото и вижда един голям куп със злато. Казва си: „Колко глупав човек, бяга от златото!“ Той изважда златото от купа, взема го и отива в Александрия, дето направя голяма къща за странноприемница; помага на бедните, похарчва всичко и нищо не задържа за себе си. Връща се в пустинята и се моли на Бога да му каже дали е доволен от него. Явява му се един ангел и му казва, че всички негови добрини не струват колкото подскачането на неговия брат. Следователно, ако съберем всичко онова, което сегашният наш

обективен ум може да направи от времето на нашето детинство до времето, когато си заминем за другия свят, и го претеглим, всичко това не може да тежи толкова, колкото една малка постъпка на разумното сърце. И в Писанието някъде се казва: „Размишляваше Давид в сърцето си“ – значи той размишляваше с това разумно сърце.

Туй е, което сега се изисква от всички. Във втория стадий на вашия живот вече се изисква обхода, т. е. да знаете какви трябва да бъдат постъпките ви един спрямо друг. Например искаш да направиш бележка някому. Направи, но да я направиш от Любов, както ще постъпиш спрямо себе си. Когато правиш бележка на себе си, как постъпваш? Осъждаш ли се строго? Нали смекчаваш условията? Защо да не постъпваме спрямо другите тъй, както спрямо себе си? Следователно ние трябва да изнесем Истината с Любов.

Когато поправяме грешките на който и да е брат, трябва да ги поправяме с Любов, та той да почувства, че ние правим това нещо от Любов, а не че искаме да се радваме на някоя негова погрешка.

Първото нещо, което сега липсва на хората, е благородството. Например в тази Школа някой път се карате за столове. Някой ме пита: „Ние нямаме ли право да седнем напред да слушаме? Питам: кой е по-благороден – който сяда отпред, или който сяда отзад? Ако си човекът, който може да отвори устата си и да каже една любовна дума, да изпълни Волята Божия, седни на първия стол! Ако си човекът, който може да каже най-грубата дума, седни най-последен! И да те викат напред, кажи: „Братя, аз не съм за първото място. Аз ще седя отзад и постепенно ще идвам към първите столове.“ Казвате: „Да седнем отпред!“ Да седнете отпред аз ще се радвам, но трябва да знаете, че аз чета тия първи редове. Те трябва да бъдат редове на Божествената Любов, така че кой как ви срещне, от вас да излиза онази благодат, онази нежност, онази сила да си помагате един на друг. Вие сега ще ми кажете: „Да, но това са нашите наследствени

черти.“ – Това е една лъжа. Наследствените черти са ваша измислица. Доброто, добрите навици, благородното сърце у вас Бог ги е вложил още когато ви е създавал, още когато сте излезли от Бога. Следователно във всеки един случай ние имаме толкова възможности да бъдем добри, колкото и лоши. Аз съм казвал и друг път що е зло. Злото всякога произтича от отказването ни да вършим Добро. Злото е ненаправено Добро. Да допуснем сега, че двама ученици се скарат, обидят се нещо. Това е много естествено. Как ще изгледят тази обида? Ако единият от тях си каже: „Чакай, аз ще постъпя според моето разумно сърце.“ И другият казва в себе си: „И аз ще постъпя според моето разумно сърце.“ Постъпят ли и двамата така, спорът веднага ще бъде изгладен. Ами че какво има да делите? Какво има да делите в този свят? Не е ли най-хубаво да имате Божествената Любов? Онова, което може да даде сила на ума ни, онова, което може да даде сила на сърцето ни, онова, което може да даде сила на волята ни – това е Бог, Който се е ограничил, за да живее в нас. Има Един Бог в света, Който се е ограничил заради нас. Това е най-голямото величие на Бога. Ако ти пренебрегнеш тази жертва, която Господ е направил – да влезе в човешкото сърце, създаваш условия за смъртта. Оттам произтича смъртта. Ние всеки ден и умираме, и възкръсваме. Ако още тази вечер вие решите да бъдете верни на този велик закон на Божественото проявление, знаете ли каква промяна ще стане с вас? Ако вие се подчините на този Божествен закон, то който човек и да срещнете на пътя, и най-лошият да е, щом се спрете и го погледнете, Бог ще ви се усмихне чрез него. Ще кажете: „Познах Го!“ У лошите хора Бог е скрит надълбоко. Тия хора са лоши, защото не живеят добре. Когато се развалят пътищата в една държава, кой е виновен – пътищата или хората? Хората не поправят пътищата. И тъй, при сегашните условия на живота ние със своето непослушание на този велик вътрешен закон сме дошли до такова положение, че целият

съвременен християнски свят страда. И тъй, изисква се мекота на нравите! Един господин е казал, че от лицата на тукашните школници свети смъртта. Не, аз не зная дали смъртта може да свети, но това, което зная, то е, че нашите лица не трябва да дишат смърт, а трябва да дишат живот.

Сега, когато аз говоря за разумното сърце, трябва да знаете, че за да се развие то, страданията трябва да ви засегнат издълбоко. Човек трябва да бъде разклатен от дълбочините на душата си. Не са нужни само афекти, които да засягат повърхността ви, както някои вълни засягат само десетина метра от морската повърхност. За вас трябва коренна обнова. Ние трябва да имаме характера на Авраам. Авраам беше бездетен. Според закона на евреите наследството трябваше да остане на одного от неговите слуги или на одного от неговите синове от робините му. Обаче Бог му каза, че ще му даде наследник. Кой беше наследникът на Авраам? – Исаак. Баща му и майка му имаха една светла идея. Бог каза на Авраам: „Ще принесеш сина си в жертва.“ Ако вие бяхте на мястото на Авраам, щяхте да кажете: „Това не може да бъде!

Бог ме изпитва. Такива работи не върша.“ Авраам обаче не направи така. Каза: „Да бъде Волята Божия!“ Той взе сина си, тури дърва на гърба си и отиде точно на мястото, дето му бе казано да го принесе в жертва. До последния момент бе на изпитание. Когато вдигна ножа, Господ му каза: „Познах, ти си човек на послушанието, затова няма да принесеш сина си в жертва.“ Ето една похвална черта на Авраам! С това той показва, че е готов да пожертва и най-ценното, което имаше. Затова Авраам се нарича приятел Божи. Аз го наричам отец на верующите, понеже беше човек на абсолютната вяра, човек без никакво съмнение.

Разбира се, вие ще приложите това Учение кой на което място се намира в живота. Вие ще опитате Бога и Той ще ви изпита. Да не

мислите, че Той няма да ви изпита. Ще ви изпита като Авраам, ще ви изпита като апостолите, ще ви изпита като пророците. Всички ще минете през огън, седем пъти ще минете през огън. Като казвам, че всички ще минете през огън, вас ви е страх. Трябва да се мине седем пъти през Божествения огън! Това е най-голямото благословение. Това е свещеният огън на Любовта, който ще пречисти умовете и сърцата ви, за да разбирате хубавото у Бога и как трябва да го изпълните. Никога няма да бързате. Каквото и да вършите, не бързайте. Някой от вас е търговец, заплете се в сметките си, няма пари – отиде си вкъщи, стисне си главата – отчае се. Не стискайте главата си! Като дойдете вкъщи, седнете, отправете ума си към Бога, към своето разумно сърце, послушайте какво ще ви се каже да направите в дадения случай. Все ще получите един отговор. Майка сте, имате непослушна дъщеря. Не и се карайте, не я молете да направи това-онова, но се обърнете към своето разумно сърце и го попитайте какво да правите. Може да минат ден, два, три, четири – ще дойде най-добрият отговор какво трябва да направите. Учител си, слуга си някъде, ученик си – каквото и положение да заемаш, не бързай.

Ще ви приведа един пример, от който ще видите, че онези, които имат вяра, всякога се спасяват. Около двеста и петдесет-триста души офицери били осъдени от болшевиките на смъртно наказание. Отиват при един от тях. Питат го: „Вярваш ли в Бога?“ – „Не вярвам.“ Теглят му куршума. Убиват го. Отиват при втори, трети, четвърти и все ги питат: „Вярвате ли в Бога?“ – „Не вярваме.“ Най-после запитват един от тях: „Ами ти вярваш ли в Бога?“ – „Да, вярвам!“ – И се прекръства. „Най-после – намери се един да вярва в Бога. Хайде навън, не заслужаваш да те убием.“ Пущат го на свобода. Защо? – Господ пошепва на този, който убива: „Пусни този, той е Мой човек!“ Този човек вярва в своето разумно сърце, слуша своя вътрешен глас.

Аз мога да ви приведа още много примери за съветите на разумното сърце, но тия примери имат сила в своето приложение. Аз зная колко е мъчно човек да приложи едно правило! Когато човек се разгневи, веднага идва съмнението, колебанието.

Във всичко в света може да се усъмните, но в Бога – никога! Бъдете готови да се жертвате заради тази велика Любов – заради Господа, Който съизволява да се ограничи, да дойде да живее в нас! Бъдете готови в дадения случай всичко да пожертвате заради Него! С това се е отличил Христос: „Дойдох да изпълня Волята на Онзи, Който Ме е пратил“, казва Христос. Най-после, когато Му казаха, че трябва да понесе кръста на страданията, каза: „Аз ще направя всичко, което Отец Ми е казал.“ Христос имаше знание, имаше и сила. Той казваше: „Не мога ли да поискам един-два легиона ангели да дойдат и да Ме освободят? – Мога, но няма да го направя. Аз ще предпочета позора, страданието, мъчението, но всичко това ще бъде за благо на Моите братя.“ Туй е Божествената воля! В какво седи Божията Любов? – В послушанието. Ще дойде ден, когато няма да има страдания. Христос вече няма да Го разпъват в света. Защо? Ами че няма такова дърво, на което могат да разпънат Христа! Този Христос, Който днес живее в сърцата и душите на 500 милиона хора, за Него няма такова голямо дърво, на което могат да Го разпънат. Той е достатъчно силен и Неговата сила ще се развие още повече. С тази сила можем да разполагаме и ние. Затова казва Христос: „Всичко, каквото попросите в Мое име, ще ви бъде дадено.“ В кое име? – В името на Божията Любов, в името на това разумно сърце, което е в нас. Ако имаш разумно сърце, Христос може да дойде и да живее в него.

Аз ви говоря, но ние не можем да ви наложим правила. Желая едно нещо от вас: да се надпреварвате в отдаване на почит един на друг. Това е първото нещо. Философия имате достатъчно, даже и за професори ставате; лекции може да държите, морал на хората може да

четете, можете да тълкувате и Евангелието, но приложение ви трябва. Най-мъчното нещо е приложението, а това се изисква от всинца ви. Който приложи, той влиза във втората фаза. Който слуша разумното сърце, на него може вече да се говори. Добрите навици са това, на което може да разчитате. Трябва да знаете, че всички имате добри навици. Че ги имате, ето как ще ви докажа. Ако ви обидя, вие ще ми покажете как трябваше да постъпя. Ще ми кажете: „Трябваше да бъдеш по-мекичък.“ Щом ми четеш морал, значи имаш добър навик, знаеш как да постъпваш. Щом можеш да ми четеш морал, значи разбираш от добрите навици. Защо да не можеш да постъпиш така и ти? Всички знаем как трябва да постъпваме? Щом знаем, защо да не можем да приложим? Можем да приложим! И тъй, всички, без изключение, можете да приложите. Ние имаме добрите навици, имаме разумно сърце. Бог се е ограничил да живее в нас. Ако 2000 години след Христа кажем, че не можем да живеем един чист християнски живот, това е срам за нас!

Аз ви слушах преди лекцията, един брат каза: „Братя, да се помолим!“ Аз бих желал само един от вас да се помоли, а не всички. Един от вас би свършил цялата работа. Един трен колко души машинисти изисква? – Един. Ако всички станат машинисти, ще има караница. Един машинист е нужен! Той ще се качи на машината, а всички останали ще насядат във вагоните – и работата ще тръгне. Това добро сърце ще потегли; този лост ще се съобрази с великия Божествен закон, а всички други ще стоят във вагоните тихо и спокойно. Вие ще кажете: „Ама да не направи той някаква погрешка.“ Историята, която ние знаем от хиляди години, показва, че всички онези, които са се ръководили от своето разумно сърце, са постъпвали разумно. Те никога не са създали някаква катастрофа. И затова псалмопевецът казва: „Млад бях и остарях, но не видях праведният да проси. Не видях човек с разумно сърце да проси, да е

излязъл на поругание.“ Ако някой път праведниците са били излагани на поругание, то е било по простата причина да помогнат на своите братя.

И тъй, сега ще апелирате към вашите добри навици, които имате, към вашето разумно сърце. И после ще апелирате към Христа, към Този, живия Христос, Когото аз наричам Син на Любовта. Единственият Учител в света! Неговото име ние знаем, че е Христос, но Той има свещено име, което не смеем да произнесем. Когато се обръщам към Него, аз казвам: „Господи, с Твоето име, с което Ти си знаен само горе, на Небето, да бъде Твоята воля.“

Надпреварвайте се в почит! Това нещо е необходимо за българина. Между всички славяни те са най-груби. Това ще си го признаете. Няма никаква обида в това. Не е лошо да бъдете груби, но оглаждане ви трябва. За да се огладите, ще се надпреварвате в Божествената Любов. Тази Любов ще ви изглади. И тогава вие, като онази мида, ще направите от вашата грубост един бисер. Най-първо ще започнете с добрата обхода. Аз постоянно слушам да казват някои от вас: „Учителя спрямо някои е по-благосклонен, а спрямо други – не. Вие разсъждавате плътски. Ние не можем да бъдем благосклонни по лице. Божествената Любов действа еднакво към всички хора. Към всички хора Бог действа еднакво, но не всички хора еднакво проявяват Божиата Любов. Следователно вашите души се различават по това, че някои са по-готови и затова Господ по-силно се проявява към тях. Обаче всички трябва да знаете, че имате една и съща възможност. Както Бог действа спрямо един ангел, тъй действа и спрямо един човек; тъй действа и спрямо растението, тъй действа и спрямо последното камъче – без никаква разлика. Аз не говоря за външния, за физическия свят. Аз говоря за живите камъни, за живите растения, защото на Небето и растенията говорят, и камъните говорят – и са живи.

Та всички трябва да проявявате вашите добри навици! И аз бих желал да изчезнат грубостта, хокането между вас. С това се нарушава Божията Любов. Всички хора се оплакват, казват: „Любов ни трябва.“ Ами че Любовта е между вас! Любовта е вътре във вас, проявете я само! Ами че кой е крив, ако вие имате един затворен кран и водата не може да тече през него? Водата ли е крива, или вие? – Отворете крана и вашето разумно сърце веднага ще проектира тия извори навън.

Първата черта и за младите, и за старите е да се надпреварват в отдаване на почит. Ученици, които не могат да се почитат един друг, не могат да почитат и учителя си. Ученици, които не живеят помежду си добре, не почитат и своя учител. Господ казва, че не е доволен от онези, които не Го слушат.

Сърцата на всички трябва да са готови да изпълняват Волята Божия. Всички трябва да изпълнят Волята Божия от Любов. Неговото царство ще дойде! Тогава всички ще се веселим. Това можем да го направим още тази вечер. Не, тази вечер е ден! Ние можем да обърнем вечерта на ден.

Сега искам да остане в главата ви следната мисъл: всеки един от вас сам за себе си да разреши въпроса как да се обхожда с другите, а не как да се обхождат другите с него. Този е главният въпрос. Вие започвате обратно. Не, всеки един от вас от свое гледище да разреши как се обхожда с другите и дали Господ е доволен от неговата обхода. Аз не казвам, че Господ е недоволен, защото ако кажа, че Той е недоволен, това е съдене. Вие можете да изправите всички ваши погрешки. Тази вечер Господ ще вземе всичките наши грехове и ще ги хвърли зад гърба Си. Моментално ще стане това. Тогава ще се яви това ново състояние, ново раждане на човека, ще се зароди един нов подем в човешкия Дух. Новороденият човек ще бъде свободен от своите терзания, ще бъде радостен и весел. Това може да стане още

тази вечер. Този въпрос може да разрешите още тази вечер. Онези, които са готови, да не отлагат. Пък онези, които не са готови

– когато им дойде времето. Които са готови, моментално могат да разрешат този въпрос.

Размишление

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и четвърта лекция от Учителя 2 април 1924 г, София

ТЪЧЕТЕ МИСЛИТЕ СИ!

Тайна молитва

Прочетоха се няколко теми върху „Качествата на новия човек“.

Всяка мисъл има свое приложение. Думата **приложение** е ясна. Мислите могат да бъдат отделни, разхвърляни, тъй както са отделни и разхвърляни нишките, преди да се е изтъкал от тях какъвто и да е плат. Може да имате най-хубавите нишки: копринени, ленени, вълнени или памучни, но все-таки те ще бъдат разхвърляни тук-там е из материята. Питам: тия нишки ще ви ползват ли? – Не. Ако дойде една разумна сила и така сплете тия нишки, че образува от тях един плат, този плат ще може вече да се използва за вашето тяло, за вашата къща. На същия закон се подчиняват и човешките мисли. Докато са разхвърляни, те не ни ползват нищо; изплетат ли се така, че да образуват едно цяло, те вече са една материя, която може да се използва в живота.

Сега някои казват: „Трябва да мислим!“ Да мислим, значи да предем. Добре, но ако през целия си живот правим само конци, какво сме научили? Казваш: „Жената преде.“ Какво от това? Каква полза имате от тия нишки? Тези нишки трябва да се изтъкат.

Мнозина от младите и старите се страхуват да влязат в някоя окултна школа, защото щели да се приравнят с другите и нямало да могат да мислят. Кой е крив за това, че човек не може да мисли? Ако вие сложите мед пред една муха, тя ще отиде ли при меда? – Ще отиде. Като види още отдалече меда, мисли ли да отиде при него, или нещо я привлича. Никаква мисъл не я ръководи към меда, освен желанието и да си вкуси от него. Тя може да се удави в този мед, може крилцата и да залепнат и да умре, но въпреки всичко това ще

отиде към меда. Така е и с всяка разхвърляна мисъл, затова мислите трябва да се изтъкат. Как ще се изтъкат? – Има закони за това. Тия закони трябва да се разбират, а при разбирането има и методи за приложение.

Да кажем, че имате една величина **A**. Тази величина може да е една неподвижна точка, която чака подтик отвън, за да се движи, а може да е и една жива топка, която има подтик за движение отвътре. Да кажем, че тази величина може да се движи в известна посока, например към посоката **B**. Какво може да направи тази величина в движението си към **B**? Къде ще бъде следното положение на тази точка **A**? – Щом тази величина дойде до **B**, тя ще се обърне назад.

Сега няма да се впускам в обяснение на механическите закони, понеже живите закони на Природата се отличават от механическите, а съзнателните закони на Живата природа се различават от живите закони. В тия закони има градация. Допуснете, че **A** е един вол, който живее в София, а **B** представлява пашата му някъде горе по Витоша. Този вол прекарва цяло лято на паша и не мисли за София. Значи той се намира в движение към **B**. Но дохожда зимата, цялата местност се покрива със сняг. Едва тогава му дохожда наум, че трябва да се върне в София. Следователно от **B** той трябва да се върне назад.

Значи величината **A** се движи от величината **B** назад към София. Можете ли математически да определите например след колко време величината **A** ще се върне обратно в София? За решението на тази задача имат значение условията, а също и времето, през което ще се върне този вол. Този вол ще се върне в София, когато падне сняг и покрие цялата местност. И наистина, тъкмо така става. Същото нещо прилагаме и по отношение на човека. Той е същата величина, която слиза от Невидимия свят **A** във видимия, физическия свят **B**, дето остава на паша. Той прекарва на Земята 40-50 години: яде, пие, забравя за онзи свят. Обаче щом снегът падне, дохожда смъртта. Тази

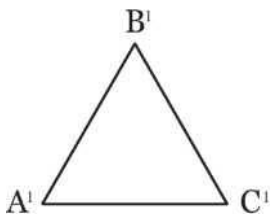
величина от **B** се връща пак в **A**, в първоначалното си състояние. Тъй че човек най-напред се движи от горе на долу, а после от долу на горе. Там, откъдето започва движението, положението на тази точка наричаме **горе**. Силата, която движи известна величина, е отгоре. Следователно силата, която е заставила човека да се движи, е отгоре. Изминатият път **AB** може да е път на един вол, може да е път и на един човек, но резултатите ще се различават. Ако величината **A** е един вол, който е дошъл до **B**, той през цялото лято само ще пасе и за нищо няма да мисли. Ако пък е един човек, който слиза на Земята, процесът на движението за него ще е по-сложен. Туй движение по посока **AB** представлява задачи за решение от висшата математика на живота. Можете ли вие например математически да определите коя посока ще вземе един вол, като тръгне от София за паша на Витоша. Той все ще вземе една посока, но откъде ще тръгне: дали от южната, източната, западната или северната страна? Освен това можете ли да определите математически где ще спре? – Може. Онези, които разбират законите и правилата за решението на тия задачи, ще могат да ги решат. Също така математически може да се определи кога ще се роди някой човек на Земята, какво е способен да извърши и какво ще извърши.

Следователно главната мисъл в нашия живот е да се разберат вътрешните закони, по които се гради и развива разумният живот. Аз наричам разумен живот онзи, когато човек е в състояние сам да премахне някоя своя болест. Такъв човек според мен е разумен човек. Всеки човек, който не може да премахне някоя своя болест, не е разумен и следователно разумният живот не е в него. Великата сила, която лекува хората, иде отвътре. Великата сила, която прави хората разумни, също иде отвътре. Любовта, която може да повдигне човека, и тя иде отвътре. Отвън съществуват само условия, поводи за Любовта. Отвън съществуват само поводи за Знанието. Известен

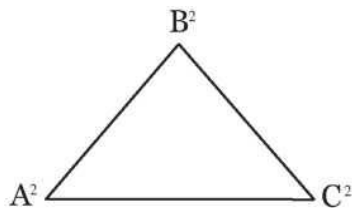
предмет може да ви причини известно впечатление, може да ви подбуди към нещо, но същинската причина, която ви подбужда, иде всякога отвътре. А вътрешният свят е реалният, истинският, действителният свят.

Питам ви: в какво седи една права мисъл според вас? Допуснете, че накарам един от учениците да начертае на дъската един триъгълник и да опише колко положения може да заеме този триъгълник, т. е. какви възможности се крият в него. Колко положения може да заема този триъгълник? Как се явява в Живата природа той?

Да вземем например един равнобедрен триъгълник $A^1B^2C^3$ (Фиг. 1). Правата A^1B^1 е движението на величината A^1 към B^1 . Обяснете какви са качествата на този равнобедрен триъгълник! Той е остроъгълен триъгълник и в него страната $A^1B^1 = B^1C^1$, а страната A^1C^1 е по-малка. Добре, но сега ви питам: кои са били условията, които са направили този триъгълник остроъгълен? Ако в човешкото сърце и в човешкия ум е имало повече сили, триъгълникът се развива повече на височина и става равнобедрен, т. е. триъгълник със слабо телосложение.

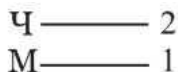

Фиг. 1

Фиг. 2

Ако пък имате по-ниския триъгълник $A^2 B^2 C^2$, той показва, че условията, при които се е родил, са били по-неблагоприятни (Фиг. 2). Материята, в която се е развивал, е била по-гъста. Давленията са били по-силни, значи този триъгълник изразява по-силно телосложение. В този случай тялото се развива за сметка на всичко, а умът и сърцето са като условия за развиване на тялото. Тялото е господарят, то заповядва на ума и на сърцето, а в първия, равнобедрения триъгълник, сърцето и умът заповядват на тялото. Следователно в сърцето и в ума на човека има в еднаква степен егоизъм, затова двете бедра в равнобедрения триъгълник са равни. Това показва, че за да бъде човек нормален, между ума и сърцето му трябва да има хармония. Нормален човек е само онзи, в който умът, сърцето и тялото са в хармония, т. е. тялото се подчинява на ума, а умът се подчинява на сърцето. Ще кажете: „Сърцето трябва да се подчини на ума.“ – Не, на Земята сърцето е по-силно от ума. Най-първо човек е чувствал и после се е появила мисълта. Значи първо се е явило сърцето, а отпосле – умът. Вие може да мислите, че вече разбирате тия триъгълници. Не, в тях има движения. Представете си, че един от тия триъгълници се движи около своята ос с известна бързина. Това движение може да има известна посока, но може да има и второ движение, точно противоположно на първото. Посоката и дължината на тия движения може да се определят.

Фиг. 3

Да допуснем, че силата на вашите М-1 чувства е два пъти по-голяма от силата на вашите мисли (Фиг. 3). Тогава ще имате отношението 2:1. Ако пък вашите чувства са два пъти по-слаби от вашите мисли, какво ще бъде отношението в този случай? Отношението ще бъде 1:2. Как мислите, ако вашите чувства са два пъти по-силни от вашите мисли, колко от вашите мисли ще могат да бъдат реализирани? Всякога след реализирането на две желания ще дойде една мисъл. След като се реализират две желания, човек се изтощава и чувствата му отслабват. Тогава законът се сменя: умът става два пъти по-силен от сърцето. Щом се реализира мисълта, умът отслабва, енергията му се изразходва и той се нуждае от набавяне на нова енергия. Много пъти човек не може да мисли, понеже няма енергия. Някой път човек иска да чувства, но няма енергия. Той знае какво е Любовта, но енергия няма. Например дойдат ти гости, искаш да ги нагостиш, но нямаш брашно, сиренце, масло и започваш да се извиняваш – усещаш едно стеснително състояние. Имаш ли брашно, масло – направиш баница на гостите, радостен си.

Сега какво е приложението на закона? Да кажем, че аз зная много добре как се прави баница. Баницата е един символ. Това значи, че аз зная символа, но нямам сирене, масло, брашно, т. е. нямам условия, за да приложам символа. Законът за приложението на тия геометрически формули е следният: всякога, когато имаш условия да проявиш една мисъл или едно желание, но не ги проявиш, ти се спъваш, влизаш в дисхармония с Битието. Дойде ти някой приятел и имаш желание да му направиш една баница – ти трябва да му направиш тази баница, колкото време и да ти коства. Изпълниш ли това свое желание, в теб ще се развие едно благородно качество. Някой ти поиска някаква малка услуга – направи я! Ама може да се явят във вас противоречия: нямам условия, нямам време и т. н. Не, ние говорим само за възможностите. Когато няма абсолютно никаква

възможност, това вече е изключение. Законът за невъзможностите е друг. Мъртвият човек живее в невъзможности и затова отива в гроба. Умрелият човек мълчи, не се проявява, казва: „Не мога.“ Но когато отидем при живия човек, той говори. Живият човек трябва да говори, а мъртвият – да мълчи. Сега има хора, умрели поради нямане на Любов. Казва някой: „Аз не мога да любя.“ Казвам: мъртъв си, затова ще мълчиш, ще изучаваш философията на мълчанието. Мълчанието е законът на мъртвите. Трябва да научиш закона на мълчанието! Мъртвите само ще мълчат в почвата, докато съберат енергия да израснат отново. Сега, разбира се, аз не говоря за естествената смърт, но аз говоря за онова вътрешно бездействие, когато човек не се интересува абсолютно от нищо.

Допуснете, че аз ви дам една задача в Школата. Какво ще правите? Трябва да сте готови! Вие още не сте имали задачи. Едва сега ще пристъпим към задачите. Например ще раздразним одного от вас. Ще пратим десет души да го набият, тъй да го масажират, че да го предизвикат да се раздразни. След туй ще искаме от него, точно математически, след пет минути да бъде весел, всичко да забрави, като че нищо не е било. Но да не бъде весел само привидно, а и вътрешно. Така ще направим с един, с двама, с трима и с повече. Други пък ще изпитаме по друг начин. После ще направим и друг опит. Ще ви свикаме на събрание и, без да знаете, изведнъж ще запалим салона. Тъй ще видим колко сте смели. Сега говорим: „Трябва да сме смели, решителни, в случай на някое нещастие не трябва да се бяга и т. н.“ Ще направим опита, без да знаете. Тогава, каквото мислите, ще бъде? Вие всинца може да бъдете герои, да седите спокойно, без всякакъв страх, но може и всинца да избягате навън – не се знае. Това е само предположение. Предположението не е знание. Докато нещата не се опитат, те не се знаят. Например аз може да мисля, че съм герой, но на геройство на думи само аз не

разчитам. На такова геройство нищо не градя. Често, когато си задавам някоя задача, аз предварително си правя един малък опит. Сега например наблюдавах как се проявиха някои от вас на последната екскурзия. Времето е облачно, вали дъжд, но ние вървим. У мнозина минава мисълта: „Уж пролетна екскурзия, времето трябваше да бъде хубаво, а то вали, ще се простудим – не си струва да се излагаме така на дъжда, да отидем по-добре на хижата, да се изсушим.“ Това е много правилно, но това са човешки разсъждения. Казвам: добре, като дойдат всички, ако искат, да отидем на хижата, но ако не се съгласят, ще отидем на нашето място, ще накладем огън и ще се изсушим там. Ако отидем на хижата, какво ще спечелим? Ние постоянно сме пред очите на хората, всички ни следят, затова, като отидем там, ще дойдат и други екскурзианти и няма да бъдем свободни. Казват: „Вали дъжд, може да се простудим, духа вятър.“ Значи дъждът и вятърът ви плашат. Ако един малък дъжд и вятър могат да ни плашат и не можем да ги издържим, какви екскурзианти можем да бъдем, какъв характер имаме. Не, спокойни ще бъдете. Гледам – някой потреперва, студено му е. Казвам: няма нищо, ще се стоплите.

И Природата в туй отношение е много умна! Аз я познавам, аз съм запознат с нея. Много умна и много досетлива е Природата. Тя има всички методи, за да изпита човека. И какво беше времето през целия ден? Току изведнъж се поправи времето, небето се отвори. Всички казват: „Оправи се времето!“ Мина се половин час, отново заваля дъждът. Всички казват: „Сега вече ще ни накваси.“ Мина се още половин час, времето пак се оправи. Така целия ден времето си игра с нас – ту дъжд, ту слънце. Ние, като виждахме, че завалява дъжд, мислехме, че няма повече да се оправи времето. Обаче не мина половин час, то пак се промени. Та в света има един разумен закон, който ръководи нещата.

От опит трябва да го научим. Щом го научим, ще добием тази вяра. Аз наричам тази вяра вяра в законите на Живата природа, вяра в законите на разумния човешки живот и най-вече вяра в законите на Божествената Любов. Придобием ли тази вяра, тогава ще разберем дълбокия смисъл на Божествения живот. Това са три области, които трябва да се изследват. Вие най-първо трябва да изучавате законите на Живата природа. Имате да изучавате една отлична област, богата с разнообразие. Всичките възможности има човек да изучава Живата природа, без да се умори. После ще изучаваме разумния човешки живот. И когато най-после дойдем до Божествената Любов, това е финалът на всичките науки, които ние можем отчасти да изучаваме.

Сега всички вие учите, но трябва да тъчете вашите мисли. Ако вашите мисли са разхвърляни, ще ги тъчете. Всеки ден ще мислиш. Ако станеш материалист, ще кажеш: „Аз съм един от по-ниските триъгълници.“ Станеш ли много чувствителен и започнеш ли да философстваш, ще кажеш: „Аз станах сега по-заострен, по-висок триъгълник.“ Тогава идеалът ти ще бъде да станеш един равностранен триъгълник. Чувствата ти трябва да бъдат хармонични, изобщо волята ти, умът и сърцето ти трябва да бъдат хармонични. Всичко това е лесно за говорене, но е мъчно за изпълнение, ала може да се постигне. Желанието ни да постигнем туй състояние трябва да ни движи в живота. Казвам: на всинца ви трябва благородство в обходата ви. Аз ви наблюдавам – вие не вярвате в погледа на човека. Казвате: „Той не ме погледна хубаво.“ Защо не вярвате? – Има нещо лошо в погледа ви. Погледът трябва да бъде точно определен. Обходата ви към всички хора трябва да бъде такава, каквато е обходата ви към самите вас – нищо повече! Тъй ученикът трябва да си създаде истински отношения. Ако не можете през целия ден да имате добра обхода, то поне един час от деня трябва да бъдете примерни в обходата си. Ще си кажете: „Един час от деня аз ще се

обхождам с другите тъй, както със себе си.“ Като се mine този час, слез от сцената, върни се към стария начин на обхода. Утре пак един час. Всеки ден увеличавай по пет минути. Туй са много приятни опити. Условията, при които сега живеем, постоянно ни изваждат из релсите и ние се спираме, изгубваме този вътрешен импулс и стремеж да се учим, да се облагородяваме, и ставаме индиферентни, като казваме: „Остаряхме вече, нашето се свърши, за друго прераждане ще остане.“ – „Трай, коню, за зелена трева!“ Ти не знаеш какво ще бъде другото ти прераждане. Това е предположение. Знаеш ли точно математически каква ще бъде идущата ти възможност? Сегашното ти положение е най-важното. От сегашното положение по-важно няма. Следващото ти положение като дойде, тогава то ще бъде най-важно. Трябва да знаете, че следващото ви положение зависи от сегашното. Същият закон ще имате и тогава. Представете си, че величината **A**, волът, няма храна в София. Какво трябва да прави? Той трябва да се прероди в **B**, т. е. на Витоша, и там да живее. Той живее в София, но слама няма, сено няма – трябва да излезе вън от София. Ако този вол каже: „Аз не мога да напусна София, ще остана да живея в нея, София е отличен град“, какво ще стане с него? – Краката му ще почнат да се преплитат. Той непременно ще трябва да излезе на паша по Витоша – **B**, за да си събере оттам енергия, та като се върне в София, да бъде оправен и да може да използва живота. Ако вие, които сте дошли в условията **B**, както вола, не пасете, няма да можете да се развивате правилно.

Сега да преведа смисъла на този символ. Да пасете, значи да мислите правилно. Ако не мислиш, ако не туряш тия нишки в едно, ако не събираш тази енергия в себе си, какво друго ще работиш? Всеки момент, всеки час, всеки ден от вашия живот е пълен с енергия. Тази енергия трябва да се складира и за в бъдеще да я обработвате. Тия са задачите, с които вие трябва да се занимавате и да ги решавате

не по един начин, но всеки в кръга на възможностите, при които съществува. Аз мога да дам един метод, по който да се обхождате помежду си, но знаете ли на какво ще мязате? – Всички ще бъдете еднообразни. Еднообразието е много смешно нещо. Всички вие трябва да бъдете разнообразни. Какъвто поздрав дадеш ти, да няма подобен на твоя. Ти да се отличаващ от другите. Всички да бъдете тъй различни помежду си, както са различни листата на едно и също дърво. Нека има нещо еднакво, но то да се състои в това, че действа един и същи принцип, обаче в отделните ви прояви да има разнообразие. Между всички ни трябва да има обща нишка, която да ни свързва действията. Някой от вас, като поздравява, може да направи един реверанс, друг – едва да се поклони, трети – да се усмихне, четвърти – да даде едно цветенце или една смокиня, или един портокал, или една картичка, или една кърпичка: хиляди начини има, по които човек може да изяви учтивостта си към своя брат. Може да занесеш на своя брат нещо много малко – една теменужка. Какво от това? Ти с тази теменужка изразяваш известно чувство. Аз ви говоря това нещо като на ученици. Под ученици на една окултна школа подразбирам хора, които се стремят към Божествен живот. Тия хора трябва да развиват чувствата на деликатност и благородство по отношение на своите близки и после същите качества ще приложат и към външния свят. Няма по-опасно нещо в духовната наука от еднообразието, което аз считам за начало на греха. Еднообразието аз наричам духовен мързел. Допуснете, че имате едно стихотворение от Петко Славейков. Излязат на сцената сто души, един след друг, да декламираат това стихотворение. Какво ще научите от тази декламация? Достатъчно е един, двама, трима, до десетина души най-много да го декламираат, но да слушате сто души наред да го декламираат, нито ще можете да издържите, нито има смисъл. Това е губене на време.

Опасността е в повторението. Например често казваме: „Да бъдем добри!“ Не се мине много време, пак повтаряме: „Да бъдем добри!“ Хубаво, да бъдем добри, но как? В какво седи добротата? – Е, добри трябва да бъдем! Според мен за Доброто човек трябва да мисли най-малко. Не трябва да си индиферентен, но да се проявяваш като добър човек, без да мислиш, че трябва да си добър. Започнеш ли да мислиш, че ще направиш някое Добро, ти няма да го направиш. Не мисли, а прави Доброто. Започнеш ли да мислиш за Любовта, ти няма да я проявиш. Не мислете, че умните хора много обичат. Поне моята опитност е такава: умните хора много малко обичат. Умният човек е много умен, но за себе си.

Аз ви говорих за разумното сърце. То се проявява при съвсем особени условия. Аз съм наблюдавал хора, които отричат Бога, казват, че няма Господ, че трябва да откъсваш и т. н. Но същият този човек, като минава покрай реката, вижда, че някой се дави, и веднага се хвърля във водата и го изважда. Казват му: „Ти казваше, че няма Господ, защо извади този човек от водата?“ – „Е, будала съм бил.“ Значи, ако би спрял: да разсъждава дали да го спаси, или не, би казал: „Нека се удави!“ Той го спасява, защото в този момент в него заговаря нещо възвишено и благородно от миналото. Неговият минал живот му казва: „Тази философия не струва, не е права.“ Ето защо той влиза във водата, спасява човека и с това изпълнява Волята Божия. Ние дължим нашето величие не на сегашните наши мисли, но на онова, което е вложено в нас от миналото ни. Има нещо хубаво, благородно в нас. Вие и не подозирате даже какво велико нещо има, заложено в известни души. Дайте на човека благоприятни условия да се прояви и тогава ще го познаете. Хората, за да се проявят в Доброто, трябва да минат през много тежки изпитания. Само така ще може да излезе онази хубава почва, дълбоко скрита в тяхното естество.

Приложение ви трябва сега! Трябва да се научите всички да мислите правилно, да знаете как да преплитате нишките във вашата мисъл.

Сега как бихте постъпили един спрямо друг? Аз бих ви казал как постъпвате вие, като се съберете двама души. Като не можете да се разберете, хванете се и двамата за косите, набиете се и след това настъпва примирение. Примирявате се, но и двамата се връщате в дома си с пръснати глави. Някога пък само единият пострадва. Аз съм наблюдавал такива случаи. Как идва примирението? Върнат се в дома си, но не се мине много време и единият размисли върху станалото, пък си каже: „Пръснах му главата, но не направих добре.“ Не се мине много време и вторият казва същото. И двамата съжаляват, подадат си ръка и си простят взаимно. Това нещо постоянно става с хората. Този начин е стар метод и вие сега трябва да се освободите от него. И ще се освободите. Новият живот е без вързани глави – това е най-хубавото нещо. Като срещнете един човек, старайте се да носите в ума си една светла мисъл за него; старайте се да виждате неговото минало, а не настоящето му, и ако видите в него нещо лошо, кажете: „Той беше добър човек, има нещо добро, заложено в него.“

Ако бих ви дал една задача, как бихте я разрешили? Да кажем, че се раздават три премии: една премия за ума, друга – за сърцето, и трета – за волята. Коя от трите ще изберете? Ако сте инженер и градите къща, какво ще ви трябва? – Ум. Ако сте работник и копаете на лозето или орете на нивата, какво ще ви трябва? – Воля, сила. Тъй че, ако сте инженер, ще изберете премията за ума. Ако сте работник, ще изберете премията за волята. Ами кога ще изберете премията за сърцето? Дайте един пример!

Мнозина от вас трябва да проучват живота на актьорите. Те са много интересни. Например в Англия и Америка има актьори, които играят само любовни роли. Някой такъв актьор, за да изнесе по-

сполучливо своята роля, обикаля света, наблюдава хората, проучва ги с техните любовни роли на житейската сцена. След това се изправя пред огледалото, имитира всички гримаси и изрази в тях техните отношения, и тогава излиза пред публиката да представя, да играе своята роля. Друг актьор иска да представи на сцената някой умиращ. Затова той търси такива случаи в живота, наблюдава умиращите как се мъчат, проучва отделните моменти от изживяванията им и тогава излиза на сцената. Тренировка трябва, не може другояче! Когато човек иска да развие каква да е сила в себе си: било умствена, било душевна, било волева, непременно трябва да се тренира. Той трябва да проучи външната форма, външния израз на тази сила; трябва да знае как се проявява тя. Например вие искате да се учите на търпение. Седнете пред огледалото, вземете една игла и я забийте в ръката си. Наблюдавайте колко време няма да мръдне нито един мускул на вашето лице. Следете няма ли да ви потекат сълзи. Трябва да знаете, че физическите страдания са предговор, приготвление, за да издържите на душевните, на моралните страдания, които са по-тежки. Например тия от вас, които не могат да търпят, ще ги накарам да направят няколко екскурзии. Аз ще избира за тази цел дъждовни, ветровити дни и тогава ще ви накарам да направите тия екскурзии. Ще отидете на екскурзия и ще видите, че като се върнете, ще бъдете отлично разположени. Най-малко за една седмица няма да мислите да се карате с никого. Природата е майстор да трансформира енергиите в човека. Някой път например вятърът вее или от изток, или от запад, или от север, или от юг и ни донася дъждовните капки, които падат върху човека, внасят известни топлинни енергии в човека и по такъв начин обновяват организма му.

Ние, съвременните хора, страдаме от недоимък. Известна част на нашето тяло гладува и вследствие на това се явява известно неразположение. Ние страдаме от душевен глад. Материални блага

имаме, но душевно всинца страдаме. Казваме: „Няма нито един човек, който да ме разбира. Не съм намерил досега нито един истински брат. Самотен съм в света.“ Значи все липсва нещо на човека. Где ще намери това, което му липсва? – Той може да го намери само в Живата природа. Тя има всичко. Действително тия мисли не са нищо друго освен шишове, които аз познавам. Много добре съм запознат с тях. Някога при случай аз мога да ви покажа образи и форми на тия шишове. Те представляват цяла култура. Ще кажете: „Такъв е животът, съдба е това! Ще се примирим с необходимостта на нещата.“ – Не, тази философия не разрешава въпросите. Всичко, което намираме, че е лошо, че е неправилно, можем да го изправим. Ние трябва да знаем, че в настоящето се проявява Божият Промисъл, а в бъдещето имаме свобода да живеем според Божиите закони. За да подобрим сегашното си положение, ние трябва да съединим в едно и трите неща: необходимост, Свобода и Божествен Промисъл. Човек, който не разбира необходимостта, който не разбира Свободата и който не разбира Божествения Промисъл, всякога ще се намери в едно противоречие. Освен тази никаква друга философия в живота ви не може да работи.

Да направим едно малко упражнение!

Ще ви дам предварително едно обяснение: ако поставите дланта на лявата си ръка върху дясната или обратно, какво ще почувствате? Една топлина. Защо? Защото се срещат две противоположни енергии. На горната страна на човешката ръка се набира положително електричество, затова тя е космата. Долната страна на ръката, дланта, е пасивна, на нея се набира отрицателно електричество. Сега допрете двете длани на ръцете си и наблюдавайте какво ще почувствате в себе си?

Цялата опасност за вас, съвременните ученици, седи в това, че колкото правила съм ви дал, вие не сте приложили даже една десета

от тях. Казвате: „Тъй казва Учителя.“ Да, но никой от вас не е направил ни най-малкия опит. Като ви дам някое правило, вие започвате да го разправяте тук-там, но за себе си не го прилагате. Например турете двата си палеца върху брадата. Турете след това ноктите на двата си палеца под брадата и ще забележите, че имате в двата случая два противоположни резултата върху вашата воля. Туй, което можеш да направиш в дадения случай, не седи в самите палци, а зависи от силата, от енергията, която можеш да прекараш през своите палци. Ръката е проводник на сили. Доколкото можеш да прекараш, да проектираш през твоите палци известна сила към известна част на тялото си, дотолкова ще можеш да направиш едно упражнение. С туй упражнение може да не постигнеш целта, която гониш – нищо от това. Все пак обаче то ще е една придобивка за каляване на волята. Защо някога няма да постигнете резултат? Защото много от вас са нервни и тази нервност се проявява несъзнателно и пречи при упражнението. Например започвате да си мърдате единия крак, да се чешете, да се движите насам-нататък. Искате ли да направите някое упражнение, най-първо ще концентрирате ума си към всичките си органи, тъй че за 5-10 минути те да бъдат под контрола на вашето съзнание, на вашата воля. Около 5-10 минути няма да шавнете, ще мислите само за себе си, ще бъдете силно съсредоточени. Ще дойде някой през това време, ще иска да ви изкара от това съсредоточаване, ще се опита да ви нервира, но вие ще си останете тих и спокоен, като че този човек не съществува. Ще кажете: „Възможно ли е това?“ – Възможно е, има хора, които не се поддават на слабости. Вие ще се повдигнете по-горе от причините, които искат да ви извадят от нормалното ви състояние.

Да допуснем, че аз съм турил главата си във водата, правя някакво наблюдение, а някой в това време ме пита: „Какво има във водата, какво виждаш там?“ Питам: ако аз река да му отговоря, какво

ще стане с мен? Нали тази вода ще нахлуе веднага в устата ми? Аз ще мълча и ще наблюдавам, няма да му се обаждам. Като си извадя главата извън водата, тогава ще му разправам. Докато си във водата, ще мълчиш, ще правиш наблюденията си, но щом излезеш, тогава ще отговаряш. Отговаряш ли, докато си във водата, това не е философия. В дадения случай не трябва да знаеш да говориш, но да мълчиш. Има случаи, когато може да говориш, но има случаи, когато трябва да мълчиш. Казваш: „Всякога мога да говоря.“ – Не, приятелю, има моменти, когато не трябва да кажеш нито дума. Ще мълчиш, ще правиш наблюдения само. Излезеш ли отгоре, над водата, тогава можеш да говориш. Ще ми възразите: „Ами ако този човек се разсърди, че не му отговаряме?“ Според мен в света съществува само един човек. Всичко друго е илюзия. Следователно, щом е тъй, аз ще кажа: в света съществува само един човек и зная, че от този човек зависи всичко. Тогава кой може да ви се сърди? В Бога има ли срѣдня, я ми кажете? Казват, че Господ се сърди. Тъй са писали пророците, но аз питам: Бог сърди ли се? – Не, Бог никога не се сърди. Само ние, хората на Земята, се сърдим за нищо и никакво. Дойде някой твой приятел, каже ти: „Знаеш ли какво говори еди-кой си за теб?“ Казваш: „Не зная.“ – „Еди-кой си казва, че си говорил някои лоши работи по негов адрес.“ – „Не, не е вярно това.“ – „Тъй ли, чакай, аз ще му кажа!“ Разсърдят се двамата. Дойде друг и ти каже: „Знаеш ли, че къщата ти изгоря!“ – „Не, не е изгоряла.“ Всеки ден хората ни лъжат, а ние им вярваме. Ти ще кажеш тъй: „Моята къща никога не изгаря. Моят брат никога не може да каже нещо лошо за мен.“ Приятел за приятел никога не може да каже лоша дума. Аз не зная нито едно изключение от това правило. Ако има само едно изключение, този човек не ти е приятел. Следователно в това отношение ти ще бъдеш спокоен.

Светът, в който живеем, е създаден заради нас. Ние живеем в най-добри условия. При сегашното си развитие при по-добри условия

от тия не можем да бъдем: толкова сме могли да подобрим пътищата. Трябва да знаете, че при тези условия този живот, който прекарвате, е най-добрият. Сега някой от вас казва: „Еди-кой си не трябваше да ни казва така.“ Ами как? – „Трябваше другояче да ми каже.“ – Не, това са наши умувания, наши разсъждения. Той ти каза точно това, което трябваше. Вие се спъвате от тия неща, но за ученик, който разбира нещата, това е една положителна философия. Казвате: „Не трябва тъй да ни говори!“ Ами как? Ами аз как, по кой начин трябваше да ви говоря тази вечер? Вие казвате например: „Този човек трябваше да ни говори по-малко – колкото да ни обясни някои неща.“ Какво значи по-малко говорене? Може да говорим повече, може да говорим и по-малко.

Да допуснем, че имаме едно семе, попаднало на камениста почва. Колко ще израсне това семе нагоре? Малко ще израсте. Защо? – Няма условия. Следователно това семе говори малко. Допуснете сега другата възможност: това семенце е попаднало на богата почва. Какво ще стане с него? – То ще стане дълго, ще има дълга и широка реч. Значи многото говорене подразбира богата почва, благоприятни условия. Малкото говорене подразбира нямане на условия. Тъй че да говорим много или малко – това не зависи от нас. Някой път говорим много, защото има условия; друг път говорим малко, защото няма условия. Някой път чувствата се проявяват повече, защото има условия, някой път не се проявяват, защото няма условия. Известни външни условия ограничават чувствата ни, ограничават волята ни, ограничават ума ни. Ние не можем да мислим, каквото искаме, и да чувстваме, каквото искаме. Ще кажете: „Тогава где е свободата?“ Абсолютна свобода в света няма. Туй, което казват философите, че можем да мислим, както искаме, че можем да действаме, както искаме, че можем да чувстваме, както искаме, не е така. Ние се намираме в един свят, в който всичките неща са относителни.

Мисълта е относителна, чувствата са относителни и волята е относителна. Например детето мисли тъй, както мислят майка му и баща му, с малко видоизменение. Като кого мисли малкото вълче? – То мисли като майка си, като баща си. Баща му може да е бил по-голям герой от него: може да е давил, да е ял повече овци от него, но и вълчето постъпва като баща си, макар и по-малко да се проявява в геройството си. Като кого мисли малкото агънце? – И то мисли като баща си и майка си. Като кого мисли малкото семенце? – Ако е ябълчно, ще мисли тъй, както е мислила ябълката. Следователно ние мислим това, което са мислили другите хора преди нас. Някой казва: „Аз мисля, идея имам!“ Я ми кажете една нова мисъл, една нова идея, каквато никой друг досега не е помислял? – Няма такива мисли. Това, което наричате нова мисъл, нова идея, ще видите, че и други са я мислили, само че у вас тя се явява с едно малко видоизменение. В сегашните условия, при които се намираме, всичко е относително. Нашите мисли, нашите чувства и нашата воля са относителни. Обаче ние се приготвяваме за един по-висш живот. Отиваме към реалното. И това приготвление именно е хубавото. Защо? Защото всички сега се приготвяват за един клас, дето темпераментите, умовете, сърцата и волята на всички ученици ще бъдат тъй хармонизирани, както са музикантите в един велик оркестър – там всеки музикант изпълнява нещо своята част. Капелмайсторът като даде такт, всички започват да свирят и се сливат в една обща хармония. А сега един свири по един начин, друг – по втори, трети – съвсем иначе: цяла неразбория се създава. Този капелмайстор трябва да чака няколко години, докато музикантите му се научат да свирят хубаво. Не е лесно да се научат хората да мислят и постъпват идейно.

Когато дойде време да се образува един клас, в който да се учат хората, всякога ще има мъчнотии. Затуй аз зная, че всинца вие мислите умно, но ви казвам: за даден случай не изисквайте повече от

това, което е възможно. Ще ви обясня какво нещо е възможност. Срещна един овчар, който има половин пита хляб. Най-голямата възможност в дадения случай е този овчар да ми даде половината от своята пита на мое разположение. Ако сме двама приятели и имаме един хляб, тогава на всеки един ще се падне по половина; ако сме четирима – по четвърт; ако сме осем души, ще ни се падне по една осминка. Следователно туй е, което ни се пада в дадения случай. Толкова ти се пада – за толкова ще претендираш. Условията обаче може всякога да се менят, няма да бъдат все едни и същи. Но в дадения случай, в дадения момент използвайте условията, каквито са, не роптайте против тях. След това моментът може да бъде по-богат. В Природата всякога има приливи и отливи. Ако в един момент има отлив, в друг момент ще има прилив. Т. е. ако в един момент условията са неблагоприятни, в друг момент ще бъдат благоприятни. Два еднакво благоприятни момента не следват един след друг. Това е закон. Два щастливи момента не може да следват един след друг. Това е пак закон. Следователно, ако имате едно хубаво разположение, трябва да знаете, че второто разположение, което ще дойде след него, ще бъде обратно на това, което сте имали. Това са закони. Вие не изисквайте да дойдат условията преждевременно. Вие казвате: „Аз искам да живея щастлив живот.“ Много искаш! Не, дойде ли благоприятният момент, кажи: „В този момент аз ще живея щастливо.“ Щастието е една секунда, кратковременно е. След него иде една секунда скръб. Мине скръбта, дойде щастието. Скръбта и щастието се редуват. Бъди доволен от туй, което иде!

Аз ще направя сега един опит. Ще ви предам мислено една мисъл, да видим колцина от вас може да я хванат. Следващата сряда ще видим колцина от вас са я възприели.

Тази мисъл, която ще ви предам, ще произведе във вас едно движение. Вие няма да знаете какво е това движение, но

наблюдавайте идущата сряда дали това движение, което ще направите, съответства на мисълта. Вие може да направите много движения, но ще гледате дали ще направите туй движение, което съответства на тази мисъл. Туй е само един опит. Няма да се вменява за грях на този, който не е доловил мисълта. Ако доловите мисълта, ще бъдете по-близо до Божия закон. Туй е всичко. Сега вие си мислите: „Коя ли е мисълта?“ Тя е проектирана вече. После, ако ви намеря изправни, бих ви обяснил какво означава туй движение; ако не ви намеря изправни, няма да ви обяснявам това движение. Аз наричам туй движение едно от свещените движения. У човека има много движения, които са свещени. Тези движения човек проявява при особени случаи. Някой път човек направи някакво движение, с което причинява благоговение в другите хора. Тези движения са особени и се случват много рядко. Затова аз ги наричам свещени движения у човека. Някой казва на някого: „Този човек ми изпрати веднъж един ангелски поглед. Но един път беше това!“ Някой пък си помръдне само ръката. Но свещено движение е това! Грациозни движения има в човека, но те много рядко се случват. Те са най-хубавите, най-красивите неща, които оставят в нас дълбоки впечатления.

За следния път ще напишете на черната дъска едно мото, един лозунг и едно изречение, с което всички да сте съгласни. Ще си изберете един от учениците, който да напише хубаво, красиво това мото на дъската.

Размишление

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, а Бог на живите.

Двадесет и пета лекция от Учителя 9 април 1924 г, София

ЛЮБОВ КЪМ БОГА

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Тайна молитва

Прочете се резюмето „Качествата на новия човек“.

На дъската е написано зададеното от миналия път мото „Аз и Отец Ми едно сме“.

Всички съгласни ли сте с това мото?

Сега бих ви запитал: по какво се отличава човешкият ум от ума на животните? При сегашното развитие на човека в човешкия ум едновременно има две движения. Първото движение е към материята. Такова движение има и у животните. Второто движение е противоположно на първото – то е движение нагоре. Туй движение много малко се забелязва у животните. За да се даде този горен подтик на ума, който назовават **човешки разум**, непременно трябва да се прояви съзнателното чувство в човека. Умът върви по права линия, а движението на сърцето е противоположно на движението на ума в човека. Когато сърцето се облагородява, носът на човека се разширява. Някой път носът надebелява, но ние не подразбираме туй под надebеляване – ние говорим за отворстията на носа. Важното е какви са ноздрите. Някой нос е дебел, но ноздрите му са много малки. При това някой нос може да е подут, но това още не говори за благородство на сърцето. Българите казват: „Надул му се носът.“ Тъй че, когато на един човек носът се надуе – разшири се или надebелява, това значи, че сърцето на този човек не действа правилно, хармонично. Колкото и да се старае човек да прикрие това, носът го издава. Това показва, че в Природата няма никаква лъжа. Всички хора, както и всички животни, от най-малките до най-големите, имат

слабост да прикриват, да замаскирват своите недостатъци и грешки. Вследствие на тази им слабост у всички същества се забелязва лъжата. Това е най-старото изкуство, което са научили всичките животни – от най-малките до най-големите.

Сега аз ви говоря като на съзнателни души. Вие не можете да разберете тази дълбока философия, ако не може да нагодите правилно вашите отношения спрямо Божествените закони, т. е. да съзнаете, че вие сте пред лицето на едно Разумно същество, което следи постъпките ви и ги одобрява или не ги одобрява в даден случай. Туй Същество не следи само какво сте казали, но следи и какво мислите, какво чувствате. Това разумно същество следи всички ваши чувства и мисли, които вие проектирате в Чувствения и в Умствения свят. Този разумен свят не може да бъде индиферентен към онова, което вие проявявате. Вие ще кажете: „Ние сме свободни да вършим, каквото искаме.“ Аз бих ви навел много примери, от които да видите, че не сте свободни да вършите, каквото искате, но ще ви наведе сега само един пример. Ако вашето дете излезе на улицата и види една овца, умряла от 3 – 4 дена, вмирисала се, и то ви я донесе в стаята, какво ще му кажете. Туй дете може да каже на баща си и на майка си: „Донесох тази овца в стаята, защото имам право и аз да правя своите научни изследвания.“ Как ще погледнат родителите му на тази постъпка? Разбира се, че няма да бъдат доволни. Когато ние говорим за свобода, разбираме абсолютно разумен човешки живот. Само при Разумния живот може да се говори за Свобода. Всички разумни същества са свободни – никой не ги ограничава, никого не ограничават. За едно разумно същество е унизително да ограничи когото и да е. Всяко същество, което изгуби своята разумност, само по себе си се ограничава, и като не разбира законите, хвърля вината на другите хора. Казва, че те го ограничават. Ако вие се хвърлите от една висока скала и си навехнете крака, ще бъдете ли свободни да ходите? – Няма

да можете. Кой е причината за това ви ограничение? – Вие сами. Вие сами сте се хвърлили отгоре и сте си навехнали крака. Следователно в Умствения свят човек сам може да навехне ума си. И сега, за да може умът ви да се развива правилно, трябва да имате Любов към

Бога. Има една любов, която хората проявяват към Бога, но тя ги затъпява. Тази любов е придружена със страх. От тази любов страда целият свят. Вие обичате едно същество, но същевременно искате да обсебите това същество, само вие да разполагате с него, затова се безпокоите да не ви го вземе някой. Някоя майка има дете: обича го, радва му се, но постоянно мисли за него, безпокои се да не му стане нещо – няма му доверие. Следователно и ние често придаваме такива слабости и на Бога. Когато направим някаква погрешка, ние мислим, че и Бог е като нас – веднага ще ни накаже. Затова усещаме едно угризение на съвестта и умът ни престава да работи ден, два, три, докато се премахне туй състояние. Премахне ли се, тогава добиваме спокойствие. За да може да се развива умът правилно, трябва да бъде спокоен. Мир трябва да има човек!

Следователно Бог, Който е толкова далече от нас, разбира тия закони. Той се е отдалечил, скрил се е далече от нас именно защото разбира законите – не иска да хвърли никаква сянка върху нас. Забележете: всякога, когато вършите добро или зло, мислите, че вие сте инициаторите на това, което вършите. Защо мислите така? Защото Бог се скрива така, че вие не Го чувствате никак. Тогава какво нещо е угризението на съвестта? Какво нещо е вътрешната радост, която се явява, като направим някое Добро? Щом направим една погрешка, Бог веднага се появява, проговори ни и скоро се скрива. Това е гласът на съвестта. Щом направим някое Добро, Бог веднага се появи като една светлинка и моментално изчезва. Някой ще каже, че му е проговорил някой ангел. Не, това е чисто Божественото влияние в човека, на което всички духове се подчиняват. Това е Бог, Който

проговаря в душите на всички същества и моментално се оттегля. Когато Бог ви проговори, вие се радвате, чувствате една малка радост и мислите, че самата постъпка, която сте направили, ви радва. Не, Бог в дадения случай одобрява постъпката ви. За да може човешкият ум да израсне, непременно човек трябва да се развива нормално. Нормалното развитие седи в това, че неговите добри постъпки трябва да бъдат повече от неговите погрешки. Ако направиш три погрешки през деня, трябва да направиш пет добрини. Тъй щото всякога да ви остава един малък излишък. Всеки ден човек трябва да свършва с плюс. Това трябва да ви бъде като правило в живота.

Вие сте написали изречението „Аз и Отец Ми едно сме.“ Какво разбирате от това? Аз желая да напишете нещо върху изречението „Аз и Отец Ми едно сме.“ Пишете обаче не това, какво са казали другите, но какво вие разбирате. Това ще бъде за вас една научна задача. **Аз** – това е животинското, това е ограниченият човек. **Отец** – това е Вечността, която е дала условия на Аз-а да се развива, да расте. Стремeжът нагоре е Божествен процес. Такъв стремеж нагоре има във всички същества. Дори и най-малките същества разбират, че са нещо индивидуално, затова и те искат да живеят.

Сега, за да може да напишете нещо върху темата „Аз и Отец Ми едно сме“, прочетете какво са писали някои философи върху **Аз-а** и след това изложете вашето мнение върху зададената тема.

И тъй, човек при сегашните условия на живота трябва да има едновременно две посоки на движение в душата си: да върви по права линия, значи да има дълбочина, но да има и широчина в своите чувства. Какво образуват двете ноздри на човека? – Те образуват буквата ф. Разбира се, туй обяснение няма нищо общо със сегашния практически живот на хората. При сегашния практически живот колкото по-малко чувства имат хората, толкова по-лесно се справят с живота. Колкото повече чувства имат, толкова по-мъчно се справят.

Знаете ли защо? Защото богатите хора, които имат повече средства, повече богатства, имат и повече затруднения, отколкото хора с малки средства, които живеят икономично и минават живота си по-добре. Тия хора, които имат изобилни чувства, са хора с голям замах, живеят нашироко, разпиляват всичкото си имане и към края на живота си започват да слизат надолу, да живеят в носа си и съжбяляват, че са живели за Бога. Познавах едно време един проповедник, човек с добре развито чело, богато надарен, но той живя богато, изпохарчи всичко и след това слезе да живее в носа си и казваше: „Едно време, когато хората си уреждаха работите, аз пасях на патриката магарето.“ Започна след това търговия, но тя се забатачи и той разпиля всичкото си имане. От проповедник да станеш търговец – това значи да слизаш от горе на долу. Да се качваш от долу на горе разбирам, но да слизаш от горе на долу – това е всякога опасно. Проповедник, който става търговец, деградира; търговец, който става проповедник, се облагородява. Следователно вие имате в себе си две сили, с които трябва да работите: вашия ум и вашето сърце. Светлината всякога трябва да озарява ума ви, да бъде неговa спътница, а пък топлината трябва да бъде спътница на вашето сърце – нищо повече. И тогава във вашия слънчев възел или в сърцето си всякога ще усещате една малка приятна топлинка. Никога не трябва да усещате студенина в сърцето си и тъмнина в ума си. Щом дойде мрак в ума ви и студенина в сърцето ви, раждат се най-противоречиви чувства, най-противоречиви мисли в живота.

Аз ви говорих вече за разумното сърце. Когато се намирате в туй велико противоречие на живота, а неизбежно ще се намерите в него, понеже живеете в тази гъста материя, тогава винаги ще се обръщате към вашето разумно сърце и ще разберете, че във вас е заложено нещо Добро. Туй Добро няма да го търсите отвън – то е вътре във вас. Отвън ще търсите само стимул. Основата, семената ще търсите вътре

в себе си, затуй човек трябва да има вяра в своето разумно сърце и вяра в своя ум. Да добиете вяра в своя ум и вяра в своето сърце – това са задачи за всеки човек. Докато добием тази вяра, има други опасности, но ние трябва да изучаваме ума и сърцето си. Когато нашият ум говори криво по някой път, той предава отвън какво е чул, без да го провери. Ти ще подложиш всичко това на една критична преценка и тогава ще действаш. Този ум е като малките деца – той послъгва. Сърцето също обича да послъгва. За да разберете Истината, ще повикате сърцето и ума си, ще ги изслушате, ще сравните казаното от двете места и, след като имате общи доказателства, ще приемете фактите тъй, както ви се предават.

Сега в съвременната математика вие събирате например числата 2 и 3 и казвате: $2 + 3 = 5$. Можете ли да съберете числата 2 и 3? Числата 2 и 3 не може да ги съберете. Защо? – Числата – това са идеи. А вие не можете да събирате идеите. Ако съберете вашите кокошки в курника, това събиране ли е? Кокошката е една ваша идея. Тия кокошки могат да се събират и без вас. Често птичките, кокошките се събират сами на едно място. Ние казваме: „Събрахме нашите кокошки.“ Събирането е една случайност в света. Вие не може да събирате числата. Числата 2, 3 – това са факти, идеи. Вие като ги събирате, правите само един превод. Отде намерихте, че $2 + 3 = 5$? Може ли от 2 и 3 да произлезе 5? Вие ще ми възразите: „Как да не може?“ Аз имам 2 кокошки, купувам още 3, нали правят 5 кокошки. Всяка от тях ще снесе по едно яйце на ден, значи ще имам 5 яйца. Отде знаете това? Туй са само предположения.

Тогава какво трябва да разбираме под думата **събиране**? Под събиране вие разбирате да събереш пари в кесията си, да събереш хора на едно място, но можеш ли да събереш техните сърца и умове? Може ли да съберете два ума на едно място? Може ли да съберете две сърца на едно място? Може ли да съберете две души на едно място?

Вие ще кажете: „Как не? Аз мога да ги събера. Например трима души и четирима души правят седем души.“ Тия хора, тия души, които вие мислите, че събирате, те представляват известна идея. В действителност можете ли да ги съберете? Хубаво, имате един книжен лев и един сребърен лев. Може ли да съберете тия левове? Наистина, предполага се, че книжният лев е равен на сребърния, но те са разнородни, а само еднородните неща се събират. Един златен лев плюс един златен лев правят два златни лева. Тогава ще ви задам, като на учени хора, следния въпрос, да видим как ще го обясните. Например:

$$1 + 1 = 2$$

$$1 \times 1 = 1$$

$$2 + 2 = 4$$

$$2 \times 2 = 4$$

Когато събираме единица с единица, получават се 2 единици. Когато пък умножаваме единица на единица, получава се пак единица. Когато събираме две единици с две единици, получаваме четири единици. Когато умножаваме две единици на две единици, получаваме четири единици. Как ще обясните сега защо във втория случай и при събирането, и при умножението на двете единици получаваме един и същи резултат? Числото 2 показва, че единицата се е намалила. Когато събирате единица с единица, тя се намалява. Когато пък умножавате единица с единица, тя си остава една и съща – нито се увеличава, нито се намалява. Значи при събирането единицата всякога се намалява. После имаме следния процес: $1 - 1 = 0$. Тук единицата иде в своето естествено състояние. Сега няма да се спирам да ви обяснявам тия неща, защото не искам да ви забърквам. Числото две по-голямо ли е от единицата? Числата, както се изучават при сегашните условия, нямат практическо приложение. Ако ви кажа, че две единици са по-малко от единицата, тогава ще ме питате: „Как,

един грош по-голям ли е от два гроша?“ Тия неща, които ви казвам, са верни само при съзнателния живот, при онази висша математика. В обикновената математика работите са съвсем други.

Сега да попеем малко, за да променим мисълта, да изменим малко философските размишления! Вие трябва да мислите, трябва да се спрете върху мисълта защо във физическия свят единицата е по-малка от другите числа? Има ред формули, които трябва да приложим, за да докажем, че действително единицата във висшия свят е по-голяма от останалите числа. Това е цяла философия. За да ви докажа това, трябва да ви държа една цяла лекция. Не мислете, че сме разрешили въпроса, като чухте, че когато единицата се събира, се намалява. Това е твърдение, но то още не е доказано, а трябва да се докаже!

Пеенето обаче не върви. Да изпеем едно ново упражнение:
Светъл ден, Божи ден!

(Учителя свири, всички пеят.)

Светъл ден, светъл ден, ден, ден, ден.

Весел ден, весел ден, ден, ден, ден.

Божи ден, Божи ден, ден, ден, ден.

Какво липсва на това упражнение? То по смисъл е завършено, но по музика не е завършено.

Да изпеем сега друго упражнение: *Тъги, скърби.*

Тъги, скърби вдигай, слагай, право върви (2).

Не се спъвай, всичко вдигай, слагай, право върви (2). Върви, върви, върви, право върви (3).

Върви, върви, върви, право върви, върви, върви, право върви!

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Двадесет и шеста лекция от Учителя 16 април 1924 г, София

ТОЧИЛОТО И НОЖЪТ

Тайна молитва

Прочете се темата „Аз и Отец Ми едно сме“.

Тема за следния път: „Службата на търпението и самообладанието.“

Сега ще ви запитам: кои са най-добрите и кои са най-лошите хора в света? – Най-лошите хора в света са тия, които нито Добро правят, нито зло правят. Добрите хора в света са тия, които и Добро правят, и зло правят. Значи има две категории хора.

Първата категория:

НД – не прави Добро;

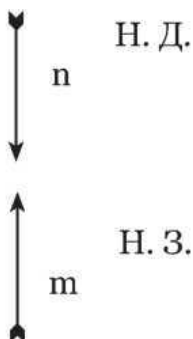
НЗ – не прави зло.

Втората категория:

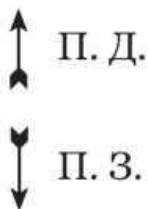
ПД – прави Добро;

ПЗ – прави зло.

Тези, които не правят Добро, слизат от Бога и отиват към Земята. Законът е такъв: не могат да ги търпят горе. Тези пък, които не правят зло, отиват нагоре и се срещат с първите – имат противоположно движение с тях. Първите имат движението **п**, вторите – движението **т**.

Втората категория хора са тия, които правят Добро. Тяхното движение е нагоре, във възходяща степен. Те са добрите хора, които отиват към Бога. Тия пък, които правят зло, отиват към центъра на Земята. Тези две движения ще се срещнат. Едните ще минат през центъра на Земята, ще образуват един кръг и после ще се срещнат с тия, които правят Добро.

Хората, които правят зло по необходимост, привидно са лоши. Но тия, които не правят зло и не правят Добро, са най-лошите хора. Сега някой казва: „Ако е така, да станем лоши.“ Добре, нямам нищо против, стани лош, но ще слизаш към центъра на Земята, към гъстата материя. Ти ще слизаш надолу, докато се засили земната температура толкова, че не можеш да издържиш повече. Тази горещина ще те застави да минеш нагоре, да излезеш от центъра на Земята и да се качиш нагоре, да минеш в противоположната страна. Движението на лошите хора е противоположно на движението на добрите хора – теченията са обратни.

Следователно всякога, когато означавате лошия човек, изразявате движението му със следната формула:

Формулата за изразяване на добрия човек е следната:

Тия неща са само философски разсъждения, в които има ред противоречия. Ние ще оставим привидните противоречия. Противоречия съществуват в Природата, но не се старайте да примирите тия противоречия. Вие никога няма да ги примирите. Ако речете да примирите противоречията, вие ще изгубите смисъла на живота.

Бог е създал най-противоречиви същества на Земята и те всички живеят, размножават се, изиядат се, взаимно се унищожават и пак се пази равновесие. Чудни са хората, като запитват: „Защо Бог, като е създал ангелите, е създал и такива хора?“ Хората мислят, че Господ ги е създал. Не ги е създал Господ – те сами се създадоха. Казва Господ: „Да стане това!“ – и то става. „Да стане онова!“ – и то става. Всичко, каквото е казал Господ, е станало.

И тъй, в Природата съществуват привидните противоречия. Тия противоречия са висши математически задачи. За глупавите хора съществува противоречие, съществува зло, но тия неща са висши задачи в света. Тия задачи по някой път се явяват в дома, по някой път се явяват в обществото, а по някой път се явяват и в самите нас – навсякъде може да се явят. Онзи, който не иска да разрешава правилно задачите си, в него се заражда мисълта да ги изличи от себе си, т. е. да се самоубие. Човек, който иска да се самоубие, изличава задачите от себе си, не иска да ги решава. Обаче и сто пъти да се самоубиваш, никога не можеш да заличиш задачите си. Пак ще те хванат тук, на Земята, и ще ти кажат: „Ще ги решаваш – нищо повече!“ Десет, сто, хиляди години ще те държат на Земята, но най-после ще решиш зададените задачи. Може да си послужиш с всички философски теории, може да си послужиш с всички противоречиви възгледи, но в края на краищата пак ще трябва да решиш задачите си. Такъв е законът на великото Божествено училище.

Вие, като ученици, трябва да разбирате този велик, безпощаден закон в света. Той не е монархически закон, но е закон на Абсолютна Справедливост. Ако мислите по този начин, ако вярвате в този закон, ще получите едно облекчение в себе си. В света съществуват две противоречиви мнения: или че Бог е Абсолютна Правда, или че не е. Ако допуснете, че Бог е Абсолютна Правда, че Бог е безграничен, всемъдър, всемоушен, че всичко, което е създал в света, го е предвидил предварително, че няма никакви случайности в света, вие сте на правата страна. Бог е взел всичко предвид, направил е подробно своите изчисления. На много от висшите, от интелигентните същества Бог е дал ред задачи да направят подробни изчисления, та по този начин да вземат и те участие в създаването на света. Най-после Бог е дал ред задачи за разрешаване на човешките духове, които са въплътени тук, на Земята – изобщо на цялата човешка раса в нейната целокупност. Ние трябва да възприемем този закон, да го опитае, и ще получим облекчение, ще разберем защо Господ е направил света така, а не иначе. И тогава, преди да питаш защо Господ е направил така света, аз ще те питам: защо колиш и ядеш тази кокошка? Отговаряш: „Така е наредил Господ.“ Добре, ако е така, защо овцата не яде кокошката? Ако е право това, че е наредено от Бога да ядеш кокошката, защо твоят брат не може да яде кокошка? Защо овцата не може да яде кокошка? Как тъй Бог е създал едного да яде кокошка, а друго – да яде трева? Не, отговорът на този въпрос не е правилен. Бог е предвидил всичко до най-малки подробности. Като възприемем закона на Абсолютната Божествена справедливост и разумност, ще оставим противоречията да си съществуват – те са необходими. Те са били една необходимост в нашето минало; те са една необходимост и за нашето настояще, и за нашето бъдеще. Те са явления, които ни подтикват към свобода и за в бъдеще.

Изобщо противоречията, които съществуват в света, са потребни.

Сега тия мисли, тия явления на противоречия смущават и стари, и млади. Имате брат, който се проявява по особен начин, и вие казвате: „Защо трябва да има тази черта?“ Не питайте защо той има тази черта в характера си. Остави го свободен, не се занимавай с него! Казваш: „Ама аз искам той да бъде съвършен!“ Не се занимавай с неговото съвършенство! Това не е твоя работа. Не се занимавай със съвършенството на другите хора! Всеки лично трябва да се занимава със своето съвършенство.

Единственото нещо, което нам е позволено да дадем разумно на другите хора, то е едно малко щастие. Гледате, че някое дете плаче. Вие изваждате от джоба си една ябълка и му я давате. В продължение на 5 – 10 минути то преставя да плаче. Ето с колко малко нещо може да доставите една радост. Както виждате, за човека е достатъчно пет минути щастие. Знаете ли колко струва щастиято на човека? – Струва милиони левове. Но вие скоро разваляте вашето щастие. След като ви направят за пет минути щастливи, започвате да мислите за бъдещето си и разваляте вашето щастие. Пет минути щастие ви е достатъчно. Потърсиш ли повече щастие, ще изгубиш и малкото.

Следователно вие в Школата не може да имате успех без правилно разбиране, без правилна философия. Нямате ли тия неща, вие всякога ще се ожесточите. Като не разбирате нещата, постоянно ще питате: „Защо Учителя ни говори така? Защо си мръдна ръката? Защо спрямо еди-кого си има такава обхода, а спрямо мен – друга?“

Чудни сте! Ами как трябва да ви говоря най-после? Казвам ли ви как трябва вие да ми говорите? Като дойде някой от вас при мене, казвам ли му: чакай, няма да си мърдаш устата, няма да я отваряш, очите си няма да отваряш и т. н. Не, оставям този човек свободно да си се проявява. Нека свободно, както иска, си отваря и затваря устата. Нека си каже защо е дошъл, а по какъв начин ще каже, то е неговата работа. Нас ни занимава само това, какво ще каже. Той носи едно

писмо от баща ви. Ще го повикаме на трапезата, ще го запитаме как са нашите и ще го изпратим. Най-после ние още нямаме една установена форма – да знаем кой е правилният начин да говорим: как трябва да държим очите си, устата си и т. н. Кой от вас знае правилните действия при говоренето?

Сега например аз държа ръката в джоба си. Ще ви кажа защо я държа в джоба си. Отишъл съм в дюкяна и съм купил нещо. Значи бъркам сега в джоба си, за да ви дам нещо. Изобщо бащата държи ръката си в джоба, когато е купил или смокини, или друго нещо, и го вади оттам. Това обаче не е истинското обяснение на въпроса. Аз мога да туря ръката си в джоба и случайно. Истинската причина за това нещо е скрита дълбоко в човека. Някой пък туря ръката си отзад на гърба. Друг движи или само лявата си ръка, или и двете си ръце нагоре в знак на очакване и казва: „Тази работа няма ли да се свърши!“ После сваля ръцете си долу и казва: „Изгубихме работата. Ами сега?“ Той туря ръката на челото си, започва да мисли. След това си туря ръката на гърба, казва: „Тази работа може да стане“ – кураж си дава. Турянето на ръката на гърба – това е скритост, подъл начин на пристъпване. Онзи, който иска да те прободеш с нож, скрива ножа зад гърба си и ти казва: „Добре дошъл!“ И тъй, както не очакваш, мушне те изведнъж с ножа си. Този, който държи ръката си отзад, има нещо скрито. Един оратор, който държи ръката си отзад, на гърба си, пък крие някаква мисъл. Ако речем да обясним всичките движения на хората, ще си изпокъсате космите на главата от ужас. Ако се изтълкува всяко ваше движение, не ще може да си намерите място. Невежество, тъмнина трябва да има! Невежеството е благословение за сегашното човечество. Някой път тия движения в нас са неволни – те са изостанали навици от нашето минало. Някой път например ти се разгневиш, вдигнеш ръка, започнеш да удриш наляво, надясно. Защо? – По стар навик. Всяко движение има свой вътрешен смисъл.

И тъй, туй, което на първо място разделя хората в света – това са техните материални отношения, които сега съществуват. По никой начин обаче не се старайте да задоволите който и да е човек, нито пък себе си! Старайте се да дадете на човека само за пет минути едно веселие, едно щастие. Виждате нещастен един човек, оплаква се, казва: „Да имам един декар земя, ще бъда щастлив.“ Дадеш му един декар земя. Щастлив ли е? Не, сега казва: „Да имам два, три, четири, пет декара – разбирам.“ Дай му и цялата Земя, пак един ден ще бъде нещастен. Тогава той ще започне да мисли за Месечината – как да отиде на нея. Като не може да отиде на Месечината, ще бъде недоволен, че не може да я завладее. Щом тази празнина, която съществува в нас, не може да се запълни от Земята, то даже да турим в нея и Месечината, и Слънцето, и цялата Слънчева система, тя пак няма да се запълни. Единственото нещо, което може да запълни празнината от човешкото недоволство, е само Божествената светлина. Тя, като блесне, изведнъж изпълва всичко. Изведнъж блесва, но и изведнъж изчезва. Направиш ли някаква погрешка, тази светлина веднага се вдига и в теб настава пак празнота – чувстваш, че всичко в теб е празно. Изгубиш ли Любовта, нямаш Светлина, нямаш сила и казваш: „Едно време можех да мисля, но сега съм станал идиот, остарял съм.“ – Не, не си остарял, но ти искаш по един физически начин да запълниш тази празнота в живота си, тръгнал си по крив път. Не можеш да заставиш никого да те люби. Любовта е една велика сила в живота, която не се подчинява на никакъв закон. Това трябва да го знаете! Бог следователно не се подчинява на никакъв закон. Ти не можеш да искаш Любов. Не търсете Любов. Който търси Любов, той я изгубва. Светлината можеш ли да я търсиш? – И Светлината не можеш да търсиш. Любовта ще те търси. Светлината ще те търси, а ти ще бъдеш готов да ги възприемеш. В това е смисълът. Всички вие, които търсите Любовта, не можете да я намерите; всички вие, които

търсите Светлината, не можете да я намерите. Но при всички ония от вас, които са готови да излязат вън от къщи, като изгрее Слънцето – светлината и топлината му сами ще дойдат при вас. Любовта сама ще дойде при теб, но ти трябва да имаш готово сърце да я приемеш. Светлината сама ще дойде при теб, но ти трябва да имаш готов ум да я приемеш. Тъй седи великата Истина!

И вие, като ученици, ще знаете, че същото нещо е и със знанието. Вие търсите Знание. Някой казва: „Аз търся знание.“ Там е погрешката ви. Не търсете Знанието. Вие никога няма да го намерите. Бъдете готови обаче да възприемете Знанието. Знанието вие няма да го създадете – всеки само ще го възприеме. То е създадено отдавна. През него са минали ангелите, то ни е останало в наследство от тях. По-висши същества от нас са го създали. На които е речникът, те ще ви пратят Знанието, те ще ви научат на всичко, а вие само бъдете готови да го възприемете. Туй, което вие мислите за ново, което сега измисляте, откривате – за тях то е старо, за тях е играчка. Когато хората на Земята направят някое велико откритие, когато някой учен създаде някоя нова теория или открие нещо, това в ангелския свят е остаряло, там никой вече не говори за това велико откритие. Те казват: „Не е голяма философия това откритие!“ За самите ангели има смисъл това, което те сами откриват. Така седи въпросът.

И тъй, казах ви: Любовта не я търсете, а бъдете готови да я приемете – тя ще дойде при вас. Светлината, знанието – също. Не ги търсете, те сами ще дойдат при вас. Това са положения, закони, при които вие трябва да пригответе вашия ум и вашето сърце, за да може разумно да се ползвате от тия закони. Същото се отнася и до писателската ви проява. Някой казва: „Аз искам да напиша една хубава статия.“ – Не се напращай! Ти сам няма да създадеш нищо. Мисълта сама ще дойде при тебе, а ти ще я възприемеш. Тя ще дойде като зрънце при тебе, а ти ще го поставиш в Земята, отдето след

време ще изникне. Ще дойдат тия зрънца, ти не се безпокой! Не дойдат ли, ти и да копаяш, какво ще изникне? – Нищо няма да изникне, напразно ще копаяш.

Сега, като ви говоря върху този предмет, някои от вас казват: „Учителю, двайсет години вече откак работя в това направление, но от мен нищо няма да стане. Аз не станах по-добър човек.“ – Ти няма да бъдеш никога добър. Добрината е плод на Божествената Любов. Следователно, ако си възприел Божествената Любов, Добрината ще дойде. Щом нямаш Добрина, значи не си възприел Любовта и пътят, по който си тръгнал, е лош. Цели двайсет години си вървял по този път и не си възприел Любовта. „Какво да правя тогава?“ Казвам ти: бъди готов да възприемеш Любовта и след пет минути ще станеш добър – след пет минути ще имаш плод и с това ще се свърши всичката философия.

Днес ви говоря върху този закон, но вие, като отидете в дома си, ще започнете пак по старому: ще вземете някой стих от Евангелието, ще го разтълкувате по своему и ще заличите това, което чухте тук. Вие ще постъпите също както онзи поет, който се възхитил от Природата, от едно нейно кътче, и написал: „Прекрасни, величествени канари!“ Аз казвам: от човешко гледище те могат да бъдат прекрасни, но не и от Божествено гледище.

Всичко това, което срещате в живота, в Природата, е необходимо за вас, за да се възстанови помежду ви хармонията. Противоречията вие няма да разрешавате. Даже няма да се стараете да си въздействате един на друг, защото, щом въздействаш комуто и да е, и на теб ще въздействат. И всеки, който се е опитал да изправи някой лош човек, сам е станал лош. Законът е такъв. Ще ви приведа примера с точилото и ножа. Точилото, на което острят ножовете, печели ли нещо? Ножът, който се остри на точилото, печели ли нещо? Не, нито точилото печели, нито ножът печели. И който точи, и когото точат –

все губят. Да точиш и да те точат, това не е добрина. В това няма никаква философия. Да бъдеш остроило за ножовете, в това няма никаква добрина. Някой казва: „Аз съм лош човек.“ Това значи: „Аз съм точило и, който дойде при мене, ще го наточа, за да стане по-остър. Точиш ли, не си от големите философи. И този, който точи, и тогова, когото точат, дават оръжие в ръцете на лошите хора, заставят ги да правят престъпление. Но някой път, като седя в събранието, наблюдавам какво става между вас. Гледам – двамина от вас говорят върху нещо, а друг се концентрирал, мисли за Бога. Виждам как дяволът се разхожда помежду вас и казва: „Слушай, ти размишляваш за Бога, а тия двамата те смущават. Я ги бутни, посмушкай ги малко!“ Ти се обърнеш към тях, смушкаш ги. Дяволът сега казва на тях: „Как се оставяте да ви мушка този! Вие сте хора свободни, я му кажете, какво право има той да ви заповядва!“ И тия двамата се нахвърлят върху него. Става пререкание между всички. Едните говорят и другите говорят, но до никакво заключение не се дохожда. В тия спорове няма никаква философия. Ти трябва да оставиш тия двамата – нека си говорят зад гърба ти. Ти си свърши работата – и нищо повече. Тази е правилната философия за ученика. Аз не говоря за света, аз говоря за разумните хора.

Така трябва да постъпваме всички – по един разумен начин. Аз не съм намерил по-правилен път от този, за който ви говоря. Аз съм го опитал и съм получил добри резултати. Вие можете да постъпите и по друг начин, но резултатът ще бъде, какъвто е резултатът от точилото и ножа. Резултатите, които ние имаме, трябва да бъдат като резултата от посятото зрънце – то трябва да изникне, да цъфне и да даде плод. При този резултат, при този закон последствията са следните: растението пораства, но почвата обеднява. След това пък става друга компенсация: това дърво наесен хвърля листата си, които изгниват, и по този начин наторява земята.

Тя поглъща тия сокове, обогатява се и казва на дървото: „Идущата година ще ти пратя нов кредит.“ Дървото и отговаря: „Благодаря ти, аз ще си свърша работата и след това ще ти върна всичкия кредит назад.“ Значи навсякъде в Природата съществува законът на компенсацията, на вземане и даване. Това е правилният път. Следователно ние може да имаме отношението на точилото и ножа, но туй не разрешава въпросите. Светът има тия отношения, по този начин се управлява той. Целият свят се управлява с ножа и точилото. Всички вие сте живели само с ножа и точилото. Този метод си отживя времето. Вторият метод, който трябва сега да приложите, е методът на растението и почвата. Третият метод е методът на животните. И най-последно – четвъртият метод е методът на човека.

Аз ще се спра на първите два метода, тях ще обясня, засега те са важни. Вторите два метода ще оставя. Ясно е сега, че и ножът губи, и точилото губи. При втория метод, при метода на дървото и почвата, отношенията са други. Дървото, което трябва да расте, да се развива в своя обем, най-напред взема. След това връща непотребното обратно на земята, за да не губи тя. А тъй, на пръв поглед, тия отношения не се забелязват. От Божествено гледище приятно е да гледа човек на противоречията в живота. Да кажем, че двама братя са глухи и си приказват високо. Някой друг ги слуша и се пита: „Защо толкова викат тия хора?“ Те говорят високо, защото са глухи. Необходимо е за тях да говорят високо.

Да допуснем сега, че двамата братя дойдат вкъщи и продължават да говорят високо. Кой е правилният начин да се отнесете с тях: да ги изпъдите на улицата или вие да излезете на улицата, а тях да ги оставите вкъщи да се разправят. Първият начин – да ги изпъдите, е методът на точилото и ножа. Вие ще се освободите от тях, но те ще се наточат насреща ви и ще кажат: „Безобразник, изпъди ни от къщи.“ Ако постъпите по втория начин, ще кажете: „Братя, бъдете спокойни,

разговаряйте се, аз ще изляза вън, имам работа, скоро ще се върна, а през това време вие можете да си берете ябълки, докато свършите разговора си.“ Този е методът на растенето и почвата. Този метод е практичен, но мъчен за приложение. Теоретически е тъй, но има вътрешно приложение, което не мога да изнеса, защото ще се злоупотреби с него. В действителния живот не е лесна работа да се разправяш с хората. Има един момент, когато човек е поставен почти на върха на някое острило, дето няма никакво измерване, и ако съзнанието му не е будно, той всеки момент може да падне долу, всякога може да изгуби равновесие. И тогава казва: „Аз съзнавам, че съм направил погрешка, паднал съм.“ След като падне, започва да философства: „Не направих добре.“ Работата е в това време, за дадения момент, съзнанието ви да е будно. Будно ли е съзнанието ви, ще употребите втория метод.

Най-първо съзнанието ви трябва да бъде всякога будно, за да може да се справите с всяка слабост, която ще се яви у вас и която ще ви хвърли в погрешка. В човека има много слабости. Предизвикването на известна слабост у вас иде отвън. Например вие вървите по улицата, решавате нещо, и току изведнъж някой ви спира. Вие веднага се възбуждате. Това показва, че съзнанието ви не е будно. Да кажем, че вие сте проповедник, отивате някъде да проповядвате, но изведнъж ви спира някой и вие се разгневявате, скарате се с този човек. Вие продължавате по-нататък пътя си, но вече нямате вдъхновение, изгубили сте Любовта. Не, будно съзнание трябва да имате всинца. Ако съзнанието ви не е будно, всяка друга философия е излишна. Аз мога да ви представя ред автори, които са препоръчвали разни методи за самообладание, но тия методи не са дали нищо досега. Защо? Защото у хората днес липсва Любовта. Вземете например въпроса за вегетарианството. Има философи, които цели петнайсет години наред са били вегетарианци и след петнайсет

години прояждат месо, като опровергават по-раншните си убеждения. Защо? Защото съзнанието у тях не е будно. Те нямат Любов. Следователно човек всякога може да стане вегетарианец и отново да стане месоядец. Кога? – Щом изгуби съзнанието си. Това е движение. Всички хора, които ядат месо, се стремят към центъра на Земята. Такова е движението им. Те не могат да бъдат вегетарианци. Всеки, който се стреми към Слънцето, той е плодоядец или вегетарианец. Месоядец си, но искаш да станеш вегетарианец. Измени стремлението си към Слънцето и ще станеш вегетарианец. Измениш ли отново стремлението си към центъра на Земята, ще станеш месоядец. Тия две посоки определят каква ще бъде храната ви. Същият закон се отнася и до растенията, и до птиците. Има и растения, и птици месоядци. Аз разрешавам въпроса принципиално. Не можеш да бъдеш вегетарианец, докато не измениш посоката на движението си към Слънцето. Към Слънцето ще се стремиш, към ангелите, към Бога. От там ще възприемаш идеите си. Те ще събудят съзнанието ти. Като възлюбиш Бога, ще възлюбиш и всички обкръжаващи те същества – от най-малките до най-големите. И тогава у тебе няма да има желание да ядеш месо. Свържеш ли се с Бога, ще възлюбиш всички същества, ще искаш да им правиш Добро. Принципиално тъй съм определил аз кои хора са месоядци, и кои – плодоядци. Всички месоядци отиват към центъра на Земята, имат стремеж надолу: някои повече, някои по-малко. Такъв човек може да ви говори за идеи, за Бога, но това за него са второстепенни работи. Неговият вътрешен стремеж е към центъра на Земята. У този човек съзнанието не е будно. Той е в постоянна борба със себе си. Има месоядци, които за в бъдеще ще станат вегетарианци, има и вегетарианци, които за в бъдеще ще станат месоядци. Било е време в културата на човечеството, когато децата изяждали родителите си. Това било привилегия за тях. Те не чакали да умрат родителите им от

собствената си смърт, но като наближавала смъртта им, давали голямо угощение, на което опичали родителите си и ги изяждали. Че това е било така, се потвърждава от факта, дето често в днешно време майката казва на децата си: „Изядохте ме!“ Бащата също им казва: „Изядохте ме!“ Отде са останали тия изрази? Майката и бащата не могат да изкажат тия думи, ако не са ядени някога от децата си. Това е факт! Това са изостанали неща от архивите на миналото. И какво очаквате от едно човечество, бащите и майките на което са били изяждани от своите синове и дъщери? Колко има да работи това човечество! Защо са яли родителите си? Защото са се стремили към центъра на Земята.

Тогава помнете следното нещо: не примирявайте противоречията в света! Знаете, че всичко в света работи за хармония с Доброто. Дръжте тази мисъл в себе си като ценно правило. Не се опитвайте да внесете тишина в морето. То няма да утихне. Попитайте морето защо шуми. То казва: „Моите деца, вълните, вдигат шум.“ Вълните пък казват: „Дядо ни, вятърът, е дошъл, та се радваме на живота.“ Хванали дядото, питат го: „Защо си вдигнал толкова шум?“ – „Пратиха ме да посетя децата, да ги видя.“ – „Кой те прати?“ – „Светлината и топлината ме пратиха.“ Кой е крив най-после, че морето вдига шум? Морето не е криво, вълните не са криви, вятърът също не е крив. Кой е крив тогава?

Да изпеем сега упражнението *Ходи, ходи...*

Ходи, ходи, ходи,

за водата ходи

сутринната роса

през речица бистра,

по пътека чиста.

За дома си носи

*таз водица бистра,
за цветенца мили,
нейните дечица.*

Думата *ходи* има смисъл – тя изразява движение. *За водата ходи сутринната роса* – това е ясна идея. Росата, като минава през небесното пространство, минава и през водицата.

Изпейте сега упражнението *Тъги, скърби вдигай, слагай, право върви!* Това упражнение прилича повече на светска песен. Като изпеете тази песен, ще почувствате едно ободрение. Ако изпеете една свещена, духовна песен, ще почувствате тъга. Тогава коя песен е по-права: тази, която внася радост в душата на човека, или тази, която внася тъга? Всяка дума, която внася Божественото благо в душата на човека, тя е на мястото си. Същото се отнася и до песните.

Всяка песен, която внася известно Божествено благо в душата на човека, е на мястото си. Езикът изобщо трябва да бъде прост. Един ден всички езици ще се изгладят и няма да има свещен и обикновен език. Много свещени езици са измрели. Свещеният еврейски език, на който е писано Евангелието, е умрял, свещеният санскритски език е умрял. Всички свещени езици са измрели. Останали са живи само обикновените, простите езици.

Вие ще се стремите да бъдете свободни в душата си, да не се смущавате от нищо. Например, ако река да извадя одного от вас да напише едно предложение, което после другите да поправят, той ще се върне вкъщи разтревожен и цяла нощ няма да спи. Ще си каже: „Как тъй, мен да ме поправят?“ Чудни сте вие! Че езикът, на който говорите, не е така съвършен, има нужда от поправяне. Като дойдете в бъдещето, езикът ще бъде по-добър, но засега и такъв, какъвто е, той е добър. Езикът на българите е отличен засега. И езикът е претърпял известни промени. В някои отношения сегашният език е спечелил, а в

някои отношения е изгубил, но загубата и печалбата се компенсират. За в бъдеще езикът ще претърпи още по-голяма промяна.

И тъй, ще се стремите да бъдете свободни от всякакви предубеждения, от всякакви предразсъдъци. Човек трябва спокойно да работи, за да придобие смирение. Той трябва спокойно да изслушва всичко. Докато не придобиете това спокойствие, не можете да влезете в Окултната школа. Без това спокойствие нямате достъп до тази Школа.

Когато употребявам думата **достъп**, къде е по-правилно да се тури ударението – на първата или на втората сричка? Има закони, които определят ударението на думите в езика. В думата **добро** например ударението пада на втория слог. Защо да не е на първия слог? По кой закон е турено там ударението? – Ударението е турено на втория слог, понеже думата **добро** означава плод. Две личности, две сили са определяли ударението на тази дума; едната от тях е била по-силна, следователно тя е поставила ударението на думата **добро** на втория слог. Ударението в този случай е женско.

Жената значи е определила ударението в думата **добро**. Ако турим ударението на първия слог, то е мъжко. Ще ви докажа това. У македонците главите са широки, у тях има разрушителна енергия. Когато енергията е разрушителна, ударението пада винаги върху първия слог. Когато енергията е мека, ударението пада върху последните слокове. Меките ударения падат или на втория, или на третия слог. Когато силата е дошла в жената, тя определя къде да бъде ударението на думите – в края ли, или в началото. Силните натури винаги си турят ударението на първия слог. Силният казва: „Аз!“ Онзи, който е скромен, казва меко: „Наша милост.“

Ако турите ударението на първия слог, имаме следното движение:

Това движение показва, че се движите към две противоположни посоки – към центъра на Земята и към центъра на Слънцето. Единият отива към Небето, а другият – към посоката на Земята. Законът за поставяне на ударенията е чисто вътрешен, психологически. Когато ви говори някой човек, ще гледате как туря ударението. Ако той каже **аз**, ти ще употребиш някоя дума с ударение на втория слог и работата ще се уреди благополучно.

Тайна молитва Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

ДОБРИТЕ И ЛОШИТЕ

Двадесет и осма лекция от Учителя 30 април 1924 г, София

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Тайна молитва

Прочетоха се някои теми върху „Службата на търпението и самообладанието“.

Тема за следния път: „Как познах, че имам ум?“

Като пишете върху тази тема, няма да ми разправяте как са познали другите хора, че имат ум, но ще кажете вие как сте познали.

Ще ви дам и още една тема: „Защо човек е недоволен?“

Сега аз ще ви задам един въпрос и ще ви отговоря на него. Този въпрос е следният: защо хората не могат да се научат? Защо не се учат? Има нещо, което им пречатства. Например у всинца ви има желание да бъдете добри. В дъното на душата си всички искате да бъдете добри, но не успявате в това, защото мислите, че сте добри. И действително някога сте били добри, но сега не сте. Какво е Добро и зло, това трябва да се докаже. Доброто и злото не са неща, които могат да се виждат. Някой казва, че е добър. По какво се отличава добрият човек? Това трябва да се докаже научно.

В миналата си беседа ви говорих за добрите и лошите хора. Казвам: едните са добри, които правят добро, а вторите са добри, които правят зло. И едните, и другите са добри. Втората категория са лошите хора, които нито добро правят, нито зло правят. Законът е такъв. В първата категория е началото, когато казваме, че някой човек е и добър, и лош – това показва, че той започва да живее. Следователно човек, като започва да живее, едновременно става и

добър, и лош. Тия две сили – зло и Добро – са творчески. Те вървят в две противоположни посоки. Вие може да ме запитате: „Защо човека, който прави и Добро, и зло, не го считат за лош човек, а минава за добър?“ – Доброто и злото, това са известни принципи, необходими за създаване на известни форми. Без Добро и зло форма не може да се създаде. Корените на едно растение се създават от злото, а клоните се създават от Доброто. Значи едната сила работи в по-гъстата материя, а другата – в по-рядката. Ако тия две сили вървят по една крива линия, и то така, че всичката им енергия да се използва постепенно, то при това свое движение те ще се приближат, ще се срещнат, без да се произведе между тях някаква експлозия. От движението им се образува един кръг. Обаче ако човек е задържал в себе си тия сили, то щом те се срещнат, ще произведат експлозия. Следователно, като се срещнат добрият и лошият човек, те образуват взрив, защото са две положителни сили. Всеки човек, който не прави Добро, става лош човек; всеки човек, който не прави зло, става добър човек. Такъв е законът. Енергията може да се превръща. Този закон проверяваме в самата Природа. Сегашните растения са били някога минерали, които са живеели в почвата, не са имали клони. След време те са се поляризирани. Половината от тях са израсли и са дали клони, превърнали са се в растение, при което другата половина от тия кристали е останала в почвата във вид на корени. По-нататък, при по-благоприятни условия за развитие на това растение, колкото повече се е развивала неговата интелигентност, то е успяло да се превърне в животно, като е изваждало корените си навън от земята.

По същия закон всичките Велики Учители, които идват в света, всички религии, които съществуват – това са все школи, в които човек трябва да научи начина, онова истинско изкуство – как трябва да живее. За да живее човек правилно, трябва му наука. Не мислете, че е лесно да направите Добро. Това е цяло изкуство. Вие искате

някой път да ме нагостите хубаво. Дойда във вашата къща, вие замесите тесто и го сложите пред мен в паницата и ми кажете: „Заповядайте, ние тъй сме навикнали да ядем тестото – сурово.“ Добре, дойда друг път в къщата ви и вие ми сложите печен хляб, а не суров, както по-рано. Питам: кое е по-разумно сега – сурово тесто ли да ядем, или да го опечем? Кажете ми кой е начинът за ядене в Природата. Българите, когато хранят прасета или кучета, замесват им малко каша от брашно или трици – за тях много готвене не трябва. Кой е истинският начин за приготвяне на храната? – Всички трябва да се ползваме от методите на Природата.

Сега, разбира се, аз не говоря за тази Природа, в която ние сме оставили своите излишъци, не говоря за Природата, която е създадена от мъртвите тела на милиарди и милиарди същества, но говоря за онази жива, Божествена природа. Сегашната Природа е създадена от останките на миналите същества – върху тия мъртви тела растат сега крушите, ябълките и другите плодове. Следователно ние се храним само с мъртви същества. При такова положение може ли да бъдем безсмъртни? – Никога. След време, когато започнем да образуваме храната си от слънчевите лъчи, ще бъдем безсмъртни. Дотогава, докато изваждаме за храна сокове от Земята, ще умираме, смърт ще има за нас. Един ден ние ще имаме растения, които ще възприемат енергия направо от Слънцето. Хляба също ще приемаме направо от Слънцето. Само тогава ние ще имаме възможност да бъдем безсмъртни. И сега можем да бъдем безсмъртни, само че се изисква голямо усилие. Човек, след като е приел един обяд, трябва да знае методите, чрез които да превърне в тялото си различните енергии, които е получил от храната. За вас, които ме слушате тук – всичко това е недостъпно при сегашните условия за вашия ум. Каквото и да ви казвам, няма да го разберете, все ще си изгубя времето. Ще кажете: „Как е възможно човек да възприема храната си

от Слънцето?“ Христос на едно място в Писанието казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате Живот в себе си.“ Той не казва: ако не ядете плодове – круши, ябълки и други, но казва: „Ако не ядете Моята плът и не пиете Моята кръв, нямате Живот в себе си.“ Следователно под **плът** и **кръв** Той подразбира Живота, който излиза от този Център. Ако от този Център не възприемате Живота, вие не може да имате Вечния живот в себе си. По някой път тия центрове се проектират. Например по някой път енергиите на Слънцето са негативни. Под думата **негативни** разбирам, че силите на Слънцето се стремят към центъра на Земята. В такъв случай умът на човека е във възходяща степен и тогава той твори Доброто. Обаче в някои хора полюсът е друг – умът им се стреми към центъра на Земята, а сърцето им се стреми към центъра на Слънцето – към Доброто. Ако се съберат двама души, на които сърцата се стремят към центъра на Земята, а умовете им се стремят към центъра на Слънцето, те няма да направят нищо. В тях и злото ще се усили, и Доброто ще се усили. Сърцето всякога е по-силно от ума. Ако искате да имате приятел, трябва да изберете човек, на когото силите на сърцето са насочени към центъра на Слънцето. Ако усещате, че вашите сили на сърцето са насочени към центъра на Земята, търсете приятел, на когото силите на сърцето са насочени към центъра на Слънцето. Човекът има два центъра – например центровете **А** и **В**. Да кажем, че на центъра **А** влияе Земята, а на центъра **В** – Слънцето. Когато се движим към **А**, т. е. към центъра на Земята, ние тогава сме по-активни; когато се движим към центъра на Слънцето, ние сме по-пасивни. Следователно дотогава, докато се движите в посока **А**, към Земята, ще знаете, че ще бъдете по-активни към злото, т. е. възможностите да направите зло са по-големи, отколкото възможностите да направите Добро. Когато се движите към центъра на Слънцето или когато се стремите към Бога, възможностите за

правене на Добро са повече, отколкото възможностите за правене на зло.

Бог е Великият Център, към Когото трябва да се стремим. Светът всякога показва центъра на Земята. Следователно от желанието, което имате в даден момент, се определя и посоката на движението ви: към центъра на Земята ли се движите, или към центъра на Слънцето. Човек, който иска да има къщи, ниви и много други богатства, той не може да бъде добър. Знаете ли защо не може да бъде добър човек? Той ще си направи една-две къщи, ще тури в тях кираджии и ще се кара всеки ден с тях, че наема не му плащали, че развалили това-онова. Или ще има няколко декара земя, ще пазари хора да я обработват, но те ще гледат да го използват, а с това ще го предизвикат да се сърди, да се кара. После гледаш – друго някое желание се явило. Това е много естествено! Някои от вас ще ми възразят: „Как, не трябва ли да имаме къщи, ниви?“ Дали трябва да имате къщи, ниви, или да нямате – това е друг въпрос. Кой от вас е без къща? Аз бих желал да видя някой от вас без къща. Ще кажете: „Ние искаме направена къща.“ Вие не говорите Истината! Кой от вас няма тяло? Ако нямате къща, нямаше да бъдете тук, на Земята. Всеки си има по една къщица. Аз ги виждам. Едни къщи са по-малки, други – по-големи, едни прозорци и врати са по-големи, други – по-малки; различни входове за гости си имат. Ще дойде ден, когато от този материал, от който хората днес могат да направят само едно село, ще направят сто такива села. Днес обаче хората, поради това, че нямат техника, нямат умение, разпиляват материалите. Тук се проявява глупостта на човешкия ум. Глупавият човек върши много глупости.

След всичко това, от научно гледище, как трябва да разсъждаваме върху тия въпроси? Някои казват: „Ние не трябва да мислим за утрешния ден, но за днешния само.“ Какво означава това да мислиш за днешния ден? – Днешният ден показва целокупността,

която е у човека. Днешният ден показва, че най-първо трябва да се добие един талант, който да владее времето и пространството. Мислите ли, че един знаменит цигулар може да мисли за своята прехрана тъй, както вас. Той взема цигулката си, весел е човекът, посвири два-три часа и току-виж – изкарал прехраната си за една година. Вие работите цяла година по шест до осем часа дневно и едва се прехранвате. Друг някой е знаменит хирург. Направи една операция, вземе най-малко 50 – 60 000 лева за нея и си изкара прехраната за една цяла година. Вие, които нямате нито едно от тия изкуства, казвате: „Господ е определил за нас да се трудим, да се мъчим и така да изкарваме прехраната си.“ Где е писано, че ние трябва да се трудим? След като създаде Бог първия човек, постави го в Рая и му каза: „Ти ще живееш тук като царски син. Ще наглеждаш всички дървета и цветя в градината, ще се радваш на всичко хубаво тук.“ Но Адам престъпи великия Божи закон, съгреша пред Него и Бог го изпъди от Рая, като му каза: „Отсега нататък с труд и пот на челото си ще си изкарваш прехраната – много ще ореш и копаеш земята, но малко приход ще ти дава тя.“ Така че, щом престъпиш великия Божи закон, много ще работиш, малко ще придобиваш. От това изваждам едно правило. Когато някои ме питат: „Трябва ли да ни лекува лекар?“, аз отговарям: ако сте грешни, лекари ще ви лекуват. Грешния човек лекар го лекува, праведния – Светлината. Следователно всеки, който се лекува от лекар, е грешен човек – нищо повече! Това е факт! Всички ония, които са престъпили великия Божи закон, са пострадали. Защо? – Злото е в услугата, която вие правите. Когато дяволът извел Христа на покрива на храма, какво Му казал? – „Хвърли се отгоре, ще Ти дам всичките царства тук, на Земята.“ Христос противопоставил ли се е на дявола? Той му казал: „Махни се, сатана, оттук!“ Христос не се уплаши. Той не се даде в услуга на дявола, защото знаеше, че злото, като сила извън нас, не цапа човека.

Когато злото се възприеме вътре в човека, тогава е опасно. Но дяволът казал на Христа: „Хвърли се долу, нали Писанието казва, че Господ ще прати ангели да Те поемат на ръце!“ Христос му отговорил: „Понеже съм се научил да вървя все нагоре, не искам да слизам към Земята.“ Когато и на теб някой ти каже: „Ти се посвети вече, я се хвърли от тази височина!“, ти ще му отговориш : „Аз съм се научил да се качвам нагоре, не слизам долу.“ Това ще имате като правило: няма да слизате долу по волята на света!

Изобщо, в чисто морално отношение се зараждат противоречиви въпроси. В даден случай те могат да бъдат верни, в даден случай могат да не бъдат верни. Тия условия, които сега имате, са благоприятни за вашето развитие. Втори път те няма да се повторят, защото два еднакви момента в Природата не съвпадат. Този, който изостане веднъж от пътя на своето развитие, пак ще влезе в Царството Божие, но знаете ли как? Апостол Павел казва: „Като главня в огън.“ Това значи, че всичко ще бъде изгубено, ще се превърнем на главня в огън. Който върви правилно по пътя си, ще бъде като злато, което излиза от огъня – такова богатство ще представлява той. Вие трябва да се стремите да използвате енергията, която се накопява във вашия организъм, за ваше добро. Трябва да знаете, че около вас има отрицателни сили, на чието влияние може да се поддадете и да пострадате. Идете при някой болен, който е силно концентрирал мисълта си върху болестта, че гърдите го болят: ще забележите, че ако сте слаба натура, тази силна мисъл на болния ще ви се натрапи и след малко ще усетите, че и вас ви болят гърдите. За да се освободите от това чуждо влияние, вие ще си кажете: „Не, туй е болестта на болния, едно отражение от неговата мисъл.“ Мнозина от вас страдат по отражение. Срещнете се с някой човек, който скърби. Постоите малко при него и се отдалечавате вече скръбен, тъжен. Ако той скърби и не може да се повдигне, ако заедно с него и вие скърбите и не можете да

се повдигнете, какво печели той, какво печелите и вие? – Нищо. Напротив, скръбта се увеличава. Това значи $1 + 1 = 2$, т. е. един грош плюс един грош, стават два гроша – значи скръбта се увеличава. Този брат, който усеща голямата скръб в сърцето си, трябва да направи една изповед пред тебе. Изповедта е хирургическа операция, разрязване на този цирей, който предизвиква скръбта. Някой казва: „Трябва да се изповядаш!“ Защо? – За да се направи една хирургическа операция, да се пререже нагноясалия цирей. Някои казват: „Ама аз не искам да се изповядвам.“ – Ще се изповядаш и оттакъ ще минеш. Дойде докторът, вземе ножа и реже. Ти плачеш, викаш – той си продължава работата. Като се яви някой духовен цирей, същата хирургическа операция трябва да се направи и тук.

Мнозина от вас страдате по единствената причина, че криете циреите си. Не, циреят е един вътрешен недъг, който трябва да излезе навън и да се пререже. Онези от вас, които искат за в бъдеще да се повдигнат, да станат поети, музиканти, художници или каквото и да е друго, не трябва да имат циреи. Отрицателните качества в света не правят човека положителен. Туй трябва да го знаете. Много нещо може да внесете в характера на един човек с отрицателни качества, но да внесете в него един талант – това е невъзможно. Следователно вие ще се стремите да превръщате енергията, да я трансформирате. Как? – Ще намерите един ваш приятел, сърцето на когото се движи в противоположна посока на вашата. Той ще ви подежда. Тогава между сърцето на един лош човек и сърцето на един добър човек има допирни точки, както между корените и клоните на растенията, вследствие на което става и растенето. Тъй щото лошите и добрите хора всякога се допират. Вие може да живеете с най-лошия човек, стига вие да сте добър. Вие ще бъдете едно допълнение за него. Много от учениците са дошли до една фаза, дето, стълкновят ли се с този закон, те се спъват. Защо? Защото в ученичеството те се срещат

с разни електрични и магнетични течения. Мимоходом ще ви припомня във връзка с това един закон от физиката, според който всеки лъч, който пада от по-рядка в по-гъста среда, се пречупва. Това пречупване става вследствие на различно гъстите вълни, които изпълват цялото пространство и се движат из него. За нашето око изглежда, че тия лъчи се пречупват, но всъщност те само се отклоняват от пътя си. В Природата няма пречупване на лъчите, има само изкривяване, отклоняване. Криви линии обаче съществуват в Природата. Когато има криви линии, тогава казваме, че е станало малко пречупване, или по-право – отклонение. Гъстата среда, която се движи в нас, произвежда тия пречупвания. Всичко в света се движи. Туй движение, което отклонява нашата мисъл, създава едно грубо пречупване. Този прелом показва, че е имало силно движение, което отклонява от правия път както нашия ум, така и нашето сърце. Следователно какво трябва да правим в такъв случай? – Да се повдигнем по мисъл и по чувства към Бога, защото не само едно течение ще ни срещне – много течения се прекръстосват в Природата. Да излезете благополучно от тия течения – за това се изисква една велика наука. Щом слизаш надолу, трябва да си намериш едно подходящо течение.

Когато говорим за Любовта, подразбираме едно велико течение. Когато говорим за Мъдростта, подразбираме пак такова течение. Когато говорим за Правдата, подразбираме същото. Когато говорим за Добродетелта, подразбираме пак едно велико течение. Когато говорим за Милосърдието, подразбираме същото. Това са символи, които означават известна среда, в която действат определени закони. Щом влезеш в тази среда, ти имаш вече всичко. Ти ще влезеш в туй течение и ще вървиш преспокойно, тъй както не се безпокоиш къде ще те заведат параходът или тренът, в които си влязъл. Параходът или тренът ще те заведат на едно определено място. Затуй ще се

стремите към познаване на законите. Няма да отхвърлите сегашния живот. Злото в него ви е потребно дотогава, докато придобиете новото. Не искам да кажете: „Отсега вече ние ще живеем по новия начин, не ни трябва вече къщи, не ни трябва дрехи.“ Не, трябва ви още. Казвате: „Ние можем да се задоволим с малко.“ Аз не съм срещнал досега човек, който да се задоволи с малко. Това, че можете да се откажете от нещо, не е още доказателство, че вие изобщо се задоволявате с малко. Туй е само един малък опит, а за да се уверите в нещо, трябва ви много опити. Следователно вие трябва да държите стария си живот дотогава, докато опитате, че новите методи наистина дават по-добри резултати. Тогава ще заместите старото с новото. Така е в Природата. Природата например какво прави? Обърнете се към нея и вижте методите и! Когато си охлузиш ръката, най-първо над нараненото място се образува една грапава, червена, неприятна наглед кожа. Природата я туря за първа превръзка. Под тази кожа разумното работи, докато създаде хубавата горна кожа. След това тя разпаря първата кожа и остава долната, хубавата. И разумната майка тъй прави.

При сегашните неблагоприятни условия, при които живеете, трябва да знаете, че лошото, което дяволът ви туря отгоре, е първата превръзка. Затова мълчете си, работете разумно отдолу и, когато създадете новите условия, старата превръзка сама по себе си ще падне. Дяволът, като види това нещо, ще каже: „Разумни са тия хора!“ Вие казвате: „Ние не искаме дяволска превръзка.“ – Не, трябва ви такава превръзка! Ами какво лошо има в това, че дяволът те превързал? Христос казваше на всеки, когото дяволът е превързал, че не трябва да хвърля тази превръзка, докато не се създаде отдолу нова. Щом се създаде новата, жената и мъжът хвърлят старата превръзка и казват: „Свободни сме вече!“ Да, свободни сте от превръзката на дявола. Ето защо вие не трябва да се оплаквате от първата си

превръзка. Питате: „Да хвърлим ли тази превръзка?“ Казвам: не още – кожата отдолу не се е приготвила. Като се образува новата, лесно се хвърля старата. С други думи казано: не се старайте да премахнете неблагоприятните условия, при които живеете. Работете при тях, докато си създадете един добър характер, докато създадете новото в себе си. Само тъй се създава човешкият характер! Трябва да знаете, че само ония хора са създали от себе си велики характери, които са издържали, които са превъзмогнали неблагоприятните условия на живота си. Това виждаме в цялата история на човечеството. От ония, които са живели в разкош, малко велики хора са излезли. Аз поне не зная нито един велик човек, който да е живял в разкош. Някой от вас може да ми приведе за пример живота на Авраам. Знаете ли какъв беше животът на Авраам? – Авраам нямаше деца, но след като Господ му даде едно дете, изпита го, като му каза: „Принеси ми сина си в жертва!“ И какво мислите? Той изпълни Волята Божия. После проследете живота на Яков! Той стана праотец на евреите, но много пати главата му – какви ли мъчнотии нямаше! Той взе благословието на брат си, но цели четиринайсет години трябваше да странства, да служи на две жени, и след като се върна при брат си, трябваше да плаща данък три години. През какви тежки закони на смирение трябваше да го прекара Господ! Всичките знаменити пророци, всички велики ангели на Небето са минали през неблагоприятни условия на живота.

Писанието казва: „Когато Бог обича, поставя го при неблагоприятни условия, за да създаде благоприятни.“ Ако сега имате неблагоприятни условия, то е, защото Бог ви обича. Бог ви поставя при неблагоприятни условия, защото за в бъдеще мисли да ви даде нещо по-хубаво. Ако мислеше да ви лиши от туй благо, Той щеше да ви даде доброто още първоначално. Затуй всеки, като слиза от Небето, питат го: „Какво искаш, доброто на Земята или доброто на

Небето.“ Ако каже, че иска доброто на Земята, дават му го още на Земята. Но едно трябва да знаете – че тук, на Земята, няма условия за добро, за щастие. Тук има само движение. Например, за да ви дадат богатство, трябва да заемете един виден пост, да станете пръв министър в България или в Англия. Само така ще видите какви тайни има, скрити в това богатство. Ще получите едно, две и повече заплашителни писма за живота си. Не само това, но какви ли не опити за отравяне, какви ли не заговори ще правят против вас. И в България, и в Англия, и в Америка – навсякъде си служат с едни и същи средства. При такова едно богатство човек трябва да се страхува. Питам: при такъв живот може ли да имате щастие? Това щастие е привидно. Най-щастливи хора са били светиите. Те излизат из гората, от нищо не ги е страх. Турят си на огъня едно гърне с житце, хапнат си преспокойно, нищо не ги плаши. Казват за някого: „Той е толкова свят човек, че и вълка не убива – оставя ги свободно да лаят по него.“ Човек, който оставя да го ядат вълките, не е свят човек, не е светия. Аз уподобявам лошите мисли, желания и действия на човека на вълки и бълхи. Ако вие имате тия неща, не сте светии, а сте обикновени хора.

Всички ще се учите! Учение ви трябва! Туй учение, което имате, следвайте го, но сериозно учение ви трябва. Като имате някаква болест, най-първо ще се определите в себе си: на Бога ли служите, или на себе си. Ако служите на себе си, ако сте грешен, ще викате един, два и десет доктори дори, докато най-после ви помогнат. Ако служите на Бога, нито един лекар няма да викате. Не се плашете! Болестта за вас има съвсем друго предназначение. Ще ви кажа едно правило: в света Бог всичко е предвидил. Абсолютно всичко става за Добро. Туй трябва да го знаете. Не мислете, че Господ е намислил да направи някому зло или да му изпрати някакво нещастие. Злото

идва, защото вие мислите, че ще ви сполети някакво зло, та привиквате тия сили.

Не се заблуждавайте да мислите дали Господ знае колко тухли влизат в постройката на вашето здание. Аз ще ви обясня как седи тази работа. Онази Божествена материя, която влиза в образуването на тия тухли, е жива и за тази материя се държи сметка. Бог знае за всяка една частица в нас: знае колко атома, колко йони има в нас, знае силата ни, знае всичко. Но колко тухли има в нашето здание, за това Той не иска да знае, не се интересува. Това, да знаем колко тухли има в едно здание, предстои нам. От материята, която има на разположение, от законите, които знае за съчетанието на материята, Бог всякога може да определи колко тухли са влезли в дадено здание. Освен това според законите на материята, ако вие затворите в една форма едно кило вода, тя не ще може да се задържи: тя не ще може да се задържи повече от 1-2-3-4-5-10 години. Тази форма ще се пръсне. Значи колко време ще се задържи тази вода в съда, това е точно определено: нито една минута повече не ще можете да я задържите. Нещата са точно определени. От този закон учените ще видят, че материята се изменя. След години Земята няма да бъде в това състояние, в което я намираме днес. Материята на Земята става порядъка, защото Земята се повдига нагоре и влиза в друго течение, което изменя състава и, а с това и движението на нейните части. По същия начин и вашата душа, която е турена във вашия организъм като една затворена форма, има определен път, определена работа, която трябва да извърши. Всеки от вас трябва да се стреми да извърши работата, която му е дадена. Някой ще каже: „Аз не мога да извърша голяма работа.“ От вас не се изисква голяма работа. Господ не се интересува от големи работи. Ако Му разправят големи работи, например от какво са направени звездите, планетите, изобщо цялата Вселена, Бог не иска да слуша, но ако ти направиш едно малко Добро,

каквото никой друг не може да направи, Бог ще се заинтересува от това. Бог се интересува от малките работи. Ако някой от вас е цар на България и като такъв направи някое голямо Добро,

Господ за това не иска да знае, но ако направи едно малко Добро на някоя бедна вдовица, за това Бог се интересува. Той не се нуждае от големи хора и от големи работи. Никъде в Писанието не е казано, че са блажени царете, князете или богатите, а се казва: блажени са децата, сиромасите, гонените, онеправданите и т. н. Князете, царете са величия само на Земята, на материалния свят, но не и на Небето. На Небето царе и князе няма. В Невидимия свят нещата не са, както в материалния свят. По този закон вие ще се стремите да използвате разумно енергията, която е вложена във вас. Не влагайте отрицателни мисли в ума си, не питайте защо това е направено така, а не иначе, но гледайте как Бог работи. Това не е лесна работа.

Най-първо вие трябва да започнете с успоредните линии. Например какво означават две успоредни линии? – Те означават път, движение. Ако сънуваш някога, че тъчеш на стан, какво означава това? – Платът, който тъчеш, означава животът. Преди години бях в Стара Загора и там една жена ми разправяше следното: „Сънувах, че ми дадоха стан и бял памук да тъка платно. Идва в това време при мен един от Великите Учители и ми казва: „Ще тъчеш!“ Започнах да тъка платното, но го напуснах. Така стана и в живота ми. Заинтересувах се от Новото учение, следвах го и после го напуснах. Вдах се в света и цели десет години се лутах, докато най-после ме постигна голяма скръб – единственият ми син се самоуби. От тази голяма скръб отново се обърнах към Господа. Една вечер се явява при мене Христос, донася ми същия по-раншен стан и ми казва: „Туй платно беше добре започнато. Ако можеш да го довършиш, ти ще излезеш благополучно в живота.“ Значи това показва за всинца ви, че трябва добре да обработвате живота, който сте започнали. Неуспехът,

погрешките се дължат на вас. Няма да напушате вашия стан, няма да плащате на друг да тъче заради вас. Някой казва: „Нека потъче друг заради мене!“ – Не, ти сам ще си свършиш започнатата работа! Ако някой е добър майстор и иска да ти помогне, нека ти насуче цевите, но ти сам ще си тъчеш. Не оставяй други да тъкат заради тебе. Това е лош навик. Всеки сам трябва да си тъче. Накараш ли други хора да тъкат заради тебе, работата е развалена вече. Спазвайте тия закони! Те са важни за вашето развитие. Не мислете, че ще намерите друг метод за развитието си. Този е един от най-простите.

Вие трябва да прилагате разумно методите на Природата. Ще работите вътрешно, скрито в себе си, тъй както скрито, незабелязано за другите работи и самата Природа. Ще работите така, докато съградите в себе си един солиден характер. Докато не съградите Божественото в себе си, не хвърляйте човешкото. Вие хвърляте човешкото, а нямате още Божественото създадено, и оставате сухи кости. Дръжте човешкото, а Божественото нека работи отвътре, докато се засили. Когато всичко във вас стане Божествено, тогава всяка велика превръзка сама по себе си пада, или по-право

– превръща се в Божествена.

Сега помнете едно правило: при всяка беседа, която ви държа, и доброто у вас се увеличава, и страданията ви се увеличават. Едновременно с това и радостта ви се увеличава, и скръбта ви се увеличава. Затова не се стремете да ме надхитрите. Щом сте влезли в този път и не работите, няма да ви се помогне. Това не зависи от мен. От Невидимия свят се интересуват за вас, държат ви за всичко сметка. Следователно всяка вечер идват при вас и разглеждат как сте завършили деня. Тъй щото, ако речете да се оплаквате от нещо, не забравяйте, че ви наблюдават. По някой път вие мълчите, външно не се проявявате; аз виждам вътрешното ви състояние, но държа очите си превързани, като че не виждам. Някога снемам превръзката си и

тогава виждам всичко. Вие трябва да живеете чист, абсолютно чист живот. Само чистият човек може да познае Чистотата, само той може да познае чистия човек. Нечистият не може да познае чистия човек. Чудни са някои хора, които запитват какъв е Учителя. Ако си чист, ще ме познаеш. Всеки познава подобния си. Това е закон в света! Чистият ще познае чистия, любещият ще познае любещия, мъдрият ще познае мъдрия, силният ще познае силния, праведният ще познае праведния и т. н. Това са закони, в които няма изключение за никого. Трябва да се познавате, да се обичате. Няма закон, чрез който да се определя как да се люби. Не е било време, когато да се е заповядало на Любовта. Бог не се подчинява на никакъв закон! Любовта е от Бога. Според закона на Любовта, който аз познавам, не е било време, когато Бог не е обичал никого в този век. И в миналите, и в бъдещите векове Бог всякога е един и същ, изобилен в своята Любов. Неговата Любов се е спирала само тогава, когато нашата воля му е противодействала. Спирането на Божествената Любов произвежда страданията в света.

Засега от вас не се изисква много. Колкото знаете, прилагайте го. Някога ще ви дам една задача: да направите най-малкото Добро. Как мислите, какво трябва да бъде това Добро? – Това Добро с пари не става; с дрехи, с обуща не става; с имоти, с къщи, с ниви – не става. Днес вие разбирате, че за да се направи Добро, трябва да имате пари; ако нямате пари, а искате да направите Добро, ще вземете отнякъде назаем. Всеки, който помага с пари, мисли, че е добър човек. Това ни най-малко не е Добро. Доброто в света не е създадено от материя. Доброто не седи нито в сиромашията, нито в богатството, Доброто не седи нито в учението, нито в глупостта. Защото, ако си учен, ти можеш да направиш много Добро, но можеш да направиш и много зло. Ако си глупав, ти пак можеш да направиш много Добро, но можеш да направиш и много зло. Същото нещо може да се каже и в случай, когато си богат, когато си силен и т. н.

Тъй както ви схващам, вие още живеете във външния живот и, доколкото ви виждам, вие очаквате доброто да дойде отвън. Има три категории влияния върху вас. Първото влияние е на света. Той ви влияе и вие не можете да се избавите от него. Второто влияние е на вашата плът, на вашето тяло. Плътта казва: „Аз искам хляб, вода, жадна съм.“ Иска ли нещо плътта, тя ще те прати през седем баира, но трябва да и го доставиш. Като каже: „Хляб искам!“, ще те накара цял ден да работиш за хляб. Третото влияние е влиянието на дявола. Светът, плътта и дяволът – това са трите фактора, които днес човечеството е опорочило. Дяволът работи вече във вашия ум. След като направиш много глупости, той казва: „Понеже не излезе умен, както ти казвах, затова пострада. Не трябваше само ти да крадеш, но трябваше другите да накараш да крадат. Не трябваше само ти да убиваш, но трябваше и другите да убиват – и тях да турят в дранголника, а ти да минеш за праведен.“

Плътта пък казва тъй: „Ако слушаше мен – да ядеш и да пиеш, щеше да бъдеш снажен, силен, здрав. Но тъй като не ме слушаш, като постиш, не съм отговорна, няма какво да ти правя.“

Светът казва: „Ти трябваше да се запознаеш с всички окръжаващи, силни на деня, за да ти помагат.“ Всеки един от тия три фактора си има метод за постигане на своята крайна цел. Идете в света, идете при плътта, идете при дявола: навсякъде ще имате едни и същи крайни резултати. Вие ще гледате да превъзмогнете тия три изкушения, тия три слабости. Няма да ги отхвърлите, но ще ги заместите. Кое може да замести света според вас? – На мястото на дявола ще турим Христа! На мястото на плътта ще турим Духа. На мястото на света ще турим Царството Божие. Царството Божие, Духът Божи и Любовта на Христа – това са трите нови фактора, трите метода, с които можем да работим и да се повдигаме нагоре.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Двадесет и седма лекция от Учителя 23 април 1924 г, София

СТРАХЪТ

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Тайна молитва

Прочете се темата „Как познах, че имам ум?“

Тема за следния път: „Защо човекът има уста?“ Въпросът „Как познах, че имам ум?“, е отвлечен като предмет. Никой досега не е видял ума, следователно мъчно се говори за него. Но въпросът „Защо човек има уста?“ е лесен за разрешаване. Какво доказателство може да дадете по въпроса защо човек има уста? Най-първо ще отговорите: „Човек има уста, за да яде.“ Туй е право, но това не е цялата истина. В устата се крие и друг един орган – органът за говорене. Устата е създадена, за да изрази разумното в човека. То се изразява чрез езика. Езикът служи още и за това – да изпитва вкуса на нещата. Някои хора чрез устата още и дишат. При всички тия служби на устата за какво обаче най-първо е създадена тя? Ако кажем, че устата ни служи първо за ядене, това не е доказателство, защото било е време, когато не е имало уста. Значи в Природата единственият метод за хранене не е чрез устата. Да се храним чрез устата – това е един специален метод. Ако Природата би накарала човека само да говори, той не би създал устата. Значи най-първо Природата е създала в човека илюзията да яде и той, като видял хубави, вкусни неща, отварял е устата си и с това се е измамил, подкупил се е. Сега ще ви приведа една алегория. Искаш една услуга от някой човек. Ако този човек е женен, той ти казва: „Нямам време – жена, деца имам, зает съм.“ Ако е професор или заема каквато и да е друга длъжност, казва: „Имам работа в училището, в канцеларията, не мога да ти услужа.“ Но ако на този човек ти кажеш следното: „Слушай, услужи ми с това, което те моля.

Аз имам един чек от 2000 лева, на тебе ще го дам“ – при такова условие този човек ти казва: „Добре, на твое разположение съм, готов съм да ти услужа.“ Тъй че, при наличността на тия пари, готов е за всякаква услуга, а щом няма пари, и време за услуга няма. Природата, като е създала устата, това подразбира, че предлага на човека един чек от 2000 лева, за да опита той всичко, което е направила. След вкуса е дошло говоренето. В първо време човек е мислел, не е могъл да говори, но след като Природата му е направила устата, заставила го е да говори. Той е знаел какво е нужно да говори, но е трябвало да се помъчи да изговори думите. Природата му казвала: „Аз ще ти дам това, което искаш, само след като му кажеш името, след като го изговориш.“ По този начин именно тя го е заставила да говори. Само така човек е научил имената на всички животни, растения, извори и камъчета в Природата. Следователно устата най-първо е създадена, за да изпита външната страна на Природата, а след това, за да може да изрази разумното в Природата. Това са два важни процеса. Единият процес е отвън навътре, значи от Природата към нас; другият процес е отвътре навън. Тия два процеса съвпадат. Най-първо е създадено сърцето в човека. Сърцето изразява един процес отвън навътре; а да мислиш, значи да живееш отвътре навън. Всеки човек започва да мисли, когато има вече известен образ и когато този образ, със своите впечатления, е оставил дълбоко отражение в него. Тогава човек започва да различава тия образи, започва да ги опитва. В такива случаи се явява умът, който започва да прави разлика между разните образи и предмети, които са му причинили приятност или неприятност, радост или скръб. Приятността и неприятността се предизвикват от физическия свят, а радостта и скръбта – от Духовния свят.

Сега, за да може да се разберат някои неща, човек трябва душевно да се повдигне на едно по-високо ниво в своите разбирания.

Обкръжаващата среда оказва влияние върху човека. Ако вие заобиколите човешкия ум с къщи, с пари, с удоволствия, с градини, с ниви, всичката му философия ще бъде материалистическа. Той ще говори за къщи, за ниви, за градини – за всичко, което е видимо. Такъв човек ще бъде цял естественик. Отнемете ли му къщата, отнемете ли му парите, градините, нивите, да остане без тях, той ще си създаде една отвлечена философия. Следователно Природата употребява два метода за възпитание на човека: най-първо тя дава, а след туй взема. Защо? – За да го застави да се повдигне на едно по-високо ниво.

Аз влизам в тази област, за да ви покажа този велик закон. Вие много пъти си задавате въпроса: „Защо трябва да страдаме?“ Аз ви питам: защо пък да не страдате? Това не е обяснение на въпроса, то е по-скоро отклонение от въпроса. Изобщо страданието е необходимо. За да прогресирате, непременно трябва да ви се даде нещо и после да ви се вземе. Ще ви обясня мисълта си картинно. Представете си, че ви изваждат с едно дебело въже от един кладенец, дълбок 500 метра. Туй въже е необходимо за вас. Докато ви издигнат на повърхността на Земята с това въже, вие изпитвате радост. Но представете си, че това въже тежи 4 – 5 килограма и като се качите горе, ви го окачат на гърба. Питам ви: сега това въже ще ви причинява ли радост? – Не, радостта ви ще се превърне в скръб. Изобщо трябва изяснение на нещата. Вие мислите едностранчиво, понеже изхождате само от материалния свят, от настоящия живот. Казвате: „Този живот, който ние живеем на Земята, е реалният живот.“ Да, така е, но това са ваши субективни схващания. Представете си, че вие сте радостен, понеже дъщеря ви, двайсет и две годишна мома, е завършила науките си; радостен сте още и поради това, че майка ви, с която не сте се виждали много време, дойде в дома ви по този случай. При тази голяма радост аз ви хващам, връзвам ви с въже и ви пуцам в един

дълбок кладенец. Питам: на какво ще се обърне сега вашата радост? – На скръб. Вие започвате да се молите да ви извадят от кладенеца. Тогава аз взема да навивам въжето и да ви вадя от кладенеца. В този случай вашата скръб се изменя на радост. Като излезете вън от кладенеца, ще ви кажа: понеже вие опитахте скръбта и радостта, няма вече да ви пуцам в кладенеца с въже. Радостта и скръбта са състояния, които се сменят постоянно в човека. В един момент усещате радост, в друг – скръб. Всяко страдание е слизване в материята, за да се качите после по-високо. Следователно, когато минавате от едно състояние в друго, навлизате в една зона, която ви причинява страдание. Това е неизбежно. Законът е такъв. Щом имате страдание, това показва, че пътувате през една област, неприятна вам; щом имате радост, пак пътувате, само че през една област, която е приятна вам. И двата процеса са процеси на движение в Природата. Вашите очи не са отворени, нямате духовно зрение. Вие виждате нещата с физическите си очи. Защо не виждате нещата духовно? Защо вашите очи не са отворени? – Заради вашия страх. Вие сте много страхливи.

Единственото нещо, което спъва сегашните ученици да прогресират бързо в духовната наука, е страхът. Аз съм срещал малко смели хора в света. Не говоря за смели, за безстрашни само за един момент. Например някой човек може да бъде смел, безстрашен на бойното поле. Там може геройски да влезе в десет най-страшни сражения, но оставете го в обикновения живот – там ще се прояви като най-голям страхливец. Вземете му парите от касата и той вече е под страха за утрешния ден. Страхът е, който ви спъва навсякъде. Този страх влияе върху ума ви, пречи ви да се проявите. Вие имате някое добро желание, но се възпирате да го проявите. Аз наблюдавам следното в много от вас: в някой ученик възникнала някоя добра идея, иска да поговори с мен по този въпрос. Гледам го – засилил се, дойде

при мен и току се спре, каже си: „Хайде сега да не занимавам Учителя с такива въпроси!“ Аз го оставям свободен, нищо не му казвам. Друг път дойде да ме занимава цял час с някой дребнав въпрос, който не заслужава да се разглежда. В първия случай той считаше важния въпрос за маловажен, понеже разсъждаваше по човешки. Той мисли, че важният въпрос ще ми отнеме много дълго време. Важните въпроси отнемат най-малко време. Малките въпроси са като циганските тръни – часове отнемат, докато се премахнат. Големият трън лесно се набутва, лесно се хваща с щипците, а речеш ли да хванеш малкия трън с щипците, той се откъсва. Него и с игла не можеш да извадиш. Някои от вас мислят, че лесно се решават малките въпроси. Лъжат се, не е така. Големите погрешки в света много по-лесно се изправят, отколкото малките. Когато кажем, че трябва да поправим малките погрешки, това подразбира, че трябва да се започне една сериозна работа. Например някой път сърцето ми трепне. То не трепва от Любов. Ами от какво? – Трепва от нищо и никакво – от страх. Вие всички се плашите, безпокоите се дали ще спечелите нещо от това, към което се стремите, или не. Дотогава, докато във вас седи идеята, че ще спечелите нещо, че ще можете лесно да влезете в Небето, вие сте на крив път. Ако аз ви говоря, че вие трябва само мене да слушате като Учител, че ако ме слушате, ще отидете на Небето, дето ангели ще ви посрещнат, райските врати ще ви се отворят, няма да остане нито един от вас тука. Защо? Защото това е подкуп. Отде знаете, че ще влезете в Небето? Това, че аз ви го казвам – това може да са голи, външни обещания. Ако ви говоря на Божествен език, няма да ви обещавам нищо. Ще кажа само: елате с мен! Казано и свършено! Ето защо, когато вие разсъждавате за Истината, трябва да разсъждавате извън времето и пространството. Това значи, че онова, което схванете по даден въпрос, трябва да стане моментално.

Един ден една ученичка дойде при мен и ме запита следното: „Учителю, досега съм те запитвала големи работи, но сега искам да ми кажеш една от най-малките добродетели, които трябва да развия в себе си.“ С този неин въпрос ще отговоря на всинца ви: ще гледате да се освободите от страха. Страхът съществува както у всички животни, така и у всички растения. Туй, малкото, което прави сърцето ви да трепва, е страхът. Той спъва всички хора. И първата жена се уплаши. Онзи адепт, който беше на дървото, и каза: „Как, нима няма да си откъснеш от този плод?“ Тя се уплаши и от страх веднага се съгласи и каза: „Ще приема плода.“ Тя не е разсъждавала никак. Всички престъпления в света стават все от страх. Искаш да станеш учен. Защо? – От страх. Искаш да станеш доктор. Защо? – От страх. Засега страхът е само една подбудителна причина, затова нещата не стават правилно.

Страхът, като влиза в нас, внася отрова в организма ни, вследствие на което ние не може да използваме разумно знанието. За да се събуди стремеж към знание, има други подбудителни причини. Затуй се казва в Писанието, че на страха трябва да противопоставим най-малката любов. Вие още не сте опитали най-малката любов в света. Онзи, който е опитал най-малката любов, той може да опита и най-голямата Любов. Вие сте на средата: нито сте горе на Небето, нито сте долу на Земята.

Засега ще гледате да се освободите от две неща: от страха и от докачането, от обидата. Ще разглеждате страха от всички положения, понеже той постоянно реагира върху вас, постоянно ви влияе. Причината да се докача човек е пак страхът. Той се плаши, че ще урони неговият престиж. Някои хора ми казват: „Знаете ли какво говорят за вас?“ – Зная, но не се плаша. Ако се плаша, ще трябва да се разправам с хората. Никой не може да урони вашия престиж. Помнете следното нещо: не е било време и няма и да бъде, когато някой е

сполучвал да вземе благото, което Бог е дал някому. Няма нито един пример, дето някой да е успял да вземе благото, комуто и да е. Това е един велик закон! Следователно целият Космос да се вдигне против тебе, цялата Земя и цялата Слънчева система, никой не ще може да ти отнеме това, което Бог ти е дал. Вие седите на една скала, на един велик закон, но се страхувате, че някой може да ви вземе благото. Вие мислите, че Бог, Който е създал света, може да се мери с вашите мерки. Не, казвал съм ви и друг път, че у Бога няма обратни решения. У Бога има нещо велико и за най-малкото нещо, което е обещал. Той е всякога буден. Това, което обещава веднъж, всякога го изпълнява. Няма ум, по-буден от Неговия. Значи никой не може да ни лиши от това, което Бог първоначално е обещал да ни даде, затова трябва да бъдем свободни и безстрашливи. У Бога няма страх. Ако вие сте страхливи, това не е от Бога, това е от дявола. Страхът е начало на греха в света. Забелязал съм, че когато учениците дойдат в училището, в първо време се уплашват как и кога ще завършат гимназия.

Завършат гимназия, влязат в университета – боят се как ще го изкарат. Завършат университета – сега се плашат как ще си намерят работа. Някой е чиновник, казва си: „Ами ако ме уволнят?“ Страхът царува навсякъде. Той ви свързва психологически. И когато ние се избавим от тази язва, от тази душевна проказа – страха, ще бъдем хора свободни. Тогава вече можем да говорим за друга философия. Докато страхът не е излязъл от вас, и да ви се каже Истината, вие ще я облечете пак в дрехата на страха. Щом облечете Истината в дрехата на страха, тя се покварява. И Истината може да се поквари. Ако в едно нечисто шише налеете чиста вода, тя все ще има малко мирис, който ще разваля вкуса и. За да бъде човек абсолютно свободен, трябва да бъде абсолютно чист. Абсолютно свободни и чисти са ония, които са безстрашни. Само безстрашният човек може да стане верен на Бога.

Той е верен във всичките векове, а това е ценно качество. Имаш ли страх, може да изневериш на Бога. Щом сгреша човек, после се разкайва. Онзи, който греша, се разкайва. Това е хубаво. По-добре е обаче човек да върши нещата без страх. Туй е едно от най-благородните качества. Не говоря за нахалство, но за безстрашие. Веднъж приемеш едно убеждение, решиш да служиш на Бога – изпълни го. Тогава ще дойде най-малката Любов в тебе.

Зададе ми един мой ученик един малък въпрос, който чул от някой германец, а именно: казвало се, че в човека имало отворена една толкова малка врата, че една слънчева прашинка могла да мине през нея. Всеки друг, който успявал да мине през тази дупчица, щял да ходи, където иска – по Слънцето, по Луната и по всички останали планети. Това е действително така. За да можеш да излизаш извън тялото си, трябва да изучаваш този закон на смалчаването. Аз не ви говоря за този закон, защото сте страхливи, а на страхливи хора нищо не може да се говори. Един ден, когато се освободите от страха, и аз ще ви говоря за това. А сега какво ще ви разправам? Да кажем, че река да ви прекарам през тази малка дупчица. Какво ще стане с вас? – Вие ще се разтреперите от страх, ще се разплачете и аз ще трябва да ви вкарвам пак вътре. Знаете ли колко време ще ми трябва, докато ви вкарам отново в тялото? Това е една алегория. Изисква се човек да бъде абсолютно без страх. За да бъде ученикът без страх, душата му трябва да бъде изпълнена с Любов.

Страхът е качество само на животинския човек. Следователно всички хора, които се страхуват, животинското ги управлява. Такъв човек може да е завършил три, четири факултета, обаче животинското го управлява. Сега някой ще каже: „Тогава не трябва да бъдем учени.“ – Не, нищо от това: има учени животни, има и прости животни; има учени хора, има и прости хора, но страхът разваля всичко.

Сега ще турите в себе си принципа: без страх! – Туй ви дадох като мото. Вие мислите, че е много лесно да изхвърлите страха вън от себе си, но трябва да го виждате навсякъде в проявите си и да умеете да се освободите от него. Искам да бъдете свободни. Този въпрос занимава всички ви. Дойде при мене някой и ми казва: „Защо постъпи така еди-коя си сестра?“ – От страх. Чудни сте вие! Главата ми побеля от тия ваши глупави въпроси. „Защо тази сестра така постъпи?“ – От страх. Ами ти защо питаш? – От страх. „Защо не живеем братски?“ – Защото ни е страх. „Защо не се примирим?“ – Защото ни е страх. „Ами кога ще тръгнем правилно към Бога?“ – Когато Любовта ни изпълни сърцата. „Кога ще стане това?“ – Когато страхът изчезне от вас. Тъй седи въпросът. Може да имате културата на всичките минали векове, може да имате културата на всичките бъдещи векове – нищо не ще може да направите, ако имате страх. Ако мислите да разберете Божественото по друг начин, лъжете се. Някой път може да ви приведа много авторитети на миналото и настоящето, да видите какво говорят за Любовта, за постигане на Божественото. Апостол Павел казва: „Ако говорим с човечески и ангелски езици, а Любов нямаме, нищо не сме.“ Значи ако бихме имали всичкото знание, което ангелите имат, и знанието, което хората имат, а Любов нямаме, нищо не струваме. Ще бъдем като „кимвал, що дрънка“. Върху този стих никой не се е спрял да размишлява. Той е един символ.

Вие ще кажете, че сте ме разбрали. Ще кажете: „Страхът беше досега. Отсега нататък нямаме страх.“ – Не, досега вие изучавахте само резултатите на страха, а самия страх не сте го хванали. Вие трябва да хванете самия страх, разбирате ли? Аз ще ви приведа един пример за поука. Това се е случило преди 60 години във Варненско. Един учител си направил градинка, посадил в нея най-хубавите цветя, искал да даде на децата пример. Отива една сутрин в градината си,

вижда едно човешко извержение вътре. Отива втора, трета сутрин – все същото нещо намира. Чуди се как става това нещо, не може да разреши въпроса. Как биха постъпили някои учени хора в този случай? – Ще вземат да изследват състава на това извержение. Няма защо да го изследват. Това извержение е резултат. Задачата е тук да се хване тоя, който хвърля тия извержения в градината. Така постъпил този учител. Улавя виновника, дава му един добър урок и втори път той не се осмелил да влиза в градината без позволение.

Страхът е, който внася тия човешки извержения, тия най-мръсни работи в сърцето. Хитър е той! Но ще го хванем един ден и ще му кажем: „Кой ти дава това право да влизаш в моята градина? Скоро въвн от градината!“ Ще му дадем един добър урок. Някой път казвате: „Трябва да се проповядва на хората.“ Но не проповядвате. Защо? – Пак страхът действа у вас. Някой път ви кажа нещо по-силно, но категорично и наблюдавам как ще изтълкувате думите ми. Казвате: „Учителя трябва да каже това нещо малко по-другояче.“ Вие мислите, че аз нося външния ум. Когато кажа една Истина, ще я кажа, както разбирам, а това, как мислят хората, то е друг въпрос. Те нека мислят за себе си, и аз ще мисля за себе си. Има закон, който регулира отношенията. Как трябва да говоря? – Всяка Истина трябва да се каже без страх. Ако искам да кажа една Истина, а мисля, че ще ме критикувате, ще дойде страхът: ще кажа това, което не искам. Щом дойде страхът, ще кажа това, което не искам. Щом дойде страхът, човек говори това, което не му е приятно. Когато искаш да кажеш една Истина, страхът ти казва: „Знаеш ли как ще пострадаш?“ Ти трябва да му отговориш: „Именно затова ще я кажа.“ – „Ти нали знаеш, че ще изгубиш положението си?“ – „Именно затова ще я кажа.“ Сега аз не искам да се обърнат хората към Бога от страх. Ако бих говорил от страх, както говорят другите проповедници, друго нещо щеше да направи страхът. Аз говоря от Любов, която не иде от

страх. В тази Любов, с която ви говоря, страхът не влиза. Любовта е, която ще оправи света.

Вие трябва да бъдете свободни! Щом кажете: „Това нещо е невъзможно“ – това е страхът, който действа във вас. „Не му е дошло времето“ – страхът действа във вас. Някои от вас се запитват: „Защо Учителя ни е събрал? Ние нищо не разбираме. Защо не е събрал поучени хора от нас?“ – Защото онези са по-страхливи от вас. Вие сте най-безстрашните хора. Вие мислите, че аз съм толкова будала, та като няма какво да правя, събрал съм, който ми попадне. И у вас има страх, само че по-малко, отколкото у другите. Това е една Истина. Онзи човек, който ще те остави посред пътя, как ще пътуваш с него? През всичките векове Учителите, които са идвали в света, са изисквали от своите ученици безстрашие – това е първото нещо. Затова, за да се придобие безстрашие, придобивали са предварително други малки качества. Какво качество се изисква от ученика, за да бъде безстрашен?

Как ще озаглавите тази беседа? – **Страхът**. И тъй, видяхте, че след всяко страдание има възможност да се повдигнете или да паднете. Ако се уплашите, ще се яви желание да се върнете назад. Представете си, че зданието, в което живеете, гори. Вие ще поискате да бягате, но представете си, че насреща ви излезе един човек с нож в ръка. Ножът е книжен, но вие не знаете това. Уплашите се и хуквате да бягате назад в зданието, където изгаряте. Не трябва да се страхувате. Излезете ли от зданието, което гори, трябва да знаете, че никой не може да ви прободне с нож. Всички ножове, които ви пресрещат пред вратата, са все книжни. Щом къщата ви гори и избягате навън, значи Господ е съдействал да се спасите. Няма защо сега наново да иска Той да ви погуби. Това нещо хората може да го правят, но в Божествения свят няма такъв процес. В Божествения свят на страданието се гледа като на един велик подтик, за да излезеш от

едно по-нисше и да влезеш в едно по-висше състояние. След като си вървял дълго време през Страданието, ще дойде Радостта, ще се компенсират. След това радостта ще се смени отново със скръб, докато вие съедините Радостта и Скръбта в едно и придобиете Божествения мир и спокойствие: да може да разгледате света, без да се движите. Да не мислите, че туй сега ще стане. То е велик идеал за всички ония напреднали души.

Сега от вас се изисква безстрашие. Някой казва: „Учителю, виж еди-кой си ученичка, плаче.“ – От страх. „Ама скръб има тя!“ Нищо, аз виждам. Скръбта е Божествен подтик. Тя скърби от страх, че страда. Вие отхвърляте страданието. Страданието е избавление за вас. В него е науката. Ще каже някой: „Има и други разбирания.“ Няма други разбирания. По-хубави разбирания за страданието от тия никъде не може да намерите. Ако някой каже, че еди-кой си адепт може да даде по-добри тълкувания, лъже се. Аз мога да ви посоча всичките книги на миналото и всичките книги на бъдещето. По-други разбирания от тия, които ви давам, няма да намерите. Това е Божественото. Тъй сме учили и ние: без страх, в пълният смисъл на думата! От нищо да не ви е страх. Някой път ще кажеш: „Аз не искам да обиждам тази сестра.“ Защо не искаш да я обиждаш? – От страх. „Аз искам да и направя добро.“ Защо? – Пак от страх. Когато започнем да живеем по закона на Любовта, там всичко ще правим като за себе си. Там всичко е отношение на музикални тонове, които хармонират помежду си. Всеки музикален тон има известно количество трептения. Тия трептения имат свои определени свойства, качества, по които се проявяват. Музиката сама по себе си не е механически процес. Тя е жив процес на Божественото съзнание. Ако вие измените състоянието на страх в себе си, ще се измени и вашият цвят на лицето. Червеният цвят показва един вид страх в човека. Портокаловият цвят показва друг вид страх. Зеленият – трети вид страх. Жълтият – четвърти вид

страх. Синият – пети вид страх и т. н. Всичките цветове изявяват различни видове страх. Например ти се разгневиш – това е от страх. Казваш някому: „Как можеш да ми вземаш хляба? Знаеш ли, че излагаш живота ми на опасност!“ И току извадиш ножа, браниш живота си. Защо? – От страх. Някой позеленее. Защо? – Който позеленява, показва, че обича материалния живот. Този пък, у когото страхът има портокалов цвят, той е човек, на когото личните чувства са уронени, личният му престиж е уронен. Той казва: „Как тъй да се засегне моето честолюбие?“ Когато е засегнат неговият ум, явява се жълтият цвят на страха. Има различни жълти цветове – между един и друг жълт цвят има разлика. В различните жълти цветове има хиляди нюанси, които трябва да се изучат. Има жълт цвят, който не изразява страх: има жълт цвят, който изразява Любовта. Ако жълтият цвят се явява във вашия ум, това показва къде действа той за даден момент. Ако се явява у нас синият цвят, значи той действа. Виолетовият цвят пък изразява сила. Всички цветове имат по няколко тълкувания. Например, казах ви, че има жълт цвят на страха, има и жълт цвят на Любовта. Значи един и същ цвят има по-висше значение, има и нисше значение. При хора, у които се развива ясновидството, когато през тях мине някоя опасна умисъл, се явява известна фигура в зелен, червен или портокален цвят. Някои са ме питали какво означава това нещо. Тогава нищо не съм им обяснявал, но сега казвам: това показва, че във вас още господства страхът. Видиш една червена точка. Тя изразява страх. Някой път се повдигнете към Бога и веднага се уплашите. В този момент виждате една синя точка. Казвам: във вас сега господства синият цвят на страха. Вие казвате: „Ако се моля много пред хората, какво ще мислят за мене?“ Това е страх. Човек трябва да бъде свободен.

Когато дойдем до Божественото, ние ще бъдем най-умни. Речта ви трябва да бъде много естествена. Не трябва да бъдете

ексцентрични. Ексцентричността е качество на страха. Страхът е използвал благородството на човека. Той е добър негов учител. Страхът е негативно качество. При сегашното състояние на хората онези, които искат да преминат от животинското към човешкото, трябва абсолютно да се освободят от страха. „Който обича майка си, баща си или имота си повече от Мене, не е за Мен достоен.“ От всичко в света хората трябва да се освободят. Защо? Защото мисълта за майка ти ти причинява страх, мисълта за баща ти ти причинява друг вид страх, мисълта за имота ти ти причинява трети вид страх.

Всички тия връзки, които ти внасят страх, ще ги скъсаш. За тия неща не се грижи – ще се освободиш от тях. И какво казва още Христос? – И своя Живот ще дадеш, всичко ще пожертваш, за да дойде онова, възвишеното, Божественото, което се гради само върху закона на Любовта. Вие не можете да влезете в това възвишено състояние, докато не се освободите от страха във всичките негови прояви в живота. Това е положителна, много разумна работа. Ако вие можете да я постигнете в този живот, то ще извършите една важна работа – ще се посветите.

Размишление

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Двадесет и девета лекция от Учителя 7 май 1924 г., София

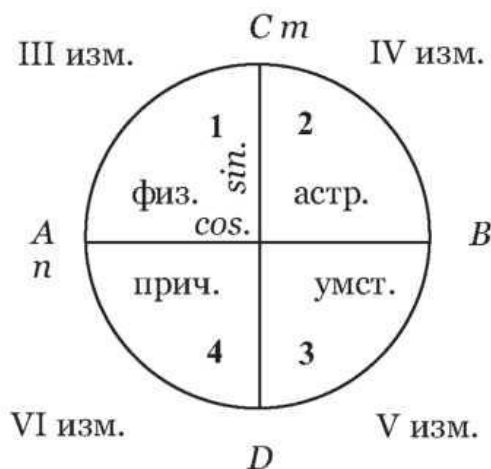
ЧЕТИРИТЕ ПРОЕКЦИИ

Тайна молитва

Прочете се резюмето на темата „Аз и Отец Ми едно сме“.

Прочетоха се някои от работите върху темата „Защо човек е недоволен?“

Защо човек е недоволен? Какво е най-краткото определение на недоволството? Кажете го с три думи. Кои са причините за недоволството? Лошо ли е човек да бъде недоволен? Пишете за следващия път върху темата: **„Лошо ли е човек да бъде недоволен?“** Вие трябва да разбирате този въпрос малко по-обективно, а не материално.

Фиг. 1

Този кръг (Фиг. 1) е една определена величина в Природата, образувана от безбройното число кръгове, които съществуват. Животът на човека е един определен кръг. Линиите **AB** и **CD** представляват сили, които подтикват този кръг към действие. Първата

сила **AB** разделя кръга на човешкия живот на две части; втората сила, която означаваме с **CB**, е в противовес на първата. И тя разделя кръга още на две части. Кръгът е разделен значи на четири равни части. Тия четири равни части на кръга означават четири велики фази, през които минава човешката душа: физическия свят, Астралния свят, Умствения свят и Причинния свят. При сегашните условия човек използва само една четвърт от този кръг. Тия четвъртини означавам с числата 1, 2, 3, 4. Значи вътрешността на човешкото съзнание се отнася както 1 : 4. За обяснение на това аз няма да се впускам в математически подробности, но вие трябва да ги знаете. За да разбирате окултната наука, вие трябва да сте запознати добре с математиката. Всеки от вас трябва да разбира тия факти, които математиците учат, и след туй да пристъпим към по-високо разбиране на живота, към живата математика. Например в геометрията има две проекции, наречени синус и косинус. Математиците наричат косинус тази линия, която съвпада с радиуса, а отвесната линия наричат синус. Имайте предвид, че кръгът е една проекция на сили, проекция на четвъртото измерение. Четвъртото измерение е силово движение във всички посоки. Туй движение е във всички посоки, затова там ще срещнете най-голямото противоречие. Някои от вас може да се заблудят, да мислят, че туй движение е навън. Не, то е вгънато навътре, към центъра. Следователно този център, който се вижда в кръга – това е една вечна спирала, една проекция на сили. Кръгът е проекция в нашия триизмерен свят. Следователно косинуса аз наричам почва на живота, а синусът представлява растението, семето. Щом едно семе се посади в почвата, тя започва да обеднява, а животът на семето се уголемява. Когато почвата обеднява, човек расте. Докато обкръжаващата среда не обеднее, човек не може да израсне. Когато пък обкръжаващата среда забогатява, това показва, че хората обедняват. В туй отношение тялото може да го вземете като

почва, в която душата расте. Тялото е косинус, а душата и умът, които растат в него, са синус. Да видим сега дали законът е верен. Щом благоутробие то на човека расте, неговият ум спира. Туй показва, че почвата забогатява. Този човек минава през синуса и стига до **п**, до своя център. Оттук почвата постепенно се смалнява. Косинусът е изражение на силите, които работят. Когато тия сили влязат в индивидуалния живот, почвата започва да обеднява, докато синусът се съедини с радиуса и даде плод. Ако животът даде навреме своя плод, той минава вече в Астралния свят. Във **ф**изическия свят няма условия да расте животът. В Астралния свят е обратното: синусът, или животът, се смалнява и човек започва да остарява, а косинусът се увеличава. Тази почва не е на **ф**изическото поле. След като човек мине двете четвърти от кръга, този процес се сменя. Той влиза в Умствения свят и най-после идва в Причинния свят. Оттам отново започва пак същият процес, но в нова **ф**орма.

Сега, ако вие бихте разбрали живота в неговата пълнота, тия два процеса, на материалния и на духовния живот, ще съвпадна – те са еднакви. Както човек расте във **ф**изическия свят, така расте и в Умствения свят. Както човек се развива във **ф**изическия свят, т. е. какъвто материал там съгражда, такъв ще бъде и неговият ум. Затуй първо вие трябва да имате здраво тяло. То е почва. Някои от вас казват: „Защо ми е тяло?“ – Почва е. Това тяло дава материал на вашия ум да работи. От тази почва ще излезе най-хубавият плод на Умствения свят. Ако имате хилаво тяло, значи имате хилава почва. Някой казва: „Аз съм нервен.“ Нервният човек е без почва, в него почти всичката почва се е превърнала в динамически сили. Той иска всичкият свят да му се подчинява. Той иска да запази света от единия край до другия и никого не може да търпи. Не, на **ф**изическия свят материя трябва да имаш, почва трябва да имаш. Ще търпиш! Някой казва: „Не мога да търпя.“ Има ли човек, който може да търпи? Не

мисли, че само ти си нервен. Всички хора са нервни. Кой няма тия динамически сили. Нервността е един малък порок. Хубаво е, че имаме нерви, но тия нерви трябва да се контролират. Всичките високоорганизирани хора трябва да се радват, че имат нервна система. Какво му трябва на нервния човек? Забележете, че животът започва с магнетизма. Косинусът на тази окръжност означава едно магнетическо течение, а синусът – електрическо течение. Следователно, когато животът завърши един цикъл до точка **II**, всичката енергия става електрическа, човек е в едно напрегнато състояние. Някой път, като не знаем този закон, когато човек е складира тази енергия, ние отидем при него, бутнем го, запалим тази енергия и предизвикаме един взрив.

Ние ще направим същата погрешка, ако вземем ябълчно семе и го насадим в малко пръст. По този начин ти предизвикваш един взрив. Това зърно изисква почва, не го лъжи. Туй дърво после ще ти създаде едно нещастие. Ти ще го умориш, но и ти ще умреш. Ти ще бъдеш отговорен за неговия живот.

Така и вие събуждате известно желание в себе си, но трябва да разбирате този основен закон за отглеждане на желанията. Всяко желание в човека е семе. Ако възбудите едно желание и го турите в една паничка, вие сте отговорни пред Божествения закон. Някой казва: „Аз имам желанието на ябълката.“ Имаш ли такова желание, направи си някой голям джобур или някоя голяма каца и там посей семето. Ако имаш паничка, тя е добра само за някое малко растение. Създадеш ли желания, които не можеш да отхранваш, Природата ще те хване за ухото. Тя не обича лъжите. Ти ще излъжеш туй семенце, но то не може да расте в тази паничка. Ако ти посадиш някой дъб в една паничка и му кажеш: „Аз ще ти дам условия за растене“, ти вече си го излъгал. Де ще го посадиш в тази паничка? Де ще се развива той. Сега вие, па и целият свят, минавате за големи философи. От

тази именно ваша глупава философия страдате. Защо? Защото най-великите ви желания са посадени в малки панички. Виждам някога – някой турил любовта в една малка паничка и казва: „Учителю, моята любов може ли да израсне?“ Казвам: не може да израсне. Любовта не изисква паничка, но изисква много голям джобур. В тази чашка никаква любов не може да израсне. Някой казва: „Ами най-малката любов не може ли да израсне в тази паничка?“ Най-малката Любов вие не може да я съберете и в най-големия световен джобур. За израстването на най-малката Любов се изисква едно всеобемащо слънце. Някой път искате да турите Любовта във вашето сърце. Колко сърца са разпукани от тази Любов! Вие, при вашите условия, не може да посадите Любовта в сърцето си. Ако я посадите, тя ще разруши сърцето ви. Някой казва: „Аз със сърцето си любя.“ То е тъй, но вие сте чудни във вашите разсъждения. Хората казват, че Слънцето изгрива и залязва. Вярно ли е? Учените хора ни убеждават, че то никога не изгрива и не залязва, но въпреки това ние казваме, че Слънцето изгрива и залязва. Кое е вярно сега? Действително Слънцето изгрива и залязва и действително Слънцето не изгрива и не залязва. Кога изгрива? Кога залязва? Когато Земята се е създала и е започнала да се върти около оста си, Слънцето е започнало да изгрива и да залязва. Когато Земята е била в първообразно състояние, Слънцето никога не е изгривало и залязвало. Там, дето има гъста материя, има изгрев и залез.

Процесът на изгриване и залязване е процес само на нашия ум. Онези, които се занимават с концентрация на своята мисъл, са минали през следните любопитни наблюдения. Човек посред ден може да концентрира своята мисъл, може да мине от един свят в друг и Слънцето в него изчезва. Той се намира в най-голям мрак, той не вижда Слънцето. Така могат да минат 5-10 минути: човекът усеща в себе си едно непреодолимо движение, стреми се към един Център,

някъде към Слънцето. След 10 – 15 минути започва да вижда една Светлина във вид на зора и пред него се явява пак Слънцето, но туй Слънце не е това, което изгрява на нашата Земя. Питам: как ще примирите този факт? Значи, като казваме, че Слънцето изгрява и залязва, това е процес само на мозъка. Сега аналогично на туй наблюдение извеждаме във физиката закона за отражението. Образите на предметите се отразяват в очите в обърнато положение, но ние не виждаме предметите в обърнато положение, а ги виждаме прави. Физиците казват, че според туй впечатление, което приемаме с очите, трябва да виждаме всичките хора все с главата надолу, обаче ние не ги виждаме така. Физиците обясняват причината за това нещо. Онези от вас, които искат да се занимават с този въпрос, могат да го проучат. Всъщност, когато образите се получават в обратното положение, с главата надолу, в реалността така ли е? Не, само отражението е такова. Следователно само по отражение на нас ни се вижда, че Слънцето изгрява и залязва. В действителност образите и предметите се виждат прави. И тъй, когато тялото се смалява, умът се увеличава, когато умът се смалява, тялото се увеличава – имаме обратен процес. Когато сърцето се увеличава, Причинният свят, душата се намалява, т. е. не се проявява. Когато сърцето се намалява, душата се увеличава. Когато тялото се увеличава, умът се намалява. Когато умът се смалява, тялото се увеличава. Когато чувствата се увеличават, душата се намалява. Когато чувствата се смаляват, душата се увеличава. Това са закони в Природата. Следователно, когато усещате по някой път, че вашето сърце се е стеснило, вие трябва да знаете, че нищо не сте изгубили. Чудни сте! Някой казва: „Аз изгубих сърцето си.“ Не си го изгубил. Твоето сърце се е смалило в микроскопическа сянка, но твоята душа се е разширила, тя се проявява. Ако чувствате, че сте изгубили ума си, това значи, че

енергията ви е минала във физическото ви тяло. Следователно тази енергия само се е видоизменила.

Нищо не се губи в Природата. Ако вашето тяло се развива нормално, умът ви ще се прояви. Когато един Дух се възплъщава на Земята, той най-първо изгубва ума си. Всичките малки деца са изгубили ума си. Те врякат, плачат, не им стига умът как да мърдат ръцете си. Те не могат да се нахранят. Някое от тия деца е било някой философ, някой учен човек, който е учил целия свят, а сега е при майка си – не му стига умът как да си отвори устата. Туй е факт! Защо е така? Защото този учен е вложил всичките си умствени енергии в тялото. Всичко туй е създаване. Той си гради къща. Някой път казваме: „Аз не искам къща, не искам да бъда материалист.“ Какъв искаш да бъдеш? Ако не станеш материалист, не можеш да станеш умствен гений. Материята е необходима като средство, за да повдигне вашия ум. Аз искам да придобиете едно правилно схващане за материята. Тя представлява обмяна, смяна на енергии: физическият свят може да се смени с Умствения. Астралният свят може да се смени с Духовния. И когато тази енергия се сменя, не трябва да ви текат по четири реда сълзи. Вие тогава казвате: „Аз не вярвам в Господа.“ Смяна става! Падат листата на дървото, за да се явят пак идущата година. Ако вие спазите същите условия, по същото време отново ще изгрее Слънцето. Вие ще започнете да никнете, да растете отдолу и на края на лятото ще дадете плод. Няма какво да се плашите. Сърцето пък е дете на душата – тя е почвата за него. Такъв е законът. Ние сме индивиди, растем в косинуса. Следователно, когато почвата се смалява, тия енергии влизат във физическото тяло на индивида. Синусът, като достигне радиуса π , започва да намалява в обратна посока и тогава сърцето започва да расте, т. е. индивидуалността на човека започва да се проявява в Астралния свят.

Това нещо става периодически в живота. В новата раса, която ще дойде в следващата епоха, ние ще минем в числото две. Досега ние слизахме от горе на долу, а отсега нататък отиваме от ляво към дясно. С това движение ще започне Новата култура на сърцето. И тогава ние трябва да пожертваме всичко. Когато казвам, че човек трябва всичко да пожертва, вие не разбирате това нещо. Ти ще пожертваш всичко, за да израсне сърцето ти, понеже силите на това сърце ще дойдат да работят за душата ти. Туй е един процес. Ти не трябва да плачеш. Някои казват: „Ти трябва да пожертваш душата си за своите ближни.“ Аз ще ви кажа един афоризъм: „Когато нахраниш одного, ти нахранваш всички; и когато откажеш прехраната на одного, ти отказваш прехраната на всички.“ Аз ще ви докажа туй. Това е една непонятна мисъл, нали? Ето в какво седи тя, ето какво подразбира. Стомахът е един. Щом нахраниш стомаха, ти нахранваш и милиардите клетки. Чрез един уд ти нахранваш дробовете, мозъка; изобщо на всички удове стомахът дава храна. В морално отношение е същият закон. В Астралния свят – също. Дойде един човек при вас, и аз ви казвам: ако ти нахраниш този човек, ще нахраниш целия свят. В Астралния свят ти си по-голям човек, отколкото във физическия. Там си грамаден, не си тъй дребнав, както си тук. Ако съберете всичките физически хора на Земята в едно, от тях ще направите един астрален човек. Всичките хора, колкото милиарда и да съществуват на Земята, като ги съберете в едно, ще дадат един астрален човек. А пък като съберете всичките астралци в едно, ще направите един умствен човек. Ако съберете всичките умствени хора в едно, ще направите един причинен човек. Такъв е законът. Тогава казваме: ако нахраниш един астралец, ти ще нахраниш всичките. Туй означава жертвата на душата. И всички тия афоризми и противоречия, които изглеждат невъзможни, при известни условия са възможни. При какви условия? – При тези, които Природата е създала. Всички неща са възможни, но

не на физическия свят. Те са възможни някъде: или в числото 1, или в числото 2, или в числото 3, или в числото 4. В целия кръг всичко е възможно, но не и в едната четвърт. И тъй, ето защо телата ви трябва да бъдат чисти.

При сегашната еволюция, в която се намира Земята, има изоставена инертна материя на същества, минали преди нас. Хората са всмукали много от тази инертна материя. Те трябва да се освободят от тази материя, да гледат да я изхвърлят. Тя е причината за сегашното падение на хората. Тя е, която създава страданията им. Вие сте чувствали в себе си, като че нещо ви души, мъчи ви, иде ви дори, ако ви е възможно, да разрушите целия свят. Това се предизвиква от инертната материя във вас. В нея са вложени мислите, желанията на миналите векове. Тази материя трябва да се одухотвори. Затова Божествената енергия трябва да дойде да работи в нас. Само Божественият Дух разбира законите, по които може да преорганизира тази материя. В Него се съдържат соковете, но трябва да се посадят в нея ред мисли, желания и пориви на душата, които да могат да се преработят тъй, както се преработва торът в земята. Същият закон, същото отношение съществува и тук. Ние имаме само една наука. Някой път вие искате да възпитате някой човек. Туй възпитание, както аз го зная, е дресировка. Затова досега то не е дало никакъв съществен резултат. Обаче то ни е създало по-добро разбиране. И то е печалба. Опитността, която сме придобили, вече се наследява. За в бъдеще, който няма тази опитност, не може да се развива. Не мислете, че нищо не сте придобили. Всичко придобито е едно богатство на живота ви. Като влезете в Астралния свят, тогава ще започне вашата истинска култура. Досега вие сте се занимавали само с тялото, със следствията на нещата. Не смесвайте процесите на душата с процесите на сърцето. Душата трябва да обеднее до известна степен, за да се обърне в почва, та да се организира сърцето, да се облагороди,

защото плодовете на сърцето трябва да влязат в Божествената житница.

Аз ви говоря за Космическия човек. Туй, което е вярно за целия Космически човек, е вярно и за всеки едно от вас. Вие, като проучвате този закон, може да си послужите с него във вашето развитие.

И тъй, всяка четвърт от кръга е цял кръг. Той е проекция. Втората четвърт е проекция от четвъртото измерение. Третата четвърт спада към петото измерение, а четвъртата – към шестото измерение. Това са проекции на по-висши светове от нашия. Като проекции те ни се виждат другояче, не можем да си ги представим просто. Ако мислите, че целият живот се изразява само във физическото тяло, може да попаднете в една погрешка. Първата четвърт представлява първите седем години от живота и се занимава с физическото тяло. Втората четвърт представлява вторите седем години и се занимава с астралното тяло. Третата четвърт представлява други седем години и се занимава с мозъка. Последната четвърт представлява пак период от седем години и се занимава с причинното тяло. След това пак се повтаря същият процес. Тъй щото на всеки седем години енергиите в човека се трансформират. При това тия седем години пак имат подразделения по месеци. Общият процес е развитие на тялото, но същевременно се развиват обективният ум, наблюдателността, както и другите способности. За всичко това обаче се изисква цяла вечност. Не се обезсърчавайте! Ако някой път станат пертурбации в сърцето ви, печели душата; ако има пертурбации в душата ви, печели сърцето. Душевните пертурбации ни дават идеи. Ако забележите известна дисхармония в душата, сърцето печели. Ако има дисхармония в тялото, умът печели. Не говоря за заболяването, но за онази вътрешна дисхармония, която се явява. При тия пертурбации или тялото печели, или умът печели. Тъй щото вие трябва да си

разяснявате разумно ония естествени процеси, които стават във вас. Някой път вие се уплашвате, когато стане във вас една малка пертурбация. Тогава някой дойде и ми каже: „Изгубих вяра, не вярвам вече в Бога.“ Това е лъжливо схващане. Туй, което човек има, не може да се изгуби. Човек може да се спъне, но да се изгуби – никога.

Има окултисти, които казват, че ако човешката душа не се развива правилно, ще се върне в тринадесетата сфера долу: ще дойде в Божествените корени и ще се разруши. Питам: тия адепти ходили ли са в Божествените корени, та да видят как става това. Туй са теории. Не искам да споря с тях, но казвам, че това са техни заблуждения. Има такива процеси наистина, но не са тъй, както те ги представят. И мъчение има, но то не е такова, както се представя. Има и Рай, има и Ад, но и Раят не е такъв, какъвто хората си го представят. Рай и Ад има и в малък размер, и в голям размер. Те не са такива, каквито хората си ги представят. Адът и Раят са два противоположни полюса. Те извършват една велика служба в живота. На Рая съответства Адът, на радостта съответства страданието, на Светлината съответства тъмнината, на злото съответства Доброто. Питам тогава онези, които казват: „Как така Бог, Който е съвършен, е допуснал злото в света?“ Злото е излишъкът на нашето развитие. Онази материя, която е останала недиференцирана, която не може да се одухотвори в нас, тя е започнала да се разлага и да ферментира. Тя именно е образувала злото. От нея започва да се формира един нисш живот, без разум. Следователно тази инертна материя ни спъва. Някой път си неразположен, неверие имаш, съмнение, готов си да отмъщаваш – инертна материя има в тебе. Защо? – Морков си ял. Турете един малък морков в стомаха на някой, който не вярва, ще видите как ще се почувства. Един от учениците ял морков, пил чай, но цяла нощ се въртял: не може да спи, умира от болка. Излекувахме го, но тази материя трябваше да се изхвърли навън, иначе пискане,

охкане щеше да бъде. И то от такова малко парченце. Казвам: тази инертна материя не може да се възприеме – тя е морковът, който произвежда това нещо в стомаха. Има и друга инертна материя, която не може да се изхвърли по тия естествени начини. Някой път казвате: „Запали ми се главата, ще се пръсне от болки!“ – Рициново масло вземи!

Чрез всички тия средства: студени бани, топли бани на краката, разтривки – нищо не минава. Я вижте онзи мъж, който е изгубил жена си: разправяйте му, каквото искате – той е непримирим, казва: „Отиде тя!“ Той е изгубил нещо и никой не може да го излекува. Предлагат му да го водят на театър, на забавление, да яде, да пие: нищо не помага – жена му я няма. Не иска да яде. На театър да отиде – не. Всичко му е тъмно, мрачно, защото му липсва нещо: изгубил е основното – разумната сила в живота си. Вие някой път не оценявате вашите приятели, но след време ще оцените каква стойност има и най-лошият приятел, когото имате. Той ви е донесъл несметни богатства. Сега вие казвате: „Как срещнах този несретник?“ – Не, един ден ще познаете закона. Най-лошият ви приятел ви е допринесъл несметно богатство. Такова богатство ви е допринесъл той, че ако продадете и цялата Земя, не бихте могли да му се отплатите.

Такива големи философи сте вие на Земята, че винаги сте недоволни. Вие сте недоволни, понеже знаете много. Като можете да обясните всичко, вие сте недоволни, че няма други философски въпроси, които да разрешавате. Всеки един от вас мисли, че всичко е разрешил. Изпъчи се, казва: „Аз зная това.“ Знае го, но като го заболи коремът, не знае как да се лекува. Дай му малко страдание – не може да се справи. От Невидимия свят всеки ден трябва да ни пълнят главите, но ние не искаме да ни убедят, не се поддаваме. Не че не знаем, но не мислим правилно. Имаме оптическа измама, не виждаме нещата в тяхната естествена величина, заблуждаваме се. Виждаме

една малка мравя, представя ни се като цял вол. Казвам: това не е вол, мравя е. „Как мравя, аз виждам, че е много голямо нещо.“ Всеобщата война в Европа се дължи на тази инертна материя, на туй течение, което обхвана човечеството. Сега пък ще минем в друга вълна. Ще се потопим в нея тъй, както в Черното море. Ще се стягате, да бъдете готови. Земята ще нагази тази вълна и ще престои в нея може би ден, два, три, четири, десет, година или най-много десет години. Повече от десет години няма да минат. Ще зависи от това, какво ще бъде съчетанието на този пояс, в който ще влезем. Максимум десет години ще отнеме на Земята, докато мине тази вълна. Хора, които са по-високо организирани, я чувстват тягостно.

Вие сега ще се изпоплашите, ще кажете: „Виж какво казва Учителя!“ Никъде няма да влезем. Това е в реда на нещата. Земята минава в тоя пояс, ще мине през тази вълна и ще заминее. Ако вие запазите нужното равновесие, това ще ви причини полза, нищо няма да изгубите, затова трябва да бъдете готови. Тази вълна съдържа много енергия. Ако сте готови, ще забогатеете; ако не сте готови, тя ще ви причини известни страдания. Вие ще мълчите – никому нищо не разправяйте. Учените хора ще ви опровергават. Това са окултни истини. Съвременната наука не може да говори за тях.

Сега малко музика. Ще направя няколко изяснения. Моето желание е да се върнете към чистотата на музиката, защото има тонове, които, ако се пеят съчетано, означават известен чувствен или мисловен стремеж и т. н. Те още не носят добро за човека – това е преживяване. Най-първо ние ще изучаваме природната музика, чистите тонове, които не са покварени. Някой път и между най-приятните тонове има покварени. От съчетанието на известни тонове човек може да се развали. Обикновената музика е предисловие на чистата музика. *(Учителя изсвири на цигулката един чист тон, после един покварен.)* В тия, покварените тонове, често има трептения,

образуват се големи вълни. Когато при пеене гласът на някой човек трепти, това показва, че той се афектира. Не, тонът трябва да бъде пряк, изразителен. Когато човек се афектира, той пее за другите. Щом иска да печели с пеенето, да подкупва, това не е музика. Дето съществува подкуп, има огрешаване. В тия чувства не се изразява никаква чистота. Някои от силните музикални тонове изразяват страст. Когато цигуларят свири със сила, той изразява ония страстни чувства, които са на физическия свят. Мъжете изобщо са носители на сила.

Изпейте упражнението „Тъги, скърби“. В упражнението често се допускат противоположности. Едно упражнение може да се превърне в песен. За да стане песен, трябва да се преработи. Целта на упражнението е концентриране на ума. Вашият ум трябва да бъде концентриран.

Изпейте сега гамата! Знаете ли защо не може да вземете тона **ми**? Тонът **ми** е магнетичен, затова онези, у които преобладава мъжкият принцип, не могат да го вземат. Какъв е тонът **фа** – мъжки или женски? Тонът **до** е бащата, **ре** е синът, **ми** е неговата възлюблена, а **фа** е вече роденото детенце. Синът е малко по-мек от баща си. Между бащата и снахата няма хармония. Образуват ли акорд **ре** и **ми**? – Не могат. Най-първо ще се стремите да вземате чисти тонове. Всеки един от вас нека си изпява гамата. Има песни, в които съчетанието на чистите тонове не е хубаво. Научете се да пеете тия, чистите тонове. Пейте тия чисти тонове само за себе си. Пеете ли ги, вие ще започнете да си подбирате тоновете. Сегашната музика е виновна за характера на хората, защото музикантите са създали много малко класически парчета със син цвят. Сегашните музикални парчета имат зелен, портокален, жълт, рядко ще срещнете парче със син цвят. В съчетанието на тоновете сега преобладава повече червеният цвят. Червеният цвят действа повече на чувствата, на

афектациите. Има някои парчета със син цвят и щом човек ги слуша, те го отнасят от този свят, в него се зараждат най-възвишени състояния. Щом излезе от концерт, човек трябва да направи едно добро. Някои говорят за класическа музика, но за нея трябва много силен гръбнак. Много от съвременните музиканти са почти инвалиди, понеже тази музика не мени техните чувства, а развива честолюбие, тщеславие и ред други чувства, резултат на червения цвят. Някой, като пее хубаво, поражда завист в другите. Нека слушат и да се повдигнат. Този, който слуша хубаво пеене или свирене, трябва да бъде благодарен. В него обаче се заражда амбиция и той да пее. Това е резултат на червения цвят.

Аз желая, като пеем нашите песни, да внасяме синия цвят. От вас зависи това. По някой път, като ви слушам, виждам червен цвят, зелен, портокален и се яви дисхармония. Тогава пеенето ви изглежда, като че цепите дърва. Щом дойдете до синия цвят, ще почувствате вдъхновение, ще дойде веселието. Окултната музика започва със синия цвят. Затуй ще се стараете синият и зеленият цвят да бъдат двата преобладаващи цвята в музиката. Жълтият цвят много мъчно се възпроизвежда, по-лесно се възпроизвеждат синият и белият. Синият ще внесе подем, разширение, а белият цвят ще донесе мир. Някои казват *успокоение*. Не успокоение – то е за умрелите хора, а мирът е за живите хора. Белият цвят ще внесе спокойствие и мир, а синият цвят ще внесе разширение, енергия, чистота на ума и сърцето.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Тридесета лекция от Учителя 14 май 1924 г., София

СЪЗНАТЕЛНАТА МОНАДА

Размишление

Прочетоха се резюметата върху темите „Службата на самообладанието и търпението“ и „Лошо ли е човек да бъде недоволен?“

Тема за следващия път: „Истинският начин за примирение“

Материалът, който сте минали досега, е много малко проучен. Вие сте от тези ученици, които ядат и пият, а не плащат. Дошли сте като на угощение, като пансионери. Не става така. Защо? Понеже всички закони в Природата действат равномерно. Работите никога не се отлагат. Вие трябва да учите – нищо повече. Сега някой може да се извинява: условия няма, това-онова. То не влиза в сметката – той трябва да учи. После казваме, че човек трябва да бъде добър. Той пак ще каже, че условия няма. Ако разбира закона, той трябва да бъде добър – нищо повече! Ние мислим, че нямаме условия. Как ще докажете математически, че вие нямате условия? Щом имате два крака и стоите прави, нямате ли условия да ходите? Не сте парализирани, имате крака, уши, очи – значи можете да ходите. Ако не ходите, никой не ви е крив. Ако си парализиран, разбирам, не можеш да ходиш, но всеки човек, който има крака, може да ходи. Човек, който има ум, може да учи. Човек, който има сърце, душа, Дух, може да прави Добро – нищо повече!

Сега в какво седи Новото учение? То е необходимо за вас. Защо? Защото в бъдеще ще влезете в по-интимна връзка с напредналите същества. Аз опитвам вашия характер сега. Как се опитва гласът на една певица? Може да я мислят за много видна, но тя трябва да излезе

да пее пред света. Когато ще ви опитват в това общество, спрямо вас ще бъдат безпощадни.

Няма да бъдат снизходителни като майка ви, като баща ви, като брат ви. Ако не си талантлив, ще те набрулят по всички правила. Ще кажат: „Нека дойде тоя, който е талантлив.“ Прави са хората. Този свят не е място за малодушни хора. Душите, които слизат на Земята, са най-големите герои. Страхливците не могат да живеят на Земята. Страхливците стават зайци, мухи, бълхи и най-после се израждат. Вие знайте, че страхът действа в света, за да се изродите. Това е по форма. Човек, който се страхува, се изражда. Рече да направи нещо, но казва: „Това не е за мене, онова не е за мене.“ Днес не е за мене, утре не е за мене, това не мога, онова не мога – и той остава едно **не мога**, една въпросителна, една удивителна, една запетая и най-после една точка. Всички хора, които не могат, са въпросителна, удивителна, запетая, точка. Ще каже някой от вас: „Аз зная какво нещо е Господ.“ Ти, който не можеш да ходиш, дрехите ти треперят от страх, знаеш какво е Господ! Преди всичко Господ няма нищо общо със страхливците. Господ най-първо няма нищо общо с мързеливците. Бог няма нищо общо с мъртвите. Бог има отношение само към ония души, в които има едно дълбоко желание, една дълбока жажда за учение, едно непреодолимо желание да Го познаят. Такъв човек ще преброди целия свят, ще обърне Земята и ще каже: „Ще намеря Господа!“ Господ може да го зарови в центъра на Земята, но той ще Го намери. Толкова силно е желанието на душата да намери Господа.

Няма сила в света, която може да спъне човека. Сега вие може да кажете: „Всеки философ има свое схващане.“ Да, един философ материалист има свое схващане, един философ идеалист има свое схващане, един философ натуралист има свое схващане. Кой от тези философи е прав? – Нито единият, нито другият. Господ по естество нито е материалист, нито е идеалист. Подразделенията на Битието са

наши изобретения. Материя, Дух, душа и т. н. от чисто Божествено гледище съществуват ли? Например, ако си в магарешкия свят, ще констатираш, че всички магарета имат опашки; ако си в света на воловете, ще констатираш, че всички волове имат рога. Оттам ще извадите заключението, че всички същества имат рога, че всички имат опашки, че всички ядат като магарето и който не може да реве като магарето, не може да бъде знатен човек. Но това са понятия за магарето и за вола. Имате право: всички магарета реват и имат опашки. Тия същества пък, които са в света на воловете, имат рога. Тъй е. Казваме: „Всички хора са слаби, грешници, недъгави.“ Това са само думи. Аз отнасям този въпрос към вас – като към ученици. Кой е онзи от вас, който не може да вдигне един килограм вода? – Всички можете да го вдигнете. Кой от вас не може да заучи един стих на ден? Кажете ми един стих, един пасаж от всичките лекции, които съм държал досега!

Да допуснем, че вам са известни възможностите на една душа. Добре, но трябва да знаете, че всяка душа не е сама. В нея влизат душите **X**, **У**, **Z**. Три категории души влизат в нея, за да я образуват. Тия неизвестни души са едно грамадно количество. У тях всяка една клетка представлява една душа, която мисли, която има специални възгледи за нещата. При дадени условия тия души оказват известно влияние върху общия живот на който и да е човек. Когато човек е духовен, когато той се развива съразмерно с Божествените закони, тия души се развиват правилно помежду си и се групират в тази централна монада, която представлява човека, самия индивид. Той е централната монада, около която всички други монади, всички други души се групират и я подкрепят. Обаче когато тази ръководеща душа, която носи името, знайно в Небето, не спазва законите, всички останали души са в разногласие. Тогава се ражда в човешкия ум, в човешкото сърце и в човешката душа цял хаос. Когато казваме, че

трябва да работим върху себе си, разбираме, че трябва да дадем един образец на тия души в нас как трябва да работят. Тази централна монада е като център. Тя трябва да бъде образец, идеал на тия души в нас. И те имат свое мнение. Следователно, когато един човек греши, тия души знаят това: те вземат всичко под внимание, докато един ден започнат да те напусчат една след друга и ти останеш сам. Тогава знаете ли какво ще бъде вашето положение? Вие ще дойдете на мястото на една от тия, малките монади, и ще влезете като съставна част в друг някой организъм. И знаете ли тогава колко хиляди години ще ви трябват, докато излезете от този организъм и добиете вашата първа свобода?

Нищо не се губи в Природата, но всяка една душа ще се върне да научи урока на живота. Ако тя не може да даде образца, други ще дойдат на нейно място, а вас ще ви лишат от тази свобода. Като слушате да ви говоря така, вие може да се уплашите. Кога може да ви лишат от тази свобода? – Когато нарушите великите Божии закони. Всеки човек е една съставна част от този велик Божествен организъм. Е, как се ражда грехът в света? Ако ние не можем да дадем образец на тия души в нас, образуват се ред извратени мисли, желания и действия, и ние идваме в стълкновение с общия закон, идваме в едно противоречие. Така се явява кармата, която трябва да изкупим с ред страдания, мъчения, докато дойде часът на изкуплението. Понеже вие сте достигнали до този етап, няма защо да се връщате назад. Някой от вас ще каже: „Аз не разбирам тия неща.“ Може да се роди спор в човека дали действително в него има толкова души? Тогава, ако вие сте една единица, може ли да се роди този спор? Мине ви известна мисъл, вие се борите. В даден случай вие искате да учите, но после отлагате, казвате: „Не днес, утре.“ Защо отлагате? Кои са причините? Или пък кои са причините един човек да стане художник, друг – поет, трети – писател, четвърти – музикант, пети – земеделец и т. н.? Кои

са дълбоките причини в самия живот? Всички тия неизвестни души във вас трябва да ви станат известни. Те са свързани с цялото Битие, с целия Космос. Тия малки души са специално назначени на известна длъжност: възприемат някоя мисъл и я предават на централната монада. Те са чиновници в човека и без тяхна помощ човек не би могъл да се мръдне. И оттам, като казват, че човек е една малка вселена, право е. Действително, той е един малък свят.

Първото нещо: вие трябва да си създадете един определен характер. Не се занимавайте един с друг. Аз онзи ден държах на сестрите една лекция и тя даде своите резултати, понеже те показаха колко са готови на самопожертване. У всички ви има този личен елемент на амбиция, на докачане. Вие трябва да знаете, че когато влезете в една Божествена школа, въпрос за докачането никога не трябва да става, защото законът е такъв: ако някой би се опитал да ви докачи, да ви обиди и с това пристъпи някой закон, той ще се намери извън Школата. В Школата всеки има право да бъде една свещ. Като кажем някому да каже Истината, нека я каже по закона на Любовта. Ако вие минавате по един мост, направен само от сламки, нямам ли право да ви кажа: не минавайте по този мост, защото ще паднете. Вие ще ми възразите: „И друг път съм минавал по мостове.“ Казвам: ще паднеш, не минавай! Вие отговаряте: „Не е ваша работа.“ Онези, които правят бележки комуто и да е, трябва да знаят едно правило: никога не критикувайте една погрешка, която сами не можете да изправите! Туй, което ти сам в себе си не си могъл да изправиш, не го критикувай! Туй, което ти си оправил в себе си, за същото можеш да помогнеш и на другите. Да кажем, ти учиш другите да не се страхуват, а сам се страхуваш. Ще имаш ли добър резултат от твоя урок? Някой казва: „Ние трябва да имаме воля“ или „Ние можем да живеем и без пари.“ Ти без пари можеш ли да живееш? Ти воля имаш ли? Аз, като говоря, че без пари може да се живее, принципно

разбирам въпроса. Аз не съм ви дал методите как може да се живее без пари, как може животът да се уреди по друг начин. Теоретически е тъй, може да се живее без пари, но това трябва да се докаже практически. Ако съм направил този опит в себе си, може да ви кажа: направих един опит, излезе много сполучлив, сега и вие може да го направите. Следователно, когато ние поправяме една погрешка, трябва да изхождаме от нашия личен опит. Само тогава може тази погрешка да бъде изправена. Или когато искаме да запознаем някого с някоя добродетел, ние трябва да сме направили опит с нея. Ако вие спазвахте тия правила, у вас щеше да се зароди една хармония.

Сега между всичките ученици съществува дисхармония. Всичките хора имат за себе си по-високо мнение, отколкото е това, което са в дадения случай. Изобщо е така. Всеки човек всъщност мисли, че от него може да стане нещо много. Отпосле условията отвън го довеждат до противоположно мнение. И наистина, той може да стане много нещо, но трябва да знае дали тия негови подбуждения произтичат от душата му, или са дошли отвън. Вие трябва да се пазите от всички посторонни влияния. За всяко желание, което произтича от душата ви, може да се родят хиляди препятствия отвън, но то пак ще успее. А вие, като срещнете 10 – 15 препятствия, казвате: „Тая работа няма да я бъде!“

Сега в живота има известни изречения, които трябва да заучавате. Тия изречения могат да изменят вашето душевно състояние. Такива изречения има у всички древни и нови поети. Има малки песни, например от един куплет, взет от някой пасаж от някоя свещена книга – от Евангелието, от Псалмите, които също могат да променят състоянието ви. Тях трябва да заучавате, да обогатявате вашата памет. Паметта ви трябва да бъде богата. Мнозина се оплакват, че губят паметта си. У вас има напор от енергии. Вие искате да бъдете добри, но не знаете как. Човек може да бъде добър и да се

упражнява в тази своя добродетел тъй, както онзи, който се занимава със свирене. Той трябва да има инструмент, трябва да има и учител и всеки ден трябва да свири. Умът му трябва да е на място. Когато свири, трябва да мисли за музиката. Законът е такъв. Започнеш ли да свириш, ще ти дойде друга мисъл. Не, като свирите, умът ви трябва да бъде зает само с това, което свирите. Може да свирите половин час, но умът ви трябва да бъде съсредоточен върху това, което работите в дадения случай. Ще концентрирате ума си върху работата, която имате.

Каква е целта на Школата? – Целта на всяка школа е да сближи учениците по закона на Любовта. Каква е целта на светлината и топлината? – Да произведат всичката растителност, която сега съществува на Земята. Тия посторонни мъчнотии, които изпъкват във вашия живот – те са неща второстепенни, тях ще оставите на заден план. Най-първо разрешете основното в живота. Туй, основното, отнема най-малко време, за да се разреши. Да издържаш един учен човек, един силен човек, е много лесна работа, но да издържаш едно дете, това е много трудно. Следователно, когато ние дойдем да се занимаваме с Бога, да Го проучваме, с този въпрос най-лесно ще се справим. Ученикът трябва да знае, че от всичките същества най-лесно може да намери Бога. И когато Го намери, ще придобие едно разширение на душата, една свобода, каквато никога не е предполагал. Това е първото качество. Той усеща една Абсолютна свобода, умът му е пъргав, деятелен. Някои мислят, че човек, като намери Бога, няма за какво да мисли, всичко му е в ред и порядък. Не е така. За онзи, който изгуби Господа – за него е тъй; но онзи, който намери Господа – той ще има хиляди работи, с които да се занимава. Мнозина мислят, че това, което сега учат, няма приложение в живота. Например правили ли сте опит с вашата любов? Какъв опит сте направили досега? В света съществуват два метода за проявяване на

Любовта, но и двата са лъжливи. При единия ние пишем: „Аз ви обичам“, а при другия метод крием любовта си. Те са неестествени методи. Единия метод ние употребяваме, за да се поощряваме. Майката някой път казва на детето си: „Аз не те обичам.“ Това е особен метод на възпитание.

Някой път ние се стремим да покажем, че имаме любов. Вие правили ли сте опити да проследите онова истинско чувство, когато се поражда Любовта? При сегашните условия, като се зароди Любовта, изпитва се слабо стеснение. Това е неестествено положение на Любовта. Хората не обичат да изразяват външно туй чувство. Тогава питам: ако трябва да поставим Любовта като основа, как трябва да я проявим, че никога да не се срамуваме от нея? Аз ще ви дам едно сравнение. Когато запалите една вощеница, тя гори, осветява, напълни къщата с дим, но тази светлина струва ли? Действително тя е услужила, но сутринта, като станете, въздухът е развален. Българите имат такива газеничета, виждали сте ги вие – вечер горят, но сутринта, като станеш, гърлото ти е засипано със сажди. Това показва, че горенето тук не става пълно – тази светлина не е хубава. Следователно, когато чувствата се събуждат у нас, когато горенето не е правилно, образува се такъв дим. Онази приятна Светлина, в която няма никакви излишъци, онази мека и приятна Светлина трябва да дава на очите и на лицето на човека такъв израз, такъв лъх, такова благоухание, че всеки да го обича. Светиите са имали туй нещо. То се дължи на този свещен огън на Любовта. Тия хора с пълното си концентриране към Бога, с възвишената си Любов, с най-голямото самоотрицание са готови на всякаква жертва. Светиите се отличавали с голяма услужливост. Те са се молили на Бога, но са били готови да услужат на всеки, помагали са на другите, превързвали са краката на вълците, на зайците, на мечките, на лъвовете. Имали са това изкуство. Те не са се само молили. Ние говорим за просветените светии, които

са били хора със Свещен Дух. Сега в Школата вие трябва да придобиете тия качества. На някои от вас остава само една крачка, за да пристъпят този свещен праг. Някои сте при положението на постоянно съмнение. Казвате: „Аз не съм достоен, аз не съм способен.“ На какво основание е това чувство във вас? Някой казва: „Аз мога да направя това.“ На какво се базира той? Всеки от вас ще се вгледа дълбоко в душата си. Аз бих желал всеки един ученик да има по едно особено, специално качество, което да го отличава от другите. Тъй че, като съберете всички тия качества в едно, те ще дадат една мощна сила. Някои местности раждат хубави сливи, други – хубави круши, грозде и т. н. Следователно всички хора не могат да произвеждат еднакви неща. Има разнообразие в човешките души. Първото нещо е да имате положителен разум и непреодолима вяра.

Аз ви говорих за добрите навици. Желанието на Невидимия свят, т. е. желанието на всички ония, които са минали преди вас, е вие да вървите по техния път. Желанието на Господа, Който е създал света и цялата Вселена, е вие да завършите това училище. И тогава, ако вие не искате да го завършите по този начин, ще се зараждат мъчнотии. Мъчнотията може да се роди от това, че вие може да имате друг учител. Той казва: „Не му е дошло времето, имаш още да се прераждаш.“ Онзи, който ти казва, че имаш още да се прераждаш, може ли да ти каже колко прераждания си имал? Той ти казва: „Ти в следващото прераждане ще направиш това.“ Онзи, който ти дава този съвет, трябва да ти опише едно, две, 10 000 твои прераждания и да ти каже, че в еди-кое си прераждане еди-какво си качество си придобил. Такъв човек може да ти послужи. Онзи човек пък, който ти казва: „Чини ми се, че си бил такъв, тъй мисля“, този човек не може да ти даде съвет. Кой не мисли, кой не усеща? Усещане, мислене – това са само възможности.

Та онези от вас, които са напреднали, с по-събудено съзнание, трябва да излязат малко напред: да потеглят, да дадат пример. Един от учениците трябва да излезе напред. Все трябва да има една овца да прескочи трапа. Все трябва една овца да бъде първа и като прескочи тя – след нея втора, трета и т. н. Например някой от вас ще се отличи с един наблюдателен ум, друг – с едно добро сърце, трети – с милосърдие, четвърти – с музика. Има хиляди добродетели, които могат да се развият във всички души. Сега вие сте се ограничили в едно нещо. Гледам: кой как дойде, един мисли за своята къща, друг – за себе си, за децата си, за мъжа си, за обществото – за излишни работи мислите. Вземете вестниците, четете еди-кой си вестник какво пише. Що от това? Минавате през една улица – много кучета ви лаят. Казвате: „Като минавах покрай улицата, фиксирах тия кучета и те си отидоха.“ Хубаво – едно куче фиксирате, друго фиксирате, всичките кучета фиксирате, но като отидете в гората, срещнете една мечка, искате да я фиксирате, а не можете. Казвате: „Аз бях в Рилската пустиня, видях една мечка, че като хукнах, едва се спасих.“ Кучетата фиксираш, а мечката не можеш да фиксираш. Така и вие някой път хванете някой малък недъг, фиксирате го като едно кученце, но като дойде големият недъг, както мечката, отстъпвате. Не, големия недъг ще хванете!

Първото нещо: силен човек е този, който владее ума си. Трябва да владеете ума си! И аз бих желал за една седмица да направим един опит – никакъв вестник да не четете! Аз ще ви дам онзи пример, дето кръстникът казва на шега на кумеца: „Ако можеш да поиграеш, но без да викаш иху-ху, ще ти дам една крава с телето.“ Онзи почва да играе, но казва: „Кръстник, ритам ти кравата с телето, но казвам иху-ху!“ Някой иска да ви говори нещо лошо. Затворете ушите си! Ако ви говори нещо хубаво, слушайте го. Едно правило искам да приложите: цяла една седмица няма да четете вестници. Ще направим този опит,

няма да си играем. Можете ли? Ще говорите само добро, само положителни работи, а не и дребнавости. Щом дойде другата седмица, ще отпушим бента. Ще се упражните за една седмица само и ще видите какво може да направите. Ако по длъжност трябва да четете вестници, ще ги четете. Това, което се отнася до службата ви, ще го изпълните, но има неща, които са и извън службата – тях ще избегнете. Кой каквото ви казва, ще го изолирате, ще мислите най-хубавото. Разбрахте ли хубаво? Никаква погрешка няма да виждате. За всичко добро ще си говорите, за лошото няма да говорите. Само хубави книги може да четете. Вестник „Алфа“ даже няма да четете тази седмица. Или през тази седмица може да напишете най-хубавите работи – като че живеете в един идеален свят. Ако си в канцеларията и някой ти говори за вестници, ти ще се концентрираш, ще кажеш: „Много сериозна работа имам!“ Това, което се отнася до службата, ще слушаш, но това, което е извън нея, няма да слушаш, ще бъдеш глух за него. Вие веднага казвате: „Дали е възможно да се издържи всичко това?“ Онези, които се ангажират за този опит, само те ще го направят, но като изневери един, препятства се и на цялата работа. Когато една халка не е здрава, скъсва се цялата верига. За цялата седмица трябва да бъдете последователни, да направите този опит. Ние говорим за неща, които са възможни. Не казваме: „Напуснете службата си, не слушайте началника си!“ Всичко това не трябва да става по буква – по дух трябва да става. Ще концентрирате ума си, ще направите опита – ще видим колцина от вас ще могат да го вършат. Като вършите работата си, всички малки неща да не ви засягат: да ви занимава само великото. Човек може и да се уедини за една седмица някъде, но смисълът не е там. Нека хората ви говорят, без обаче да ви засягат – само тъй ще опитате силата на своя Дух. Вие не сте от онези ученици – да не знаете тия работи. „Ако те съблазнява едната ти ръка, отсеци я; ако те съблазнява едното ти око, извади го“,

е казал Христос. Ако се водите по буквата, значи трябва да си отсечете ръцете и да си извадите очите, но това са иносказания.

Сега този опит може лесно да се направи, няма големи мъчности. Един виден професор искал да излекува един французин, който заеквал, и му казал: „За една година няма да говориш с никого. Ако дадеш обещание една цяла година да не говориш с никого, ще се излекуваш. Този французин издържал и се излекувал. След една година могъл да говори свободно. Това е воля. Среещнеш един познат човек: той ти говори, ти си мълчиш, вървиш си, не се спираш да му отговаряш. Всички казват: „Мръднала му е дъската.“ Като се избави човек от едно зло, ще се избави и от друго зло. Вашият опит сега е лек. Да говори човек само добро, да не слуша злото, и то само за една седмица – какво по-лесно от това? После пак ще отпусим бента, ще видите разликата от едната седмица и от другата. От тази вечер ще започнете опита до следната сряда. Другата сряда след събранието бентът ще бъде отпушен. Тия малки опити са необходими за каляване на волята, за да можем да противостоим на всичките изкушения в света. Ние трябва да бъдем хора със силна воля, да владеем ума си, защото хората от света разбират психологическите закони и ви използват за зло. В света всякога търсят случаи да създадат вина, съмнение, подозрение, скарване. В Черното братство има ред методи, по които може да ви скарат. Когато искат да постигнат известна цел, вдигат скандал. Защо? Целта е да се скарате, да се произведе дисхармония. Те искат да постигнат своите цели и от нищо нещо създават. Това не е методът на Бялото Братство. Методите на Бялото Братство са съвсем други. Двама братя може да се спогодят, ако постъпват разумно. Няма въпрос, по който да не може да се спогодят, но когато постъпват по човешки, нямат възможност за това. Отстъпките трябва да бъдат взаимни – и от едната, и от другата страна. При сегашните условия колкото отстъпва единият, толкова

трябва да отстъпва и другият – равномерни трябва да бъдат отстъпките. Всеки трябва да вземе онзи дял, който му се пада. Това е човешкото.

И тъй, ще пристъпваме към някои малки опити. Този е един от най-леките опити. Тия опити са необходими, за да проверим някои положения, дадени в лекциите. Трябва да се намери за в бъдеще един метод – да знаете как да прилагате, защото не е лесна работа приложението. Ние знаем до каква степен това е възможно според времето, обществото и хората, между които живеете. Писанието казва: „Бог всичко знае.“ В даден случай ти изнемогваш под тежестта на живота. Бог обаче знае положението. Той знае какво можеш да направиш в този случай. Той знае условията, при които живееш, знае баща ти, майка ти, взема предвид обкръжаващата среда и знае всичко, което можеш да направиш. Той взема всичко предвид и оставя само възможностите, в които ти можеш да направиш това. Невидимият свят е много низходителен, но за това, което можеш да направиш, е много възискателен. Някой път седиш и езикът ти мръдне – без да искаш, кажеш някои излишни думи, а после съжaliaваш в себе си, казваш: „Защо казах така?“ Ти съжaliaваш в себе си и започваш да се морализираш. Ти съжaliaваш, че езикът ти е мръднал преди ума ти и си направил една погрешка. Някой път пък ръката ти мръдне преди ума. Някой път пък мръдне устата ти, тя някак си се изкриви. Мръдва устата ти, мръдват ръцете ти преди ума и вследствие на това се раждат всичките противоречия. Следователно ние още не сме господари на нашето тяло, не сме господари на нашите волеви действия. Вследствие на това се ражда дисхармонията. Езикът мръдне, ръцете мръднат, очите мръднат: неспокойни сме, не можем да слушаме. Някой казва: „Остави ме, нямам това търпение!“ Може да го нямате, но можете да постъпвате разумно – има начини за това. Всеки човек може да постъпва добре.

Тайна молитва

Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.

Тридесет и първа лекция от Учителя 28 май 1924 г., София

ПРАВО ХОДЕНЕ

Тайна молитва

Прочетоха се няколко работи върху темата „Истинският начин за примирение“.

Прочете се резюмето „Как познах, че имам ум?“

Тема за следния път: „За кого грее Слънцето?“

Когато правите някакви упражнения, ще държите главата си отвесно. Това е най-доброто положение. Посоката на главата ви трябва да съвпада с центъра на Слънцето. При всяко отклонение от този център вляво или вдясно, напред или назад, вие попадате към растителното царство, т. е. под закона на случайността, когато вие вече не сте господари на вашата съдба. Някой се моли на Бога и навежда главата си. Защо навежда главата си надолу? Друг пък я вири назад. Защо? Той ще каже: „Като се молих Богу, аз гледах нагоре, към небето.“ Донесе ли ти това някакво благо? Или, като гледаш към Земята например, защо правиш това, не си ли я виждал друг път? Земята сега е отклонена на 23° от своята ос, от своя перпендикуляр. По-напред оста и е била точно перпендикулярна, а сега има едно отклонение. Какво ще бъде, ако Земята се отклони на 90° от перпендикуляра? – Човекът ще се намери в положението на животните. Следователно животните се намират по отношение на оста на Земята под наклон от 90° . Ето защо те не ходят изправени. Ако Земята се отклони от оста си на 90° , всички хора ще станат четириноги. Сега няма да ви обяснявам причините за това нещо. На деца философия не се разправя. В окултно отношение вие сте деца. За философията на окултизма се изисква друга подготовка. Ние разправяме за обикновената философия, но окултната не я засягаме.

На вас ви се представят само образи – туй, което вие може да разберете.

Първото важно нещо за вас: ходите ли вкъщи, лягате ли, или ставате, всякога ще държите в съзнанието си мисълта умът ви да бъде насочен към Слънцето, да има отвесно положение. Когато гърдите на някой човек започнат да хлътват навътре, това е лош признак. Когато коремът на някой човек изпъква навън, това показва, че във физическия свят има отлагане на непотребни вещества, и няма да се мине дълго време, този човек ще заболее от някаква болест. Затова първото важно нещо за всички ви – и за млади, и за стари, е това: трябва да ходите изправено, няма да се прегърбвате. Правило е това. И онзи ученик, който не спазва това правило, ще попадне под влиянието на света. Ако дойде един ангел от Небето между вас, той ще бъде много строен по форма. Ако един човек не може да преобрази своето тяло, което е резултат на неговата душа, как ще може да работи с по-висшите сили? Ако ти не започнеш със своите уши, със своите очи, ако не можеш да се разправиш със стомаха си, как ще се разправиш с другите хора? Силата на човека зависи от онова, което той упражнява върху своето разумно тяло. И сега, когато някой започне да изучава окултната наука, той казва: „Мен вече не ме интересува светът.“ – Не, вас трябва да ви интересува светът, но в нова форма. Не трябва да ви интересуват излишъците на света, но трябва да ви интересува съзнанието на света. Ще гледаш, ще изучаваш и онези най-малки тревици, които са скрити в това пепелище. Всяка тревица е един скъпоценен камък. Ще го очистиш. Дадат ти едно ръждясало желязо. Ти няма да разглеждаш ръждата му, но ще го изчистиш, ще видиш има ли нещо от него, което може да влезе в работа.

Мнозина от вас казват: „Мен нищо не ме интересува.“ Казвам: мен пък ме интересува Любовта. Вие сте чудни! Какво нещо е

Любовта? Толкова време ви говоря за Любовта! Казвате: „Любовта служи да топли сърцето.“ Ами че кога сърцето не е топло? Казвате: „Тогава Любовта избистря ума.“ Ами че кога умът не е бистър? Не е ли бистър умът на онзи вълк, който мисли да слезе при някое стадо? Това е символ. И тук има бистрота на ума. Нима в бистрата вода не се давят? Човек се дави в мътната вода тъй, както и в бистрата, само че смъртта му в бистрата вода е по-благородна, а смъртта му в мътната вода минава като нечестна. Само в това е разликата.

Във всички ви трябва да се зароди желание да обичате простотата в разсъжденията. Знаете ли какво значи една елементарна мисъл? – Идея, от която нищо не можеш да отнемеш, нито да притуриш. Тия идеи са много малко. Такива мисли и желания в човека се срещат много малко. Вие трябва да имате няколко от тези основни желания. Вие казвате например понякога, че имате разположение на духа, че Духът Божи, Мирът Божи е във вас. На какво се дължи това? – На тия основни мисли. Но едно малко нещастие в света е в състояние да наруши във вас този Божи мир. Веднага вашето щастие, вашето разположение на духа изчезват. Къде остана всичко това? Та нима Божественото в човека може да изчезне? Мислите ли, че ако направите едно рало от злато, то ще се измени? – Няма да се измени. Златото при всички условия на живота остава злато. То не се изменя. Тъй щото, когато говорим за Божественото, ние разбираме то да проникне във всичките наши клетки. Всичките клетки, които съставляват човешкия организъм, трябва да възприемат Новото учение. Всяка клетка трябва да се проникне от мисълта, че тя вярва в Бога. Това аз наричам вярване. А така: главата приеме едно, стомахът не го приема – това не е вярване. Стомахът казва: „Аз не се занимавам с такива глупави работи. Хлебец, хлебец ми дай.“ Това е философията на живота. Кис-кис – смее се на господаря си той. Мислите ли, че можете да бъдете философи или учители на такъв

стомах? – Не, никога! Той ще се подиграе с господаря си един ден. Ще каже на главата: „Хубаво, щом ти мислиш, че имаш господар, аз няма да работя, нека твоят господар те храни.“ Какво ще кажеш на този стомах? Вие ще кажете: „Това са детински разсъждения.“ Добре, но вашите разсъждения не са детински. По някой път разсъждавате доста зряло, а по някой път, като децата, не разсъждавате. Ученикът на Божествената школа трябва да разбира пътя, в който е поставен. В този път има хиляди малки задачи, които трябва да разреши. В тази Школа вие сте поканени да разрешите тия задачи.

И тъй, всякога ще ходите изправени! Ако носиш главата си назад – главата ти е празна. Ако я носиш наляво или надясно – това са клони на едно дърво и тогава всеки клон според тежестта си се наклонява на една или друга страна. В такъв случай ти си клон, не си човек, ти играеш роля на клон от някое дърво. Следователно други същества ще ти заповядват. Седнеш някой път, туриш си краката един върху друг. Какво показва това? – Не си господар на себе си. Като седнеш някъде, няма да си туряш краката един върху друг. В Школата никой няма право да си туря краката един върху друг. Вие тук не сте разбойници, че трябва да се пазите един от друг. Вие правите неща, които не се позволяват в Школата, разбирате ли? Не мислете, че с моята отстъпчивост ще се нарушат Божиите закони! Ако аз мълча, законът няма да се промени. Законът си е закон. В Школата ще седите така, че краката ви да бъдат един до друг. Поне половин час ще седите така: ще знаете, че се намирате пред същества, които са минали по вашия път, които са завършили своето развитие и наблюдават вашите души. Вие седите криво, облегнете се назад, изкривите се наляво или надясно и след туй ще кажете, че Духът Божи действа във вас. Кой дух действа? Гърдите ви трябва да бъдат широки, а не тесни, не трябва да бъдете тесногръди. Широчина трябва да имате на гърдите си! Краката ви трябва да бъдат един до друг,

ръцете ви – прибрани, и умът ви да присъства. В часа, през който сте тук, трябва да сте концентрирани, умът ви да е в тялото. Зная, че ще имате изкушения, за да ви извадят от това равновесие, но нищо от това. Ще приберете ръцете и краката си и ще се стараете да се съсредоточавате. Вие имате вече идеи и тия идеи ще ви служат.

Вие, като идвате в класа, добре е да си имате по едно малко тефтерче, та като ви дойде някоя мисъл, да може да си я запишете. Всеки има по нещо, с което може да се занимава. Всяка идея, която ви дойде в класа, запишете си я, не я оставяйте за у дома си, защото ще я изгубите.

Всички трябва да научите закона на послушанието. Да не мислите, че този закон има отношение към някакъв преходен обект. Не, послушание трябва да имате към Великата природа, т. е. послушание към Бога. Този закон обуславя всички неща в живота ни. Ако ние бихме имали туй послушание, то, като ни вдъхновят с някоя велика мисъл, бихме я изпълнили веднага. И вие, ако не успявате в живота си, то е, защото отлагате да изпълните всяка мисъл, която ви се внуши отгоре, или пък определяте свое време за изпълнението и. Вие я отлагате и после на нейно място влагате някоя чужда мисъл. Аз бих желал да направите един анализ, да видите колко на сто от мислите, които ви занимават, са ваши. Допуснете, че като дойдете на Земята от Невидимия свят, сте предвиждали да имате една малка къща с две стаи и кухня. Туй е бюджетът ви за този живот. Вие дойдете, направите си обаче една по-голяма къща. Продадете я, направите друга, още по-голяма. И нея продадете, направите си трета къща с четири стаи. Питам: какво придобихте от това правене и продаване на къщи? Това са чужди желания и мисли, които вие възприемате и реализирате. Предвидено е да завършите само гимназия или да завършите и университет, но вие завършвате два-три факултета. Какво ви ползва повечето, което завършвате? Някой

път от Невидимия свят ви е определено да завършите университет, но вие се отказвате. В този случай губите.

За вас е важно да реализирате плана, който ви е определен от Невидимия мир. Това е идейният живот. Не мислете, че онова, което ще учите, е случайно. Не, всичко е определено. Вие сега ще си мислите: „Щом всичко е определено, тогава това е фатализъм. Ако всичко е определено, ние не сме свободни.“ Аз съм съгласен с вас. Когато станеш слуга на някой господар, свободен ли си? Дойде рано сутринта господарят, похлопа: „Иване, вземи ралото и хайде на нивата!“ Онзи, който се е определил за проповедник, свободен ли е? Не, не е свободен, той получава 4-5 хиляди лева месечно. Съдията седи, решава едно дело цял ден. Свободен ли е? – Заповядват му онези, които са му дали петте хиляди лева. Ако не му се плащаше, щеше ли да решава това дело? Онзи професор астроном седи над телескопа по цели часове, наблюдава небето. Защо? – Пари ще получи. Колко души знаете, които работят, без да им се плаща? Кои работят по свобода на волята си? Аз бих желал да намеря хора, които да наблюдават небето, без да им се плаща. Покажете ми един човек, комуто да дават торбата и да го изпратят на работа без никакво заплащане. Аз не осъждам туй, но казвам: ако ние извършваме някоя работа и се намираме под тия човешки ограничения, то и когато от Невидимия свят ни дадат да изпълним една програма, пак се намираме под известни ограничения. Онези по-висши от нас същества по същия начин ни ограничават. Те казват: „Ако искате, може да живеете по нашата програма, ако не искате, можете да живеете по друг начин.“ Де седи ограничението? Ограничението седи в това, че ако вие изпълните този план, ще бъдете щастливи. Ние се заемем с тази работа, но започваме да я коригираме, коригираме и свършваме само с коригиране от единия край до другия. Най-последно

казваме: „Не си струва да се живее.“ Нищо не научавате. Туй не е ограничение. Това е истинският път.

Всеки от вас трябва да се проникне от мисълта, че той има една малка мисия в живота си, която трябва да изпълни с всички подробности. Вие идвате в класа – и това е определено. Някой път дойдете в класа, но ви се приспи. Вие казвате: „Какъв дявол ме нападна?“ Ами този дявол сега за първи път ли е дошъл? За първи път ли спите? Вие искате да кажете, че не спите. Не, вие всякога спите. Всеки човек, който не мисли върху смисъла на живота, той спи всякога. Щом не мислите, щом нищо не ви интересува, има нещо, което обременява ума ви. Аз мога да ви накарам всинца да бъдете будни. Как? Стига да кажа, че се отпуска една премия от 50 хиляди лева за този, който не спи. На всинца ви очите ще бъдат отворени. Будни ще бъдете! Защо? – Премия има от 50 хиляди лева. Как ще бъдат ококорени очите ви! Ако очите ви могат да бъдат ококорени за 50 хиляди лева, аз имам по-големи премии от тази. Колко пъти нося тия премии в торбата си! Нося ги и назад ги връщам. Защо? Защото не сте ококорени. Вие трябва да считате, че даденият момент е най-важният момент в Школата. Вие влизате във връзка с най-великата Школа, с Невидимия свят, и една мисъл, придобита от нея, ще ви послужи за вечни времена. Тя е нещо велико. Вие идвате тук, в Школата, и казвате: „Аз не съм разположен.“ Това не е меродавно, не обръщайте внимание на вашето неразположение. После казвате, че умът ви не е разположен. Умът не е меродавен в дадения случай. И сърцето ви не е меродавно. Според законите, в които сега се намирате, може умът ви да бъде неразположен, да не можете да разсъждавате – то е в реда на нещата, но няма да се минат 10-15 минути, и неговата свещ ще се запали и ще дойде една нова мисъл. Сърцето ви също може да не е разположено. И това е в реда на нещата, но тия неразположения аз ги наричам настроения. Умът има

настроения и сърцето има настроения. Вие ще напуснете настроенията – няма да ходите според тях. Щом вятърът духа, той все ще движи клоните в една или в друга посока.

Някой път вие се ожесточите, че нещата не стават тъй, както ги искате. Всякога вие сте неразположени по причина на това, че нещата не са станали тъй, както вие сте искали. Ако аз имах вашия ум, всякога щях да бъда много неразположен, но какво правя аз? Взема всичките ваши ексцентричности, които проявявате днес например, напиша ги в дневника си, направя си от тях ред задачи и извадя известни заключения: защо например някой от вас седи крив, на една страна, или защо някой спи. Туй съчетание на нещата ме интересува. Откъде иде то, защо е дошло, как е дошло – всичко това ме интересува. Щом разреши тия задачи, аз печеля. Ще разреши някоя вечер защо заспивате. Някой казва: „Склопиха ми се очите.“ Защо, отговорете си сами! Аз съм ви привеждал примера за баща и син, които посещават нашето събрание във Варна. Бащата всякога е буден, но синът, щом дойде, веднага заспива. Бащата седне до него и го мушка. След като излязат от събранието, бащата нарича сина си калпазанин, дава му ред некрасиви епитети, казва му: „Ти човек няма да станеш, засрамваш ме пред хората. Защо не слушаше, колко хубава беше беседата!“ Той казва: „Тате, не мога да се владея!“ – „Как да не можеш?“ Обаче един ден синът се ококорва на събранието, слуша внимателно, а бащата заспива по всички правила. Синът гледа баща си и се подсмива. Излизат на улицата, синът пита: „Тате, защо ти днес заспа?“ Бащата тъй си замина за онзи свят, без да разреши въпроса защо е заспал. Но има причини. Разбира се, това нещо някой път зависи от съчетанието. Ако вие седнете до един човек, който е негативен, т. е. изтощен магнетически, а също и вие сте негативен, и двамата ще заспите. В някое събрание седнеш до някой човек, който не се интересува от това, което се говори, но е по-силен от тебе, тогава

и ти ще станеш като него. Ако ти си индиферентен, но седнеш при някой човек, който силно се интересува, тогава той ще ти предаде своя импулс. Любовта Любов предава. Мъдростта Мъдрост предава. Добродетелта Добродетел предава. Светлината Светлина предава. Когато хората заспиват, това показва, че между тях няма хармония. Ако на сто души заспива един, той е връзка с Невидимия свят, понеже няма друга връзка. Той слуша отгоре, а останалите слушат от физическия свят. Тъй щото той е връзката, кореспондент е той. Когато пък един слуша от тук, а стоте са горе, и това е хубаво. Има такива случаи в Америка, дето сто души заспиват, а един само слуша. Това са вълни, които идват. По някой път дойде една такава вълна и всички заспят, както това стана с Христовите ученици. Между тях остана само един буден. Такива случаи са голяма рядкост.

Първото нещо като въздействие при такива случаи: ще упражнявате волята си. Няма да си казвате от къщи: „Аз, като отида на събранието, няма да спя.“ – Не, всеки момент ще бъдете будни. Кажеш ли нещо – свърши го. Кажеш ли си, че няма да спиш, няма да спиш – ще бъдеш буден. Ще си казваш: „Ще бъда буден, ще ходя прав.“ Хиляди пъти повтаряй това на ден, докато станеш най-после буден, докато се изправиш. Ревматизъм имаш, ще си кажеш: „Нямам ревматизъм, изправи се ръката ми.“ Имаш да даваш, ще си кажеш: „Платих си дълга, платих дълга си“, докато най-после го платиш. Повтаряй, повтаряй, докато от Невидимия свят кажат: „Дайте му – да млъкне.“ Хлопайте, хлопайте! Когато е за Доброто, ще хлопате. Ще чуете: „Ние ще изпълним Волята Божия.“ Повторението е Сила Божия. После някой не може да учи. Като стане сутрин, целия ден да казва: „Ще уча, ще уча.“ Някой седне малко, вземе да учи и пак стане. Тъй не се учи. Това не е характер. Ако ти не можеш да се справиш с един обикновен предмет, какво ще правиш с по-сериозните въпроси? Ти навсякъде в живота си ще имаш все същата спънка. По-нататък

вие ще имате мъчни задачи. В този път не се изисква само самообладание от човека, но и воля му трябва, и то най-добрата воля. Ние сега не сме дошли да слушаме, но сме дошли да служим на Бога: да покажем на света, че ще го победим. С главата надолу ще го обърнем, но ще го победим – нищо повече. Ще победим света.

Някой от вас се запитва: „Какво ли пишат за нас вестниците?“ Ние сте чели тази седмица вестници, нали? Някои може да са надникнали, да са прочели нещичко, но затова ще си наложат същата задача още една седмица. Като не издържат така, още една седмица, докато се научите да издържате. Само при едно такова състояние може да ви дам някои правила. Тия правила са толкова прости, но важни; обаче ако вашият ум не е светъл, ще ви се видят маловажни. Вие виждате, че по някой път една ваша стара сестра прави известни движения. Това са течения. Не всякога се правят движения. Защо? Защото ако някой път направиш някое движение, ще създадеш зло на човека. Ето защо някой път няма да правиш движения, някой път ще правиш. Кога трябва да се правят движения? – Това трябва да се знае. Аз мога да туря ръката си върху главата на някого и да не я движа. Защо трябва да си движа ръката? Кога трябва да я махна? Това е език на Природата. Някой път искам да ви предам нещо. Думата ли е по-силна, или движението? Някой казва някому: „Нали знаеш, че аз те обичам?“ Този, когото обичаш, веднага изважда кесията си със сто английски лири и ти я подава; ти вземаш кесията и казваш: „Да, аз те обичам.“ Той вече не те пита дали го обичаш. Всичко това се изказва в движения, без думи. Даваш кесията и той разбира. Турят ви в затвора, но вие имате нужда от пари, трябва да се освободите от този затвор. Аз ви казвам: вземете тази кесия, за да се освободите от затвора. Аз ви я давам, защото ви обичам. Ще кажете: „Ама моето достойнство ще пострада.“ Това е друг въпрос. Друг някой ден вие ще дойдете с кесията си, ще ми я предложите и ще кажете: „Заповядайте,

вземете си, колкото ви трябва.“ Вие ще разберете, че аз ви обичам. Ама най-първо аз ще ви дам кесията и тогава ще ви кажа, че ви обичам. Тази кесия ще ходи от ръка в ръка. Това е Божественото учение: казано, свършено. Туй, което разделя всичките окултни ученици навсякъде, са лошите думи. Например аз съм недоволен, но дойде някой, седне при мене, аз казвам: „На този човек му хлопа дъската, но той иска да му кажа нещо, затова е дошъл при мен.“ Когато казват, че някому хлопа дъската, това подразбира, че някъде в ума му има един развинтен винт. Неговият господар казва: „Ти знаеш как да го поправиш – завърти му винта.“ Аз му завъртя винта. След това му казвам: я ми поговори сега малко да те разбере! Поговори ми малко, но виждам, че друг винт му хлопа. Аз завию и този винт. Питам го: сега как си? – „Много добре, хубаво направи, че ми завию винта. Бях малко неразположен, но сега съм добре.“ Говориш с друг някой и той казва: „Винтът ми е развит.“ На всеки човек се развърта винтът. Кому не са се развъртавали винтовете? Някой ще дойде, ще ги завърти и работата ще се свърши.

Едно правило ще имате: в обходата си няма да казвате, че някому хлопа дъската. Кажеш ли някому така, ще изправиш погрешката си. Всеки човек в даден случай е предметно обучение. Ако видиш един недъг в себе си, той ти е даден с цел или да изправиш нещо в себе си, или да научиш нещо. Никога да не се смееш на човека за неговия недъг, защото ще ти дойде на главата. Турците казват, че който се присмива, същото и нему се връща. Ние по някой път се присмеем на някой човек, а като ни дойде същото до главата, казваме: „Да ме прости Господ от туй прегрешение. Да ми помогне Бог да се очистя.“

И тъй, първото нещо, което ще повтаряте често, е следното: „Право ще ходим, право ще постъпваме, право ще мислим, сърцата ни топли ще бъдат.“

Тайна молитва

Тридесет и втора лекция от Учителя 4 юни 1924 г., София

ДОБРО И ЗЛО

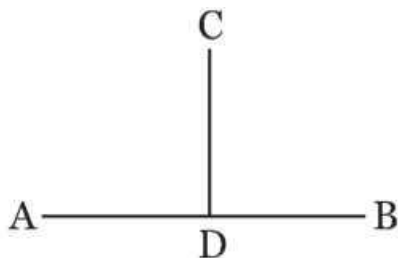
Тайна молитва

Прочетоха се някои от темите „За кого грее Слънцето?“

Тема за следния път: „Кой е бил първият поет?“

Ще мислите кой е бил първият поет. Няма да си подсказвате, всеки ще мисли за себе си. Дето грее огънят, там и топли.

Да вземем линията **AB** (Фиг. 1). Тя е жива линия. Колко тълкувания може да и дадете? Защо някой път правата линия е по-дълга, а някой път – по-къса? Ако бихме означили човешкия живот с линия, как бихте означили късия живот? Можете ли да го означите с една дълга линия? Не, късият живот ще се обозначи с къса линия, а дългият живот – с дълга линия.

Фиг. 1

Ако върху тази права линия вдигнете перпендикуляр **CB**, какво отношение ще има между линията **AB** и перпендикуляра **CB**? Перпендикулярът е също така жива, съзнателна линия, както и линията **AB**. Можете ли да кажете кои са причините за образуването на перпендикуляра? Той е резултат на една проста, но и дълбока истина. Питам ви: колко перпендикуляра може да издигнете на дадена права? (*Колкото точки има.*) А колко точки има? (*Безброй.*) Как определяте правата линия? (*Най-късото разстояние между две*

точки наричаме права линия.) Ако най-късото разстояние е правата линия, тогава колко точки може да има на дадената права **AB**? Тази права линия, която имаме, не е права линия, но е резултат от нещо. Защо употребяваме думата права? Има един закон, според който всички хора, които вършат престъпления, избират кривата линия. Човекът на престъпленията, както и всички ония животни – от най-малките до човека, които вършат престъпления, всякога избират кривата линия за път в своите действия. Всички ония хора и животни, които извършват благородни дела, избират правата, късата линия за път в своите действия. Тогава ние извеждаме един закон. Щом някое дело ни се покаже трудно, казваме, че то е непостижимо и вървим към него по крива линия. Някой път обаче казваме, че някои неща са постижими. Казваме например, че трябва да бъдем добри, но някои ни възразяват, че е невъзможно човек да бъде добър. Питам: възможно ли е човек да бъде добър? – Възможно е. Други казват: „Възможно е човек да бъде добър, но за в бъдеще.“ Защо твърдим това, последното? Кои са причините? На какво основаваме това твърдение? Как може туй, което сега не съществува, да съществува за в бъдеще? Ако човек сега не е добър, може ли в бъдеще да бъде добър? Когато казваме, че човек не може да бъде добър, ние тълкуваме тази мисъл по друг начин. Човек не може да бъде добър – значи човек не може да прояви своята Доброта. Това показва, че той още е една непроявена семка. Да допуснем, че семката се намира на перпендикуляра, в точката **D**. Когато казваме, че човек може да бъде добър за в бъдеще, подразбираме, че той може да израсне, да цъфне и да даде плод. Значи в тази семка има вече смисъл.

И тъй, когато казваме: „Човек не може да бъде добър“, подразбираме, че той е семка – неговата добрина е в зародиш. Но щом тази семка се посее, тя вече може да даде плод. Следователно човек може да бъде добър. „Човек не може да бъде добър“ – това не

подразбира, че в него няма възможност да бъде добър, но значи, че при сегашните условия той не е започнал да се проявява още. Някой казва: „Аз съм добър.“ Да, ти си израснал, цъфнал и завързал. Друг казва: „Аз не съм добър.“ Да, ти си семка, която още не се е проявила.

Кривата философия на живота седи в това, че ние отричаме всички възможности за проявление на Добротата. Казваме: „Ние не можем да бъдем съвършени, ние не можем да бъдем истинолюбиви, ние не можем да бъдем любящи“, и т. н. Това е криво тълкуване на самия живот. Защо? Защото ако Бог прониква цялото Битие и ако човек е произлязъл от Бога, то неизбежно той ще има зародишите на тази Божествена доброта, посадени в душата си. Щом човек е произлязъл от Бога, невъзможно е да не прояви това, което е посадено в него.

Когато казваме, че човек е лош, какво трябва да подразбираме? – Една много проста истина. Ако вие сте един орех, посаден в земята, но дойде някой след малко и ви разрови, остави ви на повърхността на почвата, какво ще стане с вас? – Ще изсъхнете. Какво сте вие в този случай? – Един лош човек. Защо? Защото ви чакат година-две, та дано изникнете, но вие не изниквате: не са ви дали условия да се проявите. Тъй че, когато посадя своя орех, но дойдат хора да го разровят, той всякога ще бъде лош. Тогава извеждаме следния закон: всеки човек, който не дава възможност на известна добродетел в себе си да се прояви или пък не я прояви на точно определеното време, което Бог изисква, е лош човек. Ако ти отидеш и махнеш пръстта на всяка добродетел, която Бог е посадил с цел да израсне, ти си лош човек. Ти си лош човек за това само, че препятстваш на онова велико Божествено дело, което работи във всяка семка, посадена в Земята. Това е лошавина, това е порок, това е престъпление, това е безумие, това е зло: изобщо може да го наречете, както искате. Аз ви давам такова определение за лошото, за злото, за да могат някои от вас да го

използват. Вие често сами се спъвате и казвате: „Аз съм лош човек.“ В какво седи твоята лошавина? Ще знаете вече: лошавината седи в това, че ти въздействаш на Доброто, което работи в тебе – не му даваш място да расте.

Що е Доброто? По същия закон, щом даваш възможност на всичко онова, което Бог е посадил, в даден момент да се прояви, ти си добър човек. Всяко нещо има свое определено време за проявление, следователно Доброто в нас може да се прояви вън от нашата воля, а нашата воля може да му съдейства. В какво седи едно престъпление? Престъплението седи в туй, че ти сам или някой друг спъва растенето на каквато и да е добродетел в душата ти. Всеки, който постъпи така, той върши престъпление или спрямо себе си, или спрямо другите. Законът, който съществува в Природата, е следният: щом извършиш едно престъпление – дали съзнателно си го извършил, или не; дали ти си го извършил, или може би са го извършили хиляди други хора, които са в същото поле – всякога ти ще почувстваш скръб в душата си. Следователно всяка скръб, която съществува в света, е признак за известно престъпление, което е извършено. Всичките скърби – това са глас въпиющ, който показва, че престъпление се върши. Всяка радост по същия закон показва, че Божествените семена растат някъде.

И тъй, вие питате: „Защо съм скръбен?“ – Да знаете, че престъпление се върши в света. „Защо съм радостен?“ – Да знаете, че Божествените добродетели растат. Има ли смисъл тази философия? – Има. Каква философия вие може да дадете на скръбта, я ми кажете? Някой казва: „Много ми е тежко, мъчно ми е днес.“ – Това е скръб. Не, скръбно ли ти е, ще знаеш, че някъде в тебе или вън от тебе, по цялото Земно кълбо, се върши някое престъпление, и следователно Господ ти казва да въздействаш на това престъпление в твоето съзнание, да се молиш. Ти, втори, трети, четвърти, пети, десети и още много хора ще въздействате, за да се махне престъплението.

Сега вие как лекувате скръбта си? Вие се лекувате като ония хора, на които лекарите пушат кръв. Като ви дойде скръб, тръгвате да разправяте де кого срещнете, че имате скръб. Казвате: „Скръб, скръб имам.“ И да разправяш, и да не разправяш, скръбта си е скръб. Скръбта означава известен факт, а именно, че известно Божие дело в света е спряно. Туй спиране, туй подпушване на тази Божествена енергия образува скръбта. Скръбта е границата, дето започва Животът. Скръбта е основата на Живота. Който разбира Скръбта, той лесно ще изправи погрешките си. Който не я разбира, много мъчно ще може да ги изправи. Затуй ние в Радостта си имаме плода на нещата. И растенията имат скръб, но в зачатък. Спънките, които срещаме в пътя си и които трябва да се премахнат, са скръб в широк смисъл на думата. Ние схващаме скръбта като едно общо проявление в сегашния живот. Тя съществува не само в един човек, тя съществува във всички животни – от най-малките до най-големите. И животните чувстват скръбта, само че човек чувства голяма скръб. Някои хора са толкова чувствителни, тъй силно скърбят, че ако вземете скръбта на един такъв човек, която той претърпява само за един ден, и я турите на всички други по-нисши същества, те не биха могли да я изнесат – толкова тежка е тя. Скръбта на животните е микроскопическа.

Аз днес ще ви определя каква и колко храна е нужна за човешката душа. За човешката душа на Земята е нужна само една десетмилионна част от грама. А пък туй, дето вие ядете този боб, леща, месце, плодове и ред други храни – това е нужно за слугите, които работят за вас. За душата ви, както виждате, е нужна микроскопическа част храна. Някой път вие казвате: „Трябва да се погрижим за своя живот.“ Питам ви: ако вие живеете сто години и всеки ден употребявате по една десетмилионна част от грама, знаете ли колко храна ще ви трябва за тия сто години? – През целия ви живот едва ли ще се събере един грам. А колко много се смущавате

вие за храната? Туй, което ви смущава, то е от съвсем друго естество. Христос казва: „Не се грижете какво ще ядете и какво ще пиете.“ И право е, не се грижете. Какво ще се грижите? Който и да е ангел, като ви даде нещо на върха на една иглица, все ще ви нахрани. Дето и да сте, и най-малкото същество, колкото и да е бедно, може да ви нахрани. И то може да ви даде тази малка част, без да почувства, че сте му били на гости. Ще каже: „Този гост е добър, не яде много.“ Тъй, от всички ви се изисква разбиране на Божествената Истина и благоговение към Божиите закони.

Ние казваме: „Всеки човек, който влиза в морето с лодка или с параход, трябва да знае да плува. На какъвто кораб и да се качи, щом ще минава през вода, той трябва да знае да плува.“ Който идва да живее в този свят, той трябва да знае да плува, а не само да философира. Философията не е знание – философия е например, като вземе човек да разправя, че като влезе във водата, тъй ще си държи ръцете, тъй ще си държи краката, тъй ще си държи тялото. Да, но като влезе той във водата, тази философия не работи. Като влезеш във водата, не се изисква философия, но се иска знание. Ще влезеш във водата, ще се научиш да плуваш и като излезеш от водата научен, тогава ще дойде философията.

Ние, съвременните хора, първо учим философията, после плуването. Онези, които са влезли във водата, са много учени. Вие казвате: „Какво нещо е Небето? Де живеят ангелите? Какви са ангелите? Аз искам да бъда като тях.“ Чудни сте вие! Не се занимавайте с философски въпроси! Така като вас и някой микроб казва: „Аз ще вляза в областта на човека, в неговата орбита, в неговия университет, да послушам нещо.“ Какво ще чуе? Може ли да чуе най-знаменития виртуоз, като свири на пиано? Или може ли да разбере най-знаменития професор? Ако попиташ този микроб: „Какъв е човешкият свят?“, той ще каже: „Като нашия.“ Някой казва: „Искам да

бъда при Бога, при ангелите, при Христа.“ За да бъдеш при ангелите, трябва да имаш ума на ангелите. За да бъдеш при Бога, трябва да имаш ума на Бога. За да бъдеш при Христа, трябва да имаш ума на Христа, сърцето на Христа – нищо повече. Няма никаква друга философия. Имаш ли ума и сърцето на Христа, ти ще разбираш тъй, както Той разбира, ще чувстваш тъй, както Той чувства. „Ами как чувства Той?“ – Не е твоя работа.

Първото нещо: искате да придобиете сърцето и ума на Христа. Във вас може да се зароди мисълта: „Може ли да имаме сърцето на Христа?“ – Можете. – „Може ли да имаме ума на Христа?“ – Можете. – „Кога? За в бъдеще?“ – Не, сега. Вие не тълкувайте това в смисъл да имате ума на Христа в целокупността на Неговото творение. Като казвам, че можете да живеете, не подразбирайте, че вие ще опитате Живота в неговата целокупност. Аз подразбирам, че за всеки даден момент вие можете да опитате Живота в неговия най-малък размер. Тия последователни моменти, които ни въвеждат в изучаването на Живота, съвременната наука нарича **развиване, еволюция, усъвършенстване** и с какви ли не други имена.

Сега от всинца ви се изисква опит и приложение. Всеки трябва да прави известни опити и наблюдения за развиването на своята душа. Обмяна трябва да има всякога!

Тайна молитва

Да произнесем следната формула: **Бог е Светлина на Живота.**

Тридесет и трета лекция от Учителя 11 юни 1924 г., София

МАЛКОТО ПРИЛОЖЕНИЕ

Тайна молитва

Прочетоха се резюметата от темите „Най-добрият начин за примирение“ и „За кого грее Слънцето?“

Прочетоха се няколко от темите „Кой е първият поет?“

Думите имат смисъл дотолкова, доколкото те засягат живота. Не всички думи засягат живота. Представете си, че даден кръг изразява живота. Мислите ли, че всички капки, които падат върху един цвят, имат влияние върху него? Сега вие трябва да мислите, без да потвърждавате. Аз не искам да потвърждавате. Когато човек опита нещо, само тогава може да го потвърди. Значи в даден случай ние можем да опитаме само ония капки от водата, които влизат в състава на организма. Тъй щото някой път може да ви се говори много в една беседа, но от цялата беседа само една дума може да ви ползва. Аз мога да ви кажа следното: обичам ви, желая вашето добро, ще ви направя къща, ще ви дам пари, децата ви ще осигурия и т. н. Мислите ли, че това ще повлияе върху вашия живот? Мислите ли, че ще станете по-добри? Не, човешките обещания често стават една голяма спънка в живота. И колкото повече вие се вслушвате в обещанията на хората, толкова по-често ще се подхлъзвате. Ще бъде смешно, ако способния човек го убеждават съкласниците му, че е способен, че е първокласен ученик. Той сам трябва да знае това. Като седне да учи, да решава задачите си; и щом може да реши всичките задачи, той знае, че е способен. Хубаво, ако вие не можете да разрешите една задача на Милосърдието правилно, ако не можете да разрешите една задача на Търпението правилно, ако не можете да разрешите една задача на Вярата правилно, ако не можете да разрешите една задача на

Надеждата правилно, питам ви тогава: в какво седи вашата способност? Ще кажете: „Аз не съм търпелив, но съм умен човек.“ Ум без търпение – това е колело без ос. Смешно е, като казва някой, че бил умен човек. Да, той е едно хубаво колело без ос! С това колело малките деца могат да си играят: да го търкалят, както искат, да го пущат от който и да е връх да се движи и да пада надолу. Някой път и вас могат да ви търкалят като това колело. Дойде някой, подшушне ви нещо като някой бръмбар, тури ви на това колело и вие цял ден се търкаляте от върховете надолу. Като срещнете голямо препятствие, катурнете се и казвате: „Усещам се крайно неразположен!“ Това значи, че колелото е паднало и се е обърнало в хоризонтално положение. Аз казвам: това колело е без ос.

Сега надпреварването на учениците трябва да бъде в това: да разрешават правилно задачите си. Вие ще кажете: „Ние сме разрешили много задачи.“ – Не, в училището има програми, задачи, които трябва да разрешите. В I клас се решават известни задачи; във II – други; в III, IV, V, VI, VII, VIII – пък други. Като влезете в университета, и там също има задачи за разрешаване. Като излезете от университета, чакат ви още по-сложни задачи. Например, ако ви дадат една задача да примирите двама души, как ще постъпите? – „Ще им поговорим.“ Добре, ще им поговорите, но как. Примирението почива на един математически закон. Трябва да разбирате примирението – то е велик закон. Трябва да разбирате положителните и отрицателните сили на живота. Най-първо, за да примирите двама души, трябва да отнемете от единия част от неговия мъжки принцип, от неговата сухота, и да му придадете повече мекота. Само така може да ги примирите. За да примирите семето с почвата, трябва да направите почвата мека. Как ще примирите семето с почвата? – Като направите почвата мека. Почвата може да даде прием на семето само като стане мека. Тъй ще може растението да

извади от почвата необходимите сокове и при това да и даде нещо. Човек, като се примирява със себе си, работи по същия закон. Често човек трябва да примирява двете части на тялото си. Защо? Защото някой път човешкото е разделено на лява и дясна половина. Лявата страна не се подчинява на дясната: има спор на клетките от лявото полушарие на мозъка с клетките от дясното полушарие на мозъка. Те цял ден спорят и не само спорят, но и воюват помежду си. Казвате: „Главата ми се наду!“ Как няма да се надуе? Ден, два, три продължава тази война, надуе се главата ти, разбира се, и тогава Природата ти прати някоя болест, за да те излекува. Като полежиш две-три недели, тази енергия се изразходва и ти ставаш много кротък. Казваш си: „Слава Богу, просветна нещо в ума ми.“ Какво значи това? – Част от грубата енергия на мъжкия принцип се е трансформирала, нещо меко е дошло. Усещате, че малко топлина е дошла в сърцето. Тази топлина именно произвежда мекотата. Светлината – това е силата, която също внася мекота. Тъмнината внася твърдост. Щом влезете в Духовния свят и срещнете тъмнина, ако не разбирате законите, вие може да си счупите главата. Тъмнината – това е една твърда материя. Тя е толкова твърда, че даже напреднали духове, ако не спазват законите, изпитват противодействието и. Туй, впрочем, е казано мимоходом. Ние, като говорим за тъмнината, се отдалечаваме от въпроса.

Тази сутрин една сестра, като чела последната беседа от Първа серия, ме запитва как да разбира Господа като условие и Господа като среда. Казвам и: това е много дълбока философия. Бог не е нито условие, нито среда. Той създава условието и средата и не може да бъде нито условие, нито среда. Той е извън средата и извън условията. В примера е турено, че трябва да познаваме Бога, т. е. трябва да знаем как Бог действа в тази среда. После трябва да познаем Бога как действа в условията. Бог действа в средата по един начин, а в условията – по друг начин. Там е казано: „Ако ние живеем в Бога, не

можем да го познаваме“, т. е. ако ние искаме да бъдем като Бога, да живеем в Него, как ще Го познаем? Чудни сте! Като живеете във Вечността, какво ще познавате? Вечното се стреми да познае малките работи, своите части. Бог се стреми да види съотношението между всичко онова, което Той е създал. Ние се стремим да познаем онзи източник, от който сме излезли. Върху тия спорни въпроси много философи са дали 20 – 30 години от живота си за разрешението им. Като ги питаме какво са спечелили, казват: „Окаляхме само умовете си.“ Защо? Защото са питали как се е появило злото в света, има ли грях, или не и т. н. Някой казва: „Бог навярно има недостатъци.“ Ти отде знаеш това? Значи ти си над Него, та знаеш. Онзи, който съди, трябва да знае повече от този, когото съди. С каква мярка мериш, та казваш, че у Бога има зло? Смешно е, когато мътната вода почне да преценява доколко чистата вода е нечиста. Няма никаква философия тук! Следователно в дадения случай само онова е разбрано, което човек може да възприеме, да асимилира в себе си. Допуснете, че вие сте едно благородно цвете в гората и се намирате между други не толкова благородни цветя. Вие ще се намерите в едно неприятно вам общество – между магарешки тръни, между хмел и до някои подобни растения. Вие, като растете, с тях ли ще се занимавате, или със себе си? Сега вие се занимавате с въпроса: „Защо Бог е турил магарешкия трън до вас?“ – Не, трябва да благодарите, че сте именно между тия магарешки тръни. Те по своето естество са толкова благородни, колкото и вие. Магарешкият трън в някои отношения за вас може да няма тия качества, които вие изисквате. По отношение на Природата обаче, по отношение на службата, която извършват, те са на мястото си. Някои цитират един стих от апостол Павел, че Господ е направил някои съдове за почести, други – за безчестие. Той констатира един факт. И вие нали правите същото? В едно гърне готвите, в друго туряте помия. Питате: „Кое гърне е за предпочитане?“ И двете не са

на мястото си? Чудни сте вие! Онова гърне, за помията, изваждате навън, казвате: „Такива хора, такива гърнета не искаме.“ Тогава трябва да се откажете и да ядете. Защо? Като ядете, ще има и помия. С какво ще я изхвърлите, с вашето чисто гърне ли? Не, ще имате едно нечисто гърне.

И много от вашите мисли и желания заемат мястото на такива гърнета, с които вие трябва да изхвърлите вашата помия. Вие казвате: „Тия мисли не ги искаме, тия желания не ги искаме.“ Казвам: да, в една къща се допуска само едно гърне за помия, но ако имате сто такива гърнета, вие вървите в кривия път. Едно гърне за помия и сто гърнета за чиста вода ви трябва. Такава е пропорцията. Щом обърнете процеса и вкъщи си имате сто гърнета за помия, а едно за чиста вода, вие сте на крив път. Тогава, като се влезе в къщата ви, усеща се само воня. Такива хора наричаме лоши – те навсякъде вонят. Те имат особено мнение за себе си, но отдалече вонят, издават се. Казват: „Ние извършваме една важна служба.“ Условието, при които сте поставени тази вечер, вие трябва да ги използвате още сега, а не утре. Тази вечер може да използвате много от тия условия. Когато се говори за известен принцип, мнозина правят общо заключение. Например общото заключение, че трябва да се любим, че Бог е Любов, е вярно, но ако тази Любов е едно велико, силно течение в света, като се пусне то във вашата градина, ще я разкопае, ще завлече всичката пръст и ще останат само камъните. Питам: тази Любов каква полза е принесла на вашата градина? – Никаква. Следователно от тази велика Любов ще отделите една много малка, слаба вадичка за вашата градина, та като тече водата и, ще попива. В дадения случай това е вашата любов. Вие казвате: „Ами голямата Божия Любов?“ Че тази Любов именно движи целия Космос, Слънцето, всички други слънца и планети. Ако вие не знаете да отделяте малката вадичка, как ще използвате това голямо течение? – То ще помете всичко. Друго

възражение. Казвате: „Любовта не е такава сила, която помита.“ – Любовта не помита, когато не и се противиш, но когато и се противиш, тя всичко помита. В Любовта има един важен закон: тя абсолютно не търпи нечистота. Един от основните принципи на Любовта е, че тя с първото свое проявление носи Чистота в себе си. Има светии, които са живели двацет години усамотено, постили са, търсили са Господа, измъчвали са се, занемарявали са се, дрехите им са се окъсвали, брадясвали са, за нищо не са мислели, но в деня, в който са почувствали Божията любов, съживявали са се, очите им просветвали. Сресвали си косите, измивали си краката, тялото – веднага у тях се появявало чувство към хубавото и красивото. Туй виждаме и в света. Всеки, който почувства Любовта, веднага започва да се докарва. Купува си нова връзка, палто ново или друго нещо. Защо? – Любовта е дошла – в каквато и да е форма. Едно от качествата на Любовта е Абсолютната чистота. Като казали на Давид, че детето му се е разболяло, той плакал, молил се за него, но като умряло, той почувствал едно облекчение, разбрал, че е вървял по крив път. Станал, измил се и благодарил на Бога. Трябваше да умре това дете, за да изчисти греховете на баща си. Не си правете илюзии, че нашите грехове може да се простят по друг начин. Казвате: „Бог е Любов.“ Да, но Любовта обича Чистотата. Ако Давид беше осъзнал своята погрешка, преди да дойде Натан, туй дете щеше да остане живо; но трябваше да дойде Натан, да го мушне с остена. Давид каза: „Аз съм цар, аз се разправям с тия работи, аз съм законът, мога да правя, каквото искам!“ Господ каза на Натан: „Такъв ли е примерът, който ще даде този овчар, когото взех от стадото и направих цар?“ Отиде Натан да му говори, но не го стресна изведнъж. Той му каза: „Царю, в един град имаше един богат човек с много овце, а друг – сиромаш, само с една овца. На богатия човек дойдоха гости. Той взе овцата на бедния човек и я закла. Какво трябва да се направи с този

човек?“ – „Смъртно наказание за него – каза Давид, – ти си онзи човек!“ Когато дойде Господ, тъй ще каже и на вас: „Ти си онзи човек, който си извършил пакост.“ Какво направи Давид? Коленичи, плака дълго и написа Пети псалом, изповяда се. Туй е благородството на неговата душа.

Сега мнозина от вас искате да станете ученици. Вие сте от много големите философи, от много големите грешници. Разбирате ли какво значи *грешници*? Грешници сте вие, като ме критикувате. Нито един няма право да ме критикува! Аз съм огледало за вас. Щом се занимавате с мене, Господ ще изкара всичките ви грехове навън. Знаете ли какво нещо е грях? Грях е да убиеш една душа. Аз бих желал някой от вас да излезе и да каже кого аз съм спрял в пътя му към Бога. Че дошла някоя сестра при мене, че стояла два-три часа повече от друга, що от това? Че една яла повече, а друга – по-малко, що от това? На едната съм дал десет круши, на другата – една, що от това? Казвате: „Нали трябва да има равенство, братство?“ Чудна философия! Едната яде повече, другата по-малко – нищо повече. Може да ядете толкова, колкото искате. Казвате: „Каква е тая привилегия? Тук трябва да има ред и порядък!“ Я ми кажете де е порядъкът в света? Не, ще дойде Натан при вас, ще ви каже: „Ти си онзи човек!“ Натан иде всякога и когато дойде с остена си...

Вие седите и си мислите: „Ние вървим по пътя.“ Този, който върви по Пътя, трябва да върви в Светлина: ни вляво, ни вдясно – той трябва да върви напред. Вие не трябва да се спирате при погрешките на другите хора. Видиш ли някоя погрешка у другите хора, радвай се, че я нямаш ти. Видиш ли у себе си някоя погрешка, радвай се пак, че можеш да я изправиш. Радвай се всякога – и когато имаш погрешки, и когато нямаш. В единия случай ще имаш едно упражнение – да покажеш волята си как ще изправиш един лош навик. Научил си се да пушиш тютюн. Ще си кажеш: „Аз сега ще опитам волята си, няма

да пуша.“ Като кажеш, че няма да пушиш, ще ти притъмнее на очите, двайсет пъти ще станеш, ще се разхождаш из стаята, ще пухтиш, слугинята ще хокаш, жена си ще хокаш... Не, ще бъдеш тих, ще си кажеш: „И без тютюн мога.“ Вземи си едно кило череши вместо една цигара. Ама не си научен тъй – ще се научиш, нищо повече! С това ще се уякчи вашата воля. Или имате друг недостатък: нетърпелив сте. Ще упражните волята си, ще кажете: „Ще бъда търпелив!“ Някой път някой иска да ви предизвика нещо. Ще се стегнеш в този случай, ще гледаш да победиш. Ако не можеш да издържиш, зарадвай се, кажи си: „Втория път ще видя къде е неприятелят.“ Тъй три-четири пъти ще опитваш, докато вземеш надмощие. Всички недъзи, които имате, са дадени, за да калят вашата воля. Туй става по негативен начин. Положителният начин е друг. Да кажем, че ми дадат задача да изтърпя известна обида. Това е най-малкото, което мога да направя. Кажe ми Господ: „Ще продадеш къщата си, с която си осигурил жена си и децата си, и ще раздадеш всичко на сиромасите!“ Къде се иска по-голяма воля: да те оплкое някой човек и да изтърпиш, или да продадеш къщата си? – Разбира се, във втория случай.

Най-първо всички школи започват с негативната страна на живота. Вие не можете да дойдете до никоя добродетел, докато не обуздаете вашите недъзи. Не е лошо, че си кипнал, но трябва да се обуздаеш. Какво правят жените, когато кипне яденето? – Или ще поместят тенджерата, или ще намалят огъня отдолу, ще оставят само едно дръвце. Хубаво, твоето гърне е кипнало. Защо? – Турил си отдолу десет дървета. Извади деветте, остави само едно. Водата в гърнето пак ще клокочи и житцето ще се свари. Ще кажеш: „Слава Богу, всичко мина!“ Сега вие считате тия методи за прости. В окултната наука има методи, които струват много скъпо, но тия методи, които ви давам, са най-износните, най-практичните, те са и проверени. Когато кипнете, ако ви дойде наум за онази жена, кажете

си: „И аз ще постъпя по същия начин, ще извадя от огъня няколко дръвца, ще оставя само едно дръвце да гори.“ Този, който те е обидил, той ти е предал известна енергия, а ти ще впрегнеш тази енергия, ще си свариш на нея житцето. Имайте предвид, че всяка обида, която ви се нанася, внася нещо ново във вас. Обидите в сегашния живот внасят нещо много по-благоородно в човешкото сърце, отколкото похвалите, защото похвалите стават от немай-къде. Онзи, който ви обижда, прави това с всичкото си сърце и гледа дали ще ви потекат два реда сълзи. Онзи, който ви хвали, казва: „Няма какво да се прави, трябва да се похвали този човек.“ Затова обидите са по-силни, понеже се правят от сърце. Не е ли така? Когато се обиждате, сте по-горещи, и като се върнете вкъщи, казвате: „Още десет думи имаше да му кажа. Още трябваше да му говоря, за да се разбере!“ Когато се хвалите, казвате: „Малко го прекалих, но хайде, от мен да мине!“

Следователно ония думи, които влизат в нашия живот, трябва да имат смисъл. Туй, което ви говоря тази вечер, искам да го запомните. В моята реч най-простите неща влияят. Може да ви говоря и по друг начин: субстанциалното начало, трансценденталният мир, после мога да ви говоря за тангентите, за синусите и косинусите, за квадратурата на кръга, за Питагоровата теорема, за триъгълниците и т. н. Това са проблеми за бъдещия живот. Казват някои, че равностранный триъгълник у човека представлява едновременно единното действие на сърцето, на ума и на волята у човека. Констатирали ли сте вие това? Щом обикнеш някого и започнеш да мислиш как да го обичаш, ти разкривяваш цялата работа. Това именно в сегашния живот е невярно. Когато умът се намеси в работите на сърцето, равновесието се нарушава. Вие казвате, че за да любите, умът, сърцето и волята трябва да действат еднакво. Направете този опит при сегашните условия. Веднага любовта се разваля. Законът е верен. Ако създадете една хубава мисъл и турите повече чувство, пак ще развалите

мисълта си. После, ако направите едно деяние и започнете да се критикувате, пак ще нарушите равновесието. Законът е следният: остави мисълта да се прояви, както е в своята природа. Остави чувството да се прояви тъй, както е в сърцето. Остави своята воля да действа тъй, както е нейното естество. Не си ти, който действаш в сърцето! В сърцето ти действа Бог чрез Своя Дух. В ума ти действа Бог чрез Своята мисъл. Във волята ти действа Божията воля. Следователно оставете ги да се проявяват със своята истинска природа. Това значи равностраничен триъгълник, а не да нарисуваш един триъгълник с равни страни.

Пазете се в живота си да не замязате на някой си философ, събирач на антики, който, като намерил една много хубава стара статуя, дал я на слугата си да я измие от праха. Тя била от мрамор, затова слугата взел един камък и хубаво я изтъркал. Професорът като я погледнал, косата му настръхнала. И вие някой път сте такива философи като този слуга. Казвате: „Аз ще се очистя!“ Зная как ще се очистите. Всичко, което Бог е написал, ще го махнете, ще го изтриете. Някой път, когато ставам лош за вас, то е затова, че съм видял някой, който е взел камък и търка. Казвам му: „Не може така, по този начин не се чисти. Хвърли долу камъка, нямаш право.“ Нищо повече! Но защо? – Тук философия няма. Туй нещо е писано от милиони години. Да го изтъркаш изведнъж – това е най-голямата глупост, най-голямото престъпление. Няма да го търкаш. То се чисти по особен начин. Как се чисти, аз ще ви кажа. Вие трябва да благодарите, че всичките нещастия в живота – това е Божествената ръка, която ви хваща в момента, когато разваляте нещо. Вие трябва да се радвате за това! Трябва да разбирате великата вътрешна философия на живота. Не разбирате ли това, вие ще вървите по една наклонена плоскост. Страданията ще идват и ще си заминават. После ще идвате хиляди пъти на Земята, но това няма да ви ползва. Мисля, че вие сте от тези

ученици, които можете да се ползвате сега. Всеки от вас ще държи този метод. Имайте предвид, че вие нямате много време да си играете, вие вече сте на края на тази епоха. Каквото направите сега, направено ще бъде. Каквото изоставите сега, по друг начин ще го поправите. Туй нека ви бъде в ума. Какъв е външният свят, за него не се грижете. Всички трябва да имате вяра, да знаете, че във вашия живот Бог действа. Той взема участие. Във вашия живот има и други същества, заинтересовани, ваши братя. Тъй че в света не сте сами. Не тълкувайте нещата криво.

И тъй, от всичко това искам само едно нещо да ви остане в ума. Кое трябва да остане? – Бог да работи и ние да помагаме, съработници да бъдем. Или, казано другояче, да проявим в себе си най-хубавото, най-благородното, най-възвишеното, което можем да дадем в даден случай. Това значи да работи Бог в нас! Вземете тия мои думи тъй, както приемате слънчевите лъчи, както росните капки, които падат върху ви. Такова отношение имат те към вас. Ако можете да ги използвате, вие ще бъдете блажени. Ако ги тълкувате по друг начин, нищо няма да придобиете. Аз имам предвид растенето на вашите души, а вие не се спъвайте от външните прояви на физическия свят. Много спънки може да се явят, но те имат съвсем друго естество.

Бог е Светлина в живота ни!

Тайна молитва

Тридесет и четвърта лекция от Учителя 18 юни 1924 г., София

РАЗУМНИЯТ ЖИВОТ

Размишление

Прочете се резюме върху темата „Кой е първият поет?“

Какво трябва да разбираме под думите **разумен живот**? Мислите ли, че онзи нагон, онази жажда и гладът, които имате, това са неща разумни? Гладът ви принуждава да работите, за да ядете. Жаждата ви принуждава да пиете. Мислите ли, че този акт в Природата е разумен? Под **разумни неща** ние разбираме хармонични неща. Разумните неща са достояние само на Любовта. Като изключите всичко друго, само в Любовта може да има разумен живот. Но вие ще напуснете вашите възгледи за Любовта, която проявявате, понеже вашата любов е любов на насилието. Това не е истинската Разумна любов. Следователно вие сте учили само тази любов и затова в живота ви няма никаква хармония. Сегашният ви живот не е разумен живот.

Добрият човек може да сгреша, и лошият човек може да прави добро. Питам ви: защо добрият човек греша и защо лошият човек прави добро? Можете ли да ми отговорите? Аз ще ви отговоря и ще ви кажа кои са причините за това. Представете си един слуга, който се е научил в живота си само да изважда с една кофа нечистотиите и да ги изхвърля навън. Но представете си, че той един ден намери една кофа с чиста вода и вземе, та я изхвърли. Питам: виновен ли е той, че изхвърля чистата вода? Ние го уловим и го нагълчаваме. Представете си сега друг един слуга, който се е научил в живота си само да внася с кофата чиста вода, и един ден намери една кофа с нечиста вода и я внася между кофите с чиста вода. Туй често се случва и във вашия живот. Вие намерите една кофа с нечиста вода и я турите между вашите добродетели, но понеже нямате обоняние, вие не можете да я

забележите. Тъй щото в туй отношение добрият човек е направил едно престъпление, като е внесъл кофата с нечистата вода между чистата, а тя трябваше да върви по обратен път, назад. Лошият човек пък, който е изхвърлил чистата вода навън, и той е направил едно зло. Кое зло е по-голямо? Злото, което е направено с изхвърлянето на чистата вода, или злото, което е направено с внасянето на кофата с нечистата вода? Следователно това е резултат на един навик. Когато ние извършваме нещо в Природата, а ние извършваме често в нея известни длъжности, в нас остава само навикът и ние го носим, без да различаваме съдържанието, което се помещава в него в дадения случай. Например вие имате жажда, глад, но не сте си обяснили защо съществуват тия неща в света. Това е един дълбок философски въпрос, върху който трябва дълго време да мислите. Аз няма да ви отговарям на този въпрос, понеже всяко знание, което се дава лесно на учениците, те не го оценяват. Щом ви дам една кесия със злато, вие я вземате и я носите надясно, наляво, навсякъде я разнасяте, но щом ви накарам да работите на лозето и така да припечелите нещо, това, спечеленото нещо, вие го цените вече. Тъй че знание, което се придобива с усилено мислене, е по-ценно, отколкото знание, което се лесно добива. Не мислете, че отношенията между символите и подобията са произволни. Не, има закони, по които тези символи може да се нареждат. Някои мислят, че лесно се нареждат те.

Сега ще ви запitam как ще определите разликата между физическия и духовния живот? Какъв символ ще дадете за тях? По какво се отличава физическият живот? – Че не е устойчив. По какво се отличава духовният? – Че е устойчив. Защо именно физическият живот е неустойчив, а духовният е устойчив? Аз зная: вие ще кажете това-онова, ще направите цяла каша. Аз ще ви дам един символ от вашия живот. Ще направя един паралел: физическият живот прилича на две запалени главни. Като ги туриш една до друга, те се

поощряват, дават светлина и хората се топят, но от постоянното горене те се смаляват, смаляват и нищо не остава от тях. Ние им се радваме, но те оставят само пепел.

Духовният живот представлява две плодни семенца, посети на едно място. Те растат, растат, увеличават се, докато най-после се развият в две големи дървета и дадат плод. Значи физическият живот дава само топлина – ти можеш да се стоплиш на него; но храна не дава – гладен можеш да умреш. В Духовния живот този плод едновременно ще създаде и топлина, и храна. Следователно в духовните процеси има разширение, а във физическите процеси има смаляване. Във физическите процеси топлината е отвън, а в духовните процеси топлината е отвътре, храната – отвън. Значи и от думите, които употребяваш, някои са на физическото поле, други – на духовното. Тия неща, които са на физическото поле, те се поощряват: горят и изгарят, но нищо не остава от тях. Така и някои хора говорят за Любовта, но това са две запалени главни. Те говорят за някаква си обич, говорят за някакви си идеи, но след две-три години всичко това изгаря, нищо не остава от него. Всичко това изчезва, обръща се на газове. В Духовния живот нещата са като плодните семенца, т. е. Божествените думи са като семенца, които растат и се разрастват. Те са Божествените дървета, посети вътре в нас. Те са именно благото ни за в бъдеще.

Та всеки един от вас трябва да се стреми животът му да прилича на едно семе, което расте, а не да бъде една запалена главня – това е жалко състояние. Това, което ви говоря сега, не се отнася към вашия живот, но то е една мярка, с която да познаете къде падат вашите мисли в даден случай. Имате две мисли или идеи, или две чувства – вие не можете да определите към коя категория спадат: към физическия или към Духовния свят. Ако образуват топлина и се смаляват, те са от физическия свят. Ако започнат от малки семенца,

растат и дават плодове, те са от Духовния свят. Следователно и едните, и другите идеи трябва да ги използвате. Главните на вашите огнища също трябва да използвате, но казвам, че те са само за някои души. На тях не можете да разчитате. Те са само за зимно време – за лятно време те не са потребни.

Сега, в Разумния живот се изисква непрекъснатата връзка с Бога. Ще ви обясня какво означава думата **Бог**, а не само да произнасяте това име. В еврейския език под думата **Бог** се разбира Първият принцип, който твори, който е във връзка с всички онези сили, с онези условия, от които произтича Животът. Първата буква се пише по следния начин: Х. Онзи, който произнася думата **Бог**, трябва да бъде много разумен и внимателен, трябва да знае, че всички активни сили са много опасни и трябва да ги изучава. Там се изисква една Абсолютна чистота и един възвишен морал, а не като обикновения. Онзи, който влезе без морал, ще стане на пепел. Онзи, който произнася това име току-тъй и влезе нечист, на пепел става. Влезте в една електрическа инсталация и бутнете тези силни волтове – веднага целият ви живот ще изчезне. Внимание трябва, изолиране трябва, а Чистотата – това е качество само на Разумния живот. Тя представлява една дреха, една броня, която пази от всички опасности, от всички сили в Разумния живот. Някои казват: „Защо ти трябва чистота?“ – Вие влизате в един свят, дето не царува Божествената Любов, а царува грехът, царуват всички отрицателни сили и отрови, които постоянно тровят хората. Някой път дойде някоя лоша мисъл – тя е дошла някъде отвън. В еврейската дума **Бог** вторият принцип е мек – той е принципът на Любовта, У². Той е принципът, който съгражда, който носи Живота в себе си, който съхранява нещата. Без този принцип светът би се превърнал в едно вечно мъчение. Този принцип, който ние наричаме проявление на Бога, на Любовта, превръща всичко на Добро в света.

Следователно, когато произнасяме името на Бога, предстои ни да се занимаваме с три вида сили: едни, които творят; други, които съграждат; и трети вид сили, които държат всички сили в равновесие. Когато действат две сили, те всякога имат един общ резултат – или добър, или лош. Следователно, ако резултатът е лош, ние знаем, че първият принцип е взел надмощие. Ако резултатът е добър, знаем, че вторият принцип е взел надмощие. От резултата съдим за принципа. Това са все разумни сили. Не мислете, че ние трябва да ги подчиним. Не, трябва само да спазим законите. Когато отивате при един свят Дух, вие няма да се приближавате тъй, направо, но във вас ще се яви един трепет. Той ще ви съблече, вие ще изгубите всичкото си величие на Земята и ще се намерите в положението на едно малко детенце. Всяка ваша философия ще изчезне и вие ще чувствате, че сте нищожество. Че сте философ, че сте завършили някакъв университет, че майка ви, баща ви са от такова високо произхождение – всичко туй ще изчезне, ще ви остане само това, че сте нищо, че сте един малък лъч, излязъл от Бога, и че не сте изпълнили още вашата задача. Някой казва: „Аз съм човек.“ Човек ли си? Че ти досега мислил ли си правилно? Колко пъти досега си се спирал в пътя си? Значи ако сме пратени да мислим – това е една велика задача. Тогава задайте си въпроса всички вие: мислили ли сте досега? Не, вие сте мислили за много работи, но за Бога мислите само кога? – Когато ви турят на менгемето на страданията. По всяко друго време, щом нямате страдания, Господ Го няма в мисълта ви. Защо Го няма? Защото ядете и пиете туй, което Той ви е дал, а като осиромашеете, като няма накъде, тогава си спомняте за Него, тогава Го търсите, понеже Той дава. Разумен син е онзи, който увеличава талантите, които Баща му е дал.

Сега всички вие трябва да прегледате живота си, да видите, като сте излезли преди толкова хиляди години от Бога, какво сте

припечелили, и да го увеличите. Няма по-хубаво нещо от това! Най-важното нещо, което иде в сегашната епоха, е да се свържем с Бога и да имаме постоянно Неговото присъствие, тъй както Слънцето, като изгрява, изпраща своите лъчи. Има някои цветя, камъчета, които не виждат слънчевите лъчи. Има души, които виждат Бога, има души, които не Го виждат. В последните има една мъка. Най-хубавото състояние е виждането на тия слънчеви лъчи. В тях ще видим Бога. Тия лъчи произвеждат в нас Разумността. Само тогава ние почваме да мислим.

Сега, според съвременната математика, в колко посоки може да се движи една точка в даден момент? Не я вземайте като едно цяло. Тя може да се движи в една посока. Значи тя ще образува правата линия. И тъй, колко граници има правата линия? – Две граници. **A_B**

Значи правата линия **AB** има две граници. Когато линията се движи, колко граници има? – Четири граници. Точката може ли сама по себе си да се движи? – Не може. В света всичко се движи едновременно. Няма отделна част, която да се движи сама по себе си. Например моята ръка може да мърда, но то е по причина на това, че аз се движа. Когато цялото престане да се движи и да мисли, и всяка отделна част престава да се движи и да мисли. Следователно, когато една точка се движи, това показва, че цялото се движи, цялото действа.

Някой може да каже, че една точка или едно тяло се движи в пространството. Не, движението на всяка точка в пространството представлява движението на цялото в себе си. Следователно, ако известна мисъл се явява във вас, в дадения случай тази мисъл е свързана с ред други мисли и по тази точка от линията **AB** вие трябва да намерите връзката с всички тия мисли и желания. Например вие замисляте да направите някому едно Добро. Казвате: „Да занеса някому един чувал брашно.“ Но отлагате да сторите това Добро. Туй,

което вие намисляте да направите, друг ще го почувства, а трети го извършва. Кой е направил Доброто? – Този, който го извършва. Той казва: „Аз не само че помислих това нещо, не само че го почувствах, но го извърших.“ Значи едни от хората в дадения случай са тия, които замислят Доброто, но не го вършат. Вторите са от тия, които чувстват Доброто, но не го вършат, а третите са от тия, които вършат Доброто, понеже занасят чувала. Тогава имаме един закон: казваме, че Божиите пътища са неузнаваеми, а човешките пътища са узнаваеми. Защо човешките пътища са узнаваеми, а Божиите са неузнаваеми? Човешките пътища са узнаваеми, понеже те са във времето и пространството. Човек най-напред ще си направи един план и след години ще го реализира. Ние можем да намерим този план и ще знаем какво мисли да върши този човек. Божиите пътища са извън времето и пространството. Бог каже нещо и го направи, затуй Божиите пътища са неузнаваеми. Ние не знаем какво може да направи Бог в следващия момент. Той казва и прави, Той действа извън нашето съзнание. Затуй, като дойдем до Бога, няма да се стараем да узнаваме Неговите пътища, но ще се стараем да проучваме туй, което Той прави, да Му подражаваме, да бъдем като Него и каквото кажем, да го направим. Кажеш нещо – направи го! Тия разсъждения за някои от вас са малко трудни, понеже вие сте дошли, облечени в материя, имате такива-онакива отношения и мислите някой път, че не можете да извършите Волята Божия. Волята Божия не седи във великите работи, тя седи в микроскопическите добрини в света. Доброто може да го вършат и най-малките същества. Няма същество в света, което да не може да върши Добро. Когато говорим за Доброто, то е най-лесно за вършене. Най-лесният път е да се върши Добро. Някой мисли, че е мъчно да се прави Добро. Мъчно е, ако аз искам да вдигна един чувал от 100 килограма наведнъж, но ако го

разделя на сто равни части и всеки ден, между другата си работа, вземам по една от тия части и я пренасям, това не е мъчно.

Сега някои седят, седят, искат да покажат изведнъж колко са добри, и затуй в тях се заражда желание да направят един манастир или една църква, или пък да дадат няколко милиона лева – изведнъж да блеснат. Е, отде ще вземат тези милиони? – „Ама ще ги спечеля.“ С работа колко може да спечели човек? Виж, с кражба може и пет, и десет милиона лева да спечелиш. След като одереш стотина хиляди кожи на воловете и продадеш всяка кожа по сто лева, това прави десет милиона лева. Да, но сто хиляди животни трябваше да работят, да пожертват своите кожи заради тебе. Това не е Добрина. Великото за в бъдеще ще седи в малките работи. Като срещнеш един човек, да му кажеш една Божествена дума, че да му държи топло на душата завинаги: където и да е той, като му кажеш една дума, в неговото сърце се образува една мекота, една готовност да направи Добро. Тази славна дума струва повече, отколкото да направиш един храм. Но тъй да я кажеш, че човекът да я запомни. После трябва да се научите да прашате на всеки човек по един мил поглед: не да мисли той какво ли искаш да му кажеш с този поглед, но погледът ви да е такъв, че никога да не се забравя. Когато някой човек се е отчаял, ти като го погледнеш, всяка уплаха, всяка безнадеждност ще изчезне и той ще каже: „Срещнах един човек в света, чрез когото Бог ми помогна.“ Срещнеш друг човек, който е намислил да върши някакво престъпление. Ти като го погледнеш с един мил поглед, той ще каже: „Благодаря на този човек, че ме спаси.“ Ами защо имате очи? Вашите очи трябва да бъдат такива, че чрез тях да се проявява Божията Любов. Който ви погледне, да знае, че Бог поглежда чрез тях. Този поглед да внесе Любов, вяра, едно дълбоко чувство в човека, че той да каже: „Срещнах един човек и никога няма да забравя неговия поглед.“ Какво по-хубаво, по-красиво от това? Колко хора може да срещнете с такъв

поглед? Казано е в песента: „Мили поглед на очите – туй език е на душите. Сладка дума на устата – туй език е на сърцата.“

Ами ушите за какво са? Трябва да имаш толкова тънък слух, че да можеш да чуваш не само на разстояние един километър, но като насочиш ухото си, да можеш да чуваш на 100, на 200 километра пъшкането на някоя душа, която се мъчи, и да и помогнеш. Това наричам аз развит слух на Мъдростта. Не трябва само да се афектираме. Разумният живот изключва всякаква афектация. Добрият човек не казва: „Хайде, елате да помогнем.“ Той е силен сам да помага. Той ще направи Доброто и никой няма да го знае. Това е толкова малко за него. Добрият човек има на разположение всички Божествени сили, изисква се само да развърти този Божествен ключ и всичко става. Той няма да каже: „Елате тук да помагате. Къщата се запали, елате да гасим.“

Ще ви задам друг въпрос: защо са създадени ръцете, защо са създадени краката. Как бихте отговорили? Краката са създадени, за да ходи човек в добрия път – да ходи в Доброто. Ръцете са създадени за Правото – да помагате. Следователно, като си вдигнеш ръката, да знаеш, че твоята ръка е създадена за Правото. Като погледнеш краката си, да знаеш, че те трябва да вършат Добро. А ти, като погледнеш краката си, казваш: „Чакай да видя – хубави ли са те, бели ли са, ще ги хареса ли някой?“ Аз като правя Добро, като вляза в някоя бедна колиба при някой нещастен човек, всеки ще хареса краката ми. Те са крака на Доброто, които вършат Волята Божия. Кой няма да хареса една ръка, която е готова да работи, да принася благо за другите? Кой няма да обича тази ръка? Всеки ще я хареса, всеки ще я целува? Някой те бие, но тази ръка дойде да те спасява и те спаси. Няма ли да я обичаш? – Ще я обичаш. Следователно нашите ръце трябва да бъдат израз на Божествената Правда. Като помисля за ръцете си, трябва да кажа: те трябва да бъдат израз на великата Божия

Правда. Като погледна краката си, да кажа: краката ми трябва да ходят във великата Божия Добродетел. Всеки ден, като ги поглеждам, това трябва да си спомням. Ако постъпвате така, знаете ли какъв преврат може да стане с вас? – Нямахте да имате тия замислени, потъмнели, с хлътнали очи лица, нямаште да сте обезнадеждени. Ще си кажете: „Чрез моите ръце ще работи Божията Правда. Чрез моите крака ще работи Духът Божи, Божията Добродетел.“ А ние напускаме реалното и търсим вънка някъде Божията Правда и Божията Добродетел. Божията Добродетел не може да се прояви извън нашите крака. Божията Правда не може да се прояви извън нашите ръце.

Кажете ми сега: тъй, както сме организирани, може ли да се проявят Божията Правда и Добродетел вън от нашия организъм? Ако светлината се движи по права линия и не срещне никакво съпротивление, за да се пречупи и да образува ъгъл, тя не може да се види. Само когато стане едно пречупване на слънчевите лъчи, само тогава те са видими. Следователно Божията Правда и Божията Добродетел са видими само тогава, когато срещнат едно малко съпротивление. И за Доброто се изисква едно малко съпротивление. Това съпротивление е злото. Затуй иде злото в света. Злото е едно малко препятствие, за да отклони лъча на Божията Добродетел. И неправдата също е едно малко препятствие, за да се яви Божията Правда. Тъй щото ще видите, че всички неща, които считате днес за нещастия, са били среди, през които Божественото се пречупва и проявява. Един ден, когато научим тази по-висока философия на живота, ще можем да излезем от тия среди. Например било е време, когато рибата е живяла извън водата. Тогава тя е станала птица. Тя се е учела на закона на хвърченето. Млекопитаещите, след като са научили законите на растителния живот, са се превърнали в хора, почнали са да мислят и да ходят изправени.

Следователно така и ние един ден ще излезем от сегашния живот и ще влезем в закона на ангелите. Тогава тези ограничени условия постепенно ще се премахнат. Това няма да стане изведнъж. Ще се минат може би повече от милиони години, докато станем ангели, но ще влезем в света на ангелите, дето животът ни постепенно ще се подобрява. И като дойдем до фазата на онази абсолютна интелигентност, ние ще знаем как да превръщаме формата си. Това обаче е въпрос на далечното бъдеще. Най-важното е можете ли вие да бъдете справедливи, добри в сегашния момент? Не че не сте добри, не че не сте справедливи, но аз забелязвам, че в учениците на Окултната школа има едно индивидуализиране. По някой път вие сте разпръснати, разсеяни в съзнанието си и трябва да дойде откъм някоя голяма беда, за да ви сплоти: тогава вие се нахвърляте, започвате да се браните, но неразумно. Вие още не мислите как преживяват другите, за да им помогнете, а всеки мисли за себе си. Това е слабата ви страна. Вие вървите по един крив път. При сегашното ваше състояние, да кажем, че ви среща: аз няма какво да очаквам от вас да ме обичате, нито вие да очаквате от мене аз да ви обичам. Аз само ще очаквам момента да проявя онази Божествена Любов към вас и вие да я проявите към мене. Божественото в мен и Божественото във вас трябва да се прояви. В моето съзнание и във вашето съзнание трябва да се проявят тези два момента и да си кажем: „От сега нататък ще оставим Божественото да се проявява.“ Ние няма да запустим този Божествен тласък, този импулс, и ще изпълним Волята Божия. Подпушването на Божественото в нас ражда всички страдания. Страданията показват, че като дойде някоя Божествена мисъл в нас, ние реагираме срещу нея – тогава става подпушване в нас. Обаче трябва да знаем, че в Божественото няма обратни действия. Тази Божествена енергия ще си пробие път и ще пречупи не само нашата ограда, но и кюнците ни. Ние казваме тогава: „Пострадах много.“

Защо? Защото със сърцето, с ума си не си отговорил на този Божествен импулс. Когато човек дълго време реагира срещу някоя Божествена мисъл, Бог казва: „Вдигнете този човек от Земята! Доведете друг на негово място, чрез когото водата може да върви правилно.“ Ако оставите Бог да действа във вас, Той ще ви благослови. А сега всички болести, които идват у вас – коремоболие, ревматизъм, болки в гърба, това-онова – всичко туй е резултат на вашите грехове. И вие след всичко това търсите лекар, искате да ви правят инжекции. Аз ще ви кажа как трябва да се лекувате. Вие можете да се лекувате, като изправите вашите прегрешения. Направиш едно прегрешение – изправи го и ще ти мине коремът. Направиш друго прегрешение – изправи го и главоболието ти ще се махне. Вашите грехове са създали болестите ви и вие никога няма да се освободите от тях, докато не ги премахнете. Някой казва: „Много съм нервен.“ Знаете ли какво нещо е нервността? – Грехове са това. Кой не е нервен? Я вижте който и да е пияница – не е ли нервен? В пиянството има и блудство, и кражби, и убийства.

И сега някои току идват при мене и ме питат: „Какво трябва да правим?“ Решете да изправите коренно – не изведнъж, но съзнателно – всички ваши грехове, да премахнете всички причини за злото, и ще видите как всичко ще се поправи. Гърбът те боли нещо – виж каква грешка си направил още днес! Минаваш по улицата, Господ ти казва: „Кажи една блага дума на този човек!“ Ти минеш-заминеш, не се спиращ, но като се върнеш у дома си, гърбът те боли. Защо? – Не си се спрял да кажеш една блага дума. На другия ден ти дойде една мисъл да отидеш при някоя бедна вдовица или при някое сираче, но ти се спиращ, почешеш се по главата, казваш си: „Е, нека отиде друг някой брат, аз имам работа сега.“ Не се минава дълго време и главата те заболява. Защо? – Тази вдовица е влязла в главата ти. Ако ме слушате, няма да бъдете хилави. Аз гледам: в провинцията някой

влязъл във ваната – разтриват го, мажат го с масло, лекуват го. Казвам: това не е правилният начин за лекуване. Не, ще решим основното: като станем сутрин, да се помолим Богу да ни покаже как да извършим Волята Му, защото при туй извършване на Волята Божия се образува нашето умствено, сърдечно и волево състояние. При изпълнението на Волята Божия ще се подобри даже и физическото ни състояние. А сега – натук-натам: уволнят те, страдаш. Защо? – „За идеите ми.“ – Не ви уволняват за идеите ви, а за погрешките ви.

И аз искам вече да видя: всички вие, които ме слушате, кой път ще изберете. Вие можете сами да оправите пътя си. Няма сила в света, която може да ни противодейства. Но кога ще стане това? Когато сме чисти, когато сме добри. Когато сме нечисти, всякога ще бягаме. Ще запомните тази философия! Казвате: „Ние знаем много.“ Ще престанете с това. Какво знаете? – Че линията имала две граници. Че правата линия, като се движи, образува плоскост и тогава има четири граници, а плоскостта, като се движи, образува куб и тогава има шест граници. Какво значи това? Всичко се движи в света. Не мислете, че като се откажете да вършите Волята Божия, тъй ще мине това. Бог работи в света и тежко на оногова, който се отказва да върви с Бога. Вие сте една точка, една права линия, една плоскост и не можете да правите, каквото си искате. Ще направите туй, което Бог иска: ще го направите или разумно, или неразумно. Ако вършите разумно Волята Божия, ще мязате на една кофа, с която се носи чиста вода – и ако не се противите, ще я внесете в дома си. Ако вършите неразумно Волята Божия и се противите, ще мязате на една кофа, с която носят нечиста вода – и смъртта ще ви покоси. Следователно праведните хора са кофи, с които се носи чиста вода, а грешните хора са кофи, с които се носи нечиста вода. Ако има повече грешни хора в света, значи тия

хора ядат и пият и ще трябва повече кофи за изнасяне на нечистотиите.

Та в дадения случай, при сегашните условия, вие ще вземете две позиции – няма друг избор: или пътя на Доброто, или пътя на злото. След като научите това, ще дойде или пътят на Любовта, или пътят на омразата; или пътят на Светлината, или пътят на тъмнината – друга алтернатива няма. Да не мислите, че има друга философия? Казвате: „Е, да са живи децата!“ Но слушайте! Децата ви ще бъдат живи и здрави, ако вършите Волята Божия. Мъжът ви ще бъде жив и здрав, ако вършите Волята Божия. Не вършите ли Волята Божия, нито децата ви, нито мъжът ви, нито жената ви ще бъдат живи и здрави. Туй ще го опитате навсякъде. Ще знаете, че като ученици трябва да имате един морал. Няма нищо скрито-покрито. Когато направите една погрешка, няма да се извинявате, но ще кажете: „Направих една погрешка, ще я поправа.“

Трябва да знаем кои неща са допустими в дадения случай и кои – не. При сегашните условия има известни блага, за които хората не са готови да ги използват. Ако вие нахраните едно малко дете с твърда храна, какво ще стане? – Смъртта ще дойде. Някой казва: „Аз искам да почувствам нещо силно, да имам силни преживявания.“ Знаете ли какво могат да ви причинят тия силни удоволствия, които искате? Тия силни сътресения, тия вълнения на душата могат да разтопят тялото ви. Не си играйте с големите преживявания! Играйте си с онези малки преживявания на Любовта. Туй, мекото, приятното преживяване – то е Божествено; а онези, големите преживявания – това са главни, които могат да предизвикат цял пожар. Някой казва: „Аз ще стана много голям, като планина – победил съм всичко.“ И наистина, гледам този човек – разширил се, разпрострял се из целия Космос. Не се минава и един час време, този, който се е разпрострял из целия Космос, който е ходил из целия свят, сега се е смалил, станал

е много малък и казва: „Какво стана с мене?“ – Той не разбира Божия закон. Никъде не е ходил, но той е като някой пиян човек – мяза на онзи пияница, на когото, като се напил, майка му му казала: „Синко, ти с този ум няма да въртиш къща.“ Той легнал на земята и казал на майка си: „Мамо, ела да видиш как въртя къща!“ Като дойдат у нас тия чувства на пияницата, тогава и ние като него въртим къща. Ще се пазите от психологическото пиянство. Чувствата у вас трябва да бъдат постоянни. Като се каже думата **любов**, да се разбира Любов. Тази дума е свещена във всичките нейни прояви. Щом кажеш думата **любов**, трябва да бъдеш готов на всички жертви. Туй разбирам под Любов! А това, което вие наричате любов, то е любов от картошки. Ами че по какво се отличават хората на Новата култура от другите хора? За нас казват, че сме били много кротки. Да, действително, много кротки сме, но не сме още такива. Аз казвам: тези хора на Новото още не са минали под този силен Божествен огън. Вие едва сте заченати и аз се опасявам да не би да ви пометнат. Някои от вас са заченати, но страх ме е да не дойде някой силен вятър да помете всички плодове от дървото. Там е всичката опасност: да не би човек да се пометне. Родим ли се веднъж – фактът е свършен. Няма да има сила в света, която да ни помръдне. Докато се родим, трябва да се държим за Бога.

Та от всинца ви се иска непреодолима вяра, без абсолютно никакво съмнение. Бог е започнал туй дело и Той ще го доизкара. Няма сила в света, която може да попречи на туй дело. То е свършен факт. Ако вярвате, фактът е свършен, ако не вярвате, не е свършен. За другите не е свършен, за вас е свършен. Тъй щото според нас в дадения случай Бог е, Който действа. Неговата воля е да бъдем любящи, мъдри и да сме носители на Божествената светлина. Като се върнете у дома си, няма да кажете: „Е, тъй се говори то!“ – Не, ще погледнеш ръцете си и ще кажеш: „Мога ли да върша Божията

Правда? – Мога.“ Ще погледнеш краката си и ще кажеш: „Мога ли да бъда израз на Божията Добродетел? – Мога.“ Ще бъдеш смел и силен. Ще срещнеш мечката и ще я помилваш. Ще си кажеш: „Дали ще ме разбере?“ – Ще те разбере. – „Ами ако ме ухапе?“ – Няма да те ухапе. Щом си с Бога, тя ще коленичи и ще ти каже: „Аз те познавам.“ Няма същество, което да не се подчинява на Бога. Ако Бог е във вас, няма какво да се плашите. Ако Той е в мене и във вас, като се срещнем, и двамата ще се радваме. Бог е тази възвишена интелигентност, която води света. Няма да съдим никого, но ще знаем, че Бог, тази възвишена интелигентност, ще изправи всичко, ще превърне всичко за Добро. Каквито погрешки и да сме направили, Той ще уреди всичко. Този е Пътят, по който ние можем да победим.

Аз искам всеки един от вас, като се върне сега у дома си, да се замисли и да каже: „Аз ще върша Волята Божия.“ Нека всеки се моли, щото Бог да преодолее всичко и да дойде Царството Му на Земята. Вие чакате да дойде Царството Божие от някъде другаде. Не, ще станете сутрин и ще кажете: „Аз желая да дойде Царството Божие на Земята и да бъда носител на Неговата Светлина.“ Ти го пожелай и То ще дойде. Господ работи в света. Като го пожелаем всинца, Господ ще извърши това. Значи ние всинца трябва да отворим сърцата си за Господа, а по някой път вие затваряте сърцето си за Него. Върнете се у дома си и казвате: „Аз бих вървял в това Братство, но има препятствия.“ Че в кое братство няма препятствия? В туй Братство няма никакви препятствия. Ти крака нали имаш? – „Имам.“ – Здрави ли са? – „Здрави са.“ – Ръце нали имаш? – „Имам.“ – Здрави ли са? – „Здрави са.“ – Очи нали имаш? – „Имам.“ – Здрави ли са? – „Здрави са.“ Значи ти не си куц, не си сакат, не си сляп, не си глух, нямаш никакви препятствия – човек на място си.

От тази вечер искам вече да бъдете други. Искам да бъдете малко по-сладки – с един градус повече, да сте по-разширени, по-добри и да

желаєте доброто един на друг. Казва Писанието: молете се един за друг, за да изпрати Бог своето благословение, та у всинца ви да се увеличи Доброто, Любовта, Светлината – но не привидно. В Божествения свят има един обратен закон: човек може да прояви Любовта, когато е в най-лошо положение, когато е в най-голямата сиромашия; а когато е най-богат, тогава има най-малко условия за това. Същият закон е и за Знанието: когато човек има най-много знания, той има най-малък шанс да прояви Светлината, а когато е най-голям невежа, има най-голям шанс да я прояви. Тогава не че е невежа, но е като дете и в него има най-големи възможности. Щом е богат, щом има знания, той се орахатява и казва: „Аз съм богат, имам знания – нищо не ми трябва.“ Той няма стремеж. Тъй щото ние имаме много знания.

От тази вечер, от този Божествен час, започваме Божественото знание. Дойде при мене една ученичка и ми казва: „Учителю, аз искам да си отмъстя по правилата на Новото учение, според закона на Любовта. Постарому зная как да си отмъстя. Толкова време мислих какъв метод да намеря по Новото учение, та като си отмъстя някому, завинаги да ме помни.“ Сега и аз искам да си отмъщавате като тази ученичка, по новия метод, та да ви помнят. Казвам и: „Много хубаво, ще ти кажа.“

Сега аз ви пожелавам да си отмъщавате по новия начин, според законите на Новото учение, Учението на Любовта, та всички да ви помнят!

Тайна молитва

Мирът носи Божията радост.

Тридесет и пета лекция от Учителя 16 юли 1924 г., София

МОЛИТВАТА

Мълчание

За в бъдеще, като се събирате тук, половин час ще прекарвате в мълчание.

Най-хубавото упражнение в живота на човека е молитвата. Засега в света по-хубаво упражнение от молитвата няма. Молитвата е общение с Бога. Думата **молитва** в български език е малко несполучлива. На френски език **молитва** значи *la priere*. Буквата **М** в думата **молитва** и буквата **Р** в думата *priere* показват за какво се моли българинът и за какво се моли французинът. Всеки народ си има свой стремеж. У англичанина и американеца молитвата почива на волята. Българинът пък казва: „Като пусна кофата си в кладенеца, иска не иска, все ще ми даде нещо.“ Той се отличава по това, че обича повторението на едно и също нещо. Повторението – това са двата бряга на едно течение. Това означава буквата **М**.

Стремежът във всички славянски народи е навътре. Буквата **М** е подобна на еврейската **W**, но българите са малко по-добри от евреите. Тия две букви в българския и в еврейския език означават крайния материализъм. Българинът се моли само когато е натясно или когато няма пари, или когато е болен, или когато се запали къщата му. Няма ли болен в къщата му, здрави ли са всички, богат ли е, той си накривява калпака и казва: „Не струва да се моли човек.“

Често, когато плодовете на дърветата падат, децата държат калпаците си под дърветата отдолу, та плодовете да падат вътре. Едно от децата разтърсва дървото, а другите държат калпаците си отдолу и събират плодовете. И българинът представлява една такава захлупена шапка. Това обаче са останки от миналото. Всеки народ си има своите

етнически останки, навици от миналите векове, които трябва да преобразува. Вземете например твърдението, което съществува у българина, па и у всички народи почти, че човек трябва да се моли само когато има разположение. Защо човек трябва да се моли само когато има разположение? Ако туй е правило, тогава човек трябва да говори пак само когато е разположен. В такъв случай защо, когато бият някого, той говори най-много? Нека мълчи в това време. Защо тогава именно най-много говори? Тази философия, че човек трябва да говори и да се моли само когато е разположен, отчасти е вярна. Човек трябва да се моли всякога. Под думата **молитва** се разбира общение с Бога. Значи такова общение човек всякога трябва да има. Защо? Защото Божественият живот у нас е непреривен и тогава не само на думи, но и във всички положения в живота си, ние трябва да сме постоянно в общение с Бога. Ти можеш да се молиш умствено, можеш да се молиш философски – има хиляди начини, по които можеш да се молиш. При това не само за едно нещо можеш да се молиш, но има хиляди работи, за които можеш да влезеш в общение с Бога, да ти се разкрият тия неща. Молитвата е един от най-хубавите методи за избистряне на ума и на чувствата. Значи молитвата е метод, който може да се прилага в различни случаи. Някой път обаче хората свързват молитвата с чувствата, а някой път я свързват с мислите. Не, в молитвата влиза методът и на мисълта, и на чувствата, и на волята, но самата молитва – туй разположение на човека да се моли, то е вложено някъде по-дълбоко в душата, отколкото в самата мисъл или чувство.

И тъй, най-главното е това: когато се моли човек, когато се приближава към Бога, едно от най-разумните същества, той всякога трябва да бъде готов да възприема! А сега, когато отивате при Господа, вие Му разправяте, разправяте... Представете си какво е положението на Господа! Той трябва да слуша какво му разправят

всички. Като Му кажеш: „Гладен съм“, Той те е разбрал, разбрал е от какво имаш нужда. А ти ще Му разправяш половин час за глада си, ще се молиш, ще разправяш... След тебе дойде втори, трети. Всички се молят, разправят, оплакват се и все очакват молитвата им да бъде послушана. Това са неразумните молитви. Молитвата действително включва ония необходими неща, туй, от което човек има нужда, но трябва да се знае как то да се изрази. Ако в човека има една вътрешна дисхармония, която прекъсва общението му с Бога, молитвата е необходима пак. Молитвата трябва да е насочена към това: да свързва човека с Бога. Молитвата е необходима за възстановяване на прекъснатите общения с Бога, в които хората изпадат. Молитвата е най-силното действие в живота на човека. Човек трябва всякога да се моли, за да бъде всякога в общение с Бога. И някога, като се молим, трябва да си вдигнем ръцете нагоре, което значи: „Дай, Господи!“, или още означава приемане на нещо отгоре. Това издигане на ръцете е знакът **W**, но същевременно този знак **8** на гръцки език е знак за размножение. Някой казва: „Ще си спусна ръцете надолу.“ То е буквата **М**. Това означава: „Господи, аз страдам!“ Ти казваш, че страдаш, но не казваш причината за това защо страдаш – скрил си крушата под шапката си.

В молитвата душата ти трябва да бъде чиста и празна, за да ти сипе Господ нещо. Ако ти си пълен с философски теории и възгледи, Господ трябва да изпрати някой ангел да те изпразни, че тогава да ти сипе нещо. Той ще каже: „Изпразнете туй шише!“ С какво ще идем ние при Бога? Кое е това, което има тежест пред Него? Всички положения, които съществуват сега на Земята, са все глупави положения, те са детински работи. Кое е онова положение, с което ние трябва да идем при Бога? – Когато идем при Бога, не трябва да имаме никакви образи в душата си – само Един образ трябва да имаме. Понеже човек е създаден по образ и подобие Божие, той трябва да

изхвърли всички други образи от душата си и да остави само един свещен образ – образа за Бога. Останат ли и другите образи в душата му, човек не може да се моли. Ще изчистите вашата Светая Святых от многото образи, за да остане в нея само първоначалният Божествен образ. Само Той е в състояние да даде велик импулс на душата ви. Многото образи, многото идеи, многото желания довеждат до заспиване. Вземете например един богат човек, който има да взема пари от сто полици. Ти му говориш за Бога, а той си мисли какво има да взема: че едната полица е от 1000 лева, другата – от 500 лева и т. н. Ама Христос дошъл!... Чакай, третата полица е от 1500 лева. Сто полици са всичко. Ако има да дава, пак е същото положение. Хубаво, ако срещнеш някой учен, философ, и му говориш за Бога, за значението на молитвата, той си мисли за Кантовата теория на чистия разум. Е, хубаво, откъде са взели Кант¹¹ и Лаплас¹² своите теории? Чудни са хората! Говорят за Кант, за Лаплас, но какво са те? Лаплас е едно малко дете, той нищо не знае за света. Я потвърдете вие неговата теория? Откъде е взел той тази теория? Казвате: „Аз имам понятие за света.“ Откъде го разбра? – „От Бога.“ – А, от Бога си го разбрал! Не казвай, че си го разбрал от Бога. След като някой проповедник е проповядвал за Бога, хората излизат и казват: „Разбрах какво казва Бог.“ – Нищо не сте разбрали. Туй още не е разбиране. За да разбереш Бога, ще направиш един малък опит. „Ама аз издържах една критика.“ Това не е опит: деветдесет и девет пъти трябва да издържиш критика, че тогава ще имаш един малък опит.

Някой казва: „Аз се помолих на Бога и Той ме послуша.“ Ти проверил ли си колко пъти Господ те е послушал? Ако на сто пъти десет пъти те слуша, а деветдесет пъти – не, мислиш ли, че си от много праведните? Ако Господ на сто молитви деветдесет и девет пъти те послуша, а само един път направи изключение, не те послуша, тогава ти си човек. Истинското, действителното знание в

света почива на един вътрешен опит; и всички теории в света почиват на един вътрешен опит. В Кантовата теория обаче има едно изопачаване на фактите. Защо? Защото той иска да угоди на света. И всички съвременни учени хора изопачават теориите си, понеже искат да угодят на света. Те нагаждат своите теории съобразно времето и хората. Вземете например учените хора: те не могат да кажат, че човек е съществувал преди един милион години. Някой може да каже, че човек е съществувал отпреди еди-колко си хиляди години, но той не говори Истината.

Ако някой учен каже така: „Аз съм направил изследвания и смятам, че откакто човек съществува, има 20 милиона години, без оглед на това, дали вие вярвате, или не“, ще го направят луд. Някои учени казват: „За да определим от колко години човек съществува на Земята, ще вземем едно число – ще вземем приблизително числото, което Мойсей дава.“ Добре, знаят ли тия учени на каква база разчиташе Мойсей, когато правеше своите изчисления? Цялото леточисление на Мойсей е окултно, а съвременните учени имат съвсем друго изчисление.

Та като се молите, вие трябва да имате такова вътрешно преживяване. Молитвата – това е едно вътрешно преживяване, вътрешна връзка с Бога. Молете се и вие, за да бъдете в общение с Бога! Ако през целия си живот дойдете в съприкосновение с Бога само няколко пъти, тия няколко момента ще ви донесат неизчислими богатства. Този момент е най-великият, най-радостният и най-приятният в живота ви. Най-великото събитие в живота на всеки човек е, когато той има общение с Бога, с тази Велика разумност! Затуй всички трябва да се молите вътрешно. Без молитва човек не може да прогресира. Той може да има много знания, но без молитва не може да бъде циментиран – всичко в него бързо изчезва. Молитвата влиза в човека като един вътрешен импулс, като едно

велико благо. Само Христос се молеше. Той имаше много знания, но всяка вечер се уединяваше за молитва и размишление. Ако Той имаше нужда да се моли, колко повече имате нужда вие! Вие казвате: „Аз не трябва да се моля.“ – Не, ще се молите поне колкото Христа. Значи вие сте по-горе от Христа? Вие казвате: „Тази вечер не съм разположен да се моля, но утре ще бъда разположен, тогава ще се моля.“ Господ не иска хората да Му се молят при разположение. Господ обича молитви, които са направени без разположение. За молитвата се изисква едно детинско състояние, но на най-разумното дете в света. Такива състояния на Небето ги наричат **състояния на най-разумното дете**. И когато Христос казва да бъдем като малките деца, Той не разбира тия малките, глупавите деца в света, а разумните деца. Той взема децата само като образец, но подразбира друго нещо. И на Небето има деца, но какви деца? – Отлични деца са те! „Бъдете като малките деца!“ Затова трябва да се молите – за да станете като малките деца. Само молитвата е в сила да отмахне онази грубост, която съществува между вас. Голяма грубост съществува между хората. Има и естествена грубост в нас, която се дължи на естеството на нашата материя. Всеки от вас нека направи един опит, за да види колко груб е човекът. Например ти си богат: дойде един, иска ти да му дадеш 100 лева. След като помогнеш на един, на втори, на трети, на дваисет, на трийсет души, най-после ти почваш да се дразниш вече и, кой как дойде, усещаш, като че нещо те ухапва. И като дойде най-последният, ще го изхукаш, ще кажеш: „Е, стига ме безпокой!“ Ето где е грубостта на човека. Кажи му: „Аз съм уморен сега, ще бъдеш ли тъй добър да дойдеш друг път.“ Защо си служиш с другия начин и казваш: „Махни се оттук!“ Защо не постъпиш по мекия начин. Вие никога не сте си давали за това нещо психологически отчет. Туй у всинца ви съществува. Вие сте добри, но кога? – С първия сте добри. Като дойде вашият приятел, пак сте много

добри. Ако аз дойда при вас и ви донеса един подарък, вие веднага ще пригответе хубаво ядене и ще разпръват на всички за мен. Тогава вие сте изправни, радвате се. Пък като ви дойде някой беден, окъсан роднина, който се свива, няма какво да ви даде, и вие се свивате. Защо е туй положение сега? Ако вие сте богат, защо според закона на Любовта не пуснете в джоба на този ваш беден роднина 50 – 100 000 лева, та и той да се радва, да казва: „Моят роднина е богат и благороден!“ А вие, напротив, дойде ли ви беден роднина на гости, казвате си: „Дано да си върви!“ Защо? – Това са навици на миналото. Всички тия навици трябва да се изправят. И ние сега виждаме тези навици. Аз съм ги опитвал, опитвал, и търся начини и методи, чрез които човек да изправи своите лоши навици и действия.

Най-трудното нещо на света е човек да си създаде хубави, съзнателни навици, та който и да дойде при него, винаги да се радва. Съзнанието на хората още не е толкова будно, че да могат веднага да се въздържат. Щом съзнанието в някой човек не е много будно, той не може да се възпре от някаква лоша проява, но след като излезе из релсите си, тогава се спира. Е, защо ти е спирачката тогава? Аз мисля, че всичките причини за нещастията в света се дължат на това, че не се молите усърдно. Рядко съм срещал хора в света да се молят. Да се молиш – това е най-красивото състояние! Човек навсякъде може да се моли. Може да си на банкет, между приятели, и пак да си на молитва: все ще има един малък промеждутък, през който ще можеш да се молиш. Онзи, който знае, ще намери този промеждутък, в който да изпрати своята молитва. Туй значи да използваме времето съзнателно!

Бих желал постоянно да се молите, т. е. в тия промеждутъци да сте във връзка с Бога. Само така ще дойде върху вас онова въздействие отгоре. Тогава вие ще усетите онова Божествено облагородяване и закрепване. Само когато човек се моли, тялото му

укрепва, чувствата и мислите му също укрепват. Онзи човек, който се моли, не може да има жестоко сърце. По конструкция той може да е деликатен, но тялото му е здраво, мислите му – устойчиви, и чувствата му – силни. Не е възможно да сме в общение с Бога и да сме хилави!

Казва се в Писанието: „Бъдете постоянно в молитва!“ Защо? – Тази Светлина, тази топлина, която иде от Бога, е толкова мека и приятна, че тя съгражда. Тя е топлина и Светлина на безсмъртието! Някой път аз ще се спра да ви поговоря върху тази Светлина. Тя е тази именно Светлина в света, с която не можеш да направиш никаква пакост. Нашите свещи могат да направят голяма пакост в някой хамбар със сено или слама, цял пожар могат да създадат, но със Светлината, която иде от Бога, нищо не можеш да запалиш. С нея можеш да четеш книга, с нея само Добро може да се прави. Аз я наричам **безвредната светлина**. Тази Светлина се добива в молитвата. При тази Светлина човек добива едно успокояване, един вътрешен мир. Дето и да насочим тази Светлина, от нея нищо не се запалва, не изгаря, но всичко се осветлява. В придобиването на тази Светлина седи силата на молитвата. Няма друг начин за добиване на тази Светлина! Всички окултни ученици имат много начини за придобиване на Знанието, но дойде ли се до **Светлината на безсмъртието**, всички употребяват молитвата – и Учители, и ученици. За добиване на Мъдростта също има много методи, но дойде ли се до тази Светлина, има само един метод – молитвата. Тази Светлина засега е необходима за всички.

Нашият земен живот трябва да се осмисли. Например имаш да разрешиш някой мъчен въпрос в живота си. Как ще го разрешиш? – Само чрез тази Светлина. Всеки от вас има мъчни въпроси, които трябва да разреши. Има семейни, обществени, морални и какви ли не въпроси, при разрешаването на които човешката душа се развива.

Разрешаването им обаче става при тази Светлина. Когато дойде тази Светлина в света, спор между хората вече не може да има, обмяната става правилно и всички противоречия, които се повдигат между хората, изчезват – навсякъде настанва пълна хармония.

И тъй, ще помните правилото: ще се молите всякога! „Ама кога?“ – През целия ден ще се молиш! Разбираш ли какво значи това? И като си буден, и като спиш – през целия ден ще се молиш. Като станеш от сън – ще се молиш, като си лягаш – пак ще се молиш, ще кажеш: „Отивам да се моля пак.“ Молитвата е най-красивото нещо в живота! Тъй че да не питате: „Кога да се молим?“ – През целия ден ще се молите. И ще ви научат да се молите. Всякога ще се молите! Сега разбрахте, нали? Може би цяла година ще трябва да правим опити, докато се домогнем чрез молитвата до микроскопически резултати. Тези микроскопически резултати са ценни за нас.

Размишление

Тридесет и шеста лекция от Учителя 23 юли 1924 г, София

РАЗУМНИЯТ И НЕРАЗУМНИЯТ СЛУГА

Тайна молитва

Изпейте упражненията, „Сила жива, изворна, течуща“, „Изгрява Слънцето“, „Сладко, медено“, „Блага дума“ и „Скръбта си ти кажи“.

Живата Природа изисква от своите деца наблюдение. Наблюдението – това е метод за придобиване на знания. По някой път думата **наблюдение** се взема в много ограничен смисъл.

Ще ви напиша няколко числа на черната дъска. Как пишете вие единицата? С арабска цифра, нали? По същия начин с арабски цифри пишем и числата 2, 3, 4 и т. н. Питам ви: тия символи произволни ли са? – Не са произволни. На всеки, който не е запознат с живата геометрия, всички тия линии, които съществуват в Природата, му се виждат произволни. Всъщност не е така. Всяка линия, всяко движение, в каквото и да е направление, си има своя разумна причина. И като е тъй, символите на тия числа също си имат своята причина. Аз, разумното същество, ги написах, но самото число не е разумно. Ако попитате туй число защо е взело такава форма, и то само не знае. Хващате числото 2, питате го защо е взело такава форма – и то не знае. Хващате единицата, питате я защо се е изправила като кол – и тя не знае. Ако тия числа биха имали съзнание, биха ви дали едно разумно разяснение: числото 2 не е нищо друго освен пътът на единицата. Той показва движението на единицата. Числото 2 показва пътя, по който единицата се е придвижила, за да образува числото 2. Следователно ние можем да кажем, че числото 2 е утробата на числото 1. За да може единицата да стане две, за да може силата и да се раздвои, трябва да мине през този път, през двойката. Този, който е

написал туй число, е бил адепт, той е разбирал законите. Числото 3 показва раздвояване на кръга.

Вие сте виждали каква форма взема житното зърно, като се посее в земята. То се разпуква и приема формата на един разделен кръг, а именно следната форма:

Тия две части на кръга по-рано са били затворени. От това разпукване се образува числото 3, в центъра на което се намира Животът. Следователно числото 3 показва как се е образувал съвременният човек, тялото му – първата фаза на неговото развитие. Единицата в този случай показва как се е развивал човешкият ум, пътищата, по които той е минал. Числото 2 показва пътищата, по които се е развивало човешкото сърце. Това са методи, това са начини за целокупното развитие на човека. Единицата – това число на ума е толкова далечно, че едва се вижда като една малка права линия. Числото две е по-близо. Значи в него се виждат всички процеси, през които е минало човешкото сърце.

Сега вие сте изучавали геометрията, нали? Учителят казва на учениците си тъй: „Сборът от вътрешните ъгли на един триъгълник е равен на два прави ъгъла.“ Защо е равен на два прави ъгъла, а не на три? За да се образуват правите линии в геометрията, поставят на пътя им големи препятствия, та да не могат много да обикалят, а да вървят в определената им права посока. Значи линии, които срещат на пътя си препятствия, са прави. Защо? Защото няма накъде да се движат – посоката им е определена. Туй наричам аз закон. Казват за някого: „Той е прав.“ Прав е, защото няма накъде да иде.

Какво представлява четириъгълникът? – Четириъгълникът е основа на Битието. Слънчевата система, целият наш Космос е създаден по законите на четириъгълника. Следователно в един четириъгълник ние имаме четири прави ъгли. Ако прекараме в този четириъгълник един диагонал, ние го разделяме на два триъгълника.

Същевременно и двата прави ъгъла разделяме наполовина. Всеки един прав ъгъл в четириъгълника е място на война. Там, дето има прав ъгъл, това е най-ужасното място, в което вие можете да попаднете. Значи четириъгълникът е място на творчество. Природата, за да видоизмени силите на този четириъгълник, тя намалява величината на тези ъгли, т. е. на тия действащи сили. Най-първо тя ги разделя на две, като образува триъгълници. В тези триъгълници в основата им има борба. В триъгълника важно нещо е основата. Силите на ума и на сърцето се стремят към нещо идеално. Например човек най-първо се грижи само за себе си. Някоя мома, преди да се ожени, мисли само за себе си: гледа се пред огледалото, облича се добре, днес сложи една рокля, утре – друга, седне, похапне, ходи, играе на хорото, много е весела – байрака носи навсякъде. Майка и казва: „Млада е, трябва да си поживее.“ „Лудо-младо“ – казват българите, – значи мисли само за себе си. Младият момък, също завъртял мустачки, ходи безгрижен натук-натам. Казват: „Весели хора са младите.“ Младият обаче, понеже представлява половината само, не е цяло нещо, недоволен е от своя живот и казва един ден: „Чакай да си взема една другарка, че да направя живота си по-щастлив.“ Момата също тъй казва: „И аз ще си взема един другар, да стана по-щастлива.“ Момата е един грош и казва: „Чакай да намеря едного с още един грош, та да забогатеем.“ Един грош плюс един грош правят два гроша. По този начин момата намира процеса, по който може да подобри своя живот. Всеки, който е събрал един грош с друг, знае какво става. Вие, които сте бащи и майки, знаете смисъла на двата гроша. Това е отлична философия. Двата гроша после казват: „Ваяя...“ Майката седи цяла нощ при числото две. „Какво искаш, мама?“ Туря му люлка или количка и постоянно люлее числото две. То още не е оформено, то е чисто физическо, в него още не се е проявила никаква разумност.

Любовта най-първо иде разединена. Майката постепенно започва да вижда разумност в това нещо, което вдига само шум. Вие нали сте слушали грамофоните. Като се завъртят, най-първо те вдигат шум, чува се едно шумене, съскане по плочата и само след като тя се завърти няколко пъти, започва да излиза нещо разумно, започва да се чува някаква мелодия. И с човека е същото нещо. И той най-първо съска, шуми, но като се завърти плочата, започва да излиза нещо разумно. Детето в първо време плаче, кряска, но като се завърти плочата много силно, започва да излиза разумен глас. Майката казва: „Виждате ли туй мое детенце, това малко грамофонче? Отлично е то!“ Защото, за да се прояви човешкият Дух, трябва му една плоча. Вие, като се наблюдавате, казвате: „Аз всякога не съм еднакво разположен.“ Защо не сте еднакво разположени? – Местят се плочите ви. Българите казват за някого: „Разместила се е дъската му“, т. е. мръднала му е дъската. И те не са далече от истината. Ще пазите вашите дъски хубаво. Тия дъски са турени на мястото си. Много лесно може да се размести дъската на някой човек. Това са фигури на речта, затуй мъдрите хора на света са образували мъдри правила, по които може да направляваме нашия живот.

Тялото, в което вие сте поставени, което ви служи в живота – това е само едно условие да може вашият разумен живот да се проявява. По някой път вие сте недоволни от вашето тяло, но то е една малка фирма, без която не може да живеете на Земята. За предпочитане е някой път малката и честна фирма, отколкото голямата и безчестната. Някой казва: „Аз не съм много умен човек.“ Не си много умен човек? Ако употребиш своя ум за пакост на другите хора, защо ти е този ум? Ако си умен и изобретиш някой отровен газ или някое взривно вещество, защо ти е този ум? Умът има смисъл само тогава, когато е насочен да показва пътя на човешкото развитие, а не да спира човека в развитието му. В съвременната култура много

хора се спират в своя развой. Всяка лоша мисъл, която се явява във вас – това е все спънка на пътя ви. По някой път вие мислите, че сега са се явили известни препятствия в живота ви. Не е тъй. Един работник минавал цели 20 години през едно хубаво шосе, но всякога е бил замислен, та не му е дохождало наум да гледа наоколо си. Един път, като бил много замислен, вървял по шосето и не видял един голям камък на пътя си – спънал се в него и паднал. Като станал, казал си: „Кой ли тури този камък на пътя ми? Такъв голям камък туря ли се?“ Всъщност този камък седял на това място от 20 години, но работникът така минавал, че го обикалял ту от едната му страна, ту от другата му страна, и само след като налетял на него, тогава го видял.

Във вашия път, по който вървите, има много такива големи камъни, и по някой път, като се препънете в тях, питате: „Кой ли е турил тия камъни на пътя ми?“ Не е важно кой ги е турил. Вие ще вземете този камък, ще го турите или отляво, или отдясно на пътя си, и втори път няма да се препъвате. Ти казваш: „Кой ли е турил този камък? Тия хора са лоши, втори път няма да минавам по този път.“ – Не, бъди внимателен, защото може и друг път да се спънеш.

Ще ви приведа сега следния пример, за да ви обясня мисълта си. Някой казва: „Както Господ даде, както Господ нареди тази работа.“ Друг казва: „Както ти наредиш тази работа.“ Спор има по този въпрос. Ще ви докажа, че и двамата са прави. Как? Представете си един голям джобур, който има вместимост 10 000 литра и е пълен с вода. Този джобур има долу някъде канела, през която водата от него може да изтича. Вие например сте слуга при един господар. Господарят ви казва: „Слушай, Стоянчо, ти ще изпразниш джобура!“ Обаче Стоян не знае, че джобурът има канела. Отива да го изпразни. Взема един котел, мушва го в джобура, напълва го и изхвърля водата навън. Така прави втори, трети път, но дойде донякъде, не може да стигне дъното. Взема тогава едно въже, връзва котела и така гребе

водата. Цял ден прави това и едва най-после успява да изпразни джобура. Вечерта, запъхтян, казва: „Много мъчна работа е да се изпразни джобурът.“ На друго място има друг джобур. Слугата се казва Петкан. Господарят му казва: „Петкане, иди изпразни джобура!“ Петкан знае къде е канелата. Отива, отпушва я, туря отдолу кофата и само излива, като си пее „Блага дума на устата“. Джобурът се изпразва, а той си пее. Стоян го изпразва отгоре, а Петкан – отдолу. Единият работи цял ден, а другият изпразва джобура за един-два часа. И тъй, когато казваме: „Както Господ даде“, намираме канелата на джобура, а когато казваме: „Както човек си нареди“, изпразваме джобура отгоре. Значи вие може да свършите една работа отгоре с котела, а може да я свършите и отдолу през канелата и да си четете някоя книжка. Петкан казва: „Много лесна работа е да изпразниш джобура.“ Стоян казва: „Много мъчно нещо е да се изпразни джобура.“ И двамата обаче изпразниха джобура. След това господарят дойде, казва на първия: „Стояне, я напълни този джобур с вода!“ Стоян взема котела, отива на чешмата, напълва го, излива водата в джобура. Отива втори, трети път на чешмата, докато най-после до вечерта джобурът е пълен. Някога са нужни за това и два-три дни. После господарят казва на Петкан: „Петкане, напълни джобура с вода!“ Той взема един маркуч, туря го на чешмата, другия край поставя в джобура и той се пълни, а Петкан пак си пее „Блага дума“. Питам: кой е умният човек? Разбира се, онзи, който намира маркуча и с него пълни джобура. Това значи да разбираш онези закони, с които Живата природа си служи. Тогава къде е погрешката? Погрешката стои в това, че когато господарят каже на Стоян да изпразни джобура, Стоян не пита как да го изпразни. Господарят щеше да му каже как да постъпи. Но Стоян минава за много учен. Господарят мълчи, а Стоян се блъска през целия ден. Петкан как постъпва? Той казва: „Господарю, аз съм слаб човек, този джобур отгоре ли се празни, или

има някаква леснина?“ Господарят му казва: „Има грездей, отдолу ще го изпразниш.“ После, като му каже да пълни джобура, Петкан пак пита: „Господарю, тази работа е тежка.“ Господарят казва: „Там има един маркуч, ще го вземеш, с него ще напълниш джобура.“ Когато Бог дойде, като Го питаме за мъчните работи, Той ще ни каже един лесен път, по който да можем всякога да извършим работите си, колкото и да са трудни те.

Някой път, като ви говоря, вие може да мислите, че моята беседа е насочена към вас. Много естествено е, че всяка беседа все ще е насочена към нещо, но към какво? Когато вятърът духа, той не е специално проведен за къщата ви, да вдига прах – той е пратен в света, за да направи проветряване. Ако пък вашата врата е отворена, той е добър слуга и у вас ще извърши същата служба, каквато и навън. Когато в света стават тия Божествени проветрявания, всеки от вас трябва да си отвори прозорците и да чака. А във вас има следната слабост: когато Божественото проветряване иде, вие сте затворени за него, но след като мине Божественото проветряване, вие тогава отваряте прозорците си. Но в този случай проветряванията не стават правилно. Туй проветряване означава, че за всяка къща има и определено време. Ако вие садите любеници, трябва да знаете времето, по което се садят. Ако ги садите по-късно, няма да станат. Ако садите зимница, жито, през пролетта, нищо не става. И плодните дървета също тъй имат свое определено време за садене. Всяко нещо си има своето определено време. И за добрия живот има определено време. Не всякога човек може да посади семената на добрия живот. Добрият живот всякога може да се прояви, но има условия, които са го създали. Трябва да спазвате условията, при които може да посадите Доброто в себе си.

Сега често ние казваме: „Да си уредим материалните работи, че на стари години ще мислим за духовен живот.“ Мислите ли така,

лъжете се. Старите години най-малко способстват за уреждане на духовния живот. И в света най-големите материалисти са най-старите хора. Старите хора и малките деца са крайни материалисти. Че майката е уморена, детето не иска и да знае – то вдига шум посред нощ, заповядва. При това майката трябва да има голяма любов, за да може да търпи това дете. И дядото също тъй иска всичките му внуци да се отнасят с почитание към него. От 28 до 65 години е периодът, когато човек може да работи идеално, да бъде идеалист. В човешкия живот на всеки 22 години нещата се повтарят. В младините си вие ще намерите тази фаза от живота си, която съответства на проявите във вашия духовен живот. Дойдат ли условия за духовен живот, когато и да е това време, посейте Доброто в себе си! Често майки и бащи казват: „Нашата дъщеря или нашият син нека си поиграят, нека си поживеят, че после ще мислят за духовен живот.“ Това е отживяла философия. Не, ти ще кажеш на сина си: „Синко, докато си вкъщи, ти ще вървиш по моя път, като излезеш оттук, можеш да вървиш, където искаш.“ Майката ще каже на дъщеря си: „Ти ще вървиш по пътя, по който аз вървя, но като излезеш от къщи, тогава си вземи друг метод.“ Сега например много майки се влияят от обществото, срамуват се да вървят по духовния път, да водят духовен живот. Не, обществото не е меродавно по тия въпроси. Това е нещо, което се отнася до твоята душа. Майката е предшествовала обществото. Следователно мнението на майката и мнението на бащата са меродавни. Като фактори в културата на човечеството майката и бащата са предшествовали обществото: те са съществували от самото начало, а обществото, тъй както сега съществува, се е появило отпосле. Всякога по-старото има по-голяма опитност. В света ако търсим знание, трябва да го намерим в бащите и майките.

Вие мислите, че растителното и животинското царство нямат разумност. Не, вие не сте правили наблюдения, за да видите каква

разумност има например между птиците, каква разумност има между растенията, каква разумност има между животните. Например вие не сте наблюдавали жеравите, да видите каква разумност проявяват те. Щом някое ято жерави се спре някъде, веднага далече от това място поставят стража и при една най-малка опасност тя дава сигнал и всички отлитат от това място. Докато са в безопасност, всички спокойно ядат, а стражата само седи и наблюдава.

Една от сестрите ми разправяше един случай за проявена разумност от страна на една мечка. Един каракачанин и разправял какво се случило с него в планината. Като слизал един ден в селото да си вземе храна, минал през една много стръмна и тясна планинска пътека. Гледа по едно време – насреща му иде една мечка, но пътеката е тъй тясна, че няма място накъде да се разминат. Той се спира, гледа и си мисли: ако се върне назад, мечката ще го настигне. Какво да прави? И мечката не се връща назад. Той гледа и тя гледа. Чуди се той какво да прави. По едно време мечката си вдига предните лапи нагоре, хваща се за една канара и по този начин му отваря път да мине. Той тръгва, минава покрай мечката, без да го засегне тя. Той я погледнал, и тя се обърнала да го погледне, но не го наплюла. И двамата били натясно, в трудно положение, в мъчнотия, но мечката, а не каракачанинът, решила въпроса. Ще кажете, че това е басня. Не, ако наблюдавате живота, ще видите много такива случаи. Има разумност във всички същества, но е различна по степен. Ако вие яздите някой кон, и без да знаете, срещу вас е поставена засада, вие ще я избегнете, ако се оставите на усета на коня. Той няма да мине през мястото на засадата. Ако вие сами хванете юздите и с шпорите си карате коня да върви, непременно ще претърпите нещастие в живота си. Когато се отнесеш жестоко с някое животно, то те погледне и ти каже: „Не постъпваш добре.“ Аз правя наблюдения върху малките котенца. Хвана някое от тях за опашката. То ме погледне в

очите и чете. Ако се усмихна малко, казва ми: „Постъпвай, както искаш, ноктите ми са готови за всеки случай.“

Та когато ние, съвременните хора, дойдем до такава култура, че да ни е срам от нашите котки, от нашите кучета, кокошки, патенца – тогава ние ще бъдем много разумни. И тогава, като срещнем един вол, ще му кажем: „Ще ме извиниш, днес постъпих с тебе малко жестоко.“ Той ще ти каже: „Аз се радвам, че се извиняваш.“ Туй е истинското възпитание, което вие трябва да дадете на младото поколение. Туй трябва дълбоко да се запечати във вашето съзнание. Ако човек жали един вол или едно куче, с хората той ще се отнася десет пъти по-разумно.

Сега вашите сърца са корави, вие мислите само за себе си, за вашите обиди: че това е станало, онова не станало. Не, вие ще благодарите на Бога, че се грижат за вас на Земята. За всички нас се грижат толкова много, че ние трябва само да благодарим. Като станем сутрин, ние трябва да благодарим на Бога, че сме станали, че можем да гледаме хубавото небе, светлите звезди, пъстрокрилите пеперуди, увисналите с плодове дървета и всичките си братя и сестри. Това е красотата на живота. Вие тук сте се събрали да учите – и това е красиво. Много красива гледка е, дето сме се събрали да разискваме за най-хубавите работи. Какво по-хубаво от това? Но не сме тук само ние. Тази вечер от Невидимия свят има делегати, изпратени да ни видят. Те казват: „Там, в София, има хора, които се занимават с Божествени неща, да им направим едно посещение!“ Вие ще кажете: „Нашият Учител ни забавлява, все трябва да ни позалъже малко.“ Тъй си мислите вие, но един ден ще разберете нещата в техния вътрешен смисъл.

Аз ви казах, че забавата е най-приятното нещо в живота. Всяко приятно чувство е забавление. Ония хубави проекти, онова идеализиране на нещата – то е фантастично на вид, но съществува и

в действителност. Туй, което вие мислите днес, един ден ще се реализира още по-хубаво. Засега още вие дори не можете да си представите хубавите картини, но туй, което днес желаете, един ден ще дойде. Например вие желаете да имате една хубава къща, с хубави мебели, с ония хубави златни рамки на прозорците и т. н. Един ден ще имате такава една къща, цялата от злато, а вие сами ще бъдете от главата до краката накичени с диаманти – цели ще светите. Дрехите ви пък ще бъдат такива, каквито не сте и сънували. Ще кажете: „Това е приказка от 1001 нощ.“ Как, не съществува ли това нещо в Природата? Като излизате сутрин рано през пролетта и през лятото, как е украсена тревата? Като погледнете всяка тревица – не е ли тя окичена с хубави диаманти, с росни капчици, в които се отразява светлината? Като излезете зимно време всред Природата, не виждате ли ония гори, окичени с хубави снежни кристали? Като погледнете на тия величествени гори, цели покрити със снежни кристали, не представляват ли вълшебна, фантастична картина? Но като духне един топъл вятър, всичката тази красота ще изчезне. Хубавите неща Природата ги туря и тя пак ги взема. Нейният дълбок смисъл не се крие в облеклото. Великият смисъл, който се крие в света, е да създадем в себе си едно благодарно сърце. Няма по-хубаво нещо от туй, човек да благодари за това, което Бог му е дал. Като видиш великото в света, да имаш стремеж за реализирането му и твоето сърце да стане още по-добро, да се усъвършенства. Всеки от вас, като стане сутрин, трябва да благодари на Бога. Някой може да живее в колиба, но да благодари. Някой може да живее в голяма къща. Добре, но ако тази къща няма мебели, по-добре е да живееш в колиба. Защо ти е къща без мебели? Природата обича нещата да са свършени. Когато искаш нещо, ще искаш всичко да е хубаво, всичко да е свършено. Човек трябва да иска най-хубавото в света. Няма по-хубаво за човека в сегашното му състояние от това, да има едно

благодарно сърце. Да благодариш на Бога, че всичко, което е на Земята, е само за тебе! Ако имаш туй сърце, ще видиш всичката хубост на Природата. Доброто гледай, не гледай лошото у хората! Като срещнеш един твой приятел, да виждаш доброто в него, а не лошата му страна. Доброто господства в света. Лошото се вижда повече, понеже лошата страна се проявява по-очевидно. Човек по естество е добър. Вътрешният човек е добър, но някога се проявяват и лошите му черти. Всичко туй произтича от това, че нашето сърце е недоволено. Купете на някой човек плат за дрехи, наполовина вълнен, наполовина памучен – ще го видите, че той е недоволен. Каква разлика има между една вълнена дреха и една памучна? – Вълнената дреха задържа топлината, но е лош проводник, а памучната материя е добър проводник на топлината. На ония хора, които започват да надобеляват, препоръчвам им да носят памучни дрехи, всичко да е памучно: ризи, чорапи... Ако някой пълен човек носи памучни дрехи, ще започне да отънява. Онези хора пък, които са слаби, които по естество са електрични натури, да носят вълнени дрехи, по възможност всичко да е вълнено, понеже вълнените дрехи са магнетически. На сухите хора препоръчвам вълнени дрехи, а на дебелия – памучни. И едните, и другите са на място. Ако разместите дрехите, няма да се ползвате от това. Кажете си: „Щом съм пълен, ще нося памучни дрехи.“ Те са много хубави, отлични са. Сухите хора да носят зимно време вълнени дрехи. Следователно във всичко трябва да виждате доброто. Каквото и да направим, да знаем защо и за какво го вършим.

Често някои от вас са недоволни от себе си: искат да имат черни коси, а някои искат да имат руси коси; някои пък се сърдят, че очите им не били сини, а някой казва: „Аз искам да имам черни очи.“ И сините очи са намясто, и черните очи си имат място; и черните, и русите коси си имат място. Но кога трябва да имаш черни коси? Кога

трябва да имаш руси коси? Кога трябва да имаш сини очи? Кога трябва да имаш черни очи? Ако искаш да се жениш, препоръчвам ти черни очи и черни коси. Ако искаш калугер да ставаш, да се усъвършенстваш, поет да станеш или музикант, трябва да имаш руси коси и яносини очи. Това значи човек, който не се интересува от материални работи. Обаче сега виждаме хора със сини очи и черни коси – размесени са работите. Питат ме: „Защо някои хора имат сини очи и черни коси?“ Отговарям: в продължение на две поколения баба му е била със сини очи, а дядо му – с черни коси, та е станало някакво прекръстосване. Някъде пък има черни очи и руси коси – там също тъй е станало някакво прекръстосване, не са спазени правилата. Черноземът е място за жито, много хубава пшеница дава, а жълтата пръст дава хубаво грозде. Земеделецът трябва да знае къде каква почва трябва. А лозарят също тъй трябва да знае каква почва му трябва. Оттук вадя заключение: ако тия хора, които се занимават с материалния живот, трябва да знаят всичко за него, то ние, които искаме да възпитаваме човека, не трябва ли да знаем при какви условия той трябва да расте и да се развива? Който не знае тия неща, трябва да ги изучава.

Вие трябва да изучавате методите, при които ще се развивате правилно. Седиш, намираш се пред една дилема, която е мъчно разрешима, кажи си: „Учителя каза, че джобурът трябва да се изпразни, но трябва да помисля отгоре ли да го изпразня, или отдолу.“ После пак ще си кажеш: „Отгоре ли ще го пълня, или ще туря черво?“ Ще се спреш да помислиш и като решиш задачата правилно, ще ти стане весело. Тази работа може да се свърши по-весело, по-приятно, както Господ дал. Тъй Бог е наредил. Разумно ще работите! Тъй щото хем джобурът ще се пълни, хем ще остане време да прочетете нещо, защото, като дойде господарят, ще те пита: „Прочете

ли нещо?“ Как ще четеш? Да напълниш един джобур от 10 000 оки, това е трудна работа!

Сега искам от вас да изучавате в Школата окултната наука по правилата на джобура. Има окултни учители и ученици, които, като изучават окултната наука, казват: „Окултната наука е ужасно нещо! Който влезе вътре, потъва.“ Който не знае къде е грездеят, цял ден ще изважда водата и де кого срещне, ще казва: „Окултната наука е трудна работа! Който влезе там, отива.“ Казвам: този ученик изпразва джобура на окултната наука отгоре. Другият казва: „Окултната наука е лесна работа!“ Казвам: този ученик е намерил грездея. Единият казва: „Цял живот е нужен, за да напълниш един джобур!“ Другият казва: „Лесна работа е да напълниш един джобур!“ Казвам: този ученик е намерил червото.

Аз ви желая да изпразвате вашите джобури отдолу. Извади грездея и си чети! Като се изпразни джобурът, измий го, изчисти го, тури червото на чешмата, напълни го и животът ти ще бъде приятен. Тъй ще разбирате дълбокия смисъл на тия окултни знания. Човек, който не знае законите, всякога може да си създаде хиляди нещастия.

Ние сега говорим за знание, което иде от Любовта, защото знание без Любов всякога носи нещастие в себе си. Знание с Любов всякога носи щастие – без изключение. Там, дето има Любов, знанието е правилно, а там, дето няма Любов, знанието не носи никакво благо.

Изпейте упражнението „Бог е Любов“.

Любовта разкрива Бога в нас.

Тайна молитва

Тридесет и седма лекция от Учителя 3 септември 1924 г., София

ВАЖНОСТТА НА ЧИСЛАТА

Размишление

Ще ви говоря върху важността на числата 3 и 5.

Ако преведете числото 3 в геометрическа форма, какво ще получите? – Триъгълник. Ако преведете числото 5 в геометрическа форма, какво ще получите? – Петоъгълник. Числото 3 произлиза от числата 1 и 2. Значи то е резултат от тия две числа. Числото 3 съществува като норма в Природата. Висшите сили, с които човек борави, започват с числото 3. Неговият ум, неговото сърце, неговата воля представляват числото 3 – резултат на тия сили, които действат в човека. Питам сега: можете ли да повлияете на ума на някой човек? – Не можете по никой начин. Можете ли да повлияете на човешкото сърце? – Не можете. Можете ли да повлияете на човешката воля? – И на нея не можете да повлияете. Съвременният свят се опитва да тури човешкия ум в нова насока. Ако някой мисли, че може да влияе на човешкия ум, той се лъже. Единственото нещо, върху което може да се влияе на хората – това са техните чувства. Ние можем да повлияем на чувствата на един човек чрез неговия слух, чрез обонянieto му, чрез вкуса му, чрез осезанието и чрез зрението му. Например някое дете не стои мирно. Как ще го умириш? – Ще му направиш кукличка, ще му устроиш едно представление или ще му издекламираш нещо, ще му кажеш някоя хубава дума или ще му дадеш една хубава ябълка, или пък ще му дадеш да помирише нещо – всичко това действа възпитателно върху неговите чувства. Следователно хората работят с числото 5 – то е число на чувствата, а с числото 3 работи само Бог.

Запомнете тия мисли, които сега ви нахвърлих. Някой човек казва за друг: „Умът на този човек не е достатъчно просветен. Трябва

да хвърля светлина в ума му.“ Питам: ти, който искаш да хвърлиш светлина в ума на този човек, имаш ли достатъчно светлина в себе си? Ти, който казваш, че онзи човек няма достатъчно светлина, че няма благородно сърце, твоето сърце благородно ли е? По какво оценяваме дали едно сърце е благородно, или не? Кои са нормите за това? Тези норми се намират само в Божествения свят. На физическия свят няма норми за добрия човек. На физическия свят добрият човек е богатият, силният и ученият човек.

Сега вие философствате, но като дойде някой и ви удари в носа, казвате: „Трябва да се слуша.“ Вие усещате болка. Това е първата болка, резултат на чувствата ви. Вие се уплашвате след този удар. Вие седите, разсъждавате, но в ума си носите една отрицателна форма, т. е. едно отрицателно чувство – болка, и едно отрицателно действие – удар. Питам сега: мислите ли, че след като този човек ви е ударил в носа, той е разрешил един въпрос? Освен че не е разрешил никакъв въпрос, но даже е усложнил положението. Мнозина ученици питат: „Защо еди-кой си мисли така?“ Ние не можем да му заповядаме да мисли другояче. „Защо еди-кой си чувства така?“ Ние не можем да му заповядаме да чувства другояче. „Защо еди-кой си действа така?“ Ние не можем да му заповядаме да действа другояче. Ти можеш ли да заповядваш на един вълк да не яде месо? Или можеш ли да заповядваш на една овца да не пасе трева? На една ябълка можеш ли да заповядваш да не расте нагоре? На една киселица можеш ли да заповядваш да роди сладки плодове? Да, ако си умен, можеш да и направиш присадка, но това е само една присадка – нищо повече. Ти ще мислиш, че си надхитрил Природата, но щом се пречупи присадката, киселицата пак излиза и казва: „Какво мислиш ти, че аз мога да бъда ябълка? Не, аз пак съм си киселица!“ Добре, може да предизвикаш обратния закон. Вземеш една хубава ябълка, казваш: „Ще и въздействам, ще присадя върху нея киселица.“ Присаждаш я и

цели десет години тя ражда все тия кисели плодове, но един ден дойде буря, пречупи присадката и там остане хубавата ябълка. Следователно каквито са нещата по своето естество – по ум, сърце и воля – те всякога се проявяват съобразно него. Значи внасянето на светлината в ума на всеки едно е прерогатив само на Бога, на най-висшите същества, даже не и на ангелите! Внасянето на чувствата в сърцето на всеки човек също е прерогатив само на Бога! Благородните прояви във волята на всеки човек се внасят там само от Бога. Щом е тъй, защо трябва да се бъркаме в работите на Бога? Щом дойдем до мисълта, ще кажем: „Каквото Господ даде.“ Щом дойдем до чувствата, ще кажем: „Каквото Господ даде.“ И за волята е същото нещо. Нашата задача е да създадем благоприятни условия за ума, сърцето и волята си, а останалата работа, по-висшата, предстои на Бога.

Често вие казвате: „Какво са се разпуснали тия братя?“ – Ами ти какво си се разпуснал? – „Къде се намират тия братя?“ – Ами ти къде се намираш? Кой те е турил съдник на човешкия ум, на човешкото сърце и на човешката воля? Ти казваш: „Оставете ме свободен!“ Щом е за тебе, искаш свобода, искаш да те оставят свободен, а другите ограничаваш. Как тъй! Ако ти искаш свобода за твоя ум, ще дадеш свобода и на другите. Бог разполага със светлината и свободата на твоя ум. Това е Божествен прерогатив. Работата на човека е до условията – да използва условията и да ги подобрява, а работата на Бога се отнася до вътрешното естество на нещата. Ти можеш да разкопаваш една ябълка, да я ториш и поливаш, но да измениш нейното естество – това никога не можеш! Някои учени хора казват, че може да се измени естеството на едно живо същество. Да, може да се измени естеството на коня и на магарето, от тях да се роди катър, но този катър още в първото поколение изчезва. И нашата философия е такава: всичките наши мисли, чувства и всичките ни действия живеят само по 20 години.

Вие може да ми възразите, но това е факт! Защо? Защото вие живеете в света на промените. Майката и бащата трябва да кажат на сина си: „Синко, ти ще ходиш в Светлината, която Бог ти е дал! Ти ще се проявяваш с чувствата, които Бог ти е дал. Ти ще действаш с волята, която Бог ти е дал! Ти трябва да ни слушаш!“ А какво казва днес бащата на сина? – „Ела, синко, при мен, вземи тази вощеница, нека осветлява пътя ти. И аз си послужих с нея.“ Тежко на твоя син, когото ще водиш с тая малка вощеница! Ще прокопса той! И след всичко туй вие мислите, че може да се самовъзпитавате. Не си правете илюзии! Човек може да се дресира, но не може да възпита своя ум, не може да възпита своето сърце, не може да възпита своята воля. Невъзможно е това! Какво може да направи човек за себе си? – Той може да възпита своите сетива, зрението си, слуха, обонянието, вкуса и осезанието си. По такъв начин, косвено, той може да събере факти или материали, с които да работи. Развиете ли повече вашите сетива, вие ще бъдете в по-пълнен контакт с физическия свят и ще можете по-добре да го изучите. А сега вие заемате едно фалшиво положение и казвате: „Ние не можем да мислим.“ Че то не е ваша работа! Вие отнемате работата на Бога. Той се занимава със Светлината във вашия ум, с вашите мисли. Вие казвате: „Чувствата са празна работа, те не ме интересуват. Аз искам да се занимавам с ума си.“ Как ще се занимаваш с ума си? Щом искаш да се занимаваш с ума си, внесе ли Истината в него? Внеси Истината в себе си и ти ще имаш Свободата да боравиш със своя ум! – Това е първото условие. Ти започваш да работиш с ума си и казваш: „Според Кант⁴³ –

⁴³ Имануел Кант (1724-1804) – Немски философ и учен от епохата на Просвещението, родоначалник на немския класически идеализъм. Основната му философска доктрина е трансценденталният идеализъм. Поставя начало на диалектическия метод във философията, развива и учението *логика*. Негов основен труд е „Критика на чистия разум“.

Лапласовата⁴⁴ теория светът се е образувал от някаква мъглявина, която се въртяла около известни центрове, и от това се е образувала цялата Слънчева система.“ Добре, има ли някаква вероятност във всичко това? Казвате: „Всичко това е доказано!“ Кои са научните данни, кои са математическите доказателства? Това са предположения, това са теории, това са хипотези, но не и самата Истина. Има нещо вероятно в тези данни, но има и нещо невероятно. Нови учени хора, нови теории идат сега в света и всички досегашни теории губят своята научна стойност. Човешкият ум се повдига на едно по-високо стъпало. И днес Бог внася в умовете на хората нови идеи, вследствие на което цялото мировъзрение се изменя. Тъй действат от Невидимия свят. Дойде например един учен човек, прокара някоя нова философия в науката и си замине. Той е изпратен от Невидимия свят специално за това. Бог хвърля Светлина в умовете на хората и с това и понятието им за Бога постоянно се изменя. Тази Светлина постепенно изменя научните схващания на хората, както и религиозните им схващания. Само Бог действа в света. Новото, което идва сега в света, създава едно стълкновение със старото, вследствие на което вие се усещате стеснени и казвате: „Как тъй ни се взема това? Ние досега мислехме, че сме господари на себе си, а какво излиза?“ Вие сте смешни! Ако се качите на един параход, вие ли въртите колелото, вие ли го управлявате? Казвате: „Аз заповядвам!“ Не заповядвайте вие. Колко души има долу в парахода, които работят? Този параход върви и без вас.

Тук имаше една македонка, която казваше: „Аз нося целия свят на ръката си.“ Мислеше си тази македонка, че действително носи

⁴⁴ Пиер-Симон Лаплас (1749-1827) – Френски философ, физик, астроном и математик, известен с работата си върху диференциалните уравнения. Привърженик на детерминизма във философията – смята, че поне теоретически е напълно възможно да се предскаже какво ще се случи във Вселената чрез изучаването на научните закони, които определят обективната обусловеност и причинната зависимост между нещата.

целия свят, че е толкова силна. Добре, като е толкова силна, че може да носи целия свят на ръката си, защо не помогне на Македония, чиито работи са тъй забъркани? Тя носеше свои илюзии на ръката си. Същото е и с вас. Всеки ден Невидимият свят трябва да ви просвещава. Вие например си турите една програма в живота, казвате: „Аз ще започна да се занимавам с философия, ще проучвам еди-кой си философ.“ Обаче умират баща ви, майка ви, вие оставяте философията настрана и казвате: „Сега съм в траур, не мога да се занимавам.“ Пак философски разсъждавате. „Пари нямам, средства за живеене нямам“ – философията остава на заден план. Друг път казвате: „Нека поне да залюбим хората! Моето сърце е толкова широко, че целият свят може да влезе в него.“ Значи ти любиш като Бога! Ако ти като Бога любиш целия свят, всички хора, трябва да си в състояние да измениш техните сърца. „Ама ти не можеш да намериш подобно на моето сърце.“ Да, вярно е, че като твоето сърце не може да се намери, защото който влезе в твоето сърце, умира. Който влезе в човешкото сърце, умира. Писанието казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Дай сърцето си на Бога! В това седи истинската философия. Вие трябва да напътите и вашите приятели към Бога – да Го схванат като вътрешен принцип: не личен, но безличен, който схваща и разбира всичко. По отношение на Бога всички ние сме отворена книга, на която Той всеки ден пише новата философия на Живота.

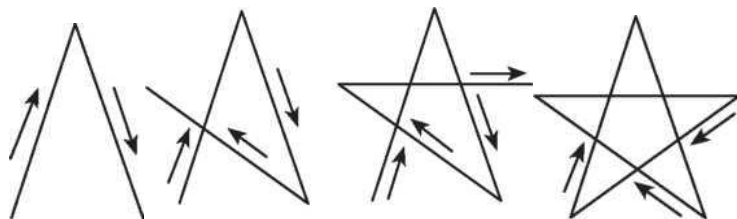
Когато вие влезете в училището и учителят по музика започне да ви разправя за тоновете, питам: туй знание от вас ли излиза, или от вашия учител? Знанието, което ние имаме, от нас ли излиза, или от Бога иде? Любовта, която се проявява в нас, от нас ли иде, или от Бога? – От Бога. Туй е истинското положение. Следователно умът в нас действа в областта на числото 3. Вие не знаете още кой е Първият, великият Принцип, който действа в света. Вие не знаете кой е Вторият

принцип, който действа в света. Какво означава числото 2? Аз ви казах, че числото 2 означава пътя на единицата, но какъв е пътят на единицата? Представете си, че вие сте във Вселената и за вас съществува само една идея, всичко около вас е само Светлина, Земята я няма, Слънцето го няма – виждате само Светлина, нищо друго не съзнавате. Какво ще бъде вашето понятие за света? Ще можете ли да различавате интензивността на Светлината? Това ще бъдат извънредни разбирания за човешкия ум. Какво ще бъде това състояние, не знаете. Може да го схващате, но може и да не го схващате. Допустимо е и едното, и другото. За вас е важно какво ще схванете от това особено състояние. Това е един от въпросите, които само Бог разбира. Хората нищо не разбират от това. Единицата в пространството е понятие само за Бога. Двойката в пространството е понятие само за Бога. Когато се дойде до числото 3, вече се явява законът от вашия ум, от вашето сърце, от вашата воля – започва се проявлението на човека.

Ето защо, за да разберете тия неща, вие ще започнете с един малък идеал. Не започвайте с някоя грандиозна идея – с най-малката идея започнете. Направете един малък опит, започнете с една малка мисъл. След туй с най-малкото чувство, в което няма да иждивите много енергия и за което се изисква най-малкото усилие на волята. Така действа и Бог – това е Божествен път. А когато дойдете до Божествените чувства – там имате вече простор в действията си. Тогава зрението ще ви помогне да развиете художествен талант. Слухът ще ви помогне да развиете музиката. Езикът ще ви послужи да развиете говора си. Обонянieto ще ви помогне да развиете тия качества, тия сили, които действат в цветята. Най-последно чувствителността, или осезанието ще ви помогнат да схващате различието между телата: какво положение заемат, какви сили действат между тях и т. н. Всичко това е метод за възпитание. Когато

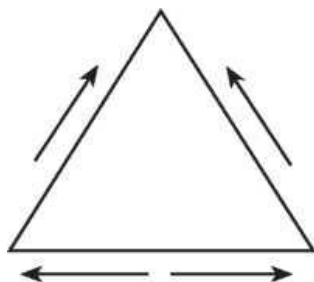
се заемете да се самовъзпитавате и да възпитавате вашите деца, вие трябва да започнете по този начин именно – да развиете най-първо вашите сетива.

Вие започвате с числото пет. Как ще нарисувате Пентаграма? Как ще започнете да го рисувате? Вие ще започнете да рисувате Пентаграма по следния начин (Фиг. 1):

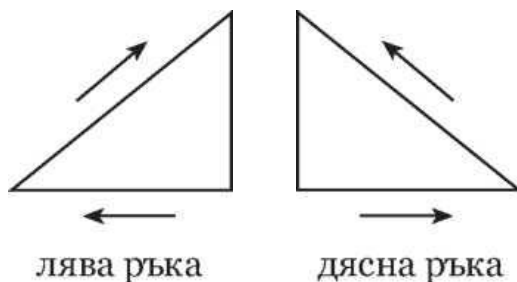
Фиг. 1

Първото движение на ръката ви е от ляво към дясно. Такова движение правят и всичките военни, когато вадят сабята си, за да секат главите на неприятелите си. Българите пък, когато секат дърва с брадвата, правят същото това движение, но от дясно към ляво. Всеки народ има свой метод, своя определена посока при движението си. Всяко движение има своя сила. Искате ли да развиете вашия ум чрез сетивата си, ще правите движения.

Фиг. 2

Сега при начертаването на триъгълника какво движение ще направите? Движението ще бъде по посока на стрелките (Фиг. 2).

Фиг. 3

Движенията трябва да бъдат естествени, каквито са в Природата. Щом направите това движение, каквото правите при начертаването на триъгълника, ще усетите една приятност. Това движение, само по себе си, е разтваряне. Като направите туй движение (Фиг. 3), веднага ще почувствате малко видоизменение на вашия ум. Ако при туй движение изговорите подобаващи на него думи, то придобива по-голяма сила. Какви са тия думи, няма да ви кажа, защото вие приличате на малките деца: кой как дойде при вас, цял ден ще му показвате играчките си – момиченцето ще показва своята кукла, а момченцето – своето конче. И с това тия думи ще изгубят силата си. Тази кукла и това конче обаче нищо не носят със себе си. Те са мъртви. Защо да не започнем да движим ръцете си една срещу друга (1), а започваме обратно (2).

Според правилата на съвременната геометрия точката се движи все към една посока, например от ляво към дясно, а тук, при движение на двете ръце в обратна посока, се образува правата линия. После ръцете се движат нагоре, докато се срещнат заедно и образуват триъгълник. Когато отдалечавате ръцете си, туй движение действа успокоително. Когато пак движите ръцете си една срещу друга, туй

движение действа в противовес на първото. Затова вие ще кажете на тия противодействащи сили да се движат нагоре.

Сега във вас остава желанието да проверите дали това нещо е вярно. Туй положение са го проверявали хиляди философи и не са дошли до никакъв резултат. Как не са описвали човешкия ум? И философи са го описвали, и окултисти са го описвали, но тъй, както окултистите са го описвали, това не е умът. Те описват само проявата на ума. После, тъй както те описват сърцето – това е само проявата на човешкото сърце. Тъй както описват волята – и това е само проявлението на човешката воля. Например някой адепт описва какъв е Будическият свят, какъв е Менталният свят, но това са само прояви на тия светове. При описанието на тия светове се изисква буден ум. Вие сте били в тези светове, имате опитност от тях. Когато ви се описват тия светове, поставете се да събудите възпоминанията за тях от миналото, които са вложени във вашия ум и сърце. Вие мислите за неща, които сте запомнили. Вие четете някой философ, който служи във вашия ум като подбудителна причина, за да събуди някои спомени. Вие четете и казвате: „Чакай да си спомня, този човек разправя за нещо, което аз зная.“ Когато той описва Астралния свят, или човешкото сърце, вие си спомняте нещо. Когато той описва човешката воля, пак си спомняте нещо. Вие виждате тогава, че във вас има заложено нещо Божествено, в което са складирани тия спомени, и трябва да го проявите. Проявите ли го, Бог действа във вас.

Значи дойдете ли до физическия свят, ще дойдат и вашите сетива и ще се учите как да си служите с тях. Например някой разговаря с вас, вижда вас, вижда и хората, а едновременно се вслушва какво се говори зад него. Друг пък разговаря с вас, но едновременно слуша какво говорят другите, а с ръцете си бърка в джобовете на хората, изпитва дълбочината им, изпитва съдържанието на кесиите им: злато ли има в тях, или сребро. Всичко това говори за

невъзпитание на сетивата. Някоя сестра казва: „Аз ти изпитвам ума, изпитвам кесията ти.“ Никои не може да изпита твоя ум, нито твоето сърце, нито твоята воля.

И в туй отношение, ако искате да се владеете, погледът ви трябва да бъде хармоничен. Не се старайте едновременно и да слушате, и да гледате, и да питате. Възприемете една идея, вземете от нея най-хубавото, та нека бъде и най-малкото. Една идея е достатъчно. Казвате някому нещо. Кажете едно изречение, но да е хубаво. Не трябва много да говорите. Това се отнася до самовъзпитанието. Тъй трябва да правите, ако искате да възпитате вашия език. Нашият език е невъзпитан, понеже всеки го е пипал. Кой не е влизал в тази станция? Като се завърти кранът и човек започва да говори. Казват: „Фонографът говори сега.“ Това не е разумно. С устата ли говори човек? Казват, че човек говори с устата си. Питам тогава: фонографът с какво говори? Де е неговата уста? Той говори с една иглица, която се движи по една плоча. Тогава нашата теория се опровергава. Ето, чрез тая плоча може да се говори. Значи има един говор, който е много практичен – без да си отваряш устата, говориш.

Някои хора имат обичай да се пипат за врата, за краката, за ушите и другаде. Това са все подбуди на разни физически енергии. Който иска да развие своите висши енергии, трябва да се пипа на друго място. Някои правят безразборни движения, както някои медиуми дращят разни безразборни криви линии по хартията, докато се прояви някой дух. Казвате: „Колко е учен този медиум!“ – Не, той е първокласен глупак, първокласен невежа, нищо не знае. Никаква философия няма в него! Друго щеше да бъде, ако този медиум нарисова някоя разумна фигура или ако употреби азбука на известни интелигентни същества. А тия драскулки по хартията говорят за невежеството на някои духове. В Природата съществуват такива знаци, но те не ги знаят. Някой път и вие неволно правите някакви

движения, но не разбирате техния дълбок смисъл. Разправяше ми един мой приятел, че както пътувал в колата, почесал се отзад по главата и си помислил, че ще дойде при него някой човек, когото той не обича. Вади си той заключения, но те не са на място, в тях няма никакъв смисъл. Почесал се, защото го сърбяла главата – нищо повече. Някой брат, като се почеше, мисли си, че кой знае каква велика идея го занимава. Не, това почесване може да бъде едно безсмислено движение. Когато детето направи някоя грешка, то си туря ръцете на очите. Това движение означава: от срам не мога да те гледам. Туй не е благородно. Човек, който затваря очите си с ръце, не е благороден. Някой път и по друга причина можеш да си затвориш очите – да не влиза много светлина; значи – помагаш си физически. Но когато си между хората, не прави това. Когато си сам, може да го правиш. Ако вие влезете в моята стая и аз затворя кепенците си, какво означава това? Значи, че казвам: не съм разположен да ви приема. Когато вляза при един човек и той тури ръцете на очите си, аз ще си взема шапката и ще си изляза. Казвам: не оставам в стая, дето кепенците са затворени.

Представете си, че аз ви говоря за Любовта, казвам ви, че трябва да служим на Бога, а вие седите пред мене, почесвате се зад ухото и казвате: „Каква велика идея е тази, да служим на Бога.“ Да, но този човек си мисли за своята любов, не за Божията. Той е материалист. Няма да се почесваш отзад, когато говориш и когато ти се говори за Божията Любов! Той казва: „Аз разбирам Божията Любов“, и се почесва зад ухото или отзад на главата. Щом се говори за Божията Любов, на друго място ще туриш пръста си. После някой говори за Божията Мъдрост и се почесва по коляното. Не, щом ти се говори за Божията Мъдрост, няма да се почесваш по коляното. Почесваш ли се по коляното, това показва, че не си силен, че нямаш ум.

Най-първо ще се научите да владеете чувствата си, понеже те са във вашите ръце, те са на ваше разположение. Ще се научите да владеете езика си, очите си, носа си, ушите си. Като овладеете чувствата си, ще постигнете много работи. Привикнете да казвате всеки момент само това, което трябва. По някой път вие казвате туй, което не трябва, но ще се научите.

Сега какъв е общият сбор на числата 3 и 5? – Осем. Какво означава числото 8? Осем е числото две, взето на куб. За да разберем какво означава числото осем, трябва да разберем числата две и четири. В сегашната математика числата се разглеждат от друго гледище, разглеждат се като резултати, а не като живи числа.

Първото важно нещо сега за вас е идеята, че само Бог може да внесе Светлина в ума ви. Само Бог може да внесе топлина в сърцето ви. Само Бог може да внесе сила във волята ви. Следователно, ако нямате правилно понятие за

Бога, вашият ум, вашето сърце и вашата воля не могат да се развиват правилно. Затуй трябва да се стремите да имате за Бога по-правилно понятие, което можете да придобиете. Придобийте ли това, ще дойде и тази Божествена светлина в ума ви. Когато пък дойдете до вашите чувства, тогава ще навлезете в човешкия живот, ще разберете и научите туй, което хилядите поколения преди вас са работили, за да го придобият. Вие ще разберете как са работили животните за създаването на своите органи: очи, уши, нос, език. Всички тия органи ще ги вземете предвид и ще работите съобразно тях.

Това е една велика педагогическа задача за бъдещето. Аз мога да създам разни играчки за децата по Пентаграма. Или мога да им създам разни музикални упражнения, с които да повлияя върху чувствата им благотворно. Или мога да им правя разни цветя и да ги занимавам с тях. Ще си служа и с живи цветя. Всички миризми на цветята не действат еднакво върху децата. Някои миризми имат

обратно действие върху тях. Правете различни опити в това отношение. Например вашето дете е неразположено. Какво ще направите? Откъснете една роза, едно карамфилче, една теменужка или друго някое цвете и без да забележи детето, туряйте под носа му едно след друго тия цветя и следете кое цвете как му влияе. Запомнете онова цвете, което ще произведе ефект върху разположението на детето. Запишете името му, запишете деня, часа, когато сте му дали да го помирише. Направете опит и втори, и трети път, за да се уверите в резултата. Ето ви друга педагогическа задача. Пък може да направите опита и с голямата си дъщеря, някой път може да го направите и с мъжа си. Някой път мъжът може да направи същия опит и с жена си. На мъжа си ще кажеш тъй: „Тази роза е специална, има много хубава миризма, опитай я!“ Опитайте как ще ви повлияят карамфилът, теменугата и ред други цветя. Записвайте си тия резултати. Вие се накичите някой ден с едно карамфилче и целия ден сте весели, живеете в мир. Значи едно карамфилче спасява положението за цял ден. Ако една роза се жертва за нашия мир, тя има цена.

Ако можем да възприемем и вложим в себе си туй чувство, този благороден импулс на жертвата, тази жертва от страна на розата не е напразно дадена. Тогава при възпитанието на децата може да откъснете една роза, една теменуга или друго някое цвете.

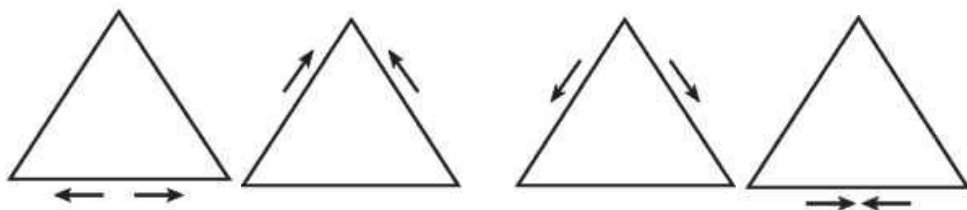
Тази вечер трябваше да имам едно цветенце, всеки да го помирише, без да знаете защо, и по този начин да опитам какво въздействие оказва върху вас. Ако сега ви покажа някое цвете, вие ще кажете: „Учителя ни изпитва.“ Затова друг път ще направя някой опит с вас, без да се сетите. Има и други начини за възпитание на децата освен тия, но цветята са най-ефектни. Направете опит с всички цветя, които имате. Направете опита много разумно, без да грешите. Естествено ще го направите. Направете опита и с някоя ваша

приятелка и най-после го направете със себе си. Неразположени сте: откъснете една роза, помиришете я. Не ви ли подейства, вземете едно карамфилче или една теменужка. В туй отношение добре е да си имате градина. Като помиришете едно цветенце, между цветята и вас ще се образува една моментна връзка и вашето душевно състояние ще се измени. Цветята са най-близко до нас. Като се приближиш до някоя роза или до някое бяло карамфилче, те казват: „Не се тревожи, не бой се, твоето положение не е така лошо. Изпитанието е благословение!“

Сега обърнете внимание върху методите, които дадох. Числата 3 и 5 са отвлечени понятия, но дойдете ли до цветята, те са вече реални величини, с които може да боравите. Онези от вас, които имат разположение за тия опити, нека ги правят, а които нямат разположение, нека го създадат.

Ние, в Школата, някой ден трябва да излезем на открито някъде и по пет души заедно да направим някои гимнастически упражнения, но не във формата на петоъгълник, а във формата на Пентаграм – във всеки ъгъл по един човек. Всички трябва да знаете кой накъде ще си движи ръцете. Кой каквато добродетел изразява, ще се движи по съответната на нея посока и ще заеме отреденото място на един от върховете на Пентаграма.

Любовта разкрива Бога в нас.

Фиг. 4

Изговорете формулата: „Любовта разкрива Бога в нас.“ (с движение на ръцете според означените стрелки на триъгълниците – фиг. 4)

Тайна молитва

Тридесет и осма лекция от Учителя 10 септември 1924 г., София

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Атавистическо (лат.) – нещо, което е отживелица, което носи особености на миналото, най-често изостанали и деформирани.

Атрибут (лат.) – постоянно свойство на предмет или явление, без което те не могат да съществуват или да се мислят.

Афектация (лат.) – силна и бурно протичаща емоционална възбуда, която не може да се контролира от съзнанието, често придружена с престореност и с неестественост в поведението.

Бабичасвам (ост.) – набръчквам се.

Баджарница (тур.) – помещение край град, където се събира налог за внасяни стоки.

Бучуклии гащи (от бочник – клин на дреха между предницата и гърба) (ост.) – потури или панталони със страничен клин.

Викало (ост.) – околоръстно балконче на минаре, отдето ходжата приканва мюсюлманите за молитва.

Вилушка (рус.) – вилица.

Всинца (рус.) – всички.

Въпиющ (цсл.) – крайно наложителен, крещящ.

Грездей (ост.) – чеп на каца или на бъчва.

Гъгнив (ост.) – човек, който говори неясно през носа или заеква.

Давления (рус.) – натиск, въздействие над волята.

Джобур (ост.) – дървено ведро, в което се събира вино, изтичащо от винарските кораби, или в което се пресипват джибри.

Дранголник (ост.) – затвор.

Дряхъл (рус.) – грохнал, немощен, слаб от старост.

Жидки (рус.) – течни; разредени, редки.

За зор заман (перс.) – за всеки случай.

Зимница (ост.) – посеви, засети през есента.

Иждивявам (ост.) – изразходвам.

Каприция – каприз.

Катехизис (гр.) – основно положение, основни черти на убежденията.

Кимвал (гр.) – музикален инструмент от два медни диска, които се удрят един в друг и издават остър звук.

Кинематограф (гр.) – апарат за снимане и за прожектиране на филмова лента. В случая означава самият филм.

Крина – дървен цилиндричен съд, използван като мярка за зърнени храни, с вместимост около 15 кг.

Куцуз (тур.) – без щастие, без късмет, злополучен, който върви наопаки.

Кюп (тур.) – голям глинен съд, делва.

Меродавно – авторитетно, отговорно, достоверно.

Миазма (гр.) – вредно, болестотворно изпарение.

Миля (лат.) – мярка за дължина с различни размери в отделните държави. Географската миля във Великобритания и САЩ е равна на 1853м, а в Германия – на 7420 м.

Мравя (ост.) – мравка.

Накопление (рус.) – натрупване.

Накопява (рус.) – натрупва.

Наполеон (фр.) – златна монета от 20 франка с образа на Наполеон.

Небуларно (лат.) – мъгливо, във вид на мъглявина.

Непреривна (рус.) – непрекъсната.

Ничего (рус.) – нищо.

Облелявам се (рус.) – ставам ленив, мързелив.

Ока (тур.) – мярка за тежина, равна на 1.225 кг или на 1.282 кг.

Орахатявам се (отрахат) (тур.) – ставам спокоен, безгрижен.

Охтика (ост.) – туберкулоза.

Пертурбация (лат.) – внезапна промяна, нарушаване на нормалния ход на нещата.

По видимому (рус.) – изглежда.

Полочка (ост.) – умалително на полог – място, където птицата носи яйца или мъти.

Посторонен (рус.) – страничен.

Предложение (рус.) – изречение.

Предсилка (ост.) – предикат, обозначаемо в логиката, т.е. това, което в съждението се казва за предмета на съждението.

Прерогатив (лат.) – преимущество, предимство, изключително право.

Прикя (ост.) – зестра.

Прямо (рус.) – направо, пряко.

Реторта (лат.) – обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагриване и дестилиране на вещества.

Слог (ост.) – сричка.

Соба (тур.) – печка, пещ.

Спектроскоп (лат., гр.) – уред за наблюдаване на спектрите чрез разлагане на светлинните лъчи.

Спогаждам се (ост.) – разбирам се, помирявам се.

Трансмигриране (лат.) – преместване, придвижване през определено пространство; в случая – странстване, прераждане на душите.

Трен (фр.) – влак.

Търгам (ост.) – дърпам, тегля, скубя.

Уд (ост.) – орган на тялото; член, крайник.

Фонограф (гр.) – първият апарат за записване и възпроизвеждане на звукове, изнамерен от Едисон; грамофон.

Хосканица (ост.) – гоненица, тропаница (иронично и преносно).

Хукам (ост.) – викам ху подир някого, за да го изгоня или изплаша.

Цев (ост.) – отрезка от кухо стъбло на растение, която служи за насукване на прежда при тъкане; калем, масур.

Шиканирам (фр.) – умишлено създавам пречки, мъчнотии в някаква работа, извъртам нещата.

Ще окрекаме орталъка (ост. фразеологизъм) – ще се оплачем на всичко живо.

„*The proud flesh.*“ – „Гордата плът.“

to God (англ.) – към Бога

Gott (нем.) – Бог

II. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ И ОПИТИ

Разумност в Природата

– Размисъл върху възложена тема за писане: „Има ли разумност в Природата“.

– Упражнение с движения на ръцете и свиване на пръстите.

Излишък и недоимък в живота

– Размишление: Опит за връзка с интелигентните същества на Слънцето.

– Упражнение с ръцете и пръстите.

Волята Божия

– Опит с изчистване на планински извор и работа с водата.

Свобода, знания и мир

– Музикално упражнение с думата „Мир“, изпята във възходяща и низходяща степен.

Окултната музика в живота

– Задача: стремеж към продължаване действието на Словото у човека и извън рамките на конкретната беседа.

– Дава се песента: „Кажми ми ти, светли Божи лъч“.

– Пее се музикалното окултно упражнение „Благост носи светлината“ (3 пъти), което е предтеча на песента: „Благост“ (дава се в следващата лекция).

Школата и развитието на ученика

– Дава се песента: „Благост“.

– Пее се музикалното окултно упражнение: „Мир“.

– Музикалното упражнение „Мир“ като метод за трансформиране на гнева.

– Опит: да се извлече полза от гнева.

Закон за късите и дългите линии

– Окултно физическо упражнение с теглене на ръцете и произнасяне на думи.

Най-щастливият ден

– Окултно физическо упражнение с ръцете и китките за трансформиране на неразположение.

Трите състояния у човека

– Окултни физически упражнения с ръце пред гърди.

Добрите и лошите мисли

– Премахване на меланхолия чрез разсъждения.

– Премахване на изкушения.

– Премахване на дребнавости.

Разумно сърце

– Опит за по-бързо ориентиране.

Тъчете мислите си

– Задача за самообладание, за смелост.

– Опит с наблюдаване проявите на околните.

– Опит за по-добри взаимоотношения с околните.

– Задача за използване потенциала на ума, сърцето и волята.

– Упражнения с поставяне на длани една върху друга и поставяне на палци върху брадата.

- Упражнение за концентрация.
- Опит за долавяне и възпроизвеждане на мисъл.

Любов към Бога

- Дават се песните: „Светъл ден“ и „Тъги, скърби“.

Съзнателната монада

- Да се мисли, говори и върши добро за една седмица – без дребнавости и слушане на злото.

Право ходене

- Задача да се стои правилно по време на лекции.

Важността на числата

- Гимнастическо упражнение с формата на Пентаграма.

III. ФОРМУЛИ.

Разумност в Природата

- „В Бога всичко е Добро. Бог е Любов, следователно туй, което сега съм загубил, за в бъдеще ще го постигна.“

Най-добрият начин на разсъждение

- „Искам своето добро, искам растенето и благородството на моята душа. Аз трябва да любя, понеже това е Волята Божия.“

- „Само светлият път на Божествената Мъдрост води към Божествената Истина!“

- „Заради Него, заради Този, който ми е дал всичките блага в света, ще се постарая да изпълня всичко.“

- Истината в света е Истина само тогава, когато се разбере и приложи.

Божественото съвършенство

- „Да се прояви Бог в нас, и ние да проявим Бога в себе си.“

– „Ние живеем между този народ, за да се прояви Бог в нас и ние да проявим Бога в себе си. Бог като се прояви в нас, ние трябва да бъдем носители на Неговата велика мисъл.“

Излишък и недоимък в живота

– Акцент върху придобиването на съзнателен живот.

Силовите линии в Природата

– При въпрос за знание и незнание ученикът трябва да казва: „Аз ще се уча!“

Волята божия

– „Мир! – Мирът носи Божията радост.“

Школата и развитието на ученика

– Утвърждение: В дадения момент ще бъде добър.

Трите състояния

– **Формула-утвърждение: „Всичко е възможно.“**

Обектът на съзнанието

– „Любовта носи живот. Мъдростта носи знание. Истината носи свобода. Духът ги съдържа в себе си.“

– Опит с формулите „Любовта носи живот“, „Мъдростта носи знание“, „Истината носи свобода“ с полагане на ръце.

– „Бог е Бог на Любовта, на Мъдростта, на Истината, които носят за човека Живот, Знание и Свобода. Неговият Дух съдържа всичко това в себе си.“

Истинско и относително знание

– Формулата: „Няма Правда като Божията Правда, само Божията Правда е Правда.“

Разумно сърце

– Утвърждение: Надпреварвайте се в отдаване на почит един на друг.

Тъчете мислите си

– Мото: „Бог на Любовта не е Бог на мъртвите, но Бог на

живите."

Добро и зло

– „Бог е Светлина на Живота."

Разумният живот

– „Мирът носи Божията радост."

Разумният и неразумният слуга

– „Любовта разкрива Бога в нас."

IV. ТЕМИ.

Разумност в Природата

– „Воля и безволие"

Стремежите на ума и сърцето

– „Разликата между левия и десния път"

Най-добрият начин на разсъждение

– „Киселите и сладките храни"

Излишък и недоимък в живота

– „Отличителни черти на целомъдрието и благоразумието"

Силовите линии в Природата

– „Разлика между гордост и тщеславие"

Волята Божия

– „Отличителните качества на мъжа и жената"

Свобода, знания и мир

– „Отличителните черти на растенията"

Окултната музика в живота

– „Качества на знанието"

Школата и развитието на ученика

– „Единство на обичта"

Единство на обичта

– „Произход на лечебните растения"

Мъртвите и живите линии

– „Най-малката добродетел“

Приливи и отливи

– „Произход на усмивката“

Закон за късите и дългите линии

– „Разлика между Дух и материя“

Трите състояния у човека

– „Най-щастливият ден в годината“

– „Отличителните черти на търпението“

Обектът на съзнанието

– „Най-важният стих от Евангелието на Йоан“

– „Кой е най-важният въпрос в живота?“

Двете граници

– „Най-късият път между скръбта и радостта“

Разумно сърце

– „Качествата на новия човек“

Любов към Бога

– „Аз и Отец едно сме“

Точилото и ножът

– „Службата на търпението и самообладанието“

Добрите и лошите

– „Как познах, че имам ум?“

– „Защо човек е недоволен?“

Страхът

– „Защо човекът има уста?“

Четири проекции

– „Лошо ли е човек да бъде недоволен?“

Съзнателната монада

– „Истинският начин за примирение“

Право ходене

– „За кого грее Слънцето?“

Добро и зло

– „Кой е бил първият поет?“

Четвърта година

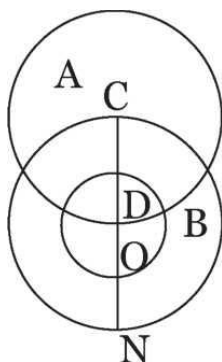
1924 – 1925

АБСОЛЮТНА СПРАВЕДЛИВОСТ

Размишление

Да се изпее „Духът Божий“.

Представете си, че имате център C на даден кръг A , който проявява своя дейтелност.

Фиг. 1

Да допуснем, че дейтелността на кръга A се определя от неговия радиус CO . Мислите ли, че енергията, която се проявява в този кръг, е равномерна навсякъде? – Не. Енергията, която действа във всичките радиуси, не е равномерна. Центърът – това са възможности на безграничното, на непроявеното. Следователно някои от тези радиуси имат прилив, други – отлив. Тази окръжност е проявената, не е същинската окръжност, тя е само нейна проекция. Онези радиуси, които са с отрицателна енергия, се връщат в същия кръг, в центъра C , а ония, които са с положителна енергия, образуват нови кръгове. Такъв е например кръгът B с център D . Как се е образувал този кръг? Образувал се е, като си представите, че половината на радиуса CO може да се върне назад и образува друг кръг с радиус DO , равен на половината от радиуса CD а оттам продължава до точката N .

Следователно всеки активен радиус, всеки радиус с прилив, който излиза от център C , е два пъти по-голям от всеки радиус с отлив, който излиза от същия център C . Енергията на CO се връща пак в същия кръг, а CN е два пъти по-голям от CO като диаметър в окръжността B . Какъв извод можете да извадите от това положение? Ако центърът C в кръга представлява едно разумно същество, което при нормални условия развива известна енергия и образува дадения кръг A , то друго разумно същество, надарено с още по-добри условия, има двойна деятелност. Следователно в живата геометрия всеки може да продължи своя радиус, да го направи равен на диаметъра в кръга на своята деятелност. Това зависи от активността на човешкия живот. Радиусът е резултат от човешката деятелност. И тогава ние казваме, че се е образувал радиус или права линия в окръжността. Какво представлява правата линия сама по себе си според съвременната геометрия? – Правата линия е най-късото разстояние между две точки. Живата геометрия пък определя правата линия като съвкупност от възможности, в които може да се прояви всяка точка. Значи точката във всички свои възможности образува правата линия, т.е. правата линия включва в себе си всички дарби на точката.

Добре, какво представлява тогава плоскостта в съвременната геометрия? – Плоскостта е пътят, който се образува от движенията на правата линия в една посока. В живата геометрия плоскостта представлява съвкупност от всичките възможности на правата линия. Правата линия не може да се прояви без плоскостта. Най-после идваме до третия въпрос. Що е кубът според съвременната геометрия? – Кубът представлява пътя, който изминава една плоскост в своето движение. В живата геометрия кубът представлява съвкупност от възможностите на плоскостта. Значи възможностите на плоскостта са включени в куба.

Следователно, ако си точка, ако излизаш от някой център, трябва да разбираш законите на правата линия. Мнозина говорят за правата линия, но кои от вас разбират законите на правата линия? Кой е великият закон на правата линия? Какво означава това, че най-късото разстояние между две точки е правата линия? Това означава да направиш една работа с най-малко разноси, т.е. да похарчиш най-малко енергия. То значи от Божествената енергия, която ти е дадена в известен случай, според закона на правата линия ти трябва да изразходваш минималната част. И тъй, правата линия е закон, който определя начина за изразходване на най-малката енергия при извършване на дадена работа. Тази енергия ще се изразходва само в една посока. Затова, когато човек иска да създаде в себе си нещо Божествено, нещо идеално, той трябва да се движи само по права линия. Тогава ние се изразяваме така: проявлението на правата линия е проявление на Божествения свят. Проявлението на плоскостта е проявление на ангелския свят, а проявлението на куба е проявление на човешкия свят. Правата линия не обхваща никаква широчина и височина в пространството. Тя има само дължина, само едно измерение, при това нейната дължина е фиктивна. Всяка математическа точка пък не заема никаква част от пространството, значи няма никакво измерение. Само когато точката се движи, образува правата линия. Правата линия, като се движи, образува плоскостта. Плоскостта, като се движи, образува куба. Следователно точката може да се разшири; тя сама по себе си има стойност, защото като се подвиги, образува правата линия. И правата линия има стойност в себе си, защото като се подвиги, образува плоскостта. Плоскостта, като се подвиги, образува куба. Кубът, като се подвиги, образува тесеракта – значи той съдържа възможностите на тесеракта. Ето защо всяка точка съдържа много възможности. Тя образува правата линия – води към Божествения живот. Правата линия

образува плоскостта – води към ангелския живот. Стремите ли се към ангелския, към Божествения живот, излишни работи не ви са потребни. За вас е нужно разширение на идеите, без никаква материална тежест. Някои от вас искат да бъдат чисти като ангелите. Можете да бъдете чисти като ангелите, но трябва да знаете, че ангелите нямат никаква материална тежест. На каквито везни и да теглите един ангел, ще видите, че той няма никаква тежест. Ангелът няма никакви материални желания, при това той разбира желанията. Ангелът няма никаква физическа сила, а при това разбира силата. В даден случай той може да прояви сила, но сам по себе си не се нуждае от нея. Силата не е обект за него, той не я желае, тя е случайно проявление. Едно от качествата на ангелите е тяхната чистота. Чистота може да съществува само в една напълно прозрачна плоскост. Понеже ангелите са нематериални същества, в тях има само едно желание – да служат на Бога, да придобият вечния живот. Вие искате да бъдете като ангелите, а сте пълни с желания, и то какви ли не желания!

Аз бих желал да ми определите значението на думата *желание*. Да желаш, значи да искаш нещо. Въпросът е защо искаш това нещо? Не разглеждайте въпроса от човешко становище. Аз оставям човека и неговия живот настрана, когато разглеждам въпроси от по-висш характер. Аз не разсъждавам по човешки, но разсъждавам по пътя на отвличената, живата геометрия. Тя няма нищо общо с вашия личен, човешки живот. Вашият живот представлява един голям борч, един голям дълг от множество милиони левове, който ви предстои да плащате. Вие сте играли на борсата, но никакви пари не сте давали и затова сте заборчтели тъй много. Вашият живот прилича на живота на някой човек, който сънува, че са го направили цар, с много войска, и той заповядва надясно-наляво, но като се събуди сутринта, вижда, че е пак обикновен човек, в своята малка, скромна колиба. Като се

събуди сутринта, казва: „Снощи бях цар, но сега съм си пак обикновен човек.“ Тия борчове, дълговете – това са излишните работи, за които разсъждаваме на Земята и за които мечтаем. Те нямат нищо общо с Божественото. Направиш си къща, заборчлееш, казваш: „Господи, не виждаш ли колко задлъжнях?“ Господ казва: „Събудете това спящо дете, покажете му, че има по-важни работи, с които трябва да се занимава.“ Сега аз говоря за онези Божествени деца, които трябва да се събудят вече. Има обаче деца, които трябва да се забавляват. Детето, което е постъпило в училище, трябва да се занимава с уроците си, а детето, което не е постъпило в училище, може още да се забавлява, има време за него. Като говоря за Божествените деца, аз подразбирам онези, в които съзнанието се е пробудило. Ако един ангел слезе при дадените условия на Земята, той ще нареди живота си красиво, той ще вземе толкова, колкото му трябва. Вие, понеже не разбирате законите, стремите се към много, заграбвате повече, отколкото ви трябва, и с това си създавате ненужни страдания. Тъй щото, за да избегнете излишните страдания, непременно трябва да изучавате законите за продължаване на своя радиус. Добродетелният човек е човекът, който продължава своя радиус, своята активност.

Да допуснем сега, че имате една личност с деятелност на своя живот, равна на големина, колкото *СД*, и друга личност, с деятелност, равна на *CN*. От това именно се явява и различието между хората. Всички хора в безграничното пространство не са излезли през един и същ момент на Битието. В единия случай деятелността на безграничното е била активна, а в другия е била пасивна. Следователно всеки човек, който се е родил в едно пасивно състояние на безграничното, коренно се различава от онзи, който се е родил в момент, когато безграничното е било в активно състояние. Онези, у които този радиус се продължава и излиза извън сферата на своята деятелност, имат опасност да правят повече погрешки, т.е. те са

свободни да излизат от центъра C и да описват друга окръжност, с радиус DN . Те се стремят да бъдат тъй големи, както първият център. Представете си сега, че целият кръг A е покрит с такива центрове, които зависят от първото същество. Туй същество ще продължи радиусите наполовина. Половината от тези радиуси ще бъдат продължени до точка O , а после и до точка N , а половината ще бъдат в нормално състояние.

Този закон сега действа и във вас. Някой път някои от вашите желания са два пъти удължени, а друг път желанията ви са нормални. Вие не може да намалите или да скъсите радиуса на вашите желания. От излишната енергия у вас понякога се продължават и някои от вашите чувства. Като разглеждам хората, виждам, че у всички хора не са еднакво развити силовите линии. У някои хора е продължена повече дейтелността на ума; в други хора е продължена повече дейтелността на сърдечната линия. Следователно съотношението между ума и сърцето не е еднаква.

Тогава аз определям тази мисъл по следния начин: духът, това е първото проявление на човека. Той е точката, в която човек се явява. Душата, това са възможностите на духа, т.е. възможностите на точката, посоката, в която духът може да се прояви. Умът, това са възможностите на духа. Волята, това са възможностите на сърцето. Ето защо, когато дойдем до самовъзпитанието, трябва да знаем съотношенията между тия сили, понеже те се различават. У някои хора духът е силен, у други душата е силна, у трети умът е силен, у четвърти сърцето е силно, у пети волята е силна. Ще обръщаме внимание коя силова линия е най-удължена и ще работим съзнателно върху себе си. Някои казват: „Аз имам правилно сърце.“ – Хубаво, има ли между сърцето и ума ти правилно съотношение? И тогава, като се завърти този кръг веднъж около центъра си, всички ония радиуси, които не са продължени, във второто проявление на кръга ще се

продължат, ще станат положителни. Продълженията пък ще се скъсят, ще станат нормални. Следователно в един живот твоят ум може да е активен, да е с продължен радиус, но във второто идване на Земята сърцето ти ще трябва да продължи радиуса си. Вие трябва да знаете тия съотношения, за да спазвате законите. При туй движение в безграничното за всеки от вас има определени закони, на които трябва да се подчинявате, и върху тия закони се основава моралността. Ако радиусът на вашия ум е продължен, вие трябва да събирате тази енергия за времето, когато няма да имате толкова много енергия, т.е. за времето, когато при второто завъртане на кръга около оста си вашият ум дойде в нормално състояние. Вие трябва да бъдете предвидливи като Йосиф. Ако не съберете тази енергия, умът ви ще се повреди. Значи когато радиусът на ума е продължен, ще събирате енергия за времето, когато ще бъде нормален. Между ума и сърцето трябва да има равновесие. Сега някои от вас изразходват енергията си само в бърборене. Казват: „Аз имам ум, мога да мисля.“

Питам ви: можете ли да определите какво нещо е мисълта? Има ли някой от вас, който мисли? Не, никой от вас не мисли. Единственото Същество, за което аз зная да мисли, е Бог. Ние имаме само понятие за нещата. Ангелите имат съждения, а Бог от нашите понятия и съждения прави заключения. Той разсъждава, мисли. Кажете ми как определяте в логиката що е съждение?

Отговор: *Когато чрез сетивата си приписваме на даден предмет известни качества, това е съждение.*

Добре, представете си сега, че аз напълня един маркуч с вода. Водата се проявява чрез маркуча и на нас ни се струва, че маркучът действа, че и той е жив, всъщност ние действаме с водата. Такова е положението и на съвременните хора, те са повече маркучи. Например седиш, но изведнъж ти дойде някоя идея, вдъхнови те, напълни те и ти казваш: „Дойде ми една идея!“ Ти ходиш, радваш се,

скачаш – значи маркучът е напълнен с вода. Отде е дошла тази идея? – Някой действа отвън. След туй този огън в теб загасва и ти казваш: „Празна работа било всичко!“ Питам: когато сте изразходвали толкова време за тази идея, мислили ли сте, че тя е съществена? Мислили ли сте, че тя ще узрее и ще даде плод? Когато ви дойде някоя идея на ума, проверете дали тя е съществена, или преходна.

Туй, което ви говоря, не се отнася за сегашния ви физически живот. Сегашният физически живот на Земята, в който всички участваме, е извод на една предишна еволюция. Той не е реален за нас, той е реален за други същества, а за нас е преходен живот. Ние дохождаме на Земята, раждаме се, дадат ни едно тяло, но след време остаряваме, докато един ден умираме. Какво ще бъде вашето състояние, след като умрете? Вие не помните вашето раждане, не помните и кога сте заченати. Ще помните ли, когато умрете? – Не. Значи тъй както човек се ражда, така и умира. Такъв е законът. Когато се е родил, бил е в тъмнина, и когато умира, пак ще бъде в тъмнина. Следователно влизате в светла, осветена стая, която е светът, но излизате вън, т.е. в другия свят – пак тъмнина наставя за вас. Как сте влезли в светлата стая и как сте излезли вън в тъмнината, нищо не знаете. Това показва, че вие не знаете отношението на този свят към онзи. Казвате, че има друг свят, но не го знаете. Поне най-малкото възпоменание за него имате ли? На кое място в онзи свят сте били? – Не помните. Защо не помните? Аз ще ви обясня защо не помните нищо. Могат ли известни клетки, които живеят в моето сърце, да излязат оттам и да отидат в театъра да гледат някакво представление? Казвате: „Как, не са ли свободни тия клетки?“ – Те нямат право да напускат сърцето! Никакъв театър не им трябва, никакви разходки не им се позволяват! Те ще стоят на мястото си. Деятелността в света, движенията в света – всичко това трябва да бъде чуждо за тях. Вие казвате: „Как, нали сме свободни в този свят?“ – Не сте свободни.

Всеки от вас е турен на някое определено място в света да върши известна работа и не е свободен. Теб забавления не ти трябва! Ако ти си една клетка в някое сърце и излезеш оттам, това сърце ще бъде мъртво. Когато човек пожелае да излезе от мястото, дето Бог го е поставил, най-после го освобождават, но казват: „Извадете го от мястото му и го оставете да ходи, дето си иска и колкото иска.“ Как мислите, добре ли ще му е? Питам: кой пръст, като се отреже от ръката ми, би отишъл на театър?

Аз искам да ви наведе на главната мисъл. Кое е онова, което дава достойнство на човека? Кое прави човека?

Отговор: *Божественото*.

Какво нещо е Божественото? Нека определим: Божественото е това, което се проявява в точката, т.е. духът на човека. Първото проявление в човека, т.е. духът, като се движи, образува правата линия – значи определя пътя към Божествения свят. То е абсолютната справедливост в света. Значи във всяка своя постъпка в света ние трябва да бъдем абсолютно справедливи. Това е истинският човек. Този, който не е абсолютно справедлив, той не може да се нарече „човек“ в абсолютния смисъл на думата. Ние не говорим за любовта, тя влиза в човешкия свят. Любовта е метод за изкупление на хората. Човекът – това е справедливостта в Божествения свят. Казвате: „Искам да любя.“ Да искаш да любиш, това показва, че ти липсва нещо. Питам: защо трябва да любиш Драган или Петкан, или друг някой? Казваш: „Ама той е безпомощен.“ Хубаво, ако твоето дете е безпомощно и затова го любиш, аз ще ти представя едно същество, още по-безпомощно, защо не се грижиш за него? Това не е аргумент, това не е логика! Ако действително ти проявяваш любовта си към безпомощните същества, червеят трябва да има преимущество пред твоето дете. Любовта почива на абсолютна справедливост в проявлението на Духа. Любовта е закон, който носи всички блага за

обеднелите същества. Бог проявява Своята Любов не към богатите, но към обеднелите същества. Любовта не е за праведните, тя всякога се проявява към страдащите, към грешните хора. Христос казва: „Комуто много се прощава, много и люби.“ Следователно Бог, като ни прости многото грехове, ние ще проявим своята любов към Него. Той, като отнеме греховете ни, влага в нас Своята Любов, за да я проявяваме ние. Сега вие да не извадите заключението: „Щом е тъй, да грешим!“ – Не, аз говоря за греха, който е дошъл по други причини, чрез продължение на тия радиуси, а не съзнателно. Туй същество, което е сгретило, не е могло да използва една от възможностите, които Бог му е дал, не е могло да разбере истинския път, който Бог му посочва, като ученик. И вие не трябва да се учите като хора на плътта и да казвате: „Аз съм търговец и аз съм баща, майка, не ми трябват знания.“ – Не, трябват ти знания, и то знания на абсолютната справедливост!

И тъй, ще се спреш върху проявлението на един червей и ще размишляваш. Защо употребявам думата *червей*? Защо Бог уподобява Яков на червей? Между един червей, в този смисъл, както Бог разбира, и един ангел отношенията, които съществуват в техните същности, се състоят във възможностите, които те имат в себе си. Но Бог в проявлението на Своята Любов има еднакви отношения към всички същества. Той не прави разлика между съществата, но всички не възприемат еднакво Любовта Му. Всеки, който съгрети, сам носи последствията на греха си. Бог е извън страданията, извън греховете на хората. Бог всъщност всичко вижда, всичко минава през Него, никога обаче не страда, никога не се изменя, не се влияе – Той остава всякога неизменен. Той е единственото мерило за нещата. Затуй, когато говорите за Бога, трябва да знаете, че у Бога всичко е възможно, но не и у хората на Земята, които вършат престъпления. Не си правете илюзии! Човек, който е в плът, не може да има

качествата на един ангел, т.е. той може да ги има, но не може да ги проявява. Една крива мисъл всякога може да ни опетни. Например минаваш улицата покрай едно голямо здание, дето се събират много хора, и ти питаш: „Защо се събират тия хора в това здание? Какво ще вършат там?“ – Учат се. Но друг някой ти казва: „Събират се на веселба, на разпуснат живот.“ Ти веднага се усъмниш. Питам: това философия ли е? Това не е Божествено, това не е справедливо. Аз изяснявам вашата философия по следния начин: представете си, че вие виждате лицето ми засмяно, казвате си: „Учителя ми се засмя нещо, навярно е доволен от мене.“ Може да е вярно това, може и да не е вярно. Защо? Представете си, че аз съм човек, който виждам всичко, което става по Земята. Когато виждам нещо много хубаво, приятно ми е, засмивам се. Ти мислиш, че се засмивам на тебе, а то се отнася до онзи, който прави в този момент добро. Аз го виждам, а ти не го виждаш. Вие казвате: „Учителя се засмя. Какво ли искаше да каже с това?“ Аз наблюдавам един факт и той ми произвежда приятно впечатление. В друг момент някой върши престъпление. Лицето ми е сериозно, замислено. Казвате: „Сериозно ме погледна Учителя.“ Аз не гледам тебе, аз гледам какво върши онзи там. Когато видите, че някой човек се засмива, знаете ли защо се е засмял! Имаме един подобен пример за Сара, жената на Авраам, на която Бог казал, че ще роди. Тя се засмяла. Защо? – Тя сметнала туй за невъзможно. Други някои могат да обяснят засмиването и по друг начин.

Турците имат една поговорка за този случай. Когато нещо е невъзможно за тях, те казват: „И да видиш, не вярвай!“ Защо се засмя Сара? Тя казва: „Не се засмях.“ Най-слабата страна на омъжените жени е тази, че те обичат да се смеят за реалността на нещата зад вратата. И като ги извадиш налице, казват: „Ние не сме направили това нещо.“ Колко ученички има, които биха могли да изнесат един факт, една своя постъпка справедливо, без да я изменят, за Бога да я

изнесат. Ако ви кажат да кажете нещо, ще отговорите: „Чакай да си помисля, ако го кажа, какъв резултат ще даде, какво ще помислят хората за мен“, и т.н. Не, когато ще изнесе един факт, няма да мисля за вас – какво ще кажете вие, и т.н. Ако трябва да го кажа, ще го кажа пред Небето, ще изнесе факта тъй, както си е – нищо повече. Туй е красивото, туй е същността в човека. Човек трябва да бъде всякога доволен в себе си от това, което прави и казва, щом то е продиктувано от нещо по-високо. Аз не казвам да разправяте нещата на мен. Това е закон, който се отнася до вашето висше аз. Вие трябва да изнасяте всички факти пред себе си абсолютно справедливо! Ще си кажете: „Това, което направих, е една погрешка в моя живот, която трябва да изправа.“ Има погрешки в живота, които сами трябва да изправим, никой друг не ги знае. Разумното, благородното в живота работи малко по малко. Не се стремете да бъдете добри! Въпросът за доброто спада в друга категория. Стремете се обаче да проявявате Правдата, справедливостта във вашия живот. Казва Христос: „Не съдете, за да не бъдете съдени!“ – Не съдете в себе си! Вижте как съди Бог! – Всяка съдба в Него почива по закона на абсолютната справедливост и на благостта.

Някои хора говорят за Бялото Братство. Законът на Бялото Братство е закон на абсолютната справедливост, а не на осъждане. Щом аз произнеса една присъда, това е човешко. Като видя, че някой човек греши, аз няма да се приравня с него, да взема да го осъждам, но ще видя как бих постъпил аз при дадените условия. Ако кажа, че той не е постъпил добре, аз се поставям в неговите условия, и няма да се мине много време, същото изпитание ще дойде и върху мен. Защото, ако човек не е господар на своите мисли, ако човек не е господар на своите желания, ако човек не е господар на своите действия, де е неговата човешчина? Всеки човек може да бъде господар на своите мисли, желания и действия. Не се стремете да бъдете

господари на света, но бъдете господари на своите желания! Когато едно твое желание е на място, ще му дадеш възможност да се прояви, а на друго, което не е на място, ще кажеш: „Чакай, не е сега време за това.“ На една твоя мисъл ще дадеш възможност да се прояви, а на друга ще кажеш: „Чакай!“ Ти не си господар на всички твои желания, на всички твои мисли и действия, затова на някои от тях ще дадеш възможност да се проявят – това е човешко. Не правите ли така, вие сте роби на живота. На кой живот? – На обикновения живот. Някой казва: „Да имаш силна воля!“ В какво седи силната воля! – Силната воля седи в ограничението на едно твое малко желание. То за днес е тъй нищожно, една малка искра е, но утре тази малка искра, турена при благоприятни условия, може да изгори цял град. Или ако турите тази малка искра при някое взривно вещество, тя може да създаде най-голямото нещастие. Тази искра можеш да запазиш за себе си, но да не А даваш условия да се развие в голям огън. Законът, който изваждаме от този пример, е следният: не се стремете към великите работи в света! Защото великите работи са една грамадна планина като Хималаите. Такава планина сам можеш да я намериш. Турците казват: „Като питаш, и Цариград ще намериш.“ Хималаите ти лесно можеш да намериш, но някъде във Витоша има турена една малка игла, нея намери. Ти трябва да знаеш точно математически мястото на тази малка игла – да знаеш де е поставена, за да я намериш. Бог се занимава само с малките работи в света. Това е изкуството!

Някой казва: „Ходих на Витоша.“ Ами намери ли онази, малката игла на Витоша? Знание се изисква от вас, и то такова знание, че като тръгнеш, да намериш тази игла. Докато не научите изкуството да намирате игли, вие ще ходите по съвременната мъртва материя: ще се движите по права линия, ще се движите по плоскост, по куб, по криви линии, по кръгове; ще се раждате, ще се прераждате, ще ходите по планините, ще търсите големи работи и ще имате все страдания,

но никога няма да имате щастие. Да намерите една игла на Витоша – това е великото! Когато отидеш в Небето, Господ ще те пита: „Ти носиш ли малката игла, която беше оставена някъде на Витоша!“ – „Не, аз направих къща, направих училище, изучавах много философи.“ Господ казва: „Всичко това е празна работа, малката игла струва повече от всичко друго.“ Аз питам: кой философ е намерил тази игла! Чудни са съвременните хора – големи философи са, но гащите им са скъсани, все им липсва нещо. Такива герои са те! Казвам: философи, вие не сте намерили иглата, с която трябва да закръпите вашите гащи. Моралисти, и вие не сте намерили тази игла! На всички ви липсва тази игла. Най-малката работа във вашия живот е да намерите тази малка игла, и като я намерите, ще разрешите всички задачи в живота си, ще разрешите един от най-великите закони. Всичко друго е лесно, всичко друго е очевидно. Тази малка игла на Витоша е най-голямата възможност в човешкия живот.

И тъй, обръщам вниманието ви към най-малките неща в света. Тази малка игла е справедливостта в света. Хората са несправедливи и във философията, и в морала, и в науката – иглата я няма никъде. И всички ние умираме от несправедливост. Любовта при несправедливостта не може да се прояви. Някой път вие проявявате любов към някое същество, но то е, защото е дошла една вълна на Любовта и е преляла. При обикновено състояние обаче вие, като имате малко хляб, скривате го за себе си. Не, дойде ли някой човек при тебе, ще му дадеш половината от тази хапка. Тъкмо щом си отиде той, идва друг някой. Ще му дадеш другата половина. След него ще дойде трети, четвърти – и на всички ще дадеш, докато най-после остане една трошица, която сам ще я глътнеш. „Ами тогава какво ще стане с мен?“ – Чудни сте вие! Като намериш иглата, всичко ще имаш. Пази тази малка трошица – тя е житно зърно, тя ще се увеличи в тебе. Ти няма да умреш гладен. Аз не говоря за тази справедливост,

която, като осъжда хората, отнема им живота. Аз вземам справедливостта като велик закон за възможностите на добродетелите, които може да се проявят в нашата душа, в нашия дух, в нашия ум, в нашето сърце и в нашата воля. Вие може да ми възразите: „Тия неща са отвлечени работи. Нас ни интересува въпросът как трябва да живеем сега.“ Много добре. Вие сте двама приятели, казвате: „Аз не искам да зная за него.“ И другият казва същото. Обаче тъй се случва, че тръгвате и двамата по планините, дохождате до едно опасно място, през което ще ви води един планинец. Той свързва и двамата с едно въже. Ти като си свързан сега със своя приятел, ще се грижиш ли за него? – Ще се грижиш. Защо се грижиш? – Свързан си. Защо се интересуваш за него? – Ще те повлече надолу. Има нещо, което те засяга.

Аз се смея на сегашната философия, за „даденото“, с което се занимават философите. Казвам: щом има дадено, има и взето. Едното е плюс, другото е минус. Не само даденото решава въпроса. И взетото решава въпроса. Всяко произведение, което е дадено, е дадено от Разумния живот. Ако е взето, пак е взето от Разумния живот. Следователно даденото и взетото са резултат на един разумен живот. Но да мислим, че даденото разрешава всичките въпроси диалектически, е смешно. Това е философия, която не може да закърпи гащите на никой човек. Хубаво, според тази философия дадена ми е добродетелта, но ходя със скъсани гащи. Дадена ми е добродетелта, но този човек нагрубя, онзи нагрубя. Дадена ми е добродетелта, но не мога да я проявя. Какво ме ползва? Как ми е дадена, като не мога да я проявя? – Взета е. Ако е взета, защо я търсиш? И ако е дадена, защо пак я търсиш? И в единия, и в другия случай защо я търсиш? – Гладен съм, търся хляба. Хлябът е даден, в стомаха е. Няма ли хляб – взет е той. Щом огладнея, ще търся взетото. Даденото и взетото едновременно представляват свят на промените,

които сега съществуват в света. Ще дойдем в един свят обаче, дето нещата не се дават. Можеш ли да дадеш своята Добродетел някому? Можеш ли да дадеш някому твоето сърце? В българските народни приказки се казва: „Взели А сърцето.“ Щом се вземе сърцето на един човек, той е мъртъв. Щом се вземе ума на един човек, той е безумен. Щом се вземе душата на един човек, той е бездушен. Щом се вземе неговия дух, всичко е свършено с човека – неговото име ще се затрие. Този човек може някога да се яви в някоя друга форма. Окултистите казват, че с такъв човек всичко е свършено. Такива заключения правят те. Да оставим настрана тази отвличена философия.

Сега, за да укрепне Божественото във вас, трябва да се използват възможностите, които Бог е вложил. Духът е възможност, която Бог е вложил в човека. Човекът е възможност за Духа, но и Духът е възможност за човека.

И тъй, в продължаването на вашите радиуси ще увеличите възможностите на вашата справедливост. Трябва да бъдете абсолютно справедливи! Туй е, което ви липсва. Докато не бъдете справедливи, няма да се научите да мислите правилно. Докато вие не вложите в сърцето си чувството за справедливост, вие няма да чувствате правилно, няма да действате правилно. Не сте ли справедливи, любовта ви правилно не може да се прояви, мъдростта ви правилно не може да се прояви, свободата ви правилно не може да се прояви. Тази Абсолютна справедливост трябва да бъде идеал за вас, за да може всички онези добродетели да дойдат и да можете да реализирате Божественото във вас. Този е Пътят, този е правият начин за работа. Вие пак може да намерите този път, но след като лъкатушите дълго време в живота.

И тъй, първото нещо за вас е Абсолютната справедливост!

Не говорете излишни работи, не мислете излишни работи, не чувствайте излишни работи, не действайте излишно! Това е

красивото в живота! Това е закон, според който, ако се водите от него, ще дадете на света една нова насока: т.е. Небето чрез нас ще даде нова насока – Живота. Или Бог ще се прояви в Своята същина. Щом искаме да бъдем абсолютно справедливи, Той ще каже: „Ето едни души, които искат да изпълнят Моята воля!“ Този е пътят, по който ние можем да изпълним Волята Божия. Един е пътят, който води към Абсолютната вътрешна справедливост. Всички трябва да работите над себе си. Туй е, което може да ви радва, то ще радва и мен, като виждам да постъпвате тъй. Аз ще се засмея. Защо? – Защото искам да бъдете абсолютно справедливи. Вие като вярвате, че аз съм абсолютно справедлив, и вие няма да се съмнявате. Защо се съмнявате? – Защото не вярвате в този закон. Ако и аз не съм абсолютно справедлив, въпросът е решен. Аз ви казвам: всеки трябва да бъде абсолютно справедлив! И аз, и вие трябва да бъдем абсолютно справедливи. Тогава ще се образуват истинските отношения. Тогава никой няма да казва, че са го нагрубили. В справедливостта няма нагрубяване. Сега някои от вас ще кажат: „На мене не ми е ясно това.“ – Как ще ви бъде ясно? Иглата на Витоша още не сте я намерили. Като намерите тази игла, всичко ще ви бъде ясно. Като бутнете тази игла, тя ще произведе светлина във вас и тогава ще ви бъде ясно. Говоря фигуративно. Като бутнете тази игла, ще се намерите пред такава Светлина, каквато не сте сънували. Ще намерите лампата на Аладин.

Сега, стремете се да намерите малката игла. От това няма да се освободите: иглата трябва да я намерите. Всичко друго може да е отвлечено. Като отидете на Небето, ще ви питат: „Говориха ли ви за иглата?“ – „Да.“ – „Намерихте ли я?“ – „Не.“ – „Ще се върнете да я намерите.“ Това е удвояването на радиуса. Човешкият дух еволюира от едно състояние в друго. Всеки момент нашите чувства, мисли, действия постоянно еволюират. Вие трябва да разбирате този закон. От него зависят постоянните промени, които стават във вас. Някой

път сте неразположени, друг път сте разположени. Тия промени стават, защото ние влизаме в един организъм, от който още не сме свободни. Апостол Павел, като говори на римляните, казва им: „Даже ние, хората на духа, още не сме свободни, под закон сме. Един ден ще се освободим.“ Кога? – Като намерим иглата на Витоша. Тогава животът ни ще мине в друга фаза.

И тъй, що е правата линия? – Тя може да се разгледа като разширение на съзнанието. Нашето съзнание може да се разширява в права линия, в плоскост, в куб, и още по-нататък – в тесеракт. В ума ви правата линия ще си я представяте като една възможност за реализиране на възможностите на Божествения живот. Плоскостта ще си я представяте като една възможност за реализиране на ангелския живот, а куба

– за реализиране на човешкия живот. По този начин правата линия се осмисля. Като видиш правата линия, ще си кажеш: „Това са възможностите на моя дух, това са възможностите на моята душа, това са възможностите на моя ум, това са възможностите на моята воля.“ Това са четири положения в тесеракта. Това е кръг, по който върви цялата еволюция на човечеството.

Размишление

Само Божията Любов е Любов.

Първа лекция 15 октомври 1924 г.

ДОБРАТА ПОСТЪПКА

Размишление

Ще имате за следния път темата *Отличителните черти на физическия и духовния човек*.

Във всички векове учените хора от разните окултни школи са правили ред погрешки. Една от погрешните се е състояла в това, че те са събирали знания, складирали са туй знание тъй, както някой богаташ събира пари, без да го приложат. Някой богаташ може да събере 10 000, 100 000, 200 000, милиони, милиарди левове, без обаче да ги използва за някакво разумно благо. Питам: какво печели този богаташ, ако само богатее, ако само трупа това богатство по този начин? Какво благо е допринесъл с това богатство за себе си и за своите близки? Да вземем богатството като една сила. Основен закон в Природата е, че тя най-първо събира, акумулира силите си, и после ги развива. Така трябва да постъпва и всеки богат човек. Той трябва да разработва, да пусне в действие своето богатство.

Ще ви дам друго сравнение. Представете си, че някой човек има сто хамбара, пълни с жито, но не може да тури в стомаха си нито сто грама от това жито, да се нахрани с него или да го опита. Питам: какво се ползва този човек от стоте хамбара с жито? Да кажем, че знанието, което имате, се изчислява на сто хамбара и всеки хамбар съдържа по толкова и толкова прегради, т.е. по толкова крини, пълни с жито, и всяка крина съдържа по еди-колко си зрънца. След като изчислихте всичкото знание до зрънцата, какво ви ползва това нещо? Ние разискваме въпроса в какво седи знанието, в какво седи добродетелта. Ние питаме: в какво седи добродетелта? В какво седи знанието? Във всичкото жито в хамбара ли, или в стоте грама жито,

турени в стомаха и разумно използвани? Добродетелта, както и знанието, могат да бъдат сили, турени в хамбара и неизползвани, а могат да бъдат и сили, турени в стомаха и използвани.

Някои казват: „Да бъдем добри.“ Какво значи да бъде човек добър? Човек не се ражда добър, не се ражда и лош. В даден случай той има възможности да бъде добър, има възможности да бъде и лош. Значи в единия и в другия случай той може да употреби силата си или за добро, или за лошо. Красотата на живота седи в това именно, че в него има две възможности: да се качвате и да слизате. Не е лошото в слизането, не е доброто и в качването. Ще ви докажа защо аз излизам от гледището на този свят, от видимото, а не от невидимото. Ако аз се качвам в къщата на някой богат човек с цел да оберка касата му, как мислите, моето качване добродетел ли е? Някои казват: „Да се качваме!“ Качването не е всякога добродетел. Слизам в някой кладенец да извадя някой човек. Зло ли правя? Тъй щото и качването, и слизането могат да бъдат за добро, а могат да бъдат и за зло. Казват за някого: „Той е слязъл.“ Туй още нищо не доказва. Въпросът е защо е слязъл. Качил се е някой. Питам: защо се е качил? Някои от вас се държат за буквата, казват: „Учителя казва да се качваме.“ – За какво да се качвате? Да оберете касата ли? Ето защо знанието не трябва да се натрупва, да става излишен баласт в мозъка. Знанието трябва да се обработи, да се асимилира, потребното да се използва, а непотребното да турите във вашите хамбари. Вие трябва да функционирате само с онова знание, което може да се приложи в живота.

И тъй, когато някои от вас се произнасят например, че еди-кой си бил добър, а еди-кой си – лош, аз питам: как го измерихте, де ви е аршинът, де ви е мярката за добро и за зло? Никой няма право да мери другите хора, докато не е премерил себе си. Имам ли право да стана учител, докато не съм държал изпит? Докато не съм учил, мога

ли да уча другите хора? Вие набързо-набързо се произнасяте кой човек е лош и кой – добър. Само Бог има право, привилегия да се произнася за хората? Защо? Защото само доброто е в сила да се произнася кое е доброто и кое лошото. Добро и лошо, това са известни външни прояви на нещата, ти не знаеш техните крайни резултати. Ти не знаеш защо някой човек се проявява като лош човек. Онзи лекар, който туря болния на масата и го реже с ножа си, добър ли е? Болният отслабва, кръв тече от организма му, болки и страдания изпитва, но лекарят не обръща внимание. Тази постъпка на лекаря лоша ли е? Ще кажете: „Той закла човека, разпра му корема, извади червата му навън.“ Ние обаче не знаем още какви са крайните резултати от тази постъпка на лекаря. Всяка наша постъпка, всяко наше действие има крайни резултати в заключението на целокупния човешки живот. В частност една постъпка може да е добра, може и да е лоша, но по отношение на Целокупния живот има съвсем друга преценка. Аз мога да направя една търговска сделка и да спечеля от нея 200 000 лева, след което да направя добро с тия пари, да ги раздам на този, на онзи. Това още не е добро. Тъй щото крайното добро в света седи в крайната сиромашия, а човек не може да стане добър, докато не осиромашее съвършено, докато не опита крайната сиромашия. След това той може да бъде добър. Ние пак употребяваме думите „може да бъде добър“. Аз зная как схващате вие идеята за Доброто. Как се определя доброто в педагогиката или в етиката?

Отговор: *Утилитарното схващане е: доброто, това е полезното или най-голямото благо по възможност за най-голяма част хора.*

Туй е външната страна на доброто. Благото не трябва да включва в себе си нищо материално. Например, който раздава пари, да раздава на колкото се може повече хора; който освобождава хората, да освободи колкото се може повече хора; който учи, който напътва

хората към добър живот, да научи колкото се може повече хора. Тия постъпки ние наричаме добри или Добро.

В Окултната школа доброто или любовната постъпка ние определяме с три качества. Всяка добра постъпка, всяко добро, за да е Добро, трябва да носи живот, светлина и свобода. Няма ли тия три качества, не е добро. Животът иде чрез Любовта, светлината иде чрез Мъдростта и свободата иде чрез Истината. Значи онзи, който иска да направи добро, трябва да е във връзка, в съчетание с трите велики Божествени свята. Както виждате, не е лесна работа да направиш добро. Ние можем да правим добрини, колкото искаме, но за да бъде една наша постъпка истински добра, трябва да бъде жива, да ходи след нас. Ти можеш да направиш на Земята хиляди добрини, но ако те не са живи, ще си останат тук. Доброто трябва да те придружава. Ако доброто не може да дойде с тебе, не е Добро. Моето добро трябва да върви с мен. Ако не може да дойде с мене, не е добро. За да дойде с мене, то трябва да носи живот, светлина и свобода както за мене, тъй и за този, на когото правя доброто. Защо така? Защото аз, като внасям живот, светлина и свободата в другите, внасям това и в себе си. Понеже Божественият закон е колективен, той засяга изведнъж всички. Като направиш едно добро на един човек, туй добро се отнася и за целия свят. Дали останалите хора ще разберат това нещо, или не, за Божествения свят е безразлично. Факт е обаче, че от това добро се ползват всички. Затуй аз казвам: да направиш добро, това е един свещен акт, защото по този начин ти предизвикваш Бога да се прояви чрез нас в Неговата доброта, в Неговата Любов, в Неговата Мъдрост и в Неговата Истина. Няма по велик акт от този, да направиш едно добро! То значи да заставиш Бога да действа чрез теб. Щом Бог подейства, Той не прави доброто по лицеприятие, но Той прави добро за всички. И когато се направи това добро, всички възвишени същества вземат участие. И тъй, всяка постъпка, в която Небето не

взема участие, е човешка, а всяка постъпка, в която Небето взема участие, е Божествена.

Друг един от недъзите на учениците е отлагането. Например дойде някой случай да направиш добро, обаче казваш си: „Сега имам по-важна работа, като я свърша, тогава ще направя доброто.“ Няма по-велико дело в света от това, да направиш доброто в дадения случай. И тъй, доброто няма да ти отнеме много време, но в дадения случай това добро изисква, щото умът ти, сърцето ти, волята ти, душата ти, духът ти да бъдат напълно ангажирани за момента, в който трябва да извършиш тази постъпка.

Ще ви представя едно малко изяснение върху въпроса. Представете си, че вие идвате за последен път на Земята и в това последно прераждане трябва да направите едно добро, с което да заминете за другия свят. Представете си, че вие пред мен трябва да направите това най-малко добро и да кажете най-малката истина. Вие обаче не кажете истината, а кажете някоя лъжа и не направите това най-малко добро. Знаете ли какви ще бъдат последствията, като дойдете следния път на Земята? – Вие ще дойдете като идиот в този живот и ще спънете вашето развитие. Тъй щото животът ни на Земята не е играчка. Всяка минута, която изживяваме в сегашния си живот, е важна, защото тя определя положението ни за в бъдеще за хиляди години. Вие не можете да си играете с живота. Вие не можете да кажете: „Аз сега си имам работа, ще върша това-онова, че после ще му мисля за добри дела.“ Не, най-първо ти ще уредиш отношенията си към Бога, към по-висшите същества, че после ще уреждаш земните си работи. Вие ще ми кажете: „Това не е философия, да не си уреждам на първо място земните работи. Как тъй, гладен няма да умра!“ Добре, вие, които сте много умни, които знаете да философствате, решили сте да си направите в София хубава, солидна къща. Дали сте вече на архитект да ви направи плана, започвате вече строежа, купили сте

всичкия материал, но чувате по едно време, че неприятелят ви нахлува в града със своята артилерия. Какво ще правите? – Вземате си най-важните работи, и то ако успеете, и веднага избягвате някъде на безопасно място. Питам: защо не останете да си градите къщата? Нали имате друга философия? Нали казвате, че трябва най-първо да уредите земните си работи? Защо бягате? Значи при вида на видимия неприятел напускате работата си на Земята, а когато невидимият свят ви каже да напуснете работата си, казвате: „Ние сме сериозни хора!“ – Кажете ми, де е сериозността ви? Това не е правилно разсъждение. Мислите ли, че Господ не може да ви накара да прекратите вашата работа тук, на Земята? – Може. Както градите къщата си, едно земетресение за пет минути ще срина до основи всичко онова, което сте съградили. Невидимият свят може да направи всичко това, знаете ли вие? Всички градежи, всички постройки, всичко, което виждате наоколо си, той ще го смъкне до основи. Защо? – Ще накара хората да мислят правилно. Сега хората мислят само за къщите си. Защо ви пратиха на Земята? Разбирам да отидете вечерно време за 1-2 часа на театър, но целия ден да прекарваме в театъра, не разбирам.

Сега аз не искам да идете в другата крайност. Казвам ви: да знаете, че и да градите къщи, и да ядете, и да пеете, и да учите – всички тия неща са средства, упражнения, не са вашата главна задача в живота. Градиш къща – нека ти бъде едно упражнение в живота, но извън тази къща мисли, че за тебе като душа има нещо по-важно. Някои хора морализират другите, казват им, че трябва да живеем по Бога, но щом им дойде един малък изпит, не могат да го издържат. Можете ли да ми кажете кой е най-малкият изпит в света? Много е трудно да се отговори на този въпрос. Най-малкият изпит е най-страшният, най-мъчният, а най-големият изпит е най-лесният.

Да се върна към главната си мисъл. Аз искам всички вие да се стреснете, т.е. да мислите здраво, да се зароди у вас едно дълбоко

желание да използвате ония възможности, които сега имате у вас, и да се създаде помежду ви една благоприятна атмосфера. Каква атмосфера? – Любовна, хармонична атмосфера. Всички вие искате да пеете хармонично, но като сте ходили на Витоша, пили сте студена вода, та кашляте, гърлата ви са пресипнали, хрипкави. Сега най-първо в ума и сърцето на човека трябва да има топлина и светлина. Аз съм забелязвал в света и тук, между учениците, следните примери. Някой човек е замислен, недоволен, кисел, като че всички наоколо му са криви. Обаче той се нахвърля върху някого, надяла го добре и този човек падне духом, а той е весел и засмян. Питам: защо е сега засмян? – Защото товарът, който е имал, дал е да му го носи друг някой, а нему е олекнало. Другият сега е кисел. Като се умори, и той дава товара на друго лице. Най-сетне, ако ти дадат да носиш една раница, трябва ли да плачеш за това? С плач работа не става – мъчнотиите не се премахват с плач. Някой казва, че се е забатачил, понеже е тръгнал на път. С тази си философия вие приличате на един наш приятел от Варна, който преди 20 дена отишъл на Мусала, обаче му се поискало да остане малко сам. Остава сам, качва се горе на Мусала и оттам слиза на Маричините езера. Потегля оттам, среща един дървар и за по-сигурно го пита: „Де е пътят за Ситняково?“ Казва му: „Ще държиш все лявата страна.“ Обаче той разбрал, че надясно трябва да върви, затова хваща дясната страна и тук да стигне Ситняково, там да стигне Ситняково – отишъл чак в Македония. След като вървял 24 часа, посред нощ вижда някъде далеч светлина. Казал си: „Ситняково ще е това“, обаче то излязло Якоруда. Четири дена обикалял, дотежало му вече, замаяла му се главата и започнал да вика, да се моли. Молил се, викал своите, викал Господа на помощ, докато най-послед, след четиридневно странстване из Македония, се върнал назад в София и си казал: „Научих едно нещо, че човек сам не трябва да ходи – другар да си има.“ Оттук аз изваждам следното правило: не ходете сами в

този свят – трябва да ви придружава или някой ангел, или някой светия, или Господ – сами нищо не може да изкарате. Разправя по-нататък този приятел: „Чудното беше това, че след като обикалях цели 24 часа, на другата сутрин се намерих пак на същото място. Започнах да си мисля: привидение ли съм аз, или действително съм на Земята?“ И тъй, сами в този свят не трябва да ходим. Като ходиш сам, най-страшното е това, че наместо в Ситняково, ще идеш в Якоруда.

В Писанието се казва: „В доброто не трябва да има отлагане.“ Да не мислите, че може да направите добро, само когато имате най-доброто разположение. Не чакайте да имате най-доброто разположение, за да направите някое добро. Можете да направите някое добро в живота си във времето, когато имате най-лошо разположение. Неразположенията в нас са външни, физически. Всички физически неразположения са на физическия свят, те не принадлежат на духовния свят. Ти си неразположен – това неразположение се отнася до плътта. Обиди те някой и ти се докачиш – това е физическо проявление. Ти удариш с камък едно куче, но след 2-3 дни, като минеш покрай него, то започва да те лае, казва ти: „Ти ме удари преди няколко дена, не искам да минаваш оттук.“ И това куче се докача, както и ти. Тогава каква разлика има между туй куче и тебе? Обидата съществува във всички животни, но тя не е нещо духовно. Следователно да помним лошите неща – това е животинско качество, а да помним добрите неща и да забравяме лошите – това е ангелско качество.

Сега вие ще ми кажете: „Как да забравим?“ Аз ще ви кажа как да забравите. Например вие напишете горе на дъската думата *мразя*. Качили сте омразата тъй високо и казвате: „Слушай, слез оттам!“ Вие А заповядвате, но тя слиза ли? – Не слиза. Омразата не слиза със заповед. Какво трябва да направите? – Да изтриете с ръката си

написаната от вас дума *мразя*. Воля трябва, ръка трябва – нищо повече. Вие написвате със своята ръка думата *мразя*, а после с думи казвате: „Искам да се махне тази дума оттам.“ Значи вие А заповядвате. Не, тази дума е написана от вашата ръка и трябва да се изтрие пак от вашата ръка, а не да А се казва с думи: „Слез долу!“ С думи тя не може да се махне, но с ръка – може.

Ще ви дам друг пример. Представете си, че вие мразите някого, не искате да го видите, но започнете да градите една голяма къща, от 7-8 етажа. Обаче забатачите с 5-6 милиона лева и всичката ви чест виси на косъм, пропадате. Отивате в една банка, в друга: оттук поискате, оттам поискате – никой не ви дава. Най-после дойде при вас този човек, когото мразите, и ви казва: „Стоянчо, как върви тази къща?“ – „Забатачих я.“ – „Аз ти отпушам 10 милиона лева кредит, услужи си с тях.“ Питам: този човек можа ли с десетте милиона лева да заличи своята омраза? – Можа. Тогава вие се разполагате към този човек и му казвате: „Заповядайте в дома ми!“ Поканвате го на гости, слагате му богата трапеза. Защо? Понеже този човек заличи омразата на дело. Следователно с всяка добра постъпка в света ние заличаваме омразата. Не е достатъчно само да кажете някому: „Аз те обичам, аз съм готов за тебе и да умра“, но дела се изискват.

Друго нещо, което правите, е следното: написвате на дъската думата *любов*. Казвате: „Гори ми сърцето за тебе.“ Утре обаче, като ви опитат любовта, сами виждате, че тя не издържа. Едно от свойствата на любовта е, че тя всичко дава и всичко взема. Любовта никога не прави частична обмяна. Един от великите закони във всеки любовен акт е този, че той обхваща всичко: всичко дава и всичко взема. За да се прояви Любовта в тебе, трябва да ангажира и духа, и душата, и ума, и тялото, и сърцето ти. Не може ли да ги ангажира, не може да се прояви. Любовта е един Божествен акт, който трябва да ангажира целия човек. Всичко друго извън Любовта е външно проявление, но не

и акт на Любовта. И тогава, щом Любовта ангажира твоя дух, ти си крепък; щом ангажира твоята душа, ти си нежен; щом ангажира твоя ум, ще имаш светлина; щом ангажира твоето сърце, ще имаш топлина; щом ангажира твоята воля, ще бъдеш изпълнителен. Следователно Любовта ангажира всички възможности, чрез които човек може да се прояви. Тогава вече няма нещо невъзможно в света. Към кои хора проявява Бог Своята Любов? – Към всички, но главно към онези, на които духът, душата, умът, сърцето и волята са готови. Това състояние на пълна готовност в човека да възприеме Любовта наричат „новораждане“. Това „новораждане“ не е обикновеното раждане. Новородилият се човек няма да напусне Земята, но той ще има онова правилно разбиране на живота, с което ще може да се приспособява към всички условия. Учениците на окултизма трябва да имат едно нещо предвид: великите души, като решат да посетят Земята, не се грижат за това, каква форма ще вземат. Например някой велик дух някога може да ви посети във формата на кристал, на някой скъпоценен камък или в коя и да е друга форма. Вие може да носите на пръстена си с години някой възвишен дух, без да подозирате това. Той скрито поглежда през скъпоценния камък на пръстена ви, ходи навсякъде с вас и като си свърши работата, напуска пръстена ви и си заминава. След това вие изгубвате пръстена. Този дух може да ви посети във формата на едно цвете или във формата на птичка, на някое животно или най-сетне може да ви посети във формата на човек, на ангел – изобщо, в каквато форма и да ви посети, за него е безразлично. Тъй щото когато се явяват великите духове, вие не знаете в каква форма ще се явят.

Оттук аз правя аналогия какви трябва да бъдат вашите постъпки. Вие в това отношение трябва да учите закона. Едни от вашите постъпки трябва да имат формата на някой скъпоценен камък, други – формата на най-хубавото растение, трети – формата на птици или

животни, четвърти – формата на човеци, пети – формата на някой ангел; изобщо в различни форми. Тъй че според случая ще избирате. Когато трябва да се проявите в най-грубата материя, ще изберете формата на скъпоценния камък; когато трябва да действате в по-рядка материя, ще употребите формата на растения; ако трябва да действате в още по-рядка материя, ще употребите формата на животно; после ще употребите формата на човек, и най-после – формата на някой ангел. Това са закони, които вие трябва да изучавате.

Ако някои неща са ви неясни, вие очаквате знанието да ви дойде по наследство. То няма да ви дойде по наследство, но вие ще придобиете това знание от Бога или пряко, или косвено. Затуй именно през всички векове ученикът трябва да бъде добър. Доброто е първата връзка в живота. Без добро вие не може да добиете никакво знание. Познанието на Доброто започва със знанието. Познанието подразбира владение. Христос казва: „Това е живот вечен, да познаеш Бога.“ Та казвам: ние трябва да правим добро, понеже без добро не може да се добие знанието. Само добрият човек може да има знания. Някой ще каже: „Ами как тъй падналите духове имат знания?“ – Туй знание се дължи на тяхната добрина, а техните лоши постъпки създадоха ада. Ония духове, които останаха при Бога, създадоха рая. Следователно ние със своите добри постъпки ще създадем връзките на знанието. Божественото знание пък ни е необходимо за Божествения, висшия живот. Вие питате: „Защо трябва да направим тази връзка?“ – Трябва да направите тази връзка, за да придобиете Божественото знание, което ви е необходимо за живота. Значи между добротата, знанието и живота има тясна връзка. В този живот са скрити всички възможности за вашето бъдещо щастие. Вие искате да бъдете щастливи, следователно в живота ще намерите тия условия. Туй трябва да поставите като принцип в живота си. Някой казва: „И без добро може.“ – Да, но ще отидеш в ада. Вие възразявате: „Ние

сами ще се качим, сами ще отидем в рая.“ – Да, може да се качите в къщата на някой банкер, но богати няма да станете. Тия положения във вас трябва да бъдат строго определени.

Всички философи, които са писали това знание, са ученици на ония философи, които стоят зад сцената. Ония, които са на сцената, не са истинските философи. Зад тях седят истинските философи. В бъдеще вие ще видите каква грамадна разлика има между това, което те знаят, и това, което се показва на сцената.

Представете си сега една такава постъпка: вървим по пътя, аз ви говоря някои работи, но във вашия ум остава едно съмнение. Вие се съмнявате в моята искреност. Допуснете обаче, че вие пътувате сами през един зимен ден и въвн има сняг до колене, но сте измръзнали толкова много, че не можете да продължите пътя си. Аз ви намирам на пътя, занасям ви вкъщи, услужвам ви и след една седмица ви изпращам у дома ви. В първия случай вие се съмнявате в моето разположение към вас, в готовността ми да ви услужвам, но в този случай ще се съмнявате ли? Следователно красотата в живота седи в нашите добри дела и постъпки. Ние още не сме изявили своето добро в света. Защо? – Изискват се специални условия, за да се прояви Доброто. Всякога няма условия за доброто, затова трябва да чакате. Много хора трябва да чакат с години, докато им се даде случай да направят едно добро дело. Какво добро подразбирам? – Да направите такова едно добро, че без да искате, да ангажирате човека, на когото го правите. Веднъж направено добро никога не се забравя. То е написано на Божествената книга, понеже е любовен акт и като такъв той се помни в Божествения свят за вечни времена. Този дух именно трябва да проникне във всинца ви: да бъдете герои, смели в правене на доброто.

Сега аз ви описвам какви трябва да бъдат действията на Любовта в сравнение с тия на съвременния свят. Съвременната философия,

съвременните автори, които пишат в своите романи за любовта – всичко това е отживяло времето си.

Този език, на който те пишат, дръжте като предговор на Любовта, но тя по такъв начин не се проявява. Бъдещите герои няма да падат на Земята, тяхното сърце няма да гори, но ще бъде топло. В сърцата ви трябва да има топлина, а не горещина. В тях не трябва да става горене. Някой казва: „Сърцето ми гори.“ – Туй горене не е от Божествен произход. Божествената Любов съдържа в себе си нежна, хубава топлинка, която носи живот.

Като ви наблюдавам, виждам как се изменят лицата ви за нищо и никакво. Някой седнал, случило му се нещо дребно, малко и той си заклатил главата. Това е актьорство. Когато страдаш, трябва да има някаква голяма причина – това аз разбирам страдание. Вижте колко са смешни съвременните християни! Те си окачили на врата едно малко кръстче от пет сантиметра и казват: „С този кръст всичко побеждаваме!“ – Нищо не побеждавате. Ами Христос такъв кръст ли носеше? Христос носеше голям кръст и не можа да го изнесе. Той го носи досред пътя и оттам насетне не можа да го носи, падна на земята заедно с кръста. Не е лесно да се носи този кръст! Като туриш този кръст на гърба си, десет пъти ще се изпотиш, докато го изнесеш. Ако съвременните християни носеха Христовия кръст, аз съм съгласен с това, че те наистина страдат, но техните кръстчета са такива, че една муха не можеш да разпънеш. Смешни са те. Казват: „Турих кръста, но тежък е този дървен кръст!“ Чакай да видим силата ти де е: дали кръстът е по-як, или ти. Аз мисля, че дяволът лъже хората, като им туря тия малки кръстчета и ги кара да вярват в тях. Не, голям е кръстът, който трябва да носите. Който ще носи кръст, голям кръст трябва да носи!

В Индия, когато прекарват някой човек през посвещение, подлагат го на изпитания, едно от които е следното. Те имат големи,

каменни кръстове, на които заковат на гръб този, когото ще посвещават, и тъй прекарва цели три дни. Ако може да изтрае, ще се посвети, ако ли не, ще остане за друг път да го посвещават. Та казвам: не се заблуждавайте с вашите малки мъчнотии! Казал ти някой една обидна дума – то е равносилно на това, че ти е дал едно малко кръстче. Аз, като те видя с това малко кръстче, засмивам се. Иван Драганов казал на Петко Стоянов една обидна дума. Какво означава това? – Турил му едно малко кръстче и той казва: „Знаеш ли какво голямо страдание имам?“ Когато ще дойде някое страдание, нека да е голямо страдание, голям кръст – да знаеш поне, че кръст носиш. И ние не трябва да се лъжем. Когато страдаш, трябва да се раздрусаш цялото ти тяло, душа, ум, сърце, цялото ти естество, и като се намериш в тази тъмна нощ, геройски да издържиш! Изгубил си къща, жена, деца и приятели, всичко, и си останал най-последен сам. Кажи в себе си: „Бог не може да се измени! Великото в света не може да се измени, а малкото в света не може да се повреди. Аз съм малкото и няма да се повредя, понеже Бог не се изменя. Следователно ние сме двама в света – Бог и аз всичко можем да направим.“ Човек не може да се повреди, защото е малък, а малкото прониква всичко.

Вие казвате: „Обзел ме е един дявол, че ме мъчи.“ Ами дявола кой го е обзел? Тебе дяволът те кара да съгрешаваш, ами кой кара дявола? Всеки е дявол сам на себе си. Хората са и дяволи, и ангели. Когато един човек иска да бъде голям като Бога, той дявол става, а когато иска да стане силен, непобедим за злото, той става най-малък, на мястото си е тогава. Ние трябва да станем много малки в света, да се смирим. Смирението е закон на смеляване. Щом станем много малки, ние ще бъдем непобедими. Щом си малък, никой не може да те види, никой не може да те намери. Де ще те намери? Ти си зад сцената, всичко виждаш, а тебе никой не вижда. Само когато си невидим, тогава можеш да действаш, както искаш. Ние се стремим

към силата, нея трябва да придобием. Божествената сила седи в малките добродетели. Това е закон.

Сега, ако вие не усвоите този закон, каквито други планове и да имате, всичко ще рухне, всичко ще се събори, както е било досега в света. Кой човешки грандиозен план не е пропаднал? Вие ще строите пирамиди една след друга, както тази при Гиза, която показваше културата на човечеството. Можа ли тази пирамида да спаси Египет? – Не можа. Съвременното човечество има велики изобретения, но тия неща можаха ли да го спасят? – Не. Спасението на човечеството седи в друго нещо. Някой от вас ще каже: „Аз за такива страдания ли съм роден?“ – Не, аз ви питам: кой от вас е роден за страдания като Христовите? За какви страдания сте родени аз мога да ви докажа. Как? – Ще ви заръчаме големи кръстове като на Христа, ще ги турим на гърба ви и ще кажем: „Хайде сега към Голгота, да видим можете ли да го носите!“ Ако го носите до половината път и не можете по-нататък да го носите, а се нуждаете от помощ, вие все пак сте герой.

Та всинца вие трябва да се родите отново. Докато дойдете до новораждането, ще минете ред изпитания, страдания. Аз съм ви говорил толкова пъти за страданията, но вие не можете да ги издържате. Вие не можете сами да решите една задача. Даде ви учителят една задача и вие току отивате да питате този, онзи как да я решите. Най-после се намери някой да ви я реши и вие я преписвате наготово. Оставяте ли други да ви решават задачите, вие никога не може да се научите да ги решавате. Вие сами трябва да се опитвате, да видите колко задачи може да решите. Ако останат 1-2 задачи нерешени, тогава попитайте някой ваш другар или учителя си как да ги решите. Половината от задачите си обаче сами трябва да решите.

Вие казвате: „Ние сме хора от Новото учение.“ Добре, какви са отличителните белези на Новото учение? Аз ще се спра някой път да говоря конкретно по какво се отличава Новото учение, тъй като всяко

учение, всеки живот се отличава с известно нещо. Например у вас се е развила грамадна енергия, която не използвате, вследствие на което се явява между вас несъгласие и някои казват: „Несъгласие има между нас.“ – Да, аз виждам това нещо. То се дължи на известен психологически закон. Вие, като не можете да пласирате разумно тази енергия във вас, започвате да се предизвиквате едни други, по този начин вие търсите изходен път на тази енергия. Всеки има енергия, иска да се прояви. За всеки от вас има място, през което може да излезе. И всеки трябва да излезе от своя път. Следователно ученикът се учи в училището, а възвишените духове се учат в Небето и оттам слизат да работят на Земята. Външният свят е мястото, дето вие може да проверите вашето учение и да видите доколко сте силни. Например вие срещате един човек, който не вярва в Бога, а вие вярвате. Започвате да се разговаряте. Вие му казвате: „Хайде сега, можем ли да съберем вашето неверие и моята вяра?“ Той има едно, вие имате сто. Събирате ги, стават 101. Разделяте това число на 2 и получавате 50,5. Този човек ще види, че твоята вяра превъзхожда неговото неверие. Само по този начин може да се докаже на този приятел де е смисълът – във вярата или в неверието.

Ето как бих му доказал аз това нещо. Вървим двамата. Аз нося две торби: в едната нося празно шише, а в другата шише, пълно с мляко и малко захар в него. Другият не носи нищо със себе си. Пътуваме и двамата, разговаряме се и аз му казвам: „Знаеш ли, че аз нося и твоето учение?“ – „И моето учение!“ – „Да, ще ти докажа.“ Изваждам празното шише и му казвам: „Това си ти. Отвори туй шише и виж какво има в него.“ Отваря той шишето, гледа – празно шише. Казва ми: „Аз празно шише ли съм?“ Питам го: „Ако ти би имал сто хиляди лева, би ли ми дал половината от тях?“ – „Как ще ти дам, нали и за мене трябва?“ – „Добре, ето моето учение, което почива на вярата.“ Изваждам пълното шише, изваждам две чаши –

една за него, една за мене, наливам в тях мляко, похапваме си и се разговаряме. Казвам му: „За втори път нека и твоето шише бъде пълно! Ние двамата с тебе си приличаме. Разликата е само в това, че според твоето неверие шишето ти е празно, а моето пълно. Иначе и ти си човек като мене – страдаш, чувстваш, че имаш празнота, че нещо не ти достига.“ Някой казва, че душата му е празна. Всеки човек, който чувства в себе си празнота, той е празно шише. Някой млад момък или някоя млада мома искат да ги обича някой. Виждал съм някой стар, 80-годишен дядо, търси някой да го обича – празно му е сърцето. Празното шише трябва да се напълни с мляко! Лошото не е в това, че искаме да ни обичат, но въпросът е кой трябва да ни обича. Не е лошо, че аз искам да се топля на огъня, обаче тази топлина трябва да е жива, да внася живот в мене. Не е лошо, че аз искам знание, но туй знание трябва да даде онази светлина, която да разшири ума ми. Не е лошо, че аз търся любов, но тази любов трябва да внесе в мене изобилен живот, който да бъде полезен за всички.

Сега всички вие трябва да превъзмогнете себе си. Казвал съм ви много пъти, че във вашата душа са вложени всички възможности и затова можете да постигнете всичко благородно и възвишено, което желаете. Нека започнат някои от вас да правят тия опити. Някои от вас правят такива опити и нека продължават. Някои сте се спрели – колебаете се да продължавате ли, или не. Не се колебайте, работете без колебание! Вършете повече, говорете по-малко! По-малко трябва да се говори, повече да се работи. Например какво може да се говори с един беден човек? На такъв човек му изпратете брашно, масло, дрешки за децата, и после ще го запитате: „Как излязоха дрешките, обувката, шапката – хубаво ли седят? Брашното хубаво ли беше?“ Ето например един разговор. Този човек ще каже: „Много хубаво беше и брашното, и дрехите, и обувката – всичко излезе много хубаво.“ Вие отивате при някого и го запитвате: „От какво се нуждаеш?“ – „От

брашно.“ На тази дума, на тази любов сега вие трябва да заповядате. Ще напишете на дъската думата *брашно*. Ще го запитате пак: „От какво се нуждаеш?“ – „От обуца.“ Пак написвате на дъската думата *обуца*. Казвате: „Аз ще имам предвид нуждите ви, ще се погрижа за тях.“ Казвате, но не изпълнявате. Това е старото учение. Не, изпратете всички тия неща на този беден човек и после го срещнете да се разговаряте! Така трябва да бъде според Новото учение. Ще извършиш и после ще говориш. А сега, според старото учение, ще се съберат в камарата, че ще говорят, ще прокарват закони, ще назначават старши стражари, инспектори, учители, свещеници, че ще проповядват да се отворят сърцата на богатите, че туй, че онуй. Но всичко това трябва да стане без никакви проповеди, без никакви уговаряния, а само на дело.

Аз не ви казвам да изпратите обуца на едно място, дрехи – на друго, брашно – на трето, защото ако вършите това нещо по моя заповед, вие вършите престъпление. Ако е така, аз сам ще ги изпратя. Аз съм достатъчно богат, за да мога да изпратя на всички нуждаещи се по едни обуца. Въпросът не е в това, че аз не мога да ги изпратя, но ако аз ги изпратя, ще стана още по-богат. Аз искам и вие да станете богати, затова казвам: вложете капитала, който имате! Вложете го в Божествената банка! Вие имате достатъчно знание. Вложете го! Не се интересувайте само за себе си! Като работите за вашето самоусъвършенстване, вие работите едновременно и за усъвършенстването на целия свят. Когато аз работя за себе си, нямам предвид само своята работа. Защо? Защото онази малка искра, която прави усилие да се запали, да се възпламени още повече, тя предава своята енергия на окръжаващите я и всички останали искри се възпламеняват и образуват обща топлина. Един ден всички ние като придобием Божественото в нас, тогава и целият свят ще стане Божествен и всички ще се радваме в пълнотата на Божествената

Любов. Вие живеете, за да изнесете пред света тази Божествена светлина и топлина. И тогава Бог ще се прояви хармонично във всички души. Всеки един от вас ще прояви Божията Любов по особен начин. Всеки един от вас ще прояви Божията добродетел по особен начин. Това е красивото в света! Вие няма да направите доброто тъй, както аз ще го направя, но по особен начин. Всяка душа има свой особен начин, по който може да прояви Доброто в света. Това именно ще ви повдигне. За да направите едно добро, няма да ви отнеме много време, затуй не отлагайте момента да направите доброто. От тази вечер започнете да се приготвяте да направите утре едно добро. Хайде да видим колко души от вас ще направят утре по едно малко добро.

Една голяма спънка за учениците е тяхното малодушие. То произтича от едно физическо заблуждение. Човек, който е владееел грамадно физическо благо, той често се самозаблуждава да мисли, че е силен. Например военният, докато носи шашка, е силен, но без шашка е малодушен; банкерът, докато кесията му е пълна, той е силен; писателят, докато има перо, е силен; съдията, докато носи гердана със знака на правосъдието на врата си, е силен; пълководецът, докато има войници зад него, е силен, но остане ли сам, без никаква армия зад себе си, е малодушен, няма сила. Значи ние се самозаблуждаваме от нещо външно.

Някой казва: , Аз мога да направя това добро, но чакай да видя има ли някой, който ще поддържа моето мнение. Не се заблуждавайте! Доброто, което вие ще направите, Бог го поддържа. Това е важното. Аз не гледам дали хората поддържат това добро, но за мене е важно да направя туй, което Бог иска. За мене не са хората мерило, но Бог – важно е дали Той би одобрил туй, което ще направя. Всяко нещо, което иде от Бога, аз ще го направя; не го ли направя, ще дойдат други, които ще го направят. То вече не се отнася до мене. Следователно, за да се прояви вашата сила, трябва да се освободите от

физическите заблуждения, от това – да мислите, че сте силни. Силата ви трябва да лежи на такава основа, че нищо в света да не я разколебае, нищо да не я засегне. Каква е вашата сила, вие сами ще я видите. Като ви поставят на мъчения, онази от вашите идеи, която изтърпи докрай, тя е вашето богатство, на нея ще разчитате. Туй, което може да се мени, то е преходно – то е случайно във вашия живот. Туй, което остава неизменно във вашия живот, на него ще разчитате.

В заблужденията, които се срещат в съвременните хора, има и следната мисъл: още от старо време, дори и досега, хората са мислели, че само старият човек може да живее добър, чист живот, а не и младият. Значи младите хора не са за добрия живот. Това е заблуждение! И младият, и старият човек могат да правят добро, могат да живеят добър живот. Младият човек ще направи доброто като млад, а старият – като стар. Доброто се отнася еднакво и за младия, и за стария. Не мислете, че като направите едно добро, като дадете някому нещо, туй добро ще ви лиши от едно благо. Не, доброто ще ви повдигне в очите на когото и да е. Нима една добра постъпка, едно добро, което сте извършили, няма да зарадва онзи, който ви обича? – Ще се радва, вие ще бъдете идеал за него. Момък или мома, които вършат добро, се повдигат един пред друг. Всеки, който прави добро, става идеал за другите. Защо? Защото Божественото проблясва вече в него. Вие седите в бездействие някога и си казвате, че не може да направите добро, че то не е за вас. Мислите ли така, вие сте на нисък уровень, вие сте на степента на животно. Това показва, че вие не сте разбрали законите на Природата. Да направиш добро, това подразбира знания. Дяволът лъже, като казва, че нямате знания. Дяволът излъга Ева, като А каза, че няма знания, че не разбира законите. Тя отпосле узна, че има Божествено

начало в себе си, че имаше знания и че няма какво да учи от плода. Какво научи, като изяде този плод?

Често в Индия, за да стане някой човек ясновидец, употребяват някакво упоително питие – като вино или друго някое. Пийне 2-3 килограма вино и започва да вижда. Други пък употребяват някои възбудителни средства като опиум и други, но всички те са изкуствени методи и временни само. Когато човек има много да дава, става ясновидец. Ще ви приведа пример за един американец – как станал ясновидец. Той бил голям богаташ. Отива един ден на лов за риби. Дохожда на едно място, дето имало контрабандисти, които пренасяли разни предмети. Като видели този богаташ, казали си: „Този човек трябва да е някой човек на правителството, ние ще му дадем да разбере как се лови риба.“ Хващат го, завързват го, турят го в една пещера и започват да се съвещават – да го убият или не. Обаче, като чул това, той от страх почувствал, че излязъл от тялото си навън. Те решили да свършат с него. Приближава се един от тях към него, за да го убие, но вижда, че той е умрял. Запитват се помежду си: „Като е умрял вече, да го оставим ли, или да го хвърлим някъде?“ Духът му обаче пазел тялото си. Един от контрабандистите решава да го хвърли и влиза в пещерата, но като влиза в пещерата, духът на умрелия му се явява, той се уплашва и избягва навън. Казва на другарите си: „Оставете се, този човек оживя.“ Американецът сам разправя цялата си история – как се мъчил да внуши да не хвърлят тялото му, казвал им: „Идете в хотела, дето живея, там ще ви платят за мен.“ Като им говорил дълго време, най-после главатарят казва: „Може този човек да е някой богаташ, хайде да занесем тялото му в града и да кажем, че сме го намерили, та да ни дадат нещо.“

Занасят го в града. Скоро извикват един доктор. Пристига докторът, иска да му впръсне някакво вещество, за да не се разложи тялото му. Друга беля! Ако докторът направи това, не ще може да се

върне в тялото си. Духът му отива при един свой приятел и му казва: „Ще кажеш на доктора, че нищо не плащам за балсамиране на тялото си.“ Приятелят го разбрал и казал на лекаря: „Нищо не плащам за балсамиране, оставете тялото свободно!“ Отива приятелят му да вземе тялото му от контрабандистите, около 12 души, които продават тялото му и го внасят в стаята на хотела, дето живеел. Какво било учудването на всички, когато, едва-що го внесли в стаята, той станал, съживил се. Всички до един избягали навън. Той станал и разправил своята одисея. Казал: „Тежко е човек да живее в другия свят!“ Човек трябва да разбира Божествените закони! Ако човек не върви по Божествения път, той е свързан с ред опасности: разбойници ще го хванат, после лекарят ще го балсамира, тялото му ще продават, и т.н. Като минете през всички тия перипетии, тъй ще се обезверите, че при Бога не ще може да идете. Тъй ще ви балсамират, че в собственото си тяло не ще може да влезете. Ще кажете: „Не плащам нищо за балсамиране!“

И тъй, няма да отлагате! При малките мъчнотии няма да отстъпвате, ще бъдете смели и решителни да направите най-малкото добро – и това добро трябва да носи за вас и за вашите близни живот, светлина и свобода. Следователно във всичките си постъпки трябва да почувствате в себе си свобода. Тази реформа е необходима за вас. Някои казват: „От толкова години насам следвам този път и нищо не придобих.“ И още толкоз години да ходите, нищо няма да придобиете, ако не направите най-малкото добро. Вие се помъчете да го направите и ако не можете, елате при мене – аз ще ви кажа как да направите това най-малко добро. Аз ще ви кажа един начин. Но на мене ще ми бъде по-приятно, ако вие сами разрешите тази малка задача, понеже тя ще ви повдигне пред самите вас.

Когато умре един човек, какво става с него? – Всички негови длъжници започват да делят тялото му. Тъй че когато хората

започнат да се делят, аз мисля, че са умрели. Хората се делят на категории. Когато телата се делят едно от друго, те правят малки отклонения от своя път. Горе, на Божественото дръвче, вие трябва да бъдете едно самостоятелно клонче, да проявите вашата самостоятелност, но ще черпите вашата енергия от енергията на това Божествено дърво. Същевременно ще бъдете малко, индивидуално клонче, на което може да се роди някой плод. Този плод ще бъде резултат на усилието, което сте направили. Ето защо всички трябва да бъдете малки клончета или големи клончета на това Божествено дърво, за да се роди нещо от вас. Това е приятното в живота. Тази лоша миризма, която имате, трябва да изчезне, защото лошата миризма е признак на смърт. Аз бих желал да имате благоуханието на цветята, аромата на плодовете и езика на Любовта. Езикът на всинца ви не трябва да бъде език на разрушение, но език на Любовта. Аз ще съжалявам, ако отсега нататък чуя някой, на когото езикът разрушава. От тази вечер думите ви да бъдат думи съграждащи: думи на Любов, на Мъдрост, на Истина, на Правда, на Добродетел, на милосърдие, на въздържание, на кротост и тем подобни. Думите на всинца ви да внасят живот. Така трябва да бъде и между млади, и между стари. Всичко друго, което направите въвн от туй, е от лукаваго. Тогава не може да имате Божественото благоволение, ученици не може да бъдете и никакво знание не може да имате. Всички може да направите доброто, защото в сърцето на всеки одного от вас има добро. Не ставайте оръдия на нисшите духове – да им слугувате, да им ставате суфльори, и каквито драми са написали, да ги представяте. Ако искаме да представим една драма, ще поискаме отгоре да ни дадат такава. И те са писали драми. Ако ще представим една драма, ще представим Божествена драма; ако е за поезия, ще вземем сюжет отгоре, а светът нека се занимава с поезия отдолу.

После, има някои от вас, които не знаят да се молят. И между младите, и между старите има такива. Да не могат да се молят!? Ами че молитвата е първият акт, който всеки трябва да знае. Молитвата е духовното дишане на душата.

Ако вие не знаете да дишате, какво ще излезе от вас? Говоренето на физическото поле – това са хрипове на гърлото. Когато хората имат достатъчно въздух, дишат правилно, равномерно. Има някои хора, на които, като дишат, гласът им се чува. Те имат астма. Искам в Школата всинца да се молите, но без хрипове, а с онова свободно плавно дишане: тъй да дишат, че като си туря ухото, да не се чува нищо. Въздухът да излиза гладко, тихо, като че този човек е умрял. Това е правилно дишане! Когато човек се моли на Бога, благоухание да излиза от него, лицето му да сияе. В такъв човек има знание, сила, мъдрост, той се занимава с най-великото в света. Като се молите, няма да казвате, че сте грешник – това са елементарни работи. Има други, по-велики работи, за които трябва да се молите. Аз бих се молил тъй: „Господи, моля Ти се, изпрати ми един ангел да ме научи как да направя най-малкото добро! Да ме научи как да проявя най-малкия акт на Любовта, да ме научи на най-малкото знание, да ме научи как да дам на хората най-малката свобода, да проявя най-малкото милосърдие.“ Оттам ще започна аз, а вие отивате при Господа и казвате: „Господи, не знаеш ли, че аз съм най-голямата грешница?“ Господ казва: „Тук не става въпрос за грехове.“ За учениците това не е въпрос. Аз мисля, че вие не сте грешници, но отсега нататък може да правите грехове. Ние ви приемаме в училището като праведни хора и ви казваме: ще се учите, ще го посещавате редовно, няма да лъжете. Не изпълнявате ли това, отсега нататък може да съгрешите. Може да сте направили най-големите грешки, но ние ви приехме в училището като праведни. Дипломите ви взехме, записахме ви в училището, но отсега нататък ако лавирате, може да минете за грешници. Няма да

минете лесно. Вие искате да минете по лесния път, но не може. Никакъв подкуп, никаква празна дума не се позволява. От вас се изисква учение, доброта, любов, и то каква любов? – Любов, която включва в себе си всичко.

Сега вие ще кажете: „Учителя е говорил много пъти тъй.“ – Не, за пръв път ви говоря тази вечер така. Нали съм ви казвал, че водата, която тече от една и съща чешма, всякога е различна. Много пъти сте ме слушали, но тази вода е друга. Следната неделя ще ви говоря друго нещо, друга вода ще бъде. Няма да ви говоря два пъти едно и също нещо. Силата, която действа чрез Словото, е друга: Бог се проявява всеки момент различно. От невидимия свят ви желаят доброто, затова вие не трябва да отлагате учението за някое друго прераждане. Може да се преродите и друг път, но ще останете в тринадесетата сфера, а в тринадесетата сфера ще имате копита, па ще имате и крила, ще имате муцуна, ще имате опашка, ще имате люспи като рибите и т.н. Питам: такова прераждане струва ли?

Бих желал в бъдещия си живот да сте растения от висша еволюция, да сте живи растения в ангелския свят. Ще си зададете следната задача: да минете от това си състояние в друго, по-висше. Този е един важен момент за вас и всеки може да го използва, всеки има възможности в себе си. Някои вече сте минали в по-горно състояние и сега ще продължавате, няма да се връщате назад. След вас идват други, които не са взели тази стъпка. На тези, които се колебаят, аз казвам: влезте вътре! – нищо повече.

Сега теософите казват: „Като се влезе през тази врата, иде кармата“, а тя била тежка. Щом сте пуснати веднъж в рая, влезте, не се плашете! Ако ангелите, които пазят тази Божествена врата, съизволяват да те пуснат, влез, не се плаши! Важното е да те пуснат. Ако влезете, казвам: не заспивайте, защото ще дойде младоженецът, ще намери, че масло нямате да запалите светилниците, и ще се

затвори вратата. Вие ще хлопате, но няма да ви пуснат. Бъдете будни, защото посред нощ ще дойде младоженецът. Разбирате ли какво значи посред нощ? Онзи, който е буден, ще влезе; онзи, който не е, ще остане отвън. Аз не желая да бъдете от онези, които ще останат навън. Будни ще бъдете! Толкова време сте били будни, но ако заспите един час, ще останете назад, а това не струва. Тъй разгледан, животът има вече друг смисъл. Вие обаче няма да останете вън. Вие ще усетите в себе си онази Божествена сила, онази младост, онази Божествена Любов, Божествена Мъдрост, Божествена Истина, онова Божествено благо, и ще разберете в какво седи дълбочината и широчината на този Божествен живот. Тогава вие ще минете от състояние на смърт, на ограниченост, в състояние на безсмъртие, на Божествена свобода.

И тъй, ще започнете с този малък акт: да направите най-малкото добро. Тази година ще започнете с една връзка, защото всяко добро, което сте направили, е връзка, която постепенно се усилва. Постоянно трябва да правите такива връзки, а не само веднъж. Когато се дават условия, постоянно трябва да се използват и никога да не се изгубват.

Мото през седмицата:

Топлина на душата, светлина на ума, нежност на душата и сила на духа. Това е, което желаем Господ да ни даде.

Размишление

Втора лекция 22 октомври 1924 г.

ТЕМПЕРАМЕНТИТЕ

Размишление

Бяха прочетени няколко работи върху темата *Отличителните черти на физическия и духовния живот*⁴⁵.

Тема за следния път: *Най-силното чувство в човешката душа.*

Тази вечер ще ви говоря върху темата *Темпераментите на човека.*

Човек трябва да се проучва така, както сега го намираме, а не както е било неговото първоначално състояние. Ние не знаем какво нещо е бил човекът първоначално; ние не знаем какво ще е за в бъдеще. Това са неща, които можем да предполагаме, но ние трябва да проучваме човека тъй, както го виждаме, както го знаем днес, а знае се що е човек, понеже всеки от вас е човек и знае нещата по себе си.

Някои хора са бързи – вървят по пътя бързо, лесно се движат. Други някои са бавни – едва се движат, клатят се като гемии. Защо е това различие? Нали и единият, и другият са човеци? Това са малки прояви, но ние ще обърнем внимание на малките прояви. На какво се дължат тези прояви? Защо някой човек върви бързо, а друг – полека? Още от старо време, щом някой стане чорбаджия в селото, той вече не върви бързо, започва да се движи бавно. Защо? – Работите му са уредени вече. Онзи човек пък, на когото работите не са уредени, той върви бързо, стреми се. И единият, и другият не съзнават кои са подбудителните причини. Ако попиташ единия защо върви полека, той ще ти каже: „Всички от нашия род вървят така. Дядо ми, працядо

⁴⁵ Във втора лекция темата е дадена като *Отличителните черти на физическия и духовния човек.*

ми вървяха така, и аз не мога да се отклоня от своя път. Това е в моето естество, в моето разположение – аз не обичам бързия ход.“ Ако попиташ другия защо върви бързо, той ще ти каже: „Аз не обичам да вървя полека, натурата ми е да вървя бързо.“ И единият е прав, и другият е прав.

Още от старо време старите окултисти-алхимици са определили четири състояния на материята: твърдо, водно, въздухообразно и огнено състояние. От тези четири състояния те са извадили четири темперамента на човека. В сегашната наука като основни, най-важни елементи за живота, определят четири от тях, а именно: въглерода, водорода, азота и кислорода. Те не са единствените важни елементи, но те се намират в по-голямо количество в Природата. Тези четири елемента донякъде съответстват на четирите състояния на материята, които старите алхимици определят, както и на четирите темперамента в човека. Те са казвали, че в човешката наука се срещат следните четири темперамента: сангвинически, холерически, флегматически – някои го наричат меланхолически, и нервен, или умствен темперамент. Така са класифицирали старите алхимици темпераментите в човека, но те не са обосновани на строго научни начала. В по-новите времена учените хора на Запад намират, че в човека съществуват само три темперамента, които почиват на три основни системи, съществуващи в човешкия организъм. Първата система е тъй наречената жизнена система, в която влизат кръвоносната система, дробовете, стомахът и жлезите. От тази жизнена система те са извадили жизнения темперамент, или тъй наречения *витивен* темперамент, от латинската дума *vitea*, която значи живот. След това иде костната система, с мускулите и лигаментите. Тя е динамическата система. От тази система се образува двигателният, или *мотивният* темперамент. И най-после, имаме третия темперамент, наречен *умствен*, или нервен, с

преобладаващо влияние на мозъка и нервната система. Тъй че когато в тялото преобладават силите на ума, на мозъка, преобладава и нервната система. Тогава имаме хора с умствен темперамент, които се занимават с умствен труд. Те се интересуват от умствения свят. Всички онези, у които преобладават силите на стомаха, гърдите и кръвоносните съдове, са хора повече на живота, на удоволствията, на света. Те не обичат тежката работа. Повечето от тях са търговци, дипломати, актьори, а някои са художници. Хората с мотивния темперамент са най-деятелни. От тях излизат военачалници, генерали, водители на партии и други. От тия три темперамента са произлезли още четири. Първият темперамент е родил други два. От белите дробове се е създал сангвиническият, а от стомаха и жлезите – флегматическият темперамент. От мотивния темперамент във връзка с жлъчния темперамент се е създал холерическият. В него преобладаващо влияние имат костите, а донякъде – нервната система, черният дроб и жлъчката. От умствения темперамент е произлязъл нервният или меланхоличният темперамент. Тъй щото има три основни темперамента и четири производни. В най-ново време обаче науката приема седем темперамента в човека, които отговарят на седемте системи в него: мозъчна, мускулна, дихателна, кръвоносна, хранителна, очистителна и чувствителна.

Във всеки темперамент преобладават известни качества от материята. Споменах, че материята във физическия свят се среща в четири състояния, които понякога се проявяват в човешките темпераменти. Първият темперамент, сангвиническият, е наречен още въздухообразен. Нека химиците кажат кои са важните свойства на въздуха.

Отговор: *Той е въздухообразна смес, която се състои главно от азот и кислород.*

В него влизат всички онези вещества, на които е свойствено разширението. Вследствие на това онези хора, които имат сангвинически темперамент, имат свойството да се разширяват силно. В техните мисли, чувства и действия има силно разширение. Те са експанзивни, всякога преувеличават нещата. Най-малката радост в тях се изживява силно. Те скачат, радват се като деца. Не се минава половин час след това, в тях става смяна. Те са хора, подобни на времето. Ще ги видиш радостни, скръбни, след това гръмотевици, прах – всичко се сменя бързо.

Във втория темперамент, тъй наречен флегматически, преобладаващо влияние в него има водата. Понеже водата не е тъй подвижна, както въздухът, хората с такъв темперамент също така не са много подвижни. Водата е подвижна само когато има наклон. Тези хора се отличават със студенина и мудност, в тях преобладава водното състояние. Изобщо те обичат жидките, течните вещества. Хора с такъв темперамент са хладнокръвни, самообладанието е силно развито в тях. Някои от тях са много мързеливи. За такива хора турците казват: „И светът да изгори, те не искат да знаят.“ Турците имат много анекдоти за тях. В Цариград имало много такива хора с този темперамент, наречени *дембели*, които били на разноски на султана – той се грижел за прехраната им. Обаче в скоро време се наплодили толкова много дембели, че султанът се видял в чудо. Извиква своя везир и го пита: „Как да се освободим от тези хора, които не са толкова умни, а съставляват товар на хазната?“ Везирът отговорил: „Ще запалим дембелхането да гори и колкото души от тях останат в това време, когато гори, те са истинските дембели, за тях ще оставим известен приход. Тия от тях, които избягат, ще пратим на работа.“ И действително, запалили дембелхането. Всички се разбягали, с изключение на двама. Единият от тях казва на другия: „Хайде да бягаме, дембелхането гори!“ Другият му отговаря: „Как не

те мързи да говориш!“ От една страна това хладнокръвие е добро нещо. Така постъпвайте и вие. Като ви дойде някоя беля, кажете на този, който ви говори: „Как не те мързи да говориш!“ Иначе онзи, който иска да урегулира своя темперамент, трябва да научи свойствата на водата. Главните съставни елементи на водата са водород и кислород.

Третият темперамент е холерическият, дето преобладаващо влияние имат жлъчката, черният дроб, нервната система и костите. Хора с такъв темперамент по някой път са високи, с черни коси, много енергични, изобщо динамически. В тях преобладава въглеродът. Значи има натрупване на въглеродни вещества, които, като се запалят, предизвикват пожар. Човек трябва да пази да не се запалят тия вещества. Тези горителни материали са като сухи клечки. Запалят ли се, трябва да стоиш далече.

Най-после иде меланхоличният темперамент с преобладаващо влияние на нервната система. В него има огън. Хората с такъв темперамент са в постоянни вътрешни безпокойствия; вътрешните процеси не стават правилно в тях, вследствие на което се образува повече топлина. В този темперамент няма достатъчно азот, който да регулира горенето. Някои казват, че азотът спира живота. Не, азотът регулира горенето. Той не дава възможност да се прояви животът изведнъж. Ако животът се прояви изведнъж, човек бързо ще се изтощи, затова животът трябва да се проявява постепенно. Да допуснем, че във вашето естество се наберат повече динамически сили, какво става? – Явява се значи повече кислород, който усилва дейността, усилва живота и човек става активен в своите мисли, желания и действия. Той скача, радва се, но тази радост е преходна. Тази радост е, както когато някой човек пийне малко винце или спечели пари. Тук азотът е необходим като регулатор.

Меланхолията се явява у хора, които имат чрезмерни желания. Крайно меланхоличните хора са крайно амбициозни. Те са меланхолични, защото желанията им не могат да се осъществят. Например у някои хора се явява желание да станат светии. Това не е желание на душата им, а желание да блеснат пред хората. Това не е онзи вътрешен огън на душата, не е онзи Божествен огън, който произлиза от дълбочината на съзнанието, от някакво убеждение. Аз различавам в света два вида огън. Като се запалиш от единия огън, гориш и изгаряш, а като се запалиш от другия, гориш и не изгаряш. Например тази вътрешна топлина, която е у нас и от която не се изгаря, тя е естествената топлина на организма ни, 36.37° , която придава една приятност. Докато сме в здравословно състояние, тази топлина е приятна. Но щом се наберат в нас ненужни енергии, явява се една неестествена топлина, при която се започват химически реакции, явява се възпаление, при което температурата се повишава на $40-41^{\circ}$, става триене между клетките и нервната система се разстройва, т.е. онези съдове, които служат в организма като проводници на живота, се блокират, задушават, и ние казваме, че тия хора умират от задушаване. При това задушаване става едно напрежение в нервната система и човек умира. Затова най-първо се изисква човек да се изпоти, за да се отворят тия съдове, и така той да се спаси. Само чрез изпотяване тялото ще дойде в своето естествено състояние.

Сега мнозина от вас искат да урегулират живота си и казват: „Господ ще уреди всичко.“ – Не само че Господ ще уреди всичко, но Той е уредил всичко. Господ няма да ходи по нашите умове. Какво мислим ние, е едно нещо, а какво мисли Господ, това е друго нещо. Ние, които сме дошли на Земята като ученици да ходим по ума на Бога, ще изпълняваме Неговите закони. Тези закони няма да се изменят заради нас. Ние мислим, че тези закони могат да се изменят

заради нас, но не е така, и затова виждаме, че понякога те носят за нас нещо добро, а понякога – зло. Когато сме в хармония с тях, носят нещо добро; когато сме в разрез с тях, носят нещо лошо за нас. Следователно всеки ще има в организма си толкова кислород, колкото е необходимо за горенето; толкова азот, колкото е необходимо за урегулиране на живота; толкова въглерод, колкото е необходимо за гориво на организма; и толкова водород, колкото е необходимо за влага на организма. Значи няма да желаете повече земя, нито повече ниви, нито повече жито. Така е за онези, които разбират живота.

Ние говорим сега за ученика, който разбира живота, защото всяка една идея, всяка една мисъл в духовния свят има своя тежест и може да се претегли. Всяка ваша мисъл, за която вие мислите, че е без тежест, при ония чувствителни везни тя може да се претегли, има своя специфична тежест. Ако имате една любовна мисъл, и тя си има своя тежест, защото и силите могат да се теглят; могат да се определят и качествата на силите, които действат в мислите. Та каквото чувство, каквато мисъл и да имате, те се определят според действащите в тях сили. Казвате: „Мисълта е нищо.“ – Не, не е нищо, тя има динамическа сила, има тежест, има известно съотношение. Мисълта може да действа равномерно, без да става каквато и да е експлозия. Има мисли, които могат да предизвикат експлозия. Ако в някоя ваша мисъл се изгуби азотът, тя става взривна. Азотът е, който урегулира силите на мисълта, на живота. Това не е според сегашната химия, но според старите алхимици, които смятат азота за един от най-старите елементи, от най-уравновесените; затова в него няма тези преходни състояния, както в другите елементи. Той е много консервативен. В него нещата стават систематично, плавно, той регулира всички други елементи. Казахме, че тази сила, която се съдържа в азота, е свързана с нервната система и с мозъка. Ето защо, щом започне да се намалява или да се губи азотът, в ума на хората се заражда едно безпокойствие.

Това, че някои хора полудяват или получават апоплексически удари, се дължи на липсата на азот, на липса на неговите сили в мозъчното вещество, вследствие на което се изгубва равновесието на организма. Щом се изгуби равновесието, кръвообращението вече не става правилно в мозъка, явява се прилив на повече кръв в главата, която кръв, като не може да се оттегли назад, блокира известни центрове на мозъка, предизвиква удар и тия блокирани органи се парализират.

Та първото важно нещо за вас: ще знаете, че силата на вашия живот зависи от състоянието на вашия мозък. Не е важно какво е състоянието на външния свят, важно е състоянието на вашия мозък – от него зависи вашето бъдеще. Вие ще ми възразите: „Не, от моя дух зависи моят живот.“ Добре, но твоят дух може да се прояви само чрез твоите здрави ръце и крака. Ако се отрежат ръцете и краката ти, какво ще остане? Първият орган, чрез който може да се прояви човешкият дух – това е мозъкът. Следователно вие ще пазите този единствен орган, чрез който може да се проявявате, няма да излизате от него, няма да го залагате никъде, няма да разрушавате туй, красивото в мозъка си. Например имате едно гневно състояние. Казвате: „Какво от това, че съм гневен?“ Да, но зад ушите във вас става силно прииждане на кръв, вие силно се зачервявате. Щом придойде толкова много кръв в мозъка, събуждат се известни разрушителни сили и тогава виждаме много хора в такова гневно състояние да чупят прозорци, да блъскат врати, и като изразходват тази енергия, казват: „Аз съм малко нервен, малко съм възбуден.“ – Не, ти си допуснал да се прояви в тебе един разрушителен център.

Така е и във време на война. Като се възбуди един разрушителен център, става търкане между въглеродните частици и те се запалват. Така се образува в организма това неестествено горене. Затуй, когато човек се разгневи, усеща някакъв огън на сърцето си. Не мислете, че с тези разгневявания, викания, вие ще оправите живота. Вие имате

един слуга, когото биете, карате му се, заплашвате го, но един ден и той ще стане умен като вас и ще ви набие. Бащата може да бие детето си и то да плаче, но един ден то ще стане голям момък и няма да плаче вече. Аз виждам: някое малко дете е пораснало, станало е момък на 25 години – хване баща си, поразтърси го малко и му казва: „Татко, я седни тук!“ Бащата сяда. Синът му казва: „Светът не се управлява със сила, но с ум. Аз не съм говедо да ме биеш. Кажи ми с думи – ще те разбера, а не да ме налагаш с тояга. Ще ме извиниш, но ти трябва да измениш правилата, законите на своята държава, на своята камара. Ти ще прокараш малко по-миролюбиви закони.“ Синът си извоюва правата, а мъжът казва на жена си: „Бабо, нашият син не се покорява, както по-рано. Няма да бъде по старому вече. Днес ме хвана, разтърси ме малко.“ Разтърсили го! Писанието казва: „Когото Бог обича, наказва го.“ Наказанието има смисъл. Бог наказва само разумните хора, безумните никога не наказва. Безумните хора ги тъпчат само – нищо повече. Може да се наказва само умният човек.

Казвам: в тия състояния вие трябва да определите какъв темперамент сте, какви вещества преобладават у вас. Ако преобладава въглеродът, вие ще имате ламтеж към материалния свят, вие ще имате чрезмерни желания и много материя натрупана, но трябва да знаете, че това е едно неестествено състояние. Ако не се пазите, няма да се мине дълго време и знаете ли какво ще стане с вас? – Благоутробието ви ще изскочи, гърдите ви ще изпъкнат, навсякъде ще имате натрупване, отлагане на материя, и ще бъдете като някое прасе. Всички ще мислят за вас, че сте много разположени, но това не е нищо друго освен натрупване на излишни материали. Но виждаш, дойде след време някоя болест – смъкнала този човек. Пълните хора изобщо не могат да издържат. Слабите хора издържат повече. Пълните хора не могат да издържат и в духовно отношение, защото

духовният живот, в който сте влезли, изисква един уравновесен организъм, с един мозък от най-фина, еластична, пъргава материя, издръжлив на всички напори в живота; същевременно се изисква една отлична дихателна система, един стомах, който да функционира правилно, да приема малко храна, която да обработва и да използва правилно. И най-после, костите и мускулите му да бъдат така подвижни, че да свършват всяка работа с най-малко разноси.

Ние, съвременните хора, които не разбираме този закон, работим много. Някой казва: „Аз днес работих 12 часа.“ Да се работи 12 часа, това е заблуждение! Тази работа за 12 часа всъщност е работа само за 3 часа. Но като работиш при неразположение на духа, разбира се, че ще работиш много. Онзи крояч шие нещо – развали го. Шие – разпаря, шие – разпаря, и най-после казва: „Тези дрехи ги работих цели три дни, скъпо ми струват тия три дни.“ – Да, при неразположение на духа работите се усложняват. Това е при писане на поезия и при свирене, при всички работи изобщо – така не се успява. Ние сега сме направили живота си нехармоничен вследствие на тази дисхармония, която съществува вътре в нас. Дойде някой, казва: „Аз съм хладнокръвен човек.“ Какво подразбира той под хладнокръвие? – Хладнокръвният човек е синоним на разумния човек. В какъв смисъл? – Разумният човек не може да се изненада от нищо. Той е предвидлив във всички случаи. Разумният човек, ако е земеделец, няма да остави житото си неотъпкано, неожътано.

Сега ще направя едно малко сравнение, да видите как разните хора правят погрешки. Някой запитва: „Ами не трябва ли да имаме едно малко удоволствие в живота си?“ Аз обяснявам това по следния начин. Представете си двама слуги, които живеят при един много добър господар, който има пълно доверие в тях. Те много се обичат. Праща ги господарят им на нивата да орат, но целия ден те си говорят за любов и не орат – нивата остава неразорана. Връщат се у дома си,

господарят ги пита: „Изорахте ли нивата?“ – „Изорахме я.“ Господарят не проверява, вярва им. На другия ден той ги праща да посеят нивата. Отиват те, но целия ден пак си говорят за любов. Връщат се. „Посяхте ли нивата?“ – „Посяхме я.“ Нищо не са посели, цял ден са се разговаряли. После ги праща да я оплевят, след време да я пожънат, но те си приказвали пак за любов, нищо не работили. „Ожънахте ли житото?“ – „Ожънахме го.“ – Не, нищо не са направили те. Най-после някои казват: „Нас не ни трябва тия работи, ние и без хляб можем.“ Добре, дайте ми пример, дето някои духовни хора могат да живеят 80 дни без хляб.

Вие казвате: „Христос е прекарал 40 дни пост.“ Оставете Христа, покажете ми някои духовни хора, които да са гладували толкова време и да не отслабнат, да останат пак така здрави, с червени лица, каквито са били по-рано. Значи Бог е създал човека така, че трябва да яде, защото яденето има смисъл. Яденето е любов. Когато човек яде, без да разбира смисъла на яденето, той върши престъпление.

Някои казват: „Трябва да се яде много.“ Колко трябва да се яде? Един чувал ли? Един слон изяжда пет крини ориз. Смятали ли сте какво е отношението по тежина между слона и човека? Кажете ми тогава какво е отношението между храната на слона и на човека, като имате предвид тяхната тежест? Някои поддържат, че ние трябва да ядем много. Хубаво, колко хиляди мухи могат да се нахранят с един човешки обяд? Аз мисля, че с този обяд ще се нахранят повече от 200 000 мухи и пак ще остане нещо от яденето. Питам тогава: коя е нормата, която определя кой колко трябва да яде? Ако се съберат слонът, човекът, мухата и пчелата, по колко трябва да яде всеки от тях? Определено е колко трябва да яде един човек.

Сегашните учени хора са определили каква храна и по колко храна трябва да се яде от тази или от онази, за да се навакса еди-коя си изгубена енергия. Ако туй е вярно, добре е тогава. Питам: онези

млекопитаещи, които пасат само трева, и онези животни, които живеят на север и се хранят пак само с трева, де намират различните елементи, необходими за организма си? Значи в тревата се намират всички необходими елементи за поддържане на организма. Ако ние знаехме как да употребяваме храната, нямаше да ни трябва абсолютно никаква друга храна освен житото. За да знаеш как да се храниш с жито, трябва да знаеш как да изменяш своите състояния. Като храниш всеки ден с жито, няма да имаш едно и също състояние. Като променяш своето състояние, ти ще привличаш всички онези елементи, които се съдържат в житото. Да допуснем, че искаш да извлечеш елементи за ума си. Какво ще направиш? – Ще впрегнеш азотните вещества на работа, като мислиш постоянно за духовния свят, за Бога на Любовта. Само така ще извлечеш тия необходими за теб елементи от житото, които Слънцето е вложило в него. Ако искаш да извлечеш енергия за чувствата си, за сърцето си, ще впрегнеш кислорода на работа. Защо? – Защото в дробовите при процеса на дишането се образува това приятно горене. Не се тревожете, но впрегнете на работа в себе си тези благородни чувства, които могат да ви повдигнат. Ще мислите, че всичко в света е хармония, че всичко, което става, е хармонично. И в болести, и в страдания, и в смърт, и в земетресения – във всичко ще виждате Божията Любов. Като разглеждате нещата така, не може да не извлечете от житото всички онези елементи, необходими за вашите чувства.

Онзи човек, който разсъждава защо Господ създаде света така, а не иначе, той е анормален – нищо повече. Следователно ние няма да изучаваме света в неговата анормалност, а ще го изучаваме в неговото естествено и Божествено състояние. Анормалното състояние е лакомията на човешкия живот. Ние се стремим към повече живот, а същевременно изгубваме и този, който имаме. Онзи, който изисква много живот, изгубва и малкия си живот. Аз съм наблюдавал тия

неща, следил съм и тяхната статистика. Колко случаи съм наблюдавал в живота! Един господин от Шумен казваше: „Аз ще живея 200 години.“ Но този човек умря след две години. Животът не седи в лакомията. За да запазиш живота си, трябва да си благодарен на малкия живот, който имаш. Животът седи в първичния живот на клетките. Клетките в човешкия организъм не умират. Той умира, а те си отиват на своето място. Когато човек умре, клетките от неговото тяло започват да живеят своя първичен живот. Същото е и с нашите чувства. И теософите прокарват една подобна теория, че човекът може да умре, т.е. може да умре неговото схващане за нещата, но неговите чувства постоянно продължават живота си, защото чувствата на човека съставляват неговия живот. Докато човек контролира всички свои клетки, той живее, но когато загуби този контрол, в него се започва обратен процес.

Та когато казваме, че трябва да живеем един чист и свят живот, подразбираме онзи правилен живот, онези правилни мисли. Ако искате да живеете в духовния свят, темпераментите си и там ще носите. Не мислете, че там няма темпераменти, че там няма особени състояния, та ще може да се освободите от тях. В духовния свят ще има още по-фини състояния на човешкия дух. Изобщо много окултисти твърдят, че в духовния свят има еднообразие. Не, те не са ходили в духовния свят да видят, че там има разнообразие, хиляди пъти по-голямо от това на Земята. Ако един човек от този свят отиде в онзи, той няма да види разнообразието, а еднообразието. Как си представяте духовния свят? Аз съм говорил с много стари българи, питал съм ги как си го представят. Те си го представят като свят на абсолютно мълчание, дето всички хора седят и мълчат и всяка душа си мисли за себе си, за онова, което е правила в живота си, което е изпатила. Не е така, това са анормални схващания на един физически живот, схващания на един болезнен свят. На същото основание много

религиозни, духовни хора до известно време мислят, че всички хора са добри, но щом заболяят, мислят, че всички хора са лоши. И едното, и другото състояние не е вярно. Добри хора са само разумните, а лоши хора са само безумните. Това зависи от състоянието ти, как ще постъпиш. Ако аз увредя интереса на своя ближен, аз ще страдам, няма да страдат другите. Ако дясната ми ръка не може да познае, че има отношение към лявата, и вземе един нож и я мушне, няма ли и тя да почувства болката? И лявата ръка ще почувства болка, и дясната ръка ще почувства болка. Някой казва за някого: „Аз ще му направя нещо лошо, ще му напакостя.“ Добре, след като го мушнеш, след като му направиш някаква пакост, и ти ще я почувстваш, ще разбереш, че си свързан с него. Ти ще почувстваш, че не трябва да нарушаваш Божия закон.

И тъй, темпераментите са свързани с по-важните елементи. Азотът например е регулаторът в живота. Сангвиническият темперамент ни доставя онази топлина, която е необходима за растенето на нашия живот. Витивният темперамент е необходим за нарастване на корените, за тяхното засилване, а холерическият темперамент представлява онези динамически сили – вятър, дъжд, бури – необходими да разклащат растението, защото ако не се разклащат, соковете не могат да текат правилно от долу на горе. Промените, които стават в Природата, съдействат за развитието на растенията, имат предвид цялото растително царство. Следователно всички страдания са необходими за разтърсването на вашия организъм. Някой пита: „Защо ми дойде това разтърсване?“ – То е необходимо за разпраждане на всички елементи из организма ви. И действително, след като сте страдали морално, вие се усещате обновени. Даже и след като сте боледували известно време физически, вие пак се усещате обновени. И тъй, физическите болести и моралните страдания в човека – това са все упражнения на

холерическия темперамент в живота ви. Някой път, когато трябва да отслабнете, когато вашето благоутробие трябва да спадне, това показва, че водата във вашия организъм трябва да отиде от едно място на друго, тази енергия да се трансформира. Следователно никакъв излишък от енергия не трябва да има във вашия организъм – трябва да има точно толкова енергия, колкото е потребно. Излишната енергия трябва да се върне в Природата.

Изобщо Природата не търпи абсолютно никакъв излишък в организмите. И всички страдания на съвременните хора се дължат все на тия излишъци, все на неразбирането на живота. Вие казвате: „Ами нали трябва да се погрижим за себе си!“ – Трябва, но как? Как се грижат пчелите за себе си? Пчелите, след като влязат в един кошер, започват да си приготвяват мед толкова, колкото им трябва за през зимата. На 50 000 пчели например колко мед им трябва? – Най-много 30 килограма. Толкова си приготвят те и напролет, когато цветята цъфтят, те отново си събират мед. Добре, ако това е вярно за пчелите, то и ние, като в един кошер, колко мед, колко бюджет ни трябва за през годината? И пчелите знаят този закон. Ако вие турите в един кошер много рамки, те ще напълнят само толкова, колкото годината позволява. Същото е и за човека. Всеки човек трябва да събере не толкова, колкото иска, но колкото позволява годината. Следователно, ако ти искаш нещо повече, трябва да видим колко позволява твоят бюджет, колко ти е определил той. Някой има 500 лв., друг – 1000 лв., трети – 2000 лв. – толкова е техният бюджет, а други имат 10 000, 20 000 лв., 500 000 лв., но и първите не живеят ли? – Живеят. Но българите казват, че сиромашът живеел кучешки живот. Добре, ами ако богатият краде и живее с кражби, този живот не е ли кучешки? Казват, че сиромашът се мъчи. Да, ако сиромашът се мъчи, лошо е, но ако сиромашът живее по Бога, животът му е блажен. Ако пък богатият при своето богатство не живее по Бога, тогава и той се мъчи. И неговият

живот е неестествен. Следователно ние трябва да се стремим към онзи вътрешен, Божествен живот, да знаем нормата на нещата. В нас има една определена норма, която регулира отношенията в живота.

Аз съм правил различни опити, които са ме убедили в това. Отивам при някой търговец да си купя някакъв плат. Питам го: „Колко струва този плат?“ – „Толкова.“ Дам му, колкото иска, и не правя никакъв въпрос повече. Отивам при втори търговец, купувам и от него плат, като му плащам два пъти повече, отколкото струва платът. Аз съм проверил, зная колко е истинската стойност на плата, и ако струва 200 лв., давам на търговеца 400 лв. Той казва: „Господине, много ми давате, платът не струва толкова.“ Взема точно колкото струва платът и ми връща останалите пари. Вие казвате: „Ама този човек може да ви излъже.“ – Не, всички хора не лъжат. Щом вляза в един дюкян и искам да изхитря търговеца и започвам да се пазаря с него, той схваща мисълта ми и си казва: „Чакай, и аз ще те излъжа!“ Ти трябва да влезеш в такъв дюкян, дето търговецът има темперамент, съответстващ на твоя. Ще кажете: „Как ще позная в кой дюкян да вляза?“ Като вървиш, нещо вътре в тебе ще ти каже: „Влез в този дюкян!“ Като влезеш в този дюкян, ще усетиш едно приятно разположение. Влез в този дюкян, който ти се посочва, глава няма да те боли! Излезеш ли да си купуваш плат, но нямаш вътрешно разположение, вслушай се в себе си: ще чуеш, че нещо вътре в тебе ти казва: „Върви си вкъщи, не купувай нищо сега!“ Искаш да си купиш яйца – нещо ти казва: „Тези яйца не са за тебе, не ти трябва сега.“ Чуеш ли този глас, върни се. Друг ден имаш разположение – купи тия яйца за себе си. Всеки ден ти ще опитваш този Божествен закон. Ако хората го спазваха, добре щеше да им бъде.

За всеки ден има определено меню кой какво ще яде. Днес е определено за тебе картофи, утре – баница, после месо, след това варено жито, яйца или какво и да е друго. А сега ние сами си

нареждаме менюто. Ти станеш сутринта и казваш на жена си: „Жена, ето какво ще наготвиш днес“ – и започваш да изреждаш. Не, ти ще кажеш на жена си: „Каквото меню ми е определено за днес отгоре, това ще стотвиш.“ Тогава жената ще се помоли на Господа, ще каже: „Господи, кажи ми какво меню си определил за днес!“ Това е новата философия на живота. Дойдем ли до това положение, ние ще имаме общение с много по-учени същества от нас, които са преживели нашите състояния и са дошли до едно по-високо разбиране на живота. Те разбират безсмъртието и ще ни въведат в един прав път. Сегашните хора желаят това нещо, но като не разбират езика на тия същества, правят грешки, правят криви преводи и вследствие на това страдат. Затова трябва нещата да се проверяват. Ти четеш едно съчинение – ще провериш в себе си доколко са истинни тия положения, които се прокарват в него. Ти имаш възможност да провериш това нещо интуитивно. Интуицията проверява нещата моментално, а умът действа във време и пространство.

Та аз се спирам върху този въпрос именно защото някои казват, че това или е вярно, или не е вярно. Не, аз казвам, че светът, в който живеем, е разумен, той не е двусмислен свят – нещата в него са точно определени. Какво нещо е духовният свят, по какво се различава от физическия, какви същества има в него аз ще ви кажа. В духовния свят има фонографи, заведени да свирят, и тъкмо минаваш покрай някой фонограф, чуваш да ти пее: „Парице, парице, всесилна царице!“... Ти мислиш, че някой поет пее. Вървиш по-нататък, виждаш, че едно същество се разхожда, замислено в себе си, и ти казваш: „Видях едно духовно същество.“ – Не, това не е никакво духовно същество, това е само една мисъл-форма в духовния свят. Ти прочетеш някъде една мисъл и си казваш: „Тъй казва този ангел.“ – Не, това не е никакъв ангел, това е само обявлението на някоя мисъл. Най-после ти ще влезеш още по-навътре в духовния свят и

действително ще видиш някое разумно същество, което, ако го запиташ как трябва да се живее, няма да ти отговори двусмислено, но ще ти отговори прямо на въпроса. И като се върнеш от този свят във физическия, ще видиш, че всичко, което ти е казало това същество, излиза точно така, без никакво изключение. Ако ти си се пренесъл и си останал за по-дълго време в духовния свят, това същество ще ти каже: „Ти трябва да се върнеш вече в твоя свят, защото около тялото ти са събрани много хора и ако не се върнеш, ще те погребат. Ти ще видиш при леглото си майка си, баща си, брат си. Ти след една година ще постъпиш в училище, ще свършиш гимназия успешно. После ще постъпиш в университет, и него ще свършиш успешно, и най-после ще станеш писател.“ Туй същество определя цялата програма на живота ти. Ако всичко това се сбъдне, питам: има ли в какво да се съмняваш? Но ако туй същество ти каже много работи и нищо от тях не се сбъдне или се сбъдне само 1/100 от всичко, ще трябва да се пазиш. Мнозина от вас имат такива шепнения и казват: „Духът ми говори отвътре!“ – Че кому не говорят отвътре? Всеки апаш може да ти каже: „Иди открадни това нещо!“ Някой казва: „Учителя ми каза да напиша това.“ Че и някой писател може да каже: „Духът ми каза да напиша тази работа.“ Много духове може да ви говорят, но кой е истинският Дух, това е въпросът.

Вие излагате Името Божие на позор. Не излагайте Името Божие, не излагайте Духа! Онзи, който говори с духовния свят, трябва да познава поне едно интелигентно същество, трябва да чува гласа му, да познава лицето му. То ще се яви материализирано пред тебе и ясно ще ти говори, а не двусмислено. Някой те пита: „Ама ти видя ли го?“ – „Не, гласа му чух.“ Че кой не го чува? Вечерно време спиш и някой те вика: „Иване, Иване!“ Станеш – никого не виждаш, никого не чуваш, и българинът казва: „Не се обаждай на такъв глас. Това са хора от улицата, които те викат.“

Та казвам: като ученици на Окултната школа не трябва да бъдете лековерни хора. Не казвам „безверници“, но искам да бъдете любители на великата Божия Истина и да не допускате в сърцата си никаква измама. Някой път една измама може да влезе несъзнателно – нищо от това, но гледайте съзнателно да не допускате никаква измама, никаква лъжа. През вас може да премине някоя невярна мисъл, но докато не я проверите веднъж, дважд, не А давайте ход! Ами че ако аз ви дам две съвременни бомби и ви кажа: „Занесете тия бомби в еди-кои си къщи и ги запалете, ще видите каква хубава миризма имат те!“, трябва ли да изпълните тази моя заповед безогледно? Влезете в къщата на Драган Стоянов, поставите някъде тази бомба, запалите я и си излезете. Отидете на друго място, поставите втората бомба някъде, запалите я и си излезете – изпълните заповедта. Да, но след 20 минути тези бомби експлодират. Питам: как ще се оправдаете? Ще кажете: „Такава била Волята Божия.“ – Не е била такава Волята Божия. Такава е нашата неразумна воля. Волята Божия е да мислим разумно, да чувстваме разумно и да действаме разумно.

Първото нещо: ще се пазите от заблуждения! Искам всички да бъдете самостоятелни, но да не казвате, че и сами можете да направите всичко. Действайте сами, но същевременно ще употребявате вашия ум, вашето сърце и вашата воля. Чрез тях ще урегулируете вашия темперамент, вашия стомах, вашата нервна система, вашето кръвообращение, вашата костна система, за да бъдете един здрав човек, способен за живот, а не човек истерик, който да се заблуждава от всичко мимолетно, минало край него. Ако ви дойде някоя болест, няма да се плашите от нея. Защо някои пострадват? – Защото не изпълняват. На мнозина от вас съм давал известни съвети как да се лекуват, казвам им: тъй и тъй ще постъпите. Те, след като вземат моите съвети, отиват още при

десетина души да се съветват как да постъпят. Положението им се влоши и като дойдат до умирање, викат ме, молят се: „Учителю, спаси ме, аз и домът ми ще повярваме.“ – Не, това е един изпит за тебе, ти сам ще опиташ силата си. Между тебе и Бога няма да викаш никого. Кажи си: „Между Бога и себе си не пушам никого! Ако е да умра, никого няма да викам, към никакъв лекар няма да се обръщам. Щом е да умра, и без лекар ще умра. Ако Господ ми каже да умра, ще умра, нищо повече. Ако Господ ми каже да повикам еди-кой си лекар, то е друг въпрос. Но ако не ми каже, никакъв лекар не ми е нужен.“ Някои, едва се разболеят, казват: „Викайте еди-кой си лекар, еди-кой си свещеник, еди-кой си пророк.“ Това може да е един изпит за тебе, затова ти ще се поставиш така, че между тебе и Бога ще се образува една непоколебима връзка, и ще кажеш: „Господи, нека Твоята воля да действа върху мене, аз ще изпълня Волята Ти!“ Казвам: мнозина от вас боледувате, защото сте страхливи. Най-малката болест – треска, хрема или каква и да е друга, ви плаши. Знайте обаче, че ако се натрупа у вас повече въглерод например, отколкото от другите елементи, у вас ще се яви един вид болест. Ако се натрупа повече азот, ще се яви друг вид болест. От натрупването на известни вредни вещества в човешкия организъм се раждат хиляди болести. Следователно никакъв излишък не трябва да остава във вашия организъм. Всичко онова, което употребявате, вие трябва да го проверявате. Избягвайте всякакви недоразумения, всякаква дисхармония между вас! Защо? Защото ако къщата на съседа ми се запали, и моята ще се запали – близо е. Вие сте двама души, живеете заедно, имате еднакви темпераменти, и щом се натрупат въглеродни вещества в единия и той започне да боледува, няма да се мине дълго време, и другият ще започне да боледува. Еднообразните вещества носят еднакви резултати. Тия неестествени състояния носят всички нещастия в живота.

Вие като ученици ще проверявате всичко. Вие искате да прогресирате, но как ще прогресирате с тия знания, които имате? Вие трябва да направите крачка напред. Аз забелязвам във вас един критически дух. За да критикувате когото и да е, трябва да знаете подбудителните причини в света. Не критикувайте, но проучвайте всичко, а от чуждите грешки се поучавайте. Аз искам всички да учите. Само така ще се създадат правилни, хармонични отношения помежду ви. Знаете ли какво учене се изисква от вас? – Да се запалите от желание да учите. Във вас трябва да се роди дълбоко желание да учите, другояче вие ще остарееете преждевременно и животът ви ще се обезсмисли. Такъв човек, като премине 40-50-годишна възраст, ще каже: „Аз остарях вече, животът няма смисъл за мене.“ – Не, за човека, за ученика, който учи, няма старост. Старостта, това е една привилегия за човека – да използва своето знание; младостта е друга привилегия за човека – да използва силата, която Бог е вложил в него. Защото сегашният стар човек, след като се новороди, може да бъде млад, и сегашният млад, като живее дълго време и придобие знания, може да бъде стар. Това са само смени на състояния.

Та онези от вас, които ме разбирате, ако искате да бъдете здрави, използвайте това, което ви казвам. Външните хора започват да ни съдят, казват: „Тези хора взеха да боледуват много.“ – Да, и между вас ще има заболявания, но един на хилядата. Такъв е процентът в Окултната школа. Щом има двама, трима, петима, десет, сто души на хилядата, това е един неестествен процес. И тогава, ако заболяваш, ще се запиташ: „Един от хилядата ли съм аз?“ Ако си един от хилядата, това е благословение, но ако не си единият, а от мнозината, не пише добро нито за хилядата, нито за тебе, който боледува.

И тъй, у всинца ви трябва да се зароди желанието да бъдете здрави, а когато боледувате, това е по Божествения закон, само за

обмяна. Трябва да турим в себе си мисълта всички да бъдем здрави по ум, по сърце, по воля и по тяло. И когато някои ме питат трябва ли да викаме лекари, казвам: този въпрос е решен вече. Ако вървите по законите на старата култура, викайте лекари, но ако вървите по законите на Окултната школа, не викайте лекари. Лекарите са изпратени да лекуват света, а за един окултен ученик болестта не е нещо случайно, тя има свое предназначение. Казвам: за себе си, за своята душа всеки ще търси своя вътрешен лекар. За всички има един вътрешен лекар. Той е лекар над всички лекари. Като намерите този главен лекар, него ще питате кой асистент да викате. Тъй трябва да гледате вие като окултни ученици! Тъй трябва да гледа на въпроса и всеки лекар окултист! Когато повикат един окултен лекар при някой болен, той трябва да се обърне към Бога и да Го запита: „Господи, да отида ли при този болен?“ Има много съвестни лекари, които, като ги повикат при някои болни, казват: „Аз не съм разположен, нека дойде друг лекар.“ Как се повдига авторитетът на един лекар? Когато на 100 души болни лекарят излекува 99, а само един не може, авторитетът му се повдига, но ако на 100 души измори 99, а един излекува, авторитетът му се губи. Ако този лекар иска да възстанови авторитета си, трябва да излекува на 100-те най-малко 70-80 души. Ако той спазва законите на темпераментите, ще има отлични резултати. Сегашните болести обаче се дължат и на други причини, за които някой път ще се спра да ви поговоря.

Сега туй пресяване между вас е необходимо. Аз ви казвам, че не е достатъчно само да ме слушате. Тази година се изисква от вас едно микроскопическо приложение. Вие ме слушате само, но с това се излагате. Колкото повече ви говоря, толкова отговорността за вас е по-голяма. За всичко това, което съм ви говорил, невидимият свят изисква поне 1/1000 част от него приложение. И ако тази 1/1000 част не се приложи, никакво извинение няма. Не искам 1/100, но искам

само 1/1000 част приложение. Ако приложите само 1/1000 част от всичко, което сте чули, тя ще произведе грамадни резултати. Това е най-малкото. Хване ви например хрема. Зарадвайте се, че е дошла тази хрема, направете един малък опит с нея.

В деня, в който ви хване хремата, направете едно микроскопическо добро на най-нешастния човек, когото намерите, и ще видите какво ще стане с хремата. Хване ви главоболие, коремоболие, гърдоболие или каква и да е друга болест – направете най-микроскопическото добро и болестта ви ще изчезне. Направете този опит, да видите верен ли е, или не. Вие, като заболеете, казвате: „Идете, кажете на Учителя да се помоли за мен.“ Знаете ли на какво приличате вие в този случай?

Ще ви приведа един пример из живота. В Америка имало един много духовит проповедник, който тъй проповядвал, че цялата публика се късала от смях. Той разправял един случай от своя живот като проповедник. Викали го при един много богат човек, член на църквата, който сериозно заболял, искал да се помоли за него. Проповедникът отива при болния и му казва: „Не мога да се моля за тебе, ти не си направил никакво добро, аз не мога да коленича пред Господа за тебе, няма какво да Му кажа.“ – „Моля ти се, ще умра!“ – „Не, докато не дадеш нещо за Господа, ако не обещаеш поне половината от имането си, аз не мога да се моля за тебе. Не мога да коленича на голата земя. Ще дадеш нещо, и то много, за да ми бъде меко, като вълна под коленете. Само така ще мога да докажа на Господа, че този човек е дал нещо. Иначе, колкото и да се молиш, ще умреш.“ Казвам: от всинца ви се изисква такава вяра, която и планина да премества. И Христос не казва да имате вяра, голяма като камилски яйца, но казва: „Ако имате вяра колкото едно синапово зрънце и кажете на тази планина да се премести, ще се премести.“ Туй, малкото зрънце, това е 1/1000 част, която ако приложите, ще имате

магическа сила и планини ще можете да премествате. Не трябва да бъдете лековерни, но да ходите в живота си с непоколебима, разумна вяра.

Тази вечер ще ви дам едно правило – с кои хора да дружите и от кои хора да се пазите. Обичайте ония хора, които са много добри, и ония, които са много лоши. Те са безопасните хора. Ония пък, които са малко добри и малко лоши, те са опасни хора, защото, като се смеси от доброто малко и от лошото малко, от тях става една каша, една амалгама. Лошият човек поне си казва: „Да знаеш, аз съм лош, пази се от мене.“ Онзи пък, който се вие като змия, меси и доброто, и лошото – пази се от него! Такива лъжци не приемам в къщата си. Такива ученици в Школата не обичам да има. Прямота трябва да имаме в отношенията си! Два вида герои има в света. Ако един човек бъде постоянен в Добродетелта, постоянно прави добро, но направи ли една погрешка, има доблестта да я изповяда, това е герой човек! Друг човек, който греша много, но се кае, изповядва се пред Бога и се изправя, и това е герой човек. Онзи човек обаче, който служи и на дявола, и на Бога, той е най-опасен човек. Та казвам: ще слушате, когато Господ ви говори. Когато Господ говори, Той говори едновременно и на ума, и на сърцето, и на волята ви. За всинца ви има опасност да изпаднете в едно вътрешно заблуждение.

Казвам: всеки от вас трябва да бъде крепък, силен. Аз искам принципът на Любовта да проникне във вас, да бъдете достойни да носите това учение в неговата пълнота.

Тайна молитва

Мото през цялата седмица:

Любовта ражда доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Трета лекция 29 октомври 1924 г.

ВРЪЗКИ В ГЕОМЕТРИЧЕСКИТЕ ФОРМИ

Размишление

Бяха прочетени някои от работите върху темата *Най-силното чувство в човешката душа*.

Тема за следния път: *Съзнанието в насекомите*

Често някои въпроси, които се задават сами по себе си, ни се виждат без връзка и без смисъл. Някои неща отдалече се вижда, че имат връзка, а други неща отблизо се вижда, че имат връзка. Тъй щото две противоположности има в Природата. Например, ако гледате на Месечината с просто око, вижда се един образ, една жена, която гледа към Земята. Но ако вие погледнете Месечината с далекоглед, този образ се изгубва. С просто око тази жена е прекрасна, изглежда на англичанка, седи горда, непристъпна. Следователно има връзки, които ние виждаме отдалече, има връзки, които ние виждаме отблизо.

Представете си една пружина, каквато е тази на часовника, но навита милиони пъти около своя център и способна да се развърта и завърта. Каква идея може да ни даде тя? – Тя изразява пътя, по който човекът е вървял – неговия произход. Значи човек започва своя живот отвътре, като постепенно се развърта навън. Туй развъртане наричат еволюция. Ако пък си представите един остър ъгъл, с върха нагоре, на какво ще го уподобите? – На човешкия нос. Така само с няколко линии вие може да нарисувате и човешкото око, и човешката уста. Помислете какво отношение съществува между окото и носа. Устата е първоначалното проявление на човешкото същество. Окото е необходимо на човека, за да ходи правилно, да вижда де ходи. Носът е необходим на човека, за да може в Природата, в която живее, да

намира приятните и полезните за себе си храни. Той ги познава по миризмата. В устата се намира езикът, с който човек вкухва. Зад окото, зад носа, зад езика в човека седи нещо още по-високо. Окото прави човека свободен. То е емблема на свобода. Който има очи, той е свободен. Човек, у когото обонянieto е развито, показва, че и умът му е развит. Той е свободен човек в умствения свят. Щом човекът е започнал да обонява, започнал е да мисли, започнал е да прави разлика между един предмет и друг.

На човешката глава има начертана още една крива линия, която изразява човешкото ухо. От човешкото ухо е образувана българската буква З. Питам тогава: от какво произтича злото в света? – Злото произтича всякога от човек, който не знае да слуша. Вървиш някъде, но не слушаш, не чуваш, не обоняваш, не виждаш – всякога ще направиш зло. Следователно човек, който иска да върви правилно, трябва да вижда правилно, да обонява правилно, да вкухва правилно, да чува правилно. Оттук може да извадим едно правило, едно естествено или едно Божествено мерило за живота, според което трябва винаги да мерим своите постъпки.

Тъй както днес животът се развива, ние се намираме на представление. Животът ни е много изкуствен, той е живот на сцената. Виждате на сцената мъж и жена се карат. Жената напада мъжа, казва му обидни думи. Неговото честолюбие се накърнява, той казва: „Аз съм силно обиден, не мога да живея повече“ – взема нож и го забива в сърцето си. Под дрехата си той има мехур, пълен с червена вода. Потича тази вода във вид на кръв и той пада на сцената. Казвате: „Този актьор играе много добре ролята си.“ Тия хора обаче представят живота на сцената. Утре ще видите този човек пак жив. Той се убива на сцената, а в действителност е жив. И сто пъти да се мушне с ножа, виждате го пак здрав и жив. Виждате и двамата примирени. Сегашният наш живот е подобие на такова едно

представление. Виждате някой човек тъжен, казва: „Много съм скръбен.“ Този човек, от когото днес текоха четири реда сълзи, утре го виждате весел. Как е възможно човек, който до вчера е бил така неутешим, сега да е весел? Казвам: той е бил на сцената, под дрехата си е имал мехур, пълен с червена вода. Удари мехура с нож, но той остане здрав и читав и казва на жена си: „Хайде, жена, да си пийнем малко, хубаво изиграхме ролята си, публиката е доволна от нас. Хайде да си пийнем по още една чашка, хубаво изиграхме ролята си.“ Този морал зад сцената е прекрасен, понеже е взет от реалния живот на сцената, но сегашният ни живот е взет от един по-висш живот. Животът, който ние сега живеем, тъй както сега се проявява, в него влизат елементи от един по-висш живот и ние искаме да представим този живот именно. Някои казват: „Няма морал в света.“ – Не, морал има! За онзи, който има очи, светлината съществува, т.е. проявява се. Онзи, у когото тия органи липсват, това ни най-малко не показва, че светлина няма. Въпреки че той не вижда светлината, има понятие за нея. Някой човек може да не чува звука, обаче той има понятие за него. В този човек има силен копнеж да чува. У някой човек може да не е развито обонянието, но той има понятие за него. Тия неща съществуват за него като копнеж и един ден те ще се проявят.

И тъй, всички вие трябва да се стремите към онова Божествено начало във вас, чрез което да схващате реалните неща в живота. Представете си, че вие влизате в една зала и отвън още чувате, че някой вика до Бога. Защо? – Не знаете още. Като влезете в залата, виждате вътре двама души. Единият от тях хванал ръката на другия и вика, колкото гласът му държи, а той му вади зъб. Ако не знаете какво става, какво ще кажете? Ще си кажете: „Колко груб е този човек, как грубо вади зъби!“ Представете си, че този човек е един виден лекар, а другият е боледувал 3-4 седмици от зъб, инфектирал се е зъбът му и лекарят казва, че ако зъбът не се извади, този човек ще пострада.

Какво зло има в това! Кой е виновен: лекарят ли, или този човек, който не е пазил добре зъбите си?

Отговор: *Болният.*

Не е виновен само болният, виновни са още баща му и майка му, които са му дали такова хилаво тяло. На майка му и на баща му зъбите бяха развалени, затова и неговите са развалени. Тогава държат като отговорни лица баща му и майка му. Майката казва: „И на моята майка бяха развалени зъбите.“ Бащата казва: „И на дядо ми бяха развалени зъбите.“ Кога се развалиха зъбите на тия хора? Значи причината на тия неща се крие още в далечното минало.

Някой път ще ви задам да пишете върху темата *Кога се развалиха човешките зъби?* или *Кога хората започнаха да боледуват от зъби?* *Кога се появи зъбната болест?* Тъй да дойдем до ония естествени правила в живота. Божественият живот сам по себе си е красив.

Сега, разбира се, ако аз река да ви обясня всичко онова, което става в света, ще се яви друга опасност за вас: вие ще извадите най-криви заключения за живота. Питам: ако някой отвори пред вас едно шише с отровен газ и аз се затека да го затворя, зло ли ви правя? Представете си, че в туй шише има съзнание, и като види, че го затварям, ще бъде недоволен и ще ми каже: „Защо не ме отвориш да дишам чист въздух? Защо си толкова жесток?“ Жесток съм за шишето, но за другите не съм жесток. Казвам: по-добре ти да страдаш, а другите да благуват, отколкото ти да благуваш, а другите да страдат. Следователно ние казваме, че в този свят съществува един морал, общ за всички, и един частичен морал, само за някои. В света съществува още физическо право и право на душата. Законът е следният: когато тялото страда, то е за благо на душата. Имайте предвид следното правило: не жертвайте никога благо на душата за благо на тялото! Защото душата сама по себе си е толкова

благородна, тя знае как да се грижи за тялото. Но остане ли тялото да се грижи за душата, работата е зле.

Тази вечер ще ви предам едно ново музикално упражнение, с един нов ритъм, да видим как ще го схванете. Текстът е взет от Евангелието на Йоан, 1-ва глава, стихове 1-5:

• В начало бе Словото; и Словото бе у Бога, и Словото бе Бог.

То в начало бе у Бога.

Всичко чрез Него стана.

И което е станало, нищо без Него не стана.

В Него бе животът и животът бе виделина на човеците.

И виделината свети в тъмнината,

и тъмнината не я обзе.

Първите два стиха от главата изразяват действие на Духа. Третият стих изразява действие на ума. Четвъртият стих изразява действие на сърцето, а петият стих изразява материалния свят. Тъмнината представлява материалния живот и през нея прониква светлината. Това упражнение е снето отгоре. Значи първият акт, действието на Духа, има разширение; вторият е на ума, третият – на сърцето, и най-последно иде заключението – то е акт на физическия живот, тъй както сега живеем. Като учите упражнението сега, ще спазвате ритъма и такта, които много се изменят.

Сега да направим едно *упражнение*:

• ръцете се движат напред в полукръгове навън и се приближават високо над главата, при което едновременно се изговарят думите *В силата на Божията Любов*;

• обратно движение надолу, като се произнасят думите *В силата на Божията Мъдрост*;

• отново първото движение на ръцете: *В силата на Божията Истина*;

- движение на ръцете надолу в кръгове: *Да се освети Името Божие;*

- движение на ръцете нагоре в кръгове: *Да дойде Царството Божие;*

- ръцете се движат надолу в кръгове: *Да бъде Волята Божия!*

В Живата Природа съществува един метод, известен почти на всинца ви; може би мнозина от вас са го наблюдавали – Природата изобщо започва с много слаби действия. Някой път виждате слабо, едва забележимо полюляване на листата и след туй постепенно усилване, докато някога се изрази във вид на буря. Малките пиленца, когато започнат да хвъркат, най-напред се повдигат на краката си, после си поразперят крилцата и отново се връщат в гнездото. На втория ден пак подскочат, подхвъркнат наблизко някъде с крилцата си, после малко по-далече, докато ги видиш най-после изхвъркнали от гнездото си, добили самоувереност. Всеки, който не спазва този закон на Природата, пада долу и през целия си живот съжалява за това. В тази Школа вие ще правите всяко упражнение, което ви се задава. Казвате: „Какво ще ни ползват те?“ Аз ще ви запитам: ако тия упражнения не ви ползват, защо пиленцата постепенно упражняват крилцата си? От упражнението на крилцата зависи всичкото бъдеще на една птица. От тези упражнения ще се развият мускулите, с които ще лети, за да си набавя храна, да се избавя от своите неприятели.

Всяко движение, което правим, се отразява благотворно върху ума ни. Има хармонични действия, които се отразяват благотворно върху органите на ума. В старо време, когато искали да накажат някой упорит, своенравен човек, отрязвали му палеца и с това парализирали волята му. Вие често казвате, че волята ви е слаба. За да усилите волята си, всяка сутрин, като ставате, концентрирайте ума си върху палеца. Туй упражнение ще подежда върху волята ви тъй, както действат упражненията за заякване крилцата на малкото пиленце.

Това е микроскопическа придобивка, но като правите това упражнение ден, два, неделя, месец, ще забележите едно разположение, едно малко засилване на волята. Палецът трябва да се движи хармонично. Забелязано е, че у онези хора, които се умопобъркват, палецът не се движи, остава изправен. Някой казва: „Ще се умопобъркам!“ Казвам: докато движиш палеца си, няма да се побъркаш, но започнеш ли да го държиш неподвижен, има опасност. Можеш ли да движиш палеца си нагоре-надолу, никой не може да изкара ума от главата ти, освен ти сам. Някой казва: „Ти ме подлуди!“ Не, Бог е турил ума ти на място и никой не може да ти го изкара, освен ти сам. Ако някой го изкара, ти си виновен. Умът е твой, ти ще се разправяш с него, никой не може да го изкара от главата ти.

Палецът представлява Божествения свят и той оказва благотворно влияние върху човешкия ум. Чрез палеца се проявява Божественият, висшият свят, и умът трябва да черпи вдъхновение от него. Като се движи палецът, образува едно кръгообразно движение. Всичко в света е кръгообразно. То е едно непреривно движение. Някои неща нам се виждат прекъснати, но тия прекъснати места са от един по-висш свят. Например носът е проекция на един много по-съвършен образ, отколкото той представлява. Човешкото око е проекция на друго едно око, още по-съвършено от това, което виждаме. Бога винаги изразяват с едно око. Защо не Го изразяват с две очи? Значи Божественото око, като се е проектирало във физическия свят, се е разделило на две. Туй, което ние виждаме в нашия организъм: лявата ръка, дясната ръка – това са проекции от духовния свят, проекции на сили, които работят и се изявяват на физическия свят в една или в друга форма. Моята ръка например е сгъстена сила. Вашата ръка, вашата глава, вашето тяло, като се разложат, ще се върнат в Божествения свят като сили, а не като материя. Какъв изглед ще имате тогава? Вие ще бъдете турени в

центъра на един голям кръг. Оттам вие ще виждате навсякъде и всичко, което става – ще бъдете всевиждащи. Сега, понеже сте навън, по периферията на тази окръжност, вие се мъчите да виждате малките работи.

Вие сте засега ученици. Това е един период, който трябва да минете. Казвам: великото благо в света седи в изучаване на малките неща, затуй трябва да се поправят малките погрешки. Малките погрешки произлизат от следното: щом не усвоим една малка, микроскопическа добродетел, ражда се една малка погрешка. Аз ще ви представя следния пример от чисто морално гледище. Представете си, че вие сте три сестри, родени от една майка и от един баща. Баща ви е чистокръвен и майка ви е чистокръвна. Под „чистокръвен“ разбирам, че не са смес. Баща ви и майка ви се обичат; и вие, трите сестри, също се обичате. Един ден по едно съвпадение двете сестри се скарват, казват си по една обидна дума, тъй както между дипломатите. Едната сестра поглежда сестра си невнимателно, накриво, а другата се разплаква. Третата сестра трябва ли да каже на разплаканата си сестра, че поведението на тяхната сестра не е хубаво, или трябва да А каже: „Сестро, не плачи, сестра ни не те е обидила, ти криво си я разбрала.“ Ами как ще докаже, че сестра А я е погледнала накриво? Знаете ли какво нещо е криво поглеждане? – То е една проекция. Ако някой път небето се заоблачи и Слънцето се скрие, настане тъмнина, това значи ли, че Природата изменя спрямо мен своето разположение? Ще кажете ли, че Природата се е разгневila заради теб? – Не, тя си прави никакви маневри. Аз ще се скрия в някоя пещера или под някое дърво и ще наблюдавам проявите А, ще се уча като децата. Който не знае тия неща, мисли, че всеки гърмеж, всяка буря е за него. Ще си каже: „Отидох вече!“ След туй небето ще се разведри, Слънцето отново ще изгрее и той ще каже: „Времето е

много хубаво, отлично!“ След онзи проливен дъжд, след гръмотевицата въздухът е освежен, чист.

Когато слънчевите лъчи падат върху нас или върху кое и да е понизше същество от нас, те се отразяват благотворно, но ако същите тия лъчи биха паднали върху някой ангел или върху някой възвишен дух, биха им причинили някаква вреда. Те за тях са силни, неприятни удари. Значи Божественият свят трябва да има специални начини за изявление по отношение на различните същества. И наистина, онази светлина, в която ангелите живеят, е толкова деликатна, че вие даже не бихте я почувствали. Следователно приятните неща за нас са неприятни за други същества, по-висши от нас, и приятните неща за тях са неприятни за нас. Ако ние влезем в ангелския свят, светлината, при която те живеят, е толкова възвишена, че ние ще се намерим в тъмен свят. Този свят ще ни бъде безпредметен, не ще можем да работим в него. Затова, в дадения случай, тъй както сме поставени в този кръг, светлината, която иде от Слънцето, е много приятна за нас. По-приятна сила от слънчевата няма за нас. По-приятна светлина от слънчевата за нас няма, особено сутринната, когато Слънцето изгрява. Тогава във въздуха няма много влага, но се чувства мека, приятна атмосфера. Тази мека слънчева светлина като че масажира, като че прониква чрез нея някакъв живот в тялото.

Едно е важно за вас: пазете съзнанието си всякога будно! Както и да се проявите отвън, вътре в съзнанието си пазете единство, вътре да няма раздвояване. Съзнанието ви никога не трябва да бъде разнородно. Не пропускайте през съзнанието си абсолютно никаква покварена мисъл, никакво лошо чувство! Душата си също пазете чиста, свята! Христос казва: „Само чистият ще види Бога.“ Във външния свят, в материалния свят, ние сме поставени неизбежно да минем през една кална среда. Не сме птици да прехвъркнем, но ще гледаме, по-възможност, по-малко да се окаляме. Ще стъпваме

внимателно, ще избираме места, дето по-малко ще затънем. След като минем това място, ще си изчистим краката от калта. Тези работи стават постоянно в този свят. Те не трябва да ви смущават. Вие, като ученици, в съзнанието си трябва да бъдете еднородни. Това е Божествен закон за всички. Никакво раздвоение! Силата, красотата, хубостта на човека зависи от единството, от еднородността в съзнанието му. Щом имате туй единство, щом съзнанието ви е еднородно, вие сте едно с Бога, а щом сте едно с Бога, Той вече ви помага. Не мислете, че ние сме силните на света. Щом сме чисти, Бог има възможност да действа чрез нас. Той е всемоушен, Той само може да ни пази. Но и у нас трябва да има туй съзнание, тази мисъл да бъдем чисти. Ако вие сте чисти, само тогава Бог ще работи чрез вас. Следователно, когато Бог се проявява във всинца ни, ще дойде и тази Божествена хармония, това единство. Само така Бог ще се прояви в мен и във вас. Във всинца ни Бог няма да се прояви по един и същ начин, ще има разнообразие. В еднообразието има разнообразие. Красотата седи в разнообразието.

Сега виждаме да стават някои малки пертурбации, но те са във физическия свят. Всички трябва да се стремим към чистотата. Ние можем да бъдем чисти! Всички ще се стремите към чистота.

Тази вечер вие бяхте писали върху темата „Най-силното чувство на душата“. Кое е това чувство? – Най-силно чувство е това, което още не е проявено. Всяко чувство, което е проявено, е слабо. Това, което е проявил човек, ние знаем какво е. Де са нашите силни чувства? Можете ли да извадите из историята някои хора със силни чувства? Колко хора знаете, които са устояли в своите чувства? Ако в едно отношение са устояли, в друго не са. Влизали ли сте в тънкостите на човешкия живот? Казват за някого: „Той е много устойчив човек.“ – Да, в едно отношение е устойчив, но в друго е неустойчив. Някой човек е любезен спрямо вас, но ще го видите колко

е груб спрямо други. Как ще си обясните тия неща? Спрямо някои хора трябва да бъдеш груб, не можеш да бъдеш мек, любезен. Когато вашата къща гори, спрямо огъня може ли да бъдете деликатни? Ще вземете тулумбата, ще го загасите. Огънят казва: „Защо не ми дадете възможност да се проявя?“ Ще му кажеш: „Моята къща не е мястото, дето трябва да проявяваш силата си. Щом искаш да проявиш силата си, ще те туря вън. Аз съм работил върху моята къща толкоз години, затова ти нямаш право да я смъкнеш!“ Този огън, който гори и изгаря, ние ще го изгасим, а този, който гори, без да изгаря, ние ще го духаме, постоянно ще го поддържаме. Аз искам да извадите от огъня хубавото, красивото.

Всички ще се стремите към хубавото, към възвишените образи, които Бог е създал. Трябва да се пазите от света! Следили ли сте всеки ден за себе си да бъдете безпристрастни? Всяка вечер ще туряте на теглилките своите постъпки и ще ги измервате точно. Те са чувствителни везни, вярно теглят. Ще теглите погрешките си на тия везни и ще отбелязвате де е мястото на резката. Точно ще мерите! По отношение на себе си ще бъдете по-строг, отколкото към другите хора. И като учен човек ще туриш книгата пред себе си и ще отбелязваш колко тежи всяка погрешка. Научни данни са това! Като направиш такъв преглед на постъпките си през този ден, ще изпратиш тази статистика в Небето, в архивата на твоите учители – да знаят как си прекарал деня. Те ще гледат как си мерил, ще проверят всичко това и ще видят доколко е развито в тебе съзнанието на онази вътрешна справедливост. Всяка вечер ще рапортуваш. Вие пращали ли сте рапорт? Вечер ще изпращате рапорта си, а сутрин ще чакате отговор, ще получите едно писмо. Ако сте дали верни данни, ще погледнете писмото, ще се позарадвате и през целия ден ще бъдете радостни и весели. Това не е илюзия – в това седи красотата на живота.

И тъй, вечер ще пращате вашето писмо горе, сутрин ще дойде отговорът. Ще прочетете писмото и ще започнете новия живот. Това е Божественото, което трябва да се приложи за в бъдеще в живота ви.

Тайна молитва

Любовта ражда доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Четвърта лекция 5 ноември 1924 г.

ЗАБРАВЕНИТЕ НЕЩА

Размишление

За следния път като тема (№4) ще извадите основните мисли от първата школна лекция на третата годишнина.

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Съзнание у насекомите*.

Тази вечер ще ви говоря върху „забравените неща“.

Помнете следното правило: един окултен клас, от какъвто характер и да е, не е място за забавление, не е място и за игра. Понеже вие искате да съградите разумно вашия живот, понеже искате да създадете нещо благородно в характера си, питам ви: отде ще вземете този материал? Когато хората искат да съградят една къща, все трябва да вземат отнякъде материал: ако е от камъни – камъни трябва да намерят; ако е от тухли – тухли, ако е от пръст или от дървета, или просто от кал, все трябва да вземат този материал отнякъде. Каква ще бъде тази къща, ще се определи от материала, който се взема, както и от това, какви майстори я правят.

Сега вие например по някой път мислите, че можете да дойдете в клас и можете да не дойдете, като се извинявате, че нямате време. Че нямате време, това не е вярно. Това е една квадратна лъжа – нищо повече! За да направи човек едно добро, може да има спънки, но тия спънки ни най-малко не показват, че той не може да направи доброто. И извиненията, че обстоятелствата, че условията били такива-онакива, че времето било студено или дъждовно, че жената някому се разболяла, че коремът го боли, че дрехи нямал, че обуца нямал и ред други причини – това не са извинения. Аз ще ви докажа това. Представете си, че твоите панталони са скъсани и ти седиш вкъщи, но

по едно време дойде неприятелят ти вкъщи, какво ще правиш? Няма ли да бягаш? – Веднага ще избягаш вън. Или ако баща ти е умрял, а в това време неприятелят ти дойде вкъщи, ти няма ли да оставиш баща си и да офейкаш? – Ще го оставиш, разбира се. Значи във време на мъчнотия можеш да оставиш всичко, само и само да спасиш живота си. В такъв случай можеш ли да се извиниш с нещо, че не си дошъл в клас?

Имайте предвид, че ония велики Същества, които държат сметка за този окултен клас, си имат каталог, в който са записани имената ви, и следят за всяко ваше отсъствие, отбелязват там. Те отбелязват също писали ли сте темите, които ви давам, или не сте ги писали. Вие често казвате: „Аз не разбирам тази тема, няма да пиша нищо по нея.“ Дали разбираш, или не, то е друг въпрос, но ти трябва да мислиш върху тази тема, защото тия разумни Същества ще те питат: „Ти помисли ли върху темата?“ Дали ще я разрешиш, то е друг въпрос, но ще мислиш върху нея. Това е важното. Като излезеш сутрин и погледнеш Слънцето, ти няма да мислиш върху това, учените хора как разрешават въпроса за Слънцето, но само ще го погледнеш и ще се замислиш малко. Това мислене е необходимо за живота ти. То ще ти внесе някоя хубава мисъл. Някоя вечер може да погледнеш небето, звездите, но с това няма да разрешиш великия въпрос за звездите, обаче важното в дадения случай за теб е, че ще възприемеш някоя свещена мисъл. Ти трябва да повдигнеш очите си нагоре към небето! Не само това, но окултният ученик, като излезе вън, ако небето е ясно и той не погледне нагоре, държат му сметка. Това вече е отбелязано за него. Отгоре ви наблюдават, следят какво ви интересува в живота и какво не. Вие например, като излезете вън, не гледате нагоре. Когато времето е хубаво, това не ви прави впечатление. Но когато трябва да дойдете в клас, тогава обръщате внимание дали времето е лошо, или хубаво, и казвате: „Днес времето

е кално, ще се изкалям, не съм разположен, няма да отида в клас.“ – Не, човек трябва да образува една черта на постоянство в характера си. Вие трябва да си създадете една свещена мисъл. Никога не трябва да има прекъсване на вашите мисли, на вашите желания. Една Божествена мисъл или желание не търпи прекъсване – те трябва да бъдат непрекъснати. Може да се явят спънки от различен характер, но желанието трябва да си продължава. Спънките в живота имат съвсем друг характер, съвсем друго предназначение, а вашето желание да се учите има друг характер.

Сега вие искате да идете на Небето, да бъдете служители там, но Небето е място само за добри хора – аз вземам доброто в неговата съществена черта. Единственото нещо, което отличава човека като човек, е доброто, което живее в него. Ние казваме: „Любовта ражда Доброто.“ От това добро пък, от благото на Любовта, се подкрепя животът. Само доброто може да подкрепи живота. Когато доброто изчезне от света, смъртта иде на негово място и тогава земята се покрива само с кости.

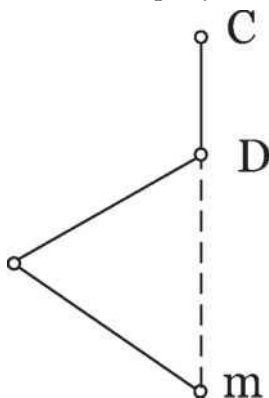
Като ви говоря за забравените неща, едно от тях е следното: вие искате да създадете доброто в себе си сега, а сте забравили, че доброто не се създава, но се ражда. Когато във вашата душа се зароди великото желание да служите на Бога, тогава се явяват и условията за доброто. За да може да служите на Бога, трябва да имате разумно знание. За да дойде туй знание, трябва да дойде разумният живот. Знанието трябва да се предшества от живота, защото само ония същества могат да имат стремеж към знание, които живеят съзнателен живот.

Като говорите за съзнание в насекомите, аз определям: насекомите имат предметно съзнание. Човек има образно съзнание, а ангелите имат идейно съзнание. И трите думи за вас са почти неразбрани. Предметно съзнание значи да имаш едно огледало, в

което да се оглеждаш. Какво ще гледаш? Как наричате това оглеждане? Ако поставите едно огледало пред една маймуна да се оглежда, какво ще разбере тя? – Ще се опита да хване тази маймуна вътре в огледалото, защото ще мисли, че друга някоя маймуна се е скрила зад огледалото. Значи туй, което маймуната вижда в огледалото, смята го за реално. Това показва, че и маймуната има предметно съзнание. Когато вие се оглеждате в някое огледало, знаете, че това е отражение на самите вас; маймуната обаче мисли, че в огледалото вътре има друга маймуна, и се чуди как тази маймуна се е вмъкнала там. Тя ще се огледа веднъж-дваж и ще напусне огледалото, ще избяга. Ние сме дошли дотам, че съзнаваме, че онова, което виждаме в огледалото, е наше отражение, наш образ. Съзнанието на ангелите е идейно, понеже те нямат този навик да се оглеждат, те нямат нужда да се оглеждат, понеже и без огледало се виждат. Един ангел може да се огледа сам в себе си, а вие не можете сами да видите лицето си; маймуната пък съвсем не познава своя образ. Човек чрез отражение познава, че образът е негов, а ангелът идейно може да се види много хубаво и без огледало. Онези от вас, у които съзнанието е високо, те ще започнат да усещат съзнанието на ангелите. Има някои хора, които виждат вътрешно своя образ. И когато се появи този духовен образ на човека, тогава се поставят два образа един срещу друг, като че две лица се гледат, но тия същества не са като в огледалото, те са живи същества. Те представляват вътрешния, идейния живот на човека. В тази почва между тия две същества в идейния свят се ражда доброто. Тази мисъл е толкова отвличена, че за разбирането А трябва светлина в душата ви. Това показва, че самата тази идея принадлежи към Божествения свят. Голяма светлина се изисква, за да може човек да разбере този вътрешен духовен живот. Не е лесна работа да разберете дълбочината

на тази идея; не само вие, но има и ангели, които не разбират тази идея.

Ангелите са разделени на две царства: ангели, които принадлежат към същинския Божествен свят, тъй наречения небесен свят, и ангели, които принадлежат към духовния свят – те са от една по-нисша йерархия. Разликата между тях е, че едните възприемат своето знание вътрешно, по интуиция, те са в пълен контакт с Бога. Пред техния дух, пред техния зов Божественото съзнание веднага им разкрива всички неща в тяхната пълнота. Пред тях разкрива всичкото си същество. А другите, по-нисшите ангели в това духовно царство, черпят своята духовна сила външно, чрез първите. Едните черпят своите знания от Центъра, а другите черпят своите знания от периферията. Пък като дойдете в човешкото царство, понеже то е трето по ред, хората трябва да вземат своето знание от горните два разряда. Каквото знание е минало през ума на ангелите, то слиза и при хората, дето за трети път се пречупва.

Фиг. 1

И тъй, имате един Божествен лъч, който е претърпял три пречупвания. Той е лъчът C, който прониква съзнанието на първите ангели – D. Тук този лъч се пречупва и преминава към съзнанието на по-нисшите ангели в точка m. И най-после имаме трето предаване на

този лъч към човешкия свят. Значи този лъч се пречупва и мисълта се приема от съзнанието на човека – т. Тъй щото всички ваши идеи, които имате, не са излезли от вас. Даже някои от тях не са много съществени за вас. Че не са толкова съществени, това ни показва опитът на живота. Например някои неща вие лесно захвърляте. А туй, което е съществено, което е идейно, никога не напуска човешкото съзнание, защото идейните образи са живи. Ти не можеш да напуснеш един идеен образ. Той е жив, той не е отражение само.

И тъй, животът е само един филтър. Той филтрира вашите мисли чрез радостите и страданията, които претърпявате. Вие сега носите само радости и разочарования в живота си. От какво? – От вашите идеи. Да кажем, че обичате някого, но след една или две години вие се разочаровате в неговата любов и казвате: „Аз мислех, че този човек има любов, но той нямал никаква любов.“ Питам: защо си мислил преди две години, че той има любов, а сега мислиш, че няма любов? Значи ако твоят ум, с който тогава си мислел, не е бил Божествен, то и умът, с който сега мислиш, пак не е Божествен. Божественият ум не прави два скока, две отрицания. Нито първото ти заключение е било вярно, нито последното е вярно. Ти трябва да съзнаеш, че разсъжденията ти и в двата случая не са Божествени. Твоят ум като на човек, откак се родиш, докато умреш, постоянно ще се мени. И турците казват: „Хайван дошъл, теле си отишъл.“ А българите казват: „Крава дошъл, вол си отишъл.“ В Божествените неща няма никаква промяна.

Като говоря за интуицията, трябва да знаете, че всеки човек има интуиция, повече или по-малко развита. Всеки един от вас може да знае това нещо за себе си. Вие например какво знаете за себе си? Аз ще оставя въпроса какво мислите за другите, но какво мислите за себе си? Някой път вие мислите, че сте много добър, съзнавате туй, нали? Но след 5-6 години вие казвате: „Не съм добър.“ Съзнавате, че не сте

добър. Питам: как тъй преди 5 години мислехте, че сте добър, а сега без никакво основание мислите, че не сте добър? Вие ще кажете: „Аз сгрехих, изопачих живота си.“ Как тъй? – „Ама външните условия на живота ме заставиха.“ Това е само едно математическо предположение, това е една вероятност, аз го определям с *минус а* ($-a$). То представлява едно същество, което се движи от центъра към периферията и среща по-голямо съпротивление, по-гъста среда, вследствие на което туй същество постоянно губи от своята сила. *Минус а* подразбира един човек, който се разделя, постоянно придобива знания, но няма сили, затова остарява. Този човек е придобил много, всичко знае, но всичко в него е изтощено: мозъкът му е изтощен, стомахът му е изтощен, затова не може да се ползва от знанията; от придобивките си. Значи ($-a$) е движение от центъра към периферията. Тогава имате и ($+a$), което показва движение от периферията към центъра. Туй слабо същество ($-a$), като се движи към центъра, постоянно придобива, не среща никакво съпротивление, понеже средата, към която отива, става все по-рядка и по-рядка, докато най-после, като влезе в центъра, туй тяло е придобило всичката своя пълнота. Следователно вие, които сте се родили на Земята, сте ($-a$), изгубили сте нещо. А всички, които заминават за другия свят, са ($+a$), сиреч могат да придобият нещо.

Сега вие вярвате ли в туй мое твърдение? То трябва да се докаже. Питам: по кой начин можем да докажем, че ($-a$) е движение от центъра към периферията? Съвременните астрономи имат един уред, наречен спектроскоп, с който определяме към кои звезди се приближаваме и от кои звезди се отдалечаваме. Той е основан на един прост закон: светлината, която иде от звездите, към които се приближаваме, обхваща по-широко място. Туй по-широко светло поле показва, че се приближаваме. Всяка звезда дава една от светлините на спектъра. А когато светлите линии на спектъра се

стесняват и стават по-малки, тъй показва, че ние се отдалечаваме от тия звезди. Същият закон се отнася и до физическия свят: ако всичките предмети, към които се движим, се увеличават пред нас, ние сме (-а), защото множеството е в периферията. Когато един човек обича живота, обича Природата, когато се интересува от всичко външно, той е (-а), той се приближава към физическия свят. И тъй трябва да бъде. Щом дойде до периферията и направи един кръг, щом изучи всичко и няма какво повече да го интересува, в неговото съзнание се образува обратно движение. Тогава всичките предмети в духовния свят, от които по-рано не се е интересувал, всички тия образи сега изпъкват в неговото съзнание и той става духовен човек, става (+а) и започва да се движи от периферията към центъра. Или на прост език ще кажем: онзи човек, който се интересува от духовните работи, не само тъй при-видно, но от сърце, той е (+а). Този човек, като стане сутрин рано, вземе Библията, чете по 2-3 часа, усърдно размишлява и прилага. Онзи човек пък, който взема Библията, поразгърне на 2-3 места и каже: „И те са били хора фанатизирани, не ме интересува това, тази книга не е за сегашните времена“, той е човекът (-а). Посоките (+а) и (-а) показват само посока на движение. Тъй щото засега знанието на всички хора се определя от посоката на тяхното движение.

Например ние употребяваме думите *височина* и *дълбочина*, за да определим посоката на движението. Има и други определения, но аз се спирам на тия две. Височината – това е движение към центъра, движение навътре. Нагоре или навътре е едно и също нещо; надолу или навън – и то е едно и също. Надолу да се движим и навън да се движим, понятията са едни и същи. Щом се движиш от центъра към периферията, твоята памет непременно ще отслабне. А щом се движиш от периферията към центъра, твоята памет ще се усили. Щом се движиш от центъра към периферията, твоето съзнание непременно

ще потъмнее, ще изгубиш светлината си; щом се движиш от периферията към центъра, ще дойде светлина в съзнанието ти. Следователно ние сами хвърляме тъмнина в съзнанието си, зависи от нашето движение. Например ти можеш да кажеш: „Аз съм лош човек.“ Не е достатъчно да кажеш, че си лош човек, но защо си лош, как се обяснява твоята лошавина. Ти имаш брат, баща ви е оставил и на двамата наследство, но ти вземаш всичкото наследство, а изпъждаш брат си. Или имаш и сестра, вземаш и нейния дял и я изпъждаш. Най-после изпъдиш и майка си – останеш сам, ядеш и пиеш. Сега вече има известно потъмняване в твоето съзнание. Защо? – Брат ти, сестра ти, майка ти, баща ти – това са все тъмни тела, които се движат около твоето съзнание и хвърлят сянка. Казваш: „Какво трябва да правя, за да се избавя?“ – Ще повикаш брат си, ще отвориш сърцето си и ще му дадеш неговото наследство. Тогава брат ти ще светне в тебе, в твоето съзнание, като една светла запалена свещ. Ще повикаш сестра си, ще върнеш нейното богатство, ще възвърнеш любовта си към нея и тя ще светне в твоето съзнание като една запалена свещ. Ще повикаш най-после и майка си, ще я приемеш в дома си и тя ще светне пред теб, в душата ти, като една запалена свещ. Като свършиш всичко това, ще повикаш и баща си вътре в тебе. Тогава той ще се зарадва и всички ще се наредят около тебе. Ти ще чувстваш една голяма светлина в твоето съзнание. Всякаква тъмнина около тебе ще изчезне.

Сега мнозина от вас не разсъждават така. Те все търсят лесния път – като евреите. Като направят едно прегрешение, ще заколят едно агънце, една гургулица и ще ги принесат в жертва на Господа. С едно агънце или с една гургулица работата освен че не се оправя, но още повече се забърква. Всички вие се занимавате с една философия, която няма никаква основа. Например от няколко години аз правя един опит, и то следния: посадих една отлична градина с хубави овощни

дървета. Тия дървета израснаха, дадоха много хубави плодове. Аз ги дадох на един от учениците си – да разполагат с тях и с градината въобще. Но те, след като ядоха, наядоха се, преситиха се и започнаха да правят вино от тия ябълки. Тогава окръжаващите хора видяха, че учениците пият и се напиват, и взеха да казват: „Как тъй! Учителя не знае ли, не вижда ли това, защо не им забрани, ами им позволява да правят вино от ябълките и да се напиват?“ На другите ученици дадох едно хилаво място, незаградено, което нищо не ражда, и ги оставих без всякакви средства. Поставих ги при най-лоши условия – да нямат с какво да работят. При това оставих ги сами да работят. Казват: „Учителю, дайте ни семенца!“ Казвам: „Няма семена.“ Слушам от тях недоволство, казват: „На онези дава, на нас нищо не дава.“ Питам тогава: де са резултатите? На които дадох – пиянстват, пият; пък на които не дадох, те се оплакват, казват: „Жестоко е това!“ Кое е по-хубаво сега – да ядат ябълки и да пиянстват, или да стоят гладни и да просят? Аз бих превел по-ясно това сравнение, но сега ви го давам само като една гатанка, искам вие да разсъждавате.

Аз ви казвам, че всеки от вас може да попадне в такива две противоречия. Бог може да те постави в най-хубавите условия в живота и да не ги използваш; пък може да те постави и в най-лошите условия и и тях да не използваш. Някой път става и обратното. Защо? Защото ти можеш да използваш добрите условия по един начин, пък и лошите условия в живота съдържат друго благо, което можеш да използваш по друг начин. Тук именно е дълбоката философия. Вие казвате: „Господ е несправедлив.“ Това не е философско разрешение на въпроса. Ти още не си влязъл в Небето, не си виждал още дълбоките Божествени замисли, не знаеш защо Бог те поставя при тия условия. Бог може да те постави при най-лошите условия, че да кажеш: „Косата ми настръхна!“ Защо ти настръхва косата? – Защото не разбираш. Разбира се, ако ходите вечерно време по места, които не

познавате, косата ви ще настръхне; ако ходите денем, нищо няма да ви стане. Вечерно време всичко ще ви се вижда като страшилища и ще приличате на онзи турчин с кобурите си, с ножовете си: върви вечерно време с коня си през някоя гора, вижда един голям дънер, стресва се, казва: „Хей, гяур, махни се от пътя ми, юнак арнаути да мине!“ Не се маха той. „Тебе казвам, махни се оттам!“ Най-после казва: „Ако ти не се махнеш оттам, арнаутиът знае и друг път.“

Та и вие сега вървите с кобурите си и казвате: „Ние знаем и друг път.“ Значи като се изпречи сиромашията пред вас като един голям дънер, ще минеш покрай нея, ще я задминеш. Пък ти мислиш, че тя е жива, че е някое голямо страшилище, и казваш: „Ще мина по друг път!“ Кой е другият път? Държавните мъже в България знаят кой е другият път. Те, като дойдат на власт, в първо време са много благородни – чувалите им са празни; напълнят ги и после – хайде по другия път. Този път е лесният, той е спасение по благодат. Един евангелист говори за Христа и започва да плаче, да скърби, че Христос умрял на кръста. Но като дойде някой негов брат да му иска пари назаем, казва: „Ще ти дам пари, но ще дадеш 25% лихва. Другите, както знаеш, вземат 50%, но аз, като вярвам в кръвта Христова, вземам само 25%.“ И вие, окултните ученици, някои от вас вземате по 25% лихва.

Слушайте, от всинца ви се изисква една права мисъл. Разбирате ли какво значи права мисъл? В Школата всички ученици трябва да бъдете абсолютно изправни в своята мисъл! Безпощадни ще бъдете в това отношение към себе си. Всяка погрешка, която имате, ще я извадите пред себе си и ще кажете: „Ще я изправа!“ Някой ще ти каже, че си такъв-онакъв. Нищо да не те безпокои, ще си кажеш: „Ще се изправа“ – нищо повече! Това се казва герой човек. В света има два вида герои: едни, които правят добро, не грешат – те са герои ученици; и други, които изправят своите погрешки. И последните в

моите очи са герои, защото тук даже се изисква по-голямо усилие. Това е един вътрешен закон на нашето съзнание. Само така невидимият свят ще ви се усмичне. Вие ще правите добро и ще изправяте вашите погрешки, а няма да правите само наполовина добро. Защото половин добро е наполовина зло, а цялото добро в света е закон за намиране Божията Любов. Като намериш Любовта, тя осмисля живота, а като осмисли човек живота си, ще придобие онова, за което неговата душа копнее.

Сега някои от вас ще запитат: „За кого ли говори Учителя тази вечер?“ – Специално за никого. За мене в света съществуват само ония души, у които има добродетели, а ония души, в които няма никакви добродетели, това са души мъртви, а ние за мъртви души не говорим. Ученикът, който се учи, подразбира една жива, будна душа. И най-малкото нещо, което трябва да има в този ученик, то е да има една от най-малките добродетели, заради която добродетел ще го пуснат в училището.

Сега вие искате да ви пуснат да влезете в тази Школа. Но знаете ли, че за всичко у вас държат сметка горе? Някои от вас са дошли тук, седят няколко години и ги слушам, после казват: „И тук няма нищо.“ Смешно е вашето положение! Знаете ли защо? Ако вие дадете на една маймуна ноти, тя ще ги разбере ли? Ако вие дадете на една маймуна да чете Библията и Евангелието, тя ще ги разбере ли? – Нищо няма да разбере. Тогава, питам ви: вие разбирате ли дълбочината на окултната наука? Какво съдържа тя в себе си? Отсега нататък ще се яви във вас желание да изучавате окултизма. Някои казват: „Тази наука е за младите, не е като за нас, стари хора.“ Чудни сте вие, кои са младите хора? Младите пък казват: „Туй учение е за старите хора, те имат знания и мъдрост, то не е за нас.“ Кои са старите хора? Според тази теория аз наричам млад човек този, който изучава закона на самопожертвуванието. Непроявеното семе, което се

посажда в почвата – това е младият човек. Обърнатият триъгълник с върха надолу – това е младият човек. Той показва семето, което трябва да се посее в почвата, да се пожертва, да страда. След тия страдания младият човек се превръща в стар, т.е. израства, при което върхът на триъгълника се изправя нагоре. Младият човек представлява едно движение от центъра към периферията, а старият човек – едно движение от периферията към центъра. Значи старият човек представлява растенето нагоре от почвата. Следователно младият и старият човек живеят едновременно в съзнанието на човека. Тъй че всеки лъч на съзнанието, който излиза от центъра към периферията, това е младият човек, а всеки лъч, който се връща като отражение от периферията към центъра, това е старият, проявеният човек, който расте нагоре. Той представлява триъгълника, обърнат нагоре с върха. Следователно младият човек, това е слизване на духа в материята, а старият човек, това е излизане на духа от материалния свят или обладаване на материята.

Млади и стари – това са две състояния на съзнанието на мислещия, на духовния и на Божествения човек. Ето защо едновременно, във всеки миг, ти ще бъдеш и млад, и стар. Имаш известна идея, която трябва да реализираш – ти си млад; започнеш ли да я реализираш – ти си стар. В следващия момент иде нова идея – ти си млад; започваш да я реализираш – ти си стар. Млад-стар, млад-стар – това е един вечен процес в развитието на човека, който постоянно се повтаря. Ако вие имате тази мисъл в ума си, няма да се раждат във вас разни противоречия и няма да казвате: „Аз остарях вече, от мен човек няма да стане.“ Ще разбирате, че старостта е само един миг. Не, във вас има известна хитрина, която вие съзнателно прикривате.

Ще ви разправа един анекдот, който ми разказа една ученичка, чела го някъде. Отива един много учен философ на Небето при Бога и

иска да Го надхитри. Казва Му: „Господи, как схващаш цялата Вечност?“ – „Вечността пред Мене е една секунда“, му отговорил Бог. „А какво е за Тебе един милиард?“ – „Един милиард за Мен е пет стотинки“, казва Господ. „Тогава, Господи, дай ми пет стотинки!“ – „Почакай Ме една секунда“, му казал Господ. Не мислете, че ние можем да бъдем по-умни от този велик закон в света. Не мислете, че можем да надхитрим Бога. „Почакай Ме една секунда“ – в това има скрита една велика Истина. Една секунда – това е цялата вечност, в която ти трябва да работиш и да се развиваш. А що означава Вечността? – Това е онуй интензивно вътрешно желание, с което ще могат да се реализират ония светли идеали, ония светли мисли на живота. Че как мислите вие? Във вас трябва да има едно непреодолимо желание, на което нищо в света да не е в състояние да му попречи. Вашето желание трябва да е толкова интензивно, толкова непреривно, че и на малки парченца да ви нарежат, туй желание да си остане пак живо във вас.

Та казвам: за вас е важна основната добродетел на вашия характер. Всички вие, като ученици, трябва да бъдете изправни пред този велик Божествен закон. Ако вървите така, само по този начин може да развиете дарбите, които са заложени във вашата душа. Ние не можем да престъпим законите, които Живата Природа е поставила в живота. Трябва да знаете, че развитието ви върви по един правилен начин. Да се изпълнят копнежите, които имате сега, може само тогава, ако спазвате тия закони. И всичко това, което желаете, ще го придобиете, но трябва да бъдете абсолютно изправни.

Досега аз съм говорил много пъти върху закона на Любавта, който съществува в живота и се прилага към идеите, към живите същества, към Бога. В тази Любов влизат всички ония Същества, които са свършили своето развитие и образуват едно цяло с Бога. Те образуват, тъй да се каже, главата на цялото Битие. Тази Любов трябва

да бъде съсредоточена към този вътрешен център на всички наши мисли и желания. И тогава ще се появи едно движение на Любовта от Бога към нас. Тъй че ако имаме тази непреривна Любов към Бога, тогава от Него ще излезе един лъч, който ще се отправи към нашето сърце и ще изпълни живота ни. Такъв е законът. За да познаеш дали обичаш Бога. Щом отправиш Любовта си към Него, ще почувстваш тази вътрешна светлина, но не в ума си, а в сърцето си, при което ще се образува едно вътрешно разширение, едно вътрешно задоволство. Тогава и най-малките неща в живота ти ще се осмислят и няма да представляват дреболии за тебе. Във всяка дреболия в живота си ще виждаш една Божествена мисъл. Всички вериги, които те спъват, ще паднат, ти ще се почувстваш свободен като пеперуда, която излиза от пашкула си и свободно хвърква с крилцата си в безграничното пространство.

Казвам: сега всички трябва да изпратите вашата мисъл нагоре. Вие ще кажете: „Аз я изпращам.“ Хубаво, но по-интензивна трябва да стане вашата мисъл! От ден на ден вашата мисъл трябва да става по-интензивна. Стремлението ви към Бога от ден на ден също трябва да става все по-интензивно и по-интензивно, докато обратното движение на Божията Любов проникне във вашето сърце. Тогава важният въпрос за живота – Любовта към Бога – ще се разреши в душите ви и вие ще придобиете свободата, която търсите. А тази свобода носи блаженство и всички добри възможности на живота. Само при свободата вие можете да развиете вашите мисли, чувства и вашата воля; да облагородите сърцето си, да разширите ума си, да укрепите духа си и да освободите душата си. Туй е цяла наука! Това именно е задачата на окултната наука. Тъй щото ще знаете, че всички сте на категории. Някои от вас мислят, че като присъстват в Школата, не сте на категории и степени. Не е така. Някои от вас разбират повече, други по-малко; някои прилагат повече, други по-малко, но

всички трябва да се стремите според възможностите на душата си. Можеш да прилагаш малко – приложи го. Можеш да прилагаш повече – приложи го. Всеки ден прави по едно малко добро. Някой път вие решите да направите някое малко добро, но после казвате: „Хайде, днес не мога, ще го отложа.“ – Не трябва така. Колкото и малко да е доброто, направи го, не го отлагай!

Например у някой ученик се роди силно желание да иде и да каже една много хубава дума на майка си, но като дойде до вратата, спре се, казва си: „Дали ще ме разбере майка ми?“ Поколебае се и отложи да изпълни мисълта си. Друг случай: решите да станете сутринта рано в 4 часа на молитва. Обаче в 4 часа сутринта, когато трябва да станете, казвате си: „Нима като стана сега, ще свърша нещо? Хайде да си поспя още малко!“ Или решил си друго нещо: „Ще стана рано сутринта, ще си напиша един хубав стих.“ Но после казвате: „Е, сега ли ще пиша?“ Всички тия противоречия в живота са ви докарали до това изопачаване в разбиранията. Ние сме хора на изопачените идеи. Всяко възвишено и благородно дело, в какъвто и да е смисъл, прилагайте го, не се срамувайте! Колкото и да е малко, прилагайте го! Ако не прилагате, отдолу ще дойде затъмняване на съзнанието и един ден вие ще се намерите под земята, тъй както едновременно пирамиди са днес дълбоко заровени в земята. Всеки ден трябва да прилагате, постоянно трябва да прилагате. Тъпанът трябва постоянно да се бие, защото иначе ще се опраши, а като се бие постоянно, прах не остава по него! Оралото, което оре земята, не ръждясва – то лъщи, светло е. Също така и човешкият ум, който постоянно мисли, е светъл, не затъпява; човешкото сърце, което работи, постоянно отхранва възвишени и благородни чувства, облагородява се; и човешката воля, като се тури в действие, укрепва.

Това са елементарни правила. Казвате: „Тия работи ние ги знаем.“ Как ги знаете? Знаете ли какво нещо е да мисли човек?

Слушайте сега! В човешкото съзнание има една малка лампичка, която не е запалена. При тази лампа има само една Божествена клечица. За запалването А има правила, които определят колко пъти трябва да драснеш тази клечица, за да се запали. Щом запалиш тази лампичка, ти веднага ще започнеш да мислиш. Някои от вас обичат само да пипат лампичката и не могат да мислят. Разбира се, без светлина не може да се мисли. Светлината е едно от необходимите качества за мислене. Светлите духове и отвън, и отвътре имат светлина, а ненапредналите духове, които живеят в ада, нямат отвън светлина, но имат само отвътре. Те държат тази светлина само за себе си. Тяхната лампичка още не е изгаснала, те не са изгубили още тази способност да я палят.

Та казвам: всеки от вас трябва да запали тази лампичка и само тогава ще има правилно мислене. Това мислене е непреривно. Щом веднъж се запали тази лампичка, тя е непреривна, в нея не може да става прекъсване, затова при тази светлина мисълта се разширява и човек не остарява. Той всеки ден е и млад, и стар. Тъй седи въпросът. Аз бих желал тази лампичка в ума на всеки одного от вас да бъде запалена по всички правила. Това се отнася за този, който не я е запалил, а който я е запалил вече, нека върви по следите на тази лампичка, защото тя се движи, не седи на едно място. Всеки ще върви напред, по нейните стъпки. Туй наричат „ръководна звезда“ в живота. Всеки човек си има такава ръководна звезда в живота. Наполеон казвал, че си имал своя ръководна звезда, която никога не потъмнявала. И наистина, докато неговата звезда мъжделееше, във всичко му вървеше, във всичко имаше сполука. Тя е живата звезда, или тъй наречената малка свещица в съзнанието на човека.

И тъй, като сте дошли на Земята, забравили сте много неща от това, което сте знаели, и сега трябва да си ги спомняте. И вие чакате да си ги спомните. Тъй като чакате, знаете ли на какво приличате?

Един стар български чорбаджия в село имал жена, която била много голяма аристократка, та все слугите А служели: дърва А носели, сечели ги и т.н. Обаче случва се, че мъжът А умира и всички слуги я напущат. Като останала без дърва, отишла при съседа си и го помолила: „Можеш ли да ми донесеш малко дърва“ – „Ами защо ти не си донесеш?“ – „Не съм научена.“ – „Ще се научиш. Ще вземеш едно двойно въженце, ще отидеш в гората, ще натуряш дърва в него, ще ги завържеш хубаво, ще си направиш един товар и туй то.“ – „Ама кой ще ми го вдигне?“ – „Ще викаш в гората, ще почакаш малко. Там има една жена, горската богиня, ще дойде да ти помогне.“ – „Е, дано Господ я прати да ме научи.“ – „Като викаш, тя ще те научи.“ Отишла в гората, събрала си дърва и взела да вика. Викала, викала, но никой не се явил. Най-после си казала: „То се е видяло, че няма да дойде горската богиня, ами аз сама да си вдигна тогава.“ Така и вие ще викате: „Богиньо, богиньо, Господи, Господи...“, и най-после ще си вдигнете дръвцата на гърба – и хайде вкъщи. Такъв трябва да бъде ученикът – да вика: „Господи, Господи“ – и най-после да си вдигне дръвцата на гърба. Богинята обаче е дошла. Жената е разбрала вътрешния смисъл на викането. По същия начин и вие ще разберете великата Истина в живота.

Сега да изпеем упражнението *В начало бе Словото*. В изречението *В начало бе Словото* коя дума е силна?

Отговор: *Словото*.

Как ще ми докажете да разбера това? Как ще се произнесе думата *Слово*? Де ще турите ударението? Има силни думи, на които, като се изговарят, за да се подчертае силата им, турят на специални места ударенията. Вземете думата *разум* – *раз-ум*. Тя е сложна дума и не е от славянско произхождение. Коренът *ом* или *ум* е една свещена дума. На английски език се пише *eum* (еум), а се произнася *ом*; значи *умът* е, който съдържа в себе си всички Божествени качества. А какво

означава частицата *раз*. Русите казват *раз*, което значи „един път, веднъж, едно, първо“. То подразбира първоначалното, Божественото, което е било у човека и което съдържа всичко в себе си. Човек трябва да се стреми да разбира нещата. От разума, от първоначалното, от Божественото, е излязло Словото, разумното, т.е. обвивката на нещата, която е приела първия образ, за да направи Словото видимо и чуто. Защото Словото в невидимия мир и се вижда, и се слуша. Като кажем *В начало бе Словото*, веднага в нашия ум трябва да изпъкне великата идея за онова живо същество – Словото – което е излязло от Бога. И вие, като пеете това упражнение, трябва да се пренесете там, а не да сте тук, на Земята.

И музиката, както и математиката, има свои математически правила, но те не приличат на сегашните правила в музиката. Тия правила съставляват тъй наречената „математика на музиката“. Там, дето човек не може да вземе тоновете на душата, високите тонове, които спадат към Божествения свят, съвременните музиканти поставят паузи, а дето могат да ги вземат, поставят тонове. В окултната музика няма мълчание: пеенето там е непрекъснато, никакви прекъсвания няма. Там, дето има паузи, пак се чува звук, само че по-фин, по-висок. Ако аз бих композирал една песен за хор, не бих турил никакви паузи. Всички гласове трябва да пеят. Басовете ще започват отдолу, а сопраните ще идат отгоре, т.е. ще отиват нагоре, високо ще пеят, но тихо, едва да се чуват. Гласовете трябва да се допълнят един друг. Алтът трябва да придружава, басовете ще подкрепят отдолу, пък сопраните и тенорите ще се посрещат горе. Тъй трябва – гласовете да си пеят един на друг. А сега музикантите казват: „Сопраните ще мълчат, а другите гласове ще пеят.“ Значи ти мълчи, пък аз ще говоря. Не, и двамата ще пеем, и двамата ще говорим.

Ще се стремите към окултно пеене. Езикът, на който е преведен този стих, не е образен, но е идеен език, затова се изисква и

дълбочина на пеенето. Този стих е най-дълбокият от Евангелието, но езикът, на който е преведен, не е образен. Затова, като чуеш или като прочетеш този стих, ти не можеш да се забравиш, не можеш да се пренесеш от този свят, за да може великото в света да оживее пред теб. Като произнесеш стиха: *В начало бе Словото, и Словото бе у Бога*, тъй трябва да го произнесеш, че да преживееш това начало. После: *Всичко чрез Него стана, и което е станало, нищо без Него не стана* – произнесеш ли тези думи, трябва да видиш целия този процес, да преживееш това, че всичко чрез Него е станало. Като изговориш думите: *В Него бе Животът, и Животът бе виделина на хората*, този Живот и тази виделина трябва да ги изпиташ. Като изговориш стиха: *И виделината свети в тъмнината, и тъмнината я не обзе*, всичко това трябва да го видиш, да разбереш тази борба между виделината и тъмнината. Ако вие пеете по този начин, гласът ви би треперил, щеше да бъде мек и звънлив, па и душите ви щяха да трептят. А сега гласът ви е тъп, защото нямате въодушевление отвътре, не преживявате думите.

Старайте се, като пеете у дома си, да се вдълбочавате в думите, в идеите, които те изразяват, за да можете да пеете окултно. Като пеете упражнението *В начало бе Словото*, изпейте го веднъж, два, три, четири, пет пъти, докато вие сами го харесате, докато почувствате, че пеете с живот, сила и вътрешно разбиране. Днес времето е малко влажно, но това не е извинение за пеенето, не е извинение и за цигулката. Наистина, когато времето е влажно, влагата запълва порите на цигулката, но има едно средство против влагата. Ти можеш да запоиш порите на цигулката, като вложиш нещо от душата си в нея. Тя ще изгони влагата навън. Това можем да направим всякога, когато искаме, пък когато не искаме, и душата няма да вземе участие в свиренето. Също така и при пеенето душата ви може да вложи нещо в гортана. Душата ви може да влиза и да излиза свободно във вас. Ще

се помолиш на душата си и ще А кажеш: „Моля ти се, влез в гърлото ми, да чуя твоя сладък глас, че да се науча и аз да пея.“ Двама ще пеете тогава: ти и душата ти – и ще видиш какъв глас ще излезе от тебе, какъв певец ще станеш! В това седи силата на певеца. И аз желая всички ученици на Окултната школа, като пеете, да се отличавате: да знай, че сте певци. Гласът ви да няма меден тон, а да се отличава с голяма мекота и изразителност. Ще пеете от сърце, без правила, не че няма да има правила, но те не приличат на сегашните. Ще спазвате тези бележки.

Аз зададох на младите ученици въпроса: „Защо българите турят в речта си глагола отпред, а германците – на края на изречението? Защо начинът на говора у германците е един, а у българите – друг? И едните са хора, и другите са хора, защо имат различна граматика?“ Те ми отговориха, че това се дължи на обстоятелството, че германците, като си свършат работата, тогава я съобщават, затова глаголят у тях е накрая, а българите най-първо ще кажат какво ще правят, а после започват да работят, затова турят глагола в началото на изреченията. После, вземете англичаните – те постоянно скъсяват думите, докато германците ги разширяват. Защо? – Има си причини. Та и вие във вашата граматика някога поставяте глагола отпред, а друг път – отзад. Кой е правилният начин за пеенето? *В начало бе Словото* – виж, много добре започва песента. *В* е съюз. Това са първите чувства, с които човек започва, които не може да изрази. Съюзите – това са първите думи, с които човечеството е започнало. Най-после идат съществителните. Те имат най-нов произход.

Сега да изясним значението на думите *В начало бе Словото*. Те означават, че в най-голямата красота и хубост, в това Божествено начало на нещата, е излязло Словото. Божественото начало подразбира най-благоприятните условия за създаване. В живота за създаването на всички Божествени неща има определено време. Ако

вие дадете на един астролог невярна дата на рождението си, той ще ви каже, че според колкото ви познава, вие не може да се родите в това време. В астрологията не може да има безразборност в ражданията; има определени закони за възможностите на ражданията.

Този астролог ще ви каже: „В този ден и в този час вие не сте родени, понеже този момент – тъй както е съчетанието на планетите, изключва вашето раждане.“ Значи и Словото, за което пеем, е излязло в едно определено Божествено начало. Ще кажете: „Отде да знаем кога е било това начало?“ – Че вие бяхте вътре в това начало. Как сте забравили една такава велика Истина? Вие бяхте в същия трен. Ще кажете: „То беше отдавна, преди толкова години, забравили сме.“ – Ще си спомните. Защо ви говоря аз сега за забравените неща...

В начало бе Словото, и Словото бе у Бога. Този стих е много важен. Като станете сутрин, ще го прочетете, ще го изпеете и ще мислите върху него, докато в ума ви се хвърли една светлина и вие възприемете тази велика идея. Тогава вашето сърце ще се преобрази, ще стане по-меко, умът ви също ще се преобрази, ще започне да мисли по-другояче и ще можем, като влезем в този салон, да се занимаваме и без лампи. Като дойдем тук, без лампи да се разнася светлина отвсякъде. Като концентрирате мисълта си върху този стих, ще имате по-хубава, по-приятна и по-мека светлина. И аз, като вляза в салона, ще кажа: „Ето ученици, с които може да се разискват Божествени неща!“ А сега, когато светлината иде само отвън, от лампите, как могат да се разискват такива въпроси? Отвътре трябва да дойде тази светлина! Тя е Светлината на Духа.

Тайна молитва

Любовта ражда доброто!

Доброто носи живот, свобода и светлина за нашите души.

Пета лекция 12 ноември 1924 г.

НЕСЪИЗМЕРИМИТЕ НЕЩА

Размишление

Когато проучвате беседите, няма да цитирате нещата, но със свой език, вкратце ще изнесете основните мисли. Цитирането не е изразяване на основните мисли.

Бяха прочетени някои от работите върху темата *Основните мисли от първата лекция на третата година – „Високият идеал“*.

Нашата цел е да има разнообразие в работата ви, умът ви да привикне да работи, а не да копира. Всеки от вас може да извади от лекцията една основна мисъл и върху нея да съгради нещо. От много цитати няма нужда. Като пишете някое съчинение, там може да доказвате, колкото искате, но на мен няма нужда да ми цитирате, няма какво да ми доказвате. Аз искам да зная какво схваща всеки от вас под думите *висок идеал*. Човек не може да има два идеала. Само един идеал може да има. И тъй, според вас в какво седи високият идеал?

Отговор: *Да любим Бога.*

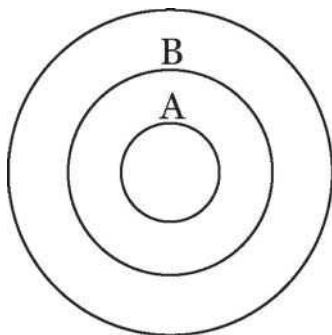
Какъв трябва да бъде идеалът на онзи, който се жени? Ами какъв трябва да бъде идеалът на онзи, който става поп? Ами на онзи, който става търговец, или на онзи, който става естественик, какъв трябва да бъде идеалът? Всеки човек трябва да има висок идеал! Какво подразбирате под думата *Бог*? Тази дума – *Бог*, е толкоз определена, че почти няма смисъл. Високият идеал за живота е Любовта, понеже животът произтича от Любовта. Кой е високият идеал за светлината? – Животът. Защо? – Защото светлината произтича от живота. Кой е високият идеал за свободата? – Светлината. Защо? Понеже свободата произтича от светлината. Тъй щото високият идеал за свободата е

светлината; за светлината – животът, а за живота – Любовта. Вие не можете да кажете, че Бог е високият идеал за светлината. Защо? – Свободата не може да разбере Бога. Тя най-първо трябва да разбере светлината. Светлината после ще ви заведе до живота, а животът ще ви заведе до Бога. Последователност, йерархия трябва, не може изведнъж. Някой може да каже: „И аз мога да ида еди-къде си.“ – Не, не можеш да отидеш, където искаш. Един авиатор може да се качи с аероплан на осем километра височина във въздуха, но ти без аероплан можеш ли? Ще се помолиш на авиатора, той ще те вземе със своя аероплан и само така ще можеш да се качиш на височина осем километра във въздуха. „Ама аз мисля, че мога да се кача на осем километра височина.“ Да помислиш за осем километра и да се качиш на осем километра, това са две различни понятия. Това са само разсъждения. Казвате: „Трябва да се вярва в Бога.“ Бог е и в живота, и в Любовта, и в светлината, и в свободата – навсякъде е Бог.

Сега, за втория път разбрахте ли как ще стане работата? Нека всеки си извади кратко, хубаво резюме. Представете си, че всеки ученик би направил такова резюме, за прочитането на което би трябвало половин час. Значи в един час ще може да се прочетат темите едва на двама души, а пък смисълът е в съкращението – да се извади само ядката. Когато вие сте много гладни, че ви тупа сърцето, като отидете някъде, за висок идеал ли ще мислите? – Не, ще кажете: „Моля, малко хляб!“ Няма да кажеш: „Господине, ще ме послушате да Ви разправа туй-онуй.“ Не, ще кажеш: „Хлебец!“ Високият идеал в този случай е хлябът. Той се намира само при голяма нужда на човека. А кога иде разговорът? Най-напред ти ще бъдеш с висок идеал и след като се понаядеш, след като си пийнеш винце, тогаз ще разправиш къде си ходил. Най-първо ще изкажеш високия идеал и той като влезе в стомаха ти, ще се разшириш, ще пратиш навън

своята светлина и ще започнеш да разказваш живота си – откъде идеш и накъде отиваш.

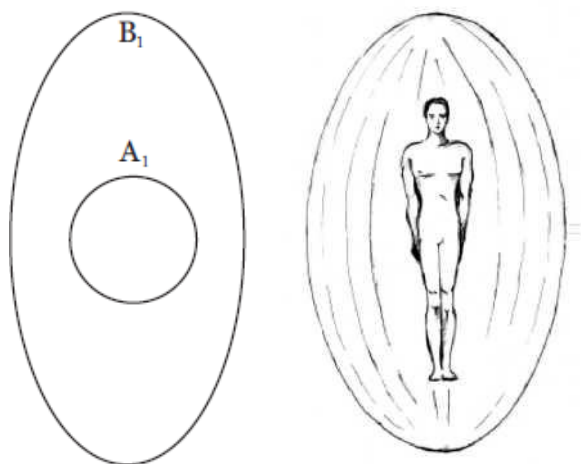
Природата не обича да се доизказва. Тя показва пътя на човека, ръководи го, но не изказва своите цели, своите крайни заключения. Това е един Божествен метод. Така и всеки човек, който е дошъл в света, не трябва да доизказва всичко. Всякога човек трябва да изказва само основните неща.

Фиг. 1

Представете си, че имаме един кръг А, който представлява човешкия живот. Аз уподобявам човешкия живот на разливаща се вода. Щом водата се разлива, този кръг представлява едно поле, което постепенно се разширява все повече и повече и от първоначалния кръг ще се образуват втори, трети, четвърти концентрични кръгове. Значи силата, или материята, която действа в живота, е водна. Може да се образуват три кръга: А, В и С. Тия кръгове показват разширението на водата, какво пространство е заела тя. Ако кръгът А означава човешкия живот, той ще се разшири ли по същия начин? До известно време този кръг ще се разширява по същия път, както и водата. Онези, които са изучавали биология или развиването на човека в неговото първоначално състояние, знаят, че той се развива кръгообразно само до известна степен, но след това този кръг изгубва

своята форма, превръща се в елипса. Значи кръгът A_1 се превръща в елипса B_2

Фиг. 2

Сега ние можем да си представим човека в центъра на този кръг, а теченията на живота да го обвиват наоколо във вид на елипса. Тия течения го обикалят, но и проникват вътре в него. Има течения в човешкия организъм, които минават през центъра, но има течения, които минават и по периферията. Или, казано другояче: има течения централни, има течения и периферийни.

Всякога в живота си, когато искаме да изкажем една мисъл в нейната пълнота, ние ще усетим една празнота в себе си. Някои запитват: „Какво трябва да правим тогава?“ – Ще пазите извора, който извира, няма да изхвърляте всичката си вода изведнъж, но ще я изтичате равномерно. Щом ти мислиш да изкажеш всичко наведнъж, ти не си извор. Онзи, който иска да изкаже всичките си идеи на един път, той не е идеен човек, той е едно напълнено шише с вода от един, два, пет или десет килограма или пък една каца, пълна с вода. Едно механически напълнено с вода буре, като го отвориш да тече, то изказва всичките си идеи и не остава вече нищо в него. Безидейният

човек може да бъде най-много един голям джобур, но човек трябва да се стреми към възвишени идеи. Значи има един съизмерим и един несъизмерим живот. Съизмеримият живот е в каните, в буретата и във всеки джобур, а несъизмерим е Божественият живот. Той е живот, който не може да се измери. Идея, която не може да се измери, е истинска идея. Мисъл, която не може да се измери, е истинска мисъл. Чувство, което не може да се измери, е истинско чувство. Воля, която не може да се измери, е истинска воля. Сила, която не може да се измери, е истинска сила. Но тази сила, която се е събрала в една малка машина и която може да пръсне машината, е сила, само докато е затворена вътре натясно, но като я пуснете навън, тя изгубва силата си, няма вече тази активност. При живата мисъл обаче, при несъизмеримата мисъл, в каквото условие и да поставиш човека, той си остава всякога един и същ.

Затуй именно в духовния свят всички ние трябва да се стремим към несъизмеримата мисъл. Мнозина от вас стават песимисти. Защо? – Това зависи от туй, дали вашето подсъзнание или вашето съзнание, или вашето самосъзнание, оставяме настрана свръхсъзнанието, определят вашия живот. От това се ражда един вътрешен песимизъм. На всички философи песимисти, като Шопенхауер⁴⁶, мислите са били съизмерими. Те казват, че в света съществува една голяма скръб. От малката скръб, която Шопенхауер опитал, той прави заключение за голямата скръб, но голямата скръб той не я е опитал. Нима като удрят

⁴⁶ Артур Шопенхауер (1788-1860 г.) – немски философ, който следва и развива философията на Кант и се противопоставя на идеите на Хегел. Най-известното му произведение е „Светът като воля и представа“. Неговата метафизична теория е в основата на влиятелните му трудове върху психологията, естетиката, етиката и политиката, които вдъхновяват Ницше и Вагнер. Според Шопенхауер волята е в основата на всички неща: тя е ирационална и е извън времето и пространството. При човека това е волята за осъществяването на различните желания, което превръща човешкия живот в страдание, защото щом задоволим едно желание, веднага се появява ново. Шопенхауер смята себе си за будист, но разбирането му за будизма е принципно неправилно.

някому 25 тояги, а аз чувам само ударите, разбирам болката? Ако ударят поне пет тояги и върху мен, тогава ще разбера колко е страдал той. Всеки човек знае нещата само като ги опита, а за другото може да предполага. А при това всички хора казват, че имат скръб. Какво нещо е скръбта сама по себе си? – Тя е загуба на нещо или недоимък от нещо, или спънка към известна цел, към която се стремиш. Ти можеш да скърбиш за изгубената си сила, за изгубен жив предмет. Значи ние скърбим само за живите предмети, за предмети, които са свързани с жива сила. Тогава, ако аз скърбя за един свой приятел, който е заминал, какво показва тази скръб? Колко неща може да показва скръбта в даден случай? Може ли в даден случай да се определи големината на скръбта?

Законите на Природата са следните: за един и същ случай някои хора скърбят, а други се радват. Например някоя майка скърби, че дъщеря А се е омъжила, че е напуснала дома А, а в същото време други хора се радват за нея, че е отишла при тях. Следователно ние имаме две равнодействащи сили. Скръбта на майката се превръща в радост на друго място. Тогава каква скръб е тази? Понякога обаче радостта на известни хора се превръща в скръб у други. Вие сте майка, давате дъщеря си някому и скърбите. В следващия живот обаче този, който днес е възлюблен на дъщеря ви, става неин баща или нейна майка, а ти се явяваш като неин възлюблен и тя дохожда при тебе. Тогава ти се радваш, а те скърбят. Питам: колко голяма е тази скръб? Някой казва: „Моята скръб е толкова голяма, че ме направи серсемин.“ Това, че ти си станал серсемин, може ли да определи големината на скръбта? Ако скръбта на някого предизвиква в него изгубване на ума му, намаление на силата на неговия ум, тогава причината за това седи малко по-далече, другаде се крие причината. Това не е скръб, това е нарушение на известен Божествен закон. Има скърби в света, които не са истински скърби, но страдания,

предизвикани от нарушението на известни Божествени закони. Следователно под думата *скръб* ние прикриваме своите погрешки. В такъв случай казвам: ти не трябва да скърбиш, трябва да изправиш живота си.

Ще ви приведа един анекдот за дъщерята на един български свещеник. Тя направила следната погрешка: изяла сладкото на баща си. Баща А решил да я бие, но майката, за да освободи дъщеря си от боя, турила я в леглото, да мине за болна. Баща А приготвил тояжката си и като дошъл, вижда дъщеря си на легло, запитва: „Какво има?“ – „Трескава е“, отговаря майката. „Щом я тресе, нямам право да я бия, нека остане тази пръчица за друг път.“ Ние, като тази майка, която спасила дъщеря си под булото на треската, се обличаме с името на скръбта и все скърбим. Дъщерята е болна и бащата казва: „Да оставим пръчицата за друг път.“ Да, но сладкото е изядено. Треската не поправя работите. Тия философски разсъждения не поправят работите. Ние казваме: всички неща трябва да бъдат съизмерими. В някои случаи трябва да бъдат съизмерими, но в други не трябва. Аз бих попитал кого да е от вас може ли да определи какъв ще бъде неговият растеж след хиляда години? Според сегашните данни, които има за себе си, може ли да изчисли какъв ще бъде неговият ръст, неговото лице, очи, вежди, големината на пръстите му, колко например ще бъде дълг палецът му, колко дълги ще бъдат ръцете, краката му, каква форма ще имат, и т.н. Нека даде данни за тези неща, а не да казва с общи думи: „Великан, герой ще бъде.“ Какво означава думата *герой*?

И тъй, когато дойдем до несъизмеримите и съизмеримите неща, трябва да знаем, че те са две идеи в живота, които напълно се различават. Всичко онова, което радва човека, което го подмладява, то е несъизмеримо, а всичко онова, което отчайва човека, което го кара да се чувства стар, то е съизмеримо. Такъв човек казва: „Остарях вече.“

Той дойде най-много до числото пет или шест и свършва, по-нагоре вече не може да се качва. Някой професор учил, учил ред години и най-после казва: „Всичко завърших, по-нататък не мога.“ Някой писател, някой музикант работят известно време и после казват: „Дотук беше, по-нататък не може.“ Значи идеята им е станала измерима, затова се спират. Следователно съизмеримите идеи са идеи на замръзването. Те достигат до най-високата точка на триъгълника и оттам започват обратен процес. Във всеки обратен процес в Природата седи и обратно движение. Първото движение е във възходяща степен, а второто – в низходяща степен. Като се дойде до втората възходяща и низходяща степен, какви ще бъдат те – по-високи или по-ниски от първите? Следователно в този смисъл всички процеси в Природата, като говорим за Божествената природа, са безконечни, не може да им се тури никакъв предел. Човечеството ще се увеличава безконечно. Увеличаването няма да седи в големината. По какъв начин ще се увеличава? Какво ще стане с вас?

Допуснете, че Бог направи един Космос, в който има десет милиарда души. Този Космос, след като премине един период от милиарди, милиарди години, ще завърши цикъла си и ще се създаде в него една нова душа, значи ще има в него десет милиарда и една души. След това Бог ще създаде друг един Космос, който с милиарди години също ще се върти около себе си, докато се придобие още една душа. Така се придобива във Вечността една душа. Тъй щото, в края на краищата от сегашния живот ще се яви само една душа, само един човек. Цялото Небе очаква да види какъв ще е този човек, който ще излезе от сегашния Космос. Цялото Небе, всички ангели работят за този човек, но не се знае каква ще бъде формата му, какво ще бъде лицето му – нищо не се знае. Всички ангели очакват с нетърпение да видят какъв ще бъде този човек. Като се създаде този нов човек и след като живее милиони, милиони години, този нов човек ще каже: „Нека

направим сега друг свят, да дойде нов човек!“ Вторият ще бъде още по-красив, отколкото сегашният. Това са несъизмерими неща. Това са предположения, хипотези, възможни неща, близо до ума, за които турците казват: „Тия неща могат да станат, пък могат и да не станат.“ Казвам: това, което в твоя ум не може да стане, в моя ум става. Някой казва: „Това нещо не става в моя ум.“ Казвам: да, но в моя ум става, а ти трябва да се потрудиш, да разбереш тази работа, че и в твоя ум да стане.

Всички ще се стремите да обхващате нещата. Дойде ли една скръб, вие имате една несъизмерима величина; дойде ли една радост, вие имате една съизмерима величина. Любовта е една несъизмерима сила. Мъдростта, Истината, всички добродетели са несъизмерими величини. Всичко онова, към което се стремите, трябва да бъде несъизмеримо, защото щом го придобиете, вие изгубвате вашия идеал. Казвате: „Това ли е било всичкото?“ – Не, има неща извън видимия свят, в който живеете. Извън вашите тела, извън вашите умове има неща по-далечни, по-идеални, неща не проявени, по-високи от това, което човек може да схване. Така трябва да гледате на вашия живот! Не трябва да мислите, че сте остарели. Това са съизмерими идеи. Привидно човек може да остарее, привидно човек може млад да стане, но и едното, и другото са измерими величини. Младият човек се отличава с малък ръст, старият човек се отличава с голям ръст. Значи два противоположни процеса стават: младият човек се увеличава, голям става, а старият човек се смалява, малък става. Единият постепенно расте, другият се смалява. Единият се приближава към нас, другият се отдалечава. Това е оптическа идея. Младият е много далече, старият е близо. Старият се отдалечава от мен, затова изглежда малък, а младият, понеже иде към мен, той изглежда голям. Тъй щото всъщност и младият, и старият са еднакво големи.

Как ще докажете това? Вие ще кажете: „Ти ли ще ни убеждаваш в това? Ние не виждаме ли, че това дете е малко?“ Вие виждате детето малко, пък аз го виждам голямо. Това е оптическа измама. Любовта, за да обикне едно същество, го смалява. Не можеш да обичаш големите неща. Любовта обича само малките работи. Затова Любовта, за да обикне един герой или един ангел, ще го направи като малко дете.

Майката ще тъкми това малко ангелче, ще го наглежда и ще си казва: „Моето ангелче!“ Това ангелче после ще стане голямо, т.е. не е станало голямо, но тя, като го обича, разширила го е и го вижда голямо. То, тъй като е хитро, смалява се, но когато трябва, започва да се разширява, да става голямо. То е като онази голяма топка, в която влиза друга, по-малка; в нея влиза още по-малка, и т.н. Тъй се събират ред топки една в друга. Ние наричаме този процес растеж, т.е. свойство на човешкия дух да се развива и да се навива вътре в себе си, или тъй нареченото уголемяване и смаляване на самия човек, на неговата външна форма. Това са опити, които прави човешкият дух – да се смалява и уголемява. Туй смаляване може да бъде във външното негово съзнание. Засега това е процес, който се управлява от други същества. Големината на едно парче захар зависи от шекерджията, а не от самата захар. Колко голяма ще бъде една кукла, не зависи от нея, а от онзи майстор, който я прави. Обаче всички онези процеси, които са съзнателни, те са несъизмерими, те са под нашата власт, ние боравим с тях.

Та не се изказвайте напълно! Аз съм против всяко изказване докрай. Кажи само началото, а края – никога. Когато някой ме пита за края на нещата, аз бих казал: аз мога да казвам само началото, но края не зная, не съм го намерил и не искам да зная къде е. Когато ние се обезсърчаваме, то е, понеже знаем края. Някой ученик държал изпит и пропаднал. Какво ще го радва? Той знае края. Може ли да го

радва такъв край? Тук имало един гимназист, който свършил училището с отличие, получил първокласен диплом, но след това нигде не могъл да намери работа. Като не могъл да намери никаква работа, купил си едно точило за ножове, турил дипломата си върху камъка на точилото, с което искал да покаже, че не е глупав. Този ученик, който се радвал, че завършва с отличие, как мислите, радвали се, като носи точилото на гърба си? Благодарение на неговата силна воля той точи ножове. Точи ножовете и си казва: „Бях пръв в училището, а тук съм последен, точа ножове.“ Като няма какво да прави, ще точи ножове. Какъв ще бъде краят?

Някой казва: „Какъв ще бъде краят на моя живот?“ Казвам: не питай за края, мисли за началото. Този живот има начало, но край няма. Ако искаш, ти можеш да туриш край на живота си, но това е твой край. Господ ти е определил да живееш 120 години. Ти може да туриш край на живота си, когато искаш – още на първата, на втората, на петата, на десетата, на петдесетата, на шестдесетата година – от тебе зависи. Бог създава началото, а ние създаваме края. Вие ще цитирате някои стихове от Откровението, например стиха: „Аз съм алфа и омега.“ Защо се взема буквата *омега*? Колко букви има гръцката азбука? – Двадесет и четири. Последната буква *омега* ли е? Краят ли е тя на гръцката азбука? Аз мога да направя буквата *омега* начало на азбуката. Чудни са хората! Думите *начало* и *край* са привидни положения. Това е само по отношение на времето и пространството. Един човек се проектира по време и пространство. Само тогава има начало и край. Но представете си едно същество, което съществува извън времето и пространството – ще има ли край и начало? – Никакъв край, никакво начало! Какво ще има тогава? – То ще усеща, че владее всичко, че е едновременно навсякъде. Когато ние говорим за край и за начало, подразбираме, че можем да бъдем и в края, и в началото. Това значи, че когато съм бил в началото, бил съм

и в края. Един ден, когато ще живея извън времето и пространството, мога да бъда в целия кръг на действие и да прониквам нещата.

Та сега трябва да схванете добре мисълта. Казва някой: „Дали ще ида в онзи свят? Какъв ще бъде краят на живота ми?“ – За края на живота не мислете. Мислете за Небето като за начало на новия живот; мислете за Любовта като за начало на живота. Мислете за Бога, за Мъдростта, за Истината, за всички тия неща като за начало. Какъв ще бъде краят на Любовта – за това не мислете. Поставите ли този въпрос, ще дойде песимизмът у вас. Като повикали Паганини⁴⁷ да свири, запитали го: „Можеш ли да свириш на четири струни?“ – „Мога.“ Явява се на концерт. „Можеш ли да свириш на три струни?“ – „Мога.“ Явява се и в този случай да свири. После му казват: „Можеш ли да свириш на две струни?“ – „Мога.“

Явява се пак. Казват му най-после: „Ами можеш ли да свириш на една струна?“ Паганини повече не се явил. Щом остане само една струна на цигулката, онзи, който свири на нея, няма вече да се яви. Така е с всички хора, които искат да знаят каква ще бъде крайната цел на техния живот. Вие не трябва да знаете това. Хубавото, красивото нека остане като една загадка в живота ви. Нека има нещо в цялата вечност, което да не знаете за себе си. Сега вие ще ми цитирате старите гръцки философи, които са казвали: „Познай себе си!“ Съгласен съм с това, но да познаеш себе си, значи да познаваш, че в теб има нещо несъизмеримо, че има неща в теб, които ще останат непознати. В непознаваемото ще дойде всичкото щастие, всичката радост за през всичките векове на Вечността.

⁴⁷ Николо Паганини (1782-1840 г.) – италиански композитор и гениален цигулар виртуоз. Прилага неподражаеми новаторски техники при изпълнението си и работи упорито за тяхното усъвършенстване, като свири по 15 часа на ден. Автор е на сонати, на шест концерта за цигулка и оркестър, на струнни квартети и др. Концертната му дейност из цяла Европа е поредица от триумфи.

Какво подразбираме под знание? Ние казваме: този човек е учен, а онзи – невежа. Човек може да бъде невежа само по онази материя, която не е предадена. И ученикът може да знае онова, което му е предадено. Ако ученикът не научи онзи урок, който му е предаден, остава невежа. Следователно ние можем да бъдем невежи само по онова, което не ни е предадено, а за онези неща, които ни са предадени, тях можем да знаем. За онези неща, които не са ни предадени, за тях не сме отговорни. Тогава никой няма право да казва, че аз съм невежа, че не зная. Някой ме запитва: „Знаеш ли колко атома има в Слънцето?“ – „Не зная. Ами ти, който ме питаш, знаеш ли?“ – „И аз не зная.“ Следователно човек може да пита, без да знае. Можем ли да отговорим на всеки въпрос, който си задаваме? Често хората питат: „Кой е създал Бога?“ Казвам: създаде Го един по-голям Господ. „Ами Него кой Го създаде?“ – „По-голям Господ.“ – „Ами Него?“ – „Най-големият Господ, Когото никой друг не можеше да създаде. Той е последният Господ.“ Този човек казва: „Щом всичко това е станало така, докажи го! Нали си философ?“ Казвам: „Добре, щом не е така, докажи ти! Как ще докажеш?“ И той може да ми докаже това нещо толкоз, колкото и аз мога да му го докажа. Ти знаеш толкоз, колкото и аз зная. Ти ще започнеш да отричаш моето знание, аз пък – твоето. И какво ще придобием?

Хубаво, аз казвам, че в тази кесия има четири монети. Първата монета е турена от Драган Стойчев, втората – от Михалчо еди-кой си, третата – от Петканчо някой си, а четвъртата – от Стоянчо. Този господин, на когото е кесията, иска да ми докаже, че четирите монети не са в кесията, затова ги изважда оттам и казва: „Празна е кесията ми.“ Какво ще докаже, като извади четирите монети из кесията? – Кесията е празна, но той е пълен. Четирите монети, като излязат из кесията, все ще идат у някого. „Ама докажи ми, че не са в кесията!“ Трябва да доказвам, че ти извади четирите монети от кесията и ги

тури в джоба си. „Докажи, че тази кесия е празна!“ – Това не са никакви доказателства за нещата. Ако ние изпразваме и пълним – аз турям, той изпразва – кой е на правата страна: който туря или който изпразва? Питам: защо този господин не иска да ми докаже, че в тази кесия не са четири монети? Защо има туй желание аз да му доказвам? Някои хора казват: „Животът няма смисъл: няма Бог в света, няма Любов, няма Истина – всичко е празна работа.“ Този човек не прилича ли на онзи, който изпразва кесията? Защо животът няма смисъл? Той сам изпразва кесията, а после казва, че животът няма смисъл. Казвам: „Едно време ти имаше четири монети.“ Той казва: „Докажи!“ Когато вашият живот е бил смислен, пълен, и после се е обезсмислил, това не е ли едно доказателство, че във вашия живот е имало някакво щастие, което се е изгубило? Казват: „Щастието е празна работа.“ Питам: туй щастие, което беше във вас, изгуби ли се някъде? Загубата на едно малко щастие, което човек е имал, е от привидната благодарност, която е имал за това щастие.

Следователно онзи, който не е благодарен за малкото щастие, той изгубва и голямото. Ние в света ставаме нещастни, понеже търсим по-голямо щастие. Имаш малко – търсиш по-голямо. Със скръбта всякога се проверява законът, че ние не сме доволни от онова, което Бог ни е дал, и вследствие на това страдаме, скърбим. Имаме един приятел, намерим в него един недостатък – туряме го настрана и намираме друг. В този нов приятел намерим две погрешки – туряме и него настрана и намираме трети. В него има три погрешки. Първият приятел имаше само една погрешка, той беше най-добър. И колкото повече оставяме старите приятели и ги заменяме с нови, толкова повече грешки намираме в тях. Ето как се явява нашата скръб! По такъв начин се загубва нещо.

Следователно, ако аз съм поет, ще пиша поезия само за себе си, за света няма да пиша. Най-първо ще кажа: „Аз пиша поезия за себе

си, аз ще я чета.“ Защо? – Защото не мога да намеря по-добро лице от мен, което да пише за мен. Само аз мога да пиша за себе си, само аз мога да чета и да оценя своята поезия. Ако други дойдат да четат туй, което съм писал, на радо сърце ще слушам. Ако аз чета нещо на света и той ме оценява, непременно ще имам малка скръб – все ще кажат нещо лошо за мен. Ако се намерят няколко души да кажат, че поезията ви е отлична, ще се намерят други, които ще я разкритикуват по всички правила на критиката, ще те насолят. Едни ще те изкарат отличен поет, други ще те изкарат, че нямаш понятие от поезия. Тъй че всичката скръб в света иде от това, че ние не уповаваме на себе си, на онова Божествено начало, което е вложено в нас. Божественото във всички ни е едно и също. Ние уповаваме на онова, което се мени и променя, и вследствие на това усилваме своите страдания. Каквито изпити и да ни дойдат, човек трябва да бъде смел, да понесе всички скърби, да извади опитност от тях и накрая да придобие една малка радост. Защо не? Имаш малко скръб – зарадвай се; имаш загуба – зарадвай се! Не си само ти, който губиш, който страдаш. Едновременно с теб страдат и много други. Туй е велика философия. На всинца ви трябва философия, разбиране на онзи вътрешен, идеен живот. Всички трябва да се стремите към това, което е несъизмеримо. В стремлението си към Бога – само там ще видим тази идея за несъизмеримото. Бог ни се открива, но понеже ние имаме желанието да Го обхванем, изгубваме възможността да Го познаем. В Бога има едно качество: Той показва само лицето Си, но не и гърба Си. Как се откри Бог на Мойсей? Намерете туй място в Писанието и го прочетете!

И тъй, всички наши идеи трябва да са несъизмерими!

Да започнем с великото начало, което носи живота! И ще знаете, че край има само там, дето има дисхармония. Дисхармонията в което и да е същество образува едно пресичане, затова се явява и краят.

Такива пресичания стават у всички същества. Само у Бога има една непрекъснатост, а у всички други същества има едно изкривяване: съзнанието не е будно и тогава настъпва умирането, смъртта, която наричаме край. Казваме: „Отиде този човек.“ Да, този човек престава да живее тук, но в другия свят живее, там се разговаря весело. Тук е стар дядо, с бяла брада, с тояжката си в ръка, ходи прегърбен, а в онзи свят го виждаме млад, на 33 години, весел, засмян човек. Тук плачат за този стар дядо, а като попитаме в онзи свят за него, казват ни: „Тук няма дядовци.“ В онзи свят няма нито баби, нито дядовци. Като идеш в онзи свят, вместо баба си или дядо си ще видиш един възвишен дух или някой ангел, който е дошъл на Земята като твой дядо или като твоя баба, облечени в тази материя, дошли тук, за да свършат някоя работа. Тогава ще паднат люспите от очите ти, като на апостол Павел, и ще видиш, че в невидимия свят няма дядовци и баби, а чисти и възвишени духове, които идат на Земята да се пожертват за доброто на другите. Тази идея съществува навсякъде.

Хубавата музика също така трябва да бъде несъизмерима. Вие не можете още да пеете без тактове. Знаете ли какво значи да пеете без такт? Да кажем, че вземете тона *до* – четвърт тон или половин, или цял. Мислите ли, че след като изпеете този тон според неговата трайност, той престава да звучи? – Не, има известни тонове в Природата, които постоянно звучат. Има планети, които са настроени специално в тона *до*. Има слънца, които издават тона *сол*. Тази музика постоянно се възпроизвежда в Природата. Някой път ние вземем един тон и след това го прекъснем. Престава ли той да звучи? – Не, онази планета, на която принадлежи този тон, например тонът *до*, непрекъснато се качва и слиза по тия кръгове от горно *до* до долно *до*. Обаче в този тон *до* има голямо разнообразие. Кои са най-хубавите песни в музиката? Онези певци, които изучават музиката, първоначално започват да възпроизвеждат тоновете механически, но

когато навлязат в окултната музика, трябва да гледат на всеки тон като на жив и да знаят, че след като прекъснат пеенето, всеки тон продължава да звучи. След като сте слушали някой музикант, някой виден цигулар, като се върнете у дома си, вие още ще продължавате да слушате неговото свирене. На сцената свиренето е престанало, но ти вечер, сутрин – цяла седмица наред – си го възпроизвеждаш. Значи тия гласове се проповядват непрерывно, докато се изгубят някъде. Тъй щото в окултната музика тоновете трябва да продължават. И всеки от вас трябва да пее вътрешно. Докато не се научите да пеете вътрешно, в душите си, вие не можете да се научите да пеете. Следователно някои от вас са по-добри музиканти, повече са учили в миналото, затова по-лесно се проявяват, а други не са се учили, сега трябва да се учат. Музиката е необходима за един вътрешен подтик. Тя е почивка. Само чрез музика може да си дадете почивка на душата.

Сега да изпеем *В начало бе Словото*. Отначало ще започнете тихо: *В начало бе Словото. И Словото бе у Бога* – ще го изпеете тихо, за себе си, а не за света. *То в начало бе у Бога* – значи туй Слово, което бе в началото, което е в мен – у Него беше. Щом дойдем до стиха: *Всичко чрез Него стана* – трябва да се пее силно, творчески акт е то.

Сега, да кажем, че бих ви задал да разработите следните няколко изречения в песен, как бихте ги изпели?

• *Синът Божий роден бе от Господа.*

Той беше истинната виделина, която осветлява всекиго човека, който иде в света. В света бе, и светът чрез Него стана, и светът Го не позна.

При Своите Си дойде, и Своите Му Го не приеха, защото Го не познаха.

Как ще изпеете това?

Уточнение: *Учителя го изпя няколко пъти.*

Как ще преведете сега тази мелодия? Тя спада към несъизмеримите величини. Ако тя би се изпяла другояче, на тактове, щеше да излезе друго нещо от нея. Не че в окултните песни няма тактове, но всякога, когато вие искате да дадете израз на една окултна песен, непременно трябва да вложите в нея несъизмеримите тактове, т.е. такива тактове, които да не са точно определени в ума ви. В тази песничка няма да гледам тактовете, а смисъла. Когато тактовете в една песен вземат надмощие, песента изгубва своя смисъл. Тактът трябва да бъде вътре. Той е една несъизмерима мярка.

Размишление

Шеста лекция 19 ноември 1924 г.

ПЕЛЕНИТЕ НА ЖИВОТА. РАДОСТИ И СКЪРБИ

Размишление

За следния път ще пишете върху темата *Разлика между събиране и изваждане*.

Има едно живо събиране и едно живо изваждане. Някой път изваждането е приятно. Например приятно е, когато изваждаш картошки из земята.

По някой път, като наблюдавам хората, намирам особени състояния в тях, които се дължат на неразбиране на ония основни положения, които съществуват в живота. Така и вие всинца имате особени възгледи за живота. Всеки от вас има особени възгледи и иска според неговите възгледи да се нареди и самият живот. Вие искате нещата в Природата да вървят тъй, както вие мислите. Допуснете, че вие сте в Индия, една тропическа област, и тръгвате оттам леко облечен, както са облечени индусите – само с една тънка дълга дреха и с една чалма. Тъй облечен, тръгвате за Хималаите, тия високи планини. Как мислите, докъде ще стигнете? С такива дрешки, през които се виждат ръцете, каквито дамите често носят, докъде ще достигнете? Такива тънки дрехи за един топъл климат, разбирам, но трябва да знаете, че всички области в живота не са топли, има и студени области; не всички области са тихи, има и бурни области. Следователно вие трябва да бъдете разумни, да знаете, че в пътя на живота ще срещнете най-разнообразни промени и когато ги срещнете, трябва да кажете: „Това е в реда на нещата – вятърът може да бъде по-силен или по-слаб, студът може да бъде по-силен или по-слаб, студът може да бъде по-силен или по-слаб и топлината може да е по-голяма или по-малка.“

Вие казвате: „Ние знаем тия работи!“ Между знание и прилагане на това знание има разлика. От неразбиране на нещата по някой път във вас се заражда една индиферентност, изгубва се интересът. Защо? – Вие сте еднообразни. Ако излезете сега на Витоша или пътувате през някоя планинска област, цяла покрита със сняг, и не пазите съзнанието си будно, щом не сте добре облечени, краката ви започват да изстиват и у вас се заражда желание да си починете. Седнеш да си починеш и току погледнеш – заспал си и тъй останеш. Значи снегът хипнотизира със своето еднообразие, но трябва да знаете, че щом заспите, ще пострадате. Следователно, за да не заспиваме на Земята, идват ред промени в състоянията ни: страдания и радости. Това са промени, които стават и в самата Природа. Ако на Земята всичко беше радост или ако всичко беше страдание, и в двата случая бихте заспали. При радостите вие щяхте да се стопите, а при скърбите щяхте да замръзнете – нищо повече.

Сега вие искате радости, но не разбирате законите на Природата. Ако пък искате скърбите, резултатът ще бъде същият. Но когато съедините скръбта и радостта, ражда се великото в света, ражда се Животът. Радостите и скърбите – това са пелените, които обвиват човешкия живот. Това са две различни състояния. Аз не говоря за страданията, както вие ги схващате. Това са отживели схващания. Страданията, тъй както ние ги знаем, тъй както съществуват, това са обвивка на самия живот, те са една необходимост, една неизбежност. И да ги разбирате, и да не ги разбирате, ще страдате. Като казвам „и да ги разбирате, и да не ги разбирате“, във философския смисъл на думата подразбирам – и да ги искате, и да не ги искате, те пак ще дойдат. Всички същества, които са минали преди нас, все са страдали. Ние искаме да минем през същия път, но като царски синове, без страдания. За никого не се прави изключение. Аз искам да срещна някого, комуто се е направило изключение. Привидно може да се

показва, че някой не страда, но всъщност не е така. Всеки ще си плати данъка. Кой как дойде на Земята, ще страда. Има известни правила, на които всеки трябва да се подчини. Неизбежно е това! Тия две положения в живота – радост и скръб – ще помните, за да не се ражда индиферентност у вас.

Някой казва: „Животът не ме интересува.“ Казвам: настанало е еднообразие във вас. Голямата скръб е родила еднообразието. Какво трябва на този човек? – Малко радост. Например някой човек няма нито пет пари. Дайте му 100-200 лева, веднага ще внесете в него една малка топлинка и той ще каже: „Животът сега има малко смисъл.“ Ако му дадете още 400-500 лева, сърцето му ще тупа още повече. Ако му дадете 2-3-5-10-100-300000 лева, той ще каже: „Сега вече съм напълно осигурен!“ – и ще започне да си урежда живота. Вземете ли му парите, по обратния път ще дойде в него същото състояние. Ние, хората на Земята, сме забавление за по-висшите същества на Небето. И аз мога да ви кажа, че те правят опити с вас, опитват вътрешния живот, който се развива във вас. Тези думи, които ви казвам, са вметнати. Те са само едно положение, което трябва да имате всякога предвид в ума си, за да се радвате вътрешно в себе си и при най-големите мъчности и страдания.

Сега например аз си турям едната ръка на масата, а с другата държа верижката на часовника си. Защо? Вие казвате, че тия движения са несъзнателни. Ако са несъзнателни, питам ви: защо именно в този случай едната си ръка турям на масата, а с другата държа тази верижка? Аз няма да обяснявам причината на това нещо – тя е скрита, вътрешна, но само ви нахвърлям тази мисъл, да размишлявате върху нея.

Ще ви представя друг един пример. Допуснете, че имате три ябълки: едната от тях расте в топлия пояс; втората – в умерения, а третата – в студения пояс. Тия ябълки се срещат и се разговарят.

Какви ще бъдат техните отношения? – Различни. Защо? Коя от тези ябълки е най-красива? – Която е от топлите страни. Какви особености ще има тая ябълка, която расте в умерения пояс, както и тази, която расте в студения пояс? Тази ябълка, която расте в студения пояс, има по-малки условия за развитие от другите две ябълки. С ябълките е така, но с хората е обратно. Хората, които живеят в тропическите места, според този закон би трябвало да са най-интелигентни, да имат най-висока умствена култура, а тия хора, които живеят в умерения и студения пояс, би трябвало да имат по-слаба култура. Обаче ние виждаме, че по-висока култура имат хората в умерения пояс, отколкото тези в топлия пояс. Туй, което е вярно за растенията в дадения случай, не е вярно и за хората. Общото заключение е следното: туй, което в дадена епоха е вярно за животните, не е вярно за човека; и туй, което е вярно за човека, не е вярно за животните – има едно вътрешно различие. Туй показва, че растенията, животните и човекът се намират в разни области на Битието, дето животът циркулира по разни начини. Всичките нямат еднакви условия, не могат да се развиват по един и същи начин. Например ако на Земята има благоприятни условия за развитие, в астралния свят е обратното. То значи: когато имате прилив на живота във физическия свят, в астралния свят имате отлив. И когато имате прилив в астралния свят, в материалния и в умствения свят имате отлив. Тия състояния на живота се редуват непрекъснато. Следователно възвишените души, които разбират този закон, избягват страданията. Щом изгубят условията на един свят, отиват в друг. Те постоянно се качват и се връщат. Те отиват там, дето има условия. Това са богати хора. Всички вие трябва да станете умни! Само по този начин ще можете да регулирате радостите и страданията. Когато настане периодът на страданията, на мъчнотиите на Земята, трябва да знаете начин как да се преселвате в някой друг свят, за да започнете нов живот.

Сега да се върнем към главната мисъл. Въпросът се отнася до сегашния живот, а не до бъдещия. Вземайте урок от Природата! Ако вземете да дъвчете хляб, но нямате плюнка, можете ли да го сдъвчете? Ако нямате плюнка, какво ще правите? – Ще го сдъвчете, но ако речете да го глътнете, плюнка ви трябва. Ако нямате никак плюнка, ще ви трябва поне малко водичка. По аналогия на какво ще уподобите тази плюнка? Растенията, за да израснат, трябва им вода. Значи за живота на растенията водата е плюнка, която улеснява условията им. Общото заключение, от което трябва да се ползвате в живота си, е следното: не се стремете да коригирате Природата в нейните действия! Това е едно от правилата, които трябва да спазвате. Всеки, който се е опитал да коригира Природата, си е създал една от най-големите злини. Щом помислиш, че в Природата има известни дефекти, ти си създаваш една от най-големите дисхармонии в живота. Аз говоря за Божествената природа. Някой път ние смятаме нашите прояви за природни, но трябва да знаем, че в Божествените прояви всичко е в хармония или най-малко в съгласие. По възможност ще си мислите, че вашият живот е поставен в хармонични условия и ако има известна дисхармония, тя се дължи на някакви ваши състояния. Туй ще пазите като правило в живота си.

Във връзка с това ще ви прочета 12-а глава от Посланието към евреите. Апостол Павел се обръща с тази глава към онези окултни ученици, които са разбирали законите:

- *Следователно и ние, като сме обиколени от такъв облак от свидетели, да отхвърлим всяка тежота и грях, който ни лесно сплита.*

Грехът, външните погрешки, често ни спъват. Ние се спъваме от това, от онова. Допуснете, че вие минавате покрай гората и питате защо това дърво е паднало на една страна, защо друго дърво е паднало на друга страна? Мислите ли, че ако философствате така, ще стигнете в скоро време вашето предназначение?

• *И с търпение да тичаме на предлежащото нам поприще, като гледаме на Исуса, началника и съвършителя на вярата, Който заради предлежащата Нему радост претърпя кръст, като презря срама и седна отдясно на престола Божий.*

Сега мнозина християни си представят този престол някак особено, а той означава онова любовно отношение, което трябва да имаме към Бога. Той означава поглъщане или хармонизиране с Първия принцип. „Отдясно на Бога“ подразбира мястото в Любовта Божия.

• *Защото мислите за Тогоз, Който претърпя на Себе Си таквоя противоречие от грешните, за да ви не дотегнува и да не бивате слабодушни.*

Често студенти, които следват в университета, като видят някой учен професор, искат да бъдат учени като него, без да вземат под внимание колко страдания е претърпял този учен, докато стане такъв – мислят, че тази работа е много лесна. И вие можете да бъдете учени, но ще имате предвид усилията на този учен човек.

• *Не сте се съпротивили още до кръв, като се борите срещу греха. И забравили сте увещанието, което ви говори като на синове и казва: „Сине Мой, не презирай наказанието Господне, нито да отслабваш, когато те избличава.“*

Вие сте много весели, когато бащите ви дават дрешки, но като ви турят на работа, като ви дойдат лишения, тогава около вас не се минава вече. Неразположени сте духом, веднага добивате песимистично настроение и казвате: „Животът няма смисъл, трябва да си замина за Небето.“ – Не, човек лесно излиза от Небето, но мъчно се връща. Щом иска да се върне в Небето, трябва да има приготвено място за него. Небето не приема човек, за когото няма отредено място. Щом му определят място, той може вече да отиде на Небето. Дохождат пратеници оттам и го задигат. Като няма

определено място за теб, може с години да плачеш, но ще седиш и ще чакаш времето си. Казват ти: „Няма още място за тебе, тук ще седиш.“ Щом ти приготвят място, ще те повикат.

• *Защото, когато Господ обича, наказва го.*

Защо го бие? Ще кажете: „Само за бой да не става дума!“ Ами по-голям бой от смъртта има ли? Кой светия не е бит? Светиите са били бити така, че всичките им кости са били строшени на парчета, не е оставал здрав ни мускул, ни нерв. Разбирате ли какъв бой е бил този? Чудни са хората днес, когато все за любов говорят. Не, трябва да знаете, че такъв прът са яли светиите, какъвто не можете да си представите. И вие ще ядете такъв прът. Какво мислите? Прът има, ще играе той и по краката, и по ръцете, хубаво шибане ще има; и след като минете туй шибане, тогава у вас ще остане истинският живот и вие ще възкръснете. Така ще се освободите от стария човек и ще остане новият. Това е фигура на речта. Страданията ще дойдат, това да знаете! И ако някой мисли, че ще мине в другия свят без бой, той се лъже. Един древен цар имал трон, на който поставил един остър нож, който се свивал и изваждал навън с помощта на някаква пружина. Никой не знаел за този нож, обаче кой как дохождал, като сядал на трона, ножът го бодвал и той веднага подскачал. Всички придворни опитали този трон и затова той седял празен. Хаплив бил този трон. Такива столове има и в света, затова на тях не се сядат. Има положения в света, които не се заемат. Те са хапливи. Такива условия има в живота и човек не трябва да ги желае.

Та казвам: смъртта е една от големите прегради. Тя е само за силните натури. Казва се в Писанието: „Който победи смъртта, ще влезе във Вечния живот, в Царството Божие.“ Но за да се победи смъртта, изискват се юнаци. Ето какво казва Писанието:

• *Ако търпите наказанието, Бог се докарава с вас като със синове, защото кой син е този, когато не наказва баща му? Ако ли сте без*

наказание, на което всички участваха, то сте прелюбодейци, а не синове.

Ако Господ не ви наказва, вие не сте синове; ако не сте бити, от вас нищо не става. Сега вие можете да философствате, да казвате, че животът трябва да бъде другояче устроен. Идете при някой грънчар и вижте коя пръст става за грънци! Не е ли най-пригодна онази хубава пръст, която е добре омесена, добре отъпкана, която грънчарят хубаво е набил, направил я е на тесто и тогава едва я е използвал за различни грънци? За да излезе хубаво гърне, пръстта трябва да бъде добре омесена. Ако искате да стане нещо от вас, трябва да минете през този процес. Вие искате като синове Божии да ви вземат на ръце от Земята, да ви поносят малко и – хайде, право на Небето. Вие искате да ви поносят малко на ръце, тъй както ораторите ги носят, тъй както учениците носят своите учители. Не, няма такава леснина.

• Освен това бащите си по плът имахме наказатели и почитаме ги. Не щем ли се повече покори Отцу на духовете и да живеем?

Щом човек не приеме туй наказание на радо сърце, щом той е недоволен, престават да го наказват. Ако след като са го били, той е доволен и казва: „Аз съм на ваше разположение“ – той е разбрал вътрешния смисъл на страданията и на наказанията. Аз мисля, че вие трябва да бъдете умни поне колкото онзи българин, който искал да даде писмо на един въстаник, но не знаел как. Карат го двама заптиета. Този българин се приближава до тях, пита ги: „Какъв е този, когото водите?“ – „Комита.“ – „Комита ли?“ Започва да го мушка тук, да го мушка там, удря му плесница, докато най-последно мушна и писмото му в джоба. Заптийетата виждат това, казват на този българин: „Браво!“ В този свят, за да турят нещо в джоба, трябва да ви бият, защото заптиета има след вас. Това са неизбежни неща. Ще кажете: „Ама тези неща могат да се избегнат, за нас има такива изключения в света.“

• *Защото те за малко време са ни наказвали, според каквото им е било угодно, а то е за наша полза, да станем съучастници на Неговата святост.*

И всяко наказание понастоящем не се вижда да е на радост, но на скръб, а после принася мирен плод от Правда на тези, които са обучени чрез Него.

Затова стегнете разхлабените ръце и разслабените колене и направете на нозете прави пътища, за да не се изкриви хромото, но повече да изцелее. Търсете мир с всички и святост, без която никой няма да види Господа.

И тъй, скърбите, страданията в живота са едно разнообразие, за да бъдете всякога в будно състояние, та да можете да разберете Божиите пътища.

Упражнение: Лявата ръка напред, неподвижна. С дясната ръка правим кръгообразни движения над лявата ръка, най-напред бавно, после постепенно усилваме и пак забавяме бързината. Същото движение, но само че в лява посока

– обратна на първата.

Какво усещате? Това упражнение е според относителната теория на Айнщайн. Ако продължаваме туй движение около 10 часа, този салон ще се подвижи от мястото си, затова в ума си всякога трябва да държите едно възходящо движение, т.е. едно хармонично движение, за да намалите силния ефект на това упражнение. Какво произвежда вътре това упражнение? Какво забелязахте? Направете същото движение, само не много бавно. Когато правите кръговете, един път дясната ръка ще минава над лявата, а втория път – обратно.

Сега въртете ръцете си една около друга, най-първо навън, с постепенно усилване и после с постепенно отслабване. След това движете ръцете навътре към тялото си, пак с постепенно усилване и

постепенно отслабване. Всички движения, които правите, трябва да бъдат разнообразни.

А сега 1-2 минути размишление.

Музиката има несъизмерими тонове и преливане в тактове. Несъизмеримостта не може да се обясни напълно. Аз ще ви приведа един пример. Когато занесат вълна на някой даракчия, тази вълна в музикално състояние ли е? Всички влакна на вълната първоначално са разхвърляни, но като премине тя през дарака, той постепенно ще изправи всичките А влакна – всяко от тях ще дойде на своето място. Вие я оставете на разположението на дарака, той ще се справи с нея. Същото е и с вас. Както и да са разхвърляни вашите мисли и чувства, предайте ги на дарака на Природата, тя ще ви ги върне изправени. Предоставете се на Природата, тя ще оправи обърканите ви работи! По някой път не е необходимо да пеем правилно. И от неправилното пеене Природата създава нещо хубаво. Не се смущавайте от безпорядъка, който съществува в живота!

Да изпеем упражнението *В начало бе Словото*.

При сегашното схващане на музиката в какво седи силата на пеенето? Една песен или едно упражнение може да се изпее по различни начини. В музиката има само един правилен начин – той е идейният образ, когато музикантът се усеща щастлив, че е схванал този първообраз при пеенето или свиренето изобщо. Например вземете следното упражнение: *Кажете ми ти Истината, която носи свобода за моята душа!* Това е едно просто изречение. Как бихте го изпели? – По различни начини. Всеки от вас би го изпял по особен начин. От кой тон бихте започнали? Това упражнение още не е завършено. Ако напишете едно завършено упражнение, вие ще страдате. Аз ви давам това упражнение като образец на несъизмеримо упражнение. Защо обичате това изречение? Защото то изразява едно състояние на душата. Де е отговорът на песента? Кой

ще е отговорът, как мислите? – Отговорът е настроението, което вие ще получите. Човек трябва да бъде готов, за да възприема нещата чрез слушане. Може да ти се каже нещо, което трябва или да го направиш, или да го напишеш, или от Писанието да го научиш, или най-после да го изразиш чрез живота си. Това са няколко различни положения.

Следователно, ако ти се каже да напишеш Истината или да я научиш, или да я изразиш чрез живота си, във всички случаи ще имаш разни положения. Коя е най-силната дума в туй изречение? Истината и свободата вървят заедно. За кого? – За душата. Сега, ако тия думи се изкажеха само, ще имат едно влияние; ако се изпеят – друго влияние, различни чувства ще преживеете. Щом се изпее, друг ритмус се внася. Значи всички силни, всички свещени думи трябва да се произнасят музикално. В говора човек също не трябва да бърза. Говорът трябва да бъде музикален. Ако всички говорехме музикално, по-малко дисхармония щеше да има. Отмерените тактове не допринасят много за музикалността. Например тази песничка може да се направи със строго отмерени тактове, но ще изгуби половината от своя израз. В най-хубавите песни не трябва да има никакво прекъсване. Прекъсването влияе върху изразителността. Представете си, че един певец изпее една песен без прекъсване, без паузи, знаете ли какъв ефект ще произведе? Ако една певица изпее един куплет на една вдишка, тя ще мине за силна певица.

Изпейте упражнението *Кажете ми Истината!* Всеки от вас може да нареди едно изречение в музика, да направи едно малко упражнение. Не искам да съчинявате песни, но да съчините по едно упражнение, да изкажете музикално някоя дума.

Размишление

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи за нашите души живот, светлина и свобода.

Седма лекция 26 ноември 1924 г.

ЗАКОН НА РАВЕНСТВО

Размишление

Бяха прочетени някои от работите върху темата *Разлика между събиране и изваждане*.

За следния път ще пишете върху темата *Разлика между деление и умножение*.

Когато между двама души има два процеса, при които единият събира, взема, а другият дава, как ще можем да примирим тия двама души? Заемодавецът, който взема пари от тебе – събира. Нали? Ти, който даваш – изваждаш от кесията си. Следователно между онзи, който събира, и онзи, който изважда, се ражда едно чувство на неразположение, едно неприязнено чувство. Как ще примирим този вътрешен резултат? При обикновеното събиране на числата резултатът върви много добре, но при живото събиране резултатът е друг. За изразяване на действието събиране аз ще употребя друг знак, не плюса, т.е. кръста, с който си служим, а следния знак:

Ще обърна този знак нагоре и тогава, като искам да събера 2000 лв. с 1000 лв., ще пиша така: $2000 \uparrow 1000 = 3000$ лв. Как ще примирим сега тия двама души, от които единият има да дава, а другият – да взема? В математиката съществува един закон, според който ще съберем тия числа, ще ги разделим на две и по този начин тия хора ще се примирят. Значи $3000 : 2 = 1500$ лв.

Учителят пита учениците: „Можете ли да съберете една овца и една крава или един вол и една овца? – „Не, господин учителю.“ –

„Ами една свиня и една крава?“ – „Пак не може.“ „Господин учителю, в нашето село събират водата и млякото.“ – „Как?“ – „Като съберат едно кило мляко и едно кило вода, стават две кила мляко.“ Значи водата може да се събере с млякото. В Природата обаче законът за изваждането и за събирането има по-дълбоко значение, отколкото в обикновения живот.

Сега вие сами ще намерите какво отношение имат делението и умножението към първите две действия. За да боравите в даден случай със себе си, със своето естество, трябва да имате известни правила извън времето и пространството. Всички вие трябва да се научите да действате извън времето и пространството и докато не научите този закон, не можете да изправите вашия характер. Защо? – Защото характерът на човека не се изправя във време и пространство. Някой казва: „Утре ще бъда добър.“ Не: кажеш ли веднъж, че ще бъдеш добър, то е казано и свършено. Вие трябва да действате извън времето и пространството, а във времето и пространството ще се проявят само резултатите. Изявяването на твоя характер ще стане във времето и пространството, а изправянето му става извън времето и пространството. То е резултат от духовния свят. Например вие не можете да опишете, не може да предадете едно ваше чувстване на Земята по никакъв начин, с никакви знаци. Как ще ми предадете например една ваша скръб? По сълзите ли? Може би да е духал вятър и да са ти потекли сълзи. Сълзите не са всякога признак на скръб. Някой път може да са признак, но друг път не са признак. Когато духа вятър, текат сълзи; когато имаш хрема, пак текат сълзи, но всичко това още не показва, че имаш някаква скръб. Има скръб, която със сълзи не може да се изрази, обаче има известни черти на лицето, които показват скръбта. При скръбта мускулите всякога се съкратяват, свиване става. На човек, който скърби, сърцето му се свива. При радостта има едно малко разширение на сърцето. Следователно

човек, за да разбере тия два процеса – радостта и скръбта – трябва да опита състоянията на свиване и разширяване на сърцето. Колкото и малко да е свиването на сърцето, в духовния свят това все ще произведе известна дисхармония, която ще се отрази в една или друга скръб. Всяко разширение на сърцето, както и всяко разширение на съзнанието, е резултат на радостта.

Сега защо, като означавах събирането и изваждането, аз не употребих обикновените за тия действия знаци? Знака *плюс* пишем, като теглим от горе на долу една отвесна права, после друга права, перпендикулярна на нея, при което става поляризиране. Знакът *плюс*, т.е. кръстът, при всички случаи произвежда противодействие. Затова вие всякога не пишете кръст! Кога се пише кръст? Казват за някого: „Тури му кръста!“ Кръст турят на умрелите. И когато човек дойде до кръста, той трябва да се спре, да концентрира ума си, трябва да бъде абсолютно чист. Защото като се напише кръстът, иде ангелът с меч. Щом си туриш кръста, ти викаш този ангел. Той идва и ти казва: „Какво искаш от мен?“ Не само това, но често вие си туряте едни на други кръстове. Когато говориш нещо лошо за някой човек, ти му туряш кръст. Ти предизвикваш две противоположни сили, в които можеш сам да се вплетеш. Ако си силен, можеш да избегнеш това, но ако си слаб, не предизвиквай върху себе си изкуствено силите на Природата.

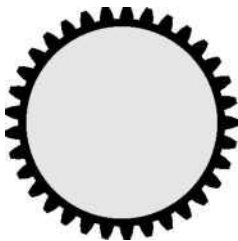
Това, което ви говоря, е за вас, но не и за хората извън училището. Вие няма да им казвате нищо. Тия хора, които още нищо не знаят, могат да си играят с кръста – този кръст е за тях. Но когато някой от вас, на когото съзнанието е просветено, напише знака кръст, този знак вече има смисъл за него, той оказва известно влияние върху него. Щом нещо прониква в съзнанието ти, щом го разбираш, ти не можеш вече да си играеш с него. Когато произнасяш някоя свещена дума, например думата *любов*, ти няма да я изкажеш

набързо, но ще се спреш в себе си, ще се концентрираш и тогава ще я изговориш. Тя трябва да означава нещо. Когато изговаряш думата *истина*, пак ще се спреш, ще се концентрираш в съзнанието си – свещена дума е тя. Има известни думи, които като изговаряме, ще трябва постоянно да се спираме в себе си, защото само така те ще ни предадат своята сила. Казваме: *любов, истина, вяра*. Какво нещо е вярата? И при изговаряне на думата *вяра* пак ще се спреш. Думата *вяра* в българския език е силна дума, а думата *любов* не е толкова силна. Думата *Вяра* започва с буквата *В* – Първият Принцип – Бог. Тя изразява символ на Бога. Тази буква – *В*, е образувана от една права линия и два полукръга. Тия два полукръга, обърнати нагоре , означават малкото семенце, което, посадено в земята, се разпуква, развива и започва да расте. От него излизат клончета и листа. Така са се образували растенията в материалния свят. Този знак представлява буквата *вав* в еврейския език. От тази буква е излязла българската буква *Т* (*т*), гръцката буква *ε* – *епсилон*, българската буква *з* и цифрата 3. Значи няколко букви са произлезли от тази еврейска буква. Всяка буква изобщо представлява известни течения в Природата. Тези течения постоянно се менят. В буквата *w* (*вав*) теченията отиват нагоре; в *Т* (*т*) теченията отиват надолу, защото тази буква изразява корените на живота, които се загнездват в Божественото. Затова именно около буквата *Т* се преплита знакът на безкрайното или вечното.

Фиг. 1

Змията в този случай не е нищо друго освен един разтворен кръг. Всеки кръг, който се разтваря, става на змия. Всеки човек, в когото става пропукване, става на змия. Следователно, щом змията отново захване опашката си, става пак човек. Значи човек може по десет пъти на ден да става змия, само че без да има нейната външна форма. Ако човек не върви правилно в живота си, може да става змия. В змията липсват крака и ръце, т.е. в нея няма воля, няма и характер, но ум има. При това в змията няма добродетели – крака няма. Защо дяволът влезе в змията? Защото той има ум, но воля няма. Следователно в дявола няма разумност, затова може да кажем, че в него няма глава, т.е. няма Божествен принцип. И в това отношение ако дяволът ти вземе ръцете, силен става; ако ти вземе краката, силен става. Не му ли дадеш обаче нито ръцете си, нито краката си, той е слаб. Ако змията се обвие около тебе, може така да те стегне, че да те удуши. Но ти никога не трябва да оставиш живота си да се разпукне. Не трябва да пропукваш този Божествен кръг около себе си, затова ще държиш съзнанието си постоянно будно. Всеки грях, всяка лоша мисъл е пропукване. Колкото повече се пропуква този кръг, толкова повече той се превръща в зъбчато колело. Ще кажете: „Какво от това, че се образува такова зъбчато колело?“

Фиг. 1

Трябва да знаете тогава, че това колело няма да мине по гърба на другите, но по вашия гръб, и вие ще почувствате всичката острота на неговите зъбци.

Та в окултната наука, като застъпваме нещата разумно, показва ни се защо не трябва да пропукваме живота си – ние самите ще страдаме. Не са важни външните отношения на живота, а именно как съм облечен, доколко съм учен, как говоря, как се проявявам външно и т.н. Всички тия неща са повърхностни, а важното за мен лежи скрито в дълбочината на моята душа. Този, скритият човек вътре, човекът, който не се мени – това съм аз. Този човек може да контролира благата, които Бог му е дал. Не е лошо, когато става известно пропукване в живота на човека, но веднага трябва да се съедини този кръг.

И тъй, като действате по този начин, като се насърчавате, вие ще направите вашия живот по-сносен. Ние постоянно се оплакваме от страданията, оплакваме се, че имаме недоразумения, но трябва да знаете, че всичко това не е нищо друго освен пропукани кръгове. Всеки от вас може да поправи своя кръг. Как? – Ще помислиш за Бога и ще се съединиш с великия Божествен кръг. Обикни Бога и въпросът лесно ще се разреши. Туй пропукване ще се съедини и ще дойде разширение в съзнанието ви. И в растенията ние виждаме този кръг. Най-напред той представлява едно малко кръгче, което постепенно се разширява, без пропукване. От него после се образуват няколко концентрични кръгове. Такива кръгове се образуват и около съзнанието на човека. Тия кръгове постепенно се разширяват и всяко разширение носи живи, разумни сили в света.

Вие казвате, че може да живеете, както искате. Не можете да живеете, както искате. В този кръг влизат кръговете на хиляди други същества, тъй щото вашият кръг е преплетен с тях. Казвате: „Аз намислих нещо.“ Нищо не сте намислили.

Може да си намислил да вземеш от мене две хиляди лева. Но с това ти ми ставаш учител и утре аз ще ти взема 10 000 лева. След това ти ми вземеш 20 000 лева. После пък аз ще ти взема 30 000 лева и т.н.

Какъв ще бъде резултатът в края на краищата? Надхитряването в лъжа не е наука. То може да ти развие ума, но не и да те повдигне като човек. Един от турските султани казва на един от своите везири да му доведе най-големия лъжец от Цариград. Той му довежда един такъв лъжец и султанът му казва: „Искам да ми кажеш една голяма лъжа!“ – „Аз престанах вече да лъжа, но за да се каже една такава лъжа, каквато ти искаш, трябва да се купят алати.“ – „Колко ти трябва?“ – „Трябват ми 500 лири.“ Султанът му дава 500 лири и праща с него един от своите слуги. Лъжецът започва да ходи от дюкян в дюкян, докато най-после мръкнало. Султанът го чакал да се върне, но той му пише едно писмо: „Тази е последната лъжа, която ти казах.“ Алати му трябвали! Какви алати му трябват? Алатите за лъжата са у него.

Често вие казвате: „Аз ще направя добро, но ми трябват пари.“ Вие не сте ли този лъжец, който търси алати за лъжа? Той иска да направи добро, но му трябват алати, трябват му пари. Че доброто с пари ли се прави? Ще знаете, че доброто нито със знание става, нито с пари става. Знанията ни трябва да са за съвсем други работи. По някой път вие си правите илюзии, че доброто може да се направи с голям ум. Ако това е вярно, тогава гениалните хора трябваше да бъдат най-добрите. Доброто седи над всяка гениалност. Няма по-голяма гениалност от тази, щото човек да бъде добър. За да бъде човек добър, трябва да бъде умен. Да дадеш пари някому, това не е добро. Това е само един разумен акт, само едно приятно хармонично действие на ума или една благородна постъпка на сърцето. Да дадеш пари някому, това не е добро, то е повече знание, отколкото добро.

Какво е Доброто само по себе си? – Доброто – това е едно целокупно проявление на Любовта в даден случай. В правенето на добро ти трябва да дадеш всичко. Вие сега мислите, че за да бъдете добри, трябва да бъдете умни. Казвате, че някой човек е зъл, защото е

глупав. И то не е вярно. Глупостта не ражда злините. Най-често умните хора са зли. Глупавият човек не може да бъде зъл. Злото не се е родило от глупавите хора, но от най-умните, от гениалните, от ангелите. Злото, грехът се родиха между тези хора. Отде е произлязло злото, няма да го закачаме, но трябва да знаете, че оттам се е родило. Де се роди Доброто? – В онзи акт на Любовта, когато Словото излезе от Бога. Доброто е излязло от Бога заедно с Любовта. Казвам: умът на човека трябва да бъде слуга на Доброто; парите трябва да бъдат слуга на Доброто. Не мислете, че доброто се върши с пари. Всичко външно в света може само да спомогне на доброто, което вие трябва да изнесете, но всъщност всичко ще извършат вашият ум, вашето сърце и вашата воля. Парите ви, знанието ви, това са само спомагателни средства. Ако мислите тъй, вие ще можете да се самовъзпитате. Онези от вас, които не са много учени, ще мислят, че те не могат да вършат добро.

Да допуснем, че имате в математиката следните изрази: $a + b = c$ и $a - b = c$. Може ли $a - b$ да е равно на c ? В дадения случай $a - b$ не може да бъде равно на c . Защо тогава учениците пишат $a - b = c$? Да, вярно е, че $a - b = c$, но при известни условия. Ето защо всеки учител по математика проверява погрешките, които учениците му правят. И в живота също така ние правим хиляди такива съчетания, като доказваме, че $a - b = c$. Казват някои: „Не струва да правим добро.“ Защо така? Защото някой правил добро, та не му вървяло, че казва: „Не струва да се прави добро, зло трябва да се прави, та да ти тръгне напред.“ Че каква наука е тази? Други пък казват тъй: „Не струва всякога да говориш истината, и лъжа трябва.“ Значи животът с истина не се подтиква напред, ами трябва малко лъжа, като масълце – тя да го понамаже, че да тръгне. Това е едно неправилно математическо уравнение. Как мислите, с туй математическо уравнение може ли да тръгне животът напред? Хората мислят, че чрез лъжа ще уредят

живота си. Има хора, които отричат лъжата, но щом дойдат натясно, пак поставят своите математически отношения и с тях се оправдават. Някои от тия хора не виждат тия отношения, не виждат де е грешката в тях, защото в математиката има ред такива сложни отношения, в които всеки може да се обърка. У някои хора умът не е тънък, за да може да схване отношенията, които съществуват в математиката, и да ги използва разумно.

Сега математиците казват, че могат да се събират само еднородни величини. Величините $a + b$ могат да представляват два коня, два вола, две ниви и т.н., но същевременно могат да представляват две сили, на които резултатът да е равен на c . Да кажем, че двама души теглят едно въже. Може ли да се определи на какво е равна тяхната сила? – Може, във физиката има известни закони за това. Каква тежест могат да изтеглят? Да кажем, че единият може да изтегли 50 килограма, а другият – 10 килограма. Тогава казваме: като теглят двамата, работата им се равнява на 60 кг. Значи те могат да повдигнат заедно 60 кг тежест. Така може да се определи силата им. Ако аз изтегля 25 кг вода и друг изтегли 50 кг вода, каква ще бъде разликата между силите ни? Ние казваме, че човек трябва да бъде силен. Каква сила е тази? – Физическа. Да вземем друг пример: двама души имат градини, но тази на втория е по-малка. Градината на първия е два декара, а на втория – един декар, затова вторият изтегля 25 кг вода, а първият – 50 кг. Какъв ще бъде резултатът от обработването на тия градини? Ще има ли вътрешен духовен резултат? – Ще има физическа разлика. Но ако тези градини представляваха техния характер, щеше да има една съществена разлика в обработването им, както и в техните резултати. Следователно от това ние изваждаме следния закон: материалните блага не могат да направят човека добър. Те са условия за него. Тези условия могат да направят човека добър. Тия условия можеш да

използваш за добро, но те не могат да направят човека добър. Друго твърдение: материалните лишения не могат да направят човека зъл. Богатството не може да направи човека добър, сиромашията не може да направи човека зъл. Богатството не може да направи човека добър, а сиромашията не може да направи човека зъл. Те са две положения, които се изключват.

Ние, съвременните хора, вярваме, че богатството ражда доброто, а сиромашията ражда зло. Не е вярно. В сиромашията се раждат злини от един род – в слабите натури обаче; и в богатството се раждат други злини. И богатството има своите добрини, и сиромашията има своите добрини; и богатството има своите злини, и сиромашията има своите злини. Следователно няма да влагате в ума си следната мисъл: „Аз съм богат, значи мога да бъда добър.“ Ти можеш да бъдеш добър, но не уповавай на богатството. Пък сиромашията ти да не бъде една спънка, да кажеш: „Аз съм сиромас, какво може да стане от мен?“ – Не, ти в сиромашията ще си държиш главата високо, ще мислиш ясно, както когато си богат. Когато си сиромас, трябва да мислиш тъй, както когато кесията ти е пълна. Това е истинският човек. Ако аз мога да уповам на Бога, ако имам благоволението Му, то и сиромас да съм на Земята, пак ще имам всичкото богатство, т.е. вътрешно в себе си ще се чувствам богат. Какво по-голямо богатство от това, да мога да се изложа на Слънцето и да се ползвам от неговите лъчи? Това не е ли богатство? Кой е богат човек? Може ли да се нарече богат този, който има пари, но е хилав, парализиран, та трябва други да го изваждат на Слънце? Какво му струват пълните с пари кесии? Какво му струват тогава пълните с жито житници? Богат ли е този човек? – Не, сиромас е той. Кое е за предпочитане в този случай: да си беден, но здрав, или богат и болен? И сиромасът може да бъде парализиран, хилав и да каже: „Господ ме направи сиромас.“ – Не вярвайте в това! Бог не прави хората нито сиромаси, нито богати. Ние сами ставаме

богати и сиромаси. Това са положения само на Земята. Туй, което Бог прави с нас, е, че Той ни изпълва със Своята Любов и иска да живеем, да бъдем Нему подобни. Любовта Му се внася в нас като един велик закон и ражда Доброто. След това, като слезем ние на Земята, доброто става условие, основа, за да се прояви човешката интелигентност, човешкият ум. При тази интелигентност по-нататък можем да използваме благата, които съществуват на Земята.

И тъй, няма да ставате богати, няма да ставате сиромаси – те са относителни положения, с които вие трябва да се примирите. От вас зависи да бъдете богати или сиромаси. Ако някой от вас е сиромас, той сам е решил да бъде сиромас; ако някой от вас е богат, той сам е решил да бъде богат. Всеки трябва да е доволен от своето положение. Ако някой е решил да бъде учен, той ще бъде учен. Ако някой е решил за себе си да има малко знания, малко и ще знае. Всеки човек има туй, което си е пожелал. За в бъдеще може да промените положението си. Всеки от вас може да стане учен. Ала кога? – Не сега, след време. Туй може да ви се вижда противоречиво, но е факт. Да допуснем, че вие имате баща, който разполага със сто декара земя. Вие сте петима братя и пет сестри. По колко ще ви се падне от тази земя? – По 10 декара. Ако ти искаш да бъдеш богат, ще трябва да обереш братята си, иначе други външни условия няма. Тогава какво ще правиш!

Отговор: *Не трябва да се делят.*

Да, не трябва да се делите, а да се съберете всички заедно и така, като работят десет души заедно, работата ще върви. Тогава законът е следният: човек, понеже има десет пръсти на двете си ръце, всички ще се подчиняват на главата и така той ще бъде богат.

По някой път вие се докачите, че някой бил на по-голямо почитание от вас. По-голямо почитание от това, с което се ползва големият пръст, има ли? Палецът подкрепя всичките пръсти, но има

нещо, по което всички си приличат, в което всички са равни – то е, че всички еднакво страдат. Дето и да заболее големият или малкият пръст, в болестта им няма разлика. Като те заболи малкият пръст, тъй го пазиш, както ако би те заболел и големият пръст. Само в страданията си пръстите са равни. Следователно ние си мязаме в света само по страданията. За да ви докажа, че сме равни, трябва да страдаме. Щом страдаме, всинца сме равни. Господ, за да ни покаже, че сме еднакви, дава ни страдания, и тогава се приравняваме; като страдаме, спомняме си и за своите братя. Големият пръст като заболее, казва на другите пръсти: „Мълчете вие там, не говорете!“ Щом заболее малкият пръст, показалецът не се показва, той се свива. Където и да ходите, вие показвате все малкия си пръст – него сочите навсякъде. Значи малкият пръст заповядва, всички му се подчиняват: и големият, и показалецът – всички му се подчиняват. Значи в света има една Божествена философия, която примирява всички противоречия. Тя е философията на страданията. Щом дойдат страданията в света, въпросът е разрешен. Всяко страдание в нас трябва да внесе в душата ни една велика Божествена мисъл. Пръст те боли – разреши един основен закон: да премахнеш всички прегрешения, които си сторил и които стоят като тъмни петна в съзнанието ти. Като видя, че някой е превързал пръста си, аз казвам: добре, че му е дошло това страдание, защото всички хора – и богати, и сиромаси, са равни при страданията си. Затуй трябва да благодарим на Бога за страданията, които ни праща.

В този случай какво означава знакът на равенството? На какво може да се уподоби знакът за равенство? – На страданието. Значи $a + b = c$, т.е. a и b страдат, при което са равни на c . Когато пък имаме $a - b$, което не е равно на c , това изразява големия пръст, който не признава равенство. Той винаги седи вдигнат нагоре. Тази величина отвън е отрицателна, но вътре в живота е положителна величина.

Следователно при събирането хората са равни, а при изваждането не са равни. Да извадиш нещо, значи да го покажеш навън. Изваждането не е вземане. Ти изваждаш нещо, за да го покажеш, но то пак си остава в теб. Изваждаш някой недъг или известна добродетел, но не я даваш – изваждаш я и пак я държиш за себе си. Изваждаме една английска лира и пак я туряме в кесията си. Изваждането още не показва, че нещата са отишли вън от нас. Ако ние подразбираме, че събирането носи страдание в себе си, тогава кога ще се роди недоволството: когато събираш или когато изваждаш? – Когато изваждаш, т.е. по-право, когато ти вземат нещо. Когато ти дават нещо, ти не се дразниш, но когато ти вземат нещо, ти се дразниш. Ако ти вземат дрехи, пари или изобщо когато насила изваждат нещо от тебе, тогава се раждат всички неприятности в живота ти. При събирането, в правия смисъл на думата, всички ние сме равни. Всички можете да опитате този метод, без да го вземете като абсолютна Истина. Това е математическа вероятност, която трябва да опитате. На Земята ние ще си служим с математически вероятности, с абсолютни Истини не можем да си служим. Когато някой път повдигаме такива въпроси, трябва да ги разглеждаме като математически вероятности, като допустими. Това е процесът, който трябва да стане и в ума ви, и в сърцето ви – да се научите да разсъждавате правилно.

Всички тия величини, за които ви говоря, може да ги намерите в Природата. Те са символи. Буквата *T* например може да я намерите изразена в човешкия нос. Веждите, това са противоположни сили, които постоянно се поляризират. Истинският човек, това е носът му. Той представлява Божественото, което служи като опорна точка. Силите, които се проявяват във веждите, стават понякога противодействащи сили, които постоянно се изменят. Ето защо разумното, Божественото, трябва да пази равновесие между тези

сили, защото тези везни може да се наклонят в една или друга посока, но не могат да се завъртят. Те могат да се завъртят само в такъв случай, ако носът изчезне, т.е. ако разумността у човека може да се премахне. Само тогава може да се образува един кръг на движение. Значи носът показва, че дотогава, докато ние мислим, докато нашето съзнание е будно, то не позволява да става никакво пропукване в живота ни. Тогава ние ще имаме равновесие. Следователно ще имате предвид следното правило: когато сте развълнувани, сутрин или вечер, концентрирайте ума си или към края на носа, или към центъра на веждите. Защо? Във веждите вътре, между космите, има празнина, наречена „празнина на безмълвното наблюдение, на Божествения ум“. Ще се концентрираш, ще държиш ума си буден, докато ти дойде една светла мисъл, едно просветление. Да кажем, че ти решаващ един важен въпрос. Спри ума си върху него и след малко ще проблесне една малка светлина, ще ти дойде една светла мисъл, която ще те напъти към този път, в който трябва да тръгнеш. По някой път, когато на хората им дойдат големи страдания, те свиват веждите си. Когато човек свие веждите си, той несъзнателно концентрира ума си към центъра на веждите. Щом концентрирате ума си нагоре, вие го проектирате от центъра на главата си към Слънцето, т.е. към Централното слънце на духовния свят. Ние определяме, че Бог е над главата ни. Не мислете къде е Бог. Щом проектирате ума си към веждите, нагоре, непременно своята мисъл ще донесе някакво благо в живота ти. Да не мислите, че ще решите някакви важни въпроси? Не, това са малки, микроскопически опити. Сега да не мислите, че с този метод няма да имате нужда от нищо? Не, това са малки опити. Сега разбрахте как седи работата.

Сега няма да завършваме въпросите. Вие си мислите какъв ли ще бъде краят. Тази работа няма край. Ние сме все в началото. Не чакайте края.

В пеенето, което прилагаме тук, моето желание не е да ви направя певци, да ви преподавам музика, защото, ако искате да станете певци, трябва да влезете в музикално училище. Тия елементарни работи трябва да ги знаете. Ние засягаме музиката само като една малка забава, като едно малко развлечение. Като няма какво да правим, ще пеем малко. Ние няма да пеем много правилно. Аз не искам правилно пеене, защото според мен правилното пеене е в училищата. Там има правилно пеене. Например плачът е неправилно пеене. Някой плаче, за да произведе ефект; някой пее, за да произведе ефект, но такова пеене също тъй е неправилно. Такъв певец не пее за себе си, не пее за самото изкуство, затова именно не пее правилно. Аз искам всички вие да пеете за себе си. Пеенето в този случай е един вид тониране.

Сега можете ли да изпеете упражнението *Кажми ми ти Истината* на друга някоя мелодия? Мислите ли, че този начин, по който я изпяхме, е най-правилният? Коя дума е по-хубава – *живот* или *свобода*?

Уточнение: *Учителя пее: „Ще ходя в Твоя път на Истината и живота, Господи, Боже мой!“*

Всички ще се стремите да освободите душата си. И щом се освободи душата ви, вашите гласове сами ще се развият.

„Ще ходя как?“ – Ще ходя с онази Божествена Любов, която е вложена в нашите души. Само при този случай може да се каже на човек Истината. Това е отговорът на „кажи ми ти Истината, която носи свобода за моята душа“ или „кажи ми ти Истината, която носи живот за моята душа“. От тия две думи коя бихте избрали? *Живот* или *свобода*? – Живот, защото след него ще дойде свободата.

Ако искате да употребите музиката като средство за възпитание, ще употребите ниските тонове за подкрепа, за засилване на характера си. Те дават стабилност на душата. А пък високите тонове дават

интензивност, движение. Когато искаш да мислиш бързо, да се движиш бързо, високо пей, но когато искаш да дадеш стабилност на характера си, да издържаш страданията, употребявай ниските тонове. Пейте вътрешно, но така, че като пеете, сам да се харесвате. Всеки от вас сам трябва да бъде и певец, и слушател. Най-първо пейте тихо, умствено, на себе си. Който пее така, след месец, най-много след 2-3 месеца, туй пеене ще слезе в сърцето, от сърцето – в гърлото, и гласът постепенно ще се подобрява. Вие трябва да пеете! А сега ставате сутрин – не пеете, а си казвате: „Тежък е животът!“ Къде му е тежестта? Колко тежи животът? – Никаква тежест няма животът. Той е само едно благо. Тежест е, когато нямаш живот. Затуи започни да пееш. Първото нещо е това.

Казва се, че ангелите винаги пеят. Първото нещо у тях е, че като се събудят, започват да пеят. Събират се заедно около 50, 100, 200, 500 хиляди ангели и всички започват изведнъж утринната си молитва. Те отправят своята тиха утринна песен нагоре, към Бога. Те, макар и да живеят на Небето, отправят се пак нагоре, защото и над тях има небе. Над тяхното небе пак има друго небе, и т.н. Пеете ли и вие, ще забравите света, ще забравите и материалните работи. Само по този начин душата ви ще се разшири и ще кажете: „Струва си да се живее между тия ангели, които така хубаво пеят.“ Като свършат пеенето си, пак с пеене тръгват на работа. Те пеят толкоз тихо, че никой не ги чува. Трябва да имаш ухото на ангел, за да ги чуеш. И ние, като се събираме, трябва да пеем, за да изразим душите си в трептението на песента. Някои от вас казват: „Пеенето е за младите, за глупавите хора, но ние, старите, не трябва да пеем.“ – Не, старите трябва да пеят повече от младите. Младите и без това пеят. Човек, който пее, не остарява скоро. Стани сутрин, изпей една малка, хубава песен! Пей тихо, без да безпокоиш другите. В това отношение бих желал да приличате на ангелите. Вие какво правите? Слушате какво казват

песимистите. Слушам, някой казва: „Сериозна работа, страшна работа, какво да се прави?“ Какво ще правиш? – Изпей една песен и всичко ще се разреши. Знаете ли как ще се избавите? Ако те срещне на пътя някоя мечка, спри се и започни да пееш. Като пееш дълго време, и мечката слуша. Най-после тя се оттегля, отбива се. Успееш ли да направиш това, ти си от онези песнопойци, които и мечката разбира. Ще кажете: „Как ще ми дойде наум да пея?“ Страданието, това е мечката. Седни отгоре на страданието, попей му, отправя ума си към Бога нагоре и тази мечка току изведнъж ще се отбие и ти ще се освободиш.

Ето де е смисълът на живота. Приложи пеенето като благо в семейния живот. А изкуството да пееш – то е привилегия само за малцина; да бъдеш певец, да излезеш на сцената – всички нямат тази дарба. Такъв певец можеш да станеш в друго някое прераждане. За себе си обаче можеш да пееш. Сутрин излез на сцената, пей колкото искаш, но за външния свят кредит трябва. Има песнопойци родени, изпратени специално за света. Тяхното място е определено. Такъв певец нека взема пари, стига да пее хубаво – това нищо не значи. И цигуларят също нека взема пари, стига да свири хубаво. Той все ще внесе нещо хубаво и благородно в хората. Хубавите неща с пари не се купуват. Че сме дали 50, 100 или 1000 лева, нищо не значи. Едно хубаво свирене струва повече от хиляда лева. Едно хубаво свирене с нищо не се заплаща. Казвам: пейте по новия начин! Някой път вие се смущавате. Не, ще се борите – вие можете да пеете добре. Ще се молите на ангелите, ще кажете: „Моля ви се, елате, научете ни да пеем тъй, както вие пеете!“ Те все ще ви дадат малко от своето изкуство, поне от трошиците ще ви дадат малко.

И тъй, пеенето е необходимо за вас, за да бъдете добри и весели. Като пееш, можеш да вземеш метлата и да метеш. Като дойде песента, работата навсякъде е лесна. Днес например имаш работа с

много хора, работата ти върви трудно. Какво трябва да направиш! – Пей! Щом пееш, като се върнеш, ще кажеш: „Слава Богу, днес прекарах много добре.“ Плюсът и минусът по този начин се уравняват. Хората ще са равни и в плюса, и в минуса.

Размишление

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Осма лекция 3 декември 1924 г.

НЕРАЗБРАНОТО

Размишление

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Разлика между умножение и деление*.

Сега ще ви дам няколко правила. Едно от тях е следното: не всичко, което се говори, трябва да разбирате. Щом не разбирате нещо, това показва, че то не е за вас. Когато излизате на пазар в града с цел да купите нещо, всичко ли ще купите? – Ще купите само туй, което ви трябва. Всичко, което е изнесено на пазара, не е за вас. Това е практическото положение. И в науката не е всичко за вас. В дадения случай така трябва да гледате на въпроса. Някой казва: „Аз не разбирам това нещо.“ Кое можеш да разбереш? Аз ще ви дам една формула: $(\cos Q + i \sin Q)^n = \cos n Q + i \sin n Q$. Какво разбрахте? Това е теорема от един французин, аз ще ви напиша името му, пък вие ще го прочетете: *De Moivre*⁴⁸. Питам: ако вие знаете сега тази теорема, какво ще сполучите? Разбира се, в математиката тази теорема има своя ценност, но за вас каква ценност има? Онези от вас, които не разбират математика, ще кажат: „Ние не разбираме математика.“ – Не, всеки от вас разбира нещо от математиката, но по своему. И животните я разбират по своему. Те не разбират математическите формули, но има известни математически проблеми, които те разбират и решават много добре. По някой път те правят много точни изчисления. Например една котка изчислява с каква сила да подскочи

⁴⁸ Авраам de Moivre (1667-1754 г.) – френски математик, който живее като изгнаник в Англия, защото принадлежи към обществото на протестантите хугеноти. Автор е на формулата, която носи неговото име и гласи, че за всяко комплексно число (и в частност за всяко рационално число) x и за всяко рационално число n се смята, че $(\cos x + i \sin x)^n = \cos nx + i \sin nx$. Формулата свързва комплексните числа с тригонометрията, както и с теорията на вероятностите.

на разстояние от 20 крачки, за да попадне на жертвата си. Това са математически изчисления: да знае какво направление да даде на енергията. Защото ако надскочи, ще прескочи жертвата – може да попадне пред нея или зад нея. А да попадне точно на гърба на жертвата, това не е ли математическо изчисление? – Това е математика, но интуитивна. У животните изобщо работи най-разумната математика.

Сега да ви задам друга задача: $1 \times 1 \times 1 \times 1$. Какво разбрахте от тази задача? – Тук имате единица, умножена четири пъти сама на себе си. Това обаче е и единица, това е и буквата i , която означава въображаемите, имагинерните числа. Да умножим една въображаема единица четири пъти, за да даде една реална единица – това значи от нищо да направиш нещо. Това нещо има ли някакво приложение в живота? – Има, разбира се. То значи – без брашно да направиш една погача. Тази задача представя положението на онази домакиня, която без брашно може да направи погача. Сега това положение може да се вземе и в обратен смисъл. Когато известно положение се тълкува буквално, може да се изпадне в смешни положения. Всяко положение има разумно обяснение на нещата. Аз имам една величина от 500 лева:

$$\begin{aligned} &+ 500 + \\ &+ 500 - \\ &+ 500 \\ &- 500. \end{aligned}$$

Тази величина в дадения случай за тебе може да е отрицателна, а в друг случай, за друг някой тя става положителна. Едно малко изяснение: представете си, че аз имам да давам някому 500 лева. Аз имам тия 500 лева в джоба си, но те са със знак минус (-500 лв.). Онзи, който взема тия 500 лева, той има тази величина със знак плюс, туря ги в кесията си. Значи моят минус става негов плюс. Тогава плюс и

минус какво дават? Така че в единия случай положителната величина за одного става отрицателна за друго. И обратно: отрицателната величина за одного става положителна за друго.

Природата има много методи, чрез които говори на хората, но главните, основните методи са два. Всякога, когато Природата говори на човека, ние разбираме, че Бог чрез нея говори. Единият метод е, когато Природата говори на сърцето на човека, а вторият метод е, когато говори на неговия ум. Следователно, когато говори на сърцето, учи го да бъде духовен, религиозен; когато говори на ума му, учи го да бъде ученик, да придобива знания. Ние често казваме: „Човек трябва да бъде религиозен.“ Като че ако човек стане религиозен, всичко ще придобие. Не е така. Религиозният човек понякога може да бъде толкова голям фанатик и толкова ограничен, че да прилича на някоя крава. Той може да си състави за Бога такава смешна идея, толкова обикновено верую, че иди след туй да му кажеш, че не е така. Сега всичките идеи, които срещаме в живота, са излезли все из човешкия ум.

Казват някои: „Исайя казал тъй.“ – Да, но Исайя нали беше човек? Казвате: „Ама той бил вдъхновен от Бога.“ Вярвам да е бил вдъхновен, но що от това? Казвате: „Ами нали са дохождали ред пророци, нали дойде и Христос, Син Божий?“ – Да, дохождали са и пророци, дойде и Христос, но след Христа нито пророци има, нито синове Божии има. Тогава де е логиката? Как ще докажете, че в Исайя е действал Духът Божий? Ти там ли беше? – „Така са писали.“ Че и аз мога да пиша. Кой са основите на туй вдъхновение? Значи този, който е бил вдъхновен, у когото Духът Божий е работил, той всякога е жив. Значи Исайя, който е живял преди хиляди години, и днес е жив. Христос, Който е живял преди 2000 години, и Той е жив. Нещата са видими в тяхното проявление. Ако имаме една свещ, която след една минута изгасне, реална ли е нейната светлина? – Не е реална. Тя ще

бъде реална, само ако отново се запали. Казвате: „Преди няколко хиляди години еди-кой си пророк или еди-кой си учен писал нещо.“ Каква полза имаме от това? – Ползата ще бъде, ако тази светлина и днес свети. И тия учени, пророци, светии и днес светят, затова и светлината им е реална. Свещта, която преди 2000 години е светела, и сега трябва да се запали. Защо? Ако ви дам една свещ, която днес не може да гори, реалност ли е? – Не е, вие не можете да учите на нея. Но ако ви дам една свещ, която можете да запалите и да учите на нея, тя е реалност. И днес има пророци, както и едно време, само че днес пророците имат други костюми, друг фасон. Едно време било на мода, като се яви някой пророк, да бъде с боси крака, с голи ръце, разчорлен, гологлав, брадясал, страшен на вид. Днешния пророк ще го видиш с подрязана брада, хубаво облечен – и пак е пророк. Защо? Ще кажете: „Щом той си реже брадата, не е пророк.“ – Възможно е. Ами ако е жена-пророчица и няма никаква брада? Чудни са хората! Пророкът трябвало непременно да бъде с брада! Не е брадата, която го прави пророк. Брадата е нещо случайно. И без брада може.

Ето по този начин ние правим второстепенните и третостепенните неща в живота си най-важни. Не, в живота ни има такива маловажни инциденти, на които не трябва ни най-малко да се спираме. Някой казва: „Аз не съм учен.“ Щом не си учен, можеш да станеш учен. Учи! – „Ама аз не съм силен.“ – Можеш да станеш и силен. Работи! – „Ама аз не съм богат.“ – Можеш да станеш богат. Труди се! – „Аз не съм красив.“ – Можеш да станеш красив. – „Мен хората не ме почитат.“ – Може да те почитат. Туй са неща, които може да придобиеш. Знание, красота, власт, почит – всичко туй може да придобиеш. Как? – От теб се изисква да учиш, да се изпотиш от учене. Няма да спиш по 10 часа, но по 3-4 часа. Ще четеш, ще мислиш, ще прилагаш. Не само да помниш нещата и да мислиш, че това е наука. Това, което е запомнено, всеки може да ти го вземе.

Знаете ли на какво прилича заученото по памет? – Като написано нещо на пясъка край морето. Дойдат вълните, всичко заличат. Казвате: „Какво беше, де остана знанието ми?“ – Не трябваше да го пишеш на пясъка край морето. Някой си извади едно тефтерче, запише нещо, мисли, че го знае. Като вземете тефтерчето и търсите записаното, тогава ще приличате на онзи проповедник, който мъчно намирал отделните места в Евангелието, та за да ги намира лесно, когато му потрябват, турял на тия места по един праз лук. Жена му, като не знаела защо е този праз вътре в Евангелието, извадила го. Дохожда попът, търси мястото, което означил с прازа, не може да го намери, нито празът е на място. Това са анекдоти, които често се случват в живота ви. Не основавай твоето знание на този праз, не ти трябва такова знание. Ти трябва да имаш нещо положително в главата си, което никой не може да ти го вземе – това е Божественото знание. Не казвам, че не трябва да записваш някои неща, но те са второстепенни. Има неща, които трябва да знаеш, които трябва да са написани вътре в сърцето ти. Казвам: всички ще учите! Не е необходимо всички да сте философи, но трябва да учите. Желателно е да сте всички философи, пророци, но като не сте, и то не е лошо. Всеки от вас трябва да придобие толкова знание, колкото му е необходимо засега, пък във великото бъдеще ще има условия да придобива още много знания.

Сега, кое е най-важното за вас?

Отговор: *Как да се въдвори Царството Божие на Земята.*

Да, нека направим един малък опит, да въдворим Царството Божие между нас! Казват, че като дойде Христос, ще нареди закони, според които всички хора на Земята ще живеят братски. Това е външно положение на нещата. Защо ще чакате това време? Христос и днес е на Земята. Царството Божие може да се приложи още днес между трима, може да се приложи между петима, между 10, 20, 100,

1000 и повече души. Какво ви пречатства да приложите Царството Божие в себе си? Вие чакате да дойде Царството Божие след няколко хиляди години. Царството Божие отдавна е дошло, но вие сте закъснели. Слънцето на Царството Божие е изгряло вече. Някои още спят и се запитват дали е изгряло Слънцето? – Не е изгряло още. Казвам: кепенците на тия хора са затворени. Те гледат навън, но нямат светлина. Отворете прозорците, Слънцето е изгряло вече! Станете, измийте очите си – и хайде на работа! Каква е тази работа?

Ще ви представя друго едно положение. Във физиката се говори за скачените съдове. Аз няма да ви представя тия скачени съдове, както във физиката – да се намират на еднаква височина, но ще ви представя два скачени съда, единият – *С*, по-горе, а другият – *Д*, по-долу поставен. Значи те са на различни височини. Аз ви поставям положението на тия скачени съдове в малко по-друга форма. Да допуснем сега, че вие напълвате съда *С* с вода. Щом този съд е скачен със съда *Д*, тогава де ще отиде водата? – Водата ще се прелее в съда *Д*, а съдът *С* ще се изпразни. Да кажем, че *С* и *Д* не са съдове, а две съзнания. Тогава какво ще каже съзнанието *С* на *Д*? То ще каже: „Защо ми взе водата?“ Вярно ли е, че съзнанието *Д* взе водата на *С*? Туй са скачени съдове и по силата на този закон става преливане на водата от единия съд в другия. Има ли право съзнанието *С* да каже: „Туй, което ми е дадено, то ми принадлежи и никой няма право да ми го вземе?“ Тази вода слиза в *Д* по закона за скачените съдове. Ако този съд е запушен отдолу, а в съда *С* постоянно се налива вода, какво ще стане най-после? – След като се напълни съдът *Д*, и съдът *С* ще се напълни, няма къде вече да се излива. Щом съдът *С* се напълни и няма накъде повече да се изтича, водата от нещо ще започне да прелива, ще настане едно връщане.

Затуй казва Писанието: „Онуй, което дойде навреме, ще влезе, ще се употреби в работа и ще излезе. После отново ще дойде и пак ще

излезе.“ Трябва да има непрекъснато движение. Каквато и колкото енергия си изразходвал, такава и толкова ще ти се върне. В Природата има кръг на движение. Каквато енергия е изпратила твоята мисъл в света, тази енергия на твоята мисъл, като обиколи, като направи един кръг на движение, пак ще се върне при тебе. Следователно ние често се безпокоим, мислим, че губим. Не, този, който приема водата в съда С, трябва да бъде свободен, да не се безпокои от нищо. Той трябва само да възприема и да дава. Има известни положения в живота, при които ние само възприемаме и даваме, само се изпразваме. Тогава ние имаме свойствата на Месечината. Какво е свойството на Месечината? – Да се пълни и изпразва. Тя е паница, която трябва да възприема и да дава. Всинца сте по една месечина. Но Месечината има две свойства: тя възприема и дава. Следователно този процес съществува и в Природата. Не мислете, че всякога може да ви дават. Не, и вие ще давате. Сега няма да обяснявам този въпрос повече, понеже ще настъпим в една област, за която не сте уравнивесени и ще направите криви заключения. Щом ти дават, непременно трябва да даваш. Ако не даваш, ще има подпушване, а подпушването е най-голямото нещастие, което може да сполети човека. Няма по-лошо нещо от това, да се подпушиш. Знаете ли на какво прилича подпушването?

Един от турските султани бил много умен и пожелал да намери начин, чрез който да излекува ония цариградски дембели от техния недъг. Дохожда му наум следната идея. В стаята, дето седели дембелите, пуснали толкова много вода, че да ги застрашат с удавяне. Същевременно оставили в тази стая лопати, кофи за гребане и за изливане на водата, та по този начин да заставят дембелите да работят. Пущат водата и стаята се изпълва с вода до коленете, но те още лежат, не се вдигат. Най-после, когато водата взела още по-големи размери, стигнала до пъпа им и започнала да се изкачва и по-

нагоре, в тях вече се събужда енергия за живот: те сграбчват кофи, лопати и започват да изхвърлят водата навън. И ние сме от тези дембели, но като ни турят в тази стая, вземаме тази ръчка и започваме да работим. Казва някой: „Аз работя.“ – Ще работиш и оттатък ще минеш. Ние сме заставени насила да работим. Някой казва: „Аз съм много работен човек.“ Аз виждам колко си работен. Хванал тази ръчка и бил много работен. Работиш, защото имаш зор. Ние не сме дошли до онова свободно положение – да работим от любов. Това е бъдещата ни работа.

Сега вие трябва да се съвземете, да учите. Учението е една необходимост, една потреба за ума ви. Трябва да разсъждавате, като учите, а не само да запомняте. Човек трябва да помни някои неща, а други да забравя. Често вие казвате: „Човек трябва да събира.“ Хубаво, но какво трябва да събира? – Хубавите работи трябва да събира. И в знанието – също. Потребното знание трябва да събирате! Вие трябва да се стремите към онова класическо знание. Вие сега идвате да се учите, но започвате с една наука на съмнение. Гледате дали еди-кой си е праведен, или не е праведен, дали той върви по Христовия път, или не върви. Вие не може да знаете дали един човек върви по Христовия път, или не. Това са ваши външни предположения. Вие не можете да видите какво е разположението на неговото сърце и на неговия ум. После, вие не можете да се произнесете дали някой човек е праведен, или не. Това не е достъпно за мнозина от вас. Не казвам, че не може да се знае кой човек е праведен. В дадения случай това може да се знае, но онзи човек, който иска да се произнесе дали някой е праведен, или не, той трябва да разбира висшата Божествена математика. Може да се знае за един човек дали е добър, или не в даден случай, т.е. не сега дали е добър, но дали е живял добре в миналото. Много хора в миналото не са живели добре, но има у тях признаци, които показват, че те сега започват да живеят добре.

Мнозина от вас не сте живели добре в миналото. Някои от вас сега не живеете добре, казвате: „То толкоз тънко не може да се кара, ами да му пуснем края малко.“ Природата не обича да пуцаш края на нещата. Ти ако живееш за Бога, трябва да живееш по всичките правила на Неговите закони. Те са разумни закони. И целият наш живот е основан от тия правила, които Бог е положил. Всички трябва да мислите, да разсъждавате, да учите, да усвоите тия правила.

Някой казва: „Търпях, търпях, но с търпение работа не става.“ Вие не сте научили още какво нещо е търпението. Търпението е най-красивото нещо, което човек може да придобие на Земята. Ние смятаме търпението за една отлична черта! Да може човек разумно да търпи – това е една отлична черта! Виждаш, че някой човек плаче. Нека плаче! – „Ама защо трябва да плаче?“ – Защото Господ иска да плаче. Някой ходи бос. Казвате: „Горкият човек, бос ходи!“ Казвам: Господ иска той да ходи бос. Ще се радваш, че е бос. Ако мнозина от вас бихте ходили лятно време боси, сега щяхте да бъдете здрави. Да не мислите, че нашите обувки са полезни. Не, лятно време те ни лишават от едно благо. Затова лятно време ние трябва да се събуваме боси, за да можем да възприемаме енергия от земята. Вие срещнете някое босо детенце и казвате: „Горкото детенце, останало е без баща и майка, да му купим едни обуца!“ – Не, милостта не седи в туй, нека си е босо! Казвате: „Ама голичко е!“ – Злото не е в това, че е голичко туй дете. Чудни са хората в разсъжденията си! Ако е зимно време, разбирам, но лятно време ако ръцете и краката на това дете са голи, това е благословение заради него. После казвате: „Този човек е загазил в сиромашия до колене.“ Каква сиромашия? Той си има къща от две стаи и кухня, които му дават приход 500-600 лева месечно. И после казвате: „Сиромах човек е.“ Питам: де му е сиромашията? Коя е нормата за богатството и сиромашията на един човек? В България кого смятат за богат човек? Коя е нормата за това?

В Америка, за да бъде човек богат, трябва да има няколко милиона долара. Там работят с големи цифри. Ако имаш 100 000 или 200 000 долара, ти минаваш за обикновен човек; ако имаш един милион долара, ти си богатичък, а от пет милиона долара нагоре ти си смятан за богат. Каква е българската норма за определяне кой е богат човек?

Отговор: *Няма такава мярка.*

Не, богатството на хората се определя от тяхната кръв. Дали човек може да бъде богат, това е точно математически определено. Елементите на кръвта показват дали някой човек ще бъде богат, или не. Като разложите кръвта, ще видите какви елементи се съдържат в нея. Някой вещ химик по състава на кръвта в някой човек може да определи доколко е богат този човек. Елементите на кръвта показват какво е богатството му. Когато кръвта ти е бедна, и цял свят да ти дава пари, ти пак сиромаш ще си останеш. Онова, което човек може да изяде и да се ползва разумно от него, онова, от което човек се радва, като го възприеме, то е неговото богатство. Другото аз наричам товар. И така, във физическия свят истинското богатство на човека е в кръвта. В духовния свят богатството му е в живота, а в Божествения свят богатството му е в духа. Следователно кръвта, животът и духът съдържат всичкото богатство на човека. Ако искаш да бъдеш богат на Земята, богатата кръв трябва да имаш; ако искаш да бъдеш богат в духовния свят, живот трябва да имаш; ако искаш да бъдеш богат в Божествения свят, дух трябва да имаш.

Някой казва: „Дух трябва да имаш.“ – Духът е богатството на Божествения свят. „Живот трябва да имаш.“ – Животът е богатството на духовния свят. „Кръв трябва да имаш.“ – Кръвта е богатството на физическия свят. Сега някой ще каже: „Ами ако моята кръв е бедна?“ – Тогава ще се молиш – ще знаеш, че си беден. Тъй ти е определено: да живееш в беднотия. И тази беднотия ти трябва да я възлюбиш!

Като възлюбиш беднотията, за в бъдеще, в друго съществуване, Господ ще ти даде по-богата кръв. Пък и сега има нещо хубаво, вложено в кръвта ти. Значи животът е тясно свързан с кръвта. Духът пък е тясно свързан с живота. Така вървят тия положения. Не мислете, че вие можете да станете отвън, механически богати. Всеки носи в себе си и духа, и живота, и кръвта. От тия три фактора зависи богатството на човека, а не от нас. Те не са механически неща, не са определени по един фатален закон, но те са определени от един разумен закон. Какъвто живот сме живели в ред съществувания и както днес живеем, съобразно с това и Бог постъпва. Той ни знае от деца. Ти на едно твое разумно дете даваш повече. Защо? – Защото то е разумно, добро. И Бог е опитал всеки от нас, знае, че някои са умни, разумно са живели и работили, и затова им дава повече. Има нещо добро, вложено в тях още от миналото. Някои от нас са карали много нашироко. Бог ги познава, знае какво има да се случи с тях.

Сега всеки, който иска да обогати своята кръв, ще започне чрез живота си. Животът е, който обогатява кръвта. Който иска да обогати своя живот, той започва с духа. Това са процеси, които трябва да знаете. Вие започвате и казвате: „Аз имам знания, виждам всичко!“ – Че като виждаш, какво ще направиш? Само ти ли виждаш? , Аз имам знания, чувам!“ – Че като чуваш, какво ще направиш? Само ти ли чуваш? Ти може да виждаш всички тия хора в света, но всички не виждат ли? Колко от тия, които виждат, стават учени? Колко от тия, които слушат, стават музиканти? Ние слушаме един концерт, но не можем да го запомним, а друг като слуша, запомня цяла песен. Значи плюс слушането има нещо друго. Ти минеш покрай някое място, но друг види и запомни. Ти си минал и веднъж, и два пъти през същото място, но като минеш, казваш: „Дали това място е същото, или не е?“ Защо? – Има нещо, което липсва в този човек.

Та сега вие казвате, че не сте съвсем запознати с Господа. Аз ще ви направя едно възражение. Това е, все едно че казвате: „Аз искам да се запозная със Слънцето.“ Та нима всички хора не са запознати със Слънцето? Всичката енергия е заета от Слънцето. Всички хора са запознати със Слънцето. То грее за всички. Ама някои са хилави. Че как така? Някой се грее на Слънцето и става здрав, друг се грее на Слънцето и няма здраве. Защо е това? Значи има нещо, което липсва на този човек. Главното, което се изисква от всички, е да изпълним Волята Божия! Ние трябва да възприемем туй Божествено благо – Слънцето, в което се крие този Божествен живот, и да го използваме разумно. Само този живот е в състояние да ни повдигне. За това нещо е потребно знание.

В Школата ние искаме да апелираме към вашия ум, към вашето сърце, към вашата воля – всички заедно да работят. Най-много се апелира към вашия ум – да работи, да мисли. В неделните беседи пък се засяга главно вашето сърце: ще чувствате и прилагате. Умът ще разбира и ще учи, а сърцето ще чувства и ще прилага. Необходимо е всяко нещо да се разбира. Ако ви покажа една малка линийка, какво означава тя? – Тя може да представлява една пръчица. Малките деца знаят пръчката. Добре. Същевременно на тази пръчка може да турим една малка сиджимчица, една малка връвчица. Такава пръчица децата я вземат и със сиджимчицата удрят. С тази пръчица майка им ги удряше, тя ги учеше на първия урок в живота – на послушанието. Детето, като обича тази пръчица, взема я и започва да размахва с нея из въздуха. И накъдето мине, всичко засяга. Но защо детето туря една малка сиджимчица на тази пръчица? Отде му дойде тази идея? – Тази връв показва, че от нея излиза пластична енергия. Ако срещнете един маг, ще видите, че и той има такава една пръчица, само че от леска. Още от старо време магите са държали своите пръчици в широките си ръкави, които носили, каквито свещениците носят днес.

Някой маг, като извади тояжката си, от нея излиза огнена енергия и той воюва. Детето, като не може да изпрати такава огнена енергия чрез тояжката си, казва: „Аз съм маг!“ И като мине покрай кокошките и размахва пръчицата, те познават, че то е маг. Като дойде до воловете и този вол нашари, онзи вол нашари, всички волове трепват. От онзи истински маг е излязло нещо невидимо и детето, като изважда малката си пръчица, в неговия ум се заражда идеята за маг, за мощност, затова то реализира тази идея и казва: „Аз съм маг!“ Ето защо детето, като си направи такова камшиче, играе на маг. Всички, които махат с камшик, са все магьосници.

Някой път ние разглеждаме малко отвлечени въпроси. Казвате: „Сега животът ни налага някои по-реални неща, не е време за тия отвлечени въпроси.“ – Добре, кажете ми кои са реалните неща, които сегашният живот налага! В какво се заключава тази реалност? – Сегашният живот се отличава по своята голяма интензивност. В пътуването на железниците има по-голяма интензивност. От нея са произлезли всички съвременни нервни болести. Голямата интензивност на живота разклаща нашите нерви. Понеже не разбираме законите, тази интензивност, тази голяма възбуденост, дава обратни резултати: става подпушване, което се отразява в ума и сърцето. Човек, който иска бързо да преживее, който иска да израсне изведнъж, който иска много неща, той бързо остарява. Който бързо расте, бързо и остарява; който бързо остарява, бързо и осиромашава. Такъв е законът в Природата. Наблюдавайте явленията в Природата и ще видите колко е последователна. Колко време е живяла онази тиква, която в продължение само на шест месеца е пуснала десет метра стъбло? – Малко е живяла тя. Но защо? – Понеже в нея има голямо желание в едно кратко време да израсне. Скоро израства, но и скоро умира. Дъбът, който расте полека, дълго време живее. Сто години трябва на дъба, за да израсне.

Значи процесите, които стават в нас, не трябва да бъдат бързи, но медлени, последователни, методични, за да могат да произведат в нас онази необходима стабилност. Не се радвайте на вашата избухливост, на вашата експанзивност! Казвате: „Аз съм много радостен.“ Тия чувства в човека са преходни. Те моментално изникват в човека и скоро преминават. Те са резултат на едно разширение, на един прилив в човека. Тази енергия трябва разумно да се използва. Това показва, че твоите снегове, ледове започват да се топят. Използвайте тяхната енергия – тя не е постоянна. Бързите радости носят и бързи скърби. Същото нещо е и в любовта. Който скоро се влюбва, комуто скоро се запалва сърцето, скоро и угасва. Любовта трябва да дойде по един последователен, бавен начин, тъй както бавно, медлено идва и светлината: най-напред се зазорява слабо и постепенно Слънцето се издига до обед на най-високата си точка. Такъв е и процесът на Любовта. За да се прояви Любовта, трябва да се изрази поне четвърт от кръга. Не съдържа ли тази четвърт, това не е любов. Тя не е любов, ако нейният ъгъл е 1° или 10° , или 20° . Не, тя трябва да образува ъгъл най-малко от 90° , за да се смята за Любов. Любовта в духовния свят не залязва никога. Там тя представлява един непрекъснат процес, никога не спира. Когато твоята любов на Земята достигне до своя зенит, тогава духовната Любов ще започне своето зазоряване. Значи ти ще се покачиш на едно по-високо поле във Вечността. Следователно ти ще проявиш една по-голяма стабилност, едно по-голямо разширение. Нашата любов на Земята загасва, но истинската Любов никога не загасва. Това трябва да знаете. Ако разбирате обикновения процес на загасване, това са обикновени разбирания, това са обикновени, преходни проявления на Любовта.

Сега тия идеи, които прокарвам тук, са необходими за вас, за да придобиете една стабилност в живота си. Вие се борите с едно противоречие, което възниква от сблъскването на старите с новите

идеи, и казвате: „Новите идеи са неприложими в живота.“ Защо да са неприложими? Има правила, които могат да се приложат още днес. Едно е вярно – че новите идеи не могат да се приложат изведнъж, в своята пълнота, но Любовта например всеки може да приложи в себе си. Някой казва: „Аз не виждам любовта между мен и вас.“ – Дали ти виждаш тази любов, това важи за тебе. Ти не трябва да я виждаш, а да я чувстваш в себе си. За мен е важно какво аз чувствам в даден случай. Любовта важи само за вас. Всеки от вас сам за себе си трябва да чувства тази любов. Ще бъде смешно, ако вие ме питате дали аз имам любов. Щом питаш дали имам любов, това показва, че ти нямаш никаква любов. Всеки от вас си знае дали има любов, или не. Любовта се чувства, не се говори за нея. Тя е един въпрос, върху който колкото по-малко се говори, толкова по-добре. За Любовта не трябва да говорим. Тя още не подлежи на научно изучаване. Речеш ли да я изучиш, тя си заминава и те оставя. Тя е един от ангелите. Тя заминава и ти оставаш да изучаваш сянката

А. Няма да буташ Любовта, ще я пазиш свещено. За нея няма и да говориш. Като я виждаш, ще се радваш на нейното присъствие. Тя, като дойде в дома ти, ще ти донесе следното: сиромашията ще изчезне, страданията ще изчезнат, мъчнотиите ще изчезнат и тя ще внесе мир, радост, спокойствие, подтик, инициатива. По това се познава Божията Любов.

Сега няма да туряме в контраст светската любов и Божествената Любов. Не правете такова сравнение! Има ли нужда да сравнявате един малък чучур, който едва цицерица, който едва капе, с един голям извор? Не ги сравнявайте! Божията Любов е онзи голям, обилен извор, от който ти ще си вземеш толкова, колкото ти трябва. По някой път вие сте лакоми, искате да вземете двоен дял. Не ви трябва много. Вземайте от Любовта по малко, ако искате дълго време да ходите на извора. Ще вземате отначало по малко и постепенно ще увеличавате,

докато се приспособите към тази Божествена сила, която действа във вас. Това са научни методи, с които вие трябва да се справите. Престанете да се съмнявате! Казвате: „Ама това е невъзможно!“ Оставете настрана кое е възможно и кое е невъзможно. Възможно и невъзможно – това са неща относителни, нереални. Невъзможни са, докато не ги знаем, докато не изпълняваме Волята Божия, но когато изпълним Волята Божия, Бог ще има всичкото благоволение към нас. Когато изпълним Волята Божия, кредит имаме, а когато не я изпълним, нямаме кредит. Такъв е законът. Това, че някои от вас са по-умни, а някои не са така умни – то зависи от вас. Всички можете да учите. Някои ги е срам да попитат, когато не знаят или не разбират нещо. Казват: „Как тъй аз, 45-годишен човек, ще отида при това дете да го питам нещо. При това имам такова обществено положение. Как ще му кажа да ми разправи нещо?“ Аз гледах един дядо, казва на внучето си: „Я, дядовото, ми кажи, каква беше тази буква?“ – Ето един благодарен човек! Детето е малко момченце, но дядото го пита каква е тази буква и то пише. „Ха, дядовото, утре пак ще ми покажеш някоя буква.“ Днес „дядовото“ една буква, утре „дядовото“ друга буква – и току погледнеш, след две години дядото чете и пише. А някой голям, горделив човек казва: „Този, малкият, ли ще ме учи?“ Какво има в това: стига да добиеш знание, нека те учат и децата. Смирение ви трябва! Туй малко дете на Земята е един голям ангел в малка форма, то е по-старо от дядото. Казвам: малко дете! Въпросът е кой е по-стар – дядото или детето. Казвам: туй дете е по-старо от дядото, затова има право да го учи. А ти ще кажеш: „Ела, дядовото, покажи ми тази буква!“

Смирение трябва на ученика! На всинца ви трябва смирение, за да се учите. Само по този начин ще добиете знание. Няма да помислите, че сте остарели – ще учите! Затуй казва Христос, че ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие.

Това е по отношение на науката, по отношение на Мъдростта. Царството Божие е място за наука. Туй, което вие знаете, сложете като основа на туй, което сега трябва да учите. Ако е въпросът да преповтаряме миналите работи, ние можем да ги намерим в коя и да е библиотека. Ние трябва да приложим някои от новите положения.

Аз желая сега да внесете Царството Божие между вас! Всеки от вас най-първо да внесе Царството Божие в себе си. Внесе ли го в себе си, ще го внесе и в околните. Ще кажете: „Възможно ли е?“ – Опитайте! Аз имам един метод, който винаги прилагам в живота си. Той седи в следното: никога не отричам нещата. Защо? Ще ви обясня. Да кажем, че пред мен се намира тиня. Какво правя? Аз не вземам лопата да изхвърлям тази тиня навън, но гледам дали може от тази кал да стане някое гърне, или дали може да се употреби като тор за нивата. И най-после, като се уверя, че за нищо не може да се употреби, взема маркуча, пусна изобилно вода върху нея и така я измета навън. Пуснете вашия маркуч с вода вътре във вас! Нека тече във вас новият живот – той ще изчисти лошото, нечистото във вас. Не се борете с лошото! „Не се противи на злото“, е казано в Писанието. Не се борете със злото, пуснете Доброто да тече във вас – то ще уравни всичките неща в живота.

Аз ще ви попитам: кой е най-важният въпрос в живота? Вие не можете да отговорите, защото един мисли, че едно е важно, друг мисли, че друго е важно. В това отношение не сте еднородни. Или ще кажете: „Най-важният въпрос е да вярваме в Бога, да следваме Христа.“ Всички тия неща са важни, но кой е най-важният въпрос в този момент за вас? Ако те бесят, кой е най-важният въпрос? – Да те освободят от въжето. Ако се давиш, кой е най-важният въпрос? – Да те извадят от водата. Ако те бият, кой е най-важният въпрос? – Да престанат да те бият. Ако нямаш пари, кой е най-важният въпрос? – Да имаш. Тъй щото най-важният въпрос – той е въпросът за

необходимостта, от какво имаш нужда в дадения момент. Всеки човек има нещо най-важно в дадения случай. Ако някой мисли, че една мисъл е най-важната, тя е тази, която е потребна за него. Ако тази мисъл ни съединява прямо с Бога, тя е най-важната, защото ни съединява с Първия източник на Живота, като изглажда всичките ни отношения. Тази е най-важната ни мисъл, която ще послужи за основа при разрешението на другите мъчни въпроси в живота ни. Не искайте да разрешите всички въпроси! Аз не искам да разрешите всички въпроси. Ако разрешите един въпрос, десет ще се повдигнат, ще останат в ума ви неразрешени. Така е в Божествения свят. Вие мислите, че ако разрешите всички въпроси в духовния свят – това е друг въпрос. Но на Земята не е така. Ако на Земята разрешите един важен въпрос на деня, може той да е микроскопически, радвайте се – това е достатъчно. Като сте разрешили този въпрос, на другия ден ще разрешите друг. Разрешаването на всеки въпрос ще внесе една малка радост в душата ви. Радвайте се, че можете да разрешите малкия въпрос!

И тъй, ще учите! Пък всичко, което се учи в училище, не трябва да го разбирате – не се стремете да разберете всичко! Какво заключение ще извадите? Аз знам, какви ли не противоречиви възгледи ще има. Някой ще каже: „Учителя ни учи, че всички въпроси не трябва да се разрешават.“ Друг ще каже: „Учителя каза, че ние не трябва да бъдем богати.“ Ама стига ви наум да просите пари. Хубаво, защо просиш? Иди работи! Като каже човек, че не иска да бъде богат, трябва да бъде последователен – пари никога не трябва да проси. Ще отиде някъде и ще каже: „Имате ли работа?“ Той трябва да си каже: „Ако мога да изработя нещо с ръцете си, ще ям; ако ли не, няма да ям.“ Ти ще изкараш с пот на чело прехраната си. Няма да постиш, но ще работиш. А сега някой ще каже: „Аз пари не приемам, не искам да се опетнявам.“ Хубаво, онзи твой приятел може да се опетни, той

може, като копае земята, да се окаля, а ти не можеш. Ти можеш после да му кажеш: „Аз не работя, защото не искам да се петня с парите, но дай ми ти 100 лева от тия, оцапаните!“ За това умът ти стига, много си майстор! Каква философия е тази? Не, труди се и ти като него! Колко изкушения е минал този твой приятел, докато спечели тия пари! Не искаш да вземеш неговия товар, а искаш да участваш в богатата. Не, трябва да бъдем справедливи!

И между вас някой път с тия разсъждения ставате нахални. За някой по-богат брат казвате: „Този брат е богат, той трябва да дава; не ги е спечелил с труд, той все е пооткраднал нещо.“ – Не говорете така! Да мълчите! Че кой не е крал? Ако приложим принципа тъй, както трябва, кой е бил последователен? Кой от нас е живял тъй, както трябва? Не говорете така! Радвайте се на този богат брат, мислете, че е добър, не мислете за богатството му! Оставете богатството настрана! Така трябва да мислите, другояче не може да се разрешат въпросите. Господ ще съди работите. Богатият е кесия на Бога. Пари ли туря Бог, вода ли туря – то не е наша работа. Има ли право външната публика да съди онзи касиер, когото господарят на банката съди? Нали в банката има инспектор, той ще прегледа касата, ще види дали касиерът е злоупотребил, или не. Казват за някого: „Ама той обича да бърка в касата.“ Инспекторът дойде, провери – няма никаква кражба. Като говорим за богатите хора, ние ги вземаме принципно, разбираме богат човек във всяко отношение: богатата кръв, богат живот, богат дух. Три вида богатство различаваме: или богатата кръв, или богат живот, или богат дух. Кое ще изберете? – Богат дух, нали? Някои от вас сте богати духом. Тогава защо вземате пари?

Противоречия изпъкват навсякъде в света. Гледайте най-първо да се справите с противоречията. Има едно математическо положение, че в света съществува един разумен закон: всичките енергии, които

съществуват в съзнанието ни, са съизмерими и разумно определени. Аз говоря за съзнанието.

Всичките разумни енергии, които обитават в нашето съзнание, те са, които ни правят богати. Следователно не отричай разумността, която Бог ти е дал! Отричаш ли я, ставаш беден. Не ставай богат набързо! Ти признай и разработи онова, което Бог е вложил в ума ти, и богатството ще дойде. Затова човек трябва да има едно благородно сърце. В дадения случай вие трябва да бъдете благодарни за туй, което имате, на този живот и на всички блага около него, които Бог е вложил във вас. Благодарни ли сте, за в бъдеще ще дойде по-добро положение. Туй е философия, която ще приложите като ученици във всичките области на живота си и ще опитате резултатите А. Защото човек не може да бъде добър, докато не е умен. Първо се започва с ума.

Коя е най-важната мисъл, която ви остана от всичко, казано досега?

Отговор: *Да въдворим Царството Божие в себе си.*

Как ще дойде това Царство Божие? Вие искате да въдворите Царството Божие на Земята. Вие искате да въдворите Царството Божие на Земята чрез кръвта – това е невъзможно. Вие искате да въдворите Царството Божие чрез живота – и това е невъзможно. Ще започнете от Духа, после ще слезете в живота и оттам ще преминете в кръвта. От Духа излиза Любовта, а от Любовта излизат последователно всички други блага. И когато не успяваме, то е, защото започваме да работим за Царството Божие от кръвта. Царството Божие трябва да започне от Духа. Този Дух, който по някой път ни говори, туй не е Духът Божий, но това е Словото. Значи туй, което ни говори, това е Словото, а глава на Словото е Истината. Глава на Истината пък е Духът Божий. Разбрахте ли сега? Тъй че първо ти ще дойдеш до Божественото в тебе и от това Божествено начало ще

слезеш в разумното начало на твоя ум. Вие искате да постигнете всичко изведнъж, тъй както в 1001 нощ, с един замах, магически.

За идущата сряда ще напишете коя мисъл е най-важна за всеки едно от вас от тази беседа.

Сега, изпейте тоновете *до, ми, сол, до!*

Силата, смисълът на един тон зависи от туй – да внесем в този тон нещо разумно. Щом внесем разумното в един музикален тон, добива се едно малко трептение, една мекота в гласа.

Да изпеем упражнението *Вечер, сутрин отиде, дойде.*

Изпейте сега упражнението *Вдъхновение!*

Тези упражнения ще употребим за тониране. Ние трябва да употребим музиката като средство за тониране, за възобновяване на организма. Когато обновим организма си, ние вече не ще можем да вземаме обикновените тонове. Защото трептенията на обикновените и тия на окултните тонове са различни. Има малки класически парчета, които след като се свирят, образуват съответни цветове на тоновете. Силата на песента зависи от цвета, който се произвежда от нея. Действително, при сегашните условия, при които живеем, човек трябва често да се тонира. В някои случаи у някои хора се заражда духовен мързел; други някои стават индиферентни, песимисти, искат да умрат, да заминат за другия свят. От това, че искат да умрат, подразбирам, че искат да сменят едно състояние с друго. Той е недоволен от това състояние, в което се намира, и иска да го видоизмени в едно по-хармонично. Това подразбирам под думата *смърт*, която човек желае – да премине в по-хармонично състояние, да забрави своите тъги и скърби. И някой път хората действително умират, при което стават такива промени с тях. Но при бързите промени, които стават с човека, не идва благословение.

Всеки от вас ще си избере по една дума от Писанието и ще я произнася. Ще изучавате Писанието. Тия думи в Писанието са

магически. Като намериш някоя дума, която е приятна за теб, ще я произнесеш веднъж, дважд – ще видиш какво влияние оказва върху тебе. Като се изучава един стих, положението е същото, както когато човек изпитва изворите в Природата, докато намери някой извор с хубава, чиста вода.

Тайна молитва

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Девета лекция 10 декември 1924 г.

ХАРМОНИЧНА ДЕЯТЕЛНОСТ

Размишление

Бяха прочетени някои от работите върху темата *Най-важната мисъл от 9-а лекция на Общия клас.*

Изпейте упражнението *В начало бе Словото!*

Ще ви задам два въпроса, да видим как ще отговорите. Тия въпроси мога да ви приведа в алгебрическа форма, но това ще остане за по-после. Някой си е богат човек А., обича да си попейва, затова често отива при господин К., който е кръчмар, има хубаво винце. Всеки ден той изпива за сто лева винце. Друг някой си господин е много набожен човек. Той всеки ден отива в църква при свещеника Д. и там похарчва по сто лева, купува свещи, това-онова. След 20 години и двамата осиромашават: единият изхарчва всичките си пари за пиене, а другият – за църквата. Какво спечелиха и двамата? И двамата ходили и харчили. И единият давал, и другият давал – единият на кръчмаря, другият – на църквата. По какво се отличават? – По едно нещо, а именно: единият ще развали здравето си, а другият ще бъде здрав. Онзи, който е ходил в кръчмата, ще разсипе тялото си, а онзи, който е ходил в църква, ще има здраво тяло – нищо повече.

Тогава питам: каква е придобивката на онези, които служат на Бога? – Ще имат здраве. Онези пък, които служат на дявола, ще изгубят здравето си. Как ще преведете тия величини в алгебрата. Сега някой ти казва, че нищо не струващ, т.е. че ти си нула. Ами и нищото е пак нещо. Нищото е тъй голямо за себе си, както и другите числа. Казваш: „Нулата не струва нищо.“ Представете си, че имате 10 000 лева месечен приход, но харчите 5 000 лева месечно. Колко ще ви останат? – Ще ви останат 5 000 лева. Ако имате 10 000 лева и харчите

пак 10 000 лева, колко ще ви останат? – Нищо. Ако обаче имате 10 000 лева приход, а харчите 20 000 лева, колко ще ви останат? – Това вече е по-лошо от нула, от нищо, защото ще имате минус 10 000 лева, значи ще имате дълг. И тъй, във висшата, в Божествената математика, всички рационални числа, изобщо реалните числа, са излезли от въображаемите. Наричат ги имагинерни числа. Но едно реално число не може да произведе едно имагинерно число.

Сега да вземем друг фактор. Да кажем, че имате един топломер или един барометър, който показва температура 10° над нулата. Тия 10° показват, че в атмосферата имаме 10 кубически метра влага. След време живакът в барометъра спада на 10° под нулата. Значи в атмосферата имаме 10 кубически метра безвлажие. Каква е разликата в единия и в другия случай? Едното число е отрицателно, а другото – положително. При първото число имаме 10° влага, а при второто липсват 10° влага. Обаче отношението между тия числа е едно и също – 10° нагоре, 10° надолу. Този закон, по който се определя атмосферното налягане, а оттам и промените във времето, има известно приложение и в науката. Какво приложение обаче има той в живота? Как го прилагате там? Може ли при спадане на вашия барометър да не се измени и вашето състояние? – Не може. Имайте предвид, че някой път присъствието на влагата във въздуха е полезно, отколкото отсъствието. Друг път е обратно: присъствието на влагата във въздуха е вредно, а отсъствието е полезно.

Преди да ви обясня един въпрос, ще ви попитам следното. Да кажем, че има 10 килограма лед. Водата вътре в леда ли е? – Не, ледът се състои от вода. Как? – Чрез сцепление частиците на водата замръзват в лед. Водата и без леда може да съществува, но ледът никога не може да съществува без вода. Ледът е едно случайно явление. Водата в леда никога не се намалява. Омразата е ледът в

живота. Тя е нещо случайно. Животът не излиза от омразата. Тогава как е произлязъл този лед?

Допуснете сега, че от Слънцето падат лъчи на Земята. Ако всички части на Земята се огряват еднакво от Слънцето, как ще се образува ледът? Колкото едно тяло е по-далече от Слънцето, толкова по-малко топлина ще има и толкова по-лесно ще се измени неговото състояние. Кога телата замръзват? – Когато се отдалечат от Слънцето. Кога хората изгубват любовта си? Когато изгубят парите си или когато изгубят живота си? – Когато се отдалечават от Бога. Това е най-вярната философия. Господ не те е турил да живееш на Северния полюс – това е станало по твой каприз. Ще се върнеш оттам и ще си избереш място, дето слънчевите лъчи могат да те топят. Вие може да изпратите на Северния полюс всичката знаменита английска флота, но нищо няма да остане от нея – тъй може да замръзне тя. Всички кораби, всичко ще остане там. Този лед е по-силен от англичаните, по-силен е и от германците. Ако пратите дори и флотата на целия свят да бомбардира този лед, той ще ги хване всички и ще ги задържи. Докога? – Докато дойде лятото. Тази флота не трябва да ходи на Северния полюс, защото ще си остане още на пътя.

Следователно тгълът, който се образува от лъча на падането, определя степента на замръзването. В съвременната наука вие трябва да се стремите да превеждате нещата от видимия свят към появяването на вашия вътрешен живот. Вие седите сега и си казвате: „Господ не може ли да направи сам всичко това?“ – Господ всичко е направил, няма какво да прави. Той всичко направи толкова хубаво, ние обаче не сме направили нищо. Бог е направил света толкова хубаво, че животът в него си върви като часовник, но понеже в нашия свят има нещо дисхармонично, та мислим, че и целият свят е тъй нехармонично устроен. Вие казвате тогава: „Защо Господ е създал така света?“ Това е илюзия в нашия ум. Запитвате: „Защо хората се

бият?“ Колко души се бият? Това, че се бият няколко милиона хора на Земята, не е нищо. Що са тия няколко милиона хора пред онова грамадно множество същества, които живеят на други слънца, на други планети, и прекарват един тих, мирен, в чисто братски отношения живот? Следователно хората на Земята са малко аномални, живеят един аномален живот, за което си има причини: по-далече са те от Слънцето. Хората са далече от Слънцето, затова се бият. Кога се бият те? – Бият се хората само при известни условия.

Пролетно време, когато Слънцето започне да грее по-силно, ледовете захващат да се пропукват тук-там, раздробяват се на по-малки и на по-големи парчета, явява се стълкновение между тия парчета и се чува един вътрешен шум, един вътрешен пукот. След туй тия едри парчета се надробяват на по-дребни, които започват да се мушкат помежду си. Раздробяват се, мушкат се – докога? Докато се стопят. Щом се стопят, протичат обилно води – животът се явява. Питам: като се стопят всички парчета, какво ще изгуби светът? Ще изгуби ли нещо? – Нищо. Я ми кажете, ако изгубим всички свои глупави идеи и теории за живота, какво губим всъщност? – Това не е загуба – то ще бъде печалба. Някои път загубата на някои неща е истинска печалба за живота. Затуй ние казваме: духовните хора трябва да бъдат много умни. А днес какво виждаме в света? – Съвременният свят страда от учители, които не са приготвени да учат.

Един гимназист от Варна отишъл през едно лято да прекара ваканцията в някое от близките варненски села. Влязъл да живее в къщата на един от тамошните селяни. Един ден селянинът го запитва: „Ти като си учен, ще можеш ли да ме острижеш?“ – „Ще мога, как не!“ Обаче този ученик никога не бил стригал. Той взел ножиците и вместо да остриже косата на селянина, просто я накълцал, направил я само на стъпала. Запитват го другарите му: „Кой ти

накълца така косата?“ – „Е, онзи, седмокласникът, ученикът от гимназията.“ Има хора в света, които по същия начин накълцват мислите на другите. Трябва да знаем обаче, че от нашите криви понятия Божиите пътища няма да се изменят.

Ще ви прочета няколко стиха от Посланието на ап. Павел към ефесяните, четвърта глава. То се отнася до светиите в Ефес и до верните в Христа Исуса. Често вие мислите, че светиите седят много високо, но ето какво пише апостол Павел:

И тъй, аз, узник в Господа, моля ви да ходите достойно на званието, в което бидохте призвани с всяко смиреномъдрие и кротост; с дълготърпение да си претърпявате един друг, с любов, като се стараете да увардите единството на Духа в свързката на мира: едно тяло и един Дух, както се и призовахте с една надежда на званието ваше: един Господ, една вяра, едно кръщение, един Бог и Отец на всите, Който е над всички, чрез всички и във всички нас.

А всекиму от нас се даде благодат по мярката на Христовото дарование.

Затова казва: „Като възлезе нависоко, плени плен и даде давания на човеците.“

А това „възлезе“, що е друго, освен че е и слязъл по-напред в най-долните страни на земята?

Този, Който е слязъл, Той е и Който възлезе по-горе от всичките небеса да изпълни всичко. (от 1-ви до 10-и стих) Разбира се, Той изпълни не материални неща, а неща небесни, а то е вътрешният живот.

И Той даде едни да са апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители, за усъвършенстването на светиите в делото на служенето, в назиданието на тялото Христово. (ст. 11-и, 12-и)

Значи светиите трябва да се усъвършенстват. Той дал едни да са апостоли. Какво подразбира апостол Павел под думата *апостол*? – Апостоли са били всички ония, които са имали пряко съобщение с Христа. Апостолите са имали видимо съприкосновение с Христа на Земята, а пророците са имали духовно съприкосновение. Те виждат по духовен начин, духовно се съобщават с Невидимия свят. „Други са благовестители.“ Благовестител е този, който има откровения от Духа и действа по духовен начин. „Други пастири...“ – Те ходят, наставляват. Нали знаете каква е целта на пастиря, който гледа стадото? „И Учители за усъвършенстване на светиите.“ Значи светиите, като са дошли на Земята, трябва да се учат. Сега мнозина мислят, че светията знае всичко. Не е така. Има светии, които знаят много малко. Те са свети хора, но се нуждаят от познание.

Съвременният християнски свят страда от едно голямо заблуждение: те мислят, че като се обърнат към Бога, като им се простят греховете, не им трябва нищо друго. Не е така. Във времето на апостол Павел имало същия спор. Не, всички хора трябва да се усъвършенстват, защото не е само пробуждането на Божественото съзнание, което човек трябва да постигне. Процесът, който твори, който построява, постоянно трябва да се увеличава. Творческият дух у човека трябва непрекъснато да се проявява. Този дух е същевременно и духът на Природата. И в такъв случай разликата между едно човешко проявление и едно природно е тази, че при първия процес нещата постоянно се смаяват и изгарят, а при втория – нещата постоянно се увеличават и разширяват. В Божественото значи всякога има увеличение и разширение. Там, дето няма увеличение, там, дето няма разширение, този процес не е Божествен.

Всички трябва да си съставите за себе си, за своето поведение, едно правилно понятие, защото от това ще зависи вашият вътрешен растеж. И до толкоз вие ще успеете, доколкото разбирате и прилагате

Божественото Слово. Първото нещо, с което човек трябва да започне – това е Словото. Второто нещо – това е Истината. Третото нещо – това е Божественият Дух. Онзи, който не може да разбира Словото, не може да разбира и Истината, а който не може да разбира Истината, не може да разбира и Духа. Защото Духът слиза в Истината, Истината слиза в Словото, а Словото засега е главата. Апостол Павел казва на едно място в Писанието, че главата на Църквата е Христос. Всъщност Христос е Словото, а глава на Христа е Бог. На много места в Писанието думата *Господ* е заменена с думата *Бог*. В тази книга на евреите само на четири места е употребена думата *Бог*, а в българския превод думата *Господ* е заместена с думата *Бог*. На друго място апостол Павел казва: „Съблечете се от вехтия човек и облечете се в новия!“ Това е една фигура на речта. Как може човек да се съблече от вехтия човек и как да се облече в новия? Ако тия думи не се отнасят до мисълта на човека, как ще се разберат? Значи човек трябва да изостави всички стари, вехти мисли, и да се облече с нови, с Божествените мисли, които идат само от Бога. Мисълта на човека е единственото нещо, което го определя какъв е.

Сега ще дойда до главната, основната идея, върху която щях да ви говоря. Нека излезе някой от вас да нарисува на дъската една лодка с две лопати! Какво може да се говори за тази лодка? Може ли да предвидите какво ще излезе от лодката, какво ще се говори за нея? Ние ще си послужим с тази лодка, за да изясним един закон. Представете си, че в тази лодка се намират двама души, мъж и жена, които искат да се разходят с нея по море. Седят те един до друг, мъжът хванал едната лопата, жената хванала другата, разхождат се по морето. По едно време, като се разговарят, мъжът казва на жената: „Аз и без тебе мога.“ – „Хубаво, като можеш, толкова по-добре.“ Вдига тя лопатата си, престава да гребе. Мъжът гребе сам, но какво става с лодката? – Започва да се върти от дясно на ляво, не върви напред.

Защо? Това показва, че мъжът без жената не може. После пък жената казва: „И аз мога без тебе.“ Мъжът сега вдигне лопатата, не гребе. Какво става? – Лодката се върти от ляво на дясно, не върви напред. Значи и жената, като работи сама, лодката се върти; и мъжът, като работи сам, лодката се върти – никакъв прогрес няма. Но ако тия двама души се впрегнат заедно да карат лодката, да гребат едновременно, тогава движението е правилно и целта се постига. Сега изводът от тази лодка е следният: някои хора дават преимущество на ума, като пренебрегват сърцето, а други – обратно, но умен трябва да бъде човек. За движението на тази лодка има нужда от две лопати. Ако я оставим само с една лопата, човек ще се върти във водата като гъска, т.е. този, много умният човек, ще се върти около себе си. И онзи, който се хвали със сърцето си и казва, че има много любов, а пренебрегва ума, и той се върти на другата страна във водата, без да върви напред. Нито онзи, който работи само с ума си, нито онзи, който работи само със сърцето си, постигат нещо. Те образуват само едно кръгообразно движение около себе си, създават си едно хаотическо състояние.

Следователно, за да се даде едно правилно направление и да се осмисли животът на човека, непременно умът и сърцето трябва едновременно да хванат тия лопати. Тогава ще имаме вече праволинейно движение, в което може да се постигне целта. И тъй, вие ще поставите на място вашия ум и вашето сърце. В този свят ще работите и с ума си, и със сърцето си, ако искате да се движите по права линия, да стигнете Бога. Работите ли само с ума си, вие до Бога не може да стигнете; работите ли само със сърцето си, вие пак до Бога не може да стигнете. Защото сърцето трябва да бъде пълно с мислите на ума и умът трябва да бъде пълен с желанията на сърцето. Ние говорим за „сърце и ум“ не в този смисъл, както ги разбират днес. Под „сърце и ум“ разбирам тия два принципа, които Бог е поставил като

разумни сили в нас. Човешкият дух и човешката душа трябва едновременно да се слушат и да си помагат. Затова ние казваме: човек не трябва да се раздвоява. Раздвояването е пропукване на съзнанието и тогава или умът, или сърцето спира своята дейтелност. И тук именно е всичката съвременна опасност за човечеството.

Някой човек казва: „Счулено ми е сърцето, не искам да работя. Трябва да работя само с ума си, трябва само да мисля.“ Той мисли, мисли – не може да измисли нищо, все на едно място се върти, докато най-после реши да впрегне на работа и сърцето си. Сърцето, като работи, ще се излекува. Той си казва: „Само с мисъл тази работа не става, ами чакай да впрегна и сърцето на работа!“ Многото мисли изтощават човека. Друг някой, като чувства много, и той се върти само на една страна. Какво трябва да направи той? – Ще впрегне ума си на работа. Затуи ще впрегнете и ума си, и сърцето си правилно. Това е Божественият път. И всеки от вас, който работи така, ще бъде успешен в Школата. Един от великите закони на развитието е следният: Божественият Дух слиза да работи в нас само тогава, когато сърцето и умът работят правилно. Щом единият принцип се откаже да работи, Духът не слиза. Тогава ти само ще се въртиш на едно място. Щом имаш някаква горчивина в сърцето си, пак си взел само едната лопата. Туй трябва да знаете! Често някои ме питат защо не прогресират. Защото работите с една лопата. Като работите с двете лопати, работата върви напред. Казвате: „Ама труда се!“ Трудиш се, но само с една лопата. Две лопати трябва. Никакво съмнение в ума, никаква горчивина в сърцето! Няма какво да спорите кой има преимущество. Някой казва: „Аз не съм ли умен човек?“ Друг казва: „Без сърце ли съм?“ Щом имаш отличен ум и отлично сърце, впрегни ума си, впрегни сърцето си – подкарай с тях своята лодка, че като стигнеш на брега, ще можеш да помагаш и на другите.

При това, ако впрегнете така сърцето си и ума си, вие ще можете да разбирате тази свещена книга – Библията – по един нов начин. Библията е много символистическа книга. Тя се тълкува по три начина: единият начин е материалистически, другият е духовен, а третият е Божествен. Тъй щото някой може да чете Библията по първия начин и ще каже, че тя е обикновена книга; някой може да я чете по втория начин и ще каже, че в нея има полезни работи; а трети може да я чете по третия начин и да се вдъхнови от тази книга. Следователно третият начин е най-полезен. При изучаването на свещените книги всички трябва да минете и през първия, и през втория, и през третия начин. Изучаването на тези книги е необходимо, понеже те съдържат в себе си опитностите на ония хора, които са минали преди нас и са завършили своето развитие. Те са работили и с ума, и със сърцето си.

И тъй, ако някой път се спрете в пътя на живота си, трябва да знаете, че причината за това се намира или в ума ви, или в сърцето ви. Затуй именно всеки ученик трябва да си служи и с двата принципа, а не кой каквото му каже, и той да се разколебава. Може да дойде някой човек отвън и да ви каже, че не сте на правия път. Вие трябва ли да му повярвате и да се разколебаете? Мнозина са идвали да ми казват, че аз не съм в правия път. Казвам: „Ти, който ми казваш това, ходил ли си на Небето?“ – „Не съм.“ – „На тебе лично Бог говорил ли ти е?“ – „Не ми е говорил, но аз съм чел Библията.“ Ако е въпрос за четене, и аз съм я чел. Такова четене е като четене на вестниците. То е вестникарска работа. Ако искаш да ми разправяш ония новини, които се пишат по вестниците, това не е наука. Вземеш нещо оттук, нещо оттам, скърпиш го, но това не е наука, това е компилация. Всеки може да направи една компилация. Не, всички трябва да бъдете разумни. Защо? Защото само разумните хора могат да служат на Бога. Трябва да знаете, че за да служите на Бога, трябва

да се подчиняват на един основен принцип. Във всички школи по света, от каквото вярване и да са, има само един основен, Божествен принцип, който трябва да се спазва. Този основен принцип включва три начина, т.е. три вида служене на Бога. Това е само по отношение на методите, а всъщност основният принцип е един. По какъвто път и да ходим, както и да вярваме, ние ще дойдем до този принцип. В края на краищата всички трябва да изпълним туй, което Бог е определил. В това именно седи дълбоката наука.

Като ви говоря за тази лодка, вие си казвате: „То е лесна работа!“ – Не, тази лодка трябва да я превърнете, да оживее във вас. Ами утре ще се намерите в бурното море, тогава? Няма да се минат и 5-6 дена, и ще ви турят в морето. Какво ще правите там с една лопата? – Лодката ще се върти. Вие ще си кажете: „Чакай, ще взема и двете лопати!“ – Да, напред и нищо повече! Щом някой от вас каже: „Чакай да видя само какво ще каже еди-кой си автор, и тогава да утвърдя вярата си.“ – Кажеш ли така, ти си човек с една лопата. Имаш ли подбуждение да направиш нещо добро, изпълни го! Искаш да приложиш Божията Любов, но казваш: „Чакай да видя какво е писал еди-кой си автор върху Божията Любов!“ – Кажеш ли така, ти си вече човек с една лопата: сърцето ти седи на едно място, а умът ти отива да проверява нещата. Сърцето ти е на едно място, а умът – на друго. Въпросът е много прост. Усъмниш ли се в нещо, взemi и двете лопати, тури ги във водата и гребни напред! Каква друга философия се изисква? Ако трябва да потегля лопатата надясно, трябва ли да питам някой виден философ как да направя това? Или ако трябва да гребя с лопатата наляво, нужно ли е да питам някой виден моралист как да направя това, че да не ударя силно по водата, та да я накърня някак? – Не, не се смущавай: ще пляскаш с лопатите по водата, както знаеш, докато се научиш. Грехът не е в това, че пляскаш по водата, но грях е, ако бездействаш; грешка ще е, ако пуснеш една от лопатите. Казва някой:

„Ама да не се вдига много шум.“ Стига да върви лодката напред, та нека се вдига шум. Ние сега казваме: „Полекичка, тихо ще караш лодката!“ – Да, така е за онзи, който е майстор да пътува по море, но за онзи, който се учи, не е престъпление, че пляска с лопатите. Един ден и той ще се научи да ги слага майсторски и тогава лодката му ще върви напред.

Та казвам: всички вие трябва да имате широки разбирания за нещата, една твърда и непоколебима вяра в Бога, защото в Писанието се казва: „Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син в жертва, за да не погине всеки, който вярва в Него“ (Йоан 3:16). И в замяна на тази Любов Бог не иска да Го възлюбите. Като изпраща Любовта на Земята, Бог не изисква от вас любов, а първото нещо, което иска от вас, е да се учите. Вярата е закон на учене. Ако вие не учите, ако вие не мислите, не можете и да служите на Бога. Само един учен човек, само един умен човек може да служи на Бога разумно. Когато Божествената Любов започне да действа, да работи в сърцата ни, когато живата вяра в Бога събуди нашия ум, нашата душа и нашия дух, само тогава умът и сърцето ще могат равномерно да теглят тази лодка по вълните на морето и ние ще се движим напред.

Тъй щото не се стремете най-първо да събудите в себе си Любовта. Вие имате Любовта, щом Бог ви е възлюбил. Противоположното на туй, че Бог ви обича, е вие пък да имате беззаветна вяра в Божията Любов. Ще имате вяра в Божията Любов, че тя ще ви изведе на добър път. Няма да се съмнявате в нищо! Туй подразбира законът на вярата: да се не съмняваш в тази велика Божия Любов, която ти е дала живот. Тогава какво ти остава друго? – Да влезеш в тази лодка, колкото малка и да е тя, и да се учиш.

Вие трябва да учите, защото като отидете в някоя Школа на невидимия свят, там ще ви изпитват. И там имат големи черни дъски – ще ви изкарат на дъската и ще ви накарат да смятате. Вие всички

тук минавате за много учени, мислите, че знаете всичко, но ако излезе някой от вас на дъската да реши някоя задача, няма да може, а другите ще му се смеят. На какво е равно, според вас, $a + ai$? Първото a е реално число, а второто ai е едно имагинерно число. Знаете ли на какво прилича a ? Ще ви дам по моему едно изяснение. Буквата a представлява един търговец, който седи у дома си и си казва: „Аз ще вложа в търговия един капитал от 500 000 лева и в скоро време ще спечеля от този капитал по 10%, значи ще имам печалба от 50 000 лв.“ – Това е ai . Той няма нито пет пари в джоба си, а работи с въображаеми, с имагинерни числа – 500 000 лева и 50 000 лева. Така може да заприлича човек и на онзи циганин, който носел на главата си едно гърне с мляко и си мечтаел: „Ще продам това мляко и с парите от него ще си купя една кокошка. Тя ще ми снася яйца, от които ще се излюпят малки пиленца. Те ще ми израснат, ще ги продам и от парите им ще си купя едно агне. То ще порасне, ще се размножи, ще имам цяло стадо овци. Ще ги продам и ще си купя една крава, която ще има теленца. Тъй ще се размножат и те, че ще се разбогатея много. Като стана богат, виден човек, ще отида при царската дъщеря, тя ще се омъжи за мен, ще си имаме едно хубаво детенце, и т.н.“ Зарадвал се, подскочил, но гърнето пада от главата му и се строшава, млякото се разлива, а с това и всичките мечти се разпръсват. Питам: това, в каквото е вярвал този циганин, реално ли е? – Не е реално. Така и вие често правите в ума си събирания, получавате големи печалби, по 50%, но в резултат няма никаква печалба. В този процес на мислене вие изхарчвате известна енергия, но какво придобивате?

Буквата a означава енергията, която е излязла от ума ви. Вие сте си мислили за едно въображаемо число – 500 000 лева, което ви дава печалба 50 000 лева. Питам ви сега: това нещо може ли да се реализира в действителния живот? Човек, като си мисли само, че е

праведен, може ли да стане праведен? – Не може. Човек и когато чувства, че е праведен, пак не може да стане праведен. Той трябва да живее праведен живот – нищо повече. Човек, който смята, че чрез чувстване може да стане праведен, той се занимава с въображаеми величини. Правдата у човека произтича от живота му. Казвате: „Да бъдем добри!“ Животът е, който ражда Доброто. Животът носи Доброто в себе си. Ние казваме: всички трябва да придобием живота, за да бъдем добри. Всеки живот е велик, добър, защото излиза от Бога. Животът носи Доброто, защото излиза от Любовта. Ако животът се яви, след като станем добри, ние ще приличаме на онзи, който мисли, че водата се образува от леда. Колкото е възможно да направиш водата от леда, толкова е възможно да направиш живота от доброто. Затова апостол Павел казва, че не чрез доброто се спасява човек; философски той е прав. Не чрез добро се спасява човек, но чрез Божествения живот. В дадения случай доброто ще бъде едно последствие от великия Божествен живот.

Аз ви казвам тия неща, понеже вие се намирате в света, дето ще срещнете много учители, та да ги разберете от кои са. Ще гледате да не се оплитате. Казва се в Писанието: „Всичко изпитвайте и доброто дръжте!“ Аз бих казал тъй: „Всичко изпитвайте и Божествения живот възприемайте в себе си!“ Има нещо пропуснато в този стих. Тогава доброто само по себе си има смисъл. Приемете ли Божествения живот, и доброто само по себе си ще дойде.

Тези правила ви давам, за да се пазите. Всеки от вас има неприятели – видими и невидими. Ако бяхте учени хора и ако разбирахте астрология, щяхте да знаете в кой месец, в коя седмица, в кой ден и час тия духове ще ви нападнат – и ще можете да се пазите от тях; но понеже не знаете, пазете къщите си всякога! Казва Христос: „Ако стопанинът би знаел кога ще дойде крадецът, буден би стоял.“ Някой път заспите: дойде този, видимият крадец, и ви обере.

Невидимите крадци са интелигентни. Някой път могат тъй майсторски да ви оплетат, да ви подкопаят къщата, да ви оберат и да си заминат, като ви оставят наново да събирате. Като дойде при вас някой дух, ще го запитате: „Когато си в някоя лодка сред морето, с двете гребла ли гребеш, или само с едното?“ Ще го запиташ това, но ще криеш мисълта си. Ако той ти каже, че можеш и с едно гребло, че може да ти покаже един по-лесен метод, като издигнеш нагоре в лодката си една върлина, обтегнеш на нея платното, ти не оставяш лопатите си. Дръж се за тях! Да, може и без лопати да отидеш на другия бряг, но когато има вятър. Ами когато няма вятър? Има гемиджии, които с такива платна пътуват по три-четири дена по морето, докато с лопати щяха да стигнат на същото място по-скоро. За всеки случай, когато пътувате, по вятър или без вятър, трябва ви две гребла. Разумният човек е параход, който съдържа в себе си динамическа сила, която може да използва разумно на всяко време и място. Такъв параход всякога върви. Той не чака вятър. Дали ще духа вятър, или не, за него е безразлично. Умният човек няма да търси платно, което да обтяга на кораба си. Той ще употреби лопатите! Лопатите работят много хубаво. Затуй вие дръжте лопатите. Снемете вашите платна! По някой път може да имате и по една върлина, за всеки случай, но знайте, че на онези, които работят с платна, лодката лесно се обръща във водата.

Сега какво разбрахте от тази лекция? Аз няма да ви кажа като на някой си, който питал някого: „Какво разбра от еди-какво си?“ – „Нищо не разбрах.“ Той му отговорил: „Че ти ли ще разбереш нещо?“ Има наистина неща неразбрани, но вие дръжте основните неща, основните принципи! Пък що се отнася до методите, до приложението, всеки от вас постепенно ще ги изработи в живота си.

Изпейте *Кажи ми ти Истината* и упражнението *Вечер, сутрин*.

Вие трябва да се упражнявате в пеенето. Пейте за себе си! Вие се упражнявайте да пеете за себе си, да си давате мислено концерти. Пеенето има сила да разрушава леда, омразата, изобщо всички отрицателни мисли. Пеенето неутрализира тия отрицателни мисли, разсипва ги. Когато искате да премахнете тъгите и скърбите в себе си, пейте. Това е един метод. Защото често човек се заобикаля от такива мисли, които могат да го смажат. Ако не гласно, то поне мислено в душата си човек трябва да пее. „Пейте и възпейте Господа!“, казва псалмопевецът.

Изпейте *В начало бе Словото* и упражнението *Вдъхновение*.

Тайна молитва

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Десета лекция 17 декември 1924 г.

КАКТО ПРИРОДАТА ПИШЕ

Размишление

Изпейте *Махар Бену Аба, Изгрява Слънцето; Ходи, ходи; Тъги, скърби; Сладко, медено.*

За да бъде известен предмет полезен, колко качества са му необходими? Колко качества са необходими на човека, за да бъде човек? Не питам колко сили са му потребни, но колко качества. Вие ще кажете: „Ум.“ Умът качество ли е? – Той е сила. После ще кажете: „Сърце.“ Сърцето качество ли е на човека? Най-после ще кажете: „Воля.“ Волята качество ли е на човека? Не се стеснявайте от това – дали можете да разрешите въпроса, или не. Великите въпроси в света никога не се разрешават. Не мислете, че въпросите се разрешават. Въпросите всякога се усложняват. Ще каже някой: „Светът е много прост, с прости числа се занимава.“ Да, но простотията е страшна, сиромашията е страшна, а не богатството. Защото само сиромашът мисли, а богатият никак не мисли. Сиромашът прекарва всичко през ума си. Всъщност сиромасите хора са богати, а богатите хора са сиромаси. Богатите са богати физически, а сиромашът е богат вътрешно, той е богат с въображение. Той казва: „Аз, ако имам пари, ще направя толкова църкви, толкова училища, толкова бедни ще нахраня, толкова сираци ще прегледам!“ Хиляди планове има той.

Представете си, че вие имате приятел и искате да му напишете едно най-съдържателно, най-кратко писмо. Какво трябва да му пишете? Ще му пишете тъй, както Природата пише. Например тя написала ли е някъде, че Бог обича, че Бог люби? Има ли някъде написано нещо с нашата азбука? Срещали ли сте някъде по канарите или по небето написано нещо с нашата азбука? Най-простото и най-

съдържателното писмо, което можете да напишете някому, е да нарисувате два концентрични кръга. Това писмо е много съдържателно, но трябва да се знае как да се изтълкува и какво да се отговори. Аз бих отговорил на това писмо, като начертая същите тези кръгове и прекарам в тях радиуса, общ и за двата кръга. Така е направено вашето око. Така пишат ония хора, които имат знание. Нали и вие знаете, че само онези хора пишат, които имат знание? Това са две отлични писма, в които всичко върви по мед и масло. Колелото се търкаля тъй, като че никакви спънки в живота няма.

Сега, от гледището на живата геометрия, какво означава кръгът? – Кръгът означава жива сила, която може да работи. Кръгът определя границите, до които една сила може да действа, или границите, до които едно владение може да действа; или границите, до които едно владение може да се простира; или възможностите, които са заключени в кръга.

Как са построени двата клепаща у човека? – Образуват една елипса. Клепачът не е кръг. Тогава парабола ли е той, или хипербола? В клепачите има пресичане на две хиперболи, при което пресичане се образува елипса. Значи единият клепач представлява Божествената възможност, която твори, която съществува в Битието. Вторият клепач показва възприятието. Значи долният и горният клепач показват възможностите, които са вложени у човека. Дали окото е по-отворено, или по-затворено, и дали тази елипса е по-протегната, това има значение. Колкото повече тя се приближава до кръга, тогава има едно значение; колкото повече кръгът се разтяга и се приближава към елипсата, тогава има друго значение. Изобщо очите на гениалните хора не са отворени, понеже техният ум е концентриран навътре – те не се занимават с външния, с физическия свят, затова очите им са малко отворени. Онези хора, които гледат само на физическото, техните очи са отворени и валчести. Когато кажат за някого, че е

„ачигъоз“, разбираме човек с отворени очи за този свят. Такива хора, дето и да влязат, дето и да са, всякога са с отворени очи. Каквото и да учат те, каквито хора и да станат

– дали набожни ще станат, дали учени хора ще станат, дали писатели ще станат – очите им са всякога отворени. Следователно ние чертаем нашия път по своите очи. Те са символи, емблеми, които трябва да четем, за да изправим живота си. Лицето е една написана карта, по която ние трябва да проследим този дълъг път на нашето битие.

Не мислете, че след един живот ще отидете в Небето. Не, вие имате да минавате велик океан. Като го минавате, ще учите. Вие ще се спрете на един малък остров и пак ще продължавате пътя си. Но докато преминете този голям океан, трябва да имате карта, да знаете пътищата, през които ще преминавате. Чудни са някои хора, като мислят, че ангелите ще дойдат и ще ги вземат на Небето с параход. Това е много хубаво, но когато човек започнал да слиза в материята, Духът е минал по инволюционен път и после е взел да се възкачва, да върви по еволюционен път. Горната част на окото показва инволюцията, слизането на Духа в материята. Горният клепащ е образуван именно тогава. Долната хипербола, т.е. долният клепащ, показва еволюцията, изкачването на Духа. По долния клепащ се определя пътят, по който има да минем. Инволюцията и еволюцията правят едно пресичане, при което образуват човека. Човек се намира между слизането и възлизането на Духа. Лицето на човека е една карта, по която той трябва да наблюдава колебанията в своето пътуване. Така трябва да гледа ученикът. В Школата той трябва да ходи разумно. Не е необходимо да знае всичко, но за всеки ден той трябва да разбира пътя, който е извървял. Това, което е изучил, трябва да може да го прилага. Например каква добродетел научихте днес? Каква добродетел ви се падна за днес?

Слушайте сега моите разсъждения. Ще ви дам една програма за работа през цялата седмица. В понеделник, като ден на Месечината, ще очистите къщите си, ще измажете стаите, ще измиете дъските, ще разтребите всички разхвърляни работи. Във вторник ще идете да копаете, ще сечете дърва – той е ден на Марс, ден на активна работа. От когото имате да вземате пари, ще ги вземете, а комуто имате да давате, ще ги дадете. В сряда ще учите. В четвъртък ще се позанимавате малко със своя характер, как да го облагородите; през този ден ще обиколите и своите приятели. В петък ще се занимавате малко с Любовта. В събота ще идете на църква, ще се помолите на Бога, ще разсъждавате за Божествени работи. И най-после, какво трябва да прави човек в неделя? Всеки ден обаче трябва да има определени часове за работа. И всичките ви нещастия в живота произтичат от това именно, че сте разменили дните и часовете за работа. Всякога, когато една работа бъде предприета ненавреме, има загуби. Всички работи, в каквото отношение и да са – в наука, в търговия, навсякъде, трябва да стават в точно определеното за тях време. Ако едно дете се роди навреме, ще живее дълъг живот; ако не се роди навреме, ще живее 4-5-10 години и ще умре. Защо умира? – Защото не се е родило навреме. Щом не се роди навреме, връщат го назад. И втори път ако не дойде навреме, пак ще го върнат. Дотогава ще го връщат, докато се научи, че не трябва да прескача, а да идва точно навреме.

По някой път в света се проповядва едно учение на насърчение. Хубаво, отлично нещо е да насърчаваме човека, но има една изгнила греда, която може да издържи само една котка. Да насърчаваме обаче някой човек да мине по тази греда, умно ли е това? Ще му кажа: „Не, приятелю, ако минеш по тази греда, ще паднеш.“ – „Ама защо не ме насърчаваш да мина по нея?“ – „Не мога да те насърчавам, тази греда е толкоз гнила, че само една котка може да мине по нея.“ Сега

обратният процес – ако тази греда е толкова здрава, че един слон може да мине по нея, а аз ти казвам да не минаваш и те обезсърчавам, тогава аз върша престъпление. Следователно аз трябва да насърча приятеля си по следния начин: „Не бой се, не само ти можеш да минеш през тази греда, но и цяла кола.“ Ако при този случай те възпирам, това не е насърчение. Ако в първия случай те насърчавам да минеш по гнилата греда, това насърчение не е на място. Някои казват: „Ти мини, не се бой, Господ ще те пази!“ – Не изкушавайте Господа! Господ ви е дал ум и трябва да постъпвате според него. Ако имаш крила като у птицата, мини, но ако си човек без крила, не минавай по тази гнила греда! Докато не турим здрава греда, не бързай, с бързана работа не става. Когато човек има много отворени очи, ще мине по гнилата греда, ще падне във водата – и нищо повече! Много са отворени очите на този човек, но затова влиза във водата. Или, казано на прост език: този човек не разсъждава за причините и последствията на нещата. Казват: „Господ не може ли да предотврати това падане?“

На учениците казвам следното нещо: никога не се занимавайте с това, какво Господ може и какво не може! Какво Господ е направил, това е Негова работа. Какво Той е наредил за нас, то е важно. Каквото Господ е наредил да се прави, наредил го е без никаква погрешка. Но какво аз трябва да направя, с какво трябва аз да се занимавам в дадения случай – това е важно. Понеже Бог е съвършен, в Неговия ум не влиза никакво съмнение. Аз като вървя по законите, които Бог е оставил, Той ще ми помогне – не може да има никакво изключение. Но ако аз не спазвам правилата Му, тогава може да се родят много изключения. Всички изключения произтичат от нашите престъпления. Колкото повече престъпления вършим спрямо Божия закон, толкова повече изключения има. Изключенията се раждат от нашите престъпления, а не от това, че в Божия закон има изключения.

Ние създаваме изключенията. Следователно всеки от вас, който веднъж е влязъл в Школата, искам да работи над себе си. Като дойде понеделник, да каже: „Какво трябва да работя днес? Ще очистя къщата си.“ Някой от нас ще каже: „Дотегна ми все да чистя.“ – Ако къщата ти е чиста, тогава влез в сърцето си – там има работа. Ако сърцето ти е чисто, влез в ума – и там има място за чистене. Най-после, има места за чистене и в тялото ви вътре. В кой ден вие правите почистването на къщите си?

Отговор: *В събота.*

Затова не ви върви. Съботата е ден за Господа. Вие изопачихте нещата, Господния ден взехте за вас. Българинът казва така: „Понеделник – повседелник, вторник – потопорник, сряда – не се сяда, четвъртък – несвъртък, петък – разпятие, събота – ще ида на баня, и в неделя, ако работят хората, и аз ще работя.“ – Не! Понеделник е ден за пречистване. Когато искаш да победиш някой порок, ще избереш вторник – той е ден на Марс. Ще видиш и кои часове благоприятстват за тази работа. Когато искаш да изправиш някоя погрешка, ще избереш вторника като Марсов ден и Марсов час. Като я атакуваш, да се справиш с нея. Щом дойде сряда, ще учиш, ще разрешаваш някой научен въпрос. Сряда е добър ден. Четвъртък е ден за религиозно повдигане на човека, ще разрешавате религиозни въпроси. Четвъртък е отличен ден за облагородяване на сърцето. Петък е отличен ден за служене на Любовта. На Любовта трябва да се служи разумно. Събота е ден за служене на Бога. Щом живеем разумно, този свят абсолютно няма да ни интересува, като че го няма. Ние живеем на друго място. Като дойде неделята, тогава ще започнем новия ден на живота. Неделята е ден на Слънцето, ден на науката. Който иска да се занимава с изобретения, нека употреби неделята. Когато искаш да изобrettiш нещо принципно, някоя добродетел, избери неделята. Тя е ден за прогрес. Хубавите часове, веселите

часове са в неделята. Който иска да избере весел ден, да избере неделята – тя е ден за веселие.

Сега вие ще ми кажете: „Кой да ни научи на всичко това?“ Аз не искам да ви уча. Защото като казах да си миете главата с хума, една сестра не могла да измие главата си, както трябва, и дохожда да ми се оплаква: „Учителю, виждаш ли твоето учение на какъв ред ми докара косата?“ Аз А казах: „Две неща трябва да се имат предвид: или хумата не е била хубава, или ти не си знаела как да я употребиш.“ Тя казва: „Още веднъж не си мия главата с хума.“ Когато се дава някое наставление, аз искам да го правите по добра воля. Това са опити, които вие ще правите доброволно. Ако е насила, няма никакъв смисъл. Който ви изпраца хумата, трябва да е ваш приятел. Когато ви казах да си миете главата с хума, имах предвид, че сапунът, с който се миете, може да е практичен, но не е чист. Когато ученикът иска да постигне известен резултат, той трябва да се съобразява с живите закони на Природата. Ако човек не ги знае, може да си създаде много неприятности.

Та сега ще направим един опит със сестрите. Всички сестри съгласни ли са три понеделника наред да чистят къщите си? Като дойде понеделник, всичко, каквото има да мажете, ще го измажете, ще го изчистите и измиете. Идущия понеделник всички ще измажете къщите си. Да се разберем! Ако имате кухня, която се маже с вар, ще я измажете. Други пък ще изчистят стаите си. Ще направите този опит!

На вас, братята, ще дам друго едно упражнение. От следващия петък три петъка наред от 7-8 ч. вечерта ще се събирате в салона да разисквате върху Любовта. Ще засегнете Любовта във всички нейни прояви. Онези от вас, на които дойдат някои светли идеи, ще ги кажете. Ще поседите един час да се поразговорите. Ще съсредоточите ума си, ще се помолите и след това ще се поразговорите всички заедно – и млади, и стари братя. Тия събрания в класа, които стават

всяка сряда, влияят само върху известни способности, други събрания ще влияят върху други някои способности. Целта на всички събрания е да се засегне цялото естество на човека, всичките му способности, да се събудят много идеи – и висши, и нисши, да се засегне и висшият, и нисшият ум на човека. Всичко в човека трябва да се засегне, всичко трябва да заработи, да не остава никаква излишна енергия. Човек трябва да работи във всички направления, цялото му естество трябва да работи. Работите ли така, ще се избегнат всички дисхармонични състояния във вас. При сегашните условия при еднообразните работи често във вас се събира излишна енергия, която създава натегнати състояния, криви разбирания. Всеки има излишна енергия, която иска да похарчи някъде.

Сега мнозина от вас страдат от отлагане на нещата. Те казват: „Не може ли това нещо да се отложи? Не може ли това да стане така?“ – Нещата могат да станат по много начини, но щом започнеш да отлагаш едно нещо, никакъв резултат не можеш да имаш. Когато дойде една Божествена мисъл, трябва да стане тъй, както е дошла. Тя трябва да се приложи в нейната простота. Само тогава има резултат. Отложиш ли я, или туриш ли А някакво украшение, целта, която си поставил, не може да се постигне.

Та първото нещо: щом дойдете до Божественото, от вас се изисква да имате един необикновен идеал, не такъв като на другите хора. Вие трябва да имате един висок идеал, да изпълните Волята Божия във всичката нейна простота. Под думата *простота* разбирам чистота без никакво изопачаване. Защото Божиите идеи, които идат в нас, са от такъв характер, че всеки от вас може да ги изпълни. Някой казва: „Аз съм чиновник.“ Божествената идея не иска да жертваш голяма част от времето си. Където и да си, ти можеш да я изпълниш. Не може да се каже, че тук има условия, а там нямаме условия. Казва се в Писанието: „Човек трябва постоянно да се моли!“ Някой възразява

на тези думи: „Нямам време, аз съм чиновник.“ Чудни сте! Вие като чиновници, като учители не се ли почесвате често по главата, не посядате ли малко в почивка? Това не е ли време? В това време не можете ли да се съсредоточите, да се помолите на Бога? Колко време се изисква да се помолите? Даже една минута не се изисква, за да отправиш ума си към Бога.

При това, когато ние спъваме нашите идеи, ние спъваме себе си. Всяка идея, която решим да изпълним в себе си, ще се изпълни. Щом обаче кажем, че нямаме време, ние спъваме себе си, спъваме и другите. Ще кажеш: „Имам време.“ Времето принадлежи на Бога, не е наше. Следователно, щом Бог казва, ти разполагаш с времето. Всички вие, които сте чиновници, кой ви назначи за такива? Хората ли ви назначиха? Сами ли се назначихте? – Не, Бог ви назначи. После, тази идея – да станете чиновници, откъде дойде? Вие пожелахте това и желанието ви се изпълни. Бог дава всички възможности. Животът, който имате, е Божий. Вие принадлежите на Бога. Умът, сърцето ви не са ваши. Те са взети под наем. И волята ви също не е ваша. Единственото нещо, което имате, е една гола душа. Вие сте без ум, без сърце, без воля, имате само една душа. Духът също тъй не е ваш. Човек е само душа. Бог е украсил тази душа, турил е една велика сила в нея – ума; турил е и друга велика сила – сърцето; турил е и трета велика сила – волята. Така е украсил той душата! За тия украшения на душата си вие трябва да бъдете признателни, да извършите нещо. Казвам: туй, което огрубява хората, то е това, че те мислят постоянно само за себе си, само за себе си уреждат работите. Не помагаш ли на другите, ще те задигнат. Вие не знаете кой час може да ви повикат горе. Казвате: „Не говори така!“ – Ще те повикат! „Дано не е сега!“ Ако не днес, утре – все ще дойде един ден, когато ще те повикат. Може това да е след сто дни, след хиляда дни, след пет хиляди, но ще те повикат, и то точно навреме. Като дойде това време, да бъдеш готов,

та като те повикат в другия свят, да започнеш работа, да ти е приятно, че влизаш. Аз искам така да свикнете с идеята за другия живот, та като ви кажа, че утре трябва да направите една разходка – викат ви горе, вие да се засмеете, да кажете: „Аз заминавам горе.“ А сега, ако кажа някому, че утре ще замине, ще му протекат четири реда сълзи. Ще дойде жена му, децата му да се молят, да казват: „Не може ли да се отложи?“ Във вас не е проникнала още идеята, че другият живот е красив. Казват: „Няма вече виждане!“ – Не е така!

Да се върнем на въпроса. Искам всички вие да се стремите към една правилна философия, към приложение на Божественото, в което Бог се проявява в настоящето, в което Бог се е проявил в миналото и в което ще се прояви за в бъдеще. Защо? – Понеже ние ще бъдем образци на бъдещото поколение. Ние трябва да оставим нещо на света! Както онези, които са заминали преди нас, са оставили нещо за нас, така и ние, по същия закон, трябва да оставим нещо за другите след нас. Като влизаме така в другия свят, там ще ни посрещнат много добре, много добър прием ще ви дадат. Не мислете, че там ще бъдем неканени гости. Аз зная добре, че в онзи свят приемат много добре, не са като тукашните хора, по-културни са.

И тъй, сестрите разбраха ли задачата си? Три понеделника наред чистене на стаите. Ако някоя сестра няма какво да замаже, ще помогне на друга своя сестра, която има 3-4 стаи за чистене и мазане. Прането спада към друга категория. Аз искам сега да направите опита с мазането. После ще разправите резултатите, които ще имате от този опит. Ако някоя сестра е учителка или чиновничка, ще свърши тази задача през свободното си време. Ще стане рано в 4 часа и в 7 часа ще отиде на работа. Вечерта, като се върне, ще продължи работата си от 6 до 10 часа. Значи ще употребите само три часа за мазане, няма да мажете целия ден. Вие ще си разпределите добре времето. Това е най-малката задача, която ви давам.

Уточнение: *Направихме едно упражнение за трансформиране на енергиите.*

Често в лявата или в дясната част на тялото се събира повече енергия. Това, което изтича от лявата и от дясната ръка, са особен род токове. Едната страна е отрицателна, другата е положителна. Ако някой път сте разтревожени, това зависи от напрежението на силите, които работят у вас. Във всички школи на Изток и на Запад, сега и в древността, учениците не само са размишлявали, но са правили и ред упражнения. Например, когато някой искал да се концентрира, той си затварял очите. Това значи, че той се изолирал от външния свят. Когато искал да наблюдава, той си отварял очите. Тогава, щом Бог е създал тялото на човека, какво е предназначението на това тяло? – Всичко у човека има своето предназначение. Ръцете имат свое предназначение, устата, носът, очите, ушите, мозъкът, кръвта, стомахът – всички удове имат свое предназначение. Всяко нещо трябва да се употребява за целта, за която е предназначено. Ние трябва да упражняваме всеки орган за неговото предназначение.

Изпейте упражненията *Вечер, сутрин и Вдъхновение.*

Музиката е метод за изясняване на някои окултни истини. Целият човек не е въплътен в тялото си – голяма част от него е извън тялото му. Следователно човекът на Земята трябва да черпи вдъхновение от този още непроявен човек. Всеки от вас трябва да се стреми към Бога. Божествената енергия улеснява този процес. Вземете кой и да е цигулар – двойникът му преминава в цигулката и той се вдъхновява. Ако двойникът му не може да мине в цигулката, той е обикновен цигулар. В него тоновете са груби, сухи. Влезе ли двойникът в цигулката, тази цигулка оживява, тонът се мени и той се вдъхновява. Някои казват: „Не можем ли ние сами да мислим?“ Тези хора мислят, че всичко е в тях. Ако всичко беше в нас, въпросът би бил свършен. Ние постоянно черпим от великия склад на Живата

Природа. Този склад постоянно трябва да влага и да преработва. Ако ние всеки ден не прилагаме по нещо от Божественото, за да растем и да се облагородяваме, ако днес сме такива, каквито сме били вчера, животът нямаше да има смисъл. Днес трябва да бъдем нещо повече – съвсем малко да е, но все-таки да сме приложили нещо ново. В нашия живот – в нашите чувства и в нашите мисли, всеки ден трябва да се влага по нещо ново, колкото и да е малко то.

Сега може би у мнозина от вас се заражда срам. Срамът е хубаво нещо, но кой срам? Някой път срамът е на място, друг път не е. Да го е срам човек да прави зло – този срам е на място; да го е срам да не прави зло – този срам не е на място. Да го е срам човек да прави добро – този срам не е на място; да го е срам да прави зло – този срам е на място. Тъй щото страхът, срамът са на място, когато са за зло; не са на място, когато искаш да правиш добро и се спъваш. Следователно ние трябва в даден случай да употребяваме всички сили, дарби и качества на тяхното място.

Сега някои от вас ще кажат: „Ние сме слушали видни цигулари.“ Хубаво, като сте ги слушали, какво сте придобили? – „Ама хубаво свири.“ Де е хубостта на неговото свирене? – „Той свири отлично Бетховен.“ – Какво от това? Започни ми нещо? – „Не съм запомнил нищо.“ – Такива възхищения нямат никакво основание. Та ще трябва да дойдете до реалните неща. Те седят в малки придобивки, които внасят нещо ново в живота ви. Тази вечер например имавте много хубави условия да пеете. Времето отвън е хубаво. Невидимият свят е добре разположен и вие можете да пеете добре. Ако някой от вас не може да пее, това показва, че той не е разположен. Казвате: „Защо трябва да пеем?“ – Ще докарате двойника в гърлото си и ще придобиете вдъхновение. И тогава, като пеете, като говорите, гласът ви ще бъде мек, благороден, няма да е рязък. Всички ученици в една Школа трябва да имат мек, приятен глас.

Някои казват, че упражнението *Вечер, сутрин* е в народен мотив. Де е народният мотив? Всички български песни в далечното минало са били религиозни мотиви, но сега са изопачени. Изопачени са, понеже българите са снели тия песни от невидимия свят само за постигане известни временни цели на Земята, вследствие на което пеенето е изгубило своя първоначален смисъл. Българите най-първо са били високо духовни. Те пеят, играят, докато са млади, докато се оженият. После пеят, само когато се напият. Трезви ли са, казват: „Аз не пея.“ Казвам: аз мога да накарам всеки едного от вас да пее. „Как?“ – Ще обещаю 10 000 лева награда на този, който излезе да пее тази вечер. Ако обещаю 20 000 лева, ще пеете, и то как! В света цигуларят свири хубаво, защото има пари. Я накарайте онзи свирач да свири без пари, ще видите има ли стимул. При сегашното състояние парите са един стимул. Вие сега за какво ще пеете? Все трябва да имате един стимул – или пари, или някакъв идеал. Все трябва да имате нещо, за което да пеете, не може иначе.

Казвате: „Животът не е само пеене, той е и работа.“ Каква работа? Ако аз прекарам целия си живот да копая на лозето с мотиката, какво съм направил? Казвате: „Трябва да се работи, да се преде.“ Хубаво, цял живот, прекаран в предене и тъкане, какво ще ви придаде? Някой казва: „Трябва да говорим.“ – Хубаво, ако говориш цял живот, какво си придобил? – „Все се добива нещо.“ Но това са крайности. Всякога известна енергия трябва да се употреби за един по-висок смисъл. Казвам: бих желал сега в класа да се зароди желание да пеете, защото пеенето подмладява човека. При това всички онези вътрешни окислявания на живота трябва поне временно да ги премахвате. Тогава човек е по-разположен да мисли. Той може да не пее, но като взема участие със своята мисъл, със своето сърце, той пак е полезен. И през време на пеенето не трябва да пеете песните еднообразно, без никакви модуляции, тъй – равно, гладко, както например пеете

песента *Вечер, сутрин*. Каква идея трябва да дадем на вечерта? Думата *вечер* е слаба по изражение. „Вечер дойде“ – това, което иде, трябва да донесе благо. Сутринта е физически по-силна, но тя отнася нещо. Сутринта, като дойде, после си отива. Следователно благото, което имаме сутринта, като заминава, причинява ни една малка тъга. Вечер Слънцето, като заминава, причинява скръб. Във вечерта имаме духовна придобивка. Тогава можем да кажем, че скръбта идва вечерно време. Като дойде скръбта, Духът Божий иде да ни утеши. Той донася вярата, връща ни смисъла на живота.

Изпейте сега *Вечер, сутрин!*

Изпейте още *Блага дума!* Човек, като пее, трябва да бъде естествен.

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Единадесета лекция 24 декември 1924 г.

МАЛКАТА РАДОСТ

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Размишление

Изпяхме упражненията „Духът Божий“ и „Бог е Любов“.

За идущия път ще пишете върху темата *Отличителните качества на Божията и човешката любов.*

Ако посетите днес кой и да е европейски град, разбирам тия, големите градове, ще намерите едно противоречие, т.е. въздухът там не е чист, къщите са почернели, като негри са черни. Ако ви попитат кои са причините за почерняването, вие ще кажете: „Фабриките и къщите, от които постоянно излиза дим, са причина за това.“ Питам: без кадене не може ли? Засега това е най-практично. Съвременната наша култура и съвременният ни живот носят отпечатък на това кадене. Където и да влезете, в която къща и да влезете, все ще намерите остатък от чернило. Огънят и къщата не са тъй чисто нещо. Казват: „Външните условия налагат тези неща, без фабрики не може.“ – Може, но засега не може. Днес те съществуват като фактори в живота на хората. Може да питате: „Без огън не може ли?“ – При сегашните условия не може. Сега ние пренасяме алегорично огъня към същността на живота, понеже той е потребен за нашето тяло, а не за нашата душа. Фабриките също тъй са потребни за нашите тела, за да се обличаме; те не са потребни за душите ни. Оттук изваждам заключението: когато служим на нашето тяло, все ще има чернило, все ще има огън. Този огън някой път ще бъде приятен, друг път няма да бъде приятен, зависи в какво положение ще се намериш.

Сега мнозина от учените – вие още не сте от учените – по някой път обичат да критикуват. Обаче не всеки е роден да критикува. Критиката трябва да оставите за мъдреците, за адептите, за най-учените хора, а ученикът – ни дума за критика. Започне ли ученикът да критикува, от него нищо няма да излезе, защото ще се ангажира само в една посока. Критиката не донася никакво благо за човека, особено за ученика. Да допуснем, че ученикът се съмнява, често има такива примери, и казва: „Нали имам право да се съмнявам?“ – Не, понеже животът ни на Земята е къс, ние нямаме време да разискваме, да разсъждаваме с години, с векове, да се съмняваме дали някой въпрос е прав, или крив. Един въпрос може да се разреши в 2-3-5 минути дали е прав, или крив. Ще ви дам един пример: представете си, че вие вървите по пътя, носите една чанта със скъпоценности, от които зависи материалният ви живот, и се страхувате за нея. По едно време виждате един познат човек от вашата народност и се зарадвате, че идва да ви помогне. Но той не ви вдъхва доверие – гледате чантата, гледате него: започвате да се съмнявате, казвате: „Ами ако ме обере, като се научи какво нося?“ Вие се съмнявате дали този човек ще ви обере, или няма да ви обере. Този въпрос може да разрешите за две минути. Как? – Щом се съмнявате, дайте му чантата да я носи! Ако избяга с нея, прав сте – значи вие сте намерили истината. Ако пък след като ви вземе чантата и после ви я даде, вие ще познаете вашата грешка, ще видите, че вие сте крив. Този въпрос може да се разреши за две до пет минути: ако не донесе чантата, прав сте; ако я донесе, крив сте – няма защо да седите, да разрешавате този въпрос философски. Такова душевно състояние – на съмнение, имаме, когато теоретизираме само дали нещо е право, или не. Човек лесно може да се опита прав ли е, или не. В такъв случай ще му дадете чантата, за да го изпитате.

Казвате: „Еди-кой си говори лошо за тебе.“ Щом говори лошо, задигнал е чантата; щом говори добро за тебе, донесъл ти е чантата. Тогава мисли за него, че е добър човек. Във всички положения се радвайте! Ако говори лошо, ще знаете истината; ако говори добро, пак ще знаете истината. Не трябва да съжаляваме за нищо. Защо трябва да съжаляваме? Защо се радваме за хубавите работи, а скърбим за лошите, за онези работи, които мислим, че нам са неблагоприятни?

Ние не знаем крайната цел на онова Божествено проявление в света; ние не знаем каква е крайната цел на живота. Има догадки, които философите правят, но има неща, които не знаем. Всички твърдят, че в доброто, което изживяваме, седи човешкото блаженство. Туй можем да предполагаме. Има съвременни религиозни хора, които казват, че човек се спасява чрез благодат. Спасение чрез благодат не е учение, то е метод. То е учението на апостол Павел – чрез благодат се спасява човек. Той взема за основа в живота вярата. Благодатта е второстепенен метод.

Що наричаме благодат? Ето какво подразбирам под благодат. След като насажда 200-300 ябълкови дървета, череши, сливи и ги ограда наоколо, това означава, че са под моя грижа, в благодат са те. Обаче каква е същността на въпроса? Туй е материалната страна. След това ти питаш: „Ама по кой начин сега да се спася?“ Веднъж ти си спасен, като си ограден, какво има сега да кажеш за благодатта? Какво остава след благодатта? Кое идва след нея? – Нещо по-дълбоко идва след благодатта. Тя е външен израз.

Вие казвате: „Ние сме пред прага на новата година.“ В света има само една нова и една стара година. Ние ще започнем новата година, както сме започнали и старата. Началото и на двете знаем. Края не знаем. Старата година край няма, и новата край няма. Ние познаваме само началото, посрещаме само началото на всяка година. Тази

година може да бъде нова година на радост, а може да бъде и на скръб; тя може да бъде нова година на повдигане, а може да бъде и на падение. Всичко може да се случи. От какво зависи падението на човека? – То зависи от самия него. Когато видим хубавите, красивите неща в света, ние трябва да им се радваме, но не и да искаме да ги обсебим. Не е позволено да пипаме красивите неща, а трябва да се учим от тях. От светлината на красивото, на хубавото ще се учим. Ако вие дойдете при мен, ето как бих постъпил. Идвате да ме питате нещо върху някой философски въпрос. Ако аз ви кажа туй или онуй, каквото и да ви говоря, ще се роди някакво съмнение във вас и вие ще кажете: „Това е негова философия, той си мисли така, пък и аз съм свободен да мисля, както искам.“ За да се избегне туй противоречие, казвам: ти имаш свещена книга – ела да четеш на моята свещ, да прочетеш еди-коя си глава на моята светлина, и като я прочетеш, ще видиш, че има нещо ново. След това иди и мисли върху туй, новото, което прочете от своята книга. Туй е Божественото. Всеки ден Бог отваря листата на своята книга. Мисли върху великото, което Бог е вложил в душата ти – нова глава си прочел. Прочети я и нека тази малка радост да се всели в душата ти!

Сега казвате да ни нагостят някъде! Любовта не седи в нагостяването; любовта не седи в сладките думи; любовта не седи в правенето на къщи. Любовта седи в нещо много малко: като видя някого на пътя, да се зарадвам заради него – без да се разговарям с него, мен да ми е приятно, че съм видял един свой брат! Туй е Любов! За този, за когото се радвам, без да му говоря, всичко мога да направя за него. Това е Божественото! Когато получа едно малко благо от Бога или когато някой ми направи някое добро, аз се радвам. Или пък аз се радвам, щом видя, че някой прави добро. Казвам: колко се радвам, че видях туй добро!

Наскоро при мене дойде един младеж, който ми разправи една своя опитност, от която неговото сърце трепнало, зарадвало се. „Аз – казва той – от дълго време бях изгубил впечатление за Бога, сърцето ми беше закоравяло, изпълваше се от недоверие, от съмнение. Четох всички по-видни философи, но никъде не можах да намеря разрешение на въпросите, които ме вълнуваха. Една вече се връщам от работа, сега наскоро беше това, гледам едно куче на трамвайната линия – сгушило се, трепери. Аз се спрях, казах си: горкото куче, и то страда като мене; аз страдам като човек, то страда като куче и няма кой да се погрижи за него. От толкова време не беше се смекчавало сърцето ми! Изведнъж ми потекоха сълзи. Взех кучето, занесох го вкъщи и една малка радост изпълни сърцето ми. Като направих тази услуга на това куче, то се зарадва, и аз се зарадвах.“ Казвам ви: внимавайте за малките работи! Ние търсим великите работи, а пренебрегваме малките. Дойдем някой път до Третото небе, търсим ангели, светии, а не знаем, може би, че чрез най-малкото куче Божият Дух ще ни проговори. Той, като работи в нас, ще даде един подтик на душата ни, тя ще затрепти, ще се зарадва и нашето сърце, ще се зарадва и туй малко същество, чрез което се е проявил Духът Божий.

За в бъдеще, от тази нова година нататък, отдавайте внимание на слабите, не ставайте съблазън никому! Да съблазниш е лесно. Не съблазнявайте никого. Бъдете тъй искрени в душата си, за да носите Божията виделина! Отвън може да имате съмнения, но в душата си трябва да бъдете крайно искрени. Туй е великото! Когато Бог види, че ние вършим Волята Му, за Него няма две мнения – Той всякога е готов да ни благослови и да ни даде онази вътрешна радост, която е в Него.

Сега всички страдате. По някой път страдате от човешки работи. Общи са те. Като ви наблюдавам, вие страдате от сажиди, но неизбежни са те; все-таки имате практически начин за чистене на

саждите. Приложете този начин за новата година във вашия живот! И през тази нова година, когато отворите този нов лист, четете новата глава, в която пише, че Бог се намира и в малките неща. Ние не оценяваме Любовта, която иде чрез малките неща, например чрез един портокал. Като видиш този портокал, трябва да се зарадваш, да ти стане приятно. Вие казвате: „На големи неща може да се радваме, но не и на малки.“ Който се радва на портокала, на всичко ще може да се радва; който не се радва на портокала, на нищо не може да се радва.

И тъй, обръщам ви внимание, като ученици, да се радвате на малките работи. Като видите един ваш приятел, да трепне сърцето ви. Някой път не можеш да го видиш, чуваш гласа му само, но пак да се зарадваш, че си чул глас. Ами тази малка мандаринка как е дошла? По каква причина е дошла на нашата маса? Ами тази ябълка изкуствена ли е? Тази круша, тази мандаринка, туй малко орехче, тези сливи са минали през пещта – живот има в тях. И на тях трябва да се радвате. И в тази малка смокиня също тъй има живот. Тя се радва и казва: „Какво ли ще правят тези братя и сестри тук?“ Казвам: „Ще се помолим на Бога – и ти, както и всички други плодове, ще се помолиш с нас. После ще ви приемем на гости у себе си, ще ви дадем прием, ще ви покажем каква любов имаме.“ Радват се те, казват: „Ние сме готови на всичко онова, което вие направите; у нас нямаме две мнения, затова сме дошли на Земята – да изпълним благата Воля Божия.“ Ние сме пратени на Земята да се учим. И няма по-красиво нещо от това – да се учим. Учиш ли се, ще дойде Любовта да те подкрепи. Като дойде Любовта, ще дойде и Истината и ще ти донесе свободата. Откажеш ли се да учиш, няма да дойде Любовта. Не дойде ли Любовта, няма да дойде Истината и няма да има радост.

Някои казват: „И в апостолските времена имаше три течения: Павел беше човек на Мъдростта, Йоан беше човек на Любовта, а Яков

– човек на волята, на Истината. Той искаше да докаже, че не трябва само вяра, но и воля.“ Тия три течения са три мнения за живота. В тях няма противоречия. За всички ви има три мнения. Някои от вас сте Йоановци, други сте като апостол Павел, а трети сте Яковци. Последните казват: „Само любов не струва, и работа трябва!“ Работа на ума трябва! И Павел е на мястото си, и Йоан е на мястото си, и Яков е на мястото си. Пък и ние сме на място. Ще кажат някои, че Господ говорил на хората преди хиляди години. Този Господ говори и сега. Казват някои: „Внимавайте, защото в последните дни ще се яви антихрист и лъжепророци!“ Когато Христос беше на Земята, казаха, че тия са последните дни на века. И в Негово време бяха последните дни, и в наше време са последните дни – все са последните дни. Кой е последен ден? – Последен ден е този, в който можем да извършим Волята Божия. Следователно ние сме в последните дни, когато можем да извършим Волята Божия.

Та казвам: ще си създадете един подтик. Някои от вас много бързат. Те са седели, седели, а сега се надпрепускват. Знаете ли тази приказка за заека и костенурката, които се хванали на бас кой по-скоро ще стигне местоназначението. Заекът хукнал да бяга, но се уморил скоро и останал да почива, да спи, а костенурката все пътувала – бавно, но сигурно. Успехът не седи в многото работа, не и в многото припкане, но в постоянството, в непреривността на работата. Нашият ум трябва постоянно да бъде свързан с онзи висш съзнателен свят над нас. Каквото и да работим, каквото и занятие да имаме, в каквито условия на Земята и да сме, всякога трябва да бъдем свързани с онзи разумен невидим свят, който съдържа Духа в себе си. Ние трябва да бъдем свързани с Божията Любов, с Божията Истина, с Божията Мъдрост, каквото и да правим: ядем ли, работим ли, спим ли, копаем ли, пишем ли – всякога и във всичко да влагаме Божественото. Вложим ли Го, ще имаме Божието благоволение. Не Го ли вложим,

може да изпълняваме и най-хубавите работи, пак няма да имаме Божието благоволение. Бог гледа на това – кой как изпълнява работата.

Сега аз вярвам, че сестрите замазаха добре кухните си. Аз се радвам на това. Отгоре погледнаха благосклонно, пък и времето беше чудесно. Невидимият свят отгоре казва: „Ако така си мажете и стаите отвътре, всякога светло ще ви бъде. Небето ще бъде светло, чисто, Слънцето ще грее. Любовта ще дойде, Истината ще дойде и свобода ще дойде.“ Тъй казват от невидимия свят. Те се зарадваха – и вие се зарадвахте. Много от братята казаха: „Много добре направи Учителя, дето застави жените да изчистят кухните ни. Много благодарим на Учителя.“ Това е тяхно съображение, но аз по-друго съображение имах. Всичко, което вършим за Бога, е хубаво. Когато измажете вашите кухни отвътре, все ще изпитате едно приятно настроение, не само настроение, но ще изживеете едно вътрешно вдъхновение.

Сега пред вас седи една от малките работи: вложете в себе си тази година като принцип всички да бъдете абсолютно послушни! Няма нищо по-хубаво от това, човек да бъде послушен! Можем да бъдем послушни само по отношение на великата, Божествената Мъдрост. По някой път слушаме себе си много хубаво, но има едно послушание, което носи знание, мъдрост – аз употребявам думата *мъдрост* като практически метод, чрез който животът може да стане по-сносен. Под *знание* разбирам силата, която може да даде мъдрост.

Та като ученици на тази Божествена школа гледайте да я използвате. Не казвам, че не я използвате, но бъдете по-ревностни, още по-ревностни в себе си. Ще видим, като се съберем идущата година, какво ще кажете. Тези ябълки, всички тия плодове, са свидетели на нашия живот: че всички ние сме дошли на Земята като ученици, за да оправдаем онова благоволение, което Бог ни дава. Понеже Бог ни е дал живота, и Той се радва, когато види, че Неговите

деца живеят съобразно Неговата воля. И в Господа има един вид вътрешно веселие. Писанието казва: „Да се весели Господ в делата Си!“ По някой път Онзи, Който ни е пратил на Земята, оставя работата Си, за да понадникне, да види какво правят Неговите деца, как се учат. И Той се весели, когато се учите. В Бога има едно качество: в Него няма противоположности, в Него има само един принцип – каквото и да види, Той всякога се весели. Бог вижда само добрата страна. Когато хората се бият, Той не вижда това, а пак се радва. Щом утихнат хората – плачът, недоволството преминат – и те започват да се молят, казват: „Ние ще се учим“, тогава Господ казва: „Много хубаво, сега Аз ще ви дам всичко, каквото искате.“ Той, като погледне на тия хора със скъсаните дрехи, казва на слугите Си: „Дайте на тези деца нови дрехи, да се облекат! Хайде сега на разходка – да си поотпочинете малко, да се повеселите, да се порадвате!“ Щом вземат обратното положение, Той пак се оттегля: не мисли за хората никак, само слуша, докато дойде този зов на човешката душа. Това е едно от великите качества на Бога. Някой път казвате: „Защо Господ не ни слуша?“ Бог чува само когато Го потърсим с всичкото си сърце и кажем: „Господи, аз ще извърша Твоята воля!“

И тъй, по-добро учение от това никъде не може да намерите. Ние сме на Земята. Нашите къщи не са, които дават живот; не са и хората, които създават условията. Условията се проявяват чрез хората, благото се проявява чрез хората, но не са хората причина за благото у нас. Някой път чрез хората се проявяват някои неприятности, страдания, но те не са причина. Причината седи по-далече, ние само си правим криви заключения. Когато онзи железар вземе желязото, тури го в огъня, започва да духа със своя мях, нагорещява го – как мислите, какво ще бъде положението на това желязо? Ако то отначало е било спокойно, сега, като го нажежат, казва: „Какво зло съм направил, защо ме биеш?“ – Коват те, не те бият. Турят ли те на тази

Божествена наковалня – пекат те, ти ще се стопиш. Турят ли те в наковалнята, чукане има.

Ако този метод не ти е приятен, Господ ще те тури в друг калъп; ако и от този метод не си доволен, Той ще те превърне на течност, след това в парообразно състояние, а после обратното. Има хиляди методи, през които Господ може да те прекара. Ако някой мисли, че може да се освободи от Божествената реторта, той е на крив път. Аз не съм намерил досега нито едно същество, което да е избягало от тази Божествена реторта. Всички ще минете през нея. Като минете, ще кажете: „Господи, първата реторта е отлична!“ При първата реторта какво има? – Глад. Ще се молите! Гладният човек по-лесно се моли. Аз съм виждал гладни хора, които казват: „Господи, хляб!“ Усърдно се молят те! Онзи, който се е нахранил, той спи, а състоянието на гладния е за предпочитане, понеже може да се моли. В живота си ние се молим само при страдания. Когато сме радостни, даже не ни идва наум да се молим. Не ви упреквам с това, но казвам, че щом сте скръбни, затваряте се в стаята си: обърнете ключа, молите се на Господа. Докато се оправи работата, все се молите, казвате: „Послуша ни Господ.“ Тази опитност ще имате всички, а мнозина я имате вече. Тогава, ако едно страдание те свързва с невидимия свят, ако едно страдание внася толкова хубави желания в теб, трябва да скърбиш.

Сега аз не насърчавам страданията, та да кажете: „Ако е така, чакай да мушна тази сестра, да А причиня едно страдание!“ Ако трябва да ви мушкат, отвън в света има майстори за това. Господ има приготвени такива духове, няма защо вие един друг да се мушкате. Когато дойдат да те изпитват, ще пратят майстор – най-първо вие не сте майстори. И като те изпитат тия духове, като се върнат при Господа, казват: „Изпитахме го, Господи.“ – „Е, как е?“ – „Много корав е – издържа.“

Сега желая всички да бъдете твърди, да бъдете постоянни, да не сте като ветропоказатели – който вятър ви духне, натам да се отправяте: ту на север, ту на юг – но да имате определена идея. Ще им кажете: „Ние сме пратени на Земята да служим на Бога.“ Всеки, който ви даде нещо хубаво, всеки, който ви подтикне към Бога – приемете го! Всеки, който ви задържа – късайте и напред вървете! Всеки, който ви подтиква нагоре, е добре дошъл; но всеки, който ви задържа – не се свързвайте с него, защото той нито на себе си прави добро, нито на вас. Ще кажете: „Ела ти с нас в пътя, по който вървим. Това ще бъде добро и за тебе, както и за нас.“

Аз искам да се зарадва сърцето ви, да трепне малко и да забравите всичките тъги и страдания! Много работи човек трябва да забрави. Писанието казва, че и Бог забравя: „Ще хвърля греховете ви зад гърба Си, ще ги залича и няма да ги поменавам.“ И ние като Господа ще хвърлим всичко зад гърбовете и ще заличим всичко, а ще турим в умовете си хубавото, великото; ще гледаме нагоре, докато Бог в нас извърши всичко. Защото Бог е, Който извършва спасението. Спасението не става от нас, то става от Божествения Дух. Учението, което учим, трябва да го придобием от някого, все трябва някой да ни го предаде. Божественият Дух може да ни води по тези стъпки.

И тъй, ако учите, трябва да учите правилно. Само така ще станете силни, вяра ще придобивате, Любовта ще придобивате. Любовта пък ще усили вашата надежда, а надеждата ще стане като основа, в която ще придобиете онази свобода, от която всички се нуждате.

Вие ще кажете, че това ви пожелавам. Не, аз ви пожелавам да се учите! Усърдно всички да учите и каквото и да ви се случи, всичко използвайте за добро! Имайте вяра! Така ще опитате, че в Бога няма промяна, както у нас. Той е всякога верен на Своите обещания и в края на краищата туй, от което се нуждате, Той ще ви го даде. Не че

не ви е дал, но ще ви даде начин да използвате Неговото благословение. Това е необходимо за вашето растение. Учете ли се, Бог сам ще вземе участие във вашето растение.

Изпейте упражнението *Вдъхновение*.

Добрата молитва

Отче наш

Дванадесета лекция 31 декември 1924 г.

ПРОЕКЦИИ

Размишление

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Отличителните черти на човешката и Божията любов.*

За следния път ще пишете върху темата *Отличителните черти на волята, сърцето и ума.*

Казват някои, че за да бъде мисълта понятна, човек трябва да говори разумно. Човек трябва да мисли добре, за да бъде речта му понятна. Колкото мисълта е по-ясна, толкоз и речта ще бъде по-ясна. Всяка идея трябва да изразява нещо. Всеки конкретен предмет трябва да е ясен в ума, за да може да си го представим. Например сега ние говорим за Любовта, нали? Каква идея, каква представа имате за Любовта? Каква форма имате за Любовта например, ако речете да си я представите? Извън човека можете ли да си я представите? Тъй щото известна идея нам се вижда много ясна, но постарайте се само да си я представите – ще видите, че е трудно да се обясни. Затова най-първо ви трябва учение. Вие още не сте се научили на онзи велик метод – да знаете как да се учите. Сегашните хора, след като прекарат 13, 14, 15 години в училище, мислят, че са научили нещо. Това е само приготвление за учение. След този подготвителен период ще дойде времето за учение. Един учен човек, който е посветил цели 20-30 години за изучаване на някоя област от науката, неговите открития, макар и микроскопически, все-таки са допринесли нещо.

Да допуснем сега, че всички сте учили аритметика. Тук съм написал числата едно, десет и сто. Вие ще кажете: „Ние знаем какво нещо е числото едно.“ Да, знаете, че една круша означава числото едно. Знаете, че числото 10 означава 10 круши, числото 100 – 100

круши, и т.н. Но това не е истинска аритметика – това е външната страна на аритметиката. Какво означава единицата? – Единицата като символ означава едно нещо, а иначе представлява жива сила. Да кажем, че имаме една жива точка в пространството, но извън физическия свят. Как бихте си представили геометрически проекцията на тази точка във физическия свят? Ако точката трябва да се проектира в известно поле, как ще я изобразите? За да се изобрази, тя трябва да приеме известна форма в това поле. И тогава геометриците казват, че като се съединят няколко такива форми, образуват известни величини. Следователно единицата изразява точката горе в пространството, а десет показва, че точката е вече проектирана. Нулата показва плоскостта, върху която тази точка се проектира, т.е. възможността, при която тази точка може да развие своите сили.[^] Значи числото 10 показва живата точка и възможностите А, при които тя може да се развие. Какво показва тогава числото 100? – Ако точката най-първо се проектира в една права линия, имаме числото 10; ако тази точка се проектира в плоскост, тогава имаме числото 100. В този случай стотицата показва, че точката е проектирана в плоскост – значи движи се в две посоки, има две възможности. За да разберете тия неща, вие трябва да учите.

Сега да ви обясня мисълта си. Да допуснем, че вие имате известна енергия в себе си, но ви затварят в затвор. Да оретe не можете, да сеете не можете, да работите каква да е работа не можете. При тези условия можете да направите само едно нещо – да ви дадат книги да учите. Следователно тук вие имате само една възможност – да се учите. Затова ще насочите вашите енергии към ума си, във вашата мисъл. След време, когато излезете от затвора, тази енергия ще се превърне, тя ще има друга проекция върху физическия свят. Вие може да сте седели в затвора 3-4 години и там сте придобили една нова идея, оформили сте възгледите си за живота, разбрали сте

как трябва да се живее. И сега вие ще се постараете да проектирате тия нови възгледи във физическия свят.

Сега мнозина като вас изучават религията или духовните науки, както им попадне, вследствие на което в тях става една цяла галиматия. Това не е наука! Науката определя нещата отвън. Ние трябва да определим нашите отношения извън себе си, извън своята личност. Това, което виждаме в света, не са правилни отношения. Ако двама затворници ги затворят на едно място или ако едно агне и един вълк ги затворят на едно място, това не е правилно съчетание, това не е един Божествен акт. В този случай вълкът може да не изяде агнето, но това ще бъде не защото вълкът е правовеен, но от страх. Той не го изяжда от страх, а не от някакво убеждение. Неговата постъпка ще противоречи на природата му. В духовния свят противоречия не съществуват. Това, което ние смятаме за противоречия, то е от неразбиране на онези основни математически принципи, върху които животът е поставен. Когато не разбираме живата математика и геометрия в живота, главата ни ще побелее от страдания и противоречия – нищо повече. Ако някой ме пита защо са страданията в живота, ще му отговоря: страданията идват от неразбирането на Божествената математика и Божествената геометрия. Страданията идват, защото ти се проектираш там, дето другите са се проектирали по-напред. Светът е толкова голям, има място за всички, затова ти трябва да се проектираш там, дето никой не се е проектирал.

Някой запитва: „Какво приложение има геометрията в живота?“ Отговарям: приложението на геометрията е това – да правиш проекции там, дето никой не е правил; ще се подвизаваш там, дето никой не се е подвизавал; ще вършиш това, което никой не е вършил. Ще бъде глупаво, след като е излязъл на сцената един велик цигулар, майстор на цигулката, да излезеш да покажеш своето изкуство и ти, който си свирил едва 3-4 години. Ти ще мълчиш, няма да се явяваш,

ще слушаш само! Мнозина от вас имате такова желание именно – след един велик цигулар да излезете и вие, да покажете своето изкуство. След туй какво става? Понеже вие се проектирате там, дето не трябва, окръжаващата ви среда казва: „Този кой го е викал? Такъв цигулар не искаме!“ – „Ама аз искам да се проявя!“ – „Ти можеш да се проявиш там, дето те викат, но не и на тази сцена, при този велик майстор. Ние не искаме да те слушаме.“ – „Ама вие трябва да имате човеколюбие!“ – „Човеколюбието се проявява при други случаи – на сцената ние обичаме изкуството.“ Тъй разсъждава светът. Аз не говоря от гледище на религиозните хора, но казвам как гледат умните хора в света.

Та в живота си, когато дойдем до науката, ние ще бъдем строги, ще имаме една Божествена мярка, с която ще мерим своите чувства, своите мисли и своите действия. Същия закон ще поставяме и спрямо себе си, няма да си правим илюзии. Защото след като някой човек е свирил хубаво, а запитва другите хора дали е свирил добре, това показва, че той не е майстор, не може да свири хубаво. На такъв човек аз мога да кажа: „Като тебе всеки може да свири. След като си свирил на сцената, ще излезеш навън – никакъв букет няма да чакаш.“ Ще свиря на хората тъй, както разбирам, и бързо ще изляза навън. Пък те са свободни след мене да си изкажат мнението, както искат – то е тяхна работа.

Казвам: в обикновените прояви на живота, както и в живота на религиозните хора, съществуват най-големи противоречия, най-големи каприции и своенравия, а също тъй и най-голямо лицемерие. Един религиозен човек с нищо не можеш да го удовлетвориш. Когато е добър, лесно се справяш с него, но когато се изопачи, по-лош от него няма. Защо е така? Религиозността е само едно проявление на човека, проявление само на едно чувство в него – религиозното чувство, но с това не се изчерпва целият човек. В човека има много чувства, а не

само едно религиозно чувство. Той има много отношения, много чувства и много способности още, които трябва да развива. Истински религиозен човек е този, у когото има пълна хармония между чувствата, мислите и действията.

Сега мнозина от вас, щом чуят да се говори нещо научно, казват: „Това не се отнася до мене, аз не съм учен човек.“ – Как, не се отнася до вас ли? Че кой сте вие? – „Аз съм Иван Стоянов.“ – Ти, Иван Стоянов, сам ли тури името си, или други хора ти го туриха? – „Аз пък съм Петър Стоянов.“ – Ти също тъй сам ли тури името си, я ми кажи? Ами де беше ти преди хиляда години? – „Аз съм човек.“ – Човек ли, отде знаеш, че си човек? – „Ама аз мисля тъй.“ – Мислиш ли, отде знаеш това? Как мислиш, я ми кажи как става процесът на мисленето? Сега всинца казваме, че мислим. Ако ние, съвременните хора, мислехме, ако съвременните ученици на Окултната школа мислеха, животът ни щеше да се изрази в друга форма, а не в такава, каквата я срещаме днес. Някой път някои от вас мислят, че са много учени, че знаят много. Не, трябва да отидете в университета – там ще видите колко знаете. Казвате: „Съвременните учени хора са прости, ние, религиозните хора, много знаем.“ Някой път трябва да слушате някой професор от университета по геометрия и математика – да видите какво нещо е мислене, как развива той своята мисъл, как нанася той своите проекции. След като поседите малко и чуете тази строга математическа мисъл, вие ще излезете оттам сгъсени и ще си кажете: „Аз не зная нищо.“

За много работи вие мислите по същия начин. Седите сега и мислите за Бога, за ангелите, но де е Бог, де са ангелите – не знаете. Кой от вас знае де са ангелите? – „Ама аз мисля за тях.“ Че кой не мисли за ангелите? Това, че мислиш за ангелите, не представлява никаква строга, научна мисъл. Един ангел, за да бъде реален от чисто научно гледище, трябва да има някаква проекция на Земята. Защото и

всички ония точки в пространството, ако не могат да проявяват известна проекция във физическия свят, те не са реални за нас и не могат да съществуват. Ако някой от вас мисли, че е имал разговор с някой ангел, без да има никаква реална придобивка, той се самоизлъгва. Аз зная, че ангелите са много учени – те разбират висшата геометрия и математика тъй добре, че могат да ви осветлят върху някоя трудна задача за вас и ще ви помогнат да я решите. Стане ли това нещо с вас, разрешите ли някоя трудна задача, която сам не сте могли да решите, тогава ще ви кажа, че наистина при вас е идвал някой ангел. Как може да дойде един ангел тук, на Земята? – Той може да дойде във формата на някой жив човек: ангелът е вътре в него. Той може да дойде в сънно състояние при вас и вие сами да го видите. Или пък най-после може да възприемете една силна светлина в ума си, която да ви помогне да разрешите задачата. Значи ангелът може да ви въздейства по три начина.

Казвам сега: всякога трябва да имате една проекция във физическия свят. Само тогава духовните неща са реални, само тогава те оставят в нас неизличими черти. Например вземете търпението. На какво е проекция търпението? Вие ще ми дадете сега разни мнения. Аз не искам да давате мнения, ще ви кажа защо. Вие ще кажете нещо, но мнението ви може да не бъде право и тогава ще си кажете: „Що ми трябваше да говоря!“ Мълчете сега, това е наука. Учениците да мълчат! Търпението е известна разумна сила, която действа в Природата. Тя е най-първо качество на ума. За да се постигне известна идея, за да се приложи тя във физическия свят, има известни препятствия за нейното приложение. Следователно търпението е една сила, която ще донесе устой, една вълна на постоянство във физическия свят. Само така може дадена идея да се реализира. Можем да кажем, че ангелът е търпелив. Ако вие се намирате между свети хора, които живеят в любов, ще има ли нужда

от търпение? Имаш нужда от търпение, когато си между деца, между ученици. Например един учител разправя урок на своите ученици, но те не могат изведнъж да го разберат, да го запомнят. Какво трябва да прави той? – Трябва да има търпение, докато учениците му запомнят урока. Не са виновни учениците – техните умствени центрове още не са развити. При сегашните условия всеки човек има известни препятствия при развитието си. Търпението е черта, необходима за всички! То се подкрепя от закона на Любовта. Любовта в проявлението си в духовния свят е малка топлинка, която дава директива на търпението.

Когато човек обича, може да търпи. Някой казва, че само от любов човек може да търпи. Не, и без любов може да се търпи. Я си представи, че някой те преследва. Покрай тебе минават много твои приятели: всички викат наоколо ти, пеят, но ти мълчиш и търпиш. Защо? Защото ако речеш да извикаш, неприятелят това и чака – той те дебне. Значи от страх търпиш. Може да търпиш от страх, може да търпиш и от любов. Истинско търпение в света обаче е само онова, което се диктува от Любовта – то съгражда характер в човека. Такъв човек ако е търпелив, той ще е търпелив при всички условия на живота. Каквото и да му дойде, той ще каже: „Аз съм човек, трябва да търпя всички условия!“ Той ще оправдае постъпките на всеки едного и ще каже: „Този човек толкова разбира, затова постъпва така. Този ученик толкова разбира.“ Търпението е необходимо за нас, за да не харчим напразно своите сили. Тия разсъждения ви са потребни.

И тъй, в числото 100 вие имате проекция на плоскост. Числото 10 пък изразява индивидуален живот. Десет показва всякога двама души. Вие нали сте изучавали квадратурата на кръга? Казват някои: „В кръга има много точки.“ Но да имаш работа с много точки – това е трудна работа. Следователно математиците подвеждат кръговите движения в четири точки, както квадратите, и квадратът има само

четири опорни точки. Математиците определят тия точки, но те не могат да се определят точно, защото кръгът е неизмерим – но все-таки се приближават до истината. Те искат да приведат кръговите движения в квадрат, защото могат по-лесно да се справят със силите, които действат в квадрата. Квадратът – това е домът. Бащата има да се справя с квадрата. Той най-първо се разправя с жена си, двамата се спогаждат как да живеят. Жената е съдружник на мъжа, аз ще я нарека съдружник В. Двамата съдружници: А – мъжът, и В – жената, разпределят длъжностите си. Тия двама съдружници повикват после още двама в сдружението си. Вие ще кажете: „Не може ли да повикат още 4-5 съдружници?“ – Не, само двама трябва да повикат, повече от двама не може.

Ако ви напиша на четири места по едно: 1, 1, 1, 1 – какво представлява това? – Това са четири разни величини. Колко прави четири пъти по едно? – Четири. Мислите ли, че вие имате четири единици? – Не може да имате четири единици. Единицата сама по себе си е единица. Две единици не може да имаме. Единицата е само единица. Тя не може да се дели. Единицата сама по себе си е неделима в своето проявление. Тя може само да произведе резултати, които са делими. Затова всяка част от единицата е добре вече. Сега забележете колко мъчни са тия разсъждения, за да преведете единицата или други числа в живи сили. Какво е единицата като жива сила? Ами че вие, вашата душа е единицата. Никога вашата душа не може да се превърне в друго нещо. Ще кажете: „Как, нали един ден ще стана ангел?“ – Ангелът означава само служене. – „Ама като ангел нали светъл ще бъда?“ Светлината е само начин, по който ще се служи на хората. Представете си сега, че този ангел преди години е бил като нула, т.е. той е представлявал една свещ, затворена в един кръг, в нулата. Тогава той е светел, без да се проявява навън. След време капакът, който е затулял свещта, се вдига и светлината на

ангела, която беше затворена, сега се проявява навън. Ангелът, който сега се проявява, и първият, който беше затворен, не е ли един и същ? – Един и същ е. Ние наричаме първия ангел „ангел на възможностите“, а втория – „ангел на проявите“. Нали и вие някой път чувствате, че имате в себе си някаква възможност, нещо благородно, възвишено, някакъв идеален стремеж, някаква възвишена идея, но не можете да се проявите, затворени сте в себе си. Четете съчинение на някой учен човек, разбирате го и си казвате: „И аз мисля като него.“ Но речете ли да се проявите, не можете. Като него мислите, но не можете да се проявите – нямате условия. Вие сега не можете да напишете една геометрия. Каква геометрия бихте написали? Не казвам да напишете геометрия за първи или втори клас, но да напишете геометрия за българския университет. Или можете ли да напишете едно съчинение по висша математика като ръководство? Вън от това онези от вас, които са законници, които са завършили право, можете ли да напишете нещо по законите на Природата във връзка със законите на живота, да внесете новите закони, които да оправят човечеството? Вие имате обикновени закони в света, но това още не са закони на Природата.

В Окултната школа имаме за цел да преведем законите на Живата Природа тъй, че да започнем да действаме според тях, а не съобразно обикновените закони. Последните ние имаме вече на ръка. Ние искаме да намерим формите на природните закони, т.е. да ги направим проекции на своя живот.

Всяка мъчнотия – това е една проекция. Да допуснем, че вие искате да построите една къща. Това е вече проекция. Най-първо, каква е проекцията? Купувате двор от 400 квадратни метра, туряте основите на къщата, започвате да градите, но пари нямате. Ето първата мъчнотия! Хващате се за главата. Защо имате мъчнотии? – Защото вашата проекция се е проектирала вече на физическия свят.

Тогава някои ще кажат, че този човек не е трябвало да строи къща. То е друг въпрос. Въпросът сега е как може да се съгради тази къща при тия условия? Този човек като се мъчи, това показва, че има известни препятствия, които трябва да преодолее. Вие казвате, че на този човек не му трябва къща. Тъй както разсъждават хората, подразбирам, че искат да кажат: „На този човек не му трябва добър живот.“ Каква разлика има между тия две разсъждения? Значи на този човек не му трябва къща – едното разсъждение; на този човек не му трябва добър живот – другото разсъждение.

Не, започнеш ли веднъж да градиш къща, криво-ляво, с борчове, ще я довършиш. И като я довършиш, сам ще си кажеш: „Не трябваше да градя къща!“ Ще направиш сега друга проекция. Вие какво правите в такъв случай? Отивате при някой ваш брат, казвате му: „Братко, можеш ли да ми помогнеш? Градя къща, пък им трябват малко пари.“ Не му казвайте това, защото той ще ви отговори: „Като нямаш пари, защо си се наел да градиш къща?“ Отидеш при друг някой брат, помолиш го да ти услужи и той казва: „Що ти трябваше да градиш къща?“ – Това не са разсъждения. Ето какво бих му казал аз: „Братко, твоята къща е една определена величина, тя се намира на хубаво място, ще я ипотекираш в банката.“ Пък ако мога да му услужа, ще услужа, без да го питам защо се е наел да гради и тем подобни. Като ипотекира къщата си, той ще се намери пред три неизвестни: x , y , z . Ще започне с x , което показва, че къщата не е изплатена. Като вземе парите, ако разбира от търговия, ще види от какво най-много се нуждаят хората на пазара, ще вложи парите в такава стока и от спечеленото ще изплати къщата си. Ако пък не разбира от търговия и се наеме с такава работа, ще забатачи още повече и ще се намери пред две неизвестни. Къщата в този случай съвсем ще пропадне.

Тогава казвам: като влезете в религиозния живот, и вие забатачвате по същия начин като този, който гради къща. Започвате

един нов живот и след това, като дойдете до известно място, се спирате. Добрият живот се смята за градеж. Вие се въодушевявате, започвате да градите и сте почти на привършване. Остава ви само да измажете къщата и да А поставите врати и прозорци, но изведнъж я напущате, прекратявате строежа. По някой път това става и с ученика. Вие сте започнали някакъв градеж в Божествения свят, съградили сте нещо, но изведнъж изгубите вдъхновението си, казвате: „Аз не мисля вече, както мислех едно време.“ Онзи пък, който е съградил къщата, но не е поставил врати и прозорци, казва: „Нека къщата остане без врати и прозорци, да поизсъхне малко, защото тази къща е нещо нехигиенична за живеене. След 2-3 години ще я довърша и тогава ще вляза да живея в нея.“ Прав е човекът, след 2-3 години той ще може да се премести от едно място на друго, от старата в новата къща, както това често правят някои овчари. Те оставят своите колиби и отиват в нови. Такова нещо забелязваме и в някои религиозни учения. Вие започвате с една идея. Влезете в едно общество, започвате да градите, но оставяте градежа наполовина и отивате на друго място. Не, ще довършите работата си докрай! Ако ти сам не разбираш математика, никой не може да ти помогне. Най-първо ти сам трябва да имаш способности, да разбираш математика, тогава и помощта ще дойде отвън. Туй трябва всеки от вас да го схване. Способността трябва да бъде във вас, а помощта ще дойде отвън.

Сега вие градите живота си, нали? Докъде сте дошли? Аз уподобявам човешкия живот на къща. Де ще турите търпението? На какво го уподобявате? Ами Любовта на какво я уподобявате? Де ще я турите в тази къща? Ами на Мъдростта, на Истината каква форма давате? На кое място в къщата ги поставяте? Това са въпроси, върху които може да разсъждавате. Аз не искам да ги разрешите още тази вечер. Не мислете, че когато някой професор разправя на студентите за проекции, за плоскости, те всичко разбират! Професорът прави

сечения в една или друга страна, туря букви на чертежа – гръцки, латински – прави изчисления, съставя уравнения и т.н. Студентът гледа, мисли: не разбира тази работа. Отиде си вкъщи: решава, изчислява, докато най-после казва: „Сложна е тази работа!“ Дълго време се минава, докато студентът започне да разбира това, което професорът му е преподавал преди 3-4 години. Не се разбира лесно висшата математика. Студентът трябва да развива висшите си способности и чувства, с които да разбира тази материя.

Та ние сега се стремим да развием у вас висшите ви духовни сили. Те изискват време и пространство, за да могат да се проектират и да придобият един реален израз за нас. Аз смятам реалността само тогава за реалност, когато може да се проектира в нашия живот, да стане ясна, достъпна за нас. Щом стане ясна, ние можем с нея да манипулираме, да работим. Сега, да кажем, че между двама от вас като ученици има някакъв спор за пари. Единият има да дава, другият да взема. Този, който има да дава, има пари в себе си, може да ги върне на онзи, който има да взема, но си прави съображенията, че ако му ги върне, нищо няма да му остане в кесията. Затова казва на другия: „Имам пари, но не мога да върна твоите сега.“ – „Не, ще ми ги дадеш!“ Двамата започват да спорят. Защо се ражда спор? – Защото и двамата искат да задържат тия пари. Единият от двамата трябва да отстъпи.

Но има друг случай, дето няма задържане на пари, и пак се явява спор. Да кажем, че имаш един приятел, с когото си живял много добре. Но ти кажеш на този твой приятел една обидна дума и той става положителен. Веднага се яви спор, той казва: „Защо ми каза така?“ Първият спор лесно може да се изравни: ще му върнеш парите, но как ще се изравни вторият спор? Казвате: „Ще искаме извинение.“ Добре, някой път искате извинение, но спорът пак не се изравнява. Вземете пример от светските хора, вижте колко са умни те, как

изравняват споровете си. В първия случай те разрешават въпроса с лихва. Ти вземеш от някъде 10 000 лева с 10% лихва. За една година те стават 11 000 лв., затова след изтичане на този срок трябва да върнеш 11 000 лева. По същия начин ще разрешите и втория спор. Когато обидиш един свой приятел, няма само да му искаш извинение – това значи да му върнеш само парите, които си взел от него. Не, ще му върнеш и лихвите. Тогава как ще постъпите при възпитанието на вашите деца? Как ще ги възпитате? Мислите ли, че като ви говоря да бъдете добри, да обичате Бога, това ще упражни голямо влияние върху вас? Туй са идеи, които трябва да се приложат, за да имат сила. Аз трябва да разбирам онзи основен закон, според който когато говоря на някой човек, най-първо трябва да си го представя във физическия свят, да си представя неговата форма, за да схвана по какъв начин мога да проектирам върху него невидимата енергия. Такъв е законът. Или, казано на съвършено практически език, трябва да зная каква нужда има този човек в даден случай.

Сега да вземем друг случай. Вие имате един добър приятел, с когото сте учили заедно в отделенията, в гимназията и в университета. Вие сте били добри приятели, прекарвали сте много добре, имали сте отношения повече от братски. Един ден вие забелязвате, че вашият приятел не е същият спрямо вас, променил се е нещо в чувствата си спрямо вас. Как ще си обясните, от какво е произлязла тази промяна? Има нещо, което липсва в чувствата ви, има един минус. Ще кажете, че вашият приятел е нещо болен или неразположен. Да, ако тази промяна е временна; но ако тя е постоянна, как ще си я обясните? Защо обича той друг някой повече? Как е възможно този, с когото сте били заедно в отделенията, в гимназията и в университета, да се измени, да влезе друг някой като клин помежду ви и да превърне този малък знак плюс на минус?

Защо той обикна другия повече? Сега вие ще ми кажете: „Да оставим настрана тия неща!“

Някой ден вие имате голям стремеж към Бога, казвате: „Готов съм за Бога всичко да жертвам.“ Но на другата сутрин ставате и казвате: „Дали съм на правия път?“ Вашият стремеж към Бога вече не е същият, вие не сте готов да жертвате за Него всичко. Защо? – Станала е някаква промяна във вас. Вие сте били беден и всеки ден сте се молили на Бога Той да ви помогне да излезете от това трудно положение. Бог ви помогне да излезете от сиромашията и вие успявате да стане пръв министър в България. Преди да станете министър, всеки ден ходехте в църка, свещи палехте, но сега, като министър, вече не ходите в църква, свещи не палите. Бога забравихте и за свое оправдание казвате: „Много работа имам, и то важна работа!“ По-важна работа от тази, да се помолиш на Бога, няма – но ти си забравил Господа. Ти мислиш, че си се осигурил вече, затова не се молиш на Господа. Защо стават тия работи? Вие ще кажете: „Това е в реда на нещата, такава е човешката натура. Това е пътят на неговата еволюция.“ – Не, това са несмислени приказки. Висшата математика и геометрия не търпят такива предположения. Това са вероятности, които трябва да докажете. Кое е вярното обаче, кои са причините за това? – Този човек, който постъпва така, никога не е имал любов към Бога. Той е един лицемер – нищо повече! Човек, който във време на сиромашия е религиозен, а във време на богатство се изменя, аз смятам, че той няма любов. Но когато един човек при най-голямото си богатство е религиозен, а когато е сиромаш, не се моли на Бога да му отнеме сиромашията, аз смятам, че у този човек има истинска любов към Бога. Такива хора са истински религиозни. Ако се молиш на Бога, когато си в сиромашия, всеки може да каже, че сиромашията те кара да се молиш. Сиромашията е един остен. Ако се молиш на Бога, когато си богат, това показва, че любовта ти към Бога те кара да

правиш това. Ние казваме, че светът ще се оправи не от сиромасите, не от простите хора, но от богатите, от учените хора.

Сега мнозина ми казват за някоя мисъл: „Учителю, тази мисъл, която ни каза, не ни е ясна.“ Аз съм ви казал много мисли, които ви са много ясни, но те нямат проекция. Ако взема да нахвърлям картини върху платното на кинематографа, мислите ли, че те са ясни проекции? Най-първо, нещата в кинематографа са лъжливи: поне 10% от туй, което кинематографът дава за вярно. Преди всичко образите на хората там са черни, не са в естествената си форма, а вие гледате картините и казвате: „Колко е хубава тази картина!“ Второто положение е, че работите на кинематографа не вървят по един естествен път. Там всички събития се развиват извънредно бързо. По някой път и ние въртим колелото на живота тъй бързо. Обаче нещата в Живата Природа не се случват така. Всички Божествени работи трябва да стават тихо, спокойно, без никакъв шум. Има ли шум в една работа, тя е човешка. В Божествените работи няма абсолютно никакъв шум. Щом вие скърцате много със себе си, щом вдигате много шум, тази работа е човешка. Дойде някой, казва: „Замъти ми се главата!“ – По човешки мислиш. Дойде друг, казва: „Мене от нищо не ме е страх!“ – По човешки разсъждаваш. Трябва да знаеш, че начало на Мъдростта е страхът Господен. Страхът е една сила, необходима за развитието на всеки човек. Само че друга една сила има в света, която може да замести страха. Тя е Любовта. Ако човекът няма любов и няма страх, всичките нещастия ще дойдат в дома му. Ако е страхлив, може да се предпази, да не дойде нещастieto в дома му. Казват: „Страхът е една производна величина от други някои сили, а именно от предпазливостта, от голямото внимание да се спазват Божествените закони в света.“ Страхът не е нищо друго освен внимание на човека към своите постъпки. Като ученици аз искам от вас да разсъждавате трезво.

Във всички съвременни окултни школи има една опасност, тя е следната: всички бързат да свършват по-скоро. И в света действа същият закон. Не, това не е право. Като влезете в света, вие трябва да имате положителна наука, като инженерът, който прилага своето знание. Сега с едно малко усилие върху себе си вие можете да добиете това, което ви липсва. Липсата, недоимъкът всякога показват посоката, към която се стремим.

Човекът всякога се стреми към това, което няма, а не към това, което има. Това, което има, той го оставя настрана, то му е като тил, а това, което няма, представлява за него обект, към който се стреми. Богатият оставя богатството си настрана, казва: „То ми е на ръка, но друго ми трябва мене.“ Това, което няма – към него се стреми той. Следователно всеки от вас трябва да се стреми да добие следните качества: да разсъждава правилно, да мисли правилно, да пее правилно, и то музикално, да говори образно, да знае реда и порядъка на нещата, които съществуват в Природата, да има голяма досетливост, да разбира човешкото естество, да бъде милосърден, да знае да се моли, да обича Бога, да има вяра, надежда, да бъде справедлив – ред качества трябва да придобие той. Това е човек. Засега човекът е къща, която се гради и дълго време още ще се гради. Векове ще минат, докато тя се съгради тъй, както трябва, че да влезем да живеем в нея. Докато се съгради тази къща, ние ще живеем на Земята, ще доставяме материал за нейното съграждане. Всеки от вас, който работи, ще доставя градиво за своята къща.

Туй е положението за този, който иска да бъде ученик, а за онзи, който иска да живее според своите чувства и настроения – това е друг въпрос. На ученика се позволява да играе само след като знае уроците си; на ученика се позволява да напусне училището само след като е завършил своята наука. Само тогава неговите учители ще му помагат да се прояви в своята определена работа. Ако той напуска училище,

без да е завършил, той не е от добрите ученици... Той трябва да завърши! Ученикът, като започне една школа, трябва да я завърши. В университет ли следва, по логика например – да завърши! По естествените науки ли следва – да завърши! По математика ли следва – да завърши! Каквато наука и да следва, дето и да следва, каквото и да захване, да се стреми да го завърши. Не е въпросът, че в тази работа ще придобие много нещо, но това са стъпала, това е съграждане на неговия характер, придобиване на стабилност в живота. Днес някой му каже едно – и той тръгне подире му. Утре друг му каже друго нещо – и той тръгне подире му. Не, ученикът трябва да има и свой възглед. Той не трябва да проявява своя възглед в Школата, а вън от Школата. И след като придобие това знание, ще приложи всичко, което е научил.

Какво е приложението на живата геометрия в живота? Ако някой от вас е малко нетърпелив, нервен, сприхав, добре е да се занимава с геометрия, да размишлява поне по един час на ден върху някои геометрични истини, да решава задачи, да прави чертежи и изчисления. Вземете 2-3 правила от математиката, работете върху тях и ще видите, че в кратко време ще придобиете малко търпение. Математиката изобщо представлява добър метод за придобиване на спокойствие на духа. Онези, които имат голямо спокойствие, те може да се занимават с музика. Ако музиката не се вземе заедно с геометрията и математиката, тя развива излишни чувства и човек започва да се афектира. Слушал съм някои пианисти, у които има изобилно чувства, но те не свирят правилно. Защо? Те, като свирят, толкова много се въодушевяват, че започват да си представят голяма аудитория, много слушатели, голям успех и т.н. Не, ако аз свиря като музикант, ще изпъдя всички слушатели от ума си и ще остана само аз, ще свиря само за себе си – никого няма да допусна до себе си. Това е музикант. Отвън може някой да ме слуша, но в моята аудитория ще

свирия само за себе си. Това е истински музикант. Сам със себе си ще останеш! Учиш ли за хората, свириш ли за хората, подвизаваш ли се за хората, свършва се твоята работа.

Та казвам: за себе си всеки ще работи! Като останеш сам в себе си и произведеш ефекта на музиката върху душата си, ти разбираш вече малко от музика. Като си служите с музиката и с математиката в живота, вие ще проучвате себе си и ще можете да си въздействате. Като се намериш някой път в трудно положение, ще си кажеш: „Чакай да видя де се е проектирала тази точка от пространството.“ Да кажем, че някоя точка се е проектирала върху вашите лични чувства. Вие ще разберете каква е силата на тази проекция и ще можете да си въздействате. Друга точка се е проектирала в чувствата на стомаха ви. Тия са двете главни проекции, но има и трета, която може да се проектира върху друга някоя точка, например в областта на надеждата, когато очакваме нещо. Това са все проекции. Какво се образува между тези сечения? Щом започнем да мислим за плоскостите, които съществуват в геометрията – езикът на ангелския свят – все ще мине някой ангел покрай нас и ще ни даде известно изяснение, ще добием вътрешна стабилност, ще ни даде вътрешна утеха. Важните въпроси, които имате да разрешавате, по този начин ще се решат по-лесно, отколкото ако не се занимавате с геометрия.

Упражнение: Ръцете отпред на гърдите. Туй е едно естествено положение. При това положение на ръцете изговорете: „Искам да се прояви онова, което е вложено в моята духовна натура!“ Разтворете сега ръцете си настрани, хоризонтално. Тъй поставени ръцете настрани – това е едно неестествено положение. То означава: „Какво искате вие, да ме мъчите ли?“ Щом това положение не е естествено, какво положение трябва да заеме човек? Поставете сега лявата си ръка на гърдите, а дясната ръка напред, със събрани пръсти. Туй е спасително движение, то разрешава въпроса. Това са същевременно

проекции във висшата геометрия. Тъй поставени двете ръце, това са две проекции. Движенията, които правите, зависят от вашата разумност, от вашата воля. Всяко движение се определя съобразно силите, които действат в човека. Когато някой човек не е правил упражнения, може да се атрофира. Тогава той заболява, започва да си гърчи ръцете, да гърчи краката си, врата си, и по този начин той ще направи толкова движения, колкото са необходими за събуждане на енергиите в неговия организъм. И след като направи определеното количество движения, Природата казва: „Стига му вече на това дете, освободете го!“ Освобождават го и той оздравява.

Ръцете отпред на гърдите! Изговорете следната формула: „Ще направя всичко, което моето сърце може да направи.“ Поставете ръцете си хоризонтално, настрани. Под думите „всичко, което моето сърце може да направи“, се подразбира всичко онова, което Бог е вложил в сърцето ми. Значи повторете сега формулата: „Ще направя всичко, което Бог е вложил в моето сърце.“ Коя формула е по-добра? – Втората.

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Тринадесета лекция 7 януари 1925 г.

ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СЪСТОЯНИЯ НА ЖИВОТА

Размишление

Бе прочетено резюме върху темата *Отличителните качества на човешката и на Божията Любов.*

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Отличителните черти на ума, сърцето и волята.*

За следния път ще пишете върху темата *Отличителните черти на силата и на материята.*

Който може да пише върху този въпрос, нека пише, а който не може, нека си помисли малко. Ще ви запитам сега: какво се подразбира под думата *проекция*? Тя не е българска. В тази дума се среща сричката *ек, еко*, което означава отзвук, отклик на нещо. Проектирам – значи отправям се към нещо. Англичанинът употребява думата *сей*, която значи „кажи на мене“. В българския език пък имаме думата *сее*. Значи българинът се отправя към земята. И в единия, и в другия случай това изразява активност, действие. Да сее нещо или да каже някому нещо е почти едно и също, само че в единия случай се говори на земята, а в другия случай се говори на човека. Първоначалният език е включвал всичко в себе си. Сегашният език включва формите, той е изгубил две свои качества, а именно съдържанието и смисъла. Всички трябва да се стремим да се върнем към първоначалния език, който наричам Божествен, или език на ангелите. Какво се разбира под думата *проекция*?

Отговор: *Тя е латинска дума и буквално означава „хвърлям“.*

Какво е човекът на Земята? Проекция ли е? Щом е проекция, тогава де е неговата точка, от която се проектира? Един математик

трябва да знае за себе си отде се проектира. Например учените трябва да знаят от коя точка се проектира Слънцето, което изпраща своята светлина. Ако всеки човек е проекция, де е тогава неговата реалност, от която се проектира?

Отговор: *Човек е сечение, а отделните му части представляват проекция.*

Разбрано ли е това? – Не е разбрано. Не мислете, че човек не може да разбере неразбраните неща. Неразбраните неща са всъщност разбрани, само че те не могат да се изкажат. Например вие закусвате хляб с мед. Не го ли разбирате? – Разбирате го, но не може да го обясните, не знаете съставните му части. Неговите отличителни черти, неговата сладчина вие разбирате и можете да направите различие. Следователно какво нещо е медът вие знаете, без да знаете състава му и други неща за него. Значи без да знаете подробностите на нещата, вие знаете тяхната същина.

Вие, като седите сега, правите известна проекция. Какви проекции имате? Всеки от вас си има проекция. Допуснете, че се образува едно общество. Какво ще представлява това общество? – Сбор от проекции. Всички тия хора говорят за хармонията. Думата *хармония* означава още и съзвучие. Например в колко плоскости, в колко свята функционират седемте музикални тонове? – В един свят, нали? В какво седи съзвучието на два тона?

Отговор: *В съотношението на вибрациите.*

Когато два тона се допълнят, образуват съзвучие; когато два тона не могат да се допълнят, ражда се дисонанс. Всички вие имате подобни възгледи за живота, казвате: „Трябва да бъдем добри, трябва да бъдем истинолюбиви, трябва да живеем в хармония.“ Вие казвате, че трябва да бъдете добри, но не можете да проявите тази доброта. Не че я нямате вътре в себе си, но не можете да я проявите. Имате желание да рисувате, имате разбирания в това направление, но не

можете да рисувате. Обичате музика, но не можете да свирите. Какво показва това? – Че човек има известни дарби, но не може да ги прояви. Изисква се известно усилие, за да прояви тези дарби.

От какво произтича противоречието? Вземете например една елипса, която да представлява едно живо същество.

Едната страна на това същество може да стане положителна, другата – отрицателна. Ако при това живо същество дойде друго някое и се докосне със своята положителна страна до положителната страна на първото, непременно между тях ще се роди дисхармония, те ще се отблъснат. Ако обаче второто същество се докосне със своята положителна страна до отрицателната страна на първото същество, те ще се привлекат. Това са прости физически сили, които действат помежду си. Всеки човек представлява от себе си една такава елипса, около която има и втора елипса. Ще направя мисълта си малко по-ясна. Допуснете, че вие отваряте магазин близо до един богат търговец, който има много клиенти. Вие започвате да търгувате със същите стоки, каквито продава и вашият съсед. Какво става? – Веднага между тебе и него се ражда състезание. Той не е доволен от твоето съседство. Но ако този богат търговец има син, а ти си учен човек или художник и пожелаеш да учиш сина му, той непременно ще бъде доволен от теб и тогава ще се разговаряте приятелски. Той ще ти каже: „Аз искам вие да ме посещавате често.“ Ще кажеш: „Да, той има интерес от мене.“ Не, в дадения случай вашите интереси съвпадат. Как?

Ще ви определя това по следния начин: вие като учен живеете в един по-висок свят. В този свят се образуват друг род мисли, чувства и действия, които попадат, отразяват се добре върху този търговец. Когато човек се развива физически, около него някой път се образува един тъмен кръг или един полукръг от влиянието на отрицателните мисли и чувства в него. Такъв човек остава нещастен и каквато работа

да започне, не му върви. Ако влезе в училище да учи, скоро го напуска. Ако захване да чете или да пише някоя книга, скоро я оставя наполовина. Започне някоя търговия – всичко изгубва в нея. Не му върви. И най-после този човек казва: „Преследва ме нещо.“ Защо? – Защото той не постъпва съобразно този велик закон на Природата. Разбира се, тази идея е отвлечена. Кои идеи са отвлечени? – Които не се виждат. Ако вие не сте страхливи, то като се наблюдавате, има един начин, по който можете да наблюдавате най-напред едната част на вашето тяло, а после и другата част – ще можете да забележите тия тъмни кръгове, които се образуват отвътре и отвън на вас.

Когато в човека съществува една Божествена идея, тя всякога му дава сила и възможност да преодолее мъчнотиите, в които живее, тъй както в кораба се намира вътрешна сила, която преодолява вълните на морето. Така и всеки човек, запасен с Божествена енергия, преодолява мъчнотиите. И ние, както корабът, по същия начин пътуваме в един свят, в който има мъчнотии. Този свят е воден, следователно в него стават пертурбации. Неорганизиран е този свят. Сега ние минаваме през една велика фаза на своя живот – ние се намираме в морето, но не можем да живеем там – трябва да излезем на суша. Докато излезем на сушата, още дълго време има да пътуваме в този кораб, на който веднъж сме се качили. Мъчнотиите, които срещаме в живота си, са естествени, затова не питайте защо идват мъчнотиите.

Всяка идея има свой отглас в света. Питам тогава: заслужава ли да съществуват тези идеи, които ние срещаме в света? – Не заслужават, понеже те са проекции. При това в света има много неправилни проекции. Когато един учител започне да учи малките деца да пеят, каква е тяхната песен, каква е тяхната музика? Те вземат невярно тоновете. Учителят трябва дълго време да настоява, докато тия деца усвоят песента и започнат да вземат вярно тоновете. Питам: ако вие възпроизвеждате това детско пеене на фонографската плоча,

какво ще излезе? – Ще имате пеенето на едно дете, което прави усилия да пее добре. Какъв смисъл ще намерите в тия неверни тонове? – Ще имате един начин, един път на усилие, по който е минало това дете. Питам: един ден, когато това дете завърши своето музикално образование, нужно ли му е да се връща към неверните тонове, които някога е вземало? – Не му е нужно. Същото е и с нас: няма защо да се връщаме назад, да гледаме на нашите погрешки. Погрешката си е погрешка. Ама защо е направена? „Защо, за какво“ – както и да се обяснява, тя е направена. Единственото нещо е, че погрешката трябва да се поправи.

Значи туй, което е необходимо за нас на първо място, е, че всички трябва да бъдем умни. На второ място, всички трябва да бъдем разумни. Да бъдем умни – подразбирам да имаме в ума си вложени всички способности, чувства и сили, с които можем да работим. Да бъдем разумни, значи да знаем как да употребим в даден случай тия способности, чувства и сили. На трето място, трябва да имаме морален или духовен устой на живота. Цялата сегашна наука почива върху тия принципи. Онези учени хора, които правят открития, са високо надарени. Те не са прости хора. Те разбират духовната наука. Някои от тях отдавна са минали тази Школа, която вие сега минавате. Затова те могат да правят такива открития. Казвате: „Проста работа е това!“ Питам ви: вие виждали ли сте какви са сложни тия математически задачи, с които работи някой математик?

Някои религиозни хора мислят, че лесно е да се разберат с ангелите. По какво се отличава един ангел? Един ангел се отличава по това, че той може да разреши най-сложните математически задачи. Ако му дадеш една задача, например колко атома има във Вселената, той веднага ще я изчисли. Ако му дадете да реши друга някоя задача, например да изчисли живота на някой човек в най-големи подробности – кога се е родил, кога ще умре, какво и кога ще

преживее – всичко това той ще може да изчисли в най-големи подробности за всеки час, за всяка минута и за всяка секунда. Има известни формули, по които може да се изчисли всичко това. Обаче дадете ли такава задача на някой съвременен учен математик, той няма да я реши. Има адепти, учени хора, не от най-видните математици, които са писали учебници, работили са, но не са в състояние да разрешат една такава задача. Но дайте такава задача на един от онези учени, които учебници не са писали, на които името не е известно на Земята, те ще я разрешат. Аз бих казал, че учен човек е този, който знае какво ще му се случи в живота, за да го използва. Например, когато Йосиф беше в Египет, той знаеше всичко, каквото щеше да му се случи. Египетският цар сънува един сън, но никой от неговите умни и учени хора не можа да го изтълкува. Йосиф го изтълкува. Туй, което каза, така и стана. Той не само че можа да го изтълкува, но същевременно даде проект, план, по който може да се спаси Египет. Умът и разумът на човека са необходими, за да може да си помага в мъчните минути на живота.

Сега въпросът беше за Любовта. Като казвам, че Любовта не трябва да има обект, вие ще кажете: „Тогава на човека нищо не му трябва.“ Да нямаш обект в Любовта си – разбирам да не правиш материалните образи цел в живота си. Материалният образ трябва да съществува само като първостепенно, второстепенно, третостепенно, ... десетостепенно условие на живота ти, нищо повече. Трябва да знаеш, че неговата цена е временна, той е само едно условие. Преди милиони години ти си имал форма на животно, имал си рога, копита и опашка – в такава къща си живял. Ако сега ти се каже, че някога си живял в такава форма, в такъв образ, казваш: „Нима аз съм имал опашка?“ – Да, този образ е бил само условие за твоя живот. Тогава си имал нужда от опашка, рога, копита, но сега се намиращ в нов образ, с ръце и крака, с по пет пръста на тях, с мозък, много хубаво устроен,

и т.н. Туй е едно друго условие за тебе. Може би след 2-3 милиона години пък ще се намериш в друга някаква форма. Тогава ти ще бъдеш пак същият човек с някакъв плюс отгоре, както при сегашните условия си човек без по-раншните си рога, копита и опашка. Рогата изчезнаха отвън, а влязоха вътре. И сега човек носи рогата си отвътре и не ги показва постоянно, а само когато има нужда от тях. Казват за някой човек: „Показва си рогата.“ Значи у човека има някъде скрити рога и само при известни случаи ги показва. Буквално ли да вземем този израз – „показва си рогата“? – Не, разбира се. Силата на рогата не седи в това, че някой ги носи на главата си, но силата им се показва в това, доколко могат да прободат. Рогата са едно условие, чрез което може да се покаже силата. Тъй е и с тялото. И то е едно условие. Умът и сърцето в съвременния човек са също тъй условие. Човек не трябва да ги прави цел в живота си – тия неща още утре може да се изменят.

За в бъдеще умът на човека ще се увеличи. Грамадна разлика съществува между ума на един човек и ума на един ангел. Разликата е почти такава грамадна, каквато между ума на един човек и на една жаба. Тогава какъв смисъл има да се хвалиш, че имаш ум? – Да, можеш да се хвалиш, колкото искаш, между жабите и между хората даже, но дойдеш ли да се сравняваш с ума на ангелите, ще туриш всичкото смирение, което можеш да намериш в себе си. Дълго време ще чакаш, докато твоят ум стане като техния. Отде произтича човешката гордост? – Човешката гордост произтича от това, дето човек мисли, че знае много, че той не е като другите хора, че неговият ум е много положителен, че знае всичко, и т.н. При това задайте му един от въпросите: какво нещо е Сириус или какво нещо представлява съзвездие Орион, или какво нещо е Северната мечка, Голямата мечка, Малката мечка, и вижте какво ще ви каже. Нали имате знания, кажете какво има там? – Не, човек трябва да каже на

себе си: „Чакай да видя – какво зная аз?“ Като си задавате тия въпроси, у вас ще се родят подтици за правилна мисъл. Смирението всякога дава на човека благодат, да мисли отвътре. Смирението е условие за развиване на ума в човека. Човек винаги трябва да съзнава, че има възможности за развиване на неговия ум и на неговото сърце.

Ще ви задам един въпрос: какво искате да постигнете сега на Земята? – Това е един интимен въпрос, но задайте си го вие сами на себе си. Какво иска да постигне онзи, който отива на училище? Някой напуска училището преждевременно. Казват за него: „Той излезе от училището, не го харесва.“

Кой губи в този случай – този, който напуска училището, или самото училище? Ако някой напусне училището, губи ли нещо? Ако друг учи в училището, печели ли нещо? – Който учи, той печели всъщност. Професорите, учителите, които са в туй училище, печелят ли нещо? – Те може да имат материална печалба, но учениците завършват – те ще благодарят, че са завършили, че учителите са ги учили. Тези, които не са завършили, казват: „Учихме в училището, но не можахме да свършим.“ Трябва по някой път да се връщате в училището, което сте завършили. След като завършиш, назначат те професор някъде или учител. В училището можеш да бъдеш в положението на човек, когото учат, или в положението на човек, който учи другите – две фази има значи.

И тъй, Земята е училище. Като завършите това училище, някои ще го напуснат, а други ще останат в него като професори, с доста съблазнителна заплата. Тогава вие ще учите тези, които ще идват в училището. Питам: ами онези, които няма да станат професори, къде ще отидат? – В Школата няма да бъдете повече, защото няма да има място за вас. Тогава къде ще отидете? Това са упражнения за ума, които често трябва да правите. Ще седнеш някой път на едно място и ще се запиташ: „Като свърша училището на Земята, къде ще отида?

Ако стана професор, осигурен съм на Земята, но нямам това щастие. Подадох заявление – не ме приеха. Къде ще отида сега?“ Вие сега ще си кажете: „Тогава ще отидем на Небето.“ В английски език думата *небе* означава още и пристанище. Съчетанието на тия две думи случайно ли е, или има за това някаква причина? Аз бих желал някои от вас да проучват филологията, да знаят произхода на думите. Често, след като говориш на българина много чудни работи, той цъка. Отде е произлязъл този звук? Това цъкание произлиза от вземането на въздуха вътре в устатата. Интересни са условията, при които се е образувал тоя звук. Той все-таки ще е произлязъл от някое племе на далечното минало. Те се намирали при особени условия на живота и българите, които са живеели при тях, са възприели този слог. Сега той минава в речника като междуметие, като възклицание, като израз на учудване.

Когато влизате в един клас като вашия тук, има една опасност, която седи в това, че обобщенията, които се правят, са много силни. Знанието се предава повече чрез обобщения. Мнозина от вас ще си съставят понятие, че знаят много, и ще дойдат до положението да казват: „Туй, което се говори тази вечер, аз го зная.“ – Не, това е една обща идея, обща разработка на въпроса, а вие трябва да го проучите и приложите.

Ще изясня мисълта си. Да допуснем, че вие имате приятел, когото срещате като обикновен човек: в едно незавидно положение, в една проста форма. Вие не проявявате почти никакъв интерес към него и казвате: „Обикновен човек е този мой приятел, говори обикновени работи – аз го зная, познавам го добре.“ Вие не се занимавате с този човек, като че никаква полза не може да ви принесе. Казвате: „Умът на моя приятел не е много развит.“ След десет години обаче този човек става учен, виден професор, знаменит лекар. В това време заболява дъщеря ви и вие отивате при този прост

човек, викайте го да лекува вашите близки. Вашите отношения сега ще бъдат ли същите, каквито при първата ви среща? – Няма да бъдат същите. Защо? – Той вече е друг. Питам: това, което той сега проявява, в него ли беше, или после го е придобил? Ето, тук се изискват правилни разбирания, тънка мисъл. Има неща, които ние придобиваме, но има неща, които са в нас, придобити са, но трябва да се разработят.

Изкуството на един художник в боите ли е? – Изкуството на един художник седи в съчетанието на боите, а не в самите тях. Боите са купени оттук-оттам, но съчетанието, което той прави, е негово. То е субективно, но в него се крие гениалността. То е невидимо, но в невидимото е великото. Музикантът е велик не със своя инструмент, който издава тоновете, но със съчетанието на тоновете, което той прави. Тоновите не са негови, но съчетанието на тия тонове е негово. Следователно така и вие трябва да правите разлика между това, което е ваше, и туй, което вие можете да съчетаете. Ваше е онова съчетание, което може да направите между една добра ваша мисъл и едно ваше желание. Защото доброто, което може да направите, не е ваше. Ваше е само съчетанието на условията. Мнозина хора могат да направят едно и също добро, но за даден случай аз съм единственият човек, който може да направи това добро – никой друг не може да направи същото добро при същите условия. Моята гениалност седи в това, че аз съм първият човек, който има такъв прозорлив ум, та да бъде точно на това място, дето някой човек се нуждае от моята помощ. Ако аз отида втори, след като друг е направил доброто, в това няма никаква гениалност. Това всеки може да направи. Като казвам да направиш туй, което никой не може да направи, подразбирам ти да си толкоз прозорлив, че да си пръв на мястото, дето трябва да направиш това добро. В това именно седи твоят прогрес, в това седи твоето повдигане. Това значи да не изгубиш нито един случай, който ти се

дава за развиване, за усъвършенстване или за проявяване на своята душа.

В беседата, която държах в неделя, казах, че съвременното изкуство не е нищо друго освен едно цапало. Колко трябва човек да бъде внимателен в езика си, за да не се тълкуват нещата криво! Които от вас са художници, като чуят това нещо, ще си кажат: „Учителя има предвид нас, нашето изкуство, иска малко да ни постегне.“ – Не, аз говоря принципиално: искам да обърна внимание на това, че изкуството не седи в боите, които се турят на платното. Боите са едно цапане само, а истинското изкуство е в съчетанието на тия бои. Цената на една книга не седи в черните букви, напечатани върху нея, но в съчетанието на тия букви. Те са символи. Тия думи са черни, но като прочетете съдържанието на книгата, казвате, че тази книга е отлична. Значи изкуството не е в боите. Всеки художник трябва да влага в своите картини нещо духовно. Само духовният човек може да влага нещо духовно. Духовното е невидимо. Който не може да чете, както трябва, той не може и да разбира. И в изкуството има четене. За да разбереш изкуството, трябва да знаеш азбуката му. Щом схванеш идеята на художника, ще разбереш и картината му. Следователно там, дето може да се схване и разбере идеята, това е вече изкуство, а не цапало.

И тъй, зад материалната, видима страна на картината, се крие идеята. Същото се отнася и до човека. Материалната страна на човека не е самият човек. Ако мислите, че човекът е това, което виждате, лъжете си. Вътре в човека има скрито друго нещо. Ако можете да прочетете в скритото лице, в скритите очи, в скрития му нос, в скритото чело – там ще видите скрит истинския човек. Невидимото в света е хубавото, красивото. И благодарение на това, че този човек е неуловим, той не може да бъде роб на условията, понеже е нематериален. Той всякога може да се изплъзне. Ти можеш да го

държиш в робство, докато е свързан с дадени условия, но излезе ли извън условията, той е свободен. Така трябва да мислите. Ако вие мислите, че сте духовни, че сте независими от материалните условия, изведнъж ще се почувствате свободни. Например аз мога да живея с една хапка хляб на ден. Кога? – Когато зная как да използвам скритата сила, ако зная как да развия тази възможна сила в тази хапка хляб; но ако не мога, тогава ще ми трябва цял килограм хляб, както и на всички други хора. Значи мога, но само при знание. Малкото при знание е възможно и е много, а многото при незнание е невъзможно и малко. Тъй щото когато човек иска много, той е невеж, а когато иска малко, той е учен човек. На духовния човек му трябва малко, но той изважда много нещо от това малко.

Де ще се намери човекът в малкото нежно чувство? Според мен човекът седи в малкото, в деликатното нежно чувство, а не в големия поток на чувствата. Човекът не е нещо грамадно, той е нещо много малко, което се движи с такава грамадна бързина, че едновременно може да бъде навсякъде – може да проникне през всички светове. Затова някой път туй чувство се изгубва. Някой път почувстваме в себе си нещо като светкавица, което веднага изчезва, защото ние сме обърнали в това време вниманието си към материалния свят, заети сме с някои много груби работи: мислим, че те са необходими за нас. Не, материалните неща са само условия за нас. Ти като човек трябва да познаваш себе си. В тебе е малкото чувство. Теософите казват, че човек бил някаква голяма аура. Не е така. Аурата на човека представлява такава илюзия, каквато и тялото му. Добре, ако взема една запалена клечка кибрит и я въртя бързо, тя ще образува около себе си един огнен кръг. Питам: целият кръг огнен ли е? Клечката в този кръг ли седи? – Не. Движението на тази клечка в кръг представлява възможностите на движение на клечката и показва бързината на нейното движение.

Сега ако ви кажа, че Земята не е толкова голяма, колкото си я представяме, какво ще разберете? Земята е много малка, но се показва голяма вследствие на бързината, с която се движи. Земята е толкова малка, че и едно дете може да я вдигне с пръста си. Как ще ме разберете? – Това не може да се разбере. Ето как се разбира тази идея: голяма е силата на Земята, а не количеството на материята. Да, силата на Земята е голяма, но силата на Слънцето е още по-голяма.

Вие ще кажете: „Сега разбрахме това.“ Това обаче са математически вероятности, които трябва да се докажат, за да се разбере каква идея крият в себе си. Какво се подразбира под думата *движение*? Като ви зададох темата *Сила и материя*, подразбрах да определите отношенията между духовното и материалното. Материята има форма, а силата няма форма. Тогава как може силата, която е нематериална, да има допирни точки с туй, което е материално? С този въпрос от хиляди години насам са се занимавали най-видните философи в Индия, в Египет, в Сирия, във Вавилон, в Палестина; и съвременните учени се занимават, но той още не е разрешен. И след хиляди години още ще остане неразрешен. Дори и след като хората завършат своето развитие на Земята, пак ще остане неразрешен. По човешки този въпрос може да се разреши, но не и от всички гледища. До известна степен ще се разреши, но не и всестранно – все ще остане една част от него неразрешена. Когато се решава една задача, всякога в нея остава един елемент неразрешен. В неразрешеното седи бъдещето. Това значи, че за в бъдеще ще го разрешим.

И тъй, вие трябва да мислите, да бъдете смели и решителни, да не ви е страх от нищо. Един ученик, като се разговаряше с мене, ми каза: „Учителю, мен не ме е страх от тебе.“ Че аз не съм мечка да те е страх! Аз не искам да ви плаша. Каква радост ще ми причини това, че се страхува от мене? Дали се страхува, или не, за мен е безразлично.

За него не е добре, ако се страхува. Друг е въпросът, ако той по симпатия може да ми подежда със своя страх или със своето безстрашие. Страхът произтича всякога от материални обекти – нищо повече.

Вие трябва да имате правилни схващания за Бога. Бог обича хора, които мислят. Той казва: „Елате да разсъждаваме!“ Вие казвате: „Не ни трябва разсъждения!“ Турците казват: „Не му търси края!“ То значи: „Седем ката нагоре, седем ката надолу – не трябва да се мисли повече.“ – Не, ще мислим, и то разумно ще мислим, но няма да разрешаваме задачите. Казвам: започвайте, но не свършвайте. Ще кажете: „Това е едно противоречие. Как да не свършваме?“ Като казвам да започвате, но никога да не свършвате, подразбирам във вас да остане един вечен импулс към знание, което всеки ден да се разширява. Да не дойдеш до най-високото положение и да кажеш, че няма какво повече да се учи. Някои от вас мислят, че няма повече добродетели, че не могат да станат по-добри. Че ти не знаеш още какво нещо е Доброто. Ти си добър като човек, но като ангел още не си добър. Пък ако си добър като ангел, не си добър като архангел. Пък ако си добър като архангел, има други същества над тях, чиято доброта още не си достигнал. Пък не си тъй добър като херувим, и най-последно – не си добър като Бога. Това са степени на доброта, които трябва да ти дават подтик. Затуй във всинца ви трябва да има търпение, всинца да бъдете млади. У вас постоянно трябва да има един ламтеж за знание, за доброта.

Упражненията, които правите, са необходими, понеже в половината част на тялото ви се набира повече негативна енергия, а в другата половина – положителна. При тия упражнения различните енергии в тялото ви се балансират. Когато човек е здрав, когато чувства и мисли правилно, енергиите сами по себе си се балансират. Но когато човек не е здрав, Природата сама предизвиква балансиране

на тия енергии: тя създава известна болест и с това предизвиква разни движения. Човек, като боледува, започва да се гърчи, да се движи – става, ляга, а с това енергиите се регулират. Ако се урегулират правилно, човек оздравява; ако не се урегулират правилно, човек заминава.

Същият закон за балансиране на енергиите се отнася и до мислите и чувствата на човека. Когато човек мисли, енергията преминава от едното мозъчно полушарие в другото.

Когато човек чувства, чувствата му служат същевременно да движат кръвта. Когато чувствата са радостни, те движат артериалната кръв и предизвикват положителни мисли в човека. Когато пък човек е скръбен, когато тъжи, кръвта става венозна и се предизвикват отрицателни мисли в човека. Чувствата служат при кръвообращението на човека. Всички духовни процеси, които стават в човека, имат физически прояви в организма му. Между духовните и физическите прояви има пълна хармония. Някой казва: „Защо трябва да правя упражнения?“ – Разумно трябва да ги правиш! Това е закон на Природата. Ако искаш да живееш нормално, трябва да правиш ред упражнения. Искаш – не искаш, ще правиш упражнения, не зависи от тебе. Ако доброволно не правите движения, Природата ще ви застави насила.

Сега всички работи трябва да стават разумно! Онова, което ние вършим, искаме да бъде разумно обосновано, да няма в него противоречия. Човек може да живее по много начини, но разумно трябва да живее.

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

ЗНАЧЕНИЕ НА ИЗСЛУШВАНЕТО

Тайна молитва

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Бяха прочетени няколко от работите върху темата
Отличителните черти на силата и материята.

Тема за следния път: *Най-силният слог.*

Като ви давам тази тема, искам само да помислите върху нея – нищо повече. Не мислете, че въпросът трябва да се разреши. Колкото и да мислите, той все пак ще остане неразрешен: той е спорен въпрос. Какви са качествата на слога? От колко елементи, т.е. от колко букви, се състои един слог? Как определят граматичните – слог и гласна едно и също нещо ли е? – Гласната е елемент на слога.

Интересно е, че ние по някой път се занимаваме с философски въпроси, разрешаваме истините на Природата, а не знаем най-елементарните работи. Например някои питат: „Какъв е произходът на човешката душа или какво нещо е човешкият ум?“ Как ще определите? – Човешкият ум не е нещо, което можем да хванем и да го подложим на анализ. От проявите на човека може да съдим за човешкия ум, но какво е човешкият ум по същина, не можем да си съставим едно ясно понятие. Или например ние говорим за духа, за душата. Какви ли не философски мнения имат хората за душата и за духа. Онези, които са създали езика, които разбират глаголите и дълбокия смисъл на всяка дума, те в живота под думата *душа* разбират една определена идея. В тях също тъй е точно определен смисълът на думата *ум*, но при предаването на тези идеи в следващите поколения те са изгубили своя вътрешен смисъл. Ние

отделяме душата от себе си, защото искаме да я разгледаме обективно. По същия начин разглеждаме духа като нещо отделно. Значи щом можем да разглеждаме душата и духа като нещо отделно от себе си, те са материални неща. Щом разгледаме ума като нещо отделно от себе си, значи и той е нещо материално.

Тогава какво нещо е човекът? Какво нещо е Любовта? Ние говорим за Любовта и я разглеждаме извън себе си, затова и тя е нещо материално. Говорим за Истината извън нас, затова и тя е нещо материално. Говорим за Мъдростта извън нас – и тя е нещо материално. Кое тогава е духовното?

– Туй, за което не можем да мислим, е духовно. Щом можем да мислим за нещо, то е материално. Това са антиподи, противоположности. Трябва да има нещо в нас, с което ние да разглеждаме същината на проявения живот. Значи в този смисъл ние под думата *истина* не разбираме самата Истина. Под думата *мъдрост* не разбираме самата Мъдрост. Под думата *душа* не разбираме самата душа. Ние разбираме съвсем други неща.

Сега например с коя буква започват новородените деца? С каква буква изразявате вашата скръб? Като кажете *ух* и *ох*, тия две възклицания имат ли едно и също значение?

Всеки ученик трябва да има едно основно качество над другите си качества. Например нито един от вас не може да търпи да му разправят за това, което той знае. Представете си, че някой започва да ти разправя това, което ти знаеш. Какво правиш? – Не можеш да търпиш, не можеш да се събереш в кожата си. Защо не можеш да търпиш? – Защото в този човек няма психологически такт: той се стреми да ти разправя или да те учи това, което знаеш. Той казва: „Чакай да ти разправя тази работа!“ И започва да ти разправя това, което ти си направил, като че ти не знаеш какво си направил. И той може като тебе – няма никаква разлика помежду ви. Защо се заражда

у него желание да покаже, че той може нещо по особен начин? Някои хора пък обичат, като говорят, да се впусчат в подробности. Тъй постъпват не само малките хора, но и големите. Например Толстой⁴⁹ е един от тях – обича подробностите, анализа, а някои не обичат подробностите – пристъпват направо към предмета. Коя е причината? – Това може да се обясни от чисто хиромантическо гледище.

В тия неща има съвпадение. Например забелязано е, че на онези хора, които обичат подробностите, ръцете и пръстите на ръцете им са дълги. Каква връзка има между дългите пръсти и подробностите? Как се е явило туй съвпадение? – Хора, на които пръстите са къси, обичат обобщенията, те не влизат в подробности. Разбира се, това не са строго научни данни, а има известно съвпадение. После, среща се и друго едно съвпадение. Казваме, че благородният човек има красиво лице. Някои смятат, че красотата е качество на благородството. Пластичността на лицето е една необходимост за красивото лице. Пластичността на лицето е израз на душата. Лицето трябва да изразява душата. По какво се познава един красив поглед? Някой път хората казват: „Красив е този човек.“ Аз ще си послужа със следната аналогия: един човек е отличен краснописец – напише едно отлично по красотата на почерка писмо, но безсъдържателно, без смисъл. Друг някой пише лошо, разкрито, но е написал философско писмо – смисъл има в него. Питам: кое писмо е по-хубаво – красивото ли, или изразителното? Пък ако с красотата съвпада и изразителността, това е друг въпрос. Някои се впусчат в подробности. Не са подробностите, които оправят човека. Подробностите някой път причиняват голяма вреда. Някой казва: „Чакай да ти кажа нещо!“ И започва да развива края на най-малките погрешки, търси най-малките им коренчета.

⁴⁹ Лев Толстой (1828-1910 г.) – руски писател и мислител, родоначалник на движението *толстоизъм*, изградено върху идеологията на ненасилието и несъпротивлението на злото. Сред най-известните му романи са „Война и мир“, „Възкресение“, „Ана Каренина“.

Питам: като извадиш туй коренче на лицето, какво можеш да докажеш?

Трябва да имаме една определена норма за погрешките на хората. Туй, което смятаме, че е грешка, в Природата не съществува като погрешка. Това, което хората наричат по-грешки – това са въображаеми неща, техни измислици. В Природата няма нищо подобно. Някой път мислиш, че си направил големи погрешки, но Природата не е хранила никакви погрешки, а някой път мислиш, че животът ти е изправен, мислиш, че си светия, когато всъщност Природата е регистрирала ред твои погрешки. Има един закон, според който капките, които падат от ниско, дупки не пробиват, а онези, които падат от високо, дупки пробиват. Значи просветеният човек, светията може да направи много големи грешки, докато грешникът не може да направи големи грешки – Природата не му е позволила да прави такива.

Вие, като ученици, трябва да се пазите, защото можете да направите много големи грешки. Често вие мислите, че сте изправни. Не е така. Не е важно какво мислите един за друг, но важно е какво е хранирано в книгата на Природата. Какво мислите един за друг, това е ваше мнение, то няма нищо общо със самия живот. По някой път вие се безпокоите, мислите, че сте много грешни, но ако разгледате анализите на Природата, ще видите, че там няма нищо отбелязано. Вие може да сте пролели много сълзи, но тя, като погледне, казва: „Нямаш никаква погрешка, нищо не искам от тебе.“

За днес бях ви задал темата *Отличителните черти на силата и материята*. Щом можем да разглеждаме разлика между сила и материя, можем ли да разглеждаме по какво се различават обективно? Някои казват, че материята е инертна, а силата е потенциална. По какво се отличават инертността на материята и потенциалността на силата? Това е един дълбок философски въпрос. Ние ще оставим

настрана въпроса за силата и материята. Тогава каква е разликата между сила и енергия? Нека някой от вас има добрината да прочете нещо върху тия термини, да прегледа как ги дефинират френските или английските учени.

Говорил съм ви и друг път, че еднообразието в живота трябва да се избягва. В една лекция ще ви говоря върху това, какви противоположни качества се явяват в човека от еднообразието. Ако човек се разглежда като същество, като индивид, който сега се проявява, и ако при това допуснем, че той се е проявявал много пъти, питам: какви са отношенията между всички негови проявления? Вие може би сте идвали на Земята по 400-500 пъти. Тогава по какво се отличават всички тия проявления? Вие сте носили разни имена, разни форми. По какво се различават всички тия ваши съществувания? Мислите ли, че във всички ваши съществувания вие сте били носители все на ваши идеи? Колко пъти сте били носители на чужди идеи и убеждения! Значи, когато разглеждаме вашия живот, трябва да го разглеждаме във връзка с всички ваши минали и бъдещи съществувания. Само тогава вие може да бъдете свършени. Затуй каквото и да ви се случи в живота, каквото отклонение и да направите в една или в друга посока, вие не можете свършено да се отклоните от вашия път; да се отклоните от своя път, значи да изчезнете от пространството. Както планетите, както Слънцето не могат да се отклонят от своята орбита, така и вие не може да се отклоните от вашия път. Даже и кометите, за които вие мислите, че скитат из пространството, имат своя определена мисия. Ето защо човек не се отклонява от предназначения му от Бога път, но пътува из пространството, минава през разни области, вследствие на което по някой път той става и добър, и лош, както ние мислим, но тази лошавина и добрина зависят от съвсем други причини.

Всеки от вас трябва да схване същността на нещата и да разбере по какво именно се отличава той от другите хора. Трябва да намерите в себе си едно качество, по което да се отличавате от другите хора. Като намерите туй качество, то ще ви зарадва. Това специфично ваше качество може да бъде много малко, микроскопическо, но ще ви причини много голяма радост, защото всички други неща са общи. Ако сте учен човек, има и други учени като вас. Ако сте красив човек, има и други красиви като вас. Ако сте силен човек, има и други силни като вас. Всички тия неща са общи, но има нещо, по което човек се отличава от другите хора. И кое е то? Ще кажете, че разликата е в душата. Тогава по какво се отличава една душа от друга, ако всички души имат едни и същи качества? По някой път вие ставате еднообразни, а друг път се натъквате на известни мъчности, ставате чрезмерно деятелни, активни, което се дължи на натрупване на излишна умствена енергия, вследствие на което се зараждат във вас ред отрицателни чувства. Какви са тия отрицателни чувства? – Чувства, които не носят радост на човека, но тъга, скръб, безсмислие в живота, индиферентност: мислите, че и вие, както и всички хора в целия свят, сте глупци. Мислите ли, че такова едно заключение е право? Глупавите неща за едни хора са разумни. Например хвърлете на един петел царевица на мраморна плоча – той пак ще рови, както ако я хвърлите на земята. Вие ще се смеете, че не му идва наум да не рови. Аз ще ви отговоря заради петела. Той казва: „Аз зная, че това е мрамор, но пак ровя, за да не изгубя навика си: обичам да си спомням това, което зная, понеже един ден ще трябва да си изравям храната из земята. Хората не ще да ми дават храна все на мрамор.“ Дали това нещо е точно така, не се знае. И тъй, когато повтаряме някои неща, които може да ни се видят безсмислени, това правим, за да не изгубим някой навик, ако, разбира се, навиките трябва да се поддържат.

Та първото нещо: когато някой човек започва да ти разправя нещо, което ти знаеш, ако си философ, в туй разправяне ще намериш една малка разлика от това, което ти знаеш. Аз чета Посланието на апостол Павел, дето се казва: „Вратата е от слушането.“ Някой, който е повярвал в Писанието, но не го е разбрал, казва: „Вярването, а не вратата, е от слушането.“ Криво е разбрал той тези неща. Вярване и вяра не е едно и също нещо. Щом слушам някого, аз ще започна да вярвам, ще кажа: това е така. Преди това аз имах вяра в себе си, а не вярване. По какво се отличава вратата? – Вратата е качество на Любовта. Ти вярваш в този, когото любиш – неговата дума е закон. Кажеш ли, че не е така, че не може така и т.н., това е любовта, която вие имате – обикновената любов. На онзи, когото обичаш, на онзи, комуто вярваш, ти не можеш да припишеш никаква слабост. Имаш ли обаче вярване в този човек, ти веднага можеш да му припишеш някаква слабост. Тъй че между вярване и вяра има едно вътрешно различие.

Често хората повтарят изречението, което Сократ⁵⁰ бе казал някога: „Познай себе си!“ Кое е по-хубаво – да познаваме себе си или Бога! Ако аз бих критикувал гърците, бих казал: дотолкоз е достигнал гръцкият ум. Еврейският ум пък е достигнал до положението да казва: „Начало на мъдростта е страхът.“ Идва Христос и казва: „Познай Бога!“ Питам сега: кое е по-силно – да познаваш себе си, да се страхуваш ли, или да познаваш Бога? – Разбира се, това са били системи, школи, през които човечеството е минало. Когато гърците са проповядвали да познаваш себе си, те са минали през известна школа, през известно учение. Как трябва да познава човек себе си! Какво трябва да познава в себе си? – Да познае в себе си Божественото

⁵⁰ Сократ (469-399 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, който чрез задаване на въпроси създава нов клон на философията, отнасящ се към морала, наречен *етика*. Противопоставя се на софистите, за които няма абсолютна истина и всичко може да се докаже чрез логически съждения. Затова срещу него е образуван процес и Сократ е осъден на смърт чрез отравяне, като сам изпива чашата с отровата.

и всички възможности, които се крият в Него. Щом в Божественото има толкоз възможности, кажете ми една от тях, главно основната възможност. Все трябва да има една основна възможност. Коя е тя?

По някой път ние вземаме едно общо твърдение и казваме: „Повярвай!“ В какво? – В Божията Любов. Повярвай в Божията Мъдрост! Много добре, но кое именно да повярвам? Отде да започне тази Любов? Започни от нейното практическо приложение. Някой казва: „Аз вярвам в Бога.“ Той често произнася това изречение, но то не действа върху него. Като кажеш: „Повярвай в Бога!“, „Люби Бога!“ – сърцето ти трябва да затрепти, да заиграе в тебе. Щом не заиграе, значи това са само думи. Когато говорим по същия философски начин: „аз трябва“, „аз съм длъжен да направя това-онова“, а нищо не вършим, работите си остават на едно и също място – непомръднати.

Сега вземете за пример двете отличителни вътрешни черти на човека, който се проявява в женска форма, и на човека, който се проявява в мъжка форма. По какво се отличават тия две форми? Ние казваме, че в едната форма преобладава умът, а в другата форма – сърцето. Това са общи твърдения. Учителите на окултната наука поддържат следните възрения: мъжът не може да стане жена и жената не може да стане мъж. Жената някой път може да вземе мъжка форма, но тя си остава жена; и мъжът може да вземе женска форма, но той все мъж си остава. По същина мъжкият и женският принцип в Природата не могат да се изменят: те вечно ще си останат едни и същи. Вие често казвате: „Аз, като стана един ден жена или като стана мъж...“, и веднага разрешавате въпросите. Какво ще направиш, като станеш жена? Или какво ще направиш, като станеш мъж? При сегашните условия, като станеш жена, ще вършиш една работа, а като станеш мъж, ще вършиш друга работа. Сега виждате ли де е противоречието? Жените казват: „За нас няма шанс да станем мъже, значи вратата ни е

затворена.“ Мъжете пък казват: „Много добре, че ние няма да станем жени.“

Други окултисти казват, че мъжкият принцип родил злото, а женският принцип родил доброто. Какво заключение бихте извадили от тия твърдения? Вярно ли е това? – Не, положителната форма на жената и положителната форма на мъжа раждат злото. Отрицателната форма на мъжа и отрицателната форма на жената раждат злото. Положителната форма на мъжа и отрицателната форма на жената раждат доброто. Положителната страна на женския принцип и отрицателната страна на мъжкия принцип раждат доброто. Но тия добрини се отличават.

Следователно, когато говорим за злото в света, ние трябва да разбираме чисто физическия живот, защото злото съществува във физическия свят, във формите на нещата. В същината на живота злото не съществува. Значи злото се проявява в материалния живот. И тъй, всеки от вас може да измени своето състояние. Ако е лош, нека си тури един минус или да прояви качествата на противоположния принцип. Единия принцип наричам „принцип на живота“, а другия – „принцип на ума“. Това са двата принципа, които работят в живота. Умът и животът, съединени заедно, раждат противоречия. Ако не приложите тази философия в живота си, тя остава само за Природата. Ако пък искате да се ползвате от нея като същества, които сте дошли на Земята да се учите, вие трябва да разбирате законите на Живата Природа. Всякога трябва да правите малки опити. Например вие имате един приятел и мислите, че той ви обича. Приятелят ви също мисли, че вие го обичате. Но вие трябва да се спрете в тази любов върху нещо съществено, а именно да проверите дали тази любов почива на една здрава основа, и то не за година, две, десет, но дори да може да премине от този живот в друг. Това е любов за подражание, тя може само да ви ползва. Но любов, която не може да мине от живот

в живот, от едно съществуване в друго и да образува връзка, тази любов е чисто физическа. Не говоря, че физическата любов е лошо нещо, но казвам, че тя не може да образува здрава връзка.

И тогава идвате до друга крайност, казвате: „В света няма любов.“ – Не правете такива твърдения! Щом човек направи такова заключение, той създава друго зло за себе си. Ти казваш: „Всички българи са лъжливи, всички българи са груби.“ От това заключение логически следва: щом всички българи са такива, аз съм българин, следователно и аз съм груб. Какво се ползваш ти, ако всички българи са груби? Ако извадиш такова заключение, какво се ползваш? Или пък вие понякога казвате: „Бог ме е създал такъв.“ Вие бяхте ли там, когато Господ ви е създал? Знаеш ли, че Господ така ви е създал? Представете си, че аз направя една отлична стомна за някой княз или за някой цар, но по една случайност тази стомна попадне в ръцете на някой простак, той започне да налива в нея такава течност, за каквато тя не е определена. Този простак, като не е разбрал цената на стомната, дал А е една проста служба, а не такава, за каквато е била предназначена. Кой е крив сега: аз ли, който създадох стомната, или онзи, който я употребява? – Онзи, който я употребява.

Сега мнозина от вас имат отличен ум, но го впрягат в работа, каквато им попадне, като този простак. С какво се занимавате? – С дреболиите на живота, с речено-казано, с новините по вестниците, че Одрин се превзе, че българската валута спада, че 20 къщи в град Ню Йорк изгорели, че толкоз параходи потънали, и т.н. – всеки ден се чете тази литература. Другаде се говори, че еди-кой си професор опровергал някоя теория и създал нова. Тъй пълните ума си с такива отрицателни неща. Питам ви сега: за всичката каша, която туряте в прекрасната стомна, кой е крив? Господ ли, или вие? Щом дойдеш до тези въпроси, че еди-колко си къщи изгорели, че еди-кой си параход потънал – не чети. Оставете света да чете за потъналите параходи. Аз

бих чел следните неща например: Англия направила десет парахода, еди-кога си десетте парахода тръгнали за Америка, и т.н. А това, колко души фалирали, колко хора са осъдени и ред други въпроси – на тях не обръщам внимание. Турете настрана всичко отрицателно! Че еди-кой си художник започнал една картина и не я довършил – турете този въпрос настрана; че еди-кой си свещеник умрял – турете този въпрос настрана! Турете настрана всичко отрицателно! Не казвайте, че едно време сте били по-силни, по-умни. Сега какви сте? Кажете: „Сега се съгражда у мен един нов параход.“ Или пък си сънувал някакъв лош сън – че си паднал от една голяма скала: забрави този сън. Някой сънувал, че го гонело черно куче. Забрави този сън, с кучета не се занимавай! Друг някой бил в една къща, която се запалила, и без малко щял да изгори. Не стой в къщи, които горят! Ние търсим смисъла на нещата. Може би този сън да няма нищо общо с твоя живот. Някой казва: „Снощи насън имах крила, хвърках като ангел.“ Какво означава това? – Радвай се, че си хвъркал! „Ама какво може да ми се случи?“ – Щом си хвърчал, ще те турят на хубава служба, ще те назначат директор на някоя банка или представител някъде. Това означават крилата. Тия неща са съвпадения, които отвлечат вниманието ви. Те са хубави, но има неща, с които абсолютно не трябва да се занимавате.

Та първото нещо: всички трябва да се учите да дисциплинирате ума си. Докато не дисциплинирате ума си: да знаете кое да четете и кое не, дълго време ще продължат страданията ви. Дръжте положителното в живота! По някой път във вас има желание да търсите отрицателното. Досега вие сте вървели с отрицателната философия, но необходимо е положителното в живота. Казах ви, че хората може някой път да ви набедят, но що от това? Те могат да ви презират, да кажат нещо лошо за вас, но що от това? Ще си минете, без да се спрете. Българските пословици казват: „Дума дупка не

прави.“ Ако някой мисли, че след като ви оцапа, ще може да пробие дупка в морето, той се лъже. Никой не може да ви оцапа. Божественият принцип в човека по никой начин не може да се изцапа. Тялото може да се оцапа, дрехите могат да се оцапат, но Божественият принцип, същественото в човека, никой не може да го засегне. „Ами защо трябва да излагам честта си?“ Ако моята чест може всеки да я цапа, това е безчестие. Но ако никой не може да засегне честта ми – това е истинската чест.

Ще знаете, че има нещо във вас, което никой не може да засегне. Това са максими. Знаете ли това, ще бъдете спокойни, но не индиферентни. Вземете урок от света. Аз от ред години следя и виждам, че даже и най-религиозните хора в България, както и в Америка и в Англия – навсякъде, имат една слабост – крият своето тщеславие и своята гордост. Светските хора изявяват тщеславието си, не се крият. Някой светски човек, когато ти даде своята книга, радва се като дете. Религиозният човек пък ще донесе своята книга, ще ти я даде, но играе роля, като че ли е индиферентен. Той казва, че нищо не струва тази книга, прави се на скромен. Не, той не говори истината – в себе си мисли друго. Казва, че нищо не струва, а всъщност мисли, че много струва. Само смей да кажеш, че нищо не струва, през целия си живот той няма да забрави това.

В религиозния живот има една голяма опасност, а именно: тщеславието и гордостта се скриват вътре в човека и той трябва внимателно да ги различава. Не е лошо, че се е появило тщеславието, но трябва да се молиш. Няма нищо лошо, че е дошло тщеславието. Покани го, нагости го, дай му угощение и го изпрати навън. Гордостта дошла. И нея посрещни, нагости я и после я изпрати навън. По-хубаво е човек да бъде искрен. Аз харесвам по някой път светските хора. Те имат детински черти. Човек трябва да бъде като дете. Казвате: „Аз написах нещо.“ Не смееете по-нататък да се изкажете. Не, кажи си:

„Аз написах едно стихотворение, което сам си харесвам. Когато го прочета, аз се въодушевявам, не знаей дали и вие ще се въодушевите.“ Ако говоря истината, тъй ще я кажа, пък ако не искам да я казвам, по-добре ще е да мълча. Ще си кажа, че съм написал едно съдържателно стихотворение, пълно с идея. Няма какво да се срамувам. Ако една идея се е родила в нас и сме А дали форма, няма какво да се стесняваме. Ще изнесем тази идея тъй, както е, и ще кажем: „Хубаво е това стихотворение, изразително е, но не е най-красиво.“ Да кажем, че някой чете много хубави работи. Ние няма да кажем, че той не разсъждава философски, защото всъщност той разсъждава философски, но не може да се изкаже философски. Мнозина разсъждават философски, но не могат да се изкажат философски. Човекът мисли философски, но не може да се изкаже философски, не може да намери подходяща дума за това, казва: „Вие не можахте да ме разберете.“ В такъв случай казваме: когато хората повече мислят, по-добре разбират нещата, но щом рекат да се изкажат, има една спънка – не могат да се изкажат добре. Сега какво е общото заключение? Заключение не трябва да има. Общото заключение подразбира общия знаменател. Кой е общият знаменател?

Велик, способен е онзи ученик, който може да изслушва другите ученици. Този ученик, който говори, трябва да бъде досетлив. Щом го изслушват, той не трябва да прекалява. Ще ви приведа за пример една ученичка, тя няма да се сърди. Отиваме на разходка. Тази сестра обула нови обувки, но във земята била покрита със сняг и тя пада, става – хлъзгаво е. Тя не може да върви добре и заради нея и другите се спират. Тя не иска да пада и с това да пречи и на другите, но обувката ѝ са гладки. Тя трябваше да предвиди това. Един брат иска да ѝ помогне, но и той пада с нея: ту тя падне, ту той падне, търкалят се. Казвам: нови са обувката ѝ. В новите идеи, особено в снежно време, всякога има такова подхлъзване. Няма нищо лошо в това

подхлъзване. Ще се подхлъзнеш, ще седнеш и ще си помислиш защо си паднал. Ако паднеш назад, помисли хубаво защо си паднал така. Ако паднеш напред, помисли хубаво защо си паднал напред. Ако паднеш наляво, помисли защо си паднал наляво. Ако паднеш надясно, помисли защо си паднал надясно. Философски мисли! Като си купите нови обуца, направете следния опит: обуйте за пръв път обувката си, излезте с тях из града и започнете да мислите за някой много отрицателен човек, когото познавате. Започнете да разсъждавате защо този човек ходи из широкия път, защо води такъв лош живот, и т.н. Ще видите, че няма да се мине дълго време, и вие ще паднете на гърба си. Значи този човек няма гръбнак, с който да издържа в живота, и затова е взел такова направление. Причините, поради които този човек се е отделил от правия път, са любовни. Той се влюбил, не могъл да постигне целта си и паднал на гърба си. После вземете друг някой тип и направете още един опит. Това са мои предположения, мои изводи – вие сами трябва да правите опити, за да видите как ще падате. По този начин ще проверявате отде произтичат слабостите на другите хора. Само така ще намерите кои са причините за отклонението на хората от пътя им.

Вървите по пътя и виждате, че някой човек е паднал. Казвате си: „Защо ли е паднал този човек?“ Не се минава много време и, току-виж, и вие падате на лицето си. Значи причините за падането на този човек са чисто материални. Искате да знаете защо този човек се е подхлъзнал. Питам: ами вие защо не пазите равновесие? Казвате: „Защо този човек не върви по пътя си?“ Ами защо вие паднахте на гърба си? – „Препънах се.“ Че и той се е препънал. А защо падате на другите две страни, наляво и надясно, вие сами ще разгадате.

Сега ще правите опити, ще наблюдавате как ще падате и по този начин ще проверите дали туй, което ви говоря, е вярно. Ще правите опити на места, дето няма много камъни. Някой път камъните са

много опасни. Следователно изводът е следният: когато тръгвате на разходка по високи планински места, абсолютно трябва да изхвърлите от ума си всички отрицателни мисли. Ще мислите само за хубави неща, за благородни и възвишени работи, за Бога, за ангелите. Тогава няма да има никакво падане. Ще хвърчите нагоре с крилата на птица. Когато ходиш на разходка – никаква отрицателна мисъл! Всичко заключи у дома си и кажи: „Друг път, когато бъда вкъщи и седна на стол, тогава ще мисля за отрицателни неща, защото тогава няма опасност да падна.“

Някои от вас, учениците, трябва да образуват малки кръжоци за опити. Вие очаквате да дойде нещо велико в света. Вие искате да придобиете просветление наготово, да ви дойде изведнъж отнякъде. Знаете ли през какви ужасни страдания са минали онези хора, които са добили просветление? Онези, които не са запознати със законите на Окултната школа, мислят, че тази работа е лесна. Не е тъй лесно. Великото просветление изисква голямо юначество, затова се дава по малко. То е силно вино – всеки може да се опие от него. Щом се пие повече от това вино, хората започват да играят. Някъде из Варненско една туркиня отива в къщата на един свещеник. Попадията имала хубаво силно вино хардалия. Наточила от него и поканила туркинята да пият. Туркинята, като пила 2-3 чашки от това вино, опила се вече. Хвърлила фереджето, започнала да играе. И попадията също тъй заиграла. Как стана тази работа? – Хардалията вино направи това нещо. Естеството на тия две жени не се е изменило, но хардалията вино като влезе в тях, развеселява ги, накарва ги да играят. Често хората в живота си попадат под влиянието на това вино – хардалия, и тогава и вкъщи, и извън къщи се проявяват такива, каквито не са. Казвате: „Как стана тази работа?“ – Хардалията е причина, нищо повече. Хардалията е сила, която може да произведе голям ефект само върху една мисъл или върху една дума. После се дохожда в нормално

състояние: Казват: „Предлагат ли ти хардалия някъде, ще го опиташ дали е сладко, или не. Ако е сладко и не реже – пий; ако реже – не пий!“ Не е виновен онзи, който дава, но ти ще пиеш малко.

Мнозина от вас казват: „Ние като ученици трябва да направим това, трябва да направим онова.“ Но нещата остават ненаправени. И като погледнем върху историята на човешкото развитие, цялата е съставена от такива нудни проекти. Има една архива, цял склад в Природата, от проекти на всички минали култури. Не зная какво ще стане с тези неизпълнени проекти, но Природата е складираа всички нереализирани проекти. И вашите проекти ще идат в тази архива. Онова, което вие приложите, ще остане за вас. „Това мисля да направя, онова мисля да направя“ – всичко това ще влезе в тази архива. Там ще отбележат: в 1925 година личността А, родена в София, имаше такъв и такъв проект, който не можа да приложи. Този проект остава в архивата на Природата. Затова сега вие трябва да намерите най-малкия проект и да го приложите. Като казвам това, не разбирам, че нищо не сте приложили, но от вас се изисква повече приложение. Ще кажете: „Учителю, ние приложихме някои неща.“ Аз разбирам въпроса логически, правилно. Ще ви предам това на ваш език.

Вие започвате да плетете чорап. Направете 20 примки, съединете ги така, че образувате от тях едно колелце. Питам ви: свършихте ли чорапа? – „Не, не е свършен.“ Направете още 20 примки, образувате второ колелце, че трето, че четвърто, докато дойдете до петата. Направите ли петата, довършете целия чорап. Този чорап трябва да се оплете! Казвам: вие още не сте дошли до петата, ще плетете и нагоре – нищо повече. Казвате: „Ама аз оставих чорапа, започнах да пиша едно съчинение.“ – Не, ще довършиш чорапа, че после ще пишеш съчинението си. Ти си написал само въведението. – „Да, аз написах вече първата глава.“ – Чакай, много от останалите глави са много трудни. Докато ги напишеш, ще отидат не по-малко от 10, 20 и повече

години. Ти не знаеш какво може да ти се случи през това време. Някоя глава можеш да напишеш за един ден, някоя – за една година, а някоя – за 10 години: не знаеш колко време ще употребиш. Затуй ще турите постоянството като необходимо условие за работа.

Като ви говоря, аз не разбирам вашия индивидуален живот. Вие казвате: „Какво ли подразбира Учителя? Кого ли има предвид?“ – Не, работа трябва да се върши. Аз нямам предвид одного, а говоря общо. Когато работите ни в една Школа или в едно общество вървят добре, ние усещаме един трепет, една радост, а пък когато не вървят добре, нещо ни стяга отвътре, тъжно ни е, скръбно ни е. Някои от вас ще кажат: „Да, аз чувствам тази тъга.“ – Не трябва външно да я чувствате – външно може да я разберете обективно. Вътрешно трябва да се възприемат нещата. Всяко общество може да се разгледа обективно, но като се съедините с него, ще разберете до каква степен на развитие е достигнало то. Не трябва да гледате на нещата с предубеждение. Вие можете да проверите и да изпитате степента на развитието на всяко общество. Не се заблуждавайте! Щом изпитате един приятен трепет под лъжичката, ще знаете, че тия хора са добри, с благородни стремежи.

Като ученици в този окултен клас вие трябва постоянно да работите; като се индивидуализирате, трябва да знаете, че имате общи отношения към всички ученици от невидимия свят. Онези, които работят за вас, очакват и вие да работите за тях. Вие сте корените, те са клончетата. Между вашия и техния живот има съотношение. Не мислете, че вие можете да бъдете абсолютно самостоятелни! Има известни ограничения, които ние трябва сами да си наложим – сами да се ограничим. Аз наричам ограничение това, когато сам се ограничиш. Тогава можеш да правиш, каквото искаш. Когато обаче други те ограничат, ти не си свободен – има материални прегради. Нашето ограничение има чисто духовен характер. По-добре

да си наложим духовно ограничение, за да не дойде материалното. Ако ние сами не си наложим духовно ограничение, ще дойде материалното. Тогава именно ще дойдат ред мъчнотии върху вас.

И тъй, кой е най-силният слог? Всеки човек си има по един силен слог. Всеки човек си има по едно любимо име, в което е вмъкнал този слог. Неговата сила е в неговото име. В силата на този слог е скрито човешкото богатство. Забелязали ли сте, когато някой започне да пише писмо, приятелят му седи до него и му казва: „Напиши ми едно писмо!“ Всеки приятел иска да има писмо от приятеля си, казва му: „Искам да имам от тебе едно писмо.“ И приятелят му само като започне, едва напише първата буква Л, онзи подскача от радост. Какво има да му пише неговият приятел? Той разбира какво иска да му пише. Написва буквата П. Онзи пак подскача, пак се зарадва. След това написва точка, после буквата Г. Онзи пак се зарадва, пак подскача. Онзи продължава писмото: *Ла, Па, Га; лу, ну, гу; ло, по, го...* Какво разбрахте сега? – Приятелят разбра нещо.

Първоначално буквите, с които вие си служите, са били символически йероглифи, а сега са графически. Първоначалната буква *Л* е изразявала цяла идея. Буквата *Л* е идея, тя показва стремеж нагоре. Буквата *П* също тъй е символическа, идея има в нея. В буквата *Г* също има идея. Тия букви са се опростотворили отпосле и сега се употребяват само като елементи на думите, като елементи на слоговете. Ние трябва да разбираме малките работи в себе си. Не търсете великите работи в света! Малкият трепет може да даде най-силен тласък на вашия ум, най-силен тласък на вашето сърце. Някой приятел се намира в затруднено положение. Отваря Писанието и му се пада стихът: „Духът Святий ще ви научи.“ Сега вие си мислите как ли ще ви научи Духът. Ще ви научи, като се учите. Аз мога да разбера усилието на Божия Дух, онова, на което Той ме учи, като уча и аз сам.

Начините, по които туй учение може да ви се предаде, са всевъзможни. Във всинца ви трябва да има желание да се учите. От малките работи ще се учите. Научили сте много неща, много примери имате, но както виждате, чорапът ви е до петата.

Сега общият закон е следующият: всичките състояния, които може да прекарате през деня, са всъщност само две – положително състояние на радост и отрицателно състояние на скръб. Скръбта ви може да бъде интензивна, и радостта ви ще бъде интензивна; скръбта ви може да бъде средна, и радостта ви ще бъде средна. Каквато е скръбта, такава е и радостта ви; каквато е радостта, такава е скръбта ви. Това е закон – нищо повече. Който много скърби, много се радва; който малко скърби, малко се радва. И едното е вярно, и другото е вярно. Който много се учи, много харчи; който много харчи, много се учи.

Упражнение: Ръцете напред, дясната ръка над лявата. Въртете китките на ръцете една около друга. Лявата ръка пред гърдите, дясната напред, после и лявата напред. Трептение на китките и на двете ръце. Дясната ръка пред гърдите, лявата напред, после и дясната напред и трептение китките и на двете ръце, с постепенно усилване и постепенно отслабване.

Ръцете пред гърдите с допрени пръсти. Въртене китките на ръцете една около друга. Ръцете настрани и трептение на китките. Ръцете настрани и кръгообразни движения.

Тайна молитва

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Петнадесета лекция 21 януари 1925 г.

ПРАВИЛНО ПЕЕНЕ

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Размишление

Бе продиктувана песента *Малкият извор*.

Често запитвате: „Не може ли без противоречия в живота?“ – Вие не можете да се избавите от противоречията в живота. Те са закон в Природата. Туй трябва да го знаете! Противоречия съществуват навсякъде.

На съвременния език липсва много нещо. Този език, на който днес говорим, един ден даже и децата няма да го говорят. Днес той е хубав, красив за нас, но един ден, когато съзнанието на хората се пробуди, в него ще се образуват нови форми. Сега ще говорим тъй, както езикът изисква. Ако кажем, че сегашният език не е хубав, хората ще се докачат. При сегашните условия на живота този език е най-хубав, защото съответства на нашия орган; засега друг език не можем да говорим. Например защо в английския, в гръцкия и в славянските езици членът се поставя пред думата, а в българския език членът се поставя на края на думите? Причините за това могат да се обяснят филологически. Някои ще кажат, че това е свойство на езика. Върху туй имат думата всичките филолози, езиковеди. Има закони, които регулират езиците. Онези от вас, които са езиковеди, имат способността да разбират законите, по които се развиват езиците. Кабалистите са най-добрите езиковеди. Те делят и запетаята. Мъчно е да се създаде един картинен език.

Песента *Малкият извор* е детинско упражнение. Христос казва: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие.“ Щом сте деца, ще пеете детински песни. Коя песен е похубава: *Малкият извор* или *Бой, бой искаме ний, да прогоним врага злий*? Идеята във втората песен е за света. Някои от вас, които знаят песента *Малкият извор*, нека я изпеят!

Вашето пеене е обикновено. Като пеете, идеята трябва да изпъкне. Има известни състояния, които правят хората официални помежду си. Например някой човек говори приятелски, но щом се качи на амвона, той става официален. Не, говори си тъй, както говориш на себе си! Щом накараш някого да говори пред много хора, той вече се променя. Хубавото пеене е да пееш и на другите тъй, както пееш и на себе си. Защо ще пееш на себе си по един начин, а на другите – по друг начин? Пееш ли на другите, както и на себе си, тонът не се губи. Това е естествено пеене. Първата спънка за вас е там, дето не сте естествени.

Тази песен, *Малкият извор*, не е идейна. Идейни песни на Земята няма. Идейните песни са при ангелите. Макар и да не са идейни песните, те служат поне за вашето повдигане. Сега не е достатъчно само да се произнесете, че една или друга песен не е хубава, но този от вас, който има поетически дарби, нека напише похубава. Който напише най-хубава песен, ще я вземем за упражнение. Ако някой напише една песен, но тя не се одобри, нека не се докачва. Ако аз напиша една песен, ще я пея за себе си. Дали другите ще я пеят – това ще бъде за мене безразлично. Ако другите подемат песента, добре; ако не я подемат, тя си остава само за мене. Някой път може да научите децата на една малка песен, която да действа върху тях възпитателно. Изпейте *Махар Бену Аба*!

Има един прост основен закон в музиката, който всички трябва да знаете. Този закон е следният: в музиката се образува един кръг,

едно музикално течение, което никога не трябва да се пресича. Ето защо, когато пееш, вниманието ти никога не трябва да се отвлича от никакъв предмет. Този закон е същият и при молитвата. Всички велики неща се дават по този закон. Да се молиш добре, значи да не допускаш нищо външно в кръга на молитвата. Това е добрата, музикалната молитва. Това е молитвата, приета от Бога. Когато се молиш, за нищо друго не трябва да мислиш. И в музиката е така. Някой, като пее, обръща се на разни страни. Не, това не е пеене. Ако пееш, за себе си ще пееш. Като изпееш за себе си някоя песен, ще почувстваш едно разположение на духа. Всички вие можете да пеете много хубаво, но се влияете от много неща. Някои говорят за светската музика. Ако е за музика, аз разбирам от нея много добре, повече и от музикантите. Съвременните хора нека се занимават с тази музика! Хубаво е това, но има нещо, за което те не са готови още. Изисква се гърло, изисква се душа, изисква се сърце за тази музика. Ти можеш да направиш пеенето професия, а живота – музика.

Животът сам по себе си е музика. Подразбирам добрия живот. Докато човек не пее, той не може да живее добре. Ако някой мисли, че може да живее добре без пеене, той се лъже. Всички хора, които не са музикални, са лоши хора. Най-жестоки са хората, които не са музикални. Статистиката показва, че между музикантите няма престъпници, няма убийци. Всички убийци нямат музика. Те не само че нямат духовна музика, но нямат и обикновена музика. В музиката има три степени на проявление: проявление във физическия свят, в духовния свят и в Божествения свят. Ако някой пее от душа, вие ще го слушате с удоволствие. Ако изкараме някого да пее, не ще може да пее добре, защото ще си каже: „Какво ли ще каже тази публика за мене?“ Какво ще каже? – Най-първо ще ви разкритикуват дали имате, или нямате изпълнение. Запее ли някой човек, трябва да пее за себе

си. Я нека някой от вас да има глас като на Аделина Пати⁵¹, да вземе като нея три тона по-високо от цигулката, освен това да взема чисти правилни тонове, да видим дали няма да го слушат. Ще го слушат, разбира се. Някои от вас имат доста хубави гласове.

Ние започнахме лекциите си с музика, но гледам, всички окултни упражнения постепенно се изглаждат, докато дойдат до обикновени упражнения, със съвсем друг характер от този на окултните. Някой път не ви се пее, но трябва да се заставите да пеете. Ще си кажете: „Ще пея!“ Чудни сте вие, защо трябва да си въздействате да не пеете? Най-първо, тази мисъл не е ваша. Всяка негативна мисъл не е свойствена на човешкия дух, тя е чужда мисъл. Само положителните мисли са Божествени. Следователно само Божествените мисли са мисли и на вашия дух. Често вие казвате: „Аз няма да направя това, аз няма да ида при еди-кого си.“ – Не, ще кажеш: „Аз ще направя това, ще ида при еди-кого си“, и т.н. Ще обръщате всички отрицателни мисли в положителни. Например в някой вестник пише, че къщата на Стойчо Драганов изгоряла. Ти ще преведеш: „Стойчо Драганов е съборил старата си къща и си е направил много хубава къща.“ Ето една преведена мисъл. После съобщават, че някой си Славчев изгубил десет хиляди лева. Ще преведеш: „Славчев е подарил 10 000 лева в полза на бедните. Те не са изгубени пари.“ Ами този, който ги е намерил, какво прави? – Хвали Господа. Може би ги е намерил някой беден човек. Вие ще кажете в себе си: „Откраднали са парите на този човек!“ И след всичко това уж

⁵¹ Аделина Пати (1843-1919 г.) – италианска оперна певица, която властва по световните оперни сцени цели 56 години. Произхожда от семейство на музиканти, което непрекъснато пътува с оперни театри. Родена е в Мадрид, но семейството ѝ рано се преселва в Америка. Аделина Пати дебютира като певица на 8-годишна възраст. Когато е на 18 години, изпълнението ѝ на сцената на „Ковънт Гардън“ в Лондон се превръща в сензация. После певицата прави истински триумф по европейските сцени. Създава 42 незабравими оперни роли. Тя е най-популярната и най-богата примadona в края на XIX и началото на XX в. Има изключителна музикална памет, а по характер е независима и ексцентрична.

по Бога ходите. В нас обиране няма, никой не може да ни обере. Изгубиш ли пари, ще си кажеш: „За Господа дадох тия пари.“ Страдате ли, ще знаете, че това е пречистване в къщата ви, един отличен ремонт, по всички правила. Положителни мисли ви трябва! Някой казва: „Охтика ме хвана, надали ще мога да живея.“ Надали ще живееш!? Ти още не си започнал да живееш – какво говориш за живота си? Ти ще живееш, щом спазваш Божиите закони. Ще развивате тия мисли, за да се ползвате от тях. Слаби или силни, те ще ви уякчат.

В живота си вие имате да се борите с разни недъзи. Това не е лесна работа. Кажеш ли си, че си изгубил 10 000 лева, ще знаеш, че такава е била Волята Божия. Ти си казваш: „Можеше да не бъде тъй.“ – Не, тъй е Волята Божия – нищо повече. Господ дал, Господ взел. Ако Земята е моя, кой може да ме обере? Ако всичкото богатство, което е в земята, е мое, кой може да го вземе? Онзи, който вземе моите пари, де ще ги тури? – Пак в моята каса. В духовния свят обиране не може да има. Ако живея в едно малко кътче на Земята или в някоя колибка, всеки може да ме обере, но когато цялата Земя е моя, тогава ще бъда сигурен, че всичко е наредено от Бога. Ще ми каже някой: „Еди-кой си дошъл и те обрал.“ – Не, аз знам, че той е мой почтен слуга: той премества нещата от едно място на друго, не ме обира. Тъй трябва да мислите. Туй е правилното мислене. Светът отвън нека мисли отрицателно, но ние ще мислим по Божествено и така ще се уякчим.

Често, като се молиш, казваш: „Обраха ме!“ Господ казва: „Не са те обрала, никакво обиране няма.“ После някой казва: „Обидиха ме.“ В света има обида, но в Божествения свят, в който ние живеем, не може да има обида.

Тъй щото тия две състояния – състоянието на тялото и състоянието на душата – трябва да ги отличавате, да не се смесват. Когато страдаме отвън, да знаем, че това са преходни състояния. Ще

ви наведе един факт от самата Природа. Когато дойде някоя голяма буря, тя разклаща, разтърсва растенията, които растат спокойно. Растенията изобщо са много мързеливи. Те не обичат да се движат. Като забият веднъж главата си долу в земята, растат само нагоре. От този им мързел в тях става подпушване и ако нямаше тия разклащания, дърветата биха изсъхнали. Невидимият свят обаче като разклаща по този начин растенията, магнетическите токове потичат и в тях става обновление. Че тази буря счупила едно малко клонче, нищо от това. Но дървото пише във вестниците: „Представете си каква голяма пакост ми направи тази буря! Счупи ми едно клонче.“ Ами защо не пишеш какво благословение ти донесе? Следователно пакостта, която ти е причинена, в сравнение с ползата е микроскопическа. Благото е съществено. И ап. Павел казва, че сегашните страдания не могат да се сравнят с бъдещата слава. Един ден страданията ни ще бъдат такива малки, каквито са клончетата, откъснати от дърветата, и всички ние ще кажем: „Много хубаво стана, че дойдоха тия бури, та ни разклатиха, за да познаем Божиите пътища.“

Аз се чудя някой път на съвременните ученици и ученички, които, като дойдат в училището, започват да четат морал на другите. Казват им: „Не знаеш ли, че трябва да се живее за Господа, че трябва да Го обичаме?“ Не се минава и един ден, Господ изпраща една буря на тази сестра или на този брат. Каква буря например? – Отиде тази сестра на гости при своя другарка художничка и тя вземе четката и започва да маже върху платното на своята другарка. Намаже я хубаво, т.е. оцапа я, тя излиза оцапана оттам и казва: „Представете си, знаете ли как ме нацапа моята другарка?“ – Представям си, та що от това? Нали обичаш Бога, претърпи заради Него! „Та ме цапа, та ми говори.“ Не виждам никакво оцапване. То е вятър: ффуу – минал, заминал – едно духало. Нищо положително няма в това цапане. То са идеи във

вас. В този случай какво трябва да кажеш на тази сестра? Ще А кажеш: „Духай, сестро, духай, нека се клати животът в мен, та кръвообращението да става правилно. Господ те е пратил навреме.“ Като излезеш оттам, поблагодари А в себе си.

Някой паднал духом, казва: „Аз съм изоставен от Господа. Той ме е забравил.“ – Не, това са детински работи. Вие може да мислите така, туй е хубаво. Аз не искам вие да станете възрастни преждевременно. Докато сте деца, по-добре е с тия спънки, които сега имате, отколкото да остарееете преждевременно и да нямате никакви спорове и караници помежду си. Тези бури са необходими за вашето растене. Защото само между умрелите хора няма караници. Между живите хора и караници, и ританици има, но и живот има. Всичките умрели хора са все изправни хора: кой как погледне на тях, светии ги намира. В гробищата всеки мълчи, но и живот няма. Питам: защо ни е такъв живот? Туй аз не го наричам благочестие. Според мене друго нещо трябва да се крие в човешката душа.

Аз искам всички вие да бъдете доблестни в себе си. Ти ще мислиш добре, ще чувстваш добре и ще действаш добре. „Ама не мога.“ – Не, можеш. Ще мислиш, че можеш, и само така ще постъпваш. Само тогава ще можете и да пеете. Някой път не си разположен, боли те гърло, кажеш си: „Аз не съм певец.“ – Хубаво, можеш да станеш певец. Казваш: „Аз не мога да свиря.“ – Ще се учиш да свириш. – „Аз не мога да пиша.“ – Ще се учиш да пишеш. – „Ама не мога да чета.“

– Ще се учиш да четеш. – „Не мога да ходя.“ – Ще се учиш да ходиш. „Туй не мога, онуй не мога.“ – Всичко, което не можеш, трябва да го научиш. Това е смисълът на живота. Всичко, което не можеш, показва възможностите, които се крият в тебе. Невъзможните неща показват възможностите, които могат да се проявят.

Често вие сами трябва да се подлагате на изпитания, за да видите до каква степен на развитие сте стигнали. Колкото характерът става по-благороден, по-изгладен, по-хубав, по-възвишен, толкоз и гласът, и вибрациите му имат съответстващ израз. Ние не можем да скрием живота си. Нито Божественият живот, нито човешкият живот могат да се скрият. Например котката скрива ноктите си: много гладки крака има тя, дипломатка е, но опитай се само да я хванеш за опашката – и току изведнъж си показва скритите нокти. Тя казва: „Не ми бутай ноктите!“ Та сега и ние сме достигнали дотам. Аз не осъждам котката, че има нокти: те са А потребни, тя трябва да си добие храна, но казвам: външно тя изглежда мека, обаче не може да скрие ноктите си. Ноктите на котката са на място, и крилата на птиците са на място – всичко в Природата е на своето място. Аз, ако бих критикувал Природата, бих отговорил на някои въпроси по следния начин. Ако се запитам защо птиците имат крила, ще си отговоря: понеже те са страхливи, Бог им даде крилца, за да бдят наоколо си и лесно да избягват от неприятеля си. Те са изложени на големи опасности, което показва, че не са употребявали крилата си на място. Оттук аз извличам една поука: когато дойде злото, аз трябва да употребя крилата си, т.е. ума си. Виждате, че някоя котка е хванала една мишка или една птичка – извадете поука от това, то е заради вас. Вие съжалявате птичката, но същевременно и вие имате един недъг, който може да се излекува чрез котката. Заради този недъг можете да попаднете в ноктите на котката. Казвате: „Горката птичка, горката мишка! Колко жестоко постъпи котката с нея!“ Котката и птичката в дадения случай сте вие. И котката, и мишката, и птичката са във вас и вие се измъчвате. Когато се разгневите, не сте ли една котка? Когато станете смирени и сте готови да отстъпите, не сте ли онази птичка, която се жертва? Ето едното ви естество, ето и другото ви естество! Естеството на човека при сегашното му развитие се

проявява в тия две страни – положителна и отрицателна, но това още не е истинският човек, това не е проявата на неговата душа.

И тъй, ще пеете хубаво! Много лесно е да се каже да пеете хубаво, но само онзи може да пее хубаво, който има вложена тази музикална основа в душата си. Щом обичаш нещо, ще можеш да пееш. Виж българина, като му дойде кумът на гости, как хубаво пеят и двамата! После, вижте как хубаво пеят момите и момците на хорото! Все трябва да има нещо, което да стимулира човека. Пък вие тук както сте, нямате обект. Казвате: „Защо ми трябва да пея, аз се готвя за Небето.“ Друг някой казва: „Аз трябва да пея, но на кого ще пея аз, съвършеният човек? Трябва ли да изляза на сцената да пея? Аз ще съзерцавам.“ Хубаво, много добре, но да допуснем, че всички ние започнем да съзерцаваме. Какво ще излезе от това? Не, има време за всичко. За всяка деятелност в света има определено време. Времето за музика трябва да го отделим за музика, то е определено време. Времето за мислене трябва да го отделим за мислене. Времето за работа трябва да го отделим за работа, и т.н. Има определено време и за пеене през деня, и за всичко останало. Ама баща ти умрял. – Пей на умрелия си баща! Ама майка ти умряла. – Пей на умрялата си майка! Ако им пееш, по-добре ще им бъде в онзи свят. Ама детето ти заплакало. – Пей му! Ако му пееш, по-скоро ще го утешиш. Ако е време за мислене – мисли, не размесвай нещата!

Всеки от вас трябва да разработва по един метод за възпитанието си. Има методи, общи за всинца ви, но има и специални методи за всеки едного. Ученикът трябва да разработва специален метод за самовъзпитанието си. Докато вие не можете да работите със специален метод за вашето възпитание, вие не можете да бъдете възпитани. С общия метод ние искаме да ви помогнем да дойдете до специалния метод, да възпитате вашия ум, вашето сърце и вашата воля. Щом научите този специален метод, ще можете да възпитате

себе си. Тогава ще можете да предадете знанието, което имате, и на други. На първо място, всеки от вас трябва да има ясна представа за себе си. Представете си, че аз напълня един джобур от 10 000 килограма вместимост с вода. Този джобур има грездей, отдето изтича водата. Аз сравнявам джобура с един човек. Ако сега извадя грездея, какво ще стане? – Водата ще започне да шурти. Вие казвате: „Силен е този човек.“ В какво седи силата му? Казвате: „Много тече.“ – Да, той тече, докато има вода в него. По едно време водата започва да намалява и едва капе вече. Какво става с този човек? – Свършва се силата му. Значи силата на този човек е във водата на джобура. Но ако зад този джобур седи цяло море, тогава имате един пълен извор. Вие трябва да знаете джобур ли сте, или извор. Някой казва: „Аз зная много неща.“ – Разбира се, че знаеш, аз виждам колко знаеш. И аз колко зная, пак виждам.

Ние трябва да имаме ясна представа за нещата и да знаем, че силата на човека е в Божественото, в него е притокът. Скъсате ли връзката с Божественото, у вас ще се явят всички слабости: няма да можете да мислите, ще падате духом, животът ви ще се обезсмисли, вдъхновението ви ще се изгуби и ще кажете: „Видяло се е вече, нашето се свърши!“ Аз пък обичам живот, който има само едно начало, а всяко начало подразбира един край. Всеки край пък подразбира едно ново начало. Животът е само начало. В туй седи неговият смисъл. Но всяко начало подразбира и един край.

Вие ще кажете: „Много пъти сме чели тия размишления.“ Добре, тогава бих ви запитал да ми кажете вашия проект – как би могъл да се оправи светът според вас. Аз се радвам, че имам ученици, които знаят всичко, но питам тия ученици какъв е техният проект за оправяне на света. Ще кажете: „Господ ще оправи света.“ – Не, мисълта ви не е права. Господ няма какво да оправя света. Нам предстои да оправим своя свят. Господ е свършил работата Си. Ако ти, като си дошъл на

Земята, не искаш да се справиш, твоите братя и сестри, майка ти и баща ти горе в Небето затварят кредита ти. Докато те ти отпускат кредит, какви ли не проекти имате. Казвате: „Аз ще живея, както разбирам.“ Щом затворят крана, всички проекти се прекратяват.

Казвам сега: всички вие знаете да ядете точени баници, нали? Някои казват: „Ние престанохме да ядем точени баници.“ – Не, не сте престанали. Други казват: „Ние ядем само баници със сирене.“ Баница става със зеле и с орехи, и с бадеми, и с много други неща. Аз вземам думата *баница* в широк смисъл. Опитвали ли сте се вие сами да си направите баница? Не е достатъчно само да ядете наготово. Казвате: „Жената нека я направи.“ Ами ти не си ли жена? Я се опретни ти да наточиш една баница! Хората мислят, че само жената може да готви. Не е така. Ами вие как ще готвите вашите мисли? Не, ще се занимавате с всичко. Жената пък казва: „Аз не се занимавам с външни работи.“ – Не, и с външни работи ще се занимаваш. Ще има промяна в работата ти. Казвате: „Ще има разпределение на труда.“ Сега питам жените: ако не искат да вършат външните работи, т.е. работите на мъжа, защо са излезли вън от него? Тогава влезте в неговото тяло! Значи жените искат права, а не искат да работят като мъжете. Каква е тази философия? Мъжът казва: „Аз не искам да работя като жената.“ Като не искаш да работиш като жената, защо си излязъл вън от нея? Щом не искаш да работиш, влез в жена си! Тя ще работи, пък ти ще А даваш съвети. Като си излязъл вън от нея, вече имате взаимни отношения. Тази е идеята. Жената, като влезе в мъжа, той ще се грижи за нея. Той ще принася, той ще готви, за нищо няма да я закача. Ако тя има страдания, мъжът да му мисли. Когато пък мъжът се скрие, жената да му мисли!

Сега, както сте излезли навън, всеки има специално тяло, а претендира за женски или за мъжки права. Не, законите за тия неща са други.

И тъй, който не иска да си плати дълговете, трябва да умре. Ако искаш да живееш, ще плащаш дълговете си. Онези, които имат да вземат, казват за онези, които им дължат: „Господ да ги поживи!“ Щом искаш твоите длъжници да ти се изплатят, ще те сполети някое зло. Какви ли клетви няма да ти пращат! Някои хора ги постигат тия клетви. Вие ще бъдете последователни: когато дължите някому, ще си изплатите дълговете, а когато на вас дължат, ще забравите, че ви дължат.

Аз съм ви говорил и друг път, че в света трябва да се образува една силна вълна. Ще кажете: „Какво зависи от мене?“

Какво мога аз да направя?“ Една ваша мисъл може да направи много нещо. Ако вие имате една светла идея, една светла мисъл или едно предложение, и проектирате тази ваша мисъл в пространството, например някъде в Япония, Китай, Америка или в България, може би най-малко 10-15 души ще схванат тази мисъл, ще я подемаат и ще я разпространят, ще напишат нещо. Ще кажете: „Защо да не мога аз да напиша нещо, а трябва други да пишат?“ Това не е важно. Нека други напишат нещо – може би в това време имат повече сили. Радвайте се, че други са приели вашата мисъл. Сега ние трябва да проектираме нашата мисъл, да А дадем един силен тласък, че да разтърси този свят. Тя може да го разтърси. Ние ще чакаме това време. Светът ще се оправи. Мисълта ни трябва да раздруса целия въздух.

Та като спят хората, трябва да възприемат всичките наши мисли. Аз вложа в ума си една светла мисъл, а някой богат човек я възприеме и казва: „Дойде ми една светла мисъл, светва ми нещо: аз отсега нататък искам да работя за бедните хора, искам да работя за Бога.“ Казват: „Този човек е полудял!“ – Не е полудял, но този човек е схванал една чужда мисъл. Такъв пример имаме в Америка с

Карнеги⁵², който раздаде богатството си. Тази идея не излезе от него, но от един беден човек в света, когото никой не знае. Карнеги само възприе и реализира неговата мисъл. Името на бедния никой не знае и той се радва, че Божествената идея, с която живееше, е реализирана. Тъй щото не казвай: „Аз съм прост, аз нищо не зная.“ Проектирай една светла идея в света и я остави! Нека горе знаят, че е твоя, а тук долу, на Земята, няма нужда да знаят чия е тази идея.

Аз желая вие да бъдете знатни горе, на Небето, а не тука, на Земята. Тази култура, която имате сега, ще си замине. Еди-кой си е написал името си със златни букви на някоя книга, но всички тия паметници ще изчезнат. Друго поколение ще дойде – то няма да знае за това. Питам ви: когато изчезнат всички хора от лицето на Земята, кой ще знае за вашата знатност? Но ако вашата философия е написана в невидимия свят, тя никога няма да изчезне. Следователно новата философия ще бъде обоснована на ония велики мисли, които никога не се губят. Тия хора, които са забравили Божествените идеи, като се върнат на Земята, пак ще започнат по нов път да ги възприемат. Божественото никога не се губи. В това седи великото. Тъй трябва и вие да мислите. Това е същественото в живота ви. Вие трябва да излезете извън вашата индивидуалност, трябва да я разширите. Това се нарича работа за Бога. Няма да мислите за себе си, за вашите дребни желания, за вашите несгоди. Всички тия неща нека идват, но вие трябва да насочите мислите си към великото, към възвишеното в света.

Изпейте упражненията *Малкият извор* и *Вечер, сутрин*.

⁵² Андрю Карнеги (1835-1919 г.) – американски бизнесмен и филантроп от шотландски произход. Дарява голяма сума за построяване на концертна зала в Ню Йорк, наречена в негова чест „Карнеги хол“, също прави дарения за изграждане на много обществени сгради, художествени галерии, библиотеки, музеи в Люисбург, Питсбърг и в други градове. С дарението си през 1900 г. дава начало на построяването на университета „Карнеги Мелън“ в Питсбърг.

В българския език липсват някои слогове. Следователно музиката не може да се изрази в нейната пълнота. Вземете за пример думата *Хаушбънн* – *зут*. Това показва начало и край на нещата. Но то не е алфа и омега. Самите слогове показват работа, която е започната добре и добре може да се свърши. В българския език няма такава мощна дума, за да се възпроизведе този окултен тон.

Тайна молитва

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Шестнадесета лекция 28 януари 1925 г.

ОТВОРЕНАТА И ЗАТВОРЕНАТА ЧАША

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Размишление

Бяха прочетени резюмета от темите *Отличителните черти на ума, сърцето и волята* и *Съзнанието у насекомите*.

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Най-силният слог*.

Тема за следния път: *От какво зависи дължината на човешкия живот?*

Какво се разбира под израза *безкраен живот*? Кои неща имат край? Често хората казват: „Страданията нямат ли край?“ Думата *страдание* е двусмислена, двойка. Ако се направи превод на тази дума, тя означава промяна от едно състояние в друго. Все-таки ние казваме: „Моите страдания няма ли да престанат?“ То е равносилно да се каже: „Няма ли да се смени състоянието ми?“ Когато те бият, ти казваш: „Този бой няма ли край? Или този, който ме бие, няма ли да престане?“ – Има начин, по който може да се смени състоянието ти, от тебе зависи. Излез вълнот къщата си, нека бият къщата ти, т.е. тялото – ти ще бъдеш свободен.

Та когато казваме, че страданията нямат край, разбираме, че причината е външна, независеща от нас; когато пък кажем, че страданието има край, то значи, че състоянието може да се смени, от нас зависи. Някой казва: „Мъчи ме дяволът.“ Значи отвън го мъчи нещо. Ти можеш лесно да се освободиш от този дявол. Вземете например състоянието на гнева. Какво представлява гневът? – Гневът е излишна набрана енергия в известно направление. Или всяко

непостигнато желание може да се обърне на скръб или на гняв. Тогава от кого зависи този гняв да престане? Да допуснем, че вие сте гневен, но изведнъж ви бутнат в студена вода. Гневът ви ще се запази ли, или ще се смени? Когато и да бутнат в студена вода, веднага гневът му ще изчезне. Енергията, която се е набрала на повърхността на неговия мозък, се променя и човекът се освобождава от нея. Другото положение: гневът може да се смени в едно приятно чувство. Например ти си разгневен нещо, но някой ти донесе един чек от десет милиона лева, които получаваш в наследство. Какво ще изпиташ в този момент? – Веднага гневът ти ще се смени в радост. Значи десетте милиона лева превърнаха гнева в радост. Който не се занимава с философията на живота и който не го проучва издълбоко, за него страданията няма да престанат, напротив, те ще се усилят повече.

Например младият момък или младата мома искат да се оженят, да намерят щастие. Той търси другарка, тя търси другар. Обаче и единият, и другият, вместо да намерят щастие, ще намерят нещастие. Защо? Защото търсим щастието там, дето го няма. Не трябва да търсим щастието на Земята, понеже то не може да се постави в такива крехки съжди, каквито имаме на Земята. Те могат лесно да се трошат и съдържанието им да изчезва. Най-после, на този твой другар още утре животът му може да изчезне и ти ще останеш сам. Затова ние трябва да търсим на друго място основата на живота. Всички съвременни хора искат да направят щастието достойние на Земята, но това нещо няма да се постигне никога. Земята никога не е била щастлива и няма да бъде. Тази Земя аз наричам *Земя на нещастие* – нищо повече. И всеки, който се роди на нея, ще бъде нещастен. Туй трябва да знаете! Ако някой човек няма нещастия, ще му дойдат. Това положение прилича на положението, което заема всеки гражданин в държавата, в която живее. Ако тази държава има дългове, то като ги

разхвърли тя между всичките граждани, ти и да нямаш дългове, ще плащаш. Държавата ще ти тури лихви по 10% и по този начин ще помагаш на този народ.

Днес хората казват: „Да дойде Царството Божие, да се обичаме!“ Как ще се обичате, когато вашата любов е основана на чисто материална основа? Я ми покажете една съвършена любов! Детето обича майка си, понеже тя го храни. Оттам започва неговата любов. Слугата обича господаря си, понеже му плаща нещо. Ученикът обича учителя си, понеже му дава нещо. Проповедникът обича паството си, понеже му плаща. Питам: де е тогава духовната страна на любовта? Като казвам, че любовта ви е материална, това не значи, че трябва да се отчае, да изпаднете в песимизъм, но трябва да знаете, че на Земята не може да има щастлив живот, а само живот на страдание. Само умният човек може да се ограда от нещастията в живота и да си създаде едно малко щастие. Мнозина казват: „Ние можем да бъдем щастливи при по-благоприятни условия на живота.“ – Да, но влезете ли във Великия безграничен океан, ще видите, че вълните се срещат и сблъскват една в друга. Там щастие ще има ли? – Няма да има. Ако вълните се блъскат само в брега, разбирам да се говори за щастие, защото когато една вълна се удари в брега, тя се разбива там и после се връща назад отслабнала и безопасна. Представете си обаче, че вълните се блъскат една в друга. Питам ви тогава: защо се блъскат тия вълни, какво ще придобият от това блъскане в океана? Учените хора казват, че по този начин ставало обмяна на водата в океана – той се оживявал, придавало му се повече живот. Ако не ставало такова раздвижване на водата, тя щяла да се вмирише. Възможно е да е така. Следователно, ако нямаш никакво ограничение наоколо си, ако животът ти е тъй широк като океана, пак вълните на твоите мисли, чувства и желания ще се блъскат една в друга и пак ще има смущение в тебе.

Сега вие си представяте, че като се качите на Небето между ангелите или ако отидете в рая между най-щастливите хора, ще бъдете щастливи. Да, така е, но какво трябва да правите, като сте на Земята? Можете ли да бъдете щастливи при следното положение? Представете си, че сте в един чужд град и нямате дори пет пари в джоба си. Какво ще правите? Ще си кажете: „Аз не съм беден, имам сили в себе си, мога да спечеля 2000 лева.“ Всички трябва да се заемете с разрешението на най-мъчната задача. Най-първо трябва да разберете живота от неговата лоша страна. Думата *лош* трябва да се изясни.

Казват за някого: „Той е лош човек.“ Някой път вие казвате за себе си: „Аз съм лош човек.“ Какво означава това? Буквата *л* означава слизване. Буквата *о* показва стремеж нагоре, към Бога. Значи в лошия човек има условия за добър живот, той започва по Бога. Буквата *ш* показва, че този човек свършва по материалному. Той започва добре, а свършва зле, т.е. започва с един милионен кредит, а накрая свършва с фалит. За такъв човек казват: „Той е изял, завлякъл е парите на хората.“ Всъщност този човек не е изял парите, но нищо не е спечелил. Той е харчил, ял, пил, този е обрал – онзи е обрал, този е закачил – онзи е закачил, а сам нищо не е придобил. Ние казваме: лош човек е всеки, който започва добре и свършва зле, а добър човек е този, който започва добре и свършва добре.

Думата *добър* сама по себе си не означава Добро. Буквата *Д* в тази дума е съставена от един триъгълник. Както виждате, геометрия има в тази дума! Триъгълникът означава равновесие на сили, т.е. богатство, един уравновесен характер. Човек с такъв характер е разумен, добре използва условията на живота. Това се вижда и от буквата *о*. И буквата *б* също изразява стремеж към Бога. Буквата *р* показва, че добрият човек е и разумен човек, той държи всичко в ръцете си. Добрият човек не се влияе от мнението на този или на

онзи, нито от условията. Той не търси щастието на Земята. Всеки човек, който търси щастие и добро на Земята, няма да ги намери. Към коя категория ще се отнесат тези хора, които започват зле и свършват добре? Може ли човек да започне зле и да свърши добре? – Това не може да бъде. Под думите *зле започва* разбираме, че започва при много неблагоприятни условия, но съзнанието в него е добре развито. Той е честен човек, но има големи мъчности в живота си – отвътре започва много добре, но отвън има мъчности. Съзнанието и в лошия човек е добре развито, но той употребява добрите условия в края на краищата за свои лични цели. Той казва: „Трябва да се живее в света малко по-нашироко.“

Вие трябва да изучавате законите на равновесието, както и всички останали закони на Живата Природа, за да могат всички тия истини да оживеят във вас.

Представете си един цилиндър, в който влиза плътно едно бутало. Това бутало излиза от цилиндъра и влиза в него благодарение на различните видове енергии, положителни и отрицателни, които действат върху му. В този случай буталото представлява среда, през която минават тия енергии. Често вие запитвате: „Защо идват страданията, мъчностиите в живота?“ – Страданието е положителна енергия, която иде отвън, натиска върху буталото, което сгъстява парата и я изпъжда навън. Значи тази енергия върши работа. Ако парата е съзнателно същество, ще каже: „Каква е тази неправда, кой ме натиска?“ Но в това време същата външна енергия натиска върху буталото на друг цилиндър, скачен с първия, вследствие на което в първия цилиндър наставка обратно движение: енергията на парата натиска сега върху буталото, то излиза постепенно от цилиндъра, парата се разширява, радва се и казва: „Настана светъл ден за мене!“ Това състояние обаче е само временно, защото има предел, додето буталото може да излиза. Щом дойде този предел, радостта се

прекратява. В другия цилиндър настъпва радост, а в първия – скръб. Така се движи колелото на машината, т.е. колелото на живота. Радостите и скърбите, т.е. положителните и отрицателните енергии, равномерно се сменят и движат колелото.

И тъй, ако ме питате защо трябва да страдате, ще ви отговоря: за да се движите. Движение без страдания и радости в живота няма. Ако страданието престане, моментално ще престане и животът ви. Като престане радостта ви, ще престане и животът ви.

Сега във вас се заражда мисълта: „Като отидем на Небето, там няма да има скръб.“ – Да, там движението в цилиндъра няма да бъде като това на Земята, но ще бъде обратно. Вие вече няма да мислите за вашите страдания, но ще мислите за страданията на другите хора на Земята. Но да оставим този въпрос, какво ще бъде на Небето – това е външен, посторонен въпрос. При сегашните условия на живота страданията и радостите са двигателни сили, необходими за развитието и растенето на човека. Тъй седи въпросът от окултно гледище. Тези страдания, които имате отвън, не са нищо друго, освен че някому се скъсали дрехите, роклята или че някой изгубил 5-10 хиляди лева, или че му се случило нещо, и т.н. Страданията са вътрешни неща, от които не можете да се освободите. Някой път имате вътрешна радост, която остава дълбоко в душата ви. Аз говоря за вътрешните радости и скърби – те са двигателни сили в живота ви, които трябва разумно да използвате.

Вие мислите философски върху нещата и искате да се махнат страданията от вас. Не, вие не знаете какво говорите. Да премахне Господ страданията от вас, това значи да отнеме живота ви. Не се молете да се махнат страданията от вас, но се молете за знания и мъдрост. Досега вие сте се молили само за това, да се махнат вашите страдания, но освен че няма да се махнат, ще се увеличат още повече. Защото онзи, който има навик да спира в пътя си, ще го бият повече.

Някой път вие имате характера на такива коне, които често спират. Да вървите назад, не сте свободен – ще ви бият, защото трябва да заведете тази каруца на определеното място. Ако не можете сам, ще доведат още един кон: ще ви заставят по който и да е начин да закарате каруцата. Ако и вие имате туй вътрешно схващане, всички съвременни социални мъчнотии ще се разрешат по един правилен начин, а не тъй, както сега мислите.

От чисто окултно гледище всички съвременни хора са болни. Няма здрав човек в света. Я ми кажете сега, как ще могат болните хора да оправят света? Според мен тщеславният е болен човек. Тщеславието е една неизцерима болест. Човек, който се гневи – това е друга болест. Човек, който има завист, също тъй е болен. Всички отрицателни черти, които съществуват в човека, са от най-странен характер – те са неизлечими. Някой се разгневил, кипнал. Нека каже: „Ще ме извините, аз обичам да се поразгневявам малко.“ Гневът е признак на престъпност. Кои хора се гневят? – Които бързат да извършат едно престъпление. Когато човек се гневи, то е, защото не му дават условия да извърши известно престъпление. Добрият човек никога не се гневи в душата си. В душата си всички трябва да бъдете тихи и спокойни и не трябва да се извинявате, че сте нервни. Това не е извинение. Ние не сме създадени да бъдем нервни. Че имаме нерви, това е необходимо, но когато се гневим, тук вече се привежда стихът: „Гневете се, но не съгрешавайте!“ Ако гневът у човека създава енергия, която го подтиква да премине от едно по-нисше в по-висше състояние, той е на мястото си, но когато човек се гневи без никакви видими причини и няма никакъв резултат от това гневене, гневът не е на мястото си.

Подозрението например също тъй е една болест у човека. Съвременните хора са много подозрителни. Че какво има да подозират? Две неща трябва да знаете. Искате например да знаете

характера на някой човек. Каква философия има в това? – Този човек може да бъде или добър, или лош. Вие ще го наблюдавате, ще го изучавате. Той е или добър, или лош – нищо повече. Каква тайна има? – Всеки от вас може да узнае всичките тайни на човека. Няма нищо скрито-покрито на Земята. Какво има да изучавате в човека? Смешно е да се занимавате какъв е този или онзи човек. Ако един човек обича Бога, има какво да се занимаваме с него, има какво да се изучава. Ако душата на някой човек е заета с Любовта, има какво да се изучава. Ако душата на един човек е заета с Мъдростта, има какво да се изучава. Ако душата на един човек е заета с Истината, има какво да се изучава. Но ако един човек се занимава с нещо материално, с нещо земно, няма какво да се изучава, той не представлява абсолютно нищо важно. Например често хората изучават характера на жабата, изучават всичко, което се крие в нея. Някой път кацне върху нея една муха, но тя седи като някой философ, наблюдава само. Дойде ли мухата до устатата А, жабата веднага я лапне и мухата изчезва. Дойде друга муха до устата А, и тя скоро изчезва. Питам: какво има да се изучава жабата? Да се изучава жабата, това е равносилно на положението на някой пияница, който, като падне в трапа, казва: „Влязох в трапа, за да го изуча.“ Какво ще изучава в трапа? Каква философия има в това, да пуснете една кофа в кладенеца и после да я извадите? Представете си, че изучавате скоростта, с която кофата се спуска и изважда от кладенеца, какво ще придобиете? Какво ще спечелите, ако изучавате скоростта, с която някой би могъл да извърши престъпление? Тук няма никаква философия. Разбира се, ако кофата е пълна, ще пада по-бързо; ако е празна, ще пада по-бавно. Това зависи от съпротивлението.

В сегашния живот ние не трябва да се занимаваме с посторонни въпроси: как ще се оправи светът, кога ще дойде Царството Божие на Земята, и т.н. Царството Божие на Земята сте вие. Царството Божие

може да дойде у вас, но на Земята никога няма да дойде. Не само това, но окултната наука твърди, че Христос, в Когото вярвате, днес е толкоз повдигнат, че като дойде втори път, кракът му едва ще достигне до астралния свят. Той там ще стъпи, а в умствения свят ще се яви. Значи във физическия свят ще видят само сянката на Христа, на астралния свят ще стъпи, а в умствения ще се яви. Писанието казва, че хората ще видят Христа само в облаците. Той няма да дойде на Земята – няма условия за това. Физическият живот не представлява никаква важност. Сегашното ни тяло не представлява никаква ценност. Сегашните ни тела са цигански дрипели, които хората след време ще съблекат и от тях ще направят каша за книга за писане. Хубави книги, хубав пергамент ще стане от тях. Вие мислите, че сте облечени много добре. Казвате: „Това тяло е живо.“ Апостол Павел казва: „Има тяло естествено, има тяло духовно.“ Онова тяло, което е направено по образ и подобие на Бога, то е бъдещото тяло. И когато влезем в туй тяло, ще добием онази свобода, която търсим. Туй тяло, в което днес живеете, ще ви носи страдания, но вие ще им благодарите. Трябва да знаете, че страданията са общи. Няма същество, колкото малко и да е, което да не участва в страданията. Страданията и радостите движат живота. Ние ще се опретнем на работа; и при страданията, и при радостите ще работим еднакво. Това са две сили, които носят Божието благословение.

После, забележете друго нещо – колкото повече избягвате някоя противоположност, толкоз по-често се натъквате на нея. Туй, от което човек най-много избягва, то ще дойде до главата му. Това, което обичаш и мразиш, еднакво силно се привличат. Затуй всеки от вас трябва да си състави истинско понятие какво представлява той в даден случай. Вземете например – всеки от вас иска да бъде почитан и уважаван от другите. Питам: кое трябва да почитат у вас? Всеки иска да бъде обичан. Кое да бъде обичано? Дайте си ясна представа за

това! Право е да бъдете почитани, уважавани, обичани, но кое у вас трябва да се обича, почита и уважава? Вие казвате: „Аз имам ум.“ – Много добре, но кое е ценното във вашия ум? Ако съмнението в твоя ум господства и направлява всичките ти мисли, има ли нещо ценно в него? Каква държава е тази?

С този ум, който имат съвременните учени, и в Европа, и в Америка, и в Индия от няколко хиляди години насам не могат да разрешат и най-елементарните работи. Един въпрос има за разрешение: вие не знаете дали сте организирани, или не; имате ли сили, или нямате; можете ли да се повдигнете, или не. Какво разбирате под думата *организация*? Нали има удове във всеки организъм? Там те са организирани. Как са се организирали тия удове? Онези, които изучават биологията, анатомията, физиологията, когато изучават всички процеси на тялото, трябва да проучат първоначално как е станало организирането на материята. Организиране значи съотношение на нещата, а не допиране на нещата. Когато говорим за организиране, разбираме, че само висшият разумен живот може да се организира. Дето има организиране, там прониква разумен живот. Не може да има организиране, докато няма разумност. Двама души, които са разумни, могат да се организират и да работят заедно. Единият ще вземе да работи едно, другият – друго, и тяхната работа ще се допълва. Хора, които не са организирани, те привидно работят заедно, но в края на краищата всичко се разсипва. Те нямат общ идеал, общ център, към който да се стремят: всеки в себе си има някаква скрита задна цел. Той говори за организиране, за идеал, за Бога, но зад всичко това разбира себе си. В Народното събрание уж всички са организирани, но всеки иска да стане председател, подпредседател, министър, да заеме някаква висока длъжност. Като се дойде до духовенството, до свещеничеството,

същото нещо – и тук няма организиране. Целта на тия хора не е да служат на Бога.

После и вие, които сте дошли тук, не сте от хората, които могат да се организират. Всеки от вас иска да вземе знание, и като го вземе, казва: „И тук не намерих Истината.“ Де ще я намерите? – Истината ще я намерите в Школата. Някой ваш приятел ви казва: „Аз имам високо мнение за вас.“ Хубаво, щом този ваш приятел има такова високо мнение за вас, вие ставате ли висок човек? Тогава какъв смисъл имат тия негови думи? Някой ви казва: „Вие сте много благороден човек.“ Ставате ли благороден с това? – Не. От вас се изисква абсолютна честност. Когато говорите на един човек, трябва да се научите думите ви да имат само едно значение. Като кажете някому: „Вие сте добър човек“, какво подразбирате от това? Допуснете, че аз ви кажа: „Вие сте много добър човек“ – какво искам да ви кажа с това? Аз съм дошъл при вас, защото имам нужда от две хиляди лева и казвам: „Вие сте много добър човек.“ Наричам ви много добър, а това значи: „Вашата добрина не ви позволява да ми откажете, трябва да ми дадете две хиляди лева. Вие сте много учен, много добър професор – искам да постъпя в университета, вие няма да ми откажете.“

Казвате на баща си: „Ти си много добър баща.“ Това значи: „Искам да ми направиш нови дрешки за Великден. Искам да отида в странство, трябва ми пари, ще ми дадеш малко пари, ще отвориш кесията си.“ Всеки, който ти казва, че си много добър човек, има нещо предвид. Защо трябва да ти казва, че си много добър? – Много естествено! – Иска да вземе нещо. Аз имам една цигулка, искам да я извадя от кутията, да я опитам как свири. Защо правя това? Като свиря на нея, имам и друга користна цел – да си изкарам с нея прехраната. Казвате за някого: „Този човек свири за себе си.“ Никой не свири за себе си. Има хора, които свирят за себе си, но те са много

рядко. Сега всички хора свирят насила, по необходимост. Как плачат хората днес? Кой плаче доброволно, я ми кажете? Кой се радва доброволно? И радостта става чрез насилие. Ти плачеш – аз дойда при тебе и ти казвам: „Слушай, билетът, който си взел от последната лотария, печели 500 000 лева!“ Изведнъж се зарадваш, казваш: „Ела да те почерпя!“ Отидеш да провериш: нищо не печелиш – пак дойдат сълзите. Значи и радостта, и скръбта се дължат все на материални стимули. Докато материалните стимули съществуват в света, ние не можем да избегнем сегашното състояние. Сегашните ни радости и скърби се основават на тях. Следователно ние трябва да се повдигнем над тях, но засега те са естествени, ние не можем да ги избегнем. Ние живеем в материален свят – не мога да ви кажа, че не трябва да ядете. Този живот обаче трябва да се свърже с нещо по-висше.

Питам ви: кой е най-силният слог? Вие казвате, че е *Бог*. Думата *Бог* сама по себе си не е силен слог. Тази дума дори е много слаб слог. Тя е толкоз слаб слог, че трябва да се аргументира, да се доказва с часове. Хората казват: „Я ми докажи този слог, т.е. докажи ми, че съществува Бог.“ Някои слогове са по-силни, а други – по-слаби. Слогът *ах* е силен. Като кажеш *ах*, веднага те питат какво ти е, какво те мъчи. Детето като каже *ах*, майката веднага тича, казва: „Какво ти е, мама?“ Кажеш ли *Бог*, питат те: „Какво искаш да кажеш?“ Значи думата *Бог* има скрит смисъл. Тази дума трябва да се замести с думата *Любов*. Любовта трябва да се изясни чрез живота, а животът трябва да се изясни чрез други работи. Значи трябва да направим цяла процедура от уравнения, за да докажем на хората какво е отношението на Бога спрямо Любовта, какво е отношението на Любовта спрямо Живота, какво е отношението на живота спрямо жертвата, и т.н.

Та не трябва да се откажем от живота, но трябва да го разбираме. Вие още нямате живот, затова най-първо трябва да придобиете

Божествения, истинския живот, че тогава да го разберете. Животът, който сега имате, не е живот. Животът на днешния човек прилича на ония роби, които американците взеха от Африка и създадоха от тях „робството на черните“, като ги поставиха да обработват плантациите им. Господарите продаваха жените, децата, дъщерите им – те разполагаха с живота им. Това живот ли е! Докато с нас разполагат като с животни, като с говеда, това живот ли е? Днес държавата разполага по този начин с тебе. Кара те да ходиш да се биеш, да вършиш една велика глупост. Животът ни от единия край до другия е пълен с глупости. Ще отидеш на парад, ще бъдеш облечен с фрак, с цилиндър на глава, иначе не можеш да се явиш пред хората. Ако отидеш на някой концерт, трябва да си вземеш билет, и то ще влезеш или на първите места, или на последните. Веднага ще те посрещнат и ще ти покажат мястото. Значи там се определя де ще седнеш. Казват: „Ние сме много културни хора.“ – Културни са парите. Щом имаш първокласен билет, ще седнеш на първия ред – ти си богат човек. Но щом си беден, ще седнеш на опашката. Може да си философ, може да си свършил три факултета, ще ти кажат: „Тук факултетите не важат, парите работят.“ После, ако си свършил четири факултета, но имаш някакво откровение, иди разправи това на религиозните хора – те ще кажат, че си полудял. Когато Павел разказа на хората своята опитност, те го взеха за луд. Той беше малко тщеславен.

Следователно хората ни вярват дотогава, докато нашата опитност съвпада с тяхната. Докато ние вървим в обикновения живот, всички хора ни вярват; щом минем отвъд тази норма, казват: „Вие сте на крив път.“ Ако влезете в някоя православна църква и не запалите свещ, нито пък се прекръстите, казват: „Какво търси този човек тук?“ Ако влезете при евангелистите и не коленичите като тях, те ще кажат: „Какво търси този човек между нас?“ Навсякъде има известни установени форми и ако искаш да не те вземат за луд, трябва да

вършиш това, което другите вършат. Или ако не си облечен модерно, казват: „Този човек е много изостанал назад, той не е културен, няма модно облекло, не оре с модерен парен плуг.“ Аз харесвам парния плуг, че освобождава воловете от страдания. Не, ние трябва постепенно да дойдем до истинския живот, до Истината.

Сега някой път учителят може да каже на учениците си: „Вие трябва да знаете, че аз ви просветих, аз ви упътих.“ – Прав е той. Майката пък казва на дъщеря си: „Аз те отхраних.“ – Права е и тя. Но нейната майка ще каже: „Аз тебе отхраних.“ Ти си майка на своята дъщеря, но си дъщеря на своята майка. Питам: кой кого е отхранил? Някой казва на сина си: „Знаеш ли, че ти си ял хляба ми?“ – „Кой хляб?“ – „Моя хляб.“ – „Ами ти отде го взе? Ти ли се мъчи да изкараш житото?“ – „Земеделецът направи това.“ – „Ти само взе наготово брашното и замеси от него хляб.“ Казваш на сина си: „Ти нямаш признателност, не си благодарен на моя хляб.“ Де е Истината? – Хората още не са яли собствен хляб. Често някои казват: „Аз нося на Учителя от нашия хляб.“ – Да, но аз не съм ял ваш хляб. Аз бих бил щастлив, ако мога да ям ваш хляб, но никъде няма такъв. Знаете ли какво нещо е хлябът? Христос казва: „Аз съм живият хляб.“ – Да, само Христос е живият хляб. За всички хора мога да кажа: с чужд хляб помен не правете! Вие може ли да станете на хляб? Ако можете да станете на хляб, добре дошли тогава! Не можете ли, чужд хляб не давайте!

Казвате: „Аз имам Божията Любов към тебе.“ Казвам: ти сам трябва да станеш Божията Любов. Някой казва: „Аз сега проявявам Божията Любов.“ – Не, това са неразбрани думи, това са изтъркани фрази. Целият свят е покрит само с изтъркани фрази, с методи, възпитателни средства, вярвания

– и въпреки всички тия многобройни неща хората седят на едно и също място. В Бога вярват, обичат се, морални правила имат – и

при това всички страдат, всички са недоволни от живота. Ние казваме: няма какво да се стремите да оправяте външния свят. Пазете се от следното: вие не можете да реформирате калта. Философия за калта няма и не можете да я реформирате. И да я изхвърлите навън, друга ще донесат. От 40 години насам все изхвърлят калта от София, но друга иде на нейно място.

Вие искате да изхвърлите вашите лоши мисли, но ако ги изхвърлите, други ще дойдат на тяхното място. Не, друго нещо ви трябва. Кое е това нещо? Ще ви задам следния въпрос: защо всички вие се съмнявате? Аз ще ви задам друг въпрос, ще отида по-далече: защо еврейските равини се усъмниха в Христа? Защо и сегашните не му вярват? Еврейският народ не вярваше и в Мойсей. Мойсей казваше: „Господи, още малко и те ще ме убият.“ Че на кой Учител, на който законодател, които са дошли на Земята, са им вярвали? На Буда не са вярвали; на Конфуций⁵³ не са вярвали; на Мохамед⁵⁴ не са вярвали. Ако са им вярвали, де са последователите им? Всеки човек в света има едно верую. Кое е то? Едно нещо е вярно – че хората вярват само в себе си. Да вярваш в един велик Учител или в Христа, това е

⁵³ Конфуций (551-479 г. пр.Хр.) – китайски мислител и философ, от чиито идеи произлиза конфуцианството, повлияло в продължение на векове на живота и на мисленето на хората от Изтока. Конфуций е ученик на Лао Дзъ. Възгледите му са събрани в пет книги, наречени „Петте класики“, по които той преподавал на учениците си. Учението на Конфуций се основава на патерналистическата концепция за държавата, където владетелят е „баща на семейството“. Философът извежда оттук нормите на авторитета като основа на нормативността в държавата и въз основа на това определя видовете отношения между хората.

⁵⁴ Мохамед (570-632 г.) – арабски религиозен водач, политически лидер и пророк на исляма. До 40-годишната си възраст живее като светски човек в Мека. Но после започва да се уединява и получава видения от Джибрил (архангел Гавриил), който в продължение на много години разкрива на Мохамед Божието Слово – съдържанието на Корана, което той започва да проповядва публично. Властите го преследват и Мохамед се премества в Медина, където получава признание като пророк на исляма и спечелва много последователи. От този момент започва мюсюлманското летоброене. Мохамед води много войни с редица арабски племена, за да ги приобщи към новата религия.

само мода. Ще кажете: „Тежка е тази дума!“ Ами ако вие вярвахте, де е вашият живот? Ако вие вярвате в Христа, де е вашата светлина? Възможно ли е да бъде в един огън от десет хиляди градуса и да не светя? Ако парче желязо, поставено при този огън, е още черно и не свети, питам: какъв е този огън? – Този огън не е истински. Значи ние само предполагаме, че вярваме в Христа, че се молим, че Го обичаме. Всеки ден се молим: „Дай ми, Господи, това; дай ми, Господи, онова!“ Ние не сме дошли до състоянието да кажем: „Господи, да бъде Твоята воля!“

Сега аз засягам едно ваше преходно състояние и казвам: сегашният ви живот, в сравнение с един по-нисш живот, не е оправен, но от гледището на Божествения живот той е оправен. Аз засягам живота ви в преходното състояние, в което се намирате, и казвам, че това състояние е необходимо условие за постигането на онзи висш, Божествен живот, към който се стремите. Ако вие не преминете през туй преходно състояние, вашият сегашен живот е почти на изчезване: след 20-30-50 години той ще фалира. За да не фалира, трябва добре да ликвидирате сега. От вас се изисква една положителна вяра. Всеки от вас трябва да си даде отчет вярва ли в Бога, учи ли се, и т.н. Не е достатъчно само да напишете една линия. Онези, които са учени, разбират значението на правата линия. Неучените казват: „Няма какво да се занимаваме с правата линия, това е за децата, нещо по-хубаво ни кажи!“ Това е материалната страна на въпроса. Какво означава правата линия? Сама по себе си тя нищо не означава, но може да се осмисли. Има известни величини, които могат да се осмислят. Например има ли смисъл думата *давам*? Ако кажа, че ви давам 20 000 лева още тази вечер, тази дума ще придобие ли смисъл? – Да, изведнъж придобива смисъл. Значи думата *давам* може да стане динамическа. Така също правата линия сама по себе си няма смисъл, но ако си я представите, че е от злато, че е златна тояжка, тя

придобива вече смисъл. Казвам ви: ето, аз ви давам тази тояжка. Даваш ли? Слогът вече стана много силен. Значи правата линия е възможност в живота, която може да се преведе, за да се усили значението А. Умът трябва да преведе нещата на чувствата; чувствата трябва да преведат нещата на волята. След това настъпва обратният процес: волята трябва да преведе нещата на чувствата, чувствата пък – на ума. Така процесът следва постоянно. Ако вие не следвате този процес, не може да имате права мисъл. За да бъде мисълта ви права, трябва да имате правилно слизание и правилно възлизание, да се образува един кръг.

И тъй, най-първо ще си зададете въпроса: вярвате ли в Бога, или не? Не е въпросът, че нямате вяра, но запитайте се готови ли сте да не се усъмните? Готови ли сте, като ви поставят на най-големите страдания, да издържите, без да се скъса краят ви? Туй наричам аз вяра: човек да издържи на всичко, да може да се пожертва. Аз наричам истинско чувство това, на което човек може да разчита във всички случаи от живота си. По този начин само вие сами ще имате уважение пред себе си. И тогава, като ви поставят на изпит, вие ще се намерите в такова положение, че само ще се радвате. Сега вие казвате: „Ние имаме вяра.“ Питам ви: вашата вяра може ли да издържи на всички изпити? Аз не казвам, че няма да издържите, но важно е да знаете, че ще се изпита вярата на всеки едно от вас. За всички културни хора идат такива изпити, каквито те никога не са виждали. И вие трябва да се пригответе. Ако ме питате какво ви чака, ще ви кажа: чака ви един важен изпит, от който ще зависи целият ви бъдещ живот. Ако го издържите, ще минете в едно ново състояние; ако не го издържите, ще се приготвявате пак, отново да го издържите.

Като ви казвам това, да не се страхувате и да кажете: „Ами ако не го издържим?“ Въпросът седи в следното: дават ми една чаша, пълна с най-хубав нектар, и ми казват да я предам някому. Тази чаша

представлява едно изпитание за мен. В какво отношение? – У мен може да се роди желание да вкуся малко от този нектар, понеже от него зависи продължаването на живота ми. Нося чашата, но ми се иска да близна поне малко от нектара. Обаче тази магическа чаша има това свойство, че като приближите устата си до нея, тя веднага се затваря, а щом се затвори веднъж, повече не може да се отвори. Това показва, че вие не сте издържали изпита си и сте престъпили закона. Ако се явите пред Учителя си със затворена чаша, това показва, че вие не сте издържали в честността си. Ако вие отидете с отворена чаша при онзи, при когото Бог ви е изпратил, вие ще минете от едно състояние в друго; ако чашата ви е затворена, ще бъдете друг човек. Ако чашата е отворена, това произвежда една мисъл; ако е затворена, това поражда друга мисъл.

Сега тия чаши са дадени на всинца ви. Вие ги носите; важното е сега как ще пристигнете – със затворена или с отворена чаша. Аз зная, че всички ще пристигнете с отворена чаша. От вас зависи това. Защо да не устоите да не близнете? Тъй щото да не кажете един ден, че не сте знаели. Щом чашата е затворена, работата ви е свършена.

И тъй, основната, съществена мисъл, която ще носите със себе си, е да знаете, че ви е дадена чашата с нектара и трябва да я занесете отворена. Тя е чашата на вашия живот. Ще си зададете въпроса: „Как ще занеса тази чаша, отворена или затворена?“ Ще си отговорите: „Ще занеса чашата отворена.“ Това е смисълът на живота.

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Седемнадесета лекция 4 февруари 1925 г.

ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ЖИВОТА

Размишление

Бе прочетено резюме от темите *Най-важният слог*.

Чете се темата *Сила, материя и енергия*.

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Продължаване на човешкия живот*.

За следния път ще пишете върху темата *Разлика между будизма и християнството*.

Като казваме „продължаване на живота“, трябва да обясним какъв смисъл има дължината. Когато кажем, че пътят е дълъг, краката ни се прекъсват, а когато кажем, че животът е дълъг, краката ни се продължават. Защо именно в първия случай краката ни се прекъсват, а във втория случай краката ни се продължават? Значи една дума, употребена в два различни смисъла, дава и два различни резултата. Може ли едно същество, което не е живо, да продължава своя път? Може ли в Природата да съществува движение без живот?

Сега например всички може да четете някой философ и да кажете какво мисли този философ. Какво мисли някой философ знаете, обаче рядко срещам ученици, които мислят. Даже срещам и философи, които не мислят. Един философ чел съчиненията на друг някой философ и написва какво казва този, последният. Значи взема философията на другия философ и с малко перифразирание създава някаква нова философия. Така в евангелския свят между хилядите проповедници много рядко ще намерите някого, който мисли. В Америка има повече от 20 хиляди проповедници, но едва ли ще намерите 10 души от тях, които могат да мислят. Останалите перифразират, заемат един от друг.

Сега всички вие вземате думата *живот*, но не сте мислили върху това, как се продължава човешкият живот. Вие сте го вземали назаем, тъй както се вземат пари назаем, без да сте го печелили. Казваме: „продължаване и съкращаване

на живота“. Има ли съкращаване на живота? Да вземем един човек, който е живял 10 години, и един шаран, който е живял 400 години. Как мислите, в какво седи разликата между този човек и шарана? Ако съберете опитността на човека и тази на шарана, който е живял 400 години, кой от тях е живял повече време? Някой път продължаването и съкращаването на живота зависи от бързината или от интензивността на живеенето. Под дълъг живот не разбираме натрупване на много години, например 100 или 120 години, защото човек може да живее 1000 или 2000 години и пак да не е събрал много опитности. Сега искам да разсъждавате много просто, а не философски. Представете си, че вие копаете един кладенец. Колко време може да копаете? Щом стигнете дъното му, т.е. колкото е определено, ще копаете ли още? Ще бъде смешно, след като изкопаете кладенеца, да направите къща, за да живеете в него. Ако си по-мързелив, по-дълго време ще копаяш; ако си по-работен, по-малко време ще копаяш.

И тъй, под думите *продължаване на живота* разбираме разумност. Животът не може да бъде дълъг без разумност. Ако животът на някоя фамилия е кратък, това зависи от неразумността на предшествашите поколения. Значи разумността е един от факторите за продължаване на живота. Вторият фактор е Любовта. Вие не можете да продължите живота си без Любов. Това не значи само да говорите за Любов, но да имате разширение в чувствата, да сте еднакво разположени спрямо всички хора. Освен това трябва толкова да сте предвидливи, че да не влизате в стълкновение с никого. Виждаш някой човек нервен, сприхав. Стой надалече от него и бъди много

внимателен – няма защо да го изпитваш или да му посочваш дефектите. В Стария Завет четете, че пророците са казвали недостатъците на хората, но това те правеха по необходимост. Вие разглеждате криво техните постъпки. Тия философи нападаха хората, както някой свредел пробива дупки. Кой е виновен за това? Не мислете, че пророците са правели това случайно. Друг някой кара пророка да изобличава хората, да изтъква грешките им. Изобщо езикът на всеки един от вас трябва да бъде мек. Ще ви дам следното правило: никого не нападайте, никого не критикувайте! Туй е правата философия. Ако пък си като някое шило – дето минеш, да мушкаш

– няма какво да правиш, ще гледаш да мушкаш по-малко. Ще казваш: „Не съм виновен, такова е естеството ми днес, ще ме извините.“ Англичаните в такъв случай казват: „Подхлъзване на езика.“ По някой път езикът на човека се подхлъзва и той казва нещо, което не желае. Често у всинца ви вярвам езиците да се подхлъзват, защото са намазани с масло. Ако дадем и на най-силния от вас да държи едно въже, намазано с масло, не ще може да го удържи. Турските пехливани разбират този закон и затова, като се борят, намажат се с масло. Борят се, но не могат да се хванат: изплъзват се като шарани и никой не може да надвие.

Аз бих желал езиците на всинца ви да са намазани, защото ако на един е намазан, а на други не е, често стават катастрофи. Като има масло, всичко се урежда добре. Ако ръцете на едного са намазани, а на друг не са, вторият ще се изплъзне, а първият ще бъде уловен. Затова някои хора претендират: „Защо не намазаха и моя език, та лесно да върви тази работа?“ И сега аз превеждам: вместо езикът ви да е намазан с дървено масло, нека е намазан с друго някое масло. Във великата лаборатория на Живата Природа има други масла за намазване на езиците. С тия масла като намажеш и най-коравия език, той става мекичък, като на ангел. Отлични масла са тези на

Природата, но са и много скъпи. Един грам от тях струва хиляда златни лева. За тия масла има предвидени и специални четки. Когато намажеш езика си с такава четка, напоена в едно от природните масла, той става отличен инструмент; така постъпва и цигуларят със своя лък.

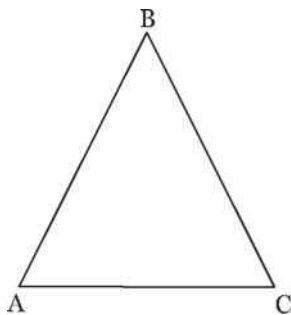
И тъй, за да се продължи човешкият живот, в чувствата на човека трябва да се създаде една вътрешна пластичност. Тъй щото, отдето и да дойде ударът, човек нищо да не почувства, гъвкав да бъде той. Някой път вие си казвате: „Този свят е много лош. Как ще се оправи?“ Няма защо да разрешавате такъв труден философски въпрос. Този въпрос е за Господа, не е за вас. Вие си гледайте вашата работа. Не се занимавайте с това, кой човек е лош и кой е добър. Ако ви попитам кой човек е добър, вие не ще може да определите това. Не само вие, но досега аз не съм срещнал нито един, който да е определил кой човек е добър и кой е лош. Туй, което е лошо по време и пространство, всъщност не е лошо. Христовото учение, което беше в противоречие с юдаизма⁵⁵, днес е едно благо за християнските народи. И днешното Ново учение, което се смята за несъобразено със съвременните разбирания на хората, за в бъдеще ще им донесе едно благо. Не, днес не се знае кой живот е добър и кой е лош. В далечното бъдеще, когато хората завършат своето развитие, само тогава от плодовете им ще се види кой човек на каква степен на развитие е дошъл. Хората няма да бъдат вече толкова лоши: някои ще бъдат от рода на дренките, някои – от рода на крушите; други – от рода на

⁵⁵ Юдаизъм – религия, спадаща към групата на семитските религии и разпространена предимно сред евреите. Основни догми на юдаизма са признаване на единия Бог Яхве и на богоизбраността на еврейския народ, вяра в небесния спасител – Месията, и в светостта на Стария Завет и Талмуда. Върху основата на юдаизма по-късно възниква мистичното учение Кабала. Историята му се дели на четири периода: библейски, талмудски, равински и реформационен, последният от които е свързан и днес с религиозната система на евреите.

ябълките или на гроздето, или на черешите, или на смокините и на други подобни плодове.

Сега, като се продължава животът ви, не вземайте на гърба си товара на света. Не мислете как ще се поправи светът. Светът е оправен. Старайте се да не задържате никаква горчива мисъл в ума си. Дрехата ви отвън може да е нечиста, но вътре в душата, в сърцето си и в ума си не оставяйте никакво петно. Щом се намирате във физическия свят, вие трябва да вземате поука от тактиката на военните. Когато изучавате хората, всякога си поставяйте крепости, та като ви бомбардират, да не могат да ви засегнат. Щом хората са миролюбиви, крепости не ви трябва. На едно място в посланията апостол Павел казва: „Когато искаш да браниш живота си, тури си щит за предпазване.“

И тъй, за продължаването на човешкия живот са необходими две неща: здрава и силна мисъл и широчина в чувствата. За постигането на тия две качества е необходимо търпение. Досега в България съм срещнал само един търпелив човек. Аз съм ви привеждал този пример. Този човек беше доктор. Аз наричам неговото търпение английско. Той имаше четири деца. Като вземеше някоя книга да чете, едното дете му теглеше брадата, другото – косата, третото се качваше по гърба му, а четвъртото дърпаше краката му. Той ги погледне, погледне, пък им каже: „Е, деца, един ден, когато пораснете, ще поумнеете, ще разберете, че не трябва да правите така, но сега сте малки още.“ Не съм срещал като този човек, бих ви го препоръчал като един похвален пример. Вие не бихте изтърпели това. Такъв човек може да продължи живота си.

Фиг. 1

Сега какво мислите: ако си представим, че линията AB в триъгълника ABC е разумна, тя ще схване ли ясно в съзнанието си целия кръг, който може да се опише около него? Ако всички тия линии са разумни, тогава линията AB ще знае ли какво е състоянието на линиите BC и AC ? Ако си представите, че линията AB е една захарна пръчка, и вие близнете само единия A край, ще знаете ли дали цялата пръчка е захарна? Философски погледнато, човек в даден случай знае само една своя мисъл, само едно свое желание и само едно свое действие. – Нищо повече. Цялата наша философия седи в една мисъл. Много желания не са ваши, те са чужди. Там е заблудението, когато някой казва: „Аз имам много желания.“ Много желания са на вашите клетки. Ще намерите онази основна мисъл и онова основно желание във вас, които принадлежат на онази основна централна монада, около която се групират всички малки душички, всички клетки. Вие искате да бъдете господари на всички ваши мисли и желания и затова казвате: „Да се контролират всички наши мисли и желания!“ Това значи: вашата основна мисъл да има отношение към всички други мисли, да се хармонизира. Човек не може да води война със себе си.

Пазете следното правило: всеки човек, който води война със себе си, и да победи, той винаги губи. Човек никога не трябва да воюва със себе си! Казва Писанието: „Не противи се злему!“ То значи: не се

борете със злото! Всеки, който се бори със злото, му предава сила. Всичката философия в окултната наука седи в това, че когато искаш да премахнеш една негативна мисъл, ще я усилиш повече. „Ами какво да правя?“ – Прави добро, остави злото, не се меси в неговата работа, не се стреми да го събориш! Всеки, който се бори със злото, го усилва. Правете добро постоянно! Някой казва: „Аз няма да правя зло.“ Кажеш ли така, ти усилваш злото в себе си. „Аз няма да лъжа.“ – Ти усилваш лъжата в себе си. Ще кажеш: „Ще говоря Истината, ще правя добро.“ Казваш ли така, това има смисъл. Негативната философия донесе най-големите нещастия на човечеството. Мойсей е започнал много добре със законите си. Коя е първата заповед на Мойсей? – „Аз съм Господ, Бог твой, да нямаш други богове освен Мене!“ Първите четири заповеди са положителни. Евреите се спряха на последните заповеди, които бяха негативни: „Не убивай, не кради, не лъжесвидетелствай“, и т.н. Тия заповеди бяха само разяснение на първия закон. Ако не искаш да лъжеш, ти ще прилагаш първия закон.

Когато онзи младеж запитва Христа какво трябва да прави, за да придобие вечен живот, Христос му отговори какво трябва да направи, а младежът каза, че всичко това го е сторил. Какво още не му достига? Наистина този младеж е спазил тия заповеди, но в техния негативен смисъл. Когато Христос му даде първия изпит – да раздаде имането си, оказа се, че той не разбира законите. Той не схвана закона, наведе главата си и излезе натъжен навън. Следователно той не е разбрал Мойсеевия закон, не го е приложил. Не само във времето на Христа, но и сегашните християни прилагат само шест заповеди, и то в техния негативен смисъл: да не се мразим, да не се одумваме и т.н. Като дойде ред да приложим заповедта да се обичаме, казвате: „Как ще обичаш този човек, може ли да го обичаш?!“ Как няма да го обичаш? Когато кажа, че трябва да обичам някого, тази идея в моя ум е строго математически определена. Под тази идея аз подразбирам

това: онзи, когото Бог обича, и аз ще го обичам. Туй значи да обичаме ближния си. Да обичаме ближния си, подразбира да обичаме Бога. Когото пък Бог не обича, и аз няма да го обичам. За да обичаш някого, трябва Бог да го обича. Ако Бог е Любов, ти няма да заставяш Бога, няма да Му даваш направление какво трябва да прави Той. Ти трябва да бъдеш израз на Божията воля. Значи ако Бог обича някого, и ти ще го обичаш. Това е Волята Божия и ти трябва да я изпълняваш. Ако вие можете да приложите Христовия закон или Божия закон по този начин, всичко ще ви върви лесно. Казва някой: „Как тъй, не мога да обичам този човек!“ – Не, ще си кажеш: „Обича ли го Бог? – Обича го. Щом Бог го обича, въпросът е свършен – и аз го обичам.“

Сега във вас се явява друг въпрос: каква трябва да бъде обичта? Щом започнете да философствате върху обичта, вие разваляте заповедта. Ще ви приведа сега следния факт. Всеки човек може да се роди при огнището на баща си, когато свети даже само една вощена свещ, но той не може да израсте от огъня на тази камина и от светлината на тази свещ. За да израсте и да се възпита, той трябва да излезе вън, на Слънцето. Та човешката любов в света – това е огнище, това е свещ. При нея може да се констатира фактът, че ти си роден еди-кога си, и да се напише името ти, но ако искаш да растеш и да стане нещо от тебе, трябва Слънцето да те грее отвън. Или, казано на друг език: само когато Божията Любов те проникне, от тебе може да излезе нещо. Следователно ние не можем да изпълним Божиите закони с човешката любов. Тя е несъстоятелна. Всички трябва да се откажете от тази мисъл. Човешката любов не е изпълнила досега това и не може да го изпълни. Вие не можете да растете на човешкото огнище, нито да се учите на неговата воцена свещ.

Ето защо, ако искате вашият живот да се продължи, не трябва да останете в стадия на човешката любов и да се грееете на неговото огнище, нито да четете на неговата свещ, но трябва да излезете вън,

на слънчева светлина, и там да растете, там да се развивате и да четете. Тия идеи трябва да бъдат рязко определени в ума ви.

Някой път, като четете Евангелието, казвате: „Тъй е писал еднoй си апостол.“ Аз ви казвам, че много стихове от Евангелието са криво преведени. Например не е вярно преведен стихът: „Аз ще се похваля с кръста Христов.“ В оригинала се казва: „Аз ще се похваля със страданията на Христа.“ И като поставиха хората кръста на първо място в живота, с това развратиха Божия закон. Страданията са нещо смислено, но кръстовете не ни трябва. Сега всички хора говорят за кръста Христов, но от него са излезли всички съвременни ножове. Всички ножове на военните са направени от кръстовете. Войникът мушка с дългата част на кръста. За да може да мушка повече, той си служи с тази пръчка, на която бяха заковани ръцете на Христа. Следователно всеки, който ти дава кръст, същевременно те мушка; и като те мушне, дойдат други, които те занасят в болницата. И след това ще кажат: „Това правим, за да се похвалим с кръста Христов.“ В това няма никакъв смисъл. И ако вашите мисли, вашите желания са кръстообразни, вие сте на края на пътя. Свещеникът носи кръста и ти казва: „Целуни го!“ По същия закон и военният носи кръста и с дългата му част те промушва. Най-първо ти казва: „Или ще се подчиниш, или ще те мушна.“ И тогава ти, ако искаш да живееш, ще му се подчиниш, т.е. ще го целунеш. Военният казва: „Ти ще се подчиниш на моя кръст, данъка си ще платиш. Ако не направиш това, роб ще станеш!“ – и хване оръжието. Това е значението на кръста днес. Хората предават, че на свети Константин се явил кръст, кръстно знамение, и му се казало: „С този кръст ще победиш.“ Това е квадратна лъжа! И победи ли той? Ако това нещо беше истина, св.

Константин Велики⁵⁶ трябваше да победи света. Победи ли го? – Не, той развърта света. Тъй трябва да се произнесат бъдещите истории, защото така се произнася невидимият свят.

Казвам ви: отсега нататък трябва да се освободите от вашите кръстове и да ги заместите със страдания. Страданието ще заместите с нощ, с почивка. Радостта ще наречете ден, а работата – най-приятното занимание. Радост, ден, занимание – тогава животът се осмисля. Между радостта и страданието има правилни математически съотношения. Тия съотношения са следните: колкото радостта ви е била по-голяма, по-интензивна, като се смени със скръб, толкова и скръбта ви ще бъде по-силна, по-интензивна. Значи колкото денят е бил по-светъл, толкова и нощта ще бъде по-тъмна, по-мрачна. Вам се струва, че сте изгубили нещо, но тъй ви се струва само. Това е, защото чувствителността на човека се увеличава и той чувства и радостта, и скръбта по-силно. След голямата скръб, като се появи отново радостта, понеже чувствителността ви е голяма, тогава и радостта ви е по-голяма: вие мислите, че сте спечелили това, което бяхте изгубили. Тия две състояния се сменят постоянно в човека. Висшите духове, висшите същества, които разбират този закон, сменят тия състояния у вас по един правилен начин. Ако се въплъти на Земята един ангел или някой архангел, или някой херувим, или серафим, и те ще изпитат същите страдания, каквито и вие не можете да избегнете. По същия закон и Христос ги изпита. И най-висшите същества, като дойдат на Земята, ще изпитат страдания. Ако те искат да не бъдат засегнати от страданията, ще стоят на Земята, докато има

⁵⁶ Константин Велики (272-337 г.) – император на Римската империя, който в източноправославния свят е известен и като св. Константин. Той е първият християнски император, чийто Милански едикт слага край на преследването на християните в империята. През 324 г. обявява решението си да създаде Византийската империя със столица Константинопол. За неговия принос за утвърждаването на християнството византийският литургичен календар почита Константин и неговата майка Елена като светци.

ден – благоприятни условия за тях, и като настане нощта – неблагоприятните условия, заминават за друг свят. Следователно тяхната радост е непрерывна. Те се движат от радост в радост. Тъй правят разумните същества, а глупавите вървят по обратен път: когато се свършат благоприятните условия на живота и започнат неблагоприятните, те тогава идват на Земята. И вие понякога вървите по същия път.

Да допуснем, че линията АС от триъгълника представлява физическия живот. Тази линия представлява несъизмерима величина, защото в несъизмеримите величини се създават страданията. Може ли една несъизмерима величина да се превърне в съизмерима? Знаете ли начин да превръщате несъизмеримите числа в съизмерими? Несъизмеримите числа във физическия свят са съизмерими в астралния; несъизмеримите числа в астралния свят са съизмерими в умствения. Следователно туй, което е невъзможно за физическия свят, е възможно за духовния; туй, което е невъзможно за духовния свят, е възможно за умствения; туй, което е невъзможно за умствения свят, е възможно за причинния. Значи всички противоречия, които произтичат от несъизмеримостта на числата, техният философски смисъл се обяснява в по-висшите светове. Там несъизмеримото става разумно, съизмеримо.

Следователно при всяка мъчнотия ще приложите закона за съизмеримите и несъизмеримите числа. Имате ли някаква мъчнотия на физическия свят, ще знаете, че по никой начин не можете да я разрешите тука, но ще я разрешите в астралния свят; ако и там не можете да я разрешите, ще влезете в умствения свят; ако и в умствения свят не можете да я разрешите, най-после ще се повдигнете много високо, в причинния свят, и веднага мъчнотията ще бъде разрешена. Така че каквато мъчнотия и да има един ученик, щом се повдигне и влезе в причинния свят, той ще може да я

разреши. Разбира се, този закон има широко приложение и към човешките чувства и способности. Той е сложен закон. Например как може да се развие известна способност в човека или да се усили известно чувство? Това се крие пак в приложението на този закон. Някой път вие искате да проявите любов, но не можете: усещате известна коравина, едно неразположение у вас. Забележете, в Природата действа следният закон: минавам покрай някоя нива, която не е поливана от дъжда цели шест месеца. Почвата А е корава, само буци, нищо не можеш да посееш в нея. Завали един малък дъждец и веднага буците се поразцъфтят, омекват. Най-първо всяка буца казва: „Искам да живея индивидуален живот.“ Дойде после повече дъжд, буците омекват още повече, раздробяват се и казват: „Хайде, от нас да мине!“ Какво да мине от нас? „Хайде, и ние да направим същото, да услужим. Дъждът услужи на нас, ние пък ще услужим на други.“ И наистина, мине ралото отгоре А, разстеле пръстта, после посеят жито, и виждаш – след известно време от тази пръст се явяват зелени крепки стъбълца. Значи дъждът изравни тия буци.

И тъй, когато чувствата ви са корави, дъждец трябва. Ще се молите да дойде дъждец. Дойде ли дъждецът, коравите буци ще се размекнат, твоят плуг ще мине отгоре им, семето ще се посее: така всички буци стават равни. Трябва да приложите тази философия в живота си. Нали в Писанието се казва, че всички високи планини ще се приравнят. Приложение трябва! Я ми кажете дали един ангел може да плаче, да хълца като вас? Каква полза от вашия плач? Един ваш приятел се е разболял и веднага сърцето ви трепне – уплашите се, че ще умре. Какво от това? Да допуснем, че повикат този ваш приятел на онзи свят, при Господа. Какво лошо има в това? Той не умира. Онзи свят е много красив. Какво лошо има, като отиде там? Аз даже бих казал на своя приятел: „Много се радвам, че те викат на онзи свят.“ Той ще ми каже: „Братко, и аз се радвам. Пратиха ми отгоре каляска,

викат ме.“ – „Хайде, на добър ти час тогава!“ Тази мисъл трябва да стане много разбрана за вас: да не казвате, че еди-кой си трябва да си заминете, но щом го повикат, да не го задържате. Тъй на добър час на всички! Други ще дойдат на тяхно място. Най-после и ние ще идем горе, няма да седим постоянно на Земята. Ние ще се върнем в онова хубаво място, отдето сме излезли някога. Досега кого как повикат отгоре, все казва, че още не е готов. Кога ще се пригответи? Никой не е отишъл с готовност. Всички все казвате: „Не съм готов, да поостана още една-две години.“

После, аз забелязвам: вие не разсъждавате правилно, всички трябва да имате права мисъл. Например мнозина от учениците ми намират разлика в моите постъпки. Чудни сте вие? Какво се бъркате в моите постъпки? Най-после аз не съм отговорен пред вас. Какво си дошъл да ме критикуваш? Туй, което аз върша, то е по известен план, не е ваша работа. Аз правя туй, което е в плана ми. „Ама какво ще кажат хората?“ – Чудни сте вие! Има известен Божествен план, който не търпи никакво отклонение. Ти можеш да се отклониш от този план, но Божественото всякога се нарежда според определения отгоре план. Ти не можеш да направиш от Божественото нито йота отклонение. Някой път Господ може да мълчи, а ти мислиш, че Той отстъпва. Не, цялата Вселена може да стане на каша, но от Божиите закони нито една резка, нито една дума няма да се измени. Тъй щото всеки от вас ще си каже: „Това нещо, което трябва да направя, Божествено ли е, или не? Ако е Божествено, ще го направя. Каквото Господ е казал, ще го направя.“ Туй е в плана на Бога.

Та сега, когато някой ме критикува, казвам му: „Ти си погрешил – туй, което вършиш, е чужд план. Това е някаква чужда мисъл, влязла в главата ти.“ Това не съм аз, някой друг е влязъл в главата ми. Та когато дойде някой да ме критикува, тъй гледам аз на въпроса. Дошли двама братя при теб – единият отляво, другият отдясно –

заобикалят те и ти казват: „Тъй ще кажеш, иначе ще кажеш!“ – дават му съвети. Казвам: аз зная този фонограф.

Най-мъчно в света обаче е да виждаш хубавото през лошото. То е голям майсторлък. И тогава ние питаме по какво се отличава добрият и по какво – лошият човек? Аз няма да ви отговоря прямо, но ще ви дам едно сравнение. По какво се отличава една чиста стъкленица от една нечиста? – Чистото стъкло пропуска най-много лъчи. Онова пък, което пропуска по възможност най-малко лъчи, то е лошо, нечисто. Следователно онзи човек, който пропуска най-много лъчи на Любов, Мъдрост и Истина, той е добър, а онзи човек, който пропуска най-малко лъчи на Любов, Мъдрост и Истина, той е лош. Съгласни ли сте на туй? Това е едно много хубаво определение. Лошият и добрият човек са два полюса на едно и също нещо и между тях има градация. Добрите хора се различават от лошите според количеството на лъчите, които и едните, и другите пропускаат. И всеки от вас трябва не само да си предполага, но със сигурност да знае в даден случай колко лъчи пропуска през себе си. И знаете ли каква наука има в това! Всеки ден ще имате по един спектър. Има такива спектри. Като поставиш своята призма в себе си, ще става разлагане на твоята светлина, на твоите лъчи, и ти ще правиш изчисления, за да видиш колко светлина пропуска. Защото от невидимия свят и от Слънчевата система за всеки добър и разумен човек се препраща специална светлина. Когато вие сте съгласни с Божествения свят, тази светлина ви намира тъй, както ви намира едно писмо, което е писано за вас. Обаче при най-малкото отклонение от правия път и тази светлина се отклонява. Тъй че когато говорим за добрия живот, това правим с цел да не се отклонява Божествената светлина и топлина, която иде специално за вас, и по този начин да не си причинявате вреда. Тогава именно ще дойдете до висшата математика, до висшата Божествена геометрия, за да видите какви са отношенията там. Какво значи да

бъде един живот добър? Аз смятам добрия човек за едно отлично построено здание, с всички най-модерни и удобни приспособления, през което здание Божествените енергии влизат и излизат, като се разпръскват навън. Само така ще могат всички живущи в него да се ползват еднакво от благата му. Сега ще се спрете върху мисълта: „Да пропускам повече светлина!“

Да изпеем сега упражнението *В начало бе Словото*.

Трябва да се стремите към непрерывност в тоновете. Не трябва да има прекъсване в тоновете. Трябва да контролирате ларинкса си и да облагородявате гласа си. Когато не сте разположени, пейте! Най-мъчно е човек да пее, когато е неразположен. Когато е разположен, той е отличен певец. Пейте упражнения с букви! Те са добри за неразположени хора. За в бъдеще, ако искате да възпитавате малките деца правилно, можете да ги възпитавате прекрасно с музика. Даже най-упоритите, най-своенравните деца може да възпитавате с музика.

Сега вие казвате: „Че ние сме големи хора, може ли да пеем такива упражнения?“ Та вие правите много пъти по-лоши работи от тия упражнения. Тогава не мислите ли, че сте големи? Когато се разгневиш и свиеш юмрук, това по-хубаво ли е? По-добре да пеем *ха-ха-ха*, отколкото да сочим с юмрук. В пеенето има разширение, а в гнева – свиване.

Тъй щото ще изучавате всички действия в Природата. Има действия, които предизвикват разширение на гласа, на чувствата, на мисълта, и у човека се явява едно малко пробуждане; колкото и да е малко, то е хубаво. Всяко движение, всеки слог, който и да е, има двойко въздействие: ограничава и разширява. Вие ще изберете тия слокове, които ограничават, за най-доброто разположение на духа. Когато пък имате едно неразположение на духа, ще употребите слокове, които разширяват. Някой път в живота ни ще дойдат некрасиви работи, но те трябва да дойдат при най-доброто

разположение на духа ни. Те ще бъдат като граница. Добрият човек, и да направи погрешка, не се вижда.

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

Осемнадесета лекция 11 февруари 1925 г.

ПРИЧИНИ ЗА ПРОТИВОРЕЧИЯ

Размишление

Бе прочетено резюме от темата *Продължаване на човешкия живот*.

Бяха прочетени някои от работите върху темата *Разлика между християнство и будизъм*.

За следния път ще пишете върху темата *Отличителните органически и морални качества на бялата и жълтата раса*.

Ще потърсите някакви обяснения върху тази тема в енциклопедическия речник. След това ще направите един малък извод. Върху тази тема нека пишат трима души от младите.

Кое е най-същественото в сегашния живот, при сегашното му развитие? Подразбирам най-същественото, без което човек не може. Туй, без което човек може в дадения случай, то не е толкова съществено. Кое е същественото за носа на човека? Кое е същественото за устата? Някой път като говорим, нам се струва лесно да говорим върху това, кое е съществено и кое не е. Питам обаче: кои са отличителните черти, че сме казали нещо за същественото? Може да си мислите, че казвате същественото върху някой въпрос например или върху някой предмет. Аз ще ви улесня в отговора. Кои са отличителните черти на свещта например? Най-първо може да кажете, че най-същественото за нея е устройството ѝ, а после това – от какво е направена. Най-същественото за нея е това, че тя гори. Тогава кое е същественото на учението? Тези въпроси може да ги отбележите и ще мислите върху тях. Кое е същественото в учението? Кое е същественото в духовния живот? Кое е същественото в класа? Същественото в класа е това, което е съществено и в хорото, а

именно: гайдарджията свири, а хората играят. После хорото се разваля. Едни си отиват, други идват и хорото отново се залавя. Играта е същественото нещо в хорото. Какво ражда същественото на хорото?

И тъй, спирали ли сте се да мислите кое е същественото във вашия живот? Защо човек в детинството мисли по един начин, в юношеството – по друг, на пълна възраст – по трети начин, а като дойде на зряла, т.е. на преклонна възраст, неговите възгледи коренно се различават. Туй, което човек обича в младините си, в старини не обича. Не е ли същият човек! Например човек в младините си е способен да завързва приятелство, а в стари години мъчно завързва приятели. В младини той е щедър, не е злопамятен, а в старини – обратно. Защо е така? Защо в началото на живота си не е злопамятен, а в старини става злопамятен?

Изобщо у всичките хора има едно желание да разрешат загадките на живота, и то по най-лекия начин. Това се вижда в историята на човечеството. Това стремление на човека да търси лесния път го е отклонило от неговата правилна посока.

Сега, ако ви попитам кога е станала първата кражба в света, какво ще ми кажете? Първата кражба е направена от първата жена. Като създаде Бог Адам и Ева, забрани им да ядат от дървото, наречено Дърво за познание на доброто и злото, но Ева, излъгана от змията, открадна плодове от това дърво. Някои хора обличат тази кражба в мека форма, казват, че жената искала знание. Не, тя не искаше да намери знание, а имаше желание да си хапне – нищо повече. Този грях и сега става в света. Най-първо жената краде, а после мъжът. Жената, като отиде до дървото, открадна си. Змията беше пазителка на това дърво. Предава се, че змията влязла в жената и я изкусила. Чудно! Тук има една несъобразност. Как е възможно да влезе змия в рая, да се качи на дървото и пазителите на рая да не знаят нищо?

Чудно ми се вижда как е възможно да влезе в рая змия, без да знаят ангелите за това, и да оставят тази змия да си играе с Ева! Змията беше пазителка на туй дърво – нищо повече. Ева се постара, като приказва, да приспи змията, да я омагьоса, но като омагьоса змията, тя влезе в нея. Като се върна при Адам, той видя, че тя е припечелила нещо, затова пожела да вземе от този плод. И той е като нея. Той пък открадна от Ева. Как ще краде, когато тази жена е негова? Как ще я завладее? Така и двамата станаха крадци. Затуй първото нещо: няма да крадеш, няма да лъжеш. Първият грях е кражбата, вторият грях е лъжата. Сега трябва да се ликвидира с тях. Затова на първия грях се противопоставя Любовта към Бога. Защото човек, който люби Бога, не може да краде. Не може да крадеш от този, когото обичаш. От този, когото не обичаш, можеш да си позволиш да пооткраднеш нещичко, но от този, когото обичаш, не можеш да откраднеш нищо. Тази кражба, която става отвън, не е толкова груба. Вътрешната лъжа е опасна. Когато човек се домогне до известна идея, която не е за него, или когато се домогне до една мисъл или до едно чувство, които не са за него, той навлиза по-дълбоко в кражбата. Има много неща, на които човек може да се радва, но те не се дават преждевременно, пазят се. И ако човек иска да ги придобие по незаконен начин, той винаги ще си създаде неприятности, страдания.

Сега например ще ви дам за следния път темата *Разлика между кражбата и лъжата*. Върху тази тема нека пишат най-силните, защото човек, като започне да мисли върху кражбата и лъжата, свързва се с тия отрицателни сили. Опасен предмет е въпросът за лъжата и кражбата.

И тъй, знанието, което придобиваме, ще го свържем с настоящия живот. Знанието трябва да се използва в сегащния живот. Този живот има достатъчно енергии, които трябва да се трансформират, за да се използват правилно за бъдещото ви развитие. Тъй щото в това

отношение потребно е онова истинско знание, за да се използват всички сили на живота. Разумен човек е онзи, който използва силите на живота за доброто на своето бъдеще. В туй отношение всички велики Учители в света са давали ред методи за саморазвитие, за самовъзпитание. В туй направление всеки от вас трябва да се развива по онзи път, който му е определен.

Пазете се всички да не отбивате някого от неговия път. Не се старайте да дадете на другите хора тази окраска, която вие имате, защото щом пожелаете това, вие сами ще се спънете. Една идея е ценна, когато е самородна. Докато е една, оригинална, тя има цена, но щом станат две, те се омаловажават. Затова всеки трябва да се ползва от живота на другите хора дотолкова, доколкото те могат да му дадат подтик да се повдигне.

Гледам, мнозина измежду вас се разочароват. Като влезете в една школа, искате да живеете в любов, да се почитате, да се уважавате, търсите идеален живот, но като не намерите такъв, в душата ви се ражда противоречие. Аз гледам на това противоречие малко по-другояче. Да допуснем, че имате един малък зародиш или едно малко семенце, или един жълъд. Той представлява един клас от ученици, от интелигентни същества, които си живеят като братя и сестри: в любов, без никакъв спор помежду си. Обаче един ден някой земеделец дойде, вземе тази малка семка, туй общество, и го посее в почвата. Най-първо във всички тия същества ще се зароди подтик, всички ще впрегнат силите си нагоре и ще вървят еднотушно в хармония. Щом излязат отгоре над почвата, те се разделят на две партии: едните отиват наляво, другите отиват надясно – и се скарват. Това е закон на живота. Законът на живота ги разделя, а не те. Следователно тези, които са били за ляво, отиват вляво, а тези, които са били за дясно, отиват вдясно. Обаче има едни неутрални, които не са нито вляво, нито вдясно, и казват: „Да не се занимаваме с техните глупости!“

Питам сега: кои са най-разумните: тия вляво, тия вдясно или неутралните в средата? Тия, които са родени неутрални, не могат да не бъдат такива. От това нещо вие трябва да извадите един закон, който да определя растенето на човека.

Щом дойдете до този Божествен растеж, някой път може да се родят големи противоречия. Това е в реда на нещата. Но понеже всички сили при туй растене са заети с вътрешна борба, те стават енергични. Като са заети с домашни спорове, забравят да си вършат работата отвън, да правят упражнения, и стават много крехки. По този начин за в бъдеще те могат да си създадат големи нещастия. За да се избегнат тия нещастия, невидимият свят им създава въздушни течения, за да ги поразмърдат, да ги поразтърсят: да не се карат отвътре, а да излязат навън – да знаят, че има и външен свят. Те се карат помежду си, казват си един на друг: „Аз съм неутрален“, „Аз съм левичар“, „Аз съм десничар“. Но Природата, като създаде тия ветрове, раздвижва и левичари, и десничари, и неутрални – и те напущат борбата. Тогава те се спущат към корените, започват да работят в земята. Щом ветровете изчезнат, тези сили напущат работата си, излизат от корените и същият спор започва, а в спора се крие и растенето. Когато клонищата на едно дърво се увиват и се събират едни с други, левичарите казват: „Полудяхте ли?“ Десничарите казват: „Полудяхте ли?“ И неутралните казват: „Какъв е този шум?“ Питам: виновни ли са всички те? Но туй е философия.

Вие казвате, че светът е лош. Никаква лошавина няма в света, т.е. в живота. Лошавината във формите произтича от факта, че един клон, като се отдели от дървото, изсъхва. Тогава се ражда лошавината. Тъй щото вие може да сте вляво на дървото, но това нищо не значи; може да сте вдясно на дървото, пак нищо не значи; може да сте от неутралните, и то нищо не значи. Съществената идея от това е следната: каквото противоречие и да се яви в ума ви в даден момент,

то е на мястото си, защото в Природата никога не се допускат неща, които не допринасят полза. Ние не знаем случай, дето да се е допускало нещо, което да не е принесло своята полза. Всички неща, които се допускат в света, колкото и да са отрицателни, дали ние можем да ги разберем, или не – те имат своята полза. Туй е един велик закон в Природата. Трябва да знаете, че туй, което става, независимо от това дали то е приятно, или не за вас, то е в реда на нещата. Човек се ражда – то е в реда на нещата; умира – то е в реда на нещата; боледува – то е в реда на нещата; сиромаш е – то е в реда на нещата; каквото и да става с човека, то е все в реда на нещата. Самият живот изисква всичко това.

Вътрешните неща са Божествени отношения. Казвам: само по този начин вие ще разрешите някои мъчни въпроси, които ще се появят във вас и ще засегнат чувствата ви. Не е лесно човек да се справи с чувствата си. Казва някой: „Търпи!“ – „Ще търпя, разбира се, но не мога да бъда разположен.“ – „Защо не се засмееш, защо не посвириш малко?“ – „Не мога. Докато кожата ми не заздравее, нито мога да свиря, нито мога да пея – само за раната си мисля.“ Значи моята мисъл е концентрирана към болката. Защо са болестите? – За да се концентрираме. Природата иска ние да научим закона на концентрирането. Как ще ни научи? – Понеже ние се разсейваме навън, тя ни създава разни болести. И беднотията, и страданията – всичко това са процеси за концентриране, т.е. за влизане в самите нас. И тогава ще знаете, че всяка неприятност ви е дадена, за да се концентрирате. Използвайте тогава този случай да се концентрирате, да се съсредоточавате в себе си. Противоречията, които се създават в чувствата, се регулират от един велик закон – да дойде човек до положение да владее чувствата си, да бъде разположен всякога. Това е най-великото в живота. Да можеш да трансформираш всяко неразположение на чувствата си и да се повдигнеш над вълните на

живота, това е най-голямото изкуство. Значи трябва да знаеш да хвъркнеш – нищо повече. В хвъркането седи великият смисъл на живота; то ще може да те обхване и повдигне над временните смущения на живота. В нашия живот има много смущения.

И тъй, в дома си вие ще срещнете този спор, който видяхте и във всяко дърво. Като дойде някое противоречие, начертай си едно дърво. Ето един начин за самовъзпитание. Всички съвременни учения аз ги наричам гимнастика на ума. Разните теории, хипотези – това са гимнастика, размърдване на ума. Човек, като е зает със себе си, ако нямаше тия противоречия, неговият ум, неговите чувства биха се атрофирали. Противоречията в ума, в чувствата, във волята на човека предизвикват разтърсване и той расте, прогресира и уяква.

Тъй щото при всяко противоречие на ума човек придобива едно ценно качество. Той се обогатява с една малка придобивка. Разбрахте ли сега? Ще приложите ли това знание? Разбира се, у вас ще се яви един противоположен метод и ще кажете: „Как?“ Значи не сте напълно съгласни. В този случай думата *как* показва, че човек страда. Защо? Защото има противоречие – „той не е в съгласие с Природата.

Ъгълът AOD в буквата K ($\overset{A}{\circ}K^D$) показва едно отклонение около 45° . Този човек е в противоречие със законите на Природата. Тогава, за да

се победи туй противоречие, имаме друг ъгъл в K ($\overset{\circ}{K}_c$), който представлява човека, обърнат с противоречията си към центъра на Земята: главата му е надолу, а краката – нагоре. Този въпрос – *как*, показва как да изправим човека на краката му и да го заставим да мисли. Кривата линия в буквата a е знакът на безконечността. Той показва, че човек най-после ще дойде в съгласие със силите на Природата. Значи най-първо ще станеш цвете и плодът, като завърже, ще се обърне надолу с краката. Това значи да цъфнеш, да завържеш и

да започнеш да развиваш Божествения живот в себе си. Само така ще разрешиш въпроса *как*.

Сега, разбира се, от тия геометрични букви може да извадим няколко уравнения с ъглите от 45° и да имаме ред формули, а именно: след колко години и при какви условия ще разрешим въпроса на противоречията. Ако начертаем един кръг, ще видим например лицата *A* и *B* към кои домове спадат астрологически; кои планети имат влияние върху тях, и т.н. Но това са сложни задачи. За вас е важно да схванете само общата идея – *как*. Значи в човека трябва да се яви едно противоречие. Противоречието всякога показва една нужда. Гладът е едно противоречие, една нужда в човека. Той търси начин как да се наяде. Всяко противоречие е духовно, то е една вътрешна нужда. Ако я удовлетвориш, въпросът ще се свърши частично, обаче той не е напълно разрешен. Той пак ще се повдигне, ти пак ще го разрешиш, но той пак ще се повдигне, и т.н. Тогава може да се изчисли колко пъти трябва да яде една гъсеница, докато стане пеперуда. И след като разрешим живота на гъсеницата, че тя не трябва повече да се храни с тази твърда храна, ще дойде разрешението на друг въпрос. Гъсеницата, като стане пеперуда, ще яде от соковете на цветовете. Този въпрос е по-деликатен, но все пак *A* трябва храна. Ако няма цветя, т.е. ако цветята не цъфнат, пеперудата пак е изложена на известни мъчности. Казвате: „Лесна е нейната работа.“ – Не, ако няма цветя или ако има много малко цветя, тя пак ще има мъчности.

Вие можете да преведете всички тия неща в живота си. В сегашния ви живот те представляват символи. Вие ще разрешите всички въпроси в живота си, като вярвате в Бога. Има само един начин, по който можем да заставим Бога да ни помага. Дали човек вярва в Бога, или не вярва, този закон е общ за цялото органическо царство, като започнете от най-малките същества до най-големите.

Като говорят по този начин: „Аз вярвам в Бога“, Господ ги слуша. Всички, които употребяват този метод, се хранят от общата трапеза на Природата. Сега ще ви оставя вие да търсите този метод и всеки да го приложи за себе си. Този метод е само един. За всяко същество и за човека има само един начин, по който неговата нишка е свързана с първичното в Битието.

Изпейте упражнението *Малкият извор*.

Когато ви говоря тия неща, искам да ви заставя да мислите, да се справяте разумно с всички спънки в живота. Някой път срещаме големи препятствия в живота си. Например ако се качваме на някой планински връх, направо не ще можем да се качим, трябва да го заобиколим. Въпросът не е във времето, а в изпълнението. Някои хора бързат да достигнат това-онова. Няма защо да се бърза. Животът трябва да се използва разумно. Има известни задачи, които трябва се осъществят, та макар и по-бавно. Колко време ще живеете, това не влиза в сметката: може да живеете година, две, десет, сто хиляди и повече години, но задачата, която ви е дадена, трябва да се изпълни. Ще изпълните задачата си много добре. Например вие смятате за най-добро нещо за вас да станете учен човек. Учението не е цел в живота. То е средство. Едно трябва да знаете: човешкият дух, който е излязъл от Бога, е учен, силен, но човекът е забравил това и трябва да му се припомни да придобие изгубеното. Ние трябва да му напомним, че той е силен; после трябва да му напомним, че той е чист. Трябва да му напомним още, че той може да живее много време, че съдържа вечния живот в себе си.

Сега вие казвате: „Да станем учени!“ Ако речете сега да станете учени, нищо няма да придобиете. Някой човек направи една къща – не се минава много време, изгубва я. Казват: „Този човек е станал по-умен.“ С какво е поумнял? Казвате: „Втори път няма да я изгуби.“ Добре, какво ще спечели, ако втори път не изгуби къщата? – В това

няма никаква философия. Да имаш къща или да нямаш къща, безразлично е. Ако имаш къща и можеш да решиш в нея задачата, която ти е дадена, тази къща е благословена. Пък ако някой път къщата ти те спъва, не ти трябва. За някои хора не е предвидено да имат къщи, а за други е определено да имат къщи. Онези хора, които трябва да живеят в своя къща, ще си направят такава, а които трябва да живеят без къща, няма да си правят своя къща. Някой казва: „Аз трябва да си имам къща.“ Казвам: не е определено да имаш къща. „Ама аз искам да бъда учен.“ – Не е определено да бъдеш учен. Казвам на друг някой: „На тебе е определено да бъдеш учен и ще бъдеш учен.“ Като казвам някому, че не му е определено да бъде учен например, това е според великото Учение. Засега ти е определено да живееш един посредствен живот, да събираш енергии, че за в бъдеще да станеш учен човек. Казваш: „Сега искам!“ Ако искаше да станеш учен сега, защо спа преди няколко прераждания? Ти искаш с пет пари да обиколиш целия свят. Казваш: „Искам да бъда учен!“ – И можеш да бъдеш, аз не отричам това. Но кога? – След две прераждания. Някои хора могат да бъдат учени още сега. Това не трябва да ви обезсърчава. Целият живот, цялата вечност – това са възможности, в които човешката душа може да се прояви. Вие искате още в сегашния си живот да съберете всичко. Не, знайте следното нещо: и щастието да ви дадат на Земята, не го вземайте. За предпочитане е, като живеете на Земята, да носите скърбите, отколкото щастието. Защото ако вземете щастието, ще ви дойдат много големи нещастия. Тъй е било и ще бъде през всички времена.

Сега да не се роди страх, та да кажете: „Не искам щастие!“ – Не, само онзи се отказва от щастието, който се страхува. Трябва да знаете, че за всички неща сте отговорни. Някой път вие идвате до крайности в живота и казвате: „Това не ни трябва, онова не ни трябва.“ Вие трябва да знаете какво да вършите. „Ама аз мисля да отида на онзи

свят.“ – Ще отидеш на онзи свят! Ти не можеш да живееш между хората на Земята, че между ангелите ще живееш! Не те ли знай кой си? Ти напускаш лозето на обед и мислиш, че горе ще те приемат с венец. Горе ако отидеш, ще питат: „Кой е този?“ – „Този е един човек, който напуска работата си на обед.“ – „Я тогава го пратете на някое лозе да довърши работата си!“ Някои от вас, както и от евангелистите, казват: „О, мили Исусе, Ти ще ме посрещнеш, ще ми туриш венец на главата.“ – Да, ще получиш венец, но половин венец. Смешни работи са тия! Господ изисква да свършим Неговата работа – нищо повече. Като отидеш на лозето, сериозно ще копаеш. И като се върнеш, ще кажеш: „Господи, направих тъй, както си казал.“ Можеш да седиш 10-20 дена на лозето, но ще го прекопаеш. Тази година лозето ти може да не даде плод – нищо от това, но идната година туй лозе ще даде двойно количество плод. Лозарите, които разбират този закон, режат лозето до корена и казват: „Тъй ще уякне.“ Онзи, който е лаком и не иска да го реже, като дава две години наред плод, на третата ще престане да дава и пак ще трябва да се реже.

Сега не трябва да бързаме в живота си. Искам да разбирате живота философски, да не казвате: „Аз не искам да работя!“ Ако не искаш да работиш физически, ще работиш духовно, умствено, но все-таки ще работиш. Някой казва: „Аз работя над хората.“ Ти работиш над хората, но над себе си не работиш. Човек не може да работи над хората: той работи само над себе си. Този човек, който мисли, че работи над хората, прилича на онзи, който, като гледал как един човек кашлял и се мъчел да чука кафето, мислел, че той го чука, и затова поискал кафе и за себе си. Според мене това не е наука. Вземи и ти да чукаш своето кафе или като чука той, и ти вземи участие в чукането, или най-после върши нещо полезно. Аз искам вие да бъдете умни ученици. Казвам „умни“, но не в обикновения смисъл на думата. Щом сте умни за себе си, тогава тия противоречия, които се

явяват в един клас, в едно общество, в един народ, ще се разрешат правилно. Големите противоречия са неизбежни и те ще дойдат, но вие трябва да бъдете много умни, за да решите задачите си. Много хора трябва да се явят, за да поемат една работа, докато се оправи. И при това всички трябва да вложите ума си на работа. Има неща, които трябва да се разрешат умствено, те не могат да се разрешат физически.

Да кажем, че някой човек дойде в класа без позволение. Това веднага ще ви смути. Почти всички се наежват срещу него, искате да го изхвърлите навън. Едни го хващат за главата, други за краката, но той вика, вдига се цял скандал. Обаче ние можем да проектираме мисълта си, да създадем едно водно течение и то ще го подеме нагоре, ще го изхвърли навън. Той ще си излезе и ние ще бъдем свободни. Тогава и неговият ум ще бъде мирен, и нашият ум ще бъде мирен. Казвате: „Грешно е тъй да го изхвърлим.“ Ами другото положение не е ли грешно – да го изхвърлите с ръце навън? Чудни сте вие! Второто положение е по-лесно, то става с по-малко разноси. Можем да му поговорим, да му кажем: „Моля ти се, приятелю, ще бъдеш тъй добър да излезеш вън, да не ни смущаваш.“ Той ще поседи малко и ще си каже: „Хайде да изляза, да не смущавам тия хора тук“ – и с това въпросът ще се свърши. Когато в ума ви влезе известна идея, която не ви е симпатична, не се старайте физически да я изпъдите. И тук се прилага същият закон. Започнете ли да А се противите, тя непременно ще ви създаде една неприятност. Говорете вътре в себе си! Всяка идея, която дойде във вас, не е нищо друго освен едно разумно същество, което ви е посетило. Затова говорете му разумно веднъж, дважд, докато ви разбере. Щом ви разбере, то ще си замине.

Изпейте упражнението *Вечер, сутрин отиде, дойде...*

Коя е най-силната дума в това упражнение? Трябва ли всички думи да се пеят еднакво? Може ли някой от вас да изпее

упражнението прочувствено, по всички правила на музиката? Думата *вечер* се пее тихо. Вечерно време обикновено всичко утихва. Мнозина от вас повече критикувате, отколкото пеете. Вие тъй критикувате, като че разбирате музиката. Действително критиката е по-лесна, отколкото изпълнението.

Тайна молитва

Любовта ражда Доброто.

Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души.

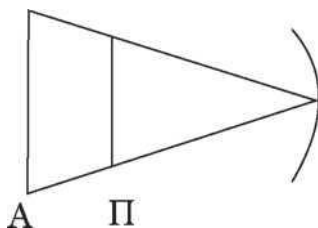
Деветнадесета лекция 18 февруари 1925 г.

ОТЛИЧИТЕЛНИТЕ ЧЕРТИ НА ЧОВЕШКАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ

Размишление

Бе прочетено резюме от темите *Разлика между будизъм и християнство*.

Бяха прочетени три работи върху темата *Отличителните органически и морални качества на бялата и жълтата раса*.

Фиг. 1

Съвременните учени хора употребяват два начина за измерване на човешката интелигентност. Точка *С* във фигурата представлява ухото. Линията *АВ* представлява човешкия нос. В ъгъла *ВСА* могат да се включат всички органически същества, които имат гръбнак. Ако прекараме линии, успоредни на правата *АВ*, всички имат отношение помежду си. Колкото повече се увеличава интелигентността, толкова и носът става по-голям. Разликата може да е с един милиметър само, но и тя е от значение. Тъй щото големият нос изобщо показва интелигентност. Интелигентността зависи не само от големината на носа, но и от съотношението между носа и челото, а именно дали челото е право, или е малко вдлъбнато.

Вторият начин за измерване на интелигентността е според ъгъла на Кампер⁵⁷. Този ъгъл *BCA* е около 30° . Кампер спуща един отвес от челото до брадата и друга една линия, която минава през средата на ухото до долната част на носа. Този ъгъл, който се образува между тия две линии, в хората на бялата раса е равен на 80° , а в хората от жълтата раса е 75° . Този ъгъл у малайците е равен на 63° . У поинтелигентните хора ъгълът се увеличава. Разбира се, тия величини не са абсолютни, но относителни. В това отношение от тия линии може да се извади една пропорция. Интелигентността на един човек се определя не само от големината на перпендикуляра *AB*, но същевременно и от дължината на линията *AC*. Тази линия определя интензивността на човешкия нос. Ако линията *AB* представлява големината на носа и линията *AC* е по-къса, тогава интелигентността не е толкова интензивна. Тъй че линиите *AB* и *AC* определят интелигентността на един човек. Разбира се, тия линии са живи. Ние не говорим за мъртви линии. Когато говорим за ъгли, с които се измерва човешката интелигентност, имаме предвид тия ъгли, които се увеличават, и следователно те всякога могат да се измерват. Ако измервате постоянно вашата глава, ще видите, че главата ви ту се увеличава, ту се смалва. Тя не е постоянна. Това зависи от разположението на човека. Например ако у вас се зароди някоя възвишена мисъл или разрешите някой важен философски въпрос, главата ви ще се разшири. Като я измерите, ще видите, че има едно

⁵⁷ Петрус Кампер (1722-1789 г.) – холандски анатом, професор по медицина в Амстердам и Грьонинген, но в края на живота си напуска професорската си длъжност и предприема няколко пътешествия. Написал е редица съчинения по анатомия и патология. Въвежда измерването на лицевия ъгъл, определящ отношението между лицевите и черепните части на главата: това е ъгълът между въображаемите линии, съединяващи най-ниската част на ухото, минаващ през върха на устата, по линията на носа и достигащ отвесната линия на челото. Кампер публикува рисунки с лицеви ъгли на хора от различни раси и на маймуни: на антична статуя – 100° , на европеец – 80° , на азиатец и африканец – 70° , на орангутан – 58° , на опашата маймуна – 42° . По тях прави изводи за интелигентността им.

разширение на главата ви най-малко с 1/10 част от милиметъра, а понякога дори с 1/2 милиметър. Ако у вас се зароди мисълта, че не трябва да мислите, главата ви се смалява.

Следователно ако мислите на хората в няколко поколения вървят в низходяща степен, те започват да се израждат. Израждането става отвътре. При израждането се забелязва промяна в носа. Щом човек се отклони от правия път, носът му се пречупва, той вече не е спуснат перпендикулярно надолу. Челюстите му започват да изпъкват навън, както у животните. Носът същевременно изгубва и своята дължина. Обаче не всякога дължината на носа определя интелигентността на човека. Тя зависи още и от перпендикуляра, който е спуснат от челото до брадата. Следователно когато човек не живее нормално, челюстите му започват да се издават напред, брадата му се пречупва и скъсява, докато най-после съвсем се изгуби. Челото пък ляга назад, скулите изпъкват и тогава човек започва да прилича на животно. Разликата между човека и животните е тази, че животните нямат голям нос, нямат брада и чело. Челото им е слабо развито. У тях е силно развит обективният ум. У тях има наблюдение, но няма философска мисъл. Те не могат да разсъждават. Те имат интуиция. От дългата си опитност те са извадили известни изводи за нещата, но не могат да разсъждават. Ако турите пред някое животно един триъгълник, то никога не ще може да разбере какво отношение имат трите страни една към друга.

Сега, разбира се, учените антрополози са се спрели само на външната страна на науката, но туй още не е цялата наука. Това са само външни скици. При това учените дълго време са претегляли мозъците на хората, дълго време са мислили върху това, че колкото мозъкът е по-тежък, толкова и човекът е по-интелигентен. Обаче те са намерили хора с големи мозъци, които не са толкова интелигентни. Френолозите пък са забелязали, че интелигентността не зависи от

обема на мозъка, но от развитието на предния мозък в главата. Колкото предният лоб е по-голям, толкова и човек е по-интелигентен. Те са установили още, че моралните чувства у човека са поставени в особена област на мозъка; интелектуалните способности пък са поставени в друга област. Тъй щото мозъкът е разпределен на особени области, при което във всяка от тях има особена способност. Тия учени са доказали с ред наблюдения своята френология, която днес не е приета от официалната наука. Френолозите са изучили вътрешността на мозъка, развитието на сивото вещество и на белите нишки, но все-таки липсва още нещо на френологията. Те са дошли до едно място и там са се спрели – не могат да идат по-далече. Единственият най-учен човек между тях е бил Гал⁵⁸. След Гал никой не е имал тази наблюдателност. Всички, които са дошли след него, не са имали този обобщаващ ум. Ето защо френологията в туй отношение се е спряла на една фаза. Американците и англичаните са развили френологията в нейното практическо приложение и там са се спрели.

За нас е важно, че всяка мисъл има известно влияние върху предната част на челото, а всяка морална мисъл упражнява влияние върху горната част на главата. Семейните чувства пък упражняват влияние върху задната част на черепа. По някой път, когато вие се разгневите, тия самосъхранителни емоции упражняват влияние върху разширението на черепа към ушите. Следователно моралните чувства повдигат главата нагоре, умствените способности развиват главата отпред, домашните способности – отзад, самосъхранителните я развиват на широчина, а личните чувства образуват една малка кривина отзад. Ако по някой път се сърдите, гневите, този гняв е

⁵⁸ Франц Йозеф Гал (1758-1828 г.) – немски лекар, който изследва формата на главата и създава френологическата карта и науката френология. Изследва човешките качества и техните съответствия в устройството на черепа. Установява, че способностите и качества на хората имат различни центрове в мозъка.

потребен като пипера в яденето, за да даде активност или широчина на главата. Без тази широчина човек не може да има подтик за дейност. Когато някои от вас се гневят, да не мислят, че тази енергия е непотребна. Вие трябва да владееете, да пазите този гняв. Той е барут, който ще използвате, когато трябва, а не да го горите, когато не трябва. Вие се гневите, когато не трябва. Аз бих ви казал кога да се гневите. Когато видиш една мечка, разгневи се! А вие се разгневявате, когато видите една мравя, и я стъпквате. Тук гневът няма място. Не, разгневете се при мечката! Когато срещнете на пътя си някой голям камък, прехвърлете го настрана. Проявете своя гняв като един волеви акт.

Следователно, когато гневът дойде у вас, приемоте го, не се стремете да го спрете. Или пък идете на Витоша и там се заемете да премествате камъни от едно място на друго. Втори път като се разгневите, идете при някое голямо дърво и се опитайте, можете ли да го извадите от земята. Не казвам да хванете някои малки клончета, защото те изхабяват енергията ви, т.е. тия сили, които Природата е вложила във вас. Значи гневът може да се използва в много отношения. Разгневите ли се, направете някое добро – не обикновено добро, а такова, каквото никой не може да направи. Разбира се, тази енергия за самосъхранително чувство засега ни е нужна. Личните чувства у човека трябва да се впрегнат на работа. Съвременната, бялата раса е подпушила у хората енергията около ушите им. Там е всичкото зло, че наместо да я тури на работа в моралния свят, тя сега ще отваря войни, да се бият едни с други, та по такъв начин да си създадат условия за правене на добро. Например англичаните, като хванат 10 000 души българи, ранени и болни, ще ги лекуват, за да образуват известна връзка и да покажат кой е по-добър. Англичаните искат по този начин да се прославят. Тия българи, като се върнат в отечеството си, ще разправят, че англичаните са постъпили с тях

много добре, че са високо хуманни и благородни хора. Така се създават изкуствено отношения. Затуй се появяват войните. Тази енергия, натрупана в бялата раса, трябваше ли да се изразходва в една безполезна война? И в религиозно отношение те се подпушиха, не дадоха подем на своите чувства.

Казвам сега: шестата раса, която иде, ще отпуски този голям кран, ще даде материал напред-назад, в широчина и в дълбочина, за да може човек да се развива симетрично и правилно във всички направления. Следователно в този човек ще има стремеж към Бога или реализиране на висшия идеал на неговия дух. Самият този израз „висшият идеал на човешкия дух“ е неразбран. Накъде е този висш идеал? Като кажем „висш идеал“, какво разбираме? Често казваме „висок идеал“. Аз съм употребил израза „висок идеал“, като давам пример за висок идеал: че ако искаш да си хапнеш един плод, трябва да се качиш на дървото и сам да си откъснеш най-хубавия плод. Добре, ако ти имаш в своята градина най-хубавите плодове и дойдат в тази градина деца с висок идеал, и всяко от тях реализира своя идеал от твоите дървета, туй ще бъде ли идеал и за тебе? – Не, как ще погледнеш на това? Човекът от бялата раса ще вземе една тояга и ще наложи тия идеалисти на общо основание. Той ще каже на тия философи още веднъж да не се качват. Човекът от шестата раса пък ще похвали тия деца и ще им каже: „Елате и догодина в моята градина. Тя е свободна, открита за вас.“ Той няма да има забрани.

И тогава ето какво ще бъде през времето на шестата раса. Засега само някои хора имат градина, а за в бъдеще цялата Земя ще бъде превърната в градини. Всеки ще ходи свободно из тях и което дърво си хареса, от него ще си откъсне. А сега, ако влезеш в градината на човек от петата раса, ще намериш затвора. Туй е подпушване на енергията. Разликата между хората от шестата и тази от петата раса е тази, че човекът от шестата раса ще се качи на дървото, ще си откъсне

само един най-хубав плод и ще слезе, а този от петата раса ще си напълни една торба с плодове. Единственото нещо, което спъва сегашната раса, това е голямата лакомия във всяко отношение. Забележете, всяка есен се събира с милиони тонове жито и го складираат. Защо им е този запас? После, събрали пари в банките и ги пазят. Навсякъде всичко събират на купове и го пазят. Приготвят консерви с милиони тонове и ги пазят. Те се развалят най-после и ги хвърлят. Съвременните хора са като мравките: постоянно събират и трупат на едно място – да се осигурят. Това е бялата раса – хора интелигентни, но крайно лакоми. Колкото европейецът е активен, толкова китаецът е инертен. Той работи по необходимост. Казват, че китаецът е много трудолюбив. Как няма да бъде трудолюбив? – Природата знае неговото естество и го е турила при такива условия, при които ще може да се развива.

Сега, в шестата раса, която ще дойде, няма да има лакомство. Всеки от вас може да стане човек от шестата раса. Как именно? – Като превърне лакомството в една движеща сила. Да допуснем, че някои богати хора в Америка, които имат в банките си милиарди левове, търсят начин да се освободят от богатството си. Какво трябва да направят? Да раздадат парите си? – Не, това ще предизвика подпушване на известна енергия. Това не е правилно разрешение на въпроса. В раздаването на парите има една опасност. С тях се събужда лакомство и тия хора, на които са раздадени пари, се спъват. В такъв случай сиромашията е за предпочитане. Ако сиромашията може да ни отвикне от лакомството, тя е за предпочитане. Какво разбирате под думата *лакомство*? – Туряне в стомаха повече, отколкото той може да асимилира; туряне на гърба повече, отколкото може да носи; заемане с работи, които не са по силите ни: например в училището изучаваме предмети, които не са по силите ни; учим много предмети,

от които нямаме нужда, и бързае, не чакаме да дойде времето, искаме да знаем много.

Съществената разлика значи между бялата и шестата раса е главно тази, че в шестата раса няма да има лакомия. Земята няма да има никакви граници, никакви прегради, няма да има наказателни закони, няма да има затвори и т.н. Ако някой се провини, ако направи някаква погрешка, ще му дадат да яде само жито и царевица. Хубавото в шестата раса ще бъде още и това, че хората ще имат доверие едни към други. В бялата раса хората нямат помежду си доверие. Те имат вярване, но доверие нямат. Имат го само на думи. В шестата раса обаче доверието ще бъде една от благородните черти – пълно доверие. Сега в която и къща и да влезеш, като излезеш из стаята на някого, той веднага ще отиде да провери дали се е изгубило нещо. Или пък ако вървиш с жената на някого, той ще прати подире ви да ви следят какви ще бъдат вашите отношения. В шестата раса за тези неща и въпрос няма да става – те ще имат вяра. Там всеки сам ще се пази. Няма да ходят детективи да следят хората отвънка, защото всеки ще пази себе си отвътре. После, в шестата раса хората ще имат една характерна черта, а именно: като срещнеш един човек от тази раса, той ще внесе в тебе едно разширение на сърцето, едно просветление на ума – и ще се вдъхновиш от един велик идеал. Той може да не ти говори нищо, но ще се вдъхновиш от нещо възвишено и благородно. Само като го срещнеш, той ще ти предаде своята мисъл, без да ти говори нищо. И между хората от бялата раса по някой път се случва това, но по-рядко. Между белите всеки се затваря в себе си, всеки се пази. Действително, човек трябва да се пази, но понеже знанието, което той има в себе си, е нещо живо, нещо, което създава изобилие, то трябва да излезе навън. Затуй именно казваме, че в шестата раса ще има едно разширение

Сега например между мъжете и жените се повдига въпросът за правата – жените искат да извоюват своите права чрез насилие. Казват: „Ако човек се слага, никога няма да добие нужното за себе си.“ – Не, подпушване не трябва да има. Не подпушвайте никого! Човек не трябва да подпушва и себе си. Законът е такъв. Щом мислиш, че съседът ти те подпушва, ти сам си се подпушил. Щом мислиш, че детето те подпушва, ти си подпушен вече. Щом мислиш, че жената ти или мъжът ти те подпушват – това става. Защо? – Защото ти сам си се подпушил. Каквото вярваш, така става. Подпушват се обаче само грубите енергии; фините, тънките енергии не могат да се подпушат, те проникват през всичко. Следователно, ако ние имаме онзи велик вътрешен стремеж на духа, никой не може да ни подпуши.

Допуснете сега, че някой от вас има туй изкуство – да се преобразява или да прониква през стените. Кой ще може да го ограничи? Ако една майка има туй качество, могат ли да я ограничат нейните деца? Да допуснем, че децата А, като станат сутрин, започват да я хокат, но тя още пред тях веднага изчезва. Какво ще направят те? – Нищо. Тя им дава такова страшно възпитание, каквото те не са виждали в живота си. Туй изгубване не е нищо друго освен разширение. Пък всички вие тук, както и всички хора в света, сте подпушени. И благодарение на тази подпушеност имаме такива груби тела. Така сме свързани ние с материята, че не можем лесно да се развържем. Вие казвате: „Какво да се прави, човек трябва да се храни, трябва да се облича, да работи, туй да направи, онуй да направи.“ – Да, всичко това трябва да се направи, защото сте подпушени. В това отношение именно всяка раса има свои вярвания, своя наука, своя религия, за да се освободи от ония връзки, създадени от миналото. Туй са методи на възпитание, с които човек трябва да си въздейства. При сегашните условия не е тѝй леко човек да се лекува. Той трябва да разбира този закон на развързване. Не е лесно

например да отхвърлим едно внушение, едно хипнотизиране, че след десет дена ще умрем. Трябва да разбираш законите как да се разхипнотизираш. Например у някого ще се роди мисълта, желанието да скара двама души. Защо? – Вижда, че двама приятели си живеят добре, работят заедно, и у него се заражда завист. Той им внушава мисълта, че те скоро ще се скарат. И наистина, един ден виждаш тия двама приятели скарани, защото трети някой им е внушил да се скарат. Затуй в скарването на двама души винаги има намесен трети. Двама души, сами по себе си, не могат да се скарат. Този закон се проверява навсякъде в живота. Така стана и с Адам и Ева. Третият, който влезе между тях, ги скара – нищо повече. Сега ще знаете: щом се яви у вас желание да се скарате, ще обърнете внимание на това, че има някой трети, който ви тласка към скарване. Туй не го вършат духове, а вие, хората, го вършите. Например двама се обичат, но дойде между тях трети, намеси се и извади одного от тях. Туй го има между ученичките и учениците, между старите и децата, както и между приятели. Казват: „Клин клин избива.“

И тъй, ако искате да знаете каква ще бъде шестата раса, вие трябва да влезете в нея вече. Отсега трябва да се приготвявате, за да придобиете от нея тия по-висши качества. Ако не придобиете тия нови форми, няма да ви дадат дрехите на шестата раса. Ще кажете: „Като хора от бялата раса пак ще можем да влезем в Царството Божие.“ – Да, и така ще можете да влезете, но за предпочитане е човек да влезе в Божия свят като същество, което може да се ползва от висшите Божии блага. Колцина от вас, които ме слушате тази вечер, можете да се ползвате от висшите Божии блага? Вие вярвате, но всъщност имате ли една жива опитност, за която, ако ви хванат тази вечер, сте готови идейно да устоявате на всички мъчности и изпитания? Ако ви хванат и ви запитат: „Вярвате ли в своите убеждения?“, вие ще започнете да се колебаете. Не казвам за всички,

но за някои само, защото нямате жива опитност. Ако един човек има опитност, той ще е готов да изтърпи всички страдания. Тъй щото вие трябва да се стремите към този възвишен идеал – да дойдете в съприкосновение с шестата раса. Тя съществува вече. Смешно е, когато някои хора казват, че шестата раса щяла да се зароди от бялата. Не, всички светии, които са завършили своята еволюция, доброволно ще дойдат на Земята, ще създадат свой тип. Тази раса ще се нарече „раса на Любовта“. Бялата раса е „раса на интелекта“, а шестата – „раса на Любовта“. Хората от шестата раса ще имат по-висша интелигентност, отколкото белите. При това ще имат и едно сърце, несравнено по-благородно, отколкото сърцето на един човек от бялата раса. Когато вашата душа се освободи от тази форма, в която сега се намирате, ще можете втори път да влезе във форма от шестата раса. Това са живи форми.

Сега основното положение, което трябва да запомните, е, че всяка мисъл упражнява известно влияние върху мозъка на вашия череп. Ако мислите интензивно, умът ще влияе върху челото; ако ставате духовен, това упражнява влияние върху коронната част на главата; ако развивате вашите семейни чувства, развива се главата ви отзад; ако ставате активен, главата ви при ушите става по-широка. Тъй щото всичката енергия, която човек проявява, има своето определено място у човека. При това развитието на мозъка се отразява върху тялото. Тялото се строи съобразно мозъчното развитие. Досега главата е била създавана според тялото. В шестата раса тялото ще бъде създадено съобразно мозъка. Мозъкът е най-устойчивото вещество – от неговата същина се губи много малко. Следователно тялото ще бъде създадено съобразно мозъка, ще има правилни математически отношения. Няма да има такива дефекти, каквито сега съществуват.

Всички трябва да живеете с вяра, че това е необходимо за вас, и да се приготвявате за шестата раса. Вие ще попитате: „Дали ще доживеем това време?“ – Ще го доживеете, ще го видите, разбира се, но не с това съзнание, което имате сега, а с друго, разширено съзнание. Едно време бяхте деца, нали? Сега сте възрастни. И в човечеството има степени в съзнанието. Човечеството по съзнание първо е било като дете, но после се е развило. Значи и тук съществуват същите отношения. Съзнанието ви в човечеството расте, разширява се и се развива. Сега човекът е достигнал до едно по-високо положение, но още не е пълновъзрастен. Цялото човечество днес е в положението на един младеж на около 15-16 години. Както виждате, още сте много млади. В миналото, когато е бил създаван Мойсеевият закон, хората са били деца, затуй е трябвало малка пръчица, която да ги подканя. Сега вече хората са на 15-16-годишна възраст. Тъй щото в туй отношение всинца сте младежи. До пълнолетието, до 21-годишна възраст, ви трябва още пет години. Човек ще се развие в шестата раса – там ще достигне до 21 години. В седмата раса ще бъде на 33 години – там ще свърши всичко, т.е. няма да свърши, но ще започне отново. Сега трябва да се радвате, че сте млади, на 15-16-годишна възраст. Че сте млади, това е най-радостното за вас, защото младият има бъдеще.

Сега ще ви дам следния лозунг, следното мото:

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Двадесета лекция 25 февруари 1925 г.

ИСТИНСКО СЛУЖЕНЕ

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Разлика между кражба и лъжа*.

Защо човек краде и лъже? Или кога човекът е научил изкуството да краде и лъже? От чисто френологическо гледище кражбата е анормално развитие на стяженолюбието. Значи откак в човека се е зародила алчността да взема повече, отколкото му трябва, той е започнал да краде и да лъже. Лъжата се проявява у човека, когато съвестта му е слабо развита. Когато страхът е силно развит, а съвестта слабо развита, лъжата пак изпъква. Всеки страхлив човек лъже. Само страхливите хора лъжат. Човек, който лъже, не може да свърши никаква работа. Той може да замазва къщата, колкото искате, отличен бояджия може да стане, но да гради – никога! Тогава ще ви задам въпроса: лъжата ли се е явила по-рано, или кражбата?

Отговор: *Кражбата*.

Кога започват децата да лъжат? – Когато се качват на крушата. Значи първо се е явила кражбата, а после лъжата. Във френологическите музеи има образи на хора – крадци, лъжци и други. Чертите на всички тия хора се различават.

Миналия път ви говорих за интелигентността на човека, за измерването на която има един ъгъл, наречен Камперов. Той се образува от правата линия, теглена от отворстието на ухото до носа, и от перпендикуляра, спуснат от челото до брадата. Този ъгъл в бялата раса е голям около 80°. Това е обща мярка за човешката интелигентност. Човешката глава ще се смята нормална тогава,

когато перпендикулярът, т.е. едното рамо в ъгъла, е вдигнат към темето. Той усилва, увеличава ъгъла. Ако ъгълът е голям, а перпендикулярът – малък, интелигентността губи от своята стойност. Тя зависи от височината на главата. Изобщо във всяка част на човешкото лице се изразява интелигентността му, както и неговите морални, домашни и лични чувства. Също тъй на лицето му се изразяват всички способности и сили на неговия характер. Тъй щото, физиогномически всяка област от човешкото лице можем да разделим на около 150 см². Всеки квадратен сантиметър представлява една способност, която се проявява в известна област на лицето. Значи лицето е построено от вътрешната енергия на мозъка. Всяка добродетел има свое отражение в лицето на човека. Всеки интелектуален подтик или всяка интелектуална сила също тъй има свои специфични признаци. При интелектуалния и моралния живот човек трябва да има модели. Той трябва да има пред себе си такива образци от живи, напреднали в своето развитие същества, с които да е свързан. Моралността не произтича от самия човек, тя се черпи отвън. Това нещо може да ви се вижда донякъде странно, но питам: когато насадите един малък жълъд в земята, той от само себе си ли изважда сили, за да се развива, или ги извлича някъде отвън? – Отвън ги вади, от земята и от въздуха. И тогава, за да станете интелигентни и морално силни, вие трябва да черпите силите, с които боравите, от Живата Природа.

Сега ще ви представя три категории хора: първата са тия, които служат на човечеството. Втората са тия, които служат на Природата, и третата категория са тия, които служат на Бога. Да служиш на човечеството, значи да се занимаваш с физическата страна на живота. Да служиш на Природата, значи да се занимаваш с духовната, с отвлечената, с умствената страна на живота. И най-после, да служиш на Бога, това подразбира дълбокия смисъл на истинския живот.

Когато човек иска да развие своето тяло, той трябва да служи на човечеството, оттам ще почерпи всичките енергии, но и човечеството едновременно ще почерпи нещо от него. И сега някои казват: „Човек трябва да се отдели от света, от хората.“ Ако вие искате да развивате вашето тяло, аз вземам тази дума в широк смисъл, вие трябва да имате връзка не само с народа си, но с цялото човечество. Пък ако искате да развивате силите на вашия ум, вие трябва да имате връзка с Живата Природа. Ако искате най-после да разбирате вътрешния смисъл на живота, вие трябва да служите на Бога. Сега много окултни ученици, както и много религиозни хора, издребняват толкова много, че се занимават с въпроси от съвършено страничен характер. При това положение тия хора могат да прекарат и хиляда години в едно училище, но нищо няма да научат.

Какво значи човек да служи на човечеството? Ако ви зададат конкретно този въпрос, какво бихте отговорили? Щом някой служи на човечеството, между последното и него самия ще има обмяна, която може да бъде съзнателна или несъзнателна. Когато служите на човечеството, не е необходимо да го познавате цялото. В този случай, при конкретно разглеждане на въпроса, цялото човечество се изразява само в един човек – нищо повече. Цялото човечество на Земята представлява множеството, което е включено в Космическия Човек. Той представлява физическата страна на човека. Често вие задавате въпроса: какво отношение има между човека и служенето му на човечеството? Туй хората наричат идея – да се служи на човечеството, да бъдем човеколюбиви. От паметивека хората все служат на човечеството, но в това служене има нещо, което им липсва. Какво им липсва?

Сега ще ви напиша на дъската една малка чертичка. Какво представлява тази малка черта? Как се пише арабската единица? Отде са взели те тази единица? Тя съществува ли в Природата? –

Съществува. Тя представлява дънера на дърветата. Тази единица има разклонение. Колко разклонения има всяка единица? – Десет. Значи всяка единица представлява един жив организъм. Щом се посади, от нея ще излязат десет разклонения: пет нагоре и пет надолу. Единицата е основа на нещата. Тя е канарата, върху която се градят всички неща. Всичко започва от нея. Числото две пък показва как се извършва процесът на това градене в Природата. Трите е закон на равновесие. То представлява завършеният плод. Числото четири означава слизание на плода, след което той се оплодотворява наново.

Следователно, когато говорим за числата от 1 до 10, ние не схващаме тъй и смисъла на десетичната система. Вие мислите, че сте много учени. Не, и най-учените математици не знаят отношенията на числата от 1 до 10. Аз не говоря за външната страна на числата, тъй както сега ги употребяват.

Като се изучава човешкият мозък, забелязват в него две полушария. Засега лявото полушарие е активно, дясното – пасивно. Следователно, когато говорим за числото две, ние го намираме даже и в нашия мозък. То е онзи човешки принцип, който работи и съгражда нещата. Ако по някакъв начин вие успеете да измените енергиите в мозъка си, т.е. измените техните течения тъй, че дясното полушарие да стане активно, вие свършено ще измените и живота си. Затова, когато искате да се самовъзпитате, вие трябва да проучвате службата на всяка част, на всяка област във вашия мозък. Например трябва да знаете положителна или отрицателна е енергията, която протича в предната част на вашия мозък. Ако някой от вас е чувствителен, нека опре края на пръстите си до един чист и свят човек, у когото няма никаква лъжа, никаква измама, и той веднага ще почувства в себе си просветление, а в мозъка му ще се яви светлина. Тази бяла приятна светлина ще се предаде чрез пръстите му. Следователно тази енергия, тази светлина всеки от вас може да я придобие. Как? – С чист живот.

Например при възпитанието на децата необходимо е майката да бъде абсолютно чиста. Майка, която няма чистота, не може да възпитава. За да можем да възприемаме енергия от Бога, трябва да бъдем абсолютно чисти. Първото нещо: вие не можете да се повдигнете морално, ако не се очистите. Ако пазите в себе си някакъв скрит грях или някаква слабост, или някакви глупави идеи и вярвания, и мислите да се домогнете до тях чрез новото знание, бъдете уверени, че вие ще си останете такива, каквито сте били. Природата е много внимателна – тя не налива ново вино в стари мехове. Когато очистите ума си от всякакви заблуждения и сърцето си – от всички пороци, само тогава новото ще може да влезе във вас. Туй трябва да знаете! Мнозина казват: „От толкова време следваме, не сме постигнали никакъв успех.“ Как ще постигнете успех? В това отношение вие трябва да бъдете към себе си безпощадни! Вие трябва да се чистите всеки ден. Няма какво да се изповядвате отвън. Трябва да се чистите отвътре! Всеки момент трябва да се стремим към Чистотата. Само така ще имате знания. Знанието няма да дойде изведнъж, но постепенно. Тогава ще се създаде у вас морален подем, ще се вдъхновите и животът ви ще се осмисли.

Сега не е достатъчно за вас само да познавате погрешките си и да плачете за тях, но трябва да ги изправяте. Вие можете всеки ден да плачете за погрешките си, но какво ще ви ползва този плач? Ако ме боли пръст и всеки ден плача от болка, но не го лекувам, какво ще ме ползва плачът? Този плач все ще ви донесе известна опитност, ще ви научи как да понасяте страданията, но защо, като ви боли пръстът, оставяте сълзите да падат на земята, а не ги оставяте да капят върху раната? Отде възприехте този навик? Гледам някого – плаче, а сълзите му капят на земята. Казвам: ако вие искате да ме убедите, че вашите сълзи са свети, съберете ги в едно малко шишенце. Щом вземете да плачете, турете шишенцето пред очите си и събирайте

сълзите. Или пък ги оставете да капят върху раната. Тази вода е лечебна. Плачете, но нека плачът ви бъде смислен! Ако плачете, трябва да знаете защо плачете. Кажете ми, защо плачете вие?

Отговор: *Да олекне на душата ни.*

Природата не обича да изразходва напразно своите енергии. Свещената вода, която изтича от вашите извори, трябва ли да пада на земята? Ако свещеникът ви е налял малко вода или малко винце от причастието например, вие пазите да не се излее на земята, казвате: „Свято вино е това вино.“ Добре, виното е свято, а сълзите, които излизат от нашите очи, не са ли святи? Аз смятам, че нашите сълзи са тъй святи, както виното, което ви е дал свещеникът.

Та у вас трябва да се създаде една мярка, с която да мерите нещата. Аз забелязвам от ред години, че вие нямате една определена норма в живота си. Вие съдите, но още не разбирате кои неща са морални и кои не. Например, ако един ученик излезе на дъската и не може да реши задачата си, всички ще му се смеете. Да допуснем, че той е направил известна погрешка. Какво лошо има в това? Защо ще му се смеете? Какво означава смехът? Мислите ли, че онзи човек, който се смее, е много умен? Като ученици всички вие трябва да се научите на взаимно почитание. Имайте предвид всякога следното правило: не унижавайте в сърцето си никого! Когато се смеем някому, ние правим на себе си голяма пакост.

Сега ще дойдем до вътрешните морални закони. Да допуснем, че някой има известна слабост. Тази негова слабост може да е по рождение, а може и да му е наложена. Виждам, един голям юнак извадил ножа и казва: „Аз ще ви дам да разберете!“ Но щом го гръмнат в ръката, силата му изчезва и ръката му увисва. Питам: де му е юначеството? Ръката му увисва надолу и той вече не може да вдига нож нагоре из въздуха. Кое е по-хубаво: да извадя ножа си и да изплаша някой човек, или да му изпратя една добра мисъл, да му

внуша, че пътят, по който върви, не е добър? Вие изучавали ли сте закона на внушението? Знаете ли как трябва да се внуши на един човек, че не трябва да прави известни престъпления? Вие ще кажете: „Научете ни на това изкуство!“ Казвам: вие трябва да внушите на себе си, а не на другите. Това е наука! Научете се да внушавате на себе си, а не на другите. Внуши на себе си! Ние искаме да приложим тази наука върху себе си. Имаш някаква слабост – не говори за нея. Тя спъва твоето растене. Но внуши си: няма да правя повече това нещо. Да кажем, че някой човек има едно благородно чувство в себе си, но не го проявява. Питам: защо ще го спъваме? Защо да не му дадем възможност да се прояви? Ако една мисъл е благородна, защо ще я спъваме? Нека я оставим да се прояви по който и да е начин! Вие, учениците, ако искате да си помагате, трябва да спазвате първото правило. Знаете ли кое е първото правило? Сега вие ще се поусмихнете: никой не иска да се изложи, да каже, че не знае кое е това правило. Аз искам да ви улесня, да ви доведе до това правило.

Да допуснем, че срещнете някоя от сестрите тук, обиквате я и ставате добри приятелки. Питам ви: кое е това, особеното в нея, което привлече вашето внимание? Случва се при това, че тази ваша приятелка не е много интелигентна, няма и високо обществено положение, а въпреки това вие обичате нещо в нея. Можете ли да определите какво обичате в нея?

Казвате: „Тя има благородна душа.“ Но вие виждате ли нейната благородна душа? Видели ли сте нещо конкретно в нея? Казвате: „Тя има благороден жест.“ Аз бих желал да ми кажете как се проявява това благородно движение, този благороден жест. Как ходи този благороден човек, какви са неговите стъпки? Ако този човек се различава много от другите, да го представим, да видим де се крие особеното у него. Казвате: „Той има особени движения.“ Какво разбирате от неговите движения? Защо човек, като се замисли, туря

показалеца на челото си? Защо туря именно показалеца, а не палеца си? Има причина за това, но коя е тя? Показалецът казва: „Ти си човек, който мислиш. Бог ти е дал ум да мислиш правилно.“ След това човек понякога вдига двата си пръста: показалеца и средния пръст. Тъй вдигат учениците ръка. Това значи: „Ти, като човек, не си само умен, но си същество, което има право да проявява своята свобода.“ Защо носите пръстените си или на първия, или на втория, или на третия пръст? Да допуснем, че пред нас се намира едно същество без пръсти, с по-низш живот от нашия, питам тогава: ако в него се роди желание да покаже, че мисли, как ще изрази това? Как ще насочи първия си пръст?

Когато разискваме в клас по разни въпроси, някои от вас мислят, че са стари, че са преминали вече 45 години. Вие трябва да забравите тия неща. Какво представляват вашите 45 години? – Те са нищо пред живота на другите планети. Ако сравнявате вашите 45 години с годините на Юпитер, вие ще бъдете малко дете, едва на четири години. Ако се пренесете на Сатурн, ще бъдете дете на година и половина. Ако пък се пренесете на Слънцето, дето 20 милиона наши години образуват една слънчева година, можете да си представите каква част от времето ще съставляват вашите земни 45 години.

Отговор: *Те ще съставляват 1/500 000 част от годината.*

Тогава има ли смисъл да се смятате за стар човек? Според слънчевите години вие сте едва в началото на вашия живот. Вие сте едно малко дете, което няма даже един час. В такъв случай вие нямате право да казвате, че сте остарели. Та какво сте видели още? Остаряването е една отживяла века си идея. Ние искаме да бъдем стари като Бога, да покажем, че знаем много. Това е заблуждение! Господ е минал милиони, милиони векове преди нас. Той е създал цял Космос, а ние какво сме създали? Когато казвате, че сте стари, аз ви питам: щом сте стари, какво сте направили досега? Ако не сте

направили нищо, не сте стари. Под думите *стар човек* аз подразбирам човек, който е направил нещо. Щом не е направил нищо, той не е стар човек. Той е човек, който напразно е изгубил своите години. Такъв като него често си казва: „Аз съм човек на 80 лазарника.“ Казвам му: да, на 80 лазарника си, но нищо не си научил.

Като ученици вие ще гледате да се освободите от думата *стар*. Няма да мислите, че сте стар човек, но че сте изпратени да се учите. Като ви питат на колко сте години, вие ще кажете: „Аз съм на 33 години.“ Тия, които не са дошли до тази възраст, ще задържат в ума си 21-та си година, а тия, които са минали тия години, ще задържат в ума си 33-та година. „На колко години сте?“ – „На 33 години.“ „Как тъй?“ – „Е, моите години не се менят.“ Тогава питам: ако ти имаш 33 слънчеви години, на колко наши години се равняват те? – На 660 000 години. Така е, ние трябва да бъдем последователни. Ще покажем на хората, че сме от тия, които не остаряват. За да изживеем една слънчева година, изискват се 20 милиона наши години. Ние сме в началото на 33-та година или в началото на 21-та си година. Идущата година ще бъдем пак на 21 или на 33 години. Ще кажете: „Как така?“ – Ние трябва да мерим нашия живот с живота на Слънцето, а не с живота на Земята. Ние остаряваме преждевременно, понеже са ни отделили от слънчевата енергия, а са ни свързали с енергията на Земята. Човек, като дойде до 50-60-годишната си възраст, казва: „Остарях вече, ще се мре.“ Какво учение има в това? Като се занимавате с тия глупави работи, нищо не се добива.

Вие сте кираджия в една къща и господарят разполага с вас. Когато ви каже да излезете от тази къща, ще знаете, че няма да умрете, но ще си намерите друга къща. Мнозина хора, като умрат, ходят инкогнито между другите, а вие питате за тях: „Де отидоха нашите близки? В онзи свят ли са?“

– Не, те не са отишли никъде, между другите хора са, но вие не ги виждате. Този умрял човек е взел друга къща под наем и вие можете да се разговаряте с него, но не и с господаря на къщата. Туй е едно от важните знания. В едно тяло могат да живеят един, двама, трима, петима, десет и повече души. Разнообразностите, които някой път се проявяват у вас, се дължат на тия многобройни наематели във вашата къща. Някой път сте нетърпеливи, раздразнени. Ще знаете, че това не сте вие, но ваши приятели, които са взели някоя част от къщата ви под наем. При сегашните условия на живота всеки от вас има кираджии, и то не един, не двама, не трима, но най-малко десет кираджии.

Въпрос: *Плащат ли те?*

В духовния свят плащане няма. Трябва да бъдете много внимателни с тях. Вие мислите, че всички чувства, които минават през сърцето ви, всички мисли, които минават през ума ви, всички действия, които вършите, са ваши. Не е така. Всеки учен трябва да отделя и различава своите мисли, чувства и действия от тия на посторонните личности, които са вън от вас, от вашето вътрешно естество. Когато започнете да отделяте вашата мисъл от чувствата, вие ще дойдете до вътрешното самовъзпитание.

Аз няма да се спирам да ви изяснявам признаците, по които да различавате своето от чуждото, понеже сте много страхливи. Ако ви кажа признаците, някои от вас не биха могли да спят. Вие ще кажете: „Чудно е как тъй могат да ме обсебят духове?“ Защо не? Ти си секретар на една работа и председателят на тази работа всеки ден ти казва: „Я напиши този протокол.“ Ти пишеш и преписваш, това не те обижда, но когато председателят те накара да изхвърлиш боклука, това те обижда. Но той ти заповядва и ти вършиш всичко, каквото те накара. Ако един човек дойде отвън и те накара да направиш нещо, ти го изпълняваш; а когато един дух те накара да вдигнеш една кофа,

казваш: „Как смее той да ми заповядва?“ И той заповядва тъй, както живият човек, когото виждаш. Питам: колко от нашите действия, мисли и чувства са собствени наши? Например често слушам да казват: „Всички хора са лицемери.“ Щом всички хора са лицемери, тогава и ти си между тях, и ти си лицемер. Думата *всички* подразбира, че и ти си един от тях. Не, няма да кажеш, че всички хора са лицемери, но ще кажеш, че лицемерието е свойствено на хората. Не бива да правите такива твърдения. Не трябва да казвате и че всички хора са лоши. „Ама тъй казва Писанието.“ Ако е така, и ти си между тях, и ти си лош. Не, такъв стих в Писанието няма. Давид е казал: „В грех ме зачена майка ми.“ Кога е казал това? – Когато е направил едно престъпление. Писанието казва: „Святи бъдете, праведни бъдете, съвършени бъдете!“ Следователно, щом се казва да бъдете святи, значи има и святи хора. Щом се казва да бъдете праведни, има и праведни хора. Щом се казва да бъдете съвършени, има и съвършени хора. Тогава и ние можем да бъдем и святи, и съвършени, и праведни. Ние не трябва да се спъваме в думите *свят* и *съвършен*. Тия думи са употребени в този смисъл, както се говори за Бога. Говори се за такова съвършенство, каквото човек може да има.

Та казвам сега: всички трябва да имате един положителен език за себе си – да не се лъжете, да не се самоизмамвате. В даден случай, като се запитате дали сте чисти, или не, да можете да си отговорите. Кой от вас не знае дали е чист, или не? Ако някой от вас се запита дали говори Истината, или послъгва, не знае ли това? Кой от вас не знае обича ли да пооткрадва по някой път, или не обича? Някой казва: „Кажи ми какъв съм!“ Казването отвън няма да ви ползва. Ако ви покажа един ваш недъг, с това ще направя пакост на себе си, без то да ползва поне вас. Ако обаче съм пратен от страна на Бога да ви покажа един недъг, то е друго нещо. Само Господ има право да изнася недъзите на хората, но ние нямаме право да си казваме недъзите един

на друг. За да изнесеш недъга на един човек, трябва да имаш светлина. Да допуснем, че вие питате някого: „Как мислите за мене, как ме намирате – красив ли съм, или не?“ Няма защо да говорим за красотата, нея можем само да докажем. „Как?“ – Ще извадя огледалото си, ще туря своята свещ пред този човек и ще му кажа: „Гледай – сам ще се познаеш. Туй, което виждаш, това си ти! Как се намираш? Какво понятие имаш за себе си?“ После ме питаш: „Какво мислиш за мен: умен човек ли съм, или не?“ Ще ви отговоря по следния начин: „Ще запаля свещта си, ще отворя една от своите книги и ще ти кажа да четеш на десета страница от тази книга.“ След това ще те питам: „Разбираш ли това, което е писано на десета страница?“ – „Разбирам.“ Десетата страница ще ти покаже какъв си.

Та казвам: нашата задача в света не е да ви научим да служите на човека, нито да служите на Природата, но да служите на Бога. Щом решим да служим на Бога, ние ще можем да развием другите две служения: служене на човечеството и на Природата. Не се плашете от мисълта как трябва да се служи на Бога. Турете си като задача да служите на Бога! Само по този начин ще станете силни, крепки и мощни по дух. Така постепенно ще придобиете необходимото за вас знание и морален стабилитет за създаването на вашия характер. Служенето на Бога трябва да бъде за вас свещена идея, която да ви принася най-голямата радост в живота. Като станете сутрин, започнете с нея и после вършете другите си работи. Да допуснем, че някой дойде при вас, иска да ви предизвика. Вие ще си кажете: „Аз служа на Бога! Нямам време да се карам с никого.“ Дошла ви е някаква мисъл на съмнение, ще си кажете: „Аз служа на Бога, няма да се съмнявам!“ Казват ви някои, че еди-кой си брат откраднал 20 000 лева. Вие може да кажете: „Аз искам да изследвам тази работа, да зная дали е вярно това, или не.“ Не, кажете си: „Какво ще спечеля, ако узная, че еди-кой си е откраднал тия пари? Ще изгубя месец, два, три,

докато изследвам тази работа, затова няма да се разправам с това нещо. Който е откраднал парите, той сам ще се разпрavia, това е негова работа. Моя работа е да служа на Бога.“ Този брат, който е откраднал 20-те хиляди лева, ще се намери в трудно положение. Той сам един ден ще дойде при мене и ще каже: „Братко, ти служиш на Бога, кажи ми какво да правя?“ Аз ще му кажа: „И двамата ще служим на Бога.“ Ще му покажа начин как да служи на Бога. Щом започне да служи на Бога, работата му ще се оправи. Стига да се реши да служи на Бога, аз ще му платя 20-те хиляди лева. Същото е и с вас: щом се роди желание у вас да служите на Бога, помежду ви може вече да се създаде връзка на братство и на сестринство. Тази връзка може да се създаде само на тази основа – служене на Бога.

И тъй, отсега нататък поставете си като задача следното: сутрин като станете, на обед и вечер употребете по пет минути да служите мислено на Бога по най-добрия начин. Сега вие ще кажете: „Пет минути са нищо.“ Вие правили ли сте изчисление колко минути ще се съберат в годината поне? Един математик си поставя следната задача: каква сума ще се получи от 25 стотинки, дадени със сложна лихва от времето на Христа до наши дни. Знаете ли каква сума се добива? – Добива се една толкова голяма сума, която не би могла да се изплати и в такъв случай, ако нашата Земя беше цялата от злато. Значи няколко земи като нашата биха могли да изплатят тази сума. Та ако употребите за вашата задача само пет минути, но вложени навреме, след години те ще дадат един добър резултат. Според законите на Природата всяка идея, вложена навреме, след години ще принесе своята полза. Затова не се обезсърчавайте! Не мислете, че всяко усилие, което направите, ще бъде без последствие. Всяка благородна мисъл, дълбоко вложена в душата ви, след време ще принесе своя плод, от който вие ще се ползвате.

Искам тази вечер да задържите в ума си съществената мисъл: служене на Бога! Аз ще ви поговоря и друг път върху служенето на Бога. Мислете върху идеята „служене на Бога“. Четете Новия Завет, Стария Завет и друг път пак ще поговорим за същото. Този въпрос ще трябва още да го разчепкваме, докато се домогнем до съществената идея – какво значи да служим на Бога. Ще видим дали може да се приложи тази идея, и след като се приложи, какви резултати ще даде.

Тайна молитва

Доброта, Истина, красота – това е Любовета.

Двадесет и първа лекция 4 март 1925 г.

РАВНОСТРАННИЯТ ТРИЪГЪЛНИК

Размишление

Бе прочетено резюме върху темата *Отличителните черти на лъжата и кражбата*.

За следния път всеки един от вас ще пише по едно писмо на един от учениците от провинцията. Няма да казвате: „Аз съм неразположен, по този въпрос съм на особено мнение.“ – Не, никакво особено мнение! Всички ще пишете – нищо повече. Наистина, ще извадите по два лева от джоба си. Всеки от вас ще си избере одного от провинцията, на когото да пише. Ще напишете нещо хубаво от себе си. Ако не пишете, ще кадите, ще пушите като соба. Тъй че до всички градове из провинцията ще пишете, като им кажете, че имате зададена тема от Учителя да пишете на братята и сестрите от провинцията по едно писмо. Ще им напишете някаква ваша идея по свободен избор, каквото вдъхновение ви дойде. Аз мисля, че ще ви дойде вдъхновение, от което ще останете доволни. Темите ви трябва да са изпратени до следната сряда.

Трябва да знаете следното: послушанието не се отнася до мен. То е велик закон в света, който трябва да се прилага без изключение. Всички велики хора са били послушни. Само онзи музикант, който е бил послушен по отношение законите на музиката, е станал музикант; само онзи художник, който е бил послушен по отношение законите на художеството, е станал художник; всеки поет, който е бил послушен по отношение законите на поезията, е станал поет. Послушанието е необходимо за всички хора. Не казвам, че трябва да имате послушание към глупавите работи, но се изисква послушание за умните работи. Ако зададат една тема на някой музикант, той

изведнџж ли ще я напише? Или ако се зададе на един поет да напише някое стихотворение, той изведнџж ли ще го напише? Той ще го излее в една форма, във втора, в трета, в четвърта, докато най-сетне ще напише нещо, което сам ще хареса. Ще каже някой: „Какво ще стане от едно писмо?“ Много нещо може да стане за вашите работи, но не и за тия на света. Разбира се, аз няма да се спирам тази вечер на обяснение на тия работи, които сами по себе си трябва да се асимилират. Някои от млекопитаещите например преживят храната си; кокошката пък, като глътне зрънцата си, гълта и пясък. Тогава в нея вътре става един процес на мелене, като във воденица. Същото е и в умствения, и в сърдечния свят. При всички страдания, които хората изживяват, става един вътрешен процес. Когато се съберат в човека излишни мисли и чувства, идват и страданията. Те почиват на един велик закон. Ако разбирате този закон, вие ще можете да избегнете страданията. Ударът на страданията ще ви засегне, но ще го обиколите, без да ви сломи; ако пък не разбирате закона, този удар ще дойде отвесно, под прав ъгъл, срещу вас, а тогава той е най-силен.

Сега нашата цел не е да отмахнем съвременните страдания. Временните несполуки на Земята не важат за нас. Главната цел, към която трябва да се стремим, е съвършеният живот. Вашата сегашна форма трябва да се измени. Както воловете очакват да паднат рогата им, копитата им да се превърнат в пръсти и да се изправят на два крака, така и вие трябва да се изправите морално. Някои от вас в морално отношение сте деца и пълзите като тях. Нали знаете как пълзят малките деца. За да ходите прави, трябва да разбирате закона, да имате велик стремеж в своята душа. Човек не трябва да се спира в пътя си от това, че се е препънал в някое малко камъче, че му се е охлузил кракът или че му е излязла някаква малка пришка, или че сърцето го е заболяло, или че коремът го е заболял, и т.н. Това не са важни работи, те са посторонни неща. Туй, че те боли коремът, това е

едно забавление за невидимия свят. Туй, че те боли сърцето, това е едно забавление за невидимия свят. Туй, че те боли главата, това е едно забавление за невидимия свят. Защо те боли главата? – От много знание. Човек като мисли, че знае много, главата го заболява. Питам: на кой човек се охлузва гърбът? – На този, който много носи, или на този, който малко носи? – Разбира се, че на този, който носи много. Аз не съм срещнал досега човек, на който, като ходи без раница, да му е охлузен гърбът. Обаче онзи, който носи три-четири раници на гърба си, винаги е с охлузен гръб. Значи такъв човек винаги е натоварен. Кои хора страдат повече: тия, които носят голям товар, или тия, които носят малък товар? – Тия, които носят голям товар, страдат повече. „Голяма глава, голяма беля“ – казват българите. Някои от учениците имат силно желание да се повдигнат скоро, бързо да разрешат въпросите.

Сега представете си отношението: $A:B$. Какво означава това отношение? – Това са мъртви букви. Имате друго отношение: $A:B = C:D$. Това отношение има няколко разрешения. Първото разрешение е чисто физическо. Какво означава величината A ? – Това е семето. Значи семето, посадено в земята, се отнася към растението тъй, както самото растение се отнася към цвета, а цветът пък се отнася към плода. Това е един от начините за обяснение на нещата. Искаш да пишеш някому едно лаконично писмо. Ето едно такова писмо: „Аз съм величината A , живея в новите условия на живота – влизам в света, дето свърших училище, завърших университета. След това аз влизам в обществото B , към което имам известни отношения. Значи A – завърших университета, и сега като медик имам отношения към B , към обществото. Така аз имам отношения към всички ония хора C , които ще бъдат излекувани от мене, а главно към тия от тях – D , които ще ми благодарят.“ Това означава отношението $A: B = C:D$. Като

напишеш такова едно писмо, от тия отношения всеки ще разбере какво е положението ти. По този начин ще съкратиш и времето.

Освен по този начин вие можете да напишете вместо едно дълго писмо само един равностраничен триъгълник, на върховете на който ще поставим три букви. Какво означава този равностраничен триъгълник? – Той представлява един добър приятел, който се проявява с отличен ум, с прекрасно и благородно сърце и с устойчива воля. Такъв човек, каквото каже, изпълнява. Получите ли такова писмо от някой ваш приятел, имайте пълно доверие на него, аз го препоръчвам.

Това означава равностраничният триъгълник. Вместо да напишеш едно голямо писмо с разни обръщения: „Любезни приятелю, многоуважаеми приятелю, както виждаш, отделих малко време, макар да съм много зает, да Ви препоръчам този приятел“, и т.н. – Не, вместо да увиваш, да усукваш, ще се изкажеш пряко, откровенно. Как? – Ще напишеш един равностраничен триъгълник. Този триъгълник вече говори, че имате човек с отличен ум, който мисли добре, който има светлина в съзнанието си; той е човек и с добро сърце, не е раздвоен в чувствата си, а също така той има и положителна, устойчива воля. Да напишеш един триъгълник на приятеля си, значи да съкратиш времето. Ако вие изпратите един такъв триъгълник в Небето, там всички ангели веднага ще го прочетат и ще го разберат. Но ако им изпратите едно писмо, написано на български език, никой от тях няма да го разбере. Те ще търсят някой учен българин, специалист по езика, който ще може да им го преведе на техни език. Българският език е разбран за нас, но не и за тях. Вие си казвате: „Дали ангелите се интересуват от нашия живот?“ – Не се интересуват.

Кой от вас например се интересува от мравките? – Само учените хора, а обикновените хора не се интересуват. Най-после питам: мравките занимават ли се с нас? Ето, ние сме дори богове по отношение на мравките, но те не искат да знаят за нас. Често, като

ходя по Витоша, някоя мравка се качи отгоре ми, ходи по ръцете ми, без да подозира, че при нея седи божество. Качва се на главата ми, ходи натук-натам, обикаля, докато намери някоя трошичка. Задига трошичката и си върви по работата, нищо не иска да знае. Защо? – Съзнанието А е такова. И действително, тя има право. Казва: „Ти си божество, богат, щедър човек си, ще ми дадеш една малка трошица. И сто мравки още да дойдат, това нищо не представлява за тебе. Макар че не съм толкова тежка, от тебе завися. Но ти ще бъдеш тъй благороден, недей ме бута с ръката си, защото ще ме смажеш.“ Аз А казвам: „Можеш да се разхождаш по мене, само няма да ме хапеш, можеш да правиш своите изследвания, колкото искаш, но ще бъдеш внимателна! Ухапеш ли ме, ще те хвърля долу.“ Тъй се разговарям по някой път с мравките. Някои от тях са много благородни, а други – много заядливи. Казвам: „Аз ти казах да бъдеш внимателна. Щом не изпълняваш, ще се намериш на земята.“ Така постъпват и с вас от невидимия свят. Някой път вие се покачвате на Съществата от невидимия свят, за тях не сте тежки, но щом започвате да човъркате, щом започвате да философствате, хващат ви и ви хвърлят долу. Това са положителни неща в живота. Разбира се, тия разсъждения ще останат като особена философия, и то за тия от вас, които разбират.

Често вие правите движения, но безсъзнателни. Например туряте ръцете си съединени на масата и образувате по този начин един триъгълник, или пък ги туряте под брадата си и се подпирате на лактите, и пак образувате триъгълник. Значи така вие разрешавате един важен въпрос. Тъй че вие образувате с ръцете си разни фигури. Такива движения може да прави и едно дете. Това не е знание. Всяко движение трябва да е изживяно, в него трябва да има смисъл. Ако ви напиша следните две отношения, какво ще разберете от тях? – $A:D = C:D$; $A:C = D:B$. Тия отношения спадат към пермутациите. Ако тия букви са установени, то като ги смените, ще имат ли едно и също

значение? Ако ви кажа например: отношенията на майката към дъщерята са такива, каквито са отношенията на бащата към сина; или пък отношенията на учителя към ученика са такива, каквито са отношенията на лекаря към болния. Тук имате два различни процеса, в които обаче отношенията са същите. При отношенията на учителя към ученика имате здравословни отношения на растене, а при отношенията на лекаря към болния имате съвсем друг процес. После, имате отношения между онзи, който взема пари, и онзи, който дава; отношения между съдията и подсъдимия. Както виждате, това са все отношения, но различни едни от други. Питам тогава: какви могат да бъдат нашите отношения към Бога? – Те могат да бъдат такива, каквито са отношенията на сина към бащата или както отношенията на дъщерята към майката, или както тия на ученика към учителя, или както тия на болния към лекаря. Кои отношения са най-хубави от всички изброени?

Сега някой може да каже: „Аз зная тия отношения.“ – Да, вие ги знаете, но според мен това не е знание. Аз наричам знание това: каквото вършиш, да е проникнато от Любов към Бога. Като се намериш пред някое изкушение, например някой човек ти открадне 10 000 лева или пък ти направи някаква голяма пакост, да можеш, като държиш в ума си мисълта за Бога, да кажеш: „Не, аз няма да давам този човек под съд, нито пък ще го търся за каквото и да е. Господ дал, Господ взел. С това ще направя една жертва, за да опитам себе си. От Любов към Бога, заради моите отношения към Него, аз ще определя отношенията си към онзи, който ме е обрал. Ако отношенията ми към Бога са прави, то и отношенията ми към този, който е постъпил към мен несправедливо, ще бъдат пак прави. Следователно, ако в даден момент не мога да се въздържа от нещо, това е заради мене.“ Ако речете да търсите този човек, който ви е ограбил, вие ще постъпите като всички хора, които не разбират

закона. Ако този човек е дошъл и е взел от вас 10 000 лева, какво лошо има в това? Казвам: представете си, че вие двамата сте в морето. Единият е банкер, а другият – апаш. Банкерът държи на една връв торба, пълна със злато, и тя тежи 20 кг, но парите потъват на дъното. Апашът може ли да обере банкера? – Не може. Морето е бурно. И двамата гледат да не потънат. Апашът може ли да извади от дъното на морето парите? – Не може по никой начин. Във водата не може да става никакъв обир. На сушата може да става обир, но след като се излезе от водата. При вълните обаче никой няма да мисли за обир. Там всеки ще мисли как да се спаси, как да излезе на брега.

Следователно има състояния на Земята, когато никой апаш не може да те обере. Представете си, че един ден всички поданици, които ще наследят Земята, ще бъдат препасани с жици, по които ще минава силен електрически ток. Питам: апашът ще може ли да се доближи до тези хора? Ти носиш злато в себе си, но апашът не може да те обере. Как ще те обере? Същото е и днес. Сегашните разсъждения на хората са детински. Никой никого не може да обере. Животът, който Бог ти е дал, никой не може да ти го вземе. Законът е такъв. Животът има отношение към богатството, към храната и условията. Щом Бог ти дава живот, този живот има свои условия, които никой не може да ти ги вземе. Никой не може да те лиши от твоите условия за живот. Но съгрешиш ли, нарушиш ли веднъж законите, които Бог е поставил като основа на живота, ти сам се изключваш и сега всичко могат да ти вземат. Причината за всички страдания, нещастия и лишения в живота си сам ти. Затуй най-първо ще установиш нормални отношения към великите закони на Живота и тогава ще бъдеш под тяхно покровителство. Онези, които грешат, всякога ще боледуват и лекар всякога ще идва да ги лекува. И за лекуването си те ще плащат, ще излиза нещо от джоба им. Такива хора всякога ще имат недоимък.

Сега нека мислят, че това не се отнася до тях, че те всякога ще имат. Не, днес всички сте в морето: някои от вас са по-силни, други – по-слаби, но всички трябва да издържите този изпит. Работата трябва да се доведе докрай. Вие се състезавате помежду си, но не си правете илюзии! Аз ще ви представя една картина, да видите какви са резултатите от състезанието. Представете си, че има да се борите с десет души пехливани, но и вие минавате за борец в света. Започвате борбата. Вие успявате да свалите петима от тия юнаци. Вие се зарадвате и казвате: „Аз победих!“ – Не, докато не повалите всичките десетима на земята, вие не сте завършили борбата. Ако повалите и деветима от тях на земята, пак не казвайте, че сте победили. Може би десетият ще дойде и ще ви повали. Докато не победите всички противници, които имате насреща си, докато не победите всички мъчнотии, дръжте се в резерва! Вие казвате: „Пет души повалих на земята.“ – Да, пет души повалихте, но има още петима, които могат да ви повалят. Казвате: „Аз съм уверен в Бога, че и с тях ще бъде същото.“ – Не, не изкушавай Бога! Всички, които се борят с тебе, и те имат вяра, че ще те повалят на земята. Тогава кой кого е повалил?

Допуснете сега, че се борят двама души пехливани с еднакви сили. Единият хваща другия за краката и го повдига във въздуха. И вторият хваща първия за краката и го повдига във въздуха. Двамата пехливани, които се вдигат за краката, са с равни сили. Единият казва: „Аз съм силен.“ И вторият казва: „Аз съм силен. Щом и двамата сме силни, няма какво да си противодействаме.“ Равни сили не могат да се борят. Борят се само неравни сили. Затуй човек има две ръце, за да не могат да се борят. И двете ръце са с еднакви сили. Следователно между ръцете не може да става борба. Каквото може да направи дясната ръка, това може да направи и лявата. Това са ред разсъждения, които може да приведете в практическия живот и тогава ще извадите известни правила за живота. Тия разсъждения са ценни.

Кои разсъждения ще бъдат по-ценни: да разрешавате социалния въпрос или да разрешавате задачи, които животът ви представя днес във вашите ежеминутни отношения? Социалният въпрос може да се разреши математически. След колко хиляди години ще се разреши? Ние имаме данни как ще се разреши този въпрос. Сегашният социален въпрос ще се разреши тъй, както ще се разреши въпросът на житното зърно. Какво става с него, като го посее в земята? – Израства. Същото ще стане и със съвременното човечество. Сега хората знаят например, като посеят едно житно зърно, след колко време ще израсне. Те знаят също след колко време от посяването на ореха, на бука, на дъба, на сливата, на крушата, на прасковата, ще израстат и ще се развият тия семки. Онези, които се занимават с посаждането на семките, знаят точно след колко време може да израсте тази семка, след колко време ще върже и ще даде плод. За всичко има определен период. Социалният въпрос също тъй спада към тези въпроси, за които всичко е точно определено. Като се посее един човек, колко години се изискват за неговото израстване?

Представете си, че правя следното твърдение: за да се появи само първата клетка, изискват се 400 000 години. После, за да образува тази първоначална клетка своите органи, изискват се още около 20 милиона години. Това са вероятности само. Вие ще кажете: „Отде можем да знаем ние това нещо?“ – Написано е. Когато намерите един зъб, нали четете по него? Вие четете по него от какво животно е този зъб, преди колко години е живяло, и т.н. Върху кожата на жабата също тъй е написано колко милиона години е живяла тя, и т.н. Всички подробности от нейния живот са написани върху кожата А. Ако се говори така на съвременните хора, ще те вземат за луд или за смахнат, но ако взема костената жаба и разгледам всички геометрически форми, написани по нея, и научно обясня на хората целия живот и историята на тази жаба, ще се съмняват ли? – Не, това

е наука вече. Вие не сте се спирали върху тия фигури по кожата на жабата. Това са геометрически проекции. Та в Природата върху всички неща е написана историята на Целокупния живот.

Най-важното при сегашните условия за всинца ви е да приложите най-малката част от това знание, което сте придобили. Само по този начин всеки ще бъде доволен, че е придобил едно благо в живота си. Бъдете доволни от малкото, което сте придобили, но да е хубаво. Някой път вие може да се съмнявате, да мислите, че не сте придобили нищо. Съмненията ще дойдат, но това да не ви смущава. Не, вие ще си кажете: „Наистина, от толкова години съм в това Учение, но и много неща съм научил.“ Аз ще ви попитам: нима онзи търговец, който е прекарал цели 20 години в дюкяна си да продава платове, е спечелил много? Ами какво е спечелил онзи хирург, който е направил 3-4 хиляди операции за 20 години? Той ще си каже: „Аз направих 3-4 хиляди операции в своята 20-годишна практика.“ Да, но всички тия хора са измрели, а най-после умира и лекарят. Какво е направил? Неговите операции важат толкова, колкото и вашето следване в Школата. Ако вие само слушате, без да учите, и ако учите, без да прилагате, на какво основание трябва да ви се даде известна привилегия? Ако аз ви говоря, то е, защото имам живи хора пред себе си, които могат да ме разбират, но ако ми донесат измрели хора, заминали за онзи свят, и искат да им държа лекции, аз няма да им говоря. Който ме види, че говоря на такива хора, какво ще каже? Мога ли да говоря на мъртви хора? – Не мога.

Та сега желая да се оправят отношенията между всинца ви. У всички вас има една черта, и добра, и лоша. Тя е, че искате да бъдете свободни, да не ви стесняват хората. Щом хората те притесняват, ти не можеш да работиш. Но случва се някой път, че трябва да се притесниш, трябва да търпиш, докато дойдат условията да излезеш нашироко. Това са временни състояния. Тъй както сте наредени сега,

не е според законите на окултната наука. Ако бяхте наредени по окултен начин, този салон трябваше да бъде най-малко 4-5 пъти по-голям, отколкото сега, за да има между всеки от вас поне половин метър разстояние, да не ви засяга никой. Още по-добре щеше да бъде, ако имаше по един метър разстояние помежду ви. А сега седне някой, близо до него седне друг – и без да искат се докосват един друг. Един си вдигне ръцете, докосне другаря си – той се раздвижи, не може да мисли свободно. Но не е така, вие трябва да правите у дома си каквито щете упражнения и движения, а тук трябва да се концентрирате, да мислите правилно. Затова движенията ви трябва да бъдат разумни.

Ако аз хвана носа си, какво показва това? – Искам да ви кажа, че трябва да се чистите. После, ако изплезя езика си, какво показва това? – Искам да ви кажа, че трябва да владеете езика си. Това обаче не са недъзи на едного от вас, това са недъзи на всички ви. Някой може да ги няма на физическия свят, но ги има в сърцето си. Във всички области на невидимия свят се изисква изправност. То значи, че човек трябва да бъде изправен във всички свои отношения. Във всяка наша обхода трябва да има благородство. Ние не трябва да уронваме нито нашия престиж, нито престижа на другите. Аз трябва да се лиша от своята свобода, за да не наруша свободата на другите. Това е благородство, това е достойнство. Някой път човек прави едно малко самоотричане в полза на другите, а друг път става обратният процес. Умните хора трябва да се самоотричат, да търпят другите. По този начин само могат да се изправят всички хора, иначе ще се създаде докачание, обида, а обидата не довежда до добър край. Човек често прави неволни движения. Например той си бърка в ухото, почесва се по главата, но като ученици от тази Школа всяко ваше движение трябва да бъде съзнателно. Аз трябва да зная дали това, което върша всеки момент, е угодно на Бога. Ако е угодно на Бога, ще го направя,

ако не е, няма да го направя. Защо трябва да е така? Защото всяко външно действие ще произведе една вътрешна реакция в ума на човека. Всяка мисъл, правилна или неправилна, се проектира в невидимия свят.

Това, което ви говоря, се отнася до съзнателните ученици. То не е за обезсърчение, да кажете: „Толкова години работим вече, какво сме направили?“ – Много работи сте направили, но и много още има да правите. Например вие нямате търпение да понасяте обидите. Ако имате търпение, щом някой ви обиди, вие ще седите тихо, спокойно, ще се въздържите да си помислите дори това: как този човек смее да ви обижда. Вие ще почувствате обидата, но няма да реагирате срещу нея. Тия неща ще дойдат за ученика, но той не трябва да кипва, а трябва да задържа силите си. Ако дойде някой при мене и ме обиди, аз трябва да запитам Господа да му отговоря ли, или да не му отговоря. Ако Господ ми каже да му отговоря, ще му отговоря по всички правила, но ако ми каже да мълча, ще мълча пак по всички правила. Ако трябва да му говоря, ще кажа: „Приятелю, каквото има да кажеш, добро или лошо, кажи го конкретно, но нека речта ти бъде отривиста, защото не разполагам с много време. Каквото има да ми кажеш, изкажи го в половин час, без увъртане натук-натам.“ След като се изкаже, аз ще му отговоря: „Добре, ще имам предвид всичко това и аз ще го изследвам. Туй, което е право, ще го приема, а туй, което не е право, ще ти го върна. Аз съм търговец човек, взех стоката ти на доверие, но ще купя от нея само тази, която влиза в работа. Онази пък, която не харесвам, ще ти я върна. Търси друг някой търговец, комуто ще можеш да продадеш върнатата стока.“

Вие, като ученици, трябва да се отличавате от другите хора. Постъпвате ли така, между вас ще се създадат отношенията на бъдещата култура. Ако ние постъпваме като сегашните хора, по какво ще се отличава нашето учение? Ако мислим както сегашните хора,

ние сме като тях. Ако ние мерим нещата със същите мерки, с каквито си служат съвременните хора, по какво се отличаваме от тях? Ние трябва да живеем особен живот. Туй трябва да ви радва. Нали се приготвяте за шестата раса? Някои братя и сестри дохождат при мен да ме питат дали е вярно, че еди-коя си сестра или еди-кой си брат били от шестата раса? Тъй казвали те за себе си. Казвам им: „Какви са признаците на хората от шестата раса? Човекът от шестата раса свети.“ И като дойде вечерно време при мене, ще свети и ще може да чете от моята книга. Не свети ли вечерно време, за да може да чете от моята книга, този човек не е от шестата раса. Аз някоя вечер съм от шестата раса, друга вечер съм от петата, т.е. от бялата раса.

Мнозина от вас мислят, че са безпогрешни. Не, не е така. Вие нямате понятие какво нещо е човекът. Смирение трябва да има човек! Христос съзнаваше това. И когато един от учениците Го нарече „Учителю благи“, Той му отговори: „Не Ми туряйте тази титла, защото само Бог е благ. Аз, Който съм ограничен, трябва да реша великата задача на живота.“ Вие мислите, че като вас други хора няма. Като мислите така, няма да се минат и два дни, ще ви турят на изпит. Тогаваше ще видите, че имате големи слабости. Като съзнавате това, не трябва да се обезсърчавате, но да се радвате, че сте намерили една ваша слабост, и ще работите върху нея.

Например някои от вас, като пишат, бързат. Те гледат да напишат писмото си както и да е, без да обръщат внимание на буквите. Но трябва да знаете, че от правилното писане зависи и вашият характер. Всяко нещо трябва да бъде написано хубаво! Буквите са създадени върху математиката и геометрията. Някои казват: „Учителя има особена математика.“ Аз пък ви казвам: съвременната математика и геометрия са отлични, вие трябва да ги изучавате.

Сега от всинца ви се изисква най-първо внимание. Ученикът трябва да внимава. След туй се изисква разумност и послушание. Само чрез тези качества може да се добие знанието. Аз ви припомням тия неща, защото мнозина от вас казват: „От толкова години следваме в Школата и още не сме прогледали.“ – Не, вие не говорите Истината. Кой от вас не гледа? Как искате да гледате? Вие искате да видите някой ангел. Че и тук, между вас, има няколко ангели, облечени в плът и кръв. Познавате ли кои са? Те са в класа, но вие не ги познавате. Ще кажете: „Кои ли от нас са ангели?“ Апостол Павел казва: „Всеки, който е нахранил един гладен или е напоил един жаден човек, той може да е ангел.“ На Земята има доста ангели, облечени в плът и кръв, които можем да нагостим, затова именно гостоприемството е силно развито в източните народи.

Та вие трябва да бъдете добри ученици. Ученикът не трябва да мисли, че е възрастен. Той не трябва да мери своето ученичество с годините си. Годините не определят ученичеството. Аз ви казвам, че вие сте още малки деца в сравнение със слънчевата година; млади сте, нямате дори една слънчева година. При това откак се е появило човечеството, има 18 милиона години. Следователно, за да навърши цялото човечество само една слънчева година, нужни са още два милиона години. Като ученици всички трябва да бъдете бодри и весели.

Сега ще ви направя една забележка по отношение на музиката. Тя представлява скоба. Между какво? – Между два свята. Значи за да съедините два свята, трябва ви една скоба. Не мислете, че музиката може да създаде всичко у нас. Не, тя създава само по-добри условия за работа на човешкия дух. Ето защо музиката е необходима и за вас като ученици.

Изпейте упражнението *Малкият извор*.

Когато човек пее, в мисълта му трябва да има непрерывност. Ако мисълта се прекъсва, и тоновете се прекъсват. Щом тоновете се пресичат, образува се и повече електрическа енергия. Щом искате да образувате състояние на мекота, в музиката, в пеенето главно, трябва да има непрерывност. Непреривността е спирално движение на музиката. Следователно, когато двама души пеят, единият ще образува правилен кръг, а другият ще върви вълнообразно около него. Точките, в които се пресичат двете движения, са окултни тонове. Разбира се, това е сложна музика. Обаче всеки от вас може да пее, щом се вдъхнови. Вие ще кажете: „Пеенето не е за нас.“ – Съгласен съм. „Ние не сме за работа.“ – Съгласен съм. „Ние не сме за ученици.“ – Съгласен съм и на това. Питам ви: за какво сте тогава? „За певци не сме.“ – Не, човек трябва да пее за себе си. Това да бъде правило за вас. Останете ли сам, пейте за себе си! После, трябва да бъдете мислител пак за себе си. Учите ли, учете пак за себе си. Щом можеш да пееш за себе си, ще можеш да пееш и за другите. Щом можеш да мислиш за себе си, ще можеш да мислиш и за другите. Щом можеш да учиш за себе си, ще можеш да учиш и за другите. Значи законът е такъв. В този закон е смисълът. Вие започвате с обратния закон. Вие пеете за хората, а не за себе си. Пеете ли така, вие никога няма да се научите да пеете. Пеенето е вътрешен закон. Човек трябва да чувства музиката в душата си, за да може музиката да излезе отвътре навън. Аз виждам у мнозина от вас много добре развити центрове. Щом сте музикален, и гърлото ви ще може да се упражни. Българинът първоначално е бил добър певец, но отпосле условията на живота, войните, робството са изхабили музиката в него. Днес музиката е необходима за всички народи. Всеки велик народ трябва да бъде музикален.

Аз слушах няколко виртуози певци и музиканти, които свирят и пеят много хубаво, но имаха лоши, нехармонични движения. Движенията у всеки музикант и певец трябва да бъдат непрерывни.

Някой от тези музиканти, както свири, изведнъж наведе главата си надолу. Това показва, че енергията на този човек е съсредоточена към центъра на Земята. Тази музика, която засяга земния живот, изразява и особен род чувства. След това този музикант вдигне главата си нагоре към Слънцето. Това показва, че у него се заражда нещо идейно. Той един момент е към Слънцето, а друг момент – към Земята. Де ще го намерите тогава? Погледът на музиканта трябва да бъде отправен все нагоре. Движенията на тялото му трябва да бъдат медлени, в тях да се отразяват тоновете. Не мислете, че музикантът не трябва да се движи. Когато свири, и аз се движа, но движенията в мене са съобразно окултната музика. Те са тъй деликатни, че само едно остро око може да ги съгледа. Всеки тон се отразява в едно малко движение. Силните движения развалят тоновете. При всяко движение се изисква микроскопическа работа.

Трябва да знаете, че ние не създаваме музиката, но тя се отразява съобразно законите на невидимия свят. Музикантът трябва да свири така, че да забрави всичко наоколо си. Когато музикантът свърши да свири, публиката веднага се разотива. Това показва, че музиката на този човек не е произвела своето влияние. Ако като свърши музикантът, публиката остане по местата си около десет минути да мисли, значи музиката е произвела своето въздействие. Започне ли се разговорът веднага, това не е музика. И в пеенето е същият закон. Като пеете, сам трябва да останете доволен. Някой път у вас се заражда желание да дойде Духът, да ви осени и тогава да пеете. Други пък казват: „Да бих имал гласа на еди-коя си сестра, бих пяла.“ – Не философствай! Щом дойде вдъхновението, пей! Мислено пей, докато най-после тази мисъл се изрази в песен. По този закон, като се научиш да пееш, ще се научиш и да мислиш правилно. Като грешиш в едно нещо, грешиш и в друго. В човека от шестата раса, в идеалния човек, всички движения, мисли, желания, действия ще бъдат

отмерени, а не механически. Във всичко у него трябва да има живот и красота. Ако вие свирите, но чуete някой музикант, който свири по-добре от вас, казвате: „Той свири по-хубаво от мен.“ Вие се обезсърчавате, но трябва да знаете, че това са човешки разбирания. За да може един музикант да свири хубаво, изискват се ред условия от него. Най-първо, като излезе на сцената, музикантът трябва да е изпълнен с мисълта, че в свиренето си има идея, която той добре разбира. Второто е, че в него трябва да има силно желание да даде музикални образи в свиренето си, и най-послед да има изпълнение. Той трябва да владее ръката си. Правилното движение на ръката не се отнася само за музиканта. То има значение и за писателя, и за артиста. Писателят трябва да владее перото си. Като правиш някакъв жест, някакво движение, трябва да знаеш как да го правиш. Това е цяла наука, цяло изкуство.

И тъй, сега ме разбрахте, нали? Ако приложите поне една микроскопическа част от това, което ви казах, ще се ползвате. Аз смятам, че това, което ви казах тази вечер, е на място казано. Ако посееете една хилядна част от тия семена, все-таки те ще ви ползват един ден. От тях ще израснат големи дървета. Като мина някой път покрай вас, ще видя, че са израсли 3-4 дръвчета. Тия дръвчета могат да бъдат различни: круши, ябълки, сливи, праскови, череши и т.н.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Двадесет и втора лекция 11 март 1925 г.

ФАЗИТЕ НА ЖИВОТА

Размишление

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Изпейте упражненията *В начало бе Словото, Скръбта си ти кажи* и *Бог е Любов*.

Човекът в своето развитие минава цял един кръг. Всяка четвъртина от този кръг представлява една от фазите на неговия живот. Първата четвъртина представлява слизване на Духа в материята – детство; втората четвъртина представлява неговото възлизане – юношество; третата четвъртина представлява също тъй път на възлизане – зряла възраст; последната четвъртина е път на слизване – преклонна възраст. Най-важна епоха през човешкото развитие е минаването му в третата четвъртина, когато човек едновременно и съзнателно живее както във физическото, така и в духовното си тяло. Има ли по-голяма философия от тази в живота? – Няма. Тъй се обясняват нещата на физическия свят. Ако речем да обясняваме духовните работи на физическия свят, това значи всичко да стане на каша, т.е. да стопим леда. В какво ще се превърне ледът, като се стопи? – Във вода. Както ледът при топенето си изгубва своята форма, така и духовните работи губят своята форма, ако някой учен се заеме да ги обяснява на физическия свят. Духовните работи не могат да се обясняват по физически начин. Представете си например, че се намирате в един двуизмерен свят, който има само дължина и широчина, и вие искате на едно от съществата в този свят да разправяте за света на трите измерения. Как ще му представите този свят? Понеже това същество живее в плоскост, как ще представите куба? Това същество, колкото и да си напруга ума, няма да ви разбере.

И тъй, кръгът представлява общото развитие на човека в неговото повдигане. Защо човекът се е изправил на краката си? – За да пази равновесие. В първите времена на своето развитие центърът на тежестта у човека се е намирал в задната част на главата, вследствие на което, за да пази равновесие, той ходел на четири крака. Обаче при постепенното еволюиране центърът на тежестта се е измествал по-напред в главата, вследствие на което човекът е започнал да я вдига нагоре, докато най-после се е изправил на два крака. Това е станало по неволя, а не доброволно – човекът е трябвало да пази равновесие.

Често някой духовен човек се мисли за много учен и казва: „Всичко в света е духовно, няма нищо материално.“ Такива хора мислят, че знаят всичко. Не, те само си въобразяват, че знаят много. Ако ги питате какво нещо е умът, не знаят; какво нещо е душата – не знаят. Те не знаят тия неща и ред други, а казват, че материалните работи не представляват нищо, че не съществуват материални неща в света, и т.н.

Като наблюдавате разни типове хора, вие казвате: „Този човек е интелигентен, онзи е почти идиот“, за друг някой казвате, че е егоист човек, и т.н. Интелигентният човек е развил донякъде своите способности и продължава да ги развива – има благоприятни условия в себе си за това. Когато казваме, че някой човек е идиот, подразбираме, че той няма благоприятни условия за проявление на своите способности. В егоистичния човек пък личните чувства са силно развити. Той се държи с голямо достойнство и казва: „Баща ми, майка ми са благородни хора, в мен тече благородна кръв.“ Да, но благородството на тази кръв не е изследвано. Той сам не знае де се крие благородството на кръвта му. Когато този човек умре, и неговата кръв се разлага по същия начин, както и кръвта на една овца или на един вол. Земята не прави никаква разлика между неговата кръв и

тази на всички останали същества, които умират като него. Да имаш благородна кръв, това подразбира да живееш един възвишен, чист и свят живот. Ето защо първото нещо, което се изисква от религиозните, от духовните хора, е да имат смирение, да признаят, че знаят много малко, че отсега нататък имат много да учат. У тях трябва да има велик стремеж за учение. Често аз наблюдавам психиката на кучетата и виждам, че те мислят понякога като човека. Някое куче върви гордо, мисли си: „Кой е като мене? Аз зная много работи.“ То те погледне, измери те от главата до петите като някой философ и казва: „Какво мислиш, знаеш ли колкото мен?“ Спреш ли се до него, то веднага се обръща и бяга. Питам: не съществуват ли такива философи в света и между хората? – Съществуват. Тия хора са много горди, но най-малкото нещастие в живота им ги уплашва и те бягат.

Казвам: човек трябва да работи върху себе си, да развива Божественото. Де се крие Божественото, разумното у човека? – В предната част на неговия мозък. Интелигентността на човека зависи от устройството на бялото вещество в мозъка. То е във вид на нишки. Самото вещество е почвата, върху която растат човешките идеи. По нишките на бялото вещество се определя характерът на човека. Ако тия нишки не са еднакво дълги, ражда се дисхармония в проявата на моралните чувства, както и в домашните и обществените чувства, а също тъй и в мислите. Понякога човек с неразумното си живеене осакатява тия нишки и тогава животът му не се проявява правилно: той усеща главоболия, тежест, стеснение и тъмнина в мозъка. Когато тия нишки са нормално развити, т.е. еднакво дълги, от тях излиза светлина. В духовно отношение човек представлява сбор от хиляди запалени лампички. Той прилича на един добре осветен град. Всички лампички в този град са правилно наредени. Това се дължи все на тия бели нишки в мозъка. Някои от тях сега се образуват. Колкото тия нишки са по-дълги, толкова и човешкият характер е по-силен, т.е.

моралните чувства са по-добре развити. Те се явяват вече като негово наследство.

В средата на човешкия мозък се намира тъй нареченото „лелящо око на душата, или вътрешното слънце на човека“. Ако това слънце не грее в човека, нищо не става от него. То играе роля на трансформатор в човешкия организъм. Когато външната енергия прониква в мозъка на човека, този възел, или окото на душата, препраща тази енергия по целия мозък. То има и други свойства, освен това – да трансформира слънчевата енергия. В мозъка има и друг трансформатор, който препраща слънчевата енергия по цялото тяло. От правилното трансформиране на тия енергии зависи здравословното състояние както на организма, така и на чувствата. Значи това око е трансформаторът на Божествената енергия в човека и създава условия за неговото проявление. Следователно, когато това слънце свети в човека, в него има радост и веселие. Той е вдъхновен, чувства се като с криле. Заоблачи ли се това слънце, в човека наставя мрак, скръб и страдание. Той се намира в ада. Ето защо човек трябва да пази това слънце, да не изгасва. В *Битие* се казва, че Слънцето е било създадено в четвъртия ден, след голямата буря.

Човешкият мозък в своето развитие има цяла история. Неговите прародители са низшите животни. Веществото, от което се е образувал мозъкът, се е събирало в продължение на милиони години. Тия елементи, от които е образуван мозъкът, са се събирали не само от Слънцето, но и от цялата Вселена. Понеже човекът е създаден от материята на целия Космос, той се нарича „микрокосмос“. Оттам доколкото човек се намира в правилни отношения към великите закони на Бога, дотолкова може да се ползва от благата, които Той изпраща. Щом човек греша, тия правилни отношения се нарушават и той започва да гладува. Какво означава гладуването? – Лишение от нещо. Затова именно се казва, че хората трябва да живеят разумно.

И тъй, всеки акт, всяка мисъл в света е творческа. Вие трябва да знаете, че на физическия свят има два полюса. Това е един велик закон. Земята например има два полюса: южен и северен. Може ли да се прояви живот на полюсите? – Не може. Съвременната наука казва, че всичко в света се движи – нищо не е в застой. Питам тогава: де е животът на двата полюса? От Северния полюс има едно топло течение към Екватора. От Южния полюс пък има друго топло течение към Екватора. Тия две течения са магнетични и разнородни, затова при срещането си образуват една топлина. Животът от двата полюса се изразява в Екватора, по причина на което растителността там е най-богата и разнообразна. И в човека има два полюса: единият полюс е главата, другият – стомахът. Човешкото сърце пък представлява екватора, затова се казва, че животът е в сърцето. В ума си човек е студен като Северния полюс; в стомаха също е студен. Човек, като яде, не е ли студен? Щом му попадне нещо за ядене, приема го в себе си и не иска да знае. В човешкото сърце обаче има нещо добро. На Северния полюс има живот, но не може да се прояви, понеже съществата там са големи алтруисти, та всичко, каквото имат, изпращат го на Екватора. Щом няма живот на Северния полюс, там не стават престъпления. На Екватора има живот, има и престъпления.

Ще ви запitam: на какво се дължи борбата, която става в човека? – На стремлението му да се очисти от ненужния материал в него. Какво представлява този ненужен материал? – Той е известна материя в Космоса, която се дължи на изостанали същества в своето развитие. Тази материя полепва по струите на живота и днес тя трябва да се филтрира, да се отдели от чистата материя. Ние, които сме дошли на Земята, не трябва само да знаем как да живеем, но трябва да пречистим своя живот, да пречистим ума и сърцето си, за да бъдем здрави. Първото правило: за да бъдете здрави, главата ви трябва да бъде студена, да не приижда в нея много кръв, да не се

предизвиква възпаление; краката ви пък трябва да бъдат топли. Истинат ли краката ви, стоплете ги. Когато мисълта е чиста, без примеси, не се явява горещина в нея и главата е студена. В мозъка трябва да има светлина с много малко топлина, без горещина. Топлината е символ на Божия живот. Значи на ума му трябва светлина, а на сърцето – топлина. Светлината на физическия свят има по-силни вибрации от топлината, а в Божествения свят Любовта има по-силни вибрации от светлината. Следователно умът не е в състояние да обича. Дойде ли до Любовта, той се оплита като муха в паяжина. Вие можете да си представите с ума различни форми, но не и да обичате. С ума можете да определяте красотата и цените на формите, но не можете да обичате. Вие трябва да работите върху сърцето си, да го поставите на неговото място, защото днес умът е заел мястото на сърцето.

То трябва да се повдигне на своята висота, да проявява чувствата си правилно, без да ги стяга, без да ги парализира.

Сега хората се учат да живеят правилно, но в това си стремление те по-скоро се научават да грешат, да лъжат. Детето не знае какво нещо е лъжа, какво нещо е кражба, но често майка му му казва: „Слушай, мама, ти не трябва да лъжеш, да крадеш, да мразиш, и т.н.“ Тя му говори за ред отрицателни прояви в живота и по този начин му открива всички тия слабости, а после се мъчи да го отвиква от тях. При новото възпитание на децата ще се казва да говорят Истината, а за лъжата и дума да не става. Бог каза на първите хора в рая: „В който ден ядете от плодовете на Дървото за познаване доброто и злото, ще умрете.“ Как дойде съблазънта, съмнението в тях? – Чрез дявола. Той ги запита: „Защо не ядете от това дърво?“ Така се внесе първото съмнение в тях. Той им каза: „Аз зная, че Господ ви забрани това, защото, ядете ли от това дърво, ще станете богове. Бог не ви е казал Истината. Той не иска да станете като Него, затова ви забранява да

ядете от това дърво.“ Дяволът по този начин внесе първата лъжа в тях. Той ги учеше по отрицателен път.

И тъй, вие трябва да започнете с положителната страна. Не трябва да казвате, че няма да лъжете, че трябва да бъдете търпеливи, да живеете добре, и т.н. Вие желаете да бъде всичко това, но то не става. Затова трябва да си кажете: „Бог люби всички същества еднакво.“ Казвам: ако Бог люби всички, за вас въпросът е свършен, няма какво да говорите за себе си. Кажете ли си, че ще бъдете като Бога, вие падате в изкушение. Достатъчно е един да люби света, а такъв има вече. В това седи философията на живота. Вие казвате: „Аз не мога ли да любя?“ – Можеш, но знайте, че вашата любов няма да помогне с нищо на света. Само Бог люби, а ние, хората, изразяваме Божията Любов. Кажете ли, че ще бъдете умни, пак ще забатачите. Кажете: „Бог е всемъдър.“ Кажете ли така, това подразбира, че тази велика Мъдрост няма да ви ограничи с нищо и вие сами по себе си ще бъдете мъдри, ще участвате в тази Мъдрост. Всичко в света е на наше разположение. Ще си кажете: „Каквото е отношението на Бога спрямо ангелите, такова е и спрямо мене. Бог дава еднакво и на ангела, и на мене, но аз, като по-нисше същество от ангела, не мога да използвам всичката енергия, която Той изпраща към мене. Затова от тази енергия се ползват други, по нисши от мен същества. Обаче един ден тази енергия пак ще се върне към мен, защото нищо в Природата не се губи.“

Казвам: ще знаете вече две важни формули. Първата формула е: „Бог е Любов.“ Той люби всички същества. Втората формула е: „Бог е Мъдрост.“ Той е всемъдър. Че Бог е Любов – това е велика идея, от която трябва да се проникнете напълно. Като държите тази мисъл в ума си, тя ще ви донесе много блага. Обаче Любовта не се изявява във видима форма. Това, което обича, е невидимо за физическите очи. И така трябва да бъде. Щом имаш видим обект на Любовта, ти ще се

намериш в противоречие. Противоречието съществува във формите на нещата. Всяка външна форма трябва да бъде за вас само като един фар. Външната форма на човека трябва да бъде за вас фар, към който да се стремите. Този фар казва: „Аз не искам да ме обичате; моята задача е да осветлявам пътя ви, да ви спасявам от нещастие. Без мене вие ще се изгубите в бурното море, затова ще ви посочвам пътя, докато влезете в пристанището.“ Значи всеки ваш приятел е фар, който ви показва пътя към пристанището. Всеки ваш учител ви показва идейното в живота.

Та казвам: този е начинът, по който трябва да мислите. Фаровете са различно направени. Светлината на едни от тях не е постоянна: те се въртят ту на една, ту на друга страна и така обръщат вниманието на хората. Такива хора има в света. За тях казват: „Този човек не е еднакъв – ту светне, ту загасне.“ Той нарочно е създаден такъв, за да обръща вниманието на хората. Всички наредби в света са разумни, затова и ние трябва да използваме живота разумно. Ние трябва да бъдем благодарни за всичко онова, което Бог е създал на Земята. Колкото малко и да ви е дал Бог, за днес то ви е достатъчно. Бъдещето ви носи хиляди други блага. Сегашните ви опитности и страдания ще узреят за в бъдеще и тогава ще гледате на тях като на големи придобивки. Ще казвате: „Добре стана, че преживях толкова страдания в живота си.“ След време всички ваши страдания ще се превърнат в скъпоценни камъни. Днес те са големи тръни: дето боднат, кръв протича, но за в бъдеще от тях ще излезе нещо красиво. Засега вие не можете да примирите злото и доброто, не можете да примирите страданията, но някога ще видите добрата им страна, ще разберете защо животът ви се е проявил така, а не по друг начин.

И тъй, вие ще имате търпение, докато Бог реализира Своя план на Земята. Този план е далечен. Щом съзнавате, че Бог е Любов, че Бог е всемъдър, трябва да знаете, че всичко става за добро. В

Писанието се казва: „Всичко съдейства за добро на онези, които любят Бога.“ Аз казвам: „Всичко съдейства за добро на онези, които Господ люби.“ Аз вземам стиха в този смисъл именно, защото човешката любов не е постоянна, а Божията е постоянна. Вие казвате: „Дали Господ ни люби?“ Спомнете си първата формула: Бог люби всички същества еднакво. Следователно дето живее Божията Любов, злото ще се превърне в Добро, скръбта ще се превърне в радост.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Двадесет и трета лекция 18 март 1925 г.

ПРИДАТЪЦИТЕ НА РАЗУМНИЯ ЖИВОТ

Размишление

Сега ще ви дам една работа. Всеки от вас ще си избере една от книгите на Стария или на Новия Завет, от които да извади една от най-важните мисли. Може да вземете *Битие*, *Изход*, *Левит*, докато дойдете до *Откровението*. Но ще си изберете от всичките книги, не само от Евангелията. Ще си вземете кой която книга иска, според вътрешното си разположение. Като казвам, че ще си изберете книга по разположението си, да не ме разберете, че е по настроение. Трябва да знаете, че настроението е глупаво нещо. Всички работи, които ученикът върши, трябва да бъдат разумно обосновани. Човекът не трябва да върши никакво действие, никакъв акт, които да нямат смисъл. Например вие седите и се почесвате тук-там без никакъв смисъл. Това са безсмислени движения, които носят престъпления. Това са престъпни мисли и желания. Всички неволни движения са под чужди влияния. А ние какво трябва да бъдем – гайди ли, или да служим на Бога?

Някой казва, че иска да бъде свободен, не иска да слуша еди-кого си. Той не иска да слуша еди-кого си, но други слуша. Не искаш да следваш Новия Завет, но следваш Стария Завет. Не искаш да следваш нито Новия, нито Стария Завет, но следваш учението на света. Човек може и трябва да покаже нещо оригинално. Всеки ученик трябва да покаже една Божествена мисъл, а не да преповтаря ония неща, които светът повтаря. Например кой как дойде, иска да ми послужи. Не, почисти ръце от човешките няма. Когато услужвате някому, най-първо трябва да измивате ръцете си. Не мислете, че сте чисти. Измивайте ръцете си веднъж, два, три пъти, и тогава направете

услугата на когото и да е. Вие се почесвате по носа, по главата си, тук-там, и тогава правите услуги на хората. По този начин обаче се предават болестите. Светските хора пък постъпват с ред етикеции. Някоя светска дама, преди да ви услужи, ще си измие ръцете, ще се парфюмира, но тя не знае, че този, който е правил парфюма, го е покварил. Ако един ангел погледне този парфюм, ще види на него едно извержение. Ще кажете: „Тия работи не трябва да се говорят.“ Трябва да се говорят! Ако ще има чистота, трябва да има обща чистота; ако няма чистота, то е друг въпрос.

Първото нещо, което ще искам от учениците, е да си мият ръцете често, по няколко пъти на ден. Ако не си миете ръцете, от никого нищо няма да вземам. Това ще знаете, за да не се обиждате. Когато правите услуга, било на мен или на когото и да е, чай ли ще подавате, хляб ли ще месите или ще режете, предварително ще си измивате ръцете. По същия начин, когато някой ти прави услуга, и той ще се измива. „Чисти бъдете“, казва Писанието. Вие казвате: „Там се говори за духовна чистота.“ Казвам: ако е въпросът за чистота, бъдете абсолютно чисти – и физически, и духовно. От вас се изисква чистота във всяко отношение: чистота и на плътта, и на ума, и на сърцето. Някои казват, че светиите не са били чистоплътни хора. Не, по-чисти хора от светиите не е имало. Аз зная светии, които са миели ръцете си по сто пъти на ден. Не, вие не можете да си представите светиите и ангелите нечисти като вас. Съвременните хора се чистят, мият, искат да минат за аристократи, за благородни и чисти хора. Трябва да знаете, че ангелите и светиите са свършени хора по чистота. Те не приличат на вас. С това аз искам у вас да се зароди идеята за свършената чистота и тя да ви служи като един вечен подтик, като вечен стремеж. Вие казвате, че имате великата идея да бъдете чисти. Да, но трябва да знаете, че чистотата в света започва от земята.

Казват, че светът бил нечист. Не е светът нечист, но хората в света живеят много нечисто.

Тия хора, които се мажат с гюлово масло, трябва да знаят, че това е нечистота. Гюловото масло не е чисто. Ходили ли сте да видите тия места, дето приготвяват парфюма? По-нечисти места от тях няма. После вие пипате парите, а след това ядете, хващате хляба. По-нечисто нещо от банкнотите няма. Вие обаче ги пазите като светиня, пипате ги, а след това услужвате на този, на онзи. Като ги разгледате с лупа, по тях ще видите такива нечистотии, каквито светът не е виждал, нито може да си представи. Като ви казвам това, не трябва да изпаднете в педантизъм, но трябва да знаете, че има една чистота, която Божественото в нас изисква. Човек трябва да бъдете чист! Човек трябва да употреби най-малко един час време за своето чистене. Той трябва да се изчисти физически: ноктите си, носа си, устата си, зъбите си, ръцете си и т.н. Щом искаш да направиш някому нещо, измий се. Ако нямаш време, не му прави никаква услуга. Аз ще ви обясня сега кой е праведен човек. Казвам: праведният човек яде само веднъж през деня. Обикновеният човек яде два пъти през деня, а онези хора, които мязат на животните, ядат постоянно. Казвате: „По колко пъти на ден трябва да се яде?“ – По един път.

И тъй, като ви говоря, че ръцете трябва да се мият често, това е един свещен акт за вас. Че ръцете ви трябва да бъдат чисти, това е една свещена мисъл за вас. Като разберете тази външна чистота, ще дойдем до вътрешната чистота. Ако човек не може да се справи с външната чистота, той не може да се справи и с вътрешната. Как се добива вътрешна чистота? Всяко желание, всяка мисъл на обсебване, които човек допуска в себе си, това е нечистота. Изкуство е като минеш покрай някоя градина с хубави сочни плодове, да погледнеш на тях, да им се позарадваш и да не ги пожелаеш за твои. Видиш някой хубав кон, не пожелавай да го възседнеш. Бъди благодарен на

това, което имаш. Като тръгна на път, аз съм благодарен на моите здрави крака, които Бог ми е дал – не мечтая нито за фъйтон, нито за железница. Тези неща са случайни, а моето благо седи в краката ми, на които аз мога да заповядвам да вървят, когато искам, и то бързо или полека, както искам, и т.н. Щом се кача на трена, аз вече не съм свободен. Хората ще ми заповядват да седна тук или там. Когато пътувам със своите крака, аз сам съм и машинист, и разпоредник, навсякъде аз заповядвам: пътувам, когато искам, спирам, дето искам. Пътувам без билет и съм свободен. Има ли по-хубаво положение от това? – Няма.

Първото нещо, което трябва да остане в ума ви, това е въпросът за чистотата. Аз имам голямо отвращение от нечистотата. Ако някой ми даде нещо с нечисти ръце, аз го вземам, но от немай-къде. За в бъдеще от никого няма да вземам, ако е с нечисти ръце, туй да го знаете! Като кажа нещо, две мнения в мене няма. Аз съм решил това и ще го направя. Няма защо да изнасилвам Божественото в себе си за угода на хората. Когато и при мен дойде някой, и аз няма да му услужвам, ако ръцете ми са нечисти.

Питам ви: как ще изпълните в този свят Волята Божия? Да допуснем, че вие написвате едно стихотворение. Защо го пишете? Или давате някому хляб. Защо му давате? Чисти ли ви са всякога намеренията? Вие може да угощавате някого, за да го подкупите, да имате един приятел, да го приближите към себе си. Ако имате такива корисни намерения, ще се намери друг някой, който ще го угости повече от вас и с това ще го приближи повече към себе си. А този човек, който може да се приближи към някого само заради хляб или ядене, той е един слуга или един кон, който отива там, дето ще му се плати повече. Приятел е онзи, който иде в дома ви, без да има за обект яденето. Приятелството трябва да изникне само по себе си. То е следствие на нещо. Когато Слънцето изгрява, светлината е следствие

на Слънцето. Щом Слънцето изгрее, то не може да не изпрати своята светлина. Когато един човек дойде в къщата ви, той ще донесе своето благословение. Важното е той да изгрее. Ние не трябва да изискваме неговата жертва. Тя е едно следствие.

Сега у някои от вас ще се зароди мисълта: „Това учение е сериозно, как ще може да се постигне всичко това? Времето няма да ни достигне.“ За други работи имате време. Да се занимавате с Петко, с Драган, със Стоян, имате време, а да си измиете ръцете нямате време. По 4-5 часа се занимавате с одумване на този-онзи, а нямате един час време да си измиете ръцете. Първото правило е: чистота на ръцете! Засега няма да обръщам внимание на лицата ви: сега искам ръцете ви да са чисти до лактите. Колкото се отнася до краката ви, до лицето ви или до цялото тяло, правете каквото искате.

Сега искам ръцете ви да бъдат чисти, без никакво изключение! Ако искате да ми дадете нещо, но видя нещо черно на ноктите ви, няма да го взема. Ръцете ви трябва да бъдат абсолютно чисти! Никаква кал не трябва да има по тях. Вие пък ще гледате моите ръце. Хубаво и благородно е, когато си услужваме с чисти ръце. Някой път, като погледнете ръцете си и ги видите нечисти, вие сте недоволни от себе си и казвате: „Повдига ми се.“

Туй, което ви говорих за миене на ръцете, това е вметната мисъл, между скоби. Тя се отнася до външната хигиена, но казвам: желанието ви ръцете да бъдат чисти всякога носи в себе си една положителна мисъл, която е и здравословна. Всякога, когато ръцете ви са нечисти, тази нечистота носи в себе си една отрицателна сила, която действа вредно и върху здравето. Трябва да знаете, че при изпотяването отровите излизат навън. С това изпотяване по кожата се полепват ред нечистотии, които запушват порите и пречат на кожното дишане. Някога и от въздуха полепват известни нечистотии. София не е много чисто място. Тя представлява едно от най-нечистите

места в цяла България. По-нечисто място от София не съм виждал. Който живее в София, трябва да има кожа, два пръста дебела. Затова често трябва да се миете, да отпушвате порите си. Туй правило трябва да приложите за себе си.

После, ще трябва да спазвате някои правила и в яденето. Хляба, който ядете, трябва да го издухвате отгоре. Знаете ли как се духа? Нали сте виждали как се отвява житото? – Духате го. По същия начин ще духате и хляба. Нещо повече: като купите хляб от фурни, ще вземете една чиста кърпа, ще я натопите в гореща вода и ще я прекарате отгоре върху двете страни на хляба, да изчистите кората му. Купите си някакъв плод – направете с него същото. По този начин вие ще продължите живота си най-малко с десет години. Ако не спазвате тези правила, ще скъсите живота си най-малко с десет години. Как ще стане това? – Когато кръвта ви е нечиста, ще се случи да попадне някоя от тези микроби в кръвта ви, ще започне усилено да се размножава и ще ви причини някаква болест. Не ви трябва тия неканени гости! За всинца ви е потребна външна хигиена. Мнозина от вас, които кашлят, които имат главоболие – всичко това се дължи на неспазване на тия правила. Първото нещо е: чистота на ръцете. Мнозина от вас ще кажат: „Тъй се говори, но тази работа става другояче.“ Казвам ви: не спазвате ли тия правила, животът ви ще се съкрати с десет години. Ако изпълнявате това, което ви казвам, ще спечелите голяма опитност. А да придобиете опитност на десет години – това е едно неземно богатство. Пропущането на опитността на десет години е голяма загуба.

Ето, вземете пример от следното: ние турихме правилото, че учениците трябва да бъдат редовни, но не го спазихте напълно. Вие взехте постепенно да изоставате: не сте точни, не идвате навреме. Вие трябва да бъдете точни, като англичаните. Българите са много точни в началото, а към края всички стават като старите български

чорбаджии. Англичанинът обаче е точен като часовник. Ще гледате по възможност всеки от вас да придобие тази черта. Има изключителни случаи в живота, но човек трябва да бъде точен! Гледам, някои от вас се влияят от лошото време. Ако дъждът може да ви спре да не дойдете в Школата, това показва, че вашият характер или вашата воля е много гъвкава. Аз признавам само едно извинение, само един случай, поради който ученикът може да бъде извинен. В какъв случай именно? – Ако той е отишъл да помогне някъде – било на някоя бедна вдовица, било на някое сираче или на някой болен. Отсъствието на този ученик е дори похвално, но отсъствие по каквито и да е други причини не е извинително. Онзи, който е отишъл да служи на Бога, се извинява; никакви други причини за отсъствие не се приемат. Който отсъства, ще го питам: „Защо не дойде в клас?“ – „Ходих да послужа заради Бога.“ – „Много добре си направил.“ За този случай ще имате похвална бележка – шест. Ще запитам друг някой: „Защо не дойдохте в клас?“ – „Е, тъй.“ – „Ще имате единица.“ Трябва да се разберем. Това са правила, които всички трябва да имате предвид и да ги спазвате. Разбира се, аз говоря за онези, които са този ден в София. Ако някой е във Варна, не подразбирам, че той трябва да дойде за този ден в София. Аз говоря за възможностите. Във всеки център, във всеки кръг има известни възможности. Всички същества в духовния свят са много точни. Ако ангелите правеха такива изключения, каквито правите вие тук, на Земята, всичко щеше да се обърне с главата надолу. Знаете ли каква точност съществува в света на ангелите? Ако през хилядите години на техния живот се роди някъде едно малко изключение, то произвежда голямо сътресение на Земята. Колкото човек се качва по-високо в живота си, толкова по-точен трябва да бъде! За децата има неща извинителни, но не и за възрастните хора.

Сега ще поговоря на друга тема. Ще ви запитам: какво трябва да разбираме под двугранично, тригранично, четиригранично, петгранично и шестгранично пространство? – Под двугранично пространство се разбира правата линия. Тя се ограничава само от двете си страни. Какво отношение има този въпрос към казаното досега? Какво ни интересува двуграничното пространство? Ако имате едно пространство, ограничено от две страни, вие се намирате в туй двугранично пространство. Какво бихте правили тогава? Ако имате правата линия **AB**, ограничена с изходните точки **A** и **B**, накъде ще се движите?

A _____ **B**

Тази линия представлява един тунел, затворен на двата края. Как трябва да се премахнат тия граници? Питам ви: възможно ли е и двете дупки на тунела, в който сте влезли, да бъдат затворени? Казвате: „Щом влязох в тунела, двете дупки се затвориха.“ Ако вие сте затворени в един тунел, какво показва това? Представете си, че освен този най-къс път, през който сте минали, има и друга една пътека, една крива линия, през която сте могли да минете, без да се затворите. Щом не сте избрали този път, а сте минали през тунела и сте се затворили там, това показва, че не сте умен човек. Трябвало е да минете по кривата линия. Та вие трябва да вървите по дългата линия, която е линия на живота. Коя линия показва дългия живот, правата или кривата линия? Онези хора, които търсят късия път в света, те не са в правата посока на живота си.

Онези хора, които искат да придобият знание изведнъж, в няколко години, и те не са в правата посока. Знанието не се придобива в един ден. Някой може да каже, че посвещението му е дошло, но за да дойде посвещение, човек трябва да е работил най-малко 20 години усилено. И след 20-годишен усилен труд може да дойде посвещението. Туй трябва да имате предвид. Мнозина мислят,

че знанието може да дойде изведнъж, по благодат. Не, всеки трябва да работи непрекъснато. За всички правилото е едно и също. И даровитите хора, и недаровитите трябва да работят еднакво. Причината, дето даровитите хора са уж успели повече, е тази, че даровитите хора работят постоянно, а недаровитите, като не работят постоянно, закъсняват. В пътя, по който вървите, трябва да работите постоянно! Например някои хора казват: „Днес нямам настроение да работя, не съм разположен.“ Този човек се намира в едно двугранично пространство, което е затворено от две страни. Мислите ли, че онзи, който е направил този тунел, не е взел под внимание всички непредвидени случаи? Ако този тунел е направен от някой разумен човек, той е взел всички случайности предвид. Ако вие се затворите в този тунел, трябва да знаете, че има един изходен път. Едно двумерно пространство всякога е разумно пространство; то е пълно с разумност в себе си.

Сега във вас се заражда желанието да ви се уясни мисълта по-ясно. Да допуснем, че аз ви разпращам нещо много ясно, но вас ви боли корем. Как мислите, ясно ли ще ви бъде това, което ви обяснявам? Аз ви разпращам много ясно, но вас ви боли глава. Питам ви: ясно ли ще ви бъде това, което ви разпращам? Има случаи из живота на ученика, когато някой път учителят говори много неясно, дори и той сам не разбира какво говори, но в главата на ученика е толкова ясно, че той систематизира всичко, което е чул, и от тази неяснота създава нещо и казва: „Това искаше да каже учителят.“ При здрава, при бистра глава и най-неясните работи стават ясни. Бог, Който е всемогъщ, като ни говори най-умните работи, ние не Го разбираме и казваме: „Тази работа не върви.“ Коя е причината за това? Де се крие тя – в нас или вън от нас? Нашите глави са доста дебелички. Господ ни говори на толкова разбран език, а при това ние казваме: „Не можах да разбера защо дойдох на Земята, защо се родих,

защо бях млад, защо се жених, че светъл ден не видях, не можах да разбера смисъла на живота“, и т.н.

Някой път човек чувства, като че е вътрешно ограничен, и казва: „Хората ми влияят.“ Мислите ли, че влиянието е нещо страшно? Какво подразбирате под думата *влияние*? Отде произлиза коренът на тази дума? – От думата *вливам*. Значи, за да влияеш някому, трябва да му влееш нещо. Тогава какво лошо има в това, ако вливаш? Ти можеш да влееш някому своята мисъл. След това казвате: „Вие сте се повлияли.“ Пролетно време, когато снеговете се топят, придохожда повече вода, която се влива в старата и започва да движи по-бързо воденичното колело. Това нещо лошо ли е? Някой път тази силна вода може да докара зло. Колелото на воденицата е така направено, че като дойде голяма вода, разваля го. Там е голямата опасност. Значи влиянието, внушението – това са все човешки отношения. От някои влияния човек не може да се избави. Вие, като спите вечерно време, без да съзнавате, си влияете. Изобщо от внушението не може да се избавите. Вие трябва или сам да си внушавате, или друг да ви внушава, но в света има само едно положение, на което човек трябва да се поддава, а именно на вдъхновението. Някой казва: „Аз се вдъхновявам.“ – Не, ти си внушаваш. Вдъхновението е качество на ангелския свят, на Бога. Само Бог може да вдъхнови някого. Човек сам на себе си не може да си създаде вдъхновение, но той може да си внуши. Внушението е припомняне на нещата.

Следователно, за да се избавите от двуизмерното пространство, трябва да изкривите правата линия. Да изкривите една линия, значи да я продължите, да измените нейните радиуси или да разределите материята в нейното първично състояние. Да допуснем, че вие имате една двуизмерна мисъл, в която сте вързани, и казвате: „Аз не мога да направя тази работа.“ Какво трябва да си кажете? – „Аз мога да свърша тази работа.“ Представете си, че ви се даде като задача да

препишете Библията. Казвате: „Не мога да препиша Библията.“ Как да не можете? Можете да я препишете. На някой ангел се дава задачата да пренесе Земята от едно място на друго. Тази задача е възможна за един ангел, но ако тя се даде на един човек, можете ли да изчислите колко милиарда години трябва да работи този човек, за да пренесе всичката пръст на Земята от едно място на друго? Представете си, че Бог наложи такова наказание на някой човек, за да му се прости един голям грях. Господ му казва: „За да ти се прости този голям грях, ще пренесеш всичката пръст от Земята на Месечината.“ Колко милиарда години ще му трябват, за да я пренесе? Онези от вас, които са математици, нека направят едно изчисление. Аз ще задам тази задача на математиците тук: да пресметнат колко милиарда години ще трябват на един човек, за да пренесе Земята на Месечината. Или колко милиарда векове ще му трябват? Най-първо, изчислено е колко тежи Земята; след това, известно ви е какво е пространството от Месечината до Земята; и сега ви остава да намерите за колко време човек може да извърви туй пространство и в продължение на колко години ще може да пренесе пръстта на Земята до Месечината. Нека само способните математици направят тези изчисления. Тази задача ще бъде като едно забавление за тези, които обичат да боравят с математиката, а онези, които не могат да боравят с математиката, ще кажат: „Много трудна е тази задача.“

Всеки човек, който е затворен в двумерно пространство или в четиригранично пространство, или в шестгранично пространство, той трябва да развие в себе си качество на проникваемост, да може да излиза вън от тия граници. Това нещо, казано на наш език, значи: човек трябва да седи по-горе от условията, при които живее. Не казвайте, че условията на живота са такива или онакива. Условията са създадени от самия човек. Щом човек си направи кораб и влезе с него във Великия океан, той вече е ограничен. Той сам си е създал

условията, които са вложени в този кораб. Той сам се е ограничил. Следователно по същия закон и ние, които сме слезли от невидимия свят във физическия свят с нашето тяло, сме вече ограничени в света. Ето защо по обратна посока ние сами трябва да премахнем тия ограничения от себе си. Какви условия са необходими обаче за това? – Трябва да имаме достатъчно въглища, достатъчно разумност, да пестим енергия, за да можем с този кораб, в който сме се ограничили, да излезем на спасителния бряг и да спрем на пристанището, към което сме се отправили. Топлината, която се развива от тия въглища, може да се трансформира. Тук се показва разумността. Всеки от вас, за да излезе с кораба си на спасителния бряг, трябва да бъде разумен.

Сега у вас ще се роди мисълта: „Та нима след толкова годишно следване в това Учение не сме разумни хора?“ Ние не говорим за обикновената разумност в живота. Всички вие сте разумни, имате разумност за брега, но нямате онази разумност, която ви е необходима за океана вътре. Докато сте на брега, вие сте много разумни. Наблюдавал съм мнозина от вас как отиват на Витоша. Те отиват с тънки дрехи, с тънки чорапи, с деликатни обувца, както си ходят в София или като че отиват на някой парад или концерт. Като се качи на Витоша, гледам го, цял посинял. Казвам му: „Ти трябваше да имаш вълнени чорапи, здрави обувца, дебели дрехи, за да запазиш топлината на тялото си.“ Щом тръгвате на път, трябва да се пригответе съобразно условията на пътя, който ви предстои. Следователно за живота се изисква една необикновена разумност. При обикновената разумност има и една специална разумност, която постоянно се проявява. Тя е един придатък. При всяка мъчнотия, в която човек се намира, тази специална разумност или се придобива, или се изгубва. Та разумността постоянно ни учи.

Някои запитват: „Защо са мъчнотиите в живота?“ – Мъчните условия, трудностите са придатък в разумността. Някои запитват: „Не

може ли без мъчнотии?“ Аз ще ви запitam тогава: не може ли да имаме езеро, без да се вливат в него други води или без да извира то? Какво ще стане с това езеро? – Ако не се влива прясна вода в него, то ще се превърне в локва, в блато. В живота на разумния човек трябва да има изпитания, трябва да има мъчнотии. Живот без мъчнотии ще прилича на локва. Живот, в който има изпити, мъчнотии, прилича на езеро, в което има притоци. Това езеро е богато с чиста вода. Всяко изпитание в разумния живот внася един малък приток към тази разумност. По този начин човешката разумност се увеличава. То значи, че езерото на този човек се подновява. Тази мисъл е много мъчна за разбиране. Казвате: „Ние не искаме мъчнотии в живота си.“ Щом не искате мъчнотии, вие ще се лишите от вашата разумност, защото слънцето на живота, като грее, ще изпари водата на вашите езера и те ще пресъхнат. Имате ли мъчнотии, водата на вашите езера постоянно ще се увеличава и опреснява, а с това заедно ще се увеличава и вашата разумност.

И тъй, искам да ви кажа, че за вас не е нужно само едно двуизмерно и четиригранично пространство, каквото е квадратът, но необходимо ви е да се движите и в едно шестгранично пространство, каквото е кубът, или дори и в едно осемгранично пространство, каквото е тесарактът. Кое нещо е без измерения и без граници? – Точката няма измерения и граници. Правата линия е двугранична, а едноизмерна; квадратът е четириграничен, а двуизмерен; кубът е шестграничен, а триизмерен; тесарактът е осемграничен, а четириизмерен. Значи в ограниченията има известно съвпадение. Осемгранично пространство и четириизмерно пространство е едно и също нещо. Едноизмерно пространство и двугранично пространство е пак едно и също нещо, но идеите са различни. Като кажем „двугранично пространство“, разбираме пространство, ограничено от две страни, а като кажем „едноизмерно“, разбираме малкия мащаб, с

който се мерят силите. Следователно вие трябва да имате първия метод на измерване. После трябва да знаете законите, на които се подчиняват всички ограничения. За всяко ограничение има закони, които са вложени в самия живот.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Как и отде идват придатъците на разумността? – Мъчнотиите в живота се дават, за да се усили нашата разумност. Щом се усилва разумността, всяка следваща разумност постепенно ще премахва мъчнотиите, защото разумният живот се проявява при най-малки съпротивления. За да се живее разумно, се изисква една идеална обстановка на нещата. Разумният човек може да живее при една по-приятна обстановка. Често един ангел и един разумен човек могат да боравят със своята разумност и извън живота. Например аз мога да боравя с една сонда над почвата, но ако съм в самата почва, там мъчно ще боравя, защото съпротивлението в нея е по-голямо.

Най-първо ще се стараете всеки ден да придобивате по един придатък към вашата обикновена разумност. След туй ще започнете да се ползвате от разумния живот. Разумността е едно нещо, разумният живот е друго нещо. Разумното живеене изисква една идеална обстановка. Разумен живот може да съществува само между разумни хора; не можеш да живееш разумно между говедата.

Сега ще ви задам следния въпрос: може ли човек да обича неодушевени предмети? – „Може.“ – Как, можете ли да обичате камъните? Ще кажете: „Ако са скъпоценни, можем да ги обичаме.“ Можете ли да обичате металите? – „Ако имаме злато, ще го обичаме.“ Да, но това не е обич. Ако вземете нещо, което ще употребите за своя полза, това не е обич. Ако вие храните една кокошка, за да я заколите, мислите ли, че това е обич? – Не, това е използване. Вие трябва да правите разлика между обич и използване. Щом кажете, че обичате нещо или че използвате нещо, това са две различни идеи. Има неща,

които ние трябва да използваме, но да знаем, че ги използваме, а не че ги обичаме. Аз мога да използвам гърба на своя голям брат да ме носи – няма нищо лошо в това. Но да продам брата си в робство: той да страда, а аз да благувам от парите, които вземам – това никога не се позволява. Казвам: вие можете да използвате една свещена идея, но да я пожертвате, да я продадете и от нея да се ползвате – това е велико престъпление в света. Гледам, някои от учениците са станали много умни, взели са да се съобразяват с обществото. Да се качиш на гърба на някого, това е съображение. Аз мога да съобразя нещо, да се кача на гърба на някого, но да използвам този човек като свой роб, това е престъпление. Човек трябва да схваща нещата морално. Той може да използва своите идеи, но да ги жертва, да ги продава и върху тях да гради своето щастие – това е едно от великите престъпления в света.

Сега виждам лицата ви сериозни. Вие казвате: „Ние мислим, че живеем по Бога. За Него искаме да пожертваме живота си.“ Вярвам, че е така, но в пътя, в който вървим, има възможности да направим поне една грешка. Когато аз говоря, подразбирам растене в живота. Когато един ученик се учи, той може да не прави никакви грешки в своите първоначални задачи, но колкото повече напредва в своята наука, била тя математика или геометрия, колкото повече навлиза в по-сложни задачи, явяват се вече възможности да направи някаква погрешка. С това обаче той ще се научи да бъде по-внимателен. Колкото повече се усложнява животът, толкова по-големи възможности има за правене на погрешки, които да ни причиняват страдания. Затуй ап. Павел казва: „Онези, които стоят, да се пазят да не паднат.“ Ето защо всеки трябва да бъде внимателен.

Какво се подразбира под усложняване на живота? Значи малките мъчности носят придатъците в разумния живот. Ако ние мислим, че придатък в разумността може да дойде и без никаква мъчнотия и се стараем да я отблъснем, ще изгубим. Можем да отблъснем

мъчнотията, но и придатъка ще изгубим. Затова и неблагодарните хора в света всякога губят. Дават им едно благо, но те казват: „Повече искаме!“ Дадат им още, пак казват: „Повече искаме!“ Де са границите на човешките желания? На един слон трябва 45-50 килограма ориз, а за един човек трябва най-много половин килограм ориз на ден. Като слон вие сте яли по 40-50 кг ориз на ден, а след като сте станали човек, изияждате само по половин килограм ориз и казвате: „Едно време изияждах по 50 килограма ориз, а сега до какво положение дойдох – едва половин килограм мога да изям.“ Че това юначество ли го смятате? Наистина слонът много яде, но не слугува ли на хората? – Слугува. По-умен ли е от човека? – Не е станал по-умен от него. И сега някои казват: „Не зная какво не ми върви нещо: взех да ям по-малко, свършено съм отслабнал.“ Това е философия на слоновете. Тази идея не трябва да ви смущава. Вие можете да ядете по 100 или по 50 грама на ден – това нищо не значи. Ако знаете да се храните правилно, и от 50 грама храна може да се извади толкова енергия, колкото слонът вади от 50 кг, а някога от 50 кг може да извадите толкова, колкото и от 50 гр. Това зависи от ума. Слонът работи много, малко печели – толкова му стига умът. Човекът пък обратно: малко работи, повече печели. Той е по-умен. Колкото повече човек развива разумността си, толкова повече пести времето.

Коя е основната мисъл сега? Правилото на разумния живот е следното: количеството на храната не определя силата на живота, а качеството, разумното използване на енергията. И тъй, когато вие имате чрезмерни желания, казвате: „Трябва ми всичко това!“ – Не, много малко неща ти трябва. На разумния човек му трябва малко неща. На разумния човек му трябва време и пространство, трябва му и широчина. Колкото се отнася до времето и пространството, Господ е дал много, затова всеки от вас може да бъде богат. Ако е за време, аз

мога да ви дам на разположение няколко милиона години – колкото искате.

И тъй, ще използвате мъчнотиите в живота, за да придобивате всеки ден по един малък придатък към вашата разумност – всеки ден да богатеете. Ще познавате, че вашата разумност става по-богата, колкото повече доволството ви се увеличава. Ако недоволството се увеличава, разумността ви се намалява. Туй трябва да знаете! Това показва, че между доволството и разумността има известно съотношение. Писанието казва: „Бъдете доволни от всичко!“ Кога? – В даден момент, днес бъди доволен от това, което имаш! Как ще можете да изразите това съотношение, тази зависимост между доволството и разумността по химически начин? Има ли такава зависимост и между отделните елементи в химията?

Някои от вас, които не са учени, казват: „Тези работи не ми трябва.“ Какво ви трябва тогава? Вчера един познат ми разправяше, че на някой негов близък приятел умряла баба му, която тук била съвсем неграмотна, не знаела нито да чете, нито да пише. Като заминала за онзи свят, там започнала да ходи на училище, да се учи. Тя се явила насън на близките си и им казала: „Тук съм много доволна, добре съм, благодарна съм, че и аз започнах да се уча.“ Всички вече трябва да се учите! Минаха времената на невежеството. Като отидете на онзи свят, ще видите, че и там не приемат прости хора. Не трябва само знания, но учение се изисква от всинца ви. Това учение е необходимо за живота. Недоволството, което често изпитвате, е лишаване от едно благородно качество. Например, когато човек е недоволен, той е груб, нетърпелив. Дойдете при такъв човек, той ви казва: „Оставете ме, аз съм недоволен нещо!“ После, като дойде доволството, той е любезен. Не, когато си недоволен, ще си кажеш: „Какво са ми криви хората, че аз съм недоволен? Ще нося недоволството със себе си, а ще се старая да бъда с хората учтив.“

В това се проявява истинският човек. Недоволен ли си, дръж своето недоволство в себе си! Нека твоят котел кипи, нека ври, нека бушува, нека върти колелото. Недоволството е парата в твоя котел. Защо трябва да я пуснеш навън да гори хората? Вие какво правите? – Дойде някой, пуцате я навън. Няма защо да я пуцате. Нека върши работа във вашия котел!

Изпейте упражненията *В начало бе Словото* и *Тъги, скърби вдигай, слагай!*

Доброта, Истина, красота – това е Любавта.

Двадесет и четвърта лекция 25 март 1925 г.

ИЗРАЗ

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Изпейте упражненията *Сила жива, изворна, течуща* и *Изгрява Слънцето*.

Бяха прочетени някои от темите *Най-важната мисъл в една от книгите на Библията*.

Изпейте сега упражненията *Блага дума на устата* и *Мусала*.

Ще се спра върху думите *израз, изражение, изразявам се, изразява се, изразил се* и т.н. Какво се подразбира под тия думи? Питам: какъв израз например може да има лицето на човека? – Лицето на даден човек може да има сериозен израз или усмихнат израз – две крайни положения. И речта на човека също може да има израз. Тя може да бъде стегната, логическа, свободна, разхвърляна или пък тъй да е изречена, че може да няма почти никаква връзка. За последната казваме, че тази реч не е изразителна. После, и в мисловно отношение имаме същото нещо, т.е. и мисълта има израз. Тя може да е стегната, може да е логическа, може да е разхвърляна и т.н. Едно е важно обаче: в изражението да има единство. Под думата *единство* разбираме, че всички състояния, всички промени на човешката душа трябва да следват хармонично. Като казвам „всички състояния“, не подразбирайте, че човекът на Земята всякога трябва да бъде в едно възхитително състояние. Ако мислите така, вие се лъжете. Всички светии и възвишени духове, които са живели на Земята, все са били изложени на ред промени: те са живели на Небето, живели са и в ада. Така и вие: и на Небето ще живеете, и в ада ще живеете, пък някой

път ще живеете и в средата – между ада и Небето. Понякога вие влизате ту в Небето, ту в ада.

Всички вие имате една скроена философия, която не съответства на законите на Природата, понеже изразът на Природата към нас се отличава с крайна чистота и искреност. В Природата няма двойко излагане: за нея не може да се каже, че мисли по един начин, а се изразява другояче. Каквото е на сърцето на Природата, такова е на устата А; каквото е на лицето А, такова е на душата А – нищо повече. За мене даже най-гневното лице на Природата струва повече от най-хубавото лице на някой светия. Аз по някой път предпочитам да видя лицето на Природата гневно, отколкото да видя един светия усмихнат. Разбирате ли какво значи това? Това е идея. Питам: има ли в това нещо последователност? Всеки от вас би желал повече да види някой светия усмихнат, отколкото да види лицето на Природата, когато гърми, святка. Тогава всички вие се разбягвате, сгущвате се и казвате: „Лоша е тази работа!“ На какво основание мислите, че този израз на Природата не е правилен?

Има едно предание, за което не зная доколко е вярно, но казва се, че крокодилът, като намери някоя жертва, дълго време я оплаква от главата до краката, и след туй започва да я гълта. Защо има такова състрадателно лице този крокодил? Мислите ли, че тези сълзи са израз на някаква любов или на някакво състрадание? – Не, крокодилът с тези сълзи иска просто да улесни яденето си, тъй както и вие, когато туряте хляба в устата си, го намокряте със слюнката си, за да може по-лесно да се гълта и да се смила. Казвате: „Крокодилът плаче дълго време върху жертвата си.“ Това е гениалност. Аз не съм виждал хора да плачат толкова много. Следователно изразът трябва да съответства на самата действителност.

Ще ви запитам: какъв е изразът на Любовта? – И Любовта си има свой израз. Мъдростта също тъй има свой израз. Истината има свой

израз. Правдата има свой израз. Добродетелта има свой израз. Всяко нещо в света има свой израз. Вие някой път се усмихвате, тръгвате с изрази на Любовта, като мислите, че хората ще ви смятат за човек на Любовта и на Мъдростта. Не, в изрази на Любовта не трябва да има раздвояване или двойственост в съзнанието. Какво подразбирам под думите „двойственост на съзнанието“? Ако имате едно малко, мътно поточе, аз го наричам слабодушно. Водата в него е плитка, слаба и това поточе лесно се отбива, лесно се раздвоява. Но ако имаме голяма, дълбока река, като Дунава, тя се размътва мъчно. Тази река не се отбива лесно, не се раздвоява. Има ли такъв голям извор на Земята като Дунава? – Да, на другите планети има. Река, която не се размътва, има израз в себе си: тя е силна и сама се чисти. Мътната вода няма израз в себе си. Това е само едно уподобление.

Следователно животът, който тече у нас, трябва да бъде израз на нещо. Какъв трябва да бъде изразът? – Любовен. Кажете ми тогава какъв трябва да бъде изразът на Любовта? Вие как изразявате Любовта? Ще ми кажете, че изразът на Любовта е нещо вътрешно. Да, но аз мога да ви възразя на това. Как? Вие ще ми кажете, че сте гладни. Аз ще ви възразя, че гладът е нещо вътрешно, следователно няма защо да ядете. Не, гладът има и външен израз. Как ще изразите глада? – Мускулите започват да се свиват. Сега представете си, че вие сте актьор, излизате на сцената. Как ще представите Любовта? Всички вие говорите все за Любовта. Е, как ще я изразите? Ако разтворите ръцете си широко, това израз на Любовта ли е? Та и малките деца, като искат да хванат някого, разтварят си ръцете, но това любов ли е? Аз ви задавам този въпрос като задача. Ще се изправите пред огледалото и най-първо ще направите един любовен израз, да видите дали ще го харесате. Можете ли да направите истински любовен израз? Вие ще кажете, че този израз е само за младите, не и за старите хора. Българите казват, че когато се запали старо бунище,

мъчно изгасва. Това не е за присмех, но е една велика истина. Защо е така? – Като се запали старо бунище, има какво да гори в него; като се запали млад човек, малко гори, няма много материал за горене. Затова онези, които са създали тази поговорка, казват: „Голям, стар човек, като се запали, има израз.“ И младият има израз, само че първият е постоянен, дълго време продължава да гори, а вторият – по-малко.

Та първото нещо: човек ще се стреми да дава израз в себе си на всяка своя мисъл. Той трябва да я подведе към нейната същност. Тя спада или към Любовта, или към Мъдростта, или към Истината, или към Правдата, или към Добротелта. След като я отнесе към една от тия области, тогава човек трябва да разглежда мисълта си. Ако искаме да имаме истинско познание, трябва да имаме образа на своята мисъл, трябва да знаем какъв е нейният израз. Защото всяка мисъл, сама по себе си, е жива. Когато говорим, че ние създаваме мисълта, това е право. Когато някой художник нарисува една картина, той сам я създава, но той създава тази картина от живи образи. Той рисува един образ в себе си и после го възпроизвежда на хартия. Този образ представлява една жива, а не мъртва идея. Следователно всички наши идеи са заети от живите идеи на Природата. Та всички трябва да имате израз в себе си! Искате ли да кажете нещо, ще се спрете в себе си и ще се попитате имате ли изражението на Любовта: не само по форма, външно, но и вътрешно, сърдечно. Хубаво е човекът да се спира върху израза си и да се самонаблюдава. След туй ще се спрете да видите имате ли израза на Мъдростта: не само лицето ви да има този израз, но и сърцето, и умът ви да изразяват Мъдрост. После вижте дали имате израза на Истината. Човекът всякога трябва да се спира и да наблюдава има ли израза на Любовта, на Мъдростта и Истината в себе си. Това е велика философия, върху която ако

работите, ще имате добри резултати. Каквото мисли човек, такъв става.

Сега с думата *израз* аз засягам петте области на Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта, понеже искам да се събуди у вас будическото състояние, или тъй нареченото Божествено съзнание. И когато аз говоря, че човек е храм на Бога, т.е. Бог живее в него, аз не подразбирам нито физическото, нито астралното, нито менталното, нито причинното тяло, но подразбирам будическото тяло на човека, което е тяло на Духа. В това тяло именно живее Бог, Божественият Дух. То е направено от най-чиста есенция, от Божествена есенция.

Следователно всеки човек, който иска да се повдигне, непременно трябва да има израз: да мисли върху Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта. Това са области, от които той ще почерпи материали за съграждане на своето будическо тяло. Причината, дето много хора са нещастни, се дължи на това, че будическото тяло у тях е в спящо състояние. А за да се събуди, човек трябва да има израза на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата и на Добродетелта, за да прииждат техните сокове. Това е необходимо за всеки човек. Друг път няма. Без тях вие може да имате всичката философия на живота, но тя няма да ви помогне нищо. Всички велики Учители са препоръчвали на човечеството абсолютно безкористие, абсолютно самопожертвование. Вие не можете да се самопожертвате, докато нямате израз. Докато не се запознаете с Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта, никаква жертва не може да направите. Ще бъде смешно да дадете на онзи човек, който никак не се е учил да рисува, да ви нарисува една от най-великите картини. Най-първо той няма да знае как да постави боите. Или смешно ще бъде, ако искате от някой човек, невеж в скулптурата, да извае една статуя на старовременните богове.

Това, което ви говоря, се отнася към ония от вас, млади и стари, които имате стремеж. Не мислете, че тук се изискват кой знае какви усилия. Не се страхувайте! Великото в света започва с най-малките усилия. Туй трябва да знаете! Когато някой ви каже, че това нещо е мъчно, той не е разбрал Истината. Питам ви: когато ви дадат един голям самун, как започвате, изведнъж ли го нагълтвате? Не, отрязвате парче след парче и така го изяждате. Пък като дойдете до Истината, искате да я нагълтате изведнъж. Няма такъв закон в света. Ще започнете да мерите с най-малките везни: ще сдъвчеш една малка хапка, на втория ден ще сдъвчеш втора хапка, на третия ден – трета хапка, после четвърта, пета, шеста – всеки ден ще вземате по една малка нафора, както правят в Православната църква, докато извадите тия сокове, които се съдържат в хапките. Под *нафора* разбирам онази свещена материя, която се съдържа в петте добродетели. Онези, които режат нафората, не знаят какво режат. Те мислят, че режат Христовото тяло. Христос казва: „Който не яде плътта Ми и не пие кръвта Ми, няма да има живот в себе си.“ Съвременните религиозни хора не разбират този свещен символ. Какво се подразбира под думите *ядене и пиене*? Христос казва на едно място в Писанието, че в последните дни ще кажат: „С Теб, Господи, ядохме и пихме.“ Но казва Христос: „Не ви познавам!“ Защо? – Яденето и пиенето не е само външен процес, то подразбира и нещо вътрешно. Сега няма да ви обясня какво представлява яденето и пиенето, защото въпросът е за изрази.

И тъй, ще се стремите към най-малкото. Няма да се плашите, да мислите, че не е за вас тази работа. Не, за вас е, всеки може да направи това. Децата могат да направят това, а още повече старите. По някой път по-възрастните казват: „Туй нещо няма смисъл за нас, ние остаряхме вече.“ – Не, Истината е еднакво достъпна за всички. Всички души не могат да бъдат стари. И Духът също тъй не може да

бъде стар. Само тялото на човека може да бъде старо, но душата и Духът – никога!

И тъй, ще се стремите да придавате чувство, израз на онова, което говорите. Например сега като ви говоря аз, всички вие няма да ме слушате еднакво, защото думите ми не ще бъдат еднакво разбрани от вас. Някои от вас ще им придадат по-голям смисъл, а други – по-малък смисъл. Най-първо човек, за да познае и схване Истината, трябва да се постави в едно тихо и спокойно състояние. Например ако ви кажа, че утре в пет часа ще изгрее Слънцето, но то не изгрее, трябва ли да се безпокоите, ако не изгрее Слънцето? Как ще изгрее, ако е облачно? Вие не трябва да се безпокоите за нищо. Вашият ум трябва да бъде зает единствено с мисълта за изгряването на Слънцето и в пет часа сутринта да бъдете точно на определеното място. Постъпите ли така, времето няма да бъде облачно и Слънцето ще изгрее. Безпокоите ли се обаче, ще се явят облаци на хоризонта и няма да видите изгрева на Слънцето. Някоя сутрин, като излизате да посрещате Слънцето, но се явяват облаци, да знаете, че вие сте причина за това. Слънцето казва: „Тази сутрин не искам да ви гледам“ – и си туря було. „Моето лице е свещено и днес не мога да ви го покажа.“ И вие тогава се връщате в дома си, без да сте видели Слънцето.

Та за да познаем Истината, трябва да пристъпваме към нея с вътрешна чистота. Казано ми е: в пет часа ще изгрее Слънцето. – Ще изляза веднага, каквото и да е лицето ми. Може да съм знатен човек или не, може да съм красив или грозен – ще изляза пред Слънцето, какъвто и да съм – няма да се поправам. Ще изляза пред Слънцето и нищо няма да му говоря. То ще ми каже: „Не бой се от мене! Ако редовно се печеш на моята светлина, твоето лице ще се преобрази.“ И действително, на всички същества, които са се пекли на Слънцето, техните лица са се преобразили, а онези, които се отнасят към него

със съмнение, са останали в същата си форма. И най-последно, когато ние излизаме да посрещаме Слънцето, трябва да разбираме онази велика Божествена идея, която Бог е вложил в него. Какво иска да ни каже Слънцето? – „Трябва да имате израз, както и аз имам израз.“ Кой е изразът на Слънцето? – Неговата светлина и топлина. Следователно в нашите мисли трябва да има светлина, трябва да има и топлина. Има ли в мисълта ни топлина и светлина, това е мисъл с израз. И в нашите чувства също тъй трябва да има едновременно светлина и топлина. Когато имаме израз в нашите мисли и чувства, Божественото у нас ще се съживи и ние ще придобием онази вътрешна мощна сила, която ни повдига и ни прави различни от окръжаващата ни среда.

Сега, като говоря така, не мислете, че това ще ни направи изведнъж най-щастливите хора на Земята. Не, това ще ни доведе до положение да имаме благоволението на Бога – нищо повече. Човек, който има израз в своите мисли и чувства, има благоволението на Бога. А за да имаш благоволението на Бога, трябва да се освободиш от всички външни спънки, защото ако си богат и мислиш, че си давал милостиня на бедните, Бог няма да благоволи към тебе. Ако пък си много сиромас и мислиш, че за Господ нищо не си направил, пак не можеш да имаш Божието благоволение. Ти ще забравиш и своето богатство, и своята сиромашия, ще идеш при Бога като при изгряващото Слънце – да видиш Неговия израз. Бог ще ти каже: „Ти си дошъл да видиш Моя образ. Щом е така, няма да мислиш нищо за себе си.“

Сега аз ще направя една аналогия, за да видите как постъпвате. Когато отивате до намерите Истината, вие носите със себе си едно огледало и като я намерите, гледате дали ще ви хареса тази Истина. Никакво огледало няма да вадите от джоба си! Истината не иде при вас, за да ви се хареса. Тя иде, за да ви даде нещо, и ще си замине.

Слънцето изгрява на единия край на Земята и залязва на другия. Вие не може да се влюбвате в него и да му казвате: „Аз ще вървя с тебе при условие, ако и ти вървиш с мене.“ Слънцето казва: „Ако можеш да вървиш с мен, добре, ще се разговаряме и аз ще те слушам. Но ако не вървиш с мен, аз те оставям и продължавам пътя си.“ Този е великият Божествен закон, който говори на избраните, на учениците, които искат да намерят великата Истина при обстановката, в която сега се намират. Защото за онези, които търсят Истината, не се подразбира, че те трябва да напуснат сегашния си живот. Орехът не трябва да напуска дървото, на което седи, докато не узрее. Като узрее, тогава всички неща ще дойдат сами по себе си. Някои от вас много бързат, искат скоро да слязат от този орех и казват: „Дотегна ми вече, аз искам да сляза вече от това дърво.“ Какво ще слезеш? Има още 5-6 месеца да седиш на дървото, докато узрееш.

Значи потребен е вътрешен израз на човешкия ум, на човешкото сърце, на човешката душа. Израз трябва да имате! Имате ли израз, вие ще дойдете в хармония със себе си. Не обръщайте внимание на външния израз на хората, но обръщайте внимание на вашия израз. Та първото правило е следното: израз в себе си! След като научите вашия израз, ще имате мярка и за другите хора. Ако аз не зная правилния израз на Любовта, как ще мога да залюбя някого? Ако аз нямам понятие за израза на Мъдростта, как ще го позная у другите хора? Казват за някого: „Този човек е много умен, умни работи говори!“ По какво съдят? – Той е прочел някъде някое стихотворение, запомнил го е и вследствие на това казват: „Много умна глава има този човек!“ Каква ти умна глава! Тази глава е взета назаем. Тя е чужд кон, взет от някой негов приятел. Този кон е много хубав, но не е негов.

Всички вие, които ме слушате, казвате: „Аз зная много неща.“ Какво знаете? Едва ли има три думи, които вие знаете. Аз съм

толкова учен, а зная положително само две думи: толкова съм научил досега. Ще кажете: „Как тъй, ние знаем много думи!“ Вие знаете много думи, но все назаем сте ги взели. Аз мога да ви издекламирам едно голямо стихотворение на английски език от Лонгфелоу⁵⁹, но какво ще разберете от него. То е чужд кон. Аз трябва да вляза в положението на Лонгфелоу, когато е писал това стихотворение, да видя какво е мислил той тогава. Или пък мога да ви прочета пророк Исая, но за да имам неговия израз, трябва да се пренеса в неговото време, да вляза в неговото положение, за да схвана нещата тъй, както той ги е схващал. Аз живея 2000 години след Христа и мисля, че Исая е разсъждавал и чувствал като мен. Преди всичко той не носеше дрехи като моите, не говореше на моя език, обичаите му бяха съвсем други от моите. Изобщо Исая нямаше такива схващания за Христа, както имаме ние, съвременните хора. Исая беше човек на виденията.

Аз искам да схващате положителната страна на живота. Като ви казвам, че зная две думи, не мислете, че това е малко. Тия две думи аз мога да ги уподобя на два топа хубав плат, от които мога да си направя дрехи. С тия две думи аз мога да направя всичко. Имам две думи, но те съдържат такава сила в себе си, че като ги произнеса, могат да извършат всичко. Вие, които имате много думи, като ги произнесете, нищо не можете да направите с тях.

Често ви говоря за връзка с добрите хора, с напредналите същества. Вие можете да направите връзка и с едно дърво, да се разговаряте с него тъй, както с някой човек. По кой начин и по кое време ще отидете при дървото? Ако искате да заведете разговор с някое дърво, вие ще отидете при него по времето, когато плодовете му зреят. Ще изберете един северен клон на някоя ябълка например и

⁵⁹ Хенри Лонгфелоу (1807-1882 г.) – американски поет, учен филолог и преводач. Най-известната му стихосбирка е „Нощни гласове“. Прави едни от най-популярните преводи на Данте на английски език.

ще кажете: „Искам от този клон да падне една хубава ябълка за мен утре в 5 ч. сутринта.“ Отивате на другия ден, чакате – никаква ябълка не пада. Избирате след това един южен клон и казвате: „Утре в 5 ч. ще дойда пак и искам една хубава ябълка да падне за мен.“ Отивате на другия ден – никаква ябълка не пада. Защо? – Между ябълката и вас няма още връзка. Какво трябва да правите? – Ще вземете две-три стомни вода, ще полеете тази ябълка. Няколко дни наред ще я разкопавате и поливате, докато между вас се създаде връзка. След това казвате на тази ябълка: „Искам, като дойда утре сутринта при тебе, да падне пред мен една от най-хубавите ти ябълки.“ Отивам сутринта – една хубава ябълка пада пред мен. Ще кажете: „Това е случайно, вятърът я е съборил.“ – Добре, може да е така. Как ще се уверя? – Повтарям опита. Обръщам се към един клон от западната страна и казвам: „Искам утре сутринта да падне за мен едн-коя си ябълка.“ Отивам на другия ден – същата ябълка пада пред мен. Направля десетина такива опита и всички излизат сполучливи. Питам: това може ли да бъде случайно? – Направете сами този опит. Той ще бъде един хубав опит. Ще видите, че можете да влизате във връзка с всяко дърво и да се разбирате. Значи между вашето и неговото съзнание има известна връзка.

Та ако едно дърво може да влезе във връзка с теб и да те слуша, то едно същество, което седи хиляди пъти по-високо от дървото, няма ли да те слуша, няма ли да ти изпрати своите ябълки? – Ще ти ги изпрати, но ако имаш връзка с него. Същият закон действа и тук. Затова поливай растенията, които живеят в тебе, разкопавай ги, докато предадеш израз на твоите две думи. По този начин ще разберете дали Господ ви слуша. Ще кажете: „Господи, много слаб съм по математика, не мога да смятам, не мога да разсъждавам – искам да ми дадеш способността да разбирам и да решавам тия трудни за мен задачи.“ Помолите се на Бога и веднага ви дохожда просветление. Ще

кажете: „Дали наистина може да се пробуди тази способност в мен?“ – Може, опитайте! Или пък може да не ви се отдава пеенето. Помолете се на Бога и ще видите, че даже след една седмица вие започвате по малко да пеете. Не можете да свирите. Пак се помолете на Бога. По този начин ще се събудят у вас всички дарби. Това показва, че вие имате вече връзка с едно живо същество, с една отвличена идея, с целия невидим свят. Свещената книга казва: „Просете и ще получите!“ Вие просите и не получавате, защото неправилно просите.

Сега аз ви говоря за вътрешния израз. Например какво представлява музиката сама по себе си? – Тя е израз, съкращение на речта. В една песен от две или три строфи вие имате израз на нещо преживяно. Авторът, за да предаде състоянието на душата, трябва да напише един голям роман, докато с една песен от два-три куплета той веднага предава есенцията или ядката на самата мисъл. Вие ще кажете: „В песента се предава само скелетът на една идея.“ Това не е скелет, защото под скелет ние разбираме нещо мъртво, когато всъщност в тази своя идея авторът е вложил ядката на нещата, основата, която дава израз. Следователно, когато искаме да изразим нашите идеи в стегната форма, употребяваме за това музиката. Затова всеки човек, който иска да бъде кратък в своята реч, той трябва да бъде музикален. Музикалността е едно от качествата на израза. За да може музиката да изразява, трябва въображение. В музиката трябва да има изражение, трябва да има идея във време и пространство. Тя трябва да изразява целия живот, а не само един момент от него. При говора, тъй както сега разговаряме, влизат много ненужни неща, вследствие на което ние не можем да се разбираме.

Когато пеем, по-добре се разбираме, речта ни е изразителна. Затуй Писанието казва: „Човек всякога трябва да пее, да възпява Бога в душата си.“ Това вече не е нищо друго освен музика. При окултната музика се изисква голямо разположение от страна на слушателите. Тя

е свещена. Ако сте разсеяни, някой път тази музика може да произведе обратен ефект. В музиката изобщо се изискват две съчетания. Вибрациите или музикалните вълни са отмерени, когато умовете на обкръжаващите хора съвпадат с музикалните вълни. Не съвпадат ли, получава се вътрешен дисонанс. Та между обкръжаващата публика и всички велики артисти се изисква спазване на следния закон: пълна хармония между слушателите и онзи, който свири или пее. Няма ли хармония, музиката не може да бъде изразителна. Сега, разбира се, това не може да се наложи. Казват, че великите певци или музиканти могат да се наложат на слушателите си. Тъй е, но много по-хубаво би било, ако слушателите биха могли да разположат музиканта. Туй говори в полза на слушателите. Когато пък музикантът настройва слушателите си, това говори в негова полза, а не в тяхна.

И тъй, всеки човек може да постигне хубавото и красивото в света. То е висшата идея, към която всички хора се стремят. Всички усилия, които се правят в това направление, това са различни методи и начини.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Двадесет и пета лекция 1 април 1925 г.

ОТМЕРЕНИТЕ ПРОЯВИ

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Изпейте упражненията *Грее, грее светлината* и *Малкият извор*.

От слушане до слушане има разлика. От гледане до гледане има разлика. От разбиране до разбиране има разлика. Човек, който иска да се учи, трябва да премахне всички препятствия от своя ум. Мнозина казват, че ние сме обременени. Вярно е, няма човек в света, който да не е обременен. Покажете ми едно същество от сегашната еволюция на Земята, което да няма бреме. Всички хора имат по едно малко бреме поне. Тъй щото Природата е предрешила този въпрос. Защо е турила това бреме, тя си има своето право. Как наричате това нещо в правните науки, когато повереникът има някакво право, а съдията не му го отдава?

Отговор: *Оспоримо право*.

Съдията не оспорва по форма правото на повереника. Защитникът му го защитава, обаче от всички аргументи съдията изважда съвсем друго заключение. По някой път заключенията на съдията може да са по вътрешно схващане, а някога може да има външно влияние. Има три вида влияния върху човека. Обаче ние трябва да имаме правилни разбирания. Под „правилни разбирания“ смятам ония състояния на нашето съзнание, които Бог ви е дал.

Сега ние сме недоволни от живота си. Невидимият свят ви казва: „Дайте вие една програма за живота, да видим какъв трябва да бъде той.“ Каква програма ще дадете вие, не знай, но казвам ви, че вашият живот е в съчетание със законите на великата Природа. Той представлява най-добрите условия, най-добрите възможности, при

които Провидението, или Разумната Природа, ви е поставило. Това положение, в което се намирате днес, не е вечно, то е кратковременно, преходно, но е най-доброто положение за вас. То може да трае една минута или един час, или една седмица, или един месец, или една година, или най-много сто години. А сега каквото състояние или каквото страдание да имате, то не трае повече от една минута. Вие ще кажете: „Как тъй, аз съм страдал по няколко дни наред.“ – Не, вие си въобразявате, че сте страдали по няколко дни. Ако някой тури на крака ви, когато спите, някакъв горещ предмет, вие веднага се стряскате и се събуждате. Щом се събудите, това усещане за горещо изчезва от вашето съзнание. Това усещане може да се преповтаря в съзнанието ви цяла седмица или цял месец, но това вече не е реално преживяване. Или пък може да сте минали през някаква голяма опасност, която е траела само минута, обаче споменът за нея може да остане в съзнанието ви за по-дълго време. Та когато някои кажат, че страдат, аз разбирам, че те въртят картини на кинематограф и те траят не повече от една минута. Казвам: престани да въртиш колелото на кинематографа! Завърти го веднъж и спри! Или пък можеш да го завъртиш най-много три пъти. Някой казва: „Побеля ми главата от страдания.“ Възможно е и това, но вие трябва да завъртате тия колела само по един път, не повече. Страданието е минутно и радостта е също минутна: значи вашите страдания и радости са малки, понеже Господ е определил за човека хиляди и милиони страдания, през които той трябва да мине и които трябва да изпита.

Между едно и друго страдание има малки интервали, защото всички страдания, които Господ е определил на човека, трябва да минат в Книгата на живота – той да ги изпита. Някой казва: „Аз страдах цял месец.“ – Не, Природата не е толкова глупава да ви остави цял месец под гнета на едно и също страдание. Тя през този месец ще ви прекара под ред разнообразни страдания, затова вие не мислете

като обикновените хора. Знайте, че страданията, които Бог е отредил за всеки човек, са красиви. Това е нов начин на разбиране на нещата.

Един стих от Писанието казва: „Който не люби, не е познал Бога.“ Казва се още: „Когато Бог не люби, той не е познал Бога.“ Кое е по-право от тия две положения? Това е превод, който може да ни въведе в известно заблуждение. За да разберем кое е правото, трябва да се върнем назад, към Свещената книга. Казват, че имало свещена книга, свещени Истини в света. Свещени неща в света има, но има ли свещени Истини? Как мислите по това? Тогава кой е осветил Истината? Когато говорите за Истината, не употребявайте израза „стара истина“. Това е фразеология, то е изтъркана фраза. Всяко нещо, което днес е старо, някога е било младо. Истината е всякога Истина. Вие говорите за Истината в смисъл, че тя е неизвестна. Ако кажете, че само проявената Истина е стара, то е друг въпрос. Но ако мислите, че в старо време Истината, която се е проявявала на хората, се е проявявала по-ясно, отколкото сегашната, за този случай Писанието казва: „Не казвайте, че миналите дни са били по-добри от сегашните.“

Мислите ли, че положението на Адам в рая беше по-добро, отколкото сегашното наше положение? Ако положението му беше добро, защо излезе из рая? Най-първо Господ го създаде идеално, без жена. Господ предвиждаше, че на Адам не му трябва жена, че тя ще му създаде беля. Но защо той беше недоволен да бъде сам в рая? И най-после, след като Господ му даде другарка, защо пак беше недоволен от нея? Първо той беше недоволен, че няма другарка, а след като Господ му даде другарка, пак беше недоволен. Същото е и с нас. Най-първо ние сме недоволни, че нямаме знание – принципно разгледано, но след като придобием знанието, пак сме недоволни. Защо? Туй е общо положение у всички хора. Някога казвате: „Да имам една къща, ще бъда доволен.“ Щом придобиеш тази къща, не си доволен: започваш да виждаш, че трябвало още една стая. Като

направиш и тази стая, казваш: „Да бих имал още един етаж“, после казваш: „Добре ще е да имам три етажа.“ Колкото и да има човек, той е все недоволен, все му липсва нещо и не може да си обясни защо е недоволен. Той мисли, че като има три-четири стаи, ще бъде доволен, но после вижда, че и тази къща не е такава, каквато трябва да бъде. И действително, за да бъде една къща хигиенична и приятна, трябва да бъде направена от най-фина материя – от диамант: и отгоре, и отдолу. И тогава, като живее човек в диамантена стая, вярвам, че ще бъде малко доволен. Но ако при сегашните условия, в които живеете, имате една къща от диамант, бихте ли могли да я използвате разумно? Такава къща ще бъде разграбена в най-скоро време. Някой ще вземе една тухла, друг – една керемида, и в скоро време къщата ще стане само на дупки. Вие ще се запитвате: „Защо липсва тази тухла?“ – Защото трябва някому. „Защо липсва тази керемида?“ – Защото трябва някому. Най-после къщата ви ще бъде цяла надупчена, решетеста, защото хората са я ограбили за свое лично благо.

Питам: когато ни сполетят в този свят големи нещастия и по нашите къщи, т.е. по нашите тела, започват да се явяват такива дупки, как ще ги обясним? – Дошли са някои малки същества у нас и всяко от тях си е взело кое тухла, кое керемида, и ние усещаме, че ни липсва нещо. Те вземат ту от стомаха ни, ту от дробовете ни, ту от мускулите ни, ту от костите ни, докато най-после оберат всичко у нас. А ние се борим срещу тях, поставяме стража, дано им надвием. Не им ли надвием, най-после ние напускаме къщата. Защо? – Това остава неразрешен въпрос от нас. Сега разрешават този въпрос от материалистическо гледище. Казват: „Икономическите условия на живота, производството ще разреши всичките въпроси.“ Казвам: като имаме условия, като имаме живота, ние ще разрешим всички въпроси. Животът разрешава всичко. Следователно, като турим на тия условия на живота Мъдростта за работа, Любовта – като материал

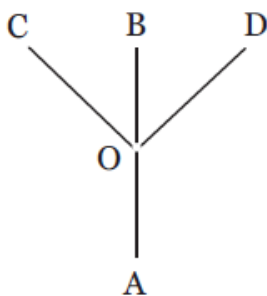
за работа, а Истината – като мярка в живота, по този начин ще разрешим всички въпроси. Това трябва да бъде идеалът на всички в живота ви – да имате за основа Любовта, Мъдростта и Истината. Първо ние трябва да имаме любов към Бога, за да възприемем Любовта Му. Щом имаме Неговата Любов, ще възприемем живота, а животът съдържа всички условия. След туй ще ни трябва знание, за да можем да използваме живота. Най-после тия условия изискват една мярка – Истината.

И тъй, ние трябва да приложим всичко това в себе си. Вие не можете да приложите един план, да го въплътите, ако не го преживеете вътрешно. Сега нека разгледаме една от човешките черти – търпението. Какво нещо е търпението? Ако ви се зададе такава тема, какво ли не бихте казали за търпението. Представете си сега следното обяснение: от чисто материално гледище. Вие имате един приятел, който ви обещава среща след една седмица, в събота вечерта, в шест часа, на която среща ще ви даде 10 000 лева. Да кажем, че тази среща ще стане на 25.IV.1925 г., в 6 часа вечерта. Щом наближи определеното време, вие започвате малко да се притеснявате, не сте търпелив, нямате присъствие на духа да очаквате спокойно това време. Представете си, че този господин не дойде навреме по простата причина, че пристига от Варна, но влакът е излязъл от релсите, приятелят ви изскача от прозореца навън, контузва се силно, вследствие на което го занасят в някоя болница да го превържат. Вие започвате да се безпокоите и казвате: „Защо не дойде този човек, защо не устоя на обещанието си?“ Питам: търпелив човек ли сте вие, философ човек ли сте, съзнателно ли разсъждавате? Имате ли Мъдростта, Любовта и Истината в живота си? – Не, вие трябва да бъдете толкова спокоен, като че нищо не се е случило. Търпеливо ще кажете: „Трябва да има нещо непредвидено.“ Търпеливият човек ще каже: „Такава е Волята Божия!“ Ти трябва да се интересуваш защо

твоят приятел не е дошъл и като научиш, че е в болница, да го посетиш и да му послужиш. Ще му кажеш: „Много съжалявам, че ти пострада заради мен.“ Ако той не беше се качил в този влак, за да изпълни своето обещание, нямаше да бъде изхвърлен из прозореца.

Питам: щом този човек изскочи из прозореца, когато искаше да ви помага, как мислите, вие добър човек ли сте? Аз, който наблюдавам отстрани, какво ще мисля за вас? Казвам: всичко това се случи, за да се опита и вашият, и неговият характер. Ако той не е добър човек, ще каже: „Що ми трябваше да служавам?“ И по ваш адрес ще нахвърля много лоши работи. Пък и вие ще кажете по негов адрес лоши работи.

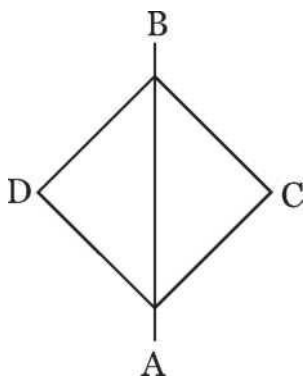
Следователно от тази случка и двамата се определяте какви сте. Ако обаче в душата на този човек не се породи никакво друго съжаление освен това, че закъснява да дойде навреме, той е добър човек. Ако и вие извините вашия приятел, и вие сте добър човек. Вие ще кажете: „Може да му се е случило нещо, той е точен човек.“ Така трябва да се гледа на живота. Мнозина се спират върху много въпроси и казват: „Така може да се разсъждава само, но не и да се живее.“ Действително, така не се живее.

Фиг. 1

Да кажем, че имате живата линия AB , от която излизат линиите OC и OB . Тези линии живеят и се продължават върху линията AB . Мислите ли, че тия две линии ще живеят, ако се извадят от линията

AB? – Не, те не ще могат да съществуват отделно. Тия две линии са вашите ръце. В такъв случай вашите ръце могат ли да съществуват отделно от вашето тяло? Извън тялото ви те могат ли да имат цена? – Не могат да имат никаква цена. Следователно, докато ние се чувстваме свързани с Божественото, с Живата Природа, чрез онази абсолютна, жива вяра, дотогава само ние можем да растем и да се развиваме. Безпокойството започва всякога, когато човек се отдели от Божественото. Стрданията са признак на това, че ние се отделяме от Бога. Връзките ни с Бога, с Живата Природа, не са само физически, но и умствени и духовни. Когато един ваш приятел се отделя от вас, вие усещате болка, страдание. Когато изгубите някой ваш предмет, например един вол, кон, или изгубите парите, дрехите си, вие усещате, като че нещо се отделя, къса се от вас. Затуй ние ще се стремим да бъдем свързани с Бога, като имаме по възможност най-малко нужди в този свят – нищо повече. Големите нужди съставляват за нас големи нещастия в света.

Фиг. 2

Сега ще ви начертая четириъгълника *ABCB*. Какво означава той? Този четириъгълник представлява един фенер, което значи, че за да бъде човек полезен в света, трябва да бъде светец фар. Всеки човек трябва да бъде затворен фенер в себе си и да дава светлина. И

забележете, ние ставаме недоволни, когато изгубим светлината на живота.

Сега на всинца ви бих казал следното: когато нямате работа, правете фенери. Някой казва: „Нямам работа.“ – Прави фенери! Наскоро ще задам една задача на тия от вас, които имат някакво недоволство, затова трябва да се приготвявате. Тя ще се състои в следното: онзи от вас, който има голямо недоволство, ще вземе една свещ и ще отиде с нея на Витоша. Там ще я запали и ще я държи цяла нощ запалена, без да изгасва. Ще намерите начин как да не изгасва. Ще ви кажа колко часа ще я държите запалена. Вие ще кажете: „Глупава работа е това, да отида на Витоша със свещта и да я държа там цяла нощ запалена. Всеки ще ми каже, че Михаля гоня.“ Ами че аз мога да ви покажа много ваши работи, по-глупави от това, което вие смятате за глупаво и недостойно за вас – да държите запалена свещ на Витоша. Да запалите свещ на Витоша – това е една светла идея. Като запалите свещта, аз ще ви кажа какво да мислите. По този начин ще научите нещо хубаво. Най-първо ще пратя безстрашните, на които окото не трепва от нищо, а после и страхливите.

Другото правило: като държите свещта запалена, никому няма да разправяте какво сте правили. Трябва да извършите тази задача така, че никой да ви не знае. Ще видим кои са най-смелите, които ще отидат първи на Витоша. Дали ще узнаете вие кой е най-смелият. Ще го повикам и ще му кажа да извърши задачата, без да го знае някой. Тази задача може да се извърши и на Мусала. Едно ще знаете: за всички неща се изисква една вътрешна готовност. Животът е пълен с такива трудни задачи. Целият живот на Земята е съвкупност от трудни задачи, които трябва правилно да се разрешат. И когато ги разрешим правилно, ще дойде Светлината.

Понеже не разрешавате задачата правилно, вие се намирате в противоречие и казвате: „Това не трябва да бъде така, онова не трябва

да бъде така“ – и постоянно коригирате. Обаче вашите изводи не са прави всякога и затова не можете да използвате условията. Всяка задача, която ти е дадена, е на мястото си. Сега ще се приготвявате: тази свещ ще оживее в ума ви. Когато не очаквате, ще похлопам на вратата ви и ще кажа: „Да дойде еди-кой си!“ Ще избира такъв ден, какъвто не очаквате. За одного от вас ще избира хубав ден, за друг – дъждовен, за трети – ветровит, и т.н. Но в ума ви да не седи мисълта за вятър и дъжд. Нека в ума ви остане мисълта за запалената свещ. Ще държите тази идея в ума си, без да изгасне. Които от вас отиват до Витоша, ще гледат да запазят поне два сантиметра от свещта за спомен и ще яувият в една книжка. Това ще бъде емблема на онази велика задача, която ни е дадена в света. Ние сме дошли в света, дето ни е дадена една велика задача да извършим. На Земята има всички благоприятни условия за извършване на тази задача. Предположенията ви, че свещта може да изгасне, съществуват само в умствения свят. Лошото време в края на краищата може да се превърне в добро. За лошото и доброто се съди само от резултатите.

И тъй, ще мислите за запалената свещ. Това ще бъде една тема. Представайте си, че отивате някоя тъмна нощ със запалена свещ на Витоша или на някое планинско място.

Изпейте упражнението Тъги, скърби вдигай, слагай.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Двадесет и шеста лекция 8 април 1925 г.

ЗАКОН НА СЪОТНОШЕНИЯ

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Четене на най-важните стихове от книгите на Новия и Стария Завет.

Изпейте упражнението *В начало бе Словото.*

Тема за следния път: *Най-добрите качества на добрия ученик.*

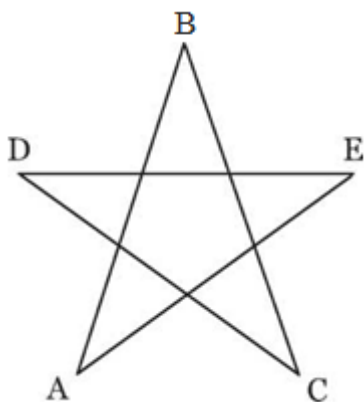
Представете си, че при вас се явява един философ и ви казва да заповядайте на Слънцето да не грее. Вие сте учен човек, изучавате философията, питам ви: какво ще му отговорите? Да кажете на Слънцето да не грее – това е един символ. Ако този философ каже на мене това, аз ще изчисля по кое време Слънцето залязва и ще му кажа: „Аз ще заповядам на Слънцето да не грее, затова ще дойдеш в 7 часа вечерта.“ И тогава ще го попитам: „Грее ли Слънцето?“ – „Не грее.“ Значи Слънцето не грее вечерно време. След това този философ казва: „Кажи на Слънцето да грее!“ Аз изчислявам в колко часа изгрява Слънцето и му казвам: „Ще дойдеш в 5.30 часа сутринта при мене и аз ще кажа на Слънцето да грее, колкото искаш.“

Следователно има един закон, според който аз мога да заповядвам на нещата да станат или да не станат. Когато нещата са в съгласие с Природата, те всякога стават. Когато кажа на Слънцето да не грее, то няма да грее. Когато му кажа да грее, то ще грее. Това нещо, преведено на друг език, значи: когато Слънцето не грее, е вечер; когато Слънцето грее, ден е. Такива промени могат да стават и в живота. Някой казва, че си много лош човек. Ти ще му отговориш: „Видял си ме вечерно време.“ После ти казва: „Ти си много добър човек.“ – „Видял си ме при изгряването на моето Слънце.“ Това

означават думите: „много лош човек“ и „много добър човек“. Те са символи. И действително, когато Слънцето залезе, у човека се заражда мрак, студенина. Тази студенина в чувствения живот, в духовния свят е едно зло. Когато се изменя температурата, изменя се и самият живот. Ще се научите да превеждате вашите състояния според езика на Природата.

Писанието казва: „Не се радвай, когато те хвалят, но радвай се, когато рекат лоши работи против теб.“ Въпреки философията на свещените книги, доколкото знаа, доколкото съм проверявал, не съм намерил нито един ученик в България, комуто като кажат, че е много лош човек, да се зарадва. Той казва: „Аз вече не стъпвам в Школата! Да ме обидят тъй зле!“ Казвам: такива ученици са прости като фасул. Фасулът е толкова прост, че и свинете не го ядат. Простите, егоистите хора са такива, че и свинете не ги ядат. Те не стават за нищо. Ти трябва да вариш фасула най-малко в две води, за да извадиш нещо от него. Първата вода на фасула трябва да се хвърля, защото е опасна. Тя е полезна за чистене на лекета. Като се намери такъв ученик, трябва като фасула да го вариш в две води: с първата вода ще очистиш някои блажни лекета, а във втората вода ще нарежеш малко лук и ще изкараш от него отлично ядене. И това е пак символ. Положението, което заемате сега на Земята, и животът, който прекарвате, не е още живот. Приложението, знанието, което имате, не е още истинско приложение, нито истинско знание. Тази любов, която имате, не е още истинската Любов. Мъдростта, истината, които имате, не са още онези велики Мъдрост и Истина. Ние още не сме дошли до онова, към което се стремим. Аз не отричам, че сте направили нещо, но казвам: ще дойде ден, когато всички ще бъдете в съгласие, в пълна хармония с Бога, с Неговата Любов, Мъдрост и Истина. Затуй необходимо е за онези, които са тръгнали в този път не като верующи, а като ученици, да разрешават задачите си правилно.

Най-първо ученикът трябва да знае какви са неговите отношения към невидимия свят. Като ученик той трябва да гледа на целия свят като на Школа. За вас светът е една Школа. Вие имате претенции за това-онова, но трябва да знаете, че сте в една Школа, от която нищо не може да ви освободи. Не само тук, но дето и да сте, вие сте ученици. Следователно трябва да знаете, че всеки ви наблюдава как разрешавате задачите, които са положени в програмата на това училище. Няма да казвате: „Как постъпва еди-кой си?“ Всеки ще разрешава въпросите поотделно, за себе си. Важно е как ти учиш. Ти като учиш за себе си, ще бъдеш възнаграден, ще получиш диплом. Всеки учи за себе си, туй да знаете! Добродетелите на другите хора не могат да бъдат ваши добродетели. Някой, който знае повече от вас, може да ви помогне, но вие, като разбирате нещата, сами ще учите. Всички трябва да имате дълбоко желание да учите. Няма да казвате: „Аз вярвам.“ Вярването извън училището няма никакъв смисъл. Да живееш по Бога – това е едно училище.

Фиг. 1

Да кажем, че имате точка А. И сега от точка А нагоре тегля една права линия до точка В. Какво означава това движение от долу на горе? Как ще го преведете? Всяка посока, всяко движение има свой

смисъл. Тогава какъв смисъл има в това движение от горе на долу? Вие ще кажете, че се е образувал един ъгъл. Не, ъгълът още не е образуван, защото тук имаме едно непреривно движение. След това имаме движенията от точка *B* до точка *C*, от точка *C* до точка *D*, от точка *D* до точка *E*, и най-после – от точка *E* до точка *A*. Интензивността между тия движения една и съща ли е? Допуснете, че едно разумно същество като вас започне да се движи от точка *A* към точка *B*. Знаете ли какви промени ще претърпи туй същество, докато стигне до точка *B*? Какви ще бъдат неговите мисли? Знаете ли после какво ще стане с туй същество, като тръгне от точка *B* към точка *C*? Тук се образува едно движение от ляво по един наклон към дясно. На какво ще уподобите движението *AB* и *BC*? На изгрев и залез на Слънцето. Точката *B* е зенитът на Слънцето. Вие ще кажете, че Слънцето изгрива само от изток. Не, Слънцето може да изгрива и от запад. Засега то наистина изгрива от изток, но може да изгрива и от запад. Земята може да изменя своето движение. Че днес се движи в една посока, това още не е доказателство, че не може да се движи и в друга посока. После имаме друго движение: от *C* към *D* – вляво, след това имаме друго движение: от *D* към *E* – надясно, и най-после движението от *E* към *A* – надолу. И тъй, както виждате, имаме един пентаграм.

Значи за всеки човек, за да завърши той своето развитие на Земята, в неговия живот Слънцето трябва да изгрее и да залезе пет пъти. Имате първия изгрев и залез – *ABC*, втори изгрев и залез – *BCB*, трети – *CBE*, четвърти – *BEA*, и пети изгрев и залез – *EAB*. Вие ще се объркате от цялата тази философия, затова вземете само първата част – *ABC*. Понеже човек не живее само в един свят, но едновременно в пет свята, затова и в него изгриват пет слънца. Някой път, когато за даден човек изгрива слънцето на физическия свят, може би са залезли слънцата му в духовния и астралния свят. Или пък възможно е да е

изгряло неговото слънце в умствения свят, а да са залезли всичките други слънца. Когато всичките слънца у един човек са изгрели, той не може да бъде щастлив. Добрият човек не може да бъде щастлив на Земята. Щастливите хора аз не смятам, че са и добри хора. Добри хора са тия, които имат големи страдания и същевременно преодоляват тия страдания. Този е Божественият път на нещата. От памтивека този е бил законът за всички велики хора, за всички ученици.

Сега аз се чудя на учениците в България. Всички искат да бъдат щастливи, да не ги закачи нито един трън. Като дойдат страданията, казват: „Защо да страдаме?“ – Страданието е един от предметите в училището. Вие ще учите този предмет, ако искате да бъдете ученици. Казвате: „Еди-кой си учител не мога да търпя.“ – Учителят е турен в гимназията, той е необходим за твоето развитие – ще го търпиш! „Директора не мога да търпя.“ – Ще го търпиш! „Учителя по рисуване не мога да търпя.“ – Ще го търпиш! После пък не можеш да търпиш учителя си по математика, сприхав бил. – Ще го търпиш! Ако не търпиш учителите си, учителският съвет ще ти покаже вратата на гимназията и ще тръгнеш да търсиш друга гимназия. Нали същото е и в университета? Вие, като влезете в Божественото училище, искате всички учители да се съобразяват с вашето високо произхождение. Вие искате да стане всичко, каквото кажете. Всичко това говори лошо за вас. Защо? – Най-първо ученикът, като влезе в училището, трябва да има абсолютно смирение. Разбирате ли какво значи смирение? Ученикът трябва да бъде смирен не пред учениците, но пред учителите си. Знаете ли какви учители има в Божественото училище? Всички тия учители сами са свършили Божественото училище и във всяка своя стъпка са пъплели като охлюви. Един ден дойдете пред един от тия учители, изпъчите се, но те казват: „Едно време и ние правехме като тебе, но сега се смирихме.“

Пътят на възлизане е общ път, но все пак има и своите различия, своето голямо разнообразие. Общността седи в принципите, вложени като основа в Школата. Вие не вземайте за важни неща тия, че някой човек от улицата ви е казал една обидна дума. Това не трябва да влиза в сметката. Ако една овца се провре през някоя дупка на кошарата и излезе навън, дето някой вълк я нападне, кой е виновен за това: овчарят, вълкът или овцата? Казвате, че тази овца била глупава. Не, глупави овце няма в този свят. В овцата има достойнство. Но някой път ще видите, че като дойде вълкът в кошарата, срещу него излиза една овца и тропат с крак, заповядва му. Вълкът не яде такива овце, които тропат с крак. Има овце, които бягат от вълка. Тогава той ги застига и захапва. Оттук вадим следното заключение: ако злото ви ухапе някъде, значи не сте му тропнали. Туй е принципиално разбиране. То се отнася до всички. Така трябва да схващате нещата; схващате ли ги другояче, не може да има никакво развитие в човешкия характер – каквото спечелите, ще го изгубите. Действително, много от великите Учители в света, които са минали през тази Школа, много пъти са изгубвали това, което са придобивали. Достатъчно е човек да направи една погрешка, за да започне пак наново. Човек трябва да започне пак отново, защото Божественият път не може да се измени. Първото нещо: всинца вие трябва да се стремите да бъдете доволни от себе си вътрешно, че имате възможност да прилагате принципите на тази велика Школа. Аз говоря за вашето вътрешно разбиране. Не е важно какво мислят отвън за вас, но трябва вие сами да сте доволни и сами да съдите себе си. Ученикът трябва сам себе си да съди, и при това право да съди: да знае в даден момент де е направил погрешка, да знае де е прав, де е крив. В това седи благородството на ученика.

Та казвам: линията АВ е изгрев. Когато Слънцето изгрява, човек е весел; когато Слънцето залязва, човек е скръбен. Няма нищо лошо в

това, че човек е скръбен, както няма никаква придобивка от това, че той е радостен. Това са две еднакво важни състояния, които приготвяват пътя едно за друго. Радостта приготвя пътя за страданието, а страданието приготвя пътя за радостта. Ще ме запитате: „Как така?“ Ами ако ти нарисуваш една картина, но няма кой да я оцени, можеш ли да бъдеш щастлив. Все трябва да има някой, за когото да я рисуваш. Или ако свириш или напишеш нещо, нали все трябва да има поне един външен човек, на когото да покажеш своята работа или с когото да я споделяш. И тъй, щом съм скръбен, това показва, че няма с кого да споделя онова, което мисля и чувствам. Щом съм радостен, това показва, че има с кого да споделя онова, което мисля и чувствам. Така седи външната страна на въпроса. Онзи, който се радва дълбоко, радостта го засяга от дълбоко. Това показва, че Господ благоволи към него, понеже той е направил нещо добро, което хората не виждат, но Бог вижда. Ние се радваме, че Бог вижда в нас и най-малкото добро. Господ вижда малките, микроскопическите добрини, а големите добрини ги виждат хората.

Сега, като разглеждаме този пентаграм, аз ще направя един анализ. Представете си, че ние вземаме за единица мярка секундата, т.е. човешкото съзнание схваща секундата за единица мярка. Представете си сега, че един ваш приятел минава и заминава пред вас за една секунда. Казвате: „Не можах да го видя, той замина покрай мене като светкавица.“ Защо не го видя? – Понеже съзнанието ти не е будно. Ако срещнете едно същество, което се движи с бързина 300 000 километра в секунда, какво струва бързината на вашето съзнание, което взема за единица секундата? – Нищо не струва. Тази единица не струва нищо за един ангел, който се движи с голяма бързина. Бързината на светлината е скоростта на биволска кола в сравнение с бързината, с която се движат ангелите. Когато ангелите се движат, те впрягат своите биволи и с такава скорост се движат, а ние вземаме

това движение за голяма бързина. Ако кажеш някому да те почака една секунда, то значи един ангел да бъде на разстояние от теб 300 000 километра. И тогава, ако вие разделите тази секунда на 300 000 части, колко пъти ще влезе диаметърът на Земята в това число? Ако вие имате $1/300000$ част от секундата, между вашия приятел и вас ще има един километър разстояние. Оттук вижте какви са нашите понятия за времето и какви са понятията на ангелите за времето. Представете си, че в тази секунда влизат няколко билиона вълни, а именно 2, 3, 15, 20, 100, 200 трилиона вълни, вие ще имате ли идея за тази бързина? – Няма да имате. Бързината на биволската кола на ангелите е по-понятна за вас.

Аз онзи ден ви казах, че за вас е достатъчно Господ да ви посети само за една секунда. Казвате: „Защо да не остане повече?“ – Законът е такъв. Когато Господ ви посети само за една секунда, Той ще ви даде всичко онова, което извърви само за една секунда. Но вие знаете, че Господ се движи с много голяма бързина. Следователно щом Бог ви посети само за една секунда, Той ще ви даде да обработвате едно пространство от 300 000 километра. Питам ви: тогава ще бъдете ли изгнаник в света? Значи колко земи могат да се турят в това пространство? Като нашата Земя могат да се поместят 25 други земи. Колко такива земи има в Слънчевата система? Колко пъти Юпитер е по-голям от Земята? Колко пъти Сатурн е по-голям от Земята? За следния път искам от всинца ви да знаете отношението на планетите една към друга, като започнете от Меркурий, Венера, Земята, Марс, Юпитер,

Сатурн, Уран и Нептун. Искам да знаете по колко километра разстояние има между тях, каква е големината им, и т.н. Това са елементарни неща, които някога сте учили, но сега трябва да си ги припомните. С това ние ще обосновем друг един закон, който определя отношенията, които съществуват между планетите.

Тъй щото при сегашното състояние, като развиваме нашето съзнание, ние разширяваме в себе си идеята за времето. Един окултен ученик непременно трябва да има разширено съзнание за времето. Затуй казвам, че малките, микроскопическите, невидимите с просто око неща са най-важни. Ако един ученик може да схване идеята за времето, да раздели секундата на 300 000 части и да обгърне това време със своето съзнание, той трябва да е достатъчно силен ученик, да има органи, с които да вижда нещата, да прави опити, а не само да си въобразява.

Сега аз мога да направя с някого от учениците си следния опит: точно в 10 часа вечерта ще му предам една мисъл. Нагласяваме той и аз часовниците си, да бъдат точни. От този опит аз ще позная доколко неговото съзнание е будно. Ако съзнанието му е будно, той може да схване мисълта ми още преди 10 часа. Ако съзнанието му не е будно, той ще схване мисълта ми във времето от 10 до 12 часа. Ако пък съзнанието му е нормално, той ще възприеме мисълта точно в 10 часа. Но все ще има някои, които ще позакъсняват или ще подранят в схващането на предадената мисъл. Например често от невидимия свят се изпращат за нас Божествени мисли и благословения, които не можем да възприемем веднага. Случва се, че още в същия живот те не достигат до нас, а едва в някой втори живот. Това показва доколко бавно стават нещата в съзнанието. Понякога това благословение закъснява да дойде до нас с година, две, три, десет, двадесет и повече, а някога и едва на 80-годишната ни възраст приемаме това благословение. Казвате: „Защо едва сега дойде това благословение?“ – Причината е у тебе. Съзнанието ти не е било будно. Търсили са те, но не са могли да те намерят. Щом съзнанието ти е развито, веднага ще те намерят. От вас се изисква будно съзнание. Вие сте в първия ден на вашия живот, казва се в Писанието. В първия ден Бог разлъчи светлината от тъмнината. Следователно вие сте в първия ден на

вашия живот и разлъчвате вашата светлина от вашата тъмнина, доброто у вас от злото, което се състои от всички ония елементи, които спъват живота. Злото се ражда в тъмнината, а доброто – в светлината.

Мнозина от вас се колебаете дали сте на правия път, или не; дали Новото учение е по-право, или старото учение. Казвам: ако разсъждавате така, вие сте много закъснели. Всеки ученик, който не е могъл да се ползва от това Учение още от миналото, за какво ще се ползва от него сега? Кой може да ви каже Истината?

Сега ще ви задам следната тема: *По какво ще познаете, че един човек ви говори истината?*

Има начин да се познае това. Някой казва: „Говоря истината.“ Всеки може да каже, че говори истината, но дали е всъщност така? Например как доказва Христос, че е пратен от Небето? – Той направи много чудеса за неверующите, за невежите, за простите. Какво трябваше да направи Христос за учениите, за верующите? – Той трябваше за тях да направи друго нещо. Например, ако вие сте болен и аз ви лекувам, ще видите моята способност, ще знаете, че съм виден лекар. Но представете си, че вие сте здрав човек и аз дойда при вас със своите лекарства да ви лекувам – какво ще разберете? Болният ще ме смята за виден лекар, а здравият ще каже, че не съм с ума си, и ще рече: „Как тъй при мен, здрав човек, дошъл този лекар да ме лекува с такива горчиви лекарства?“ Тогава какво трябва да направя за здравите?

И тъй, грешният свят разбира Христа по-добре, отколкото праведният свят. Аз съм виждал ученици, които излизат от бедни семейства, но се учат хубаво, свирят на цигулка добре, уважават учителите си. Срещал съм синове на големи богаташи, които имат голямо понятие за себе си, мислят, че нямат нужда да се учат, и казват: „Баща ни е богат, няма защо да учим, няма защо да работим,

ще ядем и ще пием до насита.“ Питам ви: кое е по-хубаво – да стържеш на цигулка или да стържеш баща си! По-добре е да стържеш на цигулка или, казано с други думи, да свириш на цигулка, отколкото да свириш на баща си. Аз вземам бащата като цигулка. Като държиш на баща си един такъв концерт, той ще каже: „Синко, втори път не свири на мене!“ Ще кажете: „Защо да не свири?“ Представете си, че вие имате 100 000 лева, вложени в банката за стари години, и син ви дойде, че изсвири всички тия парчета пред публиката. Питам: какво ще стане с бащата? Той осиромашава и казва: „Няма какво, втори път няма да оставя да се свири върху мен.“ Сега ще се научите как трябва да ви говори Христос или как трябва да ви говорят разумните учители. Българинът е избран народ, както и евреинът. Децата брулят хубавата круша. И затова ще видите, че което дете мине покрай нея, все по клонищата се катери. Ето защо избраният народ от всички се брули. Има какво да се брули. Зелени, узрели плодове – всичко се брули.

Първото нещо: на всинца ви трябва смирение, за да придобиете Мъдростта. Ако не придобиете Мъдростта, нищо не може да се постигне нито в този свят, нито в онзи. И тогава аз казвам: Любовта, майка ви, ще ви изпрати при вашия Учител – Мъдростта. Ако не учите, Мъдростта ще пише на майка ви, на Любовта: „Вашето разглезено дете не учи.“ И майка ви, Любовта, ще ви стегне. И знаете ли как стяга тя? Вие не знаете още, не сте я опитвали. Вие казвате: „Бог е Любов“, но не знаете как Любовта стяга. Тогава майка ви, Любовта, ще ви прати при Истината и ще А пише: „Вашето възлюбено дете и тук не се учи.“ Връщат го назад и тогава Любовта туря на своето дете рога и копита и го праща на Земята да оре на нивите. Това е велика Истина. Много философи на миналото са опитали това. И всеки, на когото са се паднали рогата, казва: „Аз втори път няма да ора, но ще се уча!“ Като направите нещо лошо,

хората ви питат: „Изникнаха ли ти рога?“ – „Не, аз вече ще се уча.“ Това е един мит. Като изучавате източната митология, тази на гърците, на англосаксонците, на славяните, ще видите в какво седи този мит.

Та всяко движение има своя посока. В духовния свят изток е горе, запад – долу, надясно – юг, а наляво – север. Ръцете винаги действат по тия течения. Какво означава изток и запад? Кой свят означава лицето? – Лицето означава астралния свят, а главата – умствения свят. Значи, ако се обърнем към астралния свят, физическият свят се пада отзад. Ако сте обърнати нагоре с главата, умът е изток. Това са символи, които означават смяна на енергии от един свят в друг. Някой път ще се спра от чисто окултно гледище да обясня отношението на чувствата, мислите и волевите действия, да видите каква тясна връзка има между тях. Така ще разберете как стават смените на енергиите. Иначе вие не ще можете да си обясните всичко това, което всеки ден изпитвате. Сега да оставим този въпрос за подир Великден, но за добрия Великден.

Ще пишете още и върху друга една тема: *Отношенията на планетите.*

Всички трябва да упражнявате волята си. Упражненията, които ви се дават, имат за цел да превъзмогнете с тях сегашните мъчнотии. Аз виждам много мъчнотии: семейни, всички имате обществени, лични и от всякакъв друг характер. Вие сте учител, лекар или какъв и да е – ще имате и съответните мъчнотии. Всеки трябва да превъзмogne мъчнотиите на своята среда. Ето, сега за Великден например имате много мъчнотии: пари нямате, яйца нямате, козунаци нямате, а някои от вас може да нямате захар или друго нещо. Все ще има да ви липсва нещо. Всичко това не е лошо – светът е това. Човек трябва да превъзмogne нещата. Тогава, като срещнеш на Великден някой човек добре облечен, като го погледнеш, ще кажеш:

„Радвам се, че тия хора са добре облечени, но аз ходя просто облечен по свобода.“ Туй е според закона на Любовта. Според този закон всички не трябва да бъдем еднакво облечени. Ако всинца сме облечени в скъсани дрехи, това не е смирение. Пък ако не сме облечени с хубави дрехи, това още не е по закона на Любовта.

Ако сме боледували дълго време в някоя дреха, тя е пропита с лоши влияния. Тази дреха трябва да се хвърли, макар да коства и 5 000 лева. Ако съм боледувал и носил в това време едни обуца, и тях ще хвърля, ще си купя нови. Всичко, което съм носил във време на болестта си, ще го хвърля, ще се освободя напълно от него. Ще кажете: „Ами ако боледувам десет пъти?“ – Десет пъти ще хвърлиш дрехите си. Ще кажете: „Отде ще взема пари да купя нови?“ – Това вече е друг въпрос. Ние казваме какъв е законът. Ако имам пари, ще го изпълня, без да се скъпя. Ако ме попитат защо не мога да търпя тази шапка на главата си, ще кажа, че искам да бъда в здравословно състояние. Знаете ли какво ще направя със своята шапка? – Ще отида с нея на Витоша, ще накладя там голям огън и ще я изгоря. Ще изгоря всичко на общо основание. Аз видях как един поп гореше своите калимавки. Той беше най-добрият свещеник. Като реши да ги изгори, взе брадвата, накълца ги и ги тури в огнището да изгорят. Той казваше: „Нова шапка ще си купя!“ Прав е човекът. Аз съм го виждал много пъти да постъпва по същия начин – изпращаше той джубетата си на хаджилък.

Ние трябва да бъдем готови да се простим с всичко онова, което ни спъва, колкото и да е ценно то за нас. Когато вършим Волята Божия, трябва да бъдем безпощадни: да се освободим от всички желания, каквито и да са те и колкото и да ни струват. Защото нам подобава да се учим на изпълнение Волята Божия, нам подобава да служим на Любовта, да служим на Мъдростта, да служим на Истината.

Това е великото в живота, който е училище за нас. Тогава сърцето ни ще бъде свободно и ще можем да се разбираме.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Двадесет и седма лекция 15 април 1925 г.

УСПОРЕДНИТЕ ЛИНИИ

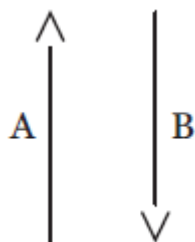
Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

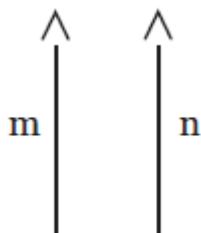
Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Най-доброто качество на най-добрия ученик*.

За следващия път ще пишете върху темата *Най-великата добродетел от тези, които не знаете*.

Няма да пишете върху тези добродетели, които знаете, но за тези, които не знаете. Човек пише най-добре върху това, което не знае. Най-великата добродетел у човека е тази, която той не знае. Ще измислите нещо съвсем ново: ще намерите някоя добродетел, за която нищо не сте слушали. Можете ли да намерите такава добродетел? Коя ще бъде за всеки едно от вас най-великата добродетел от незнайните?

Фиг. 1

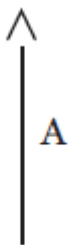
Фиг. 2

Представете си, че линиите A и B са живи и се движат в две противоположни посоки една на друга. Те представляват две различни сили, които се движат в различни посоки. В Каква е разликата между първите две линии и тези две линии m и n ? – В първия случай имаме два процеса, при които единият върви нагоре, а другият – надолу. Тия два процеса се извършват в едно и също същество. Следователно процесът A като жив и процесът B са свързани заедно в едно тяло. Другите два процеса обаче, m и n , живеят в две тела. Но тия две същества, които се движат в една посока, са разумни, а тия две същества, които се движат в две противоположни посоки, не са разумни. Там, дето има противоположно движение, процесът не върви нагоре, а се движи кръгообразно. Според този закон, като изучавате електричеството, ще видите, че в него се забелязват две течения: едното нагоре, а другото – надолу. От тия движения се образува един кръг.

Често във вашия ум основната идея се смесва с други посторонни, второстепенни идеи, които са противоположни на основната. В такъв случай вие мислите, че това са други същества. Не, заблуждавате се, това сте вие самият. Представете си, че се движите в някоя гора, като се блъскате ту в едно, ту в друго дърво и казвате: „Слушайте, не ме блъскайте!“ Втори път се блъснете в някое дърво и пак казвате: „Не се блъскай!“ Кой те блъска? – Никой не те блъска освен ти самичък. По същия начин мнозина от вас се движат вечерно време и казват, че някой ги блъска. Това показва каква е обстановката, какви са условията, при които се движите. Условията ви са неблагоприятни. Човек трябва в такъв случай да се спре, трябва да намери отнякъде светлина, за да премине пътя си. Та в ежедневието си живот вие се спъвате от ред мъчнотии. Всички хора минават през три фази в живота си, според което аз ги разделям на три категории: едни,

които страдат; втори, които се изпитват, и трети, които се учат. Тези, които страдат, са оглашени. Тези, които се изпитват, са верующи. Тези, които се учат, са ученици. Щом кажеш: „Големи са страданията ми!“ – оглашен си. „Големи изпитания имам!“ – верующ си. „Трябва да уча, имам много да уча!“ – ученик си. Някой казва: „От толкоз време се уча и нищо не съм научил.“ – Не, ти не си учил, ти си чукал сол, а да чукаш сол, това не е учение. Учението не се занимава с материални работи. Страданията се занимават с материални работи. Изпитанията се занимават с духовни работи, а учението се занимава с чисто Божествения живот. Туй трябва да знаете всички!

Някой път казвате: „Ние трябва да изпълним Волята Божия, а не човешката воля!“ Какво нещо е изпълнението Волята Божия? Кажете ми кога ще изпълним Волята Божия и кога – човешката воля? Навярно ще кажете: „Ние изпълняваме Волята Божия, като любим Бога.“ Сега няма да ви изпитвам, но друг път ще извикам някой от вас да ми даде ясно определение в какво седи изпълнението на Волята Божия. Вие трябва да имате ясна представа какво нещо е да се изпълни Волята Божия.

Фиг. 3

Имате индивида А, син на богати родите ли, болен от почти неизлечима болест, животът му виси на косъм. Този човек надали ще оздравее, малка е надеждата на всички. От една страна, майката е богата, харчи много пари; от друга страна, лекар идва, дава различни

церове, но работата на зле отива. Майката изпълнява своя дълг, лекарят – също, добре му плащат, но въпреки това състоянието на болния се усложнява и всички около него се произнасят, че след 24 часа той ще напусне този свят. Такова е мнението на майката, такова е мнението на лекаря, такова е мнението на обществото около болния. Майката, лекарят и обществото казват: „Ние направихме всичко, което знаехме, но не можахме нищо да помогнем. Този човек умира вече.“ Питам: как можем ние да го излекуваме? – Ще отидем при болния и ще му кажем: „Има само един начин, по който ти можеш да оздравееш.“ – „Какъв е този начин?“ – „Най-първо ще кажеш на лекаря да не идва повече. После ще кажеш на майка си – и тя да не идва, а ти ще се обърнеш към Бога и ще посветиш всичко на Него. На Бога ще посветиш и себе си, и своя живот, и всичко, каквото имаш. Ако обещаеш всичко това, животът ти ще се върне.“ Това значи да изпълниш Волята Божия. Ако този болен човек възприеме всичко, което му казваме, и каже на лекаря и на майка си да не идват повече при него, а сам той се обърне към Господа и обещае, че ще изпълни Волята Божия, че е готов да пожертва всичко за Бога, в него ще стане един вътрешен преврат и здравето му ще се възстанови. Това значи да покажеш пътя на един човек. Това значи да му дадеш начин как да изпълни Волята Божия. Ако той изпълни Волята Божия, ще оздравее; ако се усъмни и не я изпълни, ще замине за другия свят.

Някой казва: „В какво седи изпълнението на Божията воля?“ Да изпълниш Волята Божия, значи да пожертваш имането си, живота си и всичко, каквото имаш, за Бога. Казвате: „Нали живеем в общество, как ще пожертваме всичко за Бога?“ В кое общество живеете? И волът може да каже, че живее в общество. И овцата може да каже, че живее в общество. И конят може да каже, че живее в общество, но питам: колко струва едно овче общество или едно говеждо общество, или едно конско общество? Най-после, колко струва и едно човешко

общество? – Една лула тютюн. Както тютюнът изгаря, така и човекът се ражда и умира. И той изгаря като една лула тютюн. След като изгори лулата тютюн, тя се е превърнала в дим и пепел. И лулата мисли, разширява се, но какво е измислила в края на краищата? Някой казва: „Ама аз съм грънчар, имам изкуство, работя хубави гърнета от фаянс, знаете ли това?“ – Зная, че си изработил десет хиляди гърнета и си ги разпродад на хората. Тия гърнета благодарят ли ти, че си ги създал? Ако един ден заболееш, те ще дойдат ли при тебе да ти помогнат? И най-послед, ти уверен ли си, че тия гърнета един ден ще заемат високи длъжности? Ако вие се заемете с една душа, направите А някое добро, а именно показвате А начин как да повдигне мислите си нагоре към Бога, показвате А как да облагороди сърцето си и как да усили волята си. Всичко това не струва ли повече от десетте хиляди гърнета? – Това нещо струва повече даже от всички общества, които сега съществуват в света. В света има само едно общество. То е общество от такива хора, които имат стремеж към Бога. Само те образуват „обществото“, в пълния смисъл на думата. Ако някой мисли, че има нещо повече извън това общество, той се лъже. За всинца ви трябва да се създадат благоприятни условия. Това значи да се създаде общество, среда, в която човек може да възроди своя живот.

И тъй, имате ли скръб – оглашени сте. Имате ли изпитания – верующи сте. Учите ли – ученици сте. Ако вие, като ученици, не можете да преодолеете известни мъчнотии, тогава де е вашата сила? В какво вярвате? Трябва да дойдат ангели да ви носят на носилки, както в Япония носят богатите хора. Вас, царските синове, гениалните хора, пълни с добродетели, трябва на ръце да ви носят, да ви подтикват, за да вървите напред. Ако ви занесат на Небето, вие ще бъдете на показ, както излагат на показ в света маймуните. Това ви се вижда смешно. Не, туй е великата Истина. Защо? – Понеже вие

мислите, че сте от Божествено произхождение и всичките ви работи и тук, на Земята, и горе, на Небето, трябва да вървят без мъчнотии, без страдания и изпитания. Вие сте смешни в своите твърдения, като поддържате, че сте от Божествен произход, че сте излезли от Бога. Добре, съгласен съм с вас, но казвам: покажете ми де се проявяват качествата на Божественото у вас? Ще бъде смешно да казваме, че сме Божествени, без да проявим самите ние Божественото начало в себе си. Не можете ли да го проявите, значи вие засега живеете в това, което не е Божествено. Време е вече да проявите Божественото в себе си. Засега То спи у вас. Вие още не сте дошли до положителната вяра. Днес когото и от вас да поставят на изпит, да му отнемат всичкото богатство, да му отнемат общественото положение, което заема, и да го поставят в един чужд град, непознат от никого, той ще покаже колко силна е била вярата му. Верующият няма от какво да се плаши.

Ще ви приведа един пример, да видите какво нещо е силната, чиста, детинска вяра. Не зная доколко този пример е действителен факт, но ще го приведа тъй, както ми е предаден. Това се е случило в България преди 50-60 години. Баща и майка, заедно със своето момиченце, тръгват на път за един град, но трябвало да преминат през една планина. В планината ги нападат разбойници. Бащата и майката успели да се освободят от тях, избягали, но в страха си не забелязали, че момиченцето им не е с тях, и го изгубили. То останало сред планината: плакало, викало, търсило майка си, но не могло да я намери. По едно време то вижда на пътя си мечка. Веднага се затичва към нея, започва да я гали, да я милва по козината и да я пита: „Каж ми, де е мама?“ Мечката стои на едно място, поглежда го. Момиченцето се качва на гърба А и тя тръгва, започва да обикаля с него из планината. Тъй го носила няколко часа и се радвала. В това време майката търси своето дете. Изведнъж мечката излиза насреща А. Вижда тя нейното момиченце на гърба на мечката. Това вижда и

бащата. Уплашват се двамата и хукват да бягат. Виждат пред себе си една голяма скала. Изкачват се на нея и оттам викат на момиченцето да слезе от мечката и да отиде при тях. Но детето не се плаши от мечката. Родителите гледат от скалата, казват си: „Ще го разкъса мечката!“ Не, Господ казва на тази мечка: „Ти ще занесеш това момиченце при майка му!“ И мечката се радва, че изпълнява Волята Божия. Момиченцето слиза от гърба на мечката и отива при майка си. Туй разбирам вяра. Кой не е бягал от мечка? Момиченцето плаче, вика, търси майка си. Казвам: такива състояния трябва да има човек, когато дойде в света. Щом в света съществува разумност, както това се твърди, нашата опитност от живота трябва да бъде положителна, да почива на дълбоко преживени и опитани неща. Ще дойдат страдания, ще дойдат неразрешени неща, ще дойдат мъчности, но красотата на живота седи именно в тия неща.

Сега няма да се прави въпрос кой какъв е, дали е оглашен, верующ или ученик. Който е оглашен, ще гледа да стане верующ. Който е верующ, ще гледа да стане ученик. Който е ученик пък, да се учи. На какво? – На незнайните добродетели. Когато апостол Павел отиде в Атина, казваше на атиняните: „Аз не ви проповядвам за тези богове, които вие знаете, но ви проповядвам за „незнайния Бог“, Чийто надпис видях някъде из града ви. Ще ви говоря за този Господ, Когото вие не знаете.“ Казват му атиняните тогава: „Говори ни за незнайния Бог – да видим кой е Той.“ Така и ученикът ще говори за незнайните добродетели. Велико е това, което не се знае. В нашето съзнание има нещо, което не е проявено. Туй, което не знаете, то е доброто, към което се стремите. То е Божественото. Затова ние усещаме един подтик, едно вътрешно течение, което ни тласка към Божественото. Тъй щото в това именно седи великият живот за в бъдеще.

Помислете сега коя беше основната идея в тази лекция.

Сега, като ви слушам да пеете, намирам, че сте отвикнали да пеете. Питам ви: когато човек скърби, може ли да пее? Когато се изпитва, може ли да пее? Когато учи, може ли да пее? При ученето човек може да пее за развлечение, но само когато е свободен. При страданието може да пее, за да се утеши. При изпитването може да пее, за да се запази. Аз говоря за музиката като възпитателно средство. Тя не трябва да се отделя от същинския живот. Нейните трептения влизат в живота, влизат в чувствата, влизат в мислите, а също така влизат и в говоримата реч. Музиката влиза навсякъде. Човек трябва да бъде музикален, мислите му да бъдат стройни, в чувствата си да има висши трептения. Свещено нещо е музиката! Някои от вас могат да кажат, че музиката, пеенето е необходимо за всички; други могат да кажат, че и без тях може. Не, при сегашното ви развитие музиката ви е необходима.

Ще дойде време, когато музиката може да се изключи от живота, но това време още не е дошло за вас.

Всеки от вас, като става сутрин, той трябва да пее, ако не гласно, поне в ума си. Ако няма глас, мислено поне да пее. Човек, който не може да владее своя ларинкс, мъчно може да създаде характер в себе си. Туй трябва да знаете. Най-първо човек трябва да владее гърлото си. Не казвам, че трябва да му заповядва, но да го държи в изправност. Това е най-голямото благословение, което Господ е дал на човека. Този орган е свързан с мислите, свързан е и с чувствата на човека. Всеки орган има свой израз. Сега например какво трябва да ви вдъхновява в музиката? За какво трябва да пеете и свирите? Най-първо вие трябва да пеете и свирите за това, което имате в себе си. Не пейте за другите хора. Възпитателното влияние на музиката седи в това, да пеете за себе си. След туй ще пеете за другите. Най-после ще пеете за Бога. Като казвам, че най-после ще пеете за Бога, разбирам, че на Бога ще принесете плода. Първо ще пееш на себе си, защото

само ти можеш да издържиш да се учиш. После ще пееш на другите. Когато се научиш да пееш хубаво, ще пееш и на ангелите и те ще те слушат. Такъв е естественият ход на нещата. Който не разбира работите така, той не може да бъде музикален.

Всеки човек има музикално чувство, но то не е еднакво развито у всички. У някои е много добре застъпено, у други – много слабо застъпено. Ако искате да се учите, накарайте някоя сестра, която има хубав глас, да ви попее, а вие слушайте. Тя нека пее, а вие слушайте. Този дар – да пее, е Божественото нещо. След това намерете трета сестра, която пее още по-хубаво, и двете заедно я изслушайте! Та първо да пеете на себе си. Като дойдете в по-горен стадий, ще пеете за другите и те ще ви слушат. Да се изслушвате един друг с внимание, това е един от добрите възпитателни методи, които трябва да прилагате в живота си.

Сега да вземем чуждата дума *Вехади* и да я изпеем. Думата *Вехади* значи започване на една работа. Всяка работа трябва да започваме с най-благородни подтици. Мотивът, на който пеем тази дума, е източен. Тоновите са смесени: мажорни и минорни. Думата *Вехади* представлява много малък пасаж от една свещена песен.

Като пеете, вие трябва да се стремите към чистота на тоновете.

Доброта, Истина, красота – това е Любовета.

Двадесет и осма лекция 17 юни 1925 г.

НАЙ-МАЛКОТО ЧУВСТВО

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Бе прочетено резюме от темите *Най-добрите качества на най-добрия ученик.*

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Най-великата незначайна добродетел.*

За следния път ще пишете върху темата *Най-малката незначайна добродетел.*

Понеже никой от вас не можа да намери най-великата незначайна добродетел, тя остава засега неизвестна, хикс. Най-малката незначайна добродетел остава да бъде у. Значи х и у ще бъдат двете допирни точки в трансценденталния свят, т.е. в този свят, който човек може да схване и разбере извън своите сетива.

Кажете ми сега какво значи човек да разсъждава правилно? Сега на мода в света е дамите да носят къси ръкави, да ходят с голи ръце. Защо носят къси ръкави? Всяко нещо, което човек прави, трябва да има свои мотиви, свои причини. Когато някоя дама ходи с голи ръце денем, на слънце, това разбирам, но да ходи с голи ръце в облачно време или когато седи в някоя стая, или когато отива на някакво събрание, де е смисълът в това? На какво слънце ще се пече тогава? Аз искам да кажа, че всяко нещо, което човек прави, трябва да е разумно. Вие можете да се печете на Слънцето както искате и когато искате, без да е на мода ходенето с голи ръце. Аз поддържам това, хората да се пекат на Слънце – и мъже, и жени. Нека всички сестри носят къси ръкави вълн от града, но влязат ли в града, трябва да носят дълги ръкави, защото от праха в града порите на кожата ще се

запушат и дишането им ще се затрудни. Следователно онзи, който е създал модата, е бил умен. За умните жени той препоръчва да носят къси ръкави извън града и да се пекат на слънце, а за глупавите – да носят къси ръкави по улиците, а дълги ръкави на затворено. Умните жени ще носят дълги ръкави у дома си, а къси – всред Природата; глупавите жени – обратно: къси ръкави – по улиците, и дълги – всред Природата, за да не почерняват. Умната жена е глупава у дома си, а умна на слънце, а глупавата – обратно. Вън от това, като се движат между вашите братя вън в света и тук между вас с къси ръкави, някои от тях може да се съблазняват. Не забравяйте, те не са хора светии, те са грешници още. Като се движите между хората, нека вашата свобода не причинява съблазън между тях. Казвам: хората се раждат голи, а не облечени. Защо днес ходят облечени? Защото са грешници. Докато хората са грешни, нека бъдат внимателни едни към други. Когато Адам и Ева бяха в рая, те ходиха голи, но щом ги изпъдиха от рая, облякоха се в кожи. Защо? – Студено им било. Докато били в рая, слънце греело, топло било и те ходили голи.

В света съществуват три вида голота: телесна, умствена и сърдечна голота. Някои религиозни хора, Христови последователи, са благочестиви физически, но в сърцето не са. Други пък са благочестиви в сърцето, но не и в ума. Ще видите, че някои хора се стремят дрехите им да са затворени, с къси ръкави, но отвътре не са благочестиви. Добре е за в бъдеще всички сестри да си направят бели ленени блузи. Когато някоя сестра иде в Школата облечена с черни дрехи, няма да я приемаме. Вие нали искате мода? – Ето ви мода. Тук няма да дохождате, както вие искате, но трябва да слушате, ако искате да ви се преподава. Туй трябва да знаете веднъж завинаги! Дрехите ви трябва да са хигиенични. Сестрите да си направят дълги ленени, а не копринени блузи. И младите, и старите сестри ще си направят такива блузи, както и тези, които имат и които нямат възможност. Богатите

сестри да отворят кесииите си за бедните. Блузите ви ще бъдат широки, с широки ръкави, долу с едно ширитче, за да не се вдигат нагоре. Казвате: „Защо да закриваме ръцете, вратовете си?“ Защото в това няма нищо красиво. Ако е въпросът за красота, разбирам, но тук няма нищо красиво. Или вие искате да изнесете на показ вашата грозота? – Не, вие трябва да бъдете или много грозни, или много красиви, или много добри, или много лоши. Два полюса има в живота.

Някои от вас може да останат на особено мнение. Свободни сте, но и на братята ще кажа да си направят по едно бяло ленено палто и по една бяла жилетка. Ще кажете, че нямате пари. Когато дойде въпрос да направите някоя копринена рокля на вашата жена или дъщеря, за тях ще намерите пари. Тогава кесията ви се отваря. Тези бели палта ще се обличат, когато влизате в клас. Първо сестрите нека се облекат в бяло, а после братята. Като идвате в класа, всички трябва да сте облечени с чисти дрехи, това е свещено нещо. Нали сте окултни ученици? Вие през цялата седмица сте били облечени с една дреха и през това време сте се карали с детето си или с мъжа си – и с тази дреха ще дойдете в клас. Не, ще съблечете у дома си тази дреха, тя е пропита с лоши мисли и настроения, и ще се облечете с чиста дреха. Нали вие идвате в Школата да се учите на Мъдрост? Казвате: „Всякак може.“ – Не е така. Ако идвате тук с нечисти дрехи, с нечисти тела, на какво ще заприлича тази Школа? Преди да дойдете в класа, всички трябва да си измивате краката, вратовете, да сте чисти.

Аз ви питах какво значи човек да мисли, да разсъждава правилно? Ще ви кажа в какво седи правилното мислене. В човека има две течения. Едното от тях е от пъпа нагоре и се образува в главата, а другото е от пъпа надолу. Второто течение води към центъра на Земята, а първото – към центъра на Слънцето. Най-последно има и трето течение, което съединява първите две. Третото течение

наричат аура на човека. Второто течение, т.е. това, което води към центъра на Земята, включва всички нисши енергии на човека, които той е добил в своето животинско състояние. Като изучаваме строежа на човешкото тяло, ще видим, че първите две течения включват в себе си още две течения. Всички тия течения са съчетани едно в друго. Те се забелязват и в мисълта, и в чувствата на човека.

Да кажем, че вие размишлявате идеално върху един въпрос, по мисъл живеете между ангелите, а същевременно сте облечени в плът и кръв. Поради тази идея във вашето тяло ще се пробудят и други сили, свързани с живота на мисълта. Те са нисшите сили у човека. Така е, животът на ангелите и на животните е свързан в един общ живот. Разумният и неразумният живот вървят заедно в човека. Чувствата и мислите в човека са свързани. Божественото ги свързва. В това няма никакво зло, но потребно е да се разбират законите, които управляват тия две течения. За вас е трудно още да ги разбирате, но трябва да ги знаете, защото те ще ви послужат за сегашния живот, който трябва да съграждате. Ако вие не разберете тия закони, мъчно може да запазите туй, което днес ви се дава. Вие всякога може да изгубите вашето равновесие – ако не в Школата, то отвън. Вечерно време, като спите, дойде някой и извика: „Пожар!“ Вие скачате от леглото и хуквате навън. Не, ще станете полека, ще вземете чорапите си и спокойно ще ги турите на краката си. После ще се разходите малко из стаята си и ще излезете навън. Това е философия! Вие какво правите? Щом се запали къщата, хуквате навън. Какво е това присъствие на духа? Как ще може такъв човек да влияе на себе си и на другите? Всеки човек, който се стряска, губи почитанието на другите хора. Тук всеки може да ви изплаши. Как? – Ако някой човек пусне една малка детска бомбичка през прозореца, всички ще наскачат. Не само вие, но всички хора губят равновесието си, губят присъствието на духа. Дойде им една малка болест – губят присъствие на духа.

Изгубят парите си – губят присъствие на духа. Някой кираджия излезе от къщата им – губят присъствие на духа. Пъдят ги от къщи – губят присъствие на духа. Някой каже някоя лоша дума за тях – губят присъствие на духа. Хиляди неща в света могат да ви изкарат от равновесие. И след всичко това разисквате какво са казали Кант⁶⁰, Декарт⁶¹, апостол Петър, еди-кой си историк, еди-кой си математик и т.н.

Питам ви: какво значи числото 2, числото 3, числото 4 и т.н.? Числото 2ⁿ показва след колко милиона години ще се създаде човекът от една клетка. Числото 3ⁿ показва след колко милиона години едно момче ще се превърне в момиче според съчетанията, по които Природата работи. Природата работи разумно. Когато изменя формите, тя си има причини за това. Нейните причини не са като човешките, те са разумни, добре обосновани. Например човек, като погледне месцето на някое говедо, въздиша. Защо? – Иска да си хапне от него. Като погледне ябълката, пак въздиша. Човек постоянно въздиша. Не, като бутнеш месцето на когото и да е, било на човек, на животно или плод, трябва да почувстваш, да съзнаеш, че всичко това е направено от Бога. И като бутнете едно гърне, вие разбирате, че в него може да поставите отлично розово масло или да го направите един прост умивалник, да се миете в него. Писанието казва: „Пазете

⁶⁰ Имануел Кант (1724-1804 г.) – виден немски философ идеалист от епохата на Просвещението. Основната му философска доктрина е свързана с идеята за трансценденталния идеализъм. Поставя начало на диалектическия метод във философията, развива учението за логиката. Негов основен труд е „Критика на чистия разум“.

⁶¹ Рене Декарт (1596-1650 г.) – френски философ, математик и физик. Известен е с новаторските си философски идеи и със създаването на т.нар. Декартова координатна система, която повлиява върху развитието на съвременната аналитична геометрия и на математическия анализ. Наричан е основоположник на съвременната философия и баща на съвременната математика. Във философията поставя началото на рационализма. Според възгледите му субстанцията е дуалистична: Декарт я дели на материалистична физика и на идеалистична психология, като Бог е своеобразно свързващо звено между тях.

се от греховете“ – да не бъдете гърнета за миене в тях, но чисти да останете. След колко години ще станете 1^н? Някой казва: „Духът ще ме научи на всичко.“ – Не, Духът говори в n-та степен. Кой научи хората да говорят? Ти, който мълчиш, кой те научи да говориш? Духът казва: „Онзи, който говори, говори отвън, а онзи, който мълчи, говори отвътре.“ Онзи, който говори, е преводчик на Господа. Всинца вие сте преводчици на Господа. Бог ви пита: „Какво ви казва вашият учител?“ – „Не можахме да разберем езика Му.“ Тогава трябва да дойде някой при вас, да ви научи да разбирате езика на учителя си, а то е дълга и широка работа.

За да осмислите живота си не само за една минута, а за вечни времена, много нещо се изисква. Ако някой каже, че е придобил радостта само за една минута, това не е никаква придобивка. Истинската радост трябва да бъде радост за цялата вечност. Щом не може да я задържите завинаги, това не е радост, това е само една проекция. Вие ще гледате тази радост да влиза постепенно във вашите сърца и умове. Влезе ли дълбоко във вас, тя никога няма да изгасне. Тогава морето може отвън да бушува, може да имате скърби, страдания, недоразумения, но това нищо не значи. Нима онзи параход, който минава през Атлантическия океан, е посрещнат от вълните с финикови вейки? – Не, капитанът, моряците, пътниците – всички се слагат, навеждат се към земята. Преди да е тръгнал, всички пътници седят с букети от рози, големи герои са те, но след шест дена не остава нито една роза от букета и вече не си говорят тъй благо, нежно. Всеки от тях, легнал на корема си, говори нещо на дюшемето. Как мислите, ще опитате ли всички тия работи в света? – Ще ги опитате. Но има страхливци, които не влизат в парахода – те стоят отвън на брега и наблюдават само. Онзи, който влезе в парахода, ще влезе и в Царството Божие. Той трябва да бъде първостепенен герой, да няма подобен на него. Тъй трябва да разбирате нещата.

Вие трябва да бъдете герои, да преодолявате мъчнотиите. Казвате: „Добър е Господ.“ Аз знам, че Господ е добър. Щом Господ е добър, вие трябва да бъдете герои. Господ обича смели и безстрашливи деца, които не се страхуват. Ако един паяк може да те уплаши и да бягаш от него, де е твоето геройство? Като те види някой ангел, че бягаш от паяка, ще се усмихне и ще каже: „Да бягаш от един паяк, това е добродетел, ти заслужаваш шест.“ Вие казвате: „Как, нима от паяк бягаме?“ – Да, вие от мравка бягате и от един малък микроб бягате. – , А от микроба ще бягаме!“ – Как, не бягате ли от микроба на чумата? Ако този микроб влезе в кръвта ви, какво ще направите вие, големият герой? И най-големият пехливанин да сте, няма да се минат и 24 часа, ще легнете на гърба си. Всички бягат от този микроб, той е много силен. Вие ще му кажете: „Ще ти дам колкото пари искаш, 10-15 000 лева, но, моля ти се, иди на друго място. Аз съм много слаб, иди при някой мазничък.“ Този микроб, това е грехът в човека. Грехът е една микроскопическа, нищожна мисъл, която, бутнеш ли я малко, веднага те поваля на земята. Тя е повалила висши същества, и вас ще повали. Затова казвам: от греха да ви е страх, да бягате като от чума.

Сега какво разбрахте от тази лекция? Ще кажете: „Учителя ни се кара.“ Това не е караница. Това е изнасяне на известни положения, които трябва да знаете. Без това знание сегашният живот е безсъдържателен. Нашият живот може да бъде съдържателен само при знанието на малките добродетели. Ако тази вечер вие не придобиете една малка добродетел, която досега не сте знаели, и не я прибавите към вашето знание, какъв смисъл има всичко това, което чухте? Тази вечер ще турите една малка тухличка в зданието, което градите, та като се върнете у дома си, да знаете, че е запушена една малка дупка. Направите ли това, ще знаете, че работата ви за целия ден е завършена. Като дойде един ангел да види как работите, ще намери, че сте запушили една малка дупка във вашето здание.

И тъй, 1^n означава един принцип, който действа непрекъснато. Числата 2^n , 3^n , 4^n , 5^n , 6^n и т.н. – това са сили, които също тъй работят непрекъснато в Природата. В живата математика тези числа означават сили, които работят непрекъснато. Те представляват цял свят. Единицата може да се разложи на своите съставни части. Двойката също може да се разложи на своите съставни части, и т.н.

Та казвам: най-малката добродетел в света всякога образува хармония между всички хора. Тя нагласява хората. Като дойде между животните, и в тях внася радост. Всички овци и вълци се примиряват при нея. Тя внася хармония между учители и ученици, между свещеници и пасоми и т.н. И между вас като дойде, пак действа същият закон. Следователно, щом някога вие сте разтревожени, ще се помолите на Господа да ви изпрати най-малката добродетел, да внесе мир и хармония във вас. Така ли правите вие? – Не. Вие започвате да разказвате на Господа: „Господи, знаеш ли, че аз съм голям грешник?“ Господ казва: „Това Аз зная отдавна. В Моята книга ти си написал това в n-та степен. Няма нужда да Ми го повтаряте още, но приемете в себе си най-малката добродетел и я угостете.“ Така трябва да постъпите. Приемете ли в себе си най-малката добродетел, аз ще се радвам като на свой най-добър приятел. Голямата добродетел не може да се побере във вас, но малката може. Тя е красива, при това не е възискателна, скромна е тя. Аз искам всички ученици да имат в себе си най-малката добродетел.

Тази вечер мога да ви подложам на един изпит. Какъв може да бъде този изпит? – Да изкарам някого от вас, който обича да говори много, да ви държи два часа, да го слушате. Кой от вас ще седи спокойно, без да се обръща на една и на друга страна. Той да ви говори, а вие да го слушате, като че ви говори неща, които не знаете, и да кажете после, че сте слушали много умни неща. Вие обаче какво ще кажете? – „Отде се намери този брат? Учителя него ли намери?“

Нямаше ли някой по-умен да излезе да говори? Ние ще оглупеем, ако речем да го слушаме.“ – Не, ще слушате. Докато житцето ви говори, докато царицата ви говори, докато хлябът ви говори, докато пиперките ви говорят, вие ще можете да слушате. Какво значи да ви говори житното зърно? Когато житното зърно говори, най-първо ти ще му дадеш мастило да пише. Някой казва, че житното зърно не може да пише. Всички вие имате по едно перо – езика, и мастило – слюнката. Житното зърно, като влезе през устата ви, най-първо ще говори на стомаха; след това ще влезе в кръвта и ще говори на сърцето; после ще говори на ума и тогава ти ще вземеш перото, ще туриш ръката на книгата: тръс-тръс-тръс – ще напишеш някакъв превод. Житното зърно е писало отвътре на един физически език. После е писало на сърцето на механически език. След това е писало на ума, пак на физически език. И най-после вадите заключение, че житното зърно е написало едно отлично писмо.

Първото нещо: на всинца ви трябва търпение! Онзи, който говори пръв, ще говори най-много два часа – вие трябва да го изтърпите. След него ще излезе друг, който ще говори шест часа и ако не го изслушате с търпение, ще дойде друг да говори осем часа, десет часа, а дори и до 24 часа. Кажете ми, какво казва сега Духът? В каква степен ще имате число сега? Христос казва: „Ако вие не можете да разберете земните работи, как ще разберете небесните?“ Това не значи, че небесните работи не могат да се разбират, но за тях се изисква голямо съсредоточение, голямо концентриране, вниманието ви да не се отвлича. Когато разсъждаваш за Небето, нищо не трябва да те смущава. Каквото и да стане, ти трябва да мислиш, че нямаш никакво задължение, и като се вгълбиш, да забравиш всичко. Да се концентрира човек, това е едно благо, което той трябва да придобие. Придобие ли го, Духът ще може по-лесно да работи върху вас – не само сега, но завинаги. Хиляди духове, които са ви обичали, са

работили върху вас. Те са ваши напреднали приятели, които и сега работят върху вас, а освен тях и Бог със Своята Любов работи върху вас. Когато върху вас работят толкова много същества, пък и Бог работи, трябва ли да бъдете мързеливи и вие сами да не работите?

Един ден, при свободно време, ще ви обясня произхода на мързела. Някои казват, че не трябва да се работи; други казват, че трябва да се работи много, защото Христос е казал: „Отец Ми работи, и Аз работя.“ Някои казват: „Аз работя духовно, нека другите работят физически.“ – Не, всичко в света е свързано. Когато посея в земята три царевични зърна, аз няма да смятам, че те са мъртви същества, но ще ги разглеждам като свои малки братчета. В моя ум те съществуват като три ангела в небето. Отивам при някоя слива или ябълка, спирам се пред тях – те не са мъртви същества за мен. Те са живи същества, които аз ще помилвам и ще им кажа: „Доволни ли сте?“ Вие казвате: „Учителя ни кара да копаем картошки.“ – Не, аз ви изпитвам умовете. Да копаете картофи, царевица – това е философия на живота. Ако вие като окултни ученици не се научите да гледате по този начин на нещата, няма да отидете много напред. Ако аз с едната си ръка само, или даже с най-малкия си пръст, помогна на една царевица или на едно житно зърно да ги посада в земята, да им направя една малка услуга, това показва, че имам положителна философия за живота. Ако не можеш да говориш никому, иди в някоя нива да копаяш. Ако нямаш своя, иди на някоя чужда, разкопай наоколо пръстта А. Разкопаяш ли я, ти си извършил една отлична работа. Направете един такъв опит. Този житен клас, около който ще работиш, е свързан с някоя философска глава в София. Като си побутнал това житно зърно, то има вече твоето влияние – ще проговори на стомаха на този човек и като ви срещне, той ще ви помоли: „Не можете ли да ми кажете нещо духовно?“ Не бутнеш ли това житно зърно, този човек няма да те погледне.

Ще обясня тази мисъл на ваш език, за да ме разберете по-добре. Представете си, че аз отивам някъде със скъсани дрехи и с празни джобове. Като ме видят, ще кажат: „Ние не искаме вашата философия, вървете си!“ Но представете си, че аз съм облечен много хубаво, накичен съм със скъпоценности, и вляза в някой дом. Щом ме видят, ще ме поканят на трапезата, ще ми се усмихнат и като им говоря, ще ме слушат. Като отворя чантата си, всички ще ме слушат с внимание. Каквото им кажа, ще го направят. Това значи да побутнеш едно житно зърно. Понеже ти си богат, с пълна чанта в ръка, облечен си с фрак, имаш мъдрост, знание в главата, като отидеш при твоя приятел, той веднага ще ти отвори, ще те покани и ще каже: „Заповядай, аз те чакам от много години, радвам се, че дойде при мен. Довечера ще те заведе на концерт.“ Преди години в стаята ми дойде един човек и ми остави цял чувал бели паразити. Казва ми: „Ходих тук-там, но никъде не ме приеха.“ Казвам: „Кажете му да събере тези паразити и да ги продаде.“ Човек трябва да посреща хората с отворено сърце, но и те не трябва да злоупотребяват с нашата готовност. Естествено състояние е, когато дойде някой човек, веднага сърцето ми да се отвори, да услужа на този човек. Това е Божествено. Ако за да се моля, трябва да чета Библията, това смятам за насилие върху себе си. Молитвата трябва да дойде естествено. Когато дойде някой човек в дома ми, аз не трябва да питам Духа дали да го приема, или не. Аз трябва да го приема, без да ми каже Духът. Ако Духът ми пошепне да го приема, това вече не е естествено състояние. Щом чакам Духът да ми каже да го приема или не, значи Той го приема всъщност, а не аз. Аз трябва да го приема, а Духът да ми говори отвътре. Естествено е, когато Духът го приема чрез мене. Всички трябва да бъдем естествени, да оставим да се проявява това, което Бог е вложил в нас; да не бъдем нервни, бързи, но да бъдем внимателни. Аз например забелязвам: ако кажеш някому

нещо меко, полугласно, той казва: „Този говор не е естествен.“ Ако му кажа нещо натъртено, казва: „Много грубо е това.“

Сега малко ще се занимаем с математика. Да вземем: $5^n + 6^n = 11^n$. На колко се дели числото 5^n ? – На себе си. Числото 6^n се дели на 2, на 3 и на себе си. Числото 6^n е синът, а числото 5^n е майката. Питам: как може майката, която се дели сама на себе си, да роди син, който се дели на 2 и на 3? Как мислите, отде се родиха тия качества у сина? Значи шестидеветата, т.е. синът, в своята еволюция е роден от двама бащи. Това са философски въпроси. Практическият метод, който може да се приложи при числото 5^n , не може да се приложи към числото 6^n . Това са две разумни числа, затова всеки разумен човек изучава себе си, изучава и Природата.

Питам: коя е главната мисъл от лекцията? Аз искам от вас да остане в душата ви най-малкото красиво чувство, което сега имате. И тогава вие, големият човек, да бъдете доволен от това малко чувство. Като се върнете у дома си, потърсете в душата си едно малко чувство, което някога сте пренебрегнали, и го изнесете на трапезата си. Тази вечер, като се върнете у дома си, извадете това малко чувство, зарадвайте му се, дайте му едно угощение.

И тъй, тази вечер ви говорих за най-малкото чувство, на което вие не обръщате никакво внимание.

Изпейте упражненията: *Грее, грее, светлината; Вдъхновение и Вехади.*

Трябва вече да преминете към по-сложни упражнения с цели тонове. Защо? Защото ако музиката е изражение на човешката душа, тя не се дължи само на простите, но и на сложните тонове. В пеенето трябва да дадете ход на вашите чувства.

ЗЕМЯТА СЕ ВЪРТИ. СТРЕМЕЖ НА ДУШАТА

Тридесета лекция 1 юли 1925 г.

• *Доброта, Истина, красота – това е Любовта.*

Размишление

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Най-малката неznайна добродетел.*

Бе прочетено резюме от темата *Най-великата неznайна добродетел.*

За следния път ще напишете в поетическа форма нещо върху думите *Любов, светлина, живот и топлина за човешката душа*. От тези думи ще съставите едно стихотворение най-малко от един куплет, а най-много до дванадесет куплета.

Ще ви обърна внимание на следното нещо в живота: човек мисли едно, а разбира друго; проповядва едно, а живее друго. Това са несъобразности в живота. Говорим за Любовта, а употребяваме омразата; говорим за Истината, а употребяваме лъжата. При сегашните условия, в които се намираме, е така. Защо! Ние сме неискрени в отношенията си: едно мислим, друго казваме. Отидеш някъде, не си разположен, питат те: „Как си?“ – „Много добре съм.“ Не е вярно, ти не си разположен. Студено ти е, викат те край огъня, но ти казваш: „Няма защо да дохождам около огъня, топло ми е.“ Или обратно: топло ти е. Казват ти: „Свали си дрехата!“ – „Няма защо, добре ми е.“ – Не, като ти е топло, свали си дрехата, нищо повече! Ние не сме искрени в отношенията си, не знаем какво нещо е естествен живот. Някои хора пък отиват в друга крайност – нарочно правят това, което е неприятно на другите. Тези техни постъпки отиват до нахалство. Това е неестествено. Ние говорим за светлината,

а обичаме мрака. Всеки от вас, като се облича, влиза в стаята си, затваря се вътре, спуща пердетата на прозорците и така се облича и съблича. Щом искате да се обличате на тъмно и никой да не ви вижда, идете в някоя борова гора в Родопите, влезте 10-15 километра навътре, за да избегнете всички погледи. Иначе в града всеки ще ви види. Тук има ясновидци. Или можете да влезете в някое дълбоко подземие, отникъде да не прониква топлина. Обстановката във вашата стая не е удобна, навсякъде прониква светлина. Как ще примирите тия противоречия във вашия живот? Обичате светлината, а търсите тъмнината. Това показва, че човекът не обича още светлината. В него има един орган на скритост, вложен в неговите творчески способности. Човекът не обича да казва туй, което мисли. Той има право. Хората не трябва да знаят какво си мисли той. Някои питат: „Ти какво мислиш?“ – То е моя работа. Когато моята мисъл роди плодове, аз ще ги изкарам на пазар и вие ще видите какво мисля. Значи скритостта на човека е необходима дотогава, докато неговите плодове узреят.

Нашите мисли трябва да бъдат прави, за което иде на помощ чувството съвест. Чрез него познаваме дали мисълта ни е права, или не. При това мисълта ни трябва да бъде не само права, но и разумна. Отпред на челото се намира центърът на разумността, или на причинността, чрез който познаваме коя мисъл е разумна и коя не е. Мисълта трябва да съдържа в себе си и морална мекота, т.е. човек трябва да бъде милосърден. Горе на главата се намира центърът на милосърдието. И най-после, всяка мисъл трябва да съдържа аромата на Любовта, затова трябва да имаме и Любов към Бога. Оттук виждаме, че всяка мисъл трябва да съдържа в себе си ред качества, за да може да устои на всички препятствия и да се реализира.

Някои от съвременните психолози лесно разрешават тия въпроси, като казват: „Това е чувство, това е мисъл, това е воля.“ И с

това свършват всичко. Попитайте някой психолог де седи волята, ще ви каже, че волята се намира в главата. – „На кое място в главата?“ – „В душата на човека.“ – Де е неговата душа? Ако волята би била в душата на човека, тя все трябва да има едно определено място, все трябва да има някаква проява. Ако човек е разумен, де се намира неговата разумност? Ако е чувствителен, де се намира неговата чувствителност? От това, че у някои хора тия центрове са по-силно развити, а у други – по-слабо развити, това показва, че всички хора не са еднакво чувствителни, всички хора не са еднакво разумни, всички хора не са еднакво съвестни, и т.н. Хората се различават много един от друг. Но благодарение на това, че вие още не познавате физиогномията, хиромантията и ред други науки, та можете донякъде да се търпите. Един ден, когато човешката душа добие своята красива форма, когато всички сили и способности у вас се развият, вие ще разбирате Истината.

Понякога у човека се заражда желание да говори. У хората има едно естествено, разумно говорене, но понякога центърът на речта се възбужда толкова силно, че у тия хора се явява желание за чрезмерно говорене. Такива хора и като спят, говорят. Не, ти ще спиш и ще мълчиш! Воденицата не трябва да говори по всяко време. Тя ще мели брашно само тогава, когато има жито. Иначе говорът е опасен. Ще мълчиш, докато житото дойде. Ако камъните се въртят напразно, те ще се изтрият. После, човек трябва да мисли, когато е време за мислене. Дойдат ли благородни мисли в ума ти, мисли. Дошла омразата – някои хора се разправят помежду си. Ти не напрягай ума си, не го хаби, за да примиряваш два дявола. Два дявола не могат да седят на едно място. Човешкият ум не е създаден за тази работа.

И тъй, в живота има ред несъобразности, които ученикът, който е тръгнал в пътя на Истината, трябва да ги вземе в съображение и да се справи с тях. Всеки от вас има следната опитност: щом кажете

нещо, което не е съобразно с великия Божий закон, изпитвате скръб, като че сте изгубили нещо. Хората ви казват: „Ти не си постъпил разумно, не си помислил разумно, не си говорил разумно.“ – , Ами истината говорих.“ – Не, ти не си говорил истината, както трябва. Ти си говорил по човешки, а не по Божествено. Някой ти казва: „Братко, ти онзи ден излъга бакалина.“ – „Ти пък излъга онзи басмаджия.“ И двамата са говорили, но това не е говорене на Истината. Ти, който си излъгал един бакалин, като не си му доплатил 10-15 лева, не можеш да говориш Истината. Но и другият брат не трябва да го избличава, но трябва да отиде при бакалина и да му каже: „Онзи мой брат нямаше достатъчно пари и затова остана да ти доплаща 15 лева. Вземи тия пари и ме извини, че закъснях малко. Ние сме съдружници с моя брат.“ Това значи да говориш Истината.

Ако вие мислите, че можете да влезете в Царството Божие с този морал, който имате днес, се лъжете. С този морал ще ви спрат още на първата врата. Досега хората са живели така, но отсега нататък не може да се живее по същия начин. От вас се изисква едно вътрешно подбуждение към великата Божия Любов, за да започнете работа над себе си. Това е един от най-малките подвизи, но същевременно и от най-великите. Най-красивото нещо е човек да работи над себе си. Запитвали ли сте се откак сте се родили и досега, постъпвали ли сте тъй, както Бог изисква! Давали ли сте си отчет за това? Доволен ли е Бог от вас? Ще кажете: „От пет години вече ние сме в Школата, работим съзнателно върху себе си.“ Оставете този въпрос, но питам ви: откак сте се родили, изпълнили ли сте една стотна от задълженията си, както трябва? Всеки ден от единия край на света до другия се чуват само роптания и роптания. Ако по-висшите, по-напредналите Същества не поддържаха хората, те биха отишли като коня в реката. Знаете ли за коня в реката? Конете имат голям страх от буря. И като излезе някоя голяма буря, те вървят назад. Ако се случи

зад тях голяма река, те влизат в нея и така се издавят. В голяма буря всички коне нагазват във водата, не могат да издържат бурята. Затова е останала в обикновения живот поговорката: „Отиде конят в реката.“ Така вървят хората – като конете. Не вървят с главата напред, но вървят с гърба напред и пропадат. Не, влезе ли човек в някое сражение, т.е. дойдат ли страданията, той трябва по най-правилен начин да постъпва или да отстъпва, според случая, от позиция на позиция, без да го види неприятелят.

Та сега всеки от вас трябва да си зададе въпроса: „Аз изпълних ли Волята Божия тъй, както е било угодно на Бога?“ Бог е най-разумното Същество в света, но въпреки това Той не ни е осъдил нито чрез Истината, нито чрез Своя ум и Своего сърце. Бог знае, че животът на хората не е поставен правилно. Той вижда всичко това, но понеже е благ, никога не нарушава Своего равновесие. Вие казвате: „Нали Бог знае всичко, защо не предотврати някои неща?“ – Той оставя хората свободно да изпитат и радостта, и скръбта в живота. Бог гледа еднакво и когато се радваме, и когато страдаме. Той гледа на всичко тихо и спокойно, от нищо не се възмущава. Това, че си спечелил 100 000 лева или пък че си изгубил 100 000 лева, Бог гледа спокойно и еднакво. Че си съградил къща или пък че къщата ти изгоряла, и на това Бог гледа спокойно. Че ти се е родило хубаво дете или че детето ти е умряло, за Бога е все едно. Господ всичко знае, всичко вижда – велик е Той. В това отношение ние трябва да се стремим да имаме онова велико разположение на духа, да понасяме всичко с търпение. Само по този начин у нас ще се образува онази вътрешна връзка с Бога, с която животът ни на Земята ще стане сносен и приятен. Животът на Небето е приятен, но важно е за нас животът на Земята да стане сносен.

Тази вечер ще ви задам следния въпрос: може ли майката да стане учителка на дъщеря си? Може ли бащата да стане учител на

сина си? – Не може. Може ли братът да стане учител на сестра си? Може ли сестрата да стане учителка на брат си? – Не може. Това не е в реда на нещата. Учителят всякога трябва да бъде чужд човек. Може ли някой между вас да ви стане учител? – Не може. Учителят трябва да дойде отдалече някъде. Той не трябва да бъде подобен на вас. Това е законът. Може ли някой от вас да ви стане свещ? – Не може. Но един ангел може да ви стане свещ, с която да си светите. Ангелът може да бъде за вас и светлина, и топлина, но вие не можете да станете светлина и топлина едни на други. Тия разсъждения внасят във вас ред мисли, вие си казвате: „Колко прости хора сме били!“ Не е въпросът за вашата простотия, въпросът е за неразбирането на нещата. Вие не сте прости, но не разбирате нещата правилно. Понеже имате стар навик на разбиране – разбирате по своему. Например вие искате, като влезете в едно общество, да ви уважават всички, да бъдете като представител на това общество. Това е право чувство, но де трябва да ви уважават? Всеки ученик, като излезе на дъската пред своя учител, нали иска да каже нещо разумно, да задоволи учителя си? Ако той излиза всеки ден на дъската и не знае нищо, какъв смисъл има неговото учение? Той иска, като излезе на дъската, да решава задачите си, а учителят да му каже: „Много добре!“ Да искаш да задоволиш хората, това е естествено чувство у човека, но на първо място трябва да задоволиш Бога.

Питам ви: отде произтичат заблужденията у вас? Най-близкото заблуждение, което се явява у вас, се дължи на обстоятелство, че човек не е доволен от мястото, което заема в света. Ще ви приведа един пример, за да изясня идеята си. Някой си прост актьор влязъл в една трупа и в скоро време се повдигнал. Там играл роля на цар. До това време той бил скромен и добър, но откак играл тази роля, забравил своето предишно положение извън сцената и като се връщал у дома си, отнасял се с жена си заповеднически, властно. Казвал А: „Знаеш

ли кой съм аз? Не виждаш ли, че съм цар?“ Ходи из къщи, заповядва, сърди се, че не го слушат. Жена му го гледа, чуди се какво иска, смята го за луд. Докато играе на сцената, всички му ръкопляскат, възхищават се от него, но щом слезе от сцената, никой не го признава за цар. И вие се намирате в същото положение. Някога в живота си сте играли роля на цар. Тогава сте имали много почести, слава, умни сте били, всички са признавали вашето царско достойнство. Днес обаче не сте царе, но вие имате за себе си високо мнение. Вие мълчите, не се издавате, минавате за скромни, но всеки мисли, че няма друг като него. Всеки казва за себе си: „Вие не ме гледайте, че съм толкова прост външно. Това само тъй изглежда. В мене има скрито нещо царско, което вие не виждате.“ Наистина се крие нещо царско в тебе – скоро си играл царска роля на сцената. Аз зная това, но питам: какво царско има скрито в твоята душа? Това е важният въпрос. Ако в душата ти има скрито нещо хубаво, благородно – изнеси го за себе си, за своите ближни, за Бога, колкото малко и да е то. Може да е малко като кокиче – изнеси го. Като ученици вие трябва да изнесете и най-малкото добро качество, което имате скрито в душата си, и да го разработите.

Всички вие сега минавате през две състояния: едното е на обезсърчаване, а другото – на насърчаване. Дойде някой при мене, оплаква ми се и казва: „От мен човек няма да стане.“ Действително, така е. Това е една фаза. Господ ви е турил в някоя реторта, нов човек кове от вас. Като излезете от ретортата, казвате: „От мене човек ще стане.“ И това е вярно. Какво значи това: от мен човек няма да стане? То значи: такъв, какъвто си днес, наистина от теб човек не може да стане, но след тази реторта от теб човек ще стане. Какво представлява ретортата? – Страданията. Като пострадаш, ще придобиеш по-голяма опитност и от теб човек ще стане. В първо време ще настане помрачение, недоволство, бушуване, ще изпъкнат в ума ти този-онзи

от твои минали съществувания, този-онзи от сегашното ти съществуване, ще изскочат насреща ти неуредени сметки и т.н. Ти седиш в това положение ден, два, три като халосан и току изведнъж съзнанието ти се прояснява и ти се повдигнеш малко. Как ще си обясните това състояние? Това е много естествено състояние. Пари нямаш – това е естествено състояние. Имаш пари – това е естествено състояние. И с пари, и без пари – това са естествени състояния за живота. Гладен си – това е естествено състояние; сит си – това е естествено състояние. Умен си – това е естествено състояние; глупав си – това е естествено състояние. Гневен си – това е естествено състояние; миролюбив си – това е естествено състояние. Какво лошо има във всичко това? Защо си гневен? – Защото не си мирен. Защо си мирен? – Защото не си гладен. Защо си гладен? – Защото не си сит. Защо си глупав? – Защото не си умен. Защо си умен? – Защото не си глупав. Вие ще кажете: „Така не се разсъждава.“ Как се разсъждава?

Казвате: $2 \times 2 = 4$. Числата 2 и 2 са равни величини. Но представете си, че имаме по две кокошки, от които моите снасят по 160 яйца през годината, а твоите снасят само по 10. Питам: можеш ли да събереш тия кокошки? Ако вие вземете двете ваши кокошки, а аз взема моите две, резултатът ще бъде ли равен? – Не. Та като казваме „две по две“, подразбираме, че само две разумни същества могат да се съберат на едно място. Един разумен човек и един глупав човек никога не могат да се съберат на едно място. Двама глупави хора пак не могат да се съберат. Те не могат и да се изваждат. Глупавите хора нито се събират, нито се изваждат, нито се умножават, нито се делят. Лошите хора по същия закон нито се събират, нито се изваждат, нито се умножават, нито се делят. Обаче лошите хора и събират, и изваждат, и умножават, и делят. Добрият човек се отличава по това, че той не умножава, а се умножава. Лошият човек пък умножава отвън, но не се умножава. Добрият човек умножава отвътре. Това е

изяснението на събирането. Някои казват: „Ние се събираме.“ Как? Както лошите или както добрите хора? Други казват: „Ние можем да изваждаме.“ Как? Както глупавите или както умните хора? Както любещият или както човекът, който мрази? Това са дълбоки разсъждения. Трябва да разсъждавате, за да разберете всички положения в живота.

Казвам: Земята се върти. Какво отношение има Земята спрямо нашия живот? Значи Земята по отношение на нас представлява колело, което се върти. Когато колелата на каруцата се въртят, това показва, че ние вървим към дадена цел, а когато не се въртят, това показва, че животът е престанал. Следователно движението на Земята около Слънцето и движението на Земята около себе си показва, че в Земята има два разнородни живота. Когато Земята се движи около себе си, това показва, че тя живее за себе си. Когато се движи около Слънцето – това показва, че тя живее за Слънцето. Първото движение става за нея, но едновременно тя живее и за нас, понеже животът, който тя възприема, минава по нейната повърхнина, а ние, като живеем в нейната кожа, този живот засяга и нас, и нашия организъм. Следователно ние участваме в живота на Земята. Земята, като се върти около Слънцето, приема живот и от него. По този начин ние участваме и в този живот. Ако Земята престане да се върти около себе си и около Слънцето, всичко ще се свърши, т.е. всяко движение ще спре. Щом Земята се върти, по същия закон и ние се въртим около себе си и около Слънцето, т.е. около Бога. С други думи, ние се стремим към себе си, стремим се и към Бога. Това е един философски извод. Щом прекараме движението във втора степен, тогава при въртенето на Земята около себе си се образува стремеж към себе си, а при въртенето А около Слънцето се образува стремеж към Бога. Следователно, щом кажем, че Земята се върти около себе си и около

Слънцето, веднага в нас трябва да изникне истинската идея – да се стремим към себе си и към Бога.

Понеже Земята се върти, неизбежно е това въртене и за нас. Такъв е законът на движението. Ако ти престанеш да се въртиш, т.е. да се стремиш към себе си и към Бога, ти ще спреш, но това не може да бъде, понеже Земята се върти. Несъзнателно ти ще се стремиш към себе си и към Бога, защото Земята се върти. Щом ние се стремим към себе си, от нашия живот ще започнат да се хранят нашите мисли, нашите желания, нашите действия. Те ще възрастват тъй, както всичко на Земята расте и възраства. Закон е: като се движи Земята около себе си и около Слънцето, всички растения и животни се развиват върху нейната повърхност. Същото се отнася и до нас: като се стремим към себе си и към Бога, по същия начин всичко в нас ще расте и ще се развива. Вие казвате: „Моята работа се свърши.“ Как се свърши? Каква е тази ваша философия? Казвате: „От мене човек няма да стане.“ Казвам: Земята престана ли да се върти около себе си и около Слънцето? – „Не.“ Ти живееш ли на Земята? – „Да.“ Ти стремиш ли се към себе си? – „Да.“ Ти стремиш ли се към Бога? – „Да.“ Тогава няма никакво изключение и за теб. Сто ангели ще те вземат на ръце и при Бога ще отидеш по всичките правила. Те ще ти кажат: „Говори!“ И ти ще говориш.

Някои говорят, че в обществената безопасност имало един камшик, който казвал: „Аз зная всичко, аз мога всичко.“ Вие се плашите от камшика на обществената безопасност, а не се плашите от въртенето на Земята. Този камшик на Земята, който се върти около своята ос и около Слънцето, е милиони пъти по-опасен, отколкото кой да е камшик на обществената безопасност. Той е законът на Природата. Вие трябва да казвате: „Земята се върти около оста си. Следователно аз трябва да имам стабилност. Земята се върти около

Слънцето. Моята вяра трябва да се засили.“ Кажете ли така, веднага всички духове наоколо ви ще се разпръснат като прах, вие ще видите, че Слънцето грее, и ще тръгнете към Бога. Казвате: „Де е Господ?“ Всички ще Го видите. Така трябва да е поставен великият закон в душите ви. Такъв трябва да бъде окултният ученик. Ако ви попитат защо Земята се върти около себе си, ще кажете: „Така е наредил Господ.“ Защо Земята се върти около Слънцето? – „Така е направил Господ.“ Казвате: „Ние знаем много неща.“ Какво знаете? – Че бобът се увива около пръчките. Велика философия било това, да знаете, че бобът се увива около пръчките. Защо бобът се увива около пръчките? Защото е боб. „И ние знаем още, че черешите зреят през месец май.“ Защо не зреят през септември или през ноември? Казвате: „Така е наредила Живата Природа.“ – Не, други причини има за това.

Вие мислите, че Природата нарежда своите работи, тъй както една трупа може да нареди дадено представление например в сряда вечер или в друга някоя вечер. Писано е: в сряда вечер ще се даде „Хамлет“ от Шекспир и един знаменит актьор ще играе най-важната роля. Хамлет държи мъртвата глава и разговаря с нея. Аз говоря за живи глави, а вие говорите за мъртва глава. Разправяш някому, че си изгубил парите си. Значи ти говориш за мъртва глава. Обидили са те – говориш за мъртва глава. Лежиш болен – говориш за мъртва глава. Питам: защо ви е тази мъртва глава? Ще кажете: „Господ е наредил така – хората да умират.“ – Не, Господ не е наредил да умират хората. Когато на някоя пчела вземат меда и я изпъдят от кошера А, Господ ли е наредил така, или хората са наредили? Хората са наредили, разбира се. Господ е наредил пчелите да събират мед и да си го ядат. Хората са наредили пчелите да събират мед, а те да им го ядат. Знаете ли кой човек е направен по образ и подобие Божие? Вие казвате: „Зная, че съвременният човек е направен по образ и подобие Божие.“

Значи според вас човекът, който събира меда на пчелите да го яде, или човекът, който коли воловете да прави пастърма от тях, или човекът, който коли кокошките, за да ги яде, е този, който е създаден по образ и подобие Божие? Това ли е човекът? – Не, това са случайности, които се срещат в сегашния живот на човечеството. Тия случайности са ни отклонили от правия път, както и Земята се е отклонила малко от своя път. Такива случаи се срещат понякога в Природата – някои планети се отдалечават от своя център. Това, че и ние се спираме по пътя си, е случайност, която трябва да поправим. Грехът, който съществува в света, е случайност, която отдалечава човека от неговия стремеж към Бога. Вие трябва да се освободите от всички тия заблуждения и може да се освободите.

Сега у вас се заражда мисълта: „Колко лоши хора сме били!“ Не е там въпросът. Важно за вас е да се стремите към себе си и към Бога, както Земята се върти около себе си и около Слънцето. Както всички точки на нейната повърхност се осветляват еднакво от Слънцето, така и всяка човешка мисъл, всяко човешко желание, всяко човешко действие трябва да се озарява, да се осветява от Божествения Дух. Всичко това трябва да възраства във вас. Туй трябва да вземете не само като аналогия, но като една необходимост, която същевременно внася силен подтик в душите ви. Само това ще ви отличи от другите хора. Такива трябва да бъдат вашите разбирания. Това е правата философия на живота. Някой казва: „Такива са условията, такива са обстоятелствата на живота.“ – Това е за негово оправдание. Какви са условията? – „Студено е сега на Земята.“ Кой ви каза, че е студено? Има ли студ в света? – Няма студ. Съвременните учени хора казват, че при 270° под нулата не съществува никакъв живот. Обаче аз зная, че и при 500° под нулата има живот. Учените казват: „Ако допуснем, че температурата спадне под 270°, цялата Вселена ще се разруши.“ Тъй турците казват: „Възможно е.“ Това са твърдения, които нито

един учен не е доказал. Това е една хипотеза: колкото и вярна да е, толкова е и лъжлива. Когато имаме такива твърдения, именно ние се спираме в живота си. Вие казвате: „Има фазы в живота на човека, при които той се спира в живота си и не може да отиде при Бога.“ Това може да стане само при следния случай: когато човек не се е родил. Родил ли се е човек веднъж, той непременно ще се върти и около себе си, и около Бога. Понеже ние се стремим и към себе си, и към Бога, това трябва да става съзнателно, за да се ползваме от великите блага на Живота.

Сега тия мои твърдения могат да произведат у някои от вас обратен ефект. Вие дохождате до едно противоречие и казвате: „Ако е така, какво да правим със сегашните си вярвания и разбирания?“ Какво ще правите? Какви вярвания имате? Колко тежат вашите вярвания? Колко грама тежат пет милиона вярвания? Каква е тежестта на пет милиона скърби? Казвате: „Сломиха ме страданията!“ Колко тежат вашите страдания? Чудни сте вие! Не могат да ви сломят скърбите и страданията. Страданията във вашия живот са нещо като вметнатите изречения в граматиката. Например често между изреченията се вмъкват следните изрази: „бяга като стрела“, „лети като светкавица, като светлина“. Може ли човек да върви като светкавица? – Не може. Така и вие казвате: „Сломиха ме страданията, разнебитен съм.“ Питам: „Братко, сломен ли си?“ – „Да.“ Но като дам на този твой брат една хубава баница да се нахрани, виждам, че не е сломен. Този човек яде отлично. Сломяването се дължи на друга причина, а именно на противодействието, което нашата мисъл оказва на Божията. Ние усещаме сломяване именно в това отношение. Човек се сблъсква с великата Божия мисъл. Някои учени казват, че Земята не се върти нито около себе си, нито около Слънцето. Земята седи неподвижна, а всички тела се въртят около нея. Ако това е така, питам: тогава всички хора въртят ли се около един човек? – Не се

въртят. Ако е вярно, че Земята седи на едно място, а всички други тела се въртят около нея, тогава на Земята трябва да има поне един такъв пример. Понеже такива примери няма, оттук следва, че Земята се върти около себе си и ние се стремим към себе си. Земята се върти около Слънцето и ние се стремим към Бога. Този закон съществува в света, за да не би някое същество да измени реда на човешкия живот или развитието на кое да е друго същество. В туй отношение всички същества са осигурени, за да бъдат свободни. Никой не може да те спъне в твоя път. Ако ти сам си внушиш нещо, твоите мисли могат да ти се противопоставят и тогава ще опиташ резултатите от нарушението на този закон. Само при такива случаи могат да станат малки катаклизми в живота ти.

Главната мисъл, която искам да остане от тази лекция у вас, е следната: Земята се върти около себе си – и вие се стремите към себе си, за да станете благородни. Земята се върти около Слънцето – и вие се стремите към Бога. Следователно вие ще любите, ще обичате. Питам ви: при това положение ще имате ли голяма скръб? Единствената скръб за разумния човек се предизвиква от това, когато той разбере, че е нарушил една от малките добродетели. Той скърби, тъжи, че е нарушил ония блага, които Господ му е дал. След като съзнае това, той се стреми вече да поправи своите грешки. По същия начин вие трябва да се стремите постоянно да изправяте живота си. Сегашните астрономи казват, че един ден Земята щяла да остарее. Не, Земята един ден ще се подмлади. И планетите се подмладяват. Когато Земята се подмлади, всички хора ще се подмладят. Вие трябва да имате разумен стремеж към себе си и към Бога. Не мислете, че не е от значение да се стремите към себе си и към Бога. Това са две необходими положения при сегашното ви развитие. Тия два стремежа са необходими за вас. Всички трябва да имате постоянен стремеж към Бога.

Питам: когато Земята се върти около оста си, става ли търкане между нея и другите небесни тела? – Не става. Ами когато Земята обикаля около Слънцето, става ли някакво стълкновение между нея и другите небесни тела? – Не става. Когато вие се стремите към Бога, започвате да разисквате кой как вярва. Това не е истински стремеж към Бога. Да се стремиш към Бога, значи да бъдеш свободен. Значи ще се стремиш към себе си и към Бога свободно, без да имаш стълкновения с когото и да е. Щом имаш стълкновение с някого, ти не се стремиш към себе си. Щом си в стълкновение със своето верую, ти не се стремиш правилно и към Бога. Забележиш ли това, ще се коригираш. Каквото прави Земята, това ще правим и ние. Една похвална черта има Земята: тя се стреми към себе си и гледа работата си; после се стреми към Слънцето и продължава да гледа своята работа.

Като дойдете следния път в клас, трябва да бъдете готови върху тази лекция – ще има такива разисквания, каквито не сте слушали друг път. На всеки едного – и на млади, и на стари, ще задавам въпроси, а те ще отговарят. Ще си приказваме по окултен начин. Вие трябва да забравите, че сте големи – ще се чувствате като деца. Така ни учи и Господ. Колко пъти Господ ни кара да умираме, за да престанем да мислим, че сме стари. Дойдете до известна възраст и започвате да мислите, че сте стари. Не е така. И старият, и младият човек трябва да бъдат бодри и свежи.

И тъй, Земята се върти около своята ос и около Слънцето. Учените хора казват, че Земята щяла да спре движението си като Месечината. Месечината не е в абсолютен покой. Тя не се върти около своята ос, но се върти около Земята и около Слънцето, тъй щото двете А страни едновременно се огряват от Слънцето. Само че Месечината крие едната си страна. Има предание, че сегашните хора някога са живели на Месечината и когато я напуснали, за да дойдат да живеят

на Земята, тя се разгневилa, че дошли на Земята без нейно позволение. Оттогава тя крие лицето си. По-рано тя е била майка на хората, а сега това, което се вижда от нея, е бащата. Той казва: “Какво правят децата?” Майка им не иска да ги види. Тя казва: „Аз не искам да видя тия деца, които заминават без мое позволение?“ Вярно ли е туй предание? Сега трябва да обясним защо Месечината се движи около Земята.

Изпейте упражнението *Вехади!*

Сега ще направим едно упражнение – движение с двете ръце във вид на трептения.

Аз трябва да ви обясня това упражнение, защото невежеството е майка на много злини. Двете ръце представляват два проводника на енергия, които се развиват в човешкото тяло. Значи в тялото на човека има едно общо течение, което се образува от съединението на отрицателното течение в дясната половина на тялото и положителното течение в лявата половина на тялото. Понякога хората събират двете си ръце, за да стане обмяна между тях и енергиите, които идват от Слънцето и от Земята. Често с тия движения, с тия трептения на ръцете ние уравновесяваме тия две течения. Както и да поставяте ръцете си, всякога става изтичане, но като ги съедините, енергиите на Природата се използват по-разумно. Ако човек държи дълго време ръцете си затворени, в него става подпушване. Най-добре е да става допиране на ръцете само с върховете на пръстите. Когато човек заключва, т.е. затваря ръцете си, това показва, че той е подпушен, има някакво смущение в душата си. Когато двама души се хващат на кръст с двете си ръце, образуват се един вид кръстосани течения, с които нищо не се разрешава. Това е губене на време. Някои хора пък хващат с дясната си ръка лявата на някого или обратно. Не, най-естествено ръкуване е лекото допиране на дясна ръка с дясна. Тогава теченията стават правилно. Когато човек спи, той знае де да

тури ръцете си. Тия части от организма, в които теченията не са правилни, заболяват. Всички болести в известни удове се дължат на това, че в тях няма достатъчно жизнена енергия. Хората турят ръката си върху болния орган, за да се обнови. Той може да се обнови не само с ръката, но и чрез мисълта, която минава през нервите на този орган. Мисълта е енергия, която се изпраща до него. Човек трябва да разбира тия неща разумно, за да се ползва от тях.

Някои казват: „Аз няма да правя такива движения.“ Природата заставя всеки човек да се движи. Всеки ден човек трябва да направи известно число движения. Ако не ги направи доброволно, той може да се подпуши. Ако не ги направи доброволно, ще дойде някоя болест. Като дойде болестта, той ще направи толкова движения, колкото са били необходими: ще рита, ще ляга, ще става, ще се върти на гръб, на корем, ще се навежда и т.н. Ще извърши толкова движения, колкото Природата е определила. Природата не обича движенията изобщо, но само разумните движения. Тя не търпи излишни движения. В нея умора няма и пресилване няма. Всяко движение е на място. То се явява като преходен пункт на тия енергии, които идат от Слънцето. Ако вие разбирате тия движения, щяхте да знаете да движите главата, ръцете, краката и цялото си тяло хармонично. Движенията трябва да бъдат ритмични, защото са свързани с нашата мисъл и с нашите чувства. Когато правите тия движения, трябва да имате разположението на детето, при това трябва да знаете защо ги правите.

Сега вие знаете вече първия урок – защо се движи Земята. Има учени хора, които не знаят това. Има обяснения и за движението на Слънцето около своя център. С Космоса се обяснява смисълът на вътрешния живот у човека.

Изпейте упражненията *В начало бе Словото* и *Вдъхновение*.

Доброта, Истина, красота – това е Любавта.

Двадесет и девета лекция 24 юни 1925 г.

ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Съставяне на поезия от думите „Любов, светлина и топлина за човешката душа“*.

Ще ви запитам: защо хората влизат в стълкновение един с друг? Когато две тела се движат с една и съща бързина и в една и съща посока, могат ли да влязат в стълкновение? – Не могат. Обаче ако две тела се движат в една и съща посока, но с различни бързини, те ще влязат в стълкновение.

Ще ви задам друг въпрос: по какво се отличава разумният живот? Човек сам за себе си не може да познае дали е разумен, или не. Когато има две лица, само тогава можем да говорим за разумност. Когато казваме, че Бог е всемъдър, то е, защото Неговата Мъдрост се изявява спрямо нас и ние я съзнаваме. Следователно контрастите в света са необходими. Ето защо, когато имаме двама души – единият разумен, а другият нера разумен, ние можем да говорим вече за разумност. Разумните хора вървят в успоредни линии. Какво ни показва пресичането на две линии? – Че единият от двамата е нера разумен. Теоретически всички знаете, че хората не трябва да идват в стълкновение един с друг. Кога не се стълкновяват? – Когато любят. Значи всеки човек трябва да люби! В Любовта няма никакъв аристократизъм; тя не прави никаква разлика между висшия и нисшия живот. Туй трябва да държите в ума си. Ние обаче правим разлика между човешкото и животинското съзнание. Например едно млекопитаещо не може да бъде в хармония с човека, защото нисшето не може да разбере висшето. Един вол или един кон не може да влезе

в положението на човека, докато човекът влиза в положението им и щом се разболеят, той може да им помогне. По същия начин и ние като животните не можем да влезем в положението на ангелите, но те обхващат нашето съзнание, разбират ни и ни помагат.

Сега, забележете, често вашите чувства и мисли се менят. Някой говори за любов, но не се минава много време, той изгубва тази любов. Той изменя чувствата си. Изкуство е, като страдаш, да отделиш своите чувства и мисли от страданието. Някои казват: „Както човек мисли, такъв е“; или: „Както човек чувства, такъв е.“ Вярно е това, но мислите и чувствата не са самият човек. Когато ние казваме, че както човек мисли и чувства, такъв е, то е по нямане на подходящи думи в езика ни. Затова често ние си служим с едни и същи думи, за да изразим различни състояния. Под думите *чувствен свят* изразяваме цял свят, без да го разбираме какъв е. В никой език няма съответни думи, с които да се изразят тънкостите, които съществуват в чувствата, затова туряме всичко в една и съща категория. Ние казваме например: „Чувствам болка.“ Де е тази болка, в сърцето ли? – Не, тя може да бъде или в крака, или в мозъка, или в сърцето, и т.н. И след това казваме, че Бог е създал човека, за да страда. Питам: вие ходили ли сте при Господа да се разговаряте по въпроса защо Той е създал човека? Казал ли ви е Господ, че действително е създал човека, за да страда или да боледува? – Не, Бог не е създал човека нито да страда, нито да се радва. Създаването подразбира един механичен процес, който постоянно става в Природата. Когато Бог създава света, ние изпитваме радост. Радостта показва, че ние сме в съгласие с Божиите закони, но когато страдаме, ние сме в разногласие с Бога. Обаче има нещо по-хубаво и от радостта. Ако радостта беше краят на нещата, защо я губим толкова скоро? Човешката радост прилича на сапунен мехур, който трае само няколко секунди и след това се пука. Питам: каква издръжливост ще

има тази радост, която трае колкото сапунения мехур? Да допуснем, че получавате голямо наследство и се зарадвате. Какво ще направите с това наследство? Едва сте се зарадвали – и на другия ден вземат наследството ви. Какво става с вас? – Започвате да скърбите. Отново ви дават наследството – пак иде радостта. Като ви дават и вземат наследството, у вас настават правилни промени в състоянията. Но наследството нищо не донася на човека.

Следователно вие трябва да схванете коя е главната мисъл, която искам да изтъкна в примера с наследството. Истинското наследство е това, което не се губи и не се създава отново. Кое е това богатство у човека? – Това са неговият ум и неговото сърце, които Бог му е дал. Те са богатството, капиталът, който не се губи. Те са хиляди пъти по-голямо богатство от това, което дядо ви и баба ви могат да ви дадат. Те не са материални богатства. Сърцето, което Бог ти е дал, струва повече, отколкото всяко видно положение, което заемаш в обществото. Човек се оценява по ума и по сърцето си. Ако имаш прекрасен ум, хората ще те ценят. Ако имаш прекрасно сърце, хората ще те ценят. Нямах ли този ум, нямах ли това сърце, твоята цена ще се намали.

Някой казва: „Мене никой не ме обича.“ – Не, няма закон в света, който да ни показва, че всички хора мразят някой човек. Ако сто или хиляда души те мразят, това не е признак, че всички хора те мразят. Целият свят не се състои само от толкова души. В света има хора повече от един милиард и половина. В другия свят пък има повече от 60 милиарда живи, разумни същества, с които човек се намира в известни връзки, в известни съотношения. Питам: възможно ли е тогава всички тия същества – тук, на Земята, и горе, на Небето, да те мразят? Добрият, разумният човек има съотношение и с ангелите. Щом е така, защо не схващате живота реално? Под думите *реален свят* вие подразбирате само материалния свят, т.е. външния свят,

външните отношения на хората. Онези от вас, които искат да прогресират, трябва да мислят правилно.

Вие сте дошли до една точка, която наричам неутрална зона. Сега трябва да направите едно малко усилие, за да преминете тази неутрална зона. Като дойдат хората при тази зона, те започват да критикуват всичко, от нищо не са доволни. Влязат в някое религиозно общество, поседят малко там и после казват: „Тия хора не са истински християни.“ – Добре, те не са истински християни, но ти такъв ли си? По какво можеш да определиш твоята стойност? Често вие казвате за някой свят човек: „Този човек минава за светец пред хората, но не живее, както трябва. Ние сме виждали такива прехвалени светци.“ Казвам: имате право да критикувате, но всеки, който иска критиката му да бъде вярна, нека се постави на изпит заедно с този светец и да провери не само на теория нещата, но и на практика, в проявите на живота. Нека сравни своята чистота, готовността на жертви, своята любов, мъдрост и знание с тази на този свят човек и после да критикува. Има ред опити, които могат да се направят. Когато говориш за някого, когато го критикуваш, трябва да бъдеш готов да покажеш на опит, че седиш по-високо от този, когото критикуваш – не само на един градус, но най-малко на десет градуса. Когато критикуваш някого в музиката, ти сам трябва да разбираш от музика. Казваш: „Този човек не свири хубаво.“ – Добре, ти покажи как трябва да се свири. Повикат го да свири и той започва. Какво излиза? – Онзи, когото той критикува, свири по-добре. Критикът свири „Цвете мило, цвете красно“. Питам: кой цигулар не може да свири това? – Всеки може да го свири, но в това не седи изкуството на цигуларя. Музиката, пеенето са сила сами по себе си. Тъй както днес се употребяват, те са вече средства за прехрана, но не и изкуства. Щом те се употребяват като средства за препитание, те са един вид търговия,

а всички неща, които се употребяват като търговия, те изгубват своята цена.

Често ви слушам, като пеете, и си казвам: тия хора пеят без душа. Някой казва: „Аз вече съм израснал, не трябва да пея. Аз мога само да говоря, но не и да пея.“ – Музиката, пеенето седят десет градуса по-горе от говоренето. Ти научи ли закона на говоренето, за да прекараш тия десет градуса в музиката? Ти още не си усвоил говоренето, а се отказваш от музиката. Всеки човек, в когото музикалното чувство е слабо развито, има дрезгав глас. Речта на човека е музикална, ако той има силно развито музикално чувство. Затова именно животните нямат глас. Те не могат да говорят. Кучето се опитва да говори, но лае. Волът се опитва да говори, но мучи. Материята, от която животните са създадени, им пречи да говорят. В това отношение птиците са достигнали до една по-висока степен от животните. Папагалът например се мъчи да запомни някои думи и да ги възпроизведе.

Сега мнозина от вас казват: „Работата е много лесна, всичко ще дойде изведнъж, по вдъхновение.“ Вдъхновението представлява един велик закон. Вие знаете ли какво нещо е вдъхновението? То е най-великият закон, който съществува в света. За да дойде вдъхновението у вас, вие трябва да сте изучавали закона на жертвата и закона на вярата. Вдъхновение може да има само човекът на абсолютната вяра. Онези хора, които нямат вяра, не могат да имат вдъхновение. Те могат да имат само въодушевление.

Вие като ученици сте на различни възрасти: някои сте по-млади, а други – по-стари. Старите имат някакви преимущества пред младите в това именно, че техните чувства са по-стабилизирани, докато чувствата на младите не са тъй стабилизирани. Чувствата на младите се намират във въздухообразно състояние. Те гледат идеално на света, но техният идеализъм трае ден и половина. В същото

положение изпадат и старите хора. Щом човек премине 60 години, той изгубва своя идеализъм и мъчно може да завърже приятелство с някого. Той казва: „Аз вече не вярвам никому!“ Младият вярва на всичко и на всички хора, но като остарее, и той дохожда до същото заключение. Питам: в какво пък седи преимуществото на младия пред стария? – Младият има условия да работи. Следователно той трябва да изработи в себе си толкова устойчиви чувства, че на каквато възраст и да дойде, да не изгуби вярата си, нито вдъхновението си. Често някои от учениците се оплакват от някой брат или от някоя сестра, като казват, че се отнасяли с тях грубо. Питам: кой глас според вас е мек, благороден? Мек, благороден глас има този човек, който, когато и да говори, винаги си представя, че се намира пред някое възвишено, съвършено същество. Кой от вас е достигнал до това състояние? Вие имате желание, но още не сте го постигнали. Знаете ли на какво мога да уподобя вашето положение? – На хора, които страдат от изкривяване на костите. Такъв човек има съзнание за себе си, че ходи правилно. Питам го: „Можеш ли да ходиш правилно?“ – „Мога.“ Започва да ходи, но се изкривява. Такива хора са ходили ред поколения по този начин и сега вървят като някоя гемия. Те не съзнават този свой недъг в ходенето. Съвременните хора, като ходят, вървят ту вляво, ту вдясно. Това не е правилно ходене. Наблюдавайте котката, тя ще ви покаже как трябва да ходите. И конят може да ви покаже как трябва да ходите. Те имат правилен вървеж.

Ще ви запitam: какво положение трябва да вземете, когато говорите? Забелязал съм: някои оратори, като говорят, не знаят де да поставят ръцете си – ту ги спускат надолу, ту ги турят на гърдите, но всички тия положения са неестествени. Вижте котката де туря предните си крака, когато е разположена. Кое е най-естественото положение на ръцете? Де трябва човек да постави ръцете си, за да се чувства добре? Ако затворите ръцете си, няма да имате вдъхновение.

Вие често затваряте ръцете си, а искате да имате вдъхновение. Който затваря ръцете си и свива краката си, прилича на една изолирана батерия. Вие сте се затворили и казвате: „Сега да ме посети Духът, за да се вдъхновя!“ Духът като дойде, вие ще мислите свободно и тогава енергиите на Живата Природа ще проникнат във вас. Но за да ви посети Духът, трябва да се отворите. Това значи да разбирате вътрешните закони на живота и на Природата. Ако не разбирате тия закони, дръжте ръцете си свободни и вдъхновението ще дойде. Ако пък разбирате законите, затворете ръцете си, концентрирайте мисълта си, докато дойдете в съприкосновение с невидимия свят. Тогава в ума ви не трябва да има никаква друга мисъл, освен една велика мисъл. По този начин вие ще имате връзка и общение с невидимия свят и ще заемете едно естествено положение. И тогава всяка клетка в организма ви ще се движи по една правилна линия.

И тъй, ако придобиете естествено държане на тялото си, и ръцете всякога ще вземат правилно положение. Само по този начин вие ще можете да управлявате движенията на тялото си. Ако религиозните хора не разбират тия закони, от техния живот се изгубва всякакво благородство, всякаква топлина и влага. И в такъв случай лицата на тия религиозни хора огрубяват, те приемат мъжки черти и мускулите им се проточват, а на други някои пък лицата затлъстяват, стават кръгли като месечина. Обаче и двете състояния са аномални. Лицето на човека трябва да бъде подвижно, по него да се чете като на книга, а не като на маска, на която нито една черта не се изменя. От лицето на човека трябва да излиза светлина. Когато постигнете това, вие ще бъдете в хармония както със себе си, тъй и с Живата Природа.

Често казвате, че трябва да се изолирате от света. Какво разбирате под думите „изолиране от света“? Това значи да не сте в стълкновение със света, да влезете в своята орбита, в своя кръг на дейтелност, дето никой няма предвид вашите лични интереси. Светът

е един банкер, един лихвар, който ви хваща за гушата и ви взема всичко. Наблюдавайте какво става в Природата, която съвременните естественици изучават. Тази Природа представлява един свят на безпорядък. Там ще видите много паразитни растения, които се увиват около други някои и черпят от тях хранителни материали, вследствие на което тия растения умират. Същият този паразитизъм се забелязва и между насекомите, както и между всички други същества. Навсякъде в Природата виждаме една ужасна борба за съществуване. Това не е онази Жива, Разумна Природа, за която ние говорим. Това е свят на дисхармония или свят на индивидуализиране. В този свят всяко същество иска да се индивидуализира, т.е. да намери своята орбита. Ние обаче няма защо да се занимаваме със света на непрестанната борба. Някои цитират думите на апостол Павел, който казвал, че нашата борба не е против плътта и кръвта, но против духовете. Казвам: няма защо да се борите с духовете.

Някои хора казват: „Противи се на дявола, за да избяга!“ Вие трябва да разбирате как да се противопоставите на дявола. Ти не можеш да се съпротивляваш на дявола тъй, както на един човек. Как ще се съпротивляваш на огъня? Представете си, че внесе пред вас един въглен, тежък двеста килограма и нагрят до температура 2000°. Питам ви: как ще се справите с него? Мислите ли, че ако вземете две-три кофи вода, ще го изгасите? – Нищо няма да направите. Закон е: оставете духовете да се борят сами, а вие само ги наблюдавайте – нищо повече! Когато апостол Павел казва да се съпротивлявате на дявола, той подразбира, че Духът, който живее в тебе, трябва да се бори с него заради тебе, а ти само наблюдавай тази борба, за да добиеш знание. Сега гледам – онзи с плътта извадил нож, ще се бори срещу дявола. Не, дяволът е голям пехливанин. Не мислете, че той е толкова слаб и глупав. Щом не си добре разположен към него, щом искаш да се бориш с него, той знае какво да направи с тебе. Хитър е

дяволът! Той има предвид някой твой богат дядо, милионер, комуто внушава следното: „Ти ще оставиш своето наследство от десет милиона лева на твоя племенник.“ И наистина, дядото наскоро умира и ти донасят завещанието. Ти си казваш: „Господи, аз Ти благодаря за благото, което ми даваш!“ Дяволът те наблюдава и си мисли: „Чакай, ще видиш сега Господа!“ Как? – Дяволът започва да работи усилено, като ти донася ред интриги – с този те бутне в някоя беля, с онзи в друга, а ти се чудиш какво става с тебе. Ще те омотае, ще обърка работите ти, докато се принудиш да лъжеш, да изнасилваш хората, да правиш престъпления. След това дяволът те запитва: „Как си сега?“ Ти казваш: „Не зная какво става с мене! Само лъжата ще ми помогне, не може без нея.“ Дяволът те подслушва и ти пошепва: „Тъй е, откога ти говоря, че без лъжа не може в този свят. Тази работа ще се оправи само с лъжа.“ Ти се отчаеш, обезсърчиш, изгубваш вяра в Бога. Дяволът ти казва: „Не се безпокой – и без вяра може в този свят.“

Та казвам: вие, които се занимавате с окултната наука, трябва да знаете, че тя не е толкова лека. Не е достатъчно само да имате детинска вяра. Трябва да имате поне в слаба степен развито ясновидство, да знаете как и отде идат добрите и лошите течения в Природата. Гледам, някой ми говори, но виждам – в него се е настанил един черен дух и му диктува какво да говори. Той ми говори нещо в името на Христа, на св. Богородица, апелира към моето благородство, към моята щедрост и т.н. Казвам: всички лоши духове се познават по това, че обичат да подкупват, да ласкаят човека. Де кого видят, ласкаят го, че имал добри, ценни качества. А това, че някой обича да послъгва, правят се, че нищо не виждат. Те го съветват: „Ти гледай да спечелиш повече пари, да раздаваш на бедни и така Господ ще прости греховете ти.“ Светлите духове пък се отличават със съвсем друг характер, те имат съвсем други постъпки. Обикновено те си служат с контрасти. Като дойде такъв дух при тебе,

той няма да те изобличи, но ще те постави при един силен контраст. Ще те заведе при един човек, който върши престъпление, и при друг, който върши добро, и ти казва: „Кое е по-хубаво? Кое от тия две положения одобряваш?“ – „Добрите, великите и благородни дела.“ – „Щом е тъй, винаги за доброто мисли и него прави, а злото избягвай.“

Лошите духове обещават много неща, но нищо не изпълняват. Добрите, светлите духове не обещават, но изпълняват. Когато един Божествен светъл дух дойде в тебе, той няма само да те наставлява тъй да правиш, иначе да не правиш, но ще те постави между хора, които ще съдействат за твоето добро. Той ще те постави в благоприятна атмосфера за развитието ти. Ако един дух не може да ви създаде такава благоприятна атмосфера, той не е Божествен, но обикновен дух, обикновена душа като вас. Той не е от онези висши Духове, които са завършили своето развитие, за да могат да ви помагат. Тези интелигентни души могат да изменят изцяло насоката на вашето развитие. Те са носители на великата Божия мисъл, затова могат да ви помагат. Те са помощници на всички ученици в Школата. Всеки ученик, който влиза в Школата, има вече тяхното съдействие.

Най-първо, като ученици на Окултната школа, вие трябва да се освободите от всички субективни и обективни начини на действие. Например в една окултна школа трябва да се говори малко по-меко, но не и много тихо. Като се говори тихо, не се чува, слуховите вълни не могат да се разпространяват много далече. Но и силното, високото говорене не е за препоръчване, и то причинява вреда на слушателите. Изобщо говорителят трябва да има тих, приятен глас, без да има мисълта да влияе на слушателите си по един или по друг начин. Всеки оратор трябва да има за цел неговото говорене да апелира към умовете и сърцата на слушателите. Само по този начин може да стане обмяна между сърцата и умовете на хората. Сега, като ви говоря, аз забелязвам в мнозина от вас едно подпушване в нервната ви система.

Някой път това подпушване е в мозъка, а друг път – в симпатичната нервна система. Тия подпушвания се дължат на някои напрегнати състояния у вас, вследствие на което се раждат известни дисонанси. Ето защо първо ще се заемете с изучаване закона на отпушването.

След като чуете една моя беседа или лекция, трябва да помислите малко върху нея и да извадите всеки за себе си поне две важни мисли. Колцина от вас, които слушат лекциите и беседите, сте спирали по 10-15 минути да размишлявате върху някои по-важни мисли и да ги приложите в живота си? Ако постъпвате по този начин, у вас ще се създаде една положителна мисъл. Вие какво правите? Като се свърши лекцията или беседата, разотивате се, като си мислите, че много знаете. Действително, вие знаете нещо, но това знание по-скоро ще стане причина да ви бият. С това знание вие ще приличате на онзи българин, който се хвалел, че знае добре турски език. Идва от селото един виден турчин, викат този българин да превежда – аз ще го нарека Дончо, ако някой от вас се нарича Дончо, нека ме извини, така ми попадна това име. Турчинът му говори по това, по онова: мисли, че Дончо знае турски. Питат го селяните: „Дончо, какво иска този турчин?“ – „Иска да яде риба.“ Селяните му донесли цял сак с риба и няколко хляба. „Какво е това?“ – пита турчинът. Взема сака с рибата и набива с него българина по главата. Селяните го питат: „Дончо, защо те би турчинът?“ – „Защото го надговорих.“ – Не, не е така. Турчинът го бие за неговото невежество. Та сега, като ученици, ще имате предвид следното: никога висшите Духове няма да слязат до вашия уровень, да се занимават с вашия език! Всеки ученик през свободното си време трябва да проучва символите, които представляват езика на висшите Духове. Ние употребяваме символите, защото в тях има окултни знаци. Аз ви дадох думата *вехади* като музикално упражнение. Тя е окултен израз. В музиката

има окултни тонове, които вие трябва да изучавате, за да се подготвите, да разбирате този език.

Апостол Павел казва: „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм“ (I Кор. 13:1). Този, който е превеждал това послание, е направил една погрешка. Човек, който може да говори на ангелски език, той без Любов не може да бъде. Едно от свойствата на ангелския език е Любовта. Следователно ап. Павел в този стих поставя един контраст. С това той иска да каже: на човешки език може да се говори без любов, но на ангелски език без любов не може да се говори. Или, с други думи: на падналите ангели може да се говори без любов, но на небесните ангели не може да се говори без любов. Апостол Павел е писал правилно, но онези, които са превеждали Писанието, не са го превели правилно. Те са изопачили смисъла му. И в беседите на Христа се настоява да се проучи именно този вътрешен език. Под думата *научавам* ние разбираме стиха, в който Христос казва: „Както Ме е Отец научил, така говоря.“ Духовният език се отличава със следното качество: в мислите, в чувствата и в действията има съгласие. Ти не можеш да мислиш едно, да чувстваш друго и да правиш трето. Едновременно ще мислиш, че чувстваш и ще действаш, т.е. ще мислиш, ще чувстваш и ще действаш по един и същи начин.

Често някой от учениците дойде при мене и ми казва: „Учителю, моята душа от ден на ден се разцъфтява, аз искам да се пожертвам за човечеството, искам да спася света. Аз съм готов за това, от нищо не ме е страх.“ Казвам: „Много хубаво, по-добро нещо от това няма. Щом си готов вече, започни.“ Не се минават обаче две-три седмици, той иде при мене и ми казва: „Учителю, много съм зле. Големи страдания ме нападнаха, притъмня ми на очите. Не мога да ги изнеса сам, моля ти се, помогни ми!“ Питам го: „Нали беше готов да се жертваш? Как мислиш, с лаврови венци ли да те посрещат?“ Не, ти като влезеш в

другия свят да помагаш на падналите души, ще срещнеш най-големите хули и страдания. Готов трябва да бъдеш на всичко. За да работиш за тия души, от теб се изисква Божествено знание и сила. Когато страдате и когато се радвате, трябва да знаете, че това са състояния на тия души, които ви атакуват отгоре и отдолу. Тия души могат да бъдат далечни и близки на вас, но често идват и ви навяват различни състояния. Вие, като окултни ученици, трябва да различавате тия състояния – кои са ваши и кои са чужди. Често някой човек запитва друг: „Защо ме гледаш така? Какво искаш да кажеш?“ Казвам: тук духовете се гледат, а не хора. Защо един човек ще гледа друг? Духовете говорят помежду си, те се борят. Между тях има вечна борба и ако при тази борба ние не заемем своето място, ще бъдем смачкани като между две колелета.

И тъй, като окултни ученици вие трябва да знаете тия закони и да се предпазвате от тях. Много от младите и от възрастните сестри и братя изпадат в тежки състояния и не могат да си помогнат. Те мислят, че тия състояния са техни, и затова се измъчват, не искат да живеят, искат да се самоубият и т.н. Днес дойде при мене едно външно лице, изпаднало в голямо изкушение, не знае какво да прави. Питам го: „Де остана твоето геройство?“ Трябва да знаете, че истинският човек различава състоянията си и поставя всяко от тях на своето място. Ако ти имаш един разумен приятел, като ангел, и той те наскърби или огорчи нещо, ще знаеш, че той цели нещо много добро за тебе, иска да те повдигне. Ти не трябва да имаш никакво съмнение в него, а само да потърсиш причините в себе си – защо приятелят ти постъпва така, на какво иска да ти обърне внимание. Ако пък един твой глупав приятел те наскърби нещо, пак ще потърсиш причините за това, докато най-после разбереш, че той е нямал никаква определена цел в своите постъпки. Той е един глупец, който не знае какво прави. Това ще те освободи от едно вътрешно заблуждение. Вие

трябва да знаете Истината! Казвам: никога не поставяйте глупавия човек на мястото на ангела и ангела – на мястото на глупавия. Не се лъжете, поставете в себе си всеки на своето място. И тогава, имате ли приятел, ще го познаете разумен човек ли е, или глупав. Щом го познавате, няма да се разочаровате от него и да казвате: „Аз не мислех, че той ще постъпи така.“ Аз казвам: ако питате мене за вашия приятел, аз знаех, че той ще постъпи точно така. Вървя по улицата, едно куче излезе от някоя къща и ме залае. Аз похвалявам това куче – то си изпълнява работата. Минавам покрай някой разумен човек – и той ме поздрави. Казвам: смел, благороден е този човек. Минавам покрай някой глупав човек – и той ще се прояви според естеството си.

И сега, като ученици на Окултната школа, вие ще бъдете подложени на изпити. Те са съществували за всички ученици на миналите векове, затова и за вас няма да се направят изключения. Не мислете, че за вас ще дойдат ангели от Небето да ви вземат с огнена колесница, както взеха пророк Илия. Него взеха с колесница, понеже той почти беше завършил своето развитие на Земята. Доколкото знаех, колесницата, с която вдигнаха пророк Илия на Небето, не беше бяла, светла, но червена. Това показва, че той ще дохожда още веднъж на Земята, да прекара още някакви изпитания. Та когато пратят от Небето червена колесница да ви вземе, не се радвайте. Ако пратят светла колесница, като светлината, която озарява света и носи живот, радвайте се: вашата задача на Земята е свършена. Вие трябва да разбирате вътрешния смисъл на Писанието, да не изпадате в самозаблуждение, в самоизмама. Да се самоизмамват децата – разбирам, но окултният ученик не трябва да се самоизмамва, нито да се разочарова. Дойде ли разочарованието, ученикът трябва да го погледне право в очите и да каже: „Аз се разочаровам в себе си, в човешкото, но в Бога, в Божественото никога няма да се разочаровам.

В мене и около мене има някаква тъмнина, но около другите хора е светло. В дадения случай аз, човекът, който мисли, съм нещо неразположен и съм готов да поглеждам зле към всичко около мен. Точно в този момент има хиляди други същества, които са разположени и постъпват по обратен начин на мен. Те се намират сега на противоположната страна в живота.“

Трябва да се научите при всички положения на живота си да извиквате контрастните състояния. Щом видите един недъг в себе си, не се затваряйте, но разгледайте ваша ли е тази проява, или чужда. По този начин невидимият свят ви изпитва. Човек винаги се движи в контрастите. От лявата страна на човека седи една паднала душа, пълна с омраза и мъст към някой човек на Земята, и му нашепва: „Ти готов ли си да ми послужиш в нещо? Аз мразя еди-кой си човек, искам да го убия, но не мога, затова стори ти това заради мене.“ Ако той се съгласи, тази душа ще създаде условия да се срещнат тия двама души, да завържат известни неприязнени отношения – и този човек е готов вече да извърши престъплението. От дясната страна на човека седи една светла душа, която го пита: „Ти искаш ли да ми помогнеш в нещо? На Земята има един човек, който някога ми помогна в живота и сега искам да му се отплатя, да му услужа чрез тебе.“ Така и на вас говорят такива две души: едната говори за отмъщение, другата – за любов. И единият, и другият обаче не сте вие. Питам ви: кого от двамата ще послушате? Колко на сто от тия случаи вие слушате добрия глас и колко на сто – лошия глас?

Та казвам: Божественият Дух, Който работи у вас, иска да развие чувствата ви, да ги облагороди и смекчи, та като ви дохождат страдания, да ги приемате с радост, да им давате по едно угощение. Нека страданията станат за вас естествени посетители и като дойде някой от тях, да извикате приятелите си и да кажете: „Днес имам един важен гост, едно голямо изпитание, радвам се, че е дошло:

заповядайте да си похапнем.“ Питам: има ли някой човек в света, който да е дал угощение за някое свое страдание? Досега аз не съм срещнал нито един човек, не само в България, нито и в Америка, който при едно свое голямо страдание да е дал угощение на своите приятели. За радости много хора дават угощения, но за скърби само светиите могат да дават угощения.

Ще се държите здраво за законите, които управляват Божествения свят, за да понесете мъчнотиите, които ще срещате във физическия, в материалния свят. Всички ще имате мъчнотии – някои по-малки, други по-големи. Например ако някой окултен ученик е търговец, ще се излага на един вид мъчнотии; ако е чиновник – на друг вид мъчнотии; ако е учител – на трети вид мъчнотии; ако е свещеник – на четвърти вид мъчнотии, и т.н. Каквото обществено положение заема даден ученик, и съответни мъчнотии ще има. За него е важно разумно да разреши всички тия мъчнотии, защото в тях се крие програмата на неговия живот. Сестрите, които са домакини въкъщи, трябва правилно да разрешат въпроса с готвенето. Ученикът в училището, слугата при своя господар еднакво трябва да разрешават правилно своите мъчнотии. Като окултни ученици всички трябва да се стремите да разрешавате мъчнотиите си правилно, богоугодно. Всичко, което мислите, чувствате и вършите, трябва да бъде съгласно с Божията воля. Само по този начин вие ще познаете себе си. Щом познаете себе си, ще познаете и окръжаващите хора и тогава ще можете да им давате съвети, да ги упътвате. Гледам, много от учениците прибързано дават съвети на другите и после виждат, че са сгрешили. Не трябва да отивате и в другата крайност, да се страхувате да дадете и най-малкия съвет, но казвам: всички трябва да постъпвате разумно! Когато давате някому съвет, ползвайте се от вашата опитност и кажете: „Моето мнение е еди-какво си. Ако ви помогне,

приложете го.“ Не казвайте, че е писано така, но че вашата опитност те е довела до това положение.

Разправяше ми един брат, който сега е между заминалите, една своя опитност. Казва той: „Отивам да проповядвам в къщата на един свой брат, търговец, и между другото му казвам, че заради Бога човек трябва да се отрече от баща си, от майка си, от жена си, от децата си, от дома си, от всичкото си богатство и най-после от себе си и да тръгне по света да проповядва. Този брат, като търговец, замисли се малко и веднага се съгласи да напусне търговия, дом, всичко, и пожела още на другия ден да тръгнем да проповядваме. Туря ме той в небрано лозе. Казах му, че ще си помисля малко и ще му отговоря. Мислих цяла неделя и му отговорих, че ще тръгнем и двамата на проповед. Не се надявах, че толкова скоро този брат ще ме постави на изпит.“

Казвам и на вас: ако тръгнете да проповядвате, скоро и вие ще бъдете поставени на изпит от Христа. Христос казва: „Който тръгва да проповядва Словото Божие, нито тържик на гърба ще вземе, нито тояга в ръка.“ Това значи: готови ли сте да тръгнете без пари в джоба и без хляб в торбата? Туряте ли в сметката си три дни да гладувате? Като тръгнете да проповядвате, няма да се качвате на кола, нито на кон, пеш ще вървите, на краката си ще упоавате. Освен това няма да нощувате в хотел, но ще излезете на някое поле и там, под открито небе и на зелената трева, ще прекарате нощта. Ако пък се нареди друго нещо, естествено да дойде – то ще бъде вече Божие благословение. Понякога Господ ще ви постави на различни изпитания. Вие тръгвате на път без пет пари в джоба си и веднага срещате един ваш брат, който ви казва: „Защо си тръгнал пеш, да късаш обувката си? Ето, вземи тези три-четири хиляди лева и не се мъчи!“ Вие ще му кажете: „Не ми трябва тия хиляди, аз в този момент се нуждая само от пет лева за хляб, а другите пари задръж за

себе си.“ На друго място ще ви дадат десет хиляди лева, като казват, че тия пари са от Господа. Не, това са изпитания, изкушения, на които вие не трябва да се поддавате. Дойде някой при вас, казва ви: „Излекувай ме, ще ти дам 25 000 лева.“ Голяма е отговорността при лекуване с пари. Вие ще излекувате този човек, ще вземете парите, но след една година той ще умре. И какво ще стане след това? – Той ще се всели във вас и вие ще носите неговата карма. Вземате ли пари, ще изхарчите от себе си повече от това, което сте получили. Ние знаем тия закони. Ето защо, лекувате ли някого, без пари ще го лекувате.

Казвам: ръката на окултния ученик трябва да бъде чиста, безкористна. Той трябва да има в джоба си само един златен лев – нищо повече. Гледам, някой човек минава покрай един автомобил и си казва: „Да имам пари, бих се качил сега на автомобил!“ Минава покрай някоя гостилница, казва си: „Да имам пари, бих влязъл вътре да се нахраня!“ Минава покрай някой магазин за дрехи и си казва: „Да имам пари, бих си купил дрехи, да не ходя тъй окъсан!“ Това са изкушения, това са желання, от които ще се стремите да се освободите. У вас трябва да се заражда чист, естествен подтик. Дойде ли у вас подобно желание, ще си кажете: „Аз мога и без това. Щом

Бог иска така, аз съм готов на всичко.“ Туй правило не може да се приложи за един обикновен търговец. Той купил стока, задлъжнял 50 000 лева, сега ще трябва да търси пари, да си послужи. Аз говоря тия неща за окултния ученик, който се е самоотрекъл и служи на Господа. Ако си окултен ученик, ще се водиш по правилата на Окултната школа; ако си обикновен човек, ще се водиш по обикновени правила. Ще разглеждате всички неща разумно. По този начин всички противоречия в живота ви ще изчезнат.

Сега хората от външния свят казват, че окултните ученици в България били много вдълбочени в себе си, нямали любов към хората, били груби в отношенията си. Това е мнението не само на външния

свят, но и вие самите така мислите един за друг. Всеки от вас има по един идеал и мисли, че другите не зачитат този идеал. Ти, който казваш за другите така, зачиташ ли техните идеали? Щом говорите за Истината, каквото припишете на другите, попитайте се: „Ами аз как постъпвам? Всяка моя постъпка съгласна ли е с Истината?“ Казвате: „Еди-кой си брат не е щедър.“ Запитайте се: „Аз щедър ли съм?“ – „Еди-кой си брат не говори меко, много е груб в отношенията си.“ Запитайте се: „Аз мек ли съм?“ – „Еди-кой си брат не ме прие любезно.“ Запитайте се: „Аз, като окултен ученик, приех ли го добре?“ Каквато мисъл възникне в ума ви, поставете и една контрастна. Само така ще разберете Истината.

Старайте се всички да бъдете естествени. Аз съм правил ред опити със себе си, правил съм опити и с другите хора, за да намеря за колко време мога да трансформирам както своите, така и техните състояния. Дойде някой при мене, казва ми: „Голяма е скръбта ми.“ Казвам му: „Скръбта ти не е толкова голяма, колкото ти я представяш.“ – „Ти не ме разбираш, затова говориш така.“ Казвам си: добре, аз ще взема скръбта на този човек. Вземам скръбта му и след пет минути той вече е радостен, весел и ми казва: „Благодаря ти, олекна ми сега.“ Неговата скръб е в мене вече и аз правя опит за колко време ще мога да трансформирам тази скръб. Колкото повече време ми е потребно за трансформиране на дадена скръб, толкова тя е по-силна. Понякога скръбта на някои хора е толкова голяма, че едва може да се изнесе. Ако напрежението, което тази скръб предизвиква в човека, се увеличи с още един градус, непременно ще последва някакъв взрив в сърцето или в ума на този човек. Затова именно Писанието казва да не се изкушавате едни други. Като ученици вие трябва да си помагате взаимно едни на други. Дойде някой при вас тъжен, наскърбен: помолете се тайно в душата си за него. По този начин у него ще настане едно вътрешно облекчение. Тези тъжни

мисли се дължат на хиляди нещастни същества, които изпълват цялото пространство. С молитва и добри мисли към тях вие можете да им помагате.

Изпейте упражненията *Вдъхновение* и *Фир-фюр-фен*.

Когато пеете или свирите, съзнанието ви трябва да е будно и вие сами да сте доволни от това, което изпълнявате. Вие трябва да насърчавате измежду вас ония, които имат силно развит музикален дух, за да се създаде истинската музика. Представете си, че вашият възлюбен спи и ви дават да композирате в музикална мелодия думите: „Стани ти, който спиш.“ Как ще го изпеете? Как говорите на онзи, когото обичате? Това е една задача за всички ви, в която трябва да се упражнявате, докато бъдете доволни от себе си. Когато пеете на онзи, когото обичате, душата му трепти по особен начин. Когато говорите на онзи, когото обичате, гласът ви е тих, мек. Любовта има тих език. Силните, грубите тонове в музиката са материални тонове, те не са тоновете на Любовта. Новият начин на пеенето изисква да бъдете доволни от това, което пеете. Като пеете, концентрирайте мисълта си и вие ще се домогнете до един вътрешен метод. Щом музикалните ви органи започнат да се развиват, помощта ви ще дойде отвън. Като си лягате вечерно време, постоянно си внушавайте мисълта, че искате да пеете хубаво. Материалният живот огрубява човека, а целта на окултната наука е да осмисли този живот във всичките му положения. Ученикът трябва да знае законите, чрез които да намали шума, който се вдига наоколо му. Човек може да познае доколко е концентрирана неговата мисъл по следното: като върви из шумните улици, да следва спокойно мисълта си, да продължава пътя си, без да чува шума наоколо си. Колкото по-малко го смущава външният шум, толкова по-концентрирана мисъл има човек. Друг случай. Влизате вкъщи и веднага някаква неприятност се изпречва пред вас. Ако мисълта ви е концентрирана, вие почти няма

да я почувствате. Каквито препятствия или неприятности и да срещате в живота си, те представляват условия за вашето повдигане. За света всички мъчнотии и противоречия в живота са безсмислени, но за ученика те имат смисъл. Невидимият свят нарочно ги създава за него. Те са задачи, които той трябва да решава.

Сега например у вас се явява мисълта: „Време е вече да свършвам часа.“ Аз ви поставям сега на изпит, за да проверите един закон. Някой оратор говори много хубаво, но духовете в него го подтикват да продължи дълго време речта си. Публиката, която слуша, казва: „Много говори този човек, да спре вече!“ Колкото те се отегчават, толкова у него се събужда по-голямо желание да говори. Някога духовете създават друго положение. Те казват на оратора да говори малко. Тогава пък у публиката се създава желанието този човек да им поговори повече. Та казвам: и в говоренето, и в пеенето всичко трябва да става не по ония внушения от духовете, а съобразно разумните закони на Природата. Например, като пеете упражнението *В начало бе Словото*, душата ви трябва да вземе участие в пеенето. Всичко, което пеете, да си го представите в картини за себе си. Само тогава пеенето има смисъл. При пеенето има неща, които никакъв инструмент не може да предаде. Те не се предават с ноти, но само човешкият глас може да ги изрази. Струните са мъртво нещо, те не могат да предадат тия трептения. Ако цигуларят успее да вложи своя двойник в цигулката си, тя може да изрази всичко онова, което душата чувства. Обаче, след като свърши свиренето, цигуларят трябва да извади двойника си. Опасно е да го забрави в цигулката. Какво би направил, ако някой открадне тази цигулка? Искате ли да има душа в пеенето, в мисълта ви, в чувствата ви, вашият двойник трябва да взема участие във всичко това. Прекарате ли двойника си през ларинкса, ще пеете хубаво. Прекарате ли двойника си в предната част на мозъка, ще мислите хубаво. Прекарате ли двойника си в чувствата,

ще имате възвишени и благородни чувства. Като си свършите работата, ще му кажете: „Моля ти се, върни се сега на мястото, което Бог ти е определил.“ Двойникът е около цялото тяло на човека и той се разпорежда с енергиите, които идват отвън и отвътре, и ги трансформира. Не може ли да ги трансформира, у човека се зараждат ред дисонанси, ред дисхармонични състояния.

Първото нещо в Окултната школа – трябва да има хармония в двойниците. Говорим ли за добродетелите – двойникът трябва да седи в краката. Говорим ли за целия човек – двойникът трябва да обхване целия човек. Става ли така, можем вече да кажем, че човек владее своите състояния.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Тридесет и първа лекция 8 юли 1925 г.

СИЛОВИТЕ ЛИНИИ НА ДОБРОТО И ЗЛОТО

Размишление

Продължение на четенето на някои от работите върху темата *Предаване в поетична форма на думите „Любов, светлина, свобода за човешката душа“*.

Първоначално знанието е подразбиращо преживяване на една нова форма от Божествения Дух. Обаче този първичен смисъл на знанието сега е изгубен и днес под думата *знание* ние подразбираме само външните отношения на нещата. Например ние знаем, че Месечината се върти около Земята, но това не е знание, а само познание. Сега знанието се замества с Истината. Днес хората са раздвоили думата *Истина*, но всъщност под *Истина* се подразбира същината на живота по форма, съдържание и смисъл. Истината подразбира еднакво зачитане на формата, съдържанието и смисъла на нещата. Ако някой човек каже на друг, че не дава пет пари за неговото тяло, той не разбира съдържанието на нещата. Ако каже, че не дава пет пари за неговото съдържание, той не разбира смисъла на нещата. Когато казваме, че формата на нещата не ни интересува, това е само философски израз. Питам: може ли да се прояви съдържанието на нещо в света без някаква форма? Това е невъзможно при сегашните условия. Може ли да се прояви смисълът на нещо без съдържанието му? Смисълът може да съществува въвн от съдържанието и съдържанието може да съществува въвн от формата, но те сами не могат да се проявят.

Следователно всяка форма, която привлича нашето съзнание и нашето внимание, колкото и микроскопическа да е, трябва да произведе радост в душата ни. Например разумният човек, като види

един малък кристал, какъвто и да е той, колкото и нищожен да е, неговата форма веднага ще произведе в душата му малка радост. Защо? – Понеже във всяка форма се крие едно разумно същество, което работи в нея. Всички форми са създадени от разумни, гениални Същества, които живеят в Божествения свят. Но тези форми днес са изопачени, вследствие на което хората имат криви понятия за формата на нещата. В една от миналите лекции ви говорих, че формата трябва да отговаря на съдържанието, а съдържанието трябва да отговаря на смисъла. Така трябва да гледа на този въпрос ученикът, който изучава великата Божествена наука. От формата на нещата трябва да се съди за съдържанието.

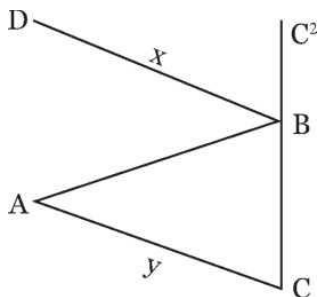
Същото нещо се забелязва и във френологията. Например от формата на пръста можем да знаем за съдържанието, което се крие в главата. По показалеца и по средния пръст съдим за интелигентността на човека. Ръката, пръстите, както и цялото тяло на човека, са построени въз основа на ред математически съотношения. Според това, как се движи човешката интелигентност, така са построени и пръстите на ръката. Онези хора, които са философски настроени или които имат критически ум, т.е. обичат да ровят навсякъде, имат възли на пръстите си. Хора, които имат такива философски разположения, обичат да подпушват нещата. Те често подпушват известни течения, направят един бент, който наричат философия. Значи всяка философска система представлява един бент. След като се удавят в тази река десет, двадесет, сто, хиляда души, хората казват: „Този бент не е направен на място, друг трябва да направим.“ Създават друга теория – направят друг бент. Трябва да знаете обаче, че в Природата бентове не съществуват. В Природата трябва да има постоянни течения. Тия течения трябва да бъдат дълбоки. Ето защо философът не трябва да прави бентове, да подпушва теченията в Природата. Той трябва да бъде бистра, чиста

река. Ако иска да бъде философ, трябва да тече постоянно. Вода, която постоянно тече, се обновява.

Често вие се подпушвате, казвате: „Защо Господ създаде доброто и злото в света?“ Щом кажете „Защо Господ създаде доброто и злото?“, вие се подпушвате и ставате философ. Казвате си: „Нали Господ е добър, всемоушен, защо остави да съществуват доброто и злото едновременно?“ Вие не разсъждавате правилно. За вас има зло, но вашето зло не е зло за Бога. За Бога зло не съществува. Ако някой човек открадне парите ви, това зло ли е за Бога? Питам ви: „Тия пари ваши ли са?“ – „Аз ги спечелих с пот на челото си.“ – „Ами вие отде взехте тази вода, която излиза от челото ви?“ – „Тази вода е взета назаем.“ Значи, след като сте работили известно време, излишната вода излиза от вас. След като си работил дълго време, Слънцето казва: „Ти имаш много вода.“ Слънцето изтегля водата на хората навън – то ви обира. После Слънцето казва: „Понеже аз взех водата ви, вместо нея ще ви дам друга. На еди-кое си място аз създадох нов извор. Понеже водата във вашия организъм се опорочи, ще я издигна и след като я пречистя, ще я върна отново във вид на хубав извор.“ Вие казвате: „Неприятно е човек да се поти.“ Човек може да се поти, а може и да не се поти. Болните хора не се потят, а здравите хора се потят. Ако не искаш да се потиш, болен ще бъдеш. Ако искаш да бъдеш здрав, ще се потиш. И сега, като ме питате защо е злото в света, ще ви кажа, че злото е потене. Като дойде злото, ще се изпотеш, а щом се изпотеш, ще оздравееш.

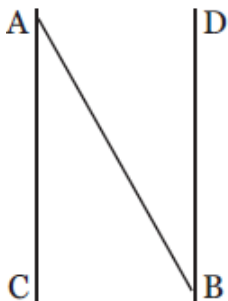
Следователно доброто и злото са отношения на две точки. Ако започнеш с доброто, ще свършиш със злото. Това е първото неизбежно положение в живота. То е слизание. Ако започнеш със злото, ще свършиш с доброто. Това е качване, възлизане нагоре. Да допуснем, че ти си юнак – силен, мощен човек. Отиваш някъде на гости, но не те приемат хубаво. Ти оставащ недоволен от това и

набиваш хазяина на дома, като му казваш: „Защо не ме нагости добре?“ Това е злото, с което ти започна. Хазяинът те нагости добре, но ти не остана доволен. Ти очакваше този човек да ти заколи кокошка, да ти направи хубава баница, да купи вино, но понеже всичко това не го намери, ти остана недоволен и затова наби хазяина. Недоволството в тебе беше причина да се прояви злото. Няма да се мине много време, това зло ще се върне в твоя дом. Все ще се намери някой човек, по-голям юнак от тебе, който ще ти иска печена кокошка и хубава баница. Като те набият, ще си кажеш: „Не е добре да се бият хората. Човек трябва да бъде добър.“ Следователно в твоето съзнание ще се яви идеята: за предпочитане е човек да постъпва добре, отколкото зле. Тъй че доброто и злото са относителни величини в живота. Тъй както ние ги разбираме, те за нас представляват две абсолютно положителни величини. За вас обаче доброто не е абсолютна величина. Например вие казвате: „Човек не си струва да бъде добър.“ Какво значи да бъде човек добър? Ако е добър, той трябва да бъде добър при всички условия. Щом при известни условия съм добър, а при други съм зъл, аз не боравя с една реална, а с една относителна величина. По същия начин казваме: „Човек не трябва да бъде зъл.“ Значи и злото не е абсолютна величина, но относителна. Злото и доброто са две необходими положения. Следователно, за да се прояви добрият човек в света в своя творчески гений, злото непременно трябва да се явява в живота му като временен фактор.

Фиг. 1

Като окултни ученици вие не трябва да се спирате върху въпроса защо Господ създаде злото. Доброто и злото са две велики сили, които действат в света. Те са две велики състояния на човешката душа. Двете линии x и y на чертежа представляват условията на живота. Как мислите вие, в коя линия животът е по-добър: в x или в y ? Линията AC представлява една посока на живота, а линията BB – друга посока на живота. Линията BA пък е равнодействаща на първите две линии. Посоката AC показва слизване в живота, а посоката BB – качване в живота. Питам: кой живот ще бъде по-добър? По-добър живот е този, който върви в направление на линията BB .

Фиг. 2

Да допуснем сега, че тази плоскост се движи. Тогава линиите AC и BB ще заемат друго положение (Фиг. 2). От движението на тази плоскост ще се образува един кръг, което показва, че животът се движи в кръг. След време, ако тази плоскост се обърне в друго положение, доброто ще се превърне на зло, а злото ще се превърне на добро. Щом се изменят условията на живота, самият живот ще се измени.

Тази вечер нямам свободно време да се занимавам с дълбоката математика на тия два неизвестни за вас живота. Животът в точка Y в дадения случай е създаден от един по-нисш живот, а животът X – от

по-висш живот. Следователно съществата, които са създали добрия живот, имат по-малко енергия от онези същества, които създават повидимому лошия живот. След време лошият живот ще се превърне в добър и ще даде по-богата жътва. При сегашните условия ние сме излезли от А и сме достигнали до С, затова нашият живот е грешен. Питам ви: след това в каква посока ще се движите? – От С към C^2 . Тия чертежи за повечето от вас не са ясни. Малцина могат да ги разберат. Задачата ми не е да направя тия чертежи ясни за вас, но единствената ми задача е да ви обърна внимание на това, да не се спъвате в разрешението на въпроса що е добро и що е зло. Злото е единственото условие да покажете своето добро – нищо повече. Доброто пък е условие да превърнете енергиите на злото за служене на доброто. Доброто и злото са състояния. Всеки от вас може да има добро или лошо състояние. Доброто и злото са два различни метода, с които си служи окултната наука. За в бъдеще вие ще изучавате тия методи – да превръщате природните енергии от едно състояние в друго. Туй трябва да знаете.

Вие казвате: „Този човек е лош.“ Спрете ли се върху това, вие се подпушвате. Вие не знаете кой човек е добър и кой – лош. Ако в даден момент аз съм добър към вас, следния момент няма да бъда тъй добър. Ако в даден момент съм лош към вас, следния момент няма да бъда лош, добър ще бъда. Тия положения се сменят. За да ви изясня тази идея, трябва да ви представя следната картина. Допуснете сега, че в едно общество има кръчми. Казвам: добро нещо е, когато в някое общество има кръчми. Какво подразбираме, когато казваме, че кръчмите са необходими? Представете си, че една от тези кръчми се намира на някой друм, дето минават много пътници. Тук кръчмарят е необходим, защото през този друм минават много разбойници, които ще се спрат, ще се напият и няма да избиват хората, няма да вършат зло. И тъй, кръчмите обуздават злото. Те не са за добрите хора, но за

злите. Ако кажем, че в едно общество не трябва да има кръчми, подразбираме, че в туй общество няма разбойници, следователно няма кой да убива хората. Ако хората са добри, трябва ли да има кръчми? Ако хората са добри, кръчми не трябва да има; ако хората са лоши, кръчми трябва да има. Тъй щото при съществуване на разбойници кръчмарят е отличен човек. Защо? – Той спасява добрите хора, които пътуват по този път. При едно добро общество този кръчмар ще направи зло, понеже добрият човек ще се спре в кръчмата, ще се напие и няма да свърши работата си. Тъй щото кръчмите са направени за лошите хора. Само лошите хора трябва да влизат в кръчма. Добрият човек трябва да върви свободно по пътя си, понеже кръчмарят задържа разбойниците. Той казва на добрите хора: „Вие си вървете свободно по пътя. Ние ще пуснем разбойниците, когато се отдалечите от тях. И те, като няма кого да убиват, ще се върнат по домовете си.“ Какво трябва да се подразбира, когато добрите хора започнат да влизат в кръчми? – Че кръчмите трябва да се превърнат в гостилници.

Следователно виното трябва да преобладава между лошите хора. Затова именно днес има толкова много вино в света. Знаете ли какво би станало в света без вино и без ракия? Виното е зло, но вие не виждате добрата му страна. Не е въпросът да направите хората въздържатели, но най-първо ще ги направите добри. Ако е въпрос за въздържание, то трябва да се постави на положителна основа. Окултната наука твърди, че лозата е емблема на човешкия живот, и понеже човекът ферментира, и лозата ферментира. Човек ферментира по причина на своя грях. Ако човек беше праведен, той щеше да бъде сладък, вследствие на което и гроздовият сок нямаше да ферментира. Значи човекът е причина за ферментиране на гроздовия сок. Сега ние искаме изкуствено да задържим сладостта на гроздовия сок. Виното не може да остане сладко. Захарта в него се превръща в спирт, който

упоява хората. Хората имат неестествени желания, които не са съгласни с Божията воля. Докато има вино в света, ще знаем, че човешкият живот трябва още много да се пречиства. Не трябва да се сърдите на кръчмаря. Ако трябва да се сърдите някому, това сте вие – на себе си трябва да се сърдите. Ако имате един лош приятел, кой метод ще приложите към него? – Метода на кръчмаря. Ако имате един добър приятел, към него ще приложите метода на гостилничаря. Вие ще кажете: „Не може ли да се постъпи по друг начин?“ При сегашните условия не може да се постъпи по друг начин. Тъй както сега се развива животът, възможности има много, но за да се приложи Доброто в живота идейно, от вас се изисква знание, за да се борите с всички атавистични черти, вложени във вашия характер. Често казвате: „Защо е злото в света?“ Казвам: щом си такъв философ, че разискваш по този въпрос, запази хладнокръвие при всички условия на живота.

Досега аз съм срещнал само един българин, който при един случай показва по-голямо хладнокръвие и от англичанина. Той беше лекар, сега заминал за другия свят. Това, което ми обърна вниманието, беше следното: един ден той отвори да чете някаква книга „Философия на медицината“, но двете му деца се качиха на гърба му, на главата му, дърпаха го за брадата, мачкаха шапката му. Обаче той продължи да чете, не им обръщаше внимание и си каза: „Вие, деца, ще поумнеете един ден, но като дойдете на моите години.“ Това е дисциплина на ума. Той си чете, като че нищо не става наоколо му. Питам: кой от вас би изтърпял това? Туй е действителен факт. Децата му го закачаха цял час, след това се отдалечиха от него, а той си чете, вдълбочен в своята книга. Такъв трябва да бъде християнинът! Ако две злини се качат на гърба ти, остани прав, обърни се наляво и надясно, без да им обръщаш внимание. Това е едно прекрасно състояние на човешкия дух.

Ако вие, учениците, имате хладнокръвието на този български лекар, знаете ли какво нещо щеше да излезе от вас? Вие казвате: „Този човек се е родил така, той има тази черта от миналото съществуване.“ – Да, така е роден, но той е работил върху себе си. Тази черта на разумното търпение трябва да се изработи, тя не се създава в един ден.

И тъй, казвам ви: не се спирайте върху мисълта защо Господ създаде злото в света. Вие не знаете дали Господ създаде злото. Задавайте си само въпроса какво можете да научите от злото и какво – от доброто? Ако ви дам да опишете в поетична форма злото и доброто, как бихте ги описали? За следния път ще бъдете тъй добри, неколцина от вас, които могат да пишат поезия, да изразят в три куплета най-много, във форма на диалог, един разговор между доброто и злото. Злото е не проявената любов. Всяко нещо, което не е проявено, е зло. След като се прояви това нещо, става добро. Това е вярно. И в Природата, за да се прояви нещо, винаги се изисква едно топло и едно студено течение. Студеното течение обикновено уморява човека, а топлото му дава живот. Студът до известно число градуси причинява смърт, а после и той дава живот. В съвременната наука се казва, че най-ниската температура е 273° под нулата, при която температура светът се разрушава. Студът, като премине още по-долу от 273° , той се превръща в топлина. Това е едно възражение на учените хора. Те са прави, като казват, че светът ще се разруши под температура – 273° , защото студът вече се превръща в топлина. Значи в студа има скрита топлина. Казваме, че топлината дава живот. Така е, но ако топлината се повиши над 100° , над 500° и повече, и тя причинява смърт. Както виждате, положенията се изменят.

Казвам: всяко нещо, което не е проявено в Природата, ние наричаме зло. Например един човек може да има най-добрите намерения, но най-първо той трябва да направи едно зло, за да

прояви своето добро. Казвате: „Светът не е направен добре.“ Питам: по кой начин трябваше Господ да се прояви в този свят? Дайте вие един по-добър план. Светът е проявление на Бога. Щом сте недоволни от него, вие създайте по-добър свят от този. Дайте вашия план как трябва да се създаде светът. Вие не трябва да бъдете от онези глупави философи, които казват, че светът е лош. Когато някой човек казва, че светът е лош, подразбирам, че този човек не знае смисъла на нещата, не знае как да мисли. Често пред някой богат човек слагат вкусно ядене, но той го намира безсолно. Защо? – Той е ял пищна, богатата храна, и вследствие на това мъчно се задоволява. Но ако този човек е прекарал в беднотия, гладувал е по четири-пет дена, вижте дали ще бъде недоволен от яденето. Дайте му една постна картофена чорбича и малко черен хляб, ще видите как ще яде и ще благодари. Това са две положения в живота.

Следователно всеки недоволен човек е аристократ, който е изгубил смисъла в живота. Такова нещо представляват всички съвременни хора. Господ, Който е толкова мъдър, ще извади хората от техния аристократизъм. Как? – Ще ги направи бедни. След това ще им даде от тази картофена чорбича, за която като богати казваха, че нищо не струва, но като бедни ще намерят, че е отлична. По този начин Бог ще измени вашите състояния, вашите мисли, вашите чувства, за да бъдете благодарни от малкото, което ви се дава в света. Сега хората искат много, вследствие на което съществува злото. Някои хора четат съчиненията на много философи, но каква полза от това? Не казвам, че не трябва да четат философите, но питам: придобиха ли доволство в живота? Намериха ли смисъла на доброто и злото? Първото, което ще ви направи впечатление в техните съчинения, е, че тия философи едни други се опровергават. Да опровергаваш неща, да ги тълкуваш – това не е философия, това е хирургия.

Преди няколко дни аз ви приведох един пример за вълната и казах: не е достатъчно само да се изпере вълната, но след това трябва да се изпере. След като се изпере, трябва да се изтъче. След като се изтъче, трябва да си направиш от нея една хубава вълнена дреха, която грижливо да пазиш от молците. Ако след като си употребил толкова труд, дойдат молци и изядат дрехата ти, колко струва този голям труд? Ето защо вие трябва да преценявате труда си, добре да пазите своята вълнена дреха от молци.

Какво представляват молците в нашия живот? Молците, това са пороците в живота ни. Кои са най-обикновените пороци?

Отговор: *Съмнение, завист, подозрение.*

Напишете колко духовни пороци има в човека. Най-големият порок на ума е безверието. В ума има много пороци, но безверието изсушава ума: пресъхва течението на всички хубави, красиви мисли в него. Или, казано с други думи: тъмнината в съзнанието разрушава човека. Тя произтича от безверието, затова и нея смятат за един от молците. Кой е най-големият молец за сърцето?

Отговор: *Омразата.*

Омразата е в състояние да развали най-хубавите и красиви чувства, изработени с хиляди години. Тя прави дупки на красивата дреха на сърцето. С какъв нафталин трябва да посипете тази дреха, за да се запази от молци? – Най-добрият нафталин, който може да запази дрехата на сърцето от молци, е Любовта. В духовния свят не се позволява да туряш дрехата си в гардероб. Винаги ще носиш своята дреха със себе си. Питам: ако постоянно носиш своята дреха на гърба си, молците ще я ядат ли? Според този закон, ако вашата дреха е изядена от молци, подразбирам, че не сте я носили постоянно на гърба си, а сте спали и сте се излежавали. Онзи, който постоянно носи дрехата на гърба си, е работлив, смел човек, той ходи навсякъде с дрехата си. Разбирате ли тази философия? Ето защо вие трябва да

имате една дреха, която постоянно ще носите на себе си. Щом носите тази дреха, тя ще се пречиства в духовния свят, тъй както се чистят дрехите на птиците. Птиците са изучавали това изкуство – цветовете на перцата им не се развалят, а цветовете на нашите дрехи от много носене се развалят и избеляват.

Като казвам, че злото и доброто съществуват в света като относителни величини, искам да ви обърна внимание на това: да не допускате злото в мисълта си, нито в чувствата си, за да не се подпушвате. Когато видите, че един човек греша, не трябва да вадите крайни заключения, че този човек е лош. Когато кажем, че $2+4=6$, какво подразбираме? Числото 6 е резултат. Числото 2 е земята, богатата почва. Числото 4 са семенцата, посети в тази почва. Резултатът пък, т.е. числото 6, може да бъде жито, царица, плодове, зеленчуци и т.н. Следователно, като вадите крайни резултати, че този човек е лош, вие все едно че правите събиране, казвате: „ $2+4=6$.“ Не правете преждевременно своите заключения! Защо? Ако минавате във време на дъжд покрай някое място, на което почвата е чернозем, какво ще кажете? Лошо място е това, мочурляк, не се минава през него. Питайте земеделеца какво ще каже той за тази почва. Ако сее жито на тази почва, той ще каже: „Отлична е тази пръст!“ В сухо време тази почва се обръща на прах, става на буци и вие казвате: „Да не ми дава Господ да минавам по тези места!“ Земеделецът има друго мнение за тази почва и казва: „Дай, Боже, да имам жито да посадя в тази почва!“ Това са две различни положения в живота, които вие трябва да разбирате. Добрите положения и лошите положения са само условия в живота, които разумният човек разбира, а глупавият не разбира и казва: „Това е добро, онова е лошо.“ Вие, без да мислите много, казвате: „ $2+4=6$.“ Какво означава това? – Два гроша и четири гроша правят шест гроша. Това и кокошката знае. И кокошките събират по този начин: две зрънца и четири зрънца правят шест зрънца. Чудни

сте вие, като мислите, че само хората знаят да събират. И котките знаят да събират. Всички животни знаят да събират, при това те събират отлично. При събирането обаче вие трябва да дойдете до положението да разбирате резултатите на това действие..

И тъй, като ученици не се подпушвайте с вашата философия. Не си отговаряйте на въпросите защо съществува злото, защо еди-кой си мисли така, защо еди-кой си постъпва така, и т.н. При всеки случай в живота ви, когато вие разрешавате някоя трудна задача, не се спирайте върху грешките на хората. Вие си представете, че сте извън доброто и злото и че можете да разрешите вашата трудна задача.

Сега ще ви дам следната задача за една седмица. Като ставате сутрин, ще кажете в ума си: „Заради Любовта, с която Бог ме е облякъл, всичко, което ми се случи през деня, ще го приемам, че е хармонично създадено.“ Всичко, каквото ви се случи през деня, ще мислите, че е за добро. Каквото и да ви се случи, каквото и да ви кажат – добро или зло – ще знаете, че всичко е за добро, няма да се съмнявате в нищо. През тия седем дена ще мислите, че всичко става за добро. И доброто, и злото са служители на Любовта. Злото служи на Любовта, и доброто служи на Любовта. Като ви се случи нещо, ще кажете: „Благодаря Ти, Господи, че си ме удостоил с Твоята Любов!“ Някой може да бръкне в джоба ти и да те обере, някой може да ти каже обидна дума – нищо от това. За всичко, което ти се случи, ще кажеш: „Благодаря Ти, Господи, че си ме удостоил с Твоята Любов. Както и да ми говориш, аз Те познавам!“ Вие видяхте например какви бяха гърмежите на Мусала. В тях имаше особена мекота. И светлината беше мека. Значи както и да говори Бог, тихо или бурно, в гласа Му винаги има мекота.

Аз зная, че всички ще бъдете радостни през тази седмица. Обиди няма да има вече. От тази вечер до другата сряда ще живеете в Царството Божие. Всеки трябва да намери най-хубавите думи, които

може да каже. Когато дойде някой при вас, вие ще бъдете много внимателни към него. Речникът ви ще бъде много подбран. Всеки от вас, който направи една погрешка през някой ден от тази седмица, ще повтори упражнението за още една седмица. Ако през втората седмица направи друга погрешка, ще го потрети и т.н. Трябва да работите! Например някой от вас говори високо. Казвате: „Защо този брат говори така високо?“ Не, кажете си: „Този брат говори отлично.“ Значи за цяла седмица вие трябва да бъдете внимателни едни към други. Също тъй ще бъдете внимателни и с външните хора. Съзнанието ви трябва да бъде будно за цяла седмица, за да видите докъде сте достигнали във вашето развитие и на какво сте способни. Това е една малка маневра. Сега можете ли да изпеете следното упражнение:

Кажи ми ти, светли Божий лъч, благо то на живота – светлия прав път на чистите души, измити във водите на Любовта!

Понякога вие се срамувате да пеете за Любовта, а търсите Любовта. Вие трябва да заучите това упражнение добре и да пеете като певци. Представете си, че вие сте осъдени на смърт и съдията пише на вашата присъда следното: „Ако можете да изпеете тази песен хубаво, с чувство, ще възвърнем живота ви – смъртната присъда ще се отмени.“ Как ще я пеете? – Ще пеете, а гласът ви ще трепери. Вие ще се молите и ще пеете. Всеки човек, който пее, трябва да знае, че решава един много важен въпрос. В пеенето помага и цигулката. Тя не се влияе от хората. Човек може да се повлияе, но цигулката не се влияе. В цигулката има установено мнение за нещата, характер има тя.

Изпейте упражненията Вдъхновение и Вехади.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Тридесет и втора лекция 15 юли 1925 г.

НЕСЪВМЕСТИМИ ОТНОШЕНИЯ

Размишление

Бяха прочетени стиховете *Диалог на злото и доброто*.

Бе прочетено резюме от темата *Най-малката незначителна добродетел*.

Изпейте упражнението *Вдъхновение*.

Ще ви представя няколко категории числа:

- първа категория: $3 = 9.5$
- втора категория: $3 = 10.5$)1
- трета категория: $3 = 10$)0,5
- четвърта категория: $3 = 7$)3
- пета категория: $2 = 7$

Можете ли да примирите тия числа? – Това са числа, отношения, които съществуват в Природата. Те не са произволни числа. Де можете да намерите тези числа? Аз няма да ви отговоря. Вие срещате тези числа най-малко по десет пъти на ден.

Когато един възвишен дух или някое напреднало същество, или някой ангел иска да слезе на Земята, той трябва да си създаде тяло, в което да живее, тъй както всеки обикновен човек се стреми да си направи къща, в която да живее. Тук отношенията са едни и същи. Питам: какво придобива този възвишен дух, като слиза от невидимия мир на Земята да живее един ограничен живот като обикновен човек? Аз няма да ви отговоря и на този въпрос, но питам: защо, когато си строите къща, не се задоволявате с една малка колибка, но искате да си направите голяма, хубава къща? Защо предпочитате хубавата къща пред колибата? Ако предпочитате хубавата къща пред колибата от хигиенична гледна точка, колибата със своите тънки стени е много

по-хигиенична, отколкото дебелите стени на солидната къща. Нашият салон например не е толкова хигиеничен. Светлината трябва да идва отгоре. Добре е, когато човек повдига очите си нагоре.

И така, питам ви: защо вие предпочитате хубавата къща пред колибата? Защо предпочитате богатия пред сиромаха? Защо предпочитате учения пред невежия? Защо предпочитате добрия пред злия? Вие казвате: „Ние предпочитаме учения човек, защото може да ни бъде полезен в нещо.“ Какви са отношенията на Бога спрямо всички хора в света? Той има ли същите разположения към хората, каквито ние имаме едни към други? Ако предпочитанието, което вие отдавате на богатия, на учения, на добрия човек, представлява истинските отношения, тогава и отношенията на Бога към нас трябва да бъдат същите. Не е така обаче. Казано е: „Бог не гледа на лице, но на сърце.“ Значи отношенията на хората едни към други не представляват една абсолютна норма, с която могат да се определят и отношенията на Бога към всички същества.

Сега онези от вас, които са запознати с математиката, нека кажат може ли $3 = 9.5$ и на 10.5 ? Каква е разликата между 9.5 и 10.5 ? – Единица. Когато кажем, че $3 = 10$, разликата между 10.5 и 10 е равна на 0.5 . Когато пък кажем, че $3 = 7$, разликата между 10 и 7 е три единици. Аз няма да ви кажа де се намират тези числа. Ако кажем, че $2 = 7 - 6$, това показва намаление на човешката воля, т.е. условията, при които човешката воля се намалява органически. Ако пък кажем, че $2 = 7 - 8$, това показва голямо засилване на човешката воля. Ако в първата категория числото 9 се увеличава, това показва усилване на егоистичните чувства у човека. Числото 9 може да се увеличи на 10.5 , на 11 и т.н. Тогава ще имаме анормално развитие на личните чувства. Такъв човек иска да бъде цар, господар в света, неговата дума да се слуша навсякъде. Ако числото 9 се намалява на 8 или на 7 , това показва, че личните чувства у човека се намаляват до минимум. Ако

числото 10.5 от втората категория се увеличава до 12, това показва усилената дейтелност на физическия ум, на критическите способности у човека. Такъв човек същевременно може да бъде крайно справедлив.

Сега задава се въпросът защо именно, когато се усилва умствената дейтелност у човека, същевременно се усилва и мозъчната дейтелност, при което нишките на мозъка се продължават? Между умствената дейтелност на човека и развитието на мозъка съществува известно съотношение. Когато моралните чувства на човека се усилват, мозъчните нишки пак се продължават. Значи Природата отбелязва усилването на известна умствена дейтелност с продължаване на мозъчните нишки, а намалението на тази дейтелност – със скъсяване на тези нишки. Тия нишки са силови линии, чрез които Природата действа, т.е. извява своята дейтелност навън. Когато в третата категория числото 10 се увеличи на 10.5, тогава имаме човек с чрезмерно развити морални чувства, който спада към слънчевите типове – той има широка душа, по характер е оптимист.

И тъй, за да се прояви един закон в света, за да можем да си въздействаме чрез него във физическия свят, трябва да бъдем в състояние да увеличим с каквато и да е малка величина някои от мозъчните нишки. Съществува и друг един икономически закон в Природата, който определя работата на всяко органическо същество на Земята. Всеки човек, откак се е родил, откак е дошъл на този свят, докато замине, има определена част от материята, която той трябва да развие, да обработи. За всеки човек е точно определено количеството от материята, която той трябва да обработи и рафинира. Ако той обработи и рафинира всичката материя, която му е дадена, смятат, че е живял отлично, че е водил един разумен, добър живот. Ако той не рафинира, не обработи количеството материя, определена за него, смятат, че не е живял добре, затова опитът му остава недовършен.

Аз забелязвам, че повечето от учениците, като четат Писанието, Библията, главно се спират върху това, какво Господ е обещал, и казват: „Нали Господ обеща това и това?“ Трябва да знаете, че в Божиите обещания няма отмяна. Бог никога не се разкайва, но всяко обещание представлява един договор. Когато Бог обещава нещо, между Него и нас се свързва договор. Това показва, че и ние сме обещали нещо. Бог дава, но и аз трябва да свърша някаква работа – нищо повече. Бог дава условно. Значи всеки човек, който е дошъл веднъж на

Земята, не е дошъл като на курорт, а да свърши някаква работа. Помнете, че Земята не е курортно място. Ако искате да знаете де са курортите, аз ще ви кажа. Курортите са извън Слънчевата система. В Слънчевата система курорти няма. При това всички вие искате да бъдете на курорт. Ако ви дам да изпредете сто килограма вълна, като се условим да ви плащам по сто лева на килограм, трябва да ви платя всичко десет хиляди лева. Обаче вие изпридате само петдесет килограма от тази вълна, т.е. половината, и искате да ви дам всичките пари. Имате ли право да искате всичките пари? – Нямате право. Казвам ви: изпредете и останалата вълна и ще получите всичките пари. Същото нещо върши и Природата. Помнете, в Природата съществува следният закон: тя дава всекому точно толкова, колкото той е изработил. Тя никого не кредитира, никому не дава, ако той не е вложил нещо в нейната банка. Някои може да мислят, че Природата дава винаги. Да, Природата винаги дава, но ако вие сте вложили своя капитал в нейната банка. И тогава тя ще ви даде точно толкова, колкото ви трябва. Всякога ще остави поне един лев в банката си в запас. Тя никога не дава извън кредита, който имаш – все ще остави една малка част от капитала ти в своята банка. По-добре е банката на Природата да има да ти дава, отколкото ти да имаш да А даваш. Защо? – Понеже тя е честна, всякога ще дава, а когато хората имат да

дават, те излизат нечестни в изплащането. Те в края на краищата ще възкресят порока.

Направете опит с когото и да е и ще видите колко е честен човек. Повикайте един бояджия да ви боядиса къщата и му платете предварително, да видите след колко време ще дойде да ви боядиса къщата. Повикайте шивача да ви ушие дрехи, платете му предварително и вижте след колко време ще ви ги ушие. Повикайте някой работник да копае на нивата ви, платете му предварително и вижте след колко време ще ви изоре нивата. След това направете опит: не плащайте нищо на работника, докато не е изорал нивата ви; не плащайте на шивача предварително, докато не ушие дрехата, и вижте какъв резултат ще имате. Аз имам предвид следното правило: не смятам добър работник този, който иска заплата, преди да свърши работата си. Всеки работник, който иска заплата, след като свърши работата си, е отличен човек. Всеки човек, който иска кредит, преди да е свършил работата си, няма да му върви в живота. Всички ние искаме само благодат от Господа. Всеки, който иска благодат от Господа, той не разбира основния Божествен закон. На всеки човек е дадено толкова, колкото му е необходимо в живота. Следователно, ако ти изхарчиш повече, отколкото ти е дадено, трябва да понесеш недоимъка си и да направиш малко икономия. Скръбта и радостта в живота се обуславят върху този закон. Някой път скърбиш, понеже си похарчил повече. Някой път се радваш, защото си икономисал нещо или си изхарчил толкова, колкото трябва.

Първото правило: за всинца ви е необходимо взаимно уважение и почитане. Аз забелязвам, че между учениците липсва тъкмо това чувство. Срещал съм много малко религиозни хора, у които има чувството на уважение и почитание. Такива хора лесно изнасят най-свещените си неща на пазар. Това се забелязва и между учениците. Някои от тях имат слабост да изнасят неверни факти. Това е дефект у

тях. Помнете едно нещо: всеки ученик или който и да е човек, който се е опитвал да изнася неверни факти, не го е постигнало никакво добро. Ние сме се събрали в Школата не да си играем, нито да се занимаваме с празни работи, но да учим. Онези, които се занимават с разни доносничества, сами съграждат своето нещастие – както върху себе си, така и върху дома си. Те ще носят последствията на тази своя слабост до четвъртия род. Вие, като ученици, не трябва да се занимавате с погрешките на другите хора. Някои отиват на екскурзия и се занимават с това, кой как се държал, какво говорил и т.н. Казвам: екскурзиите имат съвсем друго предназначение. Всяка екскурзия предвижда влизане в контакт със силите на Живата Природа и облагородяване на човека. Отидеш ли на екскурзия, трябва да се върнеш освежен, обновен, с едно ново чувство в сърцето и с една светла мисъл в ума. Там трябва да забравиш всички дребнавости на обикновения живот. Качваш ли се на планина, това подразбира отиване към един по-висш свят.

Аз ви казвам: има един закон във всички окултни школи, според който никой няма право да се взира в постъпките на другите хора и да ги критикува. Престъпва ли този закон, той ще носи последствията му. Няма изключения за никого. Не спазвате ли този закон, вие сами ще се спънете. Който наруши този закон, трябва да има доблестта да признае вината си. Не я ли признае, той изпада в други грешки: започва да лъже, иска да се скрие. Но трябва да знаете, че никой не може да се скрие от законите на разумната Природа. Тя представлява лицето на Бога, от което никой не може да избегне. Когато ви изтъквам този закон, имам предвид следното положение: не критикувайте хората, защото никой не знае какви са вътрешните причини, които подбуждат хората към известни действия. Щом ви се изнася тази Истина, Провидението иска да ви запази, като ви обръща внимание да не се занимавате с чуждите грешки, защото те са опасни

взривни вещества. Ученикът трябва да бъде искрен към себе си. Наблюдавал съм държанието на религиозните хора в техните събрания. Когато проповедникът е между тях, в събранието има тишина. Щом излезе той, веднага настава голям шум. Казвам: такова е положението на войниците пред своя генерал. Докато генералът е при тях, те седят тихо, мирно; щом генералът си излезе, настава шум, безредие. Та казвам: ако и вие се държите пред мен като пред генерал, това не е окултна школа. Ако учениците ме смятат за генерал или полковник, аз съжалявам, че са дошли в Школата. Ако учениците се държат морално, добре само пред учителя си, те трябва да знаят, че не могат да го излъжат. Ако те мислят, че учителят им ще ги съди, лъжат се. Казвам и на вас: аз няма да ви съдя, други ще ви съдят. Когато ви съдят, аз даже няма да се явя там. Аз зная, че тези, които ще ви съдят, са справедливи. Няма да се мине много време, и те ще ви съдят тук, на Земята. Някои от вас скоро ще бъдат съдени.

Питам: какви трябва да бъдат отношенията на учениците? Вие, като ученици на Окултната школа, трябва да имате Любов. Когато някой от вас направи една погрешка, защо не отидете при него да го посъветвате братски? Защо не му кажете нещо право в очите, без да ви чуе друг някой, а говорите зад гърба му? Като ученици вие трябва да бъдете доблестни в отношенията си. Туй, което не можете да кажете някому в очите, не го казвайте и зад гърба му. При такива отношения мислите ли, че можете да имате Божията Любов? Някой казва: „Няма нито един добър човек в света, всички са лоши.“ Този човек вижда всичко лошо. Защо? – Той се е изопачил нещо. Когато някой е болен, кое как пипне, все го боли. Това показва, че той е в едно болезнено състояние – този човек не е здрав.

Та казвам: когато трябва да изнесете дефектите на един човек, правете намаление в дефектите му, а увеличение в Божественото у него. Най-първо, не сте вие, който трябва да съдите този човек. Само

кога можете да изнесете дефектите на някой човек? Аз съм ви казвал и друг път – и сега пак ще ви кажа. Този човек, който има някакъв дефект, все едно че е дал някъде 500 лв. вместо 1000 лв. Какво трябва да направите вие? – Веднага ще отидете след него и ще платите останалите 500 лева.

Най-после, вие трябва да бъдете носители на Любовта. Ще кажете: „За в бъдеще ще стане това.“ Кога? След сто години ли? След сто години ще дойдат други хора. Ако вие сега не можете да бъдете полезни, кога ще бъдете? Кой от вас се е заел да проповядва Истината? Вие се занимавате все с дребни работи, но те не могат да ви повдигнат. Това се отнася само до онези, които не искат да бъдат ученици. Онези от вас, които искат да бъдат ученици, които искат да изпълнят Волята Божия, трябва да бъдат носители на Божията Любов, и то сега – няма отлагане вече! Ние трябва да осветим Волята Божия! Първо имайте любов към Бога! Вие трябва да разбирате закона: любовта към одного е любов към всички; и любовта към всички е любов към одного. Щом не можеш да любиш един, ти не можеш да любиш никого. В Бога няма пристрастие. Или ще любиш всички, тъй както Бог иска, или никого няма да любиш. Често казвате: „Еди-кой си човек е най-много обичан.“ Вие мислите, че някой човек е обичан повече от другите, т.е. получава повече любов. Казвам: всеки предмет, който е по-близо до светлината, ще се освети повече, отколкото онзи, който е по-далече от светлината. Коя е причината за това: светлината ли, или предметът? Ако вие сте по-далече от светлината, по-малко ще се осветявате. Кой е причината, аз или вие? Кой е виновен за това? Вие седите един зад друг и си хвърляте сянка. Всички може да се наредите около Слънцето и никой никому да не пречи.

Не забравяйте, че всеки човек носи отговорност за делата си. Колкото е по-напреднал, толкова и отговорността му е по-голяма. Не мислете, че можете да правите, каквото искате. На Небето може да

правите, каквото искате, но на Земята не можете. Давид като цар правеше, каквото искаше; свещеникът Илия⁶² имаше синове, които не възпита, както трябва; Ананий и Сапфира⁶³ принесоха жертва на Бога, но скриха нещо от нея. И след всичко това вие знаете какво постигна тия хора. Как мислите, трябва ли и вие, съвременните хора, да вървите по техния път. В Школата не се позволява никаква лъжа. Пред Бога няма нищо скрито-покрито. Често вие се оплаквате, че любовта ви отпаднала. Казвам: Любовта никога не отпада. Вие сами туряте препятствия на Любовта в живота си. Аз говоря на онези от вас, у които съзнанието е пробудено. Всички, които искат да бъдат ученици, ще се заемат да оправят живота си пред Бога. Той вижда всичко и от Него ще се пазите. Христос казва: „Ще ви кажа от кого да се боите.“ Съвременните хора се боят едни от други, но не и от Бога. Казвам на всички ви: имайте свещен страх от Бога.

И така, аз ви препоръчвам чист живот, затова дайте място на всяко благородно чувство, от какъвто характер и да е, което служи за повдигане на ума ви, за облагородяване на сърцето ви и за усилване на волята ви. Ето защо яжте, без да преяждате! Любете, без да се пресилвате. Обичайте, както Бог иска!

Сега всички хора – и млади, и стари, имат изопачени разбирания за живота. Всички ще дойдат до една задънена улица, но трябва да направят последно усилие да излязат от тази задънена улица.

⁶² Свещеникът Илий – старозаветен герой от „Първа книга Царства“ – 2-3 гл. Илий и неговите синове, които са лоши хора и не познават Господа, присвояват жертвата, която хората носят за Него. При Илий е доведено да слугува детето Самуил, което е обречено на Господа и което става бъдещ пророк. То възвестява наказанието на свещеника и на синовете му за техните грехове.

⁶³ Ананий и Сапфира – библейски герои от книгата „Деяния на светите апостоли“ (5:1-11). Ананий и Сапфира са съпрузи, които продават имот и скриват стойността му. Ап. Петър ги порицава, че са излъгали Бога. Ананий и Сапфира умират заради лъжата си и това служи за предупреждение на всички, за да живеят чист и свят живот без измама.

Доброта, Истина, красота – това е Любавта.

Тридесет и трета лекция 22 юли 1925 г.

СЪВМЕСТИМИ ОТНОШЕНИЯ

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

„Истината ще ви направи свободни“, казва Христос (Йоан 8:32).

Сега слушайте и пишете! Това, което ще ви кажа, ще бъде толкова важно, че ще трябва да си го запишете. Думата *важно* има двойко значение: туй, което е важно за здравия, не е важно за болния; туй, което е важно за болния, не е важно за здравия. Човек трябва да разбира смисъла и важността на нещата. Вие знаете кое е важно за здравия човек и кое е важно за болния. Това, което е важно за живите хора, не е важно за умрелите; това, което е важно за умрелите, не е важно за живите. Умрелите, като отидат в другия свят, мислят как да си съградят тяло. Живите хора мислят как да развият своето тяло. Някои от вас, като ученици, казват: „Да умрем!“ Мислите ли, че смъртта разрешава важните въпроси? Тъй както вие схващате смъртта, тя не разрешава нищо.

Има друго важно положение в живота. Всеки човек, като дойде в света, трябва да се учи. Дали иска, или не, дали ще стане ученик, или не, това е друг въпрос, но той е длъжен да учи. Той има всички възможности да бъде ученик. В това отношение той може да има съдействието на всички висши Същества, но никой не може да го застави насила да стане ученик. Под думата *ученик* ние разбираме човек, който учи съзнателно, придобива знание и го използва за благото на своята душа. Когато ученикът влезе в света, той настъпва в една област на изпитания. Често някой човек казва: „Аз имам изпитания.“ Господ му е дал изпитания, а той дошъл да ми разправя това, да ме изпитва. Изпитанието е за тебе. Ти сам ще си решиш

задачата, аз няма да я решавам заради тебе. Някой казва: „Аз имам да държа изпит.“ Издърж изпита си и тогава ела да ми кажеш, че си го държал. „Ама някаква болка имам.“ Издърж болката си и като оздравееш, ела при мен. Ако разбираш болката като изпитание, ако разбираш страданието като изпитание, ако разбираш спънката в живота си като изпитание, издърж ги! Пък има и друго положение: ако разбираш мъчнотията като връзка, ако разбираш болката като връзка, ела при мене, аз ще те приема на драго сърце. Тъй че страданията могат да бъдат изпитания, могат да бъдат и връзки. Следователно, ако страданията на ученика са дадени като изпит, той трябва да издържи изпита си и после да дойде при мен да каже: „Днес имах изпит, издържах го.“ Аз ще се радвам, че той е издържал изпита си. Така се радват и учениците от гимназията, че са издържали своите изпити. Те, като излязат от изпитната зала, скачат, радват се. И близките около тях се радват. Ако вие гледате на страданието като на връзка, тогава как ще постъпите? Как се образуват връзките? По някой път ви гледам – вие размествате тези величини. Когато е време да държите изпита си, вие отивате да се запознавате с някого и отлагате вашия изпит. Когато имате страданието като връзка, с цел да се запознаете с някого, тогава вие седите в дома си и казвате: „Не искам да се запознавам с никого, изпит имам – трябва да седя вкъщи, да уча.“ Тогава вие обръщате вашия съвет с главата надолу.

Миналия път ви казах, че училището е изпит и вие трябва да държите изпита си. Като издържите изпита си, ще дойде онази вътрешна връзка на живота. За да се образува тази вътрешна връзка, трябва да знаете как да помагате. Ако не можеш да помогнеш някому, ти никога не ще можеш да образуваш тази връзка с него. Как се образува връзка между майката и детето? – Чрез помощта, която майката дава на детето. Тя знае да помага. Как се образува връзка между господаря и слугата? – Господарят знае как да помага на своя

слуга. Как се образува връзката между учителя и ученика? – Учителят трябва да знае как да помага. От друга страна, ученикът не трябва да подпушва Божествените енергии в себе си. Има три рода енергии в човека, които могат да се подпушат. Първият вид енергия са тия на мускулите, или енергиите на физическото тяло. Ето защо ученикът не трябва да подпушва в себе си този вид енергии. Подпуши ли ги, става натрупване в мускулите, което наричаме надебеляване. Щом подпушиш физическите енергии в себе си, ще надебелееш, ще станеш като буре. След всяко надебеляване започват да се зараждат ред болезнени състояния, които сегашната наука и медицина обясняват по един или друг начин. Щом отпушиш енергиите на физическото тяло, мускулната и костната системи дохождат в своето естествено състояние или, с други думи казано, тялото се намира в здравословно състояние.

Вторият вид енергии, които не трябва да подпушвате, това са енергиите на вашите чувства. Чувствата са Божествени енергии, които минават през вас. Те са причина, дето у вас се зараждат желания да се изявите. Тук изявлението може да бъде или към някоя птичка, или към някое млекопитаещо, или към някой човек. Едно е важно: в дадения случай Живата Природа, или Бог, ви е поставил в положение да изявите своите чувства. И вие трябва да ги изявите, без да философствате. По кой начин ще ги изявите? – За всеки даден случай ви се определя и метод как да постъпите. Щом изявите своите чувства, не се спирайте при туй същество да му казвате, че само вие можете да изявите тези чувства към него. Ако аз мога да извадя някого с въже вън от кладенеца, нима не могат да се намерят и други, които може да направят същото? – Не само един, но много още такива хора могат да се намерят. Моята услуга се състои в това, че аз съм първият, който съм направил тази услуга. Моментът, в който съм дошъл аз, той е важният, а не самият аз. Това, че съм попаднал в най-

важния момент, дава цена на моята услуга, а не че само аз мога да я направя. Ще благодаря в себе си, че съм имал туй щастие, тази привилегия – аз да направя тази услуга. Ако си въобразя, че само аз притежавам силата да направя тази услуга, това е лъжливо схващане, лъжливо понятие.

Третият вид енергии, които не трябва да подпуштите, това са енергиите на вашите мисли.

Сега, ако се обърнем към музиката, ще видим, че там има силни тонове, има и меки тонове. Всякога след силния тон иде мек тон; същото нещо е и в Природата. Ти не можеш да предизвикаш силен тон, докато не предизвикаш мек тон; и не можеш да предизвикаш мек тон, докато не предизвикаш силен тон. Силният и мекият тон вървят паралелно в музиката. Великите музиканти разбират този двояк закон. След силния тон трябва да предизвикаме мек, за да може да използваме енергията на силния тон.

Вие сте в Божествено училище. Запитвали ли сте се някога какво сте научили? Много нещо сте научили досега, но какво сте приложили? Под думата *приложение* разбирам да съзнавате, че сте работили. Ще изясня мисълта си. Често вие казвате: „Трябва да бъдем в хармония с външния свят.“ На птицата ще говорите като на птица, няма защо да я учите да ходи по земята. Тя ще си хвърчи във въздуха. Няма да учите млекопитаещото да хвърчи във въздуха: него ще учите да ходи по земята правилно. Няма защо да се чудите, че волът е голям, пък не може да хвърчи. Няма защо да учите змията да ходи по земята: нея ще учите да се влачи по корем. Няма да учите рибата да ходи по земята: нея ще учите да плува във водата. Така е наредила Природата. Затова именно и вие трябва да се съобразявате в постъпките си според естеството на всяко същество. Същото нещо се отнася и до вашите мисли. Понеже много от вашите мисли спадат към един или друг вид от тези животни, и вие трябва да знаете как да

се отнасяте към тях. Има мисли, които хвърчат; има мисли, които ходят по земята; има мисли, които се влачат; има мисли, които плуват. В даден момент вие се занимавате с една мисъл, която плува. Кажете ми, как ще накарате тази мисъл да хвърчи? Това е велика алхимическа наука. Природата, която е много разумна, е изразходвала милиони години, докато накара рибите да хвърчат във въздуха. Вие, един ученик, който не е запознат с дълбоките закони на Природата, който не познава нейните сили, си прави илюзии, че може да превърне една плаваща мисъл в хвърката. Не, хванете тази мисъл, извадете я въвн от морето, изпечете я на огъня и направете от нея един хубав обяд. Казвате: „Трябва ли да се яде риба?“ – Много хубави са тези риби, ядат се те. От тях може да си направите и майонеза – това нищо не значи. По този начин вие ще превърнете една плаваща мисъл в хвърката.

Значи птицата трябва да хвърчи, млекопитаещото трябва да ходи, змията трябва да се влече, рибата трябва да плува, човекът трябва да мисли право. Само ангелите мислят. Онези, които казват, че човекът бил *манас*, не разбират нещата. Съвременният човек не е *манас*. Той трябва да учи закона на Любовта: първо да се научи да чувства правилно, после да мисли правилно. Ако искате да знаете Истината, тя седи в това, че всеки човек, който не чувства правилно, той не може и да мисли правилно. Понеже ангелите мислят правилно, те работят с мисълта, а са оставили хората да работят с чувствата. Значи ангелите мислят, а хората чувстват. Следователно между мислите на ангелите и нашите чувства става една вътрешна връзка. Когато кажем, че човек започва да мисли, ние подразбираме, че някой ангел се е заселил в тялото на тази душа на Земята, която чувства. Тогава именно тази душа започва да чувства и да мисли. Тя мисли с ума на ангела, а чувства със сърцето на човека. Ангелът съзнава, че започва да чувства, но вече с душата на човека. Значи между ангела и

човека има взаимна връзка. Ангелът е силният тон, а човекът е мекият тон. Вие питате някого: „Ти право ли мислиш?“ Защо питате него, питайте ангела. Ако е въпрос за чувстване, питайте човека дали чувства право, или не. В цялата Свещена книга никъде не се говори за човешкия ум, но за ума, за мисълта на ангелите, а пък за сърцето на човека. Само новите писатели казват, че както човек мисли, такъв става: както човек чувства, такъв е в действителност. Човек възприема своята мисъл чрез сърцето си. Следователно, за да разбере състоянието на когото и да е, трябва да чувстваш тъй, както и той чувства. Само така ще може да се разберете.

Сега няма да се спирам да ви обяснявам тия неща надълго. Аз съм засегнал всички тия въпроси, направил съм ги донякъде разбираеми, но вие, вместо да извлечете полза от тях, мислите, че тази работа е много лесна. Не, всяка мисъл трябва да мине през вашето сърце. Тези мисли не са мои – те са Божествени мисли, Божествени енергии, които минават през мене. Тия енергии трябва да минат и през вас.

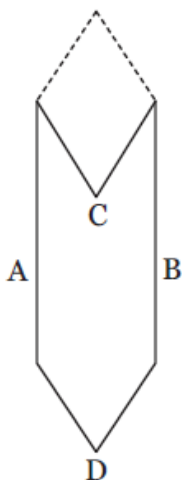
Аз не искам да бъдете като онези реки, които текат само във време на дъжд. Щом престане дъждът, и тия реки пресъхvat. Реки, които пресъхvat, са дъждовни, мътни. В тях няма живот, който постоянно да се влива. Всяка река трябва да има притоци; тя трябва постоянно да тече, да не пресъхва – и при най-голямата топлина, и при най-голямата суша. Това наричам жива река. И затова казвам: истински човек е онзи, чиято река при най-лошите условия на живота не пресъхва и маслото в неговото кандило при най-лошите условия не изгаря.

Сега аз не казвам, че нямате масло, т.е. че нямате мисли и чувства. Вие имате сърце, но не го употребявате; вие имате ум, но не го употребявате. Понякога вие постъпвате като младите моми, които се обличат с новите си дрехи само в празнични дни или когато

посрещат този, когото обичат, а в обикновените дни са със скъсани дрехи. Значи за да се облечете с хубави дрехи, изискват се особени условия. Човек трябва да бъде и при обикновените условия на своя живот много хубаво облечен. Допуснете, че вие сте богат търговец, баща на пет сина и пет дъщери, които ви обичат. Един ден обаче вие изгубвате 200 000 лева и почти пропадате материално. Връщате се у дома и започвате да викате, да крещите на синовете и дъщерите си. Питам: какво печелите в дадения случай? Какво трябва да кажете на синовете и дъщерите си? Как трябва да разрешите този въпрос? Всичкото ви състояние е отишло, а дъщерите и синовете ви са вече доста израсли и вие няма какво да им оставите. Според правилата на окултната наука какво трябва да кажете на вашите дъщери и синове, като влезете у дома си? Аз ще ви улесня, като ви приведа един пример. В древността някой си виден княз заминал да странства с цел да проучва света, като оставил у дома си жена си с две деца. В негово отсъствие децата му умрели. Като се връща, неговата възлюбена го посреща много радостно и започва да му разправя една приказка: „Един приятел дойде у дома и ни остави два скъпоценни камъка. След една година дойде да си вземе скъпоценните камъни обратно.“ Мъжът А я запитва: „Ти даде ли му ги?“ – „Да, той ги донесе, те бяха негови и той имаше право да си ги вземе.“ Мъжът се съгласява с жена си, намира, че е постъпила добре. Тогава тя му казва: „Тия скъпоценни камъни са нашите деца, които дойдоха да вземат и аз ги пуснах.“ Питам: ако вие изгубите едно ваше красиво чувство, не е ли същото? Ако някой ви обиди, какво ще направите като ученици? Какво нещо е обидата? Щом някой може да ви обиди, вие сте много малък извор, който едва цицирика. Казвате: „Еди-кой си ме обиди, тежко ми стана на душата.“ Казвам: много малък извор си. Ако някой човек хвърли нещо в един грамаден извор, който постоянно блика,

той ще се размъти ли? Не, грамадният извор ще изхвърли всичко навън.

Наскоро дохожда при мене един мой приятел и плаче. Казвам му: „Ти си плачи, щом е дошло за плач, но ако искаш да докажеш с този плач, че ме обичаш, лъжеш се. Плачът нищо не доказва. Аз разбирам смисъла на сълзите. Ето, преди една година ти плачеше, защото беше счупил крака си.“ Човек плаче за много работи. Какво означава плачът? – Той не е израз на приятелство. Всеки трябва да анализира своите постъпки и състояния. Плачеш ли, трябва да знаеш защо плачеш. Сълзите показват промяна на състоянието. Хората се лекуват с плача. Ти плачеш, защото си болен. Ти плачеш, защото си скръбен. Ти плачеш, защото си изгубил приятеля си. Казвате, че някой човек плаче от радост. Когато хората плачат от радост, то е, защото те се боят да не изгубят радостта си. Тия хора изпадат едновременно в две противоположни мисли и чувства: от една страна се радват, че скръбта им се е превърнала в радост, а от друга страна се боят да не изгубят радостта си. Ученикът трябва дълбоко да разбира всички прояви на Божествения Дух.

Фиг. 1

На чертежа имате успоредните линии А и В, които са равни помежду си. Тия линии представляват две живи същества. Ние казваме, че разумните същества се движат по успоредни линии. Тогава питам: колко положения може да се образуват между тези две същества? – Те могат да заемат още положенията С и D. Точките С и D изразяват меки тонове, в които се забелязва постепенна градация. Изобщо в отношенията между двама души ще се образуват или меки, или силни тонове. При сегашните условия на живота няма друг изходен път. В силните тонове стават най-големите проветрявания. Всички спорове, всички недоразумения в живота на хората стават на планинските върхове. Хората се давят в низините, дето се образуват езера, понеже не знаят да плуват. В меките тонове човек може да се удави, а силните тонове могат да го отваят. Казвате: „Този човек е много мек.“ – Да, но ако не знаеш как да постъпваш, ти можеш да се удавиш в него. Ти трябва да разбираш и мекия, и силния човек, защото в мекия ще се удавиш, а силният ще те отвая, както вятърът отваява, и ще те отнесе някъде. При силния трябва да имаш крила, а при мекия трябва да имаш перки. Перките не са за хвъркане и крилата не са за плуване. Да хвърчите и да плувате, това са два метода, които вие трябва да знаете. Птицата може някой път да използва крилата си да плува, но тя не може да плува като рибата, да слиза дълбоко във водата. И рибата може някой път да излезе на повърхността на водата, но тя не може да излезе високо във въздуха и да хвърчи като птица.

Сега от вас се изисква приложение. Защо човек трябва да бъде ученик? В какво седи ученичеството? Знанието е потребно на ученика, за да може да живее в този свят. Защо цигуларят се учи да свири? – За да може да живее добре. Най-първо цигуларят трябва да свири за себе си. В това той трябва да изпитва удоволствие. Дали си художник, писател или какъв и да е, каквото учиш или каквото

вършиш, най-първо то трябва да има отношение към самия теб, а после и към другите.

Питам ви: всяка сутрин, като ставате, задавали ли сте си въпроса какво нещо е Бог? Имате ли ясна представа за Бога? Вие нямате ясна представа за Бога, затова не знаете какво нещо е страх Божий. Вие имате временен страх. Като видите някоя мечка или някой паяк, или някоя змия, плашите се. Съвременните хора говорят за Бога, говорят за страх Божий, но нито Бога познават, нито страх от Него имат. Ако ученикът няма страх от Бога, това е неговото нещастие. Да имаш страх от Бога е полезно нещо. За този страх се казва: „Начало на мъдростта е страх Божий“ (Притчи 1:7). Някои хора казват, че не трябва да се страхуваме. Вярно е, че не трябва да се страхуваме, но от какво? – Има един страх, който не е потребен на човека, но има един страх, който представлява велик закон. Този закон на страха всякога трябва да имате предвид. Всеки химик трябва да знае качествата на елементите, с които работи. Не ги ли знае, това може да коства живота му. Всеки, който хвърчи във въздуха с аероплан, трябва да разбира законите на хвърченето, иначе ще се намери на земята. Щом се намери на земята, няма да има първото величие, други ще го вдигат. Някой казва: „Аз ще стана учен човек.“ Знаете ли колко е опасно човек да стане учен? Велико благо е да бъдеш учен, но в това има големи опасности, големи страдания. Простият човек не може да страда, както ученият.

При мен идват много хора и ми казват: „Ние научихме много неща от живота, но и много страдаме.“ Казвам: вие сте от учените хора, които страдат много. Още много има да учите и да страдате. Когато човек добива знание, той трябва да се отнася към него със свещен трепет. Първите хора ги изпъдиха из рая, понеже искаха по лесен път да придобият знания. Змията каза на Ева: „Вие искате по лесен начин да придобивате знания. Това е лесна работа. Достатъчно

е да вкусите от плодовете на Дървото за познаване доброто и злото и очите ви ще се отворят.“ Ева вкуси от забранения плод и даде от него на Адам. Но видя тя после, че тази работа не излезе така лесна. Очите им се отвориха, те видяха страшни работи. Казвам: такава е съдбата на всеки един, който търси лесния път. Когато първата жена послуша неочаквано явилния се професор в рая, който А даде един урок по предметно обучение, тя разбра лошите последствия от бързането. Раят беше окултна школа. Господ каза на първите ученици от тази школа да ядат от всички плодове, но не и от плодовете на Дървото за познаване на доброто и злото. Но професорът, който се промъкна в рая, даде първата лекция на един от двамата ученици, като им каза, че те могат да престъпят

Божия закон, като ядат от плодовете на забраненото дърво. Адам, като вкуси от тези плодове, си каза: „Наистина, аз не съм ли свободен да постъпвам, както разбирам? Аз нямам ли ум да мисля и сърце да чувствам? Раят не е ли мой? Всичките животни не са ли мои? Какво от това, че съм престъпил Божията заповед? Какво ще каже Господ?“ Но след като хапна от забранения плод, той се скри от лицето на Господа. Бог се яви в рая, извика Адам и Ева и им каза: „Излезте да си кажете урока! Какво научихте днес?“ Бог ги извика веднъж, два, три пъти, но никой от тях не излезе. Най-после Бог разтърси рая. Това не се споменава никъде в Писанието. Адам никога не беше изпитвал подобно разтърсване. Той веднага излезе пред Господа. Запита го Бог: „Де се криеш?“ – „Тук съм, Господи, но ме е срам да изляза.“ – „Защо те е срам?“ – „Гол съм.“ – „Кой ти каза, че си гол?“ Както виждате, Адам се боеше да излезе пред Господа. Значи свещеният страх дойде у тях, но те не го разбраха. И трябваше Господ дълго време да ги изпитва, за да извади налице Истината. Днес хората имат същия навик да се крият от Господа и казват: „Голи сме.“ – „Защо сте голи? Коя е причината за тази ваша голота? Кой е виновникът за това – не

можеш да го уловиш. Този разказ представлява една алегория, ще го оставим сега настрана.

Питам ви: как мислите, вие надвили ли сте този недъг, който съществуваше у Адам? Не, Господ ще се яви и на вас и ще започне да ви говори. Господ говори по три начина, т.е. Той може да говори по много начини, но три от тях са съществени. Когато пророк Илия трябваше да научи, да разбере нещо, отиде в планината. Там първо се яви силна буря, но Бог не беше в бурята. Божествената Любов не е в бурята. След туй огън дойде, но Бог не беше и в огъня. Най-после се чу тих глас. Тогава Илия си закри лицето и разбра, че това беше Бог. Първите две положения разклатиха ума и сърцето му. Бурята разклати въздуха, разклати и неговия ум. Огънят разклати неговото сърце. От този момент Илия започна да мисли. Той беше от тези хора, които решаваха въпросите на общо основание. Илия закла 450 Ваалови пророци. Господ му каза: „Аз не те пратих да колиш, но те пратих с живото Слово да учиш хората.“ Господ изпрати Илия на планината, да му покаже колко е страхлив. Илия, който беше такъв голям пророк, като чу заканванията на Йезавел, уплаши се и избяга в пустинята. Тук той чу Слово Господне, Който му рече: „Що правиш тук, Илия? Излез, та застани на гората пред Господа!“ На тази гора Бог изпрати буря, която разклати неговия ум, и огън, който разклати неговото сърце. Най-после дойде тихият глас, който му показва пътя. Но цели 40 дни трябваше да пости Илия, за да чуе този глас. Вие чели ли сте този разказ? Знаете ли какъв беше разговорът между Бога и Илия? Казва му Господ: „Ти си човекът на силните тонове. Аз ще те взема на небето с огнена колесница, за да познаеш Любовта. За твой заместник ще остане Елисей, който ще ти покаже как трябваше да работиш.“ Елисей беше човек на меките тонове.

Някои от учениците в Школата употребяват методите на Илия – излизат с наточени ножове. И мъже, и жени са наточили ножовете си,

чакат само да ги бутне някой и казват: „Ако говориш много, ще те мушна три-четири пъти с ножа си, ще познаеш, че съм ученик на една Окултна школа.“ Разбиране е това! Питам: правилно ли е двама ученици да се бият помежду си като пехливани? Казвате: „Как ще се разреши спорът между тях?“ Понеже те не са избрали друг метод, освен физическата саморазправа, ще се намери някой по-силен от тях, ще повали единия на земята, а на втория ще даде друг някакъв урок. По-слабият все ще остане с някаква следа от този бой, затова той ще получи друг урок – ще легне за няколко дни в легло. През това време ще трябва да се моли на Бога, да поправи грешката си. Когато двама ученици спорят за нещо, те трябва да отидат при Учителя си да им даде някакъв съвет, правилно да разрешат въпроса. Учителят ще им даде метод да разрешат спора без бой. Не е позволено на ученици от Окултната школа да се бият. Ако те се бият, останалите ученици ще ги наблюдават, ще коментират случката и ще кажат: „Учителят взе страната на единия.“ – Да, единият е повален на земята, а другият – на леглото. След боя двамата герои седят и си философстват: „Защо Учителят допусна да се бием? Защо не предотврати тази случка?“ Казвам: преди всичко те не се обърнаха към Учителя си за съвет. Ако при това положение Учителят прибърза да предотврати всякакъв спор, значи той ще покаже слабост, страх. Защо учениците сами не предотвратиха тази случка? Те нали са учили разни методи, по които трябва да разрешават вън от себе си и вътре в себе си всички спорове и недоразумения? И двамата знаеха методите, и двамата бяха предупредени, но се набиха на общо основание. С това дадох на другите ученици един урок по предметно обучение.

Питам: този ли е пътят, по който вие трябва да разрешавате въпросите? – Не, това е физическо разрешение. Освен физически бой има още и бой на чувствата, както и бой на мислите. Когато смутите сърцето или ума на някого, вие му нанасяте бой в една по-висша

форма от физическия. Ако кажете на някоя сестра или брат, които вървят в Божествения път, че са изкривили пътя си, че са изпаднали в някакво заблуждение, вие смущавате техните сърца и умове. Право ли е това, което вършите по отношение тях? – Не е право. Така може да каже само онзи човек, който действително се намира в правия път. Тогава той има право да каже: „Сестра, тия чувства, които сега имаш, не са от този характер, каквито Бог изисква. Тия мисли, които сега имаш, не са от този характер, каквито Бог изисква.“ Този човек ще бъде един от тия, които продават скъпоценни камъни. Той трябва да каже: „Сестра, ела при мен, аз ще ти дам един камък, по-хубав от твоя.“ Същото се отнася и за мислите. Тъй трябва да се изясняват нещата.

И тъй, аз изисквам от вас послушание. Не се позволява на окултния ученик да каже на брата си или на сестра си, че са глупави, нито че не са прави в нещо. Аз ви казах в една от беседите си, че щом виждате погрешките на другите, тия погрешки се отразяват и в самите вас. Кажеш ли някому, че е заблуден, че не познава реалността на нещата, ти сам се оглеждаш в огледалото и виждаш, че онзи в огледалото има някакво черно петно. Ти му казваш: „Слушай, махни това черно петно!“ Обаче петното не се маха. Ти вземаш вода, измиеш петното и то се маха. Следователно петното, което си виждал в огледалото, го няма повече там. Ти няма да казваш, че си махнал петното, но ще си мълчиш. Обаче ти трябва да го махнеш, защото си ученик. После ще кажеш: „Аз му посочих къде е петното, а той го изчисти.“ Когато вие заживеете в реалността на нещата, там няма да има вече никакви петна. Ти, като виждаш доброто в света, като виждаш Бога, няма да виждаш никакви погрешки. Виждаш ли погрешки, Любов нямаш. Как мислите, Бог вижда ли вашите погрешки? Ако живеете в Бога, няма да виждате никакви погрешки. Ако аз виждам погрешките на другите, ще видя и своите погрешки.

Като влизам при вас, аз искам да видя Божествения образ във вас, искам да видя как Бог работи. Щом Бог е във вас, аз знам, че вие ще мислите правилно, ще чувствате правилно и ще действате правилно. Тогава животът ви ще има смисъл.

По този начин именно ще може да се даде правилно направление на вашите енергии. Как ще работите за в бъдеще? Работите ли според методите на разумната Природа, вие ще дадете правилна насока на вашия ум и на вашето сърце.

Сега аз искам всеки от вас да се спре най-малко по един час на ден върху някого, когото не обича, и да се постарее да намери у него поне една добра черта. Това ще ви бъде като задача. Изпълнете тази задача заради Господа! Потърсете мислено една добра черта у този, когото не обичате. Ако можете да направите това заради Бога, значи у вас има едно силно чувство, една силна мисъл. По същия начин ще можете да влияете и на децата си. Децата ви са вашите ученици. Майката е първият учител на децата си. Тя трябва да гледа на дъщеря си и на сина си като на окултни ученици. При възпитанието на вашите деца ще употребявате същите методи, каквито употребяват към окултните ученици. Ще опитате Божествената Мъдрост, ще опитате Божествената Любов, ще опитате най-после и Божествената Истина върху онзи ученик, когото Бог ви е дал като ваше дете. Чрез него Бог ви изпитва. Ако имаш една добродетел, тя е ваше дете. И по отношение на нея ще приложите същия закон. Вие сте събрани тук като ученици на тази Школа да опитате същия закон.

Колцина от вас, ако ви поставят на изпит да се самопожертвате, са готови да издържат този изпит? Много мъчно се издържа изпитът на самопожертването. Подбудителната причина на вашите действия не трябва да бъде страхът. Кога човек действа под страх? Когато не може да разбере Любовта. Любовта е мекият тон в Природата. Най-мекият тон в музиката е Любовта, а страхът е най-силният тон. Когато

човек се уплаши, космите му настръхват. Страхът е сила, която съдържа в себе си електричество. Казват: краката на страхливия човек се продължават, а космите му настръхват. Природата работи с най-меките тонове. С тия тонове трябва да работите и вие. Казвате: „Защо да не работим със силните тонове?“ Силните тонове са за Бога. На високите места могат да живеят само боговете и най-напредналите ангели. Хората трябва да живеят в долините: там са изворите, там са плодоносните полета, там са дърветата. Планинските върхове са голи, те са скалисти и покрити само с ледове. Следователно силният тон има сила само при мекия тон. Мекият тон има две качества: той съдържа в себе си топлина и светлина. За в бъдеще, когато се възпроизвеждат меките тонове, те трябва да съдържат тези две качества в себе си – топлина и светлина. Когато един певец пее меки тонове с чувство и с мисъл, веднага той ще придаде известно количество калории топлина на този тон. Тази топлина може да се почувства. Никой певец досега не е произвел със своите тонове светлина. Там седи нещастieto на тия певци. И мисълта ни трябва да съдържа тези две качества – топлина и светлина. Мисълта е велика енергия, която се изпраща в света. Като енергия тя трябва да произвежда топлина и светлина у самите нас.

Като говорим за физически бой, някои от вас ще питат: „Трябвали да стават такива неща между нас?“ Казвам: тези неща са обикновени за света, но за вас те са изключения. Да се бият хората в света, това е нещо обикновено; те не само че се бият, но с милиони хора се избиват. Стават ли такива неща между вас, те са изключения, които не са съвършено изключени. Следователно ще знаете, че всеки от вас може да попадне в изключенията, затова трябва да изучавате този закон. Като изучавате закона на изключенията, непременно трябва да боравите с меките тонове. Боравите ли с меките тонове,

всяко жестокосърдечие, всяко недоволство ще изчезне от вас и вие ще разрешите всички въпроси правилно, тъй както Бог изисква.

Кое е най-добро държание според вас: да давате ухо на всичко казано-речено или да не давате? Една турска поговорка казва: „Не давай ухо на лошите работи!“ Плаче ли някой, не му обръщай внимание. Карат ли се някои, не им обръщай внимание. Като дойде някой при мен, ще го питам: „Торбата ти пълна ли е с нещо добро?“ Ако е пълна, добре дошъл. Ако пък е пълна с непотребни неща, ще ви дам пари да отидете някъде да ги изхвърлите. След като изпразните торбата си, ще я изперете хубаво и тогава ще дойдете при мен – аз ще ви я напълня с нещо хубаво. На света трябва да се даде пример от един велик Божествен морал. Аз ви казвам как трябва да постъпвате и вие. Не обръщайте внимание на дребнавостите в живота. Хиляди страдания ще дойдат за вас. Ще имате изпитания, изкушения не само външни, но и вътрешни – не им обръщайте внимание. Ама вълн вятър имало. Ти ще седиш вкъщи, ще се занимаваш, ще си четеш. Ама гръмотевица, дъжд имало вълн – не им обръщай внимание. Когато дойдат меките тонове, ще им обърнеш внимание. Писанието казва: „Когато се обърнете към Мене с всичкото си сърце, тогава ще Ме познаете.“ „Когато Ме потърсите с всичкото си сърце, Аз ще ви се изиявя и ще ви помогна.“ – Това подразбира меки тонове. Казва се още в Писанието: „Потърсете Ме в ден скръбен и Аз ще ви се изиявя.“

Тъй че вие трябва с помощта на меките тонове да разрешите всички мъчности, всички изпитания и задачи. Казваме: „Бог е Любов.“ Де ще се прояви тази Любов? Ако двама ученици се карат, защо единият от тях да не се обърне към Бога и да каже: „Господи, Ти живееш в мен, нека Твоят мек глас, нека Твоята милост се изяви чрез мен!“ Това е хубавото в света. Ако ние не можем да предизвикаме Божията милост да се изяви чрез нас, всички други енергии, които ще дойдат, ще слязат от върха на планината и ще се отразят много зле

върху нашето развитие. За Бога е безразлично дали ти страдаш, или се радваш. Ако Бог те обича, ако Той дълготърпи, трябва да знаете, че тази обич не е заради вас. Вие още не сте изучавали закона защо Бог ви обича. Има други причини, които заставят Бога да ви обича. Понякога цял народ трябва да изчезне от лицето на Земята, но Бог има право да направи това. В такъв случай защо вие трябва да предизвикате Бога да изпраща такава енергия, с която да ви погубва, да ви помете от света? Не, работете само с меките тонове, за да се ползвате с благоволението на Бога.

Вие, като знаете, че Бог е благ, мислите, че може да правите всичко, каквото искате. Не е така. Понеже ученикът живее съзнателен живот, той трябва да бъде внимателен в своите прояви. Не мислете, че при такъв живот той не може да постигне своите желания. Напротив, при този съзнателен живот от страна на ученика Любовта ще има истински образ, Мъдростта ще има истински образ, Истината ще има истински образ. Онези, които ви обичат, и така ще ви обичат. Много същества от Слънцето ще ви обичат. Някои мислят, че като живеят Божествен живот, няма да имат Любов. Не, хората сега нямат Любов. Това, което съвременните хора наричат любов, не е любов. Живеят ли в Бога, те ще имат истинската Любов. Тогава, като обичаш някого, никой няма да те съди, никой няма да те дразни. При сегашната любов всеки може да те съди, да те дразни. При сегашните ви мисли всеки може да ви подразни – дали умът ви е на място, или не, а при Божествените мисли никой няма да ви закачи. Нека дадем образец пред света от Божествени чувства и Божествени мисли. И ние можем да дадем образци.

Питам ви: когато две разумни същества се разговарят, може ли да се съмняват едно в друго? Две разумни същества се разговарят приятелски помежду си, те не могат да се огорчават. Огорчението е нещо относително, нещо вътрешно, а не външно. Когато се

разговаряте с някого, вие обръщате внимание на звука, на гласа на този човек, а не на вътрешните качества на този глас, на думите: дали в тях се крие някаква отрова, или не. Този звук някой път може да е силен, а някога мек, но в него има нещо хубаво. Следователно вие трябва да видите какво е съдържанието на самия звук. Ако в него има вътрешна отрова, той може да те огорчи.

Какви трябва да бъдат отношенията между Учителя и учениците? – Някой ученик не може да отиде при Учителя си без Любов. За да се установят между хората истинските отношения, които Бог е поставил първоначално, се изисква доблест. Често някои хора казват: „Тайнствени работи съществуват в света.“ Казвам: няма тайнствени работи. Кои неща са тайнствени? Всяко нещо, което човек не знае, е тайнствено. Можеш ли да говориш за онова, което не знаеш? Ние всякога говорим за неща, които знаем. Някой казва: „Трябва да говорим за неznайни неща.“ Някой не може да говори за нещо неznайно. Ние всякога говорим за това, което сме учили и разбрали добре. Само него можем да предадем и на другите. Говорете само за znайни неща, а не за неznайни. Можем да говорим и за znайни неща, които са забравени. Следователно ние ще направим добродетелите znайни, а не неznайни. Ние знаем Истината, знаем Мъдростта, знаем и Любвта. Защо? – Понеже можем да ги опитаме всеки ден. Туй, което не можем да опитаме, не можем и да изнесем.

И тъй, вие трябва да бъдете искрени спрямо себе си, искрени и към Бога. Когато сте в Школата, не мислете, че сте сами. Вие сте пред лицето на целия невидим свят. Ако невидимият свят се произнесе за вас дали можете да бъдете ученик, или не, само тогава ще ви запишат в Школата. Там записванията стават по особен начин, а не както в тукашните училища. Ако имате Любов, може да бъдете ученик. За да бъдете ученик, трябва да отговаряте на няколко качества. Първото качество: да обичате Учителя си. Второто качество: да обичате Бога,

т.е. Мъдростта. Третото качество: да обичате Истината, т.е. Духа Божий, Който се влива у вас. Когато Духът дойде у вас, Той ще ви изясни нещата. Значи учителят ще ви запише, Бог ще ви поучи, а Духът ще ви изясни нещата. Това са три качества, които ученикът трябва да има. Вашата любов не трябва да трае само един момент, но да бъде непреривна и всеки ден да се усилва с една микроскопическа величина. Някои казват: „Едно време имах много голяма любов, но сега любовта ми отслабна.“ В Писанието се казва: „Любовта никога не отпада.“ Любов, която отслабва, не е любов. Това са лъжливи положения. Истинската любов не само че не отслабва, но всеки ден се усилва.

И тъй, ако искате да бъдете ученици, от вас се изисква да имате любов към Учителя си, любов към Бога и любов към Духа. Учителят ще ви въведе в Училището, Бог ще ви научи на великата Мъдрост, а Духът ще ви даде вътрешна светлина. Щом дойде вътрешната светлина, всички тия качества ще ви свържат с велики сили и вие ще станете самостоятелни. Някои казват: „Духът ми говори.“ – Духът говори на онзи, на когото Господ е говорил. Господ е говорил на онзи, на когото Учителят е говорил. Не ви ли е говорил Учителят, и Господ няма да ви говори. Не ви ли е говорил Господ, и Духът няма да ви говори. Ако Духът ви говори, и Господ ви е говорил, и Учителят ви е говорил. Говорят ли ви и тримата в душата, вие сте вече ученик. Лишени ли сте поне от един от тия гласове, вие сте в дисхармония със себе си, не сте още ученик. На ученика трябва да говорят и трите гласа: Учителят трябва да му говори, Бог трябва да му говори и Духът трябва да му говори. Духът ще внесе в него светлина, Бог ще внесе знание, а Учителят ще внесе мекота. Ако ти си ученик и вървиш в правия път, Учителят ще ти каже: „Този е пътят нагоре към великата Мъдрост, към Духа.“

Когато говоря, аз нямам предвид специално някого. Помнете основните принципи, с които трябва да работите. От всинца ви се изисква разумно сърце. Някои от вас ще постъпят с първия закон – любов към Учителя си. Като казвам любов към Учителя си, подразбирам да имате любов един към друг.

Искам сега от вас да направите един опит – за две седмици да се отнасяте меко един към друг. Ако кажете някои по-остри, по-силни думи към някого, ще се извините. Съзнателно трябва да приложите мекота към всички.

И тъй, при новото записване се изисква от всички ви да имате любов към Учителя си, любов към Бога и любов към

Духа. Запишете ли се по този начин, никой не може да ви отпише. Тия неща ще бъдат за вас свещени и ще запишете в сърцето си: любов към Учителя, любов към Бога и любов към Духа. Тогава, като се обърнете към Духа, Той ще ви даде светлина. Духът и вие, двамата заедно, ще се обърнете към Господа, Който ще ви даде знание. И после, с Господа заедно ще се обърнете към Учителя, да дойде любовта у вас. Придобие ли тия три неща, тогава ще започнете да работите. Господ ще ви постави пред великото, което ще бъде вашият идеал в живота. И при това положение вие ще имате мъчноотии от различен характер: от материален, от сърдечен, от умствен, но ще можете да ги разрешите по един правилен начин. Те ще бъдат необходимо условие за вашето развитие. По този начин вие ще имате опитността на всички ония, които са живели преди вас.

Аз желая в тази Школа да се образува вътрешна връзка помежду ви, да се интересувате едни други от живота си. Трябва да се стремите да намерите у всеки едного по една добра черта и така да се опознаете. Хората от света често мислят за себе си, че като тях няма други. Трябва ли да мислите и вие така? Ако всеки от вас има добро мнение само за себе си, тогава кой е добър? Не, трябва да знаете, че у

всеки човек има нещо добро. У всеки едного се проявява Божественото. Мислете за всеки човек тъй, както за себе си! Господ ви е събрал всички заедно и ви показва, че вие сте реалност, а не отражение. Ако виждате недъзите на някого, вие виждате отражението; ако виждате доброто на някого, вие виждате реалността. Ето защо вие трябва да виждате доброто у хората. Ако искате да видите себе си, ще се видите в огледалото: ще видите, че всичко е приятно. Ако искате да видите Бога, ще Го видите в класа.

Казвам: откак съм ви събрал в класа, по-добри хора от вас не съм виждал. Защо? – Всеки човек, в когото Бог може да се прояви, е добър. Като казвам, че по-добри хора от вас няма, подразбирам вашите чувства и мисли, които са Божествени. Като казвам, че сте добри, разбирам вътрешно добри, понеже душите ви са от Бога, Той им е дал образ. По-добро от туй, което Бог е създал, не може да има. Вие изпитвате любов към Бога, макар и с всички свои недъзи, и с това вървите нагоре. Като казвам, че по-добри хора от вас няма, това значи, че вървите напред. С този стремеж, който сега имате, вие давате подтик навън. Това е хубавото.

Сега желая, като дойда втори път в класа, да бъдете още по-добри. Като дойда третия път, да ви намеря още по-добри. Тогава пак ще ви кажа: „По-добри хора от вас няма!“

Сега ще си поставите като задача да се запишете в Школата. Гледайте да не пропуснете срока за записването. Казах ви вече по кой начин да се запишете. Можете ли да се запишете по новия начин, няма никаква опасност да ви отпише някой от Школата.

Размишление

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Тридесет и четвърта лекция 29 юли 1925 г.

РАЗУМНИ НАБЛЮДЕНИЯ

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

За следния път ще пишете върху темата *Разлика между физическите и духовните чувства.*

Изпейте упражнението *В начало бе Словото.*

Ще ви запитам: каква е разликата според вас между светския и духовния човек? Често вие казвате за някого: „Този човек е светски, а онзи – духовен.“ Коя е отличителната черта на духовния човек?

Отговор: *Духовният човек се стреми съзнателно към Бога.*

Коя е отличителната черта на светския човек?

Отговор: *Светският човек се отдалечава от Бога.*

Така е. Духовният човек се стреми към центъра, а светският – към периферията. Те се движат в две различни посоки. Духовният и светският човек живеят в един и същ свят, но не в една и съща среда. Например рибите и птиците живеят във физическия свят, но не в една и съща среда. По същия начин можем да кажем, че средата, в която живее светският човек, е по-гъста, а средата, в която живее духовният човек, е по-рядка. В такъв случай духовният човек има по-благоприятни условия за развитие. Вследствие на това, когато искате да измените направлението на вашия живот, трябва да измените средата, в която живеете. Вие не може да бъдете съвършени, докато не преминавате постоянно от по-гъста в по-рядка среда и да знаете положително дали сте изменили вашата среда. Питам: кои са съществениите доказателства, че рибата е изменила своята среда? – Хрилете А са превърнати на дробове, предните А перки – на криле, а задните – на крака. Освен това тя се е превърнала от студенокръвно в

топлокръвно животно. Тия са външните белези, по които съдим, че рибата е изменила своята среда.

Питам: как ще докажете, че сте станали духовни хора? Казвате: „Духовните хора се познават по това, че имат стремеж към Бога.“ И светските хора имат стремеж. Кой няма стремеж? Ако схващате Бога като топлина, и рибите се нуждаят от топлина. Ако схващате Бога като светлина, и рибите се нуждаят от светлина. И във водата има светлина.

Ще ви задам друг въпрос: по какво се отличава Земята от другите планети, например от Венера, от Меркурий, от Марс, от Юпитер, от Сатурн? – По своето разстояние от Слънцето. Колко голямо е това разстояние? Учените определят разстоянието от Земята до Слънцето на около 92-93 милиона мили. Кой са причините, поради които Земята се намира на такова разстояние от Слънцето? Вие казвате: „Господ е наредил така.“ Казвам: тия възвишени Същества, които са взели участие в създаването на Слънчевата система, в своите изчисления са имали предвид колко голямо да бъде разстоянието между Земята и Слънцето. Ако качите една мравка на някой параход и А дадете обяснения за устройството му, какво понятие ще си състави тя за него? Тази мравка ще започне да изчислява каква е големината и широчината на този параход, какви приспособления има, и т.н. Моята цел обаче не е да покажете знанията си, като тази мравка, но да разсъждавате правилно. Казвате, че Земята се намира на разстояние 92-93 милиона мили от Слънцето. Това разстояние не е случайно. Съществата, които са устройвали Слънчевата система, са поставили Земята от Слънцето точно на такова разстояние, че слънчевата енергия да може да въздейства върху човека. От тия наблюдения окултната наука извлича следния закон: по-далечно стоящите от Слънцето планети приемат количествено по-малко светлина, но качествено по-интензивна; по-близко стоящите до

Слънцето планети приемат количествено повече светлина, но качествено по-слаба. С това се обяснява защо хората, които живеят в студените пояси, имат по-голяма култура и мисълта им работи повече, отколкото мисълта на хора, които живеят в по-горещите страни. Те са по-горещи, но имат по-малка култура. Слънчевата енергия обаче не спира само на Земята, но минава през нея и продължава по-нататък пътя си. При това трябва да знаете, че не само Земята, но и всички останали планети приемат енергия от Слънцето. Вие мислите, че Земята, като по-близко стояща до Слънцето, приема повече енергия от него. Това е твърдение, както е твърдение и обратното – че Слънцето изпраща по-интензивно своята енергия към по-далечните планети. Обаче и двете твърдения се нуждаят от доказателство.

Ние проверяваме този окултен закон по следния начин. Представете си, че вие сте слуга при някой господар, който е вашето слънце. Най-първо вие имате обикновени отношения към него, нямате никакви вътрешни връзки с господаря си. Вие изпълнявате длъжността си към него като едно товарно животно. И господарят от своя страна ви смята за един прост слуга, няма към вас приятелски, разумни отношения. Той ви казва: „Стояне, направи това, онова, иди да изореш нивата“, и т.н. При тия отношения той ви дава малко енергия, и то физическа. Питам: какво количество енергия изпраща господарят ви? – Единица енергия, единица в първа степен, т.е. толкова, колкото ви е потребно да отидете на нивата и да я изорете. Като я изорете, вие се връщате в дома на господаря си, дето се нахранвате и почивате. Щом свършите работата си, отношенията на господаря ви към вас се изменят, стават по-специални. Той има вече особено разположение към вас. Отношенията му сега са във втора степен – 2². Като дойде при вас, той се спира по-дълго време на разговор, разпитва ви как прекарахте деня, какво е положението на

нивата, как върви орането, и т.н. Сега е мек, внимателен към вас и казва: „Не се пресилвайте много, като работите по 4-5 часа на ден, достатъчно е.“ След това той увеличава и заплата ви. Питам: енергията, която ви дава господарят сега, същата ли е като първата? Той ви дава сега повече енергия, понеже вие работите заради него двойно повече. Сега ще работите не само когато ви наблюдава, но и без да ви наблюдава. Като чувствате неговата любов към вас, вие ще имате достатъчно физическа енергия, която ще изразходвате заради него. Вън от това вие ще свършите и друга някоя работа, пак за господаря си.

Въз основа на същия закон било е време, когато Слънцето е изпращало на Земята по-малко физическа енергия, отколкото днес, затова тогава не е имало условия за проявяване на един разумен живот. Обаче Слънцето постепенно изменяло своите отношения към Земята, вследствие на което върху нея започнали да се появяват все по-висши и по-висши организми, т.е. започнали да се създават благоприятни условия за проявление на разумния живот. Писанието казва, че Земята по-рано е била неустроена и пуста. Защо е била неустроена? Нима Слънцето тогава не е изпращало своята енергия? – Изпращало е, но тази енергия не е била достатъчна, за да се сформират ония условия на Земята, които са необходими за сегашния разумен живот. Тъй щото Земята днес е нагодена точно за сегашния живот. Било е време, когато Земята е била по-далече от Слънцето. Било е време, когато Месечината е била по-далече от Земята. Сега нашата Земя се приближава към Слънцето. Туй приближаване се очертава от разположението на нашия мозък. Мозъците на всички разумни същества не са еднакво устроени. Едно време хората никак не са гледали към небето: те са гледали все надолу, към земята, а към небето много рядко са се обръщали. Обаче сега и най-простият човек, като се намери в затруднение, се обръща нагоре. И светският човек, за

когато казвате, че не се стреми към Бога, когато се намери в трудно положение, обръща погледа си към небето.

Всички сегашни хора имат стремеж към Бога, но той в първо време не е оформен. В първо време, като се намерят в трудно положение, те казват: „Олеле, мамо; олеле, тате; олеле, бате!“ Но като видят, че отникъде не иде помощ, те казват: „Олеле, Божичко!“ – и обърнат погледа си нагоре към небето. Откъде се е появил този стремеж у човека? Той е вътрешен стремеж на душата. Значи тия неблагоприятни условия за човека послужиха като подтик да се разчупи онази кора, която създава неговите мъчности. Като се разчупи тази кора, човекът казва: „Само при Бога е спасението.“ Като минат мъчнотиите, пак дойде тази ледена кора – човек пак забравя Бога. След това отново дойдат страданията – човек пак се обръща към Бога и намира смисъла само в Него.

Следователно при сегашните условия на живота страданията играят важна роля – всяко страдание разчупва ледената кора, която обвива човека. Дойдат ли мъчнотиите, кажете: „Олеле, Божичко!“ Кажете ли така, ледената кора се разчупва. В това обръщане към Бога се ражда доброто. След това ще дойдат особените, красивите, хубавите, богатите условия. Всички съвременни хора искат да бъдат богати. Ако искате да създадете една ледена кора около себе си, искайте да бъдете богати. Самата ледена кора кара човека да стане богат. Богатството е сила, благо, което може да се използва и за добро, и за зло. Две неща се изискват от богатия човек: да бъде добър и умен. Щом искаш да бъдеш богат, първо искай от Бога да бъдеш много добър и много умен.

Казвате: „Нас пари ни трябват!“ Трябва да знаете обаче, че богатството е резултат. Ако ти си много умен и добър човек, непременно ще бъдеш и богат. Такива примери имаме в Стария Завет. Авраам беше много умен и много добър, затова беше и богат

човек. Йов беше много добър и много умен, затова беше и богат човек. Той имаше голямо богатство, но какво правеше? – Той почти всеки ден принасяше жертва за своите синове и дъщери, да не съгрешат пред Бога. Той постоянно бдеше над тях. Най-после върху този добър и умен човек дойде едно изпитание – трябваше да види малката сиромашия. Значи Йов беше направил една малка грешка, която, за да я изкупи, трябваше да изгуби всичкото си богатство. Вместо Господ да му казва да напусне дома си и да раздаде имането си, Той му изпрати един първокласен учител, специалист по възпитанието, като му каза: „Ти ще опиташ по всички правила какво дава Божествената окултна наука.“ И наистина, започват най-първо да му разграбват богатството. Дава на едного пари – той го изиграва. Дохождат разбойници, задигат воловете, овцете, камилите му; и най-после идва вихрушка, която затрупва децата му. Изпитанията му не се спират дотук. За всичко, дошло върху него, Йов казва: „Господ дал, Господ взел.“ Отнеха синовете, дъщерите му, Йов казва: „Господ дал, Господ взел.“ Най-после страданията и изпитанията дойдоха върху него самия, засегнаха тялото му.

Тогава Йов прокле деня, в който се е родил. Защо прокле този ден? Как мислите вие?

Отговор: *Не познаваше още Бога.*

Защо Христос прокле смокинята?

Отговор: *Защото не даваше плод.*

Не, когато Христос отиде при смокинята, не А беше времето да даде плод. Аз няма да ви кажа защо Йов прокле деня, в който се е родил, нито пък ще ви кажа защо Христос прокле смокинята. Ще оставя на вас, вие да размишлявате върху това. Да прокълнете някого, то е все едно, че се сърдите някому, дето ви е обидил. Защо му се сърдите? Казвате: „Защото ме обиди.“ Питам: достатъчен повод ли е това, да се сърдите някому, че ви е обидил?

Следователно вие може да кажете някому много горчиви думи, без да го обидите, пък може да мълчите като риба и пак да го обидите. Ние се натъкваме на една от големите мъчности в живота – на изкуството да се самовладаме. Вие разбирате живота само при неговите красиви отношения. Докато всичко ви върви добре, справяте се с мъчнотиите, но щом ви постигне първото нещастие в живота, веднага отношенията се изменят. Туй показва, че вие още не сте достигнали до тази разумност, която ви е необходима за живота. Вземете например парахода „Титаник“, който потъна в океана. Защо стана това нещастие с него? – Имаше нещо непредвидено. Сегашните параходи са предвидили всичко, каквото би могло да им се случи, затова са готови за всякаква авария. По същия начин и вие, като се родите на Земята, трябва да предвидите всичко, каквото може да ви се случи.

Казвате: „Господ ще нареди живота ни добре.“ Вярно е това. Онзи, който е направил парахода, е предвидил всичко необходимо, но вие не знаете да го управлявате. Значи вие сте един голям параход, направен по всички правила, с всички приспособления, имате големи богатства, с милиони левове, но като влезете в него, не можете да го управлявате и казвате: „Какво стана, че не можем да го караме?“ Питам: като влезете в океана, какво ще кажете? Господ е направил много хубаво този параход, но какво ще правите вие, като не знаете да го управлявате? Казвате: „Господ ще уреди работите.“ – Да, Господ е уредил Своите работи, но вие как ще уредите вашите работи в океана? Като спре витлото на парахода, спира и той. Какво ще правите тогава? – „Ще се молим.“ – Хубаво, съгласен съм с вас. Това показва, че параходът, с който пътувате, има безжичен телеграф и телефон и вие ще съобщите на тия инженери, които са го правили, че витлото на вашия параход е спряло. Обаче вие трябва да знаете имената на инженерите. Ще ги повикате по телефона и те ще ви се

отзоват. Вие ще слушате внимателно какво ще ви говорят оттам. Те ще ви кажат: „Винт еди-кой си номер е развъртян, затова ще вземете ключ еди-кой си номер и ще го завъртите.“ Вие ще кажете: „Духът говори.“ – Да, възплътеният Дух на Бога говори по телефона и вие след това ще бъдете в състояние да поправите парахода и той ще тръгне. По същия начин и учениците от Окултната школа понякога спират в своя път. Това значи, че те са спрели, за да телефонира на тези, които са построили вашия параход. Знаете ли имената на тези инженери, които са построили вашия параход? Вие казвате: „Тази работа не ни трябва.“ – Дали ви трябва, или не, ще разберете, когато се намерите в мъчнотиите на живота.

Мнозина от вас не искат да знаят как е направено човешкото тяло. Колцина от вас знаят колко пъти в минута бие сърцето? Колцина от вас знаят колко пъти през деня мигате? Казвате: „Малки работи са те.“ Малцина знаете колко пъти на ден обръщате дясната си ръка ту наляво, ту надясно. Казвате: „Тия неща са дребни, маловажни.“ Съгласен съм, че са дребни, но движенията на ръката наляво-надясно имат смисъл. Колко пъти на ден вие се навеждате напред или назад? Всички тези движения имат значение. Кажете ми най-напред по колко пъти вие мигате на ден, а не през целия си живот. Изправете се пред огледалото и наблюдавайте по колко пъти мигате в час, и при това дали бавно, или бързо. От правилното мигане зависи много нещо в живота ви. Когато мигате бързо, това означава едно; когато мигате бавно, това означава друго. Аз няма да ви обяснявам какво означава бързото и бавното мигане, защото, когато в окултната наука се обясняват отрицателните неща, човек може да се зарази от тях. Ученикът може да контролира своето мигане. Защо мижи човек? Когато човек мига, той чисти очите си. Някой път човек мига повече, отколкото трябва. Очите на човека трябва да се чистят и могат да се чистят, затова именно сълзят. Правила ли сте изчисления

по колко пъти на ден ви текат сълзи от очите? Казвате на някого: „Окото на този човек тече.“ Казвам: сълзи могат да текат и от духането на вятъра. Колко от вас са правили наблюдения – да видят какво означава проиграването на веждата? Често казвате: „Проигра ми нещо веждата.“ Броили ли сте колко пъти проиграва дясната или лявата ви вежда в продължение на една година? Това са ред наблюдения и факти, които всеки ученик трябва да проучва в себе си. Той трябва да констатира, че еди-кой си ден, в еди-кой си час е проиграла дясната му вежда например и че това е продължило десет минути. Той трябва да наблюдава дали тия явления стават периодически, или не.

Колцина от вас сте наблюдавали още, когато излизате всред Природата, откъде духа вятърът? След това, броили ли сте колко пъти вятърът е духал от изток, колко пъти – от запад, колко пъти – от север, и колко пъти е духал от юг? Мнозина от вас ще кажат: „С такива прости работи ли ще се занимаваме?“ – Не, не са прости работи те. Ако вие се занимавате с ветровете, те ще внесат нещо ново във вас. Вие не искате да се занимавате с ветровете, а се занимавате с дребнави неща. Вие имате една отличителна черта – да се занимавате с микроскопически работи, които по-скоро разсейват вниманието ви, отколкото да ви съсредоточават. Хубаво нещо е човек да бъде наблюдателен, да схваща и най-малките неща, но да ги използва за своя поука, а не за критика. При наблюденията човек трябва да разширява съзнанието си. Ако не се постига това, наблюдението е само губене на време. Природата не търпи еднообразие. Човек, за да придобие широк поглед върху нещата, той трябва да простре своите наблюдения в по-широки области на живота.

Сега аз искам от вас да направите наблюдение в разстояние на един месец от днес колко пъти ще духа вятърът от изток, колко пъти – от запад, колко пъти – от север, и колко пъти – от юг. Ето една

задача за учениците, т.е. за сериозните ученици. Слушателите са свободни от тази задача. Тия от вас, които са ученици, ще направят това наблюдение, без изключение. Всяка сутрин, като ставате, ще отбелязвате посоката на вятъра, отде вее и накъде отива. Ще наблюдавате накъде вървят облаците. Това ще бъде едно хубаво наблюдение. Наблюденията си ще правите само до обед. След един месец ще видите какво сте констатирали. По-нататък вие ще можете да си обяснявате значението на ветровете. Те имат психически произход, но засега ние ще се спрем само върху тяхното физическо проявление, тъй както те се проявяват във физическия свят.

Пишете още и върху следната тема: *Защо духат ветровете?* Външните наблюдения в Живата Природа са необходими за възпитанието на нашия ум и на нашето сърце. Когато ученикът се намира в известни мъчнотии, това е предвидено от невидимия свят. Вие сте поставени в един свят, в който мъчнотиите се явяват като естествено последствие на някакви предшестващи причини. За да може да ги преодолеете, трябва да разбирате метода на възпитанието. Вие трябва да знаете как да отклонявате вашите мисли и чувства от едно направление в друго. Има ред умствени мъчнотии, които може да се преодолеят само с наблюдения на ветровете или на цветята, или на изворите, или на планинските върхове, или на канарите, или най-после от наблюдение на добрите хора. Често трябва да правите диверсия в своите мисли и чувства. Не оставайте за дълго време в старите си мисли, но поставете ума си в активно положение, да се занимава с изучаването на някой интересен предмет. Може да се занимавате или с музика, или с изкуство, или с оране, или с каквото и да е занятие. Каквото занятие и да изберете, то е в състояние да отклони ума ви от онези мисли, които спъват вашето развитие. Всички мъчнотии у вас произтичат от изобилната енергия, която нахлува в организма ви, и вие не знаете как да се справите с нея,

вследствие на което тя ви подпушва. Всички скърби произтичат от чрезмерни желания. Например някои страдат от това, че няма кой да ги обича. Когато нахлуе много енергия в организма ви, той не може да я приеме в себе си и става блокиране на организма.

Та всички трябва да се стремите да се аклиматизирате към тези енергии, които сега идват в света. Вие трябва да се аклиматизирате към мъчнотиите, които ще срещате в живота си. Когато казваме, че страданията са необходими, ние подразбираме един велик закон. Страданията са симптоми, признаци за онези велики енергии, които сега идват в Природата. Зад всяко страдание се крие Божествена енергия. То е ключ. Страданията са от разни категории, от различни видове. Някой път поводът за страданието е толкова дълбок, че не може да разберете отде идва. Ставаш сутрин: неразположен си, тежко ти е нещо на душата, като че цялата Земя е сложена отгоре ти. Ти се намиращ в едно хипнотическо състояние, като че цялата Вселена се руши под краката ти. Не си болен, жена ти, децата ти са добре, а при това си много неразположен. Някой път се случва обратното: всичко около тебе е лошо, тежко, пет пари нямаш в джоба си, бос си, гологлав, два дни си гладувал, а ти си бодър, весел, радостен. Коя е причината за това? Вие може да кажете, че такава е Волята Божия. Вие може да кажете, че Волята Божия е такава само тогава, когато сте завършили своето развитие. Какво представлява Волята Божия? – Тя е резултат на нещо.

При сегашните условия, в които се намирате, вие трябва да изучавате страданията всеки ден. Щом ви дойде едно страдание, трябва да знаете причините: защо е дошло и как е дошло. Дошла ви е някоя скръб – пак трябва да знаете причините за нейното дохождане. Аз говоря това от наблюдения, които съм правил от ред години. Ако си лягате вечер с главата на север, ще определите какво чувствате при това положение; ако промените положението в леглото си, с главата

на юг, ще видите каква е разликата между тези две посоки. Ако поставите главата си точно на север, дето тече електричество и магнетизъм, и след това започнете да отклонявате главата си от този магнетически полюс, ще забележите какви настроения може да се родят у вас. Цяла година трябва да наблюдавате, за да придобиете определени, точни научни данни.

Значи много от вашите разположения могат да се изменят, като измените положението си в леглото. Аз съм правил ред такива наблюдения. Неразположен ли си, тури възглавницата си точно на север и така легни. На другия ден ще кажеш: „Слава Богу, днес се усещам много добре.“ Разбира се, това са малки наблюдения, които не трябва да се вземат като максими. Някой път може да измениш положението на възглавницата си, а при все това състоянието ти да не се изменя. Това показва, че има някакви дълбоки причини за вашето състояние. Ако туриш главата си на север и положението ти не се изменя, казвам: ти си ял тази вечер късно. Затова на другата вечер ще туриш възглавницата си пак на север и ще ядеш преди залез Слънце. Това е физическата страна на въпроса. Вие туряте възглавницата си на север, ядете преди залез Слънце, но работата ви пак не се оправя. Тогава казвам: утре вечер ще турите възглавницата си на север, ще ядете два часа преди залязването на Слънцето и ще прочетете цялото Евангелие на Йоан. Това са опити, които трябва да правите. Като прочетете Евангелието на Йоан, казвате: „Слава Богу, много добре спях тази вечер.“ Значи потребно е да туриш възглавницата си на север, да ядеш преди залязване на Слънцето и да прочетеш Евангелието на Йоан. Ако направиш тия неща, скръбта ти ще се промени, ще придобиеш едно разположение. Някоя скръб продължава ден, два, три, цяла неделя, месец и повече, а някоя скръб може да те обхване като октопод и да продължи почти цяла година.

Тогава лошото е това, че не можеш да отмахнеш тази скръб от себе си – където ходиш, и тя с теб върви.

И така, първата задача, която ви давам за цял месец, е да наблюдавате посоката на вятъра. Второто нещо, което ще наблюдавате, е да следите какви разположения изпитвате, като променяте положението си, като спите в леглото. Като наблюдавате ветровете, същевременно ще наблюдавате какво е вашето разположение, като духа източен, западен, северен и южен вятър. Наблюденията, които правите, ще отбелязвате в едно тефтерче.

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Тридесет и пета лекция 5 август 1925 г.

МАЛКОТО ДОБРО И МАЛКОТО ЗЛО

Доброта, Истина, красота – това е Любовта.

Размишление

Бяха прочетени няколко от работите върху темата *Разлика между физическите и духовните чувства.*

Попитали едно дете: „Защо грее Слънцето?“ То отговорило: „Слънцето грее, защото иска да грее.“ Попитали друго дете: „Защо хората кладят огън?“ – „Защото им е студено.“ Попитали трето дете: „Защо хората и животните пият вода?“ – „Защото са жадни.“ Как мислите, умни ли са децата, т.е. правилни ли са тия отговори? Техните отговори са толкова правилни, колкото и обясненията на мнозина хора върху въпроса за чувствата. Питам: човек, който не е търгувал, може ли да направи дълг? Човек, който не се е родил, може ли да ожадне или да огладне? – Не може, разбира се. Някои казват, че физическите чувства помрачавали ума на човека. Не, това заключение не е правилно. Помрачаване се явява тогава, когато се нарушава хармонията между физическите и духовните чувства на човека. Следователно, когато някой клон или някой корен на дървото се повреди, наставка помрачаване в това дърво. В някои случаи корените са по-устойчиви, а в някои случаи – клонищата.

Често някои от учениците, които изучават живота, гледат на тъмната му страна, без обаче да са песимисти. Те гледат мрачно на живота, без да са песимисти, и уреждат сметките си много добре. Другите ученици са оптимисти, гледат оптимистически на живота, а всъщност са песимисти. Те са оптимисти, докато всичко им върви наред; щом не им върви, стават песимисти. Естественият път в Природата е, щото всеки здрав човек да бъде оптимист, а всеки болен

човек да бъде песимист. Песимизмът е болезнено състояние на човека, то е философия на болните хора, но не и на здравите. Песимизмът изразява състояние на почивка. Когато човек няма какво да работи, той става песимист. Когато има какво да работи, той е оптимист.

Когато ние разглеждаме живота, трябва да го разглеждаме в неговата същина, тъй както той се проявява. Ние можем да проповядваме щедростта, без да сме щедри. Можем да говорим за икономия, без да сме пестеливи. Можем да говорим за пестеливост, без да сме скъперници. Скъперничеството и пестеливостта са две различни неща. По какво се различава пестеливият човек от икономичния? – Пестеливият човек се ражда пестелив, а икономичният сега придобива това качество. Страданията в живота налагат на човека да развие в себе си чувството на икономия. Тогава той казва: „Икономия трябва!“ В Природата съществува пестеливост, а икономията сега се изучава. Тя се проявява във физическия свят чрез ред ограничения на човека в неговата дейност. Например вижте какво е положението на микроба. Неговото съзнание е много ограничено в дейността му. Той се движи в един малък кръг, намира се в дъното на гъстата материя. Съвременните учени хора разглеждат външните форми на всички живи същества, изучават тяхното размножаване, като го обясняват със силния им стремеж да се освободят от това състояние на ограничение, в което се намират. Те мислят, че чрез размножаване ще подобрят своята еволюция. Повисшите сили използват тяхното бързо размножаване. Духът в човека, като по-висока форма, работи в него съзнателно и с това той придобива по-голяма свобода.

Питам: ограничението на микроба от Природата ли е дадено? Свободата на човека от Природата ли е дадена? Някога човекът е бил на това положение, дето се намира микробът сега. Няма защо да

съжаляваме микробите, които сега се намират в тия ограничителни условия. Те работят и един ден ще се намерят в по-добри условия. Ако някой микроб пита защо се намира в такива условия, ще му се каже, че трябва да работи. Ако някой човек пита защо микробът се намира в това състояние, ще му се каже, че някога и той е бил в неговото положение, сега е достатъчно само да си припомни това – няма какво да му се доказва. Ама той е забравил всичко това. Нищо, ще си го припомни. Как? – Като поправи живота си, всичкото негово минало ще се възстанови. Грехопадането в света е допринесло именно за това забравяне на хубавите опитности, които сме имали от миналото. Знаете ли какво стана във времето на грехопадането? – Господ накара първия човек да направи една машина, с която да спусне внимателно хората на Земята. Той направи тази машина, но въжето А беше много тънко, та като спускаше хората на Земята, въжето се скъса и всички паднаха вътре. Сега ангелите правят хубаво, здраво въже, с което да извадят хората на повърхността на Земята. Това беше първият опит на човека. Подобен опит за втори път не му бе позволено да прави. Човекът не може да направи такова тънко въже, каквото Бог може да направи. Той, като видял, че Господ направил тънко въже, помислил си, че може да Му подражава. Направил и той тънко въже като това на Бога, но неговото се скъсало. Човек няма тия знания, които Бог има.

Сега вие казвате, че Любовта привлича. С какво привлича Любовта? Тя има ли въже? Казвате за някого: „Той има привлекателни очи.“ Как може очите да привличат човека? Питам: всъщност черните очи ли привличат, или ти се привличаш към черните очи?

Някои казват, че малкото знание е за предпочитане пред голямото. Аз давам следното правило: малкото добро е за предпочитане пред малкото зло. Голямото добро е за предпочитане пред голямото зло. Ако дойде голямото зло, малкото зло е за предпочитане, защото разноските му са по-малки. Още повече за

предпочитане е малкото добро пред малкото зло, понеже няма никакви разноси. Мнозина от вас казват: „Аз предпочитам малкото зло пред голямото зло.“ Да предпочиташ малкото зло, това е крачка напред. Мерилото на света е да се предпочитат малкото добро и малкото зло. При малкото добро в човека се проявява нещо хубаво. То е положителната страна на неговия живот. Голямото зло и малкото зло са два обратни процеса, които се намират под нулата на живота. Малкото добро и малкото зло са над нулата.

Питам: ако имате в джоба си само седем лева, но дължите някому точно толкова лева, какво трябва да направите? – Ще бръкнете в джоба си, ще извадите тия седем лева и ще ги дадете на този, комуто дължите. Ако не направите това нещо сами, някой ваш приятел ще го направи. Вие казвате: „Обраха ме, парите ми ги няма в джоба!“ Праволно е заключението ви? – Не. Аз казвам: този човек не ви обра, но вие си платихте дълга. Вие имахте да давате на този човек седем лева. Казвате: „С такава глупава философия не се занимавам!“ Но вашият приятел направи това вместо вас. След това срещате този човек, комуто дължите. Той ви казва: „Господине, аз ви благодаря, че си изплатихте дълга.“ Казвате: „Друг човек извади парите от джоба ми и изплати дълга ми с мои пари.“ Има ли някакво престъпление в това? Второто положение: срещате друг господин, който ви дължи седем лева. Тогава същият ваш приятел взема тия пари от вашия длъжник и ги туря в кесията ви. Седемте лева са вътре вече. Какво е отношението между извадените и внесените пари? Какво ще кажете сега? – „Парите ми се върнаха.“ Върнаха ли се парите ви? Същите пари ли са? – Не са същите. Следователно, когато ви се случи някоя малка неприятност в живота, ще знаете, че това са извадените седем лева от джоба ви – някой ваш приятел е изплатил дълга ви. Казвате: „Обраха ме, това нещо не трябваше да се случи!“ Не се безпокойте, някой ваш приятел е извадил парите ви. Когато ви дойде някоя малка радост, ще знаете,

че същият ваш приятел е срещнал онзи, който има да ви дължи тия седем лева, извадил ги е от неговия джоб и ги туря във вашата кесия. Питам: този приятел, който едновременно изважда и внася парите в кесията ви, един и същ ли е? – Да, един и същ е той. На добрите ще направи добро, а на злите – зло. Защо в единия случай, когато кесията ви е празна, вие се безпокоите, а в другия случай, когато имате пари, вие се радвате? В единия случай имате минус, а в другия – плюс.

Като разсъждавам така, вие казвате: „Тези работи са лесни, знаем ги ние.“ Казвам: човек трябва да бъде буден в малките работи в живота си. Красивият живот седи в малките постъпки. Когато аз чуя, че някой богаташ дал хиляда лева помощ някому и вестниците пишат за него, или пък видя, че друг богаташ се наведе и завърже връзките на обувката на някоя стара баба, втората постъпка според мен е по-ценна. Този човек е вложил повече енергия, отколкото първият. Даването на хиляда лева ни най-малко не означава изразходване на част от нашата енергия. Тези пари са влезли в кесията ви и сега излизат. Има американски богаташи, както и някои български богаташи, които всеки ден трупат по 20-30 хиляди лева, някои даже и по сто хиляди, в касата си, без да са употребили някакъв труд за това. Те спечелили ли са тия пари? Вложили ли са някаква енергия за придобиването им? – Не. Ако един човек завърже връзките на обувката на някой старец, той влага известна енергия в тази услуга.

Следователно малкото добро, направено от нас, винаги съдържа в себе си част от нашата енергия. Това малко добро крие в себе си известно благословение. В какво седи малкото зло? Ще ви приведа един пример. Казвате: „Този брат, този ученик е отличен, много добре се учи, но е малко дърдорко.“ Казвам: защо е нужно това вметнато предложение, че този ученик е малко дърдорко? Какво зло има в това, че този брат е малко дърдорко? Думата *дърдорко*, която употребихте

по адрес на вашия брат, е малкото зло. Да се каже за някого, че е малко дърдорко, това не може да го обиди. Но защо да не се каже за този човек, че е способен, че е отличен, че има много хубави черти, че не е мълчалив, а говори хубаво, и т.н.? Като кажете, че този човек е дърдорко, вие печелите ли нещо? Ще го поправите ли с това? – Няма да го поправите. Обаче като кажете, че той говори хубаво, с това вие внасяте добри мисли в себе си, изпращате една хубава вълна към него и той се ползва. Че е дърдорко, това показва известна енергия: той иска да говори, да я изразходва. Един знаменит проповедник, наречен Муди, бил голям дърдорко. Той говорел във всяко събрание. Казвали му да престане да говори, да си седне на мястото, но той всякога говорел. Най-напред говорел несвързано, имал развалена граматика, размествал местата на глаголите, на местоименията, но въпреки това, понеже имал силен стремеж да говори, дотолкова се упражнил в говоренето, че станал един от красноречивите проповедници, всички го слушали с удоволствие. Да говориш повечко, отколкото трябва, това е малкото зло за човека. Казвате за някой човек: „Той е отличен, но малко шантав.“ Значи липсва му нещо. И това е една от малките злини за човека.

Ще ви задам друг въпрос: защо хората имат сини, черни, зелени или кестеняви очи? Все трябва да има някаква причина за това. Ако прозорците на вашата къща имат сини стъкла, ще кажете, че това е, защото обичате синия цвят. Хората със сините очи са опасни, пък и тези с черните очи са опасни, но и онези с кестенявите очи също са опасни. Значи всички очи са опасни. Ще ви кажа какъв е моят аргумент, защо твърдя, че всички очи са опасни. Като влезеш при някой брат или при някоя сестра, които имат сини очи, те виждат всичко чрез синия цвят и казват: „Светлината, която иде от Слънцето, е синя.“ – Да, синя е, разбира се. Излязат вън, пак казват: „Светлината е синя.“ Влизат вътре, казват: „Светлината е синя.“ Защо е така? –

Техните очи са сини. Следователно хората със сините очи виждат по един начин. Тези с кафявите очи виждат по друг начин.

Всички хора виждат, знаят и говорят само една седма от Истината. Хората, които говорят цялата Истина, трябва да имат прозрачни очи, т.е. безцветни или в такъв цвят, който да съдържа всички цветове на слънчевия лъч. Те официално може да имат сини очи, да бъдат регистрирани към хората със сини очи, или могат да имат кестеняви, или от другите видове очи, но в духовно отношение техните очи трябва да имат такъв цвят, който да изразява напълно Истината. Най-после човек може да има прозрачни очи. Кога? – Когато искате да узнаете Истината. Тогава ще си турите прозрачни очи и ще кажете: „Такава е светлината на Слънцето.“ През нашите прозрачни очи светлината на Слънцето не се пречупва. Както влиза, така излиза през тях. С това ние не искаме да кажем, че черните очи са лоши, но те се нуждаят от повече светлина. Ако мислите, че в Природата съществува само тази светлина, която минава през черните очи, вие ще изпаднете в грешка. Някой казва: „Аз обичам сините очи.“ – Защо обичате сините очи? Друг казва: „Аз обичам черните очи.“ – Защо обичате черните очи? Този въпрос е доста философски, затова ще оставя вие да мислите върху него, да си отговорите защо обичате сините или черните очи.

При разглеждане на кой и да е въпрос всички трябва да бъдете свободни. Човешкият ум трябва да бъде свободен от всички предубеждения. Ако искаш да кажеш, че някой човек е много добър, спри се, не казвай това. Ако искаш да кажеш за някого най-малкото зло, пак се спри, не го казвай. Кажи за него малкото добро. Ти се въздърж, не казвай лошото за човека. Когато ти се въздържиш, все ще се намери някой, който ще го каже вместо теб. И в такъв случай по-добре е друг да го каже, отколкото ти. Ако вие не дойдете до това състояние: да си въздействате сами да се научите да владеете вашия

ум и вашето сърце, няма да имате никакви резултати. Завладейте вашите мисли, вашите чувства в най-малките им проявления! Ако вие не можете да обуздавате коня си още когато е малък, то като придобие големи сили, той ще ви повали. Ако сте слаби да обуздавате вашите най-малки подтици, как ще обуздавате големите?

Следователно човек се изпитва и проверява при най-малкото зло, а не при голямото. Можете ли да обуздате най-малкото зло, ще можете да обуздате и голямото; то отпосле ще дойде. Разумни трябва да бъдете! Аз не съм за абсолютното въздържание, и то само отвън, но човек трябва да се въздържа отвътре. Например простудите се, хване ви кашлица и вие се въздържате да не кашляте, стягате се. Смешно е това! Не е въпросът да се въздържате да не кашляте, но да се научите да не се простудявате. Значи злото у нас показва нездравословно състояние. Вие трябва да придобиете здравословното състояние на вашата душа. Придобиете ли го, тогава всички негативни качества, които проявявате днес, ще станат нормални.

Казвам: внеси изобилно любов в душата на човека – и омразата ще изчезне. Внеси вярата в човека – и безверието ще изчезне. Внеси надеждата – и обезсърчението ще изчезне. Като се внесат положителните качества в човека, отрицателните ще изчезнат. Онзи, който иска да изучава живота, трябва да се занимава с висшите светове, и то тъй, че като помисли за някой свят, да може да възприеме съответстващи сили.

Сега някои от вас се боят от известни отражения. Да кажем, че един медиум седи пред своята маса и се разговаря с духовете. Около него седят много хора, които образуват верига със своя определена мисъл. Медиумът възприема мислите на окръжаващите и ги възпроизвежда. Другите около него казват: „Духът говори.“ – Не, това не е духът, но медиумът изразява мисълта на окръжаващите. За да бъде този медиум свободен от тяхното влияние, всички във веригата

трябва да искат да им се каже нещо отгоре. Те, напротив: всеки от тях иска медиумът да казва това, което той мисли. И медиумът съобщава това, което всеки поотделно мисли. Това ни най-малко не е съобщение от невидимия мир. Някой казва: „Като влязох в нашето събрание, дойде ми вдъхновение.“ – Не, някой брат е имал повъзвишени мисли, които ти си възприел. Той казва: „Възприех отгоре една възвишена мисъл.“ Казвам: тази мисъл беше посадена някъде преди хиляди години, а преди сто хиляди години е дошла на Земята. Какво ще кажете отгоре на това? Това е правилната философия на живота. Всички трябва да знаете дали дадена мисъл, която прониква в ума ви, е дошла сега, или съществува във вас от преди хиляди години и вие я носите в себе си. Когато една мисъл проникне дълбоко в душата ви, друга светлина ще дойде. Има ред правила, по които може да се провери всяка истина. Има закони, на които не знаем бъдещето. За всеки закон има ред правила, чрез които той може да се провери.

Аз при свободно време бих се спрял да разглеждам Любовта, защото тя може да се разгледа като отделен свят. Най-първо започнете с Любовта! Защо? Казвам: ако искате да оправите материалните си работи, започнете с Любовта. Казвате: „С Любов не става.“ Без Любов пък съвсем ще забатачите работите си. Имате ли слуга, възлюбете го, направете му едно добро и той след десет години ще бъде виден човек или някакъв богат търговец, който ще има най-малко сто милиона лева. Заради Любовта, която някога сте изразили към него, той ще ви услужи да се въздигнете. Ако имате друг слуга, който е прост, но способен човек, пратете го в училището и ще видите, че един ден той ще стане знаменит инженер и ще ви се отплати със знанието, което е придобил. Тъй че не говорете за Любовта, но я проявете там, където трябва. Вие трябва да дадете, да пожертвате нещо за Любовта. Онзи, към когото проявите Любовта, той ще има крайна нужда от вас, ще чувства празнота, обезсърчение,

отчаяние. Вложите ли Любовта си в този човек, той всякога ще ви бъде признателен. Ако срещнете някой човек, на когото душата е пълна с Любов, какво ще му дадете? Търсете места, дето можете да вложите вашата Любов. Това е Божествено.

Какво търси Господ в света? Светлина ли търси Той? – Не, Бог има светлина. Той търси хора, които се нуждаят от Неговата светлина. Защо дойде Христос на Земята? – Да спаси грешните хора. Той дойде при онези, които имаха нужда от Него. Той вложи Любовта си в тях и един ден те ще се повдигнат. Ето първия метод, по който можем да проявим Любовта, а не само да говорим за нея. Често мнозина се оплакват, че не са много добри хора. Защо не са добри хора? За да бъде човек добър, дълго време трябва да го полират. Всички хора по естество са грапави. Материята, от която са направени, е грапава, затова трябва да се разработва. Силите, които действат у човека, също тъй не са добре организирани. Всички силови линии у него трябва да се преорганизират; тялото на човека анатомически трябва да се преустрои. Следователно търкането, триенето е необходимо, за да се полира човек. Като започнеш да търкаш някой човек, той казва: „Остави, тази работа не става лесно.“ След като го огладят хубаво, ще му турят някакви изпъкналости, някакви релефи. Природата туря на тия шлифовани деца разум. Те ще бъдат статуите, по които хората ще се учат. Първите грапавини, изпъкналости са безсмислени, а вторите, които остават върху завършената статуя, стават смислени. Ако човек е умен, сам трябва да се търка, да се изглажда. Това е фигура на речта, а не буквално изражение. Аз не разбирам, че трябва да вземете един камък и да се търкате с него.

Дойде ли ви на ума да кажете за някого, че е малко дърдорко, кажете си: „Той е отличен брат.“ Това значи, че сте взели един камък, с който се полирате. Прекарате ли го десет пъти върху себе си, вие ще се шлифвате, както онзи майстор, който прави хубава мраморна

чешма. Като погледнете тази чешма, отдалече лъщи тя. Вие ще кажете: „Учителю, за всичко говорете, но за полировка недейте ни говори!“ Наистина, лошо нещо е да те полират другите хора. Кажете ли нещо лошо за някого, вие го полирате. Кажете ли добро за него, вие себе си полирате.

И така, най-опасното нещо е да полираш другите. Полирайте сами себе си! Приложете ли полирането над другите, ще си създадете такава беля, че десетки години не ще можете да се освободите. Никога не се опитвайте да полирате другите. Вие можете да шлифовате камъните, но дойде ли до хората, оставете тази работа, тя е за ангелите. Те имат право да шлифоват. Това изкуство още не е за хората. Когато говоря, че не трябва да се шлифовате, аз разбирам, че това нещо е изключено от новия живот. Докато сте още в материалния живот, там шлифоването се допуска. Вие знаете това изкуство и го прилагате на общо основание.

В окултната наука ние изучаваме методите и начините за новия живот. За какво ще се говори тогава? – За хубавото, за красивото. Вие ще бъдете като онзи българин богаташ, който заспал и се пренесъл в другия свят. Като се върнал оттам, повикал сина си и му казал: „Синко, този живот горе не е такъв, какъвто е земният живот. Аз видях колко много длъжници имам. Не искам да остане нито един. Донесете ми тефтерите!“ Синът му донася тефтерите и той наклажда огън и ги изгаря. „Никой не ми дължи повече!“ – казва богатият търговец. Това изисква от нас новият живот. Не ни трябва повече тефтери!

Аз искам да освободя душите ви от всички заблуждения и ограничения. Щом влезете в новия живот, ще съберете старите тефтери, ще ги турите в огъня да изгорят. Достатъчно ви е онова, което имате в хамбара.

Доброта, Истина, красота – това е Любавта.

Тридесет и шеста лекция 12 август 1925 г.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Алат (тур.) – инструменти, сечива, оръдия за работа и производство

Алтруист (фр.) – лице, което се грижи безкористно за доброто на другите

Анали (лат.) – летописи

Арнаутин (тур.) – албанец; *прен.* упорит, лют човек

Атавистични (лат.) – от атавизъм – поява у човека, у животински или растителни видове на белези, които са свойствени само на техни далечни предци, често като уродства

Ачигъоз (тур.) – отворен, събуден

Благоутробие (ост.) – корем Вкратце (рус.) – накратко

Вощена свещ (ост.) – восъчна свещ

Всинца (рус.) – всички

Галиматия (лат.) – безсмислица, глупост, безредие, неразбория

Грездей (ост.) – дървена запушалка на бъчва или каца

Гюлово масло (ост.) – розово масло

Дарак (ост.) – работилница за развличване на вълна, памук и др.

Дембел (тур.) – мързеливец, ленивец, безделник

Джобур (ост.) – дървено ведро, в което се събира вино, изтичащо от винарските кораби, или в което се пресилват джибри

Джубе (тур.) – горна дреха от дебел плат, обикновено подплатена с кожа; кожух *Диверсия* (лат.) – тук промяна, преобръщане

Жидки (рус.) – течни

Картошки (рус.) – картофи

Каприции (ост.) – капризи

Кираджия (тур.) – наемател на помещение

Компиляция (лат.) – съчинение, което е съставено от части,
взети от други книги *Костена жаба* (ост.) – костенурка

Крина – дървен цилиндричен съд, използван в миналото като
мярка за зърнени храни (около 15 кг)

Лазарник (разг., пренебр.) – година от живота на човека

Лигаменти (лат.) – връзка между телесни части; сухожилие

Медлени (рус.) – бавни

Монада (гр.) – духовен първоелемент на Битието, вечен и
неделим

Мравя (рус.) – мравка

Мяза (ост.) – прилича

Непреривно (рус.) – непрекъснато

Нудни (от нудя – *принуждавам*) – принудителни

Опростотворили (ост) – опростили

Остен – тънка тояга с остър железен връх, която служи за
подкарване на едър рогат добитък

Охтика (ост.) – туберкулоза

Пермутация (лат.) – размятане, смяна

Пертурбация (лат.) – смущение, нарушение в установения ред
или ход на нещата *Полушарие* (рус.) – полукълбо

Посторонен (рус.) – страничен

Предложение (рус.) – изречение

Радо (ост.) – драго (обикновено в израза *нарадо сърце*)

Реторта (лат.) – обла стъкленица с дълга отводна тръба, която
служи за нагриване и дестилиране на веществата

Рафинирам (фр.) – пречиствам

Самовладам се (ост.) – самоовладявам се, владя се

Серсемин (перс.) – глупак, тъпак, смахнат човек

Слог (ост.) – сричка *Соба* (тур.) – печка, пещ

Спектроскоп (лат.) – уред за наблюдаване на спектрите чрез разлагане на светлинните лъчи

Стяженолюбие (рус.) – стремеж към придобиване на материални блага, скъперничество

Дембелхане (тур) – място, където живеят дембели

Трен (фр.) – влак

Тулумба (тур.) – помпа, пръскалка

Тържик (ост., библ.) – торба

Уд (ост.) – орган на тяло, крайник

Узник (рус.) – затворник

Фонограф (гр.) – първият апарат за записване и възпроизвеждане на звукове, изнамерен от Т. А. Едисон; грамофон

Фонографска плоча – грамофонна плоча

Хардалия вино (ост.) – вино, пресечено със синап, преди да ферментира

Шашка (рус.) – сабя

Шекерджия (тур.) – производител или продавач на захар

II. ПИСМЕНИ ТЕМИ

Добрата постъпка

„Отличителните черти на физическия и духовния човек“

Темпераментите

„Най-силното чувство в човешката душа“

Връзки в геометрическите форми

„Съзнанието в насекомите“

Пелените на живота – радости и скърби

„Разлика между събиране и изваждане“

Закон на равенство

„Разлика между деление и умножение“

Неразбраното

„Коя мисъл е най-важна за всеки едно от тази беседа“

Малката радост

„Отличителните качества на Божията и човешката любов“

Проекции

„Отличителните черти на волята, сърцето и ума“

Положителни и отрицателни състояния на живота

„Отличителните черти на силата и на материята“

Значение на изслушването

„Най-силният слог“

Отворената и затворената чаша

„От какво зависи дължината на човешкия живот?“

Продължаване на живота

„Разлика между будизма и християнството“

Причини за противоречия

„Отличителните органически и морални качества на бялата и жълтата раса“

„Разлика между кражбата и лъжата“

Закон на съотношения

„Най-добрите качества на добрия ученик“

„Отношенията на планетите“

Успоредните линии

„Най-великата добродетел от тези, които не знаете“

Най-малкото чувство

„Най-малката незнайна добродетел“

Земята се върти

Да се напише стихотворение от думите: „Любов, светлина, живот, топлина за човешката душа“.

Силовите линии на доброто и злото

Да се опише един разговор между доброто и злото.

„Колко духовни пороци има човек“

Разумни наблюдения

„Разликата между физическите и духовните чувства“

„Защо духат ветровете“

III. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ И ОПИТИ

Връзки в геометрическите форми

- Упражнение със стихове от Евангелието на Йоан;
- Произнасяне на формула, придружена с движение;
- Упражнение за волята чрез концентрация в палеца на ръката;
- Задача: всяка вечер да се прави преглед на постъпките ни през

деня.

Забравените неща

- Упражнение: да се пее песента „В начало бе Словото“

съзнателно.

Несъизмеримите неща

- Опит с пеене на даден от Учителя текст на песен.

Пелените на живота – радости и скърби

- Да се съчини мелодия по дума или изречение.

Закон на равенството

- Опит за разрешаване на въпрос чрез проектиране на ума между веждите – в посока към Духовното Слънце.

Както Природата пише

- Опит с извършване на различна работа спрямо дните от седмицата.

Значение на изслушването

- Упражнение с китките на ръцете.

Истинско служене

- Задача: мислено служене на Бога сутрин, на обед и вечер по пет минути

Равностранният триъгълник

- Да се напише писмо до някого от учениците в провинцията.

Отмерените прояви

- Задача за трансформиране на недоволството: да се отиде със запалена свещ на Витоша.

Закон на съотношения

- Да се изчислят съотношенията между планетите от Слънчевата система – големина, разстояние помежду им и съотношение по големина.

Успоредните линии

- Да се определи какво означава „изпълнение на Волята Божия“.

Най-малкото чувство

- Задача: учениците да посещават Школата абсолютно чисти физически и да бъдат облечени с бели ленени дрехи, които да бъдат специално за Школата.

Земята се върти

- Упражнение с движения на двете ръце във вид на трептения.

Теория и практика

- Опит за трансформиране на състоянията.
- Задача: да се състави мелодия на думите “Стани, ти, който спиш”.

Силовите линии на доброто и злото

- Задача за една седмица: всяка сутрин да се повтаря мислено: „Заради Любовта, с която Бог ме е облякъл, всичко, което ми се случи през деня, ще го приемам, че е хармонично създадено.“

Съвместими отношения

- Задача: да се търси добрата черта у неприятеля.
- Опит: за две седмици отношенията между учениците да бъдат меки.

Разумни наблюдения

- Наблюдаване посоката на вятъра.

Малкото добро и малкото зло

– Метод за проявяване на Любовта чрез полиране на себе си.

IV. ФОРМУЛИ

Добрата постъпка

– Дава се формулата: „Господи, моля Ти се, изпрати ми един ангел да ме научи как да направя най-малкото добро. Да ме научи как да проявя най-малкия акт на Любовта, да ме научи на най-малкото знание, да ме научи как да дам на хората най-малката свобода, да проявя най-малкото милосърдие.“

– Формула: „Топлина на душата, светлина на ума, нежност на душата и сила на духа. Това е, което желаем Господ да ни даде.“

Темпераментите

– Формула-мото за една седмица: „Любовта ражда доброто. Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души“.

Връзки в геометрическите форми

– „В силата на Божията Любов. В силата на Божията Мъдрост. В силата на Божията Истина. Да се освети името Божие. Да дойде Царството Божие. Да бъде волята Божия.“

Проекции

– Формули, произнасяни с движения: „Ще направя всичко, което моето сърце може да направи.“, „Ще направя всичко, което Бог е вложил в моето сърце.“

Отличителни черти на човешката интелигентност

– Дава се формулата: „Доброта, Истина, красота – това е Любовта.“

Фазите на живота

– „Бог е Любов. Той люби всички същества. Бог е всемъдър.“

– „Всичко съдейства за добро на онези, които любят Бога. Всичко съдейства за добро на онези, които Господ люби.“

Пета година 1925 – 1926

КОЗАТИВНИ СИЛИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Прочетоха се работите върху темата „Защо духат ветровете“.

Прочете се резюме на темата „Разлика между духовни и физически чувства“.

За следния път пишете върху темата „Най-красивият орган на човешкото тяло“.

Сега изпейте упражнението *Вдъхновение*.

Пеенето спада към тъй наречените *формативни сили*, защото те служат като съединителни нишки между всички други сили. Ония сили пък, които градят, се наричат *козативни*. В това отношение музиката представлява формативна сила. Съвременните певци и музиканти в своите песни не избират думи, съответни на тоновете, вследствие на което те не произвеждат нужния ефект. Често думите не са формативни. За да има хармония между тоновете и думите, композиторите в музиката трябва да се вслушват в своята интуиция, т.е. те трябва да се ползват от разположението на ума и сърцето си. Когато човек иска да пее, той трябва да бъде свободен, да не се смуцава от мисълта какво ще кажат хората за неговото пеене. Какво ще кажат, това е тяхна работа. Може да се смеят. И това нищо не значи. Смахът улеснява пеенето. Може да се сърдят, че ги смуцавате. Това още повече улеснява пеенето. Изобщо на добрия певец нито се смеят, нито се сърдят.

Най-първо човек трябва да пее за себе си. По-добър слушател от него няма. Харесва ли той сам пеенето си, и другите хора ще го харесат. Пей, докато си доволен! Не си ли доволен ти сам, прекъсни да пееш, почакай, докато отново придобиеш разположение. Започнеш ли да питаш другите дали са доволни от твоето пеене, ти си изгубил вече 50 на сто от своята песен. Мнозина ще кажат, че в пеенето са необходими техника, такт и ред други правила. В хубавото пеене трябва да има мекота и хармония между думите и тоновете. Когато се поставят думи на някоя песен, трябва да се знае как да се наредят, коя да бъде първа, коя втора и т.н. Думите в някои песни са така наредени, че разрушават. Щом има мекота и хармония в пеенето, техниката и тактът се налагат сами по себе си. Освен това трябва да се знае кои слогове и кои букви са силни или слаби, та да се поставят на места, съответни на тоновете.

Сега, ако разгледате азбуката на всички езици, първата буква е *а*. Тя е най-силната буква, начало на всички неща. Буквата *а* означава човек, който започва да се проявява. Обаче създаването на света е започнало с буквата *б*, а не с *а*. Буквите включват в себе си формативни сили. Буквата *а* представлява човек, който се проявява. Буквата *б* пък представлява къщата на човека, т.е. творческа, формативна сила. Буквата *г* представлява натоварена камила, защото има гърбица като камилата. И така е в действителност. Започне ли човек да се проявява, той ще си направи къща; има ли къща, трябва да има животно, което да пренася в къщата. Съвременните хора са забравили смисъла на буквите. Не е въпросът за това, какво символизируют буквите, но същевременно те изразяват известни течения в Природата. Азбуката е образувана именно от тези течения. Правете опити с буквите, да видите, като ги произнасяте, какво влияние оказват тия течения върху вас. Когато сте неразположени духом по причина на някакво чувство на съмнение, подозрение,

гордост или тщеславие, зародило се у вас, произнасяйте една, втора, трета буква, за да видите коя от тях ще трансформира състоянието ви. Съмнението например е съществувало отпреди хиляди години и в хората, и в животните. Тъй щото не мислете, че то сега се заражда. Сега човек трябва само да работи върху себе си, за да се справи с него. Съмнението се насажда в мозъка на човека, както семената се посадят в почвата. Значи човек днес не посажда съмнението в себе си, но му дава само благоприятни условия да расте и да се развива. Същото може да се каже и за безверието, и за подозрението, и за ред още отрицателни прояви в човека. Някой човек казва: „Аз не вярвам нито в Бога, нито в хората.“ Това не е нещо ново. Безверието е съществувало от памтивека както в хората, така и в животните. Даваш хляб на едно животно, но то те поглежда в очите – ту се приближава, ту се отдалечава от тебе, не смее да вземе хляба и казва: „Нямам вяра в никого.“

Разправят един случай за голямото неверие на един вълк в Америка към хората. Той правил много пакости на околното население, което прибегвало до разни начини да го улови някак, да се освободи от него. Туряли му капани, но той отдалече ги забелязвал и избягвал. Туряли му парчета месо с отрова, но и до тях не се доближавал. Цели експедиции от най-опитни ловджии тръгвали срещу него, но всички опити оставали безрезултатни – не могли да го уловят. Цели легенди се разправяли за този вълк, за неговото умение да избягва опасностите. Той нямал вяра в хората и отдалече предвиждал всякаква засада против него. Как може да се обяснят тези факти? Мнозина мислят, че в животните отсъства всякаква интелигентност. Не, и те имат известна интелигентност, която чака своето време да се пробуди и развие. Понякога обаче тяхната интелигентност се пробужда и те проявяват много добри качества.

Казвам: щом човек живее в света, той трябва да има широки схващания и разбирания за него. За да може той да понася всичко с търпение, нека си помисли за Бога, Който е създал цялата Вселена, Който е така мощен и велик – и въпреки това Той търпи всичко, което се върши на Земята, с пълно разположение на духа. Няма по-хубаво нещо в света от това, човек да се стреми да постъпва като Бога! Някои казват: „Не е възможно да бъдем като Бога.“ – Не, възможно е човек в миниатюра поне да бъде като Него. Съвременните хора искат да бъдат щастливи и дето отиват, да ги посрещат с музика и песни, с лаврови венци. Ако придобиете това, как и къде ще се прояви вашето търпение и вашата разумност? Който е дошъл на Земята, ще му дадат да разрешава трудни задачи, за да се развива неговата разсъдливост, неговата интелигентност. Ако човек не се натъква на неразрешени задачи, как ще развива способностите си? Ако той не се обезвери, как ще придобие истинската вяра?

Мнозина казват: „Защо Господ създаде така света?“ Да се говори по това, то е все едно магарето да запитва защо го товарят и разтоварят. Товарят го, защото е магаре – нищо повече. Запитва ли някой защо страда и защо се радва, това е същият въпрос, който и магарето си задава. Буквата *м*, с която започва думата *магаре*, означава вещество, от което може да се правят гърнета. Значи ти си кал, която грънчарят ще меси, ще machка, докато изкара нещо от нея. Какво ще изкара най-после? – Стомна. За какво? – За носене на вода. От тази кал той може да направи не само стомна, но и гърне, и тенджера – каквото пожелае, а ти трябва да бъдеш търпелив, да слушаш. От грънчаря зависи какво ще направи от тебе, а ти можеш да питаш, колкото искаш. Тури ли вода в тебе, ти трябва да бъдеш благодарен, че носиш вода, т.е. че вършиш някаква работа. Носиш ли вода, не си въобразявай, че можеш да и заповядваш. Водата съществува и без тебе. Казваш: „Водата от моето гърне се изля.“ – Да,

само водата от твоето гърне се изля, но не и водата на океана. Де може да се излее водата на океана? Да допуснем, че някога Земята може да се преобърне в пространството, и водата, която се намира по повърхнината и, да се излее. Де ще се излее, на кое място в пространството? Следователно има неща, които не могат да се изливат. По аналогия на това казвам: какъвто и да е животът на човека, най-после той ще дойде до положение, когато нещастieto за него вече ще бъде невъзможно. Нещастieto е възможно за стомната, но не и за океана. Като се излее водата от стомната, това е нещастие за стомната. Може ли това нещастие да сполети и океана?

И тъй, човек трябва да има широки схващания за всички явления в живота и Природата. Някой казва: „Защо са тия философски въпроси? Аз се занимавам с дребни работи, философията не ме интересува.“ Дребните работи създават страдания на хората. Страданията произтичат от малки, от дребни работи, а не от големи. Влезе ли в ръката на някой човек едно малко трънче, то му създава голямо страдание; тури ли домакинята повечко сол в яденето, това става причина за голямо страдание: солта предизвиква голяма жажда, а пиенето на много вода разстройва стомаха, усеща се голяма тежест. Значи малките работи в света създават големи страдания и нещастия. Същото се забелязва и в сърдечния, и в умствения живот на човека, затова той не трябва да се занимава с дребнавости.

Запитват едного, последовател на Новото учение: „Какво представлявате вие от себе си?“ Той отговаря: „Всички ние сме кандидати за светии.“ И прав е този човек. Когато един студент учи в университета, той има възможност и професор да стане – от него зависи. Какво невъзможно има в това? Някой се страхува да каже това нещо и по този начин минава за скромен. Да станеш светия, това не е професия, то е фаза, през която всеки трябва да мине. Всеки човек е кандидат за светия, и то от първокласните светии. Казвате: „Има ли

първостепенен или второстепенен светия?“ Това се отнася до вътрешното, дълбоко разбиране на думата *светия*. Да станеш светия, това подразбира да възприемеш и приложиш живота на светията. Няма ли човек предвид живота на светията, той може да се спъне в пътя си. Всеки трябва да мине през пътя на светията, но трябва да се моли на Бога да светне, да се просвети и да каже: „Господи, искам светия да стана!“ Всеки може да стане светия и ще стане, защото такава е Волята Божия. Мнозина казват: „Ние сме грешни хора, за светии не ни бива.“ Питам: каква логика има в тази мисъл? Кой баща иска да има хилав син? Всеки баща иска да има здрав син като себе си. Обаче синът казва на баща си: „Аз не мога да бъда като тебе здрав, затова ти ще ме носиш.“ Бащата не се радва на такъв син. Синът трябва да се стреми да бъде като баща си и да е благодарен на това, с което Природата го е надарила. Той трябва само да работи, за да се развива.

И в религиозния живот се срещат същите заблуждения, същите лъжливи учения, затова хората казват: „Грешни сме, не можем да водим чист и свят живот.“ – Не, всички хора не са грешни. Само тези са грешни, които се отказват да вършат Волята Божия. Само тях Бог ограничава. Решат ли да вършат Волята Божия, тия ограничения моментално се премахват. Сегашният живот на хората представлява халка, бримка, която лесно се окачва и закачва. Знаете ли защо сте дошли на Земята? Някой човек е дошъл на Земята само да товари и разтоваря магарето. Ще кажете: „И таз добра!“ Че ако вие знаете да товарите и разтоварвате едно магаре, както трябва, ангелите ще ви пеят хвалебни песни. Знаете ли какво символизира магарето? Ако можете да разтълкувате всички букви на думата *магаре*, тъй както са поставени в Живата Природа, вие ще разберете, че магарето представлява велик символ. Днес всички се смеят на магарето, но Писанието казва: „Блажени са тези, на които се подиграват.“ Магарето

се оплаква: „Все мене бият, мене корят, на мене се подиграват.“ Когато искат да изкажат недоволството си от някого, хората казват: „Магарешки работи!“ Когато магарето реве, то изказва своята мъка пред Господа, като Му се оплаква: „Не зная какво искат хората от мене?“ Господ му отговаря: „Не бой се, всичко ще пренесеш и един ден ще се освободиш от това положение.“ Магарето се поуспокои малко, замисли се и си продължи работата. Магарето не е тщеславно, нито горделиво, но има достойнство. То казва: „Бийте ме, правете каквото искате с мене, но трябва да знаете, че гонените са блажени.“ Ще каже някой, че този стих се отнася до хората, а не до магарето. Как може този стих да се отнася до хората, когато тях никои не ги е бил? Тебе кой те би? Този стих се отнася за всеки, когото бият. Хлябът е за гладния, не за сития.

Така трябва да се разбират нещата. Всяко нещо, всяка проява трябва да се разбира в нейния дълбок символически смисъл, за да се придобие дух на широта. Всички недоразумения, всички ограничения се дължат на старите възгледи у хората. Ние трябва да имаме по-широки възгледи от сегашните. Съвременните хора се намират в смешно положение, те не знаят положително за какво са способни и доколко е тяхната сила; те не знаят още за какво са дошли на Земята. Някой човек е дошъл на Земята да направи една къща и да си заmine; друг е дошъл да завърши пети клас и да си заmine; трети е дошъл да завърши университет и да си заmine; четвърти е дошъл да стане учител и още първата година на своето учителстване той си заминава. Казвате: „Наистина, няма ли по-висок смисъл животът?“ Кой е по-високият смисъл? – Да служим на Бога, да проповядваме на хората за Него. Питам: като си говорил някому за Бога, какво си спечелил?

Всички вие сте учили аритметика, знаете какво нещо са дробите. Например имате следните няколко дроб: $1/2$, $2/3$, $3/4$ и $4/5$. По какво

се различават тия дроби една от друга? Коя е най-важната от тях: най-голямата или най-малката? Знаменателите на всички тия дроби са различни и те означават едно преходно състояние. Числото 1 в първата дроб показва, че вие имате известна енергия, с която трябва да се борите. Следователно тази енергия трябва да има за знаменател число, което да представлява формативна сила, която ще може да превърне енергията на единицата в производна. Такова число именно е двойката. Например в даден случай вие имате едно малко неразположение и сте готови да създадете цял скандал за нищо и никакво. В този момент обаче пощаджията ви носи писмо от ваш дядо, който съобщава, че ви завещава наследство от 100 000 лева. Дядото е турил в писмото и чека, с който ще вземете парите. Щом отворите писмото, неразположението ви минава, вие забравяте всичко. Това писмо представлява числото 2, т.е. формативната сила. Числото 3 е неутрална сила. Например вие сте направили няколко къщи и сте потънали в дългове, тревожите се как ще ги изплатите. В помощ трябва да ви дойде числото 3, да тури край на изразходването на вашата енергия. Това ще стане, като се обърнат силите, енергиите на вашия ум, в противоположна посока на тази, в която са вървели до това време.

Често слушате да се пее песента *Цвете мило, цвете красно*. Питам: какво се крие в тази песен? Когато някоя стара баба пее тази песен, какво означава това? Или какво означава, когато я пее някоя млада мома, или някой професор, или някой войник? Идеите, които внасят бабата и младата мома в тази песен, коренно се различават; идеите, които внасят професорът и войникът в същата песен, пак се различават. Следователно тази песен, излязла от устата на различни хора, произвежда различни ефекти. Когато войникът пее тази песен, той подразбира своята сабя, която навсякъде път му отваря. Когато професорът пее *Цвете мило, цвете красно*, той има предвид някаква

задача, върху която прави своите изследвания, както химикът нагрива известни смеси в ретортата, прави опити, дано открие нещо, че да спечели пари за една къщичка, за да подобри живота си. Когато свещеникът пее тази песен, и той влага в нея някаква идея. Тъй щото, когато човек пее, той всякога трябва да влага в песента известна идея. При това идеята в неговия ум трябва да бъде точно определена. Колкото идеята е по-определена, толкова тя е по-важна.

Питам: можете ли да съберете дадените дроби? Те могат да се съберат само при известни условия, а именно, като се приведат под общ знаменател. Как се привеждат дроби под общ знаменател? Трябва да се намери едно общо число, в което знаменателите на отделните дроби да влизат без остатък. Общият знаменател на тези дроби ще бъде 60. Като ги приведем под общ знаменател, ще получим следните дроби: $30/60$, $40/60$, $45/60$ и $48/60$. Като ги приведохме под общ знаменател 60, това показва, че единицата се раздробява на повече частици, но по-дребни. Сега, ако искаме да съберем тия дроби, ще съберем само числителите им, а знаменателят ще остане общ за всички: $30/60 + 40/60 + 45/60 + 48/60 = 163/60$. И тъй, единицата в дробта V_2 показва как трябва човек да работи. Числото 2 пък показва законите, условията, при които трябва да работим на Земята. Всички числа са живи, а не мъртви белези, които само пишем. Ако се разглеждат като живи величини и ги разбираме правилно, животът напълно ще се осмисли и подобри. Обикновено единицата показва най-малкият капитал, с който започваме всяка работа. Числото 2 показва метод как да използваме законите и условията в материалния свят, за да увеличим капитала, с който сме започнали, и после правилно да го разпределяме. Значи така наредени дробите, от най-малката до най-голямата, представляват течения, енергии в Природата, които трябва да се използват разумно, като се съпоставят в правилни съотношения.

Първата дроб – $\frac{1}{2}$, представлява човек с положителен характер, който не отстъпва от своите убеждения. Намисли ли си нещо, той ще го направи; могат да минат 10-15-20 години, но той ще направи така, както някога си е намислил. Вие може да му давате ред философски доказателства или примери от живота на Мойсей, на Христа: той ще ви слуша и ще си мълчи, но след години ще го видите, че е постъпил така, както той си знае. За такъв човек казваме, че той е израз на дробта $\frac{1}{2}$. Разбира се, това не е общо правило. Човек може да измени тоновете на тази гама. Гамите не са абсолютни закони, те търпят промени. Дробта $\frac{2}{3}$ представлява човек с крайно отстъпчив характер. Той е съгласен с всички хора, само за да живее в мир и съгласие. В това отношение той е като калта: можеш да я месиш, както искаш. Този човек често побутва джоба си и казва: „Пълен ли е джобът, и умът ти ще стига; нямаш ли пари, нищо не струваш.“ Такъв е човекът на числото 2. Тройката обаче внася равновесие. След това ти отиваш при един човек, който представлява дробта $\frac{3}{4}$, и му казваш: „Хайде да направиш еди-каква си работа.“ Той ще ти каже: „Почакай малко, тази работа трябва да се обмисли, да се види какви са условията; ако условията благоприятстват, тогава ще предприема работата, но дотогава не мога да дам дума.“ Този човек мисли вече. И след това, като обмисли всичко, той казва: „Господине, това мога да направя за тебе, онова не мога.“ Честно и справедливо ще ви докаже защо именно не може да направи нищо. Той никога не лъже, но искрено ще ти каже: „Сега моите работи не позволяват да направя за тебе това, което искаш, но след една година ще ти услужа.“ Най-после дохождате до човека, който представлява дробта $\frac{1}{2}$. Той е крайно възискателен, намира погрешки във всички хора и малките неща прави големи. Види ли един малък недостатък в някой човек, той го туря под микроскоп, увеличава недостатъка най-малко десет пъти и казва: „Човек трябва да знае какво нещо е културата, какво нещо са

отношенията!“ Строг е този човек. Тази строгост се дължи на числото 4, което е огън, барут. Ако остане само на него, то би запалило целия свят. Този огън изгасва благодарение на числото 5. Това число смекчава силите, енергиите на числото 4. То постоянно кваси барута, за да не изгори всичко около него.

Казвам: всички дробни се срещат и в човека. Едни от тях се намират в ръцете му, а други – в краката. Човек едновременно действа и с ръцете, и с краката си. Казвате: „Значи човек е раздвоен.“ До кръста си той мисли по един начин, а от кръста нагоре – по друг начин. Когато човек е сит, той се занимава и с наука, и с философия, разсъждава по много философски въпроси: какво е казал Кант, какво е казал Шопенхауер, но щом огладнее, напуска всичката философия, не го интересува вече кой какво е казал, престава да се интересува от Небето, от ангелите; той започва да мисли вече само за хляба: как се изкарва от земята, как се пече, и т.н. Гладният си представя само неща за ядене. В този случай коремът заповядва на човека. Нахрани ли се, картината се сменя и човек пак започва да мисли за по-високи неща. Това раздвояване у човека именно създава противоречията в живота му. Обаче в човека има едно трето същество – Божественото, което примирява тия противоречия. Без тях светът не може да съществува. Те представляват условия, чрез които Бог действа между хората. Противоречията са една необходимост за развитието на съвременните хора.

И тъй, когато човек разбере вътрешния смисъл на живота, той ще си обясни смисъла на противоречията. Например ако човек се самонаблюдава, ще види, че неговите състояния на скръб и радост непрекъснато се менят през деня. Ако не е скръбен или радостен, той ще изпитва или съмнение, или подозрение към нещо – изобщо все ще се намира под тежестта на някакво отрицателно чувство в себе си. Казвате: „Защо става всичко това?“ Питам: защо перачката пере?

Защо професорът прави своите научни изследвания? Защо музикантът свири? Защо момата постоянно се гледа в огледалото? Казвате: „Това са обикновени работи.“ – Не, не са обикновени, защото зад всяка проява, зад всяко явление се крие някаква разумна сила: всяко явление си има причина. Когато човек се огледа в огледало, той знае причината, която го подбужда да прави това. Той иска да види в огледалото дали е красив, или не. Всеки човек иска да бъде красив. Защо? – Защото в красотата се крие някакъв идеал, който той иска да постигне. Ако човек има истински идеал, като се погледне в огледалото, той ще разбере по лицето си какво още му липсва, за да постигне своя идеал. Някой казва: „Аз съм красив.“ – Не, вие още не сте завършили развитието си, вашите черти още не са такива, каквито трябва. Знаете ли какви трябва да бъдат очите ви? Когато ви погледне някой, в очите ви трябва да има дълбочина, мисъл. Друг пък казва: „Аз чувствам.“ – Какво чувстваш? Да чувства човек, това значи да има непреодолим стремеж, да бъде носител на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Такова дълбоко чувство хвърля голяма светлина върху лицето на човека. Мнозина казват: „Ние не сме родени за тези работи.“ Ами за какво сте родени, за обикновени работи ли? И след всичко това искат хората да ги уважават. Човек се уважава само за великото, за Божественото, което той носи в себе си. Каквато друга философия и да поддържа човек, той трябва да знае, че за човешкото в него никой не може да го уважава. От паметивека и досега само възвишеното, красивото, великото, Божественото в човека се почита и уважава. И децата разбират кое е Божествено и кое е човешко. Който не може да разбере Божественото, нека извика някое малко дете – то ще му определи точно коя проява е Божествена и коя е човешка. Неговият отговор, макар и детински, ще бъде отличен.

Сега ще ви запитам: кое е Божественото, което тази вечер трябва да направим? Вие се смущавате, че не можете да отговорите, но аз ще

ви помогна малко. Представете си, че стотина души пътуват през един горещ ден и всички усещат голяма жажда, гърлата им са засъхнали. Приближават до една река със здрав и хубав мост и запитват някои пътници има ли наблизко вода да пият. Казват им, че след като минат моста, на разстояние 200-300 метра от него, има чешма с хубава, чиста вода. Кое е по-добре да направят: да преминат моста и да отидат при чешмата, или да пият вода от реката? Най-доброто в случая е да минат през моста и да отидат при чешмата, да се напият с чиста хубава вода. Като задоволят жаждата си от тази вода, те ще кажат: „Слава Богу, че намерихме такава хубава вода!“ Водата е носителка на живота. Следователно тази вечер и вие трябва да минете през моста на реката и да отидете при чешмата, при Божествения живот, да пиете от неговата вода, която единствена ще задоволи жаждата ви, т.е. омразата, която мори всички съвременни хора. След това ще насядате на зелената морава и ще кажете: „Заслужава да се живее на Земята.“ Колко е хубаво човек вечер да излезе под открито небе, да накладе огън, да седне на земята и да наблюдава звездите на небето! След това да се прибере у дома си да спи и сутринта бодър, свеж да продължи работата си.

Някои казват: „Как можем да постигнем всичко, което ни се говори? Мъчни са тези работи за нас.“ – Не, човек може да направи всичко, каквото желае. Помнете следното: мъчните неща са непостижими за човека, но понеже Бог присъства в тях, затова стават леснопостижими. Дето Бог взема участие, и най-мъчните неща се постигат лесно. Понеже в лесните неща Бог не присъства, човек сам се заема с уреждането им и затова в края на краищата ще забърка някаква каша. Който търси лесния път, той свършва с дефицит; който не избягва мъчния път, той урежда работите си, защото Бог е с него и му помага. И затова е казано, че ученикът трябва да бъде герой, да издържа в страданията, неволите и бурите на живота. Ученикът се

учи от всичко. Когато направят някому бележка, той се огорчава и казва: „Защо ми направиха тази бележка?“ Зарадвайте се, когато ви правят бележки. Това са ваши приятели, които искат да изправят някой ваш недостатък. Една майка се оплаква, че детето и плаче много. Питам тази майка: по-добре ли ще бъде за нея, ако детето и умре и престане да плаче и да я безпокои? Майката трябва да се радва, че детето и е живо и пролива сълзи. Сълзите показват, че изворите на живота са започнали да бликат. Блажени са онези, на които изворите на живота никога не пресъхват. Ще кажете: „И таз добра!“ Да, така е. Най-дълбоките въздишки са създали най-благородни и възвишени чувства. Най-хубавият език на Земята е скръбта. Като казвате, че много сте страдали и скърбили, научихте ли езика на страданията? Той е един от важните езици на Земята. Като го научите, ще започнете да изучавате езика на Слънцето. Научите ли езика на Слънцето, ще изучавате Божествения език. Без страдания и без радости човек не може да научи Божествения език. Казвате: „Ние живеем на Земята.“ Сегашните хора живеят в скръбта и в страданията, но те още не са опитали живота в неговата същина. Животът може да се разбере само след като човек се издигне над всички страдания и радости. Значи скърбите и страданията представляват почва, в която Божествените семена ще растат и ще се развиват. Новият живот, който се развива в почвата на скърбите и радостите, ще бъде истинският живот. Що е радостта? – Блаженство на духа или според индусите само блаженство, покой. Радостта представлява разумен живот без ограничения.

И тъй, ще знаете: най-мъчните работи са най-лесни. Ако не вършите тях, ще дойдат още по-трудни, които непременно трябва да изпълните. Всеки, който е дошъл на Земята, непременно трябва да реши своята задача, да изпълни своето предназначение. Някой казва: „Аз имам своя задача, свой план, който трябва да изпълня.“ Речеш ли

да изпълниш своя план, а не този, който Бог ти е предначертал, ще видиш, че твоят план ще стане на пух и прах и след това ще дойде господарят да те товари и разтоварва, а ти ще ревеш, ще страдаш. Казва: „Аз магаре ли съм?“ Питам: когато те заведат в затвора и те положат на земята, дето ти удрят такъв бой, който с години помниш, не си ли магаре? Бият те, изтезават те, докато те принудят да кажеш, че си откраднал нещо, за което ти никога не си мислил. Питам: твоето положение не е ли по-долу от това на магарето? Магарето, колкото и да го бият, никога няма да каже някаква лъжа. Един българин се напил една вечер до забрава и като се връщал към дома си, отбил се при един извор да напои магарето си. Магарето пило вода, колкото трябвало, и тръгнало да си върви. Господарят го тегли към извора и му казва: „Пий още малко вода!“ Магарето не иска да пие, дърпа се назад. „Пий де, изпълни желанието ми!“ Магарето пак се отказва да пие. Най-после господарят го оставил свободно и му казал: „Аз те похвалявам. Ти си по-умно от мен. Аз пих за волята на този, на онзи, а ти не искаш да изпълниш волята даже и на господаря си.“ Напие ли се веднъж магарето, повече не пие. Някой казва: „Често условията на живота ме заставят да направя това, което не искам.“ Щом външните условия те заставят да направиш това, което Бог не иска, ти не си човек. Така може да постъпва само животното.

Казвам: това са максими, които човек трябва да държи в мисълта си. Намериш ли се пред някое изкушение, кажи си: „Трябва ли да бъда по-долу от магарето? Не мога ли да бъда поне толкова честен и устойчив, колкото и магарето?“ Много животни имат добри черти, на които ние трябва да подражаваме. Един паяк се явил между културните паяци и започнал да им разправя една своя опитност: „Днес една красива муха попадна в моята паяжина, но аз я пуснах на свобода.“ – „Тъй ли? Знаеш ли, че ти изневери на цялото наше общество?“ – „Добре, щом е така, утре елате всички у дома и аз ще

повикам пак тази муха, да видим какво ще направите вие с нея.“ Всички се съгласили. На другия ден пристигат двадесет паяци философи; пристига и мухата, която се оказало, че била оса. Като я видели, всички паяци решили единодушно да я пуснат, защото била много красива муха. За нея трябвало да направят изключение. Осата им казала: „Ще ме пуснете, разбира се, така е решил Господ. Аз нося в жилото си нещо, което всеки непослушен ще опита. Който не изпълнява Волята Божия, той скоро ще опита това, което нося в жилото си.“ Трябва ли и вие като тези паяци да казвате, че ще пуснете осата на свобода, защото била красива? – Ще я пуснете не по ваша воля, а по Божия. Да постъпвате като тия паяци и да мислите, че сте извършили нещо велико, това не е истинска култура. Благородството на човека се проявява, когато той има свободен избор да постъпва, както иска, а при това той разбира Волята Божия и постъпва според нея. Ще кажете: „Опасно нещо е окултната наука.“ Питам: къде няма опасности? Като ходите по улиците, няма ли опасност някоя керемида да падне върху главата ви? За умния човек, който ходи внимателно по пътя си, няма никакви опасности, но за невнимателния, за разсеяния има много опасности.

Казвам: дробите, които разгледахме, представляват известни символи и правила, необходими в живота на човека. Те са методи, чрез които може да смекчавате някои ваши състояния. И Живата Природа си служи с тези методи. Въпросът за значението и приложението на дробите е обширен. Сега ние го разгледахме покрай другите въпроси, затова останаха много междини, които вие сами ще си допълните. Днес всичко не може да ви се каже, защото няма да го разберете. Например някои ме запитват нещо, но аз не отговарям, а само тихо произнасям частицата хм. Какво разбирате от тази малка частица? Тя е символ, който изразява нещо, но малцина ще разберат

нейния смисъл. Някой не говори много, но само извиква: „Ах!“ Буквата *a* показва, че този човек започва да мисли.

Сега вие не трябва да се смущавате от всички обяснения, които ви се дават по известни въпроси. Когато изучавате една картина, вие разглеждате главно основните черти, но покрай тях се занимавате и с подробностите. Това обаче не трябва да ви смущава. Основни и важни белези на картината са очите, носа, устата и веждите. Всички останали дребни, тънки линии – те са за умните, за учените хора, както и за великите художници. За обикновените хора са важни основните идеи. Изкуство е човек да схваща и най-дребните черти на дадена картина. Аз наблюдавам как художниците турят сенки на своите картини. Природата обаче не поставя така своите сенки. Ще дойде ден, когато художниците ще научат това изкуство от Природата.

Съвременното човечество се намира в преходен период на своето развитие. Някой казва: „Искам да бъда учен.“ В какво седи учеността на човека? Вие срещате хора, които са завършили по два-три факултета, а срещате и такива, които нищо не са завършили. Питам: каква разлика има между завършилите два-три факултета и между тия, които нищо не са завършили? Ако е въпрос за знанията им по отношение на Невидимия свят, и едните не знаят и не виждат нищо от него, както и тия, които нищо не са учили. Ако ученият човек вижда нещата в Невидимия свят, той е истински учен; и ако простият вижда, и той е учен човек. Простият, който днес не е завършил университет – той в миналото някога е учил. Някои от съвременните хора са учени, други сега учат, а трети за в бъдеще ще учат. Ето защо не се смущавайте от това, дали сте учени или прости, богати или бедни. При всички условия на живота ученикът трябва да учи, без да се смущава. Христос казва: „В Бога вярвайте, и в Мене вярвайте!“

Когато човек вярва в Бога, духът му се повдига, душата му се разширява и той разрешава правилно задачите на своя живот.

Питам: може ли някой от вас да даде отговор на музикалното упражнение *Кажи ми ти Истината, която носи свобода за моята душа?* За коя Истина се подразбира това? – За Истината, която от Любовта излиза и от Мъдростта просиява. Само тази Истина носи вечен живот и свобода за човешката душа. Сега вие направете мелодията на този отговор.

Изпейте сега упражнението *Сила жива, изворна, течуща*. Както виждате, това упражнение започва с буквата *с* в думата *сила*: звукът *с* разделя, т.е. отделя доброто от злото, красивото от грозното. Като пеете това упражнение, трябва да знаете за коя сила пеете. Вие пеете за силата, която дели. За да се изпее това упражнение правилно, вие трябва да се нагласите в хармония с Живата Природа, че като ви слуша, и тя да бъде доволна от вас. Няма по-интелигентно, по-нежно, по-отзивчиво същество от Живата Природа, затова вие трябва да се вслушвате в нея. Щом получите нейното одобрение, тя ще ви подкрепя и тогава вие ще знаете, че можете да пеете и пред целия свят. Пеем ли, трябва да се вслушваме в Живата Природа – дали ще получим отзвук на нашето пеене, или не.

Не получим ли отзвук, още ще трябва да се упражняваме, докато я задоволим. Същото нещо се отнася и до мисълта. Ние трябва да бъдем и в мисълта си в хармония с Живата Природа. Някой казва: „Аз мога да мисля, както искам.“ – Не, ти не можеш да мислиш, както искаш. Когато човек мисли върху някой въпрос, той трябва да наблюдава каква светлина прониква в съзнанието му. Ако от неговата мисъл съзнанието му се помрачава повече, той не мисли правилно, т.е. мисълта му не е в хармония с Живата Природа. Човек трябва да бъде искрен в себе си, ако иска да придобие Истината. Само по този начин цялата душа на човека ще вземе участие във възприемане на

Словото на Истината. Вслушвайте се в нейния език и в нищо не се колебайте. Поколебаете ли се нещо в сърцето или в ума си, дълбоко в себе си вие ще чуете нейния тих глас да казва: „Не бой се, върви напред!“ Ти излизаш на сцената, държиш някаква реч. В това време идва изкушението пред теб и ти пошепва: „Колко хубаво говориш!“ Речеш ли да се вслушаш в думите му, хубавата реч изчезва.

Една знаменита проповедница в Америка излязла на амвона да говори. В това време иде изкушението и тя чува глас: „Много хубаво, красноречиво говориш.“ Обаче проповедницата не обърнала никакво внимание на тези думи. Като слязла от амвона, публиката започнала да я поздравява и да и казва: „Много хубаво говорите.“ – „Това ми се каза, още когато бях на амвона.“ Само Бог казва хубавите, красивите неща. Ние обаче сме само носители на Божиите мисли и чувства. Кажете ли човек нещо красиво, истинско – това е Божественото, което се е проявило чрез него. Човек трябва да работи за развиване на Божественото в себе си. И тогава, говори ли красиво, той трябва сам да се радва, че е казал Истината, тъй както Бог изисква.

По какво се различава Истината от лъжата? Ще ви дам един пример, за да различавате човека на Истината от човека на лъжата. Представете си, че в една болница има сто души парализирани и пред тях се явят десет души, които претендират, че са хора на Истината. Ако са хора на Истината, от тяхното слово парализираните трябва да станат от леглата си. Първият започва да им говори: „Бог е Любов.“ Всички лежат на леглата си, не мърдат. Вторият говори: „Бог е Мъдрост.“ Болните пак лежат на леглата си. Третият говори: „Бог е Истина.“ Болните са в същото положение. Така се изреждат деветте един след друг, но болните не оздравяват. Излиза най-после десетият, който наистина е придобил Истината, живее в нея; той казва на болните: „В името на Божията Любов, Мъдрост и Истина, бъдете свободни!“ В този момент още болните наскочат от леглата си и

започват да пеят за слава Божия. Питам: кой от десетте души говори Истината? – Този, който можа да дигне парализираните от леглата им. И после казват на този човек: „Ти не говори, както трябваше.“ – „Не е важно как съм говорил, но важно е тези хора да стъпят на краката си и да се движат, да се радват на живота. Това Бог иска, това и те самите искат.“

Може ли човек със своето слово да направи това нещо, то е доказателство вече за хубаво, за истинно говорене. Някой може да говори много красиво, но болните да си останат пак в леглата. Друг може външно да не говори толкова красиво, но от неговото слово болните оздравяват, здравите осмислят живота си и всички заедно започват да изпълняват Волята Божия. Казвате: „Ние не знаем що е Истина.“ Казвам: когато говорите на хората и от вашето слово всички заедно започват да пеят, да славословят Бога и да изпълняват Волята Му, вашето слово е истинско, то съдържа в себе си Великата Божия Истина.

Изпейте упражнението *Изгрява Слънцето*.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Първа лекция, 18 ноември 1925 г.

ПРАВИ И КРИВИ ЛИНИИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Прочетоха се работите върху темата „Най-красивият орган в човешкото тяло“.

От темите се вижда, че почти всички сте на едно мнение. Всички считате окото за най-красивия орган. Разнообразието се отнася само до службата на окото. В какво седи красотата на известен орган? Мнозина казват, че красотата на човека седи в неговата душа. Какви са качествата на красотата?

За следния път пишете върху темата „Качества на красотата“. Като мислите върху тази тема, все ще се доберете до известни истини.

Окултният ученик трябва да разбира преди всичко езика на Природата, как тя се изразява. Някога Природата се изразява много просто, с елементарни изрази, но това ни най-малко не говори за простота в Природата. Някога тя се изразява много сложно, но и това не говори, че между тези нейни изрази няма пълно съчетание. Напротив, и в простите, и в сложните изрази на Природата има пълно, хармонично съчетание. За да се разберат сложните изрази на Природата, изисква се познаване на геометрията и на геометричните форми. Например съвременните учени са създали пишещи барометри, в които с помощта на перо се описват промените на времето. Колкото промените са по-големи, толкова и линията е покрива, с по-големи повдигания и спадания, т.е. с по-големи отклонения от правата линия. Кривата линия (Фиг. 1) ни показва такова едно отклонение от правата.

Фиг. 1

Тия повдигания и спадания на линията съответстват на атмосферното налягане. По тях може да се определя и влагата във въздуха. Понеже влагата пък е свързана със силите в Природата, от количеството на тази влага ще се определи какви сили и какво количество от тях са взели участие при промените на времето за всеки даден момент.

Да допуснем, че някои разумни същества от Невидимия свят искат да се проектират в нашия свят. Нали някога свети Илия се възнесе на Небето с огнена колесница? Тогава как ще се проектират ангелите и архангелите например във физическия свят? Какви линии ще образуват те? Казвам: колкото съотношенията между линиите, които те образуват, са по-правилни, толкова и съществата са по-разумни. Следователно от кривата линия, която се образува при промяната на времето, вадим заключение, че тук вземат участие и неразумни същества, неразумни сили, които създават големи пертурбации в Природата. Значи понякога и растенията, и животните вземат участие в промяната на времето. Като наблюдаваме барометъра, виждаме, че линията, която перото описва, върви правилно и спокойно и веднага след това започва да криволичи, да слиза и да се качва. Значи някакви неразумни сили са повлияли върху времето. Това зависи още и от чувствителността на барометъра: колкото е по-чувствителен, толкова по-вярно той схваща и най-малките промени на времето, били те даже и на далечни разстояния.

Въз основа на този закон ние вадим и следното заключение: колкото едно същество е по-разумно, и линиите на лицето му ще бъдат по-правилни. Например каквито са линиите на носа у човека, такава ще бъде и неговата мисъл. У някои хора долната устна е покъса, а горната – по-дълга; у други пък е обратно. По дължината и извиванията на тези линии може да се съди за характера и способностите на човека. Това може да определи само онзи, който разбира отношението между живите линии. По живите линии върху лицето на човека може да се чете така, както графологът чете по почерка. Някои пишат дебели, груби букви и числа, а други пишат нежни, деликатни букви; едни пишат остри букви, а други – обли, кръгли; едни започват писмото си например с нежни, деликатни букви, но завършват с груби, дебели букви. Кой са причините, че тези хора започват грубо? Тънките нежни линии показват, че някъде се явява един малък слаб извор. Постепенно обаче в този извор започват да се вливат нови притоци вода, които го правят силен, голям и той се изразява в груби, дебели линии. Значи когато този човек е започвал писмото си, в него е действал само един мозъчен център, но впоследствие повече центрове вземат участие и той изменя начина на писането. Това показва още, че и в началото на неговия живот е действал главно един мозъчен център, а после са се пробудили още няколко, които са увеличили енергиите на неговия организъм.

Някои хора мислят, че тези неща не са важни за живота им. Те са много важни, защото определят вътрешния живот на човека. Външният живот на хората пък не е нищо друго освен резултат на вътрешния. Ако човек иска да разбере сегашния си живот, той трябва да се върне с хиляди години назад, да прочете всичко, което е написал, и да съпостави миналото си с настоящето. Това той може да прочете по линиите на лицето, на носа, на ушите, на устата, на брадата; също така това може да прочете и по устройството на своята

глава, на ръцете си, както и на цялото тяло. Да се върнем назад – това подразбира да проучим всички линии на нашето тяло. По носа на даден човек можем да прочетем какви са били неговите деди и прадеди отпреди хиляда години и до днес. По неговия нос можем да проследим и условията, при които те са живели и са се развивали. Това са ред математически задачи, които могат да решават само онези, които знаят висшата математика и геометрия.

Някой казва: „Какво ме интересува миналото?“ – Ами защо ви интересува настоящето? Преди всичко миналото на човека е свързано с неговото настояще така, както изгревът на Слънцето е свързан с неговия залез. И тогава съществува следният закон: всеки човек трябва да се прояви. Без прояви животът няма смисъл. Животът е реален само тогава, когато се проявява в каквато и да е форма. Тия форми, в които съвременните хора се проявяват, са преходни. Обаче срещат се хора и на Земята, и на Небето, с установени форми. Те са същества със завършен, установен характер; те са същества, които са завършили своето развитие на Земята. Като отидете в Духовния свят, вие ще видите тези същества във всичката им красота, а на Земята тази красота се изразява главно в правилни и хармонични линии. Временните, преходните характери мязат на буквите, които в разните езици се изменят. Има някои букви, които са еднакви почти във всички езици. Например буквата А, буквата О и други. Буквата О показва, че в нея има скрити сили, още непроявени. Следователно, за да се прояви дадена сила, тя трябва да даде нещо от себе си. И наистина, когато буквата О е дала нещо от себе си, образувала се е буквата А. Значи буквата А е начало на проявяването.

Това са символи, които вие трябва да знаете, защото те съществуват в Природата. Например разгледайте линията на човешките устни и размишлявайте защо Природата ги е създала такива именно; после размишлявайте върху въпроса как и защо е

създава този разрез между двете устни, който ние наричаме уста. Дълбок замисъл има в създаване на устните в човека, но нам се вижда днес това нещо така естествено, така просто, че не се замисляме даже върху него. Всички хора имат уста, но забележете, че у всички хора устите не са еднакво големи, не са на едно и също място, не са на еднакво разстояние от носа; устните им не са еднакво дебели, нямат еднаква форма, и т.н. По тези признаци именно и хората се различават. Ще кажете, че това не е важно. За простия човек нищо не е важно, но за учения, за идейния човек всичко е от значение. Той се стреми да разбира нещата тъй, както Бог ги е създал първоначално. Проучването на тия неща съставлява положителна, Божествена наука, в която няма никакви заблуждения. Когато човек изучава Божествения свят, в него няма никакви противоречия, той изпитва само радост и веселие. Срещнете ли някой волеви човек, той е активен, човек на дейността, или както го наричат индусите, *rajas*. И най-после може да срещнете някой глупав, невежа човек, който нищо не разбира. Такъв човек индусите наричат *tamas*.

И тъй, в света съществуват три категории хора: първата категория е човекът на Истината, Божественият човек, когото индусите наричат *satwa*; към втората категория се отнася волеви човек – *rajas*, а към третата категория – обикновеният човек – *tamas*. Когато говоря за Истината, за Мъдростта и за Любовта, аз разбирам три определени неща. Под думата *истина* разбирам Божествения закон, чрез който е създаден разумният свят – към този свят именно и ние се стремим. Истината съдържа в себе си велики методи, чрез които ние можем да работим. Мъдростта пък е единственият обект, към който ние трябва да се стремим. Тя е създавала телата на всички същества, които се поддържат чрез законите и методите на Истината. Любовта внася съдържание, живот в тези форми.

Мнозина казват за някого: „Той е умен, мъдър човек.“ Значи този човек има Светлина в себе си. Следователно, щом дойде Светлината, тя винаги създава образи, форми. Във формите се виждат вече и най-малките частици, както и законите, по които частиците се съчетават, за да образуват формите. Някой казва, че Бог му говори. Питам: по какъв начин ти говори? Не е достатъчно само да кажеш, че Бог ти говори, но трябва да знаеш по кой начин именно ти говори, защото Бог говори на хората по три начина. Когато им говори чрез закона на Истината, Той им дава методи, по които могат да работят при всеки даден случай. Когато им говори чрез закона на Мъдростта, Той им показва образите, които те трябва да реализират в себе си. В това отношение Христос е съвършен образ. Какви са качества на съвършения човек? Вие ще кажете, че той трябва да бъде мъдър, истинолюбив. Да, но думите *мъдър*, *истинолюбив* са неопределени понятия. Кажете ми поне една дума, един съюз например от езика на Истината. Вие още не можете да произнесете нито една дума според законите на Истината, а мислите за себе си, че сте придобили Истината. Тук именно е вашето заблуждение. Някой казва: „Аз зная английски език много добре.“ – Щом знаете английски, кажете една дума, но така, че и англичанинът да не познае, че сте чужденец. Можете ли да произнесете по този начин една английска дума? Не можете. Тогава не казвайте, че знаете английски език много добре. Ако е въпрос за български език, като българи вие можете да произнесете една българска дума правилно. За да произнесете правилно една дума от езика на Истината, вие трябва да имате толкова нежно гърло: всички да разберат, че вие не сте човек от *мира сега*. При сегашното състояние на хората, когато те по десет пъти на ден скърбят и се радват, падат и стават, те още не могат да си служат с езика на Истината. Който иска да си служи с езика на Истината, той трябва да е надраснал дребнавостите и да разбира дълбокия смисъл на

живота. Когато вижда хората да скърбят и да плачат, той трябва да знае защо скърбят и плачат; когато ги вижда да се радват, пак трябва да знае защо се радват. Някой си счупил крака. Трябва ли човекът на Истината да плаче заедно с него? Ученик стои пред дъската и плаче, че не може да реши някоя трудна задача. Човекът на Истината и в единия, и в другия случай знае дълбоките причини за това и той бърза да помага на тези хора, а не отива да плаче заедно с тях.

Ако срещнете в някоя книга числа с различни знаци пред и след тях, както в написаните тук няколко числа: $6+$, $7-$, $+6$, -7 , какво значение ще им дадете? Числото $6+$ показва, че някой човек има да получава нещо, някакво наследство например. Като получи наследството, на какво число ще бъде равен той? Числото $7-$ показва, че от някой човек трябва да се вземе нещо. Като се вземе от него това число, на какво ще бъде равен и той? Да допуснем пък, че числото $6+$ представлява ябълково дърво, посадено на богата почва, а при това и редовно се полива. Какво ще придобие това дърво в продължение на десет месеца? Ако пък това дърво е при неблагоприятни условия, какво ще стане с него? То ще изгуби нещо от себе си. Значи в първия случай ще имаме $6 + 1 = 7$, а във втория случай ще имаме $7 - 1 = 6$. Според този закон числото 6 е майката, а 7 – е бащата. Щом се роди дъщеря, майката се увеличава; когато син умира, бащата губи. Тогава той става по-слаб от майката, енергиите в него се намаляват. Тъй че когато хората плачат за своите умрели, всъщност те не плачат за самите тях, а за загубата, която претърпяват. Когато майката плаче за дъщеря си, то е, защото тя е станала по-слаба, загубила е нещо от себе си. Следователно, когато хората губят, те всякога плачат, скърбят, а когато печелят, те всякога се радват. Казвате: „Ами Христос защо плака?“ Той плака за еврейския народ, който изгуби благоприятните условия на живота. И след това Той им каза: „Аз ще отида при Отца Си, ще ви приготвя жилища и вие ще се зарадвате: скръбта ви ще се

превърне в радост.“ Вместо евреите други народи спечелиха и затова радостта на Христа беше по-голяма от скръбта Му. Казвате: „Защо еди-кой си човек плаче?“ – Защото сте му взели нещо. – „Какво трябва да направим, за да не плаче?“ – Върнете това, което сте му взели.

И тъй, помнете следната философия: не вземайте от човека онова, което не можете да му дадете. Това са задачи в живота, които всеки трябва правилно да разреши. Доброто в света може да се изрази със знаците за събиране и умножаване (+ и x), а злото – със знаците за изваждане и деление (- и :). Доброто оперира със събиране и умножение, а злото – с изваждане и деление. Вълкът например знае да изважда и да дели. Първо той се приближава до кошарата, изважда една, втора, трета овца от стадото, занася ги някъде в гората, дето започва да ги дели. Той знае делението по всички правила, а не само на теория. Доброто пък създава нещата. Следователно всички процеси у нас, които делят, трябва да се ограничат.

Това е философия, това е наука. С това именно се занимава окултната наука. Тя дава методи на човека за развиване на Божественото в него, което твори. Хората постоянно се смущават от това защо този или онзи живеят така. Защо хората живеят така – не мислете по този въпрос, но се запитайте защо вие живеете така. Някой казва: „Защо хората не ме разбират?“ – Ами защо ти не разбираш хората? – „Защо еди-кой си ме обиди?“ – Ами ти защо го обиди? Питам: в какво се заключава обидата? Обидата седи в това, че думите на някой човек ви оскърбяват. Следователно, кажете ли някому нещо, което може да го обиди, веднага се коригирайте. Дайте място на Божественото в себе си – то да се прояви. Само по този начин човек може да расте. Затова и Писанието казва: „Не съдете, да не бъдете съдени!“ Бог не съди никого, ние сами се съдим. Силният човек сам се съди. Той казва: „Това, което направих, което казах, не

беше добро.“ Някой казва: „Аз съм учен човек, погрешки не правя.“ – Не мислете така. И учените правят погрешки. Представете си, че вие сте учен, учител сте в някоя гимназия и задавате на учениците си темата „Най-важният елемент в Природата.“ Като написвате темата на дъската, вие изпускате една буква и вместо *най-важният*, пишете *на-важният*. Изговаряте думата правилно, а изияждате една буква. Защо направихте тази погрешка? Две причини може да има за това: или съзнателно може да я направите, за да проверите вниманието на учениците си, или от навик да пропускате по една или две букви в думите. Има хора, които изпускат букви в края на думите – особено това се забелязва в подписите им. Те така се подписват, че краят на фамилията им не може да се чете. Когато човек изписва всичките букви, това показва, че той свързва всичките си работи. Така пишат обикновено хора, които разполагат с време. Когато човек изпуска някои букви, особено крайните, това показва, че той бърза, няма време да свърши работата си. В българския език и да се изпускат букви, пак може да се чете написаното, но еврейският език не търпи това. Той е точен, определен език.

Следователно, дойдем ли до Истината, трябва да знаем, че всички нейни форми са строго определени. Там не може да се лавира. В Истината нещата не могат да се изменят нито на йота. Ето защо всеки трябва да има стремеж да изменя своите състояния от лоши на добри. Не е лошо, когато човек мени състоянията си, това го обогатява вътрешно, но той трябва да е над всички състояния в себе си, да се разбира. Дойде ли ви някое тъжно състояние – това не сте вие; дойде ли ви радост – пак не сте вие; разбогатеете ли – това не сте вие; осиромашеете ли – пак не сте вие; придобиете ли знание – не сте вие. Всички тия неща: богатство, знания, сила – това са състояния само. Вие трябва да дойдете в реалното, да знаете къде се намира човекът. Дойдете ли до реалното в човека, вие можете да се спогодите с него.

Разумният човек не обръща внимание нито на своите, нито на чуждите по-грешки. Той само коригира и върви напред. Докато хората се спират пред погрешките, те живеят по човешки. Ако някой ангел слезе на Земята и види, че един вълк яде овца, мислите ли, че той ще тръгне след вълка да го гони? Напротив, той ще каже на вълка: „Добре направи, че изяде овцата. Изяде ли я поне по всичките правила на естеството си?“ Вълкът ще отговори: „Изядох я, но остана от нея един малък излишък.“ Този излишък ще създаде кармата на вълка. Ангелът знае това нещо и не прави опити да изменя кармата на вълка, нито пък да изменя неговото естество. Всички овци, които са пострадали от вълка, един ден ще създадат неговото нещастие. Как? – Като го глобят, като го накарат да плати всичко. Разпратят за един вълк, който посред ден влязъл сред едно стадо от сто-двеста говеда и грабнал от него едно теле. В този момент всички говеда се нахвърлили отгоре му и с рогата си го удряли, мушкали, докато го разкъсали на парчета. Питам: трябваше ли този вълк да бъде толкова глупав да влезе сред стадото? Той си мислел, че и говедата пасат трева като овцете. Не, те имат рога, с които мушкат и могат да разкъсат един вълк.

Казвам: всички лоши постъпки в живота носят и своите лоши последствия. Те създават особени форми, през които ще мине този, който ги е създал. Докосне ли се до тази форма, тя като бомба ще избухне и нейният създател ще бъде първият, когото тя ще убие. Забележете: много от съвременните изобретатели на бомби, на избухливи газове и на ред още зловредни изобретения, са платили с живота си. Гледаш: някой изобретател днес прави опити, утре прави опити със своето изобретение, докато някоя бомба избухне и му отнеме или крак, или ръка, а понякога и целия живот. И затова казвам: не се самозалъгвайте да мислите, че каквото и да вършите, ще мине незабелязано. Не, Живата Разумна Природа държи сметка за

всичко. Едно правило дръжте в ума си: честни бъдете! В честността се крият велики енергии, които въздигат човешката душа.

Човек трябва да бъде честен и справедлив. Това са първите морални сили, с които той трябва да си служи. Освен това той трябва да бъде интелигентен и благороден. Без тези сили той не може да се прояви като човек. Всяка негова постъпка трябва да изразява благородство, в което Бог да се прояви. Всяко негово действие трябва да е продиктувано от Мъдростта. Който погледне тази постъпка, да види в нея светлината на Мъдростта. Постъпва ли човек така, той ще привлече Бога в себе си и по този начин ще бъде полезен на ближните си, ще може да им помага. Влезе ли Бог в човека, той престава да живее за себе си, прощава се с дребнавостите на живота и се слива с Бога. Само такъв човек може да отиде на Небето. Един човек е достатъчен за Небето. Той ще представлява всички останали хора. Яви ли се човек на Небето, между красивите ангели, и той трябва да бъде красив. В ангелския свят не могат да живеят грозни същества. Влезе ли някой грозен човек между ангелите, достатъчно е само веднъж да се погледне в техните огледала, за да се ужаси от своя образ. Види ли образа си, той за нищо вече не е в състояние да остане между ангелите. Те нищо няма да му кажат, но той ще изпита в себе си голяма тъга, че не разбира живота им, не разбира езика им, и ще пожелае час по-скоро да слезе на Земята. Ангелите ще се отнесат внимателно към него, но не могат да направят никаква връзка с него, защото знаят, че той е невежа човек. Трябва ли след всичко това той да им се представя, че знае много? Рече ли да им се представя за това, което не е, той вече е влязъл в злото. Щом е попаднал между ангелите, ще трябва да се смири и да си каже: „Господи, тези същества са високо напреднали, аз не съм за тук. Моля Ти се, определи ми мястото.“ Когато хората искат да се представят за такива,

каквито не са в действителност, те повдигат главата си нагоре, заемат положение, което не отговаря на действителността.

И сега като окултни ученици, като хора, които искат да изучават Истината, вие трябва да знаете, че всички форми, които хората имат, както и всички техни движения, се дължат на техните мисли, чувства и действия. Които от тях са неправилни, нехармонични с Природата, трябва да се коригират. Как могат да се коригират? Кой как мине покрай такъв човек, било някой добър човек, било някое дете – все ще му направят по една малка забележка в едно или в друго отношение. Невидимият свят не обича да казва нещата изведнъж, но той казва всеки ден по малко. Задачата на човека не е да се преобрази изцяло в един ден само, но да изправя поне по една микроскопическа част от своя живот. Днес ще изправи една микроскопическа част от някоя линия на лицето, на носа, на устата, на веждите си и т.н., утре ще изправи друго нещо. Всеки ден ще ретушира по нещо в лицето си, както художникът ретушира някоя своя картина с четката си. Ако човек през целия си живот може да подобри очите си или устата си, или ушите си, или брадата си, да ги доведе до положение да съответстват на реалността, това е голяма придобивка. За да се постигне това, всички мисли, чувства и действия в човека трябва да бъдат съзнателни, да преминат през законите на неговото сърце, през законите на неговия ум и през законите на неговата воля. По този начин ще се развие Божественото начало в него и той ще може да работи за в бъдеще по-успешно и съзнателно.

Като разглеждам темите ви, намирам, че някои ги пишат красиво, чисто, отчетливо; други ги надраскват набързо, както им дойде. Най-доброто време за размишление върху дадена тема е вечер, в 10 часа, когато повечето хора спят. Този час е най-добър за размишление върху това, което Бог е сътворил. Като обмислите въпроса добре, напишете си темата спокойно, тихо, с красиви

правилни букви. Пишете ли така, това ще повлияе благотворно и върху характера ви. Всички хора имат наследени качества, добри и лоши, от своите деди и прадеди, върху които трябва да работят: добрите да развиват, лошите да възпитават и облагородяват. Някои хора имат добро желание да пишат правилно, красиво, но са наследили една черта от своите деди – да изаяждат от време на време по една буква в думите. Те сами не могат да видят, че са пропуснали някои букви. Други пък, каквото и да пишат, винаги забравят да турят датата.

Сега всички трябва да привикват към новото, т.е. да работят според изискванията на Живата Природа – без погрешки. Новият живот изисква да се избягват старите погрешки. Повтарят ли се те, човек не може да се извини. Ако той прави нови погрешки, благодарение на това, че влиза в нова област, между непознати местности, погрешките му се извиняват. Стара погрешка е например одумването. Искате ли да се освободите от този стар недъг, препоръчвам ви следния метод. В продължение на цяла година определяйте всеки ден по одного, когото ще одумвате. Например на първи януари, понеделник, запишете името на одного от вас, когото определяте да бъде одумван, и всички кажете нещо по негов адрес, кой каквото знае – добро или лошо. На другия ден, втори януари, вторник, вземете друг човек и го подложете помежду си на подобна критика. Така продължавайте всеки ден, докато изкажете всичко, каквото знаете. По този начин ще отвикнете да критикувате и всички противоречия, които ви спъват в живота ви, ще изчезнат. Така тежестта ще се разпреди равномерно върху всички. Сега обаче върху едни хора пада по-голяма тежест, като ги хвалим или корим много, а върху други – по-малка тежест. Природата обича равновесието. Когато човек одумва някого, той трябва да бъде справедлив. И след като се изкаже, ще се запита: „Вярно ли е всичко

това, което говорих?“ Окултният ученик трябва да бъде праволинеен, т.е. когато говори добро или зло, било за другите или за себе си, той трябва да бъде искрен. Който не е съгласен с този метод, нека всеки ден ангажира мисълта си с красиви и възвишени неща, по-високи от обикновения делничен живот.

Сега да се върнем към основната мисъл на лекцията. Вие не трябва да се отказвате от действителността. Някой казва: „Аз не мога да живея чист и възвишен живот.“ – Тогава ще бъдеш активен, деятелен. – „И това не мога – аз искам да почивам.“ – Можеш и да почиваш, но всяко нещо трябва да дойде на своето време. Почивката е временно състояние, тя не може да бъде вечна. Да се отказваме от живота – това не е Волята Божия; да се пресилваме, да се изнасилваме – това не е Волята Божия. Всеки трябва да даде израз на живота, който Бог е вложил в него. Всеки ученик трябва да бъде искрен, доблестен и да не се мъчи да подражава на другите. Изразява ли човек своя живот, тъй както се развива в него, той ще получи Божието благословение. Само Бог ни знае, Той ни познава най-добре, а ние сме предмет, обект на Божието знание. Следователно във всеки даден случай аз зная за себе си това, което Бог знае за мен. Божието съзнание е всякога будно за нас. Той постоянно ни държи в ума и в сърцето Си. Когато Бог държи в ума Си, той постоянно прогресира, расте. Види ли, че някое цвете расте, Той го полива с росата Си и огрява с лъчите Си. Види ли, че някое същество страда, скърби, Бог се радва; радва ли се това същество, и Бог се радва. Срещне ли някой невежа – спре се при него, даде му малко светлинка и си заmine. Срещне ли някой учен – погледне го, порадва му се и си продължи пътя. Вие ще цитирате стиха: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат.“ Върви някой богат, учен човек с пълен чувал на гърба си, среща Господа и Му казва: „Господи, аз работих и забогатях!“ – „Добре, продължавай пътя си.“ След него Господ среща друг човек, с празен

чувал на гърба си, който плаче и нарежда: „Господи, аз осиромашах. Няма ли Правда в света?“ – „Почакай малко, сега и ти ще придобиеш нещо.“ Господ веднага спира богатия и му казва: „Дай половината си богатство заради Мене на този беден човек!“ Той сваля от гърба чувала си, пресипва половината богатство в празния чувал на бедния и после двамата продължават да вървят заедно, да пеят и славословят Бога. Така постъпва разумният човек в света.

Следователно по същия начин и ние трябва да постъпваме със своите мисли и чувства, без да се самоосъждаме. Например случи се, че някоя наша мисъл е много натоварена, а друга някоя е празна, слаба. Какво трябва да направим? – Натоварената мисъл да даде малко от своя товар на слабата, за да се уравновесят. Постъпваме ли така, много от нашите дефекти ще се изправят. Същото може да се приложи и към чувствата. Тези мисли, които ви давам сега, са необходими за обяснение на някои закони, с които можете да изправите своите недъзи. Някои питат: „Ние изправни ли сме в своите работи? Как изглеждаме?“ Питам: вие какво мислите за себе си? Ако вие се мислите за изправни, и аз ви считам такива. Каквото човек мисли вътрешно за себе си, това мислят и другите хора за него. Някои казва: „Добър човек ли съм аз?“ – Ти какво мислиш за себе си? – „Не съм много добър.“ Казвам: този човек не е искрен. Той иска да предизвика другите, да се изкажат какво мислят за него. Добър човек е той, добри са и всички останали хора, понеже Бог ги е създал. Човек е и красив, и добър, но се е накалял отгоре. Той трябва да се измие добре, да изчисти всичката кал от повърхнината си, за да се прояви Божественото в него. Задачата на всеки човек е да изчисти своята кал, с която се е напръскал отгоре, за да види, че наистина е чист и светъл.

Сега аз бих желал вие често да пеете, да прогресирате в пеенето, да се издигнете над окръжаващата среда. Пеенето изисква силно концентриране. Който иска да пее хубаво, най-първо той трябва да се

освободи от влиянието на хората и да пее за себе си. Пей за себе си, да задоволиш своето музикално чувство, пей за съществата от Невидимия свят и най-после пей за хората! Пеете ли първо за хората, те ще окажат известно влияние върху вас и вие ще почнете да се съмнявате. Съмнява ли се човек, той не може да пее хубаво: гласът му е груб, неточен. Гласът на добрия певец трябва да бъде мек, ясен и изразителен; умът му не трябва да е раздвоен. Изобщо музиката се отнася към формативните сили в Природата. Тя е във връзка с интелектуалните способности на човека. Вземат ли участие при пеенето и нисшите чувства, например тщеславието, певецът вече има желание и другите хора да го чуят как пее: той иска да има тяхното добро мнение, тяхното внимание, а с всичко това той губи в пеенето. Това чувство се среща и в животните. Веднъж аз наблюдавах един славей, като пееше. Той беше затворил очите си, забравил се беше в песента си, в желанието си да бъде чул и от другите славеи. Като се приближих към него, той се стресна, отвори очите си, засрами се и престана да пее. Той се засрами, защото аз разбрах неговото тщеславие в пеенето. Той не пееше само за себе си. Може да се яви спор сега дали наистина той се е засрамил. За мене това е безспорно така. Той се засрами и като за извинение казваше: „При други условия аз бих пял по-хубаво.“

Съвременните певци, когато обичат някого, и те като славеите не могат да пеят пред него хубаво. Защо? – Защото при пеенето се намесват други чувства, които спъват ума. Пеенето пък е способност, качество на ума. Хубаво може да пее само интелигентният човек. Когато умът на човека проработи, тогава той започва да пее. Докато само чувства, той не може да пее. Забележете: когато се дават хубави концерти, парчетата, които са предвидени в програмата, не изразяват толкова чувства, колкото права мисъл. Всеки ще пее за сърцето си дотолкова, доколкото да се разкае, да вземе един нов път, подем

нагоре. Изобщо докато умът на човека не е проработил, той не може да пее. Но и онзи, който много мисли и философства, и той не може да пее. Добре пее само онзи, който има чист, природен, а не критически ум; добре пее само онзи, който мисли по Божествен начин, а не по човешки. Дребнавостите в живота пречат на музикалното чувство. Единственото нещо в живота, което създава най-красивата музика, е скръбта. Когато човек скърби, той мисли, а мисълта създава музиката в него. Слушали ли сте някой кавалджия овчар да свири? Слушате го: свири той и сълзи пролива. Кога свири кавалджията хубаво? – Когато неговата възлюбена го напусне и се ожени за друг някой. Като вземе кавала си, той започва да мисли за нея и излива скръбта си. Значи скръбта представлява тъжната душа. Няма по-хубава форма за тъгата на душата от скръбта. Нашата скръб е представена на Небето с много красиво лице. Когато някой човек скърби и плаче на Земята, на Небето той е много красив. И действително, скръбта е създала истинската музика и поезия в живота: тя е създала дълбочина в музиката, дълбочина в поезията. Коя скръб създава дълбочина в музиката? – Скръбта на възвишените същества. Те не скърбят за себе си. Тяхната скръб е велика, благородна и буди възвишената мисъл. Тя носи светлина за съзнанието на човека. Радостта пък е създала веселата музика. Тя внася разширение в ума и чувствата на човека.

Мнозина от вас са музикални, но религиозното чувство у някои препятства за развитието на музикалното. Те считат, че като религиозни хора не трябва да пеят, и съзнателно се въздържат. Въздържа ли се някой да пее, той е светски човек. Истински религиозният човек всякога трябва да пее, да слави Бога със своята песен. Когато ангелите искат да развият музикалното чувство на някой човек, те го поставят на големи страдания и изпитания. С това същевременно те развиват и дълбочина в чувствата му. Скръб и тъга

са две различни понятия. В скърбта човек всякога знае защо скърби. Той има някаква цел, която иска да постигне, и като не може, скърби. Тъгата е неопределена. Скърбта, тъгата, радостта са различни методи, с които Невидимият свят си служи, когато иска да развие музикалното чувство в човека. Истинският музикант същевременно трябва да бъде математик, да има силно въображение, да разсъждава правилно. Музикантът, певецът същевременно трябва да бъде и поет, и религиозен човек. Най-правилната проява на религиозното чувство е Любовта към Бога.

Любовта към Бога се изразява по три начина: да слушаш, да чуваш Божия глас, да го възприемаш в себе си и да изпълняваш Неговата воля. Това значи истински просветен човек. Той се отдава изцяло в служене на Бога. Всички негови мисли и чувства са в услуга на възвишеното и благородното в живота. Много хора само външно, формално са религиозни – вътрешно това чувство отсъства у тях. Има ли човек Любов към Бога, той постепенно се облагородява. Онзи, у когото това чувство е събудено, има вътрешна мекота. Той никога не оскърбява. Каквото и да каже на човека, колкото и строги да са думите му, те никога не произвеждат болка, понеже са пропити с мекота.

Някой казва: „Как можем да познаем, че Бог съществува в света?“ Едно от доказателствата, че Бог съществува, е благостта, която всички хора чувстват, въпреки големите злини в света. Зад всички противоречия в живота се крият Божията Любов и Божията благост. Един ден, когато всички хора дойдат до положение да мислят, както Бог мисли, и да чувстват, както Бог чувства, и новата култура ще дойде. Дойде ли това време, всеки човек трябва да бъде доволен от себе си. Пробният камък, с който ще се познават хората на новата култура, ще бъде следният: вашите неприятели ще дойдат да ви оберат, ще ви отнемат всичкото богатство, и ако вие запазите пълно присъствие на духа и не се поколебаете в нищо, вие сте хора на

Новото време, вие сте хора, в които Бог живее. Искате ли човек да се повдигне, той трябва да се стреми към Бога, да придобие Божията Любов. Без Бога няма растене, няма подем. В Бога всичко е възможно, без Него нищо не се постига. Събере ли се любовта на всички хора, това приблизително ни дава идея за Божията Любов.

И тъй, колкото душата на човека е повече проявена, т.е. събудена, толкова по-хубаво той пее. В това отношение на всички предстои много работа. Че имате много работа, това ме радва – то трябва да радва и вас. Всички съвременни хора трябва да работят за постигане на Божията Любов, на Божията Мъдрост и Божията Истина.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Втора лекция, 25 ноември 1925 г.

АУМЕН

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Прочете се резюме от темите „Най-красивият орган в човешкото тяло“.

Прочетоха се няколко от работите върху темата „Качества на красотата“.

За следния път ще пишете върху темите „Първата стъпка в живота“ и „На какво трябва да се радва човек“.

Радостите, това са баниците на живота; скърбите, това са сухият хляб на живота. В обикновения живот хлябът е важен, защото той дава сила на човека. Ако през целия си живот се храните само с баници, ще бъдете ли благодарни? Не, вие ще имате нужда от разнообразна храна. Значи разнообразието се изразява чрез простота в нещата. Ние вземаме думата *простота* в идеен смисъл. Например, ако слушате някой виден певец или някоя знаменита певица, едни от вас ще се огорчат, а други ще бъдат доволни, че са имали случай да чуят такова особено пеене. Значи музиката, пеенето действат различно върху различните хора. Защо? – Защото едни я възприемат само външно и се огорчават, че и те не могат да пеят или да свирят така хубаво. Други пък я възприемат вътрешно и се радват, когато слушат хубаво пеене или свирене. Също така хората или се радват, или се огорчават, когато слушат някой красноречив оратор да говори. Обаче Великият закон, който разпределя благата в света, така ги е разпределил, че и на великите хора да липсва нещо. И на малките, на обикновените хора липсва нещо, и на великите хора липсва нещо.

Сега всички хора се стремят да бъдат велики. Мислят ли те, че могат да станат велики като Бога? – Никога! Станат ли велики като Бога, те ще се слоят с Него. Оттук се явяват ред разсъждения, ред философски въпроси: могат ли частите да се слоят с цялото и да се изгубят и може ли цялото да се изгуби в своите части? Колкото и да се разисква върху въпросите какво нещо е цялото и какво – частите, те всякога ще останат неразбрани. Ако вземем една ябълка и я разделим на няколко равни части, мислите ли, че сладостта на ябълката във всичките и части ще бъде еднаква? Тези части от ябълката, които Слънцето е огрявало най-много, ще бъдат най-сладки. Другите и части, които Слънцето е огрявало по-малко, ще бъдат и по-малко сладки.

И тъй, степента на развитието, до която е достигнало вашето съзнание днес, е такава, че много важни въпроси за вас са още неопределени. Например вие казвате: „Трябва да обичаме Бога, да имаме стремеж към Него.“ Как и по какъв начин ще изразите този стремеж, тази Любов към Бога, и вие не знаете. Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце!“ Какъв именно трябва да бъде обектът на твоето сърце? После Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум!“ Какъв трябва да бъде обектът на твоя ум? И най-после Мойсей казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа и с всичката си сила.“ Значи при тези въпроси вие трябва да се спрете върху положителната, реалната им страна, защото има опасност човек да стане повърхностен. Като се разисква върху тия въпроси, някои мислят, че всичко знаят. Други казват: „Ние не можем да обясним тези неща, но ги чувстваме отвътре, те са ясни за нас.“ Казвам: има разлика от едно чувстване до друго. Вие опитвали ли сте какво значи да понесете греховете на всички хора само за половин секунда и да почувствате всичката им тежест върху себе си? Или опитвали ли сте какво значи

да преживеете радостта на всички хора на Земята? Съвременните хора са заети повече с ограничените възможности на своя живот: те се интересуват от близките предмети, от своите постижими желания. Например дайте на някоя кокошка крина жито и ще видите какво я интересува. В дадения случай крината с жито за нея струва повече, отколкото цялата наша философия. Щом се качи на крината, тя разбира вече всичко и започва с буквата а. Буквата а – а, представлява клонът на птиците, която буква египтяните са взели от тях. Значи клонът на птиците е символ, който означава, че човек трябва да работи, да твори, да мисли. Сега и вие често казвате: „Много трябва да мислим!“ Питам: вие като ученици какво особено сте измислили досега? Който от вас каже нещо особено, което той е измислил, още сега ще получи премия от хиляда лева.

Изпейте упражнението *Вехади*. Тъй както го изпахте, при това настроение, така се пеят обикновени песни. Когато човек пее духовни песни, той трябва да има вътрешно, духовно настроение. Сега пък аз ще изпея едно упражнение, което считам за свещено. Вие ще слушате, за да го запомните, и после ще го повторите. Ако не можете изведнъж да го възпроизведете, не се смущавайте от това. И в живота нещата не стават изведнъж. Сам по себе си животът е хармоничен, но когато се проявява, забелязват се малки дисхармонии, докато всичко се уравни. Това упражнение ще наречем *Аумен*, но ще го пазите в себе си свещено: ще го пеете само у дома си или в себе си вътре, а не пред хората. Това упражнение е от една стара свещена песен, която аз превеждам от миньорна на мажорна гама. Ако я предам тъй, както е, в миньорна гама, вие не ще може да издържите на нейните вибрации: те ще изменят пулса на сърцето ви. Когато човек пее свещени песни, той трябва да отвори душата си като цвят пред Невидимия свят, да заеме положението и състоянието на чисто, безгрижно дете, без страх от окръжаващите. Дойде ли човек в такова настроение, той ще се слее

със същества от разумния свят и само така ще разбере какво нещо е музика, какво нещо е пеене и какво – наука.

Хората на Земята няма с какво да се похвалят. И най-великите музиканти, и най-учените хора на Земята не могат да се похвалят нито с музиката си, нито с науката си. В какво отношение е така? Аз правя сравнение между музиката и науката във възвишения разумен свят и музиката и науката на Земята. Повдигне ли се човек малко по-високо от обикновеното си състояние, ще види, че между разумните същества той няма с какво да се похвали. Гледате: някой актьор играе на сцената някаква роля, но тя е заучена наизуст, тя не е нещо негово. Неговата заслуга седи само в това, доколкото той може добре да изиграе ролята си, да се вдъхнови от нея и да въздейства върху публиката. На същото основание казвам: доколкото и ние можем да се вдъхновим от Божественото, което се проявява в живота – дотолкова е нашата заслуга, дотолкова и ние можем да бъдем похвалени. Ние няма да бъдем актьори. Под думата *актьор* разбираме човек, който действа, изявява, проявява нещата навън. В обикновения живот под думата *актьор* разбират човек, който представя нещата така, както не са. В този смисъл, ако искате да бъдете свободни хора, не трябва да бъдете актьори.

Често, когато някой говори, другите го критикуват вътрешно, казват: „Това граматически не е вярно.“ Казвам: това, което ви се говори, важно е дали е вярно логически, дали е вярно според езика на Истината, а не според граматиката. Когато аз говоря Истината, предпочитам да я изкажа на най-прост език, но понятен за всички, макар и да не е изложена граматически правилно. Казвате: „Защо човек да не говори на красив, чисто граматически език?“ – Има причини за това. Преди всичко граматиката, с която хората си служат на Земята, не е същата граматика, с която ангелите си служат. Никой човек на Земята не може да говори тъй красиво и правилно, както

един ангел може да говори. Рече ли да говори като ангел, той ще разруши света. Това е мое твърдение, разбира се. Ако злото не съществуваше, светът щеше да се развали, щеше да се разруши. Ако само за един ден злото би изчезнало от света, нашата Земя би престанала да съществува не във физическо, но в духовно отношение, т.е. животът на Земята не би имал условия да се развива. Ангелският свят в сравнение с физическия, с живота на Земята, е съставен от съвсем друга материя и други принципи го управляват, вследствие на което той не може днес да се приложи на Земята. В това отношение злото на Земята е една необходимост, без която нейният живот не би се проявил; без злото в света Доброто ще остане непроявено. Чрез злото ние познаваме Доброто. Затова именно трябва да бъдем благодарни. От две злини трябва да изберем по-малката. Мислите ли, че онези духове, които изразяват злото, са благодарни от положението си? Нима ралото, което влиза в земята, е благодарно от своето положение? Нима чукът, който руши камъните, е благодарен от своето положение? Нима крадецът е доволен от себе си, когато краде? Ако го попитате защо краде, и той не знае. Обаче за разумния свят това не е извинение, физическият свят съществува за разумните хора, които трябва да го изучават. В това отношение злото и Доброто са външни обекти за проучване, с цел да ни доведат до известни познания, за да разбираме Божиите пътища. Щом Бог е допуснал злото и Доброто като сили да работят в живота, Той знае защо е направил това. Следователно ние трябва да имаме нужното смирение да изучаваме и злото, както и Доброто, при което Доброто да държим, а злото да избягваме. Казано е в Писанието: „Всичко изпитвайте, доброто дръжете!“

Сега от всички ученици се изисква вътрешна пластичност, т.е. мекота в обхода. Започне ли някой да говори, другите трябва да го слушат внимателно, с известно почитание. Не го ли слушат

внимателно, той ще каже: „Вие не се отнасяте с почитание към мен.“ Тогава другите ще му отговорят: „И ти не се отнасяш с почитание към нас.“ Това не е разрешение на въпроса. Разрешението на въпроса седи в следното: и който говори, и който слуша, да се отнасят с еднакво почитание помежду си. Ако учениците не почитат учителя си, какво печелят с това? И ако учителят не почита учениците си, какво печели и той? И едната, и другата страна нищо не печелят. Питам тогава: ако ние се съмняваме в Бога, какво печелим? Нищо не печелим, но постоянно губим и спъваме своя прогрес. Красотата на живота седи в това – човек да се стреми към изучаване и разбиране на вътрешния план, който Бог е предвидил, и да не се занимава с частните прояви в живота. Частните прояви имат смисъл дотолкова, доколкото от тях може да се съчетае Цялото, да се разбере дълбокия смисъл, скрит в Живота. Човек трябва да знае, че каквото и да му се случи в живота, добро или зло, в общия план на живота му всичко работи за добро. В даден случай това нещо може да му причини някакво страдание или скръб, но за в бъдеще то ще му причини някакво благо, хиляди пъти по-голямо от страданията, които е изживял. И в Писанието е казано: „Каквото и да се случи в живота на човека, който люби Бога, всичко се превръща в добро.“

Казвам: в наша власт е, ако не абсолютно, то поне отчасти, да се освободим от злото. Споровете, които се явяват между хората, не могат ли да се прекратят? – Могат да се прекратят. Защо хората спорят днес? – Защото са разбъркали местата си. Турете всеки човек на неговото място и ще видите, че всякакъв спор, всяко недоволство и недоразумение между хората ще изчезнат. Може ли да бъде доволен цигуларят, който свирил цели 20 години на цигулка, ако вие му отнемете цигулката и му дадете лопата и мотика да копае и обработва някое лозе? Ще бъде ли доволен от положението си работникът на лозето, ако му отнемете мотиката и му дадете цигулка

да свири? Нито цигуларят ще бъде доволен от мотиката, нито работникът – от цигулката. Дайте цигулката на цигуларя да свири и мотиката на работника да копае лозето и двамата ще бъдат доволни. Всеки човек трябва да се постави на неговото място, защото в сегашния си живот той има специална работа, определена само за него. Във Вечността човек минава през ред специалности, но в даден живот му е определена известна работа, която само той може да свърши. Знае ли това нещо, човек не трябва да се смущава. Ако днес не е музикант, утре ще стане такъв; ако в утрешния ден не е философ, на третия ден ще стане такъв. Човек променя специалностите си и с това се развива всеотранно. Ако в този живот не сте мъдрец, в друг някой живот ще постигнете това. Стремете се да постигнете всичко, което душата ви желае, но не поставяйте в ума си мисълта да надминете еди-кого си било като поет, било като музикант или философ. Не се стремете да постигнете желанието си с цел да се показвате пред хората. Искате да станете мъдър. Защо? Какво означава думата *мъдрец*. Тази дума крие в себе си Божествена идея. Човек трябва да стане мъдрец не за хората, но за себе си: да разбира света, както Бог го е създал. Бог е създал света за мъдрите хора – те да го изучават и разбират.

Питам: защо се учите да пеете? Какъв смисъл има пеенето за вас? Дали човек пее, или пише, или чете, или говори, или яде, или спи – всичко това трябва да има дълбок смисъл. Трябва ли човек да пее, само за да раздвижва въздуха? Трябва ли той да пише, само за да хаби мастилото? Трябва ли да яде, само за да изтърква зъбите си? Ако в действията на човека няма никакъв смисъл, де е тогава реалността? Всяко действие на човека трябва да има нещо реално. Спи ли той – и в съня трябва да вижда реалността. Когато човек спи, той наваксва изгубената енергия. Яде ли човек, той пак трябва да придобива енергия, а не само да изхабява зъбите си. Разумен човек е този, който

от всяко свое действие вади поне една малка придобивка. Малките придобивки в живота са ценни. Днес хората се стремят повече към велики идеи, към големи постижения. Не, всеки ден правете поне по едно микроскопическо добро, без да казвате някому за това. И всеки ден увеличавайте своята работа в това направление, за да видите как Божественото у вас постепенно се разраства. За вас е важно да отворите път в сърцето и ума си за Бога. Отворите ли този път веднъж, Божиите мисли и чувства ще потекат от Бога към вас и от вас към всички хора. Дълбоко в душата си пожелайте да мине Божието благословение през вас, а вие да го отправяте към всички ваши близки. Вие какво правите? Дойде ли Божието благословение у вас, вие не го отправяте като вода да тече по своя път, но го спирате в себе си и казвате: „Трябва ли да помогна на еди-кой си човек? Той не ме разбира. И да му кажа нещо от това, което ми се даде, той няма да го използва правилно.“ – Не, кажи на човека това, което Бог ти е казал; помогни му и повече не мисли. Как ще постъпи той, това е неговата работа. Този човек не се е родил в света, за да разбира тебе. Хората са дошли на Земята с единствената задача Бога да познаят, Него да разбират, а не вас. Не е въпросът хората да ви разбират, но вие трябва да разбирате Бога. В това седи красотата, смисълът на живота, в това седи истинската наука и философия; в това се крие вътрешният език на Природата; в това се заключава и Любовта.

Дойде ли човек до това положение, душата му ще се отвори като цвят на слънчевата светлина и Бог ще му се открие. Рече ли човек да критикува Разумната Природа, той ще намери всички нейни врати затворени. В това отношение Невидимият свят ревниво пази Божиите тайни, Божиите съкровища. Той не дава нищо от тези богатства на души, които не са готови. Ангели с огнени мечове пазят вратите на Божиите съкровища. Опита ли се някой да влезе в една от тия врати, той ще срещне огнения меч на ангелите. Ще кажете: „Защо трябва да

се пазят тия тайни толкова много?“ Питам: защо толкова войници пазят царя? Така е наредено. От кого? От хората. Казвам: ако хората са издали много наредби, които трябва да се спазват, колко повече трябва да се спазват наредбите, които Невидимият свят е създал. Защо хората са наредили да се пише с остри моливи върху хартия или с бял тебешир върху черна дъска? Защо трябва да се пише върху черна, а не върху бяла дъска? Черният цвят нали е символ на злото? Ако разсъждаваме по този начин, ние бихме се натъкнали на черните коси или на черните очи. Тогава ще излезе, че черните коси и очи не са за препоръчване. Не, те изразяват известни контрасти в живота. Вие благодарете за вашите черни коси и очи, защото възлюбеният, когото вие очаквате у дома си, ще дойде при вас само за черните ви коси и очи. Нямате ли черни коси и очи, той няма да дойде при вас. Само по тях той ви познава. Благодарете и за сините очи и русата коса, които имате, защото вашият възлюбен ще дойде в дома ви само за тях – по тях той ви познава.

Сега вие ще пренесете тия думи в обикновения живот и веднага ще потърсите известни форми, в които да ги поставите. Ще кажете: „Значи, говори се за хора, които се обичат.“ А пък обичта подразбира непременно млади хора. И затова често казвате: „Млади са, нека се обичат!“ Според вас Любовта е достояние само на младите хора. Млади или стари – всички хора трябва да се обичат и да обичат. В Любовта на двама души, били те млади или стари, има нещо свещено. Отсъства ли свещеното между тях, това вече не е Любов. Сърдят ли се, обиждат ли се двама души, които се обичат, и това не е Любов. Любовта изключва всякаква обида. Сърденето, обидата говорят за отсъствие на Любов между хората. Те имат свое определено място за живеене, но то не е в Любовта. Следователно вие трябва да разглеждате Любовта и в най-малките и прояви като свещено нещо,

като Божествена проява. Само по този начин човек може да се повдигне.

За следния път ще дам една задача на братята и на сестрите: братята да изберат помежду си десет души, които да се отличават с голяма внимателност в отношенията си, за да послужат за подтик на останалите; сестрите пък от своя страна на изберат помежду си десет сестри, които да се отличават с нежност и деликатност в обходата си, да служат за образец на другите. Как ще направите това – с тайно гласуване или ще споменете имената им направо, това е ваша работа. Това не значи, че останалите, които няма да бъдат избрани, са лоши, но ето как аз разглеждам въпроса: вълкът, който минава за лош, за голям враг на овците, е много добър, нежен спрямо своите малки – милва ги, гали ги, обича си ги. Значи има нещо добро и във вълка. По същия начин и човек при дадени условия може да бъде добър, а при дадени условия – лош. Например някой човек страда от неврастения или от язва в стомаха, или от тумор в корема, или от друга някаква болест. Какво ще бъде неговото състояние? Той е неспокоен, нервен, измъчен, недоволен от живота. Изхвърлете всички тия чужди вещества от организма му, внесете чиста кръв във вените му и състоянието му веднага ще се измени. Неврастенията, недоволството, болестите в човека се дължат все на нечиста материя, на нечиста кръв в организма му. Тази материя, тази кръв трябва да се пречисти. По какъв начин? – Чрез изповед. Изповядването е чистене. Да се изповяда човек – това значи да отвори душата си пред Бога, да изнесе всичко непотребно навън и да се освободи от излишния товар, който го тормози. Да се изповядаш, значи да изчистиш къщата си, както правят хората за Великден: отварят прозорците, изнасят всички мебели навън, изчистват ги от прах, а старите, непотребните от тях изхвърлят и изгарят, измиват дъските и прозорците и после внасят вътре само същественото, но изчистено и измито. Изповядаш ли се,

остави в душата си само същественото – нека влиза в нея чист, свеж въздух отвън. И тогава работи, каквото искаш: каквато работа започнеш, ще я свършиш благополучно.

И тъй, има работа за всички души: и за напреднали, и за ненапреднали – за всички има условия да се развиват и усъвършенстват. Сега понеже всички ще направим крачка напред, аз ви давам думата *аум*, която можете често да произнасяте. Скръбни ли сте, болни ли сте, неразположени ли сте духом, произнесете тази дума няколко пъти. Тази дума има сила за вас, а не за външния свят. Има свещени думи, каквато е и думата *аум*, които трябва да произнасяте често, даже и да не разбирате смисъла им. Духът ви ги разбира, а това е достатъчно за вас. *Аум* е дума на Духа. Изпеете ли тази дума от Неговия език, Той ще ви разбере и помогне, защото разбира и знае нуждите ви.

Сега ще знаете следното: нашата задача не е да ви направим щастливи, нито пък учени, да знаете много работи. Нашата задача е да ви дадем подтик да учите, да познаете и себе си. Познайте Бога в Неговата пълнота – в Неговата Любов, Мъдрост и Истина, а след това познайте и себе си, разберете защо сте дошли на Земята. И при най-големите страдания и изпитания в живота си, обърнете се с благодарност към Бога и кажете: „Господи, благодаря за всичко, което Си ми дал!“ Винаги да благодарите на Бога за всичко, което ви е дал – този е смисълът на вашето идване на Земята. Благодарите ли съзнателно на Бога, всичките ви работи ще се оправят. Външните условия са лоши – това нищо не значи. Вие сте дошли тук на екскурзия и който уповава на Бога, ще отиде на някой висок връх при най-голяма буря и вятър и благополучно ще се върне. Ние можем да направим един подобен опит. Във време на голяма буря и вятър нека един от вас тръгне за Черни връх и до вечерта да се върне, без да е пострадал в нещо. Това е външната страна на въпроса, но ако е

необходимо някой да отиде в такава буря до Черни връх, за да познае Божията Любов, той ще отиде и ще се върне и нещо ново ще придобие в душата си. Но кога? – Само ако съзнава значението на тази екскурзия и благодари за нея. Не е ли благодарен, вземе ли да съжалява, че напразно е ходил и се е измъчил, тази екскурзия не е постигнала целта си. Излезе ли от дома си благодарен, той и благодарен ще се върне и ще каже: „Господи, благодаря за чистия въздух, който изпълни дробовете ми, благодаря за светлината, която проникна в очите ми, благодаря за знанието, което придобих от тази екскурзия.“ Благодарите ли по този начин на Бога за всичко, което ви е дал, вие ще чувате вътре във вас някой да пее тихо, нежно: *Аумен!...* Ангелите горе пеят тази свещена песен, която се отразява и във вашите души.

Сега на всички желая да бъдете бодри, с широки сърца и умове. Тесногърдие, малодушие, дребнавости – всичко това оставете настрана! Отсега нататък трябва да живеете само за новото, за чистото – и да го внесете в душите си. В какво седи Новото? – В широките сърца и умове. Колкото малко и да имате, започнете с него и вървете напред. Малкото постепенно ще се разраства.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Трета лекция, 2 декември 1925 г.

СЛУЖЕНЕ НА БОГА И НА СЕБЕ СИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Чете се темата „Първата стъпка в живота“.

Чете се резюме от темата „Качества на красотата“.

Коя е първата стъпка в живота? Велико нещо е първата стъпка в живота! Тя с думи не може да се изкаже. Виждате, че някой човек седи в покой и после започва да се движи. Питам: каква е причината, която заставя този човек да наруши своя покой? Когато човек нарушава своя покой или когато изменя посоката на движението си, нещо грандиозно, нещо велико го е заставило да стори това.

Сега вие може да предполагате, че една или друга причина заставя човека да измени посоката на своето движение, но коя е всъщност причината, никой не може да каже. Например, ако ви попитам сега какво нещо е служене на Бога и какво – служене на себе си, как бихте определили? Вие ще дадете ред философски обяснения на тези въпроси, но фигуративно или графически никой не би могъл да отговори. Някой казва: „Да служи човек на Бога, това значи да Му се предаде всецяло.“ Какво разбирате под думите да се предаде човек някому всецяло? Казвате го, но и вие сами не го разбирате. Защо? Защото нямате никакъв образ, с който да обясните тази идея. За да станат нещата ясни за човека, той непременно трябва да има някакъв образ за тях. Природата всякога си служи с образи. Тя винаги говори с картини и символи. Тя не говори като съвременните хора с логически изводи и заключения. Нейният език е картинен, символически.

Сега аз ще ви дам едно логическо заключение, а вие ще се произнесете вярно ли е то, или не. Казвам: човек е двукрако същество,

човек е разумно същество. Следователно всяко двукрако същество е разумно. Както виждате, това е логика. Какво се разбира от това заключение? Казвате: „Все трябва да има някаква установена логика или някакво санкционирано право, по които хората да се ръководят.“ Двама души спорят за една кокошка. Единият казва, че кокошката е негова, понеже той я е заклал; другият казва, че кокошката е негова, понеже той я е опекар. Всъщност кой има право на кокошката? Ако се даде правото на единия или на другия, то е все едно да признаем, че и вълкът, който дави овците, има право на тях. Ако се разсъждава по този начин, ние ще дойдем до смешни анекдоти, басни и пословици, каквито можем да извадим из живота от най-стари времена и до днес.

Веднъж рибите подали прошение до съдията, в което се оплаквали от котката и поискали да бъдат защитени от нея. Те казали: „Господин съдия, често котката идва до брега, хвърля се във водата, улавя ни една по една и ни изнася на брега, извън водата. Щом ни извади от нашата среда, ние повече не можем да живеем и умираме. Сега ние те молим да ни защитиш по някакъв начин, да забраниш на котката да ни смуцава.“ Отде се научила лисицата за това оплакване на рибите и веднага дотърчала в защита на котката. Тя казала: „Г-н съдия, аз зная, че когато хората влизат във водата, те се давят, не могат да живеят в такава среда. Падне ли някой човек във водата и не знае да плува, веднага бързат да го спасят, да го извадят на въздуха, в по-рядка среда, дето той може да живее. Щом е така, аз се чудя как рибите не могат да живеят там, дето човек живее. Какво престъпление е направила котката, като е извадила няколко риби в един по-възвишен свят от техния?“ Как мислите, какво е отговорил съдията на прощението от рибите след тази бляскава защита на лисицата? Съдията и до днес не е казал думата си, не е дал заключение. Наистина намерението на котката да вади рибите от водата и да ги оставя да живеят в по-възвишен свят е добро, но питам:

дълбоко погледнато, дали намерението на котката е било да постави рибите в по-добри условия на живота, или да ги извади вън от водата, та да се възползва от тяхното място?

Сега с проста, с много елементарна фигура ще ви определя какво значи служене на Бога. Представете си, че някъде в света Бог отваря една гостилница, в която за гостилничар определя човек чист, сръчен, пъргав, който умее да готви отлично. Надписът на тази гостилница е следният: „Гостилница на Бога, дето всеки може даром да яде – безплатна гостилница.“ Бог плаща само на гостилничаря, който има единствената грижа да готви, да проявява Божиата Любов, а всички, които идват да се хранят, след като се наядат, вземат шапките си и си отиват – никой не мисли за плащане. Такъв е надписът на самата гостилница: „Всичко се дава даром.“ И гостилничарят от своя страна не се интересува кой влиза и кой излиза от гостилницата. Неговата задача седи само в това – да готви, т.е. да служи на Бога. Хората ще влизат и излизат от гостилницата, ще ядат и пият и Делото Божие ще напредва. Това значи *служене на Бога*.

Как ще си обясните сега втория закон? Какво разбирате под служене на себе си? И тази идея ще обясня с картина. Представете си, че един ден гостилничарят на Божиата гостилница каже: „Толкова години вече как служа на Господа и никой нищо не ми плаща за това. Готвя, чистя, мия чинии и тенджери, но нищо не получавам от хората. Те знаят само едно: дойдат, нахранят се и излизат. Чакай, аз ще им дам един добър урок!“ Той сваля първата фирма на гостилницата, написва втора, по свое разбиране, и я закачва на вратата: „Нищо даром не се дава!“ И като го запитвали коя е причината за тая промяна, той отговарял: „Понеже господарят ми осиромаша и не може повече да издържа гостилницата безплатно, той реши, щото всеки, който влиза в гостилницата да се храни, да плаща.“ Всички клиенти на тази гостилница идват, четат надписа, разговарят помежду си:

„Няма какво, щом господарят е осиромашал, трябва да се плаща, за да се закрепят гостилницата, защото друга, подобна на нея, не може да се намери – храната е първокласна, а при това и гостилничарят е чист, спретнат.“ И продължавали абонатите на гостилницата да идват и да си отиват, да си плащат, но сериозно се замислят: „Какво стана, че господарят тъй осиромаша?“ Обаче никой не знае истината, че парите отиват в джоба на гостилничаря, на когото Бог не е престанал да плаща. Това значи *служене на себе си*. Бог плаща на гостилничаря, но въпреки това той събира в джоба си и парите, които приходящите в гостилницата дават. Няма нищо лошо, нищо престъпно в това, че гостилничарят взема пари, но престъплението седи в лъжата, която той изнася пред хората – че господарят му е осиромашал и няма възможност да издържа гостилницата. Всеки, който служи на себе си, пише на своята гостилница: „Моят господар осиромаша и няма възможност повече да поддържа гостилницата, не може вече даром да дава.“

Служене на себе си – това е закон на слизване. *Служене на Бога* – това е закон на възлизане, на възкачване. Казвам: човек може да живее и във втория закон – *служене на себе си*, но при какви случаи? Ще изясня мисълта си със следното положение. Когато този гостилничар реши да работи с пари, той трябва да отиде при своя господар и да му каже: „Господарю, цели десет години аз служих безкористно, не се интересувах от това, кой влиза и кой излиза от гостилницата, не се интересувах дали плаща, или не плаща – служих на Бога. Сега вече искам да служа на себе си: ще си отворя гостилница от свое име и който дойде да се храни, ще трябва да плаща. Искам десет години да поработя за себе си, да видя резултатите и на този закон. Един ден, ако ми остане време, пак ще се върна да Ти служа.“ Тъй трябва да постъпи този гостилничар – честно и почтено: да си каже истината и да не казва, че господарят му е осиромашал, затова,

който се храни в гостилницата му, трябва да плаща. Понякога и религиозните хора, като имат някакво користолюбиво желание, скриват се зад името на своя господар и пишат: „Господарят ми осиромаша.“ – Не, човек трябва да бъде прям, искрен в себе си, да си даде справедлив отчет – на Бога ли служи, или на себе си. Служиш ли на Бога, няма да мислиш за себе си. Всичките твои чувства, мисли и желания, както и целият ти живот, ще бъдат посветени на готвенето: така хубаво ще готвиш, че като дойде Господ, да види, че делото Му върви така, както Той иска. След десет години Бог пак ще те посети и ако те намери, че служиш на себе си, на втория закон, и в този случай Той ще остане доволен от тебе, но трябва да служиш честно и почтено – без лъжа.

Най-после у човека се явява желание да служи на ближния си – на третия закон. Аз ще обясня този закон, като взема за пример пак същия гостилничар. След като той служил на Бога, после на себе си, пожелал да служи и на ближния си. По какъв начин? Каквито огризки или излишъци оставали от яденето, той ги събирал в гърнета и ги раздавал на бедни, като казвал: „Нека и бедните хора да получат нещо от моята гостилница!“ И след това този човек минавал за благодетел, помагал на ближните си. Той мяза на онези благотворители търговци, които изваждат от дюкяните си стари дрехи, изядени от молци, или скъсани обуща, и ги раздават на бедните. Питам: тази благотворителност може ли да се нарече служене на ближните? И това е служене на ближните, но в низходяща степен. Кое служене на ближните може да се счита във възходяща степен? Да служиш на ближните си по този начин, ще рече каквото спечелиш през деня, да го разделиш по равно с тях.

И тъй, щом се имат предвид и трите закона, човек трябва да започне с първия Велик основен закон – служене на Бога. Този закон ще внесе във всички хора най-благородни и възвишени мисли и

чувства. Живее ли човек по този закон, всичките му работи ще се наредят и оправят. Вторият закон – служене на себе си – е по-опасен и по-труден от първия. В света се проявява вторият закон. От окултно гледище ние знаем, че числото 2 е родено от света. Останалите числа – 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, още не са родени. Засега те са само въображаеми числа. Нещастията в света са родили числото две. Някога, в миналото, боговете са водили борба, ангелите са падали и ставали, хората и до днес продължават да се борят – и всичко това става все за числото две. Всеки казва: „Аз имам право да живея!“ Ще кажете: „Хората трябва да бъдат хуманни!“ – Няма хуманност днес между хората. Всеки живее за себе си, за своите лични облаги. Когато отивате на училище да учите, вие отивате пак за себе си: за да придобиете знания, а не за учителя си. Свещеникът, който служи в църквата, на Бога ли служи, или на себе си? И той служи на себе си – да изкара прехраната си. Професорът преподава лекции в университета пак за себе си. Музикантът, поетът, художникът работят пак за себе си – да осигурят прехраната си. Малко хора има в света, които работят идеално, безкористно, само за Бога. Каквото и да работи човек, дълбоко в ума си крие някаква користна мисъл: или някаква похвала очаква, или някаква награда – все се надява на някаква лична облага. Ако някой човек е религиозен, той пък ще скрие своята користна мисъл зад Името Божие и ще каже, че работи идеално, за благо на човечеството. Някой поет напише едно стихотворение и казва, че го посвещава на еди-кой си приятел. Всъщност той е писал за себе си – това, че посвещава стихотворението на своя приятел, му служи само за украшение. Някой човек тръгва да проповядва, да убеждава хората, че Бог съществува, иска да ги върне в правия път, но като отиде у дома си, започва да се хвали: „Аз направих това и това.“ Казвам: във всички действия на съвременните хора се проявява числото две. Принципът на числото две съществува навред в света.

И тъй, числото две представлява хората, а не ангелите. Последните служат само като съединително звено между хората и разумните същества от Невидимия свят. Те съединяват физическия свят с Божественния. Числото две създава всички противоречия в живота. Като четете Свещеното Писание, ще видите, че Господ не се е произнесъл за втория ден, че е добър. За този ден Той мълчи, а за всичките останали дни се произнася, че са добри. Мнозина запитват какво означава числото две. То е число на Мъдростта, а не на Любовта. Как разбирате Мъдростта от гледището на Любовта? Вие не знаете това, но Любовта има особено схващане за Мъдростта. Затова и Христос е казал: „Ако любите онези, които ви любят, какво повече правите от езичниците?“ Ако се разговаряте с умните, какво особено сте направили? Дойде някой умен човек при тебе: ти кажеш нещо, той каже нещо, и свършите разговора си – разменили сте знанията си. Според закона на Любовта вашият разговор ще бъде по-ценен, ако сте се разговаряли с прост човек, на когото сте дали малко светлина в живота. Някой казва: „Какво ще се разговарям аз с простия човек? Бог е, Който всичко знае.“ – Не е важно какво Бог знае, но ти какво знаеш. Не е важно как Бог върши работата си, но важно е как ти изпълняваш Волята Божия. Защо? – Защото ако човек разбира великия закон на Любовта в нов смисъл, той ще се добере до много ценни знания в живота.

Питам: кое е първото условие, за да живее човек трезв, разумен живот? – Първото условие за живота на човека е той да има пробудено съзнание. Съзнае ли човек, че живее като душа, той се е пробудил вече. И след това има ли смисъл той да казва, че трябва да се самоотрича? Който живее като душа, той вече е в закона на жертвата, в закона за самоотричането. Не живее ли човек като душа, а като личност, и да се самоотрече, от едно ще се откаже, друго нещо ще възприеме, и то такова, което ще го спъне в живота. При

самоотричането съзнанието на човека трябва да е будно. Губи ли съзнание, той не се е самоотрекъл правилно. Кой човек може да се самоотрича? – Богатият, който разполага с всички богатства в света; ученият, който разполага с всичкото знание в света, и силният, който разполага с всичката сила в света. Богатият се отрича от своето богатство, ученият – от своите знания, и силният – от своята сила, и то не защото не ги признават, но защото съзнават, че това са блага, необходими за всички останали хора. Щом съзнават това, тия хора споделят своите блага с останалите, с тия, които са лишени от тях. Те им помагат, без да губят своето богатство, своето знание и своята сила. Това подразбира истинско самоотричане. При сегашните условия на живота някой човек днес се отрече от едно благо, а утре съжалява, че го е изгубил. Такова самоотричане спада в областта на втория закон – служене на себе си, служене на личността. Всеки, който служи на себе си, е силен, деятелен, защото в своята личност той вижда Бога и прави всичко заради нея, само да я задоволи. Той има свещен култ в живота си – своята личност.

Сега човек трябва да се върне в обратния път на живота – точно противоположен на този, който включва живота на личността, или служенето на себе си. Този път е служене на Бога. Ние не отричаме и служенето на себе си, но това служене трябва да се разшири. В първия закон – служене на Бога, влиза и вторият – служене на себе си. Щом съберем тези два закона, ще направим един извод: от тях ще произлезе третият закон – служене на ближния. Да служиш на Бога – това подразбира да служиш на Абсолютното, на Цялото. Да служиш на себе си – това подразбира да служиш на частите, при което трябва добре да знаеш функциите на всяка част отделно. Да служиш на ближния си – това подразбира да знаеш взаимното отношение между частите и да постъпваш съобразно това отношение. Следователно за всеки даден случай човек трябва да разбира първия закон, т.е. той

трябва да знае какво е неговото отношение към Цялото. После той трябва да разбира втория закон – отношенията си към всички части вън от него. Обаче всички отделни части вън от него още не съставляват части от дадено цяло. Те могат да бъдат части на друго някое цяло. Човек трябва да познава към кое цяло принадлежи всяка част и да я постави на нейното място. Като се говори за цяло и за части на цялото, трябва да се знае, че има едно цяло извън частите. Математиците раздробяват цялото на части и в такъв случай не остава никакво цяло. Обаче от окултно гледище вън от големия брой части, каквото представляват живите души, съществува друго едно Цяло, от което тези души са излезли. Питам: какво е практическото приложение на въпроса за частите и цялото? Кога даден предмет или въпрос е важен за човека? – Когато той засяга живота отблизо. Сега например, като говоря, едни от вас разбират въпросите, други не ги разбират; едни се интересуват, други не се интересуват. Обаче аз мога да направя речта си толкова интересна, че всички да се превърнете на слух. Ще кажете: „Как може да стане това?“ Достатъчно е само да махна с магическата си тояжка и пред мен ще се изсипят голям брой златни монети. След това ще взема чекове и на всеки едного от вас ще напиша един чек от 100 000 златни лева. При това положение няма ли да ме слушате? Между вас веднага ще настане голямо оживление – всички ще слушате всяка моя дума, за да не пропуснете нещо. Този урок ще бъде един от най-важните досега, защото и въображението ви силно ще работи. Такъв урок дава големи облаги. Веднага ще можете да си купите дърва и кюмюр за зимата, нови дрехи и обувци – ще се простите със сиромашията.

Представете си, че вие идвате втори път на урок при мен и аз написвам на много листчета „Бог е Любов“ и раздавам на всички по едно от тези написани листчета. Всеки от вас погледне листчето, прочете го и го мушне някъде из джобовете си – не го интересува

този въпрос, защото не го разбира в неговия дълбок смисъл. Защо в първия случай, като получихте всички по един чек, стана толкова оживление помежду ви, а във втория случай, като получихте по едно листче, на което беше написано изречението „Бог е Любов“, не се произведе същият резултат? Вината не е в мен, но във вашите разбирания. Ако вземете листчето, на което е написано изречението „Бог е Любов“, и го занесете в някоя ангелска банка, за него ще получите една звонкова монета от 100 000 000 английски лири, пред която вашият чек от 100 000 лева нищо не струва. Кой ви е виновен, че не разбирате този закон? Вие казвате: „Не ни трябва тези листчета. Че Бог е Любов, ние сме слушали това нещо много пъти в живота си, но нищо не сме спечелили от това.“ Казвам: дайте ми всичките листенца с това велико изречение, написано на тях. Срещу него аз ще дам на всички ви по един чек от 100 000 лева. Вие вземате чека, разглеждате го от едната и от другата страна и му се радвате. Той е реално нещо за вас. Следователно всяко нещо, което в даден момент засяга живота отблизо, е интересно. В това отношение всяка реч, всяка мисъл, която другите ви предават или пък вие направо я възприемате, дотолкова е важна за вас, доколкото тя съдържа нещо в себе си, което може да се влее в душата ви.

Сега ще ви задам следния въпрос: какво нещо е Любовта? Казвате: „Любовта носи живот.“ – Що е животът? – „Животът носи радости и скърби за човешката душа.“ – Какво носят скърбите? – „Опитности.“ – Какво носи опитността? – „Знание.“ – Какво носи знанието? – „Сила.“ – Какво носи силата? – „Възможности човек да направи това, което иска и което мисли.“ Следователно, като върви човек по пътя на скръбта, той добива сила, която му дава възможност да реализира своите мисли и желания. Щом човек реализира мислите и желанията си, като плод на неговия живот се явява радостта. Казвате: „Не може ли без скърби в живота?“ Ако направите един

дълбок психологически анализ върху произхода на радостта, ще видите, че тя се явява като резултат, като плод на скръбта. Радостта е плод, който може да зрее само върху дървото на скръбта. Казано е, че в средата на рая било поставено Дървото на живота. Това дърво именно е дървото на скръбта.

Ако сварите листата на някои плодни дървета, например на ябълки и на круши, можете ли от вкуса на получената вода да съдите за вкуса на плода? Или от вкуса на корените и кората на дърветата можете ли да съдите за вкуса на самите плодове? Какъв е вкусът на листата, на кората и на корените на дърветата? – Горчив. Какви са плодовете им? – Сладки. Тогава как е възможно от горчивото да излезе нещо сладко? На същото основание и ние не можем да съдим за човека от ежедневието му живот, от неговите листа и корени. Една пословица казва: „Дървото се познава от плода си.“ Следователно и човек се познава от своя плод. Искаме ли да познаем човека, трябва да го чакаме да цъфне, да завърже плод и после плодът му да узрее. Искаме ли да го познаем от неговите листа и корени, нищо няма да разберем. По този начин именно трябва да се разсъждава, ако иска човек да не се обезсърчава. И за себе си ще знаете същото: корените на вашето дърво са горчиви. Искате ли да се познаете, ще чакате, докато узреете като плод, и тогава ще вкусите от този плод.

Често съвременните хора казват: „Животът иска силни хора, силни натури.“ Кой човек е силен? Аз наричам силен човек този, който и като плаче, и като скърби, и като се отчайва, и като се гневи, все се радва. Няма нищо лошо в това, че човек се гневи, но изкуството е, като се гневи, да се радва. По този начин той превръща горчивите сокове в сладки. Писанието казва, че всичко, което се случва в живота на тези, които любят Бога, се превръща в добро. Тези методи именно за превръщане на лошото в добро, на горчивото в сладко, са необходими за вас като ученици. Не знаете ли тези методи, ще

попаднете в същите погрешки, каквито сте правили и по-рано, защото погрешките у вас се повтарят непрекъснато по силата на атавизма. Тогава как ще се избавите от старите си погрешки? Изучавайте Библията и се спирайте главно върху характеристиките на отделните лица, за да ги изучавате. Разгледайте характера на Авраам, на Йосиф, на пророците, защото те са живи характери, които заслужават подражание. Характерите трябва да ви интересуват, а не това, което Мойсей е писал например за жертвоприношението. Жертвоприношението е нещо второстепенно, третостепенно, в него не се изразява характерът на Мойсей. Забележете: Мойсей, който минаваше за смел човек, като отиде на Синайската гора, дето Бог му говори, той се уплаши много и закри лицето си. Не е лесно да ти говори Бог. Казва се в Писанието, че Бог още веднъж ще проговори на света и ще се разклати и небето, и земята. Как мислите, ако се разклати небето и земята, вие няма ли да се разклатите? Няма да остане нито едно същество, нито един човек по лицето на Земята, който да не се разтрепери цял и отвтре, и отвън. Като премине тази буря, всички ще слязат от Синайската гора и ще кажат: „Слава Богу, че оцеляхме!“

Мнозина мислят, че Бог ще им проговори още първия път тихо, нежно. Не, най-напред ще дойде буря, огън, и след като премине всичко това, след като всичко се пречисти, едва тогава Бог ще проговори на хората с тих, нежен глас. И които чуят този глас, ще Го разберат и ще възкръснат. Светът при сегашните условия, в които се намира, не може да се поправи. Вследствие на това Бог не може да говори с тих глас на съвременните хора. За тях се изискват големи сътресения: те трябва да минат през големи страдания, които да пробудят съзнанието им.

Казвам: време е вече да се приложи новото в света. Всеки човек трябва да направи опит в себе си да подобри своя живот – от него

зависи това. Той може да бъде добър, тих и спокоен в себе си, да не се дразни от това, което се върши около него. Да бъдеш тих и спокоен, това не подразбира да бъдеш индиферентен, но да гледаш философски на нещата. Бог, Който вижда всичко, което се върши в света, е тих и спокоен, от нищо не се безпокои. Той никого не съди, но всеки, който не е в хармония с Него, страда, измъчва се, не е доволен от себе си. Страда ли човек, тогава той разбира, че и другите страдат; радва ли се, тогава разбира, че и другите се радват.

И тъй, искате ли да имате вътрешно спокойствие, приложете първия закон – служене на Бога. Аз не говоря за олимпийско спокойствие, от нищо ненаруσιμο, каквото боговете на планината Олимп са имали, но говоря за вътрешно спокойствие на духа – да продължава поне един ден. Вашето спокойствие трае само една хилядна част от секундата. Някой казва: „Този ден е мой!“ Защо е негов този ден? – Защото на този ден се е родил. Питам: колко време е нужно, за да се роди човек? – Най-много една минута. Човек не се ражда през целия ден: само една минута от деня е негов. През този ден са се родили още хиляди деца заедно с него, а той казва, че този ден е негов. Не, само една минута от деня принадлежи на човека – в тази минута никой друг не се е родил. Двама души не могат да се родят в една и съща минута. Защо? – Защото вратата, през която душите излизат, е много тясна. Всяка душа излиза сама през тясната врата. Две души заедно не могат да излязат. Каже ли човек, че целият ден е негов, това подразбира, че през този ден не се е родил никой друг освен него. Всъщност не е така. Преди него са се родили хиляди души и след него също са се родили още хиляди души. Всички души, които са слезли в един и същи ден на Земята, съставляват цяла епоха.

Съвременните астролози, като имат предвид датата на раждане на някой човек, правят изчисления във връзка с планетните влияния върху този човек и въз основа на това определят характера и

способностите му. Обаче техните изчисления не са пълни. При изчисленията си те трябва да имат предвид не само зодиака на Земята, но и зодиаците на Слънцето, на всички планети, както и на целия Космос. И астролозите сами съзнават, че в изчисленията им липсват много подробности. Големи тънкости има в живота. Вследствие на това, дойдем ли до създаване на характера на човека, необходими са много условия. В това се крие дълбоката философия на живота. Много от съвременните хора нямат търпение да работят върху себе си, те искат с един замах да постигнат всичко и затова казват: „Ние искаме да видим Христа в Неговата слава и величие.“ Как ще видите Христа? За да Го видите, вие трябва да имате ум, сърце, душа и дух като Неговите. Само по този начин можете да видите и да разберете Христа. Всички, които са виждали Христа, са падали с лице към земята и след това е трябвало ангел да слезе от Небето, да вдигне тия хора и да прекара през устата им нагорещен въглен от олтара, за да се пречистят. Щом се пречистят, те ще станат прави. Същото е станало и с пророк Даниил, за когото се казва, че като видял Ангел Господен, паднал на земята и изгубил силата си. Мислите ли, че един ден, когато видите Христа, и вие няма да паднете с лице към земята?

Всички, които видят Христа, ще се прострат на земята, а след това трябва да дойдат пратеници от Небето с огън в ръка, да ги пречистят и да ги изправят на крака. Питам: тия хора, като паднат с лице към земята, какво ще видят? Казват: „Все ще видим нещо.“ Какво ще видят? Да се казва, че ще видиш нещо, без да го видиш в действителност, то е все едно да казваш, както мнозина казват, че ще станат богати, учени хора. Да, на думи човек може да стане богат, но може да стане и беден. Нещата не се постигат само с говорене. Твърдението на нещата още не е наука. Ако кажа, че съм минал океана, минал ли съм го в действителност? Ако кажа, че съм ходил на

Слънцето, ходил ли съм наистина? Ако кажа, че съм се разговарял с Бога, вярно ли е това? Това са само твърдения, но не и действителни факти. Ако аз наистина съм говорил с Бога, никога и никому няма да разправам за това. Да разказвам на хората, че съм говорил с Господа, това е тщеславие. С това аз искам да се повдигна пред хората – да видят, че не съм обикновен човек. Едно трябва да знаете всички: човек още с никого не е говорил. Той едва сега се учи да разговаря със себе си, т.е. да говори на себе си. Велика наука е човек да говори на себе си!

Казвам: тъй както се развивате като окултни ученици, има опасност да се явят във вас известни слабости, които ще ви спъват. Например у мнозина се забелязва голямо тщеславие, но то така майсторски се скрива под формата на религиозното чувство, че и те сами не го виждат. Със свещ трябва да се търси, за да се намери. Други пък се показват външно тихи, спокойни, като че ли нищо не ги смущава, а всъщност вътрешно усещат, че им липсва нещо. Те сами себе си лъжат, но не могат да издържат докрай. Тези и ред още слабости се забелязват между учениците по причина на неизползваните енергии, които получават от Природата. Всяка енергия трябва да се впрегне на работа, да се приложи в живота.

И тъй, който ме е разбрал, той ще мяза на чешма, която постоянно тече. Служенето на Бога е закон на даване. Не е въпрос да даваш от себе си, но като курна на някой извор или като чешма през тебе постоянно трябва да минава благото на извора, а ти ще го раздаваш на другите. Казвате: „Какво ще излезе от това даване?“ Главната придобивка седи в това, че всеки, който пие от тази вода, ще оживее. Един ден курната или чешмата ще изчезнат, а на тяхно място ще се яви едно дърво. Който отиде при извора, ще запита: „Де е курната?“ Видят ли дърво на мястото на курната, те ще разберат, че тя се е превърнала в живо същество, в растение, благодарение на това, че

през нея е минавало Божественото. Много от сегашните растения някога са били курни, чешми, през които Божественото е текло. По същия начин всеки човек, който е служил на Божественото като курна, като чешма, впоследствие се е превърнал в живо същество, в растение. Дотам е достигнало съвременното човечество – да се превърне в растения. Питам: колко време му е нужно отсега нататък, за да се превърне в разумно същество? Някой казва, че Духът Божий живее в него, а след малко се оплаква, че еди-кой си го е обидил. Как е възможно Бог да живее в някой човек, а той да се обижда? Обижда ли се, Бог не живее в него. Ако този човек се намира в средата на океана, кой ще може да го оплуге от брега, т.е. да го засегне със своите обидни думи? Ако някой сом е дълбоко някъде в чистата вода, кой ще може от брега да го изцапа?

Това са силни аргументи, които никаква философия не може да разруши. Значи живееш ли в Божественото, никой не може да те изцапа. Всички ще седят отдалече, на брега, и не ще смеят с нищо да те досегнат. Плачеш ли, че всеки те плуге и обижда, това показва, че ти си още на брега. Казваш: „Как тъй, аз мисля за Бога.“ Ти мислиш за Бога, както мислиш да се ожениш за царския син, обаче той не мисли още за тебе. Аз не казвам, че Господ не мисли за вас, но вашата идея за Бога, т.е. за царския син, не е още толкова силна, толкова определена, че да намерите метод как да я реализирате. Вие още не знаете кой ви обича, кой мисли за вас, и затова гледате само да се осигурите. Казвам: когато майката и бащата имат предвид нуждите на своето дете, то не трябва да се грижи за себе си. Неговата работа е да учи, да придобива знания и да расте. Следователно, когато Бог урежда нашите работи, ние не трябва да се безпокоим и сами да ги уреждаме. От две места работите едновременно не се уреждат. Който не знае това, той върви в крив път. Ние трябва да знаем кой ни обича, кой мисли за нас. Кажете ли някой, че Бог не го обича, той е невежа

човек. Как познавате кой ви обича? Който ви обича, той ще се яви в услуга, в помощ при всички трудни моменти на вашия живот. Онези, които ви обичат, те не живеят на Земята, защото обичта е постоянен, непрекъснат процес. И с това ние си обясняваме защо хората на Земята един час обичат, на втория час не обичат. Те нямат условия да проявят постоянната Любов и затова служат само като проводници на Божията Любов.

И тъй, ще знаете, че онези, които ви обичат, те са същества от друг свят. Казано е: „Бог е Любов.“ Значи Бог е Първоизточникът, изворът на Великата Любов. Ангелите са нишки, проводници, през които минава тази Любов. Какво са хората тогава? По този въпрос вие ще помислите и сами ще си отговорите.

Идеята, която искам да оставя в ума ви, е следната: не мислете, че Бог не ви обича. Мислите ли така, вие сте на крив път. Не искайте и от хората да ви обичат. Знайте, че и Бог, и хората ви обичат. Казвате ли, че хората не ви обичат, вие разсъждавате плътски, а не духовно. За Христа се казва, че между своите дойде, но те не Го приеха. Не се казва, че не са Го обичали, но не са Го приели. Аз говоря по този въпрос, понеже мнозина се оплакват, че нямало Любов, нямало братски отношения помежду им. Всички трябва да знаете, че Братството, което търсите, не е на Земята: то е горе, в Невидимия свят. И хората на Земята могат да бъдат братя дотолкова, доколкото те са носители на идеите, които това Братство проповядва. Когато се говори за Духа Божий, трябва да знаете, че Той посещава човека от време на време, като му предава велики мисли и чувства, които помагат на неговото развитие и растене. В това отношение духовният човек трябва да бъде интелигентен, разумен, възприемчив, да разбира мислите, които Невидимият свят му изпраща, и да се съобразява с тях, а да не го заставя той да се съобразява с неговите желания. Например намислил си да излезеш на разходка, да направиш една

екскурзия. Невидимият свят те предупреждава да не отиваш днес, защото времето ще се развали за няколко дни. Обаче ти си казваш: „Нищо от това, аз ще тръгна. Бог е силен да ме запази от всичко, което би могло да ми се случи.“ Тръгваш на екскурзия. Времето обаче се разваля, започва непрекъснато да вали сняг и ти се чудиш какво да правиш. Слушай Невидимият свят какво ти казва, не изкушавай Бога! Ти казваш: „Аз исках да изпитам силата си.“ Ако искате да изпитате силата си, работете върху себе си. Вие сте цяло съдружие от духове, от същества, които трябва да възпитате, да подчините на вашата разумна воля.

Днес повечето хора търсят лесен път за постигане на своите стремежи. Вие трябва да знаете, че лесният път е труден път, но за да стане човек богат, учен, силен, той има определен път, по който може да постигне тези свои желания. Ако търсите наука или искате да развиете в себе си Доброто, или искате да придобиете Любовта, Мъдростта и Истината, намерете пътя, по който можете да ги постигнете правилно. Този път е точно определен, но различен за всяка душа. Казвате: „Господ може да направи с нас, каквото пожелае. В един ден Той може да ни преобрази.“ Вярно е това, но работата на Бога, на ангелите не е тази. Веднъж човек дошъл на Земята, трябва сам да работи върху себе си, а Бог, ангелите и другите разумни същества ще му дават светлина и топлина, ще му помагат само. Трябва ли културният човек днес да се уподоби на едно своенравно дете, което е направило няколко гарги от кал, и да иска от майка си да ги оживи? Разправят за Христа, че някога е направил няколко птички от пръст и като духнал върху тях, оживил ги. Други разправят за силата на св. Спиридон, че като стиснал керемидата, тя пущала вода. Верни ли са тия неща? Ако вярвате, верни са; ако не вярвате, не са верни. Има начин, по който нещата могат да се проверят абсолютно.

Как? – Като се пренесем във времето, през което са станали тия неща, и ги проверим.

Сега от всички се изисква да бъдете умни, мъдри, за да създадете по-добра среда за вашето разбиране и напредък. Ще кажете: „Сега не сме ли умни?“ Умни сте, но не толкова, колкото трябва. Например в Америка ще срещнете много хора, които казват за себе си: „Аз съм Христос.“ Другите ги слушат: минават, заминават, не се интересуват, оставят ги свободни – да си мислят, каквото искат. Те знаят, че всеки носи отговорност за своите мисли, чувства и действия. Обаче този въпрос седи малко по-другояче. Христос е казал: „Който Ме люби, ще опази Моите заповеди.“ По това ще познаете човека – дали Христовото слово живее в него, или не. Онези, които не са спазили Христовия закон, чакат Христа втори път да дойде на Земята. И да дойде Христос на Земята, те няма да Го познаят.

Казвам: главната задача на съвременния човек е да разбере правилно двата закона – служене на Бога и на себе си – и да ги приложи в живота си. Да служиш на Бога, значи да оставиш Божественото да минава през теб безпрепятствено. Като служиш на Бога, после ще служиш и на себе си, но искрено, чистосърдечно. Научи ли се човек да служи добре на себе си, той ще може да служи и на ближните си, понеже те са част от него. Служене на Бога, на себе си и на ближния – това са три основни закона, които функционират едновременно. Първият закон представлява главата на живота, вторият – сърцето на живота, а третият – стомаха на живота. Ближните са стомахът – те управляват храносмилателната система; ние сме сърцето, а Бог е главата на Цялото. Съединени в едно, тези три принципа вече придобиват дълбок смисъл в живота.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Четвърта лекция, 9 декември 1925 г.

ПЕРПЕНДИКУЛЯРЪТ НА ЖИВОТА

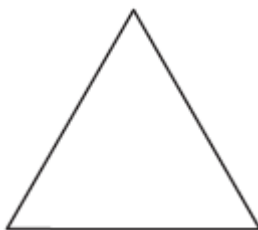
Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Четоха се темите „Защо трябва да се радва човек“.

Питам: какво ще придобие човек, ако расте на височина? Какво преимущество имат високите хора в живота? Какво липсва на ниските хора? Какво ще придобие човек, ако расте на широчина? Някои хора са тесногръди, а други – широкогръди. За човек с широки гръди казват: „Този човек е плещест, с широка душа.“

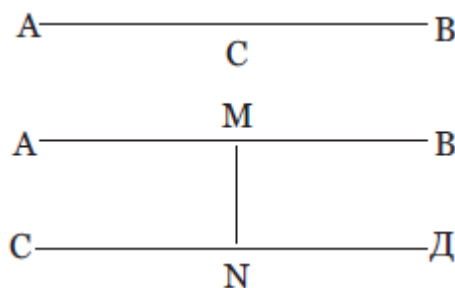
Сега ще задам няколко въпроса на младите, които изучават геометрия. Какво ще стане с един триъгълник, ако двете му страни се увеличават, а третата не се изменя? Този триъгълник расте ли, или остава същия, какъвто е бил по-рано? Кои линии в геометрията (Фиг. 1) наричат успоредни?

Фиг. 1

Отговор: *Успоредни линии са тези, които се пресичат някъде в безкрайността. Или две линии са успоредни помежду си, когато имат еднакво разстояние по цялата си дължина.*

Ние се обръщаме към геометрията, понеже Природата говори с прави и криви линии и с разни геометрически фигури. Тези неща съставляват език на Разумната Природа. Например правата линия **AB** означава пътя (Фиг. 2), който едно тяло може да измине, а същевременно може да означава пътя на известна сила, както – и връзка между две разумни същества. Тези същества имат връзка помежду си, но отношения още нямат. Те са в закона на поляризирането.

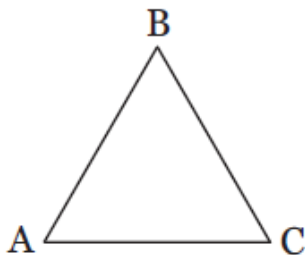

Фиг. 2

Точките **A** и **B** са два полюса: **A** е положителен, **B** – отрицателен полюс. После вземаме още една права, успоредна на **AB**, а именно правата **CO**. Към тези успоредни линии прекарваме перпендикуляра **MN**. Какви са линиите **AB** и **CO**, ако отношението на перпендикуляра, т.е. неговата дължина, не се изменя по цялото им протежение? – Те са успоредни. Измени ли се дължината на перпендикуляра, линиите не са успоредни.

Сега да вземем триъгълника **ABC** (Фиг. 3) и да удължаваме двете му страни **AB** и **AC**. От това положение третата – **BC**, ще се измени ли? Колкото и да удължаваме страните **AB** и **AC**, третата страна **BC** няма да се измени. Следователно, колкото и да удължаваме двете страни на триъгълника, той няма да се измени по големина, защото третата страна не се удължава. И тогава триъгълникът ще остане

еднакво голям, както и в първия случай. Защо в този случай триъгълникът не се увеличава? Защото имаме само физическо проявление. За да стане органическо проявление, и трите страни на триъгълника трябва едновременно да се удължават. Значи за да се измени големината на триъгълника, растенето трябва да става от вътре на вън.

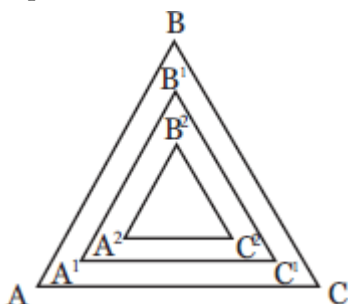

Фиг. 3

Казвам: и човек представлява триъгълник. Ако сърцето и умът се увеличават, а волята му остава непроменена, изменя ли се човек? По аналогия на това положение в триъгълника, който не се изменя, казваме, че и човек няма да се измени. Страната **AB** представлява умът, страната **AC** – сърцето, а страната **BC** – волята. Щом се удължават само страните **AB** и **AC**, а страната **BC** не се изменя, и човек не се изменя, понеже причините, които стимулират страните **AB** и **AC** и ги карат да се увеличават, са чисто физически, или механически. Например ако някой човек учи с цел да се прехранва или да стане учен човек, а не за някаква по-велика идея, причината, която стимулира ума в дадения случай, е външна, механическа. Ако този човек влиза в някое религиозно общество и ходи на църква, проповядва, и то с единствената цел да преживее добре, тогава и сърцето му се развива по чисто външни и механически причини. Това растение на сърцето показва, че чувствата на този човек не се развиват под подтика на някакъв дълбок принцип или от някакъв

велик стремеж на неговата душа да служи на Бога. Не, причините за растенето на сърцето и тук са външни. В такъв случай волята на такива хора остава неизменена, тя не се увеличава. Такива хора говорят за религия, за философия, но в тях няма никаква религия, никаква философия.

Следователно, за да се прояви човек в пълнота, в него едновременно трябва да се увеличат и умът, и сърцето, и волята. Тогава триъгълникът ABC ще расте от вътре на вън и ще заеме положението $A^1B^1C^1$. После ще заеме положението $A^2B^2C^2$ и т.н. Това наричаме ние правилно растене.

Фиг. 4

И тъй, невежеството, неразбиранията и дисхармонията, които се явяват между хората, се дължат на това, че само две линии се увеличават в тях, а третата остава неизменена – нито расте, нито намалява. Да расте човек външно и да разбира външния живот, това още не подразбира истински живот. Ако е въпрос само за външно растене, и животните растат така, и те разбират външния живот като нас. Нима птичката не разбира живота като човека? И тя си доставя храна, прави си гнездо, снася яйца, отглежда малките си – всичко прави сама. Ако човек учи с единствената цел да завърши университет, да заеме някаква служба и да се прехранва, така учи и птичката. И тя следва университет, и тя придобива познания – и всичко това използва, за да се прехрани. Когато някой ловец се готви

да стреля срещу птичката, тя предчувства това и избягва. Значи и птичката като човека има някакво съзнание в себе си. Обаче разликата между хората и животните се заключава в това, че хората имат възможности, условия в себе си да растат в три измерения, а животните – само в две измерения. И затова, колкото и да расте човек на височина, умът му не се изменя в зависимост от ръста. Има съвпадения в живота, когато някой висок човек е много умен; обаче има случаи, когато някой нисък човек бива много интелигентен, много умен. Има случаи пък, когато високите хора имат повече мозък от ниските, но обикновено физическото растение не съответства на вътрешното, същинско растение на човека, и обратно – вътрешното растение не съответства на физическото.

Казвам: перпендикулярът между две успоредни линии представлява абсолютна мярка, с която можем да мерим отношенията към своите близни. Когато перпендикулярът на вашите близни не се мени, те имат правилни, неизменни отношения към вас. Изменя ли се техният перпендикуляр, и отношенията им не са правилни. За изяснение на тези положения учените си служат с научен език, с научни термини. Те казват: „Когато перпендикулярът между две успоредни линии се изменя, и отношението между успоредните се изменя.“ Тези принципи са живи, те имат своето приложение както в Живата Природа, така и в живота. Тия линии са живи и във вечно движение. Триъгълникът **ABC** също така е отражение на живи триъгълници. Следователно, ако вашият перпендикуляр при всички условия на живота ви остава един и същ, т.е. не се изменя при постоянното продължаване на правите **AB** и **BC**, вашите отношения са правилни. Линиите **AB** и **BC**, които представляват разумността, трябва вечно да се продължават, но перпендикулярът между тях не трябва да се изменя. Спазва ли се този принцип, тогава и отношенията между хората на Земята ще бъдат правилни. Живее ли

човек по този закон, и линиите на лицето му ще бъдат правилни. Кривне ли той в пътя си от този закон, и линиите на лицето, както и на цялото му тяло, се деформират: очите, носът, веждите, ушите, пръстите се изкривяват.

Ако разглеждате човека внимателно, ще видите, че във физическо отношение той има много дефекти, които отговарят на някаква вътрешна неправилност в него. И в най-красивия мъж, и в най-красивата жена все ще забележите някаква асиметрия. Хората не са тъй красиви, както изглеждат на пръв поглед. Ако линиите на едната страна на лицето им са правилни, симетрични, линиите на другата страна не са симетрични. Защо? – Защото перпендикулярът MN постоянно се мени. Този перпендикуляр е абсолютна мярка, с която трябва да си служим. Тази мярка не е еднаква за всички хора. Например носът у някои хора е дълъг, у други – къс. Значи перпендикулярите между успоредните линии не са еднакви.

Питам: ако успоредните линии AB и OC са силови линии, еднакво дълги, трябва ли да бъдат те и еднакво широки? Какво означава дебелината или широчината на тези линии? Ако една река е по-широка и по-дълбока от друга, по какво ще се различават те? – По-дълбоката река ще има повече вода от плитката. Значи ако устните на някой човек са по-дебели, от него ще изтича повече енергия; ако устните му са по-тънки, по-малко енергия ще изтича. Устните, веждите, носът, очите, ушите на човека представляват известни символи, които той трябва да изучава и разбира.

Дойдем ли до веждите на човека, забелязваме главно три категории по форма: веждите на старите хора са наведени надолу, веждите на хора от средна възраст са като дъга, а тия на децата са прави, неоформени; формата на веждите отговаря на развитието на човека. Ако някой човек в ред съществувания е живял правилен, нормален живот, и зряла възраст да достигне, той пак ще има

правилни вежди, които ще са признак на трезв ум и разсъдителност. Според закона на съответствието, стане ли някаква промяна във веждите на човека, ще стане промяна и в неговите клепачи, очи, даже и в неговите устни. Когато човек се развива нормално, най-малката промяна в някоя част от тялото му трябва да предизвика промяна и във всички останали органи. Същото става и при духовното развитие на човека. Стане ли някаква промяна в една от добродетелите на човека, трябва да стане промяна и в останалите добродетели. Ето защо ако човек физически или духовно не се развива правилно, тогава един орган или една добродетел се развива за сметка на другите, вследствие на което се явяват известни аномалии или болезнени състояния както във физическо, тъй и в духовно отношение.

Увеличи ли се известен орган повече, отколкото трябва, той се нуждае от повече храна, а това е в ущърб на общата икономия в организма. Когато човек слиза на Земята, Невидимият свят точно математически предвижда големината на всички негови удове, а съответно на това – и храната, която му е нужна. Преди още да е дошъл на Земята, Невидимият свят е създал за всеки човек проект, план, който той напълно трябва да реализира на Земята. Ако някой човек увеличи например черния дроб и жлъчката си повече от нормалната големина за него, той ще има желание да се храни с тестени работи, ще иска повече тлъстини, масла, и ако няма средства да си ги достави, ще се намери пред ред противоречия и ще страда. Черният дроб, стомахът, жлъчката представляват народ с повече от сто милиона жители, които настояват пред господаря си и казват: „Ние искаме храна, работа искаме! Ти си длъжен да ни я доставиш!“ Не можете ли да им доставите необходимата храна, вие ще си създадете ред неприятности и страдания.

Човек трябва да живее съзнателно, да гледа на своите удове като на разумни същества, които не изпълняват само физически функции,

но и други, по-високи служби, каквито съвременните физиолози не подозират. Например съвременните физиолози изучават само физиологическата функция на сърцето като двигател, който взема участие в кръвообращението. Те не знаят другата служба на сърцето. От сърцето на всеки човек излиза една светла струя, която се разнася по цялото тяло. Тази струя показва степента на развитието на човешките чувства. Ясновидците забелязват, че от подразделенията на сърцето излизат пламъци. Дойде ли някаква скръб за човека, една стрела пронизва сърцето му, отдето започват да излизат пламъци. Тази скръб предизвиква сълзи в човека, които вътрешно се изливат във вид на кръв. Кръвта пък от своя страна се излива при корените на някое дърво вътре в сърцето на човека. Дървото се съвзема от тази кръв и започва да се развива правилно. Животът на това дърво сега пулсира по-усилено и се изявява във вид на огнени пламъци.

И в заключение тази скръб събужда благородни желания и чувства в човека и той започва да се радва. Затова и ние казваме: на всяка скръб съответства една радост. Защо хората не искат да страдат? – Защото те се страхуват, че ще ги мушнат в сърцето. От стрели се плашат те. Докато не те мушнат в сърцето, няма да имаш никаква радост. Когато Невидимият свят изпраща страдания на хората за тяхното повдигане, той знае де и как да мушка. Обаче когато хората сами си създават страдания, те не знаят де и как да мушкат. Те мязат на съвременните копиеносци, които мушкат дето трябва и дето не трябва и умъртвяват. Мушни така човека в сърцето, че да излезе от него бяла светлина.

Ние искаме да схващате дълбокия смисъл на живота, да си обяснявате всички прояви и явления от гледището на живата математика, на живата наука, чрез която, като примирявате противоречията, да можете разумно да използвате силите на Природата. Дойде ли скръбта, използвайте я така, че тя да произведе

бяла светлина в сърцата ви. Тази светлина, този пламък ние наричаме свещен пламък. За да се домогнете до тази светлина, трябва да държите в ума си идеята за перпендикуляра на живота, който при всички условия да остава неизменен. От двете успоредни **AB** и **CO** правата **AB** представлява ангелите, **CO** сме ние, а перпендикулярът **MN** е Бог, Който никога не се изменя. Като обърнем успоредните линии **AB** и **CO** в отвесно положение, ще получим буквата **N**, която изобразява стълба, т.е. пътя на нашето правилно движение или пътя към нашата велика идея. Тъй щото, каквото и да се случва в живота ви, знайте, че перпендикулярът на живота е Бог, Който никога не се изменя. Правата **AB** представлява ангелите и разумните хора. Ангелите и хората са две еволюции, определени от Бога да вървят успоредно във Великия живот на Битието. Духът Божий е перпендикулярът, който определя всяка точка в техния път. Щом Бог, перпендикулярът на живота в някой човек, не се изменя, той ще знае за себе си, че е разумно същество, свързано с други, по-разумни от него същества. Страда ли човек, ще знае, че с него заедно страдат още хиляди същества: той не е сам в страданията си. Който не иска да страда, той не разбира смисъла на страданията. Ако не искаш да страдаш, ще се заемеш за работа, та едновременно с премахването на своите страдания да отнемеш страданията и на ония хиляди души, които страдат заедно с тебе.

Същото се отнася и за радостта. Когато ти се радваш, едновременно с тебе се радват още хиляди души. Никой не живее за себе си. Външно ние живеем за себе си като души, но според закона на еволюцията ние сме свързани едни с други, вследствие на което трябва да спазваме помежду си добри, хармонични отношения. Някой казва: „Аз не се интересувам от еди-кого си, нищо не искам да зная за него.“ – Това не е никаква философия, нито религия, нито разумност, нито човещина. Това не е нито Волята Божия. Кажеш ли за някой

човек, че не искаш да знаеш за него, друг път ще каже същото за тебе, и т.н. Ако намираш, че някой човек е лош, не го отблъсквай от себе си, но се интересувай защо е лош, коя е причината, дето този човек се проявява така. Срещнеш мечка в гората. Не бягай от нея, но спри се малко, помисли защо е станала мечка, при какви условия на своя живот тя е турила на гърба си тази козина. Казваш: „Няма какво да се занимавам с мечката, а ще хукна да бягам от нея.“ Ако човек не може да разбере една мечка, той нищо друго не може да разбере. Мечката е живо същество от разумния свят. Тя е една от буквите на азбуката, с която Живата Природа си служи. Мечката е постоянна в чувствата си, но същевременно е и много отмъстителна. Тя е същество, което никога не забравя обидата, която някой и е нанесъл. Обидиш ли я с нещо, тя не забравя; и след години макар пак ще те намери и ще ти отмъсти. Чувствата и са толкова интензивни, че тя не може да се владее.

Добрата страна в характера на мечката е нейната признателност. Направиш ли и някакво добро, тя винаги ще те помни и ще ти бъде признателна. Разправят следния случай за признателността на една мечка. Преди години една циганка намерила в гората едно малко мече, още млечно, без майка. Циганката взела това мече и го кърмила от време на време заедно със своето малко дете. Като пораснало, тя го продала. Купил го един мечкар, който започнал да го разиграва. След време циганката срещнала на улицата една голяма мечка, която веднага се приближила към нея, легнала пред краката и започнала да ги лиже. В първия момент циганката не разбрала какво става, но като видяла мечкаря, спомнила си, че тази мечка е някогашното мече, което тя му продала. С лизането на краката и мечката искала да изрази своята благодарност към циганката, задето тя някога и давала по малко млекце. Значи мечката помни злото, но и доброто помни. Също така и хората, които наричат злопаметни, имат хубава черта в

себе си, че и доброто помнят. Има хора пък, които нито злото помнят, нито доброто.

И тъй, първото необходимо условие за вашето развитие е да държите в ума си перпендикуляра като абсолютна мярка, с която да определяте всички ваши мисли, чувства и действия. Докато вашият живот е успореден с живота на ангелите и разумните същества, вие ще се развивате правилно. Например, ако музикантът няма съответна среда, в която да се проявява, той не може да свири. Следователно, за да проявим своята интелигентност, както и своята воля, необходима ни е среда от разумни същества като нас, които да ни дават подтик. Хиляди разумни същества трябва да се движат паралелно с нас, за да успяваме и ние. При това трябва да се знае, че разумните същества се движат спиралообразно нагоре; в това движение първите трябва да отстъпят местата си на последните. Един ден, когато и последните станат първи, пак ще стане смяна на местата. Като се знае бързината на това движение, както и пътя, който тия същества изминават, може точно да се изчисли след колко време човек може да заеме първо място.

Съвременните хора се занимават с велики работи, а що се отнася до проучване на тяхното тяло, те се задоволяват с това, което съвременната наука дава. Човек има тяло физическо, има и тяло духовно. Ако той зачита физическото си тяло, ще зачита и духовното. Благата на физическото тяло са блага и на духовното, защото първото тяло е калъп на второто. Ако човек осакати физическото си тяло, той осакатява и духовното. Когато религията препоръчва на хората нормален, хармоничен живот, тя има предвид благосъстоянието на физическото тяло, за да се проявяваме разумно. Болният човек не може да има права мисъл. Знаете ли какво значи интелигентен човек в пълния смисъл на думата? Интелигентният човек е чистосърдечен, искрен: той внушава пълно доверие и подем във всички хора, с които

се среща. Той е като извор, който само дава и се радва, когато вижда, че хората изпълняват Волята Божия. Когато вижда стремежа на хората към Бога, в сърцето му се явява свещеният пламък. Днес всички хора трябва да се стремят към този възвишен живот. Той съществува във всички души, но у едни се проявява повече, у други – по-малко.

Всеки човек има стремеж към великото в живота, но трябва да работи, за да го постигне. Постигне ли го веднъж, той става силен и преодолява всички мъчнотии в живота. Вие не познавате мъчнотиите на своите близки, вследствие на което оставате чужди един на друг, както са чужди птиците помежду си. Например, когато птиците хвъркат на цели ята, ако на една от тях се случи някаква повреда в крилото, другите продължават пътя си, а нея оставят сама. Между разумните същества обаче не трябва да бъде така. Казват, че пчелите били разумни същества. Не, и те не са разумни. Когато у някоя от работничките се яви известен дефект, другите работнички веднага я изхвърлят навън, дето тя от скръб умира. Пчелите имат добра организация, но са жестоки. Хиляди пчели, като се съберат в един кошер, мислят, че те ще оправят света. Дойде ли господарят им, опушва кошера, пчелите излизат навън, а той взема всичкия им мед. Пчелите могат да изхвърлят всички търтеи навън, но един бръмбар не могат да изхвърлят – човека. Те лесно се справят с малките бръмбари, но с големия бръмбар не могат да се справят. Той иде отвън и взема всичкия им мед.

Сега искам от вас да дойдете следния път с изправени перпендикуляри и Бог да бъде перпендикулярен на всички. Освен това искам да вървите успоредно с ангелите. Който разбере и приложи тази лекция в живота си, той ще стане виден философ. Ако искате да станете учени хора, развийте темата за „перпендикуляра на живота“. Работете върху нея 10-15-20 години и напишете само 4-5 листа, но мислите в тях да представляват нещо велико, което е опитано и

приложено в живота. В тази наука има място и работа за всички, били те учени, поети, философи, художници, земеделци и др. Жива, положителна наука е тази, която посочва на хората мост, през който могат да минат. Мостът, който тази наука посочва, е здрав. Хората на положителната наука не говорят много, но действат, работят. Среещнеш един от тия учени и го питаш: „Приятелю, къде е мостът, през който мога да премина реката?“ – „Ето го!“ – посочва ти и си заминава. Ти намираш, че мостът е здрав, солиден, и минаваш по него безопасно.

Казвам: човек ще дойде до положителните знания. Как? – По естествен път. Гладният ще намери хляба. Жадният ще намери водата. Пътникът ще намери моста. По-добре е човек да не огладнява, нито да ожаднява, нито да се лута да търси моста, но веднъж огладнял, ожаднял и изгубил пътя си, по който и да е начин, той ще намери и хляба, и водата, и моста.

Изпейте упражненията *Вехади* и *Грее Светлината* !

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Пета лекция, 16 декември 1925 г.

ТРИ ВИДА СЛУЖЕНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Прочетоха се резюмета на темите „Първата стъпка в живота“ и „На какво трябва да се радва човек“.

За следния път всеки да пише върху някаква своя любима тема, кой каквато си избере. Ще внимавате да не пишете върху тема, по която сте писали веднъж. Съвсем нова тема ще си изберете. Нещата не трябва да се повтарят.

Питам: каква мисъл днес ви занимава? Всеки ден има своя определена мисъл за разрешение, всеки ден има своя определена задача.

Има красиви предмети, които въодушевяват човека. Има сладки плодове, които възбуждат вкуса на човека. Има здрави храни, които задоволяват стомаха на човека. Едно и също ли е да гледаш, да вкусваш и да се храниш? Казвате: „Бог е Любов.“ Как дойдохте до тази идея: чрез зрението, чрез слуха, чрез вкуса, чрез обонянието или чрез пипането? Щом сте дошли до тази идея, защо съществуват болести и недъзи между вас?

Сега ще разгледаме въпроса философски. Когато човек живее на някое високо планинско място, дето диша чист въздух и се намира в общение с добри хора, той може ли да бъде болен? Обаче храни ли се този човек само с бонбончета, той ще бъде слаб, краката му няма да го държат. Храни ли се със здрава храна, той ще бъде силен човек, ще издържа на всякакъв път. Следователно това, което спъва почти всички съвременни хора, е мисълта им, че много знаят. Казвате: „Ние знаем, че Бог е Любов, опитвали сме Неговата Любов.“ Как сте я

опитвали? Разлагали ли сте я на съставните и части? Какви са елементите на Божията Любов? Мнозина ще кажат, че Любовта не трябва да се разлага. Не, Любовта трябва да се разложи! Когато ядете ябълка, не я ли разлагате? – Разлагате я. Когато светлината влиза в очите ви, не се ли разлага? – Разлага се. Когато светлината влиза в човешкия мозък, тя и там се разлага. Човешкият мозък задържа от светлината само това, което е необходимо за него, а непотребното от нея отразява навън.

Много от съвременните хора говорят за искреност, за чистосърдечие, но те не са нито искрени, нито чистосърдечни. Какво се разбира под понятията *искрен* и *чистосърдечен човек*? Първите букви на тези две думи са *и* и *ч*. Те са символи, с които Природата си служи, за да изрази нещо. Да бъде човек искрен, това значи да представлява планински извор, който слиза надолу с цел да се прояви. Буквата *ч* в думата *чистосърдечен* представлява чаша, в която се сипва някаква течност. Човек не може да бъде чистосърдечен, докато не знае как да пие. Ако не знае да опитва нещата с вкуса си, как ще познава кои са чисти и кои – нечисти? Чистотата не се определя само чрез зрението. Чистотата е качество на душата. Следователно, искаш ли да познаеш дали даден предмет е чист, трябва да го опиташ. Ти вземаш една чаша вода, опитваш я на вкус и казваш: „Тази вода е чиста.“ Как позна, че е чиста: чрез зрението или чрез вкуса си? – Чрез органа на вкуса, чрез езика. В този случай езикът представлява разумното в човека, което изпитва и проверява нещата. Значи Чистотата се познава чрез Разумността. И тогава казваме: чист може да бъде само разумният човек.

Буквата *у*, с която започва думата *умен*, е взета от египетската азбука. Там тя е обърната – *h*. Тази буква е изобразявала човек, който ходи. Когато човек е слизал на Земята, т.е. когато е попаднал в закона на инволюцията, той се е раздвоил, изгубил е Бога и е започнал да

мисли за себе си, че е божество, вследствие на което се е отклонил от правия път, по който първоначално е вървял. Знакът *h* показва, че материята, в която човек е слязъл, е започнала да се сгъстява и той се е раздвоил. Така са се образували краката на човека. Значи краката представляват два принципа. За да може човек да ходи, да се движи, той непременно трябва да има два полюса. Тези два полюса, преведени в обикновения живот, представляват ума и сърцето на човека, които външно се изразяват в следните форми: мъж – жена, син – дъщеря, учител – ученик, господар – слуга. Когато този знак се обърне с главата надолу, във вид на чашка – Ч, това показва, че човек започва да се стреми към Бога, иска да върви нагоре както растенията.

Сега някой мисли, че като отиде на Небето, и там ще намери същите отношения и закони, каквито съществуват на Земята. Той казва например: „Аз не намерих нито един човек на Земята, който да приляга на сърцето ми.“ Значи същото ще бъде и на Небето. Питам: нима хората са създадени, за да прилягат на твоето сърце? Щом мислиш така, задай си въпроса: „Моето сърце приляга ли на Божието?“ Всеки трябва да си зададе този въпрос и правилно да си отговори. Хората отдалечават този въпрос от себе си и казват: „Господ е непостижим за нас.“ Ако искаме да отидем при Него, ние трябва да влезем във връзка с разумни същества, които да послужат като посредници между Бога и нас. Тази идея е наполовина вярна. То е все едно да кажете, че когато детето иска нещо от майка си, трябва да се обърне към други хора, които да бъдат посредници между майката и него. Когато детето иска хляб от майка си, търси ли посредници? Ако детето не се нуждае от посредници, защо нашата молба към Бога трябва да се предава чрез ангели, архангели и херувими, а не направо? Първият посредник или ходатай между майката и детето е нейното тяло. Детето ще се приближи до майка си, ще я бутне малко и ще и каже: „Виждаш ли, че пред теб седи едно същество, което се

нарича твой син? То хлопа, иска нещо от тебе, обърни му внимание.“ Майката ще го погледне, ще го изслуша, ще предаде неговата просба на тялото си и ще чака отговор. Тялото ще отговори трябва ли да му се даде нещо, или не трябва.

Какви са понятията на съвременните хора за тялото? Много хора гледат на тялото като на автомат, като на механизъм, а не като на нещо разумно. Питам: как е възможно разумен човек да живее в нещо неразумно? Може ли живият човек да живее между мъртвите? Това са въпроси за размишление, които ще ви доведат до някои елементарни, основни мисли в живота. След това анализирайте в себе си колко от вашите мисли са живи и колко – мъртви. Мъртви или смъртни хора наричаме ония, в които отсъства духовният елемент. Думата *смърт* в българския език започва с буквата С, във френски – с буквата М, в латински – също с буквата М, в английски – с буквата D, в еврейския – с буквата М, в гръцкия – с буквата Θ. Значи думата *смърт* в различните езици започва с различни букви: С, М, D, Θ. Как ще се примирим с тази дума, която започва с толкова различни букви? Те имат почти едно и също съдържание. Буквата М, като се обърне, означава, че смъртта се явява като резултат на материалния живот. Смъртта не е нищо друго освен прекъсване на връзката между живите частици на тялото. Следователно, прекъсне ли се връзката между Бога и човека, настава духовна смърт, която е по-страшна от физическата. Англичанинът казва: „Дето няма равновесие, там има смърт.“ Това означава буквата d, с която те пишат думата смърт. Българинът пък казва: „Всяко нещо, което не свети от само себе си, ражда смърт.“ Първата буква в думата *смърт* е С, която причинява всички вреди в света. Тя е стъргало, нож.

Казвате: „Светът е създаден от Бога и всичко, което Той е създал, е хубаво, красиво, добро.“ Питам: Щом е така, как и откъде се родиха противоречията в света? С един пример ще обясня този въпрос. Някой

от вас отива да си купи шише за вода. Разглежда го и намира, че е гладко, добре направено. Опитва да пие от него вода и вижда, че е гладко навсякъде, приятно се пие от него. То не причинява никаква вреда. Ако ударите това шише в земята, то ще се раздроби на малки парченца. Стъпите ли върху тия парченца, те са остри, ще ви повредят, ще се набодат в краката ви. По същия начин и в живота много от Божествените шишета, които първоначално са били гладки, приятни за пипане, по наше невнимание се начупват на малки парченца и ние сами се натъкваме на тях, вследствие на което страдаме. Кажеш ли някому една неразумна дума, това е едно от тия малки парченца, на които и ти, и той се натъкват и започват да страдат. Направиш нещо неразумно, пак страдаш – натъкнал си се на едно от тези парченца. Страданията, които ви причиняват счупените части на шишетата, създават противоречията в живота. Като изпитате тези страдания, т.е. като се натъкнете на противоречията, вие казвате: „Да живеем по Бога! Да бъдем добри, внимателни помежду си!“ Защо искате това нещо? – Защото сте изпитали острия език на своите близни. Острият език не е нищо друго освен счупените части от шишетата, на които ако се натъкнете, ще изпитате големи болки и страдания.

Съвременните хора третират и от научно, и от практическо гледище въпроса за Любовта, искат да докажат какво нещо е тя. Излиза някой учен да говори за Любовта и започва да я разлага на съставните и букви, на нейните елементи: разглежда проявленията и още от най-стари времена и до днес, по филологически начин търси корена на тази дума в разните народи и времена; после той разглежда как се е проявявала Любовта, когато човек е слизал в материята, т.е. когато е вървял по инволюционен път; разглежда проявленията и днес, когато човек еволюира, и т.н. И след това пита слушателите си: „Разбрахте ли какво нещо е Любовта?“ – „Не, ти ни кажи с две думи в

какво седи Любовта. Ето, в Писанието например е казано: „Бог е Любов.“ – „Кажи и ти само две думи по въпроса.“ – „Чакайте, аз мога и математически да ви докажа това.“ – „Все едно – и математически да ни доказваш, пак няма да те разберем.“

Казвам: ние можем още сега да ви докажем какво представлява Любовта, но при няколко условия. Какви са тези условия? Ако сте гладували три дена, ние можем да ви докажем какво нещо е Любовта, пък и вие ще можете да я разберете; ако сте сити, няма да разберете Любовта. Ако сте болни, вие ще разберете Любовта, ако сте здрави, няма да я разберете. Ако сте невежи, ще разберете Любовта, ако сте учени, няма да я разберете. Казвате: „С няколко думи само ни определи какво нещо е Любовта.“ – Любовта е връзка между Бога и човека.

Питате: каква е тази връзка? Как се изразява тя? Когато вие сте абсолютно честен по отношение на дадено лице, когато сте искрен спрямо него, никога не уронвате неговото достойнство и не измените мнението си за него, вие имате вече връзка с това лице. Измените ли отношенията си към него, вътрешната връзка между вас ще се скъса. Следователно правилните отношения между хората не трябва да се изменят, ако искаме да не се къса вътрешната връзка между тях. Държим ли в ума си чисти мисли и в сърцето си – възвишени и благородни чувства, ние ще запазим връзката си с Бога, понеже Той е Абсолютна хармония. Скъсаме ли тази връзка, ние влизаме в разрез с Божествения принцип, т.е. с Разумното начало, което живее у нас. Казвате: „Кога се къса тази връзка?“ – Когато човек не изпълнява Волята Божия. Казвам: Бог не може да те похвали, ако на пътя на брата си поставиш парче от счупено стъкло. Бог не може да одобри твоята постъпка, ако на някое малко дете дадеш счупени парченца стъкла да си играе с тях или ако на някой беден човек дадеш един камък вместо хляб. Дойде ли при вас някое дете, дайте му една здрава

играчка да се занимава с нея, но тя да буди в него нещо красиво и възвишено. Дойде ли при вас някой беден човек, дайте му цял хляб, а не едно малко парче.

Питам: в кой Божествен кодекс пише, че хлябът трябва да се реже с нож? Писано ли е някъде, че хората трябва да носят ножове? Ножът представлява парче от някое счупено шише. Божественият свят не позволява на хората да си служат с парчета от счупени шишета. В кой закон от Божествената книга е писано, че житото трябва да се мели на водениците, а полученото брашно да се меси на хлябове, които после да пекат в пещи? Казвате: „Понеже нашите деди и прадеди са правили така, и ние ще вървим по техния път.“ Кажете ми кой човек и кой народ за пръв път е млял житото? Камъните, през които минава житото, за да се смели, оставят в полученото брашно своите отрицателни енергии, които се предават на хората. По същия начин и железният нож, с който режат хляба, оставя своите отрицателни влияния в хората, които го ядат. Като изучавате живота на светиите, проследете дали те са употребявали ножове за рязане на хляб. Съвременните хора си служат с ножове, с вилици и минават за културни. Каква култура има в това? Днес хората пипат, бъркат в нечисти работи, вследствие на което те трябва постоянно да измиват ръцете си. Но и при честото миене пак има нужда да си служат със спомагателни средства – затова са необходими вилици и ножове, за да хващат нещата. В този случай пословицата „Ела зло, че без тебе по-зло“, има голям смисъл. Вилиците и ножовете служат като спомагателно средство за поддържане на чистотата. Условието, при които живее човек днес, му налагат да мие ръцете си поне пет-шест пъти на ден.

Кой е най-правилният метод за хранене? Кой е най-идеалният метод, който Природата ни представя? Как храни майката своето дете? Детето употребява ли вилица или нож, за да приеме храната от

майка си? Не, то туря устата си направо на гърдите и и суче. То не се нуждае нито от вилица, нито от нож, нито от ръце даже – служи си само с устата. Как храни птичката своите малки? – И тя им туря храна направо в устата. Искаме ли и ние да приемем храната си по този възвишен и чист начин, достатъчно е да концентрираме волята си, за да я приемем направо от въздуха. Дойдем ли до това положение, готварството като изкуство ще стане безпредметно, ще изгуби своето обаяние, с което днес се ползва.

Сега това са само разсъждения. Много години трябва да минат, докато се реализира идеалният начин на хранене. Това, което ви говоря сега, даже и в Шестата раса няма да се реализира. Хората от Шестата раса ще се хранят с по-чиста, по-здравословна храна от сегашната, ще изхвърлят от употреба ножовете и вилиците, медните съдове ще се заместят със съдове от по-благороден метал, но до идеалния, до съвършения начин на хранене още няма да дойдат. Коя планета оказва влияние на медта?

Отговор: *Венера.*

А на калая?

Отговор: *Юпитер.*

Понеже Юпитер знае, че любовта на Венера е отровна, той я калайдисва. Обаче калайдисаният съд скоро се изтрива, затова често трябва да се калайдисва. Върху желязото пък влияе планетата Марс. Човек, който има в организма си повече желязо, отколкото трябва, престава да работи, става мързелив. Отрицателното желязо прави човека мързелив, а положителното го прави крайно деятелен, активен, той иска изведнъж да се прояви като пехливанин, като силен човек. Кой метал се намира под влиянието на Сатурн?

Отговор: *Оловото.*

Значи всички пушки се пълнят със сачми, с куршуми, направени от олово. Засега в човешкия организъм трябва да влязат такива

елементи, които да повдигнат вибрациите на неговите енергии. За тази цел той трябва да бъде под влиянието на Слънцето. Съвременният човек се е отдалечил от своя Първичен център, вследствие на което той е изгубил влиянието на положителните елементи върху своя живот.

Казвам: докато ученикът на Окултната школа се дразни, сърди, не може да се обуздава, той е слаб. Съмнява ли се ученикът, той е пак слаб. В какво може да се съмнява човек? Ако вярвате, че Бог е създател на цялата Вселена, трябва ли да се съмнявате в нещо? Човек, който вярва в Абсолютното, във Великото начало на живота, трябва ли да се страхува от нещо? Сега и най-големият герой се страхува, като минава вечерно време през някоя гъста гора. Защо се страхува? – Защото се съмнява. Който се съмнява, той е слаб. Силният човек никога не се страхува. Страхуваш ли се, ще признаеш в себе си, че си слаб. Обърни се тогава към Великото в света, направи връзка с Него и кажи: „Господи, аз съм страхлив човек, помогни ми да се засиля, да не се страхувам. Зная, че всичко лежи в Твоите ръце. Подкрепи и мен!“ Кажеш ли така, ти ще изпитаеш Божията сила и подкрепа върху себе си. Речеш ли да философстваш, че Бог няма да ти обърне внимание, ти сам ще се спънеш.

Един български полковник разправяше една своя опитност във време на войната. Стои той на бойното поле с един генерал и се разговарят помежду си. В това време англичаните ги обстрелват със своята артилерия. Генералът запитва полковника: „Как си, можеш ли да гледаш спокойно работата си?“ – „Мога.“ – „Ами вие, господин генерал, как сте?“ – „И аз съм добре, спокоен съм, зорко следя хода на престрелката.“ И двамата са спокойни, но сърцата им ще се пръснат от страх. Не е ли по-добре полковникът да си каже искрено: „Господин генерал, цял треперя от страх, но какво да правя, ще си

гледам работата.“ И генералът тогава ще каже: „И мене ме е страх, но няма какво, и това положение ще се носи.“

И тъй, противоречията, които съществуват в живота, имат дълбоко предназначение. Те са изпити за учениците, за разумните хора. Всичко, което се случва в живота на разумния човек, е за негово добро. По този начин той се изпитва, а същевременно познава и себе си. Който не разбира смисъла на противоречията и изпитанията, като се намери пред тях, казва: „Аз ли съм най-големият грешник в света, че всичко най-лошо да се струпа върху моята глава? Аз ли съм най-лошият човек, че всички да говорят против мен?“ – Нито си най-големият грешник, нито си най-лошият човек, но Небето те изпитва. Когато някой голям параход се намери сред бурните вълни на океана, вълните искат ли нещо от него? Не, чрез тези вълни го изпитват само дали е здрав, или не. Щом оцелее на това голямо напрежение и стигне благополучно на пристанището, вълните казват: „Много здраво е направен този параход, не можахме да го пробием.“ Успеят ли вълните да пробият парахода, значи той не е здраво направен. По същия начин се изпитват и хората.

Да допуснем, че някой човек е завършил четири факултета, минава за учен и започва да проповядва на хората морал: как трябва да живеят, какви отношения трябва да съществуват помежду им, и т.н. В това време Невидимият свят го поставя на изпит, като го лишава от всички средства за живеене, оставя го без пет пари в джоба. Той се намира в чудо, не знае какво да прави. Ходи натук-натам, мисли отде да намери пари назаем. Да поиска от другарите си, не смее – честолубието му не позволява. Най-после той се отправя към дома на един богат човек и казва: „Дали ще се реша да му поискам пари, или няма да се реша, не зная: каквото случаят ми донесе, това ще направя.“ Влиза в дома на богаташа.

Поканват го да почака малко, докато домакинът на къщата си дойде. Той се озърта на една, на друга страна, вижда в един ъгъл на стаята касата на богаташа. Вслушва се внимателно, не чува никакви стъпки из къщата. Седи, мисли и най-после решава: „Нима такъв човек като мене, който е завършил четири факултета, няма право сам да вземе един малък заем от касата на някой богат човек? Ама щели да кажат, че това не е морално! Нека казва кой каквото ще, аз знам, че моралът се отнася само за децата, но не и за учените хора като мене. Ще отворя касата, ще взема пари, колкото ми трябват, и когато имам, ще ги върна.“ Отваря касата, взема известна сума и си излиза. Сега той става още по-красноречив. Запитват го мнозина: „Какво е твоето мнение за морала? Има ли морал в света?“ – „Морал има само за слабите хора, но не и за силните. Последните, т.е. силните хора в света, създават морала.“ Обаче ние казваме: ако този човек беше истински учен, той не трябваше да бърка в чуждата каса. Турците имат една поговорка, която казва: „Ако нещо ми се дава от Бога, да дойде само при краката ми.“ Ще излезе, че и този учен, като е видял касата, е казал: „Щом касата е пред краката ми, Бог ми я изпраща.“ – Не, човекът на положителния морал не може да разсъждава така, а още повече не трябва да постъпва така.

Сега ще ви приведа един анекдот за Настрадин Ходжа, да видите доколко много от съвременните хора не издържат на думите си. Върви Настрадин Ходжа по улиците без пет пари в джоба си и казва: „Ако рече сега някой да ми даде 99 турски лири, няма да ги взема: или 100 да са, или никак.“ Дочува го един богат човек и решава да направи един опит, да види дали Настрадин Ходжа ще устои на думите си. Изважда от джоба си 99 турски лири и ги туря на пътя му. Минава Настрадин Ходжа през това място и забелязва парите – веднага се навежда, взема парите, преброява ги и ги туря в джоба си. Богатият върви след него и като вижда, че Настрадин Ходжа взема парите,

запитва го: „Колко са парите?“ – „99 лири.“ – „Ти нали казваше, че ако някой ти даде 99 турски лири, няма да ги вземеш, ако не са сто?“ Настрадаин Ходжа му отговорил: „Аз знам, че този, който е оставил 99 лири, ще бъде толкова благодарен да остави още една.“

И сега трябва да знаете, че всичко, каквото ви се случва в живота, е точно определено. Щом е така, справяйте се разумно с всички ваши мъчнотии. Искаш да поговориш с някой човек. Спри се малко, помисли в себе си за какво ще му говориш. Веднъж си го срещнал – има причини за това. Човек трябва да си дава отчет за всяка своя мисъл, за всяко свое чувство и за всяка своя постъпка. Дойдете ли до това положение, у всички ви ще се зароди желание да си помагате. Мнозина мислят, че другите хора не са като тях. И така е всъщност. Всеки за себе си е особен, няма подобен на него. Това именно е красивото в живота. В разнообразието е красотата и смисълът на живота. Един човек живее по един начин, друг живее по съвършено особен начин. Един разрешава задачите на своя живот като болен, друг ги разрешава като здрав. Казвате: „Не може ли без болести, без недъзи в света?“ Питам: мислите ли, че ако нямаше болести и недъзи в света, хората щяха да бъдат по-добри? Сегашните условия, при които Бог ни е поставил, са най-добри. Те са временни, но ние трябва разумно да ги използваме. За в бъдеще тези условия ще се изменят, но сегашните условия са необходими за дисциплиниране на нашия ум, на нашето сърце и на нашата воля. Как ще се постигне това? – С постепенно засилване на човешкия дух. Само силният по дух може да обуздава своите мисли, чувства и действия. И сто пъти на ден да паднеш, стани и като малките деца кажи: „Хопала!“ Някои деца имат тази добра черта, че колкото пъти на ден да падат, те веднага стават и казват: „Хопала!“ От такова дете човек ще стане. Има деца пък, които като паднат, започват да плачат и не стават, докато не дойде някой да ги вдигне. Ние наричаме тези деца плачливи баби.

Казвам: който падне, нека направи като децата, да стане и да каже: „Хопала!“ Когато човек пада, това показва, че равновесието му се е нарушило. Кога се нарушава равновесието? – Когато се изменя центърът на тежестта на телата. Как се възстановява равновесието? – По два начина: или като се извади част от теглото на натежалата страна, или като се прибави нещо на олекналата страна. По същия закон и ние, като ходим, ту губим, ту възстановяваме равновесието си. Същото нарушение и възстановяване на равновесието се забелязва и в човешкия мозък. Той се намира в постоянно движение. В него става непрекъснато течение на магнетични сили. Центърът на тежестта в здравия човек е някъде в корема. Започне ли да остарява, той постепенно се прегърбва, не може да пази равновесие, което показва, че центърът на тежестта в него е променил мястото си. Вследствие на това старите хора се подпират с пръчка. Същият закон е верен и по отношение на морала. Ние едва сега се учим да пазим равновесие в морално отношение.

Следователно първото и главно нещо, което се изисква от всеки дом, от всяко общество и от всеки човек, е да запази равновесие между мислите, чувствата и действията си. Някой казва: „Еди-кое си общество ми препятства в работата.“ Дето и да сте, все ще ви препятства някой. Ако сте птица, ще ви гонят, ако сте заек, пак ще ви гонят; ако сте мечка, колкото и силна да сте, и за вас куршум ще има. И най-силните животни, които някога са съществували, са все изтребени. Няма живо същество, било в миналото или днес, което да не е имало и да няма изпитания. Тъй щото, ако ние искаме да живеем разумен живот, непременно трябва да бъдем в съгласие с Божествените закони, за да се образува връзка между Бога и нас. Разните религии проповядват, че човек трябва да се обърне към Бога, да има будно съзнание, да бъде снизходителен, благороден. Той трябва да бъде еднакво снизходителен както към своите, така и към

чуждите погрешки – нито да ги преувеличава, нито да ги намалява. Да прави човек погрешки, това е допустимо, но той трябва да ги изправя. Един българин разправяше: „Толкова години учих в училище, но българския правопис не научих. Каквото и да пишех, все правех по няколко погрешки. Откак земеделците дойдоха на власт и въведоха новия правопис, вече не правя погрешки. По-рано не знаех де да пиша Ъ и къде просто е, но като изхвърлиха Ъ от употреба, вече ми е лесно.“

Казвам: не е въпрос човек да не прави погрешки, но да ги изправя. Изправя ли погрешките си, той постепенно се свързва с възвишения свят и започва да възприема неговите мисли и чувства. Човек не може да възприеме Мъдростта, докато не е повдигнал своята мисъл към висшия свят; той не може да разбере Любовта, докато не е любовно настроен. Любовта винаги придружава човека: тя върви заедно с него, но и той трябва да е нагоден да я разбира и възприема. Той е роден от Любовта и не трябва да я търси вън от себе си. Тя е вътре в него. Човек е плод на Любовта и Разумността. На това основание той не трябва да търси и разумността вън от себе си. Казваш някому: „Ти не ме любиш.“ Не е въпросът хората да те любят, но ти трябва да живееш разумно: твоите постъпки трябва да бъдат разумни, защото животът ти произтича от разумността. Освен това постъпките ти трябва да бъдат любовни, защото животът ти произтича от Любовта. Следователно човек сам определя своята разумност и своята любов. Щом определя своята любов, той определя и Любовта, от която е излязъл, защото Бог е Любов. Щом определя своята разумност, той определя и Разумността, от която е излязъл, защото Бог е Разумност. В това отношение ние трябва да бъдем образци и да покажем, че наистина Бог е Любов. Някой иска да има одобрението на хората. Не, важно е човек да има одобрението на Бога и да бъде полезен както за себе си, така и за своите близни.

И тъй, най-лесното учение е служене на Бога. Влезеш ли в Божествения свят, там всичко е уредено. Щом служиш на Бога, ти ще имаш на разположение един ключ, с който ще отваряш всички затворени врати. По-трудното учение е служене на ближния, а най-трудното учение е служене на себе си. Да служиш на себе си, подразбира да влезеш в един напълно неуреден свят, където ти минаваш за господар, който поема всички грижи за уреждане на този свят. Въпреки това човек започва живота си с най-трудното учение – служенето на себе си. От хиляди години насам той изучава това учение, и още не го е научил. Следователно най-първо човек трябва да започне със служене на Бога. Това значи да започне от богатия, от уредения свят, който дава кредит за живота. Като се научи да служи на Бога, той ще служи и на ближния си. Най-после човек ще служи и на себе си – най-мъчното учение. Тъй щото първо човек трябва да служи на Бога, да научи всички ключове, с които Бог работи; след това ще служи на ближния си, като ще прилага някои от тези ключове; най-после ще служи на себе си, където ще покаже всичкото изкуство, което е придобил от първите два вида служене.

Всички спорове, всички недоразумения между хората произтичат от разместването на тези три вида служене. Повечето хора служат на себе си, като казват, че служат на Бога, вследствие на което се създават големи противоречия в живота им. Вие искате хората да ви обичат, да ви разбират, и като не срещнете това, разочаровате се. Питам: вие давате ли същото на хората? Ако дойде някой при вас, как ще му покажете своята любов? Ако мома дойде при някой момък, той веднага ще откъсне парче хартия и ще напише: „Откак те видях, сърцето ми се запали: без теб не мога да живея.“ Питам: Любовта може ли да се изрази на книга? Любовта няма външен израз – тя се изразява само по вътрешен път. Ако пък някоя мома иска да изрази любовта си, тя ще откъсне едно цвете, ще го

подаде на момъка и ще му каже: „Ето моята любов!“ Нима Любовта може да се изрази с откъснато цвете? – Не, срещнеш ли човека, който те обича, ти ще почувстваш в себе си вътрешна промяна, която напълно ще осмисли живота ти. И тогава ще кажеш: „Има Любов в света, има Бог! Всички хора живеят, и аз искам да живея!“ Любовта развива творчество в човека. Дойде ли Любовта в тебе, ти и поет, и учен, и художник, и музикант можеш да станеш – всичко, каквото пожелаеш, можеш да направиш.

Казвам: това, което търсите, ще намерите само в служенето на Бога. Влезете ли в Божествения свят, тогава аз ще ви кажа: като дойдете до първата врата на този свят, надясно ще намерите един ключ, означен с числото едно. Ще вземете този ключ, ще го турите на вратата и ще завъртите два пъти. Пред вас ще се открие друга врата, до която има голям асансьор с ключ, означен с числото три. Ще въртнете този ключ и асансьорът с голяма бързина ще ви издигне нагоре и ще спре на десетия етаж, пред вратата на който ще похлопате четири пъти. Веднага вратата ще се отвори, ще излезе един ангел и ще ви запита: „Какво искате?“ Вие ще му кажете: „Дойдохме при теб да ни покажеш начин как да изправим погрешките си.“ Ангелът ще се усмихне, ще ви хване за ръка и ще ви въведе в третата стая на десетия етаж. Сега ще ви оставя в стаята с ангела.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Шеста лекция, 23 декември 1925 г.

ГОЛЯМА РАДОСТ И МАЛКА СКРЪБ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Четоха се работите върху задачата „Моята любима тема“.

Коя е най-важната мисъл за днес? – Най-важната мисъл за днес е човек да се произнесе кое от двете положения предпочита: да има една голяма радост с една малка скръб в центъра и или една голяма скръб с една малка радост в центъра и? Голяма скръб с малка радост в нея е за предпочитане пред голяма радост с малка скръб. Защо? – Защото малката скръб в сърцето на голямата радост представлява нещо подобно на паразит, който постепенно изяжда всичката радост, т.е. самия плод. Обратно, малката радост в сърцето на голямата скръб представлява плодно семенце, което след време израства и дава един от най-хубавите райски плодове на живота. Когато Невидимият свят ви изпраща големи скърби с малки семенца от плодовете на радостта в тях, вие ги хвърляте по улиците. Гледам: по софийските улици има много такива захвърлени скърби. Като посещавам стаите на учениците, около праговете виждам много от тези скърби захвърлени. Самите ученици пък виждам напичени с радости, които трептят над тях. И това са ученици, които посещават школата от 20 години насам. Те гледат на радостта с благоговение, пазят я като писано яйце, а скръбта захвърлят вън като непотребна вещ. Разбиране е това! Обаче на съвременните хора е потребна велика наука, с която да превръщат скърбите в радости. Това е тъй наречената духовна алхимия.

В средните векове още учените са се занимавали с алхимия, т.е. с превръщане на неблагородните метали в благородни. Много от тези алхимици, които са разбирали само физическата страна на

алхимията, дълго време са работили върху превръщането на неблагородните метали, например мед, желязо и др., в благородни, каквото е златото, но не са успели. Обаче духовната страна на алхимията се заключава в превръщане на неблагородните метали в човешката кръв в благородни. В кръвта на човека се съдържат почти всички метали, но в различни количества. В това отношение добродетелите на човека зависят от количеството на благородните метали в неговата кръв. Туй превръщане на неблагородните метали в благородни съставлява основа на бъдещата работа на човешкото сърце.

Мнозина казват: „Господ всичко може да направи, всичко може да ни даде.“ Да, вярно е, че Господ всичко може да направи. Той създаде света, но го създаде да върви и да се развива не по свои разбирания, а по Божия ум и по Божиите разбирания. Време е вече да се турят надгробни надписи на всички съвременни заблуждения, да се извикат по няколко души владици, които да ги опеят и погребат. Няколко хиляди години вече се изминаха, откак хората са дошли на Земята, и още не са влезли в Царството Божие. Трябва ли да чакат покана за това? Трябва ли да чакат още няколко хиляди години, докато дойде Царството Божие на Земята? Не, дошло е време хората усилено да заработят върху себе си, да приготвят условия за идване на Царството Божие на Земята.

Сега ще ви приведа един анекдот, който илюстрира добре вашето положение. Един евреин, като заминал за онзи свят, пожелал да влезе в Царството Божие, т.е. в рай. Доближил до вратата на рай, но там срещнал св. Петър, който му казал: „Ти не можеш да влезеш в рай, защото като евреин по стар навик ще започнеш да търгуваш, а тук не се позволява никаква търговия, никакво вземане-даване.“ Евреинът обещавал, че ще се откаже от своя навик, че ще бъде много добър, само да го пуснат да влезе вътре. Свети Петър му отказал и не го

пуснал в рая. Обаче евреинът не се отчаял. Той обикалял оттук-оттам, дано намери някоя врата отворена, да влезе в рая. Един ден по някакъв особен случай отварят вратата на рая да влезе вътре едно голямо множество хора – и в тази навалица евреинът успял да се вмъкне. Щом се намерил в рая, по свой навик той веднага започнал да търгува, да върши вземания-давания. Ангелите се видели в чудо: какво да правят с този евреин, как да го изпъдят вън от рая. Да употребят насилие или грубост – това не е в тяхното естество. Най-после те намислили да му устроят една изненада. Всички ангели излезли вън от рая и казали: „Сега тук ще се произведе един търг, от който ще има големи печалби.“ Евреинът, като чул това, замислил се и казал: „Я чакай и аз да изляза вън, все ще спечеля нещо.“ Излязъл и той вън от рая и там си останал. Ангелите влезли отново в рая и затворили вратата за евреина. Като се видял вън, той започнал да се моли пак да влезе в рая, но не го пуснали. Оттам му отговорили, че втори път не може да влезе, докато не се покръсти. При това покръстването му могло да стане само от християнски свещеник, но не и от еврейски равин. Тръгнал сега евреинът да търси християнски свещеник, но никъде не могъл да намери. Чакал той година, две, три, сто, хиляда, но никакъв свещеник не срещнал. Тъй щото и вие, ако сте в положението на евреина и с насилие влезете в рая, пак ще ви изпъдят навън. Изобщо навиците, които съществуват в човека, се проявяват и в духовния му живот. Човек трябва да бъде съвършен в своите прояви.

Съвременните окултни ученици минават през една фаза на вътрешни, а не на външни изпитания. В това отношение всеки трябва да работи за превръщане на неблагородните метали в кръвта си в благородни, главно в злато. Златото е емблема на мъдростта. Според астрологията, с която днес се занимават учените, всички метали представляват символи. Например желязото символизира силата, но

същевременно то е неустойчиво по отношение на въздуха и влагата, вследствие на което ръждясва. Човек, който има много желязо, е физически силен, но в него стават реакции на окисляване, т.е. ръждясване. Значи тази сила го разрушава. Сила без разум всякога разрушава. Питам: по какъв начин може да се превърне тази физическа сила в духовна, т.е. в разумна? Или с други думи казано, по какъв начин желязото може да се превърне в злато? Представете си, че срещате един човек, физически силен, с много знания, и вие, без да искате, го обидите нещо. Какво трябва да направи той, за да превърне тази обида? Окултният ученик трябва да се занимава с науката за превръщане на неблагородното в благородно, т.е. с облагородяване на своя характер, с превръщане на своите лоши навици в добри. Може ли да се нарече окултен ученик този, който не е в състояние да превърне един свой лош навик в добър? Лошият навик представлява трън в плътта на човека. И в това отношение задачата на човека не седи в изкореняване на този трън, но в присаждането му. В първо време този трън трябва да се присади, да се облагороди. Казвате: „Кротки трябва да бъдем!“ Мислите ли, че кроткият човек всякога подразбира добър човек? Кроткият човек е енергичен, работлив. В това отношение за предпочитане е да имате кон, който рита, хапе, но работа върши, отколкото да имате един кон, който нито рита, нито хапе и никаква работа не върши. По-добре е някой човек да ви нахока, но да донесе хляб и да ви нахрани, отколкото да ви помилва, да ви каже няколко думи и да ви остави гладен.

Новото учение има за задача изправянето на цялото човечество. Обаче ученикът има лична задача – своето изправяне. Колективното изправяне на света е задача на ангелите, на Бога. Изправянето на своето *Себе*, възпитанието на клетките в това *Себе* е задача на всеки едно поотделно: това е индивидуална задача. Днес повечето хора са

се заели с великата задача да изправят света. И затова навсякъде чуваме да се говори: „Светът е лош, хората са лоши“, и т.н. Кой са тия хора? Не сме ли ние? Ако дадат на всеки човек да нареди програма или да намери някакъв път за изправянето на света, какво би направил той? Как може да изправи света? Или представете си, че ви дадат задача да определите какви отношения трябва да съществуват между мъжа и жената. Как ще решите тази задача? Първо вие ще отговорите: „Мъжът и жената трябва да се обичат братски, да живеят по Бога.“ – Добре е това, но откъде ще дойде съзнанието у мъжа и у жената, че те трябва именно така да живеят? После как ще решите задачата за отношенията между учителя и ученика? За да съществуват правилни отношения между учителя и ученика, те трябва да имат просветено съзнание. Отде ще дойде това съзнание? Преди всичко в душата на ученика трябва да има непреодолима любов към знанието, което учителят преподава; в душата на учителя пък трябва да има непреодолима любов към предаване на своите знания. Само при това положение между учителя и ученика могат да съществуват естествени отношения.

Много от съвременните хора се занимават с идеята за Бога и казват: „Велико нещо е идеята за Бога! Тази идея заслужава всички жертви.“ Тези хора са готови на думи всичко да пожертват за Бога, но когато дойде за дела, няма ги. Разправяха ми един случай за хора, които говорят хубаво, но не изпълняват това, което говорят. Двама учени, хора със свободни идеи, социалисти, седят в едно кафене и разговарят върху въпроса как може светът да се поправи. Те казват: „За да се поправи светът, хората трябва да живеят помежду си братски, да си помагат в случай на нужда, и т.н.“ В това време един беден човек стои близо до тях и пъшка, мъчи се, иска да повдигне товара на гърба си и да излезе вън от кафенето. Той сам не може да го вдигне, има нужда някой да му помогне, но няма кой. Двамата учени,

които са най-близо до него, не се сещат да му помогнат. Те разговарят помежду си и виждат как този човек се мъчи, но не считат за нужно да станат от местата си.

Някой пък също така се възхищава от идеята за Бога, но като го поставят на изпит да свърши някаква работа, той казва: „Аз слуга ли съм ви тук?“ Който не разбира закона на служенето, той е на крив път. Тогава как ще обясните Христовите думи: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но Той сам да послужи.“ Често ще чуете някоя жена да казва на мъжа си: „Най-послед аз не съм ти слугиня, не съм длъжна да ти слугувам.“ Питам: мъжът длъжен ли е да слугува на жената? Значи мъжът трябва да слугува на жената, а жената не трябва да му слугува? Ако мъжът слугува на жената, и жената трябва да има същите отношения към мъжа си. Ако е въпрос за служене, хората трябва взаимно да си служат – среден път няма. Искаме ли да живеем според великия Божи закон, ние трябва да имаме правилни отношения помежду си, понеже този закон засяга и нашия личен живот. Докато човек не изправи своите отношения към Бога и към хората, той никога не може да бъде щастлив. Преди всичко мъжът трябва да има в себе си възвишена идея за жената като душа; и жената от своя страна трябва да има възвишената идея за мъжа. Не е въпросът каква е сегашната жена и какъв е сегашният мъж. Тези неща абсолютно трябва да се изхвърлят от ума на съвременните хора. Важно е човек да носи в ума си идеята за първата жена и за първия мъж, каквито Бог ги е създал първоначално. След това човек трябва да има в ума си един възвишен образ за сестрата, за брата, за приятеля. Тези идеи трябва да бъдат в неговия ум конкретни, определени, каквито са били първоначално, още от създаването на света. Дойдем ли до ясни, конкретни, определени идеи, те трябва да станат у нас постоянни, а не да се менят от всякакви външни влияния. Меним ли убежденията си от най-слабия ветрец, ние не можем да излезем на

добър край. За всяко нещо трябва да имаме точно определена идея. Някой мисли, че като отиде на Небето, там ще го посрещнат с музика и песни. И това може да бъде, но само за ден, два, три, месец или най-много за година, но след това ще ви турят на работа. Небето е място за работа. Земята пък е училище.

Казвам: вие трябва да превръщате по алхимически начин всички ваши мисли и чувства в по-възвишени. Интересувайте се от всичко, което ви заобикаля, както ученият се интересува и от най-големите подробности на предмета, който той изучава. Добре е човек да се интересува от всичко, но на първо място трябва да поставя важните неща, а на второ и на трето място – маловажните. При това човек не трябва прибързано да вади заключенията си. Прибързаните заключения довеждат до криви познания, а кривите познания карат хората да се плашат и от сянката си. Те казват, че Бог царува навсякъде, а щом излязат вечер сами, те се плашат. И най-безстрашният човек, ако излезе вечер, през някоя тъмна нощ, все ще му трепне сърцето. И като го запитат след това дали се е страхувал, той, за да се покаже герой, ще отговори: „Никак не ме беше страх, сърцето ми не трепна даже.“ Ако този човек е искрен, той ще каже: „През всичкото време сърцето ми трепереше, цяла нощ се борих със страха, но молих се на Бога и благодарение на това издържах.“ Обаче страхът не е лошо нещо. Той е Божествено чувство. Страхът е лошо нещо само тогава, когато го направим съветник в живота си и той ни определя кога и как да постъпваме. Човек има 40 центрове, 40 способности, с които трябва да се съветва.

Следователно и страхът представлява един от тези центрове. Стане ли въпрос за реализиране на някаква идея, всички тия способности или чувства, на които местата са в човешката глава, трябва да си дадат мнението, да гласуват. Трябва ли в такъв случай човек да се вслушва в страха, който има само един глас от тия 40

гласа, и да му се подчини само затова, защото той казвал, че неговият глас е меродавен? Разумът и всички останали способности в човека, които са на брой 39, трябва да кажат на страха: „Ще ни извиниш, но ние не можем да приемем твоето мнение за меродавно.“ Защо някои хора се спират пред мисълта, че не са почитани от никого? – От страх. Почитанието почива на вътрешен морален закон. Тъй както днес хората се почитат, това почитание почива на нещо материално – всеки очаква да получи нещо. Това материално чувство е вложено в човека и той трябва да се бори с него, да се освободи от това криво разбиране. По този начин човек ще дойде до едно по-високо съзнание. Потребно е понякога човек да изпита своите убеждения и разбирания.

Сега, като ви говоря така, мнозина ще кажат: „Ние не можем да се откажем от света и да излезем вън от него.“ – И ние не искаме това. Не само че не трябва да излезете от света, но трябва да влезете в него. Сега съвременните хора са в мочурляк като жабите: те още не живеят в света. Доста вече са живели в тази вода. Време е да влязат в бистрата, в чистата вода. Какво ще правят още в тази нечиста вода? Тя не е нито вода, нито кал, в нея няма условия за живот. Казват: „Трябва да се живее в света!“ В света може да живее само богатият човек, който е собственик поне на десет къщи, от които получава годишен приход около един милион лева. Ако си богат, влез в света; не си ли богат, стой далече от него. Какъв смисъл има да влезеш в света без пет пари в джоба и още на първата стъпка да искаш заеми от този, от онзи? Такова е положението на жабата, която постоянно кряка. Задачата на духовния човек не е да влезе в света. Има нещо по-велико от влизането на човека в света.

Казват: „Кое е великото в света?“ Ще изясня тази идея със следния пример. Когато влизате в един дом, с кого ще искате да се запознаете: със слугите в този дом, със самия домакин или с неговите

синове и дъщери? Кой е най-важният човек в един дом? Ако се запознаете със слугите, вие няма да имате достъп до господаря, т.е. до домакина. Ако имате близост с неговите приятели, и това още не показва, че ще имате достъп до домакина. Обаче имате ли познанството на неговите синове и дъщери, вие ще имате достъп и до самия домакин. Значи великата идея, която трябва да вложите в душите си, е да се запознаете със синовете и дъщерите на Бога. Казвате: „И ние сме синове и дъщери на Бога.“ Щом е така, опишете образа на вашия Баща. Кажете името на вашия брат. Ще кажете, че името на вашия брат е Христос. Добре, още утре ще ви изпратя при някой болен, да видим доколко ще можете да му помогнете в името на Христа. Турете ръката си върху главата на болния и кажете: „В името на Господа Исуса Христа ти ще оздравееш.“ Направете този опит и вижте доколко Христос ще ви послуша. Това не е упрек, но казвам: ние не трябва да се самоизмамваме, но трябва да образуваме истинска здрава връзка с Бога, с Христа. Животът, който сме прекарвали досега, от хиляди години насам, не е бил за развлечение, но той е представлявал приготвяне за сегашния момент. И ние сега не трябва да живеем в миналото, но в настоящето. Ще живеете в света, няма да излизате вън от него. Едно време се проповядваше, че праведният трябва да живее вън от света, а сега се проповядва, че праведният трябва да живее в света.

И тъй, основната идея, която трябва да държите в ума си, е следната: предпочитайте голяма скръб с малка радост в нея пред голяма радост с малка скръб. Това разбиране ще донесе великата хармония, която трябва да съществува в живота. Всеки трябва да бъде благодарен за доброто, което му е дадено. Всичката философия на живота седи в това – всеки момент да сме благодарни за всичко, което ни е дадено. Благодарността се явява като условие за усиляване на вътрешната връзка между Бога и нас. На това основание е казано в

Писанието: „Молете се един за друг!“ Закон е: когато един човек се моли усърдно, с него заедно се молят всички хора, с които той е в хармония. Ти не можеш да накараш някой човек да се моли за тебе, ако той не е в хармония с тебе. Молитвата е Божествен акт. Щом моето сърце ангажира моя дух, тогава душата ми ще ангажира всички ония хора, които са нагласени в хармония с мене. Този живот, тази връзка между душите е необходима. Мнозина имат неопределена идея за духовния живот и казват: „Духовният живот е велик.“ В какво седи величието на този живот, и те сами не знаят. Човек разбира нещата дотолкова, доколкото те му доставят лични облаги. Например, когато човек започне да учи пеене, желанието му да пее е толкова по-голямо, колкото повече блага очаква той. Когато някой бакалин отваря дюкян, той влага цялата си душа в него, работи с усърдие, защото очаква да спечели нещо от него. Влезе ли човек в Божествения живот, той казва: „Каквото Господ даде.“ Защо казва така? – Защото не познава този живот.

Обаче дойде ли някой ангел на Земята, ще видите, че той знае много неща: да свири, да пее, да рисува, да пише стихотворения, да философства, да се моли – където го пипнете, всичко знае. Той знае как да помага и на бедни, и на страдащи. Вие пък казвате: „Обичам музиката, но сега нямам време. Като дойда следния живот на Земята, тогава ще стана музикант.“ Ако нещата стават с отлагане от днес за утре, тогава всички хора могат да живеят днес, както им дойде, а следния живот да работят за постигане идеалите на своята душа. Не, нещата не се постигат по този начин. За да бъдеш музикант, поет или художник, това е Божествен импулс, на който ти още днес трябва да дадеш ход. Това е импулс на всички разумни същества, които са завършили своето развитие. Те искат още днес да се проявят чрез вас. Ето защо от вас се иска да дадете подтик на душата си да се прояви, а не да и противодействате. Противодействате ли и, вие ще изгубите

благоприятните условия и ще чакате дълго време, докато попаднете в същите условия. Затова между всички души трябва да се създаде вътрешна хармония. В това отношение всеки човек трябва да работи върху себе си, като знае, че усилията, които той прави, колкото и да са малки, все ще дадат известни резултати. Това не подразбира, че човек не прави усилия, но той не трябва да престава да прави усилия и да казва: „Няма полза от моите усилия.“ – Не, той всеки ден трябва да увеличава своите усилия, да има вечен импулс към постигане на своите идеали.

Казвам: задачата на окултния ученик е да превърне неблагородните метали в кръвта си в благородни и по този начин да създаде основа, на която добродетелите могат да растат. Само така може да се създаде едно разумно общество. Ако на когото и да е от вас се даде задача да поговори пет минути на музикален, разумен и плавен език, какво ще направи той? – Ще се види в чудо. Защо? – Защото езикът на съвременните хора още не е нито мелодичен, нито плавен, нито разумен. Езикът, с който сега ви говоря, и той не е хармоничен. Тази вечер аз ви говоря на хроматическа гама с диези и бемоли, в която има известна дисхармония. Защо? – Защото във вашия ум на първо място не седи идеята за служене на Бога, но седи идеята за служене на себе си. Малко хора днес мислят на първо място за служене на Бога. На Бога може да се служи идеално, а не материално. Да служиш на Бога, това подразбира да обхванеш в съзнанието си благото на всички живи същества: на хората, на животните и на растенията. Обаче като човек ти не можеш да помогнеш на всички същества материално, но можеш да им помогнеш идеално, като поддържаш в душата си най-добри мисли и чувства за тях. Всичко в света е така разумно разпределено, че кравата се грижи само за своето теленце, птичката се грижи само за своите малки, растението се грижи само за отглеждането на своите плодове.

Тъй щото не е твоя работа да отглеждаш теленцето на кравата или малките пиленца на някоя птичка, нито пък да учиш ябълката как да отглежда своите плодове. Но ти можеш да направиш нещо за всички тия същества: можеш да се грижиш за кравата да и доставяш храна, да и направиш обор; за птичката можеш да следиш да не развалят гнездото и; ябълката пък можеш да поливаш, да ограждаш, да чистиш от гъсеници. Малки неща се изискват от човека. И той знае това. Всеки човек знае как трябва да живее: той знае кой е истинският път в живота му. Всеки човек има в себе си мярка, с която мери нещата. Той разбира кой как го е погледнал. Когато някой ви приеме добре, вие казвате, че погледът на този човек ви внушава доверие и във всички ваши нужди и затруднения вие можете да разчитате на него. Щом разбирате тези неща и ги изисквате от другите хора, постъпвайте и вие с тях по същия начин.

Едно е важно в живота на хората. То е следното: човек не трябва да си създава ненужни спънки и страдания. Искате ли страдания и спънки, можете и сами да си създавате такива, но това трябва да става съзнателно, добре обмислено, за да можете разумно да ги използвате. Невидимият свят постоянно ви поставя на ред страдания и следи за вас разумно да ги използвате, да имате придобивки от тях. Няма човек на Земята, който да не е подложен на страдания и изпитания. И Великите Учители даже се подлагат на изпитания. Всеки човек трябва да мине през известна дисциплина. Малките същества се подлагат на едни изпитания, по-големите – на други, а най-големите – на трети, обаче изпитанията за всяко същество са специфични. Те съответстват на неговите сили и способности. Като знаете това, не се сърдете на Провидението, не казвайте, че вашата съдба е най-тежка или че Провидението е строго към вас. Каквото и да кажете в този смисъл, вие няма да бъдете прави. Бог е еднакво снизходителен към всички същества.

За Бога може да мислите само едно: отношенията на Бога към всички хора са едни и същи, без никаква разлика. Хората обаче не разбират еднакво Бога, вследствие на което се явяват противоречия в живота. Бог има желание да помогне на всички същества, но Той никога не бърза, никога не изнасилва моментите. Той чака всяко нещо да дойде на своето време. Когато ние страдаме, Бог използва страданията ни, за да ни поучи, да ни упъти в правата насока на живота. Страданията съставляват една възможност да разберем Божията Мъдрост. Всички наши несгоди и страдания са велика задача за Бога. Той се занимава с малки работи, грижи се например за уреждане живота на един грешник. И светиите, и ангелите, та и сам Бог работят за уреждане живота на грешните. За праведните те не мислят. Целият Невидим свят има предвид живота на грешните, към които е много снизходителен.

Питам: какво тълкувание можете да дадете на мотото „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди“? В какво трябва да бъде човек верен? – В Любовта. В какво трябва да бъде истинен? – В Мъдростта. В какво да бъде чист? – В Истината. И най-после в какво трябва да бъде благ? – В Правдата. Значи в това мото са застъпени четири неща: бъди верен по отношение на Любовта, истинен – по отношение на Мъдростта, чист – по отношение на Истината, и благ – по отношение на Правдата. Съдиш ли някого, думата ти трябва да бъде пълна с благодет. Само тогава Правдата трябва да се прилага. Приложете ли Правдата и Истината в живота си, вие ще почувствате в душата си вътрешна лекота.

Казвам: човек трябва да бъде верен в Любовта. Верността е качество на Божията Любов. Обикновеният човек може да говори за проявите на обикновената любов, но не и за проявите на Божията Любов. Когато някой обича по Божествено, всички около него възприемат тази Любов, радват се, изпитват импулс към нещо

възвишено, но и те сами не знаят откъде иде всичко това. Започне ли човек да рекламира своята любов, да ви убеждава, че ви обича, че е готов на всякакви жертви заради вас, това са празни думи, проповядвани от памтивека още. И това е обич, но от особен род, от която умират малките на маймуните. Маймуните толкова много обичат своите малки, че от обич ги задушават. Една майка в България някъде толкова много обичала детето си, че от страх да не се простуди, завила го една нощ с юрганчето му презглава. Като станала сутринта, намерила детето си задушено, мъртво. Защо трябвало да го завива презглава? Тя трябваше да остави главата му открита – свободно да диша чист въздух. Оттук ще извадим следното заключение: не покривайте главите си със своите идеи! Понякога вашите идеи могат да бъдат такива, че като ги турите в главата си, да ви задушат. Оставете всяка Божествена идея, всеки Божествен импулс на душата да се изяви така свободно, така естествено, че да предизвика у вас вътрешна радост, която никой да не е в състояние да ви отнеме. Тази радост е резултат от това, че Бог живее в нас и ние изпитваме Неговата сила. Дойде ли човек до това положение, всички души ще бъдат във връзка помежду си. Всеки трябва да се свърже най-първо със своята душа. За тази цел той трябва да я търси постоянно, докато я намери. Щом я намери, човек трябва да знае как да влиза и излиза от нея. Влезе ли в душата си, той ще усети голямо разширение, свобода и лекота в себе си. Рече ли да излезе оттам, той трябва да знае де е вратата, през която се излиза.

И тъй, всички трябва да направите връзка с Бога, после със своята душа и най-после – със своите ближни.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Седма лекция, 30 декември 1925 г.

РАЗКОВНИЧЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Сега ще ви напиша няколко разхвърляни прави и криви линии: |
| – (х- – (S Какъв смисъл намирате в тези линии? Те представляват елементи на известна идея. Могат ли тези елементи да се сглобят в едно цяло?

Отговор: *Могат.*

Какво ще се образува от тях? Думата *истина*. Цялата Природа се състои все от такива разхвърляни части, които съставляват елементи на една велика, свещена книга. Тъй щото, ако знаете начина, по който да сглобявате тия прави и криви линии, разхвърляни из цялата Природа, вие ще намерите и техния дълбок смисъл.

Днес всички хора искат да се движат по прав път. Представете си, че вие трябва да се движите по една хоризонтална плоскост, съвършено гладка, като лед. Как бихте вървели тогава? Колко пъти щяхте да изминете в един час? Освен това как щяхте да вървите? Почти на всяка крачка щяхте да падате и докато стигнете края на тази плоскост, вие щяхте да имате нос охлузен, уста изкривена, глава пукната – здраво място нямаше да остане по тялото ви. Но благодарение на това, че в Природата има грапави места, трапчинки, ниски и високи места, човек може свободно да се движи из нея и ако внимава, ще остане неповреден. И тъй, кривите линии в Природата често произвеждат голяма хармония. Мнозина мислят, че хубавото, красивото седи в еднообразието. Допуснете, че всички хора имат еднакво дълги носове – по 6 см, еднакви уши – по 7 см големина, вежди – по 5,5 см, чела – по 6 см високи, как щяха да изглеждат те?

Всички хора щяха напълно да си приличат, като че имате пред себе си един и същи човек. Има ли нещо красиво в такава голяма прилика между хората? Въпреки това вие казвате на някого: „Ти трябва да мислиш като мене, да вървиш по моя път.“ Какво разбирате под думите да мисли човек като вас или да върви по вашия път? Да мисли някой човек като вас, това значи и той да пие вода от същата чешма, от която и вие сте пили. Този човек може да пие от същата чешма, от същия чучур, но не и от същата вода. Водата привидно само е същата, а всъщност всеки момент тя е различна. Щом е тъй, вие сами трябва да желаете всички хора да пият вода от една и съща чешма – най-красивата, на най-високото място поставена и с най-чистата вода, но водата на всекиго да се различава по нещо от вашата. Апостол Павел е разглеждал този въпрос в друга форма. Той е казвал, че ако човешките удове започнат да разглеждат службите, които те извършват, помежду им ще се яви спор, т.е. ще се създаде известна дисхармония. Защо? – Защото едни от тях изпълняват по-висока служба, а други – по-ниска. Ако всички удове съзнаваха, че са части от Божествения организъм, който еднакво се нуждае от тях, те щяха ли да спорят помежду си? На същото основание трябва ли хората да спорят помежду си кой каква служба изпълнява? Едно е важно: всички да пият от Божествената чешма. Пият ли от Божествената чешма, те са удове на Божествения организъм, без разлика на това кой каква функция изпълнява.

Например много от съвременните хора имат слабост – след като се нахранят, те започват да разправят кой от какво страда. Казвам: има неща, за които не трябва да се говори. Човек може да говори за ябълки, за хляб – изобщо за всичко, което иде отгоре, т.е. от Бога. Ще кажете: „За какво не трябва да се говори?“ – За всичко онова, което излиза от човека. Онова, което човек прави, трябва да става в тъмнина, а онова, което Бог прави, трябва да става на видело, на бял

ден. Затова именно Бог създаде нощта и деня. Нощта е създадена за човешките дела, а денят – за Божествените дела. Тъмнината е за хората, а светлината – за Бога. Да бъдем Божествени хора – това подразбира постоянно да живеем в Светлина. Ако човек може непрекъснато да живее в Светлина, той е постигнал вечното щастие. Това зависи от него. Вие задавали ли сте си въпроса за дълбоките причини, които са заставили растенията да пуснат едната си половина, т.е. своите корени, в земята, а другата половина, т.е. клоните си, във въздуха? Това е една гатанка, един от неразрешените въпроси не само за вас, но и за всички учени хора.

Съвременните естественици казват, че растенията пускат корените си в земята, за да черпят от нея сокове и да се хранят. Питам: животните как черпят сокове от земята, без да поставят краката си в нея? Хората как черпят енергии от земята, без да заравят краката си в нея? Млекопитаещите ходят на четири крака и по този начин са в контакт със силите на земята. Хората ходят на два крака и с тях влизат във връзка със силите на земята. Ангелите пък никак не стъпват на земята. Хората си представят ангелите като същества с два крака, подобни на тях. Доколкото ние знаем, ангелите никога не стъпват на тази земя, която е направена само от умрели клетки. Когато ангелите слизат на Земята, те кацват върху главите на хората и вървят от глава на глава. В това отношение човешките мозъци представляват стъпала, по които ангелите ходят. Както виждате, това е особена философия. При това забелязано е, че колкото по-често ангелите стъпват върху мозъците на хората, толкова и мозъците им са по-обработени, а следователно и хората мислят по-добре. Колкото по-малко ангелите стъпват върху мозъците на хората, толкова те по-зле мислят. Ние не говорим за ума, но за мозъка на хората.

И тъй, когато се натъквате на противоречията, вие страдате. Казвам: не се спирайте върху противоречията и върху страданията,

които те произвеждат. Старайте се да схващате красивата страна на страданията. Докато сте на Земята, щастливите дни, светлите точки в живота ви – това са радостите, а нещастните дни, тъмните точки – това са скърбите, страданията. Обаче когато отидете на Небето, там ще бъде точно обратното: светлите точки на живота ви ще бъдат скръбните дни, а за радостите, които сте преживели на Земята, вие почти няма да си спомняте. И тогава ще разберете, че смисълът на земния живот е в разумните, а не в безсмислените страдания. Разумни, смислени страдания са тези, в центъра на които се крие една малка радост. Казвам: два важни момента има в живота на човека. Единият момент е, когато човек се ражда, т.е. когато иде на Земята; вторият момент е, когато човек умира, т.е. когато напуска Земята и заминава за другия свят. Първият момент представлява процес на растене, на придобиване; вторият момент е процес на раздаване. Когато приближава време някоя душа да дойде на Земята, тя кацва върху главата на някой човек и той започва да я залъгва да слезе на Земята. Щом слезе на Земята във форма на малко дете, то започва да плаче, но веднага го окъпват, дават му млечице, това-онова, турят го в люлка и започват да го люлеят, докато се укроти. Като поизрасне, дават му хлябец, месце, започват да го учат, купуват му дрешки, обличат го хубаво. Като завърши училище, назначават го на някаква служба, определят го в някакъв чин. Сега той разбогатява, купува си къщи, лозя, имоти и започва да се радва на живота. Щом забогатее достатъчно, извикват го да се върне назад и по този случай той започва да раздава всичко, каквото е придобил на Земята. Всеки трябва да разбира закона на придобиването и закона на раздаването. Тези два процеса трябва да се извършват правилно, хармонично. И придобиването, и раздаването трябва да става според закона на Любовта. Ако човек придобива и раздава без Любов, животът няма смисъл.

Като говорим за Любовта, вие трябва да имате предвид едно от нейните особени качества, по което тя се познава. Щом Любовта дойде между хората, тя веднага ще произведе някакво противодействие. Това е много естествено, понеже началната буква на думата *любов* е Л, която е закон на противодействие. Буквата *Л* затваря ъгъл от 30°, което в астрологията е добър знак. Значи чрез Любовта човек противодейства на някои свои слабости. Този закон се проверява навсякъде в живота. Наблюдавайте какво става с някое младо момиче, когато се влюби. Докато не се е влюбило, то е небрежно към себе си, не се облича добре, но щом Любовта го посети, то започва да се облича добре, става внимателно и към другите хора и се заема с изправяне на някои свои слабости. Тъй щото, когато възлюбленият дойде при момата, тя го посреща весела и засмяна. Любовта и казва: „Ти ще слушаш всичко, каквото ти казвам: не слушаш ли, да му мислиш!“ Значи Любовта е закон на противодействие срещу нисшето в човека. Всеки, който не противодейства на нисшето в себе си, той не люби. Това не подразбира, че трябва да бъдеш груб със себе си. Не, ще бъдеш мек и ще противодействаш на нисшето.

Втората фаза на Любовта е щедростта, жертвата. Дойде ли Любовта в човека, той ще отвори касата си, ще отвори сърцето си и разумно ще дава. Понеже всички хора съставляват части, удове на Великия Божествен организъм, те трябва взаимно да се подпомагат в името на тази Велика Любов. Казвате: „Щом ние съставяваме удове от Божия организъм, не сме ли свободни да мислим, да чувстваме и да се проявяваме, както искаме?“ – Свободни сте, но свобода съществува само в разумния живот. Дето няма разумност, там няма абсолютно никаква свобода. На Земята само живите хора са свободни, а мъртвите са роби. Докато листата на дървото седят на него отгоре, те са свободни, понеже могат да заемат различни положения. Паднат

ли листата от дървото, вятърът вече ги разнася, където ще, и те стават играчка в неговите ръце. Обаче свободни ли са падналите листа? – Не са свободни. Следователно на основание на този закон и ние можем да бъдем листа, цветове или клончета от това Велико дърво на Божествения живот. Докато се държим за него, ние ще имаме всички възможности за растене и развитие, ще опитахме всички радости, в които се проявява Божественият Дух.

Сега например ще ви дам една формула, която вие трябва да решите. Тя е следната: $X=Y=Z=0$. Тази формула има дълбок смисъл и за нейното разрешение трябва да се роди някой велик математик. Нашата цел не е да разрешаваме неразрешими въпроси, но да обърнем внимание на външния, на обективния свят, като на азбука от Великата Божествена книга. В това отношение всеки трябва да изучава Природата. И нашите тела, с които сме облечени, съставляват букви, слокове от езика на Живата Природа, както и от Великия Божествен свят. Понякога, както се забавлявате на някой бал, току изведнъж ще дойде някой ангел, ще ви дигне и ще ви занесе горе. Защо? – Той иска с вас като с буква да напише нещо на своите ученици. Когато учениците му прочетат написаното от него, той ви пуска да си отидете на Земята. След 10-15-20 секунди вие се чувствате отново свободен. И затова, когато нашата свобода се ограничи в този свят, това става по единствената причина, че някой ангел ни е задигнал за онзи свят, иска да си послужи за известно време с нас като с буква и после пак ни връща на Земята. В този случай ние трябва да бъдем мирни като букви. Запитват ли ни защо сме толкова мирни, ще отговорим: „Причината, дето седим мирни, е тази, че в дадения случай ние сме букви, с които ангелите си служат да пишат и четат.“ Когато седим пред някой фотограф, ние сме мирни, тихи и спокойни. Ако пред един фотограф заставаме толкова тихо и

спокойно, колко по-мирни трябва да бъдем пред тия напреднали същества от разумния свят!

И тъй, най-първо ние трябва да се самоизучаваме като част от Великото. Щом съзнаем, че сме части от Великото, и животът ще придобие смисъл за нас. Изучим ли частите на Великото, ние ще се запознаем и със самия Божествен живот. Казвате: „Ние познаваме света.“ Щом познавате света и знаете много неща, ще можете ли вие да изтълкувате всички символи в Природата? Природата е пълна с прави, спиралообразни, змиевидни и ред други линии, чийто смисъл вие не разбирате. Те остават за вас неразрешени. Когато някой ми каже, че не знае нещо, аз се радвам, защото красиво е човек да не знае нещо. Тъй както ние сега живеем, това още не е живот в пълния смисъл на думата. Животът засега включва две състояния: радост и скръб. Следователно колкото се радва човек, толкова и скърби. Значи животът е съединение на еднакво число плюсове и минуси, които се взаимно унищожават и дават нула. Ако радостта на някого е +2, а скръбта му – 2, какво ще получи? – Нула. Тогава какво остава в живота? Какъв смисъл има такъв живот, в който няма никакъв плюс? При това как може да се обясни живота без радости и скърби? Всяко движение в света се дължи или на радост, или на скръб. Човек се движи, защото го подтиква или радост, или скръб. Когато вървя напред, имам желание да придобия нещо и затова изпитвам в себе си някаква радост. Когато отстъпвам назад, изпитвам скръб. Обаче щом има настъпване, има и отстъпване.

Значи животът всякога се изразява в две противоположни величини: +2 – 2, които в резултат дават нула. Това представлява сегашният живот. Питам: какво нещо е животът? – Движение. Да се движиш, това значи да живееш. В каква посока? – И напред, и назад. Да се движиш напред, това означава радост; да се движиш назад – скръб. Ако имате еднакво число радости и скърби и извадите

радостите от скърбите, какво ще остане? – Нула. Де е животът тогава? Представете си, че вие сте посветили цели 15 години от живота си в служене на Бога, учили сте хората как да вярват в Бога и как да Му служат. След тези 15 години у вас се явява съмнение дали сте в прав път, или не. Питам: какво сте спечелили от вашето 15-годишно служене на Бога? Цели 15 години сте вървели напред, имате плюс в живота си и след това се връщате назад – значи имате минус. Де остава вашата вяра? Само онзи човек е разбрал живота и е познал Бога, който в своя стогодишен живот не е допуснал в душата си нито едно съмнение. Отвън могат да пристигат много вълнения: важно е те да не проникват в душата или в съзнанието на човека. Когато морските вълни бушуват и удрят стените на парахода отвън, това е едно нещо; когато вълните пробиват парахода и влизат вътре в него, това е съвсем друго нещо.

Питам: каква е вашата вяра: $2 + 2$ или $2 - 2$? Ако е $2 + 2$, резултатът ще бъде 4. Ако е $+ 2 - 2$, резултатът ще бъде нула. Значи имате следните положения:

$$+ 2 - 2 = 0$$

$$+ 2 + 2 = 4$$

$$2 + 2 - 2 - 2 = 2 + 2 = 4 - 2 - 2 = 0.$$

Като разглеждате тези числа, вие може да се смеете, но и съвременните учени са смешни пред лицето на Небето, когато искат да убедят тамошните жители в някои свои заключения. Какво означава $2 + 2 - 2 - 2$? Числата $2 + 2$ показват, че някой човек е служил на Бога цели 20 години, през което време е имал резултат $2 + 2 = 4$. След това той се е усъмнил в Бога и е започнал да губи. Животът му може да се изрази сега с числата $- 2 - 2 = - 4$. Ако извадим от първите 20 години последните години на неговия живот, нищо няма да остане. Ще имаме тогава $+ 4 - 4 = 0$. Защо се е усъмнил този човек? Понеже много от хората не са вървели по Бога. Няма защо да съдим тези хора

– толкова е тяхната сила. Значи тези хора, които са те разколебали, са по-силни от тебе. Първите двама: $+ 2 + 2$, са започнали работата много добре, но другите двама, които са дошли отпосле, са развалили работата на първите двама. И затова ние казваме: $2 + 2 = 2 - 2$. Съвременната математика допуска ли това нещо?

Понякога ние искаме да въздействаме на Бога да направи неща, които не са в съгласие с Неговите закони, т.е. със законите на Живата Природа. Мислите ли, че може да се въздейства на Бога? В света съществува закон, който регулира отношенията. Според този закон Бог е готов да направи всичко, което е разумно. Щом е въпрос за нещо разумно, Бог ни отговаря още при първия зов, отправен към Него. Речем ли да искаме невъзможни неща от Бога, тогава иде и Божествената пръчица. Тази пръчица не е нищо друго, освен показалецът на Неговата ръка, с който Той иска да ни каже, че това, което в дадения момент желаем, не носи благо за нашата душа. Трябва ли да скърбим в този случай? Представете си, че вие минавате през пустинята и носите в ръката си шише с вода, която ще ви стигне през цялото пътуване. В това време иде при вас един човек, взема шишето ви и го напълва със злато. Той казва: „Ще напълня шишето ви със злато, защото вода отвсякъде може да вземете, но злато не може да намерите така лесно.“ Като тури златото в шишето, водата се излива. Вие продължавате пътя си в пустинята, като носите вече шише, пълно със злато. Може ли това злато да задоволи жаждата ви в тази суха, безводна пустиня? – Не може.

Казвам: сега много хора се намират в пустинята, където се нуждаят от вода, а не от злато. Докато човек е в пустинята, той предпочита водата пред златото. Излезе ли от пустинята, той предпочита златото, т.е. знанието. Да добиеш злато – това е дълбокият смисъл на живота.

Всички хора са изпратени на Земята да учат. Какво трябва да изучават? – Живота. Питам: вие какво трябва да научите тази вечер? Някои ще кажат, че трябва да научат как да любят Бога. Как можете конкретно да изразите Любовта си към Бога? Да оставим настрана вашия отговор, но аз ще ви дам един пример, за да видите как може човек да изрази Любовта си към Бога. Например вие вървите по пътя с един отчаян, скръбен човек и му казвате: „Ти трябва да разбираш Великия Закон, който движи човешките съзнания!“ Този човек ще разбере ли нещо от вашите думи? – Нищо няма да разбере. Ще се утеша ли? – Няма да се утеша. Обаче ако вие, като вървите с този човек, се обърнете към Бога с молба да му помогне и му кажете няколко сладки думи, той ще ви разбере повече от първия път: той ще ви изслуша и ще се раздели с вас малко успокоен и насърчен. При раздялата си с него вие му казвате: „Вяра, абсолютна вяра в Бога!“ – и си заминавате. Думите *вяра в Бога* са семето, което вие насаждате в неговата душа. Няма да минат и 15 години, това семе ще порасне и ще даде своите добри плодове. Ако попадне на добра почва, вярата съдържа в себе си голяма сила. Един ден, като срещнете този човек, той ще се зарадва и ще ви каже: „Заповядайте в моята градина да си откъснете от хубавите плодове на вярата.“ Значи доброто, красивото в света всеки може да го направи, и то по всяко време.

Следователно добрите мисли, които сме посели в човешките умове, сърца и души, са истинските придобивки на живота. Да помогнете на човека – това не подразбира да му дадете парче хляб, но да му кажете онази съществена дума за случая, която ще даде своите добри плодове. Парчето хляб днес ще се изяде, утре пак е нужно, а съществената дума, паднала на добра почва, дава днес 30, утре 60, други ден 100 семена. И аз искам тази вечер да ви кажа само една съществена дума – вяра! Защо и за какво ще ви послужи тази дума, не питайте. Писанието казва: „Без вяра не може да се угоди на Бога.“

И аз казвам: без вяра не може да се придобие Любовта, без вяра не може да се придобие Мъдростта, знанието, без вяра не може да се придобие Истината. Без вяра няма растене. Без вяра не може да се постигне нищо в света. Вярата е единствената сила, която движи света. Тя е първата стъпка в живота на човека. Имаш ли вяра, ще придобиеш търпение. Вярата е първият слуга, който ще ти каже: „Влез, където искаш – всички врати са отворени за тебе.“ Тя сама ще ти показва в коя врата можеш да влизаш и през коя – да излизаш.

И сега, като задача за цялата година, ви давам думата *вяра*. Вие искате да ви се даде един ключ. Вярата – това е ключът, с който трябва да работите. Обезсърчите ли се, кажете: *Вяра!* Срещнете някоя мечка на пътя си, кажете: *Вяра!* Мечката ще мине и заминe покрай вас, без да ви причини някаква пакост. Нямате пет пари в джоба си, кажете: *Вяра!* Нямате приятели, кажете: *Вяра!* Няма да мине много време, и приятелите ви един след друг ще дойдат при вас. Вяра трябва на хората, а не вярвания! Да вярваме в Бога без никакво колебание и съмнение, да знаем, че живеем в разумен свят – това е великото, славното в живота. И тогава всички, които са около нас, ще разберат, че ние имаме жива вяра в себе си. Ако учителят има тази жива вяра, като влезе между учениците си, и той ще ги разбира, и те ще го разбират. Ако и учителите, и учениците живеят в Живата вяра, те ще работят с въодушевление. Интелигентният човек има вяра. Той разбира нещата изведнъж, няма защо да му се доказват. Казвам: дръжте в себе си ключа на вярата! Никаква друга философия не ви трябва. Имате ли вяра, ще имате и знания. Навсякъде ходете, но вярата си дръжте! Какво е вярата, не чоплете, ако искате да имате успех в живота си. Винаги носете със себе си ключа на вярата! Дръжте го на чисто място! Във вода не го туряйте! На хората не го давайте! Носете го на лявата страна, до сърцето си, и по десет пъти на ден проверявайте седи ли този ключ на мястото си. От сутрин до вечер

дръжте ключа на вярата в себе си, да не би някой да го открадне. Отиваш на работа – провери в тебе ли е ключът. Ако е в тебе, не бой се; не е ли в тебе, много нещастия могат да те сполетят. Така е било от паметивека, така ще бъде и до скончанието на света. Без Вярa не може да се угоди на Бога. Без Вярa няма живот.

И тъй, тази вечер ви се даде светлата и мощна дума *вяра*, с която всички недоразумения ще престанат и всичко ще тръгне по мед и масло. Служете си през цялата година с ключа на вярата и догодина ще проверим как сте го употребявали. Ние ще проверим дали този ключ седи още във вътрешния джоб – до сърцето ви. Този ключ не е нито железен, нито златен. Той е от диамант, изработен е в една от първите фабрики на Божествения свят. Когато ангелите проверяват сърцата на хората, те гледат дали този ключ е на мястото си, дали е употребяван, или не. Бог казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Защо Бог иска именно сърцето на човека? – Защото там е ключът на вярата. Когато този ключ отваря и затваря сърцето на човека, Любовта влиза и излиза свободно през него. Когато този ключ не отваря и не затваря сърцето на човека, Любовта не влиза и не излиза свободно. Какво става с такова сърце? То се покварява. И тъй, ще знаете, че сърцето носи ключа на вярата.

Това е угощението, което тази вечер ви дадоха отгоре. Носете със себе си ключа на вярата и каквото желаете, ще постигнете!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Осма лекция, 6 януари 1925 г.

КАКВОТО СТАВА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Прочете се резюме от „Свободна и любима тема“.

За следния път пишете върху *„Добри и лоши последствия от сиромашията и богатството“*.

Сега ще ви запитам кога малкото птиченце, което седи в гнездото, отваря устата си? – Когато вижда майка си да му носи храна. Коя е причината, дето това малко птиченце, у което още няма никакво съзнание, отваря устата си, щом види, че майка му носи храна? От друга страна, каква е тази сила, която заставя майката да отива на няколко километра разстояние, за да търси храна за своите малки?

Отговор: *Майчината любов.*

Това, което вие наричате майчина любов, не е нищо друго освен Божествен импулс, който заставя както птичката, така и всички останали живи същества да служат на своите малки. Наблюдавайте например квачката как се проявява към своите пиленца и как – към чуждите пиленца. Изобщо към чуждите пиленца или към други кокошки тя е жестока, но към своите малки тя е нежна: събира ги около себе си, крие ги под крилата си, пази ги, не дава на никого да се приближи до тях. Това продължава около 2-3 месеца, докато малките израснат. Щом израснат, тя започва да ги кълве, да ги пъди от себе си, оставя ги вече сами да си търсят храна.

Питам: как ще обясните това противоречие? Може ли такава проява да се нарече любов? Значи и в кокошката няма благородство. Същите отношения се забелязват и между хората. Докато детето е

малко, и бащата, и майката му се радват: те са нежни, внимателни към него, но щом то израсне, стане голям, възрастен син, бащата започва да го хока и му казва: „Излез от моята къща, иди в света някъде да си търсиш работа!“ Въпросът е кой научи това малко птиченце да си отваря устата и да чака майка му да го храни? В кой университет се учи? В това отношение малкото пиленце е по-умно, по-годно за живот от малките деца. Дълго време майката трябва да събужда своето малко дете, докато то се научи само да отваря устата си. Сега, като ви говоря по този въпрос, той ви се вижда обикновен, прост и казвате: „Тези работи ние сме ги слушали много пъти, познати са ни.“ – Не е така. И в най-простите и обикновени неща се крие дълбок смисъл.

Сега ще ви задам друг философски въпрос: как се създадоха световите? Защо Земята е създадена такава, каквато днес я виждаме, и защо е поставена на такова далечно разстояние от Слънцето? Мнозина ще отговорят на тези въпроси, че Бог е наредил всичко това, че Той е искал тъй да бъде. Сега с едно малко разяснение, без да се впускам дълбоко в реалността на нещата, ще ви кажа как трябва да гледате и да разбирате въпросите. Когато се фотографирате и виждате своя образ на стъклото, доволни ли сте от себе си? – Не сте доволни. Образът ви на стъклото е тъмен, черен. Питам: това черно лице от Бога ли е създадено? – Не. Тази чернота е присъща на свойството на известни съединения, с които стъклото е намазано. Те имат свойството да се разлагат от светлината и да почерняват – фотографът е причината да стане вашето лице толкова черно. Той ви поставя при такива условия.

Следователно вие трябва да различавате сенките от действителността. Реален образ на човека срещаме в живия човек – неговото лице е розово. Нереален образ е този, който виждаме снет на хартия, а още повече на светлочувствителното стъкло във

фотографията. Някой погледне образа си на такова стъкло и казва: „Колко съм красив!“ Каква красота има в този черен образ? Цял арапин си. И след всичко това съвременните хора искат да се убедят едни други, че са красиви, и казват: „Това лице е като на светия.“ Те вземат един портрет на такъв светия, кланят му се, почитат го. Каква реалност има в този портрет? Когато срещнете истинския, действителния човек, вие го пъдите, изхвърляте го вълн от себе си, а като дойде въпрос за неговия образ, снет на хартия, туряте го близо до сърцето си, кланяте му се, уважавате го. В Америка пък при някои спиритически сеанси хората постъпват по друг начин. Когато се яви някой дух и пожелае да се помолят за него, те се молят; пожелае ли този дух да дадат за душата му 5-10 долара на някой беден човек, те казват: „Ще си помислим малко.“ Изобщо американците не са много щедри: те не обичат да дават материални помощи.

И тъй, причините за всички мъчнотии в живота не се дължат само на нас. Мнозина казват: „Нещастieto ни се дължи на това, че сме дошли на тази грешна земя.“ Питам: щом е така, защо дойдохте на Земята? Кой ви изпрати? Ще кажете, че Господ ви е изпратил. Ако това е вярно, къде са документите ви? Когато се качвате на един слаб, стар параход и вълните започват от всички страни да нахлуват в него, кой е виновен за нещастieto, което ви сполетява? – Вашето криво разбиране за нещата. Ако бяхте се качили на здрав, солиден параход, никакво нещастие, никакви мъчнотии нямаше да ви сполетят.

Моята цел днес не е да ви наведе на мисълта да се запитвате защо сте дошли на Земята, но като сте дошли веднъж, да се запитате кой е правият начин, по който можете да подобрите живота си? Например някой казва: „Бог е вездесъщ, Той се грижи за всички живи същества.“ Обаче намери ли се този човек пред една малка мъчнотия, той веднага изгубва присъствието на духа си и започва да се тревожи. Защо и в този случай той не каже, че всичко е от Бога? Окултният

ученик, който иска да разреши своите мъчнотии правилно, щом се натъкне на някоя от тях, той трябва да каже: „Така е определил Господ.“ Дръжте в ума си идеята, че всичко, каквото ви се случва, е за ваше добро. То е определено от висши разумни същества, които имат присърце вашето развитие. Знаете ли това, никога не коригирайте техните постъпки и замисли. Например Бог казва на одного от вас: „Иди при приятеля си и го посъветвай да не пие.“ Вие си казвате: „Ами ако той се обиди от моя съвет?“ Дали ще се обиди, или не, ти не мисли върху това, но изпълни поръчката, която ти е дадена отгоре. Ако ти не го посъветваш, има опасност за него да стане пияница, да се пристрасти към пиенето.

Друг пример. Ти си богат човек, но имаш един добър приятел, беден човек. Седиш един ден у дома си, размишляваш по някой въпрос и отвърте нещо ти казва: „Дай половината от имането си на своя приятел!“ Ти започваш да си мислиш: „Дали Господ ми казва това, или то произтича от мене?“ Усъмните ли се в този вътрешен глас, вие разсъждавате вече като светските хора. Често слушате светските хора да казват: „Ние трябва да се осигурим!“ – Да, прави са тия хора, но само ако те подразбират онази вечна осигуровка, в която няма смърт. Какво виждаме днес? Всички хора се осигуряват и в края на краищата всички умират. Защо? – Защото са нарушили Великите Божии закони.

Първото нещо: всеки от вас трябва дълбоко да се проникне от мисълта, че каквото и да му се случи в живота, то е от Бога определено. Всички ние сме изпратени на Земята да научим един велик урок. Какъв е този урок? – Да бъдем доволни и при най-голямото нещастие, което може да ни сполети. Например имате знание – може да го изгубите; имате богатство – може да го изгубите; може да изгубите и зрението си, и красноречието си, и някой свой любим човек – всичко може да преживее човек. Той може да изгуби и

своите свещени идеи, но разумният човек при всички условия на живота ще каже: „Така е определил Господ. Такава е Неговата воля.“ В Бога няма нито промяна, нито измяна. Каквото Бог е определил, ние трябва да го приемем. Той може и сто пъти да те спусне до дъното на океана, но ти се дръж за края, с който те спуща. Ти можеш да изгубиш съзнание – не бой се, нищо няма да ти стане. Бог пак ще те изтегли на повърхността на Земята. Той ще те спуща във водата и ще те вади, но ти всичко ще издържиш. Пуснеш ли края и пожелаеш ли сам да се спасяваш, работата ще вземе друг край: всичките нещастия ще се струпат отгоре ти и от нийде няма да ти дойде спасение. Всичката философия на живота седи в следното: дръжте връзката си с Господа! Някой казва: „Да имам пари, ще видите как ще подобря живота си.“ С пари подобрене, спасение не става. Ако светът можеше да се спаси с пари, това е най-лесната работа. Ако с ядене се разрешаваха въпросите, всеки ден не ядем ли?

Силата на човешката душа се крие в живата, в положителната вяра. Има ли човек тази жива вяра, той ще бъде в постоянна, непреривна връзка с Бога през всичките състояния на своя живот. Едно от заблужденията, които съществуват между вас, е следното: вие мислите, че можете да направите хората щастливи. Казвам: вие не можете да направите човека нито щастлив, нито нещастен. Обаче Бог може да употреби човека като оръдие, чрез което да дойде вашето нещастие или щастие. Например, когато Бог вижда, че богатството на някой човек е в състояние да го спъне в духовния му живот, тогава Той изпраща някой апаш при него да го обере. Вижда ли пък, че сиромашията е в състояние да спъне някого в правилното му развитие, Бог казва на някой богат човек: „Дай половината от своето богатство на еди-кого си.“ Каже ли Бог някому да направи добро на своя брат, той не може да противодейства на Неговата заповед. Този човек ще се намери в положението на птичката, която носи храна на

своите малки и направо я туря в устата им. Ако птичката се откаже да изпълни Волята Божия, друга някоя птичка ще дойде и ще донесе храна на малките птиченца.

Дойдеш ли до изпълнение на Волята Божия, ти непременно трябва да и се подчиниш. Каквото Бог ти заповядва отвътре да направиш, ти ще го изпълниш, без да казваш, че имаш свободна воля, че можеш да го направиш или да не го направиш. По отношение на Божиите заповеди и повеления няма свободна воля, няма свободен избор. Речеш ли тук да проявиш свободна воля, и грехът се проявява. Някой казва: „Аз мога да направя избор между доброто и злото и да постъпвам, както искам.“ – Можеш, но това е относителна свободна воля: при тази свободна воля човек още по-ясно вижда своето несъвършенство. Дойде ли Любовта в човека, той се намира в Абсолютния, в Съвършения живот. Значи да живееш в Любовта е по-велико, отколкото да живееш в относителната свобода.

Някой казва: „Аз не съм добър човек.“ Казвам: „Ти си добър човек, но от тебе има още по-добри.“ На по-добрия пък казвам: „Ти си по-добър от много хора, но има и най-добри хора в света.“ Значи в добрината на човека има степени на сравнение. Тъй щото, кажем ли някому, че е добър човек, ние не подразбираме, че той е съвършен, но казваме, че не е лош човек. В такъв случай човек може да бъде добър, по-добър, най-добър и мистично-идейно добър. Станеш ли мистично-идейно добър, ти влизаш вече в Божествения свят, където ще имаш здрава основа като човек, който е минал през всичките степени на Доброто. Стане ли човек мистично-идейно добър, Господ вече му говори с положителен, с категоричен език. Докато той е добър, по-добър и най-добър, Господ ще му говори чрез Духа и той ще има свобода да избира.

И тъй, главната мисъл, която трябва да остане в ума ви, е тази, че всичко е от Бога. Щом казвате, че всичко е от Бога, каквото и да ви се

случи, трябва да го понасяте със съзнанието, че то е от Бога изпратено. Ако заболее, не търсете лекар, но първо идете при Бога и Го запитайте: „Господи, какво да правя? Ти ми изпрати болестта, кажи ми как да се лекувам.“ Ако останете без пари, не тичайте веднага при някой банкер, но пак се отправете с молба към Бога Той да ви помогне или да ви посъветва по какъв начин и откъде да намерите пари. Най-последно, ако се нуждаете от учител, пак се обърнете към Бога Той да ви посочи кого да вземете за свой учител. Само по този начин човек ще може да се справи със своите мъчности.

Днес много хора имат недоразумения със своите синове и дъщери. Като наблюдавам отношенията между родителите и децата, виждам, че много деца имат такива отношения към родителите си, каквито юрдечето към своята майка-кокошка. То върви подире и известно време, но щом види вода, веднага напуща майка си и влиза във водата. Защо юрдечето напуща кокошката? – Защото не е от нейния род. То напуща майка си и не мисли за нея, като и казва: „Не те признавам за майка. Мене водата ми е свойствена.“ Оттук вадим следния закон: човек не трябва да бъде роб никому. Не ставайте роби и на децата си! Всяко дете, което дохожда във вашия дом, иде с главната задача да служи на Бога. Щом е така, вие го приемоте, както Бог го приема: ще гледате на него като на Божи служител и нито вие ще го заробвате, нито детето вас ще заробва. Не мислете, че вие можете да направите децата си щастливи. Всеки човек, бил той учен или прост, повече или по-малко способен, силен или слаб, е изпратен на Земята със специална задача, която само той може да свърши. Не мислете, че вие можете да измените неговата задача. Ако се считате за много учен, превърнете коня в човек. Вие може да го поставите в палат, да му дадете най-добри условия на живот, можете да го научите да смята дори, но оставите ли този кон самичък, той по никой начин не може да предаде знанието си на друг кон. Конят

означава забит кол. Той казва: „Ти не можеш да туриш в главата ми повече от това, което Бог е определил да влезе.“ Той е благодарен на това, което Бог му е дал, и казва: „Аз предпочитам да си остана кон, както Бог ме е създал, отколкото да стана такъв философ, какъвто вие искате да ме направите.“ Нима положението на актьора, който няма пет пари в джоба си, но играе роля на цар, е по-добро от положението на един селянин, който има десет декара земя?

Казвам: същността на човешкия живот се заключава в неговата разумност. Силата на човека седи в това, че той има диханието Божие, както и образа и подобие Божие. В Божественото е силата на човека. Отдавайте първо място на Божественото във вас, а не на вашата личност. Когато Божественото говори в човека, това е истинският Човек. В Божественото няма страх, няма колебание, няма болести, няма невежество. В Божественото се крие силата за постигане на знание, мъдрост и свобода. Усъмните ли се в нещо, кажете си: „Всичко е от Бога!“ Не е достатъчно само на думи да кажете това, но тези думи трябва да станат плът и кръв за вас. Кажете ли ги, в изговарянето им да вземе участие и умът, и сърцето, и волята ви. Дойдете ли до един кръстопът, кажете си: „Всичко е от Бога. Той е създал Земята и аз ще бъда благодарен на нея, ще използвам условията, при които съм поставен. Един ден, когато завърша училището на Земята, Бог ще ме постави на друга планета, при подобри условия – там да раста и да се развивам. Ако не изпълнявам Волята Божия, няма да използвам даже и условията на Земята.“

Казвам: Новото учение трябва да се приложи, ако искате да имате вътрешни резултати. Всички имате мъчности, но не знаете как да ги разрешите. Всеки има мъчности, които той непременно трябва да разреши. Ако днес не може, утре непременно трябва да ги разреши. Това значи: ако човек не разреши мъчнотиите си в този живот, в друг някой живот ще ги разреши. Че това е така, виждаме от

обстоятелството, че човек и днес още носи със себе си неразрешени задачи от своето минало. Искате ли да подобрите живота си, непременно трябва да разрешите мъчнотиите на своя живот, а те не са нищо друго освен задачи, по-сложни и по-прости. Колкото повече човек се развива, толкова по-високо разбиране той трябва да носи за живота. Някой казва: „Знаете ли с какво се занимава астрологията?“ Първият въпрос, с който трябва да се занимава, това е въпросът за живота на златото, т.е. за живота на Слънцето. Можете ли, като изучавате златото, да го оживите? Ако можете да трансформирате златото в себе си, да го използвате разумно, тогава това злато, т.е. Слънцето, ще има добър аспект за вас. Ако можете отровната Венера в себе си, т.е. медта, да превърнете в благороден метал, в по-добър живот, тогава тази Венера ще има добър аспект за вас. Не можете ли да я превърнете в благороден метал, тя ще окаже лошо влияние върху вас и ще ви разруши. Такъв човек де какво види, все се влюбва: в животно, в растение, в човек, в някоя книга и т.н. Всички тия одушевени тела, като се докосват до сърцето му, предизвикват наранявания, вследствие на което любовта от неговото сърце изтича навън. Това не е Любов. Истинската Любов е Божията, която седи в сърцето на човека с години. Тя трае не само един живот, но и два, и три, и десет, и повече живота – и винаги остава неизменна. Тъй щото, когато говорим за Любовта, ние имаме предвид Бога, Който е свидетел на думите ни и ни заставя да изпълним Неговата воля.

Сега иде нова епоха на Земята, през която всички хора ще бъдат подложени на Божествен огън. Всички хора без изключение – и по плът, и по дух, ще минат през този огън, за да се пречистят. Всички неблагородни метали ще се разтопят, всички отровни утайки и наслояванията, които те са оставили в кръвта на човека, ще се преработят и човек ще се повдигне на по-високо стъпало от това, на което се намира днес. За това време именно говори и апостол Павел,

като казва: „Всички ние няма да умрем, но ще се изменим, ще се преобразим.“ Само по този начин човек може да влезе в Новия живот. Той ще бъде вече чист и свят. Това състояние наричат *новораждане*. Ето защо всички хора трябва да бъдат готови за Божествения огън. Няма да мине дълго време и този огън ще дойде. Той ще трансформира света и ще донесе нов морал. Всички стари форми, всички отживели, изтъркани неща, трябва да отстъпят на новите и красиви форми.

Съвременните хора искат да оправят света със старите форми, със старите методи. Това е немислимо. И затова, каквото и да ви се случи, казвайте: „Такава е Волята Божия!“ Дойде ли ви някаква болест, обърнете се към Бога с дълбоко съзнание за всичко, което става наоколо ви, и кажете: „Господи, благодаря Ти за всичко, което ми изпращаш!“ Кажеш ли така, няма да мине дълго време и болестта ти ще изчезне. Какво правите вие в такива случаи? Като ви хване някаква болест, казвате: „Достатъчно ми е това, Господи! Все на мене ли ще изпращаш изпитания?“ И сега, като ви наблюдавам, аз намирам, че вашето търпение е много малко. Вие сте дошли на Земята да опитате Божията благост: тя се изпитва само чрез страданията, а не чрез радостите. Бог е оставил радостите за друг живот, когато отидем на друга планета, а за Земята Той е определил скърбите и страданията. Човек трябва да изпита първо малките страдания, после – по-големите, след това – най-големите; когато дойде до мистично-идейните страдания, тогава само той ще влезе в другия свят, където Бог ще му проговори. Когато Христос беше разпнат на кръста, Той преживяваше мистично-идейни страдания. Хората, като не знаят това, запитват: „Защо Бог допусна да разпнат Христа?“ – Защото Той трябваше да изпита мистично-идейни страдания.

И тъй, сега ви оставям следната мисъл: всичко е от Бога! Страданията ни са дадени от Бога, а от нас Бог иска да се учим и да бъдем благодарни за всичко. Значи страданията са от Бога, благодарността – от нас. Сиромашията е от Бога, а щедростта – от нас, от нашите души. Щедър е само онзи човек, който при най-голямата сиромашия може да раздели залъка си със своя брат. Богатият човек не е щедър. Със сиромашията хората се изпитват доколко те са готови да делят хапката си със своя ближен. Дали ще бъда сиромаш, или богат – това е пак от Бога. Човек може да знае какво ще му се случи в утрешния ден, но правилно е той да не прави никакъв опит да избягва от това, което Бог е отредил за него. В това, което Бог е определил за всеки човек, се крие някакво знание, необходимо за самия него. Бог е всемъдър, Той знае защо е допуснал специфични страдания за всеки човек. Какво ще придобие той, ако се откаже от тези страдания? Те са благо за неговата душа. Например Бог може да каже някому да ме хвали. Аз ще благодаря за това. Друг път може да изпрати някого да ме кори. Аз пак ще благодаря. Понякога нито ще ме хвалят, нито ще ме корят. И затова ще благодаря. Това показва, че съм оставен на почивка. Дойде ли сиромашията при мен, аз ще и благодаря; дойде ли богатството, пак ще благодаря. Ако придобивам знания, ще благодаря на Господа за условията, които ми е дал; губя ли знанията си, пак ще благодаря. Значи ако ученикът иска да придобива знания, сили и да прогресира, той трябва да има будно съзнание – във всичко, което става в него и около него, да вижда Божия пръст. Само по този начин човек ще придобие мир в душата си и светлина в ума си, за да разбира правилно живота.

Някой казва: „Изгубих мира си!“ – Може ли човек да изгуби мира си? Кажеш ли: „Такава е Волята Божия“, ти имаш мир; щом кажеш: „Не е такава Волята Божия“, ти изгубваш мира си и се

намираш на фалшива основа. Преди всичко ние не сме дошли на Земята по своя собствена воля, нито пък живеем за себе си. Павел казва: „Ние живеем за Бога. Бог живее в нас и ние живеем в Бога.“ Някои живеят съзнателно за Бога, а някои живеят несъзнателно. Обаче дали съзнаваме, че живеем за Бога, или не съзнаваме, ние пак живеем за Бога.

Най-хубавата мисъл, която трябва постоянно да държите в ума си, е следната: каквото и да ви се случи – да знаете, че това е Волята Божия. И тогава, ако осиромашеете, нека душата ви се изпълни с вътрешна благодарност към Бога, че Той ви е удостоил с внимание да ви изпрати сиромашията. Той казва някому: „Вземете богатството на този човек.“ Това значи: „Вземете товара на този човек.“ Аз благодаря на Бога – виждам, че това е Неговата воля, и казвам: „Волята Божия за мене струва повече, отколкото богатството, което ми отнемат.“ Ако придобия богатство, аз пак благодаря, защото такава е Волята Божия. Щом Волята Божия е такава, душата ни трябва да се изпълни с благодарност, с благоговение, че Бог действа навсякъде в света. Мислим ли така, само Той може да ни избави от всички противоречия. Само Той може да внесе в душата ни мир и спокойствие. Само Той може да ни даде знание и светлина, свобода и простор, сила и живот.

Казвам: от днес се изисква от всички ви да имате положителна мисъл. Кой каквото каже за вас, добро или зло, да знаете, че то е от Бога. Ако човек повярва в тази мисъл, той цял ще свети. И където ходи такъв човек, навсякъде ще носи Светлина. Свещите, с които хората си служат – това показва каква е тяхната философия. Тази вечер се прекъсна токът, нямате светлина. Какво показва това? – Бог ви оставя за известно време в тъмнина, защото не вярвате в Него. Той казва: „Светлината трябва да иде отгоре, от умовете на хората.“ Най-добрата светлина във физическия свят е слънчевата.

Мисълта, че всичко иде от Бога, ви се дава, за да се облекчите малко във вашите скърби и страдания. Нашата цел не е да вземем всичкия ви товар, но само да ви облекчим малко. Мнозина се радват, че Духът се е проявил чрез тях. Добре е Духът да се проявява чрез хората, но зависи какъв дух се е проявил. Има дух на страдание, дух на послушание и дух на вяра. Проявят ли се тия качества на Духа чрез човека, той има вече синовни отношения към Бога. Такива бяха отношенията на Христа към Бога. Имате ли тия качества на Духа в себе си, вие ще носите всичко с радост. Желая ви да се проникнете дълбоко в съзнанието си от мисълта, че всичко е от Бога.

Сега изпейте упражнението *Сила жива*. Нека се опита някой от вас да изпее това упражнение така, че всички да почувствате смисъла на думите *сила жива*. Всички трябва да пеете. Когато човек стане материалист, той престава да пее, става по-плътен и започва да мисли как да уреди живота си на Земята. Желанието на човека да уреди живота си на Земята мяза на следното положение: двама приятели отиват на гости при едного, който иска да се пошегува малко с тях, да направи един опит. Той взема малко цимент, залива го с вода, образува една каша и им казва: „Турете краката си в тази каша, да поседят в нея около 1-2 часа, искам да направя един оригинален опит.“ Мислите ли, че те ще могат лесно да извадят краката си от тази каша? Казвам: много от желанията на съвременните хора имат свойствата на циментовата каша. Турите ли сърцето си в тях, то ще се циментира; турите ли ума си в тях, и той ще се циментира. Само ония желания трябва да се подкрепят и подхранват, в които не се втвърдяват нито сърцето, нито умът на човека. Тези желания помагат за неговото духовно растение. Всяко друго желание, в което мислите и чувствата на човека се втвърдяват, е опасно. Всички мисли и чувства на човека трябва да се държат в ефирно състояние.

И тъй, ако искате работите ви да вървят добре, вие трябва да пеете. Сега някои от вас казват, че не могат да пеят, но какво ще направите, ако обещаят една премия от 100 000 лева на всеки, който пее? Тогава всички ще пеете. Пеенето представлява съчетание между разните светове: басът представлява физическия свят, алтът – чувствения свят; тенорът – умствения свят, а сопранът – Духовния свят. Тенорът представлява най-учените хора, които боравят с фактите, алтът представлява изкуството, басът е материалният свят, който подкрепя нещата. Той трябва да се обажда от време на време, да свързва другите гласове в едно цяло. Сопраните са духовните хора, които служат за основа, върху която се гради. Те трябва да проникват между всички останали гласове. Сопранът иде от високо място, затова вибрациите му са къси и силни.

Засега няма истински музиканти в света. Те ще дойдат, когато инструментите им почнат да говорят. Когато цигулката започне да говори в ръцете на цигуларя, тогава ще дойдат идейните цигулари. В пеенето, както и в свиренето, трябва да има израз. Преди всичко вие трябва да вземате чисти тонове, да пеете така, че ангелите да изпитват удоволствие, като ви слушат. Пеенето не е качество само на духовния човек. Всеки трябва да пее. За кого пеят ангелите например? – Те пеят за нас. Когато те пеят, ние спим. Значи ангелите със своята песен ни приспиват, дават ни концерт. Като се събудим, ние не запазваме никакъв спомен от концерта на ангелите, но имаме особено вътрешно доволство от тяхната музика.

Като ви слушам да пеете, забелязвам, че някои от вас се страхуват да пеят. Казвате: „Ние сме стари, не можем да пеем.“ Като стари именно трябва да пеете. Казвате: „За кого да пеем?“ – Пейте за Господа! Когато хората отиват на някоя опера, като се връщат у дома си, из целия път тананикат. Ако те не се срамуват да пеят, защо вие се срамувате да пеете ангелските песни, които сте чули горе? Който не

иска да пее, той няма да влезе в Царството Божие. Който не знае да пее като ангел, той не може да влезе в Царството Божие. В Царството Божие приемат хора, на които речта е музикална, с подобрени думи. Вие казвате: „И без пеене може, и без музикално говорене може.“ – Не, кандидатите за Царството Божие трябва да бъдат добри певци и да говорят музикално. В Царството Божие приемат само даровити хора, които знаят да пеят хубаво, да говорят разумно и да мислят правилно. Освен това, който иска да влезе в Царството Божие, той трябва да знае и етика. Външната страна на етиката е естетиката. Вие сте започнали с естетиката, а трябва да бъде обратно: започнете с етиката, а после да дойде естетиката. Съвременните хора обръщат внимание главно на външната страна на нещата, а по-малко на вътрешната.

И тъй, ако ученикът на Окултната школа не знае да пее, той се пенсионира. Ще му дадат голяма пенсия, за да се освободят от него. Всички трябва да пеете, да се поощрявате едни други. Щом се поощрявате в пеенето, ще придобиете и права мисъл, която носи великото и хубавото в света. Стремете се към всичко добро! Мнозина казват: „Пеене, музика не ни трябва, но здрава мисъл ни е необходима.“ Коя мисъл наричате вие здрава? Да мислите за вашето осигуряване, това ли наричате здрава мисъл? Вие сте осигурени – няма какво повече да се осигурявате. Някой ще каже: „Лесно е да се говори, но влезте в нашето положение да видите как изкарваме хляба си.“ Ако е въпрос да вляза във вашето положение, аз го познавам. Защо? – Минал съм през всички форми на Битието, изкарвал съм прехраната си и като растение, и като птица, и като млекопитаещо, а сега изкарвам прехраната си като човек. За в бъдеще ще изкарвам прехраната си като ангел.

Формите, през които човек минава, са благословение за него. В това отношение всяка форма заслужава внимание. Като видя някоя

пеперудка, аз се спирам пред нея с всичкото си уважение и почитание. Казвате: „Ангелите спират ли се пред пеперудите?“ – Спират се, разбира се. Пеперудата не е тъй нищожна, както вие си я представяте. Когато ангелът види един вол да оре на нивата, той се спира пред него, благославя го и си казва: „Има нещо велико в тази форма.“ Защо волът има рога? Вие трябва да знаете причината за това. Вие трябва да минете през всички форми на живота, за да не се плашите от нищо. Казвате: „Аз съм много страхлив.“ – Това е черта, която носите от времето, когато сте били заек. Друг казва: „Аз обичам да ритам.“ – Това е черта, която носите от времето, когато сте били кон. Ако обичате да бодете, тази черта носите от вола. За в бъдеще ще минете през ред още форми, от които ще се учите. Всяка форма е особен род училище. Няма нищо обидно в това. Забележете, Яков го наричат в Писанието червей.

Следователно първата ви задача е да се научите да пеете, да говорите хубаво и да трансформирате състоянията си. След това ще изучите всички форми, всички близки и далечни от вас планети, слънца и влиянието, което те оказват върху вас. Така ще се домогнете и до алхимията, ще се научите да превръщате неблагородните метали в благородни. По този начин ще се освободите и от сиромашията: ще превръщате медта и желязото в злато, а пясъкът и глината – в диамант. Постигнете ли всички тия знания, развиете ли в себе си сила и мощ, вие сте разбрали вече смисъла и задачата на Великата Окултна Школа.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Девета лекция, 13 януари 1926 г.

ЧЕТИРИТЕ ДЕЙСТВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Чете се темата „Добри и лоши последствия от богатството и сиромашията“.

За следния път пишете върху темата „Разлика между въздържание и самообладание“.

Сега ще ви напиша следните действия:

$$5 + 3 = 8$$

$$9 \times 3 = 27$$

$$8 - 6 = 2$$

$$7 : 4 = 7/4$$

Всяко число е жива сила. Какви отношения имат тези числа помежду си? Някой казва: „Какви отношения имат тук написаните числа помежду си аз не зная, но знам, че $5 + 4 = 9$ или $8 - 6 = 2$ и т.н.“ Така е, но числата имат отношения помежду си. Какво знаете вие за числата 4 и 5 например? Какво трябва да направите с тези числа? Да ги съберете. Числата $8 - 6$ трябва да се извадят. Числата 9×3 трябва да се умножат, и най-после, числото 7 трябва да се раздели на 4.

Вие, макар и окултни ученици, се намирате в положението на обикновените ученици. Седите на местата си, мислите, че много знаете, но щом излезете на черната дъска, всичко забравяте. Това не е знание. Знание е само това, което можете веднага да приложите в живота. Това изисква Живата Природа, за което дава на ученика ред методи, закони и правила. Например вие имате някоя мисъл или някое чувство, които ви смущават. Те представляват трудни задачи за разрешение. Какво трябва да направите? – Обърнете се към Живата

Природа, която ви дава четири начина за разрешение на вашите задачи: вие можете да ги решите или по закона на събирането, или по закона на изваждането, или по закона на умножението, или по закона на делението. Значи събирането, изваждането, умножението и делението са четири начина, по които може да решавате и най-трудните си задачи. Питам: какъв пример можете да дадете от живота, който да решите по един от тези методи? Например вашият син иска да следва в странство. Вие се чудите как да решите този въпрос. Много лесно. Ще извадите пари от джоба си и ще го изпратите в странство. Значи този въпрос се решава по закона на изваждането.

Често съвременните хора се занимават с поезия и казват: „Дойде ми една поетична мисъл в ума.“ Друг казва: „Имам поетическо настроение.“ Всъщност каква е разликата между прозата и поезията? Прозата и поезията са състояния у човека, както например материята има различни състояния. Прозата може да се уподоби на твърдото състояние на материята, каквото е въглеродът. Поезията може да се уподоби на въздухообразното състояние на материята, каквото е кислородът. Твърдата материя, т.е. прозата, е устойчива. Върху нея може да се сее жито, царевица и други семена и да се събират плодове. Въздухообразната материя пък, т.е. поезията, е проводник на топлината. Слънчевите лъчи минават през нея. Те обичат поезията. Ако поезията не съществуваше, слънчевите лъчи нямаше да преминават през нея: те щяха да се отклоняват от своя път, вследствие на което Земята щеше да бъде лишена от тях. Какво представлява Земята без Слънцето? Какво ще стане със Земята, ако слънчевите лъчи не я огряват? Тя ще загине. Защо слънчевите лъчи не могат да стоплят Луната, както отопляват Земята? Ще кажете, че Луната отразява слънчевите лъчи, затова не може да се стопли. Защо ги отразява? По кой закон ще разрешите този въпрос?

Съвременните учени казват, че Луната е студено тяло, което е изгубило своята първоначална топлина и светлина, вследствие на това се е втвърдила. Те казват още, че на Луната няма никакъв живот. Питам тогава: какво може да направи едно мъртво тяло? – Нищо не може да направи. На основание на същия закон питам: как могат да се нарекат тези хора, които както Луната отблъскват Божията Любов, която пада върху тях? Те са мъртви хора. Когато слънчевата светлина пада върху Луната, тя я отблъсква и я препраща на други тела. По същия начин, когато Божията топлина и светлина падат върху мъртви хора, те ги отблъскват от себе си и ги препращат върху други хора. Следователно всички хора, които приемат Божията светлина и топлина и ги използват разумно, ние наричаме живи хора.

Често вие разрешавате въпросите си по обратен път, но трябва да знаете, че Природата обича правилност и точност. Имате ли известна идея, тя трябва да бъде точно определена. Например някой казва: „Аз искам да обичам.“ Как искате да обичате: по закона на събирането, на изваждането, на умножението или на делението? Обаче в математиката има друг закон, по който можете да решавате въпросите. Кога ще можете да се ползвате от този закон? Само след като имате резултати от законите на четирите елементарни действия. Щом получите резултати от тях, вие ще ги повдигнете в пета степен и ще се ползвате от закона на висшата математика. Вие повдигали ли сте резултата на някое действие в пета степен? Ако някой от вас е повдигал резултата на някое свое действие в пета степен, нека разкаже как е направил това. Казвате: „Трудна работа е тази.“ Как мислите вие? Който влезе в Окултната школа, той ще се натъкне на мъчни проблеми за разрешение. Казвате: „Всички въпроси се разрешават с любов.“ За каква любов говорите вие? За любовта на света ли говорите? Ако разбирате тази любов, нима майките не обичат децата си? При това често се говори, че любовта царува

навсякъде. Щом е така, откъде произтича дисхармонията в обществата? Нали всички хора са родени все от майки? Нали всички хора са заченати все в любов? Обаче в любовта на съвременните хора липсва нещо. В нея не са спазени всички процеси, всички изисквания, които Любовта включва.

Сега, като се говори за Любовта, мнозина мислят, че могат да и се отнемат няколко от съществените качества и пак да се нарича Любов. Генералът ходи, движи се, вика, ругае войниците и си мисли, че има любов. Защо когато види някоя млада, 19-годишна мома, той е мекичък, нежен с нея, разговаря се кротко, тихо? Той и казва: „Не знам какво да правя. Труден е животът! Тъжно ми е на сърцето!“ Защо този генерал е толкова груб с войника, а тъй мекичък и нежен с младата мома? Вие ще кажете, че причината за това е момата, пред която той иска да се докара малко, а пред войника няма защо да се докаква. Въпросът не се решава така. Генералът е мек спрямо момата, защото тя внася нещо ново в неговата душа. Следователно, когато не можем да внесем в душите на хората това, от което те се нуждаят, ние имаме обратни резултати. Защо? – Защото тогава процесите както в Природата, така и в математиката, не се извършват правилно. Щом процесите не стават правилно, и резултатите им няма да бъдат правилни.

Съвременната религия препоръчва на хората разкаяние като едно от важните условия за придобиване на спасение. За да се разкае човек, за да признае и разбере своите погрешки, преди всичко той трябва да знае как да ги изправя. Който не знае и не може да изправя погрешките си, всъщност той не ги знае. Да познаваш, да знаеш нещо – това подразбира да имаш два противоположни възгледа, които да сменяваш един с друг. Например вие разглеждате здравето и болезненото състояние на човека. По какво се различават тези две състояния? Ако се обърнете към съвременните медици, те ще ви дадат

ред отличителни качества за болния и за здравия човек, както и ред правила за лекуване на болния и за запазване здравето на здравия. Обаче окултната наука разглежда този въпрос другояче. Тя казва: болезненото състояние на човека се дължи на неправилното разпределение на жизнените енергии в някои части на организма. Тази енергия е натрупана в някои части на организма повече, а в някои – по-малко, вследствие на което се забелязва известна дисхармония или едно неуравновесено състояние в човека. Изобщо болните хора са много лековерни. Те постоянно викат лекари, приемат лекарства, като се надяват, че състоянието им ще се подобри. После чуват някъде, че еди-коя си баба лекува болни като тях и те веднага я извикват, искат и от нея лекарства. След това извикват още двама лекари, които също им дават лекарства. По този начин от смесването на разни лекарства в организма настава противодействие, реакция, чиито резултати не могат да бъдат добри. Разните лекарства на лекарите създават цяла каша в организма. В това отношение, ако болният се лекува само от един лекар, той ще оздравее по-скоро. Българинът, който е практичен, по този случай е създал поговорката: „Много баби, хилаво дете.“ Когато се говори за здравия човек, това подразбира, че енергиите в неговия организъм са правилно разпределени навсякъде.

Помнете следния закон: когато слушате много умове или когато пиете вода от много извори, вие нищо няма да постигнете. Под думата *извори* ние не разбираме чешми, водата на които е от един и същи извор, но подразбираме качества вода. Има води, от които човек, като пие, оздравява; има води, от които човек се разболява. Водата на първите извори е магнетическа: тя се отразява благоприятно върху здравето на човека. Към водите, вредни за организма на човека, спадат блатистите, застоялите, понеже в тях попадат гниещи вещества, които ги развалят. По същия начин и в ума

на човека попадат мисли, които се задържат за дълго време и както органическите вещества, така и те започват да се разлагат, вследствие на което покваряват човешкия ум. Следователно изхвърлете навън всяка мисъл, която се задържа за дълго време в ума ви: тази мисъл е непотребна за вас. Казвате: „Коя мисъл е непотребна?“ Представете си, че вие имате голям двор около къщата си. Един селянин, ваш познат, идва на пазар в града и ви моли да му разрешите да вкара колата си за малко във вашия двор. Вие му позволявате и той вкарва колата си, оставя я в двора и бърза да отиде в кръчмата. Влиза в кръчмата, среща се с приятели и започва: хайде за здравето на жена си, хайде за здравето на децата си – времето лети. Минават час, два, три, пет, десет, а колата и конят неразпрегнати седят в двора на приятеля му. Колата и конят представляват една застояла мисъл в човешкия ум. Какво трябва да се направи с нея? Трябва да се изхвърли навън. Казвате: „Това не е наша работа.“ Не е ваша работа, но колата е във вашия двор. Затова вие ще потърсите селянина, чиято е колата, и ще му кажете: „Слушай, приятелю, разпрегни коня си, заведи го в дама, тури колата някъде настрани, да не седи всред двора, и тогава иди да пиеш, колкото искаш.“ Пък и вие сами можете да разпрегнете този кон. Често и някои ваши мисли седят по цели часове, така впрегнати като този кон в двора на някой ваш приятел, и след това мислите, че работите за Бога. Някой от вас дойде при мене, оставя колата и коня си в моя двор и ми казва: „Силно желание имам да работя за Бога, ще остана тук на работа.“ В това време обаче му дойде друга някаква мисъл, оставя коня впрегнат в колата и излиза навън да се разправя за речено-казано. Като видя, че се забавя, аз разпрегна коня му, заведа го в дама, та като дойде някога, да си го вземе. След няколко месеца той пак иде и ми казва: „Едно време дохождах при вас, една светла идея ми беше дошла на ума, но тъй си остана.“ Казвам: „Действително, в моя обор има един кон. Той е вашият, който забравихте по това време.

Ако наистина имахте светлата идея да служите на Бога, защо трябваше да я забравяте?“

Питам: в какво седи служенето на Бога? Служенето на Бога се изразява в следното: гладния да нахраниш, голия да облечеш, болния да посетиш, наскърбения да утешиш, невежия да просветиш, спорещите страни да примириш, и т.н. От какво произтича спорът между хората? Когато двама души спорят, причината за това е, че за тях няма място – тясно им е. За да не спорят, единият от тях трябва да отиде на Луната, а другият да остане на Земята. Недоволството между хората показва, че хлябът им не е достатъчен. Ако има хляб в изобилие, те ще бъдат доволни. Защо са недоволни чиновниците? – Малко им плащат. Ако им плащат добре, всички ще бъдат доволни и добре разположени. Доволството създава добро разположение на чувствата.

Това не е никаква философия. Утре ви вземат парите и вие изгубвате своето разположение. Повечето съвременни хора се менят според условията на живота, а условията днес са много променливи. Човекът на положителната философия и наука не се изменя, т.е. той не се влияе от условията. Той разполага с тях при всеки даден случай. В това отношение този човек разбира четирите действия в Природата. И затова, като дойде една мисъл в ума ви или едно чувство в сърцето ви, вие трябва да знаете по кой закон се движат те: по закона на събирането, на изваждането, на умножението или на делението.

И тъй, всяка мъчнотия или всяко страдание в живота ви спада към едно от тези четири действия и според тях ще ги разрешите. Кажете ми къде ще употребите събирането например? С кое действие започвате живота си? Някои от вас, като ме слушат, казват: „Тази работа не е за нас. Ние сме стари вече. Живели сме доста години, събрали сме опитности, повече няма какво да учим. Сега трябва да си поживеем малко, докато дойде денят да заминем за онзи свят.

Младите нямат много опитности – те нека учат, нека се развиват.“ Ако вие като стари мислите, че имате голяма опитност, много птици имат по-голяма опитност от вашата. Например петелът предсказва по-рано и по-точно времето, отколкото най-новите барометри. Аз имам един пишец барометър с осем барабана, който не е толкова точен, колкото петлите. Един ден чувам – петлите пеят за промяна на времето. Гледам барометъра – още нищо не виждам отбелязано за разваляне на времето. Казвам: барометърът още не е получил никакви сведения за времето, когато петелът вече съобщи това. Едва след няколко часа барометърът отбеляза разваляне на времето, т.е. и той се присъедини към мнението на петлите. И действително, не се мина много, и времето се развали. Както виждате, петлите имат тънки чувства, тънък усет към промяната на времето.

Казвате: „Хората пък умеят да уреждат живота си добре.“ Ако е въпрос за уреждане на живота, много животни и в това отношение имат по-голяма опитност от хората. Вземете за пример пчелите. В организационно отношение те са по-добре уредени от хората, които трябва да вземат образец от тях. Наистина, тяхното уреждане е частично само, но затова пък е образцово. Значи и на пчелите липсва нещо, както и на всички останали животни, дори и на човека. Обаче това, което липсва на хората, съставлява подтик за постигане на нещо велико. То е път, който хората трябва да изминат, за да достигнат до онези неща, които за в бъдеще ще им се открият.

Сега, като говорим, че в някои отношения пчелите имат по-голяма опитност от хората, това ни най-малко не трябва да хвърля сенки в живота ни. Например кой човек може да извади мед от цветята, както това прави пчелата? Тя има специалност, каквато хората нямат. Кой човек може да изпреди такава тънка нишка, каквато паякът изприда? Има същества от Невидимия свят, които са още по-тънки майстори в изкуствата. Те например могат да направят малка

дупчица в паяжината на някой паяк и оттам да ни изпращат слънчевите лъчи. Колкото и да е тънка паяжината на паяка, разгледана под микроскоп, тя е много дебела. Значи колкото и тънки, и невидими да са нашите погрешки, щом се турят в съзнанието ни, те образуват цял меридиан, който често спъва хората. Ето защо нашето съзнание трябва абсолютно да се пречисти.

Следователно първото нещо, към което човек трябва да се стреми, е да очисти съзнанието си от всякакви погрешки. Той не трябва да държи в съзнанието си нито една користолюбива мисъл. Освободи ли се веднъж от користолюбието си, човек придобива разположение на духа, а оттам и разположение към хората. Причината за упадъка на духовния живот между хората се дължи на користолюбието. Когато се движите от някаква користолюбива мисъл, погледнете се в огледалото да видите какъв е цветът на лицето ви. Очистите ли съзнанието си от користолюбието, ще придобиете светлина в ума, мекота в сърцето и подем на духа си. И тогава в съзнанието ви ще останат само Божиите мисли, вложени във вашия първичен живот. Да се очистите от користолюбието – това е една от великите задачи, които трябва да разрешите. Само по този начин ще прогресирате правилно и ще се домогнете до положителната наука, в която има растене и подем. Дойдете ли до това положение, отношенията между вас и Невидимия свят ще бъдат правилни.

Сега ще ви дам за 20 дена една задача за приложение. В продължение на тези 20 дни, ако се натъкнете на някаква несгода в живота си, всяка сутрин и вечер размишлявайте върху нея: по кой начин да я разрешите. Обърнете се към Бога и кажете: „Господи, покажи ми по кой начин да реша тази задача: чрез събиране, чрез изваждане, чрез умножение или чрез деление?“ Дойде ли ви някаква идея по този въпрос, веднага я приложете: тихо и спокойно, с вяра в себе си. Събуди ли се у вас вяра, ще се събуди и стремеж към Вечното,

Безконечното, Неизменното Начало. Ще кажете: „Може ли да разберем какво нещо е Вечното Начало?“ Не се стремете да разберете тази идея. Това е немислимо. За вас е важно да разберете близките неща до съзнанието ви, те да ви станат ясни. Днес имате мъчнотии – тях разрешете. Разрешите ли тях, ще разрешите и другите мъчнотии, които отпосле ще дойдат.

Като извършите означените действия: $4 + 5 = 9$; $8 - 6 = 2$; $9 \times 3 = 27$ и $7 : 4 = 7/4$, виждате, че при делението се получава дроб, което показва, че се преминава в Духовния свят. Представете си, че ви дадат задачата да станете богат човек. По кой метод от дадените четири може да станете богати? Богатството започва със събиране и умножение. Сиромашията пък започва с изваждане и деление. В това отношение богатият работи със събирането толкова, колкото и с изваждането; също така той работи и с умножението толкова, колкото и с делението. Това са два принципа, които еднакво се прилагат в живота. Това подразбира, че който знае да събира, той знае и да изважда; който знае да умножава, той знае и да дели. И обратните процеси са верни. Това са вътрешни процеси на съзнанието.

И сега, като знаете четирите действия, ще дойде някой при вас да ви иска съвет как да постъпи при известен случай. Какъв съвет ще му дадете вие: да си послужи чрез събирането, чрез изваждането, чрез умножението или чрез делението? Често се дават криви съвети на хората, вследствие на което се получават и криви резултати. Ако на някой богат човек препоръчате метода на изваждането, това подразбира, че той трябва да осиромашее, ако иска да стане човек в пълния смисъл на думата. За да изясня тази мисъл, ще ви дам следния пример. Баща, по нямане на средства, казва на сина си: „Синко, досега те храних и поддържах. Отсега нататък нямам възможност да те поддържа, затова излез от дома ми и иди във да си търсиш прехраната.“ Синът излиза недоволен от бащиния си дом,

дохожда при мен и ми казва: „Ако твоят баща би постъпил спрямо тебе така, както баща ми направи с мен, какви чувства ще храниш към него?“ Казвам: щом баща ти те е изпратил вън сам да се прехранваш, той е приложил към тебе метода на изваждането. Каквото е могъл, той ти е дал – нищо повече не може да ти даде. Казвате: „Как е възможно баща да постъпва по този начин със сина си?“ Вие намирате, че бащата е трябвало да постъпи със сина си по закона на делението – да раздели с него всичко, каквото той има. Синът обаче трябва да разбира положението на баща си и да каже: „Моят баща постъпи с мене много справедливо.“

Питам: същият закон не се ли прилага днес и от духовните хора? Например някой религиозен се моли, иска нещо от Невидимия свят, но не получава никакъв отговор. Той се отчайва и казва: „От толкова време се моля на Бога, но нищо не ми се дава. Какъв Баща е Той?“ Питам: кой е крив в този случай, Небето или ти? Кой са причините, дето не получаваш никакъв отговор. Някои хора, като виждат отчаянието му, вместо да го посъветват да вземе права посока в пътя си и така да се помоли на Бога, те му казват да се обърне към някой брат, който знае да се моли – той да ходатайства за него пред Бога. Тези хора трябва да му кажат: „Щом Бог не те слуша, причината е в тебе.“ Ти трябва да очистиш сърцето си, защото казано е в Писанието: „Само чистите по сърце ще видят Бога.“ Като изчистиш сърцето си, пак се обърни към Бога. Изчистиш ли сърцето си, и молитвата ти ще бъде приета. Не изчистиш ли сърцето, ума и съзнанието си, и сто души да се молят за тебе, Небето няма да ти отговори.

Казвам: когато давате съвети, прави съвети давайте. Не изопачавайте Божиите пътища! Писанието казва: „Прави правете пътищата Господни!“ Това значи: не изопачавайте Божиите пътища в себе си. Ние не говорим за обикновените схващания, за обикновените пътища, но за необикновените възвишени схващания и разбирания

на хората, които дават подем на душата и подтикват човека към чисти мисли, чувства и действия. Това са живите сили в Природата.

И тъй, първо ще повикаш Божия Дух при себе си, ще се събереш с Него и ще се помолиш: „Господи, каквото пожелаеш да извадя от себе си, ще го направя. След това ще умножа всичко, каквото ми дадеш. И най-после всичко, каквото спечеля, ще го разделя, според както Ти ми заповядаш.“ Дойде ли Духът в човека, всичко това става моментално. А сега хората започват със себе си и свършват със себе си. Те говорят за Любов, но имат предвид пак себе си. Паданията и ставанията, които виждаме в живота, се дължат именно на това, че съвременните хора не разбират правилно законите на Невидимия свят, вследствие на което не могат да ги прилагат, както трябва. Невидимият свят не желае хората да падат и да стават, но теренът, почвата, по която те днес вървят, е много мочурлива. Те загазват в нея, хлъзгат се, потъват, падат и стават. Изобщо те се намират в безизходен път. Невидимият свят им казва: „Не вървете по този път, той е хлъзгав, мочурлив.“ – „Нищо от това, ние искаме да го опитаме.“ Обаче Писанието казва: „Всичко опитвайте, доброто дръжте!“

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Десета лекция, 20 януари 1926 г.

ВЪНШНИ ВЛИЯНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Размишление.

Чете се резюме от темата „Добри и лоши последствия от богатството и сиромашията“.

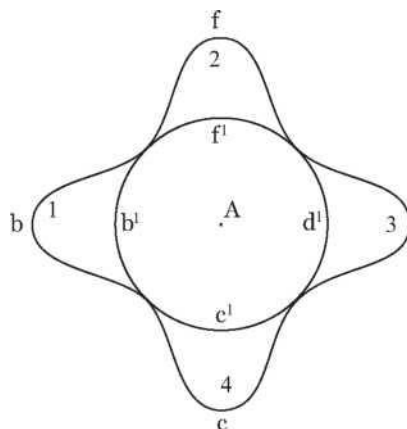
Четоха се темите „Разлика между въздържание и самообладание“.

За следния път пишете върху темата „Отличителните черти на четирите годишни времена“.

Как ще отговорите на въпросите: Защо и за кого Бог създаде сушата? Защо и за кого създаде моретата? Защо и за кого създаде въздуха? И най-после защо и за кого създаде светлината?

Когато някоя домакиня прави баница, най-първо тя замесва брашното, после го точи на тънки листа и след това го навива така, че между листата да се образуват гънки, празни места. Защо листата на баницата се нагъват? Онзи, който е дал идеята за правене на баници, той все ще е имал предвид някакъв закон. Той е нагъвал листата по този начин именно, за да се опече баницата добре. Ако листата и са плътно прилепнали един до друг, тя ще остане сурова.

Ще ви задам още един въпрос: коя и каква е била подбудителната причина, която е заставила ябълката, крушата, черешата, сливата и другите плодни дървета да създават своите плодове по особен начин едно от друго и да вложат нещо особено в тях?

Фиг. 1

Сега ще направим едно малко отклонение от зададените по-горе въпроси. Тук имате окръжност с център A . Ако вън от окръжността действат силите b , c , d , f , мислите ли, че ще можете да запазите своето равновесие и да се движите по окръжността, без да се отклоните? Вие непременно ще се отклоните и тогава окръжността ще измени своята правилна форма, ще се превърне в крива линия 1, 2, 3, 4, на която всичките точки няма да бъдат еднакво отдалечени от центъра A . Как ще обясните това отклонение? В научно отношение всяко отрицателно чувство, което човек проявява, представлява отклонение от правия път на живота. Някой казва: „Аз се разгневих.“ Гневът в научен смисъл е отклонение, на което трябва да се намерят причините. Да се констатира един факт, това още не е наука. Истинската наука седи в издирване на причините на явленията.

Силите b , c , d , f , които действат върху окръжността, са външни; значи те са външни влияния. Да допуснем, че в кръга действат вътрешните сили b^1 , c^1 , d^1 , f^1 , които също така оказват известно влияние върху окръжността. В този случай пертурбациите, които стават отвън, ще бъдат ли тъй мощни, както ако го нямаше действието на вътрешните сили? Не, те ще бъдат по-слаби. Ако пък

външните и вътрешните сили са еднакво големи, ще настане момент на пълно равновесие. Сега, като се говори за гнева, той представлява натрупване на излишна енергия в човека, която при известни случаи се извява от вътре на вън. Според законите на Природата тази енергия трябва да се използва. Природата не обича излишъци, но обича изобилие, на което трябва да се даде правилен път. Не се ли използва излишната енергия разумно, тя се изразява в гняв или в друго някое отрицателно чувство. Изобщо Природата не търпи застой. В нея има вечно движение, което се регулира от един специален закон. Да допуснем, че имате една молекула, съставена от много атоми. Всички тия атоми се движат с известна бързина около един център, който също така се движи, но вече с бързина, по-голяма от тази на атомите. Понеже бързината на този център е по-голяма от бързината на останалите частички, вследствие на това той се явява като сила, която уравновесява, т.е. регулира общото движение. Бързината на този център е толкова голяма, че той едновременно се намира както по местата на всички частици, така и на своето място. Движението на частиците, които са по периферията, е по-бавно.

И тъй, когато духовният живот на човека започва да отпада, той казва: „Аз изгубих нещо от себе си, Бог ме е изоставил.“ Този човек констатира известен факт, но това още не е наука. Това показва, че той е напуснал центъра и е отишъл към периферията, вследствие на което чувствителността му се е намалила. Причината за това е някакво външно, странично влияние. Представете си един млад момък, много набожен, който по цели часове се моли на Бога. Де се намира той? Докато е духовен, той се движи около центъра А. По едно време младият момък се влюбва в една светска мома и забелязва в себе си духовно отпадане. Той престава вече да се моли и казва: „Не искам да се моля, не вярвам в такива глупости.“ Защо? – Защото тази млада мома, като външно влияние върху него, го е изкарала от

центъра към периферията, като същевременно е създавала в него известна пертурбация. Той не се моли, не вярва в Бога, защото и тя не вярва.

Обаче в живота може да се случи и обратното явление. Срещате един безверник, който не признава нищо друго освен материята. Той не се моли, не вярва в Бога, отрича всичко духовно. По едно време той се влюбва в една много набожна мома и под нейно влияние става религиозен, започва като нея да се моли по три пъти на ден. Значи и той изпада под външно влияние, както и религиозният момък. Причините, които влияят върху религиозния момък и го правят безверник, както и тези, които влияят върху безверника да стане религиозен, са почти едни и същи. Коя е главната причина за промяната на тези двама души? – Користолюбието. Следователно, ако сте безверник, вие трябва да знаете коя е причината за това; ако сте религиозен, пак трябва да знаете причината. Наблюдавайте се, изучавайте причините на всички промени, които стават с вас, докато дойдете до същественото, до неизменното във вас.

В Живата Природа съществува закон, който определя същественото, неизменното в развиващия се живот. От същественото в живота зависи и щастието на хората. Докато човек постоянно се влияе отвън, той не може да бъде щастлив. Това не подразбира, че човек не може и не трябва да се влияе. Преди всичко съществува закон на влиянието, под който се намират всички живи същества. Щом Бог пребивава във всички свои части, ние не можем да не се влияем едни от други. Обаче според Великия Божи закон, който регулира всички неща, не е позволено на човека да изгуби своя център. Каквито промени и да претърпява човек, под чието влияние и да се намира, той всякога трябва да пази своето място, своя център – да не излиза вън от него. Не пази ли своето място, излиза ли вън от своя център, голяма катастрофа го очаква. Той ще се разпръсне на милиарди малки

частици из пространството, които ще се въртят около центъра си, но няма да имат сила да се обединят в едно цяло.

И тъй, дали се увеличава или намалява вашето религиозно чувство, дали сте учени, или прости, дали постигате своите идеали, или не – ние разглеждаме всички тия неща с цел да обясним вътрешните прояви на живота. За всяко нещо в живота трябва да се даде конкретно обяснение, за да имаме ясна представа за силите, които действат в нас. Иначе, не знаем ли тия неща, ние можем да изпаднем в някои слабости. Например има големи критици, които виждат само погрешките в хората. Който се занимава с погрешките на хората, той представлява портрет, върху който са написани най-грозни образи. Какво придобива човек, ако главата му е пълна с погрешките на другите хора? Като отворите главата на такъв човек, вие четете: еди-кой си се убил, еди-кой си откраднал нещо, еди-кой си бил болен, еди-кой си казал това-онова, и т.н. Каква наука има във всички тия сведения?

Бъдещата наука трябва да бъде положителна, да се занимава със здравословните, а не с болезнените състояния на човека. Тя не трябва да изучава какво нещо е омразата, глупостта и лъжата, но да се занимава с Любовта, с Мъдростта и с Истината. Тя не трябва да се занимава с неправдата, със злото, но с Правдата и с Добродетелта. Какво трябва да изучава музикантът: дисонансите или хармоничните тонове? В музиката няма дисонанси. Някои казват, че между два тона може да се яви някакъв дисонанс, т.е. вибрациите на тези тонове да не съвпадат. Така е, всички музикални тонове от различни гами не си хармонират. Тонове на някои гами хармонират помежду си, а на някои – не хармонират. Понякога преходът или преливането на гамите от едно състояние в друго съвпада, а понякога не съвпада. Това несъвпадение съвременните музиканти наричат дисонанс.

Казвам: ако всички хора бяха музиканти, те напълно щяха да разберат какво нещо представлява животът в своята същина. Казвате: „Малко ли музиканти има в света? Те всички разбират ли живота?“ Казвам: всеки, който пее, той още не е истински певец; който свири, той още не е музикант; който говори, той още не е разумен човек. Според мен истински певец или музикант е този, чиято музика се отразява върху живота му. Ако певецът пее така, че неговото пеене му дава подтик в живота и го кара да върши благородни дела, той е истински певец. Такова пеене представлява мощна сила в живота. То може да се прилага навсякъде. Представете си един болен човек, на когото мисълта е разсеяна, краката не го държат, ръцете му са слаби. Какво трябва да прави той, за да възстанови силите си? Лекарите ще му препоръчат валерианови капки за успокоение на нервите или ще му кажат да пие повече мляко. Ако някой певец му изпее една хубава песен, тя ще даде хиляди пъти по-добри резултати от валериановите капки, дори и от млякото. Това зависи от разбирането и умението на човека да използва енергиите на Природата. Един българин казваше, че с енергията на един тон въглища той могъл с един локомотив и 60 вагона да обиколи Земята три пъти. Възможно е. И аз мога с един килограм хляб да преживея цяла година. Това е въпрос на разбиране. Постигне ли се това, икономическият въпрос е разрешен. А сега някой казва: „Трябват ми 700-800 лева за ядене, и то при най-скромна храна.“ Гледаш: някой беден студент ходи тук-там, чука камъни, дано изкара 50 лева на ден да се прехрани.

Казвам: нека този студент купи с тия 50 лева няколко килограма житни зрънца и ги посади в почвата. Няма да мине дълго време, и от плодовете на тези житни зрънца той ще прекара цяла година. От едно житно зрънце той ще направи цяла баница. Това ви се вижда смешно и казвате: „Всичко може да повярваме, но не и това.“ Имайте малко

търпение и ще проверите казаното, ще ядете баници. Това е въпрос на време само.

И тъй, великата наука на живота седи в изучаването на законите, по които се проявяват основните сили. Човешката душа има ред красиви и възвишени стремежи, но докато ги постигне, тя ще се натъква на съмнения, на противоречиви мисли и чувства. Който знае законите, ще разбере защо става всичко това и няма да се самоосъжда, но ще употреби всички разумни мерки, за да ги предотврати или да ги разреши правилно. Например, когато аз отивам при В, ще взема всички предпазни мерки, за да не се натъкна на нещо лошо, макар че В не ми мисли злото. На същото основание, когато Земята минава покрай Юпитер или покрай Сатурн, те оказват известно влияние върху нейната орбита, вследствие на което тя прави едно малко отклонение от своя път. Защо? – Тя взема всички предпазни мерки, за да не се предизвика нещо лошо. Всъщност нито Юпитер, нито Сатурн желаят злото и. Обаче всяка планета, като върви по своя строго определен път, тя все ще предизвика известно влияние върху тела, които се изпречват на пътя и. Заедно с отклонението на Земята и хората се отклоняват от своя път.

Както планетите се движат по своя път, така и молекулите, и атомите, от които е съставен човешкият организъм, се движат кръгообразно. Срещнат ли тези малки частици някакво препятствие в пътя си, движението им се изменя. Измени ли се движението им, изменя се и ритмусът на човешките мисли и чувства. Например ставате сутрин, но се чувствате неразположен духом, пущате пояс и само чакате да дойде някой да ви предизвика малко, за да избухнете. Знаете ли защо става това? Вие казвате: „Ще ме извините, нервен човек съм, затова избухнах.“ Кой няма нерви? Да бъде човек нервен, да има нерви, това е преимущество за него. Не е въпросът, че има нерви, но той трябва да каже: „Аз съм нервен човек и избухвам лесно,

защото не знаех как да управлявам нервите си. Моята нервна енергия изтича навън, вследствие на което се изтощавам. Аз, както и всички хора, имам кръвоносна система, но често ми тече кръв, вследствие на което съм малокръвен.“ Значи малокръвието в човека се дължи на изтичане, на изпаряване на голяма част артериална кръв от организма, вместо която остава повече венозна. Ние знаем при това, че венозната кръв е причина за всички болести. Искате ли да подобрите състоянието си, спрете изтичането на артериалната кръв от организма си.

Окултният ученик трябва да знае всички тия закони, тъй както и пророците едно време са ги знаели. Някои мислят, че пророците са били хора говедари, овчари, които Бог е определил като свои служители. Не, пророците са били окултни ученици, които Бог е изпратил между говедата, да приложат върху тях своето учение. Бог им казал: „Идете между говедата, да видите дали те ще могат да ви разберат. Ако говедата ви разберат, тогава може да отидете между хората, да им проповядвате, защото те са много по-разумни.“ Тази е причината, дето някогашните пророци са били овчари и говедари. Пророкът като говедар е правил своите опити върху говедата. Пророкът като овчар е правил своите опити върху овците. Днес Бог е изпратил и вас някъде да правите своите опити. Някой казва: „Защо съм изпратен при тези тежки условия на живота?“ – За да правите опити. И ако вие можете да подобрите условията, при които живеете, ще ви кажат: „Идете сега да изпълните своето предназначение.“

Съвременните хора са много суеверни, но трябва да се прави разлика между вяра, вярвания и суеверия. Човекът на вярата е дълбоко убеден в това, което предприема. Той казва: „Аз ще се кача на Хималаите.“ Той не допуска в ума си никаква отрицателна мисъл: дали ще мога да се кача, или няма да мога. Той казва: „Когато и да е през живота си, аз ще се кача на Хималаите.“ Човекът на вярванията

казва: „Аз имам силно желание да се кача на Мусала, но ще чакам благоприятни условия.“ Суеверният казва: „Имам желание да се кача и на Мусала, и на Хималаите, но съм човек с деликатно здраве, не мога да предприема такъв път. Ще почакам малко, може да се нареди някак, с аероплан ще отида.“ Той очаква нещата да станат като в „Хиляда и една нощ“. Обаче такова нещо може да се случи едва един път през хиляда години. Суеверният очаква всичко да се нареди по магически начин – без труд, без усилие, и като не успее, казва: „Свърши се животът, нищо не направих.“ При суеверията нещата се реализират в отношение 1:1000. И тогава човек се чуди, че е станало нещо, което той никога не е очаквал.

Например с Христа се е случило нещо подобно. Когато е прекарвал 40-дневен пост в пустинята, дяволът дошъл да Го изкушава. Той Го качил на храма и Му казал: „Ако си Син Божий, хвърли се от храма.“ Христос му отговорил: „Понеже ти Ме качи, ти сам ще Ме снемеш. Аз не мърдам от мястото Си.“ Това например говори за суеверието на дявола. След това той задигнал Христа на една висока планина, откъдето посочил към всички царства на Земята и Му казал: „Ако ми се поклониш, ще Ти дам тия царства да ги управляваш.“ Христос му отговорил: „Всички царства – и земни, и небесни, са в ръцете на Бога. Ти искаш много евтино да ти се продам.“ Както виждате, дяволът е много суеверен, защото той обича лъжата, а самата лъжа е суеверие. Като лъже, той сам започва да вярва в това, което говори, и казва: „Възможно е да е така.“ Човекът на вярванията пък казва: „Съдбата е такава. Каквото и да прави човек, той не може да измени съдбата си.“ Човекът на положителната вяра знае, че той сам създава съдбата си, и затова никога не се разочарова.

Окултният ученик трябва да се домогне до положителната наука, която определя точно силите, които действат у нас. Домогнем ли се до тази наука, ние ще знаем причините и последствията на нещата. И по

този начин само нашият ум, нашето сърце и нашата воля ще се развиват хармонично, а душата и духът ни ще се проявяват правилно. И тогава, според степента на своето развитие, всеки ще може да си обяснява явленията във външния свят. В това отношение окултният ученик трябва сам да решава задачите си, да има ясна представа за себе си. Например, ако е нетърпелив, ако се съмнява, ако не обича да се моли на Бога, или ако има силно развита вяра, той трябва да знае произхода на своето търпение, на своето съмнение или пък произхода на своята вяра. Всичко това той трябва да разбира правилно, по закона на положителната вяра, а не по законите на суеверието и на вярванията.

Казвам: добре е, когато правите движения за урегулиране силите на вашия организъм, да ги придружавате с гласните букви *а* и *о*. Те са два естествени, мощни звука, които се срещат в езиците на всички народи. Звуковете *а* и *о* се отнасят към междуметията. Като правите движения, трябва да обръщате внимание на това, дали те са разумни, или не. Разумните движения се намират под контрола на съзнанието у човека, при което всичките частици на тялото му са под негов контрол. При неразумните движения съзнанието на човека не взема никакво участие. Разумните движения спомагат за избягване на много болезнени състояния у човека. Те регулират нервната система, която е носителка на жизнените енергии. Тя възприема живите сили от Природата. Когато нервната система е в изправно състояние, всички функции на организма се извършват правилно. Когато нервната система на някой човек не е в изправно състояние, тогава никой лекар не е в състояние да му помогне. Казано е: „Помогни си сам, ако искаш и Бог да ти помогне.“ Казвате: „Как ще ни помогне Бог?“ – Чрез хора, които са в хармония с вас. Когато човек се заеме безкористно с реализирането на някоя възвишена Божествена идея, в

помощ му идват и Бог, и хората. Рече ли, че тази идея е негова, това показва, че той не разбира Божиите закони.

Сега ще ви дам следното упражнение с произнасяне на гласните букви *а* и *о*. Поставете дланта на лявата си ръка над дясната и така я прокарайте до рамото. След това поставете дясната си ръка над лявата и пак я прокарайте до рамото. Правете това упражнение в продължение на 10 дена всяка вечер, преди да си легнете: шест пъти с лявата ръка и шест пъти с дясната, като се редуват ту лявата, ту дясната ръка; започвайте с лявата ръка. Дланта на лявата ръка е отрицателна страна в човека, чрез която се предават меки, магнетични вибрации. Горната част на лявата ръка е положителна, т.е. електрична. Същото е и с дясната ръка. Това движение на лявата ръка над дясната и обратно е необходимо, за да се произведе разумно движение. То се образува всякога между две противоположни течения. Значи в човека има два вида електричество и два вида магнетизъм. Единият вид електричество и магнетизъм изтичат от лявата ръка, а другият вид – от дясната ръка.

Някой казва: „Може и без физически упражнения. Достатъчно е да работим с ума си.“ – Да, човек може да работи и с ума си само, но тогава, когато той може да проектира своите умствени енергии така, че да направи по умствен начин същото упражнение, със същите резултати. По този начин могат да се правят не само упражнения, но и ред още опити. Например някой човек страда от треска и според съветите на лекарите той трябва всеки ден да употребява по 30 сантиграма хинин. Обаче този човек е беден, той има в джоба си пари само за хляб. Какво трябва да направи? Нека приложи закона на самовнушението и така да се излекува. Нека отиде мислено до една аптека и да си купи 30 сантиграма хинин. След това нека приеме пак мислено този хинин и да чака резултат. По този начин той ще се излекува два пъти по-скоро, отколкото ако вземе действително

хинина. Ние можем да направим този опит с няколко души, които страдат от треска: едни от тях да се лекуват с хинин, купен от аптеката, а другите да се лекуват чрез закона на внушението. От резултатите ще съдим кой от двата метода е по-рационален. Обаче за опита чрез внушението се изисква интензивна мисъл. Не е ли интензивна мисълта, човек може десет пъти мислено да ходи до аптеката, и пак да няма никакъв резултат.

Освен по този начин, човек може да се лекува още и чрез музиката. Известни музикални тонове повишават вибрациите на организма, вследствие на което неговото състояние се подобрява. Накарайте някой болен да пее и той ще оздравее. В това отношение музиката трябва първо да се употребява за тониране на организма, а после вече като изкуство.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Единадесета лекция, 27 януари 1926 г.

НАШЕТО МЯСТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Чете се темата „Отличителните черти на четирите годишни времена“.

За следния път пишете върху темата *„Най-малкото и най-голямото число“*.

Сега ще ви задам няколко въпроса: от колко величини се определя реката? – Реката се определя от три величини: дължина, широчина и височина. От какво се определя човешкият ръст? – От височината. От какво се определя животът? – От своята дължина, широчина и дълбочина. Животът на всички хора не е еднакво дълъг. Широчината на живота се определя от дейтелността на човека. Дълбочината му пък се определя от разбиранията, от схващанията, които човек има за него. Първите хора са имали дълъг живот. След това животът постепенно се е скъсявал, защото теренът му се е изменил.

Питам: защо човек скърби? Мнозина ще отговорят, че човек скърби, когато изгуби нещо. Какво е изгубил той? Трябва ли да скърби човек, когато има най-главното – живота? Наистина, всички хора скърбят, но скръбта им реална ли е? Запитвали ли сте се защо скърбите? Кажете как мислите вие по този въпрос, а не как мислят писателите или поетите? Защо боледува човек? Обаче има хора, които през целия си живот не са боледували. Защо гледа човек? Всички животни гледат ли? Например микробите в океана имат ли очи? Какъв е произходът на думата *гледам*? Какво означава тя?

Някои запитват: „Защо Господ е допуснал греха?“ Пък аз питам: защо хората грешат? Съгласни ли сте вие с твърдението, че грехът

съществува в света? Светът е създаден от Бога, но грехът като нещо външно, видимо, материално, никъде в Божествения свят не съществува. Грехът съществува само в мислите, в чувствата и в желанията на хората, но външно той не съществува абсолютно никъде. Срещали ли сте някъде греха вън от човека като същество с определена форма и разговаряли ли сте с него? Ще кажете, че грехът е в дявола. Виждали ли сте дявол? И той е като човека, но вън от него не живее. Намерете дявола и злото вън от човека! Колкото и да ги търсите, вън от човека те не съществуват. Да търсите злото и греха вън от човека, то е все едно да търсите страха вън от човека. Например денем човек се страхува от нещо, бои се да не падне от някоя скала, да не падне в някоя пропаст и т.н. Все-таки той се страхува от нещо, има някаква реална причина за неговия страх. Ами вечер от какво се страхува? Слушате някой човек да разказва: „Снощи сънувах, че щях да падна от една висока скала, и много се уплаших.“ Като стане сутринта, вижда, че нищо не е било, никаква скала няма пред него. Значи има страх, който почива на нещо реално; има страх, който е само отражение на живота. Има скръб реална, има скръб нереална, която е отражение на живота. Само реалната, действителната скръб има цена. Тя се среща много рядко в живота. В това отношение Невидимият свят постоянно изпраща експедиции от ангели за Земята да намерят истинската скръб. Като я намерят, те я занасят на Небето като някаква рядкост. И затова всичко останало, което хората наричат скръб, повидимому само е скръб. Някои казват: „Скърши се сърцето ми от скръб.“ Сърцето му се е скършило, а при това той продължава да живее. Може ли човек да живее със скършено сърце? Друг някой казва: „Смазана е душата ми от скръб.“ Може ли човек със смазана душа да прогресира?

Като слушате тези работи, някои ще кажат: „Няма ли по-важни неща от тези, за които заслужава да ни се говори?“ По-важните

работи са за по-учените хора. Щом искате по-важни работи, ще ви запитам: защо Сатурн има лошо влияние върху човека, а Юпитер – добро? Колко пръстена има Сатурн?

Отговор: *Не се знае точно.*

Какво означава пръстенът? В живота пръстенът означава свързване. Когато един момък и една мома се годят, те си разменят пръстени. Казва се за Юпитер, че имал три пръстена. Оттук ние ще извадим заключението, че Юпитер се е годявал и разгодявал три пъти. Какво ще кажете на това отгоре? Ние трябва да разглеждаме Вселената като жив организъм, във всеки уд на който са концентрирани различни динамически сили. Питам: в коя част от човешкия организъм анатомически и физиологически можем да поставим Сатурн? Каква е неговата функция върху човека? Както всеки орган в човешкото тяло изпълнява точно определена функция, така и различните планети оказват различно влияние върху него. Например, ако влиянието на Сатурн върху известен орган от човешкото тяло е лошо, влиянието му пък върху всички останали органи е благотворно. За глупавите хора Сатурн е крайно разрушителен. От всички богове най-умен, най-мъдър и с най-голяма опитност е Сатурн. Той не е лековерен да вярва на думи само. Като отиде при него някой човек, той веднага разглежда живота му от единия до другия край, и като намери даже една погрешка, казва: „Хайде, върви си! С тебе работа не може да се върши.“ Той не е снизходителен към погрешките на хората. Започнете ли да се извинявате, че сте слаби хора, че грешите, той казва: „Човек трябва да бъде абсолютно справедлив и умен“ – нищо повече.

Съвременните астролози, като говорят за Сатурн, казват: „Страшно нещо е да се намира човек под влиянието на Сатурн. Човек трябва да се пази от него. Той е цяло острие.“ Защо? – Защото е изгубил вяра във всички и не се поддава на ничие влияние.

Единствената планета, с която малко се спогажда и към която благоволи, това е богинята Венера. Като я види, той казва: „Само на тебе донякъде вярвам.“ Иначе той не вярва даже и на Юпитер. Някой казва: „Аз имам критически ум.“ Критическият ум е присъщ на Сатурн. Твоят ум де е тогава? Друг казва: „Аз съм благороден човек.“ Благородството е присъщо на Юпитер. Тогава де е твоето благородство? Или ще кажете, че сърцето ви е пълно с любов. Любовта е присъща на Венера. Де е вашата Любов тогава? Казвате: „Ние имаме практичен ум.“ Практичният ум е присъщ на Меркурий. Казвате: „Ние сме учени хора.“ Учеността е качество на Слънцето. Питам тогава: де е вашият критически ум, де е вашето благородство, де е вашата Любов, де е вашата практичност, де е вашата ученост? Като извадите всичко това от себе си, кое остава ваше? Де сте вие тогава? На кое място се намирате? Коя величина, кой капитал е ваш собствен? Ще излезе, че вие още боравите с чужд капитал.

И тъй, главната задача, която предстои на човека, е да намери себе си, да намери своето място като малка величина някъде в Космоса. Намери ли веднъж мястото, което заема в Космоса, той ще изпита такава радост, каквато никога в живота си не е изпитвал. И ако хората постоянно губят радостта си, причината за това е, че те още не са намерили своето място. Те се радват на чужди радости и скърбят за чужди скърби. Хората скърбят, но скръбта им не е тяхна, тя е на Сатурн. Хората воюват, сражават се, защитават известна кауза, но тя не е тяхна – тази кауза е на някой марсианец, който търси своето право, иска да го възстанови. Значи вие воювате вместо Марс. Де сте вие тогава? Казвате: „Аз воювам за отечеството си.“ Кое е вашето отечество? Казвате: „Ние трябва да работим!“ Чие качество е работата? – На Меркурий. Жената казва: „Аз трябва да готвя, да задоволя мъжа си.“ Всъщност на кого служат жените? Чи чиновнички са те? Или кой ги заставя да готвят? – Луната и Марс.

Казвате: „Трябва да се готви, за да ядем.“ Значи вие ядете вместо Луната и Марс. Във всички тия символи на живота древните мъдреци са скрили една Велика Истина. Това представлява велика Божествена наука, която трябва да се изучава. Само интелигентният, разумният човек може да се домогне до тази наука. От какво зависи интелигентността на човека? – От дължината на неговия нос. Човек може да продължи носа си само чрез силата на своята разумна воля. Ако носът на човека се продължи изкуствено по някакъв особен начин, той не може да бъде интелигентен човек.

Главният въпрос, който често трябва да си задавате, е следният: какво място заемате в Космоса, каква специална служба имате в общия живот? Ако запитате някого на каква служба е, той ще ви каже, че е или някъде по финансовата, или по търговската част, или е учител, или инженер и т.н. Това са служби, които заемате във вашия личен живот, но вие трябва да знаете службата, която заемате в Целокупния живот. Този въпрос трябва да се разреши. Например каква е била службата на Христа, когато е дошъл на Земята? Христос е дошъл на Земята да спаси човечеството, а заедно с това да изяви Божията Любов. И затова, когато някой пожелае да изяви Божията Любов, той трябва да отиде при Христа, да научи как да постигне това.

В една от неделните беседи аз употребих думата *рада*, която на български език се дава и като име на човек – Рада. Вие си служите с тази дума, произнасяте я, без да знаете какво тя означава всъщност. Тя е санскритска дума и се пише: *radha*. Българите са взели тази дума, изхвърлили са буквата *h* и са образували името Рада. *Radha* означава реалната любов, с която човек може да служи на Бога във въплътения живот. Или тя още означава онзи принцип, чрез който Божественото може да се прояви в материалния свят. Буквата *a* в тази дума означава активност, активно начало. *Radha* подразбира в санскритски език

водителка на хорото, на онова хоро, което става според закона на Любовта. Всеки човек, който иска да служи на Бога според закона на Любовта, трябва да съдържа в себе си принципа на *radha*.

Казвам: сега е време да схванете дълбокия смисъл на Христовите принципи. Не ги ли разберете правилно, вие не можете и да ги приложите. Ако един принцип се приложи механически, той не дава никакъв резултат. Приложи ли се по дух, по смисъл, той ще даде поне микроскопически резултат. Например държите ли в ума си отрицателните черти и погрешки на хората, вие не можете да бъдете радостни. Радостта е присъщо качество на истинския християнин. Каква полза ще имате, ако знаете погрешките и добродетелите на хората? Добре е да се знаят погрешките на хората, но и това не принася никаква полза. Човек се ползва само тогава, когато знае великия принцип, по който може да служи на Бога и да прояви Божия живот в себе си. Всеки човек има желание да извърши нещо велико в света. Кое е великото, което човек може да извърши? Той не може да носи Земята на гърба си, нито да спаси света. Това е задача за Великите духове. Ако наблюдавате хората, ще видите, че някои от тях не могат да се справят дори със своята форма като човеци. Според това всеки човек може да извърши най-много онова, което отговаря на степента на развитието му. В това отношение всяка душа заема определено място и определена служба в Космоса. Значи дейността на цялото човечество представлява съвкупност от дейността на милиарди души, всяка от които трябва да знае своето определено място и своята дейност като монада в Цялото. Застанете ли на своето място, вие ще придобиете правилна философия за живота, правилни методи за работа. Иначе вие ще имате непрекъснати падания и ставания.

Някои хора обичат да съветват другите как да постъпват, какво да правят. Добре е да съветвате другите, но трябва да знаете дали

вашият съвет съвпада с работата и мястото, които Природата им е определила. Кой учи птицата да хвърчи? Кой учи рибата да плува? Кой учи червея да влиза в дървото и да прави дупки в него? Кой учи пчелите да събират мед? Както виждате, всички същества, от най-малките до най-големите, имат свое вътрешно ръководство, което ги напътства към тяхната специална работа. Всички живи същества, малки или големи, съставляват удове на Великия Божествен организъм. Всички същества на Земята се ръководят от по-разумни от тях. Растенията и животните не принадлежат на хората: те могат само да ги култивират и да се ползват от тях. Обаче растенията и животните принадлежат на същества с много по-високо развитие от това на хората. Същото може да се каже и за много от вашите мисли, чувства и стремежи. Те не са ваши, но принадлежат на свят, по-висок от вашия.

Например разгледайте следния факт. Като наблюдавате живота на децата, щом дойдат на възраст около 15-16 години, те минават период на буйност или на прояви на любовта, вследствие на което казват за децата, че са луди-млади. Мине ли този период, те постепенно се укротяват, и когато дойдат към 50-60-годишна възраст, любовта им изчезва. Питам: може ли да се нарече Любов това, което се явява и изчезва? Това е само известна деятелност, известна енергия, известно предприятие вън от човека, в което той участва. Свърши ли се предприятието, предприемачът казва на този човек: „Работата се свърши вече, ти ще отидеш у дома си.“ И тогава същият човек казва: „Аз нямам вече любов в себе си.“ Той се намира в положението на уволнен чиновник, когото пенсионира. Каква е разликата между чиновник на служба и пенсиониран чиновник? Чиновникът, който е на служба, трябва да отива на работа всеки ден редовно от 8 до 12 часа сутрин и от 2 до 6 часа след обяд. Пенсионерът в това време ще бъде или у дома си, или в някоя кръчма, или в кафене, или ще търси из

канцелариите и канторите някаква служба. В този смисъл и волът е чиновник при вас: като го впрегнете сутрин в 8 часа, чак вечер го разпрягате. Има и пенсионери волове, които по цял ден се движат свободно из горите и ливадите. Кое положение е по-добро: на чиновника или на пенсионера? При сегашното състояние на хората положението на чиновника е по-добро от това на пенсионера. Обаче при други условия положението на пенсионера ще бъде по-добро.

Сега аз искам да ви наведем на мисълта за свободата. Казвате, че човек трябва да бъде свободен. Никой не е свободен, никой не живее за себе си. Свободен е само онзи, който е намерил своето място в Космоса. Докато човек не намери своето място, той ще бъде в закона на ограниченията. Затова непрестанно търсете своето място. Какво се изисква за това? – Трезва мисъл. Някой казва: „Смутено е сърцето ми.“ – Само ти не си смутен – милиони хора има като тебе смутени. – „Аз съм беден.“ – Освен тебе има още милиони хора бедни. – „Аз съм гладен.“ – Още милиони хора има гладни. Само ти не си гладен. Значи има общи положения, които едновременно засягат много хора. Грехът, глупостта, гневът например не са достояние само на един човек – те са достояние на хиляди и милиони хора. Обаче има и специфичен гняв например, когато човек се гневи без причина. Тогава той нарушава Божествения закон. Когато човек се гневи с причина, този гняв е на мястото си. Той е съзнателен гняв и влиза в принципа на справедливостта. Тогава човек се гневи, защото вижда нещо неправилно в себе си, което иска да изправи. Гневи ли се човек, че не е постигнал никакви свои користолюбиви цели, този гняв е безпредметен.

И тъй, *radha* означава служене с Любов. Само Любовта освобождава човека. Вършете всичко с Любов, без да считате, че правите нещо. Жената например готви и си казва: „Защо съм толкова глупава, че съм седнала пред този тиган и тази тенджера и пред този

огън да се пека? Защо не отида някъде в гората на свобода?“ Отиде в гората, но и там казва: „Защо не си отида у дома?“ Значи и у дома си да е, и в гората да отиде, тя все не е свободна. Учителят казва: „Какво съм се затворил тук, между тия ученици, да ги уча?“ Ученикът казва: „Какво съм взел да се занимавам с тези глупости?“ И учителят, и ученикът не са свободни – те са роби. Всеки човек, който не е доволен от положението си, той е роб. Ако свещеникът служи литургия в църква или държи някаква проповед и не е доволен от работата си, той не е на мястото си, той е роб.

Помнете следното правило: и най-малката работа, извършена с Любов, дава свобода на човека. Това подразбира думата *radha*. Това значи да реализираме нашия живот на Земята в смисъл да го живеем в най-възвишените му проявления. Ние живеем човешкия живот по Божествено, а трябва да живеем Божествения живот по човешки. Как ще се изрази Божественият живот по човешки, не знаете. Това е задача, която трябва да разрешите. За тази цел всички ваши мисли, чувства и опитности трябва да се съгласуват, т.е. да се обобщят в следната мисъл: в Божественото съзнание съществува вечна хармония, която регулира умовете на всички хора. Щом човек забърка мислите си, нека каже: „В Бога има вечна хармония!“ Какво правите вие? Щом се объркате, отдалечавате се от Бога, а с това се подпушвате и започвате да мислите, че Бог е вън от вас, някъде на небето, и не ви чува, не ви разбира. Така казваше и Саул: „Не ме слуша Господ.“ Защо не го слушаше Господ, той не се запитваше. Послушанието е велика добродетел за ученика. Всеки, който не се вслушва в гласа на Любовта и няма послушание към нея, той всякога изпада във вътрешни противоречия, при които изпитва недоволство от себе си и започва да се подценява. Обаче и когато се подценява, и когато се надценява човек, и в двата случая той не е на прав път. И двете положения не са верни.

Аз желая всички ученици в Школата да придобият вътрешна хармония в себе си, да придобият принципа на *radha*. Който изявява този принцип правилно, той има в средата на челото си една светла звезда, която показва, че между Бога и този човек е създадена връзка. Питам: де са вашите звезди сега? Кой от вас има такава звезда? Голяма е радостта на човека, който има такава звезда. Много хора са виждали светлина, но тази звезда те не са я виждали. Няма по-красиво нещо от това – постоянно да виждате тази звезда, която да ви улеснява във всички ваши мъчности. Тази звезда може да се вижда така, както мъдреците овчари видяха звездата, която ги заведе да се поклонят на Христа. Това беше Христовата звезда, която те видяха. Христос всякога виждаше тази звезда пред себе си. Затова именно наричат Христа *Сутринната звезда*, или *Зорницата на живота*.

И тъй, първо ще търсите своето място; второто, което трябва да придобиете, това е състоянието на *radha*. За постигането на тези две неща се изисква усилена работа. Вие имате условия и материали, с които може да работите. Тази работа представлява алхимически процеси, които трябва да станат у вас. Тези процеси не са нищо друго освен условия за пресъздаване на човешкия характер. Човек трябва да пресъздаде, т.е. да облагороди характера си. Той ще постигне това, като превърне всички неблагородни метали в своята кръв в благородни, главно в злато. В идеята за превръщане на неблагородните метали в благородни алхимиците са скрили Великата Истина за пресъздаване и облагородяване на човека.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.

Дванадесета лекция, 3 февруари 1926 г.

СВЕТЛИНА НА МИСЪЛТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Чете се темата „Най-малкото и най-голямото число“.

За следния път пишете върху темата „Качества на най-малкото и на най-голямото число“.

Като наблюдавам как пишете темите си, забелязвам, че вие пишете, без да мислите. Един от важните резултати на мисълта е светлината. Всяка мисъл трябва да произвежда светлина в ума на човека. И затова всяко размишление върху дадена тема непременно трябва да произведе светлина.

Мисъл, която не произвежда светлина, не е мисъл. Целта за развиване на темите не се състои в разрешаване на въпросите, но в размишление върху тях. И ако това размишление е правилно, то ще произведе светлина в човешкия ум. Например, колкото и да мислите върху най-голямото и върху най-малкото число, вие няма да разрешите този въпрос, но поне ще придобиете известна светлина по въпроса. Темите са упражнения, свързани с вашето душевно развитие. Ученикът не може да расте, докато няма някаква тема за разработване. Темите представляват прозорци, през които човек може да вижда нещата вън от себе си и вътре в себе си. Без тема вие ще приличате на кула, затворена от всички страни със стени, без прозорци. Казвате: „Защо ни се дава тази тема?“ – За да отворите прозореца на вашата кула. Отворите ли прозореца, и светлината веднага ще проникне вътре. Влезе ли светлината вътре, вие ще намерите вратата, през която ще излезете вън от кулата на чист въздух, на свобода и простор.

Мнозина казват: „Тук ние сме доста обременени, но един ден, когато отидем на Небето, там ще бъдем свободни, няма да имаме работа, и тогава ще се занимаваме с разни теми, ще размишляваме върху тях.“ Ще ви представя с един пример положението, което ви очаква на Небето. Да допуснем, че някой човек живее в гората и е принуден сам да си върши всичката работа. При това той е беден, няма на разположение нито кон, нито магаре, което да му помага. Той ходи из гората, реже дърва, товари ги на гърба си и ги носи в близкия град за продажба. По някаква случайност обаче той намира в гората един кон. Взема го у дома си, нахранва го и го оставя в обора да поседи 2-3 дни, докато се обади господарят му, който го е загубил. Не го ли потърси никой, бедният човек ще впрегне коня на работа, ще му определи някаква длъжност.

Такова ще бъде и вашето положение, като влезете в Небето. И на вас, като на коня, ще ви дадат някаква работа. Вие мислите, че като отидете на Небето, ще бъдете като царски дъщери: слугини ще ви прислужват, а вие ще пеете и ще свирите с китари. И това е възможно, но за кои? За тези, които знаят да свирят и да пеят. Ами онези от вас, които не знаят нито да свирят, нито да пеят, трябва ли да си въобразяват, че ги чакат там песни и свирни? Ти не знаеш да пееш и да свириш на Земята, а си въобразяваш, че на Небето ще пееш и ще свириш. Това е суеверие! Как ще свирите? По магически начин ли ще стане това? И това е възможно, но ние считаме тези неща за суеверия. Те могат да станат при изключителни условия, но ние не живеем в закона на изключенията. Ние оставяме настрана извънредните изключителни положения на живота и се придържаме само към постепенните и последователни условия и закони, които управляват нашето естествено развитие.

Някой казва: „Ние сме писали много теми, не е мъчна работа да се развиват теми.“ Щом е така, ще ви дам да развиете темата *Колко*

клетки има човешкият организъм. Справете се с някои автори, които са писали по този въпрос, за да видите от колко клетки е съставен човешкият организъм. Ако никъде не можете да намерите писано по този въпрос, вие сами направете предположение – да видим колко клетки ще изкарате в човешкия организъм. Предположението е суеверие, но нищо от това – все трябва да се предположи нещо. Аз не разглеждам суеверието в лош смисъл. По-добре е човек да предположи нещо, отколкото нищо да не предположи. Всяко предположение подразбира известна мисъл. Не е лесно да се развие една тема. Когато някой млад учен ще развива тема за докторат, той трябва да има на разположение поне 2-3 години: да прегледа всичко, каквото други учени са писали по дадената тема, да проучи добре въпроса, и тогава да даде и своето мнение. Когато много учени са работили върху някой въпрос, те са приготвили пътя за други, които идват след тях. Обаче трудно е, когато никой още не е работил върху някой въпрос и ти пръв трябва да го развиваш и проучваш. Не можеш ли сам да го разботиш, ще чакаш да дойдат други след тебе, да ти помогнат в работата. Човек трябва да бъде искрен в своите изследвания. Ако знае нещо положително, да го съобщи като факт. Ако не е сигурен в нещо, нека си каже само предположението. Ако не може да предположи нищо, тогава прямо, искрено, без никаква лъжа в себе си, да каже: „Нищо не зная по този въпрос.“ Човек трябва абсолютно да се освободи от черната лъжа. Освободи ли се от черната лъжа, много години още ще минат, докато се освободи и от бялата лъжа.

И тъй, главното нещо, когато пишете някоя тема, е да обърнете внимание на първата мисъл, която е дошла в ума ви, преди да напишете темата, и на последната мисъл, която е дошла в ума ви след написване на темата. Тези две мисли, първата и последната, са най-важни. Един ден, когато отидете на Небето, всички теми, които сте

писали на Земята, ще ви посрещнат. Всичко, каквото човек направи в живота си, добро или зло, се отнася до самия него. И най-малкото добро или зло, което сте направили на Земята, ще ви посрещне в другия свят. Казвате: „Какво ще ме ползва това, че съм написал няколко хубави мисли?“ – Вие не знаете законите: може би тези няколко мисли ще ви посрещнат на Небето. Мислите ли, че ако напишете някоя книга, за която ви платят добре, това ще ви ползва много? Тя ще ви ползва, докато сте на Земята само, защото ще получавате за нея пари. Обаче, отидете ли в другия свят, от тази книга няма да има помен дори. Там тя няма да ви ползва нищо.

Ние казваме, че ученикът не трябва да се занимава с погрешките на хората. Защо не трябва да се занимавате с погрешките на хората? Представете си, че ви дадат задача да наблюдавате живота на някой човек за един ден, и през това време да отбелязвате всички погрешки, които той ще направи. Вие едва ли ще отбележите една или две погрешки, които той е направил през деня, докато Невидимият свят за същото време ще регистрира стотици, а може би и хиляди погрешки, които този човек е направил. Вие считате за погрешка това, което всъщност не е, а истинските погрешки не виждате. Това показва, че вашето съзнание още не е будно – не можете да виждате и да разбирате дълбокия смисъл на нещата. Щом е така, човек не трябва да се занимава с по-грешките на хората, защото не ги разбира. Като не ги разбира правилно, той внася в ума си криви положения, от които един ден трябва да се освобождава. Това ще му създаде излишна работа, както и излишно изразходване на енергия. Ако вие бихте могли правилно да схващате погрешките на хората, Невидимият свят би ви поставил на такава служба. Има същества от Невидимия свят, поставени на такава служба именно – да регистрират погрешките на хората. Не можете ли точно да регистрирате погрешките на хората, не говорете за тях.

Казвам: на вас, като на ученици, ще ви дам следните няколко правила: от погрешките на другите хора се учете, вашите погрешки изправяйте; на чуждите блага се радвайте, а с вашите блага градете! Работи ли човек по този начин, той ще има здрава основа в живота си, върху която ще може да гради и да прилага Божиите закони. Какво правят съвременните хора? Те се спират върху маловажни неща, които отвличат вниманието им, и по този начин губят времето си. Например някоя жена осъжда друга, че не е окъпала детето си. В същото време дъщерята на първата жена, ученичка в гимназията, е набила едно дете на улицата, но тя нищо не казва за това. Какво престъпление е направила тази майка, че не е окъпала детето си? Птичките къпят ли малките си? Кравите къпят ли своите теленца? Животните чистят своите малки, но не ги къпят. Къпането е изкуство, което човек е изобретил. В това къпане има нещо добро, но има и нещо лошо. Природата къпе само растенията, защото те са постоянно във, на открито. Тогава защо майките не изнасят децата си във – дъждът да ги къпе? Съвременните народи имат различни обичаи при къпането на малките деца. Някои ги къпят първите два месеца всяка сутрин, а някои ги къпят по два пъти на ден: сутрин и вечер. Колкото повече детето расте, и къпането се намалява. Детето трябва да се къпе според законите на Природата. Най-добрата баня е дъждът. Това се забелязва в растенията. Когато завали дъжд, те се освежават, ободряват. Животните, птиците, пеперудките се крият от дъжда, вследствие на което животът им е къс.

И тъй, всяко чувство, всяка мисъл и всяко действие, които са съгласни със законите на Природата, съдействат при възпитанието на човешкия дух, защото ние сме дошли на Земята с цел да организираме силите в нашето тяло. В Невидимия свят те са организирани, но до известна степен трябва да ги организираме и на Земята, за да си служим правилно с тях. Ние имаме ред мисли и

чувства, с които трябва да знаем как да постъпваме. Външният свят е пълен с недоволства. Ако и учениците на Окултната школа са недоволни, питам тогава: каква разлика има между светските хора и окултните ученици? Светските хора са недоволни, а недоволният човек е винаги суеверен. Недоволният човек все вярва, че по някакъв магически начин може да стане богат. Богатият и грешният човек се надяват, че могат по някакво чудо да влязат в Царството Божие. Обаче окултният ученик не трябва да ходи нито със суеверия, нито с вярвания, но с вяра и доволство. Върне ли се вечер у дома си, той трябва да е доволен от всичко, което е прекарал през деня. Той може да е паднал и ставал – нищо от това. Нека благодари на Бога за всичко, което денят му е дал. Нека благодари и за страданията така, както и за радостите. Страданията са привилегия за него. Когато някой човек страда, когато пада и става, или когато греши, много същества от невидимия и от видимия свят се поучават от него. Същото нещо е и при радостите, които човек преживява, както и при изправянето на неговите погрешки. Това показва, че всички същества са тясно свързани помежду си.

Знайте, че животът и на най-малките същества не минава незабелязано. Всяко същество, малко или голямо, е фактор в Целокупния живот. Може би вие да не знаете това, но всяко същество има свое определено място и определена служба в Космоса. Щом мислите така, вие ще зачитате както своя живот, така и живота на всички същества. И тогава няма да се повдига протест, роптание в душата ви, защо нещата стават по този, а не по онзи начин. Не очаквайте хората да ви разбират, но гледайте вие сами да се разбирате. Ако пък вие разбирате хората, радвайте се; ако не ги разбирате, учете се. Искате ли да се разбирате, изправете погрешките си. Изправете ли погрешките си, радвайте се.

Казвам: бъдете доволни при всички условия на живота. Доволството е едно от необходимите правила за живота, което трябва да приложите, за да се домогнете до истинското знание. Не сте ли доволни от това, което имате, и да придобиете богатство или знание, пак ще го изгубите. Защо? Защото в Духовния свят съществува следният закон: вземай толкова, колкото можеш да носиш! Човек трябва да вземе толкова злато, толкова знание, толкова сила, толкова Любов, колкото може да носи. Любавта, вратата с торба се дават, но вземайте от тях толкова, колкото можете да носите.

Мнозина не разбират какво нещо е Любавта. Те си я представят ту като сила, ту като чувство, ту като състояние. Любавта е най-възвишеното чувство, което свързва човека с Бога. В това отношение молитвата е връзка с Любавта. Когато човек се моли, Любавта хлопа на вратата му. Той става, отваря и започва да се разговаря с нея. Любавта – това е Бог. Казвате: „Как, възможно ли е тогава аз да се разговарям с Бога?“ – Щом се разговаряш с Любавта, ти ще се разговаряш и с Бога. Днес много хора се молят, целуват иконата на Христа, а когато Той хлопа на вратата им, те не отварят. Не, прекъснете молитвата си, отворете на Христа и Го последвайте! Да последвате Христа – това е истинската молитва. Ти си неразположен духом, вътрешно недоволен си от живота, и когато Бог похлопа на вратата ти, не Му отваряш. Защо? – Защото в това време се молиш на някоя икона. Някой погледне една от своите икони и казва: „Кой е изцапал иконата на св. Никола?“ Или: „Кой е пръснал мастило върху кадилницата, с която си служи?“ Казвам: никой не може да изцапа образа на св. Никола. Никой не може да хвърли петно на кадилницата, с която човек пренася огъня върху олтара на своята душа. Защо? – Защото тя е силно нагорещена. Такива трябва да бъдат и вашите разсъждения. Разсъждавате ли по този начин, вие ще имате връзка с Невидимия свят.

Съвременните хора лесно падат духом. Достатъчно е да ги лъхне ветрец, и те падат на земята. Какво от това? Както си паднал, така и ще станеш. – „Ама какво мислех, какво излезе!“ – Какво си мислел? Мислел си, че като отидеш на бойното поле, ще се върнеш здрав и читав, а ти си се върнал със счупен крак. Казваш: „Аз бях убеден, че няма да ме ранят, а то не излезе така. Разколебах се във вярата си.“ Питам: кой те накара да отидеш на бойното поле? Провидението казва: „Който вади нож, от нож умира.“ Значи както ти чупиш краката на хората, така и твоите ще счупят. Счупят ли краката ти, ще научиш един урок: да не ходиш на бойното поле да се биеш. Казвате: „Какво трябва да мислим за онези, на които краката не са счупени?“ – Тях Провидението е отложило за друг път.

Сега, за да изясня това противоречие, ще си послужи с една картина. Представете си, че закарват 10 000 вола на касапницата, да ги колят. Обаче касапинът успява да заколи на ден едва 100 вола. Останалите 9 900 вола връщат отново в гората. Как мислите, тези волове свободни ли са вече? Не, утре пак ще ги закарат в касапницата, където касапинът ще заколи още 100 вола. Останалите ще върнат назад. Тъй ще ги закарват всеки ден в касапницата, докато всички бъдат заклани. Всички до един ще минат през ножа. Тъй щото, ако днес не ви сполети някакво нещастие, не мислете, че то ви е отминало. Касапинът не е могъл да се справи изведнъж с всички свои жертви, затова ги е върнал пак в гората. Обаче утре ще дойде и вашият ред – нещастieto ще ви сполети.

Казвате: „Какво трябва да правим, за да избегнем нещастieto?“ – Единственото спасение е в молитвата. Молете се да паднат рогата и копитата ви и докато сте още в гората, да избягате. Иначе, докато волът е вол, ще го угояват, ще го закарват в касапницата и ще го връщат в гората; един ден той ще увисне на някоя кука в касапницата

на някой културен, цивилизован град. При това положение нищо не е в състояние да го спаси.

Питате: „Защо Бог допуска това нещо?“ – То е друг въпрос. Сега засега това е факт. Обаче и друг факт има: който коли, и него колят. Мислите ли, че касапинът, който коли воловете, ще избегне от наказание? И той ще получи съответно възмездие за делата си. Един касапин имал три деца, двете по-големички, а третото – 5-6-месечно дете. Един ден по-голямото момченце взема един голям нож от касапницата на баща си и казва на братчето си: „Ела да ти покажа как татко коли агънца.“ – Вдига ножа, туря го на врата на братчето си и му отрязва главата. Като видяло какво направило, заплакало силно и започнало да бяга. Майката в това време къпела малкото дете в коритото и като чула вика на голямото момченце, веднага изтърчала навън, за да види какво става. Момченцето, като тичало уплашено из двора, паднало върху същия нож, с който заклало братчето си, и се убило. Като видяла всичко това, майката отчаяна побързала да влезе в дома си, да извади малкото детенце от коритото. Какво било положението и, когато го намерила удавено в коритото! Питам: след всичко това бащата ще коли ли агънца? Съществува закон за възмездие. Мислите ли, че в края на краищата Бог няма да измие вълната на закланите агънца?

И тъй, бъдете трезви в своите мисли! Казвате: „Работите на едигото си вървят много добре.“ Работите вървят добре само на онзи човек, който живее според законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Такъв човек всякога и от всичко се учи. И на 120 години да стане, той пак ще учи като малък ученик. Някой казва: „Стар съм вече, много неща научих.“ Може ли това знание да ви спаси в някой критичен момент? Съвременните хора знаят много неща, но като се намерят пред големи нещастия, всичкото знание не може да им

помогне. Значи те знаят много неща, но най-важното още не са научили. Кое е най-важното? На този въпрос вие сами ще отговорите.

Сега да изпеем нещо. Без пеене работите не вървят. Толкова време вече как пеете, но нито един от вас не е пожелал да изпее соло някоя песен. В това отношение светските хора ви конкурират. У тях поне има желание да излязат пред света, да покажат какво знаят. Вие казвате: „Пеенето не е важна работа – по-важни неща ни предстоят.“ Едно трябва да знаете: без Любов нито се пее, нито се свири. Вие кога си служите с песните? Щяхте ли да пеете, ако известни служби се даваха само с конкурс по пеене? Разбира се, че щяхте да пеете. Представете си, че някой държавник създаде следния закон: всеки, който иска да стане учител или чиновник някъде, непременно трябва да пее. Какво ще правите тогава? Ще пеете, разбира се. Засега това е суеверие, но един ден възможно е да съществува такъв закон.

Изпейте сега упражнението *Тъги, скърби*, но с дълбоко вътрешно изражение, под такт, а не механически. И войниците ходят под такт, но това е механическо ходене. Правилни движения са тези, когато цялото тяло взема участие в хода. Едновременно с краката и главата трябва да взема участие, а цялото тяло трябва да се движи вълнообразно. Ходите ли по този начин и по планинските места, вие няма да усещате никаква умора. Следователно, когато пеете, трябва да имате идея защо пеете. Това не значи, че всички трябва да имате обща идея. Всеки ще има своя определена идея, специфична за него. Същото е и в Живата Природа: два листа, две клончета дори не си приличат. Външно те си приличат, но вътрешно се различават. Голямо разнообразие съществува в Природата. В разнообразието обаче се състои истинската красота.

Едно от правилата при пеенето е да пеете за себе си. Пеете ли за себе си, вие няма да се стеснявате. Най-хубавото пеене е, когато човек пее за себе си. Тогава и другите хора ще го слушат с удоволствие.

Сега старите казват: „Мина нашето време за пеене. Отсега нататък нищо няма да излезе от нас.“ – Така мислят и така става. Младите пък се стесняват, като че ли имат спирачка в гърлото си. Спазвайте правилото: и сам да сте, и пред хора да сте, пейте всякога за себе си! Давайте най-хубавите концерти за себе си и не очаквайте други да ви дават концерти. Който не може да пее и свири за себе си, и другите не могат да пеят и свирят за него. Когато някой знаменит цигулар свири, той разбира каква е публиката, и според това свири. Ако публиката е по-музикална, той свири по-добре; ако не е музикална, той свири по-лошо. И Невидимият свят постъпва с нас по същия начин. Ако ние ги разбираме, те ни изпращат добри певци, които ни помагат. Не ги ли разбираме, те казват: „Изпейте на тази публика нещо обикновено, а добрият концерт отложете за друг път.“ Не дойдат ли тези същества да ни помогнат, можем да пеем, колкото искаме, но това ще бъде песен без душа, без вдъхновение. Човек трябва да пее, да учи, да работи с вътрешен стремеж, ако иска да има помощта на възвишените същества от Невидимия свят. Ние наричаме този стремеж *свещен Божествен жар*. Пеете ли така, учите ли така, вие ще бъдете доволни от себе си. Когато пеете, вслушвайте се в онзи, който пее вътре във вас. Той ще ви научи, той ще ви коригира. Вътре в човека има един учител по музика, който пее отлично. За правилното мислене има друг учител. Неговата мисъл е ясна, точна и лаконична. Слушате ли го – той всякога ще ви напътва.

Казвате: „Защо трябва да пеем?“ – Човек с пеенето придобива свобода. Има връзка между пеенето и мисълта на човека. Когато човек пее, в него се засягат или чувствата, или мислите. От способността на човека да пее зависи неговата мисъл, както и неговата любов. Един мислител не може да отиде по-далече от способността си да пее. Любещият не може да отиде в своята любов по-далече от способността си да пее. Когато писателят достигне крайния предел на своята мисъл,

той ще стане или поет, или музикант. След това ще се вдълбочи вътре в себе си, ще стане философ. Оттам пак ще отиде до музиката. Когато музиката достигне своя горен предел, тя се сменя с молитвата; щом достигне своя долен предел, тя се сменя с храненето. Значи между молитвата, музиката и храненето има тясна връзка. Гладът е най-долният предел на музиката.

Човек може да пее тихо, а може да пее и високо, пискливо. Тихото пеене показва, че нещата идват отдалече. С тихото пеене се изразяват възвишени неща. Високото, пискливо пеене показва, че нещата идват отблизо, от физическия свят. Изпейте сега думите *вода чиста*. Какво може да каже чистата вода за себе си? Тя казва: „Чиста бях в планината, но като слязох в долината, кална станах. Като вървах по пътя, Слънцето изгря и ми се засмя.“ Водата минава за царска дъщеря. По-нататък водата продължава: „Като ме видя Слънцето така опетнена, засмя се и ми каза, че върша работата си добре.“ Докато водата е чиста, и поезия има; щом тя се окаля, и поезията се опетнява.

Новото учение изисква хора певци. Не се обезсърчавайте: пейте, за да развиете музикалното си чувство! Казвате: „Ние не сме музикални.“ Това е изкуството – именно от вас да се изкарат певци и музиканти; с даровити хора лесно се работи.

Разногласието между хората се дължи на това, че те не развиват своето музикално чувство, вследствие на което стават нервни. Музикалните хора са добри хора. Който пее от сърце, той внася в себе си нещо хубаво и красиво. Псалмопевецът казва: „Пейте и възпявайте Господа със сърцето си!“ Всеки човек трябва да пее, макар и безгласно, вътрешно. Остане ли малко свободен, нека пее. Цялата Природа пее. Всички велики същества пеят. Тогава и хората трябва да пеят. Всяка работа започвайте с пеене! Музиката е признак на висока култура. Който пее, той не се занимава с дребни работи.

Да бъде човек бодър и весел – в това се състои силата на човешкия дух. Възвишените същества не знаят какво нещо е обезсърчаване, какво нещо е отпадане на духа. Тези неща са слабости на същества, които живеят на Земята. Външно човек може да изпита тъмнина, разочарование, но вътрешно той трябва да бъде весел, радостен. Каквото и да ви се случи, обърнете се към Невидимия свят, където има радост и веселие. Човек е дошъл на Земята да опита двата полюса на живота: радост и скръб. Който се радва, той опитва живота на Небето; който скърби, той опитва живота на ада. Какво лошо има в това? Вие не сте дошли на гости, но сте дошли на Земята да учите. Учители и ученици, господари и слуги, проповедници и служители, майки и бащи, синове и дъщери – всички са дошли на Земята да се учат от противоречията на живота. В това отношение всички хора имат обща участ. Христос казва за себе си: „Така беше угодно на Бога.“ И ние трябва да кажем същото и да се заемем с всички сили да учим. Дойде ли страданието, кажи: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати това страдание.“ Дойде ли радостта, кажи: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати тази радост.“ Всеки ден за всичко благодари! Когато човек се научи да благодари на Бога, както трябва, той ще научи урока си.

И тъй, темата за следния път ще бъде *Качества на най-малкото и на най-голямото число*.

Всяко число, което може да се смалява, е най-голямо, защото най-малкото число не може да се смалява. То не може да стане по-малко, отколкото е в действителност, но не може да стане и като голямото. Изобщо малкото число не може да стане нито по-малко, нито по-голямо, отколкото е в действителност, но не може да стане и като голямото. Някой казва, че единицата е най-голямото число. Питам: какво ще стане с единицата, ако пред нея се сложи нула? Тя се намалява, превръща се в 0,1. Ако след единицата се сложи нула, тя се

увеличава, става 10. Следователно единицата не е най-голямото число, защото едновременно се намалява и увеличава. Потърсете число, което се увеличава, без да се намалява. Нулата счита ли се за число?

Отговор: *Счита се.*

Може ли тя да се увеличава и намалява?

Отговор: *Не може.*

Най-голямо число е това, което нито се увеличава, нито се намалява. Нулата се взема за граница между положителните и отрицателните числа.

Сега да оставим настрана тези въпроси. Мислете върху тях, без да дохождате до положителни резултати. Разсъжденията върху числата и върху ред още философски въпроси представляват дълъг път, който човек трябва да извърви и по който ще среща много интересни неща за изучаване.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Тринадесета лекция, 10 февруари 1926 г.

ВЕРИГИТЕ НА СЪМНЕНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Четоха се резюмета от темите „Разлика между самообладание и въздържание“ и „Отличителни черти на четирите годишни времена“.

Чете се темата „Качества на най-голямото и на най-малкото число“.

Питам: каква разлика има между относителен и абсолютен морал? Често се говори за закони, за известни морални положения. Както всеки дом има свои установени закони и правила, така и всяко общество има свои установени закони и морални правила. За да разберем живота, ние трябва да започнем от дома. Майката и бащата създават законите в дома. Майката напълни 10-20 кутии с различни сладка, затвори ги добре и казва на децата си: „Няма да бъркате в тези кутии!“ Децата знаят, че в тях има сладка, които тъй много обичат. Те знаят, че ако бъркат в кутиите, ще дойде пръчицата, ще има мърене, плач, сълзи. После ще дойде лъжата, а оттам и смущението. Значи докато детето е малко, престъпление е, ако само бърка в кутиите. Когато детето порасне, стане голям син или голяма дъщеря, те имат право да отварят кутиите, да си вземат сладко. Това за тях не е престъпление. Туй е относителен морал. Или когато кутиите със сладко са на майката и детето бърка в тях, това е престъпление, за което ще има пръчица. Ако кутиите са ваши, вие можете свободно, безнаказано да бъркате в тях.

И тъй, има общи положения в живота, нарушенията на които в един случай биват неморални, а в друг случай – морални. Например не е морално детето да бърка в кутиите със сладко без волята на

майката или на бащата. Ако то пита майка си и получи разрешение да бърка, това не е престъпление. Обаче за големия син или за голямата дъщеря е морално, когато сами отворят кутиите със сладко и ядат. Престъплението на детето се състои в това, че то не е питало майка си да яде или да не яде сладко. Подобно нещо се случва и в общества, където има установени правила и закони, както и в училищата. Например казано е, че учениците трябва да бъдат сериозни в клас, да не се смеят. Обаче един от учениците се смее за нещо. Веднага учителят го пита: „Драгане, защо се смееш?“ Защо пък да не се смее? Какво престъпление е направил, че се е засмял? Престъплението е само там, че ученикът се е засмял в клас, където гамата е съвсем друга. Когато учениците се смеят в клас, гамата на мисълта се изменя и учителят губи връзка в работата си. В гамата на смеха има вибрации, различни от тия на мисълта, вследствие на което ученикът може да се смее само след свършване на работата на учителя. Само по себе си в смеха няма нищо лошо, но между смеха и сериозната мисъл няма съответствие. Обикновено смехът идва след голяма скръб, като реакция на скръбта. След всяка сериозна мисъл идва посредствена мисъл. Това нещо се забелязва и между религиозните хора. При голямото усилие от тяхна страна непрекъснато да поддържат религиозно настроение в себе си, настъпват обратни реакции.

Казвам: имайте предвид следното правило: между всички мисли, чувства и действия в човека всякога трябва да има хармонично, преходно състояние. Човек не трябва да бъде краен. Наистина, това зависи от неговото развитие, но всеки ден той трябва да придобива нещо, колкото малко и да е; този малък придатък спомага за неговото разширение, за устройството на мозъка му. Нервният човек например и духовен да стане, пак е нервен; подозрителният човек и духовен да стане, пак е подозрителен. Подозрителният човек цял да го облечеш в

морални положения, пак подозрителен ще остане. Подозрението изпъква по единствената причина, че вълк във вълк всякога се съмнява. Когато един вълк се върне от обиколка, друг вълк му казва: „Ти си ходил в някоя кошара.“ Вторият се съмнява в първия, че е ходил в някоя кошара, откъдето е задигнал някоя мазна овца. Обаче има неща, в които ние никога не можем да се съмняваме. Например никога една овца не може да се съмнява в друга, че тя е яла месо. Защо не може да се съмнява? – Защото според устройството на овцата невъзможно е тя да яде месо. В заключение ние казваме: хора, които са от рода на овците, никога не се съмняват; хора, които са от рода на вълците, всякога се съмняват. Казвате за някого: „Този човек има вълчи характер.“ Това подразбира, че този човек е свързан със съответни сили в Природата. За тази цел такъв човек трябва да бъде постоянно нащрек, да търси устойчиви сили, с които да се свързва.

Следователно вълк във вълк се съмнява, че е ял месо. Овца в овца никога не се съмнява, че е яла месо. Обаче вълк във вълк може да се съмнява, че е ял корени. Защо? – Защото вълкът, след като не намери месо, и корени яде. Значи вълкът подозира и в лошото, и в доброто. И затова на хора, които имат вълчи характер, и лошо да им направиш, и добро да им направиш, все подозират. Забележи ли човек в себе си такива прояви, той трябва усилено да работи върху тях. Това са занимания, задачи, които човешкият дух трябва да разреши. Често на духовните хора се дава задача да видоизменят едно свое вълче състояние, да го преработят, да го превърнат в по-възвишено. В това отношение духовните хора трябва да бъдат алхимици – да превръщат неблагородните прояви на естеството си в благородни. Задачата на алхимика е да превърне желязото в злато. Задачата на духовния човек е да превърне някои свои низходящи сили във възходящи. Например той трябва да видоизмени своето невежество, своята лошавина. Лошият човек е богаташ, който трябва да работи над себе си.

Питам: вие, които от толкова години работите над себе си, как превръщате силите на гнева? Ти се заканваш някому, показваш ту левия, ту десния си юмрук. Левият юмрук показва, че сърцето ти трябва да взема участие във всяка работа; десният юмрук показва, че и умът ти трябва да взема участие. Мърдаш ли главата си, това показва, че и тя трябва да взема участие. Мърдаш ли краката си, това показва, че и те трябва да вземат участие.

Ще ви дам един пример, за да видите докъде може да отиде човешкото подозрение. Един мъж, който бил много ревнив, всяка вечер преди лягане вземал една верига и за единия край връзвал десния крак на жена си, а за другия край завързвал своя ляв крак. След това заключвал добре двата края на веригата и лягал да спи. Сутрин, като ставал, той поглеждал дали веригата е заключена. Винаги намирал веригата заключена, но пак се съмнявал и казвал на жена си: „Ти си ходила някъде тази вечер“ Твърдението му, че тя е ходила някъде, е вярно, но как е ходила? Всеки човек в съня си ходи тук-там, движи се, среща се с хора, разговаря се. Обаче физически, с тялото си, тя никъде не е ходила, и затова му казвала: „Къде мога да отида? Нали ти сам ме заключваш и отключваш? Къде мога да ходя с тази верига?“ Казвам: страшно нещо е човешкото подозрение!

Човек трябва да се освободи от подозрението, от съмнението. Те съществуват и между учениците на Окултната школа. Обаче в подозрението, в съмнението няма никаква философия. Благородство се изисква от човека! Съмнението е стара наука, която се е изучавала преди милиарди години. Ако и днес вървите по пътищата на тази стара наука, ще имате същите резултати. Съмнението е признак на това, че човек не разбира дълбоките причини на нещата. Когато човек се съмнява в другите хора, той започва да се съмнява и в себе си: в своята сила, в своята вяра, в своята любов. Какво остава в човека, като отрече своята сила, своята вяра, своята любов и своето благородство?

Къде е истинската наука? Съмнението в човека представлява натрупване на чужди мисли, които смущават неговото сърце и неговия ум. Човек никога не трябва да се съмнява в своята вяра, в своята любов, нито в силата на своя ум и на своето сърце. Това са известни величини, с които той трябва да работи. Ти можеш да изпиташ своята вяра, своята любов, както и силата на своя ум, като ги проявиш. Веднъж си ги изпитал, има ли защо да се съмняваш? Проверявате ли се, изпитвате ли се, по този начин у вас ще се зароди красивият живот. Красивият живот в човека е в сила да се справи със съмнението.

Примерът, който ви дадох за ревнивия мъж, добре характеризира съмнението в човека. Той сам завързва крака на жена си с верига, а на сутринта я пита: „Къде ходи тази нощ?“ В същото положение се намирате и вие. Ставате сутрин, речете да се помолите, изведнъж идва съмнението при вас, казва: „Какво си се изправил като кукла? Бог с тебе ли ще се занимава?“ И вие казвате: „Няма да се моля!“ Вземате някаква книга да четете, изведнъж съмнението идва и ви казва: „Мислиш ли, че по този начин ще разрешиш важните въпроси на живота?“ Вие захвърляте книгата настрана, казвате: „Какво съм се зачел? Нищо не мога да направя.“ Започвате да пеете, съмнението пак идва: „Какво си се разпял? Младите нека пеят!“ Каквото и да започвате, съмнението всякога идва след вас. Какво трябва да направите тогава? Ако слушате съмнението, трябва да сгънете ръце, да седнете на едно място и да чакате всичко да се разреши наготово. Съмнението е мъжът, който ви връзва с верига и казва: „Никъде няма да ходиш!“ Няма по-страшно нещо за душата, която е излязла от Бога, от това, да бъде свързана с веригите на съмнението! Герой е само този човек, който е могъл да скъса тия вериги и да се освободи от тях. Този човек има характер.

Днес много мъже връзват жените си с такива вериги, и много жени връзват мъжете си със същите вериги. Такива вериги има и в Русия, и в Англия, и във Франция, и в Америка, и в България – само че още не са изнесени вън, да ги видят всички хора. Такива вериги има и в духовно отношение. Време е вече всички хора да скъсат тия вериги на съмнението и да кажат: „Ние можем и без вериги на краката!“ Жената трябва да каже на мъжа си: „Ако ми вярваш – добре, ако не ми вярваш – сбогом!“ И мъжът трябва да каже същото на жена си. Съвременните жени са готови да напуснат мъжете си, но не и съмнението. Не, съмнението напуснете! Жена напуска мъжа си, а съмнението не напуска; мъж напуска жена си, а съмнението не напуска; приятел напуска приятеля си, а съмнението не напуска. Съмнението напуснете, не мислете повече за него!

Има нещо идейно в човека, което никога не допуска съмнението в себе си. Кое е това идейно състояние? Аз ще ви представя картинно това идейно състояние. Допуснете, че вие живеете в свят, подобен на този на Земята, но необикновено красив. Където се обърнете – навред плодни дървета с по един, два, три, четири, най-много до дванайсет плода на дърво. При това вие можете да си късате от всички плодове. В този красив свят няма никакви животни: нито млекопитаещи, нито птици, нито риби. Водата в моретата е тиха и спокойна, въздухът е чист и прозрачен, Слънцето грее ярко – то е в зенита си. Представете си, че вие живеете сам в този свят. Как ще се чувствате? Ще кажете: „Страшно е тук, голяма самотия съществува, не мога да живея в този свят.“ В кой свят искате да ви постави Бог? На Земята сте недоволни, плачете и скърбите. В идейния свят не можете да живеете сам. За да живеете в идейния свят, вие трябва да научите езика на растенията и с тях да се разговаряте. Те ще ви покажат Божествения начин, по който трябва да живеете. Казано е в Писанието: „Праведният ще бъде като дърво, насадено в Божествената градина.“ Влезете ли в идейния свят,

вие ще бъдете като дърво или като някое малко цветенце. Сега хората си представят рая като нещо, подобно на този свят. Мислите ли, че като отидете не онзи свят, ще бъдете същите, каквито сте били тук? Там няма да остане помен от вашата външна форма. Как ще се познавате тогава? Има един начин, по който хората се познават. За да познаваш един човек и той да те познава, непременно трябва да имате вяра един в друг. Нямате ли вяра помежду си, вие не се познавате.

Съвременните хора не си вярват. Похвалиш някого, кажеш му, че е добър, той не хваща вяра в думите ти, казва: „Не говориш от сърце.“ Кажеш му: „Ти си малко сприхав човек.“ – „Защо ме нападаш?“ И като хвалиш човека, и като го кориш, той е все недоволен. Кажете ми една дума в българския език, която да не предизвиква съмнение в човека. Едно е важно за вас: да намерите начин, по който сами да трансформирате съмнението си, и да не чакате Бог да го отнеме от вас. Ако чакате Бог да отнеме съмнението от вас, нищо няма да постигнете. Съмнението трябва да се замести с нещо друго. Този е пътът, по който може да се освободите от него. То представлява трън в човека, който може или да се изкорени и вместо него да се постави друго растение, или пък може да се присади. Питам тогава: ако човек живее в идейния свят, в кого ще се съмнява? Всичко, каквото пожелае, той ще има на разположение: богатство, книги, музика, изкуство – но ще бъде абсолютно сам. Ако искаш музика, ще бутнеш един ключ и ще слушаш най-хубавата музика в света. Икаш да четеш – ще бутнеш втори ключ и пред тебе ще се наредят най-хубавите и мъдри книги в света. Икаш да изучаваш небето – ще бутнеш трети ключ и ще видиш пред себе си най-усъвършенствани инструменти, с които ще наблюдаваш небето. Каквото душата ти пожелае, ще имаш – като в 1001 нощ. Ти ще четеш, ще учиш, ще се наслаждаваш в този свят, ще размишляваш, но навсякъде и във всичко ще бъдеш сам. Бихте ли

желали да отидете в този свят? Не бихте желали. Щом е така, трябва да признаете, че светът, в който сега живеете, е много красив. В този случай идейният живот подразбира само един човек. Когато двама души се явят, идея не може да съществува. Идеята е само една, затова именно в идейния свят може да живее само един човек. Където има двама души, там идея няма, но има разногласие. Когато се явиха двама души в света, и дисхармонията произлезе.

Представете си, че всеки от вас живее сам в един свят – как ще се чувствате тогава? Това е възможно, обаче първо човек трябва да мине през нирвана, за да влезе в този идеен, възвишен свят. Мине ли този свят, човек ще отиде в света на Вечната светлина, където нито дървета има, нито вода има. Той ще живее във вечна светлина, ще бъде тих и спокоен, за нищо няма да мисли и ще се радва, че е преминал страданията и живее в радостта, като използва благата, които Бог му е дал.

Казвам: в този свят, където сега живеете, има много лъжливи положения, от които трябва да се пазите. Например някой казва: „Аз съм много любознателен“, а всъщност той е любопитен човек. Ще видите този човек как се промъква оттук-оттам, само за да разбере нещо, което го интересува. Въздържайте любопитството си и се възпитавайте! Други хора пък не могат да пазят тайна. Някой им казал нещо и те веднага ще го предадат на няколко места. Няма нищо престъпно в предаването, но като разнасяте думите от едно място на друго, все ще направите някаква погрешка. Ако речете да криете от всички, това пък е друга крайност. Човек трябва да разбира какво да крие и какво да казва. Питам: трябва ли майката да крие кутиите със сладко от децата си, или не трябва?

Мнозина казват, че нашият живот трябва да бъде отворен. Това донякъде само е вярно. Нашият живот може да бъде отворен само за разумните хора. Човек може да бъде добър само за хора, с които е в

съприкосновение. За онези, които не го познават, е безразлично дали той е добър, или не. От това гледище обаче щом става въпрос за Доброто, за добродетелите, те проникват целия Космос. Доброто е Божествено качество, което идва от висшите светове и минава през всички по-долни светове. Доброто ще дойде, но преди всичко човек трябва да се справи с ред отрицателни качества в себе си: със съмнението, с ревността, с малодушието, със злобата, с отмъщението. Справи ли се с тия отрицателни качества, ще дойде разкаянието, а после и жертвата, която ще заличи всички грехове. С тези неща трябва да се борите, преди да влезете в Царството Божие. Тези тръни трябва да изкорените от душата си, ако искате да помогнете първо на себе си, а после и на своите ближни. Научи ли човек това изкуство за себе си, той ще знае как да помага и на ближните си.

Съвременните хора работят за възпитанието на младите, но все със стари методи: бой, наказания, заплашвания. Тия методи обаче не са дали добри резултати. Добрият човек трябва да работи с нови методи, които Доброто налага. Ако такъв човек направи хиляди добрини, а една погрешка, тази погрешка ще има силата на хилядата добрини. И обратно: ако лошият човек направи хиляда злини, а едно добро дело, доброто дело по сила ще се равнява на хилядата злини. Последното дело на човека компенсира всичките му предишни дела. Значи ако през целия си живот сте правили добрини, а най-после направите едно зло, това зло няма да заличи добрите дела, т.е. доброто във вас, но ще му противодейства; щом му противодейства, то кармически ще спре добрите ви начинания. Тогава във вашия живот ще дойдат ред нещастия, които временно ще спрат развитието ви. Който разбира този закон, той няма да предизвика кармата си. Понякога, тъкмо дойде време Бог да благослови някого, и той направи някаква погрешка, с която спира Божието благословение. Тогава идват ред страдания, чрез които той трябва да изкупи погрешката си, за да

може след години Божието благословение отново да дойде върху него. Такива примери имаме с Давид, с Яков и с много други. В това отношение човек не трябва да се страхува, но да бъде внимателен, разумен.

И тъй, говорите ли за погрешките на хората, трябва да бъдете много внимателни, защото те са крайно чувствителни. Ако речеш да изправиш една погрешка на човека, той няма да те разбере право и ще започне да се съмнява в тебе. Аз съм правил ред опити и виждам колко хората са съмнителни. Казвам на някого, че има еди-каква си погрешка. Той веднага се обижда и ме пита: „Кой ти каза това?“ Казвам: все ще ми е казал някой. Първо аз ще те видя, после хората ще ми кажат, след това ангелите ще ми кажат, а най-после и Бог сам ще ми каже. Значи първо аз виждам хората; което аз не виждам, ангелите виждат и ми съобщават; което ангелите не виждат, Бог вижда и ми казва: „Кажи на този човек, че ако не изправи погрешката си, ще си навлече голямо страдание.“ Не мислете, че никой не вижда какво правите. И вас виждат, и вие виждате – всички сте ясновидци. От виждане до виждане има разлика. Когато обичате един човек, вие виждате по един начин; когато не го обичате, вие виждате по друг начин.

За да се виждат нещата в Духовния свят, и там атмосферата трябва да бъде тиха, спокойна, да могат пречупванията и отраженията на светлината да стават правилно. На първо място е необходимо спокойна атмосфера, защото и в Духовния свят стават пертурбации, както и във физическия. Ако вашият дух не е тих и спокоен, вие не можете да възприемете трептенията на Духовния свят. Щом искаш да изправиш погрешката на някой човек, най-първо ще пристъпиш към него с всичкото благородство на душата си, за да го предразположиш, да разбереш състоянието му. Щом разбереш състоянието му, ти

можеш да му помогнеш. Помогнеш ли на него, ще помогнеш и на себе си. Да помогнеш на ближния си, това е цяла наука.

Първата задача, която ви предстои като на ученици, е да изкорените от себе си съмнението. То е най-малката погрешка, с която започват всички по-големи грехове. Съмнението е неуловимо, и с микроскоп не се вижда, но влезе ли веднъж в ума на човека, то влече след себе си ред погрешки. Не се ли освободите от съмнението, дарбите на вашия ум, на вашето сърце и на вашата душа не могат да се развиват правилно. Съмнението дава условия за развитието на всички паразити, които разрушават доброто в човека. Ето защо Невидимият свят чрез разни методи ви въздейства, докато ви направи господари на себе си. Станете ли господари на себе си, тогава ще започнат да растат и да се развиват във вас красиви и възвишени неща. Всички вие сте герои. Щом сте герои, започнете да изкоренявате най-малкото зло от себе си – съмнението. Щом го изкорените, на негово място ще поставите нещо хубаво.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Четиринадесета лекция, 17 февруари 1926 г.

ОБМЯНА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

За следващия път пишете върху темата „Най-силната дума в българския език“.

Според вас в какво се заключава знанието? Едно от главните правила в граматиката е следното: когато се пише едно изречение, на първо място слагат подлога, т.е. предмета, за който се говори; после се поставя глагола, т.е. сказуемото. Това правило може ли да се измени?

Отговор: *Може.*

Питам: защо обикновено на първо място поставят подлога, а после – сказуемото? – Защото съществителното име, което обикновено бива подлог в изречението, е образувано по-рано от глагола. Съществителното име е най-ранното, най-първото образуване в речта. В това отношение, когато човек има известни преживявания, той всякога ги свързва с външния свят. И наистина, донякъде те съответстват на предметите и явленията от външния свят. Когато видите, че лицето на някой човек се изкривява, гърчи се, от това вие вадите заключение, че той има някакво страдание или някаква мъчнотия. На друго някое лице виждате няколко реда сълзи и веднага вие се произнасяте в себе си, че това лице преживява нещо. Откъде знаете, че то преживява нещо? Възможно е тези няколко реда сълзи да представляват капки вода върху това лице. Обаче вие не се съмнявате, че тези капки вода са сълзи, резултат на някакво душевно терзание или страдание в този човек.

Питам: от ваше гледище може ли светът да съществува без страдания и без радости?

Отговор: *Не може.*

Щом е така, как могат жителите на ада да живеят без радости? Или как могат жителите на рая да живеят без страдания? Казват, че идеалът, обектът, към който се стремят съществата на ада, е радостта. Вследствие на това там страданието е отвътре, а радостта – отвън. В рая пък е точно обратно: радостта е отвътре, а страданието – отвън. Жителите на рая знаят, че има същества, които живеят в ада, т.е. повече в страдания, отколкото в радости. Може ли някое същество от рая да скърби за друго от ада? Правило е: когато някой от рая скърби за нещо, той веднага ще се намери вън от рая. И когато някой от ада се зарадва за нещо, той веднага ще се намери вън от ада. И двата закона са верни.

Следователно физическият свят е създаден от два вида хора: едните излизат от рая, а другите – от ада. Като излязат от местата си, и двамата разправят своите опитности. Този, който е излязъл от рая, казва: „Като бях в рая, стана ми скръбно за онези, които са в ада, и затова излязох от рая.“ Вторият казва: „Като бях в ада, зарадвах се за онези, които са в рая, и излязох от ада.“ Този закон има приложение и в живота. Радваш ли се, когато и другите се радват, ти си в рая; страдаш ли заедно с другите хора, ти си в ада.

В живота на човека се срещат ред състояния, които ние наричаме *състояния на душата* и *състояния на материята*, от която човек е направен. Когато човек мисли или когато чувства, той дохожда в съприкосновение с материята и според нейните свойства се намира или във възходящо, или в низходящо състояние. Дойде ли човек в съприкосновение с полуорганизираната материя, тя ще отнеме половината от неговото вдъхновение. Забелязано е: когато човек попадне между хора, които не са духовни и се занимават изключително с материални работи, щом излезе от тяхната среда, той усеща, че е изгубил много нещо от себе си. Ако имаме точен

инструмент за измерване на състоянията и енергиите в човека, ще забележим, че в идеите на тези хора има едно повдигане. И обратното е забелязано: ако някой материалист попадне между духовни хора, неговото състояние се повдига.

Значи между хората постоянно става обмяна, без те да забелязват това нещо. Затуй именно човек трябва да бъде внимателен в живота, да се пази. Ако има изобилно топлина в себе си, нека дава; ако топлината му е малко, да се пази. Изобщо обмяната между хората трябва да става правилно. Казвате: „Нали човек трябва да прави добро?“ Той трябва да прави добро, но кога? Ако някой човек, по нямане на топлина в себе си, е осъден да умре, и дойде при него друг някой да му помогне, но и той сам няма запас от енергия в себе си, какво ще стане? И двамата ще умрат. Това добро има ли смисъл? В такъв случай по-добре е само единият да умре, отколкото и двамата. Можете ли да повдигнете енергиите на човека към живот – помагайте; не можете ли – стойте настрана. Ето защо човек всякога трябва да се подчинява на Божия закон. Изобщо може да се помага на човек, който има Любов, стремеж към Бога, бил той съзнателен или несъзнателен. Има ли човек този стремеж, може да му се помага, той може и да се учи; няма ли този стремеж, нито може да му се помага, нито той може да се учи. Съвременните хора из целия свят имат разни възгледи за живота, вследствие на което се осмеляват да критикуват и да съветват Невидимия свят: защо светът е създаден по този начин, а не по друг начин; или защо Господ е създал света с толкова много страдания.

Сега за разяснение на тези въпроси ще ви дам следния пример. Представете си, че вие сте в някоя пустиня, където прекарвате 40-дневен пост като Христа. В това време идват при вас двама души, които ви носят по един подарък. Първият от тях ви носи един скъпоценен камък, голям като камилско яйце, а вторият носи половин

кило картофи. В дадения случай кой от двата подаръка ще предпочетете? Ако сте в града, скъпоценният камък е за предпочитане пред картофите. Щом сте в пустинята, където прекарвате такъв дълъг пост, картофите са за предпочитане. От вас зависи сега кой от двата подаръка ще предпочетете. Ако предпочетете скъпоценния камък, вие сами се излагате на страдания. Този скъпоценен камък не може да се продаде в пустинята на никого. Ако предпочетете картофите, вие ще се радвате. Тъй щото, когато питате защо Бог е допуснал страданията, защо е наредил света така, казвам: страданията не са нищо друго освен скъпоценния камък в пустинята, който вие предпочетохте пред картофите. Ако бяхте предпочели картофите, вие щяхте да имате радости. Значи радостите са живите картофи, които вие получавате като подарък в пустинята.

В разсъжденията на хората за живота има две опасности, от които трябва да се пазят. Те са следните. Например някои хора, главно религиозните, духовните, често говорят за Божи Промисъл и казват: „Няма защо да се грижим, да се безпокоим, Бог ще промисли за всичко.“ Вярно е това твърдение, но опасността се състои в това – да не изпада човек в бездействие и да очаква всичко наготово. Светските хора пък изобщо не признават Божи Промисъл и казват: „Ако човек сам не се стегне да работи, Господ никога няма да му спусне нещо наготово от Небето.“ Някой от религиозните казва: „Ето, нали Господ ни дава наготово плодовете?“ – Да, но растенията изработиха тия плодове. Те работят, а ние се ползваме от техните плодове, от техния труд. Мнозина казват, че плодовете са създадени заради нас. Може да е така, но може и да не е така. Запитайте картофа за кого е създаден: за хората или за себе си? Добре е човек да вярва, че Господ промисля за всичко. Животът ще го научи да разбира тази мисъл добре. Под думата *промисъл* ние разбираме същества от абсолютен, разумен свят.

Често вие искате да имате дарби, таланти и казвате: „Аз искам да пея, да свиря хубаво, да говоря красноречиво.“ Какво е нужно за придобиване на таланти? – Условия, в които да се развиват, и среда, в която да се проявяват. Да допуснем, че вие сте отличен певец, но сте говедар. Кому ще пеете? Ще пеете за себе си. Най-добър певец е този, който пее за себе си. Търсите ли публика, пред която да пеете, можете да намерите такава, а можете и да не намерите. Най-добра публика си ти сам за себе си. Ти сам ще се оценяваш. Яви ли се множество да те слуша и да те оценява, то е друг въпрос вече. Същото се отнася и до мисълта. Щом мислиш, ще се радваш сам на себе си. Радваш ли се на мисълта си, ти внасяш в нея нещо хубаво, което принася известна полза както за теб, така и за околните. Мисъл, на която ти сам не можеш да се радваш и от която сам не можеш да се ползваш, тя не може да радва и да ползва и другите хора. Тя ще принесе колкото на тебе, толкова и на тях.

Друго положение, което спъва хората, е следното. Някой казва: „Никой не ме обича.“ Питам: как познавате, че хората не ви обичат или че ви обичат? Аз бих желал да зная каква е вашата опитност по този въпрос. Когато някой човек ви дава хляб, пари, той обича ли ви? Или когато някой човек ви съгради къща и ви даде дрехи да се облечете, това обич ли е? Разбира се, това са изрази на обич. Питам: защо дъщерята, която има всичко това от своите родители – и хляб, и дрехи, и пари, и къща, и учение, е недоволна от любовта на родителите си? Освен това дъщерята е приела много от качествата и способностите на своите родители, но въпреки това тя казва: „Дотегна ми любовта на моите родители – не искам повече да живея при тях.“ Същата реакция става и в ученика, и в религиозния човек, а често и между двама приятели. Ученикът, който е прекарал дълго време в училището, казва: „Не искам повече да ходя на училище!“ Религиозният, който дълго време се е молил на Бога, казва: „Дотегна

ми вече да се моля на Бога!“ От двама приятели, които са дружили дълго време, единият казва на другия: „Дотегна ми вече твоето приятелство, търси си друг приятел!“

Питам: на какво се дължи това противоречие в живота? То е лесно обяснимо. Представете си, че някой човек ви нарани ръката, а след това ви донесе хляб, да ядете. Като ви носи хляб, това показва ли, че той ви обича? Вие какво ще му кажете? Казвате: „Не искам хляба ти, не искам нищо от тебе, остави ме спокоен, аз ще отида да лекувам ръката си.“

Следователно обичаш ли някого, не наранявай ръката му. Любов, която наранява, се отстранява. Тази любов съществува и между светските, и между религиозните хора. Те постоянно се критикуват. Да обичаш един човек, а при това да одереш кожата му – в това няма никаква философия. Според Новото учение да обичаш някого, значи да намериш в него онова добро, което е скрито от очите на всички околни. Намериш ли това съществено добро в него, да се зарадваш и да благодариш на Бога, че ти е дал възможност чрез Любовта да го намериш. Вие търсите Доброто отвън. Не, тъй както днес човек се проявява, доброто му не може да се види отвън. То е дълбоко затрупано в материалния свят. Дълбоко трябва да се засегне човек, за да видите, че в неговата душа се крият хубави, красиви зародиши. Те чакат само благоприятни моменти за своето развитие и проявление. И тогава аз казвам: да проявиш обичта си към някого, това значи да направиш такова нещо за него, което дълбоко да засегне душата му. Само тази обич е в състояние да повдигне човека. Да намериш в човека една добродетел, дълбоко скрита в неговата душа, и да съдействаш за нейното развитие, това значи обич, любов към този човек. Да обичаш човека, значи да разбираш неговите мъчности и да му помагаш при разрешаването им. Казвате: „Какво нещо е мъчнотия?“ Питам: можете ли да се качите зимно време на Мусала?

Вие нямате представа какво значи качването на Мусала зимно време, когато всичко наоколо е покрито с ровък сняг, дълбок 1-2 метра, че като вървите, да потъвате до пояс. Когато човек се натъкне на подобна мъчнотия в ума си, тогава той разбира какво нещо са мъчнотиите в живота.

И в живота има подобни положения, подобни мъчнотии, които разбираме само след като се натъкнем на тях. Това не показва, че снегът е нещо лошо. Не, сам за себе си този дълбок мек сняг около вас представлява отлична картина, но речете ли да вървите по него, вие потъвате до пояс и не можете да напредвате. Допуснете, че вие непременно трябва да се качите на Мусала и от това качване зависи животът ви. Какво ще направите? Ще кажете: „Да ме пази Господ от подобно изпитание!“

Често хората си служат с междуметията *ах*, *ех*, *их*, *ох*, *ух*. При какви случаи се употребяват тези частици? Те са много естествени звуци, които и до днес се употребяват във всички езици. Тези звуци са остатъци от един стар език. При какви случаи си служим с междуметието *ах*?

Отговор: *При загуба на нещо.*

Ами с частицата *ех*?

Отговор: *При съжаление за нещо.*

С частицата *их*?

Отговор: *Когато нещо ни е омръзнало, дотегнало.*

С частицата *ох*?

Отговор: *При болест.*

С частицата *ух*?

Отговор: *При омраза.*

Забележете: във всички тия междуметия съгласната буква *х* не се изменя, но се изменят само гласните букви. Ако съгласната буква *х* промени мястото си и заеме първо място – пред гласните, ще имаме

частиците *ха, хе, хи, хо, ху*. В този случай частиците *ха, хе, хи, хо, ху* се употребяват за трансформиране на състоянията. Щом изговорите частицата *ах*, веднага след това изговорете обратната частица – *ха*, и ще видите, че състоянието ви ще се подобри. Кажете ли *их*, след това изговорете *хи* и наблюдавайте какъв резултат ще имате. Щом изговаряте частиците *ха, хе, хи, хо, ху*, те показват, че работите се оправят. Съгласната буква *х* е мека, а гласните букви *а, е, и, о, у* са твърди звукове, които представляват творчески сили.

И тъй, произнасянето на едните или на другите междуметия представлява ред психологически упражнения. Обикновено в скръбта си човек усеща едно особено разбъркване, едно скъсяване на мозъчните нерви, вследствие на което енергията в организма му не тече правилно. Ако можете да погледнете мозъка на скърбящия човек, ще видите, че той прилича на развълнувано море, вследствие на което в него се забелязват ред дисхармонични прояви. За да се възстанови равновесието в този човек, преди всичко състоянието на развълнуваното море трябва да утихне. Това значи, че всички предмети, които вълнуват ума и сърцето на човека, трябва да се премахнат, да се отстранят, а вместо тях да се сложат нови елементи – Надежда, Вера и Любов. Да се възстанови равновесието на човека – на думи това става лесно, но всеки знае колко мъчно става в действителност. Колко лесно човек изгубва своето прекрасно разположение и колко мъчно го възстановява! Една дума, един поглед, една несполука в живота на човека са в състояние да го изкарат от релсите на неговия път и той да изгуби приятното разположение на своя дух. Всичко това се отразява зле върху ума и сърцето му.

Казвате: „Какво трябва да правим, за да запазим своето равновесие?“ – Дръжте в ума си великия закон на разумността, според който всички неща в Природата се извършват по строго определен,

последователен път. Знайте, че невъзможно е да ви постигне в живота нещо, което да не е предвидено. Може ли пръстът на ръката ви да пострада от нещо, ако вие сте внимателни? – Не може. Ако не внимавате, можете да го изложите на ред страдания. Да допуснем, че ръката на човека има индивидуално съзнание, но вие сте принудени с нея да чукате камъни. Какво ще каже ръката в този случай? Трябвали тя да се оплаква от своето положение? Какво означава удрянето на камъни с чук в ръка? Това показва, че човекът, чиято е ръката, иска да я впрегне в усилена работа. Той я застава да работи, а при това не иска да и причини страдания. По същия начин и Господ ни слага на работа. Ако човек трябва да бъде чук, за да преодолее известна мъчнотия, трябва ли той да се отказва от тази длъжност? Той може да бъде чук, без да си причинява излишни страдания. Как? – Като бъде внимателен и разумен.

Тъй щото отношенията, които съществуват между хората, са абсолютно разумни и строго определени. В тях няма нищо случайно, нищо произволно, и те се ръководят от вътрешната свобода на човека. Когато се говори за индивидуалните страдания, от които пъшкате и плачете, те са предвидени за вашето развитие и повдигане. Всички страдания са необходими за пробуждане на човешкото съзнание. Днес например вие удряте с чука си върху един камък, но той не изпитва никакви страдания, каквито вие бихте изпитвали, когато ви удрят с чука. Обаче един ден, когато съзнанието на камъка се пробуди, и той ще изпитва ударите на вашия чук отгоре си и ще плаче, ще страда, както днес вие плачете и страдате.

Мисълта, която искам да ви оставя сега, е следната: когато ви дойде някое страдание, определете в себе си дали това страдание е разумно, или не е разумно. За десет дни от днес направете следното упражнение: колкото страдания ви дойдат през деня, определете ги дали те са разумни, или не; после сметнете колко от тях на брой са

разумни и колко не са разумни. Разумните страдания са от Невидимия свят, а неразумните – от вас. Това е едно малко упражнение, малък опит, от който ще придобиете известни знания и наука. Всяко страдание има смисъл, когато е разбрано и добре използвано. Ако вие разбирате и използвате вашите разумни страдания, тогава и Невидимият свят ще ви се радва и ще ви помага. Певецът обича онзи, който го слуша внимателно и цени, разбира пеенето му. Обичате ли, разбирате ли пеенето му, той ще бъде доволен от вас и ще ви пее. Ние всякога сме готови да окажем услуга на онзи, който се намира в състояние, подобно на нашето. Защо? – Защото той ни разбира и ние ще можем свободно да споделим с него своята радост или своята скръб. Ето защо човек трябва да влиза в положението на другите, да ги разбира.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Петнадесета лекция, 24 февруари 1926 г.

ПРИРОДНИ ИЗРАЗИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Изпейте упражнението *Махар Бену Аба* и втората част от него, която представлява превод на първата. Преводът е следният:

В мрак, тъмнота е бил животът наш,

но Слънцето на живота просия у нас.

И ний тръгнахме в пътя чист

и свят за нас, свят за нас.

Прочете се резюме от темата „Качества на най-голямото и на най-малкото число“.

Чете се темата „Най-силната дума в българския език“.

За следващия път пишете върху темата „Най-старото дърво в света“.

Сега ще ви задам следните няколко въпроса: видимо и осезаемо нещо ли е гладът? – Гладът се чувства. Кои са отличителните черти на глада? По какво познавате, че някой човек е гладувал? – Очите му са хлътнали, лицето е посърнало, тялото – малко сгърбено, гласът – тих, мек, а общият вид – като на смирен човек. Кои са отличителните черти на сития, на нахранения човек? – Лицето му е пълно, месесто, очите са потънали в месо, ходът е сигурен, смел, гласът – висок, силен. Коремът на гладния човек е вдлъбнат като вдлъбнатината на някои шишета. Коремът на изхранения човек е малко изпъкнал навън като издутата част на някои шишета. Като съберете един пълен и

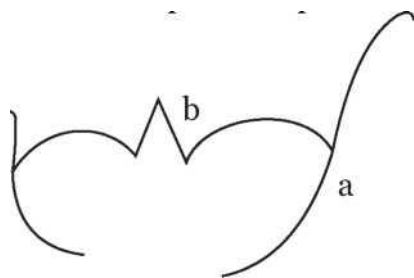
един слаб човек, двамата заедно ще образуват едно шише. Значи двама души са необходими, за да се образува едно шише.

Освен външна страна гладът има и своя вътрешна, психическа страна. Зад глада се крие нещо важно и интересно. Във физическия свят гладът е израз на особена вътрешна духовна сила, от която човешкият дух и човешката душа се нуждаят. Значи облече ли се духът в материя, във форма на човек, той винаги изпитва глад. В това отношение интересно е човек да наблюдава промените, които стават във време на глад и на задоволено състояние, както по лицето си, така и върху целия си организъм. Лицето на човека е огледало на всички вътрешни промени, които стават с него. То е огледало, в което се отразява вътрешният човек. Ето защо той трябва да следи всички промени, които стават с него. Наблюдавайте какви промени стават в чертите на лицето, когато човек изживява някакви благородни чувства. Наблюдавайте какъв е погледът му тогава, какви са по големина очите, каква е формата на устата му и т.н. Казвате: „Еди-кой си човек е милостив, еди-кой си е разумен.“ По какво познавате милостивия и по какво – разумния човек? Казвате: „Разумният човек се познава по своите мисли, чувства и дела.“ Представете си, че някой разумен човек чете една хубава книга и си извади няколко ценни мисли от нея. Как ще познаете, че той е разумен човек? Ако той е извадил една мисъл, тя ще има свой определен израз. Разумният човек всякога си служи с криви линии: той винаги върви по спирала. По счупени линии той не върви. Движи ли се по криви линии, животът му ще се изправи. Разумният човек всякога избира най-дългия път, а глупавият избира най-късия път.

На пръв поглед тези мисли изглеждат противоречиви, но аз ще ви обясня идеята, която се крие в тях. Ние наричаме глупавия човек болен, а разумния – здрав. В такъв случай кой може да издържа на по-дълъг път: болният или здравият? – Здравият, разбира се.

Следователно здравият и разумният човек вървят по една и съща линия, а глупавият и болният и да искат, не могат да вървят по техния път. Те всякога ще гледат да съкратят малко пътя си, все ще търсят късия път. Значи в живота важни са резултатите. Дългото време с добри резултати е късо време, а късото време с лоши резултати е дълго време. Защо? – Понеже човек дълго време ще изпитва радости, вследствие на което ще забрави тази продължителност, през която е траело изкупването. В това отношение резултатът е важен – че сте изкупили греховете си. Щом имате добри резултати, никой от вас няма да щади времето си. И тъй, когато казваме, че най-късият път е правият, всъщност ние разбираме разумния път, с добрите резултати, а не буквата на нещата.

Много от съвременните хора, както и много от вас, искат в скоро време да станат учени. За една година човек може ли да стане учен? За пет или за десет години може ли да стане учен? Да бъде човек горе-долу учен, да завърши четири отделения – за това се изискват 120 години. Казвате: „Тъй ли? Ами какво трябва да се каже тогава за хората, които са завършили университет и притежават диплом?“ Тази ученост е според разбиранията и изискванията на хората, които живеят на Земята. Те имат особена мярка за учените хора. Щом е така, ние питаме: защо, като има толкова много учени хора на Земята, те не оправиха досега света? Не могат ли да оправят света, те не са истински учени. Днес има толкова много учени медици, лекари, а при това болестите се увеличават. Много учени философи има, а при това мисълта на хората се забърква все повече и повече. Много учени богослови има, а при това в умовете на религиозните хора съществува голяма каша. Навсякъде ще срещнете учени хора, а при това работите все повече се оплитат, а не се разплитат. Значи днес хората се нуждаят от истинско, положително, реално знание, което да изправи забърканите работи в света.

Фиг. 1

Ако срещнете в Природата някакъв символ, като този на фиг. 1, как ще го изтълкувате? Подобни пречупвания и размествания стават и със земните пластове. Какво заключение ще извадите, ако срещнете някъде такова пречупване на земните пластове? Мнозина ще кажат, че това е някакво съвпадение. Питам: когато хората острят ножовете си, това съвпадение ли е? Защо те правят ножовете си остри? Ако в тези съвпадения, както вие ги наричате, има някаква цел, те са разумни прояви, или на ваш език наречени, разумни съвпадения. Кривите и правите линии са проекции на известни сили в Природата. Коя линия от представените на фигурата е най-силна? Най-силна е най-дългата линия – *a*. Счупените линии – *b*, показват, че процесът, който е ставал между силите, е бил бърз, имало е голямо стълкновение между тях. Затова именно е станало пречупване на линиите. При *a* процесът е ставал по-бавно, по-мудно, и затова той е по-разумен, отколкото при линиите *b*.

Забелязано е също така, че хора, които пишат нервно, с остри букви, не са много здравомислещи. Те нямат търпение. За да мисли човек право, той трябва да бъде много спокоен. Щом се безпокои за нещо, в мозъка му стават особени физиологически промени, вследствие на което и идеите му са объркани. Често това се случва с хора, у които се заражда някаква велика идея за услуга на

човечеството, а в същото време в тях се явява и желание да блеснат, да се прославят пред хората. При тези две различни идеи в мозъка им става известно стълкновение, което предизвиква забъркване, преплитане на техните мисли. Такива хора приличат на деца, които вземат една клечка кибрит – запалват я, но тя изгасва; вземат втора, трета, четвърта – запалват ги, но всички изгасват. В края на краищата пред тях лежат куп изгаснали клечки, но нито огънят им гори, нито свещта им свети.

Разумният човек обаче не постъпва така. Запали ли една клечка кибрит, той запалва свещта си и започва да чете на нейната светлина. Запали ли втора клечка кибрит, той запалва огъня си и започва да се грее на него. Разумният човек не хаби думите си. Той никога не говори напразно. Всяка негова дума е на мястото си и тя има точно определен смисъл. Той никога не се обръща към човека с думите: „Високоуважаеми, почитаеми господине, имам великата чест да се разговарям с Вас...” – Това са думи от езика на висшата дипломация, където се спазват известни етикеции. Тези думи са наредени като тоновете на някоя звучна симфония, която въздейства външно на човека, но не и върху неговата душа. Ако човек е тщеславен и чуе тези думи, отправени до него, той си въобразява, че наистина представлява нещо особено. Разумният човек си служи с прости думи. Когато иска да напише или да каже нещо на човека, когото обича и уважава, той ще каже: „Добри, или уважаеми господине!“ Думите, с които разумният човек си служи, са съдържателни.

Значи има думи съдържателни, има и думи безсъдържателни. Съдържателни думи са тези, които имат смисъл. Смесени думи пък са тези, които излизат от сърцето на човека. Ако глупавият човек си служи с думите на философа, тези думи имат ли смисъл за него? Ако някой човек напише едно любовно писмо, което заимства от някоя книга, това писмо има ли смисъл за него? Ако някой свири едно

музикално парче, без да го разбира, това свирене има ли смисъл за него? Нещата са ценни, когато имат форма, съдържание и смисъл. Ето защо, стремете се и вие да си изработите съдържателен език. Всичко, каквото човек мисли, чувства и върши, трябва да бъде съдържателно, смислено. Важни и сериозни работи се случват в живота на човека, разрешението на които често зависи и от езика, с който той ще си послужи. Казват за някого: „Този човек е важна птица.“ Какво означават тези думи? Да кажеш за човека, че е важна птица, това подразбира, че той заема високо положение, висок и отговорен пост. Питам: кои птици са важни? Орелът важна птица ли е? Ако сравните орела и славея, коя от двете птици седи на първо място?

Отговор: *Орелът е цар на птиците, а славеят е известен като добър певец.*

Според вас чия служба е по-висока: тази на славея – да пее, или на орела – да владее? Ако разглеждате лъв и овца, на кого ще дадете първото място: на лъва или на овцата? Някои ще кажат, че овцата трябва да заеме първо място. Ако е така, защо лъва го наричат цар на животните?

Казвам: всички животни, растения и минерали не са нищо друго, освен символи, с които Невидимият свят говори на разумните хора. Във всеки символ се крие велика идея. Щом е така, може ли да се определи коя птица, кое животно, кое растение или кой камък е най-важен в своето царство? Всяко същество има своя важност и предназначение. Орелът например казва: „Както аз хващам с клюна си всичко, каквото срещна на пътя си, така и вие отвисоко разглеждайте своите мисли, откъсвайте нечистите, които срещате на пътя си, и ги захвърляйте настрана!“ Лъвът казва: „Всичко непотребно в пътя си разкъсвай и премахвай! Овцата казва: „Когато тревата израсне високо и с това заглушава другите растения, ти я окоси, както аз я опасвам, за да могат всички растения около нея свободно да се

развиват.“ Славейт пък казва: „При всяка радост или скръб, при всяка мъчнотия пейте, славете Бога, както и аз правя.“ Казвате: „Как можем да вземем лъва за образец в живота си, когато е толкова свиреп?“ – Не, лъвът не е нито свиреп, нито жесток, но той е силен и вследствие на това си служи със съкращения процес: той съкращава времето. Лъвът казва на всички млекопитаещи: „Аз съм цар, имам право да разполагам с вас, затова всички вие трябва да работите заради мене.“ Месоядните животни имат високо мнение за себе си: те считат, че в умствено отношение стоят по-високо от тревопасните. Тревопасните пък в сърдечно отношение са по-културни от месоядните.

Следователно ние имаме две култури: култура на ума и култура на сърцето. Тревопасните са представители на културата на сърцето, затова те са по-добри, имат чисто, благородно сърце. Месоядните са представители на културата на ума. Те са по-умни от тревопасните, но по сърце не са добри. И сега вие, като разумни хора, ще съедините двата принципа – на лъва и на овцата, и ще кажете: „Ние ще бъдем умни като лъва и добри като овцата. Ще разкъсваме злото като лъва, ще окосяваме, ще опасваме тревата като овцата и ще даваме място на доброто в нас да расте.“ Когато се коси тревата, и за нея е добре, защото с това се засилва нейната жизненост. Не се ли коси тревата, горната и част и без това изсъхва. Тъй щото косенето на тревата е благо за нея.

И тъй, като пренесете всички тия психологически прояви на животните във вашия живот, вие ще си служите с тях като със специални методи за работа. Колкото и да е груб един метод, в даден случай той има своето приложение. Значи вие можете да си служите при специални случаи или с метода на лъва, или с метода на овцата, или с метода на орела, или с метода на славей. Също така вие можете да си служите и с метода на растенията, на минералите – изобщо с всичко, каквото съществува в Живата Природа. Разумният човек се

учи от всичко. В това отношение от всички се изисква не само наблюдателност, но и вътрешно разбиране, вътрешно съпоставяне на явленията и предметите един с друг. Придобийте ли тези способности, като виждате орел и славей, вие няма да отричате значението на единия за сметка на другия, но ще ги съпоставите разумно, ще търсите връзката, отношението, което съществува между тях. Като виждате гълъб и славей, пак няма да отричате или да подценявате качествата на единия пред другия, но ще ги сравните и ще изтъкнете предимствата и на единия, и на другия. И гълъбът, и славеят пеят, но славеят е отличен певец, докато гълъбът е посредствен. И гълъбът, и славеят се хранят със зърнени храни, но гълъбът никога не изменя на своята храна. Той винаги остава вегетарианец. Славеят обаче има огнен характер. Него ще видите и тук, и там. Той се храни и с мушици, и със зрънца. В това отношение гълъбът има устойчив характер. Той е трезв и високо надминава славея.

Като се изучава живота от окултно гледище, интересно е да се знае при какви природни условия именно са създадени тези два характера – на славея и на гълъба. През разните периоди на развитие Природата е създавала различни форми. Например когато се е създавал гълъбът и когато са се създавали млекопитаещите, условията в Природата, както и идеите, които са циркулирали из пространството, са били съвсем различни. Следователно от различните типове и форми, които Природата е създавала, можем да съдим за миналото; от сегашните форми и типове можем да съдим за бъдещите, които Природата приготвява. Щом можем да определим това нещо за животните, на същото основание ние можем да определим какъв ще бъде човекът, когото Природата приготвява.

Природата е приготвила вече модела за бъдещия човек. Тя чака само неговото време, за да го изяви и тури на работа в света. Това са

далечни перспективи наистина, но и те ще се реализират някога. Една от близките идеи е човек да се самоизучава: да изучава своите мисли, чувства и действия. Да се изучава човек – това подразбира той да се самонаблюдава, да изправя погрешките си, но не и да се самокритикува. Самокритиката е достояние на най-учените, на най-благородните, на най-възвишените хора. Обикновеният човек не трябва да се занимава със самокритика. Тя представлява остър нож, с който той може да се нарани. Внушите ли на някой слаб човек мисълта, че той е лош, няма да мине много време и по силата на самовнушението той действително ще стане лош човек. По-добре е на слабия човек да кажете, че е добър, за да стане такъв, отколкото да му кажете, че е лош, и да стане лош.

Всички сте опитали силата на внушението – и затова стремете се да си внушавате добри и прави мисли, а не криви и отрицателни. Например някой от вас започва да кашля. Какво трябва да прави? Трябва ли да се страхува, да търси лекар, за да му даде някакви лекарства? Приложете за лекуване на кашлицата следния метод: пребройте колко пъти ще кашляте днес. Например днес сте кашляли 40 пъти. Тогава вечерта, като си лягате, кажете си: „Утре аз ще кашлям 30 пъти.“ Бройте и този ден да видите колко пъти ще кашляте. Ако сте успели в лекуването си, вие ще кашляте 30 пъти само. Вечерта, преди лягане, пак си кажете: „Утре ще кашлям само 20 пъти.“ Така постепенно намалявайте броя на кашлянето, докато стигнете да кашляте само един път през деня. Упражнявайте волята си по този начин и ще видите какви резултати ще придобиете. Днес мнозина вярват в медикаментите, но вие нямате добри резултати от тях.

Съвременните хора носят бастуни, но с това те стават инвалиди. Вземете например някой стар човек, който носи тояга и се подпира на нея. Докато той не е започнал да носи тояга, все още уповава на краката си, на силите си. В който ден той вземе тояга в ръка, силите

му го напускат. И ще видите, че този човек от ден на ден отпада, защото вече няма вяра в себе си. Той си самовнушава, че старостта го е налегнала, вследствие на което губи и последните си сили. Според модата и младите носят бастуни. Нека носят, но да не се подпират, да не уповават на тях. Щом искате, носете бастуни, но ги махайте из въздуха, пазете се от кучетата, но не се крепете с тях, не се подпирайте. Уповавайте на ръцете, на краката си, а бастуните носете само като забавление, като мода.

Казвам: преди всичко човек трябва да уповава на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Той трябва да се съветва с душата си, а да се учи от духа си. Постъпва ли по този начин, той ще стане учен човек; не постъпва ли така, големи нещастия и страдания ще го сполетят. Ако не искате да станете преждевременно инвалиди, работете с тези четири величини, които Бог ви е дал: със своя ум и със своето сърце, със своята душа и със своя дух.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Шестнадесета лекция, 3 март 1926 г.

ЖИВИТЕ ЗАКОНИ НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Сега мислено ще направим едно пътешествие до Слънцето и назад: пет минути отиване и пет минути връщане назад. Ще вдигнете и двете си ръце нагоре, малко отворени, с дланите една срещу друга. Дясната ръка остава горе, а лявата сваляте долу. Тъй както сте, тръгвате от Земята за Слънцето. Като започнете да се връщате назад, променят ръцете си: лявата вдигате нагоре, а дясната сваляте долу. Като слезете на Земята, сваляте и лявата ръка при дясната; двете ръце поставяте една срещу друга, за да се свържете с магнетическо-то течение, което постоянно иде от Слънцето към Земята. Във време на упражнението ще гледате да се освободите от всякакви тревоги и безпокойствия; отидете ли до Слънцето с всички ваши смущения, вие ще се свържете с известни отрицателни течения, които ще ви въздействат дисхармонично. Значи във време на цялото пътешествие, което ще трае всичко десет минути, вие ще оставите багажа си на Земята и на връщане ще си го вземете.

Четоха се темите „Най-старото дърво в света“, „Колко клетки има в човешкия мозък“ и „Най-силната дума в българския език“.

За следващия път пишете върху темата „Произход на сините и на черните очи“.

Какво ще получите, ако повдигнете единицата и двойката на квадрат? Значи колко ще се получи, ако имате $(1+2)^2$? Единицата, повдигната на квадрат, дава единица. Числото две, повдигнато на

квадрат, дава четири. Какво ще получите, ако вземете сумата от следния бином в квадрат: $(2+4)^2$? Как ще представите геометрически 4^2 ?

Когато се говори за окултна психология, трябва да знаете, че нейните възгледи и схващания за душевния живот на човека коренно се различават от тия на обикновената психология. Допуснете, че вие имате едно приятно, меко състояние. На какво се дължи това меко състояние в човека? При какви условия например оловото може да стане меко?

Отговор: *При нагряване.*

При какви условия човек става мек? – Човек става мек при топлина, но при специфична топлина. Физическата топлина не само че не предава на човека топлината, която е характерна за живота, но тя обикновено изгаря, разрушава. Ако поставите ръката си в огъня, тя непременно ще изгори; поставите ли я в специфичната топлина на живота, градусите на която са по-интензивни от тези на обикновената топлина, тя по никой начин няма да изгори. Кой огън е по-силен: този, който гори и изгаря, или този, който гори и не изгаря? Огън, който гори и не изгаря, е по-силен от този, който гори и изгаря. Ако вашите чувства се запалват и изгарят, каква е тяхната топлина?

Отговор: *Физическа.*

Всички съвременни християни, или изобщо всички хора, искат да имат приятни настроения, но Разумната Природа, която е предвидила всичко, тя е поставила чувствата в зависимост от известни закони. Например човек не може да бъде милосърден, ако не разбира закона на милосърдието; той не може да бъде търпелив, нито добродетелен, ако не разбира законите на търпението и на Добродетелта. Следователно специфични закони определят разните добродетели. Тези закони не са механически, но са живи закони. Например човек може да бъде милосърден само ако разбира закона на

милосърдието. Разбира ли този закон, той ще има метод как да придобие милосърдието; щом има метод, той ще знае елементите, чрез които ще прояви милосърдието. Когато някой човек плаче за страданията на другите хора, милосърден ли е той? Не, този човек с плача си само изказва съжаление към другите. Истински милосърдният човек не плаче, но влиза в положението на хората, разбира ги и им помага. Той има отзивчиво сърце към нуждите на хората. Дойде ли някой при него, той е готов веднага да му помогне. Например дойде при вас някой ученик, който не може да реши задачите си. Вие веднага отделяте част от времето си за него и му помагате в решението на задачите. Разположението на сърцето към услуга във всеки даден случай говори за милосърдие в човека. Ако след като направите услугата, започвате да разправяте какво сте направили, вие не разбирате закона на милосърдието. Според този закон доброто, което правите, никога не се споменава. Защо? – Защото доброто, което сте направили някому, е написано както на вашия, така и на неговия гръб. Следователно всеки, който знае да чете, сам ще разбере какво сте направили. Нека другите четат доброто, което сте направили. Не е нужно вие сами да го разправяте.

Казвам: всички неща трябва дълбоко да се проучват, за да се разбере техния вътрешен смисъл. Например някой човек чете Свещеното Писание и казва: „Когато отида на Небето, аз ще познавам ангелите, ще се разговарям с тях.“ Това е обикновено разбиране на въпросите. За да познаваш ангелите, не е достатъчно само да си прочел нещо за тях. За да познаваш човека, не е достатъчно само да го срещнеш. За да познаваш мечката, не е достатъчно само да я видиш на картина или някъде в гората. Нещата се познават и разбират, когато се знае поне една от техните основни черти. Тогава кажете една от основните черти на ангела, на човека и на мечката. Казвате: „Една от основните черти на човека е разумността.“ Обаче

разумността е голяма единица, която може да се раздружи на множество разумни частици, всяка от които има свое специфично качество. Значи разумността е качество.

Питам: какви са качествата на Живота? Да оставим този въпрос неразрешен, защото често неразрешените задачи са най-приятни за човека. Кажеш ли обаче думата *човек*, ти разбираш положителна, абсолютна разумност, в която това живо същество, наречено човек, се движи и живее. Когато се говори за разумността, трябва да се разбира Цялото, а не частите му. Първо човек трябва да има понятие за Цялото, а после и за неговите части. За Бога ще знаете, че Той, като Цяло, е неделима единица. Той създава света, без да зависи от него. Бог е извън всички неща и от нищо не зависи, от нищо и с нищо не може да се определи. Някои философи казват, че и Бог страда, както хората. Не е така. Веднъж Бог е създал света, Той знае, че хората трябва да работят. И когато страдат, Той знае, че те работят. В това отношение, колкото повече човек страда, толкова повече той работи; колкото повече се радва, толкова повече плод е дало неговото дърво. Бог гледа еднакво и на страданията, и на радостите, които хората преживяват. Хората, като малки частици от Цялото, не разбират нещата, както Бога, и затова те ту се радват, ту скърбят. Тази именно е разликата между Бога и нас. Ние скърбим и се радваме, а Бог нито скърби, нито се радва. Той само се весели.

И тъй, едно от качествата на Великото, на Абсолютното Начало, е благостта. И когато Бог иска да покаже своето доволство от хората, Той им изпраща повече благост, която се изразява в повече скърби и радости. Казвате: „Защо Бог ни изпраща толкова тежки страдания?“ Страданията, които вие наричате тежки, са от вас създадени. Тези, които Бог ви изпраща, са леки. За тези страдания Христос е казал: „Вземете Моето иго, защото е леко и приятно.“ Можете ли да кажете, че майката на някое дете е изменила естеството си, ако метне на

гърба си една мечка кожа и така се яви пред своето дете? Детето ще се уплаши от тази мечка, но това не е майка му. Тя е метнала отгоре си тази кожа само да го изпита – дали и в мечката кожа то ще я познае. Истински ли са страданията на това дете, което при вида на тази мечка започва да вика, да плаче? Тази мечка е неговата майка, която нито го е ухапала, нито го е одраскала. Тогава защо детето плаче? – Защото не познава майка си. Ако и ние като това дете не познаваме Божията благодат, Божието присъствие, даже и под мечката кожа, това показва, че ние не познаваме Бога и Неговите прояви.

Какво ще получите, ако съберете числата 1+2? Щом казваме, че единицата не се увеличава, а само се дели, как ще я съберете тогава с числото две? Възможно ли е да я събирате с разни числа? Вие измервате единицата с някаква определена мярка, например с аршин или с метър. Ако имате един топ плат от хиляда метра и го измервате с метъра, от това измерване платът изменя ли се?

Отговор: *Не се изменя.*

Метърът изменя ли се?

Отговор: *И той не се изменя.*

Ами вие каква работа сте извършили?

Отговор: *Почти никаква.*

Ако като търговец вие цял ден размервате този плат, Духовният свят ще ви пише за тази работа една черна линийка, с каквато писателите задраскват някоя дума, която не са употребили на място. Срещу такива дни Невидимият свят поставя черни линийки. Толкова е техният актив. Хиляди такива дни среща човек в своя живот, резултатите на които са черни линийки. Колко дни от вашия живот ще намерите незадраскани с такива линийки?

Мнозина се мислят за много важни, за учени, за силни хора. Това е тяхно мнение, но не и мнение на Небето. Невидимият свят мисли съвсем другояче за нещата. Ако някой човек отиде в Духовния

свят и се върне отново на Земята, той коренно ще измени своите възгледи за живота. Ако вие направите някому добро и получите някакво възнаграждение за това добро, Невидимият свят срещу него ще постави една черна линийка, а над нея ще пише: „Платено му е!“ Ако направите някакво добро, без да очаквате нещо, срещу него пише: „Сметката е отворена, да му се плати!“ Следователно ако от деня на раждането до деня на смъртта си вие сте прекарвали само страдания и скърби, без да видите някакво добро, срещу всеки изминат ден ще има написано нещо, без черни линийки. Като отидете на Небето, вие ще се радвате на красив живот. Ако на Земята сте живели добре, имали сте добра жена, добри деца, заемали сте високо обществено положение, като отидете на Небето, там ще имате живот, пълен с черни линийки. Това показва, че на Земята за всичко ви е заплатено.

Господ казва: „Моите мисли, Моите разбирания не са като вашите.“ Мнозина считат, че и Бог мисли като тях. Това е едно от големите противоречия в живота. Човек може да мисли като Бога, само когато живее чист, духовен живот. Защо само тогава? – Защото тогава Божият Дух се проявява чрез него. Човек може да води духовен живот, когато прилага законите на добродетелите. За да дойде до това положение, той трябва да изучава тези закони. Знаеш ли закона на милосърдието например, ти лесно ще се справяш с мъчнотиите в живота. Знаеш ли закона на търпението, пак лесно ще се справяш с мъчнотиите в живота. Обаче това не подразбира, че ти ще бъдеш свободен от страдания. Не, при сегашния живот абсолютно невъзможно е да се избегнат страданията. Днес те са необходимост за човека. За да се освободи човек от някакво страдание, той трябва дълго време да се моли на Бога: да изпрати Духа Си да смекчи малко страданието му. След това страданието пак ще дойде. После той повторно ще се моли да го посети Духът, да облекчи страданието му.

Страданието ще дохожда и ще си отива, докато човек най-после научи урока си. Ето защо молитвата е необходимост за него.

И Христос, и светиите са се молили. Каква нужда имаше Христос да се моли? Каква нужда имаха светиите, пророците и апостолите да се молят? Всеки човек, малък и голям, светия и обикновен, трябва да се моли. Представете си, че имате да плащате полица от 25 000 лева, а нямате пет пари в джоба си. Какво ще правите? Ще отидете при един свой приятел и ще му кажете: „Моля ти се, услужи ми, с каквато сума можеш, защото утре имам полица от 25 000 лева.“ – „Нямам повече, освен 1000 лева.“ – „Добре, ще благодаря и за тях.“ Вземаш тези 1000 лева, но ти остават още 24 000 лева. След това отиваш при втори приятел. Искаш и от него толкова. Той казва: „Имам само 1000 лева, с които мога да ти услужа.“ Вземаш тези пари и продължаваш да ходиш от приятел на приятел: всички ти дават по 1000 лева. Вечерта, като се прибереш у дома си, преброяваш парите, въздъхваш си облекчен и казваш: „Утре ще мога да си изплатя полицата, но трябваше на 25 места да тичам и да се моля, докато изкарам тези 25 000 лева.“ Питам: същото не е ли и в живота?

Аз ви навеждам на тази мисъл, за да изучавате законите на добродетелите. Ако някой мисли, че има лесен път за Небето, той се самозалъгва. За децата има лесен път, но не и за възрастните. Слугините возят децата в колички, но за възрастните няма нито колички, нито слугини. Те сами трябва да стъпват на краката си. Децата и ангелите ги носят на ръце. Обаче мине ли детинската възраст за децата, оставят ги да ходят с краката си по техния определен път. Стъпка по стъпка те вървят по своя път. Тази е научната страна на живота. Всеки човек най-първо трябва да заработи за постигане на същественото в себе си. Не се наемайте да постигнете изведнъж всичките добродетели. Достатъчно е всяка година да придобивате по една добродетел. Ако работите съзнателно, за 25

години вие ще придобиете много нещо. Например първата година работете за придобиване на търпение, втората година – за постоянство, третата година – за смелост, четвъртата година – за благоразумие, петата година – за справедливост, шестата година – за кротост, и т.н. Ако всяка година придобивате по една добродетел, за 25 години ще придобиете 25 добродетели, а човек с 25 добродетели е йога вече. Стане ли човек йога, достатъчно е само да вдигне ръката си, и Живата Природа ще му отговори. Тя го познава и затова отговаря на всички негови желания.

Питам: какво придобихте вие тази година? Почти нищо. Какво искате да придобиете през '26-а година? Някои казват, че през '26-а година светът щял да загине. Не се занимавайте с такива въпроси. Светът няма да се свърши нито в '26-а, нито в '27-а година: през тези години няма да има нито земетресения, нито градуве ще изчезват. Свършването на света се обуславя от греховете на хората. Когато добрите хора в един град надделяват над лошите, техните молитви могат да отменят тежката карма на този град. Когато някой пророк предскаже нещо, което впоследствие не се сбъдва, това показва, че тези хора, на които е предсказано това нещо, са се молили много и като отговор на тяхната молитва Бог е отменил присъдата. Казвате: „Ние искаме да знаем какво ще стане през '26-а година.“ Щом искате, можете да знаете. През '26-а година ще станат много чудеса: много хора ще се родят, много хора ще се оженят, много хора ще възкръснат, много студенти ще завършат университет, много уволнени чиновници отново ще бъдат назначени на служба, много мъже ще се примирят с жените си.

За да бъде човек пророк, той трябва да знае законите, на които се подчиняват всички явления. Един ден обаче ще станат земетресения, ще има големи бури, градуве ще потънат и т.н. Кога ще стане всичко това? – Когато градувете умрат. Те умират така, както и хората.

Истинският пророк трябва да предсказва бъдещето – но доброто, което идва. Той трябва да предскаже например, че се създава нов континент, в който хората пак ще живеят. Значи те няма да умрат, но ще преминат от един свят в друг. Друг пророк трябва да предскаже например, че някой параход ще потъне, ще претърпи катастрофа, но всички пътници ще бъдат спасени – друг параход ще им дойде на помощ. Такива предсказания имат ли смисъл? – Имат смисъл, разбира се, защото всички хора от потъващия параход, които са били спасени, или пък всички хора, които са се преселили в новия континент, са живи свидетели на пророчествата и ще кажат: „Така предсказаха еди-кои си пророци и така стана.“ Иначе ако пророкът предскаже например, че цяла Европа ще загине, или че еди-кой си параход ще потъне, и неговото пророчество се сбъдне, кой ще остане да свидетелства, че думите на пророка са истински и верни? Според неговите предсказания няма да остане жив човек на Земята. Щом е така, и думите му ще останат непроверени. Когато апостол Павел пътувал с един кораб по Средиземно море, той предсказал, че този параход ще се разбие и ще потъне, но всички пътници ще бъдат спасени. И така излязло. Явила се буря, която разбила кораба, но пътниците били спасени. Тази случка е описана в Деянията на апостолите. Ако всички пътници в този кораб бяха потънали, кой щеше да разправя за пророчеството на апостол Павел?

Сега и вие, като предсказвате, пазете следното правило: гледайте всички пътници от потъващия кораб да стъпят благополучно на Острова на спасението, за да разправят после за вашето предсказание. Много от окултните ученици са лековерни, както и светските хора. Те четат писаното по вестниците върху разни въпроси, слушат какво се говори в Школата – и от всичко това образуват каша. Казвам: окултният ученик трябва повече да мисли, по-малко да говори. Щом прочетете някой вестник, задръжте новините в себе си. Не бързайте

да ги споделяте с другите, защото те още не са проверени. Днес четете едно, утре го опровергават. Къде е истината тогава? Защо, като четете новините от вестниците, бързате да ги споделите и с другите хора, а като прочетете нещо от Библията, не споделяте с ближните и с познатите си? Ако споделяте нещо от Библията, ще ви нарекат глупав, назадничав човек. Пълните ли умовете си с разни сензации от вестниците, вие няма да се домогнете до Истината, понеже платното на мозъка ви ще бъде зацапано от безполезни и ненужни работи. Освободете мозъка си от ежедневните новини на вестниците. Вестникарските съобщения оставяйте за хора, чийто мозък не е зает с по-високи интереси. Четете ли вестници, спирайте се върху хубавите неща от тях, както пчелите събират сладките сокове от цветята. Във вестниците има и хубави статии, които заслужават да бъдат четени. Всичко останало, било по вестниците, било в други книги, оставяйте вън от вашето внимание, защото тези неща нарушават мира и равновесието на човека, развалят общото му разположение, а понякога даже и от Бога го отдалечават.

И тъй, кое е основното за живота ви? Какво трябва да придобиете през тази година? – Търпение. Желая на всинца ви да придобиете търпение, защото то представлява гръбнакът в човека. Както знаете, хората спадат към гръбначните животни. Тази година – ’26-а, трябва да се отбележи с придобиване на търпение, което да служи във Вечността като стълб на Живота. За Бога се казва, че е дълготърпелив. През ’27-та година трябва да придобиете милосърдие, а през ’28-та година – Любов към Бога. Значи днес ви давам програма за работа за три години. През тези три години трябва да развиете търпение, милосърдие и Любов към Бога. Влязат ли тия добродетели във вашия дом, животът ви коренно ще се измени. Придобиете ли тези три добродетели, от ’28-та година нататък няма да имате големи мъчности. Ако не ги придобиете, мъчнотиите ви ще се увеличат 27

пъти повече, т.е. 3³. Това не е произволно число. Значи колкото повече мъчнотии среща човек в своя път, това показва, че той навлиза в по-гъста материя. Щом навлезе в по-гъста материя, и страданията му се увеличават.

И тъй, готови ли сте за работа върху търпението? То не може да се постигне изведнъж, но постепенно. Да бъде човек търпелив, това е цяла наука, цяла философия. Човек трябва да работи върху търпението съзнателно, без да чака хората да му напомнят, че трябва да бъде търпелив. Който му напомня, той го съди. Всеки трябва сам да съзнава, че работи върху търпението. Ако съдим някого, че не е милосърден, и това не е Божествена постъпка. Ако някой не може изведнъж да бъде търпелив и милосърден, това не значи, че той не работи. Напротив, неговото съзнание може да е много будно върху работата му, но той търси методи, начини как да постигне тези добродетели. Щом е така, бъдете внимателни към своите братя и сестри, за да не накърните с нещо душата им. В това се състои благородството на човека.

Какво се забелязва между учениците? Често някои ученици се оплакват, че другите ги нападали, и като не могат да понасят техните нападки, те започват да се нахвърлят върху тях, да ги наричат лицемери. Това са празни думи, които не се позволяват на ученика да употребява. За всяка празна дума той ще дава отговор пред Бога. Много от учениците си позволяват голяма свобода, която граничи с понятието слободия. Те казват: „Ние сме рицари, доблестни хора, ще говорим истината право в очите.“ – Не, докато си вкъщи, говори, каквото искаш, но щом излезеш вън, мълчи. Да изобличиш брата си – това не е казване на Истината. Ако искаш да кажеш на брата си истината, можеш да му кажеш: „Братко, ти имаш голям запас от енергия, която можеш да проявиш и като любов, и като милосърдие. Ти можеш да бъдеш и търпелив – от тебе зависи.“ Ученикът трябва да

има мек, сдържан, благороден език. Той може да превръща всички отрицателни мисли в положителни. Обиди ли те някой, кажи му: „Моля ти се, говори и на мене така, както говориш и на себе си. Аз знам, че ти си добър човек и можеш да говориш меко.“ Ако дойде някой при мене и ми каже, че иска да му говоря, както говоря на себе си, ще кажа: „Аз ще ти говоря, както искаш, но и ти ще ми говориш, както говориш на себе си.“ Ако вие ми говорите, както на себе си, и ако аз ви говоря, както на себе си, между нас ще има пълна хармония и разбиране. Бялото Братство изисква от всинца да приложите тази задача в действие.

Казвам: Всемирното Бяло Братство изисква от учениците на Окултната школа в България в продължение на три години да придобият трите велики добродетели – търпение, милосърдие и Любов към Бога. Ако се заемете с тази задача, навсякъде ще имате тяхното съдействие, тяхната помощ. Работите ли върху тази задача, вие ще имате съдействието и на вашия Учител. Под думата *учител* ние разбираме Великата Божия Мъдрост, която внася нови форми, нови идеи и чувства в живота.

Следователно три основни неща ще трябва да придобиете за три години. Едновременно с тях ще се научите как да говорите. Ако говорите на другите, както говорите на себе си, по същия начин и на вас ще отговарят. Това значи да говорите и да ви се отговаря с езика на Мъдростта. Тогава всеки от вас ще представлява разумна душа, изпратена на Земята да се учи. Щом сте разумни души, ще ви се проповядват Божествени идеи, ще ви се говори на Божествен език. Говори ли ви се на Божествен език, и вие ще говорите по същия начин. Да бъдеш разумна душа – това подразбира да водиш съзнателен, разумен живот. На Земята най-гениалният израз на разумността е музиката. Разумността се обуславя от музиката. Когато човек стане разумен в пълния смисъл на думата, всички негови

прояви са музикални. Музиката внася радост и веселие в човешката душа.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Седемнадесета лекция, 10 март 1926 г.

РЕДЪТ НА ЧИСЛАТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Чете се темата „Произход на сините и на черните очи“.

За следващия път пишете върху темата „Области, в които живеят хората със сините и с черните очи“.

Сега ще напишем на черната дъска числата от 1 до 10, но така, че да образуват само едно число, а именно числото 1 234 567 890. Така наредени числата от 1 до 10, това представлява техният естествен ред. Колко пермутации могат да се образуват от тези числа? $P_{10} = 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10 = 3\,628\,800$. Числото 3 628 800 показва възможностите, които съществуват при пермутиране на числата от 1 до 10, написани в техния естествен ред. Ако променим местата на едно от тези числа, ще получим числото 1 324 567 890. Естествено ли е това разместване – трите да бъде пред двете? Ако вие имате да вземате тази сума, във ваша полза е да поставите тройката пред двойката, но ако имате да давате, не е във ваша полза. Тогава за предпочитане е двойката да бъде пред тройката.

Съвременните хора обичат да философстват и с това да намаляват своите погрешки. И затова ще видите, че някой, като е написал тройката пред двойката, пита: „В какво се състои моята погрешка? Какво от това, че съм сложил двойката пред тройката?“ Ако погрешката е само като число, написано на хартия, тя не е голяма. Ще се заличи тройката и вместо нея ще се пише двойка. Обаче ако тази погрешка е в живота, в отношенията между хората, тя вече има своите по-големи или по-малки последствия. Представете си, че бащата в един дом предпочита сина си пред всички други и го

слага веднага след себе си: това ще произведе голям скандал, голяма дисхармония в целия дом. Такъв е резултатът от поставянето на тройката пред двойката. Ако пък майката предпочита дъщерята пред сина, ще имаме числото 1, 2, 4, 3, ... Това предпочитане на дъщерята пак ще произведе голяма дисхармония в дома. Такива пермутации на числата могат да стават и в духовните общества: да предпочитат едного повече пред другото, да го считат за по-духовен от останалите. В какво се заключава духовният живот? Духовният живот се изразява в изпълнение на Волята Божия.

Питам тогава: в какво се състои изпълнението на Волята Божия, ако вие всеки ден отстъпвате от вашия идеал и като малките деца предпочитате ту това, ту онова? Днес всички спорове между хората произтичат от това, че всеки търси своето право. В какво се състои вашето право? В какво се състои правото, за което се застъпвате? Някой казва: „Еди-кой си не постъпва право с мене.“ Как определяте вие правата постъпка? Права постъпка е например, като пишеш числата, да ги нареждаш в техния естествен ред. Ако имаш да вземаш пари от някого и слагаш тройката пред двойката, ти не постъпваш право; ако имаш да даваш и слагаш двойката пред тройката, пак не постъпваш право. Числата, както и идеите в света, имат естествен ред, по който се развиват. Числата представляват живи единици, отношения между живи същества.

Какво означава например единицата? Тя означава известни сили, които действат в даден случай върху ума. Колкото по-интензивна е енергията, която нашият организъм съдържа, толкова по-благотворна е тя. Колкото по-малко интензивна е енергията, толкова по-вредна е тя. Следователно, когато в човека се повдигат бури, смущения, съмнения, това показва, че в неговия организъм има сили с малка интензивност. Понякога човек се настройва добре. Настроението е богатство, което зависи от другите хора. Когато се

печем на слънце, разположението, което придобиваме, се дължи на Слънцето, а не и на самите нас. Това разположение е дошло отвън. Щом престанем да се греем на Слънцето, и доброто разположение изчезва.

Мнозина мислят, че имат зрели възгледи за живота, и казват: „Ние имаме много опитности.“ Никой не отрича вашите опитности, но питам: какво можете да направите с вашите опитности? Можете ли сами да си направите един хляб, като започнете от посяването на житното зърно и свършите до готовия хляб? Можете ли като пророк Елисей от едно гърне с елей да напълните още много гърнета? Ако можете от малкото да правите много, това значи опитност. Някой казва: „За каквото и да се помоля на Бога, Той винаги ме слуша.“ Добре, вземи едно гърне, в което има само 10 грама масло, и помоли се на Бога да ти помогне да напълниш цялото гърне с масло. Ако направиш това, значи Бог те е послушал. Питам: колко от вас, които минават за духовни хора, имат подобна опитност? По този начин вие можете да се проверите докъде сте стигнали. Засега, както ви наблюдавам, вие сте разнебитена команда. Днес никой никого не почита, освен себе си. Обаче който не почита другите хора, той не може да почита и себе си. И обратното е вярно: който не почита себе си, той не може да почита и другите.

Ние говорим за съзнателния живот, за съзнателните хора, които искат да служат на Бога. За да служи човек правилно на Бога, той трябва като математик да изчислява дали постъпките му са прави, или не. Когато човек вдигне единия си пръст нагоре и казва някому: „Аз ти казвам! Ти трябва да ме слушаш!“, това показва, че този човек започва с единицата, т.е. с 100 000 000 атома, които се намират в този пръст. Като вдигне и двата си пръста нагоре, той ангажира в работа 200 000 000 атома. Като вдигне и трите си пръста, той ангажира 300 000 000 атома; като вдигне четирите си пръста – 400 000 000 атома. И най-

после, като вдигне и петте си пръста, той впряга на работа 500 000 000 атома и казва: „Знаете ли какво мога да направя аз?“ Ако този човек не вярва в Бога и не изпълнява Неговата воля, той може с вдигането на двете си ръце да направи 1 234 567 890 злини и глупости; ако вярва в Бога и изпълнява Волята Му, с вдигането на двете си ръце той може да направи 1 234 567 890 добрини. Вдигнеш ли единия си пръст, ще кажеш: „Аз, който вярвам в Бога, мога да направя това и това.“ Вдигнеш ли двата си пръста, ще кажеш: „Аз, който съм свързан с Бога, не мога да изневеря на себе си.“ Вдигнеш ли трите пръста, ще кажеш: „Аз, който вярвам в Бога, няма да изменя на себе си и на идеите, които Бог е вложил в мене.“ Вдигнеш ли четирите пръста, ще кажеш: „Аз, който вярвам в Бога, ще мисля и ще действам като Него.“ И най-после, като вдигнеш и петте си пръста, ще кажеш: „Аз и всичко в мене, съвкупността на всички атоми в моя организъм, ще служим на Бога.“ Това значи да напише човек последователно числата от 1 до 10.

Да допуснем, че напишете първата пермутация: 9876543210. Какво ще разберете от нея? Докато числата от 1 до 10 не оживеят във вас, вие мъчно ще схващате новите идеи, които идват в света и проникват във вашия ум. Защо? Защото всяко число като идея има определена форма, определено съдържание и точно определен смисъл. Например идеята Бог има определена форма. Тя същевременно представлява и определено число. За следващия път, според буквите, с които се пише думата *Бог* на български език, определете числото, на което се равнява тази дума. Редът на буквите в думите не е произволен. Целият Космос е създаден въз основа на известно съчетание от числа и идеи. Много години още ще минат, докато физиолозите и анатомите се домогнат до идеята какво нещо е човекът, как се движат енергиите из целия му организъм, как се зараждат идеите в него, и т.н. Вследствие на това незнание и на голямото невежество на много от съвременните учени хора те се

осакатяват едни други. Например някой човек има изблик на чувства. Ако не знае как да се справи с тези чувства, той може да се осакати. Казвате: „И с духовния човек ли става това нещо?“ Дали вие сте духовен, или светски човек, безразлично е това: има периоди в живота на човека, когато енергията в него се пробужда. Разликата обаче се състои в това, че духовният човек разполага с метода за превръщане на тази енергия от нисша във висша. За такива случаи именно се казва в Писанието: „Възложете товара си на Господа!“ Това значи: трудните задачи в живота си, които вие сами не можете да разрешите, оставете на Господа. Опитвате ли сами да ги решите, вие ще се подпуштите. Оставете спокойно да минават енергиите на Природата през вас. Не заприщвайте пътя им! Обърнете се към Бога – Той да ви покаже път за тяхното канализиране. Щом се канализират, вие ще можете разумно да ги използвате. Често някой човек се усеща изоставен от всички. Той страда, мъчи се и казва: „Свърши се моят живот!“ Това е едно низходящо състояние на енергиите в неговия мозък. Какво трябва да направи този човек? – Да се остави на Бога. Остави ли товара си на Бога, няма да мине много време, и състоянието му ще се повдигне, връзката му с Бога ще се възстанови.

В света съществува Божествена разумност, която бди над всички, които се обръщат към нея и я призовават на помощ. Ето защо всичко в света е допуснато да става. И в този смисъл за разумния човек, който ходи в Божествения път, грешни неща няма. Защо? – Защото теченията на енергиите в неговия живот се сменят много правилно. Например енергията в неговия мозък се движи спиралообразно, като минава постепенно от едно в друго полушарие. Ако този човек не е страхлив, енергията протича спокойно от едното полушарие в другото, без той да изпитва никакви сътресения или неправилности. Когато човек има вяра в Бога, енергиите в него се трансформират правилно. Няма ли вяра в Бога, а разчита само на себе си, в него ще се

явят известни неправилности. Когато казвате, че нищо не можете да направите, вие разчитате на себе си. Когато кажете, че всичко можете да направите, вие разчитате на Божественото у вас, в чиито ръце са всички възможности. Дойдат ли човешкото и Божественото в стълкновение, тогава се зараждат ред страдания. Казвате: „Не може ли без страдания?“ Докато човек не изправи по-грешките на своето минало, страданията са неизбежни за него. Само чрез страданията той може да изправи своя живот. Иначе смисълът на живота не е в страданията. Ние ще ви дадем методи, начини за издържане на страданията, за тяхното правилно използване. Днес повечето хора живеят в своето минало. Като прекарат този живот, те ще минат в настоящето си. Но за това се изисква търпение.

Казвам: щастието на човека е в неговото настояще. Дойдете ли до настоящето, ще ви се покаже начин как да бъдете щастливи и да запазите това щастие. Тъй щото, говорим ли за миналото на човека, ние разбираме неговите нещастия и страдания. Говорим ли за настоящето, разбираме неговите радости и неговото щастие. Човек може да бъде щастлив сега, в настоящия момент, а Бог живее в настоящето. Значи в Бога, в Когото вярваме, се крие всичкото благо, всичкото блаженство за нашите души. В Него няма противоречия, няма и скърби. Следователно, ако още в този момент повярваме в Бога и изпълним Волята Му, и душите ни ще се облагородят, ще се изпълнят със стремеж към възвишеното. Тогава и знания, и изкуства, и музика – всичко това ще бъде достъпно за нас. Ние ще се чувстваме мощни: ще разберем, че в нас има нещо велико, което разработва богатствата, които Бог ни е дал. По този начин ние ще разберем, че не работим за себе си и не живеем само за себе си. Павел казва: „Аз не живея сам.“ Христос пък, Който всичко можеше да направи, казваше: „Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е проводил.“

Да изпълниш волята на Оногози, Който те е проводил, представлява велика и светла задача в живота на човека. Изпълнението на тази задача носи само радости и подем; неизпълнението носи само страдания и неуспехи. Като ви наблюдавам днес, виждам, че повечето от вас сте радостни. Друг път повечето биват скръбни. Изобщо мнозина от вас минават за скръбни, за страдалчески души. Обаче малко хора съм срещал, даже и в цяла България, които да страдат за нещо велико, за нещо благородно. Да страдаш за великото, за красивото в света – това е тъй нареченото морално страдание. Срещам някой човек, който страда. Защо страда той? – Защото са засегнати личните му чувства. Той се е озлобил, ожесточил, прилича на казан, който се намира под голямо напрежение и иска да се пръсне. Този човек се оплаква, че страдал много. Казвам: ти приличаш на яйце, което ако не се сложи под квачката, само ще се пукне.

Аз искам всички, които ме слушат тази вечер, да слушат и разбират добре. Запомнете само няколко мисли, но ги приложете. Вие трябва да се освободите от заблужденията, които ви спъват на всяка крачка в живота. Мнозина ще кажат: „Защо ли ни се говори така?“ Аз ще представя мисълта си в конкретна форма. Да допуснем, че някой предприемач се наема да направи едно голямо здание, което ще струва около 35 милиона лева. Той иска да го направи по всички правила на техниката, но един от зидарите по невнимание е отпуснал някъде, дал е по-голям наклон на мрамора. Той поглежда към работата си, вижда, че наклонът е с един сантиметър по-голям, но казва: „Няма нищо, и така ще мине.“ За майстора може да мине и така, но за онзи, който плаща, работата не минава така. Щом види, че една от страните на постройката не отговаря на условията, той веднага спира по-нататъшния градеж и казва: „Тази страна трябва да

се коригира, тя трябва да бъде абсолютно отвесна. Наклони ли се малко, симетрията на цялото здание се разваля.“

В това отношение и вашият организъм е такова здание, което Бог сам строи. Вие имате материала на разположение, а Бог е предприемачът на това здание. Това здание още не е окончателно завършено. Обаче вие седите около него, викате, вдигате шум, изявявате ред изисквания, като казвате: „Знаете ли кой съм аз?“ – Кой сте вие? Бог ви е изпратил на Земята, като ви е дал на разположение материал и пари за работниците – всичко 35 милиона лева. Вие трябва да надзиравате работниците, да се срещате често с инженера, да измервате линиите във вашето здание, да не би някоя от тях да се наклони с един сантиметър от отвесната линия. За да построите вашето здание правилно, вие трябва да бъдете в постоянна връзка с главния предприемач на постройката. Бог е главният предприемач, от когото зависи успешното завършване на зданието.

Коя е вертикалната линия в човека? – Умът. Значи умът на човека трябва да бъде прав. Какво значи прав ум и право сърце? Вие ще кажете, че човек се движи по крива линия. Наистина, човек се движи по крива линия, но той сам не е крив. Това, че човек се движи по крива линия, не показва, че той трябва да бъде крив. Когато кажат някому, че е вълк, той става ли такъв? Когато на някое куче сложат благородно име, от това кучето става ли по-благородно, отколкото е в действителност? Значи думите не изменят характера на нещата. Тогава има ли смисъл човек да си служи с думи, които не оказват влияние върху нещата? Ние поддържаме правилото, че човек трябва да употребява такива думи в езика си, които да изразяват самата истина. Например, когато кажем *злато*, ние подразбираме злато; когато кажем *киселина*, подразбираме киселина; когато кажем *сол*, подразбираме сол. Това показва, че всяка дума съдържа точно

определена конкретна идея в себе си. Тогава каква идея се крие зад думата *добро*? Кое число е на Доброто?

И Писанието казва, че всички ние сме домостроители. Щом Бог работи, и ние работим над Великото Божествено здание. При съграждането на това здание някой е сложил злато, друг – мед, трети – олово, четвърти – дърва, и т.н. Обаче казано е, че работата на всеки човек ще се изпита чрез огън. Представете си, че аз съм човек без работа, минавам покрай вас и виждам, че вие градите нещо. Питам ви: „Братко, какво ще направите, ако аз разруша вашата материална сграда?“ Ще ми кажете: „Остави се, не се шегувай, тъкмо съм взел малко слама и калчица, за да позакърпя къщата си.“ – Добре, но знаете ли, че това място, на което сте съградили дома си, ще се изпита чрез огън? Мине ли огън през това място, тогава и вие, и домът ви ще отидете.

Казвам: вземайте думите ми в широк смисъл. Аз не говоря за същността на вашите добри желания, но понякога сте немарливи към себе си. И тогава казвате: „И без музика може, и без наука може, и без духовност може. Човек не трябва да бъде много духовен.“ Питам: каква е температурата на духовния човек? Преди всичко вие още не сте дошли до градусите на духовния човек, а казвате, че не трябва да бъдете духовни. Имайте търпение да дойдете до градусите на духовния човек, да изпитате благото на този човек, че тогава се произнасяте дали трябва да бъдете духовни, или не. Дойдете ли до температурата на духовния човек, умът ви ще се разшири и ще почнете да мислите правилно. Духовният живот носи и радости, и скърби за човека, но в тези смени на състоянията се крият благата на живота. Който не може да издържи този живот, казва: „Я да му ударим малко нашироко – да поживеем щастлив живот.“

Казвам: не е все едно да сложиш шестлицата пред петицата или тройката пред двойката. Това са пермутации в живота. Също така не е

все едно да преживяваш щастлив живот, вместо нещастен. И това са пермутации. Като напишете числата от 1 до 10 в техния естествен ред, ще имате различни отношения. Числото три например означава законите, на които се подчинява Първичният син, т.е. Божественото, или *Аз-ът* в човека. Числото шест означава отношенията между духовете. Числото девет показва законите, на които трябва да се подчинява човекът. Двойката представлява Великия Божествен Дух, който създава. Петицата е майката на човека. Единицата е Първият Божествен принцип, който създава всичко в света. Четворката представлява отношения между ангелите, а седмицата – между хората. Значи имате три категории числа: 3, 6 и 9; 2, 5 и 8; 1, 4 и 7.

По същия начин идеите и чувствата на хората трябва да преминат през три степени, през три категории. Имайте предвид следния закон: дойдете ли до Божественото в себе си, всички противоречия във вашия ум и във вашето сърце ще изчезнат. Уповавате ли на Божественото, всяка ваша мисъл, всяко ваше желание ще се реализира; каквито препятствия и да срещате по пътя си, ще ги преодолявате. Дойдете ли до числото четири, в съзнанието ви ще се зародят две идеи: за и против. Щом дойдете до числото седем, у вас ще се яви вътрешна борба: защо сте дошли на Земята в тази гъста материя? Вие ще правите усилия да излезете от тази материя, но вашата задача не е в борбата, а в устояването срещу тези противоречия.

И тъй, помнете правилото: за вашите погрешки не считайте другите хора виновни! На физическия свят всеки човек е единица, едно съзнание. Той едновременно е свързан с още две съзнания: едното съзнание е в ангелския свят, а другото – в Божествения свят. Тези три съзнания са свързани в едно цяло. Тъй щото, когато започвате една работа, опитайте всички възможности за нейното реализиране. Най-първо опитайте възможностите в първия кръг – във

физическото съзнание. Ако тук не можете да я свършите, опитайте всички възможности за реализирането и във втория кръг – в ангелското съзнание. Ако и тук не можете да успеете, опитайте всички възможности в третия кръг – в Божественото съзнание. Дойдете ли до последното съзнание, всяка работа се завършва правилно. В Божественото съзнание се разрешават и най-трудните задачи. Някой казва: „Тази задача е много трудна, не мога да я разреша.“ Питам: преди да кажеш, че не можеш да я разрешиш, опитал ли си възможностите и на трите кръга?

Питам: как могат да се възстановят между хората истински отношения? За да се създадат правилни отношения между хората, първото нещо е да има помежду им уважение и почитание. Срещнете ли един човек, гледайте с голямо уважение и почитание към всичко, което Бог е вложил в неговата душа. Само така ще може и той, и вие да се ползвате от хубавото, което е вложено в него. Вие минавате покрай някой човек, погледнете го и казвате: „Какво знае той?“ Друг пък казва за вас: „Какво знае той?“ По този начин въпросите не се разрешават. Много от съвременните хора, като влизат в някои религиозни общества, наместо да се сплотяват, те се индивидуализират. Не е лошо да се индивидуализира човек, но това индивидуализиране не трябва да стигне до своите крайни предели. Как познавате, че някой човек е силно индивидуализиран? Френологически такъв човек се отличава със силно изпъкнало чело и с дебели вежди. За дявола казват, че имал толкова дебели вежди, та когато искал да види хората, трябвало да повдига веждите си. За да възстановите правилните отношения помежду си, вие трябва да дадете ход на Божественото във вас.

Казвате: „Как може да се постигне това нещо?“ – Чрез закона на жертвата. За Господа човек трябва да прави жертви. Той трябва да жертва поне 1/3 от своя живот за Господа. Работи ли девет часа на ден,

той трябва да пожертва три часа за Господа, т.е. за Божествения свят, три часа за ангелите – за ангелския свят, и три часа за себе си – за физическия свят.

Какво правят съвременните хора? – Те работят само за себе си. Работи ли човек по този начин, той е изложен на хиляди нещастия и изпитания. Три часа работи за Господа, през което време ще посветиш и ума, и сърцето, и волята си само за Него! Който работи за Господа, той изпитва необикновен подем на душата и на духа си, а сърцето и умът му се облагородяват и просветяват. За тези три часа той свършва толкова работа, колкото никога друг път не е свършвал. Който работи за Бога, той изпитва вътрешно доволство в себе си.

Сега ще ви дам следното упражнение. Напишете числата от 1 до 10 в техния естествен ред и в продължение на десет дена, каквато погрешка или каквото добро направите, поставете го на мястото на едно от десетте числа: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0. Като размяствате тези числа, ще имате различни резултати. Например, ако вземете числата 1234, 2134, 3214 и 4321, еднаква стойност ли имат и четирите? Ако тези числа са пари, кое от тях ще предпочетете? Ако имате да давате, ще изберете най-малкото от тях; ако имате да вземате – най-голямото. Числата от 1 до 10 показват отношенията на Божественото към нас. Тъй щото, когато искате да разрешите някакъв въпрос, ще извикате на помощ числата от 1 до 10, написани в техния естествен ред. Това показва, че в Бога има 1 234 567 890 метода, по които могат да се разрешат мъчнотиите в живота. За да изправите една погрешка в себе си, или за да свършите някоя работа, Духът ще види кой от тези методи ще съответства най-много и него ще приложи. Казвате: „Духът може да направи всичко.“

Под думата *Дух* ние разбираме Бога, т.е. Бог може да направи всичко, но за това се изисква време. Бог се отличава от хората по това, че когато работи, Той пести енергия, харчи време. Хората пък пестят

време, харчат енергия. Ние харчим енергия, а пестим време, защото нямаме търпение: ние искаме в малко време много работа да свършим. Обаче това е невъзможно, защото като хора ние нямаме нито нужната интелигентност, нито необходимите знания, с каквито разполагат висшите същества от Невидимия свят. Вследствие на тези неправилни действия между хората се раждат ред противоречия, ред болезнени състояния. Всичко това се дължи на вътрешната дисхармония, която съществува в човека. Помнете следното положение: Школата е място на ред и порядък. Мнозина са влезли в Школата с цел да правят опити. Школата не е място за опити. Който иска да учи, той трябва да се отличава с чистота, справедливост, интелигентност и доброта. Носи ли тези качества в запас, той още повече ще ги увеличи в Школата. Ако се учи добре, ученикът ще мине в по-висока фаза на духовен, на Божествен живот. Постигнете ли това положение, всички спорове, всички недоразумения между вас ще изчезнат и ще се възстановят правилни отношения.

Сега често се говори за идването на Шестата раса на Земята. Много от съвременните хора се приготвяват да влязат в тази раса. Аз бих желал и между вас да се явят работници в тази раса. Ако вие сега се мътите и се излюпите навреме, добре ще бъде и за вас, и за съществата от Шестата раса, с които заедно ще работите; обаче ако сега се мътите, но по някаква случайност не спазите срока за излюпването си и останете запъртъци, какво ще се ползва Шестата раса от вас? Казват, че някъде в Америка имало вече типове от Шестата раса. Какво по-хубаво за съвременния човек от това – да поддържа в себе си вътрешен стремеж към постигане идеалите на своята душа? Идеалът на човешката душа е да живее във вечна радост и от тази радост като от вечен извор да черпи и да дава и на другите хора. Тази е задачата на хората от Шестата раса. Външно човек трябва да бъде тих, спокоен, а вътрешно – винаги радостен. Бог, Който живее

в душата на човека, никога не скърби. Бог допуска скърбта, но за Него тя не съществува. Той живее над всички противоречия, над всички страдания. За Бога съществува вечна радост, вечно щастие и блаженство, затова Той иска да подобри живота на хората, да ги освободи от противоречия, от страдания, от болести и смърт и да ги постави при условия, при каквито и Той живее. Този е стремежът и на Божественото в човека.

Казвам: за постигането на всичко това се изискват нови методи. Какви са новите методи, с които трябва да си служите? Един от важните методи за работа е следният: когато се натъкнете на известно противоречие, не търсете причината вън от себе си, но помислете защо се явява това противоречие и какво можете да научите от него. Например вървите по пътя и се спънете в някой камък. Къде е противоречието: в камъка или у вас? – У вас, разбира се. Вие трябваше да бъдете внимателни, да заобиколите камъка, или ако е всред пътя, да се наведете и да го преместите малко настрана. Минавате през някоя дълбока река и започвате да се давите. Къде е противоречието: в реката или у вас? – Пак у вас. Вие трябваше да знаете закона за плуването на телата, за да станете по-леки и да преплувате ръката безопасно. Гъската може ли да се удави? – Не може. Гъската е разрешила въпроса за плуването, а човекът, с всичкото си знание и с голямата си интелигентност, като влезе във водата, се удавя. Дойдете ли до някоя дълбока река, кажете: „Аз искам да имам опитността и знанието на гъската.“ Свържете ли се с нея, вие ще преплувате реката, без да се удавите.

И тъй, ползвайте се от опитностите, от знанията и от благата на всички същества, ако искате правилно да разрешите мъчнотиите на своя живот. За изяснение на тази мисъл ще ви дам следния пример. На един овчар умират две овци. Той не бърза да продаде кожата им, за да спечели нещо, но ги одира и от кожата им направя два меха,

които задържа за себе си. Където ходи, и меховете носи. Питат го: „За какво ти са нужни тези мехове?“ Той мълчи, никому нищо не отговаря. Един ден той се озовава пред една дълбока река. Гледа натук-натам, никъде не вижда мост. Тогава той слага меховете под мишците си и спокойно преплува реката. Значи кожите на двете овци го спасиха. Питам: каква е вашата интелигентност, ако като този овчар вие не можете да одерете кожите на вашите страдания и с тях да преплувате дълбоката река, пред която се намирате? Нима вашата интелигентност стои по-ниско от вашите страдания? И тъй, когато се запитвате защо идват страдания, ще знаете, че страданията на човека са изпратени, за да го спасят от някакво по-голямо зло. Приеми помалкото страдание, за да не дойде по-голямото.

Затова имаме и пословицата: „Ела зло, че без тебе по-зло.“ Когато Невидимият свят иска да спаси човека от някаква глупост, която ще коства живота му, той му изпраща някакво страдание, за да се опомни. Обаче смисълът на живота не е в страданието. Смисълът на живота се заключава в постигане на вечното щастие. Сега вече ще ви говоря за щастieto като за идеал на човешката душа. Щом престана да говоря за страданията, ще започна да говоря за вътрешния смисъл на живота – за щастieto. Истинската наука се състои в постигането на щастieto.

Време е вече да пристъпим към разглеждане на въпроса за щастieto, за да видим как се придобива и запазва, какви са неговите основи, как трябва да расте и да се развива. Казвате: „По кой начин може да се придобие щастieto?“ Много начини има за постигане на щастieto. Още от най-древните времена са казвали, че щастлив човек може да бъде този, който седи пред дверите на Мъдростта. Христос пък е казал: „Мир ви давам, Моят мир ви оставям. Аз не ви давам, както светът ви дава, но когато Духът на Истината дойде у вас, Той ще ви научи на всичко, Той ще ви донесе щастieto.“ Докато не се

научите като овчаря да одирате кожата на страданията и страданията да умрат за вас както двете овци на овчаря, вие не можете да влезете в Царството на щастieto. След Петдесетница Христовите ученици влязоха в съборището да се помолят, но бяха нападнати и бити. Обаче те се върнаха у дома си весели и радостни. Това показва, че те са разбирали в какво се състои истинското щастие.

Казвам: като ученици вие трябва да влезете във фазата на истинското щастие. Откажете се от това щастие, което се къса като паяжина. Никой не може да ви отнеме истинското щастие. Отделите ли се от Божията Любов, скръбта ще дойде и щастieto ще изчезне. Свържете ли се с Любовта, ще дойде Радостта, която ще донесе Щастieto. Господ казва: „Не бойте се, напред вървете, Аз съм с вас!“ Казвате: „Възможно ли е Бог всякога да бъде с нас?“ – Възможно е. Псалмопевецът казва: „Тисящи ще падат от страната ти, и десет тисящи отдясно ти, но при тебе няма да се приближат.“ Хиляди нещастия може да преминете, по трупове да вървите, но няма да ви се случи никакво зло. Бог ще заповяда на ангелите Си на ръце да ви носят, да не би да препънете в камък ногата си. Кога ще бъде това? – Когато изпълнявате Волята Божия.

И тъй, като ученици на Великата Божествена Школа, вие трябва да знаете, че сте изпълнители на една свещена воля. В света съществува само една воля – Божията. През всички времена и епохи всички същества, всички хора, малки и големи, които са завършили своето развитие на Земята, всякога са служили на тази свещена воля. Решите ли и вие да изпълнявате Волята Божия, ще придобиете и знание, и богатство, и сила. Не изпълнявате ли Волята Божия, ще изгубите и това, което имате. Често между учениците се забелязва голямо непослушание. Обаче Божественият Дух изисква абсолютно послушание. Всеки от вас ще стане послушен, но важно е да стане такъв още сега, докато е на Земята. Послушанието има смисъл още

сега. Дойде ли после, когато заминете за другия свят, няма да ви ползва много. От всички се изисква доброволно послушание.

Мнозина от вас ще кажат: „Всичко, което ни се говори, е добро, но как да се справим с условията на живота?“ – Условията на живота са в ръцете на Бога. – „Как да разрешим мъчнотиите си?“ – Мъчнотиите са в ръцете на Бога. – „Какво да правим с лошите хора?“ – И лошите хора са в ръцете на Бога. Каквото и да се случва в живота ви, всичко е в ръцете на Бога. Чрез тези неща Той ви изпитва и калява. Той всеки ден ви проверява дали изпълнявате Волята Му, или не. Всички тези неща са привидни и преходни. Вие не трябва да се заблуждавате, както външните хора се заблуждават, но трябва да знаете, че Бог, тази висша интелигентност, царува навсякъде. И доколкото ние сме интелигентни и изпълняваме Волята Божия, дотолкова и Той ни се открива. Казвате: „Кой ще промисли за нас?“ – Бог е промислил за всички същества и на Земята, и на Небето. Когато и да срещне, Той го поглежда усмихнато и му казва: „Не бой се, напред върви!“ Кога се усмихва Бог? – Когато зачитате Неговата воля. Не я ли зачитате, около вас настават мрак и тъмнина, бури и гръмотевици. Не зачитате ли Волята Божия, всички сили в Природата ще се опълчат против вас и вие ще изпитате тежестта на целия ад върху себе си. Онези от учениците, които се мислят за силни, ще кажат: „Ние искаме да направим връзка с Бога, да Му служим.“ Казвам: силните трябва да носят слабите. Учените трябва да носят невежите. Богатите трябва да носят бедните.

Някои казват: „Искаме да ни се каже нещо ново.“ Да кажеш нещо ново на хората – това значи да снемеш старите им дрехи и да ги облечеш с нови. Новите дрехи правят ли хората по-добри, отколкото когато са били със старите? И с нови дрехи да се облече човек, пак остарява. Това се отнася до физическия живот на човека. Влезе ли човек в Божествения живот, там той никога не остарява, но всякога е

бодър и свеж. Христос изказва тази идея със следния стих: „Аз съм живата вода и живия хляб.“ В това отношение Той няма нужда от обнова. Христос е извор, който постоянно извира.

Сега желая ви през тази година, която идва, да изпълните Волята Божия, при каквито условия и да се намирате. Приложете това, което ви се говори. Благодарете и за най-малката радост, както и за най-голямата скръб, които ви сполетяват. Знайте, че Бог всичко ще превърне за ваше добро. Обърнете се към Бога с чисто сърце и кажете: „Господи, нека Твоят мир и Твоята радост бъдат винаги с нас, за да могат сърцата и умовете ни да просветнат и да Ти служим с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Това е великата задача, която всеки от вас трябва да реши. Реша ли задачата си правилно, той ще постигне здраве, сила, знание, мъдрост, благородство и животът му ще се осмисли.

Помнете следното: не изменяйте естествения ред на нещата! Когато наредите числата от 1 до 10 в техния естествен ред и ги приложите в живота си, вие ще разберете дълбокия смисъл на живота и отношенията между хората.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Осемнадесета лекция, 17 март 1926 г.

МОЗЪЧНИ НАСЛОЯВАНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Четоха се резюмета от темите „Произход на сините и на черните очи“ и „Най-старото дърво в света“.

Чете се темата „Мястото на сините и на черните очи“.

Въпросът за сините и за черните очи не е тъй повърхностен, както си го представяте. За да се пише по този въпрос, човек трябва да се справи с това, което физиогномистите пишат. Вие казвате, че хората със сини очи са умни, а тези с черни очи са горещи натури. Това не е всякога така. В България рядко се срещат хора със сини очи. Трябва да се проучват цветовете на Земята. Например кой цвят преобладава на Земята? – Зеленият. Много от цветовете действат психически, вътрешно върху човека, вследствие на което едни хора обичат повече синия цвят, други – зеления, трети – червения, и т.н. Турците особено обичат червения цвят. Ако турчинът не тури червен фес и червен пояс, той не е турчин. Освен това хората в разните си възрасти обичат различни цветове. В младини те обичат едни цветове, в средна възраст – други, а в старини – обикновено тъмни, черни цветове. Често в разположението си към цветовете хората вървят по традиция, а не по убеждение. Традициите играят важна роля не само в живота на отделния човек, но и в живота на народите. Например у българите съществува убеждението, че младите хора не трябва да си пушат бради. Когато човек стане възрастен, от 40-50-60 години нагоре, може вече да носи брада. И тогава, като видят човек с брада, те му отдават почит и уважение като на възрастен. Англичаните и американците, напротив, не отдават никакво

почитание на хора с бради и мустаци. Между тях ще срещнете човек на 70 години, дядо, но с обръснати брада и мустаци. Те се бръснат от хигиенична гледна точка. Някои хора пък бръснат мустаците си, а оставят брадата си. Други пък си оставят бакенбарди.

И тъй, въпросът за произхода на сините и на черните очи е особено важен. Цветът на сините очи не зависи от синия цвят, но интересен е неговият произход. Какви ще бъдат очите на детето, това в голяма степен зависи от майката. Тя е художникът, който слага цветовете на детето си. Ако в бременността си майката хареса някои сини очи и постоянно мисли за тях, тя може да създаде такива сини очи на своето дете. Обаче в повечето случаи наследствеността преобладава. И затова ще видите, че очите на детето по цвят са или като тези на майката, или като на бащата, или като на бабата, или като на дядото. И тук традициите играят важна роля. Чрез кръстосване на расите могат да се създадат сини или черни очи. Дълбоките причини за произхода на цвета на очите не се знаят. Някои казват, че хората на север имат повече сини очи, а тези на юг – черни очи. Това обстоятелство още нищо не говори за произхода на цвета на очите. Защо? – Защото има хора на юг със сини очи, както има хора на север с черни очи.

Сега ще ви дам друга тема, малко философска: „Произход на расите и на цветовете в тях.“ Значи ще пишете върху въпроса кога, как и при какви условия са се появили расите. По този въпрос има писано много. Ще прочетете нещо от това, което хората са писали, а после ще кажете и своето мнение. Най-мъчното нещо за съвременните хора е да се освободят от своите стари, минали навици. В съзнанието на човека са наслоени наследствени навици, които от време на време се пробуждат. Например как ще си обясните следния факт: срещате един човек, когото познавате обикновено за тих,

кротък, но виждате, че в даден случай той проявява нещо особено в характера си. Вие се чудите какво е станало с този човек.

Казвам: особените прояви в човека се дължат на известни наслоявания в неговото съзнание, които чакат само благоприятни условия, за да се проявят. Значи тези особености в характера или в темперамента на човека съществуват, но са непроявени. Вземете например съмнението. То има далечен произход. Съмнението е съществувало от най-старите времена в нисшите растения и животни, но и до днес се среща във всички растения и животни, както и в човека. Съмнението, страхът, гневът, омразата и ред отрицателни чувства носят началото си още от времето, когато човек е бил в животинско състояние.

Казвам: сега, като знаете произхода на отрицателните прояви в човека, всички вие трябва да се самонаблюдавате, да анализирате своите настроения и състояния, да не бъдете слепи нито за погрешките, нито за добродетелите си. Това значи: нито да се подценявате, нито да се надценявате. По-грешките, които човек прави, нито са големи, нито са малки, обаче малките погрешки винаги раждат големите. Когато у човека се проявява известно чувство на гняв, на съмнение, то не е само негово. Това чувство едновременно се проявява и в ред други същества, които са тясно свързани с него. Колкото повече човек се поддава на това чувство, толкова повече той се свързва с всички ония същества, които в това време преживяват същото чувство. При тези условия това чувство може да се усили толкова много, че да вземе заплашителни размери. В това време човек изгубва всякакъв разсъдък. Защо? – Защото воюва, бори се. Като се разреши тази война в негова полза, той се опомня. В резултат на този процес човек се усеща изморен, измъчен, като че е преминал някакво поражение. Това са бури в живота на хората, които имат своите добри и лоши последствия. След всичко това човек

трябва дълго време да работи, за да възстанови равновесието на своя душевен живот.

Сегашните условия, при които живеете всички, говорят, че вие се нуждаете от самообладание – не външно, но вътрешно самообладание, при което човек с радост и спокойствие понася всички мъчности и несгоди на живота. Самообладание и въздържание не е едно и също нещо. При самообладанието човек се чувства вътрешно радостен, което дава подтик на всичко възвишено и благородно в него. Тогава соковете на всички отрицателни чувства, наследени в човека от миналото, се трансформират в добри, в положителни прояви. Сега гледайте да не изпадате в друга крайност – да мислите, че човек със самообладание не може да изживее никакво отрицателно чувство или настроение. Не е така. И светията даже изпада в лоши настроения. Вие мислите, че при днешните условия човек може да се роди чист и свят. Не, чист и свят човек е онзи, който е минал през закона на самовъзпитанието. Този човек се е възпитал и в съзнанието си, и в самосъзнанието си, и в подсъзнанието си, и в свръхсъзнанието си. Той е минал през всички области на съзнанието, подвизавал се е усърдно в духовния живот, докато е научил великите закони на Битието. Такъв човек вече не се блазни от външните, от преходните прояви на живота. Той разграничава същественото от несъщественото. Човек не може да постигне това нещо в един ден, нито в един месец, нито в една година, нито даже в сто години. Това е плод на усилен, продължителна работа. Обаче това нещо може да се постигне и моментално – зависи дали човек е работил в миналото и сега е готов да събира плодовете на своите усилия. За мнозина от вас се изисква може би малко усилие, за да се пробуди това съзнание и да потекат Божествените сили, които действат във вас.

Съвременните хора са дошли до една фаза, където всички трябва да работят за освобождаване от своите навици. Задачата на човека в

това отношение не се състои в изменението на тези навици, но в пълното освобождаване от тях. Например всички имате опитността едновременно да ви занимават две чувства: едното неприятно, другото приятно. Обаче нещо извън тези две чувства наблюдава всичко това и се произнася. Това сте вие, който наблюдавате, преценявате и решавате. Зад всяко едно от тези две състояния пък стоят разумни същества, които работят върху вас: едни от тях ви помагат да се освободите от отрицателните чувства, а други съзнателно ви задържат в тях. И тъй, тези от вас, които са влезли в Школата и работят съзнателно върху себе си, трябва отчасти, а не напълно, да се освободят от своите лоши навици. Ако искат напълно да се освободят, това значи да се откажат от сегашния си живот. Да се освободите отчасти от лошите си навици, това представлява велика наука в живота. Тази наука ще ви въведе към изучаване на миналото, настоящето и бъдещето ви. Велико и красиво нещо е човек да има всякога будно съзнание, та каквито изпитания и да му дойдат, той да не се подхлъзне, да не се поддаде и чист да си остане! Паднеш ли няколко пъти в живота, ти губиш вече вяра в себе си, обезсърчаваш се и започваш да се плашиш от новите изпитания на живота. При това положение на душата човек казва: „Аз нищо не мога да направя.“ Кажеш ли така, това показва, че ти се считаш като отделен индивид, а не като част от Цялото. Ако човек се убеди, че е във връзка с Великото, със съзнанието на Бога, тогава в границите, в които той живее, много неща ще бъдат възможни за него.

При сегашното развитие на човека, както и при устройството на неговото тяло, има известни органи, които не са развити, както трябва. Например ухото на човека не е достигнало още своето съвършенство. То не може да схваща висшите трептения. Наистина, има музиканти, които могат да схващат тонове с трептения от 50-70 000 в секунда, но обикновените хора схващат тонове с трептения най-

много до 32 000. Висшите трептения са недостъпни за тяхното ухо. Какъв щеше да бъде вашият живот, ако ухото ви беше тъй усъвършенствано, че можеше да схваща от 100 000-1 000 000 трептения? При такова развито ухо вие непременно щяхте да бъдете светия. Иначе щяхте да бъдете най-нещастният човек в света. Защо? – Защото такова ухо еднакво би схващало и най-хубавите, и най-лошите работи в живота.

Стремежът на съвременните хора е да развият в себе си голяма чувствителност, за да възприемат трептенията на Висшия духовен свят. Обаче като спънка за постигане на този стремеж се явява техният краен материализъм. Онези от тях, които успяват да развият в себе си голяма чувствителност, се излагат на страдания вследствие на материализма. Когато у човека се развие голяма чувствителност, двойникът му се разширява, често излиза вън от тялото. Ето защо на всички се препоръчва самообладание и будност на съзнанието, които да пазят двойника да не излиза вън от тялото на човека. Не се ли пазите, отвън ще ви нанасят много рани, които ще ви създават големи страдания. Например погледнете някой човек накриво. Тези вълни падат под ъгъл, който причинява болка върху двойника на този човек и той става недоволен и казва: „Защо ме погледна толкова лошо?“ Когато се доближавате до човек, на когото двойникът е излязъл вън от тялото, вие трябва да бъдете много внимателни с него, за да не му причините някаква вреда. Според съвременната наука всеки ден човек минава през три състояния, които отговарят на трите вида химически съединения. Например той може да бъде в съзнанието на висшите същества или като основа, или като киселина, или като сол.

Следователно тези разумни същества ще правят с човека различни опити. Ако те искат да знаят какви са свойствата ви като елементи, ще ви подлагат на различни анализи. Тогава вие ще

изпитвате душевни болки, мъчения, страдания, но тези същества не искат да знаят за това. Те си правят научни опити и наблюдения. Те ви хващат със своите щипци, слагат ви в ретортата си, и след като свършат опитите си, пушат ви на свобода. Аз не говоря за adeptите на злото, но за adeptите на Доброто, за adeptите на Бялото Братство. Понякога и ангелите правят такива опити с хората. Всеки за себе си трябва да знае като какво участва в опитите: дали като елемент, като киселина, като основа или като сол.

Много от съвременните хора се считат за господари на Земята и говорят за свободата така, като че тяхната личност е напълно неприкосновена. Вземете например как постъпват хората с животните. Има ли закони за запазване живота на животните? Хората полагат ли някакви грижи за тях? Виждате, че някой убива една птичка, но минавате и заминавате покрай него, дума не казвате. Той убива птичката, захвърля я настрана и продължава пътя си, без да го държи някой отговорен за това убийство.

И тъй, когато искат да ви предадат някакви качества, каквито нямате, или пък когато искат да засилят някои качества у вас, ще ви превърнат или в киселина, или в основа, или в сол. Ако искат да ви предадат по-голяма активност, ще ви превърнат в киселина; ако искат да ви направят по-пасивни, ще ви превърнат в основа; ако искат да ви направят по-морални, по-устойчиви, ще ви превърнат в сол. Морални, въздържани, устойчиви хора са тези, в които преобладават солите. И затова Христос казва: „Вие сте солта на земята; и ако солта обезсолее, тя се изхвърля навън.“ Следователно всеки елемент в края на краищата трябва да влезе в състава на някоя сол, за да смекчи или да видоизмени свойствата си. Докато човек е в състояние на елемент, той проявява само свои лични свойства. В това отношение всяка душа представлява известен елемент на Божественото съзнание. Питам

тогава: какъв елемент представлява всеки от вас по отношение на Божественото съзнание? Вие това не знаете.

Освен това човек трябва да знае с какви елементи и закони работи. Ако някой човек от детинство да зряла възраст е работил със закона на Любовта, трябва ли той, като остарее, да казва, че не съществува любов в света или че любовта е празна работа? Казва ли така човек, това подразбира, че той нищо не е спечелил в живота си. Трябва ли ученият човек, който е посветил целия си живот на науката, да казва, че науката е празна работа? Трябва ли общественикът, политикът, който е работил 20-30 години wśród обществото, да отрича ползата от своята работа? В какво се състои тогава пълнотата на живота, ако Любовта, Мъдростта и Истината са празни работи? Под Истина се разбира само това, което човек носи със себе си и в младини, и в средна възраст, и в старини; и в този, и в онзи свят; и в тази, и в онази епоха – без то да се промени, без да изгуби нещо от своя смисъл. Човекът на Истината може да претърпява външни промени само, но дълбоко в душата си остава неизменен. Външните промени пък все повече обогатяват душата му с опитности и засилват духа му. Такъв човек е винаги млад по душа, чист по сърце и крепък по дух.

Сега всички трябва да се освободите от своите стари навици, стари мисли и чувства. Старото оставя наслоявания в мозъка, от които трябва да се освободите. Като говоря за тези неща, мнозина се мислят за възрастни, стари и казват: „Това не се отнася до нас. Ние сме 50-60-годишни хора, нашето се свърши вече.“ Който се мисли за стар, той не може да бъде ученик. Човек трябва да се освободи от заблудението да се мисли за стар. Докато считате, че сте стари, че за нищо не ви бива, това са мисли на вашите деди и прадеди. Под думите *стар човек* се разбира изтрит човек. Щом е изтрит, той не може да се нарече човек. Да считаш, че една дреха е изтрита, това е

възможно, но да считаш човека за изтрит, това е крива идея, която трябва да расте и да се развива. В този смисъл човек не може да бъде стар. Стар, древен човек е този, който е разширил съзнанието си и е придобил много знания и опитности. Млад човек е този, съзнанието на когото е едва напъпило.

Това са основни идеи, вложени от паметивека още в първоначалния език. На Земята човек напъпва, но не може да узрее. За да узрее, той трябва да мине отвъд гроба – в Духовния свят. Тук той навлиза във висшия свят, в будическото поле, където под влиянието на Божествената светлина завързва и узрява. След това ангелите откъсват плода, опитват го, а семето хвърлят на Земята, където има условия за неговото покълване, растене, напъпване и цъфтене. Това наричаме въплътяване на човешката душа на Земята във формата на човек. Значи сладостта на плода се опитва горе, а семето на плода се посажда на Земята. И тъй, човек ще обикаля този кръг, ще слиза и ще се качва, докато разбере законите така, както ангелите ги разбират. Само по този начин той може да се освободи от кармическия закон. Дойде ли до това положение, човек излиза вече от фазата на дърво, което в един свят цъфти, в друг зрее, но ще бъде свободна душа. Така трябва да разбирате нещата и да се освободите от всички заблуждения, които ви спъват. Мнозина мислят, че като заминат за онзи свят, ангели ще ги вземат на ръце и ще ги занесат на Небето, където ще им дадат най-големи почести и уважения. Тази идея е права само в едно отношение, а именно: вие ще влезете като растение в Небето и според разбиранията и развитието си ще мислите, че сте много учен, много интелигентен.

Първото нещо, което се изисква от вас, като от ученици, е да развивате съзнанието, да концентрирате мисълта си, за да можете да владеее всички свои прояви, всички свои мисли и чувства. Щом е така, пазете съзнанието си будно! Съзнанието на човека се

локализира в предната част на мозъка, около очите. Физиолозите и анатомите, които изучават човешкия мозък, забелязват в предната част на мозъка тънки, едва уловими с микроскоп бели нишки, като нерви от особена материя, от особен род. Колкото по-тънки и по-многобройни са тези нишки, толкова и съзнанието на човека е по-силно развито. У всички хора от по-нисък уровень, както и у всички животни, има такива нишки, но те са по-малко на брой и по-тънки. Когато човек работи усилено върху себе си, той развива съзнанието си, а едновременно с това се развива и тази мрежа от нервни влакна, орган на съзнанието. Веднъж човек дошъл на Земята, той трябва да работи, да прави усилия върху себе си, за да набави нужния материал, необходим за съграждане на неговите удове. Когато Христос казва: „Събирайте богатства на Земята“, Той подразбира усилията, които трябва да прави човешкият дух, човешката душа, човешкият ум и човешкото сърце. Този материал, който духът, душата, умът и сърцето на човека са събрали, се препраща в Невидимия свят, където същества от висша йерархия го обработват. По този начин те преустройват човешкия ум и човешкото сърце. Така именно ние разбираме работата на Невидимия свят върху човешкия ум и върху човешкото сърце. И оттук вадим заключението: колкото повече материал, годен за работа, изпраща човек в Невидимия свят, толкова повече разумните същества ще строят в неговия мозък; колкото по-малко материал изпраща човек в Невидимия свят, толкова по-малко и разумните същества ще строят. В този смисъл всеки човек все трябва да складира малко от този материал.

Някой казва: „Двайсет години вече как работя съзнателно.“ Какво по-хубаво от това? Обаче ако ти работиш за себе си, ще имаш един резултат; ако работиш за ближния си, ще имаш друг резултат; и ако работиш за Бога, ще имаш трети резултат – зависи за кого работиш. От твоята работа на Земята ще зависи колко и какъв материал ще

изпратиш в Невидимия свят. При съзнателната работа религиозното чувство на човека се развива и му служи като тил в живота. Тогава се хармонизират и всички останали чувства. Това хармонизиране влияе както за развиване на съзнанието, така и за обработване на ума, който става по-гъвкав, по-пластичен.

Тъй щото, една от задачите на ученика е да развие Божественото в себе си. Сега всички се оплакват едни от други, сърдят се, че еди-кой си не ги е приел добре. Кой може да приема добре хората? – Само Божественият човек. Божественото съзнание у човека е в състояние да ви разбере, да ви приеме в себе си и да ви помогне. Ако отидете в дома на някой човек, който е приготвил топъл обяд, той ще ви приеме добре и ще ви нагости. Отидете ли в дома на някой човек, който нищо не е приготвил за обяд, той ще повдигне раменете си и ще ви се извини, че няма ядене. Затова у всинца ви трябва да дойде Божественото съзнание. Дойде ли Божественото у човека, той ще има вече правилни отношения с хората. Божественото съзнание придава мекота на сърцето и пластичност на ума. За да придобие мекота на сърцето си, всеки трябва да обича поне един човек. При това никога не изнасяйте пред хората недъзите на този, когото обичате. Да се занимавате с недъзите на другите хора, това значи да предизвикате ред наслоявания във вашия мозък. Тези наслоявания приличат на дракулките, които правят малките деца, преди да ходят на училище. Те драскат върху хартия и питат майка си: „Мамо, хубаво ли е това, което написах?“ – „Да, хубаво е, прилича на някаква стара азбука.“ – Никаква стара азбука не е това. Туй е азбука на човешката глупост и на човешкото неверие.

Казвам: всички прояви на човека трябва да бъдат стройни, хармонични и строго определени. Те трябва да се диктуват от Божественото в него, което предизвиква дълбока вътрешна радост. Това, което обединява хората, е Божественото начало в тях. Някой

казва: „Аз мога да уча и вън от Школата, както и вън от дома си.“ – Не, вън от Школата ти нищо не можеш да научиш. – „Тогава Господ ще ме научи.“ – Не говори така! Веднъж ти си дошъл на Земята, между хората: Бог те учи чрез майка ти, чрез баща ти, чрез сестра ти, чрез брата ти, чрез обществото, чрез народа, чрез небето, чрез бурите и ветровете и т.н. И най-последно, след като научиш уроците от всички тия учители, ти ще чуеш и Божия глас. Това е Божественото, което ще заговори в тебе. Чуеш ли Божествения глас, в тебе ще стане коренна промяна. Ти ще се новородиш. Това значи роден от Бога. Казано е: „Роденият от Бога грях не прави.“ Някой казва: „Бог ми проговори.“ Питам: ако Бог ти е проговорил, ти новороди ли се? – „Не съм се новородил.“ – Тогава Бог не ти е проговорил. Може да са ти проговорили някоя възвишена душа или някой напреднал дух, адепт или някой малък ангел, но не и Бог. Аз бих желал Бог да проговори на всички, но ако не е станало някакво коренно преобразование с вас, не се лъжете – Бог не ви е проговорил.

Казвате: „Еди-кой си човек не е Божествен.“ – Ами ти Божествен ли си? По този въпрос може да се произнася само този, който има Божественото в себе си. Няма ли Божественото в себе си, каквото и да говори този човек, всичко това е предположение. То е все едно да срещнеш някой човек в тъмнината и да казваш, че очите му са сини или че носът му е дълъг. Каквото и да кажеш за този човек, всичко ще бъде предположения, гадания. Запалиш ли свещта, ти ще виждаш ясно. Ако човек няма светлина на съзнанието си, как може да разбира Духовния свят? Сегашният ви живот е предисловие на велик, красив живот. Ще дойде ден, когато Божественото у човека ще се пробуди и той ще се новороди. За този ден всички трябва да се приготвявате.

Често се оплаквате, че хората говорят против вас. Радвайте се, когато говорят против вас. Всяка несправедлива дума, казана срещу вас, е подтик за развиване на Божественото. То стои зад съзнанието на

всички тези хора и чака момента, когато ще научите урока си, за да се прояви. Пробуждането на Божественото съзнание наричаме възкресение. И затова, докато майка ти и баща ти говорят – радвай се; докато брат ти и сестра ти говорят – радвай се; докато приятелите ти говорят – радвай се. Това е приготвление за идването на Божественото. Дойде ли Божественото в тебе, чуеш ли гласа му, пак ще се радваш, но вече радостта ти ще бъде вечна, постоянна, и всякакво обезсърчение ще изчезне.

По какво познавате човека, у когото Божественото не е пробудено? Той е подложен на големи промени: ту се радва, ту скърби. Станеш сутрин, но скръбен си – радвай се; забелязваш в себе си, че умът ти се взема – радвай се; речеш да ходиш, но усещаш краката си слаби, не те държат – радвай се. Искаш да си купиш нещо, но пипаш джоба си, пет пари нямаш – пак се радвай. Радвай се на всички състояния, през които минаваш. Опитвай ги, поучавай се от тях. Те са в реда на нещата. Така постъпва разумният човек. Той разбира своите състояния и правилно ги тълкува. Той знае, че всяко нещо си има свои причини. Има случаи, когато човек не знае защо идват радостите и скърбите. Например някой от нашите приятели дойде при нас радостен, весел – и ние се настройваме радостно. Щом си отиде той – и радостта с него заедно излиза. Значи този човек се явява само като временен носител на радостта. Това положение може да се уподоби на следното: вие сте беден човек, с няколко деца. Дойде при вас един богаташ и казва: „Аз ще подаря за децата ви 100 000 лева, да ги изпратите в странство да учат.“ Вие веднага се зарадвате. След 2-3 дена той пак иде при вас и ви казва: „Ще ме извините, не мога да ви дам обещаната сума, работите ми не вървят добре.“ Вие веднага се наскърбявате. Защо трябва да скърбите? Преди всичко този човек никога не е могъл да ви даде нещо. Ако някой човек днес каже, че ви обича, а утре ви изменя, този човек никога не е обичал и не може да

обича. Окултният ученик трябва да има устои, да издържа на думата си. Казвам: ако искате да работите над себе си, вие трябва да имате положителни знания. До тези знания ще се доберете, когато изучавате новата психология, физиология, анатомия и ред още науки, които обаче при съзнанието, което имате днес, ще предизвикат в умовете ви известно стълкновение. Вие ще кажете: „Много от фактите на новите науки не са доказани. Те са въпроси на въображението и фантазията.“ Колкото и да са фантастични за вас някои факти, те могат да се докажат, но доказването им подразбира излишно изразходване на енергия. Ето защо, ако искате да ви се докажат тия факти, вие трябва да дойдете в съзнанието си на същия уровень, на който се намира и този, който ще ги доказва. В Божествения свят съществува закон за икономия на енергиите. Там не се позволява напразно харчене на свещени чувства, на Божествена енергия. Не е позволено на човека да си играе със свещените си мисли и чувства. Всяка свещена мисъл и всяко свещено чувство трябва да бъдат употребени точно на своето място. Гледате: някой човек е весел, радостен. Ако тази радост в него е някакво Божествено чувство, то трябва да отиде на мястото си. Отиде ли на своето място, този човек ще бъде благословен.

Писанието казва: „Словото няма да се върне на своето място, докато не принесе плод.“ След колко време трябва да принесе своя плод, не е определено. Казано е обаче да се пести енергията, а да се харчи времето. Харчим ли Божествената енергия напразно, с това ние си създаваме карма, страдания. Дойде ли до времето – то може да се дава, колкото искаме: 100-200-300 и повече години нищо не са за нас; дойде ли до енергията, ние я теглим на везни до една стохилядна част от грама. Човек, който е изразходвал енергията си без сметка, той скоро остарява и казва: „Тежък е животът, остарях вече!“ Ние знаем как е остарял този човек. Той е изхарчил преждевременно енергията

си и когато трябва да живее, той се намира вече пред фалит и затова умира. Така умират и стари, и млади. Не е въпросът човек да се самоизлъгва. Той трябва да знае как да иждивява време, а да пести енергия. Да пестиш Божествената енергия – това не подразбира, че трябва да бъдеш скъперник и да се страхуваш, но да я изразходваш на място, с широта в душата си и със съзнание, че живееш при Бога и Нему служиш. Казвате: „Ние не разбираме тези неща, не знаем как да пестим енергия и как да харчим време.“ Когато съзнанието на човека не е будно, той не разбира нещата. Когато съзнанието му е будно, той всичко разбира. Представете си, че вие спите и дойде някой до ухото ви и ви пошепва: „Давам ви 100 000 лева“ или „Подарявам ви една къща.“ Вие веднага скачате, радвате се и благодарите. Защо станяхте веднага? – Защото разбирате смисъла на тези думи. Когато съзнанието на човека не е будно за духовни, за възвишени неща, това показва, че белите нервни влакна в предната част на мозъка му не са достатъчно развити. Ето защо всички трябва да работите за пробуждане на съзнанието си.

Сега вие, като не разбирате този закон, вадите неправилни заключения за хората и казвате: „Този човек е духовен, а онзи не е духовен.“ Има един особен цвят, по който се познава кой човек е духовно развит и кой – не, т.е. у кого е развито Божественото съзнание и у кого не е. Този цвят е важен признак за различаване на духовния от светския човек. Наблюдавайте лицата на хората, както и вашето лице, да видите как много се мени. Често вие се оглеждате в огледало и не се харесвате. Тогава съзнанието ви е будно и вие виждате неща, които в друго време не виждате. Човек сам за себе си трябва да бъде обект за изучаване. Красиво е човек да се самоизучава, защото в себе си той ще вижда отражението на Космоса. От вътрешните промени, които стават в него, той ще изучава и промените във външния свят. В това се състои красотата на

вътрешната наука. Само по този начин човек ще придобие вътрешно спокойствие и равновесие на духа и ще знае как Господ работи и създава световите, как работят и неговите по-напреднали братя.

Между съвременните хора, както и между учениците, се забелязва една черта – да критикуват. Не е лошо нещо критиката, но когато критикувате, трябва да бъдете справедливи. Да критикуваш, значи да направиш операция, абсцес на човека. В такъв случай от вас се изисква да направите колкото е възможно по-малък абсцес, и то на място. Видите ли, че някой човек има някъде по тялото си цирей, боднете цирея с игла, за да изтече от него всичката нечиста материя. Такава операция е позволено всеки да прави. Обаче не се позволява да оперирате здраво място. Тези операции оставете за света. Всеки може да носи по една островърха игла, с която да прави операции. Сега, като знаете какво нещо представлява критиката, пазете се да не критикувате не на място.

Ще кажете: „Какво трябва да правим, за да развиваме съзнанието си?“ – Дръжте в ума си красиви и възвишени образи и старайте се да им подражавате. Ако си музикант, дръж в ума си образа на някой велик виртуоз като идеал, към който да се стремиш. Великият музикант, великият художник ще намерите в самата Природа. Всички художници и музиканти, които срещате в живота, са толкова по-велики, колкото по-вещо, по-майсторски копират Природата. Вън от нея никой нищо не може да създаде. Мнозина мислят, че музикантите сами създават своите произведения. Не, те са добри възприематели. Това, което създават, те са го чули или насън, или някъде в Природата. Разликата между музикантите, художниците и обикновените хора се състои в това, че музикантите имат силно развито музикално чувство, с което възприемат това, което другите не могат; художниците пък виждат такива краски, каквито обикновените хора не виждат. Художникът вижда не само цветовете

ясно, но той различава добре формите: ъглите на един порок от ъглите на една добродетел. Обикновеният човек не вижда всичко това. Като дойдем до окото на светията и на ангела, те дори виждат дефектите в духовното тяло на човека.

Ние, съвременните хора, сме обекти за проучване от разумните същества, вследствие на което не сме свободни. Каквото е положението на мравките по отношение на нас, такова е и нашето положение към възвишените, напреднали същества. Например ние наблюдаваме как една мравка се бори да вземе трошицата хляб от друга мравка. Ние я бутнем настрана и вземаме трошицата хляб, за която се бори, даваме я на другата. Защо правим така? – Защото намираме, че първата мравка не постъпва право. По същия начин, когато и ние не постъпваме добре, същества от разумния свят ни наблюдават, бутнат ни, като ни казват: „Не е право това, което вършите.“ Ние се сепнем, погледнем наоколо, не виждаме никого и казваме: „Никой няма около нас.“ Пак продължим работата си. Съществата от разумния свят пак ни бутнат. Ние се спрем, замислим се, докато най-после съзнаем, че това, което вършим, не е право.

И тъй, всеки трябва да създаде в себе си висок идеал, към който да се стреми. Имате ли този идеал, няма да се запитвате защо Невидимият свят постъпва с вас по един или по друг начин. Когато човек прави някакъв избор, всички разумни същества се оттеглят настрана и оттам го наблюдават. Тогава той е свободен да направи избора си за доброто или за злото. Ето защо човек всякога сам носи последствията за своя избор. Разумните същества работят върху него, поучават го, съветват го, докато той още не е пристъпил към избора. Пристъпи ли към избора, те го оставят свободен – сам да решава. Значи при действията си за добро или за зло ние сме сами. Божественият закон предоставя на човека да действа свободно и в доброто, и в злото. И за едното, и за другото той сам носи

последствията си. Всяка негова постъпка се отразява върху съзнанието му. Лошите постъпки предизвикват наслоявания върху мозъка, вследствие на което става помрачаване на съзнанието, губене на паметта, намаляване на способностите. За да бъде изборът ви всякога правилен, вие трябва да работите върху съзнанието си – всеки ден да го разширявате по малко.

Упражнение: Всички прави! Ръцете вдигнати нагоре, хубаво обтегнати, с допрени краища на пръстите. В това положение на ръцете бавно клякане и изправяне. Това упражнение се прави няколко пъти, през което време чрез волята силно ще владеете мускулите си. Ако не можете да владеете мускулите си, как ще владеете по-тънките сили? Правете това упражнение без пресилване на мускулите си.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Деветнадесета лекция, 24 март 1926 г.

КРЪГ И ЕЛИПСА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

За следващия път пишете върху темата „*Защо човек трябва да се учи*“.

Чете се темата „Произход на расите“.

По какво се отличава черната раса от другите раси? – Устните им са дебели, челюстите – издадени, брадата е малко полегата, челото – недоразвито. В тази раса са силно развити нисшите чувства и нисшият интелект. Когато черната раса се е развивала, условията на Земята не са били благоприятни, вследствие на което тя не е могла да си създаде такава форма, каквато е необходима за понятието *човек* във висок смисъл на думата. В черната раса е добре развит черният дроб.

По какво се отличава жълтата раса от останалите? Хората от жълтата раса са повече флегматични, крайни консерватори. Лигаментите са силно развити у тях. Те работят повече със своя нисш интелект. От висшето, от великото те много не се интересуват. Китайците, които днес представляват жълтата раса, даже нямат понятие за Бога, те нямат име за Бога. За тях Бог е небето. Днес съзнанието в човешките раси не е еднакво развито. В това отношение мисионерите, които проповядват християнството между всички раси, срещат големи мъчнотии. Дълго време се изисква, за да се просвети съзнанието на хората. У българите се прекръстосват много типове. Българинът не е чист тип. В някои типове има остатъци от атлантската раса, а в някои преобладава влиянието на черната раса. В

последните типове черният дроб има влияние. Когато черният дроб в някой човек е ненормален, той се лекува мъчно. Този човек пожълтява. Черният дроб в човека е свързан с малкия мозък.

В бялата раса е силно развит творческият ум, висшият ум. Бялата раса е създала поезията. Ако разгледате поезията у семитите, ще видите, че тя има силно користолюбив характер. Например псалмите на Давид представляват повече оплаквания. Единственият поет у семитите, който няма този користолюбив характер, е Исаия. Йеремия, Йезекиил пък се отличават с песимистичен възглед за живота.

Сега иде нова вълна в света – вълната на Шестата раса, за която всеки трябва да бъде готов. Тя носи благоприятни условия за развитието на човечеството, обаче такива вълни идват рядко в света. С идването си Шестата раса ще повдигне всички растения и животни на едно стъпало, по-високо от сегашното. Всеки трябва да използва условията, в които днес се намира. Щом влезете в живота, вън и вътре във вас ще се повдигнат известни бури и ветрове като съмнения, безверие, подозрение, обезсърчаване и т.н. Тези неща са много естествени. Като влезете в океана, вие не можете да очаквате само тихо време. По същия начин, живеете ли между хората, вие ще имате и приятности, и неприятности. Хората не са ангели. Учениците, които влизат в Окултната школа, изискват от хората повече, отколкото те сами могат да дадат. Често вие виждате погрешките на другите, а своите не виждате. Не е лесно човек да постъпва идеално, чисто в своите мисли и желания. Ако е въпрос за погрешки, светът е пълен с такива. Земята, върху която живеем, е покрита с човешка кръв. Човешките мисли и чувства са наслоени върху почвата. Учениците на бялата раса се нуждаят от дисциплина. Индуските ученици са дисциплинирани от тях. Ако отидете в Индия, там вие ще видите какво нещо е ученик. Изобщо окултните школи са строги, защото колкото по-нагоре се качва ученикът, толкова и силите, който

действат там, са по-съвършени. И тогава ученикът може да направи и много големи добрини, и много големи злини както на себе си, така и на другите. Има различни степени на ученичество. Има ученици, които работят с малки величини; има ученици, които работят с големи величини. В това отношение, когато ученикът изучава Евангелието, той трябва да го изучава и в малките, и в големите неща. От окултно гледище всички стихове в Евангелието нямат еднакво значение. Когато Христос казва, че трябва да се отречем, че трябва да възлюбим Бога, това са различни състояния, т.е. различни отношения, които човек трябва да има.

Питам: според вас какво значи да се отрече човек? От какво трябва да се отрече той? Когато става дума за самоотричане, ние трябва да разбираме вътрешната страна на въпроса. Разбираме ли така, ще се домогнем до нова светлина на съзнанието. Самоотричането не е механически, външен процес, но вътрешен, съзнателен процес в човека. Законът за самоотричането подразбира, че когато човек дойде до една фаза на своето развитие, където почвата, върху която живее, няма сокове за неговото развитие, той трябва да напусне тази почва. Сега вие не се спирате върху външните спънки. Те са необходими за вашето растене. За да преодолявате спънките в живота, вие трябва да имате връзка с Бога. За да имате връзка с Бога, идеите ви трябва да бъдат възвишени, да повдигат духа ви. Когато мислите за Бога или за висшите същества, вие се свързвате с тях. Щом се свържете с Бога, вие ще имате Неговите мисли, Неговите чувства, които ще ви повдигат. Често слушате някой да се оплаква, че го обидили. Ако е въпрос за обида, хората и без да им се каже нещо обидно, пак носят обидата в себе си. Когато на някого не му върви в живота, това не е ли обида? Завършиш университет, но нещо не ти върви. Молиш се на Бога и никакъв отговор не получаващ. Тъкмо заемеш една служба, но и от

нея те подгонят. И ти изпитваш срам, позор, унижение – ходиш от едно място на друго, дано някъде се установиш. И след всичко това чуваш да се говори в света, че с пълзене можеш да си пробиеш път. Ако речеш да пълзиш, губиш достойнството си. Питам: кой човек досега е успял да си пробие път с пълзене? Имайте предвид, че вие служите на Бога, а човек, който служи на Бога, трябва да постъпва честно, с достойнство. Думата *пълзене* има двояк смисъл. Изобщо всички думи могат да се превръщат, да им се придава различен смисъл. Ето защо, когато човек говори, той трябва да бъде внимателен, да избира думите, с които ще си служи.

Светът, в който днес живеем, не е организиран. Ние не сме още в Царството Божие, но живеем в чистилището, в ада. Понякога човек е толкова чувствителен, че само едно махане на ръката е в състояние да му причини вреда. Ако махането с ръка може да му причини вреда, колко повече необмислено употребените думи в езика ни могат да го засегнат. Ако бяхме запознати със законите на човешката чувствителност, ние щяхме да бъдем по-внимателни в отношенията си едни към други. В такъв случаи, щом някой човек е чрезмерно чувствителен, той не трябва да се явява между хората; ако се явява между тях, или трябва да се огражда, или трябва да търпи. За да търпи човек, той трябва да има воля.

Някои казват: „Когато човек влиза между хората, той трябва да се затваря в себе си.“ Какво се разбира под думите *да се затвориш в себе си*? Да се затвориш в себе си, значи да нямаш ненужни желания. Желай за днес само най-същественото! Имаш ли днес едно малко благо, повече не желай за деня. За всеки ден пожелавай само по едно благо. Не се стреми да постигнеш всичко изведнъж. Във Вечността се крият всички възможности за постигане на идеалите на човешката душа. В постигането на своите идеали човек ще се натъкне на ред мъчности и противоречия. Вземете например Христа, Който минава

за Син Божий. Как Го приеха хората на Земята? Светът трябваше да Го посрещне с венци и да приеме веднага Учението Му, но така ли излезе? Казваме, че Бог е всемоушен, че всичко може да направи, а при това виждаме, че Неговият Син на всяка стъпка беше преследван от садукееите и фарисееите, които Му възразяваха, противодействаха и т.н. Питам: ако така постъпиха с Христа, какво остава за вас? И след всичко това навсякъде се чуват оплаквания, недоволства, че не ви приели добре, че не били внимателни към вас, и т.н. Вие проповядвате Новото учение, а живеете по старому. Питам: кой от вас е понесъл това, което Христос понесе? Наистина, всеки човек има кръст, но този кръст е от неговото минало. Той днес не страда за Бога, но страда за себе си.

Казвам: всичко нехармонично, всичко лошо, което днес съществува в света, ще изчезне, и помен няма да остане от него. Всички злини и престъпления ще се забравят. От съвременната култура ще остане само хубавото, красивото. Попитайте двама души, били те мъж и жена, или неприятели, които цял живот са прекарвали в спорове, в караници и са си причинявали пакости един на друг, какво са спечелили от тези отношения? Цял живот те са били под влиянието на тъмните сили, под влияние на злото. Злото в света е старият живот. Всички отрицателни положения, които съществуват в живота, трябва да се преработят. Преди всичко има ли някакъв живот в безверието, в съмнението, в омразата? Преди няколко дена дойде при мене един млад човек и ми каза: „Аз искам да стана лош човек, не искам да бъда мек.“ Казвам му: „Преди всичко ти никога не си бил мек. Сега защо искаш да станеш лош?“ – „Искам да придобия опитности, за да се противопоставям на хората, та да не ме мачкат.“ Казвам: никой не може да те мачка, освен ти сам. Какво ще спечелиш, ако станеш лош? Да бъдеш добър при всички свои изпитания – в това е твоята сила като човек. Вие още не сте добри, не знаете какво значи

да бъде човек добър. Пуснете Доброто да тече през вас. То ще ви освободи от всички утайки и наслоявания на миналото, които днес ви измъчват.

Представете си, че ви е дадена задача да изчистите по някакъв начин тинята от една вада, дълга 5-6 км. Същевременно ви дават една лопата – ако ви потрябва, да си послужите с нея. Вие веднага вземате лопатата и започвате да гребете тинята и да я изхвърляте навън. Питам: колко време ви трябва, докато изчистите вадата с тази лопата? – Много време ще ви е нужно. Като чистите така вадата, вие ще се уморите, ще се отегчите и ще напуснете работата си. Този е старият начин на работа. Кой е новият начин? Пуснете през тази вада водата на някой голям, буен извор, и ще видите, че той, като минава от единия до другия край на вадата, ще завлече всичката тиня и ще я отнесе в морето. Питам: какво по-хубаво от това – да пуснете Божествената Любов да протече през вас, че да измие и отнесе всичката кал от вашето дъно? Водата на този извор представлява идейният живот, който протича през нас и отнася далече всичко нечисто. Само този живот може да ни ползва. И затова казваме: ако имаме живот, нека той бъде изобилен, да тече във вид на голяма струя, че да изчисти нашето дъно от тинята, да остави в него само сребристия пясък и хубавите камъчета. Водата на нашия ограничен живот може да се изчисти само от изобилието на Целокупния живот. Изчисти ли се веднъж, пъстърва вече може да живее в тази вода.

Едно нещо трябва да знаете: повдигането на българския народ зависи изключително от вас. Ако вие работите – и той ще се повдига; ако вие не работите – други ще свършат вашата работа, но затова вие колективно ще бъдете отговорни пред Невидимия свят за неизпълнението на вашата длъжност. Изпълните ли задачата си, както трябва, Невидимият свят ще ви съдейства във всяко добро начинание. Не я ли изпълните вие, други ще дойдат. Вие знаете

историята на Мардохей⁶⁴, който работи за избавянето на еврейския народ от царската заповед, според която всички евреи бяха осъдени на избиване. От този ден той стана по-силен, отколкото беше преди това. А вие понякога сте готови да развалите хубавите дела за някакви лични работи. Какво ще спечелите от това? Кой е онзи, който, като се е борил с Господа, да е придобил нещо? Яков се бори с Господа, но окуця. Бог му каза: „Ти купи от брата си първородството за една чиния леца и после получи благословението на баща си, но това не беше Божествена постъпка. Сега, ако свършено изправиш живота си, ще получиш Моето благословение.“ После Бог бутна Яков по бедрото и той окуця. По този начин Яков получи едно морално поучение. Всеки от вас може да има опитността на Яков, който цели 14 години страда при вуйчо си Лаван. Но откак Бог му говори и му показва пътя, по който трябваше да върви, той измени живота си, измени и своето име.

Мнозина от вас искат Бог да бъде благосклонен към тях. И това може, но вие слушате ли Господа? Вие очаквате всичко да ви тръгне по мед и масло, и ако не стане така, казвате: „Откак влязохме в този път, откак се обърнахме към Бога, страданията ни от ден на ден се увеличават.“ Ако искате да знаете, светските хора страдат повече от духовните. Знаете ли каква мизерия, какви страдания има в света? В Лондон например има един квартал, в който живеят около 50 000 души – жени, мъже и деца, последните от които не познават бащите си. Когато влезе някой чужденец в този квартал, той непременно трябва да бъде придружаван от стражар. Несигурен е животът на чужденците в този квартал. Там е цял ад. Обири, кражби, убийства стават не само в Лондон, но и в Париж, и в Берлин, даже и в малката София.

⁶⁴ Мардохей – старозаветна библийска личност от *Книга Еستير*.

Питам: какво е вашето предназначение в света? Вие сте дошли на Земята да възприемете новото и да го приложите. Бог иска да трансформира лошото в добро. Това ще се постигне чрез Любовта. От наше гледище злото никога не е вземало надмощие над Доброто. Доброто е по-силно от злото. Любовта е по-мощна от омразата. Днес всички хора – и млади, и стари, има да разрешават свои специфични въпроси. Всеки може да разреши въпросите си, при условие, че запази вътрешната си връзка с Бога. Това се изисква особено от учениците. Вие ще имате вътрешна борба – това е в реда на нещата. Едно е важно при този случай: пазете връзката си с Бога! Вие трябва да имате само една свещена идея, а не две, и около тази идея да бъдат групирани всички останали идеи. Велико нещо е човек да има само една свещена идея! Един Бог ни трябва, а не двама. На двама богове не може да се служи. Служите ли на Единия Бог, вие правилно ще разрешите задачите, които ви са дадени в живота.

Казва се в *Битие*, че Бог създаде първия човек по образ и подобие Свое. Това се отнася до Адам, който казва: „Бог мене създаде, а аз – вас.“ Адам може да каже, че Бог му е вдъхнал жива душа. Вие като Адам можете ли да кажете, че Бог ви вдъхна жива душа? Кой от вас може да каже това? Който може да каже това, той е едно с Адам. При това същият човек, на когото Бог вдъхна жива душа, беше изпъден от рая. Защо? – Защото му липсваше нещо, вследствие на което не можа да запази връзката си с Бога.

Когато Христос дойде на Земята, Той носеше една свещена идея – да служи на Бога в Дух и Истина. Той носеше тази идея в Себе Си и я приложи. По същия начин и вие трябва да приложите поне част от идеите си. Вие можете да ги приложите, имате условия за това. За да можете като ученици да имате успех в живота си, едно е важно за вас: или умно да говорите, или да мълчите. Когато говорите нещо, съзнанието ви трябва да е будно, да помните, че имате една свещена

идея. Съзнавате ли това, говорете, правете всичко това, което идеята ви изисква. При това, каквато и да е вашата идея, вие ще работите за реализирането и по различни методи: като млад ще работите по един начин, като човек от средна възраст – по друг начин, и най-после, като стар човек – по трети начин. По какъвто метод и да работите, важно е погрешки да не правите. Всяко учение има свои специфични методи за приложение. След като поговорите някому известно време, помолете се на Бога. Кажете: „Господи, нека Твоят светъл Дух благослови всичко онова, което тази душа може да възприеме и обработи в себе си.“

Често вие искате да накарате хората да вярват като вас. Вие в какво вярвате? Някога вярата ви е силна, но някога не издържате. Защо? – Защото търпение ви липсва. Гледам: някой ученик мълчи, всичко понася, но щом изгуби търпение, започва да се оплаква, да роптае и става недоволен от живота. Когато някой човек плаче, страда, причината за това е, че някоя заминала душа страда и изразява скръбта си именно чрез него. Щом знаете това, вие трябва да се пазите. В България особено има много изостанали души, които се привличат от вашата светлина, както и от светлината на всички духовни хора изобщо. Вие трябва да възпитавате тези души, а не да се оставяте те да ви въздействат. Когато спите, някой път те ще влязат в тялото ви и сутрин, когато станете, не ще можете да се освободите от тях. Те са живи същества, които ви се налагат, и вие, без да искате, преживявате тяхното състояние и разположение. Вие трябва да знаете законите, чрез които да се освобождавате от тях. Тъй щото никой в света не е свободен. Човек се намира под влиянието не само на видимите същества, но под влиянието и на невидимите, на извънземните същества, които дебнат човека и му казват: „Ще ми помогнеш! Аз имам нужда от помощ.“

И тъй, всички онези, които се приготвяват за работници в Шестата раса, те трябва да знаят, че едно от качествата на хората от тази раса е братолюбието. Следователно който иска да развие това качество, той трябва да създаде в себе си благоприятни условия за неговото придобиване, а разумни същества от Невидимия свят ще му помагат да го придобие. За да постигне това качество, човек трябва да се справи с мъчнотиите в своя живот. Това не е трудна работа, но трябва да се знаят методи и начини за правилното разрешение на задачите. Иначе има ли смисъл човек да разреши една мъчнотия, а да се натъкне на по-голяма от нея? Например дават на един човек 50 000 лева да си направи една малка къща. Той започва да строи къщата, но докато я свърши, задължнява с още 100 000 лева. Какво спечели от първите 50 000 лева? – Спечели си по-голям дълг. При това ново положение той не може да изплаща дълга си, вследствие на което кредиторите му се принуждават да продадат къщата. В края на краищата той остава без къща, без пари, а с голям дълг. Питам: какво излезе от това благодеяние? Дадоха на този човек 50 000 лева да си послужи, а го оставиха с 100 000 лева дълг.

Сега, като имаме предвид тези положения, ние трябва да се учим както от своята, така и от опитността на другите хора. Има случаи, когато някои хора са вървели много добре в духовно отношение, и току изведнъж, по особено стечение на обстоятелствата, те пропадат. Много ученици са пропаднали, но и много ученици са се повдигнали. Онези от тях, които са спазили Божиите закони, са се повдигнали, а които не са ги спазили, те са пропаднали. Като ученици от всички се изисква да бъдете търпеливи. Всичко, каквото зависи от вас, изпълнете го; което не зависи, оставете го на Бога. Невъзможните за вас неща оставете на Бога. Има неща, които Бог ще уреди; има неща, които по-напредналите от вас същества ще свършат; и най-после, има неща, които вие сами трябва да изпълните.

Друго важно качество на хората от Шестата раса е силният стремеж към работа. Те малко говорят, много вършат. По този начин те ще донесат много блага в света.

Искате ли да разрешите правилно мъчнотиите в живота си, занимавайте се с геометрията. Тя много ще ви помогне. На какво число например може да се уподоби кръгът и на какво – елипсата? Кръгът е числото едно, единицата, а елипсата – двойката. Когато се говори за човека като за единица, това подразбира, че всичката му дейтелност се свежда към един общ център, т.е. тя нито се намалява, нито се увеличава. Когато пък се говори за човека като за число две, това подразбира, че става преливане, преминаване на неговите енергии от един център към друг. Следователно числото две може да расте, т.е. да се увеличава, докато единицата не може да се увеличава. Тъй щото, ако вие кажете, че ще живеете само за себе си, че никого не искате да знаете и от никого не се нуждаете, тогава вие сте единица. Значи вие сте богат в себе си, считате се за божество. Това подразбира още, че вашият вътрешен обем нито се увеличава, нито пък може да се намалява. Кажем ли, че човек може да се развива, да расте, той е в числото две – в Божественото и в човешкото. Това, което може да расте и да се развива, е Божественото, което се прелива в човешкото. Тук се съединяват два принципа: Божественото преминава в човешкото, което под влияние на Божественото започва да се развива. Когато човек се развива, той започва да расте; щом расте, той се уголемява. И тогава ние казваме, че Божествената сила в човека расте. Когато хората растат и се развиват, те все повече и повече започват да познават Бога. Това весели Бога, защото ние просвещаваме умовете си, а с това се домогваме до великите закони на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Писанието казва: „Да се весели Бог в делата Си.“ Не разбираме ли великите Божии закони, ние ги нарушаваме, а с това и Божият Дух, Който живее у нас, се огорчава.

Като ученици вие трябва да научите закона за различаването, да правите разлика кои състояния са ваши и кои не. Същевременно може да ви посети една добра и една лоша мисъл. Това показва, че два принципа едновременно действат у вас. Вашата задача е да наблюдавате тези различни прояви, да ги анализирате и да ги ползвате разумно. Това, което наблюдава и примирява и двата принципа, то е човекът. Той трябва да бъде солидарен с доброто в себе си, защото само в него може да намери благоприятна почва за своето развитие. Дойде ли злото в човека, то всякога отнема нещо: понижава ума и сърцето, а отслабва волята и тялото. За да избегнете лошите състояния, вие трябва да се самонаблюдавате, без да се плашите.

Някой казва: „Аз не искам да бъда лош човек.“ – От вас зависи. Вие всякога можете да бъдете добър. Обаче ако лошото дойде у вас, това не показва, че вие сте лош човек. Опасно е, ако вие се хванете със злото ръка за ръка и го направите господар в своя живот. Злото представлява душа, изостанала в своето развитие, която иска да ви снесе до своя уровень. Тази душа нека направи едно малко усилие – тя да дойде при вас, а не вие при нея. Вие можете да пуснете едно въженце, за да и покажете по кой път тя може да дойде при вас. По същия начин и хората се молят Бог да изпрати Духа Си при тях. Духът по никой начин няма да дойде при вас. Той може да ви покаже пътя, по който вие да отидете при Него. Отидете ли при Него, Той ще ви научи на всичко – ще ви научи на Великата Божия Любов, Мъдрост и Истина. Изобщо всяка душа може да отиде при Бога. Това не е изключение. При каквото положение и да се намирате, вие можете да вървите по пътя, който Бог ви е предначертал. Вървите ли в Божествения път, вие ще знаете как да свършите работата, която ви е дадена. Например ако някоя майка отиде при Бога, като се върне оттам, тя ще знае вече как да възпитава децата си.

Писанието казва: „Всички ще бъдат научени от Бога.“ Докато не бъдем научени от Бога, все ще вървим по човешките пътища, в които има спор, недоразумения, страдания, съмнения, подозрения и т.н. И затова пазете се от съмнението. Не давайте ухо на него, за да не ви измъчва. Телата, които Бог ви е дал, трябва да бъдат в изправност. Окултният ученик трябва да бъде здрав, мускулист, нормално развит. Той трябва да бъде работлив, издръжлив. Не е въпросът за чрезмерен труд, но ученикът работи с любов, без измъчване, без напрежение на своята енергия. Той трябва да се отличава от светските хора със своето стройно, издръжливо тяло, с хармонични и възвишени чувства, както и с права и светла мисъл. Духовният човек трябва да се отличава във всичко, което върши: дали той ще се прояви в изкуствата, в поезията, в музиката, в готварството – във всичко трябва да се отличава, да внесе нещо ново. Ако искате да познаете дали един човек е добър, накарайте го да сготви. Добрият човек готви вкусно, сладко. Който яде от неговото ядене, се усеща бодър, разположен. Искате ли вие сами да разберете доколко сте добри, омесете един хляб и вижте какъв ще бъде резултатът, след като ядете от него.

Някой казва: „Аз съм завършил своята еволюция, тези работи не са за мене.“ Истински духовният човек е готов на всякаква работа. Той не може да избира, да казва, че тази или онази работа е недостойна за него. Той няма да става нито хлебар, нито готвач, но трябва да разбира от всички изкуства и занаяти, да научи и другите хора кой е най-правилният начин за месене, за готвене. Той трябва да внесе новото в света. Защото казано е: „Духът на Истината ще ви научи на всичко.“ Ние говорим сега за хармоничния живот, но предвиждаме и мъчнотиите, които ще се явят. Великият цигулар свири добре, но това много зависи и от атмосферата. Ако атмосферата е влажна, струните на неговата цигулка ще се разстройват и той няма да свири така хубаво, както би свирил при сухо време. Великият пианист ще свири с

вдъхновение, ако има едно ново, добре разработено и здраво пиано, при добър акустичен салон. Дайте му някое старо, разглобено пиано, и той не може да свири хубаво. Когато домакинята има светла, приветлива кухня с чисти, здрави, добре калайдисани съдове, тя готви с радост и въодушевление. Оставете я в някоя мрачна, тясна кухничка с некалайдисани съдове, с пробити тенджери, с изядени лъжици – тя или ще се откаже от изкуството си, или ще готви без разположение. Тъй щото, когато говоря и се произнасям за нещата, аз всякога имам предвид мъчнотиите, които изпъкват пред тях. Всеки има мъчнотии в живота си, които той непременно трябва да преодолее.

В такъв случай, когато ще се произнасям за погрешките на хората, аз спазвам следния Божествен закон: на сто по-грешки аз отбелязвам само една, а деветдесет и девет прощавам. Давам ли доклад за погрешките на хората, аз изнасям само тези, които съм отбелязал в книгата. Когато се произнасям за добрините на хората, аз се ръководя от друг Божествен закон, обратен на първия: на сто добрини аз отбелязвам в книгата деветдесет и девет от тях, а само една пропускам. Пропуснатата добрина отива за сметка на неотбелязаните деветдесет и девет погрешки, за да ги уравни. Значи една добрина компенсира деветдесет и девет погрешки. И вие спазвайте тези две правила в живота си, ако искате голяма част от мъчнотиите ви да се разрешат правилно. Само по този начин човек може да си създаде отличен характер, но той трябва да работи. Сега ние живеем при най-благоприятните условия, които трябва да използваме разумно.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесета лекция, 31 март 1926 г.

ТРИ ВИДА СЪЗНАНИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Чете се темата „Защо човек трябва да се учи“.

За следващия път пишете върху темата „*Да се обичаме и защо трябва да се обичаме*“.

Питам: защо трябва да се върти колелото?

Отговор: *За да кара колата.*

Въртенето на колелото не подразбира всякога и каране на кола. Когато точилото, което има форма на колело, се върти, какъв път извървява? Точилото видимо не извървява никакъв път. Значи често ние говорим думи само, които нямат съдържание. Та и когато казваме, че трябва да познаем Бога, да се приближим към Него, да намерим пътя, който ни води към Него, и това са думи само. Всеки, който говори, че трябва да намери пътя, той не го е намерил; всеки, който казва: „Познай Бога!“, той не Го е познал; всеки, който казва, че трябва да се придобие светлина, той не я е придобил; всеки, който мисли, че има знание, всъщност той няма знание. Ако ние сме придобили истинското знание, трябва да имаме вътрешен мир. Какво е предназначението на знанието?

Ще ви задам още един въпрос: защо бащата кара сина си да учи? Ако искате да отговорите на този въпрос, най-първо ще предположите някаква физическа причина; след това ще намерите духовната причина, а най-после и Божествената. Като се намерят тези три причини, заради които бащата изпраща сина си да учи, ще дойдете до ред още обяснения.

Казвам: колелетата се въртят, конете вървят, а човек какво прави? – Човек кара конете, а те теглят колата. Питам тогава: колата спечелила ли е нещо? Нищо не е спечелила – напротив, тя е изгубила нещо от себе си. Конете спечелиха ли нещо? – Нищо не спечелиха. Те даже изгубиха част от своята сила. Човекът спечели ли нещо? – В цялата работа само той е спечелил нещо. У човека има две неща: едно, което винаги губи, и друго, което винаги печели. Това, което печели, е Божественото. Това е закон за трансформиране на енергиите. Животът в Божествения свят произтича само след като се трансформират енергиите. Божествените енергии трябва да се трансформират, да се приспособят към човешката душа, за да може тя да живее във физическия свят. Веднъж душата слязла на Земята, тя не може вече да запази своята първоначална сила, нито своята Божествена чистота, ако не стане трансформиране на Божествените енергии. Вземете например рибата: щом рибата излезе от водата, тя веднага умира. Излезе ли човек от въздуха, и той не може да живее. Влезе ли човек в среда, в която ангелите живеят, и там не може да живее. Това, което занимава ума на ангелите, не може да занимава и ума на човека. Някой казва: много неща ни се откриват. Аз пък виждам, че това, което ни се открива на Земята, е почти нищо в сравнение с това, което трябва да ни се открие. Казвате: „Голям простор се откри пред очите ни и ние се качихме високо някъде.“ Питам: на каква височина стигнахте и какво видяхте там? – „Видяхме един ангел.“ – Запознахте ли се с него и какво говорихте? – „Нищо не говорихме.“ Казвам: има едно съзнание, което ни говори, и каквото и да ни говори, ние всякога оставаме недоволни от него. Освен това съзнание има и друго, което говори малко, по една-две думи само, но тия думи всякога внасят в човека вътрешен мир. И най-после, в по-напредналите души има и трето съзнание, което щом проговори на човека, той чувства вътрешно разширение в себе си и свобода. Такъв

човек е освободен от гнета на материалните нужди и ограничения. Когато човек не е готов за това съзнание, успее ли по някакъв начин да се повдигне до него, той заспива. Това положение е непоносимо за обикновения човек при развитието на неговата нервна система. Когато светиите говорят за това състояние, те казват: „В изстъпление дойдох.“ Петър, Йоан и много други са дохождали в изстъпление. Тъй щото искате ли и вие да изпитате това Божествено състояние, ще дойдете в изстъпление. Днес, когато някой дойде в изстъпление, казват за него, че е полудял.

Окултният ученик никога не трябва да гледа по този начин на въпроса. Той не трябва да прави прибързани заключения в ума си, защото всяко прибързано заключение ще му причини известна пакост. Всеки изопачен образ, който човек внася в ума си, причинява големи вреди. Който мисли, чувства и действа правилно, той сам се ползва от тези добри условия. Общо правило за всички е, че ние сме израз на Бога, т.е. Той има желание да се проявява чрез нас. Щом е така, у всеки, който не се подчинява на това Божествено желание, Духът в него се раздвоява, при което висшето съзнание остава на Небето, а нисшето слиза на Земята, с което се създава адът в живота. Тогава Бог в човека започва да живее ту на Небето, т.е. в рая, ту на Земята – в ада. Когато човек попадне в рая, той се радва, понеже познава Бога; влезе ли в ада, той се мъчи, понеже не познава Бога. В първия случай животът на Бога хармонира с духа на човека, а във втория случай не хармонира.

И тъй, вие трябва да знаете, че не сте господари на себе си. Първото положение е, че Бог трябва да живее у вас; второто положение е, че вие трябва да живеете у Бога. Ако Бог живее у вас, и вие ще живеете у Бога. Ако Бог не живее у вас, и вие не можете да живеете у Бога. От това, че едни хора искат да живеят у Бога, а други не искат, се е създал раят и адът. Оттук, понеже много от човешките

мисли и желания не искат да живеят като вас, вследствие на това и у вас се е създал рай и ад. От една страна вие сте добри, а от друга – лоши. Вие, като не разбирате този закон, казвате: „Много лош човек съм станал.“ Лошавината ви се дължи на онези чужди желания, които минават през вас и не ви познават. Желания, които ви познават, са щастливи; желания, които не ви познават, са нещастни. Следователно, когато вие се чувствате щастливи или нещастни, това се дължи на едните или на другите желания, които минават през вас. Този закон е неизбежен.

Казвам: първо Бог трябва да живее у човека, а после човекът – у Бога. Даде ли човек достъп на Бога да се прояви и да живее в него, Божественият закон ще се наложи над човешкия и животът на човека ще се реализира напълно. Щом нашият живот на Земята се реализира, ще дойдем до Висшия живот, който включва живота на всички същества. Велика наука е потребна на хората, за да проучат Живота – нисшия и висшия, т.е. човешкия и Божествения. И когато човек се изучава и наблюдава, той не може да каже, че не знае тези неща, а още по-малко може да се оправдава. Човек не може да знае всичко. Това, което в даден случай знае, е достатъчно, за да постъпва правилно. Силата на човека не се състои в многото знание, но в приложението на това, което знае. Знанието на човека не се състои в това, което той е учил през течение на годината, но в това, което той знае и прилага за всеки даден момент. В продължение на цяла година човек може да пренесе хиляда килограма жито от един хамбар в друг. Тук той изразходва силата си последователно, в продължение на цяла година. Обаче неговата реална сила зависи от това, колко килограма той може да вдигне в даден момент. Човек може да разчита именно на тази сила в себе си.

Силата на човека се състои и в това, което той сега, още в настоящия момент, възприема, разбира и прилага. Когато пък се

говори за силата на човека за в бъдеще, се подразбира, че той може да разработи добрите заложи, които се крият в него. Знанието например може да се разработи и увеличи. Ако Божественият живот се увеличава, и човешкият ще се увеличава. Между тези два вида живот у човека има известна съразмерност, известно съотношение: колкото Божественият живот нараства, толкова нараства и човешкият; колкото Божественият живот се намалява, толкова и човешкият се намалява. Тъй щото първата ви работа е да видите расте ли у вас Божественият живот. Ако Божественият живот у вас расте, тогава растенето на човешкия се явява като абсолютно естествено последствие на първия живот. Не расте ли Божественият живот у вас, вие ще знаете, че и вашият живот – вашите блага, идеали, няма да растат, няма да се постигнат. Вън от Бога щастие няма – нито на Небето, нито на Земята. Човек може да постигне своето щастие само в Божествения живот.

Следователно вие трябва да имате ясна представа за тия два принципа – Божественото и човешкото – и да работите с тях, докато постигнете вътрешни резултати. В това отношение вие можете едни други да си помагате. Ако не си помагате, взаимно ще се спъвате. Спъва ли човек себе си, той спъва и другите. И обратно: спъва ли другите, той спъва и себе си. Човек може да спъва само своите най-близки – децата си, но далечните той никога не може да спъва. Например ако майката и бащата са даровити, те предават дарбите си на своите деца. Това не показва, че децата сами нямат вложени дарби в себе си, но освен своите те придобиват известни дарби и от родителите си. Майката предава някоя своя дарба на дъщеря си, но и дъщерята, от своя страна, предава нещо на майка си. Между майката и дъщерята, както и между бащата и сина, винаги трябва да става правилна обмяна. При друг живот ще стане обратното: дъщерята, която ще стане майка, ще предаде нещо от себе си на своята дъщеря.

Синът пък, който в този случай ще стане баща, ще предаде нещо от себе си на своя син. Който нищо не предава, той нищо не може да придобие.

Някой казва: „Веднъж да се освободя от веригите на земния живот и да отида на Небето, втори път няма да помисля за връщане на Земята.“ Питам: защо искате да се освободите от земния живот? Господ иска да живее на Земята, а вие бягате от нея. Господ работи на Земята, а ти искаш като ангел да отидеш на Небето и там да благуваш. Това е невъзможно! Щом Бог работи на Земята върху душите на хората, и ти ще работиш. Отидеш ли на Небето, и там ще работиш. Значи и на Земята да си, и на Небето да отидеш, все ще работиш. Писанието казва: „Ние сме съработници на Бога във великото дело.“ Значи тази идея не трябва да бъде само теоретическо, философско размишление, но да има поне микроскопическо приложение. Това не може да се постигне изведнъж, но човек трябва да прилага всеки ден по малко, докато при някакъв благоприятен случай той почувства присъствието на Божественото начало в себе си. Божественото е необходимо за всички хора. Всеки се стреми към този живот.

Мнозина, които не разбират Божествения закон, казват: „Ние ще работим за Бога, ще бъдем Негови съработници, но чакаме благоприятни условия за това.“ Благоприятните условия не са нищо друго, освен Божественият живот у нас. Божественото у човека се проявява и без благоприятни условия. И да не иска човек, то пак ще се прояви. Колкото и да рита човек, Бог все ще се прояви и чрез него. Наблюдавали ли сте какво правят с упоритите коне? Някой упорит кон рита, скача, дърпа се – не иска да го впрягат на работа. Обаче господарят му взема камшика, удря го и насила го закарва в разорана нива: да се подвижи там, докато се поумори, че тогава го използва за работа. В това отношение човешкото тяло представлява един такъв

кон, на когото трябва да изпратят някаква болест: сърцебиене, гръдна болест, главоболие, разстройство в стомаха или друга болест, за да се укроти той и да тръгне на работа.

И тъй, основната задача на човека е да даде ход на Божественото в себе си и да го разработи. Много от съвременните християни са дали ход на Божественото в себе си, вследствие на което живеят добре. Практически те са разрешили този въпрос. Като ви се говори така, не считам, че нито един от вас не живее по Божествено и не изпълнява Волята Божия, но казвам, че ви трябва нещо повече от това, до което днес сте достигнали. Мислите ли, че това, което сте достигнали днес, е достатъчно, вие ще се спрете. Спрете ли на наклонена плоскост, на каквато се намирате сега, вие ще се търколите надолу. Всички хора се нуждаят от растене, от развитие, от разширение на душата и повдигане на духа. Човек не трябва да казва, че това, което има, е достатъчно. Ако някой мисли, че това, което днес има – било богатство, сила или знание, е достатъчно, той не разбира правилно въпроса. Той трябва да се обърне към Бога и да каже: „Господи, Ти можеш да ми дадеш, каквото искам, но да е или много, или никак. И после, след като ми дадеш това, което искам, и не го изпълня, да има поне за какво да ме бият и наказват.“ Щом дойдат наказанията, ти ще си кажеш: „Наистина, страдам сега, но има защо. Бог ми даде дарби, таланти, добри условия, но аз не ги заслужих – нищо не разработих и не приложих в живота си.“ И така е всъщност: ако е въпрос да придобия богатство, поне голямо да бъде; ако е въпрос за знание, поне истинско, положително знание да имам; ако е за сила, поне силата ми да е голяма; ако е за сиромашия, поне голяма да е, че да я запомня и разбера веднъж завинаги. Смисълът на живота не се състои в придобиването на много големи работи, но в определената мярка за нещата. Смисълът на живота не се състои и в придобиването на големи богатства. И това е невъзможно. Защо? – Защото владееенето

на големи богатства зависи от науката. Колкото по-учен е човек, толкова по-богат е той. Питам: защо впрягат коня в кола? – Да ни вози. Въз основа на този закон и ние трябва доброволно и разумно да служим.

Сега ще ви дам едно упражнение, но трябва да знаете, че при всяко движение вие се свързвате с теченията на Природата. Щом обтегнете ръката си и държите ума си концентриран, вие имате вече контакт с тези течения. И тогава, при всеки даден случай, вие можете да имате връзка или с електричеството на Земята, или с електричеството на Слънцето. При всяко обтягане на ръката вие можете да имате още контакт или със земния, или със слънчевия магнетизъм. Магнетизмът пък изобщо е свързан с праната, т.е. с жизнената енергия на Природата. Тъй щото при обтягане на ръцете и краката и при концентриране на ума човек използва жизнените енергии на Природата и той става здрав и силен. При халтаво държане на ръцете природните сили не могат да се използват.

Упражнение: Ръцете са вдигнати нагоре, добре обтегнати и с допрени краища на пръстите. Концентрирайте ума си и мислено насочете слънчевите енергии да минат през ръцете ви, да потекат по целия ви организъм. В това положение на ръцете си изговорете формулата: „Аз съм в хармония с Живата Природа. Нека Божественото благословение потече през мене!“ Ръцете се спускат надолу.

Едно трябва да се знае: всяко движение, което човек прави, трябва да бъде точно определено и да съдържа в себе си известен смисъл. Обаче много хора правят безсмислени движения, които повече им пречат, отколкото да им помагат. Всяко движение има смисъл само когато е в съгласие със законите на Природата, които представляват нейният език. Човек може да хване ухото си и да каже, че това негово движение означава нещо разумно. Обаче това

обяснение не е меродавно за самата Природа. Дали ще хванем ухото си отгоре, или отдолу, това има смисъл, но резултатите са различни. Изобщо има разумни, има и неразумни движения. Разумните движения представляват наука, към която някога хората ще се върнат. Върнат ли се днес, когато още не разбират нейните закони, те ще изпаднат в големи заблуждения и суеверия.

Някой казва например: „Играе ми лявото око, ще ми се случи нещо лошо.“ Друг казва: „Играе ми дясното око, ще ми се случи нещо добро.“ Тези обяснения не са достатъчни. Когато лявото око на човека играе, то иска да му каже: „Ти трябва да облагородиш сърцето си. Не го ли облагородиш, в него ще растат само треви и бурени.“ Когато дясното око на човека играе, то иска да му каже: „Твоят ум се нуждае от повече светлина: ако не придобиеш тази светлина, мисълта ти ще се изопачи.“ В подсъзнанието си вие носите науката за движенията, но външно още не сте я изразили. В движенията има разумност, те не са механически, както мнозина ги схващат. Казвате, че като играе лявото око, ще се случи нещо лошо. И така става. Като играе дясното око, ще се случи нещо добро. Така става. Като ви сърби дясната ръка, казвате, че пари ще давате. Като ви сърби лявата ръка, казвате, че ще получите пари. И така става. Значи има разумност в проявите на Живата Природа.

Аз превеждам: когато ви сърби дясната ръка, това показва, че при вас ще дойде някой добър човек, на когото трябва да направите една услуга, чрез която ще изявите Божията Любов. Когато ви сърби лявата ръка, това показва, че някой добър човек ще дойде при вас да ви помогне в нещо, а вие ще трябва да му благодарите, защото Бог го е изпратил при вас. Като ви сърби дясната ръка, вие казвате: „Откъде се намери този човек сега, да ми иска пари?“ Като ви сърби лявата ръка и се надявате да получите пари, на същото основание трябва да кажете: „Откъде се намери този човек сега, да ми дава пари?“ Казвам:

колкото вземането е хубаво, толкова и даването е хубаво. Писанието казва: „По-добре е да даваш, отколкото да вземаш.“ Такава е опитността на миналите векове. При съзнателното даване човек упражнява своята разумна воля. Обаче съвременните хора са обърнали този стих и казват: „По-добре е да вземаш, отколкото да даваш.“

Това са ред правила, които трябва да спазвате, ако искате да постигнете съвършенство. Човек трябва да изработи от себе си модел, от който и другите хора да се ползват. Мнозина говорят за Царството Божие, но не работят за неговото идване. Каквото говорите, трябва да го оправдаете. Иначе ще приличате на онзи турчин, който постоянно говорел за своите подвизи в Багдад. Той казвал: „Когато бях в Багдад, прескачах дълбоки трапове, широки по 10-15 метра.“ Като го слушали да говори така, казвали му: „И тук има такива дълбоки и широки трапове. Прескочи един от тях, да те видим как прескачаш.“ – „Не, само в Багдад мога да прескачам тези трапове, никъде другаде.“ И вие често казвате: „Като дойде Царството Божие на Земята, ще прескочим трапа.“ Не отлагайте работата за утрешния ден! Днес прескочете трапа, а не утре! Чуете ли Божия глас, още днес изпълнете Неговата воля. Не се съмнявайте, не се ожесточавайте, не отлагайте за утре!

Някои казват: „Не е дошло още времето за идване на Царството Божие на Земята.“ В 1905 г. в Англия се е образувало едно религиозно християнско общество, за задачите на което писали в няколко окултни вестници. Писано било за една опитност на една от членките в това общество. Тя дълго време се молила на Христа да и се даде някаква дарба, с която да бъде полезна на своите близки. Една вечер Христос и се явил и и казал: „Ще отидеш на еди-коя си улица, еди-кой си номер, при своята сестра, която назовал по име, и ще и кажеш, че тя е определена да свърши работата, за която ти се молиш от няколко години насам.“ Тази християнка, членка на споменато

общество, като чула думите Христови, натъжила се малко, но рано сутринта отишла при своята сестра, според посочения адрес, и предала възложената и от Христа работа. Обаче сестрата веднага отговорила: „Тази работа не е още за мене. Аз не мога да я извърша.“ – „Добре, щом ти не можеш да я извършиш, аз ще се заема с изпълнението и.“

Следователно всеки от вас може да бъде извикан на определена работа, която той трябва да извърши. Извърши ли тази работа, с това той изпълнява Волята Божия, за което ще получи и съответно благословение. Откаже ли се от възложената му работа, друг някой ще я извърши, но и благословението ще получи. Ние всякога трябва да изпълняваме Волята Божия и да Го слушаме. Като ви наблюдавам, у всички виждам добри желания, стремеж към изпълнение Волята Божия. Имате ли този стремеж, каквито и изпитания, колкото и падания и ставания да преживеете, вървете напред! Често нещата не стават, както ние желаем, не вървят по определения от нас път. Например някой ученик е учил урока си цяла нощ, наизуст го е научил, и си мисли, че сутринта, като го изпита учителят, ще получи шест. Обаче като го вдигне учителят, той се смути и отговори едва за три. Друг ученик е прочел урока си само веднъж, и сутринта, като го вдигне учителят му на урок, получи шест. Защо стават тези неща? Ние имаме същото положение, когато някой беден човек се моли по три пъти на ден, а получава храна само за обяд. Друг пък се моли само веднъж на ден, а получава много пари и живее богато. Първият е получил едва тройка, а вторият е получил шестица. Защо работите на първия не се уреждат, а на втория се уреждат? И псалмопевецът се озадачава от тези факти в живота и казва: „Онзи, който малко познава Бога, живее по-добре от мене.“ Когато псалмопевецът влезе в светилището, където животът му се развива добре, той разбира вече първите противоречия и казва: „Поставил ги е Господ на хлъзгава

почва.“ Тъй щото, когато ученикът е прочел урока си само веднъж и учителят му е писал шест, с това той го е поставил на хлъзгава почва.

Казвам: всички имате възможност да преодолеете малките мъчнотии и препятствия, които ви се поставят на пътя. Тези препятствия са необходими, за да видите как Бог действа в света. Като влезете в света, добрият учител ще ви пише първо единица, втория месец ще ви пише двойка, третия месец – тройка, четвъртия месец – четворка, петия месец – петица, шестия месец – шестица. Като съберете последователно всички тия числа, ще получите числото 21. Като разделите 21 на 6, ще получите $3 \frac{1}{2}$. С такава бележка вие минавате в по-горен клас. Това се отнася само за първите шест месеца. Вторите шест месеца положението ще се подобри. След една година положението ще се подобри още повече. Колкото повече време минава, и положението става все по-добро. Когато ученикът започне училището с единица, с това учителят иска да му обърне внимание на единицата като на най-важна величина в живота, чиито свойства той непременно трябва да научи. След това двойката ще дойде и ученикът ще започне да плаче. Двойката е хубаво нещо, защото тя показва, че само с два вола може да се оре. Ако става въпрос за коне, човек може да впрегне само един кон в колата си и по този начин да преживее. Оттук виждате, че единицата не е опасна величина. Когато учителят пише единица на някой ученик и той се обезсърчи и каже, че от него нищо няма да излезе, той не разбира закона на единицата.

Казвам на този ученик: „Впрегни единицата, т.е. своя кон, в колата и гледай си работата!“ Ако имаш два мършави коня, какво ще правиш с тях? Пусни ги на паша и след като се изхранят и засилят, впрегни ги на работа, за да преживееш заедно с тях. И тъй, числата изразяват сили в Природата. Ако човек може да впрегне единицата, двойката и другите числа на работа, той ще може да се ползва от тях.

Числата са още и символи, които съдържат известни подтици в себе си. Живата Природа дава тия символи и на млади, и на стари, за да си послужат с тях при разрешаване на елементарните житейски въпроси. Изобщо Природата започва с най-простата, с най-елементарната величина. Дойдем ли до духовния живот, и най-ученият човек започва с най-елементарните величини. Някой професор може да е завършил четири факултета, но от кроене, от шивачество например той нищо не разбира. Каквото майсторът каже, това ще бъде меродавно за професора. Царят управлява цял народ, но като заболяе, сам не може да си помогне. Той веднага вика лекар, и каквото лекарят каже, това царят върши. Лекарят казва: „Ще лежите постоянно на легло, ще вземате всеки час по една лъжица лекарство.“ И царят изпълнява. Щом царят стане от леглото си, той пак е господар.

Често в живота си ние се натъкваме на изключителни случаи, които трябва да разрешим правилно. Затова от всички се изисква благоразумие. Тези изключителни случаи се дължат на това, че Бог, или Живата Природа, ни подлагат на известна дисциплина, на която безусловно трябва да се подчиним. Това положение трае кратко време. Щом се подчиним на тази дисциплина и я приемем без протести, и свободата ни се връща. Това е наука, която ще ни покаже начин как да живеем правилно в този сложен Божествен живот. На Земята живеят същества от разни еволюции, с разни стремежи, и ние трябва да се хармонизираме с тези същества. Защо? Защото ние сме свързани с всички тия същества като проявления на Бога. Понякога хората, като не разбират Божествения път, влизат в стълкновение с Божията воля и по този начин сами се спъват.

И тъй, най-първо ще си кажете: „Бог трябва да живее в мене. После аз трябва да живея в Бога. Щом Бог живее, щом аз живея, и моите близни ще живеят.“ Съзнавате ли това, няма сила в света, която може да ви препятства. Това е, защото вие вървите по един

закон, на който нищо не може да препятства. Обърнете ли този закон и кажете: „Първо моите близни живеят, после аз живея и най-после Господ живее“, законът вече няма никаква сила. Разумният ученик трябва да прилага този закон в първия му смисъл. В това се състои Волята Божия. Изпълните ли този закон, и Божието благословение ще дойде върху вас. Дойде ли Божественото у човека, той вече не мисли за дребни работи. Той мисли само за Божественото, което се развива в хубост и великолепиe. След това в Божественото възниква и животът на отделния човек – като оазис всред безводната пустиня. Разбере ли и своя живот, най-после човек вижда и отношенията, които има към своите близни.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и първа лекция, 7 април 1926 г.

ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

За следващия път пишете върху някоя свободна тема, по вътрешен избор. Като пишете темата, не се мъчете да измисляте това-онова, но постъпвайте като естественика, който изучава минералите, растенията и животните. Като пътува по планинските места, той се вглежда в камъните и ги изучава. Щом намери някой хубав скъпоценен камък, той го взема, разглежда свойствата му и се произнася за него. Той вече може да говори за него като за познат минерал. По същия начин и вие правете: не пишете върху даден въпрос, докато в съзнанието ви не се роди някаква красива мисъл. Много хора обичат да си служат с чужди мисли по известни въпроси. Такива мисли има напластени в ума на човека от неговото минало, които някога са били ценни, но днес не струват нищо. Има стари мисли, чувства и желания, много от които не струват нищо. От тях именно се зараждат всички наслоявания, всички болезнени състояния в организма на човека.

Някои от учениците в Школата мислят, че много знаят. Наистина, те знаят много неща, но трябва да имат предвид, че ние още не сме засегнали най-важните и основни въпроси. Тези въпроси се предшестват от опити. Питам: колцина от вас имат търпението на знаменития гръцки философ Епиктет⁶⁵, който бил зле третиран от своя господар? Господарят му често се сърдел, карал му се, като при това го натискал силно по крака. Той особено се дразнел, когато

⁶⁵ Епиктет (50-138 г.) – гръцки философ-стоик. Роден е в Мала Азия, но става роб на жестокия Елафродит, който е освободен роб на Нерон и един от стражите му, и е откаран в Рим.

виждал как Епиктет понасял спокойно, с пълно самообладание и търпение, всички негови хули. Епиктет от време на време само му казвал: „Господарю, ти можеш да се отнасяш с мене, както искаш, но не натискай крака ми така силно, защото може да се счупи, и после ти сам ще съжаляваш, че не ще мога да ти служа, както трябва.“ Обаче господарят му продължавал да се отнася с него, както и по-рано. Един ден, както бил разгневен, така силно натиснал крака на Епиктет, че го счупил. Пак тъй спокойно, с пълно самообладание, Епиктет му казал: „Нали те предупреждавах, че ще ми счупиш крака?“ Заради неговото голямо самообладание господарят му го освободил от служба. Оттам насетне Епиктет се прочул като знаменит философ.

Казвам: съществата от Невидимия свят постоянно ви наблюдават. Те имат хиляди и милиони очи, с които следят всички ваши действия. Учените казват, че някои бръмбари имали по 25 000 очи. Има светии пък със 100 милиона очи. Можете ли да си представите какво нещо са тези светии? Разбира се, това се отнася до същества с висока, напреднала култура. Съвременните хора например имат само по две очи. Ще кажете: „Не е възможно човек, бил той даже светия, да има повече от две очи.“ Това е символистичен израз на речта, но не и действителен. Питам: как е възможно тогава хиляди лъчи да се събират в един фокус? Вие знаете, че има огледала, едни от които събират лъчите – събирателни, и други, които ги разпръсват – разсейващи. Вие изучавали ли сте въпроса по какъв начин именно лещата може да събира лъчите, когато всъщност те вървят паралелно? Съвременните физици говорят само за способността на лещите да събират и да разпръсват лъчите, но как става това, те нищо не обясняват. Да се казва, че човек може да събира лъчите с ръце, това разбирам – той поне е живо същество; обаче да се казва, че леща може да събира и да разпръсва лъчи, това не разбирам. Преди всичко

странно е как е възможно мъртво тяло, каквото е лещата, да събира и да разпръсва лъчи?

Много от съвременните учени искат да подчинят Природата на себе си, да впрегнат силите и и да и заповядват. Човек може да заповядва на Природата само при три условия: най-първо сам той трябва абсолютно да се подчини на закона на Любавта; след това той трябва абсолютно да се подчини на закона на Мъдростта, и най-последно той трябва абсолютно да се подчини на закона на Истината. Подчинява ли се сам той на тези закони, ще може да заповядва и на Природата, колкото и когато иска. Не се ли подчинява човек на тези закони, тогава той ще бъде подчинен от Природата, и то по всички правила и методи, с които тя разполага. Тя ще го хване с щипците си, ще го свали до дъното на ада, където ще го прекара през всички свои гърнета. Природата има милиони гърнета и реторти, през които прекарва всеки човек, който иска да и заповядва. Там тя ще го държи с милиони години, докато го възпита. Не мислете, че Природата е слаба, мекушава майка. Ако тя прекарва ангелите през такива реторти, колко повече ще прекара хората! Ония ангели, които не се подчиняват на нейните закони, тя по същия начин, както и хората, ги прекарва през своите реторти: не за да ги мъчи, но да ги учи на ум и разум. Тя ги учи как да заповядват и как да слугуват. В Природата съществува пълен ред и порядък. Тя не търпи безредие, вследствие на което всеки, който се опитва да наруши с нещо реда и, строго се наказва.

Когато хората грешат, те нарушават законите на Природата и се крият – не искат другите хора да знаят, че са сгрешили нещо. Казвам: правилно е Бог да не знае, че вие грешите. Аз бих желал Бог да не знае, че вие грешите. Щом Бог не знае вашите грехове, това показва, че вие сте праведни хора. Ако хората живеят чист и свят живот, Господ няма да знае техните грехове. Ученикът трябва да дойде до

положението да не греши, а не да се крие от хората и от Бога. Ученичеството не се състои само в посещаване на лекциите на учителите и развиване на теми. Ако е така, тогава това става и в църквите. Отивате в една църква, там някой проповядва за отношенията между снаха и свекърва. Няма защо да се разисква върху този въпрос. Вижте как се разрешава този въпрос в практическия живот. Ако снахата е по-силна, тя набива свекърва си и въпросът се изчерпва. Отивате в друга църква, там се говори за пътя от Небето до Земята. Всички се интересуват да чуят нещо за този път. Отивате в трета църква – там разглеждат стиха, върху който е говорил апостол Павел: защо мъжете носят къси, а жените дълги коси? Той е казал: „Мъжът, който носи дълга коса, той е безчестен. Жена, която има къса коса, тя е безчестна.“ Мъжът трябва да носи къса коса, а жената – дълга.

Природата не обича еднообразието. Късите коси съдържат електричество, а дългите – магнетизъм. По този начин между мъжа и жената ще става правилна обмяна на силите, които те съдържат. Ако мъжът и жената носят дълги коси, между тях не може да става правилна обмяна. Затова именно Павел казва, че жените трябва да носят дълги коси, а мъжете – къси. Този въпрос се решава от психофизиологически причини, а не от модата. Ако се разглежда този въпрос буквално, защо рисуват Христа с дълга коса? Пророците с къси коси ли ходеха? Светиите с къси коси ли бяха? Много от тях не се подчиняваха на правилото, че мъжете трябва да носят къси коси. Мъжът и жената са принципи, те не са само форми. Щом е така, този въпрос трябва да се разглежда принципиално, а не по форма. Главният въпрос обаче се състои в следното: къси коси ли трябва да носим, или дълги? Човек може да носи и дълги, и къси коси. Който иска да развива ума си, при известни условия той може да носи къси коси. Има периоди в живота на човека, когато той трябва да носи къса

коса; има периоди в живота му, когато той трябва да носи дълга коса. Това нещо особено много се спазва у българите. Докато българинът е млад, той бръсне мустаците си, реже косата и брадата си. Щом дойде на възраст от 40 години нагоре, той устройва угощение, поканва на него своите роднини, и от този ден си оставя дълга брада и коса. Това е български обичай, който почива на разумни закони. Дългите коси говорят за здравословно състояние на организма.

Колкото кръвта на човека е по-чиста, а организмът – по-здрав, толкова и мисълта се развива по-правилно. При болезнено състояние на организма мисълта не се развива правилно. Когато някой човек става нетърпелив, в кръвта му се явяват чужди вещества. Най-първо трябва да се създаде психофизиологическа наука за здравословното състояние на човека, за да се знаят причините на всички негови прояви. По този начин ще се различават здравословните от болезнените състояния. Например здравословно състояние е желанието на човека да учи. Болезнено състояние у човека е мисълта му, че всичко знае. Необходимо е човек да учи! При това естествено е, когато научи нещо ново, да се радва. Болезнено състояние е, когато някой, като напише няколко стихотворения, ходи тук-там да ги чете, да иска хората да се произнесат за тях. Това положение е еднакво с положението на онзи човек, който има цирей и ходи от лекар на лекар да показва цирея си, да иска съветите им. Здравият човек не пита как трябва да се живее. Само болният пита как трябва да се живее. Поетът пита: „Хубаво ли е моето стихотворение?“ Питам: ако ти сам не знаеш, че това, което си написал, е хубаво, кой друг ще знае? Някой писател пише нещо и пита: „Вярно ли е това, което съм написал?“ Ако ти не знаеш дали това, което си писал, е вярно, кой друг ще знае?

И тъй, ще знаете, че Бог е Бог на мира, на вечната Светлина, на вечната радост и веселие. Когато някой човек скърби, той мисли, че и

Небето е скръбно като него. Той казва: „Господ не вижда ли, че аз съм скръбен?“ Бог не се занимава с вашата скръб. Като види някой скръбен човек, Той го запитва: „Какво ти липсва?“ – „Гладен съм.“ Господ се обръща към своите помощници и им казва: „Дайте на този човек да яде!“ – „Господи, нахраних се, но пак съм тъжен.“ – „Какво още искаш?“ – „Трябват ми 50 000 лева, за да си направя една малка къща.“ – „Дайте му 50 000 лева!“ – „Господи, сега съм още по-тъжен.“ – „Защо?“ – „Жена ми умря.“ – „Дайте му друга жена!“ – „Много съм натъжен, детето ми умря.“ – „Дайте му друго дете!“ – „Господи, още едно нещастие ме сполетя: бях професор, но ме уволниха.“ – „Назначете го отново на същата служба!“ Както виждате, щом ви задоволят в това, което ви липсва, и скръбта ви изчезва. Питам тогава: вашите скърби съществени ли са? Не са съществени. Дойде някой при мене и се оплаква, че го обидили, казали му, че не живее според законите на Божественото учение. Казвам му: „Както ти живееш, няма подобен на тебе.“ Той се зарадва, казва: „Значи това, което говорят другите за мене, не е вярно.“ Казвам: ако този човек не ти е казал истината, той трябва да се разкае, но ако ти, като се оплакваш, не говориш истината, ти трябва да се разкаеш. – „Ама защо трябва да казва така за мене?“ Казвам: ако ти намираш, че този човек, като те обижда, не постъпва правилно, и ти не постъпвай като него. Извлечете поука от неговата постъпка и не правете като него.

Ученикът трябва да се учи от всичко, което среща в живота си. Това значи будно съзнание. Имате ли будно съзнание, вие ще дойдете до положението, когато ще ви поверят големи задачи и длъжности. Само по този начин ще добиете свободата, която днес очаквате, като казвате: „Ние трябва да бъдем свободни!“ Не е лесно човек да бъде свободен. Даже и пророците в миналото не са били абсолютно свободни хора. Например за пророк Елисей се казва, че като го видели децата, започвали да викат подир него: „Плешивия,

плешивия!“ За да се освободи от техните подигравки, той измолил Небето да изпрати някакво наказание върху тези деца. Не е лесно да носиш подигравките на хората. И светиите на времето си са били подигравани. Не е благороден човек онзи, който обича да се подиграва. Затова подигравките трябва да се избягват. Турците по този случай имат една поговорка, смисълът на която е следният: „Не се смей на погрешките на хората, защото те ще дойдат и до твоята глава.“ Видиш ли някаква грешка някъде, кажи: „Бог да ме пази от подобно нещо!“ Ако някой мъж и жена не живеят добре помежду си, кажи: „Бог да ме пази от подобно нещо!“ Не казвай, че те са глупави, не се смей на погрешките им, защото няма да мине дълго време, и същото нещо ще се стовари върху главата ти.

Как ще отговорите на въпроса: защо човек се ражда, расте, развива се, остарява и умира? Вие ще кажете, че след като човек мине през фазите на растене, развитие и остаряване, най-после той трябва да умре, защото е грешил в своя живот. Този отговор не е правилното разрешение на въпроса. Ако вашият отговор е верен, тогава защо умират малките деца? Ние виждаме, че еднакво умират и младите, и старите хора. Питам тогава: защо се ражда човек? Човек се ражда, за да изучава Великия закон на самопожертването. Някога човек е бил щастлив, горд, с високо мнение за себе си, голям философ, и затова Бог го е изпратил на Земята да учи закона на самопожертването: да се смири, да стане толкова малък, че да се събере в една микроскопична клетка. Смири ли се човек веднъж, оттам насетне той ще почне да учи и да прилага великите уроци на живота.

Днес много неща са излишни за човека. Той трябва да се откаже от излишните, от ненужните работи. Ако Бог поставя човека в такава малка форма, каквато е клетката, и от това му положение изкарва велик философ, защо му са нужни големите работи? Когато Бог работи, от малките неща Той може да изкара велики работи. Когато

човек работи, и от най-големите неща нищо не излиза. Например някой голям, виден философ може да напише сто тома, които нищо да не струват. Според мене истински философ, писател или поет е този, който сам представлява написана книга. Не представлявате ли вие сами написана книга, от която хората, като четат, да се учат, всичко друго, което на хартия сте написали, след вашето заминаване от този свят ще остане на Земята, където след години ще изчезне, ще се заличи. Това, което човек пише, трябва да бъде написано вътре в него, че като отиде на онзи свят, ангелите да дойдат при него, да отворят написаната книга и да четат от нея. Питам: колцина от вас сте такава написана книга? Апостол Павел казва, че е написан свидетел. Че не сте написани книги, не е грях, но идеалът ви трябва да се свежда към това – всеки да бъде написана книга. В тази книга трябва да са писали най-великите духове, ангели, светии, които са минали през вас. Щом сте написана книга, от нея можете да правите колкото искате съчетания. В нея ще намерите и проза, и поезия, и музика, и изкуство – всичко, каквото пожелаете. Така трябва да разбирате нещата – и млади, и стари. В това се състои великата философия на живота.

Време е вече да се простите с миналото. Не го забравяйте напълно, защото от него сте научили много неща, но оставете го настрана и внесете в живота си нещо ново. Представете си, че ви донесат пълен чувал със сушени плодове: ябълки, круши, череши, вишни, сливи и др. В това време излизат пресните, нови плодове, току-що узрели. От кои плодове предпочитате да ядете: от сушените или от току-що узрелите? Разбира се, че ще предпочетете пресните плодове пред сушените. Сушените плодове имат смисъл само тогава, когато няма пресни. Тогава дори те са благословение за човека, ако ги има. Излязат ли обаче пресните плодове, те са за предпочитане пред сушените.

Ако разбирате нещата по този начин, вие сте разумни хора и ще живеете в разнообразието на живота. Не ги ли разбирате така, вие ще живеете в пълно еднообразие, където преобладаващо влияние има положителното електричество. Вие знаете от физиката, че когато се срещат само положителни електричества, настана отблъскване. В това отношение, като ви наблюдавам, виждам, че много от вас са станали еднообразни, вследствие на което взаимно се отблъсквате, не можете да се търпите. Разнообразие е нужно на хората! Например разнообразие има в следните постъпки на хората. Представете си, че се съберат трима поети, но единият от тях знае да свири, а другият знае да рисува. Първият започва да чете някои от своите стихотворения. Другите двама го слушат. Вторият поет няма да чете свои произведения, но ще вземе цигулката си и ще изсвири нещо хубаво. И третият поет няма да чете свои работи, но понеже знае и да рисува, той ще вземе четката и ще нарисува набързо някоя хубава картинка. Рекат ли и тримата да четат произведенията си, колкото и хубави да са те, с това ще създадат голямо еднообразие помежду си. Резултатът на това еднообразие ще бъде отблъскване, отдалечаване. За всички хора в света има определено място и определена работа, която всеки трябва да извърши. Намерят ли хората своите места и своята работа, те винаги ще живеят в пълно разнообразие. Да работите за себе си, т.е. да задоволите себе си, това е едно от здравословните състояния за човека. Да се стремите хората да задоволите, това е болезнено състояние.

И тъй, като дойдете следващия път в клас, от всинца ви искам да имате в торбите си пресни, узрели, току-що откъснати плодове – ябълки, круши, грозде, сливи и др. Старите торби със сушени плодове оставете настрана. Те вече не трябва. Ще кажете: „Изтълкувайте ни това нещо!“ Няма какво да го тълкувам. През цялата седмица мислете по този въпрос, че като дойдете следващия път в Школата, торбите ви

да бъдат пълни с пресни узрели плодове, а не със сушени. Никой да не дохожда с празна торба! Който носи празна торба, той е опасен човек. Това значи: всеки, на когото умът и сърцето са празни, той е опасен човек. Всеки човек, на когото умът е пълен със светли идеи, а сърцето – с възвишени и благородни чувства, той е благороден, разумен. Може ли човек с празна кесия да влезе в някакво търговско предприятие или сдружение? – Не може, разбира се. Аз мога да ви дам хиляди примери от живота, за да видите, че навсякъде се изисква пълнота. Главата на човека трябва да е пълна с възвишени и светли идеи, че където мине, всички да му се радват.

Сега, като развивам този въпрос пред вас, не вземайте отрицателната му страна – да мислите, че вие нямате нищо в себе си, че сте с празни глави и сърца. Не, с това аз подразбирам следното: ако имате чешма, през която тече хубава вода, но чуете, че нейде наблизо има още по-хубава вода, не щадете труда и средствата си, прекарайте в двора си още една чешма – от по-хубавата вода. Чуете ли, че има още по-хубава и от нея, опитайте я, и ако се уверите, че наистина е по-хубава, прекарайте в двора си и трета чешма, от която да черпите още по-хубава вода. Ще кажете: „Какво да правим с тези три чешми в двора си?“ Щом са много за вас, дайте първите две на съседите си, които нямат нито една. Нека те се ползват от водата на тези чешми. Сега вие имате една чешма в двора си, останала от дядо ви и от баба ви, и казвате: „Свещена е тази чешма!“ – Не е свещена тя. Човешките работи не са свещени. Свещени неща са само тези, които излизат от Бога и в които няма нито измяна, нито промяна. Свещени неща са тези, които Бог сега създава. Старите неща, които някога са били святи, а днес са вече износени, развалени, не могат да бъдат святи.

Днес всички религиозни хора се хвалят с Христовия кръст. Питам: този кръст спаси ли света? И апостол Павел е писал много велики, свещени неща, но къде са те днес? Някои от тях изнесоха

пред света, а повечето скриха. Един ден ние ще извадим всичко онова, което Христос, както и апостол Павел, са писали. Много от апостолските послания са скрити, но някога те ще излязат налице. В Бога всичко е записано, Той държи сметка за него. Тези послания, които са скрити, ще се дадат някога на разумните, на готовите ученици. Как ще им се дадат? – Във време на сън. Някоя вечер ще им дадат да прочетат тези послания и на сутринта, като се събудят, те ще си спомнят цели пасажии от прочетеното през нощта и ще го възпроизведат. Който е готов за тази работа, той ще може да чете и самите послания.

Упражнение: Ръцете напред, с дланите навътре. Ръцете пак напред, но с дланите навън. Ръцете настрани, нагоре и пак напред. Когато изнасяте ръцете напред, първо дланите ще бъдат навътре, а после навън.

Когато поставяте ръцете си напред, с дланите навън, това движение влияе върху лицето ви – става обмяна между енергиите на ръцете и тези на лицето и главата. Дланта на ръката е отрицателна, а горната част – положителна. Когато поставите ръцете на гърдите си, с дланите на тях, става обмяна между енергиите на ръцете и тези на гърдите. По този начин се уравновесяват силите в организма. Когато човек заболее, той се пипа по главата, по лицето, по гърдите. Защо прави това, и той сам не знае, но изпитва известно облекчение. Значи по един несъзнателен начин човек може сам да си помага. Обаче той трябва да знае методи и начини за лекуването си, за възстановяване на здравословното състояние на своя организъм. Знае ли тези методи за лекуване, той ще си служи с тях, като приложи вярата, но не вярвания и суеверия. Има начини, чрез които Божествените закони могат да се турят в действие. Ръцете например представляват два полюса, през които Божествените енергии минават. Според вас коя от двете ръце е катод и коя – анод? Това са въпроси за учени хора. През

лявата ръка на човека преминава светлината. Каква енергия минава през дясната ръка, не се знае точно. Знае се само, че енергията на дясната ръка се прелива в лявата. Засега само лявата половина на мозъка е в действие, а дясната половина е в запас, в почивка. В нея се събират излишното количество електричество, магнетизъм и ред още сили. В това отношение дясната страна на мозъка представлява само един трансформатор. В бялото вещество на човешкия мозък се прекръстосват много сили, които работят за съграждането на човешките мисли и чувства.

Изпейте упражнението *Махар Бену Аба!*

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и втора лекция, 28 април 1926 г.

УСЛОВИЯ ЗА ОБИКНОВЕНИЯ И ЗА РАЗУМНИЯ ЧОВЕК

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Ако умножите 2×2 , колко ще получите?

Отговор: *Четири.*

Какво ще получите, ако съберете на две места по двама души?

Какво действие ще извършите, ако умножите две ябълки по още две?

Отговор: *Умножение.*

Тъй щото 2×2 и $2 + 2$ дават един и същ резултат. Два камъка по още два колко правят?

Отговор: *Четири камъка.*

Да смятате по този начин, това не е знание. Това е обикновена математика. Вие трябва да минете от обикновената към живата математика, т.е. към математиката на живите числа.

Да допуснем, че искаме да съберем двама души на едно място. Какво ще получим, ако съберем тези двама души? В какво отношение двама души могат да се съберат? Представете си, че двама учени от Америка и двама от България тръгват за някаква научна експедиция. Всъщност колко души имате?

Отговор: *Четирима.*

Значи числото четири е резултат. На какво е резултат числото четири? Какво могат да направят тия четирима учени хора? Ако те са астрономи например, каква работа могат да свършат? Тази мисъл е малко отвличена, но може да се вземе в конкретна форма, по-близка за разбиране. Да вземем например на четири места по един конец и да ги съберем: $1 + 1 + 1 + 1 = 4$. Какво ще стане с тези четири конца,

ако ги усучете заедно? Ще се получи един конец със сила, четири пъти по-голяма от тази на единия. Как ще проверите това?

Ако с единия конец например вдигнете тежест от един килограм, тогава с четири пъти по-дебелия конец ще трябва да вдигнете тежест от четири килограма. Опитът ще покаже дали това е така.

И тъй, когато говорим за разумен човек, разбираме здрав човек, здрав конец, който не се къса. Разумният конец, като усети, че почва да отслабва вследствие на тежкия товар, веднага вика на помощ друг разумен конец. Ако тия два конца забележат, че отслабват от тежестта си и могат да се скъсат, викат на помощ трети разумен конец. Ако трите заедно поотслабнат, викат на помощ четвърти, пети и т.н. Обаче разумните конци никога не се изненадват от външните условия, вследствие на което не могат да се късат. Следователно, колкото повече мъчнотиите се увеличават, толкова повече разумните конци се събират заедно и стават по-силни. Тогава какво показват дебелиите въжета? Дебелиите въжета показват, че външните условия са били неблагоприятни за тях. Тънките въжета показват, че външните условия са били благоприятни за тях. Ако конците в някоя държава са дебели като гемиджийски въжета, това показва, че хората в тази държава не са много културни. Тяхната култура е култура на „дебелите въжета“. Мислите ли, че като влезете в ангелския свят, ще намерите въжета, дебели като гемиджийските? В ангелския свят няма следа от въжета. Ангелите шият с много малки игли. Те не се нуждаят от въжета. Достатъчно е да бутнат някое малко бутонче, за да дигнат с него тежест, каквато искат. Силите, с които те действат, са живи.

Казвате: „И ние искаме да живеем между ангелите – като тях.“ Който иска да живее между ангелите, той трябва да се освободи от своите слабости като гордост, тщеславие и ред други пороци. Например някой казва: „Аз не мога да се примиря с еди-кого си.“ Казвам: който не може да се примиря с хората, той не може да служи

на Бога. Защо? – Защото хората са излезли от Бога. Следователно, ако се опълчите срещу един човек, вие се опълчвате против Бога. Когато Бог въстава против някаква погрешка или някакво престъпление, опълчете се и вие тогава. Писанието казва: „Когато Бог люби, и вие трябва да го любите.“ Човек трябва да създаде в себе си положителна философия, с помощта на която да съгради един устойчив характер. Който не може да се отрече от своя егоизъм, той няма достойнство. Човек трябва да побеждава вътрешните спънки и противодействия.

Питам: по колко пъти на ден човек трябва да прощава? В Писанието е казано, че човек трябва да прощава на брата си 70 пъти по седем на ден. Той трябва да търпи, да прощава, ако иска да не вкисва. Може ли да се нарече истински проповедник този, който вкисва? Може ли да се нарече ученик този, който вкисва? Вие, като ученици, трябва да имате правилна връзка помежду си. Външно вие може да спорите помежду си, но в душата ви не трябва да съществува абсолютно никакво раздвояване. Изпитания, смущения могат да дойдат отвън, но съзнанието на човека трябва да бъде винаги будно. Когато някой се вкисне, Бог ще го изнесе на повърхността, вън да седи. Когато се разкае, Бог ще каже: „Повикайте това дете вътре!“ Той ще го повика при Себе Си и ще го запита: „Синко, разбра ли сега смисъла на живота?“ Ако можеш да служиш разумно, ще влезеш в Школата.

И тъй, докато ученикът е в училището, той има задължения. Щом свърши училището и влезе в живота, той придобива вече права. Единственото право на ученика е да учи. Учи ли, има право; не учи ли, той няма никакво право. Единственото право на учителя в училището е да преподава. Преподава ли лекциите си, както трябва, разбира ли предмета си, той има право. Не преподава ли предмета си, както трябва, той е лишен от всички права. Ако учителят знае предмета си, учениците му го преценяват добре и казват: „Нашият

учител преподава добре предмета си.“ Правото на учителя е да знае. Правото на ученика е да учи. Това е най-простото определение за правата на учителя и на ученика. Който мисли, че знае повече от учителя си, той трябва да излезе вън от училището, да придобие права.

Някой казва: „Толкова години вече уча, но какво особено научих?“ Представете си, че някой придобие знание да носи Земята на гърба си или да копае злато от земята. Какво ще спечели от тези свои знания? Той ще бъде най-богатият, но и най-нещастният човек в света. Мозъкът на този човек не ще бъде в състояние да издържи на голямото външно и вътрешно напрежение, пред което ще се намери. Златото е живо. То ще погълне целия живот на човека, ще го подчини и ще го направи нещастен. Хората ще го почитат, ще го уважават заради златото, но не и за самия него. Този човек ще се почувства отдалечен от Бога, от ангелите, от добрите хора, от цялото човечество, и ще остане сам в света, като сух клон от някое дърво. Такова е положението на богатите хора. Някой казва: „Аз да съм богат, че каквото ще да бъде положението ми.“ Богат човек е само онзи, който има богата душа, богат ум, богато сърце и силна воля. Има ли това вътрешно богатство в себе си, той ще придобие и външно богатство като благословение, като резултат на вътрешното. Няма ли богат ум, богато сърце, богата душа и силна воля, външното богатство е нещастие за него. Тъй щото, искате ли да бъдете богати, започнете отгоре – с богатството на душата. Запитайте се имате ли този капитал в себе си. Ако го имате, търсете тогава външното богатство. Това е истинската философия на живота.

В Окултната школа е забранено да се говори за недъзите на учениците. Там оставят всеки да изпие чашата до дъното, сам да се учи. Този е един от методите в Школата. Когато учителят види, че някой ученик прави погрешки, той го погледне само, поусмихне се и

казва: „Върви напред, не бой се, ще си научиш урока!“ Щом ученикът изпие чашата до дъно, той се връща пак в правия път. Обаче когато учителят си служи със закона на Любовта, той обръща внимание на погрешките на своите ученици, за да намали техните страдания. Този метод се прилага само по отношение на разумните ученици.

Казвам: едно от важните правила за живота е да не се стремите да бъдете добри, но да се стремите към разумен живот. Добродетелта е Божествено качество, тя ще дойде сама по себе си. Разумният живот съставлява база за проявление на Доброто. Когато казваме, че трябва да се живее добре, ние имаме предвид живота на миналите поколения, който представлява материал за обработване. У човека се крият сили, които са в заспало състояние, и той трябва да работи за тяхното пробуждане и правилно използване. Когато човек се обърне към Бога, у него се събуждат всички спящи сили и способности.

Питам: как се познава, че някой човек се е обърнал към Бога? Един от признаците, по който се познава, че човек се е обърнал към Бога, е неговата готовност да пожертва за Бога всичко, каквото има. Кажете ли, че дава само 10 000 от цялото си богатство, този човек още не се е обърнал към Бога. Това показва, че този човек иска да влезе в Царството Божие по лесния път. По същия начин и много от учениците искат да влязат в Школата по най-лесен начин. Едно трябва да знаете: който иска да влезе в Царството Божие, той трябва да мине непременно през тясната врата. Дойде ли пред тази врата, той трябва да каже: „Господи, всичко, каквото съм придобил от вековете, полагам пред Твоите нозе и съм готов да извърша Твоята воля.“ Този човек се е обърнал към Бога. Кажете ли той, че дава само половината от своето богатство за Бога, и Бог толкова ще му даде. Значи рече ли човек да пожертва живота, богатството си и всичко, каквото е придобил, за Бога, той вече се е обърнал към Него не на думи, но дълбоко в себе си. Човек не трябва да убеждава хората да

вярват в Бога, но себе си трябва да убеди. Не убеди ли себе си, той никога не може да убеди хората. Когато някой ви говори Истината, възвишеното Аз казва: „Така е.“ То абсолютно се съгласява с тази Истина.

И тъй, ще знаете: не се влиза лесно в Царството Божие. Христос е казал: „Ако не вдигнете кръста си и не тръгнете след Мене, не може да влезете в Царството Божие.“ Какво нещо е кръстът? Да вдигнеш кръста си, това подразбира да понесеш всички страдания, гонения, поругания, укори, безчестия, несгоди все за Името Божие – без да роптаеш, без да съжaliaваш, че си тръгнал по този път. Какво по-голямо страдание от това, да правиш добрини на хората, да служиш на ближния си безкористно и с любов и в резултат на всичко това да те разпнат на кръст? Какво по-голямо страдание от това, да бъдеш пренебрегнат от всички хора, да бъдеш изпъден от дома на баща си и майка си и да нямаш де глава да подслониш? Дойде ли човек до това положение, няма друг път за него, освен да се обърне към Бога. Той ще каже: „Господи, всички ме изпъдиха, всички ме пренебрегнаха, но Ти ще ме приемеш. Аз възлюбих хората, но те ме изпъдиха. Всичко трябваше да изгубя, за да Те намеря. И сега, когато съм пред Тебе, моля Те, приеми ме и ме благослови!“ Това е кръст. Някой казва: „Голям е моят кръст.“ – Какъв е твоят кръст? – „Цели 36 часа не съм ял.“ – Това е малко кръстче. Друг някой казва: „Снощи ядох само сух хляб.“ – И това е малко кръстче. – „Нямам обуца, бос ходя.“ – И това е малко кръстче. – „Нямам нови дрехи.“ – Това е още по-малко кръстче. Ако се заемете да претеглите тези кръстчета, знаете ли колко малко ще тежат? За да се приготвят нашите копринени дрехи, знаете ли колко буби са пострадали? За да се изтъкат нашите памучни и вълнени дрехи, колко памук, колко вълна от овцете се е употребила? Обаче когато хората живеят правилно и служат на Бога, всички тия жертви са оправдани. Тогава и бубите, и памукът, и овцете – всички

се радват. Не живеят ли разумно, не служат ли на Бога, всички жертви отиват напразно.

Аз ви говоря това, понеже искам да ви предпазя от излишни страдания. Много от вас сте добри, но достатъчно е да дойде някаква малка причина отвън и да развали доброто, хубавото у вас. Казват, че мухите развалят доброто миро. Една муха е в състояние да развали мирото. Затова казвам: затваряйте херметически мирото си, за да не влезе в него някоя муха! Това подразбира: пазете душата си, за да не влезе в нея някакво горчиво чувство. Кой е коренът на всички злини? Коренът на всички злини е сребролюбието, коренът на всички злини е тщеславието, коренът на всички злини е гордостта, коренът на всички злини е гневът, коренът на всички злини е съмнението, коренът на всички злини е безверието. Апостол Павел казва: „Коренът на всички злини е сребролюбието.“ Луната е свързана със среброто. Много хора обичат да наблюдават Месечината, но тя събужда злото в душата на човека. Защо апостол Павел казва, че коренът на злото е сребролюбието, а не любовта към желязото например или към златото? Освен това той казва, че двоеумният човек е непостоянен във всичките си пътища. В това отношение Луната е символ на двоеумния човек. Луната е много непостоянна в своите проявления. Тя е причина за големи пертурбации в Природата. Много хора са удавени от приливите и отливите, които стават в моретата. Тези приливи и отливи се дължат на влиянието на Луната. Тя влияе и върху много хора, наречени лунатици, някои от които са пострадали в тези особени състояния. При все това мнозина казват: „Красива е Луната!“ Тя е красива само за умните хора.

И тъй, човек не трябва да бъде като Луната двуличен, двоеумен. Едно лице, един ум трябва да има той! Бъдете с едно лице като Слънцето, което дава светлина и топлина даром на всички. Луната постоянно се мени: ту се пълни, ту се празни. Като се напълни, тя

представлява нещо подобно на Слънцето, но скоро след това започва да се намалява, докато се изгуби съвършено, и казва: „Сега нищо не давам.“ Не се минава много време, и тя отново показва част от своето лице във вид на сърп. Учените хора се ползват от промените на Луната за определяне на времето, а времето пък определя течението на живота. Добрият живот на човека се определя от Слънцето, а лошият живот – от Луната. В Невидимия свят има по една книга за всеки човек, в която се отбелязва положението на Луната, когато човек греша, и положението на Слънцето, когато човек върши добро. По звездите пък се определя как човек може да направи някое изключително добро. Всяка звезда служи като символ на това специално добро, което човек може да направи в своя живот.

Коренът на злините е сребролюбието, т.е. коренът на злините е двоеумният човек, който е непостоянен в своите пътища. Оттук казвам: който иска да прогресира като ученик и да придобие повече знания, той трябва абсолютно да се освободи от лъжата. Освободи ли се от лъжата, животът му ще се осмисли едновременно и в трите свята: в материалния, в умствения и в сърдечния, т.е. във физическия, в Духовния и в Божествения. За да дойде човек до това положение, той трябва да има характера на Авраам и неговата готовност за жертва. Бог му каза да напусне бащиния си дом и да отиде в Ханаанската земя – и той послуша. Бог му каза да отиде в Египет – и той послуша. Най-после Бог му каза да принесе единствения си син Исаак в жертва – и той го принесе. Бог не прие тази жертва, но само го подложи на изпитание, за да провери неговата вяроност. Големи изпитания мина Авраам, но изпълни Волята Божия. Той беше богат човек, имаше много овце и говеда, но зад неговото богатство се криеше светъл ум, благородно сърце, мощен дух и възвишена душа. Сара беше сериозна, умна и честолубива жена. Когато Ангел Господен дойде в дома и, той и съобщи радостната вест, че след една

година тя ще роди син. Понеже Сара беше на преклонна възраст, тя не повярва на думите на Божиите пратеници и се засмя. Те я запитаха: „Защо се засмя?“ Сара отказа, че се е смяла. Значи тя си послужи с лъжа. Тя не можа да повярва, че на такава възраст може да роди. Божиите пратеници и казаха: „За да ти покажем, че ти се засмя, след една година ще родиш син, който ще се нарече Исаак.“ Какво означава името Исаак? – Смях. Значи Бог и даде син с такова име, каквото тя направи. Сара се засмя, защото не повярва, че може да роди син.

Сега аз говоря само за онези, у които съзнанието е пробудено, които са освободени от съмнение, от подозрение. Много хора се съмняват едни в други, обиждат се, че еди-кой си не ги поздравил. Представете си, че някой от вас е дълбоко замислен, наскърбен, отишъл е далече някъде в мисълта си, напуснал е тялото си, решава някаква задача. Аз мина покрай него и не го поздравя. Питам: трябва ли той да се обижда от това? Аз не го поздравих, защото този човек не беше в къщата си. Има ли смисъл тогава, като мина покрай вашата празна къща, да ви поздравявам? Който не разбира своето състояние, ще каже: „Учителя мина покрай мен, не ме поздрави. Той трябва да е недоволен нещо от мен.“ Ето как човек изпада в съмнения. Това се дължи единствено на неразбиране на нещата. При това кой поздрав вие считате за най-добър? Поддавате ли се на съмнения и подозрения, вие постоянно ще изпитвате вътрешна скръб, вътрешно недоволство: ще лягате и ще ставате, но няма да бъдете доволни от себе си; ще учите, но няма да бъдете доволни от учението си. Първото правило в живота е: бъдете доволни от най-малките неща, които Бог ви дава. Искате ли да бъдете богоугодни, този е пътът. Казано е в Писанието: „Не огорчавайте Духа, с който сте запечатани!“ Ученикът не трябва да огорчава Духа със своите мисли, чувства и действия. Всеки ученик има физически, умствени и сърдечни задачи, които трябва правилно

да реши. Да се разрушава е лесно, да се гради е мъчно. Граденето е по-дълъг процес, отколкото разрушаването. И двата процеса съществуват в Природата, но благодарение на това, че тези, които градят, са повече от ония, които разрушават, в света има напредък, има еволюция.

Ученикът трябва да води съзнателен живот. Натъкне ли се на някакви сили, на някакви течения, които са непотребни за него, той трябва да ги избягва или да ги трансформира. В живота на ученика трябва да има правилно движение, което може да бъде резултат само на сили, които го подмладяват, които внасят в него жизненост и подем нагоре. Влезе ли в клас, ученикът трябва да се спре за малко в себе си, да види на кое място да седне. За тази цел той трябва да бъде в съзнателна непреривна връзка с напредналите същества от Невидимия свят. Този е пътят към самоусъвършенстване. Изпаднете ли в някакво тежко състояние, веднага повдигнете мислите си нагоре, свържете се с Бога и Той ще ви помогне да трансформирате вашите енергии, да минете от по-ниско на по-високо стъпало.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и трета лекция, 5 май 1926 г.

ЦЕЛОМЪДРИЕ И ВЕЛИКОДУШИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Четоха се теми от зададената свободна тема.

За следния път пишете пак върху някаква свободна тема.

Сега ще ви задам няколко въпроса: кое е най-важното качество на идеалния мъж и кое – на идеалната жена? Както виждате, не е лесно да се отговори на тези въпроси. Някои ще кажат, че едно от важните качества на жената е справедливостта; други – нежността; трети – разумността, и т.н. Справедливостта, нежността, разумността са общи качества, които не принадлежат само на жената. Любовта също така е общ принцип, общо качество, което не принадлежи само на жената. Кажете поне едно специфично качество на жената, което я определя в най-идеален смисъл като жена. Каква дума може да се употреби вместо думата *жена*? В българския език думата *жена* е изопачена. Някой ще каже, че тази дума може да се замести с подобната ней – *майка*. Казвам: всяка жена не може да бъде майка и всяка майка не може да бъде жена в пълния смисъл на тази дума. Ако под понятието *жена* разбираме противоположния полюс на човека, тогава как трябва да наречем жената? В този смисъл понятието *жена* можем да заместим с думата *дева*, *девица*. От тази дума българинът е изкарал думата *див*, обаче думата *дева* в първоначалния език е означавала Божествена. Ако думите *жена*, *майка*, *дева* се наредят във възходящ ред по степен, първо място от тях заема девицата, после майката и най-после жената. И тъй, думата *дева* означава истинското понятие *жена*. Питам сега: кое качество на девицата я определя като такава?

Отговор: *Чистотата, целомъдрието.*

Целомъдрието е качество, което определя девицата. Когато девицата изгуби своето целомъдрие, в ума и сърцето и настава голяма каша.

С каква дума можете да заместите думата *мъж*?

Отговор: *Момък.*

Тази дума в идейно отношение не е много изразителна, но може да се спрем върху нея. Кое е отличителното качество на мъжа? Някой ще каже, че мъжът трябва да отстоява правата си. Човек, който отстоява правата си, той всякога изпада в безправие. Идеалният човек е всесилен – той е над условията, вследствие на което няма защо да защитава, нито да търси правата си. Бог никога не воюва за Своите права. Само слабите хора воюват за правата си. В този смисъл всеки, който защитава правата си, той е слаб. В света само слабите хора воюват. Хората, които светът счита за герои, са повечето слаби натури. Някои считат за истински мъж този, който се явява в защита на жената. Това не е мъж. Жена, която се нуждае от защитата на мъжа, не може да се нарече целомъдрена. Мъж, който се нуждае от подкрепата на жена, не може да се нарече силен. Най-голямото нещастие за мъжа и за жената се заключава в това, че те търсят помощ оттам, отдето я няма. Кое качество определя идеалния мъж? – Великодушието.

И тъй, турете в ума си идеята, че мъжът трябва да бъде великодушен, а жената – целомъдрена. Великодушен мъж е онзи, в ума на когото не влиза никакво съмнение по отношение на жената. Целомъдрена жена, девица е тази, която не допуска никаква нечиста мисъл или никакво съмнение по отношение на мъжа. Допусне ли нещо лошо в ума си, тя престава да е девица.

Казвам: ако вие, като ученици, не станете целомъдрени и великодушни, нищо няма да излезе от вас. Вие ще се раждате и

умирате, както и обикновените хора. Вие ще говорите за Бога, за ангелите, за светиите, но това няма да ви ползва. Преди всичко всеки трябва да бъде целомъдрен и великодушен! Днес повечето хора се съмняват в Бога, в Провидението, в добрия ред и порядък в света, което показва, че те не са целомъдрени и великодушни. Щом се съмняват и не вярват в Бога, те не могат и да Му благодарят за живота, както и за всички блага, които Той им е дал. Съвременните хора са недоволни от живота и благата, които имат, затова от сутрин до вечер роптаят: това нямаме, онова нямаме, всички около нас са по-богати, всичко имат, и т.н. Казвам: нека богатството на другите хора да не ви смущава, но да ви поощрява да работите върху себе си за придобиване на онези блага и условия, необходими за вашето развитие.

И тъй, човек трябва да се освободи от своите лоши навици, да не вижда погрешките на хората. Той трябва да разглежда нещата обективно, а не субективно. Човек трябва да наблюдава как гори огънят, да изучава процеса на горенето. Когато запалите огън, отначало той е слаб, но постепенно се усилва и разгорява. Идейният човек знае, че огънят постепенно се засилва и разгорява, но за това се изисква време. Следователно, когато някоя добродетел у човека е слабо проявена, това показва, че тя е още в своето начало: тази добродетел ще се разгори и засили постепенно. Затова казвам: момците трябва да се стремят към великодушие, а девиците – към целомъдрие. Обаче човек трябва да бъде едновременно и великодушен, и целомъдрен. Например мнозина нямат търпение да се изслушват едни други: всеки търси своите права, а за правата на другите не мисли. Преди всичко правата на човека са в самия него, той няма защо да ги търси отвън, от другите хора. Щом човек има зрение, кой може да му забрани да гледа? Когато някой се качи на Витоша, може ли да му се забрани оттам да гледа на небето и на

Слънцето, което изгрява и залязва? Качил ли се е нависоко, той може вече свободно да се разхожда там и да гледа навсякъде. Друг е въпросът, ако този човек влезе в някоя гъста гора и дърветата му препятстват да гледа свободно. Трябва ли той да се сърди на дърветата, че му препятстват? Ако ги пита защо му препятстват, те ще му отговорят: „Веднъж си влязъл между нас, ти имаш нужда от нашата помощ.“ – „Как тъй, вие трябва да ми направите път, да ми дадете възможност свободно да гледам! Ако искате да се разберем, вие трябва да се разределите.“ – „Не, ние няма да се разберем по този начин, както ти искаш. Щом искаш да гледаш небето, ще се качиш на някое високо място над нас и оттам гледай, колкото искаш; и ние имаме същото желание, каквото и ти – да вървим напред и да гледаме нагоре. Ако пък си толкова умен, избери най-високото дърво измежду нас, качи се на върха му и оттам гледай! Искаш ли да гледаш небето отдолу, между нас, ти нищо няма да видиш.“

Сега много окултни ученици искат да видят Небето, да се домогнат до някои окултни закони, но въпреки това седят в някоя гъста гора и оттам гледат. Как могат да се домогнат до окултните закони? – Чрез целомъдрие и великодушие. Следователно целомъдрен мъж е този, чиито ръце не изгарят в огъня. Великодушен мъж е този, който във водата не се дави. Същото може да се каже и за жената: целомъдрена жена е тази, която никога не изгаря; великодушна жена е тази, която никога не може да се удави. Нещастieto на съвременните хора седи в това, че мъжете, хвърлени във водата, се удавят, а жените, хвърлени в огъня, изгарят. Под думата *вода* в дадения случай разбираме света. Например някой човек става търговец, започва да лъже и в скоро време пропада. Някога хората се лъжат за няколко гроша само, а с това си причиняват големи пакости. Някое малко дете, момченце, напипа джоба на баща си и без негово знание взема един лев. Майката се радва, че нейният Драганчо сам е

взел от баща си един лев. Малкият Драганчо не трябва да пипа в джоба на баща си. Напротив, ако намери един лев, паднал от джоба на баща му, той трябва да му го даде и да не се учи сам да пипа. И след това, ако бащата иска, може да даде на детето си, колкото намери за добре.

Следователно вие трябва да знаете, че Бог е безпощаден към всеки, който лъже, краде, убива, злослови. Някои казват, че Бог е милостив и всеопрощаващ. Той прощава, но никога не забравя. Бог туря греховете на хората зад гърба Си, но ги записва всякога в специална книга. Един ден, като види, че в тази книга има само грехове и престъпления, които не се поправят, Той зачерква всичко изведнъж и се заема да създаде нов свят, с нови хора. Не мислете, че Бог забравя греховете на хората! Според окултизма всички слепи, всички сакати хора, които днес срещаме по Земята, са все ученици, които не са издържали изпитите си, вследствие на което са напуснали Школата. И ако вие днес не издържите изпитите си, за в бъдеще ще имате някакъв недъг. В света съществува вътрешна Правда – Правда на Любовта. Целомъдрието и великодушието трябва да бъдат основа във вашия живот. Не мислете, че ако не можете да издържите изпитите си в Школата, ще можете да преминете в някакво друго учение, било като теософ или евангелист, като православен и т.н. Дето и да отиде човек, той трябва да учи, да издържа изпитите си. Едно ще знаете: каквато каша дробите, такваз ще сърбате. Нямате ли целомъдрие и великодушие, нищо не може да излезе от вас, защото великите принципи на живота работят само при тия условия.

Най-страшното нещо, което измъчва съвременните хора, е съмнението. Сегашните хора са хора на критиката. И в Англия, и в България, и във Франция, и в Германия всички хора критикуват, но английската критика в сравнение с българската е по-фина. Българската критика е по-груба от тази на европейските народи.

Французинът например, когато критикува, той подхваща отдалече, деликатно, човек едва се досеща, че го критикуват. Мъчно може човек да избегне критиката. Тя се налага сама по себе си. По естество умът на човека е склонен към критика. Без да иска той, лошите работи на хората изпъкват в ума му. Влезе ли човек в Окултната школа, понеже Светлината е голяма, той започва да вижда повече от това, което хората вън от Школата виждат. Не знае ли ученикът да се пази, той изпада в тежки положения и състояния. За да не се спъва в своето развитие, на ученика е особено необходимо целомъдрие и великодушие.

Някои казват: „Любовта заличава всички погрешки.“ В окултната наука съществува следният закон: Любовта не вижда погрешките, тя е снисходителна, прощава, но не плаща всичките дългове. Тя може да плати само половината от дълговете на хората, а другата половина те сами трябва да си изплатят. Например ако някой човек има да плаща 10 000 лева, Любовта счита за свой доброволен дълг да му плати 5 000 от дълга, а останалите 5 000 лева той сам ще си плати. Тя ще работи, оттук-оттам ще спечели 5 000 лева да изплати дълга на този човек, но нищо не може да я застави да изплати и останалите 5 000 лева. Ще кажете, че Христос изплати голяма част от дълговете на човечеството. На времето си Христос направи това, но от 2000 години насам човечеството забърка такава каша, че Той вече се отказа да плаща за него. Всички съвременни християни толкова се отдалечиха от Христа, че дойдоха до положение да изпратят 25 000 000 хора на бойното поле. Казвате: „Защо Христос днес не плати поне половината дългове на съвременните хора, а ги излага на такива страшни страдания?“ Христос плати вече половината от греховете на хората. Те трябваше да бъдат разумни да изплатят другата половина и да не правят нови дългове. Те не запазиха това положение: и до днес не са платили старите дългове, а при това нови постоянно правят. Да мислите, че

Христос е изплатил всички дългове на света, то е все едно да си служите с хиперболи и да казвате, както българинът например често казва: „На еди-кое си събрание присъстваха толкова много хора, че нямаше къде яйце да хвърлиш.“ – Не, толкова много места имаше, че сто яйца можеха да се хвърлят. Или пък, когато искат да кажат за някой човек, че е много бърз, те казват: „Бяга като куршум или като стрела.“ Това са фигуративни, образни изречения. По същия начин хората казват за Христа, че е платил всички дългове на човечеството. Христос е платил само половината дългове на човечеството, а като се казва, че е платил всичките дългове, това подразбира, че Той е платил ония дългове именно, които са спирали човечеството по онова време да върви в правия път, да се развива.

Като говоря така, мнозина ще кажат: „Щом имаме толкова дългове още, как ще ги изплатим, как ще се спасим?“ Успехът на човека зависи от усилията, които той прави. Имайте предвид следния стих от Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Сина Своего Единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има Живот Вечен.“ Ако разгледате този стих буквално, вие ще се намерите в положението на онзи американски мисионер, който тръгнал да проповядва на богатите, че ако искат да се спасят, те трябва да бъдат щедри, да раздадат богатството си на бедните. Един от неговите слушатели му възразил: „Как можа да се спаси разбойникът, който беше разпнат до Христа? Той нищо не даде, но повярва и се спаси.“ Проповедникът му отговорил: „Този човек беше закован и в това положение нищо не можеше да даде. На него оставаше само да повярва, нищо друго не можеше да направи. Обаче ти си свободен човек, със свободни ръце, и можеш да дадеш от своето богатство, ако искаш да се спасиш.“

Много от вас казват, че са окултни ученици. Щом мислите така, кажете кое е същественото качество на окултния ученик. Мъчно е да

определите същественото качество на ученика. Само този ще го определи, който може да се постави в истинско положение на ученик, да познава добре окултните закони и да ги прилага. Щом сте окултни ученици, кой от вас може да се повдигне една педя над земята? Ако между вас няма нито един, който да направи опита, ще признаете, че още не сте ученици, но сега учите. Тъй щото да признаете, че сега учите, е едно нещо, а да мислите, че всичко знаете, е друго нещо. Когато критикувате хората, това показва, че вие знаете повече от тях. Ето защо ученикът трябва да се пази от критика. Когато ученикът критикува, ще го поставят в положение той сам да провери своите знания: ще му завържат очите например и ще му покажат един предмет – да се произнесе какъв е цветът му. След това ще го накарат да обясни произхода на съмнението. Как мислите, от какво произхожда съмнението?

Отговор: *От безверие.*

Ами безверието от какво произлиза?

Отговор: *От безлюбие, от липса на чистота.*

Представете си, че пред вас сложат трапеза с вкусно ястие и докато се приготвите да го опитате, трапезата се дига. Как ще обясните това явление? Както и да го обяснявате, едно е важно: в своя живот ученикът не трябва да се стреми само към реализиране на физически блага.

В Окултната школа всеки ученик трябва да работи за създаване на някое специфично качество в себе си, по което да се отличава от другите. Не си правете илюзия, че всичко знаете или че всичко можете, или че сте достигнали края на нещата. Съвършенството е вечен процес. Който иска да знае докъде е стигнал, той трябва да прави всевъзможни опити, да провери своето знание. Например превържете очите си с кърпа и със затворени очи минете известно разстояние без никаква чужда помощ. Правили ли сте опит да ходите

със затворени очи, без да се спъвате? Добре е да се направи този опит на поле или в мъгливо време и да определите посоката: накъде е изток, запад, север и юг. Който е по-смел, той може да направи този опит до Витоша, но за всеки случай да си носи и компас – като повърви известно време, нека направи опит да определи посоката на своето движение. Определите ли посоката, ще погледнете компаса, дали вярно сте я схванали. Представете си, че като ученик вие изпаднете в чужд град, нямате пари, нямате работа, нямате познати, ходите натук-натам, от никъде не можете да намерите хляб да си хапнете. Така прекарвате три дена. Направете следния опит: вдълбочете се в себе си и ще почувствате още колко време ще гладувате. Като се вдълбочите в себе си, отвътре ще ви се отговори кога и по какъв начин ще получите хляб. Ако някой от вас заболее, нека съсредоточи мисълта си към болестта и да я изпъди вън от себе си. Не може ли по този начин да се освободи, той не трябва да лежи, да се поддава на болестта, но да прави разходки, движения. Каквото и да е времето – сняг, дъжд, той не трябва да се плаши. Болестта намира благоприятна почва у страхливите хора. Дойде някой да ми се оплаква, че страда от стомах или от друга някаква болест. Казвам: „Прави разходки!“ – „Ами като има сняг навън?“ – „Нищо от това, снегът няма да повреди.“ – „Ама не мога да ходя.“ – Ще правите малки усилия.

Казвам: от всички се изисква послушание. Ако ученикът няма послушание, той не може да успява. Той трябва да престане с критиката, със съмнението. Кой може да критикува разумния свят? Или кой може да критикува Бога? В Бога няма абсолютно никакво користолюбие. Рече ли някой да критикува Бога, той ще стане на каша. За да не изпаднете в това положение, правете опити, проверявайте нещата, за да се утвърди вярата ви. Казва Христос: „Ще бъде всекиму според вярата.“ Ученикът трябва да учи, да чете, да

съпоставя нещата и да прилага това, което е научил. Всякакъв мързел трябва да се изхвърли навън. Като ученици вие трябва да четете и да размишлявате най-малко по два часа на ден. През това време за нищо друго не трябва да мислите. Работете и върху целомъдрието и великодушието. От тях зависи и силата на човека, от тях зависи и мирът на неговата душа. Нямате ли вътрешен мир, вие не можете и духовно да се развивате. Днес никой не може да живее за себе си. Всеки трябва да бъде във връзка с Невидимия свят, за да има неговата помощ. Иначе, изоставен сам на себе си, човек ще се намери под влиянието на души, изостанали в своето развитие, и вместо да успява, всеки ден ще пропада. България, както и целият свят, е пълен с такива изостанали души – лемурийци, които пречат на всички добри начинания на хората, на всичко положително. Казано е в Писанието: „Нашата борба не е против плът и кръв, а против лъжливите духове от поднебесния, които спъват хората в тяхното развитие.“ Тези духове трябва да се уловят и затворят. Те хвалят, ласкаят, лъжат, обещават, но нищо не изпълняват. Пазете се от лемурийците! Дето влязат, те създават каша. Дали ще влязат в някое общество, дали в някоя църква или в някой дом – навсякъде те създават каша. Видите ли, че двама души спорят помежду си и не се разбират, знайте, че между тях са влезли лемурийци. Попитайте някой ясновидец какво може да ви каже за лемурийците и той ще ги опише, както трябва. Тогава само ще разберете какво представляват те и каква опасност носят за човека.

И тъй, от всички ученици се изисква целомъдрие и великодушие. Няма друг път за придобиване на окултни сили. При условията, в които днес живеете, тези качества са необходими за вас, ако искате да минете благополучно през гъстата материя, която неизбежно трябва да прегазите. Болести, сиромашия, завист, омраза, невежество и ред още отрицателни качества у човека се дължат именно на отсъствието в него на целомъдрие и великодушие. Затова

всеки трябва да знае има ли целомъдрие в сърцето си и великодушие в ума си. Няма ли ги, той непременно трябва да работи, за да ги придобие. Христос казва: „Ако вашата правда не надмине правдата на фарисеите и на садукееите, вие не можете да влезете в Царството Божие.“ Същото може да се каже сега и за вас: познанията, разбиранията, които имате сега, трябва да се увеличават всеки ден – към всичко добро и хубаво у вас трябва да се прибавя по един плюс. В Природата съществува закон, който определя по колко пъти на ден човек трябва да яде, за да поддържа живота си. Обикновено по колко пъти на ден яде човек? По три пъти на ден: сутрин, на обед и вечер. Питам: ако за поддържане на физическия живот употребяваме толкова много часове и енергия, не трябва ли на същото основание, за поддържане на духовния си живот, да употребим поне приблизително толкова време?

И тъй, за придобиване на духовния живот се изисква силна вяра. Направете опит да придобиете в себе си вътрешен мир и светла вяра, да знаете кога молитвата ви е приета и кога мисълта ви е в права посока. Вие трябва да чувствате това нещо в себе си така, както чувствате понякога дисхармоничните влияния на хората около вас. Човек трябва да живее духовно, ако иска да бъде хармоничен в себе си: има ли хармония в себе си, той ще може да живее и между дяволите в ада, както и между ангелите в рая. Дяволът може да мъчи човека, но не и да го изяде. Някой казва: „Ако дяволът не може да ме изяде, поне мечка или вълк могат да ме изядат.“ Ако вълкът се приближи при някой човек, когото почувства като кобра, ще може ли да го изяде? Вълкът знае какво нещо е кобрата. От кои кобри трябва да бъде човек? Отговорете сами на този въпрос! Казвам: ако има слабост да краде, той ще може и да дава. Ако човек обича да разрушава, той ще може и да създава.

И тъй, като ученици вие трябва да правите опити. Някои се отказват да правят опити, защото са завършили своето развитие. Сега ще ви дам следния опит: сутрин, като станете, завържете очите си с една дебела кърпа и отворете Библията. Важно е за вас да познаете със затворени очи на кое място сте отворили Библията. Като отворите Библията, не бързайте веднага да се произнесете на кое място сте отворили, но спрете се за малко, попипайте книгата на това място, вдълбочете се в себе си и тогава кажете на коя от книгите сте отворили: дали на Битие, Изход, Книга на Царете, Пророците, Евангелията и т.н. След това опитайте се да познаете на коя глава сте отворили. Най-последно направете опит да познаете и стиха, който сте посочили. Узнаете ли и трите неща вярно, опитът ви 100% е сполучлив. Направете този опит в продължение на седем дена. За следния път ще искам десет души от вас да разкажат своята опитност. Някои от опитите могат да излязат сполучливи, а други – несполучливи, но това да не ви смущава. Този опит ще събуди у вас импулс да развиете своята чувствителност. Ще направите опита при разположение на духа си, при вътрешен мир. След като определите книгата, главата и стиха, тогава ще развържете кърпата и ще видите дали сте познали, т.е. дали опитът ви е сполучлив, и ще си напишете резултата.

За следния път ще имате още една свободна тема, както и зададеното сега упражнение. Опитът ще започне от утре. Като си завържете очите, ще се помолите, ще забравите всичко наоколо и тогава ще отворите Библията. След това ще си запишете деня, датата и резултата от опита. Това е един хубав опит. Добре е понякога човек да е спял за някои неща. Връзването на очите подразбира, че човек не иска да се смущава и увлича от външния свят.

Това упражнение се отнася до онези, които имат силно желание да го направят, но не и за онези, които нямат разположение към

опитите. Който се колебае, той не трябва да прави опита. Почне ли да мисли дали подобава на такъв сериозен човек като него да си завързва очите, аз напълно го освобождавам от този опит. Аз разчитам на десет души от вас да направите опита, а останалите нека бъдат абсолютно свободни. Ще кажете: „Не може ли да затворим очите си, без да ги връзваме с кърпа?“ Ако затворите очите си, без да ги завързвате, има опасност от изкушение: без да искате, ще отворите малко очите си. Отворите ли ги, опитът ви няма да излезе сполучлив. Ако вържете очите си, и да ги отворите под кърпата, това няма да повреди на опита.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и четвърта лекция, 12 май 1926 г.

МЕТОДИ И ПЪТИЩА НА ИДЕЙНИЯ СВЯТ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Прочетоха се резюмета от темите „Защо трябва да учи човек“ и „Да се обичаме и защо трябва да се обичаме“.

Как излезе опитът ви? Колко души от вас познаха книгата от Библията, колко познаха главата от дадената книга и колко познаха стиха? Опитът на мнозина е излязъл несполучлив, защото имат неправилни схващания за някои неща. Вие мислите, че сте ясновидци. Ще ви поставят на изпит, да видите вие сами колко знаете. Човек трябва по алхимически начин да отделя своите положителни знания от отрицателните. Какви теории съществуват по този въпрос, то е друго нещо. Теорията сама не разрешава нещата. След като знаете теорията, вие трябва да имате и практика, приложение. В окултната наука има ред хипотези и теории, но преди всичко има съществени неща, които трябва да знаете. Някой казва: „Аз разбирам, аз зная много нещо.“ Докато мислите, че много знаете и много разбирате, вие нищо не можете да постигнете. Решавате ли въпросите от гледището на личните чувства, не можете да имате големи резултати.

И тъй, искате ли да развиете своята чувствителност, правете често опита с Библията. Развиете ли това чувство, вие ще можете свободно да четете Библията и при затворени очи. Между вас сега няма нито един, който може да чете Библията по този начин. Кажете ли някой, че може да чете така, ще го подложим на изпит: аз ще отворя Библията пред себе си, а той ще чете от мястото си. Дойдете ли до положение да четете книги със затворени очи, вие сте ясновидци. От

миналите векове още вниманието на всички хора е било насочено към развиване на физическото им зрение. И днес, понеже това нещо се е постигнало, вниманието на хората трябва да се насочи към постепенно развитие на вътрешното зрение. Този вътрешен орган не може да се развие изведнъж, но трябва постепенно да се развива, като се изпраща към него повече кръв и хранителна енергия. Всеки от вас може да развие в себе си интуицията, но той трябва да прави ред опити в това направление. Когато искате да познаете на кое място от Библията например сте отворили, пипнете този лист с ръцете си. Учете се да познавате нещата чрез пипане. По този начин вие ще се освободите от ред ваши внушения. Някой казва: „Духът ми говори. Той ми каза да отида еди-къде си.“ Духът казал на един да отиде на Горна баня, на друг – на пазар, на трети – в еди-кой си град, и т.н. Това са неопределени, двусмислени положения. Хората едни други си внушават различни неща и после се самозаблуждават, че Духът им е говорил.

Казвам: първо вие трябва да се освободите от закона на човешките внушения и да дойдете до внушения, които идат от свят, по-висок от вашия. Вие трябва да различавате от кой свят идат внушенията. Научите ли това, вие ще можете да въздействате на тия, които могат да ви спънат или да ви заведат в крив път. И учените хора си внушават едни други, влияят си. Например, ако някой математик или астроном работи върху един научен въпрос, едновременно с него, без той да знае, работят още 10-20 души по същия въпрос, обаче от всички тях само един успява, а другите играят роля на помагачи. Например когато Дарвин⁶⁶ е работил своята теория, едновременно с него по същия въпрос е работил и друг англичанин,

⁶⁶ Чарлз Дарвин (1809-1882 г.) – английски учен и естествоизпитател, създател на теорията за еволюцията на видовете от общ прародител посредством т.нар. естествен подбор. Тя е изложена в известната му книга “Произход на видовете”(1859 г.).

обаче Дарвин успя: той изнесе своята теория пред света, а другият остана като помагач в тази работа. Същото нещо е забелязано и в музиката, и в изкуството. Едно трябва да се знае: никога усилията на човека не остават безплодни.

И тъй, вие ще се стремите да регулирате чувствата си, да се поставите в положението на дете, което иска да учи. Опитът, който ви дадох, може да се изпълни от три страни: първо – механически, с пипане – понеже вие сте чели Библията много пъти, ще можете горедолу да познаете на кое място сте отворили; второ – по чувство, и трето – по вътрешна светлина. Първият начин се отнася към физическия живот; вторият начин – към астралния, и третият – към Божествения живот, дето се проявява висшето съзнание на човека. Вие можете да прилагате тия методи, когато решавате да предприемете ли някаква работа, или не, както и когато искате да разберете ще сполучите ли в някоя работа. Ако застанете тихо и спокойно в себе си, свободни от всякакви външни влияния, вие повече ще успеете, отколкото с бързане. Бързането всякога притеснява човека, поставя го в крива посока. Когато нямате успех в някоя работа, не се обезсърчавайте. Често несполуката в живота стимулира човека повече, дава му по-голям импулс за работа.

Сега ще ви дам още един опит. Той е следният: на отделни листчета ще напишете всички книги от Библията и ще ги турите в някоя кутия, отдето по три пъти на ден ще вадите по едно листче, но вече с отворени очи. Целта на този опит е да развivate своята интуиция, да познаете коя книга сте извадили. Когато пишете листчетата, съзнанието ви трябва да бъде будно, да няма никакво прекъсване. Освен това, като ги пишете, ще гледате да оставите върху тях вашите вибрации, че като пипнете една от тия книжки, да познаете коя сте взели. Например, като сте писали на едно от листчетата името на пророк Йеремия, при изваждане на това листче

от кутията да познаете, че сте извадили именно него. Щом познаете какво е написано на листчето, вие ще изпитате голяма радост. Пишете ли листчетата механически, нищо няма да познаете. Като дойдете следния път в клас, пет възрастни и пет млади братя, както и пет възрастни и пет млади сестри, ще разкажат своите опитности. Като правите този опит, ще отбелязвате на тефтерче датата, часа и времето – дали е ясно, или облачно, и т.н. По този начин вие ще привикнете към точност. В Духовния свят и при най-малките опити следят точно за часа, за времето. Започнете опита от утре. Можете да го правите или сутрин, или по обед, или вечер – по което време искате, но непременно ще отбелязвате часа и времето, през които го правите.

В Окултната школа на първо място се изисква дисциплина. Човек трябва сам да се дисциплинира, да се самовладее. Например вие знаете нещо, но не искате да го изнесете пред други хора и мълчите. Обаче вътре нещо ви казва: „Кажи това нещо!“ Защо трябва да кажете? Изкуство е сега да се самовладеете, да не го кажете. Има хора, които не могат да търпят да не кажат всичко, каквото знаят. В един анекдот се разправя за такъв човек, много разговорчив, който никога не мълчал. Той бил слуга при един селски чорбаджия. Дето и с когото се срещал, той веднага започвал да говори по разни въпроси и да ги разрешава по своему. Един ден той направил някаква голяма погрешка, заради което се скрил в един от селските плевници, да не го намери чорбаджията му, да го бие. След като го търсили на много места и не могли да го намерят, чорбаджията му прибягнал до хитрост. Той казал на двама селяни да тръгнат по селото и да спорят високо по някои въпроси. Тръгнали селяните по селото и започнали високо да разговарят. Като минали покрай плевнята, дето бил скрит слугата, той чул техния спор, веднага изскочил от плевнята и извикал: „Чакайте, аз ще разреша този въпрос.“ Хитростта на

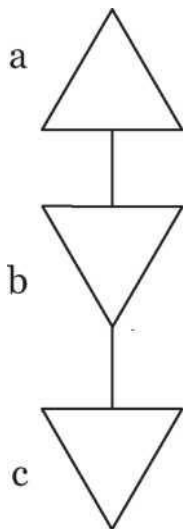
чорбаджията дала своите резултати. Слугата не могъл да търпи да спорят върху известни въпроси, без той да бъде пръв в спора.

Казвам: вие трябва да знаете следното – окултната наука казва, че човек трябва да говори на място и навреме. Не е ли време да се говори, той трябва да мълчи. Някой казва: „Може и навреме, и без време да се говори.“ Глупавият може да говори и без време, но умният трябва да говори само навреме. Апостол Павел казва: „Проповядвайте и навреме, и без време!“ Това се отнася само до онези, които не знаят кога е време да се проповядва и говори. Затова те трябва да проповядват и навреме, и без време, та дано от многото говорене да се хване поне малко.

Казвам: да се самовладее човек – това е необходимо и за здравето, и за дисциплинирането на ума, и за развитието на неговите способности, както и за разработване на сърцето. В ръката на разумния човек самовладеенето представлява лост, мярка за впрягане на енергиите в човешкия организъм, за да усилят дейността на неговата душа. Няма ли човек самовладеене, тези енергии ще минат и заминат през неговия мозък като през пукната стомна. Това явление само ще се хроникира във вестника, който после ще се захвърли, без да остане следа от него. Обаче такива неща не трябва да стават. Това не подразбира, че вие, като ученици, нямате самовладеене, но степента на вашето самовладеене не е достатъчна. Самовладеенето бива от разни качества и разни степени.

Сега ще се спра върху въпроса как се реализират идеите. Представете си, че имате идеята *a* в Умствения свят (фиг. 1), дето тя няма никаква реалност. Докато тази идея не слезе на физическия свят, тя не е реална. Същото може да се каже и за чувствата. Докато едно чувство или желание остава само в Астралния свят, то не е реално. Слезе ли на физическия свят, то става реално. Следователно, когато идеята *a* слезе в Астралния свят *b*, тя претърпява пречупване и се

явява като отражение на някой предмет в огледалото. И тук идеята още не е реална. От Астралния свят и тя слиза във физическия с, дето претърпява още едно пречупване. Тук вече идеята е реална. Значи всяка идея, за да се реализира, трябва да слезе на физическия свят и да претърпи две пречупвания. При всяко пречупване става известно отклонение на светлината.

Фиг. 1

Да допуснем, че у вас се заражда известна идея. Речете ли да я реализирате на физическия свят, вие не можете да я реализирате, както искате. Казвате: „Трябва да обичаме всички хора еднакво!“ Така се е зародила идеята в Умствения свят, но щом пожелаете да я реализирате във физическия свят, вие виждате, че не можете да обичате всички хора еднакво. Правете опити в това отношение, за да проверявате вашите идеи. Например като срещнете някой чужд човек, когото не познавате, опитайте се да го обикнете като свой брат и вижте колко сполучлив ще бъде опитът ви. После направете опита с двама души, единият от които ви е направил услуга, дал ви е 10 000 лева, а другият е взел от вас 10 000 лева. Дайте и на двамата по едно

богато угощение и следете какви ще бъдат отношенията ви към единия и към другия. Вие трябва да правите опити, а не само да говорите празни думи. Казвате: „Трябва да любим враговете си!“ – Опитайте сърцето си, да видите какво ще ви каже то. – „Ама Господ е казал така.“ – Какво е казал Господ, е едно нещо, а как чувствате, как обичате вие, това е друго нещо. За вас е важно в състояние ли сте да приложите този закон и да живеете съобразно него. Велик е законът, който Бог е изрекъл, но за мене е важно как аз го прилагам. Приложали този Божествен закон в живота си, аз ще мога да се развивам правилно; не го ли приложим, ще остана на същото място. Някой казва: „Аз правя усилия.“ Да правиш усилия, това значи при всяко усилие да се повдигаш една стъпка нагоре. Не се ли повдигаш, усилията ти остават напразни. Който не знае да слиза правилно от Умствения свят в Астралния и от Астралния във физическия, той не разбира великите закони на живота. Не е достатъчно човек да знае да слиза, но той трябва да знае и да се качва. Щом става въпрос за слизване, там всички са майстори, но за качването малцина се отзовават. Например можете ли да изчислите колко време е необходимо на човека да слезе от Невидимия свят на Земята и после да се качи пак обратно там?

Сега ще дам един опит само за един от възрастните и за един от младите братя. Опитът се заключава в следното: нека тези двама братя си изберат един хубав ден от идната седмица, да отидат до Черни връх и да се върнат. При това нека отбележат точно колко време са употребили за качването до върха и за слизането от него. Братята, които ще се заемат с опита, трябва да го направят от любов. Ако не се намерят такива братя сега, ще отложим опита за друг път. Ако пък някои направят този опит, следния път те ще ни кажат как и за колко време са го направили. Могат ли да отидат и да се върнат за кратко време и да ни съобщат резултата от своя опит, това ние наричаме истинско знание. Някой казва: „Аз ходих на Небето.“ – За колко

време? – „Не зная, но мисля, че мигновено.“ – Това не е знание. Туй, което той нарича миг, всъщност е век. Мигът за Бога е век за хората. Казват: „Второто пришествие ще стане в един миг.“ Този миг представлява векове за Земята. Според Сведенборг⁶⁷ и в Духовния свят има време и пространство, както и във физическия, но там те не са като нашите, те са от по-особено естество. Когато казваме, че в Духовния свят няма време, подразбираме, че времето там не е като нашето – разделено на часове, минути и секунди. И там има пространство, но не като нашето.

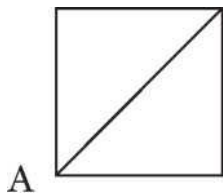
Аз няма да ви обяснявам повече тези въпроси, защото много от вас сте учили математика и знаете, че да се живее в плоскост и да се живее в куб – това са две съвършено различни неща. Колко хора днес съзнават, че живеят в куб? Или колко хора съзнават, че живеят в тесаракт? Да живее човек в тесаракта, това подразбира да вижда нещата от вътре на вън или от вън на вътре, но в един определен център. От този център той може да вижда навсякъде, да се движи по радиусите на дадена окръжност. Той няма да вижда всичко, а само онези предмети, които ще попадат в зоната на неговата светлина. Човек не може да вижда всичко като Бога, но той има възможност някога да стигне до положение да вижда и това, което се върши зад гърба му. Съвременните хора виждат какво става пред тях, но какво става зад гърба им, те не виждат. Като седя пред вас, аз виждам какво прави всеки, който е зад вас. Защо? Понеже всеки от вас е огледало, в което се оглеждат предметите, които в този случай аз виждам. Същият закон е и в Природата: ние знаем тия неща, които минават пред нас, но онези, които не са се проявили, те са зад нас и ние не ги

⁶⁷ Емануел Сведенборг (1688-1772 г.) – шведски учен, философ, християнски мистик и теолог. На 56-годишна възраст навлиза в мистичния етап на своя живот, в който вижда видения и съновидения и заявява, че може да посещава Небето и ада, да разговаря с ангели и дяволи, че е определен от Господ да пише небесни доктрини, основани на реформираното християнство. През останалите 28 години от живота си написва 18 теологични творби, от които най-известната е “Небе и ад”.

знаем. Нещата идат отзад, чрез отражение в огледала, а не отпред. Обаче нам се вижда, че те идат отпред. Например ние не виждаме светлината направо, но чрез отражение. Съвременната физика доказва, че светлината на Слънцето иде на Земята за осем минути. Мястото, на което виждаме Слънцето, не е същинското негово място. В действителност Слънцето седи малко по-високо от мястото, на което днес го виждаме. Значи ние не виждаме нещата на техните истински места. В такъв случай трябва да им се направи корекция, да се знае точно де се намират те. Някой казва: „Аз зная местата на всички неща.“ Местата, които ти знаеш, не отговарят на техните действителни места.

Да вземем например няколко числа, повдигнати в десета степен, и да видим какви величини представляват те. Нека вземем числата 1^{10} , 10^{10} и 100^{10} . Числото $1^{10} = 1$; 10^{10} е равно на число с 11 нули, 100^{10} – на число с 12 нули. То представлява закон за раздробяване на материята. Тогава частиците са много на брой, но дребни. От сто нагоре всички неща произлизат от общ център и като отиват към периферията, те се раздробяват. Може да се определи математически какви промени стават с даден предмет, когато той излиза от центъра и отива към периферията. На основание на същия закон може да се определи какви промени стават с човека от деня на раждането до деня на заминаването му. Например ако някой човек е роден през месец март, в известен ден и час, може точно да се определи какви влияния ще окажат върху характера му разните планети. Планетите определят директивата на неговия живот. Раждането на човека се обуславя от известно планетно съчетание, което Невидимият свят нарежда, а на човека предстои задачата разумно да използва тия съчетания. Човек не е господар на планетните влияния върху себе си, но е господар на положението да използва разумно това, което те му носят. Когато Венера има влияние върху някого, тя събужда в него Любовта: тя може

да събуди в него възвишената Любов, а може да събуди и любовта на противоречията, любовта в квадрата.

Фиг. 2

Човек трябва да изучава геометрията, за да се справя със силите в себе си. Що е квадратът? Квадратът е бутилка, пълна и с добро, и с лошо съдържание. Човек трябва да знае алхимията, да може по алхимически начин да отделя доброто от злото. И в този случай диагоналет AC (фиг. 2) разделя квадрата на два еднакви триъгълника. Горният триъгълник ABC представлява доброто съдържание на квадрата, а долният ACD – лошото съдържание. Който живее в горното съдържание на квадрата, той е добър човек; който живее в долното съдържание, той е лош човек. Думата *лош* има съвсем друг смисъл от този, който обикновените хора схващат. Дето е злото, там пространството е празно. Следователно доброто може да се прояви в злото, понеже там ще срещне най-малко съпротивление. От физиката знаете, че енергията от положителния полюс минава в отрицателния. Знаете ли през какъв път минава положителната енергия? Тя обикновено излиза от дясното полушарие на мозъка, върви по повърхността му, минава под лявото полушарие, после извива над него и се връща под дясното полушарие. Тук, в отрицателния полюс, се образува светлина. Значи мисълта иде от дясното полушарие, минава през лявото и като резултат на това се произвежда светлина в съзнанието. Вие трябва да изучавате законите на мисълта.

Казвам: знаете ли законите на мисълта, вие ще можете правилно да трансформирате енергиите на вашия мозък. Дойде ли ви някоя

отрицателна мисъл, поставете се да я изпъдите по течението на мисълта, която в пътя на движението си образува осморка – «>. В центъра и се проявява мисълта. По същия закон на светлината са построени и очите на човека. Дължината на светлинните линии, които се приемат от двете очи, трябва да бъде еднакво голяма. По този начин се образува равнобедрен триъгълник. Обаче понякога лъчите от лявото око са по-дълги от тия на дясното, вследствие на което се явява раздвояване в образите. Който владее своите мозъчни енергии, той ще може да направлява посоката на очите си. Когато мозъчната енергия изгуби своето правилно течение, очите на човека стават разногледни, късогледни, далекогледни и т.н. Който иска да бъде ученик, той трябва да бъде пълен господар на своето тяло. Засега вие сте в положението на малките деца: дето минете, каквото видите, спирате се да гледате, без да си задавате въпроса заслужава ли това нещо да му се обърне внимание, или не. Например някой яде бонбон, увит в книжка, и веднага проявява интерес какво е написано на тази книжка. След това същият човек минава покрай някое цъфнало дърво или цвете и не му обръща внимание. Цъфналото дърво е по-важно, отколкото написаното в книжката.

Казвам: човек трябва да изучава закона на еволюцията. Не е достатъчно да каже човек, че разбира и съзнава нещата вътрешно. Това съзнаване е подобно на разбирането, което човек е придобил от прочитането на някоя научна книга. Да разбираш нещо, това не е истинско знание. Някой казва: „Аз разбирам малко математика.“ – С малко разбиране работа не става.

Сега, като ви говоря, че вие трябва да учите, някои от вас ще кажат: „Кога ще учим? Ние сме хора на 45, 50, 55 и повече години, нашето време за учене мина вече.“ Представете си, че вие живеете на Слънцето, дето 25 милиона наши години образуват една слънчева година. Питам тогава: каква част от годината или от деня ще

съставляват вашите 45, 50 или 55 години? Нашите 50 години на Земята са равни на една минута и три секунди от слънчевата година. И след всичко това можете ли да се считате за стари хора? Да сте поне на една слънчева година, разбирам. Това значи човек с познания. Какво бихте казали за човек, който е на възраст 100 слънчеви години?

Тъй щото мащабът, с който мерим нещата на Земята и на Слънцето, не е един и същ. Например нашите понятия за знания се различават коренно от тия на по-напредналите същества. Знанието, което ние придобиваме на Земята, представлява увод, приготвление към по-високо знание, което впоследствие ще получим. Ако вие не пригответе ума и сърцето си за разбиране на възвишеното знание, то няма да ви се даде. Никой не трябва да се обезсърчава, да мисли, че не е учен. Като влезете в Духовния свят, всички ще бъдете поставени под общ знаменател. И най-ученият човек от Земята, поставен на изпит в Духовния свят, непременно ще пропадне. И простият, неукият човек, също така ще пропадне в Духовния свят. Ще кажете: „Ученият човек ще падне от по-високо място.“ – Това нищо не значи. Туй са относителни положения.

Обаче въвн от тези знания има вътрешно, Божествено знание, което всеки човек може да придобие. То дава истинско просветление на човека. При тази Светлина всички неща стават ясни. Малко хора са дошли до това Божествено знание, до това просветление на ума. Един английски автор, който пише върху космическото съзнание, е намерил в цялата история на човечеството само 19 души с пробудено Божествено съзнание. За в бъдеще има условия да се пробуди Божественото, космическото съзнание, у повече хора.

И тъй, иска ли човек да учи, да се развива, той трябва да има смирение. То дава импулс на човека да учи, да се радва и на малкото, което всеки ден придобива. Истински ученият се радва и на най-малките придобивки. Той работи цели години и се радва на малката

придобивка, защото знае, че за в бъдеще тя ще му донесе грамадно богатство. Ето защо препоръчвам ви да работите върху себе си със съзнанието на учения човек.

Размишление.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и пета лекция, 19 май 1926 г.

ПЪТЯТ НА ЖЕЛАНИЯТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Как излезе опитът ви? Както виждам, той излезе несполучлив.

Сега ще ви дам още един опит. Той е следният: понеже Библията има 66 книги, давам ви възможност да изваждате всеки ден най-много до 66 листчета, докато познаете коя книга сте извадили. Най-напред ще извадите едно листче и ще се произнесете коя книга сте извадили. Ако не сполучите първия път, ще извадите втори, трети, четвърти, пети път – до 66 пъти; ако и след това не успеете, ще знаете, че опитът ви е излязъл несполучлив. На другия ден пак ще направите опита по същия начин. Който не направи този опит, той не може да се счита за ученик. Невидимият свят ще ви изключи от Школата и Бялото Братство няма да ви съдейства. Този опит е задължителен за всички. Ние не обичаме ученици, които седят на два стола. Ще правите опита в продължение на цяла седмица и след това ще бъдете свободни. Един закон има в света, на който всеки трябва да се подчини. Не се ли подчините на този закон, вие ще излезете от Школата и ще отидете в широкия свят, дето, искате или не искате, пак ще научите този закон. Тук ще го научите доброволно, там насила ще ви го наложат. В света вие ще опитвате много закони, докато най-после чрез ред страдания ще се домогнете до единствения закон – закон за послушание и изпълнение на Волята Божия.

Ще кажете: „Ние знаем тези неща.“ Какво знаете и доколко знаете, ще ви опитат. Как? Като ви дават мъчни задачи, които трябва да решите. Добрият ученик се познава по това, как решава задачите си. Когато Бог ви задава задачи, вие трябва да ги решавате. С Него не

можете да си играете. Казвате: „Не може ли да бъдем свободни?“ Кога е свободен човек: когато греши или когато изпълнява Волята Божия? Когато изпълнява Волята Божия, той е свободен. Казвате: „Човек може да мисли, каквото иска; той може да действа, както иска.“ – Не е така. Човек може да мисли само неща, които са възможни и приложими. Възможно ли е например той да мисли, че на главата си има четири крака, с които да ходи, или че на гърба си има десет ръце, с които да работи, или че на стомаха си има 4-5 рога, и при това положение пак да се храни? Философия ли е това? След дълги размишления волът намери, че рогата могат да се поставят само на главата; след дълги размишления конят намери, че копитата могат да се поставят само на краката; след дълги размишления вълкът намери, че зъбите могат да се поставят само в устата. Ако е въпрос за рога, за копита, вие не можете да измислите нещо повече от вола и от коня. Когато българите искат да кажат за някой човек, че е лош, а при това дълго време се е криел, показвал се е за добър, те казват: „Най-послед този човек си показва рогата.“ Какво разбирате от тези думи? За какви рога се говори?

Мнозина мислят, че в Новото учение няма наука, която може да се приложи. Те считат, че това, което тук се преподава, не е реална наука. Казвам: покажете вашата наука! Де е вашата наука, де е вашата философия? Какви са резултатите от съвременното възпитание? Днес има много възпитателни методи и системи. Какви резултати дадохте? Вие ще възразите, че човечеството е имало велики философи като Платон⁶⁸, Аристотел⁶⁹, Кант⁷⁰, Бейкън⁷¹ и пр. Питам: какво направиха

⁶⁸ Платон (427-347 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, ученик на Сократ и учител на Аристотел. Основател е на Атинската академия. Пребивава и се учи в Египет, а по-късно се запознава с учението на питагорейците. Произведенията му са написани под формата на диалози. Защиства идеята за диалектиката.

⁶⁹ Аристотел (384-322 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, ученик на Платон. В науката изучава анатомия, астрономия, география, геология, зоология и физика. Във философията пише за етика и естетика, за икономика и метафизика, за политика и

тези философи? Кант можа ли да преобрази Германия? Бейкън можа ли да преобрази Англия? При толкова много философски школи и системи човечеството днес се намира в положението на фалирал търговец. Съвременните хора се нуждаят от философия, която има живо, практическо приложение в живота. Иначе, вървят ли по стария път, те ще имат старите резултати. Например някоя жена казва: „Аз трябва да бъда майка!“ Ако това, че ти трябва да бъдеш майка, е достатъчно, тогава и птичката, и кравата, и вълчицата, и лъвицата са майки. Обаче какво разрешиха тези майки? Майката трябва да разреши въпроса на добродетелите, че като роди едно дете, да предаде и на него своите добродетели. Значи не е достатъчно жената само да бъде майка, но тя трябва дълбоко да разбира своето положение и да го използва разумно.

Някои мислят, че знанието може да дойде откън, да се присади по механически начин. Това е невъзможно. Всеки ще се заеме усилено да учи. Не е въпросът да станете философи, но трябва да работите според възможностите, които Бог е вложил у вас, за да развиете всичко, което ви е дадено. Това се изисква от вас като ученици.

Питам: защо сте дошли на Земята? – Да учите. Земята не е място за щастие, но за учение. Земята е Велика школа на Живота. Колко време ще седите в тази школа? Вие не сте изпратени на Земята за

психология, за реторика и теология. Създател е на логиката, като развива теорията за съждението и умозаключението.

⁷⁰ Имануел Кант (1724-1804 г.) – виден немски философ от епохата на Просвещението. Основната му философска доктрина е свързана с идеята за трансценденталния идеализъм. Поставя начало на диалектическия метод във философията, развива учението за логиката. Негов основен труд е “Критика на чистия разум”.

⁷¹ Франсис Бейкън (1561-1626 г.) – английски философ, юрист, политик и писател. Защитник е на идеята за научната революция. Трудовете му популяризират индуктивната логика (наблюденията се обобщават в аксиоми, а те – в научни закони). Тези методи се свързват с окултните течения на херметизма и алхимията.

вечни времена: може да седите 5, 10, 50, 100, най-много 120 години, след което време ще напуснете тази школа и ще отидете в някоя по-висока школа пак да учите. Ако имате силно желание да останете тук, вие можете да живеете и над 120 години, но ще ви назначат за разсилни. Станете ли много възрастни, и като разсилни няма да ви оставят. Ще кажете: „Докато бях млад, държаха ме в Школата.“ – Не, човек ходи на училище, докато учи, без разлика на каква възраст е.

Сега ще ви задам няколко въпроса, на които да отговорите. Кажете ми какъв е коефициентът на живота? Коя е най-щастливата зодия, през която човек трябва да се роди? Както виждате, много неща има да се изучават. Някои от вас не искат да учат, не искат да правят упражненията и опитите, които задавам. Човек трябва да учи, да прави опити, ако иска да се освободи от своите стари възгледи. Ако ви запитат в какво се заключава Новото учение, вие трябва да отговорите по следния начин: „Новото учение се заключава в това – да научим, че старото учение нищо не ни ползва, нищо не може да направи.“ Докато човек не осъзнае дълбоко в себе си, че нищо не знае, той не може да учи. Това подразбира: докато човек не изпразни пълната стомна или пълното шише, той не може да сипе в тях нищо ново.

Съвременните хора се намират под влиянието на външния свят, на обикновения живот, вследствие на което не могат да се проникнат от новите идеи. Например вие минавате покрай някоя хубава къща и казвате: „Хубава е тази къща! Добре е човек да има такава къща.“ Вървите по улицата и виждате един господин, добре облечен, и казвате: „Добре е човек да бъде така хубаво облечен.“ След това срещате един министър в автомобил и казвате: „Добре е човек да бъде министър, да се разхожда с автомобил.“ Питам: министърът, който се разхожда с автомобил, по-щастлив ли е от тебе? Онзи човек, който има хубави дрехи, по-щастлив ли е от тебе? Онзи, който има хубава

къща, по-щастлив ли е от тебе? Кога са хубави външните неща? Срещате някой пълен човек и казвате: „Колко е оправен този човек!“ Истински оправен човек е този, който има мускули, а не излишък от мазнини. В тялото му не трябва да има никакви наслоявания, лицето му не трябва да бъде изпито, с хлътнали очи. Клетките на целия му организъм трябва да бъдат в хармония помежду си. Разумната Природа е създала човека красив. И ако той е изгубил своята красота, причината за това не е Природата, а той сам. Ако вие видите вашия пръв образ, пръв портрет, който Бог е създал, и го сравните с днешния, който имате, ще се учудите, че почти няма прилика между тия два образа.

Сега човек трябва да се заеме с възпитанието на своята плът, а не на своето тяло. Тялото не се възпитава, то е по-умно от човека. Клетките също са по-умни от господаря си. Това, което хората наричат плът, представлява безброй желания, които могат да се уподобят на обикновените семенца, попаднали в някоя почва. Желанията на плътта нищо не ползват човека, те трябва само да се обуздават. Щом знаете това, вие трябва да разчитате на тялото си, а не на плътта си. Вие трябва да познавате своето тяло заедно с всичко, което е вложено в него; вие трябва да познавате вашите мисли и чувства, без които не можете. В тялото обитава от време на време душата. Тя създава етерната обвивка на тялото. Когато се говори за мисли, за чувства и за действия, ние подразбираме, че между тях непременно трябва да съществува вътрешна връзка, вътрешна хармония. Това е необходимо във вашия живот, ако искате да придобиете знания. Нямате ли вътрешна хармония в себе си, колкото и каквито знания да придобивате, ще ги забравяте. Някои от вас са завършили университет, други – гимназия, но помните ли всичко, което сте учили? Кажете например кой е главният град в Патагония? Или кажете кой е най-високият връх в американските планини, в

Северна и Южна Америка, или в Африка, или в Русия? Или какво знаете от цялата история – стара, средна и нова? Много неща сте учили, но и много неща сте забравили. Това не е за упрек, но ви обръщам внимание – да видите колко много има да учите. Ако някой от вас се готви за изпит по история например, той е смел, защото сега учи, знае повече от другите; който е държал вече изпита си, той казва: „Аз знаех много неща, но ги забравих.“

Представете си сега, че при вас дойде някой външен човек и ви каже: „Моля ви се, понеже сте окултен ученик и знаете добре законите, кажете ми какъв метод за възпитание трябва да приложим към своето дете, което е много своенравно, упорито?“ Вие ще му отговорите, че детето трябва да се остави свободно. Обаче законът на свободата работи само при формулата B^n . Тази формула е вярна през всичките времена на Вечността. Това значи: през цялата Вечност човек има възможност да опита резултата на своите желания и един ден, когато се увери в тяхното непостоянство, той ще започне да търси правия път. За това обаче се изисква дълго време. Ето защо човек, оставен свободно да се развива сам на себе си, той ще може да се добере до правия път, но за това се изискват дълги лутания. Друго е, ако той знае законите и може да се самовъзпитава. Той ще съкрати времето на своето развитие. Много от съвременните хора се учат от своите опитности. Например те знаят, че на лотария не може да се разчита, но това не им пречи цял живот да очакват и разчитат на лотария. Те с години очакват да спечелят нещо от някоя лотария и така си заминават от този свят с надеждата, че все ще спечелят някой ден. Дойдат ли отново на Земята, тази идея в тях пак оживява. Мощен е техният билет, все ще им донесе някоя голяма сума, и те очакват.

И тъй, като се говори за свободата, това подразбира: по отношение на Духа ще работите със закона за свободата; по отношение на плътта ще приложите закона за вътрешното

ограничение. Да се ограничава човек не значи, че трябва да се измъчва. Представете си, че днес не искате да ядете – имате желание да направите опит да дадете своето ядене за този ден на някой беден човек. Друг път ще постите два дена и ще повикате двама души да ядат вместо вас. Това е малък опит за съзнателно ограничаване на желанията на плътта. Обаче от една страна да постиш, от друга – да спестяваш, това е престъпление, а не спестяване. Някой казва: „Да спестя някоя друга пара за черни дни, да се осигуря, да се спася от бедствия и нещастия.“ Спасението, осигуряването на човека не се заключава в пестенето. Когато човек иждивява, харчи нещо, той нека свободно харчи, но разумно; и когато пести, пак разумно трябва да пести. Сега хората живеят в крайности: или много харчат, а малко пестят, или малко харчат, а много пестят. Някой казва: „Богат е моят баща, аз мога да ям и да пия, колкото искам.“ Значи щом баща ти е богат, ти трябва да преяждаш и да пиянстваш. Не, богатството на бащата не е дадено, за да го използва синът, дето трябва и не трябва. Бащата е богат, за да използва синът това богатство само там, дето трябва.

И тъй, кажете ми един метод за приложение на Любовта. Досега аз съм ви говорил за Любовта, а тази вечер искам вие да ми говорите, да ми дадете един метод за приложение на Любовта. Приложете я само за седмица и наблюдавайте дали под нейно влияние ще можете да преобразите хората около вас, да ги направите добри. Сега аз ще бъда ваш ученик, ще ви слушам, а вие ще бъдете учители, ще проповядвате за Любовта. Дали ще цитирате нещо от някой виден професор или учен, това е ваша работа, но едно зная аз: вие сами не вярвате в Любовта и в методите за приложение, които препоръчвате. Вярата ви в това, което проповядвате, мяза на вярата на онзи много ревностен проповедник от Русе, който със своите проповеди успял да

обърне много баптисти⁷² към Христа. Един ден, както проповядвал на слушателите си за отварянето на очите на слепия от Христа, изведнъж почувствал присъствието на Духа Божий в себе си, който му казал: „В този момент вЪн седи един сляп. Излез и му кажи в Мое име да прогледне!“ Проповедникът, вдъхновен от това посещение, веднага слиза от амвона и смело се запътва към вратата, за да отиде при слепия и да му каже: „В името на Господа Исуса Христа, казвам: „Прогледни!“ Обаче изведнъж той изгубва смелостта си, спира се пред вратата и си казва: „Ами ако кажа и той не прогледне? Тогава ще отложa опита за друг път.“ Слепият човек и досега още не e прогледнал. Този проповедник не можа да приложи Христовото учение на опит. След този несполучлив опит той отиде в Русия и навярно e останал там, при болшевиките, но дали e приложил опита със слепия, не се знае.

Казвам: приложете опита, макар и да не успеете. Ако слепият не прогледне, кажете: „Братко, не успях сам, но ще повикам някой от моите братя на помощ.“ Като дойде и той, двамата ще кажат: „В името на Господа Исуса Христа, прогледни!“ Не успеят ли двама души, ще извикат трети, пети, десети, докато отворят очите на слепия. Който служи на Бога, той не трябва да се страхува. Изобщо страхът e спънка в живота на всеки човек.

Един американец, милионер, бил сляп, и за да се освободи от своето нещастие, той обещаваЛ един милион долара на този лекар, който се наемел да го излекува. Имало един лекар, който лекувал слепи, но ги подлагал на големи страдания: правел им особени инжекции, операции и т.н. Един беден работник, също така сляп, като чул, че американецът трябва да се подложи на такива страдания,

⁷² Баптисти – протестантска общност, произлязла през 17 в. от средите на английските пуритани. Признават само две тайнства: Кръщение (но не на малки деца, а само на възрастни) и Причастие. Отхвърлят почитанието на иконите и на светците и молитвите към тях.

отишъл при него и му предложил следното: „Ако искаш, нека лекарят направи опита върху мене и ако излезе сполучлив, тогава да го приложи и върху тебе. Няма защо ти да се подлагаш на такива страдания.“ Милионерът веднага се съгласил на това предложение и бедният работник бил подложен на лекарския опит: правили му инжекции, операции, но нищо не помогнало. Една силно верующа жена, която научила за постъпката на работника, помолила се усърдно на Бога и работникът прогледнал. Обаче в същия ден богатият американец умрял. Защо умрял този богаташ? – Защото той искал да придобие зрението си на гърба на бедния човек – без страдания.

И тъй, ние не трябва да бъдем страхливи. Когато искаме да придобием известни блага, трябва да имаме доблест да понесем всички страдания. Когато искаме да намерим Божественото знание, ще напуснем домовете си, гори и планини ще преминем, само за да Го придобием. Непреодолима жажда трябва да изпитва човек, когато търси Божественото знание. Никаква спънка в живота му не трябва да го обезсърчи, никаква мъчнотия не трябва да го спре в пътя му. Как можете да се наречете окултни ученици, ако не постъпвате по този начин?

Питам: какво можете да направите, когато един ден завършите Школата? Ще кажете: „Ние да получим диплом, че сме завършили окултните науки, после лесна работа какво ще правим.“ Окултен ученик е онзи, който може да докаже на някой виден професор, че съществуват душа и дух в човека. Как ще му докаже? Той няма да спори с професора, но ще отиде при него и ще го запита: „Господине, какво е вашето мнение по въпроса за душата и за духа? Съществуват ли душа и дух, или не съществуват?“ Професорът ще отговори: „От последните научни изследвания за произхода и развитието на клетката се вижда, че душа и дух не съществуват.“ – „Добре, седнете

на стола, аз ще направя един опит, от който вие сами ще се убедите съществуват ли душа и дух.“ Той изважда душата от тялото му и го пита: „Сега има ли душа, или няма? Според твоите последни научни изследвания обясни – кой е вторият човек, който седи на стола, и кой си ти, който го наблюдаваш?“ След това пък изважда духа от душата и последната се простира на леглото. „Кажи сега, кой е третият, който вижда едновременно и първия, и втория?“ След това намества духа в душата и душата в тялото и професорът дохожда в първото си положение, като казва: „Видях и дух, и душа, и вярвам вече, че те съществуват.“

Друг пример: вие като окултни ученици отивате при един болен, който страда от тумор в дробовите и за когото всички лекари казват, че няма да оздравее, понеже съвременната медицина не е намерила лек за неговото лекуване. Един казва, че този болен така е роден, друг казва, че той ще живее само още един месец, трети казва, че повече време ще живее, и т.н. Обаче отивате вие при този болен като окултен ученик, правите няколко паси, духате един-два пъти над него и той оздравява. Питам: това магия ли е? Не, това е резултат на истинско практическо знание. Истински учен е онзи, който може да възвърне ума на един извезан човек. Ти духнеш три пъти над този човек и умът му се възвръща, той започва да разсъждава. Какво ще кажете на това? Туй е наука, която всички трябва да придобият.

Апостол Павел е казал: „Ще се похвала със своята немощ.“ Какво е разбирал той под думите *свс своята немощ*? Това значи: „Аз не се страхувам, но ще се подчиня, ще се поддам на Бога да направи опит с мене.“ В този смисъл Писанието казва: „Силите на онези, които чакат Господа, ще се възобновят.“ Някой казва: „Велико нещо е окултната наука – тя не може да се приложи, не е за обикновени хора.“ Да се говори така, то е все едно да се казва, че Слънцето е голямо нещо, не се отнася до всички хора, освен до велики, големи адепти. Не, както

Слънцето има значение и за най-малките същества, така и окултната наука има приложение и в най-малките прояви на живота. Например някой човек е болен, не може да спи. Какво трябва да направи? Ако се лекува по медицински начин, ще вземе някое наркотично средство и ще заспи, без да си е починал, както трябва. Ако иска да постъпи според методите на окултизма, ще си каже: „Ще си легна сега, ще заспя дълбоко и след шест часа здрав, хубав сън ще се събужда.“ Съвременната медицина препоръчва срещу треска хинин, а окултизмът препоръчва да употребиш мисълта си срещу микробите на треската. Ще кажеш на микробите: „Заповядвам ви в продължение на 25 минути да излезете вън от моя организъм, защото съм зает, отивам на работа.“

Друг случай: имаш да дължиш някому 20 000 лева. Ако не си окултен ученик, ще тръгнеш при този, при онзи приятел да искаш пари назаем, да си изплатиш дълга. Тук те изпъдят, там те изпъдят, докато най-после някъде ти услужат. Ако си окултен ученик, няма защо да се молиш на този, на онзи, но ще вземеш магическата тояжка и мотичката си и ще отидеш да намериш де има заровени пари. Ще разкопаеш, ще вземеш, колкото ти трябва, и останалите пак ще заровиш. Това значи наука!

Някой казва: „Аз не съм глупав да тръгна с една тояжка из гората, да търся къде има заровени пари.“ – Това е наука именно! Аз считам за по-глупав човек онзи, който тръгне да търси пари от банкер на банкер или да залага това-онова, отколкото да отиде в гората и да изкопае заровените пари. Казвате: „Какво ще помислят за нас, като ни видят да копаем в гората?“ Вие трябва да отидете сами, никой да не ви види. Можете ли да определяте с помощта на лескова или на медна пръчица де има заровени пари? Не само това, но ако вие сте истински окултни ученици, като изпаднете в нужда, всеки ще ви помогне. Като вървите по улицата, някой богат човек ще ви спре и ще каже:

„Господине, от две години насам съм определил една сума от 40-50 000 лева за някой честен, добър човек. Както виждам, вие сте един от тия хора, затова давам тази сума на вас – да я употребите, както намерите за добре.“ Колко такива хора има днес, на които може да се даде тази сума още при първото виждане?

Казвам: тия са едни от най-близките задачи, които ученикът трябва да разреши. Вън от тия задачи има и по-велики. Какво по-хубаво от това – да имаме доверието на Невидимия свят, да ни даде той възможност да разполагаме със силите на Природата? Задача на ученика е да спечели доверието на Невидимия свят: да му поверят известни тайни, да му открият известни закони и формули, които щом произнесе, да му се притекат на помощ. Обаче при разрешението на тази задача от ученика се изисква чистота. Той трябва да бъде чист и целомъдрен. Докато човек не е чист и целомъдрен вътре в себе си – да не допуска в съзнанието си никаква мисъл, която да го отклони от Бога, той не може да има велики постижения. Имате ли тази чистота и целомъдрие, и целия свят да ви обещава, да не се съблазнявате: вие трябва да знаете, че всичкото богатство за вас е присъствието на Бога в душата ви. Имате ли това богатство, всичко можете да постигнете. За да постигнете това богатство, от вас се изисква учение, опити, усилена работа върху себе си. Много опити трябва да направите, докато постигнете това богатство; някои от опитите ще бъдат несполучливи, но това не трябва да ви обезсърчава. Например мнението на обществото, както и на вашите близки върху окултизма, често ви влияе и вие постепенно започвате да отпадате духом и да се обезсърчавате в работата си. Мнозина външни хора казват: „Окултистите са извезяни.“ В първо време вие не се поддавате на техните думи, но полека-лека започвате да се вслушвате в думите им, да се съгласявате с тях, докато започнете да вярвате, че те имат право.

Сега ще ви запитам следното: кой е най-важният и жизнен въпрос за вас? Всички ще отговорите, че най-важният въпрос за вас е изпълнението на Волята Божия. Така отговарят всички религиозни хора. Представете си, че вие отивате в Лондон и търсите някой богат човек. Кое е най-важно за вас в този случай? За вас е важно да знаете името на този човек, улицата и номера на къщата, в която живее, както и посоката. Докато се доберете до тези данни, знаете ли колко време е нужно? Не е лесно да се намери някой човек в такъв голям град като Лондон.

Питам: знаете ли защо Окултната школа се намира сега в България? Знаете ли кой е председателят, кой е секретарят на Школата, на коя улица и номер живеят те? Вие не знаете кой е председател и кой е секретар на Школата, а искате да знаете кои са членовете и. Често говорите за Всемирното Бяло Братство, но и тази идея не ви е ясна. Някои казват: „Дали наистина съществува някакво Бяло Братство, или то е нещо фиктивно?“ Един наш познат в Америка от няколко години насам иска да намери някои от членовете на Бялото Братство, но не може да ги намери. Защо не може да намери нито един от тях? – Защото те не се откриват. Ако срещнете един член от Белите братя, той никога няма да каже, че принадлежи към Бялото Братство. Той нищо не говори за себе си, но дори минава за прост, за обикновен човек. С това той изпитва вашата прозорливост, вашето знание. Той носи знака на Бялото Братство, но вие сте сляп, няма да го видите. Ако имате вътрешна подготовка да схващате и разбирате, вие ще прогледнете и ще видите знака, който Белите братя носят. По този знак ще ги познавате.

Ще кажете: „Защо не могат всички да прогледнат?“ Питам: защо Христос не излекува всички слепи, а само един? Какъв беше този, на когото Христос отвори очите? Той беше човек на вярата. Кои болни излекува Христос? Които имаха вяра. И днес лекуването става въз

основа на същия закон. Безверникът нищо не постига. Който има вяра, всичко може да постигне. Ние не говорим за вярвания, но за вяра, която произтича от душата и се изявява като непреодолим копнеж у човека към търсене на Истината.

Като ви говоря по този начин, някои казват: „Ние не сме от напредналите.“ – Не, когато се сравнявате едни с други, вие намирате, че сте по-напреднали от този, от онзи; когато се сравнявате по знание с високо напредналите същества, които са завършили своето развитие, намирате, че нищо не знаете. Това именно трябва да ви дава подтик, импулс да вървите напред. Влезете ли в клас, всеки трябва да седне на мястото си, да се концентрира и да почне да размишлява. По този начин вие едни други ще се поощрявате и ще създадете атмосфера на хармония, която ще ви благоприятства в работата. Човек трябва да възстанови хармонията в себе си отвътре, а не отвън. Трябва ли да дойде учителят отвън, за да застави учениците да мълчат? Влезе ли ученикът в клас, той трябва да повдигне мисълта си нагоре и да съзерцава. Той трябва да се абстрахира от всякакъв шум, нищо да не го смущава. Успее ли да се съсредоточи при тази обстановка, това говори за силата на неговия характер. Всички трябва да се упражнявате в това направление. Ако човек не придобие способността да концентрира своята мисъл, да се издигне над обикновените условия, той ще се чувства изтощен, измъчен при условията, в които днес живее. Стане сутрин – главата го боли, цялото му тяло е уморено, мозъкът е уморен. Коя е причината за това състояние? Когато човек не възприеме достатъчно прана от въздуха, той всякога се усеща слаб, измъчен, без живот и сили в себе си. Кой е виновен за това? Той сам. От него зависи да възприеме повече прана, понеже в Природата я има изобилно. Всяка болест има свои причини. Виенето на свят например крие причините си в стомаха; сърдечните припадъци, болките в слепите очи също така имат свои причини.

Окултният ученик обаче трябва да си служи с окултна медицина, да борави с тайните сили на Природата.

Казвам: моето желание сега е всеки от вас да има доверие към законите на Разумната Природа и да знае, че щом постъпва съобразно тях, ще има добри резултати; има ли добри резултати, ще има и подем на духа. Който няма подем на духа, той не може да учи. Вдъхновение е нужно на всички. Някой седи с наведена глава и казва: „Отидоха младините ми! Работата ми не върви.“ Казвам: този човек още не е започнал работа, а се оплаква, че младините му отишли. Дойдете ли в това състояние, знайте, че вие сте във фаза, отдето наново можете да започнете. Който се счита за стар, немощен, нека се обърне към няколко свои братя или сестри, които се чувстват бодри, вдъхновени, и да ги помоли да му направят няколко паси. Щом му направят няколко паси и духнат три пъти, няма да мине много време, и ще видите, че този стар човек се е подмладил и е започнал да работи. Човек лесно може да се преобрази, но знание се изисква за това.

Питам: защо съвременният човек остарява лесно? Защото той мисли, че много знае. Днес знае много, но утре се намери пред някаква мъчнотия и се обезсърчи. Ден след ден той се обезсърчава, докато най-после се откае, отпусне ръце и замине за онзи свят. Дойде след това свещеникът с кадилницата и започва да чете: „Упокой, Господи, душу рабу Твоему!“ Господ не може да го упокои. Той трябва да знае какви и колко познания има, да не се самозаблуждава. Човек трябва да прави опити със себе си, да знае какво може и колко може. Станеш сутрин: виждаш лицето си набръчкано, остаряло – направи си няколко паси и се погледни после в огледалото, за да видиш какво си направил. Казвате: „Ще остареем, няма какво да се прави.“ Думата *старост* подразбира мъдрост. Кажете ли, че остарявате, разбирайте, че ставате мъдри. Говорите ли за младост, за

младостта си, разбирайте, че трябва да обичате, да любите. Любовта е присъща на децата. Старият, мъдрият човек знае много неща, той разбира, а детето обича. То не се срамува от Любовта. Детето ще отиде при дядо си, ще го прегърне и целуне. Любовта дава, а не взема. Затова децата са гъвкави, пъргави. Да обичаш някого, значи да влезеш в него, да му дадеш нещо и да се зарадваш, че си дал. Това подразбира млад човек.

И тъй, младият е като топлината, старият – като светлината: младият топли, старият свети. Младият е извор, чешма, която постоянно дава; старият е свещ, която седи на едно място, пръска светлина надалече и осветява пътя на минувачите. Старият човек трябва да свети като светия. Влиза ли вечер в някоя изба, той не трябва да си служи с лампа. Не може ли да ходи вечерно време без лампа, той не е светия. Светията изпуска светлина от себе си, понеже неговата мисъл е интензивна. От мозъка на светията излиза светлина, както от очите на лисицата и на вълка. Вечер очите на лисицата и на вълка светят като фенери. Когато някоя лисица влезе нощем в курника при кокошките, тя ги погледне, те се уплашват от светлината на очите и и падат на земята. Тя се доближава към тях, избира си потлъстичките и си заминава. Ако лисицата със светлината на своите очи може да уплаши кокошките, колко повече окултният ученик със своята светлина трябва да изплаши лошите духове.

В Деянията на апостолите се разправя за един случай, дето десет ученици на Христа били повикани някъде да изпъдят един лош дух. Те му казвали: „В името на Господа Исуса Христа ти заповядваме да излезеш!“ Той не излизал. „В името на апостол Павел ти заповядваме да излезеш!“ Той пак не излизал, но им казал: „И Христа познавам, и Павел познавам, но вие, които ме пъдите, вас не познавам.“ На това отгоре този дух набил десетте Христови ученици и пак не излязъл навън. Питам: геройство ли е това – да те набият, да те изгонят и ти

да не можеш да преодолееш и най-малката мъчнотия? Да проповядваш е едно нещо, да бъдеш окултен ученик е друго нещо. Ученикът трябва да бъде сигурен в успеха на това, което предприема да направи. И най-малкото нещо, което върши, той трябва да го направи така, че никой да не може да го конкурира. Това малко дело ще му послужи като подкваса за неговото мляко. Няма ли тази подкваса в живота си, млякото му ще остане неподквасено. Това значи: не прилагате ли новите идеи в живота си, вие няма да имате подкрепата на Невидимия свят. Новото, което иде в света, е в сила да трансформира енергиите на ума, сърцето и волята на човека по нов начин, като му създаде и нов мироглед за живота и за Природата. Това носи Новото учение.

Казвате: „Какво донесе Христовото учение?“ То донесе Любавта и Вечния Живот. Христос казва: „Това е Живот Вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога.“ Това е окултна формула, с която може да се работи. Какво крие в себе си думата *Бог*? Ако изтълкувате думата *Бог* – *Ешуа* на еврейски език, в нея ще намерите метод за развиване на вярата. Ако разгледате буквите в думата *Богъ*, буквата *Б-б* означава растене, развитие на Божественото в човека. Такъв човек може да се нарече добродетелен. Буквата *о* показва условията, при които Доброто може да расте. Буквата *г* определя посоката, към която трябва да расте Доброто. Крайната буква – *ъ*, е закон за равновесие. Значи Бог е това, което расте и се развива в човека в дадена посока, в резултат на което ще се получи плод. Да вярваш в Бога, това подразбира да използваш разумно условията, да намериш смисъла и целта на живота и да знаеш, че никой не може да ти вземе това, което си придобил. Онова непреривно съзнание, което постоянно ни подбужда към деятелност, към работа – това е Бог. И като скърбим, и като се радваме, сме в Бога. И като вярваме, и като не вярваме, пак сме в Бога. При едно разбиране вие изпитвате скръб, при друго – радост; при едно разбиране вие

изпитват омраза, при друго – любов. Вие сами сте причина за контрастите в живота.

Това са дълбоки философски въпроси, които ще ви подтикнат към работа, към занимание. Много от учениците в Школата са се индивидуализирали: всеки мисли само за себе си, за никого не се интересува, очаква само да дойде Царството Божие на Земята. Така живеят и животните. Гледате говедата на полето – всяко от тях мисли за себе си. Обаче нападне ли вълкът някое от тях, всички тичат на помощ. Ако вълкът попадне в аурата на говедата, те ще го избодат; не попадне ли в тази черта, той ще избяга. По същия начин и вие трябва да си помагате. Дойде ли вълкът и хване едного от вас, останалите трябва да му се притекат на помощ. Помагате ли си взаимно, и Бог ще ви помага. Не си ли помагате, стоите ли настрана един от друг, вълкът ще дойде и ще вземе един от вас.

За следния път ще дам на всеки от вас като задача да излекува един болен. Същевременно ще ви дам и някои упътвания, да видим колко от вашите опити ще бъдат сполучливи. Въпросите за подмладяването и за магическата пръчица са трудни. Те не се отнасят до всички. Малцина могат да правят опити с тези въпроси. Обаче всички могат да правят опити за лекуване на хората и за възпитание на децата.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и шеста лекция, 26 май 1926 г.

С ЧИЯ ВОЛЯ?

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Четоха се свободните теми.

Ако ви запитат сега по чия воля дойдохте на Земята, какво ще отговорите? Ако сте дошли по своя воля, можете ли да бъдете без воля? Какво ви липсва сега?

Отговор: *Това, че нашата воля не е в съгласие с Божията.*

Отде знаете, че вашата воля не е в съгласие с Божията? От какво страда човек: от безволие или от много воля?

Отговор: *От своеволие.*

Значи човек проявява воля повече, отколкото трябва. Питам: тъй както е изразен животът, отде се раждат противоречията на Земята? Представете си, че ще държите докторат и ще трябва да развиете именно тази теза за противоречията в живота. Какво ще правите? Вие ще четете ред автори, които са писали по въпроса, ще търсите тук-там упътвания, но в края на краищата трябва да дадете своето заключение. Щом е така, трябва да ви се дадат упътвания по този въпрос, да работите върху тази тема.

Казано е в Писанието: „Когато дойде Духът на Истината, Той ще ни научи на всичко.“ На това основание много религиозни хора, както и някои от окултните ученици, казват: „Духът на Истината ще ни научи на всичко.“ Права е тази идея, но тя трябва да се разбере в нейния дълбок смисъл. Когато наблюдавате направата на пианото, вие виждате как неговият майстор е турил всичко на мястото: клавишите, струните, педалите, целия му механизъм и т.н., но липсва нещо на това пиано. Какво му липсва? – Пианистът. Дойде ли

великият пианист и започне ли да свири, пианото вече говори под неговите ръце. Добре ли е направено пианото, хубаво ли свири пианистът, и ние вече имаме възможност да разбираме правилно. Ако великият майстор пианист е Духът, Той ще започне да пипа клавишите ни и ние ще чуем гласа си, ще разберем какво представляваме. Докато Духът не свири на нашите клавиши, ние сме в положението на безгласна риба, която не знае какво представлява, нито знае своята цена. Започне ли Духът да свири върху нашия инструмент, ние познаваме какво сме, определяме своята цена. Ако от вашия инструмент излизат дисхармонични мисли, считате ли, че Духът свири на него? Ако децата ви удрят по клавишите, мислите ли, че Духът ви говори? Това са разни духове, ваши близки, които в старо време са минавали за богове. Днес по стар обичай те удрят по вашите клавиши, но нищо не излиза. Тази е идеята, че Духът ще ни научи. Той ще ни научи на Истината, но само когато намери нашите инструменти разработени и в пълна изправност. Още отначало Божият Дух е вложил в нас ред сили и способности, които ние трябва да разработваме. През целия си живот човек трябва да слуша, да разбира и да учи. Понякога и той сам сяда на пианото си да свири.

Това са отвлечени въпроси, от които някои малко се интересуват. Те може би се интересуват повече от това, какво ще бъде утре времето, отколкото от въпроса за създаването на света. Вие може да се интересувате повече от това, че някой си е направил къща, отколкото от окултни въпроси. Често окултните ученици имат в себе си някаква философска идея, която не е на място, но я държат здраво в себе си. За такава идея казват, че тя е утвърдена в човека. Когато кажат за някой човек, че е утвърден, разбират, че неговите мисли и убеждения са утвърдени – не могат да се поместят.

Едно дете отива с баща си в една от американските църкви да слушат проповедта на пастора. Детето казва: „Тате, колко хубаво

говори проповедникът и колко вдъхновено пеят слушателите!“ – „Нека пеят и свирят, време им е. И аз едно време пях и свирях, но вече престанах да пея, защото се установих, т.е. утвърдих се в идеите си. Повече няма какво да говоря и да пея.“ Детето си казало: „Значи баща ми седи по-високо от самия проповедник, както и от слушателите му.“ Обаче един ден бащата се качва със сина си на един кабриолет, за да отидат някъде на разходка. По едно време конят спира, не иска повече да върви. Детето казва на баща си: „Татко, конят има особени възгледи – и той се е утвърдил.“ Със спирането си от време на време конят иска да каже: „Едно време и аз ходех, носех товари, но повече не искам да се товаря.“

Казвам: това са хипнотични състояния. Когато погледнеш днес, всички са хипнотизирани. Срещнеш някой религиозен човек, той казва: „Това нещо е доказано, в него само трябва да се вярва.“ Срещнеш някой учен – и той казва: „Това е доказано, на него само може да се вярва.“ Отделяш доказаните работи настрана, но гледаш, че работата и с тях не върви. Какво показва това? Че и на доказаните работи им липсва нещо. Също така и на установените хора им липсва нещо. Някой казва: „Човек трябва да има свободна воля.“ Понятието *свободна воля* подразбира съвсем друго нещо от това, което съвременните хора схващат. Свободната воля на човека трябва да се регулира. Той не трябва да изразходва всичката си енергия и да мисли, че това е израз на свободна воля. Рече ли човек да изразходва всичката си енергия изведнъж, раждат се противоречия в живота. Във физическия свят е невъзможно в дадено време и пространство човек да прояви изведнъж всичката си енергия. Това трябва да става последователно: в младините си той ще изразходва един род енергия, в средна възраст – друг род, а в зряла възраст – трети вид енергия. Всяко време изисква специфични прояви.

Същият закон се забелязва и при растенето и развитието на плодните дървета. Например, ако някоя ябълка роди много плодове, дръжките на едни от тях стават дебели, а на други – тънки. Защо става така? Разумната Природа регулира енергиите на това дърво. Ябълката, като вижда, че е родила толкова много плодове, които не ще може да отгледа изведнъж, без ущърб на своя живот, тя задържа част от енергията за себе си, а другата част изпраща само към известен брой плодове, които се развиват правилно. Тия от тях, към които не изпраща енергия, започват постепенно да отслабват, престават да се развиват и окапват. Следователно, колкото по-малко плодове ражда едно дърво, толкова плодовете са по-устойчиви, по-сочни, по-едри; колкото повече са плодовете, толкова те са по-дребни, по-кисели, и т.н. Оттук вадим следното заключение: хората лесно се изтощават от много и неразумни желания. Изразходва ли се енергията на човека, организмът се изтощава и животът му се обезсмисля. Казвам: имайте малко желания, но добре ги отхранвайте!

Съвременните хора често разискват върху Любовта, но те я разглеждат в общи черти. Любовта има специфични проявления. Например някой може да опита Любовта в милосърдието, друг – във вярата, трети – в надеждата, четвърти – в справедливостта, пети – в разумността, и т.н. Някой казва: „Аз съм разбрал всички тая неща.“ Питам: какво е разбрал този човек, когато не проявява нито милосърдие, нито вяра, нито надежда, нито справедливост, нито разумност? Това не подразбира, че той няма тези качества, но или не ги проявява, или ги проявява както малкото дете, което иска да мине за художник и рисува различни драскулки. Много от идеите на хората представляват такива драскулки, т.е. нещо незавършено.

Казвам: според законите на Живата Природа всички неща трябва да бъдат завършени. Не са ли завършени, тя ни държи отговорни, както електрическата компания ни държи отговорни, когато не си

плащаме изразходваното електричество. Не плащаме ли, тя праща при нас своите хора, които ни казват: „Платете за осветлението!“ – „Ама тази светлина Господ я праща чрез Слънцето.“ – „То е друг въпрос. Докато я впрегнахме в работа, ние употребихме труд, време, средства, за които искаме да ни се заплати. Щом казвате, че светлината иде от Слънцето, тогава закачете жиците си направо за Слънцето. Обаче иде ли чрез нас, вие трябва да ни платите.“ В това отношение Природата е много изправна и възискателна. Щом изхарчите известно количество енергия, тя всякога праща свои инспектори при вас, които ви казват: „Моля, платете си осветлението!“

Сега, като изнасям това положение, мнозина казват: „Нищо, и така може да мине.“ – Не, не може да се мине така, човек да не изплаща дълговете си. Защо? – Защото кармата ще дойде. Кармата не е нищо друго освен неизплатени дългове. Когато се казва, че някой човек има тежка карма, това подразбира, че той никога не е изпълнявал задълженията си: било като учител, като свещеник, като майка или баща, като брат или сестра, като приятел, като разбойник и т.н. Ще кажете: „Може ли да се говори тук и за разбойника?“ Казвам: има честни и безчестни разбойници. Честен разбойник е този, който братски дели плячката си със своите другари. Безчестен разбойник е онзи, който освен чуждите хора обира и другарите си, с които заедно краде.

Някой ще кажат: „Ние минахме тези работи.“ Радвам се, че сте ги минали, но въпросът тук не е личен. Личните въпроси вие сами трябва да си разрешите. Пазете се от личните въпроси. Някой казва, че личното му достойнство се е уронило. В какво седи това достойнство? Например вие дължите някому десет хиляди лева, но не ги изплащате навреме. Вашият кредитор ви нарича безчестен човек, но вие се възмущавате и казвате: „Как смеете да уронвате моето

достойнство?“ Казвам: с неизплащането на вашия дълг вие сами уронвате своето достойнство. Не искате ли да уронвате достойнството си, не вземайте пари назаем, ако не можете да ги изплатите навреме; не обещавайте неща, които не можете да изпълните. Вие казвате, че някой е уронил вашето достойнство, понеже не ви е повярвал в нещо и не е възприел вашите възгледи. Питам: защо този човек трябва непременно да ви повярва? Ама такава била Волята Божия. Сигурни ли сте, че наистина това е Волята Божия? В такъв случай кой човек може да се нарече честен? – Честен е този, който изпълнява навреме своите задължения. Щом е така, започнете от малките задължения. Често някому се представя случай да изпълни едно голямо задължение, и за да го изпълни, той веднага пренебрегва малкото задължение. Има случаи пък, когато хората пренебрегват големите си задължения за сметка на някои по-малки. Например някой чиновник получава нареждане от своя началник да отиде в неделя сутринта на работа, да свърши някаква преписка. Такава била заповедта на министъра. Обаче този човек е религиозен, иска да отиде на църква и при това положение изпада в борба – как да разреши въпроса. Ако отиде на църква, ще получи мъмрене от началника си, а може да бъде уволнен от служба и децата му да останат гладни. Мисли си той: „Ако не отида на църква, Невидимият свят е снизходителен, няма да ми направи забележка.“ Така разсъждава този чиновник в себе си и пренебрегва по-голямото си и първо задължение – към Бога и към своята душа, и отива в канцеларията. Казвам: ако този чиновник искаше да не гладуват децата му, той не трябваше да се жени. Щом се оженил веднъж, той трябва да отиде на работа, а един ден, когато се освободи от това си задължение, ще може свободно да ходи на църква. Докато е на служба, той е под закон. Щом се освободи от службата си, законът вече няма сила върху него.

Като ви говоря така, понеже всички сте на еднаква възраст, ще кажете: „Не е морално да се говорят такива неща пред младите.“ Кои въпроси вие считате за морални? Морално ли е това, когато майката съветва дъщеря си да не разговаря с млади господа, да не се смее много с тях, и т.н.? Въпреки съветите на майката дъщерята се крие от нея и се среща със своя възлюбен, пише му писма и получава от него. Дъщерята трябва да каже на майка си: „Мамо, може да не е морално това, което аз правя, но обичта изисква да се срещна, да се поразговоря, да се посмея със своя възлюбен, пък да му напиша и писмо.“ За да не се изложи пред майка си, дъщерята прибегва до лъжа. В какво се заключава неморалната постъпка на дъщерята? Неморалното е в лъжата, а не в това, че момата е писала писмо на своя възлюбен. Ако чувството на момата към момъка е Божествено, защо трябва тя да се срамува? Ако някой дава пари назаем от Любов, с разположение, трябва ли да се сърди и гневи, когато неговият длъжник не може веднага да му ги върне? Щом той дава с Любов, нека почака длъжникът да му ги върне пак с Любов. Който дава с Любов, трябва да му се отговаря с Любов. Видите ли, че някой човек дава пари с полици, с разписки и със заплашвания, че той дава своите длъжности под съд, ако в даден срок парите му не се върнат, знайте, че този човек не дава с Любов. Той трябва да каже: „Давам ти тия пари без разписка, без срок и когато искаш или когато имаш възможност, ще ми ги върнеш. Върнеш ли ги, ще имаш още по-голям кредит.“ Това значи любовни отношения.

Сега, като ученици, пазете се от лошите образи. Те развалят човека. Например такива са мигането с едното или с другото око, стрелянето с едната или с двете ръце, и т.н. Когато стреляш някого с двете си ръце, едната от които поставяш на носа, това показва, че ти нямаш доверие в него. Ти считаш този човек за двуличен, с две лица: едното гледа на изток, а другото – на запад. Щом погледът му е към

изток и към запад, той може да се обръща още към север и към юг. Казвате: „Не е прилично човек да стреля с ръцете си.“ – Не, този човек ти казва Истината. Кажете ли ти някой човек Истината по този начин, като отговор на тази Истина трябва да прибереш ръцете си наблизко, с дланите една срещу друга, да се обърнеш към Господа и да кажеш: „Господи, отсега нататък няма да греша, ще бъда с едно лице и ще се стремя да запазя целостта на лицето и на сърцето си.“ Някои хора имат обичай да турят ръцете си в джобовете. Това показва, че материалната страна е силно застъпена у тях. Всички тия и ред още движения, които човек прави, са символи, които трябва да се изучават. Който ги разбира, той ще се ползва от тях. Ако някой добър човек поставя ръцете си на носа и стреля някого, той сам се изопачава. Също така се изопачава и този, когото стреля. Ето защо съзнанието и на двамата трябва да бъде будно. Този, който е привикнал на това движение, той трябва да се въздържа да не го прави. И когото стреля с ръце, също тъй трябва да е буден, веднага да се противопостави с друго движение: да сближава ръцете си с дланите една срещу друга. Човек трябва да се въздържа да осмива другите хора, защото сам той може да изпадне в същото положение. Как? Това става много лесно. Достатъчно е да се намали светлината на съзнанието у човека, и той се намира вече пред възможността да греша. Всички погрешки стават все в тъмнина. Често хората не забелязват как светлината на съзнанието им се намалява и те правят грешки.

Вие, като ученици, трябва да изучавате своя организъм, да знаете как ви се отразяват различните храни. Не знаете ли това, някои същества, които искат да ви спънат, ще ви накарат да ядете несъответстваща храна за вашия организъм, която стомахът ви няма да смели добре, вследствие на което около нервната система ще се натрупат утайки от полуорганическа материя. Тези утайки ще намалят

умствената енергия, необходима за правилното мислене, а неправилното мислене намалява светлината на съзнанието. Мнозина не забелязват този процес в себе си. Обаче забележи ли някой тази промяна в съзнанието си, той веднага трябва да възстанови нарушението в своята инсталация. Като метод за пречистване на нервната система служи постът. Някои не обичат да постят. Казвам: който иска да пречисти своята нервна система, той трябва да пости поне четири пъти в месеца. Да знаеш как да постиш, колко време да постиш и кога да постиш, това е цяла наука. Пречистиш ли нервната си система, ти придобиваш в съзнанието си повече светлинна енергия. Не е грях, че са се натрупали утайки върху нервната система, но работата на човека трябва да се свежда към пречистването и, както златарят промива златоносния пясък, за да отдели от него златото. Златото представлява чистата, фина материя, която хората трябва да добият в своя организъм.

Като говоря за пречистване на съзнанието, мнозина казват: „По всичко се вижда, че ние няма да станем хора.“ Какво подразбират тия думи? Те означават: тъй както ние вървим, от нас нищо няма да стане. Това е право. Докато човек се занимава само с буквата х (хикс), той нищо не може да постигне. Някой казва: „Аз искам да стана съвършен човек, да стана като Христа.“ Който иска да стане като Христа, той трябва да разбира закона на безсмъртието, да е придобил Вечния Живот. Питам: защо понякога виждате две дъги на небето? Ще кажете, че втората е отражение на първата. Коя е причината за това отражение? Всяка дъга има форма на полукръг, но съедините ли двата полукръга, ще получите цял кръг. Крайният резултат на всяко движение е кръгът. Първо човек се проявява на Земята в половин дъга, която после се явява във втора дъга. Христо, или Христос, е човекът, който разделя живота на две дъги –)(. Той не може да се прояви изведнъж в цял кръг. За да се прояви в цял кръг, в своята

целокупност, изисква се вечност. Някой казва: „Аз познавам Христа.“ – Какво знаеш за Него? „Почувствал съм Любовта Христова.“ Питам: Христовата Любов влязла ли е в твоето сърце? Христовата Светлина влязла ли е в твоя ум? Можеш ли вечерно време да ходиш без лампа? Истински християнин е този, който може вечер да излиза без лампа и да не се спъва никъде. Има ли той нужда от лампа или от електрическо осветление, Христос в него не е дошъл до своята пълнота. Много адепти, които живеят по високите планински върхове, минават без лампи. От техните мозъци излиза светлина, която осветява пътя им. Щом напрегнат мисълта си, от мозъка им веднага излиза светлина; престанат ли да мислят интензивно, и лампата изгасва.

Казвам: започнете да правите малки, микроскопически опити в това направление. Например вземете два предмета в ръцете си и ги насочете един срещу друг. Концентрирайте мисълта си в точката, дето тези предмети леко се допират, и след време ще видите, че на това място се явява малка искрица. Ако не успеете от първия път, направете опита още два, три, десет, до 99 пъти, и на стотния път непременно ще имате резултат. Колкото по-бързо произведете искрата, толкова мисълта ви е по-силно концентрирана. После направете следния опит: насочете двата си показалеца един срещу друг, без да се допират, и концентрирайте мисълта си към тях. След известно време ще видите, че от това място излиза светлинка. Направете този опит вечер, за да се забележи светлинката. Като видите тази светлинка, не трябва да се плашите, нито пък да се хвалите, че сте видели светлина от пръстите си. Този малък успех е малко цветенце, което едва е напъпило. Пазете го внимателно: да цъфне, да завърже, да узрее, да даде своя плод – и при този завършен процес вече вие можете да извикате някои от своите приятели и да им покажете опита.

Някой казва: „Не зная какво да правя. Имам много знания, главата ми е препълнена от знания, от теории, от факти.“ Казвам: посейте вашето знание в земята – да израсте от него нещо реално, което да внесе в живота ви нова струя, нов подтик, нова светлина. Обаче, като правите опитите, за нищо друго няма да мислите. Всичко ще забравите, само за опита ще мислите. За вас е важно да видите светлина от пръстите си – нищо повече не трябва да ви интересува. Като ви наблюдавам, забелязвам от главите на някои да излизат малки светли точки. Някой казва: „Главата ми се върти, свят ми се вие, а пред очите ми се мяркат светли линии.“ Тези линии, неправилно разхвърляни, говорят за болезнено състояние на нервната система. То се явява като резултат на две противоположни мисли, които се сблъскват у човека. Светлината, която се явява като резултат на прави мисли, тя е мека, приятна, бяла на цвят. Тази светлина предизвиква разширение на съзнанието. Някои от опитите, които правите, стават във физическия свят, а някои се извършват в по-горни светове. Вие трябва да правите само такива опити, за които сте готови. Например има адепти, които съзнателно могат да излизат и влизат в тялото си. Рече ли някой неопитен да се подложи на такъв опит, той ще се намери в чудо: ще излезе от тялото си и няма да може да се върне. Изпадне ли неподготвен човек в пространството, извън своето тяло, той ще види около себе си безброй нишки като паяжина и от страх ще се отклони от посоката на своето движение. В желанието си да избегне от тези нишки той ще започне да се оплита в тях все повече и повече. За да се освободи от това положение, непременно трябва да му дойде помощ отвън, да го разплетат. Не получи ли от никого помощ, той се разстройва. Това нервно разстройство хората наричат лудост, полудяване.

Питам: какво трябва да се прави при такива случаи? За да има човек всякога помощта на Бога, Писанието изнася стиха, дето Бог се

обръща към човека с думите: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Сърцето представлява духовното тяло в човека. Казва се в Стария Завет, че това тяло на човека още не е оформено. Ето защо сърцето трябва да се повери в ръцете на Бога, понеже от Него зависи правилното оформяне и развитие на човека – главно на неговото духовно тяло. Добре ли е развито духовното тяло на човека, той ще успява във всичките си опити, ще може правилно и съзнателно да излиза от тялото си и да се връща назад в него. Рече ли човек да повери сърцето си другиму, а не на Бога, той ще излиза от тялото си и няма да може да се връща в него. Това състояние наричат вампиризм, от което много хора умират. Например някоя жена се омъжи за такъв човек, но наскоро след това тя умира. Той ще се ожени за втора – и тя умира. Другаде пък жени уморяват мъжете си. Причината за това се дължи на връзката на тези мъже или жени със същества от ниска еволюция, от примките на които те не могат да се освободят. Затова, когато човек се жени, той трябва да знае за кого се жени, да познава добре своя избраник или избраница. Вашият избраник трябва постоянно да ви обновява. Ожените ли се за някой човек и той ви умори, това показва, че вие сте изпаднали в някаква голяма компания, която знае само да смуче. Влезе ли такъв човек в дома ви, той ще умори или детето ви, или жена ви, или друг някои член от семейството. Влезе ли такъв човек в някоя школа, той внася интриги, раздори, критики между учениците. И тогава учениците започват да се запитват: „Кое учение наистина е право?“ И те вече не знаят кое е правото учение.

Казвам: всяко учение трябва да се приложи, за да се знае дали е право, или не. В правото учение има правилно, хармонично съчетание на величини, както в математиката. То е толкова ясно, че и децата могат да го разберат. Може ли да се нарече човек от правото учение онзи, който взема хапката от устата ти? Ако е от правото

учение, той би трябвало да каже на брата си, когото вижда да яде: „Братко, радвам се, че ядеш. Продължавай работата си!“ Или ако този човек има само една череша, нека я даде на брата си, а той само да гледа отдалече и да му се радва. Честен и благороден човек е този, който се радва на чуждото благо като на свое. Истинският морал се заключава в жертвата. Не жертваш ли от Любов, никакъв морал нямаш в себе си. За съзнателния човек не е извинение това, че е прибързал да се наяде, защото е бил гладен. Ако едно малко дете може да ти даде половината от своето хлебче като на човек, завършил четири факултета, това дете има морал в себе си. Речеш ли ти, като по-голям и по-силен човек от него, да му удариш плесница и да му вземеш хлебчето, това показва, че ти нямаш морал.

Често хората изопачават Истината и по този начин съзнателно искат да се самозалъгват. Не, не изопачавайте Истината, ако искате да имате прави възгледи за нещата. Когато говорим за Истината, ние разбираме придобитите резултати от усилията на разумни същества. Тези разумни същества днес са завършили своето развитие. Например цветята са деца, произведения на ангелите. Всяко цвете е резултат на усилената дейност на някой ангел. Като завърши своята работа, той посажда това цвете в градината на някой човек, с което го изнася на изложение. Ние, хората, разглеждаме тези цветя, чудим се на красотата им. Затова казвам: не късайте цветята! Наблюдавайте ги само, за да видите как ангелите работят върху тях. Един ден, когато цветята окапят, те оставят своите сгради за хората, за да могат следната година пак да цъфнат и да продължат своето изложение. Значи ангелите вземат цветовете на цветята, а за хората оставят сградите, в които е станало изложението. Тъй щото, Истината представлява изложение на плодовете на разумните същества. Всеки цвят, всеки плод, всяка постъпка е резултат от известна работа на разумни същества.

Казвате: „Какво нещо е Истината?“ Представете си, че двама души връзват едного и му казват: „Който смее да те развърже, и той, и ти ще бъдете убити.“ Ти седиш в това положение отчаян, измъчен, но в това време минава покрай тебе един човек, който веднага изважда ножчето си и разрязва въжето, с което си завързан. Ти веднага ставаш, зарадваш се и благодариш, но се страхуваш, че ако двамата разбойници те видят, ще те убият. Обаче онзи, който те е освободил, казва: „Не се плаши, аз отговарям за своята постъпка.“ В този случай човекът, който те освобождава, той е човек на Истината. Истината всякога носи Свобода. Човекът на Истината винаги отговаря направо на въпроса. Вън от човека Истината има и субективно проявление. Остане ли човек благодарен и признателен за доброто, което са направили по отношение на него, това показва, че Истината е дала плод. Някой човек, преди да му направят добро, преди да го освободят, е бил жесток към хората. Щом Истината дойде и го освободи от ограничението, в което е бил поставен, той се смекчава, започва да става внимателен към всички хора, помага им, взема участие в техните скърби и радости и казва: „Господи, благодаря Ти, че ми даде възможност да разбера Истината.“ Това показва, че Истината е проработила в неговото сърце. Близките му ще кажат: „Добре, че разбойниците не те убиха.“ Човекът на Истината обаче ще му каже: „Наистина, ти беше лош човек, заслужаваше да бъдеш вързан, но понеже имаше желание да разбереш Истината, аз дойдох да те освободя.“ Сега между съвременните учени има добри астролози, които могат да направят точен хороскоп на всяка държава, на всяко общество или на всяка отделна личност, като и предскажат всичко, което предстои да и се случи. Същевременно те със своята силна мисъл могат да помогнат да се предотвратят нещастията, които има да станат. Не искат ли да помогнат, те ще кажат: „Така е било писано! Нека всеки носи товара си!“ Така може да се предскаже

бъдещето на България, на Франция, на Англия, на Германия – на всички държави изобщо. И когато астрологът каже някому, че той сам трябва да носи товара си, това подразбира, че на човека първо идейно трябва да му се даде помощ, а после материално. Когато помагате на човека, дайте му само необходимото за живота. Ако той е гладен, нахранете го добре, дайте му хубав обяд, но излезе ли навън, нито пет пари не му давайте. Защо? Дадеш ли му пари, той ще започне да вярва в тях. Ще му кажеш: „Приятелю, както дойде при мен гладен и без пари и аз те нахраних, така ще вярваш, че утре друг ще те нахрани, макар да нямаш пари.“ Когато хората са помагали на бедните с пари, а не с храна, те всякога са изопачавали Божествения закон. Дойде ли при тебе някой беден, дай му един хубав обяд – нека се стопли малко и като тръгне на път, дай му хляб за един ден само. Дадеш ли му храна за два и повече дена, с това ти го поставяш в положение да губи своята вяра в Господа. Осигуряването разваля хората.

Това са общи положения за окултния ученик, но не и за хората от света. Ако ученикът не разбира законите, той ще живее като хората от света: ще пълни хамбарите си, ще пълни джобовете си, но няма да бъде щастлив, няма да познае Бога – той ще се лиши от условията да усили своята вяра в Господа. Постъпвате ли според законите на окултната наука, вие ще опитате Учението, ще се доберете до практически резултати. Дойдете ли до опити или до някакви упражнения, вие трябва да ги извършвате доброволно, без насилие. Аз не искам да насилвам никого. В такъв случай, когато ви давам някакво упражнение, аз трябва да ви кажа: който от вас е абсолютно свободен, само той нека се заеме за упражнението. Коя жена и кой мъж са свободни? Само момъкът и момата са свободни. Омъжената жена и жененият мъж не са свободни, те не могат втори път да се женят. Същият закон се отнася и вътрешно до човека. Даде ли

някакво обещание да направи нещо, той вече не е свободен. Има обещания, които са дадени за една минута, други – за един час, трети – за един ден, четвърти – за един месец, пети – за една година. После има обещания, които са дадени за пет, десет, сто и повече години. Докато не изтече това време, човек не може да бъде свободен. Някой се кълне на своята любима в любов и казва: „Ще те обичам до живот, до гроба.“

Туй подразбира, че след това човек е вече свободен, няма никакво задължение към хората. След смъртта си той е свободен от своето обещание. Някой казва: „Искам да ми обещаеш нещо.“ – За колко време: за една минута, за един час, за една седмица, за един ден, за един месец или за една година? Аз обещавам да ти помогна в работата, но за тази цел ти давам само пет минути от времето си. Изтекат ли тия пет минути, аз съм свободен. Да ми вземеш обаче една година време – такова обещание не мога да ти дам. Досега аз съм искал обещания от някои хора най-много за една година, от други съм искал обещания за един месец, но съм дошъл вече до положението да искам обещания от хората само за една минута. Също така и аз давам обещания само за една минута. Дойде ли някой да ми иска нещо, аз изваждам часовника си, поглеждам колко е часът и казвам: за една минута мога да ви обещаю нещо, но за повече от минута не мога – вдигам обещанието си и съм свободен. Има обещания, които траят само една минута; има частни, специални обещания, които траят само един час, и най-после има обещания, които са извънредни – те могат да траят един ден – от изгряването на Слънцето до залязването. Стане ли най-малкото раздвояване в съзнанието на човека, обещанието, дадено от него, няма вече смисъл. В Стария Завет се казва, че Бог е дал 36 000 обещания на еврейския народ, но те и досега още не са изпълнени, понеже съзнанието на евреите не е било всякога будно. Бог е прекъснал изпълнението на

тия обещания, докато дойдат благоприятни времена за тях – да използват те тия блага, които са им обещани. И Христос даде много обещания на евреите, но и те не можаха да се изпълнят. И до днес евреите нямат свободата, която им беше обещана. В това отношение те започват пак отначало, както след излизането си от Египет. Не заслужи ли човек дадените обещания, той много пъти като евреите ще излиза и ще се връща в Египет, много пъти ще дохожда Мойсей да го освобождава, след което пак ще го заробват ту вавилонци, ту асирийци, ту перси, и пак няма да има нужната свобода.

Кажете ми сега основната идея от тази лекция, която можете да приложите. Не искам да ми казвате общи работи, но какво сте решили да приложите от тази лекция? Една от основните мисли, която може да се приложи според мен, е да се заемете с пречистване на вашата нервна система и с развиване на способностите си. Втора мисъл за приложение: когато някой ангел реши да направи изложение на някои ваши чувства в сърцето ви, не разваляйте неговата работа! Дойде ли някой музикант и направи ли едно изложение във вашия ум, не разваляйте и неговата работа! Как я разваляте? Вие започвате да скачате, да играете от радост, че ви е посетил някой гениален човек, но след един месец всичкото изложение изчезва. Дойде ли някое гениално същество у вас, дръжете се за него, не го изпускайте. То все ще ви даде нещо. Оставете просяците настрана. В Божествения свят просяци няма. Просяците са деца на забвението. Понеже те нямат никаква работа, пращат ги на Земята да просят. Дойде ли някой просяк у вас, ще го впрегнете на работа – нищо повече. Един българин жънал на нивата си. По едно време към него се отправили циганин и циганка, които поискали да им даде той нещо за ядене. – „Добре, ще ви нахраня хубаво – казал селянинът – при следното условие: остава ми работа за още един час. Елате и вие да ми помогнете в работата и след това всички заедно ще

отидем у дома да се нахраним.“ Циганинът и циганката се заловили за работа. Те пожънали само половин час и след това офейкали. Казвам: човек, който не може да жъне един час, той не е гладен.

Това са символи, които трябва да се приложат във вашия духовен живот. За да ги приложите, вие трябва да ги преведете. В материалния, във физическия живот те са положителни неща, но трябва да се приложат и в по-високите светове. Дойде ли някой човек при вас, когато работите, вие ще му кажете: „Ще считаме за голяма привилегия, ако вземете сърпа и окосите един сноп заедно с нас. Този сноп ще бъде благословен.“ Дойде ли при вас някой напреднал Дух, ще кажете: „Ще ви считаме за наш приятел, ако благоволите да вземете участие в нашата работа.“

Сега ще ви дам като задача за една седмица упражнението с поставяне на показалците един срещу друг и с концентриране на мисълта ви, докато получите малка светлинка. При това всеки ще извърши упражнението доброволно, без никакво насилие. Сега няма да ви кажа, че който не прави упражнението, ще бъде изключен от Школата, или че пък който го направи, ще бъде приет в Школата. Всеки има вътрешна свобода да направи или да не направи упражнението. Когато поставите показалците си един срещу друг, от тях изтича два вида енергия. Тази, която изтича от десния пръст, образува по-къс път в движението си, а тази, която изтича от левия пръст, образува по-дълъг път. Вие трябва да знаете законите, чрез които да примирите тези енергии. Докато не ги примирите, вие не можете да произведете никаква светлина. Как ще ги примирите? Като направите двата пътя еднакво дълги или двата еднакво къси. Освен това правете кръгове с двете си ръце, като ги вдигате отпред нагоре и отпред надолу с леко допиране на пръстите на двете ръце. Ако не можете да произведете електричество, вие не можете да получите никаква светлина. Колелото на електрическата машина трябва да се

върти, за да се произведе електричество. В това отношение въртенето на ръцете на човека във вид на кръг представлява колелото на неговата електрическа машина. Тъй щото, ако се концентрирате, вие ще произведете електричество, което ще излиза от очите ви във вид на светлина. Ако направите опита само един път и видите тази светлина, ще мислите, че сте се излъгали, но направите ли опита няколко пъти, ще се уверите, че тук няма никаква илюзия, а се намирате пред една реалност.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и седма лекция, 26 май 1926 г.

УСИЛВАНЕ НА ВЯРАТА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Сега ще ви дам следното музикално упражнение: *Мисли, право мисли, свещени мисли за живота ти крепи!* Ще съзерцавате пет минути, през което време мислено ще пеете горното упражнение.

Сега ще ви задам следния въпрос: какво ще предпочетете, ако се намирате на брега на морето и ви предложат да си изберете като подарък една дървена лодка за двама души или един тон злато? Когато ви гонят, т.е. преследват, и трябва да се спасите, като преплавате морето, тогава вие ще предпочетете лодката. Ако никой не ви гони и сте сиромаш, тогава ще предпочетете златото. Тъй щото често в живота ценните неща се обезценяват, а малоценните се повдигат. Когато ви гонят неприятели, лодката е по-ценна от златото. Вие трябва да преведете символите, които се крият в лодката и в златото.

Днес най-трудната наука е превеждането на символите на обикновен език. Почти всички хора до известна степен са запознати със символиката в сънния си живот. Повечето сънища са символически. Вие сънувате едно, а се подразбира друго нещо. Малко сънища са с буквално значение. Вие сте запознати със символиката, но не знаете да тълкувате тези символи. Например какво означава конят насън? Конят означава природният ум на човека. Ако конят е червен, черен или бял, различните цветове означават различни качества на ума. За предпочитане е да сънувате жив кон пред умрял. Умрял кон означава слаб ум, т.е. човек, който има слаб ум или почти няма ум, както казват на обикновен език. Когато някой сънува, че

язди кон, това показва, че в Умствения свят на човека ще стане някаква промяна, а не във физическия. Във физическия свят през това време пък ще станат други промени. Например ако в ума на човека стане някаква промяна във възходяща степен, а в душата му – някакво разширение, тогава и на физическия свят ще стане малка промяна – лицето на човека се изменя. Реши ли човек да заживее Божествен живот, тогава и в окръжаващата среда ще настане малка промяна. Най-малкото, ако този човек е господар, той ще бъде изправен към слугите си и ще плаща повече, отколкото трябва. Реши ли той да не живее Божествен живот, всички негови близки, всички негови слуги ще почувстват това положение. Слугите му ще бъдат онеправдани, защото господарят няма да им плаща дори и това, което им се пада.

И тъй, когато говорим за вярата, ние разбираме онази реална сила на ума, чрез която нещата се постигат. Ако вие схващате понятието *вяра* субективно, тя е безпредметна. Изобщо вяра, която не включва Любовта в себе си, тя е безпредметна. Любов, която не влиза в Живота, тя е безпредметна. Живот, който не се изразява в добродетели, и той е безпредметен. Аз много пъти съм ви говорил за усиляване на вярата, но сега ще ви дам едно обяснение – при какви условия се усилява вярата. Представете си, че сте попаднали в дълбок кладенец. Гледате нагоре, докато се намери някой да ви помогне да излезете оттам, но никой не дохожда. Опитвате се да излезете – не можете. Седите така отчаян и обезсърчен, когато по едно време виждате да се спуща в кладенеца едно дебело въже. Вие хващате въжето, опвате го добре и започвате да се изкачвате по него. Какво се заражда в душата ви при този случай? – Вяра. Следователно, когато дойде Доброто в света, ние трябва да го опнем, да се хванем здраво за него, за да се образува връзка с Бога. Доброто не се прави във време и пространство – то е извън времето и пространството. Следователно в съзнанието на човека трябва да има непреривен стремеж към правене

на Добро. Този стремеж ни свързва с Бога, а щом ни свърже с Бога, вѣжето се спуща отгоре, за да ни извади от дълбокия кладенец, в който сме паднали. По този начин именно и нашата вяра се усилва. Който иска да люби, той вече е започнал от опашката на живота. Свържете ли се с Бога – и Животът се проявява, прояви ли се Животът – и Доброто ще се прояви, щом се прояви Доброто – и Вярата ще се прояви.

И тъй, щом се прояви животът, проявява се и Любовта. Значи първо трябва да се роди животът, т.е. трябва човек да се облече. И оттук под думите *роден човек* разбираме този, който се е облякъл в материята. Щом е роден, т.е. облечен е в материя, той ще прояви и Любовта. Човек на вярата може да се нарече този, който прави Добро. Който не прави Добро, той няма вяра. Извън Доброто вярата е празна дума, но с Доброто заедно вярата е сила и реалност. Извън живота Любовта е празна дума, но в живота тя е Божествена сила, която спасява.

Сега ще ви приведа част от един разказ. В древността един ученик от тогавашните школи потърсил своя Учител – да му помогне по някакъв начин, защото се чувствал много нещастен в живота си. Той намерил Учителя си, явил се при него и му казал: „Учителю, моля ти се, дай ми някаква свещена идея, но да бъде свързана с предмет, чрез който да правя добри работи. Много съм нещастен в живота си: дето и да отида, всички ме гонят; каквото стане, все върху мене налитат – не зная как да се освободя. Бял ден не съм видял в живота си. Дай ми нещо, на което да разчитам.“ Учителят му дал една малка пръчица и му казал: „Ето, вземи тази пръчица, но помни добре, че тя има два края. Ако хванеш добрия край, ще те сполетят всички добрини; хванеш ли обратния край, ще те сполетят най-големите нещастия.“ Учителят му посочил кой край да държи, като му казал да се пази много – да не хване противоположния, защото голямо зло го

чака. Същевременно той му казал и две думи, които никога не трябва да забравя. Какви са били тия думи, няма да кажа. Ученикът казал на Учителя си: „Ти ми дай пръчицата, аз мога да я управлявам.“ Ученикът обаче не употребил пръчицата на място, вследствие на което дошли до главата му големи изпитания. Питам: на какво е символ тази пръчица, която в дадения случай трябвало да се държи само за добрия край? Всяко благо, което се дава на човека, представлява такава пръчица с два края. Ако имате знание, и то представлява такава пръчица с два края; ако имате добродетели, и те представляват такава пръчица с два края. В такъв случай човек трябва да знае кой край на пръчицата да хване. Ако не хване края, с който може да прави Добро, той ще се натъкне на големи изпитания и страдания. За да не попадне на противоположния край на Доброто, човек трябва да бъде благодарен за всяко благо, което му се дава, колкото и малко да е то. Скръбта и радостта също така представляват двата края на пръчицата. Когато сте скръбни, вие сте хванали опашката на благо, което ви е дадено. Хванете главата на това благо, за да дойде радостта. Това е, което Христос е изразил в стиха: „Сега скръб имате, но скръбта ви ще се превърне в радост.“ Христос каза на учениците Си: „Аз ще отида при Отца Си, но пак ще се върна и тогава скръбта ви ще се превърне в радост.“ Учениците Христови си казаха: „Щом Христос замине, и нашата радост ще се свърши.“ Същото казват и децата след смъртта на майката. Когато майката умре, те мислят, че и с тях всичко се свършва. Обаче ако те повярват, че майка им пак ще се върне, скръбта им ще се превърне в радост. Нещата могат да изчезват, но могат и да се явяват. Затова казвам: не се самозалъгвайте от привидни реалности. Има една реалност в света и тя принадлежи изключително на душата.

Сега помнете следната максима, която и друг път съм ви привеждал: хората обикновено започват добре и свършват зле;

ангелите започват зле и свършват добре; а Бог винаги започва добре и свършва добре. Ето защо между човешкия и между ангелския живот трябва да се образува връзка. Ангелите започват зле, а хората свършват зле; ангелите свършват добре, а хората свършват зле. Като се съединят тези положения, ще се образува едно цяло, което показва, че става обединение с Бога. Щом знаете това, питам: как искате да живеете вие – като ангел или като човек? Когато дойде злото, вие искате да живеете като човеци, а накрая, като дойде Доброто, искате да живеете като ангели. И затова ще чуете много хора да казват: „Сега ще потеглим малко, но дано на старини бъдем добре.“ – Не, вие трябва да живеете по Божествено: и в началото да започнете добре, и накрая да свършите добре. Дойдат ли страдания в живота ви – това е човешката страна. Обаче в страданията, т.е. през човешкото, преминава и Божественото. Когато вие се радвате, ангелите скърбят, страдат. Как страдат ангелите? Когато човек яде, пие, весели се и ликува в живота си, тогава ангелът, който го ръководи, страда и пъшка заради него. Обаче дойдат ли болести, сиромашия и страдания за този човек, най-после той се обръща към Бога да му помогне – тогава пък неговият ангел се радва, че тази душа се спасява. Така седи Истината. Казвам: дойдат ли радости в живота ви, повикайте и ангелите си заедно с вас да ядат и пият. Не дойдат ли те на вашето угощение, откажете се и вие от него. За предпочитане е да се откажете от вашите удоволствия и да страдате заедно с ангелите си, отколкото да останете сами в своите удоволствия, а ангелите ви да страдат за вас. Яде ли ангелът с вас – яжте и вие; не яде ли ангелът с вас – откажете се и вие от това ядене и останете заедно с него. Дойдат ли радостите в живота ви, бъдете заедно с ангелите си. Пожертвайте вашите временни радости за вечните блага.

И тъй, от едната страна имате плюс – радостите в живота; от другата страна имате минус – скърбите в живота. Плюс и минус

взаимно се урівноважват. Човешкият живот в началото има плюс, ангелският в началото има минус; човешкият живот в края има минус, ангелският – плюс. Какво дават два плюса и два минуса? При умножението два плюса дават плюс и два минуса дават пак плюс. При събиране и при изваждане два плюса дават плюс, а два минуса дават минус.

Представете си, че тази вечер се иска от всички да подпишете по един чек с някаква сума, без да мислите много. Интересно ще бъде да опита всеки каква сума най-много може да даде, без да е мислил предварително върху това. Ученикът трябва постоянно да маневрира в себе си, да се изпитва на какво е готов. В Писанието е казано: „Не съдете, да не бъдете съдени!“ Това значи: който работи съзнателно върху себе си, той не трябва да съди нито хората, нито себе си за погрешките, но трябва да знае, че зад всяка случайна погрешка се крие известно благо. Щом знаете това, не съдете, но се ползвайте от чуждите погрешки. В това отношение съществува следният закон: използвайте погрешките на хората, без да ги съдите, ако не искате да изпаднете в тяхното положение. Животът е колело: едни се качват, други слизат. Искате ли да не попаднете под закона на кармата, вземайте поука от погрешките на хората. Само съвършеният човек може да съди, а несъвършеният, като вижда погрешките на своите близки, той трябва да се помоли на Бога да не изпадне в тяхното положение. Казвам: ако знаете дълбоките причини за погрешките на хората, вие не бихте ги съдили.

Някои запитват: „Как трябва да се живее?“ Казвам: вие трябва да живеете според разумните закони на света, в който сте дошли. Понеже днес се намирате във физическия свят, вие ще живеете според разумните закони на този свят. – „Ама ние искаме да бъдем силни.“ – Щом искате да бъдете силни, трябва да се упражнявате, да придобиете тази сила. Как ще се упражнявате? Представете си, че някой от вас

заболее от известна болест. Той трябва да осъзнае в себе си, че тази болест му е дадена като задача за разрешение, която на всяка цена трябва правилно да се разреши. Разреши ли задачата си, той ще премахне от себе си и болестта. Премахне ли болестта, и силата му вече е по-голяма. Какво правите вие, като ви дойде някаква болест? Уплашете се и бързате час по-скоро да отидете при лекар. Ученикът не трябва да се страхува от нищо. Той трябва да прави маневри, да се излага съзнателно на някои малки страдания, да привикне да понася, а същевременно да прави и научни изследвания. Например аз често ходя около кошери и оставям да ме ужили някоя пчела. Ще кажете: „Защо се оставяте да ви жилият пчелите и после да ви се подува ужиленото място?“ Интересувам се от културата на пчелите. По ужилването, по забиването на жилото им – по-плитко или по-дълбоко, аз съдя за тяхната култура. По жилото на пчелата се съди и за жилото на човека. Аз имам ред математически изчисления как са жилили пчелите преди хиляди години и правя изчисления как жилият днес. Освен това по надутото място съдя каква е била по сила киселината, която едно време са изпущали, и каква е киселината, която днес отделят. Това се познава по количеството на възпалените клетки. Ако не ме интересуваеше този въпрос научно, аз лесно щях да се предпазя от пчелите да не ме жилият. Какво правите вие, когато ви ужили някоя пчела? Веднага вземате мерки за премахване на отока. Вие не се интересувате научно от този въпрос.

Казвам: всичко, което се случва в живота ни, става с единствената цел да се калим, да привикнем към изненадите на живота. Ако се отнасяте съзнателно към страданията, вие ще намерите голяма философия в тях. Който не е минал по пътя на страданията, той не е развил в себе си никаква философия, никаква дълбочина. Ето защо съвременният човек не трябва да търси живот без страдания. При тези условия такъв живот е невъзможен. За в

бъдеще, когато човек навлезе в Божествения живот, той ще бъде свободен от страдания, обаче докато е в тази епоха, той не може да се освободи от тях. За тази цел човек трябва да мине през ред страдания, за да разбере вътрешния смисъл, който е скрит в тях.

Сега аз напълно разбирам вашите изпитания, страдания и нещастия; разбирам и трудните условия, при които живеете. Без страдания е невъзможно, както е невъзможно да ви накара някой да се качите на Мусала и в това време да пеете непрекъснато, без да се заморявате и запъхтявате. Искате ли да пеете, трябва да се спрете, да не се качвате нагоре. Иначе да се качвате нагоре и да пеете, това са две несъвместими неща. Затова, дойде ли ви някаква мъчнотия, спрете на известна спирка за малко време и започнете да пеете. Продължете ли нагоре в мъчнотията, спрете пеенето. Когато слизате надолу, пак можете да пеете. При слизането е по-лесно да се пее, отколкото при качването. За вас е важно едно нещо: и при скърби, и при страдания да бъдете внимателни кой край на пръчицата да хванете.

И тъй, когато се намирате пред голяма опасност, лодката е за предпочитане пред торбата със злато. Защо? – Защото животът е по-голямо благо от златото. Спасите ли живота си, като преплавате морето с лодка, по-нататък работата е лесна: злато можете да намерите навсякъде. Обаче преследват ли ви в морето, вие ще гледате час по-скоро да излезете на брега с лодката. Излезете ли веднъж на брега, тогава лодката не ви трябва, златото е нужно. Тъй щото, докато сте в морето и бягате от неприятеля си, който ви преследва, лодката е за предпочитане; излезете ли на сушата, злато ви трябва.

Питам: кой е най-важният въпрос през тази пета школна година? Не искам да отговаряте философски, но кажете ми един важен, практически въпрос, който да ви занимава тази година.

Отговор: *Да правим добро.*

Да правите добро на хората – аз разбирам така да уредите тяхното минало, че да изплатите всичките им дългове. Дълговете на хората представляват тяхното минало. Щом се уреди миналото им, настоящето влиза в своето естествено положение. И тогава трябва да се покаже на хората истинския път към бъдещето. В такъв случай всеки човек първо трябва да намери вън от себе си някакъв благодетел или пък вътре в себе си да чувства сила и вяра, че може да ликвидира със своето минало. Щом той ликвидира с миналото си, ще може разумно да използва условията на настоящето, за да може да си съгради добро бъдеще. Иначе, ако човек постоянно мисли само за това, какво ще яде и пие и как ще прекара старините си, той по нищо няма да се отличава от животните. И животните мислят за същото. Още от ранна сутрин животното започва да се грижи, да мисли отде и по какъв начин да си набави храна.

Съвременните хора си служат с разни възпитателни методи за отглеждане и възпитание на младото поколение. Най-естественото положение, което човек може да заеме при сегашното си развитие, е служенето на Бога. Тъй щото, ако искаш да помогнеш на някой човек, свържи го с Бога. Щом е свързан с Бога, той ще бъде нахранен. Не е ли свързан с Бога, той няма да бъде нахранен. Отделите ли човека от Бога, нищо не може да стане от него. Каква е разликата между грижите, които полагаме за един вол, да го отхраним и угоим, и тези, които господарят полага за своя слуга? И в единия, и в другия случай се постига едно и също нещо: и волът, и слугата ги хранят с цел да ги използват. Ако господарят може освен да храни слугата си, още и да го просвещава, неговите грижи имат смисъл. Някой казва: „Да имаме повече парички да уредим живота си.“ Какво ще правите с тези парички? Ще си хапнете, ще си пийнете добре и ще се поугоите като говедата. В това обаче няма никаква философия. Такъв човек светия не може да стане. Той е пълничък, червеничък, само за удоволствия

мисли. Червенината на неговите страни показва, че Божественото не преобладава в него. Той за всичко друго мисли, но не и за Бога, и казва: „Аз съм благодетелен човек, грижа се за сиромасите, за благо на другите.“ – Не, това е грижа пак за себе си. Като урежда работите на другите, той едновременно урежда и своите. Казвам: докато човек не се свърже с Бога, той не може да уреди нито своите работи, нито тия на другите хора. Свърже ли се човек с Бога, той ще знае вече не само временно, но и постоянно да урежда своите работи. Знае ли да урежда своите работи, той ще може да уреди работите и на своите близки. Някой се заема да урежда работите и на близките си, както и своите, защото се мисли за много умен. Обаче не се минава много време – вижда, че всичките му усилия са отишли напразно.

Това нещо се забелязва и в знанието, което съвременните хора придобиват. Виждате някой млад момък – способен, паметлив, многообещаващ. Обаче дойде ли на възраст 45-50 години, паметта му постепенно започва да отслабва, знанието му се губи, и като стане 60-70-годишен старец, той изгубва всичко и минава пред хората за изветрял. Правилно ли е това? Според Новото учение колкото по-стар е човек, толкова повече знания и мъдрост трябва да притежава. Старият трябва да бъде по-силен, по-мъдър и с по-големи знания от младия. Сега обаче не е така. Защо? – Защото на съвременните хора липсва връзка с Бога.

И тъй, първото нещо, към което човек трябва да се стреми, е да възстанови своята вътрешна връзка с Бога. Той е имал някога тази връзка, но впоследствие тя е отслабнала. Някой ще каже: „Толкова усилия правя в живота си, толкова работя, и пак нямам връзка?“ – Всички имате връзка, но слаба: най-малката мъчнотия, най-малкото страдание и изпитание в живота ви е в състояние да прекъсне тази връзка. Какво се иска от вас, за да усилите тази връзка? – Будност в съзнанието. Трудно е да се обясни какво значи будност на

съзнанието, както и различието, което трябва да правите в степенята, до която съзнанието на човека е достигнало. Често става пропускане на съзнанието, което се отразява вредно върху човека. Представете си, че съзнанието на някой човек по степен се равнява на един тънък конец, с който може да се дигне тежест от един килограм. Това положение е добро дотогава, докато този човек има изпитания, препятствия и страдания, които се равняват на тежест един килограм. Обаче този човек расте, развива се, вследствие на което и неговите страдания, изпитания и мъчности се увеличават. Какво трябва да стане с неговото съзнание, за да издържи на силата и на тежестта на тези страдания? Той постепенно трябва да удвоява и утроява силата или степенята на своето съзнание, за да издържи по-голяма тежест, равна на два, на три и повече килограма. Не удвои ли степенята на своето съзнание, непременно в него ще стане някакво прекъсване. Това именно подразбира усиляване на съзнанието.

Значи съзнанието на човека постоянно трябва да се усилява. Или, казано на духовен език, светлината на съзнанието у човека постоянно трябва да се усилява. Каквото и да върши човек, навсякъде той трябва да вижда Божията интелигентност, Сила, Любов, Мъдрост, Знание. Мисълта за Божественото в човека трябва да тече у него непрекъснато като електрически ток. Всички трябва да държите в ума си мисълта за връзка с Бога, за да можете постепенно да усилявате и светлината на вашето съзнание на два, на три, на четири, на пет и на повече килограма.

Питам: знаете ли колко струва един килограм материя от Светлината на съзнанието? Например материята, от която светът е създаден, струва повече от цялата Земя. Значи първобитната материя, от която е направена Вселената, струва почти колкото цялата Слънчева система, без Слънцето. Тази материя е много скъпа, понеже интензивността на движението на частиците и е много голяма. Оттук

можете да си представите каква светлина трябва да има съзнанието, за да издържа на интензивността на тази материя. За да придобие човек тази светлина на съзнанието, той трябва да мине през страдания. Страданията, които хората преживяват, представляват ред алхимически процеси, а човешкият дух е алхимикът, който прави опити в лабораторията на човешките мозъци. Някой казва: „Не знам какво става в мозъка ми, но просто ще се пръсна.“ Нищо няма да се пръсне, но ти трябва да мълчиш, да наблюдаваш как твоят професор, твоят учител, твоят дух прави опити в мозъка ти. Ученикът трябва само да слуша, да наблюдава и да учи. Рече ли да предизвика с нещо учителя си, ще понесе последствията на несполучливите опити. – „Ама не мога да търпя. Ако учителят ми постъпва с мене така, аз няма да служа на Господа, ще се откажа.“ Когато ученикът се сърди на Господа, Бог го изпъжда навън. Няма по-глупаво и по-страшно положение за ученика от това – Учителя му да го изпъди навън. Когато човек не иска да служи на Господа, това показва, че той има две глави. Щом има две глави, ще го изпратят в ада. Такъв човек и в ада не го приемат. Те го смятат за чудовище. Те казват: „Този човек с едната си глава служи на Бога, а с другата – на себе си.“ Тогава ангелите казват: „Ние ще задържим главата, с която служи на Бога, а другата ще изпратим в ада.“ Човек не трябва да се раздвоява в себе си, да се колебае да служи ли на Бога, или не. Преди всичко хората още не служат на Бога. Бог им е давал досега и знание, и сила, и богатство, и живот, но какво са направили те срещу всичко това? Те казват: „За в бъдеще, при по-добри условия на живота, ще направим нещо.“

Казвам: за да минете в новата раса, за която сте предназначени, за да се избелят дрехите ви, които тук-там имат петна, вие трябва да направите усилия още сега, при условията, при които днес се намирате. В Откровението се говори за двадесет и четири старци, облечени с бели дрехи. Отде дойдоха тези старци? Те преминаха през

големи страдания в живота, чрез което се избелиха. Те минаха през Земята, а съвременните хора още не са преминали Земята, затова и дрехите им не са бели. Когато и вие преминете през Божествения огън и отидете на Небето, там ще се видите с бели дрехи и ще се познаете. Апостол Павел казва: „Сега не знаем какво сме. Когато се яви Христос, тогава ще се познаем, ще бъдем подобни на Него.“ Кога ще дойде това време? Ще кажете: „В следното прераждане.“ Питам: вие знаете ли действително кога и как ще се преродите? Направихте ли всичко, което трябваше, в това прераждане? Ако вие сега не направите връзка с Бога, знаете ли какво ще бъде другото ви прераждане? В бъдещото ви прераждане ще имате съвсем нови задачи. При това то може да бъде или във възходяща, или в низходяща степен. Сегашното ви прераждане определя бъдещето. Сегашният ви живот ще послужи като основа на бъдещия: да реализирате стремежа на душата си, да се родите от вода и Дух. Всеки трябва да се роди от вода и Дух, ако иска да бъде сънаследник и Син на Бога. Докато не дойде това състояние, човек не трябва да си прави никакви илюзии. Някой казва: „Аз съм Син на Бога.“ Че и циганчето може да каже, че е син на царя, но да казва, че е син на царя, е едно нещо, а в действителност да е син на царя, да тече царска кръв в него, е друго нещо. Тъй щото да казвате, че сте Синове Божии, е едно нещо, и в действителност да сте такива, това са две абсолютно различни неща. Тече ли Божият живот у вас, вие ще имате мисли, чувства и действия, подобни на Божиите, ще бъдете образ и подобие Божие.

Казвам: когато някой мисли, че е Син Божий, той трябва да отговаря на това име. Когато някой казва за себе си, че е добър ученик, той трябва правилно да отговаря на всички зададени въпроси и да решава добре задачите си. Досега нито един от учениците на Школата не е издържал изпитите си, както трябва. Дойде ли някое изпитание, всеки казва: „Все на мене ли трябва да се струпат тези

изпитания? Все аз ли трябва данося този товар? Все аз ли съм длъжен да страдам?“ Всеки човек е длъжен да живее по Божествен начин. Не живее ли такъв живот, той ще страда. Тъй щото и аз съм длъжен, и вие сте длъжни да живеете според законите на Бога. – „Ама слабости имаме.“ – Нищо от това, ще правите усилия да живеете чист и добър живот. А при това, ако си вълк, хората ще одерат кожата ти и ще си служат с нея; ако си лисица, хората ще одерат кожата ти и на вратовете си ще я носят; ако си вол, хората ще одерат кожата ти и цървули ще правят от нея; ако си свиня, хората ще одерат кожата ти и пастърма ще направят от нея; ако си охлюв, в тенджерата ще те варят; ако си лук, ще те режат, ще те кълцат и ще те ядат.

Казвам: каквото положение и да заема човек, той преди всичко трябва да служи на Бога. Като хора вие казвате: „Нека уредим живота си, тогава ще служим на Бога.“ Няма какво да уреждате живота си. Сегашният ви живот е уреден. Сега трябва да служите на Бога – нищо повече. – „Ама еди-кой си ученик не учи.“ – Това е безпредметно за вас – вие трябва да учите! Преди всичко вие още не знаете дали този ученик учи, или не. Вие не сте влезли в неговото сърце, в неговото съзнание, за да го разберете. Аз говоря само за външните прояви на съзнанието, а що се отнася до вътрешните прояви, до стременията на човешката душа, за това се изисква дълбоко, истинско познание. В душата се крие алхимическият закон за подмладяването – там е силата за лекуване. Когато човек реши в себе си да живее чист и свят живот, най-първо той ще се постави на ред изпитания и изкушения, за да се провери неговата сила и готовност да издържи на всички изпитания в живота. Тук ще се познае как ще постъпи: дали ще критикува, или ще приеме нещата с чисто сърце като такива, които са допуснати от Бога. Ученикът няма право да критикува учителя си. И учителят няма право да критикува ученика си, но има право да констатира, че това, което ученикът върши, не е право, не носи добро

и благо за самия него. Учителят може да каже на ученика си, че пътят, по който той върви, не е добър и ще му донесе лоши резултати. Учителят може да каже на ученика си: „Слушай, там, дето си ял ипил, трябва да заплатиш!“ – „Нямам средства.“ – „Тогава да не си ял.“ – „Ама ще страдам.“ – „По-добре да страдаш ти, отколкото друг. Остави на брега златото, което носиш на гърба си, и свободен влез в лодката, а онзи, който остава на сушата, нека той вземе златото.“

Сега, дето и да се намирате, вие трябва разумно да служите на Бога. Бог трябва да живее във всички хора като вътрешна Светлина, като вътрешно благо. Само по този начин човек ще може да преодолее всички свои мъчнотии. Вън от това ще има падане и ставане без никакви блага. Връзката с Бога има значение и за Земята, и за Небето. Тази връзка се отнася едновременно и към материалния живот на човека, и към духовния, и към Божествения му живот. Тя представлява вливане, прииждане на Божествена светлина и в трите свята. Щом човек престъпи Божия Закон, това прииждане на енергия от Божествения свят спира. Вратите за ангелския и за Божествения свят се затварят и човек остава само с едно голо съзнание, в положението на животно. Дойде ли в това съзнание, той вече в нищо не вярва. Затова именно човек трябва да се пази да не се затворят за него вратите, отдето изтича Божествената светлина.

И тъй, вярата се усилва чрез правене на Добро. Като ученици, аз искам от вас да бъдете примерни във всяко отношение. Не мислете за себе си повече, нито по-малко от това, което сте. Ученикът всеки момент трябва да знае какво именно той представлява. Щом човек осъзнае една своя слабост, той може вече да се коригира и с това да придаде малко светлина на съзнанието си. Това ще го направи по-добър, отколкото е бил по-рано. Когато човек направи някаква погрешка или постъпи неправилно, той веднага изпитва мъка в душата си. Тази мъка не е нищо друго, освен жилото на пчелата,

което тя забива. Тъй щото жилото на пчелата, за което често се говори, е вътрешна мярка, с която човек точно може да определи дали е постъпил правилно, или не. И затова той трябва да бъде искрен по отношение на себе си. Щом усети в сърцето си някаква мъка, той трябва внимателно да извади жилото на тази мъка и да провери колко дълбоко е забито. След това той трябва да намаже ужиленото място с нещо, за да премахне подутината, и най-после трябва да вземе поука от това ужилване. Докато пчелите хапят хората, това показва, че те още не мислят добро. Престанат ли да ги хапят, те са се подобрили и стават приятели с тях. Когато пчелата жили човека, с това тя иска да му каже: „Ти трябва да ми донесеш мед.“ Искате ли да не ви жият пчелите, намажете се с мед – сладки да станете. Тогава и хората няма да ви хапят. Какъв начин знаете, за да не ви хапят хората?

Казвам: това са символи, които вие трябва да приведете и да внесете в живота си. Ако вие не използвате богатата, които Бог ви е дал, пчелата ще забие жилото си във вашето съзнание. Често хората изгубват своята вяра, надежда и любов: обезсърчават се, съмняват се, паметта им отслабва, престават да мислят и разсъждават правилно, и т.н. Всички тия отрицателни качества и прояви създават в тях големи пертурбации в съзнанието им, и то за нищо и никакво. Ето защо човек трябва да търси методи да се освободи от тия отрицателни състояния.

Сега важно за вас, като ученици на окултна школа, като братя и сестри, е да се надпреварвате в правене на добро и услуги един към друг. Онези пък, на които правят добро и услуги, те трябва да ценят това, което се прави за тях. И който дава, и който взема, трябва да бъдат доволни. Това е култура, това е истинско смирение. Когато слушате някой да ви разправя нещо, вие трябва да заемете положението на дете, което възприема, и след това да благодарите, че сте научили нещо. Само по този начин и стари, и млади ще се

разбират взаимно. Ако детето не слуша, както трябва, и ако старият не знае да преподаде правилно своето знание, тия души не са се разбрали.

Казвате: „Ние трябва да правим Добро!“ Питам: как трябва да правите Доброто? Представете си, че някой идва при вас и ви предлага една хубава круша, но по груб начин. Вие вземате крушата, обаче изпитвате едно неприятно чувство. Колкото и да сте издигнат, вие веднага чувствате, че в даването на крушата не е вложено добро чувство. Ако този човек ви даде крушата с нежна, приятна усмивка, и вие ще изпитате приятност към него.

Друг случай: иде един човек при мене, носи ми едно писмо и ми казва: „С това писмо искам да те изпитам.“ – „Тогава и аз ще те изпитам. Още сега да си вървиш!“ – „Как е възможно духовен човек да ме пъди?“ – „Ами как е възможно човек да изкушава и да изпитва Господа? Ако Господ ти е казал да ме изпиташ, на мене пък ми каза да те изпъдя.“ – „Защо трябва да ме пъдиш?“ – „Понеже не си разбрал Волята Божия. Щом имаш нужда от мене, ти трябваше да ми предадеш писмото и да кажеш: „Братко, имам нужда от твоята помощ. Бъди тъй добър да ми помогнеш! Оставям ти това писмо и след като го прочетеш, постъпи според както ти диктува твоята добра воля.“ Смирение се иска от всички. Каквото знаете, не го изнасяйте навън. Нека хората не знаят какво мислите и какво предприемате. Като видят делата ви, от тях нека съдят. Покажете силата, знанието си, дето трябва. Дойде някой болен при вас – турете ръцете си на главата му и го излекувайте; дойде някой страдащ – кажете му няколко думи, помолете се за него и му помогнете; дойде някой сляп при вас – отворете очите му; дойде някой невежа при вас – отворете пред него една книга и започнете да го учите да чете и да разбира; дойде някой млад поет при вас – не му казвайте, че трябва да пише по този или по онзи начин, но напишете пред него нещо, прочетете му го и той ще

разбере кой е правилният начин за писане. Само така ще можете да покажете на хората правия път. Работите ли така, и Духът ще дойде у вас.

И тъй, живеете ли по Божиите закони, ще имате нови поети, нови начини за правене на добро, и т.н. За да прави човек добро, не се изисква много нещо. Направите ли едно добро, обърнете се към Невидимия свят, към Бога, и запитайте: „Бог доволен ли е от моята постъпка? Небето довольно ли е от моята постъпка? Ангелите довольни ли са от моята постъпка?“ Ако никой не е доволен от вас, започнете отново да работите. Като се коригирате по този начин, най-после ще дойде ден, когато Бог ще се развесели, ще бъде доволен, че има готови хора в света да вършат Неговата воля. И между вас трябва да има готови хора, които да вършат Волята Божия.

Сега, ако ви кажа, че сте много добри – това е един метод за възпитание; ако ви кажа, че сте лоши и от вас нищо няма да стане – това е друг метод за възпитание, друга крайност.

Има едно естествено положение, в което всеки човек трябва да застане: да служи на Бога! Бог трябва да се весели у вас. Това можете да постигнете, като не внасяте никакви противоречия в Божественото съзнание. Постигнете ли това, вие ще придобиете и сила, и знание, и богатство – всичко, каквото желаете.

И тъй, вие трябва да възпитавате вашите мисли, вашите желания и вашите постъпки, понеже те са живи.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и осма лекция, 9 юни 1926 г.

ОГЛАШЕН, ВЯРВАЩ И УЧЕНИК

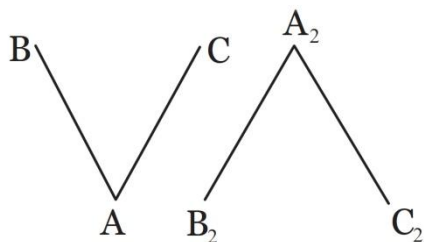
Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Какви са отличителните качества на оглашения? Какво е вашето мнение по този въпрос? Как приемат ученика в прогимназията, в гимназията или в университета? Ученикът непременно трябва да държи някакъв изпит, за да влезе в прогимназията, в гимназията или в университета. Има известни предмети, върху които той непременно трябва да положи изпит. На същото основание какво трябва да знае оглашеният, за да влезе в Окултната школа? Мнозина от вас са минали през тази фаза и те трябва да знаят какво се изисква от оглашения. Вие се стеснявате да кажете. Често хората се стесняват от неща, които ни най-малко не трябва да ги смущават, а са свободни там, дето трябва да се стесняват.

После вие трябва да знаете кои са отличителните качества на вярващия, както и тия на ученика. Ако не знаете техните качества, още на първата врата ще ви спрат, няма да ви пуснат да влезете в Школата. Не е достатъчно човек да мисли за себе си, че много знае, но той трябва да се е изпитал. Ако оглашеният иска да стане вярващ, той трябва да бъде най-малко десет пъти пъден и пак със смирение да седи пред вратата, да чака момента, когато ще го приемат в Школата. Някой от вас, като го изпъдят един път, вече не се връща. Някой минава за ученик, а не може да понесе нито една обида. И в старо, и в ново време, когато искат да изпитат оглашения – дали е готов да мине във фазата на вярващ, пъдят го най-малко десет пъти от Школата – и той пак чака пред вратата да дойде часът на неговото приемане. Ако постъпилите за ученици в Школата са готови да

понесат всичко, в Школата ще има хармония и порядък. Трябва да знаете, че истинско знание се поверява само на достойните. Достоен е онзи, който може разумно да използва своите сили. Оглашеният трябва да знае какво може да направи във всеки даден случай. Вярвацият трябва добре да познава своите добри и лоши страни – изобщо той трябва напълно да познава своето естество. Ученикът пък трябва да се ползва както от погрешките, така и от добрите качества на оглашения и на вярвация и да работи усилено за развиване на своите добродетели. Тази е задачата на ученика. Ученикът никога не трябва да мисли, че Господ ще посади наготово всички добродетели в него. Бог е вложил всичко добро в душата на човека, на когото предстои да полива, да разработва и грижливо да отглежда посадените от Бога семена. Представете си, че във вашата градина има посадени две круши: едната – стипчива, дребна, а другата – сладка, с едри, хубави плодове. При коя от двете круши вие бихте се спрели? Разбира се, че при хубавата круша. И затова казвам: ученикът трябва да работи върху себе си, да придобива знания и добродетели, които да мязат на плодовете на добрата круша. Ако вашето знание и вашите добродетели приличат на плодовете на киселата круша, кой ще спре при вас да ви слуша?

Фиг. 1

Сега ще ви дам една задача, с която вие сами да проверите своите знания. Тук, на фигура 1, имате ъглите BAC и $B_2A_2C_2$. Ако

тези ъгли се разширяват и стесняват, коя е причината за това? Причината се крие в туй, че страните на тези ъгли се движат. Какво става с тези ъгли, ако страните им се движат в рядка или в гъста среда? Ако ъгълът BAC се движи с раменете си нагоре в гъста среда, той се разширява, става по-голям. Ако в същото положение на раменете ъгълът се движи в рядка среда, страните се свиват, вследствие на което ъгълът става по-малък; ако ъгълът B, A_2C_2 се движи с върха нагоре в рядка среда, той става по-голям.

Оттук можем да извадим следния закон: когато сърцето и умът на човека се движат в гъста среда, чувствата огрубяват, а мислите потъмняват. Значи огрубяват ли чувствата на човека и потъмняват ли мислите му, той вече се движи в гъста среда, без разлика на това дали съзнава своето движение, или не го съзнава. Какво трябва да направи този човек, ако иска да излезе от това положение? Той трябва да измени посоката на своето движение. Ако у човека се зароди желание да стане красив, това негово желание се отнася към ума. Зароди ли се желание у него да има хубав обяд, това желание е присъщо на сърцето. Какво ще произведат тези две желания у човека: ще разширят ли, или ще намалят неговия ъгъл на движение? Ако сте красив, всеки ще иска да вземе нещо от вас. Красотата може да се краде, вследствие на което красивият човек трябва да се брани. Грозният човек може навсякъде свободно да ходи – никой не го преследва. Обаче дайте в ръцете на малкото дете един красив диамант и вижте как ще се върне у дома си. То ще се върне с празни ръце. Красотата и грозотата са символи, които вие сами трябва да преведете. Красотата е сила, която действа на повърхността – тя лесно може да се отбие. Тя е външен стимул, който действа върху душата на човека. Първо се създава външната красота, а после – вътрешната. Външната красота се създава при инволюцията на човека, а вътрешната – при еволюцията. Тъй щото, ако човек при инволюцията

си, т.е. при слизането си на Земята, не е работил върху себе си, той ще бъде външно грозен; ако пък при еволюцията си, т.е. при качването си нагоре, не работи върху себе си, той ще бъде вътрешно грозен.

Често вие очаквате да дойде някой ангел от Небето, да вложи нещо у вас. Ако сте външно грозни и вътрешно грозни, как ще може той да вложи нещо у вас? Когато учителят проповядва на ученика, той може ли да вложи в главата му всичко изведнъж? Не, ученикът трябва постепенно да възприема и да асимилира преподаденото от учителя, който всеки ден му преподава по малко. На същото основание, когато ангелът дойде при някой човек, той ще му вложи нещо, което непременно трябва да се преработи. Като казвам, че трябва да бъдете красиви, разбирам, че вие трябва да сте работили в миналото, но и днес да продължавате работата върху себе си. Човек не може изведнъж да стане съвършен. Вземете например, когато Захарий служеше в храма, при него дойде Ангел Господен и му каза нещо, но Захарий не повярва и онемя. Значи този ангел не само че не му придаде нещо, но му отне нещо – говора. Както виждате, ангелите са много взискателни. Дойде ли някой ангел при вас да ви каже нещо и вие не повярвате, тогава или паметта си може да изгубите, или разсъдъка си, или пък може да получите удар в сърцето си, и т.н. Ангелът всякога носи със себе си своята тояжка, с която достатъчно е само да се допре до сърцето ви, за да остави белег, че не сте му повярвали. Вие всеки ден преживявате тия неща. Някога изпитвате мъчения, страдания, тъмнина на съзнанието, обезсмисляне на живота, искате да бягате далече от света, да се самоубиете, и т.н. Защо сте дошли до тези състояния? – Защото не сте възприели това, което ангелът ви е преподавал. Кога ученикът бяга от училището? – Когато не разбира някой предмет, а учителят му е много взискателен. Някой ученик бяга от музиката, друг – от математиката, трети – от геометрията, четвърти – от естествената история – все има предмети,

които затрудняват учениците и те бягат от тях. Има ученици, които никога не бягат от училище. Те са добрите ученици в класа.

Казвате: „Ние трябва да бъдем добри!“ Добродетелта е една от великите науки на Небето. Знаете ли колко предмета трябва да изучава добродетелният човек? Добродетелният човек трябва да разбира езика на минералите, на растенията и на животните; той трябва да разбира езика на водата, на въздуха, на светлината и на топлината; той трябва да разбира езика на добрите хора, на светиите, на ангелите, и най-после той трябва да разбира езика на Бога. В такъв случай покажете ми един добродетелен човек между вас! Велика наука е Добродетелта! Тя дава подтик, импулс на човека да учи, да работи върху себе си. От Невидимия свят често изпращат ангели да се учат на Земята и тук да държат изпитите си. Тия ангели, които са живели милиони години на Небето в хармония и съгласие с Божиите закони, като дойдат на Земята, веднага пропадат. Има милиони ангели на Земята, които се държат още за материята – не могат да издържат изпитите си. Те стават слуги на този, на онзи, докато научат уроците си. Мислите ли тогава, че с вас ще постъпят по друг начин? Тъй щото и вие като тези ангели ще слугувате на добри и на лоши господари, ще ставате и ще падате, докато научите урока си. Казано е в Писанието: „Онзи, който стои, да гледа да не падне; онзи, който падне, да стане.“

Аз ви привеждам тези примери, за да ви послужат като стимул в живота да учите и да работите върху себе си. Често вие седите като някоя богата дъщеря – добре, модно облечена, с хубава шапка на глава, с пръстени на ръцете си, и чакате да дойде някой да се ожени. Най-после намери се някой момък, хареса момата и се ожени за нея. Той е добър, докато бащата на момата има пари. Умре ли бащата, възлюбеният на момата започва по десет пъти на ден да я полива със студена вода. Възлюбеният представлява външните неблагоприятни

условия. Тъй щото, седите ли и чакате като тази мома вашия възлюбен, той ще дойде един ден, но ще се отнася с вас грубо, жестоко, докато най-после ви изпъди от бащиния ви дом. Не вземайте думата възлюбен в лош смисъл. Възлюбен е всеки човек, когото Невидимият свят ви изпраща като учител в живота. Той някога ще ви обича, някога ще ви мрази.

Казвате: „Господ е добър, милостив. Той ще ни избави от всякакво зло.“ Така е за грешниците, но вие сте вярващи, вие сте ученици – това положение не се отнася за вас. Вие трябва да работите, без да очаквате на Божията милост. Тъй щото, ако сте грешници, съгласен съм с вас, че Господ е милостив и благоутробен; ако сте вярващи, Той е взискателен към вас; ако сте ученици, Той е строг към вас. На ученика Бог казва: „Стани и свърши тази работа!“ Той ще му даде следната задача: „Иди да занесеш това писмо на еди-кой си беден, страдащ човек!“ И ти ще трябва през девет гори и планини да минеш, да намериш колибата на бедния и да му предадеш писмото в ръка. Кажеш ли, че тази работа може и друг да я свърши, ти си пропаднал в изпита си. Някой казва: „Моята задача като ученик е да обръщам души към Господа.“ – Как ще ги обръщате? Преди години имаше един вярващ баптист, на име Трайко, който се занимаваше с обръщане на души към Господа. Как ги обръщаше той, не зная, но още на втората година всеки обърнат към Бога се обръщаше против самия Трайко. Той така ги обръщаше, като че ли червата им вадеше навън. Това не е обръщане. Да обърнеш един човек към Бога, като се стремиш да го направиш точно като себе си, това не е никакво обръщане. Да обърнеш човека към Бога, значи да събудиш възвишеното, Божественото в него, и да го оставиш по-нататък свободно да се развива. Този човек непременно трябва да се различава от тебе. Красотата на живота седи в пълното разнообразие. У вас разнообразието е само във време и в пространство, а всъщност то

трябва да се заключава и в най-дребните прояви на живота. Виждате ли навсякъде разнообразието, вие ще привикнете да виждате и красивата страна на човека. Кое е по-хубаво: да отидете в някое общество и да видите добрата страна на хората там, или да видите само лошата им страна? – По-добре е да виждате добрата страна на хората, отколкото лошата страна. Когато Бог създаде света, Той показва на хората Доброто. Злото, лошото дойде отпосле.

Питам: как разглеждате вие Доброто и злото в света? Кое е Добро и кое е зло? Представете си, че имате около 4000-5000 яйца и ги поставите един ден при добри условия – всички заедно да се измътят. След три недели тези яйца ще се измътят, от тях пиленца ще излязат. Вие се радвате и отивате тук-там да се хвалите, че имате вече 4000-5000 малки пиленца. Не минава много време, и вие започвате да се оглеждате на една, на друга страна: виждате, че храна няма за всички пиленца. Добро ли е това, което сте направили? Какво ще стане с вас, ако приложите този закон и в живота си? Вие трябва да мислите върху тази идея. Преди да се наемете с известна работа, вие трябва да я обмислите добре. Например много хора измътват всеки ден по хиляди мисли и желания, за които нямат храна. Тия хора изпадат в положението на този яйчар, който излюпил няколко хиляди пилци, които църкат, пицят наоколо му, но той няма с какво да ги нахрани. Тук именно се зараждат всички недоразумения, всички противоречия в живота.

Вие трябва да се заемете с изучаването на пътя, по който се разнасят вашите енергии, както и на начина за тяхното трансформиране. Например как се движи енергията във вашия мозък, не знаете. Според закона на еволюцията енергията във вашия мозък се движи спиралообразно, от горе на долу и от долу на горе. Днес, при степента на развитието, в което се намирате, центровете, с които вие можете да влезете във връзка с Невидимия свят, още не са развити у

вас. Следователно вие трябва да правите малки усилия да развиете тези центрове, за да влезете във връзка с по-високи светове. Останете ли в това положение, в което се намирате сега, вие сте осъдени на осякотяване. Затова именно всеки ден трябва да имате по една основна мисъл в себе си, и то такава, която да не прилича на вчерашната. Ако не можете да развиете физическите си сили на Земята, на същото основание вие не ще можете да развиете и висшите сили на Небето. На Земята ще се развивате физически, ще упражнявате мускулите си; на Небето ще се развивате духовно, а в Божествения свят ще се развивате по Божествен начин.

Казвам: във всяка област на живота има съответни правила, по които човек може да се развива. Например четирите струни на цигулката се настройват по специален начин: едната трябва да издава по-нисък тон, другата по-висок, и т.н. Също така и всяко движение на ръката има определен смисъл. Махате ли ръката си напред, това показва, че искате да отстраните някой човек от себе си. Махате ли ръката си към вас, това показва, че викате този човек при себе си. Всяко движение съответства на известно течение в Природата. Първо човек трябва да разкопае почвата, после да посее нещо в нея, и най-после да очаква тя да му даде плод. Следователно човек първо трябва да прояви вътрешна деятелност, а после да събира плодовете от своята деятелност. Целият съвременен свят се занимава с физически упражнения, и вие се занимавате с такива упражнения; обаче, като правите тези упражнения, трябва да знаете каква енергия излиза от всеки уд на вашето тяло и към кои центрове да я препращате. Например вие трябва да знаете каква енергия излиза от всеки пръст на ръката, както и от цялата ръка; след това трябва да знаете към кои центрове отива и какво направление взема енергията, която излиза от ръката ви. Ученикът трябва да знае всичко това, защото в Природата има закони на равновесие, които той непременно трябва да спазва.

Когато човек насочи ръката си навън, с това движение той действа вече върху Природата и тя му отговаря. Ако движението е неразумно, и Природата отговаря по същия начин. Ако вие се почесвате – трябва – не трябва, и Природата ще направи същото движение. Знаете ли какво значи Природата да се почеше? Вие ще познаете, че Природата ви е отговорила по същия начин, по който сте я предизвикали, по това именно, че на мястото, дето сте се почесали, ще излезе лишей, а косата на това място ще започне да окапва. Ако ангелът ви говори нещо, а вие се правите, че не го разбирате, и се почесвате, на мястото, дето сте се почесали, ще излезе някаква бучка. Всеки лишей, всяка цирка, всяка бучка или какво и да е друго нещо по тялото, показват, че животът на даден човек е ненормален, не върви по законите на Разумната Природа. В това отношение Природата е взискателна: и светия, и ангел да сте, ако не вървите според разумните и закони, тя ще ви бутне с пръчицата си и вие ще усетите мъка. Ако сте грешник, тя няма да ви обърне внимание, но ако сте ученик или праведен човек, който съзнателно работи върху себе си, тя ще ви бутне с пръчицата си, за да отбележи, че правите грешки. Сега вие чакате да дойдат благоприятни условия за вас и се намирате в положението на майка и баща, които имат голяма мома, но всеки ден очакват да дойде нейният възлюбен. Щом момата навърши 21 години, родителите и я оженват; скоро след това тя става майка, но започва да боледува. Родителите и, като се намерят в безизходно положение, викат лекар, който и прави операция, но с това я изпраща на другия свят. Тръгват след нея попове, родителите, близките и приятели – и всички я оплакват, скърбят за нейната младост.

Питам: що е женитба? Който разбира дълбокия смисъл на женитбата, той намира, че тя представлява велика наука, едно от великите тайнства. За съзнателния ученик женитбата е посвещение. Всяка душа трябва да мине през ред посвещения, ако иска да разбере

великите тайни на Битието. Ако окултният ученик не разбира женитбата като велика наука, като посвещение, той и в рая да отиде, ще го хванат и ще го изхвърлят навън, до деветата сфера на ада. Казвате: „Ангелите са добри, те ще ни помогнат.“ Казвам: от добрия човек именно трябва да се страхувате, не от лошия или от невежия. Добрият човек ще ви каже едно и също нещо 99 пъти, но ако не разберете и не изпълните, каквото ви е казал, той ще ви хване за главата и ще ви изхвърли навън. Той никога не повтаря нещата сто пъти. Това става само с учениците, но не и с грешниците. Ако ученикът си позволява да светотатства с великите и свещени работи, хващат го за главата и го сгромолясват от височината, на която се е намирал. Не си правете илюзии да мислите, че всичко ще мине по лесен начин. Ученикът трябва да има свещени мисли и чувства.

Сега аз искам да се пробуди у вас съзнанието, да разберете, че светът, в който живеете, е пълен с разумни, с напреднали същества, които следят действията на всяко живо същество и му отдават заслуженото. Ученикът трябва да има свещен трепет към знанието, та като се приближи до вратата на Школата, да изпита велики и благоговейни чувства. Той трябва да бъде чист във всички свои мисли и желания. Няма ли тази чистота, не съзнава ли положението си, той не може да носи отговорност. Има грехове, които са скрити в подсъзнанието на човека, за които той не носи никаква отговорност; обаче има грехове, които той съзнава в себе си и ги крие. За тия свои грехове той не може да се освободи от отговорност.

И тъй, едно от необходимите качества за ученика е Чистотата. Казвате: „Ще дойде време да се постигне тази чистота, ще чакаме с търпение.“ Не е въпросът в чакането, нито в отлагането на нещата. Чакането и отлагането не разрешават въпросите. Човек трябва да постъпва така, както Бог е определил. От всички се иска да изучавате Великата наука на живота. Тя се заключава в придобиване на малки

добродетели, които като малки нишки се сплитат в едно цяло. Малките добродетели трябва всеки ден да се прилагат към живота, за да се образуват от тях великите добродетели. Те служат като малки подтици във вашия живот. Представете си, че сте легнали да спите към 11 часа вечерта и току-що сте заспали, някой ви събужда и тихо ви пошепва: „На еди-коя си улица и еди-кой си номер живее един човек, който в този момент преживява някакво голямо разочарование и отчаяние. Иди при него и го утеши!“ Вие ще кажете: „Как мога да изляза толкова късно? Сега е военно положение, ще ме хванат и ще ме затворят. При това в състояние ли съм аз да помогна на този човек?“ Мислите ли по този начин, наистина стражар ще ви хване и ще ви заведе в затвора. Ако съзнанието ви е будно, и тук можете да извършите някаква работа. В затвора има хора, които са лежали цели десет години и в това време са се молили на Бога да им отвори по някакъв начин очите, да прогледнат, да разберат какъв е смисълът на живота. Тъй щото, попаднете ли между хора, проповядвайте! Казвам: заповядат ли ви от Невидимия свят да станете, да излезете вън и да свършите някаква работа, вие не трябва много да размишлявате и да се колебаете. Станете и идете там, дето ви посочват! Дойде ли Божественото у вас, вие трябва да му се подчините. Не се ли подчините на Божественото, човешкото ще ви подчини. Щом дойде Божественото, всички хора се противопоставят, като казват, че са на особено мнение по този въпрос; дойде ли човешкото, всички се съгласяват с него. Истината създава най-големите противоречия в света, но затова пък и освобождава човека от всички негови заблуждения; човешкото пък само маже и глади отгоре сърцето и ума на човека, с което все повече и повече го заробва. Когато Христос влезе в Йерусалим, там Го посрещнаха с финикови вейки и викаха: „Благословен е Този, който иде в името Господне!“ После римските войници Го хванаха, биха Го, налагаха Го и след това Го разпнаха.

Същият този народ, който викаше за Христа: „Благословен, който иде в името Господне!“, после викаше: „Разпни го!“ Питам: как ще примирите тези противоречия? И какво ще кажете за свое оправдание, като се върнете на Небето? Страданията на Христа – това е скритата страна на Христовия живот, за която съвременните писатели нищо положително не могат да кажат. След всичко това хората плачат, скърбят, че Христос, който дойде да ни спаси, пострада от самите нас. Защо Христос дойде да спаси човечеството? В това се крие велика тайна, която хората ще узнаят едва след хиляди години. Мнозина казват, че да спасиш човека, това значи да го извадиш от водата или да го нахраниш, за да не умре от глад. Това е частично спасение.

Питам: като ученици от какво се нуждаете вие? – От вяра. Стремете се да не изгубите вярата си и знайте, че през каквито изпитания и да минете, в края на краищата пак няма да пропаднете: и в огън да ви турят, и във вода да ви хвърлят, и на бесилка да ви закачат, вие всичко можете да преодолеете. И целият свят да се опълчи против вас, едно трябва да знаете: от вас човек може да стане! Мислите ли обратно, вие вършите престъпление по отношение на вашата душа. Бог ви е дал условия и дарби да издържите на всички изпитания: на едно място ще ви гонят, на друго ще ви хокат, на трето ще ви презират, но вие трябва да имате вяра и силна воля, за да претърпите всичко. Каквото и да ви се случи, кажете си: „Аз зная, че това е велик изпит, който непременно трябва да издържа.“ От изпитанията вие ще се учите, ще се калявате. Само така ще можете да изработите характер в себе си.

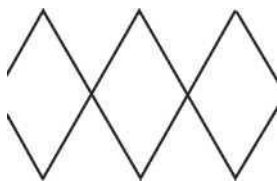
Като наблюдавам учениците – и млади, и стари, виждам, че те вървят по един и същ терен. Често някой казва: „Мене никой не ме зачита, никакво внимание не ми обръщат.“ Мисли ли ученикът така, той счита себе си за високопоставена личност, на която трябва

специално да се обръща внимание. Той се счита за царски син. Ученикът обаче никога не трябва да забравя, че е дошъл на Земята да учи, и от всичко, което му се случва, той трябва да вади поука за бъдещия си живот. Казвате: „Остаряхме, побеляхме – кога ще учим?“ Казвам: що се отнася до науката, до учението, нито старостта, нито белите косми могат да бъдат пречка. – „Ама ние се отчаяхме, обезсърчихме се.“ – И това нищо не значи. Остаряването и побеляването се дължат на съвсем други причини. Защо остарява човек? – Защото не учи. Защо се подмладява човек? – Защото му дават условия да учи. Рече ли някой, че е стар, че е побелял, това показва, че той не иска да учи, вследствие на което са го изпъдили от училището. Разкае ли се, пак го приемат в училището, дето отново се подмладява и започва да учи. Вън от Божието училище има старост, а в Божието училище има младост.

Ние говорим за старост, когато на човека не му се учи и животът му се обезсмисля, изгубва всякаква красота. Красота има само в училището! Звездите например представляват един от предметите за изучаване в Божественото училище. Кой от вас знае имената на деветнадесетте първокласни звезди? Тъй както звездите са поставени на небето, те имат външен, а също така и вътрешен смисъл, който трябва да се проучва. Те са поставени на известни пунктове и всяка от тях има известно съдържание според светлината си, както и според положението, което заема в съзвездията. В това отношение цялото небе съставлява велик предмет за изучаване. Казвате: „Ние сега няма да ставаме астрономи. Един ден, когато тръгнем за другия свят, тогава ще се занимаваме с небесни светили.“ Казвам: тогава вие ще се разправяте с греховете си, с багажа, който носите, и няма да имате време да изучавате тези неща. Вие трябва да ликвидирате с дълговете си, ако искате да бъдете свободни, да учите. За това се изисква дълго време. Ученикът не трябва да мисли за смърт, но за учението. Който

мисли за смъртта, той не е ученик. Не е позволено на ученика да мисли за старост. Неговият ум трябва да е зает с мисълта да завърши училището успешно, за да премине от по-ниска в по-висока степен. Щом мине през човешкия живот, той първо ще стане светия, после ангел, през което време ще се подмладява, ще придобива истинска красота, различна от тази на хората.

Сега, като ви говоря по този начин, не мислете, че тук, във Външната школа, става приемането за оглашен, за вярващ или за ученик. Този въпрос се разрешава отгоре – там става приемането, и то според това, дали ще ви намерят подготвени, или не. Тъй щото не е въпросът за какви се мислите вие, но важно е за какви ви считат отгоре. Доколкото зная, горе сега вие сте още оглашени. Всеки от вас трябва положително да знае какъв е. И като се определи, той трябва да знае какво се иска от него – от положението, в което се намира. Казвате: „Ние сме Синове Божии.“ И Синове Божии да сте, и царски синове да сте, пак трябва да седнете на училищната скамейка и да учите. Какъвто е законът на Небето, такъв е и на Земята; и обратно, какъвто е законът на Земята, такъв е и на Небето. Ако царският син не учи, той и овчар не може да стане; ако пък овчарят учи, той и царски син може да стане.

Фиг. 1

Питам: каква фигура се образува от съединението на двата ъгъла BA_2C_2 и BAC (фиг. 2) – Паралелограм. Значи тук се образуват две течения: долно – инволюционно, и горно – еволюционно. Този

паралелограм показва изминатия път на тези две течения както в Природата, така и в живота. Ъгълът BAC е път на инволюция, а ъгълът $B_2A_2C_2$ е път на еволюция.

Следователно, когато ученият види един квадрат, той подразбира, че тук са работили и двата закона – на инволюция и на еволюция. Квадратът е поле на противоположно действащи сили, едни от които слизат, а други се качват. Върховете в квадрата са допирни точки на тия сили. Двата ъгъла в квадрата са ъгли на Доброто, а другите два ъгъла са на злото.

Следователно, когато човек се намира в квадрата, у него се явяват желания за противодействия. Обиди ли ви някой, вие сте в квадрата. Мрази ли ви някой, вие пак сте в квадрата. Попаднете ли в тази сила на противодействие, вие трябва да приложите търпението си, и ако Божественото у вас вземе надмощие, правилно ще разрешите задачата си. Не вземе ли Божественото надмощие в човека, той ще се гневи, ще се съмнява, ще губи вярата си и ще каже: „Не искам вече да посещавам училището, не искам да посещавам тази църква или това общество“, и т.н.

Казвам: вие сте ученици и каквото и да ви се случи, трябва да се учите. Докато сте в Школата, вие никому не трябва да се сърдите, нито можете да мислите, каквото искате. Излезете ли от Школата, свободни сте да мислите и да правите, каквото искате. Разумният човек не мисли, каквото иска, но мисли това, което е право. Глупавият човек мисли всичко, каквото му дойде наум. Каже ли някой, че може да мисли, каквото иска, този човек е глупав – нищо повече. Когато човек иска да разреши един въпрос правилно или когато иска да разреши мъчнотиите си правилно, той трябва да избере и съответни методи за тяхното разрешение. Ученикът трябва да знае всеки ден какво е възможно той да постигне. Всеки ден има и свои възможности. За правилното разрешение на една задача има само

една възможност, но в тази възможност има много отклонения. Задачата на ученика е в тия отклонения именно да намери правия път към дадената възможност.

Някой казва: „Условията на живота са тежки, те ни заставят да постъпваме по един или по друг начин, макар и неправилен.“ Казвам: в каквото положение и да е, каквато професия и да има ученикът, той е в състояние да се домогне до тази възможност. Ако не би бил в състояние, не биха му я дали. Например нека вземем една от благородните професии на човека – учителството. Каква възможност има учителят? Единствената възможност, която му е вложена, е да всади в учениците си светлина, и то колкото може повече. Без светлина знание няма. Първото нещо е човек да има светлина върху тъмните точки, които го смущават. Тъмнината трябва да се ограда със Светлина. Ако в мислите на човека се породят ред противоречия, те представляват нещо подобно на зародиши, които по силата на необходимостта ще се измътят, ще се развият. Те са резултат на кармически връзки от миналото. Вие не можете да се освободите лесно от кармата, но затова трябва правилно да я разрешите.

Представете си, че вие се срещате с човек, който ви мрази. Тази омраза има произход от далечното минало. От хиляди години насам този човек ви мрази и търси някакъв начин на ви отмъсти. Тази омраза се дължи на това, че някога, в миналото си може би, сте го убили и той сега иска да ви отмъсти. Обаче така се нарежда, че той не може да ви срещне на Земята: когато вие сте на Земята, той е в другия свят; после той слиза на Земята, вие сте в Невидимия свят. И така с хиляди години той ви търси, докато най-после ви намира на Земята, хваща ви за яката и казва: „Сега вече мога да си отмъстя!“ Той изважда ножа си и иска да ви убие. Вие веднага трябва да се смирите, да съзнаете погрешката си и да кажете: „Добре, ти разполагаш с моя живот. Ето, аз съм готов цял живот да ти служавам, а ти да ми станеш

господар.“ Кажете ли му така, той веднага скрива ножа в ножницата си, а вие туряте престилката, ставате негов слуга за цял живот. Като послугувате на новия си господар няколко години добросъвестно, честно, той започва да ви обиква, става доволен от вас и ви предлага да станете негов съдружник. През времето, докато сте съдружник с него, той дели богатството си с вас наполовина и след време се разделяте братски, приятелски.

Този е един от примерите на лоши отношения, но има случаи, дето някой човек с хиляди години търси някого да му се отблагодари за някакво голямо добро, направено от него в миналото. Например някой човек е пожертвал живота си за друг и след това се разделят. Обаче този, на когото е направено това голямо добро, като дойде отново на Земята, той иска да благодари на своя благодетел и започва да го търси. Хиляди години го търси и не може да го намери: когато той е на Земята, благодетелят му е в Невидимия свят, после той отива в Невидимия свят, а благодетелят му слиза на Земята. Най-после и двамата се срещат на Земята. Този, на когото е направено доброто, хваща своя благодетел за яката и му казва: „Слушай, не зная защо, харесвам те, обичам те, искам да те направя свой наследник, да те осиновя.

От толкова години търсих подходящо лице и най-после тебе намерих.“ – „Добре, нямам нищо против, ще ти стана син, а ти – мой баща. Като остарееш, ще те гледам като син.“ Какво подразбирате под думите, че ще гледате някой човек на старини? Това значи, че тези двама души ще се разговарят на Божествен език. Бащата ще говори за своите опитности и добродетели, които е развил през вековете, а синът ще разправя за своята младост, за красивото и хубавото в живота, за Божията Мъдрост, Истина и Любов. Няма по-красиво нещо от това, двама души да обменят мисли за красивото, за възвишеното и за благородното в света.

Сега тия идеи трябва да залегнат в ума ви, да станат живи – плът и кръв за вас. Вие слушате и си казвате: „Дали тия неща са верни, или не?“ Оглашеният и вярващият могат да се запитват кое е вярно и кое не е, но ученикът, като слуша, трябва да каже: „Всичко, което Учителя говори, е вярно.“ Оглашеният и вярващият допускат нещата, те изказват и съмнения, но ученикът не може да се съмнява. Докато човек се съмнява, той не може да учи. Ако ученикът допусне, че професорът говори неверни неща, той вече престава да учи, престава да е ученик. Той трябва абсолютно да вярва в думите на професора си. Даже и днес, като се преподава официалната наука на учениците, те вярват в думите на своите учители, и след време, когато се окаже, че известни факти не са верни, тези ученици дълго време трябва да се убеждават, че има някаква грешка в техните знания, докато най-после се убедят, че е така. Те казват: „Как е възможно този учен да е направил някаква грешка? Това е математика, това е геометрия, може ли да се правят погрешки?“ Ако вярата е необходима за официалната наука, колко по-необходима е тя за Божествената наука, дето съмнението е изключено сто на сто. Усъмни ли се човек, той се намира вече в гъстата материя, в закона на инволюцията. Защо човек не трябва да се съмнява? – За да влезе в закона на еволюцията.

И тъй, съмнявате ли се, вие започвате постепенно да слизате, докато дойдете до дъното на гъстата материя, и след това трябва да минат хиляди години, за да започнете да се изкачвате. Не се ли съмнявате, вие се изкачвате нагоре, към Бога, и започвате да еволюирате. Тъй щото, когато се говори, че съмнението трябва да се изхвърли навън, това твърдение има своя научна база. Някой седи, мисли, очаква нещо особено и казва: „Този предмет, върху който сега се разисква, не е толкова важен.“ – Да, предметът не е толкова важен, но паралелограмът е много важен. Аз мога да направя този паралелограм толкова интересен за вас, че и денем, и нощем да

говорите за него. Той може да оживее в съзнанието ви. Представете си, че страните на този паралелограм са направени изключително от скъпоценни камъни и на някои от вас дам по една от тия страни. Питам: няма ли да бъдете благодарни за този паралелограм? Ще бъдете благодарни, защото той ще ви осигури за цял живот. Този паралелограм ще осигури живота даже на четирима души. Какво би било, ако с написването на една от неговите страни вие имате вече линия, образувана само от диаманти? Вие ще бъдете в положението на маг, който всичко може да направи.

Магът се отличава от обикновените хора по това, че каквото каже, той може да го направи. Ако поиска плодове, плодове ще дойдат; ако поиска скъпоценни камъни, и те ще дойдат. Само с една дума той ще може да достави на когото и да е скъпоценни камъни. Ще му каже: „Отвори ръката си!“ Той отваря ръката си и вижда в нея един хубав скъпоценен камък. После ще му каже: „Затвори ръката си.“ Той затваря ръката си и камъкът изчезва. Магът е силен: каквото каже, всичко му се подчинява. Колкото и вашата мисъл да не е силна, и вие можете да направите много нещо. Например често вие казвате: „Това нещо няма да стане.“ Кажете ли така, и камъкът изчезва от ръката ви. Кажете ли: „Ще бъде това нещо“ – и камъкът е в ръката ви. Някой сънува, че е цар, че седи на трон, облечен с великолепна мантия и с корона на глава със скъпоценни камъни, от двете му страни стои стража, а той само заповядва. Събуди ли се сутринта, всичко това изчезва и той започва да се съмнява дали наистина е бил цар, или е сънувал. Щом се усъмни, всички неща пред него изчезват. Значи той беше маг насън само, а сутринта изгуби силата си. Ако вие, като ученици, бихте повярвали, че сте цар, сутринта, като се събудите, наистина ще бъдете цар. Това зависи от силата на вашата мисъл.

Казвам: Бог прави нещата обективни, видими отвън, и вие трябва да имате същата сила, макар в микроскопически размер, за да

има какво да работите. Имате ли тази сила, страните на паралелограма могат да оживеят, да станат само от скъпоценни камъни. Ако имате тази сила в себе си, вие ще можете всеки ден да привличате по една хубава мисъл от Невидимия свят, да я разработвате и задържате в ума си. Ще си кажете: „Мисълта, която днес възприех, ще я задържа в себе си и ще я поставя на специално място.“ След това, като отворите ръката си, действително ще намерите там скъпоценния камък – мисълта. Усъмните ли се, и скъпоценният камък – мисълта – изчезва.

Учениците на Окултната школа през всички времена и епохи са имали един и същ характер – те са хора на абсолютната вяра, без никакви съмнения. Те се познават всички помежду си и се обичат. Не се ли обичат, те не са ученици – нищо повече. Същото може да се каже и за вас: щом се усъмните, вие не сте ученици – вие сте оглашени. Отношенията на Учителя към ученика са едни, към вярващия са други, а към оглашения – трети. Отношенията на Учителя към ученика са Божествени. Ако ученикът обича Учителя си, и Учителя го обича; ако ученикът не се съмнява в Учителя си, и Учителя не се съмнява в него. Това е Божествен закон. Когато Учителя обича ученика си, той дава нещо от себе си. Когато ученикът обича Учителя си, и той дава нещо от себе си. Господ казва: „Ще скрия Лицето Си от ленивите ученици и те ще останат в тъмнина.“ Всеки човек има тази опитност: един ден е в светлина, а на другия ден е на дъното на ада, в тъмнина. Тогава той започва да се запитва: „Аз ли съм, или не съм?“ Цял ден ходи натук-натам, мъчи се, страда и казва: „Не вижда ли Господ как страдам?“ Господ го пита: „Научи ли урока си?“

Същото прави и ученикът: той плаче, пъшка и се чуди как учителят му не вижда колко много страда! Той казва: „Сърцето ми ще се пукне от мъка!“ – С пукане на сърцето урок не се учи. Сърцето

трябва да бъде здраво, да издържа, а ученикът трябва да научи урока си! Докато не научи урока си, учителят няма да го погледне. Така трябва да мисли ученикът и да не се поддава на никакви настроения. Настроението е пустиня в живота. Доброто желание е поле, обрасло с трева, а идейният живот е планинско място с хубави градини и извори, дето птички пеят, деца играят, хора се разхождат и приятелски разговарят. Такъв трябва да бъде и вашият живот! В ума ви всеки ден трябва да има нещо красиво, хубаво, за да превръщате и най-лошите условия в добри. Само по този начин можете да напредвате.

Като дойдете другия път в клас, ще направим следния опит: ще излезе един от вас, който е мрачно, песимистически настроен, бил той от оглашените, от вярващите или от учениците, а след това ще накарам да излезе друг някой, който знае много, и ще го накарам да прекара ръцете си върху главата на отчаяния, да видим ще може ли да измени настроението му.

Сега, като ви наблюдавам, намирам, че всички се нуждаете от повече вяра. Всички несъгласия, раздори, съмнения, подозрения, сиромашия и ред още отрицателни състояния у човека се дължат все на слаба вяра. Силната вяра произвежда изобилие. Ако хората на някое общество имат силна вяра, между тях ще излязат много учени. Дето има вяра, всичко расте; дето няма вяра, всичко умира, съхне. Наблюдавали ли сте например в кой месец у детето се събужда вярата? В кой ден ученикът добива вяра в учителя си? Започне ли учителят да преподава трудни задачи и да ги решава, в ученика се заражда мисълта, че учителят знае много, и от този момент той вярва на своя учител. Яви ли се вяра в ученика по отношение на учителя, между учителя и ученика се създава връзка. Ученикът не може да разбере трудните въпроси, докато между сърцето и душата му няма връзка. Ученикът не може да придобие възвишеното знание, докато

между неговата душа и тази на някое възвишено същество от Невидимия свят няма връзка.

Следователно пробуждането на способностите у човека зависи от вътрешните връзки, които той има с възвишените същества. Има ли такива вътрешни връзки, веднага силите в организма му се трансформират и ако този човек е бил стар, постепенно започва да се подмладява. Изгубят ли се вътрешните връзки с разумните същества, и съзнанието на човека започва да потъмнява. Тъй щото при допирането на две точки всякога става поляризиране. Ученикът непременно трябва да знае седемте принципа на живота. Дойде ли до разумния живот, той трябва да бъде внимателен да не загуби връзката си с Бога. Много връзки има ученикът, но най-важна е връзката му с Бога. Непреривна ли е тази връзка, той ще забележи в съзнанието си разширение и светлина, вследствие на което ще е способен да учи. Лесно е да се учи, когато човек има очи. Такъв ученик, в каквото положение и да се намира, всякога ще има време и условия да учи и да се интересува от всичко, което става около него. Няма ли я тази връзка или прекъсва ли я често, той ще се откаже и ще каже: „Моята работа се свърши, ще отложам за друг живот.“ Казвам: няма по-добър живот за вас от сегашния. Отложите ли работите си за друг живот, вие ще се намерите при по-трудни условия. Пропуснете ли условията сега, те никога няма да се върнат. Не пропускайте сегашния живот, ако искате да използвате разумно всички негови блага. Щом знаете този закон, от вас, като от ученици, се изисква будно съзнание – да не пропускайте условията, които днес са ви дадени.

Казвате: „Защо някои хора не са внимателни към нас?“ – Защото и вие не сте внимателни към висшите същества, към Бога. Изправите ли отношенията си към Бога, всички хора моментално ще изменят отношенията си към вас. Бог живее в сърцата на всички хора. Той разтваря, Той затваря сърцата. Някой казва: „Сърцето на приятеля ми

е в моите ръце.“ – Не, сърцето на приятеля ти е в ръцете на Господа! Затова именно сърцето на приятеля ти ще се изявява така, както Бог диктува. Знаете ли това, няма от кого и на кого да се оплаквате. Господ държи сърцата на всички живи същества: на майки, на бащи, на деца, на приятели, на царе, на владци, на всички животни, свирепи и добри, на дявола, както хората наричат злото – всичко е в Божии ръце. Когато Бог държи сърцето на дявола в ръката Си, и дяволът е мек към вас; отпусне ли Бог сърцето му, той веднага ви сграбчва. Такъв е великият закон на Вярата.

Ученикът трябва да знае този закон. Когато учителят извади ученика от тялото му и го прекара през пожар, ако той знае законите, няма да се плаши и няма да пострада. Не знае ли законите, ученикът ще се върне с опърлени крака, тук-там ще има малки мехури. Ако ученикът е свързан с Бога и не се съмнява в Него, той ще мине през огън, без да пострада. Дойде ли съмнението, веднага се явяват мехури по краката му. Има хора, които правят опити в това направление – да играят в огън, да го прескачат, без да им действат пламъците, но те могат да издържат на тези опити най-много два-три дена. Мъчно се издържа това голямо нервно напрежение. Тези опити се основават на силна вяра и на силна мисъл. Вие можете да правите ред опити в това направление. Например вържете някой човек с едно дебело гемиджийско въже и със силата на мисълта опитайте да скъсате това въже. Ако имате силна вяра и концентрирана мисъл, само с едно махане на ръката си вие ще можете да скъсате въжето. По същия начин можете с мисълта си, без големи усилия, да вдигнете някакъв голям камък и после, като го ударите леко с пръста си, да го счупите. Имате ли такава силна вяра, с едно махане на пръста си из пространството вие ще можете да произведете гръм. Усъмните ли се, този гръм ще дойде отгоре ви. Силата на вярата и на мисълта седи в

отсъствието на съмнение. Нямате ли съмнение, всичко можете да направите.

И тъй, съмнението е закон на инволюция; Абсолютната вяра е закон на еволюция. Затова, искате ли да еволюирате, да подобрите живота си, работете върху засилването на вярата си. Казвате: „Не може без съмнение.“ Опитвали ли сте резултатите на съмнението? Кажете тогава какво сте придобили от съмнението? Българите често употребяват една поговорка: „Наша Стоянка три лакта изтъкала, пет разтъкала, а платното и до днес седи на стана.“ Какво се подразбира от тази поговорка? Възможно ли е преди всичко три лакта да изтъче, пет да разтъче? Отде ще вземе двата, които трябва да разтъче? Или ще кажете, че от съседите ще вземе. Значи такъв човек разтакава не само своето платно, но и това на съседа си. Какво ще кажете за него? Какво ще придобие той в живота си? – Нищо. Казвам: такива са резултатите на всеки, който живее със съмнение и подозрение. Затова хвърлете съмнението въвн от себе си и се въоръжете със силна вяра.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесет и девета лекция, 16 юни 1926 г.

СРЕДА И УСЛОВИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Представете си, че вие наблюдавате две съвършено различни явления в Природата и следите какви състояния те ще предизвикат във вашата душа. Първо вие наблюдавате посаждането на една ябълчна семка в земята и постепенното и развитие, докато стигне до дърво. След това наблюдавате постепенното изсъхване на това ябълчно дърво. Как мислите, еднакви състояния ли ще преживеете, като наблюдавате тия два различни процеса? Не, вие ще изпитате съвършено различни състояния. Тези две явления стават и в душевния живот на човека. Те бързо се сменят едно с друго. Например роди се у вас някакво хубаво желание, което вие грижливо подхранвате, и в няколко часа то израсте, цъфне, завърже плод; вие се радвате на това свое желание. Не се минава много време, и това ваше желание започва да изсъхва, да изчезва пред съзнанието ви и вие започвате да скърбите.

Освен тези явления забелязано е в Природата и друго явление: когато сте много жаден, вие пиете малко вода и тя скоро уталожва жаждата ви. Обаче ако човек по необходимост трябва да приеме в по-голямо количество същата тази вода, тя го удавя. Можете ли да обясните научно причината на това явление? Аз ще я обясня по следния начин. Докато водата се употребява като условие за поддържане на живота на човека, тя е безвредна за него. И в такъв случай малко количество от нея уталожва жаждата му. Обаче превърне ли се условието в среда, то става вредно за човека. Значи когато водата става среда за живеене на човека, той умира в тази

среда. Тъй щото, ако човек се върне назад в своето развитие и условието направи среда за живеене, той непременно ще умре. Оттук вадим следния закон: когато средата се измени в условие, тя е ценност за човека. Следователно човек може да познае чистотата на водата само тогава, когато тя стане условие за него. Щом стане среда, той ще остави в нея своите нечистотии. Понеже водата е среда за рибата, тя не я цени; понеже водата е условие за нас, ние я ценим. Или на научен език казано: всяко нещо, което става среда, всякога се изцапва.

И тъй, ако не приложите в живота си знанието, което ви се преподава, то е безполезно за вас. В това отношение вие трябва да правите малки опити, да прилагате. Оттук вадим следното заключение: когато човек се връща към стария си живот, той всякога е нещастен; когато навлиза в нов живот, той става радостен, щастлив. Това показва, че старият живот, в който той е живял преди години, днес става среда за него, а като среда той носи своите лоши последствия. Връщате ли се към стария живот, с това вие противодействате на ума си, а това противодействие предизвиква тъмнина в съзнанието ви. Щом имате тъмнина в съзнанието си, вие не можете нито да мислите, нито да разсъждавате. Щом забележите тъмнина в съзнанието си, вие сте се върнали към животинския живот. Затова издигнете се крачка нагоре, да дойдете до човешкия живот. В религиозен смисъл казано: обърнете ума си нагоре към Бога и веднага съзнанието ви ще се проясни, нормално-то състояние на душата ви ще се възстанови. Свържете ли се с Бога, вие ще възприемете Неговата мисъл и Неговите чувства. Ако не можете да се свържете направо с Бога, свържете се поне с един добър човек или с някой учен, дете и да се намира той, стига трептенията на вашата и на неговата душа да си хармонират.

Мъчнотиите, които срещате по пътя си, се дължат на това, че в преценките на вашите идеи вие нямате един и същ знаменател. Например идеите ви за Любовта, за обичта, за милосърдието, за търпението и за всички останали добродетели се различават. Хубаво нещо е разнообразието, но когато се говори за търпението например, има идейно търпение, което в основата си е едно и също за всички хора. Има и обикновено търпение. Мнозина считат за търпение неволята, необходимостта. Някой търпи по неволя, друг – по необходимост, трети търпи идейно, когато той е така погълнат в мисълта си за възвишеното и красивото, че нищо наоколо му не е в състояние да го изкара от това търпение. Какво мислят хората за него, как се отнасят едни към други – всичко това минава и заминава край него, без да наруши търпението му. Този човек е на сушата, няма защо да се интересува от това, какво правят големите риби като китове, сомове, тюлени и други. Ако той би бил някаква малка риба, то е друг въпрос. Този човек и да иска, не би могъл да запази своето състояние на търпение. В това отношение ние можем да направим аналогия, че лошите духове са също такива големи сомове, акули, китове. Астралният свят е воден като водата и затова, влезете ли в него, някой от духовете там може да ви погълне, както китът може да погълне човека. И тогава казваме, че вие сте направили този свят среда за живеене. Речете ли да минете през пищепровода на някой от тия духове, умът ви се обърква.

Един англичанин бил погълнат от един кашалот. Първото, което усетил, било някаква топлинка, но скоро след това той изгубил съзнание. След като бил изхвърлен на брега, той вече нищо не помнел от това, което станало с него. Питам: какво може да почувства човек, когато влезе в корема на някой от тия астрални кашалоти? Казвам: и съвременният свят има такива примамки, турени като въдици по някои пунктове, за да лови с тях своите жертви. Например

някой човек ви дава 5 000 – 10 000 – 20 000 или до 100 000 лева назаем. Вие се увлечете от тези пари, разпуснете се, но после изпитвате последствията на това богатство. Тези пари са въдицата, на която ви закачват. Хванете ли се веднъж на нея, веднага ви извличат из водата като някой сом и ви турят на огъня да ви пържат. Това не е за обезсърчение, но човек трябва да бъде внимателен, учен, да разбира кое е реално и кое не е.

Във всички окултни школи, през всички времена и епохи, е забелязана една и съща мъчнотия за учениците. Тя се дължи на две противоположни състояния, които се зараждат в тях. Първото състояние се дължи на личния, на индивидуалния живот, който е силно развит в човека. Ако някой силно индивидуализирал се човек влезе в едно общество, той се усеща ограничен, стеснен и започва да се обезличава. Първоначално той е бил в положението на лъв в пустинята, който веднага се усеща ограничен в своята свобода и самостоятелност. Човек не трябва да се обезличава, но трябва да знае как да се проявява. В обществото именно той ще научи начини и методи за правилни отношения, без да се обезличава.

Другото състояние, което изпитва човек, е чувството на общественост. Например има войници, които са привикнали да живеят групово. Такива хора на бойното поле се проявяват като смели, като най-добри юнаци, но оставите ли ги да живеят сами, без общество, те изпитват небивал страх. Те не са привикнали на самостоятелен живот. Следователно груповият човек иска да бъде в общение с много хора, а индивидуалният човек иска да живее сам. На това основание понякога вие искате да бъдете в общество, да си помагате. Вие мислите, че когато се съберете много души на едно място, ще бъдете по-силни. Право е, че когато много души се молят заедно за едно и също нещо, молитвата им се приема, но когато праведният се помоли сам, и неговата молитва се приема. Ако много

души имат единство на духа, молитвата им винаги се приема, но и на един човек, ако той има единство в себе си, молитвата му се приема. Обаче някога се случва и обратното: ако сто милиона хора се съберат на едно място и нямат единство помежду си, те едва могат да извършат работата на един човек, а някога един човек, който има единство в себе си, може да свърши работата на сто милиона хора. Питам: ако аз, като човек, работя съзнателно цял ден, и ако милиони мравки работят цял ден, кой ще свърши повече работа? Мравките ще могат ли да свършат работата, която човек би свършил за същото време? Правили ли сте изчисления каква част от грама може да повдигне една мравка? Вземете едни чувствителни везни и претеглете товара, който една мравка може да носи.

Сега първата фаза на развитие, през която човек минава, е неговият физически живот и развитието на физическите му сили. Време е вече да влезе във втората фаза на живот – душевния живот. Значи съвременният човек има задача да развие своя душевен живот, както и силите, които се крият в него. Мнозина казват: „Бог ще ни помогне.“ Те очакват помощта да дойде отвън. И това положение е възможно, но всъщност Бог работи отвътре, и то само в ония души, които имат в себе си благородни пориви. Той ги подбужда към работа, към изпълнение на Неговата воля. Не изпълни ли човек Волята Божия, ще дойдат и несполуките в света. Бог всякога работи отвътре, а ние – отвън. Например някой учен човек, завършил четири факултета, има нужда от пари, но не иска да работи, чака Бог да му помогне отвън по някакъв особен начин, без той да се впрегне на работа. Моли се постоянно на Бога и чака. По едно време идват при него няколко ученици и го молят да им преподава по някои предмети. Той им отказва веднага, като си мисли: „Как е възможно аз, толкова учен човек, да се занимавам с тези малки деца, да ги уча?“ Казвам: този човек се нуждае от средства за живеене, от пари. Тогава

какъв по-добър случай от този, да се занимава с тия ученици, които в замяна на неговия труд ще му заплатят нещо? Срещате някой цигулар, завършил в странство – търси средства за прехрана, но чака случай да даде някакъв концерт. Казвам: докато му се предостави случай да даде концерт, нека отиде в някой локал, там да свири. Той казва: „Как може аз, такъв виден цигулар, завършил в странство, да отида в някой локал, да свиря на пияници?“ – Нищо от това: иди при тези хора, посвири им малко, направи някаква жертва от себе си – поне ще ги повдигнеш малко. Ако дадеш някакъв голям концерт, публиката, която те слуша, ще погали малко твоето честолюбие, но от това ти нищо няма да спечелиш. Когато цигуларят свири идейно, макар и пред пияни хора, той прилича на чистосърдечен, прост, смирен човек, който възнася своята молитва пред Бога, и Бог му отговаря. Когато обаче цигуларят дава своя концерт пред висшето общество, той мяза на владика, облечен в парадната си мантия, с корона на глава, със златен кръст на гърди, с кадилница в ръка – и ходи из църквата, обикаля, кади, но молитвата му не е приета от Бога.

Бог не се лъже от никакви дрехи, от никакви бляскави одежди. Всичко хубаво се заключава в сърдечността и в чистия ум на човека: светлите мисли и чистите чувства са в състояние да се възнесат нагоре към Бога и да получат своя отговор. Дрехите представляват само методи, които отпосле са дошли. Те са нещо случайно в живота на човека, поради което не играят важна роля. Добре е човек да бъде хубаво облечен. Хубавото облекло може да съвпадне с чистите чувства и със светлите мисли, но то не играе важна роля. Някога казвате: „Не съм разположен, не мога да се моля.“ Ако чакаш разположение, това значи, че ти искаш да се облечеш с владишка одежда. Не чакаш ли разположение, ти ще вземеш цигулката си и ще отидеш да свириш в някой локал. Да се молиш на Бога, без да чакаш разположение на духа, е за предпочитане, отколкото да чакаш разположение. Всеки

може да се моли при разположение, но изкуство е да се моли без разположение, с отпаднал дух.

На масата на един богат човек сложили печена гъска. Той започнал да яде и казал: „Благодаря Ти, Господи, задето си ми дал този обяд!“ На другия ден нямало печена гъска на масата му и той не благодарил на Господа. На масата на един беден човек нямало нито гъска, нито дори насъщния хляб. Той седнал пред масата, повдигнал очите си към Бога и казал: „Благодаря Ти, Господи, за това, което си ми дал!“ Питам: на кого молитвата е била приета – на този, който на масата си имал печена гъска, или на този, който на масата си нямал парче хляб? И затова казвате ли, че не сте разположени да се молите, това подразбира, че на масата ви не е сложена печена гъска. Казвам: молете се и с гъска на масата, и без гъска на масата. Това е истинското положение на ученика. Ще се молите и когато сте в противоречия, и в тъмнина на съзнанието, и когато сте потънали до гуша във вода. Само така ще разберете силата на молитвата. В първия случай ще дойде светлина в съзнанието ви, а във втория случай ще се издигнете поне с един пръст над водата. Всички ваши мъчности и препятствия не са нищо друго освен условия да ви се помага от Невидимия свят. Някой се дави във водата като някоя малка мравка: вика, плаче, моли се за помощ. В това време край него минава един въплътен възвишен Дух, който веднага му подава тояжката си. Давещият се хваща за тояжката и се отправя към брега. Този напреднал Дух му казва: „Не бой се, Бог ще ти помогне, ще те спаси.“ Давещият се излиза на брега, прекръства се, ако е православен, или си спомня някой стих от Евангелието, ако е евангелист, и казва: „Слава Богу, че се освободих!“ Казвам: благодарете на великите, на възвишените и разумни същества, които следят за вас като за по-малки и по-слаби от тях и постоянно ви помагат.

И тъй, всяко добро в света е направено от разумни същества. Никое добро не е направено случайно. Няма случайни добрини. Все ще се намери някой, който да направи Доброто. И при това името на този добродетел е известно. Мнозина мислят, че нещата стават произволно, без участието на някое лице или на някое име. И затова често слушате някой да казва: „Кой ли ще ми помогне?“ – Има кой да ти помогне.

Като ви се говори така, вие често си мислите, че нямате никакви добродетели. Не трябва да мислите така. Когато учителят от второ отделение започва да преподава на учениците новия материал, нима той отхвърля знанията им от първо отделение? Не, знанията, които учениците са получили в първо отделение, служат като база, върху която ще се градят новите знания. Ако ученикът не е завършил първо отделение, той не може да следва второ. Значи върху знанието от първо отделение се поставя знанието от второ. Обаче знанието от първо отделение вече не важи за ученика, който е постъпил във второ отделение. Какво ново ще придобие той, ако постоянно повтаря, че две по две правят четири? Какво ще получите, ако съберете на едно място една учена и една добродетелна жена? Или какво ще получите, ако съберете на едно място един мъдрец и един добродетелен мъж? Какво ще направят тия двама души, като се съберат на едно място? Те могат да преобразят целия свят. Какво могат да направят една крава и един петел, ако се съберат на едно място? Или какво могат да направят едно глупаво сърце и един глупав ум, ако се съберат на едно място? Затова, когато казваме, че трябва да имаме благородно сърце и светъл ум, ние разбираме Божествените прояви в света.

Следния път, като дойдете, ще имате половин час размишление върху търпението; като свършите размишлението си, всеки ще стане тихо и, без да смущава другите, ще си отиде. При влизане също така ще пазите нужната тишина. Който има подковани обувца, за да не

вдига шум, ще се събуе вън и така ще влезе в клас. Кой когато дойде, сам за себе си ще започне размишлението и точно след половин час, без да чака другите, ще си излезе. По този начин ние искаме да създадем у вас свещени чувства, чрез които да се доближите до Невидимия свят.

Когато идвате в клас, желателно е всеки да е чисто облечен, с чисти ръце и крака, свещено да пази чистотата на класа както външно, така и вътрешно, в себе си. Вземете например съвременните лекари: когато ще правят някоя операция, предварително измиват ръцете си добре и тогава пристъпват към операцията. Същото правят и химиците, и физиците, когато пристъпват към своите опити. Казвам: колко повече ще трябва вие, като ученици на Окултната школа, да спазвате абсолютно правилата на Чистотата! Казвате: „Бог не гледа на външните неща, но на вътрешните.“ Човек трябва напълно да се освободи от ония влияния, които са внесени в неговите обувки и дрехи. Например в обувката, която носите, са останали влияния на животните, от кожата на които са направени тези обувки. Освен това шивачът често оставя своите лоши разположения в дрехите, които шие. И тогава вие по незнание и по необходимост купувате едни или други обувки и дрехи и се натъквате на техните лоши влияния.

Като ви говоря тия неща, пазете се да не изпаднете в друга крайност – в суеверие: да не смятате нищо да си купите или да носите всичко със страх. Аз само обръщам внимание върху тези неща, за да ви покажа, че окултният ученик трябва да бъде възискателен, но никога суеверен. Той трябва да си постави като задача в живота и външно, и вътрешно да бъде образец на Божественото. Стреми ли се непрекъснато към това, той най-после ще може да се добере до добри резултати.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Тридесета лекция, 23 юни 1926 г.

СПЕЦИАЛНИЯТ ЗАКОН

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

От какво зависи успехът на ученика в този свят? Три отговора могат да се дадат на този въпрос. Едни поддържат, че успехът на човека се дължи на неговия ум; други поддържат, че успехът на човека се дължи на неговото сърце, а трети поддържат, че успехът на човека се дължи на неговата воля. Значи ако успехът на човека зависи от ума му, той има връзка с Умствения свят; ако успехът зависи от сърцето му, той има връзка с чувствата, с религията; и ако успехът зависи от волята му, той има връзка с физическия, с материалния свят. Изобщо, за да има човек успех в живота си, той трябва да си създаде характер. Какво нещо е характерът на човека, вие знаете това, няма защо да се обяснява. Всеки човек, всяко животно има свои характерни черти, по които те се различават едно от друго. В това отношение характерът представлява външна придобивка, спечелена през вековете. Успехът на човека, колкото и малък да е, е свързан както с неговото минало, така и с настоящето и с бъдещето му. При това и минималният успех на човека не е нещо единично, индивидуално, но представлява колективен резултат, т.е. резултат на множество същества, които са работили в известно направление. Въпросът за успеха на човека е философски. Някои може да се интересуват от този въпрос, а някои може да не се интересуват. Обаче всички хора трябва да се интересуват от този въпрос, защото те искат да имат успех. Успехът подразбира вътрешно благо за човека.

Сега всички вие минавате за ученици. Според вас кой е ученик? Кои са характерните черти на ученика? Преди всичко ученикът

трябва да има връзка с Живата Природа, да разбира нейните закони, да ги спазва правилно и да ги прилага в живота си. Има два вида ученици: едните са ученици на

Всемирното Бяло Братство, а другите са ученици на Всемирното Черно братство. Между тези две категории има и трета категория, които не са нито бели, нито черни, но примиряват и двете категории. За третата категория няма да говоря нищо, понеже те спадат извън рамките на сегашния живот. Учениците на Всемирното Бяло Братство, както и тия на Всемирното Черно братство, се различават коренно по методите на своите действия. За да има успех ученикът, от която категория и да е той, непременно трябва да има самообладание. Ако най-малката случка, най-малкото противодействие или изненада може да наруши равновесието му, той не може да се надява на успех в работата си.

Например много хора се влияят от времето, от условията на живота: ако времето е облачно, и те стават мрачни; ако са икономически затруднени и нямат пет пари в джоба си, те веднага се смущават, изгубват присъствието на духа. Действително икономическият въпрос е от голяма важност за човека. Този въпрос е голям изпит за ученика, докато той го разреши правилно. За правилното му разрешение се изисква необикновен ум. Не е лесно човек да се справи с мъчнотиите в своя живот. Когато човек не може лесно да се справи с известна мъчнотия, той оставя всичко на Господа и казва: „Господ ще промисли за мене.“ – Това е само предположение. Бог може да промисли за теб, а може и да не промисли. В мъчнотиите човек ще научи законите, по които се придобиват благата на живота. Има специален закон, според който Бог определя и раздава благата на всички хора. Питам: вие знаете ли кой е вашият специален закон? Ето едно нещо, което не знаете. За всеки човек има специален закон, по който той получава благата на своя живот. От този закон зависи

неговото щастие, неговият успех. По този закон той може да се домогне и до тайните на Природата. Този закон представлява модерно наредена инсталация с ключовете и с всичките си приспособления. Знаете ли закона, вие ще можете да управлявате и инсталацията; не знаете ли закона, нищо не можете да направите с вашата инсталация. Казвам: на всички ви е необходима светлина, за да може всеки отделно да се добере до специалния закон.

Ученикът трябва да знае специалния закон, който се отнася до самия него. Някой казва: „Колко е щастлив моят приятел! Всички блага се сипят около него: жена има, деца има, къща има, богатства има.“ За този човек казвам, че той само седи и като някой свещеник чете редица заучени молитви и нищо не работи. Този човек трябва да потърси в архива на своя живот специалния закон, който е определен изключително за него, и да го научи. Специалният закон гласи: във всяка работа, която предприемаш, пръв започвай и последен свършвай! Мнозина казват: „Нека първо другите хора започнат работата, аз ще започна последен.“ Значи ти обръщаш този закон в обратен смисъл: последен започвай, а пръв свършвай! Мислите ли така, действате ли така, вие никога няма да научите специалния закон. Ако сте от хората, които започват всяка работа първи, вие сте вече в рамките на специалния закон. Дойдете ли до преддверието на този закон, лесно можете да го придобиете и да се ползвате от него. В Писанието се казва, че за всеки човек има определено едно написано камъче, което той сам трябва да намери. Такова нещо представлява и специалният закон. Специалният закон определя начина, по който Божията Любов може да се прояви отделно за всеки човек. Всички хора проявяват любовта си по различни начини. Някой казва: „Аз искам да обичам всички хора.“ За да обичаш всички хора, ти трябва да си намерил специалния закон. Като ученици на вас предстои

великата задача – да намерите през тази година своя специален закон.

Сега, ако се напише дробта $1/2$, какво представлява тя? Числата едно и две, които са числител и знаменател в дробта $1/2$, представляват в дадения случай две живи същества. Единицата означава сина, а двойката – майката. В дробта $2/3$ двойката представлява майката, а тройката – сина; в дробта $3/4$ тройката представлява детето, а четворката – бащата; в дробта $4/5$ четворката представлява бащата, а петорката – майката. Тъй щото вие можете да започвате с една от дробите: $1/2$, $2/3$, $3/4$ и $4/5$. Ако преведете дробта $4/5$ в реална форма, вие може да имате женска форма, каквато е майката, но с мъжки качества: гласът и е силен, гърлен, по лицето и брадата си има косми като у мъжа, и т.н. Често има и обратни прояви на първото явление: срещате мъж с мустаци и брада, но с женски качества: говори нежно, по характер е чувствителен, мекушав, при всяка мъчнотия плаче, обезсърчава се и т.н. Питам: коя е причината, че в женската форма влязоха мъжки качества, а в мъжката форма влязоха женски качества? Мъжът представлява кварцова канара. И наистина, в *Битие* е казано, че първият човек, Адам, беше направен от пръст. Значи Адам беше мощен човек. Жената пък, Ева, беше направена от плът, вследствие на което тя представлява меката, нежната страна в естеството на Адам, т.е. на мъжа. Питам: щом жената е направена от плът, как е възможно в това нежно същество да влязат мъжки качества? И щом мъжът е направен от пръст, от твърда материя, как е възможно в него да влязат женски качества? През 40-50-те години на своя живот човек няколко пъти изменя характера си.

Аз познавах един ученик от варненската гимназия, който се отличаваше с необикновена женственост. Той имаше лице, нежно като на девица. После той завърши за доктор и след 20 години го видях в София, но вече коренно изменен: глас груб, мъжки, лице

загрубяло – няма помен от онова нежно, приятно лице. Питам: де отиде предишната му нежност? С какво се замести? Кое е неизменното в човека, което при никакви условия не се губи? Коя е постоянната единица, неизменната величина в човека? Кое го прави в младини един, а в старини друг? Наистина човек трябва да се изменя, но има нещо в него, което при всички условия трябва да остава едно и също. Иначе без промени няма прогрес. Ако човек не се изменя, той не би могъл да се освободи от своите грешни състояния, в които днес се намира; ако човек не се изменя, той не би могъл да се възпитава. Всички промени, които стават с човека, се отнасят до неговото външно, т.е. физическо естество, при което се изменя и съставът на материята в неговия организъм. Например ако в кръвта на някого се натрупа желязо повече, отколкото трябва, той ще огрубее.

Същият резултат ще се получи, ако човек подхранва в себе си някаква користолюбива мисъл или ако чрезмерно развива центъра около слепите си очи, зад ушите. Този център се развива в някои хора повече, отколкото в други, благодарение на това, че там се изпраща повече енергия; затова, ако човек иска да се освободи от тази излишна енергия, той трябва да потърси начин да я трансформира. Един от начините за трансформиране на тази енергия е физическата работа, например копаенето, рязането на дърва и т.н. Не успее ли човек да трансформира тази енергия в себе си, той през целия ден ще бъде нервен, ще се сърди, ще се кара с този, с онзи и ще бъде в положението на човек, за когото казват, че е разпасал пояса си. Той се извинява пред хората, като казва: „Извинете ме, аз съм малко нервен, не мога да търпя никого.“ Казвам: този човек не е нервен, но бентът му е слаб. Той трябва да каже: „Ще ме извините, бентът ми е малко слаб и понеже нямам пари да го поправа, в мене е станало наводнение, с което не мога изведнъж да се справя.“

Някой се извинява, че бил нервен. Според мене аз бих съжалявал този, който не е нервен. Защо? – Защото няма нерви. Щом не е нервен, той няма нерви. Да бъде човек нервен, това е голямо благословение. Друг казва: „Аз съм много чувствителен, силно чувствам.“ – Радвам се, че си чувствителен, защото иначе ще приличаш на камък. Колкото повече се развива чувствителността и нервната система у човека, толкова той е по-благороден, добър и отзивчив. – „Ама избухвам често.“ – Кой не избухва? И Слънцето избухва, и Земята избухва. Представете си, че имате дете, което никога не избухва: кротко е, не мърда, нищо не иска, никого не безпокои. Питам: ще ви радва ли това дете? Казват за някого: „Той е буен човек.“ – Според вас какъв трябва да бъде човек? – „Кротък.“ – Какво разбирате под думите *кротък човек*? Кротък човек е този, който знае във всеки даден случай как да постъпва. Той е умен, досетлив, услужлив човек. Това, което обичаме в хората, е тяхната досетливост и услужливост. Какво обичате повече: изворите или щерните? Всеки обича изворите повече от щерните. Няма по-красиво нещо от това, да наблюдавате как водата на някой извор тече чиста, прясна и подвижна, като жива. Погледнете ли водата на някоя щерна, вие веднага се отдръпвате – тя не ви предразполага, защото е мътна, плесенясала. Когато човек прилича на добре пречистен извор, всеки има желание да пие от неговата вода.

И тъй, говори ли се за кротък човек, ние имаме предвид Христа, който казва: „Елате при Мене, защото съм кротък и смирен по сърце.“ Христос беше кротък наистина, но като влезе в храма и видя как търгуваха там, Той взе един камшик и прогони всички търговци навън. Как мислите, ако Христос дойде днес на Земята, няма ли да постъпи по същия начин, ако намери подобни неща? Нима и Природата не постъпва по същия начин? Често ние виждаме, че небето става облачно, мрачно и след известно време се явява буря:

цялото небе трещи, гърми, святка се – страх навява на човека. Не е ли хубаво това? Как би се пречистил въздухът, ако не стават тези естествени проветрявания? Ето защо, като срещнете някой нервен, раздразнителен човек, не се смущавайте, но го изучавайте – да видите, че Бог е вложил нещо хубаво в неговите прояви. Проучите ли характера на този човек, видите ли неговите добри страни, вие никога няма да приложите върху него камшика. Нервният, раздразнителният човек е извор, който силно блика. Не подпушвайте този извор, но използвайте водата му да кара воденици или да полива градини. Той е деятелен човек, който може да извърши много полезна работа. Радвайте се на деятелните хора!

Сега, като се говори за Божията Любов и за Божията Мъдрост, ние разбираме вода, която тече, а не застояла вода. Течащата вода представлява активен човек, а застоялата – пасивен човек. Обаче тази вода е застояла временно, няма да мине много и тя отново ще потече. Значи пасивният човек добре обмисля въпросите и след това действа. Ако погледнете на живота, било от човешко, било от Божествено гледище, вие ще разберете, че сте дошли на Земята съзнателно да вършите Волята Божия, а не както много хора, които я извършват механически. Вършите ли съзнателно Волята Божия, в каквото положение и да сте, било като търговец, чиновник или професор, вие ще имате достатъчно светлина, за да можете правилно да изпълните своята служба. Казвате: „Грешно е за духовния човек да бъде търговец.“ Питам: кой занаят считате, че не е грешен? Ако учителят проповядва неверни неща на учениците си, нима това не е грешно? От гледището на разумните закони в Природата всяка работа, която човек извършва, е на място, ако с това той допринася нещо за общото благо, както и за свое благо.

В това отношение всеки човек е роден да извърши известна работа. Според френолозите например някой човек е роден за учител,

друг – за свещеник, трети – за лекар, четвърти – за земеделец, и т.н. Всеки човек заема една или друга служба според наклонностите и дарбите, които Природата е вложила в него. Ако вие не сте роден за писател или за поет, нищо не можете да напишете. Вие можете да дращите с перото си по цели дни, но никой няма да ви признае за поет. Ако не сте роден за музикант, може цял ден да стържете с лъка на цигулката, но никакъв музикант няма да излезе от вас. Ако не сте роден за учител или за художник, колкото и да се силите в това направление, никога няма да станете добър учител или добър художник. Питам: знаете ли за какво сте родени? Ще кажете, че сте родени да служите на Бога. Като какъв искате да служите на Бога: като поет, като писател или като учител? Казвам: каквато служба и да изпълнявате в живота си, тя още не определя вашето служене на Бога. При всички служби вие можете да служите на Бога. Въпросът е как изпълнявате службата си. Правилното изпълнение на службата включва в себе си и служенето на Бога. Дългият живот, през който човек минава, трябва да представлява сбор от всички служби, от всички професии. Има служби, които той е извършил вече, но има някои, по които той още не е работил, не се е специализирал, затова трябва да мине и през тях.

Мнозина не знаят нищо по философия. Например какво ще ми отговорите на въпроса: как може да се дойде от причината на нещата към тяхното следствие? Или какво ще ми отговорите на въпроса: как е създаден светът и дали в действителност светът съществува? Представете си при това, че аз отричам съществуването на света. Мнозина ще отговорят, че светът е създаден от Бога и следователно той съществува. Обаче за мене този отговор не е достатъчен – аз искам това да ми се докаже. Тези въпроси могат да се разрешат от философски глави, те не са за обикновени хора. Казвате: „Тези въпроси не ни интересуват, няма защо да ги доказваме.“ – Възможно

е тези въпроси именно да не ви интересуват, но има въпроси, които са общи за всички и те не могат да не интересуват всеки човек. Кажете тогава: кой е общият принцип в християнството, който обединява хората? Общият християнски принцип, който обединява хората, е Любовта. И ако днес хората още не са обединени, това показва, че на всички им липсва тази Любов. Значи Христос е говорил за Любовта, която ще обедини хората.

Казвам: от всички хора днес се изисква работа, усилия, за да намерят специалния закон и начин за проявление на този закон. Домогнат ли се до начина, по който може да се приложи специалният закон, те ще могат да предизвикат в себе си възвишени и благородни чувства. Изкуството е да може човек да прояви в себе си тъкмо това красиво чувство, което храни към някого. Представете си, че вие обичате едно, но той иде в дома ви в момента, когато сте изгубили 20 000 лева. Тогава вие сте разтревожен, нищо не виждате пред себе си и никакво любовно чувство не трепва у вас. Обаче ако в дадения случай дойде човекът, който носи загубените 20 000 лева, вие веднага ще се зарадвате и ще му пригответе една хубава баница.

Едно трябва да знаете: всеки човек, който иде в дома ви, той носи щастие. Някога той може да дойде във форма на чужденец, когото вие не познавате, но и в тази форма той пак ви носи щастие. За да не изгубите щастieto, което той ви носи, вие трябва да знаете как да го посрещнете. Ще ви приведа един пример, за да видите какви са резултатите на добрите отношения. Един млад българин, завършил музика в Берлин, дохожда в България да се назначи на служба. По едно време го поканват като частен учител по цигулка на сина и дъщерята на един богат чорбаджия. Той започнал да им преподава добре, но от време на време като млади хора те си поигравали. Бащата останал недоволен от неговото поведение и го изпъдил от дома си. Останал вън, на пътя, без служба, той прекарал три дена в

глад и мизерия, през което време се намерил един свещеник, който го приел в дома си, нахранил го и му дал едно турско меджидие. Музикантът казал: „Много ти благодаря за тази услуга. Три дена прекарах без хляб, но ти ми дойде в помощ. Няма да забравя твоята услуга.“ След време този млад човек бил назначен за секретар на турския валия във Варна. В това време валията му дал да прегледа някакви писма и обвинения срещу един свещеник, когото считали за комита. Като прегледал тия писма, той видял, че те се отнасят именно до този свещеник, който в онзи тежък момент на неговия живот му дал турското меджидие. Той веднага прегледал писмата, които намерил за опасни, хвърлил ги в печката да изгорят, като си казал: „Отче, твоето меджидие те спаси от въжето.“ След това той отишъл при валията и му казал: „Прегледах всички писма, които ми дадохте, и намерих, че този човек не е опасен, няма сериозни улики против него. Доколкото знам, той е добър, благороден човек.“

Сега да пренесем този пример и във вашия духовен живот. Например дойде ви една Божествена мисъл, но толкова скромна по външен вид, че вие намирате, че тя не заслужава да употребите време за нейното реализиране, и казвате: „Не е време сега за реализирането на тази мисъл.“ Казвам: ако вие се заемете с реализирането на тия малки, скромни мисли, за в бъдеще те ще създадат велики характери. Малките Божествени мисли създават характера на човека, а не големите, грандиозните. Затова заемете се с проучването на вашия характер, на вашето тяло, лице, очи и т.н. Като изучавате лицето си например, ще видите, че то е несиметрично. Почти на всички съвременни хора лицата са несиметрични. Някой път ще видите, че лицето ви напълнява, а някога отслабва. После често и коремът ви надобелява, а някога отслабва. Забележете ли такова нещо в себе си, веднага вземете мерки да стесните желанието, което иска да се разширява. Вие трябва да измервате всички части на тялото си със

сантиметър, да знаете точно с колко сте се увеличили или намалили. Ако забележите, че гърдите ви се стесняват, започнете да правите дълбоки дишания, за да се разширят. Изобщо горната част на човека, гърдите именно, трябва да бъдат широки, а кръстът и коремът трябва да бъдат деликатни, тънки. Сутрин, преди да започнете работата си, изправете гръбначния си стълб, за да могат теченията на Природата да циркулират правилно; после отправете мисълта си към Невидимия свят, свържете се с Бога, и тогава станете и започнете работата си. Вие не можете да имате успех в работата си, докато не сте нагласили своята нервна система.

Мнозина от вас едва се пробуждат и започват да се обличат, да се чешат, да се нареждат. Така правят и светските хора, но ученикът никога не трябва да бърза. Обличането, измиването ще оставите за после. Първата ви работа е да прекарате 5-10 минути в съзерцание, в мисъл към Бога, към всички напреднали същества, да ги призовете на помощ, като кажете: „Господи, малко знания имам, просвети ума ми, да възприема и изпълня Твоята воля. Дай ми начин да реализирам Твоите желания, както Ти си определил!“ Кажете ли така, няма да мине много време, и вие ще получите отговор на вашата молитва. Ще почувствате в душата си едно затишие, една радост, и ще започнете работата си. Постъпвате ли така, вие ще имате хармония в себе си и ще придобиете разположение, с което ще можете да работите. Оставите ли се на света и на неговите влияния, той може да ви изкара от релсите на вашия живот. Всички отрицателни състояния, които имате в себе си, както и помежду си, се дължат на влияния на същества от този преходен свят. Затова, попаднете ли под тяхно влияние, кажете си: „Заповядвам ви в името на Божията Любов, в името на Божията Мъдрост и в името на Божията Истина да мълчите!“ Може да кажете: „Дали и тези изпитания не са Волята

Божия?“ Ще знаете, че Волята Божия е да служите безкористно на възвишената Любов, ако искате да бъдете мощни и силни.

Сега мнозина очакват да дойдат ангели при тях, да им помогнат. Ако дойде при вас ангел, той ще ви вдигне като чук в ръката си, ще ви удари върху някой предмет и вие ще се пръснете. Това ли трябва да получите? Не, човек трябва да работи, да прави усилия от своя страна, без да очаква всичко наготово. Казвате: „Трябва ли ангелите да постъпват с нас по този начин?“ Вие запитвате по същия начин, както съвременните хора се питат за постъпките на Христа, на светиите или на истинските християни. Те често казват: „Не можа ли Христос да постъпи по друг начин с търговците в храма, ами трябваше да ги бие с камшик?“ Вие считате, че Христос трябва да бъде мекушав човек. Казвам: нито Христос, нито светиите, нито старите християни са били мекушави хора.

Когато светията срещне някой разбойник, той го хваща за краката, издига го във въздуха и го разтърсва. Или ако светията срещне човек, който иска да стреля, той махне с ръката си из въздуха и оръжието на стрелеца пада. Смели трябва да бъдете! Не сте ли смели, разбойникът, апашът ще дойде при вас и ще ви обере. Досега от някои хора са одрани по десет кожи, от които са направени хубави лачени обуща.

И тъй, всички трябва да се стремите към онази вътрешна велика наука, която дава самообладание на човека и създава неговия характер. Да се самовладее човек – това е Волята Божия; да обича – това е Волята Божия; да придобива знания – това е Волята Божия; да бъде свободен – това е Волята Божия; да познава Любовта – това е Волята Божия; да познава Мъдростта – това е Волята Божия; да познава Добродетелта – това е Волята Божия. Всички вие можете да бъдете такива. Това може да се постигне, ако не се критикувате. Критикувате ли се, че този бил такъв, онзи бил онакъв, нищо няма да

постигнете. Видите ли, че някой брат или сестра според вас не постъпват правилно, отправете към тях една добра мисъл, помолете се на Бога да просветли съзнанието им и ще видите, че те полека-лека ще се изправят. Срещнете ли след време този брат или тази сестра, те ще имат към вас по-голямо разположение.

Казвам: пътят, по който вървите като ученици, изисква много работа и чистене, докато се освободите от утайките на миналото. В това отношение вие имате помощта на добрите хора, на светиите, както и на Учителите на човечеството. Те работят, борят се с недъзите на хората и по този начин помагат на цели народи. Тъй щото, колкото повече се издигате, толкова повече работа се отваря и на вас. Дойдат ли страдания в живота ви, поставете срещу тях самообладанието. Страданията представляват почва, в която плодовете зреят. Като знаете това, молете се на Бога да благослови страданията. Щом дойдат радости в живота ви, не искайте много радости, но кажете: „Нека моите радости бъдат за Слава Божия, за Името Божие.“ Кажете ли Бог да благослови страданията ви, Божият Дух ще дойде и ще ги превърне в Радост. Казано е в Писанието: „Бог всичко ще превърне в добро за онези, които Го любят.“

Сега ние сме дошли на Земята да вършим Волята Божия, и то по начин най-добър, най-правилен. Дали ще се проявим в науката, в изкуствата, в музиката или в каква и да е област на живота, ние трябва да помним своята задача. За тази цел всеки трябва да намери онзи специален жив закон, по който става неговото развитие. Станете ли сутрин, кажете си: „Аз зная, че за мене има един специален закон, по който ако вървя, ще бъда познат в Небето.“ За всеки човек има не само специален закон, но и специален тон от Божествената гама. Той може да бъде четвърт тон, половин тон, цял тон и т.н. Всеки трябва да изучава своя специален закон и своя специален тон, по който се различава от другите хора.

Казвам: освен специалния закон за всеки човек, има още и един общ велик закон за всички хора, който изисква от тях да се приготвят да бъдат носители на Великата Божия Любов. Велико нещо е Любовта, но човек трябва да знае как да я прояви. Той може да прояви Любовта само в един поглед, но трябва да знае как да погледне; някога Любовта може да се прояви само в едно движение, но той трябва да знае как да направи това движение; някога Любовта може да се прояви само в една дума, но той трябва да знае как да изговори тази дума; някога Любовта може да се прояви и в мълчание, но той трябва да знае как да мълчи. Любовта може да се прояви по хиляди начини, но трябва да знаете как да я проявите.

Влезете ли в някое общество, вие трябва да знаете как да постъпите с това общество. Например от Невидимия свят могат да дадат на някоя сестра задача да отиде в едно общество от високопоставени личности. Тя трябва да знае най-първо как да се облече, с какъв цвят дрехи, а после как да си пробие път в обществото. Как ще си пробие пътя в някое общество? Мислите ли, че насила ще можете да наложите своите възгледи на хората?

Божественото учение може да се приложи само по специален път, определен от Бога. Вие не можете да го приложите на другите хора, както искате и както вие разбирате. Говорите ли на хората нещо върху Божественото учение, те сами трябва да признаят, че им говорите Истината. Божествената Истина може да се предаде само по специален начин. Ако е въпрос да заставяте хората да вярват в Бога, тогава и вас могат да заставят да повярват в нещо. Когато железарят иска да стопи желязото, той предварително наклажда огън в огнището, взема чук и духало и започва да го нагорещява, докато го смекчи, за да може да се огъва и да се правят от него различни изделия. Та и вие, ако се намерите в общество, твърдо като желязо, най-напред ще накладете огън на огнището си, ще турите желязото в

огъня, ще вземете меха да духате, а с чука ще удрите върху смекченото вече желязо, докато образувате от него нещо ново. След това, като отидете в това общество, ще видите, че в него е станала някаква промяна. Затова всеки от вас трябва да владее някакво изкуство в съвършенство, та като иска да помогне някому, ще му помогне по един от най-добрите методи на своето изкуство. Отидете ли в един дом или в едно общество, първо ще видите има ли там хора, които страдат от някаква болест: ако има такива, ще се заемете да им помогнете. Помогнете ли им, и те ще бъдат готови да ви приемат. Какво правят някои религиозни хора? Те отиват тук-там и казват: „Ние сме изпратени от Небето да ви донесем Новото учение.“ – Не, този метод е стар, днес той не може да има добри резултати.

Ако искате да проповядвате Новото учение, ето как трябва да постъпвате. Ще отидете в някой дом с торба, пълна със злато. Вие няма да разправяте, че носите торба със злато, но самата торба трябва да бъде такава, че от дупките и да се вижда златото. Който види торбата, сам трябва да се заинтересува от нея. Вие ще потропате на вратата на този дом и ще кажете: „Моля, търся еди-коя си госпожа, нося и наследството.“ Те веднага ще ви приемат и вие ще започнете да разправяте за наследството на госпожата. Всички наоколо ви в един момент ще се заинтересуват. Както виждате, с един килограм злато може да се заинтересуват много хора. Вие оставяте торбата със златото и си отивате. Обаче на другия ден тази госпожа дохожда при вас уплашена, разтревожена и ви казва: „Знаете ли, че някой разбойник е дохождал снощи у дома и е откраднал торбата със златото?“ – „Така ли? Не се смущавайте, снощи аз хванах този разбойник и взех от него торбата със златото. Ето, заповядайте, вземете си торбата назад!“ По този начин вие успявате да привлечете вниманието на тази госпожа и на хората около нея. Значи Божественото учение е торба със злато, което е в сила да заинтересува

всеки човек без изключение, но зависи как ще му представите това злато.

Първото нещо: вие трябва да се научите да услужвате. Знаете ли да услужвате на себе си, вие ще можете да услужвате и на другите. Човек не може да служи на другите, докато не е служил на себе си. От благата, които имате, вие ще носите и на другите. Това значи да бъдете носители на Божиите блага. Затова и Христос казва: „Даром сте взели, даром давайте!“

И вие, както и съвременните хора, често не успявате, понеже още си служите със старите методи. Някой започва една работа, но друг му казва: „Остави тази работа настрана, сега не е време за нея.“ Значи всяка ваша работа среща известно противодействие. Оставете всеки да се прояви, както той разбира, както той чувства нещата. Като казвам, че всеки трябва да се прояви, както той чувства, подразбирам разумните чувствания. Що се отнася до резултатите, не ги критикувайте. За резултатите Бог мисли – Той се грижи да тях. Като ученици вие не трябва да се спъвате едни други. Нека всеки работи, както той може. Оставете всеки да се проявява свободно, както може. Ако някой направи погрешка, кажете: „Наистина ти направи една малка погрешка, но тя ще се превърне в добро.“ Вие еднакво трябва да се ползвате както от положителните, така и от отрицателните си качества. И едните, както и другите, представляват страни на вашия характер. Остане ли отвън някой да изправя характера ви, нищо няма да постигне. Никой никого не може да изправи. Само Божият Дух, който работи в човека според Божия план, е в сила да изправи и преработи човешкия характер. Духът не изправя характера на човека изведнъж, но Той работи постепенно, последователно, като изправя неговите мисли, неговите чувства, а най-после коригира и неговите желания и действия на физическия свят. По същия начин и вие трябва да работите. Духът работи бавно, но сигурно. Не очаквайте бързи

резултати. Достатъчно е човек да има добро желание да се изправи. Щом има това желание, той постепенно всичко ще постигне. Силното желание е вече крачка напред.

И тъй, насърчавайте всяка добра мисъл или всяко добро желание, които се явяват у вас или у вашите близки. Пожелае ли някой да се прояви в своите добри мисли и чувства, насърчавайте го. Ако някой философства, вие можете да се произнесете дали неговото философстване е право, или не, но рече ли той да се прояви, оставете го свободен. Ако спъвате добрите желания, вие ще мязате на онези хора, които един английски художник изобразил в една от своите картини. Картината представлява висок планински връх, към който се стремят много хора. В стремежа си нагоре всеки прави опити да се качи на самия връх. Обаче едва успее някой да се качи малко по-високо от другите, и всички започват да го теглят да се върне назад. После виждате: друг някой успял да се изкачи на една доста голяма височина, когато всички около него започват да го теглят назад – да се върне при тях. При това положение никой не може да стигне до върха на планината. Всички хора се блъскат, сбиват – кой пръв да излезе на върха, обаче в края на краищата те се намират все в подножието на планината. Същите чувства се срещат и между учениците в Школата. Всеки тегли другия да не излезе напред, като му казва, че от него човек няма да стане. Казвам: яви ли се желание у някого да върви напред, оставете го – нека излезе напред! След него ще излезе втори, после трети и т.н. Ще дойде ден, когато всички ще стигнат върха. Ако един се повдигне нагоре и стигне върха, и останалите ще вървят след него; ако един от тях се върне назад, и останалите ще се върнат. Такъв е законът. Смъртта на едного е смърт за всички; животът на едного е живот за всички. Казано е в Писанието: „Бог не съизволява за смъртта на грешниците.“ Сега, като ученици, необходимо е първо да придобиете Божията Любов, която

ще изпълни душите ви; после ви е нужна Божията Мъдрост, която ще просвети умовете ви; и най-после всички се нуждате от Божията Истина, която ще ви освободи от всякакви ограничения и заблуждения. За да постигнете това нещо, вие трябва да изучавате специалния закон, по който можете да се проявите, а после да разберете защо сте дошли на Земята и как трябва да работите. Ако имате някакви спънки, ще се молите, ще работите, докато победите. Дойде ли ви някаква болест, вие обещавете, че ще направите това-онова, само за да се освободите от болестта. Като се освободите, всичко забравяте. Не, дойде ли ви някоя болест, кажете: „Господи, благодаря, че ми даде тази болест, да се изпитам и Ти да ме изпиташ. Помогни ми да се освободя от нея, за да изпълня Твоята воля. Не изпълня ли Волята Ти, пак ми изпрати болестта.“ Обещаєте ли нещо, трябва да го изпълните. Кажете: „Господи, сега съм болен, страдам, беден съм, нямам пет пари, но като оздравея, ще почна да работя и всичко, което спечеля, ще употребя в служене на Тебе. Аз имам възможност да стана богат, да придобия знания, затова искам да ми дадеш здраве.“ Ученикът не трябва да бъде беден, нито безсилен. Той трябва да е богат, силен и здрав – да работи и за себе си, и за другите. Всички вие трябва да храните помежду си взаимно уважение и почит. Време е вече двама души от вас да дадат пример – да потеглят към върха. Аз виждам вече две сестри и двама братя, които са готови да потеглят към върха. Ще кажете: „Защо непременно трябва да тръгнат двама братя и две сестри?“ – Защото светът е създаден от двойката. Тъй щото най-напред ще започнат двама, после четирима, осмина и т.н. В душата на всеки човек е вложено разумното безстрашие. Той трябва да има страх от греха, а безстрашие при правене на Добро.

Някои казват: „Ние сме се събрали тук разни чешити. Какво може да излезе от нас?“ Казвам: радвайте се, че сте чешити. В разнообразието е красотата на живота. Кой търговец не се радва на

чешити стока? Колкото повече чешити има, толкова повече хора ще го търсят, ще влизат и излизат от дюкяна му. Казвате: „Ние искаме да бъдем учени, даровити хора.“ Между вас има и учени, и философи, и музиканти, и художници – каквито желаете. Човек всичко може да постигне, но не трябва да се обезсърчава. Той ще пада, ще става, ще побеждава, ще го побеждават, докато разреши задачите си. И Христос, който беше толкова силен, усети тежестта на кръста, на страданията. Христос не изгуби присъствието на духа си, но Той каза: „Господи, ако може, нека Ме отмине тази чаша. Ако не може, нека бъде Твоята воля!“ Когато човек вика, плаче от страданията, които му са дадени, това се дължи на второто негово естество. Значи човек има две естества: едното естество е Божественото начало в него, което понася всичко с радост; другото естество е човешкото, което и най-малкото не може да носи – то вика, плаче, иска да умре. Когато човек иска да умре, това подразбира, че той иска да промени условията на своя живот, да мине в Новия живот. Лошото в човека трябва да умре, да се претопи и да израсте новото в него. Каквито изпитания и да ви дойдат, кажете: „И сто пъти да се обезсърча, Бог е верен, в Него няма нито промяна, нито измяна. Това, което Той е определил, ще стане.“

Казвам: първата работа на всички е да направите връзка с Божията Любов, после с Божията Мъдрост, и най-после с Божията Истина. С Божията Любов ще свържете сърцето си, с Божията Мъдрост ще свържете ума си, а с Божията Истина ще свържете волята си. Свържете ли сърцето си с Божията Любов, ще имате Живот; свържете ли ума си с Божията Мъдрост, ще придобиете Светлина и Знание; свържете ли волята си с Божията Истина, ще придобиете Свобода, сила и мощ в себе си. Всички трябва да любите, но тази Любов трябва да носи живот, а този живот да носи сила в сърцата ви. Искате ли да успеете в това, приложете закона за самообладанието, молете се един за друг и престанете да се критикувате. Срещнете ли

някой човек, когото не обичате, вие непременно трябва да намерите една добра, специална черта в характера му, която никой друг няма, и за тази черта именно да го обикнете. Намерите ли тази черта в него, вие ще се свържете с душата му. Свържете ли се по този начин, вие ще можете да си помагате.

Днес хората на първо място виждат своите лоши черти, вследствие на което те се индивидуализират и отделят един от друг. Вглеждайте се в страданията си и си помагайте. Днес хората се оплакват, че никой никого не поглежда, не влизали в положението си, и т.н. Срещнете ли някого, който плаче, спрете се пред него и му кажете: „Ти си на прав път, благословен си от Бога, затова не плачи.“ После вземете едно малко мускалче и го дайте на този човек – да събере в него сълзите си и да не оставя да падат на земята. Свещено нещо са сълзите на човека! Пък и вие ще си вземете за спомен от сълзите на този човек. Днес хората казват, че се разбират, а оставят свещените си сълзи да падат на земята. Ако нямате малки шишенца, в които да събирате сълзите си, поне носете си по една чиста копринена кърпичка, с която да ги изтривате. После скрийте тази кърпичка някъде като спомен от скръбните ви състояния. Всички мъже и жени трябва да имат такава кърпичка. Свещено нещо са сълзите на човека. Който зачита свещеното в себе си, той ще си създаде добър характер. Зачита ли свещеното в себе си, ще зачита свещеното и у другите хора. Като видим, че някой плаче, ние казваме: „Този човек плаче.“ Кой плаче? – Който страда. И сега, като знаете това, видете ли някой да плаче, обърнете се към Бога и се помолете: „Господи, дай светлина, знание, любов, живот и свобода на този човек, според както си определил в Своя план.“ Ако постъпвате така, лицата ви ще издават светлина и вие винаги ще бъдете бодри, свежи, весели и засмени.

Питам: какво искате да приложите през тая година? Комисията отгоре се интересува да знае това нещо. Какво мислите да правите например утре сутринта, след като станете? Ако аз съм на ваше място, ето какво ще направя. Ще стана рано сутринта и ще си кажа: „Искам да възстановя онова, което Учителя вчера ни говори в лекцията.“ Като се помоля, Духът ще ми помогне да си припомня ако не всичко, то поне онази част от лекцията, която аз бих могъл да разбера и приложя. Това, което се изнесе в лекцията, представлява само една част, но Духът, който работи у вас, ще трансформира тези мисли по специален начин, по специален закон за всеки едно. Това нещо няма да стане изведнъж. Може да минат дни, седмици, а някога месеци или години, докато тези мисли се предадат по специалния закон. Специалният закон на вашите мисли, на вашите чувства и на вашите действия са врати, през които Духът работи. Той ще влезе през една от многото врати и ще си свърши работата, както Бог е предвидил за всеки специално. Значи висшето начало работи върху вас. То се изразява чрез по-напреднали ваши братя, чрез ангели, които работят за вашето усъвършенстване. Следователно, дойдат ли тия работници на вашата нива, вие трябва да бъдете отзивчиви, да отговорите на техния зов и да се солидаризирате с тяхната работа.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Тридесет и първа лекция, 7 юли 1926 г.

ПРАВО МИСЛИ!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Какво показва скърцането на някоя кола? Ако влезете в една държава, на която колата много скърца, сигурна ли е тази държава? Съвременните хора са изгубили правилния начин на мислене. Най-трудното нещо е човек да мисли право. Обаче една от важните задачи на съвременните хора е да се научат да мислят право. Да мислиш право, това е изкуство, това е наука.

Ще ви задам още един въпрос: какво е мястото, през което реката, която тече, става по-широка и по-плитка?

Отговор: *Равнина.*

Какво е мястото, през което реката, която тече, става по-дълбока и по-тясна?

Отговор: *Планинско.*

В такъв случай питам: ако вашият живот се стеснява, какви са неговите условия?

Отговор: *Планински.*

Ако вашият живот се разширява, какви са неговите условия?

Отговор: *Полски, равнинни.*

Щом е така, вие трябва да проучвате условията, при които живеят планинците, както и условията, при които живеят хората по полетата, защото животът на едните се различава коренно от живота на другите. Казвате: „Това са обикновени работи, които не ни интересуват много.“ – Да, но ако вие изучавате обикновените работи от гледището на вашия вътрешен живот, тогава бихте разбрали смисъла, който се крие в тях.

Казвам: всеки ден носи със себе си по една велика мисъл, по едно велико чувство и по едно велико действие, които трябва да се обработят. В това отношение всяка велика мисъл, всяко велико чувство и всяко велико действие представляват камъни, върху които, ако не друго, човек трябва да напише поне датата на тяхното явяване на Земята. Значи всеки ден изисква от вас да обработите в себе си по една важна мисъл, по едно важно чувство и да извършите по едно важно дело, колкото и да са микроскопически. Не изпълните ли това нещо, денят е минал незабелязано, с нищо неознаменуван.

Засега стремежите на съвременните хора са много общи. Те искат изведнъж да израснат, да придобият много неща без усилия. Към това се стремят и малките деца. Те имат силно желание да станат големи, високи. На каква височина най-много може да израсне човек? В България например средната височина, до която човек може да достигне, е 175180 см. Питам: какво постига човек с това, че е израснал на височина например 175 или 180 см? Ако височината прави хората велики и гениални, тогава какво бихте казали за онези вековни дървета, високи десетки метри? Ако височината е мярка за величието на нещата, тогава тия дървета трябва да бъдат велики и гениални. Всъщност така ли е? Мнозина казват: „Човек трябва да стане голям, да порасне на височина и широчина, при това да бъде строен и деликатен.“ Според вас кой е по-строен: стогодишният дъб или някой висок, снажен човек? Вековните дървета се хвалят със своята дебелина и устойчивост, а хората се хвалят с пластичността на своето тяло. Цялото тяло на човека трябва да се отличава с подвижност, с пластичност на мускулите.

Например, ако разгледате лицето на човека, всеки мускул на лицето му трябва да изразява идеите, които го вълнуват. Също така в движенията си човек трябва да бъде изразител на своите идеи. Неговият ход, неговият вървеж трябва да изразява напълно идеите му.

Ако наблюдавате хода на някой човек и видите, че при движението си той прави криви, счупени линии, като лъкатуши ту на една, ту на друга страна, вие ще познаете и характера на неговите идеи. После виждате, че някой човек върви с наведена глава, друг – с изправена, трети – с увиснала надолу устна, с разчорлени вежди, и казвате: „И така може.“ – Не, така не може. Това е дисхармония на линиите, която по никой начин не може да се допусне на Небето. Как мислите, може ли да съществува такава дисхармония между ангелите? Когато някой човек се стреми към съвършенство, към светли идеи, линиите на неговите движения трябва да бъдат хармонични, плавни и пластични. Аз не говоря за тялото като форма, но като израз на светли и свещени Божествени мисли. Ако линиите на движението в човека не са хармонични, той е осъден на заболяване от различни болести. Изобщо всички болести се дължат на изтощаване на нервната система у човека. Когато човек се грижи повече за придобиване на материални блага, отколкото за разработване на своите мисли и чувства, той заболява от туберкулоза. Човек трябва да знае, че той не е длъжен да носи света на гърба си, нито пък светът е длъжен да се грижи за него.

Много от съвременните хора искат другите да мислят за тях, да ги славят, да им дават букети и венци за техните придобивки. Казвам: тези хора вземат само едната страна на това положение. Те не знаят на какво могат да се натъкнат от грижите на хората към тях. Няма по-голямо нещастие за човека от това, хората да мислят за него и да го славят. Представете си, че вие вървите по улицата и срещате хора, които се грижат за вас и постоянно ви мислят. Какво трябва да направите? Вие трябва непрекъснато да ги поздравявате, вследствие на което ще бъдете постоянно с наведена и в движение глава. Ако пък тия хора ви дойдат на гости, вие трябва да ги посрещнете добре, да ги нагостите, да им поговорите малко. Лесно ли е да се справите с

хиляди хора? Тъй щото, като вземате облагите от хората, трябва да имате предвид и задълженията към тях. Съвременните хора са взыскателни към правата си, а немарливи към задълженията си. Например някой човек се моли на Бога за някого: да му помогне Бог, да го благослови. Щом получи благословението от Бога, този човек трябва да поеме известни задължения към онзи, за когото се е молил, или поне да му занесе Божието благословение. При това той сам трябва да занесе благословението на своя ближен, а не слугата.

И тъй, като ученици, вие трябва да се спрете върху положителния живот, върху хармоничното в него. В това отношение вие можете да се учите и от светските хора, които също така имат своя школа и свои учители. Нима търговецът не учи как да търгува? От Невидимия свят изпращат учители за хората от всички професии и занаяти. От способностите на учениците зависи и правилното положение на една или на друга професия в живота. Същото може да се каже и за религиозните хора. И религиозните хора имат свои учители, които ги учат как и в какво да вярват. Например от Невидимия свят устройват някакво видение на някой религиозен човек, на друг пък внушават някаква възвишена идея, която той със ставането си още трябва да приложи. Чрез Своите ангели Бог работи върху всички добри хора – явява им се, подтиква ги към дейност. Затова и в Писанието е казано, че Бог не живее само на Небето, но и в сърцата на всички добри и смирени хора. Тогава как мислите, Бог може ли да живее в сърце, което постоянно плаче и протестира? Казано е: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат.“ Той живее само в сърца, дето има Любов, вяра и надежда, т.е. в детските сърца, в които няма никаква скръб, никакво отчаяние.

Това се отнася до висшия, до съзнателния живот на човека. И в този живот има скръб, но такава, която повдига човешката душа. Страда ли човек съзнателно, той е близо до Бога. Казано е в

Писанието: „Призовете Ме в ден скръбен!“ Страда ли човек, без да разбира смисъл на страданията, той вика, плаче, протестира, докато най-после Бог изпрати някой от Своите служители да му помогне. Дойде ли Божият служител, той ще остане при вас само за няколко момента и ще ви напусне. Какво ще прави цял ден при вас? Има ли смисъл той да слуша вашите оплаквания, че този ви казал нещо обидно, или че не сте се нахранили, както трябва, или че нямате обуца, дрехи и т.н.? Духовният човек е доволен от всичко. Велик човек може да се нарече този, който, след като претърпи една загуба от сто хиляди лева, се обърне към Бога с всичкото си смирение и каже: „Господи, благодаря Ти за това, което спечелих чрез загубата на тия пари.“ Казвам: само такъв човек е в състояние да се радва на петте лева, които би му дал някой.

Материалните блага, към които хората се стремят, имат значение за ненапредналите още души. И затова ще видите, че на такива хора Бог дава къщи, ниви, богатства, пари, които им служат като средства за забавление. На напредналите души Бог казва: „Вие не се нуждаете от пари, от богатства, от ниви: вие трябва да обърнете погледа си нагоре, към необятния небосклон, и там да наблюдавате и проучвате звездите, Луната и Слънцето.“ Някой от учениците, който иска да работи за Бога, хваща едно от децата в света, което още се забавлява, и го довежда в Школата да го направи ученик, като му казва, че трябва да се откаже от всички свои кукли и забавления. Мислите ли, че това дете може да се задоволи с работата в Школата? То скоро ще се отегчи и ще излезе вън, в широкия свят. Това дете още не се е наиграло – няма защо да му отнемате игрите преждевременно. Оттук аз вадя следното заключение: ученикът, който страда за пари, за богатства – това показва, че той е още дете, което преждевременно са заставили да учи. Спорът между учениците днес се свежда именно към това – да придобият повече пари, да придобият повече

материални блага и кой от тях да вземе първото място. Дойдете ли до това положение, ще си признаете, че у вас няма никакво смирение, никакъв копнеж за ученичество. Смирението се придобива отвътре, а не отвън.

Сега от всички се изисква чистота, искреност – да не се представяте такива, каквито не сте. Може ли да се нарече духовен човек този, който се занимава изключително с материални неща в живота си? Съвременните хора минават за християни, но търсят само материални блага. Те минават за християни, но искат от Бога здраве, което да използват, както те разбират. Едно нещо трябва да помните: Христос дойде в света да научи хората да познават Бога и да Му служат, а не да придобиват богатства и щастие. Какво виждаме в сегашните хора? Щом не постигат това, което желаят, започват да критикуват Бога, да се съмняват в Него. Никой няма право да критикува Бога, нито да се съмнява в Него! Рече ли да Го критикува, той ще получи добър урок за своите постъпки. В това отношение Небето е безпощадно. Свещено трябва да пазите Божието име! Това е първото необходимо условие за запазване чистотата на душата. Освободите ли се от критиката, вие ще имате вече условия за създаване на вашия характер. Ако е въпрос за критика, и аз мога да ви кажа, че сте обикновени хора, направени от пръст. Какво става с вашите синове и дъщери? Като поживеят няколко години на Земята, умират. Тогава какво може да се каже за хората, които умират? Казвате: „Като умрем, поне ще отидем на другия свят, който е по-добър от земния.“ Казвам: каквото е заслужил човек на Земята, такова ще получи и в другия свят. Нищо не се дава незаслужено.

Казвате: „Култура трябва на съвременните хора!“ Какво означава думата *култура*? – Обработване. Представете си тогава, че някой съвременен човек си направи една хубава къща с градина, в която посажда много цветя, между които се развъждат голям брой червеи,

мухи, бръмбари и др. Питам: ако цветята се развалят, изсъхват от тия червеи, какво ще се ползва той от тази градина? При това той развъжда кокошки, които цял ден ровят цветята да търсят червейчета. Какво ще го ползва тази градина? След това този човек се облича с хубави дрехи, модерно ушити, и влиза-излиза от богатата, скъпо направена къща, която служи за съблазън на хората. Питам: какъв смисъл имат хубавите дрехи и богатата къща? Може ли да се нарече това нещо култура? Хубавите дрехи, богатите къщи имат смисъл само тогава, когато в тях могат свободно да влизат нашите братя, Божиите посланици.

Днес някоя светла мисъл слиза от Божествения свят и хлопа на вратата на една от тия хубави къщи: „Моля, отворете ми, аз съм посланичка от висшия свят, искам да по-гостувам у вас. Пътничка съм, от далечен край ида.“ – „Не мога да те приема днес. В този момент аз се обяснявам с моя мъж. Господ ми е дал лош мъж, с когото постоянно се караме. Никого не приемам, не съм разположена.“ Щом тази мисъл – Божията посланичка, се връща назад, на другия ден Бог изпраща в тоя дом болестта дифтерит. Той казва на болестта: „Ще отидеш в еди-кой си дом и ще хванеш за гърлото детето на тази жена, която вчера не те прие, и ще го задигнеш в онзи свят.“ След няколко дни Бог изпраща друга мисъл посланичка в този дом, но вече при мъжа. Посланичката хлопа на вратата и казва: „Моля, приемоте ме във вашия дом. Аз съм странница, ида отдалече, искам да погостувам малко при вас.“ – „Не мога да приема никого, не съм разположен, защото днес не можах да спечеля толкова, колкото трябваше за нуждите на жена ми. Иди на друго място!“ Не се минава много време, и в работата на този господин настъпва криза: той изведнъж изгубва една сума от 100 000 лева. Питам: разбирате ли сега на какво се дължат страданията и нещастията, които сполетяват съвременните хора? Тъй щото всички страдания, изпитания на човечеството се дължат на

факта, че хората не приемат Божиите посланици в своя дом, но ги пъдят, връщат ги назад. Това значи да не приемате Божественото в себе си.

И тъй, дойдат ли страдания в живота ви, ще знаете, че причината за това сте самите вие. Кой от вас не с хулил Божието име? Кой от вас не е критикувал Бога? Кой от вас не се е съмнявал в Него? Ще кажете: „Ние не сме хулили Божието име.“ Казвам: да хулите Бога – това не подразбира направо да хулите Неговото име. Достатъчно е да хулите и да критикувате всеки, който служи на Бога. Какви думи, какви измислици се носят по негов адрес! Всичко това се върши зад гърба му. Смелост трябва да имате! Ако искате да кажете за някого нещо, излезте пред лицето му и кажете всичко, каквото искате. Няма погрозно нещо от това – да се говори зад гърба на човека. И затова казвам: ако искате Бог да ви благослови, да вървят работите ви добре, да учите хубаво, да имате добри деца, мислете добре за всеки човек, който върши Волята Божия и Му служи. Когато ви казвам, че трябва да мислите добре за такъв човек, това подразбира, че трябва да мислите добре за Бога, Който живее в него и Комуто той служи.

Същото се отнася и до мене. Аз съм изпратен от Бога да покажа на хората пътя, по който трябва да вървят и да служат на Бога така, както никога досега не са служили. Щом се интересувате да знаете кой съм аз, това ще научите от Бога. Като отидете при Него, вие ще разберете кой съм аз и защо съм дошъл. Аз не говоря за себе си, но казвам, че съм дошъл на Земята да покажа на хората истинския път, по който те могат да служат на Бога. И затова, ако искате да знаете кой съм, идете първо при Бога, а после елате при мен – да ви покажа Пътя, по който трябва да вървите. Ако намерите друг, който може да ви покаже пътя, идете при него. Някой казва: „Христос ще ни покаже пътя.“ – Радвам се, че можете да намерите Христа. Безразлично е кой ще ви покаже пътя – дали Мойсей, Христос или Мохамед: все трябва

някой да ви покаже пътя. Един е този, който може да ви покаже пътя, не са двама. Тъй е наредил Бог. И когато казвам, че ще ви покажа пътя към Бога, вие трябва да знаете, че аз не съм самозванец. Самозванецът никога не може да покаже пътя на хората към Бога. И затова казвам: първо се научете да любите Бога, ако искате да отидете при Него.

Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Днес кой може да каже, че люби Бога, Христа или своя Учител по този начин? Какво сте пожертвали вие за Господа, за Христа или за своя Учител? Истинската жертва не седи в материалното, което можете да дадете някому. Ако е въпрос за материални облаги, Христос нито на времето си е имал нужда от тях, нито днес се нуждае. Христос беше един от най-добрите лекари: Той отваряше очи на слепи, възкресяваше мъртви, а освен това Той разполагаше с наука, каквато днес никой не познава. Питам: може ли такъв човек да остане гладен и необлечен? Затова всеки, който и днес работи с Христа, с Неговото име, той е в сила да направи това, което и Христос правеше.

Сега да оставим този въпрос настрана. Едно е важно за мене: ако аз след толкова годишната си работа в България успея да науча българите да любят Господа, както е казано в Писанието, това ще бъде първата светла страница в моя живот. Тъй щото аз ще имам две важни страници в своя живот: едната тъмна, черна страница, пълна с хули и лоши думи за мене, защото съм се осмелил да кажа Истината в очите на хората; втората страница ще бъде светлата, красивата страница на моя живот, защото съм научил хората да любят Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.

Казвам: на вас, като на ученици на Виделината, предстои задачата да различавате Божия Дух от духовете на онези малки ненапреднали души, които могат само да спъват хората, но не и да ги напътват към Бога. И затова, ако искате да напредвате като ученици, трябва да изхвърлите всяка лоша мисъл от ума си и всяко лошо чувство от сърцето си. И тогава, търсите ли Христа, ще ви покажат де е. Търсите ли Буда, Мохамед, Кришна или Мойсей – ще ви покажат де се намират. Ако търсите ангелите, и тях ще намерите. Обаче отидете ли да живеете между тях, ще станете два пъти по-нещастни, отколкото сте били. Защо? – Защото ангелите са красиви, те живеят абсолютно чист живот, с който вие не бихте могли да се справите. И затова те скоро ще ви пратят на Земята, там да завършите своето развитие. Всеки ангел има определена мисия в Космоса, тъй щото, ако рече да дойде за малко при вас, то е само за да ви предаде някакво благословение от Бога. Щом свърши работата си, той веднага ще ви напусне. Рече ли да остане дълго време при вас, в Космоса ще настане вътрешна промяна, вътрешна дисхармония. Ангелите идват при човека само да донесат някаква Божествена мисъл или едно Божествено чувство, което той трябва да разработи. И затова, ако вие искате да подобрите своето сърце, своя ум и своята воля, едно ви е потребно – да възлюбите Бога.

Сега важната мисъл, която ви оставям, е: познайте Бога, любете Бога! Досега никому не съм казвал, че трябва да продаде имането си и да го раздаде на бедни. Това други са ви проповядвали. Нито съм казвал, че не трябва да се жените. Който иска да се жени, свободен е, но който иска да познае Бога и да Му служи, той не е свободен да се жени. Рече ли такъв човек да се жени, още вечерта неговата невеста ще бъде задигната. Той сам е дал обещание да служи на Бога и трябва да изпълни обещанието си. Бъдете свободни в своите действия, но във всичко бъдете честни, справедливи, добри и умни. Някой иска да

стане търговец. Свободен е да стане търговец, но като такъв той трябва да бъде честен, умен, справедлив и добър. Друг иска да стане адвокат. Нека стане адвокат, но да бъде честен, добър, умен и справедлив. И затова, който иска да се жени, свободен е, но трябва да носи всичко с благодарност. Когато мъжът дойде неразположен, кисел, жената трябва да благодари на Бога за това положение. Така ли правят днешните жени? И жената, и мъжът в изпълнението на своята служба трябва да бъдат честни, добри, умни и справедливи. Постъпват ли по този начин помежду си, ще дойде ден, когато Бог ще ги освободи от това положение и те ще се намерят в по-висока фаза – като ангели, за които се казва, че те нито се женят, нито за мъж отиват. Те са същества на Възкресението.

Що е женитбата? Женитбата е акт, който Бог е допуснал първоначално още за подобрене живота на падналите души, за да им даде възможност да се върнат отново на Земята, да продължат работата си и да достигнат своето усъвършенстване. Животът на съвременните хора е живот на страдания. Всеки, който се е оженил, знае какво нещо представлява бракът. Да се ожени човек, това значи да мине през най-гъстата материя. Засега обаче това състояние е необходимо, то представлява преходна фаза в живота на съвременния човек. Ще дойде ден, когато отношенията между мъже и жени ще бъдат отношения между души. Тогава ако мъжът е на Земята, жената ще бъде на Луната или на Слънцето; ако жената е на Земята, мъжът ще бъде на Луната или на Слънцето – и оттам ще си телеграфират, ще влизат във взаимни отношения и разбирания. Те могат от време на време само да се срещат заедно или на Земята, или на Луната, или на Слънцето, и после пак да се разделят. Може ли да има по-хармоничен живот от този? Какво по-идеално съчетание между две души от това? Ще има ли тогава горчиви думи и обиди между мъжа и жената? Те ще трептят, ще очакват момента да се срещнат и да си

разменят няколко хубави мисли и чувства. Само при такива отношения може да съществува Любов между мъжа и жената. Този вид съчетание представлява идеал за всяка душа. Ще дойде ден, когато хората ще живеят така, но сега те трябва да преминат през гъстата материя, да преодолеят известни трудности и мъчности и когато разрешат правилно своите задачи, ще опитат истинската Любов, истинския живот, към който сега всички се стремят.

Казвам: всички трябва да влезете в Новия живот, да живеете с нови мисли, с нови чувства – и всеки акт да бъде осветен от Бога. Вършете всичко за Слава Божия! Ако се жените, момата и момъкът предварително трябва да отидат при Бога, да Го възлюбят, и ако получат Неговото благословение, да се женят. Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина трябва да вземат участие във всеки акт, който вършите на Земята. Идея трябва да имате!

Сега вие питате: „Какво нещо е Господ?“ Аз ще ви отговоря на този въпрос. Това, без което не можем да живеем, е Господ. Ако за миг само Бог престане да мисли за нас, нашият живот съвършено се прекъсва и ние се намираме в положението на изсъхнал цвят, лишен от вода, въздух и почва. Благодарение на това, че Божията мисъл е постоянно отправена към нас, ние живеем, движим се, мислим, чувстваме и действаме. Неговата мисъл не е нищо друго освен Божествен ток, който тече през нашия живот. И затова казвам: изчистете ума си от всички нечисти и неправилни мисли; изчистете сърцето си от всички отрицателни и користолюбиви чувства, ако искате да потекат през вас Божият живот, Божиите блага и благословения. Казано е, че Бог ще заличи греховете ни и никога няма да ги спомене. Кога ще стане това? – Когато ние изчистим умовете и сърцата си. Казвате: „Възможно ли е Бог да ни освободи от всички грехове?“ – За Бога няма невъзможни неща. Ако вашите грехове са тежки като планина, Бог ще ги дигне с малкия Си пръст

като перушинка и ще ги разпръсне из пространството. Сърце смирено и дух кротък се изисква от вас, за да имате Божиите блага. Тогава всичко ще се превърне за ваше добро.

Сега, като говоря така, мнозина ще помислят, че имам предвид някого. Не, аз говоря за всинца ви. Животът на всички трябва да се измени. Идеите ви трябва да бъдат строго определени. Чувствата ви също така трябва да бъдат насочени към една определена посока – да възлюбите Бога. Този е пътят на Истината, към който трябва да вървите.

И тъй, време е вече да се внесат нови мисли в умовете ви, защото те носят живот и разнообразие. Еднообразните мисли раждат хипнотични, тягостни състояния в човека. Разнообразието е основа на новия живот. Влезете ли в Божествения живот, първото условие, което се иска от човека, е доволство: от всичко да е доволен и за всичко да благодари. Например, като бяхте това лято на Мусала, там прекарахте много положения, чрез които Невидимият свят ви даде условия да развиете в себе си доволството. Там ви вали дъжд, брули ви вятър и вие изнесохте това с радост и доволство в себе си. Изложени на открито, без палатки и особени приспособления, вие прекарахте няколко дни с песни и веселие. Благодарение на огъня вие се сушихте ту от едната, ту от другата страна, макар че дъждът непрестанно валеше. Това беше една от важните задачи, която като ученици трябваше да прекарате. За мнозина това положение служеше за съблазън – защо Бог да не послуша молитвата ви дъждът да престане, да се поизсушите и стоплите. Обаче от Невидимия свят ви поставиха на изпит: да понесете тези условия, да се калите, да погледнете на нещата от дълбочина – да разберете, че всичко иде от Бога. Нали е въпрос за разнообразие? Какво по-голямо разнообразие искате от това: ту дъжд, ту слънце, ту вятър. Тия преходни състояния във времето не са нищо друго освен условия за развитие на човешката

мисъл и чувства. Често хората казват: „Ние трябва да живеем добре.“ Казвам: престанете да говорите така и кажете, че всичко, което става в живота ни, е добро, понеже иде от Бога.

И тъй, красотата на живота седи в разнообразието. Ядеш или постиш – благодари на Бога; страдаш или се радваш – благодари на Бога; боледуваш или си здрав – пак благодари на Господа. Кажи си: „Добър е Господ: всичко, което Той ми изпраща, е за мое добро. Аз не съм от много добрите хора, имам нужда малко от Божията корекция.“ Нека остане в ума ви мисълта да бъдете благодарни от всичко. Само по този начин вие ще създадете в себе си нов свят от идеи и чувства. Защо? – Защото идеите, които се градят, почиват на известни закони, които вие трябва да знаете. Същото нещо се отнася и за физическия свят. Речете ли да построите една къща, вие можете да я построите по три начина: или по физически начин, като поставите основите и на физическия, на материалния свят; или по духовен начин, или по Божествен начин. И затова, като построите една къща на физическия свят, тя трябва да съдържа в себе си и трите елемента – физически, духовен и Божествен, ако искате да имате Божественото благословение. Като съградите къщата по този начин, непременно ще се роди един добър човек. Иначе, не се ли спазят тия закони при съграждането на една къща, непременно някой човек ще умре. Тъй щото всяка къща трябва да бъде съградена при такива правилни съотношения, че да се роди един добър човек. Тази къща трябва да бъде израз на този добър човек.

Казвам: от вас, като ученици на Любовта, се изисква устойчивост в убежденията. При каквито изпитания и да ви подложат, вие трябва да издържате. Поддавате ли се на съмнения, няма да издържите изпитите си. Трябва ли да се съмнявате в Бога? Някой казва: „Бог не ме обича, на еди-кого си е дал повече благословения.“ Като говорите така, то е все едно някоя долина да се оплаква, че Слънцето не я

огрява, както съседната долина. Вярно е, че една долина може да дава повече плодове от друга, но затова нито долината, нито Слънцето са виновни. За да може една долина да дава повече плодове от друга, причината за това се крие в почвата, в самите плодове и т.н. Може ли планинският връх да страда от това, че не ражда плодове? Всяка долина и всяка планина приема толкова, колкото и трябва. Тъй щото в това отношение Слънцето на живота дава всекиму толкова, колкото му е необходимо. Бог обича всички еднакво, само че едни съзнават това, а други не го съзнават. Бог обича и човека толкова, колкото и ангелите, само че ангелите съзнават Божията Любов и я приемат, а хората всякога не я съзнават. Например върху един камък се излива толкова вода, колкото и върху околната растителност, обаче камъкът не приема тази вода в себе си, вследствие на което може да каже, че Бог не го обича. Водата минава и заминава по повърхността на камъка, но той не я приема и се оплаква, че не го обичат. Който има твърдостта на камъка, той не може съзнателно да възприема Божията Любов. Казвате: „Какво трябва да направим тогава?“ – Станете меки, подвижни като водата.

Второ важно положение е да създадете добри отношения помежду си. Дойде ли някой брат у дома ви, приемоте го сърдечно, искрено, предложете му да си измие краката, да си почине, а после се разговаряйте с него братски. Бъдете свободни, искрени, без стеснение помежду си. В това отношение много помагат екскурзиите. Когато отиваме на Мусала например, аз изпитвам удоволствие да се разговарям със себе си, с камъните, с околната Природа и с вас. Като ви наблюдавам на това място, аз ви изучавам такива, каквито сте. Всред Природата човек отваря сърцето си и за своите близни, и за околната обстановка, като приема повече или по-малко от Божието благословение. Животът всред Природата е един от методите за подмладяване на човека.

И тъй, ако искате да бъдете ученици на Всемирното Братство, откажете се абсолютно от съмнението и от подозрението. Какъв смисъл има да се съмнявате в някой човек? Ако този човек е свързан с Бога, не се съмнявайте в него. Той и без това е под зоркото око на Бога. Няма мисъл или чувство у него, в които Божието око да не прониква. И тогава вярвайте, че този човек ще ви даде най-хубавото и красивото, което се крие в неговата душа. Затова, дойде ли в ума ви някаква мисъл на съмнение, знайте, че тя не е ваша. Тя е неканена гостенка, дошла някъде отвън. Затова именно и Писанието казва: „Молете се един за друг.“ Аз пък казвам: мислете добре и бъдете така добри, както Бог е добър и както Той иска да бъдете добри.

Сега ще кажете: „Защо Бог, който е толкова силен, допуска лоши мисли, лоши чувства и лоши постъпки у нас? Той не може ли да спре тия промишления?“ На тези въпроси вие сами ще си отговорите. Нали и вие имате някаква философия за живота? Отговорете според нея. На същото основание можете да запитате: „Защо Бог допуска Учителя да изнася грешките ни и по този начин да ни обижда?“ Да се обижда човек, това подразбира, че той намира, че всичко, което му се казва, не отговаря на действителността. Значи на този човек се приписват качества и деяния, които той не притежава. Щом вие се обиждате и мислите така, казвам: криво мислите и криво чувствате. Като ученици вие трябва да мислите право. И затова на всички ви желая да имате топли сърца и светли умове. При това на всички ви желая свобода, която да ви прави искрени в отношенията ви. Знайте, че всичко, което става в този свят, е за добро.

Казвам: млади или стари, всички трябва да бъдете скромни и смирени. Смирение се иска от всинца ви. Смиреният човек познава Бога, познава своя Учител. Той не се съмнява, нито се колебае. Едно трябва да знаете: вие ще срещнете много учители, но за вас е важно кой е истинският Учител. Много учители има в света, но един е

Великият Учител. Много майки има в света, но една е Великата Майка. Много бащи има в света, но един е Великият Баща. Всеки може да бъде учител в света, но той не трябва да заема мястото на Великия Учител, мястото на Бога. Кой обикновен човек може да играе ролята на Слънцето? И коя запалена свещ може да осветли цялата Земя, както Слънцето?

Сега, като ви говоря така, мнозина ще кажат: „Каква цел има Учителя да ни говори по този начин?“ Казвам: единствената цел, която имам, е да ви помогна да станете достойни синове или членове на Всемирното Бяло Братство. Някой ще каже: „Тук се говори за членове на някакво ново общество.“ Бялото Братство, за което ви говоря, не е ново общество: то е съществувало от паметивека, но продължава да съществува и до днес. За да се удостоите за това благо, вие трябва да се молите, да работите усилено върху себе си, докато сърцето ви напълно утихне: всички бури и ветрове, всички вълнения на морето в него да престанат. Утихне ли сърцето ви, ще дойде изгревът на вашето Слънце, ще стане светъл ден за вашето небе, без облаци и без сенки. Изгрее ли Слънцето на вашия живот, и сърцето ви ще трепне, защото ще чуете гласа на Божия Дух, на всички ангели, на всички напреднали братя. И тогава вие ще влезете във Великия Град, между възвишени и разумни същества. Постигнете ли това, вашата радост ще бъде неописуема.

Засега всички сте в пустинята, дето дълго време трябва да се молите, докато преодолеете мъчнотиите, които се изпречват на пътя ви. Преодолеете ли веднъж мъчнотиите, вие ще бъдете бодри и весели. Защо? Защото зад вашия гръб не е нито държавата, нито индивидуалният живот, нито семейният живот, нито общественият живот. Зад вашия гръб е Бог. Досега вие сте живели за себе си, живели сте за дома си, живели сте за обществото, живели сте за народа си, живели сте и за човечеството, но казвам: отсега нататък живеете вече

само за Бога! Живеете ли за Бога, вие ще придобиете светлина да разберете това Учение, да се разбирате с хората и със своите близки. Живеете ли за Бога, вие ще възкръснете. Живеете ли за Бога, ще има единство в разбиранията и в схващанията на всички хора.

Казвам: знанието, което се проповядва в Школата, не може да се повери на профани хора. Ако нямате чист ум, чисто сърце и чиста воля, вие не можете да се доберете до това знание. То изисква хора абсолютно чисти и с готовност в себе си да пожертват всичко за Слава Божия. Нямате ли тази чистота, аз ще занеса със себе си Новото знание – никому няма да го поверя. Един ден то ще се повери само на готовите от вас. Казвате: „Христос даде много знания на учениците Си.“ Наистина, Христос повери известно знание на Своите ученици, но то беше малка част от това, което Той носеше със Себе Си. Христос казва: „Още много знания могат да ви се дадат, но не сте готови за тях. Затова, когато Духът на Истината дойде, Той ще ви научи и припомни всичко онова, което е било скрито в Мене.“ Кога ще дойде Духът на Истината? – Когато бъдете готови.

Същото мога да ви кажа и аз, като ви превода тези думи и на научен, и на религиозен, и на философски език, както и в проза, и в поезия. Изобщо аз мога да ги превода на какъвто език искате – било от модерните или от старите езици. На кой език искате да ви ги кажа, за да ме разберете най-добре? Навярно ще искате да ги превода на български език. Обаче аз съм решил отсега нататък да говоря на Божествен език, а вие сами да си превеждате, всеки според своя близък матерен език. Засега аз едва съм намерил съответни символи в българския език, чрез които превеждам Божествения език. Ако хора от други народи искат да слушат Божието Слово, те трябва да дойдат тук и сами да си намерят символи, с които да Го преведат. Западните народи ще приемат Божието Слово от Изток. Изобщо

мисълта на западните народи е аналитична, когато тази на източните народи е повече символистична.

Сега в тази лекция ви дадох много правила и методи, които трябва да спазвате, ако искате да бъдете ученици на Виделината. Някой ще каже, че е женен и не може да се занимава; друг ще каже, че е прост; трети, че не е добър човек, и т.н. Казвам: при каквото положение и да се намирате, нищо не ви пречи да бъдете добри ученици и да изучавате каквото ви се проповядва в Школата. И като женени и неженени, и като прости и учени, и като бедни и богати – нищо не ви липсва да бъдете ученици. Във всички има вложен добър материал, който трябва само да се обработва. Не работите ли, той ще остане суров и вие ще мязате на зелени плодове. Работите ли, вие ще узреете, от вас ще излязат и учени, и философи – каквито пожелаете. Ще кажете: „Остаряхме вече, не е време за учение.“ Казвам: утре вие пак ще се родите. Днес приготвявате условия за вашия бъдещ живот. Ако днес не работите, утре ще се родите като зелена, недозряла краставица. Тъй щото, не работите ли върху себе си – краставици, тикви, пъпешки, дини ще станете, и то зелени. Казвате: „Каква е тази философия? Как така ще станем краставици, тикви и т.н.“ Аз ще ви обясня тези символи. Какво означава краставица? По форма краставицата е дълга и тясна. Тя е символ. Следователно, ако не работите, вашата глава ще стане тясна и дълга като права линия. Тиквата пък подразбира, че в скоро време ще станете голям, велик, но след шест месеца всичкото ви величие ще изчезне. В края на краищата градинарят ще продаде и тиквите, и краставиците, ще вземе пари от тях, ще яде и ще пие, а от вас нищо няма да остане.

Питам: какво остана сега в ума ви от тази лекция? Важната мисъл е да намерите пътя към Бога, да отидете при Него и Той да ви разправи нещо за вашия Учител. Като намерите Бога, ще Му служите с всичката си Любов. Като казвам, че Бог ще ви разправи кой е вашият

Учител, аз разбирам думата *учител* в широк и дълбок смисъл. Когато бъдете готови, може да ви се поговори нещо повече върху смисъла на тази дума. Като се говори за единство между Бога и Учителя, това единство се изразява с думите: „Един е вашият Отец, един е вашият Учител.“ Разберете ли тези думи, вие ще разберете и мисълта: „Дето е Духът Христов, там съм и аз.“

Сега една от задачите, която ви е дадена като ученици, е да уравните всички сметки, всички спорове и недоразумения, които съществуват между вас. Ще се молите, ще работите, ще решавате задачите си, докато най-после се обърнете към Бога с думите: „Господи, трудна е задачата, която си ми дал за разрешение, но ще направя всичко възможно да я разреша, да Ти покажа, че съм Те възлюбил.“ Бог е вътре във вас, Той ви слуша и ви помага. Бог с никого не можете да сравните. Ще дойде момент във вашия живот, когато вие ще се изявите във всичката си чистота: в този момент вие ще бъдете подобни на Бога. И когато се разгневите, от гледището на Божествената Правда вие ще мязате на Бога. Защо? – Защото в Стария Завет е казано: „Бог твори доброто и злото.“ Тогава как ще примирите това противоречие? Преди всичко вашето зло не е зло и за Господа, и вашето добро не е добро и за Господа. Например, ако вие дадете 100 000 лева на някое бедно, благочестиво семейство, с тия пари вие можете да го тикнете в кривия път. Значи вашето добро не е добро и за Господа. Този беден човек се разваля, развалят се и домашните му: отричат се от Бога и не искат повече да работят. И обратното може да стане: вие вземате тези 100 000 лева от някой богаташ и ги давате на едно бедно семейство, което от този час се повдига: децата започват да работят, да учат, родителите също така работят, предприемат някаква работа, от която се ползват още много бедни. Питам: злото, което причинихте на богаташа, като му взехте парите, сега не е ли добро за бедния човек и за неговото семейство?

Тъй щото първата ваша постъпка беше добра за вас, но за Бога – зла. Във втория случай постъпката беше зла за вас, а за Бога – добра. Обаче има постъпки, главно от духовен, а не от материален характер, които и пред Бога са добри, а пред хората са добри; има постъпки, които и пред Бога са зли, и пред хората са зли.

Сега на всинца ви трябва светла мисъл, чисто сърце и силна, свободна воля. Всички трябва да бъдете бодри и весели. Всеки трябва да се проявява разумно, по Божествен начин. Това ще стане, когато придобиете светли мисли и чисти чувства. Тогава ще можете да постъпвате като ангелите. Сега от вас искам Словото, което ви говорих, да не падне на песъчлива почва, но да го приложите през течение на годината. Трябва да бъдете будни в мисълта си: всяка вечер, като си лягате, и всяка сутрин, като ставате, дръжте в ума си мисълта да приложите това, което тази вечер ви говорих. Изправете се пред Господа и кажете: „Господи, заради Тебе искам да направя това, макар и сто пъти да падна. Ще работя, ще прилагам, докато постигна идеала, който си вложил в моята душа.“ Не казвайте, че не можете да направите това, което Бог иска от вас. Всичко, което Бог иска да направите за себе си, е възможно. Всички можете да изпълните това, което тази вечер ви говорих. Знанието трябва да се разработи и асимилира от вас така, че да стане ваша плът и кръв. Изпаднете ли в гневно състояние, не се сърдете на Бога. Бог не е виновен за трудностите и ограниченията, в които изпадате. Усилено трябва да работите, да се молите, докато изправите своите погрешки.

Вземете например еврейския народ. Бог даде на еврейския народ много обещания, но въпреки това той пропадна. Защо пропадна този народ? Защо разпна Христа? Вие ще започнете да философствате, че така било писано в книгите на пророците. Преди всичко в книгата на пророците е писано Христос да бъде разпнат от Римската империя. Обаче евреите, за които Христос дойде, те Го разпнаха. Езичниците

пък отидоха да проповядват Неговото Слово: те станаха апостоли и защитаваха Христа. Когато Пилат трябваше да се произнесе за присъдата на Христа, той изми ръцете си и каза: „Ние, езичниците, не намираме никаква вина в този праведник, вследствие на което се отказваме да носим отговорността за Неговата смърт. Вие сами носете тази отговорност.“ Значи Римската империя застана на страната на Христа, а еврейският народ каза: „Ние имаме закон, според който този човек трябва да се разпне.“ Обаче Мойсей беше предсказал на евреите, че Бог ще издигне пророк между тях, когото те трябва да слушат и да Му се подчиняват. Който не Го слуша, ще бъде заличен от лицето на Земята. Евреите не послушаха Мойсей и разпнаха Христа.

Мнозина от вас ще кажат, че така е било писано в книгите на пророците. Така се оправдаваха евреите, така можете и вие да се оправдавате, да кажете, че е писано вашият Христос да бъде разпнат. От кого? – От самите вас. Казвам: за вас е писано във вашия закон да станете ученици на Христа, Той да ви покаже пътя към Бога. Затова именно Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът. Аз съм Пътят към Бога. Аз съм Пътят към Истината. Аз съм Пътят към Живота.“ Това значи: всички трябва да минете през Христа – да ви покаже Пътя към Бога. И като отидете при Бога, пак се върнете при Христа. Тогава аз ще ви кажа защо пак ще се върнете при Него. Бог е верен и истинен. За Неговата слава трябва да извършите всичко. Който е ходил при Бога и се е върнал при своя Учител, той вече е намерил Истината. Каквото сте научили и разбрали от Бога, ще го проверите на Земята. И ако сте научили добре уроците си, ще ви пратят между хората да проповядвате.

Моята задача сега е да ви покажа пътя към Бога, да Го възлюбите и да Му служите безкористно, даром. Има три начина, по които хората работят в живота. Първият начин е служене, работене за пари.

Например имате един земеделец, който обработва нивата си, и колкото жито изкара, продава го и печели от него. Вторият начин: земеделецът обработва нивата си, а житото раздава на сиромасите даром. Третият начин: земеделец обработва нивата си и освен че раздава житото си на сиромасите даром, но той отваря безплатни училища за тях и ги просвещава. Засега най-достъпно служене за вас е това на втория земеделец. Започнете с него! Един ден, когато напреднете повече, ще служите на Бога по третия начин, като третия земеделец. Учениците на Любовта трябва да работят абсолютно безкористно и с Любов. Дойде ли при мене някой, който продава житото си с пари, аз знам от коя категория е той. Дойде ли втори, който раздава житото си на сиромасите даром, и него го знам от коя категория е. И най-после, дойде ли трети, който постъпва като последния земеделец: раздава житото си на сиромасите и ги просвещава, той е истинският ученик. Когато ученикът дойде при своя Учител, те се разбират напълно. Тогава и Небето е готово да направи много нещо за ученика.

И тъй, всички трябва да живеете в Мир!

Глава на вашия разумен живот ще бъде Истината.

Глава на вашето разумно сърце ще бъде Любовта.

Глава на вашата воля ще бъде Мъдростта.

Когато волята ви се ръководи от Мъдростта, когато сърцето ви се ръководи от Любовта и когато умът ви се ръководи от Истината, няма по-добър живот от този.

Казвам: всички трябва да бъдете свободни през цялата година да работите за Царството Божие, за благата Божии и за реализиране Волята Божия. Същевременно ще работите за идването на Божията Любов и Божия Мир у вас. Само така ще можете да придобиете знания във всички отрасли на Божествения живот.

Сега ще ви дам следното мото:

Милостта Божия да пребъдва в нас през всичките дни на нашия живот!

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Тридесет и втора лекция, 14 юли 1926 г.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

Аршин (тур.) – мярка за дължина, която е равна на 68 см (за платове) или на 75,8 см (в строителството)

Валия (тур.) – управител на вилает в Турция; областен управител

Дам (ост.) – обор

Иждивявам (ост.) – изразходвам

Курна (араб.) – каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене

Лигамент (лат.) – връзка между телесни части; сухожилие

Меджидие (от *меджидия*) – стара сребърна турска монета от 20 гроша

Меродавно – авторитетно, отговорно, достоверно

Мускал – малка стъклена опаковка за розово масло

Непреривна (рус.) – непрекъсната

Пертурбация (лат.) – внезапна промяна, нарушаване на нормалния ход на нещата

Пищепровод (ост.) – хранопровод

Просба (рус.) – молба

Разсилен (ост.) – човек, който прислужва в учреждение

Реторта (лат.) – обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагриване и дестилиране на веществата

Ритмус (ост.) – ритъм

Слог (ост.) – сричка

Тисящи (ст. бълг.) – хиляди

Уд (ост.) – орган на тяло, крайник

Щерна (ост.) – цистерна за вода; водоем, обикновено със застояла вода

II. ПИСМЕНИ ТЕМИ

Л.1 Тема: „Най-красивият орган на човешкото тяло“

Л.2 Тема: „Качества на красотата“

Л.3 Теми: „Първата стъпка в живота“ и „На какво трябва да се радва човек“

Л.6 Любима тема

Л.9 Тема: „Добри и лоши последствия от сиромашията и богатството“

Л.10 Тема: „Разлика между въздържание и самообладание“

Л.11 Тема: „Отличителните черти на четирите годишни времена“

Л.12 Тема: „Най-малкото и най-голямото число“

Л.13 Теми: „Качества на най-малкото и на най-голямото число“
„Колко клетки има човешкият организъм“

Л.15 Тема: „Най-силната дума в българския език“

Л.16 Тема: „Най-старото дърво в света“

Л.17 Тема: „Произход на сините и на черните очи“

Л.18 Тема: „Области, в които живеят хората със сините и с черните очи“

Л.19 Тема: „Произход на расите и на цветовете в тях“

Л.20 Тема: „Защо човек трябва да се учи“

Л.21 Тема: „Да се обичаме и защо трябва да се обичаме“

Л.24 Свободна тема

III. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ, ОПИТИ

1. Козативни сили

- Да се даде отговор на музикалното упражнение *Каж ми ти Истината*, която носи свобода на моята душа и да се направи мелодия на този отговор.

- Упражнението *Сила жива, изворна, течуца* да се изпее с нагласяване към хармонията на Живата Природа.

- Опити с буквите за трансформиране на състоянието.

3. Аумен

- Упражнението *Аумен* да се пее, като се пази свещено – да се изпълнява у дома и вътре в себе си.

- Задача за братята и сестрите: да се изберат 10 братя и 10 сестри, които да служат за подтик на останалите.

- Произнасяне на свещената дума *Аум*.

5. Перпендикулярът на живота

- Пеят се упражненията *Вехад* и *Грее светлината*.

7. Голяма радост и малка скръб

- Задача на окултния ученик: да превърне неблагородните метали в кръвта си в благородни, да създаде основа, на която добродетелите могат да растат.

8. Разковничето

- Решаване на формулата $X=Y=Z=0$

- Думата *вяра* да се приложи като ключ за работа през цялата година.

9. Каквото става

- При съмнение да се казва: „Всичко е от Бога.“

- Пее се *Сила жива*.

10. Четирите действия

- Задача за 20 дни: размишление сутрин и вечер, за да се разрешат негодите в живота чрез действията събиране, изваждане, умножение и деление.

11. Външни влияния

- Упражнение с ръцете и с произнасяне на гласните А и О в продължение на 10 дни всяка вечер, преди лягане.

- Опит за лекуване на треска по два начина и отчитане на резултатите от двата метода.

- Тониране и лекуване чрез музика.

12. Нашето място

- Задача за разрешение: как да се изрази Божественият живот по човешки.

- При забъркани мисли да се каже: „В Бога има вечна хармония.“

- Работа за придобиване на състоянието gadha (принцип, чрез който Божественото може да се прояви в материалния свят).

13. Светлина на мисълта

- Да се изпее упражнението *Тъги, скърби* под такт и с дълбоко вътрешно изразяване.

14. Веригите на съмнението

- Задача за изкореняване на съмнението.

15. Обмяна

- Упражнение за 10 дни: да се определи броят на разумните и неразумните страдания за всеки ден и да се сметне колко са неразумните.

16. Природни изрази

- Задача за самоизучаване, самонаблюдение на мислите, чувствата и действията и изправяне на погрешките.

- Лекуване на кашлицата чрез метода на внушението.

17. Живите закони на добродетелите

- Мислено пътешествие до Слънцето за 10 минути – 5 за отиване и 5 за връщане.

- Задача за 3 години – работа за придобиване на търпение, милосърдие и Любов към Бога.

- Задача за превръщане на отрицателните мисли в положителни.

18. Редът на числата

- Упражнение с вдигане на пръстите на ръката и изговаряне на следните формули:

- първи пръст: „Аз, който вярвам в Бога, мога да направя това и това.“

- втори пръст: „Аз, който съм свързан с Бога, не мога да изневеря на себе си.“

- трети пръст: „Аз, който вярвам в Бога, няма да изменя на себе си и на идеите, които Бог е вложил в мен.“

- четвърти пръст: „Аз, който вярвам в Бога, ще мисля и ще действам като Него.“

- пети пръст: „Аз и всичко в мене, съвкупността на всички атоми в моя организъм, ще служим на Бога.“

- Методи за превръщане на нисшата енергия във висша.

- Опити за разрешаване на задачите с възможностите на трите кръга.

- Упражнение с числата от 1 до 10 в продължение на 10 дена.

- Подреждане и прилагане в живота на числата от 1 до 10 в техния естествен ред.

19. Мозъчни наслоявания

- Упражнение: всички в изправено положение, ръцете обтегнати нагоре, с допрени краища на пръстите – бавно клякане и изправяне в това положение.

20. Кръг и елипса

- Справяне с мъчнотиите и придобиване на братолюбие.

- Две правила за погрешките и добрините.
- Работа с двата принципа – Божественото и човешкото, докато се постигнат вътрешни резултати.

- Упражнение за свързване с теченията на Природата.

22. Здравословни условия

- Упражнение за уравновесяване на силите в организма.
- Пее се песента *Махар Бену Аба*.

23. Условия за обикновения и разумния човек

- Метод на Учителя за работа с разумните ученици.

24. Целомъдрие и великодушие

- Опит за седем дни: определяне на книгата, главата и стиха от Библията със завързани очи. Записване на деня, датата и резултата от опита.

25. Методи и пътища на идейния свят

- Опит с Библията за развиване на интуицията. Отбелязване на датата, часа и времето на опита.

- Гонене на отрицателни мисли по течението на мисълта – по пътя на осморката.

- Опит за един възрастен и един млад брат – отбелязване на времето за отиване до Черни връх и връщане обратно.

26. Пътят на желанията

- Опит за една седмица: изваждане всеки ден до 66 листчета за познаване на книгите от Библията.

- Лекуване на треска чрез мисълта.
- Задача: всеки да излекува по един болен.
- Опити за лекуване на хората и за възпитание на децата.

27. С чия воля?

- Упражнение за концентрация: насочване на мисълта в точката на допиране на два предмета до появяване на искрица.

- Упражнение с поставяне на показалците един срещу друг и с концентрация на мисълта до получаване на малка светлинка (за 1 седмица).

- Упражнение: въртене на ръцете в кръг, за да се получи електричество.

28. Усилване на вярата

Упражнение: 5 минути съзерцаване и мислено изпяване на *Мисли, право мисли, свещени мисли за живота ти крепи!*

29. Оглашен, вярващ и ученик

- Опит за промяна на настроението чрез прекарване на ръцете на знаещ ученик върху главата на песимист.

- Опити за ученици със силна вяра и концентрирана мисъл: късане на въже, повдигане и чупене на камък.

30. Среда и условия

- Упражнение: половин час размишление върху търпението.

- Задача: абсолютно спазване на правилата на Чистотата.

31. Специалният закон

- Задача на ученика: през тази година всеки да намери в архива на своя живот специалния закон, който е определен за него, и да го научи.

32. Право мисли!

- Задача за цяла година: да се работи за Царството Божие, за богатата Божия, за реализиране на Волята Божия. Да се работи за идването на Божията Любов и на Божия Мир у нас.

IV. ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ

2. Прави и криви линии

- Мотото за годината: „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди.“

- „Бог на горделивите се противи, на смирените дава благодат.“
- „В Бога всичко е възможно, без Него нищо не се постига.“

3. Аумен

- „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце.“
- „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум.“
- „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичката си душа и с всичката си сила.“

- „Всичко изпитвайте, доброто дръжте.“
- „Каквото и да се случи в живота на човека, който люби Бога, всичко се превръща на добро.“

- „Господи, благодаря Ти за всичко, което си ми дал.“
- „Господи, благодаря за чистия въздух, който изпълни дробовете ми, благодаря за светлината, която проникна в очите ми, благодаря за знанието, което придобих от тази екскурзия.“

4. Служене на Бога и на себе си

- „Бог е Любов.“
- „Всичко, каквото се случва на тези, които любят Бога, се превръща на добро.“

6. Три вида служене

- При страх и слабост да се казва: „Господи, аз съм страхлив човек, помогни ми да се засиля, да не се страхувам. Зная, че всичко лежи в Твоите ръце. Подкрепи и мен!“

8. Разковничето

- „Вяра, абсолютна вяра в Бога.“
- „Носете ключа на вратата и каквото желаете, ще постигнете.“

9. Каквото става

- „Всички ние няма да умрем, но ще се изменим, ще се преобразим.“

- „Ние живеем за Бога. Бог живее в нас и ние живеем в Бога.“

11. Външни влияния

- „Помогни си сам, ако искаш и Бог да ти помогне.“

12. Нашето място

- „И най-малката работа, извършена с Любов, дава свобода на човека.“

13. Светлина на мисълта

- Мотото за годината: „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“
- „От погрешките на другите се учете, вашите погрешки изправяйте, на чуждите блага се радвайте, а с вашите блага градете!“
- „Бъдете доволни при всички условия на живота!“
- При страдание: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати това страдание.“
- При радост: „Благодаря Ти, Господи, че ми изпрати тази радост.“

18. Редът на числата

- „Духът може да направи всичко.“
- „Условията на живота са в ръцете на Бога.“
- „Мъчнотиите са в ръцете на Бога.“
- „Лошите хора са в ръцете на Бога.“
- „Господи, нека Твоят мир и Твоята радост бъдат винаги с нас, за да могат сърцата ни и умовете ни да просветнат и да Ти служим с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“

20. Кръг и елипса

- „Господи, нека Твоят светъл Дух благослови всичко онова, което тази душа може да възприеме и обработи в себе си.“
- „Всички ще бъдат научени от Бога.“

21. Три вида съзнание

- „Човек може да постигне своето щастие само в Божествения живот.“
- „Вън от Бога щастие няма – нито на Земята, нито на Небето.“

- „Ние сме съработници на Бога във великото дело.“
- „Аз съм в хармония с Живата Природа. Нека Божественото благословение потече през мене.“

• „Бог трябва да живее в мене. После аз трябва да живея в Бога. Щом Бог живее, щом аз живея, и моите ближни ще живеят.“

22. Здравословни условия

- „Необходимо е човек да учи!“
- „Бог е Бог на Мира, на вечната Светлина, на вечната радост и веселие.“
- „Ученикът трябва да учи от всичко, което среща в живота си – да има будно съзнание.“

23. Условия за обикновения и разумния човек

- „Когато Бог люби, и вие трябва да любите.“
- „Правото на учителя е да знае, правото на ученика е да учи.“
- „Господи, всичко, каквото съм придобил от вековете, полагам пред Твоите нозе и съм готов да извърша Твоята воля.“
- „Бъдете с едно лице като Слънцето, което дава светлина и топлина даром на всички.“

24. Целомъдрие и великодушие

- „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Сина Своего Единородного, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има Живот вечен.“

26. Пътят на желанията

- Формула: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единного, Истинного Бога.“

27. С чия воля?

- „Господи, отсега нататък няма да греша, ще бъда с едно лице и ще се стремя да запазя целостта на лицето и на сърцето си.“
- „Господи, благодаря Ти, че ми даде възможност да разбера Истината.“

28. Усилване на вярата

- „Пожертвайте временните радости за вечните блага.“

29. Оглашен, вярващ и ученик

- „Благословен е този, който иде в Името Господне!“
- При трудности: „Аз знам, че това е велик изпит, който трябва да издържа.“

- „Ще бъде това нещо!“
- „Мисълта, която днес възприех, ще я задържа в себе си и ще я поставя на специално място.“

30. Среда и условия

- „Благодаря Ти, Господи, за това, което си ми дал!“

31. Специалният закон

- „Във всяка работа, която предприемаш, пръв започвай и последен свършвай!“

• „Господи, малко знания имам, просвети ума ми, да възприема и изпълня Твоята воля. Дай ми начин да реализирам Твоите желания, както Ти си определил!“

• „Заповядвам ви в името на Божията Любов, в името на Божията Мъдрост и в името на Божията Истина да мълчите!“

- „Смели трябва да бъдете!“

• „Да се самовладее човек – това е Волята Божия; да обича – това е Волята Божия; да придобива знания – това е Волята Божия; да бъде свободен – това е Волята Божия; да познава Любовта – това е Волята Божия; да познава Мъдростта – това е Волята Божия; да познава Добродетелта – това е Волята Божия.“

- „Страданията са почва, в която плодовете зреят.“
- „Нека моите радости бъдат за Слава Божия, за Името Божие.“
- „Бог всичко ще превърне в добро за онези, които Го любят.“
- „Аз знам, че за мене има един специален закон, по който ако вървя, ще бъда познат в Небето.“

- „Господи, благодаря Ти, че ми даде тази болест да се изпитам и Ти да ме изпиташ.“

- „И сто пъти да се обезсърча, Бог е верен, в Него няма нито промяна, нито измяна. Това, което Той е определил, ще стане.“

- „Господи, дай светлина, знание, любов, живот и свобода на този човек, според както си определил в Своя план.“

32. Право мисли!

- „Бог на горделивите се противи, на смирените дава благодат.“

- „Господи, благодаря Ти за това, което спечелих чрез загубата на тия пари.“

- „Познайте Бога, любете Бога!“

- „За Бога няма невъзможни неща.“

- „Добър е Господ: всичко, което Той ми изпраща, е за мое добро. Аз не съм от много добрите хора, имам нужда от Божиата корекция.“

- „Всичко, което става в този свят, е за добро.“

- „Отсега нататък живеете само за Бога! Живеете ли за Бога, вие ще разберете това Учение. Живеете ли за Бога, вие ще възкръснете. Живеете ли за Бога, ще има единство и разбирателство между всички хора.“

- „Един е вашият Отец, един е вашият Учител.“

- „Дето е Духът Христов, там съм и аз.“

- „Господи, трудна е задачата, която си ми дал за разрешение, но аз ще направя всичко възможно да я разреша, да Ти покажа, че съм Те възлюбил.“

- „Аз съм Пътят, Истината и Животът. Аз съм пътят към Бога. Аз съм пътят към Истината. Аз съм пътят към Живота.“

- „Бог е верен и истинен.“

- „Учениците на Любовта трябва да работят абсолютно безкористно и с Любов.“

- „Всички трябва да живеете в Мир!“

- „Глава на вашия разумен живот ще бъде Истината.

Глава на вашето разумно сърце ще бъде Любавта.

Глава на вашата воля ще бъде Мъдростта.“

- Мото: „Милостта Божия да пребъдва в нас през всичките дни на нашия живот!“

Шеста година

1926 – 1927

ОТНОШЕНИЕ НА ПРОСТИТЕ ИСТИНИ КЪМ ЧОВЕКА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Изпейте песента „Фир фюр фен“.

За следния път пишете върху темата: „Най-мощното в човека“.

Една от задачите на човека е да разбира отношението на простите истини в живота – не е въпросът за великите истини, но за простите истини и тяхното взаимоотношение. Когато говорим за отношението на истините, ние подразбираме отношение на разумни същества според степента на развитието им. Вселената е сбор от Разумни същества, между които отношенията са абсолютно хармонични; тези живи Разумни същества дават цена на целия Космос. Ако Земята е ценна, това се дължи на живите същества, които я населяват; и ако човекът е ценен, това се дължи на духа и на душата в него, които проникват в организма му като живи сили и му създават импулс към постоянно растене и развитие. Тъй щото под *живо нещо* разбираме същество, което не се смаява, но постоянно расте и се развива; живото същество не можем да уподобим даже и на съзнанието, защото и съзнанието понякога се помрачава; живото същество обаче никога не се помрачава, защото животът е в него.

Сега да оставим този въпрос настрана. Не се занимавайте с въпроса как ще прекарате старините си или какъв ще бъде крайният резултат на живота ви – с този въпрос се занимават само фалиралите търговци или само западналите чиновници. Който е закъсал, само той мисли и се безпокои за края на живота си, но онзи, на когото работите вървят добре, той мисли за развиващия се живот.

Следователно всеки човек трябва да мисли за Божественото в себе си – защо? Защото в човека едновременно стават два процеса: Бог се проявява чрез него и човек се проявява чрез Бога.

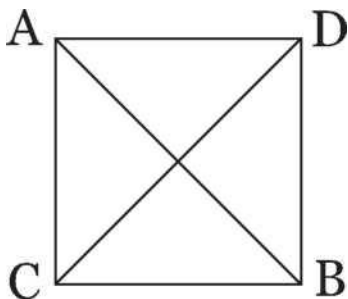
Представете си два квадрата: страната на единия да е един метър, а страната на другия – два метра; нека тези квадрати представят прозорци на две стаи: единият прозорец ще има страни, дълги по един метър, а другият – по два метра. Коя от двете стаи ще бъде по-хигиенична? По-хигиенична ще бъде стаята, която има прозорец със страни, дълги по два метра – през този прозорец ще влиза повече чист въздух, повече светлина и топлина. Значи в ума ви трябва да залегне идеята, че колкото повече светлина влиза в съзнанието на човека, толкова по-добър ще бъде и неговият живот. Като се говори за светлина на съзнанието, аз имам предвид онази светлина, която всеки ден се увеличава – тази светлина носи живот, обаче светлината, с която светът си служи, не носи живот – тя разкрива само външно света, очертава неговите външни форми, без да прониква в дълбините на тези форми. Дойде ли въпрос до светлина на съзнанието, ние разбираме онази светлина, за която Христос е казал: „Аз Съм виделината на живота“; колкото повече имаме от тази светлина, толкова повече съзнанието ни се разширява – при това положение умът, сърцето и волята на човека се намират при благоприятни условия за развитие. Това са факти, които не се нуждаят от никакви научни доказателства; който е опитал помрачение на съзнанието си, той разбира какво нещо представлява тази светлина.

Някой казва: „Докажи, ако искаш да повярвам“; не, Вярата предшества знанието, без Вярa никакво знание не може да се придобие; знанието представлява опитани, проверени факти. Хиляди неща има в живота, които вие не знаете, но те оказват известно влияние върху вас: например срещате една мечка в гората и веднага се уплашите – откъде се яви този страх; досега мечка не ви е

нападала, но въпреки това вие се плашите от нея – коя е причината за този страх? Казвате: „Не зная какво ми стана. Не зная защо се уплаших, но факт е – уплаших се от мечката“. И животните се страхуват от вас. Казвам: когато вибрациите на две тела не са еднакви, онова тяло, чиито вибрации са по-силни, оказва влияние върху другото, на което вибрациите са по-слаби; ако се срещнат две тела с еднакви вибрации, те напълно си хармонират. Ако човек се озове много близо до някой голям водопад, той непременно ще изпита страх – защо? Този човек разбира, че водопадът е в сила да завлече всичко, което попадне на пътя му; водопадът казва: „Ако искате да ме гледате, да се възхищавате от мене, стойте надалеч; дойдете ли близо до мене, аз ще се разправа с вас по всички правила на моето изкуство“. Този закон се среща и в живота – има мисли, чувства и желания у човека, които по сила са подобни на водата във водопадите; щом попадне човек пред такива мисли, чувства и желания, нека стои далеч от тях, по никои начин да не влиза в техните течения.

Следователно водопадът е символ на мощни сили в Природата – който попадне неподготвен в течението на тия мощни сили, те ще го завлекат, т. е. ще спрат временно неговото развитие; това спиране на развитието пък ще му причини страдания. Ако искате да причините страдания на малкото дете, което едва е тръгнало на училище, спрете го от училището, т. е. забранете му да ходи на училище; отнемете ли на човека храната, необходима за поддържане на живота му, вие веднага ще му причините страдания; забраните ли търговията на човека, който изкарва прехраната си от нея, вие ще му причините страдания – когато лишите човека от някакво благо, вие му причинявате страдания; и когато давате на човека повече блага, отколкото му трябва, вие пак му причинявате страдания. Ето защо човек трябва да изучава висшата геометрия, да я прилага в живота си,

за да знае в какви размери да се ползва от величините и как да ги съпоставя.

Фиг. 1

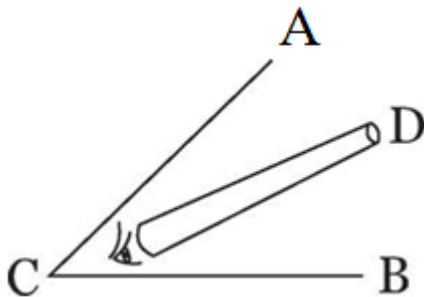
Представете си, че ви е даден един квадрат като основа на вашия живот. Вие можете да вземете квадрата като единица мярка, според която да определите вашите отношения в Битието. Прекарвате двата диагонала в квадрата AB и CD като две равнодействащи сили: диагоналят AB представя отношението на положителните сили в Природата, или отношението на мъжа към Битието; диагоналят CD представя отношението на отрицателните сили в Природата, или отношението на жената към Битието – щом знаете тези отношения, вие ще намерите какво могат да постигнат хората. В ума на човека са вложени идеи, разположения, от които по никой начин той не може да се освободи. Например един мъж бие друг; колкото и да ги възпират отвън да не се бият, те не обръщат внимание на никого, боят продължава; обаче яви ли се една жена между тях и вдигне ръка за помирение, боят веднага престава. Тъй щото мъж на мъж мъчно може да въздейства; ако някой мъж иска да застави тия двама мъже да не се бият, с думи той не би могъл да стори това, би трябвало да бъде физически по-силен от тях, ако иска да ги примири. Жената би могла с няколко думи само да ги примири. Питам кое е мощното в жената – жената съдържа в себе си примирителен елемент, с който въздейства върху мъжа, жената разбира условията, при които мъжът се укротява;

с една дума само жената може да укроти мъжа и обратно: с една дума само мъжът може да укроти жената – законът е такъв. Ако мъжът и жената разбират този закон, отношенията между тях ще бъдат правилни; ако не разбират този закон, те винаги ще се разправят по обикновен начин – с грубости, насилие и бой.

Сега, като говоря за мъжа и жената, аз нямам предвид техните външни форми – аз разглеждам мъжа и жената като принципи, които действат в човека. Диагоналът АВ представя още отношението между силите на дясното полушарие на мозъка и цялата дясна страна на човешкия организъм; диагоналът СО представя отношението между силите на лявото полушарие на мозъка и цялата лява страна на човешкия организъм. Силите от дясната страна на човешкия организъм и тия от лявата страна трябва взаимно да се уравновесяват; тия сили се проявяват както чрез тялото на човека, така и чрез неговите мисли и чувства. Това е цяла наука, цяла философия, върху която трябва да размишлявате; в първо време колкото и да размишлявате, във вас, във вашите мисли и чувства, ще се образува една каша – не се плашете от кашата, нищо лошо няма в нея.

Когато грънчарят взима глина, какво прави с нея – преди да видим хубавите грънци, ние виждаме кашата, от която грънчарят вае своите красиви форми. Какво прави домакинята с брашното: тя взима брашното, замесва го с вода и образува от него каша; после туря в тази каша малко квас, замесва го добре и кашата се превръща в тесто; тя оставя тестото да втасва, след което го разделя на няколко хляба, които носи на фурната да се пекат. Щом хлябът се опече, всички се нареждат около масата и започват да ядат. Ако домакинята не може да меси хляб, тя ще остави брашното настрана и то ще се разпилее. Който знае да меси, той ще превърне брашното в каша, от която после ще опече хубав топъл хляб; който не знае да меси, ще остави брашното да го разпилее вятърът. Та когато идеите на човек се

превърнат на каша, той правилно се развива – щом има каша, ще има и тесто; щом има тесто, и хляб ще се пече. В такова положение се намира и ученикът в училището: влиза учителят в клас и започва да предава урок – урокът е мъчен, задачите са мъчни и в главата на ученика става цяла каша. Връща се у дома си и започва да учи; размишлява върху задачите 10-15 минути и незабелязано умът му се прояснява и той започва да разбира.

Фиг. 2

Сега да допуснем, че имате един ъгъл ACB, на върха на който седите вие и чрез тръбата D наблюдавате в пространството. По едно време забелязвате, че едно микроскопично тяло се движи пред вас и образува дъгата АВ. Ако дъгата на този ъгъл се увеличава, това показва, че тялото се приближава към вас; ако пък дъгата намалява, тялото се отдалечава от вас – такива заключения може да направи само умният човек, обаче невежиат не вади никакви заключения от това, че ъгълът се увеличавал или намалявал. На същото основание ние можем да правим заключения за отношенията на хората едни към други според това дали те се приближават или отдалечават. Какви са отношенията на хората към вас, ако те постоянно се отдалечават? Когато едно тяло се отдалечава от Земята, то е неприязнено настроено към нея и обратно – когато Земята се отдалечава от едно тяло, тя не е разположена към него. Колкото

повече телата се приближават едни към други, толкова по-голямо е взаимното им разположение.

Когато се говори за разположение на хората едни към други, това не подразбира разположението на апаша, който има предвид да обере някой човек. Да бъде един човек разположен към друг, това значи да бъде той в хармония с него: между мислите, чувствата и постъпките на тия двама души трябва да има съответствие и съгласие, само такива хора могат да се приближават един към друг. Всяко приближаване между двама души представлява приятно съзвучие между два тона. Когато гледате звездите на небето, вие спирате погледа си на една или на друга звезда – защо? Понеже една от звездите привлича вниманието ви повече от другите. При това една звезда привлича вниманието на един човек; втора звезда привлича вниманието на друг човек и т.н. – какво показва това? Това показва, че между трептенията на една звезда и даден човек има известно съответствие – тази звезда е свързана с дадения човек и взема участие в неговия живот, помага му. Казват за Наполеон, че той имал определена звезда, която винаги му помагала.

Казвам: всички живи, разумни същества във Вселената, които съдействат за нашето повдигане, за нашето усъвършенстване, са в съгласие с нас. Щом знаем това, ние трябва да се пазим да не разваляме отношенията си с тях – с други думи казано: „Не разваляйте това, което Бог е съчетал“. Ето защо целта на Школата е да помогне на учениците да разбират вътрешния смисъл на Божествения живот – това разбиране пък ще разшири съзнанието им, а щом съзнанието им се разшири, Божествената светлина ще проникне в техния живот; щом животът им се осветли и осмисли, те ще придобият вътрешен мир. Много учени и религиозни хора казват, че имали светлина в ума си, топлина в сърцето си, мир в душата си, но тези светлина и топлина, този мир, за които те говорят, са

обикновени състояния у тях – днес имат светлина в ума си, утре я изгубват; днес имат топлина в сърцето си, утре я изгубват; днес имат мир в душата си, утре го изгубват. Когато Божествената светлина и топлина дойдат в ума и сърцето на човека, те не го напускат, докато той сам не затвори кепенците на своите прозорци. Съвременната наука е само един метод за човека да му покаже как да нареди живота си по-добре, да му послужи, но не и да просвети съзнанието му. За разумния науката е благо, но за неразумния тя е нещастие. Всяка наука оказва известно влияние върху мозъка и способностите на човека, всяка наука упражнява известно влияние и върху чувствата на човека.

И тъй, когато се говори за наука в широк смисъл на думата, се разбират методи, които навеждат човека към права мисъл, към правилни схващания за живота. Казвате: „Какво да правят ония, които не са учили, както и ония, които нямат възможност да учат?“; според мене всички хора учат и всички хора имат възможност да бъдат учени, само че някои хора минават през официални училища и ускоряват учението си, а други минават само през практическата житейска школа. Майката, бащата, приятелите, обществото са учители за човека от най-ранната до най-късната му възраст. Светлината, топлината също така са учители за човека: когато малкото дете изгори пръста си на огъня, втори път не посяга към него – от книга ли се е учило то? От опит. Вземете животните например – и те правят дрехите си съобразно климатичните условия; кой ги е научил на това – Природата, самият живот ги учи какво да правят, как да се предпазват от лошите условия: птиците, без да ги е учил някой, разбират от астрономия, познават кога какви промени ще станат с времето; пчелите пък хиляди години преди човека са знаели изкуството да правят мед и днес дохождат с готово изкуство в себе си.

Сега, като се наблюдава развитието на съвременния човек, вижда се колко обикновен живот прекарва той. Съвременният човек се занимава с обикновени работи: колко години ще живее, откъде да намери средства за по-добър живот, как ще прекара старините си, кога ще умре, как ще го погребат и т.н.; тези въпроси развиват обикновени способности, време е вече човек да работи за събуждане на висшите способности на своя мозък, иначе да се живее с обикновени разбирания за живота – това не е никаква философия. Когато хората мелят житните зърна, от Бога ли им е заповядано? Никъде не е писано, че житото трябва да се мели на брашно; меленето на житото е човешко изобретение, в бъдещата култура воденици няма да има. Да се мели житото – това не представлява никаква наука; когато житото се мели, голяма част от маслата, както и от хранителните им сокове, изчезва. След като смелят житото, турят брашното в чували, където стои по пет-шест месеца; това брашно вече не е живо, то е изгубило своята жизненост, всякакъв живот от него изчезва. Ето защо най-добре е житото да не се мели, да се яде сурово, но понеже съвременните хора нямат здрави зъби, житото трябва да се вари поне и в този вид, докато е топло още, да се яде. Ако остане жито от днес за утре, то не трябва да се яде, всеки ден трябва да се вари прясно жито. Казвате: „Къде ще се намери толкова време всеки ден да се вари жито?“, вярно е, че това е малко непрактично, но щом човек съзнае ползата от житото, той ще намери начин как по-лесно и скоро да го вари – умният човек може да свари житото за десет минути, а глупавият ще го вари часове. Умният човек лесно се справя с мъчнотиите, с неблагоприятните условия, в които животът го поставя; глупавият обаче не може да се справя с мъчнотиите в живота – като се оплете в тях, той прилича на петел в кълчища, не може да се освободи. Понякога и съвременните учени приличат на петли в кълчища, те влизат в кълчищата и с години не могат да излязат

навън. Казвам: не туряйте краката си в кълчища – ако не сте научили някой закон, стойте вън от кълчищата и предете; ако влезете в кълчищата с краката си да изследвате, ще се оплетете в тях.

И тъй, нужни са повече светлина за ума, повече топлина за сърцето и мир за душата, за да може да се внесе по-голяма широта в живота, да може човек да работи правилно и хармонично. Тази година трябва да започнете с разбирането, да имате дълбоко разбиране за Истината – за тази цел трябва да се молите да придобиете повече светлина в съзнанието си. Казвате: „Защо трябва да се молим, Бог знае всичко, Той разбира нашите нужди“. Аз взимам молитвата като условие за придобиване нещо, не може човек да придобие нещо, ако не се моли: вървиш по пътя, но си много уморен, една кола те настига и ти веднага се обръщаш към коларя с думите: „Моля ти се, позволи ми да се кача на колата ти, много съм уморен! Ще платя колкото искаш“; гладен си, отиваш в гостилница и казваш на гостилничаря: „Моля, дай ми нещо от това, което си сготвил!“ – където отиде човек, каквото пожелае, той все трябва да се моли. Молитвата е разговор, общение с Бога. Отиваш на училище, но не можеш да разбереш някои работи, обръщаш се към Господа и казваш: „Господи, моля Ти се, изпрати ми Духа Си чрез някои от моите напреднали братя, да ми помогнат да разбера уроците, които се преподават в училището!“.

Някои ще кажат, че и без молитва може да се живее добре, че и без молитва може човек да учи; така е, и без молитва може, молитвата не е задължителен акт, тя е свободен акт на човешката душа. Само свободният, само разумният човек може да се моли; лудият моли ли се – не се моли, той се отличава по това, че непрекъснато повтаря една и съща история, той не внася нищо ново в съзнанието си. Как полудяват хората? Оберат някой човек, вземат парите му и той започва да повтаря: „Отидоха парите ми, нямам с какво да живея,

гладен ще умра, ще се съсипя“ и т.н.; като държи все тази идея в ума си, най-после той се умопобърква. Кажете на този човек, че ще му върнат парите, че след няколко месеца ще има още една къща и той ще се поправи – значи щом внесете една нова идея в ума на побъркания човек, той дохожда на себе си. Бог, Който е всемъдър, така е създал света, че условията на живота постоянно да се променят, да не остане съзнанието на човека заето само с една идея, но постоянно да се обновява. Не съсредоточавайте мисълта си на едно място, но гледайте на всичките условия като на възможности за вашето развитие: ако изгубите едно, ще спечелите десет; ако изгубите десет, ще спечелите сто; ако изгубите сто, ще спечелите хиляда и т.н. – такъв е законът в Разумния живот.

Сега мнозина ще ви привеждат стихове, че еди-кой си пророк казал това, еди-кой си казал онова и т.н. Да, всеки пророк е казал нещо, но това, което е казал, се е отнасяло за специални случаи; много от казаното представя временни условия на живота, то не е нещо абсолютно, за вечни времена; има неща, казани от пророците, които се отнасят за вечността, но човек трябва да различава тия неща от временните, преходните. Как ще изтълкувате думите на майката към детето: „Слушай, да не ходиш на реката да се къпеш; убивам те, ако се удавиш!“; питам как може да се бие удавен човек – с това тя иска да каже, че ако то се удави, тогава отношенията между нейната и неговата душа ще се изменят: тя не ще може вече да изпраща силите на своя живот в неговия; иска с това да му каже: „Не отивай на реката, да не се удавиш, защото ще прекъснеш условията на живота си; прекъснеш ли тия условия, и връзката между моя и твоя живот ще се прекъсне“ – тези думи днес са изопачени. Затова всеки трябва да си каже: „Аз не трябва да върша глупости, немислени работи, с които да прекъсна връзката между Разумния живот и своя живот“. Между Бога и човека има връзка, която не трябва да се прекъсва; щом тази

връзка се пази, между мислите, чувствата и постъпките на Бога и човека ще има постоянен прилив, постоянен живот – животът трябва да тече непрекъснато от Бога към нас и от нас към Бога.

Казвам: вие трябва да бъдете положителни, да можете правилно да давате и да възприемате. Щом сте положителни, вие ще можете правилно да възприемате знанията, които ви се дават; щом ги възприемете правилно, ще можете разумно да ги приложите. Знанието идва и заминава – който може да го възприеме и приложи правилно, само той ще се ползва. Вие можете да го използвате, имате всички условия за това, обаче молете се да дойде повече светлина в умовете и сърцата ви; работете усърдно, да развивате ума и сърцето си.

Гледайте тази година да се обезсърчавате по-малко, отколкото миналата година.

Изпейте сега *Махар-Бену-Аба*.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Първа лекция, 22 септември 1926 г.

СТРЕМЕЖ КЪМ СЪВЪРШЕНСТВО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Изпейте упражнението „Тъги, скърби вдигай, слагай!“.

Бяха прочетени работи върху темата: „Най-мощното в човека“.

За следния път пишете върху темата: „Защо Истината е глава на Словото?“.

Всички съвременни хора живеят в XX век и говорят за културата на този век като за култура, която е стигнала най-високата точка на развитие; същевременно се говори, че тази култура вече залязва – следователно вие живеете на границата между две култури: една, която залязва, и друга, която изгрява, която се развива. Вие живеете в деня на Второто пришествие, когато едни се осъждат и умират, а други се оправдават и възкръсват. Старият се оправдава с думите: „Какво да правя – и аз искам като младите да работя, но краката не ме държат“; питам: оправдание ли е това, че краката му не държат? Нека старият си отговори защо преди години краката го държаха, а сега не го държат; той казва: „Едно време, като млад, бях юнак, всичко работех, но сега остарях, краката ми вече не държат“, затова казва на младия: „Синко, едно време аз работех, а сега ти ще работиш“. Да се говори и мисли така, то е все едно да излезе някой виден, но стар професор пред студентите си и да им каже: „Господа студенти, едно време аз бях млад, учен, пълен със сили, но сега вече съм изветрял малко, ще ме извините“ – какво ще кажат студентите на този професор? Те ще му кажат: „Щом си изветрял, време е вече да слезеш от катедрата. Нека на твое място дойде някой млад професор, готов за работа и труд“.

И тъй, всички хора казват, че имат желание да работят, но не могат да работят както едно време са работили. Питам: защо не могат да работят, какво ги спъва – краката на стария или умът на изветрелия професор? Могат ли да се оправдават с това, може ли пукнатата стомна да се оправдава с това, че водата от нея изтича, защото е пукната? Важно е защо стомната се е пукнала, а не защо водата изтича; щом стомната се е пукнала веднъж, водата неизбежно ще изтича. За свое оправдание стомната ще каже: „Само на едно място съм пукната, отгоре съм съвсем здрава“; казвам: дали на едно, или на повече места е пукната стомната, не е важно, въпросът е, че водата от стомната изтича навън. Днес има много пукнати стомни, пукнати бъчви, от които водата и виното изтичат навън. Трябва ли хората да се оправдават, че не могат да направят това или онова, защото са пукнати някъде? Не, човек е в състояние да направи всичко. Като казвам, че човек може да направи всичко, разбирам, че той може да направи всичко, което е разумно; само разумният човек може да направи нещо, глупавият нищо не може да направи. Ако някой човек пренесе хиляда пъти една сламка от едно място на друго, това работа ли е? Ако ученикът напише десет хиляди пъти подред една и съща буква, това работа ли е, може ли това да се нарече наука? Този ученик може да каже, че има голям прогрес в него, след като е написал толкова пъти буквата – той може да каже, че е започнал да пише тази буква много красиво; казвам: каквото и да е постигнал този ученик с многото писане на буквата, това още нищо не значи; тази буква е само начало на нещо – тя е начало например на една дума.

Значи както хората са на различна степен на развитие, така и чувствата, и мислите на всеки човек са на различна степен на развитие. Мислите, чувствата и постъпките на човека не са на еднаква възраст, вследствие на което те се различават: има мисли в човека, които са само на няколко месеца, има мисли, които са

няколкогодишни, а има и такива, които са вече на 120 години, те чакат своя край, своята смърт; следователно процесите на раждане и смърт се извършват непрекъснато в човека. Често слушате някой да казва: „Аз имах едно свещено чувство в сърцето си и една свещена мисъл в ума си, но изгаснаха вече и с тях заедно и моят живот свършва“. Питам как е възможно твоят живот да свърши само от угасването на един лъч или на една свещена мисъл – ако имаш само един светъл лъч в сърцето си и една свещена мисъл в ума си, тогава ти си много жалко същество. Безсмъртният живот се отличава по това, че той никога не гасне; онова, което гасне в човека, представлява отклонението му от правия път, от Великия закон, който ръководи живота. Ако един от лъчите на твоя ум или на твоето сърце изгасне, това показва, че ти си тръгнал по крив път – какво трябва да правиш тогава? Обърни се в точно обратната посока на твоето движение, откъдето Слънцето изгрява, и твоят изгаснал лъч отново ще светне – това се отнася до окултния ученик, или до човека на трезвата мисъл, който иска да се добере до Божествения свят; само окултният ученик, или само човекът на правата мисъл, се стреми към правата посока в живота.

Питам: какъв е смисълът на живота, към какво трябва да се стреми човек? Ще кажете, че човек трябва да се стреми към Доброта. Не. Към Правда? Не. Към Истината? Не. Към какво трябва да се стреми човек – към съвършенство. Любовта, Мъдростта, Правдата, Истината, Добротата са качества, сили, способности, присъщи на безсмъртния живот; докато човек живее в смъртта, докато тя го следва, всички добродетели за него са без смисъл и съдържание – следователно, който е изгубил Любовта си, той се намира в свят, където всичко умира. В болния човек има ли здраве, в безумния човек има ли Мъдрост, в лъжата има ли Истина, в човека на безправието има ли Правда? Какъв е смисълът на живот, лишен от добродетели,

трябва ли да се ровим в този безсмислен живот? Мнозина казват: „Ние трябва първо да уредим земния си живот, а после ще мислим за духовния“ – в какво седи уреждането на земния живот? Откакто светът съществува, хората все земния живот са уреждали, но дали са го наредили? Хиляди и милиони ученици са учили преди нас в земните училища, но какво особено са научили? Който е научил нещо повече от другите, той е минал в нова област на живота – в живота на безсмъртието; който влезе в безсмъртието, той се стреми вече към съвършенство. Не е въпросът дали може лесно да се постигне съвършенството, важно е човек да се стреми към съвършенство, а що се отнася до великите добродетели на живота – Любов, Мъдрост, Истина, Правда, Доброта, те постепенно ще дойдат и ще живеят заедно с него. Такъв трябва да бъде идеалът на всеки човек.

Някой казва: „Аз искам да любя“. Не, ти никога не можеш да любиш, най-първо ти трябва да станеш съвършен, а после ще любиш – защо? Несъвършеният не може да люби. Второ, съвършеният не може да люби несъвършения. Каква музика може да се създаде от една дъска, на която са опнати четири ненагласени струни, може ли на тези струни да се изсвири някое парче от Бах или от Бетовен – нищо не може да се изсвири. Съвършеният човек има само един идеал – към Бога; пътят към Бога се намира в съвършенството. Стреми ли се човек към съвършенство, всички добродетели ще му дойдат в услуга – те ще бъдат неговите вътрешни подтици. Без съвършенството Бог остава непонятен за хората и в такъв случай колкото по-малко се говори за Бога, толкова по-добре. Който иска да разбере Бога, той трябва да мисли право – правата мисъл е подтик към Божественото, подтик към постигане на съвършенството; щом човек се стреми към съвършенство, той ще познае Бога като Любов – и тогава, щом Бог е Любов, и човек ще люби. Може ли човек да люби, едновременно с това той ще придобие необходимата свобода; в

свободата си човек ще влезе в съприкосновение с по-напреднали от него същества, които ще му покажат пътя към съвършенство – те ще го подкрепят в неговия път, ще му помагат, докато най-после той постигне своя идеал.

Питам какви трябва да бъдат отношенията на Бога към вас; мислите ли, че ако Той ви даде всичкото богатство на Земята или ви направи учен, знатен човек или светия, ще бъдете щастливи – не, и божество да ви направи Той, вие пак няма да бъдете щастливи. Били ли сте в положението на някое божество, да знаете какви отговорности носи то и как се справя с тях? Знаете ли колко тежко е положението на учения, към когото всички погледи са насочени, знаете ли каква отговорност носи той за всяка направена погрешка? Вие искате да заемете положението на светия, но знаете ли колко тежък и отговорен е неговият живот – той трябва непрекъснато, ден и нощ, да бъде буден, да свети с фенерчето си, та който мине покрай него, да отвори книгата си, да прочете нещо от нея и да си замине; отговорен пост е този на светията: той постоянно трябва да дава от своята енергия, без сам да се ползва от другите; какво ще научи той от книгите на обикновените минувачи – нищо няма да научи, но длъжен е да осветява пътя на всички, които минават покрай него. Мине някой млад човек, получил писмо от майка си, отвори го на светлината и чете: „Синко, ние се намираме в голяма беднотия, три дена вече как не сме турили хапка хляб в устата си. Ако имаш пари, прати ни малко, защото рискуваме да умрем от глад“ – свещта слуша това и мълчи. Мине един млад студент, който следва в странство, и чете: „Синко, баща ти внезапно заболя и умря. Ти знаеш вече в какво положение се намираме – не можем повече да ти изпращаме пари. Не остава друго, освен да напуснеш университета и да се върнеш при нас“; този студент затвори писмото си, тури го в плика, просълзи се малко и продължи пътя си – свещта пак слуша и мълчи. Така всички

хора се изреждат един след друг при светлината на тази свещ да четат писмата си, а тя само слуша и мълчи. Писмата са все такива – от нещастни по-нещастни; какво ще се ползва светията от тия писма? Че бащата умрял, това е остатък от старата култура – баща, който умира, той не е истински баща; професор, който изветрява, не може да се нарече професор, той не може да заема професорска катедра; светия, свещта на когото изгасва, не може да остане на Земята, не може да осветява пътя на хората; божество, което не може да понесе греховете на света, нека си върви, хората не се нуждаят от такива божества; ученик, който не може да учи, да си върви; човек, който не може да търпи, да си върви – къде трябва да вървят тия хора? Да вървят в пътя на съвършенството, където могат да научат търпението, където могат да научат какво нещо е Любов, Мъдрост, Истина, Правда, Доброта и т.н. – там ще намерят те смисъла на живота. В този път трябва да върви всеки човек – който търси музика, изкуство, да върви в пътя към съвършенство, който иска да осмисли живота си, да върви в пътя към съвършенство.

Мнозина искат животът им да тече тихо и спокойно, без бури, без мъчнотии и страдания. Казвам: идете при някой стар дъб, който е живял няколкостотин години, и го питайте без бури ли е минал неговият живот; вижте онази кротка овца, покрита с хубава бяла вълна, и я запитайте какво е преживяла, докато най-после е създала този тип, който днес стои пред вас – големи страдания и мъчнотии е прекарала тази кротка овца, докато е дошла до днешното положение, колко скъпо е платила за уроците си, докато е научила изкуството да създава такава хубава вълна и да се защитава от околната среда със своите рогчета. Какво ще кажете най-после за културата, с която съвременните хора се хвалят – скъпо коства тази култура, тя е изградена от усилията и труда на миналите поколения, ще се досъгради с усилията на сегашните и бъдещите; трябвало е всеки да

плати по нещо и всеки трябва да плаща по нещо, за да може да се ползва и радва на придобивките от своите усилия и труд.

Едно време в Рая имаше култура, на която Адам беше родоначалник; дойде Ева и тя донесе със себе си друга култура – културата на Адам замина, остана културата на Ева. Казват, че Адам бил учен, че той турил имената на всички животни; вярно е, че Адам е бил учен, но питам: каква писменост остана от неговата култура? От културата на Ева все е останало нещо, но и тя вече е на залез. Съвременната култура е продължение от културата на Ева, т. е. от културата на жената; досега Божественият чук е работил само върху жената, до днес само жената се е възпитавала, до днес навсякъде е изпъквала майката, а бащата го няма още – тук-там ще се яви мъжът като гост и веднага след това изчезва. Още с явяването си на Земята жената е внесла в света елемента на слава и величие – жената е много славолюбива, по-славолюбиво същество от жената няма; тя е благородна, деликатна, фина, с тънка психология. Казвам: не си играйте с жената! Като говоря за жената, която е внесла славолюбието в света, аз имам предвид префинената жена, която пред нищо не се спира; колко мъже е продала тази жена, колко войни са станали за нея... Войните стават само за жените – те раждат повече, отколкото трябва, и като не могат да отхранят тия деца, казват: „Трябва да стане една война, да се поизтребят малко хората“. Защо вълкът напада овците – да се храни, да поддържа живота си.

Сега нека разсъждаваме обективно. Вие казвате: „Господ създаде света“; питам: когато грънчарят направи десет хиляди грънци и казва, че Бог го е накарал да ги направи, говори ли той истината? Преди всичко грънчарят не се нуждае от толкова хиляди гърнета, десет са му достатъчни; ако той беше направил само десет гърнета, те щяха да бъдат хубави, добре опечени и всеки щеше да ги хареса; а между тези десет хиляди има счупени, изкривени, пукнати и който дойде, бутне

ги на една, на друга страна и заминава. На същото основание и аз казвам: Господ наистина е създал света, но само онова, което всеки търси, от което всеки е доволен, а именно здравото, красивото – то е Негово създание; всичко останало – изпочупено, изкривено и пукнато, е човешко изобретение. Бог ще ви държи отговорни за тия непотребни неща, за изхабените материали, както ще държи отговорен и грънчаря за голямото количество глина, която е изразходвал напразно – всяко производство трябва да бъде разумно. Днес всички хора са производители и се стремят към изобилие; не, хората трябва да се върнат към първоначалната култура, девизът на която е бил: „Малко, но хубаво“ – малко говори, но хубаво, място да хване; малко направи, но хубаво, всеки да остане доволен.

И тъй, първото правило: малко, но хубаво. Понякога и аз говоря много, защото живея във вашата култура, където правилото е точно обратно на първата култура – днес всеки се стреми към възможно повече, по-много и т.н. Аз говоря много, защото иначе не бихте ме разбрали; даже и при многото говорене, като свърша лекцията, пак ще дойде някой при мене и ще ми каже, че не разбрал това, не разбрал онова, ще иска още обяснения. Много неща могат да се обяснят, но време се изисква за тяхното разбиране. Тъй както животът се изявява, той има своето математическо, своето геометрично изяснение, той крие в себе си ред възможности. И когато животът на някой човек достигне своята най-висока точка на развитие, този човек трябва да напусне живота си – трябва да се откаже от своята форма, в която е бил досега, и да мине в нова среда, в нова фаза и нова форма на живот.

На съвременните хора предстои още дълго време да се развиват. Когато някой човек изгуби нещо в живота си, той не трябва да съжалява – това са неговите стари мисли, чувства и желания, с които трябва да се прости като с нещо старо, отживяло своето време. Човек

трябва да постави новото като основа на своя живот, затова казвам: поставете за основа в живота си нови мисли, нови чувства и желания. Работете, без да се оплаквате, без да мислите, че едно време сте били по-добри, отколкото сега – ако наистина по-рано сте били по-добри от сега, тогава защо сте дошли на Земята? Задачата на човека е да се усъвършенства, да става все по-добър, затова е пратен той на Земята; това е задача, дадена на всички същества без разлика – в Божествената програма е поставен на първо място стремежът към усъвършенстване на всички същества като цел в живота. Понеже всички същества влизат във Великия живот, то и Великите сили – Любов, Мъдрост, Истина, Правда, Добродетел – служат като подтик към усъвършенстване. Щом този стремеж е вложен във всяко същество, рано или късно то ще намери правата посока на своето движение – пътя към съвършенство.

Питам какво прави житното зърно, когато го заровят в земята – то започва да разсъждава, да определя посоката на своето движение (нагоре ли да върви, или надолу); веднага то се поляризира и тръгва в две посоки: надолу – за развитието на корените си, нагоре – за развитието на клоните си; след това житното зърно пристъпва към работа, то разрешава една трудна задача в живота. Следователно, когато и вас поставят като житното зърно в земята, първата ви задача е да определите посоката на своето движение – посоката към съвършенство, и след това да започнете работата си; намерите ли тази посока, вие всичко ще можете да постигнете. От вашата съзнателна работа към съвършенство зависят и вашите постижения – ако вървите правилно в този път, вие още сега можете да постигнете и богатство, и знание, и сила; от вас зависи вашето щастие. Не вървите ли както трябва, не работите ли съзнателно, щастието ще се отдалечава от вас, вие ще го постигнете едва след хиляди години; колкото повече отлагате, толкова повече и щастието ви ще се

отдалечава. Не мислете, че като хванете единия край на щастието, всичко сте придобили – вие можете да го хванете и да го изпуснете; работете постоянно, без отлагане, та като хванете единия край на щастието, да не го изпуснете – хванете ли здраво щастието, вие ще влезете в безсмъртния живот. Влезете ли в безсмъртния живот, това не значи още, че всичко сте разбрали, не, безсмъртният живот изисква още повече работа, усилия, отколкото временният живот – защо? Защото ако не работите, вие можете да го изгубите. И в безсмъртния живот нещата не се постигат моментално, и там човек трябва да работи, да се развива, да учи; той не може изведнъж да обхване този широк свят около себе си, работа се изисква от всички.

Някой казва: „Аз не искам да се влияя от никого“. Казвам: влиянието в живота е неизбежно – Слънцето не влияе ли на Земята, Луната не влияе ли на Земята? Влиянието е закон: ще влияеш и ще ти влияят; чрез влиянието става вливане от един човек на друг, благодарение на влиянието хората си помагат взаимно. Мнозина се плашат от влиянието, защото мислят, че ще изгубят свободата си – не, това е криво разбиране, истински свободен човек е онзи, който може разумно да използва влиянието на хората върху себе си. Питам: ако някой не иска да се поддава на влиянието на хората, защо той иска да им влияе? Който иска да не се намира под ничие влияние, нека се изолира, да живее отделно от хората – тогава нито те ще му влияят, нито той ще им влияе, иначе докато човек живее между хората, винаги ще се влияе от тях, пък и той сам ще им влияе; само умрелият човек от никого не се влияе и никому не влияе. Когато някой ви казва да се пазите от неговото влияние, това подразбира, че той иска да ви влияе. Не се плашете от влиянието на хората – защо? Защото само Божественото в човека е в сила да влияе. Здравият, разумният човек трябва да използва това влияние, а не да се пази от него; няма по-страшно нещо за хората от това да престане

Божественото да им влияе. Опасно е положението на дъщерята, когато майката престане да ѝ влияе; опасно е положението на сина, когато бащата престане да му влияе; опасно е положението на всеки човек, когато приятелят му престане да му влияе. Радвайте се, докато сте под влиянието на моята свещ. Какво лошо има в това: когато вие сте сред гората в тъмна, мрачна нощ, аз да ви светна с моята свещ – лошо ли е влиянието на моята свещ в този момент, какво ще бъде вашето положение, ако в тази тъмна нощ аз изгася свещта си, за да не ви влияе? Не, спасително нещо е влиянието на хората, всяко влияние представлява запалена свещица. Вие трябва да схващате влиянието като разумен процес в Природата и правилно да го използвате. Знайте, че когато се намирате под влиянието на лоши мисли, едновременно върху вас ще дойде влиянието и на добрите мисли; влиянието на добрите мисли винаги е по-силно от влиянието на лошите.

Следователно винаги ще имате предвид следния закон в живота: където е злото, там е и Доброто и обратно – където е Доброто, там е и злото. Ако не се пробуди злото в човека, и Доброто няма да се пробуди; ако не се пробуди Доброто, и злото няма да се пробуди – тези са признаците, по които се познава, че човек се стреми към съвършенство. Щом дойде злото, то ще влияе върху човека, злото ще иска да вземе човека на своя страна, да го убеди в своите методи. Обикновено крадците си служат с методите на злото: когато крадецът се приближава към някой дом с намерение да обира, той пристъпва тихо, без светлина, за да не го види никой; щом се настани пред касата, откъдето ще вземе пари, той запалва свещта си; когато свърши работата си, изгасва свещта и излиза навън също така тихо, без всякаква светлина. Питам: защо крадецът влиза без свещ, а когато обира, запалва свещ?

За изяснение на това положение ще приведа следната аналогия. Преди да отиде да обира, крадецът е облечен със скъсани дрехи, минава за последен бедняк; щом обере някоя каса, веднага си купува нови дрехи, шапка, обувки и никой не може да го познае. Между онзи беден човек със скъсани дрехи и облечения с нови хубави дрехи има голяма разлика – тази е причината, дето крадецът, преди да обира касите, не запалва свещта си, а когато я обира, запалва свещта, за да му свети и да вижда какво прави. Той трябва да мине незабелязано за хората, да не го видят, да не го познаят. Можете ли да кажете, че крадецът със скъсаните дрехи е скромен човек – не, той ходи скъсан, за да не обърне внимание на хората, да мине незабелязан. Същото прави и лихварят, който обира бедните вдовици – той ще отиде на черква хубаво облечен, ще запали голяма свещ, ще мине за благочестив човек; каквото и да прави, той не може да излъже Бога, Бог не се нуждае нито от неговата голяма свещ, нито от хубавите му дрехи – този лихвар все пак ще си остане отвътре нечист. По-добре е човек да бъде отвън нечист, а отвътре чист, отколкото отвътре нечист, а отвън чист.

И тъй, като навлизате в мъчнотиите на живота, за да ги преодолеете, вие трябва да се стремите към съвършенство. Каквото и да правите, каквато философия и да имате, мъчнотиите неизбежно ще дойдат – те са определени за всеки човек, бил той прост или учен, сиромаш или богат; ти може да си свършил и десет факултета, но мъчнотиите и за тебе ще дойдат. Има определени неща, които непременно трябва да станат, това обаче не е фатализъм, закон е: мъчнотиите, страданията са неизбежни, понеже са условия за развитие, за разрешаване на задачи. Нима Христос, Който беше гениален човек, не понесе ред мъчнотии и страдания? Той всичко предвиждаше, знаеше какво ще стане, но въпреки това се подчини на закона. Един от учениците Му Го посъветва да приложи Своята сила,

да прати един легион войници, за да унищожи римската войска и да се избави от страданията; Христос можеше да унищожи не само римската войска, но и цялата Римска империя, обаче Той прие страданията, които Му бяха определени да мине. Христос носи до едно място дървения кръст, но после го хвърли на земята и каза: „Да нося страданията на хората – разбирам, но да нося дървен кръст – не разбирам; оттук нататък вие го носете“ – Христос не искаше да носи дървения кръст и го свали на земята, а хората в Негово име и днес още носят кръстовете на врата си. Геройството на човека не се заключава в носене кръст на врата. Когато дойде страданието, турете го на гърба си и го носете, без да ви знаят хората – това е живият кръст, това е геройство; а тъй – турите едно малко кръстче на врата си, всички да го виждат; дойде ли страданието, превърнете го в добродетел. Христос издържа на поруганията на цял народ, на множество войници, Той понесе всички страдания с Любов, но дървения кръст хвърли на земята. Днес християните целуват само дървени кръстовете; и защо не вървят работите им напред – защото те туриха на вратовете, на главите си именно този дървен кръст, презрян от самия Христос.

Време е вече хората да се стремят към съвършенство, към истинско знание, към Любов, Мъдрост, Истина; време е да се откажат от дървените и металическите кръстовете. Представете си, че един свят човек целува един златен кръст, който веднага се разтопява от целувката – ще бъдете ли доволни от тази целувка? Когато Христос дойде на Земята, Той ще целуне всички кръстовете; от тези кръстовете няма да остане никаква следа, те ще се превърнат на прах и пепел – това именно подразбира стихът: „Ще обърша сълзите им, ще хвърля престъпленията им настрана и никога повече няма да ги помена“. Един от апостолите казва: „Ще се похваля с кръста си“ – това значи: ще се похваля със страданията, които понесох за Господа, ще се

похваля със страданията, чрез които Бог ме изпита. Ако страдаш и с радост понасяш страданията си, имаш Любов; ако страдаш без радост, нямаш Любов – следователно страданията са пробен камък за изпитване на човешкия характер.

Казвам: мислете право и не се натъквайте сами на противоречия. Не се плашете от влиянията – ако влиянията на хората са добри, приемете ги без страх; ако влиянията на хората са лоши, пак ги приемете без страх и размишлявайте – понякога човек може да се ползва и от отрицателните влияния. Да се влияеш от лошото, от отрицателното в човека значи след като видиш погрешката, която той прави, да бъдеш внимателен ти да не я направиш – като постъпвате така, ще си създадете силни, велики характери. Ако не използвате нито добрите, нито лошите влияния, вие ще се натъквате на противоречия. Когато човек се намери в противоречие със себе си, той постоянно губи; да влиза човек в противоречие със себе си, това значи да пробива стена с главата си; може ли човек да пробие стена с главата си – не може. Турят одного в затвор и той казва: „Какво да правя в този затвор? Как да изляза от тук?“. Казвам: почакай малко, приложи търпението, все ще се намери отнякъде една желязна пила, с която ще можеш да пробиеш стената; твоят приятел ще се погрижи за теб: той ще ти опече един хубав хляб и в него ще тури една желязна пила – като разчупиш хляба, ще намериш пилата и ще си послужиш с нея. Защо трябва да се мъчиш с главата си да пробиваш стената – вземи пилата и стържи, тя представлява един от начините за разрешаване на въпросите.

Питам какъв начин знаете за разрешаване на проблемите в живота и някой казва: „Един от начините за правилно разрешаване на всички трудни задачи е всякога да се говори истината“. Добре, ще ви дам един пример, да видим как бихте постъпили – истината ли ще кажете, или ще излъжете. Неприятелите или стражарите гонят един от

добрите ви приятели, той се скрива в дома ви; стражарите тичат по следите му и влизат във вашия дом, като ви запитват: „Тук ли се скри един човек?“. Ако кажете истината – че приятелят ви е у вас, вие ще станете негов предател, ще го предадете в ръцете на стражарите; ако кажете, че не е у вас, ще излъжете – как ще разрешите тази задача? Ако не кажете истината, ще спасите приятеля си, ако кажете истината, ще го предадете на стражарите – това са двата начина, по които може да постъпи обикновеният човек; но човек с дарби, с ясновидство ще постъпи по друг начин – преди още да са дошли стражарите да търсят приятеля му, най-малко един ден по-рано, той ще напълни торбата на приятеля си с хляб и ще му каже: „Тръгни още сега за Рилската пустиня, скрий се на еди-кое си място, прекарай там 24 часа. След това можеш да се върнеш пак при мен“ и после, когато стражарите дойдат да търсят приятеля му, той свободно ще каже: „Да, тук беше човекът, когото търсите, но той още вчера замина, може да е отишъл някъде из горите“; този е начинът, по който едновременно и приятеля си ще спасите, и истината ще кажете.

Следователно наука се изисква, да знае човек кога и кому да говори истината. Кому ще говорите истината – само на Бога; кога ще Му говорите истината – всякога, на Бога всякога ще говорите истината; истината може да се говори само на Бога – когато говоря истината, аз имам предвид Бога, а не хората. Да говориш истината на Бога – това е смисълът на живота, този трябва да бъде идеалът на всички. Дойде ли въпрос до истината, ще се вдълбочите в себе си и Бог ще ви научи как и какво да говорите: ако говорите истината на хората в името на Бога, Той ще ви научи какво да говорите; ако не говорите истината на хората, Бог няма да ви научи, Той ще мълчи, ще ви остави сами да се разправяте. Понякога вие искате да угодите на хората, да им кажете истината, без да сте запитали Бога в себе си трябва ли да им се каже и ако трябва, как да им я кажете. Представете

си, че този, на когото ще кажете истината, е стражар или разбойник, който иска да хване приятеля ви – трябва ли да му кажете истината? Казвате: „Аз да си кажа истината, а той, ако е прав, нека се защити“ – ами ако те го пребият от бой, без да му позволят да каже дума за свое оправдание, това истина ли е? Какво допринесохте на вашия приятел с казването на истината – предадохте го, нищо повече; преди да сте казали истината, трябваше да влезете в тайната си стаичка и да се посъветвате с Бога, да ви каже какво да направите. Този въпрос лесно се решава от човек, който следва Божия път – как може да го реши? Той разполага с магическа пръчица и като влязат стражарите в дома му, ще махне с пръчицата си и ще им каже: „Търсете, да видите ще намерите ли човека, който ви трябва“; те ще гледат натук, ще гледат натам, ще търсят, ще обикалят, но нищо няма да видят; и ще изпитат голямо вълнение, тъй щото и да видят човека, няма да посмеят да кажат и като ги питат дали са намерили онзи, когото търсят, те ще кажат, че не са го намерили. Казвате: „Има ли право този човек да си служи с магическа пръчица?“; питам: имат ли право стражарите да преследват човека? Кога стражарят има право да арестува един човек – когато му е дадена за това заповед от Бога; това се потвърждава и от стиха: „Всяка власт е от Бога дадена“ – то значи: всяка разумна власт е от Бога дадена.

Сега, като ученици на окултната Школа, вие трябва да разглеждате законите в техния дълбок смисъл – и затова когато ученикът съди някого, той трябва да върши това не по свое желание или по свой интерес, а по заповед, по власт, дадена му от Бога; ако постъпва по този начин, той винаги ще бъде доволен от себе си и само по този начин вашите ум, сърце и воля ще се развиват правилно. Следователно не влизайте в противоречие с Божественото, не отстъпвайте от него. Ако искате Мъдрост, обърнете се към Бога, Той ще изпрати най-видните професори да ви учат; ако искате сила,

обърнете се към Бога, Той ще изпрати най-добрите учители да ви покажат как се придобива сила; ако искате да разберете Любовта, Истината, Правдата, Добродетелта, обърнете се към Бога, Той ще ви изпрати съответни учители. Не един учител ви е нужен през деня, но хиляди, милиони учители ви са нужни всеки ден – в това седи красотата на живота. Докато човек живее, той всякога ще се намира под закона на влиянието – силните ще влияят на него, а той ще влияе на по-слабите от себе си.

Основната мисъл, която трябва да остане в ума ви от тази лекция, е мисълта за съвършенството; каквото и да правите, трябва да държите тази мисъл в ума си, докато напълно узрее; тя трябва да ви дава непреривен импулс, да осмисли живота ви и след това, като ви пита някой какво представлява Новото учение, ще отговорите: „Новото учение води към съвършенство“. Казвате: „Ние сме слушали от мнозина да говорят за съвършенството“; не е достатъчно само да се говори, но то трябва да се опита. Който е влязъл в пътя на съвършенството, в него едновременно ще потекат три струи: едната струя ще мине през сърцето и ще създаде в човека разширение на чувствата; втората струя ще мине през ума и ще възбуди в него безброй светли мисли; третата струя ще проникне през душата и ще подтикне човека към свобода на неговите действия – следователно този човек ще се движи безпрепятствено в три направления. Когато човек се домогне до пътя на съвършенството, Божественото се пробужда в него. Съвършенството представлява идеал, за постигането на който Бог всякога е готов да ни помага; когато ние се стремим към обикновени работи, Бог ни оставя сами да работим.

За изяснение на тази мисъл ще приведа следния случай из живота. Това било още в първите години след Освобождението на България. Един млад българин, родом от Свищов, отишъл в Америка да следва. Като свършил образованието си, той се върнал в България и

се явил при княз Александър Батенберг да иска служба. По това време нямало много учени българи, затова князът бил готов да го назначи пръв министър в България и го запитал:

– Икаш ли да те назнача за министър на България?

– Не, аз искам да стана директор в една от софийските гимназии.

– Щом е така, ще отидеш при министъра на просвещението, той се грижи за тия работи. Аз мога да ти дам по-висок пост.

Такова е често положението, в което изпадат много от съвременните хора – Бог иска да ги назначи министри, а те се отказват, искат да станат директори; тогава Бог им отговаря: „Щом искате да станете директори, идете при министъра на просвещението, той се грижи за тия назначения“. Като отидете при министъра, той обещава, че ще ви назначи, но от ден на ден отлага, докато най-последно се убедите, че и директор не можете да станете. Тъй щото, докато княз Батенберг ви предлага да станете министър, вие се отказвате, искате директорско място; обещават ви днес, утре, че ще ви назначат за директор, но в края на краищата и това място не получавате. Следователно търсите ли служба, намерете такава, която да води към съвършенство, което е вашият идеал.

Казвате: „Ние знаем какво нещо е съвършенството“. Вие знаете какво нещо е съвършенството, говорите за него, но същевременно говорите за млади и за стари; ако говорите за съвършенство, а едновременно смятате, че сте стари и не можете да учите, вие сте в културата, която залязва – тя е култура на западните народи. Ако сте славяни, влезте в Новата култура, която води към съвършенство. Човекът на новото знае, че има смърт, но той знае, че има и възкресение – човек може да легне в гроба, но той знае, че пак ще стане; ще отиде при Господа, но пак ще се върне, с лице по-светло от това, с което е отишъл. Не става ли същото и с житното зърно –

когато посеят житното зрънце в земята, никой не знае за това; когато то израсте, цъфне и даде плод, всички знаят за него и се радват.

Желая на всички да бъдете запалени свещи, отдалеч да светите и всички да ви се радват. Запазете в себе си идеала към съвършенство и към него се стремете – имате ли този идеал, вие всякога ще бъдете добри, весели и силни.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Втора лекция, 22 септември 1926 г.

ДВАТА ПОЛЮСА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бе прочетено резюме на темата: „Най-мощното в човека“.

Бяха прочетени някои от работите върху темата: „Защо Истината е глава на Словото?“.

Сега, като се четеха темите, въпросът остава пак неразрешен. Радвайте се, когато някои въпроси остават неразрешени, красивото в живота седи в това, което не се разрешава. Като се четеха темите за Истината, естествено изникна и въпросът за лъжата. Една българска поговорка казва: „Краката на лъжата са къси“, но според мен лъжата няма никакви крака. Защо хората лъжат – за да вземат нещо: когато някой иска да вземе пари от банкера, той ще го излъже, че това има, онова има, за да може да вземе пари от него; щом вземе парите, пак ще го лъже, дано някак не ги върне. Лъжата съществува само в материалния, във физическия свят – значи за да лъже някой, все трябва да има някакъв материален обект като причина за лъжата; в Духовния, в Божествения свят лъжа не съществува. Докато човек се намира при добри, при благоприятни условия, каквито са в Невидимия свят, той не се познава, не знае дали обича да лъже, или не; когато слезе в материалния свят, при по-трудни условия на живота, тук той се проявява такъв, какъвто е – характерът на човека се изпитва повече при неблагоприятните условия, отколкото при благоприятните. Днес смятат за благороден човек този, който проявява велики дела и качества; в Новата култура съдят за благородството на човека по това как се проявява в най-малките неща.

Съвременните хора говорят за чест, за морал и казват, че морален човек е онзи, който спазва правилото „Не убивай!“ – кого да не убива, човека ли? Питам: може ли тогава да се нарече морален човек онзи, който коли кокошки, агнета, волове или който убива мухи, сече гори и т.н.? Ако истинският морал се заключава в спазване на правилото „Не убивай!“, този морал трябва да се прилага по отношение на всичко живо, от най-малкото до най-голямото; не се ли прилага той в целокупния живот, това не е морал. Много от днешните учени, писатели и философи казват, че моралът е нещо относително; да, човешкият морал е относителен, но Божественият е абсолютен. Представете си, че имате един добър приятел, когото обичате и той ви обича: приема ви в дома си винаги добре, разположен е към вас, угощава ви хубаво и т.н. – това ви радва, задоволява и вие се чувствате щастлив, доволен. Един ден отношенията на приятеля ви се изменят към вас по разни причини – материални, духовни или поради самото естество на приятеля ви. Сега вие се поставяте на изпит: ако сте морален човек, ще останете верен на приятеля си, няма да се поколебавате в отношенията си към него; ако нямате морал в себе си, веднага ще се измените към него, ще му дадете гръб. Вие трябва да знаете, че човек е колективно същество, вследствие на което често той не е отговорен за постъпките си. Наистина, човек трябва да мисли за всичко, което върши, защото дали е отговорен за делата си, или не, в края на краищата пак той страда. Когато турите дървото в огъня, виновно ли е то, че изгаря – първо е виновен човекът, който туря дървото в огъня, а после е виновен огънят, който има свойството да изгаря телата. Когато вземете един остър нож и с него мушнете някой човек, ножът ли е виновен за това убийство?

Следователно постъпките, действията на човека биват колективни и индивидуални. От постъпките на човека се определя неговата сила. Никой никого не може да изнасилва, никой не може да

употребява насилие върху другия, ако последният сам не се поддаде на това насилие; тъй щото когато човек не се поддава на лошото влияние на някоя колективна или индивидуална единица, това говори за неговия морален устой.

Питам какви трябва да бъдат качествата на духовния и на Божествения живот; както Божественият, така и духовният живот не се проявяват във време и пространство (те са извън времето и пространството), физическият живот обаче се проявява във време и пространство. Следователно, докато човек е в Божествения свят, той е в приятно, добро разположение на духа; в следващия момент, когато слезе на физическия свят, той изгубва това добро разположение на духа и минава в обикновения живот. В Божествения свят хората всякога се намират в добро разположение на духа, а във физическия живот те се намират в добро или в лошо настроение. Хората на настроението всякога се движат между два полюса: когато на единия полюс е топло, на другия е студено – такъв е законът на физическия свят. Когато двама приятели живеят добре помежду си и образуват едно цяло, единият от тях винаги ще се намира на единия полюс, а другият – на противоположния полюс: ако единият е в лятото на живота, другият ще бъде в зимата; ако единият е в пролетта на живота, другият ще бъде в есента. Обаче Съществата от Духовния и от Божествения свят, понеже знаят законите, могат да сменят полюсите на живота както искат, те имат най-малко четири полюса. Ако едно от тия Същества дойде на Земята и изгуби условията за растене и развитие, това Същество ще се качи в Духовния свят; когато и там изгуби условията, това Същество ще се качи още по-нагоре – така то ще се качва от една област в друга, по-висока, докато най-после не среща никакви препятствия за своето растене и развитие. Хората на физическия свят, като не познават духовните закони, ще се раждат и

умират, ще минават от един полюс в друг, докато най-после научат тия закони и могат да ги прилагат в живота си.

Казвам: от хиляди години насам Божественият свят работи върху хората, за да ги научи на онези методи, чрез които ще могат по свое желание да минават от един полюс в друг. Пожелае ли човек да влезе в Божествената Школа като ученик, той непременно трябва да изучава методите за трансформиране на състоянията, за преминаване от един полюс в друг, за да може да се справи с изпитите на тази Школа. В Божествената Школа изпитите са по-трудни, отколкото в обикновените. Мнозина мислят, че като влязат в някоя окултна Школа, работите им веднага ще се наредят, всичко ще им тръгне напред; те мислят, че ще живеят като галени деца: слугини ще ги обличат и събличат, ще ги водят по разходки, песни ще им пеят и т.н. и ако не излезе така, казват: „Да знаехме, не бихме влезли в тази Школа“.

Питам: ако не влезете в Школата и останете в света, там по-добре ли ще ви бъде? Положението на хората в света е много по-лошо от това на учениците от някоя окултна Школа – има ред статистики, които показват какво се върши в света: там хиляди хора умират от различни болести; там мъже убиват жените си и жени убиват мъжете си; родители убиват децата си и деца убиват родителите си. Страшен и тежък е животът в света – ако разгледате съвременната култура с окото на ясновидеца или на окултиста, ще видите, че там е място само на престъпления. Тази култура ще загине по причина на тия престъпления и ако даже много добри хора се гневят, сърдят, искат да отмъстят на този, на онзи, искат да убият някого или да се самоубият, това се дължи именно на лошото влияние на тази култура, в която те са потопени и без да желаят, взимат участие в нейния живот. Но има много хора, които по мисли, чувства и живот коренно се различават от обикновените хора на съвременната култура – кои са тези хора? Те

са ония, които са доволни от най-малкото благо, което им е дадено; те са доволни, защото знаят, че това благо постоянно расте. Нищо в Природата не седи на едно и също място, на едно и също положение: и малкото благо като житното зърно съдържа в себе си условия за растене – щом се посади в земята, всеки нов момент то ще расте, ще се развива, докато даде плод, от който всички ще се ползват. Който не е доволен от малкото благо, той няма да се погрижи да го посади в земята, вследствие на което ще го лиши от условия за растене и живот.

И тъй, в Природата малките неща растат, а големите се смаляват; който иска да стане голям, той трябва да се смалява – Слънцето не се ли е смалило? Някои учени твърдят, че едно време Слънцето е било по-голямо, отколкото е днес; те казват, че Слънцето още ще се смалява. Същото се твърди и за нашата Земя – някога тя е била много по-голяма, отколкото днес. Следователно който търси велики работи в света, той трябва да знае, че непременно ще се смали – законът е такъв: щом желаете велики работи, ще те смалят, щом желаете малки работи, ще те възрастат. Това е изказано в стиха: „Бог на смирените дава благодат, а на горделивите се противи“.

Сега, като говоря по този начин, искам да обърна вниманието ви на обходата. Изкуство е да знае човек добре да се обхожда – той трябва да се отнася с хората така, че и те да останат доволни от него, и той да бъде доволен от себе си. Някой, като говори с хората, вади кърпата си срещу тях, изтрива носа си, пръска слюнки от устата си и т.н. Щом говорите с някого, трябва да спазвате известно разстояние между него и вас и никога да не нарушавате това правило. Някой казва: „Дребни работи са тия, няма какво да им се обръща внимание“; не, ако човек обръща внимание на малките работи, той ще бъде внимателен и към големите. Някои хора обичат да говорят много за това-онова, за каквото им дойде наум и после казват: „Ние

разглеждаме въпроса обективно, а не субективно“ – какво разбирате под думите *обективно* и *субективно*? Ще кажете, че обективният свят е външен, а субективният – вътрешен; обективният свят е широкият, големият, а субективният е малкият, ограниченият свят. Както и да разглеждате нещата – обективно или субективно, като ученици на окултната Школа вие трябва да имате добра обхода. Обходата не се предава, тя се придобива със съзнателна работа – има ред методи за това, но те не са механически: човек трябва да мине през най-големите изпитания, но същевременно трябва да мине и през най-големите блага; той трябва да мине през най-голямата сиромашия, а също така и през най-голямото богатство – и като се движи между тия два полюса, той най-после ще изработи начин на обхода както към себе си, така и към другите.

И тъй, казано е от псалмопевица: „Глава на Твоето Слово е Истината“; след него много пъти е повтаряна тази мисъл, но разбрали ли са хората каква идея е имал в главата си псалмопевецът? За да се разбере идеята, която той е имал, човек трябва да се постави на неговото място и да преживее неговата опитност – когато човек разбира и преживява опитностите, страданията и изпитанията на хората, той става по-мек, по-снизходителен и по-добър към тях.

Питам: защо човек не е мек, не е добър, не е снизходителен към хората? Някои хора не са меки, понеже нямат достатъчно пространство в себе си да се разширяват – мекотата се развива при известни условия. Какво е нужно на желязото, за да стане меко – топлина му е нужна. Когато се приближавате към меки хора, вие изпитвате известна приятност – това се дължи на обстоятелството, че мекотата представлява приятна топла дреха, която обвива тия хора. Тази топла приятна обвивка прави меките хора имунитетни към всякакви болести – здравето на човека зависи от неговата мекота. Когато човек изгуби мекотата си, той започва да изсъхва, да се

втвърдява и лесно заболява; където влезе, каквото погледне, навсякъде вижда лошото, недоволството е негов спътник – той е недоволен от хората, недоволен е и от себе си. Недоволството е присъщо качество на съвременната култура, която вече си отива; в тази култура човек е крайно индивидуализиран и ние виждаме как днес всеки иска да подчини другите, той да стане център, около който те да се движат; вследствие на това силно индивидуализиране между хората започва една вътрешна борба за първенство и в заключение тази борба свършва с катастрофа – обща за всички и лична за всеки, който участва в нея. Това става и в държавите: днес избират одного за цар, благославят го, коронясват го, но утре се обяви някаква война, която не даде очакваните резултати, и този цар се вижда принуден да напусне престола; възцарява се друг цар, събират се около него други хора и започва пак същата история. Коя държава, кой народ и кой цар досега са реализирали своите идеали? Резултатите на всички държави, на всички царствания са само катастрофи: избити хора, осакатени, болни, икономически съсипани народи и т.н.

Казвам: когато хората се бият, това показва, че те са млади – само младите се бият, старите подтикват младите да се бият, а те сами седят настрана. Гледате, някой млад момък седи у дома си, работи нещо, но дойдат старите – баща му, майка му, и казват: „Синко, какво си се затворил вкъщи? Я излез вън, иди на хорото, да си поиграеш с момите!“, но той седи, не иска да играе, не го привлича хорото. Днес му говорят така, утре му говорят, докато най-после му внушат, че трябва да излезе, да си избере някоя мома, да се ожени за нея; той си хареса някоя мома, но друг я обича и гледаш, че един ден тия двама момци се сбили и след това старите започват да ги критикуват: „Гледай тия луди-млади какви глупости вършат!“. Докато човек живее в старата култура, той все глупости ще върши: войни ще отваря, царе ще възкачва и сваля и т.н. Новата култура обаче изисква нови форми,

ново съдържание, нов смисъл на живота: когато свързваш съдбата си с някой човек, ти трябва да се изпиташ не само външно, но и вътрешно – можеш ли да живееш с този човек и какви трябва да бъдат отношенията ви; това е задача на човека при всички случаи в живота му – откакто се роди, докато замине за другия свят, човек непрестанно трябва да решава въпроса за връзките и за отношенията си с хората – защо? Защото старата култура разрешава тия въпроси по един начин, а новата култура ще ги разреши по друг.

Сега аз искам да ви дам няколко нови правила, но който ги приеме, трябва да ги приложи, от всички се изисква приложение. Някой седи и очаква каквото Господ даде; и това е добре, но във всичките си работи този човек напълно уповава ли на Бога – откъде знае той, че каквото му се случи, все от Бога е дошло? Преди всичко съвременният свят от Бога ли е нареден? Има някои неща, създадени от Бога, но повечето от тях са от хората – всички отклонения в този свят са резултат на човешките мисли и чувства. Първоначално Бог създаде света и после го даде под наем на хората; един ден Той ще дойде при тях и ще им иска сметка за всичко, което те са развалили – цялата инсталация на този свят е развалена, вследствие на което съвременният свят може да се нарече свят на развалини. Като погледнете лицата на хората, те са асиметрични: дядо ви е изкривил носа, баба ви – очите, пращядо ви – устата, прабаба ви – веждите, и в края на краищата като се погледнете в огледалото, вие виждате, че ви липсва онази красота, онази хармония, онази съразмерност между частите. Вашите деди и прадеди благодарение на редица неправилни животи развалили къщата, която им бе дадена навремето, в която днес и вие продължавате да живеете, но плачете, не сте доволни от положението си – защо плачат хората? Хората плачат по разни причини – един плаче, че не се отнасяли хората добре с него: когато хората се отнасят зле с него, той плаче, когато пък той се отнася зле с

тях – не плаче; някоя жена плаче, че мъжът ѝ я бие, утре пък тя бие мъжа си, той плаче. Казвам: докато хората живеят в старата култура и постъпват по старите методи, всякога ще има плач. Ако единият бие, другият трябва да отстъпи, да покаже благородство на характера си; ако единият се гневи, сърди, нагрубява, нека другият постъпи така, че да му покаже своята нова философия – нека му докаже, че в него има велика мисъл, която го движи към по-висок свят, където няма полюси, където няма противоречия и страдания.

Сега, като ученици на окултната Школа от вас се изисква да развиете своята чувствителност – чувствителност ви е необходима, за да влизате в положението на хората, да разбирате техните страдания. Наистина, когато човек е чувствителен, той е изложен на по-големи страдания, но като ученик той ще разбира законите и ще може по-лесно да се справя със страданията си. Представете си, че вие живеете в един град и със своята чувствителност долавяте, че след няколко месеца този град ще потъне или ще бъде разрушен от някакво голямо земетресение – какво ще бъде вашето положение? Можете ли да бъдете спокойни, като знаете, че тия хора, които днес са радостни и весели, само след няколко месеца ще се намират под развалините на този град или под вълните на водата? Още по-тежко е положението на ясновидеца, който вижда например, че след десет години Земята ще се сблъска с някоя планета в пространството и ще се разруши. Какво ще бъде положението на хората, ако им се каже, че Земята ще претърпи такава катастрофа – мнозина ще повярват и ще се уплашат, ще живеят със страх, а някои няма да повярват и ще бъдат спокойни.

Казвам: има една красива страна на живота – тя е красотата на Божествения свят. Всеки човек е опитал реалността на този свят, но въпреки това пак се съмнява в него. Например при най-малките проявления на добродетели от страна на когото и да е винаги присъства някой велик дух, който следи всичко, което се върши; ако

човек замисли нещо лошо, този дух веднага му нашепва: „Бъди внимателен, мисли какво правиш!“; ако те обиди някой, ти искаш да му отмъстиш, но духът пак ти нашепва: „Не бързай, не се тревожи, аз ще уредя тази работа!“ – „Не, аз ще му дам да разбере, как смее той да ме обижда!“. Питам: кой на кого досега е дал да се разбере; колко хора избесиха, колко войни станаха, но това поправи ли света? Всички тия средства са палиативни, светът така не се поправя; хората трябва да работят съзнателно върху себе си, естествено да се смирят, а не чрез насилие.

И тъй, ако човек иска да се самовъзпитава, той трябва да учи, да прилага ония методи, които истинската, положителната наука дава. Често паметта на човека отслабва благодарение на големи тревоги и безпокойства, много хора се безпокоят за нищо и никакво – каквато неприятност им се случи, те се ожесточават, намират, че Провидението е несправедливо към тях; Провидението е абсолютно справедливо – миналият живот на човека определя настоящия, а настоящият живот определя бъдещия. Тъй щото каквото днес преживяват хората, то е резултат на техните минали действия; страданията, несполуките в сегашния живот на хората се дължат на утайки от миналия им живот – това индусите наричат *карма*. Дълго време човек трябва да работи върху себе си, за да се изчисти от утайките на миналото, а често тия утайки така засипват хората, че става нужда Невидимият свят да се заеме да ги освободи от тях и докато ги извади от това положение, те минават големи помрачения на съзнанието; вследствие на това помрачение много хора губят вярата си, менят убежденията си и казват: „Не вярваме вече в Бога“ – в какво вярват тия хора? Това са състояния, които личността преживява.

Следователно всяка обида, която човек преживява, показва, че в него е засегната личността. Според мен само старият човек се обижда, старият човек е крайно честолюбив – като се обиди, до края на живота

си той не прощава; когато наближи последният му час, тогава е готов да се помири с всички, с които е имал някаква неприятност в живота си, тогава той ги извиква при себе си и казва: „Аз отивам вече при Господа, искам да се простя с вас, да не ви остана дължен“; а много старци и като умират, пак не са готови да простят, да се помирят с ближните си. У децата е точно обратно – ако днес се скарат с някого, утре ще се помирят, те не задържат обидата за дълго време в сърцето си, вследствие на което са безгрижни – затова е казал Христос: „Станете като децата“. И между религиозните хора, и между учениците на Школата се срещат такива стари дядовци и баби, които се обиждат и никому не прощават. Гледате някой млад човек, едва има 20 години, обидил се, надул се, нищо не иска да чуе, остава на особено мнение – не, по този начин работите не вървят. Достатъчно е Бог да мръдне само палеца Си и всичко е свършено с тези стари хора, които имат голямо съзнание за себе си. Ако влезете в Небето с тези разбирания, с това съзнание, там ще ви освиркат така, че ще се чудите какво да правите и тогава ще кажете: „Колко прости сме били, какви дебели глави сме имали!“ – какъв по-голям шамар от това освиркване? Докато сте били на Земята, вие сте мислили, че сте завършили своето развитие и сте създадени само да заповядвате; щом влезете в онзи свят, там ви посрещат със смях, освирквания и подигравки – едва тогава съзнавате в каква заблуда сте били и пожелавате час по-скоро да се върнете на Земята, да се изправите, да работите върху себе си.

Казвам: докато човек е на Земята, ще работи най-малко два часа физическа работа, три-четири часа ще работи за сърцето си, пет-шест часа за ума, за душата, за духа си и след това ще помисли за ядене и пиене. Един ден, когато човек съблече телесната си дреха, когато се обезпльти, тогава той ще мине в друга фаза на работа – няма да оре, да копае, да готви, защото няма да има вече ръце и крака; и като дух

той пак ще работи, пак ще оре и копае, но в друга област, в друго поле. Някоя религиозна сестра казва: „Аз завърших вече своето развитие, няма повече да готвя, Бог не ме е пратил за готвачка“; ето какво трябва да каже тази сестра: „До днес аз готвих само за децата и за мъжа си, само за тях се грижих. Обаче осъзнах, че трябва да поработя малко и за Бога, затова днес, като наготвя на своите деца, ще отида в дома на някоя бедна вдовица с няколко малки деца, ще ѝ наготвя, ще си поприказвам с нея и ще си отида. На другия ден ще посетя друга бедна къща, ще опера, ще уший нещо и така ден след ден ще обикалям бедните къщи в София, ще помогна където с каквото мога“ – това е работа за Бога. Някой може да каже, че е глупава тази работа – да ходи от къща на къща, да помага на хората; колкото е разумна работата за себе си, толкова е разумна и за другите.

И тъй, животът изисква взаимопомощ. Науката, която ще дойде, ще бъде свързана с живота. Днес хората са готови само да се критикуват – срещне ви някой, изгледа ви от главата до петите, измери ви със своя аршин и казва: „Като виждам какъв талант се крие във вас, аз мисля, че сте някой великан, но какво излиза всъщност – на ръст сте едва 1,60 м, гърдите ви са тесни, изобщо нямате внушителен вид“; гледате друг някой – строен, добре поставен, главата – правилно сформирана, всичко е както трябва, а всъщност тази глава нищо не ражда. Значи съвременните хора се лъжат в своите преценки, понеже не познават онези абсолютни мерки, по които могат да определят кой човек е обикновен, кой е талантлив и кой – гениален. Кой са отличителните черти на гениалния човек? Не е достатъчно само да се каже, че еди-кой си човек е гениален, трябва точно да се определи кое в човека е гениално – носът, очите, ушите, устата, брадата или челото. Истински гениален човек е този, на когото всички удове на тялото са гениални; ако един от удовете му не отговаря на изискванията на гениалността, този човек не може да

бъде гениален. Погледът на гениалния човек е дълбок, той е свързан с цялото Битие. Когато разговаряш с някой гениален човек, той те изслушва внимателно, изучава те, без да те унижи – той е толерантен към всички.

Казвам: като ученици на окултната Школа вие трябва да бъдете толерантни едни към други. Какво означава думата *толерантен* – на български тя означава търпелив, снисходителен човек. Ученикът трябва да се стреми към зазоряване на своята душа, няма по-красив момент в живота на човека от зазоряването. И при изгрева на Слънцето няма по-красив момент от зазоряването. Псалмопевецът казва: „Господи, на ранина Те повиках“ – действително човек най-добре размишлява сутрин преди изгрев Слънце; щом Слънцето изгрее, вниманието му се отвлича на разни страни. От изгрева на Слънцето до залеза – това време е определено за развитие на дарби, способности, чувства и за проява на разни действия. Тъй щото за всяка работа има точно определен час от деня. Който иска да развие Божественото в себе си, да стане гениален, той всяка сутрин трябва да излиза вън, да наблюдава зазоряването, да посреща изгрева на Слънцето, той трябва да се свързва с тия мощни сили в Природата, да остави те да работят върху него.

Някой спи до късно сутрин и като стане, усеща се неразположен, недоволен и започва да размишлява защо Господ е създал така света. Казвам: стани рано, излез вън преди изгрева на Слънцето и се постарай да видиш поне част от мантията или от гърба на Бога в светлината на хоризонта. Красиви неща се крият в изгряващото Слънце; ако човек излиза редовно сутрин да наблюдава зазоряването и изгрева на Слънцето, все ще му се открие нещо, най-малко той ще се вдъхнови. Светията се вдъхновява и чрез молитва, той дълго време се моли, докато се вдъхнови, докато направи връзка с Бога, с Разумния принцип в света – това подразбира стихът: „Ще изпратя

Духа Си и Той ще ви научи на всичко“. Когато се молите или когато наблюдавате изгрева, вие не трябва да бъдете педанти, всички да постъпвате по един начин – молитвата изисква вътрешна свобода, тя трябва да става по дух, по разположение. Където има свобода, там има разнообразие; в мислите, в чувствата и в постъпките ви трябва да има разнообразие, но и при най-голямото разнообразие от всинца ви се изисква единство. Всички хора говорят за Любовта, те търсят Любовта, но трябва да знаят, че Любовта не може да се изяви в живот, където хората умират: в живота на съвременните хора Любовта се явява само за миг, веднага след това изчезва и вследствие на това те страдат, плачат, разочароват се; всички хора страдат все за изгубената Любов, обаче това не е изгубване на Любовта, но лишаване от условията, при които тя може да се прояви.

„Глава на Твоето Слово е Истината.“ Питам: хората имат ли глава? Според старата митология някои животни са имали по седем глави. Ако животните са имали по няколко глави, може ли хората да нямат поне една глава и при това в каква глава може да се вмести Истината? През цялата година размишлявайте върху стиха: „Глава на Твоето Слово е Истината“. Каквото и да мислите, чувствате и вършите, винаги се вслушвайте във вашия вътрешен глас; съпоставяйте външното с вътрешното в себе си, за да се доберете до онази истинска, положителна наука. Стремете се да се освободите от старите навици, да съблечете смъртната си дреха и да остане във вас само ценното, Божественото. Каквото се яви на пътя ви, не се обезсърчавайте – условията, в които се намирате сега, са най-добри за вас като ученици, по-добри условия от сегашните никога не сте имали. Не се безпокойте, че някои от вас сте стари, в Новото учение старите моментално могат да се подмладят – как? Като изменят стария начин на мислене и на чувстване. Светли мисли в ума и възвишени чувства в сърцето са условия за подмладяване. Обаче и

младите могат да остареят, когато изгубят своите светли мисли и благородни чувства; който изгуби своята свещена идея, той веднага остарява – свещената идея е светлина в ума на човека. Какво представлява Слънцето за човек, който няма зрение; какво представлява звукът, говорът за човек без слух; какво представляват чувствата за човек без сърце; какъв е смисълът на движението, ако човек изгуби душата си? Такова нещо е свещената идея за човека – изгуби ли тази идея, целият му живот се обезсмисля. Като говоря за ум, сърце, душа и дух, аз имам предвид задачата на всеки ученик да се разбере и познае като ум, сърце, дух и душа.

Мнозина се оплакват, че са остарели, че нищо не са научили. Ако Мойсей, който минаваше за адепт на времето си, търсеше помощта на евреите, за да спечели едно сражение, какво остава за вас? Защо трябваше евреите да се избиват едни други; ако между тях е имало грешници, не можа ли Бог да се справи с тях, а трябваше сами да се избиват? Всичко това беше необходимо, за да видят евреите и Доброто, и злото, което съществуваше в самите тях. Например всеки човек е добър, докато някой не го засегне; засегнат ли го малко, той веднага се обижда, сърди се, гневи се, готов е да се откаже от убежденията си, от Бога – той казва: „Аз не вярвам вече в нищо“. Да се гневи човек на Бога – това нищо не допринася, той само губи. Някой се сърди, че хората не го обичали, не го уважавали, и казва: „Не искам вече да живея, не искам да гледам Слънцето, не искам да излизам; ей тъй, ще седя вкъщи“ – питам какво е виновно Слънцето. Едно трябва да знаете: досега никой никого не е обичал; това, което хората наричат любов, не е нищо друго, освен залъгалки. Едно от качествата на Любовта е постоянство, неизменност – който истински обича, той никога не се мени; щом вие страдате от това, че хората не ви обичат вече, че са изменили любовта си към вас, трябва да знаете, че те никога не са ви обичали.

Господ казва: „Записах ги на дланта Си“ – това значи: онези, които Бог обича, те са написани на дланта Му и Той никога няма да ги забрави. Христос казва: „Благ е само Бог“; в Божиата Любов няма никаква измяна, нито промяна. Когато човек се намери в трудно положение, той мисли, че Бог го е напуснал, изоставил; и Христос, когато беше на кръста, каза: „Господи, защо си Ме оставил?“, обаче оставянето не подразбира, че Любовта се оттегля. Когато майката отива на работа и оставя детето си вкъщи само, това подразбира ли, че тя не го обича? Когато учителят бие непослушния ученик, това не показва, че той не го обича. Когато майката затваря детето си, което обича да взима яйца от полозите, да краде ябълки, круши, сливи от дърветата на съседите, не го ли обича тя – майката обича детето си, но го възпитава, дава му уроци да не ходи по чуждите дворове, да прави пакости. Следователно дойдете ли до Любовта на Бога, трябва да сте напълно убедени, че Той е неизменен. Когато имате страдания, мъчности, трудности, трябва да знаете, че Провидението, Бог, ви възпитава да не ходите без позволение по чуждите дворове.

Казвате: „Не съществува ли Любов на Земята?“; Любовта има известни прояви и на Земята, но вие не сте доволни от нея, вие търсите друго нещо, искате друга Любов: ходите, хлопате тук, хлопате там и се домогнете до някакво благо; радвате се на това благо, но радостта ви скоро изчезва – защо? Не е тази радост, която сте търсили. Това, което търсите, на Земята няма да го намерите, но това не трябва да ви обезсърчава; вие живеете в преходен свят, между смъртта и живота, но един ден, когато придобиете безсмъртието, Любовта ще се изяви в своята пълнота, тя чака този момент. Засега хората са в дълбок сън, те още не са се пробудили – сънуват само за Любовта, но в действителност още не са я придобили. Казано е в Писанието: „Когато мъртвите се пробудят, те ще излязат из гробовете си“; казано е още: „Седна отдясно на Отца Си и положи враговете Си

подножие на нозете Му“ – значи дясната страна е почетно място. Следователно, ако срещнете някой ваш приятел, от коя страна трябва да върви той – отляво или отдясно на вас? Щом знаете, че почетното място е дясната страна, ще го оставите да върви от дясната ви страна.

Сега ще ви дам следното упражнение за една седмица: като си лягате вечер, сложете в ума си мисълта да станете точно в 12 часа през нощта; като се събудите, погледнете часовника – ако е точно 12, станете, помолете се тихо в себе си и кажете: „Господи, да дойде Твоето благословение върху мене“. Прекарайте няколко минути в размишление и се запитайте да си легнете ли, или не; ако не можете да си отговорите, напишете две билетчета с думите *да* и *не* и извадете едното от тях, то ще определи да си легнете ли, или не; ако не трябва да си легнете веднага, останете около 15-20 минути в размишление и си кажете: „Господи, благодаря Ти за всички блага, за всички благословения, които ми изпращаш“ – наистина, Божиите благословения винаги са били върху вас, но не сте могли да ги разберете и благодарите за тях; след това можете да си легнете пак. Който се е помолил добре, той ще заспи леко и ще има някакъв хубав сън. Когато хората сънуват страшни сънища, това се дължи на обстоятелството, че молитвата им не е приета. Добрата молитва веднага се приема; тя дава вътрешен мир на човека. Като правите упражнението една седмица, следете какви резултати ще имате. Който не може сам да става навреме, някой от домашните му да го събужда.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Трета лекция, 6 октомври 1926 г.

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Изпейте упражнението: „В зорите на живота“.

Бе прочетено резюме от темата: „Защо Истината е глава на Словото?“.

За следния път пишете върху някоя свободна тема.

Като се говори за свободна тема, трябва да се знае, че и свободните теми са определени. Например когато казваме, че човек може да ходи свободно, ние имаме предвид, че той може да ходи свободно само там, където има място – следователно човек може да се движи свободно само по земята; рибата може да се движи свободно само във водата, птицата може да се движи свободно само във въздуха. Ако човекът, рибата и птицата бъдат заставени да се движат в среда, чужда за тях, те ще бъдат изложени на големи страдания. Значи страданията на хората се дължат главно на физически причини: когато човек приема несъответна за своя организъм храна, той страда; когато приетата храна не се асимилира от организма на човека както трябва, той пак страда – когато храната се задържи дълго време в стомаха, без да се смели, от нея се образуват отровни вещества, токсини, които се разнасят из целия организъм и отравят кръвта. Също така и в сърцето на човека има натрупани непостигнати желания, които вследствие на това, че не могат да се асимилират, създават астрални токсини; по същия начин, когато човек задържа в себе си мисли, които не може да реализира, те остават за дълго време в мозъка и понеже не могат да се асимилират от него, образуват ментални токсини. Тъй щото съвременните хора страдат от

натрупалите се в тях физически, астрални и ментални токсини – тези токсини в организма са първото условие за развитие на микробите, носители на различни болести.

Казвам: такова е положението на човека, който не знае законите, но какво трябва да бъде положението на окултния ученик, който разбира и знае законите? Окултният ученик трябва да знае какво му предстои да разреши всеки ден; както земеделецът знае какво трябва да прави през различните годишни времена, така и окултният ученик трябва да знае каква задача има да разрешава всеки ден. Да допуснем, че вие сте в едно училище, където имате четири двойки деца от различни степени: 2^1 , 2^2 , 2^3 , 2^4 . Двойката в първа степен представя дете, родено през пролетта; двойката във втора степен представя дете, родено през лятото; двойката в трета степен представя дете, родено през есента, и двойката в четвърта степен представя дете, родено през зимата. Еднакво ли ще се развиват тия четири деца? Те ще се развиват съвършено различно, понеже условията, при които са се родили, са съвършено различни: например детето, което се е родило през лятото, ще го обличат в тънки, леки пелени и дрешки, защото въвн е топло, обаче детето, което се е родило през зимата, ще го обличат с дебели, топли пелени и дрешки. Значи има положения в живота, които за едни хора са добри, а за други – лоши и знанието на окултния ученик се заключава именно в това: да разбира тия условия, тия положения в живота и да знае какво може да очаква от добрите и какво – от лошите условия; всеки трябва да познава себе си, да познава и хората, с които има отношения, за да не изпада в грешки и в заблуждения.

Като изучавате себе си, като изучавате и другите хора, ще забележите, че всички се различават в разбиранията, в морала си и т.н.: някои хора са много чувствителни, други имат силно развити лични чувства, трети са много тщеславни, четвърти – горделиви,

някои пък са завистливи, злобни, отмъстителни; много хора пък са добродетелни, т. е. в тях са развити добродетелите. На какво се дължи гордостта? Гордостта е признак на излишък от мозъчна енергия – гордият човек е отворил всички прозорци на умствения си живот, вложил е в ума си безброй непостижими идеи, които иска на всяка цена да постигне, да стане пръв човек в света. Пръв човек е само космическият, който се е явил най-напред; всеки друг, който се е явил след него, по никой начин не може да бъде пръв. Ти, който си се родил на опашката, ще бъдеш доволен и от това място, на което те поставят. Който влезе пръв в гостилницата, той ще яде от най-хубавото ядене и ще има най-голям избор; който влезе последен в гостилницата, той ще яде от това, което е останало – трябва ли да се сърди за това на гостилничаря? Гостилничарят ще каже: „Ти нямаш право да се сърдиш, да си недоволен от храната. Аз даже не подозирах, че ще дойдеш толкова късно, сега бъди благодарен и на това, което си заварил“.

Та и вие, като ученици, трябва да бъдете внимателни едни към други, всеки да бъде доволен от положението, което заема. Всеки иска да бъде почитан и уважаван от другите – това желание е намясто, но постъпва ли той спрямо другите така, както иска да постъпват спрямо него? Когато някой от вас излезе да каже нещо, другите му се смеят – защо се смеят? Защото той не разбирал това, върху което говори. Вярно е, че някога човек говори неща, които не разбира, а друг път говори неща, които разбира, но които не може да изкаже, да предаде точно с думи. За да може човек да предаде точно една идея, първо тя трябва да му е ясна на физическия свят; щом идеята му е ясна на физическия свят, той ще може да я изкаже, да я предаде и на другите хора. Значи нещата трябва да започват от физическия свят и да вървят нагоре, т. е. от простото, от видимото към сложното, към невидимото.

За изяснение на мисълта си ще ви дам следното правило. Когато ви дойде някой гост, когото не сте виждали десетина години, първия ден ще му дадете най-простото ядене: боб без масло, без никакви подправки, само със солчица; втория ден ще му дадете по-хубаво ядене, третия ден – още по-хубаво, и така ще подобрявате яденето, докато последния ден го угостите с най-хубавото ядене. Обаче вие постъпвате точно обратно: първия ден слагате на госта си най-хубавото ядене, втория ден – по-просто ядене, и ако гостът ви прекара десетина дена у вас, последния ден го гощавате с боб. Следователно искате ли да изкажете някоя мисъл, предайте я най-напред в най-проста и ясна форма, а после я украсявайте. Първо вие искате да я предадете в най-красива, изящна форма, да направите впечатление на хората, а после завършвате, като предавате мисълта си в най-прост вид – тази е причината, поради която хората не успяват в живота си. Учителят извиква на урок един от учениците си и го запитва: „Минчо, кажи ми какво е предназначението на ученика?“; ученикът отговаря: „Когато Бог създаде света, първо Той направи небето и земята, после – деня и нощта, на третия ден създаде тревата, цветята и дърветата, на четвъртия ден – небесните светила, на петия ден – животните, на шестия ден Бог създаде човека, за да расте, да се развива, да учи“. Другарите на Минчо слушат, не могат да разберат какво иска да каже той с тази дълга история; Минчо трябваше да отговори на зададения въпрос кратко, ясно и просто: „Предназначението на ученика е да учи“.

Следователно, за да напредва ученикът, трябва да прилага; през течение на годината той минава достатъчно материал, но трябва да приложи поне една десета от този материал. И вие като ученици също така трябва да прилагате – много материал имате, но част от него трябва да приложите; не прилагате ли, ще натоварите ума си, а този товар ще ви създаде големи безпокойства – умът на ученика

трябва да е спокоен, да не се товари повече, отколкото може да носи. При това в мислите, в чувствата и в постъпките ви трябва да има голямо разнообразие, еднообразието носи смърт. Когато в мислите, чувствата и постъпките на човека има еднообразие, той става тягостен както за себе си, така и за другите; където има еднообразие, там има повторение на нещата. В литературния език повторението се нарича тавтология. Човек може да повтаря някои истини, но винаги в различни форми, в различни облека; изнесете ли една истина неколkokратно в една и съща форма, в едно облекло, тя ще създаде неразположение както за онзи, който я предава, така и за онзи, който я слуша; всяко неразположение на духа пък е носител на различни болести.

Мнозина от учениците боледуват; питам: коя е причината за тия болести? Всеки ученик трябва да знае произхода на своята болест – дали тя има физически, умствен или духовен характер; щом се знае произходът на болестта, ще се намери начин, по който тя може да се лекува. Ако болестта има физически произход, ще се лекува по физически начин. Някой боледува и казва: „Не може ли Бог да премахне болестта ми?“, казвам: ти създаде болестта, ти сам трябва да я премахнеш. В Божествения свят съществува следният закон: кой каквото е създал, Добро или зло, той сам трябва да носи последствията. Например в някой клас има един ученик много честолюбив, горд, с всички свои съученици се кара, с никого не живее и в края на краищата намира, че съучениците му са лоши – излиза, че единствен той е добър в класа, а всички други са лоши. Възможно е неговите съученици да са превишили правата си, но и той има някаква вина. Питам какво трябва да направи сега този ученик – да разправи всичко на учителя си и да остави на него, той да ги помири, или сам да отиде при съучениците си, с които се е скарал, и да се помири? Това е задача за този честолюбив ученик, той сам трябва да

намери начин как най-правилно да я реши. Ако този ученик иска да се помири със своите съученици, той трябва да се смири, да излезе пред тях и да им каже: „Аз съм виновен, обидих, наскърбих всички, като исках да се представя за нещо повече от това, което съм; мислех, че зная много, а виждам, че нищо не съм знаел, и по природа съм малко сприхав, не търпя чуждо мнение, чужд съвет, затова ви моля да ме извините“. Щом се смири така, другарите му веднага ще му простят, обаче рече ли да се хвали със своята благородна кръв, със своето високо произхождение – че дядо му, прадядо му са били поети, писатели, философи, никой няма да му обърне внимание. Другарите му ще кажат: „Какво значение има за нас твоята благородна кръв и твоето произхождение, когато ти се отнасяш с нас като най-прост човек, без никакво възпитание и култура? Каква е била кръвта на твоя дядо – това не ни интересува, каква е твоята кръв – това е важно за нас. Каква е кръвта на нашите деди – и това не е важно за нас, ние искаме да знаем каква е нашата кръв и какво ние можем да направим. Всичко останало е стара философия, от която ние не се интересуваме“.

Закон е: добрият живот прави кръвта чиста; в момента, в който човек внесе една нечиста мисъл в ума си и едно нечисто чувство в сърцето си, кръвта му се покварява, т. е. губи чистотата си. Всяка мисъл, всяко чувство имат своето определено място; не се ли поставят на мястото си, те изгубват предназначението си. За изяснение на мисълта си ще приведа следния пример. Представете си, че вие сте беден човек и отивате с десет празни чувала при един богат земеделец да сложи в тях жито. Земеделецът сипва жито в единия, във втория, в третия чувал, докато напълни последователно и десетте чувала; вие виждате, че той е готов още да дава и подлагате ръцете си, да сипва и в тях; питам това жито ще ви ползва ли – ръцете ви ще се напълнят с жито, то ще прелее от тях и ще започне да се разсипва по земята. За вас е ценно само това жито, което влиза в чувалите; там е

неговото място, вън от чувалите житото не може да се използва – то се пръска по земята и се стъпква от всеки, който мине по този път. Следователно всяка хапка, която не се придружава с добра мисъл и с добро чувство, носи за стомаха отрова, смърт. Същият закон се прилага и при говоренето: когато човек говори, във всяка негова дума трябва да е вложено Божествено вдъхновение – това вдъхновение носи благословение както за онзи, който говори, така и за онзи, който слуша; щом вдъхновението се прекъсне, прекъсва се и благословието – тогава човек трябва да престане да говори. Това всеки е опитал. Ако човек продължава да говори без вдъхновение, страданията неизбежно ще дойдат върху него – защо? Защото той не е послушал своя вътрешен глас.

Казвам: когато хората не се подчиняват на своя вътрешен глас, те минават за лоши; когато се подчиняват на вътрешния си глас, те минават за добри. Разумният човек е всякога добър, той зачита себе си, зачита и другите хора. Неразумният мисли само за себе си, той не иска да знае как се отразява неговото поведение върху окръжаващите. Например дъщерята се обиди нещо на майка си или на баща си и се затвори в стаята си, седи ден, два, три, никому не отваря – какво ще разреши тя в стаята? Ще седи и ще плаче. Не, въпросите не се разрешават в затворени стаи; който иска правилно да реши някой въпрос, нека излезе на чист въздух, под открито небе. Някой човек заболява от известна болест и за да се лекува, занасят го в болница; седи той там месец, два, три, но болестта не минава, всички се чудят какво да правят. Казвам: извадете този човек от болницата, оставете го да лежи на открито, под влиянието на слънчевите лъчи – те ще бъдат най-добрата завивка, най-добрият лекар на болния; нека болният спи под открито небе, без никакъв покрив – и дъжд да завали, няма опасност за болния, достатъчно е само да се покрие отгоре с една каучукова мушама, за да не прониква влагата в тялото

му; в този случай болният ще оздравее по-скоро, отколкото ако лежи на пружинени легла, завит с дебели, топли дрехи. Следователно, когато човек е тъжен, по същия начин нека излезе вън, на чист въздух, под открито небе; а тъй – да се затвори в някоя стая и да седи там с дни, той нищо няма да разреши. Човек има право да се заключава в стаята си само когато се моли, затворените стаи са за молящите се хора – Христос казва: „Когато се молиш, влез в тайната си стайчка и се затвори, никой да не те вижда“; щом свърши молитвата си, човек трябва да излезе вън, на отворено, между хората.

Някой казва: „Защо ще ходя между хората, когато те ми причиняват толкова страдания?“; казвам: ако си недоволен от някои хора, всички не са виновни за това. Посети няколко бедни семейства, разговори се с тях и ще видиш, че скръбта ти ще изчезне. Ако си студент и не ти върви в уроците, иди при няколко твои другари по-слаби от тебе и виж какви големи усилия правят те, за да помнят, да заучават уроците си; ти ще се насърчиш, ще си кажеш: „Не съм бил аз най-по-последният, имало и от мене по-слаби студенти“. Ако мислиш, че си лош човек, намери десетина души по-лоши от тебе и ще се насърчиш. Когато човек види, че има хора, които седят по-долу от него, това му дава импулс за работа; тъй щото понякога и отрицателните положения в живота са в сила да поощрят ученика, да го заставят да работи, да върви напред. Обаче когато работите трябва да вървят напред, тогава на първо място ще се поставят способните ученици. Истински способни ученици са ония, които даже не съзнават това, а не ония, които се мислят за способни; за способния ученик е толкова естествено да бъде такъв, колкото естествено е за ябълката да бъде сладка; способният ученик заема винаги последното място, той не говори за себе си, не се хвали, не очаква похвали и от другите, но каквато задача му дадат, той веднага я решава; другарите му излизат на сцената, пеят, свирят, а той седи на последното място –

ако го накарат да изсвири нещо, той взима цигулката си и започва така да свири, че моментално приковава вниманието на всички. Когато човек говори много за себе си, когато се хвали, без да оправдава думите си, за такъв човек казват, че той само дрънка, но днес с дрънкане работа не се върши – това е метод на старата култура.

Новата култура обаче изисква нови методи; казвам: Новата култура иска приложение, резултати, тя не се задоволява само с думи и теории. Срещате някой човек, който ви казва:

– Чудни са моите плодове!

– Къде са те?

– Ето дръвчетата.

– Къде са плодовете им?

– Ще вържат и тогава ще ги опитате, но казвам, че плодовете им ще бъдат много хубави.

– Можеш ли още сега да докажеш това?

– Не мога.

– Щом не можеш, не ги препоръчвай предварително. Аз ще повярвам на думите ти само когато опитам плодовете.

Когато ученикът предаде своята теза и я защити, само тогава учителят ще се произнесе за нея; до това време той ще се въздържа да даде мнението си, колкото и да му препоръчват този ученик. Някой ученик се оплаква от учителя си, че отговорил за шест, а учителят несправедливо му поставил тройка; казвам: възможно е учителят да не е бил справедлив, но възможно е и ученикът да не е справедлив и да не разбира уроците си – и двете неща са възможни, и двете положения се срещат в живота.

И тъй, за всеки даден случай е важно какво е отношението на човека към Първата Причина, към ближните му и към себе си. Който иска да разбере дали отношенията му към Бога са правилни, нека си отговори приема ли Бог молитвата му, изпълнява ли желанията му;

след това нека си даде отчет какво е отношението на Невидимия свят, т. е. на ближните му, към него; и най-после, нека анализира отношенията си към самия себе – да види правилни ли са те, или не. Ако Бог не отговаря на молитвите му, ако Ангелите не го слушат и ако той се намира в противоречие със себе си, кой е виновен за това? Той ще каже, че всички са го забравили; не, с такъв отговор въпросите не се разрешават, погрешката е в самия човек – може би неговият телефон или радиоапарат е развален някъде и не може да възприема вълните, които идат от Невидимия свят. Следователно причината за всеки неуспех, за всички страдания и мъчности е самият човек.

Всички хора искат да бъдат обичани; знаете ли какво се изисква от човека, за да бъде обичан – човек може да бъде обичан само ако дава нещо от себе си. Парите се обичат за ценността им, книгата се обича за съдържанието ѝ, силният човек се обича за силата му, чукът се обича за работата, която може да свърши, перото се обича за това, което може да напише. Някой казва: „Аз съм слаб наистина, но хората трябва да ме обичат, защото съм Божие създание“. Когато става въпрос за Божии създания, човек трябва да знае, че роденият от Бога трябва да включва три важни качества в себе си: първо, той трябва да обича; второ, той трябва да мисли; и трето, той трябва да свети. Следователно всеки човек ще бъде обичан заради Любовта, която носи в себе си, заради мисълта и заради светлината. Как и къде се проявява Любовта – към здрави, към силни хора тя не се проявява. Това не е ли противоречие? Питам ситият нуждае ли се от угощение, богатият нуждае ли се от пари, ученият нуждае ли се от знание – на същото основание и Любовта се изявява към слабите, към нуждаещите се, към изоставените. Обаче Любовта се изявява и към подобните си, тази нейна форма е наречена *Любов на подобие* – тя е Любов, която се изявява в обмяна между душите. Тази Любов е във възходящо състояние, тя носи здраве и сила за душите; в тази Любов душите

растат и се развиват, съзнанието се разширява, умът се просвещава, а сърцето се облагородява. Любов, която не се придружава с тия проявления, не е истинска, тя е залъгалка в живота на обикновения човек.

Сега ние се нуждаем от положителна наука, от положително знание, с което да изправим сегашния си живот, да се освободим от известни недъзи в себе си. Ако човек се заеме да изправи недъзите си, той нищо не би направил без тази наука, напротив – при това положение би се спънал от своите недъзи, но по никой начин не би могъл да се освободи от тях. Преди всичко той не може да скрие недъзите си, няма нищо скрито-покрито в живота на човека – всеки недъг оставя свои черти, белези върху човека, които с нищо не могат да се прикрият; по същия начин и добродетелите оставят белези върху човека. Добро или лошо, всичко е написано на човешкото лице. Какво бихте казали, ако тия черти могат да се фотографират? Един ден това ще се постигне, човешките мисли ще могат да се фотографират, както днес се снимат изображения на предмети върху светлочувствителни стъкла; дойде ли този ден, всички престъпни мисли, всички престъпления на хората ще се открият. Това става на Небето, всичко, каквото тук се върши, се отпечатва на Небето. Когато някой човек се мисли за чист и свят, Господ казва: „Изнесете пред този човек филма на неговия живот, да види всичко, каквото е вършил“. Вие четете в някой вестник: „Днес се дава филмът за живота на еди-кой си знаменит светия“; Ангелите отиват да гледат този филм и остават учудени от страшните работи, които се представят. Това ще бъде не само със светиите, но и с всеки обикновен човек. Това не е за обезсърчение, но факт, от който хората ще се учат.

Значи в света съществува висша справедливост, от която ще се разбере, че всяко добро или лошо дело носи своите последствия. Доброто винаги има добри резултати, злото има лоши резултати;

като знаете това, няма защо да се сърдите, ако животът ви е лош – лошият и добрият живот са резултати на миналото. Небето следи всичко и отдава всекиму заслуженото; в Небето има две крайности: или съвсем изкоренява човека от лицето на Земята, или го повдига – строг е законът на възмездието, средно положение в него няма. На Земята обаче има средни положения, които наричат „обстоятелства, смекчаващи вината“ – те са резултат на Любовта, само Любовта е в сила да смекчи условията. Мнозина искат да обърнат вниманието на Ангелите, да се застъпят за тях; Ангелите са крайно строги, възискателни и изпълнителни към закона – рекат ли да съдят хората, малцина ще бъдат оправдани. Ако искате нещо от Ангелите, искайте тяхното знание, тяхната култура; ако искате съдба, оставете Бог да ви съди, Той отдава всекиму заслуженото и всички остават доволни. Тъй щото от вас се изисква само да учите Божиите закони и да ги прилагате в живота си, а кой ще ви съди, как ще ви съди – това не е ваша работа.

Сега ще дам още някои обяснения на числото 2, взето от първа до четвърта степен. Числото 2¹ означава човек, роден през пролетта. Пролетта е под влиянието на Венера, богиня на любовта – значи този човек се намира при най-добри аспекти: където ходи, той все любов ще развива, ще бъде поетична натура – която жена срещне, ще се влюби в нея и ще я възпява. Ако роденият през това време е жена, също така ще бъде поетична натура, ще се увлича лесно. Изобщо всички поети се намират под влиянието на Венера, не може да бъде поет онзи, на когото Венера не влияе.

Числото 2³ представя човек, роден през есента, и се намира под влиянието на Сатурн. Този човек е крайно подозрителен; религиозен или светски, учен или прост, той подозира всички – каквото да му се говори, той казва: „Тези работи пред мен не минават“; сатурновият тип не се убеждава лесно. Обаче обикне ли те веднъж, той издържа в

любовта си, готов е на всички жертви. Когато сатурновият тип реши да се жени, той ще избира, ще търси, ще има предвид най-малко сто моми, докато избере една от тях; неговата избраница ще бъде богиня, а останалите 99 ще бъдат обикновени моми. Често и вие изпадате в големи съмнения, подозрения, което показва, че се намирате под влиянието на Сатурн. Някой казва: „Много добри хора са моите познати“; не се минава година-две, той започва да се съмнява във всички и казва: „Лъгал съм се аз, тия хора не са толкова добри, както съм мислил“. Питам: как така по-рано бяха добри, а сега станаха лоши? – „Заблуден съм бил, затова съм ги виждал такива“. Значи да виждаш хората добри – това било заблуждение; да ги виждаш лоши – не било заблуждение. Има едно вярно положение в живота, според което трябва да виждаш хората такива, каквито са.

Често хората се проявяват такива, каквито не са, понеже изпаднат в трудни положения, от които не знаят как да излязат. Например някой добър човек, без да измери материалните си сили, предприема направата на къща от три етажа. Кара до едно време и след това се затрудни, не може да продължи къщата си; чуди се какво да прави, обърне се тук за услуга, обърне се там, никой не му помага – хората виждат, че той ще обърка сметките си, та нито техните, нито своите пари ще може да спаси. Най-после той си казва: „Едно от двете ми остава – или да фалирам, или да излъжа. По-добре да излъжа някого, че скоро ще му върна парите, отколкото да фалирам“. Следователно, когато човек се намери натясно, той лъже; ако има повече време да обмисля, той няма да си послужи с лъжата.

Когато се намери натясно, и най-силният човек може да излъже. Представете си, че вие носите в ръцете си една скъпа ваза на някой ваш приятел и по невнимание я изпуснете на земята. Вие толкова се изплашвате, че при първото запитване от страна на приятеля ви кой е счупил вазата, веднага скривате една лъжа. Ако след счупването на

вазата имате достатъчно време, докато кажете на приятеля си какво сте направили, вие ще му кажете истината. Бог, като знае този закон, никога не съди хората веднага след като сгрешат. Господ не обича лъжата. Когато хората грешат, Бог не бърза да ги съди, но оставя свободно да помислят върху това, което са направили, да си признаят пред себе си и след това да бъдат готови да признаят грешките и греховете си и пред Него. Не е лесно човек да се освободи от лъжата, тя се дължи на един психологически закон, който се изявява във всички проявления на живота; този закон внася известно опорочаване в живота.

Когато лъжата влезе в ума на учения човек, той губи част от своята светлина, а науката губи своята чистота. Следователно, който иска да се домогне до истинската наука, той трябва да освободи ума си от всички заблуждения; тази наука не се придобива в един-два дена, нито в един живот. Истинският живот също така не се постига моментално. Ако човек знае всички свои слабости и грешки, пак не би могъл изведнъж да се поправи; време и усилия се изискват, за да може човек да изправи погрешките си – като знае това, Бог е скрил греховете на хората дълбоко в тяхното подсъзнание и един ден, когато те се натъкнат на своята карма, греховете им постепенно ще изпъкнат в тяхното съзнание. Някой казва: „Много ми е тежко! Слязъл съм в ада между грешните същества“; не, ти не си в ада, но си попаднал в своята карма. В съзнанието си човек трябва да мине през всички свои съществувания, да се види в най-ниските положения, когато е вършил такива престъпления, каквито съзнанието му днес не позволява да направи; той трябва да изкупи тия престъпления, да ги изплати. В сегашния живот вие ще се срещнете с всички ония хора, на които в миналото сте правили зло и добро. Ето защо днес човек трябва да живее добре, да изличи от съзнанието си всички грехове на миналото, за да се домогне до положителното знание. Съвременната

наука в това отношение дава ред методи и познания на човека как да се справи с кармата си, т. е. как да ликвидира с нея и когато хората ликвидират със своята карма, тогава и науката ще мине в нова фаза. Днес мнозина са недоволни от науката, намират, че тя не задоволява напълно техния интерес, обаче новата наука, която иде, ще внесе в тях радост и веселие.

Сега, като ученици вие трябва да работите, да създадете около себе си здравословна атмосфера: ако някой от вас заболее, вие можете вечер, когато той спи, да изпращате към неговото подсъзнание добри мисли – че той ще оздравее, ще се поправи скоро; ако някой от вас отпадне духом или се съсипе материално, вие пак можете да му изпращате насърчителни мисли. Чрез закона на внушението вие можете да помагате на болни, на бедни, на отчаяни хора; велик, мощен е законът на внушението – достатъчно е чрез този закон да внесете една добра мисъл в своето подсъзнание или в подсъзнанието на някой ваш ближен, за да се реализира тя. Ако успеете да внесете една добра мисъл в свръхсъзнанието, тя още по-скоро ще се реализира – няма мисъл, която, вложена в свръхсъзнанието на човека, да не се реализира чрез работата на свръхсъзнанието. Всички недъзи могат абсолютно да се изправят, но при условие на абсолютна Вярa; в свръхсъзнанието човек може да проектира всичко, каквото пожелае, но без никакво съмнение.

И тъй, първото нещо, което се изисква от всички, е да храните помежду си взаимно доверие и уважение. Искате да се изкажете по нещо – не бързайте, помислете малко за това, което искате да кажете, докато създадете в мисълта си красива форма; нека това бъде една задача за вас. Наистина не е лесно човек да поддържа в ума си изключително красиви мисли, но нека работи върху това – по този начин той ще създаде здрава, трезва мисъл в себе си. Човекът на новото трябва да бъде изпълнителен във всичко, което е обещал да

направи: кажеш нещо, изпълни го; обещаеш нещо, направи го в такава форма, в каквато си обещал. Обещал си пред Бога или пред душата си да отидеш някъде – иди, изпълни обещанието си, макар и на легло да си; парализиран да си, пак иди – по силата на внушението, че си обещал пред Бога да направиш нещо, ще можеш да го изпълниш, краката ти ще се развържат и ще проходиш. Щом се освободиш от ремъците, с които дяволът те е завързал, ти ще кажеш: „Слава Богу, че се освободих!“.

Съвременните хора са вързани с ремъците на дявола; вечер, преди да заспите, ще се развързвате чрез закона на внушението. Много ремъци има човек на ръцете и на краката си. Тези ремъци са подобни на тия, които пехливаните турят на ръцете си, докато се борят; във време на борбата те са необходими, но щом свършат, ремъците стават вече излишни. Когато човек се обезсърчи, той е в положението на пехливан, който носи ремъци на ръцете си и е забравил да ги хвърли – развържи ремъците от ръцете си, хвърли ги настрана и обезсърчението ще изчезне.

Сега аз говоря за Новата култура, която изисква от хората велик морал (вие можете да живеете и по стария морал, но ще знаете, че сте в старата култура): новият морал се отнася към съзнанието на хората – те трябва да имат предвид, че са служители на Бога и всичко, което вършат, става пред Неговото лице и Той одобрява или не одобрява техните постъпки. Когато мисълта на човека е права, тя има Божието одобрение и тече безпрепятствено – никаква външна буря, никаква стихия не е в сила да спре течението на правата мисъл; всяка мисъл, която няма одобрението на Бога, се прекъсва – тя не може да тече гладко, не може да постигне своята цел.

Казвам: всички ние трябва да се стремим да имаме Божието благословение, да Го чувстваме в себе си, да слушаме Неговия глас; това е необходимо за всинца ни, ако искаме да бъдем здрави, здравето е първото условие за ученика – само здравият ученик може да учи; за

да учи, той трябва да има средства, да бъде богат, а само умният може да бъде истински богат и уважаван от всички, богатството е свързано с разумността.

Всички хора се стремят към красотата, те искат да бъдат красиви. Човек може да бъде и здрав, и силен, и богат, и красив, но преди всичко той трябва да бъде достоен, да заслужи тия качества. Казвате: „Нали духовното се дава даром?“; даром се дава само на достойния, всеки трябва да се стреми да бъде достоен за Божието благословение. Това достойнство е първото условие, заради което Бог обръща внимание на човека и му дава условия да учи; от своя страна пък той трябва да бъде признателен, да работи, да учи, за да отговори на това внимание.

Една от важните мисли, които трябва да задържите в ума си от тази лекция, е да запазите достойнството си, за да не изгубите Божието внимание. Щом сте пратени на Земята, Бог ви е удостоил със своето внимание; ако запазите това внимание, вие ще можете да учите, да изпълнявате задачите, които се дават в Школата. Например една от задачите, която трябва да имате предвид, е да работите върху музиката, да придобиете нещо ново, нещо повече от това, което съвременната музика е постигнала. Ако е въпрос за наука, за музика, за изкуство, с каквито съвременният свят разполага, тогава няма защо да вървите по новите пътища. Какво струва за нас сегашната музика, ако не ѝ придадем нещо ново? От какво се вдъхновяват съвременните певци и музиканти – те се вдъхновяват или когато се харесат на публиката, или когато им се плаща добре. От какво трябва да се вдъхновява бъдещият музикант или певец – той трябва да се вдъхновява от това дали неговата музика е в сила да направи преврат в душата на падналия човек. Какво по-голямо възнаграждение може да има за музиканта от това – когато той свири в една кръчма на пиияници, и половината от тях се откажат веднага от пииянството? Те

ще кажат: „Бог да те благослови, дете дойде между нас да ни посвириш!“. Какво по-голямо морално удовлетворение може да очаква музикантът, ако със своята музика той е успял да събуди импулс към наука у този, който никога не е пожелавал да учи? Този човек започва да учи, свършва няколко факултета, става професор и казва: „Благодарение на един музикант аз днес не съм прост човек, а професор“. На това основание когато и ние изкажем една дума, тя трябва да произведе същия ефект, какъвто музиката произвежда върху пияницата или върху простия човек; нека и този човек каже: „Чух някога една дума, която ме избави от голяма беда и човек ме направи“.

Тези са едни от задачите, които ви предстоят като ученици. Правилното разрешаване и прилагане на тия задачи ще определи положението ви като хора носители на новото.

Упражнение: двете ръце се изнасят успоредно напред. Дясната ръка се поставя пред устата, с палеца към нея, след което се изнася настрани, но с бавно хлъзгане по рамото; същото се прави и с лявата ръка. После и двете ръце се поставят пред устата, с палците към нея и с бавно хлъзгане по раменете; двете ръце се изнасят настрани и се спускат надолу.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Четвърта лекция, 13 октомври 1926 г.

НАЙ-ГОЛЯМОТО ВЕСЕЛИЕ И НАЙ-МАЛКАТА РАДОСТ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха четени някои от свободните теми.

За следния път пишете върху темата: „Произход на златото“.

Сега ще задам следния въпрос: защо всички хора искат да бъдат богати, защо всички хора бягат от сиромашията? Ще кажете, че хората се стремят към богатство, защото то им дава условия да се развиват, да се облагородяват, да станат щедри. Питам: всички богати хора развити ли са, всички богати хора благородни ли са, всички богати хора щедри ли са; най-после – всички богати хора безсмъртни ли са? Съвременните хора се стремят към някаква висша философия, към висша наука, с която да разрешават велики проблеми – например как е създадена Вселената, как е произлязъл светът, а при това цял живот мислят как да станат богати, да натрупат повече пари. Мнозина даже казват: „Бели пари за черни дни“ – те поставят за идеал на своя живот парите, достатъчно е да помислят само за сиромашията, за да настръхнат косите им от ужас. Какво по-голямо противоречие от това човек да се стреми към разрешаване на велики проблеми и едновременно да постави парите като идеал на своя живот?

Питам как е възможно добра, благородна майка да роди едно капризно, упорито, лъжливо дете, при това тази майка като всички други смята своето дете за ангелче; какъв процент, т. е. колко на сто от нейното твърдение е вярно? Ако майката мисли, че нейното дете е ангелче, с това въпросът разрешава ли се? Какво означава думата

ангел – Ангелът подразбира служител на Бога. Едно от качествата на Божиите служители е, че те носят светлина. Има ангели на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата, на Добродетелта, на милосърдието, на кротостта, на въздържанието, на братолюбие – цяла градация от ангели има; специфичните добродетели се представят от съответни ангели. Често хората се запитват защо Бог ги е поставил при толкова трудни за тях условия; Бог е поставил всеки човек точно при такива условия, каквито са необходими да развие в себе си известна добродетел. Питам можете ли да сеете ориз на сухо бърдо – не можете, разбира се, оризът се сее там, където има много вода, и то на равнище, на поле; житото може ли да се сее при същите условия, при които и оризът – това, което е добро за ориза, не е добро за житото. Следователно всяка добродетел се развива при специфични за нея условия – например една добродетел се развива при сиромашията, друга – при богатството, и т.н. Който иска да придобие Любовта, да я научи, той трябва да заеме най-долното положение в живота, да стане последен бедняк; ако заеме най-високото място, той няма да разбере Любовта – турите ли Любовта при богати условия, от нея нищо няма да остане.

Казвам: когато хората не разбират законите за развитието на добродетелите, те се опитват да дават съвети на Разумните същества от Невидимия свят как да постъпват с тях – някой казва: „Как смеят мене, човек от високо произхождение, да ме поставят при такива трудни условия на живот – за такова долно място ли съм дошъл на Земята?“. Казвам: защо се оплакваш, нали искаше да родиш ориз – щом плодът ти е ориз, ще те турят на ниско място, в блатата; друг иска да роди жито – ще го турят малко по-високо от първия; трети иска да роди тиква – ще го турят при специални условия, за шест месеца да израсте, да цъфне, да завърже плод и да узрее; четвърти иска да бъде дъб, бук или друго дърво – ще го турят в гората. Който не

разбира тези неща, ще каже: „Ето, тиквата я поставиха при благоприятни условия и в няколко месеца даде плод, а пък аз 20-25 години вече работя и нищо не съм направил“. Кой е виновен за това положение, ти сам направи този избор – ако беше избрал да станеш тиква, и ти щеше да бъдеш при същите условия, твоят избор е такъв; кой е виновен: законите на Природата или онзи, който прави избора? Кой за каквото е дошъл, това ще даде.

Някои окултисти казват, че още при слизането на Земята човек сам си нареждал програма на действие, следователно за всеки ден човек има определена програма какво трябва да извърши; ако работата, определена за деня, е повече, отколкото може да свърши, той ще си избере какво непременно трябва да свърши и какво да отложи. Някой човек става рано сутрин и казва: „Днес искам да позная Божията Любов“; от Невидимия свят за този ден тъкмели по някакъв начин да му изпратят пари, обаче щом разберат, че този ден той иска да познае Бога като Любов, те задържат богатството, което мислели да му изпратят – Любов и богатство са несъвместими неща, но сиромашия и Любов са съвместими, те вървят заедно като брат и сестра; богатство и грях също така вървят заедно – искате ли да скарате хората, да внесете раздор между тях, направете ги богати, а искате ли да се помирят, направете ги сиромаси.

Като говоря по този начин за богатството и за сиромашията, много хора ще се настроят, както учениците се настройват срещу учителите си. Учителите съветват учениците си да ги почитат, но така ли е всъщност? Когато някой учител обича учениците си, работи усърдно с тях, той получава тъкмо обратното. Кога става това – когато учителят иска да бъде обичан от учениците си; докато учителят изисква от учениците си любов, той всякога ще бъде оплют и подигран от тях – защо? Защото той е избрал крив път – той мисли за себе си. Друг е случаят, ако този учител обича учениците си и

нищо не иска от тях – той казва: „Аз желая да работя върху умовете на учениците си, да се просветят, да придобият знание и мъдрост“; до това време учителят ще бъде изложен на подигравки, на оплюване от учениците си, но един ден те ще съзнаят грешката си и ще я изправят. Като знае законите, разумният учител винаги прощава на учениците си; Христос е казал: „Който много греша, много люби. Комуто много се прощава, много люби“ – според този стих в края на краищата учителят ще получи Любовта на учениците си. Първо той се заема с изкореняване на плевелите, за което ще бъде оплют от учениците си; впоследствие, когато насади доброто семе на Мъдростта в техните ниви, той ще получи Любовта им.

Някой казва: „Аз искам хората да ме обичат“; щом си направил този избор, ти ще срещнеш големи противоречия в живота си. Ученик, който отива на училище и желае да бъде обичан от учителите и от другарите си, ще срещне големи противоречия: вместо да бъде обичан, той ще бъде от всички подиграван, осмиван; вместо да бъде пръв ученик, той ще бъде последен; кой каквото направи, все върху главата му ще се стовари; докато излезе от училище, главата му ще побелее. Значи който влезе в училището, той трябва да знае, че главната му задача е да учи, а дали ще го обичат, или не – това не е негова работа. Да обичат някого значи да му дават нещо, а кому дават – обикновено на просяците се дава. Кой дава на просяците – бедните, рядко ще видите богат човек да се спре пред някой просяк да му дава помощ. Един американец казвал, че всяка минута му струвала десет английски лири – при това положение кой просяк ще се осмели да спре такъв богат човек, за да му иска един шилинг? Богатият ще му каже: „Ти имаш ли ум да мислиш, че за един шилинг, който бих ти дал, ще спра една минута при теб и ще изгубя десет английски лири?“; освен това богатият може да каже на този просяк някоя обидна дума и ако много просяци го безпокоят,

най-после той може и бастуна си да вдигне срещу тях – ето защо преди да поиска нещо от богатия, просякът много ще мисли.

Съвременните хора се оплакват от несгоди, от противоречия в живота; питам на какво се дължат противоречията – причината за противоречията е тази, че хората търсят лесния път в живота. Материалистите казват: „Икономическите условия са причина за всички противоречия; ако условията се подобрят, и животът ще стане по-лек“; религиозните пък казват: „Господ може да подобри живота, Той ще уреди всички работи“. Питам знаете ли как Бог урежда работите; вие взимате една изкривена ос и казвате: „Майсторът ще изправи тази ос“ – как ще я изправи? Първо той ще накладе огън и след това ще тури изкривената ос в огъня, където ще я държи до нагорещяване; като се нажежи добре, ще вземе чука и ще удрия отгоре, докато се изправи. Майсторът пита ли оста колко е страдала – той не иска да знае за нейните страдания; задачата му е да я изправи, а колко ще страда – за това не се интересува. Тази е идеята, че Господ ще оправи всички работи. Ако гръбнакът ти е изкривен, Бог ще го оправи – изкривеният гръбнак означава изкривения ум на човека; Бог ще вземе този изкривен ум, ще го тури в огъня, ще го обръща натук-натам, докато го изправи, и като го изправи, ще каже: „Хайде сега на работа!“.

Казвате: „Няма ли друг начин за оправяне на работите?“; има един начин, той се заключава в следното: никога не оставяйте Бог да оправя работите ви, по-добре е вие сами да оправите работите си, отколкото да заставяте Бога, Той да ги оправя. Защо трябва да спираме Бога в работата Му, знаете ли какво нещо е да спрете вниманието на Бога за един момент само върху някоя ваша погрешка? Мнозина мислят, че Бог трябва с часове да се занимава само с тях – това са детински разбирания за Бога. Трезва мисъл се изисква от всинца ви – мисълта на мъдреца. Някой казва: „Защо

Господ не ми даде това, което ми е нужно?"; Той ти е дал повече, отколкото можеш да използваш. Не искайте повече от това, което можете да носите. Ти искаш да те обичат хората; щом искаш любовта на хората, ти трябва да имаш гръбнак, да понесеш тяхното оплюване – законът е такъв. Мома пристава на някой момък – тя го обича и той я обича; щом се обичат, те трябва да бъдат готови на всички поругания от страна на майка, баща, близки и далечни познати – момата и момъкът ще понесат големи страдания за любовта. Как са описани главните герои в романите – като дойде до любовта, авторът излага героите си на големи страдания.

Сега аз разглеждам тия неща мимоходом, но като се говори за Любовта, трябва да знаете, че тя е велика сила, която приижда в нервната система на човека във вид на приливи. За да се приспособи организъмът към нея, за да се кали, човек трябва да стане естествен. Човек е проводник на Любовта, но тя не живее в неговия организъм; Любовта може да мине през мозъка на човека и да се предаде, да се разпредели по целия организъм. Някой казва: „Цял ден сърцето ми беше топло от Любов“ – не, това е невъзможно; мъдрецът може да издържи едва една минута на Любовта, а що се отнася до обикновения човек, даже една хилядна част от секундата е много за него. Това, което хората наричат *Любов*, то са последствия на Любовта, тя ги е засегнала с нокътя си само. Ако Любовта обхване човека изцяло, животът му моментално ще се промени: той ще стане безсмъртен, всички страдания и нещастия ще го напуснат.

Едно от качествата на Любовта е това, че тя никога не отпада: човекът на Любовта не може да каже, че едно време е имал повече *Любов*, а сега – по-малко; когато някой казва, че Любовта отпада, той трябва да има предвид онези временни настроения в живота, които хората неправилно наричат *Любов*. Апостол Павел, който беше окултист, казваше: „От всички добродетели най-велика е Любовта“;

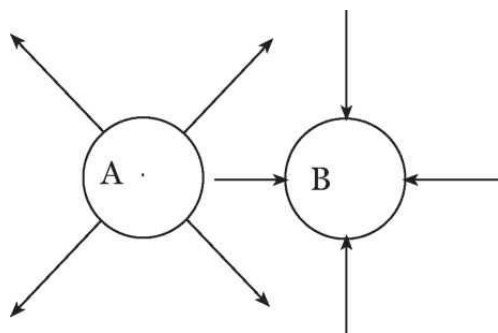
следователно, ако Любовта отпада, на какво ще уповаваме в живота? Казано е при това, че Бог е Любов. Когато търсим Божията Любов, ние трябва да изучаваме нейните закони. Някой казва: „Слаб човек съм аз“; не само ти си слаб, целият свят е слаб, понеже не е готов още да приеме Любовта в себе си. Само Любовта прави човека силен. Когато се обърнаха към Христа с думите „Учителю благи“, Той каза: „Никой не е благ освен един Бог“ – значи и Христос, велик Учител, не прие да Го наричат благ. Когато влезе в Йерусалимския храм, Той взе камшик и изгони всички търговци навън; питам Любовта съгласна ли е с камшика – Любовта не работи с камшик, вземете ли камшик в ръка, Любовта излиза навън. Някой казва, че от Любов набил някого, да го поучи в нещо; не, това е залъгване – където играе тоягата, там действа Правдата, но не Любовта. Законът на Правдата казва: „На пътя на силния не стой!“; стоиш ли на пътя на силния, той ще те прегazi. Законът на Любовта се проявява по друг начин – когато слабият стои на пътя на силния, на пътя на Любовта, тя заобикаля, за да не го прегazi.

Някой одумва приятеля си и казва: „Аз правя това от Любов към него, да се изправи“; не, Любовта не постъпва по този начин, тя не вижда злото – за нея всичко е красиво, добро, грях за нея не съществува. Когато хората виждат грешките на другите, когато ги съдят, това става по закона на Правдата; когато обидите някого, и това става по същия закон. От хиляди години насам хората живеят по закона на Правдата, но светът не се е поправил и по този начин светът не само че не се поправя, но Земята се е покрила с кости. Защо умират хората – защото Бог не е съгласен с техния живот, с техните вярвания; ако искате да придобиете безсмъртието, да не страдате, живеете съгласно Божиите закони, нека Бог бъде идеал в живота ви. Щом е ваш идеал, Той ще спре вниманието Си върху вас и ще каже: „Ето една велика душа“; тази душа се отличава с красота, където

мине, тя пръска светлина. Ако някой богат княз види една много красива мома, той ще пожелае да я вземе за другарка в живота си; но какво ще бъде мнението му за нея, ако я види у дома ѝ, между близките ѝ, да се кара с майка си и баща си, да бие по-малкото си братче или сестриче – той ще вземе шапката си и ще каже: „Довиждане!“.

Мислите ли, че Бог ще остане да живее във вашето сърце, ако при влизането си в него намери всичко в безпорядък? В сърцето ви владее пълен хаос: вие сте се скарали с баща си, с майка си, с братята и сестрите си, с приятелите си и само чакате някой да ви каже нещо, за да го нахокате. Като влезе в сърцето ви, Бог веднага ще излезе и ще напише: „Да се секвестират всички имуществва на този човек, да се вземат майка му, баща му, близките му, да остане сам и след това да се прати на заточение“; когато човек остане сам, без майка, братя, сестри и приятели, тогава само той ще разбере какво е направил. Днес болниците са пълни все с такива самотни хора, изпратени на заточение – това не става по желанието на Невидимия свят, но по злата воля на човека, по неразбиране дълбокия смисъл на Божиите закони. Всеки иска животът му да тече гладко, спокойно, обаче това е невъзможно, човек трябва да работи, да прави усилия да преодолее мъчнотиите и да постигне желанията на душата си.

Мнозина са ме питали защо идат страданията в живота, тази вечер ще отговоря на всички, които се интересуват от този въпрос: една от причините за страданията е неприложеното знание; много от вас не могат да използват знанието, което получават. Всяко знание произвежда известна реакция в човека: той или губи, или печели. Представете си, че имате две динамични тела, А и В, подобни на Слънцето. Енергиите,

Фиг. 1

които излизат от тялото А във вид на лъчи, минават в пространството и след време се връщат в тялото В; тялото А представя едната страна на Слънцето, а тялото В – другата страна. Следователно лъчите на Слънцето, които излизат от едната страна – А, след време пак се връщат в Слънцето, но от другата страна – В; значи между едните и другите сили има известна връзка. Въз основа на същия закон всяка сила или всяка мисъл, която излиза от човека, отива в пространството и след време пак се връща в него, но вече с известна придобивка, с един малък плюс. Като се знае това, може да се изчисли математически след колко време дадена мисъл ще се върне обратно в своя източник: някои мисли се връщат в своя източник след 10-15 минути, други – след един час, трети – след един или няколко дена, четвърти – след месеци и години; изобщо известен е най-късият, както и най-дългият период, през който една мисъл може да се върне откъдето е излязла. Излизането на мислите от едно тяло и връщането им пак в това тяло се подчиняват на известен закон, това не е произволно; този закон се отнася до целия органически свят, а не само до човека. Мислите биват единични и колективни, затова човек трябва да ги различава, да знае с какъв материал има да работи; в този смисъл и човек е единично и колективно същество, следователно той борави с капитал, който не е напълно негов.

И тъй, талантите, за които Христос говори в една от Своите притчи, представляват мислите, които Бог е вложил в човека за обработване. На това основание когато една добра мисъл дойде в ума ви, дайте ѝ място, дайте ѝ подтик да се прояви; щом ѝ дадете възможност да се развие и прояви, и вие ще получите съответен дял от благо, което тя носи. Между енергията, която носи мисълта от тялото А, и тази, която се връща назад в тялото В, има известно отношение; в този смисъл както добрите, така и лошите мисли, излезли от човека, след известен период от време пак се връщат към него. Ако някой човек изпрати някъде в пространството една престъпна мисъл, тази мисъл най-много след четири поколения пак ще се върне към него; тези четири поколения включват един период от сто години, значи тази мисъл, излязла от А, след сто години най-късно ще се върне в В, където ще се намирате по това време – това става по закона на прераждането; във от него има друг закон, който регулира промените, които постоянно се извършват в нашето съзнание.

Често хората се натъкват на големи страдания и като не разбират причините за тия страдания, дохождат в състояние на заспиване; те чувстват като че нещо се руши в тях, едва издържат този момент, но след това иде пробуждане на съзнанието и те се обновяват – страданията и противоречията изчезват и те се чувстват като новородени. След това състояние на нов живот, на светлина хората навлизат в друга тъмна зона, която продължава няколко дена – те пак се намират в противоречия, страдания, докато отново заспят; след това иде ново пробуждане на съзнанието, обнова, ново раждане. Тези промени в съзнанието на човека са необходими, те идат по един неизбежен закон, но човек трябва да бъде силен да устоява, да не се съмнява в Бога; вие трябва да разбирате този закон, да не се плашите.

Някой казва: „Дотегнаха ми тези състояния, искам да се освободя от тях, да отида на Небето“; най-лесната работа е да отидете на Небето – достатъчно е човек да заспи с тази мисъл, за да може за едно кратко време да се пренесе там; и като умре, той пак може да отиде на Небето. Не е въпросът само да отиде човек на Небето, но там той трябва да научи нещо, да се върне богат с опитности и знания; ако се върнете от Небето с опитностите на Настрадин Ходжа, все пак сте научили нещо, обаче върнете ли се без опитности, нищо не сте придобили.

Един ден жената на Настрадин Ходжа му казала:

– Хайде, иди в гората да насечеш малко дърва!

– Срамота е, жена, ходжа съм, не ми прилича да сека дърва в гората.

– Не, ще отидеш, няма какво.

Най-после Настрадин Ходжа взел брадвата си и отишъл в гората, където започнал да избира кое дърво да отсече. Избрал едно дърво, качил се на един клон и започнал да удря клона с брадвата. По това време през гората минавал един селянин и му казал:

– Слушай, Настрадин Ходжа, тъй както сечеш клона, на който си седнал, ще го отсечеш, но и ти заедно с него ще се намериш на земята.

– Това не е твоя работа – рекъл Настрадин Ходжа и продължил да сече.

Едва отсякъл клона, и с него заедно и той паднал на земята. Позамислил се малко и казал: „Умен беше този селянин. Щом знае това нещо, той ще знае и кога ще умра; я чакай да го настигна, да видя какво ще ми каже“. Той оставил дървото в гората и настигнал селянина.

– Приятелю, като знаеш толкова, кажи ми кога ще умра.

– След три дена.

Тръгнал Настрадаин Ходжа за дома си замислен, тъжен и казал на жена си: „Срещна ме в гората един ангел и ми каза, че след три дена ще умра“. Наскърбила се жена му, затъжила се и заплакала. Той отишъл да си изкопае гроб под една круша, да влезе там и да чака смъртта си; като го изкопал, легнал в него и чакал да дойдат от онзи свят да го вземат. От време на време круши падали от дървото, той си похапвал и чакал смъртта. На третия ден чул отдалеч някакво дрънкане на звънци и си казал: „Навярно идат вече с колесница от онзи свят да ме вземат“; надигнал малко главата си, да види какво ще стане, но видял, че към него иде стадо камили с камиларите си. Като го видели, камилите се изплашили, хукнали да бягат и изпотрошили много грънци; камиларите го хванали, набили го и го пуснали да върви у дома си. Като се върнал при жена си, тя го попитала:

– Какво има на онзи свят?

– Остави се, само главата си да повдигнеш и боят е готов.

С това той искал да каже: „Всичко е хубаво на онзи свят, но ако подплашиш камилите, бой те чака“.

Казвам: по същия начин много хора си създават неразумни страдания, без които могат да минат – значи има страдания естествени, разумни, има страдания неестествени, неразумни. Когато човек иска да се освободи от неразумните страдания, той трябва да изучава законите, които регулират живота.

Сега ще ви дам няколко правила за приложение. Като ставате сутрин, успокойте се добре и вижте каква мисъл ще дойде в ума ви; първата добра мисъл, която дойде в ума ви, приложете я. Не философствайте дали да я приложите, или не, вслушвайте се в интуицията си и ще бъдете близо до истината; когато разсъждавате и философствате много, по този начин вие можете да уредите само материалните си работи, но не и Божествените. Божествените работи се уреждат само чрез интуицията, първо ще повикате Божествената

интуиция, а после разума като слуга на Божественото; интуицията ще урежда работите в Божествения свят, а за физическия свят тя ще събира сведения от разума, който ще играе служба на секретар; Божественото показва новите пътища, през които човек трябва да мине. Великите хора, на които работите винаги са вървели успешно, са минали по вътрешния път на интуицията; при страдания и мъчности в живота си те винаги са се справяли с интуицията си. Следователно, когато се намерите пред някакво страдание или някаква болест, не философствайте много защо и как е дошла болестта, но отправете ума си към Бога, към своята интуиция, и оттам ще получите съвет какво да правите. Не бързайте да викате лекар, добър лекар от интуицията няма. Не се плашете от болестта или от страданието, те идват при вас, за да ви научат нещо, да придобиете някаква опитност, да се калите; като прекарате болестта, все ще имате някаква придобивка – по-силни ще станете. Хората се плашат от болестите и гледат на тях като на зло; не, болестите са привилегия за човека – привилегия е, когато не можете да ядете и трябва да легнете гладни, привилегия е, когато сте бедни.

И тъй, който търси закона на Любовта, във всички противоречия той трябва да вижда Добро – този поглед на живота ще го направи свободен. Окултният ученик трябва да бъде свободен, чрез свободата той ще се прероди, ще влезе в Новия живот. Това е необходимо за всеки ученик, защото сега е краят на старата култура и той трябва да държи своя последен изпит, матура; без този изпит ученикът не може да влезе в Новата култура, която иде вече – който издържи матурата си, той ще бъде записан за ученик на Новата култура. Като се запишат учениците, ще им дадат отпуск за един-два месеца, след което ще започне приложението на новата наука.

Съвременните хора се интересуват от Новата култура – каква ще бъде тя, какви ще бъдат нейните хора като представители на Шестата

раса, всеки иска да знае ще бъде ли приет в Шестата раса. Мнозина питат какви ще бъдат очите на хората от тази раса – казвам: ако очите им са сини, те ще бъдат студени хора; ако очите им са черни, те ще бъдат горещи натури; ако очите им са кестеняви, те ще бъдат хора с мек, благ характер; ако очите им са зеленикави, те ще бъдат хора с научни прозрения. Съвременните учени са крайни материалисти, на тънко предат – те главно изреждат фактите, констатира ги, дават им научни обяснения, но тия факти са разместени, не са поставени в строго определен ред. Да се констатира например, че даден череп принадлежи на един или друг род животно, това още не е наука; истинската наука се заключава в това да може по даден череп да се определи точно степента на умственото развитие на един индивид и по този начин да се възкреси неговото първоначално състояние.

Обективната наука трябва да си служи с Божествената интуиция като метод за издирване и обяснение на фактите; ако науката не може да осмисли, да одухотвори материалния живот, ако не може да мине от ограничения живот във вечния, каква наука е тя? Под израза *вечен живот* се разбират безграничните условия на Любовта, която носи живота на безсмъртието, на Мъдростта, която носи светлина и знание, и на Истината, която носи свобода. Ако вие не успеете да превърнете вашия ограничен живот в безграничен, той завинаги ще остане обикновен материален живот. Когато човек влезе в безграничния живот, той ще бъде обиколен от най-добрите си приятели. Този е Божественият живот, за който всички хора мечтаят, но докато дойде това време, много усилия, много работа се изисква от съвременните хора.

Сега, като разглеждате човека внимателно, ще забележите, че двете му очи не са еднакви: едното око е алчно, иска да владее целия свят, а другото иска малко, вследствие на което двете очи не виждат еднакво. Човек сам не знае кое от двете очи е алчното, обаче когато

поглежда към нещо, незабелязано той затваря окото, което лесно се задоволява, скромното око, а гледа с лакомото; у някои хора пък става обратното – те гледат със скромното си око, а затварят лакомото. Когато човек не може да постигне някое свое желание, той плаче. Защо плачат хората – често хората плачат, за да дадат ход на събралата се в тях енергия да излезе навън. Ако искате да знаете какви са сълзите ви, на какво се дължат, събирайте ги в едно шишенце и после ги анализирайте; от анализа на сълзите си ще разберете дали скръбта ви е била приета, или не: ако скръбта ви е обърнала внимание на някое Разумно същество, сълзите ви ще бъдат лековити. Как ще познаете дали сълзите ви са лековити? Ще сипете няколко капки от сълзите си на една чиста тънка кърпичка и леко ще я поставите върху някоя рана: ако раната оздравее, сълзите ви са лековити; ако не оздравее, сълзите ви не са лековити – тогава Господ ще каже: „Още трябва да пълниш шишенцето си, докато сълзите ти станат лековити“. Това е опит, който всеки окултен ученик трябва да направи, за да знае колко е страдал и какви са страданията му: дали те са излезли от дълбочината на душата, или са повърхностни – някои хора страдат, но страданията им не са засегнали дори и сърцето. Човек трябва да се изучава и в това направление.

Казвате: „Ние имаме толкова много работа, че ще се занимаваме с такива дреболии – да събираме сълзите си и да ги анализираме“; казвам: ученикът трябва да започне от малките работи и постепенно да отива към големите. Няма по-голямо щастие за ученика от това да има едно шишенце, пълно с лековити сълзи; когато дойде денят да събирате такива сълзи от очите си, този ден трябва да бъде най-щастливият в живота ви, по-свещен ден от този няма – всяка капка от сълзите ви ще бъде лек. Ако някой ви пита какво носите в шишенцето, кажете:

– Аз нося свещена амброзия, която Бог ми даде.

– Можете ли да дадете и на мене?

– Ако имате нужда, ще ви дам, но ако днес не се нуждаете, ще ви покажа пътя, по който съм минал, за да ги събера.

Всеки сам трябва да събира сълзите си, да ги изследва, докато най-после дойде до положение всяка сълза да бъде свещен лек – тогава той ще излива малко сълзи, но свещени и в шишенцето си ще има винаги по десет капки.

Някой казва: „Аз съм окултен ученик“; лесно е да се каже, че си окултен ученик, но имаш ли качествата на този ученик? Окултният ученик трябва да има гръбнак по-силен от този на слона, за да издържа, да понася трудностите и мъчнотиите в живота. Издръжливостта е качество, което постоянно се развива. Ако искате да бъдете ученици, да влезете в Школата на Бялото братство, трябва да ликвидирате със стария живот, старият живот има ред прояви, от които човек трябва да се освободи. Например някой казва: „Аз не мога да търпя еди-кого си“; едно трябва да знаете: докато не уредите правилно сметките си с това лице, вие никога няма да се освободите от него; и на онзи свят да отидете, то ще бъде първият човек, който ще ви срещне, ще ви попречи да вървите напред. Каквито неуредени сметки имате, изплатете ги още тук; достатъчно е да имате само една неуредена сметка, за да не можете крачка нагоре да поемете – това е изказано в Писанието със следния стих: „Който не се отрече от себе си, той не може да бъде Мой ученик“. Самоотричането е велика наука; щом човек бъде готов да се отрече от себе си, той ще каже: „Господи, отсега нататък да бъде Твоята воля!“ – себеотричането подразбира скъсване на всички стари, неправилни връзки с хората и създаване на нови, любовни връзки, които почиват на законите на Любовта, Мъдростта и Истината.

Казвате: „Този човек ми изгори сърцето“; как горите тук – не зная, но помирете се с този човек, докато сте на Земята, за да не

горите на онзи свят; страшен е огънят на Земята, но по-страшен е огънят в онзи свят. Казано е в Писанието: „Примири се с неприятеля си, докато си на път, за да не би той да те предаде на съдника, а съдникът на слугата си, за да те затвори, докато не дадеш последния си кодрант“. И в Рая да си, и в затвора да си, неприятелят ти пръв ще те срещне. Слугата, на когото съдникът ще те предаде, ще бъде този, когото ти не обичаш; щом влезеш в ръцете му, той ще те измъчва както иска; ако влезеш в Рая, той и там ще те намери и ще каже: „Понеже си станал голям човек, аз ще дойда да прислужвам“.

И тъй, вие трябва да се освободите от мисълта, че и без да се примирите с хората, можете да влезете в Царството Божие. Казвате: „Господ не можа ли да създаде света по друг начин?“; Господ е създал света много добре и ние трябва да изпълним волята Му както Той иска, за никого не се правят изключения, за никого няма привилегии. Ние трябва да изпълним Божия закон не по буквата на нещата, но по дух. Строг е този закон. Когато дойде слугата на съдника, вие трябва да бъдете готови да се отречете от себе си, да приложите закона на Любовта; казвате: „Готов съм да дам всичкото си имане, само да се освободя от този слуга“ – не, и това няма да ви спаси, всичко можете да дадете, но едно е важно: да възлюбите този слуга. Казано е в Писанието: „Любете враговете си!“; щом възлюбите врага си, Божията воля ще бъде закон за вас – тогава ще придобиете ново просветление: правилно да разбирате Божиите пътища. Иначе и по десет пъти на ден да се молите, Бог няма да измени закона Си за Своите своенравни деца и ученици. Който изпълни и приложи Божия закон, той ще получи голямо благословение, подобно на онова, което една бедна вдовица получила чрез пророк Елисей. Той отишъл у дома ѝ и казал:

– Какво имаш у дома си?

– Нищо освен една масленица с елей.

– Иди тогава у съседите си и вземи от тях назаем много празни съдове. След това налей от елея в празните съдове и като се напълнят, туряй ги настрана.

Като се напълниха съдовете и нямаше други празни, елеят престана да тече. Тогава Елисей ѝ каза:

– Иди продай елея, та плати дълга си и живееш с остатъка ти и чедата ти.

Мнозина искат още днес да бъдат съвършени. Радвайте се, че още не сте съвършени, съвършенството не е за вас; докато е на Земята, човек може отчасти само да бъде съвършен, на Земята няма условия за пълно съвършенство. Съвършен е онзи, който през целия си живот може да запази състояние на пълен вътрешен мир и равновесие, но досега поне в цялата история на човечеството не се е срещнал подобен пример. Казва се, че и боговете се състезавали – ако боговете се състезават, какво остава за обикновените хора? Следователно не се заемайте със задачи, които не са по силите ви. Човек трябва да работи за постигане на съвършенство, но реализирането на това съвършенство се отнася до бъдещето, където се крият велики възможности; стремеж към съвършенство се изисква от всички, без да мислят кога ще го постигнат. Едно трябва да имате предвид: всяка минута човек може да направи едно добро, колкото и малко да е то. Когато говоря така, вие не трябва да се обезсърчавате; който иска да постигне съвършенство, той трябва непреривно да носи в ума си тази идея. Обаче който седи на ниско умствено стъпало, той ще се откаже да работи за своето съвършенство и ще очаква на Бога, Той да извърши всичко заради него – и това е възможно, но този човек ще плати скъпо за своето съвършенство: възможно е да дойдат светии, напреднали братя, да го носят на ръце, но възможно е и на земята да го оставят; възможно е те да го окъпят в корито, изведнъж да го направят чист, но възможно е и да го набият; възможно е да го

нахранят, но възможно е и гладен да го оставят. И едното, и другото е възможно – който оставя другите да работят за него, той трябва да смята и двете положения за привилегия. Тези възвишени Същества не вършат нищо от зла воля и колкото и късно да ви дадат храна, пак трябва да благодарите; ако останете последни, ще имате по-голям апетит и ще ядете по-сладко.

Сега, като имате толкова знания, трябва да прилагате вече, да се упражнявате. Мнозина от вас са постили по четири, пет и десет дена, но какво са разбрали от поста? Постът има за цел да освободи човека от страха, че ако не яде няколко дена, ще умре от глад; от друга страна, чрез поста човек се пречиства и калява, той пречиства тялото, мислите и чувствата си. Постът трябва да трае дотогава, докато човек се усеща бодър, крепък; ако отпадне много и силите му съвършено го напуснат, този пост няма смисъл. Казано е в Писанието, че когато човек пости, никой не трябва да знае това. Разбира се, когато човек пости, все ще изгуби малко от теглото си, ще отслабне, но поне силите си да запази. Какъв смисъл има човек да пости, докато изгуби силите си и започне да се влачи – при това положение той ще предизвиква или съжаление у хората, или подигравки. Ако можеш да постиш така, че да бъдеш весел, с бодър дух и никой да не те познае, този пост има смисъл, така може човек да пости и десет, и повече дни; който не може да пости по този начин, да не се заема с голям пост, а да пости само един-два дена. Геройство е наистина човек да пости – нито хляб да яде, нито вода да пие. Колкото и да издържи, добре е човек да прави опити да пости; ако не издържи, ще му се посмеят малко – какво от това, поне ще има някаква опитност.

Питам: на какво се дължи смехът, Ангелите смеят ли се? Смехът се дължи на силни контрасти, на голямо несъответствие между две явления или между две мисли, чувства или постъпки. Когато човек се посмее малко, става трансформиране на тежкото състояние, в което се

е намирал (хора, у които центърът на веселието е силно развит, много се смеят); при смеха се изразходва енергия, но едновременно с това силите в човешкия организъм се уравновесяват, тъй щото здраво е, когато човек се смее, и добре е понякога да се посмееш и на себе си – че си страхлив, че се съмняваш и т.н. Някой път хората се плашат от това, че няма да постигнат желанията си; казвам: всичко е постижимо за човека през дългия период на неговия живот, но за даден момент само едно нещо е възможно и постижимо.

И тъй, ще мислите върху богатството и сиромашията, както и върху поста, за които говорих в тази лекция. Когато постите, трябва да имате поне най-малки резултати в няколко направления: да подобрите здравето си, главно нервната система; да подобрите чувствата си, да внесете в тях малко повече мекота и в ума си да внесете повече светлина. Който е придобил тези неща, той е постил правилно; който нищо не е придобил, той напразно е изразходвал енергия – този човек прилича на търговец, който купува и продава, но никаква печалба няма. Който иска да отиде при Господа, той трябва да пости – когато Мойсей се яви пред Господа, той пости цели 40 дена. Постът е сила и затова Христос казва: „Този дух не излиза освен с пост и молитва“ – значи, за да се освободиш от някое лошо състояние в себе си, ти трябва да постиш и да се молиш.

Казвате: „Не може ли без пост и молитва да постигнем всичко онова, което желаем? Защо светът е създаден така, че всичко да се постига с големи усилия? Защо хората се мъчат едни други?“. Аз не се интересувам от този въпрос. Защо – защото другояче светът не би могъл да се създаде; това, което Бог е създал, е най-доброто. Хората пък постъпват по един или друг начин, защото другояче не могат да постъпят. Що се отнася до Любовта, тя не иде от хората, но от Бога. Ако някой юнак ви хване с пръстите си и ви стиска, пръстите ли са виновни за това? Когато юнакът измени мнението си за вас, и

пръстите му ще станат по-нежни, по-деликатни, няма да стискат. Пръстите на всеки човек могат да стискат, но могат и да милват.

Някой казва: „Огрешихме се в този живот“; едно трябва да знаете – при всички условия на живота човешката душа не се опетнява. Може ли водата да се окаля? Външно водата може да стане нечиста, кална, но достатъчно е да се прекара през песъчливи пластове, за да се пречисти. По същия начин и грехът не може да проникне в същината на душата – човек се цапа външно, но не и вътрешно, душата на човека винаги остава чиста. Които не разбират този закон, казват: „Нали се говори в Писанието, че всяка душа, която греши, умира?“; да, така е казано, но това означава: когато душата се оцапа, т. е. когато се докосне до греха, тя се освобождава от него и влиза в друго, чисто тяло; ако и това тяло стане нечисто, душата го напуска и отива в трето тяло – следователно душата никога не се цапа. Понеже душата е чиста, тя може да очисти тялото, но никога нечистото тяло не може да чисти душата. Сега, като знаете това, впрегнете душата си на работа, да изчисти мислите и чувствата ви; щом мислите и чувствата на човека са чисти, и тялото му чисто ще бъде.

Сега ще ви дам едно упражнение. Като ставате сутрин, не мислете нищо за себе си. Станете с мисълта, че отивате да служите на Бога, да вършите Неговата работа, после мислете за себе си – тъй щото мислите ви трябва да бъдат наредени в естествен ред. Вие мислите за Бога, но мислите ви са толкова разхвърляни, че нищо не ви ползват; несвързаните мисли приличат на разхвърляни халчици, които някоя Разумна сила трябва да съедини, да образува от тях една цяла верижка – мисълта за Бога е Разумната сила, която свързва тия халки в едно цяло.

Днес всички хора са недоволни, нещастни, защото на всеки липсва нещо: някой няма пари да си купи хляб, втори няма средства да наеме стая, да следва в университет, трети няма дрехи за зимата,

няма дърва, въглища и т.н. Всички очакват да им помогне някой; казвам: ако тия хора са болни, немощни, всеки ще им помогне, но ако са здрави, силни хора, те трябва да се впрегнат на работа – щом работят, те ще имат всичко и недоволството ще ги напусне. Някой се оплаква, че страдал; погледна го, виждам, че е здрав момък, юнак, и му казвам: „Радвам се, че страдаш – страданието ще те повдигне“. Казано е в Евангелието: „Всяка пръчка, която не дава плод, отсича се“, следователно радвай се, че страдаш, за да дадеш плод. Скръбта и радостта са два полюса на живота: когато един човек страда, друг някой се радва; когато някой се радва, друг страда. Това може да се докаже математически. Не всяка радост е истинска радост и не всяка скръб е истинска скръб. Ако имаше истинска радост в света, тя би донесла най-голямото веселие; веселието е по-високо от радостта – значи хората се радват, а Бог се весели. Как иде веселието? По закона на Мъдростта. Между тези два закона има голямо съответствие. Когато Бог погледне на противоречията, които съществуват в целия Космос, Той се развеселява, защото вижда Доброто като плод на всичко това; хилядите години за Бога са като един ден.

Следователно радвайте се за противоречията, които имате и които не можете да разрешите, оставете Бог да се весели за тях. Когато вие най-много страдате, Господ най-много се весели; когато най-много се радвате, Господ най-малко се весели. Когато радостта ви е на върха, веселието на Господа едва започва; когато скръбта ви е на върха, тогава Господ работи за вас – това означава стихът: „И скръбта ви ще се превърне в радост“. Бог ще превърне страданията на хората в скъпоценни камъни, които ще постави като венец на главите им; за в бъдеще страданията на човека ще красят неговата глава.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Пета лекция, 20 октомври 1926 г.

УСТОЙЧИВИ СЪЕДИНЕНИЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха прочетени няколко теми върху: „Произходът на златото“.

Изпейте песента „В зорите на живота“.

За следния път който може, нека напише в поетическа форма три куплета върху „Най-хубавото в живота“.

Питам защо някои пишат, че златото има отношение към Слънцето, златото произлиза ли от Слънцето? Има известно отношение между тях, но златото не е произлязло от Слънцето. Като казвате, че златото е произлязло от Слънцето, кажете тогава откъде е произлязло Слънцето – това е въпрос, върху който трябва да мислите години наред, не е лесно с един калем да се разреши. Какви свойства има златото – златото не се окислява, вследствие на което е известно като благороден метал (същото свойство има и платината); в това отношение златото минава за голям аристократ, който не се влюбва лесно, то избира с кого да влезе в отношение. Желязото, обратно на златото, се влюбва лесно, т. е. съединява се с много елементи; към кислорода желязото има голямо разположение, лесно се влюбва в него и вследствие на това леко безогледно влюбване ръждясва. Въпреки че златото мъчно влиза в съединения, все пак са известни редица златни съединения.

Сега вие трябва да изучавате превръщането на материята. Трябва да изучавате различните теории за произхода на златото. Интересно е защо златото, което минава за благороден елемент, създава такива спорове между хората – хората страдат, карат се, убиват се все за златото; двама братя делят наследство, карат се, бият се, не могат да

разделят златото помежду си: единият иска повече и другият иска повече. Много хора страдат от нямане на злато в организма си, много болести се дължат също така на отсъствие на злато в кръвта им – значи необходимо е по алхимически начин да се внесе злато в човешкия организъм. Изобщо каквито елементи съществуват в Природата и каквито реакции се извършват между тях, същото става и в човешкия организъм.

Кажете една от основните мисли на миналата лекция. – „За Любовта.“ Казах ви, че който люби, той трябва да е готов да бъде оплут за Любовта – това е противоречие, но така е в обикновения живот; за да се обясни това противоречие, вие трябва да изучавате живота, като започнете от неговите обикновени прояви и стигнете до целокупния живот, т. е. от проявеното към непроявеното. Забележете, момък или мома се влюбват, но веднага родителите се противопоставят на тяхната любов; младите настояват, родителите пречат на любовта им и по този начин се създават скандали, възникват недоразумения. Много хора страдат от Любовта и за Любовта, днес Любовта е един от най-жизненоважните въпроси в живота. Питам как е възможно най-хубавото нещо в живота – Любовта – да създава такива страдания на хората? Срещате някой мъж или някоя жена, на които сърцето е пълно с Любов, готови са на всички хора да дават; в този се влюби, в онзи се влюби, но веднага след това хората се опълчват срещу него, започват да го критикуват – значи има нещо криво в любовта на съвременните хора, което произвежда недоволство, спор и недоразумения.

Всички казват, че без Любов не може, но като дойде Любовта, намират пък, че не трябвало така да се прояви; значи без Любов – лошо, с Любов – пак лошо; какво да се прави тогава? Казват за някого: „Много далеч отиде той“; питам колко близо трябва да бъде – ако е много далеч, не е добре; ако е много близо, пак не е добре. Този

въпрос е важен и трябва да се разреши. Съвременните хора оставят важните въпроси настрана, не се занимават с тях и казват: „Тези въпроси ще се разрешат сами“; не, тези въпроси са жизненоважни и трябва да се разрешат час по-скоро.

И тъй, едно трябва да знаете за Любовта: тя образува най-устойчиви съединения – няма сила в света, която може да разлъчи, да разедини онези два елемента, които Любовта е свързала. Тъй щото това, което хората наричат Любов, не е Любов – защо? Защото тези два елемента, които тяхната любов е съединила, лесно се разлъчват и лесно влизат в нови съединения с други елементи – значи има друга сила, която свързва два елемента, но не образува от тях устойчиво съединение; тази сила хората погрешно наричат Любов. Където Любовта свързва два елемента, там разединение не съществува, понеже между тях Бог присъства – всяко съединение, образувано от два елемента, между които Бог присъства, е разумно и устойчиво; всяко съединение, при образуването на което Бог не присъства, е неустойчиво, неразумно и носи след себе си ред страдания и мъчности. Апостол Павел казва, че Христос, като се влюбва в хората, страда – защо? Понеже грехът влиза като клин между Него и хората, които не издържат на Любовта Му и в края на краищата Го разпъват. Той говори за вътрешната връзка с Христа. Външно Христос се е освободил от страданията, но духовно още не е свободен; и досега още съществува вътрешна борба между Бога и хората – Бог иска да освободи душите на хората, потънали в гъстата материя, но те все още се съпротивляват. Засега добрите, напреднали братя, светиите, Ангелите правят съединения с хората, но получените съединения не са много устойчиви; ще дойде ден, когато тези съединения ще бъдат устойчиви и тогава човешките души ще излязат от гъстата материя, ще се освободят от страданията и противоречията в живота; тези

устойчиви съединения ще се образуват първо горе, а после ще се пренесат на Земята.

Влюбването на съвременните хора е повърхностно и нетрайно, те се влюбват във формите на нещата, но при това влюбване не се образуват устойчиви съединения; едно от свойствата на това влюбване е желанието за владение – то създава всички страдания. Обаче при образуване на устойчиво съединение двата елемента, т. е. двете души, образуват една по-голяма душа с две съзнания; тези две души, като срещнат други две, съединяват се с тях и образуват още по-голяма душа; тия четири души, като срещнат още четири, пак се съединяват с тях и образуват още по-голяма душа и т.н. Тъй щото в Божията Любов всички души се съединяват в едно цяло, като образуват сложно тяло, но толкова устойчиво, че никаква сила в света не е в състояние да го разкъса, да го разедини. Когато хората се обичат по форма, те винаги се индивидуализират, обаче когато се обичат по смисъл, те виждат себе си в лицето на всеки човек и се радват на неговото присъствие; на окултен език казано: ти трябва да живееш в душата на другите и те да живеят в твоята душа, т. е. единството да се включва в множеството и множеството в единството – докато ученикът не живее с това съзнание, той винаги ще страда в любовта си; значи Любовта трябва да свързва душите, за да образува устойчиви съединения между тях.

Съвременните хора говорят за Любовта, но се съмняват в нея – това не е Любов. Досега нито един поет или писател не е описал Любовта в нейната същност. Преди всичко едно от качествата на Любовта е, че тя никога не отпада; Бог е Любов, следователно, когато човек се свързва с Любовта, едновременно с това той се свързва и с Бога – Той е силата, която свързва две души в едно цяло. Когато двама души се съединят в името на Любовта, Бог е третият, Който присъства между тях – Христос казва: „Дето са двама или трима, събрани в Мое

име, там съм и Аз“; този стих преведен означава: „Дето са двама или трима, събрани в Моята Любов, там съм и Аз“ – думите „Мое име“ се заместват с думите „Моята Любов“, и двата изрази са верни. Име има само в Любовта, без Любов нещата нямат име, те са безименни. И безсмъртието се дължи на същия закон – където е Любовта, там е и безсмъртието. Вие искате да влезете в Царството Божие, да придобиете вечния Живот – как ще го придобиете? Чрез положително знание и абсолютна чистота; който се е домогнал до основния закон на Любовта, той е придобил вече това знание и тази чистота. Казано е: „Нито мъж без жена, нито жена без мъж“ – това подразбира: нито ум без сърце, нито сърце без ум; умът и сърцето са два полюса на едно цяло.

Мнозина искат да знаят какви ще бъдат в другото си прераждане – мъже или жени. Казвам: ако ти днес, във физическия свят, си мъж, в Астралния свят си жена; ако в Умствения, или в Менталния, свят си мъж, в Причинния свят си жена. И обратно – ако във физическия свят си жена, в Астралния си мъж; ако в Менталния свят си жена, в Причинния си мъж. Следователно не е само външната форма, която определя човека като мъж или жена. Това показва, че няма чисти типове мъже или жени – ако в едно отношение сте мъж, в друго сте жена; четири допирни точки, четири свята оказват влияние върху човека: физическият, Астралният, Умственият и Причинният, тъй щото не е достатъчна само формата на човека във физическия свят, за да се определи той като мъж или жена. Някоя жена казва: „Аз искам да бъда мъж“ – ти си мъж в Астралния свят, какво искаш повече; мъжът пък казва: „Аз не искам да бъда жена“ – искаш или не, в Астралния свят ти си жена. Значи мъжът и жената са полюси, без които не може да се работи.

Съвременните хора се заблуждават от формите на тия полюси на Земята, обаче формите днес са изродени; те не са нито истински

мъже, нито истински жени – какъв образ на мъж или жена може да представя съвременният човек, който отпреди осем хиляди години е претърпял голямо падение и се е отдалечил от Бога? И полът на съвременните хора е изопачен: какъв мъж е този, който цял ден се занимава със своите мустаци пред огледалото, за да го харесат жените, това не е мъж – мъжът не се характеризира с мустаците и брадата си; или каква жена е онази, която цял ден мисли за мъжа – как да го увлече и задържи за себе си? Днес нито мъжът е истински мъж, нито жената е истинска жена. Ако е въпрос за мъж или жена, друго определение може да се даде за тях – мъжът представя Мъдростта, а жената – Любовта, но понеже съвременният живот на хората представлява голяма сцена, на която се играе една велика драма, то мъжът и жената се явяват там главните актьори – те играят роля на мъж и на жена, но още са далеч от първообраза на мъжа и на жената, каквито някога Бог ги е създал по образ и подобие Свое.

Днес всички хора са актьори, представят това, което не са; гледате, че някой човек се изправил, заел благочестива поза и се моли на Бога – това не е молитва, истинската молитва подразбира вглъбяване в себе си, уединение, никой да не вижда, че се молите; при това вниманието ви за външния свят и за всичко, което става около вас, трябва да бъде така далечно, че и с игла да ви боднат, да не усетите – каква молитва е тази, когато всички виждат, че се молите? Когато търговецът се моли, той трябва да забрави търговията си, всички взимания-давания; когато учителят се моли, той трябва да забрави своите ученици, своите приятности и неприятности в службата; когато домакинята се моли, тя трябва да забрави, че има мъж, деца, задължения. Във време на молитва човек трябва да се чувства сам, без всякакви ангажименти и връзки, като че за пръв път иде на този свят; в този момент никой не трябва да съществува за него, освен Бог; щом свърши молитвата си и се свърже с Бога, той

трябва да каже: „Господи, сега ще слеза на Земята, ще туря на гърба си всекидневния хомот, който съм поел заради Тебе, да Те позная“ – само тази молитва е в състояние да осмисли живота, да даде на хората сила да издържат на всички мъчности и страдания.

И тъй, молитвата е един от начините да познаете Бога като Любов – само по този начин работата ви ще се осмисли, само по този начин вие ще си създадете устойчив характер. Казват: „Как можем да познаем Божията Любов?“; едно от свойствата на Божията Любов е, че тя образува устойчиви съединения между душите. Казват за някого: „Този човек люби няколко моми“; смешно е да се говори така – ако този човек е свързан с Бога, той люби не три моми или три момъка, а всички хора; той трябва да каже: „Аз обичам Бога и заради Него обичам душите на всички хора“ – в какво ще обвините този човек? Някой пита: „Обичаш ли ме?“; на такъв човек аз отговарям: „Тебе не обичам, но Бога обичам; щом Бога обичам, аз не мога да не обичам и тебе, защото всички души влизат в Бога“. Единственият, който може да каже дали обичам хората, това е Бог; ако аз сам трябва да доказвам това, вие ще се усъмните – как мога да докажа на някой човек, че го обичам? Ако му дам пари или ако му направя една къща, или ако му дам добър прием в дома си, това доказателство ли е за Любовта ми към него? Не, това не са прояви на истинската Любов, те са прояви на обикновената любов в живота – защо? Днес даваш пари на някой човек, приемаш го добре в къщата си, правиш големи жертви за него, но утре не искаш да го знаеш. В Божията Любов обаче има нещо велико, което постоянно гради; тя не руши нито дома, нито обществото, но непрекъснато трансформира и съгражда; който се домогне до Любовта в истинския смисъл на думата, той забравя вече себе си, забравя световното и живее според нейните изисквания; когато хората започнат да живеят според законите на Божията Любов, всички противоречия в живота изчезват.

Казвам: противоречията в живота се дължат на обстоятелството, че всеки живее само за себе си или за един малък кръг от хора; обаче докато човек живее сам, той не е в сила да извърши нищо – каквото направи, то ще бъде нетрайно, несигурно. Ако двама души се съединят в името на Любовта, всяко тяхно начинание ще даде добър плод – защо? Защото Бог ще бъде между тях. Каквото пожелае този човек, той всичко ще направи, защото в неговото желание седи на първо място волята Божия; такъв човек нито се заблуждава, нито се съблазнява.

Съвременните хора говорят за Любов, но се плашат от нея: жената се бои да не би мъжът ѝ да обикне друга някоя; мъжът се бои жена му да не се влюби в друг мъж; родителите се страхуват за дъщеря си или за сина си – да не се влюбят някъде и да пострадат. Питам каква е тази любов, от която хората се плашат – на този въпрос вие сами ще си отговорите. Какво страшно има в това човек да се влюби? Под **влюбоване** трябва да се разбира съединение на две души в името на Бога – при такова влюбоване на хората се създават хармонични отношения: те се въодушевяват, започват да учат, да пишат, стават писатели, поети, учени хора; трябва ли тогава да осъждате тази Любов и да се плашите от нея? Тъй щото вие трябва да различавате Любовта от чувствата на човека. Ако някой млад момък идеализира една мома, радвайте се, това е една малка частица от великата Любов, която осмисля всичко, тя прави хората разумни.

Едно особено качество на Любовта е, че тя не приема чужди съвети – тя върши всичко както отвътре ѝ се диктува; когато хората искат да посъветват в нещо Любовта, тя се затваря и нищо не дава, но ако не я съветват, тя е готова много да даде. Коя майка или кой баща досега са могли да убедят сина или дъщеря си как да постъпват в Любовта – каквото и да са им говорили, те всичко са вършили на своя глава; всички синове и дъщери, на които родителите са правили

опити да ги съветват в Любовта им, по-скоро са се настроили срещу тях, отколкото да са ги послушали. За предпочитане е да се оставят младите да пострадат малко в Любовта си, отколкото да се подпуши в тях този извор – извор е Любовта, тя не може да се подпушва; задачата на родителите е само да направляват течението на този извор, но не и да го подпушват. Като говоря за Любовта, аз нямам предвид човешките чувства и страсти, но онова съзнателно чувство, което носи светлина на ума и разширение на сърцето.

Тъй щото ако вашият син или вашата дъщеря се влюбят по този начин, те ще носят радост и за себе си, и за вас; при това положение влюбеният прилича на цар, той става щедър, на всички дава. Всяко влюбване, което не носи радост и светлина, не е проява на истинска Любов – в Божествената Любов човек е готов да жертва всичко за Бога и за да дойде до тази Любов, той трябва да започне от малкото и постепенно да върви към голямото; който е силен, той може да започне по обратен път: отгоре и постепенно да слиза надолу, т. е. от голямото към малкото. Когато видите един човек на Земята, той още не е това, което всъщност представлява; за да кажете, че някой човек е идеален, вие трябва да видите какво представлява той в Причинния свят, Причинният свят е жилище на душата. Ако видите един човек във физическия свят, вие ще намерите някакъв дефект в него; ако го видите в Астралния или в Умствения свят, и там ще му намерите някакъв дефект; дойдете ли обаче до Причинния свят, там ще видите душата му, в която няма никакъв дефект.

И тъй, смисълът на живота седи в съединението на душите с Бога; от това съединение произтича Любовта, която ражда Живота. Когато Любовта посети човека, тя коренно го преобразява – и най-силния, и най-учения тя превръща в дете, той всичко забравя и остава само с Божественото в себе си. Любовта разрешава всички противоречия в живота, тя е Божественото начало в човека. Днес

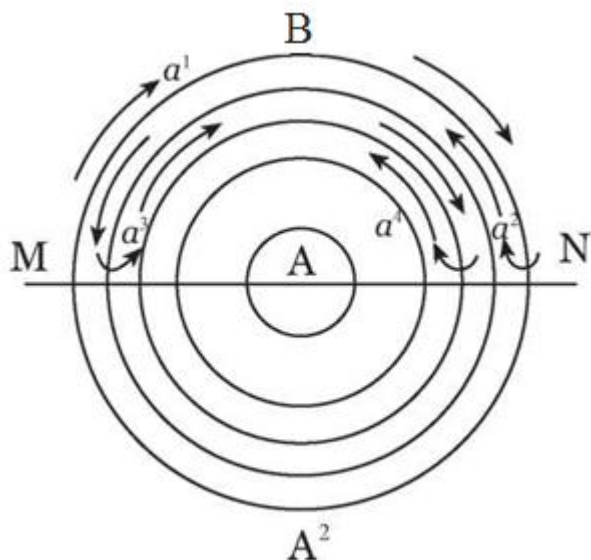
всички хора говорят за Любовта, искат да разрешат този въпрос, но още не са успели; ще дойде ден, когато ще разберат Любовта и ще влязат в Царството Божие, тогава ще разберат и стиха, в който Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моя закон“.

Сега ще ви дам един метод за приложение, чрез който лесно да се справяте и издържате, когато ви нападнат тежки чувства и неприятни мисли. Щом дойде в сърцето ви някое неприятно чувство, представете си, че живеете в първата епоха на християнството и ви измъчват за убежденията ви; преследват ви, изтезават ви, докато най-после ви турят на кладата, където ви изгарят жив – и всичко това вие понасяте с твърдост; кажете си тогава: „Ако един християнин може да издържи за убежденията си даже и пред огъня, защо аз да не мога да издържа на едно неприятно чувство?“. Бъдете готови да понесете страданието търпеливо. Ако някоя неприятна мисъл ви измъчва, извадете я от ума си и разгледайте формата ѝ; вижте какво иска тя от вас и се поразговорете с нея. Човек трябва да се упражнява, да наблюдава какво се крие в съзнанието и подсъзнанието му, да знае какво става в него. Някой прави известни движения с ръцете, с краката си и като го запитат какво означават тия движения, той вдига раменете и казва, че не знае и не разбира смисъла им. Всяко движение, което човек прави, трябва да се осмисли, при това движенията му трябва да бъдат естествени; когато човек е нервиран, той прави много движения, не може да се контролира, не може да се владее – тези движения са неестествени, дисхармонични, затова той трябва да се съсредоточава, да регулира силите на своя организъм.

Когато сте нервни, направете следното упражнение: седнете на стол пред масата, изправете тялото си добре и турете ръцете си на масата. Дръжте ръцете си в това положение около 10-15 минути, като концентрирате мисълта си първо към палците, после към показалците, след това към средните, към безименните и най-после

към малките пръсти и на двете ръце. После турете дясната си ръка върху лявата, след това лявата върху дясната и пак концентрирайте вниманието си върху пръстите; като съсредоточите вниманието си към пръстите, свържете се в съзнанието си с всички добри, здрави хора, които имат чисти и благородни сърца, философски умове с дълбоко разбиране на живота – щом се свържете с тях хора, повдигнете мисълта си към Бога и всички заедно се помолете. Който направи този опит, той ще има резултат, ще разбере силата на колективната молитва. Какво по-голямо благо за човека от това да се свърже с всички добри хора по лицето на Земята и заедно с тях да отправи молитвата си към Бога? Тази молитва непременно ще бъде приета. Когато човек се моли по този начин, до него седи един Ангел, който занася молитвата му до Бога. Само чистите души пренасят молитвите на хората, те служат като проводници, чрез които молитвите отиват нагоре; духът на човека е проводник, чрез който душата предава своите молитви.

Казано е, че Бог живее в човека – това подразбира, че Той живее в причинното му тяло; обикновено душата на човека живее в причинното тяло, вследствие на което във физическия свят той често се усеща изпразнен. С тялото си човек живее във физическия свят, а душата му само от време на време го посещава – тогава той се усеща пълен, богат, вдъхновен, през това време душата му дава импулси и директива за работа; когато той започва да работи, тя се качва в причинния свят, откъдето го наблюдава какво върши. Докато човек държи връзка с душата си, той има сила и желание да работи; щом прекъсне тази връзка, силите му го напускат, животът му се обезсмисля и страданията започват да се нижат едно след друго.

Фиг. 1

Сега ще представя графически движението на човека в живота посредством тъй нареченото въртящо колело. Вие се намирате в центъра А на това колело, което е в постоянно движение; след това излизате от центъра А и се движите по периферията на окръжността, като започвате от точка М, вървите по направлението на a^1 , докато стигнете до точка В – тази точка е мястото на най-голямото разширение на съзнанието, тя означава още Рая, Небето. От точка В вие постепенно слизате към N, като губите по малко радостта си; от N минавате в a^2 и пак се изкачвате към В; оттук слизате към М и навлизате в a^3 ; от a^3 пак се изкачвате към В, но скоро след това слизате към N, навлизате в a^4 . По същия начин вие постепенно слизате в долната половина на колелото и се приближавате към точка A^2 , която представя ада, най-ограниченото съзнание, където изживявате големи страдания, обезсърчения, противоречия, тъмнина – вие дохождате до положението на самоубийство; казвам: имайте търпение, не се обезсърчавайте – колелото на живота се движи и вие

много пъти ще се качвате в В и ще слизате в A^2 , където ще придобивате големи опитности. Въртящото колело на живота обяснява закона на поляризирането.

Сега вие трябва да изучавате законите на живота, за да можете да се развивате правилно. Който се свързва с материалния свят и го обикне, той неизбежно ще слезе в ада; когато придобие известни опитности там, човек излиза от гъстата материя на ада и постепенно отива до границата МК и започва да се движи по друго въртящо колело на живота в посоките a^1, a^2, a^3, a^4 , където отново се връща в В, в Рая. Посоката a^1 представя физическия свят, a^2 – Астралния, a^3 – Менталния, и a^4 – Причинния свят. Когато човек влезе в Причинния свят, той е абсолютно свободен от влиянията на ада; да влезеш в Причинния свят, това значи да се примириш с Бога в себе си. Колкото повече съзнанието на човека се разширява, толкова повече предмети го занимават и той, без да иска, влиза в света на противоречията – тогава колективният живот на хората, тъй нареченият колективен монархизъм, започва да го измъчва. Значи съществува колективен монархизъм, както и единичен монархизъм; съществува колективно съзнание на Доброто и на злото, съществува и единично съзнание на Доброто и на злото – на това основание когато човек споделя еднакви идеи с някои хора или с някоя партия, той се свързва в съзнанието си с тях, затова трябва да внимава с какви хора прави връзки; и в Писанието е казано: „Не се свързвайте с грешни хора!“, следователно чистота и разумност се изискват от човека, когато прави връзки с хора, защото всеки човек има своя орбита на движение, която може да го завлече.

Обаче вие трябва да имате предвид следното положение: никой не може да измести душата от пътя, в който Бог я е поставил; дръжте тази мисъл в ума си като аксиома – пътят на всяка душа е строго очертан и никой не е в сила да я измести от него. Когато казваме, че

хората взаимно си влияят, това се отнася до техния физически път, но не и до пътя на душата. Щом един човек се докосне до друг, т. е. до неговия център, той влиза в известно съприкосновение с този център във физическия свят и започва да се влияе от него, едновременно с това и той оказва влияние на този човек – това влияние е временно, понеже тия двама души се движат по орбитите на своите души и се отдалечават един от друг. Невъзможно е една душа да отклони друга от нейния път, защото Бог бди над душите – Той регулира техния път, Той зорко следи за всичко онова, което е създал. Светът, който Бог е създал, лежи в Неговите ръце, а не в ръцете на Ангелите или в човешки ръце; следователно, ако става дума за поправяне на света, само Бог е в сила да го изправи. Когато някой казва, че са го заробили, той не говори истината – никой не е в сила да го зароби, освен той сам; и когато някой казва, че хората не го обичат, той пак не говори истината. Питам преди всичко има ли нужда този човек от любовта на хората – той има Любовта на Бога и не е доволен от нея, а търси любовта на хората, която не само че няма да го задоволи, но и нещастен ще го направи. Всеки човек като душа, излязла от Бога, има своя специална орбита, по която се движи; той има ум, сърце, воля, с които работи във физическия свят, и пак не е доволен. Който иска любовта на хората, нека се съедини с техните души, да образува едно устойчиво съединение и да влезе в една слънчева система с тях; невъзможно е да се обичат двама души, докато всеки от тях живее в отделна слънчева система.

Мнозина поддържат ред отрицателни мисли в ума си и казват: „Животът няма смисъл, аз съм отчаян, от мене нищо няма да излезе“; питам защо си отчаян – „Обиден, излъган съм“; как си излъган – „Аз обичах еди-кого си, дадох му всичката си любов, а той не ме обича, лъже ме“. Не, ти никаква любов не си му дал; Бог е Любов, а ти си играеш с Неговата Любов – вашите чувства и настроения вие

наричат *Любов*, без те да са израз на Любовта; хората сами се заблуждават, играят си с Любовта, вследствие на което страдат. Магическа сила се крие в думата *Любов*. Достатъчно е някой да ти каже, че те обича, и ти веднага се отваряш, но не се минава много време и виждаш, че си се излъгал. С Любовта игра не бива. Единственото нещо, което не търпи никаква лъжа, това е Любовта; единственото нещо, което не можеш да нагрубиш, да нараниш, нито да подчиниш, това е Любовта. Когато някой казва, че сърцето му е наранено от Любов, той се самоизлъгва – Любовта нито се наранява, нито другите наранява.

И тъй, като ученици вие трябва да имате нови разбирания за Любовта, за да не изпадате в изкушения и съмнения – само при такива разбирания можете да бъдете силни. Някой казва: „Едно време аз вярвах, но сега вече не вярвам“; не, ти всякога трябва да вярваш, ти ще вярваш в Любовта, която Бог е вложил в твоя живот – щом вярваш в тази Любов, ти ще вярваш и в Любовта на хората. Ако някой е отчаян от сиромашията, той трябва да отвори свещената книга на живота – Библията, и да чете; иначе, ако се предаде на отчаянието си, той може или да посегне по някакъв начин на живота си, или да открадне известна сума от някой свой приятел. Ако рече да открадне хиляда лева например, ще бъде неспокоен, съвестта му ще го измъчва – какво трябва да направи тогава? Най-напред трябва да се изповяда пред Господа за направения грях и Бог ще му проговори тихо: „Не направи добре, но щом съзнаваш погрешката си, занеси парите на приятеля си и го помоли да ти прости“. Докато не се изповяда пред Господа, той всякога ще бъде неспокоен и място няма да си намери; щом се изповяда, ще олекне на душата му и той е готов да отиде при приятеля си, да признае погрешката си – ще каже: „Приятелю, изслушай ме, аз откраднах от тебе хиляда лева, но не можах да намеря мир в душата си. Изповядах се пред Господа, пред лицето на

Когато направих погрешката, а сега идвам и при тебе, за да ти върна парите и да кажа какво съм направил. Моля те да ми простиш!“. Приятелят ти ще ти прости, но и ти ще имаш една опитност, за която скъпо си платил.

Ученикът трябва да бъде изпълнителен в това, което е намислил да прави, по този начин той ще кали характера си. Например някой път казвате, че трябва да станете точно в 5 часа сутринта и като дойде този час, вие казвате: „Кой ще става толкова рано, мога и по-късно да стана“, обръщате се на другата страна в леглото и заспивате; друг път намислите да направите някаква жертва, но като дойде моментът да извършите тази жертва, казвате: „Не може ли без жертва?“. Казвам: и без ранно ставане може, и без жертва може, но трябва да знаете, че постижението на великите работи зависи от изпълнението на малките; човек трябва да бъде изпълнителен в малките обещания, които дава, защото който не е точен в малките обещания, той не може да бъде точен и в големите. Когато някой човек се намери натясно, той веднага решава да излъже; преди да излъже, нека хване средния си пръст и да помисли малко и ако му дойде мисълта да не лъже, нека послуша този съвет, който иде от разумните сили в този пръст.

Казвате: „Кога ще се освободим от страданията?“, но страданията са привилегия за хората; питам: ако Бог се открива на хората чрез страданията, не заслужава ли те да се понасят с радост? Всяко страдание е отворена врата към познаване на Бога, без страдания хората не могат да се приближат до Бога – такъв е пътът на Земята. Ангелите се приближават до Бога чрез радости, а хората – чрез страдания. Ако се радваш, ти не можеш да се приближиш до Бога, защото не си Ангел; ако скърбиш, ти ще се приближиш до Бога – твоите мъчности, страдания, болести, твоята сиромашия са вратата, през която ще отидеш до Бога. Страданията са пътът, по който човек върви, за да развие Божественото в себе си; изучавайте живота на

светиите, на великите и добри хора и ще видите, че всички са минали през големи страдания. Много от учениците мислят, че като влязат в Школата, ще ги посрещнат с букети и цветя – не, това е невъзможно; ако турят на някого венец на главата, той ще бъде не от цветя, а от тръни. И съвременните булки носят венци на главата си, но това са само залъгалки.

Едно от качествата на ученика е справедливостта. Досега аз не съм срещнал нито един ученик, който да предава фактите точно както са – той или ще ги преувеличи, или ще ги намали. Благородството на човека изисква той да бъде справедлив. Освен това когато видите една грешка в ближния си, не бързайте нито да я осъждате, нито да я коригирате – защо? Ако осъждате или коригирате погрешките на своите близни, няма да мине много време и вие ще направите същата погрешка, утре пък вас ще осъждат – тъй ще върви животът без никакво постижение. Ако искате да имате успех в живота си, не съдете; смятайте, че този, който е направил една погрешка, е болен – вие съдите ли болния за слабостта, в която изпада? Болният не може да се владее и вие му помагате, къпете го, без да го съдите; ако той оздравее и прави същото, което е правил като болен, тогава го съдите – на болния всичко прощавате, а на здравия не прощавате. Следователно – който несъзнателно греша, той е болен; простете на този човек, без да го съдите – ако го съдите, тази болест ще дойде и при вас; и вие като него сте войник на бойното поле, и вас може да ви сполети нещо.

Някой казва: „Мене не ме е страх“; не говори така, картечен огън има около тебе – достатъчно е един куршум да те засегне и да се търколиш на земята; тогава трябва да дойдат санитарите от тила, да те пренесат с носилка, да ти превържат раната и т.н. Земята е бойно поле, където хората се бият с Ангелите, и който взема участие в тази война, той непременно ще пострада; Ангелите остават незасегнати,

но хората винаги пострадват, не е било случай кавалерия да взима участие във войната и конете да не са пострадали – в този смисъл конете са хората, а хората представят духовете, които се бият, и като резултат на тази война хората биват убити, а духовете минават незасегнати. Съвременните хора воюват за една велика кауза – за идването на Любовта, а дали те съзнават това, или не, то е друг въпрос; щом се воюва за Любовта, трябва да се дадат жертви и досега са дадени много жертви, остава още малко да се дадат; щом се даде и последната жертва, Царството Божие ще дойде на Земята. И сега ние, съвременните хора, които сме вече пред вратата на Царството Божие, ще откажем ли да дадем последните жертви; най-малките жертви се искат сега, ще откажем ли да дадем тия най-малки жертви?

И тъй, всички трябва да бъдете готови за най-малките жертви, затова трябва да се молите, да бъдете силни, да издържите последното сражение; колективна, сърдечна молитва се изисква от всички хора – да премахнат недоразуменията и стълкновенията помежду си. Хората се хулят, карат се помежду си, без да знаят, че неприятелят е отвън – той е силен и чака само момент да ги нападне. Писанието казва: „Молете се един за друг, за да изцелее“⁷³. Днес всички хора се нуждаят от Божието благословение, от Божията подкрепа и Любов, от Божията Мъдрост и Истина.

Казвам: имайте търпение да понесете всичко, което може да ви сполети; мнозина ще слязат в ада, но нека разчитат на Онзи, Който върти колелото, Той ще ги извади оттам. Давид⁷³ казва: „И в ада да сляза, аз зная, Господи, че и оттук Твоята десница ще ме извади“; където и да отиде човек, в каквото и положение да изпадне, той

⁷³ Давид (1035-965 г. пр. н. е.) – юдейски цар, баща на Соломон и приемник на Саул. На Давид се приписва авторството на някои библейски текстове („Псалми Давидови“), смятан е за пророк и от юдаизма, и от християнството, и от исляма.

трябва да знае, че Бог е навсякъде и ако Го призове, Той ще му помогне.

Ако следвате Бога, ако уповавате на Него, Той ще ви избави от всички вътрешни противоречия, от всички неуспехи и страдания.

Следователно свържете се с Любовта, направете с нея едно устойчиво съединение, за да се освободите от външните и вътрешните противоречия на живота, и щом се съедините с Любовта, знайте, че Мъдростта и Истината сами по себе си ще дойдат.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Шеста лекция, 27 октомври 1926 г.

ЧОВЕШКИЯТ ДУХ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

За следния път пишете нещо за цветовете на дъгата.

Сега ще ви задам следния въпрос: защо човек трябва да учи? Мнозина казват, че науката напътства човека в живота – право ли е това? Ако се качите на един автомобил, можете ли да кажете, че той ви напътства – колкото автомобилът напътства човека, толкова и науката го напътства. Какво представлява всъщност науката има две мнения: едното мнение е, че без наука не може, другото мнение е, че без наука може – значи и с автомобил може, и без автомобил може. Науката е произведение на човешкия дух, а човешкият дух седи над всички науки; от хиляди векове насам той е създавал и продължава да създава науките. Едни от тях са изчезнали, а други и досега продължават да съществуват; и съвременната наука един ден ще изчезне, от нея ще остане само най-ценното, а всичко друго, което е служило като забавление за малките деца, ще се забрави, ще се заличи. Мислите ли, че един Ангел може да се занимава със съвременна математика и със съвременно счетоводство; мислите ли, че един Ангел може да се занимава със законодателство, по което се управляват съвременните общества и народи; мислите ли, че в бъдещето съвременната физика и химия ще се намират в същото положение, в каквото са днес?

Сега, като говоря по този начин, мнозина мислят, че аз отричам науката или че не признавам учените хора; нито науката отричам, нито учените, но казвам, че всички учени хора са черпили познания от източник, по-висок от тях, и то всеки се е домогвал до тези знания

според степента на своето развитие; в този смисъл аз не признавам учени, които черпят своята наука от Земята. Кант беше учен, но откъде черпеше знанията си, пророците откъде черпеха знанията си? Тъй че когато някой мисли, че знае много неща, това значи, че преди това той е бил невежа. И преди да е свършил университет, човек все е знаел нещо, и след като свърши, пак знае нещо; важно е човек да не се заблуждава, да мисли, че като свърши университет, всичко знае – колкото и да учи, човек все остава невежа по отношение на това, което се разкрива пред него. Ученият знае, че Земята се върти около своята ос, но как именно се върти – не може да докаже; ученият знае, че Земята се е отклонила на 23° от оста си, но как е станало това отклонение – не може да докаже. Следователно ученият трябва да бъде като художника: щом нарисова една картина, той сам трябва да знае вярна ли е картината му, има ли дефекти, добре ли представя Природата и т.н. – ученият трябва да бъде първият критик на себе си; всяко нещо, което знае, той трябва да докаже, да го обоснове – това е знание. Когато музикантът свири, той трябва да изразява нещата както са – ако свири нещо от Бетховен, той трябва да го изпълни както самият Бетховен; всеки трябва да прилича на себе си – ако представяте Бетховен, така трябва да го изразите, че той сам да се познае.

Обаче много хора като приличат на себе си, искат и другите да бъдат като тях, но няма по-голямо нещастие за хората от това да приличат едни на други – Природата обича разнообразието; докато всеки човек представлява особен екземпляр, той е ценен, но щом се явят два еднакви екземпляра, цената им се намалява. Казвате, че в света има безброй учени хора; не, в света има само един учен човек – Космическият, всички останали учени са негови секретари, които ходят тук-там, събират материал какво казал този или онзи учен и го разгласяват. Например може ли съвременната наука да обясни

произхода на живота и да създаде човека, знае ли тя онзи елемент, който създава безсмъртието – съвременната наука обяснява нещата все от гледище на физическите закони, въвн от тях тя нищо не може да докаже. Питам други закони освен физическите не съществуват ли – освен физическите закони има и други, които учените не са открили. Това, което учените наричат закон, е само проявяване на истинския закон; в абсолютния закон няма никакви изключения, а закон, в който има изключения, не е истински закон; в законите на Живата Природа няма никакви изключения. Следователно кажете ли за нещо, че е закон, в този закон не трябва да има изключения; щом има изключения, той е правило.

Казват, че логиката изучава законите за правилното мислене. Ако в мисълта на човека има изключения, какви са тези закони; какво ще се каже тогава за отрицателните мисли на хората, върху които се съгражда живот само на страдания и разочарования; какво ще кажете за любовта на съвременните хора – на какви закони почива тя? С това не искам да разрушавам идеалите ви, но искам да ви извадя от заблужденията в живота. Например някой седи пред една стена и казва: „Зад тази стена няма нищо“; не, зад тази стена се крият много неща, които ти не виждаш – ако ти не виждаш нищо, това още не значи, че наистина нищо друго не съществува.

Следователно положението, до което е дошла съвременната наука, е само въведение към истинската наука. С това авторитетът на учените не се подценява, напротив, съвременните учени имат цена, и то толкова по-голяма, колкото по-близо седят до Истината – всяка теория е ценна дотолкова, доколкото тя съдържа Истината в себе си. И музиката, и изкуството трябва да съдържат Истината в себе си; всяко нещо, върху което работим, трябва да съдържа Истина; всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка на човека трябва да съдържат Истината в себе си. Истината е същественото в живота, към което

трябва да се стремите – ако турите Истината като основа на своя живот, всички недоразумения между вас ще изчезнат. В отношенията на хората липсват допирни точки – защо? Защото всеки живее в специален център на мозъка си и вън от него не излиза: един живее в центъра на своите лични чувства, друг – в своите религиозни чувства, трети – в обществените чувства и т.н. Всеки от вас например знае ли в кой център на главата си живее, знаете ли коя станция на мозъка ви е отворена? Слушате някоя хубава сказка или беседа, но в това време ви занимават други въпроси, други желания се събуждат у вас и някой казва: „Дано по-скоро свърши сказчикът, че да отида на концерт“, друг казва: „Дано по-скоро се освободя, че ме чака важно търговско предприятие“ – това показва, че интересите на човешкия дух са различни. Какво се ползва духът от музиката, от религията или от науката във всичките им области; кой кого учи: духът се учи от музиката или музиката се развива от духа? Цигулката ли учи цигуларя или цигуларят развива цигулката – цигуларят учи цигулката да свири, но не обратното. Следователно човешкият дух учи човека на всичко.

Някой извърши едно дело и после казва: „Аз постъпих според природата си, другояче не мога да постъпя“, друг казва: „Аз трябва да лягам рано, само по този начин мога да почивам“; питам: право ли е това? Истинската почивка не се постига с много спане; когато човек иска да почине, той трябва да освободи ума си от всички непотребни мисли, сърцето си – от всички непотребни тягостни чувства и желания, които изчерпват енергията на човека, без да му дадат нещо. За да почине, художникът трябва временно да изхвърли всички бои от ума си; за да почине, ученикът трябва временно да изхвърли всички книги от ума си. Докато приеме необходимата енергия от Природата, умът на човека трябва да бъде свършено свободен от всички външни пособия; щом приеме нужната енергия, той може

вече да вземе пособията си и отново да започне работата си. Като знаете това правило, трябва да бъдете внимателни както към себе си, така и към другите: никога не се налагайте със своето мнение върху приятелите си, да не ги обремените, нито се оставяйте други да ви обременяват. Пазете се от пресищане – човек може да се пресити от музика, от наука, от религия; няма по-опасно нещо за човека от пресищането, човек може да се пресити и от живота и тогава започва да мисли за самоубийство. За да не се преситите от живота, не желайте всичко да опитате, не желайте всичко да знаете. Някой казва: „Аз зная всичко“; онези хора, които знаеха всичко, днес са заровени в земята – учените слязоха долу в земята, а невежите останаха горе, за да учат. Учените създадох световите – вярно ли е това? Туй е теория, която се нуждае от доказателства; и да се докаже, всеки ще запита: „Кой е присъствал при създаването на световите, че да знае как е станало това?“.

Казвам: Истината не се нуждае от доказателства или от демонстрации. Някой човек е тъжен, скръбен, отчаян – как ще докажете това? Ако можете моментално да смените състоянието му, това е истинска наука. Едно е важно за човека: сърцето, умът, волята, душата и духът му да бъдат съвършено свободни, т. е. да могат всеки момент да се проявят; правата мисъл може да се прояви само при свобода, вън от свободата тя не се изявява. Когато умът, сърцето и волята на човека се проявяват правилно, той има ценни придобивки и тия придобивки се складира в душата – тя е съкровищница на човешкия дух, тя носи в себе си всичко онова, което човешкият дух е придобил от незапомнени времена до днес. В този смисъл казваме, че нищо в живота не се губи – богатството, което човешкият дух е придобил, е скрито в душата му и един ден, когато потрябва, то ще се даде като дар, като наследство на онзи, който го е изработил. Един ден това знание, това богатство ще бъде достояние на всички души,

ще дойде ден, когато и невежите, без да са работили, ще имат на разположение науката на миналото. Не става ли това и днес – вземете една плоча, турите я на грамофона, завъртете ключа и слушате речта на някой учен; той не съществува вече на Земята, заминал е за онзи свят, но преподава, развива, обяснява своите формули – може ли при това положение да наречете плочата учена? Колкото плочата е учена, толкова учен може да бъде и онзи автомат, който механически решава най-трудните задачи. Може ли да се нарече учен човек онзи, който е изчислил колко хора са се родили и колко са умрели от създаването на света до днес – учен е той, но какво ще допринесе неговата ученост за човечеството? След него ще дойде друг учен, ще изнесе причините за умиранията, ще доказва на хората как трябва да се изменят условията, за да се намали смъртността. Добро е всичко това, но то е само теория. Кой от тия учени ще бъде най-авторитетен? Ако тези учени дойдат при вас и чрез изчисления ви покажат какви страдания ще минете през живота си, при какви условия ще ви сполетят, как можете да ги избегнете, вие ще се замислите малко и в края на краищата ще кажете, че това е теория; обаче натъкнете ли се на страданията, вие започвате сериозно да мислите – значи истинският авторитет за вас е животът.

Казвате, че Айнщайн⁷⁴ е учен човек, Дарвин⁷⁵, Кант⁷⁶ също така са учени, понеже внесоха нещо ново в света. Айнщайн е някъде в

⁷⁴ Айнщайн, Алберт (1879-1955) – немски физик теоретик, създател на специалната и общата теория на относителността, с фундаментален принос към няколко клона на физиката, на философския анализ и критика на модерната физика, особено на относителността и квантовата механика. Носител на Нобелова награда за физика през 1922 г. „предимно за откриването на фотоелектричния ефект“.

⁷⁵ Дарвин, Чарлз (1809-1882) – английски учен и естественик, създател на теорията за еволюцията на видовете и нейното допълнение – **панагенезата**. Автор на „Произход на видовете“, „Изразяване на емоциите при животните и при човека“, „Способността за движение при растенията“ и др. Трудовете на Дарвин, съчетани с **Генетиката** на Грегор Мендел, се превръщат във фундамент на съвременната биология.

Германия, Дарвин – в Англия, Кант – в Германия, обаче всеки човек включва в себе си и Айнщайн, и Дарвин, и Кант – всички хора живеят във вас; цялото човечество се съдържа в един човек и всеки човек е в цялото човечество. Като кажете *ябълчна семка*, вие разбирате зародишите на всички ябълки – една ябълчна семка съдържа в себе си разнообразието на всички ябълки. За да се разбере тази идея, човек трябва да разглежда живота като нещо цяло и за тази цел той трябва да се проникне от онази непреодолима вътрешна Любов към Знанието, към Истината. Духът подтиква човешката душа към знание – слушали сте да казват: „Копнее ми душата“; Духът подтиква ума към пластичност, към просветление, а сърцето – към облагородяване.

Защо е нужна наука на човека – науката развива дарбите и способностите; тя разработва, оформя главата на човека – като погледнете челото, черепа на човека, ще познаете с кои области от науката най-много се е занимавал, а ако духът на някой човек не намери условия да се прояви, главата му постепенно започва да се деформира, носът му се изкривява. Като наблюдавате хората, ще видите, че всеки от тях все има някакъв дефект: на едного очите са изкривени, на другото носът е крив, ноздрите сплеснати, на трети веждите са неправилни, на четвърти лицето е асиметрично. Добре е от време на време да се оглеждате, да видите какъв дефект имате на лицето или на главата си и да работите за неговото изправяне; ако човек не се огледа да види дефектите си, той ще мисли, че е безпогрешен, че е абсолютно добър. Добър човек в пълния смисъл на

⁷⁶ Кант, Имануел (1724-1804) – немски философ, последният от класическата верига на Просвещението, включваща Лок, Бъркли и Хюм. Основните му трудове са „Критика на чистия разум“ (1781 г. и 1787 г. преработено издание) и „Критика на способността за съждение“ (1790 г.). Поставя на преден план темата за човешката свобода в мисъл, израз, проява; развива идеята за трансценденталния идеализъм; поставя начало на диалектическия метод във философията; развива учението за логиката; оказва голямо влияние върху философията на романтизма и идеализма. От теориите му възникват школите на кантианството и неокантианството.

думата е онзи, който няма никакъв дефект нито във физическо, нито в умствено, нито в сърдечно отношение: физически той трябва да бъде здрав, но не пълен, дебел – пълнотата още не показва здраве; кръстът, или талията на човека, по мярка трябва да бъде два пъти по-дебел от врата; вратът трябва да бъде два пъти по-дебел от ръката; ако мерките на кръста и на врата на даден човек са по-големи от определените, значи има известна анормалност в него.

Като говоря за положителна наука, аз я сравнявам с музиката – математиката, физиката, химията са музикални изрази. Механиката например се занимава с движението на телата, със силите – значи тя се занимава с живи тела, само живите тела се движат. Движението не е механически процес – само разумните тела се движат, само разумните тела биват тъмни и светли, само разумните тела биват твърди, течни и въздухообразни. Енергиите, силите пък са достояние на човешкия дух: когато човешкият дух иска да направи сянка, да се освободи от вибрациите на светлината, той сгъстява материята около себе си – следователно той е в сила да сгъстява и разрежда материята. В това отношение Земята представлява образец на твърда, гъста материя, а Слънцето – на рядка материя; Слънцето е светещо тяло, а Земята – тъмно. Може би след милиони години и Земята ще свети като Слънцето, някога и тя е била светещо тяло, но е изгубила светлината си; една българска поговорка казва: „Където е текла вода, там пак ще тече“.

И човек минава през състояния на тъмнина и светлина – някога той свети като Слънцето, а някога е тъмен като Земята; това са състояния, през които човек минава, за да научи нещо – тъй щото човек ще се качва в Рая, ще слиза и в ада. Като слезе в ада, той казва: „Страшно нещо е адът!“; казвам: страшно нещо е адът, когато човек не знае откъде да излезе, иначе, може ли да излезе сам от ада, нищо страшно няма там. Ако човек попадне между жителите на Слънцето,

без да разбира езика и реда им, без да е готов за тяхната култура, а при това не може да слезе на Земята, той и там ще бъде нещастен. Мнозина мислят, че ако отидат в Рая, ще ги посрещнат с музика и песни, с угощения – да, ако са готови за това, ако съзнанието им е пробудено, така ще бъде; ако съзнанието им не е будно, и в Рая, и в ада да са, все е страшно. Христос казва: „Голяма е радостта на Небето за грешника, който се разкайва за греховете си, който се обръща към Бога и прилага Любовта, Мъдростта и Истината“.

И тъй, ако искате да се ползвате от знанието, което сте придобили, трябва да го прилагате – каквото знание придобиете, каквато книга прочетете, приложете поне най-малкото от нея; ако прочетете една книга, без да приложите нещо от нея, по-добре да не сте я чели. Същото се отнася и до Библията – малко четете от нея, но прилагайте. Казвате: „Как можем да познаем коя книга трябва да четем?“. Ще ви дам следното правило: вземете книгата, която искате да четете, турете я пред челото си, отправете мисълта си към Разумния свят и запитайте Божественото в себе си да я прочетете ли, или не; след това останете спокойни за една-две минути и ще чуете един тих глас отвътре да ви отговаря да четете ли книгата, или не – слушайте този глас, той никога не лъже. Човек трябва да знае какво да чете – това четиво, което е полезно за едного, не е полезно за друго. Има смисъл да се чете една книга само тогава, когато тя дава храна за ума, сърцето, волята, душата и духа на човека – когато човек чете по този начин и се съветва със своя вътрешен глас, той ще развие в себе си интуицията, чрез която ще познава соковете, които текат в живота, и оттам ще задържа за себе си полезните, а ще се предпазва от отровните. Вие трябва да се предпазвате от отровните сокове на книгите; четете някоя философска книга или някой роман и цяла нощ не можете да спите, казвате: „Тази книга съвсем размъти ума ми“ –

значи човек всякога трябва да бъде буден: чете ли нещо, или говори с някого, той всичко трябва да поставя на критика, на вътрешен анализ.

Материалистите казват: „Всичко в света е материя, следователно друг свят освен материалния не съществува, значи и Бог не съществува“. И едното, и другото твърдение представят външната страна на живота. Като говорите за материалния свят като единствен свят, тогава и Бог ще бъде за вас материален. Всичко, което е извън вас, е материално; всичко, което е вътре във вас, е духовно – следователно външното е отражение на вътрешното. Когато човек говори за душата си, а живее изключително във времето и пространството, това показва, че той още не се е въплътил напълно, все още му липсва нещо и вследствие на това още не е господар на положението си; трябва да минат хиляди години още, докато душата на човека остане завинаги да живее в неговото тяло – това означава истинско въплътяване, тогава човек става господар на положението си, той става светия. Засега човек е в положението на растение, не е пуснал дълбоко корени в окръжаващата среда, вследствие на което няма условия за дълъг живот и при това положение хората казват: „Ние имаме свободна воля, това ще направим, онова ще направим“ – да, съвременните хора са толкова силни, толкова умни, че още на 60-годишната си възраст те губят силите си, губят знанията си и казват: „Едно време бяхме даровити, способни, имахме знания, но старини ни налегнаха и всичко изгубихме“. Питам как е възможно това – значи като остарее човек, мисълта му изчезва; ако започне да мисли, филмът му се измества, не може да се появи на платното.

Казвам: ако човек иска да запази и на старини знанието, способностите, богатството си, които е придобил на млади години, той трябва да е живял съвършено чист вътрешен живот – без чистота човешкият дух не може да се прояви в силата си, не може да запази богатството, което е придобил на младини. Човек много пъти ще

изучава едни и същи неща, ще ги забравя, отново ще ги изучава, докато най-после те станат в него втора природа; истинско знание е това, което никога не се заличава от съзнанието на човека. Според теорията за прераждането вие сте дохождали много пъти на Земята и в някое от своите прераждания може да сте били виден адепт в Индия, да сте имали последователи, да сте учили хората на великото знание, а днес нищо не помните – защо? Отклонили сте се от правия път, вследствие на което всичко сте изгубили и сега трябва отново да работите, да придобиете старото си знание. Някои разправят, че Ледбитер⁷⁷, водител на теософите, в някогашното си минало е бил пророк Амос⁷⁸. Ледбитер сам се чуди как е забравил всичко от миналото си знание – днес той е лишен от пророчеството на Амос, който е бил прост говедар: малко нещо знаел, но всичко това е знаел добре и го е прилагал; Амос предсказвал много неща, а Ледбитер едва запазил от миналото си разположението към духовен живот. Следователно, ако човек не иска да регресира, а желае да запази знанието си, той трябва да живее абсолютно чист живот – само при такъв живот човек може да запази знанието си, да даде простор на духа си и да работи в съгласие със законите на Живата Природа. Съвременните хора мислят, че много знаят; те не трябва да забравят, че са проводници на Божественото знание: докато държат връзка с Бога, те могат да бъдат носители на Неговите мисли; щом прекъснат

⁷⁷ Ледбитер, Чарлз (1854-1934) – английски аристократ, пътешественик и писател. Учи в Оксфорд, по-късно е свещеник в Хемпшир, където старателно и с увлечение чете религиозна и окултна литература. Окултизмът се превръща в негова страст и на 36 години става член на Теософското общество. В 1890 г. се среща с Ани Безант, с която си сътрудничи в писането на няколко произведения. Автор е на „Ментален план“, „Сънища“, „Тайната доктрина“, „Учител и път“ и др.

⁷⁸ Амос (8 в. пр. н. е.) – първият пророк писател, най-важната след Мойсей фигура в Стария завет. Откровението, което получава, бележи преломен период в историята на Израел – в него са изобличени двойствената вяра, националното превъзнасяне, нравственото падение и суверенно-магическо-то разбиране на обредите. „Търсете доброто, а не злото, за да останете живи – и тогава Господ Саваот ще бъде с вас“, казва пророкът в едно от посланията си.

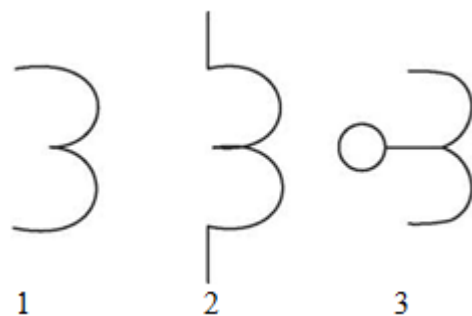
връзката си с Него, и знанието им ще се прекрати; при това каквото знание придобият, те трябва да го обработят в себе си и част от него да дадат на другите.

И тъй, няма по-красиво състояние за човека от това да има добро разположение на духа си, да има онази детска възприемчивост, да се ползва от всичко, което слуша; при това той трябва да бъде свободен да изказва мнението си, като смята, че всички хора знаят поне колкото него.

Фиг. 1

Сега ще напиша числото 111, което е съставено от три единици, т. е. от три прави линии. Като разглеждате този профил (*фиг. 1*), виждате, че и той е образуван от прави линии, на брой седем: 1111111, значи имаме числото 1 111 111 – този профил струва ли един милион? Представете си, че тия единици са силови линии, от които може да създадете цял образ и да придвижите света напред, обаче за да поставите тия сили на мястото им, изисква се знание – в тези линии се крие цяла наука.

Фиг. 2

Когато се говори за единицата, за двойката, за тройката и за другите числа, трябва да се знае къде се намира всяко от тях по лицето и по тялото на човека: единицата например е поставена на носа, тройката – на веждите (1), петницата – на пръстите; тройката е поставена още и на човешката уста, разгледана в профил (2). Устата представлява халка, която ни свързва със земята посредством въже, което постоянно влиза и излиза, пренася храната (3); котвата пък представя очите, свързани с носа и устата като халка; устата ни спасява от трудните положения в живота – ако халката се скъса, сама за себе си котвата нищо не струва. Въжето представя вярата в човека, че винаги ще има храна, за да поддържа организма си, а храната представя живите сили, които влизат в устата и после излизат навън. Устата извършва няколко функции: първо, в нея влиза храна, която се сдъвква от зъбите; после, през нея влиза въздух за дробовете; и най-после, устата говори, произнася се за всичко, което е опитала.

Питам: коя е основната мисъл в тази лекция? – „Човешкият дух като автор на всички неща на Земята.“ Щом човешкият дух е автор на всички неща, които виждате по лицето на Земята, трябва ли да се кланяте на това, което той е създал? Затова и в Писанието е казано: „Да не се кланяш на никакъв идол нито на Земята, нито на Небето“.

Като казвам, че човешкият дух е създал всичко, аз го разглеждам в неговата първоначална сила и чистота; човек трябва да се стреми към това състояние на духа си, да възстанови неговата сила и чистота, като постепенно се освобождава от заблужденията на своето минало. Щом човешкият дух през времето на своя живот е създал и Доброто, и злото, той може да ги използва, да бъде господар и на едното, и на другото. Казвате: „Ами тогава къде остава волята Божия?“ – казвам: духът на човека винаги изразява волята Божия, той върши това, което от Бога е научил, той е разумното начало в живота на човека. Следователно да вършим волята Божия, това е проява на Разумното в нас; да се противим на волята Божия, това значи да изразим нашата воля. Когато човек се противопоставя на Божията воля, той се изявява негативно – в това отношение хора, които минават за волеви натури, са изложени на повече страдания от онези, които нямат своя воля, а изпълняват Божията воля – такива хора минават за безволни. Според мене пък именно безволните хора са разумни; казват за такъв човек: „Голям глупец е този, ще го набия“, но питам кой учител, като е бил и наказвал учениците си, е имал тяхното уважение, кой баща, като е теглил ушите на децата си, е имал тяхното уважение? И след всичко това казват, че пръчката е излязла от Рая – за каква пръчка се говори? Преди всичко пръчки в Рая нямаше – защо? Защото там всички пръчки бяха живи и не позволяваха да ги режат. Тъй щото като се говори за пръчката в Рая, тя символизира Божията Правда – значи Правдата е излязла от Рая, за да управлява хората; който знае отношенията между фактите и явленията в света, той разполага с тази пръчка – магическа пръчка е тя.

Казвам: стремете се всички да уредите своя вътрешен живот; говорете малко, мислете много; тревожете се малко, работете много – когато мисълта се придружава с тревоги, тя се осакатява. Както халките в една верига вървят непрекъснато една след друга, така и

мисълта трябва да върви гладко, непрерывно; всяка тревога внася прекъсване на мисълта; ако се извади само една халка от веригата, последната постепенно започва да се разпада, следователно, когато и от мисълта се извади само една халка, тя губи своята непрерывност и се превръща в механическо действие или мислене по калъп. Правата мисъл винаги се придружава с радост и човек се чувства господар на положението си. Като мислят, много хора хващат главата си, разтърсват я, движат се, сядат, но това не е права мисъл. Някой поет сяда да пише, но не му върви; хваща главата си, почесва се, става, сяда, движи се, докато най-после се обезсърчи и каже: „Поет от мене не може да стане“ – щом каже така, Божественото в него се събужда и му нашепва: „Седни и пиши, от тебе поет сега именно може да стане, защото призна в себе си, че не си ти, който можеш да направиш нещо“ и този поет веднага се вдъхновява и започва да пише; значи духът диктува на поета какво да пише и после му казва: „Хайде, сега вече можеш да се подпишеш вместо мене“.

Същото става и с учените хора: някой учен иска да пише по даден въпрос, но не може; става, сяда, движи се, докато най-после каже: „От мене учен човек не може да стане“ – щом каже така, духът го подкрепва и казва: „Седни да пишеш! Ще пишеш каквото ти казвам и ще видиш, че учен човек ще станеш; хайде, подпиши се сега“. За тези случаи англичаните имат следното изречение: „Погрешките и неуспехите на хората са благоприятни случаи за проява на Бога“ – с други думи казано, там, където човек скъсва, Бог започва. Бог никога не оставя душата да пропадне; дойде ли човек до пълно обезсърчение и отчаяние, Той му казва: „Започни да работиш, аз ще бъда с тебе и ще ти помагам; ти ще се проявиш, ще постигнеш своите копнежи“.

Следователно всеки човек трябва да знае, че има дух в себе си, автор на всичко онова, което той смята за невъзможно; духът на

хората е ценен в това отношение, че той ги свързва с Бога; той е автор на всички неща на Земята, заради което хората трябва да го слушат – щом слушат духа си, те ще слушат и Бога, понеже духът е изпълнител на волята Божия.

Имайте високо мнение за духа си като велик автор, като авторитет, като тълкувател и изпълнител на волята Божия.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Седма лекция, 3 ноември 1926 г.

ДОБРОТО СЪРЦЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха прочетени някои от темите за цветовете на дъгата.

За следния път пишете върху темата: „Детско и старческо съзнание“.

Съвременните хора трябва да се научат да мислят като Природата, сега те мислят по изкуствен начин, съвсем различен от нейния. Когато хората се научат да мислят правилно, тогава те ще разбират значението на всяко движение на човека, както и на всяка написана от него буква. Ако разгледате почерка на някой човек, виждате, че буквите в началото са дебели, а накрая стават тънки, но защо пише така вие не можете да си обясните; ако дадете това писмо на някой графолог, той веднага ще го изтълкува – ще каже: „При започване на своите работи този човек е твърд, смел и решителен, но в края губи тази твърдост и решителност, на тънко свършва. В началото на работите си той обещава, говори за хиляди левове, а на края завършва едва със сто лева“. Същото може да се каже и за човешкия нос. Носът на някой човек при основата си, под веждите, е дебел, масивен, като колона, а надолу става тънък – какво означава такъв нос? Архитектът, който го е построил, е знаел какво означава, но важно е вие да го разберете: дебелината на носа горе означава голямо налягане – значи в началото на живота си този човек е минал под голямо налягане; когато колоните на едно здание са големи и дебели, какво показва това – това показва, че върху тях лежи голяма тежест. Носът на друг човек при основата си е тънък, надолу върви като права линия, а на върха се завива като човка – и това има

значение. Казвам: вие трябва да изучавате формите на човешкия нос и да ги разбирате; като ги изучавате, ще видите, че мисълта на човека определя формата на неговия нос; както времето влияе върху барометъра и той се повдига и спада, така и мисълта влияе върху носа, като го видоизменя – в това отношение човешкият нос е барометър за мисълта. Значи има известно съотношение между мислите на човека и линиите на неговия нос; от формата на носа се съди за природния ум на човека. Следователно колкото носът на човек е по-масивен, а цветът – по-тъмен, толкова по-гъста е средата, през която този човек е минал; колкото средата е по-рядка, толкова и цветовете, които минават през нея, са по-ясни, по-светли.

Според средата, през която цветовете минават, се дават и техните тълкувания: например когато средата е гъста, черният цвят подразбира живот изключително егоистичен. Съществата от тази среда казват на човека: „Ти си роден, за да живееш, и то само за себе си“; за червения цвят те казват: „Който ви се противи, трябва да му отмъстите; щом вдигнете червеното знаме, то означава война“; за портокаления цвят казват: „Човек трябва да се индивидуализира, да знае, че ако на него е добре, на целия свят ще бъде добре; ако на него е зле, на целия свят ще бъде зле“; за зеления цвят казват: „Човек трябва да бъде материалист, да събира материални богатства, защото всичко е в материята“; щом дойдат до жълтия цвят, те казват: „Човек има интелект, но трябва да го използва само за себе си; всякакъв морал, наука ще задържа за себе си, а колкото се отнася до другите хора, на тях може да се даде друго нещо“; за виолетовия цвят казват: „Като човек ти имаш сила, но ще я държиш само за себе си, няма да я изразходваш за другите хора“. Това е тълкуванието на цветовете, но само в една от техните гами. Цветовете на дъгата във физическия, в Астралния и в Менталния светове се различават едни от други; във всичките светове те са седем, но се различават по тоновете си, както

се различават и музикалните гами. Човек трябва да започне от дъгата на физическия свят и постепенно да върви към по-горните гами, за да схване цветовете във всички прояви; дойде ли до Причинния свят, там цветовете имат най-нежни тонове и естествено, незабелязано се преливат един в друг.

По-напредналите същества пък дават друго тълкувание на цветовете: според тях червеният цвят символизира живота, даден от Бога; портокаленият цвят означава индивидуалността на човека, която трябва да се посвети за служене на Бога, за служене на цялото човечество; зеленият цвят означава растене и развитие – човек трябва да се развива, да работи за своето повдигане и усъвършенстване, а същевременно да помага и на своите ближни; жълтият цвят изразява човешката интелигентност, която трябва да се предложи в услуга на човечеството; синият цвят – служене на Истината; виолетовият цвят определя силата на човека, употребена за благо на всички хора. Тъй щото голямо е значението на цветовете и тяхното приложение, но само за онзи, който ги разбира. Например много болести могат да се лекуват с цветовете: една болест може да се лекува с червения цвят, друга – с жълтия, трета – със синия, с портокаления, със зеления, с виолетовия и т.н. Когато някой човек има идея, иска да живее за Бога, тогава червеният цвят оказва добро влияние върху живота му – Божественият живот започва да се влива в него. Докато човек е егоист, мисли и служи само на себе си, Божественият живот не може да мине през него – егоизмът е преграда, препятствие за този живот. Някой казва: „Човек не трябва да бъде егоист“; да, човек не трябва да бъде егоист, но трябва да има представа за своето висше Аз, за своята душа, да вижда, да схваща нещата добре и правилно да ги прилага в живота си. Какво е понятието на съвременния човек за неговото Аз, когато едва прекарал 60 години на Земята, го понесат с тарга на далечен път? След това поставят върху него паметник, на който

пишат: „Тук лежи и почива един Аз от високо произхождение“ – не, това не е Аз, Аз-ът не умира. Господ казва за Себе Си: „Аз, Господ“ – значи Той е Аз-ът, Който не умира; когато човек съзнава Божественото, т. е. висшето Аз в себе си, той е ученик на Новото учение, носител на Новите идеи.

И тъй, казах ви много да мислите, малко да говорите и малко да се тревожите; у вас е точно обратното: малко мислите, много говорите, много се тревожите и в резултат на това работите ви не вървят добре. Когато говорите, малко говорете, но красиво и смислено. Откъде знаете, може някои от вас да станат велики оратори, да държат речи пред народа? Има оратори, които издържат да говорят по пет-шест часа без умора, обаче обикновеният човек не трябва да говори повече от 15 минути. Когато някой иска да предаде идеите си на друго, той казва: „Аз ще говоря много, да напълня главата му“; да, ти ще напълниш чуждата глава, но своята ще изпразниш, ти не си извор, който непрестанно извира, ти си стомна, която се пълни и изпразва – ако с водата на своята стомна напълниш друга някоя, ти ще останеш с празна стомна. На същото основание, ако вие само изразходвате знанието, което сте придобили, без да приемате отнякъде ново знание, в скоро време ще се изчерпите; и най-видните професори след като преподават лекциите си, за няколко години се изчерпват и ако продължават още да преподават, те могат да направят в лекциите си малки, едва забележими корекции. Изкуство е да се говори добре; да говори човек както трябва подразбира всякога да дава нещо оригинално, иначе, ако той говори и повтаря нещата – това е лесна работа. Според законите на говора само онази мисъл е права, която задоволява както говорителя, така и слушателите: говорителят се ползва по един начин, а слушателите – по друг; всяка реч, която не задоволява нито говорителя, нито слушателите, е обикновена реч.

И тъй, вие трябва да имате положително знание за линиите на тялото, на лицето, на ръцете си и да ги разбирате; като знаете това, ще намерите къде се крият вашите дефекти и вашите добри страни – по този начин ще можете да изправяте дефектите и слабите си страни. Някой казва: „Аз съм свободен, мога да мисля, да чувствам, да действам както искам“; не е така, свободата се определя от силите в човека. Например ако носът на някой човек е дълъг 4 см, той показва какво е количеството на силите, вложени в мозъка му; това количество сили пък определя интелигентността на този човек. Мислите ли, че ако един човек има чело, високо 4 см, а друг – 2 см, и двамата ще имат еднаква интелигентност – те няма да бъдат еднакво интелигентни. Значи дължината на линиите на челото определя количеството енергия, вложена в мозъчното вещество. Човек трябва да пази мозъчната си енергия, да не я прарасва; тя се прарасва, намалява от страх, от омраза, от злоба, от отрицателни мисли и чувства, от разни пертурбации в живота му – следователно като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни към своя мозък. Единствената сила, която запазва мозъчната енергия, е Божията Любов – тя е първото условие за проява на интелигентността в човека; положителната, правата мисъл се изявява само при влиянието на великата Божия Любов и когато тази Любов напусне човека, той става обективен, мисълта му – прозаична, повърхностна като тази на животните. Мислите ли, че богатият човек, който яде по няколко ястия на ден и се грижи само за ядене, седи по-високо от птицата, която кълве гроздето по лозята или хваща пилците и ги изяжда? Ние се отвращаваме от сокола, който граби кокошките от дворовете, а не се отвращаваме от себе си, когато вадим нож и колим кокошки, агнета, волове, крави и др. Когато колим животните, ние намираме, че това е наше право – защо? Смятаме, че ние сме господари на всички

същества, които по интелигентност седят по-долу от нас и следователно можем да разполагаме с техния живот.

Казвам: много от погрешките на хората се дължат на известни дефекти в линиите на техните тяло, лице, крака, ръце и т.н. Например физиономистите са намерили седем линии в човешкия нос, които намират за дефекти, вследствие на което те казват, че на някой нос е изразена черта на страхливост, на друг – тщеславие, на трети – гордост, на четвърти – любопитство, на пети – търговски дух, и т.н. Ако човек разбира тази наука, той ще се оглежда често и при съзнателна работа със своята мисъл ще изправя дефектите си. Може ли да се нарече художник онзи, който не умее да коригира своята картина? Той турил някъде по-силни, някъде по-слаби сенки или очите не са достатъчно изразителни и всичко това сам трябва да коригира. Ако човек сам не може да изправи дефектите на своето лице и тяло, има ли право да казва за себе си, че Бог живее в него? Казвате: „Лицето на човека е израз на душата“; питам: може ли едно криво лице или лице с дефекти да представя душата, може ли душата да живее в неорганизирано тяло? И след това казвате, че като умре човек, всичко с него се свършва; как е възможно човек, в когото душата живее, да умре – невъзможно е да умре човек, в когото душата живее.

Апостол Павел казва: „Има тяло естествено, има и тяло духовно“. Тяло, в което душата е облечена, не може да умре, това тяло е дете на душата – може ли тогава душата да има смъртно дете? Значи ще излезе, че душата живее в хижа, която всеки момент може да се събори и изчезне – това са стари разбирания, отживели времето си. Само грехът може да живее в хижа; от осем хиляди години насам той си е направил една хижа, един затвор, а иска да убеди хората, че тук живее душата; ясновидецът вижда тази хижа около човека във вид на тъмна, черна обвивка, която някога прониква дълбоко в него и го

стяга, ограничава. И усилията, борбите на човека не са нищо друго, освен стремеж на духа да се освободи от тази тъмна сянка, от това черно покривало; това може да се постигне само чрез светлина.

Казвам: човек не трябва да търси само дефектите си, но трябва да учи, да различава нормалните линии от аномалните и да знае как да ги изправя. Значи аномалност има в очите, ушите, устата, носа, челото, веждите на човека и той трябва да работи съзнателно за своето изправяне. Много от съвременните физиономисти твърдят, че най-лесно стават промени в черепа на човека – той може да претърпи някаква промяна в черепа си даже в продължение на три месеца; това зависи от интензивността на мисълта – колкото по-интензивна е мисълта на човека, толкова повече изтънява неговият череп. Например ако вземете черепа на човек, заминал за онзи свят, у когото мисълта е била много интензивна, ще видите, че черепът на този човек на много места е тънък и светлината на свещта лесно минава през тия места; обаче ако турите една свещ в черепа на човек, който малко е мислил през живота си, ще видите, че светлината не прониква през неговия череп. Следователно колкото по-разработен е бил мозъкът на човека, толкова и костта на черепа му ще бъде по-тънка – това показва, че мисълта е динамическа сила, която заставя мозъка да работи, да се развива. Гърците наричат българите *дебели глави*; това отчасти е вярно, както отчасти е вярно твърдението на някои физиономисти, че моралните чувства у гърците са недостатъчно развити.

И тъй, колкото повече се развиват вътрешните чувства и способности на човека, толкова повече се развиват и неговите морални чувства; вследствие на това става повдигане на горната част на черепа. Голяма енергия, голяма интензивност се изисква от човека, за да може да придаде на черепа си горе красива крива линия. Голяма е придобивката на човека, ако той с усилието на духа си може да

направи някаква промяна в своите удове. Ако линията на ухото в средната част е издута, това показва активност в чувствата; ако тази линия е малко сплесната, този човек е външно пасивен, а вътрешно – активен. Същите линии имат значение и за носа на човека: когато носът е малко вирнат нагоре, това показва любопитство; ако е малко завит надолу, това показва търговски дух. Човек трябва съзнателно да работи върху себе си, да придаде правилни линии на ухото, на носа, на челото си и т.н.; правилните линии на носа говорят за равновесие между човешките способности. За всяка своя постъпка човек трябва да мисли.

Съвременната култура трябва да даде методи за работа, чрез които хората да постигнат пълно равновесие между силите на своя организъм. Тези методи са сложни, но рационални; при тях може да се постигнат известни резултати, които ще се отразят както вътрешно, така и външно върху човека – тази промяна ще се отрази върху лицето, ушите, очите, носа, както и върху цялото тяло на човека. Той трябва да изучава чертите на лицето си, да работи върху тях, да ги изправя. Ако срещнете човек с правилни черти на лицето, вие трябва да го изучавате, да се сравнявате с него, за да знаете какво ви липсва. И младият, и старият обичат да се оглеждат – защо? Всеки желае да бъде красив. В красивото лице е изразено всичко, което Бог е вложил в човешката душа, затова Бог казва: „Огледай се и виж какво съм вложил в твоята душа. Ако има нещо, което си нарушил, работи върху него, докато го изправиш“. Някой се оглежда и казва: „Аз нямам никакви дарби“ – това не е вярно, който няма никакви дарби, той има чело едва 1-2 см високо. Всъщност така ли е – твоето чело е високо пет сантиметра, а казваш, че нямаш никакви дарби; даже котката проявява известна интелигентност, а колко повече човек! Красиво е човешкото лице. Като погледнете брадата на човека, в нея има една красива черта; където е добре развита тази черта, тя говори

за голяма устойчивост на човека – на хиляди парчета да разрежете този човек, той няма да се откаже от убежденията си; който няма тази черта на брадата си, още при първия удар е готов да отстъпи.

Някой казва: „Аз те обичам“; добре, съгласен съм с тебе, но първо ще погледна брадата ти – ако имаш тази специфична черта на брадата си, тя доказва, че ти си прав, това е написано в книгата на твоята брада; ако нямаш тази черта на брадата си, ти си неустойчив човек и аз не мога да се возя на твоята кола. Чувствата и мислите на хората не са еднакво устойчиви. Казвате: „Бог всичко може да направи“; да, вярно е това, Бог всичко може да направи за онези, които Го слушат и обичат. Но ако искаме Бог да върви по нашия ум и по нашето сърце, Той нищо няма да направи. Докато човек се излежава, Бог нищо няма да направи за него; ако работи, той ще има помощта и съдействието на Бога и на всички Разумни същества. Който нищо не работи, а цял ден заповядва на слугите си, той в един живот само може да деформира лицето си, да изкриви носа, устата, очите си, да атрофира вътрешните си органи и после да се чуди как и откъде му дошло нещастieto – мързелът, непослушанието са причина за неговото нещастие. Когато човек повдигне ума си в култ и мисли как да придобие повече знания, стомахът в него ще пострада; когато пък той повдигне стомаха си в култ, главата му ще пострада.

Следователно между стомаха и главата на човека има известно съотношение – когато стомахът греши, мозъкът бива наказван; когато мозъкът греши, стомахът бива наказван. Тъй щото стомахът се наказва, за да се изправи мозъкът на човека; мозъкът се наказва, за да се изправи стомахът. Разумният ученик всяка сутрин трябва да се оглежда в огледалото, за да види има ли някаква най-малка промяна в чертите на лицето си и ако има такава, дали тя е правилна, или не. Някой казва: „Остарях вече, лицето ми се набръчка“; казвам: ако по лицето се явяват бръчки, те трябва да бъдат намясто – всяка бръчка

трябва да е резултат на някаква придобивка. Природата не търпи никаква дисхармония. Бръчките по лицето на стария човек се подчиняват на един общ закон – тия бръчки показват какво е постигнал той; това са индивидуални и колективни бръчки. Ако бръчките по лицето на старите хора са наредени според законите на Природата, те са нормални и намясто; ако не са наредени по законите на Природата, те са аномални, не са намясто и са резултат от известни патологични състояния. Същото може да се каже и за линиите на носа – те трябва да бъдат правилни. Изобщо човек трябва да развива линиите на носа, на ушите, на устата, на брадата си; той трябва да развива и очите си, да дойде до положение и при затворени очи да вижда.

Казвам: човек трябва да бъде искрен. Природата обича искреността. Когато човек погледне носа, ушите, веждите, очите си и види нещо изкривено, деформирано в себе си, той трябва да си каже: „Имам нещо деформирано в себе си, но ще работя да го изправам“. Смелост и решителност се изисква от съвременните хора. Те носят ръкавици, пазят кожата си от слънце, от вятър, от природни влияния; много хора, без да съзнават, с ръкавиците прикриват дефектите на ръката си. Питам какво благо могат да донесат на човека ръкавици от кучешка кожа, които той туря на ръцете си; може ли да стане културен човек ескимосът, който се облича с дреха от мечка кожа; могат ли да донесат някакво благо за човека птичите пера на шапката му или лисичата кожа на врата му? Дрехите на разумния човек трябва да бъдат направени от растителни материали; донякъде за препоръчване са и вълнените дрехи, направени от вълната на овцете. Ако се облечете с вълнена дреха и отидете при някой кошер, пчелите могат да ви нажилят добре, те не обичат миризмата на овцата; ако се облечете с ленена дреха, пчелите са спокойни – като знаеше този

закон, Мойсей забрани на левитите⁷⁹, Божиите служители, да се обличат с вълнени дрехи, той им препоръчваше да се обличат с ленени дрехи. Когато ученикът изучава Природата или когато размишлява върху въпроси от Божествен характер, той трябва да облича ленена дреха.

Природата обича хармоничните движения, обича разумните постъпки, тя ще научи човека по вътрешен път как и в какви дрехи да се облича, как да ляга и да става, как да се храни, как да диша и т.н. Природата казва на човека на коя страна да ляга и как да става, но ако не слуша и легне както намира за добре, той цяла нощ ще се върти в леглото, без да спи. Правилно е човек да спи на дясната си страна, но може да спи и на лявата. Когато енергиите на повърхността на Земята са положителни, човек трябва да ляга на лявата си страна, която е отрицателна, за да става правилна обмяна между силите – легне ли на дясната страна, цяла нощ няма да спи; когато силите на повърхността на Земята са отрицателни, човек трябва да ляга на дясната си страна. Следователно човек трябва да знае дали енергиите на повърхността на Земята са положителни или отрицателни; при това енергията на Земята не е еднаква навсякъде – има места, където енергията е положителна, а в същото време на друго място на Земята енергията е отрицателна. Човек трябва да познава тия сили и да се съгласува с тях.

Съвременните хора често се обезсърчават, че не могат да постигнат копнежите на своята душа; питам какви са техните копнежи, нека всеки конкретно да си отговори какво иска да постигне. Като наблюдавам младите, виждам, че някой иска да стане виден писател, да напише някакъв роман, с който да внесе нещо ново за човечеството; друг иска да стане поет, да пише такива стихове, че всеки четец да се забравя от тях; трети иска да стане знаменит

⁷⁹ Левити – старозаветни свещенослужители от рода на третия син на Яков – Леви, които са помагали на първосвещениците при извършване на жертвоприношения.

музикант или певец и т.н. – всеки иска с нещо да обърне внимание на хората. Тия стремежи са намясто, но човек трябва да развива дарбите си за слава Божия – каквото направи, той трябва да има предвид славата Божия, а не своята. За да стане човек виден поет, писател, философ или музикант, той трябва да се е родил при специални условия; първото условие за това е Любовта – Любовта трябва да влезе като основа в живота на човека.

Две раждания има в света: едното е физическо раждане, по плът, а другото – духовно, по дух; когато се говори за новораждане, това подразбира да се родиш по дух и да се слееш с физическия човек. Духовното тяло представлява доброто, разумното сърце на човека, което намира правия път в живота, някои го наричат *интуиция*. Който има добро сърце в себе си, той има особена, специфична черта на лицето; тази черта придава пластичност, подвижност на мускулите на лицето – от него излиза светлина и където мине, човек обръща внимание на хората, привлича ги. Всеки може да има добро сърце; да бъде човек талантлив или гениален, това е мъчна работа, но да има добро сърце – това е лесно постижимо; да бъде човек учен, философ, поет, музикант, това е непостижимо в един живот, но да има добро сърце – за това се изискват най-леки условия. Следователно започнете с най-малките усилия да проявите доброто сърце в себе си; проявите ли добро сърце, всички останали дарби сами по себе си ще дойдат.

Мнозина говорят за велики постижения, за велики добродетели, а при това не познават себе си. Например кой от вас е изучавал подробно лицето си, да знае колко сантиметра са дълги и широки неговите чело, вежди, нос, уста, уши и т.н.; кой от вас е изучавал формата на своите очи, уши, нос, брада, уста, да знае какво означава всяка форма? Вземете едно огледало, наблюдавайте, изучавайте удове на своето лице и след това ги нарисуйте. Нека всеки се

заинтересува от себе си и се изучава, както естественикът изучава минералите, растенията, животните до най-малките им подробности. Когато човек е боледувал известно време, той изгубва част от своята жизнена енергия и за да я възстанови, търси лекари или различни медикаменти, с които да си помогне. Ето какво може да направи в този случай: нека от време на време хваща с два пръста долната, месестата част на ухото си и леко да я опва надолу; след това да разтрива подутината зад ухото и да следи за промените, които настъпват в неговия организъм. Правете и вие тия опити, не само когато сте болни, но и при неразположение на духа. Когато учителят иска да застави ученика да мисли, той го хваща за ухото. Учениците винаги са недоволни от учители, които дърпат ушите им – защо? Защото те не знаят как да ги дърпат. Някой учител хване ученика за ухото и го дърпа до зачервяване. И майките не знаят как да хващат ушите на децата си – дърпането, опъването на ухото трябва да се прави с любов, а не с гняв. Когато направиш някаква погрешка, хвани леко едното си ухо, после другото и кажи: „Ако искаш да станеш човек, ти трябва да слушаш какво Бог ти говори“. Казвате: „Малко работа имаме, че ще се занимаваме с ухото си“; това е метод за усилване на жизнеността в човека – който иска да бъде здрав, да има добро разположение на духа, той трябва да приложи този метод, да опита неговите резултати. И животните прилагат този метод: когато се усещат слаби, те нагаждат ухото си между клончетата на някое ниско дърво или на някое колче и го търкат, докато възбудят своята жизнена енергия; другояче те не могат да си помогнат, те нямат ръце, за да си дръпнат ухото, затова си служат с груби начини.

И тъй, всички линии, всички движения в Природата имат своя стойност, свое определено място. Дали дадена линия ще бъде дълга или къса, права или крива, тя има дълбок смисъл; зад всяка линия се крие една Разумна сила. В този смисъл външният човек още не е

истинският човек, той представя само една микроскопична част от неговия минал, настоящ и бъдещ живот. Човек трябва постоянно да учи и прилага, знание без приложение е суета, както е казал някога Соломон⁸⁰. Той бил мъдър човек, имал много знания, но казал: „Многото знание е товар за човека“; той подразбирал: много знание без Любов е тежест, много знание с Любов е бодрост. Соломон живял разкошно, ял и пил, но Любовта не седи в ядене и пиене, Царството Божие не седи в ядене и пиене. Знание без Любов е тежест за човешкия дух, знание с Любов е благословение.

Казвам: дръжте в ума си мисълта, че всеки трябва да работи за усъвършенстването на своя душевен живот, за хармонизиране на силите в своя организъм. Ако човек работи съзнателно, с усилие на своя дух, без смущения и безпокойства, в продължение на три месеца даже той ще може да измени в минимална степен живота си, да внесе микроскопично подобрение в линиите на носа, на ушите, на устата, на брадата си; това може да се постигне само при абсолютна, безгранична Вяра. Мнозина от вас имате пъпки по лицето си – работете за премахването им; мнозина се оплакват от ревматизъм и ред други болести – всичко това трябва да изчезне от вас. Всички болести, недъзи са резултат на чужди вещества, наслоени в организма ви – тези утайки трябва да се изхвърлят навън. Само Божественият живот е в сила да освободи човека от тия напластявания, да облекчи неговото състояние; добрият живот е метод, чрез който човешката мисъл може да се освободи от ненужния прах, натрупан от вековете – този прах е изопачил мисълта на съвременния човек, вследствие на което всичко върви наопаки. Всички понятия на човека за Бога, за

⁸⁰ Соломон (10 в. пр. н. е.) – последният от тримата царе на обединеното Еврейско царство, което наследява от баща си Давид. При Соломон Древен Израел достига най-голямото си военно, политическо и културно могъщество. Възхваляван е преди всичко за ненадминатата си мъдрост и поетическата си дарба – предполага се, че е автор на „Песен на песните“, „Еклесиаст“ и „Притчи Соломонови“.

живота, за науката, за религията, за ядене и пиене са станали на каша: ако го питате какво трябва да яде, и той не знае; какво трябва да пие – не знае, в какво трябва да вярва – не знае, какво да учи – не знае; и при всички блага, които хората имат днес, те не знаят какво да правят, кой път да поемат и в края на краищата вършат глупости.

Един американски милионер пожелал да се качи на аероплан, да опита какво нещо е да се качиш нависоко във въздуха. Качил се най-после на аероплан, но изпитал голям ужас и страх, струвало му се, че умира, и си казал: „Кой ме кара да се качвам на аероплан? Втори път няма да помисля за аероплан“. Казвам: който иска да се качва на аероплан, той трябва да знае кое време благоприятства за качване, човек не може всякога да се издига нагоре с аероплан. За всяко нещо има специално време и място: ще говориш, когато е време за говорене; ще мислиш, когато е време за мислене; ще правиш Добро, когато е време за правене Добро; ще ядеш и пиеш, когато е време за ядене и пиене. Правилният живот се заключава в това човек да прави всяко нещо на своето време. Някой казва: „Сега не ми се учи, не ми се ходи на работа, нямам разположение“. Казвам: ако е време за учене или за работа, ти ще станеш и ще свършиш всичко, каквото е необходимо – щом станеш, разположението ще дойде; ако не е време за работа или за учене, и да имаш разположение, ще го изгубиш.

За изяснение на мисълта си ще приведа следния факт. Един търговец отишъл на борсата да печели. За 10-15 минути той спечелил 500 000 лв; след това продължил още да играе, но започнал да губи и за половин час всичко изгубил. Защо на първо време печелел, а после губел – защото нито навреме е започнал, нито навреме е свършил. Според мен не е умен онзи, който в началото печели, а накрая губи; по-добре е в началото да губи, а накрая да печели. Още по-добре е, когато човек не взема участие в борсата; Природата не обича борсата, тя казва: „Не влизай в борсата, докато не ти кажа. Когато ти кажа да

влезеш, послушай ме; ако ме послушаш и влезеш, богат ще излезеш. Когато ти казвам да не влизаш, не влизай; ако не ме послушаш и влезеш, последен бедняк ще излезеш“. Природата на никого не прави отстъпки: когото хване в непослушание, на онзи свят го изпраща; който я слуша, тя го благославя. Това не значи, че трябва да станете страхливи, да не смееете да предприемете нещо – смели бъдете, но се вслушвайте в своето Добро сърце: ако е дошъл часът да мислиш, мисли; ако е дошъл часът да правиш Добро, прави Добро; ако е дошъл часът да се качиш на аероплан, качи се; обаче не е ли дошъл часът за всичко това, чакай, докато Доброто сърце ти каже какво да правиш.

Следователно учениците на Новото учение трябва да се вслушват в гласа на Доброто сърце – в гласа на Божественото начало в себе си.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Осма лекция, 10 ноември 1926 г.

УСТОИ НА СЪЗНАНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бе четено по темата: „Разлика между детско и старческо съзнание“.

Представете си, че имате една жива единица, повдигната във втора, в трета, в четвърта степен: 1^2 , 1^3 , 1^4 . Какво ще стане с тази единица? В каквата и степен да се повдигне, единицата винаги си остава единица, не се увеличава. Ако съберете една единица с още една, ще получите две единици: $1 + 1 = 2$. Питам: може ли единицата да се събере с единица? Може ли цялото да се събира? В математиката събират и цели числа, както и части от целите, обаче в природната математика цялото никога не се събира, събират се само части от цялото; в този смисъл човек като цяло нито се събира, нито се изважда, нито се умножава, нито се дели – това е твърдение, но дали вие сте съгласни с него, то е друг въпрос.

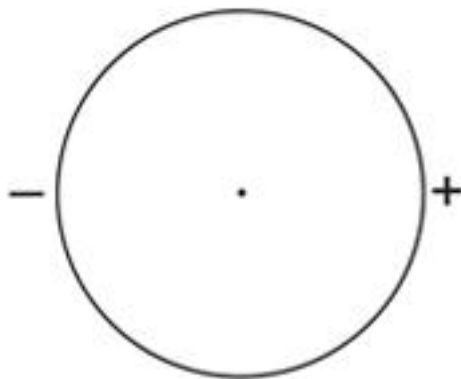
И тъй, четири велики закона има в света, от спазването на които зависи щастието на човека – те са законите за събиране, изваждане, умножение и деление. Ако човек не се събира, изважда, умножава и дели, винаги сам остава, т. е. винаги ще бъде свободен. Само свободният човек живее вън от противоречията на живота. Забележете: когато двама души се съберат на едно място, между тях непременно ще се яви някакво стълкновение. Докато кучето е само, не лае; щом види друго куче, започва да лае. Ако поставите огледало пред някое куче, то вижда образа си в огледалото, но мисли, че има друго куче там, и започва да лае, да се хвърля върху него – с кого се бори това куче? Със себе си. По същия начин и човек се запитва:

„Преди да съм дошъл на Земята, съществувал ли съм?“; казвам: човек е съществувал и преди да дойде на Земята, в това отношение той представя отражение на друг някакъв образ, който е съществувал преди слизането му на Земята. И днес човек се бори, но с кого – със себе си, със своето отражение, което вижда в огледалото; като знае това, той не трябва да се бори със себе си, но да се изучава, да се опознава. Какъв е смисълът частите да се борят с цялото, какъв смисъл има човек да се бори с Бога? Ако вие се борите със себе си, това показва, че се борите с Бога, но тази борба няма да ви изведе на прав път – каквото и да правите, Цялото ще си остане Цяло и частите ще си останат части. С други думи казано, единицата ще си остане единица, а множеството ще си остане множество.

Някой казва: „Мирът ми се отне“ – кой отне мира ти? Никой не може да ти отнеме мира освен ти сам. Мъжът казва, че жената го изтезавала, жената пък казва, че мъжът я изтезавал; казвам: мъжът не съществува вън от жената и жената не съществува вън от мъжа – те са части на Цялото и като такива живеят и се развиват в него; мъжът и жената са проекции на Цялото, което се изявява в пространството в множество форми. Казвате, че трябва да обичате всички хора, всички живи същества; каквото и да говори човек, той обича само себе си. Че това е така, забележете – когато човек е разположен, той обича всички хора; щом не е разположен, той никого не обича. Обаче това не отрича Любовта; казано е: „Бог е Любов“, следователно душите представят различни състояния, в които Любовта, т. е. Божественото съзнание, се проявява във времето и пространството. Всичко може да изчезне в света, но Божественото съзнание – никога; то вечно е съществувало, съществува и ще съществува във времето и пространството, както и извън времето и пространството, в своите микроскопични и грандиозни размери.

Това е отвличена философска мисъл, която само отчасти дава идея за Божественото съзнание; значи всички души заедно образуват Божественото съзнание, ние живеем и се движим в Бога – щом е така, кой може да ни извади от Божественото съзнание? И след всичко това някой се оплаква, че е нещастен, забравен, изоставен; не, това е лъжливо учение, крива философия, никой не може да извади човека от Божественото съзнание, никой не може да го направи нещастен. Докато човек вярва, че живее в Бога и е свързан с Неговото съзнание, работите му вървят добре и той е доволен от живота си; в деня, в който човек помисли, че е особено същество и подобен на него няма, той сам се отделя от Бога и страданията, нещастията, противоречията тръгват след него. Който иска да управлява другите хора, да разполага с тях, той сам създава нещастията си. Не е лесно човек да управлява хората, да задоволява техните нужди и изисквания; да управляваш ближния си, това значи преждевременно да остареееш и побелееш.

И тъй, като цяло единицата не се събира. Бог е единица, с кого ще Го събереш? Числата 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 и т.н. до безконечност представляват части от цялата единица, следователно те изразяват безкрайни състояния, или възможности, които се включват в Бога, в единицата, във Вечността. Сега аз ще дам ново определение за Вечността. Ако начертаете една окръжност, вие казвате, че тази окръжност затваря един вечен кръг – защо този кръг е вечен? Защото окръжността никъде не е прекъсната;

Фиг. 1

щом се прекъсне някъде, и кръгът се прекъсва, или пропуква, и тогава казваме, че кръгът е временен. Тогава от едната страна на кръга тече положителна енергия, а от другата страна – отрицателна; плюсьт означава посоката, откъдето минава Божествената енергия, минусът означава мястото, където Божествената енергия започва да изтича. Плюсьт и минусът представляват течения на сили в две успоредни посоки, които се срещат някъде във вечността и образуват окръжност, затварят един кръг. Следователно вечни неща са тия, които нямат нито начало, нито край. Който иска да стане знаменит човек, той трябва да опише около себе си една окръжност, да образува кръг, който няма начало, няма и край. Ако знаменитият човек е недоволен от положението си, иска да се прослави, той разкъсва някъде окръжността и в нея вече се явява положителна и отрицателна енергия. Този човек иска да се представи пред хората, да им заповядва, но ще се намери в положението на човек, който се оглежда в огледало – каквото върши отвън, това ще види и вътре в огледалото: ако отвън е сериозен, и вътре ще бъде сериозен; ако отвън е весел, и вътре ще бъде весел; в края на краищата този човек заповядва на себе си, прославя се пак пред себе си и един ден, когато осъзнае това, той ще разбере комичното положение, в което се е намирал.

Съвременните хора понякога изпадат във фалшиво положение в живота. Те се боят от сиромашията и казват: „Как ще преживеем старините си, когато не можем да работим, а сме бедни?“. Казвам: няма защо да се страхуват от сиромашията, защото след нея ще дойде богатството; богатството е плюс, а сиромашията е минус в живота, те са полюси, между които животът се движи. Който иска да бъде богат, той трябва да се въоръжи, да е готов да изхвърли всичките си снаряди и после отново да ги спечели – ако кесията не се празни, тя не може да се пълни. Сиромашията и богатството са временни състояния – те могат да траят момент, а могат да траят и години, от човека зависи. Човек трябва да мине и през двете състояния, да научи нещо от тях; сиромашията дава едни уроци, богатството – други. Някой казва: „Трябва ли да бъда богат?“ – трябва да бъдеш богат; „Трябва ли да бъда сиромаш?“ – и сиромаш трябва да бъдеш; „Трябва ли да бъда учен?“ – трябва да бъдеш учен; „Трябва ли да бъда невежа?“ – и невежа трябва да бъдеш (учението е богатство, невежеството е сиромашия); „Трябва ли да бъда праведен, добър човек?“ – трябва да бъдеш праведен; „Трябва ли да бъда грешник?“ – трябва да бъдеш грешник (добротата е богатство, а греховността, лошавината е сиромашия). Това е правата философия в живота.

Следователно права философия е тази, която създава силни, устойчиви хора, които разбират всички прояви на Живота и лесно се справят с противоречията. Мнозина, които не разбират Живота, се обезсърчават, отчайват и казват: „Няма щастие на Земята“; днес и млади, и стари търсят щастието и като не го намерят, казват: „Щастието е непостижимо“. Питам на какво се дължи щастието и на какво – нещастieto; всеки иска да бъде щастлив – ще ви дам една рецепта, за да знаете как може да придобиете щастието. Първото условие за щастието е Любовта – когато придобиете Любовта, и щастието ще дойде; когато изгубите Любовта, и щастието ще

изгубите. Ако някой казва, че няма щастие в света, подразбирам, че между хората няма Любов. Хората искат без Любов да бъдат щастливи – това е невъзможно; вие можете да имате знание, богатство, сила, но ако нямате Любов, не можете да бъдете щастливи. Мъдростта не прави човека щастлив; мъдрецът може да бъде доволен от знанието, от мъдростта си, но и той не е щастлив, ако няма Любов. В щастието човек изпитва пълнота, разширение благодарение на Любовта, която го е посетила; щастливият човек има връзка с Бога, вследствие на което той чувства пулса на всички живи същества – няма по-голямо блаженство за човека от това да чувства този пулс; само този човек живее съзнателно и разумно.

И тъй, който придобие Любовта, той придобива и щастието. Хванете ли щастието в ръцете си, всички ваши близки – мъж, жена, деца, приятели, тръгват след вас; изпуснете ли щастието, всички ви изоставят. Щастливият човек не боледува, нито умира. Някой казва, че еди-кой си умрял от Любов. Който люби, той не умира; от безлюбие хората умират, но от Любов – никога. Казват за някого, че като видял майка си и баща си, които отдавна не бил виждал, не могъл да издържи от радост, вследствие на което сърцето му се пръснало; възлюбен видял възлюбената си и от Любов към нея сърцето му се пръснало – това не е вярно, хората умират от безлюбие, но не от Любов. Любовта не умъртвява, но възкресява човека; ако в сърцето на умрелия може да се събуди Любов, той става силен, мощен и оживява. Хората мислят, че когато умре някой, с него всичко се свършва; всичко се свършва само с онзи човек, който е изгубил Любовта си, но докато човек има Любов в сърцето си, той не умира, а заминава за онзи свят, както хората на Земята заминават от едно място на друго, но не умира. Когато някой казва, че еди-кой си умрял, това значи, че той е съблякъл старите си дрехи и е облякъл нови – можете ли да кажете, че някой е умрял, само защото е съблякъл старите, скъсаните

си дрехи; можете ли да кажете, че някой е умрял, само защото костите му били разхвърляни по гробищата? Тялото на човека е дреха, от която някога може да се откъсне ръкав, гръб, предница или друга някаква част. Отделните удове на тялото представят теркове, от които може да се определи каква е била формата на цялото тяло: ръката е един терк, кракът – друг, белите дробове – трети, и т.н. Казват: „Великолепно нещо е човешкото тяло“; да, физическото тяло е оригинална дреха и ако съвременните учени изучават тази дреха и я намират толкова сложна, какво ще бъде положението им, ако един ден се заемат с изучаването на самия човек? Засега учените изучават колко влакна, колко клетки има в дрехата на човека – тези клетки представляват тухлите, от които е съградено човешкото тяло; душата на човека е вън от тези клетки, тя е свободна и нищо не е в сила да я ограничи.

Тази вечер ще ви дам следното музикално упражнение:

*Любов ме озари,
душа ми разшири,
духа ми укрепи
и благодат в мен всели.*

Сега на тези думи трябва да се даде някаква мелодия. Тия думи са положителни. Казано е: „Любов ме озари“ – значи Любовта озарява човека. Някой казва, че е скръбен, понеже изгубил онзи, когото люби; невъзможно е да изгубиш човека, когото любиш – например Бог, Който ни люби, не може да ни изгуби, Той нито губи, нито печели. Да изгубим онзи, който ни люби и когото ние любим, подразбира да изгубим Бога – логически това твърдение е невъзможно; да изгубиш Бога значи да умреш, отсъствието на Бога в един дом внася смърт. Следователно дисхармонията в света се дължи на кривата философия, която съществува между хората, че могат да изгубят Бога.

Второто неправилно твърдение е, когато някой казва, че никой не го обича. Казано е, че Бог е Любов, значи Бог не може да измени на Себе Си; ако приемем, че Бог може да измени на Себе Си, тогава трябва да допуснем, че има сила вън от Него, която Го ограничава – това е немислимо, Любовта е неизменна, тя всякога ни озарява. Обаче има случаи, когато човешката душа минава от едно състояние в друго; при преминаване на тия състояния в съзнанието на човека временно настава мрак, тъмнина, докато той отново влезе в Божественото съзнание, в Любовта, в която има светлина и радост. Необходимо е човек да премине през тия промеждутъчни състояния като условия за неговото повдигане. И в тия преходни състояния той пак се намира в областта на Любовта, но облаците на неговото съзнание му пречат да вижда тази светлина – тъй щото когато сте скръбни, знайте, че минавате от едно състояние на съзнанието в друго; това преминаване от човешкото съзнание в Божественото винаги носи нещо ново. Когато ученикът се натъкне на тия състояния, той не трябва да се безпокои, но да мисли. Някой казва: „Големи страдания имам!“; колкото по-големи и продължителни са страданията, толкова по-велики, по-мощни ще бъдат състоянията на радост и на Любов, които ще дойдат като последствия на първите – това всеки може да провери, това не е теория, то е наука. Ще кажете, че съвременната наука не разглежда тия въпроси, но това нищо не значи – съвременната наука още не е завършена, тя не е дошла до своя краен развой; и ние няма да я кърпим с нови ями, ще я оставим да върви и да се развива по естествен път – ако ѝ турим нови ями, нови кърпки, дупките ѝ ще станат по-големи. Старите дрехи ще кърпим със стари ями, а от новите дрехи ще съградим новата философия за живота. Ако речем да реформираме света по стария начин, ние ще се натъкнем на още по-големи мъчности. Ако религиозният човек види, че някой се оглежда в огледало, той ще го

смята за голям грешник, ще му наложи епитимия в пост и молитва, в разкаяние и т.н. В това отношение турците са по-свободни, те казват: „Благословение е да гледаш красивото“.

И тъй, всяко съзнание като част от Божественото има условия да расте и да се развива; щом знаете това, вие ще можете да устоявате на всички мъчнотии и противоречия. Понякога човек се отчайва, обезсърчава и казва: „Дотегна ми да живея. От мене нищо не може да стане, аз ще се самоубия“; не, невъзможно е човек да се убие – той е част от Цялото, част от Божественото съзнание, на което по никой начин не може да посегне. Ако къщата на някой човек се запали и изгори, мислите ли, че той не може да си направи нова; ако дрехите на някой човек се скъсат, мислите ли, че той не може да си направи нови? Следователно каквото и да направи човек със себе си, той не може да докосне нито на йота своята душа – тя е част от Бога, а на Божественото никой не може да посегне. Човек може да изгори къщата си или да скъса дрехата си, но каква разумност има в това? Ще изгориш къщата си, ще скъсаш дрехата си, но душата си не можеш да докоснеш, тя е недостъпна за тебе.

Под *душа* ние разбираме групировка или съвкупност от множество същества или съзнания, всяко от които представя известна степен на интелигентност или известно хармонично състояние. Душата не е единично съзнание, тя е колективно съзнание – в този смисъл в момента на своето проявление всяка душа не е нищо друго, освен израз на едно от състоянията на Божественото съзнание. Например искате да ядете – това е състояние; искате да четете, да учите, да свирите – това е състояние; искате да станете велик човек – това е състояние. Всички тия състояния, събрани в едно цяло, представят стремежи на една душа; стремежите на всички души пък се съединяват и се вливат в кръга на Божественото съзнание. Това е дълбока философия, за разбирането на която се изисква голямо

умствено напрежение. Както мехурът може да се пръсне от надуване, така и нервната система на човека е в състояние да се пропука от силите на злото; по същия начин човек трябва да тонира своята нервна система и за Божествените енергии, да ги възприема правилно, да издържа на тях. В този смисъл ученикът трябва да гледа на живота не като на нещо механическо, а като на съвкупност от Разумни сили, които го ръководят – щом е така, той от нищо не трябва да се плаши, човек трябва да бъде смел и решителен да върши волята Божия като едно от състоянията на Божественото съзнание; затова именно Бог мисли за човека само Добро – като мисли Доброто на човека, Той мисли Доброто и за Себе Си. За Бога злото е абсолютно изключено, значи злото в света иде от неразбиране на условията, в които се намираме.

Сега ще помните следното положение: никоя сила в света не е в състояние да ви извади от Божественото съзнание; никоя сила в света не е в състояние да ви направи пакост, да вземе щастието ви. Ако нямате щастие, трябва ли да плачете за него? Защо плачете за нещо, което не познавате – кой от вас е бил щастлив? Досега аз не съм срещнал човек, който да е изгубил щастието си, бих желал да срещна такъв човек. Говорят някои, че са изгубили щастието си; да, това са само философски или поетически изрази – който има щастието в себе си, той не може по никой начин да го изгуби, защото щастието произтича от Любовта. Който има Любов, той не може да я изгуби, защото като душа той е състояние на Божественото съзнание – тази мисъл трябва да държите постоянно в ума си, ако искате да запазите своя вътрешен мир и добро разположение на духа.

Мнозина от вас са добри певци, добри музиканти, опитайте се да съчините някаква мелодия на четирите стиха, които ви дадох; нека това бъде задача за всички, да видите дали мажорна или минорна гама ще подхожда повече. Ако се опитате да дадете някаква мелодия,

вие ще се натъкнете на мисълта: какво ще кажат другите, ще я одобрят ли, или не – това е преходно състояние, през което всички минават, не се смущавайте от това кой какво ще каже; всяко нещо, което е направено с Любов, не може да не се хареса. При това вие трябва да знаете, че се намирате в процес на развитие. Ето, и аз ви дадох една незавършена работа, вие да я завършите. Красотата седи в незавършените процеси. Ако искате, вие можете да измените текста, да разместите думите така, че да съответстват на мелодията, която ще дадете – нервната система на съвременния човек не може да издържа абсолютна хармония в тоновете, в звуковете, вследствие на което и в речта, и в музиката се допуска поне един дисонанс. Всички поети и музиканти, които са писали произведения, издържани в хармонично отношение, млади са умрели. Животът може да се продължи благодарение на дисонансите; в този смисъл страданията не са нищо друго, освен дисонанси – при страдания, при дисонанси, животът е по-устойчив, а материята – по-издръжлива; абсолютната хармония създава голямо напрежение върху нервната система на човека, а дисонансът е почивка, той е необходим за смяна на състоянията. Ако дисонансите са много на брой и на малки разстояния един от друг, те предизвикват разпокъсване в нервната система; обаче ако са бързи, т. е. кратки, и на голямо разстояние един от друг, те са необходими за смяна на състоянията в живота.

Сега, аз забелязвам, че вие малко пеете, вследствие на което губите гласа си. Човек трябва да пее, за да се научи правилно да говори; правилният говор трябва да бъде музикален – значи пеенето е музикален говор, а говорът е пеене. Човек не може да пее, докато не се научи да говори музикално и обратно – той не може да говори, докато не се научи да пее. Но човек все трябва да има на кого да пее и да говори: на кого ще пее – на висшето в себе си; за кого ще учи – за висшето в себе си. Човек може да бъде обект сам за себе си, но и друг

някой може да му бъде обект, изобщо – обектът може да се мени. Когато човек даде ход на Божественото в себе си, тогава обектът на неговите стремежи е постоянен, тогава той разбира нещата моментално – защо? Понеже дохожда в състояние на вътрешно прозрение или предвкушане и бързо се ориентира в нещата. Божественото начало в човека носи разширение за сърцето, светлина за ума и разнообразие и красота за духа. При всичко това пак има нещо неизменно в живота на човека – Божественото е неизменна мярка, която физиономистите търсят в лицето на човека, но не могат да я намерят; френолозите я търсят в главата, но не могат да я намерят, хиромантите я търсят в ръката, но не могат да я намерят, астролозите я търсят някъде в съчетанието на планетите, но и там не могат да я намерят. Тази мярка се среща и на главата, и на лицето, и на ръката на човека, но тя е неуловима; всеки я чувства, но не може да определи мястото ѝ. Срещате един човек, виждате, че лицето му е светло, сияе; друг път срещате същия човек, но тази светлина я няма на лицето му, той е тъй обикновен, както всички хора – следователно Божественото в човека не се проявява всякога; в това седи красотата на живота. Туй не значи още, че когато човек е облечен със старите си дрехи, е грозен. Наистина, новите дрехи придават на човека нещо хубаво, тържествено, но и със старите си дрехи той пак обръща внимание на околните: всички го търсят за работа, всеки се нуждае от него. Ако сте облечени в нови дрехи и срещнете на пътя си човек, който е гладувал няколко дена, вие ще поприказвате с него, но не можете веднага да му услужите; ако сте със старите си дрехи и срещнете този човек, веднага ще го заведете у дома си, ще измиете краката му, ще го нагостите добре и след това ще го запознаете с домашните си – значи не само вие ще направите връзка с него, но целият ви дом. Ако пък Божественото ви покани у дома си и ви нахрани, това ще бъде още по-добре за вас – и Божественото има свой

дом, домашни, с които може да ви запознае; няма по-велик момент за човека от този да бъде поканен в дома на Божественото, да се запознае с домашните му и да направи връзка с тях. Казвам: пазете връзката си с Божественото! Ако Божественото дойде във вашия дом, вие трябва да го приемете като велик гост, да му послужите със свещен трепет; този гост иде от далечен път, той ще ви разпрати за своето пътешествие, за красивото, за великото в живота, а вие само ще слушате и ще се учите; като поседи малко при вас, той ще ви остави благословението си и ще замине, като обещае, че от време на време ще ви пише по едно писмо.

Питам: ако вие не сте готови да послужите на Божественото, за какво друго ще бъдете готови? Това значи: дойдете ли до Бога, вие трябва да бъдете готови на всякакви жертви, без никаква философия; въвн от Бога можете да философствате колкото искате. Във философията вие търсите логика, разглеждате всички методи, правила с цел да извадите едно общо заключение. Дойдете ли до Бога, всякаква философия пада – защо? Защото там всичко се схваща моментално: и поезия, и музика, и наука, и изкуство, и религия изведнъж стават ясни. В човешката философия нещата се извършват във време и пространство, затова човек има нужда да доказва, да разсъждава, да съпоставя; в Божественото всички неща се извършват извън времето и пространството, следователно те са ясни, разбрани, не се нуждаят от никакви доказателства, от никакви разсъждения върху тях.

И тъй, не се безпокойте, че не можете изведнъж да постигнете желанията си и бъдете доволни от това, което имате днес. Да бъдете доволни от това, което имате, не значи, че не трябва да се стремите; вие трябва да бъдете доволни от най-малкото, защото в него се крият условия за голямото – в малкото се крие Божественото, което е носител на красивото в живота; който се радва на малките

придобивки, той ще дойде и до големите. И Бог се радва на малките придобивки. Той има всичката сила и власт да застави хората да Му служат както иска, но ги оставя свободни, сами да дойдат до съзнание да Му служат; Той има търпение да чака с векове тяхното пробуждане и да се радва на микроскопичните усилия, които те правят. Човек е оставен свободно да се развива, сам да поеме правия път, да разбере и прецени неговата красота; когато човек влезе в този път, той започва да вижда навсякъде само красивото, възвишеното. Бог вижда само хубавото, само доброто, а с лошото, със злото Той не се занимава; когато стане въпрос за изправяне на някои криви страни в човека, с това се занимават Ангелите и Архангелите – следователно страданията на хората се дължат на корекциите, на ремонта, който Ангелите правят върху тях. Когато болката им се увеличи, те викат: „Господи, защо ни измъчваш?“. Трябва ли комарът, смачан от човека, да пита Господа защо му е отнел живота, Бог ли отне живота на комара – човекът отне живота му и когато комарът се оплаква, че отнели живота му, Бог казва: „Направете му нова дрешка!“; дойде някой и се оплаква, че къщата му изгоряла – Бог казва: „Съградете на този човек нова къща, по-хубава от старата!“; някой се оплаква, че го изпъдили от служба – Бог казва: „Дайте нова служба на този човек, по-добра от старата!“. Следователно Бог използва всяко нещастие, всяко страдание, на което хората се натъкват, за да им покаже правата посока в живота. Сегашният живот е приготвяне за онова, което предстои да дойде; апостол Павел е казал: „Ухо не е чуло, нито око е видяло онова, което Бог е определил за онези, които Го любят“, т. е. за онези, които са готови да възприемат Неговата Любов.

Казвам: понеже много съм говорил за Любовта, ще ви дам задача всеки от вас да определи поне по едно отличително качество на Любовта. Едно от качества на Любовта е, че тя не се съблазнява, нито се подкупва – например когато младата мома намери своя

възлюбен, тя от нищо не трябва да се съблазнява; и царският син да дойде при нея, да ѝ обещава целия свят, тя да не се съблазни, да не се подкупи с нищо. При това всяка жертва, която е направена от Любов, трябва да се оцени правилно. Любовта не се колебае. Никой не може да нападне, да изкуси, да направи зло на онзи, в душата на когото има Любов – който има Любов, той е абсолютно неуязвим. И животните даже познават Любовта, те изпитват пред нея свещен трепет, който ги кара да отстъпват. В своите прояви Любовта е вечна. Когато Любовта минава от един свят в друг, тя създава страдания на хората – който не разбира този закон, той може да преживее някаква катастрофа; който го разбира, той никога не се обезсърчава. Ако чешмата в двора на някой човек дава малко вода, това не е за обезсърчение, утре водата на тази чешма ще се увеличи и ще напоява по-изобилно цветята и дърветата – това са фази, през които Любовта минава, човек трябва да разбира тези фази и да не се смущава. Когато човек съблече старите си дрехи, той трябва веднага да облече нови, да не остане гол; ако е лято, може да мине както и да е, но когато зимата настъпва, човек трябва да бъде готов с новите си дрехи – веднага да ги облече.

И тъй, когато ученикът иска да добие знанието, което Любовта носи, той трябва да хвърли старите си дрехи, т. е. всички ненужни страдания, да се откаже от своя егоизъм – егоизмът е препятствие на човека да види светлината на деня. Мнозина от вас сте се индивидуализирали, мислите само за себе си, за своите страдания – такъв човек прилича на болен, който мисли само за болестта си. Казвам на болния: ти приеми Любовта в себе си, а за болестта не мисли; Любовта е сила, която е в състояние да те излекува, Любовта лекува всички болести – тя повишава трептенията, вибрациите на човешкия организъм и с това го прави способен да издържа на външните влияния и на влиянията на микробите. Когато човек се

демагнетизира, той губи своята жизнена енергия и лесно заболява – при всяко демагнетизиране става пропукване на известни места в двойника, откъдето изтича голяма част от жизнената енергия на човека; когато това пропукване се запуши, човек оздравява. Всяка дума, която излиза от Любовта, служи като мазилка, с която се запущва и най-малкото пропукване на нервната система. Когато кръвоносните съдове в човека губят своята пластичност, своята пъргавина, той заболява от артериосклероза – това се случва най-много със старите хора. Който иска да запази здравето си, да продължи живота си, той трябва да запази подвижността на тялото си – за тази цел човек трябва да не преяжда и да пие гореща вода, която помага за разтваряне на утайките, които се образуват при храненето; от друга страна, горещата вода предизвиква изпотяване, при което чрез потта се отделят токсините от организма. Това са елементарни правила, които трябва да спазват както здравите, така и болните хора.

И тъй, човек трябва да бъде здрав – защо? Това е необходимост на организма; човек трябва да бъде богат – това е необходимо условие за неговото развитие; човек трябва да бъде учен – това е необходимост за ума; човек трябва да бъде красив – красотата е израз на Истината. Само свободният човек може да бъде красив, само свободният човек може да се домогне до истинското знание, до знанието на Природата – той чете направо от книгата на Природата, защото знае нейната азбука. Като види човека, той гледа на него като на библиотека: ще влезе в тази библиотека, ще отвори една книга – ушите, ще отвори втора книга – носа, ще отвори трета книга – устата, четвърта книга – очите, и т.н.; той ще чете и ще превежда. Човек е отворена книга, по която може да се чете за Небето и за Земята; който не може да чете тази книга, той ще ходи да учи в Англия, във Франция, в Германия, ще прекарва там, но в края на краищата тази книга ще остане пак затворена за него; апостол Павел казва: „Вие сте

написана книга“. Велики и славни работи са написани в човешката душа, които за в бъдеще ще се четат и препрочитат; първо човек ще започне да чете написаното на ума, на сърцето, докато дойде най-после до човешката душа, в която се крие истинското Божествено знание – в душата е съсредоточен реалният свят, който нито се изменя, нито се променя; докато изминем този свят и дойдем до определеното място, ние ще разговаряме едни с други, ще учим, ще прилагаме и ще се радваме, че дълъг е пътът, който ни предстои да минем.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Девета лекция, 17 ноември 1926 г.

ЛЮБОВ – КОЛЕКТИВНОСТ

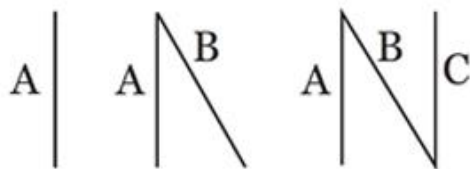
Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

За следващия път пишете върху някоя свободна тема.

Сега ще задам няколко въпроса: ако перото пише и не е написало нищо полезно, какво е допринесло на света; ако умът мисли и не е измислил нищо полезно, какво е постигнал; ако човек скача, без да е подскочил на известна височина, какъв смисъл има това скачане; ако ученикът учи и нищо не е научил, каква полза от неговото учение? Някой казва: „О, светла зора, която изгриваш в моята душа!“ – какво означава това изречение? Всъщност зората изгрива ли е в душата на този човек? Щом казва, че зората е изгрива в неговата душа, това подразбира, че той или е придобил нещо хубаво, или само е поетизирал – но това се отнася само за него. За да може друг някой да каже същото, непременно трябва да види нещо добро в живота си, тогава и в неговата душа ще изгрее зората. Често хората се провикват: „О, хлебец, който даваш живот на душата ми!“; ако човек не може да хапне от хлябца, да опита силата, която носи той за душата му, какъв смисъл има това изречение? От сутрин до вечер човек мисли и се моли само за хляба – това показва, че той разбира неговата цена; щом разбира и знае цената на хляба, той може да каже: „О, хлебец, който даваш живот на моята душа!“ – това изречение вече не е само поетично, то е опитано, преживяно. Човек вярва в силата на хляба. Защо хората вярват в хляба – защото са опитали силата му, той им е придал нещо.

Сега ще напиша нещо на дъската; ето, написвам линийката А – какво ще кажете, единица ли написах, или една права линийка?

Фиг. 1

Ако кажете, че съм написал единица, значи имате начало на нещата; ако до тази единица напиша друга линийка, която представя слизание надолу – В, имате проява на това начало във физическия свят. Значи всяко нещо претърпява две фази: първата фаза – А, означава създаване на нещата, тяхното начало; втората фаза – В, означава проява на създаденото във физическия свят. Най-после имате правата С, която се качва нагоре – тя означава възлизане, т. е. реализиране на всички възможности, вложени в А. С други думи казано, посоката А означава начало на Божественото съзнание, посоката В – слизание на това съзнание във физическия свят, посоката С пък означава възлизане на същото съзнание нагоре, т. е. изкачването му в света, откъдето е слязло – това показва, че духът на човека е вечен, той непрекъснато слиза, проявява се и отново се качва; следователно той съществува като малък център, като зародиш в Космоса. Когато Божественото съзнание слезе върху духа на човека, той се пробужда, проявява и след това отново възлиза към Бога – това се нарича **израз на живота**; значи необходимо е Божественото съзнание да слезе върху човешкия дух, да го събуди. Щом духът на човека се пробуди, той непременно отправя ума, сърцето си към някого: към Бога, към човека, към някое растение или животно, безразлично към кого; за духа е важно да се прояви, да насочи силите си към нещо – какво ще бъде това нещо за него не е важно. Майката отправя мисълта си към своето дете, ученият – към книгата, поетът – към перото, художникът

– към четката; различието се заключава само в начина, по който духът се изявява – хиляди са начините, чрез които духът изразява своята сила и мощ, хиляди са начините, чрез които душата излива своята Любов.

Казвате: „Защо съществува любов между хората?“. Любовта между двама души е израз на първичната Любов, която съществува между Бога и човешката душа, обаче когато слезе на Земята, душата не може веднага да се пробуди, да разбере своето първо отношение в света, вследствие на което тя проявява Любовта си към кого и да е. Човек може да обича кого и да е, но резултатите от тази любов ще бъдат различни: ако обичаш кон, любовта ти ще има един резултат; ако обичаш някое плодно дърво, любовта ти ще има друг резултат; ако обичаш човек, подобен на себе си, любовта ти ще има съвсем друг резултат. Обаче обичаш ли Бога, резултатът на твоята Любов ще бъде съвършено различен от резултатите на другите видове любов. Каквото и да прави, ябълката ще обича по своему, конят ще отговори на любовта по своему, човек ще отговори по своему – всяко същество изявява любовта си според условията и възможностите, които са вложени в него. Всяко живо същество е част от Цялото, следователно като част от Цялото то не може да прояви Любовта в своята пълнота, в своята целокупност. Макар и частично, Любовта съществува на Земята, но какви паметници е оставила тя като свидетели за нейното съществуване – милиони хора (мъже, жени, деца) са избити все за любовта, Земята е напоена с човешка кръв все за любовта.

И тъй, като говоря за резултатите на Любовта, вие трябва да се абстрахирате от вашите опитности. Често сте се вкисвали от резултатите на вашата любов и понякога това вкисване предизвиква помрачаване на съзнанието – тогава вие изгубвате любовта си и казвате: „Сърцето ми вече не тупти“; казвам: когато сърцето на човека не тупти от Любов, то прилича на някое колело от железницата, което

не може да се движи. Защо не може да се движи – защото не е намазано с масло; между частиците, между винтовете на това колело се е натрупал прах, утайки, които пречат на движението му. Такова нещо представлява чуждата мисъл в ума на човека – чуждата мисъл пречи на Любовта да се прояви, но понеже нищо не се губи, тази Любов прониква дълбоко в подсъзнанието на човека и в резултат на това се явяват отрицателните мисли в живота. Например вие имате приятел, когото обичате и който ви обича; по едно време дойде някой при вас и казва, че приятелят ви е говорил лоши работи по ваш адрес – вие веднага изменяте разположението си към него и съзнанието ви се помрачава. Питам: коя е основната черта, по която познавате приятеля си, коя е онази черта, на която вие всякога можете да разчитате? Всеки човек има специфичен тон, който никога не се мени; този тон има няколко категории, обаче той е специфичен за всеки човек – на това основание никой не е в състояние да произведе този тон, освен самият човек. Следователно всеки човек има свой специфичен тон, свой специфичен лъч, чрез който предава светлината; също така той има и специфичен звук или специфична дума, с която проговаря – в този смисъл никой никого не може да представи, т. е. да замести: вие можете да подражавате на някого, но между него и вас пак ще остане голяма пропаст. Който може да възприеме и предаде тона, светлината и звука на друг някой, между тях двама души ще стане сливане; при сливане на тоновете, светлината и звука на двама души никаква загуба няма, но става само разширение; тонът остава същият, светлината и звукът – също. Значи човек се познава по своя специфичен тон, светлина и звук.

Сега, вие трябва да се изучавате, да се познавате, да различавате чувствата, които се явяват в сърцето ви. Например виждате дете да прегръща майка си и казвате, че то я обича; не, това прегръщане е предизвикано от някакво користолюбиво чувство – това дете

прегръща майка си, защото има предвид чашата с прясното мляко и топлата погача; щом целуне и прегърне майка си, тя веднага му предлага чаша прясно мляко и парче топла погача. Тъй щото следете какво ще остане от вашето чувство, ако онзи, когото обичате, не ви даде прясно мляко и топла погача. Какво ще бъде състоянието на детето, което като целуне и прегърне майка си, не получи нищо – то ще изпита едно недоволство, една тъга; обаче ако майката каже: „Почакай, мама, аз току-що подквасих млякото, замесих питата, след малко ще ти дам да си хапнеш“, детето веднага ще се зарадва, ще започне да скача, да пее.

По същия начин и вие постъпвате с Природата: всеки ден я целувате и прегръщате, за да ви даде прясно мляко и топла погача. Когато нищо не ви дава, вие се обезсърчавате, обезверявате и казвате: „Животът няма смисъл“; защо не вярвате в живота – защото паницата е празна; защо не вярвате в живота – защото погача няма. Някой казва: „Моята вяра е толкова силна, че нищо не е в състояние да я разклати“; не се минава и една година, той казва: „Отиде ми вярата“ – защо? Защото паницата е празна и погачата още не е замесена. Питам защо се обезсърчавате, защо губите вярата си – може би още не е време за ядене; в живата Природа е предвидено всичко да става навреме – има закон, който строго определя кога човек трябва да яде, Природата е определила точно часа, минутата и секундата, когато човек трябва да яде, но съвременните хора не спазват този закон. Те искат да се самовъзпитават, но правят една капитална грешка – не са в съгласие с великите закони на Природата: например според законите на Природата човек не трябва да яде, когато е неразположен – нека почака малко, нека отложи яденето, докато придобие разположение на духа; това се отнася до ония, на които съзнанието е будно.

Мнозина казват: „Ние знаем тези неща, няма защо да ни се говорят“. Вярно е, че знаете, но не ги прилагате. Например кой от вас е разглеждал своите мрачни мисли както хирургът преглежда счупения крак или както финансистът разглежда положението на някой важен държавен въпрос – дали трябва да се предприеме нещо, дали ще има загуба, или печалба? Всяка мрачна мисъл, която минава през ума на човека, трябва да се разнищи, да се анализира най-щателно, да се види откъде е дошла, какво носи и какво ще вземе – всяка мрачна, отрицателна мисъл взема нещо от човека, ограбва го. Например вие имате приятел, когото обичате, но по едно време се усъмнявате в него и казвате: „Той не ме обича вече“; щом се усъмните в приятеля си, съзнанието ви се помрачава. Коя е причината за помрачаване на съзнанието? Ако между Слънцето и вас се изпречи едно тъмно, непрозрачно тяло и препятства да виждате светлина, кой е виновен за това – вината се крие в непрозрачното тяло, което е застанало на пътя между вас и Слънцето; същото става между вас и вашето съзнание, когато се усъмните в приятеля си – съмнението е непрозрачното тяло, което пречи на светлината и топлината, които идват от приятеля ви, да достигнат до вас. Съмнението и ред още отрицателни мисли и чувства са в състояние да затъмнят съзнанието на човека. На същото основание когато се говори за слънчево затъмнение, това подразбира, че някое тъмно, непрозрачно тяло минава през орбитата на Слънцето и хвърля сянка върху него. Ако хората разбираха този закон, те лесно щяха да се справят със своите отрицателни състояния; ако не го разберат, те ще се намерят в положението на кокошките, които щом видят, че се яви някакво затъмняване на Слънцето, бързат да се приберат в курниците и да чакат първия слънчев лъч, да съобщят, че Слънцето е изгряло. Често и през съзнанието на хората минават тъмни тела, които хвърлят сянка върху него, и те мислят, че Слънцето им е залязло. Който има будно

съзнание, той ще разбере този закон и няма да се натъква на по-големи мъчнотии; който не разбере закона, той ще се намери в положението на петела: ще влезе в курника и ще чака зазоряването, а после изгриването на Слънцето и ще започне да кукурига. Влезе ли човек в курника, той ще преживее състояния, които новата обстановка му налага – с други думи казано, той ще влезе в гъстата материя, където ще се натъкне на още по-големи мъчнотии.

Казвам: при каквито и условия да се намира човек, при радостно или мрачно състояние, той трябва да държи връзка с Бога; всички връзки в неговия живот могат да се скъсат, но връзката му с Бога никога не трябва да се къса; каквито и тъмни тела да минават през съзнанието ви, колкото и време да продължават, дръжте връзката си с Бога, работете усилено върху себе си и ще излезете от тази тъмна зона. Някои хора, като се натъкват на такива мрачни състояния, отчайват се и посягат на живота си, други пък посягат върху живота на ближните си, трети се предават на лош живот; не, човек трябва да разбира законите на Природата, да знае, че той се движи и живее по нейните закони, вследствие на което ще мине през състояния на ден и нощ, на студ и топлина, на Добро и зло, обаче тия състояния се менят – човек не може постоянно да бъде в нощ или в ден. Ако окултният ученик не се ползва от знанието, което придобива, щом се натъкне на някое мрачно състояние, ще каже: „Няма смисъл тази наука, това знание; по-добре да вляза в света, да се предам на по-лек живот, да си почина малко“ – по този начин той несъзнателно влиза в по-гъста среда, където мрачните състояния зачестяват и неизбежно го водят към катастрофа. Истинското знание подразбира приложение. Когато кажа, че обичам някого, аз зная вече, че тази обич е реализирана някъде: тя може да е реализирана на физическия свят, може да е реализирана в Духовния, а може да е реализирана и в Божествения свят; за разумния човек не е важно къде и в кой свят се

реализират нещата, за него е важно всяка изказана мисъл да се реализира, да даде плод, а къде ще се реализира – това седи на втори план.

И тъй, според Новата наука всяка мисъл, всяко чувство трябва да даде плод; те се насаждат в добра почва, развиват се, растат, дават плод, но всичко това става без семена. Такова е било и положението на дърветата в Райската градина – те са израствали, давали са плодове, но се развивали от издънки, а не от семена. В Писанието е казано: „Всяко дърво, което Отец Ми е насадил, ще израсте и плод ще даде. Всяко дърво, което Отец Ми не е насадил, ще се изкорени“; следователно всяко дърво, което човек насажда, ще се изкорени. Питам какъв смисъл има човек да седи, когато посаденото от него ще се изкорени – ето защо хората трябва да насаждат в своята градина само Божествени дървета, които могат свободно да растат и да се развиват, без да бъдат изкоренени. Някой казва: „Искам да насадя една моя мисъл в главата на хората“ – това не е философия, няма по-голямо нещастие за човека от това други да насаждат в ума му своите мисли. Никой няма право да насажда новото в човека, единствен Бог има това право – Той е насадил новото в човека, и то отвътре, а не отвън; и когато педагозите казват, че трябва да възпитават младото поколение, това подразбира, че те трябва да създадат условия за развиване и растене на онова, което е насадено, вложено в душите им от Бога, а не те сами да насаждат никакви нови идеи в тях.

Казвам: тази е истинската философия на живота. Садене и присаждане съществуват на Земята като временни процеси, като пособия само, но истинският живот се заключава в неща, които не се посаждат. Ако една човешка мисъл може да се насади, по същия начин тя може и да се изкорени; ако едно човешко желание може да се насади, по същия начин то може и да се изкорени. На това основание всеки човек трябва да изследва своите мисли и желания –

дали са от Божествен или от човешки произход; ако са от Божествен произход, те ще внесат сила и мощ в човека. Божествените мисли, чувства и желания са вложени в нашата душа, а ние сме дошли на Земята да ги проявим, да изявим Божественото в нас. Някой казва: „Едно време имах много любов, много любих, но сега остарях, а заедно с това и любовта си изгубих“; не, това не е Любов, това е само някаква временна присадка, която се е откършила от дървото. Възможно ли е човек да пламне от Любов, да гори и свети само два-три дена и след това да изгасне и всичко да се свърши с него – тази любов аз наричам любов на сцената, когато актьорът играе ролята на някой влюбен човек, че умира от любов. Възможно ли е човек да умре от Любов? От безлюбие човек умира, но от Любов – никога; безлюбието ражда омразата, а Любовта – живота.

Мнозина, като прекарат няколко години в едно религиозно общество, казват: „Не знаем какво стана с нас, но изгубихме вече любовта си; едно време имахме повече любов, бяхме ревностни, изпълнителни, а сега никак охладняхме“. Казано е в Писанието: „Човек губи Любовта си, когато се отклони от Бога“, следователно, ако човек се усъмни в Бога, той непременно ще изгуби Любовта си; ако пък прояви Любовта си към някого, той трябва да знае, че върши това за Бога. Щом е тъй, трябва ли да очаква нещо от човека, а после да се разочарова, да се отчайва – Любовта е акт към Бога, а не към хората. Майката заради кого люби детето си, за самото дете ли? Не, любовта на майката към детето е в отношение право пропорционално на любовта ѝ към мъжа – колкото повече майката е любила мъжа си, толкова повече тя ще обича детето си; невъзможно е майка да обича детето си, ако не е обичала мъжа си – от такова дете нищо не може да се очаква. Щом детето се роди и започне да расте и да се развива, любовта на майката към мъжа е в отношение обратно пропорционално на любовта към детето ѝ: колкото повече обича

детето си, толкова и любовта към мъжа ѝ намалява. Значи каквато е била първоначално любовта на майката към мъжа, такава е любовта към детето ѝ; тогава мъжът започва да чувства, че жена му не го обича както по-рано, между мъжа и жената като че наставка някакво охлаждане – такъв е законът на физическия свят, така се проявява Любовта във времето и пространството. Този закон действа не само между мъже и жени, но още между слуги и господари, между приятели и т.н. Следователно всеки обект може да отвлече вниманието на човека от прякото му предназначение. Често майката дава повече любов на сина, отколкото на мъжа си – тя повече уповава на сина си, отколкото на мъжа си; обаче случва се и обратното – майката обича повече мъжа си, отколкото сина си. Когато мъжът види, че жена му обича повече сина, в подсъзнанието му се заражда огорчение, вследствие на което синът не може да живее дълго време и умира – значи той няма условия да остане в този дом; след смъртта на сина любовта на майката се прехвърля върху мъжа; ако пък мъжът обича дъщерята повече от жена си, в последната може да се породи тъга, огорчение, вследствие на което дъщерята умира. Колко майки и бащи са уморили синовете и дъщерите си по силата на този закон!

За да се разреши този въпрос, за да се избегнат тия нещастия, от съвременните хора се изисква самообладание и благородство – благородството изисква от човека да се радва, когато види двама души да се обичат. Когато две приятелки се обичат, те трябва да бъдат внимателни, да не се натъкнат на този закон – как ще се натъкнат? Случва се, че едната от тях обикне друга някоя – тогава първата приятелка се чувства изоставена, самотна, иска да бяга, да се махне от света; в случая и от двете се изисква благородство, да приемат третата между тях свободно, с широта на сърцето, без да накърнят с нещо чувствата си. Всъщност така ли става? Обикновено новодошлата се държи надменно, със съзнание за себе си и даже заявява пред

приятелката си: „Аз знаех, че първата ти приятелка ще страда, ще се почувства изоставена“ – с това тя иска да каже, че могла да пророкува какво става в душата на другата. Ако наистина умее да предсказва, значи тя разполага с една от висшите науки; нейното пророчество прилича на пророчеството на един ходжа, когото жена му направила пророк – той предсказвал това-онова, но щом го запитвали за крайния резултат в живота на някой човек, той нищо не могъл да каже. Не, човек може да пада, да става, но важно е как ще свърши живота си; ако някой може това да предскаже, туй е наука. Според вътрешната наука за числата в края на краищата всеки човек ще свърши живота си добре; той може да мине през много перипетии, но най-после ще свърши добре. Всички разногласия, които се срещат между учениците на един клас или между членовете на семейството или обществото, се дължат на неразбиране на великите Божии закони.

Първият закон: когато видиш, че Божията Любов се проявява някъде, зарадвай се в душата си и щом се зарадваш, Бог и тебе ще благослови; в това отношение и млади, и стари не спазват този закон, вследствие на което не могат да бъдат щастливи. Веднъж човек дошъл на Земята, той има отношение към съзнанието на всички хора, следователно той трябва за миг поне да влезе във връзка със съзнанието на всички хора; ако човек успее да направи съзнателно връзка с цялото човечество, той ще бъде освободен да замине за онзи свят, когато пожелае – за такъв човек казваме, че е завършил своята еволюция. За онзи пък, който не е направил съзнателно тази връзка, казваме, че той има да работи много на Земята, да заминава за онзи свят и пак да дохожда, докато най-после завърши своята еволюция. Докато хората са на Земята, те не могат да се примирят, понеже живеят във времето и пространството; всеки човек иска особени условия, особена обстановка, много място, за да се разшири, никой да

не го стеснява. Обаче когато хората влязат в Духовния свят като души, там могат да се съберат всички на едно място, което е голямо като лешник, и в лешника даже ще им бъде широко. Душата има това преимущество, че може да става малка, почти невидима, а същевременно може да стане голяма като Вселената. Когато душата се материализира, тя се изявява на Земята в някаква малка форма; изкуството седи в това – докато човек е на Земята, в тази малка форма, да влезе във връзка с душите на другите хора.

Казвам: силен човек е онзи, който има връзка с душите на другите хора като с негови близни; душата на човека е вашият близен и колкото по-голям е броят на душите, с които сте свързани, толкова съзнанието ви е по-неуязвимо, а паметта – по-силна. Успехът на човека зависи от броя на душите, с които е свързан: когато музикантът свири, неговият успех зависи от публиката, която го слуша – колкото повече любители на музиката има сред публиката, толкова повече и музикантът ще се вдъхнови; ако публиката не разбира от музика, тя може даже да попречи на музиканта – имало е случаи, когато някой музикант и певец се е провалил свършено на сцената благодарение на публиката, която не го е разбирала и по този начин не е могла да го вдъхнови. Освен това който свири или пее, било пред публика или пред един човек само, той трябва да бъде обичан от тях; в Любовта е съсредоточено съзнанието на всички Разумни същества, които взимат участие в живота на човека и му помагат – достатъчно е една душа да ви обича, за да бъдете подкрепени в мъчнотиите на вашия живот. Представете си тогава какво може да стане от човека, ако не една, а безброй души насочат любовта си към него – такъв човек може да стане и музикант, и певец, и поет, и художник, и учен – каквото пожелае може да стане. Велика сила е Любовта.

Някой казва: „Аз залюбих еди-кого си“ – да, този човек е залюбил една душа, но иска да я ограничи; Любовта не се ограничава – когато някой иска да ограничи Любовта, той ще се намери в голямо противоречие със себе си и това противоречие ще предизвика мрак, тъмнина в съзнанието му. Любовта не може да се ограничи, понеже не произтича от едно същество, тя е колективна проява на всички Разумни същества, които са завършили своето развитие и са станали едно с Бога; Любовта на одного е колективната Любов на всички тия Същества и ако Любовта на одного не е проява на колективната Любов на всички Разумни същества, тя не е Любов.

И тъй, Любовта е проява на Любовта на всички Същества, които са завършили своето развитие и които са дали път на Божественото в себе си; вашата Любов е тяхна Любов, вашата радост е тяхна радост и обратно – тяхната Любов е ваша Любов, тяхната радост е ваша радост. Ще кажете, че не разбирате тази Любов; ако не разбирате тази Любов, това ни най-малко не значи, че вие не трябва да обичате – ще обичате колкото и както можете. Ако дам някому един чувал, тежък сто килограма, за да го пренесе от едно място на друго, това не значи, че той трябва да го пренесе изведнъж – ако е силен, той ще го тури на гърба си и изведнъж ще го пренесе; ако е слаб, ще развърже чувала, ще извади от него десет килограма, после още десет килограма и ще го пренесе на няколко пъти. Тъй щото да разберете нещо, това още не значи, че всичко изведнъж ще разберете, но постепенно: днес малко, утре малко и т.н. По същия начин когато човек е много гладен, той започва да трепери от глад, иска изведнъж да се нахрани; не, той трябва да яде малко, но по-често. Любовта на човека постоянно се изпитва, за да види той сам колко Любов има в сърцето си.

Питам как майката изпитва детето си. Тя знае например, че детето ѝ обича баница, направи хубава баница, и му слага да яде; в момента, когато детето се готви да яде, майката взима чинията с

баницата и я слага пред току-що дошлото негово другарче – сега майката наблюдава какво ще прави детето ѝ: ако то се зарадва от постъпката на майка си, стане от стола и отиде да я целуне, това показва, че то има Любов; обаче ако се намръщи и започне да плаче, то няма Любов. По същия начин и Бог изпитва хората. Майката няма да лиши детето си от баница, но изпитва ума, сърцето му; тя ще му даде по-хубава баница, по-голямо парче, но детето трябва да прояви Любовта си както към нея, така и към ближните. Детето трябва да вярва в майка си, да знае, че тя е постъпила умно. Може би това парче баница не е приготвено за него, неговото парче го чака. Човек трябва да има търпение, да чака своя дял, да чака да го поканят на мястото, определено за него. В едно семейство поканват 12 души на обяд. Домакинята турила на масата 12 прибора, като е определила кой къде да седне. Дохожда един от поканените и без да чака покана, сяда на първо място; влиза домакинът, вижда, че този гост е заел първото място, и остава недоволен; после казва на жена си: „Втори път ще внимаваш да не стават такива работи – друг гост беше предвиден за това място.“ Тъй щото човек трябва да бъде внимателен, да не внася в съзнанието на другите хора мисли, които създават огорчения, пертурбации.

Сега аз искам да оставя в ума ви следната мисъл: не мислете за човека неверни неща. Някой казва: „Този човек нарочно постъпи спрямо мене така, за да ме огорчи“; не говорете неща, в които не сте убедени, човек трябва да се стреми да бъде абсолютно правдив – от това зависи неговото правилно развитие. Кривите мисли представляват тъмни тела, които засенчват съзнанието му, вследствие на което чувствата и мислите на човека не вървят правилно; щом мислите и чувствата на човека не се развиват правилно, това се отразява и върху неговото здраве. Съвременните хора трябва да работят именно в това направление; те не могат да постигнат това

изведнџж, но постепенно. Каквото и да помисли, почувства или направи, човек трябва да се запита в себе си: „Прав ли съм, или не?“; ако си отговори положително, нека даде място на тези мисли и чувства в себе си, а ако си отговори отрицателно, нека работи върху себе си, да се освободи от тях.

И тъй, като говоря по този начин, вие ще кажете като Давид: „Тежко е оръжието, което Саул⁸¹ ми даде; аз ще взема старото си оръжие, тоятата, с която досега съм се бранил“ – той взе старото си оръжие, което му прилягаше. Сега и на вас казвам: ако старото не ви пречи и можете да се ползвате от него, дръжете го, не го събаряйте; обаче ако сте недоволни от старото, разрушете го, хвърлете настрана старите греди, заместете ги с нови и започнете да градите. Всеки трябва да постави здрава основа на своя живот, защото този градеж не е само за сегашния живот, но за вечността; щом новото се съгради, старото само по себе си ще рухне.

Питам: прогресивна ли е думата **любов**? Когато произнасяте думата **любов**, вие трябва да разбирате нейните вибрации; когато произнасяте думата **любов**, вие трябва да изпитвате свещен трепет в себе си. Ако поетът произнесе думата **любов**, той трябва да я произнесе така, че всеки да я почувства. Всяка дума, правилно произнесена, е ключ, с който може да се отворят железни врати. Ако отидете при някой скъперник банкер и произнесете правилно думата **милосърдие**, той трябва веднага да отвори касата си. Опитвали ли сте се да произнесете думата **любов** така, че да видите нейното въздействие върху себе си? Произнесете думата **любов** в гневно състояние и вижте какво действие ще окаже върху вас – ако гневът ви

⁸¹ Саул – първият цар на Израил, чиято история е описана в Книга Царства от Стария завет. Известен е с изключителните си сила, смелост и великодушие. Заради проявените от него нетърпение и неподчинение на Бога, както и заради направените жертвоприношения, пророк Самуил предрича отхвърлянето на управлението му. Последните му години са белязани от горчив сблъсък със сина му Давид.

премине и вие се почувствате спокойни, разположени, значи правилно сте я произнесли.

Духовният живот не търпи никакъв фалш, никаква неискреност. Когато човек говори, всяка изказана от него дума трябва да е в съгласие със смисъла, със съдържанието и с интонацията; няма ли това единство между думите и начина, по който те се изказват, ще се яви голям дисонанс, какъвто съществува и в песенето – когато между думите и тоновете на една песен има съгласие, тя е напълно хармонична, а иначе, ако това съгласие не съществува, в песента ще има дисонанси. Какво ще кажете за някои от българските песни: „Заплакала е гората“, „Стоян мами думаше“, „Докога, мамо, по гурбет ще ходя“, „Хайде ме, мамо, ожени, млада булчица да имам“ – питам: права ли е тази идея, че майката трябва да жени сина си, синът сам не може ли да се ожени? Това е идея, вложена от самия поет, който е съчинил песента; той искал да ожени сина, че кара майката да го жени.

Когато изучавате българските песни, ще забележите, че те са монотонни. В хороводните песни има нещо живо. Когато поетът описва нещо, трябва да го опише вярно и по форма, и по съдържание. Тагор⁸² например е силен с това, че има вътрешно разбиране на нещата: той се обръща към невидимото, влиза в разговор с него, после говори за Бога, а това развива в човека известна мекота – защо? Защото предметът, който той люби, отговаря на неговата любов. Човек не може да люби едно говедо, не може да люби един камък – може ли камъкът да отговори на човешката любов? Любавта се

⁸² Тагор, Рабиндранат (1861-1941) – индийски писател, поет, философ, педагог, композитор, общественик. Първият неевропеец носител на Нобелова награда за литература (1913). Сред най-известните му произведения са стихосбирките „Гитанджали“, „Читра“ и „Градинарят“, романите „Крушение“ и „Гора“, философските есета „Садхана“. Литературното му наследство е огромно – 12 романа, над 100 разказа, около 2000 песни, около 30 поеми, 50 стихосбирки. Единственият автор на два национални химна – на Индия и Бангладеш.

определя от съзнанието на любещата душа; ако ти любиш една душа, а тя не съзнава, това не е любов. Любовта е свещен акт. Ако ти обичаш някого и се запитваш дали го обичаш, това не е Любов, Любовта не може да има две лица; тя е отношение между две души, което не се е зародило днес – Любовта, която днес се проявява между две души, е резултат на отношения, които са съществували в продължение на няколко живота. Когато някой казва, че Любовта сега се е проявила в него, той не говори право, тази Любов се е приготвяла от две-три хиляди години насам, а днес само се е проявила; тъй щото когато срещнеш човек, на когото Любовта се е приготвяла от две хиляди години насам, ти ще гледаш на нея като на свещен акт в живота. При това някой казва: „Нищо не струва Любовта на този човек“ – какво искате вие, тя не може да изникне като гъба от земята; щом тази Любов съществува две хиляди години вече, тя може да съществува хиляди години още, да образува голямо море, в което ти ще искаш да плаващ със своята лодка; въпрос е дали тогава ще те пуснат в това море. Когато Христос произнасяше думата **Любов**, тогавашните равини се смееха, те не бяха готови за тази Любов, затова Христос каза, че ще излови всички ония риби от морето, които не могат да живеят в тази вода; човекът на безлюбието не може да живее в Любовта – нищо повече.

Някой казва: „Бог е създал света за забавление“; не, светът, в който Бог живее, не може да бъде за забавление. Когато Бог създал света, Той е носил човека в ума Си, в сърцето Си, в душата Си и в Духа Си; щом е така, човек трябва да гледа на създаването на света като на свещен акт и да е готов на всякакви жертви заради своя Създател – при това положение са изключени всички съмнения и противоречия в живота на човека. Ако Бог не е носил човека в ума Си, той не би дошъл в света – следователно нашето съществуване е доказателство за съществуването на Бога. Бог казва: „Понеже си Ме

забравил, и Аз те забравих“: ако съгрешим на физическия свят, отписват ни оттам; ако съгрешим на Астралния свят, отписват ни оттам; и най-последно, ако съгрешим на Умствения свят, пак ни отписват. Щом ни няма във физическия, в Астралния и в Умствения свят, остава ни само Причинният свят, където ние сами заличаваме своето съществуване; хората сами се отказват от своите мисли, чувства и постъпки, искат от Бога друга форма, искат Той да изяви Любовта Си към тях по друг начин – така те се отказват от резултатите на милионите години. Вие приличате на някой писател, който написал сто тома и един ден се отказва от тях, не иска да ги признае – той казва: „Аз искам да започна отново да работя“.

Казвам: вие трябва да държите в ума си положителни мисли, да не отричате онова, което досега сте направили, но да продължавате всеки ден да прибавяте по нещо малко към направеното. Мнозина се запитват дали са на прав път. Едно е важно за вас: когато светът се е създавал, дали сте били в ума, в сърцето, в душата и в Духа на Бога; щом си отговорите положително, щом преведете тия положения в техния дълбок вътрешен смисъл, вие ще намерите мястото, до което сте стигнали, ще видите прогреса, който сте направили. Да се отречете от това, което досега сте постигнали, значи да привлечете смъртта. Казват някои, че хората ги преследват, че искат да ги убият и т.н.; това е невъзможно – защо? Ако ти си първата халка от една верига, а другите хора са останалите халки от същата верига, невъзможно е първата халка да се премахне – първата халка показва посоката, по която трябва да се движат и останалите; ако се махне първата, и другите ще отидат след нея, а докато първата е на мястото си, и другите ще вървят след нея. Възможно ли е да си играете с това, което Бог е създал? Всички хора са свързани един с друг – ако един отива нагоре, и другите ще вървят нагоре, Божието благо се дава еднакво на всички. Важно е Слънцето да изгрее, а за кого изгрее –

не е важно; трябва ли да питам за мене ли изгрява Слънцето? Ако Слънцето изгрява за мене, ще се радвам; ако не изгрява за мене, пак ще се радвам. Щом Слънцето изгрява, обърни погледа си нагоре и кажи: „Господи, благодаря, че има праведни хора в света, за които Слънцето изгрява. Щом за тях изгрява, и аз ще се грее на него“. Обаче правата мисъл е, че Слънцето изгрява за всички; още по-вярно е, че Слънцето върши волята Божия.

Сега, като говоря по този начин, аз не искам да се спъвате от думите ми, да мислите, че нямате достатъчно опитности или че не познавате Бога. Докато човек живее, в него постоянно стават промени, той постоянно расте и се развива; докато Слънцето грее, в съзнанието на човека постоянно стават промени, то постоянно расте и се развива. Щом сте решили да следвате пътя към Бога, и възгледите ви за живота трябва да се изправят: вие трябва да увеличите вярата си, да развиете милосърдието си, да имате доверие към хората. Някой казва: „Аз имам доверие към хората“, но колцина от вас биха приели в дома си един беден, подозрителен човек – ако го приемете, ще го следите да не открадне нещо. Още преди да е дошъл този човек във вашия дом, вие трябва в съзнанието си да проверите какъв е той – ако е добър, честен човек, в съзнанието ви ще се яви слаба приятна светлина, която постепенно ще се увеличава, като че някой човек слиза от планината със свещ. Няма да мине много време и вие ще чуете, че някой хлопа на вратата ви; един глас отвътре ще ви каже, че този, който хлопа на вратата, е онази свещ, онази светлина, която преди малко се яви в съзнанието ви. Обаче и да преживее такова нещо, човек лесно забравя и като се натъкне на подобен случай, той или няма да приеме бедния човек у дома си, или ако го приеме, ще го следи, ще се съмнява в него да не го обере. Тъй щото всяко чисто съзнание, което се приближава към нас, внася в съзнанието ни малка

светлинка. Ако влезем в съприкосновение с Божественото съзнание, ние чувстваме радост в душата си и подем в духа си.

И тъй, когато човек произнася думата **любов**, от състоянието му ще зависи какъв ефект ще произведе тя – гладният ще я произнесе по един начин, ситият – по друг. Много хора днес се стесняват да произнесат думата **любов** – защо? Понеже тази дума за тях има двояк смисъл. Затова казвам: когато човек иска да произнесе една дума, той трябва да се освободи от нейното двояко значение; за да избегне двойния образ на тази дума, той трябва да я замени с друга, подобна на нея. Следователно всяка дума, която произнасяте, трябва да има чист образ. Например думите **милосърдие, вяра, надежда, обич** са чисти, понеже нямат двояк смисъл. Чистите думи правят човека млад, силен, здрав, а лошите, нечистите думи създават цял хаос в него. Всяка дума трябва да отговаря на своя вътрешен смисъл. Който проповядва Учението на Любовта, той трябва да носи нейния свещен огън в сърцето, в ума, в душата и в духа си – само този човек може да говори за Любовта и да люби, само на този човек думите имат смисъл; всеки може да провери тази истина – достатъчно е да възприеме минимална част от Любовта, за да почувства радост в душата си и подем в духа си.

Любовта е онази велика, мощна сила в света, която е в състояние да се справи с всички мъчнотии, противоречия и разочарования в живота на човека.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Десета лекция, 24 ноември 1926 г.

ГОВОР И ПЕЕНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха четени свободните теми.

За следния път пишете върху темата: „Горене без дим“.

Упражнение: ръцете се поставят пред гърдите със свити юмруци; после се вдигат нагоре, настрани и юмруците се разтварят. Това упражнение се прави няколко пъти, като при последното поставяне на ръцете настрани с разтворени юмруци се прави трептене с китката – само китката се движи ускорително.

Изпейте упражненията „Тъги, скърби вдигай, слагай!“ и „Мисли, право мисли!“.

Пеенето и говорът представляват голямо изкуство. Те се дават даром, но не се налагат. Изобщо за характера на човека се съди по степента на неговата музикалност: колкото е по-музикален човек, толкова и характерът му е по-издържан; колкото е по-малко музикален, толкова и характерът му е по-неиздържан. Да бъде човек музикален, това не значи да знае да свири и пее, но да има дълбок вътрешен усет към музиката. Когато съвременните хора дойдат до определена възраст, те казват: „Ние сме възрастни вече, нека младите пеят“ и наистина, в България пеят само младите, докато не са женени; щом се оженят, те престават да пеят. Ще срещнете и възрастни да пеят и да свирят, но само тогава, когато пеенето, свиренето е занаят за тях, с който изкарват прехраната си – щом забогатеят, и те престават да пеят и да свирят.

Казвам: когато пеенето и свиренето станат еднообразни, ние се намираме пред механически процеси; музиката трябва да бъде жива,

разнообразна. Опитайте се да изпеете песента „Любов ме озари“. Когато някой музикант твори, създава, той винаги изразява нещо колективно – сам нищо не може да направи, хиляди същества, хиляди духове взимат участие в неговото творение. Когато Ангелите пеят, и хората могат да пеят; щом Ангелите млъкнат, и хората престават да пеят. Когато човек пее от душа, с дух, в него се явява изблик на чувства, които предизвикват разширение на сърцето, а в ума – повече мисъл, повече сила. Питам каква мелодия ще дадете на думите **Любов ме озари**; ако дам като задача на класа да намерите съответна мелодия на тия думи, какво ще направите?

Музиката внася в душата на човека разширение, в духа – сила и мощ, в сърцето – мекота и топлина, а в ума – светлина и свобода. Говорът на музикалния човек е мек, приятен, за такъв човек казват, че говорът му е задушевен, топъл; който иска да придобие това качество, той трябва да обича музиката; който не обича музиката, той не може да говори правилно, музикално. Когато човек носи в себе си Божествената Любов, той говори музикално и пее хармонично, правилно; той никога не мисли за смъртта, за противоречията в живота, за него съществува само една идея – живот и безсмъртие. Който пее и свири от Любов, той се намира в общество на музикални хора, които го вдъхновяват; ако човек пее без Любов, той остава сам, не може да привлече музикални хора около себе си – щом не е заобиколен от среда на музикални хора, той не може да се вдъхнови. Пеене без вдъхновение е механическо действие. Всички трябва да работите, да развивате в себе си музикалното чувство; у едни от вас не е развито времето, у други – паметта, у трети – разсъдливостта, у четвърти – милосърдието и т. н.; изобщо всички трябва да работите съзнателно върху себе си, да развивате това, което ви липсва. Музиката е почивка за човека; когато се уморите, попейте малко, за

да си починете, и след това продължете работата си. Правилното пеене подразбира изразително пеене.

Кои тонове отговарят на думата **Любов**? Мнозина от вас могат да напишат мелодия на дадените думи, но се боят от критика. Едно трябва да имате предвид: хубавите работи не стават лесно, много условия се изискват, за да се създаде една хубава работа. Истинското пеене включва живот, подвижност в гласа. В мелодията на песента „Любов ме озари“ трябва да има нещо, което грее, което съживява човека – значи мелодията всякога трябва да отговаря на думите. Казва се: „Любов ме озари, душа ми разшири“; коя сила внася разширение – топлината внася разширение на телата. „Духът ми укрепи“; коя сила укрепва духа – мисълта. По-нататък е казано: „И благодат в мен всели“; питам: може ли благодатта да се всели – според мене благодатта не може да се вселява, това е поетически израз; само Разумното може да се всели в човека, само живите неща се вселяват. Следователно, ако разглеждаме благодатта като нещо мъртво, тя не може да се всели; ако я разглеждаме като нещо живо, тя може да се всели. За да бъде благодатта жива, ние трябва да си представим, че зад нея седи някое Разумно същество, което я носи; щом благодатта оживее, тя може да се всели в човека, тя може да закрепи духа му – ето защо и поетическите изрази трябва да се преработят, да станат живи. Думите **Любов ме озари** представляват кости, скелет на нещо, което трябва да се облече в мускули; след това вече Духът и Животът могат да дойдат, да оживеят, да одухотворят и самите думи – това може да направи само онзи поет, който истински разбира нещата; засега песента не върви, понеже още не се е явил този поет. В дадения случай нека всеки от вас направи опит да даде мелодия на песента и от всичките образци ще извадим най-хубавото, да създадем една хубава песен.

Питам в какво седи красотата, хубостта на човека – в неговото лице, а лицето пък е израз на човешкия ум. Клетките, от които е

направено човешкото лице, се отличават с голяма чувствителност; благодарение на тази чувствителност те могат да придават израз на лицето; всичко, което сърцето преживява, се отразява на лицето: милосърдие, кротост, въздържание, благодет, сила – всички тия сложни съединения се отпечатват върху лицето на човека. Къде е сърцето на човека, на лицето ли? Къде е умът му – на челото специално; широчината на носа пък изразява сърцето, от тази широчина се определя и дишането на човека; ябълките на лицето са във връзка със стомаха – когато ябълките са много изпъкнали, стомахът на човека се намира в неестествено състояние. Човек трябва да се наблюдава, да изучава лицето си и при всяко мръдване на мускулите да прави научни изводи. Мускулите трябва да бъдат пластични. Очите например не трябва да бъдат нито много хлътнали навътре, нито много изпъкнали – когато очите изпъкват навън, това се дължи на утайки, които се набират около тях. Човек трябва да следи за очите си да бъдат в нормално състояние.

Мислите, чувствата и волята на човека оказват влияние върху всички органи на тялото му; като знае това, той трябва да бъде внимателен, да води чист живот, за да не накърни правилността на своите органи. Когато органите са били създадени, те са имали правилни форми, подчинявали са се на известни закони. В създаването на тия органи са взели участие ред Разумни същества, които са работили в различни области: например стомахът е направен от едни Разумни същества и в специална област, дробовете – от други Разумни същества и в друга област, мозъкът – от трети Разумни същества, в трета област, и т. н; всички органи са създадени от Разумни същества и по разумен начин. Човек е поставен в тялото си като ученик да учи; човек сега учи как да контролира мозъка, дробовете и стомаха си и докато се научи да ги управлява, той ще преживее ред катастрофи, ред катаклизми – тия катастрофи хората

наричат смърт. Някой преживее една катастрофа и всички казват: „Умря този човек“. Какво подразбира смъртта – смъртта не е нищо друго, освен експлозия на един от главните органи в човека, тогава хората казват: „Еди-кой си умря, замина за онзи свят“; да, машината на този човек се развали, а машинистът замина, отиде да търси майстори да ремонтират машината му, за да започне отново да функционира.

Казвам: пеене има и на този, и на онзи свят, само че на онзи свят ще пеете по особен начин. Някои мислят, че като вземат перото в ръка, с един замах ще напишат песента; не, работите не стават така лесно, ако нещата можеха лесно да стават, пръв Христос би оправил света – Той щеше да каже една дума и светът моментално щеше да се оправи. Защо светът не се изправи изведнъж не е ваша работа – ако искате да разрешите този въпрос, вие сами ще се спънете; вашата задача е да оправите себе си – всеки сам трябва да си каже: „Аз трябва да стана музикант; аз трябва да обичам; аз трябва да мисля право!“; когато постигнете това, вие ще придобиете всичко, което желаете. Щом разберете правилно нещата, вие ще можете да ги предадете и на другите. Това показва, че всеки човек е свободен да възприеме или да отхвърли Божественото; щом го приеме веднъж, той не трябва вече да се отдалечава от него.

Съвременните хора се движат между две крайности: ту съзнанието им потъмнява и те се скриват в себе си, ту разсветлява и те излизат навън. Има известен род охлюви, които някога са излезли от черупката си, без да са били готови за външните условия, и сега страдат, не могат да се върнат назад; тогава и на вас казвам: дръжте черупката си, докато не измените формата си, докато не се пригледите към външната среда; на същото основание и възгледите ви трябва да имат такива форми, които да ви помагат. Следователно всяко нещо, което ви занимава, трябва да има пряко отношение към вас, да ви

помага в пътя, по който вървите: ако мислите и чувствата не ви помагат, защо ви са те; ако музиката, науката не ви помагат, защо ви са те; ако добродетелите не ви помагат, защо ви са те? Всяко нещо трябва да е на мястото си, да принесе известна полза. Съвременните хора гледат повече на външната страна на живота – кой какво има, какво положение заема, а с това спъват развитието си; на това основание Бог държи съзнанието на много хора непробудено, да не би преждевременно да се пробудят и да станат нещастни. Няма по-голямо благо и щастие за човека от това да се пробуди съзнанието му, обаче ако съзнанието на човека се пробуди преждевременно, когато не е готов за това, то е равносилно на положението на човек с болен стомах: ако поканят такъв човек на угощение, той не може да вкуси от нищо, защото стомахът му е развален – той погледне към това ядене, към онова ядене и казва: „Щастливи са онези хора, които могат да ядат“. Ако вкарате един невежа в библиотека с класически книги, какво ще се ползва от тях – нищо не се ползва, той нито може да чете, нито може да разбира.

И тъй, от вас се изисква здрава, солидна мисъл, както и здрави, устойчиви чувства; ако човек не поддържа в ума си такива мисли и в сърцето си такива чувства, той ще изпадне в тягостно състояние, ще се отегчи от живота си. Също така ако пеете една песен няколко пъти наред, най-после ще се отегчите – това показва, че в тази песен липсва нещо живо, което колкото повече се пее песента, толкова повече да я осмисля. Музикалният човек сам внася нещо ново, нещо живо в песента, която пее, ето защо каквато песен и да пее, той не се отегчава. Песните са резултат на чувствата в човека – болките, нуждите, радостите и скърбите на хората са създали песните; на това основание всеки човек може да има своя песен. Българските песни имат два ясно очертани характера: едни от тях са тъжни, а други – хороводни; и в едните, и в другите песни липсва нещо в музикално

отношение. Истинският певец трябва да влияе на сърцата на хората, да ги разчувства; някой пее: „Заплакала е гората...” – гората плаче, но хората не плачат. Понякога певецът плаче, а хората не плачат; когато пък хората плачат, певецът вече не пее. Има случаи, когато някой говори, а хората, които го слушат, се смеят – всички около него се смеят, само той не се смее; друг пък говори и сам се смее, а които го слушат, не се смеят. Защо хората се смеят? Онези от вас, които са по-напреднали, нека отговорят на въпроса по какво се отличава напредналият ученик.

Сега, като говоря за музиката, намирам, че малко хора са истински музикални. Повечето започват с техническата страна на музиката; музиката има много страни, тя има сложен характер, тъй щото техниката в музиката е само едната ѝ страна. Ние се интересуваме от музиката главно от възпитателно гледище – възпитателната страна на музиката представя нейната научна страна. Който има свободно време, добре е да се запознае с теорията на музиката, да може да превежда от една гама в друга.

Когато влизате в окултна Школа, пазете се да не изпадате в заблуждение да мислите, че много знаете и разбирате. На това основание всеки може да каже, че иска да бъде свободен, да се движи където иска, да мисли и чувства каквото иска, да прави каквото иска, и т.н.; да иска човек да прави каквото му дойде наум, да бъде свободен, това е равносилно да мърда, да движи листата на Свещената книга. Казвам: никой няма право да мърда листата на Свещената книга; какво ще стане с тази книга, ако всеки пожелае да движи листата ѝ – всичко напечатано върху листата ѝ ще се изтрие. Следователно, когато и вие се приближавате един към друг, трябва да пазите свещено мълчание, да не се изтривате; който изтрива Божественото в другите, ще го изтрие и в себе си. Например някой човек е груб, а вие се заемате да му въздействате, да го изправите – не

се занимавайте с другите хора, вие не сте изпратени на Земята да изправяте хората; да се занимаваш с работите на другите хора, това значи да изтриваш ръбовете по кората на дърветата – Бог е определил специални Същества за тази работа. Острият ръб е толкова як, че мъчно може да се изтрие. Покажете един педагог, който е могъл досега да отъпи острия ръб в характера на някое дете; ако мислите, че ще намерите такъв педагог, лъжете се. Аз виждам деца, които постоянно се движат около учителя си и всичко, каквото той им каже, изпълняват; обаче отдалечат ли се от учителя на една крачка само, започват да го подиграват, да му се смеят – значи те са го излъгали. Сега и на вас казвам: не мислете, че можете да ме залъгвате, че съм изгладил ръбовете ви – аз сам не искам да ги изгладя; ако помисля, че мога да изгладя ръбовете ви, ще се самоизлъжа. Аз оставям хората свободни; те ме интересуват дотолкова, доколкото имат отношение към Бога – вън от това те не ме интересуват. Следователно, когато и вие се доближавате един до друг, пазете известно разстояние помежду си, да не се изтривате. Някой се приближи до някого и казва: „Този човек е много остър, трябва да стоя далеч от него“; да, не се приближавай до този ръб, заобиколи го, стой настрана, да не те убоде. Ако ти си жива книга, ще кротуваш, докато господарят дойде, само той има право да отваря страниците на тази книга.

Някой се оплаква, че не го обичали, че еди-кой си бил повече обичан – по какво познавате, че някой човек е повече обичан от вас? Ако имам две шишета, едното с вместимост десет килограма, а другото – един килограм, и ги напълня с вода, можете ли да кажете, че първото шише обичам повече? Някой ще каже, че обичам първото шише повече, понеже съм турил в него повече вода. Питам какво ще кажете тогава, ако в шишето, което съдържа един килограм течност, туря първокачествена вода, а в по-голямото туря вода от второ качество – за предпочитане е по-малко вода, но по-доброкачествена,

отколкото повече вода, но второкачествена; това показва, че шишето се цени по съдържанието си – ако по-голямото шише има по-добро съдържание, ще има по-голяма цена. Тъй щото когато казвате, че някой човек е повече обичан, това значи, че съдържанието на този човек е по-ценно от съдържанието на останалите. Кой човек може да бъде обичан – само онзи човек може да се обича, който никога не умира; обичан е онзи, който никога не гладува и жадува; обичан е онзи, който сиромаш не става. Всеки човек, който умира, който гладува и жадува, който е изложен на всички мъчности в живота, не може да бъде обичан; той е изпратен на Земята да се изправи, за да бъде впоследствие обичан. За какво обичат певеца – певецът е обичан не за своята красота, нито за своето богатство и знание, но за пеенето; гласът на певеца е неговото съдържание – певецът може да е красив, може и да е грозен, важното е какъв глас има. Ние се възхищаваме от добротата, от правата мисъл на добрия човек, но не и от неговото лице. Доброто в добрия човек се вижда в неговите очи. По отношение на добротата доброто сърце е по-важно от очите; по отношение на разумността умът е по-важен от лицето.

И тъй, човешкото лице става толкова по-ценно, колкото по-добре изразява живота на сърцето и на ума; то е огледало, в което се отразяват умът и сърцето на човека и когато влезе в Невидимия свят, човек и там носи лицето си. Много хора, като влизат в Невидимия свят, се объркват поради голямото външно еднообразие; човек трябва да има голямо прозрение, за да намери вътрешното разнообразие във външното еднообразие. Ако в Невидимия свят търсите приятеля си, няма да го познаете изведнъж, голямо усилие, голямо прозрение се изисква от вас, за да го познаете; най-лесно ще го познаете по говора. Сега хората говорят за онзи свят, за неща далеч от тях, които не ги ползват много, а най-важното за сегашния им живот – музиката и пеенето – оставят настрана. Аз бих желал всички да пеете и свирите

по най-новите правила на изкуството: всички трябва да пеете така, че в песента ви да има чувство, мисъл, да има светлина и топлина. Една от задачите на ученика е да знае да пее; ако не може да пее, той трябва да изучава пеенето като пръв и необходим предмет в Школата. Който не знае да пее, той не може да бъде ученик, за окултния ученик музиката е един от важните елементи, който му служи като броня, да го предпазва от външните и вътрешните неблагоприятни условия. Музиката служи за равновесие, пази човека да не се увлича в лошите страни на живота и същевременно го укрепва; където и да ходи, щом пее, той се намира в безопасност. Между музикалното чувство и разсъдливостта на човека има известно съотношение – колкото по-музикален е човек, толкова и разсъдителните му способности са по-силно развити.

Значи никой още не е намерил съответна мелодия на дадените думи. Където има Любов, там може да има и мелодия; ако няма Любов, и мелодия не може да се яви. Какво означава буквата **м** в думата **мелодия**? Тя показва, че за да се роди някаква мелодия, първо трябва да пожертваш нещо от себе си, да го посадиш в земята, да умре там и после отново да изникне, да цъфне, да върже плод и да узрее. В една душа може да има мелодия само тогава, когато тя е минала през живота и е разбрала неговия смисъл. Когато военният отиде на бойното поле и се върне като победител, той започва да пее и свири на мажорна гама; ако военният се върне победен, започва да пее и свири на минорна гама. Победителят пее и свири с диези, защото е спечелил нещо; победеният пее и свири с бемоли, защото е изгубил нещо. Мажорната гама внася разширение в човека, а минорната – свиване; ето защо винаги трябва да става преливане, смяна между мажорната и минорната гама. Като знаете това, опитайте се да създадете мелодия на дадените думи, нека поработят върху нея и млади, и стари, да видим какво ще излезе.

Питам колко нишки трябва да вземете, за да изтъчете един хубав копринен плат – една, две, три или десет нишки достатъчни ли са за целта? Не, стотици хиляди нишки са необходими, за да се изтъче един копринен плат, при това тия нишки трябва да бъдат така преплетени, че платът да бъде навсякъде еднакво гладък. По същия начин и музикалните произведения са изтъкани от безброй нишки, добре съчетани в едно цяло. Когато някой казва, че не е музикален, това значи, че той е взел само десетина нишки за своята песен, а са необходими хиляди нишки още; казвате: „Кога ще постигнем това?“ – работете всеки ден по малко: днес десет нишки, утре десет нишки и неусетно ще изтъчете своята песен. Съвременните хора са заставени по неволя да работят, да четат и да пишат, да учат, да градят къщи и т.н.; ако не беше неволята, те не биха работили толкова много. Ако бихте живели в тропическия пояс, щяхте ли да градите такива солидни къщи, каквито градите днес? Днес хората градят големи, високи къщи, които не са хигиенични; хигиеничната къща трябва да отговаря на известни условия: тя не трябва да бъде нито на много сухо място, нито на много влажно; светла трябва да бъде къщата, но това не значи, че светлината ѝ трябва да бъде изобилна – силната светлина вреди на очите. Светлината на свещите е по-лека, по-приятна от електрическата. И когато нашите мисли минават през тъмни среди, ние сме недоволни, защото не можем да ги използваме правилно. Задачата в живота ни е да преодолеем всички мъчности, спънки, препятствия, като се ползваме от Мъдростта и знанието, което Бог ни дава.

Всеки ден ни се дават известни упътвания: започваш да ядеш, нещо ти казва: „Стига вече!“; спечелиш хиляда лева, мислиш как да спечелиш още, нещо ти казва: „Достатъчно са толкова“; пишеш някаква работа, нещо ти казва: „Спри, не продължавай повече!“. Съвременните хора не се поддават на тия упътвания, те постъпват

точно обратно – когато им се казва да спрат някъде, те продължават да вървят; когато пък им дойде някоя светла идея, те я отлагат – не, дойде ли някоя светла идея в ума ви, вие трябва да я възприемете и да започнете да работите върху нея. Щом нещо ви каже да спрете, послушайте този глас, вие трябва да се подчинявате на Божественото в себе си. Когато ви каже да пеете, пейте – това не значи да започнете, че да не млъкнете. Някой иска да каже нещо, но мисли, обикаля, не знае откъде да започне – когато искате да кажете нещо, изкажете се свободно, както мислите, без да имате предвид ще ви разберат ли другите, какво ще кажат хората за вас и т.н.; говорете направо по въпроса без никакви смущения, без никакви съображения. Когато говорите пред Бога, говорете свободно, направо, без заобикалки; когато говорите пред хората, говорете както намирате за добре. Изобщо вие трябва да имате високо мнение за хората, да ги държите на такава висота, на каквата държите и себе си – само така може да се създаде силна връзка между вас и тази връзка ще помогне за преодоляване на вашите недъзи; това се изисква от всички хора, а най-много от окултните ученици – много се дава на окултния ученик, но и много се изисква от него.

И тъй, в думите *Любов ме озари* липсва нещо – какво им липсва? Живот, само животът озарява човека, а в живота като важни елементи влизат светлина и топлина. В този смисъл истински приятел е онзи, който може да стопли, да озари човека – този човек носи живот за тебе. Когато отиваш при някой човек да искаш пари назаем, ако ти е приятел, той още отдалеч ще отвори касата си и ще каже: „Аз приготвих една топлинка за тебе, заповядай!“ – това значи вътрешно разбиране между две души, а където има разбиране между душите, там има и хармония, и музика. Сега, като знаете тези положения, работете върху дадените думи да напишете някаква мелодия; можете да напишете и припев на тази мелодия.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Единадесета лекция, 1 декември 1926 г.

ПОСЛЕДНАТА ПОСТЪПКА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха четени темите върху: „Горене без дим“ и „Отличителните черти на напредналия ученик“.

Питам по какво се отличава точката от линията – точката няма никакво измерение, а линията има едно измерение. Знаем обаче, че линията се образува от движението на точката – значи точката може да се проектира в линия. Линията може ли да се проектира в точка; има ли някаква прилика между точката и линията? Когато линията се движи, тя образува плоскост, която има две измерения; когато плоскостта се движи, тя образува тяло, което има три измерения. Следователно точката, която няма измерение, при движението си образува линията, която има едно измерение; линията, която има едно измерение, при движението си образува плоскостта, която има две измерения; и най-после плоскостта, която има две измерения, при движението си образува тяло, което има три измерения; когато кубът се движи, той образува още по-сложно тяло с четири измерения.

По кой начин може да се проектира точката, за да образува права линия? Сега ние определяме правата линия като първата съзнателна връзка между две разумни същества. Който не може да направи тази разумна връзка, не знае законите на правата линия; той се намира в един въображаем свят, вследствие на което всичките му идеи претърпяват морален крах – при това положение не може да има никаква философия, никаква наука. Това, което се руши, не е наука – истинската наука не се разрушава; живот, който се явява и изчезва, не е живот, той е сянка на живота; знание, което се губи, не е истинско

знание – такова знание служи само за забавление, както децата се забавляват с играчките си.

Когато някой човек заспи и дойде друг да го събуди, той е недоволен, че го събудили; действително, опасно е да събудите човека, когато не си е доспал, но също така е опасно, ако го оставите да преспи. Колко часа са необходими за човека, за да си отспи – според съвременните учени достатъчно е човек да спи една трета от денонощието, значи най-много осем часа са необходими за сън, а останалите 16 часа ще бъдат за работа, за наука, за ядене и пиене и за всички останали работи.

Сега, като се говори за точката, за правата линия, за плоскостта и за телата, това показва, че някои проблеми в живота се разрешават с неизмерими величини; други проблеми се разрешават с правите линии, но не с геометрическите, а с живите линии в Природата; трети проблеми се разрешават с плоскостите, с живите квадрати; четвърти – с живите тела в Природата. Който е разбрал законите на квадрата, той ще може да разреши най-трудните задачи в живота – квадратът е най-опасното място, в което човек може да попадне. Съвременните хора са поставени в квадрата, заобиколени са с четири страни: едната страна на квадрата е приятелската, а противоположната на нея – неприятелската; другите две страни са неутрални сили – значи в квадрата има неутрални зони. Който не разбира законите на квадрата, той ще слезе на тази страна, където са неприятелите му, и ако се намира при добро благосъстояние, те ще го ограбят; когато знанието дойде при него, той ще слезе точно там, където са невежите, и по този начин ще изгуби всичко, което е придобил; религиозният човек пък, като намери пътя на истината, ще слезе при такива същества, които ще му отнемат всичко, което е спечелил.

Като не разбират законите на живота, съвременните хора често губят всичко онова, което са спечелили. Срещате някой религиозен,

говори за Бога, но не се минава един час, умът му се е изменил, той вече мисли и говори други неща – ето защо светските хора казват за религиозните, че дъската им е мръднала; след един час пак ще го чуете да говори за Бога. Как си обяснявате промените, които стават толкова често с религиозните хора? Някои казват, че Бог е наредил работите така; не, ние не можем и не трябва да приписваме своите глупости и неиздържани положения на Бога, на Великия закон в света, в който няма никакво изключение. Нашите глупости, нашите временни задачи са детински работи, упражнения за ума – тези упражнения само подготвят човека за разрешаване на великата задача в живота, но те не могат да я разрешат; яденето, пиенето, ученето са само приготовления за великата задача, но сами те не могат да я разрешат. Казвате: „Трябва да се учи!“; да, трябва да учите, но не мислете, че като придобиете повече знания, ще можете изведнъж да разрешите важните задачи в живота си, в живота има по-важни неща от знанието. Вие трябва да дойдете до точката, която при движението си образува правата линия, правата линия представя вече света на първото измерение. Питам: защо хората се движат?

Съвременните хора говорят за морал, но ако ги питате коя е мярката за морала, и те не знаят. Кои неща са морални? Някой човек краде и за свое оправдание казва: „В Свещената книга е писано, че всички неща в света принадлежат на Бога“; друг убива човека и пак намира причини да се оправдае, но ако някой счупи крака на същия този човек или го нарани някъде, той ще започне да протестира как смеят да му счупят крака – значи, докато нещастията се трупат върху главите на хората, този човек поддържа една философия; щом дойдат до неговата глава, той има друга философия. Помнете следното: ония ученици, които имат подобни възгледи, ще останат като запъртъци яйца, които при никакви условия не могат да се измътят; има яйца в Природата, които с милиони години не могат да се измътят. Някои

хора, които нямат основна идея в живота си, казват: „Лесна работа, ще работим както можем и колкото можем; милостив е Бог, Той ще се погрижи за нас“; да, Бог е милостив за разумните хора, за растенията, които растат и се развиват, но за изсъхналите растения има брадва, има и търнокоп – ние не говорим на сухите дървета, на изсъхналите растения, ние говорим на разумните хора, които могат да растат и да се развиват, които могат да прилагат. Някой казва: „Аз не разбирам тия работи“; който разбира, ще му се говори, който не разбира, той ще се учи от своите опитности.

Казвам: ученикът трябва да придобие едно качество, което са имали всички велики хора – смирението. Ще дам един пример на смирение. Седи един велик учен в кабинета си и се занимава. В това време дохожда при него едно малко дете, което носи писмо с един скъпоценен камък от негов приятел; детето казва: „Господине, вашият приятел ми даде това писмо, за да ви го предам и да ви кажа нещо важно“. Ученият веднага прекъсва работата си, спира вниманието си върху детето и започва да го слуша; то предава всичката работа, както му е заповядано, а ученият слуша внимателно, взима всичко предвид; от време на време го запитва какво още има да каже и след всичко това му благодари любезно като на голям човек. Този човек е философ, мъдрец, учи се от малкото дете; ако той не беше смирен, щеше да каже: „Какво ще слушам това дете?“. Казвам: има деца, изпратени от Бога; дойде ли такава дете при тебе, ти ще го приемеш с най-голямо внимание – то ще говори какво Господ му е казал, а ти ще пишеш всичко това, ще се научиш как да употребиш скъпоценния камък, изпратен от приятеля ти. Ако ученият каже на детето, че ще се срещне с приятеля си и от него ще разбере какво иска, с това той ще изкаже пренебрежение към детето – това пренебрежение е признак на гордост, от този учен нищо не може да излезе. Този закон няма никакви изключения.

И тъй, ако в даден момент не сте в състояние да приемете скъпоценния камък от приятеля си, изпратен с това малко дете, вие не разбирате живота; децата са емблема на чистота, те представят живот, който иде от по-високо място. Децата носят със себе си живот, който старите не могат да изразят; старите са хора материалисти, те вярват в това, което са придобили вече: те вярват в къщите си, в синовете и дъщерите си, в богатството си. Старият казва: „Свърши се животът ми, много видях и патих“ – какво е видял той? Аз мога да изчисля какво е придобил старият, като е живял 120 години – през тези 120 години може да се направят изчисления колко кокошки е изял, колко пъти е играл на хорото, колко пъти е видял изгряването на Слънцето, колко години е следвал в училище, какви и колко знания е придобил; важно е в края на краищата какво е спечелил от всичко това и какво е приложил в живота си. Той казва: „Аз знам много неща“ – щом знаеш толкова много неща, кажи колко тежи Слънцето, но с точност до един грам. Той веднага ще започне да привежда мнението на ред учени по този въпрос; не, аз искам ти да изчислиш това, нали казваш, че знаеш много работи? Има една висша математика, която съвременните учени още не познават, според нея може точно да се изчисли теглото на Слънцето. Ако някой стар човек живее сто години, той ще може да изчисли поне теглото на Земята – как ще направи това изчисление? Ако е учен човек и изучава своите мисли, чувства и желания, като ги претегли, той ще види, че те тежат толкова, колкото тежи Земята.

Значи старият човек тежи колкото Земята, а детето, което иде от Слънцето, тежи колкото Слънцето – защо? Понеже детето расте, увеличава теглото си, а старият се смалва – в това отношение малкото дете тежи милион и петстотин хиляди пъти повече от стария човек. Казвате: „Възможно ли е малкото дете да тежи повече от стария човек?“ – да, именно това дете стана причина ти да ходиш на хорото с

момите, това дете те накара да се ожениш; това дете те застави да работиш, да станеш художник, писател, поет, философ или учен; ако не беше това малко дете, ти камък щеше да станеш. Като говорим за децата, ние имаме предвид разумните деца. Царството Божие е на децата, Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“, т. е. в онази висша наука, която може да ви просвети; докато не станете като малките деца, колкото и знания да имате, те няма да ви ползват – при такива познания вие само приблизително ще знаете теглото на Земята, но тази Земя се нуждае от енергията на Слънцето; без слънчевата енергия Земята нищо не струва и слънчевата енергия не може да се прояви без Земята. Каквото представляват слънчевите лъчи за Земята, такова нещо представлява Божествената енергия за човека. Ако Божественото не се прояви у вас, вие ще се намирате в положението на стария човек.

Питам по какво се отличава религиозният от светския човек – ще кажете, че религиозният човек има любов към Бога, но кое е първото качество на тази любов? Казано е нейде в Писанието: „И послуша Господ молението ми“ – плачът е молитва. Когато детето плаче, също така то се и моли; то плаче, защото възрастните не разбират езика му – щом започне да плаче, те веднага се заинтересуват от какво има нужда и го задоволяват. Ако майката разбираше езика на детето си, то никога не би плакало. Детето плаче, понеже майката е неразумна: докато е била мома, тя се е занимавала с ред фантазии, чела романи, свирила на пиано, но във всичко това липсва идея; и като стане майка, тя пак мисли за други неща. Родят се едно, две, три или повече деца, тя не е готова да ги възпита, да ги отгледа както трябва, вследствие на което се явяват ред недоразумения в дома. Това не е живот, това е забавление. Могат да се забавляват само светските хора, но онези, които говорят за Божествената Любов, трябва да знаят

нейните качества – ако не знаят качествата ѝ, те трябва да слушат, да се учат. Когато човек се моли на Бога, когато иска нещо от Него, той трябва да иска най-малкото, но същевременно най-необходимо.

Вие трябва да знаете, че преди всичко имате отношения към Бога, а после идат отношенията ви едни към други. Никой не може да се приближи до свещената врата на Царството Божие, ако предварително не е пречистил сърцето си; човек може да обиколи Земята, може да посети всички слънца и планети, но ако не е пречистил сърцето си, кракът му не може да стъпи до вратата на Царството Божие – това трябва да имате всякога предвид. Не е достатъчно само да говорите за Любовта, за да влезете в Царството Божие. Някой казва: „Едно време сърцето ми гореше от любов, но изгасна вече“; питам как е възможно да изгасне Любовта в сърцето – Любовта е лампа, която Бог е запалил в сърцето на човека и така го е изпратил в света. Има лампи, запалени от хората, които хиляда години горят, без да изгасват; как е възможно тогава лампата, която Бог е запалил в сърцето на човека, да изгасне, може ли Господ да направи такава лампа, която само в продължение на 30-40 години да гори, да свети и след това да изгасне – това е невъзможно, невъзможно е една светла мисъл, дошла от Бога, да изгасне, да потъмнее в продължение на един час само.

Казвам: вие трябва да цените малките неща, да давате място на малките идеи, на малките чувства, които се зараждат във вас – в малките неща се крие Божественото. Ако не дадете път на Божественото в себе си, вие ще изпаднете в ред погрешки и от всички ваши погрешки само аз ще спечеля; каквото вие не направите, аз ще направя, но в края на краищата вие губите, аз печеля; вие ще останете невежи – нищо повече. Някои казват: „Ние имаме важни задачи в живота си, нямаме време да се занимаваме с малки работи“; питам: какви са вашите важни работи? – „Ние се интересуваме от

социалните въпроси, от въпроса как можем да изправим света, да повдигнем човечеството, а също тъй се интересуваме и от духовни въпроси.“ Едно трябва да знаете: разрешаването на духовните въпроси изисква от човека външна и вътрешна чистота.

Сега, като говоря така, мнозина ще се обезсърчат, ще помислят, че нищо не са постигнали; не, за да се повдигне човек духовно, той трябва да започне от елементарните неща. Когато детето започне да учи в училище, учителят му първо го запознава с простите действия – събиране, изваждане, умножение и деление, после го запознава с дробите, с просто и сложно тройно правило, със степенуване, коренуване и т.н., обаче и това не е достатъчно: след като ученикът мине целия курс на математиката, той трябва да я прилага в живота си, да знае къде да приложи събирането, къде – изваждането, умножението, делението, къде – коренуването, степенуването и т.н. Както числата имат корен, така и идеите имат свои корени, добродетелите също имат свои корени. Например кой е коренът на Доброто? Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта също така имат свои корени; човек трябва да знае корените на всички тия добродетели като числа, за да може да ги прилага в живота си – в това отношение математиката има приложение не само във физическия, но и в духовния живот на хората. Колко е квадратният корен на числото девет – три; ами на числото три, на числото осем? От три и от осем не може да се извлече квадратен корен с точност; от осем може да се извади кубичен корен, числото две е кубичен корен на осем. Защо от числото девет може да се извади квадратен корен, а от осем – кубичен корен? Вие трябва да мислите върху тия въпроси; като размишлявате върху тях, това не значи, че ще ги разрешите, но все таки ще дойдат в ума ви някои нови идеи.

Съвременните хора страдат от еднообразие. Еднообразието убива човека. Всеки ден от сутрин до вечер животът на човека е пълен

с едни и същи неща: става сутрин, обува обувките си, измива се, вчесва се, облича се, приготвя се за работа. Ако е жена, започва домашната работа; ако е мъж, взима шапката си, чадъра или бастуна и излиза, отива в канцеларията и започва всекидневните преписки и изчисления. Жената пък, като свърши домашната си работа, излиза на гости или на разходка: тук спира вниманието си, там го спира и т.н. Вечерта всички се връщат уморени – от какво? От голямото външно разнообразие, от много впечатления. Не, това е живот на еднообразие, което се отпечатва в съзнанието на хората и ги уморява, само еднообразието уморява човека. Ученикът се връща от училище, главата му е пълна с уроци по всички предмети; той всичко знае, но тия уроци са упражнения само за ума, те не могат да ползват ученика при разрешаване на житейските му задачи. И едно време хората са изучавали естествени науки, математика, философия, и сега изучават тия предмети, но все има разлика между положението на науките едно време и сега. Днес хората минават за по-учени, за по-културни. Кои са отличителните черти на съвременната култура? Пишете върху темата: „Отличителните черти на съвременната култура“.

Казвам: вие минавате за ученици на окултна Школа. Като ученици всеки от вас трябва да направи една разумна, правилна критика, да разгледа научно всички култури на миналото и да отдели от тях потребното от непотребното; което е ценно, да го отдели и приложи в новата култура. Ученикът трябва всяка вечер да прави баланс на своите мисли и чувства, да задържа ценните, а непотребните да туря настрана като тор. Човек е минал през всички култури, вследствие на което носи отпечатащи от тях в съзнанието си. Някой мисли за живота си, какво ще стане с него след 20 години; добре е човек да мисли за себе си, но въпрос е дали ще доживее това време. Важно е човек да мисли само за днешния ден, утрешният ден носи своите задачи, своите блага и изпитания, няма защо да се мисли

за него; щом днес си добре, благодари за този ден, за утре няма защо да мислиш. Ако ученикът научи добре днешните си уроци, той ще бъде в състояние и утрешните да научи. Дали ще придобие ново знание, това зависи от вътрешната подготовка на духа и на душата. Пишете нещо върху темата: „Какви качества се изискват от човека, за да придобива знания?“.

Казвате: „Няма защо да бързаме, да се пресилваме от работа и учене, нали много пъти ще се прераждаме? Един ден все ще придобием нужното знание“; прави сте в разсъжденията си, но ако отлагате нещата от един живот за друг, откъде знаете, че бъдещият живот ще ви донесе по-благоприятни условия от сегашния? Освен това не забравяйте, че каквото днес положи човек в живота си, то ще остане за основа на бъдещия му живот; следователно някои ваши мисли, чувства и постъпки могат да се реализират едва в бъдещия ви живот и тогава вие ще носите лошите или добрите последствия на миналото. Ще кажете: „Ни в клин, ни в ръкав“, т. е. не било сега, че за в бъдеще, след сто години; не само след сто години, но и след четири поколения даже може да се предскаже какъв ще бъде животът на човека; при това, ако вие сте последен от даден род, непременно ще носите последствията от известен дефект или от някоя дарба на свой дядо или прадядо – това нещо хората наричат наследство. Не е лесно човек да се освободи от връзките на своето минало, има не само физически, но и духовни връзки. Тъй щото кой каквото прави, с това той чертае сам своето бъдеще. Човек трябва да бъде внимателен в живота си, да знае, че връзките, които днес прави, ще окажат влияние не само след сто години в живота му, но те ще имат влияние даже и след четири поколения – това е красивата страна на нашия живот. Следователно, ако искате да жънете добри плодове в бъдеще, оставете Божественото във вас да се проявява – този е новият човек, това е детето, за което Христос говори. Старият човек нов не може да стане,

каквото и да правите, той не може да се подмлади; той казва: „На остарял цар съвет не се дава“.

Питам: коя е основната мисъл от тази лекция? Всеки ще отговори по своему, според своите нужди и според степента на своето развитие; съзнанието на всички не е еднакво будно, вследствие на което всеки от вас различно ще схване основната мисъл в лекцията. Кой каквото схване, това е най-важното за него в дадения случай; от мисълта, която схване, той ще се добере до най-важната, до съществената мисъл в лекцията. Който добре разбира и прилага човешката любов, той ще разбере и Божествената и обратно – който разбира и прилага Божествената Любов, той още повече ще разбира човешката; всеки трябва да мине през човешката любов и после да стигне до Божествената. Няма нищо лошо, когато човек минава от човешката в Божествената Любов, опасността седи в това, когато човек заспи в човешката любов и там остане за по-дълго време, отколкото трябва; човешката любов представлява градина с хубави ароматни цветя, с чисти извори и който влезе в тази градина, той се упоява от силната миризма на цветята и остава там, като мисли, че е влязъл в Рая; Рай е това, но човешки, а не Божествен.

Някой човек започне една работа – върви му; започне втора, трета – все напред му върви: пари печели, къщи прави и започва да мисли, че Бог гледа благосклонно към него. Лъже се този човек, успехът в материалния живот не означава още Божието благословение върху него. Казано е в Писанието: „Бог е ревнив“ – думата **ревнив** тук е употребена в хубав смисъл; това не е онази ревност, която турците приписват на своя бог Яма⁸³ – като дойде бог Яма при вас, той ще ви вземе онова, което най-много обичате, и след това вие ще тичате подир Яма, ще викате да ви върне този, когото

⁸³ **Яма** – бог от хиндуисткия пантеон, свързан със смъртта, създател на огнения жезъл на Агни, гръмотевичната колесница на Шива и др.

обичате. Вие ще тичате подир любимия си, ще викате, ще го търсите, докато най-после разберете истинското име на Бога. Докато разберете Божия закон, вие винаги ще се натъквате на Яма; щом разберете Божия закон, вие ще научите истинското име на Бога. Ще кажете, че това име е Христос; казвам: не е достатъчно само да знаете името на Христа, но трябва да разбирате Неговото сърце, да разбирате Неговите мисли, да знаете коя е била основата мисъл, която е заставила Христа да дойде на Земята – само по този начин ще разберете значението на думата **Христос**. Когато Христос прие Духа, съзнанието Му се пробуди и Той се свърза с Бога, прие Неговата мисъл и придоби вечния живот.

Изпейте упражнението „Киамет Зену“.

Който правилно мисли, той може и правилно да пее – щом мисли правилно, той дава израз, смисъл на песента. В слоговете **ки-а-мет** след гласната **и** следва гласната **а**; буквата **и** представлява начало на нещата, което дава подтик към творчество, а буквата **а** представлява метод, начин, чрез който се изразява това творчество. Думата **киамет** означава нещо велико, грандиозно, което има начало. Буквата **м** представлява смърт; значи **и** е начало на творчеството, **а** – метод за изразяване на това творчество, а ако човек не знае как да представи това творчество, тогава иде смъртта. Буквата **е** пък означава възраждане – смъртта трябва да се победи. Буквата **т** означава силата, с която трябва да се воюва, за да се победи смъртта; това е значението на главната буква **Т**, а не на малката буква **т**, която, обърната надолу, означава еврейската буква **шин** – **ш** – тази буква означава материални стремежи. Човек трябва да се освободи от материалните си стремежи, да започне идейна работа; тази промяна не може да стане по механически начин, тя става постепенно, чрез усилена работа на Божественото в човека. Когато някой каже, че може моментално да направи някакво добро, това подразбира, че от

началото на съществуването си до момента на това добро той е направил безброй усилия в това направление.

Някой взима чук и удря върху един камък, но не може да го счупи; той се обезсърчи, хвърли чука настрани и казва: „Този камък не може да се счупи!“. Не, ти си ударил 499 пъти, удари още един път и ще видиш, че камъкът ще се счупи – „Не ме изпитвай, аз ударих толкова пъти и камъкът не се счупи, че сега от един път ще се счупи“; удари, не се безпокой, ще видиш, че ще успееш. Той вдигне чука, удари още един път, камъкът се счупва и след това се чуди как разбирам от тия работи – много лесна работа е тази, как да не се разбере: аз поглеждам камъка, виждам, че на повърхността му има вече много пропуквания, изисква се един удар само, за да се счупи камъкът. Той казва: „Толкова удари направих, не искам повече да удрям“; колко удари си направил – ударил си 499 пъти; трябва още един удар, да станат 500 – на последния удар ти ще имаш резултат.

Често и вие постъпвате по същия начин – започвате една работа, ударите 499 пъти и като нямате резултат, отказвате се: „Няма да я бъде тази работа!“; не, още малко ви остава, за да свършите, само един удар още; трябва да ударите 500 пъти, за да свършите работата си. В това седи философията на живота. Някой удря, удря с чука върху камъка, обезсърчи се най-после и казва: „Не мога да счупя този камък“; не, ти си към края вече, аз виждам, че си ударил 499 пъти, трябва още един удар само и камъкът ще се счупи. Постоянство се изисква от всички хора.

Казвате: „Трябва да се живее добре“; да, трябва да се живее добре – защо? Добрият живот подразбира непреривна работа още от миналото, която продължава в настоящето и следва в бъдещето; краят на работата ще се види в бъдещето.

Изпейте сега упражнението „Махар Бену Аба“.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Дванадесета лекция, 8 декември 1926 г.

НЕРАЗРЕШЕНОТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха четени темите: „По какво се отличава напредналият ученик?“.

Сега ще напиша няколко равенства: $1=1$; $2=1$; $3=1$; $4=1$; $5=1$; $6=1$; $7=1$; $8=1$; $9=1$; какво разбирате от тия равенства? Представете си, че имате едно дете на едногодишна възраст; какви резултати ще има то през първата година на своя живот, какви ще бъдат резултатите на неговия живот през втората, третата и най-после през деветата година? Детето е същото, но резултатите на неговия живот през тия девет години ще бъдат ли едни и същи?

Ще ви задам друг въпрос: времето и пространството ли определят живота, или животът определя времето и пространството? Времето и пространството съществуват като нещо дадено на нашето съзнание; това е субективно схващане, времето и пространството обективно не съществуват, те не могат да се хванат. Казват, че телата се вменстват в пространството. По тези въпроси могат да се явят ред разсъждения.

Фиг. 1

Представете си, че имате един център А и една светеща точка В; ако завъртите точката В около центъра А, ще се образува един светъл кръг. Питам: точката В има ли големината на светлия кръг? Тя може ли да излезе вън от светлия кръг? Ако тази точка има живот в себе си, тя може да се продължи, да стане по-голяма, но ако няма живот в себе си, тя ще остане еднакво голяма. Какво показва този светъл кръг – той показва, че е образуван от движението на една светла точка. По този начин се обяснява образуването на Вселената – Вселената се е образувала от една точка, която няма никакво измерение, но като се е движела едновременно по всички направления, тя е образувала хиляди кръгове; следователно Вселената изглежда голяма, но сама за себе си тя няма никаква големина. Щом движението на тази точка спре, всичко се съсредоточава в нея и тогава казваме, че Вселената е много малка, равна на точка, и като точка тя няма никакво измерение. Докато точката се движи, Вселената има измерения; щом престане да се движи, тя изгубва всички свои измерения.

Питам: като говоря по въпроса за Вселената, каква полза ще имате от това? Това са разсъждения, които могат да занимават само философите. Може да е така, може и да не е така. Като наблюдавате живота на сегашните хора, виждате, че човек се ражда, расте, развива се и като достигне до известен стадий, неговото развитие спира и той се връща в обратния път на своя живот. Защо човек е създаден така, защо трябва да се роди и после да умре? Ще кажете, че Волята Божия е била такава, обаче кой от вас е бил при Бога, когато Той е създавал света, за да знае, че Неговата Воля е била такава? Бог разговарял ли е с вас, за да знаете, че така е пожелал? Щом Бог не се е разговарял с вас, всеки може да отрече вашите твърдения. Мнозина казват, че са разговаряли с Бога; ако е вярно, нека докажат тази своя опитност – как ще се докаже това нещо обективно? Евреите казват, че когато

Мойсей се качил на планината, там разговарял с Бога – вярно ли е това, или не? Ако е вярно, то може да се провери и сега. Ако Слънцето е изгряло преди хиляда години само веднъж, а след това вече не е изгрявало, ние не можем да докажем, че наистина някога е изгряло. Абсолютната Реалност има това качество, че тя всякога може да се провери.

Тъй щото когато човек не е проверил Реалността, това показва, че той не е в съгласие с нея – значи неговото движение е по-слабо от движението на Реалността, вследствие на което тя остава непонятна за неговия ум. Например всички поддържат, че растенията растат; питам: растенето движение ли е? Растенето е движение, но толкова бавно, че се изискват много години, за да се забележи. И растенията се движат от едно място на друго, както животните и хората, но за да забележите, че едно дърво се е преместило от едно място на друго, трябва да минат поне сто години – ето защо на пръв поглед се вижда като че растенията не се движат. Също така и почвата се движи – например Стара планина днес не е на същото място, където е била преди две хиляди години; някога тя е била към Карпатите, а сега отива към Средиземно море. Земята, Слънцето, всички планети се движат, всичко във Вселената е в движение. Единственото същество, което не се движи, е Бог, вън от Него всичко е в движение, но с различна степен на бързина.

Сега, като знаете тия неща, какво заключение, какъв извод ще направите? Какво заключение ще направите от това, че всичко се движи – вие трябва да си кажете: щом Земята, Слънцето, всички планети, животни и растения се движат, менят местата си, тогава и нашите научни теории, нашите морални теории за живота ще се подвигат, ще се изменят. Вие трябва да благодарите, че всичко в света е подложено на промени. Някои казват, че днешният морал е същият, какъвто е бил в миналото; не, не е така, колкото малко и да се е

изменил, все пак има разлика между морала на миналото и този на настоящето. Съвременните хора не знаят още какво нещо е истинският морал. Ако първите хора, които бяха в райската градина, знаеха какъв е Божественият закон, какъв морал се изисква, те не биха съгрешили – те съгрешиха, понеже не разбраха Божия закон и гледаха на живота детински. Адам много пъти се е прераждал на Земята и ще продължи да се преражда, докато разбере, научи и приложи Божия закон – той е бил и владика, и цар, искал е да оправи света, но все не е успявал; и Ева също така се е прераждала много пъти и още ще се преражда – и като царица е дохождала, мъчила се е да оправи света, но светът и до днес не е оправен. По този начин – както хората са работили в миналото, както и днес работят, светът не може да се поправи. Ще кажете: „Как е възможно Адам да се преражда още, когато е създаден по образ и подобие Божие?“. Има два Адама: първият Адам е бил създаден по образ и подобие Божие, а вторият е бил направен от пръст; когато се казва, че Христос е вторият Адам, трябва да се разбира, че Той е произлязъл от Първия, който е бил създаден по образ и подобие Божие.

Съвременните хора се натъкват на философски въпроси, които не могат да разрешат – в ума им се явяват ред задачи като тия на Адам: $2=1$, $3=1$, $4=1$ и т.н; въпреки това те се силят, искат да разрешат задачи, които не са по силите им. Например мнозина искат да се повдигнат, да станат велики хора – защо искат да станат велики? И дърветата в гората искат да станат големи, високи, всяко живо същество иска да стане голямо, високо, велико – кога може едно дърво да стане голямо? Ако изсечете всичките дървета в гората и оставите само едно от тях свободно да расте и да се развива, то непременно ще стане голямо. Какво се ползва това дърво от своята големина, на кого ще се хвали със своята големина? Едно преимущество ще има: много птици ще могат да кацат върху него; ако остане по-малко, и по-малко

птици ще кацат върху него; като е голямо, много гарги, много щъркели ще кацат на него и ще казват: „Голямо е това дърво!“ – тази е всичката привилегия на голямото дърво.

Следователно, ако и вие сте големи, много птици ще кацат по вас. Не, основа трябва да имате; всяко желание, всяка мисъл е ценна, когато е поставена на здрава основа. Когато човек желае да стане голям, велик, преди всичко трябва да разреши този въпрос за себе си – той трябва да си каже: „Аз искам да стана голям, велик за себе си“. Човек расте, става голям и велик, когато разрешава три вида задачи: първо, той разрешава задачата на своето тяло – физическа задача; второ, той разрешава задачата на своята душа – духовна задача, и най-после разрешава задачата на своя дух – Божествена задача; следователно, когато човек се справи със своето тяло, със своето сърце и със своя ум, той може да каже, че е разрешил задачите и в трите свята. Ако човек е на умиране, но веднага стане от леглото си и каже: „Няма да умра, още 50 години ще живея!“, той е разрешил правилно една от своите задачи; той може пак да легне, но винаги да поддържа в ума си идеята: аз няма да умра, искам да живея, да свърша работата, за която съм дошъл на Земята – щом мисли така, той ще има добър резултат. Казвате: „Възможно ли е това?“ – за онзи, който разбира законите, всичко е възможно; за онзи, който не разбира законите, не е възможно.

Тъй щото задачата на човека не е да стане велик, но да се справи със сърцето и с ума си; няма по-велика наука за човека от тази да се справи със своя ум и със своето сърце. Може ли да се смята за велико положението на царя изобщо? Царете днес са велики, утре ги свалят от това им величие. Ако хората днес те правят велик, а утре отнемат величието ти, това не е истинско величие; ако днес имаш знание, но утре го изгубиш, това не е знание; ако днес си разположен, но утре изгубиш разположението на духа си, ти не си господар на

положението си, ти не можеш да се наречеш велик. Велик човек е онзи, който помни своето детство от най-ранната си възраст. Кой от вас помни своето детинство още от първата, втората или третата си година? Някои деца запазват смътни спомени едва от четвъртата година нататък. Повечето деца помнят какво са прекарвали през детския период на живота си от деветата година нагоре – през тази година те свършват трето отделение, значи са в нисшия курс на университета.

Съвременните хора имат повърхностни схващания за живота – обикновеният човек, който има материалистични възгледи за живота, казва: „Аз тъй мисля за живота“; ученият казва: „Природата е създала нещата“; религиозният казва: „Бог е създал нещата“ – не, по този начин животът не може да се обясни. Когато някой казва, че мисли тъй или иначе по даден въпрос, значи нещо го заставя да мисли така, следователно той не е господар на положението си – тогава ще излезе, че по един и същи въпрос човек мисли по един начин, Природата – по друг, а Бог – по трети начин; преди всичко човек е Божие създание, Природата също е създадена от Бога – ето защо нито Бог, нито Природата, нито човекът могат да бъдат в противоречие със себе си. Когато някой казва, че мисли тъй или иначе, с това той нищо не разрешава. Какво е разрешил човек, като е мислил толкова години наред? Питам кой е създал тялото, ума и сърцето на човека – ще кажете, че Бог ги е създал; ако кажете, че Бог ги е създал, за мене това е невъзможно, понеже още утре това тяло ще умре, този ум и това сърце ще престанат да функционират; ако кажете, че Природата ги е създала, и това не е вярно; ако кажете, че човек ги е създал, донякъде е вярно – защо? Ако тялото на някой човек е слабо, хилаво, кой е виновен за това, той ли създаде това хилаво тяло? Не, той го е наследил от баща си, бащата го е наследил от своя баща и т.н – значи тялото на този човек води началото си още от неговите деди и

прадеди, всеки от които е внесъл по едно малко преобразуване; такова е положението на съвременния човек, дошъл на Земята да живее, да се прояви. Когато умният човек слиза на Земята, той ще си избере баща и майка, каквито желае – неговите родители ще бъдат добри, умни хора, той ще бъде господар на положението си; невежият обаче ще си избере такива родители, които ще му създадат ред страдания и нещастия на Земята. Когато се казва, че Бог създал човека, това значи, че Той е създал Първия Човек и го е създал по образ и подобие Свое – този Човек е безсмъртен; всички Божии творения са безсмъртни, а човешките – смъртни.

Казвам: една от задачите на човека е да се освободи от заблужденията си; колкото и да е велик човек, ако не се освободи от заблужденията си, в края на краищата той ще дойде до едно вътрешно разочарование – при това положение каквото направи човек, все недоволен ще бъде: дали ще бъдете художник, учен, писател или философ, все ще бъдете недоволни от положението си – защо? Все неразбрани ще останете. Вземете например положението на пророците от Стария Завет – колко хора вярват днес в тяхното пророчество; колко хора в миналото са вярвали в тях и колко са ги разбирали? Колко души познават философията на Хермес⁸⁴, колко души познават гръцкия певец Орфей⁸⁵; колко от вас, например, сте

⁸⁴ **Хермес** – Хермес Трисмегист, или Тройновелики -древен учител, мъдрец, почитан на много места като бог. Наречен е Трисмегист, защото се счита, че е тройно велик в трите свята – физически, Духовен и Божествен. На него се приписват основите на повечето съвременни науки като астрономия, медицина, химия; твърди се, че това важи и за алхимията и астрологията. До днес са достигнали произведенията *Кибалион*, *Корпус Херметикум*, *Изумруденият скрижал*.

⁸⁵ **Орфей** – митичен тракийски певец и музикант, основател на мистично учение. Син на бог Еагър и нимфата Калиопа. Един от аргонавтите, осъществили похода за Златното руно до Колхида. Автор на химни, наречени орфически, обявен е и за автор на поемата „Аргонавтика“. Създател на орфическите мистерии, които набират популярност след походите на Александър Велики.

запознати с учението на Кришна⁸⁶; и най-последно, колко християни познават както трябва учението на Христос? Това, което днес християните проповядват, е сянка на онова, което навремето си Христос е проповядвал. Вземете например мисълта, която Христос е казал: „Без Мене нищо не можете да направите“ – разбрана ли е тази мисъл? Днес всеки може да каже: „Без мене нищо не можете да направите“: бащата казва на сина си: „Синко, без мене нищо не можеш да направиш“, професорът казва на студента си: „Без мене нищо не можеш да направиш“. Мисълта, която Христос е изказал, има дълбок вътрешен смисъл; така може да каже само оня, който се е подложил на вътрешна проверка, който се е изпитал. Христовото учение е дълбоко мистично Учение, то може да се разбере и приложи само от мистика; това Учение изисква вътрешно приложение, вътрешни опити. Когато мистикът приеме учението на Христа, той се натъква на ред изкушения, които имат за цел да го отклонят от правия път – ще му обещава хиляди блага, само да го спрат в пътя му; в това отношение съвременната наука е подтик за човека, тя му дава импулс да върви напред, обаче за онзи, който не може да я употреби намясто, тя е спънка в живота му – както чашата вино може да спре развитието на човека, така и за неразумния науката е спирачка в неговия път; чашата вино за стомаха на стария човек е намясто, но за стомаха на младия не е намясто – защо? Защото стомахът на младия не се нуждае от укрепителни средства.

Питам: ако човек живее само девет години на Земята, какво може да свърши; или ако живее 90 години, какво може да свърши? Каква е

⁸⁶ Кришна – според различни хиндуистки традиции е осмият аватар на бог Вишну. За него се говори най-подробно в *Махабхарата*, но е споменаван и в други древни текстове. Познат е също като Господарят на Вселената. Ражда се в царски род ок. 3228 г. пр. Хр. В *Бхагавадгита* Кришна разкрива пред Арджуна религиозни истини. Особено популярен е като Кришна Говинда (Пастир на крави) и в този аспект е носител на универсалния в религиите код на пастирството – наставник, реално присъстващ в света и поддържащ единството му.

задачата индивидуално на всеки човек? Всеки от нас все трябва да има някакво съществено постижение в живота си, следователно човек трябва да се домогне до своята специфична задача, да я реши правилно, за да има известно постижение, да знае, че е направил нещо.

Сега, ако напиша, че $2=1$, вярно ли е това равенство? Обаче ако напиша, че 365 дни се равняват на една година, това равенство е вярно; в такъв случай и $2=1$, ако приемем, че числото 2 представя две полугодия – значи две полугодия образуват една година. Питам във втората си година детето ще има ли тия условия, които е имало в първата? Първата година на детето представлява основа, подтик на неговия живот; през втората година детето има един малък плюс, то е израсло малко и съзнанието му се е разширило; на третата година детето вече може да ходи, а на четвъртата може да приказва; на петата година съзнанието на детето вече се проявява, то започва да смята, да чете, да разговаря по-разумно с майка си и баща си, с братята и сестрите си.

Аз взимам числата от едно до девет като най-важни, останалите числа от девет нататък са повторение на първите; който изучи отношението на тия числа към човека, той ще знае отношението и на останалите числа. Сегашните хора, даже и учените, не знаят значението на тия числа и отношението им към човека – например учените хора не знаят какви са характерните черти на детето през първата, втората, третата до деветата година. Ако запитате някой баща, той не може да ви каже отличителните черти в характера на своите деца през първите девет години на техния живот – защо не знае? Защото не е правил наблюдения. Всяка година от живота на човека има свои отличителни прояви, които от време на време се преповтарят. Някой баща казва: „Моето дете е десетгодишно“; по какво се познава, че това дете е на десет години? Ще кажете, че това

знаете от сметката, която правите от деня на раждането му до последния момент; не, всяка година си има свои характерни черти, по които трябва да съдите за годините на детето. Във физическия свят вие различавате нещата по тяхната големина – казвате например: една оканица, две оканицы, три, четири и т.н; по какво ги различавате – по големината им. Щом дойде до възрастта на човека, не познавате на колко години е. Ако бяхте наблюдавали разните възрасти на детето, щяхте да различавате кое дете на каква възраст е – всяка година човек придобива нещо съществено, присъщо на дадената възраст; ако не знае тия отличителни черти, човек може да изпадне в ред погрешки – той ще се влияе от външните прояви на хората, а тия прояви не са нищо друго, освен украшения: срещате млади моми и момци, накичени по главата с пера, цветя, панделки, с пръстени на ръцете, с огърлици на врата, но това не е човекът. Когато някой знае кой философ какво казал, и това не представя човека – знание, което днес се придобива, утре се губи, не е истинско знание. Мислите ли, че ако турите на врата на един вол скъпа огърлица с диаманти, той ще се върне у дома си – без тази огърлица волът е в безопасност, с огърлицата той е изложен на голяма опасност.

Тъй щото, ако е въпрос за знание, човек трябва да придобие такова знание, с което да разрешава най-трудните задачи в своя живот; ако е въпрос за верую, човек трябва да има такова верую, което да го направлява в правия път. Някой казва, че истинското верую носи спокойствие; питам: какво спокойствие трябва да търси човек? Преди всичко спокойствието подразбира известни условия – какво е нужно, за да бъде човек спокоен? Казваме, че човек трябва да бъде търпелив, обаче и търпението се нуждае от известни условия, от известна подкрепа. Който няма воля, той не може да бъде търпелив. Някои хора се раждат търпеливи, а други трябва да работят върху себе си, да добият търпение. Казвате още, че човек трябва да бъде милосърден;

питам как се придобива милосърдието, как мислите – сила, способност, чувство или качество е милосърдието? Защо именно милосърдието има отношение към слабите – когато слабият страда или направи някаква погрешка, към него ние сме снизходителни, милосърдни; когато силният греши, към него сме строги, взискателни – силният може да предизвика нашето милосърдие само когато го видим, че много страда. Също така и Любовта се проявява към слабите, а не към силните: ако видите една голяма мечка или един слон, у вас се явява чувство на страх, на удивление към тях, но не и на Любов; ако видите някое малко, слабо същество, у вас се явява по-скоро чувство на състрадание към него, отколкото чувство на Любов.

Когато се говори за Любов, за обич, съвременните хора казват, че те могат да обичат слабия, който може напълно да ги слуша, да им се подчинява; това е особено психологическо състояние на човека – да иска да бъде зачитан, слушан от онзи, когото обича. Когато не обичате, вие сте готови да го критикувате; когото обичате, вие го разбирате, отдавате му право да се прояви като всички хора. Да разбирате човека, това значи да имате първото условие за разговор, за връзка с него. Когато някой ви донесе един скъпоценен камък, обвит в няколко книги и поставен в кутия, първата работа, която ви предстои, е да отворите кутията, да освободите камъка от всички обвивки и след като го разгледате внимателно, да се произнесете за него дали е истински, или фалшив – само при това положение можете да говорите за скъпоценния камък; когато изучите и разберете този камък, истинската наука ще дойде. Скъпоценният камък представя човешката душа, която трябва да освободите от обвивките, да я очистите от праха и така да я занесете на Небето, където е нейното място; човешката душа е жив камък, тя не служи само за украшение (както скъпоценния камък).

Както детето е спокойно, когато се намира в обятията на майка си, така и човешката душа е спокойна, когато е предадена в ръцете на Бога. Човек е спокоен, когато има абсолютна вяра в Бога – щом има такава вяра, достатъчно е само да помисли за Бога, за да може умът му веднага да се изпълни със светли мисли. Всички велики подтици на човешката душа, всички благородни и възвишени мисли и чувства, всичкият стремеж на човека към дейтелност се дължат на Бога, Той подтиква човека към работа, към стремеж за знание и след това се оттегля; Бог не ни оставя да стоим на едно място – щом забележи най-малкото недоволство или най-малката индиферентност в нас, Той веднага ни подтиква напред, постоянно ни дава подтик за работа. Някой казва: „У мене се яви малък подтик към Доброто“ – това е малкият пръст на Господа, с който Той те е бутнал; ако се спреш за малко и кажеш, че това не струва или онова не струва, Господ веднага ще дойде при тебе, ще те бутне с малкия Си пръст, да не стоиш на едно място. Случва се с някои хора, Бог ги поставя в едно направление, те отиват в друго; какво ще излезе най-после – Бог ще постави тия хора в правия път, но ще ги остави да опитат това, което те желаят; щом придобият известна опитност, те ще видят, че няма друг път освен този, в който Бог ги направлява.

Едно трябва да знаете: всеки човек има своя орбита на движение, от която никой не може да го измести; да се мисли другояче, това е крива философия. Земята, Луната, Слънцето, както и всички останали планети, имат свой определен път на движение, своя орбита; никой никого не може да измести от неговия път, нито може да го засенчи. Някой казва: „Аз искам да бъда комета, да съм свободен“; да, но и на кометите пътят е определен – има комети, които минават от една система в друга, правят връзка между тях. Тъй щото ако поддържате кривата философия, че някой може да ви извади от пътя ви, това показва, че вие сте в положението на падащите звезди, които нямат

посока, нямат определен път на движение. Ако може някой да ви измести от вашия път, това показва, че вие нямате никаква тежест. Често хората изгубват знанието си, изгубват присъствието на духа си – това се дължи на мъчнотиите, на които се натъкват; обаче каквото и да правят, мъчнотиите неизбежно ще дойдат. Например вярващият може да срещне съпротивление на своите идеи отвън и вътре в себе си, той може да срещне противоречия вън и вътре в себе си; търговецът може да срещне съпротивление в търговията си – стоката му да не се продава; някой изобретател може да срещне съпротивление в произведенията си – не му дават възможност да ги прокара в света; писателят, поетът, ученият могат да срещнат ред съпротивления в своите работи – изобщо всички хора могат да се натъкнат на мъчнотии, на противоречия в живота си, но те трябва да преодолеят, да ги разрешат правилно. Като четете за живота на великите хора, ще видите през какви мъчнотии, през какви противоречия са преминали; вземете например живота на Христос – Той дойде с велика мисия в света и на първо време Го посрещнаха с финикови вейки, но на третия ден Го разпънаха. Всички тия примери потвърждават думите на гръцкия философ Солон⁸⁷, който е казал, че никой не може да бъде велик преди смъртта си – и наистина, човек става велик след смъртта си; в мистичен смисъл това означава: когато човек се откаже от суетата на живота, от преходните желания на своята плът и се поддаде на стремежите на духа си, само тогава той може да стане велик.

И тъй, величието не е за този свят; казано е в Писанието: „Образът на този свят прехожда“ – величието е за Небето. Истинско

⁸⁷ Солон (ок. 640-ок. 560 г. пр. Хр.) – атински законодател, поет, пише по политически и социални теми. Произхожда от обедняло аристократично семейство и се издига до най-високото стъпало на държавната власт. Създава реформа, която полага началото на демократическото управление в Атина. Прекарва 10 години в Египет, където се докосва до тайните на египетските жреци, оттам пренася и историята за митичната Атлантида.

постижение е това да работите усърдно на Земята, за да може Невидимият свят да се заинтересува от вас и да ви помогне. Христос казва: „Не се радвайте, когато ви се подчиняват духовете, но радвайте се, когато имената ви са записани на Небето“; какво значат думите „... радвайте се, когато имената ви са записани на Небето“? Мнозина от вас следват това Учение от девет години насам, но питам: какво е било тяхното верую или какви са били постиженията им в първата, втората, третата до деветата година, правили ли сте наблюдения в това отношение? Някои от вас показаха голямо усърдие през първата година, втората година усърдието им се намали, третата година стана още по-малко и сега, когато са в деветата година на своето подвизаване, светлината им е много слаба, почти като тази на някоя вощеница; някои пък са вървели точно обратно: те са започнали с малко усърдие, с малка светлина, но постепенно светлината им се е увеличавала и днес, когато се намират в деветата година, светлината им е доста голяма; първите вървят от зенита към залеза, а вторите – от изгрева към зенита. Мистичният живот подразбира движение във възходяща посока, а не в низходяща: ако Любовта на човека не се увеличава, тя не е истинска Любов; ако знанието, милосърдието не се увеличават, те не са истински – във всички свои добродетели и способности човек трябва да расте, да се разширява.

Сега, като говоря за проява на добродетелите и способностите на човека, аз нямам предвид неговите отрицателни състояния; човек може да изпадне в обезсърчение, в отчаяние – това нищо не значи, това е резултат на вътрешна борба в човека, на падане и ставане; аз говоря за положителното в човека, в което взимат участие неговите сърце, ум, воля, душа и дух. За да преодолее човек тях отрицателни състояния, препоръчват му самообладание, всички окултни школи също говорят за самообладание. Някой казва: „Аз трябва да се владее, да владее духа си“ – какво разбирате под думите **владее** **на духа**,

кой човек може да владее духа си? Духовният. Ако някой човек изгуби богатството си, знанието си и се обезсърчи, отчае, той не е духовен още; обаче ако се зарадва, след като изгуби всичкото си богатство, знание, той е духовен човек – този човек благодари на Бога за всичко, което е изгубил, той гледа на живота от мистичната страна, вижда, че може да живее и без това богатство и знание. От вътрешното разбиране на човека зависи какъв живот ще води той. Защо човек да не вярва, че може да живее и без къща, и без пари? Това верую не може да се предаде външно, по механически начин, то трябва да се придобие отвътре, да стане убеждение на човека, негова плът и кръв. Бедният казва: „Бог е определил да бъда сиромас“, същевременно той е недоволен от сиромашията си – неговото убеждение е само на думи; друг казва: „Човек трябва да се облича скромно, да не обръща внимание на хората с облеклото си“ – този човек говори така, но се стеснява от дрехите си, значи той още не се е убедил в това, което говори.

Как си представяте Ангелите? Какви дрехи носят те, мислите ли, че дрехите им са прости, скъсани – Ангелите са облечени с бели, широки дрехи, препасани с колан. Ако обикновен човек влезе между тях, той не би могъл да ги различи един от друг, те си приличат напълно; ако сте живели дълго време с един Ангел и после го видите между другите Ангели, по никой начин не бихте го познали. Ангелите имат едно специфично качество – те не искат да изпъкват, вследствие на което външно запазват едно подобие, а вътрешно се различават, вътрешно те живеят разнообразен живот, по който се различават. Човек трябва да бъде гениален, за да различи един Ангел от друг. Животът на хората е точно обратен: външно има голямо разнообразие, а вътрешно има еднообразие; когото и да срещнете, по вътрешен живот той прилича на другите хора, но ще го чуете да

казва: „Аз не съм като другите“ – не, и той е като тях, но не се познава.

Казвам: човек трябва да се освободи от вътрешното еднообразие, нещастията на хората се дължат именно на това еднообразие; за тази цел вие трябва да прилагате в живота си ред окултни закони, които да ви послужат при самовъзпитанието. Колцина от вас употребяват поне 10-15 минути от деня за упражнения? Даже и Съществата от Невидимия свят правят упражнения, колко повече тия упражнения са необходими за вас! Който не иска доброволно да прави тия упражнения, те все ще му се наложат по някакъв начин – мъчнотиите, спънките, които хората имат, не са нищо друго, освен методи, чрез които тия упражнения се налагат. Като станете сутрин, благодарете на Бога за живота, който ви е дал; щом излезете вън, благодарете, че Слънцето изгрява, праща своята топлина и светлина; след това започнете работата на деня; дали ще учите, дали ще копаете земята, обърнете се към Невидимия свят за помощ. Какво правите вие – ставате сутрин, веднага започвате да работите и забравяте за Бога, за Ангелите, за Разумните същества; какви са резултатите от такъв живот – неуспехи. Всеки камък на пътя ви не е нищо друго, освен спънки, препятствия; за да не се ударите в този камък, вие трябва да бъдете разумни, да намерите начин да го избегнете – за тази цел трябва да учите, да знаете, че през живота на всеки човек има години на радости, има години на скърби, има дни и часове на радости, има дни и часове на скърби – това са смени на състояния, през които всеки човек неизбежно ще мине, те идат периодически, по строго определени закони. Колкото и да си радостен, ти трябва да знаеш, че това състояние ще се смени, ще дойдат противоречията в живота; след тях пак ще дойдат радости – това ще продължава дотогава, докато най-после дойде Онзи, с Когото си свързан, Той ще те освободи. Има неща, които са ни наложени, и те трябва да се

изживеят; когато дойде на Земята, Христос знаеше много закони, но и Той не можа да се освободи от скръбта.

Мнозина запитват: „Христос страдаше ли физически?“; Христос имаше и физически страдания, което се разбира от стиховете: „Син Человечески няма де глава да подслони“, на друго място Той казва: „Скръбна Ми е душата до смърт“. Христос беше облечен в плът, на която физическите страдания са присъщи, но същевременно Той съзнаваше, че Висша воля Го е изпратила на Земята да извърши една велика работа. Същият закон се отнася и до вас – и вие ще имате страдания, скърби, несполуки, но ще държите връзката с Бога, за да преодолявате. Вие можете да преодолеете! Христос изгуби ли нещо от това, което имаше в Себе Си – не само че нищо не изгуби, но Той даже реализира Своята идея. За тази цел трябваше да дойде в света, между хората, да разработи и приложи Своего учение. Ето защо и вие трябва да изучавате живота си и от всички мъчности, които се явяват в него, трябва да вадите поука. Доколкото съм проследил живота на писатели, поети, философи и учени, виждам, че най-видни от тях са ония, които най-много са страдали; произведенията им почиват на живи опитности, минали през самите тях. Ако великите хора е трябвало да минат през ред страдания и мъчности, същото предстои и на учениците.

И тъй, спрете се на равенствата, които написах в началото на лекцията, и размишлявайте върху тях. Сега ще ви дам едно упражнение за десет дни. Като ставате сутрин, правете опити да се върнете към своето детство от първата до десетгодишната си възраст и да видите с какво се е отличавала всяка от тия години на вашия живот; като намерите отличителното качество на тия години, направете връзка между тях и сегашния си живот, да видите как сте работили и какви придобивки имате. Ако не можете да си припомните нещо от първата година на живота си, минете във

втората, после в третата и т.н. Като дойдете до онази година, в която има известно пробуждане на съзнанието ви, продължавайте нагоре, докато дойдете до сегашния момент на вашия живот и направите връзка, да видите резултата на вашата работа. Това ще бъде едно хубаво упражнение.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Тринадесета лекция, 15 декември 1926 г.

ОБЕКТИВЕН И СУБЕКТИВЕН УМ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бе четено резюме на темата: „Отличителните черти на напредналия ученик“.

Сега напишете на дъската една единица и допуснете, че тя представлява разумно същество. Отляво на единицата напишете буквата **Ж** – тази единица, като разумно

ж. 1. р.

в. н.

същество, съдържа в себе си живот; ако единицата съдържа само живот, тя представлява от себе си само животинско състояние, обаче ако отдясно на единицата поставите разумността – **Р**, отдолу Вярата – **В**, а на другата страна Надеждата – **Н**, смисълът на тази единица ще се измени. Питам какво ще излезе от тази единица – както във физическия свят една материя произлиза от друга, т.е. трансформира се от една в друга, така и в Духовния свят силите произлизат една от друга; значи както въздухообразната материя произлиза от течната и течната от твърдата, така и Надеждата произлиза от Вярата, без Вяра Надеждата не съществува. Ако човек има Надежда без Вярa, той няма да има почти никакво понятие за Духовния свят; ако попитате такъв човек да ви каже нещо за Духовния свят, той ще ви отговори: „Празна работа е този живот“; обаче ако Вярата е добре развита в някой човек, той ще слуша, ако му говорите за духовния живот, пък и той сам може да ви говори. И умът в човека е сила, но този ум трябва да гледа на живота през очите на Вярата, Надеждата и Любвата.

И тъй, мнозина мислят, че когато Любовта дойде в човека, тя ще въздейства върху неговия ум; не, Любовта няма да въздейства на ума, но умът трябва да гледа през очите на Любовта – Любовта е среда, през която се пречупват лъчите, които идат от Божествения свят, и щом умът гледа през очите на Любовта, той ще разбира Божия закон и порядък в света.

При сегашното развитие на човека умът има две проявления, които учените наричат обективно и субективно проявление, т.е. обективен и субективен ум. Обективният ум живее само в миналото, той не прозира в бъдещето; този ум схваща нещата материалистично и се върти навсякъде, както се въртяла пещта на Настрадин Ходжа. Един ден Настрадин Ходжа си направил една пещ. Дошъл при него един познат и му казал:

- Защо си турил устата на пещта на изток?
- Къде да я туря?
- На юг.

Настрадин Ходжа го послушал, сложил устата на пещта на юг. След това дошъл друг познат и му казал:

- Защо си турил устата на пещта на юг?
- Къде да я туря?
- На север.
- И така може.

Той сложил устата на пещта на север, но дошъл трети и му казал, че по-добре ще бъде, ако сложи устата на пещта на запад. За да угоди на всички свои познати, Настрадин Ходжа турил пещта си на две колелета, че кой накъдето пожелае, натам да я обръща.

Казвам: такова нещо представлява пещта на обективния ум – тя е построена на две колелета, че да може да се обръща на всички посоки. Всички неуспехи в живота, всички морални падения се дължат все на обективния ум; това не се дължи на злата воля на човека, но в

обективния ум се включва съдържанието на миналия живот. Когато види, че направите нещо, което не е по негово желание, обективният ум ще донесе хиляди доказателства, за да ви разубеди да не го правите. Например някой иска да стане сутрин рано, да се помоли на Бога, но той веднага ще започне да го разубеждава: „Поспи още малко, докато изгрее Слънцето, защото вън е студено, 15 градуса студ, ще се простудиш“ – виждате, че този човек слуша обективния ум и не става да си направи молитвата. Много хора стават неврастеници, заболяват от ред болести, защото се поддават на съветите на обективния ум – той казва: „Не се качвай на този трен, защото ще дерайлира; не излизай сутрин рано на разходка, защото ще се простудиш; не се качвай по планините, ще паднеш и ще строшиш крака си“ – по този начин той наплашва човека, връзва го на едно място и му става господар. След това човек започва вече да вижда неправилното положение, в което е изпаднал, но мъчно може да се освободи. Забелязано е, че всички хора, в които обективният ум е силно развит, говорят много, като преповтарят едни и същи неща от миналото.

Субективният, вътрешният ум, или, както мнозина го наричат, истинският човек, не е нищо друго, освен Божественото начало в него; той живее и в миналото, и в бъдещето, и в настоящето и каквото каже на човека, излиза вярно; той има интуиция, в отличие от обективния ум, който няма никаква интуиция. Обективният ум обича да плаши човека – той му казва например: „Не минавай през това място, има приготвена засада против тебе, ще те убият“, ти обаче не го послушаш, минеш през този път и виждаш, че никаква засада не те чака; той казва: „Не влизай в тази гора, защото има мечки, които ще те нападнат“, ти минеш през гората и виждаш, че никакви мечки няма. Субективният ум е добрият съветник на човека – каквото каже, всичко става; ти се тревожиш нещо, но той, без да дава никакви

доказателства, казва: „Имай търпение, всичко ще се нареди, всичко ще се оправи“ – „Как ще се оправи?“ – „Имай търпение, ще видиш как ще се оправят работите“. Обективният ум всякога има желание да спъне човека; като види, че някой е много ревностен в духовния път, той му казва: „Слушай, толкова години вече, откак се подвизаваш, ставаш рано, молиш се, правиш добро, сега вече трябва да си починеш; ти си по-добър от другите, нека сега те пороботят вместо тебе. Ако продължаваш да живееш по този начин, ще станеш смешен за хората“. Съвременните хора са дошли до областта на обективния ум, но трябва да се справят с него. Щом човек дойде до тази област, той се раздвоява и ту решава да тръгне напред, ту отлага – вие се намирате в положението на човек, който се качва на плета, иска да прескочи, но пак слезе долу, отложи; пак се качи на плета, пак слезе; най-после трябва да стане някаква катастрофа, някакъв катаклизъм, който да го застави да се качи на плета, да прескочи и да мине на отвъдната страна. Обективният ум се проявява и в религията, и в науката – на него се дължи консерватизмът на хората; достатъчно е веднъж да ги обсеби той, за да ги държи вързани около себе си като коне; ето защо хората трябва да се освободят от него и да станат като майки, които крият от децата си какво мислят да правят или какво са направили: когато майката свари сладко, тя скрива гърнето от детето си, да не знае къде ще го сложи – по същия начин и вие трябва да криете от обективния ум всичко, каквото сте намислили да правите. Ако детето знае къде е гърнето със сладкото, то ще прилича на онази попска дъщеря от Варненско, която обичала да вади парченцата тикви от гроздовия петмез. Един ден бащата казал на жена си: „Кажи на Марийка да извади от гърнето малко гроздов петмез, да си хапнем“. Майката изпратила Марийка да извади малко петмез. Минало известно време, бащата чакал да му донесат петмез, но Марийка не се явява; той казал на жена си да види защо Марийка не идва. Майката

отива в килера и вижда, че Марийка седи там и се страхува да се яви при баща си.

- Защо не донесеш от петмеза на баща си? Той чака в стаята.
- Няма тиквички в петмеза, останал е само сок.
- Защо няма резенчета от тикви?

Марийка ги изяла. По същия начин обективният ум върши много пакости на човека – той ще изяде всичките резенчета тикви от петмеза и ще се бои да признае погрешката си.

При това положение на нещата първата задача на човека е да различава кои състояния са присъщи на обективния ум, кои – на субективния, и кои са абсолютно Божествени; домогне ли се човек до тия познания, до тази вътрешна наука, той ще може лесно да се справя със себе си, а който не е придобил тази наука, той постоянно ще се натъква на вътрешни борби и противоречия, които ще го доведат до ненужни страдания. Докато дойдете до тази наука, вие трябва да се ползвате от окултните музикални упражнения – тези упражнения не са нищо друго, освен методи за трансформиране на енергиите. Те коренно се различават от упражненията на обикновената музика: в обикновената музика тоновете са като отмерени слогове, а ритъмът е подобен на този, който се произвежда при удряне с камшик; окултните музикални упражнения почиват на друга основа – наистина, има някои допирни точки между тях и обикновените музикални упражнения, но има и голямо различие. Окултната музика още не е достъпна за цялото човечество; един ден, когато хората се развият музикално, тази музика ще стане достъпна за всички. Вземете например упражнението „Киамет Зену“ – то има източен характер и не е понятно за всички; ако можете да изпеете това упражнение както трябва, то би произвело необикновен ефект; силата му седи в неговите тонове, в тяхното съчетание.

Изпейте упражнението „Киамет Зену“.

Изобщо всяко упражнение или всяка песен може да се изпее по два начина: силно и слабо, меко. Когато пеете високо, натъртено, вие ще привлечете около себе си съответни сили, съответни същества; ако пеете тихо, меко, ще привлечете около себе си Същества от по-висока култура. Човек трябва да пее с убеждение. Когато умът на човека не работи, той не може да пее меко; където има разумност, там има ритъм, има съответствие между всеки тон и слог – това се забелязва и в поезията, и в музиката, и в говора. Всяка дума, която произтича от Духовния свят, носи в себе си и ритъм, и мекота, и благодат; често от устата на някой човек излизат благи думи, но сърцето му не е благо, а случва се и обратното: думите са груби, а сърцето е меко – това показва, че вътрешните побуждения на този човек са благородни. Щом побужденията на човека са добри, благородни, те са в сила да смекчат неговия глас, следователно най-правилно е, когато между външните и вътрешните прояви има пълно съответствие.

И тъй, пеенето трябва да изразява права мисъл и благородни чувства, които да смекчават и облагородяват характера на човека. Пеене без говор и чувство, без мисъл не може да съществува; истинското пеене трябва да включва в себе си три елемента: първо, то трябва да се подтиква от разумната Любов; второ, то трябва да се придружава с Вяра, която дава широчина, простор на гласа; трето, в пеенето трябва да има Надежда, че това, което се пее, трябва и може да се реализира. Щом в пеенето има Вяра, Надежда и Любов, и животът се проявява. Някой казва: „Защо ми трябва да пея, до песен ли ми е сега?“; когато човек е неразположен духом, той трябва да пее. Пеенето трябва да бъде непреривен подтик в живота на човека.

„Пейте и хвалете Господа!“ е казано в Писанието; всеки трябва да пее, без песен сегашният живот на хората би заличил красивото в него. Пейте, докато е топло вън; щом студът дойде, човек и да иска, не може да пее. Когато гърлото на човека пресипне, може ли той да пее;

когато ръцете му измръзнат, може ли той да свири; когато цялото му тяло измръзне, може ли той да съчинява поезии или да държи речи? За пеене, за свирене, за съчинения се изисква топлина, обаче за онзи, който разбира законите на Разумната природа, студът не съществува, защото топлината се включва в самия живот; тъй щото студът произтича от незнание на великите закони в живота. Човек може да бъде вън, на студ, и пак да му е топло, а може да бъде в стая, на топло, и да се оплаква от студ. Забележете например, някой страда от треска сред лято при температура 30-35 градуса; вън е горещо, а той трепери, зъбите му трасат от студ – коя е причината за този студ? Вътрешното състояние на човека е такова.

Следователно дали ще бъде на човека топло или студено, това зависи от ред вътрешни причини в самия него; външната топлина и външният студ не определят какво усеща човек – студ или горещина. След студа в организма на трескавия настъпва триене между клетките, вследствие на което се образува топлина, той минава огнено състояние, изпотява се и треската го напуска. Когато човек изгуби естествената си топлина, треската го напада като метод за възстановяване на естествената му топлина; когато човек се простуди, ние казваме, че в организма му е станало прекъсване на топлината на живота. Всяка лоша мисъл, всяко дисхармонично чувство или желание прекъсва потоците на топлината, вследствие на което в организма на хората се явяват болезнени състояния като необходими условия за възстановяване на тези течения; след всяка болест потоците на живота отново проникват в организма и го обновяват. Топлината на живота трябва да тече отвън навътре. Дойде някой при вас и вложи една отрицателна, обезсърчителна мисъл в ума ви; ако се поддадете на тази мисъл, веднага във вас настанва прекъсване на теченията на топлината, които идат от Живота; щом дойде в ума ви

някаква положителна или насърчителна мисъл, потоците на Живота отново потичат.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Четиринадесета лекция, 22 декември 1926 г.

ПРОЯВА НА МУЗИКАТА В СЪЗНАНИЕТО

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Произходът на музиката датира от скоро време, от сегашната раса; при това всички хора не са еднакво музикални, вследствие на което може да се каже, че музикалното чувство в човека е ново чувство, то е започнало да се развива с проявата на самосъзнанието в човека – самосъзнанието пък се е явило от триста хиляди години насам. Пеенето и музиката са дадени на човека като метод за трансформиране на енергиите в него, а не като професия, като средство за прехрана, ето защо човек трябва да работи усилено върху себе си, да развива своето музикално чувство; у някои хора музикално-то чувство е добре развито, у други – слабо, но всички трябва да работят в това направление. За да може човек да пее или да свири, той трябва да има някаква идея, някакъв дълбок вътрешен импулс – без идея няма песен. Който иска да пее и да свири добре, той трябва да концентрира вниманието си в пеенето или в свиренето, само по този начин човек може да се повдигне. Можете ли да дадете образец от някаква българска песен? Едно време българинът е бил вътрешно по-музикален от сегашните българи. Едно нещо трябва да имате предвид: музиката, пеенето имат смисъл само тогава, когато служат за облагородяване на човека. Ако проследите музиката у птиците, ще видите, че и те се намират на различна степен на развитие – например каква е музиката на петела? Първоначално петелът не е кукуригал, но впоследствие той е научил това изкуство. От колко хиляди години петелът е започнал да кукурига? В музикално отношение славеят и канарчето седят по-високо от петела.

Съвременните хора делят музиката на външна, или обективна, и вътрешна, или субективна. Що се отнася до външната музика, тя е преходна, подлежи на постоянни промени; в нея няма нещо установено, нещо стабилно. От тази музика човек трябва да мине в музиката на Космическото съзнание; който не може да развие музикалното си чувство, да влезе в Космическото съзнание, той не може да влезе и в Божествения свят. За да влезете в Божествения свят, вие трябва да имате широко съзнание, да възприемете светлината на този свят, за да разберете Живота в неговия дълбок смисъл. Всички хора, у които чувствата са задебелили, нямат музика в себе си; онези хора пък, които имат нежни чувства, те имат музика – те могат да пеят, да свирят и по съзнание седят по-високо от първите, които не пеят, нито свирят. Между музикантите и певците можете да срещнете пияници, но никога няма да срещнете крадци и разбойници. Едно нещо, което пречи на музикантите и на певците, е стеснението – когато някой иска да пее, той започва да мисли за окръжаващата среда и се стеснява; естествено е това стеснение – защо? Ако публиката, която дохожда да слуша някой певец или музикант, сама по себе си е музикална, тя ще изисква, ще очаква от музиканта нещо повече от това, което той може да даде. Ако певецът изпълни своята програма с чувство, публиката ще го слуша; обаче ако той е посредствен певец, тя няма да го слуша, ще го освирка и ще го свали от сцената. Ако сравнявате американеца с българина, в музикално отношение българинът седи по-високо от американеца. Изобщо българинът е антипод на американеца в много отношения. В музикално отношение и българите трябва много още да работят; те имат желание да бъдат музикални, но работите не стават само с желание, изисква се работа, упражнение.

Изпейте сега упражнението „Киамет Зену“, да видим как сте го схванали. Буквата **К** в думата **Киамет** означава Великото в живота,

което се крие във времето и пространството. „Киамет Зену, Махар Бену“ – Махар Бену е Великият, Който урежда и съгражда нещата, Той е неизменен и постоянен. Ако някой от вас би могъл да изпее това упражнение както трябва, той би събрал много публика около себе си.

Бяха четени някои от работите върху темата: „Съществените качества на съвременната култура“.

В съвременната култура се забелязват три течения, които вървят паралелно: едното течение наричат животинско – то представя простото съзнание на животните, у които няма още съзнание за личност; второто течение е това на човешкото съзнание, което единствено отличава човека от животните – то е самосъзнанието: в това положение човек съзнава себе си като личност, като добър или лош човек, като живо същество, което се ражда и умира; третото течение е това на Космическото съзнание, в което човек губи страх от смъртта и влиза в Новата култура. Който живее в Космическото съзнание, той гледа вече на цялата Природа като на жив организъм, на който всички части са живи: растенията, животните, хората – всички съставят клетки на целокупния живот. Животът на самосъзнанието има своите добри и лоши страни. Докато човек не започне да изучава живота основно от неговата вътрешна страна – как е създаден, как се е развивал с течение на времето, той не може да влезе в Новата култура.

Казвам: вие имате известни понятия за културата, но какво представлява всъщност културата, какво се разбира под думата **култура**? Всеки трябва да си състави точно понятие за тази дума. Всяка дума е израз на някакво понятие. Някой казва: „Аз имам понятие за дадена работа“; питам какво понятие има този човек – той сам трябва да си изясни този въпрос. Тъй щото всяка дума, всяко понятие за нещата трябва да изразява точно идеята, която е скрита в

това понятие. Казвате: „Този човек е добър“; откъде знаете това, виждате ли добротата на този човек – преди всичко добротата е нещо невидимо. За друг някой казвате: „Този човек е благороден, пълен с Любов“; къде се крие благородството – и то е невидимо, както добротата и Любовта. Това са отвлечени понятия, които хората изразяват с думи, но като започнат да анализират тия понятия, да видят в какво и как именно се изразяват, те се убеждават, че това не е лесна работа. Ако човек рече да подложи на вътрешен анализ думите **християнин, любов, вяра, надежда**, той съвсем ще се обърка. Да вярваш в Христос, в Любовта, това още не означава, че ти си християнин или че имаш в себе си Любов; вярата на човека трябва да се превърне в живот, да се крепи на ред вътрешни преживявания.

Някой казва: „Аз съм преживял нещата“; преживяването подразбира изгаряне – като говорят за преживяване, мнозина имат предвид, че са минали през неща, които горят и изгарят. Когато волът се храни, той събира храна повече, отколкото му трябва, и после започва да я преживя; като я прекара няколко пъти през устата си, най-после той смята, че е преживял нещо. Казвам: нещата не трябва да се преживят, нито да се преживяват, но трябва всеки момент да се живеят; който преживява или преживя нещата, в края на краищата той умира. Някой казва: „Аз съм преживял нещата, студент съм бил, минал съм младините си, богат съм с преживявания“ – не, този човек не може да се нарече богат, нито учен; който е преживял нещата, той не може да стане учен човек – ученият всякога трябва да живее, да изживява нещата и да не казва, че някога ги е преживял.

И след всичко това ще дойде някой учен да казва, че познава най-новите теории за създаването на Вселената; според мен и най-новите теории не са в състояние да обяснят създаването на Вселената. Кой учен досега е могъл да представи някаква теория, която да обясни всички явления, които са се извършили във Вселената от началото на

създаването ѝ досега? Преди всичко създаването на Вселената не е еднократен процес. Някои приемат Кант-Лапласовата⁸⁸ теория за създаването на света, но колко от световните явления може да обясни тази теория? Най-после, всеки човек има своя теория за създаването на света, но тия теории могат ли да обяснят всички явления в света? Всяка научна теория е по-близо или по-далеч от Истината в зависимост от степента на съзнанието на един или друг учен. Вие поддържате някой учен, признавате го за авторитет, обаче авторитетът на един учен зависи от това доколко той живее в Космическото съзнание – ако разглежда явленията от гледището на Космическото Съзнание, той може да се признае за учен; ако разглежда явленията от гледището на обикновеното съзнание, той е обикновен учен, който е събрал факти, изучил ги е от външната им страна, без да разбере техния дълбок вътрешен смисъл.

Следователно има два вида учени хора в света: обикновени и истински учени; според това и обясненията на явленията и законите в Природата ще бъдат по-близо или по-далеч от Истината. Например вземете закона за увеличаването или намаляването на светлината – този закон гласи: светлината на телата се увеличава или намалява в зависимост от квадрата на разстоянието; обаче от какво зависи това намаляване или увеличаване на светлината не е обяснено. Значи може да се предполага, че слънчевата светлина среща съпротивления в пространството, вследствие на което трептенията ѝ намаляват. Освен това забелязано е, че всички хора не възприемат еднакво светлината – това се дължи вероятно на различното устройство на мозъчните клетки. Например всички хора не възприемат еднакво

⁸⁸ Кант-Лапласова теория – хипотеза за образуването на Слънчевата система от гореща газово-прахова мъглявина, която е била в състояние на бързо въртене. При нарастването на центробежните сили, възникнали при бързото въртене в екваториалния пояс на мъглявината, от него постепенно са се отделили пръстени, които по-късно се кондензирали, образувайки сегашните планети.

червения цвят. Някой казва: „Аз виждам червения цвят“; ти можеш да виждаш червения цвят, но не и да го разбираш – между виждане и разбиране има голяма разлика. В последно време учените пишат и говорят за цветовете повече, отколкото в по-ранните времена, те изучават най-тънките различия между тях, изучават трептенията им и т.н, обаче често срещате хора, които мъчно различават тъмносиния цвят от черния – изобщо схващането на най-тънките тонове на цветовете зависи от развитието на очите, от мозъчните клетки и от ред още причини; с влизането на човека в Космическото съзнание започва развитието на ред мозъчни центрове и способности в него, вследствие на което той дохожда до по-тънко различаване на цветовете, тоновете и звуците. Днес хората различават много цветове.

И тъй, човек се намира на по-високо или по-ниско стъпало на развитие в зависимост от степента на развитие на неговото съзнание: ако живее в простото съзнание, той не се отличава много от животните; ако живее в самосъзнанието, той влиза в областта на греха, в областта на смъртта – щом се натъкне на тази област, той иска да излезе от нея, да мине в безсмъртието, в свободата. Някои хора вече са влезли в Космическото съзнание – например апостол Павел казва, че се е пренесъл на Третото небе – Третото небе подразбира пробуждане на Космическото съзнание в човека. Много светии, много велики хора са живели в това съзнание – например Христос, Буда⁸⁹, Сведенборг⁹⁰ и други някои са познавали живота и

⁸⁹ Буда (5-6 в. Пр. Хр.) – Сидхарта Гаутама, наречен **Буда** – „Пробуден“. Ражда се в царски род в Северна Индия. Женен за красива принцеса и баща на син, на 29 години Сидхарта напуска двореца в търсене на екзистенциални отговори и заживява като аскет. Следва духовни практики, но те не го задоволяват и постепенно изоставя традиционните учения, тръгвайки по собствен път. На 35-годишна възраст достига просветление и се отдава на проповядването на своето учение, свързано с вътрешно освобождение и развитие на потенциала, с личната отговорност на индивида за собствената му съдба и преживяването на трайно щастие.

условията на това съзнание. Когато се пробуди Космическото съзнание в човека, той изпитва необикновена радост, която никоой не може да му отнеме; докато човек не влезе в това съзнание, неговата радост ту ще се явява, ту ще изчезва: днес ще е радостен, утре ще е скръбен. Задачата на Христос беше да научи хората да живеят правилно, да съдейства за пробуждане на Космическото им съзнание; Христовото учение внесе в света нова наука, която цели да приготи пътя за проявяване на това ново съзнание в хората. Старите пророци наричали това съзнание **Новото Слънце**, а Христос се произнасял за него с думите: „И ще вляе Духа Си...” – на съвременен език това подразбира: ние трябва да съзнаваме, че Космосът е жив, съставя нещо цяло и се интересува от нас дотолкова, доколкото ние се интересуваме от него; той е Цялото, ние сме неговите части.

Казвам: когато човек влезе в Космическото съзнание, това не значи още, че той е добил и разбрал всичко – и там има степени на разбиране, но все пак той има по-голяма светлина за нещата и ще може отчасти поне да се освободи от мъчнотиите и негодите на своя живот; обаче за това се изисква школа, методи за приложение – тъй, както сте сега, каквото и да ви се разкрие, каквито знания и да ви се дадат, те ще останат неприложени. Ако дадеш на съвременните хора пари, първото нещо, за което ще ги употребят, е да си направят къща и цял живот да обикалят около нея: това се развалило, онова се развалило, този-онзи направили някаква пакост; този човек се намира в положението на някое куче, на което дават кост да гложди: то взима костта, разнася я тук-там, крие се от другите кучета, докато

⁹⁰ Сведенборг, Емануел (1688-1772) – шведски учен, философ, мистик и теолог. Автор на многобройни фундаментални научни трудове в различни клонове на науката, на 56-годишна възраст навлиза в другия етап на своя живот -получава ясновидения, разговаря с ангели, посещава Небето и ада и започва да пише доктрини, основани на реформираното християнство и оставили трайна следа в теорията на романтичeskото световъзприятие, в трудовете на редица писатели и поети, както и в историята на световната мистична традиция.

дойде отнякъде някое по-силно куче, сдави го и му вземе костта. По същия начин дойде някой учен човек, създаде една теория и започне да я разправя навсякъде – тук препоръчва теорията си, там я препоръчва, гложди я, както кучето гложди костта; дойде по-учен от него, създаде нова теория, а първата остава на заден план – всички се възхищават от теорията на втория учен, а първият остава сам с теорията си, от никого непризнат.

Значи смисълът не е в знанието на нещата, но в разбирането им – какво се ползва ученият от своята теория за създаването на света, ако той сам не разбира този свят? Не е въпросът в това ученият да ни обяснява механичeskата страна на създаването на света, но той трябва да обясни живата страна на създаването на света, за да могат всички да се ползват. Съвременният физиолог и анатомист ще направи аутопсия на един умрял човек, ще извади сърцето, белия дроб, стомаха, червата му и ще ги изучава, но това още не е наука; той разглежда тия органи самостоятелно, независимо от техните общи функции в организма, но това не е цялата наука. Докато човек живее, той е свързан със своя дух така, както са свързани един с друг органите на неговия организъм; ето защо, за да се види връзката между човешкия организъм и неговия дух, човек трябва да се изучава и анатомически, и физиологически, и духовно, като жив – за тази цел човек трябва да изучава освен физическия, още и Духовния свят, да се свърже с по-напреднали Същества, които ще му помагат в неговия път. Обаче ежедневиият живот на човека представлява една опасност за него в това отношение именно, че като се търка около съзнанието му, постепенно заличава, изтрива хубавото, красивото, което е написано там, и за развитието на което не са дошли още благоприятни условия.

Следователно, когато човек влезе в света, той не трябва да оставя хората да заличават неговите идеали, нито пък сам той да ги продава;

който влиза в света, той трябва да влезе с цел да се ползва от него, който влезе в света, той трябва да отиде между хората, да се окъпе набързо и веднага да излезе. Светът е море, в чиято вода можеш да преседиш най-много 15-20 минути и веднага след това да излезеш на брега, да се изсушиш; ако не излезеш скоро от вълните на това море, голямо зло ще те сполети – светът е място за работа, а не за удоволствие. В света съзнанията на всички хора се преплитат, вследствие на което се образува една каша и при това положение хората очакват спасението си; те очакват спасението си оттам, откъдето по никой начин не може да дойде. Всеки човек има желание да придобие повече знания, повече блага, но като не разбира законите, по които може да реализира тия свои желания, той се обезсърчава, отчайва се и се връща назад; някои хора при най-малкото съпротивление се отчайват и казват: „Не е този пътът, по който трябва да вървим“, същото се забелязва и в религиозните хора – някой християнин в стремежа си да намери Истината ще обиколи всички християнски черкви, после ще отиде между източните народи и в края на краищата пак ще остане незадоволен; това зависи от степента на развитието, до което е стигнало неговото съзнание.

Съзнанието представлява вътрешният организъм на човека, чрез който душата се съобщава с Божествения свят; то е вътрешната обвивка на душата. От теософско и окултно гледище будическото тяло свързва душата с Невидимия свят, ето защо в Космическото съзнание Вярата е непреривен процес, а в самосъзнанието – преривен процес. В самосъзнанието човек ту вярва, ту губи вярата си, той е пълен със съмнения, с подозрения; който живее в Космическото съзнание, той никога не се съмнява, вижда нещата каквито са, в истинското им положение – ако в дома на такъв човек дойде някой апаш и задигне парите му, той вижда това и знае къде ще ги скрие. Не само това, но той знае кога ще дойде този апаш в дома му; като

види, че се готви да отваря касата, той тихо се приближава до него, потупва го по рамото и го пита: „Колко пари искаш?“ – „Еди-колко“; той сам изважда от касата си пари и му дава. Обаче докато съвременните хора живеят още в своето съзнание и самосъзнание, те ще живеят във вечен страх и безпокойствие какво ще стане с тях, как ще прекарат живота си и т.н. Казвам: няма защо да се страхуват, веднъж дошли на Земята, хората ще бъдат подтиквани към вътрешен прогрес и развитие; човек има право да се страхува само тогава, когато служи на мързела, на своята леност – има хора мързеливи, които пречат на своето спасение, те не искат да работят, да учат, да се молят, очакват всичко наготово. Работата, мисленето, молитвата са процеси на самосъзнанието; ако човек се откаже от тях, нищо не би останало от него. От хиляди години насам се е проявявало човешкото самосъзнание, сега идва времето на Космическото съзнание или, както се казва в Писанието, „Сега Бог създава ново Небе и нова Земя“ – следователно новата Земя е за праведните хора, за светиите, които живеят в културата на Космическото съзнание. То сега си пробива път в живота, вследствие на което се заражда борба между него и самосъзнанието; светлината на това съзнание е голяма, тя осветява и най-забулените кътове в живота на хората и те днес виждат погрешките си повече, отколкото във всяко друго време. Няма нищо скрито-покрито, човек може да се скрие от хората, но от себе си, от светлината, която иде, той не може да се скрие; някой греша и се страхува да не го видят отвън – не отвън, но отвътре трябва да се страхувате, от светлината, която иде.

И тъй, страданията неизбежно ще дойдат, и то право пропорционално на Светлината, която иде в света; щом се намери пред тази Светлина, човек започва да се бичува, да се самоосъжда и в това бичуване някога преувеличава своите погрешки. Не е лошо човек да страда, но трябва да бъде справедлив, да не преувеличава

страданията и погрешките си, нито да ги намалява. Когато човек изпитва по-голяма или по-малка греховност в себе си, това се дължи на степента на развитие на неговото съзнание. Ако вие напуснете къщата си за два-три месеца и след това се върнете, в какво положение ще я намерите – тя ще бъде потънала в прах; какво трябва да направите, трябва ли да се осъждате, да смятате, че вината е ваша – не, вината не е ваша, но вие не трябва да оставите къщата си прашна, ще се заемете да я изчистите. По същия начин ще трябва да чистите и греховете си. Когато богословите казват, че никой не може да изчисти човека от греховете му, освен той сам, то е все едно да кажете, че никой не може да изчисти къщата, освен слугинята; не, и господарката може да изчисти къщата си. Как може да се изчисти къщата от големия боклук – чрез запалване на боклука; в този смисъл спасението на човека не е нищо друго, освен запалване на онези нечистотии, утайки, които той носи от миналото.

Сега трябва да се яви Учител на човечеството, Който да прекара самосъзнанието през Космическото съзнание. Запалка трябва, подтик трябва за душите на хората; тези запалки са вълни, които идат в света, а всяка такава вълна носи със себе си нова Светлина, която повдига съзнанието. Съзнанието на хората трябва да се повдигне на по-висока степен; ако не се повдигне, животът ще остане за хората непознат – *terra incognita*. Каква е разликата между думите **когнос** и **кома**? Медиците употребяват думата **кома**, която означава една болест – вцепеняване; като се вцепени, човек очаква да дойде някой да му помогне. Много от съвременните хора страдат от състояния, подобни на тази болест – съзнанието им се вцепенява и те очакват отнякъде помощ; в този случай страданията идат в помощ на човека – те разтърсват съзнанието му, събуждат го, освобождават го от това вцепеняване. Пробуждането на съзнанието не става механически, чрез насилие например, но чрез подтици, които страданията събуждат;

всеки подтик влива нещо живо в организма на човека. Има хора, на които съзнанието е будно и когато спят: те усещат като че са във от тялото си, искат да влязат вътре – не могат, искат да се пробудят, да кажат нещо – пак не могат; това състояние се нарича кома – как може човек да се освободи от него? Когато изпадне в това положение, човек започва да се моли и изгубва съзнание; след това се стряска, отново идва в съзнание, без да може да определи колко време е минало. При всяко пробуждане на съзнанието човек минава през това положение; то трае няколко секунди, но изглежда като че продължава векове. Когато минава през него, човек се мъчи, ходи, сяда, става, движи се и после ляга да спи. Тъй щото при всяко пробуждане на съзнанието човек отново заспива, по-дълбоко, отколкото е спал по-рано.

И тъй, ние трябва да изучаваме различните степени на съзнанието. Първо, човек минава през три степени на съзнанието, които са степени на илюзии; през тези три степени човек може да се поддаде на хипноза, да направи всичко, каквото други му заповядват: под чужда воля той може да си представи, че минава море или че влиза в огън и т.н., обаче влезе ли в четвъртата степен на съзнание, хипнотизираният става независим. Докато човешкото съзнание се намира в първите три степени, може да му се влияе; влезе ли в четвъртата степен на съзнание, хипнотизираният се освобождава от влиянието на хипнотизатора и той сам за себе си става ясновидец – тогава вие можете да накарате този човек да отиде в Лондон, в Ню Йорк, да провери какво става там, той може да види какво се върши по Атлантическия океан, колко параходи пътуват, какво става там и т.н. Когато някой човек живее в четвъртата степен на съзнание, той може да предсказва много неща, може да определя диагнозата на болните и да им препоръчва начини за лекуване; щом излезе от това съзнание, той се проявява като обикновен човек. Следователно в човека има състояния, възможности, способности, които в бъдеще

могат да се развият; те очакват тия условия като най-благоприятни за тяхното развитие. Забелязано е, че когато поставят човека в магнетичен или, както някои го наричат, хипнотичен сън, той проявява особени дарби и способности; щом се събуди от този сън, той става обикновен човек – това показва, че във всеки човек са вложени дарби и способности, които очакват времето за своето развитие. Докато не е развил онова, което Бог е вложил в душата му, човек още не е в своята сфера, не живее живота на своята душа.

И тъй, време е вече да се потопим в Духа Христов, или да влезем във Висшето, в Божественото съзнание, да видим какво трябва да правим. Който живее в това съзнание, при започване на всяка работа той ще знае как ще я свърши, какви резултати ще има. Казвате: „Господ само знае тия работи“; да, днес само Господ знае тия неща, но един ден и вие ще ги знаете. Засега хората знаят нещата само след като те станат: имаш пари, радваш се, но след две години ще ги изгубиш – ти вече знаеш, че си изгубил парите; отиваш на пързалка, радваш се, че можеш да се пързаяш, но паднеш на леда, счупиш крака си – ти знаеш вече какво си прекарал на пързалката. Ако живееше във Висшето съзнание, ти щеше предварително да знаеш, че след две години ще изгубиш парите си; също така щеше да знаеш, че този ден ще счупиш крака си на пързалката и нямаше да излизахш въвн от стаята си, щеше да прекараш деня в размишление и молитва. Отиваш да ореш на нивата си – ще знаеш дали този ден е добър, или не. Случват се летни дни толкова горещи, че орането излиза несполучливо; през такива дни има много стършелци, които нападат воловете и те хукват да бягат, задигат оралото, за нищо не искат да знаят – този ден не е благоприятен за оране. Ако знаеше това нещо предварително, този ден ти щеше да разпуснеш воловете, да ги пратиш в гората на свобода; речеш ли да ореш, ще дойдат стършелците, ще нападнат воловете, а ти ще ходиш да ги гониш –

достатъчно е един стършел да бръмне край ухото на вола, за да го застави да бяга. Интересно е откъде е дошъл този страх във воловете от тези малки мухи – стършели.

Ето защо човек трябва да използва условията на живота, на културата за своето усъвършенстване – съвременната култура е условие за проява на самосъзнанието в човека, да види той своите недъзи. И наистина, днес всички хора са недоволни от своя живот: ученият е недоволен, проповедникът е недоволен, музикантът, художникът, поетът, писателят – всички са недоволни от своя живот; имат право хората да са недоволни от живота си – защо? Защото докато живеят в самосъзнанието, те никога не могат да изразят онези велики идеи и стремежи, които са вложени в тяхната душа и в техния дух; в човека трябва да се събуди по-високо съзнание, което да му даде подтик да гради, да създава ония органи, чрез които да изрази своите велики идеи и възвишени чувства. Казвам: когато човек започне да работи от гледището на Божественото съзнание, той ще придобие в себе си вътрешното богатство, към което днес се стреми. Както хората биват различно богати, така и съвременните езици, а също така и езиците на миналото са били различно богати – например в арабския език за понятието **камила** има пет хиляди думи, в санскритския език за Слънцето има 45 думи – богатство е това; значи арабите са мислили най-много за камилата. В българския език колко думи има за Слънцето? Днес най-видният български оратор си служи едва с пет хиляди думи. Думите се раждат и умират като живите същества – милиони думи умират, милиони думи се раждат, те постоянно се обновяват. Божественото съзнание разполага с нова, възвишена енергия, която е в сила да изрази вътрешните състояния на хората; тогава хората ще имат по-правилни схващания, повече светлина.

Висшето съзнание, за което ви говоря, е отвлечена област, подобна на дълбока вода, в която не всеки може да влезе; то е така недостъпно за съзнанието на съвременния човек, както са недостъпни много от окултните песни. Вземете например песента „Фир фюр фен“ – какво ще кажете за тази песен? Ритъмът, темпът, съчетанието на звуковете в тази песен са такива, че малцина могат да издържат на тях. Даже и класическите музиканти не могат да издържат на тия тонове, в своите произведения те са дошли до едно място и там са спрели; за да продължат по-нататък, изисква се благоприятна среда. За да се създаде каква да е песен, тя се нуждае от съответна среда, която да ѝ послужи като екран за проектиране. Вземете например българските песни – от Освобождението на България до днес има ли някакви нововъведения в музиката? Нищо ново няма, все старите песни се пеят. Старите български песни са повече тъжни, те са песни на чувствата и говорят за инволюцията на човека; хороводните български песни са волеви, свързани с някой мит из живота на българите.

Сега ще ви дам съдържанието на една българска песен:

Давай, давай, всичко давай:

чисто семе пшеничено;

да се сее на нивата, на нивата красивата,

да се чисти през зимата,

да се радва на живота всичко сято на полето, (2)

на полето, под небето. (2)

Тази песен трябва да се пее с движения, без движения тя няма смисъл. Когато пее, човек трябва да има обект; който разбира езика на Природата, той ще влезе във връзка с нея и тя ще му проговори.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Петнадесета лекция, 28 декември 1926 г.

ПРАВО РАЗБИРАНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Изпейте упражненията „Киамет Зену“ и „Давай, давай!“ и обърнете внимание на контраста, който съществува между тях. В коя от двете песни има повече живот? „Давай, давай!“ трябва да се пее с движения. Когато дойдете до паузите в една песен, те винаги изразяват едно засилване, паузата засилва съдържанието на песента. Песента „Давай, давай!“ е силен мотив, който събужда в съзнанието на човека ред образи и картини. Вие можете да вземете тази песен като задача в живота си – да давате от себе си; всеки трябва да сее на нивата своето семе. Когато пеете, вие не трябва да мислите за външната публика, нея да задоволите, а трябва да мислите за вътрешната публика, която е в самите вас – ще пеете на себе си, докато сами бъдете доволни. Ще накарам да я изпее някой от вас, който пее хубаво, и друг, който пее слабо, който не минава за певец, да видим кой как ще я изпее. Всеки трябва да бъде свободен да пее, макар и да му се смеят; музиката, пеенето са необходими за човека. Бъдещият говор ще бъде музикален, отмерен.

Сега, ако искате да изговорите думата **любов** музикално, вие не бихте могли, защото ударенията на тази дума препятстват на самия музикален ритъм. Всяка дума има известен брой вибрации, известно количество трептения; ако не чувства тия трептения, човек може да говори за Любовта, но ни най-малко няма да предаде идеята за Любовта. На същото основание човек може да говори за Мъдростта, за Истината, но ако не чувства техните вибрации, той няма да предаде идеята, която те съдържат в себе си. Един тон може да се вземе

правилно, а може да се вземе и неправилно, криво. Следователно, ако искате да живеете добре, т.е. да взимате правилно тоновете, вие трябва да се обичате, да живеете в мир, езикът ви да бъде музикален, да се подчинява на правилата на новата музика. Например вие можете да извикате някого с висок, груб глас, а можете да го извикате тихо, нежно – и в двата случая изразявате две различни неща. Вие трябва да знаете, че при изговарянето на всяка дума в мозъка стават известни промени – според начина на произнасянето думите произвеждат или хармонични, или разрушителни форми; също така и мислите на човека или създават нещо, или разрушават; ето защо в окултната наука на първо място се изучават законите на говоренето. Когато говори, човек трябва да бъде тих и спокоен – това са качества, с които се регулират вътрешните сили на човешкото естество.

Бе прочетено резюме от темата: „Съществените качества на съвременната култура“.

Напишете на дъската една точка. Сама по себе си тази точка е жива. Под понятието **точка** ние разбираме едно малко съприкосновение с Божествения свят, тя говори само за едно отношение с него; за да има повече отношения, тя трябва да се прояви. В каква посока може да се движи точката, коя е първата възможност за нейната проява? Точката трябва да намери свой полюс на движение; щом се напише още една точка до първата, веднага ще се образува правата линия – следователно правата линия представлява двата полюса на една точка, която иска да се прояви, затова ние казваме: „Право ходи, право мисли!“. И когато говорим за Правдата, ние винаги мерим нещата по права линия; в този смисъл правата линия подразбира отношение между две разумни същества – тия две разумни същества са Бог и ти самият, значи правата линия означава отношения между Бога и човешката душа. Който не разбира законите на правата линия, той не може да разбере своите отношения

към Бога. Ако приемете, че в правата линия има една точка повече или по-малко, отколкото трябва, вие нарушавате равновесието на тази права. Всяка права линия се определя само от две точки. В науката определят правата линия като път, като следа, образувана от движението на точката в една посока, обаче щом точката оставя известни следи, това е вече път на движение, а не права линия. Следователно под **права линия** трябва да разбираме отношението между две разумни същества; тези отношения, тези закони са включени в правата линия. Щом разберете законите на правата линия, вие ще разберете законите на телата; ако не разберете законите на правата линия, и останалите няма да разберете, те са по-сложни.

И тъй, човек първо трябва да разреши какви трябва да бъдат неговите отношения към правата линия – към Бога; след това той трябва да определи отношенията си към своите близки, да дойде до законите на плоскостта, до квадрата, където има вече две измерения – към Бога и към своя ближен; и най-после, човек трябва да определи отношението си към Цялото, да дойде до законите на телата, до куба, който има три измерения. Един ден, когато човек пожелае да се върне към Бога, откъдето е излязъл, той трябва да изучава законите на четвъртото измерение – четвъртото измерение представя връщането на човека към Бога по обратния път. Значи човек е дошъл някъде от пространството, минал е през света на трите измерения – физическия, сърдечния и умствения свят, и сега трябва да мине в света на четвъртото измерение, да се върне към Бога – мястото, откъдето някога е излязъл; в този свят човек ще вижда нещата от всички посоки: той ще разглежда всички свои минали съществувания, ще види причините и последствията на всичко, което е преживял, ще има фотография на всички свои съществувания и ще ги изучава.

Знаете ли каква е разликата между първото и четвъртото измерение: при първото измерение човек излиза от Бога, слиза надолу и се отдалечава от Него; при четвъртото измерение той се вглъбява в себе си, но същевременно се качва нагоре, към Бога – значи има слизание и качване. Първо човек трябва да дойде до правата линия, да определи отношенията си към Бога. Мнозина запитват какво нещо е Бог; казано е в Писанието: „Бог е Любов“ – какво нещо е Любовта? Аз взимам Любовта в най-малката ѝ проява: да желаеш благото на другите, както го желаеш за себе си – това е Любов; ако разберете Любовта в тази ѝ проява, вие ще имате прави отношения както към себе си, така и към ближните си. Ти и ближният ти образувате базата, върху която може да се гради; който не може да постави правилна база на живота си, той ще вземе крив път. Някой иска да стане велик; как ще стане велик, ако не се движи по права линия – прав трябва да ходи човек. Колко хора днес ходят, мислят и чувстват право – повечето хора не ходят, не мислят и не чувстват право, вследствие на което образуват все криви линии и казват, че светът се е изкривил; разбира се, че ще се изкриви светът, щом се изкривяват правите линии – когато се нарушават законите на правата линия, образуват се кривите линии, а това не е нищо друго, освен лъжатушене в живота.

Следователно, когато човек наруши великия закон на правата линия, Господ го поставя в един кръг, където той непрекъснато се върти; той е затворен в този кръг, както е затворено пилето в яйцето, и живее там без идеали, без разширение, без свобода. Защо е затворен човек – защото няма послушание. Някой казва: „Аз съм свободен човек, мога да правя каквото искам“; не, ти си затворен в една малка черупка – в твоя мозък, и мислиш, че си свободен, че много знаеш – ти знаеш толкова, колкото разработени способности имаш в тези един и половина килограма вещество, поставени в

твоята малка глава. Ти си правиш илюзии, че всичко можеш, че си в положението на някакъв цар, който знае само да заповядва. С един и половина килограма мозък човек се мисли за много учен: той мисли, че може да оправи света, да тури ред и порядък, да постави нови закони как трябва хората да се женят, как трябва децата да се възпитават, какви Църкви трябва да съществуват, какви здания да се правят и т.н.; въпреки това ние виждаме, че от памтивека всичко, което човек е създал, съградил, все се разрушава – защо? Защото в човешките творения няма вътрешна архитектура, няма вътрешен устой. Достатъчно е един Ангел да мине покрай някое човешко здание и да го засегне слабо с крака си, за да стане моментално то на прах и пепел. Нека хората не се заблуждават в себе си – не са те, които ще създадат света и формите в него; правилните форми са вече създадени и на хората не остава друго, освен да копират създадените вече форми – те трябва да отидат в Духовния свят, там да изучат строежа на тия форми, оттам да възприемат Новата култура, та като се върнат на Земята, да приложат онова, което са научили.

Съвременните хора са подложени на изпит – опитват ума, сърцето и волята им. Бог е вързал хората един за друг, да не бягат. Някой седи в центъра и мисли, че е свободен; не, и той не е свободен, и другите, които са по периферията, не са свободни. Защо не е свободен поне онзи, който е в центъра – защото с него са свързани всички ония, които са по периферията; на него не остава друго, освен да разглежда въжетата, с които е вързан, и да търси начин как да се развърже. За да се развърже от тия въжета, за да се освободи, човек трябва да изправи отношенията си към Бога, т.е. да изправи линията на своя живот, която сам той е изкривил. Как ще се освободи – като реже въжетата: днес ще отреже едно въже, утре – друго въже, и по този начин ще се освободи от връзките на своя живот, които го спъват. Ако един човек се освободи от връзките си, много още остават

неосвободени, но който веднъж се е освободил, той ще проповядва на другите как могат и те да се освободят, ще им посочи начин, по който трябва да извоюват своята свобода. Някой казва: „Не режи това въже!“; не, ако е дошло време за рязане, режи въжето и не мисли – в този случай е по-добре въжето да се отреже, отколкото да остане неотрязано.

Сега Невидимият свят изисква от всички хора, на които съзнанието е пробудено, да изправят отношенията си към Бога. Ако имате две Разумни същества А и В, какви отношения ще имат помежду си? Първо, те ще имат една и съща посока на движение – ще се движат нагоре. Някои казват, че А ще бъде равно на В – значи те ги съединяват със знака равенство; обаче съединени със знака равенство, те не могат да се движат – където има равенство, там движение нагоре не може да съществува. Други пък събират тия същества, но и това е невъзможно – две живи същества не могат да се съберат на едно място и да се турят в една крина. Знакът равенство подразбира движение, но движение на две успоредни линии. Да събереш парите в една кесия и да не ги мърдаш, това не е движение, това е смърт; по същия начин ако събереш двама души на едно място, и това е смърт. Когато казваме, че хората са се събрали на едно място, ние имаме предвид, че те са се събрали да обменят помежду си мисли, чувства; в мислите, в чувствата на хората има движение: техните мисли не остават на едно място, както парите в касата на скъперника, но пътуват, движат се из пространството. Ако някой иска да се събере с даден човек и да остане на едно място с него, и двамата ще умрат, в това събиране няма никакво движение; в Природата покой няма, който иска да се успокои, той ще се натъкне на най-големите противоречия и нещастията ще го следват едно след друго.

И тъй, всички трябва да знаете, че няма покой в света, всичко в живота е във вечно движение. Човек може да измени само посоката

на движението си, но по никой начин той не може да спре това движение. Мнозина искат да въздействат на Бога, да им даде почивка, да не страдат вече – това е неразбиране на закона; значи тези хора искат да се съберат с Бога, да уредят работите си. Човек може моментално да уреди работите си – как може да стане това? Много лесно: представете си, че вие сте беден човек, но имате сила, знание, с които можете да произведете електрически ток с температура 500 хиляди градуса – при тази температура вие можете моментално да превърнете въглена в диамант; дават ви парче въглен, тежко един килограм, взимате въглена в ръката си, държите го само пет минути и той се превръща в диамант – при това положение ще бъдете ли беден човек? Днес всички хора искат да бъдат силни, да имат знания, но всичко това да дойде отвън, по някакъв механически начин; не, силата, знанието ще дойдат отвътре, като резултат на усилие, на вътрешна деятелност в човека. Силата, която иде от Бога, действа по права линия; ето защо, когато казвам, че човек трябва да има връзка с Бога, разбирам, че той трябва да върви по права линия. Който се свързва с Бога по права линия, той може да разполага с онова, което Бог съдържа в Себе Си; който няма тази връзка, той ще бъде обикновен човек: ще се ражда и умира, ще събира и изважда, във всичко ще се превръща, но от него нищо няма да излезе.

Казвате: „Толкова години вече откак живеем на Земята, нима нищо досега не сме свършили?“. Ако някой пътник е изминал 500 хиляди километра, а пред него стоят още хиляди и милиони километри да изминава, трябва ли той да спре и да мисли, че е свършил нещо? Наистина, този пътник е изминал много километри път, но много още го чакат. – „Ами като измина и тях, какво ще постигна?“ Ти извърви този път, тогава ще мислиш; като минаваш този път, ти ще придобиеш нови опитности, чрез които ще разрешиш поне една от най-малките задачи на Космоса: най-малката

задача ще се заключава в това да решиш на какво е равно $A+B$; като решиш тази задача, ще ти дадат по-сложна – да намериш на какво е равно $(A^2+B^2)^2$. Какво означават скобите? При първото действие няма скоби, а при второто има; скобите показват, че едно вещество или дадена материя е турена в твърда черупка, като яйцето, и това вещество трябва да реши задачата как да излезе от твърдата черупка, как да излезе от неблагоприятните условия на живота. Представете си, че в една пура са затворени някои вещества и хвърлят пурата от Земята към Луната; какво ще стане с тия вещества, ако отворят пурата, преди да е стигнала до Луната? Има смисъл да се отвори пурата само когато тя стигне на Луната. Това подразбира яйцето – яйцето е изпълнило своето предназначение само когато се отвори черупката му при пристигането на Луната – в този смисъл яйцето не е нищо друго освен пушка, с която Разумните същества отправят известни клетки от Слънцето към Земята; също така от Слънцето изпращат някой философ, който дълго време е мислил по известни въпроси. По-лесно е на някои духове да слязат на Сириус, отколкото на Земята, където материята е много гъста; когато в Невидимия свят говорят за Земята, на всички им настръхват космите. Казвате: „Тогава ние сме големи герои, щом сме дошли да живеем на Земята“; не сте герои вие, но преждевременно сте отворили вратата на вашето яйце. Оттук ще ви наведе на следното положение, което всички трябва да знаете: съзнанието на човека е обвито в една черупка като в яйце, в която се крие неговата душа; тази обвивка, тази врата, трябва да се отвори точно на определено време – пъпката трябва да се отвори точно на своето време, при благоприятни за нея условия.

Следователно Земята претърпява известна метаморфоза вследствие на благоприятните и неблагоприятните условия, на които се натъква. Казано е в Писанието: „Търсете Ме, докато Съм близо!“ – това подразбира: използвайте благоприятните условия, докато са

близо до вас; щом благоприятните условия се отдалечат от вас, колкото да викате и да се молите, те няма да се върнат вече. Когато се казва, че всеки може да бъде спасен, това е вярно в смисъл, че условията за това спасение се дават общо за всички, а от човека зависи как ще ги използва; специални условия в света не съществуват. Та когато казваме, че Бог работи, трябва да имаме предвид, че Той работи едновременно и за частите, и за Цялото; Бог работи в целия Космос и всяко същество трябва да се ползва от силите, които се съдържат и в частите, и в Цялото, ето защо всяка промяна, която става в Цялото, едновременно с това се отразява и върху частите. Чувствителният човек всякога възприема промените, които стават в Природата – ако някъде се разрушава една планета, това разрушение ще се почувства от много хора на Земята; много от страданията и радостите на хората се дължат именно на някакви промени в Космоса или на страданията и радостите, които други същества преживяват, а те ги възприемат; който не живее в Божественото съзнание, той не може да разбере причините на тия страдания и радости и ги приема за свои. Един ден, когато Висшето съзнание се пробуди в него, той ще разбере вътрешния смисъл на Божествения живот – към това се стремят всички хора, затова апостол Павел казва: „Сега знаем отчасти, а тогава ще виждаме лице в лице“.

Сега аз взимам правата линия като закон в живота. Представете си, че вие сте скарани с всички ваши приятели; искате да се примирите с тях, но не знаете как да постъпите, не намирате изходен път – как ще се примирите? По пътя на правата линия. При това примирението трябва да стане вътрешно, а не външно. Според законите на правата линия ти не можеш да обичаш кого и да е, ти не можеш да се примириш с даден човек, докато не почувстваш, че в него живее Божественото; щом почувстваш Божественото в човека, ти ще се отвориш за него и той ще се отвори за тебе. Докато не се е

проявило Божественото в човека, ти гледаш на него като на жива статуя; щом се прояви Божественото, между тебе и него веднага настават известни отношения и тогава човек съзнава, че за Бога всички хора са еднакво ценни. Ако всеки човек гледа на ближния си като на същество, в което Божественото живее, между хората ще има пълно разбирателство. Според мене правилно е човек първо да уреди отношенията си към Бога, а после към хората; ако постъпи по обратния път, той ще изгуби много време, без да постигне никакви резултати. Ако отидете в Америка, без да знаете английски, ще почувствате колко сте далеч от хората – ще поискате да влезете във връзка с някой американец, но като не знаете езика му, той ще махне с ръка и ще ви отмине; обаче ако Божественото съзнание е пробудено у вас, този американец ще ви погледне, ще се спре пред вас, ще ви проговори и ще пожелае да ви заведе у дома си и няма да мине дълго време и вие ще започнете да говорите английски език. Закон е: когато обичаш някого, ти можеш да говориш на неговия език; ако този човек те обича, и той ще говори на твоя език.

Докато Любовта не дойде между хората, те ще говорят помежду си на чужд, непонятен за тях език, вследствие на което ще се нуждаят от речници да превеждат. Например чувате да се говори: **понятие, концепция, есенция, еквивалент, куб, плоскост, пентаграм, шестоъгълник** – думи, все непонятни за хората. Какво нещо е шестоъгълникът, това са обяснявали още от най-стари времена: според тези обяснения шестоъгълникът представлява две по две успоредни линии, които се движат в противоположни посоки; следователно, когато шест различни същества се движат две по две в две различни посоки, те образуват шестоъгълник – това наричат слизване и възлизане на Духа. От философско гледище безсмислено е да се говори, че Духът слиза и възлиза – защо е безсмислено? Защото Духът не заема никакво място и пространство. Тогава как е възможно

това, което не заема никакво място и пространство, да слиза и възлиза – значи Духът работи едновременно и в гъстата, и в рядката материя. Гъстата и рядката материя представят посоки на движение, два полюса на живота; тези две посоки се наричат още положителна, или потенциална, и отрицателна, или кинетична, енергия. Когато Духът минава от едната енергия в другата, образуват се две противоположни движения. Питам: какво става, когато кинетическа енергия минава в положителна? Например внасяте един запален въглен между незапалени въглища – какво става с незапалените въглища? Положителната енергия от незапалените въглища минава в кинетическа, или отрицателна, и по този начин неразгорелите въглища се разгоряват – значи тук става смяна на енергията от положителна в отрицателна. Да бъдеш положителен – това подразбира да се пълниш; да бъдеш отрицателен, това подразбира трансформиране на енергията, т.е. изпразване, изливане на енергията навън. Кинетичната енергия е закон на изпразване, а потенциалната е закон на пълнене; Доброто е пълнене, злото е изпразване – който се изпразва, той се освобождава от злото, следователно, когато човек се изпразва от злото, той нищо не губи от това, а печели.

Като наблюдавам живота и разбиранията на съвременните хора, виждам колко мъчно е за тях, даже и за учените, да схванат и приложат новия морал в живота си. Например според законите на самосъзнанието когато хората придобиват, те мислят, че са изгубили нещо – ако е въпрос за загуба, истинска загуба е, когато човек не се пълни с Доброто; истинска печалба е, когато човек се празни от злото, обаче в пълния смисъл на думата загуба в света не съществува. Например дали губиш пари, или печелиш пари – това не е загуба, нито печалба, защото тази загуба или печалба не изменя твоя характер; парите, силата, учението не придават никаква цена на човешкия характер; богатството, силата, знанието не могат да

увеличат, нито да намалят добротата на човека, те представляват само методи към намиране и придобиване на Доброто. Истинското богатство е Добродетелта в човека, т.е. пълнежът с кинетична енергия. Доброто е общо, колективно притежание; никой не може да каже, че Доброто е негово притежание, вследствие на което е неделимо. Както Добротата, така и Любовта, Мъдростта и Истината са колективни, те са общо притежание; никой не може да каже: „Тази Любов е моя, тази Истина е моя, това знание е мое“ или „Тази мисъл е моя“ – мисълта, която ти смяташ за твоя, преди да дойде до тебе е минала през милиони глави; много хора са мислили като тебе, но никой още не е могъл да разреши задачите на своя живот. Някой казва: „Аз измислих нещо“; нищо не си измислил, ти само си хванал някоя мисъл в пространството и смяташ, че е твоя. Който разбира този закон, той ще се радва, че е дошъл в такова състояние – да схване мислите на някои Висши същества; значи той е могъл да влезе във връзка със Същества от по-високи светове. И затова казвам: работете върху себе си, да развиете своето радио, с което да влизате във връзка с мислите на по-напреднали от вас Същества – само по този начин човек може да се добере до такива истини, които иначе не би могъл да придобие.

Казвате: „Как се предава мисълта от едно по-напреднало Същество на друго, по-ненапреднало?“. Първо, мисълта се предава в съзнанието на даден човек като импулс да направи нещо – тогава той казва: „Аз искам да се проявя, да направя нещо“; той ходи насам-натам, ляга, става, има някакъв импулс да извърши едно добро дело, иска да направи нещо, но не знае как да постъпи. Питам как ще направите това добро – импулс, сили, желание имате, но начин нямате; за тази цел вие трябва да влезете във връзка с това Същество, да научите езика му, а това ще постигнете, като премахнете от пътя си всички препятствия. Грехът е най-голямото препятствие, което пречи за връзка между хората и Възвишените същества. Когато някое

Разумно същество дойде при вас, то ще ви запита: „Можете ли да премахнете всички препятствия в живота си, за да започнем една разумна работа?“; за да отговорите на това Същество, вие трябва да поставите ума и сърцето си в положение на две успоредни линии, т.е. в пълна изправност и щом умът и сърцето на човека са в пълна изправност, той има вече първото условие да влезе във връзка с Напредналите същества и да се ползва от техните мисли и чувства. Да бъде човек изправен в своите мисли и чувства, това подразбира да върви по законите на правата линия. Някой човек е пръв министър в България – ходи, работи, мисли все за отечеството си; един ден Висшето съзнание се пробужда в него и той вижда, че първото отношение, което има в живота си, е отношението му към Бога; веднъж съзнал това, той веднага се отказва от министерския си пост, като заявява, че не може да служи едновременно на двама господари. Закон е: човек не може да бъде едновременно обичан от света и от Бога. Ако светът го обича, Невидимият свят няма да се интересува от него; ако Невидимият свят се интересува от него, светът ще го ненавижда. Защо Невидимият свят не се интересува от човека, когато светът го обича? Понеже светът е богатство, Невидимият свят не иска да лиши човека от това богатство, не иска да раздвои съзнанието му. Да си свързан със света, това подразбира да станеш член на една бахчеванджийска кооперация, да работиш цяла година усилено и накрая на годината да видиш, че всичко е очукано, избито от град, отнесено от наводнение; погледнеш тук, погледнеш натам, нищо няма: ни зеле, ни лук, ни картофи, ни боб; ти се чудиш какво да правиш – едва сега виждаш, че всичко това, на което си разчитал, е било илюзия.

Казвам: такова нещо е бахчеванджелът; в него има труд, мъчения, усилия, но главното няма – благословието. Не е достатъчно човек само да работи – ако някой свири и свиренето му не

се благославя, какво се ползва той? Ако мислите и желанията на човека не се благославят, какво се ползва той от тях? Всяко нещо в живота има смисъл, когато се благославя; всяка мисъл трябва да се придружава с велика радост, да въодушеви човека, от когото е излязла. Някой казва: „За мене никой не се грижи“; не, това не е право мислене, кажи в себе си: „Досега аз никога не съм мислил за Господа; отсега нататък ще започна да мисля“. Дойде ли в човека някаква отрицателна мисъл – че е нещастен, изоставен от всички, нека обърне знака от отрицателен в положителен и да каже: „Аз се отказах от Бога, затова съм нещастен; обаче от днес аз се отказвам от всичко онова, което ме е спъвало в живота, и се обръщам към Бога, на Него да служа, на Него да се подчиня“ – това е закон за трансформиране, който трябва да се изучава и прилага в живота както на отделния човек, така и в живота на обществата и народите.

Във всяка окултна Школа трябва да се изучават законите на живота. Например хората често казват един за друг: „Съдбата му е такава“ или „Той е човек без вдъхновение“; питам: какво нещо е **съдба** и какво – **вдъхновение**? Човек е вдъхновен тогава, когато има едно същество, което го люби, което се интересува от него; няма ли някой да го обича, той изгубва вдъхновението си. Това същество, което ви обича, може да бъде на физическия свят, може да бъде в Духовния свят и най-после, може да бъде в Божествения свят; ако това същество престане да ви обича, вие ще изпитате в душата си небивали страдания.

Та когато Невидимият свят хлопа на сърцата на хората, той има предвид да събуди техните сърца, за да започнат умовете им да работят и волята им да се приложи в живота – по този начин те ще влязат във връзка с онези същества, които ги любят. Човек среща в живота си много противоречия, но те идат в услуга на неговото развитие – чрез противоречията човек ще разбере себе си, ще разбере

и другите хора. Според индуското учение Господ слиза на Земята на всеки триста милиона години, за да освободи човечеството от неговата карма, от натрупалата се гъста материя; Той трансформира тази гъста материя, преработва я и така освобождава хората от нея. Оттук виждаме колко е велико Божието търпение.

И сега въз основа на този закон Бог впряга хората на работа, като им дава част от тази гъста материя те сами да я преработят: на този дава един килограм от тази материя, на онзи – два килограма, на трети – десет килограма, на четвърти – сто килограма, всекиму според силите. Бог не оставя никого без работа, Той впряга на работа всички същества, от най-малките до най-големите; който мисли, че може да прекара живота си без работа, той е на крив път – колкото и малко да е някое същество, било то някакъв пълнеж на енергия, било някой елемент, било някой микроб, непременно ще работи, нищо в света не е в покой. И светлината всеки момент върши някаква работа, мислите ли, че положението на светлината е леко? Аз съм виждал как слънчевите лъчи плачат, сълзи ронят (те не плачат като хората, но по особен начин). Когато един слънчев лъч изгуби своята първична енергия, т.е. когато дейтелността му се намалява, той усеща голямо безпокойство в себе си; колкото и да са ефирни слънчевите лъчи, в тях влизат Разумни същества, пътуват като в трен и слънчевите лъчи разговарят с тях, носят ги в пространството. Кой може да повярва, че в един слънчев лъч наистина има Разумни същества, които пътуват из цялата Вселена? Мнозина ще кажат, че това е заблуждение и аз съм съгласен с вас, че това е заблуждение; какво означава думата **заблуждение** – тя означава нещо забулено, закрито, неразрешено; значи всяко неразрешено нещо е заблуждение.

Та вие трябва да дойдете до трезвата мисъл в живота. Не е въпросът до заблуждения, но съзнанието на човека трябва да се разтърси, той сам да види с какво знание разполага. Вие трябва да се

готовите, да работите върху себе си, защото един ден ще ви поставят на тежък изпит и ако не сте готови, ще дойдете до отчаяние. Мнозина мислят, че никой не се грижи за тях, и затова казват: „По-добре да заминем за онзи свят, тук никой не се интересува от нас“; да се мисли така, това е самозалъгване – как ще отидете на онзи свят без билет, там без билет не пускат, още на първата гара ще ви върнат назад. Всичко в живота е разумно; който иска да замине за онзи свят и да има отворен път, той трябва да бъде послушен, вратата на онзи свят се отваря само за послушния ученик. Послушание, смирение, чистота, Любов трябва на ученика; смелост трябва на ученика – като дойде до страданията, той трябва да бъде готов да страда. За какво трябва да страда ученикът – за Истината. Ама нямам пари – още по-добре, и без пари се живее; стисни в ръката си един въглен и виж в какво ще се превърне; ако превърнеш въглена в диамант, ти ще имаш пари колкото искаш.

Сега, представете си, че ви кажа да отидете на Витоша, където ще намерите една златна английска лира – колцина от вас ще повярват? Ще ви кажа така: идете на Витоша и на еди-каква си височина ще видите един голям плосък камък; спрете се пред този камък и турете дясната си ръка върху него, насочете ума си към него, силно концентрирайте мисълта си и пожелайте да намерите под ръката си една златна монета; след това ще дойдете в състояние на заспиване и като се събудите, под ръката си ще намерите една златна английска лира. Как ще си обясните това явление? Ще кажете: „Вярно ли казва Учителят, че под ръката си ще намерим една златна монета?“. Представете си, че не намерите никаква монета – какво ще кажете тогава? Ще кажете: „Учителят ме изпрати да гоня Михаля; ако е въпрос само за една златна монета, аз можех да поискам от някой приятел“. Не, ако вие имате вяра без никакво съмнение, достатъчно е да турите ръката си на този камък, за да намерите златната монета;

цом нямате вяра, никаква монета няма да намерите – най-малкото раздвояване в съзнанието прави опита несполучлив. Ако някой беден човек отиде при онзи, който живее в Божественото съзнание, и му поиска помощ, той още при първото бъркане в джоба си ще извади точно толкова пари, колкото бедният иска. Човек, у когото Божественото живее, той не носи пари в джоба си, но когато му поискат, всякога има.

Питам: ако живеете в Божествения свят, сиромашия може ли да съществува? Ще кажете: „Не, ние не можем да се залъгваме с такива работи. Ако бащите ни са богати и ни оставят наследство, разбираме; а тъй – да турим ръката си на някой камък и да намерим под него златна монета – не вярваме. По-възможно е за нас да отидем в някоя банка и оттам да изтеглим известна сума“. Казвам: и в банка да отидете, пак трябва да турите ръката си, иначе и там не дават тъй лесно. Аз ви навеждам на тия мисли, за да се създаде у вас силна вяра. Всичко в живота е възможно и постижимо само при разумния живот. Златото се ражда в земята, то не се натрупва само по себе си, следователно колкото по-добри и разумни стават хората, толкова повече злато се ражда в земята – златото расте и зрее както плодовете; колкото по-лоши и неразумни стават хората, толкова повече се намаляват златото и скъпоценните камъни в земята. Тази е една от великите истини на живота – човек сам трябва да внесе богатството в душата си. Има ли първичните идеи в ума си, той ще придобие вътрешно богатство на своята душа.

И тъй, най-важното за вас като ученици е да имате прави отношения, прави разбирания за Невидимия свят; следователно, който иска да живее в новото съзнание, да си създаде характер, той трябва да влезе във връзка с Невидимия свят. Някой казва: „Аз да си поживея, че после – лесна работа“; не, още сега трябва да направите тази връзка, а не като остареете – когато остареете, когато изгубите

всички жизнени сили и станете неспособни за работа, тогава нищо не можете да направите. На каквато възраст и да сте, вие трябва постоянно да се подмладявате; не мислете за старост, постоянно подмладяване – този е законът на вечния живот. Всеки ден трябва да работите за своето подмладяване, тази идея ще внесе нещо ново във вашия живот; който държи в ума си идеята за подмладяване, той всеки ден ще получава по нещо ново от Невидимия свят.

Сега, за Новата година желая помежду ви да се въдвори мир, желая всички да бъдете кротки не само външно, но и вътрешно – кротки по сърце; Христос казва на едно място в Писанието: „Елате при Мене, защото Съм кротък и смирен по сърце“. Ученикът трябва да бъде кротък и смирен, да разработва в себе си Вярата, Надеждата, да ги усилва, за да бъде готов на всички страдания – той трябва да бъде готов да го поставят в реторта, да го трансформират, да се преобрази; той трябва да развива в себе си възвишени и красиви чувства, да устоява на всички изпитания без никакви колебания. Ако вървите по пътя, по който съвременните хора вървят, нищо няма да постигнете; хиляди години могат да минат, но нищо няма да придобиете. Казано е в Писанието: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“ – това подразбира: на смирените, на разумните деца Бог дава прави разбирания за живота; следователно смирените се радват, а горделивите се мъчат и скърбят. Смирените приличат на онези моми, които имат естествен цвят на лицето без козметика, без външни червила; горделивите приличат на моми, които се червят и пудрят, но винаги остават недоволни. Кое е по-хубаво: да бъдеш естествено красив или да си служиш с разни козметически средства и всеки ден да губиш тази красота?

Мнозина от съвременните хора имат неправилни разбирания за живота – те мислят, че Ангели трябва да слязат от Небето и като

Илия⁹¹ да ги задигнат в огнена колесница; колкото и да чакат, с тях не може да стане това; Илия беше минал през ред посвещения, заради което трябваше да го вдигнат на Небето с огнена колесница, обаче когато повторно дойде на Земята, той трябваше да мине през още едно тежко изпитание – по желанието на Иродиада трябваше да отрежат главата му и да ѝ я поднесат на блюдо. Като Илия той мислеше, че светът може да се оправи с насилие, на Небето обаче той разбра грешката си и реши да се върне пак на Земята, да изправи погрешката си и да научи хората да живеят правилно – той слезе на Земята като Йоан Кръстител и опита закона „Око за око“; и наистина, Йоан плати с главата си, за да изкупи сторената погрешка, която направи като Илия. Сега и Христос ще дойде на Земята, за да покаже на хората, че с плюене, с поругавания, с разпъване на кръст светът не се поправя. Когато човек направи някаква погрешка, той трябва да разговаря с нея като с разумно същество, докато я изправи. Например някой човек задигнал от брат си пари повече, отколкото може да носи и отколкото съвременният морал позволява – в този случай ето как трябва да постъпите: кажете му: „Братко, товарът ти е много тежък, не ще можеш да го занесеш до определеното място; ако искаш, дай другиму част (от товара си), да ти олекне“. Ако някой човек има на разположение цели тонове злато, а хората около него едва намогват да задоволят нуждите на своя живот, той трябва да им каже: „Братя, вземете торбите си, извикайте своите ближни и елате при мене, да разделим богатството си“. Който не познава този човек, той ще каже: „Лаком човек е този, задигнал е всичкото богатство за себе си“.

⁹¹ Илия (9 в. Пр. Хр.) – еврейски пророк, за него е писано в *Библията*, *Талмуда* и *Корана*, почитан е както от представители на големите световни религии, така и от бахаи, раелити и др. Мисията на Илия е да върне юдеите, в това време увлечени в идолопоклонство, към истинския Бог; неговите проповеди се отличавали с изключително безстрашие. Той е единственият човек, взет жив на Небето. Негови са думите: „Никой не е пророк в родината си“.

Питам могат ли да се крадат парите или може ли да се краде Словото Божие; кражба в света не съществува и злото в този смисъл не седи в открадването на нещата, нито в укриване на някои материални неща, но в маскиране на Истината. Злото седи в това – когато проповядваш на някой човек за Бога, обещаващ, че ще му покажеш пътя на Светлината, а го водиш в тъмнина; злото седи в това – когато изпразваш сърцето на човека, когато взимаш най-ценното от него, а в замяна на това нищо не му даваш.

И тъй, ако искаме да имаме добри отношения с ближните си, първо ние трябва да имаме прави отношения към Бога – тогава ще придобием вътрешен мир, вътрешна радост и веселие; ако човек не се примири със себе си, той не може да живее в мир с ближните си – следователно, който иска да живее в мир с ближните си, той трябва първо да живее в мир със себе си. Животът и отношенията ви с ближните са основани на същите закони, на които почиват вашият живот и отношенията ви към самия себе си.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Шестнадесета лекция, 5 януари 1927 г.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

За следващия път пишете върху темата: „Предназначението на всяка разумна душа, която живее в света“.

Всяко нещо в света има известно предназначение – математиката например има предназначение в еволюцията на човешкия ум. Изобщо светът е построен от ред правила и в този смисъл ние разбираме живота според степента на нашето развитие и го определяме като положителни и отрицателни величини. Плюсът в едно отношение е минус в друго отношение, защото животът в живот се прелива: например животът на бащата и на майката се прелива в децата – в този случай децата печелят, а родителите губят, отслабват, смаяват се, обаче това е привидно смаяване, което се отнася главно до външната форма; това е много естествено, каквато работа и да върши човек, той все трябва да изгуби част от своята енергия; ние наричаме тази загуба **трансформиране**, т.е. превръщане на енергията от едно състояние в друго.

Казвам: истинските методи, чрез които вие можете да задържите равновесие в живота си, са добродетелите. Велика наука е да може човек да задържи в себе си толкова енергия, колкото му е необходима; между възприемането и харченето на енергията трябва да има пълно равновесие, да няма никакъв излишък, нито недостиг. Например умовете на съвременните хора са претоварени от научни, религиозни, семейни и лични идеи и въпроси, които не могат да се разрешат днес, но не могат да се разрешат и след хиляди години още – това показва, че хората не се познават: те не знаят откъде идат, какво представляват и какви възможности имат в себе си. Всеки може да бъде учен, но

истински учен е онзи, който може да създаде и нареди един свят; който говори само за Земята, за разните светове, без да може да създаде един свят, той не е учен човек. Да създадеш един свят – това подразбира да уредиш себе си, своя вътрешен свят. Ти говориш за душата, за духа, за ума, за сърцето си, а при това не разбираш законите, които ги управляват, не можеш да контролираш своите мисли и чувства; питам: тогава къде седи силата на човека? Ако бомбата експлодира, това нейно качество ли е, по своя воля ли експлодира бомбата – не, по волята на други същества и щом веднъж експлодира, втори път не може да експлодира, губи силата си; следователно във всички неразумни работи има само един момент на действие, на проява, след този момент всичко се свършва. В разумните постъпки на живота винаги има растене, в тях има вътрешна последователност, ето защо във всеки живот, който не е съобразен с Божиите закони, между мислите и чувствата няма никаква връзка. Например срещате един човек, който иска да стане богат, и срещате друг, който иска да стане пълен, да затлъстее; ако питате богатия защо иска да стане богат, той не може да каже причините и ако питате другия защо иска да напълнее, и той не може да обясни защо желае това – и единият, и другият ще кажат, че така се живее добре, но с това животът им не се подобрява: нито богатият, нито тлъстият, нито сухият човек живеят добре, значи между мислите и чувствата на тия хора няма връзка. Впрочем мазнината е необходима за организма, както катранът е необходим за колелото да върви по-добре, но тази мазнина не трябва да бъде в излишък. Когато готви, домакинята сипва вода в яденето, да се сvari добре, но тази вода не трябва да бъде в излишък.

Съвременните хора говорят за външния живот – те казват: „Първо човек трябва да изучи външния живот, а после вътрешния“, обаче този живот може да се разбере само тогава, когато човек влезе в

съгласие с него и разбере законите, които го управляват. Ученикът трябва да бъде в хармония с Божествените закони, ако иска да влезе във връзка с Божествения свят. Човек трябва да различава Божествените закони от тия на другите светове; в Природата се забелязват прояви, които са резултат на Разумни същества, но те още не са Божествени – те не изразяват никакъв вечен закон. Например за българина важат законите на България, но излезе ли той вън от пределите на Българското царство, тези закони вече не важат за него – значи има закони, които в едно отношение са валидни, а в друго отношение не са. Например ако отидете в Индия, ще видите, че в известни школи се забранява на учениците да дават ход на желанията си – там съществува правилото: „Убий в себе си всяко желание за живот“; в западните школи обаче се проповядва точно обратното – как могат да се примирят тия две учения? Който не разбира дълбокия смисъл на това правило, той ще мисли, че трябва да унищожи живота си; не, това не е право разбиране – да убиеш в себе си желанието за живот подразбира да убиеш желанието за стария живот, за живота на кривите разбирания.

Да допуснем, че някой човек е живял много време на Земята, но е водил разпуснат живот, заповядвал на този, на онзи и с това си създал тежка карма – какво трябва да направи? Според Божествените закони той трябва да се откаже от този живот и да заеме положението на обикновен човек без всякаква власт над другите, но с власт над себе си. Царят има власт отвън и затова минава за богат, за силен човек, а обикновеният човек има власт отвътре, затова минава за беден, за слаб човек; според мене слабият човек е слаб отвън, но силен отвътре, а силният човек пък е силен отвън, а слаб отвътре. Покажете един човек, който, като е бил външно силен, да е бил едновременно и вътрешно силен. Мислите ли, че Исайя или апостол Павел са били силни, снажни, мускулести хора? Силата на човека не седи в

големината и развитието на физическото му тяло; силен човек в пълния смисъл на думата е онзи, който в даден момент може да увеличава и да намалява тялото си, т.е. да става толкова голям, че никой да не може да го измери, и толкова малък, че никой да не го вижда – това са две величини: голямата, неизмеримата, необятната величина наричат **Бог**; другата величина, малката, невидимата, наричат **човек**. Когато някой казва, че не се познава, това подразбира, че той не може да се измери, понеже е малка величина. Тъй щото ако човек иска да има представа за малкото и за великото в света, той трябва да има мярка, с която да ги сравнява; ако няма такава мярка, той не може да разбере и да схване тези две величини.

Сега ще ви запитам: разбрахте ли тази работа, или не? Ще кажете, че не сте я разбрали. Така е, тя не е за разбиране – мъчно е човек да разбере тия две величини, но приятно е понякога да се говори за неразбрани неща. Приятно е, когато човек седне при една чешма, която тече, без да изтича; красивото седи в неща, които постоянно текат, постоянно извират – каква красота може да има чешма, която пресъхва, или извор, който престава да извира? Когато някой каже, че не разбира нещо, това значи, че това нещо е престанало да тече. Красотата на живота седи в постоянното течение; ти няма да живееш година, две или десет години – цяла вечност ще живееш и велики работи ще учиш.

Мнозина от учениците се подлагат на разни изпитания, от които се учат; едни от изпитанията са тежки, вследствие на което гърбът на някои от учениците се огъва, а на други се строшава. Какво ще помислите вие, ако на някой от съвременните ученици се каже, както Бог каза на Исая, да се съблече гол и да отиде да проповядва? Във вашите умове ще влезе съвсем друга идея и ще кажете: „Възможно ли е човек да се съблече гол и така да отиде да проповядва на хората?“. Думата **гол** има две различни значения – тя подразбира вътрешна и

външна голота. Когато човек отива при Бога, той непременно трябва да съблече дрехите си, при Бога гол ще отидеш; каквато дреха и да облекат на умрелия, той ще съблече тази дреха и ще се яви при Бога гол, какъвто Той първоначално го е създал – следователно при Бога ще отидем голи, със своето нетленно тяло. Щом ни видят голи, Ангелите ще дойдат при нас, ще ни облекат в тънка хубава дреха, препасана с красив пояс – само така облечени ние ще можем да влезем в новия живот, да заживеем по новия начин. Това е алегория, която вие трябва да преведете.

Казвам: който иска да живее чист, безгрешен живот, той не трябва да се съблазнява от външния вид на нещата. Как постъпват с децата – всички сладки неща се заключват от тях; понеже и вие сте деца, сладките неща трябва да се заключват от вас, да не ви съблазняват, обаче не мислете, че всички сладки работи трябва вечно да се заключват – засега има много тайни в Природата, които се държат под ключ, защото децата бъркат там, искат да ги изядат. Кой човек, ако има власт и сила да говори, като се разгневи, не би говорил каквото му дойде на устата? Ето защо устата на съвременните хора е заключена. Малка сила е дадена на съвременния човек. Някой мисли, че всичко знае и всичко може да направи, но като заболяе, не може да се лекува; вика един, втори, трети лекар, но никой не може да му помогне – какво трябва да направи? Да се смири, да види, че малко знае. Знанията трябва да се превърнат в творчество; да знаеш и да можеш нещо подразбира да твориш, да превръщаш. Който може да твори, да превръща материята от едно състояние в друго, той сам ще може да се лекува. И забележете, силата на човека седи в самия организъм – някой човек заболяе, но не минава много време и някъде по тялото му се яви цирей или някаква пъпка; щом циреят излезе, и болестта минава – значи болестта се трансформира в организма и излиза вън от него във вид на нечиста материя. На това основание,

ако имате някакво отрицателно състояние или някоя лоша мисъл, някое лошо чувство в себе си, съгъстете ги по някакъв начин и в този вид ги изхвърлете вън от организма си. В това седи истинската наука.

Питам каква опитност имате в това отношение, как се освобождавате от лошите мисли и чувства – ще кажете, че лошите мисли и чувства трябва да се заместват с добри. Представете си, че някой човек ви обиди и вие го намразите – как ще се освободите от тази омраза? Много лесно. Допуснете, че бащата на някоя мома обиди един млад момък. Кой може да премахне омразата от сърцето на този момък – дъщерята. Значи този баща трябва да има млада, красива дъщеря, която да каже само една дума, за да премахне омразата от сърцето на младия момък; заради тази дума момъкът ще прости на бащата и ще забрави обидата, която той му е нанесъл. В дадения случай дъщерята представя човека, който люби и познава Бога. Щом те обиди някой, ти трябва да знаеш, че Бог те разбира, взима участие в твоето положение и въздава всекиму заслуженото; следователно достатъчно е да си спомниш за Бога, за да простиш на брата си за нанесената от него обида. От създаването на света досега Бог е правил само добрини, без да обръща внимание на това кой как постъпва спрямо Него; след всичко това хората занимават Бога със свои лични разправии и обиди, като казват: „Господи, не виждаш ли, че този ме обиди, урони моето достойнство?“. Питам: може ли Бог да отговаря на такива молитви – Той ще се усмихне само и ще каже: „Иди у дома си, легни, поспи си и на сутринта ще бъдеш спокоен“. Няма мъчнотия в света, която Бог не може да уреди.

Казвам: човек трябва да се занимава с живите идеи, ако иска да има ясна представа както за Невидимия свят, така и за физическия – само по този начин той ще намери онази жива връзка, онази зависимост между тия два свята. Ще изясня мисълта си със следния пример. Представете си, че влизате в една фабрика и виждате, че

всички машини работят; вие спирате пред една от тях и казвате на едно от колелата ѝ да спре, но колкото и да заповядвате, това колело няма да спре; обаче ако знаете законите, които управляват тази машина, достатъчно е да бутнете един от винтовете ѝ и това колело ще спре. На същото основание ако говорите с едно Разумно същество, то ще ви слуша и разбира; ако говорите с някое неразумно същество, то нито ще ви разбира, нито ще ви слуша и може да мине по вашия път, да ви смачка. Такова нещо е светът – ако гледате на него като на жив, разумен организъм, той ще ви разбира и ще ви слуша; ако гледате на него като на механическо, несъзнателно същество, той ще ви смачка. От вашето разбиране на света зависи какви ще бъдат отношенията ви към Невидимия свят. И в Природата има области, направени от неразумна материя, и ако човек попадне в такава област, той трябва да бъде внимателен, да разбира законите на тази материя, за да я управлява, иначе тя ще го смачка. Когато разгневите някой човек, вие сте бутнали едно колело от неговата неразумна материя, Разумното никога не се гневи. Можете ли да обидите един виден музикант, ако му кажете, че не свири добре – в тази област не можете да го обидите, защото той знае, че е майстор музикант. Как ще обидите някой учен, че не разбира, че не знае, когато в продължение на 20 минути само той може да създаде едно лимоново дърво и да ви предложи от него един плод? С едно махане на ръка той може да вдигне от леглото един парализиран човек и каквото и да му казвате, той няма да се обиди, защото знае, че разполага с една велика наука.

Идват при мене двама ученици и ми казват: „Учителю, научи ни на азбуката на Природата, да можем да четем по нея“; казвам: научете първо азбуките, които съществуват в света, че тогава ще учите азбуката на Природата – защо? Защото всяка буква от езика на Природата е жива, интелигентна и вие трябва да ѝ говорите, за да се

разберете с нея. Казвате: „Как е възможно буквите на Природата да са живи?“; да, живи са буквите на Природата, което се вижда от стиха, който апостол Павел изказал: „Вие сте жива, написана книга“. Всеки човек е живо писмо; за да четете тия писма, вие трябва да бъдете благородни, снизходителни към себе си и към окръжаващите, да прощавате както на себе си, така и на другите. Не е лесно да постигнете това, то е голямо изкуство; хиляди години наред човек трябва да учи, да работи върху себе си, докато придобие изкуството да прощава и на себе си, и на своите близни.

Хубаво е да има човек красива, добре сформирана глава. Няма по-велико нещо за човека от това да има добре развит мозък, върху който да реагира Природата, и добре развити дробове и стомах, които да функционират правилно. Освен това дрехата на човека, с която Природата го е облякла, никога не трябва да остарява, от детство до най-зряла възраст тя все нова и чиста трябва да остане. Голямо изкуство е да запази човек чистотата на своята дреха; той расте и се развива и дрехата му ще расте, обаче може да остане винаги чиста и нова – такива са дрехите на Ангелите.

Казвате: „Тия неща са фантастични, никаква реалност няма в тях“; не, и фантастичните неща са полезни – какво лошо има в това човек да мисли, че може да стане Ангел с големи крила, да се разхожда из пространството и на всички да свети; какво лошо има в това човек да мисли, че е светия или че е виден музикант, който може да въодушевява хората? Нека мисли човек за хубави, за красиви неща – красивите, хубавите неща повдигат духа на човека. От едно трябва да се пази той: да не се възгордее. Гордостта е болезнено чувство, горделивият мисли, че като него друг няма; да, но всички хора са излезли от Бога, следователно различието между хората седи само в дните и условията, при които са излезли от Бога и дошли на Земята да живеят – в този смисъл всеки може да каже за себе си, че като него

друг няма. За Бога всички хора са интересни, понеже представляват някаква материализирана идея; всяка душа е излязла от Бога в момент, важен за целия Космос – тя е жива единица, в живота на която могат да стават ред промени, необходими за нейното развитие; Бог държи всички тия живи единици в Своя ум, в Своето сърце и непрестанно се грижи за тях.

И тъй, съвременните хора трябва да дойдат до съзнание да разберат, че са съработници с Бога. Техните мисли, чувства и желания трябва да се приложат към съграждане на Царството Божие. Ако човек се стреми към сила, величие, мощ, той ще намери това в Царството Божие, а не в земните царства. Кой е онзи, който в тънкости може да разбира копнежите на човешката душа; кой е онзи, който може да разбере желанията на сърцето и стремежите на духа – един Бог е в сила да проникне в най-затаените кътове на човешката душа, да разбере мислите и желанията, които вълнуват човека. Докато човек не е свързан с Бога, той се намира в положението на пътник, изхвърлен от морските вълни на някой остров, и там, изолиран от всички хора, мъчи се, търси начин да преживее – такова е положението на съвременните хора, които искат да намерят Истината, да си обяснят противоречията в живота, но в края на краищата всичко остава необяснено. Положението на тия хора може да се уподоби на това, в което изпаднал един български свещеник. В една от своите проповеди той разправял за страданията на Христа и като наблюдавал слушателите си, видял, че един от тях, овчар, през всичкото време плакал; свещеникът си казал: „Този овчар, най-простият от слушателите ми, най-добре ме разбира“ и затова след свършване на проповедта си се приближил към него и го запитал: „Синко, кое най-много те трогна от моята проповед?“, а овчарят отговорил: „Дядо попе, имах един козел, който преди няколко години умря. Днес, като гледах брадата ти, тя ми напомни за моя козел, та ми дожаля за него

и си поплаках“. Казвам: най-естественото нещо засега е хората да останат неразбрани едни за други; какво трябва да правят тогава – да приемат нещата с широко сърце.

Изпейте упражненията „Киамет“ и „Давай, давай!“.

Добре е човек да употребява музиката, пеенето като средство за трансформиране на състоянията си: когато е уморен, човек трябва да пее; когато е тъжен, също така той трябва да пее, да свири. Само по себе си пеенето, свиренето подразбира движение. Ако човек пее и прави ритмични движения, той ще изпита в себе си нещо приятно; обаче ако той прави движения и в това време гледа критически на тях, като намира, че е стар човек, че не му подобават тия движения, той сам ще се спъне. Всичко в Природата е точно определено, например изчислено е колко движения трябва да направи всеки човек от деня на раждането до деня на смъртта си; който е направил повече движения, отколкото трябва, той ще бъде глобен и който е направил по-малко движения, отколкото са определени, рано или късно ще го заставят да направи това число движения – по какъв начин? Или чрез някаква болест, която ще го застави да се обръща ту на една, ту на друга страна в леглото си, или чрез някаква работа. Мнозина от вас се срамуват да правят движения, гимнастика, смятат, че са стари. Не, смирение се изисква от всички. Човек трябва да се срамува, когато върши лоши работи; когато върши добри, полезни работи, той трябва да има смирение, да бъде в положението на дете, което е готово всякога да учи. Някой казва: „Как тъй аз, духовен човек, да се занимавам с такива дребни работи?“.

Питам: кой човек е духовен? Истински духовен е онзи, който обича. Където има Любов, обич, там всякога има и движение; само мъртвият човек не се движи, докато сте живи, вие неизбежно трябва да се движите. Когато се движим, когато мислим и чувстваме, Бог се радва; щом престанем да се движим, да мислим и да чувстваме, и Бог

престава да ни се радва. Човек трябва да прави движения, но всякога обмислени, по известни разумни закони.

Изпейте сега песента „Махар-Бену-Аба“.

Ученикът трябва да отделя всеки ден по 15-20 минути за пеене; като изпее няколко песни, след това да пристъпи към дневната си работа. Някой мисли, че не може да пее; не, това е фиктивна идея, всеки може да пее и трябва да пее, без да се обезсърчава. Понякога времето влияе върху гласа на човека – това нищо не значи; дали вълн е дъждовно, топло или студено, вие трябва да пеете. При пеенето голяма роля играе вдъхновението. Който пее, той трябва да бъде свободен, от никого да не се стеснява; където има идейност, там има и свобода; за да може човек да пее, той трябва да бъде свободен. Развитието на дарбите и способностите на човека зависят от разположението му към пеене и свирене. Като говоря за музика и пеене, аз ги разглеждам в широк смисъл; под **музика** и **пеене** в широк смисъл на думата се разбира всяка права мисъл, всяко право чувство – всяка права мисъл и всяко право чувство представляват правилно съчетание на тонове. Да бъдеш добър, да бъдеш учен човек, и това е музика. Изучавайте живота на философите и ще видите, че те са били музикални хора. Всички явления, които се извършват между причините и последствията на нещата, са тясно свързани, както са свързани тоновете един с друг. Когато някой човек се предава на музиката, с това той иска да каже, че тя е съединителна връзка между всички явления в Природата; тя прониква в живота на всеки човек и го импулсира, подтиква го напред. Докато човек има музика в себе си, той може да мисли; щом музиката изчезне, и мисълта престава. Музиката действа и върху храносмилането – когато стомахът ви не действа правилно, пейте, по този начин ще забележите какво въздействие оказва музиката върху храносмилането.

Казвам: човек трябва да използва всички природни сили, ако иска да въздейства както на своето развитие, така и на своето здраве. На онези от вас, които минават за неврастеници, препоръчвам следния метод за лекуване: в продължение на един месец да употребяват препечен хляб на добре разгорени дървени въглища; хлябът трябва да се препече хубаво, да не остане в него никаква влага. Човек трябва да използва енергията на въглищата, тя е полезна за организма. Много хора се нуждаят от въглерод, от въглеродна енергия – тази енергия дава устойчивост в характера на човека. Които искат, могат да намажат препечения хляб с малко масло или с мед, с мармалад, за да го ядат с по-голям апетит. Освен това при всяко ядене умът ви трябва да взима участие. Като препечете хляба на огъня, ще благодарите на Бога и ще започнете да ядете. Когато човек яде препечен хляб, той придобива търпение, тъй щото страдате ли от неврастения, яжте препечен хляб. Правете този опит в продължение на един месец и ще видите какви резултати ще имате; резултатите могат да бъдат микроскопически, но все пак това е една придобивка в лекуването. Който иска да развива в себе си търпение, нека направи следния опит: лятно време, когато селяните орат, нека отиде на нивата и тръгне след воловете; в това време той трябва да размишлява върху това, което те вършат за господаря си, върху техния характер; като се върне у дома си, той ще има някаква малка придобивка на търпение и ще благодари на Бога за всичко, което му е дал. Много неща има в живота на човека, които трябва да се понасят, затова се изисква търпение. Бог не ви е дал най-големите изпитания и страдания; като наблюдавате живота си, ще видите колко голяма е милостта и благодтта на Бога към вас. Мнозина очакват всичко от Бога, от Невидимия свят; наистина, Невидимият свят разумно работи, но има неща, които човек сам трябва да направи, не трябва да чака

всичко наготово като царски син – той трябва да е готов сам да отиде на работа.

Казвам: когато човек се научи да работи, той навсякъде ще срещне отворена врата. За изяснение на тази мисъл ще приведа следния пример. Представете си, че ви дават една свещена книга, която съдържа в себе си всичкото знание на света; ако болният човек вземе в ръката си тази книга, той веднага ще оздравее – защо? Тази книга съдържа в себе си енергия, която лекува. Ако гладният вземе в ръката си тази книга, той веднага ще се нахрани – по какъв начин? Щом този човек носи в ръката си тази свещена книга, все ще го срещне някой, ще се заинтересува от тази книга и ще го помоли да му прочете нещо; като му прочете само една страница, този човек ще остане доволен и ще му каже: „Заповядай у дома да те нагостя“. Голяма сила крие в себе си тази свещена книга; който иска да придобие световното знание, той трябва да носи в себе си свещената книга и да я отваря при всеки даден случай – този човек владее изкуството **магия**; който отваря тази свещена книга, за да чете и да се учи от нея, той може да се нарече мъдрец. В тази книга се крият здравето, силата, знанието, богатството, които човек търси; намери ли я веднъж, той трябва да я пази, да я прилага в живота си и да благодари на Бога, че е могъл да се домогне до нея.

И тъй, искате ли да добиете тази книга, пазете следното правило: като ставате сутрин, първо благодарете на Бога за живота, който ви е дал; благодарете за милостта, с която ви е обсипвал; благодарете за хубавите мисли и чувства, които ви дава. Щом се освободите от някой недъг, благодарете на Бога; направите някаква погрешка – пак благодарете. Защо трябва да благодарите за сторената погрешка? Защото по този начин вие ще видите своите слабости. Благодарете на Бога, че очите Му са отворени, следи вашите постъпки и всеки ден ви коригира. Какво правят хората, когато грешат – те се окайват, плачат,

срамуват се, че са се изложили пред своите приятели, че са уронили достойнството си. Казвам: толкова пъти хората са се излагали пред Разумните същества, пред Ангелите и светиите, без да са се срамували, а се срамуват от хората, които също като тях грешат; ето защо човек трябва да бъде добър не за хората, но за себе си, без никакво користлюбие. Човек трябва да бъде чешма, от която да изтича чиста, хубава вода, и да дава на всички, без да очаква нещо; който види тази чешма, да се зарадва, че може да утоли жаждата си. Всеки трябва да чувства, че животът тече и се прелива в него както водата на някой извор. Казват за някого: „Той е добър човек“; добър е, защото Бог, Който живее в него, е добър – добротата не е нещо механическо, тя е жива сила, която тече, иде от Божествените извори и се влива в душата на човека. Казват за някого: „Той има светла мисъл“; да, Онзи, животът на Когото протича през него, внася тази светла мисъл. В това отношение задачата на човека се заключава във възприемане на тези мисли и приложението им в живота. Казвате: „Нашата глава не ражда ли нищо?“ – и вашите глави раждат, но само след като възприемат тези мисли от Великия Извор на живота; на вас не остава нищо друго, освен да прилагате тия мисли в живота си.

Казвате: „Писано е, че Бог е Любов. Какво нещо е Любовта?“; този въпрос не е зададен намясто, вие не трябва да чоплите Любовта. Преди да разберете Любовта, трябва да разберете Божията милост. Ако искате първо да разберете Божията Любов, вие ще изпаднете в противоречия, в съмнения и сами ще се спънете; съмненията, подозренията пък отдалечават човека от Бога, ето защо първо човек трябва да разбере другите прояви на Бога и най-после да дойде до Неговата Любов.

И тъй, слушайте Бога, ако искате работите ви да вървят добре – тогава и Любовта ще дойде у вас; щом Любовта ви посети, очите ви ще се отворят и ще придобиете истинската наука. Тогава всички хора

ще се разберат. Апостол Павел е казал: „Сега отчасти знаем, но когато дойде Любовта, тогава ще гледаме лице с лице“ – това значи: който има Любовта в себе си, той разполага с всичкото знание на света.

Основната идея на тази лекция е следната: всички можете да бъдете свободни, да любите, да мислите, да работите.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Седемнадесета лекция, 12 януари 1927 г.

КОЕТО ОПРАВЯ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бяха четени темите върху „Предназначението на разумната душа“.

В една от прочетените теми се казва, че човешката душа лекува, спасява човека, в друга тема се казва, че душата повдига човека. Какво разбирате под думата **лекуване**, може ли душата да лекува? В живота се употребяват думите **разтваряне, разтопяване, изпаряване**; питам: тези три думи имат ли едно и също значение? Тези думи имат три различни значения и се отнасят до различни състояния на материята. По същия начин човек изменя състоянията си и според тях мени и възгледите си върху нещата – когато е радостен, той мисли по един начин, когато е скръбен, мисли по друг начин. Във време на радост той се произнася за науката например в положителен смисъл и казва: „Науката ще спаси света, тя повдига хората, поставя ги в прав път“; когато е скръбен, той казва: „Науката ще опропасти света, тя води към погибел“. Питам как е възможно едно и също нещо в един случай да спасява, а в друг – да опропастява? Значи в първия случай човек е в положението на идолопоклонник, вярва в науката и ѝ се покланя; във втория случай той е безбожник, отрича науката, смята я за зло в света. Не, науката не е нещо външно, механическо – тя е вътрешна сила, качество на човешкия дух, което определя отношенията между всички неща като живи разумни единици. Всичко в света е живо; щом е така, между всички неща като живи има известно влияние, известно въздействие.

Съвременните химици казват за кислорода например, че поддържа горенето, но сам той не гори; те го разглеждат като елемент, като просто тяло, но не го вземат за живо същество, обаче кислородът е жива единица, която оказва влияние върху всички тела. За водорода казват, че гори, но не поддържа горенето; азотът пък нито гори, нито поддържа горенето – такива са свойствата на тия елементи от гледището на съвременната химия, но какви са техните вътрешни свойства, това не е известно. Какво нещо е горенето – при горенето всякога се отделя топлина и светлина. Тялото, което гори, увеличава ли, или намалява теглото си? Това са процеси, с които съвременната наука се занимава. При горенето на телата във въздуха, главно на металите, се образува пепел, обаче има горене, при което телата горят, без да изгарят, без да се превръщат в пепел; казано е в Писанието: „Ще отидете във вечния огън“ – значи там се говори за вечно горене, при което телата горят, без да изгарят, без да се превръщат в пепел. Огънят, за който се говори в Писанието, е предизвикан от същества, които не го разбират; по-рано такова горене не е съществувало. Следователно, когато човек сгреша, той сам създава този вечен огън; когато човек дойде в противоречие или в стълкновение с Божията Воля, в него се създава вечният огън. Под **вечен огън, вечно горене** в широк смисъл на думата се разбира огънят на Любовта, в който телата горят, без да изгарят; няма неприятен огън от този на Любовта.

Питам: в какво седи вътрешната философия на живота? Често се говори за наука, философия, поезия, музика, изкуство като за различни области на живота и мнозина казват, че науката, музиката, изкуството ще спасят света. Не, нито музиката, нито науката, нито изкуството са в сила да спасят света; преди всичко те са прояви на човешкия дух, които се явяват и изчезват заедно с човека – ред култури със своята наука, музика и изкуство са се явявали и

изчезвали, но спасиха ли света? Какво остана от изкуството на атлантската раса – нищо не остана. Мислите ли, че един ден ще остане нещо от съвременната култура – и от нея няма да остане нищо. Когато се говори за изкуство в правия смисъл на думата, се разбира изкуство, което украсява човека вътрешно с ония велики добродетели, които при никакви положения не изчезват, те остават в човека за вечни времена; това изкуство придава на човека истинска красота, която никога не се губи. Красотата е духовно качество, а не физическо; лицето на такъв човек е пластично, живо, но на него винаги се забелязва една постоянна, неизменна черта, която го отличава от другите хора, и като се мени човек, той винаги запазва тази своя специфична черта; като наблюдавате стъпката, хода му, ще видите, че този човек се отличава от другите. По специфичната миризма на човека кучето познава господаря си – хиляди хора може да са минали по една улица, но по миризмата на своя господар кучето ще познае дали той е минал по тази улица, или не.

Казвам: съвременните хора трябва да изменят вече своя възглед за изкуство, за наука, за поезия, да не се спират само на тяхната външна страна и външно въздействие – те трябва да знаят, че истинска наука или поезия е онази, която е в сила да въздейства вътрешно върху човека. Религиозните хора днес се поддават на временни, лъжливи теории и върху тях градят своя живот; не, нова, положителна наука се изисква, за да може човек да разчита на нея за вечни времена. Инженерът, архитектът, математикът или ученият изобщо трябва да имат здрава основа, върху която да градят понататък. Математикът трябва да познава специфичната математика на стомашните, на белодробните и на мозъчните клетки и да ги разбира – в много отношения мозъчните клетки надминават съвременните математици, те разполагат с изкуство, със знание да пресъздадат човешкия организъм – например много от тези клетки

работят сега върху създаване на безсмъртното тяло на човека и достатъчно е да се даде импулс на тия клетки, за да преустроят човешкия организъм. Мозъкът, сърцето на човека могат съвършено да се преустроят, но при условие човек да заживее нов живот, съвършено чист, съобразен с Божиите закони. Веднъж дошъл на Земята, човек трябва да спазва тия закони; дали той е прост, или е учен – това не е важно, целта на живота е една и съща. По какво се различава простият от учения човек – и двамата могат да се намират при едни и същи условия на живота, но различието седи във възможностите от страна на единия или другия по-добре да използва тия условия; ако единият работи повече, той ще развие повече способности в себе си и силите в неговия мозък ще се организират по-добре.

Някой казва: „Аз съм учен човек“. Учен човек е онзи, който като влезе в своята лаборатория, може да превърне неблагородните метали в благородни – ученият може да превръща въглена в диамант; когато старият човек дойде при учения, той ще го тури в една от своите реторти и след известно време ще го извади, но вече подмладен – млад, красив момък. Да пробуди съзнанието на човека, това може да направи само истински ученият. Съвременните учени, свещеници и проповедници като видят някой стар човек, започват да му четат молитви, да му говорят за онзи свят, че като отиде там, ще възкръсне; питам кой от тия учени е бил при Господа, за да знае как и кога възкресява хората, казано ли е кой именно ще възкръсне? Казано е например в Писанието, че имената ви ще бъдат записани на Небето, обаче вие знаете ли точно дали вашите имена ще бъдат написани? Вие предполагате само, казвате, че е писано така, но това още не подразбира, че и вашите имена – на Иван, на Стоян например, ще бъдат написани. Когато се казва, че имената ви ще бъдат написани на Небето, това означава едно име само, защото всички хора на Земята

представяват колективно същество; следователно, когато се казва, че името на някой човек е написано на Небето, този човек представя сбор от Разумни същества, които са завършили своето развитие – те образуват един човек, едно колективно Същество с високо съзнание и името на това Същество е написано на Небето. Казват за Христос, че около Него имало 144 000 души, които заедно съставляли едно Цяло.

И тъй, на Небето не може да се напише името само на един човек, зад него непременно трябва да седят много още Разумни същества, с които той да съставя едно Цяло; ако някой мисли, че името му е написано на Небето, нека каже кои са неговите приятели там. Ако някой твърди, че познава света, нека каже откъде е черпил това знание; преди всичко знанието не е измислено от човека, всички научни теории са съществували преди хиляди години, което показва, че хиляди умове преди нас са мислили в същото направление и по същите въпроси. Когато Бог създал света, Той имал Своя теория, която впоследствие мнозина учени искали да открият; който е мислил по въпроса за създаването на света, той все имал някаква теория, по-близо или по-далеч от истината. Всеки казва: „Дойде ми една нова мисъл в ума, ще създам една теория“; казвам: добро е всичко това, човек все трябва да мисли, но истинско знание е това, което дава сила, мощ на човека. Истински учен е този, който може да се бори с мъчнотиите в живота и да ги преодолява; докато човек живее на Земята, той е изложен на ред опасности, спънки и мъчнотии, които трябва да преодолява. В миналото си вие сте били заобиколени с ненапреднали същества, на които съзнателно или несъзнателно, тайно или явно сте попречили да се проявят, да правят пакости, вследствие на което днес те се опълчват против вас, искат да ви спънат – с тези същества вие не трябва да се разправяте с насилие, но с Любов; всички тия ваши познати хлопат на вратите ви, искат работа и вие трябва да им дадете такава.

Казвате: „С кого първо да се разправим – със себе си или с тях?“; като се разправяте със себе си, вие едновременно се разправяте и с тях – когато човек работи съзнателно върху себе си, едновременно с това той работи и за другите. За тази цел трябва да бъде оставен на себе си като някое цвете в пустинята, изложено на ветровете да го брулят – докато растението не се изложи на ветрове да го брулят, то не може да заякне. Ако оставите едно цвете в цветарник на мека, приятна топлина и го поливате редовно, то израства, но става крехко, нежно, не може да издържи и на най-малкия вятър; същото става и с хората – ако някое дете расте под големите грижи на родителите си, то става нежно и не може да издържа на мъчнотиите в живота. В този смисъл като наблюдавам методите, които Невидимият свят прилага към хората, намирам, че те са много разумни; тези методи са различни, за всеки човек употребяват специален метод.

Сега ще ви задам следния въпрос: как си обяснявате страданията? Как е възможно Бог, Който е толкова мъдър, да допусне хората да се изтезават, да се мъчат, да се опозоряват, да воюват помежду си и т.н.; защо Бог допусна всички тия страдания между хората? Вие можете да дадете ред отговори на тия въпроси, но от човешко гледище те могат да внесат съблазън: например ако от това гледище оправдавате войната, много хора ще се разочароват; ако пък отричате войната, други ще се разочароват. Едни хора поддържат войната, други я отричат; едни хора искат да живеят, а други не искат и казват: „Не ни се живее вече“. Казвам: да не му се живее на човека, това показва, че той е попаднал в чуждо състояние, което е временно.

Засега човек живее в магнетичен сън от четвърта степен; щом го прекарат в магнетичен сън от девета степен, заминава вече за другия свят и не може да се върне на Земята. Докато се намира в магнетичен сън от четвърта или пета степен, той става виден човек, започва да предсказва какво ще се случи, започва да определя диагнозата на

различни болести и да дава лекарства за тях; той се проявява и като учен човек – философ, математик, естественик, богослов, разбира от всички науки, знае миналото, знае и бъдещето на хората; щом се събуди от този сън, отново става обикновен човек. Питам: как обясняват учените този факт? Те не могат да дадат положителен отговор, близък до истината. При това тези опити се правят не толкова от религиозни и вярващи хора, колкото от крайни материалисти; те не могат да отрекат този факт, това явление, но не могат да го обяснят само по материалистичен начин. Забележете – ако поставите парче злато при температура по-ниска от тази, при която се топи, то ще се нажежи и ще започне да свети, обаче тази светлина иде отвън, тя не е светлина на златото; на същото основание има области в живота, в които ако се потопи човек, той има всички условия да стане учен, виден, а щом излезе от тези условия, отново става обикновен човек. На научен език казано: причината хората да изпадат в различни състояния се дължи на светлината, която не прониква еднакво в техните мозъчни центрове; случва се понякога, че в някои мозъчни центрове се натрупва известно количество млечна киселина, която разбърква умовете на хората, и ако такъв човек е писател например, тъкмо ще започне да пише нещо хубаво и мисълта му ще се прекъсне. Много американски проповедници са имали такива опитности – излезе някой от тях да проповядва и изведнъж изгуби мисълта си; щом мисълта се изгуби, и проповедта се прекъсва.

Един американски проповедник разправяше следната своя опитност: „Цяла неделя приготвих своята проповед и бях я научил наизуст. Когато тръгвам за събранието, пипам в джоба си – оказва се, че съм я забравил у дома си; бях я написал на лист, но понеже я знаех добре, не исках да се връщам назад. Отидох на събранието, качих се на амвона и бях сигурен в проповедта си, защото добре я бях научил.

Започнах да говоря, казах няколко мисли, но изведнъж тъмнина покри съзнанието ми и не можах вече дума да си спомня; спрях се за момент, да помисля какво да правя и реших да прекъсна събранието под предлог, че не съм разположен. В това време вратата се отвори, влиза един човек и като го погледнах, изведнъж съзнанието ми се проясни, в ума ми блесна светлина и цялата проповед се възстанови в паметта ми, като че я виждах написана пред себе си. Продължих и завърших проповедта си благополучно“.

Казвам: има хора в света, които като минат покрай някой човек, внасят тъмнина в съзнанието му – те се наричат братя от Черната ложа; има и такива, които като минат покрай човека, внасят светлина в съзнанието му – те се наричат Братя на Бялата ложа. Ето защо човек трябва да знае, че той всеки ден се намира на бойното поле – светът е бойно поле, фронт, на който стават ред сражения; в това отношение Царството Божие още не е на Земята. Човек всеки ден може да губи и да намира своята мисъл; като знаете това, вие трябва да различавате вашите състояния от чуждите. Като се намерите в известно противоречие, вие се опълчвате, било против себе си, било против другите, търсите причината за това; казвате: „Аз искам да служа на Бога, но откъде ми дойде това противоречие?“. Да служи човек на Бога – това не е механичен процес, той е жив, съзнателен процес. Следователно, който служи на Бога, той трябва да се интересува от всичко живо в света; човек трябва да се интересува от всички прояви на Божественото – то се изразява във всички побуждения на всичко живо от създаването на света до скончанието му, както и във всички творчески сили; ето защо който е решил веднъж да служи на Божественото, той не трябва да се спира пред своето недоволство.

Един важен закон: в който момент съзнаеш, че всичко в света е създадено и сътворено от Бога, а ти си проява на Неговия творчески Ум, в тебе се ражда Доброто; в който момент отречеш тази сила, в тебе

се ражда злото. Човек трябва да съзнава, че е във връзка с милиони умове на Земята, както и в онзи свят, тъй щото той представлява частица от това колективно общество и неговият успех на Земята зависи от връзката му с тия същества – ако тази връзка е правилна, и резултатите на неговия живот ще бъдат добри. Някой казва: „Аз искам да бъда гениален човек“; гениални има между всички живи същества – и между говедата, и между овцете, и между вълците, и между птиците, и между рибите има гениални. Значи ако си овца или вълк, или птица, или риба, бъди поне най-учен, най-гениален между тях; ако си лош човек, бъди поне от най-лошите, ако си добър, бъди от най-добрите. Обаче човек не може едновременно да бъде гениален и на Земята, и на Небето; даже и на Земята той не може да бъде гениален за всички общества – например какво знаят рибите за Шекспир⁹² или какво знаят африканците за Толстой⁹³? Значи истински учен е онзи, съзнанието на когото е толкова силно, толкова будно, че прониква през съзнанията на всички същества и те го чувстват. Няма същество в света, което да не съзнава Бога; вие можете да казвате, че Бог съществува или не, но това са видоизменения на

⁹² **Шекспир** (1564-1616) – английски поет и драматург, един от най-значимите автори в световната литература. Написал е 38 пиеси, 154 сонета, множество поеми. Характерни за него са способността му да улавя и най-тънките нюанси на човешката природа, блестящият език, невероятната ерудиция на творбите му. Английският ренесанс е наричан в негова чест „Шекспиров период“. Някои от най-популярните му произведения са „Ромео и Жулиета“, „Крал Лир“, „Макбет“, „Отело“, „Антоний и Клеопатра“, „Сън в лятна нощ“, „Укротяване на опърничавата“, „Дванадесета нощ“, „Много шум за нищо“ и др.

⁹³ **Толстой, Лев** (1828 – 1910) – руски писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист. Автор е на „Война и мир“, „Ана Каренина“, „Хаджи Мурат“, „Възкресение“, „Севастополски разкази“ и др., както и на религиозните съчинения „Моята вяра“, „Царството Божие е вътре във вас“, „Пътят на живота“ и др. Реформира теоретично християнството, утвърждава християнската нравственост, изразена в планинската проповед на Христос (Матей, гл. 5), която е лично дело на всекиго и не е свързана с обредите и тайнствата на никоя Църква. Създава философското учение **ТОЛСТОИЗЪМ**, в което са застъпени идеите за непротивене на злото чрез насилие, за вегетарианство, за природосъобразен начин на живот.

вашата реч – всъщност в съзнанието си всеки чувства, че има една Сила над него, Която управлява, а сам той не е господар на положението си; например някой седи с часове на едно място и мисли и не само това, но като че му се диктува какво да мисли.

Казвате: „Ние искаме да служим на Бога“; щом кажете това, вие се индивидуализирате; в какво отношение се индивидуализирате – в начина на служенето. Мъже и жени, деца и родители, ученици и учители, свещеници и проповедници, управляващи и управляеми, всички имат една и съща задача – да служат на Бога, но се различават в начина на служенето си. Дали си праведен, или не, ти имаш една задача на Земята, която трябва да решиш; дали си прост, или учен, пак трябва да разрешиш задачата си – ако я решиш като учен, това е едно благо; ако я решиш като прост, това е друго благо. Каквото положение и да заемете, вие трябва да решите задачата си.

Питам: какво решава човек днес? Той трябва да съзнава, че всяка пробудена душа е една специфична форма за проявяване на Божественото съзнание – на това основание Бог, Който е всемъдър, бди върху всяка душа, върху всяко съзнание като върху нежно цвете, да не изсъхне, за да се прояви Божественото чрез него. Писанието казва, че ние не живеем, не се учим за себе си – като дойдете до това разбиране, у вас ще се роди импулс да създадете нещо. Засега съвременните хора очакват на учените, от тях искат да чуят нещо; казвам: и това е добре, ние трябва да се радваме на това, което учените са казали, но трябва да знаем, че самите те нищо не са създали и открили. Казвате, че някой учен е създал нова теория за Вселената, друг учен пък създал някаква теория за бъдещото състояние на Земята; питам: тези учени били ли са при създаване на Земята и Небето или могат ли те да се пренесат с мисълта си в бъдещето, да знаят каква ще бъде тогава Земята – това могат да направят само adeptите. Иначе как бихте си обяснили стиха, където

Христос казва: „Прослави Ме със славата, която имах в Тебе преди създаването на света“ – значи Христос помни състоянието, в което е бил някога. Питам какво е заставило Христос, Който е имал такава велика слава, да слезе на Земята, да се обезслави, да приеме рабски образ и да пострада от тогавашните учени; и във времето на Христа е имало учени като сегашните, и тогава е имало видни математици, богослови, които постоянно вървели след Христа и водели научен спор с Него – те Му казвали: „И ние разбираме от Кабалата, имаме големи познания и виждаме, че ти заблуждаваш хората“, а Христос отговарял: „Вие държите ключовете на Царството Божие, но нито вие влизате вътре, нито другите пускате да влязат“. И съвременните учени, свещеници, управници са взели ключовете на Царството Божие в ръцете си и казват: „Ако ни слушате, добре ще ви бъде; ако не ни слушате, няма да ви бъде добре“.

Учените хора се делят на два лагера: едните са истински учени, които знаят повече, отколкото са писали и казали – те знаят много нещо за създаването на Вселената, но нищо не казват по това; тия учени имат всичкото смирение в себе си и във всяко свое начинание, във всяка своя работа те упоават на Бога, на Разумния свят – за тия учени се казва, че имат връзка с Бога, с Великите същества. Другите учени са тия, които копират първите – те само възпроизвеждат онова, което първите учени са казали. Ако тази вечер ви обясня как се е създал светът, ще станете ли по-добри – няма да станете; ако ви обясня как е направено кокошето яйце, ще станете ли по-добри – няма да станете по-добри; нали Мойсей обясни на евреите как Бог е създал първия човек от пръст, обаче това знание направи ли евреите по-добри? Учените хора и тогава не повярваха, и днес не вярват на тази теория и казват: „Господ има ли ръце?“, Господ има ръце, и при това много хубави. Ако съберете ръцете на всички хора, едва ли ще можете да направите един пръст от Божията ръка. Смешно е да се

пита има ли Господ ръце, очи, уши, нос – значи Онзи, Който прави ръце, сам ръце няма; очи прави, а сам Той очи няма; уши прави, а сам Той уши няма – смешно е да се говорят такива абсурди. Такива заключения говорят за частичното знание на хората; когато човек дойде до вътрешното знание, той ще има ясна представа върху нещата, а при сегашните си разбирания вие не можете да схванете всичко онова, което Бог вижда. В един миг само Той вижда цялата Вселена пред Себе Си, разбира всички отношения на съществата, малки и големи, всички съчетания на сили и знае какви пермутации могат да станат между тях; това знание слиза постепенно в напредналите Същества, които наричат богове, ангели, светии, гении, таланти, обикновени хора, като постепенно се намалява, докато най-после дойде до най-малките същества, които възприемат живота, както го преживяват. Като знаят това, хората се стремят към повдигане, като се занимават първо с въпроса за спасението си, после с въпроса за посвещението си и най-после пристъпват към въпроса за придобиване на истинско знание. Сега ще ви задам следния въпрос: защо Господ създаде Слънцето, Луната и звездите? Те са символи, които трябва да се разберат. До четвъртия ден Слънцето не съществуваше, а на четвъртия ден Господ създаде Слънцето заедно с другите небесни светила; ще кажете, че Слънцето, Луната и звездите са създадени да светят – да, това е едната страна, но те имат и друго, вътрешно значение. Всеки човек има специфично отношение към Слънцето, както и към Бога; и Бог има специфично отношение към всяка душа, това отношение е най-важно – ако човек не е свързан с Бога, той никога не може да разбере Безпределното, Необятното, Великото в живота.

Съвременните хора са недоволни от живота, от себе си, искат да бъдат таланти, да се проявят. Човек може да бъде талантлив, силен, като се постави в четвърта степен на магнетичен сън; човек

може да постигне всичко, каквото желае, но за това се изиска будност на съзнанието, съзнателна работа върху себе си. Като говоря по разни въпроси, съзнанието на мнозина е разсеяно, те привидно слушат, а в това време са заети със свои лични работи: един мисли за къщата си, която строи – трябвали му 60 000 лева, за да я довърши, друг някой е студент – мисли за изпитите си; казвам: който е дошъл в клас, той трябва да остави всичките си работи навън: къща, камъни, тухли, пари, изпити, болести – всичко това трябва да оставите навън и да влезете без никакви раници, без никакви смущения. Само свободният човек може да слуша, да възприема и да прилага Словото Божие. Докато сте в клас, не трябва да позволявате на никакви смущения да хлопат на сърцето и на ума ви; щом излезете от клас, тогава можете пак да вземете раницата със смущенията си и да отидете у дома си. Казвате: „Да може отнякъде да дойде светлина, да разреши задачите си“ – значи вие искате по някакъв лесен начин, откън да дойде разрешението, да капне като круша от някое дърво; не, който иска правилно да разреши задачите на своя живот, той трябва да работи, да мисли дълбоко върху нещата – ако размишлявате повърхностно върху живота, в края на краищата вие ще опитате вашата обикновена философия.

Един философ седял под сянката на една круша и размишлявал. Близко до него имало една тиква. Той поглеждал ту към тиквата, ту към крушата, сравнявал ги и размишлявал: „Чудно нещо! Господ, Който е толкова мъдър, на такава малка дръжка на тиквата поставил такъв голям плод, а на такова голямо дърво, каквото е крушата, поставил такива малки плодове!“. Като размишлявал по този начин, философът задрямал под сянката на крушата, а една круша се откъснала от дървото, паднала точно върху носа на философа и го разкървала; като усетил болка на носа си, философът се събудил, видял крушата, която го ударила по носа, и казал: „Тази малка круша

разкървави носа ми, а какво щеше да бъде положението ми, ако плодовете на крушата бяха големи като тиквите?“. Бог знае работите Си, Той добре е промислил всяко нещо, което е създал.

Много хора страдат от своето тщеславие – те разсъждават като този философ, казват: „Защо на нас, великите хора, са дадени такива малки плодове?“. За да ви освободи от този недъг, Бог ви дава плодове като тиквата, в скоро време вие завързвате плод и в шест месеца узрявате; щом плодът ви узрее, вие умираете; следователно който много носи, той скоро умира, който малко носи, той дълго време живее – в това седи философията на живота. Ето защо не се стремете към големите придобивки за малко време, гледайте всеки миг, всеки час, всеки ден да придобивате по нещо ново, колкото и малко да е то – ако работите по този начин, в няколко години само вие ще придобиете много знания. Знанието, с което разполага всеки човек, е придобито именно по този начин – капка по капка. Има случаи, в които човек може да придобие много знания, но то е в зависимост от паметта – някои хора имат толкова силна памет, че каквото прочетат или чуят през деня, всичко запомнят. За усилване на паметта има ред методи, които човек може да приложи и да види резултатите им.

Казвам: човек желае много неща, но има нещо съществено в живота, което трябва да постигне, то е следното – човек трябва да се научи да мисли правилно и да се стреми към реализиране на малките неща; всеки ден човек трябва да направи нещо, колкото и малко да е то, да види, че и той е полезен с нещо в живота. Трябва да знаете, че скъпо струвате на Невидимия свят; вие нямате представа какъв грамаден бюджет се отпуска за всеки човек с идването му на Земята. Когато отидете на Небето, там веднага ще ви посрещне комисия, ще ви прегледа, да види как сте във физическо, в здравословно отношение; ако забележат най-малката болест или най-малкото

неразположение у вас, те веднага ще ви върнат на Земята – на Небето болни хора не приемат, там не търпят абсолютно никаква болест. Те ще ви запитат: „Защо сте болни? Пари ли нямате, храна ли нямате, въздух ли нямате, вода ли нямате? Всичко това ви е дадено в изобилие, но вие не сте го използвали както трябва, вследствие на което се връщате болни. Хайде сега идете отново на Земята, да се научите правилно да се ползвате от богатата на живота“. Религиозните, духовните хора трябва да бъдат абсолютно здрави – здрави по тяло, по сърце, по ум; придобиване на здравето трябва да бъде идеалът на съвременния човек. В Писанието е казано: „На онези, които чакат Господа, силата ще се възобнови“.

Някои хора се мислят за много учени, но като се натрупа повече млечна киселина в мозъка им, те не могат сами да си помогнат и забравят името си даже. Един знаменит американски професор отишъл един ден в пощата, за да получи някакъв паричен запис, издаден на негово име. Когато чиновникът запитал за името му, той не могъл да си спомни как се казва; постоял така няколко секунди, помислил малко, но не могъл да се сети как се нарича. Той се извинил пред чиновника, че ще излезе за малко и скоро ще се върне, а в себе си решил да отиде набързо у дома си и да запита жена си за името си. Едва-що излязъл на улицата, срещнал го един познат и му казал: „Добър ден, господин Смит, какво правите?“. Той се зарадвал, че чул името си, и веднага се върнал в пощата, за да получи записа; когато чиновникът повторно го запитал за името му, той казал: „Аз съм професор Смит“. Вие ще кажете, че този професор е бил малко смахнат; не, той не е бил смахнат, причината за състоянието, в което изпаднал, се крие на друго място. Казвам: положението, в което е изпаднал този учен, в което може да изпадне всеки човек, аз сравнявам със следния пример: представете си, че влизате в един голям салон, добре осветен, но веднага всичките лампи изгасват и вие

оставате на тъмно; в това положение ви дават Библията, искат да четете, и вие я взимате, взирате се в една, в друга страница, но нищо не можете да прочетете; щом се запалят лампите, вие отново можете да четете – какво показва това? Това показва, че Божествената светлина е необходима за всички. В този смисъл всеки трябва да се стреми да запази връзката си с Бога: човек не трябва да дава надмощие на своите чувства, той трябва да се свързва с Божиите мисли, чувства и действия, ако иска да има непреривен импулс в живота си – само при това положение човек ще бъде готов да учи всякога с радост и постоянство. Едно е важно обаче – човек никога да не се съмнява; докато се съмнявате, вие не можете да намерите правия път на живота.

Христос казва на учениците Си: „Без Мене нищо не можете да направите, Аз съм Лозата, вие – пръчките“ – как ще си обясните тези думи? С тези стихове Христос изнася един велик закон: докато човек не е на тази Лоза като част от нея, той учен не може да стане, той служител Божий не може да бъде. Между американските проповедници има спор по въпроса за учението: онези от тях, които са свършили университет, които имат образование, поддържат, че без наука, без знание не може да се служи на Бога. Вярно е, че може да се служи на Бога и без да си свършил университет, обаче който иска да служи на Бога, той непременно трябва да бъде учен, да има знания; който навремето си не е могъл да придобие знания, той сам, при специални за него условия трябва да работи за своето самообразование. Ако някой е свършил университет, нека другите, които не са имали тази възможност да свършат, да се радват на първия – те трябва да кажат: „Братко, радваме се, че ти си имал възможност да учиш, да придобиеш знания. Един ден, когато и ние се намерим при благоприятни условия, ще си набавим това, което днес ни липсва“.

Всички трябва да се стремите към учение, учението е благословение; колкото знание и да придобиете, то е полезно за вас – знанието дава стабилност, радост на човека. Каквото представляват звонковите пари в живота на човека, такова нещо е и знанието; със звонковите златни пари човек навсякъде може да отиде: и във Франция, и в Англия, и в Германия – навсякъде ще бъде добре дошъл. Ако сте виден лекар и можете да лекувате най-тежките и мъчно лечими болести като туберкулоза, живеница, епилепсия, където да отидете, навсякъде ще ви приемат с отворени обятия; ако сте някой знаменит възпитател, достатъчно е да турите ръцете си върху някои от центровете на детската глава, за да може това дете да започне правилно да мисли и да работи – кой не би търсил такъв възпитател? Докато Божественото в човека не се е пробудило, той мисли, чувства и действа по човешки, по обикновен начин; пробуди ли се Божественото, започва вече да живее по Божествен начин – всичко в него се изменя, преобразява. Това състояние се нарича **възраждане, идване на Божествения Дух в човека**, Който извира, тече по определени закони, както тече и водата в Природата. Мнозина искат и очакват да дойде Духът в тях по механичен начин, отвън, което е невъзможно, и като не успяват по този начин, те са готови да се обезсърчат, да критикуват и т.н.; казано е обаче: „Не огорчавайте Духа, с Когото сте запечатани!“ – това означава: не изгасвайте Духа, Който ви ръководи, Който ви учи! Като се обезсърчите, вие казвате: „Нищо не можем да направим“; не, това не е право, разумните хора всичко могат да направят. Всички трябва да работите съзнателно, доброволно, от Любов, а не с насилие – всяко насилие е механичен процес.

Като говоря така, аз ни най-малко не засягам вас, вашите копнежи и желания, но казвам, че и царски синове да сте, вие пак трябва да учите; когато влезе в училището, царският син ще учи,

както и простият овчар. И Ангелите слизат на Земята, за да учат като обикновени деца; някой Ангел на Небето може да е мощен, учен, да управлява цяла Слънчева система, но слезе ли веднъж на Земята да учи, той сяда на чина с всичкото си смирение като малко дете и слуша какво учителят преподава; щом научи нещо, той пак отива на Небето и заема мястото си. Казвате: „Възможно ли е това?“ – възможно е, неизследими са Божиите пътища. Ангелът може да слезе на Земята да учи само чрез смирение; какъв си бил в миналото е едно нещо, какъв си сега е друго нещо. Някой иска да бъде свободен, да не влиза в съприкосновение с хората, обаче това е невъзможно – ако се откаже да влиза в съприкосновение с хората, той няма да разбере пътищата, по които Духът работи, по този начин той не може да добие свободата си. Много Ангели слизат на Земята, но и те още не могат да разберат какво се върши тук. Най-после Христос трябваше да дойде на Земята, да разреши една от най-важните задачи и да покаже на хората как трябва и те да я разрешат.

Питам по кой начин мислите вие да разрешите задачата си – ще кажете, че като вярвате в Бога; не, да вярвате в Бога, в Христа, това още не е достатъчно, за да решите задачите на своя живот. Христос казва: „Ако думите Ми пребъдват във вас, Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим във вас“ – в това седи истинската наука, с помощта на която човек може да реши задачите си; значи ако Разумното Слово пребъдва във вас, Бог и Христос ще направят жилище във вас. Човек навсякъде трябва да вижда Разумното Слово: във всяка научна книга вие трябва да намирате мисли, които самият автор даже не е подозирал; във всяка книга, колкото и отрицателна да е, се крие нещо Божествено – то седи именно в онова, невидимото, ненаписаното, което се чете между редовете, обаче това може да намери само будната, съзнателна душа – само тази душа е в състояние да разчисти пътищата и да намери онази посока, която

води към Божественото. Ето защо всички се нуждате от ново знание – от знанието на Духа, от знанието на Любовта; аз не говоря за преходната любов, но за онази Любов, която е неразривно свързана с Мъдростта и с Истината. Живот, Светлина и Свобода са също така свързани: ти не можеш да имаш Живот, ако нямаш Светлина и не можеш да имаш Светлина, ако нямаш Свобода; щом имаш Живот, ще имаш и Светлина и щом имаш Светлина, ще имаш и Свобода. Следователно, щом имаш Любов, ще имаш и Мъдрост и щом имаш Мъдрост, ще имаш и Истина.

Сега, дръжте в ума си основната мисъл – че има само един Живот, само един Учител, само един Бог, следователно всички закони, всички прояви в живота се дължат именно на Бога. И когато казваме, че Бог, Учителят, живее в нас, имаме предвид човешката душа. Душата е ефирна, тя ту посещава тялото, ту излиза вън от него; когато казват, че душата е в тялото на човека, това е толкова вярно, колкото е вярно, че човек живее в къщата си – когато търсим някой човек, казват ни, че той е в своята къща, но това ни най-малко още не значи, че той е в стените на тази къща или във всичките ѝ стаи, или в огнището някъде; също така когато се казва, че човек живее в тялото си, това подразбира, че той е в тялото си може би за 15 – 20 минути или един час най-много и после излиза вън от него. Дохождате след това при този човек и виждате, че той е неразположен, кара се, сърди се, вика; това не е той – господарят на къщата е отишъл някъде по работа, като оставил в къщата си слугите, които в негово отсъствие яли и пили, карали се помежду си. Като се върне у дома си, той намира къщата си в безпорядък, всичко изядено и изпито, направени големи пакости и щети; вика той слугите си, преглежда сметките си, изпраща неверните слуги вън в света, а задържа само верните, добрите слуги, с които образува ново съдружие. Добре е господарят да остава за по-дълго време в къщата си. Когато господарят отново

пречисти къщата си и въведе първоначалния ред и порядък в нея, тогава Бог ще го посети.

Велик е моментът, когато Бог посещава душите, но много рядък е този момент; да ви посети Бог, Божественото, това е цяла епоха във вашия живот, това е незабравим момент, който, веднъж само преживян, е в сила да внесе вечна радост и веселие в душата на човека. Когато Божественото посети човека, от този момент той може вече да мисли, да чувства, да действа право; от този момент той може да пее, да свири, да рисува – каквото пожелае, може да направи. Ето защо той трябва да запази този момент, да задържи спомена си за него. Той трябва с всичкото си смирение да учи, да работи, да не съжалява за времето, да казва, че го е изгубил напразно; който живее в стремеж към постигане на Божествения живот, той никога не губи времето си – вечността е пред него, той има много време на разположение, за да постигне всичко, каквото желае.

Някой казва: „Аз остарях“ – не е въпросът, че си остарял, но като си остарял, поне да поумнееш; друг казва: „Аз съм млад“ – не е въпросът, че си млад, но силата, която имаш, трябва да бъде разумно употребена, младият трябва да употреби своята младост и сила за придобиване на знания; трети казва: „Изгубих се вече, не зная какво да правя“ – чудно нещо, в света дошъл, а не знае какво да прави. Често светските хора са по-смели от духовните: някой светски човек минава за учен, вземе перото – тръс, тръс – напише някакво съчинение; взимате това съчинение, четете, но никакво съдържание не намирате, само някакви пермутации на думи – от високо научно гледище това съчинение не издържа критика, но смел е този човек, пише. Дойде някой на власт, вземе управлението в ръцете си, създава закони как да живеят хората добре. Питам кой ще застави тия хора да живеят добре – в това отношение този управник ще се намери в положението на мишката, която предложила на своите другарки

мишки, които живеели заедно в един житеен хамбар, да закачат звънец на котката, та като иде, отдалеч да я чуват и да бягат; всички единодушно приели това предложение, но не могли да изберат онази мишка, която ще се осмели да закачи звънца на врата на котката. И хората казват: „Да закачим звънец на лошия живот!“ – не, това не е разрешаване на въпроса. Човек трябва да се откаже да греши, човек трябва да се откаже от своите излишни желания и да започне новия живот. Какво направи блудният син – след като научи изкуството на ядене и пиене, той взе торбата си и се върна при баща си, за да му работи като последен слуга. Много хора искат да живеят по нов начин, но не знаят трябва ли да ходят по театри, по концерти. Казвам: ако имаш пари, иди на театър, на концерт, посети някой велик артист или музикант, все ще придобиеш нещо; обаче нямаш ли пари, не ходи, няма смисъл да взимаш пари назаем и така да посещаваш театрите. Ако театърът може да спаси хората, нека направят безплатен театър, всеки да се ползва от него; театърът е създаден само за някои хора; определено е колко хора трябва да бъдат духовни и колко – светски, колко хора трябва да посещават театри, концерти и т.н. Всичко в света е точно определено; на когото е определено да ходи по театри, той ще има всички условия за това, ще ходи по театрите и ще се учи от тях – за такива хора театърът е подобен на богослужение.

Тези дни бях на концерта на един виден музикант, където се беше събрал елитът на софийското общество. Всички слушаха внимателно, възхищаваха се. Питам: кой се проявява чрез този музикант? Вие слушате някой музикант, възхищавате се, но не знаете кой е истинският вдъхновител; който свири на сцената, той е само изпълнител, а зад него седи истинският музикант, който вдъхновява, дава импулси. Един познат ми разправяше своя опитност. Две вечери наред в сънно състояние той слушал да свири някакъв велик

музикант, когото никога няма да забрави, Бетховен нищо не бил пред него; величествена, мощна музика се разнасяла, тя била нещо особено – нито с думи, нито с перо могла да се предаде. Казвам: този приятел е попаднал в света, откъдето музикантите черпят вдъхновение и сила; ако отидете на такъв концерт или на такова представление, вие коренно ще се измените, ще настане някаква промяна във вашето естество. Вие ходите сега по 20 пъти през сезона на театри, на концерти, гледате как героят или героинята умират и като излезете оттам, започвате да критикувате автора защо така написал тази драма; съвременната драма е израз на живота, който сегашните хора живеят – както живеят, така пишат. Кой от съвременните хора не е герой на някоя драма – той излиза на сцената, играе някаква роля, а после умира; в това отношение всички хора, които умират, са все герои. Да, има два вида герои в света: едните умират, а другите възкръсват – значи и в геройството, както и във всички други неща, има степени.

Сега, като говоря по този начин, у вас ще се яви желание да бъдете от великите герои, да бъдете мощни, силни. Казвам: ако живеете по стария начин, нищо няма да придобиете; в края на века човек все трябва да придобие мощ и сила в себе си, да се слее с Великото в света, затова вие трябва да се стремите към свобода на духа. Христос е казал: „Без Мене нищо не можете да направите“, вие пак ще кажете: „С Христа, с Бога всичко мога да направя“; при това не само на думи да го казвате, но да чувствате силата на тези думи. Мнозина говорят за Христос и се питат къде е учил Той – дали в Индия, в Египет или другаде; това не е важно за вас, за вас е важно да придобиете Божественото в себе си, да направите връзка с всички Велики, Разумни същества, които живеят както на Земята, така и на Небето. Човек може да влезе във връзка с който поет, философ, учен или музикант иска, стига да бъде в хармония с него. Можете ли да си

спомните какво е казал например Шекспир? Кой е този, който припомня на човека? Христос казва: „Когато дойде Духът на Истината, Той ще ви припомни и научи“ – това е една от великите Истини; когато Духът, т.е. Божественото, дойде в човека, Той ще му припомни не само това, което Христос е казал, но и всичко онова, което великите хора до Христа и след Него са казали. Човек не може да си припомни всичко изведнъж, но постепенно, Христос е казал: „Много има да ви се каже, но не може всичко изведнъж“ – това подразбира, че умовете и сърцата на хората още не са готови да възприемат всичко изведнъж; каквото днес не възприемат, то ще остане за бъдещите времена.

Като ви наблюдавам, виждам, че мнозина от вас мислят, че много знаят; те се самоизлъгват, няма по-опасно нещо от това човек да мисли, че много знае или че малко знае. Всеки трябва да се познава и да каже: „Някои неща зная, защото съм ги проверил; други неща не зная, но сега ги уча – един ден ще ги приложа в живота си“. Човек трябва да знае, че има много задачи, които не е решил, но трябва да реши; те ще му бъдат дадени като вътрешни задачи за разрешаване и всеки ще се стреми да разреши тия задачи в живота си, защото те ще го повдигнат. Това не показва, че нищо не сте направили, но още има да работите. Една жена туря на стана 100 метра платно да тъче, а изтъкава 10 метра – значи тя е изработила една част, но има още да тъче; тя не трябва да се обезсърчава, но да работи, да изтъче платното си, крайт увенчава работата. Вие ще бъдете свободни само след като завършите работата си, която е дадена за сегашната еволюция; не свършите ли работата си, вие ще се натъкнете на ред противоречия, съмнения, подозрения, ще се блъскате на една и на друга страна и нищо няма да придобиете.

Мнозина ще дохождат при вас и ще ви казват, че не вървите в правия път, че нямате ясна представа за Бога. Каква трябва да бъде

представата ви за Бога, Бог не е нещо, което може да се определи с думи; Бог е Любов и когато дойдете във връзка с тази Любов, когато изпълните Божиата Воля, ще имате Неговата Светлина. Когато човек разбере Бога като Любов, за него е безразлично чрез кого Бог му се е изявил – дали чрез някой Ангел, или чрез най-обикновения човек, за него е важна Божиата дума; а чрез кого е дошла – това не е важно. Това значи да бъде човек смирен. Всяко Божие Слово е в състояние да отвори ума и сърцето на човека, да го направи свободен, силен, за да понася всички трудности и мъчности в живота. Човешкото тщеславие иска да чува Божиите Слова направо, а смиреният е доволен, че Бог му е проговорил, без да се запитва чрез кого е станало това – той за всичко благодари и различава Божиите думи от човешките: всяка Божия дума носи Живот, Светлина и Свобода на човека. Когато Бог проговори на някой човек, всички Ангели, всички Възвишени същества се радват. Този човек казва: „Сега разбирам живота, сега намирам в него Идеал, смисъл да се живее. Без Бога животът няма смисъл, няма никаква цел“.

И тъй, пазете Божественото в себе си, няма по-страшно нещо от това човек да изгуби Божественото – достатъчно е той да се отклони с една милионна част от пътя към Божественото, за да се подложи на големи страдания. Казано е в Писанието: „Които Ме чакат, които Ме търсят, те ще Ме намерят“; Христос казва: „Ако думите Ми пребъдват във вас, Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим във вас“.

Сега желая на всички Божиите думи да пребъдват във вас, да бъдете силни, мощни, да разбирате Истината, без да я доказвате отвън, Истината не се нуждае от никакви външни доказателства.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Осемнадесета лекция, 26 януари 1927 г.

СТАРИ И НОВИ ВЪЗГЛЕДИ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Бе прочетено резюме от темите: „Предназначението на разумната душа“.

За следния път нека всеки от вас се опита да нарисува нещо: цвете, човек, животно – кой каквото желае.

Сега ще ви дам следния съвет: каквото и да учите, колкото знания и да придобивате, гледайте да не изгубите детската черта в характера си. Като свършат един или два факултета, съвременните хора мислят, че са много учени, че са придобили много знания – наистина, за даден момент те са учени, но тяхното знание в сравнение с бъдещото е още в своите пелени, тъй щото каквото и да придобивате, бъдете като децата; смятайте, че само за момента сте учени, видни хора, на които утрешният ден носи нова наука, ново знание. Красивото в живота на човека се заключава в това всеки ден да учи, да придобива нещо ново – като малките деца; иначе, ако смята, че е възрастен, голям човек с велики идеи и знания, той ще изгуби всякакъв импулс за по-нататъшна работа.

Казвам: като работите по този начин, вие ще дойдете до правилни разбирания за душата, за духа и ще видите, че в душата и в духа няма никакви противоречия, противоречията съществуват само в ума и в сърцето на човека. Защо идват противоречията в живота няма да обяснявам, но трябва да знаете, че между две противоположни идеи и две противоположни чувства винаги се ражда свобода – в този смисъл противоречията са необходими в живота, за да придобие човек свободата си; противоречията, противоположностите в живота

не се отнасят до вас, те съществуват независимо от вас, но вие сами се натъквате на тях. Ако в света съществуват зло и Добро, те не се отнасят до вас – вие се натъквате на тях и изпитвате какво съдържат те в себе си: Доброто съдейства на свободата, а злото я ограничава. Доброто и злото се борят помежду си и ако в тази борба вие можете да запазите неутралитет, печалбата ще бъде ваша. Злото казва: „Човек трябва да бъде роб!“, Доброто казва: „Човек трябва да бъде свободен!“; щом видите, че Доброто и злото се борят във вас, вие трябва да продължите пътя си, да не им обръщате внимание – спрете ли пред тях за един момент само и вземете страна, ще изгубите свободата си. Вие искате да разрешите въпроса защо съществува злото в света, но никой човек досега, бил той учен, философ или адепт, не е разрешил този въпрос – той ще остане неразрешен; щом е така, не разрешавайте онова, което не може да се разреши. В Писанието е казано: „Аз Съм, Който творя и злото, и Доброто“ – трябва ли тогава да се месите в Божиите работи? Казано е още: „Не се противи на злото“ – защо? Ако се противиш на злото, ще се намерят хора, по-лоши от тебе, които ще ти напакостят, ще ти въздадат и тогава и Бог ще се оттегли от тебе. Какво става с овцете, когато овчарят се отдалечи от тях – вълците ги нападат; следователно и човек е такава овца, от която оттегли ли се Бог веднъж, веднага ще се намерят вълци, които ще снемат кожата му.

Човек трябва да се стреми към великата цел на живота – да придобие свободата си, да стане свободен; той трябва да знае, че Доброто и злото работят именно за извоюване на неговата свобода. Вие ще чувствате в себе си и едното, и другото състояние, но ще бъдете внимателни, няма да взимате участие в тази борба; ще падате, ще ставате, ще се каляте, ще се чистите, но от всичко това ще се учите; ще минете през огън, както минават през огън и хлябът, и яденето, които ядете. Този огън от Небето ли е слязъл? За праведните

ли е този огън? Праведните не се нуждаят от огън. Едно трябва да знаете: Бог царува и на Небето, и на Земята, Той управлява и Рая, и ада, следователно Неговата Воля абсолютно трябва да се изпълни. Мнозина казват, че сред обществото понякога се явява някакъв голям тартор, когото наричат Луцифер; никакъв Луцифер не съществува, Луцифер – това са лошите гении на човечеството, които имат за цел да го спъват в развитието му; те представляват колективно общество от човешки души. И на Небето да отидете, и там ще видите човешки души, те се различават само по посоката на своето движение: първите се движат отгоре надолу и си служат с тъмнината, вторите се движат в обратна посока – отдолу нагоре, и си служат със Светлината.

Някои от вас не са съгласни с тези обяснения, понеже те знаят от Църквата, че съществуват паднали ангели, които днес са причина за злото в света; възможно е, ола-билир. Едно време султанът заповядал на слугите си да доведат някой човек, да му каже такава лъжа, на която той да повярва. Изредили се много, разправяли различни лъжи и той все казвал: „Ола-билир“. Дошъл един и казал, че някога баща му изтеглил един косъм от брадата си и го поставил за мост на Дунава, през който минавали турските войски. – „Ола-билир!“ Дошъл втори и казал, че майка му насадила две яйца, но от едното излязла една камила. – „Ола-билир!“ Най-послед дошъл и трети да каже една лъжа. Той водел със себе си двама хамали, които мъкнали един голям кюп; сложили кюпа пред султана, а човекът започнал своята приказка: „Султан ефенди, едно време баща ти води война с московците и взе назаем от моя баща цял кюп със злато; сега аз нося този кюп, за да го напълниш със злато, да върнеш парите, които баща ти е взел назаем“. „Това е невъзможно!“ – казал султанът. Ако султанът и в този случай кажеше „ола-билир“, трябваше да напълни кюпа със злато.

Питам: защо хората като този султан делят нещата на възможни и невъзможни, на добри и лоши; защо те приемат съществуването на

двама Богове – един на Небето, а друг в ада? Един Бог само съществува, Той управлява и Небето, и ада; и на Небето има общества, и в ада има общества; и едните, и другите общества се подчиняват на Бога. От човека зависи към кое общество ще отиде. Един Бог, една Сила съществува в света, тази сила обаче има две страни, две противоположни посоки; когато хората не разбират законите, на които тия сили се подчиняват, те влизат в противоречие с тях, вследствие на което едната наричат зло, а другата – Добро, т.е. сила, която им помага. Следователно злото се ражда в самия човек, в низшата му природа, а Доброто изтича от Бога, т.е. от светлата, от възходящата страна на човешкия живот. Когато човек влезе в съприкосновение с низшето в себе си, т.е. с тъй нареченото зло, съзнанието му се помрачава, той се натъква на лоши мисли и казва: „Искам да умра, да се освободя от този живот“; не, човек не може да се освободи така лесно – и да умре, пак не е свободен. Той трябва да научи законите как да уравни силите. Да се освободиш от трудностите на живота, това подразбира да служиш на Бога. Ако на Земята не можеш да се освободиш, и на онзи свят не ще можеш; ако на Земята се освободиш, и на онзи свят ще бъдеш свободен. Свободен е само онзи човек, който служи на Бога и дава от себе си на другите; в служенето на Бога предстои велика работа за човека.

И тъй, отрицателните мисли ще дойдат неизбежно в живота на човека, обезсърченията идват по известен закон. Често хората се обезсърчават, когато не постигат някои свои желания; и наистина, на младини човек мисли за нещата по един начин, в зряла възраст по друг начин, а на старини разбиранията му съвършено се изменят – който не разбира тия неща, той се обезсърчава, обаче това става с всеки човек, защото всяка възраст има свои възвишения и слизания. Когато човек се качва на високи места, той е вдъхновен, насърчава се; когато слиза, губи вдъхновението си и се обезсърчава – това са

психологически състояния, през които всеки минава. Животът не може да върви в плоскост, следователно човек не може да върви само по равен, гладък път, нито пък може да хвърчи във въздуха като птица и да гледа на нещата отвисоко; ето защо като ученици вие не трябва да се спирате само на външната, или физическа, страна на живота, но и на вътрешната, духовната му страна. Право е желанието на човека да стане велик, голям като планина, но той трябва да знае, че високите дървета, големите планини, великите хора не са станали такива изведнъж; те са расли, и то постепенно, по малко, с течение на вековете. Всичко в света расте. Когато се казва за нещо, че е създадено, то не подразбира растене. Реалните неща растат, те имат свое зачатие, свое детство, зряла възраст и най-после старост. Например Витоша днес е на пет милиона години, приближава вече старостта си – след два милиона години ще започне да се разпада; някога тя е била по-висока, а сега се е снишила с хиляда метра. Днес всичко подлежи на промени; след хиляди години цялата Земя с планини и долини по нея ще бъде коренно изменена, външно и вътрешно. Въз основа на този закон и човек ще претърпи голяма промяна, неговото тяло ще бъде преустроено; от преорганизирането на човешкото тяло зависи и културата на самия човек. Тялото е резултат на човешкия дух, човешкият дух е строител – от устройството на тялото се съди за духа на човека; добре устроеното тяло говори за правилните усилия на човешкия дух. Следователно от степента на развитието, до която са достигнали човешкият ум и човешкото сърце, се съди за работата и усилията на неговия дух. Ще дойде ден, когато духът ще създаде безсмъртното тяло на човека – в този смисъл задачата на човека е да се освободи от временното, от смъртното тяло, да го превърне в безсмъртно. Не е въпрос човек да остане в положението на амеба, висшите Същества да го наблюдават под микроскоп, да се чудят на неговата интелигентност; той трябва да

се развива, да минава в по-високи фази на развитие. При днешното положение човек е достатъчно еволюирал, но има още да расте, да се развива; ако се сравни с животните, той е отишъл много напред, но ако се сравни с Ангелите, много има още да работи. Съвременният човек има отношение към Разумния свят, вследствие на което трябва да влезе във връзка, в общение с него и оттам да черпи.

Казвам: щом знаете това, вие ще приложите волята си и ще работите – ще впрегнете на работа всички обезсърчения, неволи, нещастия, страдания, неразположения и т.н.; вие ще бъдете господар на положението, няма да се оставите на други същества, по-ниски от вас, да ви заповядват. Вие искате да бъдете поет, писател, учен; питам какво ще напишете, какво ще говорите на хората, ако не можете да заповядвате на мозъка си – оплаквате се, че страдате от главоболие, а при това искате с тази болна глава да пишете разни научни съчинения. Например някой иска да пише нещо за Цезар⁹⁴ или за Александър Велики⁹⁵, друг иска да пише нещо от литературата за Шекспир, за Шилер⁹⁶ или за друг някой писател. Някой ще каже: „Какво отношение имат тия личности към нас, какво ни интересува

⁹⁴ Цезар, Гай Юлий (ок. 100 г. пр. Хр. – 44 г. сл. Хр.) - римски император, знаменит пълководец, политически лидер и писател. Реформатор на римското общество и държава, пожизнен диктатор. Считан е за един от най-добрите оратори и автори на проза, езикът му е образец на класическия латински.

⁹⁵ Александър Велики (356 г. пр. Хр. – 323 г. пр. Хр.) – владетел на Македонската държава, един от най-успешните пълководци във военната история – в рамките на 12 години той завладява Персия, Египет, Вавилон, територии в Близкия Изток, Мала Азия, при смъртта му държавата се простира до днешна Индия. Високообразован в областта на риториката, естествените науки, медицината, философията. След ранната му смърт основаната от него империя се разпада.

⁹⁶ Шилер, Фридрих (1759 – 1805) – немски поет, драматург, историк, свързан с епохата на романтизма. Написва още в училище първата си пиеса – „Разбойници“, ранното му творчество е свързано с движението „Бурни устреми“. Изучава елинската култура и стига до извода, че тя е най-значимото достижение на човешката мисъл. Преподава философия и история в Йена, изучава трудовете на Кант, които трайно повлияват на художествено-теоретичните му възгледи. Съосновател, заедно с Гьоте, на Ваймарския театър.

техният живот, тяхната дейност?"; казвам: всички велики хора имат отношение към нас, ние не трябва да ги разглеждаме като отделни лица, като отделни единици – те са дошли на Земята, работили са, извършили са някаква мисия, показали са на хората някакъв нов път, нов начин на работа; зад тия хора седят разумни души, които изпълняват една висша Воля, а не своята. Ако гледате на нещата така, ще видите, че всяко историческо събитие има свой вътрешен, духовен смисъл; как се е изразило дадено събитие на физическия свят – това е друг въпрос, ето защо, ако искате да имате прав възглед за историята например, трябва да изучавате нейните събития като колективни прояви, а не като единични.

Та когато в ума на човека влезе мисълта да умре, да се освободи, той е на крив път; този човек мисли, че като отиде на Небето, там ще го посрещнат с венци и музика – за да ви посрещнат по този начин, вие трябва да бъдете високо културни, да разбирате от езика на Ангелите, на Напредналите същества. За да бъдете в положение да разбирате ангелския език, вие трябва да имате здрава, права мисъл, да се освободите от всички заблуждения, които ви спъват. Когато ви говоря, аз нямам предвид съвременната наука, нито съвременната религия; всички религии на миналото, както и на настоящето, са изиграли своята роля, те са дали на човечеството всичко онова, което му е било необходимо, но днес то се нуждае от нови положения, от нова наука. Нови пътища са необходими и в науката, и в религията: вземете например вивисекцията, с която си служат и досега естествените науки и медицината – този метод е допринесъл много за науката, но той е дал и хиляди жертви; казвам: добър е този метод, но той не е единственият, има друг начин, по който може да се изучават анатомията и физиологията както на човека, така и на всички останали животни; има възможност костта на черепа да се

направи прозрачна и през нея да се наблюдават всички процеси, които стават в главата.

Истинската наука седи в това да се изучават процесите на организма в живи тела в момента на тяхното извършване. Понеже съвременните учени не разполагат с нови методи, с нови инструменти и органи при изследванията си, те са принудени да вървят по старите пътища: когато искат да проучат устройството и функциите на човешкия мозък, те отварят черепа му и правят своите наблюдения; ако искат да проучат функциите на сърцето, те отварят гръдния кош и го наблюдават. Обаче има известен род лъчи, които, проектирани към сърцето на човека, показват как то пулсира, без да става нужда да режат човека; с помощта на този род лъчи могат да се наблюдават всички функции на органите в живи организми. Хората от бъдещата култура, от Шестата раса, ще разполагат с тия средства. Новите хора ще имат красиви тела, добре устроени. Ценни са усилията на съвременните учени, но има нещо криво в техните методи: някой учен иска да се прочуе и ще започне да реже, да коли жаби, мишки, зайчета, да прави своите научни изследвания – не, по този начин човек нито учен може да стане, нито прочут. Някой богослов иска да покаже на хората правия път и ще започне оттук-оттам да събира материал кой какво казал; какво са казали тия богослови – те са правили някакви логически изводи, едни от тях верни, други – неверни; не, така не се показва правият път на хората.

Сега, ако от гледището на съвременната наука се запитате защо човек има две очи, две уши, какво ще си отговорите? Защо е така – не знаете. При това учените изучават по колко очи, уши имат разните видове животни и казват, че има насекоми, пеперуди, които имат повече очи от човека; обаче какво е предназначението на този голям брой очи, и те не знаят. Ако наблюдавате двете очи на човека, ще намерите известна разлика: едното око е меко, спокойно, има изглед

на красива, доволна мома – то представлява мекия, женския принцип в човека; другото око представлява мъжкия принцип. Същото различие се забелязва и в ушите на човека: едното ухо е мъжко, а другото – женско; едната страна на лицето е мъжка, а другата – женска. В това отношение човек е двойно същество – понякога той слуша с лявото ухо, което е ухо на Любовта, някога слуша с дясното ухо, което е на Мъдростта, а някога слуша с двете уши. Наблюдавайте кога човек слуша с лявото си ухо и кога – с дясното: забелязано е – когато човек говори с жена, той слуша с лявото си ухо, защото това ухо има вибрации, подобни на жената; когато говори с мъж, той слуша с дясното си ухо, понеже вибрациите на това ухо съответстват на тия у мъжа. Обаче има изключения и от това правило и като наблюдавате, не бързайте да вадите заключения; като направите ред опити и наблюдения, само тогава можете да извадите някакво заключение. Едно трябва да знаете: във всички правила, които се отнасят до земния живот, все има малки изключения; изключенията имат свои причини, но това не значи, че законът не е верен.

Като говоря по този начин, аз не искам да влезете в стълкновение с вашия обикновен живот – този живот се дължи на низшия мозък в човека, който го кара да се сърди, да се дразни, да се съмнява, да осъжда другите и т.н.; аз засягам нови области в живота на човека, които се отнасят до функциите на горната част на неговия мозък, в тази част на мозъка се гради нещо ново. Някой казва: „Аз ще вляза в Новия живот, затова светът вече не ме интересува“; не, вие ще дадете на света това, което му се пада. Христос казва: „Дайте кесаревото кесарю, а Божието – Богу“ – каквото сте взели от света, ще го върнете, а на Бога ще отдадете Божието; за тази цел вие трябва да бъдете много умни. Що се отнася до обичаите на света, вие можете да ги зачитате, без да им ставате роби; що се отнася до научните възрения, можете да се ползвате от тях, без да им ставате роби.

Обичаите са създадени за човека, а не човек за обичаите; науката е създадена за човека, а не човек за науката.

Новото учение трябва да внесе в хората нов поглед за нещата: когато някой боледува, той трябва да знае защо именно боледува и преди всичко той трябва да си каже: „Бог царува на Небето, Бог царува и в мене. Щом царува в мене, аз не трябва да боледувам, защото казано е, че Бог е Живот. Ако и при това положение боледувам, значи чрез болестта Невидимият свят иска да внесе в мене повече мекота и нежност“. Болестите правят човека мек, нежен, деликатен – хора, които много са боледували, развиват в себе си благородство, деликатност, нежност; които малко или почти никак не са боледували, те са груби, жестоки натури. Аз не говоря за нервни болните, тия болести са от друг характер, те нямат органически произход; нервните болести не облагородяват човека, напротив, те го ожесточават. Органическите болести внасят мекота в характера на човека и онзи, който разбира закона, от всяка болест може да извлече двойна полза. Много хора са показали голямо геройство по време на боледуване – за Калвин например се казва, че когато бил на смъртно легло, при температура 40 градуса, той все още продължавал да пише, да работи, той не искал да знае за смъртта; това е Вярa! Бог в този човек казва: „Ще знаеш, че Аз царувам и на Небето, и на Земята; Аз управлявам целия свят“.

Следователно човек трябва да знае, че всички болести, всички противоречия, всяко зло и Добро, всички знания – всичко това работи за неговото развитие и повдигане. Ако човек иска доказателства за това, туй подразбира, че той се мисли за по-голям от Бога; и след това определя какво нещо е Бог – който може да определи какво нещо е Бог, той трябва да бъде по-голям от Него. Няма защо да определяте какво нещо е Господ, достатъчно е да знаете в себе си, че Бог е благ, милостив и прощава на всички хора. Достатъчно е човек да престане

да греша и да се обърне към Бога, за да забрави Той всичките му прегрешения и да ги заличи – Той е благоутробен, всемилостив и благ.

Това, което спъва хората, е съприкосновението им с нечисти, с низши, тъмни духове – щом влезе във връзка с тях, човек престава да мисли правилно. Тези низши същества се проявяват чрез вашите приятели, чрез вашите домашни и започват да ви влияят; за да излезе от това положение, човек трябва да работи с безкористната Любов – дойде ли във връзка с тази Любов, той започва да мисли правилно.

Мнозина се държат за науката сляпо, крачка напред не искат да направят самостоятелно, вследствие на което към всяко ново нещо се отнасят критически; добре е, че поддържат науката, както и учените, но те трябва да познават истинските учени, изворите на науката, на изкуството, на музиката. Истински художник, истински ваятел е този, който може да направи от восък човек и да му вдъхне жива душа. Ще кажете, че това е от приказките на „Хиляда и една нощ“; ако това е невъзможно, защо в Писанието е казано, че реките ще запляснат с ръцете си – къде са ръцете на реките? В математиката пък се казва, че успоредните линии могат да се пресекат някъде във вечността – вярно ли е това? То е толкова вярно, колкото е вярно, че камъкът може да се отвори само от една ваша дума. Ако наистина успоредните линии могат да се пресекат някъде във вечността, това показва, че те не вървят в една и съща плоскост.

Казвам: когато дойдете до символите, вие трябва да ги схващате по дух, а не буквално; щом ги схващате по дух, вие ще дойдете до новата мисъл, до новите чувства и желания, които са необходим материал за вътрешен градеж – всичко това е необходимо за подмладяването, ние сме за подмладяването на човека. Ако той живее по стария начин, в продължение на десет години само може да остарее, да изгуби смисъла на живота; дойде ли човек до

обезсмисляне на живота, той умира. Няма по-глупаво нещо от това човек да умре. Най-разумното нещо в живота е раждането. Има случаи, когато за предпочитане е човек да умре, отколкото да живее – какви са тези случаи? Когато някой иска да направи едно престъпление, за предпочитане е да умре, отколкото да живее – по-малкото зло е за предпочитане пред по-голямото; по-добре е човек да пожертва тялото, вместо душата си – с това той продава старата си къща, а след време ще си направи нова; привидно само той е излязъл от къщата си, а хората мислят, че е умрял. Друго противоречие, на което хората се натъкват, е това, дето мислят, че са спасени. Същевременно те твърдят, че не се нуждаят от науката, понеже тя не могла да спаси хората; вярно е, че науката не спасява, спасението се отнася само до греха, а науката има смисъл само за спасения човек – само спасеният човек може да учи, да работи, да помага на ближните си. Бог изпраща най-учените, най-напредналите души да помагат на своите ближни. Някой Ангел се занимава с трудна научна задача, прави своите изчисления, но в това време Бог го изпраща на Земята да утеши някое малко дете, на което майката е отишла на работа и го оставила само вкъщи – този Ангел трябва да остави всичката си работа, да слезе на Земята, да утеши детето и да се върне обратно на Небето.

Ще кажете: „Как е възможно Ангел да се занимава с едно малко дете?“. Вие виждате, че това дете е малко, обаче в него живее велик дух, който се е оплел в материята и не може да се освободи – трябва да дойде някой да му помогне. В човека има една красива вътрешна страна, която трябва да се предизвика, за да се прояви. Вие не сте виждали още вътрешната страна на човека. Двама или трима от учениците на Христос видяха Неговото Лице, т.е. вътрешната Му страна, и Го познаха; в тази вътрешна, светла страна те познаха Христа. Когато Христос се качи на планината, учениците му Го

видяха такъв, какъвто беше между Ангелите. Има случаи, макар и редки, в живота на човека, когато лицето му светне и хората го виждат такъв, какъвто обикновено не е. Човек не може постоянно да свети, той може да свети само тогава, когато се качва на високи планини, на каквато Христос се качи. При сегашните условия на живота хората трябва да имат добро разположение на духа, да учат, да възприемат новата наука, която иде сега; затова се изисква от човека силна, непоколебима Вярa.

Коя е основната мисъл в тази лекция? Основната мисъл е следната: каквото и да ви се случи в живота, да знаете, че Бог царува на Небето и на Земята, и затова да бъдете радостни и весели. Това не значи, че няма да имате скърби – ще имате и скърби, и страдания, но ще знаете, че Бог управлява навсякъде. Някой взел от тебе хиляда, Господ ще ти даде две хиляди. Що се отнася до злото, до лошите хора, вие не се тревожете, Бог ще ги обуздае. Няма да мине дълго време и законите в живота ще се изменят – тогава който обича, той господар ще стане; който мрази, слуга ще стане. Следователно, ако искате да бъдете господари, обичайте се – Бог е Господар, защото обича; искаш ли да бъдеш господар и да те признаят за такъв, ще обичаш. Само разумните хора могат да обичат и когото обичат, той пък трябва да бъде отзивчив към тази любов; той трябва да се учи, а не да критикува и да чопли нещата, така правят малките деца – те обичат да драцят, да чоплят, да изрязват с ножче името си върху кората на дърветата; това не се позволява, то е нещо, подобно на татуирането, което първобитните хора са правели. Да уповава човек на Бога – това значи да бъде силен. Няма по-красиво нещо от това, когато човек се натъкне на изпитания, да остане тих и спокоен в себе си, да дочака края на изпитанията с търпение и да вярва, че всичко ще се нареди добре. Някой казва: „Аз вярвам в Бога, вярвам, че всичко ще се нареди добре“; след малко дойде изкушението и той казва: „Ами ако не се

нареди, както се надявам?“. Отивате при някой болен и му казвате: „Не се безпокой, ти ще оздравееш“; като излезете вън, казвате: „Този човек няма да оздравее, той ще си замине“. Казвам: вие сами трябва да бъдете уверени в това, което говорите – ако знаете положително, че този болен ще оздравее, кажете му това и не се съмнявайте. За това се изисква знание; това не подразбира, че трябва да станете философи – да бъде човек философ, поет, писател, художник или музикант, това са специфични дарби, които не се отнасят до всички хора; достатъчно е на човека да бъде от способните, да може да расте и да се развива. Всеки не може да бъде поет, поет може да стане само онзи, който като е бил на Небето, още тогава е пожелал да стане поет – каквото си пожелал на Небето, това ще реализираш на Земята. Каквото горе сте обещали, това ще реализирате на Земята, следователно не можете да желаете на Земята неща, които на Небето не сте пожелали. Казвате: „Не може ли да се изменят нещата?“ – не може, нито на йота не може да се измени програмата, която е начертана вече горе. Радвайте се и при това положение, защото много още има да учите. Всичкото знание от създаването на света досега може да се събере в 90 книги като Библията; ако можем да напечатаме това знание в човешкия мозък, там ще остане място за напечатването на още 900 такива книги – оттук виждате какво велико бъдеще седи пред вас, какво знание предстои да ви се открие. Тъй щото няма защо да се обезсърчавате, в мозъка ви има още много място за напечатване на великото знание по математика, физика, химия, астрономия, музика, художество, следователно много още има да учите.

Засега вие ще си служите с онова, което сте написали в главите си. Като се намерите в трудно положение и не можете да извадите нещо от написаното, ще учите и каквото научите, ще го запишете. Казвам: при каквото и положение да се намирате, вие трябва да знаете да плувате – защо? Защото след 20 години ще пътувате с

параход, който ще се разбие, ще претърпи крушение и вие ще се изложите на произвола на вълните; ако не знаете да плувате, от вас нищо няма да остане. Днес всички хора минават Великия океан на живота и трябва да го минат; щом го преминат, те ще стъпят на Божествената земя – на Обетованата земя, т.е. ще се върнат у дома си. Засега всички пътуваме, водим голямо сражение; като свършим сражението, като слезем на Обетованата земя, ще седнем под смоковницата да си починем.

Изпейте сега упражнението: „Давай, давай!“.

Като пеете, наблюдавам ви, че не сте свободни. Никой няма свобода да излезе пред всички да изпее една песен с движения. Всеки трябва да пее за себе си и да прави движения, всичко в живота е движение. Животът не се заключава в някакво външно благоприличие – има външно благоприличие, има и вътрешно благоприличие; има външна доброта, има и вътрешна доброта; има външна разумност, има и вътрешна разумност. Вътрешните добродетели са за предпочитане пред външните. Но за да се изяви човек правилно, какъвто е, и за това се изисква свобода. Който пее за себе си, нека отиде в гората и започне да пее и да прави своите пластични движения. Ако влезете в някое общество и започнете да пеете с движения, ще ви се смеят – защо? Има нещо дисхармонично във вашите движения; ако движенията ви са хармонични и съответстват на пеенето, те не могат да предизвикат никакъв смях. Когато човек върши нещо под импулс на Духа, всичко в него е красиво. Засега нито движенията, нито говорът на хората е както трябва – те още не са достигнали великата хармония на Живата Природа. В движенията на хората трябва да има голямо разнообразие и пластичност, във всяко движение трябва да има мисъл и чувство – такива движения създават разположение в човека. Много от движенията на съвременните хора са подсъзнателни – и те сами не знаят какво

означават; когато висшето съзнание на човека се пробуди, той ще разбере своите движения, ще ги осмисли.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Деветнадесета лекция, 2 февруари 1927 г.

СВЕЩЕНИЯТ ОЛТАР

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Размишление.

Преглеждат се рисунките, дадени за тема.

Образите, картините, които хората рисуват, действат възпитателно върху тях; те оказват силно влияние върху човека. Според законите на Природата, когато чертае нещо, тя първо дава формата му, а после неговия смисъл – затова именно всеки образ има своя величина и свое място. За да бъдеш човек на изкуството, ти трябва да намериш своето място – художникът, музикантът, философът, ученият, религиозният трябва да намерят своето място. Въз основа на същия закон всеки стремеж на човешката душа изисква специфична област, специфично място – Любовта, Мъдростта, Истината имат свои специфични области; когато се говори за органическия свят, за развитието на формите, и там ще срещнете същото положение – всяка форма има свое определено място, определена величина. И всеки човек, който има този вътрешен свещен стремеж, непременно ще намери своето място в Природата; ако не може да намери своето място, това се дължи на обстоятелството, че понякога той очаква повече, отколкото трябва, а друг път очаква по-малко – това са две крайности, за даден момент човек трябва да очаква толкова, колкото е възможно да получи или да постигне. Ако не съблюдавате това, вие ще се поставите в полето на сенките; щом изпаднете в сенки, вие казвате: „Всичко е суета!“ – за да намирате, че всичко е суета, това подразбира съществуването на някаква реалност, само при суетата има реалност и при реалността има суета. Само при злото има Добро и при Доброто има зло; след

всяко Добро иде зло. Ако направите едно Добро, злото ще мине и ще замине, без да ви засегне; ако не направите Доброто, злото ще мине покрай вас и ще ви засегне.

Сега, от ваше гледище какво разбирате под думата **рисуване**? Само художникът ли може да рисува? Не, всеки трябва да се упражнява да рисува, всеки трябва да се упражнява да пее – вие трябва да отделяте всеки ден по 5-10 минути за пеене, свирене, философстване и т.н.; човек трябва да се интересува от всичко. Понякога хората започват с най-трудната задача – искат да разрешат смисъла на живота; оставете този въпрос за най-послед, заемете се първо с решаването на по-прости въпроси, за които са дадени естествени методи. Например какво ще направи заекът, ако вие го гоните и той се намери пред една река – заекът ще се засили и ще прескочи реката; ако гоните патица през реката, тя ще я преплува; ако гоните птица през реката, тя ще прехвъркне над нея. Следователно всяко живо същество има свои методи за действие, и то най-естествени и на същото основание и човек има методи за разрешаване на всички въпроси, но той трябва да започне от най-малките, от най-маловажните. Има хора, които произлизат от птиците – те са идеалисти, следователно дойдат ли до разрешаването на някой въпрос, натъкнат ли се на някаква мъчнотия, те ще я разрешат чрез хвъркане; други хора произлизат от рода на плавателните животни – те ще разрешат мъчнотиите си чрез плуване; трета категория хора произлизат от млекопитаещите, вследствие на което те ще разрешат своите мъчнотии чрез скачане, чрез ходене, движение по земята.

Тъй щото в живота има толкова методи за разрешаване на въпросите, колкото вида хора съществуват. Например някой човек е страхлив като заек, той разрешава въпросите си като заека – с бягане, с прескачане; щом го погледне някой накриво, той веднага бяга,

сърцето на този човек постоянно трепва. Срещате друг някой, той е смел, от нищо не се плаши – и сто души да го погледнат накриво, той не иска да знае, сърцето му не трепва. Казвате: „Сърцето на човека не трябва да трепва“; понякога трепването на сърцето е намясто – защо? То развива една добра черта в характера на човека. Нетрепването на сърцето понякога развива известен недъг в характера: юначеството може да се превърне в грубост, а понякога – в смелост; страхът може да се превърне в благоразумие, а понякога – в слабост; това са сили в Природата, които имат два различни резултата. Страхът е построен върху съвестта на човека – ако отнемете страха, соковете на съвестта пресъхват; в почвата на страха са посадени корените на човешката съвест.

Казвам: ако искате да имате успехи в работите си, всичко трябва да вършите при разположение на духа, по Любов. Освен това каквато работа ви се представи в живота, не я избягвайте – разнообразието в работите е необходимо за вас, защото новият живот, към който се стремите, ще ви постави в разни положения, на разни служби, ето защо днес вие трябва да учите всичко, да гледате на всички работи с еднакво уважение. Не всички неща са потребни за този живот, но ще дойде ден, когато ще се нуждаете от тях; разумният човек всичко изучава, той разумно използва всички условия на живота: от всичко се учи, на всичко се радва и за всичко благодари.

Сега, като изучавате живота, едновременно с това трябва да изучавате и себе си, да изучавате всичко, което е вложено във вас; има неща, които вие сами сте вложили в себе си, но има неща, които други са вложили във вас, и задачата ви седи в това да различавате едните от другите заложи. Казвате: „Не разбираме какви са тия заложи, как е възможно и други същества да влагат в нас известни способности?“. Положението на човека е подобно на положението на банките в живота – една банка има свой собствен капитал, с който

работи, но същевременно тя работи с капиталите и скъпоценностите на много външни лица; външните лица са вложили своите капитали в някои банки, за да се ползват от известни облаги. По същия закон и в човека са вложени капитали, ценности, дарби от външни лица с цел един ден и те да се ползват от облагите на неговата банка. Следователно човек трябва да работи съзнателно, да развива тия дарби, защото някога ще го държат отговорен за всичко, което е направил – придобил или изгубил; вие трябва да цените грамадните богатства и капитали, които първоначално Бог е вложил във вас – ако цените това вътрешно богатство, което ви е дадено, вие ще работите, ще го развивате и един ден ще се върнете при Бога с увеличени, разработени капитали. Обаче положението на повечето хора днес е точно обратно – навремето си още те не са преценили богатството, което им е дадено, както и отговорностите по него, вследствие на което ред съществувания са харчили, яли, пили и днес се намират в положението на фалирали търговци – отчаяни и обезсърчени. Съвременните хора постоянно се оплакват от живота и казват: „Лоши са условията на нашия живот“; казвам: няма защо да се обезсърчавате, лошите условия дойдоха като последствие на лошия живот. Първоначално условията на живота са били добри, но и сега още не са лоши; колкото и да е фалирал един търговец, той все пак има на разположение поне малък, основен капитал, с който отново може да започне работата си. Никаква сила в света не е в състояние да посегне на този основен капитал на човека, даден му от Бога още при създаването му – кой е този капитал? Любовта към Бога – щом обичате Бога, щом имате каква и да е идея за Него, условията на живота са добри. Ако не обичате Бога, ако нямате идея за Него, условията на живота са лоши. Ако обичате хората, условията на живота са добри; ако не обичате хората, условията на живота са лоши.

И тъй, три стимула има в живота на човека, които го заставят да работи: Любов към Бога, Любов към ближния и Любов към себе си. Казвате: „Любовта към себе си не е нищо друго, освен егоизма, който разрушава човека“. Аз не говоря за егоизма в неговите крайни проявления; да обичаш себе си разбирам да обичаш Бога в себе си – тази Любов именно е извършила навремето си отлична работа; тази форма на Любов постепенно се е разширявала и е преминала в Любов към ближния, т.е. Любов към всички същества вън от нас, с които заедно работим и се подвизаваме. Първият човек, който е живял в Рая, познавал само Любовта към себе си, към Бога в себе си; той имал всичко на разположение – плодове, семена, животни като другари на неговия живот, и за нищо не се е грижил; когато съзнанието му започнало да се пробужда, той почувствал нужда от подобен на себе си, от ближен, когото да обича и от когото да бъде обичан – Аз-ът в него, който бил пълен господар и на всички заповядвал, бил вече недоволен от положението си и пожелал от Бога другар, с когото да се разбира. Питам: кой е недоволен от себе си? Недоволен е онзи, душата на когото не е в самия него, а е вън някъде. Такова е било положението и на Адам – душата му не е била вътре в него, в неговия Рай, но останала вън от този Рай, вследствие на което той потърсил другар, който да задоволи тази липса. Когато душата на човека е в самия него, той живее вече в Божествената Любов, в Любов към Великото, Необятното, Безграничното, което се проявява навсякъде в света.

Къде седи погрешката на Адам? Желанието му да има другар не е лошо, обаче той не погледнал на Ева като на душа, произлязла от Бога, но си съставил за нея съвсем детинско, криво схващане и казал: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми“; щом помислил така за Ева, в края на краищата той трябвало да види какви са резултатите от неговата крива мисъл – Ева не остана при него. Друг щеше да бъде

въпросът, ако той бе погледнал на Ева като на душа, излязла от Бога, която заслужава учудване и към която трябва да се пристъпва със свещен трепет. Ще кажете, че това е било мнението на Адам за жената, аз пък казвам, че и сегашният Адам мисли за Ева по същия начин – съвременният мъж мисли, че е господар на жената, че има право над нея, понеже е излязла от него, но заради тази негова крива мисъл той не можа да задържи жената при себе си. С такива разбирания животът не се поддържа, животът изисква здрава основа – ако основата му е гнила, той се разрушава.

Вие трябва да си съставите понятие за човека, бил той мъж или жена, като за нещо целокупно – сам за себе си човек представлява нещо цяло, изявление на Бога. Когато се отдели от Бога и пожелае да бъде самостоятелен, той веднага се поляризира, в него се явяват два полюса – тия два полюса са Любовта, която обхваща живота на всички същества в света, и Мъдростта, която носи Светлина. Любовта и Мъдростта пък се стремят към Истината като към крайно звено, като към крайна цел на живота. Истината създава образите, тя е поле на знания – в Истината се складират всички знания от незапомнени времена до днес; учени, философи, поети, писатели могат да намерят всичко, каквото търсят, в областта на Истината. Тъй щото когато ученият отиде при Любовта, тя ще му даде кон и кола, с които да се движи, да върви напред; ако отиде при Мъдростта, тя ще му даде свещ, с която да си свети; ако отиде при Истината, тя ще му даде знания. Следователно ученият ще запали свещта, ще впрегне коня в колата си и ще тръгне с нея да пътува; стотици и хиляди години ще пътува той, докато намери онези знания, които са необходими за придобиване на истинския Живот, на пълната Светлина и на безграничната Свобода.

И тъй, вие трябва да имате ясна представа за себе си – нито да се подценявате, нито да се надценявате. Може да се познава само онзи,

който се е проявил, у когото съзнанието се е пробудило. Истинският човек седи в онова, което се е проявило в него, и ако днес хората се делят на добри и лоши, това се дължи на обстоятелството, че те са проявили някои свои качества, които се определят като добри и лоши; докато човек не е проявен, той минава за божество, щом се прояви, всички започват да го хвалят или критикуват според това как се е изявил пред тях. Например някой човек говори за морал, за вяра, за любов към човечеството, за жертва, но щом дойде до ядене и пиене, той всичко забравя и мисли само как по-добре да се нареди, как по-добре да се облече и нахрани; питам къде седи силата, устойчивостта на този човек – той трябва да съзнае своите недъзи, своите слабости и да работи за тяхното изправяне. Човек в пълния смисъл на думата може да се нарече онзи, който е в състояние да изправи своите слабости и погрешки; ако не може да изправи погрешките си, той не може да се нарече човек. Животното изправя ли погрешките си? Кучето, котката или кое и да е животно, където ходи, там хвърля изверженията си и не мисли да ги чисти. Човек не може да направи това. Колкото по-високо е съзнанието му, толкова по-внимателен е той не само към външния, но и към вътрешния си живот; той трябва да пази ума и сърцето си в абсолютна чистота, да не допуска никакви нечисти мисли и чувства. Както не трябва да допускате нечисти мисли и чувства в ума и сърцето си, така също не трябва да допускате някой човек да влезе в душата ви – душата е място, където само Бог може да живее; допуснете ли човек в душата си, вие ще се намерите в затруднения, които ще решите или като заека, или като патицата, или като рибата, или като млекопитаещото, обаче това не е правилно разрешаване на задачите. Който се опита да влезе в душата на човека, в края на краищата той ще срещне Господаря на тази душа и ще се намери в безизходно положение. Някой влезе в душата на своя ближен и казва: „Ще търпиш, няма какво“ – не, така не се постъпва,

човек трябва да търпи, но само когато Бог го поставя на изпитания; брат брата няма право да изпитва.

Казвам: между хората съществуват постоянни ежби, дразнения, от които те трябва да се освободят. Всички хора, учени и прости, постоянно се дразнят и в този смисъл всеки човек трябва да се домогне до онази философия на живота, която разрешава тия въпроси и освобождава човека от тягостните състояния, в които изпада. Тази положителна философия се среща навсякъде в живота: и в музиката, и в поезията, и в науката, и в изкуствата; който се добере до нея, той е доволен от положението си, защото тя го довежда до Истината.

Мнозина казват: „Ние не сме добри хора“ – в това няма никаква философия; тогава други ще кажат: „Ние сме добри хора“. Колкото е вярно едното твърдение, толкова е вярно и другото; колкото е валидно едното положение, толкова е валидно и другото. Когато хората казват, че са добри или лоши, ние имаме друго гледище по този въпрос: ако някой каже за себе си, че е лош или добър човек, ние подразбираме една целокупност. В понятието **Аз** се включва разумният човек, който е в сила да обхване много неща. Щом **Аз**-ът се произнесе, че някой човек е лош, той има предвид възможността за изправяне на погрешките; **Аз**-ът отправя погрешките към душата, която веднага се заема с тяхното изправяне. Това нещо има приложение и при възпитанието – ако възпитателят иска да изправи погрешките на своя ученик и за тази цел апелира към неговия ум и към неговото сърце, той нищо няма да постигне; обаче ако възпитателят може да говори на душата на своя възпитаник, той ще има големи постижения. Когато дойдете до самовъзпитанието, вие можете да приложите същия метод – щом се намерите в трудно положение, говорете на душата си, тя ще ви помогне.

Мнозина търсят Бога отвън, но само когато се намират в мъчности и при това положение даже те не знаят как да се молят, как

да разговарят с Господа. Някой се изправи пред Господа и започва да говори: „Не виждаш ли, Господи, моите нужди? Не виждаш ли греховете ми? Защо не ми помогнеш?“; казвам: добре е, че този човек се обръща към Господа, но защо не се е обърнал към Него преди да е сгрешил? Веднъж сгрешил, той трябва да каже: „Господи, прости ми, че не се посъветвах с Тебе преди да сгреша! Голяма пакост направих и на себе си, и на другите; сега не ми остава нищо друго, освен да изправа погрешката си, за което Те моля да ми помогнеш. Решил съм да се изправа при всички положения – готов съм да понеса и най-голямото наказание: какви наказания, колко тояги ще получа, това не е важно за мене, въпросът е да изправа погрешката си“. Казвам: ако е работата за бой, нека да те бият както трябва, но да се изправиш; и ако е въпросът за милост, за отстъпки, нека бъдат и те в изобилие, но да се изправиш. И строгите, и меките мерки са в състояние да изправят недъзите, погрешките на хората. Ние не сме за палиативните средства, ние сме за онези мерки, които помагат да се прояви истинският човек. Когато бият човека, той е в ада; когато го милват, той е на Небето. Когато мразят човека, той е в ада; когато го любят, той е на Небето. Който казва, че никой не го обича, той е в ада; щом каже, че го обичат, той е на Небето. За да бъде човек обичан, първо той трябва да слезе в ада, да го намразят всички, да види какво значи да живее без Любов; щом разбере Любовта, щом започне да я търси, той се качва на Небето – това са противоположности в живота, между които човек трябва да се движи, за да расте, да се развива правилно.

Казвам: като ученици на Божествената школа вие трябва да разбирате тия противоположности, за да се ползвате от тях. Ако си недоволен, ще знаеш, че си в ада; ако животът няма смисъл за тебе, ще знаеш, че си в ада. – „Как мога да осмисля живота си?“ Качи се на Небето, където ще намериш всичко онова, за което душата ти копнее.

Като говоря за Небето, аз не визирам онова небе, което вие си представяте – под думата **Небе** аз разбирам Възвишения живот, т.е. Живот, в който има вечна Светлина, вечна Радост и Веселие; за това Небе именно Христос е говорил – Той казва: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Небесно“; под думата **дете** в широк смисъл Христос разбира човек абсолютно чист, непорочен, със светъл ум, който отдалеч вижда нещата и е готов на всички жертви.

Христос казва: „С мир!“; какво означават думите **С мир? С мир, смирение** подразбира жертва; смирен човек е онзи, който може да пожертва всички свои блага за Бога, за себе си и за цялото човечество. Казвате: „Ако пожертваме всичко, какво ще остане за нас?“; наистина има нещо, което човек не може и не трябва да жертва – кое е това нещо? Божественото. За нищо на света човек не трябва да жертва Божественото в себе си – то трябва да бъде в услуга на Бога. Казано е в Писанието: „Бог толкоз възлюби света, че даде в жертва Сина Своего Единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него“. Бог каза на Авраам да принесе в жертва сина си Исак; той разбра Божиите думи буквално и беше готов да принесе в жертва Исак, но чу Божия глас, Който му казваше: „Не посягай на сина си! Ето, погледни в храстите, там има един овен, принеси него в жертва вместо сина си Исак“ – по този начин Господ изпита послушанието на Авраам. Защо Авраам трябваше да принесе в жертва овен, а не друго някое животно? Овенът символизира човешката глава, т.е. ума на човека – с този символ Бог каза на Авраам: „Аврааме, впрегни на работа ума си, който ти дадох!“. Аврам трябваше да пожертва ума си, т.е. сина си, за Божието дело, обаче той разбра Божиите думи буквално и задигна сина си Исак, да го принесе в жертва на Бога.

Питам: вярващите в Бога по това време разбраха ли този закон – и те не го разбраха. Който разбере този закон, той ще впрегне ума си

на работа за Господа; щом впрегне ума си, ще впрегне и сърцето, и волята си. Значи за правилното служене са необходими четири елемента: Бог, на Когото трябва да се служи; Авраам, който ще служи; синът, даден на човека като условие за работа; и овенът, който трябва да се пожертва на физическия свят. В зодиака овенът представлява човешката глава – мястото на ума. Когато се говори за жертва, подразбирам да принесеш в жертва тялото, а не душата си. Казано е в Писанието: „Да принесете себе си в жертва жива и благоугодна Богу“ – това подразбира да принесете своя ум, своето сърце и своята воля в жертва жива и благоугодна на Бога. Казвате на някого: „Направи една малка жертва за мене!“. Ако дадете пари някому, жертва ли е това – не, това е услуга. Истинската жертва подразбира такъв акт, в който едновременно взимат участие и умът, и сърцето, и волята на човека – без тези условия жертва не съществува. Ако дадете някому пари, дрехи или някакъв материален предмет без участието на тези три елемента, вие правите услуга, а не жертва – трябва да различавате жертвата от услугата.

Сега да се върнем към въпроса за душата като живо същество, с което може да разговаряте. Когато искате да изправите погрешките си, ще се обръщате към нея; когато искате да развивате известни дарби, пак ще разговаряте с душата си – говорите ли на душата си, точно навреме ще изправите недъзите си и точно навреме ще развиете дарбите си. Душата на човека представлява среда, през която той прекарва всички свои болки, нужди и желания. Може ли човек да бъде музикален, ако няма среда, която да го разбира и вдъхновява? На кого ще свири той? И за себе си да свири, той сам трябва да бъде среда. Този закон съществува навсякъде в живота. Условия, среда съществуват за всички живи същества, обаче мнозина искат специални условия за себе си; който иска специални условия,

специална среда за своето развитие да се прояви, той трябва да чака, докато дойде това време.

Като четете Писанието, в което се говори за Дървото на живота, можете ли да кажете колко плодове е дало това дърво? На някои хора плодовете са на физическия свят, на други – в Духовния свят, а на трети – в Божествения свят. Който не е могъл да стане виден, прочут човек на Земята, той ще бъде виден на Небето – от него зависи. Обаче едновременно човек не може да бъде виден, знаменит в трите свята. В това отношение за всички хора има възможност да се проявят. Мнозина имат желание да се проявят между хората: едни искат да се проявят като учени, други – като музиканти, трети – като художници, четвърти – като поети, и т.н. Какво трябва да напише един поет, за да стане виден, каква трябва да бъде неговата поезия? С какво се отличава например поезията на Тагор, която взе премия? Поезията на Тагор е символична. Каква е разликата между символичната и реалистичната поезия?

Едно важно положение, което трябва да имате предвид, е следното: пазете се да не дойдете до обезличаване на нещата. Как ще постигнете това – като не подвеждате явленията в живота под общ знаменател. Не изисквайте от хората да мислят като вас; идейните хора могат да имат еднакви стремежи, еднакво гледище към Природата, но в методите за постижения, в начините, по които се проявяват, трябва да съществува пълно разнообразие. Красотата на живота седи във вътрешното разнообразие. В живота на Земята разнообразието е външно, но вътре има голямо еднообразие, а в живота на Небето е точно обратно: външно има еднообразие, а вътрешно – голямо разнообразие. Ако влезете в Небето, на пръв поглед ще видите навсякъде светлина и голямо еднообразие; ако не сте подготвени за този живот, скоро ще се отегчите, ще се откаете, ще нищо не разбирате, и ще поискате да се върнете назад между земните

жители; като се подгответе за този живот, в неговата светлина вие ще различавате образите, ще влезете в разговор със Съществата на този свят и ще видите голямото вътрешно разнообразие между тях. Значи ако очите ви са отворени, и на физическия свят да сте, вие пак ще виждате красотата и разнообразието на Духовния свят. За Духовния свят именно апостол Павел е казал: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за ония, които Го любят“ – всичко това е скрито в светлината на този свят. Който е абсолютно чист и свят, само той може да види красотата на Духовния и на Божествения свят.

Следователно който иска да влезе в този свят, той трябва да се готви, съзнателно да работи върху себе си; душите с векове се готвят, за да дойдат до онзи момент, когато пред тях ще се разкрие величието на Божия свят. Който не мине по пътя на чистенето, той сякаш ще влезе в Духовния свят – пред него ще се разкрие само една светлина без никакви образи; Духовният свят ще бъде за него такова нещо, каквото представлява София, гледана от високите върхове на Витоша. В същото положение ще се намерите и вие, когато се изправите лице в лице срещу човек, когото не обичате – ще го погледнете и ще кажете: „Човек е това като всички човеци – с ръце, крака, очи, нос, уши, уста“; не, това не е човекът. Ако обичате някого, в него ще видите много работи, и то най-красиви – еднообразието ще изчезне за вас и в това лице вие пак ще виждате очи, уши, нос, уста, но съвършено различни от тия на другите хора; само при това положение ще видите голямото разнообразие в човека и ще разберете, че външният човек не е още същинският човек. Нещо особено, нещо красиво се крие дълбоко в човека, което може да познае само онзи, който люби. Кое е онова, което се крие в човека – това е неговата душа. Добре, че душата на човека е скрита. Колкото и да се облича външно, той все пак остава незадоволен; нито той е доволен от себе си, нито другите са доволни от него – защо? Всеки

търси душата – само душата може да обича, да даде на човека това, от което той се нуждае.

Днес всички говорят за Любовта, всички цитират стиха, че Бог е Любов, но като дойде време да проявят своята любов, те пропадат. Ако отидете в дома на човек, който говори за Любов, и поседите там пет-шест дена, вие веднага ще го поставите на изпит – той ще ви пита: „За колко време сте дошли тук? Мислите ли скоро да заминавате?“; любовта на съвременните хора издържа само няколко дена. Ако искате да запазите Любовта на някого, останете в дома му само за няколко дена, а след това си вземете стая близо до него; същевременно трябва да имате и материални средства на разположение, с нищо да не го ангажирате.

Сега, като се говори за Божествения свят, трябва да имате предвид следното положение: който се готви за този свят, той трябва да бъде вътрешно богат, в Божествения свят сиромашия не съществува. Кой човек е сиромах – глупавият човек е сиромах, лошият човек е сиромах, лъжецът е сиромах, недъгавият е сиромах. Богат човек е онзи, който има знание, сила, Любов, добродетели, с една дума – богат е с добродетели; сиромах пък е онзи, който е лишен от добродетели. Ако сиромахът има приятели между жителите на ада, като отиде при тях, още на втория ден ще го впрегнат на работа: ще го накарат да оре, да копае на нивата. И вие постъпвате така с млекопитаещите – те цял ден прекарват в ада, впрегнати на работа от вас, и вечер, като се върнат от нивата или от полето, дават им малко храна, завързват ги в дама и не искате да знаете за техните чувства, за това, което те преживяват. Казвате: „Говедо е това, то нищо не разбира“ – не е така, и това говедо мисли, и то чувства; докато е било при Бога, то е мислело по един начин, щом слиза на Земята, започва да мисли по друг начин.

Казвам: ако имате два вола, дадени ви да орат, да ги използвате, вие смятате, че трябва да се отнасяте с тях като с жители на ада. Питам: при развитието, в което те се намират, можете ли да се отнасяте към тях по правилата на Небето? Ако имате една огнена топка, можете ли да я гладите, да я милвате или целувате – не, вие ще стоите далеч от нея; както постъпвате с огнената топка, така трябва да постъпвате и с лошите хора, лошите хора са огън в света. Ако речете да помилвате, да целунете един лош човек, устата ви ще изгори и носът ви ще окапе – защо? Той е нагрят до температура няколко хиляди градуса, която всичко изгаря и в пепел превръща.

Какво се разбира под думата **Любов**? Сега аз няма да обяснявам развитието на Любовта, но казвам: когато се говори за Божествената Любов, ние разбираме, че тя дава необходимите условия за развитието на душата. Който попадне в ада, за него има едни условия; който попадне в Небето, за него има други условия – защо? На всеки трябва да се даде нужното, т.е. онези условия, при които той е създаден. Ако намеря на пътя си едно растение, първо ще взема една голяма саксия, ще я напълня с хубава пръст, ще го посада в нея и след това ще го поля с вода; ако срещна на пътя си риба, ще я поставя в едно голямо езеро с чиста вода, там да плува; ако срещна вол, ще го пусна в ливадата да пасе свежа, зелена трева; ако срещна заек, ще му дам възможност да бяга в гората; ако срещна птица, ще я пусна във въздуха да хвърчи на простор и свобода; ако срещна човек, ще го науча да мисли правилно; и най-после, ако срещна Ангел, не зная какво да направя с него – мъчно е човек да се справи с Ангелите, за тях няма място на Земята. Хората едва сега създават условия в себе си за приемане на Съществата от по-възвишените светове, трябва да се направи място и за тях. Като се говори за Божествения свят, Той не представлява нищо друго, освен сбор от разумните, добрите сърца на хората – тия сърца именно съставят основа на Невидимия свят, те са

полета за работа. Ако дойде някой Ангел на Земята, трябва да има поне един олтар за него – защо му е този олтар? За да принесе жертва на Бога. Вие трябва да пригответе този олтар в самите вас; щом Ангелът принесе своята жертва, той ще влезе при вас и ще започне да ви говори.

Сега като се върнете у дома си, проверете имате ли такъв олтар в себе си, на който Ангелите да принасят своята жертва. Това е една от великите истини, която трябва да знаете; като знаете тази истина, ще разберете какво значи да се моли човек на Бога. Ако се молите по стария начин, както досега хората са се молели, нищо няма да придобиете, този начин е изиграл своята роля; сега за всичко се изискват нови начини, нови пътища. Някой не иска да чете молитвите на глас; добре, нека ги чете тихо, вътре в себе си – както и да се моли човек, важно е молитвата му да е приета от Бога. Същото се отнася и до правенето на добро – всяко добро, което направите, трябва така да е прието от човека, до когото се отнася, че ни най-малко да не го унижите; ако му направите добро и го унижите, по-добре ще бъде да не правите това добро. Ама гладувал някой; по-добре да погладува, отколкото да го унижите. Като срещна човек, който е гладувал, питам го: „Колко време си гладувал?“ – „Три дена“ – „Нищо, ти си герой, има още време до 40 дена“. След това си вземам бележка за този човек като герой. Като го срещна втори път и разбере, че гладува 40 дена, аз съм първият, който ще му приготвя хубав обяд и ще му кажа: „Заповядай да си хапнеш и благодари на Бога!“. И Христос, когато пости 40 дена, на последния ден огладня и дойдоха Ангели да Му служат; до това време Той трябваше да издържа, а при това беше оставен сам на Себе Си. Като говоря, че човек трябва да гладува 40 дена, ще кажете, че това е жестоко от моя страна; питам постили ли сте по 40 дена – „Не сме постили“; щом постите 40 дена, тогава ще ме опитате, ще разберете какъв съм. Който иска да бъде

истински герой, да се кали, нека отиде в пустинята като Христос и там да прекара 40 дена в пост и молитва; там той ще научи много неща и ще издържи изпита си. А тъй, да ходите тук-там, да искате милостиня – това не е правилно.

Казвам: по физически начин не може да се влезе в Царството Божие; Царството Божие не е нещо физическо, да насилиш и да влезеш – то е невидимо, вътрешно нещо; Царството Божие е вътре в човека и насила не може да се превземе. В миналото, пък и до днес още, хората са правили и правят опити насила да превземат Царството Божие, т.е. Царството на Любовта. Ето защо и до днес още момците крадат момите – те мислят, че като откраднат някоя мома, с това заедно ще откраднат и Любовта. И наистина, момъкът успява да открадне някоя мома, но Любовта изгубва – с кражби работата не се урежда. Вие знаете легендата за прикования Прометей, който открадна свещения огън – той го открадна, но затова го приковаха на скалата; защо го приковаха – за да му покажат, че докато няма приготвен олтар, съответно място за свещения огън, никой няма право да го сваля от Небето. Тогавашните гърци нямаха място в своите храмове за свещения огън; жреците могат да крадат земния огън и да го турят в кадилниците си, но да турят свещения огън в своите кадилници, това е невъзможно – от този огън и кадилниците им ще се стопят, и от тях нищо няма да остане. Единственото място, където може да се тури свещеният огън, това е човешкото сърце; сърце, в което гори свещеният огън, представлява извор на благородни и възвишени чувства и светли мисли. Поет, в сърцето на когото гори свещеният огън, ще пише поезия с бял цвят, с цвета на Светлината. Защо няма да пише с червен цвят – защото червеният цвят е на животните; защо няма да пише със зелен цвят – защото зеленият цвят символизира материализма; защо няма да пише с портокаления цвят – защото портокаленият цвят символизира

индивидуализма; защо няма да пише със син цвят – синият цвят е на Луната, той действа върху въображението; поетите гледат все нагоре към небето, те търсят физическото.

Значи истинският поет трябва да пише с цвета на Светлината, с белия цвят. Аз бих казал още, че буквите, с които ще се пише новата поезия, трябва да бъдат образувани от вълни на разумността и тогава като четете такава поезия, вие ще се свържете с онези Разумни души, които са участвали при написването ѝ; щом прочетете поезията, те ще си заминат. Жива и велика ще бъде новата поезия; листата на живата поезия непрекъснато ще се вдигат и слагат според желанието на човека да чете – ако той пожелае да прочете нещо от миналото, веднага ще дойдат Разумни души, които ще отворят тия страници и ще седнат при вас, докато четете; и буквите на тази поезия са живи, те се скриват и наново се явяват според желанието на хората да четат. Живата поезия нито се печата, нито по витрини се излага – тя върви заедно с поета, а се разнася от Ангелите из цялата Вселена.

Аз ви запознавам с тия неща, за да имате широк полет, простор на мисълта. Това не е фантазия, то е реалност, която се отнася до вечното знание, складирано в Божествените съкровища – за това знание именно човешката душа копнее; да разполагаш с това знание значи да се намираш между любящи души, а ти сам да се чувстваш в положението на Ангел, който лети из пространството от нищо и никого неограничаван. Жива е Вселената и всичко, което се намира в нея, трябва да съзнава този живот; всичко в нея диша живот, свежест – имаш ли това съзнание, където минеш, каквото намислиш, за всичко ще ти се съдейства, всеки ще ти отваря път да вървиш напред. Като пътувате по Земята, всичко е точно обратно – на всяка граница ще ви спират, ще отворят куфарите ви, ще ви събличат, ще ви претърсват, да не би да носите нещо скъпоценно в себе си; ако при тези условия предприемете едно пътешествие през Европа, ще се натъкнете на

големи изпитания. Щом човек се пречисти и освободи от ограничителните условия на Земята, той може да предприеме едно пътешествие из Божествения свят свободен от куфари, от претърсвания; обаче такава пътешествие може да направи само свободният човек, който е завършил своето развитие на Земята. Всички куфари остават на физическия свят, а в Божествения свят човек отива съвършено празен – там знаят нуждите му и всичко необходимо за него е предвидено преди още той да го е замислил. В Божествения свят само душата на човека може да пътува, всичко друго той оставя на Земята – това подразбира стихът: „Отдайте кесаревото кесарю, а Божието – Богу“. Докато сте на Земята, ще работите; тук има страдания, неволи, горчивини, противоречия, сиромашия, смърт, но трябва да минете през всичко това, да се калите.

Изпейте сега упражненията „Киамет Зену“ и „В начало бе Словото“.

В пеенето главно душата трябва да взема участие. Човек може да пее по два начина: по обикновен начин и второ, с разположение на духа, т.е. с вдъхновение. За да има вдъхновение, той трябва да обича музиката, да слуша добри певци и музиканти – само при такива условия човек може да се вдъхнови и да пее хубаво; щом пее хубаво, той ще мисли правилно, ще възприема красиви и светли мисли. Като слушате някой голям талант, бил той певец или музикант, вие се свързвате с него, а с това заедно и с ред още същества, свързани с певеца или с музиканта – всеки талантлив певец или музикант е колективен израз на много души, които се проявяват чрез него с цел да възпитават хората; вибрациите на тия Разумни възвишени същества се носят далеч в пространството чрез гласа на тия певци и с това оказват благотворно влияние върху човешкия характер. Човек може да изпее една песен така вдъхновено, така прочувствено, че тя

да създаде преврат във всеки, който я чуе; вибрациите на тази песен ще се носят из пространството, ще се преповтарят от хората и ще останат за вечни времена. Същата песен може да се изпее и по такъв начин, че да не остане и помен от нея – зависи как се пее. Малко песни има, които се разнасят из пространството; досега например редки са случаите, когато може да се улови в пространството някоя египетска или индуска песен. Изобщо музика, която не остава за вечни времена в пространството, не е истинска музика. Ще кажете, че индусите имат хубава музика, някои казват, че в Индия даже и тръстиките свирели – това се дължи на обстоятелството, че в тия тръстики се образуват дупки, през които като минава вятърът, чува се някакво особено свирене; възможно е тръстиките в Индия да свирят, но самите индуси не свирят. Индусите имали някакви песни, с които приспивали змиите – и така да е, това още не е музика; че всяка майка има песни, с които приспива децата си, но тези песни не могат още да се приемат за някаква особена музика. Циганите, турците често си служат с дайре, но и това свирене не е онази музика, която може да се отпечата в пространството. Когато сте неразположени, вземете едно дайре или леко, ритмично потропвайте с ръката си върху масата 10-15 минути и ще видите, че неразположението ви ще изчезне. Щом видите, че някой ваш приятел е неразположен, потропайте малко с ръката си на масата, докато мине неразположението му; ако приятелят ти те пита защо тропаш така, ти няма да казваш причината; ще потропаш, докато състоянието му се смени, след това ще му кажеш: „Направих едно упражнение, което даде добри резултати“.

И тъй, съвременните хора трябва да прилагат музиката в живота си като средство за възпитание. Ако продължават да си служат със старите методи за възпитание, те нищо няма да постигнат – сегашните методи на възпитание не са нищо друго освен дресиране.

Възпитате по този начин един човек и мислите, че той се е изменил, но щом го поставите при условия въвн от тази дресировка, той се връща в първото си положение; много индийци, които живеят в Америка, свършват там университет, живеят като американци, но щом отидат между своите съплеменници, те започват да живеят като тях, връщат се в първото си положение. Обаче човек може коренно да се измени само ако приеме християнството в себе си, ако то стане за него плът и кръв. Време се изисква, за да се внесе нещо ново в човека, иначе нещата се приемат само външно. Казвам: като временен метод, с който може да си въздействате, е ритмичното тропане от време на време с ръка на масата; ще кажете, че това е смешна работа, че ще станете за посмешище на хората – питам: като удрате с юмрук на масата и се заканвате някому, не е ли смешно? Някой се разгневи, лицето му се зачерви, той удря по масата с юмрук и казва: „Ти знаеш ли кой съм аз? Знаеш ли какво мога да направя?“ – какво можеш да направиш? Като удариш с ръка по масата, едва ли можеш да повдигнеш един чувал, тежък няколко килограма; с това удряне Витоша не можеш да мръднеш, още повече Земята да поместиш; а като биеш тъпан или дайре, поне състоянието си можеш да трансформираш. Често хората правят много смешни работи, без да съзнават това, а като им се даде някакво упражнение, те го смятат за смешно.

Съвременните хора трябва да работят за своето самовъзпитание, както и за възпитанието на младите, но по нов начин. Кармата на съвременните хора е голяма, тежка, тя е натрупана от хиляди години насам и трябва да се ликвидира с нея – при това положение е смешно, когато някой се заканва на хората, иска да им покаже кой е и какво може да направи. Какво можеш да направиш, ти имаш да плащаш хиляда полици от по хиляди левове, изплати първо тях, че после ще показваш на хората какво можеш да направиш. Какво можеш да

направиш без пари? Първата задача, която ти предстои, е да изплатиш полиците си. Днес където мръднеш, все пари трябва; щом имаш пари, пътят ти е отворен и навсякъде ти казват: „Добре дошъл!“ – това можете да проверите във всеки момент от живота си. Имате пари – всички ви приемат, нямате пари – никой не ви приема; имате знания – веднага могат да ви назначат професор, нямате знания – и професорска титла не ви дават.

Вие трябва да имате ясна представа за онова, което можете да направите – как ще имате тази ясна представа? Като се опитате да направите това, за което казвате, че можете да го направите. Например някой казва: „Осите мога да събера на едно място, това знание ми е предадено още от дядо ми и от прадядо ми; да ора обаче не мога, да копая – не мога, да пиша – не мога; ако срещна мечка в гората, с нея не мога да разговарям“. Обаче има хора, които могат да разговарят с мечки и ако ги срещне мечка в гората, път им сторва; това може да ви се струва като приказка от „Хиляда и една нощ“, но както и да мислите, това са символични факти из живота. Нека всеки се запита в себе си: „Аз мога ли да събера осите на едно място? Мога ли да разговарям с мечка?“.

Като ученици на Школата ви се дават ред задачи, които трябва да решите – тези задачи ще ви доведат до реалното, до истинското знание на законите на Разумната природа; щом се домогне до основните закони на Природата, човек ще може да въздейства на материята. Знание, сила се изисква за това. Има хора, на които направо не може да им се въздейства; между такъв човек и вас трябва да има няколко души още, 10 или 15 най-малко, като трансформатори, та като мине енергията през тях, да засегне и дадения човек – ако говорите на този човек направо, ще имате точно обратни резултати. Ето защо който иска да помага, да влияе на хората, той трябва да знае законите, по които да им въздейства; хората са наредени в известни

системи, които трябва да знае онзи, който помага. Казвате: „Еди-кой си човек е мой приятел, аз го познавам добре“. За да познавате някой човек, за да го наречете ваш приятел, вие трябва да сте в една система с него; щом сте в една система с него, между вашите мисли, чувства и действия ще има единство, вие ще бъдете в хармония с него – само при тези условия между вас ще съществува истинско приятелство. Въз основа на този вътрешен закон се образуват окултните школи – сродни души с еднакви стремежи и разбирания се събират на едно място и образуват цяла система; това не става на Земята, но в Невидимия свят. Всъщност на Небето съществува само една окултна Школа; тя се субсидира от Разумни същества, които живеят в Невидимия свят – те създават закони, правила, оттам следят за успеха на всеки ученик. По подобие на тази Небесна Школа се създават такива Школи на Земята. Какви сте като ученици – това не се определя от Школите на Земята, но от Небесната Школа, която държи сметка за всичко; като отворите главната книга на Небесната Школа, там е писано за всеки ученик: кога за пръв път е постъпил в Школата, кои са били тогава родителите му, как е вървял в училище по успех и поведение и как е завършил; ако ученикът е преживял нещо силно, което не е могъл да разреши и поради това е напуснал Школата, и то е отбелязано; и ако след няколко прераждания пак постъпи в Школата, и това се отбелязва.

Казвате: „Като сме записани в Школата, какво ли ще научим?“. Ако за пръв път влизате в Школата, нищо няма да научите. Да се задава такъв въпрос, то е все едно студентът, който влиза в университета, да се запитва: „Ще науча ли нещо в университета?“ – той не може и не трябва да си задава такъв въпрос. Защо? Защото преди да стане студент, той е следвал при майка си седем години, в отделенията – четири години, в прогимназията – три години, в гимназията – пет години, и навсякъде все е научил нещо; най-последно

той влиза в университета, където учи още четири години. Значи той е станал момък на 23 години и едва е свършил един факултет; ако иска да свърши четири факултета, трябва му още цели 16 години. Тъй щото за да се каже, че някой човек е горе-долу образован, трябва да учи 35-36 години. Следователно като стане на 40-годишна възраст, едва тогава той може да изучава основния закон – Любов към Бога; тогава той влиза в квадрата. Към 30-годишната си възраст човек минава една криза, решава се неговото положение – дали ще стане човек, или няма да стане. На 33-годишната си възраст той ще бъде разпънат на кръст; ако може да оживее, да възкръсне след разпъването си на кръст, велик човек ще стане от него; ако умре, ще го погребат, паметник ще му поставят и ще пишат: „Тук лежи млад поет, който живя, бори се в живота, но борбата го умори и той умря“. Значи от 40 години нагоре, след като е минал възкресението, човек може да работи съзнателно, да започне основна работа.

Питам какво правят съвременните хора – като станат на 40 години, те казват: „Ето, 40 лазарника вече лежат на гърба ни – какво можем да направим отсега нататък?“. ако разсъждавате по този начин, това показва, че нито разпятието сте минали, нито възкресението и наистина, при това положение вие нищо особено не можете да направите. Голямо нещастие ще бъде за вас, ако на 30-годишната възраст не ви намерят някъде и не ви разпънат; ако не посипете дрехите си с нафталин, молци ще ги изядат, същото може да се каже и за човека: ако на 30 години не го посипят с прах, молците ще го изядат – прахът подразбира страданията, страданията пък означават кръста. Аз не говоря за кръста в буквален смисъл, но в смисъл на страдания – разпъването не е външен, но вътрешен, психологически закон; няма по-страшно нещо от вътрешното разпъване – ако можете да издържите това разпъване, вие сте добре посипани с нафталин и никакъв молец в света не е в състояние да ви

изяде; не сте ли посипани с нафталин, всеки молец може да ви изяде. Дреха, наядена от молец, нито се продава, нито се употребява; дреха, която молци не са яли, е на мястото си и всеки я желае. Бъдещите дрехи, които ще се правят от стъкло, молци няма да ги нападат; докато са от вълна, все ще имат дупки от молци. Молците представляват лошите мисли и чувства, които хората често хранят в себе си.

Сега запомнете основната мисъл от тази лекция, тя е следната: никаква поезия, никаква музика, никаква наука, никакъв обществен живот, никакво приятелство не могат да съществуват, ако човек не приготви в своето сърце жертвеник, олтар, на който Ангелите да принасят своята жертва на Бога. Където няма жертвеник, там е място на страдания, там е адът на живота; където има жертвеник, там е място за правене на Добро на себе си и на ближните – място за служене на Бога.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Двадесета лекция, 9 февруари 1927 г.

ВЕЛИКАТА ЗАДАЧА НА ЧОВЕКА

Размишление.

За тази година ще ви дам следното мото: „Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!“.

Хората живеят и се развиват според закона на еволюцията, който гласи: човек трябва да започне от най-малките идеи и величини, от най-близките до него предмети и постепенно да отива към по-големите величини, към по-далечните предмети; само в приложението на този закон могат да се очакват постижения. Значи в еволюционния процес имаме отиване от малките към големите неща, а в инволюционния процес имаме точно обратното – отиване от голямото, от Великото към малкото. В еволюционния процес духът изучава отношенията на малкото към Великото, а в инволюционния процес той изучава отношенията на Великото към малкото. Много хора правят погрешки в живота си, понеже започват със закона на еволюцията, а вървят по инволюционния път, т.е. занимават се с велики идеи, с големи величини – те искат изведнъж да станат съвършени. Ако съвършенството се постига в един ден, защо трябваше тогава Бог, Който е съвършен, Който включва в Себе Си всички блага, да създаде целия Космос, да създаде безброй същества, които да скърбят и страдат? Значи Той е имал предвид великата задача на човека – да работи, да се учи, като започне от малките величини и върви към големите. Хората не разбират смисъла, който Бог е вложил в техния живот, но един ден, когато съзнанието им се разшири, те ще разберат този смисъл, ще разберат задачата, която Бог им е определил. Днес те са в положението на човек, който влиза в гората и чува само шума на листата; обаче ако музикантът влезе в

гората, той няма да чува шум, но от движението на листата ще създаде цяла музика. Нещата и явленията в живота имат един или друг изглед според това как гледа човек на тях – например благообразието за едного е безобразие за друг; това, което съблазнява едного, окуражава друг. Този закон съществува навсякъде в Природата – когато едни се качват, други слизат. И в инволюционния процес едни се качват, други слизат; ако качването се преустанови, и слизането ще спре – в такъв случай и качването, и слизането са еднакво необходими. Кое е за предпочитане – да се прояви Божията Любов в света, или да не се прояви? Ако е по-добре да се прояви Божията Любов, отколкото да не се прояви, защо хората плачат, когато тази Любов се извява в живота? Защо малките деца плачат, когато майките им ги оставят в люлките – майките оставят децата си в люлките от Любов, да не се учат все на ръце да ги държат.

Под думите **малки деца** разбираме хора, на които съзнанието още не е пробудено. Някой влиза в Божествения път, но не е доволен – той е малко дете, което вдига шум; този човек може да е 60-годишен, но в люлката си той вдига шум с ума и сърцето си. Физически малкото дете лесно се укротява – ще му пхнете един биберон с мляко в устата и то млъква; обаче когато физически голямото дете плаче в люлката, какво ще му дадете, за да се укроти? И след всичко това тия физически големи деца задават въпроса: „Защо Господ създаде света?“. Казвам: Господ създаде света, за да викате в люлките си; ако светът не съществуваше, вие нямаше къде да викате. Сега, като викате в люлките си, вие изпитвате удоволствие, че можете да пеете – да, певци сте, но в люлката. Питам ви харесвате ли своя плач. Често малките деца плачат вследствие на това, че не са ги задоволили в нещо, в тях има скрита, потаена гордост – някой се моли на Бога, иска нещо, но като не го задоволят, той плаче. Казвам: преди всичко този човек не се моли както трябва – той се моли за

пред хората, а не за себе си; щом всички го виждат, че се моли, това вече не е молитва, това е тщеславие. – „Ама аз така усърдно се молих, цял бях унесен в молитвата си.“ Кой не се унася, аз срещам по улиците все унесени хора – гледам: някой върви, спира се, пак тръгне, пак спре ту пред една, ту пред друга витрина, цял унесен в изложените дрехи, обувки, шапки. Тъй унесен върви, но минава покрай него автомобил, той не го забелязва и става негова жертва; щом пострада някой от автомобил, това не говори в негова полза – когато човек се моли, никакъв автомобил не трябва да го засяга. Когато се молите, никой не трябва да подозира това, никой не трябва да знае как и кога се молите. Човек може да бъде замислен, но не унесен. Когато е скръбен, той може да мисли, да се съсредоточава, но съзнанието му всякога трябва да е будно; в скръбта, в страданието човек трябва да учи.

Следователно веднъж дошли на Земята, вие сте ученици; всички живи същества, колкото и малки да са, учат. В този смисъл всяка наука е на мястото си. Когато ученикът отива на училище, пита ли учителя си защо му преподава известен урок – не, ученикът слуша учителя си и после учи зададения урок; защо учителят му е преподавал този урок, той нищо не пита. Казано е в един стих от Писанието: „Всички пътища, които водят към Бога, са добри“; че някой имал едно верую, втори – друго, това не е важно, важно е вашето верую да води към Бога; щом води към Бога, то е добро. Хората могат да имат хиляди стремежи, те могат да мислят по различни начини, но едно е важно – стремежите и мислите им да водят към Бога. Когато употребявам думата **към Бога**, аз нямам предвид някакъв външен, физически стремеж, но разбирам най-възвишения стремеж на човека; който има този стремеж в себе си, той може да се нарече **човек** в пълния смисъл на думата; докато този стремеж съществува у него, дотогава той може да носи името **човек**, а заглъхне ли този стремеж,

едновременно с това той се обезличава като човек. Щом човек има стремеж към Бога, Духът пък има стремеж към човека – това са две течения в живата Природа. Дойде ли човек до това дълбоко разбиране на нещата, вълните на неговото море трябва да утихнат и да се възстанови първоначалната хармония в живота – това е задачата на всеки човек.

Някой се моли на Бога и казва: „Господи, внеси мир в душата ми!“ – този човек се обръща към Бога като към Същество извън него; преди всичко той трябва да знае, че Бог е в него, Той живее в душата му, дълбоко някъде скрит, и оттам се проявява, оттам дава импулс, подтик за работа, за учене. Щом Бог е вътре в човека, сам по себе си той има мир, няма защо отвън да го търси; мирът е качество на Бога, но не и на хората, следователно колкото повече даваме път на Бога да се прояви в нас, толкова по-големи са възможностите за придобиване на мир. Представете си, че в даден момент вие сте тих и спокоен в себе си, но искате да знаете къде е човекът във вас. Човешкото може да се изпита при разни случаи в живота: отивате в гората, срещне ви мечка и вие се уплашите; останете без пет пари в джоба си – вие се уплашите; дават ви една трудна задача за разрешаване – вие пак се уплашите. Това, което предизвиква страх, уплаха, е човешкото, това са прояви на обикновения човек. Който иска да преодолее страха в себе си, да надрасне своите слабости и да даде предимство на Божественото, той трябва да се ръководи по вътрешния си глас, по вътрешните закони, които представляват истински образец; докато човек не се добере до законите, написани в неговата душа, той ще виси във въздуха – нито на Земята ще живее, нито на Небето между Светли и Възвишени същества. Тази е една от задачите на човешкия живот.

Много задачи са дадени на човека, които той постепенно трябва да разрешава; за да ги реши правилно, той трябва да учи и наистина,

ние виждаме съвременния човек да изучава всички отрасли на науката: математика, естествени науки, медицина, социални науки, богословие и ред практически предмети, изкуства, музика, изкуство и т.н. Казвате: „Какво отношение имат тия науки и изкуства към целокупния живот?“, те имат отношение към частния живот на човека, но понеже той съставя частица от целокупния живот, следователно и човешкият живот има отношение към общия. Например човек трябва да изучава медицината не само за другите хора, но и за себе си – всеки трябва да бъде лекар на себе си; за тази цел окултният ученик трябва да има на разположение малка аптека с най-необходимите медикаменти. Той трябва да бъде и художник, да има на разположение четка, бои, моливи, та като минава през различни местности, да прави скици на тия места, да знае откъде е минал и какви забележителности се отличават – например кой от вас, като е наблюдавал небето вечер, е направил поне една скица? Ще кажете, че това е работа на астрономите; не, окултният ученик трябва да има някакво познание за небето, за звездите, да може по тях да се ориентира, да чете. Някой ще възрази, че той не се нуждае от познание за звездите, но търси само спасението, т.е. пътя към Бога; Бог не е вън от човека – ако Той е вън от човека, как ще си обясните стиха, в който се казва, че ние живеем и се движим в Бога? Щом този стих е верен, тогава къде ще търсите Бога?

Сегашните религиозни и духовни хора, при голямото знание, с което разполагат, често изпадат в положение светът да им влияе, вместо те да влияят на него – защо? Те не са калени, те се влияят от времето, от климатичните условия: щом барометърът спада, и тяхното разположение се понижава; барометърът се повдига – и тяхното разположение се повдига. Духовните хора имат мощни сили в себе си, които трябва да приложат, за да изпитат своята сила. Ама въздухът бил много влажен – това нищо не значи, тази влага съдържа

в себе си много енергия, с която вие трябва да се справите; щом не можете да се справите с тази влага, у вас става известно подпушване, което причинява тежест в организма – значи част от тази влага трябва да се отнеме. Как ще постигнете това – ще пробиете каналите, които са запушени, и водата в тях ще потече. Когато казвате, че искате да имате за приятел някой духовен човек, това подразбира, че вие искате да влеете част от вашата излишна вода в морето на своя приятел и по този начин да постигнете уравновесяване на силите в своя организъм – така именно става обмяна между силите на двамата приятели. Обмяна на енергиите става не само между двама души, но между всички хора. Ако разбирате живота по този начин, вие лесно ще разрешавате малките задачи, лесно ще се справяте с малките мъчнотии, на които се натъквате.

Мнозина мислят, че като влязат в Божествения свят, няма да имат никакви мъчнотии, никакви страдания; напротив – който влезе в Божествения свят, той ще има по-големи мъчнотии и страдания, отколкото е имал по-рано. Какви мъчнотии може да има мъртвият, за какво мисли той; за хляб не мисли, за пари не мисли, за нация не мисли, за женитба, за деца не мисли – тогава от какво се интересува мъртвият? Той се интересува само от едно положение – че е умрял и не знае какво да прави. Живият обаче се интересува от много неща. Кое е за предпочитане от двете положения: да бъдеш жив или умрял? За предпочитане е да бъдеш жив. Противоречията неизбежно ще дойдат, вие не можете да измените този закон, нито можете да го избегнете – каквото и да правите, неизбежно ще минете през страданията на Йов. Много религиозни хора във време на страдания са се отчайвали, разочаровали, какво ли не са преживели, но страданията не са избегнали; много от тях са горили, късали Библията си, отказвали са да се молят на Бога, но и това нищо не им е помогнало.

Във време на страдания много хора казват: „Няма вече да се молим на Бога, и молитвите не помагат. Ако времето, което сме употребили за молитви, бяхме употребили за наука, поне учени хора щяхме да станем“ – това е крива философия, крив начин на мислене. Човек може да се моли на Бога и пак да учи, истински духовният човек трябва да бъде високо културен, високо учен и образован. Един евангелски проповедник казваше: „Когато трябваше да стана човек, аз пасях магарето на патриката; като изгубих всичко, тогава се заех човек да ставам, но късно беше вече“; и след това този проповедник се самоуби. Значи когато имаше възможност вече човек да стане, той се самоуби. В такъв случай – ако е въпрос живота си да изгубиш, по-добре е да пасеш магарето на патриката, все ще научиш нещо. Чудна работа – не могъл човек да стане, защото пасъл магарето на патриката; магарето има ли нужда да се пасе? Магарето не се нуждае от човек, който да го пасе, магарето се нуждае от пастир дотолкова, доколкото хората се нуждаят от проповедници, които да ги учат да вярват в Бога – хората сами по себе си или вярват, или не вярват, няма защо отвън да ги учат да вярват. Някой казва: „Трябва да се проповядва на хората да вярват в Бога!“ – не, това е крива философия, няма защо да учите хората на това, което те сами могат да научат. Какво ще обръщате хората към Бога – да обърнеш човека към неговия Създател, това подразбира желание да го заставиш да прилича на тебе; има кой да обръща хората – Който е създал човека, Той е в сила да го обърне към Себе Си. Преди всичко задачата на човека не седи в обръщането на хората към Бога, но в работене върху себе си.

За следния път пишете върху темата: „Великата задача на човешкия живот“.

Казвате: „Какво да правим с противоречията в живота?“. Противоречията са временни положения в живота на човека, те съществуват поради неправилните възгледи върху важни въпроси в

живота; щом тия въпроси се разрешат правилно, и противоречията ще изчезнат. В Божествения, във Великия свят няма противоречия. Всички пътища, които водят към Бога, са добри. При сегашните условия на живота и при разбиранията на съвременните хора, за да излезе от противоречията, човек трябва да има широта на душата и простор, свобода на духа – иначе с тесни, с ограничени възгледи той всеки час ще се натъква от едно противоречие на друго. Мнозина мислят, че като влязат в Духовния свят, ще бъдат посрещнати с музика и песни. Влезете ли в Духовния свят, вие ще се намерите пред сериозни задачи; там ще снемат булото ви, ще ви покажат доколко сте били несамостоятелни, доколко нещата са били криво поставени във вас – например вие ще се учудите, когато видите, че само отгоре сте били калайдисани, а отвътре сте направени от бакър, от мед, която лесно се окислява и се превръща в отрова. Истинският човек трябва да бъде чисто злато и отвън, и отвътре, а не само позлатен отвън. Да превърне неблагородното в себе си в благородно, в чисто злато – това е задачата на човека; докато не стане това, докато не разреши тази задача, той винаги ще се натъква на противоречия, а с противоречия животът не може да се уреди.

Казвам: много проповедници ще срещнете в света, които препоръчват на хората да се отрекат от себе си, да раздадат имането си на бедните и да служат на Бога – отлична е тази идея, но как трябва да се приложи? Ако един милионер рече да изпълни този съвет и раздаде богатството си на бедните, какво ще спечели? След това ще му кажат, че трябва да отиде в някоя гора, да се посвети на Бога и да прекара там 10-20 години в пост и молитва, далеч от съблазните и суетата на света – ако и това направи, какво ще спечели? Ще се върне най-после в света да проповядва на хората, но вече остарял, окъсан, без пет пари в джоба си; ще отиде тук-там да проповядва, но като го видят така остарял, окъсан, всички ще му

кажат: „Няма какво да проповядваш, тези идеи са за стари хора като тебе, те не са за младите. Младите трябва да си поживеят, докато им е времето, та един ден, като дойдат на твоето положение – останат сами, боси и окъсани, тогава ще потърсят Бога“. Този светия ще се полута година-две сред тези материалисти хора, докато един ден каже: „Напразно изгубих времето си“.

И тъй, по този начин човек нищо не може да направи. Чрез раздаване парите си на бедните и чрез отделяне от света той не може да научи закона на себеотричането, нито може да служи на Бога; ако човек външно изпълни тия неща, след това той ще очаква отвън да получи нещо и ако не получи, ще се разочарова от живота. Друг е законът, който хората трябва да имат предвид, когато се стремят към Божествения свят; щом влезе в Божествения свят, човек първо придобива, а после дава. Например когато здравето дойде в човека, той дава от себе си, от своя организъм всичко излишно, всичко непотребно; следователно, щом дойде хубавото, красивото в човека, той е готов да даде от себе си всичко онова, което до този момент не е бил готов да даде. Това нещо, в сравнение с Великото, с Красивото, което е придобил, нищо не струва. Когато Бог проговори на човека, когато му каже една дума само, тя струва повече от всичко, което е имал до този момент. Ако Бог каже на човека да раздаде имането си, всичко е свършено, този човек не очаква вече от никого нищо; ако след тези Божии думи той очаква от Бога още нещо да му каже, това показва, че не е разбрал първите Му думи.

Значи докато човек живее на Земята, той трябва да различава нещата, да знае кой какво му говори и да прави верни преводи. Ученикът трябва да бъде искрен, добър, смел в себе си, да е готов на всички жертви, на всички отстъпки; той трябва, от една страна, да бъде мек, отстъпчив, а, от друга – твърд като камък; и ако давате, пак трябва да знаете как да давате: някъде ще давате всичко, другаде няма

да давате нищо. Опасни са добрите хора, по-опасни от тях няма. Казвате: „Как е възможно добрите хора да са опасни?“. Например водата, която е благословение за хората, в даден случай може да им причини ред нещастия – ако тази вода е дълбока един метър, в нея може да се удави вашето любимо дете; ако тя е дълбока четири-пет метра, и вие можете да се удавите в нея. Следователно докато не знаете как да употребявате нещата, и най-хубавите от тях могат да бъдат опасни – в този смисъл по-безопасни от добрите хора няма, но и по-опасни от тях пак няма. Лошият човек е плитка вода, добрият – дълбока вода. Когато отивате при добрия човек, трябва да имате на разположение лодка, която да бъде съвършено здрава; понякога в дълбоките води на добрия човек стават такива бури и ако той не е внимателен, ако лодката му не е здрава, нито от лодката, нито от него ще остане нещо. Вземете примера с Христос и Неговите ученици, когато бяха с лодка в морето – докато Христос беше между тях на Земята, морето беше тихо; щом заспа, т.е. щом се качи Горе, веднага се яви буря в морето и вълните заливаха лодката, учениците Христови се уплашиха да не потънат; като се събуди Христос, т.е. слезе от Горе, морето отново се укроти.

Не мислете, че добрият, светият човек трябва да бъде божя кравица, да не смее да каже дума на човека – не е така. Например казано е, че Бог е Любов; да, но когато Бог говори на хората, земята започва да се тресе, вулкани да изригват, морета да се вълнуват, къщи да се събарят и т.н. Казвате: „Дано Бог ни проговори!“ – Бог може да ви проговори, но ще знаете, че от вашата земя, от вашите морета, от вашите къщи помен няма да остане. – „Тогава по-добре да не ни проговаря.“ Не, Бог ще проговори на хората и те трябва да желаят това, но зависи по какъв начин ще им проговори. Три начина има, по които Великият може да проговори на хората: чрез Природата, чрез добрите хора и най-последно чрез лошите хора. Чрез Природата Бог

говори със земетресения, с наводнения, с бури, урагани, циклони и т.н. От друга страна, Той говори и чрез меките сили в Природата – чрез добрите хора Бог се изявява във вид на водопади, добрите хора вдигат шум наоколо си; те имат голяма сила в себе си, те са като буйна, силна вода, която и воденици кара, и мотори кара, и градини полива. Чрез лошите хора Бог се проявява във вид на тиха, плитка вода, която много работа не върши: големи градини не може да полива, жаждата на много хора не задоволява; често тя минава тихо, от никого незабелязана, но виждаш, че след време тук прокопала, там прокопала, ред пакости извършила.

Та от всички ви се изисква да си създадете нова философия за живота, но естествено обоснована; в това отношение вие можете да тълкувате науката, изкуствата, за всичко да имате свой мащаб, своя мярка на действие, но в края на краищата не трябва да забравяте, че и Природата има своя мярка за нещата – Природата, която е изразителка на Великото, на Божественото, има своя абсолютна мярка за нещата и който влезе в нейното училище, само той има право да се ползва от тия абсолютни мерки. Ако някой се опита да злоупотреби с тия мерки, тя безпощадно се нахвърля върху него – всеки удар, който Природата слага върху човека, показва, че той все е нарушил нещо; щом е така, той не трябва да се сърди, но да се запита: „Къде съм сгрешил аз, какво да направя, за да коригирам погрешката си?“. Всеки неправилен замах с ръката на невежия човек е в сила да наруши нещо от хармонията на великата Природа. Един ден, когато очите на човека се отворят, той ще види какви пакости е извършил. С един свой неправилен замах човек понякога става причина да изчезне един остров от великия океан, а понякога – да се яви един остров; всяко движение, правилно или неправилно, има свои резултати, добри или лоши, обаче човек и тук може да изпадне в крайност.

Вие искате да бъдете идеални хора, но въпреки това имате своеобразни разбирания, които често пречат на вашите стремежи. Например българинът има свои разбирания за Небето, за великите и свети хора: той си представя, че пророците на Небето прекарват в пълно мълчание; пред тях се поставят всичките им добри дела, които са вършили на Земята, и те сега само гледат, мълчат и нищо не правят. Горе-долу такава е представата на българина за Рая – място за възмездие за добрите дела на хората, които са живели на Земята; ако някой пророк се осмели да проговори, ще го изпъдят от Рая – защо българинът мисли така? Защото той смята, че който говори много, той не говори истината – българинът не обича хора, които много говорят. Ако някой човек отиде в село и поговори повече, веднага казват за него: „Какво се разкрякал този толкова много?“ или ще кажат: „Брей, че обича да лъже този човек!“ – такава е разбирането на българите за всеки, който обича много да говори. Ако отидете между англичаните, французите, германците, китайците или другите народи, ще видите, че всеки народ има свои особени психологически схващания за живота – например китаец християнин и индус християнин не разбират еднакво християнството, нито както европеецът го разбира. Даже и българинът християнин както и французинът християнин напълно се различават в своите възгледи по отношение принципите на християнството – защо? Ред причини има за това.

Като наблюдаваме живота на съвременните хора, виждаме, че никакво християнство не е останало в тях; чудно е, когато те говорят за християнство, съвременното християнство е примесено с езичество, то още не се е проявило в своята пълнота. Съвременните християни носят своите идеи отвън, а отвътре остават със старите си вярвания и идеи, каквито са имали преди християнството: например българите не казват *Рождество Христово*, но *Коледа* – значи те

честват своите стари богове; те казват още: „Замъчи се Божа майка от Игнажден до Коледа“ – това подразбира, че се е замъчила майката на техните стари богове; когато празнуват Великден, това подразбира възкресението на някой техен бог, който отговаря на Христос. По същия начин и у вас възкръсват някои ваши стари вярвания. Като знаете това, вие трябва да пресявате вашите стари вярвания, събрани от вековете, и да останете само с ония положителни възгледи и знания, които носите в себе си от създаването ви още – това значи ликвидиране с кармата. Сега настана епоха на ликвидация – през това време всеки трябва да преобрази себе си, като извади настрана старото, негодното за работа, а задържи само здравото, полезното за живота. Старото ще остане за тор, а новото – за основа на бъдещата култура; всичко старо трябва да се пречисти, преработи и да остане само новото.

Казвам: докато не стане пресяване на чистото от нечистото, на здравото от болното, животът на хората всякога ще бъде безсмислен. Като не разбират закона на пресяването, хората се обезсърчават и казват, че животът няма смисъл; чудно нещо, Бог намира, че животът има смисъл, а човекът казва, че животът няма смисъл – кой има право: Бог или човекът? Когато някой казва, че животът няма смисъл, това говори за неговите възгледи и за положението, в което той се намира – този човек е дошъл в съприкосновение със същества, които в културно отношение седят по-ниско от него, вследствие на това той има възгледите на тия същества. Психологически този закон е верен. Когато някой казва, че животът има смисъл, това показва, че този човек е влязъл в съприкосновение със същества, които седят по-високо от него и той се влияе от техните възгледи. Докато човек е в съприкосновение със старите богове, животът няма смисъл за него: докато е в съприкосновение с парите, човек се намира под тяхното магическо влияние – щом изгуби парите, едновременно с тях той

губи и силата си; докато държи ножа в ръката си, човек е силен – щом друг вземе ножа му, той става слаб. Питам: защо това, което ти държиш, и това, което другите държат, имат два различни резултата? Докато ти държиш ножа в ръката си, чувстваш се силен; щом друг вземе ножа ти в своята ръка, ти губиш вече силата си. Значи когато някой вземе твоя нож в ръката си и ти ставаш слаб, падаш духом – това показва, че този човек има по-ниска култура от твоята. Какво представя ножът – Словото; Словото пък е разумният живот в човека, който му дава сила, мощ да се развива.

Вие трябва да разсъждавате върху тия неща, да се освободите от заблужденията; докато имате заблуждения, каквото и да ви се говори, вие ще разбирате по своему – например аз говоря за принципите, които съществуват в Природата, които нямат отношение към вашия личен живот, но вие разбирате съвсем други неща. Водата не е създадена само за една риба, въздухът не е създаден само за една птица, Слънцето не е създадено само за едно същество, животът не е създаден само за един човек. Ако аз съм първият, който посреща Слънцето, мога да мисля, че то изгрява за мене или че Бог много ме обича и т.н.; друг пък може да мисли, че Бог не го обича – това са човешки разбирания. Всъщност кое е правото – обстоятелството, че съм дошъл на Земята, че имам живот, това показва, че Бог ме обича; обаче ако не съм доволен от живота, ако не искам да живея, при това положение мога да мисля, че Бог не ме обича. По-вярно е, че който не обича живота, той не обича Бога, а не обратното – защо? Защото казано е, че Бог е Живот. Докато човек има цел в живота си и върши всичко с разположение, той е обичан от Бога; щом е недоволен от живота и не намира цел в него, Бог казва: „Изпъдете това дете от училището, върнете го в дома му, Аз ще му дам друга работа“.

Когато Бог изпраща човека на Земята, Той му дава всички възможности и условия да следва училище, да свърши университет;

ако той не остане доволен от тази задача, втория път Бог ще го изпрати на Земята да оре нивата; ако и от това не е доволен, Той ще го изпрати на Земята да пасе говедата; ако и това не иска да прави, най-после Бог ще го остави да върви по закона на инволюцията, да мине през всички форми, през които някога е минавал, и след като странства милиарди години из пространството, най-после тази човешка глава ще вземе опитност от всички тия неща, ще узрее и ще каже: „Искам вече да уча, да свърша университет“. Пред програмата, която Бог определя на човека, няма какво да се философства, Той разбира душите добре и на всяка душа дава съответна работа. Обаче като не познават себе си, хората искат неща, които не са за тях: например някой обича да философства, да говори на хората, да ги поучава, а те да го слушат; друг обича да морализира хората, да ги коригира, да им казва как трябва да постъпват. Добре е човек да философства, добре е да учи другите, но преди всичко той сам трябва да е приложил своята философия, сам трябва да е живял и постъпвал добре. Някой от вас е професор по химия и казва на студентите си: „Вземете тези химически съединения, направете опит с тях, а след това аз ще ви покажа как трябва да се направи този опит“. Не, професорът първо трябва да направи опита, да видят студентите как се прави, а след него и те ще го повторят. Казвате: „Тогава ние не трябва да говорим нищо“; всичко можете да говорите, но трябва да спазвате законите на говоренето – можете много да говорите, можете много да се молите, но трябва да знаете как да правите това. Има хора, които много се молят, много говорят, но истината не е в многото говорене и молене.

Един евангелски проповедник обичал много да се моли, да чете молитви, цели глави от Библията, от Евангелието и с това заставлял слушателите си дълго време да седят на колене. Един баща завел своето десетгодишно дете в неговата църква на служба;

проповедникът започнал да чете от Библията, а слушателите му коленичили, коленичило и детето и така прекарало цял час. Като се уморило, запитало баща си:

– Татко, много ли още ще седим на колене?

– Още, синко, ще седим. Проповедникът е едва в пустинята, там ще прекара цели 40 години; много време има, докато дойде до Новия Завет.

– Втори път ще си помисля дали да дойда в тази църква – отговорило детето.

Казвате: „Философията на живота не седи в многото“. Не е в многото, но не е и в малкото; не е в омразата, но не е и в Любовта; не е в злото, но не е и в Доброто – тогава къде е философията на живота? За да се прояви Любовта в ученика, той трябва да има послушание. Ще кажете, че Любовта се проявява чрез някакъв акт, все трябва някой да направи нещо или да каже нещо, което да събуди Любовта в човека. Да любиш значи да слушаш, ти не можеш да любиш, докато не си чул нещо. Някой ще възрази, че той е zalюбил някого само като е видял лицето му, без да чуе дума от него; да видиш лицето на човека, да те погледне той и ти да го погледнеш – това е първата разменена дума между вас; очите на човека говорят, както и устата му, вие още не сте изучавали това изкуство – да разбирате човека и да разговаряте с него по очите; чрез очите хората могат да разговарят и да слушат – това се отнася до проявите на Любовта. Очите са език на Любовта – това не е иносказателно, но действителност.

Следователно човек не може да люби, докато не се е научил да слуша; за да слуша, той трябва да е научил основния закон на слушането – по този начин само човек ще да дойде до идейната Любов, в която няма абсолютно никакво прекъсване, никакви противоречия и тогава един живее във всички и всички в един. Докато не влезе в Любовта и не живее в нея, човек не може да разбере

тази идея, тя е нещо като математиката – каквато област представляват безконечните числа в математиката, такова нещо представлява и Любовта в живота. Какво ще разберете например, ако ви напиша едно число с 90 нули, може ли вашият ум да обхване това число? Никой философ в света не може да го обхване, то седи извън границите и възможностите на човешкия ум. Ето защо човек трябва да дойде до малките, до основните величини на слушането: ако си сред Природата, ще слушаш пеенето на птичките, бръмченето на бръмбарите, хвърченето на пеперудките и ще се радваш; после ще гледаш към цветята, които цъфтят, към дърветата, които връзват плод, и към Слънцето, което грее – и ще се радваш; и най-после, като влезеш между хората и слушаш как говорят, пак ще се радваш. На всичко ще се радваш.

Съвременната наука върви по свой определен път, различен от този, по който са поставени науките в Природата – последните вървят по спиралообразен път. Ако съвременните учители нямат успех в работата си, това се дължи на обстоятелството, че те не преподават на учениците си по ония естествени пътища, по които върви човешкото развитие. Животът не започва с музика; когато детето стане на седем години, тогава иде музиката – тя се явява във втората фаза на човешкия живот, от седемгодишна възраст нагоре, когато започва развитието на чувствата; до седемгодишната възраст детето се занимава с обективните, с предметните науки – какъвто предмет попадне в ръцете му през това време, то ще го отваря и затваря, ще го вдига и слага, ще го развива и завива, ще го къса, ще го чупи – с една дума, ще го изучава като естественик. Някой казва: „Трябва да се говори на детето за Бога“ – няма какво да му се говори за Бога, това само по себе си ще дойде.

Питам с какво трябва да започне възпитанието на детето – с хляба, хлябът е първата музика за детето; като започне да дъвче, да

смуче хляба, то свири своите първи песни. Ако подложим на анализ възпитанието на сегашните деца, то не издържа на критика; ето защо вие не трябва да се смущавате от кривите възгледи на хората, тия възгледи сами по себе си ще се изправят – как? Представете си, че сте посадили една ябълкова семка, от която израства едно ябълково дърво, което някъде се е изкривило – можете ли да изправите това дърво? Самото дърво не можете да изправите, но ще вземете от плода му, ще го посадите в добра почва и от него ще излезе нова ябълка, която грижливо ще отглеждате, за да не се изкриви – от вас зависи да ѝ дадете права насока. Ябълката съдържа в себе си възможности за своето изправяне; ако и втория път не се изправи, ще я посееете трети път. Всеки сам може да се изправи, в душата на човека се крият възможности за неговото изправяне – това всеки трябва да знае, да не мисли, че изправянето му ще дойде някъде отвън или че Господ трябва да се заеме да го изправи. Условиата за изправянето на човека са външни, а силата и възможностите за това изправяне са в него самия – защо? Защото Духът Божий работи отвътре навън. Важно е веднъж Духът да заработи в човека; щом Духът започне да работи отвътре, Той застава вече и външните условия да бъдат в хармония с вътрешните – Духът е Господар и на външните, и на вътрешните условия в живота.

Първо човек започва да живее външен живот, а после иде вътрешният – този е пътят на всеки човек. Христос казва: „Аз Съм Пътят, Истината и Животът“ и мнозина се страхуват, безпокоят се как могат да следват Христовия път – няма нищо страшно в този път. Човек не трябва да се безпокои, но не трябва да бъде и съвършено спокоен; аз не искам да отнема безпокойството ви – защо? Колата не трябва да бъде много натоварена, но не трябва да бъде и много празна. Всеки кораб, всеки параход има известна стойност дотогава, докато съдържа в себе си определен баласт; ако съдържа повече

баласт, отколкото е нужно, има опасност да се претовари и да потъне някъде в океана. Казвам: не товарете корабите си повече, отколкото трябва! Мярката е определена – носете колкото можете. Днес съществува лакомия навсякъде. Като пазите определената мярка, вие ще се доберете до положителната философия на живота.

Казвате: „Какво ще стане със света?“; няма какво да разрешавате този въпрос, той отдавна е разрешен: веднъж Бог е направил този кораб и го е пуснал в пространството, Той има вече грижа за него – този кораб има свой капитан, Който го управлява, няма защо вие да се грижите за него. Капитанът има на разположение много матроси, които му помагат, вие сте пътници – влезли сте в кораба, на вас не остава нищо друго, освен да се доверите на капитана; ама морето било бурно, голяма буря пристигала – капитанът казва: „Не се безпокойте, бурята ще мине след 48 часа“. Също така се плашат и окултните ученици, като се натъкват на някои мъчнотии – няма защо да се плашат, мъчнотията ще мине-замине покрай тях, няма да ги засегне. Някои хора бягат от мъчнотиите, преди те да са дошли до тях. Една госпожа, наша позната, пътувала в кола със свои близки. Изведнъж тя скочила от колата и хукнала да бяга – защо? Видяла отдалеч един бивол, навярно в миналото си някога е била гонена от бивол, та и днес още не може да го забрави, голям страх има от бивола. Казвах на тази госпожа: „Ако ти беше останала на колата, опасността от бивола щеше да бъде по-малка, а така, като си скочила на земята, по-голяма вероятност има биволът да те гони“.

Казвам: много от съвременните хора приличат на тая госпожа – те седят в колата, разсъждават, но щом видят отдалеч още някаква опасност, скачат на земята; няма защо да скачате от колата – ако Бог ви е поставил в тялото, т.е. в колата, а вие искате да напуснете тялото си, да отидете в онзи свят, това не е ли бягство? Външните мъчнотии не са нищо друго, освен бивола, от който бягате. Вие искате да бягате

вън някъде, но там е по-страшно; докато сте на колата, стойте там, не се страхувайте – по този начин по-лесно ще разрешите мъчнотиите във вашия живот, отколкото ако скачате от колата. Това са проповядвали апостолите, пророците, мъчениците, великите Учители, защото и те са имали тази опитност, в това седи великото учение на живота. Като не разбирате този закон, вие искате Бог да постъпва по друг начин, както на вас е добре; не, Бог никога няма да се поддаде на вашите умове – всичко може да стане, но по детински умове Бог не върви. Казвате: „Нима няма никаква вероятност Бог да ни послуша?“; вероятно е, но не е възможно. Има неща вероятни, но невъзможни: например някой казва: „Аз държах такава реч на Витоша, че тя тръгна подир мене“ – вероятно е, но не е възможно; или някой говорел нещо на реката и тя се отбила от коритото си – вероятно е, но не е възможно. Ще дойде някой при вас и ще ви убеждава, че Бог може да отклони Земята от нейния път – това е вероятно, но не е възможно. Защо? Невъзможно е Бог, Който е начертал пътя на Земята, да я отбива от този път само за да ви убеди във вашето вярване. Смешно е да дойде при вас някой човек, който е лишен от философски ум и от поетически дарби, и да ви доказва, че може да стане философ или поет – не, в този живот той нито философ, нито поет може да стане; в друг живот е възможно да постигне това, но засега това е само вероятно, но не е възможно. – „Ама това е обезсърчително за нас.“ Няма защо да се обезсърчавате. Трябва ли да се обезсърчавате от това, че работите ви не стават, както вие сте мислили? Красотата на живота седи в това, че нещата не стават както ние ги нареждаме, но стават според Волята Божия. Ако искате да бъдете поет, пишете за себе си; работете в това направление, докато един ден постигнете повече – не е лесно човек да стане прочут поет, да получи Нобеловата премия.

И тъй, не влизайте в противоречие, в разрез с Природата. Ако е въпрос за постижения, дръжте се за възможните неща; ако е въпрос да се повдигнете, да работите върху себе си, дръжте в ума си непостижимите неща. Във Вечността, в обширния свят, всичко е възможно и постижимо; във физическия свят обаче всички неща са вероятни, т.е. възможни и невъзможни – в този свят малко неща могат да бъдат възможни, но условия се изискват за това. Например всички хора не могат да бъдат царе, за малко хора е определено това положение; има статистика, според която е точно определено колко души в света могат да бъдат царе, колко могат да бъдат държавници, също така е определено колко души могат да бъдат музиканти, поети, художници, учени, философи и т.н; освен тия, които са в действие, определено е още кои и колко предстоят да станат видни хора на Земята. Това не трябва да ви обезсърчава, за в бъдеще, във Вечността, всеки може да стане виден човек. На всеки човек е определено някога да стане поет, и то от първокласните поети, да получи Нобеловата премия. Когато такъв поет дойде отново на Земята, ще го посрещнат хиляди души, на които той е посочил пътя чрез своята поезия, и ще кажат: „Благодарим ти за стиховете, които ни дадох светлина, чрез която намерихме Пътя към Бога и се отправихме към Него!“ – тази е най-голямата награда на поета, тя ще му послужи за стимул в живота да продължава работата си за повдигане на човечеството. Така дават награди за насърчение на ученици, свършили с отличие, тази награда ще им служи като стимул за преминаване от едно училище в друго. Обаче това са външни стимули, външни награди; има и вътрешни награди, вътрешни стимули, дадени от Природата на ония, които изпълняват нейните закони – тя им дава добре устроено здраво тяло, дава им ред дарби и способности, които те използват както за своето благо, така и за благо на своите ближни.

И тъй, ако можете да реализирате онова, което е определено в сегашния ви живот, това е достатъчно; целта на живота е да реализира човек нещо безсмъртно на Земята, което да остане за Вечността – в този смисъл всеки човек, всеки народ може да остави нещо безсмъртно. Кое е забележителното в еврейския народ? Кои евреи минават за видни, за знаменити хора – това са библейските пророци, както и някои от учениците кабалисти; всъщност те представят еврейския народ, вън от тях еврейският народ нищо не представлява. Който е готов да работи по този начин, той ще се насърчи; който не е готов, който не разбира законите, той ще се обезсърчи. Някой човек е закъснял, бърза да отиде до банката да вземе пари. Казват му:

– Късно е вече, утре елате.

– Ама аз искам днес, не мога да чакам, ще ми се развалят плановете.

– Няма нищо, ще дойдете утре; ако не успеете да дойдете утре, ще дойдете друг ден. Най-после, банката е отворена през цялата година, все ще можете един ден да получите парите си.

Казвам: вие трябва да имате вяра в Божественото, Което работи в човека. Казано е в Писанието: „Нито ухо е чуло, нито око е видяло, нито през ума на човека е минало онова, което Бог е приготвил за ония, които Го слушат, които Го любят и вървят по Неговите пътища“. Който слуша Бога и Го люби, той постоянно ще расте и усилено ще върви към постигане на своя висок идеал; за този човек Земята е училище, където ще среща и красиви, и весели, и комични уроци.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено името Му!

Двадесет и първа лекция, 16 февруари 1927 г.

ПРИРОДНИТЕ ЗВУКОВЕ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе четена темата: „Великата задача на Живота“.

Можете ли да предскажете какво е писано в останалите теми, които не можаха да се прочетат тази вечер? Казано ли е в тях нещо по-разумно, по-вярно от това в прочетените досега теми?

Сега ще ви задам въпроса: защо ви е знанието? Ще кажете, че знанието е потребно, за да живеете по-добре; без знание не можете ли да живеете добре? И математикът си служи с числа, но питам: не може ли той да смята без числа? Много хора не знаят числата, не могат да ги пишат, но пак смятат – те взимат бобови зрънца, нареждат ги по едно, по две, по три, по четири, по пет и смятат; значи човек може да смята и без да знае числата. Той може да говори и без да брои колко пъти е произнесъл всяка буква – например правили ли сте опит да видите колко пъти сте произнесли буквата **а**, след като сте говорили цял час? Велика наука е след като говорите цяла година, да знаете колко пъти сте произнесли буквата **а** през това време. Знаете ли, че от това колко пъти сте произнесли буквата **а** зависи вашето щастие или нещастие? От това пък колко пъти в годината ще произнесете буквата **б** зависи вашето поумняване или оглупяване, от произнасянето на буквата **в** пък зависи вашето благородство. Когато човек огрубява, той употребява повече такива букви, които съдържат в себе си твърдост, сухота, коравина. Следователно и буквите се делят на категории, тъй щото от това колко пъти ще произнесете едни или

други букви зависи благородството, знанието, успехът и ред още придобивки в живота на човека – тия неща са маловажни наглед, но всъщност те са от голямо значение.

И тъй, понеже звуковете оказват голямо влияние върху човека, ще ви дам следната задача. Сега в петък ще направите следното упражнение: като станете сутринта, от изгрева на Слънцето до залеза ще следите внимателно всичко, каквото говорите или пеете, и ще го записвате в тетрадка; какво ще говорите – дали ще се карате, или ще водите приятен разговор, дали ще се молите, или само ще произнасяте отделни звукове, всичко ще записвате; дали сте сам, или разговаряте с някого, всичко, което излезе от устата ви, ще записвате. Задачата не се заключава в това какви думи сте изговорили, но да се види колко думи и колко букви са произнесени през това време, както и това кои букви най-много се повтарят, тъй щото при изпълнение на упражнението трябва да бъдете свободни и искрени спрямо себе си. Които не знаят да пишат, все трябва да потърсят някакъв начин да изпълнят задачата. Вечерта преди да си легнете направете сметка колко думи и колко букви сте произнесли за даденото време и кои букви преобладават.

Казвам: ученикът трябва да гледа на всяка задача с еднаква сериозност, да не ги дели на важни и маловажни; колкото и малка да е по външен вид една задача, тя има дълбок вътрешен смисъл. Опасно е за ученика, когато дойде до положение да омаловажава работите – с това той сам себе си разваля. Ако е права мисълта, че някои работи са маловажни, как ще си обясните стиха от Евангелието, където се казва, че космите на главите ви са преброени – какво представлява един косъм, та Невидимият свят да се интересува от космите на човешката глава и да ги брои? Значи колкото и малък да е косъмът, Невидимият свят се интересува от него, както лесничейт се интересува от всяко дърво в гората, което става за работа – той го

отбелязва, туря му знак, има го предвид. Казвате: „Като не разбираме тия работи, по-добре да мълчим или поне по-малко да говорим“; не, вие криво разбирате тази работа – ще говорите, но разумно. Само умрелите мълчат, само умрелите не могат да говорят; мълчанието още не е никакво разрешаване на въпросите. Човек трябва да говори, но разумното, здравото слово. В живота на всеки човек е математически определено колко думи трябва да произнесе всеки ден; ако произнесе повече или по-малко, отколкото трябва, ще го глобят. Човек не може и не трябва да говори каквото му дойде наум – това се отнася не само за възрастния, но и за малкото дете, за всяка възраст и за всеки човек е точно определено колко думи на ден трябва да изговори, тъй щото никой не може да говори колкото иска и каквото му дойде наум. В живата Природа съществува математика на говоренето.

Някой казва: „Аз съм свободен да говоря колкото и каквото искам“; не си свободен – защо? Защото ако ти говориш каквото искаш, ако и Невидимият свят говори каквото иска, главата ти ще се запали от четири страни. Ако ти вървиш и мълчиш по пътя си, никое куче няма да те лае, обаче ако вземеш камък и го хвърлиш върху кучетата, всички ще те лаят. Кой дава повод на кучетата да лаят – самият човек; от лаенето на кучетата ще познаете какъв човек минава покрай тях: ако минава добър човек, кучетата ще го полаят малко, ще го поздравят само и скоро ще млъкнат. Кучетата познават какъв е човекът, който минава покрай тях, те не хапят добрите хора – в това отношение в кучетата има такова кавалерство, каквото между хората не се среща; ако добър човек влезе в някой двор, кучето ще залае, ще се доближи до него, ще завърти опашката си и ще каже: „Ще ме извиниш, аз съм турен на служба да пазя, да съобщавам на господаря си кой влиза и кой излиза. Днес господарят ми не е у дома, утре ела!“ – ще се поразговори кучето и ще млъкне; обаче ако лош човек влезе в

двора, кучето ще го познае, веднага ще се хвърли върху него и ще го ухапе.

Съвременните хора разискват върху въпроса какво нещо е морал. Истинският морал седи в това да изговори човек през деня толкова думи, колкото са определени за него от Невидимия свят; когато дойде до този морал, той ще познае Бога. Великата задача в живота на човека седи в познаването на Бога – трудна задача е тя, но красива. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога...” – какво нещо е вечният живот? Той представлява свещен трепет на душата. Как се изразява този трепет? Ти си беден човек, нямаш пет пари в джоба си, нямаш земя за обработване, нямаш никакви средства за живот, изведнъж получиш 200 000 лева наследство – от този момент сърцето ти започва да трепти, на всяка крачка изпитваш трепет: седиш вкъщи, безпокоиш се да не те нападне някой, да те обере; пътуваш в гората, страхуваш се да не се натъкнеш на някаква засада; където мръднеш, все не си спокоен – защо? Боиш се да не изгубиш парите си. По същия начин, когато човек придобие великата Истина в душата си, той изпитва този свещен трепет, страхува се да не я изгуби. Може ли човек да изгуби богатството си, било то физическо или духовно? Има един начин, по който човек никога не може да изгуби своето богатство – кой е този начин? Когато той вложи своето богатство, своя капитал в разумно обръщение. Ако получите 200 000 лева наследство от вашия чичо, така трябва да ги вложите в обръщение, че и вие, и вашите близни да се ползвате еднакво от това благо – тъй употребено, това богатство подразбира, че сте дали ред угощения на близните си.

Значи вашият чичо, който живее на физическия свят, ви оставя наследство, а същевременно от Духовния свят определят колко сладки думи да кажете на всеки ваш близен през деня. Физическото даване се изразява по един начин, а духовното – по друг; мнозина се хвалят,

че са посрещнали своя гост добре, нагостили са го както трябва, но питам: казахте ли на този гост това число сладки думи, които бяха определени за него от Невидимия свят? Ако сте го нахранили добре, а не сте му казали определеното число сладки думи, все едно че не сте го посрещнали както трябва. Да нагостиш човека и едновременно с това да му кажеш няколко сладки думи – в това седи Новото в живота. Тъй както живеят съвременните хора, това е стар, изтъркан, отживял времето си живот, това е цигански живот. Когато тръгва да проси, циганката започва и свършва по един и същ начин – влиза в една къща и започва да изрежда какво иска: хляб, лук, сол и т.н.; оттам излиза, отива във втора къща, после в трета, в четвърта и т.н. – навсякъде се повтаря едно и също нещо. В живота на циганката, която проси, няма нищо ново, тя придобива само един занаят – просия, но с този занаят не се прогресира.

Казвам: който иска да прогресира, той всеки ден трябва да внася нещо ново в живота си, от което да се учи, да се облагородява. За смекчаване, за облагородяване на характера трябва да се изговарят специални звуци, специални думи; всеки звук, всяка дума действат по различен начин върху човешкия характер – това всеки възпитател трябва да знае, за да може съзнателно да работи върху своите възпитаници. Дървото само расте, но все трябва от време на време някой да го полива: човек иска да бъде добър, но за да бъде добър, все трябва да се намери някой да полее това негово желание – и той трябва да работи върху себе си, но и други трябва да му помагат. Ако човек не е дошъл до положение да работи върху себе си вътрешно, духовно, той трябва да работи външно, по физически начин – за тази цел той трябва често да произнася известни думи по определено число пъти на ден, докато те проникнат в съзнанието му и започнат да работят вътрешно. Например според наредбите на Православната църква за ония, които искат да се подвизават духовно, определено е

думите „Господи, помилуй“ да се произнасят 40 пъти на ден; щом това произнасяне става бързо, по-скоро да се свърши, то се превръща в механически процес и вместо да принесе някаква полза, донася съвсем обратни резултати. В Невидимия свят не се позволява никакво бързане – има определен ритъм, темп на говорене, на ходене, на действие; разумният човек трябва да се подчинява на този закон, на този ритъм, определен от самата Природа – рече ли да бърза с цел да произведе известен ефект, той ще изгуби Божествената мисъл и работата му ще приеме търговски характер. При търговията пък вие знаете, че този ще ви завлече, онзи ще ви завлече, докато останете с празни ръце – в края на краищата какво сте придобили от всичко това? Ето защо при честото повтаряне на известни думи трябва да се пазят някои правила: отчетливо да се произнасят, спокойно, тихо, с вдълбочаване – само по този начин ще имате резултат. Ако в характера на някой човек преобладава мъжкият елемент, той трябва да произнася меки срички, меки звуци. Според вас кои срички, кои звуци са меки? Всички срички, които завършват накрая с Ъ, са меки.

Сега, ако започнете да изреждате кои букви или кои срички са меки, ще дойдете до ред мнения, но мненията още не съдържат истината в себе си. Едно трябва да знаете: всяка буква означава известен закон. Например буквата **В** означава вътрешен стремеж на зърното да цъфне – закон на разцъфтяване; в тази буква се съдържат ред сили, които трябва да намерят начин да излязат навън. И наистина, когато зърното се разпука, то се превръща в буквата **З** – чрез разпукване на зърното е станало трансформиране на енергиите, т.е. преминаването им от едно състояние в друго. Лесно е човек да напише превръщането на буквите една в друга, но мъчно е, когато при някое противоречие в живота той трябва да превръща енергиите според разумните закони на Природата. Който разбира смисъла на законите, вложени в буквите, той ще може да превръща и техните

енергии. Например някой казва: „Аз мразя еди-кого си“ – какво трябва да направиш? На думата **мразя**, т.е. на първата сричка – **мра**, трябва да се противопостави такава сричка, която да е в състояние да измени ефекта на думата **мразя**. Коя сричка или коя дума може да измени състоянието, което се предизвиква от енергиите на думата **мразя**? Мнозина ще кажат, че думата **Любов** може да се противопостави на омразата; не, само обичта е в сила да унищожи действието на омразата. Вие можете много пъти да изговаряте думата **Любов**, но ако не обичате човека, никаква промяна не може да стане в неговото състояние. С думи само светът не се оправя; ако искате да измените състоянието на човека, непременно трябва да му дадете нещо реално. За тази цел човек трябва да знае какво да даде и как да постъпва – не е въпросът едно да се изправи, друго да се развали.

Казвам: в света съществуват ред школи, които едно изправят, друго развалят – това са школите на Черното братство. Обикновено те си служат с два различни метода, с две съвършено различни мерки за действие: добрата мярка прилагат към себе си, а лошата – към окръжаващите; те знаят истината за всяко нещо, но я задържат за себе си. Школите на Бялото братство имат точно обратни методи: строгата мярка прилагат към себе си, а меката, добрата – към своите ближни; това е изразил Христос в стиха: „Който иска да Ме последва, той трябва да се отрече от себе си“. Мойсей казва: „Око за око, зъб за зъб“, Христос казва: „Ако те ударят по едната страна, обърни и другата“.

Това са ред философии, но да се спрем върху практическата им страна. Всяка философия е от значение дотолкова, доколкото има поне микроскопическо приложение в живота; без приложение всяка философия не е нищо друго, освен логически извод за нещата, гимнастика за ума. Някой човек може да познава философиите на ред учени и сам той да минава за учен, но ако тия философии нямат приложение в живота, в края на краищата и той ще стане обикновен

човек; този човек минава за учен, но от най-малката мъчнотия се плаши. Питам: кой е най-големият страхливец в света? Ледът – той е стегнат, свит, никой не може да го раздвижи, обаче изгрее ли Слънцето, още първите лъчи започват да топят леда. Казвате, че ледът е твърд – твърдостта на леда качество на водата ли е, може ли водата да се превърне в твърдо състояние? Водата не може да се превърне в лед, т.е. в твърдо състояние, нито в пара, във въздухообразно състояние; противоречие е да мислите, че водата може да се превръща в твърдо или газообразно състояние. Ако сутрин сянката на телата се увеличава, на обед се намалява и вечер пак се увеличава, коя е причината за това – Слънцето е причината за увеличаване и намаляване на сенките. Сянката на някое тяло може да стане много голяма, но това не означава, че самото тяло е толкова голямо – следователно когато водата замръзва или се превръща в пара, става увеличаване или намаляване на сцеплението между молекулите ѝ, но самите молекули на водата не се изменят – това могат да потвърдят и естествениците. Ако в съд с вода поставим малко брашно, за да се образува каша, това не значи, че между частиците на водата е станало особено изменение; тук влиза един чужд елемент – брашното, което не придава свойствата си на водата. На същото основание когато водата замръзва, казваме, че в нея влиза чужд елемент, който не е присъщ на естеството ѝ – това нещо физиците обясняват като особено състояние на молекулите на водата. Значи водата нито замръзва, нито се изпарява; вода, която замръзва и се изпарява, не е вода. Че става изпаряване и замръзване на водата, това е факт, но в него не се включва самата истина – това може да са противоречия за вас, но вие сами трябва да ги примирите. Едно ще знаете: водата нито се изпарява, нито замръзва.

И тъй, когато великата наука разглежда въпросите, те седят другояче. Докато учените приемат, че водата се изпарява и замръзва,

това показва, че те не са дошли още до положителната наука. Верен е фактът, че водата се изпарява и замръзва, но той не е правилно изяснен. Казвате: „Водата замръзва“; да, водата замръзва, но никога не измръзва. Какво нещо е изпаряването и замръзването на водата ще се обясни в бъдеще от новата наука. Питам: каква е тази сила, която съгъства и разрежда молекулите на водата; откъде иде тя? Значи брашно има във водата, което я прави гъста; щом брашното се махне, водата дохожда в първото си положение. Че водата замръзва, това е факт, но обясненията за замръзването на водата не са пълни. За онзи, който иска да изучава явленията в Природата, тия обяснения не са достатъчни. Например той вижда как постъпват в индустрията, в техниката, когато искат да получат някои метали в свободно състояние от техните руди, но същността на процесите остава неизяснена. Взимат сребърната или златната руда, в която сребро или златото е пръснато във вид на зрънца или жили, и я нагриват, за да могат всичките частици на метала да се стопят и по този начин да се слеят в едно цяло; от гледище на техниката се задава въпросът: кога именно има смисъл да се изразходват толкова средства, да се топи рудата, за да се получи металът свободен? Отговарят: когато приходите от метала надминават разходите, има смисъл да се предприема топене на рудите; обаче от научно гледище се задава следният въпрос: защо някои метали като злато, сребро и други са пръснати във вид на малки зрънца из рудите, а не са в едно цяло? Има случаи, когато златото е във вид на жили, но често се среща пръснато във вид на малки люспи. Който искрено се интересува от науката, той ще се домогне до въпроса за произхода на златото и ще си обясни причината за неговото явяване във вид на люспи или зрънца.

Следователно който иска да се занимава с истинските процеси в Природата и в живота, той трябва да намери една идея като златото;

обаче за да дойде до такава идея, той трябва да разтопи цели тонове руди и оттам да освободи онова вещество, подобно на златото, необходимо за създаването на неговата мисъл. Откъде ще дойде тази идея? Тя ще дойде някъде от Природата – много идеи идват или се образуват при разни процеси в Природата. Например при храненето се създават много идеи – в този смисъл храненето е важен процес в цялата Природа; днес той се разглежда повече физиологически, но има и своя психическа, и морална страна. Някоя идея дохожда в ума на човека, когато се храни – какво представлява тази идея? Тя не е нищо друго, освен руда, в която има някой ценен метал. Какво трябва да направите с тази руда – ще сложите рудата в своята огнена пещ да се стопи. За да стопиш рудата и да извадиш от нея метала чист, в свободно състояние, изискват се специални окултни методи; ако не можеш да направиш това, металът, ценното в рудата, ще остане неизползван; и в такъв случай ако човек не може да обработи идеята, която е дошла в неговия ум, той ще прилича на празна воденица, която вдига шум, но работа не върши и казва: „Ядох, пих цял живот, но защо беше всичко това – не зная“. Ето защо човек всякога трябва да бъде буден, да може да възприеме и правилно да обработи всяка дошла до него идея. Великите, светлите идеи не идват всякога, има определени дни и часове през годината, когато Божествените идеи слизат от Невидимия свят и посещават хората, обаче по причина на това, че тяхното съзнание не е всякога будно, много от тези идеи минават, заминават и остават неизползвани. Съвременните хора търсят красивите неща отвън, вследствие на което губят времето си напразно. Не е така. Когато ученикът иска да изучава музиката, първо трябва да има в себе си силно желание да учи; той трябва да има идея за вътрешната музика и след това вече ще търси учител отвън, който да го занимава – само по този начин човек може да

реализира своите идеи. Умът му трябва да бъде винаги зает, и то със светли, велики идеи.

Сега, като свършите дадената вече задача, ще ви дам още една. Тя ще се състои в следното: за един ден само проследете какви мисли минават през ума ви – важно е не какво говорите, но какво мислите. Всичко, каквото помислите този ден, ще го запишете, при това ще бъдете искрени в себе си, няма да скривате мислите си. Някой от вас помислил нещо добро, бърза да го запише; после помислил нещо лошо за някой брат или за някоя сестра, но като не му хареса тази мисъл, въздържа се да я запише – не, всичко ще записвате, аз ще стана този ден ясновидец и ще видя какво сте скрили. Друг пък мислено ще търси погрешките на хората, но като дойде да напише тази своя мисъл, въздържа се. Искрени трябва да бъдете първо към себе си, а после към другите. Питам: вие знаете ли, че това, което наричате погрешки на хората, са истински погрешки? Един наш познат казваше: „Нашите погрешки са добродетелите на света, а пък нашите добродетели са погрешките на Небето“ – какво ще кажете на това? Как ще примирите това противоречие?

Често вие употребявате думите *Добро, Правда, Разумност*; питам какво отношение има между тия три думи. Доброто е свързано с материалния свят, то няма нищо общо с личния живот на човека; Доброто има отношение към хората, към всички живи същества. Когато човек се затрудни материално, той казва: „Няма ли някой добър човек в света, да даде нещо, да отвори хамбара си?“. Разумността пък има отношение към живота на хората и затова когато работите на някой човек се забъркат, той казва: „Няма ли някой разумен човек да ни покаже начин как да се оправим, да разплетем обърканите си работи?“. Правдата пък е свързана с Божествения свят. Значи Правдата е свързана с Божествения свят, Разумността – с живота на хората, а Доброто – с материалния живот

на нашите близни; оттук се виждат двете допирни точки, двата полюса на живота: едната допирна точка е с Божествения свят, а другата – с нашите близни. Правдата има само една допирна точка до нас, тя представлява източниците на вечното Благо; в това отношение никой не може да се добере до същността на Правдата – това значи: никой не може да разкрие Правдата. Много естествено, кой може да разкрие източниците на един извор? Източникът на който да е извор може да се уподоби на мястото, откъдето извира Разумността на човека; Доброто пък е водата, която изтича от извора и се влива в морето. Следователно Доброто е водата в реката, Разумността е изворът, от който изтича тази вода, а Правдата е онова неизвестно, скрито място, откъдето иде енергията.

И тъй, на първо място човек трябва да бъде разумен; някой иска да бъде добър – не, човек първо трябва да бъде разумен, а после ще му се дадат условия да бъде добър; само на разумния човек Бог дава блага, за да се прояви като касиер, да раздава. Дойде ли въпрос до Правдата, човек не може да бъде праведен, само Бог е праведен; какво подразбира стихът: „Праведният чрез вярата ще бъде жив“ – това означава, че Правдата може да се пренесе в живота само чрез Вярата; чрез коя Вярa – чрез разумната.

Като говоря за Правда, за Разумност, за Добро, аз не искам да се самокритикувате, самокритиката не води към Добро – тя е метод за физическия свят. Човек трябва да уповава на своята Разумност, да гледа да не я изгуби; Разумността е качество на човешкия ум, дадено от Бога, и затова той трябва да започне живота си с нея – не започне ли с Разумността, той нищо не може да постигне. Който започва с Разумността, той може да постигне всички останали добродетели; всяка постъпка на човека трябва да бъде разумно направена.

В една от беседите си казах, че човек трябва да се стреми да получи от Бога писмо с обратна разписка, да знае, че наистина е

получил. Само онзи човек може да получи такова писмо, който откак се е родил, докато замине за онзи свят, не е казал никому лоша дума; през сърцето му не е минало нито едно лошо чувство и през ума му не е минала нито една лоша мисъл – сърцето на този човек е подобно на извор, който постоянно блика и дава. Кажете ли човек, че животът му няма смисъл, че иска да се самоубие, той нито е изпратил писмо до Господа, нито е получил писмо от Него; и да пише на Господа, писмото му няма да отиде до своето местоназначение, още на първата станция ще прегледат това писмо и ще го върнат назад. На мнозина се вижда чудно как е възможно човек да живее цял живот и нито през сърцето му, нито през ума му да е минало нещо нечисто. Който може да прекара един такъв живот, той ще бъде посетен от Ангел Господен; в историята на човечеството има само един такъв пример – човек да бъде посетен от Ангел; това е станало с Мария, майката Христова, която живя чист, издържан живот, за което Ангел Господен дойде при нея с поздравление. За да постигне своята цел, човек трябва да води абсолютно чист живот, проникнат от една велика идея, от музика, изкуство, поезия.

Сега да се върнем към задачата. Ние се отвлякохме от нея, както се увлякъл един беден американец с мечтите си – както копаел лозето на един богат човек, той се подпрял на мотиката си и започнал да мисли: „Ако бих имал богат чичо да ми даде един милион долара, аз знаех какво щях да направя: щях да си купя къща, ниви, лозя; щях да имам много слуги, които да ми работят, да орат и да копаят, аз щях само да ги наглеждам“. Казвам: и бедният мислел така, и вие можете да мислите така, но какво ще правите, когато богатия чичо го няма? Бедният отново взел мотиката си и започнал да копае. Мнозина казват: „Учителят ще ни даде нещо“; не, аз не давам лесно. Всичко давам, но пари не давам. Вие ще орете нивата, ще копаете лозето и като мина покрай вас, ще ви питам: „Какво правите, как е кръстът ви,

как са ръцете ви?“ – „Тежък е животът ни!“ – „Не, този е най-красивият, най-приятният живот, който прекарвате сега на Земята“. Според мене тежък е животът по баловете, по локалите, по бирариите, по кръчмите, а на лозето, при чист въздух, при изобилна светлина приятно се живее. Кой е най-хубавият концерт, най-красивият изглед – това е изгревът на Слънцето; по-велика хармония от изгрева на Слънцето не съществува. Като видя чистия изгрев на Слънцето, който обещава хубав слънчев ден, аз се радвам; не по-малко се радвам и на бурната тъмна нощ, на светкавиците, на гръмотевиците – във всичко това аз слушам великия концерт на Природата. Всяка дъждовна капка, която пада върху мене, напомня такава музика, каквато и най-великият музикант не може да изпълни; вятърът пък със своето бучене е друг род музика – Вагнерова⁹⁷. Който иска да слуша велик концерт, нека отиде в някоя бурна нощ сред Природата и застане близо до някоя канара: там ще слуша ехото на всички гръмотевици, ще гледа как мълните разкъсват небето, ще чува падането на дъждовните капки, придружено от бученето на вятъра – във всичко това той ще схване великата хармония на Природата. Падането на дъждовните капки е говор, обаче това ще разбере онзи, който има ухо да чува и око да вижда. На сутринта ще се върне радостен, в добро разположение на духа и ще каже: „Тази нощ присъствах на един велик концерт в Природата!“. Който не разбира тази красота, той ще каже: „Да ме пази Господ втори път да преживея подобно нещо – какъвто дъжд ме валя, какъвто вятър ме духа, пък онези светкавици,

⁹⁷ **Вагнер, Вилхелм Рихард** (1813 – 1882) – немски композитор, либретист, диригент, режисьор, есеист, известен главно със своите опери, или музикални драми. Композициите му се отличават с контрапунктна текстура, богат хроматизъм, хармонии и оркестрация, с усложненото използване на лейтмотиви, музикални теми и елементи на сюжета. С идеята за тотално произведение на изкуството – синтез на поезия, изобразително изкуство, музика и драматургия, приложена в „Пръстена на Нибелунгите“, Вагнер предизвиква изключителен отзвук в европейския културен живот.

онези гръмотевици – ужас! Дано втори път не преживея подобно нещо!“. Когато Мойсей се качи на Синайската планина, там също така имаше дъжд, вятър, бури, светкавици.

Казвам: хубавите дни в живота са за вашите близни, а бурните нощи, когато има вятър, дъжд, гръмотевици, са за вас. Казвате: „Скръбна ми е душата!“; щом скърбите през тия дни и нощи, това показва, че вие не разбирате още този велик концерт; няма по-хубави часове в живота на човека от тия, които той е прекарал в тъмните бурни нощи – така трябва да гледате на живота. Казвате: „Как да разбирате това – в буквален или в преносен смисъл?“; за мене това е вярно и в положителен, и в символичен смисъл. Докато човек не чуе този велик симфоничен концерт в Природата, той не може още да говори за музика. Ще каже някой, че е ходил на Мусала, че го е валял силен дъжд, придружен със светкавици и гръмотевици, с буря; и това още не може да ни убеди, че той е слушал и разбрал този концерт. Да слушаш и да разбираш тази велика симфония, това подразбира да си свършено сам сред Природата, кацнал на някоя канара като птичка и оттам да броиш всяка дъждовна капка и да я наричаш с нейното име, както музикантът нарича всяка нота; да схващаш песента, която вятърът изпълнява, и да пееш след него; да следиш гръмотевицата спокойно и да чуваш в нея повишавания и понижавания, каквито срещаме в музиката; и най-после, докато се изпълнява тази симфония, да можеш да определиш нейния темп: къде върви пиано, къде алегро, къде адажио и т.н. – това значи разбиране. Какво правят съвременните хора: като се дават хубавите, великите концерти, те бързат да се скрият вкъщи и от време на време поглеждат през прозорците и казват: „Дъждът престана ли? Бурята утихна ли?“; щом дойдат топлите слънчеви дни, те се радват и казват: „Слава Богу, стопли се малко, можем да поизлезем навън“ – значи те са се

научили да се радват на благото на своите близни, а на своето благо още не могат да се радват.

На онези от вас, които са смели и решителни, ще дам следната задача: през бурна тъмна нощ ще ги изпратя на някой планински връх, там да прекарат цялата нощ. Сутринта, като се върнат, ще ги питам: разговаряхте ли с дъждовните капки, с вятъра, със светкавиците и гръмотевиците; чухте ли и разбрахте ли великия симфоничен концерт, който Природата ви даде? Така са правили всички ученици на окултните Школи. Днес виждаме какви големи усилия правят англичаните да се качат на Хималаите; може някога да се качат, но не се превземат лесно високите върхове. Сега онези от вас, които искат да направят упражнението с написване на изговорените думи и букви, трябва да се определят в себе си, да има връзка помежду им; които не искат да правят това упражнение, могат да бъдат свободни. Следната сряда ще видим какви са резултатите от упражнението. От това колко пъти сте употребили дадени звукове ще извадим малки правила за самовъзпитанието на човека. Някой ще каже: „Нямам друга работа, ами да записвам какво говоря; не искам да губя деня в подобни упражнения“. Какво трябва да каже тогава домакинята, която е заставена цял ден да гледа къщата; какво трябва да каже онази жена, която цял ден преде, тъче или шие – трябва ли да смята, че тази работа е еднообразна и губене на време? Не, разумният човек намира смисъл във всяка работа, във всяко упражнение. Какво щяхте да кажете, ако някой би ви заставил да правите това упражнение цяла година? Щом е само за един ден, лесно е; за един ден съзнанието на човека може да бъде будно, но мъчно е тази будност да се поддържа цяла година. Не, когато се отнася за благородното, за възвишеното, човек трябва да бъде готов да жертва; той трябва да има готовност, смелост поне колкото светските хора – срещате някоя светска дама с отрязани коси, модерно причесани, с

модна рокля, голи ръце, с цигара в уста, говори, смее се, не се стеснява от нищо; свободна е тази жена – защо? Служи на нещо. Казват: „Мода е това“; не е важно, може и на модата да служи, но смела е тя, от никого не се смущава.

И тъй, аз искам да бъдете свободни духом, да бъдете искрени спрямо себе си – тези са първите необходими условия за човека, когато той започва някаква работа; като свърши работата си, той ще каже: „Сега съм доволен, че свърших работата си както трябва“. Дали ще четете, или ще пишете нещо, спрете се за малко, помислете върху това, което работите, извадете някои принципни положения, вижте как можете да ги приложите в живота си и в края на краищата ще изпитате едно доволство от себе си. Целта на всяка работа, която човек върши, е да го доведе до едно малко вътрешно доволство.

Изпейте упражнението „Сила жива, изворна, текуща“.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Двадесет и втора лекция, 23 февруари 1927 г.

ВЪЗМОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Съвременните хора си служат с радиото, с което правят опити да се съобщават на далечни разстояния, обаче радиото често предава някои дисхармонични вълни, които препятстват на правилното възприемане. Един ден хората ще се съобщават не само с далечни и близки места на физическия, т.е. видимия свят, но и с Невидимия свят; и днес даже човек може да има връзка, съобщение с Невидимия свят – достатъчно е той да има будно съзнание във време на молитва, за да бъде във връзка с този свят. Когато някой изпадне в затруднение, казвам: моли се, за да влезеш във връзка с Разумни същества, които могат да ти помогнат. – „Аз се моля, но не получавам никакъв отговор.“ Причината, поради която човек не получава отговор на своята молитва, се дължи на това, че съзнанието му не е будно; в това отношение човешкото съзнание не е нищо друго освен радиоапарат, който възприема и предава звуковите вълни от пространството. Учените казват, че над Земята има един дебел пояс, който отклонява вълните и препятства на изкачването им – с това научно твърдение може да се обясни защо молитвата на някои хора не може да се издигне по-високо от тях. Колкото по-будно и по-високо е съзнанието на човека, толкова по-голяма е вероятността молитвата му да бъде приета. Твърдението, че хората могат да се съобщават с другия свят, не е ново, от хиляди години насам хората са се съобщавали с Невидимия свят. Какво се иска от човека, за да бъде в съобщение с този свят – да има свое радио; който има радио в себе си,

той може да се съобщава и с този, и с онзи свят: той може да влезе във връзка със Съществата, които живеят на Хималаите, може да влезе във връзка и със Същества от Невидимия свят.

И тъй, като отправяте молитвите си нагоре, ще се пазите от вълчите вълни, които се отразяват вредно върху духа на човека – съмнението, неверието, безлюбието са вълни от вълчи характер, които се образуват от омнибусите на Астралния свят. В Астралния свят има стари омнибуси, стари, повредени електрически трамваи, които създават ред катастрофи; който се е качил на един от тия трамваи, той вече се е осакатил. И наистина, много от съвременните хора носят остатъци от това осакатяване; срещнете ли такъв човек, ще видите, че той се бори или със съмнението, или с безверието, или с безлюбието, или най-често с алчността си за забогатяване. Много хора днес искат да станат богати, да печелят; казвам: не е нужно човек да се стреми към печалби, но да запази богатството, което му е дадено. Не е нужно човек да се стреми да създаде в себе си радио, но той трябва да усъвършенства своя говор, правилно да предава своите мисли – каква полза, ако имате радио, по което предавате вашите изопачени, криви мисли и чувства? Невидимият свят е затворен за такова радио, защо ви е радио, което само съска? Звуковете, които вашето радио предава, трябва да бъдат чисти, отчетливи, ясни; ако мислите ви са чисти, и трептенията, които те произвеждат, ще бъдат чисти, свободни от всякакви препятствия – никакви препятствия, никакви спънки не могат да им попречат, такава мисъл непременно ще бъде приета и в Невидимия свят.

Сега, аз говоря за герои, за хора, които съзнателно работят върху себе си и се справят с мъчнотиите в живота си. Мъчнотиите не са нищо друго, освен нападения на човека от тия вълчи вълни, или нехармонични астрални звукове; както вълците, мечките, тигрите, змиите оказват влияние върху човека и го плашат, така и тия

астрални вълни, съскания, оказват влияние върху неговите молитви, пречат да се повдигнат нагоре и с това смущават духа му. Тия нехармонични вълни оказват влияние не само върху молитвите на човека, но и върху неговите добри желания – например някой мисли да направи някакво добро, но щом се натъкне на една от тия дисхармонични вълни, той веднага се раздвоява в себе си и казва: „Защо ли пък трябва да направя това добро?“ или: „Дали наистина аз съм в правия път?“; друг пък казва: „Моите работи не вървят добре“. Вие трябва да знаете, че законите на физическия свят са точно обратни на тия от Духовния свят – например ако на Земята една кола не е намазана добре с катран, с масло, тя не може да се движи; ако пък в Духовния свят тази кола е добре намазана с катран или с масло, не може да върви напред. Тъй щото не мислете, че като тръгнете в Духовния свят, работите ви ще се оправят, не; докато не се очистите съвършено, никакво духовно богатство няма да получите. До това време ще си служите със стари капитали, със стари богатства; освен това част от капиталите, с които сега си служите, са чужди и трябва да ги върнете откъдето сте ги взели. Христос казва: „И ако в чуждото не се показахте верни, кой ще ви даде вашето?“; човек трябва да бъде честен, изправен към чуждото, та като дойде до своето, до онова, което ще му подарят, да бъде достоен за него, да се покаже и към него добър господар, добър стопанин. За тази цел от всички се изисква знание.

Казвам: когато дойдете до процеса на чистенето, от всички се изисква присъствие на духа. Не е достатъчно само да пожелаете да се изчистите, но трябва да знаете как да направите това. Преди няколко дни забелязах, че на пода в моята стая имаше едно петно. Запитах една от сестрите как може да се изчисти това петно и тя каза, че ще може да се изчисти с гореща вода и сапун.

– Скоро ли ще стане това?

– Не може да се изчисти скоро, дъските трябва да се търкат с четка.

– Виж тогава какво ще направя сега.

Взех спирт и налях върху петното; после запалих една клечка кибрит и го приближих до спирта – мазнината се беше вече разтворила в спирта, който се запали, а с него заедно изгоря и мазнината. Сестрата погледна към мазното петно, което беше на пода, но то беше вече изчезнало. По този начин петното се изчисти скоро, но изисква се присъствие на духа – ако горенето на спирта продължава дълго време, има опасност подът да се запали, но ако опитът се направи бързо и ловко, никаква опасност няма.

Сега, кой от вас ще каже какъв е резултатът от зададеното упражнение? По колко думи и букви изговорихте в определения за упражнението ден? При това кои букви преобладаваха? Има ли някой от вас, който да е казал само една дума? Човек може да изкаже колкото иска думи, но той трябва да знае, че за всяка празна дума ще дава ответ пред Невидимия свят; всяка празна дума не е нищо друго, освен съскане, което нарушава хармоничните вълни в пространството – можете ли да си представите какво съскане се произвежда от празните думи на хиляди и милиони хора? Голямата дисхармония в света се дължи именно на тия безброй празни думи, които излизат от устата на хората. За следните три петъка ще ви дам друга задача. Тя ще бъде подобна на първата, но малко по-лека, защото няма да бъде за цял ден, а само за три часа, от 9 до 12 ч. преди обяд: колкото и каквито думи изговорите през това време, ще отбелязвате; след това ще преброите колко думи сте изговорили през трите часа, колко гласни и колко съгласни букви има в тях, както и това колко от тия думи са съществителни, прилагателни и глаголи.

Мнозина мислят, че задачите, които се дават в Школата, са маловажни неща – не е така, без тия задачи ученикът не може да

направи никаква връзка с Невидимия свят. Всяка добре изпълнена задача представлява нова връзка на ученика с хармоничните вълни, които му дават подтик, импулс за работа; който от вас изпълни тази задача както трябва, той ще придобие повече, отколкото от четенето на книги цяла година наред. Една добре изпълнена задача ползва ученика повече, отколкото четенето на произведенията на някой поет; какво е поезията – поезията е сянка, под която хората си почиват; поезията, музиката са почивки в живота на онзи, който е работил. Обаче освен от почивки, ученикът се нуждае от съществена храна, която той трябва да сдъвче, да преработи в себе си, за да получи от нея необходимата енергия за живот, за работа. Който се наеме да изпълни тази задача, той трябва да я приеме не от страх, не с насилие, но съзнателно, от Любов. Всяка добре изпълнена задача може да събуди в ученика някаква малка дарба или способност, от която цял живот да остане благодарен. Нищо лошо няма, ако не изпълните задачата, но малкото птиченце, което щеше да ви попее, да направи полог във вас, ще потърси друго място, където ще занесе своето благословение.

Когато влезете в Школата, първото нещо, което се изисква от вас, е смирение и послушание; и царски синове да сте, ще съблечете своята мантия и ще упоавате не на царската кръв, но на своя ум и на своето сърце. Ще работите за развиването на ума и на сърцето си; каквито вярвания сте имали до това време, ще ги оставите настрана, за вас са важни умът и сърцето ви – те са капиталът, с който ще разполагате като ученици. Каква философия сте имали до това време или какво верую – това са стари работи, които за времето си са имали значение; днес тия неща ще останат назад като тор, върху който ще израсте нова философия, ново верую. За дадения случай са важни вашият ум и вашето сърце. Кой учен какво е казал – това е стара работа, какво казват новите учени – това е важно за вас. То не значи,

че съвършено ще се откажете от старото; ще държите и старото, но към новото ще се стремите. Следователно като ученици обръщайте внимание на упражненията, те ще допринесат нещо за развитието ви. Мнозина ще се откажат от упражненията под предлог, че са заети – сестрите ще кажат, че имат да готвят; братята ще кажат, че са чиновници, учители, не могат да изпълняват задачата. Питам колко време се изисква за готвене – според мене за един час може да се сготви едно ядене. Сестрите се оплакват, че много време им трябвало за пране. Едно се изисква в работата, която вършите: разположение на сърцето и участие на ума – при тези две условия работата ви ще върви успешно. Съвременните хора работят много, придобиват малко; учат много, прилагат малко. Някой казва, че прочел една голяма книга; не е важно каква книга е прочел, но какво е останало в главата му – ако той прочете тази голяма книга и не задържи нищо от нея, какво е придобил? Ще каже той, че трябва да я прочете няколко пъти, за да я запомни; питам: колко време ще ви остане за другата работа, ако за да запомните няколко мисли от тази голяма книга, трябва да я прочетете няколко пъти?

И тъй, стремете се към новия път, към новата насока в живота. Ако нямате свободно време за тази работа, тогава използвайте поне онова време, което не знаете как да употребите, обаче един ден ще разберете, че това време е най-добре използвано, защото ви е дало най-добри резултати; един ден ще разберете, че това, което сте придобили в Школата, е истинска придобивка – тогава ще имате възможност да сравните резултатите на работата си извън Школата и тия в Школата. Каквото вършите, вие сами трябва да бъдете доволни от него, да не кажете в себе си, че това са глупави работи. Според мене глупаво нещо е само онова, в което сърцето и умът не взимат участие – при това положение човек е принуден да върши онова, което другите му налагат. Например поканват ви да отидете на

представление; вътрешно вие нямате желание, обаче не искате да откажете на своите познати. Отивате на представлението, но се връщате недоволен, намирате, че сте направили нещо глупаво – защо? Защото програмата на Невидимия свят за този ден е била съвсем друга, друго нещо се е изисквало от вас; времето, през което сте били в театъра, е съвпаднало със зададената ви задача от Невидимия свят и вие не сте могли да я изпълните. Обикновено Невидимият, Духовният свят работи вечер, а на физическия свят се работи през деня. Добре е, ако човек може да работи едновременно и във физическия, и в Духовния свят: ако някой отиде на концерт или на представление и през това време може да слуша и да върши своята духовна работа, нека отиде – за вас е важно духовната работа да не страда. Каквото вършите, влагайте в него духовен елемент. Според мене на първо място стои духовната работа, т.е. работата за Бога, а после човешката, т.е. работата за себе си – така гледам аз на работата, така трябва да гледате и вие.

Сега, от упражнението, което ви дадох, трябва да извлечете мисълта, че имате свобода да говорите колкото и каквото желаете, но същевременно трябва да следите колко от изказаните думи са намясто. Казано е, че за всяка празна дума ще давате ответ: един ден, като влезете в Астралния свят, ще се намерите в чудо – там ще ви дадат задача да изброите колко думи сте изговорили през целия си живот и колко букви има във всяка дума; и най-после ще ви заставят да проследите добрите и лошите последствия на всяка дума – само по този начин ще пречистите живота си, ще отделите потребното от непотребното. Като се пречистите, тогава ще ви приемат в Духовния свят; ако сте изговорили определеното число думи в живота си, ще останете в него, а ако не сте изговорили определеното число думи, ще ви върнат на Земята, да свършите задачата си.

Първото нещо, което се изисква от човека, е да бъде свободен по дух, за да създаде в себе си вътрешна хармония. Свободният човек е добър човек – тази доброта ще му послужи като велик подтик в живота, да работи за своето благо, както и за благо на своите близни – ако всеки човек работи по този начин, Царството Божие ще дойде на Земята. Така трябва ученикът да разбира живота, където и да се намира той, при каквито условия и да живее. Това подразбира освобождаване от старите възгледи на живота; човек трябва да се съблече от старото, както съблича старите си дрехи и облича нови чисти дрехи и започва нов живот – живот на свобода, на истина и красота.

Едно важно условие, което се изисква от ученика, е искреност – искреността трябва да бъде негова спътница във всяка мисъл, във всяко чувство и във всяко действие. Например когато изпълнявате задачата си, трябва да бъдете тъй естествени, като че нямате никаква задача – ще говорите, както обикновено си говорите, без никакво въздържане; може би мнозина ще пожелаят да говорят по-малко, да подбират думите си, но това вече не е естествено положение. Така правят мнозина, когато някои графолози искат да изучават техния почерк – като знаят това, те написват няколко реда, но ясно, красиво, да не би да се каже нещо лошо за тях; не, ще пишете естествено, ще говорите естествено. Някой казва: „Понеже ще давам отчет за всяка изговорена дума, днес ще говоря малко“; не, и днес ще говорите както през другите дни, с една разлика само, че през тези три часа съзнанието ви трябва да бъде будно, да записвате всичко, каквото говорите. Покрай другото тази задача има предвид да ви постави в положение да работите при всякакви условия, а не само при благоприятни. Едно условие се изисква при тази задача – да бъдете свободни и естествени; по този начин ще се създаде вътрешна идея във вас, която ще ви направи силни, да устоявате на всички мъчнотии

в живота. Когато ученикът разбере, че върви напред, здравето му се подобрява, умът просветлява, сърцето се разширява и облагородява; той вече върви в правия път без съмнение, без колебание. Докато живеят на Земята, всички хора се нуждаят от задачи, от упражнения. Много пъти човек ще се отклонява и отдалечава от правия път – това е неизбежно и естествено, такива са земните пътища: те криволичат, извиват, пак се изправят; ученикът обаче не трябва да се плаши – неговата задача се състои в това да разбира кога се отклонява, да познава колко се е отклонил и да има силно желание да се върне в правия път. При всички тия условия той учи, придобива знания и опитности; с тия знания и опитности развива сърцето и ума си – без ум и без сърце ученикът не може да бъде приет на Небето. Докато човек е на Земята, сърцето, като по-старо, ще помага на ума; като отиде на Небето, между Ангелите, там е обратно: умът ще помага на сърцето, там умът е по-стар от сърцето.

И тъй, разбрахте ли задачата? Ще я изпълните свободно, без никакъв страх. Интересно е да наблюдавате какво ще ви се случи през тези три часа. Щом Невидимият свят ви дава тази задача, много ваши приятели ще се заинтересуват от нея и ще ви наблюдават как ще я изпълните – това ни най-малко да не ви смущава; ако първия път не я изпълните добре, втория път ще я изпълните; ако и втория път не успеете, третия път ще успеете. Както и да е, вие няма да мислите за успех, но ще работите; едно трябва да знаете: условията на човека се дават даром, а усилията зависят от самия него. Може ли да се нарече човек онзи, който не прави никакви усилия? Някой ще възрази, че геният постига нещата без усилие, че се е родил такъв – не, така се само говори, но всъщност никой не се ражда гений. За да се прояви някой на Земята като гений, това подразбира усиlena работа на човешкия дух в редица свои минали съществувания; геният е човек с пробудено съзнание, който е работил и работи непрекъснато, при

всички условия на живота, и на Земята, и на Небето; високо съзнание, непреривна работа и непоколебима воля се изисква от човека, за да дойде той на Земята като гений. При това геният трябва да се роди от добродетелна майка и от умен баща; ако майката е мечка, и децата са мечета – през каквато среда минава човек, такава ще бъде неговата форма. В това отношение майката и бащата са живи среди за своите деца; не е лесно човек да се справи с влиянията на своите родители: или той ще заприлича на тях, или те на него. Голяма наука, велики знания се изискват при въплътяването на душата в някаква форма. Ако рече да проследи целия път на своето създаване като душа, която се е въплътила в една или в друга форма, човек ще се натъкне на своето велико невежество – кой човек например помни своето детинство от първия месец на раждането си? Някои хора помнят своя живот едва от тригодишна възраст, а други – от по-късно. Ако вие не помните своето сегашно детинство, как ще помните своите минали съществувания; как ще помните своето създаване като душа и живота ѝ в Невидимия свят? Следователно да бъде човек гений, това подразбира да помни поне десет свои прераждания; талантливият пък трябва да помни поне две-три свои прераждания. Геният е построен въз основа на строго определени математически данни – всяка черта, всеки уд от неговия организъм е точно определена математическа величина. Майката и бащата на гения също така са гениални хора; ако средата, почвата, от която геният се ражда и в която расте и се развива, не е гениална, той не може да бъде гений. Думата **гений** подразбира начало на нещата – каквото е началото, такъв ще бъде и краят: ако началото е добро, и краят ще бъде добър.

Задачата на ученика е да се освободи от всички странични влияния в своя живот, насадени в него било по наследство, било от въздействието на окръжаващата среда. Той трябва да се освободи от чуждото в себе си и да остане само с онова, което Първичната

Причина е вложила в него още при създаването му; върху тази основа той трябва да гради своя по-нататъшен живот, да разработи своите заложи, та един ден да бъде господар на положението си. Какво придобива малкото пате, като живее на земята: то се излюпва и веднага започва да плава и да се храни като майка си – придобило ли е нещо ново? Малкото птиченце излиза от гнездото си и веднага започва да хвърчи, да си търси храна като майка си – придобило ли е нещо ново? Животът на ученика обаче не трябва да бъде такъв; веднъж освободен от чуждото в себе си, той трябва да развива своите сили, своите дарби и способности, да изработи в себе си нещо самостоятелно, независимо и оригинално. Когато ученикът работи върху себе си съзнателно и от Любов, той непременно ще се натъкне на ред противоречия и изкушения, но трябва да ги преодолява – крайният резултат решава неговото положение. Той ще изпадне например в положението на човек, който иска да прави добро. Върви този човек по пътя и носи в торбата си един килограм хляб и го среща една бедна, гладна вдовица, която три дни не е яла – тя се обръща към него с молба да ѝ помогне, да ѝ даде малко хляб, защото умира от глад. Той започва да мисли какво да прави: ако ѝ даде целия хляб, за него няма да остане, а му предстои път; ако нищо не ѝ даде, тя ще умре гладна. Два гласа се борят в него – ако не ѝ даде хляб, ще сгреша; ако ѝ даде, правилно ще постъпи. Ученикът не е нито в единия, нито в другия глас, той е в решението, което ще вземе. Когато някой влезе в Школата, веднага два гласа ще започнат да му говорят: единият го съветва да излезе от Школата, да не се ограничава, да живее както всички хора, защото тук ще се обезличи: „Влез в света като другите хора, да разбереш защо живееш“ – това е подобно на съвета да не даваш хляб на бедната вдовица; друг някой му казва: „Остани в Школата да работиш, да учиш, да се молиш – само така от

тебе човек ще излезе“ – това са два различни съвета, но решението, което вземеш, това си ти.

Казвам: истинският човек може да се прояви само при една вътрешна борба. Тъй както днес е организиран, човек не може да се прояви, ако не се натъкне на тази вътрешна борба в себе си – това е неизбежен закон; ако животът ви е хармоничен, вие ще бъдете в положението на непроявени житни зърна в хамбара – този живот не може да се уподоби даже и на живота на кристалите: докато са в хамбарите, житните зърна са мъртви, в спящо състояние; щом стане някакво стълкновение между тия зърна, животът в тях започва – тази борба, това стълкновение може да е малко, но то е начало на живот. Колкото и малка да е вътрешната борба в човека, била тя за Добро или зло, радвайте се – тя е посещение от Невидимия свят; Невидимият свят ви е обърнал внимание, той изпраща малък ветрец към вас, да ви поразхлади, да понаведе клончетата ви наляво, надясно, да се поборите малко – такъв е законът на равновесието. Когато някоя външна или вътрешна сила дойде върху човека, той излиза от своето равновесие, но за да не го изгуби, наклонява се ту надясно, ту наляво, обаче целта не е да вървиш нито наляво, нито надясно, но да запазиш равновесието си и да вървиш нагоре – следователно вътрешната борба в човека е важен психологически закон, необходим в живота на човека за урегулиране на силите в него, за запазване на равновесието. Всеки човек има равновесие, но не го задържа за дълго време – рече ли да предприеме нещо добро, веднага един глас ще му каже: „Отложи това нещо за друг път, днес условията не са благоприятни, не му е времето сега“. Аз пък казвам: не отлагайте нито за един час, всякакво отлагане е губене на време, губене на сили; решите ли да направите нещо, приложете го. И в съдилищата често отлагат делата – какво се постига с отлагането: разноските се увеличават, времето се губи, хората се разтакават нагоре-надолу и в края на краищата се

изгубват благоприятните условия. Никакво отлагане; когато човек отлага нещата, той мисли, че утрешният ден ще му донесе по-добри условия, но винаги остава излъган.

Съвременните хора очакват големи резултати, големи придобивки в живота, но остават разочаровани; те не знаят законите на живота и затова се обезсърчават. Закон е: малките работи, малките придобивки са предшественици на големи, на велики резултати; ако човек разбере и приложи този закон в живота си, той ще придобие вътрешно спокойствие, вътрешен мир. Не е лесно да придобие човек този мир в себе си – за такъв човек може да се каже, че има характер. Някой казва: „Аз имам голямо въздържание“; въздържанието и вътрешното спокойствие са две различни неща: когато водата ври в добре затворен котел, това е въздържание – външно само човек е спокоен, но вътре има голямо брожение, голям напор. Добре, че обвивката на човека, т.е. неговият котел, е здрава, та издържа на вътрешното налягане, но при това положение все трябва да се намери един отдушник, парата да излиза навън – ако огънят, на който водата в котела ври, е много голям, човек трябва да остави отдушника отворен, да не се пръсне котелът. Умният човек впряга парата на работа и подкарва трена. Глупавият оставя котела да се пръсне и се чуди защо машината не върви; вика веднага лекар, който го преглежда внимателно и казва, че е станало някакво усложнение – никакво усложнение не е станало, с глупавия всякога стават усложнения. Когато колата се движи, осите трябва да са намазани с масло; щом не са намазани, от движението, от търкането се образува топлина и осите се запалват – тогава всички казват: „Колата се запали, някакво усложнение е станало“. Никакво усложнение не е станало и нямаше да стане, ако вие бяхте хора предвидливи, досетливи и със самообладание; при тези условия човек има

възможност да реализира повече неща в живота си, да придобие повече знания, които днес му са потребни.

Има знание, което днес именно е потребно на човека; за тази цел е необходимо той да работи за развиване на своята интуиция, тя ще му помогне в много случаи на живота. Когато интуицията в човека е развита, той знае кога и какво да говори, какво да направи, какво да научи и т.н.; у когото интуицията не е развита, той не знае къде какъв разговор да води – дойде му някой приятел на гости и той започва да говори работи „ни в клин, ни в ръкав“ и в края на краищата двамата остават недоволни; като си отиде приятелят му, той казва: „Не трябваше да постъпя така; и аз не исках това, но така излезе“. Да имаш интуиция това значи да разбираш кому какво е нужно и да го задоволиш по най-разумен начин. Ако срещнеш някой философ, ще разговаряш на неговия език. Необходимо е всеки човек да развие в себе си интуицията, тя му е дадена от Бога, за да схваща той отдалеч събитията. Условието се дават даром, а резултатите се придобиват – това значи: условията за развиване на интуицията са дадени на човека даром, а той трябва да работи върху себе си, да прави усилия да я развие. Когато се развива интуицията, човек престава да се дразни, става тих и спокоен, придобива разположение на духа и вътрешна радост; той не допуска вече в съзнанието си нищо чуждо, а в ума си нито една отрицателна мисъл и в сърцето си нито едно отрицателно чувство. Интуицията изключва от себе си всякакви одумвания, всичко речено-казано; който се ръководи от своята интуиция, той е затворен за шума на външния свят – той влиза в сърцето си, затваря се там, взима бърсалката и започва да изтрива: кой какво казал – това се изтрива и остава чисто сърце, на което ще се пишат само Божествени работи. Красиво е да отидете до една чиста дъска, на която нищо не е написано и очаквате да дойде Божият пръст да пише; красиво е да спрете и да си починете на една неразорана

нива – ще си починете и ще се помолите Бог да изпрати работници да изорат тази нива. Красиви места са ония, на които човешки крак не е стъпвал, нито човешкият живот е орал – тези места са девствени и те очакват Божият крак да стъпи върху тях.

Сега, моята цел е да насоча вниманието ви към тия места, тях да търсите. Вие четете произведенията на някой поет, но виждате, че много човешки крака са стъпвали на нивата, която той е орал и сял. Преди тебе никой не трябва да е стъпвал на мястото, където ще ореш и ще сееш, това място е определено само за тебе; нека всеки стъпи на ново, чисто място, определено само за него и от това място той ще определи посоката на своето движение, от своето място той по-добре ще разбере и другите хора, по-добре ще определи и техния път. Всяко нещо се цени и познава на своето място. Ако вземете един хубав хляб и отидете при един чист планински извор да си хапнете от хляба и пийнете от чистата вода, вие ще оцените хляба и ще благодарите за него; ако вземете същия хляб и отидете да орете на една нива, обрасла с тръни и бодили, ще оцените ли хляба – от непосилния за вас труд и хлябът ви ще бъде горчив. Следователно, за да оцените един поет, вие трябва да имате интуиция, да схващате мисълта му. Вие четете едно стихотворение за кокичето или за минзухара и се чудите откъде този поет е измислил тези неща; в хубави образи той е описал страданието на кокичето, но вие не го разбирате – защо не го разбирате? Защото нямате интуиция. Ако имате интуиция, щяхте да разберете защо поетът пише така. Наистина, кокичето не може да пролива сълзи, но поетът е вложил тия думи в устата на кокичето с цел да изрази друго нещо, което вижда в живота – поетът описва действителността в разни образи или я изказва чрез устата на различни живи същества, били те растения, животни или хора.

И тъй, хората могат да се разберат помежду си само когато се ръководят от интуицията; щом се разберат, те ще могат да живеят

добре; щом живеят добре, те ще бъдат радостни и весели и Царството Божие ще се въдвори на Земята. Един наш познат събрал няколко свои приятели на угощение и казал: „Днес се въдворява Царството Божие на Земята“. Казвам: за него може да е така, но дали приятелите му ще го разберат? Христос казва: „Наближило е Царството Божие на Земята“, съвременните хора обаче се запитват: „Ако преди две хиляди години беше наближило Царството Божие на Земята, защо още не е дошло? С биволска кола да пътуваше, пак щеше да дойде до днес“. Верни са думите на Христос, че е наближило идването на Царството Божие, но далечно е разстоянието, откъдето идва; днес Царството Божие е по-близо, отколкото във времето на Христос.

Изпейте сега упражнението „Давай, давай!“ с движения.

Когато между думите и движенията има съответствие, мисълта се усилва, а силните мисли, чувства и постъпки са високи върхове. Когато при пеенето искаме да изразим дълбочина и устойчивост в чувствата, служим си с басовите тонове, високите тонове не са толкова устойчиви. Ниските тонове представляват дървета с дебели клони, които издържат при всякакви условия в живота; високите тонове пък са нежни дървета, с тънки, деликатни клончета, които не са пригодени за действителния живот.

Изпейте сега упражнението „Любов ме чиста озари“. Първо я изпейте с ниски тонове, както мъж би я пял, а после – с високи тонове, както жена би я пяла.

Защо човек не може да пее хубаво – защото умът и сърцето му не са свободни. Ако иска да пее хубаво, той трябва да бъде свършен. Когато умът и сърцето на човека не са свободни, неговото съзнание се натъква на влиянието на вълчите вълни, които му пречат да пее хубаво, пък и другите, като го слушат да пее, ще кажат: „И той ли се намери сега да пее?“. Който иска да пее хубаво, той трябва да бъде вътрешно свободен, да се радва, че пее. Ако видите някоя стара сестра

или стар брат да пее, вие ще се смее; за пеенето смях няма – който се смее, който се радва, само той може да пее. Не е лесно човек да пее – школуване, дисциплина се изисква, за да може да пее. Колко години трябва да се упражнява човек, докато дойде до положение да контролира гърлото си, да пее както иска, да развие мекота, магнетична сила в себе си! Който може да разбере и приложи законите на пеенето, той става отличен певец; който не може да разбере тия закони, той остава обикновен певец. В съвременните песни няма съответствие между думите и тоновете, вследствие на което те не могат да произведат нужния ефект – но и при това положение за предпочитане е човек да пее, отколкото да не пее.

Изпейте упражнението „Киамет Зену“.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Двадесет и трета лекция, 2 март 1927 г.

СИЛНИТЕ ТЕЧЕНИЯ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе четена темата върху задачата колко думи са изговорени в продължение на три часа и колко от тях са съществителни, прилагателни и глаголи.

За следващия път ще изчислите колко от изговорените думи се отнасят към физическия, колко – към Духовния и колко – към Божествения свят.

Като говорите за съществителните имена, трябва да знаете кога са произлезли; те са най-нови, т.е. те са произлезли най-послед, затова се смятат за деца в речта, а най-стари думи са съюзите – значи съюзите са старците в речта. Следователно вие ще започнете от съществителните и постепенно ще вървите, докато дойдете най-послед до съюзите – ще започнете от младото поколение и ще стигнете до старците. Като изброявате думите, интересно е да знаете колко от тях се отнасят към материалния свят и са свързани с ядене и пиене – по този начин ще определите какви течения преобладават от 9 до 12 часа. Ще забележите, че в това време можете да изпаднете в някакъв разговор, от който не можете да се освободите: искате да млъкнете – не можете; искате да промените разговора – пак не можете; това показва, че в Природата съществуват известни течения, които силно влияят върху човека. Обаче за човека е важна повече мисълта, отколкото говорът, важно е каква мисъл го занимава. Който мълчи, това не показва, че той е кротък – кротостта е вътрешно, а не външно качество; когато котката дебне мишка, тя не издава никакъв звук,

даже дишането си притаява и седи със затворени очи, като светия, като че не се интересува от земни работи, но всъщност тя не е кротка – в дадения случай умът на котката е толкова съсредоточен към мишката, че нищо друго не съществува за нея; тя седи пред дупката на мишката, с мисълта си я вика: „Излез, излез навън!“ и най-после мишката излиза от дупката си и котката я улавя. Ако 150 пъти викате упорития човек да дойде при вас, най-после той ще отстъпи – така ще проверите доколко човек може да издържа в упоритостта си. Това е закон, който действа върху човека.

Сега, като наблюдаваме света с всички живи същества в него, виждаме, че той е построен върху известни разумни закони. И човешкият организъм е построен върху същите закони – който разбира тия закони и ги спазва, той е здрав като канара; който не разбира тия закони и не ги спазва, той е нежен, крехък като стъкло, най-малкият ветреца го събаря. Кой е виновен за това положение? Майка дава на детето си хубава стъклена чаша да пие вода; детето хваща чашата невнимателно и я изпуска на земята, вижда чашата счупена и започва да плаче. Кой е виновен – майката или детето? Майката е виновна, тя трябваше да даде на детето си чаша, която не се чупи лесно, или поне такава чаша, която не струва скъпо. Ще кажете може би, че детето е малко, а майката не е предвидила, и ще ги оправдаете – лесно е да се извини човек, когато счупи една чаша, но как ще го извините, когато той поверява живота си на същества, които седят по-ниско от него? Как ще извините един човек, който употребява живота си за глупави работи? Аз се чудя на неразумността на съвременните хора, при това много от тия хора са с висше образование – чудя се как нямат понятие от основните закони, които управляват живота; в това отношение тяхното знание остава неизползвано, те носят това знание на гърба си като чужд товар, с който не могат да разполагат, но чуждото всякога остава чуждо. Ако

имате една огърлица от скъпоценни камъни, може ли тя да допринесе нещо за вашия характер? Тази огърлица е външно пособие, което не може да повлияе нито върху характера, нито върху ума или сърцето на човека. Следователно, ако поставите в ума си думи или мисли, дълбокия смисъл на които не разбирате, те ще бъдат тежест за вас, но не и благо; колкото и велики да са тия мисли, те не са ваши. На това основание казвам: във всеки човек има нещо добро, което не е още негово; то ще стане негово само тогава, когато го разработи и прояви навън – и той да се ползва от него, а също така и близките му. Това се дължи на обстоятелството, че понякога човек е заставен въпреки своята воля да върши това, което не желае – например впрегнатият в колата кон ще вози и светията, и разбойника. Тъй щото когато хората правят Добро или зло, това не става по тяхната воля, но под влиянието на камшика: когато вършат Добро, някой светия ги е впрегнал и кара колата; когато вършат престъпления, някой разбойник ги е впрегнал и удря с камшика. В това отношение вие нямате никаква отговорност, но носите последствията на злото и Доброто, което правите; ножът, с който е извършено едно убийство, не е отговорен за убийството, но той ще носи неговите лоши последствия – ръжда ще разяде този нож.

Казвате: „Защо са толкова строги законите?“. Законите са строги, защото съзнанието на съвременните хора не е будно, вследствие на което те не могат да влязат във връзка със съзнанията на Висши разумни същества и от тях направо да се поучат – тогава не остава друго, освен да изпитат строгостта на законите, за да се пробуди в тях висшето съзнание. Онзи, в когото Божественото съзнание е пробудено, той никога не се натъква на разумните закони – той върви в съгласие с тях и ги прилага. Вие живеете в един несъзнателен свят и се чудите защо този свят е създаден така. Питам: защо българите са недоволни от своите закони, защо днес сте недоволни от тях; защо не

създадохте такива закони, които да превърнат България в цветна градина? Аз говоря за човешките закони, а не за законите на Природата – последните оставям настрана, те нямат нищо общо с човешкото съзнание; Природата не се управлява от камари, подобни на човешките, нито по закони, създадени от хора. Например според човешките закони позволено е на ловджиите да убиват дивеч, на рибарите – да ловят риба, освен през времето, когато те се размножават. Ако съзнанието на рибите, на птиците и на млекопитаещите беше по-високо, те щяха да забележат, че от време на време смъртността в тях се увеличава; те нищо не виждат, нищо не разбират, но едно след друго умират, без да ги питат искат ли, или не искат. Ловецът гръмне, заекът се търколи, а другите зайци се разбягват – те си казват: гръмна нещо, някоя птица отгоре падна, но какво гръмна, защо птицата падна, нищо не знаем; те не виждат даже, че заек някъде наблизко е паднал. Същият закон се отнася и до хората: гръмне нещо въвн от тях и току-виж паднала някоя дума отгоре им и те се търколили – има думи, които действат върху човека убийствено, една такава дума може да го търколи мъртъв на земята или най-малко може да го подлуди. Често хората се шегуват помежду си съвсем не намясто. Например някой човек спи, вие се приближавате тихо до него и на краката му поставяте една малка книжка, която после запалвате; този човек моментално се събужда и извиква – той може да полудее от тази изненада. Самообладание се изисква от хората.

Казвам: условията, при които живеете, изискват будно съзнание. Човек трябва да се тренира, да се самовъзпита, той трябва да работи, да учи, да се домогне до законите на Кабалата, до законите на висшата математика; много хляб още трябва да ядете, за да дойдете до тези закони, а при това ще ядете хляб не като сегашния – ще престанете да ядете сегашния хляб. Висшата математика изключва употребата на лука, чесъна, празата, на различните пържени масла и

т.н.; който иска да се занимава с висшата математика и да стане математик в пълния смисъл на думата, той трябва да се храни с плодове, току-що откъснати от дървото; който яде развалени, гнили плодове, всякакъв математик може да стане, но не и такъв на живата математика, която преобразява човека. Ще кажете: „Къде са тия условия?“. Всеки може да си създаде тези условия; наистина, в един ден той не може да ги създаде, но като работи съзнателно, в един живот ще може да ги постигне. Ако работите съзнателно, интензивно, в десет години вие ще можете да придобиете това, което при обикновени усилия можете да добиете за 50 години – това не е ли достатъчно? За тази цел е необходимо човек да живее съобразно законите на живата Природа, да развива скритите сили и дарби в себе си; неусетно той ще развие и своето вътрешно зрение, да вижда нещата ясно и да разбира дълбокия смисъл на живота.

Много ясновидци виждат светлина около себе си, около хората и разните предмети; това още не е истинската светлина, тази светлина е физическа, светлина на Астралния свят, откъдето се вижда, че всеки свят има, също както и Земята, няколко подразделения. Тази светлина се различава от духовната, която е жива, неизменна и непрерывна в своите трептения; духовната светлина няма сенки, тя прониква цялото пространство и всичко осветява – пред нея няма нищо скрито-покрито.

Сега, като ученици от вас се иска работа: за всеки даден случай вие трябва да направите нещо, колкото и малко да е то – всеки ще работи според силите и възможностите си, но трябва да направи нещо. Това не значи, че нищо не работите, но има разлика между разумна и неразумна постъпка. Всяка разумна постъпка, всяко знание носят известни придобивки. Какво ви ползва хубавата бележка, ако нямате знание? Или защо трябва да ви обезсърчава слабата бележка, ако имате знание? Представете си, че вие сте ученик в гимназията и

учителят ви вдига на урок; вие ставате от мястото си, отивате при учителя си, но нищо не знаете и започвате да плачете. Учителят ви погледне, съжали ви и ви пише добра бележка; вие отивате на мястото си, нямате слаба бележка, но нищо не знаете, никакво знание не сте придобили. Може да се случи и обратното: знаете урока си, но учителят ви е нещо неразположен, няма търпение да ви изслуша; вие се смутите и той веднага ви изпраща на мястото, като ви пише слаба бележка. Питам: тази слаба бележка показва ли, че вие не знаете урока си – не, слабата бележка в дадения случай говори за условията, при които ученикът е попаднал. Всъщност бележките служат само за поощрение на учениците.

Човек трябва да прави разграничаване. Например имаме четири годишни времена, които съществено се различават едно от друго – те представляват състояния или промени в Природата; четирите годишни времена могат да се сведат главно към две промени: положителна и отрицателна, т.е. прилив и отлив. През пролетта се забелязва едно възходящо състояние – прилив, който през лятото се усилва, а след това през есента настъпва отлив, който през зимата се усилва; значи пролетта е начало на прилив, а зимата – край на отлив. Същите промени, същите състояния на прилив и отлив се забелязват и през деня: сутрин е пролет, на обед – лято, след няколко часа – есен, а навечер – зима. След залез слънце до зазоряване имате пак същите промени: докато е още светло, настъпва пролет на тъмнината; после – лято, есен, зима, докато дойдете до зимата, когато отново настъпва пролетта, но пролетта на светлината. Същият закон действа и в психическия живот на човека: когато сте радостни, вие сте в пролетно състояние; ако радостта ви се увеличи, влизате в лятото; щом започнете да изтрезнявате, да губите радостта си, вие сте в есента; и най-после ставате замислени, съсредоточени, започвате да

философствате – вие сте в зимата. Тъй щото каквото става в Природата, става и в човека.

Сега, вие трябва да изучавате тези състояния, да ги имате предвид, ако искате да бъдете здрави, силни, да се радвате на живота; тези неща имат практическо приложение в живота – ако нямат никакво приложение, какъв интерес представлява за вас знанието на четирите годишни времена или смените в Природата? Това знание има смисъл и значение за човека, когато се приложи в живота му – тогава той ще разбере и промените, които стават в четирите свята, през които минава, тогава човек ще разбере защо минава от един свят в друг. Когато в Причинния свят настъпва зима, човек трябва да слезе на Земята, във физическия свят, където е лято; когато в дома на бащата настане зима, синът трябва да напусне този дом, защото там няма какво да яде – когато на Земята настъпи зима, той трябва да се качи в Астралния свят, където е пролет, там ще стане трансформиране на чувствата. За в бъдеще, когато на Земята настане вечна зима, нейните енергии ще преминат в Духовния свят, който така ще се организира, че ще стане годен за живеене на хората от физическия свят. Той ще бъде по-красив от физическия, с по-ефирна материя.

Казвам: съвременният човек още не е готов за Духовния свят и задачата ви като ученици се свежда именно към това – да се приготвите за Духовния свят. Животът на сегашните хора не е истински живот, той представлява живот на фалирали търговци. За да се уверите, че е така, поставете си като задача да отбелязвате колко дни в месеца сте добре разположени; после извършете тази задача за цяла година, да видите през какви състояния минавате. Вие не сте правили такива изчисления, не сте отбелязвали разположенията си – само по този начин ще можете да си дадете отчет какво представлявате днес, докъде сте дошли и какво сте постигнали. Представете си, че вие сте били няколко години в Америка и се

върщате в България със сто хиляди долара печалба. Пътувате и си мечтаете как ще пристигнете в България, как ще си купите къща, да си поживеете богато и спокойно, обаче нападат ви крадци и взимат всичкото богатство, оставате без пет пари в джоба си, с празни мечти – какво ще бъде вашето положение сега? Ужасно е положението ви. Ще дойдат след това да ви говорят, че трябва да търпите, да понесете всичко с мир и спокойствие; лесно се говори, но вие сте вложили в тия пари труд, енергия, свързани сте с тях, не ви е безразлично. Когато някой казва, че без пари не може да се живее, това показва, че този човек е вложил половината си живот в парите; щом парите ги няма, и половината му живот отива с тях.

Един виден виолонист занесъл цигулката си при майстор, да я поправи добре, защото била пукната някъде. Майсторът взел един нож и го прекарал по цялата дължина на цигулката, за да я разлепи, но какво било учудването му, когато видял, че виолонистът припаднал – защо припаднал? При свирене виолонистът влагал своя двойник в цигулката си и когато майсторът минал с нож по нея, виолонистът усетил болка в двойника си, която му причинила припадък. Затова именно и в Писанието е казано: „Не се свързвайте“ – с какво? Не се свързвайте с временните, с преходните неща: ако се свържете с къщата си и я изгубите, и живота си ще изгубите; не се свързвайте с дрехите, с обувките, които носите – ако се свържете с тях и ги обикнете, някой ще ги открадне, а след това вие ще страдате.

Казвате: „Това са суеверия, ние не вярваме в такива неща“. На онзи, който не вярва, казвам: нека даде ризата си някому и да види после как ще се чувства – най-малко две-три нощи след това няма да спи: ще се върти ту на едната, ту на другата страна в леглото, докато се умори и заспи. Защо е така няма да обяснявам, но всеки може да направи този опит. Закон е това, всички Разумни напреднали същества знаят този закон и го прилагат. Като не знаете този закон,

вие търсите лек начин за постигане на вашите идеали и като не ги постигнете, казвате: „Толкова години се моля, плача пред Бога, но нищо не ми се дава“ – защо? Работа, мисъл се иска, нещата не стават лесно. Когато се казва, че трябва да мислим добре, това значи да се свържем с онзи възвишен, чист свят, където всички Същества разбират и изпълняват волята Божия. Когато се казва, че трябва да правим Добро, нямам предвид правене на Добро както всеки човек го разбира, но както Бог изисква – всеки трябва да прави Доброто според Божия закон; не е Добро онова, което се прави пред хората, те да кажат, че този човек е добър – то е все едно с чужда пита помен да правиш. Всеки трябва да изразява онова, което Бог е вложил в него, и да знае, че това Добро не е негово, но Божие – тогава човек не прави Доброто, но Бог в него; който мисли другояче, той сам ще се натъкне на известно противоречие в себе си. Днес лекарят отива при някой болен, дава му някакви лекарства и казва: „Плати сега!“. Като оздравее болният, лекарят казва: „Аз излекувах този болен“; казвам: който вярва, че сам лекува хората, той има право да взима пари, обаче който знае, че Бог лекува чрез него, той няма право да взима пари.

И тъй, първото условие в работата ви е самовладеенето, самообладанието. Самовладеенето не означава безчувственост – ако самообладанието е свързано с отсъствие на чувствителност в човека, тогава парализираният ще служи за образец; не, изкуството се състои в това при най-голямата чувствителност човек да се владее. Минава някой човек през гората, почувства, че някаква засада има срещу него; като чувствителен той веднага взима друг път и избягва засадата. Говорят нещо лошо за този човек; като чувствителен той възприема тези думи и се изкачва някъде високо в съзнанието си, да не го засягат, и тогава под ударите на тия лоши думи той оставя само физическото си тяло като мешанка, на която отровните стрели нищо не могат да направят; противникът забива стрелите и мисли, че ще

успее нещо, а истинският човек седи горе някъде в съзнанието си и се подсмива – оттам лошите думи не го засягат; обаче ако някоя стрела попадне над мешанката, тогава положението става по-сериозно, засяга човека.

Сега и религиозните, и светските хора не издържат изпитите си – на какъвто изпит и да ги поставят, те пропадат. Невидимият свят изпитва днес всички хора. Особено силно се поддават хората на одумничество – достатъчно е да се съберат две-три сестри на едно място, за да започнат да говорят за другите. Други пък, като се съберат на едно място, ще започнат да се сравняват помежду си, кои са по-напреднали; това са детински работи – някой мисли, че е напреднал, но утре го хване хрема или друга някаква болест и той не може да си помогне; съберат се няколко сестри или братя около него, молят се, но не могат да му помогнат – защо? Вярата се изисква. Гледам някоя майка, като се разболеят децата ѝ, тя се уплаши, изгубва всякаква надежда и свършено отпада; мъжът ѝ се разболее, пак същото обезсърчение я обхваща. Така човек се изпитва. Вие трябва да бъдете като ясновидците, да виждате края на нещата. Бъдете тихи и спокойни; нещата отвън и отвътре могат да се менят, но вие трябва да останете неизменни. Казвате за някого, че е добър; добър е той, защото работите му вървят, но изкуство е да бъде човек добър, когато работите му не вървят; и светските хора са добри, когато са богати, здрави, от никого несмущавани. Някой се оплаквал, че откак тръгнал в правия път, всичко се обърнало наопаки, работите му останали назад. Едно трябва да знаете: който влезе в Божия път, той първо ще започне да оправя забърканите си работи и след като оправя всичко, което е объркал, тогава, ако продължава да работи, ще види резултат – тогава работите му ще тръгнат напред. Какво правят хората – като заборчлеят, като изгубят богатството си, отиват при Бога, при своя Баща, да се нахранят малко, да си вземат някоя друга пара; като

забогатееят, пак отиват в света, където отново всичко изгубват; след това отново се връщат при Господа. Те ту отиват при Баща си, ту се отдалечават от Него, докато един ден съвършено обеднеят и казват: „Сиромаси сме, отникъде нищо нямаме“. Не говорете така, вие сте направили някаква грешка, затова сте изгубили богатството си; сега ви е необходимо самообладание и работа, за да възстановите първоначалното си положение. Следователно, щом видите някаква грешка в другите или в себе си, ще знаете, че тя е задача, която трябва да решите.

Казвам: учете се от всичко, което става в света, било то Добро, или лошо. Хората в света нито са добри, нито са лоши. Има хора, били те религиозни или светски, които не могат да направят нито зло, нито добро. Мнозина говорят за свобода, искат да бъдат свободни; може ли да се нарече свобода това да вземе някой една тенекия, да удря на нея и да мине покрай прозорците на някой болен – болният е чувствителен, той иска тишина, а ти удряш с тенекия. – „Не съм ли свободен да удрия тенекията?“ Ти си свободен да правиш каквото искаш, но всяка неразумна постъпка не е вече свобода; щом искаш да удряш тенекията, иди на разстояние два километра от къщата на болния, да не го смущаваш.

Свободата подразбира служене на Бога – свободен е само онзи, който служи на Бога и изпълнява Неговата воля; в основата на това служене седи Любовта към Бога – само онзи може да служи на Бога, който има Любов към Него. Ще кажете, че се разкайвате, че се молите – това не може да ви спаси, години усилена работа се изисква от човека, за да дойде той до дълбоко вътрешно разкаяние и да започне да работи за Бога, иначе никакви молитви няма да помогнат; при това положение никой Учител в света не може да ви изкупи, вие сами трябва да се изкупите, сами трябва да дойдете до разкаяние, всичко това зависи от вас. Понякога сърцето на човека се смекчава и после

отново се втвърдява – тази мекота не може да подкупи Небето; мекота, която се крепи на материална основа, е временна, друга мекота на сърцето се изисква от човека – мекота, основа на която е Любовта. Мнозина употребяват напразно името Божие – две думи кажат и ще споменат това име; не, Божието име е свещено и само онзи може да го изговаря, който върши Неговата воля. Дръжте това име дълбоко в душата си, ако искате да се повдигнете.

Следователно търсите ли свобода, искате ли да се повдигнете, служете на Бога – тогава ще бъдете и млади, и силни, и способни ученици. Старият казва: „Какъв бях едно време, каква любов имах!“; младият пък казва: „Изгубих любовта си, изгоря сърцето ми“. Любов, която се губи, която гори сърцата на хората, не е истинска – тази любов е свойствена на материята, а едно от състоянията на материята е твърдост; според състоянията на материята тази любов може да доведе човека или до втвърдяване, или до разливане, или до изпаряване на чувствата му. Някой се оплаква, че не може да се моли, понеже нямам разположение; не, ще се молите и когато сте разположени, и когато сте неразположени – щом е въпрос за молитва, няма да чакате добро разположение на духа. Да се откажете от молитвата значи да се откажете от дишането; то е все едно болният да каже, че не иска да диша – той трябва да диша, а при това правилно, дълбоко да диша. Болният трябва да се откаже от нещо, но не от въздух, а от ядене – той трябва да яде по-малко и да избира храната си; болестта му е дадена именно за възпитание на стомаха. Близките му се чудят какво да му дадат, да не умре от глад, да се засили, да се поправи по-скоро – по този начин те ще претоварят стомаха му и ще влошат положението му. Дайте на болния една печена ябълка, няколко ореха и едно малко парченце хляб, препечен на огън; на другия ден вместо ябълка дайте му една печена круша. Причината на всички болести, на всички недъзи, на всички несрети в живота на

човека е духовна, а не физическа; ако искате да бъдете здрави, не допускайте в ума и в сърцето си нито една отрицателна мисъл, нито едно отрицателно чувство – отрицателните мисли и чувства са мухи, паразити, които оставят своите семена по главите ви; не допускайте тези мисли и чувства да кацат по главите ви, а ако са успели вече да нахвърлят семената си, вие трябва да вземете гребен и да ги изчистите – ако оставите паразитите да се въдят по главите ви, това е лош признак. Причината за много от болестите се крие във вашето подсъзнание, те са остатъци от вашето минало, с което днес трябва да се справите; задачата ви като ученици е да се справите с всички неправилности на вашето минало и така да вървите напред.

Един благочестив, добър свещеник ми разправяше една своя опитност за силата на изкушението. „Бях си поставил за задача да водя редовен живот, никога да не ям след залез слънце. Едни мои познати ми изпратиха една кошница грозде, но Слънцето беше залязло. Поглеждам към гроздето, не искам да ям, не искам да наруша задачата си. Легнах да спя, но кошницата с гроздето се върти в ума ми, не мога да спя. Станах от леглото си и започнах да чета „Отче наш“, „Верую во Единаго“ и се успокоих малко. Легнах отново да спя, но – ужас! – кошницата пак в ума ми. Поглеждам към часовника, часът е десет; обръщам се надясно, наляво, не мога да заспя, не мога да се освободя от кошницата. Пак ставам, поглеждам – часът е 12; приближих при кошницата, взех малко грозде и си легнах. Каква беше изненадата ми, когато кошницата отново изпъкна в ума ми! Най-после реших: ще стана, ще изям всичкото грозде, да се успокоя; казано и свършено: изядох гроздето и си легнах, но на другия ден вече бях болен. Седя после и размишлявам: чудно нещо, толкова годишен човек съм станал, на другите давам ум, а се изкуших от една кошница грозде. Опасна била тази кошница! Мисля си: опасна е, защото чрез нея дойде изкушението. Утре ще дойде друго

изкушение, друго изпитание, което пак няма да издържа. Гледам кошницата, а нещо ми говори: „Защо ставаш толкова суеверен? Тук сега е нощ, а на другата страна на Земята е ден, там Слънцето още не е залязло. Стани от леглото и си хапни малко грозде, то е благословено от Бога“.

Казвам: самовъзпитание е нужно на човека. Ако иска да яде грозде, той може да яде и среднощ, но трябва да се качи на своя аероплан, да вземе със себе си кошницата с грозде и да стигне Слънцето; щом го стигне, свободно може да яде. Правило е: човек трябва да яде след изгрев слънце и преди залез слънце. Преди изгряването на Слънцето не е добре да се яде; при сегашните условия на живота това правило не може всякога да се спази, но който иска да живее редовно, той трябва винаги да го има предвид; правете този опит в продължение на една година или на няколко месеца, да видите какви резултати ще придобиете.

Човек трябва да измени своя начин на живеене, ако иска да създаде в себе си характер. Как живеят съвременните хора – раждат се, натъкват се на противоречия, блъскат се насам-натам, създават теории и хипотези, философстват и в края на краищата нищо не постигат; идват до ред разочарования, които обезсмислят живота им. Според мене една теория или една хипотеза не е нищо друго, освен една перспектива на даден предмет, разгледан в едно положение; утре обаче за същия предмет ще имате друго положение, друга перспектива. Значи една теория е вярна за дадени условия, за дадено положение; когато условията и положението се изменят, с тях заедно се изменя и теорията. Например виждам един равностраничен триъгълник, но след известно време, при нови условия, този триъгълник не е равностраничен, силите в него се изменят – триъгълникът не е тяло, той е част от дадено тяло; следователно както тялото се изменя, така и неговите части се изменят. И състоянията на

хората не са нищо друго освен части от състоянията на други същества, които са със съзнания, различни от техните – всяко настроение е част, отсечка от някое тяло: то може да бъде триъгълник, четириъгълник, петоъгълник и т.н. Това са символи – например триъгълникът, четириъгълникът, петоъгълникът и другите фигури показват качества, положения на съзнанието; това са живи, а не мъртви картини, които показват как нещата менят своята форма, своето място, като минават от физическия в Астралния, от Астралния в Умствения, от Умствения в Причинния свят. Само по този начин човек ще има ясна представа за развиването на съзнанието и за неговата роля в живота на човека.

Едно трябва да направите като ученици: да се заемете с изучаването на лекциите от първата година още. Там има известни правила, закони, формули, които трябва да заучите добре – по този начин вие ще развиете в себе си известни центрове, които ще ви помогнат в живота. Например вие можете да имате приятел само когато сте развили в себе си центъра на приятелството; вие можете да влезете в някое общество и да живеете с хората в това общество само ако сте развили центъра на общителността; вие можете да обичате Бога само ако сте обработили своето сърце. В Бога като цяло, като единица, се включват всички живи същества; ако обичате Бога, в Него ще намерите и братята си, и сестрите си, и приятелите си, и обществата. На всяка наша проява, на всяко наше състояние отговаря известен център, който трябва да се развива. Това не са илюзии, илюзии има само тогава, когато нещата не се развиват правилно. В илюзията нещата се усилват, увеличават се само, без да растат, без да се организират; например сянката може ли да расте – не, сянката се разтяга само, без да расте. Някой казва: „Слънцето изгрява“; Слънцето никога не изгрява – защо? Защото никога не залязва. Ако се качите високо в пространството, ще видите, че Слънцето не се върти, както

нам се вижда, но се движи спиралообразно нагоре и после слиза надолу.

Казвам: ученикът трябва да се концентрира, да развива мисълта си, но не по начина на йогите. Има много начини, методи, с които йогите си служат, но ако човек не ги разбере, той може съвършено да се осакати; тези осакатени ученици са въвн от законите на Природата. Законите на Разумната природа са строги. Аз давам методи, които са свързани с най-малки рискове за човешкия ум – те са методите на живота, методите на Разумната природа. Методите на йогите обаче са свързани с големи рискове – йогите приличат на англичаните, които обичат да се качват по високите върхове даже с риск за живота си; всяка година загиват по планините или потъват в моретата десетки англичани, но те смело вървят към целта, която искат да постигнат. Англичанинът е горд, не отстъпва лесно, той казва: „И живота ми да коства, аз ще постигна това, което желая“ – хубава черта е тази; българинът е като циганина, който казва: „И чергата изгарям, и чука продавам, но не се подчинявам“ – той е упорит, но не е твърд, твърд човек е онзи, който с мисълта си може да се издигне в пространството, откъдето никой не може да го снее. Каква твърдост е тази да се държиш за земята – утре земята ще се разклати и ти ще изгубиш твърдостта си. Твърдостта е висше качество, твърд е онзи, който има пълно самообладание, който може да владее своите мисли, чувства и който има в себе си пълно равновесие; той седи на някое място, където никой не го вижда, обаче той всички вижда, всички наблюдава – ученикът трябва да развива в себе си такава именно твърдост, а не упоритост. Само така той ще разбира Природата и ще се ползва от нея, иначе каквито богатства и да има, ще му се отнемат – кой от вас не е опитал това? Днес имате някаква радост, но при най-малката грешка от ваша страна радостта ви изчезва – къде отиде вашият мир? Фиктивни са били вашата радост и вашият мир, а

фигурните неща са материални; материалната радост, материалните блага изобщо всеки може да отнеме, а духовната радост, духовните блага никой не може да отнеме – духовното е достойнство на Ангелите. Физическата любов е на пресекулки – ту се явява, ту изчезва; духовната Любов е постоянна – тя непрекъснато се увеличава, расте; във физическата любов има разтягане, в духовната има живот, има растене.

Сега, като говоря по този начин, вие ще кажете: „На думи лесно се говори, но елате в нашето положение да го опитате“. Аз пък ще кажа вие да дойдете на моето положение. Бил съм във вашето положение, няма защо пак да се връщам; сега вие ще дойдете на моето положение. За да се развивате правилно, вие трябва да дойдете на моето положение, това е идеалното положение, към което трябва да се стремите. То не е прехвърляне на сили, но разумна работа. Страдания, недоразумения ще дойдат – те са неизбежни; за да дойдете до Разумния живот, необходими са страдания. Човек може да се разтревожи за нещо, но важно е да не се гневи. Не е въпросът да се разкайва, но той всякога трябва да държи съзнанието си будно – това значи: когато устата иска да каже нещо, първо да пита съзнанието да говори ли, или не; когато очите искат да видят нещо, да попитат съзнанието да гледат ли, или не; когато ушите искат да чуят нещо, да попитат съзнанието да слушат ли, или не; когато ръката иска да се мръдне, да удари някого, да попита съзнанието да направи ли това, или не. Понеже човекът, т.е. съзнанието в човека, е отговорно за всички прояви на своите удове, то трябва да бъде будно, да държи всички свои слуги в респект.

Казвам: сложете това правило в живота си и вижте доколко ще го изпълните. Когато приложите нещата в живота, тогава ще ги научите. В древността един ученик отишъл при един от Великите Учители и го запитал: „Учителю, кажи ми какво нещо е любов към ближния!“ –

„Иди в света и след три години се върни при мене, да ти кажа какво нещо е любов към ближния“. Той отишъл в света според както Учителят му го посъветвал, но след три години се върнал при Него и казал: „Научих първия урок, сега съм готов за втория“. Учителят му казал: „Сега започни оттам, откъдето си спрял“.

Сега, поставете си за задача в продължение на един месец да не съдите никого – нито себе си, нито ближните си; дойдете ли до положението да съдите някого, кажете: „Господи, на Тебе оставям да уредиш тази работа и да се произнесеш за нея“. Казвате: „Ние сме правили такъв опит“. Едно нещо трябва да научите – начина, по който да възлагате товара си на Господа; велика наука е да може човек да уповава на Бога и да знае как да възлага товара си на Него. Значи за един месец ще направите опит във всичките си изпитания да уповате на Бога. Каквито изкушения, мъчности или страдания ви дойдат, уповавайте на Бога! Ако успеете в тази задача, работите ви ще се оправят; ако не успеете, работите ви още повече ще се объркат. Работете всички с упование на Бога! Вие живеете в свят, в който се изисква голямо внимание и съсредоточеност.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Двадесет и четвърта лекция, 9 март 1927 г.

СПАСИТЕЛНИ ПОЛОЖЕНИЯ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Съвременните хора говорят за сила, за свобода на човешката воля; питам: докъде се простира силата и докъде – свободата на човешката воля? Ще кажете, че силата на волята се заключава в това да преодолява човек всички препятствия, за да постигне своите желания; питам: според вас кои неща са постижими и кои – непостижими? Съвременните хора вярват в невъзможните и непостижимите неща, а не вярват във възможните и постижимите.

Представете си, че имате една кола с четири колела и с два коня – аз взимам тази кола като символ; питам: за колко години тази кола може да ви се подчинява? Ако я държите в изправност, тази кола може да ви се подчинява 20-30 години; ако я употребявате много, ако всеки ден носите с нея пясък, тухли, тя ще ви служи най-много една-две години – защо? Защото осите ѝ ще се счупят, колелата ѝ ще се развалят, конете ще отслабнат и т.н. Като се развали колата и като отслабнат конете, на кого ще заповядвате? Сега пренесете този закон по отношение на вашето тяло – ако не държите тялото си в изправност, за колко години ще могат краката ви сигурно да стъпват, ръцете ви разумно да работят, ушите ви добре да чуват, очите ви ясно да виждат? Вие не се замисляте за това, но се занимавате с Небето, с Ангелите, искате да знаете как ще ви посрещнат на онзи свят. Знаете ли как са дошли Ангелите до положението, в което днес се намират? Вие мислите, че лесно можете да дойдете до положението на Ангелите. Срещате един banker и си казвате: „Да имам неговото

богатство в ръцете си, много нещо бих направил!“; много лесно искате да придобиете богатството, богатството е сила. Какво ще направите, ако имате на разположение два милиона лева – ще си създадете някакво нещастие, нищо повече: ще започнете да се храните с печени агнета, кокошки, пуйки и ще развалите стомаха си в продължение на няколко години. Днес Бог ви е поставил в положението на сиромас, да се научите да ядете; Той ви казва: „Мазнини няма да ядете, защото те са причина за разни болести“. Понеже в миналото си не сте знаели как да се справяте с организма си, не сте могли да го управлявате, днес сте дошли на Земята като беден човек, да живеете в лишения, да се изправите; тъкмо сте тръгнали в правия път, намери се някой ваш дядо, който ви оставя два милиона лева наследство, но с това разваля Божия план; вашият дядо не е постъпил добре, той трябваше първо да се обърне към Бога, да попита какво е Неговото мнение по този въпрос – да ви остави ли наследство, или не.

Мнозина идват при мене, искат да им кажа нещо, да знаят какво да правят – това, което искат те, е равностойно на два милиона наследство; тогава аз запитвам Бога да отговори ли на въпроса, или не и Бог ми казва: „Този човек е прекарал няколко неурядъчни живота, той трябва да се опретне на работа, да не разчита нито на баба и дядо, нито на баща и майка, нито на приятели; подобрението на съдбата му зависи изключително от него – ако работи, ще има Божието благословение; ако не работи, главата му ще побелее“. Казвате: „Тежки думи са тия“; по-добре да знае истината и да се стегне да работи ден и нощ, отколкото да се заблуждава. Трябва ли на онзи затворник, когото съдят е осъдил на смъртно наказание, да кажа, че ще го освободят, че ще го възнаградят с Георгиевски кръст, че ще бъде щастлив човек? Бесилка чака този човек, няма защо да го залъгвам; ще му кажа: братко, остават ти само десет часа да живееш, пригответи

се, прекарай тия часове в молитва; ти си извършил едно престъпление и трябваше навремето да мислиш, сега не остава друго, освен да се молиш.

Човек трябва да бъде искрен: каквото говори, да изпълнява, да живее в него. Щом говоря за Бога, аз Му служа, не върша моята воля, но Неговата. Няма човек в света, който като е работил за себе си, да се е повдигнал; в първо време този човек може да печели, но в края всичко ще изгуби. И на вас казвам: бъдете внимателни, за да не направите и вие същата погрешка; в миналото сте живели и работили за себе си, гледайте и сега да не вървите по същия път. Новата култура иска хора служители на Бога, които да работят разумно и с Любов; не е достатъчно човек да бъде добродетелен – Добро без Любов нищо не струва. Какво добро е това, ако дадете на някой беден човек един лев? От всички добродетели Любовта е най-голяма, без Любов нищо не може да се постигне. Аз не говоря за любовта на сегашните хора, тя е остаряла вече – тъй както хората проявяват любовта си едни към други, тяхната любов е изживяла вече времето си; всичко, което днес се проповядва, е старо учение, хората са знаели тия неща отпреди хиляди години още. Знанията на съвременните хора са ограничени – те се занимават с физическия, с материалния свят; това обаче е стара наука, през която са минали и минералите, и растенията, и животните. Растенията знаят химия, математика по-добре от много учени; стомахът ви разбира математиката по-добре от вас. Единственото ново нещо е това, което се говори в Откровението: „Господ твори Ново небе и Нова земя“; Ново небе и Нова земя – подразбирам новите възгледи в живота, с които ще се вдигне нова завеса и ще се открие нов свят.

Сега ще кажете, че еди-кой си професор, еди-кой си учен казал така; казвам: добро е това, което учените са казали или открили, но това още не е истинска наука. Че еди-кой си учен създал някаква

теория, тази теория още не е абсолютна; че еди-кой си професор направил някакви изследвания, тези изследвания още не са последната дума на науката; че еди-кой си лекар направил някаква операция, тази операция не е единственият начин за лекуване на дадената болест. Истински лекар е онзи, който може да намери някакво сигурно средство против трудно лечимите, или по-право – неизлечимите днес болести: туберкулоза, проказа и тем подобни; истински лекар е онзи, който може да намери сигурно средство против всички нещастия – достатъчно е този лекар да бутне един ключ в организма на болния, за да оздравее той моментално. Това значи лекар, под това разбирам истинска наука.

Има два начина за лекуване – стар и нов. Съвременните хора обикновено се лекуват по стария начин, с лекарства, с бани и т.н.; този начин на лекуване е бавен и дава микроскопични резултати. И аз лекувам по този начин – като дойде някой болен при мене, аз му давам известни методи, известни съвети и му казвам: „Ако изпълняваш съветите ми, след шест месеца ще имаш микроскопични резултати“. Обаче аз не лекувам хората по новия начин – защо? Защото те още не са готови. Новият начин е духовно лекуване; ако излекувам някой човек по духовен начин, като не е готов да води чист живот, той ще греши още повече, а с това ще си създаде по-големи затруднения в живота. За онзи, който е готов, духовното лекуване моментално дава резултати – достатъчно е да се даде на болния микроскопична част от еликсира на живота, за да оздравее моментално. Засега един от начините за лекуване на съвременните хора е да ядат малко, изобищо да не преяждат. Какво казват учените по този въпрос – те казват, че храната, която човек употребява, трябва да съдържа като главни елементи водород, кислород, азот, въглерод и други някои второстепенни, при това те определят в какво количество трябва да се взимат тия елементи. Вярно е, че организмът се нуждае

от всички тези елементи, но едно е важно да се знае: стомахът се нуждае от малко храна.

И тъй, от начина на храненето и от живота, който човек води, може да се определи колко години неговата кола, т.е. неговото тяло, ще му се подчинява. Това зависи и от разумността на човека – който не живее разумно, той е осъден на преждевременно остаряване; когато човек остарее, краката му отслабват и се отказват да му служат – такъв човек се намира вече в зависимост от другите хора и често става играчка в техните ръце. Според Новото учение на човека е определено да живее 120 години и до това време да си служи сам, да не се нуждае от ничия помощ; човекът на Новото учение не трябва да боледува и като дойде време да заmine за онзи свят, той пак трябва да бъде здрав, да не е боледувал. Заминаването на човека за онзи свят трябва да бъде като заминаването му от един град в друг или от една държава в друга. Днес някой заминава за онзи свят, след като е боледувал дълго време, след като са изхарчени за него 20-30 хиляди лева и в края на краищата продължава да смущава близките си и от онзи свят – в такъв случай по-добре е било да не заминава, но да остане да живее още на Земята. Следователно на ония, които мислят да ни смущават от онзи свят, казваме: „По-добре останете на Земята да си поживеете още, че тогава ще ви изпратим на онзи свят. На Земята ще посещавате театри, концерти, балове – каквото пожелаете; освен това ще имате хубави къщи, хубави дрехи, от всичко ще бъдете задоволени“. Бог е създал света тъкмо за тези хора; този свят не е създаден за праведните хора, но за грешните, да не смущават праведните, да не пречат на работата им. И наистина, на грешните хора са дадени много блага, да ядат и да пият, да не правят престъпления и въпреки това на Земята пак стават престъпления – това се дължи на недоволството на грешните хора. Праведните, добрите хора на Земята са малко – ако погледнете с окото на

ясновидеца, ще видите каква малка част от хората светят, т.е. изпускат светлина. По-голямата част от хората на Земята са грешници; за да ги задоволи, Бог им е дал безброй блага – ядене, пиене, къщи, ниви, богатства, само да не вършат престъпления. Наистина, и това е култура, но култура на грешни хора, която е временна, а не вечна. Без тези блага, без тези удоволствия животът на Земята щеше да бъде още по-лош, с повече нещастия. При това положение тия хора не могат да се обърнат към Бога; те трябва да минат през големи страдания, да се пробуди съзнанието им и тогава доброволно да потърсят Бога. Нека всеки се определи към кои спада – към светиите или не.

Някой казва: „Чудно нещо, снощи свещта ми светеше, а тази вечер загасна“. Аз питам как е възможно една хубава свещ една вечер да свети, а на другата вечер да не свети и оттук вадя следния закон: когато тъчете платното си, т.е. своя живот, трябва да спазвате всички правила на тъкачеството. Основата на платното трябва да бъде много здрава и доброкачествена; вътъкът – също така здрав; бърдото, станът също така трябва да бъдат първокачествени. С една дума, всичко трябва да бъде здраво, хубаво, за да можете лесно да продадете своето платно; ако платното ви е долнокачествено, един-двама могат да се излъжат да го купят, но трети няма да се яви – с това вие пакостите първо на себе си, а после и на другите. Ето защо знайте, че каквото мислите и чувствате, то първо ще се отрази върху вас, а после и върху другите хора. Животът на човека не е нищо друго освен платно, което той трябва да употреби или за себе си, или за другите. Човек не може да живее само за себе си – защо? Защото животът е капитал, даден от Бога, част от който ще се използва за самия човек, а останалото – за общо употребление. Горко на онзи, който задържа този капитал само за себе си! Напълнете своя хамбар, а излишъка дайте на другите, и те да се ползват; втори хамбар за себе си не градете, един хамбар е

достатъчен на човека. Дайте от изобилието си на бедните, на страдащите, излишъкът не е за вас – той е предвиден за ония, които нямат; който мисли да прави втори хамбар, нека знае, че добро не го чака, един хамбар е нужен на човека. Учението, което ви проповядвам, можете да турите в хамбара си, но остане ли излишък от него, раздайте го на сиромасите, на нуждаещите се; ако намеря втори хамбар, аз ще ви държа отговорни – да знаете това; достатъчно ви е да имате един хамбар пълен, втори хамбар не е позволено да имате. Казвате: „И ние сме съгласни с това, и ние искаме да живеем помежду си по любов“; по Любов могат да живеят само ония хора, които имат един хамбар, а не два.

И тъй, първото нещо, необходимо за всеки човек, е колата, т.е. тялото, да се подчинява на духа му. Човешкият живот се обуславя от законите, в които Бог го е поставил – мислите ли тогава, че можете да бъдете свободни? Човек е свободен дотолкова, доколкото изпълнява тия закони, доколкото изпълнява волята Божия. Често хората мислят, че са прави в постъпките си, когато се ръководят от своите вътрешни разбирания, обаче тук те трябва да бъдат много внимателни – не всякога тяхното вътрешно разбиране е съгласно с Божиите закони. Знаете ли какво нещо е вътрешното разбиране? Човек може да възприеме някаква мисъл отвън по телепатичен начин и без да знае това, да я смята за проява на интуицията, на Божественото чувство в себе си; без да мисли много, той казва: „Бог ми каза да направя това“. Не, това е мисъл, приета някъде отвън, както по радио се предават разни мисли. Човек трябва да се изпитва, да знае откъде идват мисли към него; той трябва да познава проводниците, да ги различава, иначе ще изпадне в грешки. Някой възприел една мисъл от Париж или от Лондон и бърза да се похвали, че получил някакво съобщение от Невидимия свят, друг пък казва, че получил някакво съобщение от жителите на Луната. Питам как е получил това съобщение, когато

днес нямаме радиоапарат до Луната, или как е получил съобщение от Невидимия свят? Божествените вълни се отличават с особени свойства: ако си болен и възприемаш една такава вълна, моментално ще оздравееш; ако умът ти е объркан, моментално ще се проясни; ако сърцето ти се е втвърдило, моментално ще се смекчи; ако си бил скръбен, тъжен, моментално ще цъфнеш като цвят, ще станеш бодър, весел, радостен – това значи да си възприел Божествена мисъл. Ако направите някакво добро по човешки, всеки ще каже: „Имал повече, дал и на другите“; ако направите едно добро по Божествен начин, всеки ще каже: „Благодарим на този човек, че е изпълнил волята Божия. Да бъде благословено Името Божие!“. От Божественото Добро всички се радват; от човешкото – само един се радва, и то временно, за момента само.

Някой казва: „Да дадем на този човек нещо, да му намажем колата“; питам кой човек, като е мазал колата си с катран, е останал здрав – с мазане работа не се върши, да замазваш нещата е стара култура. Някой казва: „Да кажем на този човек една сладка дума, че да му мине“ – това е мазане на колата с катран. Аз не съм против катрана, но той има място само в старата култура, в новата култура катран не се позволява – катранът съдържа в себе си вредни за организма елементи. В старата култура кадене с тамян се позволява, но в новата – никакъв тамян не се позволява. Новата култура не позволява да се вадят никакви екстракти, никакви есенции от плодове – всичко трябва да се употребява в естествен вид, както Природата го е дала. Новата култура не позволява рязане на лозите. Сегашният живот е несъвместим с бъдещия, не си правете илюзии, че можете да живеете по стар начин и да бъдете носители на новите идеи. Това, което днес научите и приложите, съставлява основа на бъдещето. Апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти мъдруваме. Когато

дойде съвършеното, тогава ще познаем Бога, както сме и ние познати“.

Закон е: краката ще ви се подчиняват дотогава, докато имате Любов към Бога; ако Любовта ви към Бога престане, и краката ще се откажат да ви служат. Очите ще ви се подчиняват дотолкова, доколкото любите Бога, и умът и сърцето ще ви се подчиняват дотолкова, доколкото любите Бога. Ако съберете Любовта на цялото човечество, на всички светии, добри и праведни хора, на всички Ангели и богове на небето, едва ли тяхната Любов ще съставя микроскопична част от Любовта на Бога. Човек трябва да влезе в Любовта на Бога и да не се заблуждава от окръжаващата среда; всеки човек говори това, което знае, прави това, което може и разбира, обаче когато дойдем до Божественото, там вече има друга мярка.

Сега, като наблюдавам вашия живот, виждам колко мъчно издържате изпитите си – защо? Защото не се съобразявате с условията. Някой има да минава дълъг път и тръгнал с натоварена кола. Срещат го пътници, казват му да свали част от товара си. – „Няма нищо, ще го изкарам, пътят ми е лек.“ Наистина, той слиза по наклон, надолу, и колата лесно върви, но по-нататък пътят става по-труден; той не предвижда това и си пее: „Горо ле, зелена, водо ле, студена“. По едно време пътят става равен и колата мъчно върви, още по-нататък пътят се издига нагоре, колата спира вече, не върви – какво да прави сега? Той трябва да снесе три четвърти от товара си. – „Къде да оставя този товар?“ След тебе идват бедни хора, с празни коли, те ще го натоварят. – „Как да оставя товара си, за който толкова труд съм употребил, докато го спечеля?“ Ако не оставиш товара си, колата ще оставиш, а то е по-страшно; снеси част от товара си и Бог ще те благослови. Такова нещо представят бурите, мъчнотиите в живота на човека.

Казвам: положението на този човек е подобно на онова, в което изпаднал един селянин от Варненско. Един ден този селянин отивал за Варна и карал пълна кола със слама. Среца го един човек и го пита:

– Колко продаваш тази слама?

– Сто лева.

– Ето, вземи сто лева. Изсипи сламата на земята и всеки да си върви по работата.

Селянинът изсипал сламата и седнал пред нея. Другият го попитал:

– Какво чакаш, нали ти дадох парите?

– Даде ми парите, ами сламата?

– Щом ти е платено за нея, няма какво повече да мислиш, върви си по пътя!

Седи този човек и мисли какво ще стане със сламата; има кой да се грижи за нея, ти продължавай пътя си. И съвременните хора сега седят и мислят какво ще стане със сламата – няма какво да мислят, има хора, които се грижат за нея; на вас не остава друго, освен да си гледате работата и да вървите напред.

Като ученици вие трябва да избягвате еднообразието, защото еднообразието убива, а разнообразието оживява човека; аз говоря за вътрешното разнообразие, а не за външното. Казвате: „Тогава трябва да се отречем от старата култура“; няма защо вие да се отричате, тя сама се е отрекла от себе си – защо? Защото нейната кола е остаряла вече. Нова кола се изисква, животът на сегашните хора е толкова опорочен, че Невидимият свят трябва да се заеме съвършено да го пречисти, да го филтрира – тогава утайките на този живот ще останат на филтъра и ще се изхвърлят вън, а чистата вода ще влезе в употреба; мислите ли, че след това филтриране на живота ще останат в него жаби да крякат – не, ще престанат вече жабешките песни.

Казвате: „Хората трябва да се женят, да се развиват, да вървят напред“ – чудни са хората в своите разбирания. Представете си, че водата попие в земята и навред настане суша – какви женитби могат да стават? На Земята няма да има жито, няма да има царевица, глад ще настане – при това положение кой ще се жени, кой ще ражда, къде ще останат тогава булките и младоженците, къде ще бъдат майките и бащите? Хората могат да се женят, но когато има изобилие в живота – тогава те ще скачат и ще пеят както жабите във водата; щом пресъхне водата, ще наведат главите си и ще се молят: „Помени и нас, Господи!“ – къде? В Новия живот. Всички ще се молите да ви помене Господ в Новия живот, където водата изобилно тече и извира, където хлябът вечно расте и зрее. Така трябва да гледате на живота, а не да се борите. Хората не са създали света и няма защо те да го оправят; Божият свят е създаден за ония души, които от хиляди години насам са търсили и търсят Бога и живеят за Него, Божият свят е създаден за ония души, които светят. Ще дойде ден да се запалят и онези, които не светят. Камъкът може ли да свети – не може. Защо? Защото не са намерени онези условия, при които той може да се запали и да свети. Учените разполагат със средства и днес още да запалят камъка, но това запалване ще коства много по-скъпо, отколкото самият камък; ще дойде ден, когато тия средства ще бъдат по-евтини – тогава и камъните ще светят, следователно няма нужда тия камъни преждевременно да се запалят. Има хора, които като камъните днес не могат да светят – те ще чакат своето време.

Сега, като говоря за света, аз имам предвид всички пробудени, съзнателни души. Под израза **съзнателни души** не разбирам само хора, но и животни, и растения – има растения, които вървят по пътя на праведните, има растения, които вървят по пътя на грешните; същото може да се каже и за животните – има животни, които вървят по пътя на праведните, има животни, които вървят по пътя на

грешните. Един комар ще ухапе човека и няма да помисли, че му причинява болка – и той си има философия, с която се оправдава, казва: „Какво от това, че съм взел малко човешка кръв? Човекът е богат, може да ми даде малко от своята кръв“. Казвате: „Всеки ще си получи своето. И човекът, и комарът, щом вървят по пътя на грешните, ще бъдат наказани“; така е, но Духът казва на човека: „Не претоварвай колата си!“. Бъди доволен от това, което Бог ти е дал, колкото и малко да е то – малкото богатство с Любов е за предпочитане пред голямото богатство без Любов; малкото знание с Любов е за предпочитане пред голямото знание без Любов и без приложение. Каква полза от твоята хубава поезия, ако няма кой да я чете и слуша; каква полза от това, че си виден цигулар, когато твоите слушатели са глухи? Следователно красотата на живота се състои в това човек да бъде в съгласие с по-напредналите от него Същества: неговата мисъл да бъде в съгласие с мисълта на тия Същества – това значи хармония, музика в мисълта. Каква по-хубава музика от тази – твоята мисъл да бъде в хармония с мисълта на хиляди напреднали Същества; да мислиш и да разбираш правилно – това е най-хубавата музика, която съществува на физическия свят. Музиката подразбира още проява на Любовта във физическия свят. Когато хората са нещастни, това показва, че те не разбират законите на Любовта; Любовта включва законите за лекуване, за забогатяване на хората. Казвате: „Бог е Любов“; и обратното може да се каже – Любовта е Бог; Любовта пък носи живот, животът носи светлина за човешката душа.

Като ви говоря по този начин, думите ми ще произведат различни резултати. На онези от вас, които са на камениста почва, думите ми ще образуват голям порой и те ще кажат: „Много неща бяха казани, но нищо не остана в ума ни“ – защо нищо не остана в умовете ви? Защото вие представлявате наклон, по който водата не може да се задържи. Онези, които са в долина, ще се удавят от моите

думи; те ще кажат: „От толкова говорене умовете ни се замотаха, без малко щяхме да се удавим“ – да, дълбока вода, дълбоко знание е това. За онези пък, които представляват добра почва, моите думи са семена, които ще се посадят, ще израстат, ще дадат добри плодове – ябълки, круши, сливи и др.; те ще кажат: „Разбрахме каквото ни се говори“. Аз бих желал вие да бъдете добрата почва, за да разберете всичко, каквото ви се говори, и да го приложите. Разбирайте нещата вътрешно, за да не се поддавате на лъжливи внушения; в старо време имало лъжливи пророци и в сегашно време има такива. Човек трябва да разбира истината, да се пази от заблуждения; тези лъжливи пророци могат да говорят на човека отвън и отвътре, но той трябва да бъде внимателен, да не се поддава. Например някой ви говори отвътре: „Ти си много праведен човек, ръцете ти са позлатени от добрини“ – не, този дух ви заблуждава, в живота си човек може да направи само едно Добро; едно Добро, направено с Любов, струва повече от хиляди добрини, направени без Любов. Ако е въпрос за добрините на света, нека светът прави своите добрини; обаче когато се говори за Доброто, което Любовта прави, ще знаете, че Любовта или много дава, или нищо не дава. Ако някой мисли, че Любовта трябва само да дава, той не разбира закона. Може ли да се нарече безлюбие това, че майката и бащата отказват да купят на детето си нещо, което ще му причини ред страдания? Детето иска от баща си да му купи един голям револвер, за да стреля; разумният баща отказва да купи на детето си револвер, защото знае, че то веднага ще започне да стреля и който е близо до него – братя, сестри, всички ще пострадат. Бащата трябва да каже на детето си: „Синко, всичко мога да ти купя, но не и револвер“; детето може да плаче, да вика, но бащата не трябва да изпълни желанието му. Питам може ли този отказ да се нарече акт на безлюбие – ако някой каже, че сърцето на този баща е кораво, той се лъже, меко е сърцето на този баща, той

предвижда страданията, които револверът в детските ръце ще причини на близките нему братчета и сестричета; ако сърцето на бащата беше жестоко, той щеше да задоволи желанието на детето си, без да мисли за лошите последствия. По същия начин много от вас искат да им се даде по един револвер; казвам: вие имате револвери, няма какво още да ви се дават; нашата задача е да събираме оръжията ви, а не да ви даваме нови. Какво ще направите, ако имате още един револвер – ще цъкате надясно-наляво; не, достатъчно сте цъкали. Не мислете, че е лесно да цъка човек; ти ще цъкаш, но и онзи, в когото куршумът попадне, ще цъка. Следователно, когато Любовта дава и когато не дава, резултатите са еднакво силни – в разумния живот даването и недаването са два метода, с които Любовта си служи, и на вас не остава друго, освен да благодарите и за едното, и за другото.

Та мисълта, която трябва да остане в ума ви, е: всички да имате едно свещено верую, един велик закон, които да ви ръководят; това свещено верую трябва да включва в себе си подтик към Първичната Любов, към Първичната Мъдрост и към Първичната Истина – само при това положение, само при такова верую между хората може да съществува пълно единство, иначе, ако всеки мисли, чувства и действа по своему, светът няма да се оправи. Които не вярват в това, те ще го опитат – ще видят, че по техния начин умрелите няма да възкръснат, нито живите ще придобият безсмъртие; възкресението ще дойде само за онзи благочестив, свят човек, който цял живот е работил и се е молил, но не и за онзи, който никога не се е молил и само за себе си е работил. Който е внесъл част от капитала си в Божествената банка, той има какво да получи, но онзи, който нищо не е внесъл, нищо няма да получи. В Небето никакви просяци не се приемат; ако някой просяк се осмели да влезе в Небето, веднага ще го изхвърлят вън – там просия не се позволява. Там спор, подозрение не

се позволява, там никаква критика не се допуска – на Земята тия неща могат да съществуват, но на Небето – по никой начин.

Сега всички се нуждаете от прави разбирания за живота, прави разбирания за Бога и за служенето на Бога – в това служене ще разберете великата Воля Божия, която иска да обедини всички добри, праведни хора в изпълнението на една Воля, една Любов, една Мъдрост, една Истина. Само при такова съзнание, при такова прозрение човек ще види на Земята безброй красиви, светещи души и ще каже: „Радвам се, че има такива души на Земята, които работят, помагат на по-малките от тях“. Грешните пък са пръснати по Земята като изгорели главни, от които днес нищо не може да стане. Обаче не е въпросът за грешните, важно е сега какво вие трябва да правите. Ще кажете: „Тогава да се откажем от живота“. От кой живот – ако е да се откажете от стария живот, пълен с грехове и заблуждения, прави сте; но след като се откажете от стария, т.е. от грешния живот, трябва да приемете Новия живот, който сега иде. Не е работата да се откажете на думи само, но да свършите веднъж завинаги с него – откажете се от стария живот и приемете Новия! Откажете се от скръбта и приемете радостта; откажете се от сиромашията, за да приемете богатството; откажете се от невежеството, за да приемете знанието; откажете се от слабостите, за да приемете Божията сила в себе си; откажете се от външното, от привидното благочестие и смирение, за да приемете истинското смирение, което ще послужи за основа на Любовта и Разумността. Това е новото, което сега иде в света.

Казвате: „Какво да правим с настоящето?“. Това, което днес преживявате, то са утайки от миналото, това е слама, която трябва да продадете на онзи, който се нуждае от нея, и повече не мислете. Нали платиха за сламата ви? – „Не са ми платили.“ На когото е платено за сламата, нека я свали от колата си и да продължи напред; на когото още не е платено, нека чака, докато дойде някой да я купи, но той

непременно трябва да я изнесе на пазара – щом се яви някой да я купи, продайте я и повече не питайте за нея, но кажете: „Да бъде благословено името Божие! Връщам се в село с двойна печалба – и сламата продадох, и новото придобих“. Тогава и онези, които купиха сламата ви, както и вие, които я продадохте, тръгнете напред в пътя – в кой път? В правия път. Докато дойдете до този път, вие ще минете през ред мъчения, изпитания, скърби и страдания.

Мнозина ще кажат: „Слава Богу, продадохме сламата, освободихме се от нея“. Както разбирам нещата, виждам, че още не сте продали сламата си; имайте търпение, ще я продадете, но кажете какво разбрахте от това, което ви говорих досега? Аз знам какво сте разбрали, но питам само като онзи умен дядо, който решил да купи къщата на своя съсед, но само за форма запитал синовете си:

- Как мислите, да купим ли къщата на съседа?
- Да я купим!
- Добре, аз уредих вече този въпрос.

И всички се радват, че дядото постъпил разумно, като взел мнението на синовете си, а дядото вече купил къщата. Казвате: „Друго нещо е да се чуят повече гласове, повече мнения“; според мене многото мнения не ползват – една българска пословица казва: „Много баби, хилаво дете“. Какво са направили многото депутати в камарата, какво са направили многото учени? Днес от много учени светът се е развалил – защо? Защото всеки учен иска да мине неговата теория, неговото изследване. Един учен създава една теория, друг я опровергава, в края на краищата нищо не излиза. – „Ама моята теория е права.“ Добре, нека твоята теория бъде права, достатъчно е работата да тръгне напред; едно е важно – колата да върви; какви теории ще теглят колата, това не е важно за вас. Старите теории представляват задните колела на колата, новите теории – предните колела; тогава нека предните колела теглят колата, а задните да

помагат. Обаче как е всъщност – предните колела теглят напред, задните – назад; значи имате две равни сили, които действат в две противоположни посоки – резултатът на това движение е спиране на колата.

И сега много учени създават някакви теории и там спират – защо? Чакаат да дойдат някои да признаят тяхната ученост. Няма защо да чакат другите да ги признават, те трябва да работят и да вървят напред. „Ама не искам да мислят хората, че съм глупав човек“ – това с мислене само не става, пътят, по който вървиш, ще покаже на хората какъв си. Отивате при един силен човек, искате да си кажете думата за него – дали е силен, или не; той хване едного – разтърси го, хване друго – и него разтърси, хване трети – удари му една плесница; вие казвате: „Силен човек е този!“. Силният лесно си пробива път, слабият обаче отгук обиколи, оттам обиколи, този моли, онзи моли да му отворят пътя. Божественият човек е силен, той сам отваря пътя си. Казвате: „Малко политика е нужна!“ – никаква политика, политиката е за слабохарактерните хора; силните хора отварят пътя си сами, като борци – това е метод за духовния живот. Щом при тебе дойде злото, т.е. дяволът, ти ще се бориш с него като юнак, ще гледаш да го повалиш на земята; ако той те повали, за тебе ще бъде лошо – ще те тъпче на общо основание. Борили ли сте с дявола, да знаете как се бори той? Ако го хванете за опашката, той ще надвие; ако го хванете за рогата, вие ще надвиете. Достатъчно е да хванете рогата само на един дявол, за да внушите страх на всички дяволи – те ще кажат: „Не закачайте този човек, той е силен, ще изкърти рогата на всинца ни“.

Казвам: такъв трябва да бъде ученикът – той трябва да се отличава със смелост и решителност, да устоява на вътрешната борба, която става в него; като дойде дяволът при него, той трябва да го хване за рогата и да го повали на земята. Като види дявола, малодушният ученик веднага капитулира и започва да се моли, но

дяволът не отстъпва, той не иска да знае за никаква молитва. Щом дойде дяволът, ученикът трябва да го хване за рогата и да му каже: „Слушай, ти трябва да знаеш, че пред тебе седи окултен ученик, който разбира законите като тебе. Ти ще се подчиниш в името на Бога, защото Той е по-силен от тебе“; след това ще му тури юлар, ще го възседне, ще отиде с него на хаджилък и където иска, там ще го разкарва; като се върне от разходката, ще му каже: „Сега бъди свободен и знай, че окултният ученик не се плаши от рогата ти“. Ако ученикът не се съобразява с Божиите закони, той ще бъде тъпкан от дявола; дяволът може да разтърси човека така, че с години да помни това разтърсване. Следователно смелост се изисква от ученика; като дойдат страданията, той трябва да ги понесе с упование и Вяра в Бога – само така може да имате успех в живота, само така можете да се справите с мъчнотиите. Бог работи в нас и ние трябва да бъдем съработници с Него. Вие трябва да бъдете победители в борбата. Как и с какво ще победите? С Любов – Бог е Любов и Той побеждава с Любовта; следователно приложете в живота си закона на Любовта, ако искате да имате успех.

Сега, да направим едно упражнение с движение и пеене на буквите **у**, **а**, **и**. Изнесете лявата ръка напред малко наклонена, с дланта надолу; дясната ръка се движи по лявата: започвате от рамото и слизате до лакътя, като пеете упражнението с буквата **у**; после ръката слиза до китката, като пеете упражнението с буквата **а**; най-после ръката се качва от китката до лакътя и пеете буквата **и**. Разстоянието на ръката от рамото до лакътя представлява материалния, физическия свят, или стомаха; мястото от лакътя до китката представлява Духовния свят – сърцето, а китката – Умствения свят, ума. После поставете дясната ръка напред, а лявата да се движи по нея.

Правете това упражнение сутрин и вечер по десет пъти в продължение на една седмица – по този начин ще подобрите положението на стомаха, на гърдите и на мозъка си, ще се лекувате. Който пее, той е здрав човек – който иска да бъде здрав, той трябва да пее: и като тъжен, и като скръбен, и като неразположен. Казано е: „Пейте и възхвалявайте Господа в душата си!“ – в това се състои истинският живот, който носи радост и веселие за човешката душа.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Двадесет и пета лекция 16 март 1927 г.

МАЛКИЯТ ПОВОД

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

За следния път пишете върху темата: „Защо съм недоволен?“. Нека всеки развие темата така, както той я разбира.

Аз взимам недоволството като контраст на доволството. Най-малкият повод в живота може да послужи като условие да се прояви недоволството; причината за недоволството е толкова малка, че едва с микроскоп може да се види, докато доволството започва с нещо велико. За да бъде човек доволен, окръжаващата среда трябва да бъде напълно хармонична: небето трябва да бъде ясно и осеяно с безброй светли звезди; цветята трябва отдалеч да разнасят своето благоухание; дърветата трябва да са увиснали от плодове; реките трябва да текат и т.н. Дойде ли въпрос за недоволството, най-малкият повод изкарва човека от равновесието му. Не смесвайте обаче недоволството със скръбта, недоволството представлява психически прах в съзнанието на човека; човек е недоволен, понеже не е развил в себе си красивото, великото, Божественото, към което се стреми.

Човек трябва усилено да работи върху себе си, за да преустрои своя свят; за тази цел той трябва да отвори в съзнанието си голям прозорец, откъдето да влиза повече светлина – тази светлина ще внесе в ума му прави разбирания, а в сърцето му – благородни чувства. Разумният човек разполага със светъл и силен ум, с добро и устойчиво сърце. Ако не е силен, човек не би задържал онова, което е придобил и разработил в себе си; ако не е силен, той ще изгуби онова, което е придобил. Когато някой дава доброволно от своите

придобивки на другите, това е едно положение, но ако насила ги взимат от него, това показва, че той е слаб.

И тъй, като се говори за добродетелите – кротост, смирение, въздържание, тия добродетели имат отношение към Бога, а не към хората; човек трябва да бъде смирен към Бога, а не към света. Например какъв смисъл има в това човек да бъде смирен пред мечката, тя може ли да разбере неговото смирение? Ако срещна мечка в гората, аз няма да се мера с нея по сила, но ще ѝ покажа своята разумност, ще ѝ покажа, че по разумност аз стоя по-високо от нея; аз съм въоръжен, но тя е по-силна от мене – ако мине по пътя си, без да ме предизвика с нещо, аз няма да посегна върху нея, обаче ако се хвърли върху мене, ще ѝ покажа пушката си. Малцина могат да издържат мечка да ги срещне и да им проговори – мечката е символ на големи страдания, които видоизменят направлението на човешката мисъл. Ти си философ, учиш хората как да живеят, как да постъпват, възпитавааш децата, но щом се натъкнеш на някоя голяма мечка – на голямо страдание, ти изгубваш присъствието на духа си, не можеш да се справиш със страданието си; тази мечка те е пленила вече, ти си неин роб, вследствие на което цели три месеца боледуваши от треска – какво геройство е това? И след тази среща ти излизаш вълн, на чист въздух, но вече пожълтял, отпаднал и като те видят хората, казват: „Много е страдал този човек“; казвам: мечка го е срещнала. Вие можете да се смеете на този човек, но трябва да знаете, че големи мечки, големи страдания има в света.

Сега, ще приведа един пример от живота, да видите какво значи мечка да те срещне. Представете си, че някой богат човек има един верен, добър слуга, но сиромаш. Господарят не влиза в положението на слугата си и често последният изпада в големи затруднения. Случва се, че слугата се влюбва в една млада, красива, но много възискателна мома и тя му казва: „Аз ще те взема само ако си богат, ако имаш на

разположение много пари, да задоволиш всичките ми желания“. Този млад човек започва да мисли откъде и как да намери пари, да задоволи своята възлюбена; мисълта му се спира върху неговия господар и той започва да мисли как да го обере или в краен случай да го отпрати със специален билет за онзи свят – ето, слугата е срещнал вече мечката в гората, пък и господарят му скоро ще срещне мечка. Питам как е възможно тези хубави, красиви чувства към момата същевременно да породят в сърцето на верния слуга желание да премахне господаря си от този свят – ще кажете, че това е карма, че такива били условията на живота му, но тези обяснения още не са научни. Вие гледате към Черни връх, но същевременно си мислите друго нещо; следователно, ако някой извади заключение, че вие наблюдавате Черни връх, това заключение не е право – другаде е вашата мисъл, а не за Черни връх. Слушате някой виден оратор, той започва: „Господа, знаете ли какво искам да ви кажа? Ще разберете ли това, което ще говоря?“, цялата публика остава изненадана от въведението на тази реч – защо се изненадват? Защото всички са учени хора, професори, а ораторът ги смята за прости, за невежи хора. Казвам: такава ще бъде изненадата на всички хора от онова, което бъдещето им готви; тази изненада ще урони престижа, достойнството на хората и ще ги лиши от възможността да използват Доброто, което се готви да дойде.

Следователно, за да се ползва от условията на живота, човек трябва да разполага със знание, което носи мир на душата – това значи истинско знание. Невежеството пък изпълва човешкия живот с тревоги. Който разполага с истинското знание, той предвижда нещата отдалеч, на всяко предприятие той знае края – с тази наука разполагат не само духовни, но и светски хора. Един богат американец имал само една дъщеря, която се влюбила в един търговец милионер и решила да се ожени за него. Баща ѝ обаче я

посъветвал да покаже портрета на годеника си на някой астролог или физиономист, да чуе неговото мнение. Дъщерята се съгласила да чуе какво ще каже френологът за нейния годеник – той казал, че тя не трябва да се жени за него, защото най-много след две години ще я убие; дъщерята повярвала на думите на френолога и отказала на своя възлюбен да влезе в брак с него. Думите на френолога се оправдали: богатият търговец се оженил за друга мома, която след две години убил. Ще кажете: „Как е могъл този френолог да предскаже това?“. Наука има човекът – на лицето, на главата, на ръцете на човека има ред белези, по които може да се чете; всеки трябва да изучава тези науки, да познава себе си, да познава и окръжаващите, с които има отношения.

Казвате: „Духът ще ни открие истината“; има неща, които Духът е написал на човешкото лице и втори път Той не ги открива. Той говори само за неоткритите неща, а откритите трябва да се изучават – ето защо хората трябва да изучават законите, които управляват живота. Според областта, в която действат, тия закони биват три вида: физически, които се отнасят до материята; астрални, които се отнасят до сърцето, до света на желанията; и умствени, които се отнасят до ума. Тези три вида закони се различават по форма: например човекът на ума обича изящните, красивите неща; човекът на сърцето обича съдържанието на нещата; физическият човек пък разглежда нещата по обем, по външна форма, по големина. Следователно физическият човек трупа знания, сърдечният човек използва знанията, а умственият човек ги подбира по смисъл и вади заключения от тях за правилен и разумен живот. Например правилно схващане е, че светът постоянно прогресира. В този смисъл който прогресира, той влиза в първата категория числа от 1 до 10. Числата от 1 до 10 представляват Божествения свят; от 1 до 100 – Ангелския свят; от 1 до 1000 – човешкия свят. Ако някой човек в числото 5342 е двойката, това

показва, че той е заел последното място на физическия свят, т.е. той е на опашката; ако пък имате числото 2435, вие сте в началото на това число, на първо място.

Първото място, главата, представя Божествения свят. Щом сте в Божествения свят, трябва да знаете, че в този свят не се позволява никакво сърдене – който живее в Божествения свят, той няма право да се сърди; който живее на физическия свят, той има право да се сърди, да се гневи – сърденето на физическия свят е масло, което се туря в яденето. Докато живее на Земята, човек не може да не се сърди, обаче отиде ли на Небето, там по никой начин не трябва да се сърди. И най-великият Учител – Христос, като дойде на Земята, разгневи се на търговците, които продаваха в храма, взе камшик и ги изгони навън. Няма човек на Земята, който да не се е гневил, няма кротки хора на Земята. Казвате някому: „Не се сърди!“; не мога да не се сърдя – ако съм в Божествения свят, там съм повече от светия, там съм добър, кротък човек, но на Земята и най-добрият човек се сърди. Гледате, някой се усмихва, дава вид, че не се сърди, но то е само външно поведение, той вътрешно се сърди. Казвате: „Какво присъствие на духа има този човек!“; това е роля, която той играе, турете му една малка запалка и ще видите, че моментално ще избухне. За физическия живот сърденето е необходимо, ако човек не се сърди, главата му би се пръснала. Гневът заобля главата на човека, придава ѝ хубава форма; ако човек не се гневи, главата му отстрани щеше да бъде сплесната. Гневът е войник, който стои на поста си и казва: „Главата си давам за моя господар!“ . Тъй щото не е лошо, че се гневи човек, но гневът трябва да бъде намясто; гневът е запаленият огън в огнището – ако умееете да запалите този огън добре, да се стоплите на него, да си сварите чорбица, той има смисъл; но да духате този огън и да не можете да го запалите, да напълните очите си с дим и пепел, този огън не е на мястото си. Казвам: само умният човек може да се

гневи, той духа намясто и навреме, вследствие на което разумно изразходва своята енергия; глупавият човек не се гневи. Когато умният и светията се гневят, те разбират защо се гневят – с гнева си те помагат на по-слабите от тях, предават им енергия.

Всички трябва да имате предвид следното положение: всеки човек живее едновременно и в трите свята – на физическия, на Астралния и на Умствения. Питам колко от хората, които живеят на Земята, трябва да се гневят – от десет души само на един е позволено да се гневи. Ако ви накарат да изберете хора за Земята, от кои ще вземете – от десетте, от стоте или от хилядата? Ако изберете само от хилядата, те ще бъдат хора от физическия свят, които само ще се гневят, затова трябва да изберете хора от трите свята: един от Божествения свят, от десетте, които ще турите на главата; десет ще вземете от Ангелския свят, от стоте, които ще турите в сърцето; най-после ще вземете сто от хилядата, които ще поставите на физическия свят. След това ще размесите тия хора, за да си окажат известно влияние. Това е закон, който можете да приложите при възпитанието, от една страна, и за подмладяването – от друга; ако не разбирате този закон, вие не можете да се подмладите, не можете да усилите паметта си. Защо отслабва паметта на човека – защото той изразходва физическите си сили и няма откъде да дойдат нови. Ако човек води война цели 10-15 години наред, той съвършено ще се изтощи. Следователно по колко пъти на ден най-много човек трябва да се гневи? Питам по кой начин умният човек може да въздейства на гнева си – щом се разгневи, той трябва да направи едно математическо изчисление за колко време да даде ход на тази енергия да се изразходва; Невидимият свят, Природата, държи сметка за тази енергия – за тази цел има часовник, който определя количеството на изразходваната енергия при гнева. Човек има право да изразходва само толкова енергия, колкото е определено; ако

изразходва повече от определеното количество, ще го глобят. Има случаи, когато човек трябва да се разгневи на себе си, за да тръгнат работите му напред – гневът събужда активността в човека; той представлява вътрешен процес в човека, който трябва да се изучава.

И тъй, човек трябва да изучава своите състояния, да прави ред изчисления. Например дойде някое радостно чувство в човека – той трябва да изчисли колко време ще трае тази радост, какво ще произведе в него и как ще се отнесат хората около него; някои хора ще критикуват, ще кажат: „Защо се радва този човек?“ – трябва да изчислите количеството на хората, които ще ви критикуват при гнева, и на тия – при радостта. Трябва да следите какво може да произведе радостта и какво – гневът. Например радостен сте и влизате в една бакалница да купите захар, но нямате пари; бакалинът ви поглежда и казва: „Без пари не давам“. След вас влиза друг човек, сърдит, гневен и казва на бакалина: „Скоро дай едно кило захар или ще те убия!“; бакалинът веднага дава едно кило захар – в този случай гневът дава резултат. На другия ден този човек отива при бакалина, извинява се и плаща захарта. Бакалинът се чуди и казва: „Добър човек бил той“, обаче едновременно с това той съзнава грешката си към първия, на когото не дал захар.

Оттук вадим следния закон: човек трябва да работи в живота първо с нисшите сили, а после с висшите, а не обратно. Ако отивате при канарите, няма да им говорите меко, благо, но ще вземете чук и длето и ще удряте, да получите от тях някакъв скъпоценен камък; те ще ви дадат нещо и ще кажат: „Добре, че с малко се освободихме“. Същият закон действа и в живота: когато дойде някой при вас да ви иска нещо и започне да вика, да ви се заканва, не мислете много – дайте каквото ви иска и благодарете, че с малко се освободихте. Често вие говорите за Любовта, искате чрез нея да уредите живота си, но не върви – защо? Вие трябва да знаете къде какви закони да прилагате.

Следователно, когато говорите за Божествени, за възвишени работи, вие трябва да измените положението си, т.е. да не бъдете на Земята, но да се качите в по-висок свят. Божественото не може да бъде в услуга на земните желания – щом се отправяте към Божествения свят, трябва да се откажете от земните желания; човек може да живее на Земята, но да има възвишени желания и стремежи – само по този начин той ще има резултатите на Божествения свят.

Казвате: „Ние трябва да бъдем духовни!“; духовен е само онзи човек, който е развил своето причинно тяло, с което да разбира причините и последствията на нещата. В широк смисъл на думата под **духовен човек** се разбира онзи, който стои по-високо и от учения, и от разумния, и от гениалния; обаче в тесен смисъл на думата духовен човек е всеки религиозен – този човек живее повече на физическия свят. Истински духовният знае законите за трансформиране на енергиите – когато работи умствено или духовно, той знае в кои центрове да локализира енергията си; ето защо духовният човек никога не изразходва енергията си напразно и каквато работа започне, той всякога ще я завърши успешно. И вие като ученици трябва да научите закона за трансформиране на енергията и да го прилагате в живота си. За духовния човек всяко движение, всяко побутване по главата, по челото или другаде има дълбок смисъл. Обикновеният човек прави несъзнателни движения, той не разбира значението на тия движения. Например някой държи пръстите на ръцете си склучени – това показва, че работите на този човек са стегнати, затворени; когато някой тури показалеца на устата си, с това иска да каже, че за да разбере нещата, за да ги разреши правилно, той трябва да говори сладко, с Любов; когато постави ръката си на челото, на разсъдъчните способности, това означава: аз трябва да мисля, да разсъждавам правилно, за да разреша добре задачите на живота си или да се домогна до известна идея; някой се

почесва отзад по главата – това значи: няма да стане тази работа или: ами ако не стане тази работа? С почесването човек изразява съмнение, колебание. Понякога човек поставя ту левия крак върху десния, ту десния върху левия, с което мести енергията по цялото си тяло. Като знае, че всяко движение има смисъл, човек трябва да прави разумни, съзнателни движения; ако не разбира значението на движенията, той трябва да наблюдава, да ги изучава. Движенията на човека трябва да бъдат хармонични. Някои държат главата си наляво, други – надясно; и едното, и другото положение на главата не е правилно. Всяко неправилно поставяне на главата, както и всяко нехармонично движение изобщо, създава ред пакости на човека.

Един млад способен човек отишъл при един добър богат американец, за да иска някаква услуга. Като разказал положението си, богатият човек бил готов да му услужи, но се отказал от готовността си да му помогне по единствената причина, че младият човек го опръскал със слюнката си – затова той му казал: „Извинете, господине, сега не мога да ви услужа; друг път дойдете“. Младият момък трябваше да бъде внимателен: той трябваше да седи далеч от американеца или по-добре щеше да бъде да мълчи, писмено да подаде молбата си и да чака отговор. Мислите ли, че като говорите с някого и го опръскате със слюнката си, той ще ви услужи? Като ви изслуша, богатият ще затвори вратата си и ще каже: „Друг път да дойдете“. Друг пък, като говори, себе си опръсква – и това не е добре. Да опръскаш хората със слюнката си, това подразбира да ги критикуваш; да опръскаш себе си, значи сам да се критикуваш. Казвам: нито едното е за препоръчване, нито другото – да критикуваш хората или да критикуваш себе си, това значи да критикуваш Божественото. Има едно начало в човека, което никой няма право да критикува – Доброто, Божественото начало в човека никой няма право да засяга, то е свещено начало и всеки трябва да го

почита; дали е в тебе, или в друг някой, не е важно – зачитай това начало. Ако направите някаква грешка, не смятайте, че други са виновни за това; не петнете Бога в себе си, но кажете: „Аз съм причина за тази грешка и ще я изправа“. Когато Бог види вашата готовност, благородството на вашето сърце, Той ще ви помогне да изправите грешката си; ако откажете да изправите грешката си и очаквате на Бога или на хората, те да я изправят, нищо няма да постигнете; смятайте, че освен вас никой друг човек не съществува – при това положение не остава друго, освен сами да свършите работата си. Всяка погрешка, направена от човека, е задача, която той сам трябва да реши.

Представете си следното положение: вие сте заети с някаква сериозна работа, увлекли сте се в нея, нищо друго не ви интересува; дойде някой, бутне ви, каже ви няколко думи, които ви изкарват от равновесие, и вие се разгневите, направите нещо, което не сте мислили – къде е грешката сега? Кой е причина за тази грешка – вие или онзи, който дойде и ви предизвика? Вината е във вас. Веднъж завинаги вие трябва да ликвидирате с всички ония лица във вашата фирма, които във ваше име създават ред неприятности и страдания – как ще ликвидирате? Като не се поддавате на тях, като не ги съдите; не съдете нито себе си, нито другите, но не допускайте нови грехове и грешки, които ще ви създадат страдания. Ако не правите нови грешки, Бог ще заличи старите, Той ще ликвидира с тях, но ако правите нови погрешки, тогава ще ви остави сами да се разправяте и със старите, и с новите. Ако пък направите нова погрешка, гледайте веднага да я изправите. Божественото във вас казва:

- Изправи погрешката си и напред върви!
- Ама знания нямам.
- Ще придобиеш.
- Условия нямам.

- Ще ти се дадат.
- Стар съм вече.
- Ще се подмладиш.
- Болен съм.
- Ще оздравееш.

Божественото в човека работи във всички положения; колкото и слаб да е човек, на каквато и степен на развитие да се намира, Божественото все ще му даде някакъв подтик, някаква утеха, иначе човек не би могъл да съществува на Земята – в този подтик, в този вътрешен стремеж на човека се проявява Божественото начало, както и Божият промисъл. Човек трябва да наблюдава своите прояви, своите състояния и всеки момент да знае къде се намира. Ако става сутрин и е неразположен, гневен, той трябва да знае, че е на физическия свят, на Земята – човек може да се гневи само на Земята.

Преди няколко години срещнах една млада българка, която без да знае никакви окултни закони и правила, е дошла до едно правилно заключение в живота си. Тя казваше: „Когато срещна някой човек – мъж или жена, богат или беден, прост или учен, добър или лош, първата ми работа е да потърся в него поне една добра черта, която да задържа в ума си. Като намеря такава черта, аз смятам вече този човек за свой приятел. И наистина този метод е дал добри резултати в живота ми, благодарение на него аз имам добри приятели. На погрешките на хората не обръщам никакво внимание“. Казвам: тази млада жена по естествен път се е домогнала до едно окултно правило. Питам кое в човека търси хубавото, красивото – Божественото начало в човека търси навсякъде великото, красивото. На кое място в човека ще търсите хубавото – в сърцето му. Защо? Защото сърцето ражда, умът обработва, а волята извява техните дела навън.

Казвам: който иска да успява в живота си, той трябва да избягва еднообразието; еднообразието уморява човека. Ако някой се занимава

дълго време с един и същ предмет, той ще се умори; ако дълго време се моли, той пак ще се умори. Човек трябва да разнообразява дейността на мозъчните си центрове. Той трябва да знае колко време най-много може да се моли, колко време може да учи и т.н. Казано е в Писанието: „Постоянно се молете!“; думата **постоянно** не разбира **непреривно** – молете се постоянно, т.е. молете се разумно, на всяко време, което отговаря за молитва. Молитвата има три важни момента: момент на хилядата, когато човек е на физическия свят; момент на стоте, когато е в Ангелския свят; момент на десетте, когато е в Божествения свят. Следователно постоянно може да се моли само онзи, който живее в закона на Любовта, т.е. в Божествения свят – този човек всякога има разположение за молитва; каквото прави и където ходи, той всякога е в молитва. С други думи казано: в живота на любещия човек всичко е молитва.

Сега ще изтълкувам значението на думата **молитва** както се пише на български. Буквата **м** означава закон на жертва; буквата **о** – условия, при които жертвата дава добри плодове; **л** – означава стремеж за молитва, т.е. за общение; **и** – общение с Великото, с Божественото; **т** – победа над противоречията в живота; **в** – единство с Бога; **а** – придобиване на разумен живот. Значи молитвата представлява: жертва, условия, стремеж нагоре, победа над змията, над низшето, над противоречията в живота, единство с Бога, придобиване на разумен живот. Който иска да придобие нещо ценно, той трябва да е победил змията в себе си – без тази победа никакъв духовен напредък не може да се очаква.

От това тълкуване можете да извадите заключение, че буквите определят смисъла на думите. Например според значението на буквите думата **Елена** означава стремеж към размножаване, към придобиване на много неща; единият крак на буквата **е** е на Земята, а другият – в Астралния свят. Ако вземете думата **Мария**, буквата **м**

показва, че единият ѝ крак е на сушата, а другият – в морето. В думата **Слава** единият крак е на Земята, а другият – на Луната. Има хора, на които имената отговарят точно на техния характер, на това, което те представляват, обаче има случаи, когато името на човека не отговаря на характера му и той не го харесва – какво трябва да прави този човек? Той трябва да промени името си. Някои хора никак не харесват имената си, не могат спокойно даже да ги слушат.

Изпейте упражненията „Давай, давай“ и „Киамет Зену“.

Като пеете, мнозина от вас се смущавате, не сте свободни – защо? Много причини има за това, но една от причините се дължи на обстановката, на местата, на които седите – много от вас седят между хора, с които не си хармонират; всеки трябва да седне там, където той си хареса, до лица, с които си хармонира. Хармонията зависи от мислите и чувствата на хората – в това отношение мозъкът на хората може да се разглежда като батерия, от която излизат или положителни, или отрицателни, или неутрални мисли; затова направете опит всеки да седне при когото иска. Първото условие в едно общество е да съществува хармония между членовете му.

Казвам: като дохождате на лекции, гледайте да се поставите в хармония както със себе си, така и с околната среда, за да можете да възприемете поне малко знание. Ако мислите, че тук ще придобиете някакви велики истини, вие се лъжете; невъзможно е да ви се предадат великите истини – защо? Защото на Земята няма такива условия. Например как ще обясните на хората какво нещо са душата и духът или какво нещо са сърцето и умът? Каквото и да им се говори, всеки ще схване тия неща по особен начин – това зависи както от устройството на мозъка на всеки човек, така и от състоянията на неговото сърце. Например радостният ще схваща нещата по един начин, скръбният – по друг начин; за едно и също нещо един ще се радва, а друг ще скърби – това зависи от вътрешното разбиране на

човека. Изобщо, на Земята няма доволен човек; ако някой днес е доволен, утре ще бъде недоволен.

И тъй, стремете се от всяка лекция да придобиете поне микроскопично знание, това е приложение на закона за малките величини – започнете от малкото и постепенно вървете към голямото, към великото. Например толкова години вече вие слушате за Любовта, но приложихте ли тази Любов в най-малките ѝ прояви? Любовта иска дела, а не думи. Можете ли да проявите нещо от Любов, в което никой да не ви критикува? Изобщо всяка постъпка, продиктувана от Любов, трябва да бъде издържана – например когато обичате някого, вие гледате да не се докосвате до него, изпитвате свещен трепет в негово присъствие; после, внимавайте как ще го погледнете, какво ще кажете и т.н. – всички сетива взимат участие при изявяване на една любовна постъпка. Като срещнете някой човек, в когото Любовта живее, вие тръгвате подир него; той има особен ход, особени движения – достатъчно е да мине покрай някого, за да го застави да тръгне след него, обаче това може да направи само онзи, на когото съзнанието е будно; за онези, на които съзнанието не е будно, любещият минава за обикновен човек. Човекът на Любовта може да се уподоби на цъфнал цвят, към който се стремят пчелите, пеперудите и ред още насекоми – защо всички се стремят към този цвят? Защото има какво да вземат от него. Такова нещо представлява Любовта, такова нещо представлява идейният живот. Всяка идея дава импулс, подтик на човека, понеже тя представлява живо същество – зад всяка идея се крие някое Разумно същество. Следователно човек може да обича само онова, за което има някакъв свещен образ; този образ е жив, подвижен, неуловим – ту се явява, ту изчезва; той се явява във всички Разумни същества, а кой не обича разумния човек, кой не обича добрия човек, кой не обича истинския герой? Човекът на

Любовта първо мисли за другите, а после за себе си; като уреди работите на другите, той сяда доволен и започва да мисли за себе си.

И тъй, кое е отличителното качество на любещия човек? Той мисли първо за другите, а после за себе си. Тази е неразбрана мисъл за вас – какво подразбира тя? Да мислиш първо за другите, това значи да мислиш първо за Бога – и тази идея е неразбрана за вас. Как ще мислите за Бога? За Бога ще мислите като за някакъв идеал, като за най-красивото, най-великото нещо в света. Като мислите постоянно за Него, най-после Той ще ви се открие. Бог разполага с безброй начини, за всеки човек специални, чрез които може да се изяви на всяка душа и да я подтикне да върви напред. Достатъчно е да се прояви Божественото в човека, за да има той подтик, импулс да работи, да се развива; той може да не следва никаква школа, но има вече този подтик в себе си. Всички имате тази опитност – много пъти сте били подтиквани отвътре да учите, да работите, но не сте постоянствали; започвали сте, но сте отлагали, като сте намирали, че времето за работа е минало. Не, времето за учене никога не минава; за онзи, който иска да учи, да работи, всякога има време, а за онзи, който не иска да учи, няма време. По-хубаво и по-лошо време от сегашното няма, по-добри и по-лоши условия от сегашните няма – вие живеете при най-доброто и при най-лошото време. Що се отнася до талант, до гениалност, всеки може да бъде талантлив или гениален – това е въпрос на времето. Който иска, той може да стане гениален най-много в продължение на десет години. Кога може да стане човек гениален? Когато милиони хора съсредоточат мисълта, чувствата и желанията си към него. Той ще бъде център, фокус, в който всички добри мисли и чувства на тия хора се съсредоточават – по този начин той става израз на това общо желание.

Геният не живее за себе си, той е колективен дух, т.е. израз на колективното желание на множество хора; талантливият е също така

израз на колективен дух. Ще дойде ден, когато всеки от вас трябва да бъде такъв изразител, за тази цел той трябва да бъде готов – часът на всеки ще удари и той трябва с готовност да посрещне този час. Срещнете ли някой талантилив или гениален човек, радвайте се; след него ще дойдат още много, между тях ще бъде и вашият ред. Видите ли, че едно цвете е цъфнало, радвайте се; това цвете е предвестник на пролетта, много още цветя ще цъфнат след него. Радвайте се, че пролетта наближава, не завиждайте, че това цвете е дошло първо – след него иде вашият ред, и вие ще цъфнете като него, но на своето време, на своя час. В живата Природа няма първи и последни и в Божествения свят няма първи и последни – тази идея има духовен, а не физически смисъл; ако я разглеждате физически, вие ще се обезсърчите. Казано е: „Първите ще бъдат последни, а последните – първи“; дали ще цъфнете в началото, или в края – не е важно, за вас е важно пролетта да дойде. Какво представлява пролетта? Пролетта е Божественият Дух, Великото благо на живота, който лъха към всички цветя и ги кара да цъфнат.

Казвам: когато просякът скърби и плаче – разбирам; но когато царският син скърби и плаче – не разбирам. Как ще си обясните скръбта на царския син и на царската дъщеря? Странно е как могат те да скърбят при приятели, при богатство, при удобства. Когато царските синове са недоволни, просяците са доволни; когато царските синове са доволни, просяците са недоволни – законът в Природата е такъв. Та и вие казвате, че сте синове Божии, а при това скърбите и плачете, искате парички, искате богатства; чудно нещо – щом сте синове Божии, всичко в света е на ваше разположение, свободно можете да бъркате в касите, да взимате колкото пари ви трябва. „Ама затвор има“ – щом има затвор, това показва, че сте на физическия свят, а на физическия свят никой не може да бъде царски син. Царският син е числото десет – числото десет представлява

Божествения свят. Следователно, който живее в числото десет, щом слезе на Земята, той първо ще уреди работата на другите хора, а после своята – тъй щото той няма време да скърби и плаче за себе си. Човек плаче за себе си, а не за другите. Някой плаче, защото пръстът го боли, причинява му болка; щом този пръст се смени с друг, и плачът престава.

Казвам: ученикът трябва да изучава законите на живата Природа, да знае какво да прави, как да разрешава задачите си. И млади, и стари, не се стремете към големите работи, но изпълнете малките задачи, които ви са дадени; силата на нещата седи в приложението – каквито правила са дадени в лекциите, приложете ги. Ако християните биха приложили поне една част от правилата, които Христос им е дал, светът щеше да бъде друг, а не като сегашния. От всички се изисква приложение. И в тази лекция ви дадох три правила: правилата на десетте, на стоте и на хилядата; вие трябва да оживите, да приложите тия числа в живота си. Числото десет представлява Любовта, т.е. главата на човека. Засега главата разполага със седем врати: две очи, две уши, две ноздри и една уста; има още три врати, които някога ще се отворят, но засега Господ ги е затворил. Съвременните хора не могат да си служат както трябва със седемте врати, а какво ще бъде положението им, ако се отворят и последните три? Ще дойде ден, когато човек ще използва разумно и десетте врати на главата си – това ще бъде, когато той живее в числото десет.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Двадесет и шеста лекция, 23 март 1927 г.

СЪПРОТИВЛЕНИЕ, НАПОР И СТРЕМЕЖ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бяха четени темите „Защо съм недоволен?“.

За следния път пишете върху някоя свободна тема. Добре е темите да бъдат по-разнообразни, при това нека всеки пише върху тема, която разбира, която му е понятна.

Представете си, че някой ви каже думите **съпротивление, напор** и **стремеж**; щом чуете тези думи, вие веднага ще започнете да мислите в какви случаи те се употребяват. Например когато поставите вода в добре затворен котел и я нагривате до възвиране, тя ще се превърне в пара и ще се стреми да излезе навън, но веднага ще срещне съпротивление от здравите стени на котела – значи котелът ще се съпротивлява на водните пари. Водните пари ще окажат известен напор, известно напрежение върху котела, като същевременно ще се стремят да намерят път, да излязат навън; стремежът на водните пари е да турят нещо в движение, да извършат някаква работа. Следователно, когато човек се намира в трудно положение, това показва, че отвън нещо му оказва известно съпротивление, той е обвит в нещо, което му се съпротивлява – това нещо вън от него е собствената му обвивка. При това външно съпротивление в човека се явява вътрешно напрежение – това не е нищо друго, освен животът, който иска да се прояви; когато животът се прояви, с него заедно иде и разумното начало в човека, което създава стремеж, подтик за движение, за работа. Значи водата, т.е.

животът в човека, трябва да се нагорещи, да се превърне в пара, да създаде в него вътрешен напор.

И тъй, животът на ученика трябва да мине през огън, за да пречисти той мислите си; това пречистване е необходимо за всички ученици – къде повече, къде по-малко, според степента на тяхното развитие. Всички не сте на еднаква степен на развитие – в това седи красотата на живота; най-голямото нещастие за хората щеше да бъде, ако всички бяха на еднаква степен на развитие. В света, в който живеете, нещата се оценяват според мястото, което заемат: един лист от някое дърво е по-важен от един сух клон, зеленият клон пък е по-важен от хиляди сухи листа. Тъй щото най-малкото, но здраво желание, е по-важно от някое голямо, но сухо желание. Някой казва: „Едно време имах силно желание, едно време имах силен стремеж, но всичко това изчезна“ – защо изчезна, къде отиде? Желание, стремеж, който изчезва, е сух лист, който неизбежно ще падне от клона на дървото. Когато желанията и стремежите на човека изсъхват, това показва, че той е бил котел с малко вода, която скоро се е изпарила – такъв човек не може да бъде свободен, той се намира под влиянието на някое Разумно същество, което постоянно подклажда неговия огън и заставя водата изкуствено да ври. Този човек мисли, че животът е негов, но щом огънят отвън изгасне, и животът му престава; когато кипенето, вренето отвътре не престава, тогава човек мисли, че животът е негов, но щом огънят отвън изгасне, и животът му престава; когато кипенето, вренето отвътре не престава, тогава човек е свободен.

Значи докато животът престава, човек не е свободен; докато стремежите и желанията му престават, той не е свободен. Когато едно желание се изпълни на физическия свят, то вече престава да съществува; в Божествения свят обаче желанията трябва да се задоволяват само, но не и да се изпълняват; а всяко задоволяване е

временен процес – човек временно задоволява глада си, но след това отново огладнява. Следователно желайте нещата да имат начало, но да нямат край, не се стремете към завършване на нещата. Не бързайте да изкажете последната си мисъл. Някой проповедник разделил беседата си на три части: първа, втора и трета, в която иска да стигне до върха, да каже последната, заключителната си дума – какво ще постигне, ако каже последната си дума? От паметивека хората все последната си дума са казвали, но и с това светът не се е изправил. Кога ще кажете последната си дума – когато влезете в Божествения свят; последната дума в човешкия живот е първата дума в Божествения живот, краят на човешкия живот е начало на Божествения. Последната дума подразбира най-великата, най-високата дума в човешкия живот.

Сега ще напиша една пропорция, образувана от буквите А, В, С, Д, които представят ума, сърцето, духа и душата на човека: $A : B = C : D$; тя е образувана от живи, а не от мъртви букви, защото в Духовния свят се работи с живи единици. Всяка единица представлява отношение на едно Разумно същество към друго: например умът се отнася към сърцето тъй, както духът се отнася към душата; оттук можем да съставим и друга пропорция: душата се отнася към сърцето тъй, както духът се отнася към ума: $D : B = C : A$. Който разбере тези отношения, той ще се домогне и до начини за постигане на своите желания. Някой има желание да получи докторат по някой отрасъл на науките или да стане член на Парижката академия на науките; това желание е добро, но важно е как може човек да го постигне и какво ще придобие, като го постигне. Истинското постижение се заключава във връзката, която човек прави с всички ония благородни Възвишени същества, които работят в научните общества – той непременно ще почерпи нещо от тях. Тъй щото когато някой казва, че е член на Всемирното Бяло братство, той трябва да си зададе въпроса какво

представлява това Братство и какво ще използва от него. Бялото братство съществува от незапомнени времена, то съществува откак Вселената съществува; Бялото братство е взело участие още при създаването на света, на целия Космос; всеки член от това Братство е проява на Бога. Следователно като ученици на Бялото братство вие трябва да вървите по неговия път, да следвате живота на Белите братя. Изучавали ли сте техния живот, да знаете как са дошли до това знание, до тази Любов? Те са придобили всичко това чрез усилена работа, а не по наследство. Ако изучавате живота на тия Братя, ще видите каква жертва са дали те на света. Ако би се намерил някой да опише живота им като роман, вие веднага бихте тръгнали в техния път. Преди всичко засега не може да се намери поет или писател, който би могъл да напише такъв роман – защо? Защото той не може да намери такива красиви образи нито в ума, нито в сърцето си. Когато дойде до положение да описва живота на младия момък и на младата мома, първата му работа ще бъде да ги постави в условия да се влюбят един в друг и после да се оженят; и като се оженят, ще дойде смъртта да ги покоси. Тези млади ще заприличат на печени яйца – ще изгорят и всичко с тях ще се свърши. Такъв е животът на младия момък и на младата мома в света, но не и на тия от Бялото братство. Хората от света казват: „Едно време бяхме млади, сега остаряхме“ – Къде отиде вашата младост? – „Едно време имахме любов помежду си, но сега любовта ни изчезна, къде отиде любовта?“. Така не се говори, Любовта никога не изчезва, тя вечно съществува; това, което вие наричате любов, не е Любов – това, което изчезва, което пресъхва, не е Любов.

Казвам: това, което преживявате, са изпитания, необходими за вас, за да развиете в себе си известни добродетели като търпение, кротост, смирение, въздържание и др.; Невидимият свят изпитва всеки човек. Чрез тези изпитания между хората ще се създаде

хармонична, благоприятна атмосфера, в която те ще отворят душите си. Душата има хиляди прозорци, които днес са затворени, но трябва да се отворят. Казвате за някого: „Този човек е затворена душа или затворен ум“; знаете ли какво нещо е да са затворени душата или умът на човека? Каквото и да говорите на този човек, той казва: „Не разбирам това нещо“ – затворен е човекът, затова не разбира. Всеки човек трябва да бъде проводник на Великото, на Божественото в света поне дотолкова, доколкото е готов. От човека се изисква всеки ден да реализира поне най-малкото нещо, да задоволи най-малкия копнеж на душата си, за да могат неговото сърце и неговият ум да се развиват правилно, да разбира проявите на Божиата Любов. Ако днес се изяви тази Любов между вас, как ще я разберете? Съвременните хора разбират Бога само когато имат ядене, пиене, дрехи, къщи, имоти, като Авраам, и тогава казват: „Слава Богу, добре сме, Бог ни обича“; обаче ако изгубят тези блага, те казват: „Бог не ни обича вече, Той не е разположен към нас“.

В Свещената книга се говори за един от Божиите раби, когото Бог изпита по един тежък начин – Той му отне всичко, каквото имаше: имоти, къщи, говеда, деца, а най-последно му изпрати и най-тежката болест – проказа; този човек беше Йов. В едно от събранията на боговете Господ разправял за Йов, за неговата Любов, за неговата Вярa. Един от боговете казал: „Така е, наистина Йов е праведен човек, с Вярa и Любов към Бога, но той още не е поставен на изпитания, да се провери всичко това. Оставете на мене аз да го изпитам, да видим доколко ще издържи“ – този бог се наричал Сатана; той обикаля около всички хора, изпитва ги доколко те са убедени в своето верую, доколко могат да служат на Бога. Заел се той да изпита Йов, да провери думите на Бога. Сатаната знае Истината, но я заобикаля – той казва например, че Бог е създал света, но и за себе си казва, че е взел участие в това създаване. И за да докаже на хората, че знае много

неща, той започва да прави чудеса пред тях – като види, че някой човек е материално затруднен, той казва: „Колко пари ти трябва?“ – „Толкова“ – „Заповядай!“; Сатаната хлопне с пръчицата си и всичко, каквото желаете, се явява: пари, плодове, ядене, дрехи – чудно ли е това? Имате пример с магьосниците, които се състезаваха с Мойсей – те направиха много чудеса, каквито и Мойсей направи, но дойдоха до едно място и спряха. Следователно парите и богатата, които Сатаната дава, коренно се различават от тия, които Белите братя дават. Парите на Сатаната съдържат отрова за човека; ако ви дадат една златна монета, заради която е убит някой човек, непременно ще ви сполети някое нещастие – в този случай вашият ръководител ви предпазва, като ви нашепва: „Не взимай тези пари, те не са за тебе“ или: „Дай тези пари на някого, опасни са за тебе, ще те отровят. Вредата, която тази монета ще ти донесе, ще бъде десет пъти по-голяма от придобивката“. Обаче ако получите една златна монета от чист, свят човек, вие ще се благословите. Следователно, ако при получаване на известно благо чувствате някакво вътрешно стягане, откажете се от него, то не е за вас; дайте го на други.

Нова философия, нова наука е нужна за живота, обаче при днешното възпитание на хората тази наука мъчно се прилага – защо? Защото те ще се натъкнат на известни противоречия, както болният от ревматизъм в краката изпитва големи болки, когато ходи: като седи на едно място, той не усеща болка, но щом започне да върви, болката веднага го спира – той започва да нагажда крака си наляво, надясно, докато най-после се окуражи и тръгне; след това пак го заболи, пак спре. Така той пъшка, охка, не може да ходи много – защо? Боли го кракът. Едно трябва да знаете: всички противоречия, всички трудни положения, в които се намирате, не са нищо друго, освен задачи, които вие като ученици трябва да решите – от решаването на тия задачи зависи вашето усъвършенстване. Някои от

тия задачи са належащи, още днес трябва да се решат; други търпят отлагане, но все пак трябва да се решат. От ученика не се изисква да носи целия свят на гърба си, едно се иска от него: да мисли, да чувства и да действа правилно.

Казвате: „Ние трябва да се обичаме“ – как ще се обичате? Според мене Любовта към хората трябва да се изявява тъй, както изворите, които текат в Природата; като отидете на някое планинско място, наблюдавайте изворите, за да видите как извира. И Любовта на хората трябва да бъде подобна на изворите – да се разнася във вид на дълга непрекъсната струя и където срещне сухо, кораво място, да го напои, да го смекчи; по този начин всеки ще изпита влиянието на тази любовна струя. Изворът не може да напусне мястото си и да отиде да полива изсъхналите цветя и градини, но той ще се разлее във вид на дълги струи, които ще стигнат до местоназначението си. Такова нещо представлява и правата мисъл – ученикът трябва да пусне своята права мисъл да тече навсякъде, да полива, да оросява, да смекчава. Правата мисъл е непрекъсната, всяко прекъсване в нея създава противоречия – такова нещо представляват чувствата и желанията на човека. Освен това всички желания на човека трябва да бъдат еднакво ценни, да не се дава предимство на едно желание пред друго – за даден случай всяко желание е важно, за даден случай всяка мисъл е ценна.

Следователно вие трябва да бъдете справедливи към вашите мисли, чувства и желания. Когато паметта на човека отслабва, мислите му постепенно започват да се губят – току-що дойде някоя мисъл в ума му и веднага след това изчезва; причината за това се дължи на натрупването на голямо количество млечна киселина в мозъка – млечната киселина действа върху пирамидалните клетки на мозъка, вследствие на което крачетата им се свиват и те се упояват. За да възстановите паметта си, вие трябва да освободите мозъка от

натрупаната в него млечна киселина – как ще се освободите? С пречистване на мозъка, на кръвта в целия организъм – това пречистване се постига с промяна на храната, с чисти мисли, чувства и постъпки. Ще станете философ, няма да се тревожите – каквото и да ви се случи, ще гледате на нещата философски: влязъл трън в крака ви – ще седнете някъде да го извадите, ще се посмеете на себе си и ще си кажете: „Трябваше да бъда внимателен, да не ходя бос между трънаците“ – това искаше да ви каже трънът, затова влезе в крака ви. Ако сте каменар и дялате камъни, може да се случи някое малко камъче да влезе в окото ви – какво трябва да направите? За да не влизат камъчета в очите ви, трябва да носите сини очила, които едновременно ще ви предпазят и от силните слънчеви лъчи. Натъкнете ли се на човек, който има бодили, като таралеж, какво трябва да правите? Ако той ви се обяснява в любов и пожелае да ви прегърне, вие трябва да му кажете: „Снемете първо дрехата с бодилите си и после ще говорим за Любов“. Който обича да критикува, той има на дрехата си такива бодили; говори за Любов, но през всичкото време ви наблюдава и критикува в себе си, вследствие на което вие не сте свободни в негово присъствие. Той може да ви говори за нови идеи, за ново учение, за нова философия, но всъщност нищо не разбира – той знае само да критикува. Само онзи човек познава новата философия на живота, който се е свързал с Белите братя и върви в техния път.

И тъй, като ученици вие трябва да добиете истинско смирение – затова казва Христос: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие“. Да бъдете деца, това не изключва възможността да имате знания, да се ползвате от вашите опитности; вие имате големи опитности от миналото, сега трябва да направите една важна стъпка напред. Ако мислите, че в този живот трябва да придобиете всички добри качества на характера си, вашата работа е

свършена – невъзможно е в един живот да придобиете всичко. Вие сте в положението на един модерен стан, на който е поставена основата на платното, вътъкът е приготвен и очаквате само да дойде някое Разумно същество, да влезе в стана и да започне работата, да тъче платното; тъй щото ако отсега нататък трябва да предете, да слагате основа, да приготвяте вътък, да търсите място за стана си, вашата работа е съвсем изгубена – сега станът ви е свършено готов и нищо друго не ви остава, освен вие, разумното същество, да влезете в стана и да продължите започнатата работа. Мнозина от вас са започнали вече и продължават да тъкат, но някои скоро се насищат от тази работа, напускат стана и казват: „Аз не съм човек за тъкане. Ще намеря някой да ми свърши работата“; не, щом сте влезли в Духовния свят, вие сами ще свършите работата си, никой не може да тъче заради вас. Да търсите човек да тъче заради вас, това значи да накарате някой да мисли вместо вас – това е невъзможно; ако се намери такъв човек, той ще мисли за себе си. Всеки трябва да се научи сам да мисли. – „Не зная как да мисля.“ Ще се научиш.

Главната цел на окултната Школа е да приготви учениците си така, че като дойде Божието благословение, да бъдат готови да го приемат. Небето не изпраща благословието частично, но общо. Докато евреите бяха в Египет, Бог не им даде манна, обаче като отидоха в пустинята, там им даде манната; същият закон се отнася и до знанието – докато човек е сам, той не може да учи; когато много хора са събрани на едно място, те колективно си въздействат и тогава Бог се изявява общо, чрез техните умове и души – при тези условия само знанието може да дойде. В такъв случай ако и най-простият човек дойде в съприкосновение с вашите умове, той ще може да ви даде нещо; той може да не знае книжно учение, но е готова душа, която щом влезе в съприкосновение с вашите умове, създава подтик към мисъл. Също така и ученият може да подбуди умовете ви към

мисъл. С когото и да дойдете в съприкосновение, благодарете за това – за вас е важно, че имате възможност да работите, да се развивате; вижте например какво е положението на диваците и оценете културата, която днес имате.

Мнозина са се натъквали на такава точка на културата, където мисълта им съвършено престава да функционира – тази точка, този възел се нарича **мъртва зона**; той се среща навсякъде, тази мъртва зона се среща и в България. Попадне ли в тази точка, човек не може да се моли, не може да чувства, не може да мисли. Много хора живеят в тази мъртва зона на културата, вследствие на което по развитие са останали назад; ако влезете в къщите им, на пръв поглед ще забележите, че нямат прозорци; в средата на къщата имат огнище, около което всички се събират. Каква култура е тази, в която къщите са без прозорци? Не мислете, че като сте излезли от тези условия на живота, няма пак да се върнете. Като завършите учението си, ще ви дадат трудни задачи, които правилно трябва да разрешите – например ще ви дадат задача да поживеете малко между дивите хора и между напредналите, после ще ви пратят между добрите и между лошите животни и растения и ще наблюдават как ще постъпите с тях и как те ще ви приемат; най-после, ще ви дадат един скъпоценен и един прост камък и ще видят какво ще направите с тях. Ако и добрите, и лошите хора ви посрещнат с почит и уважение и ако използвате добре и простия, и скъпоценния камък, Белите братя ще ви приемат за техен член; обаче достатъчно е едно куче само да ви залае, за да ви върнат назад. Белите братя са много възискателни към всеки един, когото те приемат за член, защото той ще разполага с тяхната сила; приемат ли го веднъж помежду си, те всякога ще му помагат – това показва, че велика перспектива, велико бъдеще, велики постижения стоят пред вас. Като говоря по този начин, вие се обезсърчавате и казвате: „Колко работа ни предстои, а къде се

намираме сега?“. Не забравяйте колко същества се намират зад вас! Достатъчно е да погледнете на стълбата, по която съществата се възкачват, да видите колко много същества се намират зад вас – по отношение на тях вие сте много напреднали, а това трябва само да ви насърчава, да ви дава подтик да вървите напред.

Едно е важно за ученика – да има той прави отношения към Бога; оттук отношението на човека към ближния му трябва да бъде такова, каквото е отношението на Бога към Неговия Дух. Казано е в Писанието: „Бог толкова ни възлюби, че даде в жертва Своя Единороден Син, за да не погине всеки, който вярва в Него“. Бог ни възлюби като грешници, а не като праведни, следователно и ние трябва да имаме помежду си такива отношения, да сме готови на жертва един за друг; казвате: „Заслужава ли този човек да го обичам, да се жертвам за него?“ – като душа, излязла от Бога, всеки човек заслужава да бъде обичан. Изкуство е да обичате човека, преди той да ви е дал нещо; още по-голямо изкуство е да обичате Бога, преди да сте получили Неговото благословение. Който обича Бога, той непременно ще получи Неговото благословение, но първо трябва да Го обича, благословиението след това идва; не дойде ли първо Любовта, нищо няма да разберете от благословиението.

Сега, ако ви поставят на изпит, да видят какво сте разбрали от тази лекция, колцина от вас ще издържат изпита? Вие ще пропаднете при най-малкото изпитание. Представете си, че в рамото или в ръката ви се яви ревматизъм – какво ще направите? Първата ви работа е да намерите някой масажист да ви разтрие, после ще търсите лекар, да ви даде някакви лекарства; през това време ще викате, ще охкате, всички около вас ще разберат, че ви боли нещо – това са все стари методи. Ако сте разбрали новите методи, вие трябва да се обърнете към Бога с благодарност, че е изпратил този ревматизъм, за да ви научи нещо; пейте на ревматизма и го благославяйте, благославяйте

Бога, светиите, Ангелите, добрите хора по света и като се свържете с тях, няма да забележите как ревматизмът ви ще изчезне. Могат да минат месец, два, три и повече – това нищо не значи; продължавайте да го благославяте, докато най-после той светне.

Съвременните хора търсят лесния път – лесен път няма, учение се изисква от всички! Някой казва: „От много работа забравих Господа“; всичко можете да правите, но същественото трябва да помните – какво по-съществено за вас от Бога? Както помните какво трябва за вас, така помнете и за другите; хората помнят за себе си всичко, но щом дойде до другите, забравят. Седнал някой да яде, а друг стои при него и го гледа; той не се сеща да му предложи заедно да хапнат. Молиш се на Бога, искаш да бъдеш постоянно в Неговия ум; щом искаш това от Бога, и ти трябва да Го помниш. Ако Бог не ни държи в ума Си, от нас нищо няма да излезе; Божията мисъл е постоянно върху нас и ни въздейства. Бог има търпение, с хиляди години чака да се обърнем към Него; Той всяка сутрин ни поглежда, изпраща ни Своя поглед и ни оставя по-нататък да работим; питам поглеждате ли и вие своите приятели така – щом си спомните за някой ваш приятел, вие казвате: „Вчера той ме погледна криво, каза ми една лоша, обидна дума“. Обидната дума е таралежът, от който хората трябва да се пазят, да стоят далеч от него; недъзите в хората са също такива таралежи, от които трябва да се предпазват. Ето защо, когато се натъква на своите или на чуждите недъзи и отрицателни мисли и чувства, човек сам си създава големи нещастия; те не са нищо друго, освен отрова, която руши организма му.

Следователно всичко отрицателно ще държите вън от себе си, вън от съзнанието си, вън от физическата си обвивка – това значи да има човек самообладание. Който има самообладание, той може да се противопостави на лошите мисли, които хората отправят към него – как? Като си помисли само, че Бог е Любов, такъв човек е силен.

Някой казва: „Мразят ме хората, не мога да се справя с техните лоши чувства към мене“; казвам: всички хора не могат да ви мразят, мразят само ония, които вървят в съгласие с Черната ложа, но всички, които следват пътя на Белите братя, не мразят – невъзможно е човек, който люби Бога, да мрази хората. Някой може да ви каже една обидна дума, да ви огорчи – това не произлиза от неговата зла воля, но от подхлъзване на езика; изобщо човек трябва да се контролира, да владее езика си, да наблюдава движенията си, да не се поддава на външни, на чужди влияния. Яви ли се в човека желание да яде много, той трябва да владее това желание, да не го задоволява; когато ядете и дойдете до най-сладката хапка, спрете там, човек всякога трябва да оставя малко гладен – щом дойде до момента, когато яденето е най-сладко, да спре. И в чинията, от която е ял, винаги трябва да оставя малко от яденето, да не изяде всичко; когато пиете кафе, мляко или чай, винаги трябва да оставяте една част от него недоизпита; когато отивате на пазар, да купувате нещо, винаги оставяйте нещо в джоба си, никога не изхарчвайте всичките си пари – нека има нещо в джоба ви.

Закон е: стремете се към изобилие, а не към недоимък. Сгответе пълна тенджерата ядене, макар и да остане една част неупотребена; това, което остава в тенджерата, е за други хора, излезте на улицата и ги повикайте да си хапнат – нека и те получат нещо от вашето изобилие. Природата дава всичко в изобилие и ако понякога хората са лишени от това изобилие, причината са те самите; когато плодовете цъфтят, но не завързват или когато завързват, но не узряват, и за това хората са причина – лошите мисли и чувства покваряват човека, а едновременно с това покваряват и всичко около него, те са в състояние да заразят цялата атмосфера и веднъж заразена, тя се отразява вредно върху растенията и животните.

И тъй, ще мислите върху думите: **съпротивление, напор** и **стремеж**. На кого ще оказвате съпротивление? На дявола – защо? Защото той ви заставя да правите Добро или зло, когато не е време за това: например той ще ви накара да дадете някъде голяма сума, за да запишат името ви като почетен член – с това ще ви постави на голямо изкушение: ще повдигне вашето достойнство, ще поласкае честолубието ви и няма да усетите как ще се спънете; това Добро не е направено навреме, вие не сте били готови за такова дело, но сте го направили по внушение. При това положение вие ще заприличате на онзи габровски богаташ, който дал една голяма сума за построяване на читалището в града, за да поставят бюста му там като човек, заслужил за родния си град. Колкото пъти влизал в читалището, поглеждал към бюста си и казвал: „Колко боб изяде, докато дойде на това място!“. Значи човек трябва да прави само онова, което излиза отвътре, по свобода на духа, по вътрешно разположение на ума и сърцето – само по този начин той ще се чувства душа, свободна от всякакви ограничения и външни влияния; това значи да бъде той малко, Божествено дете: каквито и страдания да има, какъвто и товар да носи, той всякога ще бъде като дете – радостен и весел; тогава и Божествената наука ще бъде достъпна за него, а не както днес – да я пипа само отгоре. Ако повърхностно я изучава, тя още не е истинска наука.

Сега, представете си, че ви дават задача да направите Добро на някой човек, без той да узнае това; после, дават ви задача да направите Добро на всички хора, които познавате; и най-после, да направите Добро на целия град, в който живеете – как ще решите тези задачи? Който прави Добро на хората, той непременно ще вземе част от тяхната нечистота, от техния товар. Ето например земеделецът впряга ралото и започва да оре земята; той се поти, напращва дрехите си, нечист става, но затова пък ралото е чисто, лъщи; ако земеделецът

е чист, ралото му ще бъде нечисто – следователно ралото препоръчва земеделеца. Когато иглата на шивача е чиста, лъскава, без никаква ръжда върху нея, това показва, че той е работил много; ако перото на писателя е изтрито, това показва, че той е писал, работил е с него; ако бялата хартия се изпише с букви, с думи, с цели изречения, това показва, че тя съдържа известни идеи, които я осмислят. Това са на вид противоречиви положения, които трябва да се осмислят; те могат да се осмислят, когато всяко от тях се постави на своето време и място.

Значи нещата имат смисъл, когато се поставят на тяхното място. Например вие ядете месо, а пред вас седи един тигър или лъв – лъвът ще остане ли спокоен пред месото? Щом види месото, той ще започне да се движи, да се облизва, става неспокоен – защо? И той иска да яде месо. Обаче ако пред вас стои овца, тя ще гледа, че ядете месо, но ще остане съвършено спокойна – защо? Тя не яде месо. Обаче ако овцата види хубава, прясна трева, тя веднага ще стане неспокойна – защо? Защото обича тревата, иска да яде от нея. Когато младият момък срещне млада, здрава, жизнерадостна мома, той става неспокоен – защо? Той иска да вземе малко от жизнеността на момата и ако момата му отговори, той отбива всичката ѝ вода в своята градина, вследствие на което тя става недоволна и казва: „Изгубих сърцето си!“; ако беше умна, момата трябваше да каже на момъка: „Стой на разстояние половин или един километър от мене и тук аз ще ти изпратя половината от своята вода; при това по никой начин не позволявам да се качиш над мястото, на което съм застанала – долу ще седиш и там ще получиш една част от моята вода“; същото трябва да каже и момъкът на момата.

Някой казва: „Аз искам да се кача на високо място в света“; щом се качиш нависоко, ще започнеш да мърмориш, затова по-добре стой долу и чакай да ти пуснат половината вода. Богатството, което сега имате, представлява половината вода, която се спуска отгоре, а тя е

достатъчна за вас, тя ви е дадена от някого, който ви обича; Любовта, която имате в сърцата си, представлява половината вода, дадена ви от Онзи, Който ви обича. Въз основа на този закон всеки има право да отбие само половината от водата на онзи, който го обича – тази половина ще изиграе такава роля, каквато ще изиграе цялата вода.

Сега всеки трябва да прегледа живота си, да си даде отчет какво е направил; не е въпросът да казвате, че не сте прогресирали, че нищо не сте направили, но трябва да направите равностметка какво сте придобили и какво – изгубили. Казвате: „Едно време чувствах нещата“ – не е достатъчно само да чувствате; ако чувствате, без да мислите, вие в скоро време ще изгубите своята чувствителност. Има закони, които помагат за развиване на чувствителността в човека, но ако тия закони се престъпят, чувствителността се притъпява. Например ако изядете една бучка захар, ще изпитате приятност, сладост в устата си; но ако изядете няколко бучки захар една след друга, сладостта ѝ ще се намали вследствие на притъпяване чувствителността на нервната система; следователно, щом изядете една бучка захар, почакайте известно време и след това вземете втора, трета и т.н. Според този закон много години трябва да минат, за да се реализират някои от вашите желания – ако преждевременно ги реализирате, те ще цъфнат, но няма да завържат; ще завържат, но няма да узреят и вие ще бъдете нещастни. В разумния живот всичко става точно на определено време и място – само по този начин човек може да бъде добър, свеж, да се развива правилно, да прогресира, без да остарява. Има такива мъже и жени, които на 70-80-годишна възраст са свършвали университет. Мойсей беше 80-годишен, когато Бог му даде задачата да изведе еврейския народ от Египет; цели 40 години преди това той пасеше овцете и цели 40 години води еврейския народ в пустинята; и най-после, като стана на 120 години, умря – тази е крайната възраст на сегашния човек.

Пак повтарям: мислете върху думите **съпротивление, напор** и **стремеж**. Съпротивлението се отнася до физическия свят, в който човек борава главно с твърдата материя; напорът, напрежението се отнася до Астралния свят, в който човек борава с течната материя; стремежът, посоката, направлението се отнася до Разумния, до Божествения свят, в който човек борава с въздухообразната материя. Тези три свята са въплътени в самия човек. Който не може да владее физическия свят, той не може да владее и Астралния; който не може да владее Астралния, той не може да владее и Божествения свят – тези три свята са неразривно свързани един с друг.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Двадесет и седма лекция, 30 март 1927 г.

НАЧЕРТАНИЯТ ПЛАН

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бяха четени свободните теми.

Често съвременните хора се запитват защо светът е създаден така; питам: според вас, като ученици, как трябваше да се създаде светът или кажете поне как трябваше да бъде създаден вашият свят. Когато хората казват, че светът не е създаден както трябва, това подразбира, че в света, в който те живеят, има нещо дисхармонично, нещо, което те не желаят. Например в една приказка се разказва как земеделците молили Бога да им изпрати дъжд, а керемидчиите молили за сухо време. Ако Бог послуша земеделците, керемидчиите ще бъдат недоволни; ако послуша керемидчиите, земеделците ще бъдат недоволни. Тогава Господ им казал: „Влезте в споразумение помежду си и Аз ще ви изпратя такова време, каквото искате“. Следователно, ако хората днес са недоволни от външните условия на живота, това се дължи на самите тях – те са се разделили помежду си по занятия, по интереси, по разбирания, вследствие на което в живота им съществува голямо разнообразие. Всяка мисъл, която прониква в ума на човека, и всяко чувство, което прониква в сърцето му, представляват специални занятия. Някой иска да си поиграе малко – това е едно занятие. И акробатът играе по въже, скача, хвърля се от една успоредка на друга – занятие е това, с него той изкарва прехраната си. Тъй щото всяка мисъл, всяко чувство представляват известни форми, които оказват такова влияние върху човека, както и неговото занятие.

Ако се обърнете към миналото на човека, да проучите образуването на формите на мисълта, ще видите колко време се е изразходило, докато мислите се оформят. Днес Провидението използва тия мисли като готови клишета, като добри и лоши гърнета – добрите гърнета запазва, а лошите счупва и отново обработва, както гърнчарят постъпва със счупените и изкривени гърнци. Много мисъл-форми не могат да влязат в работа, но въпреки това се плаща данък за тях. Искате да реализирате някоя мисъл, но не можете; щом не можете да я реализирате, вие започвате да се измъчвате – в случая мъката ви се дължи не на мисълта, а на данъка, който трябва да платите за нея. Ето защо при сегашното състояние, в което се намирате, вие трябва да извикате в ума си всички добри, положителни мисли, които са впрегнати на работа – тези мисли имат приложение в живота и дават приход; лошите, отрицателните мисли, като счупените гърнета нямат приложение в живота, обаче трупат данъци, които трябва да се плащат. Въпреки това всички мисли, които минават през ума на човека, били те положителни или отрицателни, са на мястото си – докога? Докато човек завърши своето развитие. Днес той е в положението на малко дете, което едва сега започва да учи, да се развива. Виждате – някой човек работи, учи, иска учен да стане; в миналото той е бил учен, но всичко е забравил и сега отново трябва да учи, да придобива знания.

Казвате: „Това е противоречие“; едно трябва да знаете: красотата на живота седи в противоречията, те подтикват ума към мисъл. Противоречия съществуват и на Небето – иначе как ще си обясните положението на Луцифер? Макар и на Небето, и той се натъкна на някакво противоречие, вследствие на което влезе в стълкновение с великия порядък в живота. Богословите обясняват причината за това по един начин, окултистите – по друг начин; обаче нито едните, нито другите са могли да се домогнат до истината. Причината за падането

на Луцифер за вечни времена ще остане една от великите тайни. Никой досега не е обяснил и няма да обясни как и защо са произлезли злото и Доброто; хората могат да си съставят теории колкото искат, но тези теории още не представят истината. На всеки щастлив Ангел в Небето отговаря по един нещастен ангел в ада; ако по някакъв начин изчезне ангелът от ада, моментално ще изчезне и този в Небето и обратно: ако изчезне Ангелът от Небето, ще изчезне и този в ада – те са свързани един с друг. Въз основа на този закон на всеки добър човек отговаря един лош и на всеки лош човек отговаря един добър. Но да оставим този въпрос настрана, той е костелив орех, достъпен само за умовете на велики философи; ако обикновенният човек се занимава с този въпрос, умът му ще се обърка. Но все пак добре е понякога човек да се позанимава и с отрицателната страна на живота; когато някой е много недоволен от живота, нека се спре върху отрицателната му страна – нека види какво пишат и говорят философите по тези въпроси, това ще му послужи като метод за лекуване.

Мнозина се запитват за смисъла на живота – по този въпрос са дадени различни обяснения, различни мнения, но нито едно от тях не го разрешава. Някои казват, че смисълът на живота се заключава в това да живеем; да, до известна степен може да се приеме, че е така, но как ще си обясните защо като живеете, остарявате, губите силите си, губите паметта си? Правилно е като живеете, да не губите силите си, да запазите всичко, каквото ви е дадено. Има хора, които до дълбока старост запазват всичко онова, което в младините си носят, обаче повечето хора се обезверяват, отслабват, изгубват любовта си и изпадат в пълно разочарование. Докато са млади, докато са здрави, те мислят, че обичат Бога, обаче някаква малка причина отвън е в състояние да ги събори; те са като малките деца – щом паднат на пътя, те започват да плачат, обезсърчават се и трябва да дойде някой

отвън да ги утеши. Ставате сутрин бодри, весели, доволни, обаче мине някаква мисъл през ума ви и до вечерта вие сте в друго разположение: отпадате духом, обезсърчавате се, изгубвате смисъла на живота; тази мисъл е дяволският трън, който е влязъл в ума ви – изхвърлете тази мисъл навън, нищо повече.

Сега, като говорим за Доброто, подразбираме делата на Ангелите, които живеят за ближните си; като говорим за злото, подразбираме същества, които живеят за себе си. Когато говорим за боговете на ада, подразбираме онези същества, които са станали причина за идването на смъртта; когато говорим за Бога, подразбираме Онзи, Който е станал причина да се прояви животът. И наистина, когато Бог каза на Адам и Ева да не ядат плодове от Дървото за познаване на доброто и на злото, това значи: ако служите на земните богове, на боговете от ада, ще умрете; ако служите на Бога, ще живеете. Който мисли, че може да служи на дявола и да живее, той е на крив път; той ще изпита всички нещастия и страдания в живота и в края на краищата ще умре; дяволът ще вземе всичките му придобивки, всичките му добрини, а в замяна на това ще му остави злините си. Така постъпва циганинът с циганката – той ще я изпрати да проси и тя цял ден ще ходи от къща в къща, ще хлопа ту на тази, ту на онази врата и каквото събере, ще го занесе у дома си; циганинът ще ѝ вземе всичко, каквото е донесла, ще я набие и отгоре на това ще я прати пак да проси. На другия ден циганката пак взима дисагите на гърба си, една пръчка в ръката си, да се пази от кучетата, и тръгва да проси. Като ѝ дотегне това положение, циганката казва: „Не зная какво да правя“ – няма какво да мислиш, хвърли дисагите от гърба си, хвърли пръчката от ръката си и престани да просиш; започни да работиш, да служиш на Бога, за да живееш. Дяволът е създал положението на циганите, на разбойниците, на крадците, на лъжците; как ги е направил такива – като ги е хранил със съответна

храна. Това, което Бог е направил, коренно се различава от онова, което дяволът е направил. Ако същата идея предадем в научна форма, ще кажем: великата еволюция на живота с ония потайни сили в нея, неизвестни за ума, сърцето, душата и духа на човека, коренно се различава от онези субстанциални, есенциални сили, които работят в ниските области на материята.

Казвате: „Това са философски работи“; философски работи са, но са хубави. Философите са умни хора, те съзнателно скриват своята мисъл в научна форма, за да се разбере само от хора, които могат да се ползват от нея. Много въпроси са добре изяснени от философите, те искат да покажат на хората, че трябва да се мисли. Без да мисли много, някой казва: „Човек е роден да страда“ – не е така; друг казва: „Човек е роден да бъде щастлив“ – и това не е така. Това са вметнати изречения в живота на човека. Според мене човек се е родил, за да живее; че някой бил щастлив в живота си, а друг – нещастен, това е друг въпрос. Има хиляди начини, по които задачите на живота могат да се разрешат, щастието не е единственият начин; и животните могат да имат блага в живота си, и те могат да бъдат щастливи, без обаче да разрешат задачите на своя живот.

Следователно нито щастието, нито благата разрешават мъчнотиите и задачите в живота. Например и пчелите могат да си устроят концерт, както хората си устройват. Влизали ли сте в някой кошер да видите как живеят пчелите? И пчелите като хората се радват на живота. Един ден гледам пред един от нашите кошери в едно гърне с вода удавени около 20-30 пчели. Взех една от тях, духнах ѝ малко, тя започна да се движи и се съживи; взех втора, трета, съживих ги по същия начин. Разглеждах ги под лупа и забелязах, че тия, които можах да се съживят, не бяха окончателно скъсали с живота, имаше някакъв бавен пулс в тях. Само две-три пчели не можах да се съживят. В онези, които се съживиха, се забелязваше особена радост –

те се радваха на живота. Ако не бях ги забелязал навреме, те щяха да умрат. Значи и човек може по същия начин да възкръсне – от нас зависи; затова именно Христос е казал на учениците: „И по-големи чудеса ще правите от тези“. Как ще възкресите човека – ще го сложите с гърба на земята и ще започнете да работите върху него. Ако искате пчела да съживите, ще постъпите по същия начин: ще я сложите на ръката си, с коремчето нагоре, и ще почнете да духате. Ако преди това крилцата ѝ са били разперени, животът е изчезнал от нея, тя не може да се съживи; обаче ако крилцата ѝ са близо до тялото, животът е още в нея и вие ще можете да я съживите. Щом започнете една работа, не се съмнявайте в успеха ѝ; ако имате Вяра, и мъртвия ще възкресите, ако се съмнявате, и живия ще умъртвите.

Казвам: всички се нуждаете от положителна Вяра. Правете малки опити и не се обезсърчавайте. Една пчела всеки може да възкреси; който може да възкреси пчела, той ще може да възкреси и човек, обаче Вяра се изисква. Тази Вяра трябва да бъде подкрепена чрез опити, без опити вие ще дойдете до механическо разбиране на нещата. Мнозина очакват да получат блага по механически, по външен начин. Като дойдат до себе си, те са снизходителни, но щом дойдат до другите, веднага стават взискателни и започват да изискват от тях повече, отколкото могат да им дадат; на другите хора те казват: „Вие трябва да работите, вие трябва да покажете висок морал“ – значи това, което те сами нямат, от другите го изискват. Те трябва да бъдат и към другите поне толкова снизходителни, колкото към себе си; лесно е човек да съзнава, че трябва да бъде съвършен, но мъчно постига това съвършенство. Например някой вижда един красив почерк и той иска да пише така. Взима перото, пише, но почеркът не излиза красив – защо? Желание има човекът, разбиране има, но практика няма; дълго време трябва да пише той, да се упражнява,

докато почеркът му стане красив и докато животът му достигне съвършенство.

И тъй, за да достигне съвършенство, човек трябва да даде ход на Божественото в себе си; Божественото начало работи във всички хора и след време те ще бъдат в състояние да го проявят, ето защо вие не трябва да се обезсърчавате. Като слушам темите ви, намирам, че мнозина имат добри разбирания, правилно разсъждават, но приложение нямат; всеки трябва да прилага дотолкова, доколкото може, но непременно да прилага. Ако искате да успявате, пазете следното правило: всякога в ума си дръжте само една мисъл, но тя да бъде главна, основна мисъл; в съзнанието си дръжте само един образ, а не много; в сърцето си – само една добродетел, и то най-силната, за да може тя да се храни, да расте и да се развива; във волята си – само един недъг или порок, за да можете да се освободите от него. Не търси своя порок в другите хора, за да не го засилваш. Мисли за добрите хора, без да разчиташ на тях; ако разчиташ на тях, ще забравиш себе си, ще забравиш, че и сам можеш да си помогнеш. Добрият човек може да помага дотолкова, доколкото може да прилага нещата в живота си. Ангелът може да ти помогне дотолкова, доколкото ти си способен да възприемаш знанието, което той преподава. Всички трябва да спазвате тези принципи, тези правила в живота си, ако искате да успявате.

Другото положение, което трябва да имате предвид, е, че в света съществува една йерархия, според която всеки има определено място, следователно човек трябва да знае на кое място се намира; мястото на човека зависи от неговото развитие. Ако срещнете човек по-умен от вас, ще го почитате заради учението му – с това учение един ден той ще може да ви помогне. Пътувате някъде, но дойдете до една дълбока река, която трябва да минете; оглеждате се насам-натам, виждате един лодкар и се обръщате към него с почит и уважение, защото той има

лодка и може да ви пренесе на другия бряг на реката – вие ще го почитате заради изкуството му да кара лодка. Той може да не взима пари, но все ще иска някакъв пропуск от вас – какъв пропуск ще му дадете? Нека това бъде тема за размишление, защото човек може да се натъкне на такива случаи в живота си. Човешкото съзнание е представено в Библията във форма на жива река, която прелива водите си, вследствие на което в него често стават приливи и отливи; следователно приливите и отливите в човека показват, че съзнанието му се движи, тече, изминава известен път.

Учените казват, че приливите и отливите в моретата се дължат на Луната; да, но зад Луната има друго Разумно същество, което ръководи нейния живот. Воденичният камък ли мели житото, или разумната ръка, която го е поставила да се движи и да върши работа? Ще кажете, че без водата воденичарят сам нищо не би направил – да, съществуването на водата е признак за съществуването на разумен живот; съществуването на водата е признак за съществуването на светлина и на Любов – където има разумност, там има светлина, там има и Любов. Съществуването на Доброто и на злото говорят за съществуването на разумност в света; за Бога Добро и зло не съществуват, защото Той е впрегнал на работа и едното, и другото; Доброто и злото съществуват само за хората. Обаче с дохождането си на Земята всеки сам е начертал своя път: възходящ или низходящ, светъл или тъмен, положителен или отрицателен. Като казвам, че всеки сам е начертал пътя си, разбирам, че той е взел решение в себе си по кой път да върви; това значи още, че Бог е начертал нашия път, но ние трябва да имаме будно съзнание, да не се отклоняваме от него. Следователно, щом вземете в ръката си плана, който Бог е начертал, вие се подписвате, че сте съгласни да го изпълните. Всеки може точно да изпълни този план при условие, че има будно съзнание. Ако кажете на някой религиозен човек, че вие сами сте начертали плана

на своя живот, той ще каже, че не трябва да говорите така – защо? Защото според него само Бог чертае пътищата на хората. Така е, Бог чертае, а хората при будно съзнание подписват, дават своето съгласие – значи задачата на всички хора на Земята е да изпълнят този план.

Сега, щом имате даден план за работа, трябва да се заемете с будно съзнание да реализирате този план на Земята. Казвате: „Нима досега сме работили без план?“; аз имам предвид целокупния план – плана на общия живот, тъй щото като изпълнява частично своя план, всеки трябва да се съобразява с общия план на Битието – този трябва да бъде идеалът на всеки човек. „Не сме ли прогресирали?“ – прогресирали сте донякъде, но само като кандидат-ученици, вие още не сте ученици, не сте завършили развитието си, не сте адепти, на които Живата Природа да служи; вие още не сте дошли до положение да владеее Живата Природа, да разговаряте с нея. Под думата **Жива Природа** се разбират всички Разумни възвишени същества, които от незапомнени времена са завършили развитието си. Вие трябва да бъдете във връзка с тия Същества, защото те ще ви помагат в реализирането на вашия план. Един ден и вие ще станете техни съработници, един ден заедно с тях ще бъдете съграждани в Царството Божие.

Изпейте сега упражнението „Давай, давай!“.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Двадесет и осма лекция, 6 април 1927 г.

ЕДНА СЪПКА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бяха четени свободните теми.

В математиката се работи с минуси и с плюсове, т.е. със събиране и изваждане, както и с положителни и отрицателни числа. И в живота се работи с минуси и плюсове. Понякога минусите са по-приятни от плюсовете – например в даден случай е по-добре да даваш, отколкото да взимаш; обаче в друг случай пък е по-добре да взимаш, отколкото да даваш. Казвате: „Ние искаме да знаем Абсолютната истина по този въпрос“; Абсолютната истина не може да се изказва, за съвременните хора Истината е достъпна в най-малките си прояви. Красиво е, когато Истината не може да се изкаже. Някой пита: „Добър човек ли съм аз?“ – нито си добър, нито си лош; радвай се, че нито си от добрите, нито си от лошите – това подразбира: радвайте се, че не сте толкова лоши като дявола, нито пък толкова добри като Ангелите; първото положение ще ви насърчи да вървите напред, второто положение ще ви въодушеви, че имате идеал в света – да дойдете до положението на Ангелите. Тъй щото когато се говори за Истината, ще знаете, че тя е нещо съгъстено, което мъчно се разбира. Когато се теоретизира върху Истината, това е едно положение – то е идеализиране на Истината; обаче когато се прилага Истината, това подразбира опити, живеене според Истината. Когато опитва нещата, човек винаги изживява известно съжаление, което се дължи на това, че или е попаднал на нещо, което не е очаквал, или че опитът му е излязъл несполучлив. Например давате някому парче сладка баница, да я опита; той хапва

баницата, доволен е от нея и казва: „Сладка е тази баница!“, но не се минава половин час, този човек започва да се превива от болки в стомаха – защо? Брашното на тази баница било старо, вследствие на което предизвиква разстройство в стомаха му.

И тъй, животът на съвременните хора с всички техни възгледи и теории на пръв поглед е хубав, сладък, но щом се опита, той причинява разстройство на стомаха – защо? Защото брашното, от което са направени тези теории, е старо, горчиво, останало от преди хиляди години насам; следователно каквото и да мислите за сегашния живот, теориите и възгледите за него са вече остарели, вгорчени – тази е причината, поради която днес всички хора са недоволни от живота. Едно време бяхте недоволни от рогата си, Бог махна рогата ви, освободи ви от тях; едно време бяхте недоволни от големите си зъби и нокти – и от тях Бог ви освободи; едно време бяхте недоволни от големия хобот, намирахте го много непрактичен – и от него Бог ви освободи. И от сегашното си положение сте недоволни – и от него Бог ще ви освободи, ще ви даде нещо похубаво, но и тогава ще има нещо, от което ще бъдете недоволни – това показва, че недоволството е неизбежен спътник в човешката еволюция. Докато живее във време и пространство, невъзможно е човек да се задоволи, обаче щом живее извън времето и пространството, той всякога ще бъде доволен – при тези условия той разбира вече реда и порядъка на нещата, а това разбиране внася в душата му мир и доволство. Значи докато е на Земята, при ограничените условия на живота, човек ще бъде недоволен и винаги ще се стреми към по-високи постижения, към по-големи блага; в резултат на своите усилия, на своя стремеж той все ще постигне някакво благо, но скъпо ще плати за него. Човек трябва да се приготви за всяко благо, за всеки венец, който му предстои да получи – ето, когато Христос влезе в Йерусалим, навсякъде Го посрещнаха с

феникови вейки, с песни и викове: „Благословен Онзи, Който идва в името Господне!“; обаче не се минаха три дни след тази слава, и Христос седеше вече с ръце вързани и с трънен венец на глава. Трагедия е това, как ще си обясните тази трагедия? Обаче това е само първата част на трагедията, истинската трагедия има и втора част; втората част съдържа в себе си разрешаване на задачата – това разрешаване се заключава във Възкресението.

Всяко страдание има смисъл само тогава, когато доведе човека до смърт и после го възкреси – това е истинско страдание; трагедия, в която крайният резултат не е Възкресение, е пълна комедия. Човек ще разбере великия смисъл в живота само след като умре и после възкръсне. Питам тогава какъв смисъл има да плачете за умрелия човек, ако с плача си не можете да го възкресите – такъв плач не облекчава положението на умрелия; ако можеш да го възкресиш, плачи, но не можеш ли да го възкресиш, не плачи – в такъв случай по-добре плачи за себе си. Когато плакаха пред гроба на Христос, Той се яви на плачещите и каза: „Не плачете за Мене, но плачете за себе си! Вашият плач не е в сила да намали Моите страдания“.

Чудни са хората, когато мислят, че Господ жали, когато те страдат. Как е възможно Бог, Който е създал всичко и може да направи всичко, да жали за страданията на хората; Той гледа, че някой човек страда, увива се като змия – какво от това? Страда – значи учи си урока. Виждате вие, че една змия, влязла в огъня, се увива от болки; вие държите пръчка в ръката си и наблюдавате – достатъчно е само да прострете ръката си към огъня и с помощта на пръчката да избавите змията от страдания, обаче вие гледате как тя се увива, но не мърдате; змията си казва: „Жесток човек, не иска да вдигне ръка, да ми помогне, но гледа и мълчи“. Следователно мъчнотиите и страданията на сегашните хора са мъчнотии и страдания на човека-животно в тях, което се учи – именно това

същество в човека трябва да се учи; Божественото в човека пък се поучава от него. Тъй щото невъзможно е Бог да жали, да скърби, че някой умрял. Човек трябва да страда, без страдания той не е човек. Единственото нещо, което отличава човека от другите животни, е, че той страда морално; животните страдат само физически, а хората – и физически, и морално. Страданията са необходими за човека като условия за пробуждане на неговото съзнание – тази е красивата страна на страданията.

Сегашният човек е повече отрицателен, отколкото положителен. И като страда, и като се радва, той се раздвоява – това показва, че човек живее повече физически, отколкото духовно. Дайте на детето си най-хубавите дрехи, ще видите как ще се зарадва, но радостта му не е трайна; след четири-пет дни то вече не е доволно от дрехите си, нови, по-хубави иска – защо? Защото радостта му е била физическа и като такава – временна. В страданията си човек се е повдигнал малко по-високо – той страда и морално, обаче тези две величини – радост и скръб, трябва да се приравнят. Как се приравняват величините? Човек трябва да намери начин, метод как да приравни страданието със скръбта, а после – как да се примири със страданието. Понеже хората познават страданията по-дълбоко от радостите, затова искат да се освободят от тях – в това отношение хората са щедри в страданията, лесно се отказват от тях, обаче като дойдат до радостите, там стават скържави, не ги дават лесно – в това именно се крие нещастieto на съвременните хора. Да се приравнят радостите със скърбите, това подразбира, че хората са дошли до положение да се отрекат и от радостите си тъй, както и от скърбите и страданията си. Ако отидете при някого, който живее физически, и поискате да ви даде скръбта си, той ще се поусмихне и ще каже: „Заповядайте!“; ако поискате радостта му, той ще каже: „Едва дойде една радост в живота ми и вие идвате да я вземете. Не давам радостта си!“ – това е неразбиране. Вие

сте щедри към страданията и скърбите си, давате ги при първо поискване от страна на когото и да е – и това се дължи на неразбиране, вие не знаете какво хубаво нещо се крие в скърбите и страданията; обаче не е позволено да се говори за хубавото, за великото благо, което страданията носят в себе си. Като направите още една стъпка в страданието, вие ще разберете смисъла, който се крие в него, а едновременно с това ще разрешите задачата на страданието. Който не разбира страданията, той вика, плаче, роптае; който ги разбира, той се радва и весели. Така постъпиха апостолите, когато ги биха на Петдесетницата – след като получи три пъти по 39 удара, апостол Павел каза: „Ако има нещо, с което мога да се похваля, това са моите страдания, а не радостите ми“. Сега и на вас остава да направите още една стъпка в страданията, да влезете по-навътре, да разрешите задачата на страданията. Щом разрешите тази задача, ще влезете в нова фаза на живота, където знаменателите на скръбта и на радостта са изравнени.

Страданията не са нищо друго, освен особен род музика. Всичко в Природата е музика, следователно според функциите, които извършват органите в човешкото тяло, и те се определят като музикални тонове. Например сърцето представлява тона *до*, дихателната система – *ре*, черният дроб – *ми*, бъбреците – *фа*, далакът – *сол*, жлъчката – *ла*, храносмилателната система – *си*. Когато дихателната система на човека действа музикално във всички гами, ние казваме, че тя е нормално развита; при най-малкото нарушение на тази система нейният тон *до* се изменя, минава в друг тон, а това вече създава известна дисхармония в някой от нейните органи – тази дисхармония ние наричаме заболяване. Ето защо, за да не заболее някой уд от дихателната система, тя трябва да запази чистотата и броя на вибрациите на своя тон. Човешкият организъм

има и свой специфичен ключ, според който се определят различните тонове; този ключ е в съгласие с общия темп на Природата.

Казвам: ако разбирате ключа и тоновете на вашия организъм, вие ще можете да си въздействате, ще можете да трансформирате състоянията си, за да държите функциите на вашите удове в пълна изправност. Енергиите от сърцето минават към черния дроб – това показва, че от сърцето към черния дроб има отворен път, обаче от черния дроб към сърцето няма; ето защо, като знаете това, вие не трябва да допускате в сърцето си никакви отрицателни чувства и енергии, които биха се отразили вредно и върху черния дроб. Който знае и разбира музиката на своя организъм, той ще може с нея да лекува някои заболели органи. Ако има някаква повреда в дихателната система, той ще пее или свири повече такива песни, в които често се повтаря тонът *до*. Жлъчката се лекува с тона *ла*.

Питам: как бихте изпели упражнението „Божествена Любов ме озари“?

Божествена Любов душа ми разшири

и изпълни сърцето ми с лъчи.

Из дълбоки глъбини

повдигна духа ми във висини

на крилете си благословени,

от Божия поглед озарени,

озарени, от Божия поглед озарени.

Когато пее, човек трябва да вложи в песента и душата си, и духа си. Душата и духът са гами, които лекуват – те изменят трептенията, повишават ги, а всяко повишаване на трептенията се отразява здравословно върху организма.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бѣде благословено
Името Му!*

Двадесет и девета лекција, 13 април 1927 г.

ПОСОКИ И ВЪЗМОЖНОСТИ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе прочетено резюме от свободните теми.

Знанието, което човек придобива, трябва да внесе в съзнанието си, да не се натрупва в ума му като сухи факти. Истинското знание включва само ония неща, които имат своето място – например само онзи камък е ценен, който намира място в градежа на някоя къща, следователно знание е само онова, което има приложение. Също така и всяка опитност, всяко преживяване трябва да бъдат разбрани. Преживяванията имат две страни: приятна и неприятна; разликата в преживяванията се състои в това, че някой път те започват с приятно състояние, а свършват с неприятно; друг път е обратно – започват с неприятно, а свършват с приятно. Питам: кой закон регулира тия състояния? Коя е причината, че едно преживяване започва с приятност и свършва с неприятност, а друго започва с неприятност и свършва с приятност? Същите смени в състоянията се забелязват и в разбирането – някой казва: „Разбрах тази работа“, обаче към края дохожда до неразбиране; друг пък започва една работа с неразбиране, а свършва с разбиране. И при преживяванията, и при разбиранията човек казва: „Излъгах се!“; питам как е възможно човек да разбира нещата и да се излъгва – това показва, че и при разбирането, и при неразбирането прави грешки и тези грешки именно създават приятните и неприятните състояния в преживяванията. Но има и трети вид преживявания, които започват тихо, спокойно и така свършват, по-право те започват, без да свършват – тези преживявания

се наричат безкрайни; те имат начало, нямат край. Приятните състояния се дължат на някаква придобивка. И забележете, когато роди дете, майката се радва – защо? Придобила е нещо. Детето носи живот в себе си за слава Божия; детето носи сила в себе си за своето повдигане; детето носи блага, радост за родителите си и за своите близки. Когато майката роди дете, което не носи в себе си живот за слава Божия, нито сили за своето повдигане, нито радост за близките си, всички скърбят – защо? Това дете е бедно и трябва много капитали да отидат след него напразно. Ако е духовна, майката ще вярва, че тези усилия и средства, които се изразходват за това дете, в бъдеще ще дадат резултати; ако не е духовна, ако не вярва в Бога, и нейният живот, и този на детето ще бъдат тежки.

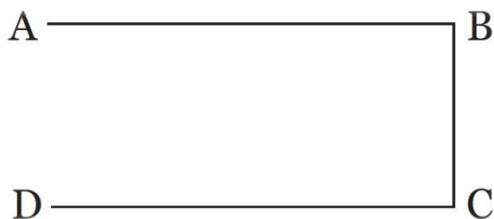
Сега от всички се изисква работа, да не чакате наготово, както мнозина правят. Може ли човек да жъне, без да сее? Наистина, Христос казваше на Своите последователи, че преди тях други са сели, други са се мъчили, а те ще влязат наготово в техния труд, но това са изключителни положения. Когато имате придобивки в работата си, вие изпитвате приятност, която се отразява в слънчевия възел или, както някои наричат това място, „под лъжичката“. Когато се вслушва в този приятен трепет, човек може да определи дали дадена работа, която започва, ще свърши с успех, или не. Който се гневи пък, и той изпитва някакъв трепет, но не под лъжичката; в края на краищата гневът ще предизвика известно стомашно разстройство – на какво се дължи това разстройство? То се дължи на факта, че част от енергията, която трябва да се употреби за храносмилането, се изразходва при гнева, вследствие на това храната не може добре да се смила. Не само гневът, но всяко отрицателно чувство в човека е в състояние да предизвика стомашно разстройство – уплахата, малодушието, неуспехът също създават разстройство в организма. Например някой иска да стане учен, но не успява; друг иска да стане

велик музикант, пак не успява – защо? Защото те искат да постигнат велики работи в късо време. Който скъсява времето, той не разбира живота – великите прояви изискват голям период от време. Когато поставите някаква велика идея в ума си, не мислете за времето; когато преследвате някакъв идеал, не туряйте определен срок за постигането му – ако поставите някакъв срок (години, месеци или дни) за постигане на своите идеали, вие и себе си ще спънете, и своите близки. За да не се спъвате, вложете идеята в душата си и за времето не мислете – времето нищо не определя, то само хроникира нещата; време съществува само за неща, които са се сбъднали, а за неща, които още не са станали, никакво време не съществува.

Някой се радва и казва: „Ще гледам да задържа радостта си цял месец“ – откъде дойде това желание? Може да се продължи радостта цял месец, но след това ще дойдат такива скърби и страдания, каквито в живота си не сте изпитвали. Понякога радостта трае само половин секунда, но отражението ѝ продължава дълго време. Често в живота на човека идват радости, преди той да е получил нещо – такива радости винаги свършват с разочарование. Някой получава от чичо си в Америка писмо, че му изпраща десет хиляди долара; той се радва, пее, скача, очаква парите, но минават ден, два, три, един месец и той получава от чичо си писмо, че американското правителство секвестрирало тия пари, затова не може да ги прати – веднага радостта се сменя със скръб и разочарованието идва.

Човек трябва да се изпитва, да наблюдава желанията си, да ги проучва. Например някои желания имат една посока на движение, а две възможности; други желания имат две посоки на движение, а четири възможности; трети желания имат три посоки на движение, а шест възможности и т.н. Желанията в човека и техните възможности се определят от законите на съзнанието, тъй щото задачата на ученика е да изучава своите мисли, чувства и желания, за да види

каква е тяхната посока на движение; после, да изчисли колко посоки на движение имат те и колко възможности за тяхното постигане.

Фиг. 1

Представете си, че имате желанието А – с една посока на движение, а с две възможности. Посоката на движение е АВ, а двете възможности са ВС и СО. Следователно при всяко свое желание човек първо трябва да определи посоката на неговото движение, а после – възможностите за постигането му. Линиите ВС и СО съществуват в съзнанието на човека като разумни същества. Значи състоянията, които преживявате, са пътища, по които трябва да минете; тези пътища се чертаят от Разумни същества, които са от различни категории – и тогава каквато посока и да вземете, вие не сте сами, в тази посока се движат хиляди същества, които имат същия стремеж като вашия; тези същества упражняват влияние върху съзнанието ви, както и вие върху тяхното. Този закон е верен и при физическите, и при духовните желания на човека; като знае това, ученикът трябва да определи каква част от стремежа на мислите, чувствата и желанията принадлежи на неговото съзнание и каква – на съзнанието на други същества, които вървят заедно с него в пътя. Например ако музикалното чувство беше добре развито във всинца ви, вие щяхте да пеете с голямо вдъхновение; понеже всички не сте еднакво музикални, без да искате, т.е. несъзнателно, се спъвате едни други – защо? Не можете да създадете музикална атмосфера помежду си. Същият закон се отнася и до желанията – за да се постигне някакво

желание, необходима е благоприятна за него среда. Човек сам може да бъде и среда, и условие за своите стремежи; когато е среда за своите желания, човек непременно ще бъде тъпкан, както се тъпче земята, която е среда за растенията – и наистина, растенията са недоволни от земята, те черпят от нея, без да ѝ благодарят, обаче когато отгоре дойде влагата и ги пои, те ѝ благодарят – влагата е условие за растенията; те не искат да знаят за земята, но очакват дъжда с трепет, с притаено дихание и му благодарят.

И хората постъпват по същия начин: към средата си те се отнасят невнимателно и с неблагодарност, а към условията са внимателни. Бащата и майката са среда за децата си, но колкото и да са добри, децата им са невнимателни към тях; дойде ли въпрос до някое условие, до някой техен приятел или приятелка, те всякога ги приемат с трепет, очакват нещо от тях. Бащата харчи за сина си сто хиляди лева годишно, да следва в странство, но синът не написва на баща си нито едно благодарствено писмо; обаче някой негов приятел му купил един билет от сто лева за театър и той веднага пише писмо, бърза да му благодари за приятната вечер, която прекарвали заедно – защо синът постъпва по два различни начина? Защото бащата е среда, а приятелят – условие. Ако приятелят ви започне да се грижи за вас като баща, т.е. от условие стане среда, вие ще престанете да му благодарите, да бъдете внимателни към него. Ето защо пазете се да не правите нещата обикновени; щом веднъж опитате едно желание, втори път не го опитвайте, пазете се да не стане това желание среда за вас и да изгубите към него вниманието си; щом желанията губят своя свещен трепет, те стават среда за човека, в която се раждат ред неприятности.

Сега вярвам, че сте разбрали тази идея, но трябва да мислите върху нея. Някои хора не могат да мислят, понеже мозъкът им е обвит с един пласт от утайки; те трябва усилено да мислят, да се създаде

голямо налягане, голямо напрежение в мозъка, което да пропука това наслояване – наслояването предизвиква стягане, неразположение в главата, а оттам и тъмнина в съзнанието; ще мислите усилено, докато разработите мозъка си. Този пласт пречи на човека да се моли и той казва: „Днес нямам вдъхновение за молитва“; няма защо да чакате вдъхновение, но ще вземете чука и длетото, ще седнете пред камъка и ще започнете да чукате: днес ще чукате, утре ще чукате, докато най-после разбиее този пласт; щом го разбиее, ще се отвори път за външния свят. Ще вземете една тръба, ще съедините мозъка си с външния свят, откъдето ще приемате светлина; от този свят ще нахлуе в мозъка ви такава енергия, такава светлина, която ще може да превърне желязото в злато. Учените са започнали вече да приемат тази светлина, сега и на вас предстои такава работа: да пробиее този пласт, за да нахлуе външната светлина в него. Който веднъж само се е докосвал до този пласт, той знае какво нещо е нещастieto, какво – недоволството. В Писанието е казано: „Който победи, той спасен ще бъде“ – тази победа подразбира пробиване на този пласт в мозъка. Ако не можете да го пробиее, и след смъртта си пак ще се намерите в същата черупка; ако не го пробиее, и в живота, и в смъртта да сте, ще се задушите; пробиее ли го, вие сте извън смъртта, извън ограничителните условия. Ако сами не пробиее този пласт, ще дойдат някои приятели да ви помогнат, но ще задържат енергията за себе си – законът в Божествения свят е такъв: плаща се на онзи, който работи, а не на онзи, който не работи.

И тъй, точка А представлява желание с една посока на движение, но с две възможности; има желания с две посоки на движение, но с четири възможности. Дотук ще спра, по-нататък на вас предстои да пробивате пласта, да направите дупка, да турите тръба, която да води към външния свят – вие трябва да пробиее страната ВС. Някой казва: „Аз искам да живея, да стана учен, да намеря Бога, да се свържа с

Любовта, Мъдростта и Истината“ – това са ред желания с няколко посоки на движение и с няколко възможности. Например защо искате да се свържете с Мъдростта? Мъдростта носи светлина, която създава във физическия свят високите и ниските места; Животът създава растенията в низините, т.е. в долините; Истината пък дава насока, направление, в което всички живи същества трябва да се движат. Ученикът трябва да размишлява върху въпроса по кой начин може да придобие известни възможности.

Казвате: „За да се реализира нещо, изисква се Вярa“ – каква трябва да бъде тази Вярa? Един баптистки проповедник говорил на слушателите си върху стиха, че с вяра и гори могат да се местят. Той толкова се въодушевил от своята проповед, че си помислил: „Вън пред вратата седи един сляп човек. Като изляза, ще му кажа: „В името на Господа Исуса Христа, прогледни!“; тъкмо се засилил към него, но изведнъж се усъмнил, спрял се и си казал: „Ами ако кажа това и слепият не прогледне?“. Той проявил едно желание, дал му една насока и трябвало да очаква две възможности: слепият или ще прогледне, или няма да прогледне. Неговата вяра щеше да реши положението, но понеже се усъмнил, той изгубил първата възможност – значи слепият нямаше да прогледне. Това може да се сравни с положението, когато някой турчин си служи с чакмаклия пушка – той цъка, цъка с тази пушка, но тя или хваща, или не хваща. Казвам: понякога желанията на човека са подобни на такава чакмаклия пушка – туриш ги в тази пушка, цъкаш един, два, три и повече пъти, но не хваща, не може да изгърми; защо – влажни са тия желания, както барутът се овлажнява; какво трябва да направиш – ще извадиш рога си, ще туриш в него сух барут и ще го запалиш. В модерните пушки няма такива изненади, рядко се случва някой патрон да не хване. Ако един патрон не хване, в пушката става обратно движение, което изтегля този патрон настрани и на негово

място идва друг; ако и вторият не хване, идва трети, докато най-последен патрон хване, обаче това рядко се случва. Ако се случи да хване, смяната на куршумите става много бързо, та не се губи време, както беше с турските пушки. Казвам: по-добре е човек да има една идея, изработена от самия него, отколкото да има много идеи, наготово дадени – когато сам изработи идеята си, той ще разбере процеса на нейното развитие. За желанията пък човек трябва да знае пътя, посоката, по която те се движат; ако се движат в една посока, ще имат две възможности, а когато желанието има две възможности, то непременно може да се реализира. Според вас какви могат да бъдат тези две възможности? Този въпрос ще оставя на вас като задача, като ребус, вие сами да го разрешите. Щом се натъкнете на желание с повече възможности, вие се намирате вече пред изкушението, там трябва да бъдете много внимателни.

Една от задачите на ученика е да изучава състоянията на съзнанието си, да види какви промени стават в него. Наблюдавайте каква е светлината на съзнанието ви, когато сте спокойни и когато сте развълнувани – при различни душевни състояния светлината на съзнанието е различна: например ако мислите за някой добър човек и се свържете с него, в съзнанието и в ума ви ще се яви светлина, а в сърцето – топлина; ако мислите за някой лош човек и се свържете с него, светлината в ума и в съзнанието ви започва постепенно да се намалява, също така и в сърцето настанва известно охлаждане. Следователно, без да съзнавате какви последствия ще имат връзките ви с хората, вие се свързвате с тях и като резултат на това в съзнанието ви настанва или мрак, или светлина, обаче дойдете ли до връзка с Бога, в съзнанието ви се явява непреривна светлина, а в душата ви – дълбок мир; дойдете ли до връзка с Ангелите, пак ще се изпълните със светли мисли и възвишени чувства; ако пък се свържете с хора от различни краища на света, ще преживеете

съответни на тях мисли и чувства; и най-после, ако изпаднете в света на животните, и те ще окажат известно влияние върху вас. Вие трябва да изучавате всички тия състояния и промени в съзнанието, независимо от това дали ги желаете, или не – неизбежно ще минете през тези кръгове на съзнанието, които пък крият за вас известни възможности. Докато човек е на Земята, и той ще влияе на другите съзнания, но и те ще му влияят; той ще се намира под влиянието на средата и на условията на животните, на растенията и на хората. Това обаче са задачи, върху които той трябва да работи. За да реши тия задачи правилно, човек трябва да се моли – в това отношение молитвата е работа на човека върху себе си; молитвата подразбира вътрешна връзка с Божествения свят.

Казано е в Писанието: „Свързвайте се всякога с Възвишения свят!“ – това показва, че за когото мислиш, с него ще се свържеш; каквато мисъл, каквото чувство или желание поддържате в себе си, с тях ще се свържете. Често някоя мисъл или чувство може да направи човека роб, но понеже човек е създал тази мисъл, той може да се освободи от нея. Мислите, които хората създават, са живи форми и вървят след тях, влияят им в добър или в лош смисъл; където отиде човек, тия мисли навсякъде го преследват – те са тъй наречените **идеи фикс**, които хората сами създават и сами трябва да се освободят от тях. Някой казва: „Хората не ме обичат“ – това е идея фикс; „Аз съм нещастен човек“ – това е идея фикс; „Аз не съм даровит“ – това е идея фикс. Даровит е онзи, който като се впрегне на работа, по десет пъти на ден се изпотява. Който иска да развие в себе си някоя дарба или някой талант, той трябва да работи – дарбите, талантите се придобиват с усилия, с работа, те не се дават наготово. Ако беше лесно хората да станат Ангели, всички щяха да имат ангелски криле; не е лесно човек да стане Ангел.

Вие чели ли сте живота на Едисон, да видите през какви мъчности и страдания, през какви перипетии е минал, за да достигне копнежите и идеалите на своя ум и на своята душа? Колко пъти той е бил изхвърлян от вагоните навън и въпреки всичко това той е употребил голям труд и постоянство, приложил е силна воля в работата си, но е постигнал нещо; с концентриране на мисълта си той е постигнал онова, което е било стремеж на неговия ум. В концентрирането си Едисон е идвал до забрава, по този случай разправят един анекдот за него. В деня на сватбата си той се заел с решаването на една задача и толкова се увлякъл в нея, та забравил, че се жени, и трябвало да дойдат хора, да го вдигнат от стола, да му напомнят, че днес е денят на неговата сватба – за Едисон тази задача е била по-интересна от женитбата му. И вие трябва да бъдете така концентрирани, когато искате да постигнете някаква велика идея. Дойдете ли до Доброто, трябва да концентрирате мисълта си към него така, че да забравите всякаква женитба.

Сега изпейте упражнението: „Вяра светла, Вяра силна, тя крепи Духа, що животът носи“.

Вие лесно запомнихте това упражнение, защото седи близо до вас. Всяко нещо, което лесно се възприема, лесно се запомня. Като пеете, вие трябва да различавате такт от ритъм – един ритъм се различава от друг, вълните им са различни. За да пее добре, човек трябва да има търпение, търпението се култивира в страданията; страдаш, че имаш някакъв дефект – ще работиш върху този дефект, докато го изправиш; в изправянето на дефекта пък ще развиваш търпение.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

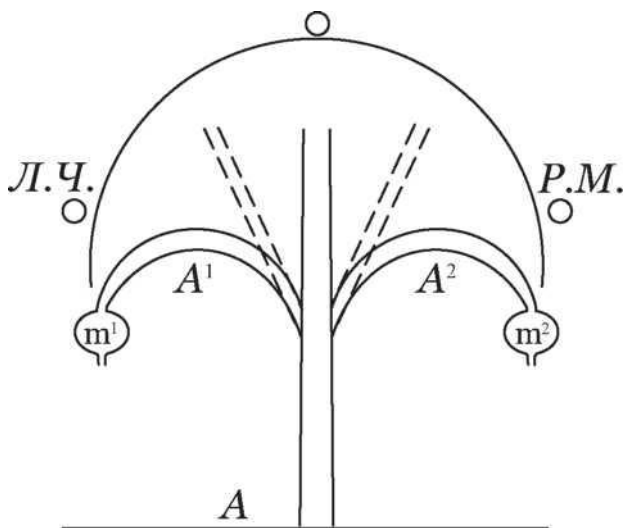
Тридесета лекция, 20 април 1927 г.

ЗАБРАВЕНАТА ДУМА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Сега ще обясня отношението, което съществува между силите, законите и принципите в живата Природа. Казвате за нещо: „Сила е това!“; да, но сила без закон не може да се прояви, а закон без разумност не може да се приложи. Разумността пък има свой произход; в случая под думата **произход** не се разбира начало на нещата.

Фиг. 1

Тук ще представя графически отношението между сила, закон и принцип. Коя е причината, задето линията А в началото на своето движение е вървяла нагоре, а после се е изкривила наляво и надясно в A^1 и A^2 ? Такъв е пътът на движението на енергиите в едно дърво:

първоначално енергиите от корените на дървото вървят нагоре и държат клоните в същото положение; колкото повече дървото расте и се развива, толкова повече клоните се изменят, докато най-после се навеждат надолу – това се дължи на факта, че силите m^2 са изменили движението си в Разумния свят, вследствие на което са изменили и посоката на идеала си в своя живот. Може ли човек да има някакъв идеал на Земята извън разумността? Като се говори за идеали, трябва да се знае, че идеалите на човека се раждат отпосле, а не заедно с него. Може ли в главата на детето да се роди някакъв идеал, ако то няма майка и баща? Ако детето е без майка и баща, никакви идеи не могат да се родят в главата му. Вие казвате, че идеите съществуват в света, а при това отхвърляте майката и бащата като първа причина за раждане на тия идеи. Следователно някакъв въпрос в света не може да се разреши без участието на тази причина – в този смисъл само онзи може да говори за идеи, който има баща и майка; който няма баща и майка, той не може да говори за никакви идеи.

И тъй, идеалът може да се изрази само при съществуването на известен закон; за да се приложи даден закон пък, изисква се известна сила; когато се прилагат във физическия свят, силите носят свои последствия – тази е причината, задето при сегашните условия на Земята хората живеят в свят на последствия; също така и идеите на Земята се раждат по закона на последствията. Нашият свят, светът на промените, се топи така, както и ледът се топи – достатъчно е да дойде една топла вълна, за да се стопи ледът; хората наричат това стопяване **смърт, остаряване**, а то не е нищо друго, освен трансформиране на материята – това показва, че човек е попаднал в топла зона, вследствие на което се топи. Всъщност остаряване в Природата няма; силите, които взимат участие при известен творчески акт, при стопяване се оттеглят в по-висока сфера, вследствие на което на Земята няма условия за тяхното проявяване и

тогава ние казваме, че е настъпил процес на остаряване. Условието за постижения са вложени в мозъка на човека, от който именно зависи бъдещото му развитие. Следователно, за да бъде човек здрав, разумен, богат, щастлив, това зависи от неговия мозък – богатството на човека се крие в неговия мозък. Ако разумното начало в човека знае как да използва силите и заложите на своя ум, той ще бъде в хармония с всички Разумни възвишени същества. Представете си, че при вас дойде един човек с някаква молба и вие го приемете любезно, усмихнато, с Любов; този човек веднага ще се разположи към вас, ще иска да ви се отплати – с тази ваша постъпка вие печелите вече един приятел. Обаче ако се отнесете грубо, сурово, с пренебрежение към него, той веднага ще бъде готов да ви се противопостави – такова отношение към хората влошава и вашия, и техния живот.

Казвате: „Коя е причината за нещастията в света?“. Нещастията на хората се дължат на техните предвзети идеи, които никога не могат да се реализират. Първо, човек трябва да знае има ли сили в себе си, с които да реализира своите идеи; после, той трябва да проучи законите, при които тия сили могат да се проявят; най-после, той трябва да знае с каква разумност разполага при всеки даден случай. Разумността е написана на лицето на човека; онези, които се занимават с изучаване на човешката физиономия, знаят къде точно се намира разумността на човешкото лице – по този въпрос има ред съчинения на френски, на немски, на английски език. Който се интересува от физиогномията, той може да изучава тези съчинения, да прави наблюдения, да вади свои заключения. На първо място човек трябва да изучава своето лице, да намери чертата на разумността. В разумния човек погледът не е раздвоен; раздвоеният поглед говори за някакво болезнено състояние в човека, ето защо всеки трябва да внимава да не изпадне в такова състояние. Раздвояването на погледа зависи от проникването на две противоположни мисли в ума на

човека; казано е в Писанието: „Двоеумният е непостоянен в своите пътища“. Всеки трябва да се стреми да има строго определено свещено убеждение, той не трябва да мисли днес по един начин, утре – по друг начин; за всяко нещо човек може да мисли само по един разумен начин, разумният начин на мислене е принципен. Принципът, по който може да се прояви животът, е един, обаче законите и силите, които действат в живота, са много. Например като дойдете до въпроса кой е създал живота, има само един отговор – Бог е създал живота; казано е: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“ – значи има един принцип, едно начало: Бог е Живот. Зададе ли си въпроса кой е създал Бога, човек вече се намира пред пропаст, в която неизбежно ще потъне; който се е осмелил да борави с този въпрос, той е опитал дълбочината на тази пропаст.

Свещено нещо е Божието Име; когато се спомене Името Божие, моментално трябва да настане абсолютна тишина, душите и сърцата на всички хора трябва да се изпълнят с благоговение и свещен трепет. Когато някой каже за нещо, че такава е Волята Божия, всички неразрешени въпроси трябва да се разрешат. Всеки трябва да поддържа Името Божие и Волята Божия в света, вън от тия две неща всичко друго е преходно. Някой казва: „Аз имам особено мнение по този въпрос“; щом имаш особено мнение, кажи къде ще бъдеш след десет години, какво ще бъде материалното ти положение, какви промени ще станат в Космоса и т.н. Колкото и да искате да бъдете самостоятелни, независими, не можете; каквото и да правите, в края на краищата вие ще се убедите, че сте зависими от Цялото, от което съставлявате една малка част – в този смисъл и трудът на учения е колективен, а не единичен. В света съществуват общества от учени хора – това подразбира, че всеки учен гради своя труд върху колективния труд на много учени, които са работили хиляди години преди него върху същия въпрос; много учени преди Нютон са

наблюдавали падането на телата, обаче трябваше да дойде Нютон, за да открие закона за земното притегляне, с който да обясни падането на телата. Мислите ли, че преди Бетховен не е имало музиканти-композитори – достатъчно е да се върнете към предисторическите времена, да видите каква музика, какви композитори са съществували и тогава; ако чуете симфонии на някои от тия музиканти, ще видите, че тези на Бетховен ще останат назад – тяхната музика е била израз на възвишен свят, към който и до днес още хората се стремят. Изобщо музиката е магическа сила; тя има свои закони и принципи, с които си служи.

Сега, ако човек започне да се огъва надолу, както се огъват линиите A^1 и A^2 в чертежа, това показва излишък от непотребна материя в неговия организъм – този човек се намира в обременено, в угнетено състояние на духа, което според Луи Куне се дължи на излишно количество утайки в организма му. В научно отношение причината за това огъване на човека се дължи на излишък от млечна и пикочна киселина в неговия организъм – такъв човек е пълен, дебел, едва се движи и казва: „Не знам какво да правя“; ще постиш пет дни, абсолютно нищо няма да ядеш. „Ще отслабна“ – това именно е нужно за тебе; товарът, който носиш, е голям, трябва да оставиш част от него настрана. Излишъците, както и недоимъкът в организма, правят човека нервен, болен; тази нервност го прави сприхав, докачлив, лесно се обижда. Няма защо да се обиждате; който е дошъл на Земята, той има само една задача – да изпълни волята Божия, при това всеки ще изпълни волята Божия тъй, както той я разбира, както е поставена в самия него. Докато човек върши своята воля, той живее в областта на личните чувства (ЛЧ на чертежа); щом пожелае да изпълни волята Божия, той се издига в по-висока област, където царува Божията Любов (БЛ). Следователно от човешкия живот, от живота на личните чувства човек постепенно отива към Божествените

чувства, които са на върха на неговия живот, и оттам постепенно слиза към разумния живот (РЖ), където започва да се изправя – значи личните чувства в човека се балансират с разумността. Между личните чувства и разумността в човека всякога трябва да става правилна обмяна; ако тази обмяна не става правилно, в психическия живот настъпва дисхармония, в резултат на която се явяват известни подпушвания в неговия организъм. Тази обмяна става навсякъде в живота – когато двама души се обичат или мразят, в първо време те взимат един от друг своите положителни, или добри черти, а после – отрицателните, или лошите си черти – това е неизбежен закон. Дали обичате, или мразите някого, вие ще започнете да приличате на него.

Казвате: „Какво трябва да правим, за да се избавим от този закон?“. Вие не можете да се избавите от този закон, но можете да се повдигнете в Любовта си, да обичате Бога, т.е. да обичате Бога във всеки човек. Вие виждате, че някой човек е красив, добър, богат, щастлив и го обичате – защо? В този момент Бог се проявява в него. Следователно обичайте Бога навсякъде, където се проявява, за да започнете да приличате на Него.

Често съм наблюдавал отношенията между кучетата. Две кучета си играят приятелски, обаче ако на едното от тях се даде храна, то веднага се нахвърля върху другото и го прогонва далеч от себе си; не се минава половин час, двете кучета отново си играят – значи скарването и примиряването между кучетата става лесно. Когато хората се карат и сърдят помежду си, те мъчно се примиряват, някога трябва да минат 10-20 години, за да се примирят. Кой постъпва по-право – кучетата или хората? Хората говорят за Божията Любов, но като дойде до приложението ѝ, постъпват по своему; не, щом се скарате с някой човек, обърнете се с молба към Бога като Любов, Той да оправи тази работа.

Сега, като ученици от вас се изисква да произнасяте Името Божие не със страх, но с благоговение и всеки момент да сте готови да изпълните волята Божия; всеки ден правете опити, да видите колко сте готови да служите на Бог. Ако някои от вас не сте в добри отношения помежду си, направете опит, не механичен, но съзнателен, да видите каква е любовта ви към Бога, доколко сте готови в Негово име да се примирите. Дръжте Името Божие свещено в душата си и всякога си спомняйте за благата, които Бог ви е дал. И в миналото, и в настоящето вие сте поставени при условия да познаете Великата Божия Любов към вас и да Му благодарите; здраве, сила, богатство, щастие – Той всичко ви е дал, на вас остава само да благодарите, да учите и да славите Бога. И в богатство, и в сиромашия, и в здраве, и в болест, и в щастие, и в нещастие Той всякога е бдял над вас и ви е утешавал с думите: „Идете да работите, Аз съм с вас!“. Бог не желае да загине нито едно от Неговите чедра, обаче който не изпълнява волята Му, той ще страда – не поради желанието на Бога, но понеже нарушава основния закон на Живота – закона на Любовта. Който изпълнява волята Божия, той ще реализира благородните желания и копнежи на душата си и ще се повдигне; той ще представлява желязо, нагорещено до хиляда градуса – в тази температура ще изгорят всички недоразумения, нещастия, болести. Само при това положение човек ще изпита дълбоко в душата си вътрешен мир и спокойствие; той ще разбира страданията на хората, ще им помага, ще им посочва пътя, който води към необятния свят на Великата Божия Любов.

Сега, като наблюдавам живота на съвременните хора, намирам, че повечето от тях не са здрави. Когато срещнете, все се оплаква: някой се оплаква от изкривяване на пръстите – това се дължи на излишъци, утайки в организма, които предизвикват подпушване на артериите и вените; това подпушване, или циментиране на артериите

и вените, наричат артериосклероза – болест, която постепенно свързва ръцете и краката на човека, докато му създаде по-големи усложнения. Щом забележи това изкривяване на пръстите, човек трябва да съзнае в себе си, че не е изпълнил волята Божия, не е разбрал Неговите закони; тогава той трябва да пожелае да изправи живота си, да служи на Бога. Докато не живее според Божиите закони, човек ще страда не само от артериосклероза, но ще се натъква на различни болести на сърцето, на черния дроб, на стомаха, на гърдите и т.н. Щом заболее някой от вас, нека се обърне към Бога, към Разумните същества от Невидимия свят и се помоли да му помогнат в изправяне на грешките. Ще кажете, че не знаете какви са грешките ви; не, всеки човек знае своите грешки и трябва да се моли да му помогнат в изправянето им. Съмнението, подозрението, неверието, както и ред още отрицателни мисли и чувства, са причина за разстройство на черния дроб в човека; за да подобри положението на черния си дроб, човек трябва да се моли усърдно, с будно съзнание. Започне ли да се моли, свърже ли се с Божието Име, и земетресение да стане, къщите да се събарят около него, той трябва да остане спокоен, да не прекъсва връзката си с Бога – такава молитва е в състояние да спаси човека от всички беди и напасти; къщите ще се събарят около него, но главата му ще остане неповредена, косъм няма да падне от нея. Магическа сила е молитвата.

Когато изнасям погрешките на хората и на вас като на ученици, вие не трябва да правите същото – защо? Защото това, което на Учителя е позволено, на ученика не е позволено; това, което на богатия е позволено, на сиромаша не е позволено. Учителят знае законите и ги изпълнява – за всяка дума, за всяка изнесена грешка аз плащам скъпо; само богатият може да плаща, следователно Учителят, като богат, има право да посочва грешките на учениците си, за да ги изправя. Казано е в Писанието: „Не съдете, за да не бъдете съдени!“.

Само Любовта на Учителя към учениците е в състояние да плати за всяка изнесена грешка, въпреки това Учителят трябва да се обърне към Бога с думите: „Господи, аз изнесох грешките на своите ученици, но с това познах Твоята доброта и милост“. Човек всякога трябва да се моли на Бога, за да не Го застави да оттегли лицето Си от него. Страшно нещо е Бог да скрие лицето Си от човека – тогава настава такъв мрак, такава самота и студенина, каквато човек никога не е изпитвал в живота си; той се моли, но около него се е образувал такъв връшник, че с нищо не може да се пробие, само молитвата е в сила да го пробие. Който се страхува, той ще остане под връшника, във вечен мрак. Каквото и да е положението ви, молете се на Бога; знайте, че Той е по-силен и от най-големите злини и престъпления на хората.

Казвам: страдате ли, радвате ли се, дръжте връзка с Бога, с Възвишените и разумни същества. Много от страданията на хората са лични, но все пак са в сила да поставят човека в един връшник, откъдето само молитвата ще го освободи и щом излезе от този връшник, в ума му ще светне, ще нахлуе нова светлина; той ще бъде доволен, че е придобил ново разбиране на нещата. Докато Бог е с вас, вие не трябва да се съмнявате, не трябва да се страхувате, Той гледа благосклонно към всички хора; това не подразбира, че Той одобрява техния неправилен живот, но не ги съди, оставя ги свободни да учат, да се развиват; Той има търпение да дочака онзи ден, когато те ще се пробудят и ще се обърнат към Него. Ето защо и вие, заради Любовта си към Бога, трябва да бъдете благосклонни към всички хора, ако искате правилно да растете и да се развивате. Какво правят съвременните хора – когато някой баща е недоволен от сина си, той се отказва от него и го изпъжда от дома си; когато свещеникът е недоволен от пасомите си, той ги морализира, мнозина даже заличава от списъка на църковниците; когато учителите са недоволни от някой ученик, те го изключват от училището. Обаче хората не се

поправят нито с пъдене от домовете им, нито с изключване от Църквите и училищата, нито пък с морализиране. Кой е истинският път за изправяне на хората?

Като говоря така, аз не засягам грешките ви индивидуално, но принципно, като обръщам внимание на това какви трябва да бъдат отношенията ви към Бога. За да има човек правилни отношения към Бога, религиозното чувство в него трябва да бъде добре развито. В българите това чувство не е добре развито, затова те трябва да работят върху себе си, да го развият. Как се познава дали религиозното чувство в някой човек е развито, или не?

Ако хвърлите поглед върху чертежа, ще видите криви линии m^2 , които се срещат в живота на човека, но те трябва да се изправят; това изкривяване прилича на пружина, то е свързано с известни земни течения. Изкривяването на тия линии показва отслабване на желанията. Желанията, както и мислите на човека, биват два вида: постижими и непостижими, следователно за всеки даден случай човек трябва да знае кои желания са постижими и кои – не, кои мисли са постижими и кои – не; той трябва да знае с кои сили може да работи и с кои – не, с кои закони може да оперира в живота си и с кои – не. Всеки човек има желание да бъде особен, да се отнасят хората с него внимателно – това е естествено желание и лесно постижимо; какво се изисква в този случай – да оградят човека добре и от време на време да го поливат с малко водица. В това отношение човек е подобен на малко нежно цвете, следователно и той се нуждае от това, от което и цветето; обаче съвременните хора са внимателни главно към тия, които са се проявили в нещо, били те поети, писатели, музиканти, художници, философи, учени, велики майки и т.н. Тези хора чувстват това внимание и се повдигат – в този смисъл обществото може да повдигне човека, но може и да го понижи; колективният ум на хората може да вдъхнови човека, а може и да го

понижи. Това се забелязва особено с вярващите, с хора, които са се отделили от общия път на живота, и тогава, за да не бъдат смачкани от колективната мисъл на хората, те трябва да бъдат свързани със силите и законите на Живата природа и с тях да работят; ако това не могат да направят, те трябва да се свържат направо с Божественото съзнание, да апелират към Бога, Той да ги подкрепи. Кое е по-добро за човека: да познава силите и законите на Природата и да ги владее или да познава Бога? Най-великото нещо за човека е да познава Бога.

Мнозина запитват какво нещо е Любовта. Всички хора знаят какво е Любовта, но не могат да говорят за нея, нито да я обясняват, защото е нещо свещено – Бог е Любов, тогава какво можете да говорите за Любовта? Някой казва, че бил влюбен, че сърцето му горяло – това не е Любов. Щом се каже нещо за Божията Любов, щом се спомене Името Божие, веднага в човека се събужда мисъл и всякакъв смях, всякакви шеги престават; при това положение той е готов на всякакви жертви. Всеки има такава опитност: когато в дома ви дойде човек, когото обичате, вие го угощавате добре, а ако е беден и няма дрехи, вие му давате от своите или му купувате нови – каквото имате, вие сте готови да споделите с него; обаче дойде ли в дома ви човек, когото не обичате, вие сте готови да затворите вратата си пред лицето му и да не го приемате. Казвате: „Ами ако този, когото обичаме, злоупотреби с нашата Любов?“ – в Любовта Божия злоупотреби не стават. Ако мислите, че онзи, когото обичате, е в състояние да злоупотреби с вас, това не е Любов; давате ли нещо от Любов, дайте и не мислете повече, вашата кесия всякога ще бъде пълна. Ако дадете някому сто лева от Любов, в кесията ви пак ще има сто лева – откъде ще дойдат тези сто лева? Някой ваш приятел ще ви ги даде. Който изпълнява волята Божия и дава, по същия закон и на него ще се даде. Велика наука е Божията Любов. Когато Любовта започне да работи в човека, тя произвежда следните промени: първо,

тя лекува човека; второ, тя го подмладява – значи ако някой човек е болен, Любовта ще го излекува; ако е стар, Любовта ще го подмлади. Не може да умре онзи, когото обичате. Когато майката обича децата си, те не умират; ако умират децата, това показва, че майката не ги обича – този закон е верен 100 %, в него няма никакви изключения. Ако някой стане неврастеник, това показва, че има малко Любов; ако го боли корем – малко Любов има; ако го боли глава, стомах, гърди – малко Любов има. Любовта не признава никакви болести.

Сега, като говоря по този начин, това не значи, че трябва да се съмнявате в Любовта си или да мислите, че Бог не се проявява и чрез вашите сърца. И вие имате Любов, Бог се проявява и чрез вас, но трябва да различавате Божията от човешката любов, при това трябва да знаете условията, при които Бог се проявява. Първото условие е абсолютна свобода; грехът, престъпленията се дължат на факта, че хората не дават свобода на Бога в себе си да се прояви. Вие трябва да знаете, че сте органи, чрез които Бог трябва да се проявява, следователно като органи на Бога трябва ли вие да Му давате съвет как да постъпва – бъдете на Негово разположение и каквото ви каже, това правете. Абсолютно послушание към Бога! Ако Той каже да напълните торбата си с хляб и да тръгнете с нея от къща в къща да раздавате, направете както ви казва; после може да ви каже да върнете торбата си пълна – и това направете. Защо, за какво, не питайте; каквито и противоречия да минавате, не питайте защо Бог ви е поставил пред тях, никой няма право да критикува Божиите заповеди и нареждания. Така са постъпвали всички пророци на миналото, всички ученици на Божествената Школа – щом дойдете до волята Божия, там се изисква абсолютна вяра и абсолютно послушание.

Казвам: който живее според закона на Любовта, той ще се домогне до истинската наука. Противоречията в живота не са нищо друго, освен енергиите, представени чрез линиите m^2 , които хората

не знаят как да употребят. Например много хора са богати, но не знаят как да употребят богатството си; много хора са учени, но не знаят как да предадат знанието си; душите на много хора са пълни с Любов, но не знаят как да проявят Любовта си. Много хора не знаят как да се ръкуват; когато се ръкувате с човек, който има Любов в душата си, вие през целия си живот няма да забравите това ръкуване – защо? Особено благоухание се отделя от ръката на този човек. Който се ръкува, той трябва да знае колко време да задържи ръката на човека. Когато пък ви погледне човек, който има Любов в душата си, вие ще изпитате пълно спокойствие и мир; погледът на Любовта не смущава човека; поглед, който смущава, е раздвоен и показва, че в ума на човека са влезли две противоположни мисли или в сърцето му – две противоположни желания. Когато погледът на някоя мома или на някой момък е раздвоен, те не са доволни от своята любов, което показва, че в тяхното сърце са влезли две противоположни желания. За да бъде доволен от себе си, човек трябва вътрешно, пред Бога да се изповяда, за да изправи своя поглед. Момък или мома, който от тях изпълни Божия закон, той ще получи Неговото благословение; не го ли изпълни, ще страда.

И тъй, кривите линии m2 във форма на плодове представляват плодове на живота; понякога тия плодове представляват материални, физически сили, а понякога чрез тях се проявяват законите, които управляват тия сили; в тези плодове са вложени възможностите за познаване на Бога. Обаче всичко това зависи от начина, по който ще се употреби този плод – различната употреба дава различни резултати. Например ако употребявате плодовете на знанието за ваша слава, ще имате едни резултати; ако ги употребявате за Божията слава, ще имате други резултати – от това ще зависи какъв плод ще се създаде. Посоката на енергиите, възходяща или низходяща, определя качеството на плода. Следователно, който работи за себе си

и употребява знанието за своя слава, той започва добре, свършва зле; който работи за Божията слава, той започва с малко спънки, но към средата тръгва добре, а в края свършва още по-добре. Казано е в Писанието, че силата на такъв човек няма да изнемогне; той няма да знае какво нещо е сиромашия, какво – болести, хули, гонения. Казвате: „Христос защо страда?“; Христос беше гонен, преследван на Земята само три години, а две хиляди години вече как жъне плодовете на Своята работа. Днес хиляди църкви са създадени в Негово име, 500 милиона хора Го следват и от всички краища на света Му се изпращат най-хубави, най-светли мисли и възвишени чувства; днес Христос жъне плодовете на Своето послушание – Той казва: „Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Отца Си.“

Сега, ако и вие имате Божия Дух в себе си, ще бъдете едно с Христа и тогава благото, което Той има, ще бъде и ваше благо; затова и в Писанието е казано: „Който изпълнява волята Божия, той ще бъде сънаследник в Царството Божие“. Ако Христос се пожертва от Любов към Отца Си, тогава и вие, които познавате Христос, ще постъпите по същия начин. Христос казва: „Както Отец Ми ви е възлюбил, така и Аз ви възлюбих“ – значи щом Бог ни е възлюбил, и ние трябва да Го възлюбим; при това казано е още: „Възлюбете се един друг!“ – това не подразбира земната любов, немислимо е хората да се възлюбят според законите на Земята; Любовта е качество на Бога, тя съществува само в Божествения свят – значи хората могат да се възлюбят само като души. Когато обикнете някой човек като душа, вие няма да обръщате никакво внимание на неговите слабости и грешки, както майката не обръща внимание на грешките на своето дете; ако успеете да постигнете това, вие сте разрешили една от важните задачи в живота си, вие сте дошли вече до положението да изпълните волята Божия. Ще кажете, че не сте се още наживели. Според мене вие ще живеете истински само след като решите в себе си да изпълнявате волята

Божия – само при това положение в домовете ви ще настане радост и веселие, децата ще ви обичат, Ангелите ще ви се радват; само при това положение вие ще бъдете здрави, богати и щастливи и каквото намислите да направите, ще успеете. Да изпълнявате волята Божия – това е идеалът на всяка душа; не изпълнявате ли волята Божия, вие ще дълбаετε кладенец с игла – знаете ли колко хиляди години се изискват, за да издълбаετε един кладенец с игла? Обаче който върши волята Божия, който люби Бога, достатъчно е да махне един път с ръка и да види пред себе си издълбан кладенец.

И тъй, Любов към Бога и изпълнение на Неговата воля – това са първите неща, които човек трябва да има предвид в живота си. Който люби, само той може да вярва – без Любов Вярата е немислима; следователно може да се вярва само на онзи, който люби. Както Вярa без Любов не съществува, така и Любов без Вярa не съществува; щом имате Вярa, непременно ще имате и Надежда. Любовта, Вярата и Надеждата са неразривно свързани помежду си; не отделяйте Вярата от Любовта, нито Надеждата от Вярата – където има Надежда, там има и Вярa; където има Вярa, там има и Любов; където има Любов, там всичко има.

Мнозина казват: „Няма нищо ново в света. Навсякъде чуваме да се говори все едно и също нещо“. Не е така, всеки ден се правят нови открития, които хората досега не са знаели – например днес учените знаят, че обикновеният звук има най-много 35 000 трептения, обаче в последно време са открити още около 200-300 000 звукови трептения, наречени глухи, понеже не могат да се схващат с обикновено ухо; който може да схване тия трептения на звука, той ще се намери в свят, съвършено различен от физическия. Ако се спрете върху изговарянето на думата **Любов** от всички народи, ще забележите, че коренът на тази дума във всички езици е един и същ, обаче ако можете да схващате глухите звукови вълни, ще видите, че всеки

народ, както и всеки човек поотделно, изговарят тази дума съвършено различно: външно, т.е. слушана с обикновено ухо, думата **Любов** изразява едно и също понятие в различните раси, в различните народи и хора, а дори и във всички животни, растения и минерали; вътрешно обаче Любовта произвежда различно въздействие върху различните хора. Ако някоя млада мома, която не е развита нито в умствено, нито в сърдечно отношение, сложи на ръката си пръстен с хубав скъпоценен камък, няма да мине много време и този камък ще започне да губи блясъка си, да се демагнетизира; и обратно – ако някоя млада мома, пълна с Любов, с Мъдрост, сложи на ръката си този пръстен, скъпоценният камък ще започне да възстановява цвета, блясъка си и ще придобие първоначалния си вид.

Тъй щото който може да възстанови блясъка на някой скъпоценен камък, той има право да го носи. Като знаят това, много бижутери в странство дават някои пръстени със скъпоценни камъни на млади моми, пълни с Любов, да ги носят временно, докато възстановят блясъка им; това показва, че и камъкът разбира Любовта – камъкът може да възстанови блясъка си само по закона на Любовта. Истинската дума, която определя понятието *любов*, днес е забравена; всички хора търсят тази дума, искат да си я спомнят, да я намерят; щом си я спомнят, щом я намерят, с това заедно те ще намерят ключа на живота. Всички кабалисти, навремето още, както и днес, търсят този ключ – защо? Защото само този ключ е в състояние да оправи обърканото кълбо. Животът на съвременните хора е това объркано кълбо и достатъчно е един възел от него да се развърже, за да започнат по-нататък да се оправят обърканите конци; този ключ ще развърже първия възел, който хората от хиляди години насам се мъчат да развържат.

Свещена е думата на Любовта, тя не може да се произнася. Досега и аз не съм произнесъл тази дума, даже Христос не си е

позволил да я произнесе пред хората – когато е трябвало да произнесе тази дума, Той винаги се е уединявал и заемал особено положение, особена поза. Един ден, когато дойдете до по-високо съзнание, и вие ще произнасяте тази дума, засега достатъчно е да знаете, че съществува такава свещена дума, която някога сте знаели, но впоследствие сте я забравили. Работете върху себе си, за да си я спомните; турете си за задача да мислите върху тази дума като свещена, велика дума, която болни оздравява, невежи просвещава, мъртви възкресява. Магическа сила крие Любовта в себе си: тя е ключ, с който всичко затворено се отваря; тя трансформира отрицателните сили в положителни, тя повдига човека от Земята към Небето; тя може всичко да направи, за Любовта всичко е възможно. Казано е в Писанието: „В последния ден ще чуя гласа ти“ – този глас е гласът на Божията Любов. Който чуе този глас, той ще оживее. Днес всички хора очакват този глас, тази свещена дума. Само тази дума е в състояние да подмлади човека, да го възкреси, т.е. да го въведе от смърт в живот.

И тъй, нека всеки от вас доброволно в продължение на десет дни размишлява върху свещената дума на Любовта, която в магията е наречена **Изгубената дума на човечеството**. Още първият човек е изгубил тази дума, с което започва падането на човечеството – като забрави тази дума, Адам се видя принуден да напусне Рая, а с това заедно изгуби ключа на живота, т.е. изгуби правия път. Който иска да се върне отново в Рая, той трябва да си спомни забравената дума за Любовта. Усилията на съвременните култури към прогрес, към знание, към свобода се свеждат все към това да се домогнат до свещената дума на Любовта, която крие всички тайни в света. Без тази дума светът няма никакъв смисъл, без тази дума всичко е в пълно разединение, без тази дума никакво разбиране между хората не може да съществува.

Казвате: „Ние трябва да се обичаме!“; добре е това, но трябва да знаете, че Любовта не прави разлика между хората, тя иска всички да бъдат изправни помежду си. Каква Любов е тази, която прави разлика между хората? Ще поканите гости в дома си и на най-важния от тях ще дадете първо място: ще поставите пред него хубава чиния, сребърни вилица, лъжица и нож; ще му сипете най-мазното, ще напълните чинията му догоре и т.н. Щом дойде ред до другите, ще сложите пред тях прости чинии, прости лъжици и вилици; след това ще им сипете от дъното на тенджерите, по-постно, по-малко – и след всичко това ще говорите за Любов. Всички хора в едно общество трябва да бъдат еднакво задоволени; на Божествената трапеза е сложено в изобилие и за малки, и за големи, Бог никого не пренебрегва – ако е въпрос за пренебрегване, това се дължи на хората, само хората се пренебрегват помежду си.

Казвате: „Не е дошло още времето за Новото учение“; не, времето за Новото учение е дошло. Ако искате да знаете, вие сте закъснели даже, няма време вече за отлагане; като казвам, че няма време за отлагане, това подразбира, че идва нова епоха, която изисква готови хора: бъдете готови да ви изтръгнат като главни от огъня, които, веднъж запалени, продължават да горят и да светят. Достатъчно е веднъж да стъпи кракът ви в Новата епоха, за да се ползвате от благата, които тя носи. Ученикът на Новото учение трябва да има положителни възгледи за живота. За него думата **Любов** трябва да бъде свещена. Що се отнася до Бога, до ближните му, до неговата душа, до дома, до държавата, той трябва да има точно определени възгледи. И като дойдат страдания в неговия живот, той трябва непременно да се моли; молитвата му не трябва да се заключава само в изговаряне на думи, но да излиза дълбоко от душата му и да го свързва с Бога. Някой се оплаква от сиромашията си – няма защо да се оплаква, нека благодари на Бога, че е сиромаш.

Друг се оплаква, че нямал къща – няма защо да съжaliaва за това, ще дойде ден, когато Бог ще му даде по-хубава къща от тази, която той сам може да си направи. Ще дойдат някои да ви смущават, че откакто сте тръгнали по Божия път, всичко сте изгубили; не, който люби Бога, той нищо не е изгубил, но е спечелил, при това той е спечелил такова богатство, което никога не се губи – затова и Христос казва: „Не се радвайте, когато духовете ви се подчиняват. Радвайте се, когато имената ви са записани на Небето!“. Радвайте се, че името ви е записано на Небето, това показва, че Бог ви обича – какво повече може да искате от това? Щом Бог ви обича, благодарете в душата си за тази Любов и така работете, че да изкажете своята благодарност към Него.

Казвам: отсега нататък ще размишлявате върху забравената дума. Всеки ден ще си казвате: „Искам да изглежда всички спорове, всички недоразумения, които са възникнали между мене и Бога, както и между мене и ближните ми, и да върша волята Божия“. Ако някой брат или сестра ви обиди, кажете: „От днес аз съм решил да изпълнявам волята Божия. Не ме интересува кой какво е казал“ – тогава и братът или сестрата ще кажат: „И аз съм решил да върша волята Божия“; щом и двете страни решат да вършат волята Божия, Ангелите ще започнат да работят между тях – по този начин и противоречията в живота ще изчезнат, това значи да влезе Любавта между хората. Където Любавта цари, там има знание, там има и светлина; където Любавта живее, там всичко е възможно. Който иска да бъде ученик, той трябва да започне с това свещено име – нека се стреми да го познае, да го намери, да си го спомни. Хората наричат това име *Любов*, но всъщност Любавта е само превод на тази дума. Скрита е тази дума, но трябва да се намери; тя е ключ, без който не може да се живее; щом намерите този ключ, и Бог ще се прояви във вас. Готови ли сте да приемете Бога още тази вечер? Ако тропне на

сърцето ви, ще кажете: „Господи, не сме готови да Те приемем“ – защо не сте готови да Го приемете? Защото се страхувате да не умрете. Не, ако приемете Господа в себе си, вие ще умрете за злото, а ще оживеете за Доброто.

Чертежът на стр. 64 представя минаване на човека от един свят в друг, или трансформиране на енергиите. Всъщност в Природата съществуват едни и същи сили. Хората ги делят на добри и лоши, на положителни и отрицателни, но човек трябва да знае как да разполага с тях. Един Божествен закон може да се употреби и за Добро, и за зло, обаче принципът по никоя начин не може да се употреби за зло. Законът и силата могат да се употребят и за Добро, и за зло, но принципът може да се употреби само за Добро, никога за зло. Следователно принципът проверява и законите, и силите. И според това за какво и как сме употребявали законите и силите, ще носим техните последствия – всеки ще жъне такива плодове, каквито е сял.

Първо човек трябва да дойде до положение да разбере и познае Бога като Любов. В Любовта има една свещена воля, която всички хора трябва да изпълняват; дойдат ли до тази воля, там има мисъл, но няма никакво разсъждение. Физическото разсъждение е пипане в Духовния свят, обаче в Духовния свят не може да се ходи с пипане, там е нужно знание и светлина, за да вижда човек къде ходи; който се домогне до Любовта, той вижда вече нещата. В Любовта всяко знание е проверено. Щом влезе в света на Любовта, човек изпитва благата, които тя крие в себе си, и от изобилието на тия блага той изпраща на ближните си. Само Божията Любов носи изобилие в живота, а що се отнася до любовта на хората, там всичко е определено да се роди и да умре – в нея няма вечен живот, обаче за Божията Любов е казано в Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Своя Единороден Син, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да наследи живот вечен“. Няма сърце в света, което да не е изпитало Божията Любов. Когато

изпълняваме волята Божия, ние сме доволни от себе си, изпълнени сме с радост и веселие; когато не изпълняваме волята Божия, ние сме недоволни от себе си и се натъкваме на ред отрицателни мисли и чувства – няма човек в света, който да не е изпитал тия две състояния, но като не знае причините, той им дава различни обяснения. Щом е така, всички хора трябва да се върнат към Бога – не физически, но духовно, в своето дълбоко вътрешно разбиране и приложение, в своето правилно служене. Христос казва: „Жътвата е голяма, но работниците са малко“; помолете Господаря на жътвата да изпрати Своите работници, т.е. Духа на Любовта, да свърши работата – когато дойдат работниците, всички ще бъдат силни да вършат волята Божия.

Днес от всички хора се изисква молитва – защо е нужна молитвата? Понеже те се намират на границата на един несигурен свят, където всеки момент стават промени в реда и порядъка; идат дни на скърби и страдания, за които Писанието казва, че Слънцето, звездите и Луната ще потъмнеят – това означава, че всички религиозни схващания, всички религиозни вярвания ще изгубят смисъла си, а светската власт ще се помрачи, ще изгуби своята сила. Ето защо окултните ученици трябва да работят върху себе си, да се облекат в броня, в шлем, да издържат на тази вълна на страдания и изпитания, през която ще мине цялото човечество – тази броня не е нищо друго, освен Любовта. Когато хората минат през тази вълна, те ще се оправят; оправянето подразбира събличане старите дрехи на хората и обличането им в нови, в светли дрехи – дрехи на законност, на нов ред и порядък, на нов живот, на нова свобода – това подразбира настъпване на Нова епоха. Не се страхувайте от времената, които идват, но знайте, че само Любовта е в сила да победи злото.

И тъй, който има новото разбиране на Любовта, той едновременно ще бъде и майка, и баща, и брат, и сестра. Значи

разбиранията на човека не зависят само от службите, които той изпълнява по форма, разбиранията му зависят от Любовта, на която той служи – само при това положение той може да бъде силен; за такъв човек няма нищо невъзможно, за човека на Любовта няма мъчности, няма изпитания. Някой казва: „Човек трябва да бъде смирен, да търпи, да бъде благ, да заема последно място“ – хубаво е всичко това, но лесно не се постига, не е лесно човек да трансформира едно свое състояние. Например обидят някого; казват му да прости, да забрави всичко – лесно е да се каже, но колко време трябва да мине, докато човек прости, докато забрави обидата? Вън в света хората могат да се обиждат, но тук, в Братството, никакви обиди не трябва да съществуват; когато дойдете в Братството, вие трябва да се чувствате като че сте дошли на почивка, в хубава плодна градина или като в дом между братя и сестри. Засега между вас аз зная само две тройки, които живеят по закона на Любовта; като се намери още една тройка, и останалите ще заживеят по този закон. Имената на тия тройки няма да кажа, докато не откриете свещената дума на Любовта; свещени работи има, за които не е време да се говори.

Сега всички трябва да работите, да развивате в себе си кротост, смирение, въздържание, Любов, Вяра, търпение и т.н. Казвате: „Воля нямаме, за да постигнем тия добродетели“; не, всички имате воля, но трябва да проявите добрата, разумната си воля. Всяко дете има воля – достатъчно е да пожелае нещо и веднага ще го постигне; но не трябва да имате такава воля – вие не трябва да изисквате, да се налагате на Бога, но трябва да се молите Той да направи онова, което намира за добре. Така подразбираме волята на Любовта, т.е. изпълнение на волята Божия.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Тридесет и първа лекция, 27 април 1927 г.

ПРИНЦИПИ НА НЕЩАТА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Мнозина казват, че не помнят принципа на нещата. Когато човек не помни принципа на нещата, това показва, че неговият ум е зает с много работи.

A¹⁰⁰ ————— B¹⁰⁰

Фиг. 1

Сега, представете си, че върху дадена плоскост прекарате седем прави, успоредни помежду си линии. В обикновената геометрия това е проста работа, обаче в живата геометрия въпросът седи другояче. Тук плоскостта АВ представлява възможности, които се крият в един живот от сто години; началната точка А¹⁰⁰ представлява първата възможност за постижение на нещо, а крайната точка В¹⁰⁰ представлява последната реализирана възможност; правите линии, които са перпендикулярни към плоскостта А¹⁰⁰ В¹⁰⁰, представляват броя на възможностите за постигане на известни стремежи в даден живот – тези линии са сили, които действат в живота. Как мислите, еднакви ли ще бъдат резултатите на тези сили? Да допуснем, че тези линии, т.е. тези сили, на брой седем, като седем лъча излизат от различни точки; понеже излизат от различни точки, те ще се различават помежду си – всеки лъч ще има различно отношение към съзнанието на човека: тези лъчи могат да бъдат мисли, чувства и желания. Ако са мисли, всяка мисъл първо трябва да се трансформира в желание, а желанието – във волев акт, т.е. в действие, и като действие вече тя приема известна форма. Щом знаете това, вие трябва

да се замислите върху въпроса за образуването на кристалите, за създаването на растенията и животните; всеки трябва да помисли как, кога и защо са създадени кристалите, растенията и животните – дълга е историята на тяхното образуване и създаване.

Ако специално проследите историята за създаването на растенията, ще видите, че те са свързани с човека, в смисъл, че поддържат неговия живот; обаче първоначално растенията не са били създадени за човека, те предшестват човека, съществували са по-рано от него. В такъв случай интересно е да знаете каква е била службата на растенията преди съществуването на човека – този въпрос може да се разбере само тогава, когато човек бъде абсолютно свободен от дребнавостите в живота. Следователно никой човек, бил той учен, философ, писател или какъвто и да е друг, не може да разбере дълбокия смисъл на живота, докато се занимава с дребнавости. Дребнавостите в живота могат да се уподобят на бодванията, които произвежда губерката върху ръката на човека. Представете си, че някой велик музикант или художник иска да изрази своя гений чрез музиката или чрез художеството; тъкмо дойде до най-важния момент, където трябва да представи върха на своята сила, и някой се доближи до него с губерка в ръка и го бодне – какво ще направи този майстор музикант или художник? Ръката му непременно ще трепне и важният момент ще изгуби своята красота. Музикантът ще изсвири своето парче или художникът ще нарисува картината си, но същевременно ще отбележи и ефекта, предизвикан от бодването с губерка. Който не разбира това, той няма да забележи мръдването на ръката на музиканта или на художника, обаче който разбира, той ще забележи и най-малкото отклонение на ръката, той даже ще знае причината – защо и как е станало това бодване.

Казвате: „Това са отвлечени въпроси, които не ни интересуват“; тези въпроси не ви интересуват, докато не сте се натъкнали на тях,

обаче щом се натъкнете, започвате да се запитвате: защо стана така, коя е причината за това, което ви сполетя, и т.н. Например някой човек е духовно добре разположен, намира се в Третото небе, но дойде някой при него, извади губерката си и го бодне – изведнъж той изгубва разположението си и започва да се запитва: „Откъде дойде тази губерка, какво съм направил, че трябваше така да ме нападнат – нали бях при Бога?“. Докато разсъждаваш и търсиш причината за бодването, ще получиш още две-три губерки, не усещаш как изгубваш разположението си и започваш да мислиш, че доброто ти разположение е резултат на някаква илюзия. И наистина, човек трябва да си отговори защо след като се е качил при Бога, губерките започват отляво-отдясно да го мушкат – причината за това се дължи на факта, че докато стигнете до Бога, вие ще минете през известни области в Природата, където силите не са още организирани, вследствие на което не се подчиняват на Великия Божи закон. Колкото и възвишени да са мислите и чувствата на човека, веднъж минал през тези области, той неизбежно ще изпита острието на губерката. Представете си, че вие обличате новата си дреха, която сте шили за Великден, и при хубав слънчев ден излизате на разходка, обаче внезапно небето се замъглява и започва да вали дъжд – мислите ли, че дъждовните капки ще се загрижат за вашите нови дрехи? Ни най-малко, дъждът ще намокри дрехите ви на общо основание. Че ще бъдете недоволни, че ще ви се карат вкъщи, дъждът не иска да знае за това – той ще си вали и ще намокри всичко, каквото срещне на пътя си. Такова нещо представляват неорганизираните сили в Природата – те не искат да знаят причиняват ли някому пакости, или не.

Следователно има същества в Природата, които ни най-малко не се интересуват за нашите мисли и чувства, както и за нашите идеали. Някой учен е работил цели 20 години върху известна теория, но дойде

едно от тези същества, бодне го с губерката си, причини му някаква сериозна болка и той забравя своята теория; друг учен открил нещо важно в науката, но едно от тия същества го спъне някъде и той падне, удари силно главата си и забравя всичко, каквото е работил. Защо тези учени забравят какво са работили – защото онзи, който е създавал теорията, или онзи, който е откривал нещо, е напуснал това тяло. Какво показва това – това показва, че много същества влизат в главите на хората, диктуват им разни идеи, заставят ги да работят върху разни въпроси и в края на краищата си заминават; не е лошо това, но истински учен е онзи, който знае имената на тия, които са го вдъхновявали да работи, които са му диктували да пише върху различни научни въпроси. Казват за някой учен, че е голям авторитет в науката, а за друг казват, че не е авторитет в науката; съгласен съм с вас, но и вие трябва да бъдете последователни – запитайте вашия авторитет знае ли кой го заставя да пише, познава ли кое същество го вдъхновява в работата му; ако нищо не знае по това, той не е никакъв авторитет.

Сега ще изясня тази идея с един пример от живота. Срещате един беден, нещастен човек, без авторитет пред хората, и му удряте една плесница. Той се обижда, иска да ви даде под съд, но няма средства; каже ви някоя обидна дума и вие му удряте още една плесница. Тогава вие, човек с авторитет, с пари в джоба си, съзнавате, че сте направили грешка и казвате: „Аз трябва да дам на този човек поне хиляда лева, да му помогна; той е крайно беден“; давате му хиляда лева и с това изправяте грешката си. Значи за да покажете своя авторитет, в случая богатството си, вие първо сте си послужили с една груба мярка. Първоначално вашето богатство е било пасивно, а после, след двете плесници, е станало активно, изразило се е навън. Казвате: „Не може ли без плесници?“; питам какво разбирате под думата **плесница** и освен това всеки трябва да си отговори

плесницата, която удря някому, съзнателно, волево движение ли е, или несъзнателно. Вие сте наблюдавали как малките деца нареждат картите за игра и образуват от тях разни фигури; понякога те ги нареждат в триъгълна форма, понякога – в четириъгълна или в друга някаква, но достатъчно е да се вземе една от тях, за да паднат всичките – как мислите, по свободна воля ли падат картите? По същия начин човек трябва да си даде отчет какъв процент от това, което мисли, чувства и върши, се дължи на неговото съзнание, какъв процент – на окръжаващата среда, какъв процент – на Живата природа, и какъв – на Великия Божи Дух. Под думата **окръжаваща среда** се разбират растенията, животните, хората; от друга страна – въздухът, светлината, топлината, водата и т.н.; изобщо всяко нещо, което обикаля човека и без което той не може, е окръжаваща среда. Тези среди се различават една от друга по степента на своето влияние, т.е. по степента на своето въздействие върху човека.

И тъй, правата А100 В100 в чертежа представлява пътя, по който вървите, а успоредните прави представляват енергии, които идват от Разумния свят. Вие можете да изчислите какво влияние упражнява всеки лъч върху живота на човека за всеки даден ден; всеки ден енергиите на тези лъчи минават през ума, сърцето и волята на човека и по този начин упражняват известно въздействие върху него, всеки нов ден тези енергии минават в различни гами. Това са задачи, които ученикът трябва да решава. Дойде ли до обикновения живот, той спира там – в обикновения живот няма какво особено да се търси и да се очаква. Един млад човек пише на приятеля си: „Аз те обичам, защото искам да обичам, без да настоявам за твоята любов“. Казвам: прав е този млад човек – принципът се заключава в това да обичаш и да не изискваш от другите да те обичат; обаче защо трябва той да пише това писмо на приятеля си, не може ли да обича, без да изисква от приятеля си отговор на своята любов? Значи този млад човек се е

намирал под влиянието на закона на необходимостта; да напише писмото, това не зависи от неговата съзнателна воля. Написването на писмото представлява падане в живота – докато не беше написал писмото, той беше на покрива отгоре и от него зависеше да се хвърли от покрива или не; писането вече е един несвободен акт – това значи, че писмото се пише без волята на човека; който пише писмо с такова съдържание, той пада. Това е научно обяснение. Щом падне, той ще се контузи накъде, но след това пък ще дойде подскачане. Ако на такова писмо не се отговори, знайте, че то не е хубаво написано, от единия до другия край е фалшиво. След това пък ще съжалявате, че сте написали писмото; ще съжалявате, разбира се, защото сте се хвърлили от високо.

Ако не разбирате дълбокия смисъл на това, вие ще изпаднете в друга крайност и ще кажете: „Тогава не трябва да пишем никакви писма“; не, искате или не искате да пишете, това не зависи от вас. Щом напишете едно писмо, ще признаете в себе си, че сте паднали не по своя воля – защо? Защото едно сте писали, а друго излиза. Поетът се вдъхнови, напише нещо и казва: „Аз написах това стихотворение“; не, той не говори истината – той е възприел една чужда идея, която предава за своя, това е заблуждение. Да се заблуждава човек с обикновено съзнание – това е в реда на нещата, но ученикът, който търси пътя на Божествената Любов, Мъдрост и Истина, не трябва да се заблуждава, той тръгва да търси други методи за работа и приложение; ученикът трябва да разбира своите състояния, да бъде господар на своите движения – ако клати главата си нагоре-надолу, без да съзнава защо прави това, той пада; ако се съмнява, ако се обезсърчава, ако е недоволен от живота си, той пада. Следователно всеки момент в живота си човек трябва да знае къде се намира и какво го очаква. Някой казва: „Не падам само аз, всички хора падат“. За тебе е важно като паднеш, колко ще се контузиш – всяко падане носи свои

последствия. Вие знаете, че празни пространства в Природата не съществуват, следователно където паднете, вие все ще предизвикате някакво сътресение, заради което непременно ще ви държат отговорни. Кой би желал да хвърли някой човек от къщата му само защото, че се оплаквал от живота си? Всеки знае, че за такава постъпка ще носи голяма отговорност. Тъй щото както човек носи отговорност за своето физическо падане, така също той носи отговорност за своите паднали мисли, чувства и желания. Според окултистите този закон е един и същ и за физическия, и за Духовния свят.

Сега, като говоря за падането на човека, имам предвид мощните сили в него, с които може да работи, да се противопоставя на всяко падане. Падащите мисли вървят в посока, в която хората се движат, вследствие на което и те падат, като същевременно се контузват някъде; от ъгъла на падането на известна мисъл зависи и контузването, което тя произвежда върху човешкия мозък. Ако се съмнявате в тази идея, направете следния опит: вземете при себе си само за един месец някой нервен човек и наблюдавайте влиянието, което той ще окаже върху вас; в това отношение вие не трябва да се заблуждавате, да мислите, че сте много устойчиви – и светии, и пророци са изгубвали равновесието си. Пророк Илия изгуби равновесието си от една жена само – той имаше сила да избие 400 пророци в Израил, а когато пред него се яви една жена, той се уплаши и избяга; ако пророк Илия, известен със своята смелост и решителност, се уплаши от една жена и изгуби равновесието си, мислите ли, че вие ще бъдете посмели от него? Колко пъти и вие като пророк Илия сте се отклонявали и се отклонявате от живота си! С тези отклонения вие пакостите на себе си, а не на хората. Всички хора са наредени като атомите и молекулите, между тях винаги остават празни пространства – следователно никога не може да напакости на душата на човека, но може да напакости на тялото му. Тази пакост се

предизвиква от влиянието, което хората си оказват един на друг чрез своите мисли, чувства и чрез своята воля; иначе като души те са абсолютно свободни, независими един от друг. В това отношение по-напредналите ученици трябва да дават пример – да живеете като души помежду си, това е задача, която всеки ученик трябва да разреши; трудна задача е, но постижима.

Питам: според вас кой е правият път? Ще кажете може би, че възходящият път е правият. Така е, но възходящите линии претърпяват известно отклонение, а където има отклонение, там има и падане; за да се избегнат тези отклонения, съзнанието на човека трябва да бъде абсолютно будно, да може предварително да разбере какво носи всяка мисъл в себе си – като знае това, той ще може да я отхвърли или приеме, преди още да е достигнала до него. От днешния момент той може да определи какво ще го сполети след няколко седмици, месеци или години – това всеки може да постигне, но изискват се работа, усилия, труд.

Една сутрин тръгвам на екскурзия с няколко души. Вървим по пътя и по едно време ги питам:

- Как мислите, отишъл ли е някой преди нас на планината?
- Да, преди нас са минали двама души.
- Откъде познахте?
- Виждаме две различни стъпки.
- Мъже ли са били, или жени?

Едни казваха, че стъпките са мъжки, други казваха, че стъпките били женски, обаче положително никой не можа да определи какви са стъпките. Аз мълча, нищо не казвам. Като се качихме на планината, никой нямаше там – значи предположенията не излязоха прави. По стъпките аз познах, че преди нас е минал един селянин, придружаван от кучето си; премълчах обаче, защото исках всеки сам да отговори на въпроса и после да провери доколко вярно е познал.

Казвам: както всяка стъпка на човека има своя форма, така и всяка мисъл има свои качества; колкото и многобройни да са мислите, всяка мисъл има свои специфични качества, по които се различава от другите. В съзнанието на всеки човек влизат съответни мисли, от които зависи неговото бъдеще; като знаете, че сега градите вашето бъдещо щастие, вие трябва да сте внимателни към мислите, които допускате да взимат участие в градежа на съзнанието ви. Някой е нещастен, болен по причина на това, че органите, с които си служи, не са здрави. Ако силата на обонянието ви се увеличи няколко пъти повече, отколкото е сега, вие не бихте могли спокойно да се движите между хората – лоша, неприятна миризма излиза от телата на съвременните хора. Ако и зрението ви се увеличи няколко пъти повече, отколкото е било досега, ще забележите, че от очите на всички хора излизат неприятни, тъмни лъчи, които са в състояние да напакосят на всеки, към когото са насочени – това са червени пламъци, подобни на тези на някоя нагорещена пещ, в която се пекат керемиди. Вие влизате в Школата болни, искате да се лекувате; не трябва да бъде така, вие трябва да влезете в Школата здрави, да учите. Който иска да учи, той трябва да бъде свободен от всякакви влияния, от всякакви ограничения и спънки. Вие изживявате света в себе си и затова не можете да бъдете свободни.

Казвате: „От толкова години вече следваме този път, нищо ли не сме научили?“. Ако вървите както сега, и хиляда години да следвате в Школата, ще останете с това, което сега знаете; разликата между сегашното и тогавашното ви знание ще се заключава само в това, че ще променят букварите – все буквари ще учите, но от различни автори, т.е. с различни имена. Какво особено ще научите от тия буквари – сто пъти наред да четете буквара, все едно и също нещо ще срещнете в него. Ученикът, който е влязъл в училището, трябва да минава от отделение в отделение, от клас в клас, няма защо с години

да седи все в първо отделение – значи ученикът трябва всеки ден да придобива по нещо ново. Срещате някой ваш приятел и казвате: „Познавам приятеля си“ – колкото и да го познавате, все има нещо ново, и то някоя добра черта в характера му, която днес трябва да откриете; също така и той трябва всеки ден да открива по една добра черта във вашия характер – само при това положение и вие, и той сте придобили нещо в живота си. Не можете ли да откриете някоя добра черта във вашия брат или приятел, вие нищо не сте постигнали; по-право, можем да кажем, че вие сте изгубили времето си. Станете ли сутрин, потърсете и в себе си някоя добра черта, която до вчера не сте познавали. Какво правите вие – щом станете, започвате да се оплаквате: „Тази вечер не спях добре, защото съседите се караха или защото бълхи ме хапаха. Нещо не съм разположен, не ми се работи, не ми се живее и т.н.“. Не, изпаднете ли в неразположение на духа, започнете да размишлявате защо бълхите са ви безпокоили; като се вдълбочите в себе си, ще видите, че причината на неразположението ви, както и причината за безпокойството, което бълхите са ви създали, се дължи на факта, че е трябвало да се молите през нощта, да прекарате повече в размишление, а не в сън. Ще кажете, че трябва да си почивате; така е, и почивката е нужна, но в Индия, в Китай, в Япония, в Америка, в Германия, във Франция, пък и в целия свят има адепти, които прекарват цял живот почти без сън – при това положение те са по-бодри, отколкото хората, които спят по осем часа на ден. Сънят е изключително положение в живота на човека; когато няма какво да прави, човек спи. Вечер, като започне да мисли, вижда, че не може да разреши задачите на живота и неусетно заспива; в този смисъл сънят на съвременните хора не е нищо друго, освен прекъсване на съзнанието – когато съзнанието не е будно, човек заспива. Понеже съзнанието на Ангелите, на адептите, на Великите

духове е всякога будно, те не спят, т.е. техният сън не е като този на хората.

И тъй, главната мисъл, която трябва да остане в умовете ви, е всеки ден да откривате в себе си по една нова черта, която Бог първоначално още е вложил в душата ви; не можете ли да откриете такава черта в себе си, вие се лишавате от благата на живота. Казвате: „Добре е човек да чете различни книги, там да намира силни характери“ – от мое гледище това не е необходимо. Който пише романи или някакви драми, той се излага на ред падения – например в романа „Клетниците“ от Виктор Юго⁹⁸ главният герой, Жан Валжан, представя самия автор, лицето Жан Валжан не се среща в живота; и Толстой в своите романи „Война и мир“ и „Възкресение“ също така описва себе си. Като четете тия романи, вие казвате: „Тук се изнасят велики истини“ – не, това още не са велики истини. Без да искат, авторите на тези романи са скрили малко истината; не е лесно да се изнесе истината, пък и не всеки познава истината. Например някой прави известни движения, без да разбира тяхното значение – всяко движение е на мястото си само тогава, когато е в съгласие със законите на Природата.

Един господин вика приятеля си с пръст, последният се обидил – защо го викат с пръст? Наистина, първият е трябвало да отиде при приятеля си и да му каже каквото иска. Значи да извикаш приятеля си с пръст да дойде при тебе днес се смята за обидно – защо? Защото като не знаят значението на показалеца, хората са изопачили това движение. Благородни работи върши този пръст, но за онзи, който не знае неговата служба, той не трябва да се движи, да служи като знак

⁹⁸ Юго, Виктор (1802 – 1885) – френски поет, писател, художник, общественик, един от теоретичите на културното направление романтизъм. Член на Френската академия. Сред най-известните му произведения са: „Човекът, който се смее“, „Клетниците“, „Парижката Света Богородица“, „Марион Делорм“, „Лукреция Борджия“, „Морски труженици“ и др.

за извикване на човека. Нагоре изправен, показалецът представлява кол, на който може да се набодне нещо; надолу поставен, той изразява нещо приятно, благородно. Следователно да викате човека с единия си пръст само, това представлява цяла анархия; и с петте пръста на ръката си не можете да извикате човека. За да извикате някой човек да дойде при вас, вие трябва да отворите и двете си ръце и да съсредоточите към тях ума, сърцето, душата и духа си – това подразбира истинско отношение на приятели. В приятелските отношения, като акт между души, целият човек трябва да вземе участие и по външна форма, и вътрешно: по ум, сърце, душа и дух – това всеки трябва да знае, защото всяко движение, което човек прави, оказва известно въздействие и върху самата Природа. Най-малкото помръдване на показалеца например се отразява в цялата Природа – вълните, които изтичат от този пръст, ще направят едно кръгосветно движение и в края на краищата пак ще се върнат към човека, от когото са излезли, с една придобивка, в добър или в лош смисъл; като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни в своите движения.

Сега пак ще се върнем към въпроса за мислите, които падат върху плоскостта $A^{100} B^{100}$ във вид на лъчи. Чрез тези мисли Разумните същества от Невидимия свят изпращат своите добри желания към хората, но ако не намерят добра почва за своето развитие, те се отклоняват и се връщат пак там, откъдето са излезли. Всяка мисъл, която не може да намери съответна почва за развитието си, се връща обратно към своя източник – тази е причината, заради която при голямото богатство, при голямото изобилие и благословение, което Бог изпраща на Земята, повечето хора са бедни, отколкото богати. Апостол Павел например казва, че е ходил на Третото небе, видял светли, необикновено красиви неща, разбрал смисъла на живота, но въпреки това към края на своя живот той стана патриот, искаше да спаси еврейския народ; не, патриотизмът не

спасява хората, той не е Божествена проява, но е човешко чувство. Какво разбирате под думите *патриотизъм, отечество, бащин дом*? Когато отиде при Бога, само тогава човек ще разбере истинското значение на тези думи и след като ги разбере, тогава ще може да ги приложи в живота си.

Главната мисъл, която трябва да остане в ума ви от тазвечерната лекция, е, че трябва да имате Любов към Истината. Като ученици любовта ви към Истината е слаба. Дойде ли въпрос до Истината, тя не може да се разглежда двусмислено, не може да кажете, че еди-кой си е по-истинолюбив от друг; Истината е една, в нея не може да има степени. Да обичате Истината, това значи цялото ви същество да е ангажирано с нея. Който обича Истината, той лесно се справя с мъчнотиите в живота; слабата страна на хората се дължи не толкова на отсъствието на Любовта в тях, колкото на това, че нямат Любов към Истината. Любовта е снизходителна към грешките, към слабостите, към нечистотата на човека, Истината обаче е строга, неумолима – Истината не търпи невежество, безсилие, хилавост, нечистота и в това именно се състои нейната красота. Следователно слабият да отиде при Любовта, невежият – при Мъдростта, който търси справедливостта – при Правдата, който иска да бъде свършен – при Истината; по този начин човек ще познае себе си, ще познае и силата на нещата.

Често ние правим екскурзии и като минаваме през селата, кучетата понякога ни лаят, понякога не ни лаят. Когато някое куче ви лае, трябва да търсите причината защо ви лае. Ако намерите причината в себе си, кучето ще престане да ви лае; ако не я намерите в себе си, тогава може би кучето се оплаква от положението си; ако и това не е причина, кучето може да ви лае, защото е гладно – тогава не остава друго, освен да му дадете хляб; дадете ли му веднъж хляб, повече няма да ви лае. От последния случай се вижда силата на хляба,

силата на Словото Божие, което носи Светлина за съзнанието. Следователно от всички се изисква Любов към Истината. Не е въпросът да се критикувате, да се самоосъждате, но трябва да прилагате, за да се освободите от утайките, от наслояванията на миналото.

Сега, за десет седмици ще ви дам една задача, желателно е всички да я изпълните. Тя се състои в следното: от месец май до половината на месец юли всеки ден, когато вали дъжд, ще се излагате на дъжда, докато добре ви намокри. Които от вас са чиновници, те ще използват дъжда през онези часове, когато не са на работа: щом завали дъжд, те могат да излязат на двора или да отидат до някой дюкян под предлог, че трябва да свършат някаква работа; ще вървят полека, за да може дъждът да ги намокри добре, след това ще се върнат у дома си, ще изтрият тялото си с чиста суха кърпа, ще се преоблекат със сухи дрехи, ще изпият една-две чаши гореща вода и ще отидат на работа. Онези пък, които са свободни, нека използват дъжда по всяко време, като правят тия бани така, че никой да не забележи: ще отидат до някой свой познат или ще работят нещо в градината си. Изобщо всеки трябва да изпълни задачата внимателно, без шум, без много говорене, за да види какви резултати ще има. Когато опитате доброто въздействие на дъжда върху организма си, можете да разправяте и на ближните си, да им препоръчвате дъжда като метод за лекуване. При това като се излагате на дъжд, добре е вътрешно да пеете – в този случай пеенето подмладява човека. Благословение е дъждът, дъждовните бани, които ще направите в продължение на десет седмици, струват повече от всякакви минерални бани; голяма енергия се крие в дъждовните капки – те се отразяват благотворно върху нервната система и върху много хронически болести в човешкия организъм. Аз наричам дъждовните бани *бани на Ангелите*. Като правите баните си, ще се молите на Бога

да ви очисти чрез тях и ще благодарите за благословието, което Той ви изпраща от небето. Както дъждовните капки измиват човека отвън, така Божието благословение изчиства сърцето и ума му, като внася в него живот, сила и здраве. Който умее правилно да възприема енергията на дъждовните капки, той се е домогнал до онази първична материя, която алхимиците са търсили. Като правите тези бани, ще видите какъв здрав сън ще имате.

Казвам: човек трябва да се свърже с Природата, разумно да използва нейните сили – по този начин ще дойде до вътрешното разбиране на дните, месеците и годините; той ще започне да разбира какво Бог е вложил и влага във всеки нов ден и ще може да се ползва от него. В Библията е казано нещо за дните, но то не е достатъчно. Първият ден например, неделята, денят на Слънцето, не е ден за почивка, но е ден на Живот, ден на Възкресение, той е ден на Любов към Истината – следователно започнете с този ден.

И тъй, от първи май ще започнете упражнението и ще си запишете в кой ден сте го започнали и в колко часа; при всяка последователна баня ще отбелязвате деня и часа; ще седите на дъжда около 15-20 минути, а може и повече, според силата на дъжда. Що се отнася до простуда, да нямате абсолютно никакъв страх, невъзможно е човек да се простуди през май, юни и юли – през тези месеци Природата е пълна с живот. С това упражнение ще се опита геройството ви, доколко можете да издържате. Който не иска да прави упражнението, той може да бъде свободен, но ще остане хилав, слаб. Дъждът ще внесе свежест, преснота в организма. Изобщо човек трябва да прави много упражнения, за да отвори порите на тялото си и да диша не само чрез дробовете си, но и чрез цялата кожа.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

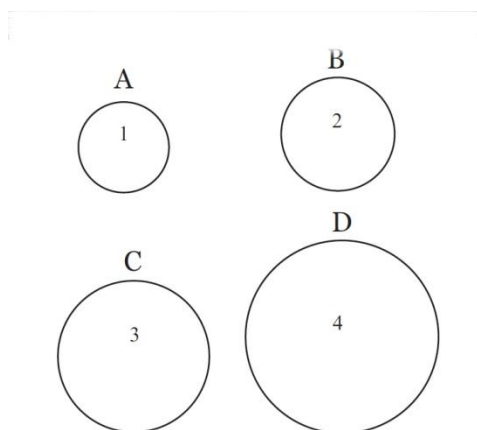
Тридесет и втора лекция, 11 май 1927 г.

ЧЕТИРИТЕ КРЪГА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Колкото високо и да е минарето, ходжата все една и съща
молитва чете.

Фиг. 1

Сега ще начертая четири кръга с различни големини. Защо тия четири кръга А, В, С и D, или 1, 2, 3 и 4, са различно големи, а при това постепенно се увеличават? Те растат и се увеличават според закона на Природата – всяко нещо в Природата расте и се развива постепенно. Значи за да разбираме нещата, трябва да знаем езика на Природата.

Често ние говорим за Любовта и казваме, че всички неща имат Любов. Например водите, изворите, ветровете, въздухът, огънят, минералите, растенията, животните и хората имат любов помежду си: два извора се обичат както двама души се обичат; два скъпоценни

камъка се обичат както двама души се обичат. Някой казва, че разбира Любовта; щом разбира Любовта, нека ми каже нещо за Любовта на скъпоценните камъни. Вие казвате, че Бог е Любов, но тази Любов е неразбрана за вас, и най-видните философи в света не разбират какво нещо е Божията Любов; от осем хиляди години насам Любовта Божия е останала неразбрана и за адепти, и за светии, даже и за Ангели. Всички хора говорят за Божията Любов, а като се натъкнат на някаква малка мъчнотия, веднага се смущават – ако ги заболи пръст, стомах или изгубят парите си, те веднага забравят всичко; уволнят някого от служба или заболее дъщеря му, той казва: „Като ме назначат отново на служба или като оздравее дъщеря ми, тогава ще мисля за Божията Любов. Сега нищо не ми е пред очите“. Който разбира Божията Любов, той болен не може да бъде, нито богатството си може да изгуби, нито от служба могат да го уволнят. Който разбира Бога, той няма да пита какво нещо е Бог, дали ни обича, или не; външно Бог не проявява Любовта Си към хората. Също така и външната любов на хората не отива до Бога: някой се моли на Бога, четете две-три молитви, но молитвите отиват едва две педи над главата му – това не е истинска молитва.

Сега ще обясня тази мисъл със следния пример. Един млад образован човек свършил университет, но никъде не може да намери служба. Отива при един богат banker, да иска работа от него или пък да му услужи временно с някаква сума; bankerът го поглежда строго и му казва: „Господине, нямам работа за вас, пък и с пари не мога да ви услужа“. След малко при същия banker дохожда млада красива мома, която е свършила едва трети прогимназиален клас, и поисква от него известна сума; bankerът поглежда приветливо момата, изважда един чек и го подписва – без да я пита защо са ѝ тези пари, той веднага дава исканата сума. Питам как ще си обясните това; казвате, че науката е сила, а в случая младият господин, който учил цели 16

години, нямал сила да извади пари от банкера. Значи красивата мома крие в себе си някаква особена вътрешна сила, която влияе на душите на хората – тази сила не е нито в лицето, нито в погледа на красивата мома, но се крие някъде дълбоко в нея и несъзнателно я проявява. Когато красивата мома влезе в кантората на банкера, още при влизането ѝ той застава прав пред нея като войник пред своя генерал и казва: „Заповядайте, какво обичате?“ – може ли войникът да не изпълни волята на генерала си? Значи в случая образованият човек с висша наука е посредствен човек, т.е. голямо шише с малко съдържание; красивата мома е генералът, който има сила да издава заповеди – тя е малко шише, но пълно със съдържание. Такова нещо представлява човешката глава – голямо или малко шише с малко или с много съдържание.

Съвременните хора говорят за човешкия мозък, за силата, която се крие в него. Всички хора имат мозъци, но тия мозъци се различават по динамичната сила в тях, както и по количеството на мозъчното вещество. Биолозите са правили изследвания на мозъчните клетки на гениални и на обикновени хора и са намерили голяма разлика между едните и другите; също така има различие и в погледа на хората, в строежа на цялото им тяло. Красивата мома, която може да застави банкера щедро да отвори касата си, има особен израз на очите си, особен строеж на цялото тяло. Добрите хора са необикновени и всеки ги слуша, на обикновените хора никой не обръща внимание. Който е необикновен, той трябва да разполага с необикновена сила; обикновеният човек се моли на Бога, но сам не вярва в силата на своята молитва, а при това очаква да получи отговор, да бъде молитвата му чута. С това не искам да кажа, че сегашните хора нямат Вярa, хората имат Вярa, но в съзнанието им има малки пропуквания, откъдето част от енергията им изтича навън; вследствие на това изтичане на енергията човек се демагнетизира –

това показва, че силата на човека може да изтича така, както изтича водата от шишетата.

Сега, ще се върна към четирите кръга. Еднакви сили ли са образували тия кръгове? Силите, които са образували тия кръгове, са различни; даже и при начертаването на тия кръгове е употребено различно количество енергия. Не е лесно човек да начертае един кръг – защо не е лесно? Защото при начертаването на кръга човек трябва да измени положението и състоянието си, да мине в нова област, в нов свят – кръгът представя свят, съвършено различен от физическия. Значи силата, която тече през ръката на човека, за да начертае кръг, е особена, тя не се получава лесно – за да се добие, човек трябва да се свърже със съответни сили в Природата и така да ги проектира навън. Когато поетът и писателят пишат хубави неща, това се дължи на енергията, която изтича от тях. Всеки може да пише, но за да съчетае буквите, слоговете, думите, мислите така, че да изразяват нещо хубаво, нещо разумно, човек трябва да съгласува своята енергия с тази на Разумната природа – само Разумната природа е в сила да подтикне човека към великото, към възвишеното в живота. Какво ще напише или какво ще направи човек – това зависи от количеството на енергията, която Разумната природа дава всеки ден. Човек не се ражда разумен; той има в себе си условия да бъде или да не бъде разумен, но Природата всеки ден му дава известно количество разумна енергия, която той може да използва правилно, а може и да не я използва както трябва – от него зависи какво ще направи с тази енергия. Който не разбира силата ѝ, той казва: „Какво ме ползва тази енергия?“, щом каже така, енергията се разпръсва. Така постъпва всеки, който не разбира законите – той начертава един кръг, погледне го с пренебрежение и казва: „Какво има в този кръг?“. Който разбира силата на кръга, той ще го използва за лекуване: например ще начертае този кръг около брадавицата на своя пръст, ще отдалечи

ръката си и след половин час най-много брадавицата ще изчезне. Имате цирей на врата си; начертайте около цирея един кръг и концентрирайте мисълта си върху цирея – силите на кръга ще започнат да действат върху него и след известно време циреят ще се пробие и изчезне; по този начин вие ще опитате силата на вашата мисъл, силата на вашата вяра. Ако казвате, че имате вяра, а не можете да лекувате най-малките болести, вярата ви не е силна, тя е в зародиш само. Имате някаква малка пъпчица на ръката си, направете опит да я махнете със силата на вашата мисъл, със силата на вашата воля: направете един малък кръг около пъпчицата си и концентрирайте мисълта си към нея – ако пъпчицата не се махне, направете втори, по-голям кръг; ако не успеете, направете трети, четвърти кръгове, по-големи от първите; ако и при това положение не успеете, причината е или в мислите, или в чувствата, или във волята ви – потърсете причината и я отстранете; понякога причината може да се крие и в окръжаващата среда. На другия ден повторете опита и докато не махнете пъпчицата от ръката си, не се отказвайте от този опит – така ще усилите волята си, така ще усилите мисълта и вярата си. Някой има затвърдяване на ставите си – нека направи същия опит, да види силата си.

Казвате: „Кой ще си играе с такива опити?“. Питам: ако лекарят ви даде някаква мас да се мажете, това не е ли пак игра? За предпочитане е да направите един кръг около болното място на организма си, отколкото да се мажете с различни масти. Правете опити и не се страхувайте! Ако носят ви боли и направите на болното място един кръг, и се случи, че болката се усили, вместо да се намали, това е добър признак, продължавайте опита без страх – с това се изпитва и вярата ви; колкото и да се увеличава болката, продължавайте опита. Някой започва да се лекува и като дойде до четвъртия ден, до четвъртия кръг, уплашва се и спира; не, щом е

дошъл до това място, нека продължава, на четвъртия ден положението ще се подобри. Правете тези упражнения, за да се развивате. Добре е понякога да се лекувате едни-други – някоя сестра ще се заеме да лекува друга, братът пък ще лекува друг брат; така ще изпитвате силите си и взаимно ще си помагате. Вярата не може да се реализира, докато човек не приложи съответна на нея сила; затова пък се изискват опити.

Мнозина мислят, че ако не могат сега да направят нещо, ще постигнат това в друг живот, като се родят отново като млади, способни за работа; не, каквито сте сега, такива ще бъдете и в друг живот – ако сега не работите, ако сега не правите усилия, и в другия си живот ще бъдете същите. За хора, които не спазват Божиите закони и не работят, и Природата е еднообразна – в какво седи това еднообразие? В смъртта. Еднообразието носи смърт, а разнообразието – живот. Някой се оплаква, че не може да събере двата края на нещата; питам как се събират две неща на едно място, какъв процес е събирането – колективен или единичен? Събирането е колективен процес. На физическия свят събирането е механичен, несъзнателен процес – събират се само такива неща, на които съзнанието не е пробудено; умножението обаче е духовен процес, то е процес, в който взимат участие Същества с пробудено съзнание, следователно неразумните неща се събират, а разумните се умножават; изваждането е също така физически процес; когато изучаваме биологически развитието на клетките, виждаме, че те се размножават чрез деление – това деление е разумен, съзнателен процес. И сега, като знаете тия неща, вие можете да употребявате събирането и изваждането за лекуване на един род болести, а умножението и делението – за лекуване на друг род болести; също така известни сили в нашия организъм могат да се събудят по законите на

събирането и изваждането, а други – по законите на умножението и делението.

Сега, като говоря за събирането, имам предвид приложението на това действие навсякъде в живота – например то има приложение и във физическото развитие на човека. За да се развие физически, човек прибегва до разни методи и системи. Някои системи препоръчват всеки ден да се вдигат топки от различни тежести: започват от един килограм и постепенно увеличават, като достигат до 50 и повече килограма; и наистина, в продължение на няколко месеца човек може така да развие мускулите си, че да вдига големи тежести. Значи за да развива мускулите си, човек трябва да прави упражнения, които да му оказват известно съпротивление; без съпротивление мускулната система на човека не може да се развива, без съпротивление ръцете му винаги ще останат слаби, пасивни. Същият закон се отнася и до развиването на човешката мисъл. Казвате: „Защо са мъчнотиите и страданията в живота?“ – без мъчнотиите и страдания човек ще прилича на морска гъба или на морска медуза; значи мъчнотиите и страданията са съпротивление, което развива човешката мисъл, без съпротивление мисълта не може да се развива. Който иска да стане разумен, той трябва да има мъчнотиите, страдания. Методът на д-р Мюлер, който препоръчва вдигане на тежести за физическо усилване на мускулите, има приложение и по отношение умственото развитие на човека: днес ще вдигнеш умствено един килограм тежест, утре – два килограма, на третия ден – три, и така постепенно ще увеличаваш, докато дойдеш до положение да вдигаш тежести, по големи и от физическите. По същия начин идат и мъчнотиите на човека: днес мъчнотията му тежи един килограм, утре – два килограма, после – три килограма, и т.н. С усилие, с постоянство той ще вдига мъчнотиите една след друга, докато един ден се засили

умствено и стане велик човек; велик ще бъде, защото ще може лесно да се справя със своите мъчности и страдания.

И тъй, когато пожелаете да реализирате една своя мисъл, Разумната природа непременно ще ви постави някакво препятствие, някакво съпротивление; тя казва: „Вие ще реализирате своята мисъл само ако можете да преодолеете препятствието, което е поставено на нейния път“. Забележете, когато човек пожелае да направи едно добро, веднага ще се изпречат на пътя му ред препятствия; ако е слаб, той ще отстъпи, ще се откаже от доброто, което е намислил, и ще се оправдава, че се явили пречки, които му отнели възможността да направи доброто. В това именно седи красотата на живота – спънките, противодействията са сили, които застават на пътя на човешките мисли, чувства и желания и карат човека да се бори с тях, да ги преодолява, а с това заедно и да се развива; който успее да преодолее тия спънки, той ще може да използва техните сили за реализиране на мислите, чувствата и желанията си и затова знайте, че всяко противодействие е сила, която можете да използвате за вашето растене и повдигане.

Ще ви приведа един пример за изяснение ролята на отрицателните мисли, които понякога нападат човека. В топлите страни, а също така и в България, има особен род оси, които правят жилищата си от кал. Те хващат 10-20 паяци, надупчват телата им и ги поставят в жилището си, където са техните личинки. След време, като се развият личинките им и се превърнат в оси, те намират вече готова храна. Следователно паяците, в случая лошите мисли, служат за храна на малките оси. Добрите мисли са семенцата, зрънцата, които се посадят в земята; лошите, отрицателните мисли са тор, от който ще се ползват добрите мисли. Като проследите този закон, ще видите, че той е верен при всички случаи на живота. Добрите мисли се хранят от лошите; ако около една добра мисъл няма няколко лоши, които да

и послужат за храна, тя не може да се реализира. Права ли е тази теория – права е; за вас може да е теория, но за мене е природен закон – щом е природен закон, той е реалност. Ще кажете, че това е игра на Природата; не, Природата никога не си играе – тя се занимава, тя работи.

Тъй щото на каквито и противоречия да се натъквате, радвайте се – тези противоречия са условия за вашето развитие; колкото по-големи са противоречията, толкова по-големи са възможностите ви да станете гениални, велики, добри хора. Казано е в Писанието: „Дето грехът се увеличава, там и благодатта расте“ – значи грехът е условие да се увеличава благодатта. Може ли човек да живее на Земята, без да се оцапа? Щом е дошъл на Земята, той непременно ще се оцапа, но важното е, че Природата дава методи за чистене. Нечистотиите не могат да се задържат на тялото, но в самия човек трябва да има желание всеки момент да се чисти. Възгледите на съвременните хора са толкова ограничени, че от най-малката мъчнотия, която иде за тяхното развитие, те се обезсърчават и казват: „Не си струва да се живее!“ – тогава какво остава на човека? От гениален човек, какъвто е определен да стане, ще влезе в положението на обикновен човек, т.е. ще деградира – такъв е законът в Природата. Който не използва добрите, благоприятните условия на живота за своето развитие, той ще слезе в по-ниско положение; който не желае доброволно, по закона на жертвата да даде това, което Бог изисква от него, той пак ще го даде, но вече чрез насилие: когато слезе в положението на обикновен човек, той ще даде десет пъти повече, отколкото като гениален – в този смисъл гениалният дава по-малко, а обикновеният – повече.

Казвате: „Да живеем добре!“. Само разумният човек, който разбира законите на Живота и Природата, може да живее добре, но докато дойде до това положение, човек ще мине през различни

състояния, през разни фази на живота: той ще скърби и ще се радва, ще плаче и ще се смее. Например след плача иде успокояването, след успокояването – смехът, а след смеха – заспиването. Сега, да се върнем пак към кръговете: защо кръгът А е най-малък – случайно ли е начертан най-малък, или има никаква причина за това? Този кръг се среща и в Природата и символизира нещо, той е форма, която изразява нещо живо. Сравнете например кръга около окото на бивола с кръга около окото на мухата – какво забелязвате? Между окото на бивола и това на мухата има голяма разлика не само по форма и големина, но и по строеж. Ако наблюдавате окото на някое млекопитаещо и това на човека, пак ще намерите грамадна разлика и по форма, и по големина, и по строеж. Колкото е по-голяма зеницата на окото на дадено животно, толкова по-малка е светлината на неговото съзнание; щом зеницата се намалява, светлината на съзнанието се увеличава. Същото може да се каже и за хората: колкото по-интелигентен е човек, толкова и зеницата му е по-малка и обратно – колкото по-неинтелигентен е човек, толкова и зеницата му е по-голяма, тъй щото намаляването на кръга перспективно показва усилване, увеличаване на нещо. Щом знаете това, ще кажете, че за четвъртия кръг е платено повече, в смисъл, че повече енергия е изразходвана; обаче ако тази големина се отнася до зеницата на някое око, този кръг има по-малка цена. Ако окото на някой човек по големина отговаря на четвъртия кръг, този човек е в категорията на по-ниско културните, по-ниско интелигентните хора, защото няма достатъчно светлина в съзнанието си, която да помага за неговото развиване. Той живее в гъста среда, вследствие на което няма условия да се проявява. Например някой иска да бъде умен, но условия няма за това. Ето, и животните са в същата среда, в която и хората живеят, но нямат условия да се проявят, има ред причини, които ограничават тяхната природа.

Сега ще ви наведе на друга аналогия. Когато през ума ви мине някаква малка мисъл, вие сте недоволни от нея и казвате: „Защо ми е тази малка идея?“. Според мене малките мисли, малките идеи са човешки, а големите мисли и идеи спадат към животинското царство – и наистина, колкото по-нагоре се качва човек в ангелските светове, толкова по-добре разбира къде се крие силата на идеите; там идеите са по-малки от физическите, от идеите на хората. Ангелските идеи са по-малки, но по-силни, по-интензивни – защо са по-силни? Защото малките идеи проникват навсякъде. Представете си, че един виден поет взема вашия албум и пише: „Светлината е всичко“; след това дойде един милиардер, взема албума ви и пише: „Подарявам два милиона долара на своя добър приятел“ – коя мисъл е по-силна: на поета или тази на милиардера? По големината на кръговете вие ще познаете кои идеи са по-големи и кои – по-силни. Физическите, материалните идеи са по-големи, но по-слаби; ангелските, Божествените идеи са по-малки, но по-силни. Първите идат от по-близък до нас свят и затова изглеждат по-големи, но нямат голяма сила в себе си; вторите идеи, ангелските и Божествените, са по-малки, но по-силни. Физическите идеи оказват влияние върху брадата на човека – брадата му се разширява с около два милиметра. Духовните и Божествените идеи оказват влияние върху врата на човека – например ако някоя майка изгуби детето си и после го намери, радостта ѝ се отразява върху врата: вратът ѝ се разширява с един-два милиметра.

Питам какво показва това – това показва, че за всяка функция, за всяка проява в живота на човека има специален орган; тия органи вътрешно са малки, но изпълняват своите служби. Като говоря за органи със специални функции, дохождам и до гимнастиката, в която взимат участие само известен род мускули, а другите остават неразвити. Когато работи съзнателно върху себе си, човек развива

всички органи на тялото си, вследствие на което то става подвижно; всички течения, всички трептения на тялото са хармонични – такъв човек е в пълно съгласие със силите на Природата. Щом не е в съгласие със силите на Природата, човек се усеща стар, неразположен, без идеи и т.н. – това е лъжливо положение, човек не трябва да се поддава на такива отрицателни състояния, но да работи върху себе си, да владее силите си. Срещате някой човек, който заема видно обществено положение – било като директор на банка или министър, и гледате как върви: взел бастуна си, върти го надясно-наляво, за нищо не мисли; утре го уволнят от служба, срещате го пак, но вече сгушен, свит, никого не смее да погледне – защо и в този случай не е също тъй изправен, горд? Така и в скръбта си човек се свива, а в радостта си се изправя, пъчи се, всички да го видят. Защо не прави обратното – при радостта да се свива, а при скръбта, при страданието да се разширява? Има хора, даже светски, които се държат точно така – при радостта се свиват, а при скръбта се разширяват. Срещате такъв човек, с букаи на ръцете и краката, дрънкат тия железа, но върви той, смело пристъпва; този човек е невярващ, но има някаква идея в себе си и от никого не се смущава. Кое положение е по-добро – да се свивате при скърбите или да се разширявате?

Питам какво нещо са страданията – страданията са трите топки от различни тежести, които постепенно трябва да вдигате. Има страдания, които не са по силите на хората – ако се опитат да ги вдигат, ще стане разрыв на сърцето им или пукане на кръвоносни съдове, ето защо човек трябва да се кали, за да може да носи страданията без никакви катастрофи за неговия организъм; за тази цел той трябва да страда разумно и да знае, че страданията са неизбежни – можете да плачете, да се молите, но ще знаете, че страданията не могат да се избегнат. Те водят в един път, от който

няма връщане. Страданията са нещо живо, а не мъртво; те седят на пътя, по който хората вървят, и ги чакат: като минете покрай тях, ще се спрете, ще се запознаете, ще се разговорите и ще научите езика им. Пътят на страданията е път, който води към Бога; в този път има страдания, но има и радости – те вървят паралелно.

Някой казва: „Как се случи, че се срещнах с този човек, за да преживея толкова страдания?“. Това не е никаква случайност, това е в реда на нещата. Хората се натъкват и на ред органически противоречия в своя живот, от които също тъй страдат, както и от ония страдания, които естествено ги следват в пътя им. И след всичко това хората казват, че страданията са необходими, за да стане примиряване между хората; не, Господ не се нуждае от никакво примиряване, от никакво оправдание – праведният няма какво да се оправдава, той сам по себе си е оправдан. Кой се оправдава – който може да се опере, само той се оправдава. Кой може да се опере – който има вода, а който няма вода, той никога не може да се опере. Нито пък богатият може да стане сиромаш – какво ще кажете за това твърдение? Когато казваме, че човек може да стане богат, може да стане и сиромаш, ние имаме предвид физическия живот – само там могат да стават смени в състоянията на човека. Турете на гърба на някое магаре 80 кг злато и то ще стане богато. Ако господарят изгуби това магаре, всички ще го посрещат с радост – в който дом влезе, ще му отворят вратата, ще го настанят в дома, ще го нахранят добре и после ще го пуснат да си отиде облекчено от товара, който носеше на гърба си. Богатство, което може да се сваля от гърба на човека и отново да се туря, е физическо богатство – ние не говорим за такова богатство; когато казваме, че богатият не може да стане сиромаш и сиромашът не може да стане богат, имаме предвид духовното богатство, което никога не се губи – духовното богатство представлява същността на нещата. В този смисъл добрият човек не

може да стане лош, нито лошият може да стане добър; добрият може да слезе в противоречията на живота, но съзнанието му никога не може да се измени. Любовта не може да се превърне в омраза, нито омразата може да се превърне в Любов; злото в Добро не може да се превърне, нито Доброто може да се превърне в зло. Външно човек може да се излъже, но вътрешно нещата остават такива, каквито са били първоначално.

За потвърждение на тази мисъл ще приведа следния пример. Един ден дяволът се преобразил в тих безпомощен старец и се явил при един светия с молба да се помоли за него пред Бога да му помогне по-леко да прекара старините си. Светията го съжалил и се помолил на Бога за този старец да улесни някак живота му. Обаче вместо отговор на молитвата си, той чул отгоре следните думи: „Твоята молитва не може да се приеме, понеже ти се молиш за дявола; затова като дойде дяволът при тебе, ще му кажеш, че ще изпълниш молбата му с едно условие само – ако той се съгласи да се качи на някоя планина и там да се помоли на Господа да премахне греха от света“. Тогава старецът казал на светията: „Това нещо по никой начин не мога да направя! Аз, който заповядвам на греха, да се моля сега той да се махне от света – това е невъзможно!“. Тогава светията си казал: „Старата злоба не може да бъде нова добродетел“.

Следователно, когато казваме, че хората трябва да се примирят, ние имаме предвид добрите, разумните хора, чедата Божии, които искат да служат на Бога като на свой баща. Как можете да се примирите с лошите хора, с враговете си? За враговете ви Христос е казал: „Любете враговете си!“ – какво значи да любите враговете си? Представете си, че някой човек е обрал парите на друг и последният му става враг; как може сега този човек да обикне онзи, когото е обрал? За да го обикне, той трябва да му върне парите и да му каже: „Съзнателно или несъзнателно, аз те обрах. Ето, връщам ти сега

парите“ – по този начин ти показваш, че си обикнал врага си. Това именно подразбира идеята, че само разумните, добрите хора могат да се обичат, да се примиряват. Що се отнася до отношенията ви към лошите хора, трябва да спазвате следните правила: когато искаш да буташ огъня, вземи маша, дилаф; когато искаш да черпиш вода от кладенеца, не влизай сам в него, но пусни кофа с въже и така извади колкото вода ти е нужна; ако искаш да забиеш някъде гвоздей, не си служи с ръката, но вземи чук и с него удрай главата на гвоздеа. – „Не е ли грешно да се забива гвоздеят с чук?“ Ако е грешно, не си правете къщи. Гвоздеят трябва да се начука добре, докато влезе в гредата, в това няма никакъв грях. По същия начин ще постъпвате и с вашите непотребни мисли – щом видите две или повече непотребни, блуждаещи мисли в ума си, вземете чука и ги забийте в гредите, нека вършат някаква работа; ако не ги забие в къщата си, за да свършат някаква работа, те ще се набият в краката ви и ще ви създадат големи болки и неприятности.

Сега, аз не говоря за формите на нещата, но за силите, за енергиите, които действат в тях и се отразяват върху съзнанието на човека; като знае това, когато изпадне в неразположение на духа, в гъста материя, човек ще вземе мерки да се издигне над тази материя, да мине в по-рядка среда, където условията са по-благоприятни. Това показва, че човек често минава от гъста в рядка среда – гъстата среда създава противоречия в живота му, рядката среда помага за разрешаване на тия противоречия. Каквото и да прави, той не може да избегне противоречията, обаче може да работи, да прилага разни методи за тяхното разрешаване.

И тъй, когато кръгът на зеницата в човешкото око се увеличава, това е лош признак – това показва, че този човек се товари; щом започне да се разтоварва, кръгът на зеницата му се намалява, а това е добър признак. Да грешиш значи да се товариш; да си праведен човек

– това значи да се разтоварваш. На това основание казвам: невежият се товари, ученият се разтоварва; само разумният човек може съзнателно да се товари и разтоварва. Човек трябва да се разтоварва, да освобождава ума, сърцето и волята си от непотребния товар, с който се е нагърбил. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка имат своя определена тежест, които се отразяват и върху съзнанието на човека, следователно колкото мислите, чувствата и постъпките на човека са по-ниски, толкова и тежестта им е по-голяма; ако претеглите някоя възвишена мисъл, ще видите, че тя е почти без тегло – значи има чувствителни везни, с които мерят и най-възвишените и светли мисли.

Сега какъв извод може да се направи от тази лекция? Едно важно нещо от тази лекция за приложение е въпросът за лошите мисли. Ако не можете да премахнете лошите мисли, да ги отстраните от себе си, те ще ви осакатят. Вие се молите на Бога, казвате, че трябва да вярвате в Него, че трябва да имате Любов към Него, но всичко това са обикновени методи, които не помагат. Който иска да се освободи от лошите мисли, които минават през ума му, нека се заеме с четенето и изучаването на Библията от Любов, а не по задължение, докато тази книга започне да прониква в съзнанието му и един ден всички светли и възвишени мисли изникнат от него като хубави, доброкачествени семена – например спрете се върху живота на Авраам, на Давид, на апостолите, на Христа, да видите какъв е бил техният живот, какво са оставили за човечеството и т.н. Христос каза на болния от 38 години: „Стани, вземи одъра си и тръгни“; и вие можете да кажете същите думи на някой болен, но той няма да стане – защо? Казвате: „Христос е бил това, а ние не сме като Него“. Христос абсолютно е познавал и прилагал Божиите закони, Божията воля без никакво съмнение и колебание, било в сърцето, било в ума си. При това Христос никога не се е заемал да лекува безверници или хора убийци и престъпници –

за такива хора изцерение няма. Много религиозни искат да лекуват болни без разлика на това вярват или не вярват в Бога. Божието Слово не се отнася до хора грешни, безверници, убийци; докато Любовта не влезе в човека, колкото и да му се говори, всички думи ще отидат напразно. Мнозина се чудят защо нашите хора, които са толкова добри, не помагат на своите близни. Новото учение не е болница; наистина, то включва в себе си взаимопомощта като средство за лекуване, но при този метод Любовта по никой начин не трябва да се изопачава. Човек първо трябва да разбира Любовта като принцип, а после да се справя с малките работи. Някой казва, че ако не се помага на бедните хора, не може да се говори за доброта. Аз пък казвам, че ако с помагането на бедните можем да станем добри, заслужава тогава да им дадем всичкото си богатство, обаче с раздаване на богатството си на сиромасите човек не само че не става по-добър, но става даже по-лош; казвам: според мене този въпрос седи малко по-другояче. Представете си, че аз имам една крина жито, приготвено за посадане на нивата. В това време дохожда при мене един разбойник и ме моли да му дам малко жито или хляб да се нахрани, че умира от глад. Ако му дам житото, той ще го смели или ще го свари и ще се нахрани и като се нахрани, ще излезе на пътя или ще отиде навътре в гората, за да пресреща пътници, да ги обира – ще срещне някой праведен човек и ще го убие. В такъв случай аз няма да дам крината с житото на този разбойник, но ще го оставя гладен, да не може да върши престъпления. Ще посадя житото на свещената нива, да даде плод. Казвате: „Да дадем житото на този грешник, дано по този начин да се обърне към Бога“; не, Бог знае Своята работа – Той е определил това жито за сеене, а не за разбойника; щом това жито е определено за сеене, и десет разбойника да излязат срещу мене, смело ще защитавам житото. Ама щели да ме заплашват с убийство – при това положение аз не се страхувам от никакво убийство.

Сега по този въпрос няма какво повече да се говори, в известни случаи многото говорене не ползва човека. Които слушат и нищо не знаят, те трябва да учат; те не трябва да изпадат в положението на ония, които едва свършили два-три класа, казват на тези, които са свършили университет, че нищо не знаят – не, човек трябва да бъде скромен. Има някои, които са свършили университет, но още не разбират какво нещо е координатна система. Под думата *координация*, или *съгласуване*, се разбира физически или механически процес, който се извършва в съзнанието на човека – само в съзнанието силите могат да се координират. Координацията е закон във висшата математика и се разбира само от онези, които могат да четат по него. Който иска да се запознае с този закон, той трябва да започне с изучаването на небето: първо ще изучава планетите Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун, а после ще дойде до Слънцето; оттам ще отиде към Венера, Марс, Меркурий, Земя и т.н.; след това ще премине и към други слънчеви системи. Това значи координация, само така човек ще разбере, че между всички планети, между всички слънца има пълна координация. Значи между всички небесни тела има пълна координация, пълно съотношение; от координацията на небето човек ще разбере и координацията, която съществува на Земята. Ако някой жител от Земята отиде на небето, на Венера например, той трябва коренно да се измени; най-малкото той ще забележи, че пулсът на неговото сърце се е изменил.

Питам: колко пъти в минутата бие вашето сърце? Сърцето на човека бие 72 пъти в минута, обаче ако отидете на Венера, там сърцето ви ще бие два пъти по-бързо – там пулсът е по-ускорен. По пулса на човека, особено на младия, можете да разберете какво е положението на неговото сърце – дали е влюбен, или не. Ако имате 16-годишна дъщеря, вие можете да разберете положението ѝ по пулса на сърцето. Вечер, когато спи, опитайте пулса ѝ: ако бие нормално, 72

пъти в минута, тя води редовен живот; ако пулсът ѝ е ускорен, бие от 72 до 85 пъти в минута, тя е влюбена в някой непорядъчен момък. При това положение мнозина ще мислят, че това се дължи на някаква болест и ще кажат, че тази мома има огън, температура – да, все някакъв огън е причинил усилване на пулса ѝ, но този огън е наречен *огън на любовта*. Когато човек изгуби любовта си, пулсът му намалява и той слиза в по-гъста материя. Това са елементарни работи, но за онези, които не ги разбират, те представляват цяла наука. Например трябва да се знае още, че между мисълта на човека и пулса на сърцето има известно съотношение. Човек трябва да наблюдава какви вълни се образуват при биенето на сърцето в зависимост от неговите мисли: той трябва да наблюдава какво въздействие оказват върху сърцето светлите, възвишените мисли и какво – низшите. Пулсът, изразен графически на фиг. 2, представя отклонение на мисълта от правата ѝ посока; всяко отклонение на мисълта от правата ѝ посока предизвиква известно отклонение и в движението на сърцето.

Фиг. 2

Когато мисълта на човека срещне голямо противодействие, това противодействие се отразява и на сърцето: като че някакъв нож прерязва сърцето или като че някаква оловна топка пада върху него и този човек моментално припада. За да не стават тия припадъци, съзнанието на човека трябва да бъде будно, да е свързано с Разумния свят, с Бога. Като работят хармонично, тия Разумни същества създават около другите хора живот на пълен ред и порядък – това значи да живее човек в пълна координация с Бога. Като говоря за

гъстата материя, мога да ви дам признаците на слизането в гъстата материя, но съм решил да не изнасям тия неща – защо? Защото не можете още да манипулирате с тези знания и къде когото срещнете, ще гледате дали има такъв признак; като срещнете човек с такъв признак, ще кажете: „Аз зная какъв признак имаш ти“. Когато имате пред себе си знаковете плюс или минус, това показва, че същевременно вие имате напредък. Понякога човек се усеща толкова отпаднал духом, че не знае как да се повдигне; за да се повдигне духът на човека, изисква се малко усилие от негова страна – това малко усилие е в състояние да даде добри резултати.

И тъй, като говоря тази вечер, да не мислите, че искам да се примирите – аз изключвам примирението; да се примирява човек, това значи да губи времето си, светът нека се примирява. „Да подобрим отношенията си“ – няма какво да подобрявате отношенията си. „Да се учим тогава“ – никакво учение не ви трябва. Какво разбирате, като казвам, че не ви трябва никаква наука, защо не трябва да се говори за учение? Защото желанието на човека да учи идва още с раждането му – трябва ли след това да казва, че иска да учи? В този смисъл аз изключвам от вас идеята да учите – тази идея трябва да се постави другояче във вас: днес вие трябва да търсите светлина, която да ви покаже красивите, хубавите неща в света. Ще изясня мисълта си със следния пример. Представете си, че вие сте учен човек, искате да издирите нови неща, да направите някакви открития, но се намирате в тъмна стая, без никаква светлина. Аз влизам в стаята при вас, запалвам свещта си и започвам да ви развеждам: аз вървя напред, вие – след мен; в случая вие сте ученик, аз – професор. Обикаляме цялата стая и ви показвам хубави книги, скъпоценни камъни и други забележителни неща – вие гледате всичко това и се учите. Най-после, като разгледате всичко, каквото има в стаята, излизаме вън. Вие сте доволни и аз съм доволен: вие сте доволни, че сте научили нещо, аз

съм доволен, че моята свещ е могла да послужи на един човек. Сега, тази вечер аз ви разхождам из стаята, светя ви с моята свещ и ви показвам ония неща, които могат да ви ползват; ако нямах свещ, с която да осветя стаята, вие щяхте да се лутате, да падате, да ставате и в края на краищата един щеше да излезе вън с пукната глава, друг – със счупен крак или със счупена ръка, и т.н. Когато някои искат да придобият знания, казват: „Искаме да напълните, да натъпчете главите ни“; аз пък на никого не искам да тъпча главата, нито да го уча, аз искам да растете. За тази цел вие се нуждаете от почва, вода, въздух, светлина и топлина: почвата ви е нужна, за да оказва съпротивление на външната сила, а с това и вие да закрепнете; водата е нужна, за да усилите движението ви; въздухът е нужен, за да раздухва огъня; огънят пък е необходим, за да даде светлина и топлина на вашия живот.

Питам: разбрахте ли значението на тези кръгове? Ако сте умен човек, лесно ще ги разберете; ако сте глупав, нищо няма да разберете. Каква е разликата между умния и глупавия човек – умният всякога се разтоварва, а глупавият се товари. Един глупав човек пътува през пустинята и води след себе си камила, натоварена с голям багаж – всичкото богатство на глупавия човек. Той среща един мъдрец, спира го и пита: „Можеш ли да ми кажеш колко години ще живее моята камила?“ – „Ако я товариш малко, може да живее още 20 години, обаче тъй както си я натоварил, ако туриш на гърба ѝ още една малка тежест, тя едва ли ще те изведе из пустинята“. Глупавият човек продължава пътя си и вижда на земята някаква ценна вещ, паднала от някоя друга камила – той взема тази вещ, туря я на гърба на камилата си и продължава да върви; едва направила няколко крачки, камилата се спънала и паднала мъртва на земята. Питам: имаше ли нужда да туря тази вещ на гърба на камилата? Значи последното ви желание

може да счупи гърба на вашата камила; щом счупи гърба на вашата камила, всичкото ви богатство остава в пустинята.

Това е една притча, а всички притчи са ценни за човека, защото имат отношение към неговото съзнание. Не е въпросът трябва ли да бъде човек богат, или не трябва. Добрият човек не може да бъде сиромаш, ученият човек не може да бъде невежа. Глупавият човек е увеличил кръговете в своя живот до безконечност – той има един милион лева и казва: „Искам да имам два милиона“; има два милиона, иска да има три, четири, пет и повече милиона. Какво са спечелили богатите в света? Когато някой желае големи богатства, казвам: не увеличавай желанията си! Който има много желания или много неразрешени въпроси, той прилича на американски милиардер. Не е леко положението на тези милиардери – защо? Защото на тях не може да се помага. Никъде в Писанието не е казано да се помага на богатите, на грешните хора, обаче казано е да се помага на сиромасите, на праведните; грешните, богатите хора не са за съжаление – в материално отношение те са умни хора, но вървят в крив път. Богатите хора служат за изкушение на бедните – някой беден човек поглежда към богатия и си мисли: „Чудно нещо, този човек в Бога не вярва, никому добро не прави, а при това е богат!“. Не правете сравнение помежду си; щом намирате, че положението на богатия е завидно, станете като него. Колкото и да е слаб, колкото и да няма мазнини, светията никога не би желал да смени положението си с един угоен банкер. Затова и на вас казвам: не се сравнявайте с другите хора – защо? С каквито се сравнявате, такива ставате. Когато правим аналогии, сравнения, ние имаме предвид някакъв образ, от който може да се извлече известна поука. И Христос си е служил с аналогии, със сравнения, за да изрази някаква идея – например Той казва: „Аз съм лозата, вие – пръчките“: лозата подразбира възвишеното, благородното в човека, лозата символизира още закона

за самопожертване. Волът пък символизира търпение – търпението е качество на Ангелите; тъй щото когато се говори за търпението на вола, подразбираме една черта на Ангел и затова се отнасяме с благоговение към това негово качество. Дойдем ли до отрицателните прояви на вола, например мушкането, ние имаме предвид низшето проявление на вола. Сега, коя е основната мисъл в лекцията? За следния път направете резюме върху това, което говорих тази вечер, като извадите всички нови идеи, всички контрастни положения, които изнесох в лекцията. От това, което говорих, намирам, че сме стигнали до върха, повече не може да се пътува; ако речем да насилим положението, да турим още една скъпоценност на камила, гърбът ѝ ще се счупи. И затова като се върнете у дома си, разтоварете камилите си, дайте им хубава храна, чиста вода, за да благодарят и да кажат: „Слава Богу, че нашите господари ни нахраниха и напоиха добре“. Казвам: дайте почивка на камилите си от дългия път в пустинята поне за няколко дена, а след това пак ги натоварете.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Тридесет и трета лекция, 11 май 1927 г.

ОБЩИ УПЪТВАНИЯ

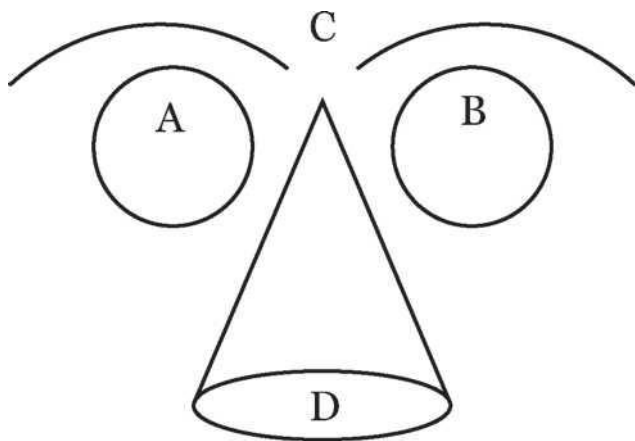
*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му.*

Размишление.

Сега ще обърна вниманието ви на следното нещо: когато идвате в клас, умът ви трябва да бъде съсредоточен към работата; когато ви се преподават лекции, никакви странични въпроси не трябва да ви занимават; ученикът трябва да избягва ексцентричните движения – всички тия неща пречат на мисълта ви и вие не можете да възприемате, не можете да се ползвате от това, което ви се предава. Освен това някои дохождат тук и заспиват – с това още повече губят възможността да се ползват от лекциите. С тези няколко бележки ние не искаме да ви съдим, но казвам, че и вие нямате право да злоупотребявате със закона на Любовта, нито със закона на Свободата. Школата, в която следвате, нито съди, нито изключва ученика, но трябва да се знае, че при всяка най-малка злоупотреба с Любовта той ще носи голяма и тежка отговорност. Който греша против Любовта, той мъчно може да създаде хармония в себе си.

Като ви наблюдавам, виждам, че имате желания, които искате да постигнете; щом не можете да ги постигнете, обезсърчавате се. Има желания, общи за всички, които трябва да се задоволят – например ако един иска да яде, всички трябва да ядат; ако един иска да спи, всички трябва да спят и т.н.; освен тези има ред още желания, които са общи не само за хората, но и за всички живи същества. Обаче има специфични желания, които се отнасят за всеки човек отделно – в това отношение всеки трябва да работи, да задоволи онези желания, които са присъщи на неговата душа; ако не работи, той ще се

превърне в сухо дърво със сухи клони. Всеки трябва усърдно да работи и да не се спира върху погрешките на другите, неразумната критика нищо не допринася. Пред вас седи велика задача – да разберете смисъла на живота, който Бог ви е дал. Когато влизате в клас, десет минути преди започване трябва да прекарате в размишление. Малки или големи, прости или учени, всички трябва да пазите това правило; големите, учените ще бъдат образец – те трябва да дадат пример на малките.

Фиг. 1

Сега ще ви дам една задача, която трябва правилно да решите. На фигура 1 са представени два кръга А и В, а между тях е кръгът D, който служи за основа на конуса С. Тези три кръга се движат в три различни, т.е. в три противоположни посоки; те представят три системи с различни посоки на движение. Такова нещо представляват трите свята: физически, Духовен и Божествен. Физическият свят, в който човек е поставен, е свят на промени, затова именно физическото съзнание на човека е кратковременно и интензивно; забелязано е, че желанията на физическия човек са кратковременни, вследствие на което щом се задоволят, животът временно спира и

трябва да дойдат нови желания, за да го продължат. Когато някой живее само с физически желания, животът му издребнява, придобива само материален характер – съзнанието на този човек е прекъснато, вследствие на което той не може да мисли. Докато има подтици, стимули в живота си, човек може да мисли, а оттам и да се развива. След физическия живот иде духовният, или сърдечният и интелектуалният, в който съзнанието е по-будно, по-дълготрайно. Най-после дохожда третото, Висшето, или Божественото, съзнание, в което влизат първите две съзнания. Физическото съзнание се предизвиква от външни, физически причини – достатъчно е да кажете на физическия човек една обидна дума, за да го предизвикате, той веднага започва да реагира; по същия начин реагират и животните – бутнете едно животно по крака или по опашката, за да се хвърли върху вас. Колкото е по-високо съзнанието на човека, толкова той е по-устойчив – защо? Той знае и предвижда нещата, този човек не се съмнява в нищо; той е човек с характер, издържа на всички изпитания и мъчности в живота.

Фигура 1 представя човешкото лице: кръговете А и В – очите; точка С – горната част на носа; двете страни на триъгълника показват разширението на носа при основата – тази широчина пък говори за желанията в човека; елипсата Д представя човешката уста. Когато кажем, че устата на някой човек е голяма, това показва, че той е лаком, мисли само за ядене и пиене, иска да погълне целия свят. Голяма уста имат китът, акулата. Хора, които имат голяма уста, говорят много. Добре е да се говори много, но още по-добре е кратката, сбита реч. Когато някой говори много, а малко изпълнява, това говорене не допринася много: например някой казва: „Ние трябва да живеем по Любов“ – той говори за Любовта, а не живее според нея, каква полза от това? Друг някой говори за Истината, а не

живее според нея. В такъв случай колкото по-малко се говори за Любовта, за Истината, а се живее според тях, толкова по-добре.

Когато наблюдавате носа на човека, можете да извадите ред научни заключения. Например ако носът горе се стеснява, а долу разширява, има едно значение; ако горе се разширява, а долу стеснява, има друго значение. Когато носът е нормален, между широчината и дължината му има строго определено съотношение. Широкият нос говори за силно развити чувства в човека; този нос е същевременно научен, защото когато чувства, в същото време човек учи. Страданията пък са във връзка с чувствата; колкото повече страда човек, толкова повече чувства, а щом чувства, той се учи – значи страданията учат човека. В животните ноздрите са широки, обаче носът им няма дължина; носът у тях е свързан с горната челюст, затова само чувствеността в тях е силно развита, но не и интелигентността. В човека обаче носът е силно отделен, което е признак на съзнателен и интелектуален живот. Това показва, че съзнанието е в зависимост от развиването на външните органи. Сетивните органи, които са най-добре развити в човека, служат като възприематели на силите от външната природа, а именно на светлината, на топлината, на електричеството, на магнетизма, на праната; ако тези органи отсъстват, тогава силите мъчно ще оказват влияние на организмите. Колкото по-добре се възприемат и правилно използват тия сили, толкова и съзнанието на хората е по-будно; будното съзнание пък помага за правилния живот на хората.

Защо трябва хората да живеят правилно? Този живот е за самите тях – ако живеят добре, правилно, те ще се ползват от този живот; ако живеят добре, аз ще се ползвам от този живот. Добрият живот подразбира правилни отношения с външния свят, т.е. с Божествения свят – за това пък се изискват добре развити органи, външни и вътрешни. Колкото е по-добре устроена ръката на човека по форма,

по линии, толкова тя ще бъде по-чувствителна към външни възприятия – тогава достатъчно е човек да постави ръката си върху главата на някого, за да познае дали той е добър, или лош. От потта на хората учените познават кой човек е добър и кой – лош или кой човек е учен и кой – прост; потта на различните хора съдържа в състава си различни елементи и по тях се съди за степента на тяхната доброта, интелигентност и т.н. И по слюнката на човека може да се познае дали той е добър, или лош. Днес хората съдят за своята доброта по думите си: в думите на добрия човек се забелязва известна пълнота, а в думите на лошия човек тази пълнота отсъства.

Човек може да бъде добър само когато има правилни отношения към Първичната Причина, тогава и отношенията на хората към него ще бъдат правилни – при това положение само човек може да се учи. Знанието, което той ще възприема, е знание от Бога; в което и училище да постъпи, каквито и учители да има, знанието, което му се предава, ще бъде знание от Бога. Всички учители, професори преподават наука, която са възприели от други учени, те сами не са я създали; другите учени също така са възприели тази наука от свои предшественици. Анатомията, физиологията, която съвременните учени преподават, е взета от самия човек – в това отношение човек съдържа в себе си и физиология, и анатомия, и химия, и физика – всички науки; без съществуването на човека никаква наука не би имало в света. Без човека никаква наука психология не би съществувала – сама по себе си душата съществува, а хората изучават законите на душата; умът съществува, а хората изучават законите на ума; речта съществува, а хората изучават законите на речта. Забележете, музиката се движи около седем тона, с техните повишавания и понижавания – значи музиката си служи със седем тона, математиката – с десет числа, а речта – с 22 букви най-малко. Кое от трите изкуства е най-богато? Най-богата е речта. Колкото

повече пособия са в услуга на едно изкуство, толкова и то ще бъде по-богато. В това отношение музиката седи по-долу и от математиката, още три тона са нужни на музиката, за да се изравни с математиката – тия три тона съществуват, но хората не са в състояние още да ги възпроизведат; един ден, когато се развият повече, те ще си служат с десет тона. Ето, виждаме животни, които си служат само с два тона. Затова и апостол Павел е казал: „Докато сме младенци, ние отчасти знаем, отчасти разбираме, отчасти мъдруваме“ – както сме устроени днес, доколкото е развит нашият организъм, толкова най-много можем да постигнем.

Сега като ученици на Великата Школа вие имате за задача не само знания да придобивате, но да развивате нови органи, които се намират в зародишно състояние във вас – без тия нови органи вие не можете да отидете напред; тази задача е трудна, но без нея не може. Да развиете един от тия нови органи, това значи да научите изкуството да плувате, да можете при всички трудни условия на житейското море да се държите на повърхността на водата, да не потънете долу. Когато бурята отвън бушува и вълните на морето се повдигат и слагат, опитният плувец лесно се справя с тия вълни – щом дойде една вълна, той се гмурне във водата и после пак излезе; обаче неопитният плувец се блъска от една вълна в друга, докато изгуби силите си. Какъвто е животът в моретата и океаните, такъв е животът и на сушата. Изобщо животът не е равна повърхност: седиш тих и спокоен, размишляваш върху нещо, докато дойде една вълна и те блъсне; едва се справиш с нея, дойде втора, трета и т.н. и това става всеки ден – кой човек не е губил равновесието си? Някой излиза от дома си добре разположен и докато измине два-три километра път, състоянието му се изменя – защо? Една вълна го е срещнала и го блъснала в някоя канара. Човек всеки ден е изложен на ударите на тия вълни; дали сте в клас, или у дома си, все ще изпитате тия удари.

Защо идат вълните в класа? Защото не сте наредени според законите на хармонията – вие сте насядали положителни енергии до положителни и отрицателни до отрицателни, вследствие на което става взаимно отблъскване; освен това разстоянието от един до друг трябва да бъде най-малко половин метър.

Казвате: „Тези неща не ни интересуват, те са обикновени работи“; наистина, в обикновения живот няма нищо интересно, обаче човек трябва да знае кое е обикновено и кое – не. Например някой ученик страда, било душевно или физически, дойде в клас, слуша лекцията и казва: „Нищо интересно няма в тази лекция“. Защо няма нищо интересно в лекцията – защото тя не засяга неговото страдание, не дава никакъв лек за него, а в това време ученикът мисли само за болката си; при това положение наистина нищо интересно няма в тази лекция. Кога лекцията ще бъде интересна за този ученик – когато болката му премине. Следователно учениците на окултната Школа не трябва да боледуват, не трябва да имат никакви болки. Ученикът сам трябва да си прави психологически превръзки. Ако един ученик обиди друг, последният не трябва да постъпва като светските хора – да се прави, че не е обиден, а същевременно където отиде, когото срещне, все да се оплаква, че еди-кой си го обидил; не, обиди ли се един ученик, той трябва да каже на онзи, който го е обидил: „Братко, ти ме обиди. В името на Бога, вземи думите си назад, ако искаш да възстановим хармонията помежду си“ – така трябва да постъпва ученикът, иначе кракът му няма да стъпи в Небето.

Сега, като ученици вие трябва да знаете, че ви предстоят ред задачи за решаване, както и ред упражнения. Каквото ви се дава, трябва точно да изпълнявате, ако искате да се ползвате. Ще кажете, може би, че гимнастически упражнения са дадени от много автори; това е вярно, но има разлика между техните упражнения и тези,

които са копирани от Живата Природа, каквито ние правим – едните и другите упражнения се различават по резултатите си. Ако резултатите, последствията не са важни, тогава и вие можете да си съставяте упражнения. Мислите ли, че Природата ще санкционира вашите упражнения? Тя ще ги санкционира дотолкова, доколкото държавата ще санкционира парите, които някой частен гражданин си е отпечатал. Какво ще направи държавата с този фалшификатор – ще го тури в затвора. Вашите упражнения са за вас само, но не и за всички хора; вашите лични разбирания за живота, за света са само за вашата глава, те не могат да бъдат общи за всички глави. Всеки за себе си може да се занимава със свои мисли, но дойде ли до окръжаващата среда, там се изисква приложение на Божествените мисли, защото те са общи за всички живи същества. Божественото важи еднакво за всички, То е общо за всички, както езикът на един народ е общ за неговите поданици – ако някой създаде свои думи, никой няма да го разбере какво говори. Следователно дръжте се за Божественото, което е общо и достъпно за всички хора, за всички живи същества, за всички времена и епохи.

И тъй, щом дойдете до вашите лични възгледи, ще ги държите за себе си. Вие трябва да си създадете нови възгледи според Природата, само тия възгледи правят човека вътрешно свободен. Няма по-красиво нещо от свободата – затова всички трябва да работите, да придобиете свобода в движенията, в мислите, в чувствата си. Засега вие още не сте свободни – защо? Защото сте ограничени от миналото, с него още не сте ликвидирали. Материята, от която сте направени, ви ограничава – докато не бяхте слезли в материята, вие бяхте големи идеалисти, стремяхте се към Любовта, но щом слязохте на физическия свят и се облякохте в материя, тя ви ограничи. Докато сте в Духовния свят, вие сте готови всичко да пожертвате за Христа, но като слезете на физическия свят, започвате да казвате: „Дали съм в

правия път? Ами като раздам всичко, какво ще остане за мене?“. Не е въпросът в даването, нито в многото говорене – и като даваш много, няма да станеш по-добър, и като говоря много, пак няма да ви направя по-добри. При това между едно и друго говорене има разлика: някой път, като говори повече, човек обижда слушателите си, а някога не ги обижда – значи много внимателен трябва да бъде човек, като говори – той трябва да избира думите си, да бъдат меки, безобидни.

Сега, вие искате да бъдете бодри, весели, умни, здрави, лесно да разрешавате задачите си. Преди всичко трябва да изучавате естеството си, да знаете с какъв материал и с какви сили разполагате – това нещо сами трябва да разберете, ако аз ви кажа някои признаци, които се отнасят до здравето ви, ще се уплашите: ще погледнете само на отрицателната страна на тия признаци и ще извадите криво заключение. Например казано е, че който има малки очи, той е лош човек; който има големи очи, той е лаком човек – обаче в абсолютен смисъл на думата нито едното е вярно, нито другото. Същото нещо се отнася и до четенето на Писанието: ако приемете нещата буквално, те носят смърт; ако ги приемете по дух, те носят живот. Има неща обаче, които могат да се вземат в буквален смисъл, но повечето трябва да се разбират по дух. Прочетете например първа глава от **Битие** и размишлявайте върху нея, да видите какво ще разберете; в първите няколко стиха на тази глава е казано: „В начало създаде Бог небето и земята. А земята беше неустроена и пуста. И рече Бог: „Да бъде виделина!“, и стана виделина... И нарече Бог виделината **ден**, и тъмнината нарече **нощ**. И стана вечер, и стана утро – ден първи“.

Първият ден подразбира цяла епоха, цяла култура, работа на хиляди напреднали Разумни същества, които изпълнили Божията дума – разделили тъмнината от светлината. Тъй щото светлината, от която ние днес се ползваме, е резултат на работата, на усилията на безброй Разумни същества, които са прилагали ред методи, закони,

докато я произведат. До това време светлината е съществувала само в Духовния свят, но не и на физическия; за да се създаде светлина и на физическия свят, трябвало да минат хиляди и милиони години. Като се говори за светлината, наред с нея изпъква тъмнината – тъмнина е всичко онова, което не може да се превърне в светлина. Има известна част от материята, или известна област от живота, която по никой начин не може да възприеме светлината, вследствие на което всякога остава тъмнина; а всичко онова, което само по себе си е тъмнина, не може да се развива и затова очаква някаква бъдеща еволюция. Всеки живот, който е произлязъл от светлината, има условия да се развива. Този живот, който ние прекарваме на Земята, е живот на светлината. Ако Разумните, Напредналите същества не бяха създали светлината, и ние нямаше да се радваме на сегашната култура, нямаше да разбираме какво значи ден, а още повече какво означават думите **ден първи** от **Битие**.

Следователно същото може да се каже и за вас – и вие в първия ден на вашия живот създадохте светлината; първият ден на живота подразбира деня на светлината, а той – възможности, условия за работа. Светлината разрешава всички тъмни въпроси. Някой изгубил богатството си и започва да чупи ръцете си, да скубе косите си – каквото и да прави вече, това нищо не помага, сега не остава друго, освен да концентрира мисълта си, по обратен път да се върне в съзнанието си, да си спомни къде и как е загубил парите. Преди години, когато правих научни изследвания, трябваше да се кача на един плет, оттам да наблюдавам обстановката. В това време, като съм се навеждал, без да забележа, лупата паднала от джоба ми. Връщам се у дома си, търся лупата – няма я; пипам в джобовете – няма я; да я е откраднал някой – не е възможно; да е паднала някъде вкъщи – щеше да се намери, не е малък предмет. Най-после, като се върнах мислено в съзнанието си, за да видя какво съм правил този ден, спомних си за

изследванията, които правих върху плета, и намерих, че лупата може да е паднала от джоба ми само при навеждане под известен ъгъл; спомних си, че трябваше да се наведе там и навярно тогава лупата е паднала. Отидох на мястото и намерих лупата. Интересувах се нещо от плета и изгубих лупата си – значи докато се интересуваме от плета, ще изгубим някои ценни работи. Какво трябваше да направя, за да не изгубя лупата си – трябваше да зашия на джоба си секретно копче. По същия начин и вие трябва да постъпвате – за да не изгубите нещо ценно, ще зашиете секретно копче на джоба си или на устата си; когато устата ви трябва да каже нещо хубаво, ще извадите секретното копче. При изпълнение на волята Божия устата трябва да бъде свободна, във всички други случаи устата трябва да бъде затворена. Българската пословица казва: „Говоренето е сребро, а мълчанието – злато“ – това не значи, че човек постоянно трябва да мълчи, но намясто да мълчи, намясто да говори. Когато аз преподавам, вие трябва да разсъждавате – а вие какво правите? Цяла наука е да може човек да слуша правилно, да възприема правилно и да прилага правилно. Какво ще ви говоря аз или друг някой, това зависи от вас.

И тъй, първо човек трябва да изучава себе си – това е най-великата наука; като изучи себе си, той може вече да изучава и другите: ще прави наблюдения, сравнения и от тях ще се поучава. Човек се учи и от книгите, т.е. от това, което са писали видни автори; някога хората ще четат и това, което вие сте писали. Писаното може да бъде на хартия, а може да бъде и върху самите вас, важно е човек да може да чете написаното. Велика наука е да познаете себе си, това са казали още в древността гръцките философи. Какво трябва да познае човек в себе си? Той не трябва да се спира само върху своите отрицателни черти, но трябва да познава възможностите, условията, при които може да се развива. Като изучава тия възможности, човек

ще дойде до методи, чрез които ще развива в себе си слабите страни на своето естество: ако паметта му е слаба, той трябва да намери начин за нейното усилване; ако сърцето му е слабо, той трябва да работи върху него, да го кали, да го засили; ако дробовите му са слаби, той трябва да работи върху тях, да ги развива; ако нервната му система е изтощена, той трябва да я обнови; ако музикалното чувство в него не е развито, той трябва да работи, да го развива. Следователно не е важно за вас защо тия неща не са развити още, но важно е да намерите методи за развиването им. Всички не могат да станат поети, музиканти, философи, но от всеки може да стане нещо. Какво може да стане от вас – от вас могат да излязат учени, писатели, учители, проповедници, търговци и т.н. Едно е важно: всеки човек все влага в себе си желание да излезе от него нещо.

Сега желая всички да бъдете сръчни не само външно, както сте сега, но и вътрешно, като ученици на окултна Школа. Вие сте родени веднъж, но отново трябва да се родите – новото раждане подразбира да развивате в себе си нови качества. Старото, с което сте живели досега, е добро, но то е било само за времето си – в него е действал законът, т.е. вие сте живели по закон; сега, като влизате в Христовото учение, законът спира вече, тук той е невалиден. Христовото учение е учение на благодатта, а не на закон; нови неща изисква Христовото учение: нови способности, нови отношения, нови стремежи. Като ученици на окултна Школа вие трябва да живеете помежду си в пълна хармония; това не значи, че трябва да бъдете сплотени в една маса, но между вас да цари хармония. Най-малко по двама заедно трябва да работите. Не може да бъде ученик онзи, който се чувства чужд за всички. За да се създаде хармония между всички, първо трябва да се сдружите двама по двама, които взаимно се допълват; след това две двойки ще се съединят заедно, ще станат четирима; към тях ще дойдат още четирима, ще станат осем души; после към тях ще се

присъединят още осем и така ще се образуват големи ядра, които вече са хармонизирани помежду си – по този начин целият клас ще бъде в хармония. Този закон на групиране съществува и в самата Природа. Когато между учениците възникне някой въпрос за разглеждане, те могат да разискват върху него, да го обясняват от разни страни, но спорът трябва да се избягва.

Като разглеждате носа в чертеж 1, как мислите, може ли да съществува толкова широк нос? Ако носът е много широк, той е преувеличен, както има преувеличаване и в речта – например когато искат да кажат, че някъде е имало много хора, българите си служат с фигуративния израз: „Яйце да хвърлиш, няма къде да падне“; когато искат да покажат, че някой човек се движи с голяма бързина, те си служат с изрече: „Бяга като куршум“. Възможно ли е човек да се движи с бързината на куршума – даже и най-силните, най-здравите аероплани не могат да се движат с бързината на куршума. Всеки се стреми към разнообразие, към нещо ново, макар че новите неща са временни, както е временно дохождането на лястовичката. Обаче не се дохожда лесно до новите неща, новите неща са подобни на високите тонове в музиката – докато дойде до високите тонове, човек дълго време трябва да се упражнява. Числото пет например представлява самия човек; не е лесно за него да разбере това число, т.е. да разбере себе си. Човек представлява пентаграм, който за самия него трябва да оживее, да се одухотвори – главата, ръцете и краката му представляват страните на този пентаграм; най-главната част на този пентаграм е главата. Човек трябва да разбере и числото четири, квадрата; квадратът представлява човек без глава, т.е. главата му е в квадрата някъде – тук тя не управлява, както в пентаграма. Квадратът представлява мярка за измерване на нещата.

Като говорим за човека, можете ли да кажете коя е най-важната черта, която го определя като човек – какво мислят учените по този

въпрос, какво е вашето лично мнение, какво са мислили по това старите гръцки философи, какво мислят новите, модерните философи? Някои от философите са мислели, че една от възвишените добродетели в човека е знанието, обаче не всички са съгласни с това – значи различни са мненията по този въпрос. И наистина, ако ви се зададе този въпрос – всеки за себе си да каже една такава черта, която да го отличава от другите – вие ще се затрудните, макар често да казвате: „Знаеш ли кой съм аз?“. Това именно е интересно да знаете за себе си – коя е чертата, която отличава едно *аз* от друго. Като ви наблюдавам, виждам, че някой от вас се усмихва така, както никой друг – значи неговата отличителна черта е в усмивката; на друг пък очите са светли, ясни, както на никой ученик в класа; трети пък прави такива хубави движения с ръката си, каквито никой друг не прави; четвърти има красива уста, която веднага спира вниманието – красивата, правилно развита уста говори за добре развита реч; някой пък е строг, има сериозен израз на лицето, което показва, че той има философска мисъл; някой има нещо хубаво, поетично в себе си. Изобщо всеки човек има по една особена отличителна черта, която изразява нещо хубаво в неговия характер – за тази черта именно той се ползва от обичта на Невидимия свят. Когато всички красиви, благородни черти в характера на хората се съединят в едно, те ще образуват едно хармонично цяло; това хармонично цяло може да се уподоби на поема, съставена от сто различни думи, изговорени от сто малки деца – при изговарянето на всяка дума стоте деца ще внесат нещо хубаво, красиво, специфично за всяко дете.

И в човека има сто различни способности, които още не са известни на учените – те познават само някои от тия способности, а останалите ще ги изучават в бъдеще. Тия сто способности в човека могат да се уподобят на сто деца с различни характерни черти. Когато човек говори, мисли или чувства, всички тия способности се

проявяват в него, както се проявяват децата в училището: ако едно от децата сгреша, другите ще го поправят – дисциплината в училищата изисква всяко дете да знае мястото си, да знае реда, по който да говори: това, което е на последно място, ще чака реда си, докато другите се изкажат. Само при такава дисциплина в мозъчните центрове на човека може да се установи дълбок вътрешен мир. Щом придобие този мир, ученикът вече има съдействието на Светлите същества от Невидимия свят; при това положение ученикът ще бъде посещаван вечер от Добри същества, от Светли и Възвишени духове, които ще го поучават – по този начин и сънят, и будното състояние на човека се осмислят. Човек заспива вечер, за да престане временно да се занимава с материални работи; тогава Светлите Възвишени същества ще го посещават, ще го поучават; той се събужда сутрин и през целия ден е буден, за да се срещне с добри хора и да разговаря с тях. Следователно вечер човек слуша и възприема от Светлите същества, а денем разговаря с добрите хора на Земята. Добрите хора са само на Земята, а Светлите същества – на Небето; на Небето добри хора не съществуват. Това показва, че Божиите блага са разпределени между Небето и Земята: Небето има едни преимущества, Земята – други; въпреки това между Небето и Земята има вътрешна връзка. Корените на дърветата и растенията имат едни преимущества, а клоните – други преимущества, но между корените и клоните пак съществува вътрешна връзка.

Сега, във връзка с тези мисли изпейте песента: „Стани, Господ ще те оживи!“.

Казвате: „Защо трябва да пее човек?“; пеенето е необходимо като средство за трансформиране на енергиите в човека. Окултната наука препоръчва пеенето като метод за превръщане на отрицателните енергии в положителни – светът е пълен с отрицателни мисли и чувства, които непременно трябва да се трансформират; цялата

съвременна култура се занимава повече с отрицателното, отколкото с положителното – много философи, учени, писатели, поети пишат повече за отрицателните прояви в живота, отколкото за положителните. Питам: какво печели човек, ако се занимава с отрицателните прояви на живота или ако се занимава със своите недостатъци? Едно трябва да знаете: бъдещият живот, бъдещата култура зависят от мислите, които се поставят за основа; като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни: мислите ви трябва да бъдат светли, възвишени – те ще послужат като материал за съграждане на бъдещата култура. Като казвам, че хората не трябва да се занимават нито със своите, нито с чуждите недостатъци, имам предвид лошото въздействие, което те оказват върху човека. Само онзи има право да се спира върху недостатъците, който може да ги изправи – този човек ще вземе четката си и като художник тук ще драсне, там ще заличи и ще ги изправи. Иначе гледате картината на някой художник, виждате недостатъците ѝ, но не можете да ги изправите; казвате на художника, че картината му има недостатъци, които и той сам вижда, но нито той, нито вие можете да ги изправите. Понякога дефектът на някоя картина е много малък, почти микроскопичен; ако знае как да го изправи, човек ще тегли една линия и цялата картина ще се изправи, обаче като не знае как да я изправи, цели седмици и месеци минават и картината остава недовършена. Някой човек съзнава, че има никаква погрешка в себе си, но не знае конкретно къде е тя; щом я намери, работата се урежда: взима четката, тегли една малка линийка на някое специфично място и картината добива своята цена. Това е истинско знание; а тъй – да разправяте, че имате грехове и да не можете да ги поправите, това не е знание. Някой казва: „Много грешен човек съм“; не, картината ти е хубава, имаш само един малък дефект, който трябва да знаеш как да изправиш. Най-мъчното нещо за художниците е да представят лъча на светлината, който излиза от

очите. Някой иска да бъде мек, но не знае как да постигне това; той казва: „Да съм метал, лесна работа – ще вляза в огъня, ще се стопя, ще омекна“. Казвам му: дружи с добри, с меки хора. – „И това не помага. Докато съм между меки, между добри хора, и аз съм мек; щом се отделя от тях, ставам пак такъв, какъвто съм бил по-рано“.

Казвам: за да постигнете онова, което желаете, започнете да работите с мисълта си. Като ставате, всяка сутрин размишлявайте около 5-10 минути; научете се да мислите право, конкретно, без излишни думи. И когато се молите, не говорете излишни думи: молитвата ви трябва да бъде кратка, ясна и да се отнася точно за това, което искате. Какво ще говорите на Бога, че е милостив, добър, любещ или какво ще Му разправяте за греховете си? Кажете Му: „Господи, имам един трън в себе си, който разваля всичките ми работи – каквото добро направя, щом дойда до този трън, развалям го: тъкмо съм сварил, приготвил млякото, но щом дойда до този трън, ритна с крака си и млякото се разлива. Не искам да ритам, а все ритам, от толкова години насам все разливам млякото, а това е загуба; вече 45 години наред все решавам да не ритам и все ритам, колко мляко съм разлял досега! Ако още 15 години отидат в ритане и разливане на млякото, не зная кога ще работя и какво ще постигна. Моля Ти се, Господи, като дойде моментът, когато трябва да ритам, прати при мене някой Ангел да ме въздържа, нека той бъде спирачка в моя живот!“. Щом чуе молитвата ви, Бог непременно ще ви изпрати един Ангел на помощ и когато дойдете до мястото, където трябва да ритате, Ангелът ще ви представи много хубави и красиви неща и вие ще забравите да ритате; като мине опасността, Ангелът пак ще се върне на Небето. Значи молитвата на човека трябва да бъде конкретна, да съдържа онова, от което той се нуждае. Виждате някой справедлив човек – зарадвайте се; после обърнете се към Бога и се помолете: „Господи, помогни ми и аз да стана справедлив, да не

ритам, да не разливам млякото си“. Ако човек е искрен спрямо себе си и всеки ден се справя с някой свой малък дефект, за сметка на който прилага някоя добра черта, той лесно ще се справи с мъчнотиите и трудностите на своя характер. Сега хората казват: „Да ни пази Господ от злото!“ – и с това свършват молитвата си; не, конкретно ще говорите с Бога.

Един български поет ми разправяше един ден: „Има нещо фатално в моя живот. Току-що съм направил едно малко добро и съм се зарадвал, ще дойде дяволът, ще каже една незначителна дума, с която ще плюе на работата ми и всичко ще се развали. Не знаей какво да правя“. Дръж гърнето си всякога затворено, да не може дяволът да плюе в него. Казвам: трудна работа е да се справи човек с изкушението. Като наблюдавам съзнанията на хората, както и техните мисли, виждам, че върху тях влияят ред същества – светли и тъмни. Те трябва да имат светлина, разбиране, за да се справят с тия странични влияния; едни им влияят отляво, други – отдясно, и те не знаят кого да слушат, как да се справят. Едни от тия същества са красиви, други – грозни; със своите добри или лоши влияния те хвърлят отражение и върху лицето на човека, което някога е тъмно, а друг път – светло. Тия същества се борят в човека, защото всяко от тях иска да има надмощие върху неговия мозък. Онзи, който е чувствителен, той сам различава влиянието на тия два вида същества върху себе си: отляво той усеща особена пихтиеста материя, която се стреми да проникне в него и го безпокои; отдясно пък забелязва някаква приятна светлина, която му създава радост. И наистина, ако има някаква чувствителна фотография, тя би могла да фотографира тия същества.

Сега, като говоря за тия същества, не искам да се плашите, но да различавате Доброто от злото: Доброто и светлината идат отгоре и отдясно, а злото и тъмнината идат отдолу и отляво. Някои се

оплакват, че сърцето им започнало да изстива или че мозъкът им започнал да се помрачава; казвам: когато сърцето ви или пръстите на ръцете и краката ви започнат да изстиват, правете упражнения, молете се, за да се възстанови изгубената топлина на организма ви; когато умът ви започне да се помрачава, молете се, докато се възстанови изгубената в него светлина. Най-малката загуба в топлината на вашите чувства и в светлината на вашите мисли ви налага работа без никакво отлагане. Окултният ученик трябва да постоянства, той трябва да се моли, да размишлява, докато Светлите духове му дойдат на помощ – тогава той ще почувства лекота, като че голям товар са свалили от гърба му. Като мине всичко, ще кажете, че това са били някакви халюцинации; не, никакви халюцинации не са това. Окултният ученик непременно трябва да мине през тази област и не само окултните ученици, но всички хора трябва да минат през тази област – това е неизбежен път за всички хора на Земята.

Сега, да направим следното упражнение: ръцете се поставят на гърдите, с допрени пръсти (с дланите навътре), като пеете тона **до** (долно); разтваряне ръцете настрани – пеене на тона **ре**; ръцете горе, със събрани пръсти при върха – пеене на тона **ми**; ръцете напред – **фа**; ръцете долу – **сол**; ръцете нагоре – **ла**; ръцете настрани – **си**; ръцете горе, с допрени върхове на пръстите – **до** (горно).

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Тридесет и четвърта лекция, 18 май 1927 г.

ПОСТЪПКИ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе прочетено резюме от 34-а лекция.

Сега ще ви задам един странен въпрос: срещали ли сте някъде статистически данни след колко яденета човек умира? При това важно е да се знае дали това число е четно, или нечетно. Знаете ли при какви условия се раждат четните числа, двойката например, и при какви – нечетните като тройката, петицата и т.н.? Единицата не се ражда, двойката, тройката и другите числа се раждат – те се раждат от единицата, и то двойката – направо от единицата, а тройката – от двойката. Знаете ли какви условия са нужни, за да се роди едно число? Голяма философия, голяма наука се изисква, за да отговорите на този въпрос; щом не можете да отговорите, това показва, че вие се занимавате с обикновени работи в живота. Хората умират от обикновените, от лесните работи. Например когато видя плода на забраненото дърво, Ева намери, че е много лесно да откъсне този плод и да си хапне от него. Каква философия има в опитване плода на едно дърво, при това какви последствия може да носи след себе си този опит? Това дърво не беше външно, то съществуваше главно в първите човеци, а после вече имаше отражение и на физическия свят; Дървото на желанията се крие в самия човек. Когато еврейският език се изучава кабалистически, какво означава думата **пожелание** в този език? Мойсей казва: „Не пожелавай!“ – какво да не желаш? Не желай това, което причинява смърт.

Някой казва: „Аз искам да умра“; много лесно – яж от забранения плод и ще умреш. Когато някой казва, че иска да умре, аз подразбирам, че той има желание да яде от забранения плод – той седи при това дърво и разговаря с черния адепт, който го уговаря да яде от плода на забраненото дърво, за да стане велик като Бога. Същият човек казва: „Аз не съзнавам всичко това, не подозирам даже, че такава мисъл се крие в мене“; да, ти не съзнаваш, но вътре в тебе се крие един, който всичко съзнава – той е твой господар, а ти – негов слуга. Змията, която караше Ева да яде от плода на забраненото дърво, предварително знаеше какво ще стане. Ева обаче в първо време нищо не знаеше, но като излезе от Рая, тогава научи каква грешка е направила; като съзна грешката си, Ева изпадна в голямо противоречие и започна да страда. Змията казваше на Ева: „Бог знае, че ако ядете от плодовете на това дърво, ще бъдете подобни на Него, затова забранява да ядете от него“. Думите на змията внесоха в ума на Ева голямо противоречие, на човешки език казано – съзнанието на Ева се раздвои. Когато при една добра мисъл в човешкия ум се вмъкне и една лоша, последната създава в съзнанието му раздвояване; при това положение човек започва да се бори, след което една от двете мисли издържа борбата: ако лошата мисъл е надвила, добрата отстъпва; ако добрата мисъл е надвила, лошата отстъпва. Силата на човека се заключава в това именно – да даде място на добрата мисъл в себе си да живее.

Например една добра мисъл, която всички хранят в себе си, е мисълта за красивото, за красотата. Всички хора искат да бъдат красиви – как се създава красотата? Може ли злото да създаде красотата – не може, злото създава грозотата в живота; въпреки това ще забележите, че най-лошите, най-злите хора най-много говорят за красотата. Лошият човек никога не може да бъде красив; външно той може да тури някаква красива маска, но тази маска всякога може да

падне от лицето му. Какво представлява красотата? Нека някой от вас прочете по-важните произведения на известни писатели върху красотата и извади от тях основните мисли. Този, който е събрал мнението на някои видни писатели за красотата, нека напише тези мнения на четири-пет страници и следния път ги прочете в класа, та всички да чуят какво е писано по този въпрос. След това той може да напише и своето мнение за красотата. Ако иска, първо може да напише своето мнение, а после това на великите, на видните хора, правилно е обаче първо да се пише или изкаже мнението на великите хора, а после – това на обикновените, такъв е порядъкът в Природата.

Красотата е привлекателна сила, тя е уловка, за която всички се залепват – красотата привлича и мъже, и жени. Ако жена види красива жена, в нея се поражда завист, обаче ако тя види красив мъж, веднага пожелава да го владее; ако мъж види красив мъж, той му завижда, види ли красива жена, той пожелава да я обсеби – това са положения, които всички познавате. В случая важно е кои са подбудителните причини, които пораждат в мъжа или в жената желание за владеење, за обсебване; не е лошо това, но питам: законно ли е това желание, или не? Преди всичко никъде в Писанието не се казва, че красотата трябва да се обича. В „Песен на песните“ един от най-мъдрите израилски царе, като говори за красотата, туря в устата на възлюбената думите, че нейният възлюбен по красота личи между десетки хиляди хора – тук се говори за външна красота, но трябва да се знае, че красота без съзнание не съществува. Без Мъдрост, без съзнание красотата може да се вкисне, да се превърне в оцет и когато тази киселина влезе в организма, тя изсушава; ако пък красотата е образувала вино, всички знаят какво е действието на виното върху организма – то опиянява, огрубява човека. Това, което става с организма, става и със съзнанието на човека и тогава, щом попадне под влиянието на тази красота, човек губи съзнание, опива се и не

може вече да разсъждава правилно; тази красота е опасна област за човека – и в Писанието е казано: „Не любете света, защото неговата красота е опасна“. Затова именно Христос е слязъл на Земята с милион Ангели около Себе Си, които да учат, да направляват човечеството в Божествения път. Казва се по-нататък, че като видели красивите дъщери на човеците, Ангелите се влюбили в тях, оженили се и останали на Земята да живеят; Синът Божий трябвало сам да завърши Своята мисия. Тия Ангели и до днес още са затворени в плътта и не могат да се върнат назад в Небето. Това е едно окултно предание за слизането на Сина Божий на Земята. Мислите ли, че вие ще излезете по-силни от тия Ангели – щом влезете в света, и вие като тях ще си изберете по една възлюбена, за която ще се ожените, ще си родите три-четири деца, ще си направите къща и ще кажете като някои от индуските философи: „И тук се живее добре“.

Като се натъкват на известни факти, хората искат да ги тълкуват, да се доберат чрез тях до Истината, обаче както и да се тълкуват, фактите не представят още самата Истина. Когато някой казва, че говори Истината, това показва, че той сам не знае какво нещо е Истината. В прав, в абсолютен смисъл на думата само онзи може да говори Истината, който е съвършено чист, свят, добър и любещ човек; вѣн от това положение всеки обикновен човек говори факти, но не Истината. Някой казва: „Аз изнасям голата истина по еди-кой си въпрос“; апостол Павел пък казва: „Да не се намерим голи“ – това значи: „На Небето трябва да бъдем облечени“. Който говори голата истина, той говори факти на Истината. Някой казва, че говори Истината, а при това се смуцава; който говори Истината, той по никой начин не може да се смуцава. Ако музикантът владее своя инструмент и излива от него меки, фини тонове, може ли да дразни ухото на слушателя си? Обаче ако взима тоновете фалшиво, дрезгаво, той ще дразни ухото на своя слушател. Където има дразнене на ухото,

там Истината не съществува; който говори Истината, тоновете на неговия глас са чисти, меки, музикални и той нито другите смущава, нито сам се смущава. Докато в мисълта или в чувствата на човека съществува най-малкият дефект, това показва, че той още не може да говори Истината; това не трябва да го обезсърчава, но той трябва да работи, да се повдигне, да преодолее всички спънки в своя живот. Ако един напреднал в духовно отношение човек, какъвто беше апостол Павел, който имаше наука, опитности, преживявания, видения, можа да каже в края на живота си, че се страхува да не изгуби това, което е придобил, това показва, че има възможности човек да изгуби всичко. Кога може човек да изгуби придобитото – когато не спазва великите закони на Живота и на Природата. Най-после той казва, че всичко превъзмогнал, остава му само да разбере смисъла на живота.

Сега, ще напиша на дъската смесената дроб $1 \frac{1}{24}$ – какво означава тази дроб? Тя е ребус за разгадаване. „Дробта $1 \frac{1}{24}$ означава едно денонощие и един час“ – възможно е да е така. Изобщо на физическия свят рационалните числа показват един завършен кръг на движение. Какво число е нулата – рационално, реално число. Ако отделим $\frac{1}{2}$ част от даден кръг, какво показва това? Ако една стрелка обикаля даден кръг, както стрелката в часовника, при едно пълно обикаляне на кръга тя ще образува едно рационално число; ирационалните числа пък означават незавършени, духовни движения. Физическият свят се отличава от Духовния по това, че в него всички движения, всички прояви са завършени, докато в Духовния свят са незавършени, т.е. имат начало, нямат край. Следователно, когато някой ви пита какво нещо е физическият свят, кажете: „Всяко нещо, което има начало и край, спада в областта на физическия свят, а всяко нещо, което има начало и няма край, спада в областта на Духовния свят“. Когато състоянията на човека се менят бързо от радост в скръб и от скръб в радост, това показва, че той

живее на физическия свят; когато състоянията на човека не се менят рязко, т.е. не минават от радост в скръб и от скръб в радост, това показва, че той се намира в Духовния свят. Значи Духовният свят се характеризира с това, че става намаляване в състоянията, които човек преживява – например ако той изпитва голяма радост, постепенно се забелязва намаляване на тази радост или ако човек изпитва скръб, постепенно се забелязва намаляване на неговата скръб. Физическият свят е отличителен с резките смени: току-що човек казва, че вярва, изведнъж в него дойде съмнението и той се обезсърчава, губи вярата си – какво трябва да направи този човек? Той трябва да превърне това състояние в положително, за която цел е необходимо да мине от физическия в Духовния свят – този е правият път на човешкото развитие, иначе скокове в развитието на човека не се допускат. Като казвам, че физическият свят се отличава с резки промени в състоянията на човека, искам да обърна вниманието ви на факта, че много от скърбите и радостите, които преживявате, не са ваши – например някога вие скърбите, без да знаете защо; радвате се, като че имате някаква придобивка, но не знаете защо. Наука се изисква, за да може човек да различава своите скърби и радости от чуждите, както и да знае защо скърби или защо се радва. Скърбите и радостите в живота на човека имат смисъл само когато донасят някакви придобивки, а това е възможно при условие човек да съзнава защо скърби и защо се радва.

Коя е причината, задето някои от скърбите и радостите ви не са ваши? Причината за това се дължи на факта, че всеки човек участва в Цялото като във велик, общ организъм. Какво лошо има в това? Привилегия е за човека да взима участие в общото съзнание, да взима дял в радостите и скърбите и на другите същества. Същият закон се отнася и до него: когато той скърби или се радва, другите хора взимат участие в неговите скърби и радости. Когато взимате участие в

скръбта на някой човек, вие влизате в неговото положение, разглеждате условията, при които живее и работи, и по този начин имате сила да му помогнете. Обаче каквото и да се говори на хората за страданията, докато съзнанието им не се пробуди сами да разберат техния смисъл, те всякога ще търсят радостите, а ще искат да се освободят от скърбите; щом разбере смисъла на страданията, човек ще дойде до положение сам да се освобождава и справя с тях.

Представете си, че по невнимание върху ръката на едно дете падне една капка азотна киселина. Детето започва да плаче, да вика, да търси майка си да му помогне; докато намери майка си, на ръката му ще се образува малка раничка от азотната киселина. Ако върху кожата на някоя жаба капнете малко азотна киселина, тя веднага ще насочи крачето си към болното място и ще премахне киселината – тя не чака да дойде майка ѝ на помощ, нито очаква други някой да ѝ помогнат отвън, но бързо действа сама да си помогне. Учени физиолози и естественици са правили ред опити с жабите и са дошли до заключение, че жабите, както и всички останали животни, сами си помагат при случай на страдания – например ако на лявата страна на гърба на жабата сипят малко азотна киселина, а същевременно прережат двигателните нерви на левия ѝ крак, тя с десния крак ще изчисти киселината от гърба си. Как ще си обясните този факт? Защо детето, което е по-умно от жабата, не може само да си помогне, а жабата, която нито е толкова умна, нито съзнателна, сама си помага? Ако ризката на някое дете се запали, то веднага бяга при майка си, да я изгаси, но докато стигне дотам, ризката му изгаря, а то се поопърля. Казвате: „Чудно нещо, как не се сеща това дете какво да направи, ами трябва да бяга при майка си, тя да му помогне?“. В духовно отношение и вие сте такива деца и постъпвате по същия начин като тях – като сипят една капка духовна азотна киселина върху ръката ви, вие бягате ужасени и където когото срещнете, оплаквате се и питате

какво да правите, за да се премахне болката ви; и най-после намирате един умен човек, който взима малко памук и изтрива киселината от ръката ви. Тия хора, като познават законите, всякога влизат в света с ръкавици, да не сипват по ръцете им азотна киселина. И в Невидимия свят Съществата турят на ръцете си бели хубави ръкавици, за да се предпазват от азотната киселина; там състезанията са по-големи от тия на физическия свят. Значи жабата по-лесно се освобождава от азотната киселина, отколкото детето, което е по-разумно от нея: жабата повдигне крачето си и изчиства азотната киселина от кожата си, детето пък, докато няма опитност, само не може да си помогне; един ден, когато мине през тази опитност, само ще може да си помага.

Сега, като ученици вие трябва да изучавате законите, сами да си помагате. За тази цел ученикът, както и духовният човек, трябва да започнат от най-близките неща в живота си – ученикът трябва да знае например кога да ляга и да става, как да се храни и т.н. Някой ляга рано – в осем или девет часа, и след един или два часа се събужда; това не е правилен, не е здрав сън – когато спи, човек трябва да изкара съня си без пробуждане, непрерывно: като легне и заспи веднъж, да се събуди, след като се е наспал добре, и повече да не заспива. Ако се събужда няколко пъти през нощта, това показва, че или в кръвообращението на човека има някаква неправилност, или стомахът му е разстроен, или страда от главоболие – изобщо безсънието се дължи на някаква дисхармония в организма. Когато не спи добре, човек сънува тежки сънища, което показва известна възбуденост в нервната система, сънищата се подчиняват на известен закон. Изобщо за всяко нещо има точно определено време. Разумният се съобразява с това време, а неразумният не признава този закон и нарежда работите си по свои разбирания. В това отношение Природата постъпва по два различни начина: онези, които не

изпълняват законите ѝ, тя ги оставя свободни да правят каквото искат, но затова и тя постъпва както намира за добре; към онези, които изпълняват законите ѝ, има съвсем други отношения – пита ги какво мислят да правят, но когато намисли да върши нещо, тя им казва: „Аз съм решила да направя еди-какво си, затова вземете предпазни мерки“. Казано е в Писанието: „Бог открива Своите тайни на онези, които Го любят“.

Следователно човек може да живее по два начина: да върши всичко по своя воля, без да взима под внимание законите на Природата; вторият начин е да живее според законите на Природата и да бъде в пълно съгласие с нея – каквото намисли да прави, той запитва Природата, тогава нейните Разумни същества ще му кажат трябва ли да направи това нещо, или не трябва. На разумния човек тя казва: „Начинът, по който искаш да постъпиш, не е правилен“ – тя ще коригира начина му, ще му даде упътвания, както добрият учител постъпва със своите ученици. Когато Природата дава съвет и на вас, вие трябва да бъдете готови да коригирате мисълта си, да пречистите желанията си и тогава да пристъпите към реализиране на идеята си. За реализиране на идеите първо се иска Любов, а после страхът може да дойде, а в някои хора става обратното: първо иде страхът, а после – Любовта. Същото нещо се забелязва и по отношение на Мъдростта: в едни хора първо иде Мъдростта, а после глупостта; в други пък е точно обратно: първо иде глупостта, а после Мъдростта. Това са контрасти в живота, между които човек неизбежно се движи. Някой направи една голяма глупост в живота си, но после става разумен и разбира, че не е трябвало да направи такава глупост.

Сега, като ученици на тази Школа мнозина намират, че много години вече как следват в нея и нямат големи постижения – какво искат да постигнат те? Знаят ли колко години се изискват от окултния ученик, за да завърши той образованието си? Като ученик

на Земята нужни му са 16-18 години учение, за да завърши образованието си – тогава колко години трябва да учи окултният ученик? Ако живеете на Земята 80 години, почти една четвърт от живота ви отива за учение – значи за 80 години живот, прекаран на Земята, една четвърт от него употребявате в учение. Ако пък като духовно същество живеете 25 000 години, колко време трябва да прекарате в учение? Пропорционално на първото отношение в Духовния свят се изискват шест хиляди години учение. Значи колкото повече човек се повдига, толкова повече времето за учение се продължава – по това се познава, че човек прогресира. Колкото човек слиза по-надолу към физическия свят, толкова повече времето за неговото образование се съкращава; щом времето за образованието ви се съкращава, ще знаете, че вие не сте от напредналите ученици. Който иска в кратко време да завърши образованието си, той е подобен на плод, който скоро узрява.

Един ученик отишъл при един знаменит германски професор с желание да следва неговите курсове и казал: „Господин професоре, моля да ми предадете Вашия курс само в няколко месеца, искам в скоро време да свърша. Има ли такъв курс?“. Професорът му отговорил: „Когато Бог създал тиквата, определил за развитието ѝ всичко шест месеца; когато създал дъба, определил сто години за развитието му – тъй щото ако искаш дъб да бъдеш, трябва да следваш най-малко сто години, за да свършиш курса на моите науки; ако пък искаш да станеш тиква, ще учиш само шест месеца“. Такъв е законът в Природата – който иска да стане чист и свят човек, той трябва да употреби дълъг период от време за изучаване на великите Божии закони. За тази цел човек трябва да се домогне до великата Божия програма и да я изучава от Любов, а не от страх. Не мислете, че Божествената програма нарушава програмата на Земята; ще кажете, че нямате време да изучите Божията наука – не, и за това има време.

Човек може да учи и когато спи, това може да се потвърди с ред примери от живота – например някой ученик решава една задача, но не може да я реши; опитва се веднъж, два, три пъти и не може да я реши; вечерта, като си легне, без да съзнава, той става, решава задачата си и пак си ляга, а като стане сутринта, вижда я на масата си решена и се чуди кой е могъл да я реши. Значи когато е бил в будно състояние, той не е могъл да реши задачата си, а в съня си я решил – това показва, че и насън човек работи.

Странни и чудни са законите на Природата. Някой желае да стане богат, учен, силен човек, но колкото повече желае това, толкова по-големи спънки и препятствия среща; най-после той се уморява да се бори, да преодолява и се отказва от всичко: „Не искам вече нито богатство, нито ученост, нито сила – да става каквото ще“ – щом се откаже от желанията си, щом се примири с положението си, всичко, каквото е желал, започва едно след друго да се реализира: богат става, учен става, силен става. Той се чуди защо тия неща идат сега, когато вече се е отказал от тях – ще ви обясня защо Природата работи по този начин. Да желае човек нещо, това значи да събира материал за изработването на това свое желание; той събира материал, а Природата го взима и когато събере достатъчно, Природата ще го изпъди вън, ще затвори вратата след него и ще започне да работи година, две, три или повече, според желанието, което е проектирано от човека, и като свърши работата си, предлага я на онзи, който е доставил нужния материал. Като не знае този закон, човек казва: „Природата ме забрави“; не, Природата не те е забравила, но трябва да имаш търпение да чакаш и като свърши работата си, тя казва: „Ето, твоето желание се реализира“. Тъй щото пожелайте нещо и го забравете; ако с вашите желания постоянно хлопате на вратата на Природата, тя няма да ви отвори, тези желания ще се реализират в други съществувания. Срещате някой човек, който ви обича, а вие се

чудите защо ви обича – някога вие сте пожелали този човек да ви обича и сега, когато сте забравили това свое желание, той ви среща и ви обиква. Неизповедими са Божиите пътища.

Сега от всички се изисква работа, четене и учение. Не е достатъчно само да четете онова, което великите хора са писали, но трябва да изучавате законите, по които те са работили. Като изучавате един писател, трябва да видите откъде е черпил той своето знание; и като вървите от един писател към друг, ще дойдете най-после до онзи, който е черпил направо от Първоизточника на нещата. Всички велики хора са работили и работят в същото направление, те коментират една и съща идея по различни начини, вследствие на което я правят достъпна за вашия ум – в това отношение всички велики хора имат своето място, важно е всеки да знае мястото, което трябва да заеме в живота.

Много от религиозните хора се стремят към видения, искат да видят нещо; ако е въпрос за физически видения, всякога можете да имате такива – достатъчно е да отидете един път на кинематограф, за да се върнете обогатен от видения, там ще видите колкото щете фантазии, но смисълът не е в тези видения. Привилегия за човека е да види онази безкрайна лента на Битието, която датира от създаването му до днес – това е достъпно само за високонапредналите ученици, останалите могат да философстват колкото искат защо светът е създаден така, а не иначе. Който иска точно да знае как е създаден светът, той трябва да се върне по лентата на създаването на света и да дойде до първия момент на това създаване; оттук по същата лента ще върви напред, като минава през векове и епохи, докато дойде до настоящия момент – само по този начин той ще има пълна и ясна картина за цялото Битие.

Като говорим за създаването на света, имаме предвид неговата физическа страна. Физическият свят е подобен на дреха, която всеки

ден събличаме, за да се облечем на другия ден в нова, по-хубава, по-устойчива – новата дреха, в която се обличаме, е дрехата на Духовния свят; като съблечем нея, ще облечем още по хубава – дрехата на Божествения свят. По същия начин и светът се създава – при всеки нов свят, видим или невидим, се създават нови дрехи, нови облекла, нови форми, в които създаденото се облича. Като наблюдава различните форми в света, човекът с пробудено съзнание трябва да внимава, да различава тия, които са създадени от човека, от ония, създадени от Първата Причина; според това той трябва да знае как да постъпва с едните и как – с другите. Преди няколко дена показвам на учениците си едно малко дръвче и казвам: „Ще внимавате никой да не бутне това дръвче, искам да направя с него един опит“. След няколко дена две сестри седели при това дръвче и разговаряли помежду си. Дошъл при тях един брат и като видял дръвчето, извадил ножчето си и започнал да го окастри според своите знания по градинарство; сестрите не му казали нищо, те мислели, че той разбира от тази работа, затова така смело се заема да кастри дръвчето. Като видях дръвчето окастрено, попитах брата защо е направил това без позволение – преди всичко той още не е завършил науките си в тази област, не се режат дръвчетата така. Сегашното градинарство е изопачаване на Природата: природата на много дръвчета е изнудена, те насила са станали високи; после градинарите отрязват върховете на тия дървета, за да върнат енергиите им надолу, да ги направят по-дебели – значи енергиите на дърветата се препращат по изкуствен начин ту нагоре, ту надолу. Дърветата трябва да се развиват естествено.

По същия начин и вие кастрите своя живот – дойде някой със своето ножче, направи една или друга операция: като види, че някой е понадебелял малко, отправя енергиите му нагоре, като казва: „Нагоре трябва да вървиш!“; като тръгне много нагоре, обръща енергиите му

надолу, към корените. При това положение и той сам не знае накъде да върви, в какво да вярва. Човек трябва да вярва в онова, което е дълбоко вложено в него: първо, той има стомах – реалист ще бъде; после, той има дробове – духовен ще бъде; най-после, той има глава – Божествен ще бъде. В това отношение човек е подобен на дървото, което има корен, стъбло и клони – значи той ще се развива по начина, по който дървото се развива. Това показва, че само във физическия свят има кастрене, но не и в Божествения; кастренето е закон на кармата, присаждането е също така кармически закон. В Любовта няма абсолютно никакво кастрене, никакво присаждане; в Божествения свят нещата се развиват правилно, естествено, без никакво давление отвън. Като наблюдавате развиването на вашия живот, забелязвате две течения: едното е под влиянието на кармическия закон, а другото – под влияние на Божествения закон, или закона на Любовта, на дихармата. Ако работите едновременно с двата закона, ще се намерите в противоречие със себе си, с окръжаващата среда и с Божествения свят. От вас зависи как да живеете. Ако живеете по първия закон, кармическия, ще ви кълцат – ще се намерят много градинари, които ще ви кастрят и присаждат: ще дойде един градинар, ще отпрати соковете ви нагоре; ще дойде друг, ще отпрати соковете ви надолу; в края на краищата от вас нищо няма да излезе.

Христос казва: „Който има уши да слуша, нека слуша“; това значи: който има желание да учи, той може да се учи. За да се учи и да постигне това, което желае, човек трябва да има търпение, без търпение нищо не се постига. Казвате: „Как да придобием търпение?“. Търпението се регулира чрез дишането – колкото по-дълго време човек може да задържа дишането си, толкова по-голямо е търпението му; колкото по-малко време задържа дишането си, толкова по-малко е търпението му. Който иска да развива търпението

си, той трябва да започне да задържа дишането си – в първо време десет секунди, после – петнадесет, двадесет, половин минута, една минута и т.н; това не може да се постигне изведнъж, но след много упражнения. Като стигне до една минута, пак ще увеличава постепенно, докато стигне две, три и повече минути. Ако някой стигне до десет или повече минути, той минава за голям адепт; години работа се изискват, за да достигне човек това нещо. Някои, като задържат дишането си няколко секунди, започват да се страхуват да не се пръсне сърцето им или да не се скъса нещо в дробовете им; като правят тия упражнения за дишане, те трябва да бъдат тихи и спокойни, с будно съзнание в себе си. Дишането е най-добрият начин за развиване на търпение; при това дишането трябва да става така, че никой да не забелязва, че дишате.

Сега изпейте гамата от долно *до* до горно *до* с движения на ръцете, както беше дадена в миналата лекция.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Тридесет и пета лекция, 20 май 1927 г.

СЪЗВУЧНО ДВИЖЕНИЕ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

За следния път пишете върху темата: „Най-лесният въпрос в живота“.

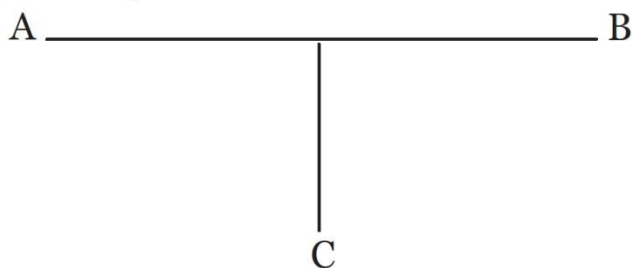
Изпейте упражненията „Духът Божий“ и „Блага дума на устата“.

Сега ще ви задам въпроса: с какво е по-важно да се занимава човек – със себе си или с хората? Със себе си. Някои хора се занимават само с единия си пръст, но единият пръст още не представлява целия човек; други пък се занимават само с ухото си или с окото си, или с ръката си, или с врата си и т.н. – всичко това са само части от цялото, но не и целият човек. Да се занимаваш със себе си, аз разбирам да се занимаваш с целокупния човек.

Като наблюдавате проявите в Природата, виждате, че прави линии в нея не съществуват, в Природата съществуват главно криви и начупени линии. Тъй както хората си представят правата линия, такава права линия в Природата не съществува, обаче тя е основа на всички останали линии. Правата линия е най-късото разстояние между две точки, следователно тя е невидима, и с най-силен микроскоп не може да се види; пътят, разстоянието между два атома или между два йона е толкова малко, че е равно почти на точка, някои си го представят като малка светла права линийка.

Съвременната физика се занимава със светлината, с топлината и с ред още отдели. Как се образува топлината – чрез триене на телата; как се образува светлината – при горене на телата. Ако за образуването на топлината е нужно две тела да се трият или да се

търкат, защо тогава казвате, че е лошо, когато двама души на физическия или на Духовния свят се търкат в отношенията си – какво лошо има в търкането? Когато два предмета се търкат и между тях се образува топлина, това показва, че между тях по-рано е съществувал студ. Щом се образува топлина, всички се радват; както се радвате за образуваната топлина при търкането на два предмета, така трябва да се радвате и за търкането между двама души. Не е лошо, че двама души се търкат, но лошо е, когато при това търкане не се образува топлина и светлина; всяко търкане, което произвежда топлина и светлина, е добро. В Природата съществува постоянно търкане. В българския език е станало смущение между думите **търкане** и **триене**. Търкането е процес, който не произвежда нито топлина, нито светлина – в този смисъл търкането е произволен процес; триенето обаче произвежда и топлина, и светлина. И наистина, когато търкат, боледува; когато трият, оздравява.

Фиг. 1

Представете си, че правата линия АВ изразява известно ваше състояние; в тази линия се съдържат условия за проява на вашето състояние. От средата ѝ надолу слиза перпендикуляр, който се опира в точка С, която представя дадено желание; това желание оказва известен напор, или налягане, върху състоянието, изразено с правата АВ. Търкане ли предизвиква това напрежение, или триене? Когато

напрежението е нагоре, както става в Природата например при образуване на топлината, имаме процес на триене, т.е. на сближаване между две тела. Триенето може да става между две, три, четири и повече частици, важното е, че тези частици се движат в успоредни посоки, но в две противоположни направления – това движение е правилно и при него еднакво се засягат всички частици на движещите се тела. Триенето между частиците на телата става постепенно, при което образуваната топлина толкова се увеличава, че телата, или едното от тях, което е способно да гори, се запалва – при това положение имаме процес горене. Триене се извършва и между клетките на растенията – те трябва много пъти да се трият, докато се образува между тях нужната топлина. Триенето трябва да става деликатно, внимателно, и то така, че да не става претриване, претриването подразбира търкане, а триенето е правилен, съзнателен процес, който върви в паралел с растенето.

Тъй щото дойдете ли до понятията, вие трябва да ги различавате в психическо отношение според резултатите, които те произвеждат. И думите в речта се подчиняват на известни психологически закони, следователно, ако една дума е граматически правилно поставена, логически правилно изказана, а не е съгласна с Божествените закони, тя е в състояние да наруши мира на човека, вследствие на което той изгубва своята топлина и светлина; всяка дума, която не е съгласна с Божествените закони, произвежда мрак, тъмнина в съзнанието на човека.

Сега аз говоря върху практически въпроси, които всеки момент можете да опитате. Всички сте забелязали например какви пресичания стават в мисълта на човека – започвате да говорите нещо, но без да мислите много, кажете някоя дума не намясто и веднага мисълта ви се прекъсва – защо? Станало е някакво нарушаване в Божествения свят. Когато съзнанието на човека е будно, той всякога

ще нарежда своята мисъл, своята реч според Божествените закони; тогава нито мисълта му ще се прекъсва, нито говорът му ще бъде дисхармоничен. При това положение човек може да изпадне в друга крайност и да каже: „С чужди мисли не искам да се занимавам, даже и да са Божествени“. И това е добре, какво по-хубаво от това да бъде човек самостоятелен, т.е. да бъде свободен? Но той трябва да знае кои мисли са чужди и кои – негови: всички мисли, които произвеждат търкане, са чужди; всички ония мисли, които произвеждат в човека светлина и топлина, са Божествени, т.е. негови. Като казвам, че са негови, имам предвид Божественото в човека. Топлината пък трябва да се превърне в светлина, светлината трябва да се превърне в чувство, а чувството – в мисъл. Това показва, че триенето трябва постепенно да се усилва, за да се превръща във все по-високи процеси: триенето произвежда топлина, топлината – светлина, светлината – чувстване, а чувстването – мислене. След мисълта има още по-високи прояви. Важно е, че процесите трябва да бъдат непрекъснати, всеки процес приготвя материали, с които човек може да работи.

И тъй, ще знаете, че топлината, светлината, чувствата, мислите са условия, материали, с които човек трябва да работи, както алхимикът работи в своята лаборатория, а домакинята – в своята кухня. Според мене и домакинята е ученичка – в това отношение домът е научна лаборатория, а мъжът и жената са студенти, които следват висша наука в домашната лаборатория, т.е. в дома. Като стане от леглото си, първата работа на жената е да запали огъня в камината и да тури на него тенджерата с вода, т.е. колба или реторта, в която последователно ще прибавя елементите, нужни за известна реакция. Елементите, с които извършва алхимическите процеси, са: лук, чесън, сол, черен и червен пипер, боб, картофи, домати и т.н. Тя нарязва лука на дребно, туря го в тенджерата, прибавя към него една-две лъжици масло и започва да мери, да размерва колко вода трябва, колко

зеленчук и т.н.; после следи за огъня като ту го усилва, ту го отслабва; след два-три часа реакцията е свършена и домакинята си въздъхва спокойно, като казва: „Приготвих обяда!“.

Като говоря по този начин, вие се смеете; няма нищо смешно в това, днес жените готвят механически – не знаят колко сериозна и важна работа е готвенето, не са изучили още свойствата на лука, не знаят защо го турят в яденето. Ако запитате съвременната домакиня защо туря лук в яденето, тя ще каже, че го туря за вкус – това не е наука, лукът има съвсем друго предназначение; той е елемент с определени свойства, необходими за организма. Маслото също така има своето предназначение в готвенето, а не само затова, че яденето трябвало да бъде мазничко, и водата има свое дълбоко предназначение в готвенето, което всяка домакиня трябва да изучи. Ако разбихахте свойствата на водата, вие бихте могли да лекувате с нея всички болести. Има болести, които могат да се лекуват само с една капка вода, други – с две капки, трети – с три или повече капки; ако вземете десет капки вода, те произвеждат съвсем друг резултат. Всичко това е строго определено в Природата, но човек трябва да познава тази наука. Водата, с която ще се лекувате, трябва да бъде абсолютно чиста. Това може да се изпита с езика – значи езикът на човека трябва да бъде толкова чувствителен, че да различава качествата на водата. За тази цел човек трябва да прави опити, да ходи по планините, да пие вода от чисти извори и после да сравнява различните води, да изработи тънък усет на различаване; човек не трябва да се обленява, но да прави опити, изследвания. Той трябва винаги да пие чиста вода, ако пие нечиста вода, той греши против себе си – ако днес-утре пие нечиста вода, няма да забележи как ще поквари съзнанието си. Не, чистота се изисква от човека; той трябва да търси начини за пречистване на водата: дали ще я прецежда през камък, дали ще я пречиства със стипца или по друг някакъв начин, не

е важно, но нечиста вода по никой начин не трябва да пие – това значи умен човек.

Казвате: „Нали Бог всичко може да направи? И да пием нечиста вода, Той пак може да ни запази от болести“; казано е в Писанието: „Не изкушавайте Господа!“ – защо трябва да пиете нечиста вода, когато Бог е изпратил на Земята чиста вода, като я е прекарал през ред дезинфектори? Водата, която иде от далечни места на пространството, минава през светлина, през топлина, през електричество, като същевременно се озонира и магнетизира; след това тя минава през ред земни пластове, където се филтрира, и тъй пречистена дохожда до човека. След всичко това трябва ли човек да пие нечиста вода – не, той трябва да пие само такава вода, каквато Природата му е предложила, със свойства, каквито тя ѝ е създала; не пие ли такава вода, той непременно ще боледува. Казвате: „Къде ще намерим такава вода, ние нямаме време да търсим, нямаме благоприятни условия“; за окултния ученик всякога има време, всякога условията са благоприятни – щом тръгне за вода, той трябва да знае къде има вода и след колко време може да намери. В движението си водата се подчинява на известни природни закони, тя не тече произволно: някога се управлява от електричеството, друг път – от магнетизма; и ще видите, че на места водата отива на големи дълбочини, а някъде тече на плитки места. С мисълта си човек може да намери къде има чиста вода и да я изтегли на повърхността. Искате да направя този опит; не, за другите не правя опити. За себе си правя опита, когато пожелаая, но щом съм с други и жаден да съм, нося жаждата, но опита не показвам – защо? Всеки сам трябва да дойде до това положение, а ако някой успее да ме види сам, когато правя този опит, то е друг въпрос, той печели, но иначе съзнателно никога няма да направя този опит пред хората. Той е духовен опит, който изисква специални условия; това е наука, това е изкуство, което

може да се предаде само на онзи, който искрено е доказал, че обича това изкуство и е готов с Любов и безкористие да му служи. Ако дойда при вас, да ме научите да готвя боб, вие трябва да предадете изкуството си само след като се уверите, че наистина аз обичам боба – готвачът може да предаде изкуството си само на онзи, който истински го цени. Музикантът има особени парчета, които свири само за себе си и на никого не ги съобщава, художникът рисува особени картини само за себе си, които на никого не показва. Няма човек в света, който да не е скрил от другите нещо красиво в себе си – и така трябва да бъде; в красивото, което човек понякога крие и от себе си, се съдържат всички възможности за постижения.

И тъй, когато казвате, че Бог всичко може да направи, това е вярно; въпросът е обаче какво вие можете да направите. „Ама заради мене Бог всичко може да направи“ – това е тщеславие, с което искате да покажете, че Бог особено благоволи към вас и е готов специално да ви слугува; не, в мене този въпрос е поставен другояче – аз си казвам: слушай, приятелю, ти трябва да се впрегнеш на работа и да служиш на Бога. Аз зная какво Бог, моят Баща, може да направи за мене, но важно е да се изпитам сам, да видя какво аз мога да направя за Господа; Бог всичко ми е дал даром, но важно е какво аз мога да направя за Него.

И тъй, търкането трябва да се превърне в триене; в какво трябва да се превърне топлината – в приятно, красиво чувство; в какво трябва да се превърне светлината – в светла, красива мисъл. Като знаете това, при всяка среща с човека вие трябва да си зададете въпроса защо сте се срещнали, какво трябва да дадете на този човек и какво той трябва да ви даде – иначе тази среща би била безпредметна. Всяка среща с човека предвижда известни допирни точки с него. Представете си, че вие следвате в странство и по един специален куриер получавате от баща си писмо. Този човек дохожда при вас и ви пита вие ли сте

синът на еди-кого си; вие го посрещате любезно, разговаряте с него и между вас се създава връзка; тогава вие написвате на баща си писмо и го изпращате по същия куриер. Чрез тези писма между сина и бащата се образуват отношения на триене: двете писма са в успоредна посока, противоположни едно на друго, но хармонични – тези отношения вървят по един вътрешен закон на съзнанието. Ако човек знае на кое място в съзнанието е поставена всяка негова мисъл или всяка негова проява, той се е домогнал до известна философия. Например можете ли да кажете на кое място в съзнанието седи Доброто? Ако е за теория, много нещо можете да кажете, но важно е да кажете това, което сте опитали. Добрият човек има един белег на устните си, по който се познава неговата добрина; също такъв белег има и в съзнанието си, но трябва да се знае мястото му; у някои хора този белег на устните отсъства.

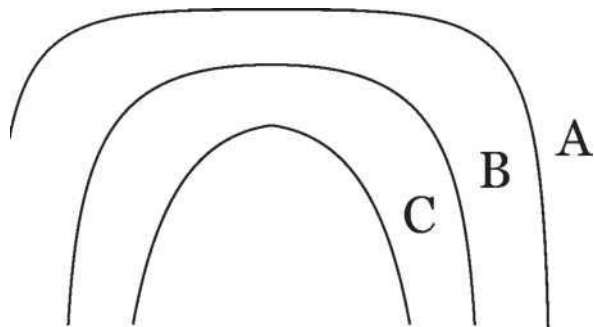
Сега, ако продължавам да говоря по този въпрос, ще се объркате, защото вие слагате всичко на лична почва, личното пък представя физическата страна на въпроса. Докато живеете по физически начин, постъпките ви никога няма да бъдат свързани, също така и мислите, и чувствата ви няма да бъдат свързани; въпреки това вие се стремите към съвършенство. Има хора обаче в мислите, в чувствата и в постъпките на които има единство, те са свързани в нещо цяло, стройно и хармонично, движенията им също така са пластични, хармонични – това говори за здрав човек; само здравият се отличава с такава пластичност и хармония в движенията, всички кости, всички мускули в него са в движение; в това движение има красота. И наистина, красотата се проявява чрез движения. Който иска да бъде външно красив, той ще изгуби и тази красота, която има; красотата се създава сама по себе си, по известни вътрешни закони, а не по желанията на човека. Колкото и да желае да стане красив, ако не работи върху себе си, човек никога няма да стане красив. Колкото

повече мислите и се безпокоите за някои неща, толкова по-лесно ще ги изгубите – например научите едно стихотворение наизуст, но веднага ви мине мисълта: „Ами ако го забравя?“; щом се усъмните в паметта си, ще забравите стихотворението. Вие не трябва да се съмнявате в паметта си, ако не искате да я губите; паметливият човек никога не се съмнява в паметта си, напротив, той всякога уповава на нея.

От толкова години насам вие следвате Школата, слушате какво ви се преподава, но не прилагате. Словото, което ви се предава, трябва да се подложи на опит, ако искате да се ползвате от него, иначе ще слушате, без да разбирате; да се утешава само човек, това още не е наука – да се говори на болния, че ще оздравее, без да се забелязва някакво подобрение, това са празни думи само, които не помагат. Като отида при болния, няма да говоря нищо за болестта му, но ще извадя от джоба си едно малко шишенце с течност, ще взема от нея с върха на една игла и ще туря иглата на езика на болния, като го накарам да глътне тази малка капчица; на втория ден ще топна два пъти с иглата в същата течност и ще я мазна на езика на болния; на третия ден ще топна иглата три пъти в течността и така ще правя в продължение на десет дена. На десетия ден болният ще стане от леглото си и ще бъде напълно здрав. До това време няма да го слушам да разправя, че това или онова не може да направи. Най-лесно се лекува болният по вътрешен път, а не външно, като му се говори или като се утешава.

Като слушате, че ви се говори така, мислите, че всичко сте разбрали; ако сте разбрали всичко, тогава трябва да знаете защо човек в раменете и в бедрата, т.е. в таза, е по-широк, отколкото в кръста – отдавна е трябвало да си отговорите на този въпрос, а ако досега не сте си отговорили, много сте закъснели. Ако речете да се справяте по този въпрос със сегашната анатомия, тя няма да ви задоволи, тя е

останала назад от новите обяснения по този въпрос, затова ако искате да се домогнете до положителни знания, вие трябва да потърсите нови начини за изучаване на себе си, на своя организъм. Ако искате да си отговорите положително на този въпрос, ще наблюдавате хора с различни рамене, ще изучавате характера им и след дълги наблюдения ще извадите известни научни заключения. Например първо ще изучавате характера на около сто души, които

Фиг. 2

имат рамене с форма А; после ще изучавате характера на други сто души, които имат рамене с форма В; и най-после – още на сто души, които имат рамене с форма С. Правете тези наблюдения през свободното си време, когато нямате работа; вместо да се търкате помежду си, по-добре правете научни наблюдения. Има случаи, когато човек трябва да е с широки рамене. Широки рамене имат повече мъжете, отколкото жените, жените имат кръгли рамене. Мъжът е широк в раменете, тесен в бедрата, а жената обратно – тясна в раменете, широка в бедрата; оттук вадим следния закон: мъжът е силен в Духовния свят, а жената – във физическия. И наистина, ако дадете на мъжа много работа в Духовния свят, той ще издържи; ако същата работа дадете на жената, тя няма да издържи и обратно: ако на жената дадете много работа на физическия свят, тя ще издържи; ако същата работа дадете на мъжа, той няма да издържи. Аз вадя това

заклучение от формата на раменете и бедрата на човека, без да взимам под внимание какво знаете по този въпрос. Според вас е точно обратно: мъжът е силен на физическия свят, а жената – в Духовния; защо вашите знания и моите изводи не съвпадат, върху това няма да се спирам.

Представете си, че главата на един човек е дълга 17-21 см, а мозъкът му има 15 см широчина и 17 см височина – какво показва това? Колкото по-широк е мозъкът на човека, толкова по-голяма е неговата издръжливост на физическия свят. Широчината на мозъка отговаря на широчината на бедрата в жената, дължината на мозъка отговаря на раменете в мъжа, значи мъжете са дългоглави, а жените – широкоглави. Хора с широки рамене са мъже, безразлично дали са в женска, или в мъжка форма; жена с широки рамене е повече мъж, отколкото жена, мъж с широки бедра е повече жена, отколкото мъж – така седи въпросът, когато се произнасяме за него според законите на Природата, а не според формата на нещата; това е наука. Природните закони ще ни служат за мярка на нещата и всяко нещо, което е вън от тази мярка, е отклонение от нея. По степента на отклонението ще съдим и за причините на това отклонение от закона.

Вие трябва да изучавате и носа си. Например някои хора имат малка гърбавина на носа си – коя е причината за тази гърбавина? Като изучава характера си, човек ще се домогне до причината на тази малка гърбавина върху носа; всяка форма на носа, всяко най-малко отклонение от нормата оказва влияние върху характера на човека. Нос, който е малко увиснал надолу, говори за човек с песимистичен характер – този човек не се интересува от онова, което става около него: кой какво казал, какво направил – това той не чува и не вижда. Нос, който е малко вирнат нагоре, говори за любопитен човек – този човек иска да знае всичко, каквото става около него, всичко външно привлича вниманието му; неговите прозорци са отворени и той

приема много впечатления отвън. Когато ноздрите на носа у някой човек са много отворени, той е особено чувствителен към Любовта – щом стане дума за Любов, ноздрите му започват да трептят; когато ноздрите са стеснени, този човек не чува даже, че около него се говори за Любов; всички хора наоколо му горят от Любов, а той не иска да знае даже. Когато носът при гърбавината е широк, такъв човек има хубави възприятия; не е лошо човек да възприема отвън впечатления – добре би било, ако всяка частица от тялото на човека бъде тъй чувствителна, че да възприема красиви впечатления от небето, от земята, от растенията, от животните и т.н.; човек трябва да бъде проводник на Божиите блага, безразлично откъде идат те – дали от небето, или от земята. Каквото минава през пространството, трябва да се предава чрез човека; той ще задържа за себе си онова, което е нужно за него, и след като си послужи, ще го пусне пак да тече. Не може и не трябва да се спира Божествената енергия, тя непрестанно трябва да тече. Така става със здравия човек – здрав човек е онзи, през когото Божествените енергии текат правилно.

Да се върнем към въпроса за търкането и триенето: търкането трябва да се превърне в триене; за да се преустанови триенето, то трябва да се превърне в топлина, а ако искате да получите светлина, трябва да продължавате триенето дотогава, докато образуваната топлина стане толкова голяма, че едно от телата се запалва и започва да свети. Горенето, светлината създават разположение на духа; ако тази светлина продължава да се развива, тя създава приятни чувства – значи чувстване се явява; когато горенето е пълно, светлината е приятна и в този род чувства няма дим, няма пушек. И най-после, приятните, красивите чувства трябва да се превърнат в мисъл; щом мисълта дойде, явява се истинският човек, който разполага с условията на живота и може вече да гради – този човек може да се нарече алхимик, защото знае къде се намира еликсирът на живота,

може да го получи и да се ползва от него; той знае колко капки са нужни на човека от този еликсир, за да добие безсмъртието.

От Божествено гледище каквото човек преживява в съзнанието си (било колебания, съмнения, мрак), всичко това са уроци за него, предвидени от Невидимия свят; всички изпитания и страдания, които човек минава, също така са неизбежни уроци за него. Всяка грешка, която човек прави, се дължи на неправилни възприятия; ако възприятията в него са правилни, щом се натъкне на някакво отрицателно състояние, той веднага ще влезе в своята лаборатория, ще капне няколко капчици върху състоянието си и то веднага ще се измени. Някой се оплаква, че е сиромас, че сиромашията го нападнала – що е сиромашията? Сиромашията не е нищо друго, освен положение, в което човек желае това-онова, и ако в даден момент не може да го постигне, той започва да мисли, че е сиромас. Хората мислят, че нямат условия да учат, да се развиват, че нямат пари, че не са здрави и т.н.; като мислят по този начин, те започват да вярват, че е така, и казват, че са сиромаси. Всички хора трябва да разберат, че причината за сиромашията се крие в тяхното съзнание – елементите, които са им нужни в дадения момент, отсъстват от тяхното съзнание, т.е. от лабораторията на тяхното съзнание. Какво трябва да направят тогава – те трябва да заемат тези елементи от лабораторията на друго съзнание и като си свършат работата с тях, да ги върнат назад. Човек трябва да знае, че не е роден нито сиромас, нито богат; човек се ражда с всички възможности в себе си да бъде богат. Това не се отнася за обикновения човек, обикновеният човек не се ражда с всички възможности на гения, но той се ражда с такива възможности, с които при формата, която му е дадена, може правилно да расте и да се развива; в съзнанието на обикновения човек има ред възможности и условия, при които той може да прогресира.

В този смисъл питам какво нещо е водата – условие; за какво – за разтварянето на твърдите тела и по този начин да ги прави годни за възприемане. Какво нещо е въздухът – условие; за какво – за горенето, за поддържане на живота; без въздух нито горенето може да става, нито животът може да се поддържа. И тогава вие можете да направите аналогия между водата и чувствата, от една страна, и между въздуха и мислите на човека, от друга страна, и по този начин да се домогнете до един алхимически начин на работа. Някой заболява от ревматизъм и започва да търси лекари да го лекуват; и това е добре, но преди да се обърне към лекарите, нека се върне към миналото на своя живот и проследи причините на заболяването си. Той ще види, че когато дядо му бил на 60 години, заболял от ревматизъм; после ще види, че когато баба му била на 50 години, и тя заболяла от същия ревматизъм; и най-после знае, че и майка му, когато била на 45 години, заболяла от същата болест. И днес според линията, по която той върви, мъжка или женска, на същата възраст наследява същата болест. Като намерите причината на вашия ревматизъм, по обратен път ще се върнете към онова време, когато баба ви, например, е заболяла, и ще търсите причината за нейното заболяване – ще видите, че причината се крие в някакви неправилни мисли или чувства, които ще гледате чрез внушение да отстраните от вашето подсъзнание; щом се освободите от тия мисли и чувства, и ревматизмът ще изчезне.

Когато се лекувате, вие трябва да употребявате някои магически формули, и то през времето, когато Луната се празни. Например някой страда от ставен ревматизъм, нека направи следния опит: да вземе половин килограм сол на бучки, морска или каменна, и в един съд с чиста изворна вода да туря всеки ден по една бучка от тази сол. Ще стане рано, преди изгрева на Слънцето, ще тури бучката сол във водата и ще каже: „Както солта се разтопява във водата, така да се

разтопи, т.е. да изчезне, моят ставен ревматизъм“. Ако не мине веднага, ще прави този опит цели две седмици, докато Луната се празни; ако и след това ревматизмът не си отиде, нека направи същия опит при залязване на Слънцето или вечер при Луна. Като прави опита, ще гледа никой да го не вижда и на никого да не разправя, докато не получи резултат. Някой може да употреби четвърт килограм сол и болестта му да мине, друг може да употреби половин килограм, трети – един или два килограма; важно е човек да постоянства, докато оздравее.

Ще кажете, че това са заблуждения, суеверия. Питам: когато лекарят прегледа болния и му препоръча да употребява на всеки два часа например по пет капки от някакво лекарство, това не е ли суеверие? Болният вземе шишенцето и внимателно сипва капка по капка в лъжица, гледа да не сипе една капка повече. Когато взима лекарства, болният свещенодейства, а когато му се препоръчва един окултен метод, това било заблуждение или суеверие; не е заблуждение това, но този метод е мъчен за приложение – знаете ли каква точност, какво постоянство се изисква от болния, за да приложи този метод? Знаете ли как се топи един килограм сол – Вярa, усилие се иска за това. Ако човек един път закъснее с една минута от определеното време, опитът му пропада и отново трябва да го започне.

Същият метод се отнася и до развиване на известни добродетели в човека. Да живееш добре, това е цяла алхимия, колко години трябва да работи човек върху себе си, за да развие някои добри качества! Богатство са добрите качества, т.е. добродетелите в човека, заради които заслужава да работи. Какво по-хубаво от това да бъде човек милосърден, добър, кротък, въздържан? Милостивият човек не може да бъде сиромас, въздържаният човек не може да бъде слаб. Казват за някого, че е нетърпелив човек; как познавате търпеливия и как –

нетърпеливия човек? Ако някой, като гледа как убиват човека, може да издържа, търпение ли е това; ако някой гледа пред очите му да убиват човек и той се застъпва за него, нетърпение ли е това? Търпеливият човек се познава в моменти, когато му взимат онова, което той обича или за което се е приготвил – например някой човек работил цял ден, уморил се и като се върнал у дома си, навечерял се и легнал да спи; тъкмо заспива, дохожда един негов приятел, сяда до леглото му и започва да му разправя някаква дълга история; ако може да го изслуша, без да се раздразни, този човек е търпелив. Или представете си, че някой е гладен, сяда да яде и в това време отвън дохожда един негов познат и започва да яде от яденето му; ако първият остане спокоен и отстъпи яденето си на своя познат, той е търпелив човек.

Само умният човек може да бъде търпелив; той е над обикновените условия в живота. Много са случаите в ежедневиия живот, при които може да се изпита търпението на човека. Търпеливият е предвидлив – когато иска да се освободи от слушането на някаква дълга история, от казано-речено, от оплаквания, той излиза няколко минути по-рано от времето, когато гостът ще дойде, и отива да се разходи. Търпеливият човек е способен на жертви – при такъв човек се готви да дойде един негов познат с цел да го подкупи с нещо; първият знае, че тази среща ще бъде в 10 часа и за да не се натъква на неприятности, предпочита да харчи средства, да заминае някъде, но да се освободи от предстоящата среща – той си купува билет и заминава за странство. Оттук вадя заключение: хора, които обичат да пътуват често, бягат от своите познати, не искат да се срещнат с тях, да не би да ги подкупят; който не пътува често в странство, той е свободен вече от тези изкушения, няма защо да го подкупват.

Окултният ученик трябва да работи, да размишлява, да развива в себе си ония качества, с които да решава задачите на своя живот. Дойде му едно страдание – той трябва да мисли върху него ден, два, три, докато се свърже с Невидимия свят и се справи с това страдание, иначе ще събира една след друга неразрешени задачи и животът му ще свърши пак с неразрешени задачи. Не, има задачи в живота на ученика, които той непременно трябва да реши. „Ама не съм търпелив“ – ще решиш задачата на търпението; „Не съм милосърден“ – ще развиеш милосърдието си; „Нямам Любов“ – ще работиш, докато развиеш Любовта в себе си. Това са задачи, които ученикът непременно трябва да разреши; щом ги разреши, той ще се домогне до онези принципи, до онези сили, които действат в Духовния свят, както и в човешкото съзнание.

Като ученици вие навлизате в област, в която мъчно се работи, но достатъчно е да имате желание да постигнете нещо, за да преодолеете всички мъчности; при това всяко желание е постижимо, ако се прилагат за него Божествени методи. Човек може да има много желания, не само едно, но тия желания са свързани едно за друго като халки на някоя верига; така са свързани и удовете в човешкия организъм – първата халка в човешкия организъм е главата. Следователно, за да реализира едно свое желание или една своя мисъл, човек трябва да прекара през ума или през сърцето си всички мисли и желания, свързани с главната мисъл, която предстои за реализиране. Всяка мисъл представлява кръг от възможности; тия кръгове трябва да се свържат в едно цяло с кръга на главната мисъл и когато между всички кръгове има единство, тогава само главната мисъл ще може да се реализира. Тъй щото реализирането на една мисъл или на едно желание представлява дълъг процес на свързване. Какво се свързва при този процес – кръгове се свързват. И тъй, не се обезсърчавайте, когато не можете да постигнете някое свое желание;

могат да минат две, три, пет, десет години, вие постоянствайте. Някога може да мине цял живот и пак да не реализирате желанието си, но едно трябва да знаете: кога и да е желанията ви ще се реализират; ако по един начин не успеете, опитайте втори, трети и т.н. За реализиране на мислите съществува следният закон: за десет години дадена мисъл се реализира в положителна степен, т.е. тогава тя се посажда, израства и приема известна форма; през другите десет години тя се реализира в отрицателна степен, т.е. дава плод; следните десет години отново се посажда, после пак дава плод и т.н. Ние казваме, че мисълта се е реализирала само след като видим нейния плод, обаче плодове дават само положителните мисли; затова именно в Писанието е казано, че човек трябва да расте и да се развива правилно, да приеме Божествена форма и тогава да даде плодове, които да отговарят на Божествения свят – това значи Божественият Дух да работи в човека, за да даде условия на Дървото на живота да расте и да се развива в него, да даде своите плодове.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Тридесет и шеста лекция, 1 юни 1927 г.

ОСНОВНИ МИСЛИ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе четена темата: „Най-лесният въпрос“.

Питам кой е най-лесният въпрос. Най-лесният въпрос, който болният може да зададе, е кой, как и кога може да му помогне да възстанови здравето си; кой е най-лесният въпрос за ученика – ще свърши ли училището успешно; кой е най-лесният въпрос за гладния – въпросът за хляба; кой е най-лесният въпрос за бедния – въпросът за парите. Значи лесните въпроси са от различни категории. Ученикът лесно може да запита ще свърши ли училището успешно, но той сам не може да си отговори – обикновено един запитва, друг отговаря, запитването и отговорът са две различни неща. Който запитва, той не е длъжен да отговаря и освен това ако някой зададе въпрос, това не значи, че веднага трябва да му се отговори. Тъй щото както въпросите биват различни, така и отговорите могат да бъдат различни.

За следния път пишете върху темата: „Категории на лесните въпроси“.

Както виждате, мъчно е да се отговаря на лесни въпроси. Често елементарните работи объркват човека, затова именно човек трябва да започне с разбиране на елементарните неща. Ето вижте в музиката например: можете ли да разместите тоновете без ущърб на хармонията, можете ли в някоя гама да вземете тона **до** вместо тона **ре** – не може; значи съществува един велик закон, който регулира всички неща. Ако един тон в някое музикално парче се повиши,

тогава всички останали тонове, които са свързани с него, се изменят; за да не се изменят, и те трябва да се повишат с толкова, с колкото се е повишил първият тон. Същият закон се отнася и до обществата: когато хората в едно общество са наредени по известна гама, щом стане промяна с основния тон на тази гама, изменят се и всички останали тонове – такъв е законът на хармонията. Някой казва, че не се интересува от този закон; да каже някой, че не се интересува от този закон, това е равносилно тонът **до** например да каже, че не се интересува от другите тонове – тонът **до** не може да не се интересува от останалите, защото най-малката промяна с него нарушава цялата хармония. Важността на някои тонове се определя от други, от които те се намират в зависимост. С един тон музика не става – в този случай българите казват: „С един камък къща не става“. С една мисъл човек учен не става, с едно добро желание човек добър не става. Следователно, когато говорим за основни мисли или желания, разбираме основните тонове, от които започват промените на всички останали тонове.

Сега, като говоря за хармония в музиката, имам предвид същия закон и при самовъзпитанието на хората; нова наука, нова философия е нужна при самовъзпитанието. В първо време майката възпитава детето си, но дохожда момент в неговия живот, когато това възпитание спира и детето започва само да се възпитава; самовъзпитанието започва през такава фаза, която се налага на всички хора – тази фаза представлява физическата страна на духовния живот; след тази фаза идват другите страни на духовния живот. Да се самовъзпитава, да се самооблагородява човек, това е велика наука. В първо време майката възпитава, облагородява детето си, но после то започва само да се облагородява; ако майката и бащата са внесли в детето си елемент на благородство, неговата работа е по-лека – то пак ще работи за своето облагородяване и ще

постигне по-големи резултати; обаче ако родителите не са внесли в детето си благородство, на него предстои тежка задача – само да се справя с мъчнотиите на живота. Това не трябва да ви обезсърчава, на каквито и мъчнотии да се натъквате, с усилие на волята си, с разумна работа ще можете да ги преодолеете; когато благородството отсъства от характера на човека, това показва, че неговите деди и прадеди не са работили в това направление и днес на него е предоставена тази задача – да работи за развиване на благородството в себе си. Когато математиката не се удава на някого, причината за това е същата: неговите деди и прадеди са работили с всичко друго, но не и с математика; всички центрове, всички способности са развили в себе си, но този център специално не са развили. Когато музикалното чувство в някого не е добре развито, това показва, че ред поколения преди него не са работили в областта на музиката. Всяка способност, всяко чувство, които човек има в себе си, говорят за една предварителна работа, нищо не се дава наготово – всичко се придобива с работа, с труд, с усилие на волята.

Чувството Любов към Бога не е дадено наготово, но постепенно се придобива; това чувство подразбира отношение на душата към Бога; когато се говори за любов към хората, това подразбира пак първото чувство на човека – Любов към Бога. Има случаи, когато при първа среща с човека вие го обиквате, без да знаете защо и за какво, обаче има случаи, когато едва след дълга дружба с някой човек вие го обиквате; и в първия, и във втория случай се създава връзка, но втората връзка е по-трайна, по-устойчива. Може да обичате човека само тогава, когато в ума ви никога не е прониквало съмнение или недоверие към него, нито в сърцето ви някакво лошо чувство – това значи идейна Любов; такава е Любовта на Бога към нас – каквото и да правим, Бог никога не е допуснал една лоша мисъл или едно лошо чувство по отношение на нас; такава трябва да бъде и вашата Любов.

Ако не спазите този свещен закон на Любовта, страданията неизбежно ще ви следват. Човек може да избегне страданията, както и болестите, само ако знае техните причини; ако рече да се самоосъжда, това не разрешава въпросите. „Ама аз съм грешен човек“ – този човек не знае, че грехът може да не е негов, много са причините за греховните състояния на хората; например някой ляга вечер разположен, доволен, като че е на седмото небе, но сутринта става убит духом, изгубил всякакво разположение, чувства като че в ада е слязъл – откъде дойде това състояние, негово ли е? Колкото беше негово доброто разположение, толкова е негово и лошото. Лошото състояние показва, че колелото на неговия живот се е завъртяло тогава, когато съзнанието му не е било будно, вследствие на което той е попаднал в един дисхармоничен живот; той трябва да знае, че това неразположение, това лошо състояние е чуждо. И обратното се случва: някой ляга вечер с тежко, мрачно разположение, а става добре разположен, доволен, щастлив. Това са промени в състоянията, които се отразяват и върху съзнанието на човека.

Всички се стремят към благодатта, към състоянията на благодатта, които обаче имат две противоположни посоки. Например благодат е за човека да му се изтъкнат погрешките с цел да се поправи; благодат е за човека да му се каже нещо хубаво, да се изрази известно разположение към него. Нима учителят не може да каже погрешките на своя ученик? Ако не каже погрешките му, той го излага на голяма опасност; учителят ще каже на ученика си приятелски, че тонът, с който си служи, не е верен, че мислите и постъпките му не са прави; ученикът трябва да знае, че от учителя си, който го обича, може да получи най-добър съвет. Любовта никога не оскърбява, Любовта рани никога не отваря. Мнозина казват, че Любовта отваряла рани – това не е вярно; онази сила, която отваря рани, не е Любовта. Според мене по-мека ръка от ръката на Любовта

не съществува; който се оплаква от ръката на Любовта, той няма нищо благородно в себе си, той не е разбрал живота.

Казвате: „Защо страдаме тогава?“; щом искате да разберете този въпрос, ще повикате всички хора, с които сте свързани, и заедно с тях ще разрешите въпроса, сам никой не може да разреши въпроса за страданията – когато едно дружество, съставено от стотина души, иска да се ликвидира, всички тия сто души трябва да се съберат на едно място и заедно да решат въпроса трябва ли дружеството да се ликвидира, или не. Следователно има закон в Природата, който определя отношенията между хората, и според него човек сам нито страда, нито се радва. Когато се казва, че човек трябва да живее за себе си, т.е. за Божественото в себе си, това подразбира, че той трябва да е минал вече фазата на самовъзпитанието и да е дошъл до положение на жертвата. От това докъде човек е стигнал в самовъзпитанието зависят и неговите прояви като истински човек. Когато познава законите и силите, които работят в Разумната природа, човек може да се справи с всички мъчнотии в живота. Ето сега например минава кола по улицата, дрънка, вдига шум, пречи на вниманието ви – как мислите, тази кола нарочно ли минава, коларят знае ли, че ви смущава? Коларят нищо не знае, но зад него седят същества от ниска култура, с низък морал, които специално устройват тази работа – те имат за цел да внесат смут в душите ви, да пречат на вашата работа. В случая колата е изкушение за вас, обаче вие трябва да знаете, че изкушенията ви не се създават сега – те са предвидени от Черната ложа от преди няколко стотици години. Вие мислите, че изкушенията ви датират от вчера, от днес – не, голямо изкуство, голяма дипломация се крие в начина, по който изкушенията ви се дават; те са замислени отдалеч, с известен план, та като се натъквате на тях, да изглеждат тъй естествени, като че са в реда на нещата. Това, което днес вършите, е замислено отдавна, а днес само се реализира и затова

когато казваме, че някои неща са неизбежни, това значи, че те са замислени преди хиляди години.

Как ще спрете водата от планинския връх? Слънцето силно грее, снеговете се топят и водата неизбежно тече надолу, нищо не може да я подпуши; никакъв морал не може да ѝ се чете, че тя няма право да слиза надолу, когато вие сте се разположили на почивка – водата казва: „Аз не искам да зная, че вие сте се разположили тук, и трябва да мина покрай вас – моят път е оттук, даден ми е наклон и направление, което по никой начин не мога да изменя. По-рано бях тиха, спокойна вода, седях на едно място, но днес искам да сляза долу“.

Вие трябва да знаете, че нищо в живота не е случайно. Това, че салонът ни е поставен на улицата, където се вдига голям шум, е отдавна предвидено; също така отдавна е предвидено нещо по-добро и по-хубаво, което в бъдеще ще ви се даде. Прозорците на този салон са обърнати на север – към Истината; отгоре има един тавански прозорец, който показва, че имате врата и към Божествения свят; на запад и на юг няма никакви прозорци. Юг е свързан с Доброто, но и с гъстата материя; който обича юга, той е мързелив човек – той обича широкия живот, с удобства. Който обича запада, той върши работите си вечер; той взима, но не дава; говори, без да мисли много – като каже нещо, след това вижда, че е сбъркал, и казва: „Не трябваше да казвам това нещо“. Той сам си пакости; тръгне на път и току-виж спънал се, паднал някъде – защо? Не вижда човекът, вечер пътува. Велика наука е да познава човек силите на своя организъм и да се справя с тях; в това отношение окултната наука иде да улесни човечеството в неговия път.

Астрологията например показва гамата, в която човек се движи, както и нейния основен тон – това значи: астрологията изучава планетите, които влияят върху човека. Казано е в Писанието, че Бог

създал Слънцето да управлява деня, а Луната – да управлява нощта. Астрологията казва, че Слънцето, Луната и останалите планети оказват влияние върху човека. И наистина, ще срещнете хора, на които Луната силно действа – те имат особени прояви, такива хора се наричат лунатици; въображението в тях е силно развито, вследствие на което те преувеличават нещата. Турците обичат да преувеличават – те казват, че султанът имал на разположение безброй милиони хора; като ги слуша някой българин, той ги пита: „Къде ще се събере този народ? Орехи да са, земята не би могла да ги побере“. Хора, които се намират под влиянието на Слънцето, са жизнерадостни, весели, не отпадат духом, животът в тях тече като извор; те са щедри, обичат музиката, поезията, изкуството. Луната е матката на идеите, те в нея зачеват и се развиват, докато един ден се родят; Луната се е създала в четвъртия ден, когато на Земята е съществувала вече известна култура; ако Слънцето не беше се създало, и Луната нямаше да се създаде. И преди тях е съществувал животът, и преди тях е живял човек, но при много трудни условия. Докато човек не се е нуждаел от Слънце и Луна, те не съществували; в който момент обаче човек е почувствал нужда от Слънцето и Луната, Бог ги е създал, да бъдат в негова помощ. И наистина, когато културата при дадените за нея условия се затрудни и не може повече да прогресира, Бог веднага изпраща нови условия, за да продължи развитието ѝ. В бъдеще Слънцето няма да задоволява човечеството и то ще изчезне и тогава пък сам Бог ще бъде Слънцето на живота. Следователно човек трябва да схваща правилно нещата, да знае, че всичко в света подлежи на промяна; тъй както виждаме днес света, той не е абсолютен, не е неизменен. Божественият Дух постоянно работи и пресъздава нещата – това е неизбежен закон.

И тъй, вие трябва да изучавате планетите и техните влияния върху човека и това трябва да става от Любов; човек трябва да обича

Слънцето, Луната и звездите, за да ги изучава. Има хора, върху които Луната оказва лошо влияние, особено вечер, когато спят; затова те затварят прозорците, пускат пердетата и така се запазват от нея. Луната изсмуква силите на човека; има племена в Индия, които толкова се плашат от Луната, че не смеят да я гледат. Луната има свойството да изтегля, да изсмуква лошите, нечистите влияния, обаче като изсмуква лошите влияния, с тях заедно изсмуква и добрите – затова човек трябва да бъде буден. Който е неразположен духом, добре е да се разхожда вечер на лунно осветление, но трябва да пази съзнанието си будно. Правете опити, да видите какво влияние оказва Луната върху вас при пълненето ѝ, при пълнолуние, както и при изпразване; тези опити са необходими, за да се усили вярата ви, да видите, че наистина планетите влияят върху човека. Правете същите опити и със Слънцето, да видите влиянието му върху човека: има хора, които не могат да издържат силното Слънце, други пък обичат изгряващото Слънце – всичко това говори за Любовта и разположението на човека към Слънцето.

Като изучавате науката за небесните светили, с нея заедно ще изучавате и свещените книги, които представят бъдещата култура на човечеството; засега свещените книги са затворени за хората, но няма да мине много време и тайните, които те крият в себе си, ще излязат наяве, ще станат достъпни – ако не за всички хора, поне за тези, които искрено се стремят към тях. За тази цел вие трябва да се пригответе да разбирате тези тайни; ако не можете да се ползвате от знанията, които днес имате, бъдещите знания ще представляват нещо по-мъчно достъпно за умовете ви. Днес всички хора говорят за внушението – едни го препоръчват, други го отричат; това показва, че като сила, като закон хората още не го познават и не могат разумно да си служат с него. Прави са хората, когато се боят от внушението – те са забелязали неговото вредно действие върху

човека, но не знаят как да приложат този закон. Значи има дни и часове, когато внушението се отразява вредно върху човека, и тогава нито той трябва да внушава на другите, нито другите – на него; в такива моменти човек трябва да се огражда от внушението така, както военните с ред крепости се ограждат от своите неприятели. Както виждате, законът на внушението е съвременен въпрос и въпреки това хората не са се научили още да си служат с него. Питам: ако те не могат да се ползват от днешното знание, как ще се ползват от бъдещото? Ако не се ползват от днешното знание, те ще изпаднат в илюзии, в заблуждения, в преувеличаване на нещата.

Съвременните хора преувеличават нещата, вследствие на което създават помежду си големи неприятности и страдания; като знаете това, бъдете внимателни, първо проверявайте какво ще говорите и после говорете; не бързайте да съобщавате неща, които не сте проверили – с бързана работа не става, важните въпроси с бързана не се решават. Помнете следното: каквото и да става в живота ви, то е необходимо за вашето самовъзпитание; за всички случаи, които се представят в живота ви, трябва да се радвате, защото в тях се крие нещо дълбоко, нещо смислено – това именно показва, че Разумните същества от Невидимия свят се интересуват от вас и се радват, когато вие правилно използвате случаите, които ви се дават в живота за работа. Те се радват така, както вие се радвате, когато имате в градината си някоя хубава ябълка или круша, която дава сладки, вкусни плодове – вие се радвате на вашата ябълка или круша и където отидете, все за нея разправяте; такова нещо представлявате и вие за Разумните същества от Невидимия свят – за тях вие сте една хубава ябълка, круша или доброкачествена лоза и където отидат, все за вас разправят. Радвайте се, че има кой да се интересува от вас.

Никой не живее за себе си, никой не е сам в света. Мнозина мислят, че са изоставени, че никой не се интересува от тях, обаче ако

те разбираха отношенията, които съществуват между всички живи същества, в душата им щеше да цари пълен мир и хармония; отношенията, вътрешните връзки между съществата са такива, че и за най-малките, и за най-ненапредналите е дадена поне една малка благодат, която да ги тегли нагоре. Бог никого не изоставя, и при най-лошите условия на живота за всяко същество Той е предвидил един план, който хората не знаят. Добре е, че те не знаят плана, който Бог е определил за всички живи същества; те трябва само едно нещо да знаят, а именно: всичко, което Бог е намислил, е Добро. Какви са Божиите мисли, как ще се реализират – това ще остане тайна за всички времена и епохи. Бог е предвидил условията за вашето сърдечно, умствено и духовно развитие, но въпреки това е оставил един специфичен кръг на дейтелност изключително за вас, в който Той никога не се намесва; когато вие работите в този кръг, Той поглежда отдалеч какво правите и веднага след това се оттегля – това е областта, в която човек е свободен да прави каквото иска. Вън от този кръг човек не е свободен; щом излезе от този кръг и влезе в друг някой, той се усеща вече ограничен.

Дойде ли до кръга на Великия живот, там Бог поставя граница и казва на човека: „Оттук нататък не можеш да мръднеш“. Морето – това е Великият живот, пред който Бог поставя граница на човека и казва: „Само до брега можеш да дойдеш, по-нататък не е позволено“; можеш да философстваш колкото искаш, можеш да плачеш, да викаш – всичко ще остане глас в пустиня; щом дойдеш до брега, ще се върнеш назад. Това, което днес ви е дадено в живота, е достатъчно; за друг живот други работи ще се разкрият пред вас, много неща предстоят за работа.

Съвременните хора се занимават с чужди работи, а своите изоставят. Например върви пътник с колата си, но по едно време колата му се счупва и той остава сред пътя. Събират се около него 10-

15 души и започват да разискват върху въпроса защо се е счупила колата на този човек и какво трябва да се направи, за да се поправи; говорят, окайват го, но нито колата поправят, нито своята работа вършат. Щом дойде някой, който разбира от тази работа, веднага разпръсва събралите се около колата хора и казва: „Моля, нека останат тук само онези, които могат да помогнат, а останалите да се разотидат“. Също така и вие се събирате около счупената кола, но приказвате само, без да вършите работа; обаче когато майсторът дойде, той веднага се заема да изправи колата: първо разпръсва тълпата, а после започва да работи. У мнозина се заражда желание да не се разотиват, да седят около колата, макар и без работа; не, свободните, които нямат работа, нека вървят напред, и то на такова разстояние един от друг, че да не вдигат никакъв прах – колкото разстоянието между един човек и друг, както и между една кола и друга, е по-голямо, толкова по-добре.

Като ученици на окултна Школа вие сте минали и през други училища – отделения, прогимназия, гимназия, висше училище, където сте изучавали числата и различните действия с тях; щом е така, вие познавате дробите, знаете какво нещо е числител и какво – знаменател. Например в дробите $1/2$, $2/3$, $3/4$, $4/5$ и $5/6$ числителите показват какъв е капиталът, с който се работи. Представете си, че тия числители 1, 2, 3, 4, 5 са скачени съдове, скачените съдове пък представят пътя, по който идеите вървят и се развиват; и наистина, щом една идея мине през ума на човека, след нея иде втора, трета, четвърта, докато се прояви едно хармонично цяло. Хармоничните идеи имат един и същ знаменател. Всяка идея съдържа в себе си сила, която дава подтик на душата; силата, която идеята съдържа, още не е самата идея, както и любовното чувство не е още Любов. Всяко любовно чувство е признак, че Любовта иде, но самата Любов е далеч някъде, тя още не е дошла; следователно, когато казвате, че обичате

някако, това още не е Любов. Колкото Любовта е по-далеч от формите на нещата, толкова тя е по-чиста, по-неопетнена.

Например имате приятел, когото обичате, обаче един ден приятелят ви умира; сега вие обиквате приятеля си повече – колкото повече времето минава, толкова и Любовта към приятеля ви се увеличава; вие започвате да виждате неговите добри черти – нещо, което по-рано не сте забелязвали. Вашият приятел може да бъде мъж или жена – безразлично, в дадения случай формата не оказва влияние за накърняване чистотата на Любовта. Тази Любов е идейна; когато духовното в човека преодолява, той и на Земята може да обича идейно, без да опорочи с нещо Любовта. Там, докъдето съвременният човек е достигнал, Любовта не може за дълго време да се запази в своята чистота – не че той не желае това, но условия за тази Любов в самия него още не съществуват; един ден, когато тия условия се подобрят, и Любовта ще се прояви във всичката си чистота.

Днес всички хора плачат за изгубената си любов; питам: Любовта може ли да се изгуби? Любовта никога не се губи, но токът на Любовта, който минава през човека, може да се прекъсне и който разбира законите на Любовта, той може да възстанови своите първи отношения към Любовта и по този начин отново да я придобие; който не разбира законите на Любовта, той ще съжالياва, че я е изгубил, и ще казва: „Едно време, като млад, имах Любов, но сега остарях и изгубих Любовта си“. Питам: когато Яков обикна сина си Йосиф, млад ли беше и защо го обичаше повече от другите? Казва се, че Яков направил на Йосиф пъстра дрешка, с която той и външно го отличил от братята му; казват, че Яков имал слабост към Йосиф. Според мене слабостта на Яков не беше в Любовта му към Йосиф, но в това, че изказа Любовта си към него външно, пред другите; Яков не трябваше да прояви Любовта си към Йосиф пред братята му, те не трябваше да знаят за неговата Любов – в това именно се заключаваше неговата

грешка. Братята на Йосиф не можаха да разберат защо баща им го обича повече от другите си синове; причината, задето Яков обичаше Йосиф повече от другите си синове, се дължи на Любовта му към Рахил – той обичаше Рахил и в лицето на Йосиф виждаше нея. Яков обичаше Рахил, но Лаван му даде за жена първо Лия, по-голямата си дъщеря, а после Рахил; това показваше, че Йосиф, когото Рахил роди, ще преживее нещо особено.

И тъй, от единия до другия край животът на съвременните хора представлява скачени съдове – ето защо те трябва да изучават законите за скачените съдове, да знаят какви трябва да бъдат техните отношения. Сегашният живот не трябва да се отрича, но към него трябва да се приложи нещо ново, да се подобри, както земеделецът подобрява почвата на своята нива, дава ѝ условия да изкарва подоброкачествено жито; това подобряване става чрез наторяване. Ще кажете: земеделецът лесно може да подобри нивата си – ще вземе тор и ще го нахвърля отгоре, но ние как можем да подобрим живота си? И най-бедният живот може да се натори – с какво? Със знания. Човек трябва да знае как да постъпва, как да се справя с всички условия на живота. Какво струва на човека да бъде любезен, да има широко сърце? Някой казва: „Днес не съм разположен, никой да не ме докосва“ – какво от това, че не си разположен, твоето неразположение не е нищо друго, освен барометър, който показва, че времето се е развалило малко. Какво от това, че времето се е развалило – трябва ли да смятаме, че времето е виновно в нещо или че барометърът е виновен, задето показва лошо време? Нито времето, нито барометърът са в състояние да изменят естеството на човека – утре времето ще се подобри и барометърът ще се повдигне; значи при промяна на времето барометърът трябва да се повдига и спада, но човек трябва да знае, че при всички тия промени на неговия барометър естеството му остава неизменно. На неизменното в себе си

именно той трябва да разчита. Ако барометърът на някой човек показва само лошото време, той не е здрав човек, барометърът на здравия човек показва и добро, и лошо време; ако барометърът ви показва само лошото време, вие приличате на часовник, който има един-два счупени зъбци, вследствие на което цъка, но стрелките не се движат, не показват времето – този часовник трябва да се поправи, да показва точно времето.

Едно се изисква от вас: да бъдете толкова чувствителни, че да схващате и добрите, и лошите влияния и промени, които стават във вас. Вие нямате право да се оплаквате, че бял ден не сте видели в живота си – ако сте видели черни дни, видели сте и бели, на човека са определени толкова страдания, колкото и радости; когато някой казва, че не е виждал бял ден в живота си, това показва, че той е бил почувствителен, по-отзивчив към скърбите и страданията, вследствие на което радостите са минали незабелязано покрай него, без да ги е използвал както трябва – за тази цел човек трябва да има будно съзнание, да схваща еднакво и радостите, и скърбите. Тъй щото мрачните състояния на човека говорят за низходящите промени на неговия барометър – при всяко подобно положение умът на човека трябва да бъде буден, да схваща и възходящите състояния на своя барометър; който приема радостите в живота, той трябва да приема и скърбите.

Животът се движи между контрасти, затова онези, които изучават астрологията, виждат какво голямо влияние оказват Слънцето, Луната и другите планети върху човешките темпераменти; следователно човек трябва да познава своя темперамент, свойствата на своя организъм, а оттам и влиянието на планетите върху себе си. Ако организмът на някой човек е доброкачествен, Слънцето ще му влияе по един начин, ако организмът е долнокачествен, Слънцето ще му влияе по друг начин – от качеството на организма зависи и

влиянието на планетите върху него. В това отношение задачата на човека е да си изтъче един доброкачествен организъм – това означават думите, че човек е творец на своята съдба: от него зависи бъдещето му – от това какъв организъм той ще си изработи и какво самият организъм ще изработи.

Днес всички хора говорят за подобряване на своя организъм, на своето тяло; прави са те, защото тялото не е нищо друго, освен организирана материя и организирането на тази материя се постига с ред усилия, със съзнателна и непреривна работа от страна на човека. Апостол Павел казва: „Има тяло естествено, има тяло духовно“: естественото тяло е неорганизираното, неоформеното още тяло, в което съзнанието не взима участие; духовното тяло е организираното тяло, в което съзнанието на човека взима участие и го прави буден за всичко онова, което го заобикаля – такъв човек се радва и на радостите, и на скърбите, които Невидимият свят му изпраща, той се радва и на благата, и на лишенията, в които е поставен.

Изпейте упражнението „Изгрыва Слънцето“.

Когато се говори за новата философия на живота, аз имам предвид онова съзнание, което показва на човека миналото и бъдещето му; той трябва да знае своето минало, за да изправи настоящето си, и трябва да изправи настоящето си, за да пригответи своето добро бъдеще. Това нещо може да се познае по пръстите на човека: някои от пръстите показват миналото на човека, други показват настоящето, а трети – неговото бъдеще. Тия неща не могат да се обясняват, защото ще уплашат човека. Понякога хората се плашат от големите благословения – на един турчин от Цариград му се паднал на лотария един голям английски параход и като го въвели в парахода и му казали, че е негов, от радост той полудял.

Следователно човек трябва да бъде готов да се ползва разумно от благата, които Природата му е определила; ако не е готов да се ползва

от тях, те ще бъдат тежест за него, затова именно много от своите блага Природата е скрила от ония, които не са готови; за готовите тя всеки ден разкрива своите тайни. В Природата лицеприятие няма – готов ли си, тя вдига завесата пред тебе и открива онова, което ти е нужно; не си ли готов, тя всичко затваря пред тебе с девет ключа. Ето защо който иска да се домогне до великата Истина, той трябва да се приготвява за това, иначе, не работи ли съзнателно върху себе си, човек изпада в еднообразие, което го довежда до сънно състояние; ако човек мисли върху едно и също нещо по един и същ начин, най-после той дохожда до хипнотично състояние и заспива. Ако седите близо до някой водопад и се вслушвате в монотонното падане на водните капки, вие можете да заспите; също така човек може да заспи и под монотонното удряне на някой чук – еднообразието обикновено докарва човека в сънно състояние.

Един баща често водел детето си на воденицата и забелязал, че под звуковете и шума на воденицата детето много лесно заспивало; като се връщал у дома си, детето не могло да спи и постоянно плачело. Като търсел причината за безсънието на детето, бащата разбрал, че това се дължи на отсъствието на воденичния шум – детето заспивало на воденицата лесно под влиянието на монотонните звукове на воденичното колело; за да го приспи, майката вземала една тенекия, започвала да дрънка на нея и щом чувало дрънкането, детето заспивало. Значи равномерните, еднообразни и монотонни звукове и движения успиват човека. Понякога те са потребни, но щом дойде въпрос до мисъл, до облагородяване, до работа върху себе си, тези движения не са потребни, напротив – те са опасни и трябва да се избягват; те са потребни само когато човек трябва да заспи, вън от това положение те са вредни. Когато искате лесно да заспите, четете някоя неинтересна книга, само че в това време около вас трябва да се навърта някой да изгаси свещта, за да не стане някаква пакост,

някакво нещастие. Индусите имат разни методи за заспиване, но тези методи на Запад са неприложими: достатъчно е човек да концентрира мисълта си, като гледа към края на носа си, за да заспи лесно, обаче западният човек по този начин не може да заспи – хората на Запад имат методи за заспиване, които са съвсем различни от тези на индусите.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Тридесет и седма лекция, 8 юни 1927 г.

ВРЪЗКА НА СЪЗНАНИЕТО

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

За следния път пишете върху темата: „Отличителните черти на Соломон, на Сократ и на Толстой“.

Животът е изкуство, вследствие на което трябва да се изучава като изкуство; същевременно животът е и наука. Следователно, когато разглеждаме живота като изкуство, ние трябва да го поставим по отношение на вътрешното съзнание, което свързва всички факти на живота в едно цяло; при това тия факти трябва да се тълкуват положително, всеки от тях да се постави на своето място по отношение на целокупния живот, както и по отношение на всички живи същества. Това може да се постигне при положение, че човек има частично или индивидуално отношение към Космоса – в този случай аз разглеждам Космоса като живо същество; космическото съзнание има предвид човека само тогава, когато неговото съзнание е будно и в четирите свои области: като съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Днес хората се намират на повърхнината на космическото съзнание, тъй щото каквото започват от негово гледище, всичко свършват успешно.

Като говорят за живота, сегашните хора имат предвид главно материалните работи, материалните интереси на хората, обаче материалните блага са последните блага в света; когато от Невидимия свят решат да уморят някого, да го лишат от живота, дават му материални блага. Например достатъчно е да окачат на врата на някого торба със злато и да го пуснат в морето – затова и мъдрецът е

казал: „Господи, не ми давай богатства, за да не потъна на дъното на морето; не ми давай и голяма сиромашия, да не олекна много, че вятърът да ме отнесе някъде“. Тъй щото ако човек е богат, има опасност да не потъне в морето; ако е сиромаш, има опасност вятърът да не го отнесе – значи колкото е опасно голямото богатство за човека, толкова е опасна и голямата сиромашия.

Казано е в Евангелието: „Блажени нищите духом“; под **НИЩ ДУХОМ** не се разбира сиромаш човек – някой може да е сиромаш и да бъде горделив или може да бъде богат и пак да е нищ духом. Когато постъпва в училище, ученикът не трябва да мисли за своя произход. Не бъдете като горделивите царски синове, които като постъпват в училище, мислят, че много знаят; те знаят толкова, колкото знаят и другите ученици, а това, че имали царска кръв – те трябва да знаят, че тази кръв е човешка и като такава е еднаква с кръвта на всички хора. Тъй щото първата задача на ученика е да учи, да придобие достойнство от знанието, което всеки ден черпи от училището, а не да се гордее със своето произхождение и със своята кръв. Някой казва, че се обърнал вече към Бога; това още не е достатъчно – да се обърне към Бога, това е в реда на нещата, но след като се обърне към Бога, той трябва да влезе в Царството Божие. На същото основание казвам: ученикът не се нуждае само от знания, но той трябва да има и характер, с нищо да не се подкупва – истински характер е този, който с нищо не се подкупва: и цялата Земя да му дадат, той пак няма да се подкупи. Човек още не е минал през всички процеси на живота, за да изпита характера си; всичко, каквото животът и Природата дават на човека, имат за цел да изпитат устойчивостта на неговия характер като морално същество. След като се изпита и познае, едва тогава човек може да говори за Любов; Любовта се проявява само при морално стабилен човек, когато човек изгуби своята морална стабилност, и Любовта изчезва от него. Казвате: „Какво правят тогава

грешните хора без Любов?"; Любовта се проявява и между грешните, но там тя произвежда големи страдания – Бог е и в ада, но там Той произвежда такъв огън, какъвто никой не би пожелал.

И тъй, щастието ви зависи от вашите разбирания, от това, което правите във време и пространство – в това отношение всеки ден стават промени в човешката душа, както и в съзнанието, обаче каквито и да са тези промени, мирът на човека не трябва да се нарушава. По повърхнината на човешкото сърце, на човешкия ум, на човешката душа, както и на съзнанието му, могат да стават ред промени, обаче дойде ли въпрос до вътрешното му естество, никакви колебания и смущения не се позволяват. Каквито и усилия да правите, през каквито и изпитания да минавате, те са необходими за вашето развитие, от всичко трябва да се учите; добрият човек може да бъде и богат, и сиромаш – той от всичко се учи. Сиромашията и богатството са вътрешни, а не външни процеси. Когато човек раздаде богатството си на другите и остане сиромаш, той е добър човек и обратно: ако задържи всичкото си богатство само за себе си и не помисли за другите, той е лош човек.

Питам: какво разбирате под **връзка на съзнанието**? Под **връзка на съзнанието** се разбират правилни отношения към Първата Причина, или към Космоса, или към Бога. Като говорите за Бога, това още не означава, че Той живее във вас. В тялото на човека Бог не може да живее, но Той живее в неговата душа. Днес човешката душа не е напълно в тялото му, човешкото тяло още не е устроено както трябва, т.е. не е още добре организирано; един ден, когато човешкото тяло се устрои добре, тогава душата му ще се въплъти напълно в него и той ще стане безсмъртен. Казано е, че човек е създаден по образ и подобие Божие, но това още не е реализирано; човек е създаден по образ и подобие Божие, но още не е направен така. И наистина, казвате, че Бог е всезнаещ, обаче човек не е всезнаещ – знае ли той

какво има на Слънцето, знае ли той какво всъщност е въздухът, знае ли на каква височина достига атмосферата около Земята, знае ли какво има в дълбочината на океана, знае ли какво има в центъра на Земята? Защо не знае всичко това, нали е създаден по образ и подобие Божие? Само онзи може да знае тези неща, в когото космическото съзнание е пробудено – той може да напуска тялото си и да обикаля цялата Земя, да влиза във вътрешността ѝ, да види от каква материя е направена, от колко пласта е съставена; той може да слиза и на дъното на океана, както да отива и на Слънцето; много неща знае този човек, но нищо не съобщава за тях. Ако някой от вас насън само отиде на Слънцето, всички вестници ще пишат за него – така постъпват децата, те обичат да се хвалят: каквото чуят или видят, веднага съобщават на всички. Обаче който е развил в себе си космическото съзнание, той е разумен човек, той знае какви усилия, колко работа, колко енергия е изживил, докато стигне до това положение и постъпва внимателно, за да не изгуби това съзнание; големи препятствия е срещнал той в пътя си, докато развие своето космическо съзнание. Щом стигне до това положение, той смята понякога земното богатство за спънка, а земната сиромашия – за благословение.

Един богат американец вложил шест хиляди долара в една банка, да му послужат на стари години. От този ден той престанал да спи, престанал да се моли, все за банката мислел; най-после той решил да се освободи от това тежко състояние: извадил парите си от банката, раздал ги на бедни и се успокоил, започнал да се моли на Бога усърдно – значи вярата му в шестте хиляди долара била спънка в неговия живот. Този пример не се отнася за бедните хора, те ще си кажат: „Като имаме тия пари, ние и спокойствие ще имаме“; този пример се отнася до вас като ученици, които искате да направите връзка в съзнанието си, да дойдете до космическото съзнание. Докато

това съзнание не се е пробудило във вас, вие можете да внасяте парите си в разни банки; щом се пробуди, без да мислите много, ще извадите шестте хиляди долара от банката и ще ги раздадете на бедни. Докато сте обикновени хора, в реда на нещата е да внасяте парите си в банки; щом станете необикновени, ще вършите необикновени работи. Христос е казал: „Не влагайте съкровищата си там, където ръжда и молци ги изяждат, но вложете ги в небесните банки, където нито молец, нито ръжда ще ги изяждат!“. Вие ходили ли сте в тия банки, знаете ли какъв е редът и порядъкът там? Вложите ли парите си в тия банки, и след хиляди години да отидете, ще си ги вземете, без да се е изгубила стотинка от тях; и най-малкият капитал да сте вложили, той ще ви се върне без никакви удръжки, без никакво накърняване. Но и за най-малкия заем, който сте направили в една от Божествените банки, също така се държи сметка – ще ви извикат и ще кажат: „Платете си заема, който сте направили преди еди-колко си хиляди години!“; там за всичко се държи сметка.

Сега ще ви задам няколко въпроса: защо когато обичате някого, трябва да го питате обича ли ви и той; и защо трябва да му кажете, че го обичате? Защо трябва да ви говоря днес, вие сами не можете ли да се учите? Ще кажете, че ви говоря, защото служа на Бога. Да служите на Бога подразбира да приложите Неговия закон на Земята – по този начин само хората ще направляват своя живот; ако те живеят според свои закони, а говорят за Божествени, техният живот няма да устои. Може ли да устои връзката между две въжета, едното от които е здраво, а другото – слабо? Не може. Такова нещо представлява връзката между Божествения и човешкия живот, ако човешкият живот не се ръководи от Божествения. Когато между съзнанията на двама души се прави връзка, и двете съзнания трябва да бъдат еднакво силни. Силен човек е онзи, на когото съзнанието е винаги будно; будно съзнание пък е това, в което няма никакво прекъсване.

Греховете и страданията на хората се дължат на отклоненията, които стават в техните съзнания. Например някой човек отваря Евангелието всеки ден, за да прочете поне един стих от него, една сутрин обаче казва: „И без четене на стихове може“; щом каже така, в съзнанието му се вмъква нещо чуждо, което го отклонява, прекъсва връзката му. Когато съзнанието на човека се прекъсне, той не може вече да контролира своите мисли, чувства и постъпки; при тези прекъсвания на съзнанието човек губи своя дух, губи смисъла на живота. Изпитанията, страданията, сиромашията стават причина да се прекъсва съзнанието на човека. Някои хора в сиромашията си са много ревностни към Бога – те се молят, работят, подвизават се духовно; щом забогатееят, забравят Бога. Не, човек трябва да търси Бога и като богат, и като сиромаш, и като учен, и като прост.

Най-красивото нещо е човек да гледа на живота като на изкуство и като на наука – чрез тази наука той ще създаде в себе си характер, чрез който ще моделира своя ум и своето сърце; да моделира ума и сърцето си, това значи да моделира, да оформи, да организира мислите и чувствата си. Ако срещнете човек, в когото мислите и чувствата не са организирани, ще кажете, че съзнанието му е прекъснато; и наистина, всяко прекъсване на съзнанието създава в човека известна аномалия – за такъв човек се казва, че е особен, той се намира под чуждо влияние на безброй същества около него: мускулите на ръцете и краката му треперят, цялата му нервна система е разклатена, всичко в него е в дисхармония; ако хванете ръката на този човек, тя е разхлабена, мека, отпусната. Често развалените хора имат такива ръце (развалени значи развъртени, развинтени); развратен, развален човек е този, който не върви в Божия път – той не може да задържа в себе си и най-малкото количество Божествена енергия, понеже има дупки, през която тя изтича, и като резултат на това изтичане идат различните болести. Това изтичане на енергията

от човека се нарича в науката демагнетизиране; много от болестите на съвременните хора се дължат именно на това демагнетизиране – главоболието например се дължи или на натрупване излишък на енергия в стомаха, която не може да се пласира, или на недостиг на енергия в стомаха; това показва, че между главата и стомаха има известна връзка.

Като се знае това, човек трябва да регулира силите в своя организъм; това може да се постигне чрез връзка с Първата Причина, с Космическото съзнание – само по този начин човек може правилно да се лекува, Космическото съзнание е в сила да регулира енергиите в човешкия организъм, като ги насочва в права посока. Когато имате връзка с Божественото, или Космическото, съзнание, и започнете да изучавате някой предмет, то ще хвърли светлина във вашето съзнание и вие лесно ще изучите този предмет; на това се дължи фактът, дето едни хора разбират Библията правилно, по дух, по вътрешен смисъл, а други я взимат само в буквален смисъл – първите имат връзка с космическото съзнание, а вторите нямат такава връзка. Да разбирате Библията правилно, това е изкуство и наука; да разбирате вътрешната връзка на живота, това е изкуство и наука.

Като ученици на великата Школа вие се различавате помежду си по възраст, по опитности, по преживявания, вследствие на което едни от вас са стари души, а други – млади души; като не знаете това, вие казвате: „Защо тия млади момичета и момчета са влезли в Школата?“. Вие не знаете още дали те са млади, или не; дали човек е млад, или стар, това зависи от възрастта на неговата душа – някой може да е петнайсет-двайсетгодишен, но като душа да е стар; друг може да е шейсет-седемдесетгодишен, но като душа да е млад. Казвам: който не разбира живота като изкуство и като наука, той е млада душа, безразлично на каква физическа възраст е на Земята. В това отношение всеки трябва да се стреми да разбира живота като

изкуство и като наука; като разберете живота така, ще видите какво велико бъдеще се разкрива пред вас. И млади души да сте, пак е добре, но трябва да знаете положението и мястото си в Природата. И млади, и стари души, всички трябва да работите, да развивате Космическото съзнание в себе си. Ако с това съзнание започнете да изучавате астрологията, ще знаете на кое място трябва да поставите всяка планета; ако всяка планета поставите на мястото ѝ, вие ще се домогнете до живота като изкуство и като наука и тогава ще можете да гадаете върху събитията, които се случват в живота, а същевременно ще гадаете и върху събитията във вашия живот, ще знаете всяка година какво ви предстои да минете. Само онзи може да гадае бъдещето си, в когото е пробудено вече Космическото съзнание.

Във връзка с въпроса за предсказване бъдещето на човека турците казват: „Каква полза от гадаенето, когато никой не може да отмени това, което е писано на човека?“. Вярно е, че има неща, които веднъж определени, не могат да се отменят, но те могат да се отложат; когато човек не е готов да посрещне нещо, било Добро или зло, това нещо може да се отложи. Едно е важно за човека днес: той не трябва да мисли как може да отмени лошите условия, които му се готвят, но да работи върху себе си съзнателно с цел да приготви добри условия за своето бъдеще – тези добри условия ще го поставят при същите условия и в Невидимия свят. Ако води непорядъчен живот, без да иска, той си приготвя лоши бъдещи условия, които ще го заведат в ада, в тъй наречената *Тринадесета сфера* на Земята – подобното подобно привлича.

Ще ви дам едно правило за живота: всяка сутрин, преди да започнете работата си, отправете съзнанието си само за две минути към космическото съзнание, да се свържете с всички живи същества на Земята; през тези две минути постарайте се абсолютно да се отделите от този свят, като че около вас нищо не съществува. Първи

англичаните направиха този опит – след свършване на Общоевропейската война в цяла Англия се издаде заповед на еди-кое си число в точно определен час за две минути да спре всякакво движение, всички фабрики, работилници, училища, всякакви заведения и кой където се намери, да отправи мисълта си към Бога, към Невидимия свят, да се свърже с него. Красив момент е този – две минути цял народ да посвети на Бога. Ако един ден се определят пет минути – още по-добре. Цяла Англия спря своя обикновен живот, своите ежедневни работи за две минути, за да се свърже с Бога, а какво би било, ако цялото човечество определи един такъв момент за връзка с Невидимия свят – мощна вълна би се разляла из целия свят.

Сега и на вас казвам: всяка сутрин след ставане ще определите две минути за връзка с Невидимия свят. Силата на човека седи във връзката му с Невидимия свят; всички, които са завършили своето развитие и се интересуват от човечеството, имат тази опитност. За вас е достатъчно за две минути само да отправите съзнанието си към Космическото, Божественото съзнание, за да се свържете с Напредналите същества и да опитате силата, която те упражняват върху вас – достатъчно е само две минути да тече тяхната енергия през съзнанието ви, за да можете през целия ден да се чувствувате силни, мощни по мисъл, по чувства, по дух, да свършите успешно работата си през деня; и тогава ще отправите благодарността си към Невидимия свят. Две минути са достатъчни за вас. Някои се оплакват, че нямат време за духовна работа; не, само две минути са нужни на човека, за да се свърже с Невидимия свят.

Като ученици предстои ви вътрешна работа. Способният ученик пише хубаво, говори хубаво, рисува хубаво, свири хубаво, чувства и мисли правилно – това значи да разбира човек живота като изкуство и като наука. Изкуство е да знае човек как да услужва и едно е нужно за това – сърцето му да е отворено, щедро; щом сърцето на човека е

отворено, хиляди начини има, чрез които той може да помага, да услужва на другите. Изкуство е, наука е да знае човек как да взима и как да дава. Така трябва да искате, че да останат доволни от вас и да кажат: „Дано този брат и друг път дойде да ми иска нещо“; така трябва да свирите, че да останат доволни от вас, да пожелаят и друг път да им свирите – това значи да разбирате живота като изкуство и като наука. Това не може да се придобие в един ден, нито в една година – това е задача на вековете, но работата в това направление донася всеки ден несметни богатства. В един ден човек милиардер не става, но като придобива всеки ден по няколко милиона, някога ще стане милиардер. Милиардерът не се задоволява с милиони, а обикновеният човек се задоволява даже с един милион; ученият с малко знания не се задоволява, но обикновеният човек и на малко знания е доволен. Три категории знания има в света: едните знания са необходимост в живота, другите са украшения в живота, а третите са благословение в живота – последните дават мощ, сила на човека. Следователно човек трябва да се стреми към трите категории знания.

Сега, като ученици, пред вас седи великата задача – всяка сутрин да употребите две минути от времето си за връзка с Великото космическо съзнание; две минути през деня, използвани правилно, съставят истински ден. Като умножите 365 дена по две минути, ще получите 12 часа – значи истинската работа през годината се равнява на тия 12 часа, или половин ден; този половин ден ще ви донесе големи богатства. Следователно всички мъчности и страдания на човека не са нищо друго, освен приготвление за тия две минути. Англичаните са определили тия две минути за вътрешна, духовна работа под ръководството на своя духовен ръководител (техният ръководител е един от видните адепти); благодарение на тези две минути англичаните можаха да се спасят, те благополучно минаха през мъчнотиите, които Невидимият свят им беше определил. Голям

беше кранът, през който благословието от Невидимия свят тече през тези две минути. „Какво ще направим за две минути? За какво първо да мислим?“ – първата минута ще мислите за Любовта си към Бога, а втората минута – за Любовта си към ближния; няма по-велико нещо от това да мислите за Бога и за ближния си.

Изпейте сега песента „Бог е Любов“.

В неделя рано сутринта, преди да е изгряло Слънцето, целият клас, без изключение, ще дойдете на Изгрева да приложим закона за двете минути. Който е готов да изпълни този закон, той е ученик. Първата минута ще мислите върху първия закон: „Да възлюбиш Господа, Бога твоего, с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила!“; втората минута ще мислите върху втория закон: „Да възлюбиш ближния си както себе си!“. Ще мислите само върху тия два закона, а всичко друго ще оставите настрана, ще мислите само – нищо друго; кашлици, смущения, болки – всичко ще забравите; ще забравите даже и да дишате – всичко трябва да спре. „Може ли да стане това?“ – в Бога всичко е възможно. Когато Бог иска, и ние трябва да искаме; когато ние искаме, и Бог иска – при тези условия всичко е възможно. Когато Бог ни покани да ни даде нещо, ние трябва да бъдем точно на определеното от Него време.

И тъй, по закона на Любовта всички ще бъдете на Изгрева на определеното време; каквато и спънка да ви се яви, ще дойдете навреме. Всичко трябва да преодолеете пред мисълта за тия две минути: че сте били болни – нищо от това, от леглото си ще станете и ще дойдете; че майка ви или баща ви умрели – пак ще дойдете; даже и вас на носилка да носят, пак ще дойдете: ще спрете носилката, ще слезете от нея и навреме ще дойдете. Ще постъпите по английски: точно навреме, и то само за две минути. Целият ви живот се заключава само в тия две минути. „Не може ли да изпълни този закон

всеки сам, в дома си?“ – не, всички трябва да дойдете на Изгрева, колективно да го изпълните; там има достатъчно място – ще се наредите пред и зад боровете, на метър-метър и половина разстояние един от друг, всички да бъдете свободни. Ако опитът излезе сполучлив, ще направим и втори, и трети опит. Тъй че и за онзи свят да заминавате, пак ще дойдете на Изгрева. Докато не се изпълни законът за двете минути, на никого не се позволява да замине за онзи свят.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Тридесет и осма лекция, 15 юни 1927 г.

ОТЛИЧИТЕЛНИ ЧЕРТИ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе четена темата: „Отличителните черти на Соломон, на Сократ и на Толстой“.

Като говорите или пишете за някои отличителни черти, те трябва да бъдат такива, които напълно да характеризират дадено лице или даден предмет. В такъв случай, като оставям настрана второстепенните неща, питам: коя е отличителната черта на Соломон? Като погледнете едно чело, един нос или една уста, вие веднага можете да кажете коя е отличителната черта на челото, на носа и на устата – казвате: „Отличителната черта на челото, например, е разумността, на очите – способността да виждат, т.е. зрението, на устата – чувствителността“. Чувствителността произтича от съзнанието, в което се явяват ред желания – значи устата показва какви са желанията на човека; и други неща се определят по устата, но те са второстепенни. И гладът предизвиква в човека желание да яде, което се задоволява първо чрез устата. Какво се разрешава с яденето? Като се наяде, човек може ли да стане учен? Определено ли е колко пъти трябва да яде човек? Значи колкото пъти и да яде, човек не може да стане учен – яденето е само условие за учене, но чрез ядене човек нито учен става, нито знания придобива; знанието иде от друго място, от друг източник. Тренирането на тялото е условие за нещо, но знания не дава; зрението е друго условие, но и то знания не дава. И знанието даже не е най-важното нещо в живота, и то е условие за нещо – за какво? За разбиране на живота, за използване на

неговите сили; без знания вие не можете да живеете – колкото и да е малък животът, поне елементарни знания трябва да имате.

Христос казва: „Аз Съм Пътят, Истината и Животът“, обаче за разбирането на този Път, на тази Истина и на този Живот са необходими знания. Под думата **Истина** Христос разбирал всички методи, чрез които Животът може да се реализира – значи Пътят води към Истината, а Истината – към Живота. Без Път човек не може да намери Истината, а без Истината не може да намери Живота – дотук Христос е спрял. Като казва за Себе Си, че е Пътят, Истината и Животът, искал е да каже, че сам Той е в този Път, в тази Истина и в този Живот; ако и вие намерите този Път, тази Истина и този Живот, ще разберете Христа – иначе ще Го критикувате, ще разисквате върху личността и живота Му, без да придобиете нещо. Ако имате един приятел, когото критикувате и той ви критикува, какво печелите? Ако двама художници рисуват картина, която представя красотата, но и двамата се критикуват, печелят ли нещо? Единият казва на другия: „Очите, носът, устата в твоята картина не са правилни“; другият пък казва: „Сенките в твоята картина не са добре поставени“. Ако критиката на двамата художници е намясто, всеки сам ще изправи картината си и взаимно ще се усъвършенстват, обаче ако критиката не е намясто, и двете картини ще останат непоправени. От резултатите, които критиката произвежда, се съди дали тя е била права, или не. Да кажете на някого, че не живее добре – това още не е критика; вие трябва точно да определите къде, как и на кое място той не живее добре – той трябва да знае в какво се изразява неговият лош живот, за да може да се поправи.

Коя е отличителната черта на Соломон? Преди всичко Соломон е бил юдеин и като такъв той не е могъл да се освободи от общите национални черти на юдеите; те са крайни материалисти – братята на Йосиф например го продадоха за пари; те не го убиха, но го

продадоха. Също така юдеите продадоха Христа пак за пари, и то много евтино, само за 30 сребърника – тази е отличителната национална черта на юдеите. И Соломон, като юдеин, трябваше да реагира срещу тази национална черта на своя народ. И еврейските пророци реагираха срещу тази черта; като четете Библията, ще видите, че те навсякъде са сипвали огън и жупел само заради тази черта. Те са търсили злото в духовенството, в управляващите; направете превод да видите кое в човека отговаря на духовенството и кое – на управляващите. Духовенството, т.е. духовната страна в човека, представлява принципите и веруюто, от които се ръководят умът и сърцето на човека.

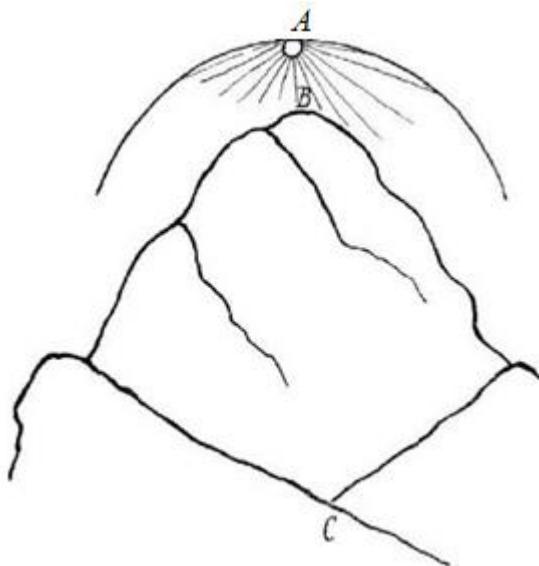
Коя е отличителната черта на Сократ? По произхождение Сократ бил грък – значи той изразява гръцките национални черти. Гърците са хитри, те се отличават със слаб морален устой – например след като воюваха десет години с Троя, те измислиха най-после една хитрина: направиха един голям дървен кон, с който превзеха Троя. Гърците са на по-високо стъпало на развитие от евреите: те умъртвиха Сократ с отрова, с по-изтънчено средство, а евреите продадоха Христа и Го разпънаха на кръст. Затова именно Сократ трябваше да се бори с по-големи престъпления.

Най-после ще дойдем до Толстой – с какво се отличава Толстой? Той е славянин. Някои учени изтъкват като отличителна черта на славяните нечистотата – те обичат да оцапат човека. Както и да е, каквото и да се казва за евреите, за гърците и за славяните, това още не е абсолютно, защото отрицателните черти на един човек или на един народ не могат още да го характеризират; те са в процес на развитие, следователно един ден от тия отрицателни черти помен няма да остане. Толстой имал големи уши, което говори за щедростта на славяните. Много престъпления в света се вършат от щедрост. По характер Толстой е доблестен, която черта отсъства в характера на

Соломон и Сократ. В края на живота си Соломон казва: „Суета на суетите, всичко е суета!“ – той е изпитал всичко и след това изказал тази мисъл, като смятал, че всичко това е било необходимо за придобиване на знания. Сократ пък разсъждавал точно обратно – той казал, че чрез волята си човек може да обуздае всички свои недостатъци и слабости. Толстой, като се основава на християнството, изнася още по-висок морал, а именно: недостатъците не трябва само да се обуздават, но те трябва да се трансформират; като енергии, които вървят в низходяща посока, те могат да приемат обратна посока на движение – възходяща. В това отношение Толстой има по-хубави черти от тия на Соломон и Сократ, обаче и тримата не са завършили още своето развитие; в бъдеще те ще дойдат на по-висока степен на развитие.

И тъй, всеки човек е минал или минава през формата на Соломон, на Сократ и на Толстой. Соломон е прекарал един живот само на ядене и пиене, физически живот; за такъв живот се изискват хора и наистина, около него е имало много жени и прислужници – това е аристократически живот; този живот се е поддържал и с наука, с четене и писане на притчи. В Сократ виждаме точно обратното – той искал да ликвидира с физическия живот, с живота на ядене и пиене, затова се предал на размишления, на философски разговори и беседи; неговата философия се заключава в мисълта: „Познай себе си!“. Той се оженил за една сприхава и нервна по характер жена, като си казал: „Ако с философията си мога да се справя с характера на моята жена, много нещо ще постигна“. Един ден, когато Сократ разговарял с учениците си, жена му взела леген, пълен с вода, и го изсипала върху главата на Сократ. Последният запазил пълно присъствие на духа; той погледнал спокойно към учениците си и казал: „Когато едно дърво се посади, непременно трябва да се полее“ –

значи той взел добрата страна от постъпката на жена си, защото разбирал законите на живота и правилно ги прилагал.

Фиг. 1

Великите хора – това са светлите точки на хоризонта, това са високите върхове на планините. Кривата линия А представя небосвода, т.е. идейния, възвишения, непостижимия свят; кривите линии В представят високите планински върхове; точката С, долу, представя долините. Когато Слънцето по високите върхове започва да изпраща повече светлина и топлина, снеговете и ледовете по тях започват да се топят; в морално отношение топенето на снеговете и ледовете представя разпуснатия живот на планините, следователно, когато хората са много любезни, много учтиви, това показва, че те са горе, по високите планински върхове, където се топят и изпращат водите си надолу. Когато няма какво да се топи, те остават сами и се проявяват толкова скържави, каквито са в действителност; какво представят те тогава – голи скалисти върхове – това, което Природата е натрупала върху тях, изчезва и Природата казва: „Всичко, каквото

имах, дадох, повече няма какво да давам. Като събера нови материали, пак ще ги натрупам“. Планините регулират въздушните течения. Същевременно и влагата става причина да се образуват различни течения, бури, циклони в съгласие с наклона на Земята. Когато енергията на планините стане устойчива, снеговете започват да се топят и да слизат надолу, в долините; тогава дейността на долините започва да се усилва: растителността става буйна, цветята се развиват добре, дърветата връзват и дават хубави плодове. Значи щом водите започват да прииждат, това показва, че животът в долините се усилва – по този начин става преливане на живота от едно състояние в друго. Ако това преливане става правилно, наричаме го **еволюция, морален устой, радост и веселие**; ако преливането на живота не става правилно, тогава идват всички нещастия в света. С други думи казано: ако снеговете на планините се топят равномерно и слизат по всички склонове, за да напояват долините, животът в долините се развива добре; обаче ако топенето на снеговете става неравномерно, при слизането си водите завличат камъни, чакъл, тиня, вследствие на което образуват големи насипи. Следователно това, което става в Природата, става и в индивидите, и в обществата, и в народите, и в цялото човечество; енергията от техните планински върхове, т.е. от техните мозъци, понякога тече правилно, равномерно надолу към долините им, а понякога тече неправилно, неравномерно.

Съвременните хора говорят често за морал, за морален устой и т.н.; когато се образува някакво общество, хората пък говорят за Добро, за честност, за справедливост и за ред още добродетели – това говори за известни процеси, които стават в човешката душа. Кога човек говори за морал, за морален устой? Когато стане богат, само тогава човек говори за морал, за морален устой, за ред и порядък – защо? Защото той има какво да пази; ако няма какво да пази, няма защо да говори за тия неща. Следователно, когато се говори в света за

морал, това подразбира пазене, грижливо отнасяне към ония ценности, които Бог е вложил в човешката душа – тези ценности могат да се пазят само с чист, възвишен живот; щом тези ценности се загубят, човек престава да се развива.

Сега, когато разглеждате отличителните черти на Соломон, на Сократ и на Толстой, каква поука можете да извадите от тях? В тези три лица вие трябва да виждате едно и също лице, което от положението на цар постепенно слиза като философ-мислител и стига в положението на човек, който иска да познае душата на народа – това са три състояния, през които човешката душа минава. Някой човек казва: „Да имам условия, това и това бих направил“ – значи този човек мечтае за царски условия; питам: ако бъдете цар, какво ще направите – ще направите това, което и Соломон направи. Казвате: „Да имам знания“; какво ще направите – ще направите това, което и Сократ направи. Сократ можа ли да разреши задачата „Познай себе си“? Преди всичко гърците възприеха тази задача от източните народи. Човек няма защо да се познава, истинското самопознаване подразбира познаване на онова, което е скрито в душата на човека, само това нещо трябва да се реализира; а тъй, да познава човек своите недъзи – това не е самопознаване. Тъй щото самопознаването подразбира разкриване на човешката душа, да знае човек какво добро може да направи.

Значи познаването не подразбира разкриване на човешките слабости, на човешките дефекти. Когато гениалният работи, дефектите му са извън неговия живот, той не се спира върху дефектите си. Дефектите на писателя например не са в самия него, те са в окръжаващата среда; това не зависи от неговата нервна система, но изключително от външните условия. Някой писар пише тънко или дебело – и това зависи от външните условия, от перото, от мастилото, от обстановката и т.н. От френологическо гледище това показва, че

хората около него се занимават с дребнавости, които препятстват на енергията да се прояви правилно; човек трябва да дойде до положение да не се смущава от външните условия, нищо външно да не го безпокои. Срещате някой човек, виждате, че е неспокоен – защо? Дрехите му не били каквито трябва, обувките му били малко скъсани, шапката му била стара. Друг пък се смущава, че масата за ядене не била наредена както трябва: кърпите не били добре сгънати, солницата не била турена на място, в яденето нямало достатъчно пипер и т.н. Всички хора се безпокоят за дребни работи, вследствие на което техният почерк не е правилен; енергиите на техните сили и способности не се проявяват правилно и ако някой графолог разглежда почерка на съвременните хора, по него свободно може да чете характера на техните желания.

Казвам: Соломон, Сократ и Толстой са три типа, които носят в себе си известни сили. Всеки тип изобщо крие в себе си известни сили, но от всички типове един ден ще се оформи общ тип, в който ще се включва положителната философия и наука на живота; този тип ще представлява една митична книга, от която ще се изучава историята и развитието на цялото човечество. Като помислим за Соломон, за Сократ и за Толстой, веднага ще си спомним за голямото влияние, което те са упражнили върху човечеството; те не са първокласни единици, има и по-високи върхове от тях, но понеже днес четохте темата „Отличителните черти на Соломон, на Сократ и на Толстой“, затова говорим за тях. Положението на Соломон като цар представя условия за придобиване на знание и мъдрост. Що се отнася до жените и наложниците на Соломон, ще ги оставим настрана, понеже те представят неговите костюми, т.е. неговите желания, които всеки ден могат да се менят; въпрос е дали този цар е могъл да обича всички тия жени. Какво представлява числото 1200, т.е. 900 жени и 300 наложници, от кабалистично гледище? Това са 12-те

зодии – значи на всяка зодия се падат по сто жени. В числото 900 9-те представя крайния предел, до който могат да стигнат желанията на човека; в числото 300 тройката например показва число, с което може да се работи на физическия свят.

Когато Соломон прибрал при себе си тия 900 жени и 300 наложници, той криел в душата си идея, съвсем различна от тази, която съвременните хора му приписват – те му приписват повече грехове, отколкото той имал; тези жени били негови ученички и слушателки. Неговите грехове не се заключават в това, че имал много жени, но във факта, че се отклонил от Бога. Неговите ученички отдалечили сърцето му от Бога, вследствие на това Соломон изгубил равновесието си – той се подкупил, увлякъл се и паднал; заедно с това той съградил няколко езически храма и служил на други богове. В това именно седи погрешката на Соломон. Когато се казва, че човек върши престъпления, това не е право. Човешката душа е нематериална, неуловима, немислимо е душата на човека да се опетни или оцапа; тялото на човека може да се подложи на мъчения, може да се петни, да се разпъва, но що се отнася до неговата душа, тя е свободна, независима; щом се отдели от тялото, тя веднага се изчиства. Единствената грешка на хората седи в мисълта им, че душата може да се петни; душата нито се петни, нито се заробва. Има деликатни страни в чувствата на човека, където докосне ли се нещо отвън, може да създаде ред нещастия за него, но това още не е човешката душа.

Представете си, че вие посещавате един свой приятел, когото не сте виждали цели десет години. По този случай той ви приготвя хубава баница с мляко, с чисто масло и ви предлага да я разделите между десетина свои приятели, които поканил пак по случай вашето гостуване. Вие поглеждайте към баницата, вижда ви се приятна, съблазнителна. Ако хвърлите око на някое парче от средата на

баницата като на най-хубаво, от този момент вече вие се натъквате на грехове и нещастия, от този момент вече вие пускате малкото краче на дявола в себе си, от този момент започват греховете ви, които с хиляди години ще ви следват. Казвате: „Какво да правя тогава?“; трябваше да вземете за себе си крайчето на баницата, а не най-хубавото парче – ако постъпите така, от този момент щастieto ще започне да ви следва. Всичките парчета на баницата са от едно и също качество. Казвате: „Еди-кой си човек е по-добър от мене, а еди-кой си е по-лош“ – в това именно седи вашата погрешка, вие трябва да знаете, че всички парчета от баницата са от едно и също качество и са еднакво опечени, следователно от Божествено гледище към всички хора трябва да имате еднакво почитание и уважение. Докато правите разлика между хората, че едни са подобри, а други – по-лоши, вие всякога ще бъдете нещастни; кажете ли, че хората в някое братство не живеят добре, вие не делите баницата правилно; от този ден нещастieto няма да напусне дома ви.

Питам: кой е събрал хората в обществата? Ако мислите, че те сами са се събрали, лъжете се; Бог, Любовта е събрала хората в обществата; за да се съберат хората на едно място, между тях непременно трябва да има Любов. Докато между хората няма никакъв идеал, докато Любовта не влезе между тях, те не могат да образуват общества. За да се поддържат обществата, всеки трябва да внимава за своя живот, правилно да дели баницата – в това седи истинският морал; въпросите се разрешават с правилно деление, а не със заканване или със заплашване – последните са палиативни средства.

Затова казвам: виждайте доброто във всеки човек, виждайте добрата страна на всичко! Представете си, че всички хора живеят добре, че всички са светии; как мислите, при това положение щяхте ли да бъдете щастливи – нямаше да бъдете щастливи; при това

положение хората щяха да изпитват такова недоволство, каквото никога на Земята не е съществувало.

Ще приведа един пример, който илюстрира недоволството на съвременните хора – хората са недоволни и оттам, откъдето нямат право да бъдат недоволни. Един майстор грък се качил един ден на къщата си да поправа нещо. По невнимание той се подхлъзнал, паднал от къщата и строшил крака си; започнал да плаче, да роптае и се обърнал към Зевс с думите:

– Господи, аз мислех, че си от добрите богове, а ти създаде такъв закон, според който трябваше да си счупя крака.

– Какво искаш да направя?

– Изхвърли този закон, да не действа повече в света, за да бъдат хората свободни.

Какъв бил този закон – законът за земното притегляне, според който всяко тяло, хвърлено във въздуха, пада на земята.

– Добре, още утре ще бъде твоята воля; кракът ти ще оздравее.

Този майстор, здрав вече, отишъл пак на работа. Махнал с чука във въздуха, но той увиснал, не могъл да се върне пак назад; ударил с друг инструмент – и той увиснал във въздуха; каквото подхвърлил във въздуха, всичко увиснало. Седи той, чуди се какво да прави, но вече ядосан, недоволен от новото положение, от новия закон. Цяла седмица стоели чукът и другите инструменти във въздуха и той нищо не могъл да върши.

Който иска да живее според съвършените закони, той ще стои на едно място във въздуха, без да може да работи; който не е готов за тия закони, той ще живее според несъвършените закони: ще работи според тях, макар и да чупи понякога краката си. Затова казвам: по-добре с опасност за краката, но с разумност за главата, отколкото с опасност за главата, а с разумност за краката.

Същото се отнася и до вас: по-добре с мъчнотии да вършите всичката си работа, отколкото да казвате: „Защо Бог е създал света така, а не иначе“. Когато сте спели, Бог е мислил, правил хиляди опити, докато най-после е създал най-красивия свят, от който вие сте недоволни. При сегашните условия по-хубав свят от този не може да съществува и по-добър живот от сегашния не може да съществува. Като не разбирате живота, казвате: „Защо Бог ни е пратил на Земята?“; на този въпрос всеки сам трябва да си отговори, затова за следния път пишете върху темата: „Защо Бог ни е пратил на Земята и каква работа ни е дал?“. Според положителната философия човек трябва да бъде доволен от живота, който му е даден, защото след време този живот ще се трансформира в нещо по-хубаво. Формата на сегашния човек не е съвършена още: с умовете, които хората имат днес, те не могат да разберат Божиите пътища, обаче те не трябва да се отчайват; те ще пострадат, ще потъгват, ще се помъчат, но един ден ще се домогнат до положителната философия, ще разберат живота. Те ще имат по 900 жени и 300 наложници, ученички и слушателки, като Соломон, и ще изучават философията на живота. Те ще имат най-лошите жени, като Сократ, и ще изучават философията „Познай себе си!“. Те ще бъдат и в положението на Толстой и жените им няма да им позволяват да реализират идеите си. Соломон казваше: „Не е лесно да излезе човек на глава с толкова жени!“, Сократ казваше: „Всяко дърво, като се посади, трябва да се полее“, жената на Толстой пък казваше: „Не е дошло още времето за това учение“.

И наистина, не е дошло още времето за Новото учение – защо? Защото хората са недоволни. Човек трябва да бъде доволен от положението, в което се намира, и да благодари за всичко: да благодари за хляба, за въздуха, за водата, за дрехите, за обувките. Всяка сутрин човек трябва да благодари на Бога за всичко и да каже:

„Боже, помогни ми, дай ми сила да работя, да изправа всичко! Макар днес да съм със скъсани дрехи и обувки, но един ден всичко ще изправа“. Бог всеки ден ви дава възможност да работите; Той ви е дал една картина, която трябва да изработите, като определя къде да отидете, какво да правите, а вие се отказвате, не искате да изпълните Неговия съвет, да не ви съдят хората. Ако работите, никой няма да ви съди. Умният лесно намира погрешките си, той знае, че погрешките седят в неправилното приложение на принципите, а не в самите принципи. Когато майката дава твърда храна на детето си, желанието ѝ е добро, но преждевременно е дошло – малкото дете трябва да се храни с мека, с течна храна.

Питам защо ви проповядвам за Любовта – защото вие сте малки деца и трябва да се храните с мляко; в бъдеще, когато пораснете и дойдете на Земята, няма да ви говоря вече за мляко, за Любовта, но ще говоря за костите, за Мъдростта – тогава ще кажа: едно време, когато бяхте малки деца, нуждаехте се от мляко, но сега имате вече зъби, сами дъвчете храната си, затова ви трябва твърда храна. Ще кажете: „Едно време ни държахте близо до гърдите си“ – да, минаха вече тези времена, така постъпва Природата, така постъпва и Бог. Тъй щото когато става въпрос за обич, за близост, трябва да знаете, че обичта, както и близостта, са вътрешни. Разбирането е вътрешно.

Природата работи сега, за да превърне соковете на Любовта в светлина; светлината ще превърне в знание, знанието – в живот, живота – в абсолютна истина, а истината – в свобода. Така ще се дадат на човека всички възможности да реализира желанията на своята душа; когато реализира напълно всички красиви и възвишени желания, човешката душа ще се задоволи, тогава и Бог ще бъде доволен от човека. В Писанието е казано: „Ще се всели Бог в душата, в умовете, в сърцата, в телата ви, за да се радвате на Неговите дела!“.

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бѣде благословено
Името Му!*

Тридесет и девета лекција, 22 јуни 1927 г.

КЛАСИЧЕСКАТА КНИГА НА ЛЮБОВТА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бе четена темата: „Защо съм пратен на Земята?“.

Изпейте упражнението: „Изгрява Слънцето“.

Колко отговори могат да се дадат на зададената тема? Колко отговори могат да се дадат специално на думата **защо?**

Сега ще напиша няколко действия, върху които трябва да разсъждавате:

$$2 + 4 = 6;$$

$$2 \times 4 = 8;$$

$$4 : 2 = 2.$$

Това са прости аритметически действия. Защо между числата 2 и 4 се туря знакът плюс – за да се покаже, че действието е събиране; числото 6 е отговорът на това действие; има ли друг отговор – не, този е единственият. Допуснете, че това са живи същества, например яйца, от които могат да се излюпят пиленца. Колко пиленца могат да се излюпят от тия яйца – шест пиленца. Ще имате ли печалба от тях? За да живеят, тези пиленца трябва да се хранят. Числото шест е неутрално. Щом съберете числата 2 и 4 на едно място, вие ще дойдете до границата на едно реално число. Когато от числото 4 извадите 2, вие ще получите числото две; числото 4 е строго, положително число, което произвежда страданията в света; щом го разделите на две, ще получите едно меко число, а именно числото две.

Често хората изпитват голям страх, без да знаят причините за страха – коя е причината за страха им? Че могат да счупят някой

прозорец и после трябва да плащат. Питам: има ли такива прозорци в тях, които могат да се счупят? Има, но те могат да се счупят само при условие, че вятърът се усили; щом вятърът престане, и опасността за счупването на прозорците е избегната.

Сега, като разглеждаме аритметическите действия, натъкваме се на ред закони, които имат приложение в самия живот. Например числото 4 представлява краен предел на нещо, с него се изобразява квадратът; който попадне в квадрата, той се намира в крайно напрежение, в положението на пълна бомба и за да излезе от него, човек трябва или да го изпразни, или да го пукне някъде, да направи дупка в него. Ето защо, когато човек се намери в напрегнато състояние, явяват се страданията – в този смисъл страданията не са нищо друго, освен изтичане на излишна енергия; щом излишната енергия от човека изтече, и страданията за него престават. Например различните болести, които човек изпитва, като главоболие, коремоболие, болки на сърцето и др., не са нищо друго, освен напрегнати състояния – тия състояния се дължат на известни подпушвания, които стават както в нервната, така и в останалите системи на човека.

Често хората подпушват мисълта си от страх. Например имате син, който следва в странство. В първо време вие сте спокойни за него, радвате се, че той работи добре, и мечтаете, че като свърши университет, велик човек ще стане. Един ден отивате при една врачка, да ви каже нещо за вашия син; тя хвърля карти, хвърля боб и казва, че на 33-годишната си възраст синът ви ще умре. От този ден вашето спокойствие се нарушава, вие започвате да се безпокоите, да се тревожите за сина си; тази врачка е станала причина да се безпокоите, да се страхувате за сина си – значи вие вярвате на врачката повече, отколкото на вашето вътрешно чувство. Досега аз не съм срещнал човек, който да не вярва в някоя врачка; човек все вярва в

някоя врачка, няма човек, който да не е лековерен в едно или в друго отношение. Вятърът духа, прозорците се подвигват, казват нещо тайнствено на човека и той става лековерен; вятърът влиза отвън, иска да разговаря с нас, а пазачите на прозорците пазят, не го пускат да влезе, защото има карантина – задоволителен ли е този отговор?

Сега, като умножите 2×4 , или 4×2 , получавате числото осем. Защо между тези две числа поставяте знака за умножение? Каква е разликата между събирането и умножаването? Какъв процес представлява поставянето на яйца под някоя кокошка – това е процес на събиране; какъв процес се извършва при излюпване на пиленцата – умножаване; значи при умножаването влиза един елемент, повисок от този, който влиза при събирането. Събирането е закон на приготвяне. От ред години вече вие се занимавате с окултната наука, но все още не сте се домогнали до ония елементарни правила, с които можете да си обяснявате вътрешните преживявания – вие често променяте състоянията си, което показва, че минавате през една област на настроения. Например както седите и размишлявате, изведнъж вдигнете червеното знаме и сте готови да воювате; след малко размислите, сгънете знамето, омърлушите се и казвате: „Не му е времето още“ – и се връщате назад. Можете ли да си дадете отчет кои са съществениите причини, поради които тъй лесно изменяте състоянията си?

Един добър метод срещу настроенията е четенето на книги от различни автори. Ако имате някакво мрачно, тежко настроение, четете някоя книга от автор, който е идеалист, и ще видите, че настроението ви ще се подобри; и обратно – ако сте добре разположени, четете някоя книга от материалист писател и ще видите, че настроението ви веднага ще се понижи. Ако имате някакъв усъвършенстван термометър, мерете с него температурата си, за да видите какви понижавания и повишавания стават с нея при

различните настроения и преживявания, които минавате. Когато се съмнявате, достатъчно е да изживеете нещо силно, за да не остане сянка от съмнението ви – това показва, че малко или много човек все се поддава на влияния. Достатъчно е да минете покрай някое дете, което ще ви каже една обидна дума, за да се повлияете от нея – ако това дете ви запита дали сте болен, защо имате малко жълт цвят на лицето, вие веднага ще се върнете у дома си и ще започнете да се самонаблюдавате какво ви боли; като мислите по този начин, ще намерите, че имате някакво възпаление в червата или в бъбреците, или в слепото черво и т.н.

Съвременните хора още не са дошли до положението на гъската или на патицата – да мажат перата си с някаква мас, благодарение на която да не потъват във водата; като намаже перата си с мас, в колкото дълбока вода и да влезе, гъската никога не потъва. По същия начин и дяволът постъпва със себе си – като види, че може да пострада някъде, той намазва перата си с някакво масло, за да не потъва във водата. Вие още не сте патици, но сте кокошки; казвате: „Възможно ли е да сме кокошки?“. Като казвам, че не сте патици, но сте кокошки, имам предвид, че като плува във водата, патицата намазва перата си с мас, за да не отнема водата топлината на тялото ѝ; кокошката обаче, която живее на суша, не се занимава с това изкуство – да се маже с мас. Мнозина казват, че животът е море; да, зависи как живее човек – ако животът е море и може да ви удави, трябва да имате малко мас на перата си. На въпроса „Защо?“ никога не може да се отговори, т.е. по-право не може да се даде положителен, абсолютен отговор. Тъй щото на въпроса защо числата се събират, изваждат, умножават и делят не може да се даде никакъв отговор. Например числото 2 може да се събира, да се изважда, да се умножава, да се дели и т.н. На въпроса защо Бог е изпратил човека на Земята

също така не може да се даде абсолютен отговор. От това, че Бог е изпратил човека на Земята, разбираме закон на ограничаване.

Казваме, че Бог е изпратил човека на Земята, но може и никъде да не го е изпратил. Някой сънува, че е ходил в Америка, в Англия или другаде някъде, но става сутринта, вижда, че никъде не е ходил; тъй щото когато някой казва, че е ходил на Слънцето, това е толкова вярно, колкото че е ходил насън в Америка, в Англия или другаде някъде. Значи идейното ходене не трябва да се смесва с физическото – идейният свят е свят на освобождаване, а физическият – свят на ограничаване. Да бъдете близо до Бога, това значи да сте в света на освобождаването, т.е. да сте освободени от всякакви ограничения; да сте близо до Бога, това значи да сте в една атмосфера чиста и възвишена и да живеете между същества, които напълно разбират вашия ум, вашето сърце, вашата душа и постъпват с вас тъй, както вие разбирате. Да сте далеч от Бога значи да сте между хора, които никак не ви разбират. Учителят разбира ли ученика си – не го разбира: щом ученикът не знае урока си, учителят веднага му пише слаба бележка. Ученикът разбира ли учителя си – и той не го разбира: щом не отговори добре, той се сърди на учителя си, че му писал слаба бележка. Когато готвачката не готви добре, господарката ѝ веднага я уволнява. Изобщо съвременните хора не се разбират помежду си.

Сега всички трябва да изучавате основните принципи и закони на живота, за да разбирате своите вътрешни състояния. Следователно, когато човек дойде до положение да разбира своите вътрешни състояния, само тогава той може да живее идейно; ако не разбира своите вътрешни състояния, той всякога ще се излага на закона на илюзиите. В свършения човек всичко е хармонично, той живее в голямо изобилие; идейният човек живее в чистота, в широчина на своите идеи, в сила, в мощ, във вътрешно разбиране и прилагане на Божествените закони.

Представете си една майка, която има две деца. Един ден бащата донася вкъщи два килограма круши от два вида: всяка круша от единия вид тежи по четвърт килограм, а всяка круша от втория вид тежи по 50 грама. Майката дава на едното си дете една от хубавите круши, които тежат по 250 грама, а на другото дава една от крушите, които тежат по 50 грама. Детето, което е получило голяма и хубава круша, има едно мнение за майка си, а другото, което е получило помалката круша, има друго мнение – първото дете е доволно от майка си, а второто е недоволно. Майката се усмихва и казва: „Няма нищо, деца са“. Не, това са символи, в които се крият известни закони. Ако дам на едного едно хубаво самопишещо перо със златен писец и със златна верижка, а на другото дам едно просто желязно перо, което струва едва 10-15 лева, какво ще бъде разположението на тия двама души по отношение на мене? Или да допуснем, че на едного дам една хубава класическа книга, а на другото – един прост буквар за първо отделение – какво разположение ще имат тези двама души към мене?

Следователно, който само говори някому за Любовта, без да я прилага, той му подарява буквар за първо отделение – буквар на Любовта; който пък говори някому за Любовта, но същевременно я прилага, той му подарява класическа книга на Любовта. Питам: еднакво ли струват тия две книги, каква е разликата между едната и другата? Който чете буквара на Любовта, той се надува като петел, като пуяк – защо? Такива са качествата на буквара. Който чете класическата книга на Любовта, или книгата на свършенството, той мисли дълбоко, постоянно ходи, плаче – защо плаче той? Защото в тази книга има сухи формули, които той трябва да чопли, да развива, да разработва, докато извади нещо от тях. Букварът на Любовта казва: „Който ме чете, той ще охка, ще се мъчи да научи азбуката на моя език“. Книгата на свършенството, или класическата книга на Любовта, казва: „Който ме е взел веднъж в ръцете си, той ще разбере,

че сълзите от очите му трябва да пресъхнат“; тя изисква от човека готовност за всяко добро дело, добро начинание – ако някой е богат, той трябва да знае, че ще дава.

И тъй, които са чели буквара на Любовта, като заминат за онзи свят, ще влязат в небето на букварите – значи има едно небе на букварите, в което влизат само малките деца. На какво са емблема децата? В живота си старите хора четат буквара на Любовта, а децата – класическата книга на Любовта. Защо е така? Защото децата плачат. Ако някое дете плаче, то плаче за майка си – това е физиологически закон. Когато при зачеването на някое дете майката плаче, като се роди, детето също ще плаче – изобщо детето преживява състоянията на майка си и на баща си. Детето никога не боледува за себе си, детето никога не плаче за себе си – ако майката е била болна, и детето ще бъде болно; ако майката е била невежа, и детето ще бъде невежо; затова се казва, че греховете на майката са грехове и на децата. Оттук можем да извадим следния закон: за да роди човек една здрава, светла и благородна мисъл или едно здраво и благородно желание, те непременно трябва да се родят без охкане и пъшкане. И мислите, и чувствата, и желанията се зачеват, раждат и живеят като човека, следователно всяка мисъл, която човек е родил в някакво болезнено състояние, също като него ще стене, ще плаче. Затова е казано в Писанието: „Постоянно се молете, винаги се радвайте и непрестанно благодарете!“ – това е състоянието на детето.

Питам: ако в ума на някой човек едновременно се родят няколко идеи, какво заключение ще извадите за него? Ако в ума на някой човек се родят едновременно пет-шест идеи, той е млекопитаещо; ако в ума му едновременно се родят десетина идеи, той е от рода на птиците; ако в ума му едновременно се родят хиляди идеи, той е от рода на рибите; и най-после, ако в ума на някое същество се роди само една съществена идея, това същество е човек. Един ден срещнах

една стара баба, която ми каза: „Ех, синко, родих аз 20 деца, но нито едно не ми остана“; питам: не беше ли по-добре да е родила едно дете, но да ѝ остане живо, отколкото да роди 20 деца, но нито едно от тях да не остане живо? Ако вие сте имали 20 вярвания в живота си, но нито едно от тях не ви е останало, какво ви ползват тия 20 вярвания? Вие започвате с мисълта, че Бог е Любов, а после казвате, че с Любов не може да се живее; започвате с мисълта, че Бог е Правда, вървите известно време с тази мисъл, но после казвате, че и с Правда не може да се живее; казвате, че Бог е Истина, искате да живеете според тази Истина, но после намирате, че и с Истина не може да се живее; започвате с мисълта, че Бог е Мъдрост, но казвате, че и с тази Мъдрост не може да се живее, намирате, че по-добре е човек да живее по простому, отколкото с Божията Мъдрост; искате да живеете според Божията Добродетел, според Божията милост, но в края на краищата от всичко това се отказвате, докато останете само с една проста мисъл в ума си – че Бог за всичко промисля. Какво разбирате под думите, че Бог промисля за всичко – когато някой работник копае лозето на господаря си с Любов, последният ще промисли за неговата храна и заплата, но ако работникът седи някъде, спотайва се и не работи лозето на господаря си, последният няма да промисли за неговата прехрана.

Изводът, който можете да направите от говореното, е следният. Казвате: „Толкова време живяхме на Земята, но какво научихме?“ – наистина, всеки трябва да се запита какво е научил, след като е живял известно число години на Земята. Вие не сте направили анализ в себе си – да видите какво сте придобили от живота; вие живеете като царски синове, като велики хора и току се обръщате към един или друг автор, да прочетете какво са казали те за Слънцето – четете един, втори, трети и казвате: „Зная вече какво е писал еди-кой си автор за Слънцето, зная какво е писал втори автор за Слънцето...“ и т.н. Сега,

като задавам въпроса защо Господ ви е пратил на Земята, важно е да знаете дали Той ви е пратил на Земята; преди всичко въпрос е дали вие сте на Земята – да не излезе, че сънувате, че сте на Земята? Ако това е сън, вие ще се намерите в положението на онази млада мома, за която се говори в една приказка: тя сънувала една вечер, че се оженила и родила едно красиво дете, което наскоро след това умряло; като станала сутринта, момата разправила съня на майка си и двете започнали да плачат за умрялото дете. Реалният живот не допуска никакви противоречия; щом има противоречия в живота, този живот е сън, хипнотическо състояние, следователно, докато живее в противоречия, човек още не е реално същество. Който се съмнява, той не е реално същество – съмнението е израз на излишна енергия, човек се съмнява в недействителни неща; някой има една фалшива лира, за която казва, че му е непотребна, излишна и не може да я употреби – такова нещо представлява съмнението в човека.

Всички говорят за реалността на нещата, търсят реалността и не я намират – защо? Защото се движат още в свят на илюзии, на заблуждения. Хората трябва да изживеят своите заблуждения; като излязат от тях, тогава ще влязат в реалния свят – в света на Истината. Някой казва, че не вярва в Господа, че съществуването на Бога не е реално и т.н. – кое е реално според вас? Тъй както хората живеят, реален живот ли е техният – те се раждат, растат, развиват се, боледуват, бият се, карат се, убиват се, докато един ден изчезнат от лицето на Земята; не, това още не е истинският живот, това е живот на раници. Един ден, като свалите всичките си раници и ви претеглят колкото тежите, това сте вие, това е животът на душата, животът на реалността; великите, учените хора казват, че душата на човека тежи само 33 грама. Докато човек е жив, ще го теглят, за да видят колко килограма тежи; като умре, пак ще го теглят; и най-последно, когато тежи 33 грама, той вече влиза в реалния свят. В това отношение аз не

съм правил опити, не съм теглил човека като жив и като умрял, за да видя колко тежи – това са твърдения на някои учени хора; те казват, че душата на човека тежи 33 грама, доколко е вярно това – не зная. Тъй щото ако искате да видите колко излишък носи човек на гърба си, направете изчисления: претеглете някой човек, разделете теглото му с числото 33 и ще намерите отношението, което показва колко пъти човек е по-тежък от нормалното си тегло. Ако някой човек тежи например 66 кг или 66 000 грама, като разделите $66\ 000 : 33 = 2000$. Значи отношението е 1 : 2000.

Питам: вярата ви, с която посрещате мъчнотиите в живота си, намира ли се в отношение 1 : 2000? Значи животът на човек, който тежи 33 грама, трябва да издържа на мъчнотии, които са 2000 пъти по-големи от теглото му – този закон, това отношение е вярно и за вярата, и за силата на живота, вложена във всеки човек. Ето защо, когато се натъкне и на най-големите страдания, човек трябва да разшири душата си и да каже: „Животът, който Бог ми е дал, има само външни, но не и вътрешни противоречия“ – при това разбиране и 42° температура да има, човек ще бъде спокоен и ще каже: „Каквато и температура да имам, аз зная, че няма да умра, защото вътрешната ми температура е толкова голяма, колкото животът я изисква“. Като дойде смъртта при такъв човек, той ще я хване за ушите, ще я разтърси и ще каже: „Аз не искам да умра!“; смъртта ще го погледне, ще види, че не може да се бори с този човек, и ще си отиде.

Като ви говоря по този начин, вие се въодушевявате и мислите, че сте готови изведнъж всичко да направите; затова като видите, че някой има мъчнотии и страдания, намирате, че те нищо не представляват, обаче щом мъчнотиите и страданията дойдат при вас, веднага кармата ви става тежка и губите всякакво самообладание. И наистина, най-трудната наука в света е самообладанието, най-мъчно човек владее себе си; след като завършите всички науки, най-последно

ще дойдете до науката на самообладанието. Най-малко десет пъти ще побелее главата ви, докато се научите да се самовладеете – най-трудната, най-мъчнопостижимата наука е науката на самообладанието; съвременните хора са едва във въведението на самообладанието. Говорите нещо на някого, давате му някакви съвети, а той казва: „Да ми падне този човек в ръцете, ще го науча аз!“; да, човек всичко може да направи, но всичко не дава добри резултати. Има произволни състояния в човека, които не зависят от него, има грехове, които човек върши несъзнателно, независимо от своите разбирания; има тайни грехове, за които човек не е отговорен. Например как ще изплатите греховете и престъпленията си, направени насън – за тия грехове ще ви съдят пак насън, а не в будния ви живот. Ако правите добро насън, пак насън ще ви възнаградят. Има разлика между доброто и злото, което човек върши в сънния и в будния си живот.

И тъй, да се върнем пак към въпроса защо човек е дошъл на Земята; който се наеме да отговори на този въпрос, той трябва да го обоснове с всички аргументи, научни и теоретични, както способният студент защитава своята докторска теза – той привежда доказателства от 99 автори. Следователно във връзка със зададения въпрос се явяват въпросите „Защо Господ създаде човека?“ и „Как го създаде?“. Въпросът „Как Бог създаде човека?“ се отнася до знанието, до желанието му да учи занаят; при въпроса „Защо Бог създаде човека?“, т.е. защо създаде калта, се вижда желанието му да знае за какво може да употреби тази кал – тази кал е създадена за продаване. И тогава на въпроса защо Бог ви е изпратил на Земята ще си отговорите, че сте изпратени да си купите по една кола.

Изпейте песента „Бог е Любов“!

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бѣде благословено
Името Му!*

Четиридесета лекција 29 јуни 1927 г.

В ЖИВОТА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Бяха четени резюмета на темите: „Най-лесният въпрос“ и „Защо Господ ме е пратил на Земята?“.

Съвременното човечество е влязло в нова област, която изисква нови разбирания и нови методи за живота; новата област изисква от хората и пълно самовладеене, тя изисква и нова наука. Новата наука не е за обикновени ученици, които не могат да се самоовладяват; обикновеният ученик едва има понятие какво нещо е самоовладяването. Самовладеенето е наука за светиите, за адептите, за великите Учители в света, но и учениците на окултизма отчасти поне трябва да прилагат самовладеенето в живота си, и те трябва да имат светлина върху въпроса за самовладеенето. Нещастията, които сполетяват съвременния човек, се дължат на това, че той не може да се самоовладява. Детето, което носи гърне с мляко на главата си, като не може да се владее, счупва гърнето и разлива млякото, след това плаче – кой е виновен за това? То само е виновно; благото беше на главата му, но не можа да го задържи. Кой е виновен за нещастieto на богатия старец, който заровил богатството си някъде в земята, а после забравил мястото, където го е заровил – той сам е виновен. Кой е виновен за пияницата, че губи здравето, способностите си – той сам е виновен, неговият нередовен живот го съсипва.

Сега не е въпросът да търсим виновния за нещастията в живота, но важно е какъв метод трябва да се приложи за разрешаването на задачите в живота. Краката например отдавна са разрешили своята

задача, те живеят помежду си в мир и съгласие; когато човек пита как трябва да разреши задачите си, краката му казват да се учи от тях. Защо ходи човек – човек ходи, за да разреши социалните въпроси в своя живот.

Докато е в покой, човек мисли и разсъждава; щом тръгне, той разрешава нещо. Как ходи човек: някой тръгва първо с десния, а после – с левия крак; друг пък обратно: първо с левия, а после – с десния. Дали с десния или с левия ще тръгне, това има значение за резултата на неговата работа, но като вдига един крак след друг, той върви към известна цел, разрешава известна задача; като се движат, краката разговарят помежду си и разрешават някаква задача.

Ние наричаме краката **област на човешките добродетели**, ръцете пък само благославят. Десетте пръста на краката представят десет метода, чрез които човек може да разреши известен социален въпрос. Хората се различават в хода си: едни кривят краката си навътре, други – навън, трети стъпват силно на петите си, четвърти – на пръстите си и т.н.; причината за тези изкривявания се дължи на отклоненията, които човек е направил в своя живот. Първоначално човек е ходил правилно, вследствие на което и задачите му били разрешени. Първоначално Разумният свят, Разумните сили са действали чрез краката, а не чрез главата; първо краката са възприемали и прилагали Божествените закони, а после – главата. Като са знаели това, за да въздействат на учениците си, учителите в миналото са ги биели по краката с фаланга – когато набиете човека по краката, той става умен, но, разбира се, не трябва да се бие, докато всичко забрави. Когато имате едно своенравно, невежо дете, вземете една пръчица и го набийте по единия и по другия крак и вижте каква промяна ще стане с него. Като не разбирали този закон, много учители биели учениците си по ръцете вместо по краката.

Първото нещо, което се изисква от човека, е да държи в изправност краката си – човек не може да бъде добродетелен, ако краката му не са в изправност. Представете си, че някой като върви, удря краката си ту в един, ту в друг камък, рита ту този, ту онзи човек, спъва се, пада, става – какво показва това? Този човек има някакъв съществен дефект в краката си, който се отразява върху неговия ход. Затова именно човек трябва да пази краката си, казано е в Писанието: „Твоето Слово е светилник на нозете ми“ – значи за да се приближи при Бога, човек трябва да започне с методите на движението. Неговият крак например е царственият крак. Когато иска да разреши някой въпрос на жертва, човек трябва да стъпи с левия крак, а десния да вдигне нагоре, да го освободи от работа; когато иска да разреши някой въпрос, който има отношение към ума, ще стъпи първо с десния крак. Тъй щото когато тръгвате с някой човек да вършите някаква работа от сърдечен или умствен характер, ще познаете как ще свършите работата си от това с кой крак тръгвате: десният крак е свързан със силите на Мъдростта, а левият – със силите на Любовта. Затова когато предприемате нещо, което се отнася до Мъдростта, ще се допитвате до десния си крак; когато предприемате нещо, което се отнася до Любовта, ще се допитвате до левия си крак. Който може при ходене да владее краката си, той ще владее и ръцете си. Истинският човек се проявява чрез своите ръце и крака. Ако отрежат краката на човека до коленете и ръцете – до лактите му, той е изгубен вече; той се връща в първичния свят и се лишава от условията на всякаква проява. Тази част на краката – от коленете надолу, и на ръцете – от лактите надолу, са създадени след разрешаването на важни социални въпроси в живота.

Казвате: „Как трябва да живее човек, че между сърцето и ума му да има хармония?“, за да има хармония между ума и сърцето на човека, той не трябва да се държи по-дълго време на единия или на

другия крак. По движенията на човека, по хода му можете да познаете дали той е благочестив, или не, дали е крадец, или не; изобщо всичко, каквото човек мисли и чувства, се отразява върху хода му. В движенията, в хода на човека са отбелязани не само сегашните му черти, но и такива, които той носи от миналото. Някой върви и подхвърля краката си ту на една, ту на друга страна – това са атавистически прояви на миналото; човек трябва да ходи правилно, той трябва да внимава в движенията, в стъпките си и да се коригира. „Ама не е ли позволено да ходя както искам?“ – щом искаш, всичко ти е позволено, но трябва да знаеш, че лошите последствия на кривите ти постъпки и движения ще те следват; никой не може да избегне последствията на своите постъпки. „Ама не мога ли да пиша както искам?“ – не можете, за писмеността има правила, които трябва да се спазват; всяка буква трябва да се постави на мястото си, не се ли постави на мястото си, написаното от вас няма да има никакво съдържание.

Съществува наука за ходенето, която днес мнозина изучават. От походката на човека се съди за неговите мисли и чувства, за въпросите, които го занимават, за неговия произход, за неговата чистота и т.н. – изобщо целият характер на човека е описан в хода му; който разбира тази наука, той всичко може да чете. Това показва, че няма нещо скрито-по-крито в света: хиромантикът чете по ръката, а онзи, който разбира науката за движенията, чете по хода на човека; и простите хора, които се ползват от житейската си опитност, познават нещо по хода на човека и затова казват: „Който много бърза, той назад остава“. В Школата бързане не се позволява; бързите, лесните работи са от лукавия, Бог никога не бърза – Той се занимава с най-бавните, с най-мъчните работи. Човек се занимава с обикновените работи. Лукавият се занимава с бързите и лесни работи, той бърза, иска да пести време. Не, щом трябва да свършите някаква работа,

никакво бързане не се позволява; много време имате на разположение, няма защо да бързате толкова – от вас се изисква постоянство в работата, но никакво отлагане и бързане. Работете, без да се стремите да свършите работата си час по-скоро; от вас се изисква да пригответе условията за дадена работа и да постоянствате, а кога ще я свършите – това не е ваша задача. Всяко упражнение е подготовка за дадена работа, която ще дойде отпосле.

Например даде ви се упражнение да носите десет пъти на ден вода; казвате: „Какво ще придобия с това упражнение?“. Първо, ти каляваш волята си, която оказва влияние върху ума, а умът – върху чувствата; чрез носене на вода неусетно в организма се внася малко влага, малко магнетизъм, който неутрализира разрушителното влияние на електричеството, особено в слабите, в сухите натури. Носенето на вода внася мекота в човешкия характер, посредством която той привлича праната на живота; носенето на вода е подготовка към устойчив живот. Тъй щото ходете по десет пъти на ден за вода, но не бързайте; това упражнение ще даде добри резултати. Правил ли е някой от вас опити да брои колко крачки има до изворчето, колко пъти стъпвате с левия и колко пъти – с десния крак? При това интересно е да следите дали крачките и през десетте пъти на носене вода са еднакво големи. Тези неща, колкото и маловажни на вид, имат голямо значение. Нека онези от вас, които са свършили вече упражнението, направят тези изчисления, да видят колко крачки има до изворчето; от дадените статистически цифри ще извадим законите на движението. По тези числа ученият може да чете и да размишлява, да вади научни заключения.

И тъй, ще знаете, че законът за самовладеенето е в зависимост от закона за движението – който не може да владее краката си, той не може да владее и своите умствени способности; ученикът трябва да владее движенията си, да върви правилно. Който върви и се клати

надясно-наляво, той няма хармония между ума и сърцето си, между мислите и чувствата си, вследствие на което заболява от неврастения; като ходи, някой човек удря силно с петите си и предизвиква голямо сътресение на гръбначния си стълб, това сътресение се предава и на главния мозък. Човек трябва да върви тихо, спокойно, едва да се чува, че стъпва. Защо някои хора, когато ходят, тропат силно с краката си, какво означава тропането? Когато детето тропва с крак, то иска да наложи волята си; когато учителят тропва с десния или с левия си крак, и той иска да наложи волята си на своите ученици, с това той подчертава нещо. Човек има право да подчертава нещата, но навреме и намясто; когато важни изречения се подчертават, това има смисъл, но когато маловажни и безсмислени изречения се подчертават, в това няма никакъв смисъл.

Вие често изгубвате разположението на духа си и нищо не ви се работи, не ви се учи, не знаете какво да правите, усещате вътрешна празнота, казвате: „Едно време имаше нещо, което ме радваше, подтикваше ме да вървя напред, но сега всичко изгубих – как ще работя при това положение?“. Казвам: щом изпаднете в такова състояние, измийте левия си крак един, два, три, четири, пет, до десет пъти; след това измийте десет пъти десния си крак. Водата, с която ще миете краката си, трябва да бъде съвършено чиста, прясна, току-що донесена от чешмата, при това тази вода трябва да е донесена с молитва. Като миете по този начин краката си, ще видите какъв резултат ще имате. Ако искате да имате резултат, всякога трябва да миете краката си с чиста вода и понеже краката са свързани с добродетелите в човека, всякога трябва да ги миете с любов. Само така животът ви ще се осмисли.

Краката на човека трябва да бъдат топли – това говори за неговото здравословно състояние; ако краката не са топли и често изстиват, човек не е здрав – студените крака са първото условие за

неврастенията в човека. Онези, които са неврастеници и които често губят разположението на духа си, нека от време на време се събуват боси и ходят по ситен пясък или по мека трева – така именно краката влизат в пряк контакт с жизнените сили на Земята и се тонизират. При сутрешните упражнения, като вдигате ръцете си нагоре, вие възприемате слънчевите енергии; чрез краката пък възприемате земните енергии. Когато искате да възприемате енергии от Слънцето, трябва да правите упражнения сутрин; когато искате да се освободите от събраната енергия през деня, трябва да правите упражнения вечер. Земята всичко взима, освобождава човека от излишните енергии, за да може сутрин отново да възприема от Слънцето – значи вечер ще се изпразвате, сутрин ще се пълните; ако не се изпразва, човек ще бъде подобен на бомба, готов всеки момент да избухне. Излишната енергия, която е възприел, човек трупа по всички свои удове – ръце, крака, очи, уши, и където го бутнат, веднага се произвежда взрив; като прави упражнения, той се освобождава от тази енергия и става годен да възприема нова.

Сега, мнозина се противят, не искат да учат, не искат да правят упражнения и казват: „Защо Господ създаде такъв свят, не можа ли да създаде друг свят?“. На въпросите **Защо?** и **За какво?** учените не отговарят, те казват: „Програмата в нашето училище е такава и такава“; който иска да следва това училище, той трябва да мисли право, да ходи право, да се движи право и т.н. Ако изпълнява тази програма, той ще има едни резултати, ако не я изпълнява, ще има други резултати – от него зависи какви резултати ще има. Окултната Школа дава на учениците си ред правила: как да се ходи, кога да се тръгва, кой крак да се слага напред и т.н.

Викат някого на гости; той не трябва да бърза, но трябва да спре, да помисли малко, да се помоли вътрешно, да се приготви и тогава да тръгне. Викат някого да отиде еди-къде си, че умира някой – и в

този случай пак не трябва да бърза; първо ще се помоли за него, после ще се въоръжи със сили, за да може да се справи с условията, на които ще се натъкне, и след това ще тръгне. С бързана работа не става. Ама умирацията искал час по-скоро да го види – нищо от това, ще почака малко; толкова време е чакал, още малко ще почака. Небето не приема хора, които бързат. Щом го е повикал, той ще го дочака, няма да замине. Когато трябва да бързате, вие тогава се разтакавате натук-натам; щом последният момент дойде, вие тогава започвате да бързате. Същото правите и когато идвате на клас – ходите, разговаряте с тези-онези, а щом наближи часът, веднага се разтичвате, влизате в клас уморени и не можете да слушате; не, дойде ли денят за клас, от сутринта още, преди изгряването на Слънцето трябва да започнете да се готвите; всъщност класът започва веднага след изгряването на Слънцето. Когато дойдете вечер в клас, вие се намирате под закона за изпразването – законът за изпразването е един от великите закони на Битието; който не може да се изпразва, той е нещастен човек, а щастлив е онзи, който знае как да се изпразва. Който яде, той трябва и да се изпразва – какво ще стане с него, ако не може да се изпразва? Туряте на гърба на някой човек товар от сто килограма тежест и го пускате във водата – какво ще стане с него? Ще потъне на дъното; обаче ако знае как става изпразването, той ще хвърли товара от гърба си и веднага ще изплува на повърхността на водата.

Един от древните царе запитал един философ: „Кое е най-голямото благо в света?“. Царят мислел, че философът ще му отговори, че най-голямото благо в света е богатството или знанието; философът отговорил: „Най-голямото благо в света се заключава в знанието на човека да се изпразва“. Царят казал на философа, че не говори истината, но не се минало много време, стомахът на царя се задънил и трябвало да прекара в това положение цели десет дена;

като се освободил, той казал: „Най-голямото благо в света седи в изпразването“. Няма по-голямо благо за човека от това да знае как да се изпразва: няма по-велика наука от тази да знае човек как да се изпразва от злото, от съмнението, от омразата, от лъжата, от всички отрицателни качества в себе си – отрицателните състояния в човека са излишъци, от които той непременно трябва да се освободи. Лесно се поддава човек на тях, но страшни са последствията им. За да се повдигне човек, да запази достойнството си пред себе си, да бъде герой в живота си, трябва да бъде доволен от всичко, което му е дадено; затова той предварително трябва да разреши въпроса на краката и тогава, щом тръгне за някъде, ще се обърне към Бога с думите: „Господи, нека Словото Ти бъде светилник пред нозете ми!“ – щом каже така, той ще тури десния си крак напред и ще тръгне. Умът трябва да бъде напред, а сърцето – назад; сърцето трябва да отстъпва, за да се пази равновесие. Когато Земята се е отклонила на 23° от своя път, тогава и сърцето се е отклонило също така на ъгъл от 23° – тази е причината сърцето днес да е малко наляво, а не е съвсем в средата; един ден, когато Земята се върне в своето първоначално положение, тогава и сърцето ще се изправи, ще дойде точно на средата, а не както сега – малко наляво.

Когато казваме, че човек трябва да пази своето равновесие, подразбираме, че в Умствения свят той трябва да постави сърцето си точно в средата – нито наляво, нито надясно. Физическото сърце на човека е малко наляво, а духовното му сърце е под лъжичката – това място се нарича още слънчев възел, слънчево сплитане, то е най-нежната област, която човек внимателно трябва да пази. Слънчевият възел се намира под влиянието на черния дроб, затова човек трябва да го държи в пълна изправност – как ще го държи в изправност? Чрез слънчевия възел. Всички нечистотии от умствения, от сърдечния свят на човека отиват в черния дроб, а оттам – в центъра на Земята, където

се пречистват; в този смисъл слънчевият възел служи като канал за пречистване на нечистите мисли и чувства. Здравето на човека зависи от благосъстоянието на черния дроб.

На онези от вас, които обичат науката, ще дам едно упражнение за десет дена. Упражнението е следното: първия ден ще измиете левия си крак един път, втория ден ще измиете десния си крак два пъти, третия ден ще измиете левия си крак три пъти, четвъртия ден ще измиете десния си крак четири пъти, петия ден ще измиете левия си крак пет пъти, шестия ден ще измиете десния си крак шест пъти и т.н. – така ще правите в продължение на десет дена, като започнете упражнението с левия си крак, а го свършите с десния. Миенето на крака ще става сутрин преди изгряването на Слънцето и вечер преди да си легнете – значи по два пъти на ден: сутрин и вечер. Водата за миенето на крака ви трябва да бъде малко топла, а не студена. Пет минути са достатъчни за измиване на един крак до коленете. Като измиете крака си, няма да го изтривате, ще го оставите сам да си изсъхне; с кърпа можете да попиете само голямата влага, иначе ще оставите крака свободно да си изсъхва. Първия ден сутринта ще измиете левия си крак, а същия ден вечерта ще измиете десния си крак. На другия ден ще направите обратното: сутринта ще миете десния си крак два пъти, а вечерта – левия два пъти. Така ще редувате краката си в продължение на десет дни, докато трае упражнението. Това упражнение се дава като малък опит, да видите какви резултати ще получите.

Като давам това упражнение, обръщам внимание на следното: всички не можете да правите упражнението едновременно, защото сте различни зодии. Всеки ще го прави по време, когато има разположение; то се дава за цяла година, тъй щото през цялата година всеки ще си избере десет дена по свобода и разположение на духа. Добре е няколко ученици да го направят по-продължително

време: няколко месеца или цяла година, така само ще се опита резултатът на упражнението. Някои от вас ще имат добри резултати, а други няма да имат никакви резултати – това зависи от естеството на човека. Например ако пълен човек влезе в море и седи половин час във водата, той ще се чувства добре; ако сух човек седи половин час във водата, той няма да се чувства добре – това, което е добро за пълния, не е добро за сухия и обратно: това, което е добро за сухия, не е добро за пълния. Сухият, който не може да седи дълго време във вода, повече издържа на жажда от пълния; пълният обаче издържа студа, а не издържа горещината; сухият издържа горещината, а не издържа студа. Понеже хората са различно устроени, за всеки човек се изисква специално време през деня за миене на краката. Ако можете да познаете кой е вашият час за миене на краката, вие ще изпитате вътрешна радост, вътрешно доволство.

Като правите това упражнение, ще се учите от краката си. Ще размишлявате, ще разговаряте с тях; ще кажете: „Ако краката можах да разрешат един важен социален въпрос, не мога ли и аз да разреша един такъв? Ако те са били умни да разрешат един въпрос, аз погупав ли ще изляза от тях?“. Като говоря за краката, имам предвид Разумните същества, които са ги създали. Понеже краката не могат да приемат слънчевата енергия направо от Слънцето, те приемат енергии от центъра на Земята. Когато приема земната енергия, човек става смел, решителен, а тялото му се освежава. Растенията, животните разбират този закон и правилно го използват.

„Светилник на нозете ми е Словото“ – дръжте тази мисъл в ума си и знайте, че Бог е вложил благата си в земята, върху която стъпвате. Защо човек трябва да стъпва върху земята – има причини за това; колко място трябва да извърви – и това е определено. Когато се разхожда, човек трябва да се движи по всички посоки: на изток, на запад, на север и на юг. Хората повече обичат юга, югът е свързан с

Доброто, с добродетелта. Западът оказва по-особено влияние върху човека.

Изобщо хората трябва да се самонаблюдават, да се учат от своите движения, от своите навици. Някой е недоволен, мъчи се, иска да разреши някакъв въпрос – той става, сяда, хваща главата си, ляга на кревата си и т.н. – при тези положения той не може да разреши никакъв въпрос. Щом изпадне в неразположение на духа или в недоволство, първата му работа е да измие краката си с топла вода; после той трябва да стане прав, да помисли малко, да се помоли и да си каже: „Господи, Твоето Слово е светилник на нозете ми“; след това да се разходи малко, като ще види какво влияние му е оказал този метод. Той е физически и е най-лесният метод за самовъзпитанието. Освен него има и други два: метод на ума и метод на сърцето – последните два са по-трудни. Които не могат да прилагат правилно метода на сърцето, те затлъстяват повече, понеже сърцето има повече влага, повече магнетизъм; които не могат да прилагат правилно метода на ума, те изсхват, защото умът си служи с електричество. Следователно при самовъзпитанието си човек едновременно трябва да прилага и трите метода, обаче първо трябва да започне с физическия – така постепенно той ще върви от видимото към невидимото.

Като правите упражнението си, ще знаете, че Природата обича точност, пълнота, но не излишни неща; ще го правите тъй, както ви е дадено, ни повече, ни по-малко – никакви качулки, никакви преувеличавания. При това ще го правите в свободното си време.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Четиридесет и първа лекция, 6 юли 1927 г.

РАВНИ СТРАНИ

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му!*

Размишление.

Сега ще ви задам следните въпроси: защо хората се обезсърчават и защо вярващите се обезсърчават? От геометрията знаете, че две страни, поотделно равни на трета, са равни помежду си; същото геометрическо положение имаме при зададените въпроси – те представят именно трите прави линии, които са равни помежду си. Ние само задаваме въпроса защо човек се обезсърчава; ние само констатираме факта, че някой се е обезсърчил, а защо се е обезсърчил, коя е психологическата причина за това – не знаем. Търговецът кога се обезсърчава? Търговецът се обезсърчава, когато работите му не вървят добре, когато малко или нищо не печели, когато губи вложените в търговията си капитали и т.н. – значи вярата му се е основавала на капитала. Ученикът се обезсърчава, когато изгуби паметта си и не може да помни това, което е учил. Ами вярващият защо се обезсърчава, той нали вярва в Бога, нали казва, че Бог е всесилен, всеблаг, всемъдър, всезнаещ; той нали казва, че животът му произлиза от Бога – защо трябва тогава да се обезсърчава? Въпреки това виждате, че един ден този човек се е обезсърчил и казва: „Дали съществува Бог, или не съществува?“; питам: коя е причината за неговото обезсърчаване? Това не се случва само с обикновените вярващи, но и с напреднали ученици.

Мнозина от вас мислят, че като са слушали толкова години да им се говори върху новите положения на живота, че са стигнали вече до положителната философия; не, вие едва сте в преддверието на тази

философия, вие едва сега поставяте основа на едно право разбиране на живота. Например вие нищо още не знаете за отличителните черти на индивидуалното, общественото и Божественото съзнания. Те представляват три кръга на деятелност, следователно, когато човек разрешава въпросите от гледището на индивидуалното съзнание, изводът ще бъде един; когато разрешава въпросите от гледището на общественото съзнание, изводът ще бъде друг; и най-после, когато разрешава въпросите от гледището на Божественото, т.е. на общочовешкото съзнание, изводът ще бъде съвършено различен от изводите на първите две съзнания. Всички тия съзнания са във вас, но вие трябва да ги развивате, да работите в зависимост от тях, иначе, ако живеете само с индивидуалното съзнание, вие напълно ще се индивидуализирате. Докато живее в това съзнание, човек ще се чувства като божество, отделно от съзнанията на другите хора. Хора с такова съзнание представляват пеперуди, които преждевременно са се излюпили, но смърт ги очаква – защо? Защото зима е сега и няма храна, която да поддържа живота им. Докато живее в индивидуалното съзнание, човек не може да проникне даже до другите две съзнания, чиито кръгове на деятелност са по-широки, по-големи. Голямо заблуждение е човек да смята себе си за божество, той не може и не трябва да играе ролята на божество. Ето защо, когато някой смята, че е човек, че е християнин, той трябва добре да разграничава и разбира проявите на тия три съзнания в себе си и да постави всяко от тях на своето място.

Сега ще разгледаме отличителните черти на индивидуалното съзнание. Важна отличителна черта на това съзнание е, че то само никога не се обижда. И забележете, дойде ли до това съзнание, човек е много деликатен, много внимателен към себе си; той лесно се обижда и от себе си, и от другите хора. Противоположно на това съзнание е Божественото. Докато живее в Божественото съзнание, никой човек,

никое общество, никой народ не е в състояние да обиди човека. Човек с пробудено Божествено съзнание е любимец на всички – тази е причината, задето всички хора, били те християни или езичници, обичат Христа. Който чете Христовото учение и да не може да го изпълни, той го разбира и не съди. Всеки намира, че Христовото учение е идеално. Докато минава през фазата на гъсеница, човек гризе коравите листа на дърветата, но щом се превърне в пеперуда, той не може вече да разрушава тия листа; щом стане пеперуда, човек престава вече да човърка листата на Христовото учение – той насочва хобота си към ароматните цветове на това Учение и смуче от тях сладък сок. Христовото учение не е само за спасяване на душите, но то има за цел да подобри живота на човека, да подобри и засили неговите способности; ако това Учение не може да развие способностите на човека, ако не може да развие съзнанието му и да подобри неговия живот, защо му е то – да се самоизлъгва, да се заблуждава ли? Всяко учение, което заблуждава човека, не е право учение. Да се лъже човек, че обича Бога, че Му служи, а не върви в Неговите пътища – това е заблуждение.

Преди няколко дена дойде при мене един господин, за да го лекувам, и ми каза:

– Аз съм благороден, добър човек, готов съм да дам цялото си имане, само да ме излекувате.

– Мога да ви дам един естествен метод за лекуване. Ако го изпълните както трябва, ще оздравеете.

– Да, но с този метод ще отиде много време. Аз искам изведнъж да се излекувам.

– Щом искате изведнъж да се излекувате, три условия се изискват за това: да раздадете всичкото си имане на сиромасите, да посветите целия си живот в служене на Бога и да тръгнете с торба в ръка да проповядвате Неговото учение.

Като чу това, този човек се замисли и си отиде. Който не е готов да изпълни това, той трябва да е доволен на методите, които Природата му показва за лекуване – ще вземе един от нейните методи и ще се лекува, макар и след години да има някакъв резултат. Също така постъпват и религиозните – те искат да придобият знания изведнъж. Питам готови ли сте да посветите целия си живот на Бога – „Да, но ние имаме жени, деца, трябва да ги гледаме“. Ако мислите, че вие гледате жените и децата си, лъжете се; вие сами си приписвате геройство, като мислите, че на вас е предоставена грижата да гледате жена и деца. И жената си въобразява, че много работа върши, понеже трябва да нарежда къща, да слугува на мъжа и на децата си. Животът не седи в тези неща. Съвременните хора са нарушили съществения закон, своите преки отношения към Любова, Мъдростта и Истината и мислят, че пряката им задача е да гледат мъж и деца или, както мъжът казва, че първо трябва да се грижи за дома.

Ще кажете, че като служи на Бога, човек разваля семейния си живот. Покажете ми едно идеално семейство; покажете ми една дъщеря или един син, които да трептят за баща си или за майка си като за себе си. Един евангелски проповедник, наш познат, имаше две дъщери, които пазеше като зеницата на очите си. После той влезе в Новото учение и ходеше да проповядва. Една от дъщерите често му казваше: „Много си глупав, като ходиш да проповядваш от град на град. Виж, по-добре печели, една къща да ни направиш, отколкото да си губиш напразно времето“. Бащата бил глупав, а тя е умна – възможно ли е това? Казвате, че хората на Новото учение се екзалтирали. Не, хората на Новото учение не трябва да се екзалтират, но трябва да се вдъхновяват; ония, които се екзалтират, те са далеч още от принципите на Новото учение. Някой вдига ръцете си нагоре, моли се на Бога, казва: „Аз се помолих вече“ – помолил се веднъж и всичко свършил. Не, изгрее ли Слънцето веднъж, то никога не трябва

да залязва; казано е в Писанието: „Постоянно се молете!“ – значи и като спи, човек пак трябва да се моли, това значи будно съзнание. Небето приема молитвата на хора, на които съзнанието е будно. На добрите хора съзнанието всякога е будно. Непреривност на съзнанието се изисква от човека; и в будно, и в сънно състояние той трябва да се моли, трябва добро да прави.

Някой се оплаква, че сънувал лоши сънища – нечисто е било съзнанието ти. – „Какво да направя тогава?“ Изчисти съзнанието си, изчисти сърцето си от лоши чувства и желания. Псалмопевецът казва: „Сърце чисто сътвори Ти в мене, Боже“; чисто съзнание, чисто сърце се изисква от човека – това е велика наука, с която всички хора трябва да се занимават. За тази цел Любовта трябва да се приложи в живота. Любовта зло не прави. Казвате: „Какво изобщо е Любовта?“ – да обичаш човека, това значи да вложиш в него такова нещо, с което да го направиш ценен и за себе си и за окръжаващите. Какъв по-добър пример за Любовта искате от направеното от нас изворче? Това място около реката беше нечисто, диво, а с изворчето се превърна в рай – тук се вложи труда на братя и сестри от Любов и днес всеки минавач спира да си почине, да уталочи жаждата си. Да обичаш човека значи да събудиш в него това, с което да се увеличат възможностите на неговите ценности, вложени от Бога. Когато обичаме Бога, и Той ни обича; тогава ние се разширяваме, готови сме на всякакви жертви за Него. Мнозина казват, че обичат Бога, а често се обезсърчават. Причините за обезсърченията на хората се дължат на това, че не могат да постигнат каквото желаят.

Един евангелист разказва своя опитност за човешкото обезсърчение. Дохожда при него един млад момък, който му казва: „Братко, моля ти се, намирам се в голямо затруднение, дошъл съм до отчаяние; хайде да се помолим заедно, да ми се помогне“. Евангелистът се моли, радва се, че един млад човек е готов да се

обърне към Бога; младият момък казал: „Моли се на Бога да ми се помогне, иначе ще се самоубия. Ако Бог ми помогне, ще Му служа на вечни времена“. След десет дена той пристига при евангелиста и му казва: „Благодаря ти за услугата, сега се облекчих“. Отишъл си младият момък и повече не се върнал. Каква била причината за неговото отчаяние? Той обичал една млада мома, влюбил се до полуда и на всяка цена искал да се ожени за нея. Каква била изненадата му, когато видял, че тя си имала възлюбен. Отчаянието му изчезнало и той се примирил с положението си. Който обича Бога, той ще получи повече, отколкото може да си представи. Казано е в Писанието: „Добрата жена е дар от Бога“; аз прибавям към този стих още нещо: добрият син, добрата жена, добрите приятели са дар от Бога. Който обича Бога, той ще бъде обиколен от добри хора: жена му, децата му, приятелите му, познатите му – всички ще бъдат добри и внимателни към него; на такъв човек имотът расте, ако е земеделец, житото се подобрява, плодородието се увеличава. За всичко това обаче се иска знание, наука.

Сега, като ученици на Новото учение, вие трябва да възприемате новите принципи на живота, че като рухне старото, да има за какво да се хванете. Старият живот ще се замени с нов, както животът на гъсеницата се замества с живота на пеперудата; когато гъсеницата разбере, че животът ѝ се свършва, тя си приготвя пашкул, в който се скрива както Ной в ковчега си – и вие като гъсеницата ще влезете в своя пашкул и ще се понесете по водата; щом водата се намали, ще отворите вратата на своя ковчег и ще хвъркнете навън, както хвъркна гълъбът от Ноевия ковчег. Казвам: потоп иде в света, не потоп от вода, но потоп от огън; всички ще видите този потоп. Питам: ще можете ли тогава да излезете от своя пашкул? Който не е успял да се завие в пашкул, той ще се опърли от огъня, а някои даже ще изгорят. Който има пашкул, той ще мине с него по водата, както Ной със своя

ковчег; и като мине огънят, той ще излезе от пашкула си и ще започне новия живот, който носи истинските блага, истинските условия за добър живот; като излезе от ковчег, ще хвъркне във въздуха като пеперуда. Кой от вас е имал тази опитност – да излезе от пашкула, да хвъркне свободно във въздуха като пеперуда и да ходи от цвят на цвят, да събира сладък сок? Който няма тази опитност, той нищо не може да говори.

Сега от всички се изисква да усилите вярата си. Това не значи, че нямате вяра, но вярата ви е като тази на търговеца – докато работите на търговеца вървят, той се насърчава; щом настане някаква криза в търговията му, той се обезсърчава. Следователно докато се обезсърчава, човек се намира в индивидуалното съзнание на своята личност; докато ревността действа в него, той живее в общественото съзнание; щом дойде в него някакъв импулс за велик живот, той влиза вече в общочовешкото съзнание, в което взимат участие всички велики, възвишени души. И забележете – когато на едно място се съберат двама, трима, петима или десетина души, всякога се явява ревност. Ревността има и добри страни – тя дава подтик на човека, обаче тя трябва да се постави на своето място; който не разбира ревността, той може да се спъне в нея. Човек трябва да разбира своите прояви, да знае към коя категория на съзнанието се отнасят – към индивидуалното, към общественото или към общочовешкото.

Казвате: „Защо съзнанието на човека не се пробуди изведнъж, да види какво му предстои да мине?“; ако видите всичко, което ви предстои да минете, в един ден косата ви ще побелее; гръбнакът ви не е толкова силен, не може да издържа много – тази е причината, задето Бог постепенно вдига завесата и по малко дава. Когато човек разбира дълбокия смисъл на страданията, животът не е страшен – чрез страданията човек ще познае Бога, ще познае хората, ще познае и себе си. Горко на онзи, който не е страдал! Обаче това не значи, че

човек трябва да се самоосъжда – самоосъждането, строгата самокритика не прави човека герой. Да направиш път на слабия – това е геройство; да спасиш мравката, когато се дави – това е геройство. Защо? Защото вие изпълнявате волята Божия – Бог се грижи и за най-малките същества, на които хората сами не биха обърнали никакво внимание. Някой човек страда и се моли на Бога да му помогне – той иска Бог да слезе от Своето положение, да напусне работата Си, за да му помогне; това говори за тщеславието на този човек, достатъчно е Бог да чуе молбата му, а как ще му помогне – това е Негова работа. Както човек спасява мравката, така и него ще спасят – ще дойде някое по-силно същество от него, което ще му помогне. Бог помага и на хората, и на животните чрез Свои специални органи; всяко същество, което е готово да изпълни Божията воля, е Негов орган.

Казвате: „Дотегнаха ни страданията“; щом кажете така, вие искате да се освободите от мъчната книга, която баща ви е купил да четете, да я изучавате – страданията представляват такава мъчна книга, дадена ви от вашия Баща за изучаване. Какво придобива ученикът, след като продаде на други хора своята мъчна книга? Нищо не придобива, напротив, без тази книга той остава простак, невежа; щом получи тази книга от баща си, ученикът трябва да я разгърне, да изучи всичкото ѝ съдържание, за да разбере целият свят, че наука има в душата му.

Съвременните хора искат да уредят материалните си работи, но те не знаят, че начинът, по който искат да ги уредят, няма да им помогне; ново разбиране се изисква от тях – те трябва да поставят Любовта като основа в живота си и ще видят как всичките им работи ще се уредят най-правилно. Ще кажете, че Любовта днес не може да се приложи; не, Любовта всякога е могла да се приложи, а днес – най-много. Ако търговецът вложи Любовта като основа на своя живот, и

търговията му ще върви добре; ако ученикът вложи Любовта в живота си, всичко, каквото чете или учи, ще запомня лесно. Сега хората се приближават към Любовта със страх и ужас; като видят Любовта, отдалеч още се объркват. Да влезете в стаята на някой разбойник и да се забъркате – разбирам, но да влезете в стаята на майка си и на баща си и да се забъркате – не разбирам.

Сега, не е въпросът да продавате книгите си, които вашият Баща ви е дал да изучавате. Като ученици на Великата Школа вие имате задачи, които трябва да разрешите, вие имате изпити, които трябва да издържите – ще учите, ще работите, за да не пропаднете. Като се натъкват на известни затруднения, мнозина казват: „В този живот не мога да разреша задачите си, но ще останат за друго някое прераждане“ – това е криво мислене, откъде е дошла тази мисъл в ума ви? Откъде знаете, че в друго някое прераждане ще имате същите условия, каквито имате днес? Ако изпуснете днешните условия, вие ще прекарате в пространството 200-300 или 500 години в лутане, в безпокойствия, без да имате надежда за връщане към по-раншните условия; няма по-страшно нещо от това да бъдете изоставени, забравени от всички и да живеете сам, в абсолютна самота! Вие не сте изпитвали какво нещо е самотата на живота. Аз ви говоря тия неща, за да не се поддавате на вашите лоши съветници, на вашите лоши учители, които ви подтикват в крив път; като знаете това, ще различавате откъде идат вашите мисли и чувства. Всяка Божествена мисъл трябва да се приеме; всяка мисъл, която не е Божествена, трябва да турите настрана – само по този закон ще укрепнете, ще бъдете здрави, силни и ще създадете хармония помежду си. Иначе, без този закон, нищо не можете да постигнете. Само Любовта е в състояние да направи човека съвършен, Любовта дава живот, следователно който придобие живота, той е роден вече от Любовта; след това Мъдростта иде да допълни живота на човека, да му даде направление –

Мъдростта съдържа в себе си елементите на знанието и на светлината; когато човек придобие знанието и светлината, тук вече спира Мъдростта и започва да действа Истината, която носи Свободата. Когато си постави за идеал познаването на Бога, човек става свободен.

И тъй, първо се проявява Любовта, която носи живота, после иде Мъдростта, която носи знание и светлина, трета се проявява Истината, която създава в човека велик подтик към Свобода – с този импулс човек може да преодолее всички препятствия в своя път. Това подразбира преминаване в нова фаза на живот, но не свършване на живота. И в бъдеще, когато отново дойде на Земята, човек ще знае вече върху какви основи трябва да постави живота си, за да бъде приятен, да се радват всички хора по лицето на Земята. Когато разбере живота, тогава човек ще каже: „Всичко смятам за измет, за да позная Тебе, Единаго, Истиннаго Бога“. Така е казал апостол Павел, когато е бил в общочовешкото съзнание; после той е слязъл в общественото, в народното съзнание, и казал: „Искам да умра за народа си, искам да го спася“ – Христос не можа да го спаси, че той ще го спаси; после апостол Павел казва: „Аз, който проповядвам Христа, боя се да не бъда отхвърлен“ – значи той почувствал, че еврейският народ ще бъде отхвърлен. Не можеш да спасиш един народ, докато не го обикнеш. Апостол Павел не можа да проникне в дълбочините на своя народ и след като го опита, отказа се от мисълта си да го спаси – той каза: „Отдалечавам се вече от вас и отивам при езичниците“; щом се отърси от връзките на своя народ, той се избави.

И на вас ще се даде такава задача – да проповядвате Новото учение между своя народ; мнозина не ще издържат противодействието на външния свят и ще се върнат, като кажат, че тази работа не е за тях, но веднъж влезли в Школата, знайте, че ще ви поставят на различни изпити, малки или големи. След като носихме

десет дена наред вода, по-нататък ще ви се даде задача например десет дена наред да търсите Бога в проявите на хората и да кажете в какво сте Го познали. Окултната Школа дава на учениците си ред задачи и опити, но тя изисква от тях послушание и деятелност; затова и Писанието казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“; какви деца трябва да станете – чисти по сърца и разумни в проявите на своя ум.

Правете опити, за да се уякчи Вярата ви, Вярата внася разбиране между всички хора; Божественият огън пък трябва да обхване цялото човечество – той е необходим, за да събуди в хората общочовешкото съзнание. И тогава, доколкото човек е верен на трите принципа в живота – на Любовта, на Мъдростта и на Истината, дотолкова и Бог ще му помага. Христос казва: „Идете и проповядвайте това учение и Аз ще бъда с вас до окончанието на века“ – това значи Христовият Дух да бъде с нас; щом Христовият Дух е върху вас, вие ще можете да се повдигнете, да минете от индивидуалното съзнание в общественото и от общественото в общочовешкото – според езика на Писанието това се нарича **новораждане**. Новороденият живее в общочовешкото, в космическото съзнание; с такъв човек всеки желае да разговаря, всеки се разбира с него. Гответе се за този момент, той може да дойде всякога, обаче условия се изискват за него – какви са тези условия? Вътрешни. След като сте се готвили толкова години за този момент и след като още продължавате да се готвите, трябва ли, когато настане този час, да кажете, че не сте готови?

Ще приведа един пример из българския живот, да видите как се постъпва с онзи, който не е готов, когато Бог похлопа на вратата му. Един добър млад момък обичал дъщерята на един български чорбаджия. Родителите ѝ не я давали на този момък, но понеже момата го обичала, тя решила да му пристане. Вечерта, когато момъкът отишъл в дома на момата да я вземе, тя му казала: „Не съм

още готова, дрехите не съм събрала; ела утре вечер“. Той се върнал у дома си, но повече не отишъл при момата. По същия начин и Бог не идва два пъти подред при човека – като похлопа веднъж на сърцето на човека и не Му се отвори, Той втори път не идва вече. Като похлопа веднъж на сърцето на човека, той трябва да бъде готов да Му отвори. – „Ама не съм си събрал дрехите.“ То е друг въпрос. Бог не може да чака вълн да събираш дрехите си; вие трябва да съберете дрехите си, да се пригответе и щом чуете, че Бог тропа на вратата на вашето сърце, веднага да отворите и да излезете вълн. Ще кажете: „Ами какво ще правят мъжете ни, какво ще правят жените ни?“ – това не е ваша работа; „Ами децата ни?“ – това са второстепенни въпроси, първата ви задача е да определите отношенията си към Бога, а останалите въпроси ще се разрешат сами по себе си. Питам: като сте се предали на домовете си, на мъжете и на жените си, на дъщерите и на синовете си, осигурени ли са те? Не виждате ли, че съвременните народи, общества и домове се намират в ужасно положение? Страшно е положението на съвременния свят, виждате как мъже и жени се продават. Не могат вече да съществуват лъжи и измами, трябва да се тури край на лъжата. Светът се нуждае от герои.

Сега ние не се интересуваме от престъпленията на хората, ние се интересуваме от това доколко те спазват великия закон в живота – Любов към Бога. За предпочитане е сърце чисто, а ръце огрубели от работа, от труд, отколкото ръце меки, а сърце нечисто, покварено от различни пороци и недостатъци; по-добре ръце корави, а сърце меко, отколкото сърце каменно, загрубяло, а ръце меки. Които искат да изпълнят великия закон, нека направят крачка напред. Този въпрос няма да се разреши нито с индивидуалното, нито с общественото или народното съзнание, но с общочовешкото. Що се отнася до индивидуалното съзнание, то е отживяло времето си вече. Трябва ли още да се занимавате с погрешките на хората? Да се занимавате с

чуждите погрешки, това значи сами да се спъвате, има кой да се грижи за погрешките на хората и да ги оправя; ако се занимавате с погрешките на хората, нито вие ще се спасите, нито на тях ще помогнете. Ето Мойсей, един от видните адепти на времето си, който разполагаше с египетската мъдрост, употреби различни методи за изправяне на еврейския народ, но не можа; като не можа да постигне това, той се оплакваше, че не може да се справи с този своенравен народ. Едва сега започва да се пробужда съзнанието на евреите (аз не говоря за евреите по плът, но имам предвид духовния Израил). Това пробуждане на съзнанието, т.е. този преврат в душите на хората, може да се постигне само по Божествен начин, никакви други начини, никаква друга култура не е в състояние да прероди човека, освен Божествената – тази култура носи Любовта в себе си. Без Любов нищо не може да се постигне, без Любов човек се намира в същото положение, в каквото се намира мравката, когато попадне в пясъчната фунийка на мравчения лъв – влезе ли веднъж там, тя повече не може да излезе; тази фунийка е майсторски построена, чрез нея мравченият лъв лесно лови жертвите си.

Следователно вложете Любовта в душата си за основа на вашия живот, ако искате правилно да разрешите всички задачи на живота си. Любовта подразбира пълно съгласие между трите вида съзнания – при това положение човек живее не в настроенията, а във вдъхновението, което никой не може да му отнеме; тъй свързани трите съзнания в едно, те определят и правилните функции в духовния живот на човека. Те се намират в такава зависимост едно от друго, в каквато зависимост се намират помежду си главата, белите дробове и стомахът; индивидуалното съзнание представлява стомаха в човека, общественото съзнание – белите дробове, а общочовешкото – главата; и наистина, соковете от стомаха минават в белите дробове, а оттам – в главата.

Като дойдат до известна възраст, мнозина се отказват да учат, да работят и казват: „Докато бяхме млади, ние работихме, сега нека младите работят, нека те учат“. Младостта на човека се поддържа от Вярата му в Бога – чрез Вярата човек може да привлече към себе си ония нови сили, нови елементи, които са нужни за подмладяването му. Колкото повече клиенти привлича един търговец, толкова по-добре вървят работите му. Това не значи, че човек трябва да очаква да дойде помощта му само отвън; ако мисли така, той ще се намери в положението на турците, които казват, че Аллах всичко може да направи – това е вярно, но и хората трябва да работят. Че и хората сами правят много неща виждаме по това, че светът още не е изправен, макар да казват, че Бог всичко прави; ако хората биха оставили всичко на Бога, светът щеше да бъде в пълна изправност. И старите пророци са казвали, че Бог тъй казал, иначе казал, но въпреки това те не обърнаха хората към Бога – значи покрай Божиите думи те са предавали и свои; ако някои техни мисли са дали добри резултати, и това е добро, но сам Бог се чуди как е дошло на ума на хората да Му приписват неща, които Той никога не е помислял, нито казвал. Идат времена, когато Вярата, знанията на хората ще бъдат подложени на изпит.

Преди няколко дена дохожда една сестра при мене – уплашена, разтревожена, че детето ѝ заболяло от менингит. Никакъв менингит не е това, детето е ходило гологлаво на Слънце, но като не е свикнало на силните слънчеви лъчи, заболяла го глава; щом му се даде очистително и изпие няколко чаши гореща вода, да се изпоти, менингитът ще изчезне. Друга сестра пила студена боза, оплаква се от коремоболие – разбира се, че ще пострада, студена боза не трябва да се пие. Много от вашите мисли и желания са подобни на студената боза, от която непременно корем ще ви заболи. Който е успял да

хармонизира в себе си и трите съзнания, той ще се избави от нещастията, които идат отвън.

Сега аз желая да разберете добре това, което ви говорих. Колкото малко и да сте разбрали, приложете го в живота си; колкото малко и да сте чули, то ще бъде в състояние да ви разтърси, да раздвижи съзнанието ви, да направи генерално пречистване на мислите ви. Аз искам да бъдете герои, да не се отпускате. Новото учение изисква нови дрехи, нови костюми; скъсани, стари дрехи в Новото учение не се позволяват – там всеки трябва да обръща вниманието на хората със своите нови костюми. Казвате: „Има ли човек толкова средства?“; средствата се крият в Любовта – тя носи големи богатства за човека. Който служи на първия принцип – Любов към Бога, той няма да бъде лишен от Божиите блага; щом не служи на този принцип, никакви блага няма да получи.

И тъй, спазвайте основния принцип в живота си – Любов към Бога. Това не значи, че вие нямате Любов, всички имате Любов, но с тази Любов не можете да влезете в Царството Божие. Любовта на гъсеницата не може да бъде любов на пеперудата. Вашата любов, вашата мъдрост, вашата истина трябва да послужат за основа на по-широка Любов, Мъдрост и Истина.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Четиридесет и втора лекция, 13 юли 1927 г.

РАБОТА НА ПРИРОДАТА

*Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено
Името Му.*

Размишление.

Какво разбирате под думите „Бог да бъде идеал в живота ви“ – Бог може ли да бъде идеал? От обективно гледище какво разбирате под думата **идеал**? Отговорете на въпроса от гледището на живата Природа, а не от това какво хората мислят. **Идеал** е гръцка дума; **идеал** и **идея** е едно и също нещо, идеите произлизат от идеала. Идеята става идеал, когато се оформя – идеята е форма на нещо, тя сама по себе си не е нещо живо. Някой казва: „Аз имам някаква идея“; каква идея имаш – „Да стана учен човек“. Какво от това, че ще станеш учен човек, нима светът не е пълен с учени хора? Каква е задачата на учените хора – да изучават как се е създала Земята? Някои учени казват, че първоначално Земята е била малка, но постепенно се е увеличавала, докато стигнала до тази големина, която днес виждаме; питам: тия учени присъствали ли са при създаването на Земята? Това, което те казват за създаването на Земята, са научни предположения само – те могат да бъдат верни, а могат и да не са верни. Досега не се е явила нито една научна теория, нито в официалната наука, нито в окултизма, която да обяснява точно как е създадена и образувана Земята.

Мойсей, който бил запознат с египетската мъдрост, пише в Битието: „В начало Бог създаде небето и земята...“; знаете ли какво означава думата **създаде**, разбирате ли нейния дълбок смисъл? Човек се интересува от създаването на Земята, защото той е минал през всички процеси на нейното развитие – неговото развитие е вървяло

паралелно с развитието на човека; ако Земята не представляваше история на човешкото развитие, тя ни най-малко не би го интересувала. „И създаде Бог небето и земята...“ – небето подразбира висшето начало в човека, земята – низшето начало в човека. Човек се интересува от създаването на небето дотолкова, доколкото е свързано с неговото висше съзнание, с неговия ум.

Вие искате да се учите, но не знаете откъде сте дошли, през какви места сте минали, кой ви свали на Земята, през коя врата сте минали и т.н. В пространството, през което минават душите, има един кръг обширен, но твърд; този кръг има 12 врати. Когато някоя душа трябва да слезе на Земята, духовете, които я носят, обикалят Земята три пъти, докато най-после минат през една от 12-те врати; всяка врата определя пътя, по който човек ще върви, като слезе на Земята – важно е значи през коя от тия 12 врати ще мине човек. От голямо значение за човека е вратата, през която ще мине неговата душа – ако по погрешка мине през вратата на животинското царство, той ще се въплъти в някаква животинска форма. Ако някой се въплъти във формата на заек, какво ще научи – през целия си живот той ще остри ушите си, ще се вслушва, ще бъде нащрек, да не дойде отнякъде някаква опасност. Ето защо и като слиза на Земята, и като се качва на Небето, човек трябва да бъде внимателен, да прочете надписа на вратата; хване ли погрешния път, цял живот ще плаща погрешката си. Не мислете, че Небето е отворено и можете да хвъркнете когато искате и откъдето искате, за да отидете при Бога – не, и при Господа има врати; добре е човек да мисли, че лесно ще отиде при Господа, но за това се изисква особена заслуга. Казва се за пророк Илия, че се е възнесъл на Небето с огнена колесница, но един беше пророк Илия, никой друг не отиде на Небето с колесница.

Често окултният ученик изпада в положение да мисли, че много знае, а понякога мисли, че нищо не знае; едно се изисква от него:

това, което днес знае, той трябва да постави за основа на бъдещото знание. Вземете например въпроса за Вярата. Казано е за учениците Христови, че са се обърнали към Христа с думите: „Придай ни Вярa!“ – това показва, че те не са знаели какво всъщност представлява Вярата. Вярата не е нещо механическо, което се дава; Вярата е процес на растене, процес на развитие, затова именно Христос уподобява Вярата на синапово зърно, което се посажда в земята, расте и се развива – значи и Вярата като синаповото зърно расте в човека. Испитанията, мъчнотиите и страданията в живота на човека са необходими, за да разклатят и уякчат неговата Вярa. От гледището на съзнателния органически живот страданията имат за цел да уякчат, да засилят Вярата на човека. Великите, светите хора са имали силна Вярa и положителни знания, вследствие на което са могли да изнесат всички испитания и страдания в своя живот с радост. Запитали един от древните адепти какво нещо е Господ, но вместо отговор той взел една керемида и я стиснал; отгоре ѝ излязъл огън, отдолу потекла вода, а в средата останала твърда – с това той искал да каже, че има три начина, чрез които може да се обясни какво нещо е Господ: чрез огън, чрез вода и чрез твърдата материя.

Сега, ще обясня какво представя керемидата. Керемидата е човешкото тяло, което стискате, за да извадите от него огъня, т.е. мисълта, и водата, т.е. живота. Огънят, пламъкът излиза нагоре, водата изтича отдолу, а в средата остава твърдата материя – човекът. Обаче във физическо отношение човешкото тяло представлява група от клетки. Тази аналогия на човека, на човешкото тяло, с керемидата е трудна за разбиране. По-лесно е на човека да изяде една круша и да обясни какво представлява крушата, как се е създала, отколкото да разбере себе си. По-лесно е на някой индус да насади една семка от портокал и в един час само да ѝ въздейства с мисълта си – да я накара да израсте, да цъфне и да върже плод, отколкото да обясни как става

това; със силата на мисълта си той може да създаде цяло растение, но не знае как става това, не познава законите, тайните на Природата. Какво ще се ползвате, ако имате тази сила и вие, а не знаете вътрешните закони, чрез които Природата си служи? Днес учените по целия свят се стремят именно към това – да се домогнат до тайните на Природата и да владеят нейните сили.

Днес всички хора имат желание изведнъж да станат учени, богати, силни, щастливи; те искат да придобият всичко това за един час, както някои индуси могат в един час да създадат цял портокал или житен клас от една семка само, обаче всеки такъв плод е лишен от своята естествена сочност, сладост и вкус – така израснал, плодът коренно се различава от онзи, който е образуван и развит чрез закона на Вярата, т.е. чрез последователните процеси на растене, завързване и узряване. Всички Божествени процеси в Природата се извършват бавно, последователно. Всеки плод, който се е образувал чрез силата на мисълта, е лишен главно от своята хранителност, както и от условията за по-нататъшното му развитие. Вземете например метода, до който съвременните учени са дошли при изкуственото излюпване на яйца: днес могат в специални апарати да се създават по изкуствен начин пиленца – значи достатъчно е да има яйца и пиленца ще има, няма нужда вече от квачки; обаче от яйцата на тия излюпени пиленца не могат да се излюпват нови пиленца – какво показва това? Това показва, че в тия яйца липсва нещо съществено – Живот липсва.

Казвам: Природата не търпи бързите процеси, в бързите процеси всякога стават погрешки. Често младите бързат да изживеят всичко, те казват: „Да изживеем всичко, докато сме млади, на старини да не съжаляваме, че не сме опитали всичко“. Според мене да желае човек всичко да опита още в младините си, това значи преждевременно да остарее. Човек трябва да остави някои неща за по-късно, да не изпита всичко изведнъж, но да остане нещо, което да го интересува. Щом не

се интересува от нищо, той е стар; колкото по-голям интерес и любознателност има човек, толкова по-млад е той. Колкото повече идеи има човек, толкова по-голяма е възможността за продължаване на неговия живот. Идеите в човека са яйца, на които предстои излюпване; разумният човек излюпва само толкова идеи, колкото храна има за тях. Ще кажете: „Ами ние, като сме работили толкова време, какво сме придобили?“; аз пък ще ви запитам: като мислите, че за времето, през което сте работили, е трябвало да придобиете много нещо, кажете ми тогава знаете ли защо сте дошли на Земята и кой ви е пратил – вие сами ли дойдохте, или Бог ви прати?

Казвате, че всичко чрез Него стана. Ако наистина е така, защо пияницата се оплаква, че кръчмарят го бил? Защо ограбеният се оплаква, че го обрала? Нека всеки, който страда, каже, че всичко чрез Него стана, и престане да се безпокои, да страда и да се оплаква. Стихът „Всичко чрез Него стана...“ се отнася до висшето в човека, което дава подтик, разширяване на човешката душа; всички неограничени, безконечни работи чрез Него стават, но конечните, временните не стават чрез Него, в конечните работи Бог не взима никакво участие. Че е така, виждаме от това, че сам Бог се чуди за всички ония думи, които пророците изнасят като Божии. Бог говори чрез пророците, но не всичко, което те говорят, е все от Бога казано. Като се намерил в големи противоречия, един от еврейските пророци казал: „Господи, защо си застанал на пътя ми като мечка?“; на друго място същият пророк казва: „Господи, защо ме излъга?“. Пророкът искал да каже друго нещо, но несполучливо превели думите му – той искал да каже: „Господи, в усърдието си да Ти служа аз се излъгах и опозорих името Ти“ – значи сам пророкът не е предал точно мисълта си, вследствие на което е внесъл известно заблуждение в умовете на хората. Ето защо, когато някой казва, че всичко е от Бога, с това той иска да се оправдае. Не, всичко, което човек върши на своя глава, не е

от Бога и лесно може да се изправи. Методите за изправяне на погрешките и на престъпленията се намират в ръцете на човека. Когато нивата на земеделеца не даде своите плодове, най-лесно за него е да вземе пушката и да отиде в гората, да чака пътници да ги обира. Да, но това не е от Бога, това се дължи на кривия, на изопачения човешки ум.

От всички хора се иска права мисъл. Когато някой съжaliaва, че е влязъл в духовния път, това показва, че той е имал някаква користолюбива мисъл – да спечели много нещо. Преди всичко никой никого не е канил в дадено общество – ученикът сам отива на училище, студентът сам се записва в университета; нито учителите, нито професорите заставят насила учениците си да следват училище или университет. – „Ама не сме придобили много.“ Това зависи от самите вас.

Има причини, заради които Невидимият свят не ви дава онези начини и методи, необходими за вашето по-бързо развитие; има неща, които Природата е затворила с девет ключа и ги пази най-ревностно от своите неразумни деца.

Какъв окултен ученик може да бъде онзи, който за нищо и никакво се гневи и обижда и не може да носи страдания? Когато двама англичани се обидят взаимно, те не търсят нито съд, нито защита от никого, но се набиват, а след това си подават ръка, сбогуват се и си заминават. Как постъпват окултните ученици при подобни случаи – като кажат една обидна дума на някой ученик, той разправя на всички около себе си, че го обидили. Това не е ученик, такъв ученик трябва да се изключи от Школата. Едно трябва да знаете: който служи на Бога, едновременно служи и на себе си – щом е така, той не трябва да се обижда от Истината. От това гледище, като служи на Бога, на Истината, човек ще бъде полезен и на себе си, и на другите – законът е такъв. Не може човек да прави опити с другите,

ако не е правил със себе си. Някой проповядвал на един свой приятел, че трябва да служи на Бога. Приятелят му бил шивач. Още на другия ден той затворил дюкяна си и тръгнал от град в град да проповядва Словото Божие без пари. Обаче учителят му, който го съветвал да направи това, не могъл да се реши да предприеме същата работа. Ето защо човек трябва да е готов да направи всичко, каквото говори. За тази цел се изискват опити, без опити никаква наука, никакви знания не се придобиват.

Това, което ви говоря, се отнася за ония, които са готови да изпълнят волята Божия. Колко души днес са готови да отидат на кладата за Словото Божие, за Новото учение? Колко души могат като Хус⁹⁹ да се качат на кладата и да изгорят за своите убеждения? Обаче трябва да знаете, че хората, които истински служат на Новото учение, не изгарят, нито лъвове ги изяждат. Например тримата момци, за които се говори в Стария Завет, бяха хвърлени в огнена пещ, но не изгоряха; пророк Даниил беше хвърлен в ров между лъвове, но те не го изядоха – защо? Праведни, духовни хора бяха те. Същото може да се каже и за окултния ученик: той нито изгаря, нито лъвове могат да го изядат. Ще дойде време, когато всеки ще се постави на такъв изпит, да се провери, да опита себе си. Днес всички се тревожат как ще прекарат живота си, как да се справят със сиромашията си и т.н. Окултният ученик не се смущава от тия неща, той има Вяра в себе си, в Първото Начало и знае, че всичко може да преодолее.

Казвам: безпокойствата на хората се дължат на отрицателни мисли в тях, на външни влияния от лоши духове. Казано е в

⁹⁹ Хус, Ян (1369 – 1415) – национален герой на чешкия народ, проповедник, идеолог и философ на чешката Реформация. Свещеник, за известно време ректор на Пражкия университет, съставител на чешката граматика и превел на роден език Библията. Критикува висшето немско духовенство, трупането на църковни богатства, проповядва, че вечното спасение на хората зависи единствено от Божиата воля и поради този факт посредничеството на Църквата е излишно. Осъден от църковния събор в Констанц и изгорен на клада.

Писанието: „Изучавайте духовете!“ – значи човек трябва да изучава своите мисли и чувства, да ги различава, да знае техния произход и влияние, така той ще може да се предпазва. Като разбира своите мисли и чувства, човек ще дойде до положение да разбира мислите и чувствата и на другите хора и по този начин да се пази и от чуждите влияния – защо? Защото както Доброто се предава, така и злото се предава. Срещате някой човек, въодушевил се от нещо, иска да направи някакво Добро; на другия ден го срещате, иска да направи някакво зло – вчера се повлиял от Доброто, а днес – от злото.

Сега, за да се предпазва от лошите влияния, човек трябва да спазва закона за хигиената, закона за психическата охрана. Вечер, като си ляга, човек трябва да се ограда добре: къщата си, леглото си, тялото си, както и всички удове на организма си – това са правели хората и от най-старите времена, било с молитви, било с песни. Днес вие си лягате и казвате формулата: „Няма Любов като Божията Любов. Само Божията Любов е Любов“. Ако Любовта е в човека, той е разрешил всички въпроси. Сега, като ви говоря така, аз нямам намерение да ви плаша, да ви изкарвам от релсите, напротив, аз искам да ви наместя на релсите – за тази цел вие трябва да поставите в ума си една основна, идейна мисъл и да се държите за нея. Щом имате такава мисъл в ума си, ще знаете, че противоречията в живота са въвн от Бога – щом мислите така, всички Напреднали, Разумни същества ще ви бъдат в услуга; и най-лош човек да сте, те ще ви помогнат, ще ви извадят от всички мъчения и страдания, на които се натъквате.

Бог разполага с хиляди методи, чрез които може да помогне на всеки човек. Трябва да бъдете смели, от нищо да не се безпокоите. И мечка да срещнете на пътя си, не се безпокойте. Ще се качите на някое дърво и ще се спасите от нея. – „Ами ако няма дърво?“ Ще се качите на някой голям камък. – „Ако и камък няма наблизо?“ Тогава,

ако сте страхлив, ще легнете на земята и ще се престорите на умрял. Обаче това са все методи за страхливците; ако окултен ученик срещне мечка, той ще коленичи на земята, ще повдигне очите си нагоре и усърдно ще започне да се моли на Бога – като види това, мечката ще отстъпи настрана, понеже е срещнала човек, който знае да се моли. Има случаи, когато всички животни се молят. Вие не сте виждали мечка да се моли. Ако я погледнете в този момент, на лицето ѝ ще забележите особен израз, нещо подобно на усмивка. Това вече не е религия, не е обикновена молитва, каквато религиозните правят; това е преживяване. Следователно човек не трябва да бъде религиозен, но духовен, да води живот, пълен с вътрешни преживявания.

И тъй, едно се иска от ученика – Любов към Бога. Тази Любов трябва да бъде непреривна и неизменна, каквато е Любовта на Бога към всички живи същества. Любовта към хората може да се мени, да става по-гореща и по-студена, както огънят, който може да се запалва и да изгасва. Човешкото огнище може да изгасва, но огнището на Слънцето – никога; човешката любов може да изгасва, да се колебае, но Божията остава винаги една и съща – непоколебима. Хората мислят, че каквито промени стават с малките поточета и реки, такива промени могат да стават и с извора. Не, изворът не се мени. Вследствие на кривите и прибързани заключения на хората се създават и противоречията в техния живот. Няма човек в света, който да не отговаря на Любовта. Дойдете ли до Любовта, всички противоречия изчезват. Божията Любов изисква от хората взаимно почитание и уважение. Който губи уважение и почитание към хората, той губи уважение и почитание и към себе си; щом изгуби уважение и почитание към себе си, той почти изгубва живота си. Когато се гневи, сърди или обижда, човек трябва да знае, че се намира пред Божието лице и Бог всичко вижда.

Казвам: стари и млади, всички трябва да имате страхопочитание към Бога. Такъв човек ще бъде смел, решителен, чист по душа и сърце. Той знае кога и по какъв начин да помага на хората. Може да се помага само на онзи, който е готов да изпълнява волята Божия на всяко време и място, не може да се помага на човек, умът на когото е пълен с отрицателни мисли – когато иска да помогне на такъв човек, Невидимият свят чака той да заспи и тогава да му изпрати помощта си. Докато не забрави обидата си, човек не може да се лекува. Ако дървото е посадено намясто, кой как мине покрай него, ще пожелае да го полее; ако не е посято намясто, това дърво ще изсъхне, то трябва да се премести някъде, където всички ще го виждат. Христос казва: „Всяка пръчка, която не дава плод, отрязва се и в огъня се хвърля“ – това не значи, че вие сте такива пръчки, но ако дойде и до отрязването, и до присаждането, всичко е за добро. Ето защо след като получавате от Бога хиляди блага, всеки трябва да си зададе въпроса какво той е направил за Господа. Казано е в Писанието: „Да просветнат лицата ви пред човеците, за да видят славата Божия“ – това се изисква от човека.

Някой казва, че иска да умре – и това не е лошо, но смъртта не разрешава въпросите. Друг пък иска да живее – и желанието за живот не разрешава въпросите. Който иска да умре, той иска да се освободи от страданията; който иска да живее, той иска да придобие нещо. Има смисъл да умре човек, но ако може да премине от едно положение в друго, обаче ако умре, без да придобие нещо, тази смърт не е на мястото си. Тъй щото не е въпросът човек да се лиши от живота си, но той трябва да дойде до съществените работи, да придобие истинската Любов и истинското знание. Много неща човек не е опитал и разбрал, а трябва да ги опита. Можете ли да наречете живот този на пияницата, на банкера или на търговеца? Животът подразбира ползване на човека от всички блага, които могат да разширят и

освободят душата му – който разбира живота така, той е подобен на пеперуда, която ходи от цвят на цвят да събира сладък сок.

Животът на окултния ученик с неговите мисли и чувства представлява градина от разкошни цветя, върху които хората като пеперуди събират сладък сок. Напролет тази градина е пълна с всевъзможни цъфнали ароматни цветя; който опита соковете на тия цветя, той трябва да благодари за тях. През есента тази градина е пълна със сладки, зрели плодове – те не са за пеперудата, тя трябва да махне хобота си, да се приближи до човека и в този вид да ходи, да опитва и да събира тия плодове; той ще къса един след друг плодовете, ще разговаря с тях по братски и ще им благодари. Тия плодове представляват съкровището на неговата душа. Това значи истинско общение между души. Парите не могат да бъдат връзка, знанието не може да бъде връзка – те са само условия. Само вечната Божия Любов може да бъде връзка между душите. Само Божият Дух може да направлява душите. Само Той знае кога една душа трябва да влезе в контакт с друга, за да могат и двете взаимно да проявят енергиите си. Така трябва да се групират душите – по двама, по четирима, по шестима и повече заедно, за да проявят своите качества. В Божествения свят се групират по десет души; в Ангелския – по хиляда; в човешкия свят – по сто души. Затова е казано: „Дето се съберат двама или трима в Мое име, там съм и Аз. И каквото попросите в Мое име, ще ви се даде“. Едно трябва да знаете: докато вървите в Божествения закон, ще имате всичко в изобилие; щом се отклоните от този закон, изворът на Божиите блага пресъхва.

Като ученици вие трябва да научите закона на самопожертването за Бога, за да можете да постигнете добри резултати. Христос казва: „Без Мене, без Любовта Божия, нищо не можете да направите“; Христос, един от Великите Учители, казва за Себе Си: „Не дойдох да Ми послужат, но да послужа на Онзи, Който

ме е пратил на Земята“ – ако това се отнася за Христа, колко повече за вас? Доколкото вярвате в Бога и Го обичате, дотолкова и работите ви ще се уреждат добре. Не е достатъчно временно само да се уредят работите ви, временно да придобиете богатство, което впоследствие да изгубите и да се съкрушите. Когато Бог урежда работите на човека, и като ляга, и като става, и в младини, и в старини той е доволен от живота си, всеки ден има по една малка придобивка.

Казвате: „Животът е непостоянен, временен“; не, истинският живот се отличава със спокойствие: като лягаш вечер, да си спокоен, че всичките ти работи са в изправност и си готов да заминеш, ако те повикат; като ставаш сутрин, пак да си доволен, че ще продължиш работите си отново. Вечер ще приключваш, сутрин ще продължаваш работите си и така ще проявяваш Божиата Любов. Не се смущавайте от мисълта, че сте между грешни хора на Земята. Не е лесно да дойде един чист, възвишен дух между хората, няколко хиляди години трябваше хората да работят на Земята, за да дойде Христос между тях; не се слиза лесно на Земята.

И тъй, ако между вас се явяват противоречия, вие трябва да се ползвате от опитността на миналото. Вие трябва да бъдете по-смели, по-решителни от учениците на миналите епохи. И между вас ще има падане, ставане, но това да не ви безпокои. Който падне, да стане; който се окаля, да върви напред – това всички трябва да имате предвид. Един ден противоречията ще изчезнат и вие ще влезете в нова област на живота. Тогава езикът на хората ще бъде по-красив, а мисълта им – права, без никаква критика. Критиката не разрешава въпросите. Знанието, разбирането на нещата изключва всякаква критика. Истинският музикант разбира от музиката, той схваща и най-тънките тонове. Добрата певица различава тоновете – правилни ли са, или не. Като гледа под микроскоп, истински ученият различава нещата в най-малките им подробности. Може ли тук да става въпрос

за някаква критика? Човек не трябва да вижда много, но само онова, което му е полезно. Вие сте дошли до една фаза, при която знанието, което имате, не ви ползва, но ви спъва.

Сега ще ви дам една задача за разрешаване. Представете си, че пред вас като млади учени хора, свършили университет, дойдат една стара баба и един стар дядо и ви питат какво да правят сега, като краката им не държат вече, очите им не виждат. Вие ще им кажете да вярват в Господа, те обаче ще ви отговорят: „В Господа вярвахме, но остаряхме. В Господа вярвахме, но очите ни отслабнаха, краката ни не държат. Вие знаете окултни науки, знаете нови методи, кажете ни какво да правим?“.

Сега и аз ви оставям с тази задача, да видим кой как ще я разреши. Като я решите, ще ми кажете отговора и резултатите. Ако дадете добри съвети на тия стари хора, те ще ви бъдат благодарни през целия си живот.

Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!

Четиридесет и трета лекция, 20 юни 1927 г.

ПРИЛОЖЕНИЯ

I. РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Terra incognita (лат.) 1. Неизвестна земя, неизвестна област. 2. **прен.** Пълно неведение.

бахчеванджийска кооперация (от пер.-тур. bahcivan „градинар“) Кооперативно градинарско сдружение.

бърдо спец. Част от тъкачен стан, уред със зъбци, между които минава основата и чрез които се набива втъткът.

вивисекция (лат. vivus „жив“ и seco „режа“) **спец.** Разрязване на жив организъм с научна цел.

вощеница остар. диал. Восъчна свещ.

връшник диал. Железен изпъкнал похлупак, с който се покрива подница при печене.

втъък спец. Нишки, които се преплитат с основата на тъкан. Памучен втък.

главня 1. Къс запалено или недогоряло дърво. 2. Факел. 3. **бот.** Чернилка, ръжда по жито, царевица и др. растения, Ustilago.

дам (тур.-перс. dam) Обор за едър добитък.

доста 1. **нарч.** В значително количество или степен; достатъчно, твърде. 2. **межд.** Стига, достатъчно.

еквивалент (лат. aequivalens, -entis „равностое“) 1. Нещо равноценно, равнозначно, равносилно на друго. 2. хим. Количество от елемент, което се съединява с една част водород или я заменя. 3. ез. Езикова единица, която по функция съвпада с друга.

епитимия (гр. epitimion) **църк.** Наказание, наложено от духовна власт (постене, лишаване от причастие и др.).

есенция (лат. essentia) 1. Същност, същина. 2. Етерично масло, извличано от растения чрез дестилация. 3. Концентриран разтвор в спирт от етерични масла.

живеница *диал.* 1. Неизлечима рана по тялото. 2. Вид тежка болест, скрофулоза – туберкулоза на периферни лимфни възли.

иждивява *остар.* 1. Изразходва. Иждивение – разноски; изразходвани за нещо средства. 2. *прен.* Изживявам, проявявам.

индиферентност (лат. *indifferens, -entis*) *книж.* безразличие, равнодушие, безучастност, безразлично отношение.

кинематограф (гр. *kinema* „движение“ и *grapho* „пиша, чертая, рисувам; нещо написано или: лице или уред, който описва, записва нещо“) *остар.* 1. Апарат за снимане върху филмова лента на движещи се обекти или за прожектиране върху екран на движещи се картини. 2. Помещение за публично прожектиране на такива картини; кинотеатър, кино.

когнос (лат.) Познание. Когнитивен – познавателен, свързан със съдържанието, понятията.

кодрант (библ., истор.) – древноримска медна монета с еквивалент 2 лепти, четвърт асарий. Една бедна вдовица дава две лепти, които отговарят на 1 *кодрант*.

кома (гр. *koma* „дълбок сън“) *мед.* Състояние на пълно безсъзнание с много отслабени или съвсем липсващи реакции на организма към външни дразнения.

концепция (лат. *conception*) 1. Схващане, система от схващания или възгледи по теоретични или научни въпроси. 2. Идея, замисъл на произведение на изкуството.

мешанка (рус. от перс.) Мишена. 1. Естествен или изкуствен предмет за цел при учебна стрелба. 2. *прен.* Лице, което е предмет на интерес, преследване и под.

минаре (ар. *minare*) Висока кула на джамия с място за ходжата, откъдето той пее и приканва правоверните на молитва.

ока (ар.-тур. *okka*) *остар.* Мярка за тегло, равна на 1283 грама.

оканица *остар.* Съд за течност, който събира една ока.

ола билир (тур.) Възможно е.

опрятам **воен.** Привеждам в ред.

орало Основна работна част на рало, плуг – широко остро желязо, което рови земята; лемеж, палешник.

патрика (гр.-лат. patrikos) 1. Титла за благородство във Византия.
2. Патриарх, висш владика.

подница **остар.** Традиционен някогашен разлат глинен съд за печене на хляб, баница и др. **разно** (остар. от рус.) Различно по вид, разнообразно.

реторта (лат. retorta „обърната назад“) 1. **хим.** Обла стъкленница с дълъг и прегънат отвор; служи за химически опити, дестилация и др.
2. Наименование на различни уреди и апарати, които са снабдени с отводна тръба и служат за нагриване и дестилиране на вещества.

скържав **диал.** Стиснат, скъперник.

слог (рус.) **книж.** 1. Сричка. 2. Начин на изразяване, на използване на речевите средства.

терк (тур. terk от ар.) 1. Образец, модел, кройка. 2. **прен.** Своеобразен, неразбран човек.

трен (фр. train) **остар.** Влак.

уд (остар.) Телесен член, крайник.

фалага (гр. pha'anx, – ngos) Приспособление, с което стягали краката на ученика при телесни наказания в училищата (до Освобождението).

чакмакия (тур. sakmak) Пушка или пищов кремъклия.

II. ПИСМЕНИ ТЕМИ.

1. Отношение на простите истини към човека

Тема: „Най-мощното в човека“.

2. Стремеж към съвършенство

Тема: „Защо Истината е глава на Словото?“.

4. Свободно движение

Тема: Свободна.

5. Най-голямото веселие и най-малката радост Тема: „Произход на златото“.

6. Устойчиви съединения

Тема: „Най-хубавото в живота“ – три куплета в поетическа (лирическа) форма.

7. Човешкият дух

Тема: Писмен текст върху цветовете на дъгата.

8. Доброто сърце

Тема: „Детско и старческо съзнание“.

10. Любов – колективност Тема: Свободна.

11. Говор и пеене

Тема: „Горене без дим“ и „Отличителни качества на напредналия ученик“.

12. Последната постъпка

Тема: „Отличителните черти на съвременната култура“ и „Какви качества се изискват от човека, за да придобива знания?“.

17. Предназначение

Тема: „Предназначението на всяка разумна душа, която живее в света“.

19. Стари и нови възгледи

Тема: Да се нарисува нещо по желание.

21. Великата задача на човека

Тема: „Великата задача на човешкия живот“.

26. Малкият повод

Тема: „Защо съм недоволен?“.

27. Съпротивление, напор и стремеж

Тема: Свободна.

33. Четирите кръга

Тема: Да се направи резюме на изслушаната беседа, като се извадят всички нови идеи и всички контрастни положения.

36. Съзвучно движение

Тема: „Най-лесният въпрос в живота“.

37. Основни мисли

Тема: „Категории на лесните въпроси“.

38. Връзка на съзнанието

Тема: „Отличителните черти на Соломон, Сократ и Толстой“.

39. Отличителни черти

Тема: „Защо Бог ни е пратил на Земята и каква работа ни е дал?“.

III. УПРАЖНЕНИЯ, ЗАДАЧИ, ОПИТИ.

1. Отношение на простите истини към човека

Упражнение за годината: „Гледайте да се обезсърчавате по-малко, отколкото миналата година!“.

За по-добро разбиране в училище да се казва: „Господи, моля Ти се, изпрати ми Духа Си чрез някои от моите напреднали братя, за да ми помогнат да разбере уроците, които се преподават в училището!“.

3. Двата полюса

Да се работи: най-малко два часа физическа работа, три-четири часа за сърцето, пет-шест часа за ума, душата и духа; и чак след това да се помисли за ядене и пиене.

Всеки ден да се работи за Бога – например да се помага на някого, животът изисква взаимопомощ.

За развиване на Божественото в себе си всяка сутрин да се наблюдава зазоряването – за свързване с мощните сили на Природата

(за да могат те да работят върху човека), за вдъхновение и откриване на красотата в света; наблюдаването на изгрева трябва да е придружено с молитва, която е свободна, по дух и по разположение.

Задача за една седмица: вечер преди лягане да се сложи в ума мисълта за събуждане точно в 12 часа. Ако при събуждането часът е точно 12, ученикът да стане, да се помоли тихо и в себе си да каже: „Господи, да дойде Твоето благословение върху мене!“. Няколко минути да прекара в размишление и след това да се запита дали да си легне, или не; ако отговорът е неясен, да се напишат две билетчета с потвърждение и отрицание и да се изтегли едното; в случай, че отговорът е отрицателен, следва размишление в продължение на 15-20 минути и молитвата: „Господи, благодаря Ти за всички блага, за всички благословения, които ми изпращаш!“.

Ученикът да използва времето преди зазоряване за размишление – това е най-подходящото време за тази цел.

Задача за една година: да се размишлява върху стиха: „Глава на Твоето Слово е Истината“.

4. Свободно движение

Задача (за неопределено време): ученикът да се помири с оня, с когото се е скарал.

При заболяване да се отправят вечер към подсъзнанието на болния добри, насърчителни мисли.

Упражнение: двете ръце се изнасят успоредно напред. Дясната ръка се поставя пред устата, с палеца към нея, след което се изнася настрани с бавно хлъзгане по рамото. Същото се прави и с лявата ръка. После и двете ръце се поставят пред устата, с палците към нея и с бавно хлъзгане по раменете. Двете ръце се изнасят настрани и се спускат надолу.

5. Най-голямото веселие и най-малката радост

Като стане сутрин, ученикът спокойно да види каква добра мисъл ще дойде най-напред в ума му и да я приложи без двоумение.

Упражнение за всяка сутрин: като стане, ученикът да не мисли за себе си, а да държи мисълта, че отива да служи на Бога, да върши Неговата работа; после ще помисли и за себе си – това е естественият ред на нещата.

6. Устойчиви съединения

При нервни състояния да се направи следното упражнение. Сяда се на стол пред маса, на която се слагат ръцете. Те се държат в това състояние 10-15 минути, като мисълта се концентрира последователно първо върху палците, после върху показалците, средните, безименните и малките пръсти на двете ръце. След това се слага дясната ръка върху лявата, после лявата върху дясната и отново следва концентрация върху пръстите. При съсредоточаването върху пръстите съзнанието да се свърже с всички добри, здрави хора, които имат чисти и благородни сърца, философски умове с дълбоко разбиране на живота. Когато мисълта се свърже с тия хора, да се повдигне към Бога и да се направи колективна молитва

– така ще се опита силата на колективната молитва.

При отчаяние от трудни материални условия да се чете Библията.

В тежка ситуация, при която ученикът решава да излъже, преди да го стори, нека хване средния си пръст и помисли малко; ако му дойде мисъл да не лъже, нека я послуша, защото тя идва от Разумните сили в този пръст.

7. Човешкият дух

За активно ползване на придобитото знание да се прилага поне най-малкото от прочетените книги.

8. Доброто сърце

При безсъние да се имат предвид енергиите на повърхността на Земята: ако са положителни, да се ляга на лявата страна; ако са отрицателни – на дясната.

Упражнение след дълго боледуване: от време на време да се хваща долната част на ухото и да се подръпва леко; след това да се разтрива подутината зад ухото. Същото упражнение може да се прави и при неразположение на духа.

След сторена погрешка да се хваща леко първо едното ухо, после другото и да се казва: „Ако искаш да станеш човек, ти трябва да слушаш какво Бог ти говори!“. Това е метод и за усилване на жизнеността в човека, за здраве и добро разположение.

9. Устои на съзнанието

Дава се музикалното упражнение *Любов ме озари*.

Да се съчини мелодия по четирите стиха на *Любов ме озари*.

10. Любов – колективност

За развиване на Правдата: всяка мисъл, чувство и действие да бъдат придружени с вътрешния въпрос „Прав ли съм, или не?“; при положителен отговор да се дава място на тези мисли, чувства и постъпки, а при отрицателен да се работи за освобождаване от тях.

При изгрев слънце да се поглежда нагоре и да се казва: „Господи, благодаря, че има праведни хора в света, за които

Слънцето изгрява. Щом за тях изгрява, и аз ще се грее на него“.

11. Говор и пеене

Упражнение: ръцете се поставят пред гърдите със свити юмруци, после се повдигат нагоре, настрани и юмруците се разтварят. Упражнението се прави няколко пъти, като при последното изнасяне на ръцете встрани с разтворени юмруци се прави трептене на китката, която се движи ускорително.

Да се казва: „Аз трябва да стана музикант; аз трябва да обичам; аз трябва да мисля право!“.

Да се напише припев на музикалното упражнение *Любов ме озари*.

12. Последната постъпка

Всяка вечер да се прави баланс на мислите и чувствата, като се задържат ценните, а непотребните се отделят за тор.

13. Неразрешеното

Ако човек е на умиране, да стане от леглото и да каже: „Аз няма да умра, още 50 години ще живея!“.

Ако човек иска да стане голям, велик, да каже: „Аз искам да стана голям, велик за себе си“.

Да се размишлява върху равенствата $1=1$, $1=2$, $1=3$, $1=4$, $1=5$, $1=6$, $1=7$, $1=8$, $1=9$.

Упражнение за десет дни. Всяка сутрин след ставане да се правят опити за връщане в спомените от едногодишна до десетгодишна възраст и да се проследи с какво се е отличавала всяка от тия години. Когато се намери отличителното качество на съответната година, да се прави връзка с настоящия живот и да се отбележат работата и получените придобивки. Когато липсва спомен за някоя от годините, минава се към следващата до достигане на момента на пробуждане на съзнанието и после се прави връзка с настоящия момент и резултатите от извършената работа.

15. Проява на музиката в съзнанието

Дава се песента *Давай, давай!*, като се упоменава, че е добре да се пее с движения.

16. Право разбиране

При отрицателна мисъл да се казва: „Аз се отказах от Бога, затова съм нещастен; обаче от днес аз се отказвам от всичко онова, което ме е спъвало в живота, и се обръщам към Бога, на Него да служа, на Него да се подчиня“.

17. Предназначение

Упражнение преди започване на работа: всеки ден да се пее по 15-20 минути.

Опит за един месец: при неврастения и за устойчивост на характера всеки ден да се яде препечен хляб; за вкус могат да се добавят масло, мед или мармалад.

Опит за развиване на търпение: през лятото във времето за оран да се върви след воловете и да се разсъждава върху тяхната работа, характерът им и онова, което те вършат за господаря си.

18. Което оправя

Всеки ден да се прави нещо, колкото и малко да е то, от което да е видимо, че ученикът е полезен с нещо в живота.

19. Стари и нови възгледи

При боледуване да се казва: „Бог царува на Небето, Бог царува и в мене. Щом царува в мене, аз не трябва да боледувам, защото казано е, че Бог е живот. Ако и при това положение боледувам, значи Невидимият свят иска да внесе в мене повече мекота и нежност“.

За изправяне на погрешки да се казва: „Господи, прости ми, че не се посъветвах с Тебе, преди да сгреша. Голяма пакост направих и на себе си, и на другите. Сега не ми остава нищо друго, освен да изправа погрешката си, за което Те моля да ми помогнеш. Решил съм да се изправа при всички положения – готов съм да понеса и най-голямото наказание.

Какви наказания, колко тояги ще получа – това не е важно за мене, въпросът е да изправа погрешката си“.

При неразположение да се вземе едно дайре или леко, ритмично да се потропва по масата 10-15 минути.

22. Природните звукове

Задача за петъка след беседата: от сутринта до залез слънце да се следят внимателно думите при пеене и говорене и да се записват в тетрадка. Отбелязва се абсолютно всичко, дори монолозите. Целта на

задачата е да се проследи колко думи и букви са произнесени и кои букви се повтарят най-много.

Задача за един ден, избран произволно, но след изпълнението на горната задача: да се проследят не думите, а мислите, независимо какви са, в рамките на този ден и да се запишат.

23. Възможни постижения

Задача за три последователни петъка: да се отбележат думите, изговорени в часовете между 9 и 12 преди обяд. След това тези думи се преброяват и се отбелязва колко гласни и колко съгласни има в тях, както и функцията им като части на речта – съществителни, прилагателни и глаголи.

Пее се упражнението *Любов ме чиста озари* първо с ниски, а после с високи тонове.

24. Силните течения

Задача: да се изчисли колко от изговорените думи от предишната задача се отнасят към физическия свят, колко – към Духовния и колко – към Божествения.

Задача за всеки ученик: да се заеме с изучаването на лекциите още от първата година, да извлече и изучи правилата, законите и формулите, за да се развият вътрешните центрове, които ще помагат в живота.

Задача за един месец: през този период ученикът да не съди никого. Ако почувства такова желание, да каже: „Господи, на тебе оставям да уредиш тази работа и да се произнесеш за нея“.

25. Спасителни положения

Щом дойде дяволът, ученикът трябва да го хване за рогата и да му каже: „Слушай, ти трябва да знаеш, че пред теб стои окултен ученик, който разбира законите като теб. Ти ще се подчиниш в името на Бога, защото Той е по-силен от теб“; след това ще се разходи с него

и ще му каже: „Сега бъди свободен и знай, че окултният ученик не се плаши от рогата ти“.

Упражнение с движение и пеење на буквите **у**, **а**, **и**. Лявата ръка напред и малко наклонена, с дланта надолу. Дясната ръка се движи по лявата: започва се от рамото и се стига до лакътя, като се пее буквата **у**; после ръката слиза да китката и се пее буквата **а**; накрая ръката се качва от китката до лакътя и се пее **и**. После се поставя дясната ръка напред, а лявата се движи по нея. Това упражнение се прави в продължение на една седмица и с него се подобрява състоянието на стомаха, гърдите, мозъка.

26. Малкият повод

Ако се допусне грешка, да се казва: „Аз съм причината за тази грешка и ще я изправа“.

Преди лекция ученикът да се хармонира както вътрешно, така и с околната среда.

27. Съпротивление, напор и стремеж

При ревматизъм да се пее на болестта и да се благославя тя, да се благославят Бог, Ангелите, светиите, добрите хора по света. Упражнението да продължи месец, два или колкото е необходимо, докато ревматизмът изчезне.

Да се мисли върху думите **съпротивление**, **напор** и **стремеж**.

30. Посоки и възможности

Да се наблюдава състоянието на съзнанието, за да се проследят промените, които стават в него: при вълнение и при спокойствие, при мисъл за добър човек и при мисъл за лош, при мисъл за Бог, Ангелите и т.н.

31. Забравената дума

В продължение на десет дни да се размишлява върху свещената дума на Любовта, която в магията е наречена **Изгубената дума на човечеството**.

Всеки ден да се казва: „Искам да изгладя всички спорове, всички недоразумения, които са възникнали между мен и Бога, както и между мен и ближните ми, и да върша волята Божия“.

Когато някой се почувства обиден, да казва: „От днес аз съм решил да изпълнявам волята Божия. Не ме интересува кой какво е казал“.

32. Принципи на нещата

Сутрин при ставане ученикът да потърси една добра черта в себе си, която до този момент е била непозната.

Задача за десет седмици: от месец май до половината на юли да се излиза навън всеки път, когато вали, до хубаво намокряне; същевременно да се пее вътрешно, да се благодари на Бог за благословието и да се отправи молитва към Него за изчистване чрез дъжда. Следва изсушаване, преобличане и пиене на гореща вода. Записва се в кой ден и в колко часа е започнало упражнението, както и деня и часа на всяка баня.

33. Четирите кръга

Упражнение за усилване на мисълта и вярата: при здравословен проблем, дори незначителен – една малка пъпчица, да се правят опити за отстраняване чрез силата на мисълта. Да се правят кръгове (около пъпчицата например) и да се концентрира мисълта върху проблема. При неуспех се чертаят още кръгове и се търси причината, като опитът не се прекратява, докато не се постигне успех.

34. Общи упътвания

Когато някой се почувства обиден, да иде при този, който го е обидил, и да каже: „Братко, ти ме обиди. В името на Бога, вземи си думите назад, ако искаш да възстановим хармонията помежду си!“.

Да се прочете първа глава на **Битие** и да се разсъждава по нея.

Работа с мисълта за постигане на желанията: всяка сутрин в продължение на 10-15 минути да се размишлява – право, конкретно,

без излишни думи. Молитвата също да бъде кратка, ясна и да се отнася точно за желанието.

Упражнение: ръцете се поставят на гърдите с допрени пръсти (с дланите навътре), като се пее тон **до** (долно); разтварят се ръцете настрани с тона **ре**; ръцете горе със събрани пръсти на върха – тон **ми**; ръцете напред с **фа**; ръцете долу

– тон **сол**; ръцете нагоре – **ла**; ръцете настрани – **си**; ръцете горе с допрени върхове на пръстите – **до** (горно).

35. Постъпки

За придобиване на търпение да се правят опити за продължително задържане на дишането.

Пее се гамата с упражнението от предната лекция от долно **до** до горно **до**.

36. Съзвучно движение

Опит при ставен ревматизъм: да се вземе половин килограм сол, каменна или морска, и в съд с чиста изворна вода всеки ден да се слага по една бучка от тази сол. Става се рано, преди изгрев, слага се бучката във водата и се казва: „Както солта се разтопява във водата, така да се разтопи, т.е. да изчезне, моят ставен ревматизъм“. Опитът се прави при разпад на Луната. Ако не мине веднага, прави се две седмици – през целия период на лунната фаза. В случай, че болестта все още не се повлиява, опитът продължава при залез или вечер при Луна. Докато не се получи резултат, не се допуска никой да види опита и не се споменава на никого какво се прави.

Дойде ли някое страдание, ученикът да мисли върху него ден, два, три, докато се свърже с Невидимия свят и се справи с това страдание, за да не се трупат неразрешени задачи.

37. Основни мисли

При безсъние да се чете някоя неинтересна книга.

38. Връзка на съзнанието

Правило за живота: всяка сутрин преди започване на работа да се отпрати съзнанието за две минути към Космическото съзнание, да се направи връзка с всички живи същества на Земята, като се остави настрана всичко от околния свят. Първата минута се мисли върху закона: „Да възлюбиш Господа, Бога твоего, с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила!“, а втората – върху закона: „Да възлюбиш ближния си както себе си“.

39. Отличителни черти

Упражнение за всяка сутрин – да се казва: „Боже, помогни ми, дай ми сила да работя, да изправя всичко! Макар днес да съм със скъсани дрехи и обувки, но един ден всичко ще изправя“.

40. Класическата книга на Любовта

При мрачно, тежко настроение да се чете книга от някой автор идеалист.

При висока температура да се казва: „Каквато и температура да имам, аз знам, че няма да умра, защото вътрешната ми температура е толкова голяма, колкото животът я изисква“.

41. В живота

При неразположение на духа да се направи този опит: да се измие левият крак един, два, три, четири до десет пъти. След това се мие десет пъти десният крак. Водата, която се ползва, трябва да бъде съвършено прясна, току-що донесена от чешмата с молитва.

При неврастения да се ходи бос по ситен пясък или мека трева.

Упражнение за онези, които обичат науката. В продължение на десет дни да се мие първо левият крак един път, на втория ден десният – два пъти, на третия ден се измива левият крак три пъти и т.н. до десетия ден. Миенето става сутрин преди изгрев и вечер преди лягане, а водата за опита е леко топла. Пет минути са достатъчни за измиване на единия крак до коляното, като кърпа се използва само за попиване на голямата влага, а кракът се оставя свободно да изсъхне.

Упражнението се прави по разположение, през цялата година, като всеки може да го прави в каквато продължителност реши и се постарее да влезе във връзка с Разумните същества, които са създали краката.

За разрешаване на трудни въпроси да се направи следното: да се измият краката с топла вода, после да се помисли, да се каже в правостоящо положение: „Господи, Твоето Слово е светилник на нозете ми“ и да се походи малко.

43. Работа на Природата

Задача за решаване: ученикът да си представи, че при него отиват двама възрастни, мъж и жена, с въпрос какво да правят сега, когато краката им не държат и очите им не виждат; той трябва да даде отговор на въпроса.

IV. ФОРМУЛИ И УТВЪРЖДЕНИЯ.

1. Отношение на простите истини към човека

„Не разваляйте това, което Бог е съчетал!“

„Господи, моля ти се, изпрати ми Духа Си чрез някои от моите напреднали братя, да ми помогнат да разбере уроците, които се преподават в училището!“

„Аз не трябва да върша глупости, немислени работи, с които да прекъсна връзката между Разумния живот и своя живот.“

3. Двата полюса

„Господи, да дойде Твоето благословение върху мене!“

„Господи, благодаря Ти за всички блага, за всички благословения, които ми изпращаш.“

5. Най-голямото веселие и най-малката радост

„Господи, отсега нататък да бъде Твоята воля!“

9. Устои на съзнанието

„Бог е Любов.“

10. Любов – колективност

„Господи, благодаря, че има праведни хора в света, за които Слънцето изгрява. Щом за тях изгрява, и аз ще се грее на него.“

11. Говор и пеене

„Аз трябва да стана музикант; аз трябва да обичам; аз трябва да мисля право!“

12. Последната постъпка

„Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“

13. Неразрешеното

„Аз няма да умра, още 50 години ще живея!“

„Аз искам да стана голям, велик за себе си.“

„Не се радвайте, когато ви се подчиняват духовете, но радвайте се, когато имената ви са записани на Небето!“

16. Право разбиране

„Право ходи, право мисли!“

„Търсете ме, докато Съм близо!“

„Аз се отказах от Бога, затова съм нещастен; обаче от днес аз се отказвам от всичко онова, което ме е спъвало в живота, и се обръщам към Бога, на Него да служа, на Него да се подчиня.“

17. Предназначение

„Сега отчасти знаем, но когато дойде Любовта, тогава ще гледаме лице в лице.“

18. Което оправя

„На онези, които чакат Господа, силата ще се възобнови.“

„С Христа, с Бога всичко мога да направя!“

„Някои неща зная, защото съм ги проверил; други неща не зная, но сега ги уча – един ден ще ги приложам в живота си.“

19. Стари и нови възгледи

„Бог царува на Небето, Бог царува и в мене. Щом царува в мене, аз не трябва да боледувам, защото казано е, че Бог е живот. Ако и при това положение боледувам, значи Невидимият свят иска да внесе в мене повече мекота и нежност.“

„Господи, прости ми, че не се посъветвах с Тебе, преди да сгреша. Голяма пакост направих и на себе си, и на другите. Сега не ми остава нищо друго, освен да изправа погрешката си, за което Те моля да ми помогнеш. Решил съм да се изправа при всички положения – готов съм да понеса и най-голямото наказание. Какви наказания, колко тояги ще получа – това не е важно за мене, въпросът е да изправа погрешката си.“

21. Великата задача на човека

Мото за годината: „Бог царува на Небето, Бог царува в Живота. Да бъде благословено Името Му!“.

34. Общи упътвания

„Господи, помогни ми и аз да стана справедлив!“

38. Връзка на съзнанието

„Да възлюбиш Господа, Бога твоего, с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила!“

„Да възлюбиш ближния си както себе си!“

39. Отличителни черти

„Боже, помогни ми, дай ми сила да работя, да изправа всичко! Макар днес да съм със скъсани дрехи и обувки, но един ден всичко ще изправа.“

40. Класическата книга на Любовта

„Постоянно се молете, винаги се радвайте и непрестанно благодарете!“

41. В живота

„Светилник на нозете ми е Словото.“

43. Работа на Природата

„Няма Любов като Божията Любов. Само Божията Любов е Любов.“